HASIB MUŠINBEGOVIĆ

SLOBODA 7. KORPUSA

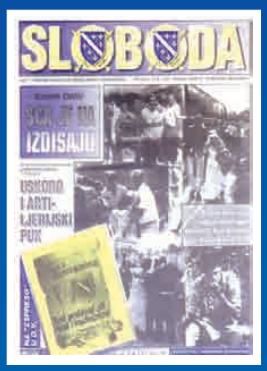

Mom najdražem
komandantu,
legendarnom generalu,
Mehmedu Alagiću

http://www.hasib-musinbegovic.com

P R I R E Đ I V A Č
HASIB MUŠINBEGOVIĆ

SLOBODA

List 7. korpusa Armije
Republike Bosne i Hercegovine
- reprint izdanje -

Sarajevo
2 0 0 3

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZDAVAČ, UREDNIK I REDAKTOR
Hasib Mušinbegović

RECENZENT
Dr. Dželal Ibraković

STRUČNI KONSULTANT
Muhamed Čičak

ŠTAMPARIJA
"DOM ŠTAMPE", DD ZENICA

ZA ŠTAMPARIJU
Asim Kaknjo, graf. ing.

TIRAŽ
500

CIP- Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

070.48.48:355.311.4] (497.6)(0.045)

SLOBODA : list 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine / priređivač Hasib Mušinbegović. - Reprint izd. - Sarajevo : priređivač, 2003. - [490] str. : ilustr. ; 30 cm

Curriculum vitae: str. [50]
1. Mušinbegović, Hasib
COBISS.BH-ID 12630790

Mišljenjem Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke broj 03-15-4100/03 od 07. 10. 2003. godine knjiga, koju je uredio Hasib Mušinbegović, „SLOBODA – LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE ", proizvod je iz člana 18. tačka 10. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga na čiji se promet ne plaća porez na promet proizvoda.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

List 7. korpusa Armije
Republike Bosne i Hercegovine
- reprint izdanje -

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA,
vjerni hroničar postajanja 7. korpusa

Ratno glasilo „Sloboda" je bio list 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine koji je izlazio povremeno i doživio je 20 ratnih brojeva. Praktično je bio vjerni pratilac postojanja ovog najmlađeg Korpusa Armije RBiH i hroničar i ispisnik cijelog vremena njegovog postojanja. Pod komandom harizmatičnog generala, Mehmeda Alagića, i sa krajiškim ratničkim "šmekom", ova jedinica će ostati upamćena kao ratna formacija koja je imala, skoro, isključivi ofanzivno - oslobodilački karakter. Blistave pobjede koje su ostvarene od Vlašića, preko Kupresa, Donjeg Vakufa i proslavljenih oslobodilačkih operacija u Bosanskoj krajini već su smjestile i 7. korpus i njegovog komandanta u legende za ponos Bosni i Bošnjacima. Utoliko se vrlo važnim čini i napor da se na jednom mjestu sakupi i izda kao posebna cjelovita knjiga reprint izdanje svih 20 objavljenih brojeva ratnog glasila ovog Korpusa - popularne „Slobode", koja je slikom, pisanom riječju i autentičnim svjedočenjem za buduće generacije ostavljala tragove jednog vremena i njegovih sudionika. Da od zaborava sačuva jedno istinski herojsko vrijeme kada je cijeloj Bosni i Hercegovini i ojađenim, protjeranim i ucvijeljenim ljudima Bosne i Hercegovine širom svijeta zastava sa ljiljanima na releju Vlašić bila spoj sa nebom slobode, kliktajem sokola slobodarskog, uzdizanje iz poniženja, povratak povjerenja u vlastite snage. To je bila odskočna daska za mnoge slobodarske letove koji će uslijediti nakon toga. U to ratno vrijeme Bosne pojavili su se novi novinari, snimatelji, čuvari od nezaborava, ratni reporteri, ali i sami borci, starješine i patriote. Oni su bilježili, a u priručnim štamparijama pojavljivale su se novine kao vjesnici i informatori, sa svojom pojavom i pričom učesnicima o njima samima, o vezama sa narodom, one su isijavale brojne nade i otvarale perspektive. Zato su one bile rado dočekivane.

Ali i u ratnim vihorima, pa i nakon rata, nestalo je mnogo autentičnog materijala koji se može i mora tretirati kao historijska građa. A ne bi trebalo da nestane, jer ako nestanu pisani tragovi nestat će i sjećanja i na one koji su dali najviše što se moglo dati u određenom vremenu za odbranu časti i domovine. Zato je izlazak ovog reprint izdanja spašavanje historijske građe, te i otvaranje mogućnosti da svaki od učesnika ovih zbivanja ima sve primjerke ovih vrijednih izdanja na jednom mjestu, a i podsjećanje mladim generacijama u kakvo se teško, ali časno i herojsko vrijeme živjelo tek deceniju ranije.

Imajući u vidu sve ove elemente, jasno je da postoji i društvena opravdanost i urgentnost da se objave na jednom mjestu svi brojevi lista „Sloboda", te iskreno preporučujem i dajem pozitivno mišljenje za objavljivanje ovog reprint izdanja, koje je prvijenac, kada je riječ o ratnim jedinicama Armije RBiH i njihovim informativnim glasilima.

Dr. Dželal Ibraković

http://www.hasib-musinbegovic.com

UVOD

Sedmi korpus Armije Republike Bosne i Hercegovine formiran je veoma kasno, tek 7. aprila 1994. godine. Trajao je do februara 1996. godine (dvadeset tri mjeseca), kada je, nažalost, rasformiran. Ovaj „najmlađi", „ljuti", „ofanzivni", „manevarski", „nedostižni"... korpus imao je svoj list koji se službeno zvao „SLOBODA", list 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

List „Sloboda" izlazio je jedanput mjesečno. Prvi broj izašao je iz štampe u junu 1994. godine. Od tada pa do kraja postojanja 7. korpusa, „Sloboda" je izlazila redovno, svakog sedamnaestog u mjesecu. Ukupno je izašlo dvadeset brojeva. Posljednji, dvadeseti broj, izašao je 17. januara 1996. godine.

List je izlazio u Travniku, sjedištu Komande 7. korpusa Armije RBiH. Prva dva broja štampana su u štampariji „AB Tisak" Travnik, Abeda Babanovića. Ova štamparija je bila mobilizirana za potrebe 7. korpusa, ali su veličina tiraža i neki tehnički razlozi uvjetovali da se ostalih osamnaest brojeva „Slobode" štampa u Štamparsko-izdavačkom preduzeću „Borac" Travnik. Štamparija „Borac", inače u svemu kvalitetna, bila je naročito na glasu po kvalitetnom uvezu. Knjiga, izašla iz štamparije „Borac", bila je vječna.

„Sloboda" je bila A3 formata. Reprint izdanje, radi pojeftinjenja, štampano je u A4 formatu. Prva tri broja imala su po šesnaest strana. Kasnije, broj strana se povećavao - prvo na dvadeset (ukupno pet brojeva), a zatim na dvadeset četiri strane (deset brojeva). Dvadeset ili dvadeset četiri strane imalo je 80% brojeva lista „Sloboda". Ekstremno veliki broj strana imao je jedanaesti broj - trideset dvije. To je broj štampan u aprilu 1995. godine, poslije pobjedonosnog završetka Vlašićke operacije. Svih dvadeset brojeva lista „Sloboda" štampano je na 440 strana.

U Odjeljenju za moral 7. korpusa bio je poseban odsjek, odgovoran za javno informiranje, a zvao se Informativna služba. Komandant Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, znao je koliku moć imaju mediji i želio je stručnu i tehnički opremljenu informativnu službu. Osigurao joj je kvalitetnu opremu i dovoljno repro-materijala, a u njen sastav doveo mlade, hrabre i školovane kadrove. Isti odnos je postojao i prema informativnim službama potčinjenih jedinica 7. korpusa. Upravo slijedeći takvo opredjeljenje, iza 7. korpusa ostala je brojna i kvalitetna video, foto i štampana produkcija.

Na čelu Informativne službe 7. korpusa nalazila se i njome uspješno rukovodila, mlada, ambiciozna i inventivna načelnica, Razija Mehić. Slijedili su je i podržavali vrsni novinari: Azam Mandžić, Sead Šiškić, Nihad Arnautović, Sefer Džemal, Nihad Fuško, Edhem Ekmeščić, Reuf Vejo, te Dijana Hadžić, Fatima Ibrica, Asija Rešić, Šefika Zukanović, Edin Kirlić, Enes Kovačević Lajc, Sabahudin Hrustić, Nusret Alihodžić, Nijaz Begović, Miralem Duranović, Suad Bahtijarević, Ismet Muratspahić, Hyseni N. i drugi, iz informativnih službi jedinica. Ovi vrijedni novinari vjerno su bilježili sve što se događalo u jedinicama, na frontu i u pozadini. Većinu toga što se u 7. korpusu dogodilo - zabilježeno je u listu „Sloboda". Snimatelji - fotografi: Ibrahim Osmanagić Kibri, Orhan Ganibegović, Glen Porić, Behdžed Omerović, Fadil Hukanović, Mustafa Mustafica, Ilijas Fazlibegovć, Amir Tatarević i drugi, zaslužni su što je sve to zabilježeno kamerom odnosno fotografijom.

http://www.hasib-musinbegovic.com

List „Sloboda" imao je osnovnu zadaću - afirmirati odbrambeno-oslobodilačku borbu, njene ciljeve, aktere i njihova djela. Pisao je, uglavnom, afirmativno. Ali, postoje i kritički intonirani članci kojima se ukazuje na slabosti, zbog kojih su se gubili životi i teritorije. Slijedeći takvo koncepcijsko opredjeljenje, list je ostvario svrhu postojanja: razobličavao je ciljeve agresije a afirmirao ciljeve odbrambeno-oslobodilačke borbe; podsticao je faktore u pozadini da bi front uspješnije napredovao. U listu su svoje mjesto istovremeno nalazile i analize golemih vojnih operacija, značajni vojno-politički komentari, ali i riječi običnih boraca, njihovih komandira i komandanata. Zato je „Sloboda" rado čitana i u rovu na prvoj liniji, ali i u kućama i školama. Redovno je slata u dijasporu našim klubovima koji su sa 7. korpusom imali veoma uspješnu saradnju. Tiraž od 2000 komada bio je dostatan za sve pobrojane potrebe (jedan primjerak lista na dvanaest vojnika).

*

Jednom usvojena struktura lista, gotovo da je zadržana do kraja njegovog izlaženja. Neke rubrike su mijenjale prvobitno ime, ali su po svom sadržaju pripadale početnoj strukturi. Neke su, pak, nastajale i nestajale poslije izvjesnog vremena, što je djelimično zavisilo i od toga ko je bio urednik lista. Na početnim stranama svakog broja u rubrici „Intervju" objavljivani su intervjui sa poznatim ličnostima. Neki intervjui su preuzimani iz drugih medija. Stavovi značajnih vojnih, političkih i državnih ličnosti izneseni u vidu izjava, obraćanja ili govora nalazili su, također, svoje mjesto u ovoj rubrici. Nemali broj intervjua sačinjen je sa starješinama 7. korpusa. Neovisno od toga kakav je radni naslov imala ova rubrika - članci objavljeni u njoj davali su šire vojno-političko ozračje.

U rubrici „Komentar" („osvrt" i slično) predstavljan je lični stav, shvatanje ili komentar, uglavnom, autora iz drugih glasila, ali i vlastitih, o konkretnom događaju ili pitanju državnog ili vojno-političkog karaktera. Ova rubrika se pojavljuje gotovo redovno u svim brojevima lista „Sloboda".

Rubrika „Prva linija" (fronta) nosila je takvo ime u nekoliko početnih brojeva. U nekim narednim brojevima mijenjala je radni naslov: „za slobodu i mir" , „aktuelno", „veliki uspjesi", „idemo dalje", „pobjeda", ali je u suštini tretirala stanje na frontu, najčešće vlastitog, ali i drugih korpusa. Veoma često su to bile analize velikih bitaka kao što su Kupreška, Vlašićka, Donjevakufska operacija. Analizu ovih bitaka vršili su najodgovornije starješine 7. korpusa.

Rubrika „Iz jedinica" bila je stalna i sa najvećim brojem članaka (287). U ovoj rubrici informativne službe potčinjenih jedinica pisale su o raznim događajima koji su, uglavnom, imali lokalni vojni značaj. Veoma često su to osvrti na vlastiti doprinos u oružanoj borbi, na razvoj vojne organizacije u svojoj sredini, njenu transformaciju i drugo.

U rubrici „Druga linija" (fronta) tretirana su pitanja iz takozvane pozadine koja bitnije utiče na uspjehe na frontu. Radni naslovi ove rubrike različiti su od broja do broja. U ovoj rubrici najčešće je pisano o socijalno-statusnim pitanjima boraca, o odnosu prema ranjenicima, porodicima šehida i poginulih boraca, RVI, Zlatnim ljiljanima, njihovim roditeljima i slično. Veoma je širok spektar problema koji pripadaju ovoj rubrici a koji su tretirani pod različitim radnim naslovima.

Redovna je bila, također, i rubrika „Za nezaborav". Ova rubrika sa 82 naslova donosi sjećanje na poginule borce, njihova herojstva, način pogibije i drugo.

List „Sloboda" imao je gotovo redovno rubriku „Reportaža". Svaka nova pobjeda 7. korpusa - borba, boj, operacija, imala je svoju reportažu sačinjenu sa najzaslužnijim akterima te pobjede.

Preko 50% brojeva donosilo je članke iz historije genocida nad Bošnjacima ili članke na neke druge teme iz „Historije".

http://www.hasib-musinbegovic.com

„Kultura i sport" i „Vijesti-Informacije" bile su rubrike koje su imali svi brojevi lista „Sloboda".

Rubriku „Vjerski život" imala je većina brojeva.

Rubrika „Vojno-stručna obuka" bila je stalna, naročito u drugoj polovini brojeva „Slobode".

Ovakva struktura lista „Sloboda" bila je veoma funkcionalna i imala je pozitivan uticaj na oružanu borbu i ukupni život i rad jedinica 7. korpusa.

Cjelovitiji uvid u strukturu pojedinih brojeva dat je u tabeli - Struktura lista „Sloboda" - Prilog 1.

Iz navedene tabele je vidljivo da je u dvadeset brojeva lista „Sloboda" objavljeno čak 916 naslova, čiji su autori, uglavnom, novinari (i saradnici) iz 7. korpusa. Značajan je broj autora i iz drugih jedinica Armije RBiH, odnosno autora izvan armije. U listu je objavljeno i 799 autentičnih fotografija i ilustracija, u prosjeku četrdeset fotografija po jednom broju lista.

*

Načelnu odgovornost za redovno izlaženje i ostvarenje koncepcijskih zahtjeva lista „Sloboda" imalo je Odjeljenje za moral 7. korpusa, na čijem čelu su bili Sakib Ribić, a zatim Hasib Mušinbegović. Međutim, konkretnu odgovornost su nosili članovi informativne službe 7. korpusa i potčinjenih jedinica. Oni su nosili i najodgovornije funkcije vezane za list.

Glavni i odgovorni urednik bila je svo vrijeme Razija Mehić.

Urednik lista za prva četiri broja bio je Ismet Lisica; za narednih pet brojeva - Sead Šuškić, da bi od desetog do dvadesetog broja ovu dužnost obavljao Azam Mandžić.

Tehnički urednik lista do devetog broja bio je Branko Marić, a nadalje - Nihad Fuško.

Do četvrtog broja, lektorske poslove je vršila Snježana Hopić, a poslije - uglavnom, nije bilo lektora.

Fotografsko-kompjuterske usluge su povremeno za list vršili Adnan Bešlagić i „Foto Hazim".

Pored ovih operativnih uloga list je još imao Redakciju i Izdavački savjet. U Redakciji su se pored stručnih lica novinarske struke, nalazila i lica iz pojedinih odjeljenja komande korpusa. Sačinjavali su je: Sakib Ribić, Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Ismet Lisica, (od petog broja Sead Šuškić), Reuf Vejo (do sedmog broja), Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić. Od ovako koncipirane redakcije, u stručnom smislu, nije bilo mnogo konkretne koristi za list.

Slično je bilo i sa Izdavačkim savjetom. Izdavački savjet se sastojao od autoritativnih lica koja su, uglavnom, bila izvan Komande 7. korpusa. Činili su ga: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, (od osmog broja Kadir Jusić), Bislim Zurapi, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Zolić, a do sedmog broja još i Zijad Čaber, Sadik Beširević, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Faruk Midžić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić.

Ali, već u osmom broju izvršena je korjenita promjena. U Informativnu službu 7. korpusa prekomandovani su vrsni novinari, afirmirani u informativnim službama potčinjenih jedinica. Od njih je formirana impresivna redakcija. Uvodi se, također, novo kolektivno uređivačko tijelo - Uređivački kolegij kojeg su činili: Razija Mehić, Sead Šuškić, (od desetog broja Azam Mandžić), Nihad Arnautović, Ismet Lisica (Edhem Ekmeščić) i Nihad Fuško (do petnaestog broja).

http://www.hasib-musinbegovic.com

Novu Redakciju su činili: Džemal Sefer, Azam Mandžić, (od jedanaestog broja Ismet Muratspahić), Dijana Hadžić, Nihad Fuško (do devetog broja), Enes Kovačević Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić, Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Merima Vojvodić (sekretar redakcije), a od desetog broja još i Edhem Ekmeščić i Nedžad Agić.

Izvršene su kvalitetne promjene i u Novinskom savjetu kojeg su sačinjavali: Fikret Ćuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Fuad Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bislim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović Jupi i Razija Mehić. Budući da je bila funkcionalna, uz manje izmjene, struktura ovih organa ostala je do kraja izlaženja lista.

Svoje sjećanje na uvjete rada u informativnim službama potčinjenih jedinica i u organima lista „Sloboda" dali su neki od autora koji su u listu bili zastupljeni sa najvećim brojem članaka. U znak zahvalnosti za minule zasluge, objavljujemo ih u cjelosti (Prilog 2 – Rekli su o Slobodi).

Priređivač ovog projekta sačinio je i cjelovit Registar autora (Prilog 3).

U listu „Sloboda" objavljen je veliki broj imena pripadnika 7. korpusa, ali i drugih. U ovom reprint izdanju, u Registru ličnih imena, popisana su samo ona imena pomenuta u naslovu i podnaslovu članaka, odnosno u tekstu posebno naglašena imena (Prilog 4).

U želji da se javnosti predoči što više činjenica o oslobodilačkoj borbi najmlađeg, ljutog, manevarskog, ofanzivnog, nedostižnog i najranije rasformiranog 7. korpusa i osvježi sjećanje na rano preminulog njegovog komandanta, generala Mehmeda Alagića, te njegove saborce šehide - izlazi ovo reprint izdanje „Slobode", lista 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

Priređivač
Hasib Mušinbegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razija Mehić glavni i odgovorni urednik "Slobode"

Azam Mandžić, urednik "Slobode"

Pripadnici Informativne službe 7. korpusa

http://www.hasib-musinbegovic.com

KRATAK PRIKAZ SADRŽAJA POJEDINAČNIH BROJEVA LISTA "SLOBODA"

U **Prvom broju** na 16 strana objavljena su 43 priloga i 34 fotografije, čiji su tvorci 19 pojedinačnih autora pretežno iz informativnih službi Komande Korpusa i potčinjenih brigada. Struktura ovog broja bila je sljedeća: jedan **intervju** sa komandantom korpusa, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem, **iz** života i rada **jedinica** objavljeno je 6 priloga; u rubrici **sa prve linije fronta** objavljena je veoma sadržajna analiza posljednjih borbenih djejstava 7. korpusa koju je dao načelnik štaba, brigadir Selmo Cikotić; sjećanje na poginule borce u rubrici **za nezaborav** objavljeno je 10 priloga; rubrika **druga linija** donosi 2 priloga; rubrika **iz historije** sadrži 2 priloga, **kultura i sport** 5 priloga, **vijesti-informacije** 9 priloga, **reportaža** 1 prilog, a iz druge štampe, u rubrici **pročitali smo-pročitajte**, preuzeta su 4 članka.

Ovaj broj postavio je osnovnu koncepcijsku strukturu koja će se, uglavnom, zadržati do kraja izlaženja lista „Sloboda".

*

Na 16 strana **Drugog broja** data su 53 naslova (priloga) i 28 fotografija (i ilustracija). Ovaj broj je zadržao istu strukturu kao i prvi. Kao najvažnije sadržaje treba istaknuti **intervju** sa komandantom Armije RBiH, generalom Rasimom Delićem, koji je napravila Razija Mehić, glavni urednik. U rubrici **komentar** prenesena su 3 članka iz „Oslobođenja". Rubrika **sa prve linije** donosi članak o busovačkoj 333. brdskoj brigadi na Vlašiću. Umjesto naslova rubrike druga linija, novi naslov je **socijalno-statusna pitanja**, što se uklapa u shemu lista. U rubrici **historija** (od Kulina bana) objavljen je članak „Geneza bosanske državnosti", dr. Enesa Pelidije.

*

Treći broj na 16 strana donosi 48 naslova i 40 fotografija. O aktuelnoj vojno-političkoj situaciji, u širem **intervjuu** za „Slobodu", govorio je Rasim Delić, komandant Armije RBiH. Aktivnije postaju i informativne službe **iz jedinica**, pa je u toj rubrici objavljeno 16 priloga; **za sjećanje** - također 6. Pod novim naslovom **za slobodu i mir** ovaj broj donosi članak o prvoj ratnoj klasi regruta u 7. korpusu. Ostale rubrike su zadržale prvobitne naslove i donose: jednu **reportažu**, 6 priloga iz **kulture i sporta** i 8 iz rubrike **vijesti–informacije**.

*

Na 20 strana **Četvrti broj** objavljuje 49 naslova i 45 fotografija. Zadržana je, uglavnom, struktura lista iz prethodnih brojeva. Umjesto klasičnog **intervjua** u toj rubrici su objavljeni stavovi, mišljenja i odgovori na konkretna pitanja sa **pres konferencije** komandanata Mehmeda Alagića i Filipa Filipovića.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Rubrika **komentar** donosi dva članka: iz „Oslobođenja", članak vojno-političkog komentatora Nevena Kazazovića „Poslije Kladuše", i, članak Frana Višnara iz „Nedjeljnog vijesnika" „Koliko je moćna Armija RBiH".

Organski, rubrici **druga linija** pripada nov naslov rubrike **zločin-genocid**, u kojoj je objavljeno 5 članaka posvećenih novom talasu pristiglih izbjeglica iz Bosanske krajine. Drugoj liniji pripada i članak o svečanoj zakletvi regruta koji vojni rok dolaze služiti u 7. korpus. Ostale rubrike su standardne: **iz jedinica** je objavljeno 18 priloga, **za nezaborav** – 6, **iz historije** – 2, **kulture i sporta** – 6 i **vijesti – informacije** – 5 priloga.

*

Oktobarski, **Peti broj** ima 20 strana, odnosno 50 naslova i 37 fotografija. Ovaj broj donosi **obraćanje** predsjednika Predsjedništva RBiH, gosp. Alije Izetbegovića, na 9. zasjedanju Generalne skupštine UN-a. U rubrici **komentar** data su dva priloga. Rubrika za **slobodu i mir** donosi članak o posjeti predsjednika FBiH, gospodina Ejupa Ganića, borcima 307.bbr Bugojno, te više priloga o pokretnom logorovanju regruta iz Regrutno nastavnog centra 7. korpusa. U rubrici pod naslovom **treba znati**, ovaj broj donosi članak o radu Okružnog suda u Travniku (dakle, rubrika, druga linija). Rubrika **iz jedinica** ima 25 naslova i predstavljene su gotovo sve jedinice 7. korpusa. Ostale rubrike: **vojno-stručna obuka** - 2 priloga, **reportaža-kazivanja** - 2 priloga, **kultura i sport** - 4 priloga i **vijesti i informacije** – 5 priloga.

*

U novembarskom **Šestom broju** opisana je pobjedonosna Kupreška operacija. **Analizu** toka operacije dao je operativac, pukovnik Senad Dautović, u rubrici **veliki uspjesi**. O ovoj operaciji govorili su: komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić i zapovjednik Zbornog područja Tomislavgrada, brigadir Josip Černi. U 7. korpusu boravili su komandant i načelnik Štaba Armije RBiH, generali Rasim Delić i Enver Hadžihasanović.

Ukupno, Šesti broj lista „Sloboda" donosi 60 naslova na 24 strane. Sa 55 fotografija vjerno je prikazao mnoge strane borbe, života i rada jedinica 7. korpusa. Šesti broj donosi još i sljedeće: u rubrici **za slobodu i mir** - čak 13 članaka; rubrika **komentar** - 3, **iz jedinica** - 21, **za nezaborav** - 6, **vojnostručna obuka** - 2, **kultura i sport** - 4 priloga i, **vijesti - informacije** - 6 priloga.

*

Sedmi broj „Slobode", (decembarski), u rubrici **rekli su**, donosi izvod **iz obraćanja** dr. Ejupa Ganića, člana Predsjedništva RBiH i predsjednika FBiH, starješinama Komande 7. korpusa, te sadržajan vojno-politički **komentar** Seada Šuškića pod nazivom „Bosne će biti". Rubrika **za slobodu i mir** donosi 7 zanimljivih članaka a rubrika **iz jedinica** - 19 članaka. Ostale, već standardne rubrike predstavljene su sa 25 naslova: **za nezaborav** - 8, **vojno-stručna obuka** (VSO) - 2, **kultura i sport** - 6 i **vijesti-informacije** - 5 naslova.

Ukupno, Sedmi broj lista „Sloboda" na 20 strana donosi 56 naslova i 29 fotografija. Za novu, 1995. godinu, ovaj broj donosi i prigodan kalendar.

http://www.hasib-musinbegovic.com

*

Osmi broj na 20 strana donosi 54 naslova i 33 fotografije (ilustracije). U regiji Srednje Bosne boravio je vrhovni komandant i predsjednik Predsjedništva RBiH, gospodin Alija Izetbegović. Posjetio je Komandu 7. korpusa i Komandu 317. brdske brigade Gornji Vakuf. Kako je ovaj broj „Slobode" bio pred zaključenjem - o ovoj posjeti se govori samo u rubrici **vijesti**.

Poslije pobjedonosnog završetka borbenih djejstava u četvrtom tromjesečju 1994. godine, na **svečanoj** akademiji povodom Nove 1995. godine, dijeljene su nagrade, pohvale i odlikovanja. Tome su posvećene dvije strane broja.

U rubrici **komentar**, pod naslovom „Gordijev čvor", novinar Nihad Arnautović daje širi osvrt na 1994. godinu, kao „Godinu patnji ali i uspjeha". Drugi komentar, pod naslovom „Bosna i Čečenija", je autora Asima Gruhonjića, a treći, o agresorskoj propagandi, „Kako opravdati vlastiti zločin", je autora Džemala Šefera.

Ponovo se pod prvobitnim imenom pojavljuje rubrika **druga linija fronta** i u njoj se donosi 7 naslova koji tretiraju odnos prema ranjenicima i ratnim vojnim invalidima. Sa dva članka propraćena je mubarek Noć sudbina, Lejletul-berat (rubrika **vjerski život** donosi ukupno 4 naslova).

Rubrika **zločin, genocid, kriminal** ima 2 naslova: jedan od dr. Smaila Čekića „Historija genocida nad bosanskim muslimanima", a drugi je o najnovijim progonstvima Bošnjaka iz Bosanske krajine.

Ostale rubrike zastupljene su na uobičajen način.

*

Februarski, **Deveti broj** na 24 strane donosi 52 naslova i 39 fotografija. Sedmog februara u Travniku održana je, do tada neviđena, smotra i defile jedinica 7. korpusa pred poznatu oslobodilačku operaciju Vlašić. O toj svečanosti februarski broj „Slobode" donosi čak 9 naslova i to je centralna tema ovog broja.

U rubrici **intervju**, načelnica Informativne službe, Razija Mehić, napravila je intervju sa zamjenikom komandanta, brigadirom Fikretom Ćuskićem. U rubrici **za slobodu i mir**, novinar Spahija Kozlić, u članku „Bitka drugim sredstvima", komentira stanje na ratištu u zoni odgovornosti 3. korpusa, a Goran Samarđija – novinar 1. korpusa, u članku „Nišićka visoravan", govori o uspjesima 1. korpusa na ovom bojištu.

U rubrici **komentar**, autor Saša Rukavina, u članku „Federacija BiH-jednosmjerna ulica..." , analizira funkcioniranje FBiH, a Lamija Bojadžić, u članku „Podjela Bosne je još na stolu", analizira aktuelnu političku situaciju u vezi sa Bosnom i Hercegovinom.

Februar 1995. godine je bio i mjesec posta (Ramazan), pa je u ovom broju objavljen poučan članak iz historije islama, Mustafe Spahića, pod naslovom „Početak objave Kur'ana". Ostale rubrike su zastupljene sa: **kultura i sport** -13, **VSO**-3, **za nezaborav** – 6, **iz jedinica** - 10 i **vijesti - informacije** - 6 naslova.

*

Deseti broj „Slobode", martovski, ima 20 strana, 43 naslova i 33 fotografije. U povodu 1. marta - Dana nezavisnosti, preneseni su dijelovi obraćanja predsjednika Predsjedništva RBiH, gosp. Alije Izetbegovića, u Domu Armije Sarajevo. Preneseni su,

http://www.hasib-musinbegovic.com

također, izvodi iz **intervjua** armijskog generala, Rasima Delića, povodom sastanka i dogovora u Zagrebu o zajedničkim vojnim akcijama.

Dan šehida (rubrika **vjerski život**) obilježen je sa 4 priloga, a aktuelnom analizom bitke na Bedru – obilježen je ovaj veliki mubarek dan u Ramazanu.

U rubrici **idemo dalje**, 2 članka obilježavaju formiranje 77. divizije-Vrbaske i posjetu Komandanta Armije RBiH jedinicama 7. korpusa. Posebno je u ovom broju, rubrikama **zlatni ljiljani** (2 članka) i **majke heroja** (3 članka), posvećena pažnja ljiljanima i majkama najboljih sinova Bosne.

U rubrici **genocid** (2 članka) nastavlja se objavljivanje priloga iz „Historije genocida nad bosanskim muslimanima", dr. Smaila Čekića. U redovnoj rubrici **iz jedinica** 7. korpusa objavljeno je 14 priloga iz života, rada i borbe jedinica 7. korpusa. Rubrika **kultura i sport** predstavljena je sa 5 naslova, **VSO** sa 2, a **vijesti - informacije** – sa 6 priloga.

*

Jedanaesti broj lista „Sloboda" u znaku je 1. godišnjice formiranja 7. korpusa i pobjedonosne operacije Vlašić. Za Dan Armije RBiH nije bilo boljeg dara Domovini od pobjedonosne operacije Vlašić. Ovom prazniku posvećene su i najbolje fotografije.

Najveći broj članaka iz jedinica je također na ovu temu, čak 27. Pohvale, priznanja, čestitke u povodu 1. godišnjice korpusa i Dana Armije RBiH zauzimaju značajno mjesto (19 naslova) i ispunjavaju rubriku **svečanosti.**

Pod naslovom „Moji borci su najbolji na svijetu", komandant 7. korpusa, general Mehmed Alagić dao je **intervju** „Slobodi" u povodu 1. godišnjice. U reportaži „Ljuti" momci skinuli krov Republike Srpske", autor Nihad Arnautović daje prikaz borbene situacije na Vlašićkom bojištu.

Ovaj aprilski broj ima rekordnih: 32 strane, 65 naslova i 50 fotografija i ilustracija.

*

U **Dvanaestom broju** lista „Sloboda", na 24 strane, uz 43 fotografije predstavljeno je 46 tema. Zapažen **komentar** Azama Mandžića, pod naslovom „Karadžić u Hagu, Republika u padu", ovaj broj donosi već na drugoj strani. Sa istom porukom a u povodu 9.maja – Dana pobjede nad fašizmom, nalazi se članak pod naslovom „Nakon kukastog krsta, fašizam sa tri prsta.

U rubrici **reportaža**, pod naslovom „Sa Vlašića krenulo "bosansko proljeće" ka zapadu", novinar Nihad Arnautović našao se sa borcima pobjedonosne operacije Vlašić.

Značajan broj tema (4) posvećen je mubarek danu, Kurban - bajramu, i hadžijama 7. korpusa.

Ostale rubrike sadrže: **iz jedinica** -17 članaka, **zlatni ljiljani** - 4 članka, **intervju** -1 članak, **za nezaborav** - 2, **genocid** - 3, **VSO** - 3, **kultura i sport** - 4 i **vijesti i informacije** - 5 članaka.

*

Trinaesti, junski **broj** na 24 strane donosi 48 naslova propraćenih sa 40 fotografija i ilustracija.

http://www.hasib-musinbegovic.com

U rubrici pod nazivom **osvrti**, novinar Azam Mandžić, u članku „Sa planina u gradove", obrazlaže novi koncept oslobodilačke borbe Armije RBiH. Ovaj broj, u rubrici sa novim imenom **aktuelno**, donosi i prikaz stanja na bojištima drugih korpusa: iz 3. korpusa sa Vozuće, povodom oslobađanja grede Podsjelovo, a iz 2. korpusa – sa Koridora. Prilog iz 2. korpusa je u vidu intervjua sa načelnikom Štaba – brigadirom Sulejmanom Budakovićem. Ovaj broj donosi **intervju** sa Kenanom Dautovićem, komandantom 712. brdske brigade, Travničke.

Ostale rubrike donose: **iz jedinica** – 15 priloga, **zlatni ljiljani** - 2 priloga, **ratne sudbine** – 2 priloga, **portret borca** – 1 prilog, **hadž(vjera)** – 1 prilog, **za nezaborav** – 5 priloga, **VSO** – 3 priloga, **ratni zločinci** - 2 priloga, **vijesti** – 5 priloga i **kultura i sport** – 5 priloga.

Ovaj broj donosi i reprezentativan plakat povodom pobjedonosne Vlašićke operacije.

*

U julu 1995. godine uveliko je tekla Sarajevska operacija. Jedinice 7. korpusa su u njoj učestvovale u reprezentativnom broju. Bile su angažirane na Visočkom bojištu. Međutim „Sloboda" u ovom broju o tome ne piše ništa. Razlog je jednostavan – sve je držano na početnom, vrlo visokom nivou tajnosti. A da je i bilo kakvih uspjeha, rano bi bilo za objavljivanje. Zato se **Četrnaesti** (julski) **broj** bavi zbivanjima u osnovnoj (Travničkoj) zoni odgovornosti. Trideset dva članka i 42 fotografije ispunile su 24 strane ovog broja „Slobode".

Rubrika **aktuelno** predstavljena je sa 3 članka. Prvi govori o neuspjelom pokušaju napada neprijatelja na Vlašiću, dok je glavnina snaga angažirana izvan osnovne zone; drugi, pod naslovom „Sarajevska sinfonija" govori o Sarajevskoj operaciji, a treći o događajima u Banjaluci. Četrnaesti broj donosi i **intervju** sa komandantom 77. vrbaske divizije, pukovnikom Senadom Dautovićem. Rubrika **reportaža** predstavljena je sa dva članka: „Ajvatovački vaz pobjede" i članak o 705. jajačkoj brdskoj brigadi.

Ostale rubrike: **komentar** – 1 članak, **iz jedinica** – 16 članaka, **za nezaborav** – 2 članka, **VSO** – 1 članak, **vjerski život** – 1 članak, **vijesti** – 3 članka i **razonoda** - 2 članka.

*

Avgustovski, **Petnaesti broj** na 24 strane donosi 44 naslova i 38 fotografija. U nedostatku afirmativnih informacija sa Sarajevskog ratišta, svjež dašak u alđunsku sparinu predstavlja pobjeda jedinica 77. divizije na Košćanima i Uriji, položajima prema Donjem Vakufu. Osjećalo se osvježenje i u 5. korpusu nakon hrvatske „Oluje", a Bihaćki okrug je deblokiran (naziv nove rubrike **pobjede**, naslovi članaka: Operacija Košćani i Urija, i, Poslije oluje, Nakon deblokade Bihaćkog okruga).

Zapažen **intervju** napravljen je sa brigadnim generalom Munibom Bisićem, „Opredjeljenje - pobijediti fašizam".

Prvi put list „Sloboda" donosi kritički osvrt na probleme napuštanja linije odbrane, što do tada, ali ni poslije, nikad više nije učinjeno.

U rubrici **genocid** opisan je tragični događaj u Bugojnu u selu Vrbanja. Ostale rubrike zastupljene su u broju priloga prikazanom u pregledu – Struktura lista „Slobode".

http://www.hasib-musinbegovic.com

*

Septembar mjesec, 1995. godine, opet je mjesec velikih pobjeda. Jedinice 7. korpusa oslobodile su Donji Vakuf. Poslije poduže misteriozne šutnje, komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, je ponovo u „Slobodi", u **intervjuu** „Izvjesno je spajanje sa 5. korpusom". Specijalisti za reportaže sa vrućih linija, novinari Informativne službe 7. korpusa, Nihad Arnautović i Azam Mandžić, daju prikaz stanja na turbetsko-vlašićkom i komarsko-vrbaskom pravcu (naslovi **reportaža**: Sa turbetsko-vlašićkog bojišta, i, Drugo rađanje grada na Vrbasu - tok Donjevakufske operacije).

O zračnim udarima NATO snaga ovaj broj „Slobode" (**Šesnaesti broj**) prenosi članak Nermina Butkovića, „NATO - bombardovanje sa političkim posljedicama". U istoj ovoj rubrici **aktuelno**, ovaj broj donosi još dva značajna članka: dijelove izlaganja predsjednika Predsjedništva RBiH, gosp. Alije Izetbegovića, na Republičkom parlamentu („Suverena samo cijela Bosna i Hercegovina") i članak o smjeni agresorskih komandanata brigada u 1. krajiškom korpusu VRS, koje su naspram 7. korpusa Armije RBiH.

Šesnaesti broj „Slobode" donosi još i 9 priloga **iz jedinica**: 3 priloga u rubrici **za nezaborav**, 2 **iz vojno-stručne obuke**, 3 **iz vjerskog života**, 6 **iz kulture** itd.

(Vidjeti tabelu „Struktura ...")

*

Sedamnaesti broj „Slobode" izašao je u oktobru 1995. godine, i na 24 strane predstavljeno je 35 naslova i 43 fotografije. Bio je to završni mjesec borbi Odbrambeno-oslobodilačkog rata protiv agresije. Na pomolu su mirovni pregovori u SAD. Tim povodom je predsjednik Predsjedništva RBiH, gosp. Alija Izetbegović, iznio ciljeve i stavove za te pregovore i list „Sloboda", u rubrici **aktuelno**, ih prenosi pod naslovom „Trebamo cjelovitu Bosnu i državu koja će funkcionirati".

U rubrici **komentar** prenosi se članak vojno-političkog komentatora, Nermina Butkovića, pod naslovom „Primirje - vaga bosanskog rata".

Ovaj broj donosi i dvije **reportaže** iz Bosanske krajine, gdje je u to vrijeme 7. korpus angažirao polovinu svojih snaga (oko deset hiljada) za odbranu ovih teritorija, pod naslovom „17. u slobodnom Ključu", „Opet Sana miriše slobodom",i, „712. u Ključu".

Sedamnaesti broj donosi još i 14 priloga **iz jedinica**, 2 priloga **iz vjerskog života**, 2 iz **VSO**, 4 priloga **iz kulture i sporta,** te 4 priloga **vijesti - informacije**.

U rubrici **za nezaborav** ovaj broj donosi sjećanje na dva travnička heroja, dva komandanta, pukovnika Osmana Porića i majora Mihajla Petrovića.

*

Novembarski, **Osamnaesti broj** „Slobode" na 24 strane, sa 46 članaka i 37 fotografija, prati zbivanja u vezi sa pregovorima i parafiranjem Mirovnog sporazuma u Dejtonu. Potpisan je sporazum o Federaciji BiH; parafiran je Dejtonski mirovni sporazum. U rubrikama **aktuelno** i **komentar** ovaj broj „Slobode" donosi aktuelne komentare o strukturi Federacije BiH, o strukturi buduće Bosne i Hercegovine, o karakteru buduće armije („Nismo toliko bogati da bismo imali jeftinu armiju", N.B.).

U rubrici **reportaža** riječ je o 17. krajiškoj „Viteškoj" brdskoj brigadi, u svojoj Bosanskoj krajini „Kad san postane java".

http://www.hasib-musinbegovic.com

U rubrici **drugi pišu**, „Sloboda" prenosi 4 članka iz drugih listova - „Avaza", „NIN-a" „Gardijana", a koji se odnose na zločine.

Rubrika **iz jedinica** ima 16 članaka koji se odnose na jedinice 7. korpusa i jedinice iz drugih korpusa angažirane u zoni odgovornosti 7. korpusa u Bosanskoj krajini.

Na kraju rata, u rubrici **aktuelno**, pod naslovom „Ratni vojni invalidi nemaju kome da pišu", izražava se opravdana zabrinutost za ovu populaciju u vremenu nadolazeće slobode.

Zastupljenost ostalih rubrika vidljiva je iz tabele „Struktura..."

*

U pretposljednjem, **Devetnaestom** (decembarskom) **broju** „Slobode", (24 strane, 38 naslova, 45 fotografija), u rubrici **aktuelno**, pod naslovom „Rat i mir", „Od Pariza dva putića", Nermin Butković analizira aktuelnu vojno-političku situaciju. Aktuelno se komentira i Uredba sa zakonskom snagom o plaćama pripadnika Armije RBiH. Rubrika **intervju** donosi stavove gospodina Šemse Tankovića, predsjednika SDA Republike Hrvatske, o položaju Bošnjaka u ovoj zemlji. Komandant 7. korpusa, general Mehmed Alagić, obraća se pismom zahvalnosti i podrške bošnjačkoj dijaspori za sve što su učinili za 7. korpus.

U rubrici **(godišnjice) svečanosti**, ovaj broj donosi 9 priloga o pojedinačnom doprinosu brigada 7. korpusa slobodi.

I u **Devetnaestom broju** su ostale standardne rubrike zastupljene na uobičajen način.

*

Posljednji, **Dvadeseti broj** izašao je 17. januara 1996. godine. Imao je 20 strana, 28 naslova (članaka) i 30 fotografija. Rubrika **intervju** prenosi najbitnije sadržaje iz intervjua RTVBiH, vrhovnog komandanta, gosp. Alije Izetbegovića.

Dvadeseti broj donosi još dva intervjua sa starješinama 7. korpusa: brigadirom Hasibom Mušinbegovićem, pomoćnikom za moral („Moralisti su izvršili svoj zadatak") i pukovnikom Hamedom Mešanovićem, pomoćnikom za pravne poslove („Velika je odgovornost na pravnoj službi"). U rubrici **analiza** data je retrospektiva uspjeha 7. korpusa, hronološki pred rasformiranje. Rubrika **svečanosti (godišnjice)** donosi 9 članaka u kojima su predstavljene četiri godišnjice brigada, a na svečanoj smotri 77. vrbaske divizije bio je predsjednik Federacije BiH, gospodin Ejup Ganić. Ostale rubrike su zastupljene na uobičajen način.

Bio je to kratak prikaz pisanja pojedinačnih brojeva „Slobode", lista Sedmog korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

http://www.hasib-musinbegovic.com

STRUKTURA LISTA „SLOBODA"

R/B	Broj lista / RUBRIKA	Broj 1/ 17.06.´94.	Broj 2/ 17.07.´94.	Broj 3/ 17.08.´94.	Broj 4/ 17.09.´94.	Broj 5/ 17.10.´94.	Broj 6/ 17.11.´94.	Broj 7/ 17.12.´94.	Broj 8/ 17.01.´95.	Broj 9/ 17.02.´95.	Broj 10/17.03.´95.	Broj 11/17.04.´95.	Broj 12/17.05.´95.	Broj 13/17.06.´95.	Broj 14/17.07.´95.	Broj 15/17.08.´95.	Broj 16/17.09.´95.	Broj 17/17.10.´95.	Broj 18/17.11.´95.	Broj 19/17.12.´95.	Broj 20/17.01.´96.	UKUPNO
1.	BROJ STRANA	16	16	16	20	20	24	20	20	24	20	32	24	24	24	24	24	24	24	24	20	440
2.	BROJ FOTO., ILUSTRACIJA	34	28	40	45	37	55	29	33	39	33	65	43	40	42	38	43	43	37	45	30	799
3.	BROJ NASLOVA	43	53	48	49	50	60	55	54	52	46	50	46	48	32	44	39	35	46	38	28	916
4.	INTERVJU (PISMA ...)	1	1	1	1	1	1	1		1	2	1	3	2	1	1	3		1	2	3	27
5.	PRVA LINIJA	1	1				2				2					8						14
6.	DRUGA LINIJA	2	6		5				7													20
7.	KOMENTAR (OSVRT)	2	3		2	2	3	1	3	2	1		1	2	1			1	1		1	26
8.	REPORTAŽA	1	2	2		2						1	1		2		2	4	1		1	19
9.	ZA SLOBODU I MIR			6	3	3	13	7	4	2	1											39
10.	SVEČANOSTI				1				1	9		19				3				9	7	49
11.	AKTUELNO IDEMO DALJE													5	3	4	4	2	1	5		24
12.	VJERSKI ŽIVOT								4		5		4	1	1	1	3	2	2	2	6	31
13.	IZ JEDINICA	6	11	16	18	25	21	19	16	10	14	27	16	15	16	11	9	14	16	3	4	287
14.	ZA NEZABORAV	10	9	6	6	3	6	8	2	6	2		2	5	2	2	3	2	4	4		82
15.	GENOCID (HISTORIJA)	2	3	3	2				2		2		3	2		1			4			24
16.	VOJNO-STRUČNA OBUKA		1			2	2	2	1	3	2		3	3	1	1	2	2	1	1		27
17.	KULTURA I SPORT	5	5	6	6	4	4	10	14	13	5	2	4	5	2	5	6	4	3	4	6	113
18.	VIJESTI INFORMACIJE	9	11	8	5	5	6	5		6	6		5	5	3	6	4	4	6	7		101
19.	OSTALO	4				3	2	2			4		4	3		1	3		6	1		33

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU O SLOBODI

USPJELI SMO ODGOVORITI SVIM ZADACIMA

Nerazumijevanje prioriteta, nemarnost i neodgovornost, po mom mišljenju, sigurno su osnovne odlike nas Bošnjaka. Nikada nismo znali odrediti prioritet, nismo pamtili i analizirali, i, doista smo, iznad svega, kroz historiju bili nemarni. U ratu mi se činilo, da smo sve to stavili na svoje mjesto i, gledajući iz ove perspektive, zasigurno i jesmo. Razlog je vrlo jednostavan, imali smo dva prioriteta: odbraniti se i preživjeti. Mnogi će danas reći da je bilo lakše u ratu nego sada. U nečemu i jeste. Međutim, prioriteti su nam bili nametnuti, radili smo i živjeli sa jednim ciljem – doći do mira.

Materijalno i tehnički, Informativna služba 7. korpusa je bila ograničena ali smo bili u boljem položaju nego li drugi korpusi. Možda zbog pomoći dobro organizirane dijaspore. A ljudi, angažirani u njoj, bili su izuzetno motivirani. Uspijevali smo, sada to vidim, odgovoriti svim zadacima. Razumijevanje starješina, posebno rahmetli komandanta, generala Alagića, olakšavalo nam je svaki zadatak.

Sa onim ratnim vremenom, danas je toliko toga istog, a istovremeno i toliko različitog. Ponovno smo razočarani i ljuti, jer, sve što se sada dešava, dešavalo se i u ratu. Tada oružjem, danas politikom. Nažalost, Bošnjaci ponovno ne znaju prioritete, neodgovorni su i ponovno zaboravljaju. Svaki Bošnjak, ako je doživio starost iznad 50 godina, preživio je dva rata. Mojoj generaciji ostao je još jedan, i daj Bože, da ga nedoživimo. Zato, neka ova knjiga podsjeća na vrijeme kada smo znali svoje prioritete.

Možda sam ovaj kratki osvrt trebala pisati u drugoj, više tehničkoj i hronološkoj formi, ali, pisati bez duše je kao živjeti bez vjere, a ja to više ne znam.

Neka je vječni rahmet našim šehidima. Preživjeli neka stanu i razmisle, prioriteti su i dalje tu samo ih trebamo pravilno poredati.

Travnik, 23.11.2003. god. ***Razija Mehić – Prohan***

http://www.hasib-musinbegovic.com

BILO MI JE ČAST, I, SJEĆAM SE S PONOSOM

Sjećam se danas, nakon jedanaest i više godina, svog početka, prvog susreta sa vojnicima, borcima, jednom riječju ljudima o kojima ću toliko toga napisati, toliko toga zajedno proživjeti, ljudima koji će danas pisati historiju slobodne i suverene Bosne i Hercegovine. Juni 1992. godine, i moj prvi susret sa pripadnicima tadašnje prve ratne formacije–borcima Prvog bugojanskog bataljona, ostao je zauvijek urezan u pamćenje. Susret sa momcima u vlastitoj odjeći, sa patikama na nogama, koji su puni motiva i želje za odbranom vlastitog grada, kuće, Bosne i Hercegovine. U takvom okruženju nastajali su i prvi tekstovi, informiranje boraca putem biltena, radio talasa, a od 1994. godine, formiranjem lokalne TV Bugojno, i u eteru ovog medija. Tada smo informirali možda i ne znajući da li to dobro radimo ... mogu reći da smo se trudili, svjesni da pravovremena, tačna i objektivna informacija zlata vrijedi.

Kako je Armija RBiH stasavala i organizaciono jačala, tako se sve više osjećala potreba potpunijeg informiranja i prezentiranja aktivnosti, uspjeha i ratnog puta jedinica najmasovnije BH oružane sile. Dolazi do formiranja listova po korpusima naše Armije, te lista Generalštaba Armije RBiH, press - službi ... jednom riječju informativni sadržaji dolaze do punog izražaja, a naša Armija u svojim rukama ima još jedno jako oružje u borbi protiv agresora na našu zemlju.

Najmlađi, Sedmi korpus Armije RBiH tokom 1994. godine dobija svoj list "SLOBODA", svoj prostor za sliku rada jedinica, koje su bile u sastavu ovog korpusa naše Armije. Imao sam tu čast da budem urednik ovog lista. Radio sam to sa zadovoljstvom jer mi je bilo čast objaviti tekstove iz manevarskih, pješadijskih, oklopnih i ostalih manjih i većih formacijskih jedinica 7. korpusa. A imalo se šta i objaviti - oslobodilački pohodi na Vlašiću, oslobođenje Donjeg Vakufa, Kupresa, akcija na širem području Bosanske krajine... Danas se s ponosom sjećam tih godina, uvjeren da sam dao svoj značajan doprinos u ukupnom oslobođenju Bosne i Hercegovine, koja je tih godina, bez sumnje, prolazila kroz najteže razdoblje u svojoj novijoj historiji.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

RIJEČ SLOBODA SE VELIKIM IMENOM PIŠE

Baš kao da je to jučer bilo, sjećam se dana kada je izašao prvi broj lista 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine. Ne znam ko mu je odredio ime, ali sam, i u ovoj večeri dok pišem ove redove, ubijeđen da je novorođenče toga slavnog Korpusa nosilo divno ime u kojem su bile sadržane sve naše patnje i nadanja da će jednoga dana ničim izazvano zlo i ratni užas nestati sa lica zemlje koja se Bosnom i Hercegovinom zove. List se zvao „SLOBODA". Prezime mu nije bilo potrebno. Ime je samo za sebe sve kazivalo.

Toga dana vraćao sam se umoran sa linija koje su držali borci 305. brdske brigade, odnosno Jajačke brigade, koja će poslije sasvim zasluženo dobiti naziv „Slavna". Negdje na pola puta između Bugojna i Rostova sreo me je major Dedić Halid, tadašnji komandant brigade. Vozio se u džipu iz pravca Rostova prema Bugojnu. Džip se zaustavio u mojoj blizini, a komandant, ne izlazeći iz vozila kroz otvoren prozor me upitao: „Gdje smo mi u „Slobodi"?", te mi je odmah pokazao naslovnu stranu prvog broja „Slobode". U tom trenutku nisam znao šta me pita. Kada sam se onako gladan i iscrpljen od pješačenja ili, bolje rečeno, od jednolične hrane koju smo htjeli ne htjeli morali mjesecima jesti, malo pribrao, mirno sam mu rekao da sam na vrijeme pripremio tekstove za prvi broj lista i predao ih njegovom pomoćniku za moral. Tu smo se razišli. Komandant je otišao svojim putem a ja svojim. Ni danas ne znam kako je zbog tog propusta prošao brigadni „moralista".

Već u drugom broju „Slobode" objavljeni su tekstovi koje sam pripremio za prvi broj lista. I tako bi svaki put u listu bilo objavljeno nešto iz izuzetno uspješnog ratnog puta koji je iza sebe ostavila jedinica koja se zvala 305. brdska, odnosno 705. slavna brdska brigada. Poslije oslobođenja Kupresa u kojima su učestvovali i borci Jajačke brigade, naredbom komandanta 7. korpusa Armije Republike BiH, sada već rahmetli generala Mehmeda Alagića, iz brigade sam prešao u Press-centar Korpusa. I dalje sam nastavio pisati o interesantnim stvarima iz života te brigade. Ponosan sam na činjenicu da sam makar olovkom i foto-aparatom bilježio svijetle trenutke naše borbe za Slobodu. Jer, SLOBODA se na svim jezicima piše velikim slovom. Uzgred, budi rečeno, kao novinar Press-centra 7. korpusa Armije Republike BiH, zajedno sa svojim kolegom Seadom Šuškićem primljen sam u Svjetsku novinarsku asocijaciju, što je u to vrijeme za mene bilo svojevrsno priznanje.

Danas se više ne bavim pisanjem novinarskih priloga, iako pisaća mašina čeka negdje u ćošku. Danas ja nemam volje niti snage pisati u miru. Sada su na sceni neki novi ljudi. Neki novi novinari. A tako je i bolje. Jer, SLOBODA se i olovkom brani. Negdje sam pročitao da je jedan umni čovjek, misleći na ratne novinare i njihove priloge, doslovce kazao:

„Olovka je u ratu atomska bomba!"

Svaki broj „SLOBODE" bio je potvrda te izreke.

U Jajcu
04. 11. 2003. godine, u 22,30 sati ***Džemal Sefer***

http://www.hasib-musinbegovic.com

„SLOBODA" – INFORMATIVNO, AGITATORSKO, EDUKATIVNO I PROPAGANDNO SREDSTVO

Izlaženje prvog lista „Sloboda", njegov sadržaj i objavljeni prilozi, među borcima i starješinama 17. slavne (kasnije „Viteške") krajiške brdske brigade bilo je popraćeno ugodnim iznenađenjima i radošću. Izazvalo je snažan osjećaj zadovoljstva što su pripadnici 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine. Analiza sadržaja lista izvršena sa starješinama iz morala svih nivoa jedinica brigade, u kojoj sam u to vrijeme bio na dužnosti pomoćnika komandanta za moral brigade, rezultirala je zaključkom da će list koji je bio u našim rukama zadovoljiti interese i potrebe boraca i jedinica i imati pozitivan uticaj na motivaciju i ukupno djelovanje, kako na pojedince tako i na jedinice kao cjeline. Ovo je u to vrijeme bilo izuzetno značajno, kada su se jedinice i ustanove korpusa, formacijski i organizaciono, ustrojavale i snažile.

U Odsjeku za moral 17. slavne, u predahu između borbenih djejstava, vodili smo rasprave o našim prilozima za list, kako doći do informacija, o čemu borci žele biti najviše informirani, kako te informacije dati, ko će ih obraditi i najbolje interpretirati ono što treba naročito da se istakne? Svaki prilog iz brigade prošao je kroz „mini brigadnu redakciju" koja prilog analizira, vodeći, prije svega, računa o tačnosti i istinitosti priloga, imajući u vidu mišljenje boraca i njihovu kritiku o našim prilozima.

Na jednom takvom sastanku, u čijem su sastavu bile starješine Odsjeka za moral brigade, pomoćnici komandanata za moral bataljona i pomoćnici za moral komandira četa, rodila se ideja da list treba da bude ne samo informativno glasilo, nego da ima i funkciju edukacije. Predloženo je da ja pišem priloge iz oblasti psihologije i obuke. Ideju sam prihvatio, a u redakciji su prihvaćeni moji prilozi. Tako je počela moja saradnja u listu „Sloboda", koja je kasnije nastavljena i kada sam prešao na dužnost načelnika Odsjeka za procjenu psihološkog stanja i praćenja statusnih pitanja boraca Odjeljenja za moral i politička pitanja 7. korpusa Armije RBiH.

Gledajući danas sa distance na vrijeme u kojem sam sarađivao u listu „Sloboda", mogu ustvrditi da smo mi, borci i starješine, preko našeg lista obavještavani o mnogim događajima i temama iz naših jedinica o kojima borci 7. korpusa nisu mogli dobiti informaciju na drugi način. List je ostvario snažno komunikacijsko djejstvo između jedinica i boraca i bio informativno i propagandno i, agitatorsko i, edukativno sredstvo 7. korpusa Armije RBiH. Čitan je, i bio tražen, i od boraca i od starješina i od naroda. Opravdao je svoje nastojanje da bude vjerna slika interesa svojih čitalaca u prostoru i vremenu u kojem su oni djelovali. On je istovremeno dokaz intelektualne snage pripadnika ovog najmlađeg korpusa Armije RBiH, njegove vitalnosti i doprinosa u Odbrambeno-oslobodilačkom ratu naroda Bosne i Hercegovine.

Prof. Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

VRIJEME SLOBODE

Sjećanje na jedan List iz bašče 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine

MOTO: Bismillahir-Rahmanir-Rahim „Tako mi vremena, - čovjek, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje." (Kur'an, sura 103., prijevod Besima Korkuta).

Hvala dragom Bogu što daruje milost i pomoć kome On hoće i što je dade NAMA, tada, u neko hudo vrijeme, zadnje decenije drugog milenija vremena od rođenja Isai alejhi selam.

Sada, poslije desetak godina, podsjećam se na trenutak historije i mislim o Travniku. Živim bereket vremena i ljudi kojih nema, a bili su tu, baš odsvuda i na mjestu određenom. Ovako je bilo. Struju nam zaustaviše - nesta svjetla, a danju se zastave i bajraci pojaviše.

Barut zamirisa i puške sjevnuše, a tekbiri – k'o da ih još čujem, odjekuju. Mudžahidi krenuše pa i oficiri stigoše. Nevrijeme neko prođe i duga, sjajna i bajna, iz Biljanske doline, natkrila brda i spustila se na stolicu Travnika, odakle, ubrzo, haber i huk, od mezara Ilhamije, havu zatalasa. Revolucija krenu! Šehidi izvidnice, naši jemci prvi u zalog odoše, al' braća prva pritekoše i muslimanske snage, bataljoni i brigade, nikoše. Grad je živio i vezir je bio, al' je vrijeme, odnosno 7. korpus, Generala iznjedrio. Velika i obaveza! Brda je trebalo razmaknuti, predahnuti i osloboditi, pa Krajinu vidjeti. To nije bila dječija igra samo između' dvije vatre, nego smrtni osmjeh gazija i šehida. Al' Bog dragi na njihovoj je strani. Stvarno, svakog dobra je bilo, a ružnog se ne ponovilo. Alimi emiri bili, a komandanti na sedždu stigli i bajrak slobode podigli i dalje od Paljenika.

Svoja avlija je malo očišćena, bašča 7. korpusa je uzmirisala, a jedan njen cvijet – list imenom „Sloboda" je beharao. I ja sam tu, u komšiluku bio i, Bogu zahvaljujući, često stizao i pokoji List Bismilom kalemio. Stranice vjerskog života su ugledale svjetlo dana blagodareći i sevepom jednog pomoćnika tića Alagića, koji je u vrijeme aškom planuo i duši lista naše bašče kutak navodnio. Tamam tako, eto i dobro je bilo. Jer „Sloboda" je jedna važna stranica vremena i sjajni listak u ćilimu SLOBODE, koju je Veliki i Milostivi Bog ostavio čovjeku, robu svome, s mjerom i granicom, bilo ko on bio – mali i veliki, znani i manje znani.

Kažu da u Bosni ima i bilo je evlija, a jedan je bio Bašeskija koji je ostavio riječi: „Što je zapisano ostaje, a što se pamti nestaje", pa njegovi srodnici i istomišljenici po peru zaslužuju čast i povijesnu zahvalnost za svjedočenje – perom kazano, kamerom i blicom historiji i pokoljenjima ostavljeno.

List „Sloboda" je žurnalističkim mecima uniforme 7. korpusa snabdijevala i hranila borce i prve linije odbrane života Bosne i Hercegovine, svakako, makar usput da spomenem, u sadjejstvu bratskog „Divana", „Zambaka" i „Bošnjaka", čiji je eho i primjerci iz Travnika odašiljan bijelom svijetu jednog vremena.

Esselamu alejkum! ***Fahrudin Zolota***

http://www.hasib-musinbegovic.com

„SLOBODA" - JEDAN OD NAJJAČIH RATNIH LISTOVA

Osnivanjem 7. korpusa Armije RBiH, 07. 04. 1994. godine, konačno je Odjeljenje za moral u kojem je Odsjek za informiranje bio važna, ako ne i najvažnija instanca u stvaranju historije jedne herojske zemlje sa hiljadugodišnjom linijom života, zauzeo mjesto koje mu i pripada – sam pijedestal – zahvaljujući oficirima, podoficirima i vojnicima koji su svojom stručnošću i kreativnošću došli na vrh i u žižu djelanja. Oni su u sklopu Odjeljenja za moral veliku važnost dali informativnoj djelatnosti – naime, došli su na ideju da Sedmi korpus, taj najmlađi korpus, mlad ali jak, treba da ima svoj list, svoju „Slobodu" – list koji je po mom shvatanju bio klasični primjer dobrog i svrsishodnog dogovora njegovih kreatora – koji su omogućili da mi, ratni novinari, među kojima sam bila i ja, Asija Rešić – dobijemo šansu da svoje kreativno umijeće, pomiješano sa pustolovnošću u kojoj mora biti velika doza hrabrosti, gotovo neustrašivosti, pokažemo širem čitalačkom auditoriju u vodama rata koji je i sam po svom značenju (onom fonetskom) sadržavao nešto što je loše – nešto u čemu se osjetio miris smrti koja se doživljavala učestvujući u tom časnom, nadasve patriotskom činu branjenja domovine od onih koji su odlučili da joj oduzmu njenu slobodu, njen hiljadugodišnji, historijsko-kulturni hod. I ja sam bila od onih koja je odlučila da brani svoju Bosnu perom iz kojeg su izvirale najistinskije poruke duboke odanosti domovini i ljubavi prema svakom onom koji je odlučio da brani njenu čistotu. Bila sam, dakle, novinar 308.bbr (poslije 708.slbr) i odlučila da se borim za Bosnu i Hercegovinu i po cijenu svog života u ime onih budućih.

U našoj brigadi, u sklopu Odsjeka za moral, postojala je Informativna služba u kojoj sam ja djelala. Jednostavno, voljela sam što sam ratni novinar koji je bio spreman da sve postavljene zadatke izvrši. Nije mi bilo teško, niti sam se bojala otići na prvu borbenu liniju – uvijek sam saosjećala sa borcima, željela sam da dam svoj doprinos i u tome sam uspijevala. Bila sam stalno sa svojim borcima, na svim frontama, od Novog Travnika do Bosanske krajine, prateći njihove podvige – pretačući ih u riječi, rečenice, novinske članke – koje sam u početku objavljivala u listovima: „Travnički ljiljani", „Patriotski list", „Brigadni bilten".

Isto tako, nije mi bio stran radio. Naime, za mene je ratno novinarstvo daleko interesantnije od onog „običnog" – civilnog. Ono me je privlačilo. Privlačilo me je iz razloga što sam učestvovala u odbrani Bosne - a to mi je bila čast; privlačilo me to što sam znala da doprinosim slobodi svog naroda, svoje Bosne; privlačilo me je što sam bila ta koja je kao novinar 308.bbr (708.slbr) pisala njenu historiju i historiju svoje domovine.

Naime, nisam nikada bila niti htjela biti po strani – uvijek sam bila sa svojim saborcima na licu mjesta, u brdima bosanskim, na livadama bosanskim.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Naša Informativna služba u sklopu Komande brigade dobro je funkcionirala i jedno znam, da sam kao novinar bila na svim terenima gdje je bila brigada. Pomno smo sve pratili i bilježili.

Jednostavno, voljela sam biti ratni novinar koji je u toku rata bio sa svim velikim herojima, generalima, komandantima, koji su bili i ostali legende. Poslije, impresionirao me rad Odjeljenja za moral 7. korpusa i željela sam da budem u Informativnoj službi – tik do vodećih ljudi, brigadira Hasiba Mušinbegovića, Salke Dedića i svih onih koji su predano radili na moralnom aspektu odbrane.

Naime, jedno je činjenično, da sam bila od onih ratnih novinara koji nije volio da bude van dešavanja, bez obzira što sam bila svjesna da mogu lahko život izgubiti. Ali, to me jednostavno nije brinulo. Brinulo me je to kako će naši borci odbraniti Bosnu; brinulo me je to da ja ne budem ta koja neće dati zadnji atom snage i svu sebe pisanom riječju u kojoj je slito hiljade, milion drhtaja srca i duša koja su jednostavno voljele Bosnu, voljele njene branitelje i njihovu bezgraničnu želju da oslobode Bosnu.

Nije mi bilo teško i čak sam bila kao na krilima kad sam po zadatku trebala ići na terene gdje su bile gazije 308.bbr (708.slavne brigade) i kada se na svjetlo dana pojavila „Sloboda" – list 7. korpusa Armije RBiH. Bilo je nama, ratnim novinarima, nekako lakše. Svaki moj boravak na terenu je zabilježen i objavljen u listu „Sloboda", čiji su novinari, na čelu sa Razijom Mehić, imali razumijevanja i svaki moj tekst objavljivali. Bili su to tekstovi, kako su mi govorili drugi, sa posebnom težinom i posebnim načinom izražavanja – novinarsko - književni tekstovi, poput „Heroj srca golemog k'o Bosna", „Otjerati hasume – to je naš cilj", „Preko trnja do slave", „Okusili Džehennem", „Ni smrti se bojao nije", „Pamtit će ga generacije", „Vječno živi" i drugi.

Svi ti tekstovi, no, ovo je jedan dio, objavljeni su u „Slobodi" jednom od najjačih ratnih listova u kojem je pisana svijetla historija bosanskih gazija.

Asija Rešić
novinarka 308.(708)
novotravničke brigade

http://www.hasib-musinbegovic.com

OD USMENOG INFORMIRANJA DO SAVREMENOG LISTA „SLOBODA”

Razmišljajući o proteklim ratnim vremenima pokušavao sam dokučiti otkuda tolika duhovna snaga u bosanskom čovjeku. Ta razmišljanja, te analize su me uvijek, po pravilu, ostavljale bez jednog sveobuhvatnog odgovora. Ostajala bi samo konstatacija da se u takvim okolnostima izdigla snaga duha i da su iz te snage proizišli svi ostali segmenti potrebni za očuvanje nečega što je bilo tu i što se zvalo suverena, samostalna i međunarodno priznata Republika Bosna i Hercegovina.

Sada, sa ove distance, fokusirao bih se samo na jedan segment kompleksnosti bosanskog otpora, na informiranje.

U tim teškim vremenima rata bez struje, telefona, TV-a, neprestanih borbenih djejstava, pokušaja međunarodne zajednice da na miran način zaustavi agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu, bilo je neophodno istinito i pravovremeno informiranje sastava jedinica o aktuelnom trenutku.

Stvaranje sistema informiranja je kao stvaranje Armije RBiH trpilo porođajne muke. Krenulo se od nule, od usmenog informiranja, hodajući od zemunice do zemunice, od borca do borca, a došlo se do visokog stepena u organizaciji. Kao kruna uspjeha je svakako početak izdavanja lista na nivou korpusa.

Jedinice 7. korpusa Armije RBiH su stvarale slobodu oslobađanjem privremeno zauzete teritorije, sela i gradova, i tokom te borbe stvorili su se uvjeti za rađanje „Slobode”, lista 7. korpusa. Izdavanjem lista postiglo se mnogo. Borački sastav jedinica ovog korpusa, pa i širi auditorij, dobili su mogućnost spoznaje uspjeha, života i rada, kako u okviru svojih, tako i drugih, susjednih jedinica. Uz šačicu ljudi od pera, odnosno profesionalnih novinara, kao potpisnici priloga često su bili obični ljudi, borci, koji do tada nisu imali nikakvog iskustva u žurnalistici. Snagom duha, voljom i htijenjem su pokušavali, i, uglavnom, uspijevali prezentirati široj javnosti stanje i raspoloženje u i oko svojih jedinica. Apsurd ili ne.

Mišljenja sam da je zahvaljujući tim i takvim dopisnicima odnosno ratnim izvještačima, „Sloboda” iz broja u broj kvalitetom i brojem priloga bila u konstantnom usponu, jer, „Slobodi ima ko da piše”, čime je u potpunosti ispunjena osnovna zamisao njenih utemeljitelja u doprinosu i stvaranju uvjeta za postizanje konačne SLOBODE.

Nusret Alihodžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

"SLOBODA" – DOSTOJNO GLASILO SEDMOG KORPUSA

Na spomen "Slobode", prvo čega se sjetim su veličanstvene pobjede boraca 7. korpusa Armije RBiH o kojima je izvještavano u ovom listu i pred očima mi se pojave naslovnice koje kliču o oslobađanju Kupresa, Vlašića, Donjeg Vakufa, Sanskog Mosta... "Slobodi" se 'posrećilo' da svjedoči o oslobodilačkoj fazi naše borbe za slobodu i život i da u meni oživi ugodan osjećaj trijumfa i sreće zbog svih nezaboravnih uspjeha naših boraca.

Sudjelovati u stvaranju "Slobode" nije bio tek tako puko ispisivanje određenog broja kartica o borcima svoje brigade za novi broj svakoga mjeseca. Rutinski zadaci svakako nisu svojstveni ratnim okolnostima. Ja i moji saborci u Informativnoj službi 712. slavne brdske brigade osjećali smo dodatnu obavezu da dostojno predstavimo borbu i uspjehe boraca brigade, obični ljudi koji su demonstrirali začudnu hrabrost, vrhunske vojničke vještine i snažne liderske sposobnosti u najtežim mogućim okolnostima. Oni su pobjeđivali i oslobađali prostore naše domovine, pa su s pravom očekivali da se o tome čuje, zna, čita... "Sloboda" se distribuirala po svim jedinicama 7. korpusa, ostalim korpusima Armije RBiH, u inozemstvu. Ponekad je bilo teško pomiriti očekivanja boraca sa zahtjevima ratnog novinarstva, ali mi iz Informativne službe 712. sbbr uvijek smo radili kako smo najbolje umjeli i znali.

Izvojevane pobjede i oslobođeni gradovi najbolje svjedoče kako je 7. korpus Armije RBiH bio dobro organiziran i ustrojen. Takav korpus, vrhunski u svakom segmentu, morao je imati i novinu najvišeg standarda. Dopustit ću sebi da kažem kako je "Sloboda" bila dostojno glasilo takvog korpusa. Ne samo tekstovi nego i grafički dizajn, fotografija i štampa, bili su najviše što se u tadašnjim ratnim okolnostima moglo postići.

Posljednji tekst napisan za "Slobodu" govorio je o džamiji koju su pripadnici moje brigade obnovili u selu Kijevo pored Sanskog Mosta, simbolično označivši kraj borbe za slobodu i najavljujući borbu za izgradnju i razvoj naše Bosne i Hercegovine. No, vrijeme od 1992. do kraja 1995. godine ostat će za mene najčasniji period u životu. Nikada nisam bio ponosniji što pripadam bošnjačkom narodu i zemlji Bosni i Hercegovini nego u danima oslobađanja Vlašića.

Sjećanje na ljudske vrline, duhovnu snagu i fizičku sigurnost, koje su naši borci tada pokazivali putokaz su mi u svim poslijeratnim nedoumicama i sumnjama. Ponosan sam na sve što sam radio u periodu naše Odbrambeno-oslobodilačke borbe, pa tako i na privilegiju da sam skromno sudjelovao u stvaranju "Slobode".

Suad Bahtijarević

http://www.hasib-musinbegovic.com

PONOVO BIH POSTUPIO ISTO

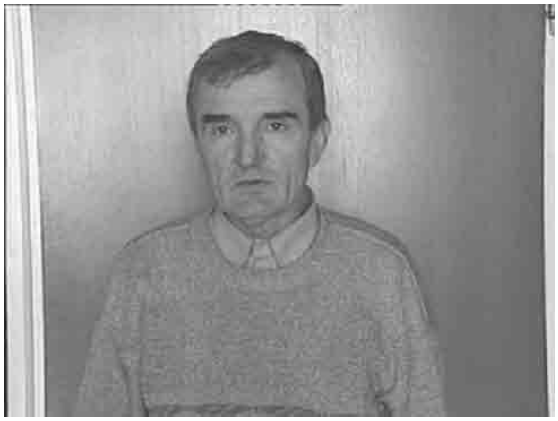

Vidjevši 1992. godine šta se Bosni, i posebno Bošnjacima, sprema, dobrovoljno sam se javio, u maju te godine, u Općinski štab Teritorijalne odbrane Bugojno da, koliko sam tada mogao, dam doprinos za odbranu Bosne i Bošnjaka, kojima je, kako sam naslućivao, prijetio i potpuni biološki nestanak. Pojedinačno tada niko posebno nije mogao nešto učiniti pa sam i ja svoj doprinos shvatio, praktično, u lokalnim okvirima. Sjećam se tada da na području Bugojna nismo imali dovoljno oružja, bilo je znatno više dobrovoljaca. Uz to, pored agresije na našu zemlju, paralelno se vodio i neviđeni propagandni rat od srpsko-crnogorskog agresora i najperfidnija laž o tobožnjoj ugroženosti Srba u Bosni i Hercegovini. Kao odgovor na to, tada smo, da bi lokalnom stanovništvu kazali o čemu se radi, pokrenuli informativni bilten i emisije na lokalnom radiju, putem kojih smo razobličavali te laži, ali i govorili o potrebi da se organizira otpor agresiji i početnim koracima u organiziranju naših prvih dobrovoljačkih jedinica. Tada sam o tome napisao nekoliko članaka, koji su određenim kanalima dospjeli i u neke zapadnoevropske zemlje, pa čak i do Amerike. Kada sam to poslije čuo, godilo mi je, pogotovo ako je imalo uticaja na povećanje finansijske pomoći koja nam je kasnije pristizala. Svakako da su svoje mjesto imali i tekstovi u listu 7. korpusa Armije RBiH "Sloboda", u kojoj sam, također mislim, dao značajan doprinos tokom naše oslobodilačke borbe.

Po osnivanju 307. motorizovane brigade prešao sam u Komandu brigade, 307. brdske, odnosno, kasnije 707. slavne brdske brigade, gdje sam unaprijeđen u čin natporučnika. Učestvovao sam sa svojim pretpostavljenim starješinama u svim zadacima, koje su ove jedinice imale na brojnim ratištima u srednjoj i zapadnoj Bosni i Hercegovini, i ponosim se time. Kada to posmatram sa ove vremenske distance mislim da je to normalno i ljudski potpuno ispravno. Ponovo bih postupio isto. Ponosan sam na naprijed spomenute jedinice u kojima je važio humani princip odbrambenog rata, a zahvaljujući njima i njima sličnima širom Bosne i Hercegovine, bošnjački narod nije biološki nestao niti je nestala država Bosna i Hercegovina. Bilo je mnogo teškoća, strahova, svakojakih odricanja, ali sve se to činilo sa ciljem nadvladavanja zla, koje se bilo nadvilo nad nama.

Ismet Muratspahić

http://www.hasib-musinbegovic.com

AKO JE NEŠTO OD MENE "UZETO" ZA HISTORIJU – SRETAN SAM!

Kako godine prolaze tako imam utisak da sam u četiri godine naše oslobodilačke borbe radio pravu stvar. Obilazeći BH ratišta uzduž i poprijeko, upoznao sam veliki broj boraca, običnih ljudi, ljiljana, heroja... čija sudbina i ratni put nije bio bitnije drugačiji od mog. To smatram najvećom vrijednosti moga ratnog poziva. Jer, velika je stvar snimiti, fotografirati borca na prvoj liniji, artiljerca, tenkistu, inžinjerca, komandante, i, s druge strane, dobavljača hrane, naprimjer. Svi na istom zadatku, sa malo različitim ulogama, podjednake važnosti. Učestvovati i ovjekovječiti naše ratne pobjede, to je nešto što se teško može opisati i desetak godina poslije.

Drago mi je što i danas na različitim manifestacijama nailazim na fotografije koje sam ja napravio u ratnom vihoru. Podsjeti me to na pređeni put, na nešto što je duboko urezano u moje sjećanje. Ponekad se samo zapitam: Jesmo li i jesam li mogao bolje? Ne znam odgovor na to pitanje, ali ako je nešto od mene "uzeto" za historiju i pojašnjenje prošlog rata mlađim generacijama, zadovoljan sam i sretan!

Ilijaz Fazlibegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

REGISTRI

1. Registar autora

A. Registar ličnih imena autora

AGIĆ, Nedžad: Broj 11-27, 28.*

ALAGIĆ, Mehmed: Broj 9-2; Broj 19-14; Broj 20-7.

ALIBEGOVIĆ, Husein: Broj 12-16; Broj 13-18; Broj 14-10,16; Broj 15-7; Broj 16-10; Broj 18-5; Broj 19-6,21.

ALIHODŽIĆ, Nusret: Broj 15-11,22; Broj 16-16; Broj 17-11,14; Broj 18-20; Broj 19-5.

ARNAUTOVIĆ, Nihad: Broj 1-11,15,16; Broj 2-15,16; Broj 3-15,16; Broj 4-19,20; Broj 5-4,9,11; Broj 6-4,11,19; Broj 7-3,4,10; Broj 8-10,17,20; Broj 9-6,19; Broj 10-20; Broj 11-17; Broj 12-12,19,20; Broj 13-3; Broj 16-5.

AŠIĆ, Zijad: Broj 18-11; Broj 19-22.

A.T. : Broj 14-16.

BAHTIJAREVIĆ, Suad: Broj 3-9,15; Broj 8-19; Broj 9-16,21; Broj 10-12,19; Broj 11-30; Broj 13-23; Broj 15-23; Broj 17-23; Broj 18-23; Broj 19-23.

BAŽDALIĆ, Esad: Broj 1-8.

BEGAN, Ismet: Broj 8-18.

BEGIĆ, Enes: Broj 4-13.

BEGOVIĆ, Nijaz: Broj 2-6; Broj 4-15; Broj 5-15; Broj 7-11,14; Broj 8-7; Broj 9-7; Broj 10-4,13; Broj 11-26; Broj 12-9,17,20; Broj 13-17; Broj 14-15; Broj 15-9,11; Broj 16-18,22; Broj 17-15; Broj 18-15,16; Broj 19-16,17,21; Broj 20-5.

BERIĆ, Gojko: Broj 1-16.

BOJADŽIĆ, Lamija: Broj 9-4.

BUTKOVIĆ, Nermin: Broj 14-4; Broj 16-6; Broj 17-3; Broj 18-3; Broj 19-2,13.

ČAJNIĆ, Sead: Broj 4-17; Broj 5-17; Broj 6-22; Broj 7-18; Broj 9-22; Broj 10-18; Broj 12-20; Broj 13-20; Broj 14-22; Broj 15-20; Broj 16-20; Broj 17-21; Broj 19-19.

ČEKIĆ, Smail: Broj 8-16; Broj 9-15; Broj 10-17.

ČEPALO, Husein: Broj 3-13.

ČOVIĆ, Elmir: Broj 7-19.

ĆERIMAGIĆ, Rasim: Broj 5-3.

DEDIĆ, Salko (Nezir): Broj 8-16; Broj 9-22; Broj 10-18; Broj 14-2.

DELIBEGOVIĆ, Mujo: Broj 20-4.

DIBEK, Mahmut: Broj 19-18.

DURANOVIĆ, Miralem Učo: Broj 11-5; Broj 12-4,10; Broj 15-6; Broj 16-8.

DŽ. A.: Broj 7-14.

E.T.: Broj 20-17.

EKMEŠČIĆ, Edhem: Broj 8-7; Broj 9-15,23; Broj 10-4,17,19,20; Broj 11-28,29,30; Broj 12- 5,14,15,19,20,22; Broj 13-2,4,13,20,21,23; Broj 14-11,14; Broj 15-14,21,22; Broj 16-14; Broj 17-4,5,12,18,23; Broj 18-11; Broj 19-11,22; Broj 20-12,16.

FAZLIBEGOVIĆ, I.: Broj 3-4,5; Broj 4-19,20; Broj 5-4; Broj 6-7,23; Broj 7-6.

FORŠNARIĆ, Dragan: Broj 3-7.

FUŠKO, Nihad: Broj 2-12; Broj 3-4,5,7; Broj 4-13; Broj 5-8; Broj 6-14,21; Broj 10-9; Broj 11-11; Broj 20-13.

GENJAC, Halid: Broj 1-12.

GRUHONJIĆ, Asim: Broj 1-16; Broj 8-11.

HADŽIABDIĆ, Maida: Broj 4-8.

HADŽIAVDIĆ, Fikreta: Broj 16-20.

HADŽIĆ, Dijana: Broj 1-9; Broj 3-3,8; Broj 4-9,19; Broj 5-6,14,16; Broj 6-8,17,23; Broj 7-15; Broj 8-3,20; Broj 9-7; Broj 13-9,10,18; Broj 14-7,18,21; Broj 16-15.

HAJDAREVIĆ, Midhat: Broj 12-15.

HAJDER, Muradif: Broj 18-21.

HAJRIĆ, Munib: Broj 5-3.

HALILAGIĆ, Almir: Broj 6-10; Broj 11-10; Broj 17-6.

HALILOVIĆ, Mirsad: Broj 12-20.

HALILOVIĆ, Muhamed: Broj 4-11.

* *Broj 11-27,28 znači da se u jedanaestom broju "Slobode", na stranama 27 i 28 nalazi ime autora Nedžada Agića.*

http://www.hasib-musinbegovic.com

HRUSTIĆ, Sabahudin: Broj 5-15,20; Broj 6-20,24; Broj 9-9,17; Broj 10-12,13,14; Broj 11-23; Broj 12-8,9.

HYSENI, N.: Broj 2-5,7; Broj 3-8; Broj 4-13,20; Broj 6-10,20; Broj 7-9,20.

IBRICA, Fatima: Broj 1-4,12; Broj 2-4,8; Broj 3-6; Broj 4-9; Broj 6-14; Broj 7-8,9,20; Broj 8-4,13,18; Broj 10-6,8,15; Broj 11-8; Broj 12-9,16; Broj 13-8,13; Broj 14-17; Broj 16-17; Broj 17-7.

ISAKOVIĆ, Alija: Broj 4-18.

ISOVIĆ, Benjamin: Broj 17-23.

JULARDŽIJA, Fikret: Broj 5-18.

JUSUFSPAHIĆ, Samir: Broj 8-19.

KARAJLIĆ, Salko: Broj 14-20.

KARAKAŠ, Sead: Broj 17-21.

KAZAZOVIĆ, Neven: Broj 2-3; Broj 4-5.

KIRLIĆ, Asim: Broj 4-8.

KIRLIĆ, Edin: Broj 11-9; Broj 12-11; Broj 15-15,23; Broj 16-10; Broj 17-8,22; Broj 18-8,10,11,16,22; Broj 20-18.

K. J.: Broj 5-20; Broj 8-18,20; Broj 9-23.

KLIKO, Sakib: Broj 17-10; Broj 18-4; Broj 19-4.

KOLAŠINAC, Ragib: Broj 1-14; Broj 2-14; Broj 3-14.

KOLUH, Enes: Broj 5-18.

KOVAČEVIĆ, Enes: Broj 2-15.

KOZARIĆ, Ešref: Broj 1-15; Broj 2-15.

KOZLIĆ, Spahija: Broj 9-14.

KRNJIĆ, Nermin: Broj 16-21; Broj 17-17.

LAJC (LAJC i TAŠKO, TAŠKO i LAJC): Broj 2-10,15; Broj 3-3,6; Broj 4-12,14,15; Broj 5-18,21,24; Broj 7-6,15,17; Broj 11-21; Broj 12-7,11; Broj 13-9.

LIDA: Broj 19-23.

LIČANIN, Sabahudin: Broj 10-12; Broj 11-27.

LIHOVAC, Selver: Broj 2-4.

LISICA, Ismet: Broj 4-4,6; Broj 6-5; Broj 9-13.

LUČKIN, S.: Broj 4-2.

MANDŽIĆ, Azam: Broj 1-8; Broj 2-5; Broj 3-3,4,15; Broj 4-6,12,14,19,20; Broj 5-4,8,15; Broj 6-7,11,23; Broj 7-6; Broj 8-18,20; Broj 9-2,8; Broj 10-2,3,6,20; Broj 11-6,29; Broj 12-2,4,5,10,20; Broj 13-2,5,11,15,22,23; Broj 14-3,5,8,16,22; Broj 15-5,18,22,23; Broj 16-9,12,22,23; Broj 18-22,23; Broj 20-17.

MEHIĆ, Razija: Broj 1-3,7; Broj 2-2,14; Broj 3-2; Broj 4-3; Broj 5-4,9; Broj 6-13; Broj 9-3; Broj 14-18.

MEŠETOVIĆ, Senad: Broj 18-18.

MIDŽIĆ, Faruk: Broj 6-6.

MRŠIĆ, Hajrudin: Broj 11-9.

MUHTAREVIĆ, Nusret: Broj 3-9; Broj 5-13; Broj 9-6.

MUJIĆ, Ajka: Broj 12-22; Broj 14-23; Broj 16-23.

MUMINOVIĆ, Amila: Broj 8-19.

MUMINOVIĆ, Rašid: Broj 9-17.

MURATSPAHIĆ, Ismet: Broj 1-4; Broj 2-4; Broj 3-5; Broj 4-16; Broj 5-13; Broj 7-17; Broj 8-3; Broj 9-21; Broj 10-4,14; Broj 11-7; Broj 12-18; Broj 13-7; Broj 15-17; Broj 16-11; Broj 17-9,20; Broj 18-14.

MUSLIMOVIĆ, Neir: Broj 8-19.

NUMIĆ, Rešad: Broj 18-21.

ORAŠČANIN, Aziz: Broj 7-11; Broj 8-9.

OMEROVIĆ, Behdžed: Broj 13-7; Broj 17-7.

PELIDIJA, Enes: Broj 1-13; Broj 2-13; Broj 3-13; Broj 4-18.

PURIĆ, Midhat: Broj 19-23.

RAHMANOVIĆ, Senad: Broj 18-6.

RAMULIĆ, Edin: Broj 3-9; Broj 5-6,20; Broj 7-20; Broj 9-5; Broj 20-14.

REŠIĆ, Asija: Broj 1-9; Broj 2-11; Broj 3-4; Broj 4-16, 20; Broj 5-12,14; Broj 6-18,20; Broj 8-6; Broj 9-16,17; Broj 10-16; Broj 12-8, 18,20; Broj 13-10,22; Broj 14-7; Broj 15-8; Broj 16-21; Broj 17-17,22; Broj 18-7,14; Broj 19-10,21.

RIDŽIĆ, Nadža: Broj 1-5.

R. K.: Broj 11-21.

RUKAVINA, Saša: Broj 9-4; Broj 13-4; Broj 15-4.

SAMARDŽIĆ, Goran: Broj 9-14.

SEFER, Džemal: Broj 2-7,11; Broj 3-6,7; Broj 4-12,19; Broj 6-8,10,23,24; Broj 7-11, 12,13,15,20; Broj 8-5,6,11,12, 14,15, 16,19; Broj 9-6,9,19; Broj 10-4,5,8, 9,10,11,15,20; Broj 11-5,6,9,25; Broj 12-4,10; Broj 14-12; Broj 15-6.

SILAJDŽIĆ, Haris: Broj 6-16.

SMLATIĆ, Hamdija: Broj 9-21.

SPAHIĆ, Mustafa: Broj 9-18.

STOČANIN, Šljivo: Broj 1-15.

ŠAGOLJ, Mirko: Broj 1-3.

ŠKAMO, Azra: Broj 19-12.

ŠUPČIĆ, Ilijas: Broj 4-8.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ŠUŠKIĆ, Sead: Broj 5-19,20; Broj 6-4,22; Broj 7-3,4; Broj 8-2,12,13,17.

TAHIROVIĆ, Almira: Broj 3-5.

TAHIROVIĆ, Samir: Broj 7-19.

TALIĆ, A.: Broj 6-23; Broj 11-30; Broj 12-22; Broj 13-21; Broj 14-23; Broj 18-22.

TATAREVIĆ, Amir: Broj 4-14,19; Broj 5-20; Broj 8-8; Broj 12-8; Broj 14-16.

TATAREVIĆ, Fadil: Broj 16-23; Broj 18-23.

VEJO, Reuf: Broj 1-3,10,16; Broj 2-12, 14,16; Broj 3-10,11,12; Broj 6-2; Broj 7-2,13.

VIŠNAR, Fran: Broj 4-5; Broj 6-5.

V., Nesib: Broj 6-17; Broj 7-7.

ZJAJO, Hidajet: Broj 16-8; Broj 18-4; Broj 19-4.

ZOLOTA, Fahrudin: Broj 2-13; Broj 3-14; Broj 7-16,17; Broj 8-15; Broj 10-11; Broj 13-16; Broj 14-19; Broj 15-19,23; Broj 16-19; Broj 17-19; Broj 18-19; Broj 19-22; Broj 20-18.

ZUKANOVIĆ, Šefika: Broj 1-6; Broj 3-16; Broj 4-7; Broj 6-9,15,19,20,24; Broj 7-5.

B. Registar informativnih službi (pres centara, organa za moral) Armije RBiH

Informativna služba:

17.skbr: Broj 3-9,16; Broj 4-7; Broj 5-6,20; Broj 6-9,15,19,20,24; Broj 7-5,20; Broj 8-4,7,9,17,18; Broj 9-5,17; Broj 10-7; Broj 11-4; Broj 12-6,11,21,22; Broj 13-6; Broj 14-6,10; Broj 15-7,10; Broj 16-7,23; Broj 19-7; Broj 20-14.

27.bbr (727.sbbr): Broj 1-8,9; Broj 2-10,15; Broj 3-3,6; Broj 4-12,14,15; Broj 5-12; Broj 6-18,21,24; Broj 7-6,15,17; Broj 8-4,5; Broj 9-10; Broj 10-7,15; Broj 11-21; Broj 12-7,11; Broj 13-7,9,23; Broj 14-17; Broj 16-17; Broj 18-8,17; Broj 17-11.

37.Mlbr (737.Mlbr): Broj 2-12; Broj 4-9; Broj 6-17,21; Broj 7-7; Broj 8-14; Broj 11-24; Broj 12-17.

305.bbr (705.sbbr): Broj 7-7; Broj 13-18; Broj 17-10; Broj 18-4.

306.bbr (706.lbr): Broj 1-3; Broj 2-12; Broj 3-5,7,8; Broj 4-13,16; Broj 5-8,16; Broj 6-14,18,21; Broj 7-5,16; Broj 8-6; Broj 9-8; Broj 12-6,11; Broj 13-22.

307. bbr (707.sbbr): Broj 5-4,8,13; Broj 6-7,9,11; Broj 7-16,17; Broj 8-3,4; Broj 9-8,11,21; Broj 10-14; Broj 12-18; Broj 13-7,18; Broj 16-10,11; Broj 17-9,22; Broj 18-5,15.

308.bbr (708.lbr): Broj 1-9; Broj 2-5,7; Broj 3-4,5,8; Broj 4-13,16; Broj 5-12,14,19; Broj 6-10,17,18; Broj 7-9,20; Broj 10-16; Broj 12-8,18,20; Broj 13-10,22; Broj 17-22.

312.bbr (712. bbr): Broj 2-5; Broj 3-16; Broj 4-7; Broj 5-7; Broj 6-22,24; Broj 7-14,20; Broj 8-8,15; Broj 9-16,23; Broj 10-6,16; Broj 11-22; Broj 12-7; Broj 13-3,8,15,19,22; Broj 14-7,12; Broj 15-15; Broj 16-21; Broj 17-16; Broj 18-9,22; Broj 19-9,22; Broj 20-6.

317.bbr (717.slbr): Broj 4-8,15; Broj 4-8; Broj 5-13,16; Broj 6-15; Broj 8-13; Broj 9-6,17; Broj 14-21.

325.bbr (725.lbr): Broj 2-7,9,16; Broj 3-16; Broj 4-14; Broj 5-15; Broj 6-19,20,24; Broj 7- 8,17; Broj 8-8; Broj 9-9,16,17; Broj 10-12,13,14; Broj 12-8,19; Broj 13-17; Broj 14-17,21; Broj 16-15; Broj 17-15; Broj 18-17,20,22.

333.bbr (733.bbr): Broj 7-11,14; Broj 8-7; Broj 9-7; Broj 10-13; Broj 11-26; Broj 12-9,17,20; Broj 13-17; Broj 16-18,22; Broj 18-15,16; Broj 20-5.

370.bbr (770.sbbr): Broj 1-4; Broj 2-4; Broj 3-3,8; Broj 4-9,19; Broj 5-6,14,16; Broj 6-8,14,17,23; Broj 7-15; Broj 8-3,12,13,18,20; Broj 9-7; Broj 10-6,8,15; Broj 11-8; Broj 12- 9,15; Broj 13-8,9,10,13,18; Broj 15-3; Broj 16-15,17.

Organ za moral LoB – 7 B: Broj 10-19.

Socijalnostatusna služba Komande Garnizona 7. korpusa: Broj 2-9.

1. korpus Armije RBiH: Broj 9-14.

3. korpus Armije RBiH: Broj 9-14.

303.vbbr 3. korpusa: Broj 18-6.

329. bbr 3. korpusa: Broj 19-15.

375.obr 3. korpusa: Broj 18-6.

C. Preneseno iz drugih izvora

Press centar Armije RBiH: Broj 1-16; Broj 13-22.

Monitor: Broj 6-16.

Nedjeljni vijesnik: Broj 4-5.

Onasa: Broj 6-16.

Oslobođenje: Broj 1-16; Broj 2-3; Broj 4-5,10,11; Broj 5-3; Broj 6-5,6; Broj 13-4.

Slobodna Dalmacija: Broj 6-5.

http://www.hasib-musinbegovic.com

2. Registar ličnih imena**

ABAZOVIĆ, Nedžad: Broj 3-11.

ABDIBEGOVIĆ, Nusret: Broj 3-4,10; Broj 8-15; Broj 13-15; Broj 15-18.

ABDIĆ, Fikret: Broj 4-10.

AGANOVIĆ, Faruk Jupi: Broj 3-5; Broj 4-14; Broj 5-8,13; Broj 6-4; Broj 8-3; Broj 17-22; Broj 18-8.

AGANOVIĆ, Kemal: Broj 17-15.

AGANOVIĆ, Zihnija: Broj 6-2.

AGIĆ, Fahrudin: Broj 4-8.

AGIĆ, Sulejman: Broj 14-16.

AHMIĆ, Mirsad: Broj 18-6.

AJANOVIĆ, Kenan: Broj 3-9.

ALAGIĆ, Fahrudin Zenga: Broj 11-4.

ALAGIĆ, Mehmed: Broj 1-2,6; Broj 2-16; Broj 3-10,11,12; Broj 4-1,2,3; Broj 5-8,10,19; Broj 6-1,2,3,4,6,8; Broj 7-2,19; Broj 8-2,12,15; Broj 9-1,2,12; Broj 10-11,19; Broj 11-2,12,19; Broj 12-5,7; Broj 13-3; Broj 16-3; Broj 17-9; Broj 19-10,14; Broj 20-10.

ALETOVIĆ, Fahrudin: Broj 12-9.

ALIBEGOVIĆ, Asim: Broj 11-23.

ALIHODŽIĆ, Ekrem: Broj 11-26.

ALISPAHIĆ, Besim: Broj 15-9.

ALISPAHIĆ, Hamdo: Broj 16-18.

ALKIĆ, Senad: Broj 3-6.

ALJOVIĆ, Nermin: Broj 13-14.

ARNAUTOVIĆ, Adnan: Broj 5-19.

ARNAUTOVIĆ, Ermin Ermo: Broj 18-16.

ARNAUTOVIĆ, Hazim: Broj 8-18.

AVDIĆ, Nihad: Broj 5-20.

BAKIJA, Duljko: Broj 18-17.

BALAGIJA, Enes: Broj 7-12.

BALIHODŽIĆ, Nafiz: Broj 3-6.

BAŠIĆ, Kasim Kemura: Broj 10-15.

BAŠIĆ, Nahid: Broj 4-19.

BEGAN, Šefika: Broj 4-19.

BEGANOVIĆ, Enver: Broj 18-22.

BEGANOVIĆ, Hadžo: Broj 20-6.

BEGANOVIĆ, Ibrahim: Broj 1-10.

BEGANOVIĆ, Tahir: Broj 2-11; Broj 8-3.

BEGIĆ, Jasmin: Broj 3-10.

BEGIĆ, Zijad: Broj 1-8.

BEGOVIĆ, Mustafa: Broj 9-6.

BEGULIĆ, Šadmir: Broj 18-22.

BEHREMOVIĆ, Senad: Broj 3-11.

BEKTAŠ, Sead: Broj 6-19.

BEKTAŠ, Suad: Broj 18-20.

BELEGIĆ, Hasib: Broj 3-5.

BEŠIĆ, Taiba Tajči: Broj 15-10.

BEŠLIĆ, Azemina: Broj 13-14.

BILIĆ, Munir: Broj 12-9.

BISIĆ, Munib: Broj 15-5.

BLAŠKIĆ, Tihomir: Broj 10-3.

BOBETKO, Janko: Broj 10-3.

BOLOBAN, Amir: Broj 3-11.

BRAĆA ZUHRIĆ: Broj 6-21.

BRADIĆ, Senad: Broj 4-16.

BRICA, Nadir: Broj 4-15; Broj 20-18.

BRICA, Nijaz: Broj 15-15.

BRKIĆ, Sabit: Broj 11-26.

BUDAKOVIĆ, Sulejman: Broj 13-1,5.

BUNDALO, Boško: Broj 16-14.

BURAK, Enes: Broj 9-9.

BURIĆ, Sabahudin: Broj 3-8.

BUŠATLIĆ, Hašim: Broj 9-8.

BUŠATLIĆ, Amir: Broj 9-17.

CETIN, Raif: Broj 13-18.

CIKOTIĆ, Selmo: Broj 1-1,7; Broj 3-4; Broj 7-2,3.

CVETKOVIĆ, Zlatan: Broj 3-10.

** *Navedena su samo imena koja se nalaze u naslovu ili podnaslovu, kao i imena koja su u tekstu posebno istaknuta.*

http://www.hasib-musinbegovic.com

CVIJETIĆ, Arman: Broj 19-4.
ČABER, Zijad: Broj 11-22.
ČALUK, Fahrudin: Broj 4-19.
ČALUK, Nedim: Broj 12-11.
ČAMDŽIĆ, Fahir: Broj 12-6.
ČANKUŠIĆ, Almir Miško: Broj 19-19.
ČAUŠ, Sabina: Broj 4 -14.
ČAUŠ, Sanita: Broj 4-14.
ČEHAJIĆ, Selma: Broj 9-21.
ČELAREVIĆ, Salih: Broj 9-16.
ČELEBIĆ, Mujo: Broj 3-7.
ČEMER, Nihad Nido: Broj 6-17; Broj 13-18.
ČERNI, Josip: Broj 6-3.
ČIŠIĆ, Goran: Broj 7-9; Broj 8-14,19.
ČIŠIĆ, Nura: Broj 8-14.
ČIVIĆ, Huso: Broj 15-17.
ČOGIĆ, Ismet Gari: Broj 10-12; Broj 18-9; Broj 19-9.
ČORHODŽIĆ, Ferid: Broj 4-7.
ČOVIĆ, Emin: Broj 7-19.
ČOVIĆ, Šaban: Broj 16-17.
ČUKOVIĆ, Aleksandar: Broj 18-18.
ĆOSIĆ, Alija: Broj 7-15.
ĆUSKIĆ, Fikret: Broj 1-6; Broj 3-11,12; Broj 9-3,12.
DAUTBEGOVIĆ, Nihad Mekenzi: Broj 13-7.
DAUTOVIĆ, Kenan: Broj 13-1,19,22.
DAUTOVIĆ, Muhamed: Broj 10-8.
DAUTOVIĆ, Senad: Broj 6-12; Broj 12-21; Broj 14-1,5; Broj 15-3; Broj 17-7,22.
DAUTOVIĆ, Smail: Broj 1-15.
DAVOROVIĆ, Munib Mune: Broj 13-9.
DEDIĆ, Hadžo: Broj 9-17.
DEDIĆ, Halid: Broj 6-8; Broj 7-7; Broj 18-4.
DEDIĆ, Nezir: Broj 17-23.
DEDIĆ, Sulejman Suljo: Broj 8-5.
DELIĆ, Džulejman: Broj 4-16; Broj 11-11.
DELIĆ, Enes: Broj 13-10.
DELIĆ, Halil: Broj 3-7.
DELIĆ, Rasim: Broj 2-1,2,8; Broj 3-1,2; Broj 6-6; Broj 9-12; Broj 10-1,3,5; Broj 13-18; Broj 19-8.
DELIĆ, Zenur: Broj 18-14.
DELIJA, Derviša: Broj 11-26.
DELIJA, Miralem: Broj 11-26.
DEŠIĆ, Miloš: Broj 6-15.
DRECO, Alija: Broj 2-10.
DRUŽIĆ, Esad: Broj 14-17.
DURAKOVIĆ, Amer: Broj 15-3.
DURAKOVIĆ, Atif: Broj 4-11; Broj 15-12; Broj 18-7.
DURAKOVIĆ, Nedžad Regan: Broj 16-10.
DURAKOVIĆ, Nijaz: Broj 16-22.
DŽAFIĆ, Admir: Broj 2-12.
DŽAFIĆ, Safet: Broj 2-12.
DŽAFIĆ, Zuhra: Broj 10-13.
DŽANANOVIĆ, Esad: Broj 7-8.
DŽEHVEROVIĆ, Ramiz: Broj 11-4.
DŽELILOVIĆ, Asim: Broj 7-17.
DŽELILOVIĆ, Hakija: Broj 7-8.
DŽIDIĆ, Šefkija: Broj 7-8.
ĐAKOVIĆ, Borislav Boro: Broj 15-17.
EHLIZEVAK, Mehmed: Broj 15-15.
EMUŠIĆ, Abid: Broj 6-17.
FAZLIĆ, Mustafa: Broj 7-6; Broj 8-2; Broj 12-6.
FEJZIĆ, Mehmed Džeri: Broj 7-16.
FILIPOVIĆ, Filip: Broj 4-1,2,3.
FODOLOVIĆ, Fadil: Broj 4-15.
FODOLOVIĆ, Samir: Broj 4-15.
FORIĆ, Sakib: Broj 13-6.
FUKA, Salih Slišo: Broj 3-3; Broj 9-6; Broj 18-10.
FUŠKO, Hajrulah Kljuka: Broj 3-5; Broj 5-16; Broj 11-6.
GAFUROVIĆ, Kemal: Broj 5-7.
GANIĆ, Ejup: Broj 2-16; Broj 5-4; Broj 6-16; Broj 7-2; Broj 20-10.
GANIĆ, Nehru: Broj 16-20.
GAVRANOVIĆ, Ismet: Broj 4-20.
GAVRANOVIĆ, Zvonko: Broj 12-6.
GENJAC, Halid: Broj 8-15.
GERIN, Senid: Broj 4-7.
GORAN, Nafiz Hafo: Broj 19-9.
GRABUS, Nurija: Broj 14-16.
GRANIĆ, Tahir: Broj 3-6; Broj 12-10.
GRANOV, Mirsad: Broj 1-10.
GROMILA, Abid: Broj 2-11; Broj 6-8; Broj 19-4.
GUDIĆ, Almir: Broj 15-15.

http://www.hasib-musinbegovic.com

HABIBIĆ, Aiša: Broj 4-20.
HABIBOVIĆ, Fetah: Broj 12-7.
HADŽIABDIĆ, Nedžad: Broj 1-9.
HADŽIABDIĆ, Muharem: Broj 15-15; Broj 18-16.
HADŽIĆ, Atif: Broj 16-7.
HADŽIĆ, Behzad: Broj 18–23.
HADŽIĆ, Ehvad: Broj 9-16.
HADŽIĆ, Adnan: Broj 5-19.
HADŽIHASANOVIĆ, Enver: Broj 6-6.
HADŽIMEJLIĆ, Husein: Broj 19-16.
HAJDAREVIĆ, Muhamed: Broj 11-26.
HAJDAREVIĆ, Muris: Broj 15-9.
HAJDAREVIĆ, Rabija: Broj 13-7.
HAJDAREVIĆ, Ramiz: Broj 6-15.
HAJRIĆ, Sabahudin Dudo: Broj 10-16.
HAJRIĆ, Sabit: Broj 3-8.
HALEP, Šaban: Broj 18-23.
HALILOVIĆ, Mirsad: Broj 18-22.
HASIČIĆ, Edhem: Broj 20-6.
HASKIĆ, Mulka: Broj 4-6.
HEBIB, Avdo: Broj 5-10; Broj 9-19.
HEGANOVIĆ, Rasim: Broj 3-3.
HELDA, Omer: Broj 1-5; Broj 10-12; Broj 13-8; Broj 18-9.
HELEZ, Miralem Laco: Broj 4-16.
HINOVIĆ, Zuhdija: Broj 12-15.
HODŽIĆ, Insad: Broj 7-16.
HODŽIĆ, Ismet: Broj 2-10.
HODŽIĆ, Mirsad: Broj 7-17; Broj 18-16.
HOPIĆ, Jasmina: Broj 10-19.
HOTIĆ, Refko: Broj 5-12.
HRNČIĆ, Enes: Broj 16-7.
HUKANOVIĆ, Fadil: Broj 5-6,20.
HUREM, Nesad Neso: Broj 7-8.
IBRIŠIMBEGOVIĆ, Mirsad: Broj 4-7.
IDRIZOVIĆ, Almir: Broj 17-22; Broj 19-6.
IKELJIĆ, Salko: Broj 12-10.
ILHAMIJA, Abdulvehab: Broj 2-15.
IMAMOVIĆ, Abaz: Broj 18-15.
IMAMOVIĆ, Rasim: Broj 11-21.
IMAMOVIĆ, Sabahudin Čobi: Broj 17-2.
IMOČANIN, Izet: Broj 1-10.
ISIĆ, Redžo: Broj 3-10.
IZETBEGOVIĆ, Alija: Broj 1-1,11; Broj 2-1,8,9; Broj 5-2; Broj 8-20; Broj 10-2; Broj 12-3; Broj 16-2; Broj 17-1,2; Broj 18-2; Broj 19-3; Broj 20-2.
JAKUPOVIĆ, Elvir Čoki: Broj 3-9.
JAŠAREVIĆ, Abdulah: Broj 2-12.
JAŠAREVIĆ, Nermin: Broj 2-12.
JELEČ, Abdulah: Broj 3-4; Broj 12-10.
JELJCIN, Boris: Broj 2-3.
JETIŠ, Ismail: Broj 11-11.
JUHIĆ, Hasan: Broj 12-9.
JULARDŽIJA, Ramo: Broj 2-10.
JUSIĆ, Kadir: Broj 6-3; Broj 10-20.
JUSUFOVIĆ, Esad: Broj 6-19.
KADRIĆ, Avdija: Broj 14-16.
KADRIĆ, Mensur: Broj 11-23; Broj 19-8.
KAHRIMANOVIĆ, Murat: Broj 13-13.
KALBIĆ, Zijad: Broj 8-6.
KAMENJAŠ, Nihad: Broj 5-9.
KAPETAN, Mirso: Broj 14-18.
KAPETAN, Smail: Broj 4-19.
KARABEG, Sihanuk: Broj 3-5.
KARADŽA, Ahmet: Broj 12-10.
KARADŽA, Senad: Broj 9-9.
KARAJLIĆ, Salko: Broj 9-5.
KARAVELIĆ, Vahid: Broj 1-16.
KARIĆ, Munir: Broj 5-8; Broj 8-6; Broj 12-6.
KARIŠIK, Meho: Broj 5-10.
KAROVIĆ, Arif: Broj 13-8.
KASUMOVIĆ, Sabahudin Zude: Broj 4-13.
KELIĆ, Esad Bizon: Broj 13-10.
KERMO, Fahrija: Broj 11-26.
KESTEN, Samir: Broj 8-6.
KIŠEVIĆ, Enes: Broj 3-1.
KIŠIJA, Dervo: Broj 8-3.
KIŠIJA, Haris: Broj 12-9.
KJAFIJA, Hasan Pruščak: Broj 2-13.
KLINTON, Bil: Broj 19-3.
KOLAŠINAC, Ragib: Broj 1-14; Broj 3-14.
KOMLJENOVIĆ, Pejo: Broj 3-12.
KONJALIĆ, Semin: Broj 5-9.
KORIČIĆ, Asim: Broj 6-21; Broj 9-5,12.
KOSOVAC, Tahir: Broj 15-23.
KOVAČEVIĆ, Zijad: Broj 1-9.

http://www.hasib-musinbegovic.com

KRDŽALIĆ, Fikret: Broj 15-10.
KRNJIĆ, Halid: Broj 8-6.
KRNJIĆ, Jahija: Broj 4-20.
KULENOVIĆ, Ahmed: Broj 9-9; Broj 11-6; Broj 19-8.
KULIĆ, Ifet: Broj 13-14.
KURTIĆ, Mehmedalija: Broj 7-17.
LATIĆ, Džemaludin: Broj 15-22.
LENDO, Refik: Broj 3-4.
LEPIRICA, Enes: Broj 5-14; Broj 6-19.
LESLI, En: Broj 13-21.
LIČANIN, Nenad: Broj 3-10.
LISICA, Alan: Broj 1-15.
LIVNJAK, Edin: Broj 19-8.
LUKOVIĆ, Hajrudin: Broj 8-14.
LUŠIJA, Mensudin: Broj 15-9; Broj 18-16.
LUŠIJA, Nura: Broj 11-26; Broj 19-17.
LJUBUŠKIĆ, Admir Šutak: Broj 8-3; Broj 10-6; Broj 14-10.
MAHMULJIN, Sakib: Broj 8-12; Broj 10-11.
MAHMUTBEGOVIĆ, Melika: Broj 13-14.
MALIČEVIĆ, Emir: Broj 11-29.
MEDILOVIĆ, Husein Huska: Broj 8-5.
MEHANOVIĆ, Minet: Broj 1-9.
MEHIĆ, Almir: Broj 3-10.
MEHIĆ, Elvedin: Broj 8-3.
MEKIĆ, Hrustan: Broj 19-16.
MEKIĆ, Smajo: Broj 2-15.
MEKLOSKI, Fred: Broj 2-16.
MEMIĆ, Elvedin: Broj 2-11.
MENKOVIĆ, Emir: Broj 1-10.
MERDAN, Suvad: Broj 12-9.
MEŠANOVIĆ, Hamed: Broj 19-8; 20-16.
MEŠINOVIĆ, Sijah: Broj 1-5.
MEŠINOVIĆ, Ramiz: Broj 12-4.
MEŠKIN, Vahidin: Broj 8-3.
MILOŠEVIĆ, Slobodan: Broj 19-3.
MRAKOVIĆ, Nihad: Broj 6-17.
MRAVAC, Ohran: Broj 3-6.
MUFTIĆ, Senad: Broj 15-15.
MUHIĆ, Elvir: Broj 16-7.
MUHIĆ, Mehmed: Broj 14-22.
MUJAK, Zaim: Broj 13-18.
MUJIĆ, Sakib: Broj 8-6.
MUJKIĆ, Šaćir: Broj 9-16.
MULALIĆ, Husnija: Broj 6-19.
MUMINAGIĆ, Hasan: Broj 7-11.
MUMINOVIĆ, Senad: Broj 15-23.
MUMINOVIĆ, Suada Doktorka: Broj 12-8.
MUSA, Hazim: Broj 2-10.
MUSA, Tahir: Broj 12-11.
MUSTAFICA, Samir: Broj 3-8; Broj 13-18.
MUŠANOVIĆ, Isko: Broj 13-7.
MUŠANOVIĆ, Mustafa: Broj 10-6.
MUŠINBEGOVIĆ, Hasib: Broj 6-3; Broj 8-12; Broj 19-16; Broj 20-13.
NOVALIĆ, Mujo: Broj 8-15.
OMERAGIĆ, Ismail: Broj 11-8.
OMERAGIĆ, Suad: Broj 16-10.
ORAŠČANIN, Edhem: Broj 13-1,11.
ORHAN, Besim: Broj 6-15.
OSMANAGIĆ, Ismet: Broj 1-10.
PALALIĆ, Rasim: Broj 12-9.
PALIĆ, Admir: Broj 11-4.
PALIĆ, Salih: Broj 7-15.
PATKOVIĆ, Ismet: Broj 14-17.
PATKOVIĆ, Rizvan: Broj 11-23.
PERENDA, Zakir: Broj 4-16.
PETAK, Ramiz: Broj 12-18.
PETROVIĆ, Mihajlo: Broj 3-16; Broj 9-16; Broj 17-16.
PLANINČIĆ, Rifet: Broj 10-9.
PORIĆ, Osman: Broj 1-5; Broj 17-6; Broj 19-20.
PORIČANIN, Mirza: Broj 18-4.
POSAVLJAK, Zaim: Broj 8-14.
PRANJIĆ, Zdravko: Broj 3-10.
PRCANOVIĆ, Šefik: Broj 6-21.
PRNJAGA, Hajrudin: Broj 9-16.
PURIĆ, Enes: Broj 3-9.
PURIĆ, Hidajet: Broj 6-21.
RAMIĆ, Fikret: Broj 9-17.
RAMIĆ, Husein: Broj 19-16.
RAMIĆ, Mubera: Broj 18-4.
RAMULJ, Enver: Broj 6-10,17; Broj 16-21.
REDŽIĆ, Ramiz: Broj 8-7.
REKIĆ, Osman Daidža: Broj 15-9.
REMIĆ, Irhad: Broj 12-7.

http://www.hasib-musinbegovic.com

RIBIĆ, Sakib: Broj 4-20.
RIZVANOVIĆ, Ismet: Broj 1-15.
RUJANAC, Eniz: Broj 13-14.
RUSTEMPAŠIĆ, Abdulah Braco: Broj 12-18.
RUSTEMPAŠIĆ, Hatidža: Broj 3-15.
SAHADŽIJA, Mehdi: Broj 5-16.
SAKIĆ, Dževad: Broj 8-12.
SAVIĆ, Simo: Broj 3-12.
SAŽIĆ, Ohran: Broj 1-2; Broj 2-12; Broj 11-11.
SEDIĆ, Sedin: Broj 11-4; Broj 14-10.
SEFER, Samir: Broj 3-11.
SEJMEN, Kjazim: Broj 8-16.
SEJMENOVIĆ, Mevludin: Broj 5-4.
SELEŠ, Hasan: Broj 14-18.
SELIMOVIĆ, Senad: Broj 1-10.
SELMAN, Mujaga: Broj 3-11.
SIKIRIĆ, Vehid: Broj 6-18.
SILAJDŽIĆ, Haris: Broj 2-8,9; Broj 15-4.
SIPIĆ, Esed: Broj 12-6.
SIVAC, Fahrudin: Broj 20-14.
SIVRO, Asim: Broj 16-15.
SIVRO, Safet: Broj 18-22
SKOPLJAK, Džafer: Broj 2-11.
SKOPLJAK, Fikret Šoša: Broj 4-13.
SKOPLJAK, Mirsad: Broj 3-4.
SMAJIĆ, Hajrudin Kudo: Broj 10-12.
SMAJIĆ, Smajo: Broj 5-19.
SOFTIĆ, Nihad: Broj 8-14.
SPAHIĆ, Ismet: Broj 15-18.
SPAHIĆ, Senad: Broj 10-16.
SUJOLDŽIĆ, Nedžad: Broj 3-9.
SUSLOVSKI, Jasminka: Broj 5-12.
SUŠIĆ, Huso: Broj 12-9; Broj 15-2.
ŠAHMAN, Abid: Broj 10-7.
ŠAHMANOVIĆ, Enver Dok: Broj 12-11.
ŠATORDŽIJA, Boris: Broj 5-19.
ŠESTIĆ, Mirsad: Broj 8-7; Broj 9-7; Broj 14-15; Broj 19-16.
ŠIBČIĆ, Redžib: Broj 11-23.
ŠILJAK, Muharem: Broj 1-8.
ŠILJAK, Remzija: Broj 12-6.
ŠILJAK, Sejo: Broj 2-14.
ŠIPRAGA, Amir: Broj 3-9.
ŠIŠIĆ, Kemal: Broj 5-20.
ŠKANDRO, Admir: Broj 8-3.
ŠKANDRO, Džemal: Broj 1-9.
ŠKILJAN, Samir: Broj 7-13.
ŠOŠIĆ, Huso Ljuti: Broj 3-7.
ŠUTKOVIĆ, Mirsad: Broj 3-6.
TAHIROVIĆ, Nihad Rapun: Broj 16-17.
TANKOVIĆ, Šemso: Broj 19-11.
TARAKČIJA, Dženan: Broj 5-19.
TERZIĆ, Kemal: Broj 8-13.
TIHAK, Midhat: Broj 1-8.
TIRIĆ, Hase: Broj 12-14.
TOPUZ, Esad: Broj 13-14.
TORLAKOVIĆ, Bakir: Broj 4-12.
TORLAKOVIĆ, Bekir: Broj 1-8.
TRAKO, Behaija: Broj 11-23.
TRAKO, Mehmed: Broj 8-3.
TRIVIĆ, Janko: Broj 16-14.
TUDŽMAN, Franjo: Broj 19-3.
TUFAN, Šukru: Broj 9-19.
TUFEKČIĆ, Mirsad: Broj 9-9.
TUPO, Akif: Broj 10-14.
TUPO, Omer: Broj 1-8; Broj 11-7; Broj 12-10.
TURANOVIĆ, Ekrem: Broj 6-8.
UBIPARIP, Vojin: Broj 16-14.
UČEMBRLIĆ, Besim: Broj 12-9.
UGARAK, Hasan: Broj 8-3.
VOJVODIĆ, Mahir: Broj 10-6; Broj 14-22.
ZAHIROVIĆ, Mulo: Broj 4-16.
ZAHIROVIĆ, Selim: Broj 19-10.
ZALIHIĆ, Amir: Broj 5-19.
ZEHER, Bakir: Broj 9-5.
ZEKAN, Sakib: Broj 2-10.
ZELKANOVIĆ, Hrustan: Broj 6-18.
ZLOJIĆ, Salih: Broj 1-10.
ZRNO, Admir: Broj 9-16.
ŽDRALIĆ, Ismet: Broj 19-4.
ŽERA: Broj 6-11.
ŽIGIĆ, Zoran: Broj 9-15.
ŽILIĆ, Amir: Broj 11-4.
ŽULJKO, Almedin Dino: Broj 16-17.
ŽULJKO, Besim Beso: Broj 5-16.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.6.1994. GODINA I BROJ 1. PRIMJERAK BESPLATAN

Govori Selmo Cikotić

RATNI USPJESI 7. KORPUSA

Diplomatsko-vojne igre

VELIKI PORAZ "VELIKE SRBIJE"

Sa putovanja na hadž

TEŠKA JE SUZA BOSANSKA

Alija Izetbegović:

DOPRINOS BORBI NEĆE BITI ZABORAVLJEN

U obraćanju građanima i vojnicima, nedavno u Gradačcu, predsjednik Izetbegović je istakao da je ovaj grad, ne samo među najslavnijim, već i među najuspješnijim popriš-tima naše borbe za slobodu zemlje i održanje naroda pred fašističkom agresijom. Pred-sjednik Izetbegović je naglasio da je najveći doprinos u odbrani zemlje dala sirotinja i obećao da to neće biti zaboravljeno. Komandant Štaba Vrhovne komande ARBiH, armij-ski general Rasim Delić je rekao da je potpisano primirje politički čin, ali da mira neće biti dok god se ne vrate okupirane teritorije, kazne počinioci ratnih zločina, i dok ne bude garantovana cjelovitost BiH, dakle, dok god se ne postigne pravedan mir.

NE SMIJEMO IZNEVJERITI ŠEHIDE

Niko ne bi smio da zaboravi naše šehide i poginule. Oni su dali živote za cjelovitu i nedjeljivu BiH. Ko bi iznevjerio taj cilj on bi izdao šehide i poginule. Dok sam komandant, neću izdati moje šehide i moje poginule. Nadam se da su to i svi ostali shvatili, da će ih nositi uvijek u svojim mislima i da će voditi brigu o njihovim familijama, posebno o njihovoj djeci. Ako država adekvatno ne riješi ta pitanja onda nema ni države.

Brigadni general Mehmed Alagić, u intervjuu listu "Sloboda", strana 2 i 3.

SVIM VJERNICIMA ISLAMSKE VJEROISPOVIJESTI ČESTITAMO NOVU 1415. HIDŽRETSKU GODINU

http://www.hasib-musinbegovic.com

Brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. Korpusa

SLOBODNA BOSNA U SRCU I DUŠI

Kad će rat prestati? To je pitanje na koje je teško dati odgovor. Rat može prestati sutra ako četnici ispoštuju ono što se od njih traži. Naša zvanična delegacija insistira na tome da se vrate sve privremeno okupirane teritorije, da se vrate svi Bošnjaci-muslimani i Hrvati na svoja ognjišta, na svoje prostore i da svi zločinci, oni koji su se ogriješili o narod, budu kažnjeni. Treba da se postigne pravedan mir.

Za početak, gospodine komandante, prije svega, dozvolite da se zahvalimo što ste odvojili vrijeme za ovaj razgovor, s obzirom da je ovo prvi broj lista Korpusa kojem ste vi na čelu. Recite nam vaše mišljenje i vaš stav o informisanju u vojsci, posebno u sadašnje ratno vrijeme?

- Informisanje je vrlo bitna stvar i u vojsci, a i šire. A posebno mjesto bi informisanje trebalo da ima u novoformiranom 7. Korpusu, iz više razloga. Kao prvo, da se informiše borački sastav, drugo da se informiše unutrašnja javnost i, kao treće da se informišu naši građani u inostranstvu, posebno ljudi koji su protjerani iz mjesta i gradova Bosanske krajine. Važi jedna izreka koja glasi: Čovjek što je bolje informisan, više zna! Dakle, ako ima više informacija sa više mjesta i ako su one potpune i pravovremene, svaki čovjek, pa i borac, može racionalnije da razmišlja, zaključuje i donosi odluke. Informisan borac je manje opterećen, dok je neinformisan više opterećen pa i prevaren, tako da ga kriva informacija može navesti na pogrešan put. Kroz naše informisanje šire javnosti, stvara se, daje slika o tome šta se radi, dalje, o sastavu jedinice o kojoj je data informacija, ljudi saznaju njene pozitivne i negativne strane. A posebno treći segment, da naši sugrađani koji slušaju o nama i o Bosni preko sredstava informisanja ako im u ruke dođe i sam list to postaje prava jagma. Jer do izlaska ovog lista ja sam lično praktikovao da putem faksa pošaljem neke informacije, pa i neke upute, znači našim građanima, preko klubova, čak šta više, umnožavali su neke razgovore iz drugih novina i to dijelili po našim klubovima u inostranstvu. Jer, ljudi su prosto gladni informacija koje govore o tome šta se dešava, šta se to radi, ali ipak mislim da težište u informisanju, posebno u Armiji, mora biti na boračkom i starješinskom sastavu.

Četnici su vikali: "Bježi, kume, nije ovo '92."

Da bi ovaj razgovor mogao biti po vojnoj hijerarhiji korektan, dozvolite jedno, možda i osobno pitanje, kako volite da vam se obraćamo: gospodine generale ili gospodine komandante, možda samo sa komandante?

- Meni je svejedno. Najviše volim da me ljudi oslovljavaju sa komandante, dok sam komandant.

Početkom aprila mjeseca ove godine, nekako približno u isto vrijeme, odlukom Predsjedništva RBiH, formiran je 7. Korpus Armije, a vi ste dobili čin brigadnog generala, a od tada je prošlo, evo, već više od dva mjeseca. Kako vi sa vojno-strateškog aspekta ocjenjujete značaj osnivanja 7. Korpusa?

- Prije formiranja 7. Korpusa, ja sam prvo bio komandant OG "Bosanska krajina" upravo pred osnivanjem grupe, prije donošenja Odluke o osnivanju OG "Bosanska krajina", i u to vrijeme, tačnije 17.02.1993. godine, donijeta je Odluka od strane Predsjedništva RBiH da se na ovim prostorima formira OG "Bosanska krajina". U to vrijeme smo razmišljali kako dalje, kako okupiti jedinice da bi, znači, sa sjevernog krila otpočeo da živi i radi 7. Korpus. Kao komandant 3. Korpusa procijenio sam, zajednos a ostalim komandantima, i predložio ŠVK-e, da se u neko vrijeme, kad se stvore određeni vojno-politički uslovi, formira još jedan korpus. Upravo ovakav, sa ovom zonom odgovornosti gdje se obezbjeđuje bolje rukovođenje i komandovanje i sam položaj, odnosno osnovica Korpusa, i to daje preduslove za izvođenje ofanzivnih borbenih dejstava, a posebno nakon Sporazuma o federalnom odnosu Bosanaca, Bošnjaka i Hrvata. Ovaj prostor postaje jedna cjelina i daje jednu dobru logističku osnovicu i solidnu podršku za jednu formaciju ovakvog sastava kao što je Korpus, jer i kapaciteti namjenske proizvodnje na ovom prostoru upravo su jedan garant da ta logistika bude bolja. Pored toga, naše usmjerenje je, prema našem životnom opredjeljenju, posebno za one jedinice koje su popunjene sa ljudima sa prostora opština koje su privremeno zaposjednute.

Prije nekoliko dana u Ženevi je postignut dogovor o jednomjesečnom prekidu ofanzivnih borbenih dejstava ARBiH i agresorske strane. Karadžić i Mladić su tražili prekid neprijateljstava u trajanju od čak godinu dana. Šta se krije iza ovakvog stava srbo-crnogorskog agresora i domaćih četnika i da li mislite da će i ovaj potpisani prekid borbenih dejstava proći neslavno kao i brojni prethodni sporazumi?

- Da vam pravo kažem, ja nisam mnogo pratio tok tih pregovora, ali sam informisan o događanjima. I samo pristajanje četnika da ispune određene uslove iz ranijih pregovora, odnosno, rezolucija UN, pokazuje da pored ovih uslova koje su oni tražili, da su iscrpljeni, da su razbijeni, uza zid još nisu sabijeni, ali iz ovoga se vidi da im treba veći predah. I to još više potvrđuje činjenica da su prihvatili odmah ono što je ponudila bh-delegacija. Mislim da će biti dovoljno ako se kaže da su tokom zadnjih ofanzivnih dejstava, prilikom napada jedinica 7. Korpusa Armije BiH, četnici uzviknuli: "Bježi, kume, nije ovo '92!".

Brigadni general Mehmed Alagić: Ne smijemo iznevjeriti naše poginule borce i svi moramo voditi brigu o njihovim porodicama

U više navrata Vi ste, ne samo u internim, vojno-političkim sredstvima i razgovorima, već i u javnim istupima, isticali svoju riješenost i odlučnost da se borite do kraja, do slobodne i cjelovite teritorije RBiH. Šta ako, kojim slučajem, političkim sporazumom bude odlučena drugačija sudbina, recimo Bosanske krajine?

- Vojska, ona mora da izražava centralnu političku volju, ali i ta centralna politička volja, politički vrh, vodi računa o svim interesima, pa i interesima Bosanske krajine. Nema rješenja za BiH bez rješenja Bosanske krajine. To samim tim potvrđuje da riješenost za borbu i dalje ostaje, a na našem političkom vrhu je da to osmisli, a mi ćemo ovo isto da realizujemo. Bilo bi pogubno ako bi počele neke kalkulacije. Jer, mislim da u svakom nekom drugom rješenju vjerovatno bi došlo do određenih problema. Rješenje BiH mora biti cjelovito, sveobuhvatno, i trebaju svi da znaju da se pripadnici ABiH, a posebno da naglasim jedinice 7. Korpusa, iako je on najmlađi, imaju jednako borbeno iskustvo kao i ostale jedinice, ne bi to tako lako prihvatili. Oni su se borili za BiH, a nisu se borili protiv nje. Svi oni drugi su se borili protiv BiH. Borili su se da BiH nestane sa scene, da muslimanski narod izgubi svoj legalitet. To se ne smije nikako zaboraviti.

Dolaze dani slobode

Krajem maja i početkom juna mjeseca ove godine u zoni odgovornosti 7. Korpusa bilo je veoma žestokih borbi sa srpsko-crnogorskim agresorom i domaćim četnicima? Da li ste zadovoljni ostvarenim? Koliko smo blizu ostvarenju želja da se, recimo, oslobode Donji Vakuf i Komar i protjeraju četnici sa Vlašića?

- U zoni odgovornosti 7. Korpusa postoji više pravaca djelovanja prema četnicima. Na nama je da izvršimo procjenu, da upotrijebimo snage na najoptimalniji način, a kuda ćemo krenuti to je stvar rukovođenja i komandovanja, a na tim putevima se nalaze upravo i ovi objekti o kojima ste vi govorili. Kad će to biti, ja neću prognozirati, ali doći će dan kad ćemo mi biti slobodni.

Prošlo je već izvjesno vrijeme od potpisivanja političkog i vojnog sporazuma sa HVO-om. Usvojen je Ustav Federacije, izabran predsjednik i podpredsjednik kao i premijer Vlade Federacije. Počelo je djelovati i Zajedničko zapovjedništvo. Kako Vi ocjenjujete ostvareni stepen saradnje uopšte, a posebno kakvo je stanje u zoni odgovornosti 7. Korpusa?

- Sporazum o prekidu vatre sa HVO-om je, u stvari, prethodio Sporazumu o Federaciji. Implementacija Sporazuma je išla brže od očekivanja jer bošnjačko-muslimanski narod, a samim tim i ABiH, nisu željeli, niti izazvali sukob sa HVO-om, a kad je već sukob izazvan nama ništa nije preostalo nego da vodimo rat. Mi smo tad, u to vrijeme, rat vodili na dva fronta, što je za svaku vojsku najteža varijanta i to, ne za vojsku kakva je naša, nego i za vojske koje su puno savremenije i opremljenije. Mi smo u tome izdržali i upravo smo i vojnički pritisnuli drugu stranu da počne da razmišlja o ovome što se iza toga desilo. Izbor organa vlasti u Republici, pa i samog tog zajedničkog zapovjedništva znači mnogo, ali ja imam svog pretpostavljenog, znači, komandanta Armije i vrhovnog komandanta. Zajedničko zapovjedništvo je tu da koordinira rad u ovoj pripremnoj fazi. Ja izvršavam naređenja koja dobijam od svog pretpostavljenog.

Poznato je da su se upravo na ovom području vodile žestoke borbe između ABiH i HVO-a. Gornji Vakuf, Bugojno, Vitez, Novi Travnik pa i Travnik su, priznaćete, posebna enigma. Da li je, na primjer, moguće sve vratiti u stanje prije izbijanja sukoba i da li je moguće ovdje ostvariti takvo vojno i političko jedinstvo, kako bi se jednog dana, možda, zajednički krenulo u oslobađanje, na primjer, Jajca?

- Ovo Vaše pitanje izražava vaše želje. Mislim da ste i Vi svjesni da to tako ne može ići. Treba dobro izvršiti procjenu. Vidjećemo, mi smo spremni, a to ne zavisi samo od nas već i od druge strane.

Nema sumnje da je ABiH izrasla iz naroda i da je ona najzaslužnija za opstanak, a vjerujemo i za budućnost i države BiH i njenog naroda. Kako vi ocjenjujete tu saradnju sa narodom, s jedne i civilnim strukturama vlasti s druge strane? Da li je učinjeno, ako ne baš sve, onda bar ono najminimalnije što je bilo moguće da ta saradnja bude plodotvornija?

- Mislite vojske i naroda? Pa čujte, ja sam svojevremeno rekao a i sada to kažem, postoji samo jedna vlast i postoje segmenti. Zavisi kako to ko shvata. Mislim da je došlo vrijeme, nakon 6 mjeseci poslije nekih održanih sastanaka u Zenici, dok sam još bio komandant 3. Korpusa, koji su se počeli realizovati sad sa formiranjem 7. Korpusa ovdje u Travniku, da ta saradnja postane potpunija, sistematičnija, da se shvate uzročno-posljedične veze jedne i druge strane. Valjda se spoznalo da se bez Armije ne može. Meni je posebno drago što to cijeni narod. Za mene je najveća nagrada i pot-

SLOBODA

Izdavaač: 7. Korpus ARBiH. • Za izdavača: Sakib Ribić, pomoćnik komandanta za moral. • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik Lista: Ismet Lisica • Tehnički urednik: Branko Marić • Lektor: Snježana Hopić • Redakcija: Sakib Ribić, Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Ismet Lisica, Nihad Arnautović, Reuf Vejo, Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić. • Izdavački savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Čorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Sakib Ribić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić. • Štampa: ABTISAK, Travnik. Za štampariju: Abed Babanović • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju. • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

vrda kad me neko usput zaustavi i kaže: "Eto, želim da upoznam tog komandanta". Bitno je da o onome na čemu mi radimo znaju borci, zna narod. Mislim da bi političari morali, krajnje je vrijeme, oslušnuti glas naroda. Loš je onaj političar koji ne sluša glas naroda.

■ Briga o borcima - stalna briga

Vi ste još, dok su bila borbeno aktivna i ratišta sa HVO imali običaj da govorite i o tzv. "trećem frontu" napominjući da će to biti veoma žestok i težak front. S obzirom da taj "treći front" još nije proradio, da li bar osjećate da su vas neki ljudi dobro razumjeli i ove prethodne Vaše izjave shvatili bar kao upozorenje i opomenu? Ili, da li će "treći front" ipak biti uskoro otvoren?

- "Treći front", on uvijek postoji, i on je u toku. Cilj rješavanja svih tih problema, da tako kažemo, na tom dijelu je da se ostvari što potpunije jedinstvo bošnjačkog naroda, a sada i da se učvrste veze, poslije ovog federalnog sporazuma. Jer, ako se i ti problemi što prije riješe, onda je kraće vrijeme do pobjede. Sve to utiče na pripremu i izvršenje svih borbenih zadataka koji stoje pred jedinicama ovog Korpusa. Mislim da su moji saradnici a i prijatelji iz svih opština, to shvatili i prihvatili da u toj zajedničkoj borbi i u prvom i u trećem frontu učestvuju.

Samo od sebe se, slijedom prethodnog pitanja, nameće i ono o statusno-socijalnom položaju pripadnika Armije, ali i nažalost, ranjenika i porodica šehida. U čemu je suština problema? Ko je tu zatajio: država, Predsjedništvo, vlada, okruzi ili opštine? Šta je to što Armija, što borci traže?

- Niko ne bi smio da zaboravi naše šehide i poginule, koji su dali

INTERVJU

svoje živote i uzidali sebe u ovo što mi imamo danas. Oni su to dali i položili sebe za cjelovitu i nedjeljivu BiH. Ko bi iznevjerio taj cilj, on bi izdao šehide i poginule. Taj koji bi pošao tim putem, bio bi za svaku osudu. Ja dok sam komandant neću izdati moje šehide i moje po-

Brigadni general Mehmed Alagić je veoma često među borcima na prvoj borbenoj liniji

ginule. A nadam se da su to i svi ostali shvatili i da će njih nositi uvijek u svojim mislima, a posebno da će izraziti i izražavati brigu o njihovim familijama, posebno, o njihovoj djeci. Ako država adekvatno ne riješi ta pitanja onda nema ni države. Borci koji su izgubili svoje dijelove tijela, ne smiju biti zaboravljeni. Svi zajedno, a država to mora kroz svoje institucije, moramo pomoći da se nađu potpuna i konkretna rješenja za te ljude. Invalidi moraju naći svoje mjesto u ovoj državi, u ovom društvu. Ne smiju biti prepušteni sami sebi, oni moraju da shvate da se o njima država brine. Kad kažem država onda podrazumijeva angažovanje svih, od opštine pa do vrha. Oni se moraju osjećati korisnim, da im se pruži prilika da rade i žive od svog rada. Razgovarajući sa njima spoznao

INTERVJU

sam da je njihova najveća želja da daju svoj puni doprinos oružanoj borbi i Armiji. To najbolje potvrđuju riječi jednog invalida koji kaže: "Gospodine komandante, sve nas koji smo bez jedne ili bez obje noge, vodite i rasporedite na liniju, mi nećemo bježati". Želio je da kaže da preko njih nema odstupnice. Kad to čujete onda nema toga ko smije iznevjeriti te ljude i ciljeve naše borbe. Preko mojih boraca koji su ostali invalidi i kao komandant zalagaću se i boriti da oni nađu pravo mjesto u društvu. Kad ostali borci u jedinicama vide da se pravilno rješavaju, u okviru naših mogućnosti, problemi njihovih saboraca i porodica naših šehida, i poginulih boraca, njihov borbeni moral je jači. Još ako se tome doda da im se porodice obezbijede sa određenim količinama životnih namirnica, opet i prema našim mogućnostima, sigurno je da će biti manje opterećeni tim problemom. Oni svi kažu: "Komandante, neka mi porodica ima makar 3 kg brašna, da znam dok sam u napadu da imaju šta jesti, a poslije kako bude?". Ovo je upozoravajuće i

INTERVJU

opominjuće za one koji su dužni da više vode računa o pripadnicima Armije.

■ Dok je četnika nema embarga

Nezaobilazno je i pitanje, kako se to sada popularno kaže, logističke podrške. Vi ste često, koliko se sjećamo, isticali svoje nezadovoljstvo po tom pitanju. Kakvo je sada stanje, može li biti bolje i ko je dužan i obavezan da to konkretno uradi?

- Propisom je to jasno, decidirano. Mogućnosti su nešto drugo, sad treba naći neki kompromis između potpisanog i mogućeg. I mislim da je u zadnjej vrijeme, baš što se tiče onog što vojnik treba da dobije, u jedinici, nešto poboljšano, a nadam se da će se uskoro stvoriti uslovi da se obezbijede neke količine za njihove porodice. To treba da obezbijedi Opština i Okrug.

Šta mislite da li će odlučujući faktori međunarodne politike, konačno shvatiti nepravednost održavanja embarga na uvoz oružja i koliko to negativno utiče da naša država čim prije dođe do slobode?

- Ja se nikada nisam obazirao na embargo. Mi sebi sami skidamo embargo. Dok je četnika za nas embargo ne postoji.

■ Kada i kako do slobode

I, na kraju, recite nam, molim Vas, mišljenje i Vašu procjenu stvarne mogućnosti prestanka rata na tlu BiH. Da li i u kom vremenu će patriotski opredijeljeni Bosanci zaista moći da ponovo počnu da žive u miru i slobodi?

- Kad će rat prestati? To je pitanje na koje je teško dati odgovor. Rat može prestati sutra, ako četnici ispoštuju ono što se od njih traži.

INTERVJU

Naša zvanična delegacija insistira na tome da se vrate sve privremeno okupirane teritorije, da se vrate svi Bošnjaci-muslimani i Hrvati na svoja ognjišta, na svoje prostore i da svi zločinci, oni koji su se ogriješili o narod, budu kažnjeni i budu protjerani iz BiH. Nema prestanka rata dok se ne obezbijedi cjelovitost BiH u njenim historijskim granicama i dok se svaki Bošnjak-musliman, Hrvat i Srbin, koji su se borili za BiH ne budu mogli slobodno kretati dignute glave kroz Banja Luku, dok se ne izgradi Ferhadija, dok ne budemo mogli doći do Save, bilo kojeg dijela BiH. Kad se obezbijede ti uslovi, onda ima uslova da rat prestane. A, mi se ne smijemo zanositi, to nas može zavesti i možemo platiti ceh. Jer, svako stvaranje prividnog mira, a da se ne riješe osnovne stvari, glavna pitanja, vrlo brzo, bi ponovo doveli do toga da budemo u situaciji i gorој od one prije godinu dana. Dakle, da se realizuje ideja nestanka Bošnjaka sa ovih prostora. Borba za BiH je borba za bošnjački muslimanski narod, borba za sve one narode koji su za BiH. Oni koji se još nisu opametili, znači, oni moraju da se povuku sa tih prostora. Ako se to ne može riješiti, rat je neminovan. Zato osposobljavajmo sebe za odbranu i vođenje rata i prenosimo našoj djeci istinu o ovome vremenu tako će bolje cijeniti naše borce-heroje i svoju Bosnu. Imam svoj način rukovođenja i komandovanja. Uvijek se usmjerim na težište problema. Ja nisam čovjek koji bježi od problema jer se tako on neće razriješiti. I upravo, Korpus kojim ja komandujem, je usmjeren prema najvećem problemu, problemu odbrane i očuvanja RBiH.

Razija Mehić i Ismet Lisica

O pripadnicima SJB Travnik

NEK SE ZNA

Doprinos pripadnika SJB Travnik u odbrani Bosne je izuzetno veliki. Za njih je rat počeo i prije nego što se rat prenio na naše prostore, prije prvih četničkih projektila. Pripadnici SJB su od samih početaka neprijateljske agresije učestvovali na mnogim borbenim zadacima na ovim našim prostorima, nastojeći po svaku cijenu zaustaviti neprijatelja. Javnosti možda i nije poznata činjenica da su pripadnici travničke stanice bili na zadacima čak u Neumu, ili, npr. u Bosanskom Šamcu.

Dakle, naši policajci su na vrijeme naslutili i prepoznali nadolazeće zlo, odredili svoju ulogu u svemu tome, pripremili se i organizovali da se suprostave tim prvim napadajima neprijatelja. I kasnije su, pa evo i danas, ravnopravno rame uz rame borcima naše Armije dali i daju svoj značajan udio u borbi protiv neprijatelja.

SJB Travnik je uglavnom spremno dočekala prve neprijateljske diverzije i napade. Svakako, spremnije od drugih segmenata u društvu. Itekako je važno naglasiti da su naši policajci u sadejstvu sa tim prvim naoružanim grupicama uspostavili prvu aktivnu liniju odbrane prema četnicima, na području Turbeta. To nije bilo nimalo jednostavno. Te linije neprijatelj srećom nikad nije prekoračio, zahvaljujući upravo toj našoj prvoj snazi i požrtvovanju.

Kao što je već poznato, agresor je blic-kriegom želio okupirati Bosnu. Zauzimao je sve važnije kote, komunikacije i objekte. Tako je i vlašićki Relej bio na udaru. Velika prepreka u jednom trenutku za četnike bili su naši policajci koji su ga pokušali odbraniti. Tom prilikom su poginula trojica njih: Šiljak Zekerijah, koji je posthumno odlikovan "Zlatnim ljiljanom", zatim, Tomić Ivica i Sačić Sejad, dok je više njih zadobilo teže i lakše povrede. Bilo je i zarobljenih naših policajaca. Nažalost, to nije bila dovoljna snaga koja je bila u stanju odbraniti Relej.

Od tada, dakle, od 20. aprila '92., nakon uspostavljanja linije na Turbetu, pripadnici SJB Travnik učestvuju na svim borbenim zadacima na ovim našim prostorima. Od Turbeta, preko Kalibunara, Bašbunara, Vilenice, Kaca, Gostunja, hanbiljanskog podruodručja i platoa Vlašića pa do Goleša. Imali su i poginulih i teže i lakše ranjenih. U Stanici se, u okviru svojih mogućnosti, brinu o porodicama poginulih i o ranjenim policajcima. Međutim, bez značajnije pomoći šire zajednice ova briga je suviše skromna.

R. Vejo

306. brdska brigada

GARANT SLOBODE I MIRA

Na jednom od položaja 306. bbr Snimio H. Dautović

Za 306. brdsku brigadu, koja je formirana i popunjena uglavnom sa vojnim obveznicima sa prostora biljanske regije, s pravom se može reći da je jedna od rijetkih brigada koja u svoj silini agresije na našu zemlju, nije izgubila niti jedan pedalj teritorije koja joj je povjerena. Ratujući istovremeno sa dva neprijatelja, samostalno i u sadejstvu sa drugim jedinicama Armije Republike Bosne i Hercegovine, postizala je zavidne rezultate. Šehidi i ranjenici iz biljanske doline opomena su i podstrek da stati ne smijemo i da zajedno sa drugima idemo do konačne pobjede.

Danas je jedan neprijatelj pobijeđen, glavnina naših snaga usmjerena je ka srpsko-crnogorskom agresoru, koji je itekako osjetio snagu i hrabrost boraca biljanske regije. U posljednjim ofanzivnim borbenim dejstvima jedinica 7. Korpusa na platou Vlašića, borci 306. brdske brigade su, zahvaljujući dobroj pripremi jedinica, uz minimalne gubitke uspjeli ovladati reojonima: Rust, Tvrda Ravan, Kraljevo Guvno, Stojanovac i tt 1300, i pri tome stvorili uslove za dalje napredovanje. U nekoliko pokušaja da povrate izgubljenu teritoriju četnici su naišli na čvrst bedem prekaljenih boraca 306. bbr. A da će svi pokušaji četnika da vrate izgubljeno završiti kao i prethodni, garant su borci 306. bbr.

Informativna služba 306. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Tragom ratnih uspjeha 307. brdske brigade

DOBAR USTROJ - DOBRI REZULTATI

U Bugojnu su temelji jedinica Armije BiH udareni u samom početku agresije kroz Patriotsku ligu, zatim jedinice opštinskog štaba TO, da bi u oktobru 1992. bila formirana 307. motorizovana brigada, koju su činile jedinice i bugojanski i donjovakufski borci. Iz nje su kasnije izrasle dvije brdske 307. i 370. Iako nastala tek prije šest mjeseci, 307. brdska je samo po tome mlada, a sačinjavaju je iskusni borci, koji su prošli mnoge bitke, od samog početka rata, boreći se protiv dvostruke agresije na ovom području. Borci ove brigade su do danas četnicima uzeli dosta značajnih kota stvorivši dalje preduslove za oslobađanje Kupresa i Donjeg Vakufa.

Bugojno je, od samog početka agresije na našu zemlju bio veliki cilj, ne samo srpskog agresora, nego, kasnije, i za hrvatskog. Samo nadljudskom voljom i hrabrošću bošnjačkog naroda ovog kraja zaustavljena su četnička osvajanja gornjevrbaskog područja i slomljena agresija HVO-a koja ga je htjela porobiti iznutra. Pogotovu je veliki uspjeh zaustavljanje četničke agresije, kada se ima u vidu sa kolikim je snagama napadano Bugojno i koliko je kod nas bio izražen problem nedostatka naoružanja. Valjalo je sve to prebroditi. Upravo zbog te dvostruke agresije četnici nisu još uvijek protjerani daleko, a da toga nije bilo sigurno bi i slobodne teritorije bile mnogo veće.

Danas, međutim, šest mjeseci od formiranja 307. brdske brigade, stvoreni su svi preduslovi za oslobodilačke akcije širih razmjera, značajnim pomjeranjem četničkih linija po dubini položaja prema Kupresu i Donjem Vakufu. U toku spomenutih dviju agresija nema mjesta, a niti pedlja zemlje na ovom prostoru za čiju se slobodu nije valjalo izboriti čistom vojničkom pobjedom. I pored toga jedinice ove Brigade učestvovale su u mnogim značajnim bitkama za oslobađanje šireg područja srednje Bosne, kao i značajnim diverzantskim akcijama u kojima su neprijatelju nanošeni veliki gubici. Borci 307. su dali i nesebičan doprinos odbrani Gornjeg Vakufa.

U bitkama protiv agresije HVO-a i okupacije bugojanskog područja, iako tada u drugim jedinicama i pod drugim nazivima, borci ove Brigade pokazali su beskompromisnost, odlučnost i hrabrost da se Bugojno odbrani od agresije HVO-a. U ovim borbama posebno su se istakli diverzanti, koji su zarobili dosta teškog naoružanja, čije su cijevi odmah okrenute prema neprijatelju.

Naoružavanje jedinica Brigade teklo je dobrim dijelom i od četnika, tako da se sada kod boraca mogu vidjeti "Zastavine" puške, puškomitraljezi, najnoviji snajperi, pa i minobacači i drugo teško naoružanje.

Na bojištima oko Bugojna četnici su izgubili, kako se procjenjuje, oko osam stotina boraca i mnogo naoružanja, u čemu velikog udjela ima ova Brigada.

Šest mjeseci nakon njenog formiranja, Brigada slovi kao jedna od najorganizovanijih i najopremljenijih u Republici. O tome govore mnogi podaci kao što je i taj da je u ovoj Brigadi, jednoj od prvih, izvršena preformacija svih njenih jedinica, dokidajući dotadašnji, teritorijalni princip, čineći ih manevarskim i mnogo mobilnijim. Momci ove Brigade su spremni uvijek pomoći drugim jedinicama, kad god to zatreba. Samo za mjesec dana dodatne mobilizacije u Brigadu je

Dobrovoljci 307. pred polazak na borbeni zadatak • snimio Mehmed Fejzić

mobilisano oko nekoliko stotina novih boraca, koji su do tada bili na raznim radnim obavezama, tako da je ovdje procenat mobilisanosti mnogo veći nego u drugim područjima naše Republike. Preformacija jedinica, taj obiman posao, urađen je ovdje u rekordno kratkom roku, za samo dvanaest dana.

Vodeći se geslom efikasnog provođenja naredbi više, pretpostavljene komande, komandant 307. brdske brigade major Faruk Aganović-Jupi ima običaj svojim borcima reći: "Ko prvi napravi reda u ovom ratu, on je dobio i rat". Upravo zahvaljujući tome ovdje imamo pravi vojnički ustroj, pravu vojsku koja je u nemogućim uslovima prošle zime, u nedostatku goriva, znala izvršavati najteže zadatke prevelikog pješačenja kroz smetove i vrleti. Za umor se nije znalo. Mada je linija odbrane veoma duga, bez obzira na sve teškoće, ostajala je neprobojna za četnike, a u posljednje vrijeme pomjerena je na štetu četničkog agresora.

Od marta ove godine, od kada je ponovo "vruće" bugojansko ratište, četnici su u više navrata atakovali kombinovanim artiljerijsko-pješadijskim napadima na linije boraca 307. brdske. Ali, svaki put bezuspješno, uz velike vlastite gubitke. U aprilu je osujećen jedan od najjačih napada, kada su, nakon cjelodnevnog granatiranja po dubini položaja ove Brigade, pokušali nekoliko diverzantskih akcija koje su borci 307. uspješno razbili. U vojnom dosijeu ove Brigade biće zabilježeno i to da su njeni borci osvojili kotu visoku 1510 metara - Kamenjaš, do tada značajno četničko uporišt. Akcijom je rukovodio mladi oficir, današnji načelnik 307. brdske brigade, Almir Idrizović.

Komandanti bataljona su Admir Ljubuškić, Edin Novalić, Abdulah Rustempašić i Edin Hadžić, sve mladi ljudi, ali sa stečenim znanjem i vještinom komandovanja i vođenja borbenih akcija.

U najnoviju nisku uspjeha 307. spadaju i osvajanje Crnog Vrha, Vinca,Glavice, Kršina i Šemičke Lokve, pri čemu se posebno izdvaja Crni Vrh, koji je važan za dalja aktivna borbena dejstva. Zahvaljujući ovoj Brigadi i njenim uspjesima, od početka do danas, mit o četničkoj sili i nepobjedivosti, na ovom području, dobro je uzdrman. To je uveliko podiglo moral naših boraca, a ujedno je i garant da će biti naših novih uspjeha i širenja slobodne teritorije.

Ismet Muratspahić

Iz Uskopaljske doline

NA PUŠKOMET DO KUĆNOG PRAGA

Borci 7. Korpusa Armije RBiH "poderali" južne granice samozvane Republike Srpske. Zlatni ljiljani 370. brdske brigade ovladali Crnim vrhom i dijelom Koščanskog platoa. Oslobođena prva donjovakufska muslimanska sela.

Borci 370. brdske brigade prošli su težak ratni put. Više od dvije godine Donjovakufljani jedu gorak izbjeglički hljeb i gaze bosanskim brdima braneći slobodni dio domovine od četničkog agresora, ali i od HVO formacija. Dobar dio njih obgrlili su pušku ili garonju umjesto svojih najmilijih, koji se maja 1992. godine rasuše po Evropi, pa čak i dalje. Čeličili su se zlatni ljiljani sa Vrbasa u žestokim bitkama u i oko Bugojna i Gornjeg Vakufa. Jednom riječju, utkali su sebe u odbranu srednje Bosne. Sve želje i nade mogu se svesti pod jedan nazivnik: krenuti u oslobođenje rodnog Donjeg Vakufa životna je želja, a slobodna BiH ostvarljiv san.

Krajem marta i početkom aprila borci 370. brdske brigade izveli su dvije izvanredne ofanzivne akcije. Ovladali su širim prostorom Male Šuljage i smanjili površinu koju kontrolišu četnici na Uriji, zloglasnoj utvrdi zamišljene južne granice samozvane Republike Srpske. Prekaljeni ratnici PLIVA, MRTVI, POŠTAR, ŽERA, COJLO, FRGA... sa svojim najhrabrijim saborcima krenuli su u novi zadatak. Naime, 370. brdska brigada dobila je zadaću da nastavi oslobodilački pohod. Samo pravi vitezovi ovog bespoštednog rata mogli su tako uspješno i disciplinovano izvršiti

Borci 370. brdske brigade • snimio Mustafa Mustafica

postavljeni zadatak. Momci iz udarnih grupa 8 sati su pješačili u neprijateljsku dubinu. Faktor iznenađenja bio je presudan da se vojnici 19. pješadijske brigade ("srbobranske") pokrenu iz utvrda. U žestokom okršaju likvidirano je više bradatih spodoba, a 5 četnika je zarobljeno. Dok su mnogi Mladićevi sljedbenici bježali pokosili su ih rafali spretnih momaka 370. brdske brigade. Nemali broj njih završili su u banjalučkim bolnicama te i sami, na talasima "Radio-Srbobrana", priznali da je okršaj bio žestok. Zarobljeni su Ratko Kodić, Milan Gnjatić, Momčilo Lekić, Veso Arambašić i Saša Čović. Na saslušanju su priznali da su očekivali naš napad. Od aprila je puna borbena gotovost u Srbobranu, kako zovu Donji Vakuf. Iščekivali su start proljetne ofanzive na ovaj i druge bosanskohercegovačke gradove. Stoga su na Crnom vrhu (1514) i na Koščanskom platou pripremljene nevjerovatne utvrde. Borci 370. brdske brigade ovladali su za kratko vrijeme velikim prostorom i četnike "izbili" iz zemunica, tranšea i rovova kakvi još nisu viđeni u širem regionu. Nevjerovatno dobro isplanirana odbrana i zaštita granice Karadžićeve zamišljene Republike Srpske je, ipak, pala pred silovitim jurišem donjovakufskih boraca. Danas se Crnim vrhom, dijelom Koščanskog platoa i vikend naselja, te Ivicama, Livopoljcima i Smrdeljom šetkaju zlatni ljiljani. Srbi su konačno shvatili da se vakufski Bošnjaci muslimani vraćaju svojim kućama. Stoga pružaju grčevit otpor, ali se iz dana u dan širi slobodna teritorija ove Opštine i zemlje u cjelini. Od 29. maja ove godine 370. brdska brigada bogatija je za novi ratni plijen. Zarobljen je top B1 i ZIS, PAT 20/1, 5 PAM-ova "brovinga", 11 puškomitraljeza, 30 polu i automatskih pušaka, znatne količine različite municije, intendantska oprema i drugog MTS-a, te sredstva veze. Borci 370. brdske brigade u ovoj akciji zarobili su manje teretno vozilo "Zastava" i traktor. Donjovakufski oslobodioci priključili su se tako velikoj porodici 7. Korpusa.

I dok su se sređivali utisci i plamtjele slavljeničke emocije sa desne obale Vrbasa stigle su radosne vijesti. Prva muslimanska okupirana sela Donjeg Vakufa su oslobođena. Neki borci 370. brdske brigade, da nije ovog ratnog zadatka, mogli bi otići na svoje kućne pragove. Istina, spaljene prije nešto više od dvije godine. Isti dan padale su kota za kotom, selo za selom privremeno okupiranog Donjeg Vakufa. Do Crnog Vrha, Koščana, Prusca i Urije kao da su dopirali poklici saboraca iz 305., 308., 312., brigade... Pišu se nove stranice bošnjačke istorije ukapane krvlju najboljih sinova Bosne i Hercegovine. Neke od njih izgubili smo baš u ovoj bici. Zbog njih i generacija koje stasaju, odnosno koje će doći, moramo dalje. Dio 370. brdske brigade užurbano odlazi na novi zadatak kao putokaz oslobodilačkog pravca i domova mnogih boraca iz naše, ali i drugih brigada 7. Korpusa.

Fatima Ibrica, Inf. služba 370. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

312. bbr. - razgovor s povodom

ZA 3 SATA - 25 KILOMETARA

312. brdska brigada je više nego slavna i viteška i samo u jednom danu osvojila je 25 kvadratnih kilometara teritorije, oslobodivši pri tom Goleš, koji je gotovo dvije godine bio u četničkim rukama - istakao je Osman Porić, načelnik Štaba Brigade.

Povod za razgovor sa Osmanom Poričem, načelnikom Štaba 312. brdske brigade su briljantni borbeni uspjesi koje su, posljednjih dana, ostvarili borci ove Brigade.

Tri jedan dva brigada izrasla je iz odreda sa područja općine Travnik čiji su borci, sa veoma malo oružja, gotovo tijelima, zaustavili srpsko-crnogorskog agresora koji je nadirao iz pravca Jajca i Donjeg Vakufa. - Od takvih boraca, većinom dobrovoljaca, stasala je naša Armija Bosne i Hercegovine na području srednje Bosne. Da to nisu učinili na vrijeme, situacija bi bila mnogo drugačija, ne samo na ovim prostorima, nego i u cijeloj Republici - istakao je tokom razgovora gospodin Porić.

Razgovor se spontano povео o Golešu koji je ovih dana poslije gotovo dvije godine oslobođen od četnika. - Goleš, u stvari, nikada vojnički nije ni bio osvojen od strane agresora. Početkom rata njega su branili sami mještani naoružani lovačkim puškama, koji su nekoliko mjeseci odolijevali četničkim haubicama i tenkovima stacioniranim na okolnim brdima. Kada su vidjeli da to ne vodi ničemu, izvukli su žene i djecu, a oni se vratili ponovo na prve linije prema četnicima, - rekao je načelnik Štaba i nastavio.

- U zoni odgovornosti naše Brigade izviđačke jedinice su dugotrajno, ali vrlo istrajno i strpljivo, ispitivali naše pretpolje, upoznavali agresora, njegov raspored snaga i sredstava, što je bio preduslov da sva naša borbena dejstva budu ovako uspješna. Ofanzivna dejstva, prevashodno, izveo je 2. bataljon sa pridodatim jedinicama i to u tri pravca: Prpića kuće, Lovački dom i repetitor. U podilaženju smo krenuli veoma rano, nešto poslije ponoći, teren je bio izuzetno težak, imali smo na jednom dijelu čistinu i minska polja koja je trebalo oprezno savladati i razminirati, a na drugom šumu u kojoj je bilo smješteno dosta agresorskih oruđa koja je trebalo neutralisati. Iznenađenje za agresorske vojnike bilo je više nego potpuno. Zatekli smo ih za stolom gdje su pili kafu, većinom bez čizama i oružja. Znak za početak napada - ispaljenje haubičke granate - dat je u 8 sati i 15 minuta i svi borci hrabro i odlučno krenuli su u napad na četničke rovove. Sve se desilo munjevitom brzinom, tako da je već oko 11 sati zadatak bio izvršen i oslobođeno 25 kvadratnih kilometara teritorije. Milina je bilo gledati kako naše jedinice uspješno sarađuju, a agresor bježi. Sumnjam da je igdje u toku rata u našoj zemlji za tako kratko vrijeme osvojen toliki prostor sa ovako malim brojem ljudstva, jer je ovaj prostor agresor branio sa cijelim bataljonom vojnika - sjećajući se izvršenog zadatka rekao je načelnik Porić, istakavši pri tom komandanta 2. bataljona Omera Heldu, koji je svojim rukovođenjem i komandovanjem briljantno izvršio postavljeni zadatak.

Tokom borbi za Goleš posebno se istakao komandant 2. bataljona Omer Helda koji je na čelu svoje jedinice komandovao svim borbenim aktivnostima i jedan je od najzaslužnijih za briljantno izvođenje borbenog zadatka.
Omer Helda, inače viši rentgen tehničar, tokom rata izrastao je u vrsnog komandanta, a počeo je kao običan vojnik u Karaulskom odredu.

Načelnik Štaba 312. bbr. **Osman Porić: Naš borci izveli su iznenadan silovit prodor prema četničkim linijama.**

Osman Porić, rođen je 1949. godine u Travniku, po zanimanju je inženjer zaštite na radu. Oženjen, otac dva sina koji su takođe pripadnici Armije BiH. Rezervni je oficir bivše vojske, a u redove Armije BiH stupio je 8. aprila 1992. godine, gdje se istakao kao operativni oficir. Na mjestu načelnika Štaba 312. brdske brigade nalazi se od aprila 1993. godine. Više puta pohvaljen, a povodom Dana Armije nagrađen pištoljem sa posvetom od strane komandanta Korpusa.

Zadovoljstvo na licima boraca 312. bbr poslije uspješno izvedenih borbenih dejstava • Foto Inf. služba 312. bbr.

Drugi dan po osvajanju Goleša borci su dobili direktno na prvu liniju, tople pite, kolače i čebad. Ovu akciju, sa puno ljubavi su organizirale članice Ženskog muslimanskog društva "Sumejja" iz Travnika, koje su na taj način željele da iskažu svu svoju zahvalnost borcima tri jedan dva brigade.

Inženjerac Sijah Mešinović, koji se u vrijeme napada na Goleš nalazio na zasluženom odmoru, saznavši za borbena dejstva pješice je došao od Travnika do Goleša i priključio se saborcima u želji da pomogne. Sam je ušao u četnička minska polja, pokupio sve mine i ponovo ih postavio ispred naših linija odbrane.
Slično je uradila i još nekolicina boraca, koji su se nalazili na odmoru, i koji su samoinicijativno ne čekajući ishod borbe, takođe pohitali u pomoć.

- Posebno zadovoljstvo mi je reći da u toku izvođenja borbenih dejstava nismo imali poginulih, a četiri borca su samo lakše ranjena, dok su agresoru naneseni značajni gubici u živoj sili. Prilikom čišćenja Goleša, naši vojnici su se susretali sa civilima, isključivo srpske nacionalnosti, koji su panično bježali prema Komaru. Ali, ni jedan naš vojnik nije otvorio vatru nego su ih, dostojanstveno, puštali da odu, a, istovremeno, sa četnicima su se vojnički razračunavali. Prije bijega četnici su, za kratko, uspjeli onesposobiti pojedina artiljerijska oruđa, vađenjem zatvarača i udarnih igala, ali su ih naši borci u veoma kratkom roku osposobili za dejstvo po njihovim vlasnicima. To je bilo iznenađenje, ne samo za agresora već i za nas same, jer smo čuli, npr. djelovanje protivavionskog mitraljeza od 14,5 milimetar i PAT-a od 20, koje do sada nismo imali u bataljonu, što je samo jedan od pokazatelja obučenosti naših boraca. Tokom akcije zarobljeno je i mnogo minobacača, ručnih bacača, osa sa kontejnerima, dosta puškomitraljeza, sanitetsko vozilo, jedan kamion i veće količine sanitetske opreme. Interesantno je, da je ovom prilikom, zarobljeno veoma malo pješadijskog oružja i municije za njega, što je jedan od dokaza da četnici na ovim prostorima nisu spremni za rat pješadijom već im je cilj uništavanje žive sile artilje-rijom. Pored obilja zarobljenih materijalno-tehničkih sredstava zarobljena je i kompletna četnička dokumentacija iz koje se vidi da u agresorskim jedinicama vlada rasulo. Tako se, na primjer, u jednoj četi, koja broji 120 ljudi, na položaj odazvalo samo tridesetak, neki su na bolovanju, a najveći dio u bjekstvu tako da ih vojna policija vraća na položaje sa lisicama. Međutim, ni to ne pomaže, jer su česti međusobni sukobi na liniji. Jedni drugima bacaju bombe u zemunice, a ima i dosta samoranjavanja jer svi žele da se vrate kućama u Jajce i Šipovo, odakle je većina četnika čiji su položaji na ovom terenu. Najčešće su za borbu potsticani velikim količinama alkohola tako da su kod svakog ubijenog nađene znatne količine alkohola, a po njihovoj dokumentaciji to su specijalne jedinice, pa se pitam kakvi su onda ostali. Zbog razrješenja navedenih problema u Golešu i okolini su boravile četničke starješine svih nivoa, u želji da donekle konsoliduju moral svojih boraca, ali im je, sudeći po zaplijenjenoj dokumentaciji, trud bio uzaludan. Inalnače, Radio-Srbobran, nekada Donji Vakuf je objavio kako smo ih napali mučki i iznenadno, misleći valjda da smo im napad trebali najaviti par dana ranije pa da u pomoć pozovu svoju četničku bratiju iz Srbije ili Knina, a jedan četnik koji je teško ranjen na ovim prostorima, rezignirano je izjavio na srpskom radiju Banja Luka: "Šta im možeš, kad ih ima deset na nas jednog" - što samo govori o strahu i traumatiziranosti njihovih vojnika koji su uspjeli da prežive borbe na Golešu. Nama je drago što ima i preživjelih jer su oni najbolja reklama za borce Armije BiH.

Govoreći o podlosti agresora, gospodin Porić je istakao da su naši borci primijetili, da se bez, obzira na borbena dejstva i rastojanje linija od svega jednog kilometra, agresor ubrzano ukopava na Komaru. Ukopavanje, na puškomet od naših linija, vršili su civili, što je neshvatljivo, kada je utvrđeno da se radi o zarobljenim Bošnjacima. Obustavljena su sva borbena dejstva u želji da se sačuvaju njihovi životi.

- Posebno me je šokirao Goleš, nekada bogato selo sa mješovitim muslimanskim i srpskim življem. Očekivao sam da ću zateći mjesto u kojima su, naravno, muslimanske kuće spaljene, ali sam mislio da su ostale kuće namještene, polja obrađena i da tu ima tragova nekog civiliziranog života. Međutim, zatekli smo potpuno prazne kuće, iz kojih je odnešeno sve što se moglo odnijeti, pa čak i kanalizacione cijevi, dok su bašte zarasle u korov. To je sada jedna pustara, koja čovjeka duboko dojmi i u kojoj za sada nema ni traga ljudskog, civiliziranog života, - rekao je Porić.

Nađa Ridžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

KRAJINA VIA VLAŠIĆ

Za dvogodišnjeg rata u Bosni, Krajišnici su srušili mnoge tabue i zakonitosti. Drznuli su se i oskrnavili osnovne postulate carice prirodnih nauka, te uspostavili matematičku zakonitost po kojoj jedan plus sedam ne daje osam, nego rezultira magičnom cifrom 17.

17 "S" Krajiška brdska brigada je imala specifičan i jedinstven razvojni put. Nastala je spajanjem 1. Krajiške brigade i 7. Krajiške brigade i s pravom se može reći da predstavlja jednu od elitnih brigada u Armiji RBiH, i prva je operativno-manevarska jedinica u okviru Armije.

Specifičnost nastanka ove jedinice ogleda se u tome što je 1. Krajiški bataljon, koji je bio okosnica u formiranju 1. Krajiške brigade, nastao 30.05.1992. godine u Zagrebu. Dakle, mjesec dana po izbijanju agresije na RBiH. Bataljon su formirali Krajišnici zaposleni u inostranstvu koji su na prvi plač domovine napustili sigurne egzistencije, organizovali se i uvojničili u Zagrebu i početkom jula stigli u Travnik, na branike svoje Bosne.

■ Domovinu treba braniti

Zanimljivo je da je u to vrijeme veliki dio vojno sposobne bosanskohercegovačke mladosti bjesomučno bježao iz zemlje: intelektualci, umjetnici, političari, mladići u najboljim godinama.

Za razliku od njih, krajiški entuzijasti i patriote u sastavu 1. Krajiškog bataljona, njih 638, dolaze u bosanski pakao, duboko potreseni stradanjem svoje zemlje i svoga naroda.

U formiranju ovog Bataljona ključnu ulogu su odigrali: prvi komandant bataljona Osman Omanović, njegov zamjenik Sulejman Mesterbašić, te mnogi koji su svojom umješnošću i srcem dali veliki doprinos u organizovanju Krajišnika u Zagrebu. Međutim, važno je napomenuti da je u redovima ovog Bataljona bio određen, istina, mali broj ljudi koji uopšte nisu Bosanci, bilo je Engleza, Poljaka, Slovenaca, Hrvata, pa čak i jedna Italijanka.

Prvo vatreno krštenje Bataljon doživljava na vlašićkom i turbetskom ratištu, a potom odlaze u Jajce, grad-simbol odbrane Krajine. U to vrijeme, preko Vlašića, već pristižu izbjeglice iz Krajine, poniženi, dostojanstva lišeni, željni osvete. Priključuju se 1. Krajiškom bataljonu, a u vrlo skorom vremenu se formira 2. bataljon, nakon čega dolazi do formiranja 1. Krajiške brigade. Uporedo sa organizovanjem Krajišnika u Zagrebu, okupljaju se i organizuju Krajišnici i u Rijeci, u malom mjestu Klana, pod rukovodstvom majora Fikreta Ćuskića.

Naredbom Glavnog štaba Armije BiH formirana je u Rijeci 7. Krajiška brigada, 27.06.1992. godine, i to je prva jedinica koja je od strane Glavnog štaba registrovana u inostranstvu.

U Klani su imali izuzetno kvalitetnu pripremu. Komandant Ćuskić je vojnički i kondiciono osposobio momke, bio je to mukotrpan i iscrpljujući rad, te zahvaljujući takvom startu sasvim su razumljivi rezultati koje je ova Brigada postizala od prvog trenutka stupanja na prostor BiH. Ono što impresionira je činjenica da su ovi momci sa svojim komandantom, sa beskonačno mnogo ljubavi, srčanosti i hrabrosti, nestrpljivo iščekivali trenutak dolaska u zemlju, trenutak okršaja sa onima koji su nanijeli toliko bola i jada svemu što je nesrpsko u Bosni.

Konačno, 09.07.1992. godine, 7. Krajiška brigada napušta Klanu, svečano i dirljivo ispraćena od strane stanovnika ovog malog hrvatskog mjesta. Tog jutra oglasila su se sva crkvena zvona u Klani, mještani su izašli da, istovremeno, svojim i suzama i osmjesima isprate hrabre krajiške dobrovoljce sa iskrenim željama da idu braniti i oslobađati svoju Bosnu.

Vođena snažnom i vojnički iskusnom rukom komandanta Fikreta Ćuskića, od prvog trenutka Brigada niže uspjeh za uspjehom. Značajne su akcije na Igmanu, deblokada Goražda, oslobađanje Trnova, gdje su u velikim borbenim akcijama očišćena značajna četnička uporišta: Vrbovik, repetitor Vis, Rogoj. Djeluje se ofanzivno, stručno i beskompromisno. Nakon velikih borbi kod Trnova 7. Krajiška brigada dolazi na prostor opština Travnik i Jajce. Borbeni kredo ovih boraca je borba za svaku stopu Bosne. Međutim, stradanja Krajine su počela da se objelodanjuju, stravične slike konc-logora Manjače, Omarske, Trnopolja, Keraterma i drugih počele su da obilaze svijet. Užasavajući podaci o masakrima na području Bosanske Krajine bili su dodatni poticaj da borci 7. Kbr sa jačom dozom hrabrosti i većim žarom krenu na četnike koji su više mjeseci svom raspoloživom silom udarali na Jajce. Sudbinu Jajca znamo, krajem oktobra četnici ulaze u grad koji se mjesecima herojski branio. Iz Jajca se povlače obje Krajiške brigade, 7. brigada zauzima položaje na Karauli, a zatim na Karaulu stiže i 1. Krajiška brigada. Gubitak Jajca za Krajišnike predstavlja jednu tešku rak-ranu, povlačeći se iz Jajca plakali su kao djeca, znajući da je izgubljena i ova posljednja spona sa Krajinom.

Brigadni general Mehmed Alagić uručuje "Zlatni ljiljan" 17. "Slavnoj" Kbbr

Bio i ostaje omiljen među borcima: brigadir Fikret Ćuskić

Ali vremena za plač i očajavanje nije bilo. Gordo, kao i toliko puta kroz istoriju, uspravili su se, ovoga puta, zaista, jači i čvršći jer, krajem novembra, tačnije 25.11.1992. godine, dolazi do objedinjavanja 1. i 7. Krajiške brigade u jednu brigadu - 17. Krajišku brdsku brigadu. U sastav 17. Kbbr 30.01.1993. godine ulazi i veliki dio 1. bojne HVO iz Kotor-Varoši formirajući 4. bataljon 17. Kbbr.

Armija RBiH je dobila jednu izuzetno snažnu i mobilnu brigadu sa stručno osposobljenim kadrom. **Komandant brigade je Fikret Ćuskić, komandanti bataljona -Ferid Kulosman, rahmetli Amir Žilić, Edin Brkić, Rifet Planinčić, a komandant mješovitog artiljerijskog diviziona Asmir Redžić.**

Kao takva, 17. brigada je imala sve preduslove da postane ono što jeste: ima mlade i znanjem dobro opskrbljene komandante, s jedne i plahovite i uvijek spremne borce za izvršenje svakog borbenog zadatka, s druge strane. U periodu od kraja decembra '92. do marta '93. godine Brigada djeluje na ratištu oko Visokog. Oslobađaju se Crkvice, a zatim, zauzima kotu 715 koja je od izuzetnog značaja jer su četnici dobar dio svojih snaga morali preorijentisati na ovaj prostor i na taj način je spriječena jedna od većih ofanziva na Sarajevo. Nažalost, u ovim borbama ginu najvrijedniji sinovi Krajine. Smrt bespoštedno kosi i u tim borbama gine komandant 2. bataljona Amir Žilić, a komandant 3. bataljona Edin Brkić biva teško ranjen. Pogibijom Amira Žilića nastala je velika praznina, komandant Fikret Ćuskić je izgubio značajnog saradnika, borci su izgubili komandanta i prijatelja, a Bosna je izgubila velikog sina. Na Admirovom mezaru njegovi saborci su se zarekli da neće stati dok i posljednji pedalj Bosne ne bude oslobođen. I nisu stali, nastavili su dalje i oštrije. Vraćaju se s visočkog ratišta, ekstremni dio HVO-a čini sve da dođe do eskalacije sukoba u Travniku. U takvim zategnutim okolnostima obilježava se Dan Armije RBiH, njen prvi rođendan. Tim povodom je Brigada, od strane ŠVK-a, nominovana nazivom "Slavna", a također, dobiva i "Zlatni ljiljan" kao priznanje za cjelokupan doprinos u odbrani zemlje. Odnos sa HVO-om, iz dana u dan, postje sve komplikovaniji, da bi, konačno, eskalirao 03.06.1993. godine napadom HVO ekstremista na što su Krajišnici žestoko uzvratili i u rekordnom roku, u sadejstvu sa 312. bbr, protjerali sa područja Tranvika fanatike i zagovarače ideje o Herceg-Bosni. Međutim, ekstremisti HVO-a nisu fašistički istupali samo prema Armiji ili uopšte prema Bošnjacima. Egzodus katoličkog stanovništva na ovim prostorima, rezultat je serviranih laži od strane Bobanovih i Karadžićevih sljedbenika, a u toj destruktivnoj propagandi predstavljeni su Krajišnici kao monstruozna sila koja uništava sve što nema predznak polumjeseca. Usljed tako žestoke propagandne mašinerije, iz Travnika se povlače mnogi civili, kao i pripadnici HVO koji nisu bili zaraženi virusom zvanim Herceg-Bosna. Na ovim prostorima katolički narod je postao žrtva licemjera koji su, ogrnuti plaštom narodnih vođa, činili sve da razbiju vlastiti narod. Dio jedinica 17. "Slavne" oslobađa Mešćemu, Slatke vode, Đakoviće, te strategijsku prirodnu gredu: Mravinjac - Plana - Kamenjaš, gdje su ekstremisti HVO-a i četnici već uspostavili zajedničku liniju s namjerom odsijecanja komunikacije između Novog Travnika i Travnika preko Vilenice. Nedugo zatim, ista jedinica oslobađa Sebešić-Koloniju čime je omogućena komunikacija sa Gornjim Vakufom.

U septembru mjesecu kompletna Brigada se nalazi na rejonu razmještaja Kruščica, a cilj je deblokada Starog Viteza i spasavanje 1300 ljudi. U izuzetno teškim uslovima, uz vrlo slabu logističku podršku usljed blokade puteva, Krajišnici su na sve načine nastojali pomoći stanovništvu Starog Viteza. Na vitežanskom ratištu Brigada se nalazila sve do potpisivanja Vašingtonskog sporazuma i uspostavljanja Federacije između bošnjačkog i hrvatskog naroda.

Ekstremisti HVO su definitivno kapitulirali i stvoreni su uslovi za uspostavljanje suživota dvaju naroda. U svim tim događajima, 17. "Slavna" ostaje bez svog vođe i oca - Fikreta Ćuskića. Naime, dužnost je zvala komandanta Ćuskića na novo mjesto, a on je Sedamnaestoj nesebično dao sve što jedan komandant i otac mogu dati jednoj brigadi.

Komandante, hvala Vam na svemu što ste učinili za nas, dokle god postoji ova Brigada, Vi ćete biti njen ideolog i roditelj.

Uspostavljanjem mira sa Hrvatima, 17. se ponovo svim snagama okreće svom prvom i pravom neprijatelju - četnicima. Od aprila mjeseca kompletna Brigada se nalazi na Vlašiću. Prije dvije godine niz ovu planinu sramno su deportovane bujice Krajišnika kojima je oduzeto sve - ognjišta, dostojanstvo, imanje i čast. A danas, na tom istom platou, Sedamnaesta se herojski bori za svaku stopu Vlašića. Jer, svakom osvojenom kotom sve smo bliži Krajini. Do sada su ostvareni značajni rezultati, dio Brigade je učestvovao u oslobađanju Meokrnja, a zatim, 18.05.'94. Sedamnaesta, u sadejstvu sa 306. i 27. bbr., zadaje koban udarac četnicima i zauzima izuzetno značajne kote: Duga, Javorak i Žđerin potok. Zaplijenjene su značajne količine MTS-a, veliki broj četnika je usmrćen, razijene su dvije cjelokupne četničke čete, zaplijenjena je značajna četnička dokumentacija...

Borci 17. "Slavne" na zarobljenom tenku

Gotovo u isto vrijeme ostale jedinice iz sastava Brigade oslobađaju prostore: Skok, Ilovača, Vakuf, Slimena, Vilenica, Dolac i uspostavlja se linija prema Putićevu.

I u tim okršajima živote su dali mnogi Krajišnici, mnogo mladosti je pokošeno, ali Ahmići se nisu smjeli ponoviti.

Nakon uspostavljanja ovih linija Krajišnici su okrenuti prema oba neprijatelja.

■ Četnici, eto Krajišnika

U avgustu mjesecu stižu alarmantne vijesti iz Sarajeva, sa Igmana. Dio 17. "Slavne" odlazi na Igman, u pomoć Sarajlijama, i najvećim dijelom učestvuje u slamanju četničke ofanzive na Malom polju gdje su spriječili presijecanje komunikacije prema Pazariću. Tom prilikom Brigada je pohvaljena od strane 1. i 3. Korpusa.

Krajišnici, opet u punoj formi, kreću naprijed. Na to ih obavezuju poginuli drugovi, suze majki što ostaše bez sinova i plač djece koja su ostala bez očeva.

Osim "Zlatnog ljiljana" koji je uručen Brigadi, dobitnici "Zlatnog ljiljana" iz Sedamnaeste su: Žilić Amir, Alagić Fahrudin-Zenga, Palić Admir, Džehverović Ramiz, nažalost sva četvorica posthumno, te komandanti bataljona: Kulosman Ferid, Salko Karajlić, Vahid Dervišić i Rifet Planinčić.

Bit će još "Zlatnih ljiljana" u 17. "Slavnoj", nadati se, ne posthumnih. Krajišnici idu naprijed sve dok ne stignu na svoju Sanu, Vrbas ili Plivu, dok ne osvete poginule heroje i ispune zavjet dat vlastitoj savjesti.

Šefika Zukanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

VELIKI USPJESI KORPUSA

Novoformirani 7. Korpus Armije RBiH iako namljađi Korpus, iako postoji nešto više od dva mjeseca zaista se može pohvaliti krupnim borbenim uspjesima i rezultatima u svom dosadašnjem periodu postojanja. Naime, od momenta formiranja pa sve do danas naš Korpus nije izgubio ni jednu stopu teritorije koju je preuzeo u momentu formiranja, a od tog momenta sve do danas samo je vršio oslobađanje privremeno posjednutih prostora od strane srbočetničkog agresora i to na tri pravca: na Vlašićkom, Vrbasko-Komarskom i Kupreškom. Nastojat ću da u jednom sažetom pregledu predstavim najznačajnije zemljišne objekte koji su oslobođeni u ovim napadnim borbenim dejstvima kao i jedinice koje su se učešćem i rezultatima istakle u pozitivnom smislu. Prije nego što krenem na objašnjavanje ovih termina želim da potenciram jednu terminološku finesu. Naime, ja govorim o napadnim dejstvima snaga našeg Korpusa, jer u ovoj fazi našeg oslobodilačkog rata naša koncepcija, odnosno naša dejstva koja mi izvodimo po svom karakteru su odbrambena, a po načinu izvođenja su ofanzivna. I tu se mora praviti distinkcija između karaktera i načina izvođenja borbenih dejstava. Dakle, ne trebamo se libiti korišćenja termina napadnih borbenih dejstava i pod maskom kontra napada objašnjavati i tumačiti uspjehe naših jedinica. Dakle, prelazim na prostor Vlašićkog platoa gdje su dejstva snaga našeg Korpusa praktično otpočela nakon četničkog napada 24.4.1994. godine kada su u jednom jakom i dobro pripremljenom napadu četnici uspjeli ovladati objektima Meokrnja, Šadištorine, Kik i Pašinac. Iz zaplijenjene četničke dokumentacije da se zaključiti da sve jedinice I Krajiškog korpusa već odavno imaju pripremljena borbena naređenja i zapovijesti za napredovanje prema dubini naše teritorije i sve priče njihovih sredstava informisanja o nekakvoj proljetnoj ofanzivi pod navodnicima muslimanskih snaga predstavljaju samo medijski trik i paravan za njihove stvarne namjere ofanzivnih dejstava. Oni, dakle, u tom momentu uspijevaju ovladati pomenutim objektima, nakon čega su se utvrđivali na dostignutim linijama vršeći paralelno sa tim pripreme za nastavak napadnih borbenih dejstava. Naše snage su se brzo uspjele konsolidovati, vrlo brzo pripremiti, organizovati kontraudar, u kome su snage 27. bbr, 37. Mlbbr i 17. "S" Krajiške br. uspjele ovladati prostorom Šadištorina, Meokrnja, Glavice, Kika i Pašinca, dakle u potpunosti vratiti svoje izgubljene teritorije.

Paralelno sa tim dejstvima 306. bbr je posjela rejon Tvrde ravni, Rustova a nakon toga i Kraljevog guvna. U ovim dejstvima mi smo zaplijenili izuzetno velike količine ratno materijala, posebno bih tu istakao samohodni PA Top 30/2 mm poznatiji kao Praga, ZIS i ukupnu količinu od 7 minobacača različitih kalibara, 7-8 kom PA mitraljeza, PM, pješadijskog naoružanja i municije u jednoj znatnoj količini. Nakon toga je nastavljeno sa izvođenjem borbenih dejstava sa naše strane i u nastavku borbenih dejstava snage 17. "S" Krajiške br., 27. bbr, 306. bbr sa pridodatim jedinicama IDV 312 bbr., IDV 27. bbr. i IDV 17. "S", CSB Zenica i CSB Banja Luka Bosna-7 uspjele ovladati objektima Bjeljik Duge, Javorak i Stojanovac i praktično na taj način izaći na rijeku Ugar i rijeku Vrbanju. U ovim borbama su se posebno istakli IDV 27. bbr, IDV 17 "S" Kbbr. i četa "Crni kojoti" iz 17."S"Kbbra. Ukupan plijen iz svih ovih dejstava, pored već pomenutih, je novih 6 PAM-va, 12 PM M53, 6 MB različitih kalibara i nova količina ličnog naoružanja i ostalog ratnog materijala. Ova dejstva po svom karakteru vrlo su značajna što smo ostvarili prodor na centralnom dijelu Vlašićkog platoa, što smo stvorili taktičku osnovicu za nastavak dejstava na ovom pravcu, stvorili povoljne uslove za širenje slobodne teritorije sa Vlašićkog platoa u ostalim pravcima. Dakle, stvorili smo povoljne taktičko-operativne uslove za nastavak vođenja borbenih dejstava na ovom pravcu. Na Vrbasko-komarskom pravcu širina fronta je znatno veća a angažovanje snaga sa naše strane takođe znatno veće, ali su i po svom učinku i obimu rezultati dejstava naših snaga takođe znatno veći. Polazeći s'desna u ovim dejstvima su učestvovale snage 312. bbr., 308. bbr., 305. bbr., 370. bbr., 307. bbr. kao i ponovno uključivanje 37. Mlbr. U svim ovim dejstvima posebno bih istakao tri bataljona koji su se istakli svojim borbenim rezultatima a to su: 2/312, 3/308 i 1/305 bbr. Od brigade bih ovdje istakao posebno učinak 370. bbr. u cjelini kao i učinak 305. bbr u cjelini. U ovim dejstvima koja su dobro pripremljena, dobro organizovana, kao i dobro vođena, koja su neprekidno trajala intenzivno dvanaest dana što potvrđuje jedan izuzetno visok stepen pripremljenosti naših jedinica, i jedan visok tempo, kao i izdržljivost naših snaga koji je svakodnevno bio praćen uspjesima.

Načelnik štaba 7. Korpusa Armije RBiH Selmo Cikotić

Ostvareni su izuzetno značajni taktički pomaci, i u promjeni situacije, i u smislu ovladavanja objektima, kao i u smislu ostvarivanja velikog ratnog plijena na svim pravcima što znatno smanjuje odnos snaga, odnosno znatno mijenja odnos snaga između nas i četnika. Svakako odnos snaga se mijenja u našu korist. U ovim dejstvima oslobođeno je selo Goleš, izašlo se na drugu stranu, odnosno na zapadnu stranu iza sela tako da sad praktično vatrom kontrolišemo komunikacije Donji Vakuf-Turbe. Uspjeli smo ovladati objektima Vučja glava, Veliki Šiljkovac, ukupno platoom Vidriške, i popeti se na Kik i Vis ispod vrlo značajne zemljišne grede Vezovina, Riđuša, Kik. U ovim dejstvima ratni plijen uključuje jedan PA top 20/3, 4 avionska topa 20/1, 15 PAM-ova, 6 MB različitog kalibra, veliku količinu municije kao i nekoliko desetina cijevi ličnog naoružanja. Zarobljena su i mnoga intendantska sredstva i oprema, sredstva veze, motorna vozila i od naseljenih mjesta s. Fonjge, s. Pobrđani, s. Klinde, S. Keže, s. Đulovića, s. Šahmani, Brda, Dolovi, Rakite, kao najznačajnija naseljena mjesta na novooslobođenom prostoru. Na ovom pravcu četničke snage pokušavaju u više navrata izvršiti kontraudare i povratiti izgubljene prostore, no ni na jednom od tih pravaca nisu uspjeli ostvariti uspjeh. Nigdje nisu uspjeli povratiti izgubljenu teritoriju. Na lijevoj obali rijeke Vrbas snage na svom pravcu napada izvodila je 370. bbr. U briljantno pripremljenoj akciji u toku jednog dana uspjela je ovladati kompletnim prostorom Crnog vrha i jednim dijelom Koščanskog platoa. TO je jedan izuzetno velik prostor gdje je zabilježen i veliki ratni plijen. Uzet je jedan ZIS, Top B-1, 5 PA mitraljeza i veća količina pješadijskog naoružanja i ostalog ratnog materijala i vojne opreme. 370. bbr je ovaj zadatak izvršavala samostalno, vrlo efikasno, a u nastavku dejstava je uzela učešća i prebacivanjem snaga na desnu obalu rijeke Vrbasa. Na Kupreškom pravcu dejstva izvodi samostalno 307. bbr. i ona je u dosadašnjem periodu uspjela ovladati, odnosno osloboditi, jedan veliki prostor, oslobađajući kompletan prostor Vaseočkih podova i Otigošća u jednom koraku, da bi u nastavku dejstava ovladali rejonom Unjačina, rejonom Bukvi i izlaskom na Crni vrh iznad s. Mračaj.

Za orijentaciju i stvaranje plastične predstave o tome koliki je novooslobođeni prostor u dosadašnjim dejstvima snaga 7. Korpusa dovoljno govori podatak daje ukuna površina oslobođenih teritorija između 170 i 180 km2.307. bbr je osim ovih uspjeha ostvarenih samostalno takođe uzela učešća i na Komarskom pravcu, dakle na desnoj obali rijeke Vrbas i to vrlo uspješno. Zahvaljujući ovom manevru snaga sa jednog pravca na drugi, sa jednog prostora na drugi, mi smo uspjeli obezbijediti ovakav tempo napada, i uspjeli smo onemogućiti kompletan i Krajiški korpus da izvede i jedan uspješan kontraudar na našim izabranim pravcima. Sva ova dosadašnja dejstva pokazuju da su naše jedinice, naši borci i naše starješine sazreli u jednu vrlo respektivnu vojničku snagu koja je sposobna da se nosi sa tehnički opremljenijim i bolje naoružanim neprijateljem, ali tu inferiornost u tehničkom smislu kompenzira znanjem, daleko višim stepenom motivisanosti i spremnosti da se bori za pravedne ciljeve. Stog stanovišta želim da potenciram momenat da ne sumnjam u uspjeh naših daljnjih napadnih dejstava, jer se naši borci i naše jedinice bore sa čvrstim moralom baziranim na ispravnim ciljevima borbe, dok je, sa druge strane, pored neuspjeha koje trpi na bojnom polju, kod četnika prisutan i pad morala izazvan jednom neizvjesnošću, gdje se stiče dojam da polako shvataju šta u stvari predstavlja ekstremna politika njihovog vodstva i kuda ih ona vodi. Svim ovim uspjesima koje smo postigli na bojnom polju mi smo stvorili taktičke povoljne uslove za nastavak borbenih dejstava i svakako da ćemo poštujući ovo primirje i očekujući dalji tok diplomatskih aktivnosti, sa vojničkog stanovišta mi biti spremni da nastavimo sa uspješnim vođenjem borbenih dejstava. Da nastavimo sa oslobađanjem privremeno posjednutog prostora naše jedine i drage nam Bosne i Hercegovine i da će slobodna teritorija svaki dan biti sve veća i veća. Ovdje bih posebno potencirao neminovnost jedinstva naših jedinica i svih ostalih naših struktura koje moraju naći sebe u svim ovim dejstvima, kako u dejstvima, tako isto u pripremi za dejstva moraju pružiti maksimalnu pomoć našim borcima i našim starješinama.

Pomagati i u svim oblicima pripreme jedinica za borbena dejstva. Dakle, sve strukture društva moraju pružati adekvatnu pomoć jedinicama Armije kako u pripremi, tako i u vođenju borbenih dejstava biti stalno u kontaktu sa našim komandama, kako bi bili spremni udovoljiti njihovim zahtjevima, ali isto tako biti spremni vratiti se na svoja ognjišta u Donjem Vakufu, Jajcu i drugim prostorima naše države i da se ne nađu zatečeni u onom momentu kad od strane komande naših jedinica budu objavljene vijesti o oslobađanju jednog ili drugog prostora.

Razija Mehić

Naša dejstva po karakteru su odbrambena a po načinu izvođenja ofanzivna

Svaka akcija se prethodno dobro planira

SARADNJA CZ I ARMIJE

U radnoj posjeti komandi 7. Korpusa ARBiH, 16. juna 1994., bili su predstavnici Okružnog i Opštinskog štaba Civilne zaštite.

Komandant Semin Konjalić i načelnik Irfan Samardžić upoznali su ovom prilikom komandanta Korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića sa preduzetim aktivnostima u zaštiti i spašavanju ljudi, proizvodnji hrane i aktivnostima radnih vodova.

- Preduzeli smo se potrebne mjere i zasijali velike količine poljoprivrednih kultura, organizovali akciju prikupljanja ljekobilja, a u funkciji su ogledne ekonomije krava i košnice pčela. Radni vod trenutno je angažovan na čišćenju grada zbog preventive od zaraznih bolesti, rekao je Semin Konjalić.

- Utvrđen je i sistem raspodjele ukupne količine proizvedene hrane i to 50% za pripadnike Armije, 30% za izbjeglo stanovništvo smješteno u kolektivnom smještaju, a 20% ustanovama kao što su bolnice, socijalno-medicinska ustanova za brigu o starim i iznemoglim licima i dr.

Posebno raduje obezbjeđenje sredstava za 8.000 paketa namijenjenih pripadnicima Armije.

Zahvaljujući na posjeti brigadni general Mehmed Alagić istakao je zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom. Prihvaćena je ideja o formiranju radne jedinice višestruke namjene jačine bataljona u čijem će sastavu biti lica ograničeno sposobna za vojnu obavezu. Rad te jedinice bit će koristan kako građanima tako i Armiji.

R.M.

http://www.hasib-musinbegovic.com

MUFIDOVI SOKOLOVI

Među obilježjima koje nose pripadnići 37. mlb. uočava se kod jednog broja vojnika amblem, koj doduše malo odstupa od uobičajenih oznaka, ali je to znak da ga nose od srca. Uz simbole islama isortan je soko i tekst "Mufidovi sokolovi". Ti momci čuvaju uspomenu na Tihak (Ferid) Mufida, rođenog 1962. godine, pionira otpora agresoru i osnivača muslimanskih snaga u Gornjem Vakufu. Rođen je u Bojkovcu kod Gornjeg Vakufa i voleći svoj zavičaj i zemlju, odmah pri početku agresije stupa u odbranu.

Mufid Tihak

Postavljen je 10.04.1992. za pomoćnika komandanta Odreda patriotske lige, zelenih beretki. Sa ovom jedinicom je učestvovao u odbrani. Prusca, Guvana, oslobođenju Trnova i prvim sukobima sa HVO-om u Gornjem Vakufu. Duboko svjestan muslimanskog bića, kome je pripadao nije se dvoumio pri formiranju muslimanskih snaga Gornjeg Vakufa, i osnivanja Sedme muslimanske. Poštovanje koje je uživao među saborcima rezultiralo je putu i uspjehu ovih naših sokolova i to da su ostali na okupu. Sa njim zajedno su prošli ratišta Visokog, Gornjeg Vakufa, Neretvice, Fojnice itd.

U toku vođenja i komandovanja ranjavan je četiri puta i sva četiri puta se oporavio, da bi peto ranjavanje po njega bilo kobno. Ožalostilo je njegova dva sina, cijelu porodicu, njegove sokolove, i sve saborce koji su ga poznavali. 24.01.1994. je prebačen u Zenicu, gdje je preselio 08.02.1994. godine na ahiret.

U bogatom ratnom putu nije znao za neuspjehe. Sve akcije u kojima je učestvovao bile su uspješne: Trnovo, Grepak, Trusina, Vrce, Seonica, Jasovina, Gostovići, Križ, Žitač, Vran-Kamen, Motorac, Podgora, i druga mjesta. Njegovi saborci su spjevali pjesmu koju rado pjevaju sjejećajući se rahmetli Mufida:

Sa Vranice Vran planine iznad Vakufa
poletjeli sokolovi Tihak Mufida,
Opasali svoje puške, Allah illallah
pa odoše Bosnu branit' od din dušmana,
U šestici mezaristan, ispod releja
u njem leži šehid Mufid, vođa sokola.

Informativna služba 37. mlb. Esad Baždalić

I na samrti, Bekir Torlaković je govorio:

VI MORATE DALJE!

Rođen je 28.02.1958. godine u Skender-Vakufu, siromašnoj zemljoradničkoj porodici od oca Šerifa i majke Šide. Bio je najbolji učenik Osnovne škole u Skender-Vakufu, Gimnazije u Banja Luci i jedan od najboljih studenata Više PTT škole u Sarajevu. Prije izbijanja agresije na našu zemlju, aktivno se uključio u organizovanje pokreta otpora u Skender-Vakufu, zbog čega je bio proganjan od strane četnika, a polovinom juna 1992. godine zajedno sa porodicom prelazi na slobodnu teritoriju Jajca. Po izlasku na slobodnu teritoriju odmah pristupa TO Jajce, i brzo biva prihvaćen kao dobar drug i odličan borac. Po osnivanju I Skendervakufskog odreda, polovinom septembra 1992. godine prelazi u DIV istog i s njim ostaje do pada Jajca, kada zajedno sa porodicom izlazi u Kaćune kod Busovače.

U sastavu naše brigade je od njenog osnivanja, a svojim ponašanjem, hrabrošću i dokazivanjem u borbama brzo dolazi do izražaja i biva postavljen za komandira voda a potom za komandira 3. čete Prvog bataljona. Sa svojom četom učestvovao je u skoro svim borbama za oslobađanje Starog Viteza, a 25.10.1993. godine svojim prijedlozima i neposrednim rukovođenjem lično je doprinio oslobađanju kote 646, gdje je herojski izgubio život. Zadnje riječi koje je izgovorio svojim borcima bile su: "VI MORATE DALJE!".

Tih njegovih riječi prije svake akcije prisjećaju se njegovi saborci i one nas opominju da ne smijemo stati do konačnog oslobađanja naše države.

Za izuzetnu hrabrost i odlučnost u oružanoj borbi, rahmetli Torlakovič Bekir, posthumno je dobitnik priznanja "Zlatni ljiljan".

Informativna služba 27. bbr.

NEMA ZABORAVA

27.06.1994. godine navršit će se šest mjeseci od herojske pogibije našeg junaka Sažić Ohrana iz Višnjeva.

Dragi naš Ohro, bio si primjer za sve borce u Brigadi, drag svima onima koji su te poznavali, svojom hrabrošću i podvizima pokazao si kako se brani svoja domovina. Tvoji preživjeli drugovi kojima si komandovao i sa kojima si jurišao na neprijatelja često spominju tvoje ime. Još uvijek si simbol hrabrosti, požrtvovanja . odlučnosti u borbi protiv onih koji te ubiše i kojih će uz Božiju pomoć sve manje biti.

Neka ti Allah dž.š. podari ono što je obećano onima koji su izgubili živote boreći se na njegovom putu.

Borci 306. bbr.

Obilježena druga godišnjica Prve bugojanske čete - "Omer Tupo"

KOMANDIR U DUŠI, BOSNA U SRCU

Mnogo prije, nego što će postati komandir 56-orici dobrovoljaca i mnogo prije prvih odlazaka na tek uspostavljene linije odbrane prema četnicima, Omer Tupo će, svjesno vođen instinktom, raditi na okupljanju i organizaciji Bošnjaka u prostorne - mjesne jedinice. Njegov put komandira trajat će kratko, ali je sve ono što je do 30. maja '92.g. učinio, kada je smrtno pogođen četničkim metkom pri pokušaju da iz dubine agresorske teritorije izvuče ranjenog saborca Ismeta Letića, ostaviti neizbrisiv trag među momcima ove čete, koja će vremenom brojno jačati i čiji će se duh prenositi na svakog novog borca. Prvoborci iz Kopčića, Karadža, Poriča, Gračanice i drugih MZ na bugojanskoj opštini, nošeni velikim patriotizmom i voljom, što ih je u njih ugradio njihov legendarni komandir, zauzet će i suvereno čuvati najisturenije položaje prema četnicima na Košu, Sabljarima, Kopčiću, ali i drugim ništa manje bitnim položajima na bugojanskom ratištu.

Ova četa dobrovoljaca će, po pogibiji svoga komandira, jedinici dati ime "Omer Tupo". Iako formirana još u toku aprila mjeseca 1992. godine, ova jedinica 1. maj obilježava kao zvanični datum svoga formiranja. Tako je bilo i ove, '94. ratne godine. Poslije duže vremena, u svečanom stroju su se našli prvoborci, ali i sadašnji borci ove formacije, koja danas djeluje kao Prva četa 1. bataljona 307. bbr. Među njima, nažalost, nije bilo dvadeset-trojice saboraca koj su u ove dvije ratne godine dali svoje živote u odbranu gornjevrbaske slobodne teritorije i RBiH. Uz to, do danas 24 borca su ranjena, od čega su trojica invalidi.

U svečanom stroju, uz rame borcima, bio je i sadašnji komandant OG "Zapad" - Tahir Granić, i sam kratko vrijeme, poslije pogibije Omera Tupe, komandir ove formacije.

30. maja navršilo se tačno dvije godine od smrti Omera Tupe, komandira Prve formacijske ratne jedinice pri opštinskom Štabu TO Bugojno. Čovjek je to koga je poznavao veliki broj Bugojanaca, koji je svojim kratkotrajnim komandovanjem stekao brojne prijatelje.

"Svaka riječ o ovoj jedinici, mimo onoga što se o njoj zna je, zaista, suvišna. Bez obzira gdje se ovi momci nalazili, oni će uvijek biti Prva četa 1. bataljona i sigurno je za sve ono što su dali u odbranu grada i RBiH ostat će upisani zlatnim slovima u istoriji cijelog gornjevrbaskog regiona" - ovako je iznoseći svoje impresije o borcima-prvoborcima Bugojna govorio Tahir Granić.

Iako su danas ovi momci u više različitih jedinica 307. bbr., oni su ipak jednim svojim bićem zajedno, u "svoj" - Omerovoj četi.

Admir Dautbegović, prisjećajući se svojih početaka u jedinici, uzbuđeno govori: "Čast mi je što sam pripadnik "Omerove čete". Sjećam se kada sam imao poderane hlače, pušku M48 i civilnu majicu. Nije me to puno sputavalo jer sam i tada imao srce, ono najvažnije, imao sam hrabrosti da se borim za Bosnu na koju sam ponosan, za koju se i danas sa istim žarom borim i za koju ću se uvijek boriti. Mi se borimo za slobodu i normalno je da ćemo pobijediti".

Jusuf Opardija kao da nastavlja: Još da su s nama naši saborci i naš Omer, već danas bi ova četa bila to što je nekada bila. Ali, eto, rat je, mora se živjeti dalje - kratko i pun sjete rekao nam je ovaj borac.

Bilo je teško - prisjeća se Haris Alispahić, danas vezista u ARBiH i nastavlja -ali, bio je pravi drugarski život, giljalo se za druga, nismo gledali ko je ko,i šta je ko.

Ovo su trenuci za nezaborav, kada se sastanu nakon dužeg vremena prvoborci, među kojima na žalost, nema 23-ojice pravih momaka.

Obilježavanju Druge godišnjice Prve formacijske bugojanske jedinice prisustvovali su i prvi zamjenik komandanta 1. bataljona Štaba TO Bugojno Himzo Bečirović, te logističar u ovome bataljonu Midhat Nuheefendić-Mito koji su predložili da današnji 1. bataljon 307. bbr. ponese ime proslavljenog komandira 1. bugojanske čete Omera Tupe što je sa odobravanjem pozdravljeno od prisutnih boraca. Njima su se još obratili i prvi komandiri vodova Ferid Mehić, Abid Tupo, Mustafa Ugarak i zamjenik komandira 4. voda Bakir Balihodžić, te sadašnji komandir 1. čete 1. bataljona 307. bbr., Suad Music. Oni su sa borcima sticali praktična znanja i prolazili kroz "scile i haribde", a danas su na istaknutim mjestima u 307. bbr i komandi OG "Zapad".

Bilo bi nepravedno ne spomenuti još jedno ime koje ima velikih zasluga za organizaciju ove jedinice od njenoga formiranja do danas. To je Akif Tupo, član komande 307. bbr. kome je na ovoj svečanosti predat raport i koji je povezivao niti i bio uvijek u blizini boraca rješavajući njihove probleme brzo i često na licu mjesta.

Borci "Omerove čete" su svojom odlučnošću i hrabrošću, ali i uspješnosti stekli imidž poznate jedinice na širem području u koje se i danas 100% mogu pouzdati komandiri i komandanti drugih jedinica u kojima se nalaze pripadnici ove čete. Njihova nekadašnja ubojitost, možda ubrzo, bude opet kao nekad, sada samo u bataljonu koji će nositi naziv njihovog neprežaljenog komandira.

Azam Mandžić.

BORCI GOVORE

Šiljak Muharem: "Ovaj rat traži da se u odbrani ove lijepe zemlje uključe svi bez izuzetka i prema vlastitim mogućnostima i sposobnostima. Meni je 57 godina, a osjećam se sposobnim kao i najjači mladić. Moja želja je samo naprijed, dok se ne oslobode sve okupirane teritorije".

Begić Zijad: "Primjetan je napredak u procesu izgradnje Armije, naročito u posljednje vrijeme i to me raduje. Smatram da je neophodno uključenje intelektualaca, koji mogu znatno doprinijeti našem zajedničkom cilju, a do sada je taj doprinos bio skroman." Još se uvijek osjećaju privilegije po osnovu rodbinskih veza što se mora eliminisati, a što će bitno doprinijeti jačanju motivacije za dalju borbu koja nam predstoji. Spremnost i odlučnost za borbu treba pokazati i dokazati na položaju, u rovu".

Turbetski bataljon, 312/III

GODIŠNJICA BITKE ZA TURBE

Gotovo tačno prije godinu dana (11.06.'93.) vodila se jedna od najtežih bitaka za odbranu Turbeta i ovog dijela slobodne Bosne. Četnici su napad počeli u ranim jutarnjim satima u rejonu Sečeva jakim pješadijskim snagama uz podršku svih raspoloživih artiljerijskih oruđa. Teška borba se vodila gotovo cijeli dan. Početna inicijativa koju je agresor ostvario, ubrzo se pretvorila u bezizlazan položaj u kome se našao. Naivno vjerujući u uspjeh ofanzive, većina agresorskih jurišnika upala je na minska polja i pred cijevi naših isturenih položaja. Izloženi preciznoj vatri naših boraca, razbijeni i obezglavljeni četnici izlaz traže u povlačenju, ali dobro organizovano i koordinirano dejstvo sa naših položaja i tu mogućnost čini nemogućim. Prikovani za zemlju, agresorski vojnici očajnički traže izvlačenje i artiljerijsku podršku. U podnevnim satima intenzivira se granatiranje prvih linija odbrane Turbeta i okoline. Tenk sa Vlajsovića satima nije hladio cijevi, a onda nastupaju naši raketaši. U ratnoj knjizi je zabilježeno: - Vod raketaša sa Avdom Gunjarićem na čelu, uništio je tenk u Vlajsovićima. Jedna raketa je bila dovoljna za precizan pogodak, a u strahu od slijedeće naglo su ušutjeli i ostali teškokalibarski položaji agresora. Nastaje sljedeća faza borbe, potpuno tipična već odavno pročitanoj četničkoj strategiji, počinje granatiranje teškim oruđima sa udaljenih položaja. Procjenjuje se da je taj dan na Turbe palo oko 2000 granata raznog kalibra. Prvi večernji sati donijeli su zatišje. Agresor je pretrpio teške gubitke u živoj sili. U jutarnjim satima narednog dana duga kolona agresorskih vojnika kreće u pravcu Smeta. Bilo je jasno - propao je još jedan pokušaj promocije Miloševa.

312/III Turbetski bataljon

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Legendarni komandir iz Šipraga

UVIJEK JE BIO PRVI

Evo već je 6 mjeseci prošlo od dana pogibije našeg dragog i legendarnog komandira Zijada Kovačevića-Zije. Rođen je 08.01.1961. godine u Šipragama, opština Kotor-Varoš. Po zanimanju je bio prosvjetni radnik, nastavnik istorije i geografije. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, srednju u Kotor-Varošu, a Pedagošku akademiju u Banja Luci. Prije rata radio je u Velikoj Kladuši kao nastavnik u osnovnoj školi, da bi krajem 1991. godine otišao na privremeni rad u Zapadnu Njemačku, gdje ga zatiče agresija na našu zemlju. Veliki patriota, a kasnije borac, napušta Njemačku, prelazi u Republiku Hrvatsku i aktivno učestvuje u formiranju jedinica za odbranu Bosne i Hercegovine.

Posebno se angažuje oko formiranja Prve kotorvaroške bojne, gdje ulazi u njen komandni kadar. Prva kotorvaroška bojna učestvuje u borbama za odbranu Jajca. Cilj ove jedinice bio je oslobađanje opštine Kotor-Varoš od agresora i spajanje sa hrabrim momcima koji su pružili žestok otpor četnicima u Kotor-Varošu. Nakon tri mjeseca ratovanja u rejonu Dobratića, Zijo sa svojim Šipražanima napušta HVO. Njih 120 na čelu sa Zijom, kompletno opremljeni i naoružani, početkom septembra 1992. godine, preko Travnika stižu u selo Višnjevo i tu se formira Prvi šipražki bataljon. Ta Zijina jedinica dala je puni doprinos oko oslobađanja Meokrnja, a po osnivanju 306. bbr. Prvi šipražki bataljon čini njenu okosnicu. Želja za rodnim krajem i slobodim Šipragama Zijin je veliki i stalni san.

Krajem 1992. godine Zijo organizuje prolazak svojih boraca duboko kroz neprijateljske linije u svoje rodne Šiprage. Tamo se formira ilegalna grupa koja punih 8 mjeseci preko radio-stanice izvještava Ziju i njegove borce o stanju na okupiranoj teritoriji. Nakon izbijanja sukoba sa HVO-om Zijina četa iz sastava 306. bbr. aktivno učestvuje u svim borbenim dejstvima. Jula mjeseca 1993. godine Zijo sa svojim momcima odlazi na Igman i mjesec dana aktivno učestvuje u zaustavljanju četničke ofenzive.

U avgustu 1993. godine Zijo sa svojim momcima ulazi u sastav novoosnovane 27. bbr. gdje je izabran za komandira DIČ-a. Na čelu te jedinice, lakše je ranjen 08.09.1993. godine u borbama oko Viteza, ali uz svoje borce ostaje do kraja bitke. Zijo i pripadnici DIČ učestvovali su u svim borbama za oslobođenje Starog Viteza.

Zijad Kovačević

22.12.1993. godine Zijo je pokušao da izvuče svog poginulog druga Spahić Nedžada, i pri tome i njega pogađa smrtonosni neprijateljski hitac. Zijina smrt je bila veliki šok za njegove borce, ali njegov san slobodnih Šipraga i Republike Bosne i Hercegovine daje im snagu da idu dalje do konačne pobjede. I sada kada se povede razgovor o Ziji među njegovim borcima u očima im zaigra suza tuge i sjete. Rahmetli Zijo je bio i ostao njihov legendarni komandir iz Šipraga. Još za života Zijo je predlagan za najviše priznanje. Poslije pogibije rahmetli Zijo je pismeno pohvaljen od strane komandanta 3. Korpusa. Svojom hrabrošću, ličnim primjerom, uvijek prvi u borbi, Zijo je postao heroj kakav se rijetko sreće. Jedan borac za rahmetli svog komandira je rekao: "Prvo je bi borac, pa onda komandir".

Inf. služba 27. bbr.

Neobična, ali istinita priča

LAND ROVER RBiH 012

Ne želimo da ovo bude priča o čovjeku sa fotografije, nego o vozilu na fotografiji, heroju i idolu grada Novog Travnika. To je terenski automobil Islamskog centra koji cijelo vrijeme rata služi sanitetskoj službi 308. bbr. i građanima Novog Travnika.

O ovom LAND ROVERU se može napisati cijela knjiga, jer je dio istorije oslobodilačkog rata u BiH i svjedok patnji i stradanja bh naroda.

Proizveden je 1982. godine u Velikoj Britaniji, a kome je i za Šta tamo služio -ne znamo. Znamo smao da je došao zajedno sa prikolicom punom lijekova kao pomoć Britanaca muslimanskom narodu u BiH, neposredno pred sami rat 1992. godine.

Novi Travnik je jedan od prvih gradova u BiH u kojem su buknuli otvoreni sukobi izmedu ARBiH i HVO. Ranjavani su i ginuli borci i stanovnici Novog Travnika, a put do travničke Bolnice, preko Vučijih jama i Mešćeme, pretvarao se, pri najmanjoj kiši u pakao i moru za vozače i vozila. Borci i cijela komanda 308. bbr. su bili zabrinuti zbog te gorke činjenice, jer se više puta dešavalo da teži ranjenik, nakon zastoja na putu, u blatu i snijegu ne preživi do Bolnice.

Imajući sve to u vidu, direktor Islamskog centra iz Novog Travnika, Krnjić Zeir-Zero, samonicijativno se upustio u nabavku terenskog vozila i zamijenio ispravan kadet dizel-karavan, proizveden '90. godine, za ovogo istrošenog starca. LAND ROVER je bio neispravan, sa kvarom na motoru, bez kočnica i za naše uslove čudnim volanom na desnoj strani. Kad je LAND ROVER doštepan ispred Islamskog centra, u Ulici 4. jula, mnogi su se slatko nasmijali toj "trampi" i neispravnom vozilu. Vrijedni vozači i mehaničari IC su prionuli na posao i za deset dana "terencu" je otklonjen kvar na motoru. Mada se mogao upaliti samo na guranje, a kočio je samo zadnjim desnim točkom, brzo je stavljen u funkciju. Tako je i danas. Nakon obilnije kiše, pred kraj ljeta i početkom jeseni, LAND ROVER je pokazao svoju pravu vrijednost. Dok su na putu ostajali zaglavljeni putnički automobili, saniteti i japanski terenci, naš LAND ROVER, registarskog broja RBiH 012, brektao je i stenjao, ali i prelazio sve prepreke i zamke, izlijetao sa ceste, vozio livadama i kroz šumu i, na kraju, uvijek dolazio do cilja.

Na kraju, treba napomenuti da bi ovo vozilo završilo negdje među starim gvožđem da nije bilo neustrašivih momaka, vozača, mehaničara i bolničara. Njihove imena su: Omerović Avdo, Zahirović Fikret, Hodžić Almadin (trenutno boravi u travničkoj bolnici zbog ranjavanja), Belegić Nijaz i direktor Islamskog centra Krnjić Zeir-Zero.

Informativna služba 308. bbr.

Heroj na cesti - heroj u ratu, Land Rover koji je spasao mnoge živote

ČOVJEK LAVLJEG SRCA

Rahmetli Minet Mehanović je jedan od rijetkih boraca koji se rode sa obilježjem koje mogu primijetiti samo oni koji vole svoju domovinu Bosnu i Hercegovinu. On pripada onoj vrsti boraca koji nije žalio ni svoj život da bi drugi mogli da uživaju u svim blagodetima koje donosi sa sobom sloboda.

Pripada klasi vanserijskih boraca koji je bio nevjerovatno odvažan, hrabar, smion, i nadasve čovjek širokog srca, pun razumijevanja za sve druge a ponajmanje je mislio na sebe, jer mu je ljubav prema svojoj domovini bila na prvom mjestu, neprestano dokazujući to da nije žalio ni život samo da njegova Bosna ostane neoskrnavljena od strane njenih dušmana. Znao je naš Minet da neće badava predati svoj život pod njeno okrilje, znao je on da će jednoga dana pravda pobijediti. Niko ni slutio nije pa čak ni njegovi roditelji da će 18.01.1967. godine na svijet doći dječak-čovjek koji će biti jedan među prvima koji će ustati u odbranu svoje jedine domovine BiH,IMENA KOJE GORDO ZVUČI diljem cijelog svijeta i od kojeg ima izuzetno priznanje i poštovanje.

Počeo je kao "običan vojnik", uključujući se u prva borbene dejstva protiv četnika, da bi postao zamjenik komandira samostalne jedinice za brze intervencije, vojne formacije koja je poslije dobila ime PDO, kasnije 4. bataljona. Od samog stupanja u redove ARBiH odmah je pokazivao nesumnjive kvalitete koje mogu da krase borca njegovog kalibra: neumoljivog za sve one koji nisu disali kao što je on disao za Bosnu, neustrašivog, izrazito hrabrog koji nije prezao ni od koga ni od čega, imajući samo jedno na umu, a to je sloboda koja je nekako najviše djelovala na njega svim onim što ona sobom nosi: opojnost, omamljivost i život.

Njegovi saborci, komšije, prijatelji i svi oni koji su ga poznavali o njemu govore sa vidljivim poštovanjem njega kao borca, druga, čovjeka koji je znao da se žrtvuje za sve, koji je želio da svakom pomogne onoliko koliko su mu mogućnosti dozvoljavale.

Porenda Ismet, pripadnik 308. brdske brigade se sjeca: "Minet je bio čovjek, borac, koji je bio uzor većini boraca naše brigade. Izuzetno hrabar, bolje rečeno neustrašiv, srčan, borban i do kraja odan svojoj domovini za koju je dao i svoj život koji je za njega, koliko poznajem rahmetli Mineta, bio manje važan od slobode i njegove ljubavi prema Bosni i Hercegovini. To je bio čovjek koga će pamtiti kao jednog od rijetkih mojih drugova, koji je njegovao drugarstvo kao cvijet, kao ljubav. Bilo je malo boraca koji su imali takvo srce. Imao je srce u kojem je imalo mjesta i za ljubav i za hrabrost. Ostavio je neizbrisiv trag kod svih onih koji su ga poznavali, trag osebujnosti njegove ličnosti koja je plijenila. I one koji su ga tek upoznavali. Bio sam dobar sa rahmetli Minetom i znam ga što ono kažu u dušu. Minet je zauvijek ostavio svoj život na Visočkom ratištu, na Mandinom brdu, 3. septembra 1993. godine. Sve je prošlo ali će ostati sjećanje na našeg Mineta, našeg ponosa brigade, našeg borca koji je za svoju izuzetnu hrabrost, požrtvovanost dobio najviše vojno odlikovanje - "Zlatnog ljiljana".

Mehanović Nermin, pripadnik 308. brdske brigade iz Novog Travnika: "O rahmetli Minetu smao mogu reći da je on jedan od onih koji su dobrovoljno,u prvim redovima stupili u Armiju RBiH, on je jedan od onih koji se izdvajao svojim izuzetnim srcem: srčem ratnika i druga koji je uvijek pomagao kako meni tako i drugima. Hrabrost i to nesvakidašnja, bila mu je vrlina s kojam se rodi. Od djećaštva je to pokazivao svojim držanjem a to je poslije ispoljavao u akcijama, i u borbi. Minet nije među nama ali mi ga nikada nećemo zaboraviti jer se takvi ljudi i borci rijekto rađaju!"

Sigurno je da će buduće generacije znati kako je živio i poginuo čovjek lavljeg srca.

Asija Rešić

ZLATNI LJILJANI 370. bbr.

Džemal Škandro

Mnogo je bosanskih sinova koji su, ne žaleći svoje živote, stali u odbranu svoje zemlje, naroda i ljudskog dostojanstva. Takvi su bili i Džemal Škandro i Nedžad Hadžiabdić borci 370. brdske brigade. Za svete ciljeve ove zemlje dali su ono najvrijednije - svoje živote. Posthumno odlikovani su najvišim vojnim priznanjem Oružanih snaga BiH znakom "Zlatni ljiljan".

Od prvog dana agresije na BiH Džemo i Nedžad uključuju se u njenu odbranu i staju u redove Armije RBiH. Među prvima oblače uniformu zlatnih ljiljana. Hrabro se bore u svim bitkama za slobodu svoje zemlje. Rođeni u drevnom Pruscu, simbolu i bedemu odbrane slobodnih bosansko-hercegovačkih teritorija prkosili su i vremenu i prostoru i neprijatelju. Nedžad kao uzoran i disciplinovan borac postaje nišandžija prvog minobacača u redovima prusačkih boraca, a Džemo staje na čelo najhrabrijih sinova Prusca koji su pristupili Protivoklopnom vodu. Avgusta 1992. godine u najjačem četničkom napadu na Prusac Džemo predvodi svoju jedinicu, a Nedžad pružajući vatrenu podršku saborcima nanosi velike gubitke u četničkim redovima. Iako tada daleko nadmoćniji i opremljeniji neprijatelj ne uspijeva pokoriti herojski Prusac i borce Armije RBiH. Zadatak je uspješno obavljen. Prusac je odbranjen. Nizale su se potom uspješne akcije jedna za drugom. U svakoj na svoj način doprinos daju Džemal Škandro i Nedžad Hadžiabdić. U jednoj bici Džemo biva i ranjen. Ali za hrabrog Džemu to nije ništa. Iako neizliječene rane vraća se među svoje saborce. Izvršavajući svoj posljednji vojnički zadatak, u dubini četničkih položaja podno Velike Šuljage, 16. marta 1994. godine Džemo herojski gine. Pogođen je četničkim hicem ispred svoje čete na čijem je bio čelu. U istoj, odlučujućoj bici na oslobađanju i zaposjedanju šire teritorije Šuljage, 17. marta ove godine od krhotina četničke granate teško je ranjen Nedžad. Dan nakon hirurškog zahvata i borbe ljekara za njegov život Nedžad je izgubio posljednju bitku. A tog 17. marta opet sa svojim minobacačlijama štiti saborce i ne obazirući se na četničke projektile koji su padali oko njega. Hrabro i dostojanstveno vodio je direktan artiljerijski duel s neprijateljem.

Vijest o smrti hrabrih boraca 370. brdske brigade tužno je odjeknula među saborcima, rodbinom, prijateljima, komšijama i svima koji su ih poznavali.

Džemal Škandro rođen je 16. novembra 1962. godine u drevnom Pruscu u kojem je uz svakodnevne obaveze proveo kratki životni vijek. Svima je dobro poznat po skromnosti, iskrenosti i poštovanju. Bio je odan sin, dobar brat, vjeran muž, dobar otac, pošten radnik, disciplinovan vojnik i stručan komandir. Smrću našeg Džeme ostala je sama četvorogodišnja Merima i četrnaestomjesečni Nihad. Za malene Merimu i Nihada to je najtužniji dan jer moraju nastaviti život bez oca i majke. Njihova majka Fatima umrla je poslije poroda kada je na svijet donijela malog Nihada. Otac i majka im je sada naša lijepa, ali krvlju natopljena draga Bosna. Okrutno ratno vrijeme nije dozvolilo da Džemo bude uz svoju djecu kada im je najpotrebniji, da se Nedžad raduje lijepim stvarima. Jedna krhotina četničke granate zaustavila je mladost življenja, uništila ljubavne snove, zaustavila nova saznanja za naukom. Naime, nakon završene srednje škole upisuje se Nećko na elektrotehnički fakultet i sa uspjehom polaže sve ispite na drugoj godini studija. I pred samu agresiju dolazi u rodno mjesto i staje u odbranu Bosne. A bio je veseo, nenametljiv, svojim ponašanjem i šarmom plijenio je simpatije prisutnih i svi su željeli da budu u njegovom društvu. Njegov dragi lik vječno će ostati u srcima njegovih najmilijih, drugova, lijepih djevojaka, brojnih saboraca i prijatelja. A imao je tek 26 godina.

Nedžad Hadžiabdić

Vijest o pogibiji Džemala Škandre i Nedžada Hadžiabdića teško je prihvatio i njihov komandant, prvi zlatni ljiljan 370. brdske brigade, Huso Sušić. Sa suzama u očima, ali ponosom u srcu, rekao je:

- Pričati o svojim saradnicima, o onima koje posebno cijenite, ne može se to sada objasniti riječima. Ja najbolje znam kako se osjećam i kako sam to doživio. Kao da ih je probralo. Svi su borci dobri, ali oni su bili najbolji. Posao su radili izvanredno. Nije bilo boraca da su više radili a da se manje znalo o njima. Takvi su bili Džemo i Nedžad. Naš I bataljon ponosan je na svoje šehide "Zlatne ljiljane". Nikada neće biti zaboravljeni.

Tako priča komandant Huso, ali tako govore i svi borci koji su ih poznavali. Zlatni ljiljani pripali su najboljima. Na nama, saborcima Džeme i Nedžada je, da njihovim porodicama, Merimi i Nihadu obezbijedimo život dostojan čovjeka. Prvi bataljon i 370. brdska brigada izgubili su svoje hrabre sinove, ali nikad neće zaboraviti njihovu odlučnost, hrabrost i dostojanstvo u borbi za slobodu naše zemlje. U njenu nezavisnost utkali su svoje živote, i mi moramo biti ponosni što smo ih poznavali i bili dio njih.

Njihova herojska pogibija dolikuje njihovom životu, a to Bosna pamti.

Dijana Hadžić,
Inf. sl. 370. bbr.
Foto: Mustafa Mustafica

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz travničke Bolnice - sa ranjenicima

KAD HRABROST PROGOVORI

Tamo gdje su borci VII "ljutog" korpusa, neprijatelj malo-pomalo gubi nasilu zauzete teritorije i trpi značajne gubitke u živoj sili i MTS-u. Naši borci zadovoljni postignutim uspjesima rado pričaju o svim pojedinostima iz zadnjih akcija i tvrde da je sve briljantno pripremljeno i do kraja uspješno realizovano.

Izet Imoćanin, 305. bbr.:

- Od prvih dana sam u Armiji. Moramo se izboriti za slobodu svoje zemlje. Učestvovao sam u više akcija, od Slimena, Visokog, Breze, Žepča, Busovače pa evo do ovih zadnjih. Ovo je jedna od najbolje pripremljenih i realizovanih akcija. Svi smo zadovoljni postignutim rezultatima. Želim svojim suborcima čestitati na ispoljenoj hrabrosti i odlučnosti. Jajčani su posebno ovaj put dali sve od sebe. Duboko su napredovali prema Donjem Vakufu. Uzeto je šest ili sedam sela. Četnici su bježali glavom bez obzira i ostavljali sve za sobom. Velika naša snaga su jedinstvo i visok borbeni moral.

Razgovarali smo i sa borcima 308. bbr., Neirom Palalićem, Izetom Solom, Midhetom Kukićem, Enesom Begovićem, Mehrudinom Omeragićem i Salihom Zlojićem. Svi su oni hrabro uz ostale borce jurišali na neprijateljske zemunice iz kojih više nikad neće neprijatelj zapucati.

Salih Zlojić:

- Oslobodili smo Vučiju glavu. Na dostignutim linijama našli smo se neukopani. Neprijatelj je raspalio po nama iz teškog naoružanja sa više strana. Sklanjali smo se prema vlastitoj procjeni. Granate su padale blizu nas. Jedna je pala svega dva-tri metra od nekoliko nas. Osjetio sam da sam ranjen. Izvukli su me na nosilima do konjskih kola a onda je nova granata pala pod sami zadnji dio točkova. Još jednom sam ranjen, ovaj put u stomak. Ne boli me, a kako će biti kasnije, vidjećemo. Molim Vas da zabilježite i ovo: Još uvijek je mnogo "tatinih sinova" koji bezbrižno taksiraju, drže kafiće ili prodavnice dok, recimo jedni te isti borci svo ovo vrijeme biju žestoku bitku protiv neprijatelja. Nek se bar o njima glasno govori kad ih niko ne mobiliše!

Ibrahim Beganović, 312. bbr.:

- Učestvovao sam u oslobađanju Lovačkog doma. Odradili smo to lahko i brzo. Zauzet je Goleš, a onda su četnici granatirali naše položaje. Zakačio me geler. Borci me često posjećuju a porodica je svakodnevno tu. Ovdje se svi trude da su nam na usluzi. Hvala dobrim ljudima u bijelim mantilima na maksimalnom pažnji i razumijevanju. Pozdravio bih sve borce moje čete.

Emir Menković, 17. Skbbr.:

- Ranjen sam na Dugama, nakon uspješnog zauzimanja ove kote. Moja četa je odradila značajan dio posla u sadejstvu sa drugima. Duge smo oslobodili a da nismo imali čak ni povrijeđenih. A onda su nas s druge strane zasuli granatama. Sklonio sam se u jedan rov i pritom osjetio nešto toplo iza uha. Krv. Nešto me je zakačilo. Istrčao sam do Saniteta da zaustave krvarenje. Detonacije su se smjenjivale. Pogođen sam u stopalo, koga više nema. Pozdravljam svoje suborce i držim im fige. Idemo naprijed do naše Krajine.

Senad Selimović, 37. Ibbr.:

- Naletjeli smo na mine. Amputirana mi je desna noga, a i lijeva je polomljena. Vjerujem da će s njom biti sve u redu. Samo se borbom možemo izboriti za slobodu svoje domovine i naroda. Toga moramo svi biti svjesni.

Ismet Osmanagić, 17. Skbr.:

- Izviđali smo neprijateljske položaje. Zadatak smo uspješno obavili, ali smo u povratku naletjeli na mine. Sad sam dobro. Svaka pomoć nam dobro dođe, zato nas nemojte zaboraviti! Donesite nam po jedan primjerak tog našeg novog lista. Biće nam to drag poklon. Volio bih i pročitati ono što sam vam ispričao.

Reuf Vejo

Sa direktorom travničke Bolnice, dr Mirsadom Granovom

HEROJI U BIJELOM

Heroji ovoga rata svakako su i ljudi u bijelom! Činili su čuda da spase mlade ljudske živote. Često su uspijevali i više nego što se vjerovalo da je i moguće. To je bio povod da na neka pitanja potražimo odgovor od najkompetentnijeg čovjeka ove ustanove - direktora Mirsada Granova.

Gosp. Granov, uz sve čestitke i zahvalnost za ono što ste Vi i Vaše osoblje učinili za naše borce i sve druge koji su trebali Vašu pomoć, molimo Vas da se ukratko osvrnete na prethodno vrijeme i iskažete Vaše viđenje značaja doprinosa ove ustanove u vremenu neprijateljske agresije na našu zemlju!

- Kad sagledam šta smo sve učinili u ovom vremenu - medicinsko osoblje i eto, moja malenkost, moramo itekako biti zadovoljni. Dali smo sve od sebe. Često i više od očekivanog. Još ako se ima na umu da se već u prvim danima agresije desilo veliko osipanje stručnih kadrova, onda je uspjeh još veći. Prošli smo kroz velike nevolje. Ponekad me je strah da o tome i mislim. Čitav niz gotovo nepremostivih problema. 50% visokostručnog kadra je otišlo, zatim, bez sanitetskog materijala i lijekova, bez hrane i grijanja i čega sve ne!

U posljednje vrijeme bio je i nešto pojačaniji priliv ranjenika. Jeste li imali problema oko njihovog smještaja i pružanja adekvatne liječničke pomoći?

- Nismo! Uvijek smo spremni na sve. Imamo trenutno veoma stručan kadar i sve drugo što je neophodno u ovakvim prilikama. Zato je i usluga pravovremena i veoma efikasna. Naši medicinari prate borce na prvim linijama, povrijeđenima stručno pružaju pomoć i tako omogućavaju doktorima da njihova intervencija bude izrazito uspješna.

Postoje li trenuci u ovom ratnom vremenu koji su Vam se duboko urezali u sjećanje?

- Naravno! Kad smo nakon toliko godina druženja i prijateljevanja s nekim ljudima morali shvatiti da je sve bilo obmana. Ti momenti su u potpunosti razgolitili svu neetičnost tih ljudi. Drugo, sukob sa HVO-om također je momenat koji neću moći zaboraviti. Bolnica je za kratko ostala bez velikog broja stručnjaka uz istovremeno veliki priliv bolesnika. To je bilo vrijeme kada nismo imali više od dvije instrumentarke u operacionim salama, a svega jednog tehničara-anestetičara. U tim trenucima je bilo izuzetno važno da sve to funkcioniše. Zahvaljujući prije svega maksimalnom angažmanu svih medicinskih radnika, posebno ljudi u okviru hirurških disciplina, uspjeli smo premostiti taj bezizlaz.

Obišli smo ranjenike, razgovarali s njima i saznali da su veoma zadovoljni odnosom i brigom medicinskog osoblja. Zadovoljni su i količinom i kvalitetom obroka koji dobijaju ovdje. Šta nam o tome možete reći?

- Sretan sam zbog tih činjenica. Osoblje Bolnice je u potpunosti shvatilo težinu trenutka i odgovornost koja je pred njim. Svi su iskazali visok nivo patriotske svijesti.

R. Vejo

http://www.hasib-musinbegovic.com

Alija Iztbegović o dogovoru u Ženevi

DIPLOMATSKA POBJEDA

Kad sam pošao na teren, moj glavni motiv bio je da se vidim sa komandantima naše vojske. Taj sastanak je ostvaren u centralnoj Bosni, u jednoj vojnoj bazi. Bili su svi komandanti Korpusa osim, naravno, brigadira Dudakovića koji je u Bihaću i koji nije mogao doći.

Razmatrali smo vojnu situaciju imajući u vidu dva moguća razvoja stvari. Dakle, da dođe do primirja, onog oko kog su se vodili razgovori u Ženevi, i da do takvog primirja ne dođe. Mi smo spremni za obadvije mogućnosti. Moram reći da sam zadovoljan što smo spremni i za nastavak borbi kao što smo spremni i za obustavu borbi.

Možda četnicima dobro dođe taj predah. Može biti da on i nama dobro dođe. Mi ćemo ga iskoristiti tako da se pripremimo za svaku eventualnost. Mi nismo sigurni da su Karadžićevi Srbi spremni za jedan pravedan mir. U ovom momentu nema nikakvih znakova da su spremni za tako nešto tako da nisam baš optimista iako je moja velika želja da dođemo do mira.

Kad sam čuo za ishod u Ženevi bio sam jako sretan i ocijenio sam to kao našu veliku diplomatsku pobjedu i moram da čestitam našoj delegaciji, na čelu sa gospodinom Ganićem, jer, prije svega, mi smo uspjeli da odstranimo četnike iz Goražda.

Našom upornošću, odbijanjem da pregovaramo, pristali su da se povuku. To je velika stvar jer ono nisu imali namjeru da odu odatle. Mi imamo njihovu prepisku koja govori to da oni sa desne strane Drine nikad neće otići nigdje. Druga stvar, kao što znate, ispoštovan je naš pristup, a to su dvije temeljne premise koje smo mi tamo branili. To je da to može biti privremeno primirje, ali ne na četiri mjeseca, nego na četiri sedmice, i to je prihvaćeno, i da nema uključivanja snaga UNPROFOR-a između linija, čime bi se zamrzle te linije.

Mi smo rekli da ćemo učiniti sve da ne dođe do zamrzavanja linija, a to se, kao što znate, nije desilo.

Mi možemo prihvatiti jednu statičku kontrolu UNPROFOR-a, nikakvo razmještanje, jer, jasno nam je svima, šta bi značilo razmještanje UNPROFOR-a. To bi moglo da znači možda konačno političko rješenje. Takva greška, kao što vidite, nije napravljena i mislim da smo ovu rundu dobili.

Predsjednik Izetbegović u društvu sa komandantima Armije RBiH

Socijalno-statusni položaj pripadnika Armije

BORCI (KONAČNO) IMAJU PREDNOST

Dana 12.05.1994. godine u prisustvu komandanta ŠVK armijskog generala Rasima Delića, komandanta 7. Korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića utvrđeno je sa predsjednicima Okrug Travnik i Izvršnog odbora SO-e Travnik da se:

1. Od svih ulaznih količina robe iz humanitarne pomoći 30% izdvaja za potrebe ishrane naših boraca.

2. Sve opštine su dužne sačiniti "Plan preživljavanja" stanovništva u kome će, pored ostalog, biti regulisano obezbjeđenje boraca, ranjenika, invalida, porodica šehida i poginulih boraca.

3. Zabranjuje se isplata ličnih dohodaka i sličnih primanja u privredi i vanprivredi sve dok se ne steknu uslovi za isplatu borcima naših jedinica.

Briga o statusu boraca, porodica šehida i poginulih boraca mora biti stalna briga i zadatak organa civilne vlasti, te se moraju iznalaziti nova rješenja i omogućavati da se to stanje popravi.

Ratno Predsjedništvo okruga Travnik je donijelo odgovarajuću odluku na sjednici održanoj 24.05.1994. godine, a Izvršni odbor SO-e Travnik 07.06.1994. godine. U odlukama su utvrđeni konkretni zadaci i rokovi za njihovo izvršenje, kao i organi i službe koji su zaduženi za kontrolu izvršenja ovih zadataka.

Na zaduženima je obaveza da se angažuju kako bi se ove odluke realizovale, te da o tome informišu naše borce i građane.

Informacija o gore navedenim odlukama je pročitana (trebala biti pročitana) pred svim jedinicama.

Borci-veterani se udružuju

U TRAVNIKU

U Travniku je 7. juna održana osnivačka skupština Unije veterana pokreta otpora (UVPO) Okruga Travnik. Skupštini su prisustvovali delega i opštinskih organizacija kao i brojne zvanice političkog, vojnog kulturnog života grada.

Skupštinom je predsjedavao gospodin Enes Lepirica, predsjednik inicijativnog odbora Skupštine, upoznavši prisutne sa ciljevima, zadacima i sadržaju rada organizacije UVPO.

Gosp. Lepirica je posebno naglasio da je prevashodan zadatak Unije sagledavanje i pravovremeno rješavanje svih problema kod ostvarivanja prava boraca, ratnih vojnih invalida i porodica poginulih boraca.

U toku rada usvojeno je više normativnih akata. Za prvog predsjednika Unije izabran je Ibrahim Mameledžija iz Travnika, za zamjenika je imenovan Muharem Helja iz Bugojna, a za sekretara Abdulah Vrselj iz Travnika.

S obzirom da na ovom području djeluje i Unija veterana pokreta otpora Okruga Banja Luka pokrenuta je inicijativa da se, radi što djelotvornijeg rada, formira jedinstveno koordinaciono tijelo Unije veterana pokreta otpora Okruga Travnik i Okruga Banja Luka. Ova inicijativa je prihvaćena jer se nameće kao izraz prirodne potrebe i upućenosti ovih ljudi jedne na druge.

U BiH

12. juna ove godine održana je prva redovna Skupština jedinstvene organizacije boraca Republike BiH - Unije veterana na kojoj je za prvog predsjednika izabran Ismet Hadžić, komandant 5. mtbr. Na zasjedanju je usvojen statut i novi naziv ove boračke organizacije. Prvi predsjednik Skupštine jedinstvene organizacije boraca Republike BiH Unije veterana je Izet Žigić iz Tuzle, dok je za sekretara izabran Nijaz Sabljica iz Sarajeva. Skupština je imenovala i Upravni odbor od 35 članova. Prilikom izbora vođeno je računa o ravnopravnoj zastupljenosti svih regija u tom tijelu. Jednoglasno je za prvog počasnog predsjednika ove organizacije izabran predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović, a za prvog počasnog člana Udruženja izabran je predsjednik Vlade BiH Haris Silajdžić. Dosadašnji predsjednik i osnivač Unije veterana Nusret Šišić-Dedo, objašnjava osnovne akcente:

"Pristupili smo organizovanju ove organizacije i nastojali da stvorimo na svim prostorima BiH jedinstvenu boračku organizaciju. Objedinjavanjem svih boračkih organizacija koje su pod raznim nazivima bile formirane i njihovim preregistrovanjem stvaramo jedinstvenu boračku organizaciu koja, kad su u pitanju problemi boračke organizacije, rasterećuje Armiju, jer Armija treba da vodi operativni dio odbrane, dok boračka organizacija usmjerava brigu o borcima preko svog Ministarstva u Vladi prilikom donošenja svake odluke sa zakonskom snagom".

N. Arnautović

Briga o porodicama poginulih boraca i invalidima rata u Travniku

MALO, ALI POMOĆ STIŽE

Izvršavajući obaveze koje su vezane isključivo prema porodicama poginulih i ranjenih boraca sa područja opštine Travnik, u granicama svojih mogućnosti, Komisija je pomagala i porodicama kojima Travnik nije mjesto stalnog boravka. Pomoć se ogledala u podjeli hrane u šest navrata sa realizacijom od 50%. Mnogo bolji učinak je bio u podjeli odjevnih predmeta (više od 10.000) i obuće (600 pari). Odlukom Ratnog predsjedništva SO-e Travnik, donesenom početkom godine, dodjela humanitarne pomoći se vrši putem mjesnih zajednica što je, po nekim ocjenama, efikasnije.

Tokom prošle godine na privremeno korištenje je dodijeljeno 118 stanova porodicama poginulih boraca, a porodicama ranjenih boraca 49 stambenih jedinica. U ovoj godini novoformirani vojni i civilni organi su preuzeli rješavanje ovih pitanja. I posjete porodicama poginulih i ranjenih boraca su dio zadatka ove Komisije. Tako je potom prošle godine posjećena svaka porodica. Neke od ovih posjeta su realizovane u organizaciji komandi jedinica. Tokom ove godine nastavljaju se posjete porodicama, ali i ranjenim borcima koji su u stacionarima ili bolnicama u Travniku ili Zenici.

Ovim borcima je redovna posjeta jednom mjesečno. Iako nije bila planirana aktivnost u obezbjeđivanju ogrijeva, Izvršni odbor SO-e Travnik je obezbijedio sredstva za nabavku 648 prostornih metara drava koja su podijeljena invalidima i porodicama poginulih boraca 17. Skbr., 312. bbr., 37. lbr i MUP-a Travnik.

Slično je uradila i Komanda 306. bbr. obezbijedivši potreban ogrijev invalidima i porodicama poginulih boraca iz svoje jedinice. U planu za ovu godinu je obezbjeđenje po tri prostorna metra za porodice poginulih boraca i invalida. Nedavno je završena podjela paketa humanitarne pomoći sljedeće sadržine:

Artikal maj juni
1. brašno 10 kg 10 kg
2. šećer 1 kg 1 kg
3. grah 2 kg 1 kg
4. maslo 1 kg
5. konzerve 1 0,450
6. mlijeko u prahu 1 kg 0,50 kg
7. deterdžent 1 kg 1 kg
8. germa 0,450
9. keks 0,50 0,50
10. ulje 2 lit.
11. sapun 1 kom. 1 kom.
12. higijenski ulošci 1 kom. 1 kom.

Pored paketa dobijaju 1/2 hljeba od cca 700 grama po članu porodice i imaju obezbijeđenu ishranu u kuhinji.

Primjeri pomoći borcima

TOPLE PITE NA LINIJI

Za vrijeme nedavnih borbenih dejstava u rejonu Bijelo Bučje-Goleš-Komar i izvanredno brzih i uspješno izvedenih akcija, razgovarali smo sa borcima o uvezanosti svih segmenata koji doprinose uspješnosti postavljenog cilja. Snažnim udarom razbijene su linije naše odbrane. Mnogo zasluga u pomoći hrabrim braniteljima* slobode države Bosne i Hercegovine ima i logistička podrška koju borci hvale.

Ne zanemarujući ni one koji permanentno organizuju akcije na prikupljanju pomoći u hrani i odjeći za borce sa prvih linija kao što su to udruženje građana, mjesne zajednice, i sl., ovom prilikom navodimo primjer četvoro stanovnika iz Bijelog Bučja koji su, dok su borbene operacije bile u toku, sakupili nekoliko ranaca i torbi hrane, između ostalog 25 tepsija pite, te bukvalo kroz kišu granata i metaka, u punom jeku borbi, otišli do vatrenih linija i podijelili borcima. Njih četvoro, dvije žene i dva muškarca: Vihrić Suada, Zahirović Rašida, Zahirović Sulejman i Junuzović Ahmet.

"Sa Suadom pričajte, ona će govoriti umjesto nas", rekoše. A Suada, majka četvoro djece, ranjavana, priča da su borci njena porodica, jer u odbrani domovine učestvuju muž, sin, brat i zet. Iz priča svojih najdražih zna kako je borcima. "Zato i nema razlike među njima. Svi su oni za mene isti. Svi su oni meni kao moji, ma gdje bili".

POSJETA HUMANITARACA

Zamjenik generalnog direktora turske humanitarne organizacije IHH za pomoć narodu BiH, Mahmud Satidži sa saradnicima boravio je u Travniku i posjetio i komandu Sedmog korpusa Armije RBiH. Ovom prilikom gospodin Satidži uručio je čestitke generalu Alagiću za nedavne borbene uspjehe boraca ovog Korpusa.

Ova humanitarna organizacija pruža pomoć u hrani, lijekovima i drugom sanitetskom materijalu. Posebno su angažovani na pružanju pomoći za ranjenike i njihovom smještaju u druge zemlje radi njihovog daljeg liječenja kao što je to već slučaj sa jednim brojem ranjenika smještenim u rehabilitacione centre u Turskoj. Dio organizacije, smještene u Zagrebu, bavi se izradom programa školstva i obrazovanja kadrova iz oblasti prosvjete, organizuje razne tečajeve stručnog osposobljavanja za rad na kompjuterima, učenje književnog bosanskog jezika, a organizuje i pohađanje nastave u medresi.

N.A.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZAMAGLJENI "VLAŠIĆKI VIDICI"

Veliki srbijansko-crnogorski vožd i jedan od glavnih realizatora velikosrpske ideologije, zasnovane na mitološkoj ideji "da svi Srbi treba da žive u jednoj domovini", okorjeli dogmatsko-staljinistički komunista Slobodan Milošević nije se libio da u ostvarenju, kako to i sam kaže, "vekovnog sna svih Srba" krene u ovom vijeku, pa i na našim prostorima, stazama već viđenog fašističkog zločina. Zbog toga nije i čudo što su i njega i njegove trabante tipa Radovana Karadžića, Ratka Mladića i ostalih zlikovaca već odavno prozreli svi slobodoljubivi ljudi i narodi širom zemaljske planete. U ostvarenju projektovane zamisli ponajviše su mu, dakako, smetali i zasmetali jedinstvena i suverena Bosna i Hercegovina i njen Bošnjački narod kao jezgro i kohezioni faktor hiljadugodišnje državnosti i samostalnosti Bosne i svega što ona, Bosna i Hercegovina, znači u političkom, kulturnom, istorijskom i civilizacijskom smislu. Od već poznatog govora iz 1989. godine na Gazimestanu, prepunog i nabijenog fašističkim porukama i najavama predstojećeg teškog i krvavog rata za, kako tada reče, "svete srpske zemlje", i on i njegovi istomišljenici i poslušnici izručili su pregršt optužbi i insinuacija prema islamu i muslimanima, dakle prema Bošnjacima, njihovom istorijom, kulturom i vjerom. Kao i u više navrata u prethodnih 150 godina, od nastanka Moljevićevog "Načertanija", sve te istorijske laži, bile su pravdanje i opravdanje za već učinjene zločine prema ovom narodu, ali i najava, pravdanje i opravdanje nove mržnje i novih zločina prema tom istom narodu i njegovim pripadnicima.

I danas, kada je prošlo više od dvije godine od početka ovih strašnih zločina nad jednom međunarodno priznatom državom i njenim narodima saznajemo koliko je sjeme laži i mržnje pušteno na plodno tle. Pred nama je majski broj list operativne grupe "Vlašić" takozvane vojske republike srpske "Vlašićki vidici". Sudeći prema onome šta smo u prilici pročitati na stranicama ovog lista, bez obzira na nadmorsku visinu Vlašića, najblaže rečeno, vidici sa ove prostrane i prelijepe bosanske planinske ljepotice su još uvijek, nažalost, veoma zamagljeni i mutni, duboko i široko protkani dnevno-političkim potrebama i interesima ratnih zločinaca kalibra jednog Miloševića, Karadžića, Šešelja, Arkana i njima sličnih. Mada je neko davno rekao da raspravljati sa nekim glupostima znači, istovremeno, i uvažavati ih, samo radi što potpunijeg informisanja citiraćemo dio teksta iz uvodnika ovog lista: "Alija Izetbegović i njegova klika još uvek sanjaju oslovitu, unitarnu i na šerijatskim zakonima uspostavljenu Bosnu i Hercegovinu. Drugim rečima, sanjaju Iran u srcu Balkana i bazu najcrnjeg islamskog fundamentalizma za prodor prema zapadnoj Evropi" - kaže se, između ostalog, u uvodniku ovog lista. Gluposti kao što je i ova, zaista, ne vrijedi komentirati i sa njima polemisati.

I srpski narod, reći ćemo samo to, jer u tom smo duboko uvjereni, oni koji to hoće i mogu bar sami sebi priznati, znaju koliko je laži satkano u samo ove dvije rečenice prepune poruka o nužnosti mržnje i uništenja Bošnjačkog naroda. U želji da tu, upravo tu poruku, poruku mržnje, zla i zločina, još više potkrijepi, autor teksta, bivši Novotravničanin i urednik lista kombinata "Bratstvo" Bogdan Ristić dalje piše: "A kad je krvavi pir počeo teško da se može zaustaviti sve dok Alija Izetbegović vodi glavnu reč među bosanskim muslimanima. Tužna sudbina bosanskih muslimana, bivših pravoslavaca koji pogaziše veru pradedovsku zbog čega sada ispaštaju strašne grehe čak i u carstvu zemaljskom - piše i punim imenom i prezimenom potpisuje ovaj donedavni komšija i prijatelj brojnih novotravničkih, između ostalih, i muslimanskih porodica. Otkriva nam, očito je, ne samo svoje političko i nacionalističko-šovinističko opredjeljenje, već izmišljenom i istorijski lažnom tvrdnjom o navodnoj muslimanskoj izdaji "svoje pravoslavne vjere" opravdava, sve zločine što ih njegovi sunarodnici učiniše, između ostalog, i u ovom ratu. Dakako, time podstiče i na nove zločine, nova ubistva i proganjanja, silovanja i mučenja. Dovoljno je da je neko Bošnjak-musliman i, tako prosto iz ove tvrdnje, da bude proglašen izdajicom pravoslavlja zbog čega mu je i namijenjena sudbina uništenja.

Toliko, eto, od tih novih istorijskih lažova i raspirivača mržnje i zločina. Na nama je da znamo zbog čega i kakvu su nam sudbinu namijenili. Valjda ćemo iz tog izvući i odgovarajuće pouke, ali i preduzeti potrebne aktivnosti kako zločinci ne bi ostvarili svoje namjere.

Ismet Lisica

ČETNICI JURIŠAJU U - DEZERTERE

Postoji veoma mnogo dokaza da je dezerterstvo postala masovna pojava u redovima četničke vojske. Potvrdu tome nalazimo i u pjesmici "Poruka dezerterima", objavljenoj u listu OG "Vlašić" tzv. VRS "Vlašićki vidici", broj 14-15 za april-maj 1994. godine, ali i na fotografiji iz filma što su ga u posljednjim borbama, zajedno sa brojnim drugim materijalno-tehničkim sredstvima, pronašli naši borci u jednom od četničkih brloga. Koliko je dezerterstvo postalo pojava i koliko je uzelo maha govori činjenica da se protiv toga bore i ovakvim pjesmicama, ali i metkom - u čelo!

PORUKA

DEZERTERIMA

Dezerteru, crn ti obraz bio
što si braću Srbe ostavio?
Dezerteri, prokletoga roda,
šta radite od srpskoga naroda?

Zar vam nije moje zemlje žao,
kud bežite odneo vas đavo!
Kud bežite, ko vam bolje nudi,
srpski narod vama će da sudi!

Zar vas ništa za braću ne veže,
pobegoste kad nam je najteže.
Ostaviste komšije i brata
kad se narod brani od dželata.

Nenad Marić

Jedan od snimaka iz filma što su ga u nedavnim borbama od četnika zarobili naši borci

VELIKI PORAZ "VELIKE SRBIJE"

Početkom ovoga mjeseca, u sobi jednog ženevskog hotela, ratni zločinac Radovan Karadžić i Ratko Mladić su puna četiri dana ponizno i poslušno čekali pristanak delegacije Federacije BiH da pristupi pregovorima o primirju. A svojstvenim manirom arogancije najavili su da će čekati samo jedan dan.

Ovo je samo jedna, doduše ilustrativna epizoda, inače, bogato diplomatske aktivnosti po pitanju Bosne i Hercegovine u toku posljednjih par mjeseci. Osvrnut ćemo se na bitnije rezultate te diplomatske atkivnosti ujedno odgovarajući na pitanje šta je to navelo zločinački dvojac na poslušno čekanje.

Principijelna politika Predsjedništva i Vlade Republike Bosne i Hercegovine praćena vojnim uspjesima i jačanjem Armije RBiH uz uporno istrajavanje na području spoljne politike, sve skupa, rezultiralo je Vašingtonskim i Bečkim sporazumom te Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Obustavljen je sukob Armije RBiH i HVO-a, uslijedilo je neočekivano brzo uspostavljanje potpunog prekida vatre, te ovih dana već promoviranje ideje o zatrpavanju rovova na linijama bivšeg sukoba Armije RBiH i HVO-a.

Pri tome, navedenim Sporazumom i Ustavom Federacije nije doveden u pitanje suverenitet Bosne i Hercegovine koja kao međunarodno priznata ostaje jedini legalni i legitimni državni subjektivitet.

Taj subjektivitet se ne dovodi u pitanje niti u slučaju prihvatanja Sporazuma od srpske strane, jer se i tada radi o unutarnjem uređenju međunarodno priznate države.

Cijeneći kratkoročne i dugoročne efekte i koristi, Sporazum predstavlja:

- poraz srpskog agresora koji je uspjeh gradio na razdoru Bošnjaka i Hrvata,
- poraz nosilaca ekstremnog hrvatskog nacionalizma i pobjedu onih koji taj sukob smatraju štetnim,
- stvaranje izuzetno važnog strateškog balansa protiv velikosrpskog koncepta čineći ga besperspektivnim,
- eliminaciju teških i izuzetno štetnih posljedica etničkog čišćenja stvaranjem perspektive povratka izbjeglica,
- sprečavanje cijepanja prirodnih i ekonomskih cjelina,
- omogućavanje efikasnog korištenja kapitalnih prirodnih resursa,
- omogućavanje solidnog pristupa moru,
- izuzetno jačanje pozicije u pregovaračkom procesu,
- afirmacija pozitivnog odnosa prema Bošnjacima od strane međunarodne zajednice i otvaranje puta ulasku u Evropsku zajednicu,
- otvaranje realne perspektive opstanka i razvoja umjesto uništenja.

Ustav Federacije, kojim je rezultirao Vašingtonski sporazum, obezbjeđuje visok standard zaštite ljudskih prava i mehanizme koji to garantuju. Obezbjeđuje sa visok stepen prenošenja ingerencija na federalne jedinice (kantone) koje nisu bazirani isključivo na etničkom principu.

Srednjebosanski i Neretvanski kanton, obuhvatajući prostor najžešćih sukoba, iznova potvrđuju nedjeljivost bosanskog čilima i, istovremeno, predstavljaju osnovu budućih neminovnih ujedinjujućih procesa.

Shvatljivo je, zato, da su zasjedanja skupština Federacije i Republike BiH dala očekivane rezultate. Usvojen je Ustav Federacije, izabrani su čelnici Federacije i udareni temelji rekonstrukcije Vlade. Na narednoj, po redu trećoj, sjednici Ustavotvorne skupštine, koja je zakazana za 22.06.1994. godine, razmatrat će se veći broj zakonskih akata i izvršit će se potvrđivanje Vlade Republike Bosne i Hercegovine koja će, uz određene izmjene, vršiti i funkciju Vlade Federacije BiH, u skladu sa Ustavom.

Već je rečeno da Federacija predstavlja strateški poraz srbijanskog fašizma ("Staljingrad ideje o Velikoj Srbiji"). Shvatljiv je zato muk i zbunjenost u redovima agresora, što je popriličnо potrajalo nakon postizanja Sporazuma i usvajanja Ustava.

Sredinom prošlog mjeseca međunarodna zajednica u okviru ženevskog mirovnog procesa u optičaj stavlja procente (51% za Bošnjake i Hrvate, 49% za Srbe). Upravo tada Ženevski pregovori zapadaju u ozbiljnu krizu, zbog čega međunarodna zajednica, kojoj se očito žuri, formira kontakt grupu sa namjerom da po svaku cijenu spasi pregovarački proces. Kontakt grupa, krajem prošlog mjeseca, vodi pregovore po principu "odvojenih soba" sa agresorom i sa delegacijom Federacije, a u francuskom gradu Taloaru, i u tim pregovorima četnici u stvari nude "Veliku Srbiju". Sa pretpostavkom da se udovolji svim zahtjevima agresora (kvalitet teritorije, kvantitet teritorije, koridor-čitava Posavina itd.) niko od prisutnih nije mogao pronaći prostor gdje bi se smjestilo 51% namijenjenih Bošnjacima i Hrvatima.

Naravno, stanje na ratištu uopšte ne ovisi o nebulozama koje predstavnici agresora iznose na pregovorima, čak i četnicima je sasvim jasno da je sa svakim danom "Velika Srbija" sve dalje i dalje. Vrijeme, naime, donosi bitno nove odnose na vojnom polju.

U tom svjetlu treba posmatrati agresorsko insistiranje na što dužem prekidu vatre i ubacivanju UNPROFOR-a između Armije BiH i četnika. Time se želi postići cementiranje postojećeg stanja i, na receptu Kipra, od jednog primirja izvesti definitivno stanje rascijepljene zemlje u kojoj bi UNPROFOR, pod firmom očuvanja primirja, u stvari, štitio okupatora na okupiranim dijelovima naše zemlje.

Dakle, u oblandi mirotvorne ponude jednog četveromjesečnog primirja, četnici žele diplomatskim putem postići ostvarenje ideje o "Velikoj Srbiji". Pri tome im se, naravno, neobično žuri.

Jasno je stoga što zločinci Karadžić i Mladić čekaju četiri dana u Ženevi, a tvrdili su da će čekati samo jedan dan. Jasno je, onda, što uopšte pregovaraju, a tvrdili su da neće pregovarati ukoliko ne dođe predsjednik Republike BiH Alija Izetbegović. A, na kraju te runde ženevskih pregovora, umjesto ultimativnih četiri mjeseca, dogovoreno je primirje u trajanju od četiri sedmice tokom kojih bi međunarodna zajednica trebala ponuditi konačno mirovno rješenje za Bosnu i Hercegovinu.

Izglasavanje jednostranog ukidanja embarga na uvoz oružja u Bosnu i Hercegovinu u američkom Senatu i Kongresu, realni analitičari doživljavaju kao nekoliko diplomatskih poena i jednu od niza moralnih pobjeda bošnjačke borbe. Nije realno očekivati efekte te odluke u vidu stvarnog ukidanja embarga, pa je za narodnu mirovnu inicijativu najprimjerenija, a zapadnim antibosanskim prijestonicama najneugodnija formula predsjednika Izetbegovića: "Ako ne date oružje nama, izgovarajući se na proširenje rata, onda oduzmite oružje Srbima, pa će, po istoj zapadnoj formuli, zavladati mir". Istovremeno predsjenik Izetbegović traži stavljanje pod kontrolu srbijanske i crnogorske granice prema Bosni i Hercegovini.

Očekivati je da će se bjelosvjetski relevantni politički faktori i dalje, praviti "Englezima" i vjerovatno će predložiti da se rat uopšte ne vodi. Moguće je, naime, očekivati za Bosnu opasan politički pritisak: prekid rata na godinu dana.

To je opasan politički pritisak jer bitka za Posavinu će se morati povesti, jer istočna Bosna će samo herojskom snagom i istrajavanjem moći izboriti se za opstanak bošnjačkog, jer sudbina BiH je sudbina Bosanske krajine, itd. itd.

A, mir, koji će da će se negdje i nekada desiti za zelenim stolom, može usljediti tek nakon jake pozicije na borbenom polju. Isključivo tada bi taj mir za zelenim stolom mogao biti pravedan za nas.

Halid Genjac

http://www.hasib-musinbegovic.com

Od dolaska južnih Slavena na ove prostore do današnjih dana i velike borbe njenih naroda, prije svega Bošnjačko-muslimanskog naroda, za njen opstanak i kontinuitet njene državnosti.

Prof. dr Enes Pelidija

GENEZA BOSANSKE DRŽAVNOSTI

Armija Republike Bosne i Hercegovine je armija koja se radala iz krvi vlastitog naroda.
Kako se tako rođena snaga mogla u kratkom roku osposobiti da odbrani i državu i narod? U uslovima kada su ključne snage Zapada pomagale dvostrukog agresora (i nečinjenjem). A, nas su sprečavali da se organizovano branimo i nabavkom oružja.
Spremajući se za novi život koji se, ipak, rodio u zemlji ljiljana, sada Armija Republike Bosne i Hercegovine, jača svoj ugled prave narodne vojske. Kratak izlet u istoriju Bosne i Hercegovine, tekst koji ćemo objaviti u nekoliko nastavaka naš je prilog boljem poznavanju naše zajedničke istorije, a time i kontinuiteta njene državnosti. Ovaj tekst je, u stvari, predavanje koje je prof. dr Enes Pelidija održao decembra 1993. godine rukovodećim kadrovima Armije Republike Bosne i Hercegovine za moral.

Dolaskom južnih Slavena na ove prostore u VII stoljeću i nastankom srednjovjekovnih balkanskih država u narednom periodu, Bosna je do X stoljeća bila manje izložena spoljnim uticajima. To je i uzrokovalo da je proces raspadanja plemenskog društva kasnije započeo i sporije se kretao, što je uzrokovalo da relativno kasnije postane samostalna u odnosu na druge južnoslavenske države. Međutim, i u takvim okolnostima u Bosni se osjeća vjerski i kulturni uticaj kako sa njene zapadne strane, tako i sa istočne. To je onaj nukleus oko kojeg u narednim stoljećima nastaje njen multikulturni, multikonfesionalni i multinacionalni identitet po kome se razlikovala u odnosu na susjedne zemlje.

Prve vijesti o srednjovjekovnoj Bosni daje Konstantin Porfirogenet u svom djelu "De administrando imperio", pisanom u X stoljeću. Spominje je kao malu zemlju u središnjem dijelu Balkanskog poluostrva, koja se nalazi pored istoimene rijeke. U to vrijeme su susjedne države imale velikog uticaja i vlast nad Bosnom, ali isto tako i veliko vizantijsko Carstvo i ugarsko Kraljevstvo. Mijenjajući gospodare Bosna se u XII stoljeću pojavljuje sa jačim državnim identitetom oličenim u vladaru u zvanju bana i domaćim plemstvom. Istina, u to vrijeme se ugarski kraljevi smatraju gospodarima Bosne i u svojoj vladarskoj tituli pored imena drugih zemalja navode da su i Ramae rex. Međutim, tu vlast nisu vršili direktno, nego preko svojih vazala, kao što je bio ban Borić (1154-1163). Krajem istog vijeka Bosnom je upravljao ban Kulin. Po onome što se zna, u vrijeme njegove vladavine došlo je do pune emancipacije bosanske države koja je još uvijek formalno bila ugarski vazal. Međutim, to joj ne umanjuje državnost jer je bio takav vazalitet kakvi su postojali širom Evrope u kojima su odnosi bili labaviji i gdje je preovladavao uticaj domaće feudalne klase sa domaćim vladarem. To je vrijeme kada ban Kulin uspostavlja prisnije veze sa susjednim državama, a naročito sa Dubrovačkom Republikom. U cilju uspješnije poslovne saradnje 05.IX 1189. godine, sa Dubrovčanima sklapa trgovački ugovor kojim se garantuje sloboda trgovine dubrovačkim trgovcima. Po nekim historičarima ovaj ugovor predstavlja rodni list bosanske državnosti. Iz ugovora se vidi da se ban Kulin ponaša kao gospodar zemlje Bosne, da je okružan velikašima, te da ima dvostruku kancelariju, što predstavlja posljednju kariku u izgradnji državne vlasti. To je vrijeme kada u državi vlada red i gdje se osjeća moć centralne vlasti, pa je u narodu ostalo upamćeno kao "u vrijeme Kulina bana i dobrijeh dana".

U narednim decenijama, a posebno od sredine XIII stoljeća u Bosni su bili stalni sukobi, što je praćeno teškim razaranjima. Posljedica takvog stanja je da se na zapadnim granicama Bosne širi uticaj i vlast hrvatskih feudalaca Šubića.

U to vrijeme bosanski vladari traže oslonca među krupnijim velmožama. Bosanski banovi iz dinastije Kotromanića, koji od 1250. godine, sa više ili manje uspjeha vladaju Bosnom, davajući povlastice i feude na svoju stranu su privukli većinu plemstva. U tome je prednjačio ban Stjepan II (1323-1353), te je suzbio uticaj Šubića i ojačao bosansku državnost. To je i vrijeme privrednog prosperiteta i teritorijalnog širenja. Porad područja gornjih tokova rijeka Bosne, Rame i Neretve pod bosansku vlast dolaze tzv. Donji krajevi (današnja Bosanska krajina), oblasti Usore i Soli (današnja tuzlanska oblast), župe Tomislavgrad, Livno i Glamoč, te primorje od Cetine do Neretve i Hum (kasnije Hercegovina). Na ovom prostoru živjeli su pripadnici Crkve bosanske, te katoličke i pravoslavne vjeroispovijesti. Već u to vrijeme Bosna se ističe svojim multikonfesionalnim i multikulturnim specifičnostima koje su bile i ostale njena karakteristika i u narednim stoljećima.

Svoj teritorijalni i državni vrhunac srednjovjekovna bosanska država doživjela je u vrijeme Tvrtka I koji se u manastiru Mileševo kod Prijepolja 1377. godine kruniše za "kralja Srbljem, Bosni, Primorju i zapadnim Stranama". U vrijeme njegove vladavine u sastav Bosne ušli su Gornje Podrinje sa Pivom, Tarom, srednjim i donjim Polimljem, primorske župe Trebinje, Konavlje i Dračevica, te Kotor (1385), a teritoriju bosanske države proširio je dijelovima hrvatskih zemalja - Dalmacijom i južnom Hrvatskom do Velebita. Zato se 1390. godine titulište za "kralj Srbije, Bosne, Dalmacije, Hrvatske i Primorja". Tih godina je centralna vlast imala punu kontrolu na cijelom državnom teritoriju. Međutim, poslije smrti kralja Tvrtka I dolazi do slabljenja centralne vlasti uz istovremeno jačanje moći krupnih feudalaca kao što su Hrvatinići gospodari Donjih krajeva, Pavlovići u istočnoj Bosni, Kosača u Humskoj zemlji itd. To je još više uticalo na opadanje odbrambene moći, a kraljevska vlast u XV stoljeću svela se na prostor kojim je vladar neposredno upravljao. U to vrijeme jača uticaj katoličke crkve koja raznim mjerama nastoji preuzeti vodeću ulogu u državnim poslovima i katolicizirati pripadnike Crkve bosanske koji su brojčano bili dominantniji u odnosu na pripadnike pravoslavne i katoličke vjeroispovijesti. Uz pomoć vladara i pojedinih krupnih feudalaca, kao i nesebičnu podršku rimskih papa u tome katolička crkva ima dosta uspjeha.

I dok je opadala moć srednjovjekovne bosanske države, na njenim granicama su se pojavile osmanlijske čete. Postepeno, osmanski uticaj postaje sve značajniji, a pojedini bosanski feudalci postaju i prije pada Bosne pod osmansku vlast sultanovi vazali. Smatrajući da srednjovjekovna bosanska država predstavlja prepreku u daljem teritorijalnom širenju Osmanskog Carstva, maja 1463. godine, vojska predvođenma sultanom Mehmedom II Fatihom za relativno kratko vrijeme osvaja preostali dio srednjovjekovne bosanske države, te pogubi posljednjeg vladara kralja Stjepana Tomašević. Sa njime nestaju i državne institucije sa dvorom na kojem su bili službenici kao što su dvorski knez (dvoredžica, dvorski), komornik (kazanac), pisari (dijaci, logoteti), tepčije, peharnici, stavilac (nadkuhar) i drugi. Vladari su na svojim domenima uživali tzv. regalna prava (pravo na carine od soli, rudnika, na trgovinu i dr.). Po ugledu na vladara dvorove su imali i drugi feudalci koji su za razliku od susjednih država i tamošnjih velmoža imali veća prava i dvorske kancelarije u kojima su izdavane povelje.

Drugo obilježje srednjovjekovne bosanske države bio je Sabor (staleška skupština). Najčešće se nazivao "stranak", zatim "sabor", "sav rusag bosanski", "sva Bosna" ili samo "Bosna". U njegovom radu učestvovali su vladar i krupni feudalci. Sazvan je na inicijativu bana, kasnije kralja, ali i velmoža. Na njemu su raspravljani svi važniji državni poslovi, a odlučivalo se i o smjeni vladara. Organizacija lokalne vlasti bila je u nadležnosti feudalaca.

Nastavak u slijedećem broju

Zapis o Travniku

GRAD STARIH SPOMENIKA

Evlija Čelebija, poznati turski putopisac sa štapom lutanja u ruci, u svojim tabananjima po našim vilajetima, kasabama i šeherima prošao je kroz Travnik 1569. godine i u svoj tefter zabilježio da je toga davnog vakta i zemana grad imao jedanaest mahala i sedamnaest džamija i da su sa teritorije grada bile iseljene sve kršćanske porodice.

Travnik, nekadašnji vezirski grad, pravi je muzej starih spomenika i orijentalnog neimarstva sa veoma lijepom i zanimljivom okolicom. Grad leži na zlatonosnoj rječici Lašvi, između planine Vlašića, s jedne i Vilenice s druge strane.

Travnik se kao grad pominje tek sredinom petnaestog vijeka kada je turska sila i ordija prodrla u Bosnu. Iskopine, međutim, pripovijedaju drugačiju i mnogo dužu povijest ovoga travničkog kraja. Pouzdani tragovi govore da su na području ovoga današnjeg grada i njegovu okolinu nekada naseljavali i ilirska i keltska plemena koja su kasnije zamijenili Rimljani. Kažu da su iz toga dalekog doba dugo stajale velike hrpe pijeska na obalama Lašve iz koje su davni stanovnici vadili zrna zlata i ispirali ga u hladnoj planinskoj rijeci.

Za vrijeme srednjovjekovne bosanske države silni velikaš Hrvoje Vukčić, kažu, imao je ovdje svoje zemlje, livade, pašnjake i ćifre. Dalje, kažu, iz toga vremena potiču i temelji staroga utvrđenja koje su kasnije tokom vijekova svoje vlade u zemlji Bosni, Turci gradili, dogradivali i utvrđivali.

U vrijeme svoga pohoda i prodiranja u zemlju bošnjačku sultan Mehmed Fatih Osvajač boravio je, kažu, neko vrijeme i u ovom kraju. Sultan je ovdje prikupljao silu i ordiju za juriš na prijestonicu stare bošnjačke države - dobro utvrđeni grad Jajce. Iako je Mehmed Fatih 1463. godine na kratko vrijeme osvojio tvrdi grad Jajce, ona je pod podišahovu vlast potpalo šezdeset četiri godine kasnije. Za to vrijeme novi gospodari su na mjestu današnjeg grada Travnika udarali temelje novome naselju i to prvo u samom srednjovjekovnom utvrđenju, a kasnije i izvan gradskih zidina. Godine su prolazile i naselje se sve više približavalo obalama rijeke Lašve.

Porta je novome naselju pridavala sve veći značaj i već 1562. godine, i sjedište bosanskih vezira iz Sarajeva premješteno je u Travnik. Stolica vezirska bila je u gradu na obalama Lašve sa manjim prekidom sve do dolaska seraskera Omer-paše Latasa u Bosnu. Serasker Omer-paša je vezirsku stolicu 1850. godine prenio iz Travnika u Sarajevo, na obalo Miljacke.

Iako je skoro dva stoljeća bio upravni centar bosanskog vilajeta, Travnik se, ipak, nijo razvio u veliki i mnogoljudni grad.

Bosanski veziri ostali su uglavnom po zlu i zulumu poznati u narodu. Bošnjaci su se često žalili Visokoj Porti na njih i njihove postupke. Ipak, i među vezirima bilo je razlika i izuzetaka. Takav izuzetak bio je Muhsin Zade Abdulah koji je četiri puta sjedio na vezirskoj stolici u Travniku.

Od povijesnih spomenika jedan od najzanimljivijih je šestougaona kula na brijegu u Donjoj čaršiji. Turci su obnovili i pojačali bedeme i u gradu podigli džamiju. Za tursku vladu kula u tvrđavi bila je i zindan, zatvor, u kome su tamnovali i muslimani i hrišćani. U tom zindanu pogubljeni su mnogi muslimanski pivari, kapetani i begovi i ajani, protivnici stambolških reformi u Otomanskoj carevini.

Obnovljena Gaziagina džamija, Sulejmanija ili Šarena džamija, nalazi se u podnožju staroga grada, i po mišljenju mnogih putopisaca, svakako je jedna od najljepših muslimanskih bogomolja u Bosni i Hercegovini. Nekada je u prizemlju ove džamije bilo i dvadeset i sedam malih dućana koje su držale zanatlije i trgovci. Bogomolju je obnovio i nagizdao po svoj prilici Sulejmanpaša Skopljak, pa je ona i ponijela njegovo ime.

Hadžibegova džamija i sahat-kula u Gornjoj čaršiji su zadužbine Mehmed-paše Kukavice.

Turbeta, mauzoleji travničkih vezira, su u središtu grada. U turbetima su sahranjena tri bosanska vezira. Tu počiva već pomenuti Muhin Zade Abdulah-paša, zatim Porišin Mustaf-paša, i po zlu u Bosni poznati travnički vezir Delaludin-paša koji je pogubio oko tri stotine bošnjačkih pivalaca što su ustali protiv sultanovih reformi. Među Delaludin-pašinim žrtvama bio je i čuveni Firdus kapetan iz Livna koma je porodica na mezaru podigla veoma lijepe nišane. I tako, na jedva stotinjak koraka zračne linije počiva nasilnik Džalaludin-paša, što jeu krvi sprovodio sulatanove reforme, i njegova najčuvenija žrtva Fidus kapetan - obojica u bogato ukrašenim grobovima, a odavno više nema ni sultana, ni sultanovih reformi, ni silnog i tvrdoglavog bošnjačkog begovata.

Nigdja u Bosni nisam toliko razmišljao o slinicima i njihovim žrtvama kao u vezirskom gradu Travniku.

Srčući dobru bosansku kahvu u bašči stare Lutvine kafane u blizini Plave vode, odbijajući guste dimove duhana i slušajući pjesmu Šumeća, često sam provodio svoja travnička popodneva misleći na davna konzulska vremena u ovome gradu pod Vilenicom i Vlašićem, na čudne sudbine carskih ljudi i njihovih podanika, na imperijalne poklisare što su jahali atove po ovim sokacima praćeni svojim dobro naoružanim kavazima i često, veoma često, u tim mojim travničkim popodnevima o jednom carskom prijestolonasljedniku sasvim izvan Andrićeve Travničke hronike i konzulskog vakta i zemana. Mislio sam i na nadvojvodu Rudolfa Habzburškog, jedinca sina Franje Josifa što je pod kraj prošlog stoljeća na svom putovanju po Bosni pohodio Travnik i u Lutvinoj kahvi pio kahvu iz fildžana i motao cigare od žutog hercegovačkog duhana.

Prije šezdeset godina, kada sam prvi put bio u Travniku, svijet je zvao ovu bosansku kahvu - Rudolfova kahva.

Tako sam je po imenu austrougarskog prijestolonasljednika i nadvojvode, što je sa Marijom Večerom završio mladani život u Mejerlingu, i upamtio.

Čudesan grad! Dragi grad Travnik!

http://www.hasib-musinbegovic.com

Hadždž, Zul-hidže 1414 **KAZIVANJA** **REPORTAŽE** **KAZIVANJA** **REPORTAŽE**

TEŠKA JE SUZA BOSANSKA

Islam je cjelokupan sistem življenja. Pravilo i uputa od kada se čovjek rodi, raste, razvija, formira i nastavlja porodični život, život u društvu i državi, ljubav prema domovini (patriotizam), kulturi i prirodi na Dunjaluku i Ahiretu.

Hadž u šerijatu znači imati za cilj posjetu Ka'be radi obavljanja određenih obreda, ili posjeta određenih mjesta za određeno vrijeme u mjesecima hadždža (ševvelu, zul ka'idetu i zul hidžetu).

Hodočastiti Harem dužan je, Allaha radi, svaki onaj ko je u mogućnosti (Al-imran, 97). To je peti rukun (stub) u islamu, naređen onim Muslimanima koji imaju mogućnost i sposobni su da ga obave.

Samo jedan dan prije polaska iz Travnika na Veliki hadž za Saudijsku Arabiju vladala je neizvjesnost i to:

- da li će svi dobiti putne isprave-pasoše za sve kandidate iz 7 Korpusa;
- da li će UNPROFOR dobiti saglasnost za poljetanje aviona iz Sarajeva;
- da li je "boing 747" Saudijske Arabije veliki "izazov" za četničko oko, a pogotovo ako su putnici hadžije - RVI Armije RBiH i ako je s njima na put odlučio da krene i predsjednik Predsjedništva RBiH Alija Izetbegović;
- da li će Karadžić izdržati i to saznanje, pored toga što zna da smo na put za Hadž Allahovi gosti, gosti kralja Saudijske Arabije Fahda ibn Abdel-Aziza Ali Sauda i Princa Fejsala, kuda će on svje RVI da poveđe i koga u ovom dunjaluku voli i poštuje;
- da li će put od Travnika do Sarajeva biti pretežak i prohodan;
- znalo se i to da je ove godine Veliki hadž i da se on ponavlja svake 33. godine, da se smatra vrijednim kao 7 redovnih hadževa, da je Veliki hadž obavio Muhammed a.s. kao svoj zadnji hadž prije ahireta.

I tako redom dovoljno razloga da nas dušmani ometaju. Ali, kandidati za hadž su još jednom pokazali da su pripadnici Armije RBiH, a nijet koji su donijeli je toliko čvrst da, uz Božiju volju, sve prepreke mogu savladati.

Na realizaciji tog nijeta su odgovorni ljudi i to, pored ostalih, muftija iz Travnika hadži Nusret ef. Abdibegović i brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. Korpusa. Pomenuti ljudi bili su dovoljna garancija, uz Božju volju i dosta "sabura", da će RVI kao kandidati za hadž obaviti muslimansku petu dužnost - rukun hadž.

Pošto smo u Tvornici odjeće "Borac" dobili odijelo, košulju i cipele, lijepo smo izgledali bez obzira što nas je većina na štakama. Uz hadžijski mevlud u džamiji u Travniku, dana 13.05.1994. godine, ispred komande 7. Korpusa, pripremljen je veličanstven i dirljiv ispraćaj. U krugu komande 7. Korpusa okupila se mnogobrojna rodbina budućih hadžija, a bogme, ima i prijatelja. Neke hadžije više i nemaju uže rodbine i porodice pa se sveo krug da njih prate prijatelji i građani Travnika. Eto, takav ti je ral. Doduše, to je sve lijepo i vidjeli, to je naša rodbina, tu su naš narod i naše starješine.

Obrati nam se naš k-dant, brigadni general Mehmed Alagić, poželje nam sretan put i poželje da nam Bog učini kabul hadž. Napravismo nekoliko zajedničkih snimaka i potom se halalismo s rodbinom, prijateljima, načelnikom Štaba, zamjenikom k-danta i ostalim visokim oficirima 7. Korpusa i građanima Travnika koji su došli da nas isprate.

Poteče i pokoja suza radosnica. Divan je i neopisiv osjećaj radosti i ponosa pa se čovjek u sebi zahvaljuje Allahu dragom što ga izabra da bude baš taj srećković i da krene na taj sveti put.

Iz Travnika za Sarajevo krenuli smo 13.05.1994. godine u 9.30 sati i to malim autobusom i jednim kombijem. Dok smo prolazili kroz Travnik narod nas prati, maše i svi nam žele sretan put. Svi šutimo. Samo se čuje rad motora kombija i škripa guma. Na pola puta do Zenice tu tišinu je razbio muftija hadži Nusret ef. Abdibegović koji je, u međuvremenu prešao kod nas u kombi. Pričao nam je o hadžu i Saudijskoj Arabiji, kako on to na sebi svojstven način zna, tako da mi nismo ni osjetili kada smo stigli u Kačune.

Doduše, bio je zastoj u jednom brdu gdje se moralo gurati autobus i kombi. Ali, to nije bila neka poteškoća za nas jer smo se pripremili za "sabur". Ne postaje se lako hadžija. U Kačunima, kod Busovače, svratili smo u džamiju gdje smo klanjali podne namaz, a muftija je predvodio džemat. Iz Kačuna smo išli nekim šumskim putem do Fojnice. Iz Fojnice prema Dusinama vodio je vrlo težak put preko planine Kozigrad i tu su se, više puta, zaglavila naša prevozna sredstva, a naročito autobus koji je bio duži, te su ga momci morali stalno gurati. Priroda je jako fina i ima dosta potočića duž čitavog puta prema Tarčinu. Na Igmanu, na jednom mjestu, naš kombi je zalutao i naišli smo na našu vojsku koja nam je pokazala pravi put i koja nas je upozorila da smo krenuli pogrešnim putem i to pravo prema četnicima, odnosno da su četnici na 200-250 metara od tog mjesta.

Bilo je tu i malo šale kao da bi se četnici posebno obradovali da im u ruke dođe 17 RVI na čelu sa travničkim muftijom i uz to putnika na hadž i gostiju kralja Fahda.

Niz Igman, prema Sarajevu i u pravcu Ilidže, nedaleko od četničke linije, zastoj i čekanje do zore.

Među više od 500 ratnih vojnih invalida Armije Republike Bosne i Hercegovine koji su ove godine putovali na Hadž nalazila se i oveća grupa pripadnika 7. Korpusa ARBiH. Među njima je bio i Ragib Kolašinac, referent 7. Korpusa za procjenu borbenog morala. U nekoliko nastavaka objavljujemo njegove utiske sa ovog puta vjerujući da će, zbog interesantnosti, ali i upečatljivosti kazivanja jednog od učesnika ovogodišnjeg Hadža, izazavati znatiželju i zainteresovanost kod naših čitalaca.

Fotos za uspomenu: Travnički ratni vojni invalidi pred odlazak na hadž

Opet "sabur" i niko se ne ljuti. Većina je skinula protezu s noge jer su nam noge natekle od dugog putovanja a i te proteze "francuskog modela" žuljaju. Kako reče jedan od putnika: "Ja nam ljepih nogu, kao da su ih pravila djeca u potom razredu za ručni rad za dvojke, jer u šestom razredu za takvu nogu bi već ponavljao razred. Eto, takve su ti te naše proteze".

U zoru raskrčio se pu[illegible]ni smo krenuli dalje. U Hrasnicu smo stigli u 3.30 sati, i uputiše nas prema aerodromu, na tunel. Za prolazak tunelom ispod aerodromske piste, sve je pripremljeno. Oni što su malo zdraviji uzeli su torbe-prtljag na leđa, a mi sa štakama krenuli smo jedan za drugim i pravo u tunel. Povili smo leđa i tako, s praga na prag, pognute glave, zavrnutih nogavica na hlačama, gazili po vodi tunelskog okna dugog preko 800 metara kojeg su ispod piste prokopale Sarajlije, jer dušmanin nije dozvolio prolaz iznad zemlje. Tu je sada UNPROFOR, borbi više nema, jedino što snajper vreba s četničkih položaja.

Dug je to put kroz tunel, a pogotovo za nas na štakama. Ponekad se neko od nas zaboravi, odluta mu misli, pa se malo ispravi, a na to te ubrzo upozori greda koja je u tunelskom oknu, i svitlaci ispred očiju počnu da šetaju, pa se čovjeku čini da je pojačana ona slaba tunelska rasvjeta.

Bilo je tu i šale. Svaki od nas obilježio je svoju gredu glavom, bilo je i čvoruka po glavi. Ali, ne postaje se tako hadžija. "sabur" i samo "sabur".

Tahir iz Gornjeg Vakufa reč da imamo "sabura" više nego Saudijska Arabija nafte. Kada smo prešli na drugu stranu piste, malo smo se očistili jer smo isprljali ona odijela i cipele što nas u "Borcu" travničkom uredište. A, boga mi, ide se u hotel "Holidej inn", nije red da budemo neuredni, a ko zna ko će sve tamo biti?

Ubrzo je stigao autobus po nas, ukrcali smo se u njega. U međuvremenu, vratila se s položaja jedna dobro opremljena jedinica, pa obilježiše svoj dolazak kući kratkim i dugim rafalima gotovo iz svog naoružanja. Kao da kažu: "Evo, čuj sine, "babo" se vratio s položaja pa to junački obilježava". Ova me pojava vrati sjećanjem u ratničke dane kada smo se i mi vraćali kući... A kada se ponovo vrati na položaj, traži popunu municije ili neće ići na položaj. Eto, takvi smo ti mi Bosanci.

Brzo smo stigli u hotel. Tu smo smješteni i, nakon doručka, imali smo prvi zajednički sastanak svih kandidata za Hadž ove 1994. godine, ili zul-hidže 1414. Dočekali su nas ljudi iz rukovodstva ovogodišnjeg hadža, a u dva navrata obišao nas je i s nama razgovarao reis-ul-ulema prof. dr Mustafa Cerić. Dva dana smo imali edukativne obuke "kako da obavimo hadž", a predavači su nam bili profesori, muftija, zamjenik reisa i sam reis-ul-ulema prof. dr Mustafa Cerić. Bilo je milina i privilegija slušati te eminentne stručnjake i predavače koji su nam govorili o Islamu, o hadžu, o putu koji nas čeka. O svemu smo ponešto naučili tako da smo znali šta nas čeka na tom dugom putu Allahu u goste, na hadžu.

Dana 17.05.1994. godine, u utorak u 6.30 sati, krenula je autobusima u pratnji UNPROFOR-a prva grupa od 180 putnika za aerodrom. Druga grupa, u kojoj sam bio i ja, krenula je u 9,40 sati autobusima ispred hotela prema Carevoj džamiji. Pred Carevom džamijom dočekalo nas je nekoliko hiljada Sarajlija. Bilo je divno osjetiti i vidjeti, doživjeti ovacije, aplauz naroda, dove... Milina i odmor za oko i dušu. "Zgutilo" se svima, "naduškali" smo se i kod većine teku suze radosnice. Kada smo klanjali podne namaz i kada smo krenuli iz Careve džamije na cesti je bilo 4-5 hiljada ljudi, žena, djevojaka, djece i puno novinara iz zemlje i svijeta. Zujale su kamere, od nas su novinari tražili i uzimali intervjue i izjave. A, mi ponosni, prvo što idemo na Veliki hadž - Allahu u goste, a drugo jer imamo toliko divnog naroda pa se niko od nas budućih hadžija ne osjeća usamljen. To nam je potvrdilo uvjerenje da dio tijela koji smo dali za našu zemlju nije uzaludno dat. Osjećamo da se tačno zna u ime koga i za koga smo to dali, za koga je naša krv i krv naših šehita natopila zemlju RBiH. toliko sam bio ponosan da mi se činili da mi je srce veće od Kalina. Od Careve džamije kolonu autobusa pratili su ljudi iz UNPROFOR-a i, nakon sitnih peripetija, kontrola itd. našli smo se u ruskom vojnom avionu UNPROFOR-a.

Na pet minuta prije poljetanja aviona na vratima se pojavio predsjednik Alija Izetbegović. Puka tišina u avionu, čuje se samo rad motora ruskog transportera. Odjednom se čuje otkopčavanje pojaseva, svi skaču na noge, a iz pozadine se bučno lomi glas nekog od putnika: "TEKBIR", a potom snažan odgovor svih i u jedan glas: "ALLAHU EKBER". I, tako, tri puta.

Piloti i posada ruskog vojnog aviona zbunjeno ćute. Čutimo i mi svi. Niko neće da sjedne, motori pojačavaju svoj zvuk, vrijeme je da se poleti i tada predsjednik Predsjedništva, Alija Izetbegović shvati da mi nečemo da sjednemo dok to on ne uradi. Niz njegovo lice, iz krupnih zelenih očiju, skotrljaše se suze i on sjede. Pokušao je da prikrije te suze, ali mu to nije uspjelo. Sjeli smo i mi svi, ponovo skopčali pojaseve. Tekle su suze niz lice Predsjednika i njegovih boraca-RVI, putnika na hadž, Allahu u goste. Suze "ponosnice" tekle su sve dok se UNPROFOR-ov avion nije vinuo iznad bosanske, krvlju natopljene zemlje, nebu pod oblake. Eto, moj ahbabu, "TEŠKA JE SUZA BOSANSKA".

Nastavlja se

http://www.hasib-musinbegovic.com

Armija i umjetnost

ZVUCI POBJEDE

Na osnovu naredbe ŠVK Armije BiH o formiranju 7. Korpusa Armije BiH stvoreni su uslovi za formiranje Umjetničke čete 7. Korpusa Armije BiH sa sjedištem u Travniku.

Tom odlukom stvoreni su uslovi za rad muzičkih ansambala, dramske sekcije i drugih oblika kulturnog djelovanja u cilju podizanja borbenog morala i razvijanja patriotske svijesti kod pripadnika Armije i građana u zoni odgovornosti 7. Korpusa Armije BiH.

Armije BiH u Sarajevu, koji je stavio na raspolaganje notni materijal i tonske kasete rodoljubivih i domoljubnih kompozicija. Muzički ansambli i dramska sekcija u ovom periodu realizovali su veliki broj javnih nastupa, koncerata i pozorišnih predstava za pripadnike jedinica 7. Korpusa Armije BiH i građana u zoni odgovornosti 7. Korpusa.

Potrebno je istaći značajne i nezaboravne nastupe u programu obilježavanja 15. aprila 1994. godine - Dana Armije, dočeka predsjednika BiH gospodina Alije Izetbegovića, proslave Prvog maja - međunarodnog praznika rada, proslava Bajramskih praznika, gostovanja u Bugojnu, Turbetu, Han Biloj, Gučoj Gori i drugim mjestima.

Duvački orkestar Umjetničke čete 7. Korpusa ARBiH

U sastavu Umjetničke čete djeluju: Duvački orkestar, Zabavni i Narodni orkestar, kao i Dramska sekcija. Repertoarska aktivnost usmjerana je na uvježbavanje i izvođenje prigodnih muzičkih, književnih i dramskih djela koja će se naći na repertoaru muzičkih ansambala i dramske sekcije.

U proteklom periodu ostvarena je saradnja sa Muzičkim centrom Travnik i Amaterskim pozorištem Travnik, čiji članovi čine okosnicu muzičkih ansambala i dramske sekcije, zajedno sa pripadnicima brigada 7. Korpusa Armije BiH, koji djeluju na polju muzičke kulture od početka domovinskog rata 1992. godine u sastavu Umjetničkog ansambla oružanih snaga Okruga Travnik.

Također, ostvarena je saradnja sa Umjetničkim ansamblom ŠVK

Na putu Armije BiH do konačne pobjede pripadnici Umjetničke čete pokazali su veliki patriotizam boreći se pjesmom i igrom.

Ali, koliki je patriotizam izražen kod ovih ljudi najbolje govori njihovo angažovanje na prvoj liniji odbrane, gdje se upravo i sada nalaze. Svoju veliku ljubav prema svojim muzičkim instrumentima, zamijenili su još većom, a to je ljubav prema slobodnoj, cjelovitoj i jedinoj nam domovini Bosni i Hercegovini.

E. Kozarić

RATNO POZORIŠTE

Bez obzira na be-ha zbilju i posljedice koje pojam rat i razaranja ostavlja kultura ostaje, ponovo niče. Činjenica da je tako potvrđuje i ratno pozorište iz Donjeg Vakufa i predstava "Hamza Pogorelac" autora Nakiba Abdagića-Kibana.

Tematika predstave je nezaobilazna stvarnost Bosne. Predstava je do sada održana preko 60 puta, od Bugojna, donjevakufskih terena, Zenice, Gradačca, Tuzle, Sarajeva, Pazarića do Travnika. Predstava je šest puta emitovana na TVBiH, zeničkoj i tuzlanskoj TV. Izvođači predstave, Ibrahim Čustić-Ibrica i autor Nakib Abdagić-Kiban su učesnici "Sarajevske zime '94." Bezbroj odigranih predstava na terenima slobodne teritorije neposredno među borcima, te predstave u Kamenom teatru 55, Pozorištu mladih, MES-u, Narodnom pozorištu u Zenici, Narodnom pozorištu Tuzla. I kao što to u ovom ratu biva "sve svoje sobom nosim", izvođači

Sa predstave "Hamza Pogorelac" u Domu Armije u Travniku

Kiban i Ibrica radili su sami: režiju, scenu, kostime. Predstava, u ovom kratkom vremenu toliko puta izvedena, svojim sadržajem pobuđuje suze sjete, ali i gromki smijeh.

N.A.

AFO RIŽ MI

- Nekima je bolje već danas, a nekima će biti bolje... malo sutra!
- Ne damo ni pedlja naše bosanske fotelje!

IZMIŠLJENI INTERVJU SA RATKOM MLADIĆEM

- Gospodine đenerale, zamalo da postadoste maršal?

- Malo je falilo, još par hiljada ubijenih civila i ispunio bih sve uslove, ali ja ne odustajem.

- Kažu, da su vam specijalnost zaštićene zone?

- U tome i jeste štos, svijet govori da su zaštićene, a ja znam da su potpuno nezaštićene.

- Ući ćete u vojne anale sa onim vašim čuvenim durbinom. Odakle vam?

- Ono je moj lični plijen sa našeg punkta kod Goražda. Zaplijenio sam ga od onog Majkla Rouza koji se usudio ući naoružan durbinom prema našem punktu iako sam mu naredio da iz Sarajeva krene bez oružja.

- Kad smo kod UNPROFOR-a kakvi su vam odnosi sa Jakuši Akašijem?

- Dobar je Jovica, dobar!

- Jovica?

- Ma ko će pamtiti japanska imena. Mi ga zovemo Jovica Aksentijević i on se uopšte ne buni. Uostalom, pitajte ga kad dođe na Pale.

- Govori se, gdje vi dođete trava ne raste?

- Ma kome je, bre, danas do trave. Moderna vojska kao što je moja uzgaja moderne stvari kao rekordere, televizore i ostale agrarne alatke.

- Da se još jednom vratimo na oborene srpske avione. I dalje tvrdite da nisu vaši?

- Časna maršalska, pardon generalska. Avioni nisu naši nego crnogorski.

- Govori se o čestim nesporazumima sa Karadžićem, a kažu da ste obojica ruralni tipovi?

- Ruralni tipovi? Ne znam šta taj civilni pojam znači, ali znam da je Karadžić veći seljak od mene za preko 300 metara nadmorske visine.

- Postoji li sukob sa ostalim članovima rukovodstva?

- Kakav sukob dok rade što ja kažem? A za neposlušne imamo zamjene. Vidite koliko imamo Japanaca, pa Engleza, svi lete na Pale.

- Dobro, kakva su vam iskustva sa Bosanskom armijom?

- Kakva, bre, Armija, kad neće da puca u civile. Nisu oni nama ravan protivnik.

- Možete li izdvojiti najteži trenutak u dosadašnjem toku rata?

- Mnogi će pomisliti da mi je najteže zbog 100.000 izgubljenih vojnika i 300 tenkova, ali nije to, majke mi. Najgore mi je bilo neki dan kad je "Partizan" tukao "Zvezdu" u zadnjem minutu. Jedva sam preživio to uzbuđenje, ne ponovilo se.

- Imate li poruku za kraj?

- Dok je zaštićenih zona, i ja ću imati ofanziva.

Šljivo Stočanin

Šahovski novogodišnji turnir

RIZVANOVIĆ, DAUTOVIĆ, LISICA...

Povodom Muslimanske nove godine 1415. po hidžri, Muslimansko šahovsko društvo "Veziri" iz Travnika organizovalo je otvoreni turnir u šahu. Na turniru je nastupilo dvadeset osam takmičara koji su igrali devet kola po švicarskom sistemu sa tempom od dva sata za čitavu partiju. Nakon trodnevnih veoma zanimljivih i kvalitetnih igara najuspješniji je bio MK Ismet Rizvanović. Najbolje iskoristivši prednosti ovakvog tempa igre, Rizvanović je sakupio 8 poena zabilježivši sedam pobjeda i dva remija... Drugo mjesto je osvojio MK Smail Dautović sa 7 poena, dok je treći bio MK Alan Lisica sa 6.5 poena.

Evo plasmana ostalih: 4-5 mjesto Abduselam Islamović i Ermin Kesten, Ismet Baltić, Sejfulah Hasanagić, Nasko Đuzel, Nedžib Hajrić, Ahmed Kanafija svi sa 5,5 poena i tako dalje.

Deset prvoplasiranih dobili su odgovarajuće novčane nagrade, a Alan Lisica, kao najmlađi učesnik turnira, i Nihada Suljić, kao najuspješnija predstavnica ljepšeg pola, dobili su šahovsku literaturu. Lijep uspjeh postigli su Edin Mikić i Fahrudin Nezirović osvajanjem II kategorije. Hašim Šero je osvojio III kategoriju, a Mehmed Džinić i Sead Mulalić IV kategoriju. Sudijski dio posla besprijekorno je obavio Nijaz Šabanović.

A.N.

Rizvanović je bio ubjedljivo najbolji

REKLI SU REKLI SU

- **Za srećno dijete i koljevka je prevelika. A kad odraste, i svijet mu postaje mali...**
  Fridrih Šiler (njemački pjesnik i dramatičar 1759-1805)
- **Budi uvijek nezadovoljan onim što si ako želiš da postaneš ono što nisi, jer tamo gdje si postao zadovoljan - tu ćeš i ostati.**
  Frensis Kuorles (engleski pjesnik 1594-1644)
- **Da biste na najbolji način stekli sopstveni ukus i mišljenje, prepisujte najuspjelije odlomke iz književnosti i bilježite duboke misli.**
  Andre Moroa (francuski pisac 1885-1967)
- **Nema ljubavi bez poštovanja. Ako voljeno biće poštuješ manje od sebe, onda je to naklonost; ako ga poštuješ kao i sebe, to je onda prijateljstvo; a ako ga poštuješ više od sebe, onda je to ljubav.**
  Rene Dekart (francuski filozof i matematičar 1596-1650)
- **Oni koji najviše jadikuju, najmanje trpe.**
  Tacit (rimski istoričar 55-117)

REKLI SU REKLI SU

http://www.hasib-musinbegovic.com

Naobrazba kadrova u Armiji RBiH

BUDUĆI BOSANSKI OFICIRI

Na prijedlog osnovnih jedinica iz sastava 7. Korpusa izabrani su polaznici treće klase Ratne oficirske škole. Mladi i zdravi momci, iskusni u praksi, sastali su se da zajedno uobliče svoja stečena znanja i upotpune ih iskustvima i znanjem predavača u školi. Mladiće na koje računa Armija RBiH, primio je i komandant 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić i tom prilikom obratio im se prigodnim riječima.

Sve ono što su naučili tokom izravnih učešća u borbama, zajedno sa svojim saborcima tokom ovog višegodišnjeg ratovanja, sada će na jednom mjestu uobličavati. Razmjenjivati iskustva, dopuniti i upotpuniti vojnom doktrinom, izvući maksimum u školi i vratiti se osposobljeni za izvršavanje postavljenih ciljeva i zadataka.

Drugi dio školovanja, po povratku u jedinice, sastoji se u stažiranju. Uvježbat će se stečena vojna saznanja sa postojećom praksom. S obzirom na to o kakvom je kadru riječ, sa kakvim iskustvom i znanjem dolaze, te da se radi o oficirima koji će popunjavati 20-tak bataljona, može se pretpostaviti da će naše jedinice dobiti pravi komandni kadar.

A da je riječ o zaista odgovornim dužnostima dovoljno je reći da su ljudski životi u njihovim rukama.

- Pripadnici komandnog kadra ne smiju biti nedoređeni. Oni moraju poznavati dušu svojih boraca, imati stalnu motivaciju, jer država koju branimo i koju gradimo biće onakva kakvom je stvorimo i kakvu mi želimo, riječi su sa kojima se, između ostalog obratio general Alagić polaznicima.

Među polaznicima treće klase Ratne oficirske škole nalaze se i osobe koje će se baviti pitanjima logistike koja nisu ništa manje važna. Naprotiv, u određenim trenucima čak ih je teže rješavati od drugih zadataka. Jer bez dobre logistike nema ni uspjeha.

- Lični primjer je osnova svega. Suština je da se ugrade iskustva do kojih smo došli. Stoga se ne treba ustručavati u davanju prijedloga i iznošenju vlastitih iskustava, koja treba vezivati za Priručnik za komandire odjeljenja, rekao je ovom prilikom general Alagić.

N. Arnautović

Polaznici Ratne oficirske škole

Svečanosti

DVOGODIŠNJICA OTPORA

U Mehuriću je 12. juna održana svečan akademija povodom obilježavanja dvogodišnjice pokreta otpora stanovništva opština Kotor Varoš, Mrkonjić Grad, Skender Vakuf i Šipovo, u organizaciji ratnih predsjedništava pomenutih opština, zatim 7. Korpusa i Komande 27. bbr.

Svečanosti su prisustvovali starješine jedinica 7. Korpusa i predstavnici civilnih organa vlasti.

Predstavnici ratnih predsjedništava ovih opština ukratko su podsjetili na hronologiju događanja organizovanja i pružanja oružanog otpora četnicima na teritoriji ovih opština. Čule su se potresne priče o ljudskoj patnji i stradanju, ali i jaka želja i odlučnost da se istraje u borbi protiv neprijatelja i, kad se stvore uslovi za to, svi prognani vrate na svoja ognjišta.

Na ovoj svečanosti prihvaćena je i inicijativa o bratimljenju ovih opština uključujući i opštinu Vitez.

Ispred 7. Korpusa prisutnima se obratio pomoćnik komandanta za moral Sakib Ribić, čestitao svečani jubilej i prenio čestitke komandanta 7. Korpusa Mehmeda Alagića i njegovog zamjenika Fikreta Čuskića.

Sa svečanosti u Mehuriću

Sakib Ribić, se prisutnima obratio i u svojstvu predsjednika Ratnog predsjedništva opštine Šipovo i komandanta bivšeg Šipovačkog odreda i tom prilikom rekao:

"Šipovljani nisu bili u prilici da se bore na području Šipova, jegli četništva, zato su izvukli Odred u Jajce, gdje su se borili šest mjeseci sa značajnim uspjehom i predstavljali jednu od najjačih i najopremljenijih jedinica u Jajcu. Danas je taj odred raspoređen po jedinicama 7. Korpusa Armije RBiH.

R.V.

Brigadni general Vahid Karavelić:

ČESTITKE SEDMOM KORPUSU

Tokom svog kratkog boravka u Sedmom korpusu većim dijelom sam upoznat o posljednjim uspjesima koje su ostvarile jedinice ovog Korpusa.

Kao komandant Prvog korpusa želim da pozdravim uspjehe, da pozdravim sve borce i komandante koji su učestvovali u tim akcijama i ostvarili te značajne uspjehe. Volio bih i želio da takvih uspjeha u narednom periodu bude što više, a ovi posljednji uspjesi Sedmog korpusa neka budu primjer svim ostalim korpusima, iako i oni uspješno izvršavaju svoje zadatke i ne može se zanemariti njihov učinak.

U svoje ime i ime pripadnika Prvog korusa pozdravljam sve pripadnike Sedmog korpusa.

Zajedno do slobode, doći ćemo brže sa ovakvim primjerima koje je u posljednje vrijeme načinio Sedmi korpus.

PROČITALI SMO - PROČITAJTE

Kome su namijenjene priče o uvozu oružja iz Turske i Irana

PODMUKLOST, CINIZAM I IRONIJA

Koliko je podmukao i istrajan lobi agresora na Republiku Bosnu i Hercegovinu, vidljivo je iz svakodnevnih podmetanja koja se sukcesivno organizuju protiv bošnjačkog naroda. Upravo sada kada vodi odlučujuću borbu za očuvanje života i domovine. Antibosanski lobi čini sve da tu borbu onemogući, i podmetanje lažI u informativni svjetski sistem, o tome kako Iran i Turska krše embargo i snabdijevaju oružjem Armiju Republike Bosne i Hercegovine.

Podmuklost, cinizam i ironija otkriva se svakom ko imalo pozna stanje stvari. Embargo za narod, Republiku i Armiju i sada je - totalan. Ne samo u oružju. Na svakoj polaznoj stanici za Bosnu i Hercegovinu, kopnom i morem, strogo se sve kontroliše. Ograničene su i lične pritjage. A kakav je i koliki embargo svjedoči i dostava humanitarne pomoći.

U onom času kada međunarodni antibosanski lobi odluči da izvrši pritisak na Vladu Republike Bosne i Hercegovine, istog trena, automatski presuši i dostava humanitarne pomoći. Javnost Republike Bosne i Hercegovine čak, sumnja da i neke aktivnosti agresora stimulišu te snage kako bi se i formalno našao povod da se obustave letovi za Sarajevo, prolazak konvoja sa humanitarnom pomoći i sl.

U takvoj situaciji međunarodni antibosanski lobi zna i šta sve prolazi stazama i bogazama Bosne i Hercegovine. Zna i dobro da se na prostoru ove države svakodnevno krši etički i osnovni postulat OUN. I tu nema šanse da se mimo tih i takvih kršitelja krši embargo i uveze oružje za branioce života i države. Svakodnevno se, međutim, iz Srbije i Crne Gore ubacuje i oprema i vojnici agresora i njegovih jedinica.

Sve što ima Armija RBiH vezano je za suze i krv vlastitog naroda, njegovu pamet i hrabrost. Istorija će zapisati i kako je taj narod morao platiti strahovito visoku cijenu u krvi, samo radi snage koje i sada puni licemjerja i cinizma iznose ovakve neistine.

Naglasimo da sve to ima i određeni cilj. Prije svega želi se Americi prebaciti, zamjeriti, poturiti.. treba nešo hitno uraditi da se ta velika demokratska antifašistička zemlja odrekne svoga principijelnog stava Amerika uporno traži da narodu i državi Bosni i Hercegovini treba odrješiti ruke. Treba skinuti embargo kako bi se mogla uspješno braniti od strahovito naoružanog srpskog fašizma. U tome je i cijela istina.

A takav stav Amerike remeti i kolonijalne apetite na ove prostore koji traju u kontinuitetu više stotina godina. I, evo ne misle prestati. To treba dobro zapamtiti pri susretu sa novim pokušajem obmanjivanja svjetske javnosti pričom kako Turska i Iran krše embargo, i izvoze oružje u Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Asim Gruhonjić, načelnik Press-centra ARBiH

PROČITALI SMO - PROČITAJTE

BOSNA NIJE OMAHA

Normandija danas simbolizuje mitsku sliku pobjede demokratskog svijeta nad fašizmom. 6. juna 1944. godine američke i britanske trupe pod komandom generala Dvajta Ajzenhaura iskrcale su se na pješkovite plaže ove francuske pokrajine, u najvećem pomorskom desantu u istoriji. Najjači otpor Njemci su pružili na plaži Omaha, gdje su Amerikanci tog dana izgubili nekoliko hiljada ljudi, ali je prodor u srce Evrope bio nezaustavljiv. Jedanaest mjeseci kasnije general Alfred Jodl potpisao je akt o totalnoj, bezuslovnoj kapitulaciji Hitlerove Njemačke.

Fašizam je bio negacija istine i slobode, rasističko ludilo i fanatična vjera u teoriju o višim i nižim rasama. On je nikao na frustracijama velike ekonomske i društvene krize u kojoj se Evropa našla poslije prvog svjetskog rata. Pošto je prije pola stoljeća vojno poražen, smatralo se da je fašizam stvar prošlosti. Mnogi su bili uvjereni da se ta bolest više nikada neće pojaviti. Ali Evropu ponovo potresa ekstremna desnica, koja često ne krije svoju fašističku ideologiju. Bosna je danas živa rana te ideologije, tragična žrtva srpskog fašizma i njegovih državotvornih i teritorijalnih ambicija.

Zbog toga današnju svečanost u Normandiji demokratska javnost Zapada doživljava sa pomiješanim osjećanjima. Pompezna proslava budi istorijske reminiscencije, ali ne može da stvarnost učini boljom nego što jeste. Nema sumnje da je godišnjica oslobođenja Evrope jedan od velikih datuma njene istorije. Ali kakav je uopšte smisao te proslave, i kakvo može biti njeno dostojanstvo ako se istovremeno ništa ne čini za spas Bosne i Hercegovine od klasične agresije? Bosna nije Omaha. Ali zar je nemoć nekadašnjih pobjednika zaista tolika da ne mogu da obuzdaju balkanskog Hitlera? Ili je zanos sa kojim su anglo-američki vojnici ginuli na Omaha biču za slobodu i demokratiju, takođe stvar prošlosti.

Današnji evropski državnici nemaju, na žalost, ni sposobnosti ni volje da na takva pitanja pruže jasne i odlučne odgovore. Evropa više nema De Gola ili Čerčila, kao što ni Amerika nema Ruzvelta. Ljudi poput francuskog predsjednika Miterana ili britanskog premijera Mejdžora nikada ne bi stigli do Omahe. To važi i za gospodina Bila Klintona. Od takvih političara ne može se očekivati da spasu Bosnu. Bolje i ne pokušavajmo da se u to nadamo.

Gojko Berić - "Oslobođenje" 06.06.1994.

■ OSUDA ZA NASTAVAK ETNIČKOG ČIŠĆENJA

Nakon što je u Hrvatsku prešlo još 500 Bošnjaka i Hrvata protjeranih iz Banja Luke i Prijedora, Visoko povjereništvo ujedinjenih naroda za izbjeglice optužilo je srpsku agresorsku stranu za nastavak etničkog čišćenja u sjevernoj Bosni.

Prema riječima predstavnika UNHCR-a u Zagrebu, Pitera Keslera, to upozorava na stalni pritisak koji srpski agresor vrši na Bošnjake i Hrvate, te na kršenje svih ljudskih prava što je život na tom području učinio neizdrživim za ove ljude.

■ BOSANSKA DRAMA JE U SREDIŠTU KAMPANJE

Na mitingu u Monpeljeu, a u sklopu predizborne kampanje za Evropski parlament, šef Francuske diplomatije Alen Žipe je rekao:

- Bosanska drama našla se u središtu kampanje, ali je već četrnaest mjeseci u središtu diplomatske akcije francuske Vlade. Srpska ekonomija je na koljenima zbog embarga i vlasti u Beogradu imaju samo jednu opsesiju, ukidanje sankcija. To je naša glavna politička poluga pošto Srbi znaju da bez poviačenja njihovih snaga sankcije neće biti ukinjene.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.7.1994. GODINA I BROJ 2. PRIMJERAK BESPLATAN

BORCI NEĆE MILOSRĐE

Armija je, to više nema sumnje, već ostvarila dva osnovna cilja: prvi - spriječila uništenje svog naroda i potpunu okupaciju zemlje i drugi - obezbijedila uslove državnim organima da političke pregovore vode u znatno povoljnijim vojnim prilikama. Pripadnici Armije su, znači, omogućili naše fizičko opstajanje, gradili su i grade ovu državu svojom krvlju, tijelom, životima i zbog toga imaju pravo da traže i zahtijevaju, a ne da mole za ono što im po ljudskim i Božijim zakonima pripada.

"Želim da uputim jednu poruku koju smatram najvažnijom, to je: čuvajte živote vojnika. To je vaš posao, to je vaš zadatak. Ima ponekad, da kažem, nebrige za to, ima ponekad upuštanja u neke akcije koje nisu dobro pripremljene, sračunate. Nemamo mnogo ljudi. Vidite, Bosnu su opljačkali. Najveće blago koje imamo, to su naši ljudi. Čuvajte ih. Nažalost, rat je takav, posao kojim se bavite tiče se života i smrti. Umiranje i pogibija su tu neizbježne, ali one treba da budu svedene na minimum. Ako se akcija dobro proračuna, dobro isplanira, ako se pripremi na jedan vojnički profesionalan način, gubici će biti znatno manji."

(Alija Izetbegović, predsjednik Predsjedništva RBiH u govoru polaznicima savjetovanja PK-a 1. Korpusa za moral)

objavljujemo

Rasim Delić:

STALNO JAČANJE ARMIJE

ZAJEDNIČKA BORBA PROTIV ZAJEDNIČKOG NEPRIJATELJA

KUĆA UTVARA

UKROĆENI VJETROVI VLAŠIĆA

SVJETLOST DVOMILIONSKOG GRADA

OVO NIJE SVE, ALI BEZ TOGA, NIŠTA NIJE MOGUĆE. (Vili Brant)

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU

RASIM DELIĆ, komandant ŠVK ARBiH

STALNO JAČANJE ARMIJE

Armijski general Rasim Delić, komandant Štaba vrhovne komande Republike Bosne i Hercegovine, boravio je ovih dana u posjeti Komandi i jednom broju jedinica iz sastava 7. Korpusa ARBiH. Tokom boravka, armijski general Rasim Delić obišao je i neke prve linije odbrane u zoni odgovornosti 7. Korpusa ARBiH. Ovu kratku posjetu iskoristili smo za kraći razgovor sa komandantom Rasimom Delićem o pitanjima koja, po našem mišljenju, najviše zaokupljaju pažnju i interesovanje svih pripadnika Armije RBiH, pa i boraca i starješina jedinica iz sastava 7. Korpusa ARBiH.

"SLOBODA": Gospodine generale, vjerujemo da bi za borce 7. Korpusa ARBiH bilo interesantno da saznaju od Vas istinu o aktuelnom stanju na ratištima u našoj Republici?

DELIĆ: Treba reći da je prekjuče istekio tzv. primirje koje je trajalo mjesec dana. Međutim, za ovaj mjesec dana srpski agresor to nije poštovao, nego je, posebno u nekim područjima, čak pojačao intenzitet borbenih dejstava. To je posebno karakteristično za zonu 5. Korpusa, u bihaćkom kraju. Svjedoci smo da je Komanda na čelu sa komandantom Dudakovićem, planirala i izvela jednu veoma značajnu operaciju bez borbe, a to je raskrinkavanje saradnje nekih međunarodnih institucija, prije svega jedinica UNPROFOR-a na tom području, sa Fikretom Abdićem. Ovom akcijom, koja je imala veliki odjek, ne samo da je dobiveno naoružanje i oprema za opremanje jedne čitave jedinice, nego je i diskreditovana ta politika, podignut moral i pokazalo se da su naše jedinice i komande zrele i za veoma studiozne i dobro planirane akcije uz upotrebu svih sredstava, prije svega medijskih sredstava, koje su iskorištene, konkretno, u ovoj akciji.

Inače, na čitavom ratištu srpski agresor nije poštovao primirje za ovih mjesec dana. Posebno intenzivno je bilo u z/o 3. Korpusa, na zavidovićko-vozućkom bojištu, gdje je agresor pokušao u posljednjih 10-15 dana da povrati izgubljene položaje. Pošto to nije mogao vojnički i pošto su mu elitne jedinice nastradale na tom dijelu, a to su "Panteri", "Mauzerovci" itd. pokušao je to medijski prikazati kao da je to uradio. Međutim, mi smo to demantirali konkretnim snimcima. I u zoni 2. Korpusa, posebno na brčanskom ratištu pokušao je da učini nešto više, ali nije mogao. Uglavnom, mi smo onoliko koliko je to bilo moguće ispoštovali naše obaveze s tim da smo uzvraćali tamo gdje god je srpski agresor provocirao tako da za ovih mjesec dana nismo u deficitu. Znači, uspješno smo izvršili svo ove obaveze. Ovaj mjesec dana iskoristili smo za unutrašnju konsolidaciju jedinica ABiH i preduzimanje mjera za određene promjene koje će se u najskorije vrijeme u jedinicama ARBiH dešavati.

"SLOBODA": Gospodine generale, pri našem posljednjem susretu postavili smo Vam isto pitanje koje je stvarno goruće, kako na ovom tako i na drugim područjima, a to je socijalno-statusna problematika boraca?

DELIĆ: Pa, evo, odmah poslije onog razgovora vratio sam se u Sarajevo i počeli smo sa rješavanjem. Recimo, donesena je Uredba sa zakonskom snagom kojom je regulisano da se svi borci, pripadnici ARBiH, dok traje rat, oslobode plaćanja dadžbina. Riječ je o plaćanju komunalija i ostalih dadžbina. Drugi potez, koji je učinjen, je to da se, također Uredbom sa zakonskom snagom, definisalo da šehidske porodice, porodice poginulih boraca, i porodice teških invalida i ranjenika dobijaju stalnu novčanu pomoć u određenom iznosu. Ja ne bih znao koliki je taj iznos. Zavisiće od mogućnosti samo države. To su dva pitanja koja su već razriješena i čim izađe ta Uredba u Službenom listu počeće se primjenjivati.

To će biti u nadležnosti države. Mi smo na svom nivou, na nivou Armije, počeli intenzivno s nabavkom opreme, odjeće i obuće i očekujem da će intenzitet biti pojačan. U planu su neke druge aktivnosti koje bi Armiju učinile operativnijom. Očigledno je da se moramo osloniti na sopstvene snage. Ne možemo mi stvarati uslove za rješavanje socijalno-statusnih pitanja u potpunosti ukoliko ne obezbijedimo da to možemo učiniti sopstvenim snagama i sredstvima. Jer, očigledno je to da nečijom milošću nećemo dobiti. Naprotiv, sigurno je da smo ucijenjeni i humanitarnom pomoći i boravkom UNPROFOR-a ovdje. Zbog toga moramo iznaći mogućnosti da se, da ne kažem, samofinansiramo, ali da se i obezbijedimo sa sopstvenom proizvodnjom. To je način da ubrzano riješimo socijalno-statusna pitanja, posebno onog dijela Armije, kako mi to predviđamo, koji će biti operativan, odnosno i onog i drugog dijela koji će se oslanjati na privredne organizacije i njihovo funkcionisanje i rezultate njihovog rada.

U pratnji svojih domaćina armijski general Rasim Delić obišao je prve linije odbrane u zoni odgovornosti 7. Korpusa

"SLOBODA": Gospodine generale, naše borce posebno interesuje da li se u skorije vrijeme očekuje plata, kako oni to znaju fino reći. Plata za borce?

DELIĆ: Rekao sam da mi to predviđamo, ali to je jedan proces koji će vrlo brzo početi, ali se neće brzo završiti. Znači, to je transformacija ABiH kojom bi trebali da obezbijedimo da se novčana primanja, plate, zasluzuju bilo boravkom u Armiji, bilo privređivanjem u privrednoj organizaciji. Ne bih, za sada, detaljnije o tome jer je to vezano za taj proces što ga, zajedno, treba da realizuju državni organi BiH i ŠVK zajedno, sa ostalim institucijama BiH, a na osnovu akata koji su dostavljeni potčinjenim komandama. To bi trebalo da se ubrzano riješi.

"SLOBODA": Vi ste, gospodine generale, prvenstveno vojnik. To se vidi, i Vi to stalno ističete. Ipak, pitanje: Prijedlozi "Kontakt-grupe" za mirovno rješenje?

DELIĆ: Ja sam već više puta rekao da rješenje BiH situacije zavisi od stanja na terenu. Ovo predloženo rješenje je povoljnije nego što je to bilo rješenje prije godinu dana. I to u smislu što priznaje država BiH i njen integritet, suverenitet itd. Mi ćemo podržati ono što politički organi BiH zaključe, a jasno je rečeno šta će oni tražiti. Prije svega, ono što sam već rekao, očuvanje integriteta državnih granica BiH, povratak svih izbjeglica u jednu atmosferu u kojoj mogu da žive. Obzirom da je to ključno pitanje za nas, ja lično, ovako kao čovjek, mislim da će teško ova garnitura, koja je učinila zločine u BiH, prihvatiti takva rješenja. U suprotnom, to rješenje, ma koliko bilo podržano od strane nekih međunarodnih institucija, teško da može da zaživi na terenu. Teško bi bilo obezbijediti mehanizme koji bi to sproveli. U svakom slučaju, moje je, a i svih nas koji nosimo ovu uniformu, da obezbijedimo takvu borbenu gotovost ABiH koja će garantovati sprovođenje rješenja na terenu. A, svako novo rješenje ili prijedlozi, i ukoliko ih bude, poslije ovog, biće povoljniji za nas. U svakom slučaju mi to moramo nastojati.

"SLOBODA": Da li ste zadovoljni stanjem što se tič implementacije dogovora sa hrvatskom stranom?

DELIĆ: - To bi možda opet trebalo više pitati ove političke radnike. Ja kao vojnik sam zadovoljan jednim dijelom koji smo mi predvidjeli već u početku da to uradimo. Drugim dijelom nisam. Jer, za mene rat još traje, a za HVO izgleda ne. Prema tome, biću zadovoljan u onom momentu kad ih vidim da se bore. Dotle, nisam zadovoljan.

Razija Mehić

VOJNO STRUČNA OBUKA VOJNO STRUČNA OBUKA

Rad i postupci vojnika u borbi

DUŽNOSTI VOJNIKA U BORBI

U borbi vojnik je dužan da svjesno, požrtvovano, vješto, potpuno i pravovremeno izvršava zapovijesti i naređenja pretpostavljenog starješine. Mora dobro da poznaje svoj zadatak, zadatak odjeljenja, a u potpunom obimu i zadatak voda i susjeda. Ne napušta mjesto u borbenom stroju bez odobrenja starješine.

Vojnik je dužan da dobro poznaje naoružanje i opremu svog odjeljenja, posebno ono s čim je zadužen, da ga održava u stalnoj gotovosti, da s njim pravilno rukuje i da je uvijek spreman vatrom i na druge načine da pomogne drugu (susjednim vojnicima). U borbi mirno i tačno gađa, vodeći računa o trošenju municije, a kad utroši polovinu izvještava komandira odjeljenja. Redovno izrađuje zaklon i maskira se.

Vojnik prati signale i postupa prema njima. Ukoliko je određen za zamjenika komandira odjeljenja, treba da bude spreman da ga zamijeni u komandovanju odjeljenjem. Djeluje ličnim primjerom i podstiče druge vojnike za borbu. Ukoliko je lakše povrijeđen ili kontaminiran, sam se previja i dekontamnira i nastavlja borbu. Ako bude upućen u sanitetsku stanicu sa sobom nosi lično naoružanje i najpotrebnije količine municije.

Vojnik ne smije dozvoliti da se u borbi odvoji od svojih drugova i jedinice. Ako iz bilo kojih razloga bude odsječen od jedinice ili ostane u neprijateljskoj pozadini, produžava borbu u skladu sa zadatkom i borbenom situacijom, težeći da što prije dođe do svoje jedinice prikupljajući usput podatke o neprijatelju.

Vojnik ne smije dozvoliti da padne u ruke neprijatelju niti smije odati vojnu tajnu.

Zadatke u borbi vojnik izvršava u sastavu odjeljenja-grupe, a može i samostalno. Vojnik u borbi može biti određen kao: snajperista, donosilac municije, kurir, osmatrač, vozač automobila, vozar ili vodič konja, nišandžija ili poslužilac na oružju-oruđu i druge dužnosti.

■ KRETANJE U BORBI

Vojnik u borbi može da se kreće: uspravno, pognuto (korakom, trčećim korakom, trkom) i puzanjem (četveronoške, potrbuške i na boku). Način kretanja zavisi od konfiguracije i pokrivenosti zemljišta, od udaljenosti neprijatelja i jačine njegove vatre.

Vojnik može da se kreće samoinicijativno ili po komandi, na primjer:

"Hodžiću, u visini puta (trčećim korakom, trkom) - NAPRIJED!"

U borbi, prije početka svakog pokreta vojnik na svom pravcu kretanja bira pogodne objekte pogodne za zaklonn i priprema se za pokret (prekida vatru, dopunjuje i koči oružje, spušta gajku nišana, zakopčava fišeklije i uzima opremu ako je bila skinuta), a zatim bira najpogodniji pravac i način kretanja (ako mu nije određen) do izabranog zaklona.

Kontaminirano zemljište vojnik obilazi. Kada nema uslova za njegov obilazak savlađuje ga najkraćim putem, pri čemu prije početka savladivanja stavlja zaštitna sredstva u zaštitni položaj (zaštitnu masku, rukavice, zaštitni ogrtač), čizme premazuje zaštitnom pastom, a ako mu je pri savlađivanju kontaminiranog zemljišta mora i da zaliježe, koristi i prostirač.

Prostor tučen minobacačkom i artiljerijskom vatrom vojnik obilazi, a ako se nađe na njemu, savlađuje ga pretrčavanjem, koristeći prekide vatre, a za zaklon koristi udubljenja od eksplozija.

Dejstvo zapaljivih sredstava neprijatelja vojnik izbjegava sklanjanjem u najbliži zaklon. Ako je zahvaćen vatrom, vojnik je gasi protivpožarnim aparatom za ličnu zaštitu, valjanjem po zemlji i skidanjem odjeće, pri čemu se vojnici međusobno pomažu.

Po dubokom snijegu vojnik se kreće pomoću krplji, skija ili prtinom koju vojnici naizmjenično prave. Zaleđene potoke, rijeke, bare i kanale savlađuje običnim korakom ako je led deblji i izdržava težinu čovjeka, a ako je led tanji ojačava se daskama ili se za prelaz koriste skije i krplje.

Prije nego što otpočne kretanje noću, vojnik mora da podesi oružje i opremu kako ga neprijatelj ne bi otkrio po zvuku, svjetlucanju sjajnih dijelova opreme i sl.

NaNačin kretanja noću mora biti usklađen sa konkretnim uslovima (mjesečina, postojanje sredstava za osmatranje noću i u drugim uslovima ograničene vidljivosti, postojanja maski, tvrdoća tla i sl.).

Ako vojnik ima infraskop ili akustični detektor odmah po njihovom aktiviranju mijenja pravac kretanja, odnosno koristi zaklon ili masku jer je to znak da je ušao u polje osmatranja neprijatelja.

Prilikom osvjetljavanja zemljišta vojnik odmah zaliježe, ne gledajući u izvor svjetlosti. Čim osvjetljavanje prestane, produžava pokret.

Iz Priručnika za komandira odjeljenja

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH. ● Za izdavača: Sakib Ribić, pomoćnik komandanta za moral. ● Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić ● Urednik Lista: Ismet Lisica ● Tehnički urednik: Branko Marić ● Lektor: Snježana Hopić ● Redakcija: Sakib Ribić, Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Ismet Lisica, Nihad Arnautović, Reuf Vejo, Mustafa Šenta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić. ● Izdavački savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Čorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Sakib Ribić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić. ● Štampa: ABTISAK, Travnik. Za štampariju: Abad Babanović ● List izlazi mjesečno ● Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju. ● Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZAJEDNIČKIM SNAGAMA PROTIV ZAJEDNIČKOG NEPRIJATELJA

U Ženevi je predočena nova mapa podijeljene Bosne i Hercegovine ili kako njeni tvorci plan nazvaše Mirovni ultimatum, a po kojem se najavljuje da će BiH očuvati svoje vanjske granice. I dok se odgovori bosanske i agresorske strane čekaju, nagađaju i pretpostavljaju, na teritoriji uspostavljene Federacije Bošnjaka i Hrvata stvari se dešavaju po utvrđenom planu. Političko ustrojstvo je završeno i ustoličeno, a primjena svega zacrtanog zavisi i od vojničkih sporazuma i mehanizama njihove provedbe.

Jedan takav sporazum postignut je u Sarajevu 4. jula ove godine, a njegovi potpisnici su komandant ŠVK ARBiH armijski general Rasim Delić i načelnik Glavnog stožera HVO general bojnik Milivoj Petković. Ovaj sporazum na neki način sublimira do sada prihvaćene vojne sporazume a zaokružuje sve aktivnosti koje podrazumijevaju potpuno ukidanje suprostavljenosti snaga Armije RBiH i HVO. Mora se reći da je do sada učinjeno dosta: izvršeno je razdvajanje snaga i stvorene su tampon zone, uklonjeno topništvo i minobacači, izvršena razmjena zarobljenika, uspostavljena ograničena sloboda kretanja stanovništva, humanitarnih i komercijalnih konvoja na 11 komunikacijskih pravaca kao i stvaranje i početak rada Združenog stožera.

Ono zbog čega je ovaj i na ovom nivou sporazum bio potreban jeste postojanje nesinhronizovanosti u sprovedbi nekih ranije utvrđenih odredbi. Pa tako još uvijek imamo blokirane komunikacije, a kretanje na nekim otvorenim komunikacijama je čak i rizično. Ono što je možda i najvažnije je da nije ostvarena potrebna razina operativno taktičke objedinjenosti u borbi protiv zajedničkog agresora. Doduše, još nije postignut sporazum o vojno teritorijalnoj podjeli pa nije došlo do stvaranja združenih stožera na razini vojnih područja.

Novi sporazum podrazumijeva angažovanje glavnine snaga Armije RBiH i HVO prema srbocrnogorskom agresoru kao i dobro vezivanje linija razdvajanja prema istom agresoru. U istu svrhu odlučeno je upotrijebljavati cjelokupno topništvo, minobacače i oklopna sredstva. Da se ovi zadaci podižu na izvršnu razinu govori i podatak da će organi vlasti Federacije tražili povrat naoružanja predatog na čuvanje UN, izjavio je general bojnik Milivoj Petković dodajući da će zajedno sa generalom Delićem tražiti od UNPROFOR-a da se minobacači, oruđe većeg kalibra i tenkovi izuzmu od UN kako bi se upotrijebili gdje i kada se pokažu potrebni, prema srbocrnogorskom agresoru.

Prema svakodnevnim izvještajima sa terena nema više borbi između Armije RBiH i HVO. Sporazum treba biti sproveden do 15. avgusta ove godine. A da stvari često stoje na početnoj stepenici lako je inicijativa sa najviših vrhova jasna i glasna, svjedoci smo i sami. Ali na drugoj strani upornost ljudi i sa jedne i sa druge strane da Federaciju učine državom po mjeri svakog čovjeka zaista ulijeva nadu. Možda će najbolji znak iskrenosti i dosljednosti biti trenutak kada vojnik Armije RBiH sa "ljiljanima" mogne prošetati Tomislavgradom, Livnom ili Čapljinom, kako to danas čini slobodno vojnik HVO po Sarajevu, Tuzli i Gradačcu.

Kako se stvari budu poboljšavale, a zbog obostranog interesa to mora ići u tom smjeru, tako će gorčina i jed onih što su nam ostali jedini suprostavljeni biti jača i žešća. Propagandne poruke i izmišljeni izvještaj najbolji su pokazatelj nemoći srpskog agresora da pomrsi konce koji su se polako i fino počeli slagati.

Jasno je da im nije lako jer su puno toga uložili na kartu sukoba Armije RBiH i HVO, a krajnje je vrijeme da sada i nadalje mi budemo ti koji će diktirati pravila igre u kojoj Bosna može biti jedini pobjednik.

Moguća rješenja be-ha krize

JELJCIN NA POTEZU

Ključeve rješenja bosanskohercegovačke tragedije drži ruski predsjednik koji ima neponovljivu šansu da bude ili protivnik balkanskog fašizma ili njegov pokrovitelj.

Predsjedniku Rusije Borcu Jeljcinu pruža se, možda, neponovljiva mogućnost da odigra ključnu ulogu u okončanju bosanskohercegovačke tragedije. Iskoristi li je, i sebi i svojoj zemlji može pribaviti ekonomski, politički i moralni kredit od neprocjenjivog značaja, a ako je upropasti, može, opet, biti suodgovoran za još veću tragediju koja može da izazove čak i treći svjetski rat.

Upravo njegov ministar vanjskih poslova Andrej Kozirjev upozorava svijet da bi mogao biti suočen s trećim svjetskim ratom, ukoliko dođe do nejedinstva u takozvanoj "kontakt-grupi" za Bosnu i Hercegovinu koju čine predstavnici pet velesila - SAD, Rusija, Njemačka, Britanija i Francuska.

Čega se, zapravo, Kozirjev plaši?

Pomenute velesile su pripremile najnoviji mirovni plan za Bosnu i Hercegovinu i nacrtale mape teritorijalnog razgraničenja unutar Bosne i Hercegovine kao cjelovite države između bošnjačko-hrvatske Federacije, na jednoj i Karadžićevih Srba, na drugoj strani.

Kako sada stvari stoje, Federacija će plan prihvatiti, mada ga ne može smatrati prevednim, jer pravednog ishoda ovoga rata bez totalnog vojnog, političkog, moralnog i ekonomskog sloma Miloševićevog režima i Karadžićeve vojske nema. Plan je, u svakom slučaju, znatno povoljniji za Bošnjake i Hrvate nego što je sadašnje stanje na terenu, tako da bi mnogo teritorija bilo vraćeno ispod okupacione čizme bez novih ljudskih žrtava, bez novih stradanja i razaranja.

Za Karadžićevu stranu nepovoljan je, međutim, svaki plan kojim on gubi makar i samo jedno selo koje drži pod kontrolom, i koje je proglasio "srpskim". A ovim planom gubi svašta. Fantomska država mu liči na troncle, teritorije ostaje nepovezane, tako da od "velike Srbije", kao glavnog cilja njegovog osvajačkog pohoda, nema ništa. Stoga on, vidno uznemiren, izjavljuje da je plan za njegovu stranu neprihvatljiv, nemoguć i ponižavajući i da će mape i dalje crtati samo njegovi vojnici. On sigurno plan prihvatiti neće, čak i da je za njega znatno povoljniji, jer ne smije od onih koje je zaveo i prevario. On je svojim sljedbenicima čvrsto obećao da će osvojiti sve teritorije na kojima živi pet i više odsto Srba, povezati ih u jednu državu i tako pripojiti matici Srbiji. Sada definitivno od toga nema ništa i valja tom narodu koga je on već dovoljno unesrećio u svakom pogledu, polagati račune.

Ostaju, dakle, sada samo dvije mogućnosti, s obzirom na to da je već izvjesno da će bošnjačko-hrvatska Federacija plan prihvatiti: ili će Karadžić odbiti, ili prihvatiti.

Ako ga odbije, nastavak rata, sa nesagledivim posljedicama, više je nego izvjestan. U tom slučaju međunarodna zajednica može biti suočena s mogućnošću njegovog proširenja i dođi u situaciju da ga, eventualno, zaustavlja silom. E, sad tu Kozirjev i njegova Rusija mogu da izazovu sukob svjetskih razmjera, pa i treći svjetski rat koga se on pribojava. Odluči li se međunarodna zajednica, zapravo SAD i NATO pakt, da srpsku agresiju zaustavi silom, Rusija se tome može usprotiviti i eto belaja.

Alternativa ovakvom ishodu može biti pritisak na Karadžića da plan prihvati. S obzirom na to da ga on dragovoljno prihvatiti neće, ostaje, dakle, samo mogućnost da Rusi pritisnu Miloševića, a on, opet, Karadžića i da se na taj način izbjegne novo Kosovo.

Nema sumnje da Jeljcin, ukoliko se odluči da to učini, može prisiliti Miloševića da najnoviji mirovni plan prihvati - ako mu uskrati materijalnu, političku i moralnu pomoć i podršku i ako se u svakom pogledu prikloni mjerama koje međunarodna zajednica bude primjenjivala prema Srbiji i Karadžićevim Srbima u BiH ukoliko plan odbiju. Ne treba biti naivan, pa sumnjati u Miloševićeve mogućnosti da i on može prisiliti, na isti takav način, vode bosanskih Srba da učine ono što im bude zapovjedio. Ali, Karadžić ga sigurno poslušao, u tom slučaju ne bi, jer ne smije od onih koje je zaveo i sada bi ih morao izdati, tako da bi morao biti uklonjen, žrtvovan.

Situacija treba da bude raščišćena do 19. jula, kada će biti poznati odgovori na ponuđeni mirovni plan. Jeljcin, koji sigurno sada drži ključeve rješenja u svojim rukama, ima i vremena i mogućnosti da razmisli o svim mogućim rješenjima i posljedicama i da se odluči. Inače, priliku da u neposrednim kontaktima sa svim relevantnim partnerima u svijetu, na samitu "velikih" u Napulju, provjeri sva moguća rješenja i procijeni šta mu je činiti: okrenuti leđa balkanskom fašizmu i postati njegov protivnik, ili ga podržati i postati njegov pokrovitelj.

Mirko Šagolj, "Oslobođenje", 10.07.1994.

KUĆA UTVARA

Pripadnici američkih i engleskih specijalnih jedinica imaju i ovakvu vježbu: zadatak im je da u što kraćem roku provale u kuću u kojoj su tobožnji teroristi i taoci. U kući nema osvjetljenja i u većini prostorija su lutke mete koje se aktiviraju električnim putem i kreću se i pucaju poput živih terorista. Zadatak specijalaca je da u munjevitom napadu eliminišu lutke-teroriste. Sve to mora da se obavi u magnovenju: stvar je u tome što se među lutkama nalazi i jedan specijalac, on je taoc. U toj brzini dobro uvježbani antiteroristički borac u nevjerovatno kratkom roku procjenjuje od koje mu lutke prijeti opasnost, da li je to lutka ili njegov drug i da, uz to, obavi niz radnji koje mu omogućavaju da efikasno puca.

Takvu kuću pripadnici ovih jedinica nazivaju "kuća utvara". Onaj što glumi taoca ili glinenog goluba obično je sam obučavao polaznike ovog nevjerovatno kursa "brzog ubijanja", pa ako je pogriješio u obuci i procjeni, sam će snositi posljedice. Kao što se vidi sve se zasniva na procjeni i, kod onih što pucaju i kod onoga što je živa meta.

Rat u ovoj zemlji nalikuje na kuću utvara. Tako imamo rat koji se ne naziva tim imenom, imamo agresiju koja se još manje zove agresijom, imamo primirje koje sa primirjem nema blage veze, imamo prijatelje koji mogu biti i naši smrtni neprijatelji, i neprijatelje koji nastoje da izgledaju kao prijatelji. Na kraju, tu je i mirovni plan, pa prijetnje ili obećanje velikih i moćnih, rok do 19. i uopšte prijedlog koji je patetično nazvan "posljednja prilika". Šta je u tome stvarno, šta izmišljeno i što namjerno? Kako napraviti procjenu da bi se lakše moglo snaći i u ovoj kući utvara.

Milošević tako napušta Karadžića po jednima, po drugima neće ga nikada napustiti, po trećima praviće se kao da ga napušta ali će ga kriomice još više podržavati. Još je zamršenije kada se govori o samom Karadžiću: on čas jeste, čas nije za ovaj plan. Čas postavlja ove, pa odmah potom one uslove. Rusi koji su navodno konačno vidjeli u kom grmu leži zec, i pored istorijskog prijateljstva sa Srbima što je još jedna utvara, složiće se, kako kažu, sa onima koji prijete istim tim Srbima ako ovi baš ne prihvate plan. Amerikanci ne bi, stalno ponavljaju, ništa nametali silom, zatim govore o medenjaku i štapu! Francuzi i posebno Englezi kažu, ako se plan odbije i skine embargo na uvoz oružja u BiH, povući će se, da bi potom ti isti dovezli još više teškog naoružanja.

Druga razina priviđenja, mogli bismo je nazvati operativnom, još je sofisticiranija. Jedan gospodin iz inostranstva koji boravi u Bosni a bavi se drugim najstarijim zanatom na svijetu ovih dana, recimo mrtva hladan kaže ovo: "Program velike Srbije stvoren je 75 do 85 odsto. Ako sada odustanu od toga plana neće im ostati ni deset odsto! Prema tome, zaključak je - Srbi neće prihvatiti plan "kontakt-grupe". U ovome, međutim, postoji jedna vrsta obrta. Gospodin je iz države koja ima svog predstavnika u "kontakt-grupi" i po svemu sudeći upravo ta zemlja, uz pomoć svoje stare i tradicionalno vješte diplomatije, nastoji da sačuva što više procenata te iste "velike Srbije". Kakva se onda zaista krije želja iza ove, na prvi pogled, neutralističko-objektivne procjene?

Priviđenja se, prema tome, sasvim planski i organizovano, nižu u beskonačnom slijedu, niko nije ono što jeste, a iza onoga kako se predstavlja teško je otkriti kakav doista jeste! Kakav je uostalom bio cijeli ovaj rat, počev još od onoga vremena kada je počinjao kao jedna čudovišna i izuzetno dobro pripremljena zavjera. Zato i nije teško procijeniti šta se može dogoditi do i poslije 19. jula. Tobožnji mir koji se toliko sugestivno nudi može biti mir, tobožnja Bosna Nebosna, tobožnja cjelovitost necjelovitost a onaj medenjak sa kojim toliko mašu može ispasti gorak. Pošto su već davno zamijenjene teze pa agresor više nije agresor ni žrtva nije žrtva, onda je u takvim okolnostima sve moguće, pa i da ovo što je bilo u protekle dvije i po godine neko nam uporno počne objašnjavati kako toga uopšte i nije bilo.

Šta učiniti u takvim okolnostima, kako razbiti, razoriti tu kuću utvara? Metaforično rečeno, ako izvučemo poučak iz pričice o vježbi specijalaca, postoji samo jedna procjena i samo jedan način: ne treba pucati na lutke nego na onoga koji je u toj kući stvaran, istinit. To je živi specijalac koji se krije među lutkama.

Ako se on upuca, kuća utvara gubi smisao. U današnjoj Bosni zna se šta to znači. Samo jedno: sve ono u ratu, što je bilo sa toliko krinki, demaskirati i nazivati pravim imenom.

(Neven Kavazović, "Oslobođenje", 12.07.1994.)

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kad minobacačlije 307. brdske brigade krenu u akciju

GRANATE U ČETNIČKIM ROVOVIMA

U početku agresije na BiH branili smo se čime smo imali i kako smo znali i umjeli. Danas borci naše Armije mogu uzvratiti na svaku neprijateljsku vatru. Tako je i u 307. brdskoj brigadi. Razvoj artiljerije u našoj vojsci ide krupnim koracima naprijed. U posljednjim akcijama na bugojanskom području vrlo efikasnom se pokazala jedinica minobacačlija u bliskoj vatrenoj podršci našim pješadijskim jedinicama.

Hotigošće krajem juna 1994. Topao je i sunčan ljetni dan. Da nije rata i srpske agresije na BiH i danas bi ova visoravan i prelijepi bugojanski planinski krajolik bio izletište i lovište divljači ne samo za Bugojance već i brojne goste i turiste. Ratna stvarnost je mnogo drugačija. Do nedavno je to bio međuprostor između naših i četničkih borbenih linija. Sada taj prostor drže borci 307. brdske brigade.

Nešto iza prvih naših linija su i naše minobacačlije koji su, u posljednjim akcijama, u sadejstvu sa pješadijskim jedinicama 307. bbr, ostvarili zapažene rezultate. Na položaju kod minobacača 120 mm zatekli smo posadu Džemala Sefera, Vejsila Jašarevića, Fehima Muratspahića i komandira odjeljenja Nesiba Letića. Fehim Muratspahić je najmlađi među njima. Od trećeg jula '93. je minobacačlija, a do tada je bio u pješadijskim jedinicama 307. bbr.

- Nama je, kaže Fehim, najveće zadovoljstvo kada našoj pješadiji damo pravu podršku u napadu ili odbrani, što nam i polazi za rukom. Minobacači nas dobro "slušaju". Prilikom zauzimanja Crnog Vrha imali smo izuzetno dobre pogotke. Četnicima smo bacali granate pravo u rovove. Imali smo, takođe, dobrih pogodaka u odbrambenim akcijama prilikom četničkog napada na Šuljagu. Oruđa raspoređujemo tako da pokrivaju odbranu ili napad duž cijele naše linije. Za nas nema iznenađenja. Najvažnije je da znamo raspored četničkih položaja, bunkera, rovova, zemunica, a mi to uvijek znamo, pa smo uvijek spremni djelovati po njima uz maksimalne pogotke - priča nam Fehim.

- Naše odjeljenje, ističe Husejn Ćeso, u svim akcijama, gdje god smo bili i učestvovali, postigli je dobre rezultate i imali smo odličnih pogodaka, bilo da smo za ciljeve imali objekte, neprijateljsku pješadiju, njihove pokrete ili artiljerijska oruđa. Uspjehe postižemo zahvaljujući timskom radu.

Svi smo obučeni za sve poslove, od dodavača do nišandžija.

Komandir Ćeso nam ispriča i jednu zanimljivost:

- Imamo običaj našim minobacačima davati popularna imena pa smo jednog nazvali "Sultan prvi". Najstariji je, najteži, ali i najdraži. Poseban je model, precizan, nepoderiv, a što je najvažnije ne može se pregrijati.

Puno je jada nanio četnicima u Donjem Vakufu i po njihovim linijama. Ispucao je na stotine granata, a nastavit će to i dalje, - kaže Ćeso.

Hazim Hodžić, komandir jednog odjeljenja upoznaje nas i o terenu:

- Nalazimo se uz naše prve linije. Davali smo podršku našoj pješadiji prilikom osvajanja Crnog Vrha. Tom prilikom četnicima smo nanijeli značajne gubitke u živoj sili.

- U toku bitke, - kaže vezista Kemal Hajdarević, - uhvatili smo četničku vezu. Vladala im je prava panika. Tražili su pomoć jer su imali poginulih i mnogo ranjenih. Veza s druge strane je glasila: "Strpite se još malo, doći će vam u pomoć 'Novi vod'". Ali nisu izdržali.

- Kad na taj način naša pješadija stekne pouzdanje u nas prosto dobiju krila i neviđen moral da idu naprijed.

Nišanske sprave su podešene, cilj je odabran
Snimio I. Fazlibegović

Pouzdanje koje imaju u nas mi ćemo i dalje opravdati i održati, a kad povjerenja ima, biće i novih akcija i uspjeha u proširenju slobodnih teritorija, - naglašava Hodžić.

- Gdje god je akciju vodio Hašim Bušatlić, ciljevi su bili skoro stopostotno pogođani. To se radi planski, odabiru se, a ovaj put su to bili četnički rovovi. Četnici su dobro upamtili kakve smo nišandžije, - smatra važnim istaći Avdo Muratović.

Iako je primirje Hamdija Begić upozorava da, ipak, se smije biti opuštanja. - Mora se, kaže Begić, budno pratiti svako pomjeranje četničkih snaga i artiljerije i na eventualni napad uvijek biti spreman i po naredbi naše komande borbeno djelovati.

Dok razgovaramo odjekuju pucnji. To je neprijateljsko provokativno djelovanje. Borci jedinice minobacačlija 307. bbr. ulivaju pouzdanje. Sa zadovoljstvom ističu da je većina oruđa, kojim sada raspolažu, zarobljena od četničkog agresora. Jedinstvo i sloga, kao i saradnja i koordinacija borbenog djelovanja svih jedinica prati svaku akciju. Ovi momci sami sebi prave sklonište, kopaju rovove i zemunice, uređuju boravišni prostor. Ne čekajući da im to uradi radna brigada. U intervalima četničkog mirovanja nađe se kod njih i po neki lovni trofej. Ovaj put je bio uspješan Juso Buljina ulovivši srnu. Slijedeći put će biti neko drugi. Možda u dubini sadašnjih četničkih položaja prema Kupresu i teritorija koje će biti slobodne.

Ismet Muratspahić

Ratni put 370. brdske brigade

BEZ PUŠKE NEMA POVRATKA KUĆI

Prusac i Guvna - odbranjena slobodna teritorija Donjeg Vakufa. Oslobođena Mala Šuljaga, Crni Vrh i dio Koščanskog platoa. Donjovakufljani su utkali svoje živote u opstanak srednje Bosne i Bošnjaka u njoj. Stekli su se svi preduslovi za povratak na vjekovna ognjišta porodica boraca 370. brdske brigade.

Narastajući teror srpskog agresora u Donjem Vakufu i domaćih četnika poprimio je takve razmjere da se muslimansko stanovništvo 8/9. maja 1992. odlučuje na masovni egzodus prema Bugojnu. Veći otpor nisu mogle pružiti slabo naoružane mjesne straže, odnosno jedinice Patriotske lige. Većina Donjovakufljana dobrovoljno se prijavljuje u jedinice TO Donji Vakuf. Napuštanjem kućnog praga narasla je patriotska svijest i htijenje za odbranu Republike BiH. Najveći je bio problem nabaviti oružje za sve borce dobrovoljce. Od

Artiljerci 370. brdske brigade Foto M. Mustafića

maja do jula 1992. godine trajale su intenzivne borbe sa četnicima u odbrani slobodnih prostora Donjeg Vakufa i Bugojna. U ovom periodu drevni grad Prusac bio je svakodnevna meta četničkih napada, koji su uzrokovali ogromna materijalna razaranja i ljudske žrtve, ali samostalni bataljon TO Prusac herojskom borbom uspijeva odbraniti ovaj kraj. Za samo šest mjeseci formirano je sedam četa TO Donjeg Vakufa, koje se bore zajedno sa jedinicama TO Bugojna u odbrani ovih prostora. U avgustu 1992. godine vođena je najznačajnija bitka za Prusac kada je izveden opsežniji četnički napad iz više pravaca i uz podršku tenkova. Tada je ubijeno nekoliko desetina četnika i uništen jedan tenk. Danas je Prusac razrušene drevni grad i svojevrstan muzej pod otvorenim nebom.

Općinski štab Teritorijalne odbrane Donji Vakuf nastavlja sa uspješnim koordiniranjem aktivnosti na razvoju novih jedinica. Plod toga je i formiranje 307. motorizovane brigade u čiji sastav su ušli pripadnici TO Donjeg Vakufa. Za nepunu godinu dana postojanja ove Brigade uknjiženi su značajni vojnički uspjesi njenih pripadnika. Borci ove formacije zaustavili su četničku agresiju na slobodnu donjovakufsku teritoriju i Bugojno, a ne mnogo puta išli i na druga ratišta u srednjoj Bosni. U jednoj vrlo efikasnoj akciji osvojeno su dvije značajne kote - Mravinjac i Kamenjaš. Svoj najveći doprinos u odbrani Bugojna, Donjovakufljani su dali u sukobu sa HVO-om. O pobjedi nad njima nije potrebno mnogo ilustracija. Jednostavno, u Bugojnu više nije bilo HVO-a, elitna i dobro opremljena brigada HVO "Eugen Kvaternik je nestala. Dobra broj njenih pripadnika je zarobljen. Znatne količine artiljerijskih oruđa, pješadijskog naoružanja i MTS-a obogatile su logističku bazu 307. motorizovane brigade.

Agresija hrvatske vojske i HVO nastavljena je u Gornjem Vakufu. Ovaj gradić je bio strateška tačka za pad ili opstanak Bobanove paradržave tzv. Hrvatske zajednice Herceg-Bosne. Tu su po vrlo nepristupačnim terenima i složenim uslovima izvojevane nove zajedničke pobjede združenih snaga Armije RBiH. Među njima su bili i pripadnici iz Donjeg Vakufa. Svesrdno su prihvatili i obavljali svoj zadatak, bez obzira što ih je srce vuklo prema Donjem Vakufu. Nakon toga, tačnije 21. oktobra 1993. godine, iz 307. motorizovane izrasta i 370. brdska brigada koja nastavlja odbrambene operacije u Gornjem Vakufu. Nakon primirja sa HVO-om intenzivno se priprema samostalna ofanzivna akcija na tromeđi Kupresa, Bugojna i Donjeg Vakufa.

Naime, najbolji borci 370. brdske brigade, za samo dva sata borbi sa vojnicima 7. motorizovane brigade samozvane vojske Republike Srpske, udovoljili su slobodnu donjovakufsku teritoriju. Za svega sedam minuta, 16. marta 1994. godine, osvojena je izuzetno značajna kota Mala Šuljaga sa koje se može kontrolisati širi prostor. Uništenje je vrlo bitna vatrena tačka sa koje su četnici godinu dana sijali smrt iz tenkovskih cijevi po Pruscu i Bugojnu. Borci 370. brdske brigade zarobili su tenk T-55, PAT, nekoliko minobacača, dosta različite municije, opreme veze, transportna vozila i drugih MTS. Zarobljena su dva četnika, a trideset ih je likvidirano. Nemali broj ih je izbačen iz stroja. Da podsjetimo, u zoni odgovornosti 370. brdske brigade, u martu ove godine, uništena su još tri tenka T-55.

Četnici nisu ni konsolidovali svoje redove, a borci 370. brdske brigade krenuli su u novu akciju. Vrlo uspješno je realizovan napad na dio Urije, zloglasno četničko uporište. Pomjerena je linija za dva kilometra, likvidirano osam četnika i uništen PAT.

29. maja 1994. godine borci 370. brdske brigade krenuli su u novu ofanzivnu akciju. Momci iz udarnih grupa satima su pješačili u neprijateljsku dubinu. S leđa su vojnici 19. pješadijske brigade tzv. Republike Srpske iznenađeni, podignuti iz bunkera i utvrda kakve naši borci nisu vidjeli do sada. U žestokim borbama likvidirano je više četnika, a pet ih je zarobljeno. Nemali broj ih je završilo u banjalučkim bolnicama. Borci 370. brdske brigade ovladali su za kratko vrijeme velikim prostorom. Osvojena je kota 1514, odnosno Crni Vrh, dio Koščanskog platoa i vikend naselja, te Ivice, Livopolci i Smrdelj. Od 29. maja ove godine 370. brdska brigada je bogatija za novi ratni plijen. Zarobljen je top B-1 i ZIS, PAT 20/1, pet PAM-ova, 11 puškomitraljeza, 30 polu i automatskih pušaka, znatne količine različite municije, intendantske opreme i drugog MTS-a, te sredstava veze. Zarobljen je traktor i manje teretno vozilo.

Donjovakufski sinovi osvjetlali su obraz svojih predaka. Gradić na Vrbasu izniedrio je devet "Zlatnih ljiljana". Naime, od početka agresije do danas najviše ratno priznanje "Zlatni ljiljan" dobili su: Huso Sušić, Senad Alkić, Minah Čemer-Nido, Besim Učambrlić, Mirsad Milnarić, Fadil Sole-Fačo, te posthumno Nedžad Hadžiabdić-Naćko, Džemal Škandro-Džemo i Mesud Ramljak-Ćeso.

Fatima Ibrica
Inf. služba 370. bbr

TENKISTI HRABRA SRCA

U skladu sa naredbom VŠ OS RBiH, u 7. Korpusu formirana je i samostalna tenkovska četa od postojećih borbenih sredstava zarobljenih od agresora. Od momenta formiranja do danas postigla je značajne rezultate u oslobađanju okupiranih teritorija naše Republike.

Jedinica je sastavljena od mladih i iskusnih boraca koji su se nalazili u drugim jedinicama naše Armije.

Borci STČ zaslužuju najiskrenije čestitke za ono što su do sada uradili. U oslobađanju okupiranih teritorija najviše su se istakli u borbama na Meokrnju, Vučijoj Glavi i u osvajanju kota oko Donjeg Vakufa. Oni, uglavnom, vode i dobijaju bitke u ovom ratu.

Dobijaju ih tako što omogućuju pješadiji da prodire gdje treba i što uvijek spriječe neprijateljsku vojsku da ostvari svoj cilj.

Moramo istaći da su posade uigrane i obučene kao mali timovi koji uvijek dobijaju utakmice.

Za svoje uspješno obavljene zadatke posebno su nagrađeni borci Hasib Čehaja i Ferhat Muratspahić.

PK-dira za moral i vjerska pitanja
Selver Lihovac

http://www.hasib-musinbegovic.com

Neka se zna

MOMCI IZ UDARNOG BATALJONA

Ovo je priča o borcima jednog bataljona. O običnim vojnicima i "malim" ljudima, kako se često ima običaj kazati. A svaki taj "mali" čovjek neizmjeran je i neprocjenjiv svijet za sebe i svaki završeđuje priču samo o sebi. Zato u ovoj priči-ima imena samo kada je nužno da se spomenu. Obični-neobični ljudi.

A i bataljon je neobičan. Nastao naredbom, formiran i živio niti 10 dana da bi se vječno pamtio. Zbog ljudi koji su ga činili. Zbog snage i odlučnosti kojom je isijavao. Zbog četiri herojaškida koji mu podariše nezaboravi.

Da bi bataljon bio takav kakav jeste, njegovi borci morali su proći trnovit put, za većinu njih dug dvije godine i tri mjeseca. Dobrovoljci su to kojima su mađarske i seoske straže bile prvi kontakt sa neizvjesti i iščekivanjem opasnosti. Sazrijevali su i očvršćavali sa svakom novom eksplozijom granate, novim zadatkom, pogibijom druga, ranom na vlastitom tijelu. Jedna konstanta provlači se kroz čitavo ovo ratno vrijeme - kontinuitet i postojanost u ratovanju ovih momaka dominantna je karakteristika. Korak po korak formirali su se ovi, tek pred rad svršeni srednjoškolci, u prave, potpuna vojnika. Uz njih, svoje životno iskustvo ratnim nadopunjavali su oni nešto stariji. Svi od prvog dana Bosni i slobodi odani. I još nešto ih krasi od prvog dana - skromnost i strpljivost. Na sve nedaće, nedostatke, probleme i osporavanja, čvršće su stezali zube i odlučnje nastavljali svojim putem. Iskreno vjerujući da će njihovoj stvarnoj vrijednosti, koje su i te kako svjesni, njihova djela i vrijeme kao najbolji sudac dati ocjenu koju zaslužuju.

Okupivši se u udarnom bataljonu, došavši iz borbenih jedinica 312. bbr. po prvi put su se našli svi zajedno. A znali su se od ranije. Skupa ratujući. Ili po pričama. Ko imalo prisutan u odbrani ovih prostora nije čuo za Hafu, Zuju, Majora, Hembu, Garija, Nurka, Šulu, Dudu, Saju, Crnog, Grgu, Mizeta...

Iz osjećaja zajedništva, svijesti da si okružen okaljanim i pravim borcima, vjere u vlastitu snagu i vrijednost nastaje atmosfera koja se riječima na papir prenijeti ne može. Disciplina, vojničko ponašanje i želja iskazana na obuci bila je jednaka smijehu i pjesmi u trenucima odmora. Sažívjeli su se i srodili u jednu porodicu u kojoj se disalo istim dahom, jednom dušom. A, čovjek na čelu, komandant Omer, u noći pred akciju dobija priznanje kakvo se ne može zadobiti nikako drugačije nego vojničkom i ljudskom snagom i veličinom ličnosti - njegovi borci ispjevali su pjesmu o svom komandantu.

Ovo je samo dio hrabrih momaka iz "Tri-jedan-dva" brigade

Svo iskustvo taloženo kroz borbe ovog rata, sva želja i htijenje da se uspije eruptiralo je u samoj akciji. Sami kažu: "Nismo veći moral imali u životu". Jedan od njih će reći: "Momci su se borili k'o američki marinci". Kaže to za druge, a ne kaže da se i sam borio lavovski. Jer, takvi su, skromni i iskreni. Samoreklameri nisu nikada bili. I ne umiju. Na teškom,, strmom terenu demonstrirali su hrabrost, profesionalnost, obučenost, hladnokrvnost i smirenost. Prekaljeni veterani sa Smeta, Šešića planine, Bijelog Bučja, Turbeta, Igmana, Golešа... reći će da u ješćoj vatri nisu bili. A kakvu su vatru podarili oni četnicima najbolje svjedoče njihova raspitivanja poslije svega: "Kakvi su to vaši specijalci bili?"

Sretaće se oni i nadalje sa našim običnim-neobičnim "specijalcima". Sa momcima koji ranjeni, nakon pružene prve pomoći, osjećajući se dobro, hitaju natrag u borbu, pomoći svojim drugovima. Sretaće se jer i dalje po travničkim ulicama padaju granate; jer su kuće po Turbetu još uvijek utvrde na liniji; jer po karaulskim stazama, koje se u kolijevki brda ne vide, ali se srcem osjećaju, gazi četnička čizma. Momci iz Udarnog bataljona i svi drugi iz 312. bbr to ne mogu i neće trpjeti. Golеš je prva stanica na dugom putu čiji kraj oni vide na Uni, Savi ili Drini.

Informativna služba 312. bbr.

Godišnjica velike pobjede

HEROJI KAMENJAŠA I MRAVINJCA

Protekla je godina dana od kada su zlatni ljiljani sa Mravinjca i Kamenjaša otjerali sile mraka i zločina. U samo dva dana borbi združene jedinice Armije RBiH iz Lašvanske doline i Bugojna, nakon izdajničkog koraka HVO i prepuštanja linija četnicima, su u slivotiji ofanzivi ovladali Mravinjcem i Kamenjašem j najdominantnijom kotom u Lažvanskoj dolini - kotom 1510. Bila je to brza i efikasna akcija i još jedna u nizu lekcija neprijatelju i agresoru, a za čast i slobodu Bosne i Bošnjaka.

A, sve je počelo još polovinom mjeseca juna 1993. godine. Obavještajni podaci sa terena su ukazivali na pokret HVO i veliku mogućnost da bojovnici, iz samo njima znanih i razumljivih razloga, napuste bez borbe odbrambene položaje prema četnicima. Mravinjac i Kamenjaš, svojim položajem i visinom, onome koji njima vlada, pruža priliku da kontroliše širi region Lašvanske doline i Bugojna, a naročito putne komunikacije Novi Travnik-Travnik i Novi Travnik-Bugojno. Cijeneći sve to, komanda 308. brdske brigade je pratila događanja na terenu i pripremala adekvatnu akciju na ovladavanju ova dva visa. Već 16. juna bojovnici HVO-a pokreću narod sela Margetići, Pobrđani, Zenopići, Ruda, Donje i Gornje Pećine i napuštaju linije odbrane na Mravinjcu i Kamenjašu.

Komande 308. bbr., 17. "S" krajiške brigade i 7. muslimanske brigade, u periodu od 18.06. do 24.06.1993. godine, zajednički pripremaju akciju sa zadatkom ovladavanja Mravinjcem i Kamenjašem. Iz 308. brdske brigade u zajedničku jedinicu za izvođenje ove akcije uključuju se četiri čete, iz 307. bbr. dvije čete, a iz 17. i 7. muslimanske po jedna čota. Komandant akcije Bisljim Zurapi u ranim jutarnjim satima 24.06. izdaje zapovijest za akciju. U vrlo kratkom roku Zlatni ljiljani su ovladali Mravinjcem, uvezali linije sa Bijelim Bučjem i nastavili u pravcu Pećina, Rude i Karamlija prema Privilama, Plani i Kamenjašu. U toku napadnih dejstava i ovladavanja Privilama zarobljen je tenk, zajedničkim snagama svim učesnika u akciji. Napadna dejstva su u toku dana nastavljena prema platou Plana, gdje četnici pružaju izuzetno žestok otpor. U borbu protiv utvrđenog i jako naoružanog neprijatelja uključuju se u tim trenucima artiljerci, koji sigurnim i preciznim pogocima tjeraju četnike iz njihovih brloga i oni spas traže u paničnom bijegu. Ovladavanjem platoa Plane, nastavlja se sa uvezivanjem linija i uspostavljanjem linja odbrane, a združene jedinice nastavljaju napadna dejstva ka Kamenjašu. Potisnuti na plato Kamenjaša četnici pružaju izuzetno žestok otpor, pa jedinice Zijada Kalbića i Atifa Haskića iz 308. brdske brigade i borci jedinice iz Bugojna vode divovsku borbu protiv utvrđenog i dobro naoružanog neprijatelja. Ipak, pobjedu odnose hrabriji i za borbu motivisaniji borci Armije RBiH. U večernjim satima širi plato Kamenjaša je pod kontrolom "Zlatnih ljiljana", a četnici, na kraju prvog dana akcije, drže položaje na koti 1510 i za kratko vrijeme zaustavljaju efikasnu i brzu akciju združenih jedinica. Rezultat prvog dana je uvezana linija odbrane od Bijelog Bučja, preko Privila, Plana do Kamenjaša, a četnici u paničnom bijegu iza sebe ostavljaju velike količine municije za pješadijsko naoružanje, PAT i Browing 12,7 mm. U jednodnevnom zatišju koje je nastalo, vrše se pripreme za artiljerijsko dejstvo po koti 1510. Do djelovanja artiljerije nije došlo, jer hrabri borci 308. brdske brigade Aziz Pranjga i Zekir Perenda sa osvojenim PAM-om i osamdesetčetvorkom predvode manju grupu boraca i iznenadnim jurišem u večernjim satima 25.06. razbijaju odbranu četnika na koti 1510 i uz pomoć boraca iz Bugojna ovladavaju i ovom najvišom tačkom Kamenjaša. U rano jutro 26.06.1993. godine zastava sa zlatnim ljiljanima zavijorila se na Kamenjašu, a linije odbrane Armije RBiH uvezane su i čvrstinom bedema su bili linije odbrane slobodne teritorije od Bijelog Bučja do Bugojna.

Vrijednost i važnost ovladavanja Kamenjašem i Mravinjcem svoju punu veličinu pokazuje tokom protekle godine. Značaj putnih komunikacija ka Travniku i Bugojnu za borce i stanovništvo na slobodnoj teritoriji Novog Travnika tokom trećeg sukoba sa postrojbama HVO, sigurno zalede zlatnim ljiljanima tokom obračuna sa postrojbama HVO u Bugojnu i najzad, uspješno izvedene akcije na ovladavanju Vučjom Glavom, Velikim Šiljikovcem i oslobođenje Golеša, za svoje polazište imaju slobodan Kamenjaš. I ova posljednja pobjeda i uspjeh boraca Armije RBiH je najbolja čestitka na prvu godišnjicu velike pobjede u borbi za Kamenjaš i kotu 1510.

Zato i ovo sjećanje na heroje-Zlatne ljiljane.

N. Hyseni, Informativna služba 308. bbr.

Dan sa borcima 4. bataljona 307. bbr

CRNI VRH U SIGURNIM RUKAMA

Skoro 120 minuta trajao je naš put do cilja koji smo za taj dan odredili - posjeta borcima 4. bataljona 307. bbr.

Topao, sunčan, pravi ljetni dan sa kristalno čistim nebom bez oblačića. Ambijent je kakav, pored velike lične želje, obećava zanimljiv doživljaj. Na trenutak se osvrćemo i posmatramo uzvišenja i kote koje su koliko do jučer bile tačke i prve linije odbrane Bugojna. I sa ovog platoa, na kome se odmaramo i u čijoj je okolini gusta bukova šuma, gledamo Bugojno koje se vidi kao na dlanu i tek tada postajemo svjesni važnosti oslobođenog teritorija.

Iako je gusta, šuma je naš saveznik jer stvara hlad. Ipak, stalna uzvišenja utiču na pojačano znojenje i umor i, kako se približavamo prvim zemunicama boraca 4. bataljona, sve više cijenimo postignute uspjehe naših boraca. Jer, bez sumnje je, da su, na ovakvom terenu i nadmorskoj visini od 1.000 do 1.300 metara, uložili mnogo truda i znanja, ali i hrabrosti pokazavši agresoru još jednom da njihova nekadašnja snaga polako, ali sigurno blijedi pod naletima boraca 307. bbr.

Prvi naš sagovornik je 44-godišnji Šemso Husainbegović, koji je za vrijeme svog ratnog staža već jednom ranjen, a u posljednje vrijeme problema ima i sa venama. Ipak, kaže:

- Ne volim ići doktoru. Nekako sam se sažívio sa prvom linijom iako imam puno posla kod kuće i zbog svojih godina ponuđen sam da obavljam funkciju shodno mom zdravstvenom stanju. Ali, odbrana od dušmana je, ipak, moj prvi zadatak.

Puni hvale za Šemsu su i saborci Edin Kukić, Šefik Behlić i Selim, u ovoj jedinici svima poznatiji kao B. Luka, koji nas sa mjesta pored "garonje" upoznaje sa udaljenošću četnika. Dodaje da je u ovoj zemunici, u stvari BiH u malom:

- Ja sam iz Banja Luke, Šemso i Edin su iz Bugojna, a Šefik je iz Prijedora. I on vam može reći puno o svom putu i problemima kroz koje je prolazio.

- Proveo sam tri mjeseca u zatočeništvu u Trnopolju. Radio sam u Ljubljani i, kad sam namjeravao nazad, došlo je do sukoba u srednjoj Bosni. Kratko sam bio u TO Vitez, a potom sam se skrasio u Bugojnu. Ponosan sam što sam u Armiji BiH - priča nam Šefik sa interesantnim krajiškim narječjem, i nastavlja - Lijep je osjećaj gledati četničku nemoć i lekcije koje im dijelimo na ovom području koje će, ubrzo, biti u potpunosti pod našom kontrolom - samouvjereno završava Šefik.

Nakon kraćeg informisanja od strane PK za moral Brigade i cigara koje je ispred SDA borcima podijelio Mustafa Bašić, nastavili smo obilazak linija odbrane boraca 307. bbr.

Sa Zejnelom, Jusufom i Fadilom, iskusnim i provjerenim borcima ovog Bataljona, zadržavamo se u kraćem razgovoru ispred vrlo sređene zemunice. Govore nam o tome kako četnici ne poštuju potpisano primirje. U to smo se i uvjerili jer se, na otprilike 100 metara, oglasilo četničko pješadijsko naoružanja i od skoro potpunog mira linija je odjednom živnula, a četnici su potrošili nove količine municije.

Put na smjenu je sada siguran - borci 307. na putu ká tek oslobođenim prostorima Foto M. Fejzić

- Ovako je skoro svako predvečerje. Poslije poraza koje su pretrpjeli, pucaju na svaki šum. Uvukao se neki strah u njih - objašnjava nam Suljo ova četnička dejstva.

U obilasku jedinica susrećemo i Besima Durakovića, čovjeka zaduženog za moral u bataljonu, i K-dira jedinice na terenu Zijada koji nam priča:

- Ni slutili nisu da ćemo im doći ovako blizu, mjestimično i na 50-ak metara. Po ovakvom terenu to mogu samo hrabri i momci puni morala, kakvi su u ovom Bataljonu i 307. bbr. - zadovoljan priča Zijad. Četnici su u tri navrata pokušali pješadijske napade. Naši borci su bez poteškoća to odbili. Danas su ove linije čvrste i stabilne, ali i samo privremeno jer kanimo dalje... U razgovor se uključuju u Senajid, Fadil i najmlađi borac ove jedinice 18-godišnji Nesib. Dosta je povučen, ali, kako je naš razgovor trajao, to je i Nesib postajao razgovorljiviji. O svom prvom terenu i o tome kako je doživio prvu liniju nakon obuke u Nastavnom centru priča:

- Stariji su me dobro primili, utiču na mene da što više znam. Imao sam i "susret" sa četnicima. Nisu "strašni". Sad sam navikao i na ova dejstva, a u zraku osjećam dolazak četničkih minobacačkih granata. Za prvi teren dovoljno, a još malo pa ću sa svojim drugovima biti spreman davati lekcije četnicima - kroz osmjeh na licu veli nam mladahni Nesib.

Do narednih zemunica vodič nam je Fadil, Ključanin, koji je, od protjerivanja sa svog kućnog praga, u jedinicama 307. bbr. Reče nam da nije vješt govornik, ali da svaki dio slobodnog vremena provodi uz pjesme koje sam komponuje.

- Pjevam od 12 godine, otkako sam u Bugojnu, snimio sam 2 pjesme. Vezane su za ovaj grad na koji sam navikao. Kad pjevam, pred očima mi je moj grad, moja kuća i, kao i svaki Krajišnik, živim u nadi i uvjerenju da ću vrlo brzo svojoj kući - završava sjetno Fadil, a potom, iz sveg srca, poteče pjesma o Bugojnu i Bosni.

Zadovoljni onim što smo do tada čuli, nastavljamo naš obilazak. Za večerom smo zatekli Huseina Adžema, Huseina i Amira Ajkunića i Muju Brčića koji, po našem dolasku, prekidaju večeru i počinje živa priča, a naši domaćini imaju dosta pitanja. Husein Adžem, očito zadovoljan rezultatom trodnevnih aktivnosti njega i njegovih kolega, pokazuje nam zemunicu i s vana i iznutra i dodaje:

- Ne može joj nikakav četnički projektil ništa. Neće mi biti žao ako je ubrzo i napustimo, ali samo kada krenemo na četnike, samo da ih što prije protjeramo. Možemo mi to sigurno.

Srdačnu i toplu dobrodošlicu nismo mogli odbiti. Kod ove "četvorke" smo večerali. Našlo se tu i domaćeg putera i čokoladno preliva. Kafu smo, zbog dana koji već dobrano nestaje i prelazi u prvi mrak, obećali popiti drugi put.

Opet pucnjevi. Mrak je četnicima još jedan neprijatelj u prevladavanju straha.

Mi smo na kraju obilaska ove jedinice i, kao na sumiranju, kod zadnje zemunice na ovom dijelu z/o, okupili prilično broj boraca. Očito je, žedni su informacija i imaju puno toga pitati. Pomoćnik k-danta za moral u 307. bbr. je u nekih 50 minuta zadovoljio znatiželju boraca. Uz pozdrav, krenuli smo nazad. Nakon nekoliko sati hodanja i obilaska naših položaja, sada nam i konfiguracija tla i vrijeme idu na ruku. Nizbrdica je, a u ljetnoj noći puše lagani povjetarac. Pozitivni utisci se još uvijek sređuju u našim glavama, a na terenu, pokazao se moral, čvrstina i snaga 307. bbr.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima 333. bbr. na Vlašiću

UKROĆENI VJETROVI VLAŠIĆA

Počev od 01. jula ove godine prva jedinica ove Brigade se nalazi na liniji odbrane u novoj zoni odgovornosti. Dana 04 i 05. jula, zajedno sa komandantom brigae i njegovim pomoćnikom za bezbjednost, na Vlašiću je boravio i naš novinar.

Sam put do odredišta, odnosno do mjesta gdje se na liniji odbrane nalaze naši borci, dosta je težak i naporan. To se posebno odnosi na dio puta od Gluhe Bukovice do odredišta.

No, zahvaljujući našem izuzetno raspoloženom vozaču Amiru i njegovom visokom profesionalizmu u obavljanju svog posla, mi smo prošli gotovo bez ikakvih problema.

Poseban doživljaj na ovom putu predstavlja susret sa selom Gluha Bukovica. O ovom selu su se samo nekoliko mjeseci ranije ispredale razne, gotovo nevjerovatne priče vezane za otvorenu trgovinu sa četnicima.

Nismo provjeravali istinitost svih tih priča, ali sigurno znamo da je to jedno malo selo smješteno u pravom planinskom ambijentu.

Ono što posebno plijeni pažnju prolaznika svakako je natpis koji stoji na česmi pored puta sa desne strane na samom izlasku iz sela prema Vlašiću.

Izvjesni Hodžić Sejfo 1983. godine, na mjestu gdje izvire hladna planinska voda, u znak sjećanja i u spomen na svoje rahmetli brata Mahu, koji je umro 1978. godine i rahmetli majku Malku, koje je umrla 1954. godine, pravi betoniranu česmu i stavlja natpis koji će prolaznike podsjećati i na njega, ali i na njegove najmilije.

■ Na teritoriji opštine Kotor Varoš

Po dolasku na odredište, odnosno na mjesto gdje se nalazi IKM Brigade, sačekuju nas momci iz sastava komande. Hrustan Mekić, načelnik Štaba brigade, operativci Alija Čatić i Rasim Lušija, pomoćnik komandanta za logistiku Ramiz Redžić, Koluh Enver, načelnik IPD Službe i drugi.

Sa terenom kroz kratki raport upoznao nas je Hrustan Mekić, načelnik Štaba 333. bbr.

- Nalazimo se na platou Vlašić, na mjestu zvanom Kvrkuše, na nadmorskoj visini od 1585 metara. Tu gdje se sada nalazimo je geografska granica opština Kotor Varoš i Travnik. Znači da su naši momci na položajima duboko u teritoriji opštine Kotor Varoš. Organizacija života na ovom terenu, u našoj jedinici, je izuzetno dobra.

Zonu odgovornosti smo preuzeli od dijelova jedinica 312. bbr. i 17. Slavne krajiške bbr. Vojnici su savjesno i disciplinovano, sa velikim elanom i moralom prihvatili sve postavljene zadatke i kronuli na izvršavanje istih, tako da nismo imali niti jednog jedinog problema. Na referisanju kod zamjenika komandanta 7. Korpusa AHBiH gospodina Čuskića javno smo pred svim ostalim komandantima jedinica, pohvaljeni za izuzetno dobru organizovanost prilikom preuzimanja zone odgovornosti.

■ Aktivna linija

Na naše pitanje o stanju na ovom ratištu, gospodin Mekić nam je, između ostalog, rekao:

- Ovo je, inače, aktivna linija u odnosu na one linije koje smo do sada držali prema postrojbama HVO. Međutim, zauzimanjem povoljnih zemljišnih objekata, dobrim inžinjerijskim uređenjem minsko-eksplozivnim sredstvima, linija je dosta sigurna. Linije su dosta dobro utvrđene. Postoje zemunice, zakloni.

- Inače, saradnja sa susjednim brigadama je na izuzetno visokom nivou. Prijatno smo iznenađeni dočekom, pogotovo od strane 17. "S" Kbbr. koji su i najbolji poznavaoci ovog terena. Ponudili su nam pomoć u svakom pogledu, - završio je gospodin Mekić.

■ Moral na visini

Razgovarali smo sa gospodinom Koluh Enverom, načelnikom Službe za informisanje, ovdje u ulozi moralisto. Interesovalo nas je stanje morala kod boraca ove Brigade. Evo šta nam je gospodin Koluh rekao:

- Stanje borbenog morala kod naših boraca je izuzetno dobro. Borci su zadovoljni brigom koja im se ovdje posvećuje, a sve svoje zadatke izvršavaju savjesno i odgovorno. Kroz razgovore se u prvi plan ističe njihova želja da se ide naprijed, da se što prije krvolocima pokaže naša prava snaga.

Zdravstveni bilten boraca je dobar.

Sa mjesta na kojem je bila zamišljena granica Republike Srpske kao dijela "Velike Srbije", krenuli smo u dubinu teritorije koja pripada opštini Kotor Varoš, prema hrabrim momcima sa ljiljanima na rukavu i Bosnom duboko u srcu.

Sa nama su u obilazak jedinice, krenuli i momci iz Kaknja - Salih i Nezir, koji su, zajedno sa nama, obišli svaku zemunicu i svakom vojniku dali po kutiju cigareta na poklon.

Nakon prilično pješačenja naišli smo na prvu grupu naših momaka -minobacačlije. Razgovaramo sa Lušija Seadom, komandirom voda:

- Seade, kako izgleda?

- Pa, dobro. Dobro je. Momci su dobri, raspoloženje je izuzetno. Moral je na visini. Uslovi za rad su više nego povoljni, tako da sad za sad zaista nemamo nikakvih problema.

- Posla za sada nema?

- Trenutno nema, a za to smo, u svakom trenutku, spremni.

- Jeste li zadovoljni sa hranom?

- Hrana je bolja nego kod kuće. Sve je, zaista, na najvišem nivou. Ovako nešto se u ratu samo poželjeti može.

■ Jedina štednja - municija

Nakon kraćeg zadržavanja kod minobacačlija i uputstava koja im je lično dao komandant Brigade, nastavljamo put prema prvoj borbenoj liniji. Tu, u prvom rovu, zatičemo komandira čete Imamović Abaza.

- Komandire, kakva je situacija?

- Situacija je zadovoljavajuća. Sa borcima nema nikakvih problema. Slušaju, izvršavaju zadatke, ništa im nije teško.

- Što se tiče druge strane?

- Ima čečćih provokacija. Mi rijetko uzvraćamo, jer smo odlučili da štedimo municiju.

- Šta najčešće koriste?

- Savremeno naoružanje, PAT-ove, osamdesetčetvorke. Ponekad, kao sinoć, na primjer, bude i granatiranja.

- Kako ste zadovoljni sa logistikom? Kako borci reaguju na hranu i ostalo?

- Za dva dana sve je kronulo tako normalno kao da smo već nekoliko mjeseci tu. Hrana je odlična, to i vojnici, na svakom koraku, ističu.

- Kakav je odziv vojnika u ovoj smjeni?

- Imali smo samo tri slučaja opravdanog odsustvovanja zbog smrtnih slučajeva u porodici. To najbolje govori o moralu vojnika.

- Idemo li u Putiš ili naprijed?

- Idemo naprijed, sve do Banjaluke.

Aferim komandante i svaka ti čast. Boljih moralista od takvih komandira nema. Našem komandiru jasno je da bez slobodne Banjaluke, Kotor Varoši i drugih opština pod okupacijom, nema mira ni slobode ni u Kaćunima, Putišu, Lugovima...

■ Najveseliji rov

Dolazimo do rova koji ovdje momci zovu "najveseliji rov".

- Zašto baš ovaj rov zovu najveseliji?

- Zato što smo na ovom mjestu najbliži četnicima - kaže Elvedin.

- Po tome kako izgleda oko rova i zemunice ovdje je baš veselo?

- Sinoć je bilo i pucanja i granata. Tako je to ovdje - veseljaci mi, a veseli, bogami, i oni - kaže Begović kroz smijeh, a Osmančević na to dodaje:

- Ma nema problema, samo neka troše municiju.

Svo vrijeme obilaska linije, komandant Brigade, gospodin Mirsad Šestić je ukazivao na eventualne propuste u postavljanju linije, na mjere poboljšanja sigurnosti boraca, na mjesta na kojima treba "zategnuti" liniju, na neophodnost ispravnog postavljanja rovova.

Vojnike je posebno impresioniralo komandantovo "izviđanje" terena ispred zemunica. Htio je da se na licu mjesta, ispred svake zemunice, uvjeri u mogućnost pomjeranja linija bar malo naprijed. Naravno, sigurnost boraca je ono čemu je komandant posvećivao najveću pažnju.

Od "najveseljeg rova", dalje u obilazak linija vodi nas Alija Begović, komandir voda.

Posebno raduje entuzijazam sa kojim momci uređuju zemunice i zaklone, dobro su uređeni i to je dobra garancija njihove sigurnosti.

■ Do zime u Kotor Varoši

- Aljo, kako ti sve ovo ovdje izgleda?

- Pa, ljepše i lakše nego ono što mi se dešavalo u Putišu, sa HVO-om. Momci su iskusni borci, sa raznih ratišta širom BiH. Njihov je moto - samo naprijed. Moral je na visini, imamo izuzetno dobru hranu, dovoljno cigareta.

- Hoćemo li i možemo li naprijed?

- Ja se nadam da ću prije zime popiti kafu u Kotor Varoši. To je želja svih mojih boraca.

- Neka bude sa srećom.

- Hvala. U ime mojih saboraca.

Prolazeći linijm susrećemo momke koji zrače optimizmom. Niko i ne spominje odsutnost od kuće, od svojih najmilijih. Svima je u mislima neprijatelj kojeg što prije treba otjerati što dalje odavde.

U jednoj zemunici zatičemo momke iz Kaknja. Brkić Behaija i Redžić Munir. Iako im je ovo prvo vatreno krštenje nijednog momenta ne pokazuju ni najmanje straha. Naprotiv, iz Busovače ističu spremnost da zajedno sa momcima krenu naprijed.

■ Ezan i ilahije

Pri kraju obilaska linija naši smo se među momcima iz IDV. Sastav šarolik: iz Lugova, Putiša, sa Tjentišta. (od Foče, kako nam rekoše). Sve sama elita. Momci orni za razgovor, uvijek spremni za akciju. Od dobro obavljenog posla ovih momaka umnogome zavisi i obavljanje borbenih zadataka Brigade.

No, ono što ovi momci urade svako veče ima veliki psihološki efekat. Strah u kosti su uvukli četnicima. Naime, svako veče, u isto vrijeme, zaduženi momak sa istog mjesta prouči ezan, a potom se, horski, pjevaju ilahije i kaside. Prvo veče, četnici su, vjerovatno iznenađeni i u strahu, osuli žestoku paljbu po ovom dijelu linije. Tako su uradili i drugo veče, a onda su prestali. I danas šute. Ezan, ilahije i kaside svako veče, u isto vrijeme, odjekuju Vlašićem. Na poziv ljudi, kojima je pravda duboko u srce usađena, da se veliča slava našeg Stvoritelja, dušmansko srce, puno mržnje i pakosti, zadrhti od straha.

Borac 333. bbr na položaju

Sudeći po onome što smo vidjeli, lijepim vremenom i bistrim izvorima, ova planina je rašrila svoje ruke momcima sa ljiljanima na rukavu.

Svo vrijeme našeg boravka na liniji, sa nama je bio Mensudin Lušija, komandant ove jedinice, čovjek koji je već upoznao dušu svakog svog borca, i kojeg borci, zbog njegove stalne prisutnosti među njima, izuzetno cijene i poštuju.

- Komandante, sastav ove jedinice je šarolik?

- Da. Momci koji su ovdje su iz Busovače, Kaknja, Lugova, Kaćuna i drugih mjesta.

- Komandant brigade je dao određene instrukcije kada je u pitanju linija koju drže momci?

- Mi smo ove linije preuzeli prije četiri dana od drugih jedinica. Komandantove primjedbe su na mjestu. To je takozvano zatezanje linije.

- Ima li vojska kakvih primjedbi?

- Borci nemaju nikakvih primjedbi. Prezadovoljni su, a moral boraca na ovom mjestu je za ocjenu 9,99.

- Šta su naredni zadaci?

- Mi već šaljemo naše izviđače što znači da su naredni zadaci vezani za borbena dejstva, što one ofanzivna.

- Kako kažu neki borci, ima tu nekakav naš moralni dug prema ovim Krajišnicima.

- Tako je. Istini za volju, i Krajišnici su više nego zadovoljni sa nama i našim odnosom prema postavljenim zadacima.

Po povratku sa linije potražili smo gospodina Ramiza Redžića, pomoćnika komandanta za logistiku. Gospodin Redžić nam je, između ostalog, rekao:

- Prema procjenama vojnih stručnjaka logistika čini oko 80% borbene gotovosti jedinice. Ovo što je do sada sve funkcionisalo kako treba jeste rezultat ozbilnog pristupa zadacima koji su pred nas postavljeni i kvalitetno izvršenim pripremama. Došli smo na ledinu, a sada već imamo objekte. Mi smo za samo šest sati preuzeli kompletnu liniju, zbog čega je komanda brigade javno pohvaljena od strane zamjenika komandantu 7. Korpusa.

Na planu logističkog obezbjeđenja poduzeto je niz odgovarajućih mjera. Najviše je dato na prehranu vojske. Tako vojnik dnevno dobije 750 grama hljeba, i tri dnevna obroka dosta kvalitetna. Hrana, puna kalorija, odlazi vojnicima direktno u rovove.

- Kako je izgledao današnji jelovnik?

- Za doručak je bio čaj, hljeba 250 grama, margarin i marmelada. Za ručak je bio grah sa konzervama, sa naravno 250 grama hljeba. Za večeru su bili makaroni i 250 grama hljeba. Uglavnom, hrana je raznolika i ima je u dovoljnim količinama.

■ Dobro prihvaćeni

U daljem razgovoru gospodin Redžić nam je istakao kako smo, iako mlada brigada u 7. Korpusu, od strane istog prihvaćeni kao da smo u istom od prvog dana.

- Pomažu nam u svemu, počev od komandanta, njegovog zamjenika i načelnika. Posebno bih istakao načelnika logističkog organa gospodina pukovnika Rasima Imamovića, koji se trudi i uspijeva u tome da ova Brigada ima isti tretman kao i ostale brigade u ovom Korpusu. Sa svoje strane mi se maksimalno trudimo da im se svojim odnosom prema postavljenim obavezama revanširamo. Da i mi u tome uspijevamo najbolje govori pohvala od strane gospodina Čuskića, koji je javno rekao kako smo brigada koja je po organizovanosti primjer za mnoge druge.

■ Drugo lice Vlašića

Kada se Vlašić pogleda izdaleka, mnogima izgleda kao neka divlja, zloćudna planina. Granate iz dušmanskih topova, ispaljene sa ovog područja, odnijele su mnoge nedužne živote.

Međutim, za vrijeme boravka među našim borcima, upoznali smo i drugu stranu Vlašića - planine koja ima svoju dušu, ali koju ne otvara svakome. Samo onaj ko zna zaviriti u dušu ove planine može znati pravu istinu o njoj.

Za vrijeme našeg boravka ni vjetrovi nisu puhali ovom planinom. Kao da su ih ljudi dobrih namjera, čiste duše i punog srca svojim dolaskom na ove predjele u potpunosti ukrotili. Među tim ljudima su i naši "Zlatni ljiljani" u čije namjere i sposobnosti ne treba sumnjati.

Zato, budite sigurni, biće još mnogo reportažnih zapisa sa Vlašića; sa planine čije su vjetrove ukrotili momci sa ljiljanima na rukavu.

Nijaz Begović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Borci 308. bbr. na Vučijoj Glavi i Velikom Šiljikovcu

ČELIČNA SRCA NOVOTRAVNIČKA

Zvijeri iz Karadžićevog zvjerinjaka istjerane su iz svojih brloga na Vučijoj Glavi i Velikom Šiljikovcu, natjerane su u bezglavi i paničan bijeg. U sklopu velike akcije TG "Komar" i 7. Korpusa, borci 308. kao svoj bliži zadatak, imali su četničke položaje, tačnije rečeno, utvrđenja na Vučijoj Glavi i Velikom Šiljikovcu. Izviđačka osmatranja su pokazala da se radi o izuzetno utvrđenim položajima, opkoljenim mnogobrojnim i gusto postavljenim minskim poljima, sa velikim brojem teškog oružja u zemunicama na dominantnim mjestima.

Četnički stratezi su dobro ocijenili prednosti koje im pružaju ovi visovi, ali su zanemarili da u svoju procjenu stave faktore koji su u ratu u Bosni bili odlučujući: hrabra i čelična srca Zlatnih ljiljana. Pokazalo se i ovoga puta da premoć u naoružanju i povoljnijem strateškom položaju četničkoj bratiji, u sudaru sa borcima Armije RBiH, ne donosi nikakvu prednost, prije bi se reklo da je to motiv više za Zlatne ljiljane.

Posljednji dani mjeseca maja za mnoge četnike su bili stvarno i posljednji u njihovim beskorisnim i zločinom i pljačkom obilježenim životima. Na desetine četnika je poslano putem bez povratka, a nekoliko puta više ih je ostalo na polovini tog puta, sa trajnim uspomenama na svoje učešće u stvaranju "tamo neke Velike njihove".

Vučja Glava, Ovčinjak i Ovčinjski brijeg su kote na kojima su Zlatni ljiljani Tristoosme pokazali i dokazali zašto su borci Armije Republike BiH najbolji borci najbolje Armije svijeta. Hrabrost i vještina izvođenja postavljenih zadataka, spremnost na podvig po cijenu ranjavanja ili poginuća, napredovanje preko minskih polja i pod vatrom teških mitraljeza i artiljerijskih granata. Prvi i Treći bataljon tristoosme, tog 30. maja, znao je samo za jedno: četničke zvijeri sa Vučije Glave moraju biti otjerane. Zato heroji iz te akcije, poput Muje Habibovića iz Prve čete Prvog bataljona, koji je ispalio granatu i pogodio zemunicu, ali zbog položaja pri ispaljenju, plamen granate mu je spalio i teže ranio nogu, kao i njegov saborac Džafer Bečirević, koji je ispalio i trombionom pogodio, ali je to uradio praktično sa stomaka. Sve se ovo događalo na Ovčinjskom brijegu, gdje su borci I čete I bataljona, predvođeni svojim komandantom Selimom, obavještajcem Safetom i komandirom Efom, nakon višesatnog probijanja kroz minska polja, silovitim i nezaustavljivim udarom napali lijevi bok četničkog šumskog uporišta. Neočekivan udar sa boka četnike je vrlo brzo pokrenuo i bijeg iz zemunica i rovova bio je jedini spas.

Ogromna količina MTS-a, koja je ostala u rovovima i zemunicama, najbolji je pokazatelj panike koja je vladala u četničkim redovima. Više PAT-ova i PAM-ova, teških mitraljeza, minobacača 60 i 82 mm, municija i granate različitog kalibra. O kojoj se količini oružja i municije radi najbolje govore riječi boraca III bataljona izrečene na Vučijoj Glavi: "Zašto se brinuti za embargo na uvoz oružja u Bosnu. Dok je nama četnika bit će i oružja i municije".

U oslobodilačkom ratu, pokazalo se i ovoga puta, jednako važno je uspostaviti i odbraniti oslobođeni teritorij. Veliki Šiljikovaca, poprište je velike bitke, u kojoj su borci III čete III bataljona tristoosme, tokom čitavog dana odolijevali pokušajima četnika da povrate izgubljeno. A toga dana na položaje boraca tristoosme četnici su ispalili sve što su imali na raspolaganju: tenkovske i minobacačke granate (blizu 250 granata), a u svojo nemoći da pješadijskim napadima nešto više učine, na položaje III čete ispaljene su i rakete zemlja-zemlja.

No, sve je bilo uzalud. Iako su na svu ovu količinu čelika, ispaljenu po njihovim položajima, imali najjače oružje samo u svojim čeličnim i junačkim srcima, borci III čete i dijela I čete III bataljona, nisu dozvolili pomjeranje linija. Čelično srce novotravničko nadjačalo je svu silu granata uzaludnog četničkog napada.

N. Hyseni
Inf. služba 308. bbr

Jajčani sve bliže rodnim ognjištima

305-a GRABI NAPRIJED

Posljednjih dana sve više se govori o uspjesima koje na vojničkom planu postižu pripadnici 305. bbr. - Jajačke. Iz tog razloga, bilo bi prostor nezamislivo pisati o ovoj sve poznatijoj i priznatijoj brigadi 7. Korpusa Armije RBiH, a ne reći nešto više i o borcima njenog Prvog bataljona koji su i u praksi, po mnogo čemu, prvi. U prilog ovoj konstataciji ide nekoliko činjenica: do sada su borci pomenutog bataljona vrlo uspješno izvršavali sve zadatke na planu odbrane od četnika, a donedavno i od HVO-a. Posebno se pamte i prepričavaju njihove herojske borbe protiv HVO-a u odbrani Gornjeg Vakufa. Pri ovome valja istaći da su u dva navrata, za nepunu godinu dana, spriječili ekstremiste HVO-a da osvoje ovaj grad čime bi u velikoj mjeri bila ugrožena i centralna Bosna. Ovako, najviše zahvaljujući hrabrim Jajčanima, definitivno su raspršene sve iluzije sljedbenika bezumne Bobanove politike koji su ulagali maksimalne napore da Gornji Vakuf padne u njihove ruke. Odbranom ovoga grada, koji je po mnogima, sasvim opravdano, predstavljao vrata za srednju Bosnu, borci Prvog bataljona stavili su tačku na "i", to

Hasan Hadžić, zamjenik k-danta 1/305

u znatnoj mjeri neposredno uticali na to da hrvatsko rukovodstvo stavi svoj potpis na vašingtonski Ugovor o federaciji između Bošnjaka Muslimana i Hrvata.

Posljednji događaji u zoni odgovornosti 7. Korpusa Armije RBiH u kojima veoma uspješno sudjeluju i pripadnici 305. bbr. još jednom su pokazali borci Prvog bataljona ove po svemu uzorne Brigade jednostavno prednjače u izvršavanju mnogobrojnih zadataka. Svaka njihova pobjeda protiv bradatih "troprstaša" istovremeno je i veliki korak naprijed prema rodnim ognjištima, gradskim kapijama, Starom gradu, vodopadu, korak prema voljenom Jajcu kojeg su, pod još nerazjašnjenim vojno-političkim okolnostima, morali napustiti krajem oktobra ratne '92. godine.

Nedavni uspjesi u direktnim okršajima sa četnicima iz Mrkonjić Grada i lokalnim "braćonjama" iz sela u okolini Donjeg Vakufa, samo su potvrda više da Jajčani dobro znaju koji ih put vodi tamo gdje su godinama bili. Samim tim, bliži se i kraj njihovog gotovo dvogodišnjeg života u izbjeglištvu, odnosno muhadžirluku.

- Naši uspjesi nisu došli slučajno, već su rezultat timskog rada i izviđanja na terenu, - kaže Abid Gromila, komandant Prvog bataljona 305. bbr. Zahvaljujući upravo ovim faktorima, uspjeli smo iz šireg rejona Kamenjaša doći za leđa četničkim jedinicama. Čim smo dobili naređenje za napad, u veoma žestokoj akciji uspjeli smo osloboditi preko 20 kvadratnih kilometara teritorije koja je sada pod našom kontrolom. Zahvaljujući ovome, naši borci sada kontrolišu izuzetno važne kote, koje nam omogućavaju dalje ofanzivno djelovanje i konačan povratak kući što je cilj svakog pripadnika Prvog bataljona I 305. bbr. u cjelini.

Dok nam ovo govori, komandant Gromila prati razvoj situacije na terenu. Uz veliku pomoć male motorole prima izvještaje, izdaje naređenja, pomaže i savjetima pri čemu gotovo dječački osmijeh ne silazi sa njegovog lica. Za njega su najteže stvari tako jednostavne kao da se radi o bezazlenoj dječijoj igri, a ne o surovoj ratnoj zbilji u kojoj se treću godinu zaredom vodi borba između dobra i zla. Prilikom zadnjih okršaja osjetilo se ogromno zajedništvo i koordinacija unutar jedinica 305. bbr. To se najbolje ogledalo u momentu kada su pripadnici Drugog bataljona, u jednom momentu, zastali zbog minskih polja koja su četnici posijali posvuda oko svojih dobro ukopanih linija. U pravom momentu borci Prvog bataljona priskočili su u pomoć i otjerali četnike koji su vlastiti spas potražili u paničnom bjekstvu. Ovim manevrom, omogućeno je spajanje i ostalih jedinica iz sastava 305. bbr. Istovremeno, stvoreni su svi preduslovi za dalje napredovanje Jajčana prema Donjem Vakufu, a samim tim i rodnom gradu.

Na moje insistiranje da imenuje nekoga od boraca koji se posebno istakao u opisanim okršajima, Hasan Hadžić, zamjenik komandanta Prvog bataljona, prvo se načka, a zatim, na insistiranje, kratko odgovara:

- Nemoguće je nekoga posebno isticati jer su u izuzetno teškim borbama svi borci dali svoj maksimum. Jednostavno, svi su se istakli i dali dio sebe na putu koji nas vodi prema Jajcu i rodnim ognjištima! -

Za kraj još nekoliko podataka koji upotpunjuju sliku o posljednjim uspjesima boraca Prvog bataljona I 305. bbr. u cjelini:

Pored 40-ak ubijenih četnika, zarobljeni su Danilović (Milana) Zoran i Tomić (Stanka) Stanko iz Mrkonjić Grada. Od ratnog plijena vrijedi izdvojiti: dva PAT-a 20/1, dva PAM-a 12,7 mm, dvije komplet poljske kuhinje, jedno vozilo TAM, te ogromna količine granata, municije i druge ratne opreme koja će i te kako dobro doći ovim hrabrim momcima bez mane i straha. Uz ovo, valja istaći da borci 305. bbr odlično znaju cijeve svoje borbe. Posljednji događaji i uspjesi pri čemu su natjerali u paničan bijeg četnike iz Donjeg Vakufa i Mrkonjić Grada, kao i iz nekoliko okolnih sela, samo su ih još više učvrstili u uvjerenju da se bliži sahat konačnog obračuna i sa jajačkim zlikovcima. A dok do toga ne dođe i dalje će se beskompromisno boriti za svaku stopu puta koji ih vodi u Jajce. Posljednji uspjesi najbolja su potvrda da oni to zaista i mogu.

- Naš cilj je povratak u Jajce i od toga odstupanja nema ! Ako nastavimo ovim tempom, u što niko od nas nimalo ne sumnja, vrlo brzo ćemo se tamo i vratiti - jednoglasna je poruka boraca Prvog bataljona u kraćem predahu nakon napornih bitaka koje su nedavno vodili sa srpskim agresorima.

Nakon svega, ostaje nam da ovim hrabrim borcima zaželimo mnogo uspjeha i vojničke sreće na putu koji ih vodi u njihovo ljepo Jajce.

Džemal Sefer

BORCI 325. NA VLAŠIĆU

Informativna služba ne bi bila ono što jest kad se ne bi našla na licu mjesta, na prvoj liniji odbrane. Mjesto koje smo posjetili zove se Vlašić, tačnije Meokrnje. Informativna služba 325. bbr našla se na IKM-u bataljona koji čuva linije na pravcu Meokrnje-Bila. Susreli smo Patković Ismeta, komandanta z/o i moralistu III brdskog bataljona Bektaš Nusreta koji su nas upoznali sa aktuelnom i bezbjednosnom situacijom u našoj zoni odgovornosti. Ubrzo, zatim, smo se spremili i krenuli u obilazak položaja. Komandant je napomenuo da se bataljon nalazi u odbrambenim dejstvima i da su šanse da se napravi nekakva ekskluzivna reportaža veoma male ali su zato velike šanse da se sretnu pravi borci, ljudi koji su u svakom času spremni da brane i odbrane ono što je naše.

Najzad, smo stigli do kote Glavice, 1.400 metara nadmorske visine. Prvi utisak pri susretu sa borcima je veoma pozitivan, da li zbog dobre hrane ili najnovijih uspjeha Armije RBiH o kojima ih redovno informišemo ne znamo, ali, u svakom slučaju, borbeni moral je na zavidnom nivou. Stižemo do porušenog planinarskog doma na Meokrnju i tu zatičemo naše borce koji budno motre neprijateljske položaje, jer se odavde pruža najbolji pogled na kotu Svinjska glava i Usko brdo - dva jaka četnička uporišta sa nizom vatrenih tačaka. Borci kažu da ih četnici previše ne uznemiravaju ako se izuzmu povremene provokacije, uglavnom iz većih kalibara. Oni ne odgovaraju na to jer se pridržavaju potpisanog primirja.

Krenuli smo dalje po lijepom i sunčanom danu, od zemunice do zemunice, od borca do borca. Uvijek smo ih zaticali u nekom poslu, bilo da se radi o čišćenju naoružanja ili osmatranju terena. Uvijek su budni i spremni da se uhvate u koštac sa svim što bi se moglo neočekivano dogoditi. Kod svake zemunice ili osmatračkog mjesta susretali smo "obične male ljude" koji su u ovom ratu prerasli u prave, velike heroje svoga naroda, u prekaljene borce za slobodu i opstanak Bošnjačko-muslimanskog naroda, ma gdje se on nalazio. Oni kažu: "Sad smo na Vlašiću, a sutra pred Banja Lukom, jer se i tamo brani i braniti će se BiH i muslimanski narod u cjelini".

Nastavljamo naš obilazak prema rijeci Bili, polako, ali sigurno ulazimo u borovu šumu koja je veoma gusta kao i zemunice i naši borci. Tu smo susreli i četiri djevojke - borce Armije RBiH na čijim ledima leži teret sanitetske službe. U razgovoru sa njima saznali smo da im ne pada teško ni rov ni zemunica. Naprotiv, one su svjesne činjenice da svojim prisustvom, svojim znanjem, mogu spasiti ljudski život i time doprinijeti našoj pravednoj borbi za bolje sutra. Rekle su da imena nisu toliko bitna ali je bitno da su one tu i da stoje rame uz rame sa hrabrim borcima Armije RBiH. Komandant nas je obavijestio da su ove zemunice na prostoru opštine Kotor Varoš te da je pitanje dana kada ćemo se naći tamo, i dalje susrećemo borce, doslovce kod svakog drugog drveta i u kratkom razgovoru sa njima doznajemo da im ne pada teško što su daleko od svojih kuća i porodica. Naprotiv, oni vrlo dobro znaju da njihove porodice mogu opstati samo ako oni budu tu gdje jesu, na prvoj liniji odbrane svoje države BiH.

I nekako pri kraju ovog našeg obilaska, stigli smo do rijeke Bile gdje smo naišli na izviđače 325. bbr koji su se upravo vratili iz patrole. Popričali smo malo sa njihovim komandirom Tuco Muhamedom koji je rekao: "Ovdje se nalazimo već nekoliko dana, svakodnevno vršimo izviđanje privremeno zaposjednute teritorije. Trudimo se da sve što vidimo i čujemo pronesemo ljudima koji nas šalju na zadatke, tako da bismo zajedno ostvarili bolje preduslove za dalja napadna borbena dejstva. Naša odgovornost je velika jer samo mi znamo šta je ispred nas, a s tim moramo upoznati i ostale kolege borce. Što se tiče motivisanosti, nas vodi jedna ideja, a to je slobodna, draga naša Bosna i Hercegovina".

Poslije izviđača u dolini rijeke Bile nailazimo i na kuhinju 325. bbr. Zatičemo vrijedne kuhare kako pospremaju kuhinju poslije podijeljenog ručka. Hrana se u ovim surovim planinskim krajevima dostavlja na liniju na konjima koje smo upravo susreli pri dolasku. Uvjerili smo se u kvalitet vojničkog pasulja koji je bio na jelovniku tog dana. Kuhari su nam rekli da do sada nisu imali ni jednu primjedbu od strane boraca na kvalitet hrane koju prave i šalju na liniju i kažu, time se ponose.

Napokon, u smiraj dana stižemo do IKM-a 325. bbr prepuni utisaka o cjelodnevnoj posjeti borcima. Izrazili smo dužnu zahvalnost komandantu Patković Ismetu i moralisti Nusretu Bektašu na, prije svega, toplom prijemu, a zatim i na činjenici da bez njihove pomoći ne bismo mogli uraditi ovo što smo uradili i ne bismo imali ovaj tekst o hrabrim borcima 325. bbr, o ljudima koji danonoćno bdiju nad slobodom svog naroda.

Informativna služba 325. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Vrohovna komanda ARBiH uputila pismo predsjednicima Predsjedništva i Vlade RBiH o socijalnom položaju boraca, inalida, ranjenika i porodica poginulih

DRŽAVA MORA BRINUTI O SVOJOJ ARMIJI

Predsjedniku Predsjedništva RBiH Aliji Izetbegoviću i predsjedniku Vlade RBiH Harisu Silajdžiću pismom se obratio komandant Štaba Vrhovne komande ARBiH armijski general Delić

Gomilanje problema u oblasti socijalno statusne pozicije boraca, ranjenika, invalida i porodica poginulih boraca, šehida, tjera me da i na ovaj način, kratkim pismom, obratim vašu pažnju na teško stanje u ovoj oblasti. Pri tome, napominjem, da je meni poznat vaš krupan doprinos u rješavanju svih pa i ovih problema koje nameće agresija i ratno stanje u RBiH. Upravo zbog toga želim da vas i na ovaj način izvijestim da su mogućnosti komandi Armije RBiH iscrpljene, a poznato vam je da su naše mogućnosti u tom pogledu i inače, ograničene. Nismo nadležni da ocjenjujemo, ali nam se čini da je djelovanje nadležnih državnih institucija u ovom pogledu iako poboljšano, još nedovoljno efikasno i da ima prostora za organizovanje i pravovremenije izvršavanje značajnih obaveza.

■ Neravnopravan položaj

Nedopustivo je da socijalni status građana raspoređenih na radnu obavezu bude u tolikoj mjeri povoljniji od statusa boraca koji su sa puškom u ruci izloženi gubicima života, ranjavanjima i oboljenjima do kojih nužno dolazi dugim boravkom i dubokim i promrzlim, a često blatnjavim i vodom natopljenim rovovima. Prema izvještajima iz korpusa, hranu koju dobivaju za obroke dok su na linijama, borci nose djeci koja nemaju šta da jedu, što je naročito izraženo u Sarajevu. Administrativni postupak u rješavanju penzionog osiguranja teških invalida i porodica poginulih šehida je spor što se naročito nepovoljno odražava na porodice oko 1400 poginulih boraca Četvrtog korpusa.

Neka preduzeća su skinula sa spiska svojih radnika borce Armije RBiH. Ima dosta invalida kojima bi radno angažovanje bio oblik prevazilaženja psihičkih problema koji su nastali teškim oštećenjima pojedinih dijelova tijela. Stipendiranje djece poginulih boraca, šehida i ukupna briga za njihovo školovanje nije uspostavljena. Borci dobivaju umjesto plata, veoma skromnu količinu artikala hrane (7,5 kg brašna za tri mjeseca) i nemaju novca da plate troškove komunalnih, PTT i drugih usluga, troškova javnog saobraćaja i slično. Zaštita boraca se pokušava ostvariti formiranjem mnoštva boračkih organizacija, tako da u jednoj opštini ima više takvih udruženja, (to pokazuje spontanost u ovoj oblasti i odsustvo organizovanog uticaja sa nivoa nadležnih republičkih institucija.

Mislimo da bi Vlada RBiH trebala posvetiti posebnu sjednicu po dnevnom redu koji bi odrazio konkretnu brigu za poboljšanje stanja u oblasti socijalno statusne zaštite boraca, invalida, ranjenika i porodica poginulih boraca, šehida.

Ako bi takva sjednica Vlade urodila rezultatima, to bi bio značajan doprinos održavanju i jačanju stanja borbenog morala u jedinicama i komandama Armije RBiH. Jer, učestali izvještaji iz jedinica ukazuju da se problemi u ovoj oblasti sve više gomilaju. Među borcima raste nezadovoljstvo koje se može nepovoljno odraziti na borbeni moral i ukupnu efikasnost Armije RBiH u borbi protiv agresora.

Borce najviše iritira nepravda i osjećaj da se nadležni organi ne udubljuju u njihove probleme. Nepravdu borci vide u činjenici što građani raspoređeni na radnu obavezu, za razliku od boraca, dobivaju plate a često i pakete sa artiklima ishrane. Ukorjenjuje se osjećaj da je kazna biti borac a nagrada biti raspoređen na radnu obavezu. Uz sve to, širi se klima opuštenosti i mirnodopskog komoditeta, a ratu se ne nazire kraj. Pojačani su pritisci za demobilizaciu ljudstva, što takođe izaziva negativne moralno psihološke posljedice.

Kao nikada u dosadašnjem toku oslobodilačke borbe, za održavanje i jačanje morala boraca neophodna je akcija Vlade RBiH na boljem rješavanju socijalno statusnih pitanja boraca, invalida, porodica poginulih, šehida.

■ Ratna obaveza preča od radne

Mjere koje treba preduzimati da bi borci osjetili tu brigu, su u nadležnosti državnih organa. Briga o borcu treba biti na prvom mjestu. Građani na radnoj obavezi moraju osjetiti da su borci sa puškom u ruci u prioritetu brige državnih organa. Treba donijeti odluku da niko u državi ne može dijeliti plate dok se to ne omogući borcima. Ljudi bez nogu i ruku moraju osjetiti da država za koju su iskrvavili brine o njima. Djeca šehida, poginulih boraca moraju osjetiti da gubitkom roditelja imaju organizovanu zaštitu i da im je staratelj ova država. Za ostvarivanje svojih prava borci, invalidi, ranjenici, porodice šehida, poginulih boraca, vrše pritiske na komande jedinica Armije RBiH.

Nismo nadležni da cijenimo, ali takav intenzitet pritisaka na naše komande, indicira odsustvo brige nadležnih državnih organa za efikasno vođenje oslobodilačke borbe, jer naša borba ne može biti efikasna u uslovima slabog raspoloženja i nezadovoljstva boračkog sastava. To otvara i pitanje šta rade oni koji su na radnoj obavezi ako već nisu u stanju ažurno rješavati probleme boraca. Stiče se utisak da je radna obaveza ambijant u kome se ostvaruje potpuna izolacija od oslobodilačke borbe, realizuje briga samo o sebi a borački sastav, invalidi i porodice poginulih boraca, šehida prepuštaju nebrizi i zaboravu.

Upozoravamo da je glavni uslov za uspješno vođenje oslobodilačke borbe, upravo rješavanje ovih problema, čak i u uslovima eventualnog mira, ako ovim pitanjima ne budemo pridavali odgovarajuću pažnju, rezultati oslobodilačke borbe se mogu polako ali sigurno topiti.

ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI ŠVK ARBiH

- Socijalno-statusni problemi pripadnika Armije RBiH, njihovih porodica, invalida i njihovih porodica, zatim porodica poginulih boraca su nagomilani u svim aspektima a posebno u pogledu ishrane, smještaja, zbrinjavanja i školovanja djece, zdravstvenog zbrinjavanja i odijevanja. Stepen nagomilanih problema bitno limitira mogućnost izgradnje borbenog morala i efikasnosti oružane borbe protiv agresora.

- Teže negativne posljedice na stanje u jedinicama Armije imaju aspekti nepravde u raspodjeli postojećeg i aspekti nedovoljne efikasnosti u radu nadležnih kadrova i institucija, nego što ratna neimaština sama po sebi može negativno uticati u pogledu fizičkog i psihičkog iscrpljivanja ljudi. Borci lakše podnose neimaštinu nego nepravdu. Pripadnici Armije RBiH su u mnogo težoj socijalnoj poziciji nego oni koji su angažovani u drugim sredinama i na radnoj obavezi, što je neodrživo. To je indikator nedovoljne brige nadležnih institucija za poziciju pripadnika Armije RBiH.

Osposobljenost i efikasnost državnih institucija za brigu o socijalno-statusnoj poziciji boraca, invalida, porodica šehida, poginulih boraca je ključno pitanje od kojeg zavisi mogućnost prevazilaženja svih slabosti kojih ima u ovoj oblasti. Ako se ne budu rješavali socijalno-statusni problemi razmatrani u ovom materijalu, unaprijed se mora računati sa slabljenjem efikasnosti i borbe protiv agresora.

Imajući sve to u vidu neophodno je preduzeti mjere u sljedećim pravcima:

- Ostvarivati centralizaciju materijalnih i finansijskih efektiva namijenjenih za poboljšanje socijalno-statusne pozicije boraca, invalida i porodica šehida, poginulih boraca. Centralizacijom materijalnih i finansijskih efektiva ostvarivati konstantnu, ravnomjernu i pravovremenu podršku Armije RBiH u oružanoj borbi protiv agresora;

- Konstituisati regionalne i efikasne državne institucije koje će na svim nivoima organizovanja društva voditi brigu o socijalno-statusnoj poziciji boraca, invalida i porodica šehida, poginulih boraca;

- Ostvariti da sve kategorije ljudi budu u težištu ukupne brige za socijalno stanje stanovništva i tako pozitivno uticati na motivaciju stanovnika da budu i ostanu borci Armije RBiH, te spriječiti tendenciju "bježanja" od statusa pripadnika Armije RBiH;

- Posebnu pažnju pokloniti sprečavanju nepravdi u pogledu podjele plata i paketa sa artiklima ishrane, i preduzimati mjere da ta podjela bude u korist boračkog sastava, invalida i porodica šehida, poginulih boraca;

- Odgovarajućim mehanizmima obezbijediti mogućnost plaćanja komunalnih i drugih uslova za sve kategorije lica u Armiji RBiH;

- Svim borcima Armije RBiH za proteklе dvije godine rata i nadalje davati nadoknadu u vrijednosnim papirima sa garancijama države, kako bi se isti po završetku rata mogli iskoristiti za ulaganje u privatnu djelatnost ili akcije u preduzećima i slično. To bi stvorilo opravdano stimulisanje boraca u odnosu na one koji to nisu;

- Posebnom urdbom sa zakonskom snagom regulisati obavezu vraćanja boraca na ista, slična ili povoljna radna mjesta;

- Istom uredbom treba osigurati da borci imaju prednost u zapošljavanju;

- Ostvariti da Ministarstvo zdravlja preuzima ukupnu brigu o ranjenicima dok uđu u bolnicu;

- Maksimalno se angažovati u snabdijevanju invalida ortopedskim pomagalima i upućivanju teških ranjenika na liječenje u inostranstvo.

Svu aktivnost na rješavanju socijalno-statusne problematike organizovati tako da komande Armije RBiH mogu neometano obavljati svoje osnovne namjenske zadatke pripreme i izvođenje borbenih dejstava.

•••

Porodicama šehida i poginulih boraca, djeci, jetimima posebno, nemoguće je nadoknaditi gubitak najdražih, oca, sina, muža..., vojnim invalidima izgubljeno zdravlje i životnu sposobnost..., borcima vrijeme nadljudskih fizičkih i psihičkih napora, vrijeme provedeno u rovu, u životnoj opasnosti i izuzetnoj psihičkoj napetosti. Najmanje što se za njih može učiniti je organizovana i stalna briga kroz odgovarajuće Zakonom utvrđene norme i prinadležnosti materijalne i statusne prirode.

Socijalno-statusna prava boraca i porodica poginulih boraca-šehida

ZAKONOM OSIGURANA PRAVA

Komanda garnizona - Socijalno-statusna služba želi u najkraćem da pripradnicima 7. Korpusa i porodicama poginulih pripadnika 7. Korpusa na ovaj način ukaže na njihova prava. U smislu zaštite pripadnika OS RBIH i njihovih porodica Predsjedništvo RBiH na prijedlog Vlade RBiH donijelo je više Uredbi sa zakonskom snagom u cilju regulisanja socijalno statusnih prava pripadnika i članova porodica poginulih boraca-šehida i umrlih pripadnika OS.

■ Novčane naknade

Svi pripadnici OS RBIH imaju pravo na mjesečna novčana primanja i novčane naknade, a za realizaciju navedenih prava zadužene su jedinice i radne organizacije.

Jednokratne novčane pomoći

Pripadnici OS imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć u slučaju ranjavanja, a to isto pravo pripada i članovima porodice poginulog borca. Za realizaciju ove odluke zadužene su jedinice.

■ Zdravstvena zaštita

Svi pripadnici OS RBiH imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u obimu utvrđenih prava za zaposlene radnike a u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Članovi porodice pripadnika Oružanih snaga imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u obimu koji je utvrđen za članove uže porodice radnika. Pripadnici Oružanih snaga RBIH za vrijeme bolesti ili povrede imaju pravo na novčanu naknadu u iznosu od 100% od osnova na naknadu. Ranjenim i oboljelim pripadnicima OS RBiH pomoć pri liječenju u inostranstvu obavezni su pružiti Uprava za kadrove ŠVK OS, sanitetska služba ŠVK OS, Komanda garnizona i KM u saradnji sa organima vlasti. Iz ove konstatacije proizilazi da niko nije obavezan nego da je to prepušteno svakome od subjekata na volju što nije dobro rješenje za pripadnike OS RBiH i treba pod hitno tražiti neko bolje rješenje za ovaj vid zdravstvene zaštite.

■ Dodatak na djecu

Svi pripadnici Oružanih snaga RBiH imaju pravo na dječiji dodatak bez obzira na imovinske uslove koji su do sada bili propisani u Odluci o visini prihoda od kojih zavisi ostvarivanje prava dodatka na djecu i visine dječijeg dodatka. Pravo na dječiji dodatak prema novoj odluci može ostvariti i bračni drug odnosno djeca poginulog ili umrlog pripadnika OS RBiH.

Za dijete koje je pripadnik Oružanih snaga ne pripada pravo na dječiji dodatak i ako je roditelj tog djeteta pripadnik Oružanih snaga. Pripadnici Oružanih snaga koji imaju status izbjeglice mogu ostvariti pravo na dječiji dodatak bez dokaza kao što su izvodi iz Matične knjige rođenih i potvrde o školovanju djece starije od 15 godina, pripadnici Oružanih snaga koji imaju status izbjeglice dužni su svojoj jedinici dati izjavu koju ovjerava jedinica u kojoj se nalazi ili se nalazio. Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se jedinici na propisanom obrascu koji je na vrijeme dostavljen svim jedinicama nakon popunjenih zahtjeva sa dokumentima službe, matične jedinice su dužne zahtjeve sa dokumentima matične jedinice predati na rješavanje Centru za socijalni rad nadležne opštine.

Zahtjev za dječiji dodatak podnosi pripadnik Oružanih snaga RBiH ili član porodice poginulog ili umrlog pripadnika Oružanih snaga.

Boračka zaštita u Donjem Vakufu

POTPUNA BRIGA

Posljednjih mjeseci na rješavanju socijalnih pitanja pripadnika 370. bbr angažovano je više subjekata. Naime, Centar za socijalni rad, humanitarne organizacije i Sekretarijat za privredu, društvene djelatnosti i opštu upravu odsjek za boračka pitanja Donjeg Vakufa zajednički iznalaze moduse za pružanje raznoraznih pomoći porodicama naših boraca. Bez svojih hrabrih očeva ostalo je u ovom ratu 270 maloljetnih dječaka i djevojčica Donjeg Vakufa. Stoga se osobita pažnja posvećuje porodicama naših šehida. Redovne su posjete porodicama ranjenih boraba 370. bbr. Uspješno teče akcija na pribavljanju ogrijevnog drveta za porodice poginulih pripadnika Armije RBiH, a potom invalida i teže ranjenih boraca.

Odlukom Ratnog predsjedništva Donjeg Vakufa porodice šehida oslobođene su plaćanja bilo kakvih taksi. Redovno se obezbjeđuje prevoz za povrijeđene borce na liječenje u Medicinske centre izvan Bugojna. Odnedavno u Bugojnu djeluje dječiji punkt za dodjelu humanitarne pomoći za djecu poginulih boraca sa ovih prostora i invalida ovog rata.

Na svakoj sjednici Izvršnog odbora Donjeg Vakufa redovno se nalazi analiza boračke zaštite. Stav je donjovakufske vlada da nijedan borački problem ne smije biti neriješen, a da se o tome ne informišu čelni funkcioneri u opštinskim strukturama. Jednostavno,niko ko dođe po pomoć ili savjet u prostorije opštinskih organa i institucija ne smije otići nezadovoljan pogotovo ako je borac ili član porodice šehida. Članovi obitelji poginulog borca imaju prioritet u radnom angažovanju u vrijeme ratnog stanja.

Načelnik IPS Fatima Ibrica

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ocjene i stavovi na zajedničkoj sjednici predstavnika Predsjedništva, Vlade i ŠVK Armije RBiH o socijalno-statusnim problemima

PROIZVODNJA UBRZAVA LOGISTIKU

U uslovima skromnih materijalnih mogućnosti naše države, te u uslovima velikih troškova koje podrazumijeva rat, sa nivoa najviših organa vlasti, Predsjedništva i Vlade RBiH se ispoljava neprekidna briga za materijalnu i statusnu poziciju u kojoj se nalaze borci i njihove porodice, invalidi i njihove porodice i porodice šehida, poginulih boraca. Posebno je evidentno u tom pogledu, insistiranje predsjednika Predsjedništva RBiH gospodina Alije Izetbegovića i predsjednika Vlade RBiH gospodina Harisa dr Silajdžića. Veliki su napori koje u tom pogledu ulažu i faktori komandovanja u Armiji RBiH, kako sa nivoa ŠVK tako i sa nivoa komandi korpusa i brigada, ali i mnogih društvenih faktora u okruzima i opštinama.

Obimni i složeni problemi socijalno-statusne i materijalne pozicije boraca, invalida i porodica šehida, poginulih boraca sporo se rješavaju, a u nekim pitnjima kao što su odjeća i obuća boraca i ishrana porodica svih ovih kategorija ljudi, stanje je kritično i zahtijeva hitne i konkretne mjere. Prisutni su i problemi neravnopravnog položaja boračkog sastava u odnosu na ljude koji su angažovani po rješenjima za radnu obavezu.

Imajući sva to u vidu, na osnovu inicijative Štaba Vrhovne komande, dana 20. juna 1994. godine, održana je sjednica predstavnika Predsjedništva i Vlade RBiH, Ministarstva odbrane i Štaba Vrhovne komande, na kojoj su razmatrani nagomilani problemi iz oblasti socijalno-statusnog i materijalnog položaja boraca, invalida, porodica šehida, poginulih boraca.

U dužoj raspravi vođenoj i po osnovu posebno pripremljenog materijala u Štabu Vrhovne komande koji je dostavljen i u komande korpusa, zaključeno je da su osnovni limitirajući faktori u rješavanju materijalnih i socijalno-statusnih problema nedostatak finansijskih sredstava i otežano dopremanje roba iz inostranstva što aktualizira značaj daljeg provođenja mjera implementacije koncepta Federacije i poboljšavanja odnosa Republike Hrvatske i RBiH. Država nije u stanju da vrši isplatu ličnih primanja svim borcima jer brojnost Armije RBiH podrazumijeva ogromna finansijska ulaganja za tu svrhu, što se jednostavno ne može obezbijediti.

■ Oživjeti proizvodnju

Zaključeno je također da je ratom umrtvljenu privredu u BiH potrebno što prije aktivirati, jer je nemoguće računati na rješavanje materijalnih i socijalno-statusnih problema, ako se ne organizujemo za maksimalnu ratnu proizvodnju svega što je moguće, angažovanjem raspoloživih resursa od poljoprivrede i stočarstva do proizvodnje naoružanja i municije. Proizvodnja i oživljavanje privrede u ovim uslovima, dobiva naročit značaj i predstavlja sastavni dio opšteg fronta u oslobodilačkoj borbi koju vodimo, fronte bez koga nije moguće zamisliti uspješnu izgradnju i materijanu opskrbu Armije RBiH. Pored ograničenja koja postoje u razrušenosti nekih proizvodnih kapaciteta, činjenici što su brojni kapaciteti pod kontrolom agresora i otežanom snabdijevanju repromaterijalom, bitna ograničenja za organizovanje proizvodnog procesa su i u činjenici što su mnogi važni kadrovi angažovani u Armiji RBiH, a neki su u izbjeglištvu.

Poboljšavanjem odnosa između RBiH i R Hrvatske, uspješnije se rješava pitanje repromaterijala i nabavke svega što je neophodno za opravku ratom oštećenih proizvodnih kapaciteta, ali je za organizaciju proizvodnje koja bi bila u funkciji ratnih potreba, pa i u funkciji bržeg rješavanja socijalno-statusnih problema potrebno da se jedan broj kadrova sada angažovanih u Armiji RBiH stavi na raspolaganje privredi. Međutim, to ne smije biti stihijno. Naprotiv, to mora biti strogo kontrolisano. Niko iz Armije RBiH ne može biti stavljen na raspolaganje privredi dok se za svakog pojedinca argumentovano ne utvrdi da je to stvarna potreba proizvodnje i da će se takvi pripadnici Armije RBiH odmah uključivati u proces proizvodnje. Ne smije se dozvoliti da se bilo ko otpusti iz Armije RBiH na ime nečijih tvrdnji da se planira organizovati proizvodnja: Znači niko se ne može otpustiti iz Armije RBiH na ime planske pretpostavke da će se proizvoditi već samo na ime stvarnih uslova u kojima će se ljudi odmah uključivati u faktičku proizvodnju.

Zbog svega toga komandni kadar u Armiji RBiH mora prevazići psihološku barijeru koja vlada u odnosu na slučajeve otpuštanja iz Armije RBiH za potrebe proizvodnog procesa. Proizvodnja postaje bitan sadržaj organizacije ratnih aktivnosti.

Na pomenutoj sjednici je zaključeno da je Vlada RBiH dužna donijeti adekvatne propise po kojima će pripadnici Armije RBiH biti oslobođeni plaćanja komunalnih, PTT, prevoznih i drugih dadžbina, što će biti značajno olakšanje za borački sastav, invalide i porodice šehida, poginulih boraca. Odmah napominjemo, da će takva mjera trajati dok se ne obezbijede uslovi za isplatu ličnih dohodaka iz kojih će se moći individualno podmirivati takve potrebe. Za sada će to biti krupno finansijsko opterećenje za državu i država za te potrebe mora izvući sredstva.

■ Plate najugroženijim

U nemogućnosti da se obezbijede plate za sve pripadnike Armije RBiH, na pomenutoj sjednici je zaključeno da se moraju izvući sredstva za redovnu finansijsku pomoć porodicama šehida, poginulih boraca i samo najtežim invalidima potpuno onesposobljenim (bez ruke, noge, očiju, nepokretnima i sličnо). Orijentimo je odlučeno da se tim ljudima isplaćuje svaki drugi mjesec po 50 DM što su sadašnje maksimalne mogućnosti koje će država izvući.

Opštinski i okružni organi će se obavezati da redovno i u skladu sa mogućnostima, za svakog borca obezbijede prikladan paket sa artiklima šire potrošnje, što će biti oblik kompenzacije za lični dohodak, oblik brige države za materijalnim položajem boraca u uslovima prisutne ratne neimaštine.

Zauzet je stav da u Armiji RBiH treba konstituisati jedinice koje će biti kadrovski i materijalno-tehnički osposobljene za krupnije manevre i ispoljavanje težišta ofanzivnih dejstava. Borci koji se angažuju u tim jedinicama neće biti u prilici da budu uz svoje porodice, tako da stoji posebna obaveza države, da kad nije u mogućnosti svim borcima, da bar njima obezbijedi adekvatnu finansijsku pomoć, o čemu će se zauzeti konkretni stavovi i kriterijumi na nivou ŠVK i komandi korpusa. Također će se pristupiti nagrađivanju boraca koji su u borbi došli do plijena u naoružanju, municiji i drugoj ratnoj opremi, što bi se inače moralo skupo plaćati na tržištu. To bi trebalo biti posebna stimulacija za učešće u borbenim aktivnostima u kojima se može doći do takvog plijena.

Predstavnici Vlade RBiH koji su učestvovali na sastanku, preuzeli su obavezu da se ispitaju okolnosti pod kojima neko preduzeće i ustanova isplaćuje svojim radnicima i službenicima lične dohotke, čime se stimuliše tretman radne obaveze, diskriminira angažovanje u boračkom sastavu i povećava motivacija boraca da odu iz Armije RBiH na radnu obavezu jer se u tom tretmanu može dobiti i plata u devizama. Orijentacija je da niko ne može dobivati plate dok se ne stvore uslovi za davanje plata i borcima Armije RBiH.

Cijenimo da je insistiranje ŠVK da se Predsjedništvo i Vlada RBiH posebno angažuju na rješavanju socijalno-statusna i materijalne pozicije boraca, invalida i porodica šehida, poginulih boraca, dalo rezultate, što govore i naprijed opisani zaključci sa rasprava koja je održana na pomenutoj zajedničkoj sjednici predstavnika Predsjedništva RBiH, Vlade RBiH, Ministarstva odbrane i ŠVK.

Obaveza je svih faktora rukovođenja i komandovanja u Armiji RBiH da se maksimalno založe za visok red, unutrašnju disciplinu, visoku organizovanost a time i rezultate u oslobađanju okupiranih teritorija naše zemlje. To će biti naš najbolji doprinos u opravdavanju ukupnih napora i ulaganja da naša armija bude što bolje borbeno spremna i efikasna. Time ćemo još više obavezati sve one koji su dužni da brinu o stanju u našoj armiji, da još bolje i uspješnije rješavaju sve pa i socijalno-statusne probleme.

■ Lična i porodična invalidnina

Ranjeni pripadnici Oružanih snaga RBiH kod kojih je utvrđen stepen invalidnosti nastupio u službi Oružanih snaga imaju pravo na ličnu invalidninu, a pravo na porodičnu invalidninu imaju članovi uže porodice poginulog borca-šehida, i to:

- udovica kada navrši 45 godina, ili udovac kada navrši 60 godina, kao i prije navršenih 45 odnosno 60 godina života ako su nesposobni za privređivanje;
- djeca, usvojenici i pastorčad do navršene 15 godine života odnosno ako su na školovanju do završetka redovnog školovanja a najkasnije do navršene 26 godine života.

Lične i porodične invalidnine se ostvaruju kod nadležnog organa Skupštine opštine

■ Izuzetna penzija

Izuzetna penzija je invalidska ili porodična penzija koja se po propisima o Penzijskom i invalidskom osiguranju može priznati pripadnicima Oružanih snaga RBiH kod kojeg je utvrđen gubitak radne sposobnosti bez obzira da li ispunjava uslove za sticanje prava na penziju po Zakonu o penzijsko-invalidskom osiguranju. Pravo na izuzetnu porodičnu penziju može se priznati članovima porodice koju je izdržavao pripadnik Oružanih snaga: bračni drug, djeca (rođena u braku ili van braka, usvojena, pastorčad koje je izdržavao pripadnik Oružanih snaga, unučad i druga djeca bez roditelja koje je pripadnik Oružanih snaga izdržavao); roditelji (otac i majka, očuh i maćeha) i usvojitac koje je izdržavao pripadnik Oružanih snaga RBiH.

Izuzetnu penziju može ostvariti i bračni drug iz razvedenog braka pripadnika Oružanih snaga ako mu je sudskom odlukom utvrđeno pravo na izdržavanje, kao i braća i sestre koje je pripadnik Oružanih snaga izdržavao.

Zahtjev za izuzetnu penziju pokreće se na zahtjev pripadnika Oružanih snaga ili člana porodice kome se predaje zahtjev i broja dokumenata, na prijedlog Ministarstva odbrane ili Ministarstva unutrašnjih poslova.

Zahtjev za izuzetnu penziju podnosi se Vladi RBiH putem Ministarstva za rad i socijalnu politiku.

■ Stambena pitanja

Svi pripadnici Oružanih snaga RBiH i porodice poginulih boraca-šehida koji nemaju riješeno stambeno pitanje imaju pravo podnijeti zahtjev za rješavanje stambenog pitanja u skladu sa Pravilnikom o dodjeli napuštenih stanova. Zahtjev za dodjelu stana podnosi se Stambenoj službi Komande garnizona Travnik za pripadnike 17. "Slavne" Kbr,. 27, 37. "M"Lbr, 306. i 312. Brdske brigade, a za ostale brigade iz sastava 7. Korpusa u nadležnim Komandama mjesta i to: za 308. Bbr KM Novi Travnik, za 307. Bbr, 370. i 305. Bbr KM Bugojno, za 325 Bbr KM Vitez i za 317. Bbr KM Gornji Vakuf. Nakon podnesenih zahtjeva vrši se bodovanje odnosno radi se lista prioriteta na osnovu koje se vrši dodjela raspoloživih napuštenih stanova u skladu sa postojećim Pravilnikom.

S obzirom da zakonskim propisima nisu regulisana sva socialno-statusna pitanja ostaje dosta problema koji se rješavaju na druge načine i to preko institucija vlasti. U tom smislu pri skupštinama opština postoje Komisije za zbrinjavanje porodica poginulih i ranjenih boraca koje redovno pružaju pomoć u hrani i ogrijevu svim ranjenim borcima i porodicama poginulih boraca.

U posljednje vrijeme ŠVK OS i Vlada Republike BiH iznalaze najoptimalnija rješenja za rješavanje socijalno-statusnih pitanja boraca i porodica poginulih boraca-šehida što daje već određene rezultate.

Socijalno-statusna služba
Komanda Garnizona 7. Korpusa ARBiH

POMOĆ INVALIDIMA 325. bbr.

Dana 05.05.1994. godine formirano je Udruženje ratnih vojnih invalida opštine Vitez, sa sjedištem u Počulici, te kao takvi preuzeli brigu o pripadnicima svojih članova i porodica ratnih vojnih invalida.

U ovom periodu formiranja Udruženja RVI uspjeli su da obezbijede poklon pakete od Iranske ambasade koje su podijelili svojim članovima sa većim procentom invalidnosti, te su u fazi formiranja pakete za sve ratne vojne invalide, bez obzira na stepen invalidnosti za mjesec juni 1994. godine.

325. bbr. je poklonila jedno putničko vozilo za potrebe Udruženja RVI, kao i angažman u pravljenju spiskova za dodjelu novčane pomoći koja je dodijeljena od Predsjedništva Republike BiH i to po kriteriju:

a) amputircima i invalidima sa visokim procentom invalidnosti, te u drugoj fazi su podjele izvršene invalidima od 40 pa više posto invalidnosti, a radi se i na obezbjedivanju sredstava i ostalim pripadnicima Udruženja ratnih vojnih invalida.

Posebno Uduženje pokušava riješiti problem stambene problematike, koji prati sve pripadnike naše Brigade. Kao što vam je poznato, opština Vitez i Brigada ne raspolaže niti jednim stambenim objektom i vojnim stanom koje bi ona mogla dodijeliti porodicama šehida, ratnim vojnim invalidima i borcima 325. bbr. Svi stambeni objekti u društvenom sektoru su pod kontrolom HVO-a. Rješavanje ovog problema nastoji se rijašiti putem Garnizona Travnik, kao i Garnizona Zenica. Komanda mjesta Vitez prikupila je molbe i odredila prioritete za pomoć u rješavanju stambenog problema porodicama šehida, ratnim vojnim invalidima i borcima naše brigade.

Inf. služba 325. bbr.

NOSIOCI SOCIJALNOG STARANJA

■ I JEDINICE:

1. Ranjeni i oboljeli pripadnici na bolovanju-liječenju do 30 dana (tač. 1. stav 1.).
2. Izdavanje uvjerenja za ostvarivanje socijalno-statusnih prava za porodice poginulih i nesposobnih za vojnu službu (tač. 12. stav 1.).
3. Sahrana poginulih i umrlih pripadnika (tač. 16.).

■ II KOMANDE MJESTA I KOMANDE GARNIZONA

1. Bolovanje preko 30 dana do okončanja liječenja (tač. 1. stav 2.).
2. Porodice ranjenih i oboljelih koji su uz odobrenje jedinice evakuisani na liječenje u inostranstvo (tač. 5.).
3. Ranjeni i oboljeli koji su upućeni na liječenje van mjesta njihovog boravka (tač. 6. stav 1.).
4. Pomoć u obezbjeđenju prevoza ranjenih i oboljelih na i sa liječenja kada se radi o pripadnicima jedinice koji djeluju van njihove zone odgovornosti (tač. 7.).
5. Pomoć pripadnicima prilikom njihovog uputa na liječenje u inostranstvo (tač. 8.) (Ref. za soc. stat. pitanja 7.z.).
6. Porodice nestalih do rješenja njihovog statusa (tač. 9.).
7. Gravidne pripadnice za vrijeme trudničkog bolovanja (tač. 10.).
8. Stambena pitanja pripadnika (tač. 15.).
9. Posebni slučajevi zahrane poginulih i umrlih pripadnika (tač. 16.).
10. Izdavanje uvjerenja ranjenim pripadnicima i porodicama nestalih (tač. 12. st. 2.)

■ III NADLEŽNI OPŠTINSKI ORGAN (prema mjestu stanovanja)

1. Nesposobni za vojnu službu (tač. 3. st. 1.).
2. Privremeno nesposobni za vojnu službu (tač. 3. stav 2.).
3. Porodice vojno nesposobnih, a čiji je pripadnik Armije upućen na liječenje van mjesta stanovanja (tač. 4. st. 1.).
4. Porodice pripadnika oglašenih privremeno nesposobnim, a koji je evakuisan na liječenje van mjesta stanovanja (tač. 4. st. 2.).
5. Porodice poginulih pripadnika (tač. 11.).
6. Izdavanje uvjerenja za ostvarivanje socijalno-statusnih prava za porodice poginulih i nesposobnih za vojnu službu koji su u upravnom postupku kod nadležnog opštinskog organa definisali pripadnost oružanim snagama (tač. 12. stav 1.).

http://www.hasib-musinbegovic.com

RAMO JULARDŽIJA - PRVAK ZA PUŠKOMITRALJEZ M-53

ALIJA DRECO - PRVAK ZA AUTOMATSKU PUŠKU

ISMET HODŽIĆ - PRVAK ZA POLUAUTOMATSKU PUŠKU

■ Koliko poznajemo naoružanje koje nosimo - naslov je takmičenja boraca prvog bataljona 27. brdske brigade. Takmičili su se u brzini rasklapanja i sklapanja ličnog naoružanja. Pravo je zadovoljstvo posmatrati te momke - madžioničare kako za tren rastave i sastave pušku, odnosno puškomitraljez.

ORILO- -GORILO

Tako to rade hrabri borci 27. brdske brigade. Ta uzavrela mladost ne zna za umor a još manje za strah. Harmonika im je ovdje jedina i najdraža druga. Pjesma ih nosi u nove pobjede, a kako vele borci Prvog bataljona, uspjesi u borbenim akcijama im još više daju povoda za pjesmu.

Najdraže su im pjesme o voljenoj "Krajini", pjesme koje svi u glas pjevaju kao ove:

"Sa Vlašića u Krajinu gledam,

Suze idu al' im kanut nedam".

"Sprovedi se u Krajini četo,

Ovo ti je tamo zadnje ljeto".

Šta više reći o borbenom moralu ovih momaka, šta drugo poručiti neprijatelju osim da dobro pritegnu opanke jer će uskoro stvarno morati da "bježe".

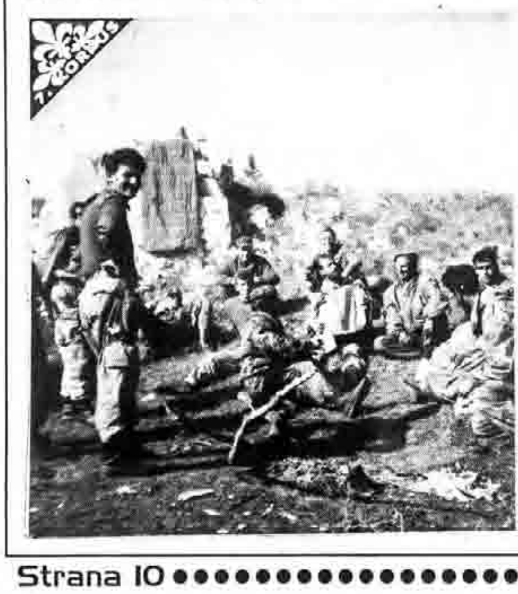

Likovi boraca

Sakib Zekan

BIO JE NAJMLAĐI OFICIR

Tuga i bol u srcima boraca i članova komande 27. bbr. Nema više našeg najmlađeg oficira Sakiba Zekana.

Rođen je 25.01.1972. godine u Vlasinju, opština Mrkonjić Grad. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu a srednju policijsku na Vracama, kao najbolji u svojoj klasi.

Konkurisao je na Akademiju, anije primljen, kako je govorio, samo zato što je Musliman. Prije rata rahmetli Sakib je radio kao policajac u Bosanskoj Gradišci. Po nuđenju srpskog obilježja "trobojke" napušta policiju u Bosanskoj Gradišci i aprila 1992. godine dolazi u MUP Jajce. Aktivno učestvuje u odbrani grada Jajca gdje se ističe svojom hrabrošću. Po padu Jajca dolazi u Zenicu i radi u novoformiranoj stanici javne bezbjednosti Jajce. Dana 15.02.1993. godine odlazi u 306. bbr. gdje obavlja dužnost PK za obavještajne poslove prvog bataljona. Osnivanjem 27. bbr rahmetli Sakib dobija novu dužnost - PNŠ za obavještajne poslove i obavlja je do dana pogibije. Trebao je da pređe u 3. Korpus, ali ostaje sa svojim Krajišnicima i 24.05.1994. godine na Meokrnju hrabro gine za odbranu naše domovine. Bio je najmlađi oficir i svijetli primjer svima nama da odbrana domovine i sloboda imaju svoje žrtve.

Hazim-Musa

OSTAO IDOL SABORCIMA

Rođen 10.septembra 1957. godine u Kotor Varošu. Otac Salih, majka Hajrija. Osnovno i srednje obrazovanje završio je u Kotor Varošu gdje je i radio kao elektro instalater. Oženjen je suprugom Nasihom sa kojom ima dvije kćerkice.

Od prvih dana 10/11. juna 1992. godine je u prvim redovima otpora neprijatelju. Kao strastveni lovac i izvanredan poznavalac terena postiže zapažene uspjehe u izviđanju i brzim diverzanstkim akcijama.

Prošao ratišta od Kotor Varoša, preko Vlašića, Zavidovića, do Viteza, tačnije do kobnih Stranjana, gdje je u akciji poginuo 18.04.1993. godine kao komandir čete.

Predloženo je da se posthumno odlikuje najvišim priznanjem od strane Vrhovne komande ARBiH.

Prilozi Informativne službe 27. bbr (Lajc i Taško)

http://www.hasib-musinbegovic.com

Bugojanski "Zlatni ljiljani"

U SVEMU SU BILI PRVI

U rahmetli Elvedinu Memiću-Mečku i rahmetli Tahiru Beganoviću naša Armija, Bugojno i Bosna i Hercegovina izgubili su jedne od svojih najboljih sinova.

Sredinom proteklog mjeseca navršila se tačno godina dana od smrti našeg Elvedina Memića-Mečka, koji je za državu BiH i njene građane ostavio neizbrisive tragove. Poslije kratkog boravka u jedinicama PVO-a, sam se dobrovoljno prijavljuje na obuku za diverzantske jedinice gdje već na iscrpljujućoj i veoma dinamičnoj obuci ostaje sa grupom najupornijih i najboljih. Sa veoma visokim ocjenama u toku obuke pokazuje i mnoge odlike spremnosti za izvršenje kompleksnih i najtežih zadataka uz vidnu dozu samoinicijative. Ulaže mnogo truda u učenje diverzantskih koraka kao i za rukovanjem većim brojem oruđa i oružja.

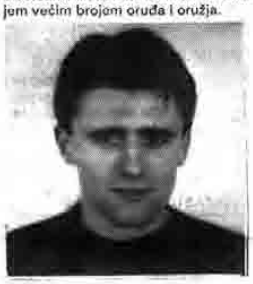

Elvedin Memić

Ostaće upamćeno Edino vješto rukovanje, sa kao za njega stvorenim oruđem LPG (ai pim đi), koje je za nas, tada, u prvim mjesecima rata bilo skoro potpuno nepoznato. S tim oruđem je uz automatsku pušku pravio prava čuda - po riječima njegovih saboraca. Bio je jednostavno pravi momak na pravom mjestu - koga je kao i ostala Jupljave momke krasila izuzetna hrabrost.

Učestvovao je u svim akcijama Diverzantske čete, a ono po čemu je bio prepoznatljiv bila je trougla marama na glavi sa čvorom nazad, što je u jedinici bio znak za borce koji "idu do kraja". Mečak je bio upravo takav.

Hrabar i srčan, pogadala su ga vijesti o patnjama njegovog bošnjačkog naroda i zločinima i zvjerstvima koja se nad njim čine. Zato je uvijek bio u prvim redovima spreman da sa svojim saborcima agresorima pomrsi račune i tako da svoj doprinos odbrani napadnute nam zemlje.

Pucati LPG-ljem u trku, to ne može svako, tačnije rijetki su hrabri borci naše Armije koji tako što čine. Rahmetli Elvedin Memić je tog kobnog dana -dana svoje pogibije u akciji u kojoj je učestvovao izvodio i to, što je samo još jedna potvrda o kakvom se hrabrom čovjeku i patrioti radilo. Za njega jednostavno ništa nije bilo nemoguće.

Njegov mladi život bit će prekinut pri povratku iz uspješno izvedene akcije, neposredno na mjestu okršaja. Smrt Elvedina Memića-Mečka, primljena je veoma teško i bolno među njegovim saborcima u jedinici ali i među drugim bugojanskim borcima i građanima Bugojna kojima je ovaj neobično komunikativan i po prirodi nasmijan i drag momak ulijevao sigurnost i samopouzdanje. Sjećanje na ovog zlatnog momka vraćeno je i ovih dana.

Prepričavaju se akcije i doživljaji u kojima je učestvovao, sporminju šale kojima je uveseljavao okolinu i ozbiljnost s kojom je prilazio vijestima o događajima u Bosni i Hercegovini.

Za sve ono što je učinio za svoju zemlju u svom kratkom životnom putu, pet mjeseci poslije pogibije za Dan 3. Korpusa ARBiH p.g. posthumno je odlikovan najvećim vojnim odlikovanjem u ARBiH "Zlatnim ljiljanom". On je živio i poginuo za Bosnu. Nama ostaje u zadatak da pamtimo i nikada ne zaboravimo hrabrost i djela našeg Ede.

Beganović (Mehmeda) Tahir rođem 19.07.1960. godine, jedan je od onih koje ovaj grad i ova država nikada ne bi smjeli zaboraviti.

Od prvih dana brutalne agresije aktivan je učesnik odbrane Bugojna i BiH. Od septembra mjeseca '91. godine od kada u tajnosti radi Patriotska liga građa on je u najužem rukovodstvu gdje na terenu radi na okupljanju kadrova i formiranju jedinica po bugojanskim MZ. Rahmetli Tahir učestvuje i u opasnom poslu naoružavanja golorukog naroda Opštine Bugojno. U tim poslovima do izražaja dolazi njegova puna hrabrost i patriotizam jer u tri navrata biva vozač i suvozač u vozilima koji

Tahir Beganović

prolaze kroz tada punktove četnika i to u periodu februar-mart 1992. godine kada je bilo opasno i pomišljati na suprostavljanje močnim četničkim hordama, a kamoli raditi protiv njih. Ali Tahirova ljubav prema domovini i rodnom gradu bila je jača od straha. Učestvovao je u "čišćenju" Zijameta i formiranju prve linije odbrane našeg grada prema četnicima. Tada doživljava težak emotivni udarac jer na našim položajima na Podripcima od gelera neprijateljske granate gine njegov brat Enver. Formiranjem Drugog bataljona u junu 1992. godine postaje komandir Pratače čete gdje veoma dugo i uspješno predvodi svoje borce, s kojima učestvuje u svim akcijama bataljona, nesebično rizikujući život za bolje sutra. Sa svojom jedinicom učesnik je sukoba sa postrojbama HVO u kojima učestvuje sa svim svojim bićem, ogorčen na sve izdajničke postupke HVO-a.

Dvadesetog juna 1993. godine u selu Hadrovići Tahir pada smrtno pogođen snajperskim hicem. Pada da bi otišao u legendu.

Njegova majka, otac, brat i supruga ostali su bez svog najmilijeg, a Bosna i Bugojno su ostali bez svog još jednog "Zlatnog ljiljana", njegovi drugovi bez velikog i iskrenog drugarčine, koga će uvijek nositi u svojim srcima, u svojim budućim pobjedama.

Rahmetli Tahir i Elvedin dio su nas i naše istorije. To ne smijemo nikada zaboraviti. Neka je još jednom rahmet dušama našem Elvedinu i Tahiru!

Azam Mandžić

Prvi "Zlatni ljiljan" 305. bbr

ZA RAT TREBA IMATI SRCE

Komandant Prvog bataljona 305. bbr, Abid Gromila iza sebe ima izuzetno težak, ali i veoma uspješan ratni put. Mnogo je bitaka iza njega, mnogo uloženog truda i prolivenog znoja, koji su mu sasvim zasluženo donijeli i najviše ratno priznanje - "Zlatni ljiljan".

Rođen je 01.10.1958. godine u naselju Vinac, petnaestak kilometara od Jajca. Oženjen je, a supruga i osmogodišnju kćerkicu, koje se nalaze u izbjeglištvu u Italiji, nije vidio skoro pune tri godine. Rat ga zatiče u rodnom Vincu, tako da se već 23. marta ratne '92. godine dobrovoljno dakle ne čekajući mobilizaciju, prijavljuje u sastav TO-a. Tu obavlja dužnost komandira voda, da bi 3. juna, nakon pada Vinca, došao u Jajce. Zajedno sa Mesudom Krajišnikom zagovara ideju o formiranju samostalnog diverzantskog voda kome su dali naziv "Kobra". Nedugo zatim, pripadnici jajačkih "Kobri" su postali strah i trepet za lokalne i uvozne "vikend-četnike". Tokom petomjesečnog rata u Jajcu i najmladi stanovnici ovoga grada čuli su za momke iz "Kobre" koji su se, po pravilu, nalazili tamo gdje je bilo najžešće i najgušće. Njihove bitke za Golu planinu, Vrbicu, Kerpić i druga mjesta jajačke odbrane i dan-danas se sa puno sjete pripričavaju u izbjeglištvu, među stanovnicima sa obala Plive i Vrbasa. Kroz sve ove bitke prolazio je i Abid stičući značajna iskustva, koja će mu, kasnije, pomoći prilikom mnogih okršaja kroz koje je prolazio sa svojim borcima.

Primjera radi, samo u bitkama na Goloj planini, "Kobre" su ubile preko 250 četnika, te zarobile jedan BOV 20/3, dok je jedan uništen. Slično je bilo i na Kerpiću, gdje je nekoliko izuzetno hrabrih momaka iz čete "Zastinje", koje su predvodili rahmetli Zaim Mujak i Džahid Sefer, gotovo dva sata zadržavalo znatno nadmoćnije četničke snage. Ko zna kako bi se bitka dalje odvijala da se u pravom momentu nisu pojavile "Kobre". Njihovim dolaskom bradati tropratši su razbijeni ostavljajući u panici i neredu svoje mrtve i lično naoružanje. Između ostalih, ubijen je i ratni zločinac Ljuban Jarčov, koji je u činu majora predvodio svoje istomišljenike pravo u smrt. Ovaj uspjeh, imao je veoma pozitivan uticaj na sve branioce Jajca jer se vidjelo da postoje snage koje se mogu ravnopravno nositi sa četničkim snagama.

Pad Jajca, po ličnom priznanju ovoga borca i starješine, najteži je dan u njegovom životu. Jer, ni u najružnijem snu nije mogao zamisliti da će jajački branitelji morati poklekuti, a sam grad pasti u ruke onih čije su glavne spone sa civilizacijskim tekovima - šuma i opanak, ubijanja i pljačka nemoćnih. Abid Gromila je i danas ubijeđen da branioci nisu trebali napustiti grad i da se isti mogao i morao odbraniti. Po njegovom mišljenju, borci Armije RBiH, koji su branili Jajce, bili su jači od četničkih snaga.

Bilo kako bilo, tek grad je pao, a razloge napuštanja pokazaće istorija. Nakon gotovo misterioznog pada Jajca, Abid se ne predaje kolotečini izbjegličkog života, niti, poput mnogih, razmišlja o odlasku u inostranstvo. Naprotiv, u tim teškim momentima iznalazi novu snagu tako da spada u grupu onih malobrojnih Jajčana koji se javljaju sa idejom da formiraju jedinicu većeg formacijskog karaktera i koja neće imati "mahalsku" obilježja.

Ubrzo zatim, stvoreno je jezgro današnje 305. bbr. To je bilo 1. decembra 1992. godine u Bugojnu, tako da se ovaj datum uzima kao Dan brigade. Od dvadesetčetvorice prisutnih, koliko ih je bilo na tom prvom sastanku u Bugojnu, krajem decembra iste godine broj se penje na 209 boraca od čega je stvoren kostur Prvog bataljona. Ne treba posebno

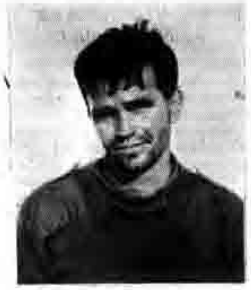

isticati da je Abid i ovaj put jedan od glavnih pokretača i inicijatora za omasovljenje jedinice. Ogroman dio organizatorskih poslova prošao je upravo kroz njegove ruke. Nedugo zatim počinju sukobi sa HVO u Gornjem Vakufu, koji nesmanjenom žestinom traju punih 45 dana. Koliki su strah i paniku među bojovnike unijeli Jajčani, najbolje svjedoči podatak da su zapovjednici HVO izričito zahtijevali da ove hrabre borce, nakon naredbe pretpostavljene komande, iz grada isprate pripadnici UNPROFOR-a!? Početkom aprila 1993. godine novoformirani Prvi bataljon odlazi na visočko ratište. Kao i ranije, Abid je i ovaj put postavljen za komandanta pomenutog bataljona. Jedinica tu ostaje do konca novembra mjeseca da bi, nakon naredbe više komande, izvela jedinstven podvig koji je već učeo u svijetle stranice istorije Armije RBiH. Naime, u nemogućim vremenskim okolnostima i pod punom ratnom spremom borci Prvog bataljona, na čelu sa svojim komandantom, prepješačili su za 20-ak dana preko 70 kilometara vrletnog šumskog puta kako bi ponovo pritekli u pomoć braniocima Gornjeg Vakufa.

"Za ovaj jedinstveni poduhvat, koji po mnogim našim analitičarima neodoljivo podsjeća na legendarni Igmanski marš, već sada se zna da je prvi takav poduhvat u zoni odgovornosti 3. Korpusa, a možda čak i Armije RBiH i u cjelini. Za ovaj svojevrstan podvig Prvi brdski bataljon 305. bbr dobio je pismenu pohvalu od Mehmeda Alagića, koji je tada bio na dužnosti komandanta 3. Korpusa.

Nedugo zatim slijedi novo priznanje: Abid Gromila, postavljen je za komandanta TG "Privor" što je veliko priznanje, ali i obaveza više. Jer, to je podrazumijevalo i zaštitu stanovnika iz trinaest sela privorskog kraja. Ponovo Jajčani vode teške borbe sa ekstremistima HVO-a jer su dobro znali da se u Gornjem Vakufu brani Republika BiH, Krvavi okršaji koji su vođeni krajem januara ove godine, po Abidovom kazivanju, najteži su momenti u njegovom izuzetno bogatom ratnom putu.

Nadčovječanskim naporima i borbom prsa u prsa borci Prvog bataljona 305. bbr, odbili su najjači nalet HVO-a i na određen način zaustavili njihovu ofanzivu širokih razmjera koja je nošila tajni naziv "Sve ili ništa". Kako su se sljedbenici iracionalne politike Bobana i kompanije proveli, svima je dobro poznato. Naknadnim analizama nedvosmisleno je utvrđeno da su Jajčani dali odlučujući doprinos u odbrani Gornjeg Vakufa, a eventualnim padom ovoga grada ekstremistima HVO-a širom bi bila otvorena vrata centralne Bosne.

Najveća Abidova želja je da se uzdignuta čela vrati u Jajce i, napokon, vidi sa svojom porodicom. Na kraju razgovora, između ostalog, rekao nam je i ovo:

- Ne postoje pravila ratovanja. Treba imati srce i mušku odvažnost, pa se staviti nasuprot neprijateljskih cijevi! -.

Džemal Sefer

Mladost poklonjena za slobodu Bosne i Hercegovine

PAMTIĆE GA GENERACIJE

Rahmetli Đafer Skopljak, saborci su ga zvali Đafo, još je jedan od novotravničkih Zlatnih ljiljana, rođen u domovini Bosni i Hercegovini, 05.04.1972. godine u selu Orašac, opština Novi Travnik.

Dobrovoljno se uključio u redove prvih boraca Armije Republike Bosne i Hercegovine u Novom Travniku. Sa borcima PDO-a obišao je mnoga ratišta, a posebno u Turbetu, Bugojnu, Visokom i Gornjem Vakufu. Iskazao se kao izvanredno hrabar borac, čime je plijenio svoje saborce. Srčano, neustrašivo napadao je i na najopasnija ustaška uporišta kao što su Zubići, Krajkovača i Zabrđe.

Đafo je bio miljenik svoje generacije, a i onih starijih zbog vrlina koje su ga krasile još od najranijeg djetinjstva: dobrodušnosti, skromnosti, altruizma, neustrašivosti i borbenosti i želje da svakom pomogne. U sebi je nosio istančan osjećaj pripadnosti svom narodu, svojoj domovini, za koju nije žalio ni svoj život koji je tek počeo da živi. Đafo je pupoljak kojem je tek predstojalo da se razvije, ali nažalost nisu mu dozvolili oni koji su bili za neku vještačku tvorevinu Herceg-Bosnu. Poginuo je od dušmanskog smrtonosnog hica koji ga je odveo stazama u džennet, odveo ga je do vječnog života u kojem će ga generacije i generacije pamtiti i sjećati se, tek stasalog mladića, koji je dao svoj život za svetost imena domovine Bosne i Hercegovine.

Silajdžija Jakub, pripadnik 308. brdske brigade: "Nikada se neću pomiriti sa činjenicom da moj drug Đafo nije među živima i nikada samom sebi ne priznajem niti ću ikad priznati da je naša brigada ostala bez borca koji nije nikada znao šta je strah. Vjerujte da osjećam veliku prazninu otkako nas je napustio i prešao u drugi život, život šehida koji je samo imao jedno na umu: da da svoj doprinos za svoju drugu majku - svoju domovinu koju je volio više od samog sebe, više nego svoj život. Niko kao on nije imao osjećaj za ljude, bio je to momak i po, drugarčina, spreman da za svog druga, saborca ide i u vatru i u vodu. Da vam pravo kažem, volio sam ga kao brata i dijelio sam s njim i dobro i zlo. Rahmetli Đafo je bio primjer ostalim borcima, pa i meni, svojom neustrašivošću i jačinom želje da oslobodi svoj grad i zemlju od svih onih koji nisu željeli njenu slobodu. Nikada nisam vidio Đafu da je u pozadini, uvijek je bio u prvim redovima, a tako je i poginuo: prvi i uspravno, bez jauka, hrabro - gledajući smrti u oči. Jedno je sigurno da je moj saborac, drug, brat zaslužio Zlatnog ljiljana, a da ima neko i više odlične, kako ostali njegovi saborci tako i ja, tražili bi da mu se dodijeli. On više nije među nama, ali ga nikada zaboraviti nećemo i ne smijemo".

Rahmetli Đafer Skopljak je živio onako kako je i poginuo: neustrašivo, hrabro, ne bojeći se nikoga, želeći samo jedno, da da svoj doprinos za svoju domovinu, za svoj narod. Boraca, drug koga su svi izuzetno poštovali zbog osobine koje imaju samo oni rijetki, osobina koje su ga krasile: požrtvovanosti, hrabrost borca.

Tužan je bio 23. septembar 1993. godine kad su ustaške zvijeri presjekle pupoljak života koji je tek trebao da se razvije. Kota 1105 na Zabrđu je bila oslobođena, ali ostalo je da se pamti godinama, decenijama, stoljećima: 308. brdska brigada je ostala bez jednog od njenih najhrabrijih boraca, Đafe, koji će sigurno ući u legendu jer je to zaslužio, pridružujući se u đhennetu svojim drugovima Minetu Mehanoviću, Perenda Zekiru-Zeki i svim ostalim koji su ostavili svoje živote na rodnoj grudi domovine Bosne i Hercegovine.

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Irtihali Daril Beka

SEOBA U VJEČITO STANIŠTE

■ "Ne recite za one koji su preselili na Allahovu putu da su mrtvi."

U cvijetu mladosti Jašarević Nermin, pripadnik 37. mlbr. preselio je spašavajući drugom život.

Rođen je u Fazlićima 20.11.1972. godine. Student mašinstva, rat ga je prekinuo u studijima.

Formiranjem 37. mlbr. ulazi u njenu formaciju u službu veze, kao veoma perspektivan. Oni koji su ga bolje upoznali cijenili su ga kao veoma pouzdanog.

Prepoznatljiv po kretnjama i grimasi lica obilježio je krug oko sebe svježinom mladosti, tako da prostori u kojima se kretao i boravio za mnoge njegove bliske prijatelje bude živo sjećanje na Nerminov duh, ne ispoljavajući to ničim do samo šutnjom, bez šala nekad toliko čestih.

Preselio je nakon teškog ranjavanja kod sela Goleš, pomažući drugim ranjenicima 01.06.1994. godine.

Za njegovu porodicu je bol rastanka najteža, ali s vjerom u Allaha kome svi pripadamo, i zaista se njemu vraćamo svi, preporučujemo tu istu istinu za koju se i Nermin borio i sabur.

Možda njegova porodica i nije bila svjesna duhovne snage Nerminove u koju mi njegovi saborci ne sumnjamo. Na Allahovom putu svaka rana je ukras, koji je ujedno i miomiris džennetskih ljepota koje čekaju dušu dotične osobe.

Činimo dovu Uzvišenom Gospodaru da mu oprosti njegove grijehe, smiluje se i uvede ga u svoj džennet.

Saborci 37. mlbr.
Inf. služba 37. mlbr.

Iz 306. brdske brigade

DVA "ZLATNA LJILJANA'

Na prijedlog komande 306. bbr. Štab Vrhovne komande Armije Republike Bosne i Hercegovine je posthumno dodijelio najviše vojno priznanje značku "Zlatni ljiljan" Sažić Ohranu i Jašarević Abdulahu.

Malo se riječima može kazati o vrlinama ova dva naša borca-šehida ali oni koji ih poznaju znaju i pamte ko su bili i koliko su vrijedili.

Jašarević Avdo i Sažić Ohran su borci-šehidi koji su od početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu bili uključeni u odbranu zemlje i kao prvi dobrovoljci učestvovali u najtežim zadacima u svojoj jedinici. Njihov doprinos u odbrani zemlje, njihovu sposobnost, hrabrost i moralne kvalitete teško je razdvojiti a još teže opisati. U svim jedinicama 306. bbr. i u cijeloj biljanskoj dolini bili su i ostali primjer potpunog i savjesnog angažovanja u odbrani svoje domovine i oslobađanju njenih okupiranih teritorija. Mnogobrojne akcije u kojima su učestvovali i u kojima su kao komandiri vodova postizali veoma značajne uspjehe naneseći neprijatelju ogromne gubitke u živoj sili i MTS-u. Poslije oslobađanja Meokrnja gdje su obojica učestvovali treba pomenuti diverzantsku akciju u rejonu Zmajevca kada jurišajući rame uz rame na četničke bunkere Ohran gubi svog brata Ramu. Podvizi ova dva naša borca-šehida se završavaju 27.12.1993. godine na koti 688 gdje su nakon zauzimanja kote i nakon nanesenih gubitaka neprijatelju u živoj sili i MTS-u i sami izgubili živote.

Borci 306. bbr pred polazak na prvu liniju...

306. brdska brigada i biljanska dolina u cjelini osim njih imala je još, a danas zasigurno ima mnogo boraca koji nastavljaju da se bore i koji "Zlatne ljiljane" zaslužuju.

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr.

U Starom Vitezu

Proteklih dana u posjeti borcima i stanovništvu Starog Viteza bili su članovi Informativne službe i Umjetničke čete 7. Korusa. Bio je to prvi autobus koji je nakon toliko vremena ušao u ovaj herojski grad. Svoje goste dočekala je oveća grupa građana. Bio je to susret za pamćenje. Stisak ruke, zagrljaj, a, bogme, i poneka suza, govorili su više od riječi.

Stari Vitez se doima kao bajka. Jedan tako mali prostor postade sinonim Bosne i neuništivosti. Ovdje su svi bili uključeni u borbu, od djeteta do starca. Svako je imao svoje zaduženje. Nije bilo razlike između mještana i muhadžira, svi su dali svoj udio u odbrani. Posebno je značajan doprinos Novačana koji su u prelomnim trenucima stali u odbranu.

Stari Vitez je napadan sa svih strana svim i svačim. Mnogo je porušenih kuća. Mnogo je patnje i stradanja bilo. Ovih hrabrim ljudima najteže je pla nemogućnost evakuacije ranjenih. Da je bila adekvatna liječnička pomoć mnogo bi bili spašeni. Ipa, ovdje se zna, za Stari Vitez su pali najhrabriji: Šeki, Bili, Zemo, Mujke, Pliva, Admir...

Majka Zuhra u jednom od svojih svakodnevnih obilazaka mezarja

NA ŠEHIDSKOM GROBLJU

Kraj mezara svoja dva sina, jedna starica uči. Na bašlicima stoji: DŽAFIĆ ADMIR (1963-1993) i DŽAFIĆ SAFET (1972-1994).

Svi pamte njihovu hrabrost. Njihova imena se s poštovanjem izgovaraju.

Majka Zuhra saburi i priča pomalo čudnu priču:

- Izbjegli smo iz Sanskog Mosta. Moja djeca su se odmah uključila u borbu. Admir je bio i na drugim ratištima. U vrijeme sukoba sa HVO oba su se zadesila ovdje u Starom Vitezu. Svakog jutra poslije sabah-namaza obiđem mezare. Kleknem kraj njih, zagrlim bašluke i ispričamo se. Admir je poginuo treći dan nakon sukoba, a Safet tri dana prije Sporazuma.

Sama sam ovdje. Niko niti mi dolazi niti me pita kako mi je. Patim se. Bila je i sedmina, i četerestina, i godišnjica. Bili su Bajrami, ali nikoga nema. Da mi je kakvog smještaja gdje ću imati svoj mir. Ja ne idem nigdje odavde. Ovdje su ostala moja djeca, ovdje je sve moje. Išla sam, tražila, molila, ali - sve sama obećanja.

R.V.

ZLOČIN GENOCID KRIMINAL ZLOČIN GENOCID KRIMINAL

Srbijanska morbidnost

SILOVANJA ŽENA

Prema do sada prikupljenim podacima Državne komisije za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima u Bosni i Hercegovini, nedvosmisleno je utvrđeno da su tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu na najgrublji način počinjeni zločini nad nevinim ženama, prevashodno muslimanske nacionalnosti. Prema našim procjenama, silovano je između 25 i 30 hiljada žena, djevojaka, pa čak i djevojčica.

Srpsko-crnogorski agresor, predvođen soldateskom bivše JNA, znao je šta treba uraditi. Muški dio naroda, i to najzdraviji i najproduktivniji, fizički likvidirati, a ženski moralno obeščastiti i uniziti znajući da će rezultat toga biti iseljavanje sa djedovskih i pradjedovskih prostora. Ali, bosanska država će učiniti sve da se ženski dio njegove populacije moralno održi, ohrabri i podrži kako bi sa što manje fizičkih trauma i posljedica mogli organizovati svoj budući život. Kada se agresorski bestijalni pir završi, naše majke, žene, djevojke i djevojčice, iako silovane i ponižene, hodaće uzdignute glave dok će zločinci za počinjena nedjela podnijeti račune Međunarodnom sudu, kako se slični zločini ne bi u budućnosti ponovili bilo gdje u svijetu.

Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN broj 808. o ustanovljenju međunarodnog suda za teške zločine na teritoriji bivše Jugoslavije počinenje od 01.01.1991. godine, bit će prilika da se iznesu i bjelodano svijetu pokažu egzemplari morbidnosti i monstruoznosti zločinaca u vršenju krivičnog djela silovanja.

Sigurni smo da će to za svijet biti bolno i tužno iskustvo, koje će biti, nadajmo se, u potpunosti sankcionisano i odgovarajućim sudskim presudama potvrđeno. Ono što je uzvišenom tribunalu posebno delikatno prepušteno u zadatak bit će, s jedne strane, napor suda da žrtve silovanja privoli da daju svoje tužne i bolne iskaze kojih se, kad se sjećaju, sjećaju kao najužasnijeg sna i more, i s druge strane da zločince, te monstrume i moralno posrnule osobe, privedu sudu pravde.

Do tada je pred nama životna zbilja silovanih žena, majki, djevojaka i djevojčica, ispričana njihovim jezikom i njihovim osjećanjima.

Iz Udruženja građana Unsko-sanske regije

"... DA NIKAD NE ZABORAVIŠ"

Pred nadolazećim zlom mnogi Bošnjaci su potražili spas izvan svog rodnog kraja. U disperziji su se našli i žitelji Unsko-sanske regije, koja obuhvata opštine Ključ, Sanski Most, Prijedor, Bosansku Dubicu i Bosanski Novi. Povezali su se i konstituisali Udruženje sa sjedištem u Sarajevu. Nastojali su, u okviru svojih mogućnosti i nadležnosti pomoći svoje sunarodnike koje je zadesila nevolja. Radili su na očuvanju identiteta ovih opština, organizovanju otpora, na zbrinjavanju poginulih, oslobađanju logoraša, tragali za nestalim i otkrivali počinjene zločine nad nedužnim civilima ove regije. Sarajevski Krajišnici su od samog početka stali čvrsto uz svoje sunarodnike i svoje ljudske, stručne i intelektualne sposobnosti stavili u funkciju borbe protiv zločina i etničkog čišćenja.

Genocid nad muslimanima ove Regije po svojim brutalnim metodama i razmjerama, sistematičnosti, beskrupuloznosti, može poslužiti kao paradigma stradanja bošnjačkog naroda u egzekuciji srpsko-crnogorskog agresora. Postoje jasni dokazi o masovnim likvidacijama muslimanskog stanovništva. Ljudi su umirali u teškim mukama. Zločinci su pribjegavali takvim metodama mučenja od kojih pamet staje. Opljačkali su sve do čega su došli. Kroz logore na ovom području prošlo je oko 100.000 ljudi, uglavnom muslimana ali i Hrvata. Agresor je na području Srbije i Crne Gore formirao preko 16 logora o kojima se u javnosti ne govori a kriju više od 12.000 logoraša. U Užičkoj Požegi je sakriveno oko 4.000 ljudi iz Bosne. Čak su im uništili ličnu dokumentaciju i izdali novu, lažnu. Vjerovali ili ne, ove ljude prodaju po cijeni od 50.000 DM ili manje u zavisnosti od toga koliko ga rodbina traži.

U Italiji je uhvaćena grupa švercera koji dovoze iz Srbije očne rožnjače i prodaju ih za velike pare.

Tačan broj stradanja muslimana na ovoj Regiji dugo će biti nepoznanica za širu javnost. O dometima četničkog varvarizma do sada je bilo govora u javnosti, ali smatramo potrebnim napomenut npr. podatak da je radnica fabrike u Prijedoru podlegla nakon dvadeset i drugog dana neprekidnog silovanja od agresorskih vojnika. Bezobzirnost zločinaca prema svojim komšijama posebno je bila naglašena jer su dobro znali da su muslimani ovog područja u II svjetskom ratu govorili svojim dželatima "Halalim ti život - spasi mi čast!" Danas su mnoge djevojčice i žene ostale trajni duševni i fizički invalidi, ili su podlegle.

Koliko je agresoru bila važna okupacija i etničko čišćenje Kozarca, govori i podatak da su odmah nakon okupiranja snimali film o tobožnjem oslobađanju ovog mjesta. I ime su mu preimenovali u "Radosavci", valjda po pukovniku Radosavu koji je komandovao akcijama ubijanja, klanja, silovanja i uništavanja svega što je muslimansko.

Na području Unsko-sanske regije, naravno podaci su nepotpuni, ubijeno je preko 35.000 muslimana.

R. Vejo

http://www.hasib-musinbegovic.com

OD KULINA BANA OD KULINA BANA OD KULINA BANA OD KULINA BANA

Od dolaska južnih Slavena na ove prostore do današnjih dana i velike borbe njenih naroda, prije svega Bošnjačko-muslimanskog naroda, za njen opstanak i kontinuitet njene državnosti.

Prof. dr Enes Pelidija

GENEZA BOSANSKE DRŽAVNOSTI

Armija Republike Bosne i Hercegovine je armija koja se rađala iz krvi vlastitog naroda.
Kako se tako rođena snaga mogla u kratkom roku osposobiti da odbrani i državu i narod? U uslovima kada su ključne snage Zapada pomagale dvostrukog agresora (i nečinjenjem). A, nas su sprečavali da se organizovano branimo i nabavkom oružja. Spremajući se za novi život koji se, ipak, rodio u zemlji ljiljana, sada Armija Republike Bosne i Hercegovine, jača svoj ugled prave narodne vojske. Kratak izlet u istoriju Bosne i Hercegovine, tekst koji ćemo objaviti u nekoliko nastavaka naš je prilog boljem poznavanju naše zajedničke istorije, a time i kontinuiteta njene državnosti. Ovaj tekst je, u stvari, predavanje koje je prof. dr Enes Pelidija održao decembra 1993. godine rukovodećim kadrovima Armije Republike Bosne i Hercegovine za moral.

Iz vremena srednjovjekovne bosanske države sačuvano je 60 međunarodnih ugovora, od kojih je najveći broj bio sa Dubrovačkom Republikom. Na osnovu tih ugovora vidi se i organizacija sudske vlasti koja je bila u nadležnosti vladara. Usljed zauzetosti, neki od njih su taj dio posla povjeravali svom zastupniku koji se zvao "vladalac". Takođe se često praktikovala svečana zakletva "samošesto". Iz ugovora se vidi da se za krivična djela ubistva praktikovala globa koja se zvala "vražda", a za manje prestupe kazna koja se plaćala u naturi jer u srednjovjekovnoj Bosni nije bilo državnih sudova, nego su sudili vlasteoski kolegij. Takođe su u arhivima sačuvane i vlasteoske povelje (oko 30) koje su po formi slične poveljama u susjednim državama. Sve to govori o kontinuitetu srednjovjekovne bosanske države do gubitka samostalnosti 1463. godine.

Sa uspostavljanjem osmanske uprave, koja se postepeno širila na teritoriji današnje Bosne i Hercegovine punih 130 godina, tačnije od 1463. do 1592. godine, nastupa novi - osmanski period.

U tom vremenu osnovano je više sandžaka. Tako je 1463. osnovan bosanski, 1470. hercegovački, između 1478. i 1483. zvornički, 1537. kliški itd.

Svi ti sandžaci su bili u sastavu Rumelijskog ejaleta. Godine 1580. od navedenih sandžaka, kojima su priključeni cernički, krčko-lički i požeški, centralna vlada (Porta) u Carigradu formirala je Bosanski ejalet - posebnu provinciju Carstva. U njegovom sastavu poslije osvajanja Bihaća i drugih krajiških gradova i tvrđava formiran je sandžak. Po teritorijalnom opsegu Bosanske ejalet bio je daleko veći od srednjovjekovne bosanske države iz vremena kralja Tvrtka I. To je prostor od Šapca do Jadrana i od Zvečana do Virovitice. Sa manjim korekcijama takve granice su ostale sve do Karlovačkog mira 1699. godine kada su, usljed poraza osmanske vojske u bečkom ratu (1683-1699), međunarodno priznate njegove sjeverno-zapadne i južne granice. One su u narednim decenijama sa manjim korekcijama Požarevački, Beogradskim i Svištovskim mirom ostale iste koje je Bosna i Hercegovina imala u vrijeme Berlinskog kongresa 1878. godine, tj. na sjeveru rijekom Savom, na zapadu Unom, na jugu gotovo današnjom granicom Bosne i Hercegovine, na istoku smederevskim sandžakom, a na jugoistoku granicom nekadašnjeg novopazarskog sandžaka koji se sve do 1872. godine nalazio u sastavu Bosanskog ejaleta.

Želeći da izbjegnu neposredno susjedstvo sa Mletačkom Republikom, Dubrovčani su nakon Požarevačkog mira 1718. godine dobrovoljno ustupili Bosanskom ejaletu Neum, Klek i Sutorinu.

Od 1699. godine Bosanski ejalet je sveden na pet sandžaka: bosanski, hercegovački, zvornički, kliški i bihaćki koji je u ratu 1714-1718. godine priključen bosanskom. Uz to je ova osmanska provincija bila pogranična, što joj daje krajiški karakter, koji je uz širenje islama, odžakluk timare i kapetanije bio jedan od specifičnosti Bosne za vrijeme osmanske uprave. I dok su sandžacima upravljali sandžakbezi, dotle se na čelu Bosanskog ejaleta nalazio beglerbeg u zvanju vezira, a pri kraju osmanske uprave sa titulom valije. Od osnivanja ejaleta 1580. pa do 1639. godine sjedište bosanskih namjesnika bila je Banja Luka, a zatim je premješteno u Sarajevo. Kada je princ Savojski 1697. godine osvojio i zapalio Sarajevo, rezidencija bosanskih namjesnika premještena je u Travnik gdje ostaje do 1850. godine, kada Sarajevo ponovo postaje glavni grad.

Sudsku vlast su obavljale kadije. Jedna od karakteristika osmanske uprave bila je i lokalna uprava. Glavnu riječ vodile su uglednije ličnosti, ajani. Njihov ugled i uticaj je povećan kada slabi centralna vlast. To je naročito došlo do izražaja u XVIII stoljeću. Velika vlast u lokalnim poslovima bila je u rukama kapetana koji su poticali iz najuglednijih muslimansko-bošnjačkih porodica. Oni izrastaju u najistaknutije nosioce političke vlasti i ekonomske moći.

Samosvijest o Bosni i njenim interesima bila je stalno prisutna. To su i dokazali u mnogim borbama kada su bili prepušteni sami sebi i bez ikije pomoći sa strane uspijevali se odupirjeli neprijatelju i sačuvati cjelovitu Bosnu. Najbolji primjer patriotske svijesti su ratovi iz XVIII stoljeća u kome banjalučki boj iz 1737. godine i dubički rat (1788-1791) predstavljaju posebnu temu iz bosanske samosvijesti i patriotizma.

Međutim, u želji da sačuvaju stečene pozicije i privilegije bosanski ajani i kapetani se suprostavljaju sprovođenju reformnih mjera koje sultanova vlada iz Carigrada pokušava sprovesti u prvim decenijama XIX stoljeća. Na sastanku u Tuzli januara 1831. godine donešena je odluka da se ne prihvataju reforme u vojsci, a postavljeno je i pitanje položaja muslimana u Beogradskom (Smederevskom) pašaluku sa zahtjevom da se oni ne progone iz Srbije. Za vođu je izabran Husein kapetan Gradaščević koji je dva mjeseca kasnije (29.III) iste godine u Travniku od strane najuglednijih ličnosti izabran i za bosanskog namjesnika. O tome je obaviješten od Porte. U početku je kod vođa ustanka bila prisutna ideja da se bore za spas države. Tek kada su se sukobili sa sultanovom vojskom počeli su govoriti o borbi za autonomiju. Od prvih dana pobune došlo je do podvojenog mišljenja između bosanskih i hercegovačkih ajana, što je iskoristila centralna vlast koja tokom vremena slabi ustaničke redove i vojničke ih pobjeđuje. Za usluge koje su pružili sultanu Mehmedu II hercegovački prvaci su nagrađeni, a njihov sandžak izdvojen iz Bosanskog ejaleta i postaje provincija Carstva kojom je kao vezir upravljao stolački Ali aga Rizvanbegović koji u međuvremenu dobija od Porte zvanje paše.

- Nastaviće se -

Duh i ruho Ajvatovice, ratne '94.

SIMPOZIJ HADISA

Prusac-Bugojno, 24-26. juna '94. Organizatori Ajvatovice učinili su veliku stvar. Islamska zajednica Republike BiH sa Muftijstvom Travnik i hrabrim Pruščanima su ove godine okupili ugledne predavače, poznavaoce i lumače hadisa i hadiskih djela, da oživotvore jednu korisnu praksu nezaboravnih sinova i učenjaka Bosne. Ime Hasana Kafije Pruščaka upisano je zlatnim slovima u riznicama brojnih biblioteka diljem svijeta. Njegova medresa i škola hadisa davali su brojne i ugledne alime i emisare riječi Poslanika islama.

Nastavljajući slavnu tradiciju, ovogodišnji simpozij hadisa otvoren je u petak, 24.06., simbolično, u samo akšamsko vrijeme u vidno narušenim hajratima čuvenog Pruščaka. Razgovori pod otvorenim nebom nastavljeni su drugi dan, a glavni dio pred brojnim posjetiocima u skrovitim prostorijama hotela u Bugojnu. Učesnici simpozija hadisa publici su predstavili dosta nepoznatih detalja kroz slijedeće teme:

- Skup otvara travnički muftija Nusret ef. Abdibegović
- Uz učenje Kur'ana, pa istup prof. Omera Nakićevića koji prenosi selame reisa prof. dr Mustafe Cerića
- Učesnicima i slušaocima dobrodošlicu i selame za hairli rad upućuju: gradonačelnik Bugojna Mlačo Dževad i u ime 7. Korpusa Armije RBiH Zolota Fahrudin. Potom riječ uzimaju gosti predavači:

a) Prof. Mirsad ef. Mahmutović: "Stepenovanje hadisa i osnove njegovom kategorisanju"

b) Muftija travnički Nusret ef. Abdibegović: "Hadis kao drugi izvor šeriatskog prava i odnos pojedinih frakcija prema njemu"

c) Zenički muftija hfz. Halil ef. Mehić: "Mjesto džihada u praksi i riječi božijeg poslanika"

d) Mr Zuhdija Adilović: "Hadiska škola Hasana Kafije Pruščaka i njena uloga u očuvanju izvornog islama"

e) Dekan fakulteta islamskih nauka prof. dr Omer Nakičević, koji je magistrirao na djelu Hasana Kafije Pruščaka, iznio je niz vrijednih podataka o političkoj praksi islamskog gledanja i rada od Poslanika do Hasana Kafije Pruščaka.

Rad simpozija je nastavljen iza podne namaza u bugojanskoj džamiji, gdje se džematlijama, uz ostale goste, obratio i glavni imam Travnika Ahmet ef. Adilović. Simpozij hadisa je zatvoren uz obećanje da će izlaganja biti publikovana i dostupna javnosti. Prijatan susret u odboru iz Bugojna i allahimanet do slijedećeg viđenja.

ZNATE LI ŠTA JE HADIS?

To je nauka koja prezentuje i proučava život, djelo i riječi posljednjeg božijeg poslanika Muhammeda alejhiselam. Sve što je govorio, radio ili, vidjevši drugo da rade, prešutio predstavlja hadis.

Nakon Kur'ana, koji je posljednja uputa i milost svim svjetovima od njihovog stvoritelja Allaha dželešanuhu, hadis je drugi izvor islamskog vjerozakona. Hadis je blagodat praktičnog života nastala po učenju Kur'ana. Neprijatelji islama i poslanika Muhammeda a.s. protura-ju mnoge izreke i prisvajaju ih hadiskoj nauci. Zato treba biti oprezan i pozivati se i upućivati na zbirke koje su od strane stručne uleme ocijenjene kao vjerodostojne i istinite. Kod nas, na našem bosanskom jeziku, možete naći prijevod četiri toma Buharijine zbirke hadisa i vrlo praktičan vodič, - nedavno štampan izvor iz zbirke hadisa "Rijadus-salihin".

Zapamtite ovaj hadis: "Innemel eamalu binnijati", što znači, "ljudska djela se prosuđuju prema nijetu".

Hasan Kafija Pruščak, štapski oficir

UZORITI SIN BOSNE

"Kad razmjenjuje mišljenje sa vojnim starješinama o strategijskim pitanjima i za vrijeme krvavih okršaja vođenih ponekad i prema njegovim instrukcijama, nastavlja da piše ili dovršava ranije započete radove"

Prošlost Bosne, od danas, za mnoge njene građane i borce, postaju inspiracija i emanet čvrsti da se sačuva obraz i sigurno tlo pod krvgavim nogama. Malobrojni istraživači i poznavaoci tvrdo ukoričenih čitaba otkrivaju nam zlatna depozite i svijetle likove koji otvaraju oči i zovu putevima bosanske sudbine. Trebalo je, izgleda, suočiti se sa krvavim ranama prusačkim i krenuti jutarnjim stazama uskopske legende, Ajvaz dede, pa čuti riječi o Hasanu Kjafiji Pruščaku kao, pored ostalog, štapskom oficiru i uzoritom sinu Bosne. Ko je ta ličnost i šta je to on stvarno bio, slušali smo umilno kazivanje prof. dr Omera Nakičevića, čovjeka koji je magistrirao osvjetljavajući lik slavnog Bošnjaka i hrabrog Pruščaka.

Hasan Kjafija, je rođen marta mjeseca 1544. godine u Pruscu, a preselio na drugi svijet 1617. godine. Osnovne podatke o sebi dao je sam Kjafija. Skromno i tradicionalno u duhu vremena u kom je živio nalazimo brojne elemente za otkrivanje ličnosti koja se bavila vođećim ciljevima dostojanstvenika i perjanica svoga roda i vremena. Osnovno školovanje stiče u Pruscu i po lahkoj pokretljivosti pokazuje nacionalan karakter i kosmički poziv čovjeka. Visoke škole, kao i drugi talenti Bosne, završava u Stambolu među čuvenom ulemom toga vremena. Po riječima Evlije Čelebije, Hasan Kjafija, po okončanju naukovanja, u Pruscu podiže osnovnu školu, kasnije otvara Darul-hadis, tj. medresu hadisa za izučavanje tradicije. Piše brojna djela iz područja islamske znanosti (prava, logike, apologetike, filologije, socijalne politike i stilistike).

"Iza sebe je ostavio dvadesetak pisanih djela i manjih rasprava kojima otkriva: karakter vješta pisca, karakter istaknuta mislioca i karakter smjela borca. Za vrijeme dok se bori na bojnom polju, on piše i naučna i pedagoška djela, istovremeno podučava i druge, ili se konsultuje i sakuplja mišljenja drugih, provjeravajući to na vlastitom iskustvu da bi izvukao zdrav zaključak. Proučavajući ekonomsko-društvenu situaciju svoje okoline u jednom određenom i istorijskom intervalu, piše djelo i provjerava svoja zapažanja, stavljena na papir, u primjeni. Cijeli život bio je opsjednut razmišljanjem i stvaranjem, čak i kad se nalazio na borbenim linijama on bi razmišljao i pravio koncepte za svoja djela. I kad razmjenjuje mišljenje sa vojnim starješinama o strategijskim pitanjima i za vrijeme krvavih okršaja, vođenih ponekad i prema njegovim instrukcijama, nastavlja da piše ili dovršava ranije započete radove". (dr Omer Nakičević - H.K.P. - Pionir arapsko islamskih nauka u Bosni i Hercegovini).

U svome djelu "Osnove mudrosti o društvenom uređenju svijeta" Hasan Kjafija, pored ostalog, iznosti i teoriju ratovanja, a prof. Nakičević ističe da je Pruščak sa svoje 63 godine učestvovao s rukovodiocima Osmanske armije u borbama i sređivanju vojnih redova. U mnogim bojevima predvodio je i prusačke askere, a se brojnih preputovanja svraćao je u sam Stambol, sugerišući, demantujući pisanim djelima svoja viđenja i teorijske opravdanja određenih sugestija. Značajno je istaći njegovo oživljavanje uspomene na Ajvaz-dedu. Ajvatovica poprima ne samo mevludsko značenje nego i taktičko vojničko. Formiranjem povorke uredno i protokolarno postrojene na čelu sa brojnim bajracima i zauzdanim atima najbolje vrste ima očit zadatak. Komanda ima jasan cilj, na izvorište iza raspolučene stijene treba stići. Šest kilometara je od poligona. Nakićena kolona ima zapovjednika i svoju koračnicu ili ilahiju koju stroj glasno i pobožno uči. Sadržaj koračnice u prijevodu glasi:

"Tvojim imenom počinjemo, nek je uslišano, aman!

Tebi nek je hvala, budi plemenit, o muste'an!

Tvome miljeniku budi blagodaren, a našem narodu neograničeno izdašan!

Protivnika dinsuza, nemilosrdno uništi bez aman!

Islamskoj vojsci pomozi da pobijedi, bože moj her zemani!"

Način izvođenja i ritam koračnice, koja ima tridesot stihova, očito nastoji održati bojnu gotovost i moral koji brojnim oružjem po dolasku na poligon Ajvatovice prazni ili nadomješta energiju stalno potrebnu.

Nekakav mističan ili vjerski sadržaj ovog marša i postrojavanja je očita devijacija nekadašnje prakse. Ovogodišnja Ajvatovica i odluka uvaženog skupa da se ovoj smotri vrati kvalitatno značenje obećava, bar po prijedlozima, jači borbeni poklič i vraćanje junačkoj gotovosti u svako vrijeme, šejhovi su se maksimalno odlučili za fundamentalne principe, a rahmetli Kjafija piše da je pobjeda moguća uz slijedeća pravila: "Lijep red, postupak i bogobojaznost u armiji; obraćanje Bogu s molitvom; disciplina u armiji; odlučnost armije na borbu (a ne oklijevanje) i poslušnost armije, pored ranije razrađenih pitanja".

Na osnovu autografa iz 1617. godine, koji je sačuvan u medresi Fejziji u Travniku, saznajemo da je Hasan Kjafija umro kao kadija i muftija u Pruscu, 16. Ramazana 1024. po hidžri, odnosno 1617. godine, bez roda i poroda, ali sa djelima koja rađaju i napajaju sinove Prusca i njegove Bosne.

Pripremio: Fahrudin Zolota

http://www.hasib-musinbegovic.com

SVJETLOST DVOMILIONSKOG GRADA

Među više od 500 ratnih vojnih invalida Armije Republike Bosne i Hercegovine koji su ove godine putovali na Hadž nalazila se i oveća grupa pripadnika 7. Korpusa ARBiH. Među njima je bio i Ragib Kolašinac, referent 7. Korpusa za procjenu borbenog morala. U nekoliko nastavaka objavljujemo njegove utiske sa ovog puta vjerujući da će, zbog interesantnosti, ali i upečatljivosti kazivanja jednog od učesnika ovogodišnjeg Hadža, izazavati znatiželju i zainteresovanost kod naših čitalaca.

- Nastavak iz prošlog broja -

U 14.20 sati dana 17.05.1994. godine, visoko iznad zemlje Republike Bosne i Hercegovine, iz pravca Sarajeva prema Zagrebu tutnjali su motori ruskog vojnog transportera sa 180 putnika RVI Armije Republike Bosne i Hercegovine, budućih hadžija, a s nama je najdraži bosanski sin - predsjednik Predsjedništva Alija Izetbegović. Prisustvo ovog putnika, državnika i vođe bosanskog naroda, ponovo ističem, neka se zna i upamti da je za nas sadašnje hadžije, RVI Armije Republike Bosne i Hercegovine, bila i ostaje posebna čast i zadovoljstvo da je sa nama Allahu u goste, na hadž, krenuo i on.

Istini za volju, ovdje moram da pojasnim značenje hadža, pored onog kojeg sam dao u prošlom broju, po šeriatu. Hadž je sveislamski godišnji kongres, živi organizam osposobljen i snabjeven svim sredstvima savremene tehnike da odgovori svom velikom zadatku proučavanjem problematike ekonomskog, političkog, društvenog i kulturnog života čitavog islamskog svijeta. Ove aktivnosti ne ometaju hodočasnike da u haremima Meke i Medine uče salavate, razne dove, tekbire i slično, jer to islam propisuje.

Kada je ruski vojni avion s oznakama UNPROFOR-a dostigao određenu visinu, nas nekolicina otkopčasmo pojaseve i uputismo se s drvenih avionskih stolica prema malim prozorima na trupu aviona. Potiskasmo se, radoznalost, hoćemo da vidimo tu bosansku zemlju i iz ptičije perspektive. Mora da prelijepo izgleda dok su se na nju okomili toliki "jastrebovi". Znaš, mi smo je dobro upoznali, ali nismo imali "Galebova" i "Migova" pa da je i odozgo razgledamo.

Kad ono, Allahu dragi, lijepe ti Bosne, a da je možemo još i isplegiati, bila bi veća od Rusije. Misli mi lutaju i sada mi je jasno zašto su dušmani navalili na nju i Bošnjake, ali mi taj šeniuk poremeti jedan radoznalac i utiska onu svoju poveliku glavu, mašala glava veća od televizora, a ono prozorče manje čak i od Enverove puškarnice kroz koju nisi mogao dobro ni pušku provući. I tako, ja se vratih na svoje mjesto, ponovo da razgledam avion iznutra i da razmišljam o svemu. Ubrzo se na svoje mjesto vrati i onaj što me istiskao s prozorčeta, onaj s onom mašala glavom, jer je i njega neko istiskao. I tako redom, u taj sat leta svi smo se izmijenjali na "viri". Ponovo pogledam niz avion i u očima mi zapinje onaj što me istiskao s prozorčeta. Drago mi je što su njega istiskali da ne šenluči. Pa, kada sam se bolje zagledao u njega, zaključih, Allaha mi, ovaj naš junak ima veću glavu od Karadžića. E, drago mi, brate, pa mi tako postade i simpatičan.

Nakon sat leta, stigli smo na aerodrom "Pleso" u Zagrebu.

Aerodromski službenici izvršili su pregled putnika i prtljaga i širokim aerodromskim autobusima prevezoše nas i naše torbe do "Boinga 747" iz Saudijske Arabije koji nas je, veće spreman, čekao. Taj "Boing 747", krupna je i lijepa "ptica" čini mi se da bi ona tri obična aviona stala u njega. Hoću reći, pravi gigant, kakav i dolikuje toj najbogatijoj zemlji na svijetu.

Na dva ulaza, a uz pomoć ljubaznog osoblja "Boinga 747", brzo smo se smjestili u avion. Na svakom sjedištu aviona čekao nas je ihram i pojas za lična dokumenta u kesi koja nam, ujedno, služi i da smjestimo odjeću pošto obučemo ihrame. (Ihram je od bijelog frotira u dva dijela i pojas je nitovan, pošto za muškarce ništa ne smije biti šiveno.)

No, bez ozbira što smo se vrlo brzo smjestili u avion, dozvolu za poljetanje službenici nisu dali sve do 21,25 sati. Navodno, smetnje je pravio UNPROFOR tražeći neku ispravnost spiskova putnika za

hadž. Po avionu se ushodali UNPROFOR-ci, kontrolišu svaku putnu ispravu, pišu neke podatke i to tako na "tenane" da su u tim pretragama proveli puna 4 sata. Valjda su htjeli da nam izvuku damare. Ali, bili slabo upućeni, nisu znali da mi od svega najviše imamo sabura i da se uopšte ne ljutimo, a niti se želimo s nekim posvađati.

U avionu, na put Allahu u goste, za hadž, u Zagrebu, pridružili su nam se kandidati za hadž iz Hrvatske, Austrije, Njemačke i drugih zemalja zapadne Evrope. To su naši zemljaci, iz Republike Bosne i Hercegovine, većinom radnici iz tih zemalja, a ima i nešto izbjeglica.

Vrijedi napomenuti da među tim putnicima, koji su nam se pridružili u Zagrebu, ima po koji i mlad i zdrav i prava je šteta što bar jedan nije naučio i čuo onu našu bosansku pjesmu "Odoh i ja majko, Bosnu braniti".

Avion je dobio dozvolu za poljetanje i četiri snažna motora odlijepila su tog giganta od zemlje s preko 500 putnika. Ubrzo je avion dostigao potrebnu visinu i tek tada smo mogli da zapalimo cigaretu. Nakon 5 sati, kakav je to čelf, cigara za cigarom, uz kafu, čaj, sok i vodu što su nam ljubazno nudile i posluživale stjuardese iz Indije, Švedske, Malezije, Danske, Engleske i Njemačke.

Ubrzo smo u avionu dobili i večeru. Pade mi na pamet i ovo: "Eto šta su doživjeli Alijini ratnici. Služi ih radna snaga iz zapadne Evrope, a ko dočekuje i služi Slobine i Karadžićeve ratnike i ko ih želi u ovom svijetu?".

Obukli smo ihrame, pošto smo za to bili po šeriatu pripremljeni, a zatim smo zanijetili hadždž (ihrad). U Sarajevu nas je (po Sunnetu) muftija hadži Nusret efendija Abdibegović obučio kako se oblači i nosi ihram. Zanijetili smo uz dovu "Lebbejke Allahumma hadždžen" što znači: "Moj Allahu, želim da obavim hadždž pa mi ga olakšaj i primi ga od mene".

Nakon četiri i po sata leta stigli smo iznad Džide, taj dvomilionski grad s najvećim aerodromom na svijetu. Sav je obasjan svjetlima, pa mi se vrati ona slika iz ratnih dana kada sam s položaja posmatrao naša naselja koja nestaju, ulica po ulica, od dušmanske ruke. I tada su svjetla svjetlucala ali - nešto drugačije. Doduše, iz aviona to sve veličanstveno izgleda, pa mislim da ne postoje tako lijepe riječi da opišem svoje viđenje svete zemlje i tog divnog grada Džide, a pogotovo ako se zna iz koje smo mi sredine došli, tj. da nemamo ni struje. Lele, četnicima bi otkazalo srce kada bi ispred sebe imali tu obasjanu ljepotu a, uz artiljeriju koju su nekada imali, mogli bi bar pet godina da slave "čojstvo i junaštvo" kao što su to nekada radili po Republici Bosni i Hecegovini i imali bi šta da ostave potomcima u amanet.

- Nastavlja se -

Ragip Kolašinac

ČETNIČKA GLAVOBOLJA

Rat će se završiti kad četnike pobijedimo vojnički

Sejo Šalak, načelnik artilerije 17. Slavne kbbr., rođen je u Travniku a svoj ratni put počeo je 6. aprila 1992. godine. Početkom maja iste godine, prvi ispaljenim granatama na četnike u rejonu Turbeta, Sejo označava put kojim i danas ide. U početku bez dovoljno granata nije smjelo biti promašaja jer svaka je vrijedila zlata. Sve je moralo biti dobro isplanirano a rezultati su bili vidljivi: direktni pogoci u četničke zemunice, uništavanje artiljerijskih oruđa, komandni šatori, pun traktor četnika i mnogi drugi briljantni uspjesi.

Uvijek rado viđen Sejo odlazi na mnoge terene a na karaulskom sreće 7. Krajišku brigadu i priključuje im se i sa njima ostaje do danas. Mnoga su ratišta zajedno prošli - travničko, visočko, sarajevsko, viteško i mnoga druga.

Kao i život tako i rat donosi i lijepe i ružne trenutke, mada u ratu ima manje onih lijepih. Sejo počinje priču sa onim ružnim i teškim.

- Najteže mi je bilo kad je pala Karaula, nije sramota priznati, plakao sam kao malo dijete i čupao ovo malo kose na glavi. Bio je to najteži trenutak u mom životu. To se ne može opisati. Bilo je i lijepih trenutaka u ratničkom životu Seje Šalaka:

- Najljepše je bilo poslije uspjeha na Kokićima i Grdovu. Ništa ljepše nema nego vidjeti obezglavljene četnike kako bježe u kolonama. Ovakvu briljantnu akciju sumnjam da će neko ponoviti, to je nezapamćen uspjeh i ja se ponosim njim.

Svi pošteni ljudi bez obzira na nacionalnost našli su svoje mjesto u srcu ovog velikog čovjeka, bitno je samo da im je Bosna na srcu. Poslije sukoba sa HVO-om u njegovoj kući zajedno sa njegovom ženom i djecom, u skloništu, našli su se i mnogi kao i prije. To je samo dio priče o Seji Šalaku, drugi dio govori o njegovoj hrabrosti i opredjeljenju.

- Ranjen sam tri puta. Prvi put na Šešićima kad mi je granata uletjela kroz prozor, zatim u sukobu sa HVO-om i nedavno na Vlašiću. Ipak to me neće vratiti sa linije, ja idem do kraja i neću stati. Nemam pravo zbog mrtvih saboraca, zbog ljudi kao što je bio major Petrović. Niko nema pravo sada stati, sada kad smo najjači.

Pitali smo Seju šta misli o mirovnim pregovorima, pomalo namrgođen odgovorio je:

- Ma kakvi mirovni pregovori, mi smo vojska i tako trebamo i razmišljati jer četnici i ako potpišu neće vratiti ni pedlja teritorije. Ono što su oteli oni smatraju "svetom srpskom zemljom". Ako budemo razmišljali drugačije bit će uzaludne sve naše žrtve. Svi moramo shvatiti jedno: rat će se završiti kad četnike pobijedimo - vojnički.

Govoreći o pobjedi sjaj u očima Seje Šalaka potvrđuje njegove riječi a tome u prilog govore i činjenice. Od 18 granata na početku rata došli smo do 18.000 ili 180.000 ili...

Ipak, najljepše od svega je da će Sejine granate brojati četnici.

Mehić R.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kulturna manifestacija

DANI ILHAMIJE--ŽEPČAKA

Druga po redu manifestacija "Dani šejh Abdulvehaba Ilhamije - Žepčaka i ove godine obilježava se u ratnom vremenu. Posvećena je, kao što i samo ime kaže, pjesniku Ilhamiji - nadahnutom, narodnom prosvjetitelju o čijem se životu ne zna mnogo. Više se iz njegovih djela, posebno poezije, saznaje o njemu i vremenu u kom je živio.

Riječ i stih bosanskog jezika, naročito iskazani u pjesmi "Čudan zeman nastade", bio je neposredan povod njegove mučeničke smrti. Odbivši ponudu da se odrekne svojih pjesama u korist vlastitog života postao je simbol ljudskog dostojanstva u borbi protiv zla, za dobrobit svog naroda.

U danima koji predstoje, glumom, stihom, slikom i pjesmom KDM "Preporod" nastoji da pokaže vječnu bošnjačku duhovitost, plemenitost i iskrenost kao odraz kulture i stvaralaštva našeg naroda.

N.A.

"SEDMICA" I U STAROM VITEZU

Koliko samo snage u sebi krije ovaj naš Bošnjak, svjedoči i činjenica da ni ove godine, u Starom Vitezu nisu zaobiđeni tradicionalni Dani kulture, iako se još čestito ni cijevi nisu ohladile. U okviru ove manifestacije priređena je tematski zanimljiva i sadržajna izložba radova likovne grupe "Sedmica". Grupi se pridružioi i slikar naivac Asim Kurić, izbjeglica iz Donjeg Vakufa, osnivač Likovne kolonije u Jajcu, čija je glavna preokupacija ulje na platnu i lesonitu.

Likovna grupa je u znak zahvalnosti gradu heroju, poklonila vrijedno likovno djelo.

Reuf V.

Sa pozorišne scene

"HARABAT" PRED TRAVNIČKOM PUBLIKOM

U orgnizaciji Doma Armije BiH u Travniku je 21.06.1994. godine gostovalo Narodno pozorište "Bosanska Krajina" iz Banjaluke, sa privremenim sjedištem u Zenici, koje je izvelo dvije pozorišne predstave za pripadnike jedinica 7. Korpusa Armije BiH i građane opštine Travnik.

Članovi Narodnog pozorišta "Bosanska Krajina" izveli su pozorišni projekat pod nazivom "Harabat" inspirisan zbirkom pjesama dr Safveta Bašagića, koja je bila povod reditelju Emiru Fazliću i scenaristi Zemiri Fazlić da napravе pozorišni projekat koji prezentuje život i djelo dr Safveta Bašagića, a povodom obilježavanja 100-godišnjice bosanske drame i 60-godišnjice smrti književnika dr Safveta Bašagića.

Predstava koja ima edukativni doprinos sastoji se od četiri slike. Prva je promocija Safvet-bega Bašagića na čast doktora nauka u Beču, koju sjajno interpretira glumac Predrag Jokanović. U drugoj slici je on već predsjednik Bošnjačkog sabora u kome drži svoj promotivni govor. Treća slika je metafora. Ona pokazuje zapravo sve ono što Safvet-beg Bašagić razmišlja te kakvi su njegovi stavovi prema životu u to umjetničkog i onogo političkog, a metafora tih stavova su tri mudraca koje sjajno predstavljaju glumci: Salko Avdić, Mugdim Avdagić i Elvedin Avdić.

U stanju buđenja i sna književnik traži svoj "Harabat"- hram poezije i umjetnosti pred vilama (Sabina Kulenović i Ermina Nišić). To predstavlja četvrtu sliku koja je, također, obavijena mistikom, što se na sceni dočarava svjetlom, muzikom i vilinskom igrom.

Posjetioci pozorišne predstave "Harabat" toplinom aplauza nagradili su sjajnu igru umjetnika Narodnog pozorišta "Bosanska Krajina" koji su ih, svojom nezaboravnom interpretacijom, udaljili od surove stvarnosti rata koja nas okružuje i priuštili kratke i ugodne trenutke potrebne čovjeku.

E. Kozarić

AFO RIŽMI

●●●

Od slatkih obećanja dobijamo samo šećer!

●●●

Ponekad je korisnije pročitati rukovodioca nego knjigu.

PISMO PRIJATELJU

Dragi moj prijatelju,

čuo sam da si negdje na Zapadu i da si se snašao, živiš dobro. Neko ti je javio da sam živ i zdrav, pa si mi poslao 100 maraka. Hvala ti. Čuo sam da si tamo dobio naziv izbjeglica. I mene ovdje tako nazivaju. Ali, prijatelju, ja se tako ne osjećam. Ovo je moja zemlja. Ja, u svojoj zemlji, ne mogu biti i nisam izbjeglica. Samo tražim svoje mjesto pod ovim našim nebom.

E, da ti kažem, onih 100 DM što si mi poslao neću da trošim. Imamo mi, jarane, svoj ponos. Ne želim da neko tamo, uz pivo i cigarete najbolje licence, priča kako ima jarana u Armiji BiH i kako mu pomaže. Mi, ovdje, čudne smo biljke, endemi koji su tu i rasli, tu i ostali, kao Bosanski šargan, zmija koja živi ovdje na Vlašiću. A, i ti dobro znaš, gdje živi Bosanski šargan tu raste i planinski ljiljan. Sjećaš se, to je ono cvijeće koje smo zajedno brali, Jarane, Vlašić je velika planina. Dijeli nas od naših ognjišta. Da ti kažem, bio sam na izvoru Vrbanja. Ako nisi zaboravio to je rijeka koja teče kroz tvoje i moje rodno mjesto. Pa, predlažem ti, prenesi mojim i tvojim prijateljima, ako žele da se vrate kućama i ako vole ovu Bosnu, nek se malo bolje organizuju. Nije dovoljno pričati, uz pivo, kako je neko patriota. To, moj jarane, traba i dokazati. A, mi, koji smo ovdje, to osjećamo svaki dan na svojoj koži. Vi tamo samo na TV gledate kako se puca (znam da vam je teško bez svoje domovine), ali niste osjetili lijuk metka, zvižduk granate i njen udar. Filmovi što smo ih gledali o ratu u Vijetnamu, ovdje su stvarnost.

Zato, jarane, prenesi svim našim prijateljima da se odreknu dnevno samo jedne pive i jedne kutije cigareta. Skupite to na jednu kamaru. Pošaljite te pare, a cilra sigurno nije mala, da mi sebi kupimo opremu, da oslobodimo ono što je naše, kako bi se vi sutra mogli vratiti svojim kućama. Mi ovdje ne priznajemo patriote koji piju pivo, slušaju i pjevaju patriotske pjesme.

Mi smo, ovdje, borci. To ćemo i ostati. Ako Bog da, i u Krajinu se vratili.

P.S. Onih 100 Dm, što si mi poslao, dobro čuvam. Ako preživim ovaj rat, pa se sretnemo, hoću da ih skupa potrošimo. Ne želim da se jednog dana osjećam kao američki ratni veteran iz Vijetnama.

Kovačević Enes

EH, DA NAM JE JOŠ PATIKE

Vlašićki turnir u malom nogometu je završen. Takmičile su se ekipe 27. brdske brigade. Teren je idoban, travnat i mek. Markiran je borovim granama. Umjesto mreže tresle su se vojničke deke na improvizovanim golštangama.

Igrale se fer i sportski. U pravoj viteškoj borbi najuspješnija je ekipa u sastavu: Ado, Fehko, Said, Mili, Tarzo, Šera, Fehko, Abid i Zijo.

Nagrada je za sada tajna.

Informativna služba 27. bbr (Taško i Lajc)

Crtica

PUŠKA UMJESTO INDEKSA

Smajo Mekić (lijevo)

Topao junski dan, pravo planinsko ljeto obgrlilo Vlašić. Široki šareni tepisi prošarani tranšeima. Vidici puni na sve strane. Ne možeš a da se ne propneš na prste ne bi li ugledao Krajinu. Sjetiš se ljepotice Banjaluke, oh Bože, kako li je sad prljaju...

Odjednom, kao krtica, iz zemlje se ispred nas pojavi borac. Plav momak, duga kosa, nasmijan, pun života. Pride, upoznamo se. To je Smajo Mekić, borac 2. bataljona 27. bbr. Rođen je u selu Gluha Bukovica, općina Travnik, 1972. godine, tehničar rudarstva.

- Bio sam upisao DIF u Sarajevu - priča nam. A šta bi mislimo, drugo i upisao takav momak, prava olimpijska figura. Eto, kaže, umjesto indeksa sada mi je puška u ruci. U borbi sam od 24.04.1992. godine. Diverzant sam, vodio sam probojne grupe na ratištima Karanovac, Meokrnje, Stožerac, Strmac, Dubravica. Neobično sam zavolio ove Krajišnike, ne ostajem iza njih do Cazina, veli nam razigrani Smajson, tako ga zovu, i ode niz planinu pjevajući: "Nema većeg ponosa i dike, ko kad sretnem hrabre Krajišnike"

Inf. služba 27. bbr (Taško i Lajc)

REKLI SU REKLI SU

- **Kocka se najbolje baci kad se odbaci.**
  Engleska poslovica
- **Čitaj mnogo, ali ne mnogo knjiga.**
  Plinije, rimski pisac (62-113)
- **Civilizacija je bezgranično umnožavanje nepotrebnih stvari.**
  Mark Tven, američki pisac (1839-1910)
- **Kritika je porez koji svaki čovjek mora da plati javnosti da bi stekao pravo na priznanje.**
  Džonatan Svift, engleski pisac (1667-1745)
- **Besposličar je kao i sat kome nedostaju kazaljke; podjednako je nekoristan kad radi i kad stoji.**
  Vilijam Kauper, engleski pjesnik (1731-1800)
- **Ko laže mora da izmisli još dvadeset drugih laži da bi održao prvu.**
  Aleksandar Poup, engleski pjesnik i kritičar (1688-1744)
- **Laskanje je lažan novac kome vrijednost raste prema našoj taštini.**
  Lafonten, francuski basnopisac i pjesnik (1621-1695)
- **Traži bogatstvo koje možeš pošteno steći, trezveno koristiti, vesalo podijeliti i smireno ostaviti.**
  Frensis Bekon, engleski državnik, esejista i filozof (1561-1626)

BORCI GOVORE

Mušić Senad: "Razvoj i jačanje Armije, kao i nova oružja i oruđa, prividno su u drugi plan potisnuli našeg "Krnju". Ali, mi smo još uvijek u punoj pripravnosti i jedva čekamo da dokažemo da ni "Krnjo", a ni mi iz posade, nismo za staro gvožđe".

312/III - Turbetski bataljon

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz Odsjeka za logistiku obećavaju

BOLJE SNABDIJEVANJE

- Šta je učinjeno i šta se preduzima na boljoj logističkoj podršci jedinica i boraca, a prije svega, u zadovoljavanju potreba vojnika za kvalitetnijom ishranom, te boljom opremljenošću odjećom i obućom?

Vjerujući da odgovor na ovo pitanje posebno interesuje sve borce jedinica iz sastava 7. Korpusa ARBiH obratili smo se na jedino pravo mjesto - Odsjek za logistiku komande 7. Korpusa.

Kako smo i očekivali, uslijedio je brz i optimističan odgovor.

- U posljednje vrijeme preduzeto je niz mjera i postupaka kako bi se logistička podrška jedinica podigla na viši nivo. Između ostalog, održani su sastanci sa organima vlasti gdje je preciziran procentualni udio opština u finansiranju korpusa.

Zatim, dosta je urađeno na organizacijskom ustrojstvu logističkih organa po jedinicama što će doprinijeti većem kvalitetu roba, odnosno, njihovom rezultatu rada. Nadamo se da će to najprije osjetiti borci kroz ishranu i odijevanje. Odsjek logistike komande 7. Korpusa čini sve, a to će i činiti i u budućе, da se kvalitet odjevnih predmeta podigne na veći nivo. U prethodnom periodu predstavljao nam je veliki problem nedostatak repromaterijala uvjetovan zatvorenošću putnih komunikacija. Sad, kad je to prevaziđeno, ponudama dobijamo jeftiniji i daleko kvalitetniji proizvod, što se najbolje može vidjeti i na novoproizvedenim cipelama.

GANIĆ U VITEZU

U društvu sa američkim kongresmenom Fredom Mekloskim, u Vitezu je ovih dana boravio dr Ejup Ganić, član Predsjedništva RBiH i potpredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine. Bila je ovo prva posjeta ovako visoke političke delegacije području Starog Viteza od kako je došlo do ratnog sukoba u Bosni i Hercegovini.

Doktor Ejup Ganić i Fred Mekloski pozitivno su se izjasnili o rezultatima ove posjete, a veliki broj mještana Starog Viteza željeli su da ovaj susret bude zabilježen i kamerom našeg foto-reportera.

■ SAMOSTAN GUČA GORA VRAĆEN KATOLIČKOJ CRKVI

U prisustvu komandanta Sedmog korpusa ARBiH, brigadnog generala Mehmeda Alagića i brojnih crkvenih velikodostojnika, katoličkoj crkvi je vraćen na upotrebu samostan Guča Gora koji je osnovan prije skoro 700 godina. Ovaj sakralni objekat bio je predmet brojnih špekulacija i nagađanja. Neki su tvrdili da je potpuno porušen, drugi da je pretvoren u džamiju, treći da je opljačkan što je daleko od prave istine. Samostan je, inače, poslije sukoba sa ekstremistima HVO-a zauzela ARBiH koja ga je čuvala i sada predala katoličkoj crkvi, da služi svojoj jedinoj namjeni, da bude hram božiji.

Posljedice artiljerijskog djelovanja četnika po Travniku

OD JEDNE GRANATE SEDAM NEDUŽNIH ŽIVOTA

U nastojanju da se nađe političko rješenje be-ha krize 10. juna u Ženevi je potpisano jednomjesečno primirje između predstavnika Federacije Bosne i Hercegovine i agresorske strane. Na žalost nije moglo zaživjeti. Prekršeno je i to na najsvirepiji način - granatiranjem po civilnim objektima. Samo jedna granata ispaljena sa četničkih položaja na Vlašiću odnijela je sedam nedužnih, sedam mladih života. Sarajevski masakr sa malih ekrana prenio se na travničke ulice uživo. Brzom intervencijom povrijeđeni su prebačeni u travničku bolnicu gdje im je ukazana stručna pomoć odlično organizovane ekipe ljekarskog i ostalog medicinskog osoblja i time spriječeno da posljedice budu pogubnije.

Nekoliko dana kasnije artiljerijsko divljanje je ponovljeno. Sa preko 40 granata neprijatelj je zasuo sve dijelove grada.

Posljedice su bile pogibija jednog civilnog lica i šest ranjenih. I narednog dana granatiranje je nastavljeno, srećom bez tragičnih posljedica.

■ UNIJA VETERANA DONJEG VAKUFA

U Bugojnu je održana konstituirajuća Skupština Unije veterana pokreta otpora Donjeg Vakufa. U sastav Skupštine ušli su predstavnici porodica šehida, invalida oba rata i boraca 370. bbr. Predsjednik Skupštine UVPO Donjeg Vakufa je Ferid Dedić, a potpredsjednik Rasim Jusić, pripadnici 370. bbr.

Iz 325. bbr upozoravaju

BRIGADA BEZ LJEKARA

Jedan od velikih problema u Brigadi je zdravstvena zaštita boraca. Nakon obustave vatre između jedinica Armije RBiH i postrojbi HVO-a ljekari koji su imali ratni raspored u našoj Brigadi, jednostavno, bez ikakvog obrazloženja, ostavili su na milost i nemilost pripadnike 325. bbr. i komplet civilno stanovništvo opštine Vitez, a brigu o borcima i stanovništvu prepustili dovoljno neobučenim i za ove poslove još uvijek neobučenim medicinskim tehničarima i bolničarima.

Napominjemo da sa područja opštine Vitez ima iškolovanih 14 ljekara u koje je ulagao ovaj narod, a oni su, jednostavno, otišli, našli angažman na području Zenice ili Travnika, a za svoje Vitežane ne žele ni da čuju. Često se dešava da zbog i najmanje bolesti borci moraju odlaziti u medicinske ustanove u Travnik ili Zenicu, kao i stanovništvo opštine Vitez, da bi dobili medicinsku pomoć.

Više puta je komanda Brigade tražila od Ratnog predsjedništva opštine Vitez i OSO Vitez da pod hitno riješe ovaj problem ljekara, ali do realizacije ovih zahtjeva već duže vremena ne dolazi. Zašto ljekari neće u brigadni sanitet 325. bbr. ostaje da se nagađa. Da li im je možda teško ostaviti udobne stanove i možda dobra radna mjesta koja su dobili u većim medicinskim ustanovama na području Zenice i Travnika ili, čak, možda, pripadnike 325. bbr. i civilno stanovništvo opštine Vitez ne smatraju svojima? Da li ih Hipkratova zaklotva na to ne obavezuje ili ne? Pripadnici 325. bbr. i civilno stanovništvo opštine Vitez, a posebno komandni kadar Brigade, imaju obavezu da riješi ovaj problem i metodom privođenja policijom, jer je većina ljekara sa opštine Vitez mobilisana u 325. bbr.

Sektor za inf. 325. bbr.

Svakim danom naša Armija jača

BOSNA PAMTI I NE ZABORAVLJA

Sve je više naših zemljaka širom Evrope koji shvataju da bez svoje domovine nema sreće ni za njih ni za njihovu djecu. Biti dovljeka stranac u tuđem svijetu velika je nesreća za našeg čovjeka. Zato se u posljednje vrijeme povećava broj onih koji se vraćaju u svoju Bosnu da doprinesu u odbrani svojih vjekovnih ognjišta. Vraćaju se ljudi bez razlike na godine. Ovih dana Komandu 7. Korpusa posjetila su trojica naših zemljaka iz Njemačke koji su izrazili želju da se s puškom u ruci bore protiv agresora. Bosna pamti i ne zaboravlja. Tako će biti upamćeni i Alaga Karajković (1935), Burić Ferid (1934) i Dursum Karabegović (1939), sva trojica rodom iz Sanskog Mosta, a već decenijama žive i rade u Njemačkoj. Hvala vam, dragi naši Bosanci!

Naše zemljake primio je komandant 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, koji je tom prilikom rekao:

- Želim, u svojstvu komandanta 7. Korpusa, zahvaliti ovim našim dobrim dragim ljudima na svemu što su do sada uradili za svoj narod i svoju domovinu. Posebno me raduje da su iskazali želju da stanu u naše prve redove i da se bore za slobodu svoje zemlje, zajedno sa njenim najboljim sinovima. Još je to za mene značajnije što su to moj Sanjani. Trebao bi njihov primjer poslužiti kao uzor i drugima. Ovo je prilika da pozovem naše zemljake, kojima je Bosna na srcu, a vojno su sposobni, da dođu u svoju jedinu domovinu i da se bore za njenu slobodu.

Našim čitaocima prenosimo i riječi naših zemljaka koji su tom prilikom rekli i ovo:

Alaga Karajković: - Srećan sam što sam ovdje, među svojima, u svojoj Bosni. U Njemačkoj sam od 1969. godine. Tamo je moja porodica, ali je moje srce bilo uvijek vezano za Bosnu. Došao sam da se borim. Hoću da se moja djeca sutra, kad to požele mogu vratiti na svoju djedovinu. Ne smijemo dopustiti da se tuđin širi na našem dobru. To bi bila izdaja naših očeva, naše jedine domovine.

Ferid Burnić: - Hilo bih vam prvo zahvaliti na ovako ljepom i srdačnom prijemu. Hvala komandantu što je odvojio vrijeme za nas i primio nas. Nikad u moni nije tako snažno zakucalo bosansko srce kao što je sada. Želja mi je da stanem u naše prve redove i da s puškom u ruci oslobađam okupirane bosanske gradove. Pozivam sve zemljake da nam se pridruže. Ako sada ne oslobodimo ono što je agresor okupirao onda će kasnije biti kasno i ko zna hoćemo li više imati priliku da se vratimo u Bosnu. Svi koji su vojno sposobni moraju se uključiti u odlučujuće bitke, ili, ako nisu sposobni da se bore mogu materijano pomoći našu borbu.

Dursum Karabegović: - Mi nemamo rezervne domovine. Jedna je Bosna i za nju vrijedi se boriti. Upravo zbog toga sam ovdje.

Reuf V.

Nakon posjete "logističara" iz zapadne Evrope jedinicama 7. Korpusa

■ JEDINSTVENA LOGISTIČKA PODRŠKA

Do sada je pomoć iz inostranstva stizala pojedinačno i u organizacijama lokalnog karaktera.

Krajem mjeseca juna predsjednici klubova i udruženja naših građana u zemljama zapadne Evrope boravili su u svojstvu povjerenika Armije RBiH u posjeti Komandi 7. Korpusa. Obilazi zonu odgovornosti Korpusa i upoznavši se sa uslovima i načinom života boraca na liniji, vratili su se u svoje sredine puni utisaka. Svoj zadatak povjerenici-logističari će izvršavati jedinstveno i centralizovano. To je novina koja će, sigurno, dati zapažene rezultate. Jer, kao što je Armija RBiH jedinstvena u organizaciji rukovođenja i komandovanja tako će, ubuduće, biti jedinstvena i logistička podrška iz zemalja zapadne Evrope, prvenstveno Švicarske, Njemačke i Švedske gdje se, osim naših zemljaka koji žive i rade u ovim zemljama nalazi i veliki broj prognanika.

N.A.

Borcima Turbetskog bataljona

PORUKA IZ ITALIJE

Ovih dana, sa liječenja u Italiji kratkom porukom javio nam se borac-amputirac, Senad Ljutić:

"Svi skupa primite puno pozdrava od Senada Ljutića. Moram vam reći da je bez noge i ruke lako živjeti, ali bez svoga mjesta i bez svoje države je vrlo teško".

Senad Ljutić 312/III - Turbetski bataljon

■ "SUMEJJA" POMAŽE BORCE

U posljednjim akcijama ŽMU "Sumejja" Donji Vakuf uključen je veliki broj domaćica, odnosno izbjeglica iz gradića na Vrbasu. One su u nekoliko navrata za pripadnike 370. bbr. i drugih jedinica Armije RBiH na ovim prostorima skuhale oko 5.000 buređika, koji su dopremljeni na prvu liniju, odnosno u rovove, zemunice i tranšee. Osim vlastitog materijala obezbijeđeni su potrebni artikli za spravljanje domaćih pita od sponzora ove akcije: Crvenog križa, Merhameta, Igasse...

Inače, donjovakufska "Sumejja" već godinu dana na svoj način pomaže borcima da uspješnije izvršavaju borbene zadatke i upotpune jelovnik praznićnim ili bajramskim kolačima. Stoga je i jedan od dobitnika Zahvalnice 370. bbr.

■ TEROR U SANDŽAKU

Srpska policija nastavlja s masovnim hapšenjima Muslimana u opštinama Novi Pazar, Sjenica i Tutin. Samo iz sela Kamenica i Zabren uhapšeno je ili se, po pozivu, u stanicu policije Sjenica i Novi Pazar moralo javiti 67 lica. Hapšeni su ili pozivani i građani koji imaju preko 60 godina, kaže se u saopštenju informativnog centra muslimanskog nacionalnog vijeća Sandžaka.

Pored pripadnika policije, u Sandžaku se trenutno nalazi i veliki broj srpskih vojnika, te enormne količine vojne tehnike. U neposrednoj blizini muslimanskih naselja, učestalo se izvode vojne vježbe, a naoružani mještani - Srbi uništavaju groblja svojih nesrpskih susjeda. U sve ovo su se uvjerili i predsjednik SDA za Sjenicu Džemail Suljević i član Sandžačkog odbora za zaštitu ljudskih prava i sloboda Fahrudin Kuglić, koji su posjetili područje gdje se nastavlja teror nad Muslimanima.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.8.1994. GODINA I BROJ 3. PRIMJERAK BESPLATAN

Rasim Delić

SCA JE NA IZDISAJU

Sa referisanja komandanata artiljerijskih jedinica 7. Korpusa

USKORO I ARTILJERIJSKI PUK

Fuad Kikvić

Ni tabuta skućio nisam a odlazim širokih grudi. Moje najveće blago što stekoh na ovoj zemlji bili su tjudi

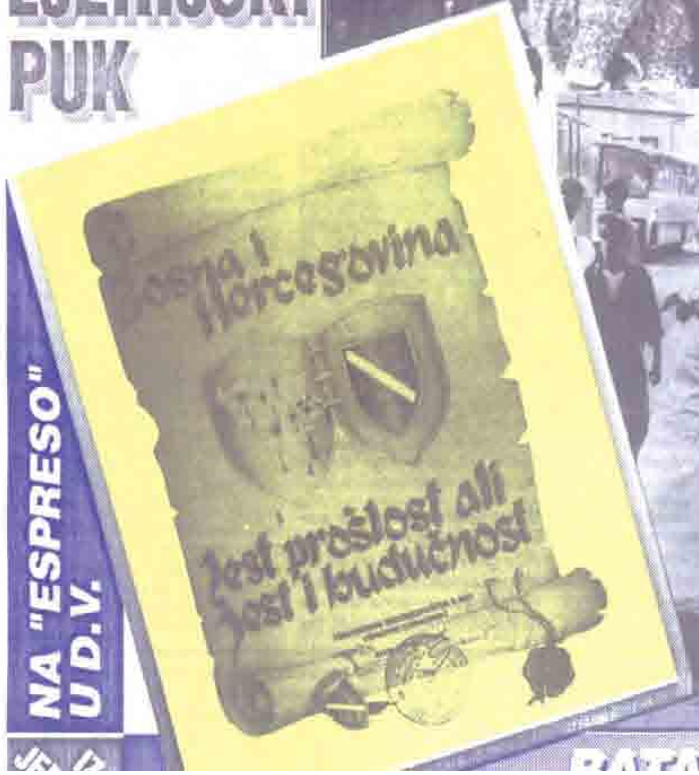

NA "ESPRESO" U.D.V.

Svim borcima i starješinama, pripadnicima

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU

Rasim Delić, Komandant ŠVK-a Armije RBiH

SCA JE NA IZDISAJU

Tokom nedavnog boravka u posjeti jedinicama 7. Korpusa, armijski general Rasim Delić govorio nam je o posljednjim velikim uspjesima naše Armije, onjegovim viđenjima zašto međunarodna zajednica neće da ukine embargo na uvoz oružja našoj državi i njenoj Armiji, ali i o velikim teškoćama u kojima se našao SCA (srpskocrnogorski agresor). Sa Rasimom Delićem razgovor je vodila Razija Mehić, načelnik Informativne službe 7. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

"SLOBODA": Gospodine generale, recite nam nešto o posljednjim uspjesima boraca ARBiH?

DELIĆ: Uspjesi se ponavljaju, odnosno dolaze iz dana u dan. Teško je reći koje su to jedinice, koji su to Korpusi koji postižu rezultate. Postižu nam svi Korpusi rezultate. Ali, ono što je najvažnije, svima je dobro poznato, ja još jednom potenciram veliki uspjeh jedinica 5. Korpusa u razoružavanju paravojnih formacija Fikreta Abdića. Namjerno govorim o razoružavanju jer moglo se vojnički na drugi način riješiti. Ali, cilj je bio da se razoružaju i da ne bude mnogo gubitaka. Tu treba pomenuti i sve ono što je postigao 2. Korpus, evo sada oslobađanje Donje Brke, 3. Korpus i normalno 7. Korpus koji je najmlađi Korpus po momentu formiranja, ali je od dana formiranja do danas postigao izuzetne rezultate na svim pravcima, počev od Vlašića pa zaključno sa Kupreškim pravcem.

"SLOBODA": Gospodine generale, sad imamo priliku, da kako se to kaže, iz prve ruke, saznamo nešto detaljnije o uspjesima 5. Korpusa?

DELIĆ: Peti Korpus i K-da 5. Korpusa je pravilno planirala i realizovala zadatke na planu razoružavanja paravojnih formacija Fikreta Abdića i ti planovi se nadovezuju jedan na drugi. Poznato je šta se dešavalo po onom planu "Tigar-Sloboda '94." kada se jednom ratnom varkom uspjela razoružati kompletna brigada ARBiH. Sljedeće je ovo što se sada dešavalo, a to je razoružavanje "elitnih jedinica" paravojske Fikreta Abdića. To je, takođe, jedan vojnički pravilno izabran na način ratovanja na tom prostoru, a to je ubacivanje jedinica u dubinu, odsijecanje paravojnih formacija Fikreta Abdića, okruživanje njihovo i dovođenje u bezizlaznu situaciju kada su bile prisiljene da se predaju. Za to je potrebno obezbijediti dosta uslova što je obezbijedila K-da 5. Korpusa, a to je dobro planiranje, dobro maskiranje tih radnji da se ne otkrije njihova tajnost, izbor ljudi koji taj zadatak mogu izvršiti, znači hrabri, požrtvovani, sposobni i spremni i kada se sve to sabere dobije se jedan ovakav rezultat. Prema tome, želio bih od ostalih Korpusa da ovakvih rezultata na bojištima bude što više.

"SLOBODA": Plan kontakt grupe i srpsko "DA" uz "ALI"? Šta možete o tome reći?

DELIĆ: To je srpsko NE. To je potpuno jasno jer je kontakt grupa doslovno stavila i Vladu BiH i Srbe pred odgovor DA ili NE. Mi smo odgovorili sa DA, a oni su odgovorili, praktično NE. To je potpuno normalno i to je bilo za očekivati. Varijanta odgovora nije uopšte bitna. Ova klika, koja je na čelu i koja je povela ovu fašističku genocidnu politiku i rat, nije odgovorila sa DA jer ona to ne može izvršiti. Ona mora nestati sa političke i svake druge scene da bi se situacija u BiH razriješila. Ona, normalno, želi da ostane na vlasti. Zbog toga je ovo DA sa nekim ALI, što praktično znači NE. I po reakciji iz svijeta, pa čak i po reakciji iz same Srbije, pokazuje se da jednostavno ova klika oko Karadžića nije mogla drugačije odgovoriti ukoliko želi da ostane na vlasti.

"SLOBODA": Naviknuti smo na varke od Srba. Mi im skoro više i ne vjerujemo. Ovo što se dešava, ovaj raskol između politike Karadžića i Miloševića. Da li je to stvarni raskol između Beograda i Pala ili se radi o još jednoj varki Miloševića?

DELIĆ: ja mislim da je to još uvijek farsa, da je to još uvijek pokušaj da se prevari međunarodna javnost, sa navodnim zatvaranjem, blokiranjem granica iz Srbije i Crne Gore prema paradržavi Karadžićevoj. Ja to mogu demantovati sasvim jasno pojavom jedinica Užičkog korpusa na rpostorima BiH. U posljednja 2-3 dana na prostoru Mišića došla je jedinica Užičkog korpusa. To dovoljno govori, ne samo da ne poštuju one elementarne stvari, nego još uvijek angažuju vojsku sa prostora Srbije u ovom ratu, u ovoj agresiji na BiH.

"SLOBODA": Znači da se na konstataciju srpskih sredstava informisanja da su granice potpuno zatvorene, možemo samo nasmijati?

DELIĆ: Apsolutno. Nisu oni zatvorili granice. Oni to mogu zatvoriti za neke snimatelje da bi snimili i poslali sliku u svijet, naravno, iz sopstvenih interesa. U principu, oni još uvijek nisu odustali od podrške Karadžiću jer je to praktično podrška ostvarenju ideje koja se začela u i oko Miloševića, a to je ideja Velike Srbije.

"SLOBODA": Gospodine generale, bombardovanje srpskih položaja oko Sarajeva? Da li je to, u stvari, trebalo da bude jedan psihološki efekat na Srbe ili se radilo, opet, samo zavaravanju javnosti.

DELIĆ: Psihološki se možda nešto i postiglo. Ja ne znam kako je to na drugoj strani. Ali, vojnički, mislim da je to farsa. Imamo boraca u Armiji BiH koji su sami uništili 10-11 tenkova, a kompletna avijacija NATO-a je našla da uništi neki prastari top što pokazuje dovoljno da još uvijek, kad je riječ o upotrebi jedinica NATO-a u sprovođenju ultimatuma koji su sami dali, nema spremnosti da se stvarno vojnički odgovori. Ovo, zasad, može da se govori kao o nekoj psihološkoj prijetnji.

"SLOBODA": Gospodine generale, ja nisam predvidjela to pitanje, ali, evo, u razgovoru se to nameće: smatrate li Vi da će doći do ukidanja embarga?

DELIĆ: Lično mislim da neće doći do ukidanja embarga. Ja to govorim već više puta, a razlog je potpuno jasan. Još uvijek postoje oni koji žele na prostoru BiH i bivše Jugoslavije da postignu neku ravnotežu. Mi smo to postigli bez naoružanja. Davanjem naoružanja bila bi poremećena ta ravnoteža. Ali, mislim, prevarili su se do sada. Mislili su da nećemo uspostaviti ravnotežu, ali prevariće se i dalje i preko te ravnoteže mi ćemo ići dalje.

"SLOBODA": Ovo što ste Vi sada rekli, od svijeta ne možemo očekivati podršku, ukidanje embarga, takođe, ne možemo očekivati. Znači li to da se moramo i možemo osloniti samo na vlastite snage?

DELIĆ: Sigurno je, nama je oslonac na sopstvene snage osnovni uslov da i u političkom i vojničkom smislu idemo dalje. Ja moram ponovo naglasiti da će ABiH i dalje, kao i do sada, podržati sve ono što naša državna politika, naši državni organi na čelu sa predsjednikom Predsjedništva Alijom Izetbegovićem budu radili na iznalaženju rješenja za BiH. Kao i ABiH, mi moramo i dalje organizaciono i borbeno jačati. U tom pogledu očigledno je da od svijeta ne možemo očekivati nikakvu pomoć, pogotovo kad je riječ o ukidanju embarga.

Jer, i zadnja informacija govori da Amerikanci nisu spremni za unilateralno ukidanje embarga državi i ABiH. Prema tome, oslonac na sopstvene snage i dalje jačanje jednostavno će jačati i širiti respekt koji se ima prema državi i ABiH i na taj način rušićemo sve barijere uključujući i taj embargo.

"SLOBODA": Pri našem posljednjem razgovoru, gospodine generale, rekli ste da niste zadovoljni zaživljavanjem Federacije sve dotle dok se nešto zajednički ne uradi. Da li se nešto zajednički uradili i da li ste sad zadovoljni?

DELIĆ: Još uvijek nisam zadovoljan sa vojničkog aspekta. Mislim da sto ni u političkom smislu nije išlo onim tokom kojim sam ja kao građanin ove zemlje želio. Ja sam želio da Federacija zaživi u onim elementarnim oblicima, da zaživi u opštinama, posebno u onim opštinama gdje je i došlo do najžešćih sukoba Armije i HVO. Nažalost, ona tu nije zaživjela. Zaživjela je na nivou Federacije i na područjima koja nisu bila sporna i koja nisu bila uključena, odnosno nisu bila zahvaćena sukobima ABiH i HVO. Sve dotle dok toga ne bude, dok se jedinstvo i povjerenje ne stekne na ratištu, teško da će to sve zaživjeti. Za sada, sa toga aspekta, nije bilo zajedničkih aktivnosti, mada rat i dalje plamsa na području BiH, ali ne zbog toga što to želi ABiH nego što je to jedina mogućnost da opstane paratvorevina tzv. Republika srpska koja inicira i producira neprekidno rat na ovim prostorima.

"SLOBODA": Gospodine generale, prije nego što Vam poželimo sreću, još jedno pitanje za kraj: Mislite li da je '94. godina početak kraja srbo-crnogorskog agresora?

DELIĆ: Ja mislim da je njihov kraj počeo i ranije. Ali, ove '94. godine, stvarno su im kola krenula nizbrdo i u političkom i u vojničkom smislu. Mislim da polako gube orijentaciju i pored toga što vjerovatno imaju podršku određenih snaga u svijetu. No, ja uvijek gledan nas. Bitno je da naša država, naša Armija, naše institucije jačaju, a kada je to izvjesno, a jeste, i to se dešava konkretno na terenu, onda neka se Srbi brinu o svojoj brizi. A, imaju je i suviše i ne bih se ja uključivao u to. U svakom slučaju, započeli su jedan nepravedan rat, a u istoriji se pokazalo da onaj ko je započeo nepravedan rat, genocidan rat, uvijek ga je i izgubio, a to im i želim svim svojim srcem.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Za izdavača: Sakib Ribić, pomoćnik komandanta za moral • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Ismet Lisica • Tehnički urednik: Branko Marić • Lektor: Snježana Hopić • Redakcija: Sakib Ribić, Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Ismet Lisica, Nihad Arnautović, Rauf Vejo, Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić • Izdavački savjet: Fikrt Čuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Čorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Sakib Ribić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić • Štampa: Borac štamparija, • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i disketa se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa referisanja komandanata artiljerijskih jedinica 7. Korpusa ARBiH u Bugojnu

Izvjestio: Azam Mandžić

USKORO I ARTILJERIJSKI PUK

Aktivna borbena dejstva koje izvode jedinice 7. Korpusa od aprila mjeseca o.g. i u kojima su zapaženu ulogu odigrali artiljerci, razlog su što je i ovaj prvi zajednički sastanak uslijedio nakon više od tri mjeseca.

Pozdravivši prisutne načelnike, zamjenike i komandante MAD-ova iz sastava 7 Korpusa, načelnik artiljerije 7. Korpusa Salih Fuka je dao pregled razvoja i jačanja artiljerije ARBiH i 7. Korpusa, iskoristivši priliku da pohvali dosadašnji angažman i dejstva artiljeraca u proteklim akcijama.

"Artiljerija po brigadama Korpusa odgovorila je svom zadatku i po pitanju uspješnosti ovo referisanje nije moralo uslijediti još, jer su primjeri Meokrnja, Velikog Karanovca, Vučije glave i drugih prostora i pravaca dejstva artiljerije u zoni odgovornosti 7. Korpusa pokazali sve. To je iza nas i mi već danas idemo dalje. Zato su nam pored razmjene mišljenja i međusobnog upoznavanja potrebni ovakvi razgovori. Pred nama su novi odgovorni zadaci", istakao je između ostalog načelnik Fuka.

U referisanju koje je potom uslijedilo načelnici i komandanti artiljerijskih jedinica iznosili su svoja iskustva i zapažanja, a govorilo se uglavnom o popunjenosti i funkcionisanju artiljerijskih jedinica 7. Korpusa. Iskazana je skoro zajednička ocjena da nedostaje školovanog artiljerijskog kadra. Tako postoje brigade koje nemaju niti jednog profesionalnog starješinu artiljerca. Zbog toga valja u narednom periodu organizovati veći broj kurseva i seminara. U svojim referisanjima načelnici i komandanti artiljerije 7. Korpusa dotakli su se i

nekih drugih tema iz sfere funkcionisanja artiljerije. Jedan od njih je i primjetno "da se sada bavimo sitnicama, što je dobro i pokazuje naš predeni put, dokazuje naše iskustvo i uvjeren sam da više nema problema koji ne možemo riješiti".

Poslije detaljnih izlaganja prisutnim artiljercima se obratio i načelnik Štaba 7. Korpusa pukovnik Selmo Cikotić, koji je pratio čitav tok ovog sastanka. On je rekao da u organizovanju i upotrebi artiljerijskih jedinica Korpusa postoji vidljiva heterogenost i iskoristio priliku da prenese čestitke u ime ŠVK-a o artiljerijskoj podršci pješadijskim jedinicama 7. Korpusa u proteklom periodu:

"Ocjena u ŠVK je da 7. Korpus ima ubjedljivo najjaču artiljeriju od svih korpusa naše Armije. Valja početo uvežavanje artiljerije dovesti do kraja, staviti je u funkciju najbolje pripremo" - istakao je pukovnik Cikotić.

Načelnik Fuka je potom govorio o toku formiranja MAP-a (Mješovito-artiljerijskog puka) čije bi sjedište trebalo biti u Bugojnu. Na taj način postojeći MAD-ovi (MAD Bugojno, MAD-ovi 308. i 312. bbr.) sa efektivima drugih brigada činili bi ovu organizaciono višu stepenicu u razvoju artiljerije 7. Korpusa ali i ARBiH uopšte.

Po završenom referisanju odnosno radnom dijelu sastanka načelnici, zamjenici i komandantni MAD-ova 7. Korpusa na čelu sa načelnikom Fukom obišli su dio artiljerijskih položaja boraca 307. bbr u blizini Bugojna.

Rasim Heganović, k-dant I bataljona 27. bbr. kaže:

NE BOJIM SE NIČEGA!

Rasima Heganovića, komandanta Prvog bataljona u 27. brdskoj brigadi svi poznaju po ozbiljnosti i neustrašivosti. Rođen je 1960. godine u Bjelajcu kod Mrkonjić Grada. Školovao se u Mrkonjić Gradu, ekonomski je tehničar.

Prije rata se bavio trgovinom. Svoj Mrkonjić Grad je morao napustiti ali se odmah, tj. 01.06.1992. godine, uključuje u sastav TO u Jajcu i to kao komandir samostalnog minobacačkog odreda a potom postaje komandant odreda "Varcar", također u Jajcu. Poslije pada Jajca dolazi u Zenicu gdje se sa kompletnim odredom pridružuje 306. bbr. i tu vrši funkciju komandira čete. Formiranjem 27. brdske brigade Rasim se sa svojim Mrkonjićanima pridružuje borcima iz Kotor Varoša, Skender Vakufa, Šipova, Jajca, Vrbanje, Banja Luke i još nekih krajiških mjesta. U 27. bbr. Rasim je uzoran borac - komandant Prvog bataljona. Ljubazno, sa osmijehom, ali vrlo kratko odgovara na pitanja:

Šta Vas najviše raduje?

- Uspjesi bez žrtava.

Šta Vas najviše ljuti?

- Ma, ima tu svašta, ali najviše me ljuti kad neko naše uspjehe pripisuje sebi. Eto, nažalost, i to se dešava.

Čega se bojite?

- Ničeg se ne bojim.

Uporno gledate u jednom pravcu, kuda to ide! Vaš pogled?

- Na Krajinu, brate.

Inf. sl. 27. bbr.
(Taško i Lajc)

Ponos Armije RBiH

NAJLJEPŠE JE KAD "ČETE" BJEŽE

Uvijek smo se pitali ko su ljudi koji upravljaju tenkom, rukuju sa strelom, dejstvuju iz haubice ili topa. Da li i oni moraju biti snažni i krupni kao ove grdosije. Moraju li biti hrabriji no ostali borci. Jesu li zaista nešto posebno? Odgovor na sva ova pitanja pronašla sam u susretu sa ovim momcima, Slišinim artiljercima. Mogu vam reći da su ipak sasvim obični, mladi i hrabri. Priču o njima i jedinici kojoj pripadaju kazuje nam načelnik MAD-a 7. Korpusa ARBiH Salih Fuka, među artiljercima i svim pripadnicima Armije u Bugojnu poznatiji pod nadimkom Slišo:

- "Na prostorima Bugojna artiljerijsku podršku svim jedinicama vrlo uspješno su davali pripadnici MAD-a. Kada je začet embrion današnjeg Mješovitog artiljerijskog diviziona 7. Korpusa, 9. maja 1992. godine imali smo na raspolaganju samo dobru volju i želju da se branimo od agresora. Prvu akciju izveli smo zarobljenim minobacačem i minama. Potom su na razne načine pristizala oruđa. Razvojni put današnjeg MAD-a odvijao se kroz Opštinski štab TO Bugojno, 307. motorizovanu brigadu, OG "Zapad" i sada 7. Korpus ARBiH. Danas je to jedinica koja po opremljenosti, snazi, disciplini i dosadašnjim rezultatima spada sigurno u red najjačih jedinica naše Armije. Ovi mladi artiljerci nižu značajne rezultate, vrlo dobro pariraju agresorskoj artiljeriji. Augusta 1992. godine uspješno daju artiljerijsku podršku jedinicama koje su branile Prusac. U julskim sukobima 1993. godine odigrali su značajnu ulogu u odbrani Bogojna i paralisanju topništva HVO-a. Jednom riječju, artiljerci su uvijek uz našu pješadiju, i u posljednjim akcijama na oslobađanju privremeno okupiranih prostora Donjeg Vakufa artiljerci MAD-a od svih učesnika akcije dobijali su samo pohvale. Uostalom, neka vam o tome pričaju sami borci".

Ali, kako odabrati najzaslužnije kada svi MAD-ovci zaslužuju pohvale.

Uostalom, to je potvrdio i Komandant 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, koji je lično borcima MAD-a uručio pismenu pohvalu za uspješno izvršavanje borbenih zadataka. A, i ne mali broj je i pripadnika ove jedinice koji su do danas dobili brojna priznanja. Ipak, za ovaj put izbor pada na komandira baterije lakih raketnih lansera Muharema Ždralovića-Harija i Jasmina Pajića, komandira tenkovskog voda.

■ Harijev lanser

27-ogodišnji Muharem Ždralović-Hari dočekuje nas sa osmijehom. Hari je prvi borac Armije RBiH na ovim prostorima koji se obučavao da dejstvuje i iz VBR-a. U prići nam govori da je najsretniji kada sa svojim lanserom uliva sigurnost pješadiji. Učestvovao je u svim akcijama, u kojima je bila potrebna podrška artiljerije. Jedna je ipak ostala urezana u pamćenje:

- "Jedna od nezaboravnih bitaka na ovim prostorima za mene su posljednje akcije na oslobađanju privremeno okupiranih prostora Donjeg Vakufa. Učestvovao sam i direktno vodio vatru. To je akcija koja je brzo i briljantno izvedena, uključujući stručno znanje svih učesnika. Dijelovi oruđa, kojima je komandujem, učestvovali su i na desnoj i na lijevoj obali Vrbasa. I kad vidite da dejstvujete uspješno, da "čete" bježe, a naši momci idu naprijed, dođe mi da i ja krenem sa svojim lanserom. U jednom momentu čak sam galamio i vikao: 'Naprijed, momci!' U ovoj akciji, u jednom trenutku, dejstvovali smo zajedno, u paru sa našim tenkistima, što govori da je saradnja unutar MAD-a izvrsna. Daću sve od sebe na još boljem usavršavanju oruđa, borbenoj gotovosti jedinica i pripremama za nove poduhvate".

Vjerujemo Hariju, jer zaista daje sve od sebe da mlađe kolege pripremi i osposobi, svojom spremnošću za smijeh ulijeva im sigurnost i razbija strah. Muharem Ždralović za ono što je učinio do danas u odbrani zemlje pismeno je potvrđen od komandanta 7. Korpusa.

■ Jaskovi tenkovi

Lična karta komandira tenkovskog voda MAD-a 7. Korpusa izgleda ovako: ima 20 godina, u Armiji RBiH od maja 1992. godine, već pet godina druguje s tenkovima, vrlo uspješno "crvenom strelom" uništava neprijateljske tenkove, okušao se i kao diverzant, neizgled slabašne konstrukcije, ali čio i hrabar. Zove se Jasmin Pajić. Završio je srednju vojnu školu bivše JNA, smjer oklopno-mehanizovane jedinice. Osjetivši šta se sprema u Bosni, napušta bivšu vojsku i staje u odbranu svoje domovine. I Jasko je prošao mnoge akcije na ovim prostorima. Ipak, posljednja je i njemu ostala u sjećanju:

- "Izašli smo s tenkom da uradimo posao. Inače, praksa je da se poslije izvršenog zadatka odmah povlačimo sa tenkom. Međutim, došlo je do kvara u tenku i nismo mogli nazad. O napuštanju tenka nismo ni razmišljali. Jednostavno, dok su jedni otklanjali kvar, ijev tenka je bila okrenuta prema četničkom tenku koji je dejstvovao na nas. Odgovorili smo i ušutkali ih. Svi oko nas su se čudili šta to mi radimo i zašto se ne povlačimo. Četnički tenk se morao povući i to je za nas bio veliki uspjeh jer smo mi paralisali njih. Kvar je otklonjen i tenk je bio spašen".

Interesovalo nas je kako se Jasko osjeća u grdosiji kakav je tenk.

- "To se stiče godinama, kaže Jasko. Mlad sam počeo. Imao sam 16 godina kada sam prvi put ušao u tenk. Za druge sigurno postoji mnogo nerazjašnjenih dilema. Za mene i moje posade to nije ništa nepoznato, jer je svaki od nas proveo najmanje tri godine sa tenkom".

I ono što mi se namiće u ovom razgovoru, posmatrajući Jasmira i tenk, je li imao straha, jer i tenk se može uništiti. Jasmin me dočekuje odgovorom:

- "Šest mjeseci sam bio i na tom oruđu, znate kojem, onom što uništava neprijateljske tenkove. Inače, poznavati moć strela može biti i dobra i loša strana. Možda je neko hrabriji ko manje poznaje ova sredstva. Ali, ja uvijek kažem, uspjeh je 100% ako poznaješ i neprijatelja i sebe. Polovičan je ako poznaješ samo sebe".

Upravo za uspješan rad na lanseru "crvena strela" Jasmir je dobio novčanu nagradu od Komandanta 7. Korpusa. Međutim, kaže nam da je za njega najveća nagrada kada mu borci iz udarnih grupa, odnosno pješadinci prilaze i čestitaju za odrađeni posao. Za sve njih na kraju Jasmir-tenkista poručuje:

- "I mi postajemo udarni, mi ćemo biti, ne iza njih, već sa njima".

I šta reći za kraj. Najveća vrlina jedinice koju smo vam danas predstavili jeste što je više od polovine oruđa ratni plijen. Stručno se pritazi izboru i inžinjerijskom uređenju vatrenih položaja, tako da je u dosadašnjem, dvogodišnjem borbenom putu MAD izgubio samo jednog borca, koji je ponos svih artiljeraca. Sjećanje na rahmetli Miralema Selimovića nikada neće izbljediti.

A vrlo brzo, kao što je to uostalom bio i slučaj u posljednjim akcijama 7. Korpusa, naši artiljerci će nove vatrene položaje zauzimati na prostorima koji su prethodno bili cilj njihove artiljerije.

Dijana Hadžić
Inf. služba 370. bbr
Foto: M. Mustafica

http://www.hasib-musinbegovic.com

Jubilej Drugog brdskog bataljona 308. bbr.

OD RAVNOG ROSTOVA DO VELIKOG ŠILJKOVCA

Prekaljeni borci 2. brdskog bataljona 308. brdske brigade dvije gdoine uspješno brane svaku stopu svoje domovine Bosne i Hercegovine.

Od početka agresije na Bosnu i Hercegovinu novotravnička opština se odmah angažovala da organizuje i uključi svoje prve borce u odbranu Republike. Tada, prije dvije godine, u Novom Travniku se formira OŠ TO čiji komandant je bio Refik Lendo, iskusni oficir koji je zaslužan za formiranje bataljona koji su poslije postali dijelovi Brigade koja danas uživa ugled u 7. Korpusu zahvaljujući briljantnim rezultatima protiv dva neprijatelja.

Poslije formiranja Prvog brdskog bataljona 27.07.1992. godine, Refik Lendo izdaje naredbu da se formira Drugi brdski bataljon. Samo za par dana obavljene su sve potrebne pripreme i urađeni spiskovi jedinice i odabran komandni kadar i već 02.08.1992. godine, bataljon je već administrativno sređen. Komanda nad bataljonom je povjerena dotadašnjem prekaljenom borcu, komandiru zaštitno-štabne čete Mirsadu Skopljaku, a za njegovogo zamjenika je postavljen Sejo Salkanović.

Dana 08.08.1992. godine Druga četa 2. brdskog bataljona sa komandirom Mehom Mehanovićem je prebačena na Ravno Rostovo. Dan kasnije izviđačko odjeljenje izviđa teren na potezu Ravno Rostovo-Grgići-Medine. 09.08. jedinicama koje su već boravile na Rostovu priključuje se Treća četa sa komandirom Atifom Haskićem, sadašnjim komandantom čuvenog Trećeg bataljona 308. bbr. Njima se pridružuje i Prateča četa sa komandirom Neirom Palalićem, samim tim bio je kompletan bataljon na okupu.

12.08.1992. godine, odlaskom Mehicine čete na Medine počinje ratni put 2. brdskog bataljona. U augustu mjesecu kada četnici napadaju drevni Prusac, Prateča četa 2. brdskog bataljona sa komandirom Palalić Neirom, zajednos a Šošinim borcima odlaze da brane svoju Bosnu i Hercegovinu, žestoko i onako kako samo oni umiju pružaju nadljudski otpor tehnički nadmoćnijem neprijatelju. U predjelu Kopčić polja borci Prateče čete zajedno sa vodom BST-a iz Bugojna zaustavljaju četnički proboj tenkovima ka Bugojnu.

Drugi brdski bataljon sve do septembra mjeseca drži liniju, tj. zonu odgovornosti u Medinama, da bi Treća četa bila upućena na ratište u Visoko, tačnije na rejon Mandinog brda gdje je naš dobitnik "Zlatnog ljiljana", neustrašivi čovjek lavljeg srca, rahmetli Minet Mehanović izgubio svoj život. Poslije odlaska na ratište u Visoko, Mehicina četa biva upućena na ratište u Jajce.

Borci 2. brdskog bataljona su u tom periodu, osim sa četnicima, morali da brane svoju Bosnu i protiv Bobanovih "slijepih sljedbenika" koji su, i u Novom Travniku u kojem je živjelo 17 nacionalnosti, htjeli etnički čistu teritoriju i neku paradržavnu Herceg-Bosnu. Iako je jedan dio snaga 2. brdskog bataljona bio raspoređen na Ravnom Rostovu, naši borci su morali, da bi zaštitili grad, preći i biti zajedno sa Šošinim PDO-om na potezu Stari hotel-Obdanište-Isakovići.

Borbe sa HVO-om su potrajale nekoliko dana da bi se tenzije postepeno smirivale potpisivanjem sporazuma između HVO i Armije BiH.

Jedna od najbolje izvedenih akcija u novembru mjesecu 1992. godine je zaustavljanje napredovanja četnika na potezu Akšamluk-Obješenjak. Tom prilikom četnici su bili potisnuti od Komande u Turbetu do Obješenjaka. Četnici su tada doživjeli totalni poraz, jer se ni sami nisu nadali da će biti poraženi uz mnogobrojne žrtve. U ovim borbama jedinica dolazi do ratnog plijena (zarobljene su velike količine municije, pješadijsko naoružanje, traktori, kamioni i dr.).

Ovu akciju su vodili izuzetni borci Neir i Mehina.

Nakon ovoga dolazi do transformacije jedinica OŠ čime je došlo do izmjena u jedinici. Trećom četom tada komanduje prekaljeni borac Zijad Kalbić i sa četom u 12. mjesecu odlazi na Obješenjak.

17. decembra osniva se 308. brdska brigada, koja dobiva svog prvog komandanta Bisljima Zurapija, proslavljenog komandanta sa sarajevskih ratišta, koji je već tada nosilac najvišeg vojnog priznanja "Zlatnog ljiljana". U sastav Brigade ulaze 1, 2 i 3 brdski bataljon, te sve ostale jedinice koje sačinjavaju Brigadu. U ovom periodu na dužnost zamjenika komandanta 2. brdskog bataljona dolazi Sead Džaja.

Početkom januara 1993. dolazi ponovo do zaoštravanja sukoba sa HVO-om. U našem gradu sukobi nisu eskalirali ali zato je meta divljanja bio Gornji Vakuf u koji odlazi četa koju je vodio Esad Mehina. I ta jedinicu uspješno ulazi sa Jupijevim borcima u selo Bistrica kod Bugojna. Pored angažovanja na gornjevakufskom i bugojanskom ratištu, jedinice 2. brdskog bataljona 308. brdske brigade drže linije odbrane u Turbetu.

Zategnuti odnosi su ponovo eskalirali na području opštine Vitez. U selo Peziće komanda bataljona upućuje mješovitu četu sa komandirom rahmetli Hadom Dedićem koji je dobio najviše ratno priznanje "Zlatnog ljiljana", za izuzetnu hrabrost, požrtvovanost u odbrani svoga grada i svoje domovine Bosne i Hercegovine. Od boraca 2. bataljona svoju četu zajedno sa rahmetli Hadžom je vodio već iskusni borac Zijad Kalbić.

Borci 2. brdskog bataljona u maju mjesecu prelazu u novu zonu odgovornosti u Bijelom Bučju. Neprekidno se u tom rejonu smjenjuju Prva i Druga četa. Ponovno dolazi do sukoba sa HVO-om, tako da jedan dio aktivno učestvuje u sukobu, a drugi je ostao na liniji odbrane prema SCA. Zajedno sa jedinicama 17. Slavne krajiške brigade i MOS-om učestvuje u borbama za Mešćemu, koja je uzeta efektno i za vrlo kratko vrijeme.

Travnik je ubrzo bio oslobođen. Jedinica Drugog brdskog bataljona odlučuje da se probije do Novog Travnika putem Đakovići-Brkani-Kasapovići. Pošto su prethodno uzeti Kasapovići jedinica oslobađa Brkane i G. Kasapoviće.

Jedno će sigurno ostati zapisano u analima ARBiH a to je da je briljantno izvedenom akcijom 2. brdski bataljon u sadejstvu sa 17. SKB uzeo veoma važan strateški položaj kojeg je HVO držao - Sebešić. Tom prilikom HVO je natjeran u bijeg ostavljajući za sobom dosta MTS-a. U uzimanju veoma teške kote 1510. na Kamenjašu gdje su HVO i četnici bili rame uz rame, učestvovala je i Treća četa, sa komandirom Zijadom Kalvićem, koja je pokazala svoju spremnost da se hrabro odupre daleko tehnički nadmoćnijem neprijatelju. U sedmom mjesecu 1993. godine pripadnici Drugog brdskog bataljona uzimaju teško uporište na Dobroj vodi, gdje su zarobili dosta municije. U osmom mjesecu započinje akcija uzimanja Krajkovače. Za izvođenje ove akcije jedinici 2. bb. je pridodat vod PDO-a. Iakoje teren bio izuzetno utvrđen, nakon višesatnih borbi Krajkovača je bila oslobođena. Uzeto je oko 32 zemunice i dosta transea, sa uredno iskopanim puškarnicama koje su bile indikacija da se HVO dugo vremena brižljivo pripremao da napadne Armiju na području Viteza.

U septembru mjesecu 1993. godine mješovita četa sastavljena od boraca 2. bbr i jednim vodom PDO-a, četom iz 3. i 1. brdskog bataljona uzimaju veoma tešku kotu u Zabrđu u narodu nazvanu Glavica, kota 1105. Ovom prilikom izuzetnu hrabrost i odvažnost je pokazao naš ponos 308. bbr. rahmetli Džafer Skopljak, dobitnik "Zlatnog ljiljana".

U maju mjesecu 1994. godine jedna mješovita četa 2. brdskog bataljona se priključuje taktičkoj grupi "KOMAR" kojom komanduje naš komandant, vrstan strateg, Bismilj Zurapi. Komandir te čete je Zaim Imamović-Košpa. U junu mjesecu ovu četu predvodi zamjenik komandanta Esad Mehina koji učestvuje u uzimanju četničkog uporišta Vezovine prema Poganoj ravni.

Asija Rešić
Inf. služba 308. bbr.

850 RATNIH DANA NA VLAŠIĆU

Vlašić! Velik, gord i tajanstven. Na njegovim vrletima, strmim liticama i ravnim pašnjacima treba provesti godine, da bi o njemu nešto kazao ili napisao, i opet bi i malo rečeno i napisano bilo.

Čovjek bi na licu svom trebao osjetiti toplinu i blizinu vlašićkog sunca, jačinu i snagu koju ti vjetar kroz svaku poru tijela unosi, grlo pokvasiti hladnim izvorima Gričaja i Pašinca, a oko napuniti prostranštvima male-velike Bosne. Ponekad osjetiti strah i nesigurnost, kada kroz maglu, ledenu kišu i snijeg tražiš izlaz i odredište iz lavirinta vlašiških vrtača.

Borci 306. na Vlašiću

Borci 306. brdske brigade na Vlašiću su 850 ratnih dana. Ratnih, jer ne bore se sa prirodnim pojavama i ljepotama vlašićkim, već se bore sa neprirodnim ponašanjem i grozotama četničkim, a ponekad stignu i na druga ratišta bosanska.

Aprila 1992. godine, kada je na našu zemlju izvršena agresija, mještani Biljanske doline su ne čekajući puno, sa skromnim naoružanjem što su ga imali ili kupili i sa velikim srcem, zauzeli nekoliko važnih kota na Vlašiću i tako spriječili da srpsko-crnogorski agresor svoje namjere sprovede do kraja.

Tadašnjim zauzimanjem kota: Meokrnje, Srebreno brdo, Ljuta greda, Stublić, Kapak i Vlašićku gromilu, ne samo da su četnicima bila zatvorena vrata za ulazak u Biljansku dolinu, nego i ulazak u Srednju Bosnu.

Koliko god je bilo teško izlaziti na kraj sa četnicima, isto toliko je bilo teško boriti se i sa dvije hladne vlašićke zime, slabo opremljeni i polupraznog stomaka. Borci o tim danima nerado pričaju, i samo ponekad, uz škrtu svjetlost kandila u zemunici, spomenu neki događaj iz tih dana. Vremena za priče iz prošlosti nema. Pred nama je sadašnjost i budućnost i ono što su borci 306. brdske brigade za ove dvije godine rata doživjeli i uradili na platou Vlašića ne smije se zaboraviti i mora se respektovati.

Danas su uspomene i stare linije daleko iza nas. Kilometri oslobođene teritorije i novi koje treba osloboditi, su breme koje smo ponijeli i donijet ćemo do kraja. Naši borci za to imaju snage i hrabrosti, a četnici neka dobro pripnu šabake i neka bježe tamo odakle su i došli. Jer, ne pripadaju ni nama, ni zemlji bosanskoj.

Fuško Nihad

Uz prvu godišnjicu sukoba Armije i HVO u Bugojnu

MEVLUD U VRBANJI

Prošlo je godinu dana od sukoba ARBiH i ekstremnih postrojbi HVO na teritoriji opštine Bugojno. Tačno na dan (31. juli '93.) kada su u mezare spušteni i posljednji šehidi iz dvanaestodnevnih sukoba u MZ Vrbanja posljednjeg julskog dana o.g. upriličen je Mevludi-šerif šehidima, koji su svoje živote ugradili u odbranu suverenosti i državnosti BiH.

Bilo je to tužno i bolno podsječanje na sve šehide, a posebno na njih 38 među kojima najviše civilnih lica, koje su bojovnici zvjerski usmrtili na lokalitetima MZ-a Vrbanja, Crniče, Zeleni put i Vrpeć.

Pored velikog broja imama sa gornjevrbaskog regiona, mještana pomenutih MZ i građana Bugojna, članovi komandi 307. i 370. bbr i boraca, Mevlud su svojim prisustvom uveličali i muftija Muftijstva okruga Travnik hadži Nusret ef. Abdibegović te starješine komande 7. Korpusa pukovnici Selmo Cikotić i Abdulah Jeleč te predstavnici kulturnog, političkog i javnog života Bugojna. Prisutnima su se u prvom protokolarnom dijelu Mevluda obratili Zijad ef. Redžić imam džemata Vrbanja-Crniče i Vehid ef. Arnaut glavni imam Odbora IZ Bugojna koji su se osvrnuli na događaje i motive stravičnog masakra koji su nad nedužnim Bošnjacima počinili ekstremisti HVO.

Potom su kratak program izvele članice hora Islamske zajednice Bugojna i Donjeg Vakufa poslije čega je učinjen Mevludi-šerif, čime je okončan protokolarni dio manifestacije u čijem su se nastavku prisutnima obratili Predsjednik Ratnog predsjedništva Dževad Mlaćo, komandant 307. bbr. major Faruk Aganović i pukovnik Selmo Cikotić -načelnik Štaba 7. Korpusa.

Imami gornjevrbaskog područja proučili su dovu...

U njihovim istupima zajedničko je i to da ova manifestacija treba da postane tradicionalna i da služi kao opomena budućim pokoljenjima Bošnjaka da im se nešto slično nikada ne ponovi. Komandant Aganović je između ostalog istakao da je bošnjački narod opstao zahvaljujući snazi svoje Armije, koja je branila i odbranila ove prostore i narod od potpunog istrebljenja i poručio da će ovaj narod biti odbranjen sve dok bude živ i jedan pripadnik 307. bbr. i borac armije koji se bori na ovom području.

Nadahnuto i poučno obraćanje imao je i travnički muftija hadži Nusret ef. Abdibegović, koji je istakao razloge i svoje viđenje kolektivnog stradanja Bošnjaka muslimana upućujući mnoštvo korisnih savjeta i poruka Bošnjacima na kraju ih pozvavši da se okane "smeća" Zapada, koji je uveliko prisutan u velikom broju bošnjačkih porodica.

Na kraju su prisutni obišli mezarje šehida, gdje je odata i vojnička počast svim žrtvama terora ekstremista HVO, te proučeno nekoliko sura iz Kur'ana.

Piše: Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

U povodu dvogodišnjice osnivanja I bataljona 308. brdske brigade

BATALJON BEZ GREŠKE

Kad je neko dobar i uspješan u svom poslu, onda je o njemu lako i pisati, s tim što će nam u ovom slučaju, zataliti lijepih riječi i epiteta jer se radi o I bataljonu 308. bbr. Kao što to čine pravi ratnici, i ovih iz I bataljona veoma malo pričaju o sebi, zato smo mnogo toga saznali od drugih ljudi koji su dvije pune godine pratili njihov ratni put.

Jedan od takvih je i Hasib Belegić, prvi komandant I bataljona, danas pom. komandanta Komande mjesta u Novom Travniku.

On se sjeća tog 19. jula 1992. godine, kada je dobio konačnu naredbu iz OŠ TO Novi Travnik, da formira Komandu i jedinice koje će sačinjavati I brdski bataljon. Već 21.07. je izvršeno postrojavanje na Ravnom Rostovu, uz prisustvo tadašnjeg komandanta OŠ TO Novi Travnik, Refika Lende. Interesantno je istaći da je veliki dio boraca (a na samom početku ih je bilo oko 320) dobrovoljno stupio u I bataljon, i to iz Rejonskih štabova: Opara, Sinokos, Šenkovići, Trenica, Kasapovići...

Komandni kadar su tada sačinjavali: Selim Zahirović - kao zamjenik komandanta, Rodić Hajrudin - kao pom. komandanta za bezbjednost, Šakić Suad - operativac, Mujkić Sabit - načelnik veze, te rahmetli Ahmetagić Sabahudin kao načelnik sanitete, poginuo u drugom sukobu sa HVO, prilikom izvlačenja ranjenika. Prvi komandiri četa bili su: Ramulj Enver (I čete, danas komandant I bataljona), rahmetli Hadžo Dedić (II čete, poginuo u sukobu sa HVO), Čizmo Enes (III čete, danas pom. komandanta za moral u I bataljonu), i komandir pratećeg voda Letić Emir.

Četiri do pet dana je trajala prva obuka na Ravnom Rostovu, a sastojala se u upoznavanju terena, obuci izvođenja napada i odbrane, da bi već 26.07. zauzeli liniju odbrane prema Medinama i tako štitili desno krilo Bugojna.

03. augusta 1992. godine, na njihovo mjesto dolazi tek formirani II bataljon, a Treća četa I bataljona odlazi na položaje u Prusac, a Druga četa u Visoko. 10. septembra Prva i Treća četa izvode prvu veću akciju u rejonu Ravnog Rostova i tom prilikom zauzimaju prve četničke položaje, zarobljavaju ogromne količine municije i MTS-a, te ubijaju 23 četnika, za što postoje i dokazi u naknadno pronađenoj četničkoj dokumentaciji. Isti dan su zauzeti položaji granatirani i tom prilikom su stradala dva borca (Haskić Redžo i Silajdžić Uzeir), te 11 njih ranjeno.

Zahuktavanjem ratnih dejstava na be-ha prostorima, I bataljon dobija sve složenije zadatke. Ovog puta je to Igman, gdje se upućuje Druga četa kao ispomoć tamošnjim borcima, da bi se u 11-om mjesecu vratila u Novi Travnik, gdje otpočinje otvorena agresija HVO. Zajedno sa PDO-om, I bataljon odbija žestoke napade bojovnika HVO i spriječava njihovo zauzimanje opštine Novi Travnik. U tom drugom sukobu gine desetak najboljih boraca I bataljona 308. bbr. ali mrskom neprijatelju nije pošlo za rukom da izvrši naumljeno.

Bez obzira iz koje čete bio, svaki borac I bataljona zaslužuje visoko priznanje što govori i činjenica da su mnogi od njih danas na visokim položajima u brigadi, odnosno prekomandovani u elitne jedinice obučene za najsloženije i udarne akcije.

Gospodine Belegić se sjeća još nekih pojedinosti: "U to vrijeme se nije ni jednom desilo da policija privodi borca I bataljona. Recimo, dobijem naredbu u 14 sati da se sa četom I bataljona javim u Travnik, radi odlaska na položaj. Do 20 sati sam u Travniku sa stopostotno popunjenom četom.

Tako je bilo proteklih mjeseci, ali se stanje ništa bitnije nije izmijenilo ni danas, kada I bataljon postiže zapažene rezultate, ovog puta u sklopu TG Komar.

Svoj drugi rođendan borci I bataljona dočekuju na nedavno osvojenom Velikom Šiljkovcu, budno prateći svako pokretanje neprijatelja u području Komara, Donjeg Vakufa, Voćnjaka... Nakratko emo ih uspjeli okupiti zajedno sa novim komandantom Ramulj Envarom i bivšim Selimom Zahirovićem S punim pravom su ogorčeni što se drugi pokušavaju okititi njihovim odlikjem, a samo oni znaju šta su sve pretrpjeli proteklih dana i kroz šta su prošli da bi danas bili tu gdje jesu, a sutra, ako Bog da, i dalje. Slažu se da im je ubjedljivo najteže bilo prilikom zauzimanja Ovčinjskog brijega, gdje je ranjeno 14 naših boraca. Ključ svega je bio u onom momentu kada je na čelo Prve čete I bataljona stao lično komandant Zahirović Selim. Suprotno od već ranije dogovorenog, komandant Zahirović odlučuje da udari na četnike s lijevog boka, gdje su uslovi i konfiguracija terena bili takvi da se ni jedan vojni stratег ne bi odlučio na taj korak. Tako su vjerovano razmišljali i četnici. Iznenađeni i sami, imali su samo jednu moguću soluciju, bježati što dalje i ostavljati sve za sobom, jer su sami znali da se na smiju upustiti u borbu prsa u prsa sa našim borcima.

I opet treba naglasiti da je ova odluka od višestrukog značaja. Kao prvo - šta bi se desilo sa Golešom i drugim područjima zauzetim prilikom te akcije. Ovako su uzeta izuzetno strateški povoljna mjesta za osmatranje, nadgledanje širokog pojasa i u krajnjem slučaju, lakšeg planiranja narednih akcija.

To su bili trenuci kada se nije imalo vremena za duže razmišljanje i traženje boljih pozicija, kako ne bi stradao veći broj vojnika. "To je bilo pitanje života ili smrti", - priča nam borac I brdskog bataljona Habibović Mujo. Bez ikakvog suvišnog premišljanja odlučujem se da ispalim granatu iz RPG-a, kako bih uništio zemunicu i omogućio svojim saborcima da dalje napreduju i sačuvaju svoje živote od eventualnog kontraudara četnika." Tom prilikom Mujo Habibović svjesno spaljuje nogu, ali i uništava zacrtani cilj, što je značilo samo jedno - ide se dalje.

Nakon ukazane ljekarske pomoći, Mujo se vraća u svoju jedinicu. I sam komandant Zahirović, s punim ustima hvali svoje borce: "Bez imalo straha i kolebanja, sa pjesmom na usnama, idu kroz minska polja, uništavaju zemunice po zemunicu. Jednostavno, ovi borci su bez greške"

Na kraju boravka u I bataljonu bilježimo jednu njihovu želju - najveći poklon za rođendan bi nam bio Komar. Datum se možda neće poklopiti, ali je sigurno jedno - BIĆE NAŠ!

Tako izgleda samo dio priče o I bataljonu 308. bbr. iz Novog Travnika. Namjerno ne koristimo izraz, završava, jer će već sutra uslijediti nastavak. Dok je I jednog borca I bataljona biće i uspjeha i lijepih priča.

Almira Tahirović
Inf. služba 308. bbr.

Ratni uspjesi Inžinjerije 307. bbr

INŽINJERCI SAMO JEDNOM GRIJEŠE

Samostalna jedinica 307. brske brigade jedna je od prvih organizovanih jedinica ovog roda naše Armije u Republici. Borci ove jedinice kažu da će dan osnivanja svoje jedinice, deseti maj, predložiti kao dan inžinjerije Armije BiH. Držeći se starog pravila da inžinjerci ne smiju da griješe, postigli su do sada zapažene rezultate.

Prije svake upotrebe borci se podsjete na ispravno rukovanje

Srpski agresor je u početnim uspjesima agresije na našu domovinu 1992. godine, zbog apsolutne premoći u naoružanju i Bugojno smetrao samo usputnom stanicom do Hercegovine. Međutim, računi su mu se nešto pomrsili...

U nedostatku svake vrste naoružanja grupa hrabrih bugojanskih dobrovoljaca se dosjetila da se ipak može zaustaviti četničko napredovanje i pripriječiti nadiranje tehnike i pješadije, onim što se imalo. A imalo se u to vrijeme nešto eksploziva i eksplozivnih naprava. Na prvi sastanak inžinjeraca 21. aprila '92. javilo se tada 27 dobrovoljaca koji su znali rukovati minsko-eksplozivnim sredstvima i napravama. Valjalo je, međutim, ubrzano vršiti dodatni u obuku u rukovanju i postavljanju mina. Bio je to značajan korak za kasniju odbranu Bugojna, na kojoj će neprijatelj "polomiti zube". Desetog maja formirana je prva grupa za zaprečavanje od svega osam istaknutih boraca a činili su je Semin Ždralović, Mensur Osmanagić, Hasan Mehić, Islam Adilović, Džafer Haračić, Ibro Pedić, Salih Kalajdžisalihović i Hasib Karadža. Prvi zadaci su obavljeni čak i bez ličnog naoružanja. Prvi inžinjerijski vod, formiran prvog juna '92. godine, obavit će uspješno zadatke zaprečavanja, utvrđivanja, obezbjeđenja kretanja, manevra i maskiranja. Išlo se ponekad daleko ispred naših prvih borbenih linija. Samo u prvim mjesecima postavljeno je preko 3.000 raznih mina, doslovno zagrađujući Bugojno. Miniranjem svih važnijih pravaca onemogućen je četnicima proiaz u slobodnu teritoriju, a pri svakom pokušaju agresor je ostavljao mnoge kosti i masu čelične gvožđurije na ovim zaprekama. Na širem području Bugojna, Gornjeg Vakufa, Prusca i drugih rališta ova jedinica je razminirala mnoga minska polja i uništila postavljene eksplozivne naprave. Pri inžinjerijskl vod, kojeg su činila tri odjeljenja nešto kasnije prerasta u prvu specijalizovanu jedinicu više formacije naše Armije, a jedinica će iza sebe ostaviti rezultate kojima se može ponositi. Postavljeno je oko 24 hiljade protivpješadijskih naprava, pokupljeno i uništeno preko četiri hiljade neeksplodiranih ubojnih sredstava i izrađeno preko hiljadu metara fortifikacijskih prepreka. U oblasti obezbjeđenja izrađeno je oko 300 lakih tipskih zemljano drvenih bunkera, 250 skloništa zemunica, pedeset baraka za smještaj boraca, dvadeset objekata za zaštitu, 25 km tranšea i saobraćajnica, premošteno 200 m suhih prepreka i održavani putni pravci i komunikacije u dužini preko stotinu kilometara.

Danas je na čelu Inžinjerije 307. bbr. Siharuk Karabeg a svakako da veliki dio zasluga za njene uspjehe ima njen prvi komandir Semin Ždralović. Uz šehida Edhema Smajića te sedam teže i lakše ranjenih, svaki borac ove jedinice će vam spomenuti i Ibru Podića, prvoborca, koji je ostao bez očiju.

Jedinica je imala mnogo akcija, uz same neprijateljske linije, na Sabljinama, na koti 402. u rejonu Prusca, Oglavka i Liha ali se po svemu izdvaja ona na novotravničkoj opštini na Oštroj Glavi, kada je valjalo spašavati naše ranjene izviđače, koji su ušli u četničko minsko polje, priča nam Džafer Haračić, pomoćnik komandira za moral. U tom minskom polju poginula su nam trojica izviđača a imali smo petoricu teže i lakše ranjenih. Okružene u minskom polju četnički neprijatelj ih je stalno držao pod vatrom. Ipak smo uspjeli razminirati dio polja i izvući ranjene i poginule borce.

Kad se borcima ove jedinice obraća komandant 307. bbr. Faruk Aganović-Jupi, nikad ne propustl da naglasi:

- Vaša jedinica je jedna od prvih koja je borbeno djelovala na ovom prostoru i uradila je sigurno mnogo za dobrobit ove države i ovog naroda. Vi ste imali snage i hrabrosti da zaustavite četnike, zaminirovši im sve tankoprohodne pravce i sve pješadijske staze, onemogućavajući prilaze ovom gradu. U vašim zadacima uvijek je prisutan rizik ne samo od neprijatelja nego i sredstava kojima rukujete. Taj rizik ste vi prihvatili na dobrovoljnoj osnovi i radili ste dobro. Uništili ste veliki broj boraca agresora, koji su ostali na vašim minama. Vaša jedinica je sigurno iz dana u dan jača i jedna je od najboljih inžinjerijskih jedinica u Republici. Uspjesi koje je samostalna jedinica inžinjerije 307. bbr postigla obavezuje njene borce na još veće zalaganje, kako bi, prije svega, opravdali stečeno povjerenje i epitete zaslužnih za odbranu Bugojna i RBiH.

Ismet Muratspahić
Foto: I. Fazlibegović

IDV 306. brdske brigade

SUSRETI SA ČETNIČKIM PATROLAMA

Jedna od jedinica u 306. brdskoj brigadi koja je dala velik doprinos u borbi protiv agresora je i IZVIĐAČKO DIVERZANTSKI VOD.

Ove momke je vrlo teško naći na okupu, jer zona odgovornosti Brigade je velika a pravaca za izvlđanje je mnogo.

Razgovarali smo sa komandirom IDV-a Prcanović Dževadom koji kaže: IDV je jedna cjelina koja diše jednom dušom, živimo kao jedna porodica. Nema ni jedne akcije koju je izvodila 306. brdska brigada a da naš vod nije učestvovao. Za nas nema odmora. I onda kada druge jedinice odmaraju mi radimo i izviđamo terene. Česti su slučajevi kada se susrećemo sa četničkim izvidnicama. Svaki naš zadatak je odlazak u nepoznato. Nije tako ali mi volimo ovaj posao, borci su navikli na sva ta iskušenja. Najstarlji po stažu u IDV-u Fuško Hajrulah-Kljuka, Džino Dževad, Dedić Kasim, Dedić Enes i drugi su momci koji su dobro ispekli zanat izviđača. Posebna priča u IDV-u a i u Brigadi je Fuško Hajrulah zvani Kljuka. O njemu i njegovim događovštinama mnogo se može pričati, a i pisati.

U trenucima kada smo misliii da ne postoji izlaz i mogućnost da se izvučemo iz dubine neprijateljske teritorije, uvijek je nalazio načina da prevarimo neprijatelja.

Za dosljedno izvršavanje zadataka IDV je nekoliko puta pohvaljivan, ali ovi momci zaslužuju i mnogo više.

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr.

Najbolji izvidač u IDV-u Fuško Hajrulah - KLJUKA
Foto: Fuško Nihad

http://www.hasib-musinbegovic.com

Među pripadnicima 305. u proboju

JAJČANI NA PUTU POVRATKA

Nedavni uspjesi koje su ostvarili borci 305. bbr. razgalili su srca mnogih Jajčana u Bugojnu, Travniku, Zenici, Kaknju i drugim mjestima. A kako i ne bi? Svaka pobjeda ovih momaka iz 305. bbr. u cjelini, istovremeno je i korak naprijed ka rodnom gradu, kojeg su pod još nerazjašnjenim vojno-političkim okolnostima napustili krajem kišovitog oktobra ratne '92. godine. Navedeni uspjesi imaju i svoju drugu dimenziju, jer pored čisto vojničkog zadovoljstva, oni su istovremeno i melhem za otvorenu prognaničku dušu mnogobrojnih Jajčana. U trodnevnim borbama sa bradatom bratijom iz Donjeg Vakufa i Mrkonjić Grada, borci Prvog bataljona, između ostalog uspjeli su osloboditi oko 20 kvadratnih kilometara donjovakufske teritorije, pri čemu su morali propješačiti po šumskim vrletima i gudurama preko 70 kilometara! Pored razbijanja četničkih uporišta ovo pješačenje predstavljalo je dodatni napor. O minskim poljima da i ne govorimo, jer ih je bilo na gotovo svakom koraku oko zlikovačkih jazbina. Međutim, to za hrabre i vješte Jajčane nije predstavljalo neku značajniju prepreku. U energičnim i dobro smišljenim akcijama padale su slijedeće četničke kote: Oštra glava, Vučja glava i Mala vučja glava. Pored ovih izuzetno važnih strateških tačaka koje omogućavaju dalja ofanzivna djelovanja, borci 305. bbr. uspjeli su osloboditi i prva donjovakufska sela: Fonjge, Klinde, Pobrđani, Rakite, Staniči, Aleksići, Šahmani, Đulovići, Keže, Brda i dalje da ne nabrajamo. Prolazeći kroz navedena sela, a posebno ona u kojima su živjeli ovdašnji Muslimani i Hrvati, zatičemo samo žalosne ostatke spaljenih kuća. Bradati bezumnici popalili su i uništili sve ono što su protjerani Muslimani i Hrvati godinama strpljivo gradili, prethodno odnijevši se što se moglo odnijeti. Tužni ostaci dojučerašnjih muslimanskih ognjišta istovremeno su potvrda (č)etničkog čišćenja, ali i bolna opomena za sve nas da srpskim zvijerima nikada više ne dozvolimo ižvijavanje na našem narodu, našim dobrima, mezarjima, džamijama. Kada se ovo kaže, misli se posebno na muslimanska sela Đulovića, Šahmane, Keže i Koreniće, koja su do temelja srušena i popaljena. Oslobađanjem napriječ navedenih sela, uspjeh boraca 305. bbr. još više dobija na značaju: omogućen je povratak protjeranih Muslimana i Hrvata na svoja ognjišta. Dirljive su scene nesrećnih ljudi, kojima su, eto, borci iz Jajca, omogućili nakon gotovo dvije godine, susret sa ostacima svojih ognjišta. I još nešto: ovo je najveći uspjeh 305. bbr. od osnivanja do danas, kada su u pitanju ofanzivne aktivnosti.

Prolazeći kroz Fonjge na jednoj štali zatičem "poruku" koju je četnik uspio u panici ispisati suhom olovkom, nastojeći i na taj način iskaliti svoj bijes, nemoć i srdžbu zbog vojničkog poraza. Na vratima doslovno piše:

- Ja, Milorad, obećavam da ću se ove godine vratiti u svoje selo. Kaurin -

Vidjevši to naši borci ne ostaju dužni, već crtaju i pišu spreman odgovor, kojeg iz pristojnosti ovdje ne spominjemo, mada četnici u suštini ništa bolje i ne zaslužuju. Drugi naš odgovor je dosta blaži, ali iz njega istovremeno zrači naš muslimanski merhametluk i spremnost da praštamo. Jer, kako drugačije tumačiti, slijedeće riječi naših boraca:

- Milorade, što si bolan pobjegao, kad te niko nije otjerao! -

Vjerujemo da Milorad nikada više neće biti u situaciji da pročita svoju "hrabru" poruku, a naši odgovori poredi ovih naprijed navedenih sve više stižu bradate horde i na vojničkom planu. Dolaskom u selo Pobrđane na suprotnoj strani opet ista slika: tužni ostaci spaljenog i srušenog muslimanskog sela Koreniči. Naši izviđači uočavaju neprijateljske pokrete iz pravca Malog Kika. Abid Gromila, komandant Prvog bataljona pripprema jedinicu koja će se nedugo zatim uputiti u pravcu Koreniča. Na čelu je Abidov zamjenik Hasan Hadžić. Krećemo. Izviđači i Hasan naprijed, a za njima ostali borci. Nedugo zatim četnici nas zasipaju vatrom iz "osamdesetčetvorki" i snajpera. Srećom loše gađaju i pored toga što koriste rasprskavajuću municiju. Vrlo blizu nas padaju i prve minobacačke granate. Desetak puta moramo pretrčavati brisani prostor. Ispod Koreniča jedinica se razvija u streloe. Metar po metar osvaja se vrlo težak uspon. Gledam te momke i djevojke, tu jajačku mladost. Umjesto mladalačkih snova, kafića, prvih ljubavi i bezbrižnih provoda, oni idu na četnike. Usputno mi rekoše da se nimalo ne plaše, jer je iza njih bezbroj bitaka od Jajca pa nadalje. Svaka njihova pobjeda istovremeno je i provod. Tada se oni najbolje osjećaju: pjesme, druženja i šale nimalo ne nedostaje. Gledajući i slušajući ih sa strane čovjek ne može a da se ne zapita: Bože, koliko ih neće dočekati željenu slobodu i povratak kući? U daljem razgovoru sa njima rekoše mi da znaju kako rat traži žrtve, krv i suze. Za slobodu se i to mora. A da bi se došlo do nje, mora se ratovati. Na žalost i ginuti. Takav je svaki rat za slobodu vlastitog naroda. Dolazimo do ugljenisanih ostataka kuća koje su do juče bile naseljene koreničkim Muslimanima. Pustoš i čemer. Četnici nas ponovo žestoko tuku. Zalježemo pod obalu. Od rasprskavajuće municije ne možeš oka čestito otvoriti. Neko vrijeme ležimo prikovani uz samu zemlju. Sa desne strane drugi dio naše jedinice kreće u odlučan napad. U silovitom naletu šumom se razliježe pobjednički poklič, a "bradonje" su prisiljene na povlačenje. Polahko se spušta topla julska noć. Koreniči su u našim rukama. Spaljeni, ali naši su. Nedugo zatim otpočinje bitka za Vis i Mali kik. Umjesto umornih boraca iz Prvog, u "igru" se uključuju borci Drugog Bataljona 305. bbr. tačnije Druga četa na čelu sa komandirom Sakibom Klikom.

- Uzećemo oba ova vrha -, kaže mi u prolazu Alija Ćosić, zamjenik komandanta 2/305. Nakon gotovo dvodnevnih borbi njegovo obećanje se i ispunilo. Uz borce Prvog i Drugog, svoj puni doprinos dali su i pripadnici Trećeg bataljona, na čelu sa komandantom Azimom Omerovićem. Oni su za vrlo kratko vrijeme zaposjeli nove linije i spriječili eventualni protivudar sa lijevog boka iz pravca sela Brezičani. Motiv više za sve pripadnike 305. bbr. da postignu ovakve uspjehe je činjenica da se nedaleko od sadašnjih linija na kojima se nalaze, leže Oborci i Donji Vakuf. Njihovim zauzimanjem, u što ovdje niko ne sumnja, put prema Jajcu širom je otvoren. Znaju to ovi momci i djevojke poput Nermine, Zikrete, Elvire...

Zato i daju sve od sebe. Ljubav i zabavu ostavili su za neka bolja vremena. Ova mladost mora dobiti rat. To je sasvim sigurno.

Džemal Sefer

Zapis o Drugom bataljonu 370. brdske brigade

BATALJON U STALNOM POKRETU

U junu je 2. bataljon 370. brdske brigade na uzavrelom ratištu 7. Korpusa obilježio dvije godine uspješnog ratnog puta. Naredni cilj - povratak na ognjišta.

Početkom decembra minule godine u improvizovanoj kasarni u jednoj od gornjovakufskih škola prisustvujem sastanku vojničkog kolektiva. Dio boraca 2. bataljona 370. brdske brigade vode žučnu raspravu o teškom životu pripadnika ove formacije. Istina, gdje je god gusto, tu hitno moraju stići momci ovog Bataljona. Vani ćiča zima, snijeg do koljena, nema nafte i benzina... Umor i hladnoća uvukli se pod kožu. Oči pokrvarile bezmalo kod svakog borca. Žuljevi popucali, noge bijele, čizme popustile. Na sve strane vise mokre vunene čarape. Čizme nenamazane namočile, a neriječko i "zijevaju" od upotrebe. Na jednom mjestu probija stidljivo plamičak iz konzerve. Gori ulje od tek ispražnjele ribe. Jedva razaznajem likove. Na dnevnom redu jedna jedina ta tačka: upoznavanje sa novom naredbom Komandanta OG "Zapad". Naime, nakon pješačenja iz Bugojna do Gornjeg Vakufa, te uslijednog marša na Šugine Bare, a potom brzog silaska niz Laze novo naređenje glasi "Pokret!".

Valja što prije zaposjesti nove linije, odmjeniti drugove uz nastavak borbenih dejstava na ovim prostorima. U zagušljivoj, hladnoj i mračnoj prostoriji promiču pitanja: Kako?, Možemo li?, Mokri smo, promrzli, gladni, umorni, a na kraju krajeva, i neki od nas su bolesnii? Ima li još iko na ovom svijetu da proživljava rat i njegove strahote na ovaj način kao borci 2. bataljona 370. brdske brigade? Procijedi se kroz zube i pokoja psovka, a odmah, zatim, izvinjenje ili upozorenje da je tu i jedna žena. Tu su i oni što na sve nedaće i dileme odgovaraju ohrabrujućim, utješnim i optimističkim tonom. Sve smo zadatke izvršili, pa ćemo i ovaj. Praštam svojim suborcima sve i prosto ne mogu da vjerujem da ovakvi izmrcvareni i mokri mogu dalje. Vraćam se u komandu sa ubjeđenjem da ovaj put možda neće izvršiti naređenja. Sutradan saznajem da su, ipak, prtili stazu do svojih novih položaja. Dakle, i ovo su naređenje izvršili.

Borci 2. bataljona 370. brdske brigade odradili su svaki postavljeni zadatak u minule dvije godine. U junu 1992. godine od jedinica iz Donjeg Vakufa i Bugojna formira se Bataljon. Borci tadašnjeg prvog i jedinog bataljona uspješno učestvuju u akciji oslobađanja Zijameta. U ratni dnevnik upisali su i ovo: "Prvi smo napali kotu 1510, prvi ušli u rovove na Kamenjašu i iznijeli zastavu sa ljiljanima na tt 1510. Uz pripadnike 17. "S" krajiške dali smo najveći doprinos osvajanju strateške tačke Kamenjaš. U toj akciji imali smo devet ranjenih boraca".

U vrijeme julskih borbi za Bugojno 2. bataljon tadašnje 307. motorizovane brigade podnosi ogromno breme za oslobođenja Gaja, Špedicije, Udurlija, Luga i Čaušlija, te u sadejstvu sa drugim jedinicama elana 1. bojnu brigade "Eugen Kvaternik". Nakon toga borci ove formacije biju bitku za Duboku i Veseoske podove. Punih šest mjeseci pripadnici 2. bataljona provode po vrletima Gornjeg Vakufa. Od Vrsa do Bistrice svaki pedalj zemlje branili su borci ovog Bataljona. Pregrmili su tešku ratnu zimu u Gornjem Vakufu sa odmorima od po dan-dva nakon tridesetodnevne ili višemjesečne borbe za vrata srednje Bosne.

Drugi bataljon 370. brdske brigade, očeličen i prekaljen, daje svoje najbolje borce za operaciju "Mala Šuljaga". Ovaj zadatak njegovi pripadnici, zajedno sa drugim borcima 370. brdske brigade, uspješno izvršavaju. U majskoj ofanzivi, u sadejstvu sa 4. bataljonom, oslobađa dio koščanskog platoa. Do sada su komandanti ovog bataljona bili: Tahir Granić, Senad Alkić i Mirsad Šutković. Najduže na čelu ove udarne manevarske jedinice nalazi se Nafiz Balihodžić koji, uz druge podatke iz lične karte Bataljona, izdvaja i ovo:

- Trenutno držimo najvecu liniju odgovornosti u zoni 370. brdske brigade. U bitkama smo, nažalost, izgubili mnogo boraca, a još više ih je ranjeno. Preko 50 pripadnika ovog bataljona su teži ranjenici. Naš svaki borac ima automatsko oružje. Preko 50 odsto naoružanja sa kojim raspolažemo zarobili smo u borbi. Drugim jedinicama smo ustupili preko 200 cijevi pješadijskoj naoružanja, 6 PAM-ova, 2 PAT-a, top B1, 9 maljutki i desetak vozila. Inače, oko polovine voznog parka Brigade ratni je plijen 2 bataljona 370 brdske brigade. On je bio i okosnica stvaranja "donjovakufske" brigade. Borci ove formacije odlučni su da se vrate na svoje.

Avgustovsko sunce prava je mora, ali i dovoljan razlog da se prisjetimo minule zime. Teškog ratnog puta svi se s ponosom sjećaju. Ovaj kratki zapis o drugom bataljonu 370. brdske brigade nije zaborav za sve ono što su u ove dvije ratne godine učinili drugi, nego sjećanje na ono što su uradili na bojnom polju momci iz prve, druge... čete elitnog 2. bataljona 370. brdske brigade koji su samo sasvim slučajno Donjovakufljani, Bugojanci. Bilo je padova, klizavica, ali svaki put se iznova stalo na svoje noge i krenulo dalje baš kao decembra ratne 1993. godine u Gornjem Vakufu. Tako će biti i na najdražem zadatku, jer je ovaj put - pravac Donji Vakuf.

Fatima Ibrica

Iz 27. bbr.

VEZA - KRVOTOK SISTEMA

Tako je Orhan rekao. Ovo je poznati odgovor na sva pitanja, na sve dileme, na sve što treba da odradi Orhanova ekipa.

ORHAN MRAVAC, Jajčanin po rođenju, prije napada srpsko-crnogorskog agresora na našu zemlju bio je aktivno u službi JNA. Oplemenjen duhom Bošnjaka i neustrašiv, mimo sve pritiske da ostane u JNA, odbija to i upućuje se iz Beograda prema rodnom Jajcu. Put od Beograda do Banja Luke bio mu je mučan, ali on nije odustajao, za njega nije bilo prepreke da dođe u grad svojih snova, da se napije Plive i Vrbasa i da se stavi na bedeme starog grada, Čusina, Volujaka, Čanina Polja, svugdje za odbranu svoje Bosne i svoga naroda. U najtežim okršajima u Jajcu Orhan obavlja dužnost načelnika veze gdje svojom inventivnošću i dovitljivošću, raznim kombinacijama uspijeva nadomjestiti nedostatak potrebnih sredstava za službu veze. Za sve uspjehe koje je postizao u Jajcu puno je zahvalan tadašnjim jajačkim radio amaterima - okosnici veze.

Od marta 1993. godine dijeli sudbinu sa borcima s kojima je sada u 27. brdskoj brigadi. Učestvovao je u svim borbenim zadacima ove brigade koja, iako je mlada, u svom sastavu ima sve iskusne ratnike koji ratuju već više od dvadeset mjeseci.

Sistem veze je za Orhana zakon, kako on to kaže, to ti je isto što je krvotok u organizmu, jer ako se zatruje krv ili ne dovede krv, prestaje sa radom i mozak i srce. Orhan se često, ali i s opravdanjem ljuti što se vezisti gledaju kao borci druge linije. Naprotiv, oni su uvijek na prvoj borbenoj liniji. Najviše se raduje kad uspješno obuči momke koji nisu služili armiju, koji su prvi put vezisti.

Želja mu je da se vrati u Jajce i Banja Luku, ali ne može da ih zamisli onakve "polupane" kakvi su sada. Izgradit ćemo mi u Jajcu nove dimnjake "Elektrobosne", nove minarete, nove škole i bolnice, hidrocentrale i ostalo.

Ponovo ćemo pjevati pjesmu "S' one strane Plive" i druge krajiške sevdalinke, ubijeđen je u to šef orkestra Vezista Orhan Mravac, dirigent orkestra u kome sviraju: Ramo, Mirso, Bućo, Damir, Minja, Eli, Mujo, Čazim, Zlaja, Deba, Amer, Tala, Bajrić, Zemir, Fadil, Adem, Emir, Zola, Brada i KVV Hari.

IPS 27. bbr. Taško i Lajc

http://www.hasib-musinbegovic.com

Susreti u prolazu

NA "ESPRESO" U D. V.

... uz kafu, u maskirnom odijelu, "domaskiran" bijelo-žutom prašinom sa "kozije magistrale", ali raspoložen za razgovor, Huso Šošić-Ljuti, komandant I bataljona 370. bbr. iz Prusca...

Vi ste nosilac dva "Zlatna ljiljana"?

- Prvi Zlatni ljiljan dobila je moja jedinica, tada samostalni Prusački bataljon. To je bila nagrada za uspjeh u borbi protiv četnika i za odbranu u napadu na Prusac. Tada sam bio na dužnosti komandanta, zamijenio sam ranjenog komandanta, tako da sam komandovao odbranom ovog mjesta. Počeo sam kao vojnik, borac, na straži. Kasnije sam uključeni u Organizacioni štab koji je bio pri Pruscu. Bio sam i komandir punkta koji je odigrao u svemu veliku ulogu, jer smo još tada pokazali zube četnicima. Oni su se ukopavali, to je period prije rata, a mi smo znali da se nešto sprema. Vidio sam i ja da nešto nije u redu, pa sam se stavio momcima na raspolaganje i rekao da me koriste ili kao starješinu, rezervni sam oficir, ili kao običnog vojnika. Iskreno da kažem, očekivao sam odgovorne zadatke, jer mi je ostalo iz civilstva, uvijek sam bio neki kapiten u timu i ekipama. Zamijenio sam ranjenog komandanta, mada sma i sam bio ranjen u borbama na Gornjem Vakufu u mjestu Voljice. Nagazio sam u izviđanju na minu...

Vi ste oženjen?

- Da, imam suprugu, sina i kćerku. Sa mnom su, pa ono malo slobodnog vremena što imam, provodim s njima. Tada se zbilja odmorim...

Branili ste Prusac. Kažu da je petnaest ljudi to uradilo, pa čak i jedan tenk istjeralo?

- U Pruscu su svi borci od 15 do 70 godina. Nema ga ko ne nosi pušku. Pa, u odbrani Prusca učestvovale su i žene! Bio je to kombinovani tenkovsko-pješadijski napad kada su bi tenka krenula na nas. Jedan smo uništili, jedan oštetili, a jedan je ostao neoštećen. Nažalost. Jer, tada nismo imali čime da ga onesposobimo. A mogli smo. Danas imamo, pa i iskustvo. Prusac se danas ne brani. On je odbranjen. Sada proširujemo slobodnu teritoriju uokolo. Već sada se po mjestu može slobodno šetati, a to je donedavno bilo nezamislivo. Mi "šetamo" i do Donjeg Vakufa. Ne koristimo autobuse, ali uskoro će biti šetnja i po Vakufu...

Od borca na barikadi do komandanta bataljona: teško li je i odgovorno?

Odgovorno jeste, ali meni zadovoljstvo što sam komandant jedne ovakve jedinice - I bataljona 370. bbr. Sam naziv "prvi" mnogo znači i ja moram da priznam da su to pravi, neustrašivi, svjesni momci koji izvršavaju sve zadatke, bez pogovora.

A drugi "Zlatni ljiljan"?

Mogu govoriti samo o ljudima koji su ga dobili, mojim saborcima. U Bugojnu, moj prijatelj, komandant brigade, Faruk Aganović-Jupi i ja. Dva krasna momka su ih dobili posthumno. Poginuli su u jednoj briljantno izvedenoj akciji o kojoj se još ne zna mnogo. Zauzimali smo Šuljage, prema Kupresu. Osam zomunica je palo, ušli smo 10 km, a uzeli usput i jedan tenk.

U Travniku ima mnogo izbjeglica sa područja Donjeg Vakufa. Možete li im obećati skoro jedan susret, bar na Komaru?

- Mene mnogi pitaju: kada ćemo u Donji Vakuf? Ja svima odgovaram da mi idemo u Donji Vakuf. Mi smo Prusac prerovali, doslovno. Jer, mnogo se kopalo, a to nas je i spasilo. Vrlo brzo, nadam se, mi ćemo ući i u Donji Vakuf. Jer, sada smo mi u poziciji u kojoj su bili četnici na početku rata. Mi sada njih gledamo sa visine i, naravno, gadamo... Oni se sada ne mogu da kreću po platou Košćana kao, na primjer, samo prije dvadesetak dana. Izmijenili smo uloge. Kontrolišemo ih, ganjamo ih i ne damo im mira. Oni su izgubili sve svoje šanse. Oni u ovom ratu nemaju šta više tražiti. Ali, rat još traje. Tu se ne treba zavaravati. Volio bih da se ratuje po cijeloj državi, jer tada bi za čas imali i slobodu i državu. Ovako... Ima ih još puno koji no daju doprinos koliko bi mogli iako ja shvatam da ne mogu svi biti borci. Ali, ima i drugih stvari gdje se može učestvovati, pomagati i doprinositi.

Do skorog susreta na Komaru?

- Ne, ne... u Donjem Vakufu, sigurno!

Kratka "espreso", pa kratak i razgovor. Ne stigoh ga pitati zašto onaj dodatak "Ljuti", neka to ostane kao razlog za još jedan razgovor u jednom od vakufskih kafića...

Dragan Foršnarić

Iz Vojne policije 305. bbr.

MAJSTORI U NOVOJ SREDINI

Nedavno je Vod VP 305. bbr., ostao bez desetak policajaca, koji su naredbom pretpostavljene komande prekomandovani u Bataljon vojne policije 7. Korpusa. Među njima nalaze se i trojica istaknutih karatista iz Jajca. Po riječima Zahida Fejzića i Hasana Halabe, oni odlaze u novu sredinu, ali su srcem i dušom i dalje uz pripadnike 305. bbr. Mnogo je sjete, ali i tuge u njihovim očima, jer zbog niza objektivnih okolnosti nisu uspjeli da realizuju svoje ambiciozne planove vezane za psiho-fizičke pripreme i uvod u borilačke vještine, na osnovu čega bi se, sasvim sigurno, povećao ukupni stepen efikasnosti njihovih doječerašnjih kolega. O tome Zahid Fejzić (1959. god.), govori ovako:

Vojna policija 305. bbr

- Godinama se bavim karateom i iza sebe imam niz zapaženih rezultata u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji. Kod Rajka Radulovića, najboljeg karate trenera u bivšoj Jugoslaviji, stekao sam zvanje majstora. Poslije pada Jajca bio sam u BVP. 3. Korpusa, gdje sam između ostalih zadataka, vršio i obuku policajaca u borilačkim vještinama. Formiranjem 305. bbr. prelazim među svoje kolege, jer sam znanje koje posjedujem želio prenijeti momcima iz naše jedinice. Na samom startu nije bilo nikakvih problema, da bi se na kraju sav rad svelo na međusobni trening nas trojice. Žao mi je što se na planu obuke iz borilačkih vještina nije uradilo malo više, jer je to bitan preduslov za obavljanje sve složenijih poslova i zadataka sa kojima se susreće vojna policija. Zbog toga sam i ja izgubio na kvalitetu i takmičarskoj formi. Očekujem da ću u novoj sredini pokazati koliko znam - zaključuje svoj monolog Zahid Fejzić, nosilac crnog pojasa iz karatea.

Slično Zahidu, govori i Hasan Halaba (1964. god.), također nosilac crnog pojasa iz ove drevne borilačke vještine sa Istoka. Prije rata bio je trener i takmičar. Njegovi mladi pulени postizali su vrlo zapažene rezultate u takmičenju sa svojim vršnjacima. Prve korake u karateu, Hasan je načinio uz Zahida, koji mu je po ličnom priznanju bio trener i uzor. Tako je ostalo do današnjih dana, što je svojevrsna potvrda Zahidovih kvaliteta. Rat je prekinuo i njegovu karijeru, tako da Hasan umjesto u salu za trening, odlazi sa svojim sugrađanima na prve linije jajačke odbrane. Puška je zamijenila kimono.

- Nakon pada Jajca uključio sam se u Vojnu policiju 303. "S" bbr., gdje ostajem sve do osnivanja 305. bbr., - kaže Hasan. U ovu brigadu došao sam zajedno sa Zahidom i našim kolegom Ismetom Smajlovićem, koji je nosilac braon pojasa u karateu. Dolaskom u Vod VP 305. bbr. imali smo namjeru raditi na usavršavanju naših kolega. Zbog niza objektivnih razloga i situacije u kojoj se nalazila brigada, nismo realizovali naše namjere. Sva aktivnost svodila se na pojedinačni trening, Zahida, Ismeta i mene.

Sa Ismetom Smajlovićem, koji je prvi sami rat napustio Njemačku i uključio se u redove Armije, nismo uspjeli razgovarati, jer se u momentu nastanka ovog teksta nalazio kod kuće na odmoru.

Šta reći na kraju? Velika je šteta što ovi momci i uzorni sportisti nisu uspjeli da bar jedan mali dio svoga bogatog znanja i iskustva iz borilačkih vještina prenesu na svoje doškorašnje kolege-policajce. Ovo tim prije, što je prava rijetkost da se u jednom vodu VP nađu nosioci crnog, odnosno braon pojasa u sportu kakav je karate. Za očekivati je da će u novoj sredini stvari doći na svoje mjesto, jer će ovi majstori u 7. Korpusu, sasvim sigurno, imati daleko bolje uslove za rad i trening sa novim kolegama. U razgovoru sa Zahidom i Hasanom, pored ostalog, uspjeli smo saznati da imaju namjeru aktivirati rad Karate kluba "Jajce", sa sjedištem u Travniku ili Zenici. Poznavajući ih, siguran sam da će u tome uspjeti, a rezultati njihovog rada brzo će uroditi plodom, na dobrobit 7. Korpusa i Armije RBiH u cjelini. Formiranjem karate kluba, ostvarile bi se realne pretpostavke, za plejadu mladih, da će u ovom sportu naučiti dosta toga korisnog, što se da primijeniti u borbi sa agresorom. Jer, ne treba smetnuti sa uma da su namjene karatea višestruke, a puni smisao ovaj nadasve korisni sport dobiva u ratu i radu policije, odnosno jedinice za specijalne namjene. Primjer "Vikićevaca", dovoljno govori sam za sebe. Njihov legendarni komandant, Dragan Vikić, također je kao i naši sagovornici, istaknuti sportista i majstor karatea.

Džemal Sefer

ZA SLOBODNU BOSNU

Proći prvom borbenom linijom 306. brdske brigade, a ne zapaziti borca, komandira odjeljenja prve čete Prvog brdskog bataljona, Čelebić Muju, naprosto je veoma teško.

Mujo je rođen 1964. godine u selu Radojčići i od početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu uključen je u njene Oružane snage. Njegova hrabrost, odlučnost i besprijekorno izvršavanje svih postavljenih zadataka su primjer i pouka drugima.

Ni jedna ozbiljna akcija koja se izvodila u našoj zoni odgovornosti, a i u zoni odgovornosti drugih jedinica u kojima je učestvovala naša Brigada, nije prošla bez smirenog, ali posebno hrabrog Čelebije, kako ga naši borci znaju zvati.

Pred polazak na svaki borbeni zadatak Mujo je uobičajio uzviknuti: "U ime Allana, za slobodnu Bosnu!"

Za svoje zasluge u borbi za slobodu, Čelebija je nekoliko puta pohvaljivan i nagrađivan, a nadamo se da će za svoje prošle i buduće zasluge dobiti i najviše vojničko priznanje.

Inf. služba 306. bbr.

Vod Vojne policije 306. brdske brigade

POHVALE ZA RAD

Pored redovnih zadataka koje obavlja Vod vojne policije 306. brdske brigade, česti su slučajevi kada se policajci nađu i u rovovima na prvim linijama odbrane. O aktivnostima policajaca 306. bbr. razgovarali smo sa komandirom voda vojne policije Halilom Delićem koji kaže:

U sastav vojne policije ulaze borci u čijim karakteristikama nema negativnosti. Dužnost policajca kao i svaka druga dužnost u ratu nimalo nije laka i iziskuje puno truda i napora. Naš vod se često upotrebljava u borbenim dejstvima kao interventna jedinica, a nisu rijetki slučajevi kada smo zajedno sa našim borcima u rovovima na prvoj liniji ili u napadu. Za razliku od ostalih mi imamo najmanje vremena za odmor. Bilo je slučajeva kada smo bili i po 40 dana angažovani, ali bez obzira na sve još nikada nije došlo u pitanje izvršenje zadatka. Najviše nas raduje kada smo sa našim borcima u rovu.

Kao što sam već rekao u našem sastavu su provjereni momci, i svi zaslužuju pažnju. Sa policajcima kao što su: Seno, Fahro, Hasan, Omer, Buza, Ahmo, Zeir, Niho, Mekić, Faruk i svim ostalima koje nisam spomenuo nijedan zadatak ne predstavlja problem.

Dio policajaca sa komandantom Brigade

Delić Halil je sigurno jedan od najboljih komandira. U prilog ovome govori i činjenica da je za svoje zasluge u ovom ratu od generala Rasima Delića dobio pištolj sa posvetom.

Vod VP je nekoliko puta pismeno pohvaljivan od Komandanta Brigade.

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Heroju 370. brdske brigade - Sjećanje na Samira Mustaficu-Mrtvog

MRTVI VJEČNO ŽIVI

Kako početi priču o neustrašivom diverzantu 370. brdske brigade koji položi svoj život za slobodu Bosne, pitanje je koje mi se dugo nametalo. Ponekad mi se ovaj novinarski zadatak čini najtežim. Kako pisati o herojima ovog rata? Svaka riječ ovdje izrečena malo je u odnosu na ono što je bio naš Mrtvi.

Prvo što sam se pitala jeste odakle taj nadimak za mladog i simpatičnog momka kakav je bio Samir. Njegovi saborci pričaju mi da se u početku malo ljutio, a potom prihvatio nadimak. A sve je počelo nakon jedne od akcija. Pošto je Samir uvijek išao do krajnjih granica iscrpljivanja i nakon određenog posla izgledao prilično umoran, a i onako slabašan i mršav, kolege su ga prozvale Mrtvi. Malo se bunio, ali na kraju urezao nadimak na svoju pušku. Prisjećajući se jedne od akcija, Pliva nam priča:

- Kada smo krenuli, za sviju je Mrtvi bio Samir, i tako smo ga zvali. U jednom trenutku on se javio i rekao doslovce: "Šta je, ne smijete me nazvati Mrtvi". Od tada nadimak je bio nešto sasvim normalno.

Od prvog dana agresije na ove prostore u jedinice Patriotske lige uključio se Samir Mustafica. Stasanjem naših Oružanih snaga ovaj mladi borac mijenjao je zadatke, ali se i čelično uz drugove iz Bunte, Omerove čete, Jupijevih diverzanata. Iza sebe ima niz bitaka. Među prvima učestvuje u borbama za Kopčić, Koš, Sabljare, proko Busovače, Gornjeg Vakufa, Bugojna i širom ovih krajeva. Jednom riječju, svuda gdje je trebalo biti prvi.

Stupajući u redove zlatnih ljiljana Samirov san je biti diverzant. Stoga se odmah i uključuje u prvi Divezantsko-izviđački odred formiran na ovim prostorima slobodne be-ha teritorije. Svojim znanjem i hrabrošću brzo izrasta u iskusnog borca, a potom i starješinu. Postavljen je za zamjenika komandira POV-a. Saborcima naviru sjećanja. Od pomalo naizgled plašljivog Samira nisu očekivali toliku neumornost i hrabrost u borbama. Ipak, jedan momenat urezao se u pamćenje. Kada se to najmanje očekivalo, u jednoj od akcija, Samir se ispravio i dejstvujući tromblonom pogodio neprijateljsko vozilo "NI-VU" u pokretu. Inače, Samirovo ponašanje u svakoj akciji koja je potom usljedila bilo je neobjašnjivo. Bio je kao mašina, situacija ga ponese i ne može stati dok se posao ne odradi. Pješačiti sa Mrtvim nije niko mogao, uvijek je žurio da ne zakasni. Momci iz Samirovog IDV-a pričaju da su ga ne malo puta molili da ide na začelje kolone, jer ne mogu izdržati njegov tempo. Ali Mrtvi nije odustajao. Samo naprijed,

Samir Mustafica-Mrtvi vjerovao je u pobjedu Armije RBiH. Niz pjesama inspirisano je uspjesima zlatnih ljiljana. Jedna od njih je i Optimistička pjesma, koju danas s ponosom čuvaju njegovi saborci:

Vjerujem, vjerujem da sreće ima
Da ću biti svoj na svome
Kao što znam da bez razloga
Ne kuca srce moje
Jer jasno vidim kraj svemu ovome.

Vidim žubor moćnih rijeka,
Vidim zelene šume i doline,
Vidim rudom bogate planine,
Vidim, vidim svijetlu budućnost
zemlje ove.

Zato se borimo, svom dušom i tijelom
Od tugovanja i vapaja nema
ništa znam
Samo puškom možemo napisati
riječ mir, riječ kraj
Zato sam ponosan što sam
Bosanac.

u dubinu neprijateljske teritorije, da se sve dobro izvidi i pripremi teren za uspješno izvođenje ofanzivnih dejstava.

Po formiranju 370. brdske brigade Samir dobija mjesto koje zaslužuju samo odabrani, postaje pratioc komandanta Brigade. Ali, za njega to je bio samo umor, jer bez terena i akcija nije mogao. Uporno je insistirao na formiranju Izviđačko-diverzantskog voda 370. brdske brigade. Dao je sve od sebe da okupi i obuči najbolje i najiskusnije borce. Za nepuna dva mjeseca, kao komandir IDV-a donjovakufskih zlatnih ljiljana, stvorio je prave izviđače-diverzante, momke kjoi su svakodnevno ulazili u neprijateljsku dubinu, borce kojima danas mogu pozavidjeti i druge brigade, momke koji su ponos 370. Nepravdu nije volio, samo čist račun. Bio je veliki patriota koji nije žalio ni sebe dati za Bosnu. Imao je i srca i znanja. Bio je uporan i uvijek govorio "Sve se može kad se hoće". Baš takav je bio, jer uz pušku volio je pisanu riječ, volio je djevojke. Svaki slobodan trenutak, bilo na terenu ili odmoru, provodio je uz papir i olovku. Pisao je prelijepe pjesme kojima je unosio vedrinu i među svoje momke. Gostujući jednom prilikom u emisiji za pripadnike Armije RBiH, o spoju diverzanta i poezije, Samir je rekao: "Da, to priliči i diverzantu, i on zna da voli. Ne samo što dobro puca, on zna i da razmišlja, da piše". Njegove riječi su uvijek bile: "Mi moramo pobijediti, moramo puno više raditi, moramo opstati, jer samo tako će nam svima biti svijetla budućnost".

25-ogodišnji Samir Mustafica-Mrtvi nije mogao sjediti. U martu 1994. u akciji na zauzimanju šireg rejona Šuljage Samir zbog povrede nije bio angažovan. Međutim, uporan kao i obično, na lično insistiranje odlazi na teren i učestvuje u odbrani dostignutih linija. U posljednjim akcijama za Crni Vrh i Koščanski plato Samir dugo sa svojim momcima izviđa teren. Put dug 25 kilometara prelaze za devet sati pješačenja. Ulaze duboko neprijatelju za leđa. Akcija počinje. Samir, predvodeći svoju jedinicu, odrađuje posao za koji bi, prema kasnijim pričama, trebale i tri puta jače snage. Kao i uvijek, i u ovoj bici ponese ga borba. Nije razmišljao ni o čemu, samo je bilo važno neprijatelja potjerati i približiti se rodnom Donjem Vakufu. Sa saborcima uklanja preko 20 mina i omogućuje ulazak prvih jedinica u neprijateljsku dubinu. Slobodna teritorija Donjeg Vakufa se širi. Ponesen uspjesima zlatnih ljiljana i sa lijeve i sa desne obale Vrbasa, Samir nastavlja bitku. Predvodi svoje momke u novom napadu. Četnici su pokrenuti iz svojih utvrda. Ostao je još jedan bunker, Samirov zadatak. Na svega deset metara od četničkog uporišta, pao je Samir. Samo jedan četnički hitac zaustavio je oslobodilački pohod neustrašivog borca. Njegovi saborci nisu mogli dalje. Samirova pogibija za sve je bila veliki šok. A samo nekoliko sati prije pogibije, u svoj notes zapisao je riječi posljednje pjesme:

Pjesmo moja govori jasno
Nek se pamte riječi tvoje
Jer neće niko na mezaru pustom
Neće čuti srce moje.
Na kraju puta sam umoran pao
Eh, da sam te u miru napisao.
Preispitivao sam svaki tvoj stih
kao tajnu tražio pjesmu o kući i
rodnom zavičaju.
Polahko se sušim, koraci su teži
jarane.
Boli, duša me boli
Kad dođe kraj ko će krivac biti
Ne mogu sam sebe osuditi.
Nadimak Mrtvi polahko nestaje,
Sve ovo prah će biti,
Možda će mi nadgrobni kamen
postaviti
Na kojem će pisati riječi ove:
Volio je pušku i domovinu...
Samir Mustafica-Mrtvi

Nema pripadnika 370. brdske brigade, saboraca iz drugih jedinica sa kojima je Mrtvi drugovao, da nisu pustili suzu za Samirom. Nema djevojke koja nije došla na njegov posljednji ispraćaj. I sada mi je pred očima njegov veseo i nasmijan lik, pun optimizma i riječi: "Biće dobro". Svaki postavljeni zadatak izvršavao je besprijekorno. I teško je pisati o herojima koji živote položiše za svete ciljeve. Huso Sušić, dobitnik prvog "Zlatnog ljiljana" 370. brdske brigade, na prijemu upriličenom tim povodom, rekao je da isto priznanje zaslužuje i Mrtvi. Samir Mustafica zaslužuje i više. Za služuje naše divljenje i ponos što je pripadao nama. Uspomena na Samira Mustaficu-Mrtvog nikada ne smije izbljediti. To je i obećanje svih pripadnika Izviđačko-divzantskog voda i 370. brdske brigade.

Dijana Hadžić
Inf. služba 370. bbr
Foto: M. Mustafica

"NAPRIJED, BRAĆO, DO SLOBODE!"

Purić Sabahudin-Budo. Sin zemlje Bosne i brat braće Bosanske. Svoju dušu, svoju mladost dade, za spas duše svoje zemlje Bosne i svoje braće bosanske.

Rođen u selu Puriči 23.02.1970. godine. Rodili ga, othranili i odgojili pravi babo Bosanac i prava majka Bosanka. Odgojili ga i naučili kako se treba voljeti i braniti svoja zemlja, svoj narod i svoja vjera. Ponašajući se tako, od prvog dana agresije na našu zemlju, rame uz rame sa svojom braćom iz doline Biljanske stade pred neprijatelje i reče: "Ne! Ne, nećete nas pokoriti, nećete nas uništiti. Bili smo, jesmo i ostaćemo Bošnjaci muslimani. Živjeli smo i živjet ćemo u zemlji Bosni".

I nijedna ozbiljnija borba sa neprijateljima bez njega nije bila. 21.01.1994. godine u svojoj posljednjoj borbi, posljednji put uzviknu: "Naprijed, braćo, do slobode!",

Njegov hrabri babo i njegova ponosna majka zaboravit ga nikad neće. Ali, ni njegovi saborci, braća iz doline Biljanske, zaboravit ga nikad neće. Neka mu Allah dž.š. podari ono što je obećao onima koji, boreći se na njegovom putu, svoje živote dadoše.

Inf. služba 306. bbr.

Sjećanje na junaka

HAJRIĆ SABIT-TIBAS

Petog juna ove godine patriotski pokret u Novom Travniku izgubio je jednog od svojih prvih i velikih boraca. Četnički metak zaustavio je TIBASA koji je po svima znanom običaju obilazio rovove i zemunice i svojim prisustvom hrabrio svoje saborce koji su toga dana odbijali neznano koji pokušaj četničkog napada pješadijom praćenog teškim artiljerijskim udarima. Tibas ni toga dana nije priznavao opasnost niti mogućnost nekog drugog ishoda bitke - osim uspješne odbrane i očuvanja linija. A takav je bio od samog početka svog ratnog puta započetog prvih dana aprila 1992. godine kada je sa dvadesetak svojih drugova i komšija iz Kasapovića dobro ocjenjujući opasnost od predstojećeg rata u Bosni i Hercegovini i svega onog što on sobom nosi organizovao vojnu formaciju koja vrlo brzo biva omasovljena i broji 150 boraca. Kao komandir te jedinice, organizuje dobavljanje naoružanja i MTS-a iz Slimena.

Nakon toga svi borci jedinice sa kojom komanduje, raspolažu sa kompletnom ličnom opremom i naoružanjem. Pri svemu tome, od svojih saboraca traži najveću moguću disciplinu i odgovornost u izvršavanju svih postavljenih zadataka bez obzira da li se radi o davanju straže, dežurstva na punktovima ili odlazaka na linije odbrane u Turbe. Svoje znanje, stečeno u Školi rezervnih oficira,

nesebično prenosi drugima i provodi u svakodnevnim aktivnostima.

Augusta iste godine komanduje mješovitom jedinicom koja učestvuje u odbrani Visokog, a formiranjem III bataljona 308. brdske brigade jedinice iz Kasapovića ulazi u sastav bataljona kao 1. četa, a njen komandir je Tibas. Cijeneći njegove lične kvalitete i u višemjesečnim borbenim aktivnostima iskazane sposobnosti, decembra mjeseca Komanda bataljona Hajrić Sabita-Tibasa postavlja na dužnost zamjenika komandanta III bataljona. Iako se lično protivio postavljenjima na više dužnosti, prihvatio je novu i veću obavezu i nastavio da i dalje cijeloga sebe daje i ugrađuje u borbu za "njegovu jedinu i najljepšu Bosnu". Nakon više od godinu dana, tačnije decembra 1993. godine, preuzima dužnost P/K za obavještajne poslove, gdje svojim stručnim i objektivnim procjenama daje značajan doprinos u aktivnostima bataljona i brigade. Izvršavanje svakodnevnih dužnosti nije ga sprečavalo da se svakodnevno nađe među borcima na prvim linijama, da kroz razgovor i druženje, savjetom i primjerom, kao iskusan borac i član Komande bataljona, pomogne i u okviru svojih mogućnosti razriješi ukazanu problematiku. Nekoliko mjeseci prije pogibije, Sabit prelazi na dužnost P/K za bezbjednost svoga bataljona, na kojoj još jednom dokazuje svoje posebne vrijednosti borca i starješine.

Za sve borce III bataljona i 308. brdske brigade, pogibija Sabita Hajrića je nenadoknadiv gubitak. Teška i neizbrisiva bol je u srcima njegovih roditelja i braće, njegove supruge i četvero djece (najmlađe 9 godina, a najstarije 17 godina), njegovih komšija i prijatelja, koji su u velikom broju prisustvovali dženazi njihovog prijatelja i komandira, kojem su sa toliko povjerenja prepuštali brigu o njihovim sinovima u jedinicama u kojima je Tibas bio starješina.

Ostala su bolna sjećanja, ali i uvjerenje da je Tibas poginuo u borbi za bolje i sretnije sutra i da je svoj život ugradio u bedem odbrane i temelje slobodne i suverene Bosne i Hercegovine.

N. Hysenl
Inf. služba 308. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

JUNAČKI SINOVI BOSNE

Najhrabriji, najčasniji i najplemenitiji sinovi Bosne i Hercegovine dali su i daju svoje živote da bismo opstali. Pravo na život plaćamo dragocjenijim - životima. Samo mi znamo koliko nas to boli, ali znamo i da drugog izbora nemamo. Svaka žrtva i svako herojstvo obavezuje nas da istrajemo, potiču da damo sve od sebe. I duže nas da ne zaboravimo.

Tridesetog juna ove godine u borbi sa neprijateljskim vojnicima herojski su poginula četiri borca Udarnog bataljona 312. brdske brigade. Svojim dotadašnjim ratnim putem i junaštvom pokazanim tog dana upisali su se među najistaknutije šehide i poginule borce naše brigade. Gubitak ovih divnih mladića njihovim saborcima donio je bol koji će vječito ostati negdje u dubinama njihovih velikih bosanskih duša, ali i primjer kako se Bosna voli i kako se za nju bori. NEDŽAD SUJOLDŽIĆ, AMIR ŠIPRAGA, KENAN AJANOVIĆ i ENES PURIĆ iznad svega su voljeli Bosnu. Voljeli je najčistijeg srca i u plemenitoj želji da joj pomognu, da je zaštite i jednom za svagda učine moćnom i čvrstom tako da joj nijedan dušmanin ne može zlo nanijeti. Iako mladi, neki od njih još dječaci, pokazivali su zrelost i visoku svijest o sebi, trenutku i okolnostima, u kojima su se našli. Odskakali su, bili predvodnici i kao vojnici: zalaganjem, elanom, vještinom i disciplinirnošću. U odbrani Travnika i Bosne ništa im nije bilo teško. Sa pjesmom, a najčešće onom "Odoh ja, majko, Bosnu braniti...", išli su na svaki zadatak koji se pred njih postavljao, a koji su izvršavali u potpunosti. Pjesmom i smijehom bili su ispunjeni dani ovih mladića i u pripremnom periodu pred zadatak na izvršavanju kojeg će, sa puškom u ruci, junački poginuti.

Nedžad Sujoldžić rođen je 03.04.1973. godine u Rotterdamu. U odbranu Bosne uključio se prije samog početka agresije. Pripadnik Armije RBiH je od 04.04.1992. godine i od tada, sem dvije pauze, bez njegovog sudjelovanja nije mogla proći nijedna akcija jedinice u kojoj je bio. Pauze su bile uzrokovane boravkom u Zenici na obuci jer Nečko nije služio vojni rok u JNA te oporavkom od ranjavanja u augustu mjesecu 1993. godine. O Nečkovoj radoznalosti, spremnosti da odgovori na izazov i hrabrosti svjedoči i ova epizoda: Bio je u izviđačkoj grupi kada su otkrili minu. Dok su se ostali premišljali šta da učine on je pristupio demontiranju govoreći da su to već radili na obuci u Zenici. Demontiravši minu priznao je da je to uradio prvi put u životu, ali da je nije mogao ostaviti onako postavljenu da ubija.

Amir Šipraga rođen je 03.01.1975. godine u Travniku. U Armiji RBiH je od 01.03.1993. godine, kada je završio srednjoškolsko obrazovanje. Nakon obuke u Zenici postao je borac 1. čete 1. bataljona 312. brdske brigade. Izdvajao se marljivošću i savjesnim obavljanjem zadataka. Za sve akcije se dobrovoljno javljao. Bio je nerazdvojan sa rahmetli Ehvadom Mlivićem, koji je poginuo mjesec dana prije Amira na Vlašiću. Zajedno su išli na smjene, stražarili... Amir je poginuo pri izvlačenju rahmetli Nečka na Vejzovini.

Kenan Ajanović rođen je 12.09.1973. godine u Travniku. U Armiji RBiH je od 20.05.1993. godine. Hrabar borac i dobar prijatelj, jedan dio svog ratnog puta prešao je sa IDV "Žigosani" da bi do pogibije bio u sastavu ID desetine 1. bataljona. (Sva četvorica šehida-heroja sa Vejzovini pripadnici su 1. bataljona). Sem junačke smrti na istom zadatku, sa Nečkom i Amirom mu je zajedničko da su sva trojica sinovi-jedinci.

Enes Purić rođen je 11.01.1966. godine u Travniku. U Armiji RBiH je od 20.04.1992. godine. O njegovoj svijesti i veličini njegovog karaktera najbolje govori odluka mjesec dana prije pogibije da se iz logistike vrati na prvu liniju. Tada je rekao: "Stid me je da budem ovdje dok moji drugovi u rovovima ginu".

Od ove četvorice jedini je bio oženjen. Iza njega ostala je supruga i kćerkica Belma.

Poštenim i čestitim odnosom prema svetoj dužnosti odbrane ova četiri mladića-junaka postali su uzorima svojim saborcima. Bili su iskreno odani Travniku, 312. brdskoj brigadi i Bosni. I Travnik, i Brigada i Bosna vječno će pamtiti i nikada neće zaboraviti Kenu, Enesa, Amira i Nečka.

Suad Bahtijarević

NA ŠEHITSKOM GROBLJU

Preda mnom groblje šehitsko.
Mezar do mezara u nijemoj koloni.
Pljusnula stravična tišina. Ja, sitan, stojim oborena čela.
Bože, koja to ideja, koji cilj, koja država vrijedi tolikih žrtava? Odgovaram: Ni jedna ideja, ni jedan cilj, ni jedna država ne vrijede ovolikih žrtava. Ali, da nije ovih grobova ovdje, bilo bi ih mnogo, mnogo više na drugim mjestima. Jer, fašistički psi su lajali sa brda, gutali ulice, gutali zgrade, gutali svjetlost, htjeli su progutati i nas, i naše supruge, i našu djecu, i naše majke, i naše sestre, i naša imena, htjeli su da nas nema, htjeli su od nas napraviti prošlost koju bi lako zaboravili. Ustali smo i

Čitam: Karalić Atifa. Znam je. Bila je medicinska sestra. Hrabra žena. Žena velikog srca. Borci su je voljeli. Kada su nas fašisti počeli topovima i tenkovima kasapiti, izašla je na položaj da pruži pomoć ranjenicima. Tu je i poginula. Nek' joj je rahmet!

Čitam imena. Koliko imena! Koliko ljudi! O, gorka slobodo, zar baš svaka generacija mora krvariti da bi gledala tvoje milo i ljepo lice?!

Preda mnom šehitsko grobilje.
Mezar do mezara u nijemoj koloni.
Ja, čovjek, stojim podignuta čela i govorim: "Bože, dragi i samilosni, primi ove divne duše u svoje okrilje! Molim ti se, podaj im džennetske bašče! Borili su se za svoj narod

rekli: "E, neće to baš tako ići! Ako je vaše oružje puška i kama, naše je sloboda. Vaše oružje je mržnja, a naše - tolerancija i ljubav. Mi vama smetamo, vi nama ne smetate. Vi našu vjeru prezirete iako je ne razumijete, mi vašu poštujemo. Vi bi da rušite, a mi bi da gradimo. Vaš treg smrdi, a naš je duboko ljudski čin. Pa, izvolite, gospodo, vidjećemo ko je jači!"

I pucalo se, oni na nas s mržnjom, mi na njih jer nismo mogli drukčije. Iza nas porodice i ognjišta, ispred njih mi. Povlačenja nije ni moglo biti. To nam je davalo snagu i hrabrost. Njima topovi i tenkovi nisu mogli dati snagu, a hrabrosti nemaju.

Čitam imena na grobovima. Mnoge znam, a mnoge i ne znam. Ogromna planina navalila mi se na pleća. Ne mogu zaplakati, jer, u ratu smo zaboravili i plakati.

Borili su se za život svoj i živote drugih. Veliko je njihovo junaštvo i njihovo djelo!"

Govorim: "Drugovi! Naša 317. "Slavna" bbr. je zaustavila fašiste i odbranila svoje područje, odbranila naš Gornji Vakuf. Sad se bori na drugim prostorima, jer, treba pobijediti fašizam, sasjeći ga u korijenu, treba izvojevati slobodu za sve dobre Bošnjane i za sve dobre ljude u napaćenoj zemlji Bosni. All, vi to znate. Vaš dobri duh je pored nas i blago nam dodiruje lice. Sada, odlazim, drugovi. Doći ću ponovo - da se ispričamo. Nek' vam je rahmet!

Prolazim Gornjim Vakufom. Ljudi šetaju. Žene šetaju. Djevojke i mladići šetaju. Djeca se igraju. Grad pun života.

Nusret Muhtarević

KRAJIŠKI JUNAK OD ČOKOLADE

Iz plejade krajiških heroja izdvajamo jednog za kojeg s pravom možemo reći da je prvi među jednakim. To je Jakupović Elvir-Čoki iz Kozarca - živa legenda 17. "Slavne" brigade.

Čoki nadimak duguje tamnoj puti boje čokolade, vrhunski je borac bez premca. Njegovo ratničko umijeće prelazi okvire ratnog a stekao je i veliki autoritet među borcima.

Ratni put počinje 20.06.1992. godine u Travniku kada se prijavljuje u 1. Krajiški bataljon. Imao je tada samo šesnaest godina a već je iza sebe imao zloglasne logore Koraterm, Omarska i Trnopolje gdje je bio izložen stravičnim torturama. O tom svom boravku u konc-logorima Čoki kaže: "Ne volim kada se postupa protiv nečije volje, a četnici su mi to upravo radili. Istjerali su me iz mog rodnog kraja. Vratiću im to."

Već prvih dana boravka u jedinici, a samo sa 40 kg težine i bez ikakve obuke, istakao se kao borac. Išao je dobrovoljno sa Šoškinim borcima iz Novog Travnika u akciju na Turbe gdje se počeo kaliti u borbi.

Odlazak u Jajce, koji ga je prostorno približio Krajini, bio je velik poticaj Čokiju da se istakne odvažnošću i ratnom vještinom u borbi za slobodu BiH. Pad Jajca nije ga pokolebao jer je on shvatio da izgubljena bitka ne znači izgubljen rat i da će prilika za borbu i povratak u Krajinu biti još mnogo. I bilo ih je. U Visokom se pokazuje u pravom svjetlu, a naročito prilikom oslobađanja Crkvica, kojih se Čoki rado prisjeća i to svoje sjećanje iskazuje riječima: "Ta akcija mi se posebno urezala u pamćenje jer sam tada otkrio da svaki metak ne pogađa pa sam se zato svojim "garonjom", koji je bio dio mene, mogao slobodno boriti neopterećen strahom". Čoki je tada na Crkvicama pucao stojeći bez zaklona i pri tom mu je rafal potrgao rederik na grudima ne noseći mu teže povrede.

U vrijeme sukoba sa HVO-om zatekao se u Zenici odakle je na sve moguće načine pokušavao da se spoji sa matičnom jedinicom. To mu je i uspjelo pa je, zajedno sa svojim vodom "Šesta flota", dao veliko učešće u oslobađanju Travnika a kasnije i u pokušajima deblokade starog dijela Viteza.

U gotovo svim akcijama Čoki je na čelu udarne grupe. Tada do izražaja dolazi njegova hladnokrvnost i sposobnost da u najsloženijim i najopasnijim trenucima postupi pametno i bez imalo panike. Uvijek ga je privlačio izazov tako da je često išao dobrovoljno u akcije i kad mu to nije bio zadatak. Primjera za to ima mnogo. Jedan od njih je iz vremena kada je dio jedinice 17. "Slavne" trebao da učestvuje u deblokadi Maglaja. Čokija, iako njegova jedinica nije išla, niko nije mogao da spriječi da ne ide. Na pitanje: "Otkud u njemu tako veliki ratnički duh?", dajo odgovor: "Babo mi je, isto kao i ja, sa šesnaest godina otišao u rat 1942. godine. Uvijek mi je prije spavanja pričao o ratu i to je ostavilo traga u meni tako da sam sada u ovom ratu protvorio svoju maštu u svarnost i posvetio mu se cijelim svojim bićem". Od svih akcija u kojima je učestvovao rijetke su one u kojima nije učinio neki podvig. Ilustracije radi treba spomenuti oslobađanje Javorka koje bi došlo u pitanje da ispred "Crnih kojota" i IDV "Gavranovi" nije išao Čoki. Niko ko ga poznaje nije nikad primijetio na njemu znake umora. Energiju, koju posjeduje i sa kojom ide u akciju a koja fascinira, ispoljava kroz nesebičan patriotizam i herojstvo.

Puri je nekog, samo njemu svojstvenog, osjećanja časti i ličnog ponosa.

Ne vjeruje u potpise i pregovore i smatra da se jedino vojnom pobjedom može doći do trajnog i povoljnog rješenja za RBiH. U svojim vjerskim pogledima na svijet i sadašnji trenutak, a Čoki je vjernik koji redovno obavlja svoje vjerske dužnosti, za sebe kaže da je na Allahovom putu i da je njegova borba Džihad. U vezi toga on poručuje: "Samo nas čista vjera u srcu može spasiti od zla koje nosi rat". U njegovoj religioznosti možemo tražiti odgovore kad je u pitanju njegova hrabrost jer on kaže: "Samo Bog može da mi oduzme život i niko više".

I Čoki je kao i mnogi drugi u ovom ratu izgubio dosta dragih prijatelja, ali ga njihove pogibije nisu pokolebale već su mu dale novu snagu da istraje i da se, i u ime onih koji to više ne mogu, bori protiv agresora i počinitelja mnogih zločina.

Poret patriotizma, koji se u njemu duboko ukorijenio, posebno treba istaći i njegovu vezanost za 17. "Slavnu" brigadu o kojoj sa poštovanjem govori: "Sedamnaesta je dio mene i ja sam dio nje. Ona mi je pružila utočište i priliku da ostvarim svoje snove iz logora. Za mene je biti pripadnik 17. "Slavne" nešto što je više od časti".

Oni koji ga dobro poznaju definišu ga riječima: "Čoki je uvijek bio dovoljno 'lud' da učini herojsko djelo i dovoljno pametan da to preživi".

Njegov ratni put još nije završen, nastavlja se iz borbe u borbu. Sada je trenutno na Vlašiću gdje zajedno sa ostalim borcima otvara vrata Krajine.

Inf. služba 17. "Sl" Kbbr.
Ramulić Edin

http://www.hasib-musinbegovic.com

Otpočeo s radom Nastavno-regrutni centar 7. Korpusa

DOBRO DOŠLI U OVU NAŠU NEPOBJEDIVU SLAVNU ARMIJU

Ovih dana i 7. Korpus je dobio svoj Nastavno-regrutni centar u kome će se obučavati regruti i starješinski kadar osnovnih jedinica i to na eksteritorijalnom principu.

Prisjetimo li se početne faze organiziranja, kada su naši ljudi, patriotski opredijeljeni, nevični oružju, hrabro krenuli u odbranu svog naroda i domovine, pa ako taj početak organiziranosti uporedimo sa današnjim, onda s punim pravom i ponosom možemo konstatovati da je naša Armija izrasla u takvu silu čijoj se snazi divi cijeli svijet i koja je kadra osloboditi i svaki pedalj okupirane teritorije RBiH. Nastavno-regrutni centar 7. Korpusa otvorio je komandant 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić u prisustvu starješina Komande Korpusa, predstavnika civilnih organa vlasti, travničkog muftije Nusreta ef. Abdibegovića i logističara zapadne Evrope.

Iz naše volje i odlučnosti da ne prihvatimo ucjene i poniženja, već da se postupkom dostojnog čovjeku, dakle, odlučno i hrabro, suprostavimo zlu, izrasla je Armija države Bosne i Hercegovine u kojoj su okupljeni naši najbolji sinovi i koja izražava našu čvrstu odlučnost i vjeru da ćemo, ako Bog da, ubrzo izboriti se za slobodu naše domovine. Izgraditi je, sa osjećanjem duga prema našim poginulim i ranjenim borcima. Pred nama je još težak i dug put. Mnogi prostori naše Bosne trpe okupaciju i nasilje. Izvori tog nasilja neće sigurno umaći ruci pravde.

Naša Armija, svakim danom jača. Uporedo sa borbom ona se dograđuje i izgrađuje. Tako i 7. Korpus uz borbu koja neprekidno traje, sistemski radi na kadrovskom jačanju. Ovih dana zvanično je otpočeo s radom Nastavno-regrutni centar 7. Korpusa čiji je zadatak da za potrebe 7. Korpusa, priprema i osposobljava, prije svega populaciju dorasluu za odsluženje vojnog roka, sa kojom će se u narednom periodu vršiti popuna postojećih jedinica, čime se spaja iskustvo i mladost, a jedinice postaju jače, udarnije, manevarski sposobnije, a time i uspješnije. Osim obuke regruta, ovaj Centar je kadrovski i materijalno-tehnički osposobljen da vrši obuku starješinskog kadra, u prvom redu komandira desetina i komandira vodova. Neposredno nakon Naredbe komandanta Korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića o formiranju Centra, krenulo se u realizaciju postavljenih zadataka.

Izgrađeni su objekti osposobljeni za boravak ljudi u objektima, a istovremeno se pristupilo organizaciji opremanja i nabavke sredstava za izvođenje i realizaciju nastave po nastavnom planu i programu. Da bi se moglo uspješno pristupiti realizaciji nastavnog plana i programa, bilo je potrebno prvo, okupiti starješine Nastavno-regrutnog bataljona, sa kojima je izvršena opsežna i kvalitetna priprema da bi što uspješnije realizovali proces obuke regruta. Uslovi za izvođenje nastave, trenutno su izvanredni i omogućavaju izvođenje najsloženijih oblika obuke na terenu, zatim, obezbijeđena su i potrebna nastavna pomagala tako da će u procesu obuke biti zastupljeni i princip očiglednosti, što je u ovom procesu itekako važno pogotovo u ovom vremenu.

Svakom vojniku je obezbijeđeno lično naoružanje i mogućnost da u toku obuke ne samo teoretski već i praktično upozna razne vrste naoružanja, njime neposredno rukuje i na terenu isproba njegove borbene mogućnosti.

- Sa današnjim danom, ovdje na ovom prostoru, prvi put poslije formiranja 7. Korpusa, počinje obuka vas koji niste služili vojsku. Vašim odzivom ja se ponosim. 7. Korpus tj. i Armija RBiH će biti za jedan bataljon, poslije vaše obuke, jača. Vaša mladost je garancija našeg opstanka, naše borbe, integriteta BiH. Vjerujem da će vam vaše starješine strpljivo i stručno prenositi nova znanja i da ćete trudom i radom dosljedno izvršavati sve postavljene zadatke. Dobro upoznajte oružje kojim ćete rukovati. S njim ćete biti sigurniji i ubojitiji. Učinili smo sve da vas što bolje opremimo i naoružamo. Nadam se da ćemo uz pomoć logističara iz inostranstva uspjeti da vam obezbijedimo sve ono što je neophodno za vašu obuku. Zato, ne žalite truda i izvršavajte sve zadatke koji se pred vas budu postavljalla. Ovaj bataljon mora biti primjer drugima. Zato vas pozivam i naređujem vam da svaki trenutak iskoristite na sticanju novih znanja, na usavršavanju i ovladavanju svim ratnim vještinama, - rekao je u svom obraćanju regrutima, na svečanom otvaranju Nastavno-regrutnog centra, brigadni general Mehmed Alagić.

Među prisutnima bio je i travnički muftija Nusret ef. Abdibegović koji se obratio regrutima prenio im selame Islamske zajednice, Savjeta muftijstva i svoje ime i pritom rekao - **Obraćam se vama, našoj snazi i svjedočim da vaši redovi, vaši safovi predstavljaju garanciju da će naš bošnjački narod i naša domovina Bosna i Hercegovina biti sačuvana od uništenja. U vašim venama teče bošnjačka krv koja pomaže da opstojimo. Na početku svoga obraćanja proučio sam vam dovu koju bih namijenio i svome sinu. Ono što Allah hoće, to će i biti. Nema snage niti moći, osim moći i snage koju Allah daje. I upućujem dovu uzvišenom Allahu da u našim srcima rasplamsa bosansku snagu i odlučnost da se borimo do potpune slobode naše drage Bosne i Hercegovine, da u vašim srcima i vašem koraku ne bude nimalo straha. Časno je boriti se i izboriti pobjedu, časno je i herojski poginuti za slobodu svoje domovine. Molim Uzvišenog Allaha da vas prati i čuva na vašem pravednom putu.**

Iz obraćanja prof. Faruka Bišćevića, vođe logističara zapadne Evrope izdvojili smo slijedeće: - **Dragi borci, dobro došli u ovu našU nepobjedivu, slavnu Armiju. Svakim danom nas je sve više. Sve je više onih širom Evrope koji žele da vam se pridruže u borbi za našu državu Bosnu i Hercegovinu. U ime logističara zapadne Evrope želim vam puno uspjeha u obuci i borbi, što manje rana a što više oslobođene teritorije naše Bosne. Mi vam obećavamo da ćemo učiniti sve da vas pomognemo da što prije stignemo do slobode naše domovine.**

Reuf Vejo

U KASARNI

Pristizali su ovih dana u kolonama regruta, u Kasarnu, s pjesmom i ponosom. Uglavnom '75-o i '76-o godište, međutim bilo je i mlađih. Bilo je i onih koji su po svojoj volji pristali uz svoje drugove, mlađi i po nekoliko godina. Nakon dodatnog ljekarskog pregleda, zaduživanja opreme i raspoređivanja po jedinicama, porazgovarali smo s njima i ponešto zabilježili:

***JASMIN BEGIĆ:** - Ovaj trenutak sam dugo čekao. Zavidio sam svojim drugovima na prvoj liniji. Sretan sam i presretan. Presrtni su i moji roditelji što sam vojnik svoje Bosne. Braniti svoju domovinu, za mene i moje drugove je najveća čast. Posebno me obradovalo što među nama ima momaka hrvatske i srpske nacionalnosti. Ovo je još jedan dokaz da je naša Armija višenacionalna i da u njoj ima mjesta za sve Bosance.*

***NENAD LIČANIN:** - Malo sam zbunjen, ima malo straha od onog što nas očekuje, ali i to će brzo proći. Ovdje sam među svojim drugovima, zadovoljan sam što se naše druženje nastavlja. Vjerujem da ću uspješno završiti obuku i biti dobar borac Armije BiH.*

***ALMIR MEHIĆ:** Došao sam ovih dana iz Švicarske sa željom da postanem borac Armije RBiH. Najgledao sam se televizijskih priloga i naslušao o patnjama moga naroda. Ja sam jednostavno sanjao kad ću ovdje doći. Moja želja se ispunila. Želim da doprinesem da patnja moga naroda stane i moja jedina domovina što prije dočeka slobodu.*

***ZLATAN CVETKOVIĆ:** - Samim tim što sam ovdje među ovim momcima, govori o mome opredjeljenju. Želim da zajedno sa ovim ovdje drugovima što prije dozovemo sretniju budućnost za sve narode Bosne i Hercegovine i da se ponovo zajedno živi sa jednakim pravima za sve.*

***ZDRAVKO PRANJIĆ:** - Malo će mi nedostajati djevojka, ali moram izdržati. Biti borac Armije RBiH za mene je izazov. Zato sam ovdje i želim da budem primjeran u svemu. Nisam imao priliku da rukujem naoružanjem, ali, došlo je vrijeme i za to. Bosna se mora osloboditi, ako ne milom, onda mora silom. Naša Armija je to sposobna učiniti. Mi, regruti, smo dodatna snaga i pojačanje.*

Razgovarali smo i sa REDŽOM ISIĆEM, referentom za regrutne poslove opštinskog Sekretarijata, čovjekom za koga njegove radne kolege u Sekretarijatu tvrde da je obavio, veoma uspješno, najveći dio poslova oko regrutacije ovih momaka. Redžo kaže:

- Bilo je posla preko glave. Ne žalim se već samo konstatujem. Čovjek je istovremeno i ponosan što smo, evo, stigli do tog nivoa organizovanja u našoj Armiji. Posao je, hvala Bogu, dobro obavljen, a to je u ovom trenutku najvažnije. Ničiji se rad ne može sakriti.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nakon dugog čekanja da im se ukaže prilika, prva grupa povratnika-boraca stigla je u Bosnu sa jasnom porukom:

OSLOBODIĆEMO BOSNU

Vraćaju se naši zemljaci među svoje i ako Bog da na svoje. Ništa neobično, ni senzacionalno. Želja, ljubav i nostalgija bili su jači od daljine. Momci iz Sanskog Mosta, Prijedora, Prozora, Konjica, Gradačca, Modriče, Gračanice, Bosanskog Novog i Prusca koji su svojevremeno izmakli četničkoj kami, sad se, eto, vraćaju da ojačaju svojim učešćem naše redove i rame uz rame s našim prekaljenim borcima bore se za svaki pedalj okupirane bosanske teritorije. Ovo je samo početak realizacije organizovanog povratka naših zemljaka u svoju domovinu. Veliki doprinos tome dali su, svakako, komandant 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, njegov zamjenik, brigadir Fikret Ćuskić i povjerenici Korpusa širom Evrope.

Susretnuvši se sa povratnicima, komandant Alagić nije krio svoje zadovoljstvo:

- **Dobro nam došli, dragi naši zemljaci! Sretan sam što vas vidim ovdje među nama. Ovdje i jeste vaše mjesto. Vaš dolazak je dodatni podsticaj za sve nas, prije svega za naše borce, koji su, evo, više od dvije godine u ratu protiv agresora. Nama ne preostaje ništa drugo izuzev borbe. Bez borbe nema povratka u okupirana mjesta odakle smo i prognani. Izdržali smo najgore. Sada smo u prilici da možemo sami oslobađati okupirana područja naše domovine. Dakle, svakim danom smo sve jači. Pobjeda je na našoj strani, koliko će ona brzo doći ponajviše zavisi od nas samih. Budite ponosni što ste pripadnici Armije BiH, budite ponosni što ste pripadnici 7. Korpusa! Želim vam boračku sreću, oko sokolovo i ubojito oružje.**

Naši povratnici, dakle, naši novi borci, bili su škrti na riječima, ali zato odlučni da se što prije susretnu sa našim borcima, da im se priključe i osjete slast vojničke pobjede:

Amir BOLOBAN: - Da mi je samo što prije vidjeti naše borce i prve linije. O tome sam često razmišljao. Moja želja je se, evo, ostvaruju. Došao sam da se borim. Oslobodićemo mi sve što je naše!

Senad BEHREMOVIĆ: - Bilo je malo naporno u putu, ali kada ste među svojima, onda nestane i umora. Došli bismo i prije da su putevi bili prohodni. No, šta je - tu je. Čestitam našim borcima na velikoj hrabrosti i uspjesima u borbi protiv neprijatelja.

Nedžad ABAZAGIĆ: - 7. Korpus je za sve nas veliki izazov. Spremni smo dati sve od sebe. Ako se vrate oni koji su sposobni za borbu, neprijatelj će bježati na vrat, na nos, a Bosna će biti ubrzo opet slobodna i sretna.

Mujaga SELMAN, vođa puta: - Sa Manjače sam otišao svojoj porodici u Njemačku, ali sam bio opsjednut željom da se što prije ponovo nađem u svojoj Bosni. Svima koji su vani umjesto ovdje, svima koji Bosnu nose u srcu i znaju šta znači imati svoju domovinu. Nažalost, ima i takvih naših ljudi koji smišljeno rade protiv želje običnih ljudi i naših nastojanja da se svi vojnosposobni vraćaju u domovinu i doprinesu u borbi za slobodu naše domovine i našeg naroda. Takve pojedince, koji rade za nekog drugog, treba što prije uvjeriti da su u zabludi. Nasuprot tim ljudima, želio bih istaći značajan doprinos **Atifa ŠARANIĆA, Atifa TINJAKA, Eme DŽAFERAGIĆA, Huse BEŠIĆA i drugih** ljudi SDA Hamburga, u okupljanju ovih ljudi. Posebno nam je drago da nam je general ALAGIĆ omogućio da biramo i jedinicu i mjesto gdje želimo da se borimo, npr. Krajišnici žele uz svoje Krajišnike da se bore, drugi opet u svom mjestu, itd. Hvala generalu na razumijevanju. Mislim da će ova činjenica dodatno mobilizirati naše ljude vani.

Dakle, 7. Korpus je ojačan za nove borce. Neprijatelj će kao i do sada, samo uzmicati pred silinom nalotea boraca "LJUTOG" korpusa.

R. Vejo

Progon Bošnjaka se nastavlja

STIDE SE VLASTITE TRAGEDIJE

Gotovo je nevjerovatno da se praksa "etničkog čišćenja" bosanskomuslimanskog stanovništva i dalje nastavlja, u posljednje vrijeme čak intenzivira, na očigled i domaće i svjetske javnosti a da se ništa, ama baš ništa, ne poduzima da se takva nacistička dosljednost jednom već zaustavi.

Samo u nekoliko zadnjih dana u Travnik se slilo oko 300 prognanika iz Bosanske Krajine. Zaplašeni ljudski likovi, tuga i poniženje. Sve svoje što kroz život mukom sticaše, moraše ostaviti srpskim nacistima i s kesom u ruci krenuti u neizvjesnost. Nesreća ih je dotukla svom žestinom. Stide se vlastite tragedije. Nije im ni do priče.

- Pretrpjeli smo toliko toga da insan i ne vjeruje da toga više nema i da smo na sigurnom. Ostali smo bez igdje ičega. Ubijali su, brate, katilski. Eno onom tamo dječaku ubili su sve, sedmero članova nije šala. Neka vam on ispriča, tako je najbolje, - upućuje nas jedna starica.

Dječak Sulejman REDŽIĆ kazuje: - Ja sam iz sela Čarakovo, općina Prijedor. Rođen sam 1978. godine. Zadesio sam se nadomak svoje kuće u trenucima kad su trojica srpskih vojnika ušli u našu kuću u kojoj su bili na okupu otac Ešef, mama Naja, brat Fahrudin (18 godina), brat Vahid (5), brat Nemir (3 godine), nena Azema i djed Vejsil.

Sve su ih poubijali. Starijem bratu su odsjekli glavu, na samom pragu kuće. I mene bi sigurno ubili da sam se zadesio u kući. Sad više nikoga svoga nemam. Ovdje sam s ovim ljudima.

N.N.

- Sine, i što bismo vam ispričali ne smijemo, jer se bojimo da dušmani ne saznaju pa da ono poradica što je ostalo na zadesi samo još gore zlo. Muškarci su najgore prošli. Vodili su ih na kopanje rovova po Gradačcu i Grabežu. Dosta ih je tamo izginulo. Ako njihovi ginu u većem broju onda sav bijes iskaljuju na nama. Moj muža su tukli čim su stigli po tabanima, po ledima, nije mogao dugo kročiti s mjesta. Onaj ko je imao pare da podplaćuje mogao je samo odgoditi odlazak nekog svog npr., na ratište. Kad novaca nestane, više spasa nema. Ništa nam nisu dali da ponesemo, samo nekoliko ovih starih haljetaka, dok ovi Srbi što idu odavde tamo nose torbe i torbe, u povrh toga naseljavaju ih na naše dobro. A mi? Stranci u svojoj domovini!

R. V.

Iz razgovora sa Samirom Seferom, predsjednikom Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih pri 7. i 3. Korpusu

STALNO NEŠTO PETLJAJU

Još uvijek je mnogo, mnogo naših ljudi zatočeno pri srspkim kazamatima. Agresorska strana ne dopušta kontrolu područja ni predstavnicima Međunarodnog crvenog križa. Čestim izmještanjem zarobljenika zataškava tragove o postojanju logora. Veliki broj naših ljudi skrivaju po privatnim posjedima koristeći ih kao džabnu radnu snagu. Razmjena po principu "svi za sve" nije za našu komisiju prihvatljiva, jer samo suprotnoj strani ide u prilog.

- Ako vas naročito interesuje rad ove Komisije, imate priliku, evo, za nekoliko minuta, sa mnom u Turbe, dogovorena je za danas razmjena pa će vam mnogo štošta na terenu biti jasnije, - reče nam, pri prvom susretu Samir Sefer.

Dolazimo u Turbe. Samir motorolom kontaktira sa srpskom Komisijom, dogovara još neke detalje oko razmjene a onda krećemo na dogovoreno mjesto u međuzoni. Sastajemo se sa suprotnom stranom i odmah se razgovori vode o realizaciji ranije dogovorenih poslova oko potraživanja i razmjene. Predsjednik naše Komisije, gosp. Samir Sefer, protestvuje i ljuti se na predstavnike agresorske komisije zbog odugovlačenja i prikrivanja pravih podataka o licima koje potražuju naša Komisija od samog početka njenog djelovanja.

Kako da čovjek ostane ravnodušan kad iz dana u dan slušate njihove laži. Stalno nešto petljaju i prikrivaju pravu istinu. Jednostavno vam serviraju jedna te ista objašnjenja a niste kadri da bilo šta mijenjate. Od početka agresije ne znamo ništa za sudbinu preko 4.000 naših ljudi. Kažu da nemaju ni kakvih podataka o njima i na tome se razgovor završava. Najveći broj njih je zasigurno zatočeno po logorima ali je za očekivati da su mnogi već davno ubijeni. Agresor ne dopušta bilo kakvu kontrolu područja čak ni predstavnicima Međunarodnog crvenog križa. Ako se to i desi, prethodno izmjeste zarobljenike na druga mjesta i unište tragove kao dokaze. Nakon toga naša Komisija dobiva izvještaj MCK u kome se kaže da su posjetili to mjesto, uočili tragove boravka ljudi, ali da tu sada više nikoga nema. I tako se nastavlja agonija tih ljudi. Naša Komisija od samog početka svoga rada traga za braćom Mahmuljin. Zna se da su bili u logoru Omarska, zna se ko je napisao naredbu za njihovo odvođenje, ko je tu noć bio dežurni policajac u logoru, ko je vršio prozivku tih ljudi, zna se ime čovjeka koji je vozio kombi-bus kojim su odvođeni...

Svi ti podaci predočeni su srpskoj komisiji, međutim još uvijek odgovora nema. Ili drugi slučaj, kakvih je veoma mnogo. Nedavno je razmijenjen Mirzet Mehmedović iz Bugojna koji je bio u zatvoru Kamenica, od koga je Komisija, saznala da je zajedno s njim u logoru bio Enes Begić iz Cazina. Otkrio je i način na koji oni skrivaju tog čovjeka, i o tom slučaju srpska strana čuti. Mnogo je Bošnjaka skriveno po privatnim gazdinstvima i služe kao besplatna radna snaga, - kaže Sefer.

Na jednom od punktova za razmjenu sa agresorom

■ Svi za sve

Ispred prostorija Razmjene okupljaju se svakodnevno porodice i familije onih za kojima tragamo. Otkako se desio slučaj ILOMSKA, kada je iz konvoja izdvojeno 250 ljudi, svakog jutra jedan 60-ogodišnjak iz Kozarca, po prezimenu Fazlić, raspituje se za sudbinu svoja tri sina. Sačeka pred našim vratima, pozdravi i pita: "Ima li šta novo?" Kažemo mu da ne mora dolaziti svaki dan i da ćemo mu javiti čim nešto saznamo, a on na to veli: "To je moja roditeljska dužnost. Najmanje što za njih mogu učiniti je to da se bar svaki dan interesujem dok ne saznam za pravu istinu o njima", - kaže Sefer i dodaje:

- Naslušao sam se i nagledao ljudske patnje i stradanja. Sve se to duboko nataložilo u meni. Nerijetko sam sebe prekoravam zbog prihvatanja ovog posla. Prejako doživljavam svačiju nevolju. Međutim, uvijek kad sam nezadovoljan pomislim na one ljude koje uspijemo razmijeniti. Koliko samo tadosti proizvedemo u njima i njihovim najrođenijim, koliko slamo zahvalnosti pokazuju. Ti prizori se ne zaboravljaju. To mi daje novu snagu da istrajem do kraja u ovom nadasve humanom poslu. Često su ih kobajagi vodili "u razmjenu" a, u stvari, išli su na mučenja. Zato i mene gledaju s nepovjerenjem sumnjajući da sam im poturen. Kad se sve sretno okonča, kad shvate da su na sigurnom, onda sreći nigdje kraja.

U posljednje vrijeme na ša Državna komisija razgovara sa agresorima o razmjeni na principu "Svi za sve". Iz Komisije 3. i 7. Korpusa uručen je akt našoj Komisij kojim se sugerira da ne prihvati taj princip sve dotle dok se ne sazna za sudbinu ljudi za kojima tragamo. Međunarodnom crvenom križu su poznati apsolutno svi podaci o zarobljenim licima koje je bila dužna dostaviti naša strana, dok, recimo, agresorska strana to nikad nije ispoštovala. Razmjena po principu "Svi za sve" podrazumijeva razmjenu samo onih koji su evidentirani na spisku Međunarodnog crvenog križa.

■ Opasne i neočekivane situacije

U prvo vrijeme razmjena se vršila isključivo na terenu pod kontrolom agresora, što je, naravno, bilo i dosta opasno. Pogotovo što ni UNPROFOR-a nije tada bilo. Bilo je tu i neočekivanih situacija.

- Jedne prilike smo razmjenjivali 42 četnika za 66 naših boraca. Bilo je sve dogovoreno. Išao sam "jugom" na čelu kolone. Kretali smo se prema dogovorenom mjestu. Odjednom, vidim, autobus stao. Izađem iz auta, mašem rukom, pitam šta je, ali niko ništa...Udem u autobus i vidim vozač, sav u golo vodi, sliježe ramenima i veli: "Ja dalje ne smijem! Ne smijem i gotovo! Možete me ubiti, ali ja ne smijem!". Tražio sam ko zna vozili autobus. Međutim, niko se nije javljao. U međuvremenu, oni iz srpske komisije zovu, buno se što kasnimo, sumnjaju u podvalu. Jedni drugima ne vjerujemo. Tražim od šofera da mi bar pokaže kako koja brzina ide. Kršenom, kako god gledam autobus mi ogroman, valja ga između mina provući... Zatvorenici čute, prate svaki moj pokret. Stigosmo nekako gore ali stalno mislim kako opet odozgo. Srećom sve se dobro završilo.

Najopasnije je kada tijelo ostane u međuzoni pa idemo u pretragu terena. Kroz minska polja! Nerijetko sam se nalazio svega desetak metara ispred neprijateljskih rovova. Nikad niste sigurni da noće u vas pucati, pogotovu ako su i oni imali gubitke. Teren od stotinjak metara pretalzite za nekoliko sati. Nailazite i na minsko-eksplozivne naprave koje prvi put vidite i ne znate kako da se ponašate. Posebno se mora voditi računa da prilikom evakuacije tijela ne aktivirate podmetnutu eksplozivnu napravu što se dešavalo. U takvim okolnostima morate se pridržavati posebnog postupka evakuacije. Vidite, nije baš tako bezazleno obavljati ove poslove,- kaže nam na kraju razgovora Samir Sefer, predsjednik Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika i evakuaciju tijela poginulih pri 7. i 3. Korpusu.

Reuf Vejo

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa press-konferencije 7. Korpusa

SADA STE BOSNI NAJPOTREBNIJI

28.7.1994. godine u Domu Armije upriličena je press-konferencija za domaće novinare, na kojoj su komandant 7. Korpusa, brigadni general MEHMED ALAGIĆ i njegov zamjenik FIKRET ĆUSKIĆ, odgovarali na mnoga novinarska pitanja. Konferencija je organizovana na inicijativu komandanta Alagića s ciljem da se preko sredstava javnog informisanja prenese poruka našim zemljacima širom Evrope da se što prije i u što većem broju vraćaju u svoju domovinu u uključe u njenu odbranu, jer su sada Bosni najpotrebniji.

- Važno je da nas je što više i da odlučno i jedinstveno istrajemo na putu do konačne pobjede. ONIMA KOJI SE SADA NE ODAZOVU NAŠEM POZIVU, TREBA ZABRANITI POVRATAK ZA SVA VREMENA! - bio je izričit komandant Alagić.

Napustiti i ne braniti svoju domovinu, svoja vjekovna ognjišta, nije ništa drugo do izdaja naših predaka, naše historije. Naši su korijeni u ovoj zemlji, ovdje su naša mezarja, naš ponos i odgoj. Samo smo u Bosni svoji na svome. Zato se svi koji su sticajem različitih okolnosti otišli iz Bosne, imaju što prije vratiti i dati svoj obol u odbrani jedine nam domovine.

O tome koliko se do sada radilo na organizovanom povratku naših zemljaka i kakvi su rezultati, govorio je na press-konferenciji, komandant Alagić:

- Već dva mjeseca radimo na organizovanom povratku naših ljudi iz inostranstva i njihovom uključivanju u borbene redove. Prije dvadesetak dana, jedna poveća grupa zemljaka boravila je u Komandi 7. Korpusa, koja je do sada za nas učinila puno na logističkom planu, i s kojom je utvrđen plan rada na organizaciji povratka naših sunarodnika. Prije nekoliko dana pred Komandu je stigao prvi autobus s pojačanjem. Novi borci su toplo dočekani, uniformisani i raspoređeni po jedinicama gdje ih prvo čeka obuka a potom postepeno uvođenje u borbena dejstva. Treba naglasiti i to da su borci raspoređeni u jedinice u koje su sami željeli.

Trebaju se vraćati ne samo oni koji su sa privremeno zaposjednutih teritorija, već i svi ostali koji su, svejedno na razloge, izvan Bosne. Oni koji iz opravdanih razloga nisu u prilici da se s puškom u ruci zajedno sa ostalima bore, oni mogu materijalno pomagati našu borbu, jer se i na taj način itekako pomaže svome narodu, svojoj Bosni, kojima su dušmani namijenili uništenje.

Ova akcija će trajati do daljnjeg. Bio bih presretan kada bi se sa okupiranih područja Bosanske Krajine u kratkom roku odazvalo toliko ljudi da se svake napravimo bar po jednu brigadu. Naše procjene govore da bi se od ljudi koji su tamo, komotno mogle formirati najmanje pet-šest dobrih brigada. Samo s banjalučkog prostora može se obezbijediti skoro toliko ljudstva. Zato sam želio da se posredstvom naših sredstava informisanja prenese moj poziv zemljacima - DA SE VRAĆAJU U SVOJU DOMOVINU I BRANE JE SADA KADA JE NAJPOTREBNIJE. Ovaj poziv treba više puta ponoviti, da do svih dopre.

S našim ljudima se do sada na političkom i organizacionom planu veoma malo radilo. Mnogi su im se obraćali isključivo radi svojih interesa pa su naši ljudi izgubili povjerenje u te silne emisare. Naši zemljaci danas jedino još vjeruju vojsci, zato očekujem da će se u velikom broju odazvati na ovaj POZIV i ojačati naše borbene redove i u skladu sa svojim mogućnostima materijalno potpomoći našu borbu.

Našim dušmanima nije stalo da mi jačamo, oni bi radije da mi slabimo i u svakom pogledu zavisimo od njih. Naše obaveza je da jačamo naše redove i apsurdno je sada raspravljati o tome ko se kad uključio u borbu i čiji je doprinos veći ili manji. Sve u svoje vrijeme. Ovdje posebno želim apostrofirati slijedeće: ONIMA KOJI SE SADA NE ODAZOVU NA NAŠ POZIV, TREBA ZABRANITI POVRATAK U BOSNU ZA SVA VREMENA!

Velika strategijska zamka za muslimanski narod je u tome da u ovom "mirovnom planu" za sebe vidi rješenje i perspektive boljeg života. On je priprema za naš nestanak. Ako bi ovakvo stanje ostalo kakvo je sada, bila bi to prva etapa zaokruživanja Velike Srbije, što bi opet bila samo nova šansa neprijatelju da konačno i definitivno realizuje svoje monstruozne zamisli totalnog uništenja muslimanskog naroda i njegove države. Ako se, dakle, imaju te činjenice na umu, onda je ljudska, patriotska i svaka druga dužnost našeg sunarodnika izvan Bosne da se što prije pridruži najhrabrijim sinovima ove zemlje.

Komandant Alagić je zamjerio našim ambasadama konstatujući da ne čine ništa po ovom pitanju - organizovanog povratka naših zemljaka.

- Kamo sreće da se njihov učinak mjeri prema broju vraćenih ljudi a ne brojem stakala na ambasadama. Imamo mi tamo i pametnih ljudi, ali se ne radi ili nedovoljno radi na jačanju patriotskog osjećanja i dužnosti svakog našeg čovjeka prema svojoj domovini i narodu.

Iz mnoštva pitanja upućenih komandantu Alagiću i njegovom zamjeniku F. Ćuskiću, posebno su se svojom zanimljivošću i aktuelnošću nametnula ona koja su se odnosila na borbene uspjehe jedinica 7. Korpusa, na realizaciju Sporazuma bošnjačko-hrvatskog naroda, na probleme socijalne zaštite boraca ovog Korpusa, kao i mnoga druga. Čitaocima "SLOBODE" nudimo najzanimljivije dijelove odgovora na postavljena pitanja novinara:

Novinarima je omogućeno da u okviru press-konferencije kontaktiraju i sa dvojicom zarobljenih četnika, SAVIĆ SIMOM i KOMLJENOVIĆ PEJOM, koji su izjavili da je Vlašićko ratište za Srbe jedno od najopasnijih i da su tu mnogi pod prisilom. Savić kaže: "Ako nećemo, onda nas tuku, odvode u logor Manjača a odatle na najteža ratišta i to po pet-šest mjeseci ostajemo neprekidno. Naši ljudi bježe na Vlašiću sa linija pa ih proglašavaju dezerterima. Kad ga uhvate, teško njegovoj koži. Mnogo je Srba zatočeno na Manjači. Srpskom narodu je dozlogrdio ovaj rat. Brinem se za sudbinu svoje porodice".

Komljenović Simo: "Borio bih se u nekoj jedinici srpskoj u okviru Armije BiH, poput one u Tuzli, da mi je samo porodica na sigurnom. Ovdje s nama korektno postupaju".

Komandant 7. Korpusa Mehmed Alagić je pročitao novinarima imena ljudi od kojih Korpus mnogo očekuje u ovom narednom periodu. To su: ZENKIĆ ILIJAS iz Čikaga, HALALKIĆ SULJO iz Geteburga, BEŠIĆ HUSEIN iz Hamburga, ALAGIĆ HAMDIJA iz Trojedorfa, MODRONJA FADIL iz Ljubljane, SOFTIĆ ENVER iz Frankfurta, GUNIĆ FIKRET iz Beča, RUSTEMPAŠIĆ ILIJAS iz Čikaga, MEŠIĆ BEHLIN iz Kelna.

Komandanta Alagić je posebno pozvao naše estradne radnike - FIKRETA KUJUNDŽIĆA, KEMALA MALOVČIĆA i HALIDA MUSLIMOVIĆA da se na svoj način uključe i doprinesu odbrani Bosne i Hercegovine, time što će pomagati 7. Korpus.

O bošnjačko-hrvatskom Sporazumu i uvezivanju Armije BiH i HVO u jedinstvenu silu?

Komandant Alagić: - Muslimanski narod nije želio sukob sa hrvatskim narodom, naprotiv, sve smo činili da do njega ne dođe. Izazvali su ga hrvatski ekstremisti. No, šta je - tu je, i nakon svega mi pokazujemo maksimum dobre volje da potpisani Sporazum bude dosljedno sproveden. Predložili smo da Združena komanda proraste u jedinstvenu a da jedinice do nivoa brigade u prvo vrijeme budu nacionalne, i da se na višim nivoima komandovanja, u zavisnosti od broja i učešća, takav odnos i u komandnom kadru zastupa. U narednoj fazi bi se išlo na miješanje jedinica na nivou bnrigade. Sve ovo što se do sada postiglo kroz razgovore sa hrvatskom stranom, neće značiti mnogo ako ne dođe do zajedničkih djelovanja na terenu i zajedničkih pobjeda na bojištu protiv četnika. Samo tako se mogu stvarati perspektive zajedničkog života i izgrađivati međusobno povjerenje. Ako toga ne bude, Sporazum je na krhkim nogama. Dakle, ključ je u jedinstvenoj borbi. Mi smo na to spremni, a je li druga strana, vidjećemo.

O "Vidovdanskom obračunu"?

Komandant Ćuskić: - Putem obavještajnih izvora došli smo do podataka da četnici na Vlašiću pripremaju određene aktivnosti. Isplaniralli smo jedan artiljerijski udar koji je realizovan veoma uspješno i tom prilikom je 27 četnika poginulo a 57 ranjeno. Te podatke ne krije ni agresorska strana. U njihovim novinama, do kojih smo došli, stoji da samo Skenderska brigada ima desetak poginulih a tridesetak ranjenih.

O socijalno- statusnim problemima boraca 7. Korpusa

Komandant Alagić: - Nešto se čini na tom pitanju, ali nedovoljno. U posljednje vrijeme su se ovim ozbiljnije pozabavile komande mjesta, komande Garnizona i civilne vlasti općina i okruga. Međutim, malo je konkretnog učinjeno. Nemamo mi još uvijek razvijen taj osjećaj odgovornosti, iako postoje i uredbe i odluke, koje na to podsjećaju i obavezuju. Uputili smo određeni broj boraca na rehabilitaciju u Fojnicu, Sarajevo i inostranstvo. Ima tu u samoj organizaciji dosta stihijnog, a borcima se mora pravovremeno pomagati. Nezadovoljan sam brzinom i načinom rješavanja stambenih problema naših boraca. Ne radi se ništa na stvaranju uslova za povratak civila na oslobođena područja, npr. Goleš, Bijelo Ljučje..., sad bi svi da su u gradu. Dakle, ovaj segment koji prati ovu problematiku mora se dodatno angažovati i iznalaziti prihvatljiva rješenja. Ako se problemi ne budu pravovremeno rješavali, situacija će se samo dodatno usložnjavati.

O bezbjednosnoj kulturi građana?

Komandant Alagić: - Naši sugrađani se sami prema sebi neodgovorno odnose, samim tim što se nalaze na ulici u vrijeme opšte opasnosti. Ljudi nemaju samoodgovornosti. Redovno se nakon našeg upozorenja upozoravaju građani na opreznost ali mnogi slijede čudnu logiku - "zašto bi baš mene"? A gotovo uvijek nekoga zakači, zato se ovim problemom moraju više angažovati organi civilne vlasti, Civilna zaštita i MUP. Potrebno je zadužiti ljude po zgradama koji će propisno obilježiti mjesto predviđeno za sklanjanje. Te kulture nam nedostaje, zato se to plaća životima. I pored više mojih upozorenja, sve je ostalo po starom. Zato apeliram na građane da više povedu računa o sebi, kao i na pomenute ustanove koje su bile dužne učiniti više na bezbjednosti građana.

Reuf Vejo

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

Od dolaska južnih Slavena na ove prostore do današnjih dana i velike borbe njenih naroda, prije svega Bošnjačko-muslimanskog naroda, za njen opstanak i kontinuitet njene državnosti.

■ Prof. dr Enes Pelidija

GENEZA BOSANSKE DRŽAVNOSTI

**Armija Republike Bosne i Hercegovine je armija koja se rađala iz krvi vlastitog naroda.
Kako se tako rođena snaga mogla u kratkom roku osposobiti da odbrani i državu i narod? U uslovima kada su ključne snage Zapada pomagale dvostrukog agresora (i nečinjenjem). A, nas su sprečavali da se organizovano branimo i nabavkom oružja.
Spremajući se za novi život koji se, ipak, rodio u zemlji ljiljana, sada Armija Republike Bosne i Hercegovine, jača svoj ugled prave narodne vojske. Kratak izlet u istoriju Bosne i Hercegovine, tekst koji ćemo objaviti u nekoliko nastavaka naš je prilog boljem poznavanju naše zajedničke istorije, a time i kontinuiteta njene državnosti. Ovaj tekst je, u stvari, predavanje koje je prof. dr Enes Pelidija održao decembra 1993. godine rukovodećim kadrovima Armije Republike Bosne i Hercegovine za moral.**

Godine 1835. ukinuta su kapetanije i ajanluci, a osnovani museliminluci. Po nepisanom pravilu bivši kapetani i ajani postali su muselimi, te zadržali dio nekadašnje vlasti, ne sprovodeći reforme mjere vlade iz Carigrada. Zato 1850. godine sultan Abdulmedžid I šalje za bosanskog namjesnika Omer pašu Latasa sa zadatkom da skrši moć bosanskog begovata. Progonom mnogih uglednijih ličnosti i fizičkom likvidacijom najuglednijih i najnepokornijih, među kojima i nekadašnje sultanove pristalice sa Ali pašom, Latas je za kratko vrijeme silom skršio moć bosanskohercegovačkih ajana. Nakon toga uvodi novu administrativnu upravu ukidajući sandžake i uvodeći kajmakamluke (okruge) i mudirluke (kotare). Godine 1867. je novom zakonskom mjerom došlo do ujedinjenja Bosanskog i Hercegovačkog ejaleta u jedinstvenu provinciju koja se dijelila na sedam sandžaka: sarajevski, travnički, bihački, banjalučki, zvornički, hercegovački i novopazarski. Zapovjednici sandžaka su se zvali mutesafiri, a kotara kajmekami. Oni su upravljali uz pomoć upravnih vijeća koji su im bili savjetodavni organi. Članovi vijeća su bile ugledne ličnosti sve tri vjeroispovijesti koji su poznavali stanje i prilike u zemlji. I sudstvo se reorganizovalo pa pored šerijatskih postoje građanski i trgovački sudovi.

Kako su se u ratovima 1876-1878. godine izmijenile istočne granice uključenjem novopazarskog sandžaka u Kosovski vilajet, a neki gradovi (Nikšić, Kolašin i dr.) došli u sastav Kneževine Crne Gore, to je pred Berlinski kongres Bosna i Hercegovina došla u današnje granice.

XXV članom Berlinskog ugovora, odlukom evropskih sila Bosna i Hercegovina je data na upravu Austro Ugarskoj. Tome su se suprostavili muslimansko, a dijelom iz svojih interesa i pravoslavno stanovništvo. Međutim, i pored hrabrog otpora nadmoćnija austrougarska vojska porazila je ustanike i zauzela povjerenu joj provinciju. Do 1908. godine sultan je i dalje formalno bio suveren nad Bosnom i Hercegovinom. Nakon aneksije (1908) Bosna i Hercegovina je postala habsburška pokrajina sa osobenim položajem, te je stajala kao treće tijelo i smatrana krunskom zemljom Habsburgovaca kojom su preko zajedničkog ministarstva finansija u Beču zajednički upravljale vlade Austrije i Ugarske. Zbog toga su stanovnici Bosne i Hercegovine tretirani kao "bosanskohercegovački zemaljski pripadnici". Kao corpus separatum unuatar Monarhije Bosna nije bila ravnopravna sa Austrijom i Ugarskom jer nije imala nikakvih samoupravnih prava, te je tako bila u zavisnom položaju. No, to ne znači da nije i imala svoje državne atribute. U Beču je pri ministarstvu finansija postojao Bosanski biro koji je preko Zemaljske vlade u Sarajevu upravljao povjerenim mu poslovima. Zemaljska vlada bila je sastavljena od zemaljskog poglavara, civilnog adlatusa i šefova odjeljenja: administrativnog, finansijskog i pravosudnog, a vremenom se povećava na građevinsko (privredni odjel), nastavu i bogoštovlje i tehničko odjeljenje. Do 1912. godine upravnim poslovima rukovodio je civilni adlatus, a zemaljski poglavar kao nominalni šef tek tada preuzima neposrednu upravu.

Sa novom austro-ugarskom upravom izvršena je i nova upravno-teritorijalna podjela na šest okruga koji su se dijelili na kotare i kotarske ispostave. Izvjesnu samoupravu imale su seoske i gradske opštine. U Sarajevu je postojao Vrhovni zemaljski sud. Poslije aneksije austrougarski vladar je preuzeo pravo suvereniteta nad Bosnom i Hercegovinom, s dvije godine kasnije (20.II.1910) proglašen je Ustav za Bosnu i Hercegovinu (Zemaljski statut) koji nije donio gotovo nikakve promjene. Ustav i njegovi zakoni uveli su u politički život Sabor koji je imao 72 poslanika i 20 virilista (član Sabora po položaju). Bio je organiziran ina bazi socijalnog i vjerskog kurijalnog sistema. Stanovništvo je bilo podijeljeno u tri kurije (izborna razredna) po vjerskim grupama. Time je omogućena srazmjerna zastupljenost broja poslanika za svaku grupu. Kada je u novembru 1918. godine došlo do raspada Austro-Ugarske Monarhije, Bosna i Hercegovina je ušla u sastav Države Slovenaca, Hrvata i Srba. Još 24-26.X. iste godine konstituisan je Glavni odbor Narodnog vijeća SHS u Bosni i Hercegovini. Na njegov prijedlog izabran je središnji odbor Narodnog vijeća SHS u Zagrebu, te formirana Narodna vlada za Bosnu i Hercegovinu koja je sa radom počela 3.XI.1918. godine. Zajedno sa Državom Slovenaca, Hrvata i Srba, Bosna i Hercegovina je 1.XII.1918. godine ušla u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca.

Nastaviće se

ZAPIS ZAPIS ZAPIS ZAPIS ZAPIS

DONJI VAKUF

Donji Vakuf, kao urbano naselje, nastao je tek krajem 16. vijeka. Njegov postanak vezan je za institucije vakufa. Dakle, Vakuf je zaduužbina nekog dobra u vjerske, prosvjetne, socijalne, zdravstvene, saobraćajne i dobrotvorne svrhe. Osnivač Donjeg Vakufa je Ibrahim beg Malkočević, sin čuvenog krajiškog vojskovođe Malkoč bega, a unuk poznatog Kara Osmana čije se turbe nalazi u Kopčiću nedaleko od Donjeg Vakufa. Ibrahim beg je 1573. godine podigao lijepu džamiju, koju spominje i Evlija Čelebija u svom Putopisu. Inače, Donji Vakuf se ranije zvao Novosel. Taj podatak nalazimo u popisu kliškog sandžaka iz 17. vijeka.

Šire područje Donjeg Vakufa bilo je privlačno za razna plemena: Ilire, Gote, Kelte, Avare... Svi su oni ostavili iza sebe mnogobrojne materijalne tragove. Iz antičkog perioda potiče Gradina, zatim, ostaci praistorijskog naselja. Neki toponimi govore o prisustvu Kelta. Ilustracije radi, rijeka Semešnica ime je dobila na osnovu riječi sem što na keltskom znači voda. Oborci nas podsjećaju na prisustvo Avara i Obra.

Od 16. vijeka Donji Vakuf postaje mali trgovački i saobraćajni centar ovog kraja i sjedište feudalne aristrokracije. Zbog geopolitičkog i komunikacijskog značaja ove kasabe stanovništvo je imalo poreske olakšice. Početkom 17. vijeka kasaba Novosel je u dvije muslimanske mahala imala 161 kuću i 33 mudžereda. Tada drugog stanovništva nije bilo. Gotovo svi stanovnici bili su zanatlije ili su vršili neku službu. Zbog strategijske važnosti kasaba Donji Vakuf je imala 14 nastanjenih vojnih lica. Najbrojniji su bili zanati: tabaci, mutapdžije, kovači, čizmedžije, trgovci dundžeri, sarači, samardžije, berberi, lončari... Naravno, bilo je i izradivalvača nakita i zlatara.

Za vrijeme austro-ugarske uprave počinje industrijski razvoj Donjeg Vakufa. Dolazi do izgradnje cestovnih i željezničkih komunikacija, jer je okolina bogata šumom i ostalim prirodnim bogatstvima privukla prve industrijalce. Izgrađena je uskotračna željeznica Travnik-Donji Vakuf i Donji Vakuf-Bugojno-Jajce. Početkom ovog vijeka podignuta je pilana na vodeni pogon, nešto kasnije osnovana je gipsara i jedan pogon ćilimare. U 1968. godini donjovakufska privreda obezbjedivala je nacionalni dohodak ravan onom u cijeloj BiH. To je period industrijskog procvata ove Opštine, a i početak podizanja niza objekata društvenog standarda koji su upotpunjavali sliku prave čaršije. U 1991. godini u Donjem Vakufu je živjelo 24.232 stanovnika. Najveći broj, odnosno 55,3 odsto su Muslimani, 38.7 procenata činili su Srbi, a 2.8 Hrvati. Struktura stanovništva se mijenja 1992. godine agresijom srbo-četničkog agresora i domaćih Srba. Muslimani Bošnjaci bježe pred agresorskim hordama u susjedno Bugojno, gdje se organizuju vojnički za nastavak odbrambenog i oslobodilačkog rata u Bosni i Hercegovini.

Donji Vakuf je bošnjačkom narodu u novije vrijeme dao dva istaknuta političara: Derviš beg Miralema i Hamide Kurbegovića. Prvi je bio vođa Muslimanske narodne organizacije i istaknuti borac Džabićevog pokreta za vjersko-prosvjetnu autonomiju Muslimana u doba austro-ugarske uprave, a drugi je bio daroviti političar i bliski suradnik Mehmeda Spahe u JMO stranci.

Od osnivanja do okupacije 1992. godine Donjim Vakufom su dominirali spomenici Bošnjačko-islamske provenijencije. U samom gradu je bilo 8 džamija od kojih je najljepša Malkočeva ili Baš džamijaa. Većinu je srušio agresor baš u ovom ratu. Na temeljima Baš džamije i groblju koje se nalazilo uz nju sada je napravljen parking. Donji Vakuf je poznat i po turbetima, ali i po kulama. Kurića kula je jedna od najljepših ove vrste u Bosni. Ovaj i druge spomenike Muslimanske kulture srušio je komunistički režim kao objekte iz feudalnog doba.

PRUSAC

Prusac-Biograd, jedan je od najstarijih bosanskohercegovačkih gradova. Osnovali su ga Rimljani u doba vladavine Germanika i Tiberija. Prusac se pod ovim imenom spominje 29. jula 1478. godine. Pri osvajanju Bosne, Prusac je osvojio Skender-paša Mihajloglu 1463. godine. Turci prozvaše Biograd, Akhisarom, što je doslovno provod za Biograd. Tu je po sultanovoj naredbi tri godine stanovao Skender-beg, koji je za zasluge od sultana dobio zijamet Veselu stražu. Biograd, Prusac, Castel-blanko, Nevabad, Terra-binca, Fortezza-bianca, donekle su sinonimi za jedno te isto mjesto u živopisnoj vrbaskoj dolini.

Prusac-Akhisar bio je važan vojni, politički i kulturni centar gornjevrbaske regije do kraja XVI vijeka. U početku, Prusac je vlastelinski dvorac, utvrda, grad, župa u osmansko doba, centar nahije, kadiluka, muftijstva, pa i logor kliškog sandžakbega. Akhisar je od XVI vijeka bio sjedište muftije. Od prusačkih muftija koji su se intenzivnije bavili zakonodavstvom spominje se Hasan, Ibrahim ef. zatim Mustafa Pruščak, Ibrahim Mufid ef. i sin mu Muhammed, Hamid ef. Posljednji je bio u svojstvu muftije 1821. godine.

Mali Akhisar se pretvorio Kjafijinom zaslugom u jedno naučno-kulturno središte Bosne. Medresa, koju je osnovao sam Kjafija, davala je dugi niz godina veliki broj sposobnih ljudi koji su nadaleko pronijeli glas Akhisara. Prusac je dao nekoliko značajnih ličnosti u istoriji bosanske književnosti i kulture. Po obrazovanju i širini pogleda u to doba se ističe na prvom mjestu Mustafa Pruščak, veliki humanista. Na književnom planu ističe se Šejh-zade Šehović, Istoričar Ahmed Hadžinesimović, pisac jedne istorije rusko-turskog i austrijsko-turskog rata. Ibrahim Pruščak je pisao fetve. Mehmed-aga Pruščanin je pisac Duvanjskog arzulaha. Mehmed Pruščanin bio je vrhovni šerijetski sudija u Bosni. Pruščani su se bavili i kaligrafijom. Među učenijim ljudima koji su se bavili ovom oblašću bili su: Hamza Ibrahimović, Muhamed Hasanović, Abdula Ramadanhodžić i hodža Munib Čizmo.

Hasan Kjafija Pruščak (1544-1616) najznačajnija je ličnost u naučnom i intelektualnom životu bosanskih Muslimana posljednjih decenija XVI i početkom XVII vijeka. Tako istaknuto mjesto u kulturnoj istoriji Bosne svog vremena stekao je plodnim i mnogostrukim književnim i kulturno-prosvjetnim radom, kao i svojim zadužbinama od kojih neke postoje i danas. Kjafija je napisao 17 djela iz različitih disciplina. Iza smrti Hasan Kjafi efendije njegovi vjerni učenici nastavili su rad svog učitelja i tako je Prusac i nadalje ostao kulturni centar u Skopaljskoj dolini.

Prusac je, ni selo ni grad, možda kasaba, koja liči na veliki muzej pod otvorenim nebom. U Pruscu je bilo 13 džamija, 4 turbeta: Ajvaz-dedino, Murtezanovo, Kjafijino i turbe Šeh Mustafe koje je porušeno, 5 džemata: Čaršija, Brdo, Srt, Rika i Guvna. U Pruscu je daleke 1467. godine sagrađen vodovod od drvenih tomruka (cijevi). Prije drugog svjetskog rata Prusac je bio sjedište imamata. Prusac je i kulturno-istorijsko mjesto Bošnjaka Muslimana, poznat i po najvećem i najstarijem dovištu Muslimana u Evropi - Ajvatovici. Svake godine, sedmog ponedjeljka po Jurjevu, Prusac je domaćin učesnicima Ajvatovice.

Prusac je poznat i po staroj tvrđavi, koja je po svom povoljnom položaju bila izvanredan odbrambeni objekat od najstarijih vremena. I danas nad Pruscem dominira kula starog grada. Između zidina izdiže se i stara Sahat kula. Evlija Čelebija, čuveni turski putopisac za Prusac je napisao: "To je grad lijep kao zrno bisera".

Danas - Prusac je nepokoreno zrno bisera. Skoro 90% objekata u Pruscu u minule dvije godine rata je uništeno ili oštećeno od četničkih projektila. Cijeni se da je na ovaj grad, najmnogoljudniju mjesnu zajednicu Donjeg Vakufa palo preko 150.000 granata.

Husein Čepalo

http://www.hasib-musinbegovic.com

NEKA SE ZNA I UPAMTI

HADŽ '94 HADŽ '94

Među više od 500 ratnih vojnih invalida Armije Republike Bosne i Hercegovine koji su ove godine putovali na Hadž nalazila se i oveća grupa pripadnika 7. Korpusa ARBiH. Među njima je bio i Ragib Kolašinac, referent 7. Korpusa za procjenu borbenog morala. U nekoliko nastavaka objavljujemo njegove utiske sa ovog puta vjerujući da će, zbog interesantnosti, ali i upečatljivosti kazivanja jednog od učesnika ovogodišnjeg Hadža, izazavati znatiželju i zainteresovanost kod naših čitalaca.

Dana 18.05.1994. godine u Džidu "Boingom 747" stigli smo tačno u 2.10 sati po našem vremenu, tj. u 3.10 satti po vremenu u Saudijskoj Arabiji. Avion s budućim hadžijama iz RBiH, među kojima je i predsjednik Republike Bosne i Hercegovine gospodin Alija Izetbegović, zaustavio se na počasnoj državničko-kraljevskoj pisti.

Našem Predsjedniku, u čast njegovog dolaska, domaćin kralj Fahd ibn Adbul-Aziz Ali Saud I organizirao je veličanstven doček uz sve državničke počasti kakve priliče u tim prilikama.

Taj doček našeg Predsjednika radoznalo smo posmatrali kroz prozore aviona i ponosno se svi osjećali kada smo vidjeli s kakvim počastima dočekuju tog bosanskog sina i državnika. Potom se avion vratio na redovnu pistu za putnike, a takvih pista na aerodromu u Džidi ima puno. Tu smo se iskrcali brzinom koja je uvjetovana našim fizičkim mogućnostima i, uz pomoć ljubaznih domaćina, našli smo se u jednoj od sala aerodroma. Tu smo dočekani kafom, čajevima, sokovima i voćem u izobilju. Kada su naše torbe iskrcane iz aviona, kako smo nailazili na carinsku kontrolu, naše su stvari do autobusa nosili momci koji te poslove profesionalno rade, a većinom su iz Sudana.

Smjestili smo se u 11 autobusa "Mercedes" s klima uređajem, maksuz pripremljenih z anas. Na autobusima je pisalo: "Hadžije iz RBiH, mudžahidini-borci, kraljevi gosti". Ljubazni vozači autobusa i vodiči, obično iz Alžira, uz dobrodošlicu koju su nam poželjeli, donijeli su i dosta hladne vode Zemzema. Tu smo proučili bismilu i napili smo se te vode.

Na tom aerodromu pristaništu gdje su nas čekali poredani autobusi uz policijsku pratnju na čelu i završetku kolone, te velika ambulantna kola, da se nadu za svaki slučaj, mene su posebno dojmili ogromno veliki šatori na betonskim stubovima, s klima uređajem koji osvježavaju putnika-namjernika. To su projektovali i radili stručnjaci iz SAD. Ta ljepota asocira me na one nomadske šatore, ali u nekom modernom, svemirskom obliku. **Pomislih i prokomentarisah sa mojih ahbabom Tahirom: "Bože, ti Amerikanci znaju svašta, kada su dolari u pitanju".**

Gotovo pa sterilna čistoća na tom prostoru održava se posebnim strojevima. Moja radoznalost ne uspje da sazna odakle su ti ljudi koji to tako čisto drže. Samo sam primijetio da su crne puti i niži rastom. Šteta, kolona autobusa je krenula, a ja to o tim ljudima ništa ne saznadoh jer se nismo mogli sporazumjeti...

Kolona autobusa, uz policijsku pratnju, upaljenih rotacionih svjetala na autima i dva policajca na motorima sa strana, krenula je iz Džide u 7.50 sati k svetom mjestu Mekki, koja je udaljena 96 km od Džide.

Put od Džide do Mekke vodi u četiri trake u jednom pravcu, a ima dijelova puta gdje ima osam traka u jednom pravcu. Čovjek ima osjećaj da se vozi nekom pistom za neke posebne letjelice. Na putu ima dosta policijskih kontrola, ali to sve ide brzo. Mi smo na jedno mjesto svratili i kontrola je obavljena vrlo brzo, jer mi smo - kraljevi gosti.

Na tom putu učili smo telbiju, koja glasi: "Odazivam Ti se, moj Allahu, odazivam. Odazivam Ti se! Nemaš sudruga, odazivam Ti se. Samo se Tebi zahvaljujem i samo Ti daješ blagodati i imaš vlast. Ti nemaš sudruga".

U autobusu, putem razglasa, u učenju telbije, predvodio nas je muftija iz Travnika hadži Nusret ef. Abdibegović, a na smjenu i hadži Mehedalija ef. Hadžić, inače šeriatski savjetnik Reis-ul-uleme. Bila je to neopisiva divota čuti i osjetiti.

U Mekku smo stigli oko 12 sati. Raskršća i punktove su obezbjeđivali vojnici s trasnporterima kako bi mi što brže stigli do hotela, jer je velika gužva na cesti (oko 2,5 miliona hodočasnika), a ujedno, bogme, treba odati dužnu počast ratnicima iz RBiH.

Doček i smještaj u hotelu bio je na visini kraljevskog dočeka. Kralj neće da se ništo nepredviđeno desi, jer mi smo Allahovi gosti, a on nam je domaćin. Tako su se ponašali pratioci i domaćini.

Uz dužnu pažnju londijera i liftboja, mi smo svi brzo smješteni po sobama. Mi iz 7. Korpusa smješteni smo na peti sprat hotela. Tu smo se islikali, da nam ostane za uspomenu, ko zna da li će nam se ikada više pružiti prilika da budemo Allahovi gosti, na putu za hadž.

Poslije obilnog i vrlo kvalitetnog ručka domaće industrijske proizvodnje, u popodnevnim satima odmarali smo se i pripremali da u Haremu-Ka'bi obavimo tuvafil-kudum i sa'j.

Pošto sam gastronom po struci, oduševila me je tehnologija proizvodnje i pakovanja kompletnog obroka (čorba, glavno jelo s prilogom, zemička, salata, kolač i začini po izboru - kečap, vočester, majoneza i so, te čačkalice i saleveta).

To je visoka industrijska tehnologija i vrlo je malo zemalja u tome tako uspjelo. U hodnicima hotela za nas su montirani aparati za kafu, čaj, a frižideri su puni raznih sokova. Na stolovima je u izobilju servirano voće i to: pomorande, banane, jabuke, breskve i kruške. **Dok smo uživali u toj božijoj blagodati, često smo komentarisali kako li je sada našim suborcima na liniji odbrane RBiH i da li bi naša djeca mogla da vjeruju da je to istina?**

Ali, šta bih, u našoj zemlji je rat, proći će i to, pobijedit ćemo dušmanina, a našoj djeci na sofru će se vratiti voće i blagostanje bolje nego što su ga nekada imali.

Akšam smo nas nekolicina klanjali u obližnoj džamiji, tj. u blizini hotela, mada u sastavu hotela ima jako lijepo uređen mesdžid. Eto, opet radoznalost.

Putem razglasa, u hotelu, na našem bosanskom jeziku daju nam odredena tumačenja. Popisali su sve one kojima treba pomoć da bi obavio tevafil-kudum i sa'j. **U tome svemu puno nam pomaže rukovodstvo hadždža na čelu sa zamjenikom Reis-ul-uleme hadži hafiz ismetom ef. Spahićem i zato im hvala i neka nam halale, jer su nam puno pomagali.**

Tačno u 23 sata sjeli smo u autobus i krenuli smo put Harema-Ka'bi. Ovdje je sve isplanirano i teče kao pomoću "sihrona", divota jedna.

Harem-Ka'ba nije daleko od hotela gdje smo mi smješteni u Mekki. Usputno se uče dove, a kada su se autobusi približili dvorištu Harema, to je "maksuz" dozvola samo za naše autobuse, učili smo dovu: "Allahu moj! Ovo je Tvoj Harem i okrilje pa me udalji od džehennemske vatre! Zaštiti me od Tvog azaba-kazne na dan prozivanja Tvojih robova! Učini me od Tvojih iskrenih i pokornih robova". Prije nego što smo pošli u Harem da obavimo tavaful-kudum i sa'j obišao nas je predsjednik Alija Izetbegović u pratnji izaslanika kralja Fahda. **Njegovo obraćanje nama, često puta je prekidano "tekbirima" od ratnika i domaćina.**

Kada smo iz autobusa izašli ispred ogromnog dvorišta Harema-Ka'be, koje je popločano bijelim mermerom sterilno čiste površine i u kojim se prelivaju svjetla visokih 9 minareta i obrusi tog božijeg davanja Harema-Ka'be, **u prsima svakom božijem robu zatitri srce, da se činilo da hoće da iskoči, a iz očiju kotrljaju se suze radosnice i tada definitivno čovjek postaje najponosnije živo biće što mu Allah omogući da vidi sve to i što ga navede na pravi put, tj. put Islama-Muslimana.**

No, bez obzira što smo u velikom broju na štakama, mi smo pripadnici najbolje vojske na svijetu, tj. Armije Republike Bosne i Hercegovine, pa je red da se i ovdje postrojimo i tako postrojeni elitno predemo preko dvorišta Ka'be. Tako smo i uradili, brzo se formirao stroj. To je, po veličini, kao jedan bataljon, 500 ljudi. Krenuli smo prema ulazu Harema, **a na dvorištu se s obe strane napravio špalir od naroda islamskih zemalja širom svijeta. Svi oni viču: "Bosna, Bosna, Bosna!" Bez obzira na rasu i boju, svi su molili za nas i naš narod.**

Bilo je dirljivo i veličanstveno nalaziti se u toj koloni najzapaženijih hadžija na svijetu. Mnogi su nam prilazili, grlili nas, plakali su, a većina njih **molila se Allahu da im omogući da odu u BiH, tom napaćenom narodu u pomoć.**

Oni koji su bili spremni bez tude pomoći tevafiti otišli su poslije zajedničkog klanjanja, a oni koji su trebali pomoć, odvojili su se i spremili da i oni obave tavaf-kudum i sa'j.

Nas su momci iz Sudana pronijeli na posebnim nosilima sedam krugova oko Bejtullaha za tren, mada je velika gužva. Oni to rade na sebi svojstven način.

Za to vrijeme uče se dove propisane za tavaf i to u pravcu Crnog kamena, u pravcu vrata Ka'be i između Ruknul-jemani i Crnog kamena na (Hadžerul-esved).

Dok smo se okupljali, po završetku tavafa, da obavimo sa'j, u momentu odmaranja, zamolio sam našeg Muftiju da zapiše koga su od Kolašinaca na Ka'bi za vrijeme tavafa prvog nosili, neka se zna i upamti.

Nastavlja se

Šta je šehadet, a šta šehid?

"EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAH VE EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUHU"

Ime i ličnost čovjeka nastaje rađanjem djeteta. To je najljepše i najčišće stvorenje Božije. Zapamtite da mu roditelji i dunjalučki medijski sistemi određuju djelomično neka svojstva da kažemo: insan ili hajvan.

Njegovanjem, proučavanjem i vaspitanjem od svoga evlada činimo naš ponos ili sram. Kad postaje punoljetan, umno i psihički zdrav i odgovoran on postaje šehid - to jest svjedok sebe i svoga zadatka. Licem zagledan u svijet oko sebe i obaveznost vidioca nekih uzroka i posljedica. Postaje svjedok Apsolutnog svjedoka svega samo njemu osvjedočenog. On tada treba da javno očituje ŠEHADET: ešhedu en la ilahe illallah ve ešhedu enne Muhammeden abduhu ve resuluhu - svjedočim i vjerujem da nema drugog Boga osim Allaha i da je Muhammed Božiji rob i Božiji poslanik. Ovo je jasno - SVJEDOČEMJE ILI ŠEHADET čime čovjek postaje musliman ili svjesni pripadnik ummeta islamskog. Nosilac posljednje milosti i UPUTE ČOVJEKU.

Kroz život insan ima veliku zadaću da se približava bogu na putu vječnog svjedočenja.

Svaki šehid ili svjedok ima zadaću ostati budnim pri svakom činu, pa dakako, i na samrtnom času. "Vidio je jer mu oči, najčešće ostaju širom otvorene (kažu da dušom zagledane u tom pravcu uprte), svjedok je jer se u tom trenu osvjedočava u onaj svijet čijim postaje sudionikom". (dr Enes Karić)

Kod nas šehid ima pomalo mistično, ali i nejasno značenje. Ima više kategorija šehida. Za sve njih bitan je nijet. Njihova smrt ako

je u ime Boga, za dobro, čast i svevremenske ideale ljudskosti nosi šehitsku garanciju ranga kojeg samo sveznajući posvjedočava na Kijametskom danu. Ono što tradicionalna islamska literatura ističe kao prvi stepen šehida jeste pogibija u odbrani vjere (mjesta vjere, zavičaja vjere, pripadnika vjere, istina vjere) onaj ko tako gine smrtni bol ne osjeća.

"Šehid osjeća bol pogibije koliko i svaki od vas, bol uboda (trna), ugriza (sitne životinje)", kaže Muhammed, Bog ga blagoslovio i podario mu mir. Dakle, pogibija u boju jeste najviši rang šehida koji zaslužuje da mu krv njegova bude nadomještaj za obredno kupanje pred dženazu, a odjeća zamjena za bijele čaršafe ili čefine. "Šehid se na DANU SUDNJEM pojavljuje sa svojim ranama i svojom krvi ozarena lica i oka vesela. Govoriće: "Da sam bogdo, deset puta poginuo i toliko puta preživljen bio". Toliko je naime velika nagrada i blaženstvo koje pripadaju šehidu". (dr Enes Karić). Bože, doživjeti i hajr radlti da tvoja volja bude ispunjena, a naše je zadovoljstvo da viši stepen zaslužimo.

Fahrudin Zolota

http://www.hasib-musinbegovic.com

KONCERT I POKLONI RANJENICIMA

Da se uz malo inicijative, dobre volje i skromnih poklona mogu postići višestruki efekti pokazaje je nedavno posjeta predstavnika Općinske SDA, MOS-a, Dječije organizacije "Djetinjstvo", Organa za moral 307. bbr. i Vojnog orkestra "Zlatni ljiljani" ranjenim borcima i osoblju Ratne bolnice u Bugojnu.

Poslije posjete borcima u bolesničkim sobama u međuprostoru RB "Zlatni ljiljani" su upriličili koncert. Došlo je do spontanog okupljanja velikog broja građana Bugojna, koji su uz patriotsku muziku proveli vrijeme u interesantnim razgovorima sa ranjenicima. Jedni uz druge, ranjeni pripadnici Armije, osoblje Ratne bolnice, gosti i građani Bugojna, puna tri sata družili su se i pjevali.

Bilo je i suza u očima, posebno kada su mikrofon uzeli borci, koji su ostali bez pojedinih ekstremiteta, što nije ostavljalo ravnodušnim veliki broj posjetilaca. Mnogo više od same posjete predstavnika vlasti, Armije, i institucija Bugojna, predstavljaju druženja i sklapanje novih prijateljstava.

Valja spomenuti da u posljednje vrijeme, posebno poslije početka rada nekoliko bugojanskih privrednih kolektiva, zaposleni uvode praksu posjete ranjenim pripadnicima Armije RBiH, koji se bore na teritoriji općine Bugojno. Ono što je najvažnije jeste činjenica da ranjeni pripadnici 307. bbr i drugih jedinica, koji se oporavljaju u ovoj ustanovi nisu zaboravljeni.

Oni su pak pokazali da im lijepa riječ, druženje i pjesma znače mnogo u savladavanju trenutno njihovog najvećeg problema - oporavka nakon pretrpljenih povreda.

SUMEJJA NASTAVLJA TRADICIJU

Od početka rata srca svih bugojanki kucaju za borce 307. bbr. U početnim danima agresije organizovane u općinskoj Radnoj brigadi, žene Bugojna su izvele veliki broj uspješnih akcija u pružanju pomoći borcima na prvoj borbenoj liniji, pravaći česte izlete direktno na položaje i uručujući na licu mjesta svoje poklone-toplu odjevne predmete, hranu i slatko. Osvnivanjem ŽMU "Sumejja" Bugojno ta praksa je nastavljena. Krajem proteklog mjeseca članice Udruženja, predsjednica Hatidža Rustemnpašić, članica Smaila Kapetan, te predsjednik donjovakufske "Sumejje" Ajda Kurić posjetile su borce 307. bbr. Za ovu priliku bugojanske majke, sestre, žene, djevojke pripremile su oko hiljadu kolača i slatka raznih vrsta.

"Sumejja" će, po riječima predsjednice Rustempašić uskoro posjetiti i ostale jedinica 307. bbr., čime će žene Bugojna po ko zna koji put pokazati svoju privrženost borcima 307. bbr. u zajedničkoj pravednoj oslobodilačkoj borbi.

A. Mandžić

Iz 312. bbr.

PRAZNICI SPORTA I DRUŽENJA

Tokom mjeseca jula ove godine dvije smjene boraca 312. brdske brigade prošle su kroz proces obuke u kom su se utvrđivala stečena znanja i vještine. Na završetku rada obje smjene organizirani su sportsko-zabavni sadržaji koji su među borcima prihvaćeni sa velikim zadovoljstvom. Na obuci se nalazila jedinica veličine čete za koju su borci dali 1, 2. i 3. brdski bataljon naše brigade, svaki po jedan vod.

Sportska takmičenja donijela su uzbudljive i neizvjesne borbe. U prvoj smjeni postignuti su slijedeći rezultati:

MALI NOGOMET: Pobjedila je ekipa 3. voda u sastavu: kapiten Predrag Jeroušek, Nedžad Dervić, Elvir Smailović, Tahir Deljković, Safeg Mušić, Jasmin Skrobo, Jasmin Muslimović i Mihret Dervišić. Jasmin Muslimović proglašen je za najboljeg igrača. ● SPRINT: 1. Adnan Čerbić (3 vod), 2. Suad Smajić (1. vod), 3. Jasmin Muslimović (3 vod). ● BACANJE KAMENA: 1. Jasmin Selman, 2. Safet Maglić, 3. Mirsad Mehić (svi 1 vod). ● SKOK U DALJ: 1. Besim Selman, 2. Hamdo Maglić, 3. Suad Smajić ● RASKLAPANJE I SKLAPANJE PUŠKE: 1. Samir Mameledžija (3 vod), 2. Meho Čavarević (2 vod) i Vehab Ljubčević (1 vod).

Pobjednici malonogometnog turnira i u drugoj smjeni bili su momci iz 3. voda, odnosno iz 3. bataljona. Trijumfirala je ekipa u sastavu: Amir Šiljak-Čičo, Samir Jusić-Cane, Samir Mehić-Tana, Haris Hodžić-Nonak, Alija Salkica, Ahmet Muslimović, Zahid Huber, Refik Alagić-Refko i Mesud Alagić. U ostalim disciplinama postignuti su slijedeći rezultati:

SKOK U DALJ: 1. Alija Salkica (3 vod), 2. Džemo Vardalić (2 vod) ● BACANJE KAMENA: 1. Amir Šćetić (1 vod) ● SPRINT: 1. Nevzudin Muslimović (3 vod), 2. Meho Drobo (2 vod) ● RASKLAPANJE I SKLAPANJE PUŠKE: 1. Hamid Muslimović (3 vod), 2 Jasmin Prohan (2 vod). ● Program takmičenja u ovoj smjeni bio je obogaćen sa još tri "vojničke" discipline: ● BACANJE BOMBE U CILJ: 1. Enes Kemez (1 vod), 2. Fadil Odobašić-Grga (2 vod) ● IZVLAČENJE RANJENIKA: 1. Hrustanović I Bajrić (2 vod), 2. Srkalović I Melić (1 vod). ● STRAŽARSKA SLUŽBA: 1. Kasim Hrustanović (2 vod), 2. Emsad Delić (1 vod).

Najbolji sportisti nagrađeni su prigodnim poklonima koje je obezbijedila komanda Brigade. Najtraženije su bile majice sa znakom 312. brdske brigade. Završnim takmičenjima i dodjeli nagrada prisustvovale su starješine najužeg dijela komande Brigade.

Završni dan u obje smjene bio je pravi mali praznik druženja, pjesme i veselja. Dobrom raspoloženju pridonijele su svojom posjetom članice travničke "Sumejje" koje su borce počastile kolačima kao i gostovanja Umjetničke čete 7. Korpusa sa odličnim orkestrima i solistima.

Suad Bahtijarević

Proglašeni travnički najbolji srednjoškolci

DEVET NAJBOLJIH

Srednjoškolsko obrazovanje i u ovim teškim, ratnim uslovima završila je i ovogodišnja generacija maturanata. Nastavni plan uspješno je realizovan, a devet učenika koji su tokom školovanja imali najbolje ocjene iz svih predmeta proglašeno je najboljim. U njima nije bio samo prkos i inat za opstankom nego i sposobnost.

Direktor srednje škole "22. oktobar" Fahrudin Karakaš proglasio je Zumretu Džambegović, Safeta Mušanovića i Rahimu Aslani za najbolje u ovoj školi. U srednjoj školi "Slavko Gavrančić" najbolji su Amela Hadžiahmetović, Vildana Kartal i Elvedina Šeperović, dok su u srednjoj školi "Taib Dautović" najbolji Haris Husanović, Ebedina Hajder i Mehmed Hodžić.

Proglašenje je obavljeno u prilježem ambijentu kluba "Divan", a učenicima su dodijeljena priznanja za postignute rezultate.

N.A.

SPEKTAR MOTIVA

U okviru programa Ilhamijinih dana, a u organizaciji Informativne službe 370. bbr., u nedjelju 24.07.1994. godine otvorena je samostalna izložba slikara naivca, borca 370. bbr. Esada Omeragića. Izložbu je otvorio zamjenik komandanta za moral, major Sakib Ribić.

Ovo je treća Omeragićeva izložba u ovom ratnom vremenu. Od ukupno 25 izloženih radova, većina je n... što je u stvari, nova preokupacija ovog slikara.

Neposredno nakon otvaranja izložbe, izveden je i bogat muzički program koji su pripremili i realizovali članovi KDM "Preporod" iz Viteza. Ovo je još jedan dokaz neuništivosti bosanskog duha.

VOJNO STRUČNA OBUKA

POSTUPCI VOJNIKA U NAPADU

Vojnik napada u sastavu odjeljenja (grupe), u neposrednom sadejstvu sa susjednim vojnicima i uz vatrenu podršku, sredstava-oruđa za podršku.

Na polazni položaj (liniju razvoja) vojnik izlazi sa ostalim vojnicima svoga odjeljenja gdje bira i zauzima pogodan zaklon za dejstvo.

Pošto dobije zadatak za napad, ukopava se, osmatra pravac daljeg kretanja, o svemu primljenom izvještava komandira odjeljenja i spreman je za pokret ka vatrenom i jurišnom položaju. Sa polaznog na vatrene i jurišni položaj vojnik se prebacuje vodeći računa o vezu sa susjednim vojnicima. Prebacivanje se izvodi prikriveno, a na komandu komandira odjeljenja (grupe).

Svaki, pa i najmanji, zaklon na zemljištu koristi za zaštitu od osmatranja i dejstva neprijatelja, kao i za dejstvo iz vlastitog oružja. Za zaštitu se najčešće koriste jarci, udubljenja od granata, nasipi, drveće, panjevi, veće kamenje, zidane ograde i drugo.

Kad vojnik osjeti da ga neprijatelj gađa, sklanja se u zaklon ili ga mijenja ako je ranije nepogodan.

U toku prebacivanja na jurišni položaj i kad se približi neprijatelju na efikasan domet svog oružja, vojnik otvara vatru samoinicijativno ili na komandu komandira odjeljenja. Kad vatru otvara samostalno, bira cilj i određuje nišan, nišanaku tačku, vrstu paljbe i količinu municije.

Za vrijeme prebacivanja vojnici se naizmjenično međusobno potpomažu i štite vatrom. Za prebacivanje koriste dejstvo vlastite artiljerije, minobacača, borbenih vozila i mitraljeza.

Na jurišni položaj vojnik izlazi na komandu komandira odjeljenja, sam, u grupi ili sa ojelim odjeljenjem. Treba težiti da se na jurišni položaj izađe prikriveno i zauzme pogodan zaklon, koristeći uslove zemljišta, vatru vlastitih sredstava za podršku i dimnu zavjesu.

Otvaranje vatre sa jurišnog položaja vrši se samo ako je neprijatelj uočio vojnika na njemu i ako to naredi komandir odjeljenja. Tada se vatra otvara na cilj koji će najviše ometati izvršenje juriša. Na komandu komandira odjeljenja: "Juriš - NAPRIJED!", vojnik ide na juriš - hitro ustaje, istrčava 15-20 koraka, a zatim se ubrzanim korakom, povremeno gađajući uočene ciljeve, približava neprijateljskom položaju, koristeći dim i vlastitu vatru. Na 20-30 koraka do neprijateljskog položaja prelazi u trčeći korak i sa uzvikom: "URA", skače na njega, dejstvujući vatrom i hladnim oružjem, a prema potrebi i bombom.

Poslije zauzimanja neprijateljskog položaja i uništenja neprijatelja, vojnik produžava napad prema naređenju komandira odjeljenja, u okviru odjeljenja, a u sadejstvu sa tenkovima i oklopnim transporterima i uz podršku artiljerije, minobacača i drugih sredstava.

Kroz prolaz u žičanoj prepreci i minskom polju vojnik prolazi sa ostalim vojnicima, na način koji odredi komandir odjeljenja. Ako prolaz u žičanoj prepreci nije otvoren, prepreku savladuje pomoću rakli, daske, doke i sl.

Ukoliko se pješadijom napadaju tenkovi i oklopni transporteri, pješadija ih koristi kao zaklon i kreće se njihovim tragom kroz prolaz koji su napravili u neprijateljskim preprekama. Pri tome im obilježavajućim mecima pokazuje ciljeve, a vlastitom vatrom uništava lovce tenkove i posluge na protivoklopnim sredstvima neprijatelja.

Pri svakom zaustavljanju vojnik se ukopava, maskira i priprema za odbijanje protivnapada neprijatelja ili za produženje napada. Pri odbijanju protivnapada, vatru otvara samoinicijativno ili na komandu komandira odjeljenja. Sredstvom za bliska protivoklopnu borbu sačekuje i uništava borbena vozila neprijatelja, dejstvujući prvenstveno po njihovim bočnim stranama.

Na signal nuklearne opasnosti ili kad uoči bljesak nuklearne eksplozije, bez obzira na položaj u kome se našao (na otvorenom prostoru, u zaklonu, u borbenom ili transportnom vozilu, zgradi i sl.) vojnik odmah zatvara oči i istovremeno se baca na zemlju u najbliži zaklon (ne dalje od dva koraka), suprotno od centra eksplozije, licem okrenut prema zemlji, štiteći otkrivene dijelove tijela i odlažući oružje pored sebe. U ovom položaju vojnik ostaje 1-2 minuta, nakon čega stavlja zaštitnu masku u zaštitni položaj i nastavlja izvršenje borbenog zadatka.

U slučaju hemijskog udara vojnik zatvara oči, prekida disanje, i stavlja zaštitna sredstva u zaštitni položaj. Ako borbena situacija dozvoljava koristi za zaštitu pogodne zaklone: nastrešnice, drveće, zatvorena borbena i transportna vozila i sl.

Ukoliko je došlo do kontaminacije otkrivenih dijelova tijela, pojave simptoma trovanja ili povrede, odmah pristupa dekontaminaciji i ukazivanju samopomoći i uzajamne pomoći, nakon čega produžava izvršenje borbenog zadatka.

Prilikom napada noću vojnik priprema opremu kako bi mu pokret bio nečujan. U toku dana bira najpogodniji pravac za kretanje i pogodan orijentir pomoću koga bi održao taj pravac u toku noći. Osmatra i održava vezu sa susjednim vojnicima. Uvijek teži da neprijatelju pride što bliže, i bočno. Vatru otvara sa bliskog odstojanja.

Pri osvjetljavanju zemljišta zaliježe, a kad ono prestane, nastavlja pokret. Kad se približi neprijatelju, zajedno sa ostalim vojnicima bez uzvika "Ura", uskače u neprijateljski položaj, uništavajući neprijatelja bliskom vatrom, bombom i protivoklopnim oružjem.

Iz Priručnika za komandira odjeljenja

http://www.hasib-musinbegovic.com

Naši iseljenici nisu zaboravili domovinu

DOLAZI NAJAVLJENA POMOĆ IZ INOSTRANSTVA

Dolazak nove grupe naših sunarodnjaka koji žive i rade u zemljama zapadne Evrope govori da srce bosansko nije izgubilo toplinu za rodnim krajem.

Njih petnaest, ovaj put došli su pretežno iz Austrije i dijelom iz Njemačke. Po ustaljenom protokolu boravili su među borcima na prvim linijama odbrane, posjetili su ranjenike i učinili humano djelo, dobrovoljno dali krv.

Prisustvovali su i promociji zbirke pjesama "Tespih" autora Munidina Šarića, jednog od logoraša zloglasnog logora "Keraterm". Pretposljednjeg dana boravka obišli su vojničko groblje i proučivši fatihu odali počast šehidima ovog rata za opstanak nacije i države.

Kao i prethodna, i ova grupa organizuje po iseljeničkim klubovima akcije prikupljanja pomoći za Bosnu i Hercegovinu. Mada su gotovo svi koji su došli, ljudi iz Bosanske krajine koji su otišli trbuhom za kruhom, svi oni osjećaju Bosnu kao jedinstvenu i svoju zemlju i ne prave razliku niti se ponašaju lokalistički. Jedan dio potreba za ljude koji su ostali u ratom zahvaćenoj domovini, već je na putu. Po njihovom povratku kućama, u zemlje zapadne Evrope, za očekivati je da će se dotok pomoći znatno poboljšati.

"STOPEDESETKA" PONOVO NA PUTU

Biti borac i stati na branik svoje zemlje i naroda, svakako, imperativ je svakom čovjeku, svakom Bosancu. Međutim, pored boraca sa prve linije, u cjelokupnoj mašineriji koja se zove odbrana zemlje veoma bitnu ulogu igraju ljudi s takozvane "druge linije" - ljudi iz pozadine.

Ovo je priča o momcima koji već gotovo dvije godine svojom umješnošću, kreativnošću i velikim zalaganjem nižu izuzetno velike i vrijedne rezultate. Riječ je o Tehničkoj službi 17. "S" Kbbr.

Najnovije remek-djelo ovih majstora je osposobljavanje i puštanje u funkciju kamiona TAM-150 koje je po svim kriterijima trebalo da se već uveliko nalazi na otpadu. Međutim, ovi vrijedni ljudi nisu dozvolili da vozilo koje posjeduje takve taktičko-tehničke kvalitete za sve vrste brdsko-planinskih terena okonča na starom gvožđu. Naime, prije nekoliko mjeseci, vozeći po krivudavim, uskim i zaleđenim šumskim stazama, "stopedesetka" je sletjela s puta i pretrpjela velika oštećenja. Prilikom izvlačenja kabina vozača i karoserija su demontirane i ostavljene na mjestu udesa. Od kamiona je ostao samo kostur. Obraćanje za pomoć TRZ-u nije urodilo plodom, jer bi u tom slučaju cijena novih dijelova i popravke bila oko 30.000 DEM. Preskupo i za zapadnjački standard. Izbora više nije bilo. U tehničkoj radionici su zasukali rukave i krenuli s popravkom. Motor i transmisioni mehanizam su bili ispravni, sve ostalo je bilo u neispravnom stanju. U toj "borbi" za "stopedesetku" korišteni su dijelovi s drugih vozila koja su van upotrebe, kabina je izrađena ručno, elektroinstalacije dovedene u red, vozilo prefarbano maskirnom bojom. Spoj mašte i sposobnosti, ideje i konkretnog dvadesetpetočasovnog dnevnog rada.

Popravka je trajala 10-15 dana i nakon toga reinkarnirana "stopedesetka" je ponovo zacvrkutala vlašićkim stazama.

Načelnik Tehničke službe i glavni hirurg pri toj operaciji, Jasim Hodžić kaže: "Poenta je u tome da svi moramo dati maksimum da bismo uspjeli, da svako u svojoj sferi djelovanja funkcioniše na nivou. Ovi momci su danonoćno radili da osposobe jedno ovakvo funkcionalno i vrijedno vozilo. To nije niti prvi, a neće biti ni zadnji put da oni iz "mrtvih" dižu vozilo i vraćaju mu život.

Oni zaista daju sve od sebe. Zaslužuju sva priznanja".

Inf. služba 17. "S" Kbbr.
Š. Zukanović

Služba u funkciji zdravlja bez uslova rada

PROSTOR - RAK RANA

Poznat je učinak boraca za slobodu i opstanak naše države. Borci svoj učinak iz dana u dan povećavaju. Obavljajući svoje zadatke imaju, nažalost, neizbježna stradanja. Za evakuaciju ranjenike iz neposredne ratne zone do prihvatnih stanica, ambulanti, bolnica, za njihovo blagovremeno zbrinjavanje do prve stanice gdje se ukazuje stručna pomoć kod težih povreda, za takve slučajeve brine se i odgovara sanitetska služba Korpusa. Borci u bijelom, kako ih u svim sredinama nazivaju, bore se da što uspješnije i efikasnije pomognu ranjenicima. Pogled se ne ogleda samo u onom neposrednom dijelu kako je formacijski postavljeno. Briga se nastavlja i nakon zbrinjavanja i hospitalizacije. Naime, još uvijek dio poslova i to slobodno rečeno veći, Sanitetska služba obavlja pomažući Komandi garnizona i komandama gradova u z/o Korpusa. Dosta je poslova koji se odnose na rad civilnih službi palo na ovu službu.

Briga za oporavak ranjenika, njihov odlazak u Tuzlu radi specijalističkih pregleda koji se ne mogu uraditi u travničkoj ili zeničkoj bolnici ili pak u Sarajevu gdje se osim pregleda vrši i hospitalizacija, pa do provođenja fizikalne terapije i rehabilitacije ranjenika u Fojnici, poslovi su koje ova služba uspijeva obaviti pored svojih redovnih zadataka.

I dok u Bugojnu izvrsno funkcionira ratna bolnica, u Travniku nikako da se riješi iskrsli problem prostora, bolje rečeno, objekta. Svi ostali elementi, počev od stručnog kadra, organizacije službi, opreme i materijala su riješeni. Međutim, objekat koji bi trebao i koji se optimalno uklapa u potrebe Garnizonske ambulante i stacionara u Travniku, zbog postojeće infrastrukture i logističkog praćenja, trenutno je zauzet.

Policija Okruga Travnik uz saradnju civilnih vlasti još uvijek nije našla pogodno mjesto. Za očekivati je da će se to u skoro vrijeme uspješno riješiti, a samim time u mnogome poboljšati kvalitet zdravstvene zaštite i bržeg oporavka ranjenih boraca. Kao dopunu treba spomenuti da pripadnici Komande korpusa, Garnizona, prištapskih jedinica, Vojnog suda i tužilaštva ne ostvaruju na adekvatan način zdravstenu zaštitu.

- Malo treba da bi se mnogo dobilo, - kako na kraju razgovora reče načelnik Sanitetske službe Korpusa, dr Hasan Muminagić.

OSNIVAČKA SKUPŠTINA KLUBA PATRIOTSKE LIGE VITEZ

Dana 21.08.1994. godine u prostorijama škole u selu Počulica održana je osnivačka skupština Patriotske lige opštine Vitez. Skupštini je prisustvovao veliki broj gostiju, mještana i visokih zvanica. Skupštinu je otvorio gospodin Kajimović Munib i u svom pozdravnom govoru istakao sav značaj ovog skupa za opštinu Vitez u cjelini, poslije pozdravnog govora predložen je dnevni red koji je jednoglasno usvojen. Predsjedavajući je zamolio gospodina Salkić Suada da pročita referat pod naslovom "Život i djela Patriotske lige". Ovo izlaganje je propraćeno s velikom pažnjom, jer je govoreno o počecima rada P.L. od oktobra 1992. godine u Vranjskoj pa do štaba P.L.-e u Vitezu. Evocirane su uspomene i na elitni vod "Zelene beretke" koji je iz magacina JNA donio dosta MTS-a koje je poslužilo za naoružanje prvih dobrovoljaca i patriota. Poslije uvodnog referata za riječ se javio pomoćnik komandanta 3. Korpusa gospodin Džemal Merdan koji je naglasio da na tim počecima pružanja otpora narod se nije mogao sam organizovati nego ga je organizovala stranka SDA. Patriotska liga je radila u tajnosti od 1991. godine da bi pojam teritorijalne odbrane prestala djelovati pod nazivom Patriotska liga te se tako transformisala ali i dalje bila putokaz svim patriotama.

Inf. služba 325. bbr.

Vjerski praznici • Vjerski praznici

BLAGDAN VELIKE GOSPE

U skladu sa privremenim Uputstvom o organizovanju i funkcionisanju vjerskog života u OS RBiH i kalendarom vjerskih blagdana iz Uprave za moral Štaba Vrhovne Komande smo dobili prigodan tekst povodom katoličkog blagdana Velike gospe koja se slavi 15.08.1994. godine. Ovim putem prenosimo srdačnu čestitku iz ŠVK kao i Odsjeka za moral 7. Korpusa svim borcima i starješinama katoličke vjeroispovijesti iz redova naših jedinica.

MEVLUD

Ovih dana i brojni sljedbenici islamske vjeroispovijesti obilježavaju veliki dan - rođenje Poslanika islama Muhammeda alejhi-selama. Naime, iste čestitke stižu iz ŠVK Armija RBiH i Odsjeka za moral 7. Korpusa. Povodom mevluda koji dolazi 12. rebiul-evvela ili 19.08.1994. godine i upućene su svim borcima i starješinama iz sastava naših jedinica. Praznici će biti obilježeni shodno vremenu i uslovima u kojim se nalazimo.

SJEĆANJE NA ŠEHIDE

U organizaciji komande 27. bbr. organizovan je veoma posjećen mevludi-šerif 12.08.1994. godine, povodom godišnjice formiranja jedinice, a u znak vječnog podsjećanja na brojne šehide koji živote dadoše za našu slobodu i zemlju Bosnu. Mevludu su prisustvovali brojni građani, borci i starješine jedinica, savjetnici za vjerska pitanja kao i glavni imam Travnika.

Vijest iz sjedišta Evropske stonoteniske federacije

TRAVNIČANKE U KUPU "NENSI EVANS"

Kup Evropske stonoteniske federacije pod nazivom "Nensi Evans" počinje osmoga oktobra o.g. U prvom kolu Kupa sastat će se u Bordou predstavnik Republike BiH "Borac" iz Travnika i ekipa "Bordoa" iz istoimenog grada. Slijedeći meč naš predstavnik će igrati u Italiji sa "Libertasom" iz Salerna. Kako zbog ratnih dejstava u Travniku nije moguće održavanje takmičenja svi mečevi će se igrati u Bordou odnosno u Salernu.

Polovinom mjeseca septembra u Turskoj će se održati Balkanijada u stonom tenisu za juniore. Predstavnik države na ovom takmičenju bit će juniorski prvak BiH Fadil Hamzić, član "Borca" koji je ujedno i prvi na rang listi.

Na rang listi predstavnici "Borca" iz Travnika zauzimaju zavidna mjesta: seniorke - Lejla Ajanić - četvrta, Aida Pezer - peta, seniori: Džemo Herceg i Almir Salidžik 7. i 8. mjesto, juniorke: Alma Šehić - treća, pionirke: Irma Topić - četvrta, Maja Muminagić - sedma, pioniri: Amir Kasumović - treći.

N.A.

ODLIKOVAN MAJOR PETROVIĆ

Ukazom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine od 14.04.1994. godine ordenom "Zlatni grb sa mačevima" posthumno je odlikovan Mihajlo Petrović legendarni Major. Ovim činom naše državno rukovodstvo potvrdilo je da se ne zaboravljaju ogromne zasluge pokojnog majora Petrovića za našu pravednu borbu i obradovalo sve Majorove saborce. Sa velikim zadovoljstvom vijest je primljena i u Prvom brdskom bataljonu 312. brdske brigade koji se od osnivanja zove "Major Mihajlo Petrović".

Inf. služba 312. bbr.

Nakon prvog ciklusa školovanja u ROŠ

SLIJEDI STAŽIRANJE

Pitomci ROŠ-a, upućeni prije dva mjeseca iz redova jedinica Sedmog korpusa, završili su prvi ciklus školoanja i javili se u Komandu Korpusa radi upućivanja na stažiranje u jedinicama. Najveći broj pitomaca pripremao se za borbeno komandovanje ali ih je nekolicina obučavana za logistiku i političko djelovanje. Ovo je treća klasa pitomaca za borbeo komandovanje a prva iz Sedmog korpusa, dok su pitomci za političko djelovanje i logistiku novina u dosadašnjem radu ROŠ-a i oni su zapravo prva klasa iz ovih oblasti.

Po obavljenom stažiranju, pitomci koji su inače dobili raspored u različite jedinice i nisu se vratili u matične sredine, vraćaju se ponovo u Zenicu gdje će se, na osnovu ocjena dobivenih od mentora koji ih prate tokom stažiranja, odlučivati da li će pisati i braniti diplomske radove i biti proizvedeni do nivoa komandanata bataljona, ili pak ostati na nivou komandira osnovnih jedinica.

Svi ne prolaze uvijek, ali sudeći po dosadašnjim rezultatima svi imaju šansu da brane diplomske radove. Za pitomce koji su se pripremali za političko djelovanje izrada i odbrana diplomskog rada je već sada posljednja faza školovanja.

N.A.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.9.1994. GODINA I BROJ 4. PRIMJERAK BESPLATAN

IZ NAŠIH JEDINICA

ARHITEKTURA TOPOVSKIH SALVI

SLOMLJENA ABDIĆEVA PARADRŽAVA

PRENESENO IZ...

DEMONTIRANJE DRŽAVICA

PRESS KONFERENCIJA

generalALAGIĆ - brigadir FILIPOVIĆ v

FEDERACIJA MORA ŽIVJETI

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU**

Sa zajedničke Konferencije za štampu brigadnog generala Mehmeda Alagića i brigadira Filipa Filipovića, održane u bazi UNPROFOR-a u Staroj Bili.

FEDERACIJA MORA ŽIVJETI

Potpisivanjem mirovnog sporazuma između bošnjačke i hrvatske strane od 23.02.1994. godine došlo je do stvaranja Federacije koja je u obostranom interesu. Od tada do danas ona različito zaživljava na pojedinim prostorima. U globalu bitnijih pomaka nema ali se realizuje korak po korak. O nekoj "ljubavi" između dvije strane ne može se govoriti ali u vrijeme velikih borbi protiv SCA federacija ne odgovara upravo četnicima i naravno ratnim profiterima. Da bi Federacija na terenu zaživjela potrebno je da ljudi koji čine Federaciju znaju istinu o svemu što se dešava. To je bio i razlog press konferencije koja je održana u organizaciji UNPROFOR-a u sjedištu BRITBATA-1 u Staroj Bili gdje su na pitanja novinara sa lokalnih radio i TV stanica odgovarali komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić i zapovjednik HVO Zbornog područja Vitez brigadir Filip Filipović. • Od mnoštvo postavljenih pitanja za vas smo izdvojili najzanimljivije odgovore ili dijelove odgovora.

■ Kako je Federacija napredovala nakon mirovnog sporazuma od 23.02.1994. godine?

ALAGIĆ: Što se tiče Federacije, njena implementacija je u toku. Sa onim što je do sada učinjeno ja sam, kao komandant, zadovoljan. Mišljenja sm da se moglo i više postići. Razlozi za to su višestruki. Sukob i rat koji je bio između bošnjačko-muslimanskog i hrvatskog naroda nije izazvan željom bosanskog muslimanskog naroda. Zato mogu reći da je i želja za implementacijom i oživljavanjem Federacije, sa strane bošnjačkog naroda velika, a isto bih želio da je tako i sa strane hrvatskog naroda. Da bi se napravio veći iskorak u ostvarivanju Federacije potrebno je, po meni, učiniti više na slobodi kretanja. Posebno, na prostorima države Hrvatske. Potrebno je da uslovi prolaska, dolaska i kretanja, kako za ljude tako i za robe, budu isti kako na prostorima koje kontroliše trenutno ARBiH tako i onim što kontroliše HVO. Tvrdim da bi za vrlo kratko vrijeme iskorak bio mnogo veći na ovom prostoru. Uz veliko naprezanje gosp. komandanta stožera HVO-a Vitez Filipovića i mene, kao komandante, učinjeno je dosta i upravo ovi prostori donekle prednjače u implementaciji sporazuma a i samog oživljavanja i stanja u funkciji Federacije. Ja se ovom prilikom javno zahvaljujem gosp. Filipoviću, a isto tako i bojovnicima HVO-a kao i hrvatskom narodu koji je prihvatio da ide ovim putem za stvaranje Federacije, odnosno, implementaciju Vašingtonskog sporazuma. Ima još nekih pitanja o kojima ja ne bih danas govorio ali mislim da je osnovni preduslov za bržu implementaciju sloboda kretanja.

FILIPOVIĆ: Na ovo pitanje reći ću konkretno. Davno je bio 23. veljače. Neki su već i zaboravili koliki je napredak napravljen 25. veljače kad je na snagu stupio stvarni prekid vatre. Za sreću treba dvoje, ali i za stvaranje Federacije treba dvoje. Jedno tu ne može puno da učini. Dosadašnji tok i dosadašnje aktivnosti su pokazale da i jedna i druga strana može puno da učini na implementaciji Sporazuma, prije svega, sa vojne tačke gledišta. Jer, moj osobni dojam je da politika, ili pak ljudi koji bi bar trebali da se bave tim domenom, nisu pratili ovaj vojni aspekt sporazuma. Ali, znam da u zadnje vrijeme se čine krupni koraci vezani za implementaciju dogovora. Koliko se učinilo pokazatelji su djeca koja idu slobodno u školu i razne druge aktivnosti koje omogućavaju normalan život ljudi, pučanstva na ovim prostorima. Ima on i svojih negativnih konotacija, prije svega u prometu i žrtava u prometu pa bih ovu priliku iskoristio da upozorim sve da sloboda nije apsolutna i da učesnici u prometu i svim događanjima vezano za implementaciju dogovora imaju svoje obaveze i moraju se pridržavati mogućnosti koje ova teritorija može da pruži, prije svega, mislim na uvjete puteva kojima se kreće veliki broj ljudi, vozila i roba. Dakle, da sumiram, moj osnovni dojam je da smo učinili velike korake u zaživljavanju Federacije, bar ove dvije strane - 7. Korpus ARBiH i Zborno područje HVO Vitez, odnosno, pošto smo u Lašvanskoj dolini, postrojbe HVO-a Lašvanske doline.

■ Nakon primirja bilo je povećano razbojništvo u ovom području. Šta poduzimate da spriječite da se nedužni civili pljačkaju i ozljeđuju?

FILIPOVIĆ: Za aktivnost sprečavanja pljačkanja i napada na nemoćne, prije svega, to bi se pitanje odnosilo na civilne organe vlasti jer bi to trebala biti njihova težišna aktivnost. Realista sam i znam da su u tome učestvovali i neki pripadnici vojnih postrojbi pa smo, i što se tiče policije i inače postrojbi, činili koliko smo mogili. Prije svega, da otkrijemo, pohvatamo i sudimo počiniocima. U ovom mjesecu smo imali 30 suđenja. Istina, ta suđenja nisu sva u vezi pljačkanja. Ima tu i umorstava i drugih zlodjela i vjerovatno smo trebali više uraditi po ovom pitanju. Ja sam uvjeren da neće biti nekažnjenih djela ili bar nema namjere da ih bude u budućnosti, a i ovih koja su dosada izvršena.

ALAGIĆ: Normalan slijed je da poslije jednog zatišja, kad su ljudi bili napregnuti zbog ranijih događaja, da se odmetnu u kradu, kriminal i razne lopovluke. Policijskim snagama CSB-a vojne policije i organa bezbjednosti preduzimaju se mjere da se prvenstveno to spriječi, vinovnici otkriju, po mogućnosti da se oni koji su iza toga privedu pred sud pravde. To je naporan posao i ovom prilikom vam mogu reći da je u toku planska aktivnost upravo na raščišćavanju svih kriminalnih i drugih radnji na cijelom terenu. Za sada je ta akcija veoma uspješna, ima svojih rezultata i mislim da na tom planu moramo i dalje raditi. Ovom prilikom bih pozvao građane, i jedne i druge strane, da otvoreno i sa povjerenjem sarađuju sa organima bezbjednosti i organima milicije na sprečavanju, odnosno na identifikaciji nosilaca takvih radnji jer će uz takvu saradnju efikasnost biti još bolja i veća. Koristim ovu priliku da kažem da saradnja između policije ARBIH i HVO-a kao i civilnih policija, mora biti bolja jer kriminalci lako prelaze ne samo punktove nego i mimo punktova. Znači, na razne načine se vrlo brzo uvezuju u onda dolazi do onoga do čega dolazi. Zato, pomoć građana je tu ogromna, a ova saradnja, ako se ravije, doprinijet će boljim rezultatima.

McColl: Ja bih samo želio da dodam na ovo da je naša pažnja skrenuta na prilično visok broj incidenata koji su se dešavali do prije dva do tri mjeseca. Otuda su poduzete neke vrlo pozitivne i vrlo moćne akcije od strane obadvije policije. Organizovana su zajednička patroliranja obje strane sa postrojbama UNPROFOR-a tako da su incidenti od tog vremena značajno opali. I kao rezultat takve aktivnosti je i napredak koji je postignut, što je značajno za tako kratko vrijeme.

■ Za vrijeme sukoba mine su korištene u velikoj mjeri. Šta činite da spriječite povrede kojima se izlažu civili sa obje strane prolazeći kroz minska polja i koji bi savjet uputili ljudima sa lokalnog područja?

ALAGIĆ: Tačno je da su mine posijane i sa jedne i sa druge strane. Uz saradnju gospode iz UNPROFOR-a preduzete su mjere na raščišćavanju. Oko 80 procenata prostora koji su pod kontrolom ARBiH su raščišćeni. Tu je svakako neophodna i stručna pomoć snag UNPROFORI-a upravo na njihovom pronalaženju i uništavanju. Pošto je to dugotrajan proces, a mine veoma opasne, građanima bih preporučio da se ne kreću preko linije dodira, da svoje aktivnosti usmjeravaju na već određene puteve i na obilježena mjesta gdje je provjereno da nema mina. Ukoliko građani slučajno otkriju ili pronađu neeksplodirana sredstva potrebno je da izvrše njihovo obilježavanje i da prijave jednoj ili drugoj strani da bi se izvršilo njihovo uklanjanje ili uništavanje.

FILIPOVIĆ: Ja bih dodao, odnosno iskoristio bih ovo pitanje da uputim apel svim građanima da budu svjesni činjenice da je postavljeno na tisuće ili desetine tisuća mina. Morali smo ih postavljati jer oni koji ratuju to moraju raditi. Stotinama puta je lakše postaviti nego razminirati i svi o tome moraju izuzetno voditi računa, pogotovo u zonama koje su obilježene i za koje se zna da tamo postoje pojedinačna i grupna minska polja. Bilo kakvo kretanje ili aktivnosti na razminiravanju moraju biti dobro pripremljene i uz odgovarajuću opremu. Prije desetak dana imali smo primjer pogibije dva roditelja i ranjavanje jednog djeteta. Iza poginulih roditelja ostalo je troje djece, a prije par dana poginula su dva dječaka od 14 i 15 godina. Iz tih razloga ponovo apeliram na sve da budu maksimalno oprezni kada su u pitanju minsko-ekspolizivna sredstva. Inače, mi smo razminirali nekoliko stotina ili tisuća milja, ali nam je neophodna stručna pomoć UNPROFOR-a da ne bi dolazilo do pogibija prilikom razminiranja.

McColl: Dodao bih da se ozbiljno shvati ovo što su gospoda navela i ponovio apel civilnom stanovništvu da se drži ustaljenih ruta. Ja ću istražiti zahtjeve da se poboljša oprema obadvije strane da bi se ovaj proces ubrzao. Još bih dodao da su neka minska polja posijana u žurbi tako da zapisnici ovih minskih polja ne moraju nužno biti tačni. Svi oni koji naiđu na takva minska polja ili koji posjeduju bilo kakvu informaciju trebaju je prenijeti patroli UNPROFOR-a ili jednoj od ove dvije strane. Naš prvi zadatak je da jasno označimo gdje se mine nalaze. Proces dizanja je vrlo dugotrajan i posao će svakako trajati značajno vremensko razdoblje.

■ Možete li garantovati sigurnost civilima iz obje zajednice dok putuju kroz vaše područje?

FILIPOVIĆ: Koliko ja raspolažem podacima nije se desio ni jedan incident vezano za prolaske civila ili bar ne značajniji incident. Prema tome može se decidno reći da možemo garantirati prolaz civila. Incidenata je bilo u dužem boravku ljudi na određenim prostorima, u familiji i kod svoje destinacije. Mi smo se trudili, a naročito ćemo se truditi, da svako lice bude zaštićeno u prostoru za koji odgovaramo. Značajno je reći da čim se desi neki incident on se svodi na ono Hrvat, Bošnjak-Musliman. Međutim, ima u tim brojnim sretanjima ljudi i nekih osobnih događanja koje ne mora automatski da ima taj odnos nego može da bude, jednostavno, odnos ljudi koji su se sporječkali oko nečega. Ukratko, možemo reći da garantiramo sigurnost prolaska civila kroz područje koje kontroliše hrvatska strana.

ALAGIĆ: Na prostorima za organizovane prolaske koja kontroliše ARBiH do sada nije bilo incidenata. Za boravke koji su u duhu sporazuma, takođe, mi možemo garantovati bezbjednost i sigurnost na prostorima pod kontrolom ARBiH. U

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Ismet Lisica • Tehnički urednik: Branko Marić • Lektor: Snježana Hopić • Fotograf: Adnan Bešlagić • Redakcija: Abdulah Ječel, Salko Dedić, Razija Mehić, Ismet Lisica, Nihad Arnautović, Rauf Vejo, Mustafa Šantn, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić • Izdavački savjet: Fikrt Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Ćorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić • Štampa: Štamparija "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU

rješavanju ovog problema i ovih pitanja, ja bih pozvao na saradnju između civilnih policija jer je kontrola protoka ljudi i roba u njihovoj nadležnosti, izuzev prolazaka prema I/o ili preko linija dodira. A ovom bih prilikom pozvao građane, i sa jedne i sa druge strane, da imaju malo više strpljenja i razumijevanja, i da se ne podvode eventualni incidenti pod nacionalne različitosti. Jer, iza takvih incidenata u većini slučajeva stoje neke kriminalne radnje. Možda je u pitanju švercer ili nešto drugo, pa se onda pokušava sa ovom manipulacijom prikriti stvarna namjera. Što se tiče tog stanja, bar do sada, ja sam zadovoljan, a posebno i na saradnji sa organima vojne policije HVO-a, bar kroz ono mojih nekoliko ličnih prolazaka kroz zone pod kontrolom HVO-e. Ja dosada još nisam imao ni jednu priliku i nadam se da će to tako i ostati.

McColl: Mislim da je sa UNPROFOR-ove tačke gledišta upravo zapanjujuće kako smo mi imali malo prijavljenih incidenata. I mislim da ovo daje jaku podlogu za optimizam. Zato mislim da iz ovog aspekta trebamo posmatrati cijelu situaciju prije nego da se kačimo za onih nekoliko incidenata.

■ Šta poduzimate u vezi ekstremističkih elemenata koji nastoje da poljuljaju odnose?

ALAGIĆ: Ja mislim da je ovo pitanje u vezi s onim prvim, koje je postavljeno. Ja bih ovom prilikom rekao da su u ovom vremenu prisutne organizovane ili poluorganizovane manje grupe ekstremistički raspoloženih da Federacija i mirovni sporazum ne uspiju i upravo svojim radnjama pokušavaju da izazovu incidente i da pokažu kao to nije moguće izvesti. Sa naše strane poduzimamo sve da se takve pojave spriječe, da se takve grupe izoluju, da se pojedinci identifikuju i protiv njih preduzmu adekvatne mjere. To činimo u saradnji sa civilnom policijom, organima vojnog i civilnog suda, a i po ovom pitanju pozvao bih na saradnju. Pozivam, znači, građane i jedne i druge strane. Jer, sva ta dešavanja su negdje na terenu, znači negdje na prostoru. Dešavanja su to među ljudima, među građanima. Nama je jasno da su nas takve grupe i prije sukoba uvodile u jednu povišenu tenziju koje nisu bile pod kontrolom, koje su htjele da postave zakon na svoj način, da postave odnose na svoj način, a to se, uglavnom, svodilo na presretanja, tuču, maltretiranja, otimanje vozila i drugih materijalnih sredstava kao i novaca. Takve pojave u ovom vremenu moramo sasječi u korijenu jer one vode zategnutim odnosima, vode povišenu tenziju. Energično suprostavljanje i razračunavanje sa takvim grupama je garancija da se za kraće vrijeme može postići više. I zato upravo ljudi iz policija koji se bave time, njima trebamo odati i priznanje i zahvalnost što su se do sada uspjeli razračunati sa dijelom tih ekstremnih grupa, a nadamo se da će tako biti i sa ostatkom koji se bude pojavljivao.

FILIPOVIĆ: Da se našalim: neke sam dobro platio, neke poslao preko mora u Zapadnu Evropu ili u svijet, neke zatvorio, a neke još nisam pohvatao. Šalu na stranu, ja sam uvjeren da je većini bošnjačko-muslimanskog naroda cilj ova Federacija i da u njoj vide interes, a za hrvatski nrod sam siguran. I, ako je to tako, onda ekstremizam, odnosno ove grupe mogu biti samo oni koji se sukobljavaju sa legalitetom i zakonom, i relativno je lako izići na kraj s njima. Ovo je već '94., nije '91. ili '92. kada se u ime naroda moglo koješta raditi i ja sam uvjeren da ćemo u budućem radu imati uspjeha u sprječavanju ekstremizma.

McColl: Prije neka tri mjeseca imali smo priličan broj ekstremističkih djela. Otada, broj takvih djela dramatično se smanjuje. Ovo je direktan rezultat čvrstog stava koja su poduzela oba k-danta i gen. Alagić i brig. Filipović. Isto tako, to je rezultat akcija obiju civilnih policija. Mislim da su to jako dobri rezultati i mislim da je jako važno da civilno stanovništvo prepozna ove ekstremističke akte koji se nekad dešavaju kao izdvojene i pojedinačke akte ekstremista.

ALAGIĆ: Ovdje bih napravio korekciju, ako dozvolite. I ja mislim da je to smanjenje drastično. To je dobro.

Brigadni general Mehmed Alagić

■ Povećanje slobode kretanja i pomak u infrastrukturi su doveli do povećanja komunikacije između bivših zaraćenih strana. U nekim slučajevima, ovo je dovelo do lažnih glasina. Kako građani mogu saznati kakav je napredak postignut u mirovnom procesu?

FILIPOVIĆ: Ja mislim da će glasina uvijek biti. Znate, ako ja imam šleper robe, a ne ide prodaja, pa ja proturim da će biti zatvoren put onda će roba ići. Dakle, to je objektivno. Ili pak agresor, srpska strana zadnjih dana govori o sukobima u Vitezu, intenzivnim. Dakle, glasina će biti. Ja bih prije svega rekao da sredstva informisanja, a i ovi naši ljudi, što se tiče vojske koji se bave tim, moraju glasine suzbijati istinitom informacijom. Ja ne vidim drugi način, mada se kad je to potrebno može i preventivno djelovati na suzbijanju glasina.

ALAGIĆ: Glasine su vidljiv elemenat specijalnog rata. I upravo i ovaj skup ovdje i i ova konferencija za štampu je jedan od načina da se suzbija ili da se umanje glasine, a i češća pojava i zvanična istupanja će doprinijeti tome da glasine ne nalaze pogodno tlo. Glasine prenose oni kojima je stalo da se podignu tenzije, da se već donekle izgrađeno povjerenje i saradnja umanji i da se razvije određeno nepovjerenje.

Mi dobro poznajemo ovaj prostor i upravo na tome moramo raditi, da takve stvari što je moguće više spriječavamo. Međusobna informisanja, sastanci i razgovori tome doprinose, jer i četnici nastoje da ubace takve stvari, da bi se tenzije povećale, i da bi došli do željenog cilja. Ja bih se u potpunosti složio s gosp. Filipovićem, da sredstva informisanja srpske strane uveliko govore o sukobu u Lašvanskoj dolini. To im je želja, a na nama je ovdje da krenemo obrnutim pravcem. Ja nisam govorio o ekonomskom interesu koji je prisutan, posebno kod glasina oko presijecanja komunikacijskih pravaca i zatvaranja puteva te blokade da bi se povećala tražnja za robama, a samim tim i podigle cijene. A to je opet atak na građane. Zato građani i sa jedne i sa druge strane ne nasjedajte lako na glasine ili dezinformacije. Radije se potrudite pa ih provjerite na pravom mjestu da bi došlo do podataka da li su one osnovane, a na ljudima koji su zaduženi za određene zadaće, koji ih predvode, da iznose pred građane istinu, jer će se tako razviti povjerenje u one koji o tome govore.

Posebno bih apelovao na ljude koji su bliže linijama razgraničenja, jer nedovoljnim praćenjem ili jednostavno, uočavanjem određene pojave koja nije uobičajena, iskonstruiše se niz drugih stvari koji vode ka povećanju tenzija ili se ide čak dotle da se na drugoj strani potura možda i požar neke kuće, da bi se reklo kako je to uradila druga strana, da bi se izazvali neželjeni efekti. Mislim da će vjerovatno, istraživanja pokazati da je ovaj zadnji slučaj paljenja kuće tako nešto. Pa za to saznanja do kojih je došao gosp. Filipović i ona saznanja do kojih ću doći ja, ako ih složimo, mislim da će to dati upravo istinu koja će moći da kaže da ona namjera koja je prikazana je tačna ili netačna.

■ Počelo je obnavljanje industrije. Kako možemo garantirati slobodno i pošteno zapošljavanje među razdijeljenim etničkim grupama?

ALAGIĆ: To je pitanje prisutno. Mi smo još u onoj fazi gdje izvodimo b/d i ratujemo protiv četnika. Jedna osnovica i sigurnost za obezbijeđenje b/d jeste i ratna proizvodnja, odnosno, proizvodnja u ratu. Mislim da je ovo pitanje povezano sa povratkom ljudi. Civilni organi bi ovaj problem trebali dobro izučiti i predložiti najpogodnije mjere da bi se djelovalo u tom pravcu. Kroz ovo bi se tim ljudima garantovala sigurnost i bezbijednost. Tom pitanju trebalo bi posebno, da se posvete organi civilne vlasti, šefovi i direktori tih preduzeća, odnosno, kod kojih bi ljudi bili zaposleni. To iziskuje određeni reciprocitet u rješavanju tog problema i pravilno postavljanje i rješavanje tog problema, a to bi dalo još jednu veću sigurnost i veće međusobno povjerenje među oba naroda.

FILIPOVIĆ: Moje spoznaje kod aktivnosti koje su dosad uspjele da se održe ili razviju, kao što usluge trgovine i neke grane proizvodnje govore da interesi nemaju nacionalni predznak i da je već suradnja ljudi po tom pitanju uzela zavidan nivo. Zbog toga mislim, da čim se stvore uvjeti za veću proizvodnju čak i ovih većih firmi, da će vrlo brzo doći do izražaja interes, prije svega za kvalitetom ljudi koji će proizvoditi, koji će raditi, a onda nakon toga i cijenom koja će se ponuditi. I to tako da će tu trebati manje administrativno, a više interesno raditi. Jasno je da će u proizvodnjama koje su od posebnog interesa, i vojska, odnosno HVO i Armija, morati predužeti neke mjere koje su administrativne u smislu zaštite ljudi ili poticanja nekih reciprociteta ili pak omogućavanja rada. Ali, socijalizam smo oborili i društvo koje će se graditi biće na drugim osnovama i sigurno je da će onda interes biti na prvom mjestu, a oni prevashodno nemaju nacionalni predznak tako da će ljudi moći raditi u odnosu na svoje sposobnosti.

Brigadir Filip Filipović

■ Federacija svakim danom raste u povjerenjui šansa za obnavljanje borbe između bivših zaraćenih strana se svakim danom smanjuje. Kada će se ukinuti ograničenja na slobodu kretanja?

FILIPOVIĆ: Pa mi stalno povećavamo razinu provođenja nekih grupa ili pak osoba. Na mene se već vrši pritisak da dozvolimo veću slobodu ili pak neograničenu slobodu kretanja i vjerovatno ćemo ubrzo ići i dalje napriged prema tom smislu. Razmišljalo se o zoni slobodnog kretanja. Nije postignut dogovor ali vjerovatno će vrijeme i ove aktivnosti unaprijed ići ka tome tako da će biti sloboda kretanja neograničena.

ALAGIĆ: Tačno je da Federacija između dva naroda raste u onom smislu kroz povećanje povjerenja jednih u druge, a njeno povećanje do nekih predviđenih granica će ići onom brzinom koliko budemo zajednički učestvovali u borbi. Kruna svega toga upravo će ležati u učešću u izvođenju b/d, to bi povratilo maksimum povjerenja i mislim da bi se u tim uslovima moglo govoriti o eliminisanju do sada datih određenih ograničenja, a i u vrijeme koje je pred nama upravo će činiti da će ta ograničenja polako smanjuju jer federacija je interes oba naroda i upravo njeno potpuno oživljavanje, odnosno, stavljanje u funkciju je ostvarivanje cilja i interesa oba naroda.

■ Šta poduzimate da poboljšate odnos između HVO-e i ARBIH?

ALAGIĆ: Mislim da ovo pitanje ima svog mjesta. Upravo odnosi počev od k-danta da kažemo ovog nivoa i spuštanja na niže stepene komandovanja pa do samih boraca i bojovnika bi činilo da se one suprotnosti, antagonizmi prevazidu, a prema mojim saznanjima imamo više kontakata između boraca i bojovnika nego između nas, da tako kažem, k-dnog kadra. Odnosi jednih sa drugima dali bi još veći pomak, a samim tim i mogućnost te neposredne saradnje od ovog nivoa pa gore, da se zajednička, ta združena komanda učini odgovornijom u sistemu RiK-a, i da ona izraste u jedinstvenu k-du oružanih snaga Federacije.

■ Evidentne su mnoge različitosti (recimo činovi) - može li tu biti jedinstva?

ALAGIĆ: Različitost ne znači nejedinstvo. Znači i kroz različitost i u terminologiji uz jednako pravnu upotrebu ima svoju vrijednost jer je u vrijeme Austro-Ugarske bilo bošnjačkih jedinica sa svim tim obilježjima tog vremena, tog naroda i ništa nije smetalo da se takva jedinica proglasi tamo u nekom puku ili u nekoj drugoj većoj formaciji najboljom. Stvar je u nama i vrijeme bi dalo svoj doprinos, a vjerovatno oko činovanja i činova ta bi se nadležnost prenijela na republičke, odnosno, federalne organe da donose naredbe, unapređuju, proizvode upravo ono što bi im i po zakonu pripadalo. Mi to sad, ovog momenta, nemamo i na tome treba raditi.

FILIPOVIĆ: Ja bih ovo pitanje iskoristio da pojasnimo neke stvari. Saradnja između postrojbi HVO i ARBiH tamo gdje je stvarni, realni interes postoji i ona je u tijeku. Naveo bih postrojbe iz zbornog područja Vitez 110. domobranska pukovnija Usora, 96. Vareš, 111. Žepče itd. Ne bih još uvijek govorio o nekoj ljubavi, o nekim emocijama, vezano za zajednička djelovanja, ali bi govorio o realnom interesu. Uvijek je bilo, a i sada je ginuti, ranjavati, stradavati, mora se znati za što. Moje osobno mišljenje je da je kočnica daljoj saradnji HVO i ARBIH neriješena, odnosno, spora implementacija u političkom dijelu, nego što je to u vojnom. Čim politika odredi jasne ciljeve, onda, što se tiče postrojbi HVO, neće biti nikakvih problema. Ovo se sve odnosi, prije svega, ovdje u Lašvanskoj dolini, na djelovanje postrojbi HVO.

Jer, apriori ili za neke opće stvari teško je motivirati ljude, a čim ljudi budu motivirani i ta oružana komponenta vezano za implementaciju i na rastajanje jedinica bit će sigurno zastupljena u postrojbama HVO, preduzimamo mjere, prije svega, na jačanju bojeve spremnosti i da u datom momentu oslobađamo naše prostore koji su neprikosnoveno naši. Naveo bih primjer, ono što smo branili u Jajcu, od hidrocentrale Jajce II pa ovamo do Travnika, nigdje nije bilo dvije srpske kuće, prema tome, mi ćemo kad tad to morati oslobađati i oslobodit ćemo.

Domaćin press-konferencije komandant BritBata i potpukovnik **McColl** je dodao:

- Želio bih da kažem nekoliko stvari. Sa tačke stajališta UNPROFOR-a što mislim da je važno, mogu reći da se dva najviša zapovjednika dviju strana viđaju dosta redovno, kao i njihovi pomoćnici. Prije nekoliko mjeseci njihov sastanak je bio moguć jedino ako bi im UNPF pomagao u tome, međutim, sada za tako nešto uopšte nije potrebna pomoć UNPF, za šta mislim da je jako pozitivan znak. Dalje na terenu smo nedavno počeli sa zajedničkim postrojbama koje uključuju patrolirane snaga obiju strana i UNPF. Tako ono što u stvari ja želim ovdje reći je da postoji saradnja između ovih dviju strana, jedino što bi tome htio dodati je da bi bilo jako dobro kad bi civilne vlasti mogle tako dobro da sarađuju kao vojne vlasti.

Na pitanje o pogledu na budućnost ovog područja McColl je odgovorio:

- Ja ću vrlo krato odgovoriti na to pitanje zato što je moj pogled na budućnost ovog područja i to kako nevažan u odnosu na pogled na budućnost dvojice najviših zapovjednika iz ovog područja. Iz moje perspektive, kako god ja bih rekao da i Federacija i mir funkcioniraju. Postoje, takođe i neke frustracije zato što bi ljudi željeli da sve to ide brže, i to je razumljivo. Ljudi bi trebali biti ponosni sa onim što je postignuto do sada, a specijalno u području Lašvanske doline koja napreduje u odnosu na druga. Obadvije strane bi trebale biti spremne i na kompromise u budućnosti. I iznad svega mislim da bismo trebali imati jako puno povjerenja za budućnost.

■ Kakvu bi poruku uputili ljudima za budućnost?

ALAGIĆ: Za kraj pozdrav građanima, ne slijedite one koji i preko vaših leđa ostvaruju svoje interese. Pozvao bih sve ljude, a naročito pripadnike ABiH i HVO na razum i međusobno uvažavanje i poštivanje. Da ostvarimo zacrtane ciljeve i da federacija u što kraćem roku profunkcioniše.

FILIPOVIĆ: Za slušatelje i gledatelje moja bi poruka bila, malo više strpljenja, tolerancije, ali i da svak pita sebe, osobno, koliko je učinio za implementaciju, za federaciju, odnosno, da prestane vrijeme ubijanja i razgradnje, a da nadjača vrijeme razvoja i suradnje. Činjenica je da na mnogim mjestima, dakle, mnogi ljudi, mogu mnogo da učine na tom polju i tone treba očekivati od nekih drugih nego i sami se trebamo u to uključiti. Federacija će ukoliko i mi u ovoj dolini, a i šire, masovno radimo na razvijanju povjerenja i omogućavanju ljudima, koji su zaduženi za to da rade.

Na kraju press-konferencije i gosti kao i domaćin iznijeli su svoje mišljenje da su ovakve konferencije neophodne i veoma važne zbog istine o zbivanjima na terenu što će spriječiti razne glasine i dezinformacije koje mogu i uglavnom uvijek samo štete.

Razija Mehić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Stigla je nova kolona prognanika iz Bosanske krajine

SPAS U IZBJEGLIŠTVU

Preko prevoja Komar na slobodne teritorije travničke opštine stigla je trećeg septembarskog dana kolona od 700 novih prognanika Bošnjaka-muslimana iz više gradova okupirane Bosanske krajine. Najava dolaska novih nekoliko hiljada prognanika.

Slobodne teritorije Republike Bosne i Hercegovine ponovo su zapljusnute novim valom prognanih Bošnjaka-muslimana sa privremeno okupiranih teritorija Bosanske krajine. Samo u poslijepodnevnim satima trećeg septembarskog dana na liniji razgraničenja u Turbetu kod Travnika na slobodne prostore naše države prešlo je blizu 700 ovih jadnih i izmučenih ljudi, žena i djece. Riječ je o ljudima koji su, koliko do juče, živjeli na području opština Banja Luka, Prijedor, Čelinac, Ljubija, Glamoč, Prnjavor...

Poslije uobičajenih, ali i kratkih formalnosti na prihvatnom punktu u Turbetu svi oni su, u skladu sa zaključkom Predsjedništva travničkog Okruga, upućeni na smještaj i privremeni boravak u prihvatni centar u Bugojnu. Razlog njihovog smještaja u Bugojnu je jednostavno u činjenici što u Travniku, njegovim prihvatnim centrima i stambenim prostorima, više nema mjesta. Uz sve to, na području travničke opštine je izuzetno teška humanitarna situacija na što su posljednjih dana posebno alarmantno upozoravali organi Opštinskog i Okružnog štaba Civilne zaštite u Travniku.

- U toku rata kroz naš grad je prošlo više od 180.000 prognanika i izbjeglica, mahom sa područja opština okupirane Bosanske krajine - kaže predsjednik Ratnog predsjedništva opštine Travnik mr Muhamed Ćurić. Za više od 30.000 njih Travnik i područje travničke opštine postali su mjesto boravka. Smješteni su u napuštenim kućama, kod naših domaćina ili u kolektivnom smještaju.

S obzirom na to da se najavljuje dolazak novih nekoliko hiljada prognanika sa okupiranih teritorija Bosanske krajine, organi travničkog Okruga i nadležna ministarstva Vlade Republike Bosne i Hercegovine pritekli su u pomoć travničkoj opštini radi osiguranja kakvog takvog smještaja već za ovu grupu muhadžira. Ukoliko se oni stvarno žele prihvatiti sa pružanjem najosnovnijih uslova za život, ta pomoć mora biti još konkretnija i djelotvornija. Ovo tim prije što se i po pričama juče pristiglih prognanika može očekivati u najskorije vrijeme dolazak još većih grupa prognanika. Jer, očito je, Karadžićevi Srbi ne odustaju od svojih suludih ideja da sa prostora koja drže pod okupacijom protjeraju svo nesrpsko življe.

Potvrdu tome nalazimo i u teškim i mučnim ispovijedima juče pristiglim prognanicima. Mada su mnogi od njih, iz straha za sudbinu dijela rodbine što je još uvijek ostala na okupiranim teritorijama, izbjegavali reći bilo šta, bilježnica je i ovoga puta puna priča o gotovo svakodnevnom maltretiranju i svim vrstama torture, maltretiranja, prijetnji, pljački...

- Ima više od godina dana kako nisam smio ni korak pomoliti van kuće - pričao nam je veoma uzbuđen i potresen, očito veoma bolestan 60-godišnjak.

- Prije nekoliko dana - priča je jednog od njegovi komšija - došla su njih trojica sa puno naoružanja o ramenu. Okupili su nas dvadesetak i tako sve pretukli da sam uvjeren da mnogi od nas neće moći preživjeti povrede koje smo tada zadobili. Mene su natjerali da im pravim kafu prijeteći da će me ujutro zaklati. Iskoristio sam jednu priliku i pobjegao sam iz četničkih kandži. Spasilo me to što sam imao bicikio, te me nisu mogli uhvatiti. Inače, sve nas, bar iz moga sela tjerali su na kopanje rovova na prvu liniju, bio sam kod Jelaha.

- Nama su jednostavno došli u kuću i rekli da moramo za deset sati napustiti sve jer da, kako su to kazali, idemo u razmjenu - priča je 50-godišnjakinje.

- Sve što smo imali morali smo dati - sa suzama u očima priča iznemogli starac. Tražе pare, zlato, traže sve. Kažu: samo idite. A, uzeli su nam i velike pare za razne dozvole. Rekli su nam da možemo ponijeti sobom po 200 DEM, ali su nam i to oduzeli na jednoj od kontrola.

Tako, eto, svi ovi nesretni ljudi imaju, svako svoju, priču o teškoj sudbini koja ih zadesi. Zajedničko im je to što su morali napustiti svoja vjekovna ognjišta. Sa zavežljajem u ruci. I sve samo zbog toga što su Bošnjaci-muslimani.

I.L.

PRENESENO IZ "OSLOBOĐENJA" - izvodi →

TRI GODINE TERORA

R., muškarac star 42 godine iz Vrbanje opisao je kako su ubijani njegovi prijatelji i kako je njegova porodica preživjela gotovo tri godine raznih nasilja. "Čak iako su sva naša dokumenta bila važeća supruga, moje četvoro djece i ja proživjeli smo tri godine terora. Petnaest mojih bliskih prijatelja je ubijeno dok su mene Srbi primorali da teško radim gotovo dvije godine. Sve ovo se dešavalo od nove godine 1992. Kada sam se vratio ovoga ljeta dvojica mojih bliskih prijatelja Ilijas i Denijal Hadžić i njihove porodice i djeca bili su ubijeni... Moj prijatelj Besim Muharemović takođe je ubijen u Vrbasu. Iako nisam vidio kako je Besim ubijen, ja sam bio taj koji je morao skloniti njegovo tijelo sa ulice. Bio je raspoređen od grla do stomaka, njegove usne su bile odsječene, a prsti i šake razrezani.

Kada su jedne januarske noći tri čovjeka napala moju suprugu dok je radila u dvorištu, znao sam da je vrijeme da napustimo Banjaluku. Udarili su je po glavi drvenom gredom i polomili joj lobanju. Moj sin je morao uvući u kuću zato što ja nisam mogao da izlazim. Nisam čak mogao d pomognem svojoj ženi jer sam se kao i ostali Muslimani i Hrvati krio u šumi, a ponekada i kod kuće, da bih izbjegao da me Srbi pokupe i odvedu na prisilni rad ili na vojnu službu."

Udata I.T., majka dvoje djece koja je živjela u Vrbanji ispričala je sličan događaj: "Nakon napada na našu kuću, u julu je ubijen komšija Beško, isti mjesec ubijene su i dvije žene. Beško nije htio dati svoj automobil srpskim vlastima, tako da su usred dana došli srpski vojnici i ubili ga. Komšije su vidjele sve što se dogodilo, kao i ljude koji su to učinili; nosili su uniforme srpske vojske. Dvije žene, A. i I. Hodžić, ubijene su poslije podne, oko pet sati. Moj suprug je prepoznao napadače i dao je izjavu o tome. Policija nije učinila ništa. Svake noći vojnici su dolazili u Vrbanju, pucali, napadali i pljačkali kuće; svak se plašio za vlastiti život."

J.J., star 23 godine, stanovnik Volara opisao je događaje koji su izašli na vidjelo kada je konačno pušten iz logora gdje je odveden jer je odbio da služi u JNA. "U avgustu 1993. godine, Srbi su intenzivno napali naše selo Volare. U selu je bilo oko 150 kuća, pretežno muslimanskih i nekoliko srpskih. Počeli su da pucaju na selo sa obližnjih brda, koristeći minobacače i topove. Napad bi počinjao s prvim mrakom i trajao bi cijelu noć. Kratko nakon toga, srpski vojnici ušli su u naše selo, ubili moga rođaka Emina Ćurića i njegove roditelje pred njihovom kućom. Došli su, izveli ih iz kuće i ubili. Nisu pokušali da to sakriju zato što su željeli da stvore atmosferu straha. Nakon par dana, grupa vojnika se vratila i bacila bombe u restoran "Bife Borik", vlasništvo Jusufa Košmića. Kuća je izgorjela, ali je on uspio da pobjegne.

Nakon što su se ovakvi incidenti ponovili, nas oko 400, 500 odlučilo je da pobjegne na Šipovo: mnogi naši ljudi bili su primorani da 1992. godine odu za Travnik. U roku od nekoliko dana srpske snage spalile su 50 kuća i ukrale sve što su mogle, mi smo to gledali sa Šipova. Vidjeli smo srpske civile i vojnike kako kamionima i automobilima ulaze u selo i u njih trpaju sve što stigny. Zvali smo policiju, ali oni su rekli da ne mogu učiniti ništa da bi nam pomogli."

ČETVEROČLANA BANDA

Praktično svaki svjedok koga je intervjuirao Hjuman rajts voč, tvrdi da su od početka rata banjalučko područje kontrolisala četiri čovjeka, ili "četveročlana banda": Radoslav Brđanin, sadašnji direktor TV Banjaluka i zvaničnik paljanske vlade; Vojislav Vojo Kuprešanin za čiju se tjelesnu gardu tvrdi da je odgovorna za uništavanje džamija na ovom području, Radislav Rakić; doktor koji je odigrao ulogu u organizovanju etničkog čišćenja nesrba i Predrag Radić, graditeljski preduzetnik Banjaluke.

Luj Žantilj, predstavnik UNHCR koji radi na banjalučkom području, kaže:

- Ima još desetine hiljada Muslimana i Hrvata koji nisu mogli i, u nekim slučajevima, nisu htjeli da pobjegnu. Za one koji su tamo ostali, iz ma kojeg razloga, progon je postao način života. Manjine su sistemski lišene svih građanskih prava: otpuštanja s posla, deložiranje iz stanova i porodičnih kuća, primoravanje na rad uz linije sukoba - to je jasno kršenje Ženevske konvencije i to samo zbog toga što su ovi ljudi pripadnici "pogrešne vrste". Međutim, ovo nije najgore. Nastavlja se teror, napadi naoružanih ljudi noću, silovanje i ubistva.

Ministar za izbjeglice i socijalnu politiku u Vladi BiH Muharem Cero saopštio je najnoviju informaciju o daljem protjerivanju iz područja Banjaluke. Po posljednjim podacima, 470 Bošnjaka protjerano je iz Banjaluke u Turbe. Iz Turbeta, protjerani Bošnjaci produžiće prema Travniku, a sada je najveći problem lokalnih vlasti kako naći smještaj za njih.

NAPLATILI SILOVANJEM

U Šeheru, predgrađu Banjaluke, banda Srba pokupila je jednu Hrvaticu sa ulice, silovala je, pretukla i zadavila, kaže Joran Bjalersted, oficir za zaštitu UNHCR. Posljednji izvještaji UN također navode da su dva uniformisana čovjeka seksualno zlostavljala 34-godišnju ženu u njenoj kući, dok su njenu desetogodišnju kćerku primorali da to gleda. Izvještaj UN također govori o događaju u kom je u svom domu silovala 18-godišnja djevojka, zato što njeni roditelji nisu imali novaca koje bi dali ljudima u vojnim uniformama. Ovakve informacije stižu iz izvora UNHCR-a vremena na vrijeme.

UNHCR je u nekoliko navrata pokretao javnu kampanju protiv zločinačkog ponašanja lokalnih banjalučkih vlasti prema nesrbima, ali je jedino što je aktivno mogao da učini, bilo i dalje jeste, tzv. humano preseljenje, odnosno prebacivanje nesrpskih Banjalučana u druge i treće zemlje prije nego ubice na njih spuste šake. Na argumentovane kritike da tako pomažu etničko čišćenje, UNHCR odgovara da je i to bolje nego da bude svjedokom masakra.

"BALIJE, POBIĆU VAS!"

Dvadesetjednogodišnjak T. iz Vrbanje nabrojao je teškoće sa kojima se susrela njegova porodica u pokušaju da od srpskih vlasti dobije "dozvole za odlazak" kako bi napustili Banjaluku. Prema iskazu T: -Jedne noći, oko četiri sata, u našu kuću upao je sa grupom naoružanih ljudi tek demobilisani srpski vojnik. Prepoznali smo ga - njegovo ime je Dule. Ušao je kroz kuhinju i počeo vrištati i bijesno prijetiti: "Balije, pobiću vas!" i "Odlazite iz kuće, sada je ona naša" i slično. Znali smo da je vrijeme za odlazak, ali se početkom marta UNHCR povukao iz Banjaluke u toku građanske krize da bi izbjegao moguće represalije. Oni oko dva mjeseca nisu radili u Banjaluci. Ljudi su bili potpuno bespomoćni. UNHCR, u svakom slučaju, nije mogao učiniti ništa za nas dok ne prikupimo sve propisane dokumente i od srpskih vlasti "dobijemo dozvolu" za odlazak.

Birokratija, pljačke i istjerivanje

POLITIKA DIS--KRIMINACIJE

U avgustu '92. Radoslav Brđanin, general Subotić i dr Milanović izložili nova pravila za nesrbe. Ograničeno kretanje, konfiskacija imovine i plan o svođenju Hrvata i Muslimana u Banjaluci do broja od dvije hiljade.

Članovi banjalučkog gradskog vijeća protjerani su kada je buknuo rat u Bosni i Hercegovini i izvori iz bosanske vlade tvrde da je 27. avgusta 1992. u 20.30 sati banjalučka televizija emitovala intervju sa lokalnim vođama Srpske demokratske stranke (SDS), koji su, kao oni navode, odgovorni za veliki dio etničkog čišćenja u Banjaluci. Prema ovoj informaciji, Radoslav Brđanin, general Subotić i dr Milanović izložili su svem nesrpskom stanovništvu nova pravila i uslove za život u banjalučkom regionu.

Muslimani i Hrvati ne samo da moraju napustiti poslove i preduzeća već i Banjaluku, i to što prije. U Banjaluci može ostati najviše 1.000 do 2.000 Muslimana lojalnih srpskoj vladi. Sve privatne firme u posjedu Muslimana i Hrvata biće prisvojene i stavljene na raspolaganje srpskim povratnicima sa fronta.

Neke izbjeglice koje su razgovarale sa predstavnicima Hjumn rajts voča iz Helsinkija tvrdile su da su gledale ovu televizijsku emisiju i redovito potvrđuju da su navedeni iskazi dati. Svi nesrpski građani koji žele napustiti Banjaluku moraju izvaditi niz dokumenata prije nego što im bude dopušteno da odu sa ovog područja. Sa izlaznim dokumentima gubi se pravo na povratak i oni vrijede jedan mjesec po primitku. Među izlaznim dokumentima su dozvole za napuštanje izdate od samoproklamovanih ministarstava za unutrašnje poslove i odbranu bosanskih Srba te potvrda da se sva privatna imovina "dobrovoljno" ustupa državi, tj. vlastiima tzv. republike srpske.

Zatim trebaju da se prijave u (samoproglašenom) ministarstvu (bosanskih Srba) za odbranu, gdje muškarci moraju predati vojne knjižice. Oni iskopiraju knjižicu, ali se ne vraća ni original ni kopija. Kada su neki otišli u ministarstvo za odbranu, odvedeni su na prisilni rad.

http://www.hasib-musinbegovic.com

POSLIJE KLADUŠE

Nakon velikog uspjeha Petog korpusa u Bosni ništa više neće biti kao prije

Poslije pada kladuškog "babe" i njegovog bjekstva ništa više neće biti isto u Bosni. Ovaj dio Bosne i Hercegovine, odvojen od matice zemlje privremeno okupiranim teritorijama, proživljavao je izuzetno dramatične periode i slično kao u toj matici, pa možda i teže, sučeljavao se sa brojnim iskušenjima u okruženju, sa neprijateljima na sve četiri strane svijeta. Ukresana iskra u tom krajiškom soju nije se ugasila već pretvorila u plamen.

Ovaj dio BiH ili, da budemo precizniji, zona odgovornosti Petog korpusa Armije RBiH, nalazi se na najnezgodnijem mjestu za tvorce "velike Srbije". Ta bosansko-hercegovačka zemlja poput džinovske prepreke odvaja krajine u hrvatskoj od "srpske krajine" u Bosni. Zbog nje nisu se mogli povezati Banjaluka i Knin onako kako su željeli početkom 1992. odnosno kako je to namjeravao da izvede Beograd.

Agresoru su bile prekinute sve komunikacije u pravcu istok-zapad i što je još važnije, pod njegovom kontrolom nije bila željeznička pruga koja se provlači dolinom Une (Unska pruga). Drugim riječima agresor nije uspio da se domogne ključnog dijela koridora što povezuje Srbiju sa "ostalim srpskih zemljama", pošto dolinom Une vodi i dobra, savremena cesta!

Tokom proteklih godina rata agresor je očigledno "podijelio" posao između više korpusa tzv. "vojske republike srpske". Korpus u Banjaluci, najveći najjači (1. krajiški korpus) imao je zadatak da osvaja i osigura područje istočno, znači na dijelu "sjevernog koridora" koji vodi od Bijeljine i Brčkog, dalje prema Banjaluci.

Na drugom kraju trase ovog koridora, to znači u zoni odgovornosti Petog korpusa, u borbu za osvajanje tog dijela koridora bačene su jedinice 2. krajiškog korpusa agresorske vojske.

Ove agresorske jedinice napadale su Bihaćku krajinu od sjevera (Bužim i Bosanska Krupa) pa do juga (grmuško-srbljanski plato). Ovo bh. područje, međutim, napadano je i sa juga i sa zapada, i u tome su bile angažovane i jedinice "Martićeve vojske", odnosno vojske tzv. "srpske krajine" u Hrvatskoj, iako su sve te agresorske jedinice, ovo je važno istaći, jedna vojna organizacija, sa jednom komandom, sa istim izvorima snabdijevanja i istim ratnim ciljevima.

U tom periodu Peti korpus je vodio žestoke borbe. Sjetimo se samo bitaka na Grabežu ili oko Bosanske Krupe. Te borbe su pokazale slabosti agresora, bez obzira što je napadao sa više strana, i što je imao tehničku nadmoć. Zato je prije 11 mjeseci aktiviran "trojanski konj", proglašena je kladuška "autonomija" i Fikret Abdić je uz svesrdnu pomoć Banjaluke i Knina osnovao relativno snažnu paravojsku sa šest brigada.

Vojnički tako je stvoren još jedan front, još jedan neprijatelj. Od tada akcije ove paravojske bile su uskladene sa agresorskim, bez obzira da li su četnički napadi izvođeni na istočnim, zapadnim ili južnim linijama zone odgovornosti Petog korpusa. Ove ofanzive i sinhronizacija napada i akcija trajala su mjesecima i taj pritisak je bio konstantan i sa visokim intenzitetom. Plan je, po svemu sudeći, bio da paravojska Fikreta Abdića zauzme Cazin i krene ka Bihaću a da agresor probojem na grmuško-srbljanskom platou izbije na obalu Une, presiječe saobraćajnicu između Bihaća i sjevernih dijelova i da se potom direktno udari na izolovani Bihać.

Vidjeli smo da, uglavnom, od svega toga nije bilo ništa. Peti korpus se obreo u Velikoj Kladuši, agresor nije izbio na Unu. Sada se postavlja pitanje: kako to da agresor nije i pored silnog naprezanja te taktičke i strateške prednosti uspio u nakanama? Jedan odgovor se nameće sam od sebe: Peti korpus se iskazao kao opaki protivnik i njegovi manevri po prostoru i vremenu bili su efikasnije usklađeni od agresorskih i paravojske Fikreta Abdića. Ako je na jednoj strani Peti korpus raskošno iskazao znanje i kvalitet, čak zrelost da izvodi manevre koji se mogu tumačiti kao operacijski, šta je sa agresorom?

Ovo je bio za njega prekrupan zalogaj. U situaciji kada je morao da dejstvuje na višoj razini i da izvede zamršniju operaciju, nije to mogao da učini. Očita je disproporcija između njegovih ciljeva i sposobnosti.

Kao što vitalnost Petog korpusa potvrđuje da su se zbile važne sudbinske promjene ne samo unutar tog korpusa nego cijele bh. armije, isto važi i za slabosti agresora. Ona je manje više prisutna na svim bh. bojištima, ovdje je najviše bila izražena u jednom sublimiranom obliku. Ovo potvrđuje na najbolji način promjenu odnosa na bh. ratištu, najavljuje novi tok i razvoj događaja. Zato u Bosni poslije Kladuše, ništa više neće biti kao prije.

Neven Kazazović

(Oslobođenje)

Koliko je moćna Armija BiH

SVE SPREMNIJA ZA KONAČNI OBRAČUN

Armija BiH s popunom nema nikakvih problema, a posebna joj je prednost pokretljivost. Srbi se strahovito boje dana koji dolaze: što će biti kada se tako ojačala vojska opremi teškim oružjem i završi s kompletnim ustrojavanjem, stvorivši armiju od 250.000 ljudi?

Tajne sve veće uspješnosti Armije BiH zapravo nema. Tko je kontinuirano pratio njezin brojčani uspon i porast vatrene moći nije iznenađen. Armija BiH trenutno je ona snaga u Bosni koja ima inicijativu i koja srpsku vojsku stalno drži pod vatrom. Stoga je Srbima sigumost glavna briga, pa 20 do 50 posto svog ljudstva naprežu do krajnjih granica izdržljivosti. Većina srpskih vojnika vrijeme provodi na straži (zbog realne opasnosti od diverzantskih udara Armije BiH) tako da ništa drugo ne rade, ostatak ljudstva također je stalno uz zaduženo oružje čekajući zapovijedi. Dio vremena koje provode na straži srpski vojnici koriste i za uređenje novih utvrda čemu, čini se, nikad nema kraja.

Srbi se na više bojišta BiH moraju početi privikavati na vrlo neugodan život pod stalnom paljbom: u posljednjih godinu dana Armija BiH utrostručila je gustinu lakog streljačkog naoružanja, uključujući i protuoklopna oružja. Ta okolnost više ne dopušta srpskim vojnicima da se kao nekad dobro odmore i opuste. Sada se već deset posto ljudi izbačenih iz stroja u srpskim redovima pripisuje iscrpljenosti u borbi, kumulativnom utjecaju nedovoljnog spavanja, slaboj ishrani (najčešće suha hrana koja se konzumira u atmosferi koja ubija volju za jelom), teškim općim životnim uvjetima i stalno prisutnoj opasnosti od iznenadne smrti ili sakaćenja.

Jedino rješenje u takvoj situaciji stalne ugroženosti leži u povremenoj zamjeni ljudstva na bojištu. Dva tjedna na borbenim položajima, tjedan dana u pozadini, bilo bi idealno rješenje. Međutim, to si bosanski Srbi ne mogu priuštiti. Glavna slabost njihove vojske ne leži u tehnici i organizaciji nego u nedostatku dovoljnog broja kako oni vele, "svježih rezervista". To je glavni razlog zbog čega su znatno smanjili obujam svojih operacija i što su već duže vrijeme u defanzivi, a ne zato što se pridržavaju prekida vatre.

Naprotiv, Armija BiH sa pričuvom nema takvih problema. Najveći dio njezinog ljudstva nije u kontaktu sa neprijateljem ali je pri ruci za odlučujuće borbe. To je prilika za odmor jedinica koje su bile angažirane u teškim borbama sa Srbima u protekle dvije godine. Vojnici normalno spavaju, šalju i primaju poštu, dobivaju toplu hranu, primaju popunu za izgubljeno ljudstvo i, ono najvažnije - veće količine nove opreme za obuku. To se obično dešava (ali ne uvijek) u nekom rejonu koji nije pod vatrom srpske artiljerije.

Unatoč nedostatku mehaniziranih sredstava Armije BiH iznimno je pokretljiva. Njezini fizički očvrsli i psihički izrazito motivirani vojnici sposobni su brzim hodom prelaziti područja u koja se Srbi čizmom ne bi usudili ni pristupiti. Prevaljivanje ("gaženje") velikih udaljenosti i to po nepovoljnom terenu postao je specijalitet Armije BiH. Ona je u tome bolja čak i od slavnih afganistanskih "motoraka" pokretljivih jedinica mudžahedina (imaju obično po 500 ljudi); to su pješaci koji od prijevoza koriste jedino mazge i magarce.

Armija BiH najradije operira postrojbama jačine 250 do 500 ljudi koji se brzo raspršuju u bliskoj borbi i ponovo jednako brzo prikupljaju. Kod Srba pokretljivost je i dalje vidljiva zahvaljujući oklopnim transporterima i raznim prilagođenim vozilima, ali im je moral vidljivo niži.

Zapovjednici Armije BiH i časnički kadar mudro procjenjuju srpsku snagu i slabosti. Na terenu pješačke jedinice Armije BiH međusobno surađuju koristeći radio-vezu, precizno planiraju i usklađuju važne akcije, što im olakšava da u praksi sve bolje iskušavaju taktiku iznenađenja pri čemu se osobito uvježbava inicijativa dočasnika. Srbi se stoga strahovito boje dana koji dolaze: što će biti kada se tako ojačala vojska opremi teškim oružjima i završi s kompletnim ustrojavanjem stvorivši armiju od 250.000 ljudi?

Pripadnici Armije BiH postali su pravi majstori u izradi zaklona. Najbolj prijatelj bošnjačkog vojnika nije njegovo oružje, već njegova lopata (ašov). Sva ukopavanja Armija BiH izvodi stručno, predano i brzo. Za samo 24 sata upornog rada stvaraju se čuda. Bošnjački časnici neprekidno ponavljaju: "Što se više oznojiš prije bitke, manje ćeš krvariti kad do nje dođe"...

Bosanski Srbi su u protekle dvije godine pobijedili u većini bitaka, ali nisu ovladali najvažnijim prostorima BiH. Na vlastitoj koži upravo uče dvije pouke rata za Bosnu: nemoguće je zaustaviti nadahnutu i dobro organiziranu narodnu vojsku, kao što je nemoguće ostvariti "pacifikaciju" i završnu pobjedu (prevlast) s umornom i poniženom vlastitom vojskom i vlašću, koja je postala međunarodni gubavac.

Fran Višnar

(Nedjeljni Vjesnik)

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz polaganje svečane obaveze novih regruta u 7. Korpusu Armije RBiH

GARANT BUDUĆNOSTI BOSNE

Činu polaganja svečane obaveze mladih regruta - novih boraca Armije Republike Bosne i Hercegovine - prisustvovalo nekoliko hiljada građana opština srednje Bosne manifestujući i na taj način svoje opredjeljenje za slobodnu, nezavisnu i cjelovitu Bosnu i Hercegovinu. Okupljeni građani, borci i starješine 7. Korpusa burnim aplauzom pozdravili vijest o velikim uspjesima 5. Korpusa i potpunog oslobađanja Krajine.

Armija Republike Bosne i Hercegovine, tačnije njen 7. Korpus, jači su od augusta mjeseca za nekoliko stotina novih i mladih boraca, svjesno opredijeljenih da istraju do konačnog oslobođenja države. Uz to, i da budu njen budući garant i čuvar kako više nikada ne bi došli u pitanje njen opstanak i opstanak bošnjačko-muslimanskog naroda i svih onih koji tu državu priznaju i hoće kao svoju domovinu.

Mladi regruti, mladići tek dorasli za vojsku, sa područja opština travničkog i banjalučkog okruga dali su i potpisali svečanu obavezu. Učinili su to pred svojim komandantom, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem, pred komandantima brigada iz sastava 7. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine, ali i pred nekoliko hiljada okupljenih građana iz opština srednje Bosne, mahom roditelja, braće i sestara i prijatelja novih boraca naše Armije.

- Armija je garant opstojnosti Bosne i Hercegovine i bošnjačko-muslimanskog naroda i svih onih koji su sa nama - rekao je, između ostalog, komandant 7. Korpusa ARBiH brigadni general Mehmed Alagić u svom obraćanju mladim borcima. Ovaj čin prihvatanja i potpisivanja svečane obaveze govori da Bosna i Hercegovina krupnim koracima koraca ka slobodi. Zadatke koje imate pred sobom morate izvršavati savjesno i odgovorno. Rat još nije završen. Morate biti svjesni svoje zadaće, vi morate nositi barjak naših budućih pobjeda. Prenosim vam i iskrene čestitke predsjednika Izetbegovića i generala Delića.

Komandant nastavnoj njihovom ljubavlju prema domovini, ali, vidi se, sve boljom organizacijom u našoj Armiji, brzo ćemo doći do potpune slobode.

Uzbuđen, sa suzama radosnicama u očima, gotovo iste riječi rekao nam je i Elvir, nedavno svršeni travnički srednjoškolac koji, kako reče, nimalo ne žali što je zadimljene kafiće zamijenio potpuno novim ambijentom, a umjesto starih dobio nove prijatelje.

- Mi moramo do potpune slobode - dodao je Elvir.

Iste misli zabilježili smo i u razgovoru sa još nekoliko novih boraca Armije. Tako su nam govorili i njihovi najbliži rođaci i prijatelji.

I. Lisica

Zanimljiv dijalog Komandanta 7. Korpusa generala Alagića sa 73-godišnjom Mulkom Haskić, na zakletvi Prve klase regruta NRC 7. Korpusa

GENERAL HUMANISTA!

Dok su mladi regruti, budući borci naše Armije, potpisivali tekst svečane zakletve, neposredno uz svečanu binu, general Alagić je prekinuo razgovor sa oficirima, predstavnicima općinskih vlasti i drugim gostima jer je pred sobom odjednom imao interesantnog sagovornika - 73-godišnju Mulku Haskić. Došla je da lično upozna i popriča sa komandantom 7. Korpusa, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem o kome je, kako reče, već puno toga čula.

Ovako je tekao razgovor generala Alagića i njegovog sagovornika:

gen. Alagić: Odakle si neno?

M. Haskić: Iz Šenkovića, kažem da, Boga vam, vidim Alagića... kažu evo ga ovde...

gen. Alagić: Eto, neno, to sam ja, hvala ti. Kako zdravlje?

M. Haskić: Dobro, hvala Bogu. Ja sam 21. godište.

gen. Alagić: Tu imaš unuka?

M. Haskić: Nemam nikog ja ovdje. Imam jednog sina na liniji, tamo negdje...

gen. Alagić: Došla si maksuz ovdje, da vidiš...

M. Haskić: Pješke sam jutros krenula iz Šenkovića, stali su mi i došla sam ovamo među našu vojsku.a

gen. Alagić: Koga imaš kući?

M. Haskić: Imam dva sina, ali ja sam sama... imam tri kćeri udate.

gen. Alagić: Kako izdržavaš sama, sa hranom?

M. Haskić: Znaš kako, imam zeta kod Bugojna. On me najviše uzdržava, Boga mi. Donese mi brašna i još svašta mi dadne... skoro mi brašna dovukao.

gen. Alagić: Evo ti, neno, od mene (100 DEM), pa kupi sebi kahve, šećera...

M. Haskić: Uh, ovo je puno. Hvala ti. Da ti kažem, bila sam u malinama. Imala sam trideset maraka i za sve sam kupila šećera, a za ovo ću brašna uzeti... mogu kupiti sto kila. Hvala ti sine.

gen. Alagić: Alahimanet, neno, čuvaj se.

Zabilježio: Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARHITEKTURA TOPOVSKIH SALVI

Vojni teoretičari i analitičari rata protiv bosanskohercegovačke Republike već i površnim uvidom u paranoidnu stvarnost mogu zaključiti da je ovo rat artilerije. Sa kota koje su zaposjeli prije nego li je i započeo rat, okupatorske snage iz duboke pozadine okupiranih područja artilerijom svih do sada poznatih vrsta i kalibara bespoštedno uništavaju gradove na slobodnim teritorijama.

Zahvaljujući svijesti grupe rodoljuba, predvođenih Gerin Senidom i Feridom Čorhodžićem, u Travniku se radilo na organizovanju artiljerije već početkom aprila '92., dakle prije nego što je i jedan artiljerijski plotun ispaljen na Travnik i Turbe. Pomoću raznih privatnih kanala i veza, koristeći se domišljatošću, a rukovođeni ogromnim patriotizmom, travnički branitelji iz Rejonskog štaba uspjeli su ubrzo stvoriti prvu minobacačku bateriju. Za njeno konstituisanje i efikasno djelovanje u funkciji odbrane Turbeta i okolnih sela najveće zasluge ima rahmetli Popaja Senad. Prve minobacačke granate usmjerene ka četnicima ispaljene su već 26.4. na Mehuriću i 27.4. u Turbetu. Ove prve vatre imale su višestruki efekat: najprije su četničke snage poljuljane jer im je stavljeno do znanja da branitelji Bosne raspolažu i artiljerijskim oruđima, a sami borci tadašnje TO i civilno stanovništvo postali su puno sigurniji u vođenju odbrambenog rata. Već krajem maja 1992. godine u odbranu travničke opštine uključena je i druga minobacačka baterija. Zbog vojne stručnosti prvih travničkih artiljeraca i njihovih iskustava stečenih u rezervnom sastavu nekadašnje federalne Armije, artiljerija je već tada mogla pružiti sigurnu topničku podršku u borbi protiv okupatora i kvislinga. Zbog sve većeg dobrovoljnog pristupanja građana u artiljerijske redove, a i zbog sve veće potrebe za korištenje artiljerije u odbrani, u Travniku se krajem jula '92. godine formira Mješoviti artiljerijski divizion, za čijeg komandanta je imenovan Mirsad Ibrišimbegović-Mita. Mita, prvi artiljerac Travnika, neobično je snažna i interesantna ličnost. Arhitekta po profesiji, i internacionalni fudbalski sudija, odlučio je da privremeno zamijeni tišinu svoga arhitektonskog biroa i atmosferu fudbalskih utakmica za buku topovskih ispaljenja. U sastavu MAD-a ušle su dvije minobacačke baterije na području Travnika i jedna mješovita minobacačko-haubička baterija sa područja Mehurića. Ova jedinica je transformisana 8.12.1992. u HAD i minobacačke čete pridodate bataljonima tada formirane 312. mtbr. Takva organizacija armijske artiljerije ostaja je do danas, s tim što je zbog trenutne situacije na turbetskom ratištu formirana grupa u kojoj je cjelokupna teška artiljerija sjedinjena i stavljena pod komandu Mirsada Ibrišimbegovića-Mite. U toku ratnih operacija ta su sticana ratnička iskustva, obavljane kadrovske popune i stručno usavršavanje, tako da su funkcionisanje i vatreno djelovanje ove jedinice potpuno usavršeni, i može se slobodno reći da za Mitine artiljerce nema nikakvih tajni.

Smotra artiljeraca 312. bbr

Artiljerija 312. bbr. je parirajući puno bolje opremljenoj četničkoj artiljeriji, preuzetoj od "JNA", postigla kolosalne uspjehe. U borbama za oslobođenje Meokrnja, pružena je precizna i snažna artiljerijska podrška, što je doprinijelo brzoj vojničkoj pobjedi na ovom lokalitetu. I u bitkama na Vlašiću artiljerci su uvijek bili precizni i ubojiti, tako da su zbog svoje efikasnosti dobili posebnu pohvalu od Komande 312. bbr. U jednoj bici na Suhom polju na Vlašiću vođen je pravi artiljerijski dvoboj između pripadnika Armije koji su raspolagali sa haubicom kalibra 105 mm i četnika koji su djelovali haubicom kalibra 155 mm. Nakon samo nekoliko ispaljenih projektila travničke artiljerije, četnička haubica više se nikad nije oglasila. Zbog štednje granata koje su s mukom nabavljane, artiljerci su bili prinuđeni da uvijek samo s jednim projektilom uništavaju bunkere i mitraljeska gnijezda na Vlašiću i Komaru. Tako je bilo i na zloglasnom Voćnjaku, kada je "iz prve" pogođen BST koji je danima razarao Turbe. Jedan od najboljih rezultata ove jedinice je raketnim lanserom "FAGOT" uništeni tenk T-55. Zbog ovako velikih uspjeha, i na osnovu vojno-stručne usavršenosti i ulgranosti posada, artiljerija 312. bbr. s pravom se može smatrati jednom od najboljih artiljerijskih jedinica u 7. korpusu Armije RBiH. Ovi artiljerci, kako sami kažu, posve su mobilna jedinica, spremna da borbeno djeluje na svakom ratištu u Bosni i Hercegovini.

U danima kada je HVO pokušao okupirati Travnik, armijska artiljerija je bila u punoj pripravnosti, ali nije djelovala čak ni na vatrene tačke HVO-a, sa kojih je ispaljeno bezbroj projektila na grad. "Ja nikada ne bih mogao izdati naredbu da se topovske cijevi okrenu prema bilo kojem gradu", kaže Mita. "Ne bih bio u stanju razarati sve one objekte koje sam projektovao. A svaki komandant koji topovima gađa gradove, neminovno mora biti stavljen na listu ratnih zločinaca."

Ulazeći u logor u kojem u posljednje vrijeme borave artiljerci 312. bbr. odmah spoznajete da je tu uspostavljen čvrsti vojnički red, i da svaki vojnik zna šta mu je činiti. Artiljerci kažu da je njihov MAD dobio naziv ne samo zbog vojno-stručnog aspekta, nego da je to istinski, nacionalno i polno mješoviti artiljerijski divizion. U ovoj formaciji bore se Travničani svih nacionalnosti, ispred kojih prije svega stoji Bosanski predznak. To su uglavnom visokoobrazovani borci, tako da su npr. od 6 oficira, petorica akademski građani. Artiljerci su posebno ponosni na Radoslavku Jokanović, koja im priprema gastronomske specijalitete svaki put kada se vrate sa dnevnih ili noćnih gađanja.

Artiljerci govore i o svečanoj proslavi prve godišnjice osnivanja artiljerije u Travniku, održanoj 7.4.1993. kada su najistaknutijim vojnicima i posadama uručene pohvale i nagrade. Iako je teško izdvojiti pojedince, pa čak i artiljerijske posade, svojim zaslugama za razvoj i usavršavanje artiljerije ističu se Zukić Sejo, Delić Huso, Salihbašić Asim. Među artiljercima susrećemo Zlatu Imamović, glumicu travničkog pozorišta, koja je uključena u Sanitet. "Ova maskirna uniforma koju već mjesecima nosim nije pozorišni kostim nego na žalost odraz naše ratne zbilje", kaže Zlata. Zlata je do sada bila uz artiljerce na svim vatrenim tačkama sa kojih su djelovali, a nekoliko puta je i sama izvršavala artiljerijske zadatke. Upitan zašto nije napustio svoju državu u njenim kritičnim trenucima, a imao je zato bezbroj mogućnosti, Mita, arhitekta topovskih salvi, odgovara: "Nikad ne bih mogao naći ni na jednom kontinentu ovakvu zemlju kao što je Bosna, nepredvidivu i čudnu, i baš zato sam ostao ovdje. Svoj ugled arhitekture i internacionalnog fudbalskog sudije nisam iskoristio u cilju emigriranja u Evropu, nego u cilju odbrane moje zemlje protiv koje se vodi prljavi i nepravedni rat. I nakon rata ostajem u Travniku da ponovo projektujem sve ono što se artiljerijom sa Vlašića ruši".

Inf. služba 312. bbr.

SVE BLIŽE KRAJINI

Od svog formiranja pa do danas krajiška Brigada je prošla mnoge terene, oslobodila mnoge prostore. Gotovo da nema dijela za koji se nije borila, ginula, davala sebe. Od samog osnivanja moto ovih boraca je: borba do oslobođenja posljednjeg pedlja Bosne, Bosna od Une do Drine, od Save do Neuma - nikakva druga i drugačija.

Sve političke igre koje su se vodile po svjetskim prijestonicama, svi planovi cijepanja i parčanja jedine nam domovine, i sve kalkulacije u vezi s tim, krajiške borce su u biti ostavljale hladnokrvnim. Borci Sedamnaeste su u potpunosti svjesni činjenice da povratak kućama omogućava samo puška i vojnička šizma. Čitav dušebrižnički Svijet već treću godinu posmatra patnju bosanskog vilajeta i ne samo da ne preduzima ništa, već daje zeleno svjetlo mnogim rabotama uperenim protiv Bosne i bošnjačkog naroda.

Odavno su pohranjene i posljednje nade u moćnike sa strane. Uostalom, istorijski gledano, zar je Bosni ikad ikakvo dobro došlo sa strane?

Naravno, nije, a - niti će.

Zločin načinjen našoj mladoj državi naročito se reflektovao na stradanju Bosanske krajine i nesrpskog dijela populacije koje je živjelo na tim prostorima. Bošnjački i muslimanski narod u Krajini je u potpunosti razbijen. Nadati se - privremeno.

Uostalom, ničija nije do zore sijala, pa neće ni paljanska.

Sudbina koja je zadesila krajiške Muslimane je surova i gorka - gorča biti ne može. Ali, borci Sedamnaeste su dali zavjet da će svom narodu omogućiti ljepšu i bolju - vratiti narod svojim kućama.

Od aprila mjeseca Sedamnaesta Slavna nalazi se na Vlašiću. Iskustvo ove Brigade po mnogim i raznim terenima rezultiralo je činjenicom da u kratkom vremenu kvalitetno zaživi i profunkcioniše na bilo kom terenu.

Prostor Vlašića je izuzetno nepristupačan i težak, problemi su višestruki: putevi, voda, smještaj...

Prvi posao koji je trebalo odraditi u tom smjeru bio je sačiniti puteve za normalno funkcionisanje i protok ljudstva, MTS-a, Intendantske opreme i slično.

Momci inžinjerijskog voda, koji su u dosadašnjoj praksi širom Bosne gradili i sagradili mnogo puteva, i sada su zasukali rukave. U odnosu na dosadašnje, razlika je u tome što se sada gradi put prema Krajini. Za samo sedam dana uraden je put dužine 9 km na pravcu Krna - Male poljane. Nekada je na toj relaciji postojao put, ali je zbog odrona i snježnih nanosa bio neprohodan. Alat korišten za tu gradnju sastojao se isključivo od krampova i lopata. Nakon ovoga slijedeći zadatak je: prosjecanje i izrada puta na relaciji Male poljane - Vukove poljane. Ovaj posao je bio mnogo kompliciraniji i naporniji jer se radilo o krčenju šume i miniranju stijena. U toku gradnje puta Brigada je učestvovala u aktivnim borbenim dejstvima te su inžinjerci paralelno, uz gradnju puta, obavljali i one "prave" inžinjerijske poslove: izrada prolaza kroz neprijateljska minska polja za uvlačenje naših snaga po novozauzetom prostoru, proširenje tih prolaza, pretres i čišćenje terena od minsko-eksplozivnih prepreka.

Nakon uspješne akcije borci 17. Slavne u četničkoj zemunici čitaju četničke novine

Uprkos tome, za nekih desetak dana ovakvog rada put je pušten u promet. Ali, krajiški inžinjerci ne bi bili ono što jesu da se u sve to nije utkala i pokoja "objektivna" poteškoća. Naime, u predvečernjim satima, malaksali od umora, na jednom dijelu su naišli na prepreku: trebalo je srušiti veliku omoriku. Momci su prerezali debelo stablo, ali tako savršeno da nije bilo šanse da padne na bilo koju stranu. Prerezano stablo je ostalo gordo da prkosi kao da mu nije učinjeno ništa. Umorni inžinjerci tad odlučiše da ne preduzimaju ništa već da, poput mornara, sačekaju povoljan vjetar. Dočekali su vjetar, ali on im ovaj put nije bio baš isuviše prijateljski naklonjen - stablo je palo na sredinu puta te su sa tima morali da ga izvlače proklinjući vjetar i sve vremenske nepogode ovoga svijeta.

Puštanjem puteva u promet stvoreni su uslovi za lociranje kompletne Brigade na Vlašiću: sve jedinice, artiljerija, veza, kompletna komanda, sanitet, pekara, kuhinja...

Ubrzano se radilo na pripremama, a zatim su uslijedili rezultati: oslobođenje novih prostora i značajnih kota, zapljenjena značajna količina MTS-a, mnoštvo ubijenih četnika, nekolicina zarobljenih. Nedavno zarobljeni četnik Simo Savić je rekao da vlašički četnici strahuju od Krajišnika. To im je, u posljednje vrijeme, jedna od rijetkih procjena u kojoj nisu pogriješili.

Sa novoosvojenih kota pogled daleko seže, čak do Krajine, a Kotorl-Varošani, koji su najvećim dijelom raspoređeni u četvrtom bataljonu, već se nalaze na dijelu svoje opštine. U šali kažu da se više ne smatraju prognanicima. Sad su na svome.

Sedamnaesta krajiška na Vlašiću širi slobodnu teritoriju i gradi puteve povratka u Krajinu. Gotovo nadljudskim naporima boraca i danonoćnim radom starješina koji su već šest mjeseci neprestano na terenu s borcima, od nemogućeg Krajišnici čine moguće.

Inf. služba 17. Skbbr.
Š. Zukanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

Razgovor sa Komandantom 317. Sbbr. majorom Fahrudinom Agićem

PUT DO SLAVE I VITEŠTVA

■ A.K. Gosp. Komandante, kao prvo, da Vas pozdravimo i zaželimo mnogo sreće u borbi za pobjedu i slobodu RBiH. Recite nam nešto ukratko o ratnom putu 317. Sbbr?

K-nt: 317. Sbbr. je iznikla iz jedinica PL koje su kolektivno ušle u formiranje TO kao oružane sile RBiH, a poslije prešle u oružane snage odnosno jedinice Armije i Korusa. Naša brigada je ušla u sastav 3. Korpusa ARBiH. Šta reći o ratnom putu 317. Sbbr? Borci ove brigade su početak rata prihvatili kao jednu stvarnost i svim svojim srcem i bićem uključili se u odbranu. Pošto opština G. Vakufa u 92.-oj nije bila zahvaćena većim b/d jedinice iz Gornjeg Vakufa su išle na bugojansko ratište, jer se dole formirao front Prusac. Zatim smo po zahtjevu ŠVK odnosno odjeljenja u Visokom, davali jedinice na Igman tj. Trnovo da se očuva Rogoj. Nakon toga smo učestvovali u deblokadi Sarajeva u prvoj akciji nazvanoj "JUG 92". Tu smo imali zapažene rezultate. I taj ratni put brigade ušao u 92. do prvog sukoba sa HVO. Težište b/d smo usmjerili u odbranu slobodnih prostora Gornjeg Vakufa i RBiH. Spriječili smo zauzimanje Gornjeg Vakufa odnosno spajanje Hercegovine sa srednjom Bosnom s ciljem uspostavljanja paradržavne tvorevine "Herceg-Bosne". Na tom putu, 317. Sbbr. je imala, velikih za ovu brigadu istorijskih bitaka, gdje smo dokazali da je ova brigada stasala u žilavu jedinicu, što smo dokazali u 93. i 94-oj godini.

■ A.K. Gosp. Komandante, kakav je Vaš lični osjećaj biti na čelu baš slavne brigade?

K-nt: Pa se brigade u sastavu 7. Korusa su iste. Međutim, neko je imao priliku da u 92-oj pokaže svoje borbeno iskustvo dok smo mi, na žalost, krajem 92. i čitavu 93. i početak 94.-e godine, morali bilježiti sukob sa HVO. Brigada je dobila naziv SLAVNA poslije niza uspješno izvedenih odbrana i slamanja ofanziva HVO i HV na području naše opštine zbog čega je i dobila nazivi odnosno orden SLAVNA kao jedno od najvećih ratnih priznanja. To je samo obaveza jer ova brigada je poslije rata sa HVO i HV imala određene slabosti koje su se ogledale u prezasićenosti rata. Brigadu treba vratiti na njen stari put, treba vratiti joj čvrstinu i da se dalje ravnopravno sa ostalim brigadama uključi u oslobođenje naše domovine RBiH. Biti komandant SLAVNE brigade i inače bilo koji komandant u 7. Korpusu, to su ogromne obaveze, jer mi na čelu sa svojim komandantom u 7. Korpusu generalom Alagićem moramo najviše raditi i sve ono što nije zakonski riješeno od logističke podrške do oblačenja vojnika. To su ogromne obaveze. Ja se nadam da ćemo zajedno je i moje kolege sa našim generalom uspjeti prebroditi, ja bih rekao, neborbene nedaće pripadnika Armije i da ćemo imati snage i da radimo ono što nam je povjereno tj. da oslobađamo teritorije.

■ A.K. Govoreći o posljednjim uspjesima naše Armije širom RBiH, da li nam možete nešto istaknuti vezano za te uspjehe?

K-nt: Pa, ti uspjesi Armije, govoreći općenito, širој su javnosti poznati, oni se prezentiraju. Recimo da su borci 7. Korpuse imali ogromnih uspjeha od platoa Vlašića do ovamo lijevog krila do Košćana. Ti rezultati su, kada se pogleda koliko je toga oslobođeno i zaplijenjeno, ogromni za nekoga ko se ne bavi tim poslom. Mislim da uspjesi Armije u posljednje vrijeme širom RBiH doprinose da shvatimo da bez oslonca na vlastite snage, neće nam ni jedna politička opcija koju zagovara međunarodna zajednica i međunarodna institucija kroz mirovne pregovore, donijeti slobodu RBiH. To ćemo morati sami uraditi kroz borbu, a posljednji uspjesi naše Armije širom RBiH su dokaz da je to tako. Mislim da ćemo u narednom periodu uz bolju logističku podršku, moći ostvariti još značajnije i veće rezultate.

■ A.K. Da li vjerujete u skidanje embarga na uvoz naoružanja našoj Armiji, odnosno našoj Vladi?

K-nt: Ja nisam u tu mogućnost nikad vjerovao. Određene sile u svijetu nisu za to, međutim, najbolji embargo je kії jedinice skidaju same sebi kroz uspjehe koje postižu na bojnom polju. Mislim da će ovo pitanje biti aktuelno u 10 i 11. mjesecu u UN, ali ja opet ne vjerujem da bi se značajnije moglo napraviti snabdjevanje jedinica Armije, odnosno da bi došlo do skidanja embarga. Morat ćemo se uzdati u svoje napore i sebe i ono što radni ljudi RBiH zajedno sa nama pripadnicima Armije mogu uraditi na tom naoružavanju jedinica Armije.

■ A.K. Kakav je Vaš lični stav, mišljenje i komentar na zaživljavanje Federacije na našim prostorima?

K-nt: Federacija, svjesni smo da je to brak iz nužde. Ti brakovi nisu obično uspješni ako su od nekog interesa. Međutim, moram reći da smo mmi sa svoje strane kao pripadnici Armije potpuno ispoštovali ono što nam je naređeno sa nivoa države. Armija je u inplementaciju ušla potpuno spremna tako da smo spremni da potpuno razdvojimo snage. Objektivno ima poteškoća na koje se normalno nailazi u svakodnevnom životu. Problem je komunikacija koje su od početka rata tj. njihovim zatvaranjem, uzrokovali na određeni način i prve sukobe. Mislim da, dok god ne bude slobode kretanja ljudi, roba itd. da u daljem napretku Federacije bez razlike da li će to politika na svoj način zaokružiti u Sarajevu ili ne, problem je što te stvari ne idu na terenu. Znači, političari moraju više uvažavati terene i probleme objektivno, koji se javljaju na samom terenu. Ako podemo od Gornjeg Vakufa, koji je imao tako žestoke sukobe, da je uspjeh što je došlo do obustave vatre odnosno do primirja. U daljem nekakvom napretku će biti sigurno i problema, no međutim, Armija je spremna za sve integracione tokove koji dolaze sa nivoa federacije, a kako će se oni razvijati, to ipak za nas nije bitno jer naše je da ispoštujemo naredbe od svojih pretpostavljenih komandi.

■ A.K. Kako Vi vidite buduću Armiju RBiH, a uz to i naš 7. Korpus?

K-nt: Formiranje 7. Korpusa vidim kroz velike rezultate koje samo mi vojnici možemo u potpunosti da sagledamo i vidimo. Mislim da jedinice Armije napreduju svakim danom. Sigurno nije bilo jednostavno od običnih naoružanih grupa, u ovako kratkom periodu, od PL-a pa na ovamo stvoriti ovako jaku Armiju. To nije jednostavan posao, jer to je kratak vremenski period koji se odvijao kroz izuzetno teška razaranja odnosno ratna dejstva. Dalje, odvijao se kroz period u kojem nismo imali logističku podršku i opremljenosti kadra. Međutim, mi smo, pored svih nedaća i problema, stvorili Armiju, organizovanu kroz samostalne bataljone, brigade i korpuse. Buduća Armija, uz mala određena prestrukturiranja, će biti prava Armija, odnosno garant da ćemo dobiti jednog dana slobodnu RBiH. Vremenski će zavisiti koliko ćemo moći pratiti Armiju, jer jedna savremena Armija koja broji oko 200 hiljada ljudi zahtjeva i veliku logističku podršku i mislim da iz jedne totalne defanzive nije jednostavno preći u ofanzivu jer to je ipak jedna strategijska stvar. Ja se nadam, da Armiji predstoje dobri dani pogotovu što imamo garanciju da će se ona obući do kraja ove godine, a to je sigurno velika stvar. To krasi svaku Armiju u svijetu. To je jedan preduslov za stvaranje oslobodilačke Armije, a u svemu tome ja vidim i naš 7. Korpus. Mi smo dokazali da danom osnivanja, da smo prešli na malteno čitavom prostoru, koji obuhvata z/o 7. Korpusa, u jednu ofanzivu koja traje pet mjeseci i tim potvrdili da možemo imati jednu taktičku ofanzivu. E, sad po meni tim putem treba i nastaviti i mislim da general Alagić i njegovi saradnici posvećuju veliku pažnju logističkom obezbjeđenju jedinica 7. Korpusa, a to se konačno osjeti na borbenom položaju. Rezultati koje je postigao 7. Korpus nisu tako mali što potvrđuju uspjesi Armije RBiH. Mislim da ćemo u narednom periodu imati više uspjeha i da će odluka o formiranju 7. Korpusa biti potpuno opravdana.

■ A.K. G. Komandante, možete li ukratko nešto da nam kažete o socijalno-statusnim pitanjima RVI, porodicama poginulih boraca i boraca uopšte?

K-nt: Ovo su pitanja koja opterećuju komande brigada, korpusa itd. Mi vojnici se ovim pitanjima ne bavimo. Međutim, to su porodice naših palih boraca, rođaka, prijatelja ili braće, i mi ne možemo čekati da to neko drugi rješava. Sa nivoa države odnosno ŠVK na inicijativu korpusa, pokrenuo je široku akciju na nivou Predsjedništva, Vlade RBiH, da se ovom pitanju posveti veća pažnja. Ono ide teško, ali ima određenih pomaka i nivoa države i sa nivoa opština. Generalno treba riješiti ovo pitanje u Bugojnu i u jedinicama koje nemaju svoje opštine. Samo na taj način možemo stvoriti Armiju kojoj svi težimo, jer ipak brigade koje imaju iza sebe svoje opštine, lakše podnose probleme od brigada koje nemaju svoje opštine. Mi nemamo mjesečno snabdijevanje boraca živežnim namirnicama, a da ne govorimo o porodicama poginulih boraca i RVI, i sl. Npr. mi ovdje organizujemo liječenje RVI u Fojnici, što je veliki pomak. Ja se nadam da će država povesti više računa o ovom problemu. Pored toga formirana je komanda mjesta koja se bavi isključivo ovom problematikom.

■ A.K. Vezano za pitanje Federacije Bošnjaka i Hrvata na ovim prostorima, da li možete nešto reći o današnjim odnosima Armije i HVO?

K-nt: Vojska je daleko otišla u implementaciji u odnosu na ostale strukture i institucije civilne vlasti. Ja mogu reći da imamo stalne kontakt sa HVO. Održali smo više sastanaka na nivou komandi, dogovaramo se o svim stvarima koje bi mogle izazvati sukob. Što je najvažnije, nesmetano vodim trupe prema SCA kroz teritorije koje kontrolišu oni, bez ikakvih problema. Mislim da nas čeka potpuno razdvajanje snaga tako da više ne bi bili suprostavljeno strane. Da li će to biti jedna vojska ili ne? Ja o tome ne odlučujem nego radim ono što mi se naredi.

■ A.K. I, na kraju, Vaše mišljenje, da li je period 94/95. godina, početak kraja SCA?

K-nt: Da li će biti prekretnica treća godina rada, hoće li doći do balansa u naoružanju, pogotovu u teškoj artiljeriji? Znači ima više faktora koji utiču, odnosno uslovljavaju odgovor na ovo pitanje. Bitno je napomenuti, da SCA neće prihvatiti mirovni plan kontakt grupe. Znači to je nastavak rata. U sklopu toga, koliko ćemo mi uspjeti naoružati Armiju da ravnopravno pariramo u tehnici SCA, to je glavno i osnovno pitanje. Mi imamo prednost u zz/s, kako ja to zovem imamo dobre pješake i još opremanje određenim sredstvima fali da bi odgovor na ovo pitanje bio jasan. Međutim, koliko rat bude potrajao ne sumnjam da ćemo dobiti, jednog dana jedinstvenu RBiH, slobodnu za kretanje svih ljudi. Period koji je pred nama dat će odgovor na ovo pitanje, a na nama je da svojim radom, bitkama i zalaganjima dokažemo i skratimo ovaj period. Ali, ne sumnjam da jednog dana nećemo slomiti SCA.

■ A.K. Ne sumnjamo ni mi g. Komandante, u našu pobjedu, mi Vam zahvaljujemo na razgovoru i želimo mnogo ratne sreće i uspjeha.

Organ za moral 317. Sbbr.
Asim Kirlić
PK za moral
Šupčić Ilijas

●●●●●●●●Na prvoj liniji odbrane 317. Sbbr.●●●●●●●●●

OPTIMIZAM I HRABROST BRANITELJA

Kišovit i maglovit dan ranog septembra. Delegacija sastavljena od predstavnika Komande 317. Slavne brdske brigade, Skupštine opštine Gornji Vakuf, Islamske zajednice i OO SDA Gornji Vakuf kreće na svoj nova odlaze na svoje stare zadatke - držanje linija odbrane prema četnicima. Iskusni borci, koji su u svom ratnom putu prešli mnogobrojna ratišta - od Prusca, Bugojna, Novog Travnika preko Igmana, Trnova, Rogoja, pa do teških borbi u sen i zimu, na položaj uvijek odlaze s pjesmom.

Nakon podužeg drmusanja u terenskom vozilu po raskvašenim šumskim putevima stižemo na IKM I brdskog bataljona, gdje nas dočekuje komandir borbenog položaja. Is

Dio boraca Prvog bbt sa članovima delegacije

sedmični obilazak borbenih položaja koje drže pripadnici 317. Sbbr. Ovaj put bićemo sa borcima Prvog brdskog bataljona.

Poslije potpisivanja primirja sa HVO-om i prestanka sukoba koji su zadesili ovaj mali gradić, vakufski borci poodbrani svog rodnog grada, i ovaj zadatak prihvatili su srcem i dušom i po ko zna koji put stali u odbranu svoje domovine. Za njih ništa nije teško - iako u Vakufu ostavljaju svoje porodice u polusrušenim kućama i stanovima, što je naročito teško pred dolazeću jeoficiri iz Komande brigade koj su se zatekli na IKM-u. U razgovoru iznose članovima delegacije trenutnu situaciju i probleme na koje nailaze. Borci komandiri kažu: "Ovakvi redovni obilasci b/p su pun pogodak. Pored toga što se problemi puno brže rješavaju moral koji je kod ovih boraca na znatnoj visini, još je bolji. "Nakon obavezne kahve krećemo u obilazak samih borbenih položaja. Svugdje smo dočekani sa pjesmom i šalama. U razgovorima sa borcima na svakom od b/p iznošeni su slični problemi. Kako smo stigli baš u vrijeme ručka nisu izostale šale, a bogami i pritužbe na kvalitet hrane. Članovi delegacije iz opštinskih i vojnih struktura obećali su da će učiniti sve da bi se kvalitet hrane poboljšao. "Što se tiče ostalog sve je u redu. Mi zajedno ratujemo preko dvije godine i uhodana smo ekipa, mada nam nedostaju naši momci koji više nisu među nama. Delegaciji se zahvaljujemo na poklonima, koji, iako su skromni, puno znače", rekao nam je jedan od boraca. Na pitanje šta poručuju svojim sugrađanima u Gornjem Vakufu, odgovor svih je bio identičan: "Neka naši sugrađani mirno spavaju. Iako su ove linije u posljednje vrijeme dosta aktivne - četnici dosta napadaju artiljerijom, one mogu biti pomjerene samo u neprijateljsku teritoriju.

Odlazimo ohrabreni optimizmom ovih momaka. Pjesma i smijeh zvone u ušima cijelim putem. Kako su nas dočekali, tako su nas i ispratile četničke granate. I molimo u sebi: "Bože, sačuvaj ih!"

Sretno momci!

Hadžabdić Maida
Inf. služba 317. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA

Od prve čete do slavne donjovakufske

DO SLOBODE

U maju 1992. godine, nakon masovnog egzodus Donjovakufljana, formirana 1. četa MUP-a Donjeg Vakufa. U avgustu iste godine odbranjen Prusac, a potom borci s Vrbasa nižu pobjedu za pobjedom. Predsjedništvo RBiH aprilu 1994. godine, 370. brdskoj brigadi dodijelilo počasn naziv "Slavna".

Svjesni svih napora, koji su ih očekivali u ratu punom neizvjesnosti, protiv daleko opremljenijeg agresora-vukova u ljudskom obliku, stala je jedinica MUP-a ojačana dobrovoljcima, ljudima svjesnim trenutka u kojem se nalaze. U farmerkama, tankim jaknama, s puškom u ruci i malo municije, ali i sa ogromnim srcem većim od Kalina krenula je ova jedinica na put pun neizvjesnosti. Zijamet, Rovna, Čipuljić, Kopčić, Guvna... to je put pun strahovitih napora, odricanja, zebnje, krvi, znoja.

Ovo su riječi sadašnjeg komandira 1. čete Ferida Derviša izrečene nedavno pred svečanim strojem uz drugu godišnjicu formiranja ove jedinice. Bio je embrion stvaranja brojnije formacije Oružanih snaga BiH koja bi na jednom mjestu okupila sve donjovakufske patriote spremne da se bore za odbranu i oslobođenje domovine, odnosno svojih ognjišta.

Tahir Granić, jedan od komandanata boraca iz 1. donjovakufske čete, naglašava:

- Kad je u pitanju ova četa može se reći da je prva, iz Donjeg Vakufa, zajedno sa legendarnim Pruscem, stala u odbranu ovog prostora. To je istorija. Ova jedinica je ušla u našu istoriju.

U avgustu ove godine obilježena je i druga godišnjica bitke za slobodni prusački kraj. Na ovim prostorima nikao je prvi donjovakufski "zlatni ljiljan". Nakon žestoke borbe branioci Prusca mogli su u svoj ratni dnevnik zapisati: uništili smo dva neprijateljska tenka, likvidirali četrdesetak četnika, zarobili mnoga materijalno-tehnička sredstva i oružja i, što je najvažnije, odbranili vjekovna ognjišta gotovo 3.000 žitelja Donjog Vakufa, odnosno Prusac. Huso Sušić, zajedno sa svojim suborcima iz Prusca, postaje legenda ovog kraja. Kao dobitnik najvišeg vojnog priznanja Armije RBiH iskreno razmišlja:

- Drago mi je što sam dobio ovo priznanje, ali mi je, istovremeno, drago zbog toga što je to priznanje svim mojim Pruščanima od 7 do 77 godina, svim borcima Donjeg Vakufa, Bugojna...

Među Donjovakufljanima tokom ovog rata niklo je ukupno 9 "zlatnih ljiljana". Ovo priznanje za više od dvije godine uspješnog ratovanja zaslužuju i mnogi borci. U slavni ratni put Donjovakufljana značajan broj njih je utkalo vlastite živote. Nikad nećemo zaboraviti svoje šehide: Katu, Dervu, Erdu, Njokija, Česu... Na njihovu mjestu u jedinice svakodnevno pristižu sveže snage i dobrovoljci. U oktobru, 370. "Slavna" brdska brigada proslavlja svoj prvi, a Asim Rujanac, 20-ti rođendan. On kaže:

- Svaki zadatak koji se postavi pred nas mlađe bespriječkorno ćemo izvršiti.

Tako priča jedan od mnogih iz najmlađe jedinice. Naša Brigada ima i četu "deda". M hom su to dobrovoljci u poo maklim godinama staros spremni da daju posljednje at me snage za odbranu domov ne. Ekrem Kovač, rođen dalek 1940. godine, kratko nam prič

- Moja je želja da idem n liniju, na prvu liniju. A što se tič toga da je idem pozadi, to n bih želio. Samo naprijed, z Donji Vakuf. Armija me privuk zato što ja imam dva sina n linij. Imam i trećeg sina, star svega 11 godina, ali bih želio da bude kurir. Idemo svi da branimo svoj narod, svoju domovinu.

Ako uskoro navratite na Crni vrh ili nedavno osvojenu kotu 1514, upoznaćete i druge iz ove jedinice. Svako od njih pričaće vam bezmalo istu priču. Uz zdravstvene i druge probleme, koje nose šezdesete ili pedesete godine, donjovakufske "dede" u maskirnim uniformama ne kriju želju da krenu u novu akciju. Ona bi mogla značiti još jedan korak bliže rodnom selu ili naselju Donjeg Vakufa koji napustiše pred daleko opremljenijim agresorom. Danas je situacija sasvim drugačija. 370. "Slavna" brdska brigada ima svoj zarobljeni tenk, ali i druga artiljerijska oruđa. Većina vojno sposobnih muškaraca Donjeg Vakufa odavno je u stroju. Njima su se pridružile i 42 pripadnice ljepšeg pola, a više od 200 mladića, nakon odsluženja vojnog roka, zauzelo je sigurnu busiju u odbrani sada već značajne slobodne teritorije Donjeg Vakufa.

Pripadnici Armije RBiH izgradića na Vrbasu branili su dvije godine Gornjovrbaski region i stvarali preduslove za samostalne ofanzivne operacije za oslobađanje rodne grude. Za samo 7 minuta osvojen je širi prostor Male Šuljage, za jedan dan oviadano je Crnim vrhom i protjerani četnici iz utvrda, te proširena slobodna teritorija za desetine novih kvadratnih kilometara. Nakon dobro osmišljenih operacija načelo je i zloglasno agresorsko uporište Urija, ali i Koščanski plato. Azam Korugić, jednostavno, potencira jednu činjenicu:

- Treba misliti na našu djecu. Ako njima ne obezbijedimo sretniju budućnost, naša borba je uzaludna.

Mislili su donjovakufski borci na našu zajedničku budućnost u svakom ratnom danu. Stoga su se srčano borili za svaku bošnjačku kuću u Bugojnu, Gornjem Vakufu, Novom Travniku... Huso Nezić Zenga u vrijeme žestokih i teških borbi sa ekstremistima HVO optimistički je gledao na ishod borbi:

- Spremni smo. Vidite, snijeg je, ali tonama uopšte neće smetati da obavimo to što je pred nama. Borba sa dva agresora, znate kakva je? No, bez obzira na to pobijedićemo.

Pobjedivali su, zaista, Donjovakufljani, zajedno sa Bugojancima, Bobanove sljedbenike na svakom koraku. Zlatni i hrabri borci 307. motorizovane brigade, u 1993. i početkom ove godine, skršili su paradržavicu HZ HB baš na vratima srednje Bosne. Odbranili su Gornji Vakuf i Bugojno. Nakon trijumfalne pobjede razišli su se u dvije brdske brigade. Naime, od 21. oktobra 1993. godine u Bugojnu egzistira domaća, 307. i donjovakufska - 370. brdska brigada.

U borbama je borac Ramiz Čaluk izgubio obje noge, ali, bez obzira na to, ne krije optimizam:

- Biće Bosna puno bolja nego što je bila. Sve će ovo proći. U Bosni će opet živjeti sva tri naroda, jer Bosna bez njih ne može da živi.

Od četničke mine bez noge je ostao i Srđan Ivančević, ali sa iskrenom željom:

- Želim da se ponovo vratim u redove Armije RBiH i da se svi vratimo svojim kućama na svoja ognjišta.

Na čelu 370. "Slavne" brdske brigade stoji major Besim Učambrlić koji je vječiti optimista:

- Bio sam uvijek siguran u to da ćemo se vratiti u Donji Vakuf. Da nisam siguran u ovu vojsku ne bi ovo ni radio.

Pripadnici ove Brigade iza sebe imaju zaista slavan ratni put. To su 14. aprila svojom odlukom potvrdili i članovi Predsjedništva RBiH dodjeljujući 370. brdskoj brigadi počasni naziv "Slavna".

Fatima Ibrica
Dijana Hadžić
Foto: M. Mustafica
Inf. služba 370. Sbbr.

Sa savjetovanja održanog na inicijativu 37. Mlbr dana 10.09.1994.g.

ULOGA VJERE U ODBRANI DOMOVINE

Na inicijativu 37. Mlbr održano je savjetovanje na koje su pozvani imami 7. Korpusa te PK IPD, muftijstvo kao i predstavnici vlasti SO-e i političkih struktura.

Skupu se odazvalo oko 30 (trideset) imama kao i PK IPD te predstavnici udruženja građana sa privremenim smještajem u Travniku, ali iz MUP i SO-e kao i predstavnika političkih struktura nije bilo nikog.

Moto kojim su se rukovodili organizatori skupa bila je vlastita inertnost tačnije pogledati istini u oči kroz niz činjenica da nasuprot snazi slabost je porok i grijeh, ali je grijeh i pogrešno pokazivati slabost u suočavanju s teškoćama "izgubivši glavu" bezvoljno i kukavički očajavati plašeći se ljudi ili šejtana i oružja s kojim neprijatelj raspolaže.

Savjetovanje je otvorio Harun Makić PK za moral 37. Mlbr, nakon čega su hfz Džemail Ibranović i hor "El-Muhadžir" učenjem Kur'ana i izvođenjem himne BiH svečanskim tonom zagrijali prisutne. Poseban pečat za istoriju ovome skupu dalo je prisustvo Reis ul-Uleme RBiH dr Mustafe ef Cerića, koji se obreo u Travniku povodom pristiglih muhadžira iz Bosanske krajine.

K-dant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić je pročitao referat o stanju i problemima uopšte na području 7. Korpusa kao i o problemima 37. Mlbr sa osvrtom na mjesto i ulogu Islama u Armiji RBiH.

Na njegov referat nadovezao se K-dant 37. Mlbr, pukovnik Asim Koričić i niz problema s kojima se susreće brigada, obraćajući se posebno imamima riječima da je prioritet borba, pa onda sve ostalo.

Bez trunke arogancije koja vodi licemjerju i okretanju od istine, K-dant 37. Mlbr. puk. Asim Koričić poziva na saradnju sve odgovorne u gradu protiv zla koje nosi alkohol i slično, kunoći se Allahom dž.š. da će se boriti protiv tog zla i sličnog.

Poslije je otvorena diskusija na temu: Budućnost Islama u Armiji RBiH. Ispred Islamskog centra i Muftijstva Travnik za riječ se javio Ahmed ef Adilović, koji je pored problema sa drogom i alkoholom naročito istakao potrebu jačanja Armije i saradnja Islamskog centra sa njom. U svom izlaganju se osvrnuo kao često dosada na ulogu imama u ovom ratu kao i opravdanost otvaranja "Medrese".

Smajo Nukić - kao predstavnik Vrhovne K-de u svojoj riječi se potrudio da što više zađe u srž problema istakavši konstataciju kako je neophodno pročišćenje svih struktura vlasti kao i to da nema odvajanja Armije od Islamske zajednice. Nastavio je trudeći se da ostane što konkretniji u svom govoru pomješao je aksiomatsko sa teoremama davši tezu kako smo mi narod koji ne zna da vlada i da stvara državu, iako bi takva teza mogla biti predmet posebnog osvrta i diskusija. Proizvoljnost u govoru je slijedila i dalje navodeći navodne priče boraca iz drugih jedinica da je 37. Mlbr funkcionisala dok je bilo para, a kada je nestalo i brigada je počela stagnirati. Zatim se je prisutnima obratio Reis ul-Ulema dr Mustafa ef Cerić izmedu ostalog rekavši da smo dosada postigli dvije stvari. Prvo da smo sada svjesni svog identiteta, Islama i jezika i to da smo naučili da moramo imati narod, domovinu, a narod mora imati

teritoriju okupljen u vjeri, da ima svoj jezik, kulturu, običaj i tradiciju.

Istakao je i to da smo u fazi kada se zadovoljavamo našim dosadašnjim uspjesima davanjem priznanja pojedincima što stvara revolt kod drugih.

Ovo nije vrijeme za nagrađivanje. Nastavio je dalje da Armija mora biti kompletno muslimanska što će osigurati opstanak muslimanskog naroda i to da se ne stidimo što u ovom trenutku ima i drugih mišljenja i da se ne mogu prihvatiti ne samo zbog nas ranije nego i zbog novih egzodusa. Sprema se novih 6.000 izbjeglica. Ono što četnici i HVO nisu uspjeli da nas unište sada se želi pokoriti unoseći nam alkohol, prostituciju, drogu i dr. To se dešava i u Sarajevu i drugdje. Mi moramo spasiti naše sinove od alkohola. Mi se želimo riješiti Evropskog kulturnog smeća, a od Evrope treba da uzimamo ono što je dobro za nas, da učimo kompjutore. Govoreći iz pozicije Reis-ul Uleme i u ime Allaha dž.š. apelovao je da se pomognе kako 37. Mlbr. tako i sve druge brigade te da ne smijemo biti bez svoje Armije kao i to da naša republika treba da bude takva što ćemo u njoj prije svega opstati i izgovarati riječi LA ILAHE ILALLAH.

Iz govora ostalih učesnika moglo se čuti:

Kasim ef Mašić - Bez Bismile i Allahove dž.š. pomoći nema ni uspješne borbe ni pobjede.

Salih ef Arlsanović - Relativna sigurnost rada imama. Izgubio sam musjezina, promijenio način klanjanja. Treba provjeriti ljude koji dolaze iz drugih zemalja da pomognu.

Adil hdž Lozo - Islamska zajednica i danas ima polulegalan rad i život i nema nikakvu saradnju sa našom vlašću.

Imam iz Silmena - Vrlo mali broj vojnika klanja dženaze.

Safadru borac 37. Mlbr - Nije čudo što naši borci prelaze u "El-Mudžahid",

Generali pozivaju borce na prvu liniju ali isto tako treba i u džamiju. Imam iz Donjeg Vakufa - Predlažem da se održi sastanak odabranih imama i donese konkretan program rada.

Harun ef Makić - Istakao značaj ovog skupa kao istorijskog kao i neodgovorno neodazivanje predstavnika vlasti.

Zolota ef Fahrudin - Dati vaši doprinos kao imami u jačanju BiH.

Na kraju je kao rezime svega brigadni general Mehmed Alagić istakao da ovaj skup nije simpozij nego pokušaj rješavanja problema pozivajući na saradnju i oružanu borbu, istakavši naredbu o mobilizaciji, ali i rješavanje svih pitanja koa što su potreba reorganizacije MUP-a, otvaranje "Medrese", rad na povratku naših ljudi s vana preko Islamskog centra kao i to da nemamo političkih komesara i prijedloga da se imami prihvate tog posla. Rješavanjem ovih pitanja dobiva se rat.

Poslije generalove zahvale svim učesnicima skupa Kasim ef je proučio dovu, nakon čega je obavljena večera u Domu Armije.

IS 37. Mlbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA SLOBODU I MIR ZA SLOBODU I MIR ZA SLOBODU I MIR

POBJEDA BOŠNJAKA

Oslobođena Cazinska krajina

SLOMLJENA ABDIĆEVA PARADRŽAVA

Jedinice Petog korpusa Armije RBiH ušle u Veliku Kladušu, posljednje uporišt Abdićevih pobunjenika, i potpuno ovladale gradom. Abdić u Martićevoj Krajini Povratak izbjeglih - prvi zadatak.

Trupe bosanske armije zauzele su posljednje uporište pobunjenog muslimanskog vođe Fikreta Abdića na sjeverozapadu bihaćkog džepa, ali se on uspio izvući iz kritičnog položaja i pobjeći na teritoriju koju drže Srbi, rečeno je iz UN, a javio je Rojter.

Mirovnjaci UN izvijestili su o hiljadama civila i vojnika lojalnih Abdiću koji su bacili oružje kako bježe ispred Petog korpusa bosanske armije koji je pregazio Veliku Kladušu, završavajući tako pobunu u 11. mjesecu.

Bosanske trupe javile su o zauzimanju srednjovjekovnog dvorca koji je Abdić koristio kao svoj štab, ali je magnat koji se pretvorio u gospodara rata pobjegao u susjedni hrvatski region Krajinu koji kontrolišU njegovi poduprači Srbi.

"Govorio sam sa Abdićem u Maljevcu (koji drže Srbi) u podne. Nemam pojma gdje je sada", rekao je na press-konferenciji u Zagrebu Serđo de Melo, šef civilnog sektora UN. Bosanska vlada je već rekla da Abdića želi izvesti na sud zbog izdaje.

Krajina i bosanski Srbi podržavali su Abdićevu pobunu slanjem zaliha i davanjem artijerijske podrške protiv bosanske armije. Službenici UNHCR-a u Velikoj Kladuši javili su da je grad tih i da vojnici bosanske armije piju kafu sa stanovnicima koji nisu pobjegli.

De Melo je rekao da je oko 1.000 vojnika bosanske armije ušlo zorom u Veliku Kladušu, samo nekoliko sati pošto je Abdić odbacio bezuvjetnu predaju. Radio BiH javio je da je bosanska vlada produžila za tri dana ponudu o amnestiji svim bivšim Abdićevim vojnicima i pozvala sve koji su pobjegli da se vrate kućama.

UN su saopštile da je talas izbjeglica, krenuo prema obližnjoj Krajini, nadajući se da će stići do teritorije koju kontroliše Zagreb. De Melo je naveo da je oko 25.000 ljudi, među njima mnogo vojnika bez oružja, napustilo enklavu. Izbjeglice su se razišle po cijeloj Krajin a njih 2.000 zaglavilo se na ničijoj ter toriji, između srpske i hrvatske vojsk gusto načičkanoj minama.

Hrvatska nikome, osim za 50 e ničkih Hrvata, nije dopustila ulazak "Putevi su pretrpani kolima, autobus ma, traktorima, kamionima, ljudima pokretu", rekao je De Melo. Dodao j da su ga srpske vlasti uvjeravale da ć svakom ko zatraži azil omogućiti bora vak na njihovoj teritoriji.

Hrvatski radio javio je da se spec jalni izaslanik UN Jasuši Akaši susre sa hrvatskim ministrima vanjskih i unu tamjih poslova Matom Granićem i Iva nom Jarnjakom da bi raspravili pro blem izbjeglica.

"Zajednički cilj hrvatske i bosansk vlade je da se ljudima pomogne na lic mjesta te da se potom što prije vrat svojim kućama", rekao je Granić.

"Oslobođenje" 25.8.1994.

NASTAVLJA SE OFANZIVA AGRESORA

Bihać (9.9.1994.)

Agresor je nastavio napade na linije odbrane pripadnika Petog korpusa na Grmuško-srbljanskom platou, Hasinom vrhu i Grabežu, te bosanskokrupskom i bužimskom frontu. Neprijatelj svoje neuspjehe i poraze osvećuje artiljerijskim napadima na naseljena mjesta u Bihaću, Cazinu, slobodnom dijelu Bosanske Krupe i širim prostorima Bužima. U popodnevnim satima nekoliko projektila agresor je ispalio i na samo jezgro Bihaća. Nekoliko civila je ranjeno. Na kladuškom dijelu fronta Martićevi četnici dovlače nove snage i dodatno se utvrđuju, a povremeno artiljerijom tuku rubne dijelove kladuške opštine oko Bosanske Bojne.

Izdajnik Fikret Abdić na okupiranoj teritoriji Hrvatske priprema svoje diverzantske jedinice koje obuhvaćaju četnici, s namjerom da ih kao "povratnike" ubaci u Veliku Kladušu.

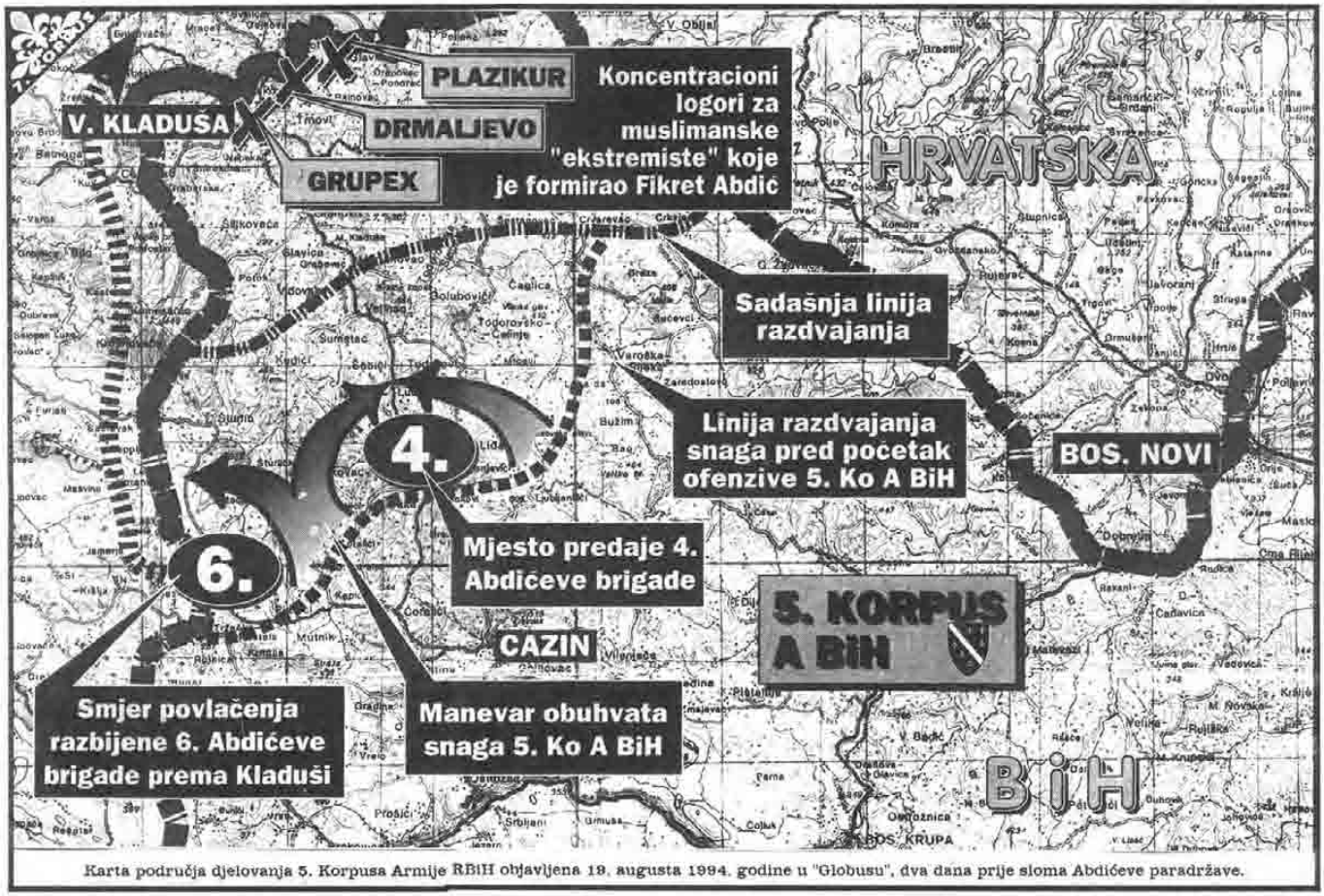

Karta područja djelovanja 5. Korpusa Armije RBiH objavljena 19. augusta 1994. godine u "Globusu", dva dana prije sloma Abdićeve paradržave.

http://www.hasib-musinbegovic.com

5. KORPUSA

OPTUŽNICA

VIŠE JAVNO TUŽILAŠTVO BIHAĆ
Broj: KT: 96/94
Bihać, dana 02. augusta 1994. godine

Na osnovu odredbe 01.45.st.2. tač. 2. u vezi sa članom 150. ZKP-a kao republičkog zakona, stavljam

ZAHTJEV ZA SPROVOĐENJE ISTRAGE PROTIV:

ABDIĆ FIKRETA, sin Hašima i Zlate, rod. Bekanović, rođen 29.09.1939. godine u Donjoj Vidovskoj, nastanjen u Velikoj Kladuši, ul. Ive Marinkovića br. 78. Musliman, državljanin RBiH, diplomirani poljoprivredni inžinjer, oženjen, otac četvoro djece, pismen, sa završenim poljoprivrednim fakultetom, nesposoban za vojnu službu, osuđivan nepravosnažnom presudom Višeg suda u Bihaću br. K:8/88 od 26.12.1989. godine zbog krivičnog djela iz čl. 121. st.1. i čl. 226/3 KZ RBiH, vodi se protiv njega postupak pred Okružnim vojnim sudom u Bihaću zbog krivičnog djela iz čl. 114. i 124. str.2. u vezi sa čl. 139.str.3. KZSFRJ, koji je preuzet kao zakon RBiH, nalazi se na teritoriji koja privremeno nije pod kontrolom legalnih organa vlasti RBiH.

Zbog osnovane sumnje DA JE, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata u Republici Bosni i Hercegovini, kao predsjednik i vrhovni komandant oružanih snaga tzv. Autonomne pokrajine "Zapadna Bosna", koju je protivzakonito proglasio dana 29.09.1993. godine u Velikoj Kladuši, u slobodnom dijelu RBiH - Okruga Bihać, naredio da se izvrši napad na civilno stanovništvo, da se isto izgladnjuje, protivzakonito zatvara, prisiljava na službu u neprijateljskim snagama, da se prema ratnim zarobljenicima nečovječno postupa, te da se uništavaju kulturna i istorijska znamenja, pa je tako:

1. U periodu od 04.10.1993. godine do danas na slobodnom području općine Velika Kladuša, Cazin, Bihać, Bosanska Krupa i ZMZ Bužim od artiljerijskih i pješadijskih dejstava PVF AP "Zapadna Bosna" i onih dogovorenih sa srbočetničkim agresorom smrtno stradalo 200, a teže i lakše ranjeno nekoliko stotina civila.

2. Od kraja novembra 1993. godine spriječavan prolazak konvoja humanitarne pomoći i drugih konvoja sa živežnim namirnicama preko teritorija tzv. AP "Zapadna Bosna", tako da od tada neredovno, a od maja 1994. godine nikako ne dolazi humanitarna pomoć na slobodnu teritoriju Okruga Bihać, usljed čega je ugrožena egzistencija stanovništva.

3. U logor otvoren na objektima farme "Agrokomerca" na Plazikuru, Velika Kladuša odvođeni civili-protivnici autonomije, gdje je početkom jula 1994. godine bilo oko 340 osoba, među kojima i maloljetnih i gdje su bili izloženi psihofizičkim patnjama, mučenjima, odvođenju na kopanje rovova i tranšea na položajima prema legalnim snagama Republike BiH...

DEMONTIRANJE DRŽAVICA

Ulazak jedinica Petog korpusa bosanske Armije u Veliku Kladušu za budućnost ove zemlje mogao bi imati veću simboličku i stvarnu važnost od osnovne činjenice da je u nedjelju, 21. avgusta, definitivno demontirana Abdićeva paradržava u sjeverozapadnoj Bosni. Ali, i kad ne bi bilo tih drugih značenja, već samo oslobađanje velikog teritorija tog dijela zemlje i oslobađanja od najveće more koja je pritiskala bošnjački narod, zbog izdaje koja je imala tragične razmjere, bilo bi dovoljno za velika zadovoljstva i za ogroman podsticaj.

Ovo se, uz malo novinarske slobode, vjerovatno može nazvati velikom ako ne i najvećom pobjedom bosanske vojske (Peti korpus je istovremeno ratovao i sa srpskim snagama iz Bosne i okupiranih dijelova Hrvatske!) i pobjedom bosanske politike. Pobjedom Bosne poslije koje se vide i sve naredne.

Samozvana "autonomna oblast zapadna Bosna", koja je živjela jedva 11 mjeseci, posljednja je među tri u ratu formirane državice na teritoji Bosne i prva koja nestaje sa vojne i političke scene. Bila je, istina, najmanja među njima i na vojnom planu najslabija, ali na političkom i nacionalnom vjerovatno najopasnija, jer je imala zadatak da iznutra razbije Bosnu. Da dovrši posao započet vanjskom agresijom. Njen je poraz stoga od neprocjenjivog značaja. Ali, nema nikakve sumnje da bi ovo mogao biti početak kraja i druge dvije paradržave, tzv. republike srpske i hrvatske republike "Herceg-Bosna", kojima su temelji takođe dobro uzdrmani. Zagreb je još u martu svojim potpisom o savezništvu sa Sarajevom ograničio vijek trajanja "Herceg-Bosni", dok Beograd upravo sada javno okreće leđa svome paljanskom čedu stvorenom na bajonetama i masovnim zločinima.

Oba su otkaza, doduše, iznuđena pod snažnim međunarodnim pritiskom, zbog čega se ne mogu sasvim otkloniti sumnje u prave namjere stvarnih gospodara, ali iskustvo s Abdićem mogla bi pomoći i u ovom slučaju. I on je prvo izgubio njihovu političku a potom i vojnu podršku, takođe je pod međunarodnim pritiskom, ali se ipak održavao na vlasti sve dok nije doživio potpuni vojni poraz. Osnovna je poruka dakle, da politički obrt u Zagrebu i u Beogradu ne znači automatski kraj tih paradržava sve dok iza njih stoji respektabilna vojna sila, kako sopstvena tako i vanjska, u susjednim zemljama. Ta sila mora biti ili neutralisana, što je moguće ostvariti na nekoliko načina, ili poražena.

Bosanska politika i bosanska Armija pokazali su spremnost da se suoče s obje alternative. Formiranje Federacije je prva, vojni uspjesi druga. Hoće li se naredni događaji odvijati po prvom ili po drugom receptu, ne zavisi samo od nas.

Mehmed Halilović
"Oslobođenje"

Hronologija kraha Abdićeve paradržave

KAPITULACIJA JE BILA NEMINOVNA

Poslije pada Pećigrada, najjačeg uporišta paravojske Fikreta Abdića, 5. Korpusu bili su otvoreni svi putevi prema Velikoj Kladuši.

Takozvana autonomna oblast "zapadna Bosna" više ne postoji. Jedinice Petog korpusa Armije Bosne i Hercegovine u ranim jutarnjim satima u nedjelju ušle su u Veliku Kladušu, posljednje uporište secesionističkih snaga, koje je predvodio Fikret Abdić.

Peti korpus Armije BiH, koji nije imao alternativu, cijelo je vrijeme vodio računa o činjenici da se na suprotnoj strani nalaze ipak pripadnici istog, bošnjačkog naroda. U nedavnom intervjuu TV BiH armijski general Rasim Delić je pojasnio da će se u Bosanskoj Krajini prije svega koristiti ratno lukavstvo, "kako bi se što više ljudi zarobilo i pokušalo ih se prevaspitati".

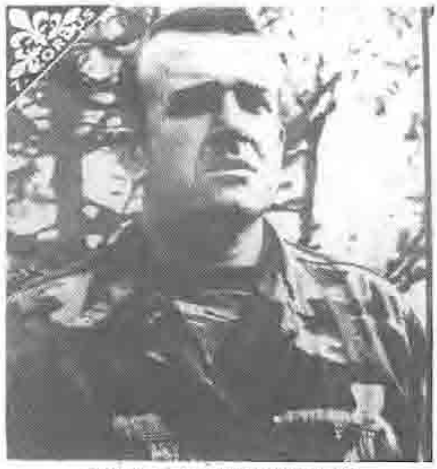

Brigadni general Atif Dudaković

"Tu imamo paradoksalnu situaciju, jer zarobljavamo naše ljude. Ta cifra se penje na oko dvije hiljade ljudi", rekao je general Delić.

Lukavstvo je bilo cijelo vrijeme najjače oružje komandanta Petog korpusa, brigadnog generala Atifa Dudakovića. Još polovinom juna u nekoliko briljantnih kontraudara, koji su uslijedili na otvorene ofanzive vojske secesionista i kninskih četnika, oslobođeno je oko 30 kvadratnih kilometara i totalno rasturena Treća brigada tzv. "narodne odbrane". Pripadnici Petog korpusa ušli su u Todorovo, Golubiće, Melkiće, Gornju i Donju Čelinu, Trapan, Čardak... Bio je to prvi signal Abdiću da mu prijeti vojnički poraz. On, međutim, nije ozbiljno shvatio upozorenje i nastavlja sa ofanzivom.

Početkom jula u akciji "Tigar-sloboda 94." kada je simuliran upad Abdićevih diverzanata u Bihać, Peti korpus je, opet koristeći do maksimuma vojničko lukavstvo, nanio novi poraz secesionističkoj vojsci. Brigadni general Atif Dudaković, komandant Petog korpusa je po okončanju akcije javnosti saopštio da je zaplijenjeno oko 1.200 pušaka, i više od 200.000 metaka, koje je Abdić kao pomoć poslao "izmišljenim" sljedbenicima u Bihać, te da su do nogu poražene dvije brigade "autonomaša".

■ Početak kraja

Nakon ove akcije bili su otvoreni svi putevi prema Velikoj Kladuši. Samo od Armije BiH je zavisilo kojom brzinom i po koju cijenu, će doći do konačnog sloma. Opredjeljenje je bilo - sa što manje žrtava i na jednoj i na drugoj strani. Krajem jula probijene su linije "autonomaša" južno od Pećigrada, ali jedinice Petog korpusa umjesto da krenu na ovaj grad, koji je slovio kao jedno od najjačih uporišta secesionista, šire slobodne teritorije sa istočne i zapadne strane, dovodeći tako navodno elitnu 4. brigadu "narodne odbrane" pred totalni slom. Agonija pobunjenika u Pećigradu trajala je četiri dana. U međuvremenu pokušavali su da probiju obruč, a kada im to nije pošlo za rukom uslijedila je predaja. Peti korpus se tada nalazio na oko 12 kilometara od Velike Kladuše i nije bilo većih prepreka za njegovo napredovanje do ovog grada. U narednih nekoliko dana primakli su se na samo kilometar i po od Velike Kladuše.

Abdić u tim trenucima poviači još jedan potez kojim nastoji spriječiti kapitulaciju svoje paradržave. Pokušao je da organizuje pregovore sa legalnim vlastima u Sarajevu uz posredstvo predsjednika Federacije BiH, Krešimira Zubaka.

Iz kabineta predsjednika Predsjedništva, međutim, uslijedilo je saopštenje da nema govora o političkim pregovorima i da predstavnici lokalnih vlasti u bihaćkom okrugu i Petog korpusa mogu pregovarati samo o priključivanju Abdićeve paravojske Armiji BiH.

Ali, i ti pregovori ubrzo su došli u čorsokak. Babo ne želi, ni kad je suočen s neminovnim porazom, da se odrekne svog carstva i zatražio je da mu se omogući protektorat nad dijelom koji kontroliše, odnosno da se Bosanska krajina podijeli na sjeverni i južni dio.

Ni posljednji pokušaj Serđa di Mela da pregovorima okonča sukob u Cazinskoj krajini nije dao rezultata. Abdić ne pristaje da se odrekne "svoje" autonomije, nakon čega je uslijedio ulazak jedinica Petog korpusa u Veliku Kladušu.

S. Lučkin
"Oslobođenje"

http://www.hasib-musinbegovic.com

O oporavku boraca 7. Korpusa u Fojnici

REHABILITACIJA DONOSI NADU

Ekipa Informativne službe 307. bbr posjetila je ranjene borce i RVI koji se oporavljaju u banjskom lječilištu "Reumal" u Fojnici. O smještaju, osoblju, terapijama, efektima liječenja i još ponečemu, razgovarali su sa pripadnicima 7. Korpusa, koji se liječe u ovoj ustanovi.

U drugoj polovini augusta, Predsjedništvo općine Bugojno sklopilo je ugovor sa zavodom "Reumal" u Fojnici, čime je obezbijeđena fizikalna terapija i druge liječničke usluge koje pruža ovo banjsko lječilište za 42 povrijeđena borca i RVI.

Nešto prije krenula je aktivnost na upućivanju povrijeđenih boraca 7. Korpusa posredstvom sanitета korpusa u Ratnu bolnicu "Igman" u Fojnici koji, takođe, svoja terapije obavljaju u "Reumalu".

Za kratko vrijeme, na licima boraca pojavila se toliko željena vedrina.

U Ratnoj bolnici "Igman" razgovarali smo sa gl. tehničarom Mirsadom Vatričem i mgr. Rifetom Škrieljom koji su veoma pohvalno govorili o liječenju boraca 7. Korpusa koji se trenutno nalaze u ovoj ustanovi.

Esad Musa i Meho Delić, borci 317. "S" bbr. imaju složene povrede kičme. Esad je u Fojnici oko mjesec i po dana i on o svom liječenju kaže: "S obzirom na prirodu povrede kičme i amputaciju noge, napredak tek valja očekivati. Zadovoljan sam tretmanom, optimista sam i nadam se da će dugotrajnije liječenje donijeti napredak".

Njegov saborac Meho Delić priča: "U Fojnici sam oko 4 mjeseca na rehabilitaciji. U pitanju je povreda kičme. Osjećam blago poboljšanje što je, s obzirom na povredu, ohrabrujuće i živim za dan da ponovo stanem na noge i budem među svojim saborcima".

U "Reumalu" smo se susreli sa četvoricom Bugojanaca, koji su na tretmanu u ovim objektima.

Prvi utisci: Samir Burkić, borac 307. bbr. kaže:

- S obzirom na okolnosti, na rat, možemo u cjelini biti zadovoljni. Osoblje i smještaj su zadovoljavajući, a što se tiče efekata liječenja 15 dana je dug period i nadam se da će povreda živca ruke biti znatno sanirana i da će biti kao nekada.

Sulejman Bešić i Haris Karadža pripadnici su MUP-a SJB Bugojno i muče ih isti problemi povrede živaca noge.

- Već sam bio na fizikalnoj terapiji u Zenici - priča Sulejman, i evo, na kon tri-četiri dana ovdje vidim da postoje bolji uslovi. Pohvalio bih ovo osoblje ovdje, naročito fizikalne terapeute koji daju, zaista, sve od sebe - priča Sulejman.

- Potez Predsjedništva i Kde 7. Korpusa za svaku je pohvalu i efekat bi bio 100% da je ova inicijativa uslijedila i prije. Trebaće više vremena, ali sam optimista - dodaje Haris Karadža.

Uvijek spreman za razgovor je potpredsjednik URVI Bugojno Salih Kalajdži-salihović, borac 307. bbr. koji nam je o svojim utiscima rekao sljedeće:

"Međusobno razumijevanje i odnos nas i osoblja je izuzetno korektan. Na sve terapije idemo redovno. Povreda kuka, koju nosim već više od godinu dana, zahtijevaće puno strpljivosti i dugotrajno liječenje."

Senad, Muhidin, Edin, Nusret, Alen, Fahit, bugojanski su i donjevakufski borci koji ostaju u Ratnoj bolnici "Igman" na dvadesetdnevnom tretmanu.

Obavili smo razgovor i sa borcima 312. bbr, koji su završili liječnički tretman u trajanju od 20 dana.

Smail Dautović kaže: - Tretmanom sam u potpunosti zadovoljan, postignut je mali napredak, što je u odnosu na povredu glave, sasvim zadovoljavajuće - kratko nam je izjavio ovaj borac 312. bbr.

Naim Gainć, borac je 3. bataljona 312. bbr. Pohvalno je pričao o gostoprimstvu, osoblju i smještaju u Fojnici. Vidno zadovoljan protekłim boravkom u ovom gradu Naim kaže:

- Ima dosta napretka. Mislim da neće biti potrebno obnoviti terapiju. Dobio sam uputstva za vježbu kod kuće i nadam se da ću strpljivim radom ubrzo među svoje saborce u bataljonu.

Mesud Šečić, takođe borac 312. bbr. govori slično:

- Osam je mjeseci kako sam ranjen. Nakon ovih 20 dana provedenih u banji "Fojnica" više osjećam nogu, eventualno još jedan tretman bi dobro došao. Ali, i ovo je već optimistično".

Azam Mandžić

Porodice poginulih Jajčana na mezarima u Gornjem Vakufu

AUTOBUS BOLA I PONOSA

Prvi put na mezarima heroja iz 305. bbr. Izuzetan doček u privorskom kraju. Do zime još jedan ovakav odlazak u Gornji Vakuf.

Najviše zahvaljujući Halidu Dediću, komandantu 305. bbr. nedavno je na prigodan način organizovan odlazak porodica na gornjovakufske mezare gdje leže borci 305. bbr., koji su poginuli krajem januara ove godine.

Nakon izuzetno teških i krvavih borbi u kojima se taktički odlučivalo o nedjeljivosti BiH, Gornji Vakuf je definitivno odbranjen, a ekstremistima HVO-a jasno je stavljeno do znanja da od stvaranja takozvane HZ Herceg Bosne nema ništa. Ovom prilikom valja istaći da je ovaj svojevrsni odlazak na gornjovakufske mezare planiran znatno ranije, ali zbog niza organizaciono-tehničkih razloga nije i realizovan. U autobusu 305. bbr. roditelji, supruga, braća, sestre i najbliža rodbina jajačkih heroja ne mogu sakriti grč i suze na svojim licima. Za proteklih sedam mjeseci previše je tuge i bola nakupljeno u njihovim srcima. Ipak, i pored teške situacije u kojoj se nalaze, ovi napaćeni ljudi smogli su snage da iskažu svoje dostojanstvo i ponos, jer po prvi put idu na mezare sinova koji padoše za slobodu krvlju natopljene BiH.

■ Sudbinski vezani za Gornji Vakuf

Dolaskom pred komandu 317. "S" bbr. nailazimo na izuzetno srdačan doček naših domaćina. Sa par rečenica prisutnima se obratio komandant 305. bbr. ističući značaj Gornjeg Vakufa za ojelovitost BiH.

Komandant 317. "S" bbr. Fahrudin Agić je istakao da je ovo vrlo karakteristično područje gdje su mimo volje Armije RBiH, vođeni sukobi sa ekstremnim postrojbama HVO-a. U ovim borbama Jajčani su u dva navrata pomagali Gornjovakufljanima kada im je bilo najteže, tako da je na neki način 305.bbr. sudbinski vezana za Gornji Vakuf.

- Želim da se ovdje osjećate što udobnije, koliko vam to vaše srce i vaša bol dozvoljavaju - rekao je između ostalog komandant 317. "S" bbr.

Predsjednik Ratnog prdsjedništva Gornjeg Vakufa, Abdulah Garača ovom prilikom najiskrenije se zahvalio na iskazanoj odanosti i hrabrosti boraca 305. bbr. u odbrani Gornjeg Vakufa.

Nakon kraćeg odmora, tačno u podne odlazimo na mezar Armana Cvijetića, koji je poginuo u prvim sukobima sa ekstremistima HVO-a. Arman je kao pripadnik Voda vojne policije 305. bbr. junački pao izvršavajući svoj zadatak. On je istovremeno i prva žrtva ove brigade. Otac Vojislav dostojanstveno stoji iznad humka sina koji mnogima može da posluži kao primjer kako se brani i voli BiH. Nakon ovoga bolnoga čina odlazimo na mezare u Filane gdje je ukopano najviše jajačkih junaka.

■ Poginuli za slobodu

Mnoštvo stanovnika Filana dočekuje porodice onih koji poginuše za slobodu BiH i trinaest sela privorskog kraja. Suze na licima roditelja, supruga, djece, braće, sestara... suze na licima mještana. Glasni jecaji tuge i bola ne mogu se zaustaviti. Otac i brat rahmetli Zaima Mujaka licem padaju na njegov mezar. Ljube zemlju i ne vjeruju svojim očima da je surova rata zbilja iz njihovih srca zauvijek otrgnula njihovog miljenika. A kakav je Zaim bio borac i starješina najbolje svjedoči činjenica da mu je posmrtno dodijeljen "Zlatni ljiljan". Ismet Mačak i njegova supruga plaču na mezaru sina Nisveta. Ovo je drugi njihov sin koji gine kao pripadnik Armije RBiH. Prvi sin je pao za slobodu ove naše mlade države u borbama za odbranu Jajca. Majka i dvije sestre Smaje Ribića guše se u suzama. Na njegov mezar stavljaju prelijepe bukete cvijeća. Naš vozač, Jusuf Julardžija, i sam pripadnik 305. bbr. oplakuje brata. I tako redom...

Sva tuga ove zemlje skuplja se u dušama ovih ljudi koje povezuje zajednička sudbina. Jer, svi su oni u istoj situaciji.

Ovdje su riječi suvišne, jer ne mogu dočarati i oslikati sve ono kroz šta prolaze ovi ponosni ljudi. Slika najbolje govori sama za sebe. Prigodnim govorom prisutnima se obratio i glavni imam u Gornjem Vakufu, Bajro Bušatlić i usputno ih zamolio da budu dostojanstveni na svojim mezarima.

Nakon Filana, porodice su posjetile mezare u Voljevcu, a potom je za njih ovdje organizovan ručak. Pripremajući se za povratak nazad, komandant 305. bbr. u kraćim crtama upoznao je porodice i mještane sa situacijom i terenom na kojem su se borili i junački poginuli borci ove jedinice. Riječ je o svojevrsnom kazanu u kojem su se našli Jajčani. I pored svih nastojanja, ekstremistima HVO-a nije pošlo za rukom da realizuju svoje namjere u ofanzivi nazvanoj "Sve ili ništa". Gornji Vakuf je zahvaljujući najviše hrabrosti i odlučnosti boraca 305. bbr. za nepunu godinu dana ponovo odbranjen.

- Cijena je visoka! Cijena je sloboda! - rekao je na kraju komandant 305.bbr. i obećao prije zime još jedan sastanak ovakve vrste, nakon čega je koliko toliko lakše porodicama onih čiji sinovi leže u gornjovakufskim mezarima. A o njihovom ogromnom doprinosu u odbrani ovoga grada najbolje svjedoče riječi Salke Šošića iz Voljevca koji nam doslovno kaže:

- Velika vam hvala za sve ono što ste uradili za naš narod. Neka vam dragi Allah pomogne na svakom koraku.

U kasnim noćnim satima autobus bola i ponosa vratio je u Travnik, Zenicu i Kakanj ove velike LJUDE.

Džemal Sefer

■ ŠESNAEST IMENA ZA NEZABORAV

Oni su poginuli braneći Gornji Vakuf, braneći našu mladu državu. Njihova imena ostaće vječno u srcima svih onih koji vole slobodu i mir, a mrze fašiste i zločince. Komanda i svi pripadnici 305. bbr. sa ponosom se sjećaju svojih doskorašnjih saboraca:

Mešić (Himzo) Sakib, 1958. god.

Cvijetić (Vojislav) Arman, 1970. god.

Julardžija (Meho) Fadil, 1969. god.

Tatarević (Adem) Edin, 1969. god.

Huskić (Fadil) Sifet, 1967. god.

Mujak (Omer) Zaim, 1967. god.

Julardžija (Ramo) Ramo, 1953. god.

Poško (Mehmed) Muharem, 1965. god.

Caklo (Selim) Sabahudin, 1973. god.

Rabić (Mustafa) Smajo, 1962. god.

Kahrić (Mustafa) Mustafa, 1964. god.

Mrkonja (Husejn) Ekrem, 1974. god.

Mačak (Redžo) Suad, 1965. god.

Mačak (Ismet) Nisvet, 1975. god.

Jašarević (Feriz) Emir, 1956. god.

Vunić (Ramiz) Dževad, 1970. god.

Dvije godine od osnivanja Prvog skendervakufskog odreda

"MOMCI, VI MORATE DALJE!"

Bile su to posljednja riječi prvog skendervakufskog "Zlatnog ljiljana" borca 27. bbr. Bekira Torlakovića, kada je uz te riječi upućene svojim saborcima na Kratinama 25.10.1993. godine, ispustio svoju dušu.

Grčile su se usne njegovim saborcima kada su njegovom porukom obilježili dvije godine od osnivanja Prvog skendervakufskog odreda, kada su se sjetili svih šehida iz redova skendervakufske mladosti koji su svoje živote ugradili u temelje, a sada bedeme Bosne.

Bilo je svima jasno šta se namjerava sa muslimanima Bosne. Znali su to i skenderski momci te su još u januaru 1992. godine cijenili situaciju, te su nažalost, morali biti svjesni da u Skendar Vakufu nema ju dovoljno snage da se oružanom borbom suprostave nadmoćnom krvoločniku.

Ali, nisu se oni mirili s tim. Uporedo sa evakuacijom stanovništva na slobodnu teritoriju opštine Jajce njih oko 160 pristupa u redove teritorijalne odbrane Jajca, bore se rame uz rame sa jajčanima za grad u kome su udareni temelji zemlje u kojoj su odgojeni, nažalost i prevareni. Već 5.9.1992. godine predvođeni svojim prvim komandantom Nazifom Krkić i njegovim zamjenikom Muharemom Šušić, skenderavakufski mladići formiraju Prvi skendervakufski odred na Bešpelju, opština Jajce. Tu su tog "đačkog dana", jer tad obično počinje nova školska godina, a za neke od njih je to bio rat, položili svečanu zakletvu.

I zaista su se hrabro borili u Jajcu sve do kobnog 28.10.1992. Po izlasku iz Jajca pristupaju 306. bbr., a zatim po osnivanju 27. bbr. su njeni borci.

I ako trenutna situacija nije za neka slavlja za skendervakufljane je to nezaboravan datum, te su ga ipak skromno obilježili uz ponovni zavjet svojim šehidima da će jednog dana dignute glave doći u svoj grad. Ovih dana je među borcima 27. bbr. boravio Šerif Torlaković, otac legendarnog Bekira. I on nam je rekao "Vi morate dalje!".

IPS 27. bbr.
(Lajc i Taško)

http://www.hasib-musinbegovic.com

Druga godišnjica 3. Bataljona 308. bbr.

BEDEM ODBRANE GRADA

Već od prvih aprilskih dana, patriote iz novotravničke opštine, prateći razvoj situacije i događanja na razvalinama druge Jugoslavije, počeli su sa pripremama za odbrambenu borbu i otpor agresoru, bez obzira odakle i pod kojom zastavom se on nalazio. Istorija već bilježi da je prva borbena jedinica, već krajem aprila mjeseca, pod komandom Fikreta Skopljaka-Sose, otišla na prve borbene zadatke, a osvajanjem vojnog skladišta u Slimenima, svi patriotski opredijeljeni novotravničani dolaze do prijeko potrebne lične opreme i naoružanja. Maja mjeseca iste godine u funkciju je stavljen i opštinski štab TO, na čelu sa komandantom Refikom Lendom, koji već tada na vezi ima 6 četa, 2 samostalna voda i 2 rejonska štaba TO sa preko 1.200 dobrovoljaca.

Odluka državnog rukovodstva o proglašenju ratnog stanja, opšte javne mobilizacije, stvaranje Armije RBiH i prvi junski ratni sukob sa ekstremistima HOS-a i HVO-a u Novom Travniku, opredjeljuju OpSO da pristupi organizovanju većih manevarskih jedinica, odreda i bataljona. Nakon formiranja Prvog i Drugog samostalnog bataljona u toku jula i avgusta 1992. godine, početkom septembra počinje se sa pripremama za formiranje Trećeg samostalnog bataljona. Šest dana po donošenju odluke o formiranju, 18.9.1992. godine imenovana je Komanda Bataljona sa komandantom Đemilom Zahirovićem. Iako najmlađi bataljon u svom sastavu je okupio veliki broj veoma iskusnih boraca, koji su prošli ratišta Turbeta, Visokog i drugog sukoba sa ekstremistima HVO-a u Novom Travniku.

Upravo to iskustvo i već dokazana spremnost i sposobnost boraca 3. samostalnog bataljona, omogućava da odmah nakon okupljanja, već početkom i tokom desetog mjeseca, Bataljon u sadejstvu sa jedinicama iz Bugojna, izvodi akcije na potezu Klinde-Grgici. Sa platoa Ravnog Rostova jedinica se vraća krajem desetog mjeseca i sve do početka 1993. godine, čete 3. samostalnog bataljona, a od formiranja 308. brdske brigade 17.12.1992. godine 3. brdskog bataljona, smjenjuje se na izvršavanju zadataka na travničko-turbetskom ratištu.

Od prvog januara 1993. godine, borci 3. brdskog bataljona od 7. muslimanske brigade, preuzimaju zonu odgovornosti na potezu Bijelo Bučje-Ganići, gdje ostaje sve do aprilskih dana, kada se zbog ponovne zategnutosti sa HVO u Novom Travniku, 3. brdski bataljon vraća na prostore u novotravničkoj opštini.

Prva četa preuzima linije u gradu sa ostalim borcima iz drugih bataljona, dok ostale dvije čete sa Prvim i Drugim bataljonom učestvuju u odbrani opštine od agresije bojovnika HVO-a i tokom mjeseca juna u poznatoj akciji na oslobađanju Mravinjca i Kamenjaša.

U julu mjesecu 1993. godine 3. brdski bataljon preuzima zonu odgovornosti odbrane grada, gdje u sadejstvu sa pripadnicima MUP-a SJB Novi Travnik, sve do potpisivanja primirja sa HVO, kao pravi bedem brane sigurnosti i mir građana Novog Travnika. U taj bedem mnogi borci 3. brdskog bataljona su ugradili i svoje živote, a mnogi su teže ili lakše ranjeni, all zadatak odbrane slobodnih novotravničkih prostora je ispunjen i agresoru na slobodu i čast Bosne i Bošnjaka, nije dozvoljen prolazak.

Nakon potpisanog primirja i implementacije Vojnog sporazuma, borci 3. brdskog bataljona se priključuju svojim saborcima iz 308. brdske brigade u borbi protiv četnika. Daju svoj značajan doprinos u borbama i uspješnim oslobodilačkim akcijama na komandskom pravcu, gdje i ovdana uspješno obavlja postavljene im zadatke.

Polovicom mjeseca novembra 1993. godine na čelo 3. brdskog bataljona, z komandanta je postavlje Atif Haskić.

N. Hyseni
Inf. služba 308. bbr.

Foto reportaža

SA BORCIMA 308. NA VLAŠIĆU

Kratak odmor za goste i upoznavanje sa trenutnom situacijom na liniji

Inžinjerijsko uređenje je najbolja odbrana od iznenadnih dejstava neprijatelja

Borci novotravničkog kraja su od samih početaka agresije na Bosnu i Hercegovinu, aprilskih dana 1992. godine, pokazali da ratišta Turbeta, Visokog, Igmana, Gornjeg Vakufa i još niz mjesta širom Srednje Bosne, smatraju podjednako svojim i da braneći cjelokupne prostore napadnute im Bosne ponosne, najviše doprinose odbrani i njihovog rodnog kraja. U posljednje vrijeme borci 308. brdske brigade nalaze se i na vlašićkom platou, gdje zajedno sa ostalim saborcima iz 7. Korpusa Armije RBiH, obavljaju borbene zadatke.

Krenuli smo jednoga sunčanog dana da ih obiđemo i vidimo kako im je. Dočekao nas je ponositi Vlašić, ratnim okršajima ranjavan ali ne i pobijeđen. Borci Armije RBiH oslobađaju sve više prostora ovog planinskog orijaša, a oni ih zahvalno krije u hladovinu svojih šuma i napaja bistrinom svojih izvora.

Borci 308. brdske brigade ponosni su na uspjehe 7. Korpusa i 308. brdske brigade. Poručuju svima da dok sloboda ne stigne u sve krajeve jedine nam domovine BiH, ni jedna nam žrtva ne smije biti teška ni velika.

Foto: Enes Begić Tekst: N. Hyseni
Inf. služba 308. bbr.

Iako se radi o iskusnom borcu, savjet starijeg i iskusnijeg, uvijek dobro dođe.

Vidjelo se i čulo mnogo, ali nije zgoreg još jednom uz toplinu vatre, potražiti malo odmora i uz šolju prave kahve, progovoriti koju

Inženjerci 306. brdske brigade

NA SVAKOM ZADATKU

Kada se odlučite da postanete inženjerac, trebalo bi prije te odluke znati kakve to tajne i iskušenja ovaj poziv u sebi krije.

I najmanja greška, kada se radi sa minsko-eksplozivnim sredstvima, može biti pogubna. Ali kada se jedanaput okusi ta vrsta posla teško je od njega kasnije odustati.

O životu i radu pionirskog voda 306. brdske brigade razgovarali smo sa načelnikom inženjerije Kasumović Zahidom-Zahom. Saznali smo da su prve aktivnosti jednog dijela ovog voda počele zaprečavanjem pravaca u rejonu Turbeta i Vlašića, odmah po izbijanju agresije na našu zemlju. Kasnije, ti su inženjerci djelovali u zonama odgovornosti Odreda: Ljuta Greda, Hum i Han Bila.

Formiranjem 306. brdske brigade, u novoformirani pionirski vod ulazili su iskusni inženjerci i vojni obveznici koji su strpljivim radom i učenjem savladali sve tajne ovog poziva.

Neki od inženjeraca danas nisu sa nama. Prvi komandant pionirskog voda, a kasnije i načelnik inženjerije, bio je Kasumović Sabahudin-Zude, koji je, izvršavajući zadatak na uređenju vatrenog položaja, izgubio život.

Od početka agresije naši inžinjerci neprijatelju zadaju velike probleme zaprečavanjem pravaca, često i uklanjanjem četničkih minskih polja.

No, to nije jedini posao koji ovi momci obavljaju. Tu su i uređenja vatrenih položaja, ponekad, kada to situacija zahtijeva, i boravak u rovovima na prvim linijama, zatim trasiranje puteva i prilaza do prvih linija itd.

Do sada su inženjerci sami i u sa radnji sa mjesnim stanovništvom tras rali oko 10.000 metara puteva. A t novih puteva treba uraditi još mnogo Neka nam putevi koje rade naši inžen jerci budu putevi koji će nas odvesti SLOBODU.

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Borci 325. brdske brigade između dvije akcije

LOPATA GLAVU ČUVA

I trenutka odmora nemaju borci 325. bbr. Svakog trenutka izvršavaju svoje obaveze a često se desi da sami, boraveći na liniji, predlažu poduzimanje novih mjera i aktivnosti u cilju povećanja sigurnosti na linijama. Tokom boravka među borcima na platou Vlašića zatekli smo nekoliko boraca koji užurbano, velikom voljom i elanom rade na izgradnji nove zemunice koja će u narednom periodu biti njihov novi dom.

"Nije nam teško praviti nove zemunice pa kad bi to bilo i svaki dan. Već sutra smo spremni raditi novu zemunicu i na Svinjskoj glavi samo da konačno oslobodimo i tu kotu i proširimo slobodnu teritoriju naše države", riječi su boraca koje smo zatekli na ovom poslu.

Nije lako boraviti na Vlašiću u ovim uslovima i boriti se sa daleko tehničkim i MTS-om popunjenijim neprijateljem ali su borci svjesni da samo vojničkim putem možemo doći do slobode, jer agresor priznaje samo riječi oružja i nikakve više. Izdržaće borci sve ove teške uslove i mnoge nepravde koje su nam nanesene, jer cilj nam je jedan - slobodna Republika Bosna i Hercegovina.

POPRAVAK NA BRZINU

Poznavanje ne samo vlastitog nego cjelokupnog pješadijskog naoružanja odlika je dobrog borca. Često se desi da dođe do nekog sitnog kvara na oružju koji se može lako i efikasno otkloniti na licu mjesta bez pomoći majstora iz tehničke radionice a uslov za to je, naravno, poznavati oružje. Jedan od takvih je borac na fotografiji koji je za samo nekoliko trenutaka otklonio kvar na "garonji" i vratio ga tamo gdje mu je mjesto - mitraljesko gnijezdo.

KRATAK ODMOR

Uz izviđače 325. bbr. borci prvih četa imaju najviše posla i najviše su izloženi opasnostima. Veoma često odlaze u međuprostor izviđajući teren pripremajući se za naredne borbene aktivnosti. Borci ovih četa ne zaju za strah. U jednoj od posljednjih akcija privukli su se toliko blizu četnicima da su čuli razgovor među njima, gdje su ostali nekoliko sati čekajući naredbu za napad. Žao im je bilo što nisu dobili naredbu da napadnu nego su se morali vratiti u bazu. Na fotografiji su Midhet, Fehim i Šile, borci 1. čete 3. bataljona koji zasluženo odmaraju u pauzi između dva zadatka.

Foto: Tatarević Amir
Inf. služba 325. bbr.

Stimulativne mjere u 307. bbr. ARBiH

NAGRAĐENO 58 BORACA

Komandant Aganović uručuje Kur'an s prevodom

Veliki uspjesi, primjerno izvršavanje postavljenih zadataka u trenucima skoro konstantno povećane borbene gotovosti boraca i jedinica 307. bbr. bili osnovni razlog za stimulativno djelovanje boraca 307., koji je proveo Organ za moral Brigade.

Na taj način uspjesi koje su postigli borci 307. bbr nisu ostali zaboravljeni. Razvoj ratnih dešavanja od oslobađanja područja Crnog Vrha na kupreškom pravcu do Kika i Visa dvije izuzetno važne kote koje su borci 307. oslobodili u posljednjim ofanzivnim akcijama jedinica 7. Korpusa na komarskom pravcu jula mjeseca, uvjetovali su stalnu pokretljivost jedinica. Ako se ovome dodaju žestoki napadi četnika na većini linija odbrane bugojanskih boraca, posebno na položaje na Maloj Šuljagi, koje su naši borci uspješno odbijali onda je sasvim jasno zbog čega je i stimulisanje boraca Brigade "kasnilo". Ono što najviše raduje jeste činjenica da su borci u svim ovim aktivnostima pokazali zavidnu hrabrost, vještinu i odlučnost, koja ih krasi evo već više od dvije godine rata. Ni jedna linija nije popustila, a Brigada je imala minimalne gubitke istaknuto je na avgustovskoj dodjeli nagrada 58-orici boraca i starješina koji su po mišljenju saboraca i komandi u proteklom periodu pokazali odlike pravih boraca: disciplinovanih, požrtvovanih, hrabrih...Hasan Fulan, borac 1. bataljona, Bajazit Šošić drugog, Sulejman Agić 4. bataljona, te dvojica uspješnih i među bugojanskim borcima poznatih bivših komandira "udarnih" jedinica 307. bbr. Fadil Horozović i Ramiz Sejfić, nagrađeni su zlatnim prijeskom sa grbom RBiH poklon Šide Zec donatora iz inostranstva. Trideset sedam boraca nagrađeno je poklon paketima prehrambenih proizvoda, dara Humanitarne organizacije Egipat sa sjedištem u Bugojnu, a 16 boraca i oficira nagrađeno je Kur'anom sa prevodom.

Nagrađenim borcima i oficirima obratili su se Komandant 307. bbr. major Faruk Aganović, te ispred nagrađenih Džafer Haračić borac inžinjerijske jedinice. Komandant Aganović je u svom obraćanju na posebno mjesto stavio odnos svih nas prema ratu, koji traje i koji će, sa sigurnošću još prilično trajati, a u kome će njihov dosadašnji dobar i pošten odnos dati ono potrebno jedinstvo za nastavak našeg oslobodilačkog rata. Komandant Aganović je također pozvao sve nagrađene borce i starješine da svoj pošten i predan rad prenesu i na ostale borce u svojim jedinicama. Na kraju ove skromne svečanosti istaknuto je, da će shodno ratnim mogućnostima, praksa stimulisanja boraca Brigade, putem Organa za moral, biti nastavljena i ubuduće i redovnije.

A. Mandžić

NISU "BORKA I MALA MICA"

Sabina i Sanita Čauš

Na prvoj borbenoj liniji na Vlašiću riječima iz naslova jedan borac predstavi dvije rođene sestre, dva prava borca. To su Sabina i Sanita Čauš, kotorvaroške, borci 27. bbr.

I zaista, ove dvije sestre su od prvih dana među prvima i najhrabrijima. Prva borbena iskustva su stekle u rođenom Kotor-Varošu u sastavu poznate kotorvaroške OSAMDESETČETVORKE, koja je dosta muke zadala neprijateljima još u dane kada je to izgledalo prosto nemoguće. Po izlasku iz Kotorl-Varoša pristupile su Patriotskoj ligi, zatim 314. brigadi, a od formiranja 27. bbr. su njeni borci.

Razgovaramo s njima, divimo im se, slušamo od drugih o njihovom drugarstvu i hrabrosti, razmišljam, Bože, koje bi im ja sad ocjene dao jer bile su moji učenici u srednjoj školi u Kotor-Varošu.

Mlađa Sanita, nešto više voli da priča, imala bi mi, kaže, mnogo šta pričati, ali za sada samo ovo:

"Nismo nimalo razmišljali šta će biti, nas dvije i naš brat, koji je ranjen, odmah smo stupile u borbu. Nema veće škole od ove na Vlašiću. Tu smo zaista naučili šta je život. Nedavno sam Vas, profesore, spominjala. Imala sam problema sa gljivama, stigla sam i u bolnicu. Nisam zapamtila kada ste nam na času biologije govorili šta su otrovne gljive. Sada se bojim i jagode jesti.

Drugo, tek sam došla sa kursa za sanitetliju. Bojim se težeg ranjavanja. Ratujemo mi na Vučjoj glavi, nema šta, peremo ih. Sve strepim od straha šta ću ako mi neko bude teško ranjen, kad, nose jednog ranjenika. Teška rana s leđa u plećku. Sav drhtik isprepadan. Previjam ga, on gleda u mene, nasmijem se i kažem mu da nije tako strašno. Poče se i on smiješitina mene. Lijep kao slika.

Komandir čete Pašo Zulić mu dade pola svoje cigarete da puši, a on Paši nešto šapuće. Ne prođe malo vremena ode Pašo sa dva borca i nose pun karton cigara. Sad mi nije jasno. Pitam Ziju šta je ovo, a Zijo mi reče da je to četnik kojeg su zarobili. Eto moj profo, ja se tamam zaljubila a on četnik.

I zaista, bio je to Mile Kisić, banjalučki plavac koji je tu došao kao pojačanje. Kazao je gdje im se šta nalazi, kazao je da su ga rođeni brat i kum vidjeli ranjena i ostavili ga, a kako se naši odnose prema njemu nisam mogla primijetiti da nije naš. Znate, dosta mu je njegove muke, vele ovi naši širokogrudni krajišnici", završila je priču Sanita.

E, pa neka vas prati ratna sreća hrabre djevojke i širokogrudni Krajišnici!

Inf. služba 27. bbr.
(Lajc i Tašk0)

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA

Sa borcima 333. brdske brigade na Vlašiću

KRASI IH ZAJEDNIŠTVO

Dan proveden na prvoj borbenoj liniji nudi mnoge izazove, mnoga uzbuđenja i interesantne detalje. Četnici, koje na pojedinim dijelovima linije itekako dobro čujete dok razgovaraju, gotovo da nikada ne miruju. Stalno pucaju iz pješadijskog naoružanja, vezno zastaju pogledi i najozbiljnijih među nama uz obavezu komentara. Šta ćete, i to smo mi. I to je sastavi dio ovog rata.

Kako na liniji tako i u komandi jedinice stalno je mobilno stanje. Ništa se ovdje ne prepušta slučaju. Svaki potez se prije njegove realizacije do u detalje isplanira. I svako ima svoj dio zadatka za čiju je realizaciju odgovoran. Znaju stari vukovi da ovdje svi zavise jedni od drugih. Zato je sloga i jedinstvo u izvršenju svih zadataka ono što krasi sve koji ovdje trasiraju put do slobode svih onih što Bosnu u srcu nose. Ne pita niko da li se zadaci u predviđenom roku i uspješno izvrše. A po napisanom pravilu tako to uvijek i bude.

I pored svega navedenog ovi ljudi nađu vremena i za sporedne stvari. Nalde čovjek linijom i vidi od drveta urađene figure, od busenja trave i sitnog kamenja ispisane simbola i znakove naše Armije i naše brigade, pored kojih nastaju i fotosnimci za trajno sjećanje na boravak na Vlašiću. Tu je i poneka slika ljepotica iz "Plejboja" i drugih muških časopisa što pokazuju znatiželjnicima sve ljepote kojim ih majka priroda nadari, uz njihov neizbježan osmijeh na kojem gotovo obamo briga komande, najbolje govore posjete delegacija komandi i vojnicima na liniji koje su za vrijeme našeg boravka na Vlašiću učinili predstavnici opština Travnik i Busovača. Predsjednik opštine Travnik, gospodin Ćurić, posebno se interesovao za zdravstveni bilten vojnika i saradnju naše jedinice sa susjednim jedinicama, da bi nakon razgovora na IKM brigade obišao dio linije u našoj zoni odgovornosti.

Borce i komandu je posebno obradovao dolazak visoke delegacije opštine Busovača, koju su sačinjavali: predsjednik Predsjedništva gospodin Asim MEKIĆ, predsjednik IO gospodin Asim Sunulahpašić i načelnik za privredu gospodin Naser Hadžibegović. Nakon kraćeg zadržavanja na IKM brigade i razgovora sa komandom, svi članovi delegacije su zajeno sa komandom brigade obišli cijelu liniju koju drže naši momci, od zemunice do zemunice. Dajući svakom borcu po kutiju cigareta, članovi delegacije su se kroz razgovor sa istim interesovali o uslovima boravka na Vlašiću, o snagama agresora, zdravstvenom stanju naših boraca, logističkom obezbjeđenju i ostalim detaljima.

■ STALNE POSJETE

A da borci na liniji nisu sa-

Na istom zadatku: Predstavnici vojnih i civilnih organa vlasti na Vlašiću

veoma često granatiraju ne samo po liniji već i po dubini, povremeno izviđaju a ponekad se okušaju i u pokušajima ubacivanja diverzantskih grupa i opštim napadima. Zato je budnost i oprez sastavni dio života na prvoj borbenoj liniji. Svjesni činjenica da su gubljenjem značajnih kota u posljednje vrijeme četnici itekako pogođeni, a znajući da je ranjena zvijer najopasnija, naši momci su poduzeli sve mjere predostrožnosti kako ne bi došlo do eventualni iznenađenja. Uz stalnu budnost, uz neprekidno izviđanje i osmatranje terena, stalni su radovi na još boljem utvrđenju inače dobro utvrđenih zemunica, na inžinjerijskom uređenju linija, iskopavanju tranšeja i rovova za slučaj vatrenih dejstava.

Po povratku sa linije članovi delegacije nisu krili svoje zadovoljstvo onim što su vidjeli i čuli od boraca. Posebo su istakli da je briga o borcima briga svih nas, i da će opštinski organi uprave i u narednom periodu, pored praktikovanja ovakvih posjeta, učiniti sve što je u njihovoj moći na što boljoj logističkoj podršci našoj brigadi i našim borcima.

Koliko se vodi brige o svakom detalju, kako se ovdje ništa ne prepušta slučaju, i kako svi vode računa jedni o drugima kao u nekoj složnoj porodici, najbolje govore svakodnevne posjete operativaca, načelnika službi i rodova i najviših vojnih starješina 7. Korpusa i susjednih brigada svojim kolegama iz naše brigade i obratno. Svakodnevni su kontakti i razgovori na kojima se razmjenjuju mišljenja i iskustva koja se odmah u praksi prenose na prvu borbenu liniju, nudi se pomoć i saradnja u svim segmentima gdje je to moguće. A da ova naša jedinica visoko kotira u očima najodgovornijih ljudi iz 7. Korpusa i da isti u nas imaju veliko povjerenje najbolje pokazuje činjenica da su gotovo svi naši zahtjevi od strane istih ispunjeni. Kada se ovako funkcioniše, i kada se ljudi stalno utrkuju ko će kome više pomoći i izići u susret, onda nema zadatka koji se ne može uspješno realizovati.

Nijaz Begović

Otac i sin, rame uz rame od juna '92.

KAD SIN KOMANDUJE OCU

Fadil Fodolović rođen 1948. godine u Šipragama, opština Kotor-Varoš. Prije rata je bio šumski radnik u Šumariji Novi Vinodol. Fadil je jedan od prvih dobrovoljaca koji je ostavio posao i krenuo da brani Bosnu. Već 1. juna 1992. godine Fadil je stigao u Travnik u Prvu bojnu kotorvaroške brigade. Istog dana je otišao na ratište u selo Kokalovića. Kad je stigao tu doveli su ga kod njegovog budućeg komandira. Na vratima komandirove kancelarije ga je dočekao njegov sin Samir. To mu je i sada komandir.

Samir je bio učenik prvog razreda srednje škole u Zagrebu. Došao je da brani Boznu bez znanja roditelja sa svojih nepunih 15 godina.

U Prvoj bojnoj kotorvaroškoj brigadi je već bio afirmisan kao hrabar i neustrašiv borac. Ovih dana Paraga je napunio 17 godina. Do sada je dva puta ranjavan. Otac Fadil se trudi da bude hrabar kao i sin, hrabar jo i on, ali mladost je mladost. Nedavno su na Vlašiću u četničkoj zemunici Fadil i Paraga našli svoju sjekiru. Vjerovatno je neki četo, komšija iz Šipraga, opljačkao

kuću, pa odnio i sjekiru. Nije jadan slutio da će je morati ostaviti na Vlašiću bježeći upravo ispred njenih vlasnika. To im je sada kako kažu babo i sin sva imovina. Sjekiru su poklonili Muzej sobi 27. bbr.

Inf. služba 27. bbr. (Lajc i Taško)

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

HEROJ MEĐU HEROJIMA

Gornji Vakuf je prošao kroz teške ratne dane. Napadani od znatno nadmoćnijeg neprijatelja, kako u ljudstvu tako i u tehnici, njegovi borci su uspjeli da odbrane svoju čast, da odbrane svoj narod od maltretiranja, ubijanja i progona. Borci Gornjeg Vakufa su svi heroji, jer trebalo je izdržati to što su oni izdržali, ali i među herojima je bilo heroja koji su se isticali hrabrošću i odlučnošću, dajući tako primjer ostalima kako se brani domovina. Jedan od njih je i Nadir Brica. Iz brojnih zapisa o njemu, koje su napisali njegovi prijateji saborci, izdvajamo samo dio:

"... Hrabro braneći položaj Seoce, tokom januarskih sukoba 1993. godine, šehidom postade Brica Ibrahima Nadir.

Borbeni put rahmetli Nadira, borca 1. čete, 1.bataljona 317. (sada već Slavne) bbr. izgledao je ovako:

U prvim danima organizovane pripreme za odbranu vjekovnih ognjišta nesebično daje punl doprinos. Među prvima u Mahali zadužuje automatsku pušku, te zajedno sa svojom rajom disciplinovano i savjesno izvršava postavljene mu zadatke u vezi sa davanjem "mahalskih straža" i čuvanjem vitalnih objekata, posebno u gornjem dijelu grada.

U vrijeme kada se nasličvao rat sa snagama HVO-a, kao dobrovoljac odlazi na planinu Raduša gdje boravi od 25.05. do 02.06.1992. godine.

U prvom sukobu sa HVO aktivno učestvuje i tada se nalazi na strateški važnom borbenom položaju Relej.

Nakon junskog sukoba postaje članom izviđačko-diverzantskog odjeljenja, gdje se ističe entuzijazmom i željom za sticanejm potrebnih vještina.

Početkom mjeseca oktobra 1992. godine, sa svojim izviđačkim odjeljenjem boravi na Raduši sedam dana. U drugom sukobu sa snagama HVO-a kao pripadnik izviđačko-diverzantskog odjeljenja prodire duboko u neprijateljsku teritoriju, stvarajući mogućnost za izvođenje diverzantske akcije na Zlatnoj stijeni. Do januarskog sukoba '93. uz redovno, savjesno i disciplinovano obavljanje zadatih mu vojničkih zadataka odlazi na borbeni položaj Skrte, gdje ostaje sedam dana.

Početkom januarskog sukoba bespogovorno izvršava sva naređenja pretpostavljenih mu starješina. Većinu vremena provodi na borbenom položaju Seoci, gdje u drugoj polovini januara 1993. godien dolazi do intenzivlranja sukoba i gdje Nadir, zajedno sa par hrabrih boraca postaje stub strateški važnih Seoca.

Kobnog 22.01.1993. godine, nakon četverodnevnih žestokih okršaja sa daleko jačim neprijateljem, u neravnopravnoj borbi u kojoj su korišteni i oklopi i sve vrste artilijerije, ne želeći da ustukne niti jednog koraka hrabro polaže svoj mladi život za svoju Mahalu, Gornji Vakuf i Bosnu koja mu je bila u srcu.

Rahmetli Brica Nadir, koji tog dana zauvijek osta na Seocima, postade simbolom borbe i dodatni motiv za odlučnu i nepokolebljivu borbu do konačne slobode.

Za ispoljenu hrabrost, požrtvovanje i nepokolebljivost u odbrani Gornjeg Vakufa i drage nam Bosne šehid Nadir Brica zaslužuje najviša vojnička odlikovanja. I ne samo to. Zaslužuje da ne padne u zaborav".

Tako o borbenom putu rahmetli Nadira Brice rekoše i zapisaše njegovi drugovi saborci. Mi ćemo još reći da je Nadir Brica rođen 1970. godine, u Mostaru, da je djetinjstvo proveo u Mostaru, Zenici i Sarajevu, da je djetinjstvo i mladost prove u Gornjem Vakufu da je bio svestrano nadaren, da je bio pjesnik, da je bio ČOVJEK.

Za ispoljenu hrabrost i doprinos u odbrani Republike Bosne i Hercegovine pohvaljen je ispred OG-Zapad.

Bože, pomiluj milošću svojom dušu čovjeka Brice Nadira!

Inf. služba 317. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

JUNACI BOŠNJAČKE ODBRANE

Dvojicu svojih boraca, divezanata, pravih sinova Bosne, Bugojno će posebno pamtiti. Helez (Osmana) Miralem-Laco i Zahirović (Đulage) Mulo nesebično su žrtvovali svoje živote za odbranu od agresije na našu zemlju, slobodu i nepokorenost naše domovine.

Miralem Helez-Laco, rođen je 1968. godine i sa nepunih 25 godina života, petog avgusta prošle godine, položio je život u sukobima sa ekstremistima HVO-a. Nije dočekao radost da postane otac a bio se oženio na samo prije nekoliko mjeseci nego što će izgubiti život.

Helez Miralem

Od prvih dana agresije na našu zemlju dobrovoljac u bh armiji u nastajanju, uključuje se u diverzante i ide u najteže akcije protiv četnika. Nosio je mitraljez osamdesetčetvorku. Njegove kolege s kojima smo pričali i koji nisu htjeli da se pominju njihova imena, jer kako rekoše riječ je o Laci i njegovim zaslugama, isticali su da je imao nevjerovatan moral za borbu. U sve akcije išao je prvi i sa osamdesetčetvorkom, što nije svojstveno za mitraljesce. Sa tugom i sjetom se prisjećaju kako je došlo do njegove pogibije. Išli smo u osvajanje neprijateljskih rovova, osvojili smo ih, ali oni dobijaju jako pojačanje i mi smo bili prisiljeni da se povučemo, priča jedan od njegovih saboraca. Kad smo ponovo krenuli Lacu je usmrtio neprijateljski MRUD. Prilikom izvlačenja Miralemovog tijela pet naših boraca je ranjeno, također od mina.

Njegovi živi saborci iz Jupijevih diverzanata kažu za Miralema da je imao nevjerovatan borbeni moral, odlučnost i stalnu spremnost za sve akcije, nakon što je uspješno savladao najstrožu diverzantsku obuku. Bio je izuzetno cijenjen među saborcima i starješinama. Kako pričaju njegove kolege zračio je životnošću, znao se radovati životu. Volio je šalu, a posebno je imao smisla za imitiranje. Stopostotno je znao imitirati govor svakoga koga bi prvi put čuo, što je on na šaljiv način znao pretvoriti u gromki smijeh među kolegama. Pričao bi s kolegama o svemu. Nije nikad volio da ide rano na spavanje. Igranje šaha mu je bio veliki hobi.

Za Miralemovu dženazu pričaju da je bio događaj kakav se rijetko pamti. Njegov otac Osman smogao je snage da sam održi govor, svome sinu. Iako kroz suze rekao je tada da je izgubio ono što mu je najdraže u životu, ali mu u isto vrijeme predstavlja čast što mu je sin poginuo kao heroj u jednoj od nejelitnijih jedinica Armije BiH, Diverzantsko-izviđačkoj četi (Jupijevim diverzantima), i što je poginuo za svoj bošnjački, muslimanski narod i svoju državu. Taj govor je potresno djelovao i izazvao emocije i suze skoro svih prisutnih.

Miralemov lik će ostati u stalnom sjećanju svima koji su ga poznavali, veselog i nasmijanog, a njegov doprinos našoj slobodi će ostati trajno zabilježen.

Sudbina je htjela da još jedan veliki junak, također mitraljezac i diverzant, u razmaku od samo dvadesetak dana, skoro na istom mjestu, u razdaljini od svega stotinjak metara gdje je poginuo i Miralem, Mulo Zahirović, izgubi život na identičan način, od nagazne mine.

Zahirović M.

Mulo je preselio na ahiret sa nepunih dvadesetdvije godine života. U oslobodilačku borbu uključio se od samog početka agresije na našu zemlju, najprije kroz samostalne jedinice, zatim u 2. bataljonu 307. mtbr. da bi u decembru 1992. godine kao dokazani borac, mitraljezac prešao u Diverzantsko-izviđačku četu, gdje pokazuje izvesne vojničke vještine u rukovanju osamdesetčetvorkom i RPG-iom. Učestvuje u brojnim diverzantskim i izviđačkim akcijama, a posebnu hrabrost iskazuje u izvlačenju naših ranjenih boraca. Gine u jednoj akciji prilikom izviđanja neprijateljskih položaja kad im je prišao na samo nekoliko metara. Tu biva ranjen njegov saborac Esmir. Ne oklijeva i pokušava da ga izvuče, prilikom čega upada u unakrsnu pješadijsku vatru. Nakon što je izgledalo da će se izvući od zadobijenih rana od mine na licu mjesta ostaje mrtav. Za Mulu kolege pričaju da je bio veliki junak. Što su teži zadaci bili u akciji, to je za njega bio veći izazov i imao je veći moral. Kao saborac bio je pravi jaran i prijatelj u koga su se uvijek mogli pouzdati. Sjedili bi ispred baze do dugo u noć. Mulo je volio da priča o svojim doživljajima prije ovog rata, o svojim nestašlucima po donjevakufskim mahalama. Njegov kolega priča: "Sjećam se jedne prilike smo sjedili do dva ujutru, rahmetli Mulo se raspričao o svojim dobrim i lošim zgodama, a onda smo sve pjesmom završili da je selo horilo". Često smo to radili kad nismo u akcijama. Volio je puno da čita beletristiku. Svoj imidž je održavao dužom kosom na rep i karakterističnim žutim šeširićem. Kad je poginuo, jedan borac s tugom je saopštio Jupiju: "E, moj Starac nema nam više žutog šeširića".

Njegovim kolegama će ostati u neizbrisivom sjećanju Muline priče s kojima im je ublažavao ratnu monotoniju, a ono što je dao kao borac ući će u istoriju naše samoodbrane i samopožrtvovanja na tom putu. Neka je vječni rahmet Miralemu i Muli, našim hrabrim borcima koji su i svoje živote žrtvovali za Bosnu i njenu slobodu.

Ismet Muratspahić

ALLAH UZIMA NAJBOLJE

"Allah je od vjernika kupio živote njihove i imetke njihove u zamjenu za džennet koji će im dati - oni će se na Allahovom putu boriti, pa ubijati i ginuti. On im je to zbilja obećao u Tevratu i Indžilu i Kur'anu, a ko od Allaha dosljednije ispunjava obećanje svoje? Zato se radujte pogodbi svojoj koju ste s Njim ugovorili, i to je veliki uspjeh. (Et-Tevbe, 111)

Kapetan Džulejman Delić

Sead Bradić

30.08.1994. godine izvršavajući borbeni zadatak živote su izgubili: Komandant 2. brdskog bataljona 306. bbr. kapetan Delić Đulejman-Đulo, rođen 1966. godine u Velikoj Bukovici i komandir voda u 3. brdskom bataljonu 306. bbr. Bradić Sead rođen 1951. godine u Krpeljićima.

Vijest o pogibiji dva naša borca-starješina u 306. bbr. duboko nas je potresla. Sead i Đulo su bili primjer svih vrlina koje je čovjek mogao imati. Njihovu hrabrost i odlučnost borci i starješine 306. bbr nikada neće zaboraviti. Njihov lik ostat će vječno u našim očima a njihova imena ostat će zapisana u našim srcima, Allah nam zaista uzima najbolje.

Iz jednog od razgovora sa kapetanom Đulom, još u vrijeme dok je bio komandir voda pričao nam je kako je izvlačeći tijelo poginulog druga, agresorski metak probušio kapu na njegovoj glavi. "Šta ćeš, nije mi bilo sudbine da me Allah uzme sebi", govorio je Đulo.

Ali pred zadnji borbeni zadatak Đulo je nešto predosjećao. Taj dan je bio izuzetno raspoložen i vesel, kako kaže komandant 1. brdskog bataljona kapetan Ismet Sejdić, Đulo je cijeli dan lebdio, primijetio sam čudan sjaj u njegovim očima, nekakva sila ga je pokretala i vukla do mjesta gdje je izgubio život.

Prije polaska na zadatak Đulo je zamolio svog šuru da mu sinovima Sulejmanu i Hamzi i sinu od poginulog brata Sulejmana nešto kupi. Prije dženaze namaza Jakub ef. Hadžić obratio se prisutnima sa riječima: "Đulo je često navraćao kod mene, nekoliko puta me zamolio, da mu ako pogine, ja klanjam džennazu. Govorio sam mu da se prođe tih razgovora, jer Allah dž.š. zna što mi ne znamo. Ali, eto on je svoju smrt predosjećao i to je dobar znak.

Mi borci i starješine 306. brdske brigade Allaha dž.š. molimo i dovu činimo da našem Seadu i Đuli Allah podari ono što je obećao onima koji se bore na Njegovom putu.

Borci i starješine 306. bbr.
Inf. služba 306. bbr.

Nije žalio da pokloni život zemlji Bosni

NI SMRTI SE BOJAO NIJE

Zekir Perenda (Zeko) od onih je rijetkih boraca, koji se nije bojao ničeg pa ni same smrti, jer je svakim svojim damarom osjećao svoju domovinu Bosnu, ne žaleći da joj pokloni svoj život, najveću ovozemaljsku dragocjenost.

Rođen je 21. juna 1967. godine u selu Kopila, opština Novi Travnik, gdje je bio nastanjen. Od početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, kao pripadnik rezervnog sastava policije, uključuje se u prva borbena dejstva protiv terorista SDS - na području opštine. Formiranjem 1. brdskog bataljona 308. brdske brigade ulazi u sastav prve čete u kojoj već kao iskusan borac učestvuje u svim borbenim akcijama i zadacima na ratištima Bugojna i Novog Travnika. Od novembra 1992. godine, borac je novoformiranog Protivdiverzantskog odreda. U ovoj jedinici iskazuje sve osobine izvanredno hrabrog i nesebičnog borca, a zatim kao komandir odjeljenja i voda učestvuje u svim borbenim dejstvima PDO-a, posebno u napadu na četničke položaje na Mravinjcu i Kamenjašu, i uzimanju ustaške linije na Zubićima. Svuda je davao primjer drugima i svojom hrabrošću vodio svoje saborce iz uspjeha u uspjeh. Smrti se nimalo bojao nije i neustrašivo joj je išao u susret.

Kada njegovim saborcima spomenete Zeku, kako su ga od mila zvali, u njihovim očima prvo ćete vidjeti neizrecivu tugu za izgubljenim drugom , saborcem. Svjesni da ga tugom ne mogu vratiti među žive, polako se rađa poštovanje prema njemu kao prvo prema čovjeku sa svim onim vrlinama koje krase čovjeka, borcu koji je bio u pravom smislu neustrašiv. Rahmetli Zeko je bio tip heroja iz grčkih mitova. I nikakvo ne bi bilo čudo da pisac napiše Bosanske mitove i da posebno mjesto da našem zlatnom Zeki, uzoru hrabrosti i požrtvovanosti u cijeloj brigadi.

Jedan od onih koji ga je dobro poznavao i koji je bio komandant PDO-a Fikret Skopljak-Šoša kaže: "Zekira su krasile sve one vrline koje bi poželio svaki čovjek: humanost, nesebičnost, požrtvovanost, neustrašivost - kao da je bio besmrtan. Svi njegovi drugovi, saborci su ga neobično cijenili i rado su se družili s njim, jer je imao istančan osjećaj za druge. Dijelio je dobro i zlo sa njima. Za mene je Zeko bio izuzetno hrabar borac kojeg ćemo se svi uvijek sjećati i nikada ga nećemo zaboraviti. Borci kao što je bio Zekir se rode da budu neustrašivi, odvažni i smioni. Rode se da se ne boje ni same smrti. I zaista, Zeko je po onome što je učinio za PDO, tj. za 308. brdsku brigadu i sve ono što je učinio za svoju Bosnu i Hercegovinu, ne žaleći ni svoj život, zaslužio odličje Zlatnog ljiljana. On je naš novotravnički Zlatni ljiljan koji je umro da bi vječno živio!'

Zeko nije više među nama, ali ostaju živi svjedoci njegove smionosti. Jedan od njih je Aziz Pranjga, pripadnik 308. brdske brigade: "Teško mi je što moj drug Zeko nije više među nama, izgubili smo najhrabrijeg borca u brigadi. Ne samo što je bio hrabar, bio je i čovjek s visokim moralnim kvalitetima.

Bio sam s njima kada je probio ustašku liniju na Zubićima, on je nosio 90% akcije na svojim plećima. Išao je daleko naprijed, prkoseći ustašama. I najednom, vidio sam svog druga Zeku kako pada, pogođen dušmanskim hicem. Vjerujte nikada dok živim neću zaboraviti taj prizor. Počeo sam da plačem. Jedno mora da se zna i da se pamti: Dao je svoj život za buduće generacije, za svetost imena Bosna i Hercegovina".

Zekir Perenda (Zeko) nije uspio preživjeti, podmukli hitac 27.10.1993. Nije uspio dobiti bitku sa smrću, ali je dobio bitku sa vječnošću. Istorija će sigurno upisati njegovo ime i prezime zlatnim slovima i odličjem - Zlatnim ljiljanom.

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Zadaci psihologije u Armiji

NAUKA POMAŽE ARMIJI

• Izbor i raspodjela boraca • Racionalizacija obuke • Problemi prilagođavanja ličnosti • Formiranje vojnog kolektiva • Psihološki rat

U jedinicama naše Armije sve je više u primjeni psihologija. Psihologija je vrlo mala naučna disciplina. Rano je našla svoju praktičnu primjenu u vojsci. Kad su SAD stupile u rat protiv Njemačke 1917. godine javio se problem raspodjele velikog broja neobučenih regruta na ona formacijska mjesta na kojima će se za najkraće moguće vrijeme postići potrebna osposobljenost. Tom problemu, od čijeg je rješenja ovisio ishod Prvog svjetskog rata, doskočili su američki psiholozi. Uz pomoć psiholoških metoda ispitano je oko 1.700.000 regruta. Na osnovu rezultata tih ispitivanja, raspoređeni su po rodovima i službama, a od najsposobnijih među njima odabran je starješinski kadar. Prema ocjeni vojnih stručnjaka ta klasifikacija omogućila je da se "horda pretvori u regularnu vojsku".

I danas problem izbora i raspodjele boraca i starješina predstavlja jedan od osnovnih činilaca u sadašnjem i daljem razvoju naše Armije i podizanju njene borbene moći.

Drugo područje rada kojima se bavi psihologija primjenjena u vojsci jeste racionalizacija programa i metoda obuke boraca. Problem racionalizacije borbenog osposobljavanja prisutan je uvijek, i u vrijeme mira, a postaje naglašen u vrijeme rata. Usko vezano s problemom obuke jeste i problem ocjenjivanja njene uspješnosti. Ovo ima daleko šire značenje za razvoj i podizanej borbene moći jedinica. Također, u psihologiji je prisutan i problem prilagođavanja oruđa i tehnike mogućnostima boraca.

■ Problem prilagođavanja ličnosti pripadnika Armije

Uz opće mjere za prilagođavanje pripadnika Armije zahtjevima pojedinih formacijskih mjesta, koje se ostvaruje selekcijom i klasifikacijom, njihovim racionalnim osposobljavanjem i prilagođavanjem oruđa i tehnike mogućnostima boraca, pojavljuju se problemi prilagođavanja pojedinaca socijalnim normama koje nameće armijska sredina. Te teškoće u prilagođavanju proizilaze iz specifičnosti režima života i rada u vojničkim uvjetima za vrijeme mira i rata.

Za vrijeme mira Armija obavezuje na uniforman način oblačenja, pozdravljanja, odnosa mlađeg prema starijem, i nameće takav režim života i rada koji često ograničava zadovoljavanje pojedinih potreba koje se bez teškoća mogu zadovoljiti van kasarne. U ratu, čija je razorna moć ogromna ne samo u fizičkom već i u psihičkom smislu, stvaraju se u boraca napetosti koje čine teškoće i remete normalan tok njihovog djelovanja. Sve se to odražava u obliku njihovog neprilagođenog ponašanja koje se može manifestirati u različitim oblicima.

Neprilagođeno ponašanje ima svoj negativan uticaj na efikasnost boraca u izvršavanju zadataka koji su mu povjereni. S tog stanovišta značaja je individualni rad s pripadnicima Armije na pružanju pomoći u prilagođavanju ličnosti. Od uspjeha u tom radu zavisi u velikoj mjeri moral pojedinaca i jedinica, pa to ima reperkusiju na borbenu efikasnost jedinica i uopće Armije.

Teži oblici neprilagođenog ponašanja mogu dovesti i do psihopatoloških pojava i načina reagiranja. Ovo zahtijeva intervencije određene vrste i potrebe posebnog tretmana takvih slučajeva.

■ Kako se formira vojni kolektiv

Vojni kolektiv (jedinica, komanda i ostali vojni organizacijski dijelovi), formira se tehničkim uključivanjem pojedinaca u sastav određene vojne strukture. Nakon toga uspostavljaju se intenzivne međusobne veze i interakcije među članovima i javlja se težnja ka postizanju zajedničkih ciljeva. Zatim dolazi do unutrašnjeg strukturiranja vojnog kolektiva koje predstavlja višu fazu integracije. U toj fazi izdvajaju se grupa ili pojedinci koje kolektiv prihvaća ili odbacuje.

Kao najviša faza integracije vojnih kolektiva predstavlja obrazovanje javnog mnjenja. Javno mjenje je najautoritativniji arbitar ponašanja svakog člana i najviša obaveza koja se nameće svakom članu. Koliko će trajati ova faza formiranja kolektiva zavisi i od činilaca koji negativno utječu na njegovo formiranje kao što su individualizam, razne predrasude, negativno raspoloženje boraca, familijarnost, lokalizam, simpatije i antipatije među članovima kolektiva, nezdrava solidarnost i nezdravi kolektivizam. Utjecaj tih činilaca značajan je zato što borbena vrijednost kolektiva zavisi od njegove homogenosti. Čvrst, visoko integrisan kolektiv otporniji je na negativne utjecaje. Takav kolektiv mogućno je strukturirati vodeći računa o mogućnom negativnom utjecaju niza faktora koji razbijaju jedinstvo u vojnom kolektivu.

■ Problem psihološkog rata

Pored fizičkih trauma i ranjavanja, ljudi u ratu bivaju onesposobljeni i iz psiholoških razloga. Postupci kojima se nastoji čovjek učiniti osjetljivim, psihološki ranjivim, da bi lahko primio informacije, savjete, instrukcije i prijetnje od neprijatelja - mogu se smatrati oružjem psihološkog rata. Snaga tog utjecaja može biti vrlo značajna pa zbog toga ovo oružje ne treba ignorisati.

Psihološki rat je, u stvari, plansko korišćenje propagande za vrijeme rata ili u procesu pregovaranja, radi utjecaja na mišljenje, osjećanja, stavove i ponašanja neprijateljskih, neutralnih ili prijateljski nakloniejnih država ili vlada" ili inostranih grupa tako da to doprinosi ostvarenju vlastitih težnji i ciljeva. Iz ovog proizilazi da su sredstva psihološkog rata prije svega upućena na psihičke komponente ličnosti borca pa samim tim predstavlja dug psihologije primjenjene u Armiji i njene potrebe za angažovanje većeg broja psihologa različitih specijalnosti.

Prof. Sead Čajnić

ŠTA JE FRUSTRACIJA

Frustracija je doživljaj neuspjeha, napetosti i neugode koju doživljava pojedinac kad zbog prepreke ne može zadovoljiti neku potrebu. Čovjek svakodnevno nailazi na različite prepreke koje mu omogućavaju jedinstveno zadovoljavanje potreba i dolaženje do cilja. Prepreke da ostvari neki cilj mogu biti u fizikalnoj okolini, različite fizičke opasnosti ili udaljenosti, u socijalnoj okolini, prisutnost ili interes drugih ljudi, i u samom pojedincu u obliku njegovih ličnih ograničenja i konflikata motiva.

Kad zbog postojanja neke prepreke pojedinac ne može postići cilj, unatoč pojačanim i ponovljenim naporima, doživljava kompleksni osjećaj nezadovoljstva, neuspjeha, neugode i nemira - koji se jednim imenom naziva frustracija. U prvoj fazi doživljavaja frustracije organizam dolazi u stanje povećane mišićne i emocionalne napetosti. Potreba za postizanej određenog cilaj također se povećava, a u nemogućnosti postizanja cilja dovodi do tjeskobe. U stanju povećane tjeskobe ljudi pokazuju dva oblika reagovanja: ili pojačanim naporom nastoje postići cilj, ili ga potpuno napuštaju.

Iz Priručnika za komandire odjeljenja

POSTUPCI VOJNIKA U ODBRANI

Na položaju odbrane odjeljenja, vojnik bira mjesto za zaklon, ukoliko mu ga nije odredio komandir odjeljenja. Mjesto za zaklon treba da je: prikriveno i da ime prikriven prilaz iz pozadine i ka susjedu; pogodno za vatreno dejstvo i osmatranje ispred sebe i susjeda; nepristupačno ili teže pristupačno za tenkove i brz napad neprijateljske pješadije, i pogodno za uređenje zaklona i maskiranje.

Na mjestu izabranom za zaklon, vojnik se priprema za dejstvo. Priprema obuhvata: ocjenu odstojanja do orijentira i pojedinih uočljivih objekata, raščišćavanje ispred zaklona, ukopavanje i maskiranje.

U toku utvrđivanja vojnik odlaže oružje pored sebe, osmatra neprijatelja i uvijek je spreman za dejstvo. Sebe i radove prikriva i maskira, što zavisi od udaljenja neprijatelja. Ne smije se udaljavati iz zaklona bez odobrenja, a po završenom utvrđivanju odmara se u podgrudobranskom skloništu ili skloništu za odjeljenje.

U očekivanju neprijateljskog napada vojnik se ne smije kretati po položaju, niti raditi bilo šta što može otkriti prisustvo njegove jedinice.

Vojnik otvara vatru, načelno, na komandu komandira odjeljenja. Kad neprijatelj dođe na odstojanje od 400 metara i bliže, a njegova borbena vozila na domet protivoklopnog oružja, vatru otvara samoinicijativno. Pri samoinicijativnom otvaranju vatre neophodno je da izabere cilj, odredi odstojanje i zauzme odgovarajući nišan.

Vatru ranije priprema na mjestima moguće pojave neprijatelja gdje se njegovoj živoj sili i borbenim vozilima mogu nanijeti najveći gubici. Također, priprema se za gađanje ciljeva u vazdušnom prostoru i za dejstvo noću. Vojnik gađa cilj koji je najopasniji za njega i njegovo odjeljenje.

Kad neprijateljska pješadija napada uz podršku borbenih vozila, njih uništavaju vojnici naoružani protivoklopnim oružjem. Ostali vojnici uništavaju njegovu pješadiju.

Kad borbena vozila prelaze preko rova, vojnici se sklanjaju u rov i pošto vozila pređu, uništavaju ih protivoklopnim oružjem s leđa, a ostali vojnici streljačkom vatrom i bombama uništavaju neprijateljske pješake koji prate borbena vozila.

Vojnik prihvata blisku borbu protiv neprijatelja i ne napušta svoje mjesto bez odobrenja komandira odjeljenja.

Na komandu komandira odjeljenja, sa ostalim vojnicima izvlači se na rezervni položaj. Izvlačenje vrši prikriveno, pod zaštitom vatre i dimne zavjese, koristi rovove, saobraćajnice i prirodne zaklone. Na rezervnom položaju produžava borbu sa ciljem da se uništi neprijatelj prije svega njegova borbena vozila, i zaustavi njegov napad.

Pri neprijateljskom napadu iz vazdušnog prostora, na komandu komandira odjeljenja, vojnik se zaklanja ili sa ostalim vojnicima otvara vatru na avione i helikoptere.

Za odbranu noću i u drugim uslovima ograničene vidljivosti, vojnik se priprema danju. Priprema obuhvata: izbor orijentira za noć, ocjenu odstojanja do pojedinih orijentira i mjesta na kojima se neprijatelj može pojaviti, pripremu uređaja i oružja za osmatranje i gađanje noću i u drugim uslovima ograničene vidljivosti.

Ako se priprema za gađanje u uslovima ograničene vidljivosti nije mogla obaviti pravovremeno, vojnik otvara vatru kada neprijatelj priđe na blisko odstojanje.

Za vrijeme osvjetljavanja vojnik gađa kao i danju. Kad se cilj osvijetli on treba što prije da nanišani i opali.

http://www.hasib-musinbegovic.com

OD KULINA BANA OD KULINA BANA OD KULINA BANA

Od dolaska južnih Slavena na ove prostore do današnjih dana i velike borbe njenih naroda, prije svega Bošnjačko-muslimanskog naroda, za njen opstanak i kontinuitet njene državnosti.

▪ Prof. dr Enes Pelidija

Armija Republike Bosne i Hercegovine je armija koja se rađala iz krvi vlastitog naroda. Kako se tako rođena snaga mogla u kratkom roku osposobiti da odbrani i državu i narod? U uslovima kada su ključne snage Zapada pomagale dvostrukog agresora (i nečinjenjem). A, nas su sprečavali da se organizovano branimo i nabavkom oružja.
Spremajući se za novi život koji se, ipak, rodio u zemlji ljiljana, sada Armija Republike Bosne i Hercegovine, jača svoj ugled prave narodne vojske. Kratak izlet u istoriju Bosne i Hercegovine, tekst koji ćemo objaviti u nekoliko nastavaka naš je prilog boljem poznavanju naše zajedničke istorije, a time i kontinuiteta njene državnosti. Ovaj tekst je, u stvari, predavanje koje je prof. dr Enes Pelidija održao decembra 1993. godine rukovodećim kadrovima Armije Republike Bosne i Hercegovine za moral.

GENEZA BOSANSKE DRŽAVNOSTI (4)

U periodu od 1918. do aprila 1941. godine politički krugovi u Beogradu i Zagrebu nastoje razbiti političko i teritorijalno jedinstvo Bosne i Hercegovine. Istina 135. član Vidovdanskog ustava iako podijeljena na župe kao i drugi dijelovi Kraljevine, BiH je ostala teritorijalno jedinstvena cjelina jer su formirane župe bile u historijskim bosanskohercegovačkim granicama. Tek Zakonom od 3.10.1929. godine podijeljena je na četiri banovine: Drinsku (Sarajevo), Vrbasku (Banja Luka), Zetsku (Cetinje) i Primorsku (Split) i tako razbijena historijska kompaktnost teritorija. Još izrazitiji pokušaj gubljenja bosanskohercegovačkog identiteta dolazi u vrijeme srpsko-hrvatskog sporazuma (29.8.1939.). Tada u sastav novoformirane hrvatske banovine ulazi i 13 općina iz Bosne i Hercegovine.

Po okupaciji Kraljevine Jugoslavije, aprila 1941. godine, Bosna i Hercegovina je ušla u sastav ustaške NDH i podijeljena na 22 županije koje su bile sastavljene od kotara, a ovi od općina. Imena župa su se poklapala sa njihovim srednjovjekovnim nazivima, čime se željelo pokazati navodno historijsko hrvatsko pravo na ovom prostoru. sa ustankom i narodnooslobodilačkom borbom tazvija se i nova organizacija vlasti preko NOO odbora. Slijedeća etapa u organizaciji državne vlasti bila je nakon Prvog zasjedanja ZAVNOBIH-a u Mrkonjić Gradu 25. i 26.11.1943. godine. U radu ZAVNOBIH-a učestvovalo je 247 delegata koji su bili zastupljeni po nacionalnoj i vjerskoj strukturi. Donijeli su rezoluciju da se ZAVNOBIH konstituiše kao opće političko predstavništvo naroda Bosne i Hercegovine i time obnovili bosansku državnost. Dva dana kasnije vijećnici ZAVNOBIH-a učestvovali su u radu Drugog zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu na kojoj je naša Republika predstavljena kao jedna od šest budućih jedinica jugoslovenske federacije.

Dalja etapa razvoja bosanskohercegovačke dravnosti bila je Drugo zasjedanje ZAVNOBIH-a u Sanskom Mostu 30.6.1944. Tada je ZAVNOBIH konstituisan kao najviše zakonodavno izvršno narodno predstavničko tijelo BiH i usvojena Deklaracija o pravima građana. Predsjedništvo ZAVNOBIH-a trebalo je da vrši funkciju vlade dok se ona ne obrazuje.

Na trećem zasjedanju ZAVNOBIH-a, 26.4.1945. godine, donešena je odluka da se ono pretvori u Narodnu skupštinu koja je odmah donijela Zakon o Narodnoj vladi. Dva dana kasnije (28.4.) formirana je vlada Bosne i Hercegovine, prva poslije novembra 1918. godine. Poslije održanih izbora, 13.10.1946. godine, za Ustavotvornu skupštinu na prvom njenom zasjedanju (11.11.) iste godine potvrđuju se sve odluke Drugog zasjedanja ZAVNOBIH-a i do tada donešene odluke Narodne skupštine, a 31.12.1946. godine donosi odluka o proglašenju Ustava Bosne i Hercegovine. Tim Ustavom Bosna i Hercegovina je postala "narodna država republikanskog oblika". Najviši organ državne i zakonodavne vlasti postala je Narodna skupština, a Vlada najviši izvršni i upravni organ. Narodni odbori bili su

najviši organi lokalne vlasti. Sudska vlast bila je u nadležnosti Vrhovnog, okružnih i sreskih sudova. U narednom periodu u sklopu FNRJ, a zatim SFRJ Ustav je dograđivan 1953., 1963. i 1974. godine.

Nakon raspada komunističkog sistema, 18.11.1990. godine održani su demokratski izbori na kojima su birači izrazili svoja opredjeljenja. Većinskom odlukom poslanika Skupštine Bosne i Hercegovine, 29.2.1992 godine sproveden je referendum svih građana naše Republike koji su se dvotrećinskom većinom izjasnili za samostalnu, nezavisnu i suverenu državu. Time je Bosna i Hercegovina stekla međunarodni legitimitet da proglasi svoju samostalnost kao što su to već uradile Slovenija, Hrvatska i Makedonija nešto ranije kao članice bivše SFRJ. Ovu narodnu odluku su 6. aprila iste godine priznale članice EZ, čime je priznat i državni subjektivitet Republike BiH. Već 21.5. iste godine RBiH primljena je za članicu UN. Time je Bosna i Hercegovina vratila svoju državnost koja datira od srednjeg vijeka i koja se u različitim formama kroz izvjesnu posebnost i samosvijest njenog stanovništva zadržala do ovih ratnih dana kada neprijatelji te državnosti, multinacionalnosti, multikofesionalnosti i multikulture pokušavaju razbiti njenu cjelovitost koja je bila i ostala prisutna u njenom milenijskom postojanju.

ZAPIS ZAPIS ZAPIS ZAPIS ZAPIS

TEŠANJ

▪ Alija Isaković

Nikad neću saznavati što je to u Tešnju što se čovjeku dopadne, radi čega ga zavoli, zbog čega se sjeća, čemu priželjkuje ponovan susret. Neću nikako saznavati. Gradić kao toplo gnijezdo u šaci. Svako je svakome susjed. Mogu s hotelske terase, iz lipovog hlada, ispružiti ruku i taknuti svaku kuću, s Kule zaviriti u svačiju odaju, u kratkoj šetnji čaršijom svakoga za zdravlje pitati. I svako će prisno da se nasmije, da me vedro pogleda i blago posluša. Niko neće pitati što sam došao i koliko ostajem, kao da sam bio s njima i kao da sam daleko bio njihov. Obdareni su svojstvom da svakoga namjernika tako prime i da ga tako zadrže. Ti građani Tešnja kao da su se zainačili u gostoprimstvu. Oni zaista tako toplokrvno prime i novu knjigu, pozorišnu družinu, arhiv umrlog pisca, privatnu biblioteku, lutajućeg recitatora, oni ožive zaboravljenog pjesnika, obnove zaboravljen list, pokupe stare rukopise s čađavih tavana, sačuvaju starinsku nošnju i pjesmu, poneki običaj na umoru, podignu kulturnu zadužbinu, kao da je u njima duh renesanse i kao da je neprekidno u njima polet tek slobodne zemlje. Tako, vidim, Tešanj nikako nije malahan, provincijalan, skukavčen i usahnuo; ni stolni gradovi ne mogu da ga natkrile u onome nečemu. Uvijek tu ima nešto novo da se vidi, čuje, nauči i osjeti. Tako ćete ovdje biti kao da ste već bili. I neko sasvim mlad, uzlazan, što se kaže, i neko prastar i svijetao, i neko dalek i manje znan, i neko ko je drag susjed. Zaista, treba samo htjeti, a u Tešnju hoće, odvajkada, što nije svakome dano, nije mu se tako grah zavio. Čitao sam o Tešnju u Evansovoj knjizi "Pješice kroz Bosnu i Hercegovinu" iz 1875. Općinski službenik govori talijanski a kajmekam francuski. Kajmekam, "sasvim civilizirano biće u tankom bijelom odijelu evropskog kroja, savršeno učtiv, počasti nas, po običaju, kahvom i cigaretama, i to cigaretama u papiru! Prošetao sam uzanim i prljavim ulicama, ali mnogo prijatnijim od mnogih u sjevernim njemačkim gradovima!"

Prije nego sam došao tog proljetnog jutra uskom dolinicom Tešanjke, pejzažom tako skromne, tako mlade geomorfologije, blago ovalne, mladozelene, sve ne vjerujući da iza tanke vrbe može da sačeka grad, da ne kažem gradić, da zaboravite kako ste došli: kako je i princ Eugen Savojski zaboravljao, ne osvojivši grad, ljut i postiđen. Slušavao sam da u Tešnju predsjednik općine, negdje u vrijeme "Hamleta iz sela Mrduša Donja", igra epizodnu ulogu u amaterskom komadu koji režira njegov općinar, također amater. To ima još samo u Provansi. Brico u skromnoj radnji pod sahat-kulom, u nasapunjeno lice mušterije, priča o "Glembajevima", kritizira Simovićevu "Hasanaginicu", priča o Petranovićevoj "Juditi" u Tešnju iz 1865, prigovara kostimografu u sinoćnjoj predstavi maglajskih amatera. Dok čekam na brijanje, ulaze dvojica momaka - mještana i šiljkaju se oponašajući Brata i Gosta iz televizijske drame "To", godinu i više dana poslije emitiranja. Stotinjak metara niz ulicu, lijevo, pored pošte, radi krojač koji, jednoga dana poklanja gradu tridesetak kilograma zlata za izgradnju Doma kulture. Suhoga zlata, iglom krojačkom zarađenog. Iz dana u dan.

Mak, Skender i Tode pred starom kafanom "Zvečaj". Žmirkaju na jutarnjem suncu, čekaju kahvu, čekaju svoje piće, ne razgovaraju, ne čine suvišne pokrete, samo predano čekaju to prvo jutarnje piće, prije nego odu da posjete Ćatićev grob u obližnjem haremu, i da još ponešto popiju prije tog susreta s đacima u Gimnaziji "Musa Ćazim Ćatić".

Mak se prisjeća nekih anegdota o Musi. Grob je u mladoj šumici. Cvrkuću ptice i cvrkuću đaci. Musa počiva u miru pod rascvalim trnom. Nema prikladnijeg cvijeća. I prve svehle ljubičice. Mogu zamisliti proljetni dan te ratne godine, 1915, i tihu dženazu. Jedva su našli hodžu koji će tog sarhoša ispratiti na ahiret. Musa je sada u čitankama.

Ti znaš da bijah nevin poput rose

I poput ljera u proljeće rano,

Al' ljudi, med što pod jezikom nose,

Otrov mi dadoše u bokalu p'janom.

Zato, kažem, neću nikada i nikako saznavati šta je to u Tešnju što se čovjeku dopadne, radi čega se zavoli, zbog čega se sjeća, čemu priželjkuje ponovan susret.

To ne treba znati.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Rukometni turnir u Vitezu

ŠEHIDIMA U ČAST

Na nedavno održanoj Osnivačkoj skupštini rukometnog kluba "Stari Vitez" postavljeni su temelji za daljl rad ovog kluba koji je odmah počeo svoj zvanični rad. Na treninzima, utakmicama, druženju igrača, iako postoji velika volja, elan i interesovanje da klub postigne zapaženije rezultate ipak se osjeća velika praznina, jer među ovim rukometašima nema onih, iskusnih, koji bi svojim znanjem i kvalitetom doprinijeli znatno većem kvalitetu kluba. Braneći svoj narod, državu, živote su izgubili pripadnici 325. brdske brigade Varupa Enes-Negro, Alihodža Armin i Tuco Haris koji su, isto kao što su bili dobri rukometaši, bili i dobri borci a Tuco Haris je dobitnik nagrade "Zlatni ljiljan".

U želji da se ne zaboravi njihovo djelo RK "Stari Vitez" u svojoj matičnoj sredini organizovao je 13.08.1994. godine Memorijalni rukometni turnir "Vitez-ljiljan 94" na kojem su učešće uzeli RK "Mapex" Maglaj, RK "Borac" Travnik, RK "Čelik" Zenica, juniorska reprezentacija Zeničke regije, RK "Bosna" Visoko i domaćin turnira RK "Stari Vitez".

U veoma fer i korektnim utakmicama koje su igrane na igralištu "Pišće" vidjeli smo veoma zanimljiv i kvalitetan rukomet, mnogo golova, atraktivnih poteza i dr. U finalnom susretu sastale su se ekipe "Bosne" i "Čelika" da bi na kraju utakmice RK "Bosna" Visoko zasluženo slavile pobjedu i proglašena pobjednikom turnira.

Tokom svog boravka u Starom Vitezu svi učesnici turnira obišli su šehidsko groblje, odali poštu poginulim, zatim razgledali dijelove mahale i iskazali divljenje borcima i mještanima koji su u onako teškim uslovima uspjeli dokazati da je muslimaniski narod nepobjediv.

Organizator se potrudio da gosti ovog Memorijalnog turnira budu i članovi porodica poginulih rukometaša, boraca, kojima su uručeni prigodni pokloni.

Svoj doprinos organizaciji turnira dalo je i KDM "Preporod" nastupima muzičke i folklorne sekcije.

Tatarević Amir

Delegacija "Sumejje" u 305. bbr

SVE ZA BORCE

Delegacija Ženskog muslimanskog društva "Sumejja" iz Bugoja i Donjeg Vakufa, a u čijem radu učestvuju i aktivistkinje iz Jajca, nedavno je boravila među starješinama i borcima 305. bbr. Ovom prilikom za pripadnike Brigade naše vrijedne majke, sestre, supruge i djevojke pripremile su kolače. Sve je to predano u bataljonske kuhinje, a odatle proslijeđeno borcima na prvoj liniji. Nema sumnje da se radi o potezu vrijednom svake pažnje. Svojim humanim gestom koji mnogo znači za sve nas u 305. bbr. ove marljive i ponosne žene koje ne znaju za umor, još jednom su pokazale da su svojevrsni heroji ovoga rata. Jer, pomagati Armiju RBiH u najtežim momentima je stvar za istoriju. Za nezaborav. A upravo to rade ove naše vrijedne Bosanke, koje i u sudbonosnim momentima naše pravedne i oslobodilačke borbe nisu klonule duhom. Pomažući svoju Armiju u nastojanju da oslobodimo cijelu našu zemlju od mrskih okupatora i koljača, žene su još jednom pokazale i dokazale da se na njih opravdano može računati.

Delegacija "Sumejje" prilikom posjete 305. bbr

-Ništa nam nije teško kada su u pitanju borci naše Armije. Pri spremanju jela, nastojimo da pite i kolači budu što ukusniji. Znamo da samo sit i dobro opremljen borac može ostvariti naš put do slobode. Zato i mi između ostalih postojimo - jednoglasna je poruka Šefike Began i Smajile Kapetan.

Načelnik Štaba 305. bbr. Nahid Bašić, upoznao je gošće sa situacijom na terenu, a nakon toga im se u ime boraca i komande brigade zahvalio na posjeti i poklonima.

Dž. Sefer
Foto: Dž. Sefer

Kulturni život u ratu

OTVORENE TRI IZLOŽBE

U Travniku su gotovo u isto vrijeme postavljene tri izložbe. U Zavičajnom muzeju je postavka dokumenata i fotografija posvećena obilježavanju 100-te godišnjice organizovanog planinarstva u BiH sa osvrtom na područje ovog kraja. Izložba je obuhvatila gotovo 70 panoa sa preko hiljadu fotografija i hronološkim redom govori o razvoju planinarstva i njegovih sekcija i službi, a upotpunjuju je i brojne diplome dobijene kroz plodan dugogodišnji rad.

U Klubu "Divan" otvorena je izložba fotografija Mirsada Mujanovića, prosvjetnog radnika iz Opara. Umjetničke fotografije svrstane su u tri faze, lajf fotografiju kao prvu, zatim drugu fazu koje čine irealne situacije realnih elemenata kao plod razmišljanja o čovjeku, dok je treća faza posvećena djeci.

Treću izložbu čine slike u ulju slikara Mustafe Varupe izložene u prostoru Doma Armije a vezane su za gradske motive Travnika i Mostara kao i nešto pejsaža i mrtve prirode.

N.A.

O gostovanju Umjetničke čete 7. Korpusa Bugojnu

OSVJEŽENJE ZA BORCE I GRAĐANE BUGOJNA

Četiri dana proteklog mjeseca gosti građana i boraca Bugojna, tačnije Organa za moral 307. bbr. i Kulturno-sportskog centra bili su pripadnici Umjetničke čete 7. Korpusa naše armije.

Pripadnici ove čete izveli su šest vrlo zapaženih nastupa, a svoj repertoar predstavili su i borcima 3. bb 307 bbr. neposredno uz prvu borbenu liniju odbrane grada. Dobra muzika, patriotske pjesme i šaljivi komad Glumačke grupe: "Kako isfolirati vojnu komisiju" prosto su razgalili veliki broj posjetilaca koji je pratio sve i jedan nastup Umjetničke čete za vrijeme Drugog gostovanja u Bugojnu. Njihovo gostovanje u dvije bugojanske MZ Glavice i Gračanica, pokazali su da je nastup u potpunosti uspio i da su već danas rado viđeni gosti kako među borcima tako i među građanima Bugojna i njegov mjesnih područja.

Sa nastupa u MZ Gračanica

Sjećanje na borce-šahiste

MEMORIJALNI TURNIR

U znak i sjećanje na borca-šahistu Fahrudiina Čaluka-Cucu, Šahovski klub "Donji Vakuf" nedavno je organizovao memorijalni turnir povodom godišnjice pogibije ovog zaljubljenika šaha i hrabrog pripadnika Armije RBiH. Igrano je po Bergerovom sistemu, a učešće u ovom brzopoteznom turniru uzelo je 15 igrača. Nakon fer i korektne igre među pet najboljih plasirali su se: Muharem Robović, Enver Selimović, Nedžad Opardija, Adnan Šutković i Damir Šutković.

Šahovski klub "Donji Vakuf" nakon završenog memorijalnog turnira, upriličio je i posjete porodicama poginulih boraca-šahista Fahrudina Čaluka Cuce i Senada Mistrića.

Dijana Hadžić
Inf. služba 370. bbr.
Foto: M. Mustafica

Završen turnir u malom fudbalu igran u povodu 15. Aprila Dana Armije RBiH

EL TORO POBJEDNIK

Kapiten pobjedničke ekipe prima pehar

Nakon dva i po mjeseca pauze uvjetovane jakim borbenim aktivnostima na bugojanskom ratištu završen je turnir u organizaciji Organa za moral 307. bbr. uz saradnju Kulturno-sportskog centra. Na turniru je učestvovalo 64 ekipe od čega deset UNPROFOR-a. Početni udarac na finalnoj utakmici "El Toro"-"Hijene" izveo je komandant 307. bbr. major Faruk Aganović-Jupi. Pobjednik turnira je ekipa "El Toro", koja je u dramatičnoj i punoj tempa igri porazila momke iz 307. bbr. ekipu "Hijena" sa 3:2. Treće mjesto osvojila je "Direkcija" koja je na penale savladala "Prusac" sa 5:4.

Pobjednička ekipa "El Toro" iz Bugojna dobila je prijelazni pehar i novčanu nagradu. Skromne novčane nagrade dobile su i drugoplasirana odnosno trećeplasirana ekipa turnira. Ekipa 305. jajačke bbr. je fer-plej ekipa turnira na kome su proglašeni i najbolji igrač, golman, strijelac i sudija.

Edin Smajić najbolji je igrač, iz "El Tora", strijelac Dževad Buljubašić iz "Hijena". Najbolje je svoju mrežu čuvao po mišljenju organizatora golman pobjedničke ekipe Samir Odžakčić, dok je najbolji sudija Emir Ribić.

Turnir je svečano zatvorio Komandant 307. bbr Faruk Aganović koji se kraćim govorom obratio prisutnim gledaocima i borcima na sportskom polju.

Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

PROHODNOST PUTEVA - BORBENI ZADATAK

Neki cestovni pravci dobiju na značaju tek pojavom vanrednih okolnosti kao što je, u ovom slučaju, rat. Jedan od takvih pravaca je i putna komunikacija između Travnika i Novog Travnika preko Mešćeme, dijela planine Vilenica. Zahvaljujući ovoj saobraćajnici ublažena je svojevremeno izuzetno teška situacija u dostavi humanitarne pomoći, naročito tokom prošle zime. Od puta pretežno za potrebe eksploatacije šume pripadnici samostalnog inžinjerijskog bataljona 7. Korpusa, za samo dva mjeseca, izgradili su saobraćajnicu koja se sada može svrstati u put javnog saobraćaja drugog reda. Ukupna dužina dionice je 7.100 metara, širina kolovozne trake je 8 metara, uključujući bankine i škarpe sa jarkom. Zahvaljujući stručnosti izvođača radova eliminisani su strmi usponi koji su mjestimično prelazili i nagibe od 17% stepeni. Sada je prosječan uspon od 3-4 stepena. Urađene su i četiri serpentine koje su, kako kaže komandant SIB-a Kjazim Sejmen, ogledalo puta, a u svaku od njih utrošeno je do 600 kubnih metara tvrdog materijala. Iako su radili i još rade sa mašinama kojima je radni vijek davno istekao, posao je urađen u rekordnom roku, a oborena su i neka tehnička rješenja do sada poznata i korištena. Uporedo sa izvođenjem radova na ovom najznačajnijem pravcu urađena je još jedna dionica u dužini gotovo 5 km a radovi se izvode i na pravcu Travnik-regija Bile. Sijaset problema se javlja pri izvršavanju postavljenih zadataka, ali rat je. Radi se po potrebi i 24 sata. Svojim požrtvovanjem i stručnošću mehaničari "oživljavaju" mašine koje stoje samo dok su na remontu, a i to je rijetkost.

Građevinska sezona je na izmaku. Slijede pripreme za zimske uvjete rada na održavanju prohodnosti putnih komunikacija. I pored svih nedaća očekuju u SIB-u da, ukoliko se na vrijeme riješi nabavka tekućine za hladnjake mašina, a vjeruje da hoće, zastoja neće i ne može biti.

N.A.

UMRO SAKIB RIBIĆ

Nakon kratke i teške bolesti u Travniku je u 54-oj godini umro Sakib Ribić, pomoćnik komandanta Sedmog korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine za moral.

Rođen je u Šipovu 24. marta 1941. godine, gdje je živio sve do početka srpsko-crnogorske agresije na našu domovinu i otvorene saradnje tamošnjih Srba sa agresorom. Zajedno sa svim Bošnjacima-muslimanima morao je pobjeći iz rodnog Šipova, a kao i mnogi drugi prognani i izbjegli sa ovog područja, spas je našao u Travniku gdje je nastavio aktivno da radi na daljem političkom i vojnom organizovanju svog naroda u odbrani od agresije.

Pripadnikom Patriotske lige postao je još u junu mjesecu 1991. godine, a 6. aprila 1992. godine bio je imenovan za komandanta Šipovačkog odreda aktivno učestvujući u odbrani slobodnih teritorija i to na prvim linijama odbrane.

Ističući se sposobnošću za rukovođenje i velikim političkim iskustvom, kao član Glavnog odbora SDA, doprinosio je afirmaciji naše borbe za pravdu i istinu. Zbog svega toga bio je na visokim dužnostima u Banjalučkom okrugu sa sjedištem u Travniku, a od aprila mjeseca ove godine obavljao je dužnost pomoćnika komandanta Sedmog korpusa naše Armije za moral. U julu mjesecu ove godine proizveden je u čin majora Armije Republike Bosne i Hercegovine.

Posmrtni ostaci majora Sakiba Ribića sahranjeni su na vojničkom groblju u Travniku.

SPAŠAVA LJUDSKE ŽIVOTE

Ajša Habibić je jedna od rijetkih žena koja već godinama dobrovoljno daje krv, dragocjenost koja se ne može naplatiti kada je u pitanju život čovjeka. O njoj možete čuti samo riječi pohvale i zahvalnosti, onih kojima je pomagala, kada im je najviše trebalo pomoći, dajući sopstvenu krv. Riječ je o jednoj veoma skromnoj ženi, majci i nani koja je cijeli svoj život podredila ljudima i njihovim životima. Da nije nje, mnogi bi vjerovatno bili u drugim okolnostima. Ona je ta koja je u stanju da učini sve, da bi spasila ljudski život.

Rođena je u selu Pavicama, kod Bugojna, 1940. godine. Ajša je majka petoro djece i nana šestoro unučadi, žena u godinama i sa proživljenim teškim životom. Ali, ipak, puna volje za život, puna ljubavi za ljude i želje da im pomogne. A pomaže im na najhumaniji način - dajući svoju krv. Prvi put je dala krv 1977. godine u bolnici u Travniku. "Zlatne" Ajša je dala svoju krv 162 puta, a njena je krv sigurno spasila i mnoge živote boraca 308. brdske brigade.

- Za naše borce spremna sam dati i svoj život, a kamoli svoju krv. Meni je najdraže kad mogu pomoći borcu koji brani tekovine naše lijepe Bosne, - priča ova skromna žena.

Ajša Habibić je nastanjena u selu Šenkovići, opština Novi Travnik. Skromna, povučena žena, ali sa srcem u kojem ima mjesta za sve ljude. Svi oni koji poznaju Ajšu kažu za nju da je to žena koja je oličenje dobrote i požrtvovanosti i brige za ljude. Ona je rođena da ljudima pomaže, ali na najsvetiji način, dajući svoju krv. To što je ona učinila za mnoge ljude, za mnoge ljudske živote je nešto više od humanosti, od nesebičnosti i požrtvovanosti.

Ono što je Ajša učinila za ljude je toliko uzvišeno, toliko sveto da se ne može izreći riječima. Sve to potvrđuje njena žrtva, za sve one kojima je pomogla dajući svoju zlatnu krv, svoje atome života, da bi omogućila drugim životima da žive.

Asija Rešlć, Inf. služba 308. bbr.

Osnivačka skupština JOB-a Novi Travnik

JEDINSTVENI DO KRAJA

Nakon višemjesečnih uspješnih priprema i izborne aktivnosti provedene u 8 mjesnih ogranaka, 23.08.1994. godine, održana je Osnivačka skupština Opštinske organizacije Jedinstvene organizacije boraca "Unija veterana" Novi Travnik. Početne nesuglasice i nejasnoće o ulozi već konstituisanih opštinskih organizacija RVI i Porodica poginulih boraca i CZR su razjašnjene na obostrano zadovoljstvo, pa su se na osnivačkoj skupštini našli predstavnici porodica poginulih boraca, RVI i boraca.

Uz prisustvo 35 delegata (od pozvanih 50) Skupština je usvojila Poslovnik o radu i Statutarnu odluku i izabrala izvrsne organe Skupštine. Za predsjednika Skupštine izabran je Jahija Krnjić, a za podpredsjednika Ismet Gavranović. Za predsjednika Upravnog odbora Skupštine Opštinske organizacije JOB-a Novi Travnik, izabran je Nesad Kukić.

U svim diskusijama data je puna podrška jedinstvenog organizovanja i objedinjavanja radi lakšeg i djelotvornijeg rješavanja svih ukazanih problema boračkog sastava, a posebno položaja porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida, kao i socijalno-statusnih problema boraca i njihovih porodica.

Upravni odbor je ovlašten od Skupštine JOB-a, da po dobijanju kriterija, izvrši delegiranje delegata Opštinske organizacije JOB-a Novi Travnik u Skupštinu JOB-a okruga Travnik.

N. Hyseni

Sastanak imama, vjerskih službenika i Komande 307. bbr.

SARADNJU JOŠ VIŠE OJAČATI!

U povodu obilježavanja rođenja Muhammeda a.s. u Komandi Brigade održan je sastanak članova Komande 307. bbr. i imama, vjerskih službenika Bugojna.

Na sastanku koji je uslijedio nakon dogovora predstavnika Organa za moral i glavnog imama Odbora IZ Bugojno, uz prisjećanje na lik i djelo Božijeg Poslanika Muhammeda a.s. razgovaralo se i o trenutnoj situaciji Bošnjaka-muslimana sa posebnim akcentom na temu o saradnji imama, vjerskih službenika i Armije BiH, te mjestu, ulozi i zadacima imama na jačanju oslobodilačkog pokreta bošnjačkog naroda.

Sa sastanka imama i članova komande 307. bbr

Na sastanku koji je ocijenjen kao opšte koristan, koji dolazi u pravi trenutak, u svojim istupima, imami i članovi Komande iskazali su potrebu da se dosadašnja saradnja još više učvrsti i ojača u trenucima kada jedinstvo Bošnjaka-muslimana garantuje biološki i duhovni opstanak.

Doneseno je i više zaključaka, koji su nakon formulacije prosljeđeni svim jedinicama 307. bbr., organima vlasti, kao i vjerskim, kulturnim i političkim institucijama Bošnjaka-muslimana Bugojna.

Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović

TAKMIČENJE VATROGASACA

Tokom septembra, prema odluci Vatrogasnog saveza BiH a na inicijativu Republičkog štaba CZ održat će se regionalno takmičenje vatrogasaca na kojem će nastupiti ekipe vatrogasnih društava iz Travnika, Turbeta, Viteza i Novog Travnika, a pored njih i ekipe industrijskih vatrogasnih društava "Borac" i Remontni zavod Travnik, Tvornica šibica "Dolac" i "Bratstvo" Novi Travnik. Pobjednik regionalnog takmičenja nastupat će na kantonalnom, a najuspješniji sa ovog plasirat će se na državno takmičenje vatrogasaca BiH.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.10.1994. GODINA I BROJ 5. PRIMJERAK BESPLATAN

IZ JEDINICA
PRENOSIMO
VOJNO-STRUČNA OBUKA
RAZGOVORI
REPORTAŽE
SPORT

Pokretno logorovanje Nastavno-regrutnog centra 7. Korpusa Armije RBiH

VISOK NIVO OBUČENOSTI MLADIH VOJNIKA

NA LICU MJESTA

Iz Okružnog vojnog suda Travnik

KAZNENE MJERE NISU PROIZVOD NIČIJE SAMOVOLJE

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU**

Iz obraćanja Alije Izetbegovića, predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, na 9. Zasjedanju generalne skupštine i objašnjenje novog stava Vlade RBiH koji se odnosi na ukidanje embarga na oružje Armiji RBiH

SVIJET NIJE NA ODGOVARAJUĆI NAČIN ODGOVORIO NA BARBARSTVO

Sudionicima 49. Generalne skupštine UN, skoro se obratio predsjednik Predsjedništva RBiH gosp. Alija Izetbegović. U svom govoru predsjednik Izetbegović je rekao da rat koji je nametnut biH i njenom narodu i koji je ušao u 31 mjesec spada među najkrvaviji u ljudskoj historiji, da je to rat vojske protiv civila praćen genocidom i neviđenim rušenjem kulturnih i vjerskih objekata. Konstatirajući da svijet nije na odgovarajući način odgovorio na ovo barbarstvo, predsjednik Izetbegović je podsjetio na nepravičnu odluku međunarodne zajednice da Armiji RBiH uskrati oružje a time i narodu naše zemlje pravo na odbranu.

Izetbegović je istakao činjenicu da se RBiH ipak opredijelila za mir, a napadači za nastavak rata. Ponuđeno mirovno rješenje iza koga je stalo pet velikih sila, Srbi su odbili, ali su nagrađeni, kojeg li apsurda, suspenzijom sankcija. Mi smo prihvatili Plan i bili smo kažnjeni potpunom blokadom Sarajeva.

"Mi u Bosni vjerujemo da dobro i pravda, uprkos svim teškoćama, ne mogu biti poraženi. Mi ne gubimo vjeru da svijet može biti bolji i da treba raditi i pokušavati uvijek ponovo", istakao je predsjednik Presjedništva RBiH Alija Izetbegović Generalnoj skupštini i Vijeću sigurnosti i iznio više konkretnih prijedloga. Od Generalne skupštine Svjetske ansambleje i Savjeta sigurnosti zatražio je da sprovedu sve rezolucije koje je Savjet sigurnosti donio o BiH i poduzmu sve mjere efikasne kontrole između Srbije i Crne Gore s jedne i RBiH s druge strane kako bi se bilo kakav transport oružja, vojne opreme i trupa preko ove granice spriječio ili na vrijeme otkrio.

Ukoliko se ovakvi transporti otkriju, da odluka o suspenziji nekih sankcija prema Srbiji bez odlaganja ukine i uvedu pooštrene sankcije iz plana Kontaktne grupe, iz jula 1994. godine. Da nikakvo dalje ublažavanje sancija prema Srbiji i Crnoj Gori ne dopuste dok ove zemlje ne priznaju RBiH u okviru njenih međunarodno priznatih granica. Gosp. Izetbegović je zatražio da se bez odlaganja donese rezolucija kojom će se pojačati zaštita i proširenje zona sigurnosti iz Rezolucije Savjeta bezbjednosti 824, 836 a u skladu sa obavezama iz tačke 6. Plana Kontakt grupe. Da donesu odluku kojom će se spriječiti davljenje Sarajeva.

Ispunjavanjem navedenih uvjeta i uz uvjet da UNPROFOR nastavi da vrši svoju misiju, Vlada RBiH bi bila spremna prihvatiti novu modifikovanu formulu za problem embarga na oružje ABiH.

Modifikovanje formula za problem embarga na oružje Armiji RBiH

Ovaj prijedlog Vlade RBiH koji se odnosi na odgodu ukidanja embarga na uvoz oružja ARBiH izazvao je veliki interes domaće i svjetske javnosti ali i kontroverzna tumačenja. Neposredno po dolasku u Sarajevo, predsjednik Izetbegović je dao izjavu za domaća sredstva informisanja u kojoj je ukratko eksplicirao najnoviji prijedlog Vlade RBiH koji se odnosi na novu modifikovanu formulu za problem embarga na oružje ARBiH.

"Hoću odmah da kažem da mi nismo povukli naš zahtjev o podizanju embarga, mi smo ga samo nešto modifikovali. Mi ostajemo pri tome da se odluka o podizanju embarga treba donijeti. Ona bi, po našem mišljenju, za prvih šest mjeseci bila formalne prirode i djelovala bi do proljeća. Zašto smo povukli ovaj potez? Ima i jedna riječ koja može to objasniti a zove se SREBRENICA.

Zbog Srebrenice smo to učinili, jer smo sasvim sigurni da multilateralni prijedlog o podizanju embarga ne bi prošao. Izvršili smo provjeravanja, opipali smo stav Francuske, Britanije i Rusije, i utvrdili da nema nikakvog izgleda da odluka o podizanju embarga prođe u Savjetu bezbjednosti. To je van svake sumnje. Postojala je ona druga mogućnost, da to ukine SAD, po isteku daljnjih mjesec dana na osnovu onog Klintonovog pisma. To bi trebalo da bude u drugoj polovini novembra. Utvrdili smo iz razgovora i raznim

provjeravanjem da li bi došlo do povlačenja UNPROFOR-a iz BiH. Došlo bi, u to nema sumnje. Pred nama se pojavio problem Srebrenice. U slučaju povlačenja UNPROFOR-a tokom novembra i početkom decembra, Srebrenica bi pala. I sa time je trebalo računati. Što se mene tiče, ja taj rizik nisam mogao preuzeti, jer bi to bilo kockanje sa životima desetina hiljada ljudi. Vjerujem da i izvjesne koristi, koje bism mogli imati od dizanja em barga u toku zime, ne bi mo gle kompenzirati tragedi koja bi mogla da se dogo Srebrenici, i to tragediju n koju bismo svjesno prista ovim potezom. U stvari, Sr brenica ne bi pala odlasko UNPROFOR-a, ona bi pa prije toga. Mi već danas imamo u gradu psihozu odlaska ljudi usljed glasina koje se šire o odlasku UNPROFOR-a, usljed osjećaja nezaštićenosti. Poznato je našoj javnosti da je u Srebrenici, što nije slučaj sa drugim mjestima, naš narod predao oružje i prepustio se u cijelosti na odbranu trupama UN. Mi smo upozoravali da oni ne mogu povući takav neodgovoran potez, međutim, oni bi to učinili. Razgovarao sam sa ministrom inostranih poslova i ministrom odbrane Holandije, čiji kontingent čuva Srebrenicu, kod njih već postoji psihoza pakovanja kofera što se prenosi i na naš narod, koji polahko napušta grad. Mi znamo da su četnici otvorili jedan koridor koji stanovništvu omogućuje iseljenje iz Srebrenice, ali zato u Srebrenicu niko ne može ući. To je, dakle, ventil koji radi samo u jednom pravcu i ljudi polahko odlaze što je veoma opasno po Srebrenicu. Bojimo se da bi se četnici poslije toga nesmetano uselili u prazan grad koji bi kasnije bilo teško povratiti. Eto, to je glavni razlog koji apsolutno nismo mogli ignorirati. Morali smo ga imati na umu, i kao odgovorni ljudi povući adekvatan potez. S druge strane, veliko je pitanje šta bi se dalje dogadalo. Vrlo je snažno kolebanje u američkoj administraciji u pogledu donošenja odluke o embargu na unilateralnoj osnovi. To bi vjerovatno dalje uticalo na rascjep u Kontakt grupi, što nama sada odgovara. Nadalje, to bi možda moglo da zatvori ovu pukotinu koja se počela da širi između Pala i Beograda, jer bi ukidanje embarga imalo političko dejstvo, suprotno od onoga što nam sada odgovara.

Dakle, čitav jedan niz razloga uvjetovali su takav naš stav. S druge strane mislimo da mi možemo održati naše pozicije i ovako. Nisam pomenuo ovdje problem sarajevskog aerodroma kojeg takođe drže snage UN. Četnici bi požurili da ga uzmu, mi bismo to pokušali spriječiti, ali ne može se sa sigurnošću predvidjeti kakav bi bio ishod u jednom ovakvom području koje je teško prohodno i gdje su šanse za upotrebu tehnike daleko veće. Ne znamo ni kako bi se UNPROFOR u takvoj situaciji ponašao s obzirom da on kontrolira aerodrom? Možda bi smatrao da je dužan da ga četnicima vrati, ili bi se bojao izvjesnih osveta i uzimanja talaca itd. Možda bi učinio takav potez koji bi nas onemogućio da zauzmemo aerodrom. Dakle, čitav niz faktora je uticao na našu odluku. Vjerujemo da će nas naš narod pravilno razumjeti", rekao je na kraju svog obraćanja domaćim sredstvima informisanja predsjednik Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine gospodin Alija Izetbegović.

Pripremio: Reuf Vejo

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Sead Šuškić • Tehnički urednik: Branko Marić • Fotograf: Adnan Bešlagić • Redakcija: Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Sead Šuškić, Nihad Arnautović, Reuf Vejo, Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić • Izdavački savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Čorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić • Štampa: Štamparija "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Preneseno iz "Oslobođenja"

KRVAVA NEVJESTA

Motajući se uzaludno oko dedinjskog dvora, svjetski pigmeji-diplomati pod krvnikov prozor donijeli su na kraju najveći dar - kidanje sankcija!

Od početka pohoda na Bosnu nespretno prikrivana privlačnost, a odskora ničim sputana, plamtí ljubav između evropskih političara-pigmejaca i Slobodana Miloševića. Moleći za ruku, motajući se oko dedinjskog dvora, razni Herdovi i Žipei, konačno su pod prozor donijeli najveći dar, toliko željeni poklon: skidanje sankcija! Sve je poslije te ponude namah zaboravljeno.

Pod tepih kratkog pamćenja sada se napresno gura i to da su nevoljeni prosci uvrijeđeni na neuzvraćene simpatije, neposlušnog Miloševića svojevremeno krstili (pravim) imenom - balkanski kasapin. Zbog nepravednih sankcija vlasnik svih Srba, njih je proglasio satrapima srpskog naroda. Još jasno vidim scenu ne tako davnog, posljednjeg boravka Miloševića na ženevskoj sesiji evropskih moćnika, u kojoj se novi srpski Karađorđe unosi u lice belgijskom portabl-političaru Viliju Klasu i kroz stisnute zube cijedi prijetnju: "Gospodo, vaše genocidne sankcije uništavaju moj narod. Hoćete li imati obraza da pogledate u lice svojim unucima, kad im budu pričali kako ste istrebili taj narod?" Bošnjaci se dobro sjećaju svega, jer im se to SVE još dešava i moraju biti spremni da se ponovo odupru, kako bi preživjeli ono što će se kao posljedica najnovijeg kurvanja međunarodne zajednice i Miloševića, srušiti na njih i njihovu zemlju.

Unutrašnjom logikom ponašanja javnog mnijenja sve što se dugo događa i ponavlja na svjetskoj pozornici, ma koliko krvavo i nepravedno bilo, završava kao "zamor materijala". Gotovo trogodišnje fašističko divljanje Srba po Bosni, umrtvilo je početni entuzijazam stranih dopisnika i oguglalo osjetljivost konzumenata njihovih priča o stradanju jedne male zemlje i jednog malog naroda, tamo negdje na Balkanu. Bjelosvjetski činovnici ocijenili su kako je prošlo dovoljno dugo vremena i da se u krvavom bosanskom lavirintu već "zabornvilo" kako je sve počelo, da se izmiješaju uzroci i posljedice, izjednače krvnik i žrtva. A kad se to desi onda je u politici moguće sve. Čak i to što sada sa najnovijim prijedlogom radi kontakt-grupa: nagrađuje se krvnik Milošević i smiruje u Bosni, kako ne bi krenuo dalje. Na Zapad ili južnije, možda? Šta Miterana, nekad poletnog saradnika francuskog kvislinga Petena, košta prinošenje Bošnjaka na Miloševićev fašistički žrtvenik? Uostalom to je već viđeno u Evropi pred drugi svjetski rat, čiji je Miteran bio savremenik. Zna se, međutim, kako je na kraju skončalo početno žrtvovanje Poljaka.

Poklon-paket ublažavanja, odnosno ukidanje sankcija, sa Srbije i Crne Gore, koji su ove nedjelje pripremili eksperti kontakt-skupine, još nije otvoren, ali ono što se zna i na što smo navikli ne navodi da će Bosni od toga biti lakše. Naprotiv. Uz najnoviji velikodušni kontakt-paket ide i monitoring stvarnih Miloševićevih namjera da uskrati vojnu, ekonomsku, političku i moralnu podršku prekodrinskom projektu, čiji je tvorac upravo on, a prerevnosni izvođač monstruoznih radova Radovan Karadžić. Miloševića u danu nakon noći u kojem je kontakt-poklon zapakovan, u govoru u Vranju, uzvraća na veliki poklon zahvalnošću.

Poručuje da je rukom zapadnog pravednika Bosna podijeljena fer: "Pola-pola", te da bi podrška za uzimanje više od toga bilo otimanje nečega što Srbima ne pripada. Bošnjaci su za pristajanje faktičkog komadanja zemlje na dva jednaka dijela, dobili novi krug ratnog požara i, vjerovali ili ne, kako reče jedan od onih portabl-lidera iz Evrope "jedinstvo u kontakt-grupi"?!

Granicu između Srbije i Bosne, koju s ove strane Drine sada kontroliše Mladić, kažu francuski i ruski kontaktaši, neće nadzirati snage Zapada, niti je predviđena kontrola tereta šlepera i cisterni. Pratiće se, rekoše, šta će se na granici dešavati. A dešavaće se da će, ako blokada bude stvarna, granica biti "bušena" na sve strane.

Već ih vidim, a po svemu sudeći to će biti ljudi iz famoznog UNHCR-a; kako iz hlada revnosno broje i bilježe kamione, plus cisterne: hiljadu tri stotine sedamdeset jedan, hiljadu tristotine sedamdeset dva... hiljadu tristotine sedamdeset tri... četiri...

Oni broje, a Mladićevim se vojnicima od silnih brojki gaće trese. Čak i da je predviđena čvrsta kontrola i provjera, to značajnije ne bi omelo dotur logistike iz Srbije. U ovih nekoliko godina koliko traje rat, s jedne i druge strane Drine oformljene su jake državne vojno-mafijaško-švercerske organizacije i družine, koje su u stanju nabaviti i "ptičjeg mlijeka", te ga dostaviti gdje treba. Jedan od bosova te mafije kaže da su njihove mreže uhodane i razrađene do sitnih detalja, da čak i kad bi Srbi Srbima uveli embargo, to bi za njih bila dječija igra.

Nagrada Miloševiću za najveći posljeratni zločin u Evropi je osigurana polovina tuđe zemlje, uz neometanje Karadžiću da zadrži i ono što je preko toga osvojio, plus uključivanje Srbije, ponovo, u međunarodnu zajednicu. To jest prava slika i mjera današnjeg svijeta, njegove moći i nemoći, principa, demokratije i ostalih obmana, koje je zapadna civilizacija o sebi posijala i po ovim prostorima. Prve žrtve spaljivanja tih iluzija na kraju ovog milenija smo, nažalost, mi Bošnjaci.

Rasim Ćerimagić

Sveti otac dođe u Zagreb. Ne dozvoliše mu doći i u Sarajevo. Kolosalnog čovjeka u velikom pohodu mira spriječiše mali ljudi, sitne duše u tijelima bijele, žute i drugih boja i rasa. Spriječen je čovjek, ali nije i istina o njemu.

Premda nije mogao ići u Sarajevo, Sveti otac je, prema sopstvenom priznanju, fizički stajao u Zagrebu, a mislima je bio u našem glavnom gradu. Iskazano priznanje se jasno potvrđuje u najnovijim zbivanjima oko naše države i njenog glavnog grada. Vidi se to po dinamici implementacije Vašingtonskog sporazuma, nakon učinjene posjete Zagrebu, pri čemu se da prepoznati da je istinski mirotvorac "Oca nacija u najdemokratskijoj državi svijeta" i najbliže suradnike ozbiljno upozorio da s više iskrenosti moraju prilaziti "ra-

Sad kad se čovjek prisjeća vremena pred Referendum za cjelovitu i suverenu Bosnu i Hercegovinu i neodlučnosti hrvatskog pučanstva u našoj zemlji u bilo kakvom izjašnjavanju do dana uoči samog Referenduma, dana kad su crkveni prvaci oglasili s preporukom da se glasa za, čini se mogućim da se o politici Hrvatske prema Bosni, o odnosu hrvatskog pučanstva, pogrešno cijeni kako u tome presudan udio ima uticaj crkve. Međutim, pri tome se gubi iz vida nepobitna istina da je se već u prvim danima nakon višestranačkih izbora hrvatska politička vrhuška, nošena idejom o Herceg-Bosni, udaljavala od stavova i Vatikana i crkvenog vjerskog organizovanja na terenu. Nije li dovoljno da ovo potvrdi to što "je Sveta stolica priznala samostalnost Vrhbosanske nadbiskupije i zaštitila je od potpa-

srpski "da te ceo pokvareni svet bez problema razume". Isti su ovi dužnosnici onemogućili kontakt s legalnim vlastiima naše zemlje u Sarajevu i turskom predsjedniku Demirelu i načelniku Američkog generalštaba V. Periju.

Pod izgovorom ograničenog mandata u garantovanju bezbjednosti zvaničnicima, svjesno se nastoji naniješti štetu ugledu naše zemlje, ali se praktično postižu suprotni učinci. U Beogradu pogrešno cijene da sve to ide njima u račun, jer i vrijeme radi za istinu i pravdu. Beogradski režim ni početkom agresije na našu zemlju nije predvidio da će mu u pakao otpremiti toliko junaka u likovima bradatih spodoba jedna goloruka armija. Ni svi pomagači slično ne predviđaju da će ih u komšiluk ovima odvesti pravda. Možda na to je želio da ih na licu mjesta upozori

PRED ISTINOM I PRAVDOM NE OPSTAJE NIKAKVA ZAPREKA

zrješavanju bosansko-hercegovačkog konflikta" te da u uspostavljanju "hrvatske državne zajednice" na tuđem placu neće moći računati na podršku i uticaj Svete stolice.

Ovo bi bila osnovna pretpostavka medijskog muka i suzdržanosti u izjavama posjećenih. Dalje se, međutim, može naslutiti da Sveti otac nije krio zaprepaštenje što je u razaranju Mostara manje milosti pokazivao general Praljak nego li čak i ozloglašeni đeneral Perišić. Naslućuje se i savjet Svetog oca da se grijesi počinjeni u nedužnoj i izmrcvarenoj Bosni i Hercegovini peru samo vodom iz Neretve, rijeke kojoj je hrvatska vojska porušila sve mostove, pred kojom bi se morali iskreno pokajati mnogi koji su se o nju ogriješili.

Da je služenje svete mise, osim na Hipodromu u Zagrebu, bilo omogućeno i u opsjednutom Sarajevu i kraj ruševina Starog mosta, na čin javnog pokajanja bi bili primorani i mnogi protagonisti, koji bi na mjestu izvršenja zločina bili primorani da se mole za oprost grijeha. Bio bi to veliki triumf istine i odjek o uspjesima naše pravedne borbe u samoodbrani. Upravo zbog toga i jesu tu svi dobro plaćeni "mali ljudi" različitih rasa, da onemoguće prodor istine i porast ugleda napadnute suverene države u očima svijeta.

danja pod patronat Zagrebačke nadbiskupije, što je i u Zagrebu cijenjeno više kao želja politike nego potreba crkvene upravne organizacije. Prema tome, ideja o Herceg-Bosni, toj mučnoj "realnosti" koja je Hrvate i Bošnjake stajala nebrojenih žrtava, rezultat je pogrešnih procjena prilika na terenu i vješto je korištena u konceptima narastajućeg fašizma i očuvanog svjetskog imerijalizma za novu podjelu svijeta.

U igrama oko nove podjele svijeta mnogo je centara, ustanova i pojedinaca. Bio je Buš, Nambijar, Kadijević, Karington, Ćosić i drugi, a ostali su Gali, Oven, Mejdžor, Stoltenberg, te mnogi manje ili više poznati. Kod nas na terenu su najistaknutiji Jasuši Akaši, Japanac koji se pravi Englezom i general Majkl Rouz, Englez sa scenarijem u džepu da glumi nekog ko je pao s Marsa. Savršen scenarij vjerovatno nije ispustio ni to da položaji Armije BiH budu "oprani" iz vazduha, jer njeni borci tvrdoglavo ustrajavaju u odbrani svojih položaja.

Što Sveti otac nije mogao doći u Sarajevo, dobre zasluge pripadaju prethodnoj dvojici, osvjedočenim mrziteljima svega što je bošnjačko. Oni bi svaku svjetski značajnu ličnost prije uputili na Pale. Gore se "rouka dobra slifovitsä i uvek se za krkan-ja nađe nešto dobro s razn-ja". Tu možeš učiti govoriti tako biran

Božiji čovjek, Sveti otac, ali se oni u svojoj obijesti na to ne osvrnuše. Ako su i uspjeli da uzmaknu pred Božijim čovjekom, isto im neće uspjeti pred Bogom. Da ne bi bili poniženi u društvu sa bradatim spodobama, u paklu im je već rezervisano mjesto gdje ih čeka izbrijani Risto Đogo, ključar i šef protokola u paklu na odjelu predviđenom za sve pomagače i "mirotvorce" u odoramа raznih zvaničnika.

Neće vrata pakla biti zatvorena ni pred svim Bošnjacima. Njih će vjerovatno dočekati "Babo". Za očekivati je da će on tamo stići prije svojih štićenika. Da bi izbjegli gužvu pred tim vratima krajnje je vrijeme da se svi kolebljivci okrenu u smjeru odakle jedino može da dođe otkašanje. Ono je u slozi i odlučnosti.

I "Babina" vojska je dokaz da Bošnjaci ne smiju i ne mogu dugo na pogrešnoj strani. Nisu nikad bili ni komite ni hajduci. Ne polazi im za rukom ni sa četnicima niti sa ustašama. Čini se da je njihovo mjesto jedino u partizana. Jedino rješenje za Muslimane je da se svi dignu u partizane.

Ovako o ukupnim našim prilikama razmišlja jedan prosječan borac Armije BiH sa prve borbene linije.

Munib Hajrić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Podpredsjednik Federacije BiH prof. dr. Ejup Ganić prilikom posjete borcima 307. bbr:

"DISCIPLINOVANA ARMIJA KOJA ZNA ŠTA HOĆE'

Bila je ovo najduža posjeta, jednog zvaničnika aktuelne be-ha vlasti Bugojnu. Potpredsjednik Ganić svoju višednevnu turneju po slobodnim dijelovima naše zemlje okončao je upravo u ovom gradu. Naravno, predmet interesovanja prof. Ganića bio je stepen provođenja Vašingtonskog sporazuma te uspostave Federacije Bošnjaka i Hrvata na terenu ali i upoznavanje sa trenutnom situacijom na ratištu ka SCA.

Poslije zaista bogatog i napornog programa u kojem je gosp. Ganić posjetio sve relevantne bošnjačke institucije, Župni ured crvke Sv. Ante u Bugojnu.

Dr Ganić je potom najprije posjetio Komandu 307. bbr. da bi se zatim u društvu Komandanta 307. majorom Farukom Aganovićem i nekolicinom članova Komande uputio na prve borbene linije bugojanskih boraca, ka kupreškim četnicima gdje linija razdvajanja mjestimično iznosi jedva 80 metara.

Izjavivši da susreti sa borcima na prvim linijama, za njega znače trenutke odmora i zadovoljstva potpredsjednik Federacije Ejup Ganić se sa borcima 307. bbr. zadržao u skoro trosatnim razgovorima, obišavši veći dio ove z/o. Doček boraca bio je zaista srdačan a iako duboko u jesenskoj noći, dr Ganić je sa bugojanskim borcima popio i pravu bosansku kafu, istovremeno odgovarajući i na pitanja koje su postavljali naši borci.

Impresija o posjeti borcima 307. bbr potpredsjednik Federacije BiH prof. dr Ejup Ganić iznio je na konferenciji za novinare kada je između ostalog kazao: "Ovo je prava Armija, koja zna šta hoće. To je disciplinovana armija čijim uspjesima sam pun toga čuo. Vi ste se na vrlo me i uspješno organizova suprostavili neprijatelj Često kažem da se najbol osjećam među našim borc ma i danas sam se osjeća tako, jer sve što sam vid ohrabrujuće je. Ja vam s još jednom zahvaljujem n uspjesima koje ste postigl bugojanskim borcim poželio bih puno vojničk sreće" - završio je dr Ganić

Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović
Inf. služba 307. bbr.

KORAK NAPRIJED U FEDERACIJI

Federacija u BiH mora zaživljavati korak po korak uz istinsko zalaganje obadvije strane u rješavanju svih problema. Jedan, ako ne i osnovni način, svakako je stalni kontakt dviju strana i aktivno učešće u rješavanju svih pitanja. Tako je u Staroj Bili u bazi UNPROFOR-a održan sastanak Potkomiteta zajedničke komisije Lašvanske doline za vojna pitanja, kome su prisustvovali komandant 7. Korpusa, zapovjednik Zborbnog područja HVO Vitez, komandant Britbat, potpukovnik McCol, te predstavnici civilnih policija obje strane.

Na samom početku iznešen je stav da je implementacija federacije u Lašvanskoj dolini dostigla nivo koji moraju pratiti i druga područja - konkretno Gornji Vakuf i Prozor, jer bez toga će dalji rad na ovom području biti manje djelotvoran.

I ovaj, kao i većina prethodnih sastanaka na ovom nivou, bio je konstruktivan pa je pored ostalog potpisan i sporazum o obilježavanju sa upozorenjima na minska polja, a sve u cilju dalje implementacije federacije. Naime, imajući u vidu da je na minskim poljima nastradao određen broj civila, potpisanim sporazumom je predviđeno angažovanje nenaoružanih grupa ljudi zbog upozorenja na minska polja. Početna faza realizacije ovog sporazuma očekuje se 15. oktobra ove godine.

Pored ovih na sastanku se razgovaralo i o drugim pitanjima kao što je uklanjanje minskih polja gdje je UNPROFOR obećao pružanje pomoći u razminiranju područja koje će prethodno obilježiti obadvije strane.

Povratak civila u međuzone moguć je po principu reciprociteta, što znači, istovremen povratak civila obadvije strane.

Novopotpisani sporazum o upozorenju na minska polja na bivšoj liniji razdvajanja je novi podsticaj u realizaciji implementacije federacije.

R. Mehić

Razgovor sa poslanikom Skupštine RBiH i Ustavotvorne skupštine Federacije Mevludinom Sejmenovićem

VIŠE BRIGE I POMOĆI RANJENICIMA

Naš sagovornik **Mevludin Sejmenović**, poslanik je u Skupštini RBiH i Ustavotvornoj skupštini Federacije. Nakon robije u Banjaluci, Prijedoru i Omarskoj sada je u Zagrebu gdje radi pri Ambasadi BiH u odjeljenju za medicinsko zbrinjavanje ranjenika. Tokom njegovog prvog boravka u zoni 7. Korpusa zamolili smo ga za kraći razgovor.

■ **SLOBODA: Na osnovu trenutnih impresija, da li se slika koju ste imali poklapa sa onom koju ste zatekli dolaskom u našu sredinu?**

- Neku sliku sam imao jer sam, kroz dužnost koju obavljam, imao česte kontakte sa ranjenicima, a i prilikom svakog održavanja sjednica Skupštine. All postoji jedna specifičnost vezana za 7. Korpus. Razlikuje se po nekom naboju, po nekoj volji za bržim napredovanje, bržim vraćanjem ljudi svojim kućama. I što je specifično, za razliku od nekih drugih slobodnih teritorija i drugih zona odgovornosti, ovdje su se veliki poslovi puno tiše obavljali. Utisak je da je u svemu tome presudna marljivost ljudi i odanost ideji i cilju za koji se borimo. Neki kažu da je većinski dio ovo Korpusa sastavljen od "bezzemljaša". Kategorički se suprostavljam toj definiciji. Niko ko je Bošnjak-Muslimanje bezzemljaš, makar bio i na Novom Zelandu. Beskućnik može biti samo u datom momentu kao što je ovaj.

■ **SLOBODA: Radite na zbrinjavanju ranjenika. Da li ste i koliko zadovoljni obradom i tretmanom kada dođu kod vas?**

- Nisam zadovoljan. To je jedan vrlo krupan i težak problem. Radili smo u teškim uslovima, u sjedištu Hrvatske. Poznato je kako je bilo. Mišljenja sam da ni država nije odgovorila zahtjevima, jer sistemsko rješenje koje najavljivala još uvijek nije urađeno. Pitanje koje sam u nekoliko navrata postavio našem Premijeru završilo se na obećanjima da će rješenje biti brzo urađeno. U praksi se ništa nije mijenjalo. Ipak to zahtijeva malo duže vrijeme. Imamo situacije da vojni ranjenik, ponekad i nosilac vojnog odlikovanja, u tranzitu kroz Hrvatsku nema sredstava ni za tri dana boravka. U novije vrijeme se dešava da nam ranjenike otpuštaju iz bolnica prije isteka medicinskog tretmana. Prošle sedmice sve bolnice u Hrvatskoj su dobile cirkularno pismo od Ministarstva zdravlja i ministra vanjskih poslova da ranjenike iz Bi više ne primaju, zbog nei mirenog duga od 56 milion dolara. Napominjem da na pripisuju dug koji su pra tično zadužili ranjenici HVO ranjenici paravojnih formac ja Fikreta Abdića. To su dvi kategorije ranjenika sa ko ma naša država nema ništ

U toku su neki kontak na najvišem nivou da se pr vaziđe ova situacija.

■ **SLOBODA: Postoji li na koji način riješen ovih problema?**

- Postoje dva način Prvo, može se riješiti plaća jem obaveza, all onom su mom koju naša država nije stanju da plati u ovom mo mentu. A može se riješiti i kvalitetnim međudržavnim sporazumima. Sporazum je pripremljen, o njemu se razgovara. Moj stav koji ću kao prijedlog iznijeti na Skupštini u Sarajevu je da se po bilo koju cijenu moraju naći sredstva za ljude koji su obezbijedili mjesto u trećoj zemlji, kako bi mogli izvršiti tranzit kroz Hrvatsku. Ranjenik može razumjeti da država nema 50.000 DM za njegovo liječenje, ali ne može razumjeti kada država nema 200 DM da plati njegov boravak od dva dana. Moj prijedlog je da se pod hitno obezbijede neka sredstva isključivo za ovakvu namjenu. Postoji i druga dimenzija ovog problema. Sa papirima iz odgovarajućih službi gdje stoji da se upućuju na liječenje u neku od zemalja zapadne Evrope i da će tamo sve biti riješeno. Neki to po prvi put saznaju, dolaskom u Zagreb, da moraju imati garantno pismo koje važi za svaku zemlju, i kad budem govorio o toj temi, uputit ću apel vojnim strukturama da izvrše detaljan uvid u garancije koje dobivaju ranjenici. Medicinski odjel Ambasade stoji na raspolaganju za sva nejasna pitanja.

■ **SLOBODA: Koliko je ovo pitanje prisutno na sjednicama skupštinskih organa?**

- Nije dovoljno. Dnevni red je opterećen aktuelnim političkim problemima, implementacijom sporazuma, tako da bi ovo pitanje moglo doći pod razno, a ono zaslužuje posebnu pažnju. Iz navedenih razloga problem ostaje neiznešen na kvalitetan način i ne raspravlja se o istom.

Skupština, poslanici odrađuju svoj posao. Kolio, to zavisi od njih pojedinačno. Mislim da će mnoge stvari biti mnogo jasnije na sljedećoj skupštini. Očekujemo nekoliko dobrih stvari.

Nihad Arnautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz Okružnog vojnog suda - Travnik

KAZNENE MJERE NISU PROIZVOD NIČIJE SAMOVOLJE

Okružni vojni sud u Travniku djeluje u veoma teškim uslovima, a po rezultatima rada spada među najefikasnije u Republici. Potpuno je samostalan u svome radu i niko pa čak ni ovlaštena lica u samom zakonu ne mogu utica ti na rad koji bi bio izvan propisanih zakonskih normi.

Država Bosna i Hercegovina gradi se i kroz konstituisanje i stalno jačanje pravnog sistema. Okružni vojni sud u Travniku, najbolji primjer je takvog nastojanja. Iako suočen sa stvarnim problemima, ovaj Sud je uspio izboriti, kvalitetan i efikasnošću u radu, veoma zavidno mjesto u sistemu vojnog sudstva u RBiH.

Okružni vojni sud u Travniku sudi prije svega pripadnicima oružanih snaga RBiH za počinjena krivična djela. U početnoj fazi njihovog rada bili su zaokupljeni velikim brojem krivičnih predmeta. U okolnostima kada nisu bili adekvatno kadrovski popunjeni i kad su se suočavali sa nizom problema uglavnom materijalne prirode, bilo je zaista teško. Temeljni problem danas je riješen, okupili su stručne i radine ljude, stvorili tim sposoban odgovoriti svim zadacima i iskušenjima.

Ovaj sud od samog početka nije imao druge, osim verbalne podrške. Konkretne i organizovane pomoći nisu imali. Snalazili su se kako su znali i umjeli, počev od osnovnog kancelarijskog materijala pa do obezbjeđenja drva za zagrijavanje prostorija. Bilo je jednokratnih pomoći od Opštine i Okruga i Komande 7. Korpusa. Uglavnom su taj problem rješavali kroz lična poznanstva sa ljudima iz privrede, koji su im izlazili u susret dajući npr. papir besplatno ili po povoljnim cijenama. I u takvim okolnostima ovi ljudi su uradili veoma mnogo. Materijalni položaj zaposlenih u ovom Sudu je sve ovo vrijeme izuzetno težak. Međutim, njihova jaka želja je da im se što prije obezbijede bar koliko-toliko prihvatljivi uslovi za rad.

U posljednje vrijeme evidentna je i želja civilnih struktura vlasti i Komande Korpusa da im se pomogne, što je za njih, svakako ohrabrujuća činjenica.

■ Krivične prijave i presude

U vremenu od formiranja Okružnov vojnog suda u Travniku pa sve do danas, o broju prispjelih i uspješno okončanih predmeta, kao i o drugim zanimljivim pojedinostima iz rada ovog Suda govori Bekir Ferizović, sudeći sudija:

- Sud je formiran 21.12.1992. godine. U to vrijeme je imao samo troje sudija, a sada Okružni vojni sud u Travniku broji pet sudija, i to troje sudija na istrazi, a dvoje sudećih sudija. U proteklom vremenu suočavali smo se s velikim brojem krivičnih prijava i zahtjeva za sprovođenje istrage. Vezano za predmete, mogu reći da je zaostatak iz '93. godine u istrazi bio petsto predmeta, a za osam mjeseci '93. godine u istrazi je okončano sedmasto dvadeset devet predmeta i dodatnih šest predmeta vezanih za maloljetna lica. U septembru ove godine istraga je imala u opticaju 331 predmet iz čega je vidljivo da je urađen ogroman posao. Smanjen je zaostatak iz '93. godine za 170 predmeta, a sve predmete iz '94. godine je uspješno uradila. Što se tiče suđenja, zaostatak iz '93. godine bio je 88 predmeta, a u septembru mjesecu zaostatak iznosi 165 predmeta.

U prvih osam mjeseci '94 godine u prvostepenom postupku završeno je i objavljene su presude za 143 predmeta i tri predmeta gdje su okrivljeni maloljetnici.

Najčešća krivična djela koja se vode pred ovim sudom su: samovoljno udaljenje, bjekstvo iz OS, razbojništva, teške krađe i neodazivanje pozivu. Bilo je i dosta predmeta vezano za ubistvo, za izazivanje opšte opasnosti itd.

Za samovoljno udaljenje iz OS propisana je kazna zatvora od 1-10 godina, a za bjekstvo od 5 pa nadalje, uključujući i smrtnu kaznu. Samovoljno udaljenje je krivično djelo kada je vojno lice bez dozvole starješine napustilo jedinicu i nije se javilo u vremenu od 10-30 dana. Bjekstvo je takvo krivično djelo kada je okrivljeni napustio jedinicu u koju se nije vratio 30 dana i više, a za to je predviđena kazna zatvora od najmanje 5 godina uključujući i smrtnu kaznu. Za razbojništvo je utvrđena kazna od 3-15 godina zatvora, a za teže slučajeve propisana je čak i smrtna kazna. Za tešku krađu zakon je propisao kaznu zatvora u trajanju od 3 i više godina, kao i smrtnu kaznu. Učestala su krivična djela neodazivanja pozivu na mobilizaciju za koje je predviđena kazna od 1-10 godina. Trenutno su aktuelni predmeti vezani za lica koja su van Republike BiH. U saradnji sa Tužilaštvom, Sud je zastao sa istragom dok lica pod sumnjom ne budu okrivljena i dostupna organima gonjenja.

Istakao bih da je u 1994. godini ovaj Sud sudio za krivična djela samovoljnog udaljenjha iz jedinice, gdje je izrekao kazne okrivljenima u trajanju i po 8 godina, pa su okrivljena lica ostala u pritvoru. Treba napomenuti i to - ako je kazna izrečena npr. 5 godina i više, okrivljeni ostaju u pritvoru do pravosnažnosti presude. U februaru suđeno je za više razbojništava, koja su se desila na području opštine Travnik kada je Sud izrekao kazne od 4-8 godina zatvora. Ovim visokim kaznama naš Sud je doprinio smanjenju razbojništava i u mnogome pomogao da se koliko-toliko poštuje propisani zakon.

■ Postupak krivičnog gonjenja

Borce će, vjerujemo, interesovati postupak krivičnog gonjenja, kao i to, zašto se neka lica, za koje se zna da se bave određenim kriminalnim radnjama krivično ne gone?

S timm u vezi Darmin Audić, istražni sudija OVS kaže:

- Treba razlučiti tri instance ili stepena, od otkrivanja počinioca krivičnog djela do saznanja da je počinjeno određeno krivično djelo. Prva instanca su organi bezbjednosti, vojne policije, stanice javne bezbjednosti, razni sektori bezbjednosti. Oni su ti koji po saznanju da je određeno krivično djelo počinjeno, svojim operativnim radom djeluju na otkrivanju počinioca, na prikupljanju materijalnih dokaza podnošenju krivične prijav Krivična prijava se podno drugoj, slijedećoj instanci, to je Okružno vojn tužilaštvo ovdje u Travnik na nivou Okruga, koji tu kr vičnu prijavu prihvata ili od bacuje, ako smatra da u rad njama osumnjičenom n prepoznaju bitna obilježi krivičnog djela za koje s određeno lice tereti ili pa podnosi zahtjev za spro vođenje istrage istražno sudiji, da se sprovede istr ga na određene okolnosti.

Istražni sudija sprovo istragu, ako se složi sa zah jevom. I po okončan istražnog postupka ponov dostavlja cijeli sp Okružnom vojno tužilaštvu, koje nakon tog ponovo odlučuje o tome im li osnova za podizanje op tužnice protiv okrivljenog će odustati od daljeg gon jenja. Može se desiti d dođe i do proširenja istrag ako se u toku istrage kod istražnog sudije utvrdi da postoje elementi i nekog drugog krivičnog djela.

Ako se podigne optužnica, onda predmet ide na glavni pretres, na suđenje, gdje se opet izvode svi materijalni dokazi koji su prikupljeni u toku istražnog postupka, eventualno i neki drugi, novi, za koje se dozna. Sudeće Vijeće donosi odluku zasnovanu na tome da li je okrivljeni kriv ili nije. Ako je kriv donosi osuđujuću presudu, a ako nije oslobađajuću presudu.

Sve ovo navodi s ciljem da se naši borci-čitaoci lista "Sloboda" upoznaju s tim i shvate da ovaj Sud radi samo s onim što mu dođe na "sto". Mi ovo često ističemo. Znači, samo ono što bude prijavljeno od organa bezbjednosti, odnosno, ono što Vojno tužilaštvo pokrene pred Vojnim sudom. Naglašavam, Sud nije taj koji goni i otkriva počinioce krivičnog djela pa se zato i ne može nama prebacivati to što je na primjer neki od kriminalaca na slobodi i što se krivično ne goni.

■ Okružni vojni pritvor

U okviru Okružnog vojnog suda postoji i Okružni vojni pritvor (u daljem tekstu OVP, op.a.), koji egzistira koliko i sam Sud. Kroz OVP prošle su stotine ljudi. OVP se također suočavao sa nizom problema, prevashodno, materijalne prirode, kada je obezbjeđenje hrane za pritvorenike bio najteži problem. Bilo je dana kada su pritvorenici imali samo jedan obrok dnevno, iako su bili često izloženi teškim fizičkim naporima. Sada je stanje neuporedivo bolje, a i pritvorenih je sve manje, jer ljudi spoznaju da je besmisleno i ispod svakog dostojanstva razumnog čovjeka boraviti u pritvoru, čime krnji ugled ne samo sebi već i njegovoj porodici.

■ O maltretiranju optuženih

Dešava se i to da se eventualna maltretiranja ljudi u predistražnom postupku pripisuju i ljudima iz Okružnog vojnog suda, što je samo po sebi čisti apsurd, besmislica, i rezultat je neobaviještenosti onih koji takve neistine šire. O tome iznosi svoj stav gosp. Senad Dautović, istražni sudija ovog Suda:

- Ovaj Sud s tim nema apsolutno nikakve veze, niti se ikad i mogao desiti takvo što, pogotovu ako se zna koje su naše obaveze i nadležnosti. Drugo je to što ljudi iz neznanja poistovjećuju nas s onima iz predistražnog postupka. To da li je možda neki čovjek maltretiran u predistražnom postupku, mi ne znamo, niti na to možemo utjecati. Kada određeno lice koje je pod sumnjom dolazi kod nas pod istragu, a dolazi tek kada okružni vojni tužilac podnese zahtjev za podnošenje istrage, tek tada mi odgovaramo za sve što se tome čovjeku dešava, vezano za posao koji mi radimo. Do sada nikad ni jedan optuženi nije imao niti je mogao imati od nas u Sudu, čak ni neprijatnosti, a kamoli maltretiranja. Naprotiv, mi smo dužni čovjeku pomoći, pružiti mu prije svega pravnu pomoć, što redovno činimo. Ovaj Sud ima trojicu branilaca, koji su profesionalni advokati i koji su svo vrijeme u toku rada ovog Suda prisutni i svim počiniocima krivičnih djela pružaju zakonom predviđenu pomoć u odbrani. Mi, u stvari, provodimo samo ono što je zakonom propisano.

■ Visoke kaznene mjere?

Ponekad se običnom čovjeku može učiniti ili već čini da su izrečene kaznene mjere ovog Suda, za određeno krivično djelo prestroge. O tome gospodin Dautović kaže slijedeće:

- Svako krivično djelo je samo po sebi specifično i bitno se razlikuje u komparaciji s drugim. Može se konstatovati da su kaznene mjere dosta rigorozne, međutim treba imati na umu okolnosti. Za isto djelo učinjeno u nekom mirnodopskom vremenu, danas se izriču višestruko oštrije kaznene mjere, uključujući čak i smrtnu kaznu. Ljudi jednostavno moraju imati na umu i okolnosti u kojima se one izriču. Predviđene mjere nisu proizvod ničije subjektivnosti niti samovolje, već su kao takve tačno zakonom decidirane. Zna se tačno koja kazna slijedi za koje počinjeno krivično djelo. Mi samo dosljedno primjenjujemo ono što je zakonodavac propisao.

■ Preventivno djelovanje

Učili smo i to da su ovi ljudi koji rade u Okružnom vojnom sudu spremni odlaziti i na teren među borce s ciljem preventivnog djelovanja i otklanjanja uzroka nezakonitog ponašanja. Odlučni su pomoći organima u okviru Armije RBiH kroz stručna predavanja ili druge oblike direktno naše borce upoznati sa posljedicama koje čekaju one koji su skloni činjenju određenih krivičnih djela. Ako bi se ovakav vid saradnje ostvario, vjerovatno bi broj prekršaja bi neuporedivo manji.

Recimo i to da je ovaj Sud potpuno samostalan u svome radu, u svoj svojoj organizaciji. Nema mogućnosti da iko van zakona pa čak i ovlaštenih lica u samom zakonu, utiču na rad ovog Suda. Niko, dakle, ne može uticati da se radi po njegovoj želji, već su zakonske smjernice jedini okvir.

Reuf Vejo

http://www.hasib-musinbegovic.com

U posjeti borcima 3. bataljona 370. Sbbr.

JEDINI CILJ DONJI VAKUF

Pred njima nema prepreka na putu do oslobođenja rodnog Donjeg Vakufa. Ni utvrđenja, kako ih nazvaše "Kineski zid", nisu ih zaustavila da za kratko vrijeme, koncem maja ove godine, ovladaju i kotom 1514. Po formaciji najmlađi, po uspjesima zapaženi - borci 3. bataljona 370. Slavne brdske

Borci 3. bataljona 370. slavne brdske brigade

Krivudavi šumski put vodi nas u zonu odgovornosti 3. bataljona 370. Slavne brdske brigade Armije RBiH. Gusta borova šuma. Nadmorska visina od 1514 metara. Godišnja doba ovdje kao da se isprepleću. Ljeto i jesen smanjuju se u danu. Noći i jutra prilično svježa, zrak oštar i čist. Borci 3. bataljona Sbbr, svjesni da je i ovod lo puta do rodnog Donjeg Vakufa podnose sve teškoće. Ni dosadna augustovska kiša nije ih omela da nas dočekaju srdačno i ugoste u svojim skromnim boravištima na Crnom Vrhu. Neizbježno je bilo i čekanje uz pravu bosansku kafu. Mala nezadovoljstva i nepravde ih bole, ali nadaju se, biće bolje. Jedini cilj im je Donji Vakuf. Bataljon po formaciji najmlađi, po uspjesima zapažen. Začet je marta 1994. godine kao 4. bataljon 370. Sbbr. Prvi rezultati već se bilježe u akciji na Maloj Šuljagi. Borci ovog bataljona s uspjehom izvršavaju sve tada postavljene zadatke i učestvuju s dijelom jedinica u očuvanju dostignutih linija odbrane. Preformacijom jedinica zvanično odnedavno egzistira kao 3. bataljon 370. Slavne brdske brigade.

Donjovakufski zlatni ljiljani, momci iz Trećeg bataljona, 29. maja ove godine ovladali su velikim šumskim kompleksom Crnog Vrha. Očelićeni i osnaženi, srca ponesenog prema rodnom kraju za svega nekoliko sati borbe protjerali su četnike sa kote 1514. Uništena je još jedna vatrena tačka neprijatelja. Crni Vrh je pao pred silovitim jurišem donjovakufskih oslobodilaca. Ni utvrđenja, kako ih nazvaše borci ovog bataljona "Kineski zid", nisu zaustavili zlatne ljiljane sa Vrbasa da za kratko vrijeme ovladaju i ovim dijelom donjovakufske teritorije.

Na neobičan način ovdje se isprepleću mladost i starost. Bataljon čine dobrovoljci od 19 do 55 godina. Zajedno, rame uz rame, budno bdiju očevi i sinovi bošnjački. Treći bataljon u svojim redovima ima najmlađu jedinicu po godinama, generacija '74.-te i najstariju, popularne dede. Svi na svoj način daju doprinos oslobodilačkoj borbi. Ozbiljnost, disciplina i vojničko ponašanje prisutni su na svakom koraku u ovom kolektivu. Dosljedno se izvršava svaki postavljeni zadatak. U 3. bataljonu 370. Slavne brdske brigade Armije RBiH zaživjela je u pravom smislu akcija 'Biramo najboljeg borca'. U svakoj smjeni proglašavaju se najbolji, a na kraju mjeseca sumiraju rezultati. Tako su u augustu najodgovorniji, najdisciplinovaniji i najboji bili: Hasib Skopljak, Kemal Selman, Ramiz Bajrić i Fahrija Karić. Među pripadnicima 3. bataljona mnogo je i pjesnika. Valjda skrivena ljepota bosanskih šuma čini dodatnu inspiraciju za mlade umjetnike - prokaljene borce ovog bataljona.

■ Veza - nervni sistem bataljona

Nervni sistem 3. bataljon 370. Sbbr jeste svakako vez Samo na prostorima Crno Vrha razvučeno je na kilomet žice kako bi se sve bilo uvezano jedinstven sistem. Za vezis ovog bataljona svaki dan je p seban doživljaj. Redovno s obilazi linija jer svaki prekid m ra se otklanjati odmah. Pono sa Male Šuljage, uz "Ajvaz d du" je i 110-ka 370. Sbbr. R dovno, uskim šumskim putem do kuhinje bataljona dovozi sv neophodno. S njom stižu: hlje cigarete, namirnice, oprema, l formator...

Dalje, do prvih linija odbr ne transport preuzima zapreg Krivudavim šumskim stazam često može samo samaric Ipak, do boraca sve stiže na v jeme. Kuhari su već u četiri uj tro na nogama. Do pet valja p premiti doručak, a ona zapregom proslijediti do boraca. Put dug i po tri sata pješačenja. I tako tri puta na dan, ali ništa im nije teško. Zbog uspješno obavljenog posla u vrijeme osvajanja novih terena borci 3. bataljona 370. Sbbr. odali su posebno priznanje svojim konjovodcima, jer ni jednog trenutka, u vrijeme borbenih dejstava nisu ostajali bez toplog obroka.

S početka augusta ove prostore zahvatio je i požar. Angažovana je Radna brigada, ali su i borci 3. bataljona uz svoje redovne zadatke prihvatili i borbu sa vatrenom stihijom, jer iznenađenja nema.

Ipak, veliko iznenađenje na prostorima Crnog Vrha u vrijeme naše posjete bile su banane, poklon za sve borce na prvim linijama. Posebno zadovoljstvo predstavljao je boravak članica Ženskog muslimanskog udruženja "Sumejja" Donji Vakuf među pripadnicima 3. bataljona. U znak pažnje za sve hrabre donjovakufske sinove koji krče put do slobode, žene Donjeg Vakufa pripremile su razne vrste domaćih pita kako bi obogatile vojnički obrok. Tako su zajedno pite i banane obilježile 19-u augustovsku noć na Crnom Vrhu.

I mogli bi se još mnogo pričati o borcima 3. bataljona. Tri dana drugovanja sa ovim momcima bili su zaista poseban doživljaj. Jednom riječju na prostorima Crnog Vrha sve je uvezano u jedinstven sistem koji kuca jednim srcem, a čine ga borci Trećeg bataljona 370. Slavne brdske brigade.

Dijana Hadžić
Foto: M. Mustafića
Inf. služba 370. Sbbr.

"CRNI KOJOTI" PUT KA SLAVI

"Crni kojoti" - naziv koji su u Centralnu Bosnu donijeli Krajišnici koji su se okupili u Zagrebu 30. maja 1992. godine ostavljajući svoje porodice, sigurne egzistencije da bi dali svoj doprinos u časnoj borbi za slobodu jedine nam domovine Bosne i Hercegovine.

Na samom početku bili su u sastavu 1. Krajiškog bataljona koji je u to vrijeme sa dosta visokim stepenom organizovanosti, hrabrosti i srčanosti predstavljao veoma snažnu i moćnu jedinicu u Oružanim snagama RBiH.

Prva borbena iskustva pripadnici voda stiču na Turbetu, te nakon tih iskustava odlaze na ratište u Jajce, koje je za Krajišnike predstavljalo oazu krajiške slobode i kapiju povratka na svoje prostore. U to vrijeme vod je brojao oko 80 ljudi. Osim dobrovoljaca iz inostranstva u sastav voda su se priključili i prognanici iz Krajine, i to većinom sa područja Opština Sanski Most i Ključ. Njihov motiv za borbu zbog svih zala načinjenih u Krajini je bio dovoljno jak i snažan da se od dojučerašnjih veselih mladića koji su vrijeme provodili u disko-klubovima i kafićima prekale beskompromisni i oštri borci od čijih se pokliča i tekbira četnicima ledila krv u žilama. Gubitak Jajca kao odskočne daske prema Krajini nije obeshrabrio te vrle ratnike. Pokušali su spasiti što se spasiti može, braneći Karaulu i Suho polje. No i pored herojskog otpora Krajišnika i mještana i na ovim prostorima je ponovljena sudbina Jajca. Četnici su zaposjeli i ove terene. U tim bitkama je teže ranjen komandir "Crnih kojota" Fadil Hukanović. Nakon ranjavanja Hukanović odlazi na liječenje u inostranstvo, a njegov vod prerasta u četu koja funkcioniše u okviru 1. bataljona 17. krajiške brdske brigade. Zajedno sa ostalim jedinicama 1 Kbbr odlaze na Visoko i daju svoj doprinos u oslobađanju Crkvica i kote 715. Vođeni neseb čnim patriotizmom postižu značajne rezultate zbog kojih su proglašeni najboljom četom u OG Bosanska krajina za Dan Armije RBiH, 15. aprila 1993. godine. Dok traju sukobi sa HVO izvršavaju sve postavljene zadatke a nakon smirivanja tenzija i prestanka borbenih dejstava odlaze na Vlašić da ponovo odmjere snagu sa četnicima. U njedrima te živopisne i lijepe planine u žestokim okršajima nižu uspjeh za uspjehom od kojih posebnu vrijednost ima oslobađanje, dviju strateški važnih kota na putu za Krajinu, Javorka i Duga. "Crni kojoti" su tom zadatku pristupili sa čvrstom odlukom da ga izvrše do kraja. Nakon višednevnih priprema uz zavidno visok borbeni moral i sa željom da uspiju krenuli su u akciju. Uz zaglušujući prasak oružja i grmljavinu naše artiljerije jedna za drugom padale su četničke utvrde a bradate spodobe su iz njih tražile spas u paničnom bijegu. Bez i jednog poginulog borca, "Crni kojoti" su tog dana dali najveći udio u širenju slobodne teritorije za više od 25 kvadratnih kilometara i zarobljavanju veće količine naoružanja i MTS-a.

Na slavnom borbenom putu "Crne kojote" su pratila ranjavanja i pogibije mladih ljudi koje su uvijek teško padale njihovim saborcima kojima je ta protivena krv bila još jedan dodatan motiv da istraju u borbi.

O "Crnim kojotima" se već pričaju legende širom Bosne a i u inostranstvu gdje god ima Bošnjaka. Često se spominju i u četničkim sredstvima informisanja gdje ih nastoje predstaviti kao fanatike i zločince te izmišljaju u svojoj monstruoznoj maštibitke u kojima njihove elitne jedinice, kao što su "Panteri" i druge, pobjeđuju "Crne kojote". Sve to pokazuje da četnici imaju veliku dozu respekta i strahopoštovanja prema "Crnim kojotima" čije ime u njima izaziva strepnju i nesigurnost tako da oni bježe glavom bez obzira gdje god se pojavi ta jedinica. Njoj se u posljednje vrijeme priključuju novi svježi borci a vračaju se i neki stari iz inostranstva među kojima je i Fadil Hukanović koji se, uspješno oporavljen, vratio u prve borbene redove.

Stoga u narednom peridu možemo itekako računati na još veće uspjehe ove jedinice. To potvrđuju i njeni borci koji poručuju četnicima da dobro pritegnu opanke i spreme se za plivanje preko Drine jer oni dolaze sa tekbirima i dahom slobode.

Inf. služba 17. Skbbr.
Edin Ramulić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Treći brdski bataljon 312. bbr.

TURBE NA BRANIKU DOMOVINE

Kada je 25.11.1992. godine formirana 312. motorizovana brigada u sastav njenog 3. bataljona ušli su borci Turbetskog odreda i Odreda Gradina koji su iza sebe imali već osam mjeseci intenzivnog borbenog iskustva. Boraveći ovih dana u Turbetu, razgovarajući sa komandantom Bataljona, majorom Kemalom Gafurovićem i borcima Turbeta, iznova se uvjerili u izuzetnost i hrabrost ljudi ovoga kraja.

Od 20. aprila 1992. godine, prvog velikog artiljerijsko-pješadijskog napada, ovi patrioti su gotovo svakodnevno, skoro goloruki, svojim srcima i tijelima zaustavljali agresorske napade koji su imali za cilj da zauzmu Turbe.

Prvi napad zaustavljen je sa deset lovačkih pušaka, pet "pumperica", petnaest privatno kupljenih automatskih pušaka, deset "cijevi" HVO. Jedina potpuno naoružana i opremljena jedinica bio je vod MUP-a.

U narednim danima brojne puške su pronađene po kućama i stanovima turbetskih Srba, koji su masovno napuštali Turbe i prilazili agresorskim snagama.

Naoružavanje turbetskih branilaca zaokruženo je u toj prvoj fazi zauzimanjem magacina Slimena.

Već prvih dana formirana je linija odbrane od Nefijinog mosta, duž aleje pored Osnovne škole, do Vatrogasnog doma. U formiranju odbrane učestvovale su mahalske jedinice-straže, Turbe-Centar, Novo naselje, Kolone, Šumarija, pripadnici na Kresovcima, Glavici a dalje mještani zaseoka Ganići, Ridića, Kazića, Bijelog Bučja i Pulca. Tih prvih dana u odbrani Turbeta i formiranje linija odbrane učestvuju jedinice MUP-a Turbe, Travnik i Mehurića.

Specifičnost i karakteristike turbetskog bojišta je u tome što je odbrana organizovana u naseljenom mjestu kao i zaseocima koji se nalaze oko Turbeta.

Po uspostavljanju linije odbrane Turbeta, na ovo vruće bojište dolaze organizovane jedinice TO iz Travnika, Kalibunara, Slimena, Mehurića, Novog Travnika, Viteza, Busovače i Zenice, a HVO organizuje na današnjem desnom krilu odbranu od Obišenjaka, preko Dijaka do Paklareva.

Padom Jajca i Karaule i napuštanjem bez borbe pripadnika HVO sela Delilovac i Potkraja nastupaju najteži dani za branioce Turbeta.

Napregnuvši do krajnjih granica Turbečani uspijevaju spriječiti prodor četnika u samo središte Turbeta.

■ Uspjesi turbetskih raketaša

Od tih dana počinje niz sjajnih rezultata turbetskih raketaša. 26.11.1992. godine uništen je prvi tenk na prilazima Turbeta iz pravca Šešića. U to vrijeme sretna okolnost je bila što su u Protiv-oklopnom vodu bili obučeni raketaši Avdo Gunjarić dobitnik "Zlatnog ljiljana" i Mesud Ramić koji su se brzo prilagodili, do tada, njima nepoznatom protivoklopnom oruđu, uvježbali posade, i tako postali neprelazna prepreka četničkim tenkovima. Pripadnici ove jedinice uništili su sedam tenkova i ova jedinica je najtrofejnija u Turbetskom bataljonu.

Sinonim odbrane Turbeta jeste i "Krnjo" (Bofors 40 mm). Ovo je kvalitetno i ubitačno oruđe, njegov rafal od 8 granata bio je najveće psihološko oružje Turbetski borcima, a najveća mora četnicima.

Dva puta je bio pogađan od strane četnika i za kratko vrijeme osposobljavan za dejstvo. Iako je bila nestašica dijelova, zahvaljujući požrtvovanosti i entuzijazmu turbetskih zanatlija brzo je vraćen na linije odbrane.

Krajem 1993. godine "Krnjo" se postavlja na vozilo ta tako postaje mobilniji i efikasniji.

Svako oruđe kao što je "Krnjo" ne bi bilo efikasno da

U Turbetu je uspostavljena potpuna saradnja između komande bataljona i Ratnog savjeta MZ i Štaba Civilne zaštite. Ratni savjet MZ Turbe, najviši organ civilne vlasti, polako preuzima od Bataljona rješavanje pitanja civilnog stanovništva, zahvaljujući velikom angažovanju predsjednika Savjeta, gospodin a Šakić Mehmeda, tako da se već osjećaju i prvi rezultati.
Stambeno komun alna infrastruktura je skoro uništena. Treba doći u Turbe i vidjeti sve strahote ovog rata. Ipak b ilo je Turbečana koji ni za najvećih granatiranja nisu napuštali svoje kuće. Porodice Marić, Je lčin, Kahrić i Ramić... ostale su žlvjeti na prvoj liniji i pored porodičnih tragedija koje su im se deš avale.

ze u treću ratnu zimu, spremni na sva iskušenja koja se njom dolaze. Poručuju da će izdržati i da idu do konačne pobjede.

Borili su se ovi momci osim na domaćem, turbetskom ratištu, i na ratištima Maglaja, Kruščice, Putičeva, Slimena, Vlašića i Šahmana. U posebnom sjećanju ostala im je Kruščica zbog težine fronta i veoma teških vremenskih usiova. Najnaporniji su bili odlasci i povratci na ovo ratište kada je trebalo prepješačiti i do 70 km.

Izdržali su to turbetski borci kao što će izdržati sva naredna iskušenja.

Njihov vojnički stav je evidentan po uredniim i opremljenim prostorijama u kojima borave, pripremljenom ogrijevnom drvetu u dovoljnim količinama.

Atmosfere u prisustvu komandira čete je ležema i drugarska a pršte dosjetke, vicevi i smijeh.

Sa momcima koji raznose hranu vraćam se do kuhinje gdje smo počašćeni pravim vojničkim pasuljem uz vesele dosjetke vrsnog kuhara Peleta.

Život u naselju u kome se istovremeno nalazi i linija odbrane donosi brojne specifičnosti i briše granicu civilnog i vojnog. Dokaz tome je i rad saniteta Trećeg bataljona. U početku sanitetska služba je raspolagala samo sa jednim vozilom koje je opsluživalo na liniji fronta od Šešića do Bijelog Bučja. U to vrijeme uspješno je obavljao poslove na prijevozu ranjenih i povrijeđenih boraca Sejo Harambašić. Vozni park se zatim popunjavao preuređenim vozilima u sanitete a čiji su vlasnici ujedno bili vozači saniteta.

■ Turbe je za prognanike kapija slobode

Kroz Turbe je od početka agresije prošlo oko 150.000 prognanika iz Bosanske krajine. Turbe je za njih predstavljalo prvi dodir sa slobodom i vrata u svijet. Mnogi su dolazili iscrpljeni, ranjeni, i bolesni. Sanitet 3. bataljona pružao im je prvu pomoć.

Dvije prognanice su se ovdje i porodile, a pripadnici turbetskog saniteta uspješno su pomogli da svijet ugledaju dva dječaka.

U junu 1993. godine, u vrijeme sukoba sa HVO i prekinute komunikacije sa Travnikom, sanitet je preuzeo kompletno zbrinjavanje i najtežih ranjenika. Sanitet 3. bataljona obavlja sve poslove medicinske rehabilitacije po otpuštanju iz bolnice za ranjenike, sa ovog područja te redovno pruža usluge civilnom stanovništvu šireg područja Turbeta.

■ I pjesmom se Bosna brani

Unatoč razaranjima i smrti, stalno prisutnoj opasnosti od granata, duh Turbečana nije pokleknuo. Braneći svoja ognjišta stizali su baviti se i onim ljepšim stranama ljudskog stvaranja. Jedna od njih "U Bosni jedno Turbe ima" postala je himna branilaca Turbeta. Pjesmu je muzički obradio Sejad Smajiš a vokalni solista je Kadir Čičak. Brojne pjesme na tekstove turbetskih boraca komponovao je borac 2. čete Jelčin Nevzet-Nevza.

U augustu 1992. godine u vrijeme najvećeg granatiranja, u Turbetu su glumci Narodnog pozorišta Zenice odigrali predstavu. Prigodni programi organiziraju se prilikom obilježavanja značajnijih datuma, a Turbečani pamte onu iz decembra 1993. godine održanom pri svjetlosti svijeća.

Nije se ugasio ni rad FK "Vlašić" od koga Turbečani očekuju dobre rezultate kada otpočne natjecanje. Turbečani redovito učestvuju na svim sportskim takmičenjima koje organizira Brigada i Korpus i na njima postižu izuzetne rezultate.

Odlazeći iz Turbeta prisjećam se riječi komandanta Gafurovića: "Turbe je danas razoreno, tužno i pusto. Poznavajući Turbečane, njihov mentalitet, Turbe će uz naše angažovanje i pomoć šire društvene zajednice biti ljepše nego što je bilo. Zbog patnje koje Turbečani preživljavaju kroz ovaj rat, zaslužuju bolje sutra".

Inf. služba 312. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

BORIĆEMO SE DO KRAJA!

24.09.1994. godine na vlašićkom ratištu odigrala se još jedna žestoka bitka sa srpsko-crnogorskim agresorom. U rejonu Police i Crni Vrh, bitka u kojoj su borci 306. brdske brigade pokazali neviđenu hrabrost, snagu i spremnost da ovladaju najvećim neprijateljskim utvrđenjima, a samim tim i spremnost da se bore do konačnog oslobođenja jedine nam domovine. • U borbama koje su trajale puna 72 sata naše snage su neprijatelju nanijele velike gubitke u živoj sili i MTS-u. • Četnička jedinica koja je držala rejon Police bila je potpuno razbijena i u paničnom bijegu četnici su za sobom ostavljali ne samo naoružanje nego i svoje mrtve i svoje ranjene. • U šest jakih artiljerijsko-pješadijskih kontranapada na izgubljene položaje, četnici su ispalili više od 2.000 artiljerijskih projektila raznog kalibra. • Naši borci tek nakon trećeg naređenja za povlačenje, vratili su se na početne položaje. • Za ispoljenu hrabrost i požrtvovanje komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić pismeno je pohvalio jedinice 306. bbr. • O pripremama i samom toku b/d razgovarali smo sa komandantom 306. bbr. Munirom Karićem.

I.S: Gospodine komandante, možete li nam nešto detaljnije reći o pripremama i samom toku akcije?

KARIĆ: I pored toga što 306. bbr ima sigurno najdužu zonu odgovornosti na platou Vlašića, pored stalnih napada SCA na naše odbrambene linije koji je u zadnja dva mjeseca bilo više od trideset, zatim više napada koje smo mi izvodili, smogli smo snage da se upustimo u jedan od težih zadataka koji je do sada izvodila naša brigada. Moralno-psihološko stanje kod boraca bilo je na zavidnom nivou, i neću pogriješiti ako kažem da je ovakvom stanju doprinijelo moje stalno prisustvo na terenu sa borcima i starješinama iz komandi bataljona i velikim dijelom starješina iz komande brigade.

Ubojitost jedinica koja nam je nedostajala kod napada na Simišće, gdje su četnici u jednom trenutku bili napustili svoje položaje, malim korekcijama unutar jedinica i komandi brzo je stečena, što se najbolje moglo vidjeti kod zauzimanja objekta Police.

I.S: Kako je napad naših jedinica počeo?

KARIĆ: Jedinice su krenule u planiranom terminu, sve se odvijalo po planu. Krenulo je sa zaglušujućim detonacijama naše artiljerije. Gledao sam naše momke kako se po brisanom prostoru približavaju četničkim bunkerima.

Na samom početku akcije sistemom veze mi javljaju da je u prvom naletu naših jedinica, u želji da se prvi probije do bunkera, smrtno pogođen Fuško Hajrulah-Kjuka.

Police su bile njegov san i to je bio sigurno jedan od najboljih boraca u našoj brigadi. Normalno je bilo očekivati da vijest o njegovoj pogibiji poljulja moralno-psihološko stanje kod naših boraca, međutim, to se ipak nije dogodilo i čini mi se da je njegov izgubljeni život bio dodatni motiv da se ide dalje i da se osvoji ono što je bio, kako sam već rekao njegov san.

Linijom se prolomio Tegbir, Allahuekber! Vidjelo se kako su zemunice letjele u zrak.

Naši momci otvoreno su išli prema bunkerima, i ni danas mi nije jasno odakle tolika snaga, tolika hrabrost, a četnici bježe na sve strane. Ponovo poziv iz centra veze. Komandir Piko na telefonu, zadatak je izvršen!

Iako ni jednog trenutka nisam sumnjao u uspjeh i efikasnost naših boraca, teško je opisati kako sam se u tom trenutku osjećao. Momci su za nepun sat vremena ovladali rejonom Police.

I.S: Borci su Vas pozvali da siđete na "prelo" na Police.

KARIĆ: Da, borci su me pozvali i ja sam bez obzira na protivljenje mojih starješina otišao kod boraca i čestitao im. Borbe su još trajale i nije bilo puno vremena za razgovor. Momci su otišli raditi na utvrđivanju linije, a ja sam se ponovo vratio na komandno mjesto. Vezisti iz komande brigade su za vrlo kratko vrijeme uspostavili vezu duž cijele novooslobođene linije, tako da sam mogao kontaktirati sa svim učesnicima. Moral i raspoloženje boraca bilo je kao nikad do sada.

I.S: Četnici su odmah poslije ponoći počeli sa prvim kontranapadom?

KARIĆ: Prvi jak kontranapad četnici su počeli između tri i četiri sata ujutro i u vremenu od 48 sati izveli su još pet veoma jakih kontranapada. Preko dvije hiljade najrazornijih projektila četnici su ispalili na prostor Polica, ne računajući vatru iz ostalog naoružanja, bombe, tromblon, itd.

Nisam htio rizikovati. Izdao sam neredbu za povlačenje. Odgovor sa linije bio je vrlo kratak: "Ne povlačimo se do zadnjeg"! Intenzitet napada svakog trenutka se povećavao. Sa veze mi javljaju da je pomoćnik komandanta za bezbjednost 1 bb/306. Zelkanović Hrustan napusti komandno mjesto i otišao da pomogne momcima. Kasnije su mi javili da je smrtno pogođen gelerom granate. Po stotinu puta sam se pitao odakle tolika snaga i hrabrost ovih momaka? Tek nakon trećeg naređenja momci su se počeli vraćati na početne položaje. Neki momci su plakali, bilo im je teško što se povlače, od mene su tražili da se ponovo vrate na Police.

I.S: Među borcima koji su učestvovali u akciji sigurno ima i onih koji zaslužuju posebnu pažnju.

KARIĆ: To je teško pitanje, teško jer iz toliko dobrih momaka veliki je problem izabrati najbolje. Svi su oni zaista pokazali koliko vrijede, koliko znaju i mogu.

Piko i njegovi momci, IDV, policajci, Cesta i rahmetli Kljuka momci su koji zaista znaju i umiju. Sve su to borci kojima se Biljanska dolina treba ponositi.

Koristim ovu priliku da se zahvalim jednom dijelu momaka iz DIB-a koji su taj dan učestvovali u b/d, kao i izuzetno hrabrim momcima iz IDV-a 27. bbr., i neka mi ne zamjere svi oni koje nisam spomenuo.

I.S: Jedno pitanje za kraj. Možemo li ponovo uzeti Police?

KARIĆ: U ovom oslobodilačkom ratu koji vodimo bitaka će sigurno biti još. A sa momcima koje ima naša brigada i Biljanska dolina ni jedan zadatak nam ne može predstavljati problem.

Nihad Fuško
Inf. služba 306. bbr.

Obuka jedinica 307. bbr. ARBiH

OZBILJNA PRIPREMA ZA NASTAVAK RATA!

U momentima kada jedinice i borci naše Armije širom BiH postižu uspjehe i oslobađaju djelove okupiranih teritorija, svakim danom do izražaja dolazi obučenost boraca kao i spremnost da u situacijama u kojima se do sadanisu nalazili pokažu potrebnu spremnost rukovanja različitim oružjima i orudima te minsko-eksplozivnim sredstvima itd.

Obuka kao veoma važan i opšte koristan ratni princip, koji se nažalost u dosadašnjem toku rata nije iz mnoštva razloga provodio redovno, ovih dana u 307. bbr. dobiva na značaju.

Ozbiljnim pristupom putem Plana, cijeli prošli mjesec kao i prva polovina oktobra protiču u znaku obuke jedinica Brigade.

OD 8-20. septembra teorijsku i praktičnu obuku obavili su pripadnici samostalnih ID jedinica kao i pripadnici Vojne policije sa inžinjerijskim sredstvima. Takođe, Plan koji je u sebi sadržavao 30% teorijskog i 70% praktičnog "prošli" su i svi bataljonski izviđači i diverzanti.

Obuku na protivoklopnim sredstvima obavilo je oko 80% jedinica Brigade, a valja naglasiti da su borci kao i za obuku na inžinjerijskim sredstvima pokazali veliku zainteresovanost i rezultati su već vidljivi.

Završena je i desetodnevna obuka Vojnih policajaca, koja je preovladavala raznoyrsnošću tema gdje se u ulozi predavača naša najveći broj pomoćnika Komandanta i načelnika službi i rodova 307. bbr.

Prije zvaničnog početka obuke komandira četa iz brdskih bataljona 307. rađen je test iz vojno-stručnog znanja, koji su komandiri radili u dva dijela sa ukupno 38 pitanja. Najbolje rezultate testiranja postigli su Šefik Parić, komandir 3. čete 1. bat., te Salih Dželilović komandir iz 4. bb i Besim Ždralović komandir 2. čete 1. bataljona.

Detalj sa jednog od časova obuke, predavač k-dant 307. major Faruk Aganović

Od 25. septembra traje i obuka artiljeraca, a u toku je i proces obuke izviđačko-diverzantskih jedinica 307. Takođe, sa petodnevnim pripremama za početak izvođenja obuke krenuli su komandiri vodova iz svih bataljona i samostalnih jedinica 307. bbr ARBiH.

Do kraja ovog mjeseca u Komandi brigade nadaju se da će obukom biti obuhvaćene sve jedinice i službe 307. bbr. a već u narednom periodu valja očekivati i prve rezultate u poboljšanju sistema rukovođenja i komandovanja jedinica 307. bbr kao i efikasnom izvođenju akcija u nastavku našeg oslobodilačkog rata.

Azam Mandžić
Inf. služba 307. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovor sa komandantom Štaba CZ opštine Travnik Seminom Konjalićem

ŽIVJETI OD SVOGA RADA

Na ekonomijama Civilne zaštite obavljena jesenja žetva. Drastično od strane međunarodnih humanitarnih organizaija umanjene količine hrane. Preživjeti okrećući se vlastitim potencijalima.

Briga o stanovništvu i materijalnim dobrima ugroženim elementarnim i drugim nepogodama osnovni je zadatak civilne zaštite. Koncept r ada do početka agresije na našu državu bio je orijentiran na sasvim drugim osnovama. Specifičnost i težnja napada na našu zemlju uslovili su da Štab civilne zaštite dopuni svoj rad i angažman u pogledu obezbjeđenja hrane za stanovništvo, domicilno i prognano.

- Tu smo da preventivno djelujemo i preduzimamo mjere. Do početka agresije, radili smo na drugačijim principima odbrane, - riječi su Semina Konjalića, komandanta Opštinskog štaba civilne zaštite Travnik koji je na pitanje može li se reći za štab CZ da je preuzeo ulogu privrednika na makro planu odgovorio i dodao, - Pa tako bi se moglo reći. Mnoga preduzeća i institucije u gradu su prestali sa radom. Treba ih obnoviti i pustiti u funkciju. Nas ne treba puno motivisati, Bosanci smo mi. Valjan smo narod. Nikad nismo živjeli od tuđeg rada. Nažalost, agresija na našu zemlju nas je dovela u ovakav položaj. Nismo u mogućnosti da sami živimo od našeg rada jer nemamo najosnovnije za proizvodnju. Sa stanovišta proizvodnje i standarda kotirali smo visoko u Evropi. Tri godine je agresija na nas, branimo se ni iz čega, tri godine proizvodimo ni iz čega, tri godine ni iz čega živimo. To su sve pokazatelji da ćemo izdržati.

Od evropske i općenito međunarodne zajednice želimo pomoć u cilju proizvodnje hrane. Mi ćemo je proizvoditi samo neka nam pomognu.

SLOBODA: Međunarodne humanitarne organizacije su tokom agresije na našu državu dostavljali određenu vrstu humanitarne pomoći. U čemu se sastoji ta pomoć?

- Ovo što dovlače nije ni za preživljavanje. Tokom zadnjeg mjeseca stigla su četiri konvoja sa samo tri artikla: brašno, deterdžent i mlijeko za djecu. Ali od ovog se ne može napraviti gotov obrok. Neadekvatna hrana neprestano dolazi, a izbor je takav da se od tih artikala ne može preživjeti. Sada šećer potpuno izbacuju izuzev bolnica i Doma staraca. Za izbjegla lica ovaj artikl se briše. Planiranu pomoć humanitarne organizacije su prepolovile a od te prepolovljene količine mi smo dobili svega 17%. Primjera radi na 30 hiljada izbjeglica dobijemo 3.000 litara ulja. Jedno vrijeme smo dobivali leću i rižu. Sada ni to ne dobivamo.

SLOBODA: Koje su to organizacije koje dostavljaju pomoć?

- Organizacija AICF je organizacija koja dovlači sjemena. Za ishranu djece do pet godina starosti, dojilje i trudnice brine organizacija Feed the Children koja dovozi hranu izravno na punktove za podjelu i u tome su precizni. UNHCR dovlači gotove proizvode i to kao što je napomenuto mahom brašno. Imam dojam da nam ne šalju hranu da preživljavamo nego napamet. Kako nabave i kako imaju, kažu da to zavisi od niza okolnosti, donatora, prohodnosti puteva i slično. Ali nama to nije prihvatljivo iz prostog razloga jer nam nije dovoljno.

SLOBODA: Koliko je hrane potrebno obezbijediti za jedan mjesec za stanovništvo na ovom području?

- Da bi se ispoštovale tablice za prehranu dobivene iz UNHCR-a to je 14 kg hrane mjesečno po osobi, Travniku treba 1.600.000 njemačkih maraka za preživljavanje domicilnog i prognanog stanovništva. Ova količina podrazumijeva 5 kg brašna, 1 litar ulja, 1 kg šećera koji se eto već elimisao iz dostave, 2 kg grada, 2 kg tjestenine, 1 kg riže, o,25 kg soli itd.

SLOBODA: Postoji li mogućnost da ovo područje, uz dobru organizaciju proizvodnje hrane, samo sebi obezbjeđuje dovoljne količine hrane?

- Na osnovu pregleda postojećih resursa želja nam je bila da napravimo ogledne ekonomije, da vidimo način kako to organizovati. U cilju proizvodnje sklopljen je sporazum sa licima koja su uzela na obradu napuštene parcele, s tim da se odnos sjemenskog i onog što se vraća tretira u istoj količini.

Poredovog u našoj kompetenciji su i dvije ekonomije. Na jednoj smo zasijali i sada ubiremo krompir, kupus, luk bijeli i crveni, grašak, grah, mrkvu, špinat, dok smo na drugoj uglavnom zasijali krompir. Sada smo u situaciji da imamo za javne kuhinje spremljenih osam kaca šarene salate a svaka kaca je od 20 m3. Sve je to plod našeg sjemena, naše proizvodnje uz dobrovoljni rad naših majki, žena. Sakupljeno je i ljekovito bilje za čajeve a od prikupljenog šipka pekao se pekmez.

Treća ekonomija je manja, a sastoji se od 50 košnica pčela iz kojih se može sakupiti gotovo hiljadu kilograma meda.

SLOBODA: Problem grijanja je jednako bitan kao i obezbjeđenje hrane, pogotovo sada na početku sezone hladnih dana. Je li Štab CZ uključen u rješavanje ovog?

- Mislim da je pitanje centralnog grijanja riješeno na opštinskom nivou. Civilna zaštita vodi brigu o dopremi drva za kolektivne centre a naročito za kuhinje. Stoga u dogovoru sa direktorom Šumskog preduzeća "Lašvansko" besplatno se sakupljaju drva, ostaci nakon sječe i izvoza iz šume, ono tanje drvo. Na tome rade radni vodovi. Ovim pomažemo i šumarstvu jer vršimo uređenja šuma, kako bismo na proljeće vršili pošumljavanje. Čišćenjem šuma spriječavamo mogućnost pojave bolesti šuma.

SLOBODA: Radni vodovi civilne zaštite angažovani su i na čišćenju grada. Kako to?

- Komunalnom preduzeću "Bašbunar" pružamo pomoć. Svakodnevno pripadnici radnog voda rade na čišćenju grada. U par navrata izvršili smo sa ribolovcima čišćenje rijeke Lašve. Samo za jedan dan odvukli smo trideset kamiona otpadnog materijala.

SLOBODA: Kakva je podrška stanovništva u takvim akcijama?

- Nikakva. Bile su tri velike akcije sa uključenih preko pet stotina pripadnika. Ljudi su virili iza zavjesa a bilo ih je i takvih da su stvari bacali kroz prozor dok mi čistimo oko zgrade. Uopšte se nisu odazvali. Ne tražimo od njih da nam čiste grad. Samo neka ga ne prljaju. Smeće treba nositi na deponiju a ne bacati kroz prozor. Time će pomoći i nama i gradu.

SLOBODA: Kraj godine je blizu. Kakvi su planovi za narednu godinu?

- Ova godina još nije završena. Nama predstoji borba protiv snježnih oborina. Grad moramo održati prohodnim. Međutim, za narednu godinu planiramo posijati bar dva-tri puta više nego ove godine. Za proljeće planiramo u plasteniku uzgojiti cvijeće i rasaditi ga po parkovima.

Ipak najvažnije je da što prije shvatimo da samo sami sebi možemo pomoći, moramo sami sebi proizvoditi prvo hranu pa ostalo.

Nihad Arnautović

BORCI 310. FOJNIČKE BRIGADE MIR ĆE DOČEKATI U BANJALUCI

Ratni put komandanta 310. bbr. počeo je davne '91. godine. Poslije sukoba sa HVO-om okrenuli smo se četnicima. Brigada je pohvaljena od ŠVK-e i komandanta Korpusa. Saradnja sa civilinim strukturama je na zavidnom nivou. - Krajnji cilj nam je, kaže, potpuno slobodna Bosna i Hercegovina.

Ratni put komandanta 310. bbr. Fojnica počeo je ilegalnim radom u Ilijašu kao predsjednika izborne komisije u Podlugovima gdje su već tada bile formirane četničke jedinice. Član OŠ TO postaje u januaru '92. godine kada biva razrađen i prvi plan odbrane Breze te veoma važnog strateškog položaja - Plana koji je za četnike predstavljao jedan od najvažnijih pravaca za ulazak u Brezu. U ulozi komandira čete dočekao je prvi napad četnika koji je uspješno odbijen. Kako se rat zahuktavao tako je i Nihad Kamenjaš išao gdje je bilo potrebno - Visoko, Kiseljak, Vareš i napokon Fojnica.

Od sedmog mjeseca '93. godine Fojnica je bila u totalnom okruženju za vrijeme sukoba sa HVO-om:

- Najžešća ofanziva na ovom području pod nazivom "Sve ili ništa" slomljena je jer smo dobrom procjenom i orgnizovanošću prozreli i adekvatno se pripremili za ofanzivu koja je trajala pet dana. U tom periodu na Fojnicu je palo oko pet hiljada projektila raznih kalibara. Tada je odbranjena Fojnica. Danas, po potpisanom primirju moja brigada može se okrenuti prema četnicima, a to je već dijelom i urađeno. Učestvovali smo u više akcija, dodaje komandant Nihad Kamenjaš, - i brigada je pohvaljena od ŠVK-e i komandanta Korpusa.

O suradnji sa civilnim strukturama komandant ima samo pohvale:

- Bilo bi nepošteno reći da saradnja nije dobra, naprotiv, na zavidnom je nivou i tvrdim da je u Fojnici svaki čovjek, dijete i institucija u funkciji odbrane. Naravno, uslova za bolje finansiranje Armije nema zbog privrednih kapaciteta koji nisu u funkciji ali bitno je da niko nije gladan. Socijalno-statusni položaj mojih boraca mnogo je bolji u odnosu na vrijeme iza nas. Naime, formiranjem komande mjesta brigada je rasterećena mnogih obaveza samim tim je i sama brigada kao i komanda mjesta funkcionalnija. Porodice šehida redovno dobijaju pakete pa i novčanu pomoć, a borci su također "pokriveni" redovnom podjelom paketa. Opet kažem bitno je da niko nije gladan".

I tako zadovoljni onim što imaju i svjesni činjenice da rat sa sobom neminovno nosi i oskudicu, komandant i borci 310. bbr. kažu: "Pozdravite nam sve hrabre borce najmlađeg, ali probojnog 7. Korpusa i poručite im da će fojnički borci mir dočekati u Banja Luci".

Karaula, Jajce, Banja Luka, Prijedor, sve je to Bosna i sve je to Bošnjačko, bilo i bit će opet, jer Bosna mora biti slobodna i svoja.

M.R.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA SLOBODU I MIR **ZA SLOBODU I MIR** **ZA SLOBODU I MIR**

Pokretno logorovanje mladih vojnika iz Regrutno-nastavnog centra 7. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine

VISOK NIVO OBUČENOSTI

Poslije obavljene obuke u Nastavno-regrutnom centru 7. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine izvršili veoma uspješno još jedan postavljeni zadatak. Pokretno logorovanje je pokazalo visok nivo vojno-stručne obučenosti mladih vojnika, a i psihofizička pripremljenost regruta može poslužiti primjerom. Regrute prilikom pokretnog logorovanja posjetio komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić, kao i visoki oficir iz Štaba Vrhovne komande general Meho Karišik i Avdo Hebib. • Na kraju logorovanja najboljim pojedincima uručene nagrade i pohvale.

Rodila se među dobrovoljcima, u ilegali, da bi kroz Teritorijalnu odbranu stasala kao Armija Republike Bosne i Hercegovine. Do sada neviđenim rezultatima postala je izuzetno priznata i cijenjena armija u svijetu. Svoje uspjehe ostvarene u borbi protiv agresora a za slobodu i cjelovitost zemlje, temelji prije svega na hrabrim i odlučnim borcima koji posjeduju unutrašnje, pravo oružje - moral.

Ovog ljeta u Regrutno-nastavnom centru 7. Korpusa Armije RBiH skupili su se regruti, mladići stasali da nakon završene obuke i davanja zakletve izvrše časnu dužnost, krenu u borbu za slobodu naše domovine. Ovi mladići uglavnom istog godišta, ući će u anale stvaranje Armije RBiH. Prvi su i u ovom broju okupljeni i obučavani prema planu i programu sa najviše distance. Do sada su mladići, kao i oni ostali, svoje znanje ako ga već nisu imali iz ranijeg služenja vojnog roka u izdajničkoj JNA, sticali najviše i najčešće na samom ratištu. Širom slobodne teritorije Bosne i Hercegovine postojali su i postoje nastavni i regrutni centri za obuku vojnika, međutim ono po čemu je ova generacija vojnika jedinstvena je njena kompaktnost, pristup u načinu obučavanja, prisutnost iz različitih sredina. Možda se jedinstvenost sastoji i u završnom dijelu obuke. Boravak u Regrutno-nastavnom centru bio je samo individualna priprema za završni dio - pokretno logorovanje, proizašlo iz ideje komande 7. Korpusa, odnosno generala Alagića, koja se izvanredno uklopila u već dobiveni program i zasigurno će u budućim programima biti sastavni dio. Suština ovog, završnog dijela je izvođenje postavljenih zadataka uz istovremeno prilagođavanje prirodnim uslovima na različitom zemljištu, koristeći pri tome sve prirodne pogodnosti, a ujedno sticanje fizičke kondicije i provjere rada tokom boravka u NRC-u.

Dosta kvalitetno pristupilo se pripremi i izvođenju obuke regruta, mladih vojnika. Dosta napora uložilo se i na obuci komandira. Potvrda tog rada su rezultati - kaže komandant osnovne jedinice Kadir Trako, i dodaje: - Vjerujem u ove momke i uvjeren sam da su stvarno dobro obučeni i kad su u pitanju momci iz moje jedinice to mogu sa sigurnošću tvrditi. Govoreći o odnosima kaže das u izvanredni. Naredbe pretpostavljene komande su izvršavane bez pogovora.

Radili smo svoj posao, maksimalno se zalagali za izvršenje svakog zadatka, da to bude što bolje, što kvalitetnije.

- Želio sam da dođem ovdje, da se obučim, da budem spreman za borbena dejstva i da, ako Bog da uskoro oslobodimo Bosnu, da se vratim u moj Ključ, - riječi su vojnika Ključanina.

- Ima nas sa svih strana. To je dobro. Srodili smo se k'o braća. Za mene je ovo sve novo. Zadovoljan sam i sretan zbog ostvarenog drugarstva i obučenosti. Obuku sam prošao dobro i nije bilo poteškoća. Iz dana u dan smo sve spremniji za još teže napore.

Vojnik Saudin Alihodža kaže da mu je na momente bilo tešk marširati, ali i to je prošlo a njegov kolega Zlata Cvetković marširanje ka dio obuke izdvaja kao najnapornije, međutim sve bude i sve prođe.

Mislim da sam dobr obučen. Stekao sam do sta žuljeva, ali i dobrih pr jatelja. Po njima ću pam titi ovu obuku, ov vrijeme druženja i učen što je najvažnije, sad svmo svi spremni z odlučnu bitku sa četnicima.

- Nakon ovog osjećam se dobro. Osjećam se osposobljenim za sve zadatke - riječi su vojnika Safeta Letića. Meho Sažić je bio predložen za pohvalu a kaže da su svi podjednako dobro izvršavali zadatke i da svi zaslužuju da bar usmeno budu pohvaljeni. - Dobro sam upoznao svog "garonju". Sad smo spremni obojica dati svoj maksimum u izvršavan ju narednih zadataka.

Za Nazifa Paču ova obuka je bila nešto najljepše što je do sada doživio.

- Nisam mogao ni sanjati da ovako nešto postoji. To ne može znati onaj ko u ovome nije učestvovao. Do sada nisam imao nikakvog iskustva u vojsci, u ratu. Na početku agresije, slušajući vijesti u šumi blizu Prijedora, nisam mogao vjerovati da postoj Armija, da postoji neko ko se bori protiv njih. Savladavanje vojnih vještina za mene znači opstanak. Što se bolje obučimo veća je šansa za preživljavanje, za sve nas. Mislim da je ovo jedinstven primjer, ovako za kratko vrijeme obučiti, osposobiti ljude. Spreman sam za uvođenje u borbu, ne samo ja, gotovo svi. Čast je biti vojnik ove Armije. Čast mi je da sam vojnik prve generacije regruta 7. Korpusa Armije RBiH koja je formirana i obučavana na ovakav način. Vrijeme je da zamijenimo stare borce koji su gotovo tri godine u borbi, da zamijenimo one koji su poginuli, one koji su ostali invalidi u ovom ratu. Da smo se '91. i '92. godine ovako zbližavali i bili ovako pametni, ne bi nam se desilo ono što jeste. Vrijeme je da počnemo razmišljati drugačije.

Po završetku obuke obraćajući se vojnicima pri dodjeli priznanja i pohvala, Komandant pokretnog logorovanja major Halid Dedić rekao je da je dobra obuka preduslov da se ubuduće lakše i uspješno rješavaju postavljeni zadaci. - Vi ste pokazali da se i u najtežim ratnim, donekle vremenskim a posebno zemljišnim uslovima može izvesti ovakva aktivnost i obuka i to na ovakav način. Način obuke vama daje vjeru da ste prije svega upoznali sebe i članove kolektiva u kome se nalazite da ste spoznali svoje starješine koje vas vode, čiju primjerenost morate slijediti i naređenja izvršavati. Svaki propust, svaku grešku i svako nevojničko ponašanje mogu biti kobni. Zapamtite! Pamet glavu čuva. Zato od sada pa ubuduće, otvorite četvore oči.

Želim vam puno vojničke sreće, precizno oružje, kojim ćete sa što manje utrošene municije neprijatelju nanijeti što veće gubitke.

U toku izvođenja završnog dijela obuke, u više navrata jedinice je obilazio general Alagić. Priliku da se i sami uvjere u način obučavanja i do-

http://www.hasib-musinbegovic.com

Pokretno logorovanje mladih vojnika iz Regrutno-nastavnog centra 7. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine

MLADIH VOJNIKA

stignuti stepen obučenosti kao i drugih detalja iskoristili su, tokom svog boravka u zoni odgovornosti 7. Korpusa, i generali Meho Kariśik, Avdo Hebib i Mustafa Hajrulahović. Obilazak jedinica od strane ovih visokih oficira Armije RBiH bio je

za vjerska pitanja u 7. Korpusu Fahrudinom ef. Zolotom, i obavili džumma namaz na terenu, zajedno sa vjernicima.

Sat iz povijesti držali su komandanti brigada, majori Bislim Zurapi i Besim Učambrlić. Tom prilikom mjesno stanov-

dant 310. bbr major Nihad Kamenjaš, koji su u popodnevnim satima toga dana posjetili ranjenike na oporavku i rehabilitaciji u fojničkoj bolnici.

Odigran je i fudbalski meč između ekipa mladih vojnika i ekipe 310. bbr. Rezultat je bio ?????

značajan za mlade vojnike.

I predsjednik Okruga Travnik, Zihnija Aganović u dva navrata, u pratnji sekretara za odbranu Adema Špahića, posjetio je vojnike na logorovanju u pokretu i sa interesovanjem pratio izvođenje obuke.

Glavni imami za područje Bugojna i Donjeg Vakufa, Vehid ef. Arnaut i Esad ef. Slipac boravili su zajedno sa savjetnikom

ništvo je podijelilo pripremljenu hranu i kolače za mlade vojnike.

Posebno gostoprimstvo pokazali su stanovnici fojničke opštine, koji su vojnike i starješine primili u svoje domove. Zauzvrat umjetnička četa 7. Korpusa priredila je zabavu kako za vojnike tako i za mjesno stanovništvo. Zabavi, pored zamjenika komandanta 7. Korpusa brigadira Fikreta Ćuskića prisustvovao je i koman-

Da li je za ovu generaciju preuranjen naziv generacija odluke neće trebati mnogo vremena da se to i dokaže. Rezultati a posebno ocjene meritornih ljudih to zasigurno nagovještavaju. Posmatrajući postupke i radnje ovih mladih ljudi, njihovu ozbiljnost i odlučnost u izvođenju datih zadataka čovjek zaista može biti spokojan i izreći konstataciju "na mladima svijet osta-

je". I kroz ove mladiće j evidentno da imamo do bru vojsku, pravu vo sku kojom se ponos mo. Ideja general Alagića provedena djelo pokazala je svo puni pogodak.

Tekst i foto:
Nihad Arnautović

Za isticanje i uspješno rukovođenje i komandovanje jedinicama u savlađivanju plana i programa obuke regruta, mladih vojnika komandant Mehmed Behlo je od brigadnog generala Mehmeda Alagića dobio pištolj.

Na osnovu postignutih rezultata. vojnostručne obuke, dajući time primjer slijedećim generacijama regruta i starješina, novčanom nagradom u iznosu od 100 DM, komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić nagradio je slijedeće mlade vojnike:

1. Zuka Meho
2. Ćurić Esad
3. Džafić Fuad
4. Sadiković Kasim
5. Mešić Safet
6. Karadža Muamer
7. Sarajlić Husein
8. Rubanović Nisvet
9. Delić Elvis
10. Habibović Miralem

Komandant Korpusa je video kasetom sa snimkom pokretnog logorovanja za postignute rezultate nagradio:

1. Nesian Kemal
2. Položanin Senad
3. Duračak Mirsad
4. Džeković Selmir
5. Sefer Nermin
6. Behlić Elvis
7. Mehmedović Elvir
8. Delić Zijad

Pismene pohvale komandanta pokretnog logorovanja, majora Halida Dedića dobili su:

1. Turić Mujo
2. Brčo Nusret
3. Skopljak Eniz
4. Čizmo Ahmet
5. Gromelić Safet
6. Džopa Esmir
7. Beganović Selvedin
8. Sažić Meho
9. Hadžić Mirsad
10. Alagić Admir

Pismenu pohvalu komandanta NRC Karadža Ahmeta, za uspješno izvršavanje zadataka dobili su:

1. Lozo Rasim
2. Sultanović Muamer
3. Ahmetović Bakir
4. Majčić Edin
5. Musić Ismedin

http://www.hasib-musinbegovic.com

Požrtvovana, sposobna i patriota

VRLINA JOJ JE DA SE ŽRTVUJE

Dr Jasminka Suslovski je ljekar u Novom Travniku, ljeka koji je ostao dosljedan sebi i svojoj domovini Bosni Hercegovini. Jedino joj je na umu da svojom stručnošću istrajnošću i odistinskim kvalitetima pomaže ljudima n žaleći samu sebe, sa jednim ciljem da da svoj maksimum u oblasti medicine i kako sama reče: "Najsretnija sam kad spasim ljudski život, kad vidim da sam uspjela da produžim vijek življenja čovjeka".

Dr Jasna Suslovski (prva slijeva) sa dijelom saniteta 308. bbr

Jedan od rijetkih primjera dosljednosti i nadasve patriotizma je dr Jasminka Suslovski. Naoko krhka djevojka, ali u sebi je sjedinila sve komponente koje daju sliku odistinskog ljekara, koji je spreman, da samu seba da u ime nečijeg života.

Ona je ta koja je u ovom vremenu nevremenu položila sve ispite: ispite koje rijekto koji čovjek može da položi, a to su oni ispiti koji čovjeka čine čovjekom.

Jasminka je u Novom Travniku izuzetno cijenjen ljekar, prvo zbog svoje humanosti, a onda zbog svoje stručnosti, ali osobina koja je čini izuzetno cijenjenom kod naroda je to, da je ona jedini ljekar koji je ostao u gradu, da pomogne svojim sugrađanima onda kada mu je pomoć najviše trebala. Na njenim plećima je bio cijeli grad i njegovi žitelji. Ona je bila ta koja je morala imati snage da sve ovo izdrži. Ona je bila ta koja je ostala u svom gradu iz ljubavi prema njemu i njegovim žiteljima. Trebalo je imati divovsku snagu i čelične živce da preživi ono što je ona preživjela. Nije nimalo lako nositi na svojim plećima, na svojoj duši hiljade života koje je trebalo znati sačuvati.

Pored toga što je vrstan i požrtvovan ljekar, Jasminka je i pripadnik 308. brdske brigade od januara 1993. godine, kao načelnik saniteta u 308. bbr. Preko njenih ruku je prošlo na hiljade pacijenata koji su bili brzo i stručno liječeni, uz pomoć sanitetskog osoblja, koje joj je desna ruka prilikom obavljanja posla. U sanitetu ima 12 članova koji su svi ravnomjerno iskorišteni, obavljajući bez greške svoje poslove. Melća, Fikreta, Zumra, Na! Dina, Almira, Izet, Esad, s funkcionišu skladno i bez greške, pružajući pacijentima sve što je u njihovoj moći. Po riječima sestre Melće Sulejmanović,, možemo stvoriti sliku sposobnosti i požrtvovanosti dr Jasminke Suslovski: "Nikada neću zaboraviti kada je bio sukob između ARBiH i HVO-a u našem prelijepom gradu u kojem smo oduvijek svi živjeli složno, nikada neću zaboraviti koliko je naša doktorica davala sve od sebe da pomogne ranjenicima, da ih spase, da ih vrati u život. Isto tako se žrtvovala i za civile jer je ona bila jedini ljekar koji je ostao u svom gradu da bi pomogao svojim sugrađanima. I zato bi joj trebalo dati najveće vojno odličje Zlatnog ljiljana jer je to stvarno zaslužila".

Jasminka je pravi i odistinski patriota koja je ostala dosljedna idealima Bosne i Hercegovine, ulažući sve svoje znanje i umijeće da spase što više ljudskih života, ponašajući se po principima Hipokratove zakletve, koju mora svaki ljekar da položi kada završava Medicinski fakultet.

To je i dokazala svojom požrtvovanošću i odanošću svojoj domovini i svom narodu za koji je žrtvovala i svoje djevojaštvo i svoj život, znajući za šta se žrtvuje, za slobodu svoje neprikosnovene i jedine Republike, imena gordijeg i stamenijeg od najviše planine na svijetu.

Sav teret u zbrinjavanju ranjenih boraca pao je na dr Jasminku Suslovski i njene vrijedne sanitetlije. I tom prilikomm ona je dokazala da joj nema premca u njenoj struci. Zajedno je bila sa svojim sanitetlijama na Kamenjašu i Vučijoj glavi kada su bila borbena dejstva. Pored stručnosti ona ima u sebi još jednu osobinu koja je krasi, a to je hrabrost i istrajnost. I doista, ono što je ona doprinijela za 308. brdsku brigadu je samo još jedan razlog da je poštujemo kao borca, ženu, stručnjaka, humanistu koja bi trebala da ima više od svih nas, jer je to svojom borbom za ljudski život i zaista zaslužila.

Kasim Alagić, pripadnik 308. bbr. s poštovanjem prema dr Jasminki reče: "Za sve što je učinila za nas borce i u ime sviju ja joj se zahvaljujem, i nikada nećemo zaboraviti njenu požrtvovanost i humanost.

Džemal Berberović, pripadnik 308. bbr.: "Naša direktorica je zaslužila više nego što ima. Da sam ja neko, ja bih joj dao sve što hoće, jer je to zaslužila. Zaslužila je utoliko više što je ona jedini ljekar koji je ostao u gradu, jedina ona koja je ostala vjerna svojoj domovini i svom narodu.

Svojom požrtvovanošću, humanošću, patriotizmom i odanošću u svom narodu dr Jasminka Suslovski je zasigurno stvorila sebi mjesto u budućnosti a i u vječnosti. Jer ono što je ona žrtvovala za svoj Novi Travnik, za svoju domovinu mora jednoga dana postati vječnost.

Asija Rešić
Inf. služba 308. bbr.

Među pripadnicima Pionirskog voda 305. bbr.

OŠTAR POGLED I MIRNA RUKA

Pionirci 305. bbr na svakodnevnom zadatku

Kada je riječ o momcima iz Pionirskog voda 305. bbr., slobodno se može izreći konstatacija da je gotovo od ničega za relativno kratko vrijeme stvorena jaka, uhodana i dobro obučena ekipa, o kojoj će e sasvim sigurno čuti dosta lijepih stvari i u narednom periodu. Kada se ovo kaže, valja imati na umu da je Pionirski vod formiran krajem maja prošle godine.

- U početku je bilo malo problema jer nismo imali dovoljan broj boraca sa VES-om pionirska inžinjerija. Iz matičnih jedinica (bataljona) uzimani su odgovarajući profili boraca. Nedugo nakon toga uspjeli smo formirati Pionirski vod koji ima još uslova za kadrovsko-materijalno jačanje i širenje, - kaže Faruk Neslanović, načelnik inžinjerije.

Nakon obuke koja je vrlo kvalitetno obavljena u kasarni 305. bbr., jajački pionirci na djelu su bezbroj puta dokazali da se itekako mogu uhvatiti u koštac sa svimnepoznanicama koje nose ovaj izuzetno opasan rod Armije RBiH. Bezbroj je terena iza njih, tako da su stekli neophodnu rutinu i iskustvo. Ovdje se i najmanja greška skupo plaća.

- Pripadnici Pionirskog voda učestvovali su na svim većim ratištima gdje je bila angažovana naša brigada. Po potrebi, često se nađemo na prvim borbenim linijama, a najčešće na zadacima za koje smo obučeni. U posljednjim ofanzivnim dejstvima aktivno smo učestvovali u prvom borbenom ešalonu, je je trebalo neutralisati neprijateljska minska polja i uvesti naše jedinice u borbu. Tom prilikom, vršeći svoj zadatak, od neprijateljske granate smrtno je stradao naš kolega Irfan Vuković, - dodaje Ale Varenković, komandir voda.

Poslije završetka borbi u kojima jajački pionirci pokazuju svo svoje znanje i umijeće stečeno u proteklom periodu. Prilikom čišćenja terena za veoma kratko vrijeme otkrili su i razoružali preko 500 ispravnih protivpješadijskih mina. Svoje znanje neprekidno demonstriraju na dostignutim linijama odbrane, zaprečavajući pravce iz kojih bi četnici eventualno mogli izvršiti napad na naše borce. Uz ove aktivnosti, valja reći da pionirci 305. bbr. rade na pronalaženju, izradi i sanaciji putnih komunikacija, koje su potrebne za nesmetanu logističku podršku brigade. Još da im je malo više odgovarajućih sredstava, rezultati bi bili znatno povoljniji. Za svoj rad pripadnici ovoga voda dobili su više pismenih pohvala od Komande Korpusa i brigade. Nisu izostale ni novčane nagade najboljim pojedincima, što je samo po sebi podstrek za dalji rad. Za kraj još nešto: Ovi momci žive kao jedna složna porodica. Svjsni su da radeći i izvršavajući svoje zadatke na vrijeme, mogu ići dalje. A to dalje podrazumijeva konačni povratak u Jajce.

- Na putu do rodnog grada, čeka nas još dosta posla. Mi se spremamo za taj dan bez obzira na razne pregovore, ultimatume i prijave radnje svjetske zajednice, - poručuju Midhet, Suvad, Mujo, Ibro, Hasan, Senad, Sabahudin, Sejo. Ovo su samo neki od jajačkih pioniraca koje karakterišu oštar pogled, mirna i čvrsta ruka.

Džemal Sefer
Inf. služba 305. bbr.

DISCIPLINA I DRUGARSTVO IZNAD SVEGA

Vod vojne policije 27. bbr. formiran je od uzornih i hrabrih boraca. Za njih se s pravom kaže da su zaslužni što u ovoj brigadi ima malo dezertera, jer i oni koji su pokušali da dezertiraju nisu se mogli sakriti u Kaknju, Zenici, Travniku, Bugojnu i nigdje.

Znali su ti momci pješačiti noć i dan, nikada se nisu vratili a da nisu izvršili zadatak. Pored redovnih zadataka policajci su redovno i na prvoj borbenoj liniji. Nedavno su od komandanta brigade pismeno pohvaljeni za ispoljenu hrabrost, požrtvovanje i budnost u izvršenju borbenih zadataka. Hasan Zukanović, referent za poslove bezbjednosti, koji je također, ovih dana dobio pismenu pohvalu od komandanta brigade, s ponosom govori o ovim momcima, a posebno ističe da nisu imali poginulih niti ranjenih, jer su posebno disciplinirani u izvršenju zadataka. O njihovom drugarstvu govori, druga sestra, kako je svi zovu, Nezira Žuna, referent opštih poslova u Vodu vojne policije, ističući da i ne pomišlja da ih napusti, a da ni sama ne zna kako joj brzo vrijeme prolazi među ovim momcima.

IPS 27. brdske brigade

http://www.hasib-musinbegovic.com

307. bbr. na godišnjicu svoga osnivanja

SLOMLJENA DVOSTRUKA AGRESIJA

307. bbr. samo simbolično obilježava dan svoga formiranja 21. oktobar 1993. godine, jer ona je zapravo nastala mnogo ranije na samom početku agresije na našu zemlju. Na svoju prvu godišnjicu ona iza sebe ima slomljenu dvostruku agresiju.

Danas, nakon godinu dana od zvaničnog formiranja, na svoju prvu godišnjicu postojanja i borbenog puta 21. oktobra ove godine, 307. bbr može biti ponosna na pređeni put i ostvarene borbene rezultate. Ova brigada mlada je od drugih naših jedinica samo po svom datumu formiranja, mada su njeni borci već sa dvoipogodišnjim ratnim iskustvom. Jezgro i borački kadar ove brigade još mnogo ranije su egzistirali u prvim jedinicama na ovom području, formiranim u početku srpskocrnogorske agresije. Može se, zapravo, reći da ratni put 307. bbr. počinje mnogo ranije nego što datum njenog formiranja kazuje, odmah po pokušaju četničke okupacije gornjevrbaskog područja, još onih martovskih i aprilskih dna '92. godine kada OPŠ TO Bugojna preuzima osnovni zadatak da onemogući i spriječi započetu okupaciju. Bilo je to onih dana kada je dobrovoljački stroj i broj boraca daleko premašivao broj pušaka. Već tada se radi na formiranju i obuci diverzantskih grupa i jedinica, koje će kasnije ući u sastav 307. bbr.

Po svojoj uspješnosti posebno se isticala diverzantska jedinica PDO koju je predvodio njen prvi komandant a danas komandant 307. bbr. major Faruk Aganović-Jupi, koji će sa svojom jedinicom agresoru zadati udarce veoma važne za kasniju odbranu ovog područja.

Nastanak i put brigade, koja slavi tek prvu godišnjicu, ne može se uspješno pratiti ako se nema u vidu prvo oslobađanje kalinskog i zijamečkog zaleđa Bugojna, zarobljavanje prvih minobacača, prvih pušaka i prve diverzije kao jedini tada mogući način ratovanja i pristup oslobodilačkoj borbi.

Bugojno je od samog početka bilo veliki cilj srpske, a nešto kasnije i otvorene hrvatske agresije. Samo nadljudskom voljom, upornošću i hrabrošću bošnjačkog naroda Bugojna i Donjeg Vakufa zaustavljena su četnička osvajanja ali i ona druga. Zajedničkom organizacijom bugojanaca i protjeranih Bošnjaka Donjovakufljana u ovom gradu formirana je jaka 307. motorizovana brigada, koja će uz jedinice OPŠ TO Bugojna postići značajne uspjehe. Bugojno je odbranjeno od dvostruke agresije. Prvo su zaustavljena četnička nadiranja iz pravaca Kupresa i Donjeg Vakufa a potom je slomljena i agresija iznutra. Bugojno je mjesecima od četnika doslovno preoravano svim vrstama projektila da bi potom u julu '93. godine doživjelo još jedno veliko ubijanje i razaranje. Ovdje se uzima da je osnovni uzrok što su četnici još na Kupresu i u Donjem Vakufu upravo dvostruka agresija.

Od tadašnje 307. mtr. brigade i jedinica OPŠ TO Bugojno, zbog stalnog narastanja ljudstvom ali i tehnikom 21. oktobra 1993. godine, transformacijom nastaju dvije brdske brigade 307. i 370. Već u samom početku 307. bbr. slovi kao jedna od organizovanijih i opremljenijih jedinica 3. Korpusa, u čijem sastavu je tada bila. Za mjesec dana u brigadu je mobilisano 600 novih vojnih obveznika a za nepune dvije sedmice izvršena je preformacija dotadašnjih prostornih u jedinice manevarskog karaktera, sposobne za izvršenje složenijih borbenih zadataka odbrane i napada. Za uspješnije izvođenje akcija vrši se odgovarajuća podjela zona i linija odgovornosti sa 370. bbr.

Prvih mjeseci, po formiranju, brigada uz čuvanje uspostavljenih linija dobija i zadatke ispomoći našim drugim jedinicama u odbrani od agresije s druge strane, posebno na ratištima oko Gornjeg Vakufa, Novog Travnika, Travnika, Busovače i drugim, u čemu daje uspješan doprinos u sadejstvu sa drugim jedinicama Armije BiH, razbijajući iluziju o zamišljenoj paradržavici HZHB. Uporedo sa borbenim akcijama radi se na daljem organizacionom i kadrovskom osposobljavanju i jačanju.

Po prestanku sukoba sa HVO-om ponovo oživljava ratište prema srpskom agresoru, a četnici, računajući da je pogodan trenutak jer su jedinice Armije BiH izašle oslabljene iz ovih sukoba, iznova atakuju na Bugojno od povremenih provokacija do jakih diverzantskih i kombinovanih artiljerijsko pješadijskih napada. Linije odgovornosti 307. bbr. prema Kupresu, uprkos takvim stalnim pokušajima nisu došle u pitanje. Nakon što su jedinice 307. bbr. preuzele zonu odgovornosti Male Šuljage, koju je ranije osvojila 370. bbr. četnički napadi se smjenjuju u pokušaju da je povrate. Jedan takav pješadijski napad četnika iz više pravaca poslije cjelodnevnog granatiranja odbijen je a koštao ih je okrnjenog stroja, dok je na našoj strani bilo samo pet lakše ranjenih boraca. Desetog juna četnici se ponovo odlučuju za diverzantski napad sa više jedinica i imaju početnog uspjeha u zauzimanju dijela linije nanijevši nam četiri žrtve ali protivudarom samo jedne jedinice 307. bbr. dio linije je vraćen isti dan a petnaest četnika je zauvijek završilo napade. Taj napad će im posebno ostati u sjećanju i zbog toga što su borci 307. bbr. tada ubili vođu diverzantskog napada kapetana Nikolu Malinovića kao i majora Nikolu Kokošara.

Borci 307. bbr, odnosno njen drugi bataljon oslobodio je cijeli plato Hotigošća, proširivši slobodnu teritoriju za oko 40 kvadratnih kilometara, protjeravši četnike u dubinu kupreških vrleti, stvorivši uslove za dalja napredovanja prema Kupresu. Jedinice ove brigade u sadejstvu sa drugim jedinicama Armije BiH posebno su se istakle u oslobađanju značajne kote Kamenjaša, velikog četničkog uporišta na komarskom rejonu.

Borci i jedinice 307. bbr. odavno su poljuljale, a sada, čini se, i slomile četničko pouzdanje i silu nanijevši im brojne teške poraze od kojih svakako neće zaboraviti one u junu ove godine, prilikom osvajanja kota Kika i Visa, na području donjevakufske opštine, stvorivši pretpostavke za dalje napredovanje jedinica 7. Korpusa prema Donjem Vakufu. Nakon temeljitih priprema i izviđanja neprijateljskih položaja akciju je izveo Prvi bataljon 307. bbr uz sadejstvo samostalnih diverzantskih i protivoklopnih jedinica i Drugog bataljona. Akcija je izvedena bez gubitaka uz samo nekoliko lakše ranjenih boraca. Četnici su uzalud u više navrata artiljerijskim i pješadijskim napadima pokušavali vratiti ove značajne kote, ali uzalud. Ljiljani lako ne napuštaju što osvoje.

Danas jedinice ove brigade imaju liniju odgovornosti prema Kupresu, ali prilikom izvođenja pojedinih značajnih akcija redovno idu i na druga područja s desne strane Vrbasa.

Borci i jedinice 307. bbr. osvojili su i Crni vrh, Glavicu i Šemićku lokvu, pri čemu ima poseban značaj osvajanje Crnog vrha značajne kote za dalja borbena dejstva i napredovanje prema Kupresu.

Od kada postoji Brigada ima dvadeset šehida, oko dvije stotine ranjenih i osamnaest invalida.

Ovdje je davno razbijena naduvana četnička sila, ali i ona stvarna, potpomognuta barutom, s kojom se išlo u osvajanje Bugojna. Računa se da su četnici ovdje izgubili oko dva bataljona vojske. Njihov početni zanos je splasnuo, što se osjeća i u smanjenom granatiranju naseljenih mjesta. Naoružavanje jedinica 307. bbr. teklo je dobrim dijelom i od zarobljavanja četničkog naoružanja, pa se danas kod boraca naše brigade mogu vidjeti puške sa iscrtanim četničkim znakovima, kao i snajperi "zastavine" proizvodnje.

Sve svoje uspjehe Brigada je postigla zahvaljujući izuzetnoj saradnji sa svojim narodim koga brani i zahvaljujući kome je i izrasla u njegov ponos. O tome će svakako biti riječi i na dan njene prve godišnjice koja će sigurno biti obilježena na način koji joj i priliči.

Ismet Muratspahić
Inf. služba 307. bbr.

U posjeti borcima 317. Slavne brdske brigade

MI VOLIMO OVU ZEMLJU

Kraj je septembra 1994. godine. Dan vedar i topao. Između lišća i trave sunce prekrasnu čipku tka. Obilazimo borbene položaje 2 i 3. bbt naše 317. Slavne brdske brigade. Delegacija je sastavljena od članova Komande brigade i predstavnika Skupštine opštine Gornji Vakuf.

Stazicom od zemunice do zemunice, od rova do rova, od borca do borca, od heroja do heroja - idemo. Pozdravljamo se. Rukujemo. Pričamo.

- Pucaju li? - Pucaju.

- Granatiraju li? - Ponekad.

- Stanje svakodnevno. Rat je. Rat je već odavno. Već odavno smo navikli na kuršume i granate. Kažem navikli - ako se može čovjek na to naviknuti. Znamo, zemlja iza nas je slobodna, pred nama su četnici. Znamo, četnici nam hoće uzeti zemlju. Klaće, ubijaće, paliće, rušiće, silovaće...

Znamo, zato smo tu da ne damo.

Naizgled, jednostavno razmišljanje. Ali, moj Bože, koliko samo nesreća između onog "hoće" i hrabrog "ne damo"! Koliko nesreća! I kada bismo ih prodavali na svjetskoj pijaci budzašto, ostali bi nam opet puni magacini.

- Mi volimo ovu zemlju, volimo naš grad, svaku ulicu, volimo i najmanju šumsku stazicu. Mi branimo ljubav od smrti. Mi se borimo za to da nikada više ne bude praznih pogleda izbjeglica, da nikada više djeca ne zaplaču nad rastrganim truplom roditelja, da nikada majke ne zaplaču nad rastrganim truplom djeteta. Mi branimo mir i dostojanstvo svakog čovjeka. Mi volimo slobodu i za nju se borimo.

Pričamo i o svakodnevnim problemima. O boljem inžinjerijskom uređenju zemunica i tranšea. Pričamo o nedostatku uniformi i čizama, jer zima je već na pragu. Pričamo o popravci srušenih kuća. Pričamo o djevojkama i ženidbi. Pričamo o životu. I razgovor polako prađe na šaiu i smijeh. Mladost je uvijek spremna za zezanje, a ni stariji nisu zaostajali.

- Znat li, započe jedan, šta su mi doktori rekli kad sam ono bio ranjen? Ne znate? Rekli su mi ovo: "Toliko gelera ima u tebi da ti, za sada, ne možemo ništa uraditi. Nego, ugradićemo mi tebi lijepo gromobran, da te, jadnog, još i grom ne pogodi". Eto, to su mi rekli.

Svi se smiju, a najviše on. - Pazite, eto četnika s magnetima! - dobaci neko iz grupe. Još jači smijeh.

Posmatram ih i razmišljam. "Bože, volim ovog mladića, i onog drugog - što je dobaclo, i onog trećeg, i sve ih volim. Sretan sam što pripadam ovom narodu. Narod koji nije dozvolio da ga mržnja ubije, koji je nesreću nadvisio šalom je veliki narod. Volim ovaj narod!"

Kada smo krenuli bio je već uveliko mrak. Iznutra me je grijalo nešto opojno. Zapalio sam cigaretu. Samo još da imamo u autu kasetofon pa da pustimo lijepu bosansku sevdalinku.

Eto, toliko zapisah o današnjem druženju u svoj dnevnik.

Nusret Muhtarović
Inf. služba 317. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa intendantima 308. bbr.

NA USTA SNAGA ULAZI

Borcima na prvim borbenim linijama treba odati puno priznanje zato što sus tali na branike svoje domovine Bosne i Hercegovine i što je budno čuvaju i nedaju dušmanima da joj oduzmu ono što joj vjekovima pripada a to je sloboda. No isto tako, ne smijemo zaboraviti ni na one borce koji su u logističkoj četi - takozvani pozadinci. U ovom slučaju riječ je o onima koji se brinu da njihovi saborci ne budu gladni, a to su vješti momci iz kuhinje čuvenog 1. brdskog bataljona 308. brdske brigade.

Nećete mi zamjeriti ako zavirim u njihovu kuhinju, da bih vam mogla vjerno da predstavim ovu ekipu koja je danonoćno na usluzi našim borcima.

Sve su to momci koji su bili profesionalni ugostitelji još prije agresije SDS-terorista na našu Republiku, da bi i sami bili uključeni u redove Armije RBiH.

Svi znamo da je 1. brdski bataljon u pravom smislu riječi prvi sve što je u sastavu tog bataljona je kao po običaju prvoklasno, a to se odnosi i na njegovu kuhinju.

Prvi razlog što je prvoklasna je sastav ljudstva koje je stručno osposobljeno da radi u kuhinji i da izvrsno kuha. Habibić Ramo, komandir kuharskog odjeljenja, Mujak Fuad zvani Kutiljero-kuhar, Kršin Nermin zvani Čačur, Mandžuka Mirsad, Zukić Avdo zvani Dedo, najstariji član kuharske ekipe, te dvije predstavnice ljepšeg pola Herceg Sijada i Malkoč Zahida. Ne smijemo izostaviti ni Muratović Šaćira zvanog Faca. Svi ovi su članovi jednog malog tima koji je na okupu od samog formiranja 1. brdskog bataljona. Prvi ratni zadatak seže još u 1992. godinu kada su sa borcima otišli na Ravno Rostovo. Od tada pa do danas ovi vrijedni momci i djevojke vjerno prate svoje saborce i brinu se za njih da ne bi ostali galdni jer SNAGA ULAZI NA USTA.

Poslije Ravnog Rostova ova ekipa odlazi zajedno sa Bataljonom u Kasapoviće (1992. godina kada je bio drugi sukob između ARBiH i HVO-a), poslije Kasapovića dolazi Pećuj (1. brdski bataljon je bio smješten u Pečuju kada je bio treći sukob između ARBiH i HVO-a. Poslije Pečuja ova kuharska ekipa dolazi na Rudu, odakle opet ide za bataljonom na Vučiju glavu, gdje se i danas nalaze.

Ratni put kuhinje 1. brdskog bataljona nije nimalo lak jer on je počeo na Ravnom Rostovu pa sve do Vučije glave, a možda će se negdje završiti u Bosanskoj Krajini, jer je ona cilj našim hrabrim borcima sa prve linije odbrane, a i našim hrabrim pozadincima koji predstavljaju oslonac bataljona.

"Prezadovoljan sam svojim malim all ulgranim timom", reče mi Kasum Sulejman, referent intendantske službe inače kapiten ekipe i od osnivanja u 1. brdskom bataljonu 308. brdske brigade. "Svi su tačni k'o sat, pedantni, odgovorni, disciplinovani i što je najvažnije dobro kuhaju. Od ničeg stvaraju nešto. I što je najvažnije našim borcima se uvijek odnese hrana na vrijeme, tako je to bilo i kada su naši borci osvojili Vučiju glavu. Bez obzira na sve uslove borci ne smiju ostati gladni, jer oni su naši vjesnici slobode!"

Asija Rešić
Inf. služba 308. bbr.

ČESTITKE I ŽELJE ZA OZDRAVLJENJE

U sastavu 27. bbr. nalazi se nekoliko boraca koji su svoja prva vatrena krštenja sa četnicima doživjali na ratištima za odbranu Jajca. Sjećaju se oni hrabrih branilaca Jajca: Enesa Lepirice, Fadila i njegovih "Kojota", Zenginih izvidača, Abida Gromile i njegovih "Kobri" i mnogih drugih.

Ovom prilikom žele da čestitaju Abidu Gromili priznanje "Zlatni ljiljan" i čin majora. "Nije nas iznenadilo što se Abid proslavio, jer zaista je hrabar", - kažu borci koji ga poznaju još iz Jajca. Želimo mu da što prije ozdravi poslije trećeg ranjavanja i ponovo stane u odbranu naše jedine Bosne sa svojim saborcima u 305. brigadi.

IPS 27. brdske brigade

Razgovor u prolazu

VRAĆAM SE U SVOJ GRAD!

U posljednjim okršajima sa četnicima, prilikom zauzimanja Topolice, teže je ranjen i komandant Prvog bataljona 305. bbr., major Abdi Gromila. Radilo se o prostrelnim ranama lijeve ruke i desne noge. Nakon složenog operativnog zahvata u zeničkoj bolnici Abid se dobro osjeća. Istina, još je na bolovanju, ali nemirna prirodna i njegov duh jednostavno ga ne mogu zadržati na jednom mjestu. I mimo preporuke ljekara, ovaj starješina koji je odavno raskrstio sa panikom i strahom, stalno je u pokretu. U prilog ovoj konstataciji ide slijedeća činjenica:

Čim je izašao iz bugojanske bolnice, na štakama je obišao svoje borce koji su se spremali za odlazak kući, na zasluženi odmor. Kako stvari trenutno stoje, Abid bi uskoro trebao ponovo da se nađe među svojim borcima. I pored činjenice da mu je ovo treće ranjavanje, Abid mi uz kahvu u prolazu reče i ovo:

- Nema te sile koja će me zaustaviti na putu za Jajce. Makar i na štakama, vraćam se u Jajce - poručuje Abid.

Odlazim, a u ušima mi još odzvanjaju njegove riječi i vječiti osmijeh na licu, koji i kod onih najmalodušnijih budi optimizam i naše izuzetno realne šanse u povratak Jajcu i njegovim ljepotama. Jr, tamo su sada oni koji nikada nisu ni znali šta je to grad. A to Jajce i Jajčani (prvenstveno šehidi i borci 305. bbr) nisu zaslužili. Zato i poruka sa naslova ovog teksta:

Abide, vraćamo se u svoj grad!!!

Džemal Sefer
Inf. služba 305. bbr.

Primjeri

SPOJ HRABROSTI I HUMANOSTI

Primjer IDV-a 27. brdske brigade - pismo upućeno porodicama svojih saboraca

Porodicama naših nezaboravnih drugova i prijatelja

Poštovani naši!

Zovemo vas naši jer ste porodice naših najdražih drugova. Sami znate da nas ratna stihija nosi tamo kuda nikada nismo ni sanjali. Teško se tu snaći, ali uspijevali smo mi, ako Bog da i dalje ćemo uspijevati i našu Bosnu konačno oteti od krvoločnika.

Sa nama je vječito sjećanje na naše poginule i ranjene drugove. Ranjeni će ozdraviti i doći među nas, poginule nikada nećemo zaboraviti.

Skoro smo izvili uspješnu akciju, dobili smo skromna sredstva od 400 DEM. No, svjesni smo da je rat i da se moramo pružati onoliko koliko se možemo pokriti. Odmah smo se dogovorili da dio tih skromnih sredstava ustupimo vama i to:

- 200 DEM porodici našeg Envera Krkića i
- 100 DEM našem ranjenom Hasanu Miftareviću.

Ne znamo da li smo vam time nešto pomogli, ali želimo da vam i na ovaj način kažemo da se drugovi i prijatelji nikada ne zaboravljaju. Molim vas da nas urazumite i da nam vječito budete najdraži i da svijetu dokažemo da smo mi Bošnjani nepobjedivi i neuništivi, kako su to mislili četnici i drugi nam neprijatelji.

Upravo ovih dana imamo borbi, krvarimo, ali svoje ne zaboravljamo. Neka je rahmet našem Enveru, a naš Hasan će akobogda, imati snage da nam se ponovo priključi u granicama svoje sposobnosti, jer on se nikada nije štedio niti će se štediti kada je Bosna u pitanju.

Za slobodnu Bosnu i Hercegovinu!

IDV 27. bbr

INŽINJERCI 370. SLAVNE BRDSKE BRIGADE

Značajnu ulogu u 370. Slavnoj brdskoj brigadi imaju i inžinjerci. Ne samo da su angažovani na uklanjanju neprijateljskih minskih polja i postavljanju novih, nego i u obezbjeđivanju što boljih uslova na prvim linijama odbrane. U kriznim trenucima, kada treba uspostaviti odbranu tek osvojenih prostora, inžinjerija 370. Sbbr. preuzima najodgovorniji dio posla. Kompletni inžinjerijski radovi na prostorima Crnog vrha djelo su pripadnika ove jedinice. Valjalo je napraviti veliki broj zemunica duž cijele linije. Najznačajniji dio posla bio je usmjeren na obezbjeđenje putnog pravca do Koščana i Crnog vrha. U rekordnom vremenu probijena je putna dionica u dužini oko 3 km na vrlo nepristupačnim šumskim prostorima, što je omogućilo brže i efikasnije prevoženje do linije, ne samo boraca, nego i logistike, sanitete i drugog. Inžinjerco ostoči da si iz veliki angažman pripadnika ove jedinice i dobru logističku podršku uspjeli odraditi svoj dio posla. U toku su aktivnosti da se i preostali dio puta koji je za sada teže prohodan završi i stvore uslovi za neometan prevoz ljudstva i logistike do Crnog vrha.

Uz ovo, aktivnosti su usmjeren i na pripreme za zimski period na prostorima na kojima borave pripadnici 370. Slavne brdske brigade. Inžinjerci 370. Sbbr. bili su angažovani i na gašenju požara koji je nedavno zahvatio šumski kompleks u zoni odgovornosti Brigade.

Dijana Hadžić - Inf. služba 370. bbr.
Foto: M. Mustafića

http://www.hasib-musinbegovic.com

Crtice sa Vlašića

STALNA MORA ZA ČETNIKE

Granatiranja iz svih vrsta teškog naoružanja i stalna pucnjava iz pješadijskog naoružanja, ovdje su svakodnevnica. A ljudi ovdje ipak rado dolaze, radeći u takvim uslovima mostove i puteve što u bolju i sretniju budućnost vode, rušeći pri tome kule zabluda i osvajačke ambicije vođa onih što su lancima sopstvenih zabluda okovani. Među graditeljima mostova što spajaju vidike sretnije budućnosti duži period je boravio i naš novinar. Evo šta je zabilježio.

NRC Rostovo - bacanje bombe

Koliki je samo kad se pogleda izdaleka: visok, stasit, ponosit i gord. Stoji onako starnen i prkosi hordama zla, iz dana u dan noseći sve manji teret zla na svojim plećima. Jer, ovdje se zlo nikada nije moglo dugo zadržati.

Izdaleka pomalo diviji, za mnoge predstavlja veličinu velom tajne prekrivenu. A kad se nađe šifra kojom se otvaraju vrata iza kojih se kriju putevi što vode u saznanja o skrivenim tajnama ovog diva, onda čovjek vidi da je svaki strah od ulaska u dušu ovog dobroćudnog gorostasa bio bezrazložan.

■ Otrovnica u njedrima

Kad čovjek otkriva dušu Vlašića, vrlo brzo se uvjeri u dobru narav veselog mladoženje što pred mladinom kućom čeka sa malom dozom nestrpljenja da djever izvede mladu okićenu dukatima i najljepšom basmom koja je godinama stajala u sehari i čekala na ovaj trenutak.

Njegov pogled uprt u nepregledne daljine svojom blagošću zove i mami sve one dobre ljude da dođu u njegova njedra, da unište onu zmiju otrovnicu što se tu ugnijezdila mimo njegove volje. Njedra ovog ljepotana, dobrim dijelom izjedena ujedima otrovnice, ranjena, ali a naučila su na blagost. I zato On ne želi da bude saučesnik u nedjelima što se zametnuše u mračnim idejama umobolnika okovanih u vlastite zablude. A njegov glas, topao i dubok, što se daleko čuje, dalje od granica dokle mu pogled seže, zove da mu svojim hrabrim djelima i poštenim namjerama zaliječimo rane, razgovorimo dušu i oslobodimo ga nametnutih mu zlih čini i poganluka. Zove, jer ljudi loših namjera mu uzeše sve: i bijelanje ovaca, igru jaganjaca, dreku magaraca, pjesmu njegovih gorštaka. Umjesto toga, sad mu uši paraju rafali, grudi mu razdiru topovske granate, a lijepo momačko odijelo cijepaju motorne pitle i prave rane. Umjesto skore svadbe, oni što im ni ime ne vrijedi spomenuti, svojim poganlukom žele mu još skoriju sahranu. Kao da je za svog postojanja samo zla činio, kao da nikada nikome blagost nije pružio.

I nije dugo čekao simbol bosanski da mu djeca bosanska pokucaju na vrata i razgovore ga, da mu blagošću kakav je i sam bar utjehu pruže, da mu svojom dobrim namjerama nadu i vjeru u bolje sutra ponude, da mu svojim dobrim djelima otrov iz grudi unište, rane zaliječe i u život ga povrate.

Nijaz Begović

O ČETNICIMA I BABINIM SINOVIMA???

O četnicima i njihovom "junaštvu" mogu se čuti razna mišljenja no ipak da čujemo neka od pripadnika 325. brdske brigade:

Sivro Semir - komandir 3. čete 3. bbt. 325. brdske brigade:

- Nemam posebnog iskustva sa njima, ali na osnovu dosadašnjeg iskustva, mogu tvrditi da niau dobri borci. Imaju strahovitu premoć u tehnici pa time nadoknađuju svoj kukavičluk. No ukoliko mi dobijemo nešto od teškog naoružanja te uz jaču logističku podršku, naša pobjeda, a njihov poraz je zagarantovana.

Što se tiče babinih sinova, pozivam ih da se odmah uključe u oslobodilačku borbu, jer u suprotnom nam ne trebaju u državi za koju već tridesetjedan mjesec lijemo krv.

Imamo puno bolesnih boraca dakle za određeno vrijeme izbačenih iz stroja, evo i ja sam bolestan, ali sam stisnuo zube, jer znam da se država bez borbe ne može osloboditi.

Varupa Dževad, komandant 2. bbt. 325. brske brigade:

- Četničke linije trenutno brane mještani okolnih vlašićkih sela. U pozadini imaju jače interventne jedinice. Linije su im slabe i nije neki problem uzeti im bilo koju liniju, ali obzirom da je Vlašić jako nepogodan za ratovanje, jer se sa svake kote savršeno dobro vidi svaka druga kota, teško je ostati na zauzetim linijama obzirom da je njihova premoć u teškom naoružanju i MTS-u velika.

Dakle, uz uslov da i mi dobijemo više teškog naoružanja i materijalno-tehničkih sredstava te uz predstojeću reorganizaciju u Armiji RBiH, mislim da ćemo ih poraziti bez većih problema.

O babinim sinovima: - Potrebno je sve potencijale staviti u funkciju odbrane. Čak i invalidi mogu i dalje doprinositi oslobodilačkoj borbi. Dakle, nesposobnih ne bi trebalo biti.

Ovima što se kriju poručio bih da se odmah prijave i uključe u borbu ili neka idu odavde. To isto važi i za one u inostranstvu. Neka se bez odlaganja vrate ili neka više nikad ne dolaze.

Sabahudin Hrustić
Inf. služba 325. bbr.

U i oko 307. bbr. ARBiH

PREKO 680 KG DOMAĆEG PEKMEZA

Organ logistike u saradnji sa pripadnicama ljepšeg pola Opštinske radne brigade u toku proteklog mjeseca proveli su akciju na prikupljanju plodova šljiva i jabuka od čega je za borce 307. spravljen pravi domaći pekmez. Rezultat dvodnevnog rada i druženja je 280 kg gotovog pekmeza od šljiva i oko 400 kg od jabuka. Kvalitetan i ukusan domaći pekmez bar za kratko vrijeme predstavljaće novinu u jednom od obroka boraca 307.

Da je ovaj više nego koristan posao prihvaćen i odraden sa velikom lakoćom najbolje govori podatak da se po okončanom pečenju pekmeza na licu mjesta, uz kazane pronijela pjesma i ugodni zvuci harmonike.

Predstavnici logistike 307. bbr. zahvalili su se na velikoj i nadasve iskrenoj pomoći djevojaka i žena opštinske Radne brigade, kojima ovo nije bio prvi put da pomažu bugojanske borce. Još su im sigurno u sjećanju protekle dvije zime, kada su ove vrijedne žene i djevojke plele i direktno na prvoj borbenoj liniji uručivale opletene, tople odjevne predmete. Kako rekoše ova akcija samo je uvod u ono što spremaju kao iznenađenje za naše borce jer: "za budno čuvanje linija odbrane našeg grada i zemlje, borce 307. bbr. valja i na ovaj način nagraditi".

Azam Mandžić

PRIPREMA OGRIJEVNOG DRVETA

Osim što se aktivno čuvaju linije odbrane, na Vlašiću se između ostalog radi i na pripremanju ogrijevnog drveta za sve borce.

Tako su u 2. bataljonu 325. bbr. do sada obezbijedili 86 boraca sa ogrijevnim drvetom.

Sada se nastavlja sa pripremama drva za 3. četu i logistički vod komande, a uz nabavku određene količine goriva za motorne pile, koja nedostaje, u narednih 15-20 dana će se izvršiti priprema drva za sve borce 2. bataljona.

Važno je istaknuti da je jedini problem vezan uz obezbjeđenje ogrijevnog drveta prevoz to jest nedostatak potrebnih količina dizel goriva za prevoz.

Inf. služba 325. bbr.

ODBIJEN NAPAD ČETNIKA

Dana, 17.09.1994. godien oko 19,00 sati na položaje boraca 2. bataljona 325. bbr. iz pravaca: Bezimeni vis-Kranjski do I Bezimeni vis-Pržin potok, četnici su izvršili jači pješadijski napad. Borci 2/325 bbr. su ih spremno dočekali i nakon žestoke pucnjave, koja je trajala oko jedan sat, odbili napad i vratili četnike na polazne položaje. Broj poginulih i ranjenih agresora nije poznat obzirom da se sve dešavalo u večernjim satima. Poginulih i povrijeđenih u našim redovima nije bilo. Važno je napomenuti da je moral boraca bio na izuzetno visokom nivou i da su svi borci dostojno držali svoje položaje.

RANJEN BORAC OD UDARA GROMA

U večernjim satima 21.09.1994. godine, četnici su izvršili simultani napad na položaje, koje pokrivaju borci 2. bataljona 325. brdske brigade. Cilj ovog napada je najvjerovatnije bio ispitivanje čvrstine i lokacije naših položaja. U isto vrijeme na linije odbrane u rejonu "Blie", desila su se dva udara groma, a od jednog je povrijeđen borac Kalčo Sedad, koji se uspješno oporavlja u travničkoj bolnici.

Inf. služba 325. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Bosna pamti

DIV-ovi BESIM I MEHDI

U nezavisnost Bosne svoje živote utkali su i Besim Žuljko i Mehdi Sahadžija pripadnici 370. Slavne brdske brigade i borci DIV-a. Prekinute su mladosti, ostal neodsanjani snovi. Okrutno ratno vrijeme nije dozvolilo da procvjetaju dva pupoljka zlatnih ljiljana. Pali su braćeni ljudkso dostojanstvo i bošnjački ponos ali sjećanja na njih nikada neće uvehnuti.

Besim Žuljko, 25-ogodišnji mladić, rođen je u Pruscu. U odbranu zemlje uključuje se u prvim danima agresije na BiH. Svoju hrabrost iskazuje već augusta 1992. godine kada su četnici izveli najjači tenkovsko-pješadijski napad na Prusac. Prisjećajući se tih dana Besini drugovi pričaju mi da je tada goloruk pokušao zarobiti četničkog oficira, kada po prvi put biva i ranjen. Ali za Besu predaha nema.

Besim Žuljko - Beso

Septembra 1992. godine, bježeći pred terorom bivše JNA na Kosovu Mehdija Sahadžiju put dovodi u vrleti Bosne. Smatrajući ovu zemlju i svojom domovinom, Mejdi uzima pušku i staje u red najhrabrijih bošnjačkih sinova. Priključuje se jedinicama Armije RBiH. Put ga dovodi među branioce Prusca. Brzo se uklopio u jedinicu. Postaje omiljen među saborcima zbog uvijek vedrog raspoloženja. Nije bilo oružja koje 20-ogodišnji Mejdi nije poznavao.

Formiranjem Diverzantsko-izviđačkog voda Beso i Mejdi ne mogu odoljeti iskušenju. Poneseni mladošću i izazovima pristupaju DIV-u. Kao prekaljeni borci postaju i komandiri odjeljenja. Slijede česta i duga izviđanja neprijateljskih terena, akcije, novi položaji. Ne posustaju. Brinu se o svojim momcima i krče put ka slobodi. De-

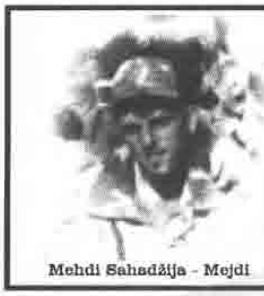

Mehdi Sahadžija - Mejdi

cembra 1993. godine momci iz DIV-a dobijaju zadatak da prodru u neprijateljsku dubinu i ovladaju strateškom kotom. Kota je osvojena, ali zauvijek na vrletima bosanskih šuma ostaje Mehdi Sahadžija. Besim Žuljko zadobija tešku povredu. Neprijateljske granate padaju sa svih strana. Transport ranjenika nije bio moguć. Deset sati, bez ljekarske pomoći, uz decembarsku hladnoću, Beso se bori sa ranama. I pobjeđuje. Za Mejdija nije bilo spasa. Nije dočekao da mu se ostvari jedina želja - da sa saborcima uđe i u Donji Vakuf u kome nikada ranije nije bio. Daleko od rodne grude, svog Ferizaja na Kosovu pao je braneći Bosnu. Mejdijevi saborci, odlučni da nastave zajedno započeti put ka slobodi, kreću u nove oslobodilačke pohode. Beso, iako sa teškom povredom, nije mogao bez svojih ratnih drugova. Marta 1994. go dine, kada su pripadnici 370. Slavn brdske brigade za svega sedam minu ta borbe ovladali neprijateljskim upo rištem Mala Šuljaga, Besim Žuljko nij mogao a da se ne nađe sa saborcim na prvim linijama. Iako na bolovanju, civilu, dolazi da ih posjeti, uz obećanj da sljedeća akcija neće biti bez njega

I zaista. Beso, iako sa težom povre dom i još uvijek prema ljekarskim nala zima na bolovanju, nije mogao dopu stiti da njegovi saborci krenu oslobađanje privremeno okupirani prostora Donjeg Vakufa i Bosne be njega. Kao i uvijek, bio je dobrovoljac za ovu bitku. Želio je sa svojim DIV-ov ma ići do kraja. Želio je s puškom u ruc biti bitku sa zločincima sa brda. Z Besu nije postojao strah. Niko ga nij mogao zaustaviti. Ni bolesna majka, n zabrinut otac. Odlučan da istraje u bo bi do konačne slobode, juna 1994. go dine, krenuo je Beso naprijed. Bila je t njegova posljednja bitka. Na svega de set metara od četničke zemunice pa je Beso. Prekinuta je još jedna mlados Ponosno, kako je i živio, dao je svo mladi život za slobodu pokoljenja koj dolaze.

Pripadnici 370. Slavne brdske br gade i borci DIV-a 1. bataljona, ponosn su na svoje saborce Besu i Mejdija Dva tek procvala pupoljka zlatnih ljilja na vječno će ostati u srcima svih oni koji su ih poznavali.

Sjećanja na njih nikad neće uveh nuti!

Dijana Hadžić
Foto: M. Mustafica
Inf. služba 370. Sbbr.

"KLJUKIN" NEOSTVARENI SAN

Nekada je ljudima dovoljno samo ime nečije spomenuti, i oni odmah znaju o kome je i kavom čovjeku riječ.

U predzadnjem broju ovog lista, pisali smo o IDV-u 306. bbr. i posebno spomenuli Fusko Hajrula-ha-Kljuku. Tada je bio živ.

Danas je mrtav.

Bio je izviđač i borac čije se ime u cijeloj brigadi pa i Biljanskoj dolini najčešće spominjalo. Njegov rad i borbene uspjehe ne treba posebno naglašavati. Kakav je bio i šta je za cijelu brigadu značio, najbolje znaju borci i starješine 306. bbr. pa čak i mnogi borci i starješine drugih jedinica.

Rođen je 15.03.1956. godine, otac troje maloljetne djece.

Poginuo je 24.9.1994. godine, jurišajući hrabro na četničke bunkere i želeći osvojiti kotu koju je tokom cijelog rata sanjao. Sanjao, jer je znao da se time stvara velika pretpostavka za još veća osvajanja.

Dok su ga nosili teško ranjenog, posljednji put je svojim saborcima izgovorio: "Spustite me da umrem".

Umro je najbolji izviđač i najhrabriji borac kojeg je 306. bbr. imala. Njegova djeca, uža i šira rodbina, njegovi saborci i prijatelji, i svi drugi koji su ga poznavali, pamtit će ga kao simbol hrabrosti i požrtvovanja i kao takvog nikada ga zaboraviti neće. Neće, jer takvi se ne zaboravljaju!

Borci i starješine 306. bbr.
Inf. služba 306. bbr.

GODINU I PO NEIZVJESNOSTI

Nakon više od godinu i po dana neizvjesnosti i očekivanja razjašnjenja sudbine četvorice Gornjevakufljana nestalih u januaru 1993. godine od komisije za razmjenu stigla je tužna vijest o ramjeni njihovih posmrtnih ostataka.

Tog kobnog januarskog dana 1993. godine sanitetsko vozilo kojim je upravljao Čaušević Fahrija iz Voljica trebalo je da preveze ranjenike Ljubunčić Bahira, takođe iz Voljica i Muratspahić Samira iz Planinice do prve medicinske ustanove. Kao pratnja ranjenicima na put je krenuo i Hajdarević Kemal iz Vrsa. Kako su dobijena sva potrebna odobrenja za prolazak kroz teritorije koje kontroliše HVO krenuli su na put sa željom da spasu ranjenike i prevezu ih do mjesta gdje će im biti ukazana adekvatna medicinska pomoć. Od tada im se gubi svaki trag.

Mnogobrojne priče o navodnoj sudbini ovih ljudi su prekinute, nade rođaka i prijatelja ugašene i prokrvarene neke stare rane. U primirju koje uveliko vlada u Gornjem Vakufu ponovo se nameće stalno pitanje: Zašto? Zašto ubijati bespomoćne ranjenike i medicinske radnike koji vrše svoju humanu dužnost, zašto vršiti djela nad kojima se zgraža civilizirani svijet?

15. septembra 1994. godine Gornji Vakuf je ispratio četiri tužne povorke. Rahmetli Kemo, Bahir, Samir i Fahrija pridružili su se svojim drugovima koji leže na šehidskom groblju. Njihovim dženazama prisustvovao je veliki broj rođaka, prijatelja, boraca i građana Gornjeg Vakufa.

Nek' im je vječni rahmet!

Inf. služba 317. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

PSIHOLOŠKA POMOĆ U RATU

■ Pružanje prve psihološke pomoći

Svi znamo šta znači prva pomoć u ratu ili svakodnevnom životu kada se neko povrijedi. To je pomoć koju će unesrećenoj osobi pružiti profesionalna osoba (liječnik, medicinska sestra) ili neka druga osoba koja nije zdravstveni radnik. Tu pomoć može da pruži povrijeđena osoba i sama sebi. Prva psihološka pomoć znači isto to, pružanje psihološke pomoći osobi pred neriješenim problemima ili bolnim gubitkom.

U normalnim životnim uslovima velika većina ljudi u stanju je nositi se sa životnim nedaćama i problemima, bez profesionalnih osoba, najčešće uz pomoć bližnjih kao što su rođaci, životni partner, prijatelji, kolege, komšije. U normalnim prilikama najčešće i ne događaju se odjednom sve nevolje, niti istovremeno pogađaju veće grupe ljudi. Tako u našoj blizini uvijek postoji neko ko nam može pružiti neki oblik psihološke pomoći.

Ratno stanje ukida normalne uslove. Za mnoge ljude nevolja ne dolazi jedna po jedna već sa svih strana istodobno. Danas imamo ranjene borce, ucvijeljene majke, očeve, supruge, braću i djecu. Ljudima je doslovno ugrožen život. Mnogi su prognani iz svojih kuća, stanova i tom prilikom napadnuti od svojih komšija i ljudi koje su smatrali bližnjima. To znači da su uza sva fizička ugrožavanja života, gubitak imovine i svoje sigurnosti, da svi ljudi doživljavaju i teške psihološke udarce koji doslovno razaraju svijet u kojem smo dotad živjeli. Mnogi, a možda u određenoj mjeri svi mi, ne razumiju kako je sav taj užas uopšte mogao nestati, zašto se ne može zaustaviti?

Posljedica takvog stanja je svakako intenzivna ugroženost i stanje stresa, koje djeluje na naša osjećanja, mišljenje, ponašanje i tjelesne procese. U takvim slučajevima odnosno situacijama psihološka pomoć najčešće ne može biti svima pružena od psihologa i drugih stručnjaka. U takvim prilikama psihološka pomoć mora biti barem djelomično samopomoć, ali i pomoć naših bližnjih ukoliko nismo od njih odvojeni. Ali, za razliku od normalnih prilika i naši bližnji su najčešće u istom stanju. To znači da svi moramo jedni drugima uzajamno pružati psihološku pomoć, počevši od sebe, kako bi mogli pružiti pomoć i drugima.

Najjednostavnije, prvu psihološku pomoć možemo definisati kao podršku, utjehu, razumijevanje koje nam pruža neko drugi ili kao niz akcija koje sami preduzimamo kako bismo se suočili sa svojom nevoljom. Umjesto akcije to mogu biti i upute koje sami sebi ponavljamo (autosugestije) kako bismo se smirili, obraćanje na Božiju milost, kako bismo se prikladnije suočili sa situacijom u kojoj se nalazimo.

U normalnim prilikama postoje različiti oblici psihološke pomoći, već prema problemu za koji je pomoć tražena. Tako psihološka pomoć može prvenstveno biti usmjerena na pomoć u rješavanju nekog problema, donošenje neke važne odluke, smirivanju nekih osjećanja i slično. U ratnim prilikama ta pomoć treba biti usmjerena i na osjećanja i na kogniciju (na opažanje, prepoznavanje, shvaćanje, rasuđivanje, zaključivanje) i na brigu za održavanje tjelesnog zdravlja.

■ Kako pružiti konkretnu pomoć sebi i drugima

Najvažnije je, prije svega, smanjiti intenzitet vlastitih osjećanja, straha, tjeskobe i tuge. Ne dozvoliti da to preraste u paniku ili depresiju. Stoga je potrebno samoga sebe umirivati i govoriti sebi na primjer: "I drugi su to preživjeli, pa ću i ja" "Ima ljudi kojima je tože gore nego li meni". Dobro je uvjeravati sebe i druge da će i ovo proći, samo treba izdržati.

Treba misliti i pozitivno ne samo na ono što je izgubljeno ili propalo, već i na ono što nam je ostalo. Ako to i samo goli život, baš to najvrjednije jer je neponovivo.

Sebe treba usmjeriti na svijetle primjere kojih ima svuda oko nas. Tisuće ljudi hrabro i sa strpljenjem (s burom) podnosi svoju nesreću, a mnogi od njih pomažu svojim bližnjima.

U teškim vremenima kakvo je ovo treba živjeti dan po dan. Takvo preživljavanje i lakše ako smo kroz to vrijeme korisni i sebi i drugima pa je dobro usmjeriti se na konkretne zadatke i poslove.

Pripremati se treba i na ono što dolazi, ne samo prema preporukama Civilne zaštite, već i psihološki. Nikad od nas ne bi smio govoriti "Ja to neću izdržati" ili "Ja ne mogu podnijeti", već s mog sebe uvjeravati da ćemo izdržati kao što već izdržavaju tisuće ljudi. Dobro je unaprijed misliti pospremiti ili neku u našoj blizini kome je teže nego li vama jer je i sam bolestan. Treba se pripremiti i kome ćemo pomoći, o kome ćemo voditi računa, što možemo učiniti da smanjimo strah ili očajanje ljudi oko nas.

Konačno treba nastojati misliti kako uvijek i kada možemo kontrolisati ovo što se oko nas događa ili što nam čine (jer su za to odgovorni drugi ljudi ili okolnosti protiv kojih ništa ne možemo) postoji kontrola koja jest u našim rukama, to je kontrola doživljavanja i ponašanja.

Prof. Sead Čajnić

ŠTA SU FOBIJE?

Fobije su psihoneurotična stanja s intenzivnim strahom. To je oblik manifestiranja psihoneurotičnih stanja.

Prema simptomima koje bolesnik ispoljava, dijelimo ih na:

strah od širokog i praznog prostora (agorofobija), strah od zatvorenog i uskog prostora (klaustrofobija), strah od crvenjenja (eritrofobija), pretjeran starh od infekcija (bakteriofobija) itd.

Za sve vrste fobija karakterističan je vrlo intenzivan strah i osjećaj tjeskobe, popraćen simptomima: znojenjem, slabošću pa i gubitkom svijesti.

Fobije nastaju kao posljedica potisnutog konflikta ili uzroka straha. Uzrok se potiskuje i zaboravlja, a strah ostaje i vezuje se za neke druge predmete. Sadržaj u kojem se fobije javljaju ovisi o okolini i prilikama u kojima pojedinac živi, kao i uzroku zbog kojeg su nastale.

Tako npr. jedna se žena vrlo intenzivno bojala ulice. Osjećala je ako izađe sama bez muža na ulicu, da će pasti u nesvijest. Psihoterapijom se ustanovilo da je strah od ulice bio samo simptom ispod kojega se nalazio strah da ne iznevjeri muža.

Fobije se liječe psihoterapijom, naročito na psihoanalitičkim principima. U toku psihoterapije otkrivaju se uzroci fobija, bolesnik uvida pravi razlog straha, a kao posljedica nestaju simptomi fobije.

Ako se fobije ne liječe, bolesnik postaje sve sputaniji i nemoćniji, pa su izgledi ozdravljenja uglavnom slabi.

Iz Priručnika za komandire odjeljenja

UPRAVLJANJE VATROM ODJELJENJA

Upravljanje vatrom obuhvata organizaciju vatre prije početka borbe i rukovanje vatrom u toku borbe.

Organizaciju vatre komandir odjeljenja sprovodi tako da se vatra odjeljenja uklopi u sistem vatre voda i kapetanije i obezbijedi usklađenost vatre streljačkog oružja i vatre sredstava za podršku, protivoklopnu borbu i protivvazdušnu odbranu.

Sistem vatre je usklađena i organizovana vatra cjelokupnog naoružanja odjeljenja po mjestu i vremenu izvršenja. Kroz zapovijest, postavljanjem zadatka svakom vatrenom sredstvu, komandir odjeljenja organizuje i sistem vatre. Gotovost sistema vatre znači spremnost svih vatrenih sredstava za izvršavanje dobijenih vatrenih zadataka.

Upravljanje vatrom obuhvata: određivanje orijentira, pravaca i zonba dejstva odjeljenja i oruđima; izbor vatrenih položaja, neprekidno osmatranje ciljeva; pripremu elemenata za gađanje; određivanje zadataka odjeljenju i oruđima; izdavanje komandi za otvaranje, podjelu, prenos i prekid vatre; praćenje utroška municije, popunu municije i drugo potrebne elemente za uspješno izvršenje zadatka.

Rukovanje vatrom je usmjeravanje i održavanje vatre na cilju do izvršenja zadatka. Obuhvata: određivanje elemenata za gađanje, davanje komandi i njihovo prenošenje na poslužioce oruđa i ostvarivanje vatrenih zadataka.

Radi upravljanja i rukovanja vatrom, komandir odjeljenja u svojoj zoni dejstva koristi orijentire koje je dobio od komandira voda (kapetanije), a ako je potrebno određuje i svoje orijentire koje posebno označava. Pored toga određuje signale za otvaranje vatre, a prema potrebi i linije otvaranja i prekida vatre. Ciljeva pokazuje pomoću orijentira, obilježavajućim zrnima, signalnim sredstvima, pomoću uočljivih objekata i sl.

Pod disciplinom vatre podrazumijeva se tačno izvršavanje komandi za otvaranje i prekid vatre, ispunjavanje tehničkih propisa o režimu vatre i upotrebi oružja, osmatranje rezultata i korektura vatre, samostalno otvaranje i prenos vatre pri pojavi iznenadnih ciljeva i štednja municije. Disciplinu vatre mora strogo poštovati svaki vojnik i starješina.

Prema namjeni oružja i vrsti cilja po kome se otvara, vatra iz pješadijskog naoružanja može biti: protivpješadijska, protivoklopna i protivvazdušna.

Prema načinu otvaranja vatra može biti: jedinačna, brza, rafalna (kratki i dugi rafali) i plotunska (jednovremeno dejstvo cijelog odjeljenja - grupe).

Prema pravcu dejstva na cilj, vatra može biti: kosa, bočna, unakrsna, čelna i frontalna.

Kosa i bočna vatra su pogodne za dejstvo po pličim i širim ciljevima, kao i borbenim vozilima, jer su na bočnim stranama slabije zaštićena.

Unakrsna vatra se ostvaruje dejstvom iz dva ili više pravaca po istom cilju. Postiže se kombinacijom frontalne, bočne i čelne vatre. Ova vatra je pogodna za tučenje grupnih ciljeva, kolona, borbenih vozila i sl.

Čelna vatra ostvaruje se dejstvom iz pozadine i u leđa neprijatelja. Primjenjuje se pri ubacivanju, u zasjedi i drugim uslovima. Pored materijalnog ima i veliki moralni učinak.

Frontalna vatra je pogodna za dejstvo po dubokim ciljevima (pješadijske i motorizovane kolone) gdje se u potpunosti koristi dubina snopa i brisani prostor oruđa.

Svaka vatra daje povoljne rezultate ako se ostvaruje iznenada i ako je masovna (ostvaruje se brzom ili plotunskom paljbom).

Prema taktičkoj namjeni vatra može biti: zaprječna, koncentrična i zasjedna. To su masovne vatre i ostvaruju se brzom i plotunskom paljbom.

Zaprječna vatra se primjenjuje u odbrani (ispred prednjeg kraja i u dubini) i u napadu za odbijanje protivnapada i osiguranje krila i bokova.

U odbrani bataljona priprema se i ostvaruje glavna zaprječna vatra (GZV). Organizuje se ispred prednjeg kraja odbrane, u pojasu dubine do 400 m. Zadatak GZV je da neprijatelju nanese poražavajuće gubitke i odbije napad njegovih borbenih vozila i pješadije. U njoj učestvuju sva vatrena sredstva, a otvara se i prekida na komandu starješine koji je organizuje. Odjeljenje ostvaruje zaprječnu vatru u pojasu GZV, u zoni svog vatrenog dejstva.

Koncentrična vatra je jednovremeno dejstvo većeg broja vatrenih sredstava na važan cilj (jedan veći ili nekoliko manjih, grupisanih na malom prostoru). Organizuje se pravovremeno, prije ili u toku borbe, na mjestima gdje se očekuju važni ciljevi.

Zasjedna vatra se organizuje u odbrani i u napadu, a ostvaruje se iznenadno na što kraćem odstojanju. Organizuje se ispred prednjeg kraja odbrane, u međuprostorima, na krilima, bokovima i u dubini rasporeda jedinice. Za uspjeh zasjedne vatre presudno je iznenađenje, pa tajnost njenog pripremanja ima veliki značaj.

Streljačko odjeljenje ostvaruje iz svog naoružanja protivpješadijsku i protivoklopnu vatru. Vatru protiv ciljeva u vazdušnom prostoru ostvaruje samo onda kada oni direktno napadaju odjeljenje sa malih visina.

Odjeljenje ručnih bacača i odjeljenje bestrzajnih topova ostvaruju, prije svega, protivoklopnu vatru.

Mitraljesko odjeljenje ostvaruje protivpješadijsku vatru, a može uspješno ostvarivati i vatru protiv ciljeva u vazdušnom prostoru.

Odjeljenje protivavionskih mitraljeza ostvaruje vatru protiv ciljeva u vazdušnom prostoru, a može uspješno ostvarivati protivpješadijsku vatru i vatru kako oklopljenih borbenih sredstava neprijatelja.

Minobacačka odjeljenja 60 i 82 mm ostvaruju protivpješadijsku vatru i vatru protiv nezaštićenih i lako oklopljenih borbenih sredstava neprijatelja.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Noć na Vlašiću perom borca 17. SKbbr.

POKISNUTI DO KOSTIJU

Noć je nadirala brzo! Još su se, tu i tamo, razbacane krpe svjetla otimale dok se ne bi otopile u posvudašnju tamu.

Šutjeli smo bezecirajući našu posljednju cigaretu. Obrazu su se skupljali dok smo pohotno uvlačili slatkasto-gorak dim i razrjeđenog ga raspuhivali nad tinjajućom vatrom.

- Pokušaću je održati ovako bez plamena, rekao sam promatrajući poluugašene glavinje koje su svirepo dimile i suzile oči.

- Ja ću malo dremnuti, a ti zovi kad ti prigusti, reče Munir odmotavajući vreću sa blatnjavog ranca.

- O.K. "Munira", procijedio sam promatrajući ga kako tapka u tami tražeći improvizirani šator. Svako malo zastajkivao je pridržavajući se za kratke jelke, one male sitne izdanke koji su predodređeni za sušenje i umiranje jer se nikad neće dokopati svjetla tridesetak metara više. Živimo pod cjedaljkom, visoke jelke su dugo odoljevale kiši a sad su sasvim protopljene prokalape svuda okolo stresajući vodu sa iglica. Krupne mirisne kapi poput lješnjaka su dobovale po komadiću najlona ni kvadratni metar velikom, razapetom na dvije koso naslonjene suhe vrijike. Noge nisu mogle nikako stati pod taj zaklon. Ježio sam se od vlage koja se probijala kroz nenamazane čizme močila čarape, cjedila se u svaku malenu nožnu kost da tamo ostane zauvijek ko vremenski prognozer za budućnost. - Ne kaže se bez veze "prokis'o do kostilju" sa gorčinom pomislim.

Bacio sam pogled na Nijaza koji je tupo zurio u tminu sa malene osmatračnice. Na svaki šum okretao je glavu prema meni upitno me promatrajući sve dok ja ne bi odmahnuo rukom umirujući njegova napeta čula. Ovo mu je prvi teren, bolje rečeno, ovo mu je prvi put da stražari s puškom u ruci. Dvije godine su ga četnici razvlačili od Bihaća do Gradačca gdje je u radnom vodu kopao zemunice, nosio drva, hranu, vodu, jednom riječju radio sve što bi mu naredio makar i slinavi desetogodišnji predstavnik nebesko-šumskog naroda. Prije nekoliko dana došao je, zajedno sa par stotina ostalih iznurenih, moralno i materijalno obogaljenih Bošnjaka, u konvoju iz Sane. Još jedna od hiljade tih tužnih povorki koju je srpski fašizam najurio sa rodnih ognjišta, završila je svoj put u Travniku, dok je svijet debatirao i usvojio odluku o ublažavanju ekonomskih sankcija Srbiji i Crnoj Gori. Jah, aferim svim diplomatima u dobrim engleskim štofovima. It's very kind off you!

Nijaz se sa ženom i petoro male djece smjestio u jednoj rasturenoj kući u Ovčarevu. Tamo gdje su nekad stajali prozori razvukao je prljave komadiće najlona, napabirčio je nekoliko komada razlupanog namještaja, posudio sedam kašika i počeo život kao i hiljade prognanih na ovoj našoj spaljenoj ali voljenoj zemlji Bosni. Prisjetih se kako sam mu u sumrak objašnjavao kako se stražari. - Za dan su oči, gledaj i čekaj. Mušicu poravnaj na otprilike metar od tla u pravcu gdje je teren najprohodniji i gdje je za očekivati da bi se mogao provući kakav četnički izviđač. Ako ga primijetiš! Peri! Do tada ćemo i mi ostali pristići. A noć! Za noć su ušli! Stoj bez pokreta i slušaj! Da te ne bi zbunjivalo moraš poznavati sve zvukove koji se mogu čuti u noći. Ne pravi nepotrebne uzbune. Upoznaj kako zvuči povijanje i prepletanje grana na vjetru, ptica u krošnji jelke, kapanje vode po bačenoj konzervi, šuštanje životinja po lišću. Ako zvuk koji čuješ nije ni jedan od nabrojanih onda pripucaj, četiri para ušiju čuju bolje i više nego jedne. Samo je kimao glavom plav četrdesetogodišnjak bijeda lica dok sam mu odavao "male tajne velikih stražara". - S druge strane, na rat moraš gledati logički, malo ko, gotovo niko se neće usuditi da poduzme bilo kakvo izviđanje ili napad po mrklom mraku na ovako neprohodnom terenu, to je gotovo nemoguće. Zato smo ti i dali noćnu smjenu jer je ona najmanje opasna. Zora i prvo svjetlo, to je najpogodnije vrijeme i tad moraš biti najspremniji da dočekaš napadače ali ne sekiraj se, tad ćemo već preuzeti mi "stari" momci, umirivao sam najstarijeg momka među nam završavajući svoje pameto vanje o stražarskim "pravim i dužnostima". Vatra je tinja bez plamena. Zamjenio sa malo Nijaza da mu ne bi "o ispale od buljenja" kako sa rekao u šali.

Tanka, stara uniform brzo je bila promočena s svih strana, desnicom sa pokrio zatvarač starog "p ema" ne bi li ga koliko tolik zaštitio od vlage. Misli su m lutale. Da je bar još jedn cigaretu. Nikako da raspor dim sljedovanje, brzo ih sp lim tako da ih nikad nema onda kad mi stvarno trebaj umovao sam u sebi. Nijaz dobauljao kao da mi je čita misli, držeći u ruci dvije cig rete. "Evo", reče "nisam znao da mi je žena spremi jednu paklu u ranac". - dobro što ih nisam do sada našao jer bi već bile pokojne, šali se pripaljivajući.

Malo čemu sam se u životu tako obradovao kao toj zgužvanoj vlažnoj cigareti koju mi je pružio Nijaz one noći na Vlašiću. Maleni žižak sam preklopio šakom krijući ga u tami i muški povlačio grijući promrzle prste i trujući pluća. Sjetih se jednog telefonskog razgovora prije nekoliko dana dole, u gradu.

- Halo, Meša je, zovem iz Štokholma! Jesi li ti stari?

- Ja sam delijo! Šta mai? Jesu li tvrde linije na Štokholmu, imate li municije? E stari! Kako si mi? Znaš, nije ni nama banja ovdje. Idemo u školu, učimo jezik, teško je za pos'o. Šta je s tobom? Čujem da si bio ranjen. Ništa strašno stari, dvadesetak kuglica, malo sam se provozao helikopterom ali sad je O.K. Kako je Amira? Dobro smo svi, znaš mi ovdje puno mislimo na vas, puno nam nedostajete. Fino od vas, šta još ima? Spremam sa Zlajom jedan kamion pomoći, hrana, odjeća i ostalo. Šta vam treba? Ništa rođeno, svega imamo. Mogu li za tebe nešto učiniti, nešto pomoći? Mi ovako šaljemo koliko se može invalidima i vojsci, ali ako treba nešto za tebe lično...? Ne, hvala stari, imam svega, fališ mi ti, Reponja, hari, Kustura i ostala banda iz "Cobre", ali mi to sigurno ne možeš poslati. (Ćutao je za trenutak) - Znaš, mi razmišljamo o povratku ali to mora ići pametno, preko vlade. Bujrum stari, nikad nije kasno. Zvaću te opet, čuvaj se! Ne brini, Bog me čuva. Servus. Brzo smo prekinuli, u ušima mi je još uvijek tutnjao telefonski signal kad sam izišao u uzavreli grad. Muzika je treštala u zadimljenim lokalima i sve su stolice u baštama bile pritisnute sa po jednom guzicom. Besciljno sam šetao s "malom", prsti u džepu nisu mogli pronaći ni najmanju markicu, a da sam ga zamolio za malo "love" pomislih, ne... bolje je ovako, neka.

Visoku šumu poklopila je noć. Tmnina, teška poput tjesta, cjedila se niz natopljene jelke dok su se kapi slivale niz vlat kose, navirale preko obrva, brade, zavlačile se niz vrat i migoljile niz leđa. Čovjek shvati koliko je malen i izgubljen tek kad dođe u ova velika divlja prostranstva netaknute prirode. U daljini se čuo zov sove, kroz more vlašićke tame prikradala se zora. Čete su sve češće pucale u prazan prostor. To je strah. Nema više kao nekad pljanki i deran ja koje oni nazivaju pjesmom. Usrali su se jer ih pomjeramo svakodnevno. Zato pucaju. Strah. Hidajet se iskobeljao iz nazovi-šatora. Nikad ga nije trebalo buditi. - Jel' ti dotužilo, delijo?, vedro je promrmljao.

- Nije stari, večeras mi se ne spava.

- Mokar si, hajde kod vatre malo se osuši, a onda možeš "u krpe" ako hoćeš. Ja preuzimam, gdje je onaj novi, bunovnim pogledom je tražio Nijaza. - A tu si, hajde i ti si fraj, rekao je drmajući usnulog Munira. - Idemo, spavonja, mi preuzimamo. U daljini pisnu srna. Do kostilju mokar, bacao sam vlažne grane ne bi li raspalio vatru, tog jedinog vojničkog prijatelja u vlašićkoj nedođiji. Dugo smo sjedili pored vatre koja je veselo pucketala gledajući kako se jutro probija kroz guste jelke a onda smo ja i Nijaz umorni i sneni odgegali do trokutastog komada najlona razapetog na goloj zemlji kojeg smo od milja zvali "vikendicom" i šatorom. Bio je već uvelio dan kad nas je umor gurnuo u san.

Za "Slobodu" Fikret Julardžija, pripadnik 17. SKbbr./1bb

MOJ KOMANDANT

Na izvršavanju borbenog zadatka saznao sam da je došao u našu Brigadu...

Kažu, došao nakav Major u Kaćune. I niko u početku nije znao zašto je došao, ko ga je poslao i sa kakvim ciljem. A on je došao tiho i polako, nenametljivo preuzimao komandu nad vojskom i narodom. Nije to išlo baš tako lako, moralo se, istovremeno, steći i poštovanje i povjerenje.

Naš narod je veoma nepovjerljiv i samo ako ide njemu u prilog - mudar. Da, takvi su Busovljani, k'o travnički begovi, dugo vagaju, mjere, odgovaraju i na kraju, ako već moraju, prihvataju.

Da, takvi su, baš kao travnički begovi kad im iz Stambola pošalju novog vezira.

Prvo pripreme narod kako da ga dočekaju sa dozom straha, nepovjerenja i malo cinizma i podrugljivosti. Ovi mudriji i bogatiji pomno su pratili svaki Majorovm gest i korak, kako se odnosi Major prema običnom svijetu, a svaku noć su se sastajali i razmišljali kako prići i kako razgovarati sa Majorom. Analizirali su oni, do kasno u noć, kakav je Major, da li je školovan, da li je mudar, hoće li prozriječi njihovu nakanu da ga ispitaju da li je mudriji od njih, da li ga voli narod i vojska i hoće li i od njih bogatijih i viđenijih tražiti za vojsku i narod.

Polako, onako kao usput, dolazili su oni Majoru, dvojica, trojica, nikad najavljeni, sa skromnim pokionom, kao slučajno svratili da vide kako se snašao, fali li mu, bajagi, šta i može li se sa narodom, a svaku njegovu riječ su upijali i poslije skupa analizirali i vagali težinu njegovih riječi.

A on, Major, čovjek koji je prošao mnoge gradove i veće od Busovače i razgovarao sa mudrijim od Busovljana.

I ja sam ga zamišljao, krupnog, koščastog, ledenog glasa, kako nas, sebi potčinjene, gleda sa visine. Ne, nije takav Major, nije to kamena gromada. To je onaj ljuti zeleni bosanski kamen koji se ne da cijepati i koji, kada ga udaraš čekićem, samo vatra sijeva, a odbiti ništa ne možeš. Da, baš je takav Major, ni gorostas, ni tvrdoglav, ni pun sebe, ni silan.

Kada razgovaraš sa njim, njegove oči boje planinskog jezera prolaze kroz tebe kao rendgen i, ako si htio da mu nešto izviteperiš i preokreneš, one su se zaustavile i, kao pred porotom, pred njim moraš da kažeš golu istinu. Jer, sve što nije istina on već zna i ništa mu se ne može potkriti.

Dolazili su svi, borci, ranjenici, običan narod, intelektualci, hodže i derviši, a On, baš pravi Krajišnik, imao je za svakog riječ utjehe, povjerenja i nade u bolje sutra.

Sve on zna, kada si uzrujan, rastrešen, zabrinut i uplašen tada ti da svoju riječ, mehku i toplu, kao dobar ljekar dobru injekciju i svaki pravi čovjek ode od njega zadovoljan i pun vjere u bolje sutra. Da, takav je naš komandant.

Enes Koluh

http://www.hasib-musinbegovic.com

Prvo prvenstvo BiH u karateu za seniore i seniorke

SMOTRA SNAGE I VJEŠTINE

Pokrovitelj prvenstva bila Komanda 7. Korpusa Armije RBiH, a prvenstvo otvorio komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić - Nastupilo 140 takmičara i takmičarki iz 15 klubova - Travničanin Adnan Arnautović najuspješniji učesnik prvenstva

Karate klub "Travnik bio je besprijekoran domaćin prvog državnog prvenstva RBiH u karateu za seniore i seniorke koje je koncem septembra održano u Fiskulturnoj dvorani Osnovne škole "Travnik". Nastupilo je preko 140 takmičara i takmičarki iz 15 klubova iz Sarajeva, Zenice, Tuzle, Živinica, Srebrnika, Zavidovića, Bugojna, Mostara, Hrasnice, Novog Travnika i Travnika. Prvenstvo je održano pod pokroviteljstvom Komande Sedmog korpusa Armije RBiH, a otvorio ga je komandant Sedmog korpusa brigadni general Mehmed Alagić. Poželivši svim takmičarima mnogo uspjeha, sa željom da pobijede najbolji, general Alagić je istakao da i u ovom ratu pobjeđuju bolji, a bolji smo mi.

Prepuno gledalište uživalo je u dvodnevnim veoma kvalitetnim i zanimljivim borbama najboljih bosanskohercegovačkih karatista i karatiskinja. Pokazalo se da ni rat nije mogao zaustaviti razvoj ove lijepe borilačke vještine koja stiče sve više poklonika. Sarajevo polako gubi primat, a niču novi karate centri, prije svega u Hrasnici, Zenici i Travniku, čiji su takmičari i imali najviše uspjeha na ovom prvenstvu.

U katama najviše uspjeha imali su Travničani i Zeničani. Titulu državnog prvaka osvojio je član Karate kluba "Salko Ćurić" iz Travnika Adnan Arnautović ispred svog klupskog druga Elmira Gašija i Mirsada Maglića iz Zenice. U ekipnoj konkurenciji trijumfovao je kata tim "Mladosti" iz Zenice, drugi je bio kata tim Karate kluba "Travnik" (Amir Zalihić, Dinko Filipović i Elvir Samardžija), a treći kata tim kluba "Salko Ćurić" (Adnan Arnautovi, Elmir i Samet Gaši). Kod seniorki u katama titulu državne prvakinje osvojila je Merita Tirić, članica sarajevske "Bosne", drugo mjesto pripalo je njenoj klupskoj kolegici Mersihi Atović, a treće Mili Trčalo iz Mostara.

Prepuno gledalište zatim je uživalo u pojedinačnim borbama seniora i seniorki. U super lakoj kategoriji titulu državnog prvaka osvojio je Željo Perković, član Karate kluba "9" iz Sarajeva, a u lakoj kategoriji najbolji je bio Enes Ahmetović, član Karate kluba "Emir Bogunić Čarli" iz Hrasnice. U srednjoj kategoriji trijumfovao je Mirza Kovač iz zeničke "Mladosti", a u ovoj kategoriji Travničanin Adnan Arnautović osvojio je treće mjesto. Hrasničanin Mufid Drakovac bio je ubjedljivo najbolji u srednjoj kategoriji, u poluteškoj titulu državnog prvaka osvojio je Salih Grbić iz Mostara, a u ovoj kategoriji treće mjesto ravnopravno su podijelili Semir Šeper iz novotravničkog "Bratstva" i Hidajet Mecavica iz Travnika. U teškoj kategoriji titula državnog prvaka takođe je otišla u Mostar, a osvojio ju je Mustafa Grbić, dok je drugo mjesto pripalo članu Karate kluba "Salko Ćurić" Edinu Strmonji. Konačno, u apsolutnoj kategoriji trijumfovao je Enver Sulić iz Hrasnice. Kod seniorki borbe su održane samo u srednjoj i teškoj kategoriji, a titule državnih prvakinja osvojile su Đurđica Ikić iz zeničke "Mladosti" i Angelina Avramović iz tuzlanskog "Jedinstva".

Završni čin prvog državnog prvenstva u karateu održan je u hotelu "Orijent", gdje je u ime pokrovitelja, Komande 7. Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić priredio prijem za najbolje plasirane takmičare i takmičarke. Tom prilikom svima njima general Alagić uručio je i novčane nagrade i ovaj njegov gest duboko je dojmio sve učesnike prvenstva. Također, general Alagić im je zaželio da dostojno reprezentuju našu državu Bosnu i Hercegovinu na međunarodnim takmičenjima, što su oni čvrsto obećali.

Recimo na kraju da je Karate klub "Travnik" bio besprijekoran organizator ove velike sportske manifestacije, koja je protekla u savršenom redu. Gledaoci su bili više nego zadovoljni veoma uzbudljivim i kvalitetnim borbama, a svi učesnici poniješli su najljepše utiske iz Travnika.

(K.J.)

USPJEH TRAVNIČANA U MIŠKOLCU

Na Svjetskom kupu u karateu za kadete reprezentacija BiH za koju su nastupila i četiri Travničana osvojila treće mjesto, a bronzanom medaljom okitio se i Adnan Hadžić

U mađarskom gradu Miškolcu od 5 do 9. oktobra održan je III Svjetski kup u karateu za kadete i djecu na kojem je s velikim uspjehom nastupila i reprezentacija Bosne i Hercegovine. U veoma jakoj međunarodnoj konkurenciji naši mladi karatisti iznenadili su sve i osvojili treće mjesto. Za reprezentaciju naše države nastupila su i četiri kadeta Karate kluba "Salko Ćurić" iz Travnika: Adnan Hadžić, Vezir Jusić, Đenan Tarakčija i Hazim Arnautović, a njihov trener Elmir Gaši u Miškolcu je bio pomoćnik selektora naše reprezentacije Suada Čupine.

Izuzetno veliki uspjeh ostvario je i Adnan Hadžić koji je u Miškolcu osvojio treće mjesto u svojoj kategoriji. Uspjeh u Miškolcu potvrdio je da Travnik polako izrasta u najjači karate centar u Bosni i Hercegovini, a njegovi najmlađi karatisti pokazali su kako treba braniti boje naše domovine.

Redakcija lista "Sloboda" upućuje najtoplije čestitke mladim travničkim karatistima za ostvareni uspjeh na III Svjetskom kupu u Miškolcu sa željom da nas tako obrađuju i na drugim međunarodnim takmičenjima.

Umjetnička četa 7. Korpusa u Novom Travniku

VEČE ZA NEZABORAV

Pripadnici Umjetničke čete 7. Korpusa Armije RBiH, gostovali su u Novom Travniku, gdje su borcima i građanima upriličili svojim izuzetno kvalitetnim nastupom, pravo veče za nezaborav. Tog 11.10.1994. godine, muzičari, pjevači i glumci Umjetničke čete, zagrijali su i srce i dušu prisutnih, u Novi Travnik donijeli pjesmu i smijeh.

Dvosatni nastup pred brojnom i zahvalnom publikom, propraćen je burnim aplauzima. Igrajući našu stvarnost, glumci su svojom nepretencioznom i ovovremenom pričom, osvojili gledalište.

Orkestar i vokalni solisti su od prvog do posljednjeg trenutka, od prve do posljednje odsvirane note, činili čudo: prohladno veče bilo je toplo. Toplo od pjesme o Bosni i za Bosnu. A Bosna je itekako bila u svakom od prisutnih.

Pripadnici Umjetničke čete 7. Korpusa su tog dana predvodili Novotravničane u pobjedi nad ratnom svakidašnjicom. Učinili su da Novi Travnik nakon dugog vremena, bude dio Bosne ponosne.

Inf. služba 308. bbr.

Zanimljiv tromeč u karateu

EKIPA 7. KORPUSA OSVOJILA DRUGO MJESTO

Trijumfovala kadetska reprezentacija BiH - Za ekipu Sedmog korpusa nastupili Adnan Hadžić, Amir Zalihić, Đenan Tarakčija, Smajo Smajić i Boris Šatordžija

U Fiskulturnoj dvorani Osnovne škole "Travnik" nakon državnog prvenstva za seniore i seniorke održan je i veoma zanimljiv tromeč u karateu na kome su nastupile Kadetska reprezentacija Bosne i Hercegovine i selekcije Sedmog korpusa Armije RBiH i Okruga Travnik. Kadetska reprezentacija boravila je u Travniku u sklopu priprema za Svjetski kup u mađarskom gradu Miškolcu.

Gledaoci su uživali u veoma zanimljivim i kvalitetnim borbama, a najviše uspjeha imali su kadeti BiH koji su savladali oba protivnika. Meč između selekcija Sedmog korpusa i Okruga Travnik završen je nerješenim rezultatom, a drugom mjesto pripalo je selekciji Sedmog korpusa na osnovu boljeg skora.

Rezultati: Kadetska reprezentacija BiH - Selekcija 7. Korpusa 3:2, Kadetska reprezentacija BiH - Selekcija Okruga Travnik 4:0 i Selekcija Sedmog korpusa - Selekcija Okruga Travnik 2:2.

Tabela:

1. Kadetska reprezentacija BiH 2 2 0 0 7:2 4, 2. Selekcija 7. Korpusa 2 0 1 1 4:5 1, 3. Selekcija Okruga Travnik 2 0 1 1 2:4 1

Za selekciju Sedmog korpusa Armije RBiH nastupili su Adnan Hodžić, Đenan Tarakčija, Amir Zalihić, Smajo Smajić i Boris Šatordžija.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ŽENE
IZ KAKNJA POSJETILE KRAJIŠNIKE

Dana 02.10.1994. godine članice Udruženja žena opštine Kakanj (UŽOK) posjetile su pripadnike 17. SKbbr na liniji odbrane na Vlašiću.

Tom prilikom podijelile su borcima pite i kolače a brigadi su poklonile veće količine prikupljenih namirnica, pribora za jelo i jastuka. Poslije višečasovnog druženja i upoznavanja sa Krajišnicima, koji su se potrudili da svojim gošćama omoguće što ugodnije trenutke, izjavile su da su prijatno iznenađene stanjem u jedinici a njenim pripadnicima uputile riječi divljenja i hvale. Osim naših boraca članice tog udruženja su posjetile i pripadnike 333. bbr. kojima su takođe uručile poklone i poželjele da ih prati ratna sreća. Ovakvih posjeta bilo je i ranije i to od strane Ženskog muslimanskog društva "Sumejja" iz Travnika čije su članice nekoliko puta posjetile borce 17. Slavne.

Neka ovakve posjete budu primjer drugim sličnim udruženjima kako da na praktičan način pomognu borcima da istraju u borbi do konačnog oslobođenja naše domovine Republike BiH.

Inf. služba 17. SKbbr.
Edin Ramulić

Novi povratnici iz inostranstva

BOSNA ZOVE

Nakon višemjesečnog liječenja u inostranstvu nedavno su se u našu zemlju vratili Fadil Hukanović, Refko Hotić i Nihad Avdić. Još nedovoljno oporavljeni ipak su se stavili na raspolaganje jedinicama našeg korpusa. "Stisnućemo zube jer sloboda neće sama doći" - poručuju sva trojica.

Krajem jula ove godine, nakon dugotrajnog liječenja od zadobijenih povreda prilikom izvođenja jedne akcije '92. na turbetskom ratištu, u našu zemlju vratio se legendarni prvi komandir još legendarnijih "Fadilovih Crnih kojota", elitne jedinice 17. Skbbr. A prije nekoliko dana u naš Korpus stigla su još dvojica oporavljenih ranjenika iz inostranstva. To su Refko Hotić, ranjen 1992. godine na Turbetu i Nihad Avdić, ranjen u ljeto 1992. godine na jajačkom ratištu.

Fadil je više mjeseci proveo na liječenu u Splitu, Ljubljani i Švicarskoj, dokk su se Refko i Nihad liječili u Splitu, Iranu i Turskoj.

Napominjemo da su sva trojica bili teški ranjenici, a poseban medicinski fenomen je Nihad Avdić koji je u predjelu glave pogođen sa osam gelera, i za čudo ljekara, ostao je živ. U razgovoru sa njim saznali smo da mu je i u najtežim momentima uvijek na umu bila Bosna i naš narod, i sa nestrpljenjem je čekao taj dan kada će se vratiti.

I Fadil i Refko se slažu sa njim, a ovo bi mogao biti i primjer ostalima koji se još dvoume da se vrate i brane svoju jedinu domovinu.

Dragi zemljaci, čekanja više nema, jer BOSNA ZOVE!

S.Š.

LJUBAV VRIJEME NE BIRA

Već više od dvije godine traje agresija na našu zemlju, ali rat nije uspio da zaustavi život. Rat nije uspio da uzme radost našoj djeci, niti je uspio spriječiti mlade da vole i da budu voljeni.

I uprkos tome, život ide dalje, život ponositog Bošnjaka kao stijena prkosi svim životnim burama i nedaćama.

Čvih dana smo u 312. brdskoj brigadi zabilježili jedan sretan događaj.

Nermin Kerić, zamjenik komandanta II bataljona 312. bbr i Igbala su svoju ljubav krunisali brakom, a svadbi je, pored brojnih gostiju prisustvovao i komandant tri-jedan-dva brigade, major Zijad Čaber.

Svi prisutni, a i redakcija "Slobode" poželjeli su mladencima puno sreće, uz želju da njihova djeca rastu u miru, u slobodnoj Republici Bosni i Hercegovini.

Likovi naših sugrađana

PLEMENITO SRCE KEMALA - MIRZE ŠIŠIĆA

Tokom rata Kemal Šišić čak osam puta darovao krv

U ovo ratno vrijeme, zaokupljeni vlastitim brigama i teškoćama, često neopravdano zaboravimo ljude koji na svoj način daju itekako veliki doprinos svojoj domovini. Ovo je priča o jednom tihom i nadasve skromnom našem sugrađaninu, čovjeku koji i ne želi da se o njemu piše, ali čija djela nam nalažu da to ipak moramo učiniti. Davati dio sebe, davati ono što je najdragocjenije svakom čovjeku, davati vlastitu krv, zaista je veliko i plemenito djelo. A kada neko u toku ovog rata, dakle u dvije i po godine njegovog trajanja, čak osam puta daruje vlastitu krv, onda je to i mnogo više. A upravo naš sugrađanin Kemal-Mirza Šišić osam puta u ovom ratu je darovao krv i po tome bez sumnje je bosanskohercegovački rekorder. Do titule mu, međutim, nije ni malo stalo i kako kaže najviše bi volio da je takvih darovatelja mnogo, mnogo više.

U Stanicu za transfuziju krvi travničke bolnice Kemal Šišić prvi put ušao je 1965. godine i od tada čak 39 puta pohodio ovu ustanovu. A kada je agresor 5. aprila 1992. godine napao na našu zemlju, Kemal je pohitao u stanicu i odmah darovao krv, svjestan da će ova dragocjena tečnost u nastupajućem ratu biti još dragocjenija. I čim su prošla tri mjeseca, kako to zdravstveni razlozi nalažu, Kemal je ponovo bio u Stanici za transfuziju i onda redom još šest puta, da bi nedavno po osmi put u ovom ratu darovao krv. Pri tome nikada nije pitao, niti ga je interesovalo kome će krv biti data, želio je jedino da spasi nečiji život. A ljepše i plemenitije želje od takve zaista nema. Najljepše hvala mu je, kako sam kaže, upravo saznanje da je spasio tudi život i da je pokrenuo i druge da daruju krv.

Ovaj 58-ogodišnjak danas je umirovljeni radnik Remontnog zavoda u kome je i osnovao Sekciju dobrovoljnih davalaca krvi, nekada najaktivniju u Bosni i Hercegovini. Uz to, veoma dugo je prisutan i u travničkom sportu u kojem je rukomet oduvijek bio njegova velika ljubav. Počeo je još davne 1951. godine u ondašnjem tzv. velikom rukometu, da bi dvije godine kasnije istrčao i na onaj mnogo manji rukometni teren. I kada je prestao aktivno igrati, posvetio se suđenju i dugo godina bio istaknuti savezni sudija. Kasnije pak, dugo je vremena u Izvršnom odboru Rukometnog kluba "Borac", te u Predsjedništvu Sportskog saveza Travnika.

Iako penzioner, Kemal je danas angažovan u civilnoj zaštiti. Član je stručne službe Opštinskog štaba civilne zaštite i to kao supervizor izbjegličkih punktova. Brine svakodnevno brigu o smještaju izbjeglica, o tome da im ovi privremeni "domovi" bar malo budu nalik na one rodne, koje su pred agresorskom čizmom morali napustiti. U tome je veoma uspješan kao i u svim drugim poslovima koje je radio.

Nismo vidovnjaci, ali znamo sigurno da će Kemal-Mirza Šišić uskoro ponovo posjetiti Stanicu za transfuziju krvi i po deveti put darovati najdragocjeniju tečnost. Primjer je to zaista na koji bi se svi trebali ugledati.

(K.J.)

BORAC BEZ PUŠKE

Duda-nosač hrane u 3. bbt. 325. bbr.

Osim puškom i na ovaj način se doprinosi pravednoj oslobodilačkoj borbi našeg naroda.

Momci, koji nose hranu borcima na prvoj liniji su bitan činilac u oružanoj borbi, jer su neposredno vezani uz borce na liniji. Sigurno nije lahko obavljati ovu dužnost, jer ove momke ništa ne smije spriječiti da obave svoju dužnost pa tako ni meteorološki uslovi. Dakle i po sunčanom, kišnom, vjetrovitom i maglovitom vremenu oni se brinu da borci na prvim linijama dobiju hranu na vrijeme da bi bili zadovoljni.

Obzirom da se sa konjem ne može doći do svakog položaja, ovim momcima nije teško da sami odnesu hranu do svake zemunice.

Sami kažu da im ništa nije teško, jer znaju za koga i za šta rade, a nagrada im je kad vide da su borci na prvim linijama odbrane zadovoljni i siti.

Sabahudin Hrustić
Foto: A. Tatarević

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

IST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.11.1994. GODINA I BROJ 6. PRIMJERAK BESPLATAN

GENERAL DELIĆ:

"OVO JE FANTASTIČNO!"

KUPRES

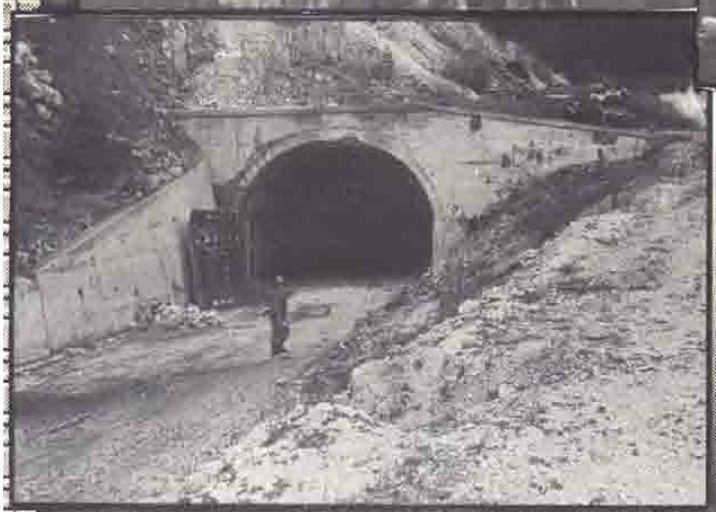

ARMIJA RBiH POMOGLA HVO

DA POVRATI PONOS HRVATSKOG NARODA

Komandant 7. korpusa ARBiH brigadni general Mehmed Alagić šest sati ranije pozvao HVO da uđe u već prazan Kupres jer su snage 7. korpusa natjerale četnike na bježaniju.

http://www.hasib-musinbegovic.com

VELIKI USPJESI KORPUSA | VELIKI USPJESI KORPUSA | VELIKI USPJESI KORPUSA | VELIKI USPJESI KORPUSA | VELIKI USPJESI KORPUSA | VELIKI USPJESI KORPUSA

USPJESI - DOKAZ SNAGE I OSPOSOBLJENOSTI

Slobodna teritorija BiH se iz dana u dan sve više proširuje. Uspjesi boraca u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija su svakodnevni. Ovi dani biće upisani krupnim slovima i historiji bošnjačkog naroda. Borci Armije BiH nižu uspjeh za uspjehom. Ima li Bošnjaka, ima li Bosanca kome je Bosna u duši i u srcu, koji Bosnu svojom domovinom osjeća i zove, da ovih dana nije bio sretan i ushićen sjajnim uspjesima boraca naše Armije? Zasigurno nema. Naši borci idu dalje, oslobađajući sa lahkoćom najveća četnička uporišta. Neprijateljske snage su razbijene na više pravaca. Tako je bilo i u zoni odgovornosti 7.Korpusa Armije R BiH. Proteklih dana borci 7.Korpusa , predvođeni velikim znanjem i iskustvom brigadnog generala Mehmeda Alagića, komandanta 7.Korpusa , ostvarili su sjajne rezultate u borbama protiv agresora, na vrbasko-kupreškom pravcu. Zastava Republike Bosne i Hercegovine , sa zlatnim ljiljanima, vijori se visoko na dominantnoj i prostranoj Kupreškoj visoravni, objektu od izuzetnog strateškog značaja. Slobodan je i grad Kupres.

Borcima i starješinama 7.Korpusa ovih dana su pristizale brojne čestitke povodom velikih uspjeha. Čestitke su uputili :predsjednik Predsjedništva gosp.Alija Izetbegović, komandant ŠVK armijski general Rasim Delić, komande svih Korpusa Armije R BiH, predstavnici civilnih struktura opština i okruga R BiH i radnih organizacija.

Predsjednik Predsjedništva R BiH gosp. Alija Izetbegović, primio je izvještaj o uspjesima jedinica 7.Korpusa u trenucima dok je obilazio naše odbrambene linije na Bjelašnici. U čestitki koju je tim povodom , putem komandanta Korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića, uputio svim borcima i starješinama jedinica koje su ostvarile ovaj najnoviji, veliki uspjeh naše Armije , predsjednik Izetbegović između ostalog kaže: **"HRABRI BORCI ARMIJE BOSNE I HERCEGOVINE, VAŠE POBJEDE NISU REZULTAT PREMOĆI U NAORUŽANJU, JER AGRESOR JOŠ UVIJEK IMA VELIKU PREDNOST I U KOLIČINAMA I U KVALITETU ORUŽJA.VI NIŽETE USPJEHE ZAHVALJUJUĆI SVOJOJ LJUBAVI PREMA BOSNI, PREMA SVOM NARODU I SLOBODI.**

HISTORIJA BORBE ZA SLOBODU MNOGO PUTA JE POKAZALA DA U BITKAMA POBJEĐUJE VOJSKA KOJA U NJIH STUPA JAČA U SRCU. TO STE UPRAVO DOKAZALI VI, BORCI 7.KORPUSA ARMIJE BOSNE I HERCEGOVINE I JA VAM UZ ZASLUŽENE ČESTITKE IZRAŽAVAM I SVOJE DIVLJENJE.

BUDITE UVJERENI DA OVA VAŠA POBJEDA OSVJETLJAVA PUT DALJEG OSLOBOĐENJA OKUPIRANIH DIJELOVA NAŠE ZEMLJE", kaže se u čestitki predsjednika Predsjedništva gosp.Alije Izetbegovića pripadnicima 7.Korpusa Armije Bosne i Hercegovine.

Komandant Štaba vrhovne komande Armije Bosne i Hercegovine , armijski general Rasim Delić, u ime pripadnika Armije R BiH i u svoje ime uputio je čestitku jedinicama Sedmog korpusa Armije Bosne i Hercegovine u kojoj se između ostalog kaže:

"Vaši uspjesi na kupreškom bojištu i velike pobjede koje ste ostvarili, sve nas raduju, a novi kilometri slobodne teritorije i vojnički besprijekorno izvedene akcije, garant su naših novih pobjeda i još jedan dokaz snage i osposobljenosti naše Armije. Zajednička borbena dejstva jedinica 7.Korpusa Armije i Hrvatskog vijeća obrane u oslobađanju Kupresa i Kupreške visoravni, kao novi kvalitet , pokazali su se da sadejstvom u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija na najbolji način jača međusobno povjerenje koje nam je u ovom trenutku potrebnije nego ikada."

Čestitke Sedmom korpusu Armije Bosne i Hercegovine i Hrvatskom vijeću obrane uputili su još i predsjednik Federacije Bosne i Hercegovine Krešimir Zubak , podpredsjednik Vlade Federacije i Republike Bosne i Hercegovine i ministar odbrane u Vladi Jadranko Prljić, Združeni štab-stožer Armije BiH i HVO, Stranka Demokratske akcije Bosne i Hercegovine, "Unija veterana" Jedinstvena organizacija boraca R BiH ,zapovjednici Zbornog područja HVO Vitez, borci i starješine naše Armije sa platoa Vlašića, Ministarstvo odbrane - uprava za bezbjednost, udruženje bosanskog Podrinja i mnogi, mnogi drugi.

Pripremio: Reuf Vejo

Armija RBiH
2.Korpus - Tuzla
Komandantu Sedmog Korpusa, brigadnom generalu Mehmedu Alagiću
Dragi "Fatih",

Na svim dosdašnjim i budućim uspjesima , ja i moji saborci iz 1. Inžinjerijske brigade od sveg srca tebi i tvojim junacima čestitamo i želim da znate da smo ponosni na vas.

Neka vam dragi Bog podari snagu i mudrost da ostvarite ono što ste naumili.

Do konačne pobjede!

Komandant pukovnik Faruk Prcić

Republika Bosna i Hercegovina
Zborno područje HVO Vitez

ČESTITKA

Komandi 7.Korpusa n/r generalu Alagiću

Koristim prigodu da iskreno čestitam 7.Korpusu i Vama lično na velikom oslobađanju Kupresa i velikih prostora Federacije.

Molimo Vas da Vašim postrojbama prenesete naše iskreno divljenje i želju da se skupa nađemo na Vodopadu i drugdje gdje su naša ognjišta.

Čestitka vojnog atašea SAD u R BiH za posljednje uspjehe Armije BiH

Ambasada SAD, za generala Rasima Delića - Štab vrhovne komande

Gospodine,

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Republici Bosni i Hercegovini želi,koristeći ovu priiiku, da izrazi svoje najtoplije pozdrave Kancelariji protokola Armije BiH i da naglasi slijedeće:

Kancelarija vojnog atašea Ambasade SAD u BiH želi da izrazi svoje čestitke hrabrim borcima BH Armije , na njenim uspjesima u regionu ratišta Bihaća, Kupresa i Teslića. Molimo Vas da prenesete moje žestitke generalu Atifu Dudakoviću, generalu Mehmedu Alagiću i brigadiru Sakibu Mahmuljinu.

Kancelarija vojnog atašea takođe želi da naglasi sadejstvo HVO koje je doprinjelo ostvarenju uspjeha u regionu Bihaća i Kupresa i nada se da će buduća saradnja između Armije R BiH i HVO voditi sličnim uspješnim rezultatima. Ambasada SAD u Republici Bossni i Hercegovini želi ponovo da iskoristi priliku da izrazi svoje najtoplije pozdrave.

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država, Judzin P.Madjunkoler, major, Armije SAD, Vojni ataše u BiH

Skupština Okruga Travnik

ČESTITKA

Armija Bosne i Hercegovine 7. Korpus Armije BiH, n/r gosp.generalu Mehmedu Alagiču

Veuma dobro i kvalitetno pratimo rezultate na frontu koje postižu borci jedinica 7.korpusa na čelu sa Vama i Vašim komandantima, s toga Vam upućujemo čestitku u ime Skupštine Okruga Travnik i u svoje lično ime, i želim još bolje i veće uspjehe da što više oslobodite privremeno okupirane teritorije. Vaš uspjeh sigurno doprinosi i bržoj implementaciji Ustava Federacije Bosne i Hercegovine , a učvršćivanje temelja i državnosti Republike Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem, primite selame!

Skupština, Predsjednik Okruga Travnik, Zihnija Aganović

ČESTITKA SDA Sarajevo

n/r brigadnom generalu Mehmedu Alagiću, Komandantu 7.Korpusa

Vama i Vašim hrabrim borcima čestitamo još jednu sjajnu pobjedu nad agresorom, oslobađanje Kupresa. Ovo je samo jedna u nizu započetih bitaka za konačno oslobođenje naše zemlje.

Naša Armija je izrasla u respektabilnu snagu koju sve više uvažava cijeli svijet i od koje strepi neprijatelj. Ona je faktor na koji se mora računati, pouzdan oslonac i garant zaaštite našeg naroda.

Sretni smo i ponosni, jer visoki moral srčanost i hrabrost, naše vojske koja oslobađa rodnu grudu samo potvrđuje naše uvjerenje da ćemo ostvariti konačni cilj - cjelovitu, nezavisnu i slobodnu Republiku Bosnu i Hercegovinu.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Sead Šuškić • Tehnički urednik: Branko Marić • Fotograf: Adnan Bešlagić • Redakcija: Abdulah Jeleč, Salko Dedić, Razija Mehić, Sead Šuškić, Nihad Arnautović, Reuf Vejo, Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić • Izdavački savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Čorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić • Štampa: Štamparija "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU** **REKLI SU**

Tokom oslobađanja Kupreške visoravni pravac napada združenih jedinica 7. korpusa bio je usmjeren na planinu Stožer i Kupreška vrata. Ovladavajući ovim objektima i kotama stvarani su preduslovi za uključivanje postrojbi HVO iz pravca Tomislavgrada i Šujice, nakon dvije godine pasivne odbrane.

Potpisan je Sporazum o zajedničkom djelstvu, aktivirane su HVO postrojbe. Par dana nakon sadejstva Kupreška visoravan i grad Kupres bili su slobodni. Tim povodom susreli su se glavnokomandujući na ovim prostorima u borbi protiv zajedničkog neprijatelja. Brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa ARBiH i brigadir Josip Černi, zapovjednik Zbornog područja HVO Tomislavgrad, dali su u Kupresu, pred mnogobrojnim domaćim i stranim novinarima zajedničku izjavu.

IZJAVE GENERALA ALAGIĆA I BRIGADIRA ČERNIJA

■ **Brigadir Josip Černi:**

- Gospodine generale pozdravljam Vas u sredini slobodnog hrvatskog Kupresa, grada za koji su se postrojbe HVO-a, u suradnji sa Vašim snagama, borile hrabro, časno i pošteno lijući znoj i krv za pedalj hrvatskog područja. Oslobodili smo ga sretni, jakim snagama koje su djelovale na ovim prostorima. Uspjeli smo osloboditi Kupreško polje, Kupresku visoravan i spremni smo i sposobni u suradnji sa Vašim postrojbama nastaviti dalje do određenih linija koje ćemo dogovoriti kako bi ostvarili zajednička djelovanja i zajednički nam cilj u oslobađanju prostora Republike Bosne i Hercegovine. Drago mi je da se nalazite u sredini slobodnog Kupresa, drago mi je da smo se našli u zajedničkim aktivnostima. Sretan sam što smo udarili kamen temeljac združivanja postrojbi, sretan sam kao zapovjednik postrojbi sa kojima zapovijedam da možemo u suradnji s Vama nadalje uspješno djelovati i obavljati vojničke zadaće. Na određeni način upravo smo stvorili uvjete našoj politici da može nadalje zajedno djelovati, da se može nadalje zbližavati i obavljati zadaću implementacije Vašingtonskog sporazuma. Pozdravljam Vas u ime svih svojih bojovnika, svih svojih časnika i hrabrih vojnika. Vama kao zapovjedniku Vaših postrojbi i Vašim vojnicima želim vojničku pobjedu na Vašem smjeru napadaja. Hvala lijepa!

■ **General Alagić:**

- Drago mi je da smo se ovog dana našli ovdje u Kupresu, na Kupreškoj visoravni. Zajednička pobjeda, zajednički nastup i ovo sve što je odrađeno do sada, prvo, vraćen je ponos hrvatskog naroda, a samim tim u Kupresu to je garancija i za suživot i pravedan odnos i Hrvata i

Bošnjaka muslimana na ovim prostorima. Mi smo ovim našim djelovanjem udarili temelje zajedništvu. To smo pokazali da možemo, jer samo na ovakav način udruženim snagama, uz obostrano razumijevanje, potpunu saradnju, koordinaciju i sadejstvo možemo nanijeti i nanijećemo još veće gubitke srbijansko-crnogorskom agresoru. Vašim jedinicama, Vama lično, Vašim starješinama ja čestitam na vojničkom držanju, na vojničkom odnosu i nadam se da ćemo ovakvim putem nastaviti dalje. Pred nama je dug put, borba će trajati do konačnog oslobođenja RBiH. Mi to možemo, to smo pokazali, a mislim da će se ubrzo, isto čuti za još više. Želim ovom prilikom da istaknem da i hrvatski narod i bošnjačko-muslimanski, posebno na ovim prostorima visoravni Kupresa, gradu Kupresu, opštini Kupresu, moraju prednjačiti i udariti temelje koji su zacrtani Ustavom i Vašingtonskim sporazumom. To je put do slobode i to je put do pobjede. Ako zajednički nastavimo mislim da će to vrlo brzo biti. Još jednom hvala Vam i nadam se da ćemo već sutra izvršiti određene pomake.

Nakon davanja izjava general Alagić i brigadir Černi odgovorili su i na nekoliko novinarskih pitanja.

■ **Činjenica je da se nalazimo na ogromnom oslobođenom prostoru koji se proteže od Bugojna do Tomislavgrada. Niste li malo previše uvjereni da su Srbi predali Kupres?**

■ **Ge. Alagić:**

- Vidite, ja se još nisam nasmijao sa puno srca. Ovde će se još dešavati mnoge stvari. Reći ću ovom prilikom, a citiraću jednog zarobljenog četnika, da je Kupres u tzv. republici srpskoj država u državi. Mi smo zajedničkim snagama razbili tu državu u državi, i oni se toga tek tako lako neće osloboditi, učiniće sve i zato i vi i mi moramo biti spremni da se sučelimo sa još žešćim napadima dok oni izvrše konsolidaciju svojih redova. Zato ne smijemo im dozvoliti predah, nego na njihovim leđima ići dalje.

■ **Gospodine generale, da li se može znati kada će početi razgovori civilnih predstavnika organa vlasti bošnjačko-muslimanskog, odnosno hrvatskog naroda grada Kupresa. Ovo je ujedno pitanje i za gosp. brigadira Černija ukoliko je spreman da odgovori. Drugo pitanje je šta je sa federalnom policijom jer sredstva javnog informisanja su objavila da će po oslobođenju grada grad kontrolisati federalna policija?**

■ **General Alagić:**

- Što se tiče prvog pitanja na nama vojnicima je da izvršimo pomjeranje linija fronta na tu udaljenost da civilni organi mogu da rješavaju svoja pitanja. To, kad dođe, na njima je i zavisi od njih. Što se tiče tih policijskih snaga, to je stvar policije, ja nisam komandant policije.

■ **Brigadir Černi:**

- Mi smo na određen način stvorili temelj našoj politici da se združi, da nadalje zajedno djeluje. Mi kao vojnici ćemo obaviti vojničke zadaće, imamo takav put, a stvorili smo nekome da obavi ono što mora. Mi kao vojnici znamo naš dio posla, što nam je za činiti i zato smo spremni.

■ **General Alagić:**

- Vrlo je bitno ovdje da u našem, ja ću komotno reći istorijskom sporazumu kojeg smo potpisali nas dvojica, stoji da će se obezbijediti nesmetan povratak kući, bezuslovan svim žiteljima po popisu iz '91. iz Kupresa. Tu ne smije biti dileme.

Postavljenja visokih oficira u Komandi 7. korpusa

NOVI NAČELNIK ŠTABA I PK ZA MORAL

Ovih dana u Komandi 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine došlo je do postavljenja dvojice visokih oficira. Zbog odlaska na novu dužnost načelnika štaba 7. korpusa, brigadira Selme Cikotića, na mjesto načelnika štaba Naredbom predsjednika Predsjedništva RBiH postavljen je pukovnik Kadir Jusić, a na dužnost PK za moral pukovnik Hasib Mušinbegović.

■ Pukovnik KADIR JUSIĆ, NAČELNIK ŠTABA 7. KORPUSA

Jusić (Emina) Kadir rođen je 28.8.1948. godine u Bosanskoj Krupi. Završio je Gimnaziju u Bosanskoj Krupi, Vojnu akademiju, smjer artiljerije, Komandno-štabnu školu taktike.

Bivšu JNA napustio je u avgustu 1992. godine u činu potpukovnika. Do početka rata učestvovao u pripremama za odbranu u Visokom (MZ Stari grad). Po izbijanju rata Naredbom RŠTO postavljen na dužnost komandanta OpŠO Visoko, gdje formira jedinice, planira i organizuje odbranu i ofanzivna dejstva radi deblokade Sarajeva. Od novembra 1992. do aprila 1993. godine obavlja dužnost komandanta OG "Visoko", a od aprila 1993. do marta 1994. godine vrši dužnost načelnika artiljerije u 3. korpusu.

U martu 1994. godine Naredbom predsjednika Predsjedništva postavljen je na dužnost načelnika Štaba 4. korpusa, a od jula do novembra ove godine nalazio se na odgovornoj dužnosti u Združenom štabu ARBiH i HVO.

Naredbom predsjednika Predsjedništva RBiH postavljen na dužnost načelnika štaba 7. korpusa Armije RBiH.

■ Pukovnik HASIB MUŠINBEGOVIĆ PK ZA MORAL 7. KORPUSA

Pukovnik Hasib Mušinbegović rođen je 1.3.1952. godine u Visokom gdje je završio i Gimnaziju. Vojnu akademiju smjer PVO završio 1975. godine, a Visoku vojnu političku školu 1988. godine.

Iz bivše JNA istupio u činu potpukovnika 15.4.1992. godine, a u Armiju RBiH stupio 23.4.1992. godine. U Armiji RBiH obavljao dužnost komandanta Odreda (4 mjeseca), komandanta 4. brdske visočke brigade, komandanta 302. motorizovane brigade (9 mjeseci). Od 15.12.1993. godine obavljao dužnost načelnika PVO Trećeg korpusa. Sa te dužnosti 9.5.1994. godine dolazi na dužnost u Združenom štabu Armije RBiH i HVO u Sarajevu gdje ostaje šest mjeseci.

Na dužnost pomoćnika komandanta za moral u Komandi 7. korpusa nalazi se od 8.11.1994. godine.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Armija RBiH pomogla HVO da povrati ponos hrvatskog naroda

KUPRES JE VRATIO PONOS HRVATSKOM NARODU

Komandant 7. korpusa ARBiH brigadni general Mehmed Alagić šest sati ranije pozvao HVO da uđe u već prazan Kupres jer su snage 7. korpusa natjerale četnike na bježaniju.

Veliki uspjesi jedinica 7. korpusa Armije RBiH su plod kontinuiranog izvođenja ofanzivnih borbenih dejstava uz prethodno brižljivo pripremanje akcija, njihovo koordinirano izvođenje, te visok stepen uvezanosti svih jedinica. Takođe sistem rukovođenja i komandovanja, te borbeni moral bili su na najvišem nivou.

U početku ofanzive naših snaga zauzimanjem objekta Velike Šuljage krenulo se sa svakodnevnim razbijanjem četničkih jedinica na ovom prostoru. Više desetina kilometara širok front odbacio je snage srpskog agresora po dubini od 5 do 20 km zavisno od pravca djelovanja. Združene jedinica 7. korpusa su ostvarile do sada nezabilježen i kvalitativni i kvantitativni uspjeh jer se sa velikim brojem vojnika angažovanih na širokom pravcu djelovanja izvela obimna operacija koja je u kontinuitetu trajala oko petnaest dana.

Upravo tih petnaest dana uspješno je lomljena četnička ratna mašinerija na bugojansko-kupreškom dijelu ratišta. U isto vrijeme, pored oslobađanja cjelokupne teritorije općina Bugojno i Gornji Vakuf, proširena je slobodna teritorija Donjeg Vakufa, a po prvi put naši 'zlatni ljiljani' kročili su ka Šipovu i oslobodili prve kvadratne kilometre šipovačke općine.

A što je najvažnije, na kraju je oslobođen Kupres.

- Ovladavanjem najdominantnijim kotama iz pravca Bugojna Armija RBiH je natjerala četnike u bijeg. Četnici su doživjeli sudbinu postrojbi HVO iz aprila 1992. godine kada su se oni morali povući sa ove strateški izuzetno važne visoravni. Upravo su Stožer i njegova najdominantnija kota Vrana, zatim Velika i Mala kupreška vrata ključ za enigmu zvanu Kupreška visoravan. Ko drži te objekte, Kupres je njegov.

Naši borci su u nezadrživom naletu razbili izuzetne jake četničke snage angažovane na ovom prostoru. Za produžetak agonije Kupresa četnicima nisu pomogle ni "Pantere", ni "Mauzerova garda". Više od hiljadu Karadžićevih koljača u ovim borbama izbačeno je iz stroja. Mrtvih četnika je od toga, više stotina.

Tada je nastala neviđena "bežanija" četnika sa Kupresa. Komandant 7. korpusa ARBiH, general Alagić je šest sati ranije pozvao snage HVO da uđu u prazan grad jer su četnici pobjegli pred herojima 7. korpusa. Na ovaj način omogućeno je HVO da vrati izgubljenu čast, koju izgubiše baš ovdje, prve ratne - 1992. godine.

■ SADEJSTVO 7. KORPUSA I HVO

Upravo ovo sadejstvo jedinica 7. korpusa ARBiH i postrojbi HVO je najbolji put za ostvarenje Federacije BiH, zajedničkog života bošnjačkog i hrvatskog naroda i svih drugih BiH patriota. Zajednička borba protiv zajedničkog neprijatelja je najbolji način da se dođe do pravednog i trajnog mira koji je jedino moguć porazom srpskog fašizma na ovim prostorima.

Zato čudi pisanje pojedinih hrvatskih medija o toku operacije oslobađanja Kupresa. Minimizira se, bolje rečeno ne spominje se, ogroman učinak 7. korpusa ARBiH u ovim dugotrajnim i složenim operacijama. Činjenica je da su se postrojbe HVO uključile u borbu protiv četnika tek 12-13. dan. Uključile su se onda kada je, danima razbijan srpski agresor, došao u fazu poražene vojske. Taj ulazak HVO u borbu poklapa se sa momentom kada je samo trebalo dotući grogiranu zvijer. Posebno u minimiziranju naših uspjeha prednjačila je "Slobodna Dalmacija". Takav neobjektivan način pisanja stvorio je i zabunu kod hrvatskih bojovnika jer oni, ipak, najbolje znaju kako su i zahvaljujući kome, ušli u Kupres. Upravo takvim pisanjem se minira i buduće sadejstvo Armije RBiH i HVO u narednim planiranim operacijama. To je ujedno opstrukcija zajedništva ostvarenog u borbi protiv srpskog fašizma i velikosrpskog hegemonizma.

Glorifikacija i preuveličavanje uspjeha, sa bilo koje strane, ne treba nikome. Najmanje treba onima koji su realno u oslobađanju Kupresa dali najveći doprinos. Oni su svjesni svoje snage i učinkovitosti, ali ne treba ni onima koji su u tome učestvovali u daleko manjem obimu. Pobjeda je ipak zajednička. Kupres je, činjenica je, trebao i još uvijek treba hrvatskom narodu za razbijanje mitološkog kompleksa poraza njihovih snaga na ovom prostoru u proljeće 1992. godine. Treba i da se razbije iluzija vojne superiornosti i nepobjedivosti četničke paravojske. Treba da se njime vrati izgubljeni ponos HVO, da se zaliječe strahovite rane iz poraza na Kupreškoj visoravni. To je ujedno dug hrvatskog naroda prema stotinama bojovnika koji u aprilu 1992. na ovim prostorima izgubiše živote.

Ali, to nije razlog da se umanji učinak onih koji su praktično ove, za četničke pojmove neosvojive utvrde, oslobodili.

Ključ za oslobađanje Kupreške visoravni u rukama je združenih jedinica 7. korpusa Armije RBiH. Ostao je u rukama onih koji su sadejstvujućim snagama HVO poručili: "Udite, Kupres je prazan".

U Kupresu, kada je ta poruka upućena, više nije bilo četnika. U bezglavu "bežaniju" natjerali su ih heroji 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

Sead Šušković

Vijest da se ovladalo prevojem Kupreška vrata, ispod kojeg je tunel, ali i najvišim vrhom planine Stožer, značila je i da je ulaz u grad Kupres otvoren.

BOSNA JE MAJKA NAŠA

Zadatak da se ovlada prevojem Kupreška vrata (Velika vrata) kao i planinom Stožer, dobile su jedinice iz sastava 307. bbr. Neposredno po izvršenju zadatka sreli smo se sa komandantom ove Brigade, majorom Farukom Aganovićem na samom prevoju. Kako su dejstva bila u toku usputno smo razgovarali. Ovo kazivanje je kratka priča o našoj oslobodilačkoj borbi, ali i, na poseban način, priča o Bosni, našoj Bosni i njenoj ljepoti. Bosanska brda i njegovi visovi su topli i lijepi samo onda kada smo i mi na njima - kaže, između ostalog, naš sagovornik major Faruk Aganović, komandant 307. brigade.

Gdje se sada nalazimo?

Nalazimo se na platou zvanom Kupreška vrata. Ispred nas je grad Kupres, na visoravni koju su ove dvije i po godine rata čuvali četnici. Ovo je inače strategijski poznato i važno mjesto. Četnici su ovdje imali jedno od najjačih uporišta. Mi smo uspjeli u veoma kratkom roku, pri tom mislim na 7. Korpus, ovladati ovim terenima, uz veoma velike gubitke na četničkoj strani, veoma velik ratni plijen. Na našoj strani žrtve su bile minimalne. Ovim smo potezom dokazali i pokazali da smo jaki, da iz dana u dan jačamo, da ćemo vrlo brzo osloboditi trenutno okupirane prostore BiH. Agresor je ovdje bio najjači. Imali su najelitnije jedinice, ali ipak su odavde otišli niski i slabi, poraženi. Ovakve objekte napustiti to je nevojnički, ali kako su ispred sebe imali jake jedinice, onda sva ta sila popušta, popušta pred boljom vojskom, pred moralom naših, recimo, bosanskih marinaca.

Da se četnik nije mogao snaći na ovim prostorima, to se ovdje pokazalo, jer ove prašume ovdje, ovi visovi ovdje, naši su, bosanski, a nisu četnički niti srpski i, mi se ovdje najbolje snalazimo, jer sve ove čuke i svi ovi visovi su hladni, ali one su naše, i kad mi dođemo na njihove vrhove, one su mnogo toplije. Ali, divljina ostaje, ona je upravo naša. Toplina koja nas ovdje prima i zove je nešto što nema niko, nešto što se ne može opisati. Mi ne možemo zaustaviti napredovanje naših jedinica, naše vojske protiv te, tako reći, strašne artiljerije. Artiljerija se gubi u našim srcima.

- Na ovome bugojansko-kupreškom pravcu učestvovale su jedinice 7. Korpusa 307. bbr u sastavu 7. Korpusa je sa svojim jedinicama zaposjela ovu izuzteno važnu stratešku tačku, Kupreška vrata, tunel, najbližu komunikaciju između Bugojna i Livna.

- Pa jest to je najbliža komunikacija, uvijek je i bila. To je u ovome momentu dobro. Dobro je pomenuti da smo sada bliži moru.

Major Faruk Aganović - Jupi, komandant 307. bbr na položaju u okolini Kupresa

- Ovdje su učestvovale i druge jedinice. Koje su to jedinice?

- Pa, da vam kažem, 307. bbr je stvorila osnovne predulsove razbijanja četničkih snaga tako da su ostale jedinice koje su stigle na ove prostore ovdje mnogo uradile, mnogo pomogle. Pomogle su našim borcima, pomogli su sebi i svojoj zemlji. Jer, sve ovo ovdje što vidite je naše, bosansko, sve su to naše brigade uradile, da ih sada ne nabrajam. Naše su to brigade, bosanske, i takve trebaju biti, i takve će biti angažovane u svakom dijelu BiH bio to 7. Korpus ili Četvrti, Treći ili Prvi, bilo koji. Nama je dika biti tamo gdje su naše kolege i gdje se brani Bosna i Hercegovina.

- Iza naših leđa je Kupres, već se vide kuće, vidi se komunikacija prema Livnu, Duvnu i dalje. Dokle ćemo mi dalje ići?

- Mi ćemo, ako Bog da, dalje ići dokle je Bosne i Hercegovine, dokle god ima naših ognjišta koja se još nisu potpuno ohladila. Mi ćemo u Krajinu, u Istočnu Bosnu, tamo gdje god su živjeli naši ljudi, gdje su grobovi naših očeva. Mislim da nam je to dužnost i obaveza. Čast je svakom borcu biti sa nama tu i ići dalje. Veliki sevap je pomoći svom komšiji, posebno ako se zna da smo mi prepušteni sami sebi, da se naša vjera od strane četnika želi uništiti. Evo, mi ovdje stojimo i gledamo ovaj put, naš put je još dug i mislim da će se iz dana u dan sve više skraćivati. Mi idemo polahko i pješke, ali oslobodićemo stopu po stopu naše zemlje, a dok je nogu i naših konja bosanskih mi ćemo se moći svugdje popeti i osloboditi svaku stopu naše privremeno okupirane zemlje Bosne i Hercegovine. Zato bih ovom prilikom htio da se zahvalim i čestitam svim našim borcima, svim očevima i majkama koji su bili u mislima s nama i koji su nas bodrili na ovome našem putu i koji će nas, ako Bog da, još više bodriti u našem oslobađanju naroda.

- Oslobađanjem ovih dominantnih kota jedinice 7. Korpusa su praktično i prestale da broje oslobođene kilometre.

- Pa da vam kažem, ja sam komanddant Brigade, mogu reći da je korpus uradio nešto fenomenalno, da je ovaj Korpus najmlađi, ali je sigurno najješći, i da je stvoren i skrojen od svih poštenih i najboljih sinova Bosne i Hercegovine. Ovdje ima momaka sa svih strana i to je ta snaga i ta ljepota ovog Korpusa.

Razgovor vodio: Nihad Arnaautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Povodi

KRČMLJENJE ZAJEDNIČKOG USPJEHA

Prije nego što su borci i jedinice 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine i bojovnici i postrojbe Hrvatskog vijeća obrane slomile i posljednji očajnički otpor četničkih snaga u borbama za oslobađanje Kupresa i Kupreške visoravni, u velikohrvatskim državnim medijima ("Vjesnik" i dr.) počelo je svojevrsno krčmljenje budućeg zajedničkog vojničkog uspjeha. Postavljanje dilema o tome da li će jedinice Armije ili postrojbe HVO prve ući u oslobođeni grad Kupres i šta će se desiti u jednom ili drugom slučaju, odnosno kome će pripasti i ko će na njemu uspostaviti svoju vlast, pitanja su koja su, u datom trenutku, u najmanju ruku, neukusna. Istovremeno, proizvod su dubokog nepoznavanja stvarnih odnosa i stanja u Republici i Federaciji Bosni i Hercegovini ili, što nije isključeno i što je još gore, glas je to snaga poraženih Vašingtonskim i Bečkim sporazumom, te Splitskim dogovorom vojnih komandanata. U pitanje se dovode i brojni naknadni dogovori i sporazumi postignuti u cilju oživotvorenja ovih temeljnih dogovora. Jednostavno rečeno, sve dogovoreno i mukotrpnim radom, te izuzetno velikom tolerantnošću postignuto u cilju ostvarenja zajedničkih interesa i cilja ovim se potire. Lopta se vraća nazad, na vrijeme i odnose kada su Armija RBiH i HVO bile dvije suprotstavljene vojne sile i u žestokom ratnom sukobu. A, dobro se zna kako se sve to i završilo, kao i to da je u tom nemilom ratnom sukobu najveći dobitnik bila ona tzv. "treća strana" - srpskocrnogorski agresor i domaći četnici.

Nije nikakva tajna da su borci i jedinice Sedmog korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine vodile 15-todnevne žestoke borbe sa srpskocrnogorskim agresorom za oslobađanje Kupresa i Kupreške visoravni i da su se u tu borbu, i to na prijedlog i na ponudu Armije, tek u završnoj fazi priključile i postrojbe HVO. Njihov doprinos uspješnosti, prije svega u brzini konačnog slamanja otpora agresorskih vojnika je nemjerljiv. Nije nam namjera da potenciramo potrebu odvagivanja njihovog pojedinačnog doprinosa, to prepuštamo vojnim analitičarima, ali se i u pokušajima diobe zajedničkog vojnog uspjeha sve ne može svoditi samo na činjenicu golog ulaska vojnika ili bojovnika u oslobođeni grad. Ovo ističemo, prije svega, iz razloga da se time ne može minimizirati sve ono što su pripadnici Armije RBiH, svojom krvlju i životima, učinili da bi se mogao izvesti i taj završni, rekli bismo, svečani čin na kraju jedne ratne operacije.

Uz to, ne može se minimizirati, istovremeno, sve ono što je do sada učinjeno i postignuto na unutrašnjem ustrojstvu, organizaciji i borbenoj gotovosti Armije Republike Bosne i Hercegovine i njenog izrastanja u respektabilnu vojnu silu, lijepeći joj eventualna ponašanja koja prilče običnim naoružanim grupama. Armija RBiH je zvanična, legalna i legitimna oružana sila međunarodno priznate države i ona ima, ne samo svoju vrhovnu komandu, već i potpuno jasne ciljeve za koje se bori. Oni, ti ciljevi, već odavno su poznati, a to je jedinstvena i cjelovita slobodna Bosna i Hercegovina u njenim međunarodno priznatim granicama. Njeni borci ne bore se za prostore ovog ili onog naroda, ali, sasvim je sigurno, neće ni drugima dozvoliti da na taj ili neki drugi način krčme njenu teritoriju. Svojom snagom, ali i do sada datim brojnim žrtvama, to su i tokom dosadašnjeg dvoipogodišnjeg rata za slobodu Bosne i Hercegovine i dokazali.

I. Lisica

KUPRES, IZMEĐU OSTALOG

Dakle, Kupres! Oni koji su priželjkivali Bosansku Krupu ili Teslić reći će da Kupres i nije bogzna kakav grad. Kao i što nije; Trnovo je u poređenju s Kupresom megalopolis. To, međutim, nema značaja, jer od oslobađanja Kupresa teško da će na bojištima u Bosni i Hercegovini išta više biti kao što je bilo prije tog čina. Ne samo što je razborita nego je i potpuno tačna konstatacija hrvatskog generala Antuna Tusa da se tek "sa slučajem Kupres" rat u Bosni i Hercegovini počeo voditi onako kako je od samog početka jedino mogao i morao: kao jedinstven otpor velikosrpskoj agresiji. "Nažalost", dodao je Tus, "vođstvo bosanskih Hrvata na početku rata odbilo je ujediniti snage sa Armijom BiH".

Neka u ovom trenutku bude manje važno koliko je 7. korpus, a koliko su snage HVO doprinijele vojničkom oslobađanju Kupreške visoravni. Značajnije se čini prepoznavanjem šta taj čin znači za jednu, a šta za drugu, oružanu komponentu bosanskohercegovačke Federacije. Armija BiH izbijanjem na Kupreški plato stekla je fantastične geostrateške pretpostavke za dalje vođenje oslobodilačkih operacija; od Vlašića pa do Šipova nijedna linija četničke odbrane više nije sigurna, 7. i 5. korpus praktično su demontirali temelje Drugog četničkog korpusa,koji se, naočigled unezvjerenog Karadžića, prosto raspada. Više nije niko u stanju reći gdje se nalaze "granice republike srpske" budući se one iz minuta u minut mijenjaju i pomjeraju!

Participiranje u oslobođenju Kupresa za HVO više od svega ima psihološki značaj. U recepciji kolektivne svijesti hrvatskog pučanstva Kupres ima simboliku bezmalo kao Kosovo u istorijskom pamćenju Srba. Hrvate Kupres dramatično podsjeća na teški i krvavi poraz koji su postrojbe HVO sredinom aprila 1992. godine pretrpjele na prilazima ovom gradu. Podsjetimo, nakon nekoliko dana uspješnog napredovanja bojovnici HVO (kojima je osobno komandovao Mate Boban) stigli su pred sam grad i sve je govorilo da je vojnička pobjeda na pomolu. "A onda su iz zemlje izišli četnički tenkovi", svjedočili su hrvatskim medijima rijetki preživjeli hrvatski bojovnici. Riječ je naravno, o istim onim tenkovima što su iz zapadni Hercegovci uz upaljene svijeće godinu dana ranije ispratili na Kupres. Niko nikada nije sabrao hrvatske žrtve na Kupresu, ali se one mjere stotinama palih bojovnika.

Vrlo je vjerovatno da su ove velike žrtve na samom početku rata motivirale Bobana da se okane ratovanja protiv Srba i pristupi mirnom rješenju, koje je dakako značilo predaju ogromnih teritorija u Bosni koje su većinski naseljavali Hrvati. Hrvati su, mišljenje je mnogih autoriteta, za razliku od Bošnjaka imali "kompleks Srba", strah od četničke snage, tehnike. ("Kako vam nije jasno da oni mogu srušiti Zagreb kad oni to žele", glasio je odgovor dr Tuđmana na pitanje predsjednika Izetbegovića zbog čega ne želi vojnu saradnju sa Armijom.)

Armija RBiH je posljednjih sedmica nanoseći četnicima strahovite udarce razbila kod hrvatskog establišmenta i većeg dijela javnosti mit o srpskoj superiornosti. Uključivanjem HVO u oslobođenje Kupresa Hrvati su se sami u to osvjedočili. Sada će svima biti lakše. Osim četnika, dakako!

"Oslobođenje"

Vojno-politički komentar

SRPSKA VOJSKA - TIGAR OD PAPIRA

Peti korpus Armije BiH nije slučajno napao položaje drugog krajiškog korpusa srpske vojske u BiH, jer se i prije znalo da on najlošije stoji sa popunom u ljudstvu, te da su mu vojne zalihe dobrano stanjene.

Ono što je sad osobito zabrinulo Karadžića jest brzina kojom se panika proširila u srpskim redovima, kao i prekid komunikacija između nižih i viših srpskih komandi. Dok su s distancije provodili taktiku "užarene zemlje", tukući iz stotina teških oružja po inferiornom protivniku, Srbi su se osjećali jakima i sigurnima. Sada, kada se uspostavlja ravnoteža snaga, srpska superiornost postaje tigar od papira. Bez pomoći iz Srbije, uključivši i svježe ljudstvo, srpsku vojnu strukturu u BiH čekaju teška iskušenja.

Armija BiH demonstrirala je još jednu vrlinu: iznenađenje i ratno lukavstvo. Janjci na srpskim ražnjevima još nisu bili pečeni, a televizori ugašeni - kada je uslijedio munjevit bošnjački noćni napad koji je pratila precizna topnička i minobacačka vatra. Armija BiH nije udarila kao slijepac u noći. Svaka postrojba tačno je znala koji su joj ciljevi i kakva je tehničko-moralna snaga srpske jedinice koju treba neutralizirati. Bošnjačko pješaštvo demonstriralo je uzornu vještinu kako organizirati kretanje kolone na što široj strateškoj fronti bez izlaganja protivničkom djelovanju. Gotovo dvadeset hiljada ljudi, koliko ih ima Peti korpus Armije BiH uključujući i dvije hiljade pripadnika jurišne brigade specijalne namjene, tako je dobro provelo maskiranje a Srbi nisu na vrijeme uočili upozoravajuće signale, niti su shvatili što im se sprema.

Kada neka vojska uza sve ostale kvalitete rat zasniva i na obmani (ratnom lukavstvu), onda je sasvim očito da je već sada dobro savladana abeceda vojne vještine. Armija BiH kretanje i premještanje trupa vrši u uvjetima povoljnim za postizanje svih vojnih ciljeva, a situaciju mijenja koncentriranjem i rastresitim raspoređivanjem snaga. Moralno i vojnički Armija BiH u potpunosti je porazila Srbe, razorivši usput njihov sustav utvrda podizan u protekle dvije godine. Kod Bihaća i u zoni šire okolice (Srbljani, Grmuša, Grabež itd.), ali i kod Kulen Vakufa, Bosanskog Petrovca i Bosanske Krupe, borbena spremnost srpske vojske pokazala se katastrofalnom. Tu nije više riječ o običnom porazu, nego o potpunom rasulu i raslojavanju lokalnih jedinica. Iako imaju 80% više ukupne vatrene moći od Armije BiH na svakom sektoru sukoba, srpski maksimalni otpor nije dostigao ni 20% naprezanja. Na Palama su zaprepašteni, a u Banjaluci užasnuti. Jer ako "srpske vitezove" ovako fizički rasturaju iakoopremljeni bošnjački pješaci što će se dogoditi kada Amerikanci skinu embargo na uvoz oružja, te za svaki komad pristigle opreme sasvim legalno pošalju svoje najbolje vojne instruktore.?

Gledajući realno, Armija BiH pokrenula je velike snage; kompletni Peti, Sedmi i Prvi korpus, što čini šezdeset hiljada vrlo dobro izvježbanih ljudi. Treći (zenički) i Drugi (tuzlanski) raspolažu sa još četrdeset hiljada trenutačno spremnih vojnika, ne računajući Četvrti korpus u Mostaru i Konjicu. Srbi na papiru imaju osamdeset hiljada ljudi, a Armija BiH čak dvjesto deset hiljada, od čega sto deset do sto dvadeset tisuća u borbaenim jedinicama. No od toga broja Ratko Mladić može računati na najviše šezdeset tisuća ljudi sposobnih da podnesu ratne napore u kasnu jesen i dugom zimskom razdoblju. Srbima nedostaje čak četrdeset hiljada ljudi koje i uz uvođenje ratnog stanja i opću mobilizaciju ne mogu popuniti. Pogledi su zato ponovo upereni u nadurenu majku Srbiju kojoj je, pak, definitivno skidanje sankcija prioritetni strateški cilj (bilo kakva vidljiva pomoć Karadžiću upropastila bi tu priliku).

Međunarodna zajednica, a osobito Amerikanci, nemaju zato ništa protiv napredovanja Armije BiH. Ona, uostalom, sada zauzima ono što joj i pripada prema sporazumu ponuđenom od kontaktne skupine. Amerikanci računaju da će, ostane li Milošević po strani, oslabljeni Karadžić biti prisiljen sjesti za pregovarački sto i prihvatiti postavljene uvjete. Ipak, dio Pentagona i vojni krugovi na Zapadu misle da se sve može pretvoriti u nekontrolirani totalni rat. Dogodi li se ovo drugo, i hrvatska strana će iz faze umjerene topničke podrške i logističke potpore Armiji BiH morati krenuti u ofenzivu od Kupresa do koridora u bosanskoj Posavini. Evo prilike da se ratnim savezništvom iskuša bošnjačko-hrvatska Federacija.

Fran Višnar
"Slobodna Dalmacija"

http://www.hasib-musinbegovic.com

Generali Rasim Delić i Enver Hadžihasanović posjetili novooslobođene prostore na vrbasko-kupreškom ratištu.

GENERAL DELIĆ: OVO JE FANTASTIČNO!

Komandant Armije BiH i načelnik Štaba Vrhovne komande naših oružanih snaga boravili među borcima i starješinama Sedmog korpusa i čestitali im sjajne uspjehe u žestokim bitkama protiv četnika. • Armijski general Rasim Delić:"Što god budemo imali više slobodnih teritorija - obezbjedićemo i povoljnije uslove za pregovaranje" • Brigadni general Enver Hadžihasanović:"Sedmi korpus je sve zadatke obavio na najbolji mogući način..." • Brigadni general Mehmed Alagić:"Naše prednosti su teški vremenski uslovi, noć i magla..." • Bio, vidio, čuo i zapisao Faruk Midžić, novinar "Oslobođenja"

Peti novembar, godina ova '94. Ratna. Teška. Tog dana borcima i starješinama Sedmog korpusa u posjetu su došli najodgovorniji ljudi iz be-ha armijskog vrha - armijski general Rasim Delić, komandant naše Armije i brigadni general Enver Hadžihasanović, načelnik Štaba Vrhovne komande oružanih snaga. Obilazili su u pratnji brigadnog generala Mehmeda Alagića, komandanta Sedmog korpusa, tek zauzete prostore, donedavno okupirane, na vrbasko-kupreškom ratištu, razgovarali sa borcima i starješinama, te herojima Sedmog korpusa iskreno čestitali na podvizima ostvarenim u oslobađanju dragocjenih teritorija poslije briljantno izvedenih vojnih operacija.

Susreti generala Delića, Hadžihasanovića i Alagića sa borcima bili su srdačni. Protekli su u atmosferi koja je odisala radošću zbog izvanrednih učinaka u žestokim bitkama sa agresorom, ali i uvjerenjem da se može i mora i više, jer agresija na našu državu traje, a u posjedu dušmana, doduše privremenom, još su značajni dijelovi Bosne i Hercegovine.

■ Istorija će pisati...

Komandant Armije BiH armijski general Rasim Delić, baš kao i brigadni general Enver Hadžihasanović i Mehmed Alagić obilazeći tek oslobođene prostore ozarena lica su pozdravljali borce, istinske junake što petnaestak dana, neprekidno, nisu stali i koji su hrabrošću, moralom i umijećem stigli do zadivljujućih rezultata.

Obraćajući se, tako, grupi boraca koji su se okupili na jednom proplanku, general Rasim Delić rekao je:

- Svaka vam čast! Izvojevali ste sjajnu pobjedu. Ovaj uspjeh će po mnogo čemu značiti prekretnicu. Sve što ste uradili na vrbasko-kupreškom ratištu zaista je impresivno! Čestitam vam od srca i vjerujem da ćete pobjedonosno nastaviti dalje. I vi, u Sedmom korpusu, ali i pripadnici ostalih korpusa u sastavu naše Armije...

- Strani novinari su, komentarišući posljednje trijumfe naše Armije, napisali da primjenjujemo, tako su je nazvali, strategiju hobotnice - objašnjavao je general Delić.-A hobotnica, zna se, pruža pipke na sve strane. Neka to označavaju onako kako žele. Naša strategija je, očigledno je, ona koja - pobjeđuje! Neko će kasnije, kad se bude pisala istorija, mjeriti dimenziju i ove, velike pobjede Sedmog korpusa. U ovom trenutku ona je po mome mišljenju, ključna. I u vojnom i političkom pogledu. Iskakav je dobitak što su u našim rukama Kupreška vrata. Ko to ima - mnogo ima! I Ponovni ulazak postrojbi HVO-a u borbu značajan je i u vojničkom i političkom smislu.

- Samo da nas lijepo vrijeme posluži - kazivao je general Delić. Ja sam 1992. godine priželjkivao da što prije padne snijeg, a sada bih, kao i vi, želio da snijeg dođe što kasnije.

- Naše prednosti su - dodao je general Mehmed Alagić - teški vremenski uslovi, noć i magla. - Mi moramo tokom dana spavati, a noću carevati. I ići u nove pohode postepeno, po sistemu danas jedna kota, brdo, sutra druga kota... i tako do konačne pobjede i oslobođenja cijele teritorije Bosne i Hercegovine.

Borci pažljivo slušaju. Ali, i pitaju. Akif, Tufo, nakon što je sačekao da Faruk Aganović-Jupi objasni generalu Deliću kako su četnici na nekim lokalitetima "ulovljeni" u zamku, pita:"Gospodine generale, kada će se narod u još većoj mjeri uključiti u oslobodilački rat?"

- Hoće, hoće, u stvari, već to čini - uvjeravao ga je general.-I narod je sada osokoljen, baš kao da je dobio krila. Ranije je, najčešće, slušao izvještaje o tome kako se manje-više branimo. U proteklim mjesecima Armija je izvojevala velike pobjede. Sada i u našem narodu, to je činjenica, traje i biva sve jači upravo taj pobjednički duh. Svi ti rezultati, pa i ovi vaši, praktično su podigli narod na noge. Armija BiH na pravi način vraća samopouzdanje bošnjačko-muslimanskom narodu, ali i ljudima ostalih nacionalnosti koji Bosnu i Hercegovinu prihvataju jedinom domovinom.

■ "Idemo dalje..."

Opet pitanje. Ovako:"Da li ćemo pobijediti na ratištu ili političkim putem?"

- Neka se politika - odgovorio je general Delić - bori političkim sredstvima, a mi, Armija, stvarajmo uslove politici za njeno ofanzivnije djelovanje. Zapamtite: što god budemo imali više slobodnih teritorija - obezbjedićemo i povoljnije uslove za pregovaranje.

- Mi smo vjerovatno - istakao je komandant Armije BiH - brže sazrijevali kao vojska od drugih.-Vojnicima su meci zujali oko ušiju, u svakom momentu ugrožena im je glava, dakle, u muci se poznaju junaci, kako ono uobičajeno naš narod umije da kaže.

Sve što vi postižete podsticajno je i za druge - govorio je armijski general Delić.- Iz jedinice u jedinicu, iz korpusa u korpus brzo stižu takve vijesti. Evo, baš danas jedinice jednog korpusa kreću u presudan okršaj sa agresorom.

Borci generala pitaju:"Koji je to korpus, gospodine generale, kojim će pravcem ići...?" A general Delić im dogovara:"Ne bih sada o tome, uskoro će se i za to čuti..."

Generali Delić, Hadžihasanović i Alagić sreli su se i sa borcima koje je predvodio Besim Učambrlić. Čestitke. Pa, potom, obećanja. Uvjerljiva, jer poručiše oni koji znaju šta hoće i koliko mogu:"Idemo dalje, do konačne pobjede!"

Uspinjemo se uz impozantnu kotu, do njenog vrha, odakle je moguće slobodni Kupres obuhvatiti - pogledom. Tražim od generala Delića izjavu za "Oslobođenje"

- Sedmi korpus je - kaže general - odradio fantastične stvari. Ne, nisam iznenađen ovim što su napravili. Dobro mi je poznato koje su sve jedinice u okrilju Sedmog korpusa, kakve borce imaju, starješine, pa ko komanduje...

Tu je u društvu generala Delića i brigadni general Enver Hadžihasanović. Ocjenjujući dostignuto general Hadžihasanović veli:

- Ponosan sam, sretan... Impresivno! Sedmi korpus je sve zadatke obavio na najbolji mogući način. Ono što je sada realizovano odavno je zamišljeno i stavljeno na papir. A, evo, došlo je vrijeme da iskažemo našu snagu i umijeće: u punom sjaju i isto takvom značaju.

Hadžija Halid Čengić u hodu i penjanju ne zaostaje za mladima. A njemu je, reče mi, više od šezdeset i tri ljeta.

- Poletnim me učinila naša slavna Armija - priča Halid Čengić. Dodatnu snagu mi daju i uspjesi Sedmog korpusa. Mi ćemo, ako Bog da, na kraju ove krvave agresije na našu državu biti - pobjednici! Pravda je na našoj strani.

■ Za nezaboravak!

Nešto se, žureći ka vrhu, umorio znani reporter i publicista Vehid Gunić. Zaostaje za onima koji grabe naprijed, pripaljuje cigaretu, malo se odmara.

- Kad sam polazio iz Sarajeva nisam ni sanjao da ću prisustvovati trenucima kod se ispisuju najblistavije stranice historije ove Bosne, prkosne i neuništive - reče, u dahu, Vehid. Sve što sam proteklih dana vidio i doživio među borcima i starješinama Sedmog korpusa stvarno je za nezaboravak!

Vehid Gunić mi je otkrio: piše knjigu o Sedmom korpusu i njegovim najistaknutijim borcima i komandantima.

- E, to će biti štivo za čitanje - radosno će reporter Gunić. Ovdje, u Sedmom korpusu, izvor je iz kojeg izviru ljepote istinski patriotizam, neopisiva ljubav za domovinom, Bosnom, izuzetan, neviđeni borbeni moral, uzvišena plemenitost, uspravnost čovjeka - ljudi od inata, pa najprimjernije dostojanstvo...

Primjetih: požalio se, u jednom trenutku, Vehid Gunić generalu Alagiću da ga od hodanja bole noge. A general će mu, šeretski, u stilu kakav ga u raspoloženju i krasi, ovako:"E, moj Vehide... jest' ti j....., ali istorija se i nogama piše!"

Negdje, na izlasku iz šumarka obasjanog zlaćanim zracima novembarskog sunca, jedan borac, omanjeg rasta, nasmijan... s mitraljezom, "šarcem" u ruci, hoće da se slika, za uspomenu, sa generalom Alagićem. Hoće i general.

- Evo me, ljudino, hajde, sjedi do mene! - poziva ga general.

Tek tada je nastala trka među foto-reporterima i snimateljima. Prišao sam borcu (kasnije sam saznao da je to Fahrudin Haznadarević iz Bugojna...) i šapatom mu signalizirao da prilikom fotografisanja zagrli komandanta Alagića. A on od silnog uzbuđenja ne čuje, niti reaguje.

- Eno, čuješ li, onaj novinar ti kaže da me zagriš - govorio mu je general Alagić u šali, ali i u namjeri da ga oslobodi treme.

Mladiću! - borcu nije trebalo dva puta reći da se približi svome komandantu. Da je, sudeći po izrazu njegovog lica, imao stotinu ruku sve bi ih uputio u - zagrljaj!

Kad već pominjem generala Alagića evo još dva tri detalja koji na svoj način govore o ovom vrlom čovjeku. I mudrom, i brtikom, i koji zna da šarmira, i ... Četvrtog novembra, na primjer, u Bugojnu je reporter američki televizije, uz ostalo, pitao generala Alagića da li je soldateska zlikovca sa Pala zabrinuta zbog sjajnih uspjeha be-ha Armije:"Jeste, kako da nije, a ako nije onda je - blesava!", odgovorio je on. Reporter je, potom, pitao:"A šta će, gospodine generale, biti sa Jajcem?" Odgovor: "Mi ćemo od četnika osloboditi Jajce, a njima ostaviti ono iznad!" Petog novembra, u večernjim satima, u slobodnom Kupresu general Alagić i brigadir Josip Černi, zapovjednik Stožera HVO-a, nazdravili su pred novinarima zajedničkom trijumfu u velikoj bici protiv četnika. Jedan strani televizijski snimatelj zakasnio je da to snimi, pa je zatražio da zapovjednici zdravicu ponove. "Hoćemo, ali pod uslovom da nas dva puta zamolite!", šarmantno je prokomentarisao general Alagić. Novinari su se nasmijali, i general i brigadir Černi, i baš to je pomoglo da atmosfera bude prisnija, kao i da predstavnici sredstava informisanja hrabro krenu u postavljanje pitanja.

Za borce i starješine Sedmog korpusa nedavna posjeta generala Delića i Hadžihasanovića ostaju da se - pamte.

Naša slavna be-ha Armija nastavlja svoj pobjedonosni put. Hrabre sinove zemlje ove, jedine nam i najdraže Bosne i Hercegovine, sloboda zove...

http://www.hasib-musinbegovic.com

Briljantna ofanziva boraca 307. bbr

RODENDAN NA KUPRESU

Borci 307. bbr na najbolji mogući način obilježili godišnjicu formiranja učestvujući u istorijskom oslobađanju prve okupirane opštine u BiH - Kupresa.

Brižno i detaljno pripremani program obilježavanja godišnjice 307. bbr morao je sačekati neke bolje dane, bar protokola što se tiče. Borci i starješine 307. bbr su više nego uspješno radno i oslobodilački obilježili datum formiranja svoje brigade (21.10.), učestvujući u oslobađanju prvog okupiranog grada u RBiH - KUPRESA.

Ova opsežna akcija počela je upravo u z/o 307. bbr. Bugojanski borci su kao pravi domaćini, ujutro 19. oktobra krenuli u akciju od koje je u mnogome zavisio nastavak ove svojevrsne zamišljene ofanzive 7. Korpusa ARBiH. Izviđačke i diverzantske jedinice, ojačane borcima iz svih bb 307. bbr već u ranu zoru, bili su na "svojim" mjestima - daleko za ledima četnicima, na čukama, koje su bile našim borcima samo u mislima proteklih mjeseci rata. U devet sati je počelo. Iznenađenje je uspjelo. Izabrano je vrijeme koje nije uobičajeno za napadna dejstva. Udar je bio silovit, onako kako to obično rade borci 307. bbr. Četnici, podignuti sa svojih položaja, srljali su u bijeg. Prve četničke linije su dignute, mjestimične i na brzinu formirane četničke otporne tačke meta su sređene i precizne artiljerijske vatre 307. bbr i MAD-a Bugojno.

Sve funcioniše na najbolji mogući način. U napadne četnika. Ovaj put uloge su izmijenjene, četnicima "zuji" po ušima prvi put nakon pomenute okupacije strateški neobično važnog Kupresa. Stižu i prve ugodne vijesti sa

terena, kota 1451 Jarčišće je u rukama boraca 307. bbr, nedugo zatim vijest i tt 1116 Risovac, Hadakovac, Parića i Ajkunića koš, tt 1234 Biljeg, K 1153, K1045, Kusturina voda, K 1051, Kunina kosa te Lukića košara u posjedu su boraca 307. bbr.

Prvi dan ofanzivnih borbenih dejstava borci 307. bbr su napredovali za 20 km kvadratnih u dubinu prema Kupresu. Ono što je posebno bitno jeste da su "skinute" kote poput Jarčišća sa kojeg je agresor, gotovo birajući ciljeve, ugrožavao tenkom grad Bugojno, potom tt 1116

ni ešalon uključuju se i ostali borci 307. bbr, koji su tih sati nestrpljivo čekali trenutak svog uključenja u "delendeku". Očevici prepričavaju da je "gore" u toku pravo-pravcato takmičenje jedinica u gonjenju neprijatelja. Kupreška visoravan prosto ječi od detonacija koje podsjećaju na april '92. godine i okupaciju Kupresa od strarisovac, izuzetnu i dobro prirodno sakrivenu artiljerijsko-minobacačku kotu, sa koje su ugrožavani položaji naših boraca duž cijele linije na Kupresu.

Na isto tako strateški važnoj, ukopanoj i novonastaloj situaciji za četnike iznimno značajnoj koti Hadrovici, agresorski vojnici lako u potpunom okruženju, pružaju grčevit otpor. Nakon gotovo cjelodnevnog iznurivanja neprijatelja, koji nije više imao nikakve veze sa svojom komandom, kao i strahovitog pritiska artiljerije 307. bbr četnici su morali u bijeg iz dobro utvrđenih položaja.

Bugojanski borci, nošeni frenetičnom borbenošću, izuzetnim poštovanjem i nevjerovatnim moralom, skoro bez gubitaka, nastavljaju dalje. Komandant major Faruk Aganović - Jupi gotovo da nema potrebe da koriguje od početka zamišljeni tok odvijanja akcije. Četničko najjače oružje - tenkovi, Prage, haubice iz dubine pokušavaju pružiti podršku razbijenim četničkim grupicama. Ali, i to je predviđeno i ranije markirano sa brojevima ciljeva određeno, tako da četničke oruđa već nakon prvog projektila bivaju "nađena" i poklopljena.

Za tri dana žestoke borbe u samostalnim akcijama, borci 307. bbr ARBiH, oslobodili su 64 kvadratna kilometra teritorije ka dubini Kupreške visoravni. Više od trideset agresorskih vojnika je platilo glavom pojedanje silom "otuđenih" teritorija. Na ovom oslobođenom teritoriju, 307. bbr je postala bogatija za jedan top B-1, dva PAT-a 20/1 i 20/3 mm, tri MB 82 mm i jedan MB 60 mm, šest PAP, tri AP M-72, sedam PM M-53, jedan PM M-84, mnogo protivoklopnih sredstava i sredstava veze.

Poslije ovih silovitih udara naših boraca, četnička komanda, već tada poljuljane 7. mtbr II krajiškog korpusa tkz. VRS poduzima očajnički pokušaj. U vatru ubacuju posljednji adut - po zlu glasu poznate korpusne specijalce izvjesne "Šuljikove", koji putem od Stare vile hitaju u pomoć na prednje linije odbrane, koje više ne postoje. Mine inžinjeraca 307. bbr odraduju, dva vozila su "nagazila", još dva precizna tenkovska pogotka u srce grupe koja izbezumljeno pokušava pobjeći i glasoviti specijalci su osujećeni.

Četvrtog dana aktivnosti boraca 307. bbr odvijala se najžešća borba, od početka samostalnih akcija boraca ove Brigade trigonometrijsku tačku 1201 Zagina livada, četnici su branili svim raspoloživim sredstvima, jer bio je to posljednji istureniji položaj - odstupnica Staroj i Novoj Titovoj vili. Poslije cjelodnevne borbe, borci 307. bbr ovladali su sa 22 zemunice što je značilo i konačno zauzimanje ove tt, gdje su naši borci uložili sigurno, najviše napora od početka akcije. Vremena za predah nema i pod naletom naših boraca pada i najviši vrh na desnoj strani, Velika Šuljaga, čime su stvorene pretpostavke za uvezivanje starih i novih linija odbrane na pravcima dejstva 307. bbr i 370. Sbbr. Također, već u prvim popodnevnim satima tog 22. oktobarskog dana, dolazi do spajanja se jedinicama 305. bbr u rejonu Stare vile - mjestu četničkog štaba brigade, centra veze i magacina MTS-a.

Moral naših boraca ne bilježi znakove splašnjavanja, četnici tuku po, do jučer, svojim rovovima i zemunicama oko kojih je nered i prljavština, svojstvena samo četnicima. Ukopavanje naših boraca traje vrlo kratko jer već narednog dana - prvih sati ide se naprijed. Valja iskoristiti drogiranost i beznađe koje je zahvatilo srpske vojnike, osloboditi što više teritorija i što je moguće više približiti se Kupresu.

Borci 307. bbr su dosadašnjim aktivnostima stvorili preduslov za uključenje i efikasno dejstvo jedinica 7. Korpusa, jer su borci ove formacije pod svojom kontrolom imali glavnu - asfaltnu komunikaciju Bugojno - Kupres, kao i sve sporedne komunikacije od Janjine pećine do Stare i Nove vile, te sve šumske puteve koji su služili agresoru za dotur ljudstva, MTS-a, hrane i drugih sredstava. U nezadrživom naletu, borci 307. bbr ovladavaju: tt 1370 C. Vrhom, Šapčinicom, tt 1391 Rdelj, Kršinama, tt 1192 Vinac, ...

Iako je borce u toku izvođenja ovih posljednjih akcija pratila jaka kiša, gusta magla na velikoj nadmorskoj visini, veoma težak i skoro nepristupačan planinski teren, uz otežano logističko obezbjeđenje, zadatak je bio u potpunosti odrađen. Cijeli, ogromni prostor je nakon nekoliko dana borbi zaokružen bez ijednog džepa u pozadini naših jedinica. U akcijama je pokazana vrlo velika pokretljivost svih jedinica Brigade, te uz nezabilježenu hrabrost i odlučnost boraca posebno je do izražaja dolazila odlična sinhronizacija i organizacija borbenih aktivnosti po svim linijama RiK-a.

Borci 307. bbr su tih dana "progurali" preko 400 rovova, zemunica i dr. fortifikacijskih objekata uz minimalne gubitke od 10-tak ranjenih boraca.

Kupres je sve bliže. Pravac dejstva je Mali stožer - Kupreška vrata, gdje je agresor koliko toliko uspio konsolidovati svoju odbranu. Sa visova uz upotrebu svih artiljerijskih oruđa i oružja, ali i prijetnje četničkih komandanata, koji cijevima transportera primoravaju uplašene srpske vojnike na otpor (izviđači borci 307. bbr su vidjeli trenutak ubistva dvojice četničkih vojnika koji su odbili poslušnost svog pretpostavljenog), pružaju grčevit i očajnički otpor uz velike gubitke.

Nakon više uzastopnih napada i pokušaja koji su trajali nekoliko dana, borci 307. bbr trećeg novembarskog dana ovladavaju kompletnom gredom Stožer. Zauzima se u potpunosti i do tada djelimično zauzeta tt 1577 Viljčevac, zatim najviši vrh Stožera tt 1758 Vrana, tt 1662 Odžački Stožer, tt 1624 Mali Stožer, te u nastavku akcije i u sadejstvu sa drugim jedinicama 7. Korpusa Velika kupreška vrata, mjesto odakle se kontroliše najveći dio Kupreške visoravni, čime je akcija oslobađanja Kupresa bila konačno završena, rekli bismo onako kako je i pošla samo sada u novoj z/o 307. bbr, čiji borci

su trijumfalno kročili u Kupres, gdje je došlo do spajanja sa postrojbama HVO.

Prve efekte oslobađanja Kupresa Bugojanci su mogli da osjete odmah, prvih novembarskih dana, jer od 1.11.1994. godine kada je agresor ispalio "rakete očaja" - 4 LUNE R-64, ruske proizvodnje, artiljerijski projektili ne doljeću više sa Kupreške visoravni. Borci 307. bbr su nakon martovskog oslobađanja 40 kvadratnih kilometara teritorije na ovom pravcu, kada je posjednut Otigoški plato, na najbolji mogući način otplesali svoj rođendanski ples slobode.

Inf. služba 307. bbr
Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kad se jajačka srca slože

"NEBESKI NAROD" LETI U NEBO

Borci 305. bbr nezadrživi u prodoru prema Kupresu. Osvojene dominantne kote. Dvije Titove vile u našim rukama. Komandant 7.Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, lično čestitao hrabrim Jajčanima.

Dijelovi jedinica 305. bbr u sastavu združenih snaga 7. Korpusa Armije R BiH, nezadrživo "tutnjaju" kupreškim pravcem, unoseći u četničke redove neopisivu paniku i metež. Prilikom nedavne posjete uvjerili smo se na licu mjesta da su Jajčani ispunili sve zadatke pretpostavljene Komande. Na tome se nisu zaustavili, nego su krenuli dalje, oslobađajući nove kilometre bosanskohercegovačke teritorije.

Iako je još na bolovanju, komandant Prvog bataljona 305. bbr major Abid Gromila predvodio je svoje borce u bitkama koje će zlatnim slovima ostati upisane na svijetle stranice naše oslobodilačke borbe. O tome Abid ovako govori:

- Na dostignutim linijama 307. bbr, naredbom komandanta 7. Korpusa uveden sam kao drugi ešalon za eksploataciju prethodnih uspjeha. Odmah sam borcima saopštio značaj zadatka i upoznao ih sa uspjesima prethodnih jedinica. U ranu zoru, 22. oktobra, krenuli smo prema neprijateljskim linijama. Pošto smo zadatak izvršili u veoma kratkom roku, odlučio sam da krenemo dalje puttem prema Staroj i Novoj Titovoj vili. Navedenim manevrom, zašli smo u neprijateljsku dubinu 15 kilometara, a da pri tome niko od boraca nije čak ni ogreban.

Zauzimanjem Titovih vila ostvaren je ogroman uspjeh. U Staroj vili bila je smještena Komanda 11. lake pješadijske brigade iz Mrkonjić-Grada. Zaplijenjena je kompletna dokumentacija, centar veze, magacini punu MTS-a. Slično je bilo i u Novoj vili, gdje je pored naoružanja, MTS-a, municije, mina, granata, zaplijenjeno i sljedeće: vozilo "lada niva", dva traktora, dva putnička vozila, dva agregata, pokretna kuhinja...

Nedugo potom iz Nove Titove vile, komandant 7. Korpusa brigadni general Mehmed Alagić podnio je kraći raport predsjedniku Predsjedništva Aliji Izetbegoviću i komandantu ŠVK generalu Deliću, obavještivši ih o uspjesima boraca "Ljutog korpusa"

- Samo u proteklih nekoliko mjeseci moji borci su u dva navrata razbili mrkonjićke četnike. Sudbina im je takva da su se našli na našem oslobodilačkom putu. Na njima je sada da razmišljaju kojim ćemo se putem vratiti u Jajce - poručuje Abid i naglašava da se u pomenutim borbama posebno istakao komandir treće čete Ekrem Turanović. On je, po Abidovim riječima, za nijansu prednjačio u odnosu na ostale borce.

Na linijama borci Dževad Burić, Dževad Nasup, Emir Makul i Enver Brljavac budno motre na agresorske linije. Sejo Kadirić ističe da su već četiri dana ovdje, na otvorenom, bez smjene, pri čemu do izražaja dolazi veliki moral i motiv boraca. Komandir voda Ismet Ždralić je direktno iz brigadnog stacionara otišao na prvu liniju. Na njegovom vratu još je uočljiv ožiljak, posljedica nedavnog ranjavanja.

- Ima još boraca, osim mene, koji su prekinuli bolovanje i došli sa nam pomognu. Bilo je dosta pucnjave, detonacija, ali se i pored toga išlo dalje. Momci su u nemogućim uslovima izdržali sve. Četnici traže izlaz iz sadašnje situacije, a mi ih spremno čekamo - kaže Ismet.

Slično njemu govore Izet Mujak, Džemal Škiljan, Izet Lizalović i mnogi drugi. U nedostatku lopate, Jusuf-Jufa Nuhanović, konzervom i rukama iskopao je rov za djelovanje.

- Moral je dobar, a momci daju sve od sebe. Pratilo nas je loše vrijeme, ali nas nije moglo zadržati. Mi možemo izdržati i mnogo veće napore i iskušenja - napominje Jufa.

- Momci su ozbiljno shvatili zadatak, a podrška naše artiljerije davala nam je još veći moral. Sada smo toliko blizu četnika da se komotno možemo bombarna dobacivati - kaže hadži Nefail Turanović.

- Rezultati sami govore koliko smo spremni. Iako smo preopterećeni, idemo dalje - riječi su Avde Džanana, komandira Druge čete.

Uz borce Prvog, ništa manje rezultate na borbenom planu ostvarili su i borci Drugog bataljonaa 305. bbr.

- U jednoj dobro planiranoj akciji uspjeli smo zauzeti Risovac, Jarčićše, Biljeg i Debelo brdo. Penjući se na Jarčišće prošli smo kroz privremeno postavljenu liniju boraca 307. bbr, koji su nas pozdravljali i zaželjeli puno ratne sreće, prema pomenutim objektima krenuli smo drsko i hrabro. Desno od nas nalazili su se borci našeg Prvog bataljona, tako da je nekolicina četnika pala u makaze. Na njih se nismo osvrtali nego smo ih ostavljali da se sami predaju. Produžili smo dalje, jer se sa ostvarenim nismo zadovoljili. "Prebačaj plana" omogućio nam je da zauzmemo Mali stožer koji predstavlja dominantnu kotu na našem pravcu-napominje Alija Ćosić, zamjenik komandanta Drugog bataljona 305. bbr.

Ova toliko puta dokazani borac i starješina za koga ne postoje strah i panika, posebni ističe jedinstvo rukovođenja i komandovanja između jedinica koje su rasturile četnike.

- U ovim akcijama pojedini komandiri su i po treći put ranjeni. Što dovoljno pokazuje njihovu hrabrost i zalaganje. Hrabri borci Drugog bataljona preuzimali su od njih komandu i nastavljali dalje.

Ni jednog momenta nisu pomišljali na predah i odustajanje od borbe. Sa pjesmom su nastavljali dalje što je još jedan dokaz o visokom stepenu savjesti i borbenog morala boraca u cjelini.

- Da smo imali lijevog susjeda, kao desnog, ne bi se zaustavili ni u samom Kupresu - poručuje Alija.

- Najteže je bilo zauzimanje Stožera. Kad smo se popeli na vrh, četnika nije bilo nigdje. Razbježali su se na sve strane, ostavljajući naoružanje, lične stvari, mrtve i ranjene - kroz smijeh govori Alen Hadžić. Njegov kolega Edin Šido, veli da su zarobili vodnika Gajčić Vladu iz Mrkonjić Grada, molio je za milost, tvrdeći da je upravo on mnogo pomogao mrkonjićkim Muslimanima.

- Otkrili smo četnike i sutradan ih gonili punih osam sati. Da vidiš "čete": bježe ko ludi. Ostavili su nam i hrane, tako da smo njihov ručak mi pojeli. Na našu veliku žalost, u ovim borbama izgubili smo nekoliko naših drugova. Njih mi je najviše žao jer, nikada ih više neću vidjeti - govori kroz suze Halil Dogan.

- Bilo nam je važno raskinuti četničke linije. Poslije je sve bilo mnogo lakše. Na sve strane nailazili smo na mrtve i ranjene četnike - kaaže Selko Halaba.

- Bilo je odlično. Mi smo zadovoljni, a kako su četnici prošli, neka se sami zapitaju. Na ovome se nećemo zaustaviti. Malo odmora, pa onda dalje - napominje komandir voda, Druge čete.

I artiljerci Drugog bataljona imali su pune ruke posla. A kada prorade momci Kijada Magliča-Magle četnici hvataju maglu.

- Četnike gađamo minama koje smo našli u Titovoj vili. Mi ih popularno zovemo "Mejra". "Traže" i oni nas, ali nam ne mogu ništa - govori Nermin Kliko.

- Poželio sam se kuće, žene i djece-, sa sjetom će Enver Malkoč.

- Čuli ste od boraca kako radimo. Mogu samo da zahvalim četnicima što su me u bivšoj JNA naučili ovo da radim. Nastojim da svaka granata pogodi u neprijateljske redove. Jer, samo tako mogu da osvetim svoga brata koji je poginuo od dušmanske granate - kaže Kijad Maglić-Magla, komandir MB 82 mm.

Uz dijelove jedinica 305. bbr nalazi se i vlastitto obezbjeđenje.

- Za prvu pomoć imamo dovoljno lijekova. Sanitet je pratio kompletno borbene aktivnosti, Što je sastavni dio našeg posla. Upravo danas mi je rođendan. Mogu te počastiti pravom kahvom, a nešto "konkretnije" biće kada se sljedeći put sretnemo u čaršiji - riječi su medicinskog tehničara Huse Emušića.

- Vrijeme je bilo jako nepovoljno. Kiša i hladnoća bili su dodatno opterećenje za sve borce. Zbog toga je bilo intervencija na licu mjesta, a nakon odrađene terapije borci u pravilu odlaze nazadd u svoje jedinice. Ovaj sanitetski punkit obezbjeđuje cijelu liniju na kojoj se trenutno nalazimo - kaže Mensur dr Krpo, načelnik Sanitetske službe 305. bbr.

I "nervni sistem", odnosno veza, besprijekorno je djelovao. Za to su najzaslužniji Džeks, Nerko i Eso. Primjetan je umor na njihovim licima, a oni tome ne pridaju neki značaj. I njima je važno da se ide samo dalje.

Pored boraca Prvog i Drugog bataljona 305. bbr u probojima su učestvovali brigadni izvidači, diverzanti i inžinjerci. I oni zaslužuju sve čestitke za besprijekorno obavljenu zadaću. Njihov udio je veliki. Jer, kad se jajačka srca slože, Jajce je sve bliže, a pripadnici "nebeskog naroda" lete u nebo.

Džemal Sefer

ARTILJERCI MAD-a 7. KORPUSA

TENK JE UNIŠTEN!

Artiljerci MAD-a 7. Korpusa pogazili sva teoretska artiljerijska pravila i na udaljenosti od 400 metara, dejstvujući ZIS-om uništili neprijateljski tenk. Preciznim pogocima maljutkaša zauvijek je učutkana i četnička praga. U posljednjim akcijama na oslobađanju Kupresa značajnu ulogu odigrali su i artiljerci Mješovitog artiljerijskog diviziona 7. korpusa Armije R BiH. Ni jednog trenutka artiljerija nije zakazala. U uspješnom sadjestvu sa artiljerijskim jedinicama brigada iz sastava 7. korpusa koje su učestvovale u ovim akcijama neprijatelju su naneseni veliki gubici. Preciznim pogodcima razbijane su linije odbrane agresora. Medutim, uspješno je parirano i naprijateljskoj artiljeriji, koja se gotovo uvijek morala prva povlačiti. I ovaj put razbijen je mit o neuništivosti četničke artiljerije. Pogazivši sva teoretska artiljerijska pravila MAD-ovci 7. korpusa su ZIS-om na udaljenosti od 400 metara unuštili neprijateljski tenk T-55. Naime, orude kao što je ZIS uspješno djestvo ima na udaljenosti od 2.-3.000 metara. U ovom slučaju hrabri borci Armije R BiH, ispred pješadije, od četničkog tenka svega 400 metara. Ispaljenje i pogodak. Zauvijek je učutkan tenk koji je, skriven u tunelu, kukavički izlazio i sijao smrt. Isti dan, na istom mjestu, 25. oktobra ratne 1994. godine sigurna ruka maljutkaša MAD-a uništila je i neprijateljsku PRAGU. Govoreći o uspjesima pripadnika MAD-a 7. korpusa zamjenik komandantta Rasim Seferović ističe da je teško izdvojiti pojedince, jer svi su podjednako dali doprinosa uspješnom oslobađanju privremeno okupiranih prostora Bosne i Hercegovine. Medutim, ovaj put, naglašava Seferović, zaista pohvale zaslužuju posada ZIS-a: Nihad Ivković, Edin Kaltak, Ibro Ćosić, Elvedin Kovač, Mehrem Karadždža, Amir Karagić, te posata maljutke: Nermin Fulan, Selvedin Ćatić i Almir Durakoviċ. U 16-dnevnim borbama na oslobađanju Kupresa arsenal artiljerije obogaćen je novim ratnim plijenom koji je odmah stavljan u funkciju. Tako su, u više navrata, četnici morali bježati i od, do juče svojih granata, koje su bili namijenili Bošnjacima. Artiljerci MAD-a 7. korpusa Armije R BiH idu dalje. U stopu će pratiti pješdiju, kao što je to uostalom bilo i u ovim posljednjim akcijama. Oružje se čak i ne "ohladi" od dejstva, a treba ga premještati naprijed. I ništa nije bilo teško. Na putu oslobođenja Bosne svoju istoriju ispisuju i naši hrabri artiljerci.

Dijana Hadžić
Inf.služba 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Puni doprinos u oslobađanju Kupresa dali su i borci 17. Slavne krajiške brdske brigade.

OJ KUPREŠKO RAVNO POLJE EVO TEBI SLOBODE

Za samo nekoliko dana oslobodili su sela: Gornji i Donji Mračaj, ovladali objektima Lupoglava, Stožerac, Crni vrh i Javorak a u sadejstvu sa 37. Mlbr u sastavu Taktičke grupe 1, oslobodili sela u Kupreškom polju: Trifunovići, Kukavice, Kute, Bakovići. Oslobodili su preko 60 km2 privremeno zaposjednutog terittorija, zaplijenuili značajne količine MTS-a, zarobili jednog četnika, a veliki broj četnika je "preseljen na ahiret" pred najezdom krajiških heroja.

U akcijama vezanim za oslobađanje grada Kupresa, te potpune deblokade opštine Bugojno i dijela opštine Šipovo učestvovala je kompletna 17. Slavna krajiška brigada. Pored ovih aktivnosti na kupreškom bojištu, brigada je angažovana i na Vlašićkom platou, te je smjena jedinica iz sastava Sedamnaeste tekla na relaciji Vlašić-Kupres. Iako premoreni i promrzli borci Četvrtog bataljona 17. SKbbr su, sišavši s Vlašića odmah upućeni na sljedeći borbeni zadatak-oslobađanje Kupresa. Nije se postavljalo pitanje odmora i predaha u Kasarnoj Travnik je izvršena popuna municije i opreme, artiljerija, veza i sve pristabske jedinice su već bile spremne za pokret - krenulo se u nove pohode, u nove pobjede. Odmah po dolasku izvršeno je uvođenje jedinica, a zatim su, jedno za drugim, uslijedila čišćenja zloglasnih četničkih uporišta: Gornji i Donji Mračaj, Lupoglava, Stožerac. Dobro isplanirane akcije, sjajna artiljerijska podrška virtuoza 17. Slavne, visoka motivisanost boraca i neiscrpan rad starješina i komandanta Sakiba Forića rezultirali su samo jednim pobjedom.

■ "Četo, ili se predaj ili bježi..!"

U svim ovim aktivnostima 17. S kbbr ističu se stručni iskusni i iznad svega herojski podvizi izviđačko-diverzantskog voda "Zengini gavranovi" su i ovoga puta pokazali da sva tehnička nadmoć četnika pada u vodu kad Krajišnici "krenu". Nakon uspješno izvedenih akcija oslobađanja sela Gornji i Donji Mračaj, "Zengini" momci 30.10.1994. godine u jutarnjim časovima kreću na izvršenje sljedećeg borbenog zadatka-ovladavanje objektima Lupoglave i Stožerac. Naravno, postavljeni zadatak je obavljen besprijekorno. U potpunosti se ovladalo navedenim objektima. Na pitanje-u čemu je odgonetka ovako briljantno obavljenog zadatka - "Gavranovi" jednoglasno odgovaraju: "Imali smo jaku motivaciju, to je prvi grad čije je oslobađanje bilo izvjesno, trebalo je još zadati krajnji, snažan udarac. Osim toga, snažan poticaj nam je dao i komandant Forić koji je sve vrijeme bio sa nama, u prvim redovima. Komandant Forić je sa Fadilom Hukanovićem među prvima ušao u Donji Mračaj, Nama to mnogo znači. Konkretno, u samoj akciji ovladavanja Lupoglavom i Stožercem ključnu ulogu je odigrao naš saborac, Husić Zijad zv. Đuro, jer je u odlučujućem trenutku skočio na noge i sa "84" hrabro krenuo naprijed i na taj način inicirao sve nas da postupimo isto. Četnici su bjesomučno bježali. U tome je ključ uspjeha. Uostalom, mi smo ZENGINI GAVRANOVI i s tim je dosta rečeno." U ovom pohodu momci IDV-a su zaplijenili značajne količine MTS-a, a zarobili su jednog četnika. Radovana Kretića iz čelinca, radnika banjalučkog "Incela", koji im je priznao da je njegova 7. motorizovana brigada u sastavu 2. krajiškog korpusa skoro uništena, te da je kompletan 2. krajiški korpus u sličnom rasulu. Osim ovog razgovora sa četnikom, zanimljiv dijalog je vođen između pripadnika IDV-a Trokić Suada i četničkog veziste. Naime, Trokić Suad je ušavši u jednu zemunicu, uspostavio vezu sa četnikom koji je, ne znajući ko je sa druge strane, uspaničeno pitao:

- Da li je linija provaljena?

Suad je odgovorio:

- Nije, šaljite pojačanje!

Nakon toga četnik se ponovo oglašava:

- Ako je linija provaljena kaži mi, da ne ostanem u okruženju!

Suad je ponovo dao isti odgovor, nakon čega ga donekle umiren, četnik pita:

- Ko je na vezi?

Suad odgovara:

- Suljo i Osman su na vezi. Četo, ili se predaj ili bježi koliko te noge nose!

■ Kamo dalje rođače?

Nakon ovih uspješno izvedenih akcija, dolazi do smjene novih jedinica: Četvrti bataljon preuzima linije odbrane na Vlašiću a Drugi bataljon se uključuje u aktivna borbena dejstva na Kupresu. Postavljeni zadatak je: ovladavanje Crnim vrhom. Ovaj Bataljon, iako je pretrpio velike gubitne na Vlašiću (komandant Bataljona Saiko Karajlić je teško ranjen, a komandir 1. čete Sejdić Sedin je poginuo) je dao sve od sebe i izvršio postavljeni zadatak. Ljiljani su se zavijorili Crnim vrhom. Artiljerci, legendarni "Asmirovi razarači" su i ovaj put nepogrešivom preciznošću dejstvovali po četničkim položajima, i naravno ishod je onakav kakav je i trebao da bude, kao u dječijoj pjesmi:"Kad se naše ruke slože, sve se može, sve se može.!"

"Crni kojoti", četa u sastavu 1. bataljona su imali zadatak da ovladaju brdom Vrana, koje predstavlja sponu između KupreŠkih vrata i sela Gornji i Donji Mračaj i najviša je kota na tom području. Međutim, četnici su se u velikom strahu i panici, povukli sa Vrane bez ijednog ispaljenog metka. Iza njih su ostali tragovi tenka, prage, prazne manjerke i dijelovi vojničke opreme. Jednom riječju - pustoš. Nakon toga "Crni kojoti" se upućuju na izvršenje drugog dijela zadatka-oslobađanje sela Botun, koje se nalazi 3 km do Kupresa, ali tu ih dočekuje prijatno iznenađenje-četnici su se povukli, vjerovatno svjesni besmislenosti daljeg pružanja otpora. U selu Botun je zaplijenjena značajna količina sitno kalibarske municije 7,62 mm. Osim toga, ova četa je djelimično izvršila zadataka ovladavanja Javorkom, značajnim komunikacijskim čvorištem prema Donjem Vakufu. Morali su se povući usljed snažnog neprijateljskog dejstvovanja iz svih raspoloživih oruđa i oružja. U borbama za oslobođenje Javorka poginuli su i zauvijek pohranili snove o slobodnoj nam DOMOVINI, borci 1. bataljona Hadžiavdić Salih i Alagić Izet. Neka je rahmet svim onim koji su pali na časnom putu slobode. Komandir "Crnih kojota" Kurbegović Enes, koji je u maju mjesecu 1992. godine kao dobrovoljac iz Slovenije stigao u Bosnu, na pitanje -

Kamo dalje? - odgovara:

- Dalje se zna - do konačnog oslobođenja, do povratka svojim kućama od Une do Ddrine, od Save do Neuma. Već treću godinu, ja, moja Četa, moj Bataljon i cijela Sedamnaesta dajemo sve od sebe da se taj cilj približi i konačno ostvari. Danas smo na Kupresu, sutra ćemo biti ko zna gdje, ali svuda sa istom energijom i sa istim ciljem."

Dakle, borci Sedamnaeste itekako dobro znaju kamo će, Drina i Una su veoma blizu, a Boga mi i, Bosanska Krajina, koja s majčinskom ljubavlju iščekuje povratak svojih najboljih sinova.

Inf. služba 17. SKbbr
Š. Zukanović

RAKETE OČAJA...

Prvog novembra bilo je jasno da kupreško četnički brod tone. Dvanaesti dan ofanzivnih dejstava jedinica 7. korpusa, grad i građani Bugojna preživljavali su svoje sigurno najteže popodne u ovih 30 mjeseci rata. Agresor je, naime, oko 18,30 minuta na grad uputio dvije razorne rakete tipa zemlja-zemlja ruske proizvodnje R64. Još dva projektila zabranjena Ženevskom konvencijom, četnici su ispalili oko 23 sata. Ove projektile očaja u pravilu upućuju kada gube, kada im padne mrak na oči i kada je nagon za ubitstvom nevinih jači od svega ostalog. Ali ovaj put i Bog im je okrenuo leđa, jer nije niti izbliza postignut željeni efekat na svu sreću niti jedan civil nije poginuo od razornog dejstva ovih raketa. Gradu je pričinjena velika materijalna šteta i nakon besane noći grad je izgleddao avetinjski, bez gotovo i jednog čitavog stakla na objektima. Ostaće ipak zabilježeno to da mrtvi nisu imali mira na prvi novembar-Dan mrtvih. Naime, jedna raketa pala je direktno u katoličko groblje i prilično oštetila više nadgorbnih spomenika. Takođe, nakon prvog novembarskog dana, na prste jedne ruke mogli su se izbrojati artiljerijski projektili koji su pali na gradska i prigradska naselja Bugojna. Nakon ovoga, sve je i običnom građaninu bilo jasno-četnici su pred kapitulacijom.

Inf. služba 307. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Među pripadnicima Manevarskog bataljona 308. bbr

KLJUČ ZA KUPREŠKA VRATA

Nedavni uspjesi boraca 7. korpusa u akcijama za oslobađanje Kupresa imali su i svoje junake, o kojima se malo toga u javnosti zna. Iz tog razloga posjetili smo borce 4. bataljona 308. bbr, koje još zovu i "Enverovi tigrovi", u spomen na njihovog donedavnog komandanta, rahmetli Envera Ramulja. Sadašnji komandant ove manevarske jedinice je Enes Delić.

■ **Čuli smo od vaših boraca da vas zovu "Enverovi tigrovi". Od kada nosite i taj naziv?**

- Naziv "Enverovi tigrovi" dobili smo prilikom formiranja manevarskog bataljona. Sam naziv - tigrovi izražava našu spremnost da svaki zadatak izvršimo onako kako treba. U tom nazivu spojeni su brzina, žustrina, hrabrost, odlučnost i sve što ide uz pojam tigra.

■ **Naslijedili ste rahmetli Envera Ramulja. U istoj akciji kada je komandant Enver poginuo i vi ste ranjeni. Možete li nam reći kako se to dogodilo?**

- To je bilo na objektu Bukovača, drugog novembra ove godine prilikom zauzimanja pomenutog objekta. Od četničke granate poginuo je naš hrabri komandant Enver, a ja sam preuzeo komandu i nastavio dalje sa svojim borcima. Bilo je izuzetno žestoko, ali smo istrajali do kraja, što su najbolje pokazali i ostvareni rezultati. Jer, ovo što smo postigli ući će u istoriju. To je nešto što će se spominjati dugo, dugo. Zauzimanjem objekta Bukovača zadali smo četnicima odlučujući udarac na Kupresu. Sutradan, a mogli smo isto veče, jednostavno smo se svi ušetali na Velika kupreška vrata i tamo dalje Kupreškim poljem. To se neće nikada zaboraviti.

■ **To znači da ste vi faktički "otključali" Kupreška vrata, koja su kao što to znamo bila dugo pod četničkom kontrolom i izuzetno dobro branjena od strane agresora. Da li je bilo adekvatnog prezentiranja vaših uspjeha u javnosti?**

- Pa, toga bar do danas nije bilo. Niko nam do sada nije došao i sa nama porazgovarao o svemu što smo preturili preko svojih leđa u bitkama za Kupres, mada su "Tigrovi" postigli rezultate na koje se s pravom mogu ponositi. Zbog toga smo svi skupa pomalo i ogorčeni jer se o uspjesima 308. bbr tako malo toga zna, a bili smo svugdje gdje je to u određenom momentu trebalo.

■ **Kako gledate na posljednje uspjehe naše Armije, konkretno na historijske pobjede 7. korpusa u kojima je vaša Brigada dala ogroman doprinos?**

- To je nešto ogromno za našu dalju borbu. Stvorili smo uslove za dalje oslobađanje okupiranih teritorija Bosne i Hercegovine, pri čemu je i naša Brigada dala svoj puni doprinos. Tako će biti i ubuduće, jer, oslobađanjem Kupresa, naša Brigada, 7. korpus i Armija naše Republike postigli ogroman uspjeh. Uspjeh za historiju, za budućnost naših naroda, naše djece, velikog broja prognanika.

■ **U borbama na kupreškom pravcu vaš bataljon je jednostavno protutnjao linijom Velika Šuljaga - Bukovača - Mala vrata. Možete li nam pojasniti tok akcije i njene efekte?**

- Dobili smo zadatak da zauzmemo Veliku Šuljagu što smo i učinili. Nakon zauzimanja pomenutog objekta, spustili smo se niže do nove Titove vile. Tu smo zanoćili, a sutradan dobili zadatak za dalja djelovanja. Bataljon je djelovao razdvojeno u dva pravca i uspio zauzeti dvije jako značajne kote. nakon toga ovladali smo objektom Bukovača. Dalje vam je poznato.

■ **Kada vam je bilo najteže na tom pobjedonosnom putu?**

- Meni kao komandantu bilo je najteže kada sam saznao da je poginuo komandant "Tigrova" Ramulj Enver. To je veliki gubitak za sve nas. To su mi najteži momenti u životu.

■ **Kako ste se osjećali nakon okončanja akcije, konkretno nakon ulaska naših jedinica u oslobođeni Kupres?**

- Bilo mi je drago, a ponos je ispunjavao naša srca. Te dane nikada ne mogu zaboraviti. To je nešto krupno za mene.

O ogromnom vojničkom uspjehu boraca 4. manevarskog bataljona, kojeg su postigli na vrućem kupreškom ratištu, moglo bi se zasigurno dosta toga reći i napisati. Ovom prilikom napominjemo da ostali borci i starješine "Enverovih tigrova" nastavljaju put kojim je krenuo njihov rahmetli komandant. Na pleća Enesa Delića pala je velika odgovornost, ali i obaveza više da istraje u borbama koje predstoje Bataljonu na čijem se čelu sasvim zasluženo nalazi. Slično Deliću, razmišljaju i njegove najbliže starješine: Enijad Karač, Fuad Zlotrg, Fuad Karač, Halil Jugović.

U momentu nastanka ovog teksta ostali borci iz jedinice koja se sasvim zasluženo zove "Enverovi tigrovi", bili su na svojim redovnim zadacima. Razgovor sa njima ostavili smo za drugu priliku, kad nam se jave iz Šipova, Ključa ili Jajca. A kakve starješine imaju, taj dan sigurno nije daleko.

Džemal Sefer

Manevarski bataljon 308. na Kupresu

NEPOBJEDIVI "BIS-OVI TIGROVI"

Trista osma je imala i ima svoje heroje, Zlatne ljiljane, pojedince i jedinice koji će se pamtiti. Ne tako davno, širom Bosne, svoju hrabrost i ratničku sposobnost, dokazivali su borci PDO-a i Bataljona Trista osme, ovih dana svoj već slavni ratni put ima i Manevarski bataljon. Dobrovoljci - borci Manevarskog bataljona, iako veoma kratko zajedno, pokazali su da iza sebe imaju bogato ratno iskustvo, veliko i hrabro bosansko srce.

Odmah po dolasku u rejon razmještaja, nakon napora oko transporta, smještaja i organizacije života, uprkos hladnoće i neprospavane noći, u ranim jutarnjim satima svi su spremni za akciju. Cilj je tt 1532 - Velika Šuljaga. Prvi sati jutra koriste se za izviđanja i uspon, a među borcima raste nestrpljenje i želja da se krene što prije - NAPRIJED.

Zapovjest o napadu ubrzo stiže. Još uspavanom i tmurnom Velikom Šuljagom zaorio se tegbir i žestoka vatra BIS-ovih tigrova. Odgovor četnika je paničan bijeg, bezglavo povlačenje pred silinom dobro izvedenog napada Zlatnih ljiljana Trista osme. Četnici spas traže u bijegu, pa Meho koji sa dijelom boraca pokušava da ih stigne, ne uspijeva u svom naumu. Nekoliko "bradonja" zauvijek ostaju na obroncima Velike Šuljage, na njih se niko ne osvrće, idemo dalje. Pred nama, u dometu pješadijskog naoružanja je bivša Titova vila. Snažnom vatrom prisiljavamo četnike da napuste objekat. Povlačeći se četnici pokušavaju uništiti skladište MTS-a, ali strah je prevelik - ne uspijevaju u svom rušilačkom naumu. Sačekujemo naše lijeve susjede, borce 305. bbr koji pristižu na domak Vile i zauzimaju je. Bliži zadatak izvršen, među borcima nastaje opuštanje. Počinje se misliti na predstojeću noć i hladnoću, pale se vatre, čuju se dosjetke i šale. U jednom trenutku protrča srna. Borca koji je podigao pušku da puca, spriječva drug: "Nemoj, to je, bolan, Titova srna!" Nekoliko boraca proteklu akciju ocjenjuju kao ekskurziju - eto, pružila im se prilika da vide i posjete Titovu vilu, nema veze što je rat. Uz toplotu upaljene vatre umor nadvladava uzbuđenje proteklog dana, noć i san donosi okrijepu za umorne ratnike.

Sutradan BIS-ovi tigrovi nastavljaju sa uspješnim izvršavanjem postavljenih borbenih zdataka. Osvojen je Vučjak tt 1422. Radost pobjede i uspjeha muti suza i tuga zbog teškog gubitka: od gelera tenkovske granate teško je ranjen Rodić Suad, koji ranama podliježe u bolnici, ali vječno ostaje u srcima njegovih saboraca. Sve se dešava brzo i iznenada. Pristižu radosne i gotovo nevjerovatne vijesti: borci Armije BiH su na području opštine Šipovo. Vijest za radovanje i vjerovanje - borci Trista osme su i tu dali svoj posredan doprinos: dan prije bili su na Demirovcu tt 1765.

No ono po čemu će se pamtiti Manevarski bataljon Trista osme dogodiće se 2.11.1994. godine. Nakon izviđanja i pripreme, BIS-ovi tigrovi kreću u napad na Bukovaču tt 1475, posljednju četničku odbranu Kupresa. Predvođeni komandantom Manevarskog bataljona Enverom Ramuljom i njegovim zamjenikom Delić Enesom, novotravnički borci silovito udaraju i iznenađuju četnike, koji po ko zna koji put, spas traže u bezglavom bjekstvu, a dvojica nisu imali vremena ni za to - bivaju zarobljeni, a mnogi njihovi saborci se nisu zaustavili sve do Šipova.

Velika pobjeda i radost, ali još veća tuga i žalost među borcima Manevarskog bataljona. U toku akcije na Bukovaču manevarski bataljon ostaje bez svog komandanta Ramulj Envera, besprimjerno hrabrog i odvažnog borca i oficira, Skopljak Aziza, povučenog i hrabrog borca i kurira, Solaković Nijaza-Majkare, svima znanog ratnika, kojega ratni put počinje još od Hrvatske '91., Peco Muje, momka koji nije htio ni da čuje da ga odvoje od njegovih saboraca. Njihova srca, veća od Kupreških vrata, prestala su kucati na obroncima Bukovače, ali oni su ostali u srcima svih boraca Manevarskog bataljona i Trista osme.

Spremnost za izvršavanje svih zadataka, borci Manevarskog bataljona, iskazuju i slijedećeg dana, kada izvršavaju još jedan težak zadatak. Zajedno sa postrojbama HVO-a ulaze u selo Zloselo, gdje uspostavljaju linije odbrane. Kažemo težak, jer je od svih boraca Manevarskog bataljona tražio spremnost na kompromis i određenu dozu povjerenja prema dojučerašnjim protivnicima, ali i taj zadatak je izvršen beskompromisno i do kraja. BIS-ovi tigrovi još jednom su se pokazali dostojni borca najbolje armije na svijetu - Armije Republike Bosne i Hercegovine.

A. Halilagić i N. Hyseni
Inf. služba 308. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

SUSRETI U PROLAZU, NA KUPREŠKOM RATIŠTU

U KUPRES PREKO MALIH VRATA

Borbe za kontrolu Malih vrata vođene su u nekoliko etapa. U jutro dana koji je prethodio oslobađanju Kupresa, u toku pripreme završne akcije, razgovor započinjemo sa "Žerom", komanddirom IDV-a 370., Slavne brddske brigade

■ **Kako je protekla prethodna akcija?**

- Dobro je bilo, prišli smo im na jedno 50 m i razvili smo se gore, i onda smo otvorili vatru. Četvorica su sigurno mrtva, ali su ostali na njihovoj strani. Sam pristup je bio težak, jer je bilo nisko rastinje pa se nismo mogli razvijati.

■ **Za koliko vremena ste uspjeli ovladati njihovim položajima?**

- Pa otprilike 15-20 minuta. Ne više.

■ **Je li bio jak otpor?**

- Pa, oni su na početku odmah razbijeni, samo što je kasnije ostalo njih četiri-pet i nisu htjeli da se povuku.

■ **Iz kakvog naoružanja su djelovali?**

- Djelovali su iz automatskih pušaka, čula se jedna osamdesetčetvorka. Ovaj što je ubijen, mislim da se zvao Todorović Marko, pored njega je ostala poluautomatska puška, ali je bila sva razvaljenaa od RPG-a. Kasnije su se čula njihova vozila, terenska i mala vozila. Malo vozilo se odmah vratilo. Najvjerovatnije da je pokupilo ranjenike i otišlo. Kako smo se mogli orijentisati po zvuku, najvjerovatnije je otišlo za Šipovo.

- Kakv je bio teren kojim ste išli?

- Ovo je rijetka šuma, listopadna, bukova. Kad smo išli ddolazili smo do jedne uvale, pa smo se onda penjali prema njima. Kad smo došli do njih, ove što sam posiao na desni bok, njih je "pralo" sa desne strane.

- Svaki dan učestvujete u akcijama. Kakav je otpor agresora?

- Pa, otpor je sve slabiji i slabiji. Bili smo i na Šuljagi, i na Demirovcu. Nisu imali pojačanja. Nemaju dovoljno vojske. Jedan moj borac je išao u izviđanje i kaže da je vidio Kupres i da gori pet kuća, a ko ih je zapalio to ne znam. Samo što se tiče otpora sve im je slabiji i slabiji.

■ **Kakvo je stanje unutar ove jedinice, ovo je diverzantska jedinica?**

- Jeste, ovo je diverzantska jedinica. Stanje je dobro, ljudi su malo umorni, ali sve u svemu, dobro je.

■ **Ali ipak se može, moral je dobar**

- Ma mora se, a što se tiče morala on je stvarno dobar.

■ **Sad idemo dalje?**

- Da, idemo dalje i nadam se da ćemo ih danas dignuti, pa ćemo onda u Kupres.

■ **Znači, mogli bi danas u Kupres na puru.**

- Ne možemo na puru jer je hotel izgorio, ali se može kafa popiti.

Kafu nismo popili, ali su momci sutradan ujutro zaista bili prvi koji su ušli u Kupres. Poslije podne istog dana zatekli smo ih na Kupreškim vratima, po povratku iz grada. Fahrija Balihoddžić zvani Beretka, Vahiddin Horoz i Hamid Džananović koji je inače iz Kupresa prenijeli su nam svoje utiske.

- Naše su jedinice zauzele Bukovaču i odatle se direktno spustile u grad, jer smo shvatili da četnika više nema. Jednostavno, ušli smo, mi i dio jedinice iz, mislim 325. brigade. Prohodali smo, gledali grad, ušli u hotel koji je uništen, i tako to. Popili smo po pivu, našli smo jedino to. Kasnije su došli bojovnici HVO. Bili su iz njihove policije. Većina ih se ponašala korektno. Pojeddini momci su se pozdravljali sa nama, drugi neće. Kažu, mi smo pucali na vas, vi na nas. -Šta ćeš, rek'o. To je prošlost bila. Sad je Federacija. Valjda nas ovo jedino može zbližiti. Ako nas ovo ne zbliži, onda... vidjet' ćemo. Ima finih momaka. Oni kažu, moramo zajedno živjeti, to su neki iz vrha zajebali stvar, pa su se Hrvati i Muslimani zakačili. Podijelili su nam cigare koje su zatekli. Ja sam dobio kutiju Marlboroa. Pitaju-ima li Armija šta jesti? Imamo mi više nego što vi mislite. Mi imamo, fala Bogu i oružja i svega. U kakvom su stanju objekti koje ste zatekli? Jesu li kuće otvorene?

- Sve je bilo zaključano. Da bi se ušlo moralo se provaljivati. Međutim, mi to nismo radili. Ove novce, pokazuje svežanj novčanica, uzeo sam ih sa benzinske stanice, da ovim svojim pokažem srpske pare. Da sam bio u gradu ništa više.

Jeste li imali odobrenje da silazite u grad?

- Juče je komandant rekao daa uđemo u grad prvi. Nismo znali da je došla naredba da ostanemo na dostignutim položajima oko grada, pa smo nasttavili prema gradu. Sinoć smo gledali, oko 70 automobila je otišlo iz grada. Mislio sam da im to ide pojačanje, ali sam shvattio kad je tenk otišao da nema nikoga. Primičući se gradu zaticali smo bačene stvari, municiju i slično. Kad smo ušli u grad nismo nikog zatekli. Bilo je to oko 9 sati ujuttro. Gotovo sve su izvukli. Naišli smo samo na jedan humanitarni magacin. Ljudi, pun je bio. Brašna, sireva... naš "Merhamet". Brašna, ulja, faksa, nema čega nema. Priča Beretka i kaže-dodaj i ovo. Imamo najboljeg komandanta i najbolju vojsku u BiH. Na njega se nadovezuje Hamid Kuprešak koji je najsretniji što je vidio čitavu munaru na džamiji, a kaže da ni muslimansko groblje nije dirano. Mnogo smo para dali za munaru, a malo nas je Muslimana u Kupresu.

Iz Kupresa smo izašli jer su nam rekli da je tako dogovoreno od strane naših komandi.

Nihad Arnautović

Kad strah zavlada u četničkim redovima

MAKETE ZA NATO AVIONE!

Neprijateljska propaganda mjesecima se trudila da dokaže i svoje stanovništvo uvjeri kako NATO i UNPROFOR rade za "Alijiju armiju". Takođe, nisu propuštali priliku da u "izvještajima" za SVOJA sredstva informisanja navedu tačan broj preleta izviđačkih NATaviona iznad "srpskog neba". Uz to bjelićasto izbacivanje avio-loptica i nisko nadlijetanje pomenuttih aviona srpskim komandantima i vojnicima Kupresa posebno je išlo na nerve.

Sudeći po onome Što se moglo vidjeti na tek oslobođenim prostranstvima Kupreške visortavni, agresor na BiH se više pripremao za oddbranu od napada Nata iz vazduha, ni u snu ne pomišljajući da će kako to oni vole reći slabo naoružana Armija BiH krenuti u napad na "vekovno srpski Kupres" i zagristi tako krupan zalogaj. Na nekoliko lokacija četnici su postavili po više maketa artiljerijskih oružja i oruđa, uglavnom tenkova i haubica sa poznatom namjenom. Procjena je opet bila "kriva" jer i pored vrlo česte provokacije i otvaranja vatre od strane srpskih topnika NATO nije bobeno djeíovao po položajima TKZ. srpske vojske na Kupreškoj visoravni. S druge strane makete su unijele veliku zabunu u redove onoga koji ih je postavljao jer su u trenucima velikog pritiska i napredovanja naših boraca jedan učesnik u četničkoj vezi I vjerovatno komandir neke od panikom zahvaćenih jedinica agresora glasno pita: "Zašto sad one ne pucaju, proklete bile?". Stvarnost je bila drugačija jer koliko se god četnici nadali da Će makete zaustaviti napredovanje naših boraca žarko želeći u tim momentima dda zapucaju, kako poželi ovaj očito slabo informisani niži oficir četničke jedinice ostale su nijeme i nisu pucale po oslobodiocima Kupresa. Brzo su uočene i bile su predmet razgovora i šaljivih komentara naših boraca kada je posao već bio uspješno okončan.

A. Mandžić

KAFE BAR NA ČETNIČKI NAČIN!!!

Kafe bar na četnički način u divljini položaja na preko 1000 metara nadmorske visine bijeda je slika stanja koje vlada u četničkim jedinicama. U tkz. "Ludoj kući" boravili su razularen i većinom pijani pripadnici IDV-a 7. mtbr II krajiškog korpusa tkz. VRS, koji su sebe nazivali Jutelovci po predvodniku izvjesnom Yutelu. Koliko je "ekipa" bila slobodna i uživala naklonost članova tek potpukovnik je bio predmet očite šprdancije svojih elitaša. Ali poznavajući čojstvo i osobine "ponosnih" srpskih ratnika na papiru sve su prilike i da je sam potpukovnik Rakić bio redovan gost "Lude kuće" kao "aktivan" učesnik čestih provoda i čenluka, koji su se odigravali u ovom objektu koji zaudara na alkohol, dim, ustajao i zagušljiv vazduh sa unaokolo mnoštvo kozervi i otpadaka raznih vrsta. Jedno

Komande Brigade najbolje pokazuje i ulazna "reklama" u ovu neobičnu kuću. Naime, kao vlasnik je potpisan niko drugi do Božidar Rakić, potpukovnik po činu i komandant 7. motorizovano četničke brigade. U četničkoj vojsci ništa ne može da začudi, ali primjer kuće-alkohola ipak navodi na razmišljanje. Ili je potpukovnik Rakić slabo obilazio svoje pripadnike, ili je zbog neizmjernog povjerenja u "žestoke momke i prijeke potrebe za njima kao zadnjeg aduta kada se pešadijske jedinice Brigade nađu u teškom položaju, ili pak nečeg trećeg, je sigurno, na trigonometru 1451 Jarčišće bila je jednom četnička kuća pod čudnim nazivom "Luda kuća". Njeni prijašnji stanovnici, vremešni Yutelovci očito je nisu ni pokušali braniti jer nisu imali niti vremena niti šanse pred uraganskim naletom boraca 307. bbr. Dio talenta i onoga zbog čega su uživali puno povjerenje komandanta brigade izviđači I diverzanti 7. mtbr pokazali su na djelu prije nekoliko dana - spretno i bez greške su uhvatili magiu...

Inf. služba 307. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

OPERACIJA

• Borci 7. korpusa ARBiH izvojevali su istorijsku pobjedu i među prvima pokazali i dokazali da se hrabrošću i pameću oslobađa Bosna. Poimanje vojne organizacije, vremena trajanja bitke, upornosti i istrajnosti u ovoj operaciji poprimila je nove dimenzije oblika ali su samim tim prevaziđeni i mnogi problemi kao i shvatanja načina ratovanja koji je bio evidentan u proteklom periodu. • Najzaslužniji za uspješno izvođenje operacije "Kupres" svakako su borci iz mnogih gradova i krajeva: Bugojno, Gornji i Donji Vakuf, borci iz Krajine, Jajca, Novi Travnik i Travnik, Sarajevo, Vitez i drugi. • Malo je bilo onih koji su stvarno vjerovali da će Kupres biti oslobođen pa su shodno tome i pripadnici HVO-a taktizirali oko uvođenja svojih jedinica. • "Neprijatelj broj 1 srpskom narodu su Hrvati" kaže se u zaplijenjenom čettničkom dokumentu. • O samom toku operacije za "Slobodu" govori PNŠ pukovnik Senad Dautović.

SLOBODA: Za Kupres su vođene teške borbe, ali obzirom na dužinu fronta i kilometre oslobođenog prostora i same pripreme morale su biti teške i precizne. Koliko se pripremala ova uspješno izvedena operacija?

Dautović: Pripreme za b/d na Kupreškom pravcu nisu trajale dugo, ako isključimo redovne aktivnosti 307 brdske brigade i 370. Slavne bbr. U tom smislu koje su na ovom pravcu duži period u dodiru sa neprijateljem. (SCA). Intenzivne pripreme za ova dejstva trajale su svega 7-8 dana, koje bih ja nazvao top finišom, a u kome su organi komande korpusa sa komandantima pravaca vršili praktičnu konkretizaciju zadataka na terenu. Na komarskom pravcu paralelno su tekle iste aktivnosti u kojima su nosioci, takođe, bile jedinice u dodiru i to 308. bbr, 305. bbr i 312. bbr (dijelom svojih snaga). Operacija Kupres u kojoj su oslobođeni veći dio Kupreške visoravni i grad Kupres je ustvari planirana u hodu, tj. u toku samih borbenih dejstava, što su uspješnim borbenim dejstvima realizacijom dobijenih zadataka omogućile jedinice na Kupreškom pravcu (307. i 370. Sbbr) a u sklopu realizacije napadnog boja koji je za cilj imao popravku taktičkog položaja na Komarskom, skraćenje fronta na Kupreškom pravcu i stvaranju slobodnih snaga za dalja ofanzivna dejstva.

SLOBODA: Kada je počela i kako je realizovana operacija Kupres?

Dautović: Borbena ddejstva otpočela su u jutarnjim satima 19.10.1994. godine na Kupreškom pravcu, a sa vremenskim smicanjem od nekoliko sati na Komarskom pravcu. Jedinice 307. bbr u potpunosti su izvršile postavljeni zadatak za veoma kratko vrijeme, što je rezultat hrabrosti i odlučnosti boraca, dobrih i temeljnih priprema, umješnog RIK-a i upornosti u samim b/d. Naime, koristeći ubacivanje snaga u b/r neprijatelja, brz i silovit udar s leđa i bokova u potpunosti je izvršena blokada neprijateljevih prednjih krajeva, ovladano objektima Jarčišće i Biljeg, spriječeno ddovođenje rezervi i razbijene snage neprijatelja na objektima Risovac, Hadrovica. Jedinice 370. Sbbr također za veoma kratko vrijeme ovladale su objektima Srebrno brdo, M. Brljevača i Mala luka. Borbe su bile žestoke i odlučujuće, neprijatelju nije dozvoljena konsolidacija, onemogućen je u svakom pokušaju da spriječi izvršenje zaddataka 307. i 370. Sbbr. Ovladavanjem objektima Jarčišće, Risovac, Lukiča koš, M. Luka, Vrljevača i Srebrno brdo, potpunim razbijanjem prednjih krajeva 7. mtbr četnika na ovom pravcu stvoreni su uslovi za dalje napredovanje naših snaga ka Kupresu. Cijeneći situaciju, pošto na Komarskom pravcu nisu ostvareni značajniji pomaci, odlučili smo se na pregrupisavanje snaga i eksploataciju uspjeha na Kupreškom pravcu. Isto odlučno kao i prvog dana nastavljena su dejstva nakon potrebnih 370. Sbbr, dijelovima 308. bbr i drugi dan uspjeli smo ovladati potpuno objektima Osmanagina kosa tt 1331. Paralelno s tim išle su pripreme dijelova 305. bbr za dejstva na pravcu Biljeg-Debela kosa-stara Titova vila (Koprivnica). Da bi sljedeći dan uspjeli razbiti pokušaj konsolidacije odbrane neprijatelja na liniji Velika Šuljaga-Zagina livada-Debela kosa-Studena vrila-Vrana-Stožerac-Lupoglava-V.Siver, iako u teškim meteorološkim uslovima magla i kiša (vidljivost je bila sve 30 m) i silovitim udarom na više pravaca uspjeli ovladati objektima V. Vrljevača, V. Šuljaga, nova i stara Titova vila (Koprivnica), Zagina livada. U dejstvima ovog dana istakao bih da su jedinice 305. bbr, 370. Sbbr (sa pojačanjem 308. bbr) i 307. bbr (naročito 1. bataljon) iskazali odlučujuću upornost da se ostavi postavljeni cilj iako u teškim vremenskim uslovima. Ovdje također ne treba zaboraviti da je neprijatelj bezuspješno pokušavao proboj u pješadijskom napadu na naše snage na Biljegu. Naravno nakon ovog uspjeha odlučili smo se za nastavak b/d na Kupresu. Uslijedila su nova pojačanja dijelovima 27. bbr, 37. Mlbbr i 17. Skbbr, novi zadaci i cilj, naravno Kupres. Neprijatelj je uvidio da gubi, u Kupres dolaze lično Gvero i Milovanović, dovodde se rezerve uglavnom iz 1. KK i to dijelovi 1. mpoabr, 11. lpbr, vojna policija 1. KK, CSB Banja Luka (snage policije), dio specijalne jedinice "Panteri" tzv. Mauzerova garda, znatno se slabe l/o prema HVO da bi se ojačale l/o na pravcu napada naših snaga i to iz rejona G. i D. Malovan, Rilić i Ravno. Sve je već na nogama da bi se spriječio prodor naših snaga u Kupres. Borbe još više dobijaju na žestini, ali su naše snage odlučne u postavljenom cilju. Ovladano je objektima Demirovac (tt 1765) M. Stožer

http://www.hasib-musinbegovic.com

"KUPRES"

Ne vjerujući da će borci 7. korpusa toliko i za tako kratko vrijeme napredovati HVO taktizira i ne uvodi svoje jedinice odmah već dvije sedmice po otpočinjanju operacije, uvidjevši da naše jedinice sigurno napreduju prema Kupresu. Sadejstvo se ipak ostvaruje, ali je kasno uvođenje rezultiralo odbacivanjem neprijatelja samo na 7 km od grada.Ipak oslobođena je "država u državi", a u mržnji prema svemu što je hrvatsko, najbolje govori zaplijenjeni četnički dokument u kome se kao neprijatelj broj 1 navodi hrvatski narod. Kupres i Kuprešku visoravan četnici će sigirno teško preboljeti, uzimajući u obzir strateški značaj ovog prostora te gubitke u ljudstvu i MTS. Borci 7. korpusa zadavat će još takvih udaraca sve dok i posljednji pedalj R BiH ne bude slobodan. Borci će pisati još mnoge svijetle stranice istorije oslobodilačkog rata Bošnjaka i pokazati će da nema većeg bogatstva od srca, hrabrosti i upornosti.

Pripremila: Razija Mehić

(tt 1264) nastupamo ka Kupreškim vratima i Stožeru (Vrana-najveći vrh).

SLOBODA: Neprijatelj je odsudnu odbranu organizovao na Kupreškim vratima, a pri svakom pokušaju bijega na sopstvene snage su otvarale vatru. Kako je tok operacije tada tekao?

Dautović: Bilo je veoma tvrdo, otpor neprijatelja dosta žilav-odbacujemo ga u 3-4 navrata sa Vrane (vrh Stožera), ali je uporan. Odlučujemo se na širi obuhvat s ciljem dovođenja snaga na Kuprwšku visoravan u poziciju da iste moraju napustiti. 17. Skbbr sa dijelom 37. Mlbbr ovladala objektom Lupoglava, 317. Sbbr nastupa ka V. Siveru i Ječnju, 370. Sbbr sa ojačanjem (308. i 27. bbr) ovladava objektima Previla i Bukovača prema M. Vratima. U to vrijeme, 13 dan borbenih dejstava snage HVO uključuju se u borbena dejstva i nastupaju pravcima Ravašnjica-Ravno i Zanaglinska šuma-Rilići. 14. dan odlučujući udar n/s 17. Skbbr sa dijelom 37. Mlbbr ovladava objektom Crni Vrh (tt 1522) N. i V. Runjevica. 317. Sbbr objektom V. i M. Siver (tt 1561). 370. Sbbr (sa ojačanjem 308.. i 27. bbr) objektima M. vrata i strahovit pritisak na V. vrata 307. bbr. HVO ovladava objektima Rilić i G. i D. Malovan. Neprijatelj je prisiljen na izvlačenje i naše snage izbijaju na Stožer, Kupreška vrata, Malu Plazenicu. Pošijedanjem najdominantnijih kota operacija Kupres doživjela je svoj vrhunac a borci 7. Korpusa ispunili su u potpunosti svoj zadatak. Kupres je slobodan. Dva sata poslije toga HVO ulazi u sam grad Kupres, čime se završava ova operacija.

http://www.hasib-musinbegovic.com

U AKCIJI SA 370. SBBR

OD CRNOG VRHA DO KUPREŠKIH VRATA

Borci 370. slavne brdske brigade u posljednjoj dekadi oktobra i početkom novembra ove godine prešli su težak ratni put. Iza sebe su ostavljali kvadratne kilometre slobodne teritorije i desetine mrtvih četnika. U sadjestvu sa 308. bbr i 27. bbr stigli su do Kupreških vrata.

Odmorni odd majske ofanzive i ždeni novih uspjeha borci 370. Sbbr dobili su od Više komande novi zadatak. Pripreme su brzo izvršene i akcija može da počne. Naime, jedinice ove Brigade ovladale su od prvih dana ofanzive M. Lukom, Osmanaginom kosom, Malom Vrljevačom, Srednjim brdom, Bojnom I ti 1354. Tu je bilo planirano da se uspostavi nova linija. Četnici su razbijeni na Malo j Luci i Osmanaginoj kosi i bježe. Naše jedinice koriste rasulo i oslabljenu agresorsku odbranu. Tu je zarobljen jedan četnik koji je u panici krenuo prema Donjem Vakufu.

U saradnji sa borcima 308. bbr jedinice 370. Sbbr krenule su dalje. Borbe postaju sve žešće, ali su ovladali Malom Koprivnicom, V. Šuljagom (1532), Korpivnicom i konačno Titovom vilom. Oko ovog novog reprezentativnog izdanja vođene su dvodnevne borbe. Zarobljene su ogromne količine MTS-a, granata različitog kalibra, pješadijskog naoružanja, municije, cigareta. i raznovrsne opreme za zimske uslove ratovanja. Inače, V. Šuljaga je dominantna kota na ovom terenu sa koje su četnici sijali smrt. Agresorski vojnici su u velikoj panici skakali sa stijena, a iza sebe su ostavili dio skupocjene opreme za dnevno i noćno osmatranje terena. Tu je bio laserski mjerač daljine, BST, PAM 12,7 mm, MB 60 mm, PM M53, AP, sredstva veze i oko 1200 komadda municije različitog kalibra. Nakon ovih akcija pravovremeno je iskorištena panika u redovima 7. motorizovane brigade samozvane VRS i zaposjednute tt 1362, V. Vrljevača (1417), Objilovica, Križ, Vršak i Vršak gdje su uspostavljene nove linije, te pripremljene snage za dalje ofanzivno djelovanje. Rasli su apetiti oslobodilaca, jer je moral za borbu na izuzetno visokom nivou.

Narednih dana u sadejstvu sa jedinicama 308. i 27. bbr borci 370. Sbbr osvajaju važne objekte koji su bili preduslov za ovladavanje gradom Kupresom. Naime, trebale su snage Armije RBiH da uspostave liniju na Demirovcu (1765). Za ovu kotu vođene su žestoke 4-dnevne borbe. Dva dana je lila hladna jesenja kiša. Momci pod vedrim nebom. Teren nepristupačan. Do početnih položaja za napad potrebno je pješačiti satima uz strminu a potom kosom, golet, čistac... U Dnevnik Brigade zapisano je da su borci 370. Sbbr 17. oktobra 1994. godine u 7,30 minuta ovladali Demirovcem. Zarobljeno je nekoliko pušaka. Leševi četnika ostali su vječno na ovim vrletima. Tom prilikom ranjen je Huso Sušić komandant 1. bataljona i "zlatni ljiljan" iz gradića na Vrbasu. Bez obzira na povredu glave, na nogama silazi sa Demirovca do sanitela kako bi osokolio momke da moraju izdržati i ostati na dostignutim linijama. Pripadnici 370. Sbbr na nadmorskoj visini od 1765 metara bez adekvatne odjeće i opreme, bez vodde, a kiša neprestano lije. Linija čvrsta i stabilna. Vjetar fijuče i nosaa oblake i magli naizmjenično. Lijepi ih na ovu kotu kao komade vate. Kad sunce izbije i magiu rastjera vidi se Kupreška visoravan. Pukla pred očima, a oči željne da se ide dalje. Pod bukvom spavaju borci i očekuju kontranapad. U goste im stiže još jedan četnik. Poslali ga iz komande 7. mtbr na linuju na Demirovac, a on već nekoliko dana u rukama Armije R BiH.

Nova naredba: mora se dalje!. Bitka za rejon Bukovača (1475) je počela. Na tom prostoru agresorske granate su sve uzrovale. U ovom okršaju posebno su se istakle jedinice 308. bbr. Prusački "divovi" ostaju bez Nide. Nema vremenaa za tugu. Zbog njega koji nije žalio ni žlvot valja odbraniti dostignute linije. Zadnjeg dana oktobra 1994. godine i Bukovača je pod kontrolom Armije R BiH. Četnici su iza sebe ostavili dosta MTS-a. Naši oslobodioci ponovo su odškrinuli vrata skidanjem embarga. Dograbili su se 30 sanduka municije. Potrebna je, jer idemo dalje... do Kupresa. Naime, stekli su se idolani uslovi da se izbije na Kuprešku visoravan. Takva šansa ne smije biti propuštena. Padaju Mala, a potom i Velika vrata. U ranim jutarnjim satima 3. novembra 1994. godine jedinice 370. Sbbr izbili su u prva naselja Kupresa. Kroz tunel su prvi prošli vrijedni vezisti i uspostavili novu liniju, odnosno telefonsku vezu. Prije toga, savladana su izuzteno jaka četnička uporišta i utvrđenja. Linije odbrane bile su ukopane u zemlju sa sistemom osmatračnica i tranšeja jer su tu "branioci" Kupresa spremali odsudnu odbranu grada. I ona je pala. Artiljerci MB baterije 120/82 mm odradivali su cijelo vrijeme lavoveski dio posla u razbijanju borbenog poretka neprijatelja i pružali podršku prilikom napada jedinicama 370. Sbbr. Logističari 3. brdskog bataljona ove Brigade doturali su vodu i topli obrok i u najtežim borbenim dejstvima. Tačko im je bilo sustići zlatne ljiljane koji su izvanredno gazili naše bosanske šume. Po ko zna koji put četnici su ostali bez desetina svojih sabboraca a mnogo više ih je izbačeno iz stroja. Šesnaest dana trajao je pohod od Crnog vrha do Kupresa. Još jedna velika pobjeda je iza nas a pred nama ih je mnogo. Pravac više nije važaan. Bitni su novi kvadratni kilometri slobodne domovine.

Fatima Ibrica
IS 370. Sbbr

PONOS BOSNE SU NJENI SINOVI!

Trebalo bi nam nogo više vremena i prostora da predstavimo lik našeg brata Sefadina, koji je je već duže vrijeme pripadnik naše Brigade i čiji je doiprinos u ovom ratu ogroman. Zbog obaveza koje ima razgovaramo sa njim o ratu, o njegovom slobodnom vremenu, o rodnoj Banja Luci, o svemu onome što ga tišti i raduje kao vjernika. Nakon bratskog zagrijaja i toplog atiska ruke, sellamimo se i počinje Sefadinova priča, jer tek što je stigao sa terena:

- Pa bilo je super, najzad sam doživio da četnici izgube komaps, mada nikada I nisu bili svjesni svoga pravca. Eto poslije devet noći provedenih u šumama puče ispred nas Kupreško polje i zaista je bilo pogledati lijepo sa Crnog vrha kud se Bosna razlijeva daleko. Moj zamjenik Ralf mi reče kratko:"Fako, najzad polje!" "Sada znam Raife da ovo nije bilo uzalud jer noć prije toga bili smo mokri do kože i u dva sata noću sušili smo se na 100 m udaljeni od četnika", dodadoh sav radostan. Sutradan su nakon što su naši momci iz IDV pripucali na njih, četnici pobjegli, i zaista ih je najveći problem bilo stići.

"A šta ćeš, Allah dž.š. im je deo strah u srca i oni samo osjete nadolazak tajfuna koji nakon ovoliko rata, jednostavno nosi sve pred sobom, jer naše momke krasi oduvijek hrabrost i želja da se ide napried - jer tamo je KRAJINA". Na Crni vrh tu zadnju kotu pred Kupresom, krenuli smo skupa sa II bat. 17. Skbbr od kojih se odvajamo u podnožju brda, oni idu na kotu, a mi odlazimo lijevo. Skupa sa našim IDV dolazimo do četničkih linija i oni naas primjećuju na 50 m od linije. Tada im se javlja naš Dela i stupa u raazgovor sa njima, predstavljajući se kao raanjeni srpski borac. U međuvremenu polahko se prikradamo i uspijevamo da dođemo do one tačke odakle se mora zasvirati po četnicima. Uz jak tekbir ustajemo i krećemo naprijed, jer tada u tim trenucima za nas postoji samo naprijed. Od žestine napada četnici počinju da trče svoj "kros" prema Banja Luci. Poslije razbijanja linije krećemo u čišćenje terena i prelazimo preko leševa onih koji su stigli do svoje majčice Srbije. Sa vjerom u Allaha opet smo postigli ogroman uspjeh, zaplijenili dosta ratnog plijena i opet dokazali četnicima da je krajnje vrijeme da krenu putem Drine. Ono Što me se posebno dojmilo u ovoj akciji je to kada sam vidio od te grupe četnika da su petorica pogođena direkt u glavu, i to u onako gustoj šumi. Znaš Allah dž.š. kaže "budi" i ono biva, i to sve zahvaljujući stepenu naše vjere. Moram posebno da istaknem neke mudžahide u ovoj akciji: Abida, Nihada, Ismela, Admira, Alvedina, Ekrema, Mirnesa koji su od početka tj. od prvog dana na Kupresu išli u izviđanje i u preuzimanje linije. Dvojica od njih ne doživješe slast dunjalučke pobjede ali ako Bog da njihova pobjeda je i već I ljepša od ove naše. Da ne zaboravim sve je ovo vođeno pod Jukinom prismotrom, jer je njegovo iskustvo i prisutnost dodatni stimulans za sve nas. Znaš, nosio je štap u ruci i koordinirao je akcijom, pa me je podsjetio na priču o Dervišu i njegovom štapu. Bilo je dosta toga, ali da ne budem previše dug. Toliko za sada i ako Bog da idemo samo dalje: Mi, IDV, Juka, i svi tako skupa spojeni u jednu pesnicu koja je uvijek rušila sve pred sobom, a tako će ako Bog da i u budućnosti sve do Drine i Save. Upitah ga potom za Banja Luku, da li želi zbog rastanka, a on sa osmijehom na licu, a tugom u srcu reče:"Pravo da ti kažem, žao mi je onog bošnjačkog naroda koji je ostao tamo, a mi koji smo ovdje došli donijeli smo i svoju Banja Luku u srcu. Ova što je u srcu je mnogo ljepša, jer je očišćena od svih onih prljavih naslaga kojom su je drugi prljali. Ovdje smo postali jedinstveniji, više smo se zbližili, više pazimo jedni na druge, i počeli smo cijeniti vlastite vrijednosti. Spoj tih naših vrijednosti će našoj Banja Luci vratiti stari sjaj i opet će to biti ljepotica u našoj Bosni. Porušili su nam džamije, ali nisu oni ni svjesni da su tim rušenjem sagradili nove i ljepše, u srcima svakog Banjalučanina, a toj u srcu ni hiljade haubica ne može ništa. Ako Bog da našim povratkom u Baanja Luku vratićemo opet onaj stari sjaj našem gradu. Od svega me najviše raduju ove mlade generacije Bošnjaka i za nji-

hovu slobodu se vrijedl boriti, a ime njihove slobode je cjelovita i suverena Bosna i Hercegovina. Oni su radost čijem se dolasku veselim, a na nama je obaveza da im obezjedimo sva prava i slobode koje su nama bile uskraćene. Sve će biti dobro ako Bog da a sada mi halalite jer žurim, imam nekih obaveza u stranci."

Pruža mi ruku i odlazi niz ulicu za poslom, uvijek spreman da učini kakvo dobro djelo i daa pomogne nekom u nevolji. Za sebe ima vrlo malo vremena, jer kada nije u akciji, onda svojim ličnim primjerom pokazuje kako se u svim segmantima života treba boriti za ovu Bosnu.

IS 37. Mlbr
Nesib V.

Za vrijeme borbi na Kupresu

ČETNIČKE PROVOKACIJE NA VLAŠIĆU

U vremenu dok jedinice 7. korpusaa nižu uspjeh za uspjehom na Kupresu, ovdje na drugom ratištu, na VlaŠiću, četnici iz dana u dan pokušavaaju da ugroze naše odbrambene lonije. Nesumnjivo je da to četnici rade iz straha kako im se ne bi dogodio kakav debakt koji su doživjell na Kupreškom ratištu. Uvijek kada su pritisnuti uza zid četnici pribjegavaju metodu granatiranja odbrambenih linija i civilnih naselja ne usuđujući se krenuti pješdijom. Ipak 3.11.1994. goddine četnici su skupili hrabrost i pokušali izvesti pješadijski napad na našu I/o u rejonu Ledenica-Čardakov. Naši borci su jedinicu koja je izvodila napad za vrlo kratko vrijeme razbili i natjerali je da se vrati na početne položaje. Nekoliko dana kasnije, u samo predvečerje, četnici su zapalili travu na pravcu Crni vrh-Kraljevo guvno. Požar koji se počeo širiti, naši borci su uz pomoć kiše koja je u tom trenutku počela padati brzo lokalizovali i spriječili moguće posljedice koje su usljed daljeg širenja požara mogle nastati. Istina je da četnici trenutno pribjegavaju svemu kako bi ugrozili naše odbrambene linije, ali istina je i to da su uvijek nailazili na čvrst bedem boraca 306. bbr koji su ih u tim namjerama uspješno sprječavali.

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz dnevnika srpskog vojnika

Akcija zarobljavanja četničkog vojnika u borbama na Kupreškoj visoravni

"OVA DRŽAVA NE MOŽE OPSTATI OD LOPOVLUKA!"

Oslobodivši sela Gornji i Donji Mračaj borci Sedamnaeste su zaplijenili i značajan dio četničke dokumentacije. Izmedu ostalog, naden je i dnevnik Dešić Miloša koji se, sudeći po dnevniku, u Mračaju nalazio od aprila mjesecaa 1992. godine. Iz sadržaja dnevnika se ne može saznati da li je navedeni Dešić Miloš mještanin ovog sela ili je sa nekog drugog područja. Međutim, ono što se da zaključiti je fakat ideološkog sazrijevanja jednog srpskog vojnika, činjenica da je borac tzv. vojske Republike Srpske iz dana u dan sve više svjestan manipulacija vojnih i političkih moćnika nad običnim, srpskim smrtnikom.

Naime, razmišljanja ovog zabludjelog i zavedenog vojnika se bitno razlikuje u odnosu na '92.

Bombardovani snažnom propagandom iz Beograda i sa Pala Srni su imali sve osim istine. O tome svjedoči i odlomak iz dnevnika Miloša Dešića, 17. novembra 1992. godine piše:

" Cijeli dan pada kiša. Patrole su otišle. Moguće da će pasti i sneg. Tužno je sve. Čitav svet je protiv Srba. Uvedene su još veće sankcije protiv Srbije. Niti jedaan Srbijanac ne ratuje i BiH. A svetu to nije poznato."

O tome kako su srpski mediji "oprali" masakr na sarajevskoj pijaci Markale Dešić piše:

"Na sve strane lopovluk. Slaba hrana. Ručak i večera pasulj i leća. Doručak davno ukinulo, nema ga. NATO hoće da nas bombarduje zbog masakra na pijaci. A upitajte, ko je napravio taj masakr?"

Kada govori o Muslimanima, Dešić redovno upotrebljava oblik "turci" (naravno pisano malim slovom). Ovom paćeniku je, očigledno, trebalo više od dvije godine rata da shvati da oni s kojima je godinama živio nisu Turci, te 13. marta 1994. godine piše:

"Vreme je dobro, ima još malo snega, ali se već topi, sunčano je. Danas je bajram Muslimanima, prilično je mirno, ne puca se. Nema nekih problema. Poginuo mi je komšija Vasić Žarko, nagazio je na PROM i na mistu je bio mrtav. Bio je u lovu na Korpivnici. Planirano je danas čišćenje groblja."

O tome kako se tope ideali jednog prevarenog Srbina, dovoljno upečatljivo kazuje i sljedeći Dešićev odlomak:

"Došlo je do veoma teške komplikacije u četi. Momir diže namirnice za 122 čovjeka, a nas u četi nema ni 80. Višak hrane treba preispitati, gdje se krije i zašto? Da li se krije ili krade? Bugojani sa Koprivnice su pobegli u Banja Luku jer im je dojadilo komandovanje Grujića. Pobegli su i Mrkonjićani i Šipovljani. U akciji na Bugojno poginulo je 6 ljudi. Čuje se priča da je Božu G. ubila naša granata. Izgleda da je to namjerno. Čujem priču da su se potukli Đuro i Ostojić jer je Ostojić dovukao namještaj iz Jajca a nije učestvovao u borbama i došao je iz Srbije prije 2-3 meseca, a sada radi kao milicionar u Kupresu.

"Stanje prilično normalno, došlo nam je pojačanje, ima nas oko 150. Došao sam sa odmora prije 4 dana, nakon 50 dana pustilo nas je 5 dana. Neki su sada na odmoru, trebaju danas da dođu. Muslimana ima na Otigošću i u Dubokoj, šta će biti dalje - ne znam. Na Šuljagi je u ovoj afanzivi na nas poginulo 15 ljudi i 2 zarobljena. Kod nas je ranjen Vukov Mile (Lokac). U selu ne spava niko, sve je na položajima."

04.03.1994. godine Mračaj 10,35

"Hrana je vrlo loša, ima samo ručak i večera, isto je oboje: pasulj i leća. Juče je dolazila tobože neka kontrola, ali se sve to sakrije što ne valja. Mirko, komandir čete, nije dobar za komandu, kod nas je blag i popušta, iako on nije pokvaren čovjek, ali su Srbi u proseku jako pokvareni i jako loši ljudi."

Napomene radi, autor ovog dnevnika naizmjenično piše ćirilicom i latinicom, a, također, miješa ekavski, ijekavski i ikavski govor. Očigledno, danas nije nimalo lako biti Srbin.

Inf. služba 17. Skbb
Š. Zukanović

Puno je heroja u ovom krvavom ratu. Puno je ljudi koji su surovo otrgnuti iz mirnog života, koji su sa puškom u ruci stali na branik Domovine. Čak možemo reći-svi su heroji. Svi ljudi što ostadoše ovdje i na razne načine dadoše i daju svoj doprinos u borbi protiv agresorske nemani. Ipak, postoje ljudi, ljudi-divovi koji mnogo ne pričaju, ali puno rade. Oni koji jurišaju naprijed, oni koji su prvi kada treba ići na neprijateljske rovove i bunkere, kada treba oslobađati domovinu. Takvi su borci IDV-a 3. bb 317. SLAAVNE.

OPET IDEMO DALJE

Ratni put većine boraca IDV-a 3. bb/317.Sbbr ne razlikuju se puno od ratnog puta njihovog komandira Ramiza Hajdarevića. Razgovaramo sa njima nakon uspješno izvedene jedne od mnogobrojnih akcija-osvajanje kote Siver i dalje napredovanje prema Kupresu. Zatekli smo ih nekoliko. Kako kažu ostali su na zasluženom odmoru od nekoliko dana. Ipak, svakodnevno se sastaju jer ne mogu jedni bez drugih, jer dišu jednom dušom. S njima je i komandant 3.bb 317.S.bbr Orhan Besim koji za borce iz sastava IDV-a 3.bb ima samo riječi hvale. "Prije učestvovanja u ovoj posljednjoj akciji, oslobađanje kote Siver, ovi momci su imali vrlo teške i iscrpljujuće zadatke. U je bio znatan i nadam se da ćemo ga iskoristiti u daljim oslobađanjima okupirane teritorije. Ramizu i njegovim momcima želim sreću u sljedećim akcijama, koje će kao i ovu, uvjeren sam, uspješno odraditi", kaže komandant Besim.

O toj akciji oni sami kažu:

Ramiz Hajdarević", komandir IDV-ae 3.bb/317. Sbbr:"Akcija je bila dobro planirana i organizovana. Teren smo izvidali nekoliko dana. Krenuli smo noću, tj. oko tri sata ujutro. Uvukli smo se četnicima iza leđa i prišli i na nekoliko metara. Napali smo i za vrlo kratko vrijeme sve je bilo odrađeno, bez žrtava i ranjavanja boraca, što samo dokazuje da su ovi borci već prekaljeni i spremni za ovakva dejstva. Nakon toga došlo je do uspostave linije i našeg

Crnica Amira, bolničarka:"Već odavno sam sa ovim borcima i veoma mi je drago što sam tu i što mogu i ja na neki način da im pomognem. U ovoj akciji nije bilo povrijeđenih boraca iz ove jedinice, ali kako smo bili skupa sa drugim jedinicama iz Brigade, svima sam stajala na raspolaganju, bez razlike. Srećom, puno posla za mene nije bilo i nadam se da će i ubuduće biti tako."

Kako i svi diverzanti Ramizovi momci se dokazuju na djelu. O svojim uspjesima pričaju stidljivo i skromno. Jasmin, Nedžad-Đeđo, Hamdija i ostali kažu:"Najbitnije je dobro pripremiti akciju i onda je sve u redu. Tako je bilo i ovaj put. Četnici su bježali glavom bez obzira i ostavljali sve iza sebe. Najdraži ratni trofej je četnička zastava sa Sivera koju smo

bodenja Kupresaa raspoređeni su na pravcu Jarčišće-Stožer-Biljeg gdje su odradili veoma dobar posao. Iako su nakon toga bili promrzli i umorni, svi se javljaju dobrovoljno i praktično bez odmora kreću u novu akciju. Pripreme su tekle pod izuzetno teškim vremenskim uslovima, dva-tri dana vršili su dubinsko izviđanje, a onda vrlo brzom i uspješnom akcijom, zajedno sa ostalim jedinicama iz sastava 317. SLAVNE, oslobodili ovu kotu. Ratni plijen brzo pristižu pojačanja tako da smo očekivali njihov napad. Napad je i uslijedio, tačnije tri pješadijska napada, uz podršku artiljerije. Naravno, svi napadi su odbijeni, te smo mi krenuli dalje, u kontra napad, prema selima na tom području, gdje smo napravili spoj sa postrojbama HVO-a. Vremenski uslovi prilikom izvođenja akcije su bili loši, padala je kiša i puhao jak vjetar, ali to ni najmanje nije uticalo na moral boraca i njihovu želju za napredovanjem".

Brigade. Uskoro se umjesto nje zavijorila naša-zastava sa zlatnim ljiljanima!" "Šta dalje?", pitamo ih. "Dobili smo nekoliko dana odmora. Nakon toga idemo dalje. Želja nam je da nastavimo sa oslobađanjem naše domovine i da je konačno i oslobodimo", riječi su ovih hrabrih momaka iz sastava IDV-a 3.bb 317. Slavne brdske brigade.

Inf. služba
317. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA SLOBODU I MIR **ZA SLOBODU I MIR** **ZA SLOBODU I MIR**

Dr Ejub Ganić u intervjuu za "Rojter"

AGRESOR POVLAČI POTEZE OČAJNIKA

Član predsjedištva RBiH dr Ejub Ganić, povodom najnovije totalne mobilizacije koju provodi Karadžićev režim, kazao je da je lider bosanskih Srba spreman da uništi ono najdragocenije što svaki narod ima - mladost i budućnost - da bi se borili za njegove ideje.

"Ovo je potez očajnika. Asocira me na onu posljednju Hitlerovu fotografiju: Firer u razrušenom dvorištu kancelarije Rajha u aprilu 1945, tapše po obrazima četrdesetogodišnjake u uniformama. Suočen sa neminovnošću poraza svojih suludih ideja, Karadžić šalje tuđu djecu u sigurnu smrt i samo je pitanje vremena kada će, kao i svi ratni zločinci, završiti u vlastitom ludilu od vlastite ruke ili od ruke pravde", kazao je Ganić za agenciju "Rojter".

"Karadžić i Krajišnici su ratni zločinci ne samo za Bošnjake i Hrvate, nego i za BH Srbe. Pozivamo srpski narod u BiH da se ne odazove za ovo očajničke pozive na mobilizaciju. Pozivam srpske studente da nastave studije u inostranstvu ili nastave kod nas, u Tuzlu ili Sarajevo, jer oni su i naša djeca i naša zajednička budućnost. Imaće iste uslove za rad kao i svi ostali BH brucoši", kazao je Ganić.

"Odbranu vlastitih privilegija i neviđenog kriminala i korupcije oni su proglasili najvišim ciljevima srpstva i interesom cijelog srpskog naroda u BiH. Bosanski Srbi na okupiranim dijelovima su najusamljeniji narod na svijetu. Mi im pružamo ruku pomirenja. Odvojite, dragi zemljaci, kukolj od sjemena, ratne zločince od normalnih, vrijednih srpskih domaćina i radnika. Uradite to sami", kazao je Ganić, dodavši da BH vlast nije nikada ljude dijelila prema naciji, religiji i regionalnoj pripadnosti, kao paljanski režim.

Svaka vijest koja govori suprotno je neistinita."

●●●

ŽRTVA MITA O "NAJ ..."

Ko može bez imalo ustezanja izustiti "Mi na Kosovu nismo izgubili, jer mi smo duhovno pobijedili" ne može se odreći ni uvjerenja o "srpskoj Bosni" niti može prihvatiti da sadašnje stanje nije konačno stanje. Koliko je jaka takva mitomanska i mitološka svijest, demonstrirao je ovih dana, nakon učestalih srpskih poraza i sam glavni mitoman Radovan Karadžić. Obožavalac tronoge životinje, posljednje srpske poraze proglasio "našim malim slabostima", a ne onim što oni zaista jesu - srpskim porazima, odnosno muslimanskim pobjedama. Tako egomansko srpstvo i dalje ostaje privrženikom svojih zabluda i zarobljenika svojih konstrukcija.

U toj hipertrofiranoj slici vlastite veličine, junaštva i nepobjedivosti uvijek mora postojati i antipod, nešto čija će tobožnja militavost, kolebljivost i kukavičluk biti kontrapunkt tome. Za pobornike takvih slika tj. za Srbe na kub to su odvajkada upravo Muslimani. Jer da ih obilježavaju "inercija, nepokretnost u svakom pogledu, lažljivost i hvalisavost, fatalizam, kismet, naročito senzualnost", pa ih onda kao takve u konačnici treba "iskoreniti". Srpska mitološka ideološka podmetanja o muslimanskom kukavičluku i prevrtljivosti imala su odraza u srpskoj stvarnosti

, u hrvatskoj javnosti i u politici. Muslimani su nerijetko bili "oni koji samo bježe", "koji se ne žele boriti", pa sve do toga da "znaju samo praviti djecu i kafenisati". U takvoj ocjeni podudarilo se velikosrpstvo i malohrvatstvo. Kako to da muslimani pobjeđuju "nepobjedive Srbe", da idu naprijed, da osvajaju strateške kote i da ih ne zaustavlja ako su nikakvi borci i kukavice? Nije li to čudno?

Prirodno je promjeniti pogrešno mišljenje, ali je isto tako bilo bedast u njemu ustrajavati samo zbog toga što je to bilo u političkom trendu. Niti su Srbi samo heroji i junaci, niti su Muslimani kukavice i plašljivci. Potonuli su u svoj Mit, njegovi

pobornici Srbi nikada nisu prihvatili da je Prvi svjestski rat zapravo opća srpska bježanija preko zaleđenih srpskih planina, da je autoritet poput Vinstona Čerčila četnike progasio "najprljavijim ratnicima Drugog svjetskog rata"... Mnogi to misle i o današnjoj srpskoj vojsci. Ona je u Bosni svoje dvostruke Zablude: one o vlastitoj "nepobedivosti" i muslimanskoj ratnoj nesposobnosti.

I sifon Srbi i gemišt Hrvati o obuzetosti samim sobom kao da su zaboravili (ili nisu ni znali) otkud je potekao Mehmedpaša Sokolović, tko je bio Husein beg Gradaščević, pod čijim su se gojzericama i crvenim fesom tresle bežke ulice, tko je došao u

predgrađe Staljingrada, ko su bili branitelji kule Fazlagića i Odžaka ...

Muslimani su bili žrtve vjekovnog Mita srpskih ultrasa o Bosni kao "srpskoj zemlji", ideologija poput "krvi i tla", ali vlastite lakovjernosti i neorganiziranosti. Poslije najnovijih vojnih pobjeda najgore što im se moglo dogoditi bilo bi da i oni - umjesto u pobjedu - počnu vjerovati u vlastitu nepobjedivost.

Milan Jačinović
("Nedeljna Dalmacija")

Činjenica je da je režim u tzv. SR Jugoslaviji, pogotovo dolaskom Slobodana Miloševića na čelo Srbije, svoju funkcionalnost upravo gradio na krimunalu i kriminalcima. Sve prljave radnje za vlastodršce iz Beograda i Podgorice obavljali su ljudi koji su u podzemlju činili razne pljačke i zločine. Njih je veliki vožd upotrebljavao i za obavljanje najprljavijih poslova u ratu koje su četničke snage nametnule Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. • Međutim, Arkan i ini bjelosvjetski mafijaši prijete da se potpuno otrgnu od kontrole svojih gazda, a da samim tim i ugroze njihove pozicije. • Da bi upečatljivije prikazali stvarno stanje u ovom broju prenosimo vam u cjelosti Jovana Vučetića iz Novog Sada koji je objavljen u rubrici PISMA-REAGOVANJA crnogorskog nedjeljnika "Monitora". U tekstu se kaže:

KRIMINALCI PROTIV KRIMINALA

Kriminal u ovoj zemlji svake godine raste geometrijskom progresijom. Prema službenim podacima, u odnosu na prošlu godinu bilježi se porast od 70 odsto, a razbojnička ponašanja i najteži vidovi kriminala bilježe porast čak za 170 odsto.

Kada se ima u vidu da ovaj trend porasta kriminaliteta ima neprekidno ovakvu stopu rasta (od raspada bivše SFRJ), onda se jedva može zamisliti kakav je zastrašujući obim dostigao.

Moderne i civilizovane zemlje sa razvijenom pravnom infrastrukturom (pravne države) bore svim raspoloživim sredstvima protiv kriminala. Prema priznanju američke administracije procenat otkrivenih kriminalnih pristupa kreće se od 20-25 odsto. Koristeći pri tome najsavremenija tehnička pomagala, nauku i najmoćniju policiju na svijetu. Nakon ovih napomena stanje u našem društvi nije alarmantno. Ono postaje potpuno jasno. Mi smo u fazi tranzicije, kada kriminal postaje legalan sistem i način ponašanja. Budimo otvoreni, toliko je nabujao da se nalazi u fazi zamjene jednog sistema drugim, prema tome, ovi prostori postaju nalik na južnoameričke. Uzroci su dobro poznati: snižavanje i gubljenje svih kriterija (od kiča do kriminala je samo mali iskorak). U ovako sumornoj situaciji jadnom građaninu je preostalo da preuzme pravdu u svoje ruke, jer sudovi ne postoje a policija služi u neke druge svrhe. Sve ovo znači vraćanje mnogo vijekova unazad. Natrag plemenu i njegovim zakonima, vraćanje predbiblijskih vremena - "oko za oko-zub za zub".

PRENESENO iz nezavisnog crnogorskog nedjeljnika "MONITOR" broj 210 od 28.10.1994. g.
Jovan Vučetić, Novi Sad

Iz ekspozea premijera Harisa Silajdžića

MIR JE NAŠ IZBOR

Na početku jučerašnje sjednice Skupštine Republike BiH, predsjednik bh. Vlade Haris Silajdžić podnio je izvještaj o radu Vlade Republike i Federacije BiH za protekla četiri mjeseca.

Političku situaciju na prostorima Federacije BiH premijer Silajdžić je ocijenio kao "još uvijek vrlo komplikovanu". Prema njegovim riječima, učinjeni su značajni koraci, prije svega na zaustavljanju sukoba između Armije BiH i Hrvatskog vijeća odbrane (HVO), ali je još uvijek prisutno međusobno nepovjerenje, "praćeno opstrukcijom snaga koje se suprostavljaju projektu Federacije".

"Mir je naš izbor i mi to u kontinuitetu potvrđujemo. Potvrdili smo to i prihvatanjem mirovnog plana kontakt-grupe i elastičnim odnosom prema skidanju embarga na oružje. Mi od toga zahtjeva nismo odustali i nećemo odustati, ali smo dali priliku da se, prije efektivnog skidanja embarga, još jednom pokušaju realizovati mirovni projekti", rekao je premijer Silajdžić.

Silajdžić je još jednom istakao da bez međusobnih priznavanja bivših jugoslovenskih republika na ovim prostorima neće biti mira. Srbija jedina odbija to priznanje, što znači da još nije ostvarila svoje ratne ciljeve i zato je mir ne interesuje.

"Svakom je jasno da na Balkanu bez Srbije nije moguć ni rat ni mira. Zato je vrlo prozirna "igra" insitirati da se legalni organi BiH o miru dogovore samo sa liderima ekstremne srpske struje u Bosni", rekao je Silajdžić.

Na specifičan način u domen spoljnih odnosa spadaju i odnosi bh. Vlade sa UNPROFOR-om, u kojima, zbog istupa nekih čelnih ljudi UN snaga, relativno često ima nesuglasica.

"Izmišljene informacije o masakru nad srpskim vojnicima, netačni izvještaji o prisustvu bh. Armije na pojedinim područjima, prikrivanje podataka o agresorskim napadima na zaštićene zone samo su dio nekorektnog ponašanja, koje, očito, nije slučajno, nego je u funkciji politike koja ima interes da podrži agresiju", rekao je premijer Silajdžić.

On je dodao da "ako teško ide sa promjenom mandata UN snaga, onda bi bar lično-sti u vrhu UNPROFOR-a morale biti objektivne i sposobne da časno i profesionalno vode misiju".

Posebnu pažnju u ovom ekspozeu premijer Silajdžić je posvetio pitanju ljudskih prava u BiH, jer nigdje kao u BiH agresor ta prava ne krši tako brutalno, masovno i otvoreno, naočigled cijelog svijeta.

Nasuprot tome, za Vladu BiH pitanje ljudskih prava je pitanje opstanka i budućnosti BiH,

"Ni Vlada BiH, niti bilo koji drugi državni organ nije donio niti će donijeti nikakve odluke kojima se naređuje ili zabranjuje što će građanin piti, kako će se odijevati, i uopšte kako će živjeti", rekao je Silajdžić.

Prema premijerovim riječima, za gotovo tri godine rata legalni sudovi u BiH nisu pravomoćno izrekli još nijednu smrtnu presudu, a sudilo se i ratnim zločincima koji su izvršili desetine svirepih ubistava i silovanja. "Onima koji su zlonamjerni dovoljno je da vide kako se popravlja krov na granatiranoj džamiji pa da počnu izvještaji i komentari o pojavi fundamentalizma u BiH, rekao je Silajdžić. Da bi se pred zapadnom javnošću opravdale priče o navodnom "islamskom fundamentalizmu", pružaju im se dokazi da u Bosni ima ljudi koji idu u džamiju. "Ako beogradski režim i srpski ekstremisti ne propovjedaju i ne sprovode totalni fundamentalizam, onad fundamentalizam i ne postoji. Oni u fundamentu uništavaju džamije, katoličke crkve, groblja i svaki drugi trag kulture koja nije srpska", naglasio je premijer Silajdžić.

ONASA

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Nikako ne smatraj mrtvima one koji su na Allahovom putu izginuli! Ne, oni su živi i u obilju su kod Gospodara svoga, radosni zbog onoga što im je Allah od dobrote Svoje dao i veseli zbog onih koji im se još nisu pridružili, za koja nikakva straha neće biti i na koji ni za čim neće tugovati (Ali-Irman: 169,170)

EMUŠIĆ (AHMET) ABID-ALBIN
(20.9.1975-2.11.1994. godine)
MRAKOVIĆ (HASAN) NIHAD
(4.2.1976-4.11.1994. godine)

Govoriti o vama znači govoriti o mladosti, o ljubavi, govoriti o sinovima Bosne je zaista teško, jer ponekad riječi izgube vrijednost i ne mogu da opišu osjećaje srca.

Utjehu pronalazimo u ajetima Uzvišenog Allaha, koji nam je propisao borbu, da bi se odbranili od onih koji su nas napali i istjerali sa rodnog ognjišta, samo zbog toga što se zovemo Muslimani. O vama kao vjernicima, o vama kao patriotama, kao sinovima svoga naroda, koji vas je volio i, koji ste neizmjerno voljeli, najbolje govore vaš rad i ono što ste učinili i čime ste zadužili sviju nas.

Dosta bitaka je ostalo iza vas, mnoga ratišta širom Bosne, ali ostao je vaš TEKBIR da brani ovu Bosnu i ovaj narod.

Abidovih 19 a Nihadovih 18 godina ostaće kao trajni pečat njihove ljubavi prema svima nama, jer srca su im bila velika kao Bosna i za sviju je bilo ljubavi u njima.

Livade i šume rodne Kruščice ostale su da ih očekuju, ali oni će doći sa nama, da rodnoj Kruščici i voljenom Jajcu vrate slobodu i da im tada dušom zavlada smiraj. Svako onaj ko ih je poznavao volio ih je, jer su bili puni životnog elana i oko sebe su širili ljubav i bratsku slogu.

Mraković Nihad, drugi slijeva i Emušić Abid, drugi sdesna

Dosta vašeg slobodnog vremena provodili ste radeći na tome da prognani narod Jajca vratite Kur'anu i Sunnetu, a vaš rad je ako Bog da krunisan šehadetom. Vaš način preseljenja ostaće zapisan kao najljepše svjedočanstvo nesebičnog bratskog požrtvovanja, koje se samo može roditi iz plemenitih principa vjere. Abid je pritrčao ranjenom Nihadu da mu pomogne i u toj ogromnoj želji biva pogođen dušmanskim metkom. Tada prestaje da kuca srce velikog borca, plemenitog Bošnjaka, a duša doživljava svoje rađanje.

Nakon nekoliko sati Nihad od posljedica ranjavanja napušta ova dunjalučka prostranstva gdje je svojom krvlju natopio ovu Bosnu,, iz koje će niknuti hiljade novih mudžahida da nastave tamo gdje su stali Abid i Nihad.

Ostala su vaša braća iz IDV, ostali su borci 37. Mlbbr da ispune ugovor dat Bogu, da će se boriti dok istina ne pobijedi.

Molimo Uzvišenog Allaha da vas nagradi Firdeusom (najljepšim mjestom u dženetu) i da vam podari sve deredže koje je obećao svojim borcima, da vašim roditeljima podari sabura, a vašim majkama da ponesu zlatnu krunu na Sudnjem danu, vašoj braći borcima da podari strpljivosti i izdržljivosti do konačne pobjede. Allaha dž.š. molimo da vas učini društvom poslanika, odabranih ljudi, šehida, i da vas nagradi najljepšom nagradom.

Neka vaše duše budu smještene u njedra zelene ptice, koja leti džennetom i sliječe na džennetske plodove, a potom odleti do Arša i moli Allaha dž.š. da je povrati na ovaj svijet, da bi ta duša poginula na Njegovom putu, vidjevši počasti koje se ukazuju duši šehida.

AMIN!

Proučimo fatihu za duše naše braće Abida i Nihada i zatražimo od Allaha dž.š. da im primi šehadet, i svim uzoritim bosanskim šehidima.

IS 37. Mlbbr
Nesib V.

PONOSNI KOMANDIR NIDO

Posljednji dani mjeseca oktobra, ratne 1994. godine. Borbe za oslobođenje Kupresa uveliko traju. Najžešća bitka bije se za Bukovaču, jako četničko uporište. Ako padne Bukovača, zlatni ljiljani će ovladati i posljednjom kotom pred Kupresom-Kupreškim vratima. Zadatak zajednički odrađuju brigadni izviđači i DIV-ovi 1. bataljona 370., Sbbr. Na čeli DIV-ova-komandir Nido. Nihad Čemer, tek stasali dvadesetdvogodišnjak. Neustrašiv borac. Vrletan, hrabar, ponosan. U srcu nosi Bosnu i svoj rodni kraj, na grudima osamdesetčetvorku. Trinaesti je dan borbi. Momci odrađuju zadatak. Bukovača je naša. Ali, zauvijek, na Bukovači osta komandir Diverzantsko-izviđačkog voda 1. bataljona 370. slavne brdske brigade. Pao je pokošen neprijateljskim rafalom, jer nikada nije puzio. Uvijek je išao naprijed, prvi. A tako je malo trebalo da se svi zajedno vratimo i iz ove akcije, kazuju saborci.

U nezavisnost Bosne utka svoj život i naš Nido. Još jedna mladost je prekinuta, ostali zauvijek nedosanjani mladalački snovi. A baš ovih dana Nido je trebao da ponese i priznanje najboljeg i najhrabrijeg borca Bosne-značku "Zlatni ljiljan". Svi pripadnici 370. slavne brdske brigade vijest o Nidinoj pogibiji primili su s tugom u srcu i suzom u oku. Nema akcije u kojoj nije učestvovao sa svojom jedinicom. Još davne 1992. godine, kada je zajedno sa svojim komšijama protjeran iz rodnih Oboraca uključuje se u odbranu zemlje. Postaje borac samostalnog Prusačkog bataljona. Iako naizgled sićušan da može nositi i pušku, zadužuje puškomitraljez. I cijelo vrijeme se ne odvaja od njega. Čvrstim i sigurnim rukama nosi ga u svakoj bitki. Nižu se uspješne akcije: Pribraća, Urija, Košćani... Formira se Diverzantsko-izviđačka jedinica. Najhrabriji se uključuju. I Nido je među njima. Marta 1994. godine učestvuje u oslobođenju Male Šuljage, zloglasnog četničkog uporišta nadomak Bugojna. Slobodna teritorija BiH se širi. 29. maja o.g. na čelu svoje borbene grupe Nido ulazi u dubinu neprijateljske teritorije. Nakon deset sati pješačenja dolaze neprijatelju za leđa. Nido sa drugovima odrađuje posao za koji bi trebale daleko veće snage. Četnici su protjerani iz utvrda kakve još nisu viđene na ovim prostorima. Teren Crnoh vrha i veći dio Košćanskog platoa su u rukama hrabrih boraca 370. slavne brdske bigade.

Želja za povratkom kući veća je od bilo čega. Nido, uvijek spreman da pomogne svakom patrioti ove zemlje, hrabar i pouzdan. Momci DIV-a uvijek spremni ići s Nidom do kraja. Stoga ga i biraju za svog komandira. Uvijek se Nido brinuo za svoje saborce, čuvao ih. Sebe nije nikada štedio. Uvijek prvi. Nido i sada njegova osamdesetčetvorka. I u najtežim trenucima vedra duha i nasmijana lica. Tako je bilo i u ovoj posljednjoj Nidinoj bici. Trinaest dana Nido je sa saborcima krčio put ka slobodi bošnjačkog naroda. Trinaest dana žestokih borbi. Trinaesti dan borbi, pred posljednjim neprijateljskim bunkerom pao je Nido, ali saborci nisu stali. Zbog Nide, Bosne i bošnjačkog naroda izvršili su zadatak. Zadatak u koji je svoj život utkao i naš Nido. Ponosno, kako je i živio, dao je svoju mladost za slobodu Bosne.

S ponosom u srcu borci 370. slavne brdske brigade nosiće sjećanja na komandira Nisu i nastaviti put do konačne slobode zemlje.

Dijana Hadžić
Inf. služba 370. Sbbr

Likovi junaka

Enver (Sulejmana) Ramulj

U oslobodilačkoj borbi za slobodnu Bosnu i Hercegovinu, stasali su i stasaju heroji i put ljiljana nižu širom naše domovine. Do juče nezamjetljivi u svojoj skromnosti, radu i svakodnevnici okrenuti, odjednom izrastaju pred nama, stavljaju se na čelo i bivaju uzor i divljenja vrijedni.

O takvom čovjeku, HEROJU, tražim pravu riječ i želim iz buketa Zlatnih ljiljana da izdvojim jedan, poseban i dodatne hvale vrijedan. Svoj ratni put, rahmetli Enver Ramulj, započinje aprilskih dana 1992. godine, aktivno se uključujući u jedinicu TO MZ Šenkovići, gdje vodi četu i tako od samoga starta pokazuje spremnost da sebe cijelog posveti borbi za oslobođenje.

Formiranjem Prvog samostalnog bataljona biva postavljen na dužnost komandira Prve čete i sa svojim borcima učesnik je prvih borbi sa četnicima u rejonu Kikinda. Pokazuje hrabrost i sposobnost komandovanja u toku akcija na ratištima Turbeta i Bugojna, kao i tokom sukoba sa ekstremistima HVO-a u Novom Travniku, nakon čega biva postavljen na dužnost P*K za obavještajno-izviđačke poslove, a zatim i vrlo brzo za zamjenika komandanta Prvog brdskog bataljona 308. brdske brigade. Svoju hrabrost i sposobnost dokazuje u teškim borbama za oslobođenje Mravinjca, Kamenjaša, Vučje glave i Velikog Šiljkovca. Odlukom Ratnog predsjedništva RBiH od 12.07.1994. godine, unaprijeđen je u čin kapetana.

Formiranje Manevarskog bataljona, bio je izazov kojem rahmetli Enver, nije mogao da odoli. Kao dobrovoljac se uključuje u njegove redove, da bi kao komandant stao na njegovo čelo i poveo svoje suborce u slavne i odlučujuće bitke na Kupresu. Vođeći "Bisove tigrove" 02.11.1994. godine od neprijateljske granate je teško ranjen, dok je na čelu svoje jedinice duboko u neprijateljskoj teritoriji izvršavao postavljeni zadatak.

Borci Manevarskog bataljona i 308. brdska brigada osjećaju duboku tugu zbog gubitka komandanta i saborca, ali i veliki ponos što su bili saborci i drugovi sa čovjekom i herojem koji je znao jedino za komandu."Za mnom!"

Inf. služba 308. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

SRCE PUNO KRAJINE

Još jedan život je počinuo na grudi bosanskoj, još jedna duša šehida je tu negdje oko nas stapajući se sa praskozorjima i odlazeći negdje u smiraj da na počinak zajedno sa svim dušama šehida, opčinjena mirisima i koloritom koje nigdje nema samo u našoj Bosni ponosnoj i prkosnoj i dubljoj od najdubljeg okeanskog dna, širokoj široj od okeana, za koju ovaj strašni neusrašivi borac nije žalio da da svoj život u ime drugih života.

Velid (Hamdije) Sikirić nije žalio svoju mladost, svoju budućnost, u ime vječnosti. Nije žalio jer je uvijek dobrovoljno i bez imalo straha, tražio da ide prvi hrabro i žestoko kao pravi Krajišnik.

Rahmetli Velid je rođen u Prijedoru 1.07.1964.godine.

Rođen u pitomoj Krajini o kojoj je uvijek maštao. Maštao je da će jednog dana vidjeti svoju dragu Krajinu ovjenčanu u slobodi i kleo se da će učestvovati u njenom oslobađanju od zlih vilenjaka koji su je otkinuli od njedara majke Bosne i prisvojili nekoj mačehi Srbiji. Maštao je naš hrabri borac 3.čete 2.brdskog bataljona 308.brdske brigade, kako će zajedno sa svojim suborcima ići da je oslobodi ropstva , ići da osveti svoj rod i rodni grad Prijedor.

Velid je došao u Novi Travnik kada su četnici izvršili nezapamćen masakr nad muslimanskim narodom u Bosanskoj Krajini.

Neki su uspjeli izbjeći četnička iživljavanja nad nevinim narodom, a među njima je bio i Velid Sikirić sa svojom porodicom. Odmah stupa u redove Armije Bosne i Hercegovine i svoj ratni put počinje u 7.Krajiškoj brigadi . Poslije izvjesnog vremena prelazi u 308.brdsku brigadu u 2.brdski bataljon , u čijim redovima su samo visni borci koji su jedna od značajnih karika u lancu imena 308.

Velid je izuzetno cijenjen od svojih suboraca, jer je bio iznad svega čovjek sa svim onim vrlinama koje krase čovjeka: humanost, dobrodušnost i altruizam.

Srce mu je bilo kao bardak , kako se u narodu lijepo kaže za čovjeka u čijem srcu ima mjesta za sve i čija je duša mehka kao pamuk. Velid je volio sve ljude, čovjek bez imalo hinle i puno ljubavi prema Bosni za koju nije žalio dati ni svoj život, a kojoj je ostavio u amanet svoja dva zlatna sina, Edisa i Velida koji će sigurno po uzoru na oca krenuti njegovim stazama i stati jednog dana kada stasaju među zlatne ljiljane, na branike Bosne.

"Bilo je to 05.06.1994.godine", počeo je sa pričom Muharem Šego komandir Velidov. "Krenuli smo od sela Rakite prema Vezovinama, došli smo na deset metara od četničkih rovova. Vele je išao prvi , sa njim je bio i Perenda Mevzudin. Vidio sam ga kako pada. Nešto me je presjeklo, znate onako u duši, po srcu. Velid je pao teško ranjen , odmah smo mu ukazli prvu pomoć i uputili ga prema bolnici za Bugojno, ali nažalost nije uspio da preživi tog kobnog dana. Nije uspio da dobije bitku sa životom, sa vječnošću. Vjerujte da rahmetli Velid ne dostaje cijeloj 3.četi ne dostaje njegovo ljdstvo, njegova duševnost, uvijek ćemo ga se sjećati kao izuzetnog borca, izuzetnog druga i izuzetnog čovjeka koji je bio neobično priznat, kako u 2.brdskom bataljonu tako i u cijeloj Brigadi."

Rahmetli Velid Sikirić je hrabro poginuo za Bosnu sa jednom jedinom željom: da jednog dana oslobodi svoju Bosansku krajinu.

Na žalost nije uspio da preživi onog kobnog dana, ali vječno će živjeti uspomena na neustrašivog borca koji je svakim svojim damarom osjećao Bosnu i neseličino joj pokloni svoj život.

Asija Rešić
Informativna služba
308.bbr

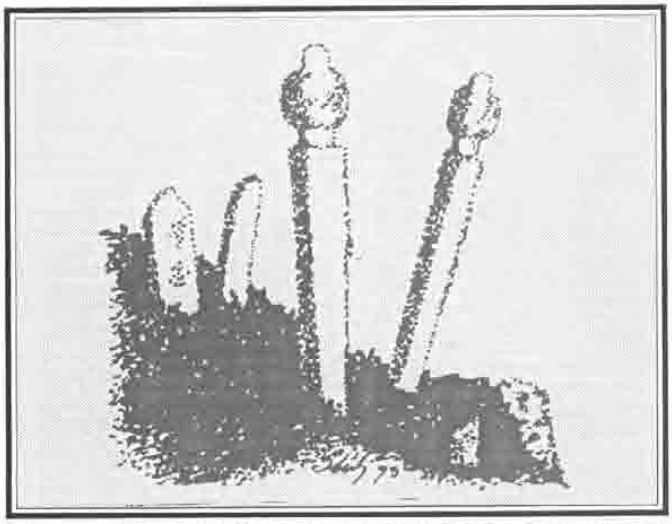

BORCI KOJI SE PAMTE

Dvadesetšestog.septembra 1994.godine na vrletima Vlašića zauvijek su prestala kucati dva velika srca , srca boraca IDV-a 27.bbr MULALIĆ HUSNIJE I JUSUFOVIĆ ESADA.

Husnija Mulalić

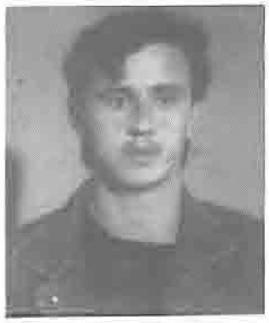

Esad Jusufović

Husnija je rođen 13.09.1966.godine u Bužimu , a Esad 03.01.1967 godine u Šipragama , opština Kotor Varoš.

Teško je riječima i kratkim tekstom opisati hrabrost ovih boraca.

U svim akcijama IDV-a , a akcija je bilo mnogo , bili su među prvima. Husnija je prakaljani ratnik sa ratišta u okolini Bosanskog Broda, gdje je bio teško ranjen. Liječio se u inozemstvu , a odmah po zaliječenju rana vraća se u svoju Bosnu , dobrovoljno pristupa našoj brigadi u kojoj je posebno voljen i cijenjen i u istoj završava svoj ratni put.

Esad Jusufović, odmah po izlasku na teritoriju slobodne Srednje Bosne uključuje se u IDV 27.bbr koji je srce brigade.

Njihova hrabrost i odanost svojoj Bosni svijetao je primjer njihovim saborcima koji ih nikada neće zaboraviti.

Inf. služba 27.bbr
/Lajc i Taško/

ŽIVOT ZA SLOBODU

"Oni koji govore: Naš gospodar je Allah! - i istraju na pravom putu neka se ničeg ne boje i nek ni za čim ne tuguju! Oni će stanovnici dženeta biti, u njemu će vječno boraviti, i to će im biti nagrada za ono što su uradili." (El-Ahkaf, 13-14)

06.11.1994.godine navršilo se 40 dana od hrabre pogibije našeg borca i starješine Zelkanović Hrustana.

Hrustan je rođen 06.12.1960.godine u Gluhoj Bukovici.

U našoj Brigadi je radio nekoliko odgovornih dužnosti. Zadnju du1nost koju je obavljao bilo je mjesto pomoćnika komandanta za bezbjednost u 1. bb 306.bbr.

26.09.1994.godine usljed jakog napada četnika na rejon Police, u želji da pomogne svojim saborcima, Hrustan je napustio komandno mjesto kako bi direktnim učešćem u borbi spriječio neprijatelja u njegovim namjerama. Isti taj dan smrtno je pogođen geleron granate. Hrustan se od prvog dana agresije na našu zemlju trudio da u oslobodilačkoj borbi da svoj maksimum, a šta se tu može dati više od života. Borci i starješine 306.bbr dovu čine i mole da mu Allah olakša kaburske azabe.

Borci i starješine 306.bbr

Informativna služba
306.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Dvogodišnjica jedinice veze 17. Skbbr

DVIJE GODINE TRIJUMFA

U istoriji 17. Slavne krajiške brdske brigade mnogo je datuma pisanih krupnim slovima. Na mnogim i na raznim frontovima ova Brigada je nizala pobjede.

Jedan od trijumfa 1. krajiške brigade koja je ušla u sastav Sedamnaeste vezan je za datum 15. oktobar., Na ovaj datum, prije dvije godine Krajišnici su savladali još jednog neprijatelja - prostor - i uspostavili prvu radio-vezu na relaciji Jajce-Travnik. O tome koliki je značaj veze u jednoj armiji gotovo je bespredmetno govoriti. Svakodnevni, civilni život je nemoguće zamisliti bez telefona, a u ratu veza predstavlja ono što je za organizam srce ili krvotok - dakle, najvitalniji dio sistema. Dolaskom Prvog krajiškog bataljona na ove prostore, i poslije, formiranjem 1. krajiške brigade, Krajišnici su svoj puni doprinos davali odbrani Jajca.

Opremljenost MTS-om je bila vrlo skromna, nekolicina boraca na jednu pušku, ali snažan elan kojim su obilovali i iskusno i rezonsko komandovanje kapetana Enesa Lepirice predstavljali su jak pandan četničkoj sili na Jajcu. U pravo vrijeme, između komandnog mjesta 1. krajiške brigade - Kasarne Travnik i Jajca postojala je samo kurirska veza. Informacije iz Jajca su sporo stizale u Travnik, često poprimajući nerealne dimenzije ili zastarijevajući. Ono što se samo po sebi nematnulo kao imperativ bilo je uspostavljanje veze između Travnika i Jajca.

Načelnik veze 1. krajiške brigade, gosp. Enes Lepirica bio je ujedno i glavnokomandujući jedinica na jajačkom ratištu. Dakle, prema Travniku se ostvarivala kurirska veza, a na jajačkom terenu, Brigada se koristila dvjema RUP-ovkama, koje su bile i jedina sredstva veze, koje je posjedovala Brigada.

Polazna osnova za formiranje centra veze bila je ravna nuli. Osim untuzijazma, nz kojem se inače startalo u svim sferama, i dvije RUP-ovke koje su bile na jajačkom fatištu , više ništa se nije posjedovalo.

Prvi koraci načinjeni u tom pravcu bili su povezivanje i saradnja sa TRz-om.

U tim kontaktima ključnu ulogu je odigrao Enes Smajić, prvi načelnik veze 17. Krajiške brigade. S jedne strane, a s druge strane nametao se problem obuke ljudstva.

Naime, ne mali broj je onih koji su po VES-u iz bivše JNA bili vezisti, ali su se kao borci-strijelci nalazili na jajačkim terenima. Međutim, vrlo brzo se pocelo formirati prvo jezgro veze, prvi obruč ljudi koji su na samom startu pokazali izuzetnu profesionalnost i kvalitet, te su svi oni koji su dolazili poslije, jednostavnmo rečeno "upadali" u kolotečinu koja je funkcionisala besprijekorno. U vrlo kratkom roku, TRZ izrađuje namjensko vozilo veze, Komapanjelu i daje ga na korištenje 1. krajiškoj brigadi.

U međuvremenu, aktivno je vršena obuka vezista, uloženi su gotovo nedljudski napori da se u što skorijem roku i što kvalitetnije formira vod veze i centar veze. Osim Kampanjole, TRZ za potrebe krajiške brigade popravlja i izrađuje dosta uređaja, između ostalog i radio-teleprinterski sistem, RTpS-100, tzv. "stotka" Neposredno po izradi Kampanjole - mobilnog centra veze, stiže i prva naredba komandanta - Uputiti vozilo Zastava AR-55, te veziste Hrnčiš Hamdiju i Huskić Dedu sa vozačem Zvirkić Ifetom za Jajce. Vozač Zvirkić Ifet je poginuo 03.01.1993. godine u Bucima kod Visokog.

U noći, 14.10.1992. godine prvo namjensko vozilo veze sa vezistima kreće ka Jajcu. Jedan dio puta je bio izuzteno rizičan, prelazio se samo noću, pogašenih svjetala i sa što manjom bukom. Ujutro, 15.10.1992. godine vozilo i vezisti stižu u Jajce, a tačno u 11,30 istog dana uspostavljena je prva radio-veza na relaciji Jajce-Travnik. Još jedan uspjeh, jedan veliki trijumf Krajišnika. Upornošću i znanjem savladana je barijera zvana udaljenost. No, na tome se nije stalo. Nastavilo se sa nabavkom sredstava veze, obukom vezista, formacijskim popunjavanjem voda veze.

Formiranjem 17. krajiške brigade, gosp. Enes Lepirica prima dužnost načelnika Štaba, načelnikom veze imenuje se Enes Smajić, a prvi komandir voda veze je Hamidović Refik. Formiraju se bataljonska odjeljenja veze, obučavaju se vezisti, nabavlja se oprema.

Mnogo znanja, rada, truda i upornosti. Rezultat svega je uspostavljanje takvog sistema veze kakav sigurno ima malo koja jedinica u A RBiH, u to vrijeme, krajem '92. i početkom '93. gotovo da nije bilo jedinice sa takvim stepenom organizovanosti sistema veza. Ono što impresionira je činjenica da je od samog početka, dakle, od samog rađanja ideje, pored krajnjeg profesionalizma, leži i u činjenici da momci koji su od početka u vezi posao obavljaju sa velikom dozom entuzijazma. Na ovom slavnom putu, Krajiška briogada je prošla mnoge terene, na svim tim proistorima veza je bila onaj faktor koji je uvijek funkcionisao bez greške, nikada nije zatajila, a sigurno neće i nadalje. Pored krajnje ozbiljnog pristupa poslu i zadacima, vezisti su, unutar voda veze, izgradili jedan izuzetno topao drugarski odnos. Od samog početka, gotovo svi su dobili nadimke u kojima je sadžana neka od njihovih "karakteristika": Gestapo, Vučjak, Dozer, Mafija, Droga, Škic, Lipšo, Majkarica...

Kriterij za ova opisana imena je, svakako, svojstvo koje se ne posjeduje, ali svi su se tako spontano uokvirili u svoje pežoralivne nadimke tako da onome ko ih posmatra sa strane djeluje kao da su sa tim imenima rođeni. Momci se brzo i lagodno prilagođavaju, bez pogovora.

Razvlačeći žice, koje život znače, širom naše Bosne, svaki od njih maša o tome da svoje uređaje postavi negdje u blizini Ključa, Prijedora, Sanskog Mosta, pa i dalje, da poveže žice sa onima iz Bihaća, da se vrate svojim kućama.

Š. Zukanović
Inf. služba 17. Skbbr

Razgovor u prolazu

UKLONJENO ZLO NAD BUGOJNOM

Sreli smo Bektaša, zamjenika komandanta bataljona 307. bbr sretosmo dok je izdavao naređenja neposredno nakon zaposjedanja novih položaja na planini Stožer. Pridružismo mu se kad je krenuo u kontrolu novodostignutih linija i popričasmo u hodu.

- Vi ste učestvovali u oslobađanju objekta Velika, Kupreška vrata. Hoćete li nam reći, kako je bilo?

- Ovo je jedina jedinica 307. brigade koja je bila na desnoj strani asfalta. Stara linija je bila Lukića koš i Osmanagina kosa. Čuvalo se nekih 8 km linije. Za samu pripremu akcije i izviđanje, oslonili smo ser na sopstevene snage. Prvi dan akcije odrađeno je 35 zemunica. Drugi dan obavljena su izviđanja prema Zaginoj livadi, a naredni dan se udarilo na Zaginu livadu i, odradilo se. Tu smo naišli na možda, najžešći otpor. Našli smo spisak od 24 specijalca koji su bili raspoređeni po dvojica. Glavom su platila, između ostalih, dva poručnika i jedan potporučnik. Na kraju smo se spojili sa borcima 305. brigade, ovdje kod Stare vile. Zatim, smo krenuli na Viljičevac, izašli neposredno

na ivicu šume. Dat nam je onda novi pravac... Tu smo imali jedino gubitke tokom akcije.

- Kako je ovdje, na Kupreškim vratima, na samom tunelu? Znamo da su u tunelu imali svega.

- Zlo za Bugojno. Imali su tenk i sve moguće, smješteno u tunelu.

- Šta je bilo sa tim tenkom i "pragom" koji su dejstvovali iz tunela?

- Pa, oni su uništeni, ali su ih otšlepali. Žao mi je što ih nismo mogli spriječiti u tome.

- Gdje se sada nalaze naše jedinice?

Naše jedinice dole drže punkt. Povukle su se iz Kupresa. Uglavnom, sve je uvezano i sve je pod kontrolom. Volio bih da prođete skroz ovim linijama, da vidite šta su MTS-a ostavili u zemunicama.

Prolazeći linijom koju su doskora držali agresorski vojnici, imali smo šta vidjeti. Između ostalog, najviše je bilo municije, one za PM model 84. Preče je bilo ponijeti živu glavu.

N.A.

SJEĆOM DRVA DO NOVCA

U posljednje vrijeme pripadnici 1. bataljona 325. bbr pored toga što obavljaju redovne zadatke na ratištu, uveliko su angažovani na obezbjeđenju svojih porodica odjećom, obućom, prehrambenim artiklima.

Da bi obezbjedili novčana sredstva potrebna za ovu kupovinu, borci su u slobodno vrijeme pristupili sječi i prodaju drva. Organizovani su u cjeline, četa, vod, odjeljenje, ravnomjerno rasporedili sredstva za rad, a precizno urađenim planom rada svakom borcu je omogućeno da zaradi onoliko sredstava, koliko se bude angažovao i pripremio ogrijevno drvo za prodaju. Na taj način je izbjegnut eventualni problem da neko sa malo truda zaradi puno i obratno.

Obezbjeđenje ogrijevnog drveta za RVI i porodice šehida riješeno je u obliku poreza, svakoj organizacionoj cjelini. Ovim poduhvatom obezbjeđeno je ogrijevno drvo za Stari Vitez a pokretanjem rada "Šumarije" pokrenut je razvoj i ostalih privrednih potencijala kojima raspolaže područje koje gravitira Kruščici.

Inf. služba 325. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

O IDV-u 308. brdske brigade

NIKO BOSNU NE SMIJE DA DIRA!

Juka, Ferzo, Đole, Sajo, Sevlo, Capin, Džek, Adem, Zahid su momci koji ne znaju za strah, jer zadaci koji im se povjeravaju moraju biti kako to oni imaju običaj reći, odrađeni bez straha, sa puno mudrosti, dovitljivosti i vještine, vidre ili lisice, i istančanom intuicijom koja je pola urađenog zadatka za momke iz dobro poznatog izvidačko-diverzantskog voda 308. brdske brigade, koja u svom sastavu ima elitne jedinice i elitne borce.

Sve su to probrani momci, prekaljeni borci iz nekadašnjeg legendarnog PDO-a kojim je komandovao iskusni borac i prekaljeni komandant Fikret Skopljak-Šoša. Ratni put ovih boraca i momaka počinje od same agresije terorističke SDS na našu, kao suza čistu i djevojački neokaljanu R. BiH. Većina boraca je bila u nekadašnjem DIV-u, kojeg je vodio Šaban Mandžuka. 1993. godine u decembru mjesecu formira se IDČ koji izvanredno vodi Samir Perenda, među borcima poznat po nadimku Sema. Sema je sa svojim hrabrim momcima obišao sva ratišta od Visokog, preko Travnika, Turbeta, Bugojna, Mosora, Kamenjača, Zubića, releja, Sebešića, Zabrđa (kota 1105), Pribilovačke kose do Vučije glave, gdje biva teško ranjen, ali na svu sreću preživio. U martu 1994. godine formira se sadašnji IDV čiji je komandir Ejub Haskić. Da bi sebi stvorili realnu sliku o IDV dovoljne su Haskićeve riječi:"Dovoljna je činjenica da do sada niko iz IDV-a nije poginuo! Najsretniji sam bio kada smo zajedno sa 312. iz Travnika u roku od 20 minuta zauzeli relej u Golešu, priča Ferzo, plavokosi dečko, inače prekaljeni borac IDV-a. 312. je išla s boka, došli do releja na 50 metara, pucali zoljom u četničku zemunicu, tako da smo sihronizovano uletjeli u četničke tranšeje. Onda smo udarli sa desne strane sela Goleš. Četnički PAM-ovi i PAT-ovi su nas držali pod vatrom. Komandir 1. desetine Sajo je na jednom sam istrčao naprijed i opalio iz tromblona. Zatim smo uletjeli u četničke tranšee sa dobro poznatom poskočicom "hop-mala!" na što su čete počele da bježe, uspaničeno, gurajući jedni druge. Selo Goleš je ostalo prazno. Vjerujte ne treba mi ništa, dovoljno je bilo samo ono kratko "bravo" koje nam je uputio naš omiljeni komandant, koji je najzaslužniji što su mu borci ovako hrabri i požrtvovani. Svi mi znamo da je riječ o našem ponosu 308. brr - Bisljimu Zurapiju!"

Poslije Goleša ovi momci uspješno obavljaju svoje zadatke na Vučijoj glavi i Velikom Šiljkovcu kojeg je u izvanredno izvedenom napadu uzeo, a još bolje očuvao 3. brdski bataljon pod komandom Atifa Haskića. Poslije Vučije glave diverzanti i izviđači odlaze na Vlašić gdje se nalaze već više od mjesec dana, sa povremenim pauzama. U redovima IDV ima i onih boraca koji imaju smisla za poeziju. Jedan je Ibrahim zvani Srbin koji je tvorac IDV-ove himne u kojoj se posebno mjesto daje odbrani vjekovnih tekovina RBiH. Ovi hrabri momci četnicima daju do znanja da su oni ti koji će dati i živote da sačuvaju svoju dragu i neprikosnovenu Bosnu.

"Bosno moja, ti više ne plači

čuvaju te naši izviđači!

Bosno moja, ti više ne pati

čuvaju te naši diverzanti!"

"Bilo je to na Poganoj ravni" poče s pričom Nedžad zvani Pilavić, "u stvari, naša ekipa je bila na ulazu u Poganu ravan i to s lijeve strane. Čuli smo da se upalio tenk, i da vam pravo kažem, bilo nam je drago što ćemo boreno djelovato. Željno smo ga očekivali, no njegov vozač se očito predomislio pa se vratio vjerovatno znajući da imamo namjeru da ga uništimo.

Ovo je samo jedna u nizu opasnosti kojima su izloženi ovi hrabri momci IDV-a 308. bbr, no po njihovim pričama to su za njih izazovi koji ih privlače i kojima znaju spremno odgovoriti. Naime ovi su na terenu Vlašića i kako to oni kažu želimo da se ti izazovi završe u Bosanskoj krajini.

Poruka ovih iskusnih, probranih boraca je da će se do posljednje kapi krvi, do posljednjeg borca, do posljednjeg atoma životaboriti za Bosnu i Hercegovinu, ili jednostavnije rečeno:"Bosnu niko ne smije da dira!"

Asija Rešić

Godišnjica osnivanja PDO-a Novi Travnik

RATNA JEDINICA ZA UGLED

Patriotski pokret u Novom Travnniku, agresijom na BiH, dočekuje spremno i organizovano. Od prvih dana bilježimo samoorganizovanje naroda u jedinice u selima, mjesnim zajednicama i u okviru rejonskih štabova, a već do kraja 1992. godine na području opštine ubrzano se ustrojavaju jedinice ranga samostalnih bataljona, obreda, i kao vrhunac svega formira se 308. bbr.

Kao najmlađa samostalna jedinica, ustrojava se Protivdiverzantski odred, koji u svoj sastav okuplja već prekaljenje i dokazane borce sa mnogih ratišta Srednje Bosne. Odmah po osnivanju, PDO odlazi na ratište u Turbe, gdje učestvuje u odlučujućim bitkama i daje svoj značajan doprinos u uspostavljanju linija odbrane i u toku kojih ima sedmoricu ranjenih boraca. O kakvoj je jedinici riječ, najbolje govori podatak o mjestima i ratištima, na kojima su borci PDO učestvovali i podnijeli najteži dio udara. Nakon turbetskog ratišta PDO u toku decembra i januara mjeseca 1993. godine, učestvuje u akcijama na platou Rostova, uspostavljanju linija odbrane oko Novog Travnika i na Vilenici, a dio jedinice polovicom januara odlazi na ratište u Gornjem Vakufu, gdje u teškim borbama ima dva poginula i tri teže ranjena borca. Pored gornjovakufskog ratišta, borci PDO-a odlaze i na ratišta Bugojna, Prusca, Visokog, Kruščice a u toku sukoba sa ekstremistima HVO-a u Novom Travniku su glavni cilj napada i nosioci odbrane slobodne teritorije opštine Novi Travnik.

Do transformacije jedinice koja je bila polovicom decembra 1993. godine, PDO je imao 35 poginulih i 126 ranjenih boraca. Među prvim poginulim borcima su Mehanović Minet, Lugan Ervin, Haskić Midhat, Dizdarić Rijad, a ne smijemo zaboraviti ni Čakić Nedžada, Dedić Jinuza i Krnjić Asmira, koji su poginuli prije osnivanja PDO-a, kao pripadnici jedinice koja je bila jezgro današnjeg PDO.

Sjećanje na PDO najbolje da završimo riječima komandanta te jedinice, Fikreta Skopljaka-Šoše:"PDO je od prvih dana bio eksteritorijalan, kako po svom sastavu, tako i po spremnosti boraca da se bore. Išli smo na sva mjesta gdje se za to ukazala potreba i gdje smo po naređenju Komande upućeni, a ne smijemo zaboraviti, da su to bili počeci oslobodilačke borbe. Išli smo da branimo BiH i svaki grad i selo, svako brdo je bilo naše".

N. Hyseni

Iz 325. bbr

INŽINJERCI BEZ PREDAHA

U zatišju aktivnih borbenih dejstava na padinama Vlašića, dok borci čvrsto i sigurno čuvaju dostignute položaje, čekajući naredbu za nastavak obračuna sa SCA i još više proširе slobodnu teritoriju naše Republike, inžinjeri 325. brdske brigade svaki slobodan trenutak koriste kako za kontrolu do sada urađenog posla, tako i za pripremu saobraćajnica i objekata za zimske uslove života i ratovanja na padinama ove planine.

Analizirajući put koji vodi do položaja naših boraca na prvoj liniji, ukazala se potreba za korekciju dijela dosadašnjeg puta i prosijecanja nove trase kako bi se položaji boraca spojili sa šumskim putem i time omogućio dolazak vozilom do samih prvih linija.

Odmah po urađenom planu rada i projektu trase koju je trebalo prosjeći, uz pomoć SIB 7. korpusa, inžinjeri 3225. brdske brigade dali su se na posao i za desetak dana aktivnog rada rezultati su se pokazali, napravljen je put dužine 2.300 metara i spreman za upotrebu. Ovi hrabri momci, koji u svom poslu samo jednom griješe u sastavu: Varupa Suvad, Trako Dženan, Saraljić Namir, Patković Atif i Nukić Sabahudin na čelu sa načelnikom inžinjerije Sivro Enizom su bili nosioci gotovo čitavog posla.

Nakon veoma uspješnog urađenog posla, briga oko eventualnog transporta ranjenih i oboljelih mnogo je manja, jer ni visoke snježne padavine neće predstavljati veliku prepreku za izvršenje navedenog zadatka. A koliko će od ovog puta imati koristi i sami vlasnici imanja na ovom području ne treba posebno isticati, jer je dovoljno reći da će im biti mnogo lakše dolaziti na svoja imanja.

Tekst: S. Hrustić
Inf. služba 325. bbr

MESDŽID SEDAMNAESTE

Mesdžid 17. Slavne krajiške brigade je prvi mesdžid u Armiji Republike Bosne i Hercegovine.

Funkcioniše od novembra 1992. godine, solidno je uređen i služi prvenstveno za redovno, dnevno obavljanje namaza, a pored toga u mesdžidu se obavljaju džumma-namazi, vazovi (predavanja), svakodnevno se uči mukabela za šehide, obavljaju se ibadeti poodom islamskih blagdana, obavljaju se nikjahi (šerijatska vjenčanja), godišnjice i dvogodišnjice poginulim borcima-šehidima 17. Slavne, kao i ostale kativnosti koje su usko vezane za islamski život.

Mevludi povodom godišnjica i dvogodišnjica obavljaju se dva puta u mjesecu: sredinom i krajem mjeseca.

Dana 10.11.1994. godine, iza podne-namaza u mesdžidu Sedamnaeste proučen je Zikr-Tehvid i Mevlud povodom godišnjice i dvogodišnjice preseljenja na Ahiret poginulim borcima-šehidima 17. SKbbr:

- NANIĆ (Raišida) SAFETU, MAJDANKIĆ (Husena) SEJADU, DEDIĆ (Miralema) ISMETU, PUDIĆ (Smajila) OSMANU, BAJRAMOVIĆ (Ramiza) DŽEVADU, TURAN (Rame) HUSEINU, KILIĆ (Rasima) SUADU, HASANBEGOVIĆ (Zikrija) ZIJADU, HRNIĆ (Ahmeta) MUHAMEDU, KADRIĆ (Fadila) MEVLUDINU), MULALIĆ (Rasima) JASMINU, KEVAC (Šabana) MIRSADU, OMERČEVIĆ (Selima) NIJAZU, MUJKANOVIĆ ERMINU, DIZDAREVIĆ (Atifa) ŠEFIKU

O veličini onih koji su za svoj narod dali ono najvrednije-život-kazuje ajet iz Kur'ana časnog, sure Bekare:

"I ne recite za one koji su na Allahovom putu poginuli:Mrtvi su!"

Ne, oni su živi, ali vi ne znate!"

Inf. služba 17. Skbbr
Š. Zukanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

PETORICA BRAĆE ZUHRIĆA - PET BOSANSKIH LJILJANA

-Svjesni smo da nismo jedini, ali za naš Bosnu smo srcem vezani! Tako govore : Enes Zuhrić, sin Osmana, rodjen 1960. oženjen, troje djece

Nesib Zuhrić, sin Osmana, rodjen 1965. oženjen, jedno dijete Emir Zuhrić, sin Osmana, rodjen 1967. neoženjen

Omer Zuhrić, sin Osmana, rodjen 1971. neoženjen i

Huso Zuhrić, sin Osmana, rodjen 1973. neoženjen.

Nisu Zuhrići ni sanjali šta ih može zadesiti od komšija iz okoline Šipraga i Kruševa brda. Morali su otići i glavu čuvati a "komšijama"ostaviti 120 ovaca, 6 krava, 3 konja, 150 duluma zemlje, dvije kuće u selu Zuhrići i jedna kuća na planini. Mogli su Zuhrići kao i mnogi drugi naći hlada u inozemstvu, mogli su možda tamo i raditi, jer fala Bogu, svi su zdravi i mladi, ali to im, kako kaže najstariji brat Enes, nije bilo ni u pameti, a kamoli u glavi. Vole oni svoju Bosnu i spremni su je braniti i odbraniti. Isto tako razmišlja i babo Osman i majka Habiba, koja kaže: "Evo za dvije godine samo sam ih jednom vidjela svih pet skupa, a to je kad mi je ranjen Nesib. " O ovim hrabrim momcima i ne treba puno ni pisati, oni svojim ličnim primjerom i hrabrošću pišu stranice nove historije. Ubijedjeni su da će uskoro savladati i Vlašić i eto ih ponovo u svojim Šipragama, ponovo na svom ognjištu. Nema medju njima dileme kako će i dalje bratski skupa živjeti i nove kuće sagraditi, babu i majku dohraniti, ali dobro znaju kako će sada svoju djecu odgajati. Kako vele, da budu oprezni ko vidre, mudri ko lisice, a bogami hrabri kao i oni sami. Takva pokoljenja Bosni trebaju. E pa neka vas prati ratna sreća složna braćo, branioci Bosne!

Informativna služba
27. bbr.
(Lajc i Taško)

KAD SE ZEMLJA BOSNA VOLI

NI GODINE NISU VAŽNE

Kako se treba voljeti i braniti svoja zemlja, postoji hiljade načina. Mi ćemo ovaj put navesti samo jedan primjer, a koji drugima može biti samo motiv za dalju borbu protiv srpskog fašizma, možda i motiv onima koji se često razmahuju kojekakvim "nesposobniocama i ograničenjima" dobivenim po Bog zna kakvom osnovu.

Prcanović Šefika Crnog znaju gotovo svi borci iz Biljanske doline, neki još iz prijeratnih dana. To je borac koji nije dozvolio da ga njegove godine natjeraju i da kao "neki" slobodu dočekuju kraj vruće peći.

Šefik je rođen 1943 godine u mjestu Maline. Borac je 3. brdskog bataljona 306.bbr.

Odmah nakon dolaske iz Hrvatske gdje je aktivno učestvovao u odbrani hrvatske države od agresije SCA , uključio se u oružane snage Armije R BIH.

Iako ima 51 godinu Šesik je jedan od najboljih i najdisciplinovaniji boraca u ovom Bataljonu. Još nikada nije bio na bolovanju niti je kasnio na dužnost, a

za svoj rad,hrabrost i disciplinu nekoliko puta je pohvaljivan i nagrađivan od komandanta Brigade.

Jednom prilikom Šefik nam je rekao da bi bio najsretniji kada bi mogao skupa sa svojim sinom Mirnesom , koji se nalazi u IDV-u 306.bbr jurišati na četničke bunkere , jer samo svim snagama možemo osloboditi zemlju i uživati u slobodi.

Fuško Nihad
Inf. služba 306.bbr

SPREMA SE JOŠ JEDNA KLASA VOJNIKA

U petak 4.11.1994.godine nova klasa regruta je položila svečanu obavezu i zaklela se na vjernost svom narodu i Bosni. • Svečani tekst zakletve ova generacija je položila pred pukovnikom Asimom Korčićem komandantom 37.Mlbr koji im je prvi čestitao i u kraćem govoru ukazao im je na značaj i ulogu naše Armije na putu konačnog oslobađanja jedine nam domovine Bosne.

Polaganju svečane obaveze prisustvovao je i veliki broj zvanica, koje su u svom obraćanju poželjeli mladim vojnicima što više vojničkih uspjeha i ratne sreće.

Poslije potpisivanja svečane obaveze klanjana je Džuma namaz, kojoj je pored mladih regruta prisustvovao veliki njihovih roditelja.

Na hutbi je imam Harun ef.Makić, PK za moral 37. Mlbr govorio prisutnima o časnoj i velikoj ulozi Bošnjaka u odbrani Islama, našeg identiteta i naših vrijednosti u Bosni: nekada i sada.

Uporedio je i zadnje uspjehe Armije BiH sa velikom pobjedom naših pradjedova Bošnjaka 1737 god pod Banja Lukom.

Svečanost je uljepšana gostovanjem Umjetničke čete 7.Korpusa te učešćem horova: "Nur el Huda" iz

Travnika i hora "Hajr" iz Bugojna i D.Vakufa. Pripadnici 37.Mlbr, koji čine starješinski kadar ove generacije vojnika, veoma su zadovoljni radom i znanjem ovih regruta. Njihovi komandiri su im prenijeli svoje ratno iskustvo i pripremili ove borce za ono što ih očekuje u narednom vremenu.

Želimo im od sveg srca , mnogo vojničke sreće i da u njihov ratni put budu upisane značajne pobjede za slobodu ove Bosne i njenog naroda.

IS 37.Mlbr

KAD DAJDŽA PUCA IZ PAM-a

Pamista Purić Hidajet zvani Dajdža rođen je 1956. godine u mjestu Purići kod Kljaka. • U odbranu Republike Bosne i Hercegovine uključio se odmah po izbijanju agresije na SCA.

Od prvog naoružanja koje je stiglo u Biljansku dolinu Dajdža je za sebe odabrao puškomitraljez, kako on kaže "garonju" i od ovog naoružanja nije se odvajao sve do sticanja uslova za nabavku PAM-a, oružja za koje je Dajdža obučen još u bivšoj JNA.

Dajdža je prije izbijanja agresije na našu zemlju radio kao vozač-špediter, danas umjesto volana Dajdža u svojim rukama drži PAM, oružje koje četnicim zadaje veliku glavobolju.

U toku razgovora ovaj veseli momak nam kaže:"Zbaš, bolan, PAM je za mene k'o onaj mali kamion, ima sjedište i volan, samo se ne može kretati, ali zato kada se noga spusti na papučicu "dodaju gas"

"Jedanput u toku borbenih dejstava", priča Dajdža, "četnici su nas počeli gađati iz prage. Bez obzira što se radi o mnogo jačem i preciznijem naoružanju, nisam silazio sa svog PAM-a i više od pola sata pucali smo jedan na drugog sve dok se praga nije povukla.

Kasnije su nas četnici počeli gađati artiljerijom. Granate su padale na petšest metara od mene. Moji drugovi, koji su pratili ovaj duel mislili su da sam pogođen. Ali eto, i ja i moja mašina živi smo i zdravi".

Na kraju razgovora Dajdža nam govori:"Želio bih nešto poručiti "babinim sinovima", znaš, onima što po cijeli dan sjede po kafićima i ispijaju kahve. Neka malo izađu na Vlašić, barem da se nadišu ove čiste have!".

Fuško Nihad
Inf. služba 306. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO STRUČNA OBUKA

STRES U RATU

• Ugrožena je dobrobit svih nas • Koji su to simptomi stresa • Sa stresom se treba suočiti

U svakodnevnim medjusobnim susretima i razgovorima čujemo kako neko kaže da je u stresu. Prihvatimo li stresnu situaciju kao situaciju u kojoj je ugroženo blagostanje ili dobrobit pojedinaca onda možemo zaključiti da smo u ratnom stanju svi u stresu. Ipak, postoje grupe ljudi, čija je ugroženost posebno velika. Njima je uz zdravstvenu nužna i psihološka pomoć.

Takve grupe ljudi su borci, ranjenici i svi povrijedjeni, oslobodjeni logoraši ratni zarobljenici, mudžahiri, raseljena lica (djeca, odrasli, starci), zdravstveno osoblje, novinari i reporteri. Svim ovim grupama je uz zdravstvenu neophodna i psihološka pomoć. Osnovne karakteristike doživljaja stresa u ratnim situacijama su: - da ljudi gube osjećaj kontrole nad onim što im se dogadja. Javlja se osjećaj bespomoćnosti. - da se boje fizičke ili psihičke boli, ranjavanja, smrti, gubitka bližnjih. - da gube socijalnu i emocionalnu podršku jer se odvajaju od rodjaka, prijatelja komšija. Ratna vremena lakše preživljavaju oni koji na neki način mogu biti korisni kao što su liječnici, medicinske sestre, vjerski službenici, psiholozi, socijalni radnici. Općenito možemo ustanoviti da ljudi mnogo češće nego što bi smo to mogli očekivati reaguju racionalno, razumom. Kod civilnog stanovništva nema panike. Rijetki su napadi plača ili vriske. Ni djeca ne pričinjavaju probleme, naročito ako su uz roditelje.

■ Koji su to simptomi stresa?

Stresna situacija, koja je bila vrlo intenzivna, ugrožavajuća ako ne traje dugo dvije trećine učesnika, sudionika, brzo se vraćaju normalnom funkcionianju. Kod jedne trećine javljaju se simptomi poteškoća prilagodjavanja kao što su: -na osjećajnom (čuvstvenom) planu:strah od smrti i ranjavanja, krivnja zbog preživljavanja dok suborci, drugovi, prijatelji, komsije poginuli, neprijateljska osjećanja prema svima, srdžba, ogorčenje, razdražljivost, osjećajna obamrlost ili pretjerana uzbudjenost, depresija, sklonost suicidu (samoubistvu) ili ubilački porivi (nagoni). - na kognitivnom planu (koji uključuje opažanje, percipiranje, shvatanje, rasudjivanje i zaključivanje): pojavljuju se poteškoće ili poremećaji koncentracije i pamćenja, opsesivne misli tj. ideje kojih se čovjek ne može da oslobodi, sjećanja koja se stalno vraćaju, otežano logično rasudjivanje. -na planu ponašanja poteškoće su: dezorganizirano i destruktivno ponašanje vandalizam, napadaji bijesa, poremećeni ili pomućeni odnosi sa drugim ljudima, otežano komuniciranje sa onima koji nisu prošli kroz slična dogadjanja. - na tjelesnom planu poremećaji u radu gastrointesinalnih tj. probavnih organa i cardiovaskularnih (rad srca), poremećaji spavanja (noćne more, nesanica), umor, iscrpljenost, glavobolja, nemir.

■ Sa stresom se treba suočiti

Osnovni oblici suočavanja sa stresom je tolerancija stresa i stanje stresa. Treba da podnosimo ono što se dogadja. Ovo je prikladna reakcija na kratkotrajne stresove. Drugo, treba se aktivno suočiti i djelovati na stesor i simptome stresa. To je uovoj situaciji moguće samo djelovanjem na simptome stresa, na vlastita osjećanja, vlastite misli i vlastito ponašanje. Treba smanjiti intenzitet svojih ojećanja i poticati pozitivne misli. U ovoj situaciji vjernici se mogu sjetiti na Božiju volju i Božiju pomoć. Treći oblik suočavanja sa stresom je da treba kod sebe kontrolisati simptome stresa. Nastojati smanjiti intenzitet vlastitih, osobnih, osjećajnih reakcija i bespomoćnosti. Iako mnogima ne možemo vratiti izgubljeno, možemo im svojim razumjevanjem vratiti povjerenje u ljude. Treba se međusobno pomagati, uzajamno izjadati. Dobro je koncentrisati se na konkretne akcije, konkretnu pomoć. Racionalno kontrolisati vlastita osjećanja sućuti, ne uživljavajući se previše jer to iscrpljuje i ne može se izdržati na duži rok. Kod sebe treba nastojati i pobuditi osjećanje prkosa, inata. Ne smijemo se dati slomiti od onih koji žele da nas slome. Treba se aktivno suprostaviti, pa i tako da nastojimo svi što uspješnije preživjeti.

Prof. Sead čajnić

ŠTA JE ALKOHOLIZAM

Alkoholizam je poremećenje ponašanja koje se ispoljava kao potreba za prekomjernim i hroničnim uživanjem alkohola. Proučavanje alkoholizma ukazuje na to da je u osnovi hroničnog uživanja alkohola psihološka potreba za olakšavanjem situacije neuspjeha, konflikta, motiva ili tjeskobe, a ne fiziološka potreba organizma, koja se javlja tek nakon dugotrajnog uživanja i navikavanja na alkohol. Hronično uživanje alkohola izaziva poremećaje i oboljenja živčanog sistema, što dovodi do slabljenj intelektualnih sposobnosti, razaranja moralnih normi pojedinaca, uz bolesno doživljavanje koje se očituje kao halucinacija, delirij, manija proganjanja i ljubomora. Ispitivanje ličnosti alkoholičara ukazuju na neke karakteristike koje se kod njih češće javljaju, a to je osjećajna nezrelost, egoističnost, pomanjkanje osjećajne kontrole i nivo aspiracije koji prelazi njihove mogućnosti. Smatra se da i neki faktori odgoja pogoduju razvoju tog načina reagiranja na doživljaj neuspjeha, kao što su strogi odgoj uz sputvanje lične slobode i usadjivanje osjećaja krivice. Liječenje alkoholičara mora biti popraćeno psiho-terapijom da bi se otklonio osnovni izvor problema pojedinaca. često se primjenjuju različiti oblici grupne terapije, tj. medjusobnog uticaja pojedinaca. Pored alkoholizma kao oblici poremećenog ponašanja javljaju se neuroze i psihoze, a u vojsci se susreću još neki oblici poremećenog ponašanja koji su manje specifični i predstavljaju, obično, rezultat uticaja više činilaca. To su stimulacije, razni disciplinski prestupi, uključujući i dezerterstvo, sklonost povredjivanju, seksualne nastranosti, samoubistvo i dr. Takvo ponašanje može se sresti i u normalnih ličnosti, kao i u neurotičara i psihotičara. Normalnu ličnost do takvog ponašanja mogu dovesti slaba motivacija i teški konflikti kojih ona ne može da se oslobodi koristeći se mehanizmima odbrane osobne ličnosti. Za neurotike i psihotike pojedini od ovih oblika ponašanja su načini manifestiranja njihovog bolesnog stanja.

ZA SLOBODU I MIR

SPREMNI ZA POBJEDE

Oslobadjajući prostranstva Kupreške visoravni združene jedinice 7. Korpusa ispisale su najblistavije stranice u kratkoj i slavnoj historiji najmladjeg Korpusa Armije R BiH. U močnoj i organiziranoj vojsci u kakvu je izrasla naša Armija kroz dvije i po godine oslobodilačke borbe, koja pažljivo i detaljno planira i izvodi sve svoje aktivnosti, borcima 312. bbr dodjeljen je zadatak da u oslobodilačkim dejstvima koje su jedinice 7. Korpusa izvele i još izvode sa ogromnim uspjehom, sudjeluju sa dobro obučenim posadama na pojedinim orudjima i sa jedinicom u pripravnosti za upotrebu na bilo kom dijelu fronta.

Borce za ovu jedinicu dao je Prvi brdski bataljon "Tri-jedan-dva" brigade, a sa njima su bili i pripadnici izvidjačko-diverzantskog voda "žigosani". Našavši se na slobodnim prostorima opštine Donji Vakuf i očekujući odlazak na Kupres, vršene su temeljite pripreme. Vješti momci iz IDV-a iskušavali su svoje umiječe u izvidjanju na novom i do tada nepoznatom terenu. Vijesti o uspjesima i nanošenju teških udaraca četnicima, silno su radovale i budile želju borcima da i sami daju svoj udio. Naredba da, umjesto u ofanzivna borbena dejstva, preuzmu linije u zoni odgovornosti 305. bbr da bi se borci iz Jajca odmorili i uzeli učešće u akciji na Kupresu, u prvi mah je razočaravajuće djelovala na borce. Ipak se disciplinirano i vojnički čvrsto pristupilo realizaciji postavljenih zadataka.

čuvanje linija koje su na pojedinim dijelovima od agresorskih udaljene svega 20 metara zahtijevalo je veliku ozbiljnost, odgovornost i stalnu budnost. Boraveći u neposrednoj blizini četnika naši borci mogli su se uvjerit u nezdrav i nevojnički odnos koji razara agresorsku vojsku.

Preostali dio brigade obavljao je svoje uobičajene dužnosti. želja boraca da krenu u daljnje oslobadjanje lijepih bosanskih prostranstava dobila je novi impuls uspjesima Petog, Prvog, Trećeg i naročito našeg 7. Korpusa. Treba osloboditi Karaulu, Vlašić, Donji Vakuf, Jajce.

Sa ostalim borcima Armije R BiH u pobjedničkom jurišu biće i borci "Tri-jedan-dva" brigade.

Informativna služba 312. bbr

LOGISTIKA OSVJETLALA OBRAZ

Prilikom složenih operacija koje su kao učinak izvedenih borbenih dejstava imale oslobođenje ogromnih privremeno okupiranih prostora u jedinicama 7. korpusa Armije R BiH sve je funkcionisalo besprijekorno. Jedinice koje su neposredno učestvovale u izvođenju ofanzivnih dejsttava, u planiranom roku obavile su sve postavljene zadatke. Međutim, možda po prvi put i one "neborbene" jedinice sve svoje zadatke obavile su u rekordnom roku. Do sada je najviše povika bilo na logističko obezbjeđenje jedinica. Ovaj put je logistika, sa pravom da kažemo, osvjetlala obraz. Od najvišeg nivoa logističkog obezbjeđenja logistička baza Korpusa, do logistike nižih jedinica, sve je funkcionisalo besprijekorno. Ni noć ni kiša, ni bilo koji drugi razlog nije spriječio ove savjesne i vrijedne ljude da obezbijede i na vrijeme dostave neophodna materijalno-tehnička sredstva, municiju, hranu, i ostalo. Propusta jednostavno niti je smjelo da bude, a nije ih ni bilo. Ovo je još jedan dokaz visokog stepena organizovanosti svih segmenatta Armije R BiH, organizovanosti bez koje ne bi bilo moguće ovako uspješno voditi oslobodilački rat.

S.Š.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz rodjendan 307. bbr

IZLOŽBA I FILM O BRIGADI

Godina dana je prošlo od transformacije 307. mtbr jedinice OpŠO Bugojno, od kada zvanično djeluje 307. bbr AR BiH. Od programa obilježavanja prve godišnjice Brigade, koji je bio predvidjen da traje nekoliko dana sa velikim brojem interesantnih sadržaja, moralo se, zbog razvoja ratnih dešavanja na bugojansko-kupreškom ratištu, odstupiti. Ipak, po predvidjenom protokolu 18. oktobra, otvorena je izložba ratne fotografije 307. bbr i prikazan dokumentarni film o počecima, razvoju i stasavanju Armije na ovom prostoru pod radnim naslovom "SVOJI NA SVOME". Oba ova događaja, publici u KSC-u, predstavila je informativna služba 307. bbr. Na 9 panoa, posjetioci u auli KSC-a, mogli su da pogledaju preko 200 ratnih fotografija, koje su nastale tokom ovih ratnih mjeseci i obuhvatile su skoro sve pravce i aktivnosti života i rada boraca 307. bbr. četrdeset interesantnih minuta dokumentarnog filma "SVOJI NA SVOME", mogli su posjetioce da upoznaju sa organizovanim početcima stvaranja i jačanja AR BiH na ovom prostoru, putem snimljenog materijala rahmetli Mehmeda Fejzića-Džerija, ratnog snimatelja, pripadnika informativne službe 307. bbr, koji je teško ranjen 24. oktobra 1994 godine na Kupreškom ratištu, obavljajući svoj posao, želeći snimiti jedan od brojnih uspjeha boraca 307. bbr posljednih dana. U filmu su sublimirani svi napori građjana i boraca bugojanske opštine, koji su proistekli iz pravovremenog otpora agresoru na početku rata zbog čega je uz ogromno požrtvovanje kompletna opština, čitav tok SC agresije ostala slobodna, a Bugojanci "SVOJI NA SVOME".

Azam Mandžić
Foto:I. Fazlibegović

UZ 1. RODJENDAN 370 SLAVNE BRDSKE BRIGADE

ZBIRKA PJESAMA BORACA

U povodu 21. oktobra Dana 370. slavne brdske brigade Informativna služba i Ratno predsjedništvo Donjeg Vakufa izdalo Zbirku pjesama boraca ove jedinice pod nazivom "Kako se kalio narod". U predgovoru ovog pjesničkog ratnog prvenca štampanog u 500 primjeraka, izmedju ostalog, stoji; "Svako vrijeme nosi svoje breme i ovo teško ratno ima svoje čari. Svako od nas je na ispitu zrelosti, polažemo veliku maturu iz patriotizma, iz svih ratničkih vještina i izdržljivosti. . . Borci su u ruksaku uz šanžere, bombe, tromblone, rezervne ukrpljene čarape, konzervu i komad crnog hljeba nosili ponekad i parče papira i olovku. U trenutcima odmora ili nakon uspješne akcije navirale su uspomene, emocije i inspiracija za pjesmu. Pisali su borci 370. slavne brdske brigade za svoju dušu i najčešće djela skrivali od javnosti. Posjećujući ih na prvim linijama odbrane Bugojna, Gornjeg Vakufa, Novog Travnika, slobodne donjovakufske teritorije otkrivali smo jednog po jednog pjesnika. Pisali su na komadu stanijola od cigareta, na kutiji od metaka, na zidu barake. . . Nagovarali smo ih da nam ustupe za informator Brigade. Tako su jedan po jedan izlazili iz ilegalnosti i oduševljavali svoje saborce iz drugih jedinica, jer nisu poznavali njihovu ljubav prema poeziji i pritajenu sklonost za pisanje. Tako smo sabrali na stotine pjesama nastalih u rovovima, zemunicama, tranšeima, ili na planinskim visovima Crnog vrha pod vedrim nebom. . . Borac i pjesnik optimistički tvrdi"- da ima jedna pobjeda nama svima blizu". Naime, narod je sačuvan od istrebljenja. Dušu je, uz to, oplemenio nekim novim vrlinama. Dušmani nisu izbrisali Bosnu sa karte Evrope, a i Donji Vakuf je sve bliži njegovim stanovnicima. Vratiće se Bošnjaci Muslimani u vakufske mahale i pokoljenima što će stasati pričati kako se kalio naš narod bosanski. Krvlju pišemo svoju historiju, ali i pjesmu. Na 54 stranice Zbirke pjesama boraca 370. slavne brdske brigade predstavljeno je 19 autora. Neki od njih zaslužuju i posebne zbirke. Jedan od njih je i Samir Tahirović, koji je u Armiji od početka avgusta 1992. godine. U septembru ove napunio je 23 godine života. Završio srednju školu. Samir je autor naslovne pjesme Zbirke.

IS 370. slavne bbr.

Iz karate kluba "Salko Ćurić" Travnik.

BERIĆETNA GODINA

Izvodjenjem prigodnog programa nedavno su članovi Karate kluba "Salko ćurić" iz Travnika na dostojan način obilježili prvu godišnjicu svoga postojanja. I pored činjenice da je Klub formiran u najtežim ratnim uslovima njegovi karatisti postizali su izuzetno zapažene rezultate na svim takmičenjima u kojima su učestvovali. Na kraju su sasvim zasluženo ponijeli epitet najboljeg karate kluba u BiH, što je svojevrsna potvrda predanog rada pulena trenera Elmira Gašija. U kraćem govoru, predsjednik Kluba Adil Lozo upoznao je prisutne o radu i uspjesima u proteklom periodu, pri čemu je posebno naglasio da se borilačkim vještinama bave najplemenitiji ljudi naše zemlje. Trenutno Karate klub "Salko ćurić" broji oko 320 članova, svih uzrasta, odnosno pojaseva koji postoje u ovom drevnom borilačkom sportu sa Istoka. Za godinu dana postojanja vrijedni članovi karate kluba uspjeli su da osvoje 18 zlatnih, 11 srebrenih i 14 bronzanih medalja. Ovome svakako treba pridodati i 4 brončane medalje sa Trećeg svjetskog kupa '94. koji je održan u madjarskom gradu Miškolcu. Na raznim prvenstvima, Karate klub "Salko ćurić", proglašen je tri puta za najuspješniju ekipu. Navedeni uspjesi, sami po sebi predstavljaju svojevrstan podstrek za dalji rad i dostojno predstavljanje Kluba koji nosi ime rahmetli Salke ćuriča, iza kojega su ostali neizbrisivi tragovi u bosanskohercegovačkom karatou. Pred članovima pomenutog Kluba stoje dalja dokazivanja, a kako su do sada radili realno je očekivati da u vremenu koje nam predstoji, izmedju ostalog dostojno predstavljaju i karate reprezetaciju naše zemlje.

Dž. Sefer

Održan šahovski turnir 370. Sbbr

DRUGI BATALJON POBJEDNIK

Nedavno je u okrilju 370. Sbbr održano prvo ekipno prvenstvo u šahu. Nakon odigranih prvih kola u jedinicama, u završnici turnira šahovsko znanje odmjerile su ekipe:2. bataljona, 3. bataljona, Komande sa prištabskim jedinicama i Kasarne. Prvo mjesto pripalo je šahovskoj ekipi Komande sa prištabskim jedinicama, sa ukupno osvojenih 6 poena. Drugo mjesto zauzeli su šahisti 3. bataljona osvojivši 4 poena. Ekipa Kasarne osvojila je 2 poena i plasirala se na treće mjesto, dok se na 4 mjestu, bez poena, našla ekipa 2. bataljona. Inače, pobjedničku ekipu na prvenstvu u šahu 370. slavne brdske brigade predstavljali su šahisti Abaz Omeragić, Adnan Šutković i Ernest Abdagić.

Dijana Hadžić
Inf. služba 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz godišnjicu rušenja starog mosta u Mostaru

TEMELJI KOJI OPOMINJU

Na ovim našim prostorima ljudi su oduvijek gradili mostove, nastojeći spojiti obale rijeka, pobijediti prirodu i sebi olakšati život. Jedan od takvih bisera i graditeljskih podviga islamske arhitekture petnaestog stoljeća bio je i Stari most u Mostaru, kojeg su ekstremisti HVO-a srušili devetog novembra prošle godine. Ovim necivilizacijskim činom, istinski Mostarci doživjeli su šok od kojeg se sigurno do danas nisu oporavili. Umjesto vitkog luka Starog mosta ostali su samo žalosni ostaci temelja koji opominju. Godinu dana nema mosta legende, koji je gotovo četiri puna stoljeća preživljavao mnoge bitke, dočekivao i ispraćao silne vojske, i niko ga do današnjih dana nije dirao, već se naprotiv divio tom skladu i harmoniji islamske arhitekture, toj ogromnoj vertikali ljudskog duha i veličanstvenoj pobjedi ideje nad prirodom.

Rušenjem Starog, jer su mu istinski mostarci tako tepali, sljedbenici sulude antikulturne i anticivilizacijske politike definitivno su pokazali cijelom svijetu na kakve su zločine spremni pristati u nastojanju da zauvijek unište sve ono što na bilo koji način ima veze sa bošnjačko-muslimanskom kulturnom baštinom na ovim prostorima. Ovako rušenjem Starog mosta, za sva vremena ostala je bolna istina mostarska. Ostala je neprebolna rana bosansko-hercegovačka. Ovim antikulturnim zločinom bez presedana u historiji ratovanja, jasno je pokazano ko su ljudi, a ko su oni drugi. Vjerovatno zbog toga Mostar i Mostarci lakše podnose anticivilizacijski čin svojih "sugradjana", zbog čega će se stoljećima stidjeti i čestiti pripadnici hrvatskog naroda.

Istina je da više nema starog mosta, ali su ostali ljudi, ostali su mostari, koji su nekada gradili i održavali mostove, po čemu je i u ostalom ovaj gred i dobio svoje ime. Ostala je Neretva i ogromna snaga ljudskoga duha, koji su najbolja garancija da je voljeni most samo privremeno nestao (kao u nekom ružnom snu), da bi se odmah nakon toga pojavio čitav u svoj svojoj ljepoti.

Kad ovo kažemo imamo na umu izjavu poznatog književnika Abdulaha Sidrana, rodjenog u Mostaru, koji je na vijest o rušenju Starog mosta od strane ekstremista HVO-a, rekao kratko, ali sasvim jasno: "Ne dao mi Bog, da sam kao oni", a ugledni dramaturg Gradimir Gojer, takodjer Mostarac, reče kako Stari most mora biti osvećen, jer će jedino na taj način ljudska i Božja pravda u potpunosti biti zadovoljene.

Dž. Sefer

JESENJA SJETVA

Da Armija Republike Bosne i Hercegovine više ništa ne prepušta slučaju dokazuje i jesenja sjetva koja je krenula na područjima pod kontrolom 325. bbr.

Za ovaj veliki posao intendanska služba 325. bbr sve je isplanirala u detalje pa je tako planirano da se u rejonu Šljivčića, Kruščica, Vraniska i Stari Vitez zasije oko 450 duluma zemljišta. Sve je pripremljeno u saradnji sa ŠVK i Logističkom bazom 7. korpusa, koji su obezbjedili sjemensku pšenicu, dizel gorivo za rad traktora a obećano djubrivo za prihranjivanje pšenice još nije obezbjedjeno, što će vjerovatno umanjiti prinos ako se ne dostavi na vrijeme. Do 01. 11. 1994. god. zasijano je oko 300 duluma zemljišta, a pripremljeno je za sjetvu narednih 100 duluma.

Za ovu sjetvu korišteni su i koriste se svi raspoloživi potencijali pa je izmedju ostalog Intendanska služba obezbjedila radnike za sjetvu, a Saobraćajna služba traktore kojih je na ovim područjima angažovano preko 53.

Kako nam je rekao načelnik Intendanske službe 325. bbr. Hakija Djelilović, očekuje se urod izmedju 80 i 100 tona pšenice, čime bi bile zadovoljene jednogodišnje potrebe Brigade za brašnom.

Sabahudin Hrustić
Inf. služba 325. bbr.

IZ UDRUŽENJA RVI VITEZ

Kako smo saznali iz Udruženja ratnih vojnih invalida Vitez, najavljuje se redovna podjela pomoći za mjesec septembar, 1994. godine pa će tako imaocu prava na pomoć biti podjeljeno: 10 kg. brašna, 2 l. ulja, 1 kg. šećera i 1 kg. riže. Takodje se vrši podjela ogrijevnog drveta i to po tri metra za porodice šehida i invalide čiji se procenat invalidnosti kreće od 50% do 100%, a isti su nastanjeni na području općine Vitez. Sa ratnom bolnicom "Igman" Fojnica postignut je dogovor za 10 mjesta po 21 dan boravka za naše imaoce prava pa se tako preko Komande mjesta Vitez i Udruženja RVI organizuje redovan odlazak u banje. U razgovoru sa načelnikom Službe za zaštitu boraca Harunom Suljevićem, saznali smo da se uskoro može očekivati retroaktivna isplata penzija za porodice šehida i ratnih vojnih invalida. Ukupan fond kojim se raspolaže za isplatu ovih penzija iznosi oko 120. 000 DM.

S. Hrustić
Inf. služba 325. bbr.

ZAPALJENA "STOLIČARA" U TURBETU

Da četnici postaju svjesni iluzornosti svojih planova najočitije svjedoči paljenje Tvornice stolica u Turbetu, popularno nazvane "Stoličara". U poslijepodnevnim satima 31. oktobra vatra je prvo planula u kuhinji da bi se prenijela u Veliku halu. Plamena stihija uništavala je ovaj privredni objekat 24 sata. Paljenju je predhodio pokušaj četničkih pljačkaša da izvuku mašine iz fabrike.

Uporedo sa jačanjem Armije R BiH i njenim uspjesima kod četnika sazrijeva svijest o neminovnosti njihovog poraza. Zato pojačavaju razaranja na okupiranoj teritoriji jer znaju da će ih borci najbolje vojske na svijetu, Armije R BiH uskoro sa nje otjerati. Od polovine oktobra sistemski pale Karaulu i lešinari odvlače sve što se odnijeti može na za njih "sigurnije" prostore. Sa sjajnim uspjesima boraca 7. Korpusa broj miniranih ili zapaljenih kuća raste da bi vrhunac predstavljalo paljenje "Stoličare".

Svoju nemoć i bijes zbog neizbježnog konačnog poraza koji ih čeka agresor ispoljava na jedini način koji zna i može: uništavanjem i razaranjem. Uzalud im je sve. "Stoličara" je već jednom izgorjela, prije rata. Vrijedna ruka naših ljudi će je u slobodi, kao i tada, ponovo izgraditi.

Inf. služba 312. bbr

DOGOVOR O DALJOJ SARADNJI

U organizaciji Organa za moral 27. bbr u Mehurićima je 15.10.1994. godine održan sastanak Komande Brigade sa predsjednicima ratnih predsjedništava opština Kotor Varoš, Skender Vakuf, Mrkonjić Grad, Banja Luka, Šipovo i Bosanski Petrovac. Udarna pitanja o kojima se raspravljlo na sastanku i po kojima su zauzeti stavovi i doneseni su konkretni zaključci: socijalno-statusna pitanja boraca, porodica poginulih i ranjenih boraca i mjere koje poduzimaju ratna predsjedništva na tom planu, sprječavanje dezinformacija o neangažovanju pojedinaca iz tih opština, mobilizacija vojnoaposobnih lica, prikupljanje istorijske grade o razvoju pokreta otpora u navedenim opštinama, konstituisanje jedinstvene organizacije boraca na teritorijalnom principu, organizacija logističke podrške stanovništvu i Brigadi i iz naše dijspore, zaživljavanje prakse da se ovakvci sastanic, radni dogovori održavaju redovno, a najmanje jednom mjesečno.

O svim ovim pitanjima doneseni su zaključci sa jasno definisanim rokovima i nosiocima realizacije, te je usaglašen način davanja povratnih informacija komandi 27. bbr.

Na inicijativu Ratnog predsjedništva opštine Kotor Varoš formirana je delegacija ratnih predsjedništava opština Kotor Varoš, Šipovo, Mrkonjić Grad, Skender Vakuf, Banja Luka, Bosanska Gradiška koja je 03.11. ove godine posjetila borce 27. bbr na ratištima Kupresa. Delegacija je uručila skromne poklone, razgovarala sa borcima a delegaciju je lično primio i brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa. Ovo je lijep primjer saradnje vojnih i civilnih vlasti, veliki podstrek za boce na ratištima i sa ovom praksom treba nastaviti i u buduće.

Inf. služba 27. bbr
(Lajc i Taško)

POSJETA RANJENICIMA 17-te

Svi pripadnici 17. SKbbr, koji su ranjeni u borbenim dejstvima na kupreškom ratištu, prema iskazu ljekara, nalaze se van životne opasnosti i njihov oporavak teče u najboljem redu.

Dana 9.11.1994. godine komandant Sakib Forić je posjetio ranjenike koji se nalaze u bugojanskoj bolnici, a istog dana je, u organizaciji organa za moral 17. SKbbr obavljena posjeta ranjenicima u bolnici Travnik.

Osim toga, travnički mališani, učenici 2. i 3. razreda Osnovne škole Travnik su, krajem oktobra uz adekvatne poklone, posjetili ranjenike Sedamnaeste smještene u stacionaru, sa toplim, iskrenim, dječijim željama za što brži oporavak. U kutijama sa poklonima našlo se i po koje pisamce i poruka ispisana krivudavim, dječijim rukopisom. Na jednoj od poruka je pisalo:"želim vam brz oporavak i da se što prije vratite svojim kućama. Mi vas puno volimo i mislimo na vas. " U potpisu ove tople poruke je pisalo: Talam Halisa II-3.

Inf. služba 17. SKbbr
Š. Zukanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.12.1994. GODINA I BROJ 7. PRIMJERAK BESPLATAN

Svim pripadnicima Armije, kao i građanima naše domovine želimo sretnu Novu 1995. godinu i da slijedeću dočekamo u miru, u slobodnoj, suverenoj i nedjeljivoj Republici Bosni i Hercegovini

Pripadnicima Armije Republike BiH katoličke vjeroispovijesti čestitamo predstojeće Božićne blagdane

7. KORPUS
IDEMO DALJE!

ŠKOLOVANJE MLADIH OFICIRA 7. KORPUSA ARMIJE RBiH

OFICIR S LJILJANOM

JEDINICE 7. KORPUSA- KORAKOM POBJEDNIKA

http://www.hasib-musinbegovic.com

REKLI SU REKLI SU REKLI SU REKLI SU REKLI SU REKLI SU

OVO NIJE RAT SAMO VOJNIKA!

Proteklih dana u posjeti Komandi 7. korpusa boravi je član Predsjedništva i podpredsjednik Federacije dr. Ejup Ganić. Cjenjenog gosta primio je Komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić sa ostalim članovima Komande.

Dr. Ganić je stigao u Komandu u trenucima kada su članovi Komande Korpusa priredili oproštajno druženje pred ispraćaj svoga suborca i komandanta, doskorašnjeg načelnika štaba 7. korpusa, brigadira Selme Cikotića na novu dužnost, na dužnost vojnog atašea u SAD.

Nakon dužeg razgovora dr. Ganić je ukratko eksplicirao uzroke i posljedice agresije na RBiH i ponašanje međunarodne zajednice u datim okolnostima. Dr. Ganić je izrazio zadovoljstvo što se ponovo našao sa borcima i starješinama 7. korpusa, pogotovo poslije tako sjajnih uspjeha na Kupresu. Izrazio je svoje divljenje i uputio čestitke povodom najnovijih uspjeha, koji su kako reče dr. Ganić rezultat sistematskog rada i odlučnosti starješina i boraca ovog korpusa.

Iz obraćanja dr. Ganića izdvojili smo sljedeće:

"Uspjesi boraca Armije Republike BiH u ovom trenutku imaju višestruki značaj. Oni potvrđuju jednu osnovnu strategiju koju ova Država mora uzeti kao svoju platformu, a to je da uspjeh dolazi iznutra." Dr. Ganić je podsjetio na činjenicu da svima u RBiH mora biti jasno da ovaj rat traje da mu se ne nadzire kraj i da ovo nije rat samo nas vojnika, već podjednako i svih civila, dakle, svi moramo dati svoj doprinos u borbi protiv agresora. Međunarodna zajednica nedovoljno čini da spriječi agresiju na međunarodno priznatu državu RBiH i da spriječi genocid nad bošnjačkim narodom. Međutim, to je za nas dodatni motiv da se prvenstveno oslonimo na sopstvene snage.

U ovom ratu vi branite 2 ključne stvari: branite opstanak Države BiH, ravnopravnost i demokratiju naroda koji je osjećaju i prihvataju kao svoju domovinu, i branite opstanak bošnjačkog naroda. Na tom zadatku dužni smo svi istrajati do kraja. Mi moramo nalaziti rješenja i u uslovima ovakvi kakvi jesu Međunarodna zajednica ne želi pobjedu Armije RBiH. Ona se ne raduje njenom svakodnevnom organizacionom jačanju.

Međunarodnu zajednicu su čak iznenadili zadnji uspjesi boraca 5. korpusa, dopustili združenom agresoru da neometani izvrše žestoku ofanzivu na Bihački okrug. Bošnjaci su u prošlosti uglavnom ratovali za druge, branili tuđe carevine i imperije, predano služili drugima. Danas po prvi put brane svoje, svoju Bosnu i svoj narod.

Mi danas imamo puno neprijatelja, oni su uglavnom okrenuti prema ARBiH, pokušavajući da je oslabe, jer ona je jedini faktor s kojim oni ne mogu manipulisati. Naši neprijatelji danas odlučuju o tome kada ćemo jesti i koliko, koliko ćemo humanitarne pomoći dobiti i hoćemo li je uopšte dobiti, ali zato ne mogu odlučivati o tome hoće li naše jedinice krenuti prema Kupresu ili neće, koliko ćemo dejstva ispoljiti prema agresoru, kad i kako ćemo to izvesti. To je hvala Bogu, u našim rukama i moramo biti sretni da smo u ovakvim uslovima stigli do tog nivoa.

Ja često ostvarujem kontakte sa stranim političarima koji nerijetko ističu da naše starješine primjenjuju izvanredno taktiku protiv agresora. Mi još uvijek nismo izgradili jasnu strategiju, ali smo ovih proteklih dana imali priliku videti neke nove elemente naše strategije. Dakle, to mora biti naša trajna preokupacija, naš vojni vrh i političko rukovodstvo iznalazi najbolje trajektorije za dalje vođenje oslobodilačke borbe.

Nerijetko me ljudi pitaju koliko će potrajati ovaj rat? Ja obično imam dva odgovora:ako znam da će agresor čuti to što kažem onda ustvrdim da će on trajati 10-tak godina, jer je, kao što znamo, agresor bio planirao sa Bosnom završiti za 2 sedmice. Kao što vidite, mi smo se uspjeli odbraniti, konsolidovali svoju odbranu i stvorili snažnu Armiju.

Ovakva moja tvrdnja utiče na opadanje morala kod agresora i znači jednu totalnu depresiju zbog takve konstatacije. Međutim, teško je to predvideti koliko će stvarno rat u Bosni trajati, ali naredna godina ili možda samo naredno proljeće će odrediti krivulju na osnovu koje ćemo realnije moći procijeniti njegovo trajanje. Mi nismo ni približno naoružani onako kako bismo trebali biti zato to nadoknađujemo izvanrednom hrabrošću naših boraca, maštovitošću i dosjetljivošću naših starješina.

Mi moramo koristiti i gerilu, komandoska iznenađenja kao i noćna dejstva da bi smo što više nesigurnosti i panike unijeli u agresorske redove na području cijele BiH.

Mi ćemo učiniti sve da se poboljša status naših boraca kao i ratnih vojnih invalida(RVI) i porodica naših šehida. Izgubili smo mnoge heroje, ali imamo, hvala Bogu, i dalje neiscrpno vrelo hrabrih i neustrašivih boraca. Naša Armija ima veliki broj vojnika. Naši generali i ostale starješine kreirali su jedan novi faktor u religiji Balkana, nešto što se nije predviđalo, pojavila jedna Armija, osposobljena za velike podvige, popunjena kadrom koji zna voditi velike bitke. Uz duboko uvažavanje svakog pripadnika srpskog i hrvatskog naroda koji se priključuje u redove ARBiH i ravnopravno, rame uz rame sa drugima, biju bitku za Bosnu, glavnina naših snaga potiče iz redova bošnjačkog naroda. Zbog toga i buduće uređivanje odnosa na Balkanu zahtjevat će uvažavanje i poštivanje mišljenja i bošnjačkog naroda. U prošlosti to nije bio slučaj, međutim, to se već sada nadzire i to je jedan od rezultata naše dosadašnje oružane borbe. Možda je do sada i najvažnije to da ste vi, borci, spriječili političku i vojnu kapitulaciju naše države i omogućili nama, izabranom rukovodstvu, da predstavljamo ovu državu vani i da zahvaljujući tome predstavljamo jedan značajan faktor na Balkanu i šire. Mi ćemo završiti, ako Bog da, ovaj rat, uspješno, ojačani novim brojem vojnika, dakle sa još snažnijom Armijom.

Moramo razviti takvu namjensku industriju da nas niko nikad više ne može ucijeniti i zateći nespremne kada je u pitanju naša gola odbrana.

Pameti imamo, nedostaje nam nešto bolja organizacija, a sredstva će se naći. Susreću nas i pitaju kako to da ste najnovijom odlukom amnestirali one koji se do sada nisu uključili u borbu?A ja im odgovaram da je to samo politička odluka koju biste i vi sigurno donijeli da ste na našem mjestu, na mjestu članova predsjedništva i predsjednika Alije Izetbegovića.

Nas Bošnjaka je stradalo 200.000 u ovom ratu. Cifra od 2.000. 000, koliko nas je bilo prije rata, znatno je smanjena. Uzeli smo u obzir i to da svi naši ljudi nisu podjednako hrabri, podjednako svjesni i uzeli smo u obzir i to da je naš bošnjački narod podložan i mnogim manipulacijama, što se posebno ispostavilo tokom prošlog rata, pa smo odlučili da pošaljemo poruku svim onima koje mnogi od nas nazivaju dezerterima, da nam se vrate, a svačiji doprinos bit će adekvatno vrednovan. Oni koji se do sada nisu uključili u oružanu borbu morat će to nadoknaditi na odgovarajući način.

Mi moramo svoj narod vraćati i ne smijemo ga se odricati. Svako ima svoju elitu, a elita su naši borci na prvim linijama, međutim, svako ima svoj talog, a talog su upravo oni koji se nisu odazvali. Zato moramo učiniti sve da ih osvjestimo, da shvate da je Bosna njihova jedina prava domovina i da povjeruju u to.

Gospodo, mi branimo opstanak naše države, mi stvaramo sretniju budućnost našoj djeci kako se opet ne bi desile nove patnje i stradanja bošnjačkog naroda. Međunarodna zajednica je dozvolila napad trupa iz Hrvatske na zonu odgovornosti 5. korpusa. Teškom diplomatskom borbom izborili smo djelovanje NATO snaga po ciljevima agresora. Više puta sam gospodinu Akašiju rekao da ćemo ga, ako ništa ne preduzme da zaustavi napade na Bihački okrug, staviti na spisak onih koji su odgovorni za genocid.

Dakle, nama predstoji borba, bolja organizacija iznutra i prije svega moramo jasno definisati status našeg borca, učinit ćemo sve da naš borac i njegova porodica budu zadovoljni svojim statusom. Naš cilj je stalno jačanje naše armije i angažovanje civilnih vlasti da adekvatno i pravovremeno izvršavaju svoje obaveze prema Armiji, jer, kako već rekoh, ovo nije rat samo nas vojnika već i svakog Bošnjaka i sveko mora dati svoj doprinos u pružanju otora agresoru.

Nas, ako Bog da, očekuju bolji dani. Boriti se moramo jer nemamo drugog izbora, nismo pokleknuli kad je bilo najgore, kad nas je agresor htio u svega nekoliko dana zbrisati sa lica zemlje. Mi moramo ići dalje i nadam se da će ona zadnja biti naša, dakle, pobijedit ćemo!

Reuf Vejo

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Sead Šuškić • Tehnički urednik: Branko Marić • Fotograf: Adnan Bešlagić • Redakcija: Abdulah Jeleč, Sulko Dedić, Razija Mehić, Sead Šuškić, Nihad Arnautović, Reuf Vejo (lektor), Mustafa Šanta, Enes Balagija, Remzija Šiljak, Senad Dautović, Kenan Dautović i Osman Vlajčić • Izdavački savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Selmo Cikotić, Bislim Zurapi, Zijad Čaber, Mehmed Ćorhodžić, Sadik Beširević, Halid Genjac, Fahrudin Agić, Nusret Jahić, Munir Karić, Džemal Rošić, Dino Lolić, Faruk Midžić, Razija Mehić i Džemaludin Ramić • Štampa: Štamparija "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Brigadir Selmo Cikotić odlazi na novu dužnost

PRAVI IZBOR LIČNOSTI

U skromnoj ali toploj atmosferi ispraćen je dosadašnji načelnik Štaba 7. korpusa, brigadir Selmo Cikotić. Svojim radom, znanjem i predanošću uživa ugled i simpatije i kod boraca i kod starješina. Znanja i sposobnosti koja je pokazao otvorile su mu kapije diplomatije u koju sada odlazi. U prisustvu članova Komande Sedmog korpusa, pozdra vnu, riječ ispraćaja načelniku, dao je komandant Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić i pri tom gospodinu Cikotiću uručio dva skromna poklona, "ljiljan od zlata"- privjesak za rever i "ljiljan od zlata sa dragim kamenjem"- igla, ukras za kravatu.

Oprštajući se u ime Komande i boraca i u svoje ime general Alagić je rekao:

"Gospodo starješine!

Danas u predahu borbenih dejstava našli smo vremena da se okupimo i ispratimo našeg saradnika, druga i kolegu, dosadašnjeg načelnika Štaba našeg Korpusa, Selmu Cikotića. Već duže vrijeme, Selmo Cikotić se zna sa mnom, prvo kao sadejstvujući na lijevom krilu u istom korpusu, kao komandant OG Zapad u sastavu 3. korpusa pod mojom komandom, a zatim, po formiranju 7. korpusa zajedno sa mnom i sa vama ostalima u komandi 7. korpusa učinio je mnogo i kao čovjek i kao starješina. Upravo rukovodeći se rezultatima i sklonostima, a i onim što treba da radi u budućnosti predložili smo da iz 7. korpusa ide Selmo Cikotić na novu dužnost, dužnost vojnog atašea u SAD. Ono što predstoji, što mi očekujemo, velika je zadaca gospodinu Selmi da sve to uobliči i uveže i doprinese koristi za BiH.

Kao komandant Korpusa ponosim se što je upravo Selmo kao načelnik Štaba prihvaćen da bude na ovoj novoj dužnosti. U našim slobodnim razgovorima u vrijeme dok zvanični dokumenti još nisu bili stigli,rekao sam Selmi da očekujem od njega da se uvijek osjeća pripadnikom Sedmog korpusa. Nadam se da će tako i biti, normalno štiteći interese, radeći za širu stvar Bosne i Hercegovine kao države i Armije RBiH kao njenog subjekta.

Izbor ličnosti brigadira Selme Cikotića, mislim da je pravi. Rekli bismo, ni star ni mlad, brz, okretan, snalažljiv. Mislim da će upravo to imati sveg onog bitnog u odradivanju zadaće. Obećao sam Selmi da ću mu odavde pružiti potrebnu saradnju i zato mu se u ime svih vas i u svoje lično ime , u ime boraca Sedmog korpusa, starješina, zahvaljujem na svemu onome što je učinio do sada. U to ime, ovdje pred vama, mu vrlo skromno dodeljujem "ljiljan od zlata", privjesak za rever i "ljiljan od zlata sa dragim kamenjem", igla - ukras za kravatu, simbol Armije i neka krase njegove grudi i dijelove odeće koju bude nosio. Još jednom, Selmo, hvala ti!

Jedan od najbližih saradnika brigadira Cikotića, major Tahir Granić, sa primjetnom dozom emocija koju ljudi pokazuju u situacijama kad se sastaju sa drugim osobama, rekao je da je dolaskom Cikotića pospješeno i unaprijeđeno rukovođenje i komadovanje tadašnje OG Zapad i u ime boraca OG Zapad zaželio da naredni zadatak brigadir Cikotić što uspješnije obavlja i da ne sumnja da će nas se brigadir Selmo dugo i toplo sjećati.

Zahvaljujući se na riječima ispraćaja brigadir Cikotić se obratio riječima:

"Drage gospode i gospodo starješine kako nije vrijeme, ja se doduše nisam pripremio za govor, ali osjećam jednu ljudsku i vojničku obavezu da se prije svega najtoplije i najsrdačnije zahvalim komandantu našeg Korpusa , gospodinu Alagiću na poklonima koje mi je u vaše i u svoje ime uručio. Mogu reći da sam u ovom ratu koji sam počeo u Sarajevu, kao vojnik i kao starješina afirmisao na prostoru na kome smo ratovali skupa. Mislim da smo skupa proživjeli jedan od najtežih perioda našeg naroda u novijoj i bližoj istoriji. Hvala Bogu da smo iz tih najtežih trenutaka izlazili kao pobjednici. Mnogo je šehitluka koji su ostali kao rezultat tih naših pobjeda. To je jedna velika obaveza za sve nas. Mi ćemo nastaviti rat na različite načine. Neko će rat nastaviti puškom, neko će se boriti i u diplomatiji. Ne smatram da je i jedan zadatak manje značajan. Mogu vam kazati da, sve što smo skupa proživjeli i prošli doživljavamo kao jedan vrlo bitan i snažan dio sopstvene ličnosti ili kolektivne svijesti i to doživljavam kao jednu veliku obavezu da se najvećim stepenom ličnog angažovanja pristupim izvršavanju nove dužnosti na koju sam postavljen. Nju doživljavam kao vrlo bitnu i vrlo odgovornu. Cijenim da će to biti jedan komplikovan posao u složenim odnosima i potezima koji se vuku vezano za sudbinu i dalji tok načina rješavanja ukupnog stanja u BiH. U to ime svima vama želim ličnu sreću, dobro zdravlje. želim vam da pored svih napora i umora izdržite na zadacima koje izvršavate. Znam da je svima vama teško, međutim, od načina na koji ćemo mi raditi i koji smo se do sada borili i koji ćemo nastaviti ovu borbu zavisiće i brok oslobođenih kvadratnih kilometara, ali i broj novih mezara u šehitlucima. Nasojimo da broj novooslobođenih kilometara bude što veći, a broj mezara što manji.

Svima vam želim sreću, a ja ću nastojati da ličnim angažovanjem pružim što je moguće veću podršku i pomoć. Ono što je komandant napomenuo po prirodi posla ja ću raditi za državu i Armiju R BiH. Neizostavno je da ću ja 7. korpus, sve vas i naše borce, uvijek osjećati prisutne u sebi i na svom srcu. želim vam uspjeh, sreću i dobro. Hvala.

I Vama puno uspjeha i sreće gospodine brigadiru.

Nihad. A.

BOSNE ĆE BITI

Agresija na suverenu i međunarodno priznatu državu Republiku BiH neprekidno traje više od 32 mjeseca bez nekih znakova da bi međunaroda zajednica mogla povući radikalnije poteze na zaustavljanju velikosrpskog fašizma. Posljednjih mjeseci razvodnjava se jedinstvo svjetskih političkih moćnika. Primjer Bihaća je jasan pokazatelj da se srpskom okupatoru jedino suprotstavlja Armija RBiH.

Bosna i Hercegovina, međunarodno priznata država, već treću godinu preživljava krvavu dramu na očigled međunarodnih političkih čimbenika koji, osim verbalne podrške, ne čine ništa kako bi se zaustavila veliko-srpska fašistička politika. Svijet koji sebe "ukrašava" epitetima najsavremenijih civilizacijskih dostignuća, humanizma i blagostanja inertno gleda kako se na prostorima naše Republike ubija goloruk narod, kako se ruše gradovi, bolnice, škole i vjerski objekti.

Zločin koji je počinjen i koji se, nažalost i dalje čini, nad Bošnjacima je plod najcrnjih oblika srpskocrnogorskih velikodržavnih ambicija velikog vožda Slobodana Miloševića i njegovih hamala u Bosni i Hercegovini-zločinaca Radovana Karadžića i Ratka Mladića.

Upravo zato, Miloševićevo novokomponovano mirotvorstvo i narodni razlaz sa rukovodstvom šumske države više ima humoristički nego suštinski smisao. Nepobitna je činjenica da i dalje preko pontonskih mostova i skela na Drini maršriraju kolone vojnih vozila koja iz "pacifističke" Srbije prevoze one koji trebaju zamijeniti mnoge poginule srpske vojnika, ali isto tako, nesmetano i dalje stiže ratna tehnika, naoružanje i municija. To vide i međunarodni posmatrači, ali se o tome šuti.

I da cinizam bude veći, nepriznatoj SRJ skida se dio sankcija jer su "pokazali" kooperativnost u mirovnim pregovorima, odnosno u nastojanju Kontakt skupine da se rješavanjem bosanskohercegovačke krize pronađe političkim sredstvima.

U stvaranju povoljnijeg političkog položaja Miloševićeve države posebno prednjače Velika Britanija, Francuska i Jeljcinova Rusija koja "bratski" srpski režim podržava čak i sada kada je on glavni akumulator i egzekutor zločina protiv čovječnosti i svih oblika genocida.

Time se na neki način želi stvoriti neformalna koalicija koja će biti pandan sve čvršćim vezama SAD, kao najveće svjetske sile i njihovog financijski najjačeg evropskog saveznika - Njemačke. Jer Balkan, taj stoljećima uskovitlan i nemiran region i dalje je kamen stražeškog spoticanja svjetskih moćnika. Neformalna koalicija Velike Britanije, Francuske i Rusije u zajedničkom nastupu podrške Miloševićevom režimu je u svojim planovima davno zacrtala kraj rata u našoj zemlji, naravno sa ishodom koji njima odgovara. Reprezent njihovih interesa na Balkanu trebala je biti Velika Srbija, a za ostvarenje njihove vizije demokracije i svjetskih civilizacijskih dostignuća trebalo je napraviti neku rezervat-državu za Bošnjake i slično za Bosanske Hrvate, a ovoj potonjoj bi se omogućilo prisajedinjenje Hrvatskoj.

Međutim, Vašingtonski sporazum i Federacija u koju sve više kao faktičku realnost vjeruje veći dio svijeta pomrsila je račune mnogih, a ostvarenju srpske dominacije na prostorima Bosne i Hercegovine jedina prepreka, i to nepremostiva, je oružana sila naše države.

Armija R BiH je izrasla u takvu vojnu silu koja je kadra ne samo da brani slobodne, nego da oslobađa privremeno okupirane teritorije. Ako se uzme u obzir i dalje prisutan strahovit debalans u naoružanju, veličina oslobođenih teritorija tek onda dobija svoju pravu realnu dimenziju. Dodamo li ovome i reaktiviranje linija razgraničenja između HVO i snaga srpskog agresora, te sadejstvo jedinica Armije i HVO u borbi protiv četnika, onda odnos snaga na terenu dobija drugi kvalitet.

Zbog novih realnosti na terenu Karadžićeve zločinačke horde poduzimaju žestoku ofanzivu na Peti korpus naše Armije. Angažovane su ogromne snage kako u ratnoj tehnici tako i u ljudskom potencijalu. Za okupaciju Cazinske krajine uključene su i jedinice iz UNPA zona Hrvatske, tj. Martićevi četnici, Karadžićevi koljači i ostaci paravojnih formacija Fikreta Abdića. Cilj je bio: potpuna okupacija Cazinske krajine, uništenje 5. korpusa i naroda bihaćkog okruga. Međutim, zahvaljujući herojizmu naroda i boraca ovog kraja, to im nije pošlo, a niti će poći za rukom.

Prilikom ove četničke ofanzive, četnici su upotrijebili sve ono što su imali u svojim arsenalima. Rakete, tenkovi, avioni, haubice danima su razarali ove prostore, ali ih nisu pokorili. Najžešći napadi dolazili su upravo iz privremeno okupiranih područja R Hrvatske.

Međunarodna zajednica je svjesna zločina koji se čini nad teritorijom naše Republike koje su UN proglasile svojom zaštićenom zonom. Desetine i desetine ljudi, žena i djece je ubijeno, stotine osakaćeno, a više od dvije hiljade i trista ranjenika nalazi se u bihaćkoj bolnici koju četnici žestoko granatiraju.

Ovi napadi dešavaju se upravo i na dan kada svjetska zajednica obilje- žava 46 godina od donošenja Opšte deklaracije o ljudskim pravima. Obilježava ga dok su ljudska prava naroda BiH ugrožena više nego ikada u postojanju civilizirane Evrope. I nikom ništa!

Par izleta NATO aviona nad bosanskim i hrvatskim nebom, napad na aerodrom Udbine koji kontrolišu Srbi iz tzv. Srpske Krajine, samo su pokušaji da se umiri savjest čovječanstva. Dok agresor i dalje licitira prolascima konvoja humanitarne pomoći, dok četnici više od pola godine ne dozvoljavaju nijednom konvoju da uđe u okrug Bihać, nekoliko avionskih bombi na aerodromsku pistu prouzrokovalo je takvu "štetu" da je nekoliko ljudi može za jedan dan sanirati. To je odgovor svjetskih moćnika na brutalne napade zločinaca na nedužni narod. To je pokušaj da se nametne utisak da oni nešto čine. "Pa, pokušali smo da spriječimo napade! Mandata za nešto radikalnije nemamo", - reći će na upit nekog znatiželjnika.

A upravo to nečinjenje na sprječavanju najdrastičnijih oblika, ratnog zločina i lišavanja elementarnih ljudskih prava nedužnih Bošnjaka je, htjeli to shvatiti ili ne svjetski moćnici, isto tako zločin protiv čovječanstva. Jer moći, a ništa ne učiniti da se spriječi genocid nad jednim narodom je, ponavljamo, zločin ravan onome koji čini neposredni egzekutor tog zločina.

Međutim, ni takav odnos svjetskih političkih prvaka, kao ni sva sila kojom je agresor krenuo na našu zemlju, nisu uspjeli da unište Bosnu, Bošnjake i sve ljude koji ovu zemlju doživljavaju kao sopstvenu domovinu. Nisu uspjeli zbog ljubavi ovih ljudi prema domovini, prema pravdi i istini. Zato nikakva ratna tehnika ne može da pobijedi Armiju R BiH koja se srcem bori, ne može da pobijedi i da baci na koljena u svijetu poznati bosanski prkos.

Zbog svega toga, vijekovima Bosna je opstajala, BOSNE JE BILO I BOSNE ĆE BITI!!!

Sead Šuškić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Birani po utvrđenim kriterijumima, na prijedlog predpostavljenih komandanata ukazana im je čast i data mogućnost da postanu oficiri Armije R BiH

OFICIR - S LJILJANOM

Na (lijevom reveru) lijevoj strani na kragni košulje primjećuje se oznaka u obliku velikog slova A. Umjesto poprečne crte stoji sablja. Ovo je oznaka da je nosilac završio vojnu akademiju. Pogledavši izbliza na slovu A utisnut je i broj koji je identičan sa brojem pod kojim je diploma registrovana. Kod jednih je oznaka srebrna, a kod nekih zlatna. Nosioci ove posljednje su pitomci prve klase, dok se za ostale klase dodjeljuje srebrna oznaka.

Nedavno je odbranom diplomskih radova završila svoje obrazovanje treća klasa Ratne oficirske škole. Time su pitomci postali oficiri najčasnije armije Armije Republike Bosne i Hercegovine. Mada ova obrazovna institucija nosi naziv Ratna oficirska škola isto ima rang vojne akademije i tako se i tretira. To potvrđuje činjenica da na diplomama, koje su uručuju nakon odbrane radova, stoji potpis predsjednika države. Potvrđuju to i stalne posjete najviših državnih i vojnih delegacija.

Školovanje se odvija u tri smjera: borbeno komandovanje, političko djelovanje i logistika. Zavisno od potrebe traži se i broj polaznika škole. Međutim, zainteresovanost je iznenađujuća. Za nevjerovati je da broj pojedinaca, a i jedinica koje bi željele uputiti svoje kandidate premašuje i deset puta potrebni broj za pitomcima. A kakvi su elementarni uslovi po kojima se može pohađati ROŠ?

Prvenstveno to je ratno iskustvo. Ovisno o formacijskom mjestu sa kojeg se upućuje, budući pitomac mora provesti najmanje godinu dana kao komandir voda, odnosno, šest mjeseci kao komandir čete. Pojedinac se upućuje na osnovu potreba i preporuke brigade kojoj pripada, a koja očekuje rezultate od završenog pitomca. I još jedna pojedinost. Godine starosti ne smiju preći brojku 28.

Jedan od onih koji je ispunio sve navedene uslove i u sklopu treće klase diplomirao sa odličnom ocjenom je Mesud Dervišić. Prošao je, kako kaže, dosta ratišta, počev od Jasjca, Karaule, Visočkog bojišta... I sam je bio zainteresovan s obzirom da je prije rata želio pohađati vojnu akademiju. Sada mu je drago što je ta prilika propala, a ukazala mu se ova prava koju je svojim odličnim uspjehom opravdao i sretan je da je postao oficir sa kodeksom Armije R BiH. Govoreći o fazama školovanja kaže da je praktična nastava i najprivlačnija. Tu se stečeno teoretsko znanje i ranije iskustvo neposredno primjenjuje na terenu, u pravim ratnim uslovima, u kojima se životi gube. Došavši iz svih korpusa, sa raznih bojišta, razmjenjuju svoja iskustva, analiziraju ih, ugrađuju ih u program obuke, porede sa školskim, teoretskim znanjem. Sada, kada je diplomirao nije mu bitno gdje će biti raspoređen, u koju jedinicu. Spreman je da preuzme odgovorne dužnosti. Kada govori o svojim kolegama sa kojima se družio i učio kaže da je najbitnije spomenuti kako su to većinom ljudi došli sa formacijskih mjesta komadira četa, pa čak i načelnici, ljudi koji su više puta ranjavani, nosioci priznanja "Zlatni ljiljan".

Upoznavanje sa ljudima sa svih strana slobodne Bosne i Hercegovine čine one najlepše niti kojima se tka zbližavanje. Kako pitomci nisu samo pripadnici muškog pola nego i djevojke, tokom školovanja, ona iz Zenice, a on iz Mostara svoje poznanstvo krunisaše brakom. Pored ovo dvoje Mesudu je u sjećanju i borac iz Srebrenice kojeg svi zovu Šiljo. Nosilac odlikovanja "Zlatni ljiljan" i momak koji je uništio devet tenkova, - živa legenda, kaže Mesud.

Samir Kanafija je završio smjer logistike. Služeći vojni rok u bivšoj JNA završio je školu rezervnih oficira smjer intendantske službe - N stava u ROŠ-u je puno kva tetnija. Mnogo se nauči, proširi znanje. Ovdje s obuhvaćene sve službe lo gistike: tehnička, saobraća na, sanitetska, građevin ska...Predavači su profeso akademici. Dosta pred vača, naročito u smjeru bo benog komandovanja dol ze direktno sa ratišta d predaju određene tem život je strogo vojnički, ka u svakoj vojnoj akademi Ovo je Boo - print, dodaje šali. U rat se uključio kro Patriotsku ligu i tako dalje, srca. Kad ga upitah da li m je opredjeljenje buduće života bio vojniči poziv, da je odriječan odgovor. "N Pomoć borbi za opstanak oslobođenje bilo je moje opredjeljenje za ovo školovanje, dok prije rata, mada sam imao mogućnost da ostanem u JNA nakon stažiranja. Ali ovo je nešto sasvim drugo, lijep je osjećaj imati svoju državu nešto što tebi pripada, a istovremeno ti pripadaš tom istom".

Samir je zajedno sa Feridom Hukićem komponovao muziku na tekst Rifeta Merdana. Odsvirali su to i uz posudbu glasa Enesa Ibrakovića snimili koračnicu Sedmog korpusa. Interesantno je da je Samir jedini u ovom slučaju došao iz 7. korpusa dok su ostali pripadnici 2. korpusa, ali veliki simpatizeri ovog našeg, Sedmog.

I kao što to uvijek bila svaki početak ima kraj. "Rastanak mi je teško pao, kaže Samir. Stanje je ratno, pitanje je da li će i kada doći do ponovnog susreta, ali se kontakti ostvaruju i dalje, najčešće telefonom. Usput razmjenu se i poneka iskustva nastala u međuvremenu. I sa predavačima smo u stalnom kontaktu. Uvijek možemo doći na konsultacije, bez obzira na zvanični završetak. Kao posebno oduševljenje Samir iznosi i svečanost dodele diploma. Sviđa mi se i dizajn iste, a broj pod kojim je zavedena u matične knjige utisnut je na zlatno slovo A. Da bi dobili diplomu pitomci su rad branili pred komisijom čiji su predsjednici i ispitivači bili komandanti korpusa, generali iz ŠVK, a potpis predsjednika Predsjedništva Republike RBiH otvrdio da su zvanično postali oficiri Armije RBiH. Pored svega dužni su se pridržavati kodeksa časti oficira Armije.

Oficiri bh Armije, neka vam je čast i sreća služiti našoj domovini.

N. Arnautović

ŠKOLOVANJE MLADIH OFICIRA

Uprkos svakodnevnim napadima srpskocrnogorskog agresora na odbrambene položaje boraca 7. korpusa Armije R BiH Komanda Korpusa poklanja veliku pažnju vojnostručnoj obuci starješina. U Ratnu oficirsku školu iz jedinica našeg Korpusa upućena druga klasa polaznika za smjerove: borbeno komandovanje, političko djelovanje i logistika.

U Komandi 7. korpusa Armije R BiH 9. decembra upriličen je ispraćaj druge klase polaznika Ratne oficirske škole. Na školovanje je upućeno 24 polaznika i to 14 za smjer borbenog komandovanja i po 5 za smjer političko djelovanje i logistički smjer. Time je i na ovaj način potvrđeno trajno opredjeljenje naše Komande da se vojnostručnoj obuci i stručnom usavršavanju naših starješina poklanja dužna pažnja.

U ime Komande korpusa pitomcima su se obratili načelnik Štaba 7. korpusa pukovnik Kadir Jusić i pomoćnik komandanta za moral pukovnik Hasib Mušinbegović.

Načelnik Štaba pukovnik, Kadir Jusić je, između ostalog, govorio o značaju vojno-stručnog osposobljavanja starješinskog kadra za dalje uspješno vođenje oslobodilačkog rata. Također, napominjući ih da su to budući komandanti bataljona i brigada, načelnici štabova pa i komandanti korpusa, upozorio ih je da školovanje koje je pred njima shvate krajnje ozbiljno i odgovorno.

Pomoćnik komandanta za moral, pukovnik Mušinbegović je podsjetio buduće starješine da oni u ovoj školi predstavljaju sebe, svoje brigade i 7. korpus u cjelini. Pukovnik Mušinbegović je, također, istakao da je upravo na našim mladim oficirima posebna obaveza jer oni dolaze iz jedinica koje su oslobodile Kupres, iz jedinica pred kojima su četnici bezglavo bježali. Isto tako, cijeneći da se radi o vojnicima koji iza sebe imaju bogato ratno iskustvo, podsjetio ih je da su oni obavezni upravo da svojim kolegama u školi to iskustvo i prenesu.

Inače, izbor kandidata izvršen je po posebnim kriterijumima, a radi se o borcima koji su u Armiji, u većini slučajeva, od prvog dana rata, akoji su se u dosadašnjem periodu iskazali u izvrsavanju postavljenih zadataka.

Materijalno - tehničko opremanje, literaturu kao i vojno-stručnu pomoć obezbijedila je Komanda 7. korpusa što će budućim oficirima u mnogome olakšati školovanje i sticanje novih znanja. Pitomci druge klase Ratne oficirske škole iz našeg Korpusa sa svoje strane dali su obećanje da će se maksimalno angažovati u toku školovanja, obećavajući da će se truditi da im ocjene budu najbolje.

Komandant 7. korpusa Armije RBiH, brigadni general Mehmed Alagić je obećao da će, pored redovnih obilazaka polaznika škole, održati i nekoliko tematskih predavanja čime će buduće starješine steći nova i usavršiti postojeća znanja, pogotovo ako se ima u vidu ogromno ratno iskustvo i vojnostručno znanje generala Alagica.

Sead Šušković

Seminar PK za moral o informisanju

ISTINA JE NAJJAČE ORUŽJE

Seminar za pomoćnike komandandanata za moral, koji je u organizaciji Uprave za moral održan u Zenici od 5.-16.12.1994.godine, opravdao je očekivanja i napore koji su uloženi u njegovo pripremanje i organizaciju. Prije svega, omogućio je razmjenu iskustava između kadrova koji obav- ljaju ove dužnosti u brigadama Armije R BiH i potvrdio da i ova djelatnost prati rast i razvoj naše Armije, te da su i problemi koji se javljaju u ovoj djelatnost u stvari problemi jednog višeg nivoa organiziranosti. Preuzimanje najprije taktičke, a potom i zadaci preuzimanja strategijske inicijative u daljnjem vodjenju oslobodilačkog rata, nalažu da se poslovima informiranja i komuniciranja, kako unutar Armije, tako i Armije prema javnosti i društvu u cjelini, prilazi kao jednom od najva- žnijih zadataka. Kvalitetnim informisanjem treba postići da dobro informiran borac, svjestan ciljeva borbe koju vodi, uslova u kojima se ona odvija, vanjskopolitičkih i unutrašnjih okolnosti, odbrambene snage bošnjačkog naroda i pravednosti rata za oslobodjenje BiH, bude u prednosti nad neprijateljem. Na tako odredjenje značaja ove djelatnosti upućuje i procjena da će agresor i nadalje zadržati dosadašnju nadmoć u pogledu opremljenosti teškim naoružanjem i MTS-a, što od nas traži da u što većoj mjeri razvijamo našu prednost u pogledu kvaliteta ljudskog faktora, motiviranosti naših boraca da istraju u borbu za odbranu R BiH bez obzira ili baš uprkos teškoćama te borbe, na tom zadatku uloga informativne djelatnosti je nezamjenjiva. Pored razjašnjivanja niza nedo- umica koje prate informativnu djelatnost u jedinicama R BiH, seminar je poslužio da se na njemu ponovo afirmiraju osnovni principi te djelatnosti. Informativna djelatnost, u cjelini, treba da teži afirmiranju Armije kao institucije, njenih dostignuća i mogućnosti u odbrani zemlje, te da vrši uticaj na mobilizaciju dosad neiskorištenih odbrambenih potencijala.

Ukratko, da vrši pozitivan uticaj na razvijanje svijesti o pravednosti rata koji vodimo i opravdanosti ulaganja i najvećih napora u odbrani zemlje. Oslonjana na istinu kao na najjače oružje, ona treba da bude najsigurniji oslonac u svakodnevnom radu sa borcima u jedinicama i u njihovim domovima.

A.Dž.

http://www.hasib-musinbegovic.com

RADOM I DISCIPLINOM DO KONAČNE POBJEDE

Bližimo se kraju ratne 1994. godine. U ovim okolnostima vrijeme je naprosto izgubilo svoju pravu dimenziju, poprimilo je nijansu neodređenosti i uglavnom, svi ga mjerimo do 1992. godine. Od tada kao da je stalo.... ili bježi vrtoglavnom brzinom noseći, poput nabujale rijeke tamne kao oranje, sve ljepote i nakaradnosti pred sobom i za sobom. Vrijeme nas guta, proždire, mi se koprcamo u njemu ulažući i posljednji zdravi atom svoje energije za neko ljepše i bolje... Osvrt unatrag godinu dana za borce Sedamnaeste podrazumjeva hronologiju besprekidnog angažovanja, odricanja, mnogo izraženog patriotizma i iznad svega jednog krajnje savjesnog i korektnog odnosa prema postavljenim zadacima.

Sam početak 1994. godine vezan je za angažovanje jedinice na Viteškom ratištu s ciljem deblokade Starog Viteza. U uslovima blokade, bez hrane, goriva, municije, odjeće i obuće.

Borci 17.SKbbr su uz nadljudske napore herojski pružali pomoć stanovništvu Starog Viteza. U januaru mjesecu, dio jedinica 17. Slavne učestvovao je u akcijama oslobađanja Sivrinog Sela i Buhinih Kuća, nakon čega ekstremisti HVO-a probijaju liniju u selu Sadovača, što borci 17. SKbbr vraćaju u izuzetno kratkom vremenu. U tom periodu, najveći dio jedinica bio je stacioniran u selu Krušćica, u neposrednoj blizini Viteza, i iz tog pravca se djelovalo, dok je preostali dio Brigade (jedan bataljon) djelovao iz pravca Preočice i Počulice.

Nakon potpisivanja Vašingtonskog sporazuma, kraće vrijeme je kompletna Brigada boravila u kasarni Travnik, u uslovima aktivnog odmora, a zatim ponovno angažovanje, i to ovoga puta su cijevi okrenute prema novom neprijatelju - četnicima. U aprilu mjesecu četnici su zauzeli Meokrnje, međutim pobjednička euforija nije dugo potrajala, nije čak ni zažívjela. Naime, samo nekoliko dana nakon toga, tačnije 27.4.1994. godine, jedinice iz sastava 17. SKbbr, 27. bbr, 37. mbbr. i 325. bbr. su vratile izgubljeni teritorij. Meokrnjem se ponovo zavijorila zastava sa zlatnim ljiljnima. Borci Sedamnaeste su dali puni doprinos u oslobađanju Meokrnja.

■ 17. SKbbr. kročila na krajiško tlo-

Krajem aprila kompletna Sedamnaesta se izmješta na Vlašić. U rekordnom roku je zaživjela na ovom prostoru sa svim pratećim aktivnostima i službama, uslijedila su izviđanja terena a zatim i prvi značajniji rezultati. 18. maj će blistavim slovima ostati upisan na stranicama ratnog dnevnika 17. SKbbr., na stranicama istorije R BiH. Oslobođene su Duge, Javorak i Žderin potok. Bilans ove akcije je poguban za četnike: kilometri izgubljenog teritorija, veliki gubici u ljudstvu i MTS- u, strah i panika i bježanija u četničkim redovima - okviran su presjek uspješno izvedene akcije, premda je formiranjem 7. korpusa došlo do određenih kadrovskih promjena unutar Sedamnaeste usljed prelaska značajnog dijela starješinskog kadra u Komandu 7. korpusa. Na tom pravcu, četnici se nisu uspjeli ni konsolidovati, a 17. Slavna je ponovo krenula u nove pohode. Ovog puta cilj je : kota 1492 i Srneća brda. Na ovom pravcu, kota 1492 je najdominantnija tačka i kao takva od izuzetnog značaja i za nas i za neprijatelja. Shvativši značaj ovladavanja ovom kotom, borci Sedamnaeste su maksimalno savjesnim i disciplinovanim pristupom ovom zadatku u potpunosti izvršili svoj borbeni zadatak. Ovladali su kotom 1492 i Srnećim brdima. I ovog puta četnicima su naneseni ogromni gubici u ljudstvu i MTS- u, a zarobljena su i tri živa četnika, pripadnika Skendervakufske (Kneževske) brigade. Rezultat ove akcije je još plodniji od prethodnog, uzimajući u obzir količinu zaplijenjenog MTS-a, sanitetskog materijala te sredstava veze.

Zarobljeni četnici su priznali da u njihovoj brigadi vlada poprilično rasulo i nezadovoljstvo, što je dovoljno snažan parametar u tvrdnji da četnici sve više postaju svjesni činjenice da su višestruko izmanipulisani od strane svoji vođdova.

Sedamnaesta je nastavila dalje, bez predaha, istovremeno angažovana na čuvanju dostignutih linija i pripreme i izvođenja aktivnih borbenih dejstava.

U septembru mjesecu, borci 17. SKbbr su angažovani na novom borbenom zadatku. Cilj je ovladavanje kotom 1390, što je i učinjeno, ali zbog nemogućnosti održanja postignutih linija, četnici ponovo zauzimaju ovu kotu. U toku same akcije nije bilo poginulih, gubici su nastali nakon izvršenja. Naime, komandant 2. bataljona Salko Karajlić je, nagazivši na minu, teško ranjen a komandir 1. čet Drugog bataljona, Sedić Sedin je poginuo usljed snažnog neprijateljskog djelovanja po novoosvojenim linijama.

■ Krajišnici na Kupresu -

Krajem okotobra mjeseca, 17. Slavna u sklopu združenih jedinica 7. korpusa dobija novi pravac napada - Kupres. Direktno s Vlašića, borci Sedamnaeste odlaze na izvršenje novih borbenih zadataka. Ono što impresionira je činjenica da su se borci, iako premoreni, bez trenutka predaha, sa izuzetno snažnim elanom i motivisanošću direktno uključili u operacije vezane za oslobađanje Kupreške visoravni i grada Kupresa. Oslobodili su sela Gornji i Donji Mračaj, ovladali objektima Lupoglava i Stožerac, Crni vrh, a u sadejstvu sa 37. mlbr., oslobodili sela u Kupreškom polju: Kukavice, Kute, Trifunovići, Bakovići. Osim toga, ovladali su brdom Vrana i selom Botun. Uzme li se u obzir da su borci s jednog pravca - Vlašić - direktno uključivani u aktivnosti na Kupresu, a zatim ponovo, bez odmora preuzimali linije odbrane na Vlašiću, svaki komentar bio bi izlišan.

U radnom i aktivnom angažovanju Brigada je obilježila svoj drugi rođendan. Naime, dio jedinice (jedan bataljon i dijelovi prištapskih jedinica)nalazio se na Vlašiću, ovi borci su u zemunicama dočekali rođendan svoje Brigade, bez pogovora i negodovanja, svjesni da je obaveza prema Domovini primarni imperativ, a slavlje ćemo ostaviti za neke ljepše dane. Na žalost , u ovom bespoštednom i besprekidnom angažovanju mnogi borci i starješine 17. Slavne su pali pokošeni ubilačkim metalom, usmjeravajući svoju posljednju misao i pogled prema Krajini, Sani, Vrbasu, Plivi....

Sedamnaesta Slavna krajiška brigada je jedinica koja ima hrabre i srčane borce, mlad i sposoban starješinski kadar, snažno izražene patriotske osjećaje, i disciplinovanost, uvježbanost i spremnost na izvršenje svih postavljenih zadataka.

IS 17. SKbbr
Šefika Zukanović

Uz drugu godišnjicu 306. bbr.

NA NAS SE UVIJEK MOŽE RAČUNATI

22.12.1994. godine 306. bbr. obilježit će drugu godišnjicu svog postojanja, uspješnog rada i djelovanja. I ova, kao i prethodna godišnjica, bit će obilježena skromno, iako postoji mnogo razloga da to sve bude svečanije, jer 306. bbr. je od svog formiranja pa sve do danas postizala vrlo zavidne rezultate na bojnom polju i dala veliki doprinos u ovom oslobodilačkom ratu.

Vratit ćemo se godinu dana unazad i pokušati u ovom malom prostoru opisati život, rad i uspjehe koje je brigada postigla u zadnju godinu dana. Potkraj 1993. godine do prve polovine 1994., bio je najteži period koji je preživljela brigada i kompletna Biljanska dolina. Borba na dva fronta i protiv dva agresora, glad i neimaština bili su faktori koji su mogli uticati na sasvim drugi tok rata na ovom prostoru. Ipak, ništa se nije dogodilo, barem ne ono što bi ovaj narod pokolebalo i slomilo. Naprotiv, navedeni faktori su kod boraca stvorili još veću snagu i moral. Uz stalne pokušaje ekstremista HVO da povrate izgubljene teritorije, i drugi agresor pokušava da ovlada linijama koje su posjedali naši borci na Vlašićkom ratištu. želje niti jednih niti drugih nisu se ostvarile, a linije naših boraca uvijek su ostajale čvrste i stabilne. U decembru 1993. godine, u 306. bbr. izvršene su i neke kadrovske promjene. Na kormilo brigade dolazi Munir Karić, novi komandant u koga su narod i borci iz Biljanske doline imali puno povjerenje, što je kasnije i opravdano. Sukobi AR BiH sa ekstremistima HVO su početkom 1994. godine kulminirali, naši borci su u tom periodu izveli niz uspješnih akcija, no o svim dešavanjima iz tog vremena pisat ćemo, ako Bog da, nekom drugom prilikom.

Nakon potpunog sloma ekstremista HVO i potpisivanjem primirja, naše jedinice su došle u situaciju da se nakon dužeg perioda ponovo nađu u jednoj cjelini i da se, kao takve, okrenu prema drugom agresoru.

■ Uspjesi na Vlašiću

Jedinice naše brigade su počele nizati uspjeh za uspjehom. Za vrlo kratko vrijeme, samostalno ili u sadejstvu sa drugim jedinicama iz sastavu 7. korpusa, četničke linije pomjerano su gotovo svakodnevno. Prostor koji je naša brigada u tim borbenim dejstvima oslobodila mjeri se na desetine kilometara. Hrust, Tvrda ravan, Kraljevo guvno, Stojanovac i rejon Ugra je prostor koji je naša brigada oslobodila i na koji četnička čizma neće više kročiti.

U cilju podizanja borbene gotovosti unutar brigade vršene su česte korekcije, a kao rezultat tih promjena stvorene su jedinice koje respektuje cijeli korpus. Sjetimo se samo akcija tih jedinica na rejonu Simšće i Police. Iako taj isti rejon nije zadržan u našim rukama, to je bila jedna od najbrilijantnije izvedenih akcija i sigurno jedna od najžešćih bitaka na Vlašićkom ratištu. Pored toga što je naša brigada imala sigurno najveću zonu odgovornosti u korpusu i stalno trpjela jake napade četnika, još nikada nije došlo u pitanje izvršenje zadatka. Samo na linije koje su čuvali naši borci u rejonu Srneće stijene, četnici su izveli preko 30 jakih artiljerijsko - pješadijskih napada i ni u jednom od njih linije boraca 306. bbr. nisu bile pomjerene.

Činjenica da jedinice 306. bbr. od svog formiranja pa sve do danas nisu izgubile niti jednog jedinog centimetra teritorije, ako se još tome doda i učešće u gotovo svim b/d koje su jedinice 7. korpusa izvodile na ovom dijelu ratišta, govori da je naš brigada jedinica na koju se u svakom trenutku može računati.

Za postignute rezultate na bojnom polju naša brigada je pohvaljena i od Komandanta 7. korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, a sve što je do sada učinjeno na bojnom polju zaslužni su borci i starješine 306. bbr., koji su ne žaleći sebe, izvršavali sve zadatke.

Uporedo sa b/d u brigadi su planirane i realizovane i neke druge aktivnosti. Borci čije starosno doba i zdravstveno stanje opravdava odsutnost sa prvih linija bili su angažovani na obradi slobodnih poljoprivrednih površina. Plodovi prošlogodišnjih zasijanih kultura umnogome su obogatili kvalitet vojničkog obroka. Ove godine pšenicom je zasijano i bivše poloprivredno dobro "VLAŠIĆ" a očekivati je velike količine pšenice u budućoj žetvi. Naši pionirci su trasirali preko deset kilometara puteva a popravljen je i porušeni most ispod sela Šarići, čime je put do drugih sela u Biljanskoj dolini skraćen za nekoliko kilometara.

U svim ovim dešavanjima nalazilo se vremena i za sportske i druge kulturno - zabavne aktivnosti u kojima su borci, nakon teških bitaka, mogli zaigrati i zapjevati.

IS 306. bbr.

ČESTITKA ŠVK-a POVODOM OBILJEŽAVANJA DVOGODIŠNJICE 17.SKBBR

Povodom obilježavanja dvogodišnjice vaše Brigade, svim borcima i starješinama u ime Štaba Vrhovne komande, pripadnika Armije R BiH i svoje lično ime upućujem iskrene čestitke.

Vaša Brigada je u dosadašnjem toku rada dala značajan doprinos u odbrani našeg naroda i države čime je dokazala čvrstu odanost ciljevima naše oslobodilačke borbe, a to su: oslobođenje, integritet i nezavisnost demokratske i cjelovite R BiH u njenim međunarodno priznatim granicama. I ovim putem izražavam svoje uvjerenje da će vaša jedinica vješto koristeći stečeno ratno iskustvo, hrabro i odlučno, zajedno s drugim jedinicama naše Armije, nastaviti oslobodilački rat i ostvariti ciljeve naše borbe.

Na tom putu želim vam nove borbene uspjehe i puno ratne sreće.

Do konačne pobjede!

Zamjenik komandanta ujedno načelnik ŠVK
brigadni general Enver Hadžihasanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA

Godina dana oslobodilačkog ratnog puta 307. bbr.

307.bbr. KORAKOM POBJEDNIKA

Godina koja je na izmaku, za borce i starješine 307. bbr. protekla je u znaku stalnih uspjeha i širenja slobodne bugojanske teritorije na račun četničkog agresora. Brigada je od agresora oslobodila preko 110 km kvadratnih okupirane teritorije. Svoj doprinos bugojanski borci dali su na Vakufskokomarskom i Bugojansko-kupreškom pravcu, gdje su za svoj Prvi rođendan na Kupreškoj visoravni postigli najslađu i najdražu pobjedu u trogodišnjem trajanju rata u toku kojeg nije pala niti jedna linija odbrane i u toku kojeg je kompletna teritorija općine u potpunosti slobodna...

Već treću ratnu zimu, bugojanski očevi i sinovi brane i oslobađaju teritorije Uskopaljske kotline, ali i druga područja BiH zahvaćena surovom neprijateljskom agresijom. Nakon pretrpljenih dvogodišnjih iskušenja agresija istoka i zapada, kada je gotovo u potpunosti oslobođena teritorija općine Bugojno, a agresorima naneseni za mnoge neočekivani i teški porazi, godina koja je na izmaku samo je nastavak uspješnih aktivnosti boraca 307. bbr.

Od zvaničnog osnutka Brigade (odnosno preformacije 307. mtbr. i jedinica OPŠO Bugojno) 21. oktobra 1993. godine do samog kraja mjeseca ove godine (do kada je bjesnio rat Armije RBiH i postrojbi HVO u susjednom Gornjem Vakufu), jedinice jedne od najmlađih Brigada u sastavu 7. ljutog Korpusa naše Armije vrlo uspješno, pored odbrambenih aktivnosti prema četničkom agresoru, pružaju podršku borcima i jedinicama Gornjeg Vakufa, koga su u to vrijeme napadale najelitnije postrojbe regularne HV.

Potpisivanjem sporazuma o prekidu svih borbenih dejstava između postrojbi HVO i jedinica AR BiH 25. februara, oslobađaju se znatni potencijali u ljudstvu 307. bbr., koji se okreću ka srpskom agresoru na kupreškom dijelu ratišta.

Od 15. marta, oživljavaju linije na Kupresu. Takođe, u ovom mjesecu za samo dvanaest dana izvršena je preformacija jedinica, koja je za cilj imala neophodne kvantitativne i kvalitativne pripreme za, pokazat će se to u narednom periodu, burne događaje i oslobodilačke poduhvate boraca 307. bbr. Iako četnici vrše učestale artiljerijsko - pješadijske provokacije i napade, borci 307. bbr. na čelu sa svojim Komandantom majorom Farukom Aganovićem - Jupijem, nižu nisku uspjeha na ovom dijelu ratišta. Nakon intenzivnih izviđačkih aktivnosti, pripadnici samostalnih jedinica, kompletan 2. bataljon kao i dio 1. bataljona zaposjedaju plato Hotigošća u potpunosti, sa izuzetno važnim objektom Crnim Vrhom čime su stvoreni preduslovi za napredovanje naših jedinica ka Kupresu. Oslobođeno je 40 kvadratnih kilometara teritorije, a borci su iskazali veliko požrtvovanje i hrabrost na veoma teškom, nepristupačnom terenu uz stalnu kišu i snijeg, sa nekoliko ranjenih boraca i bez i jednog poginulog pripadnika.

Uvidjevši šta im se sprema četnici su sredinom aprila izveli jak, najprije artiljerijski, a potom i pješadijski napad na položaje boraca 3. bataljona 307. bbr. na Maloj šuljagi koji je odbijen, a agresoru naneseni znatni gubici u ljudstvu. Na isti rejon odbrane bugojanskih boraca četnici su nasrnuli 10. juna, kada je u napadu bilo više agresorskih grupa. Uz veliko požrtvovanje i umijeće očuvane su linije odbrane i ispravljen trenutak slabosti. Poslije lavovske borbe, položaji naših boraca su očuvani i stabilizovani.

U svoj dnevnik Brigada će u julu mjesecu ubilježiti nove kilo- metre oslobođene teritorije. Ovoga puta na Vakufsko-komarskom pravcu kada je ovladano neobično važnim kotama Kikom i Visom. Iz više razloga, a posebno zbog izuzetno povoljne konfiguracije zemljišta kao i rasporeda oružja i oruđa agresora, te skoro uopšte ne postojećeg visokog rastinja za lakši prilaz i obuhvat četničkih jedinica, ova je borba bila jedna od najtežih za borce 307. bbr. Međutim, do izražaja je došlo vrlo iskusno, hladno i hrabro ponašanje boraca iz samostalnih jedinica Brigade (POČ-a, DIČ-a i izviđača iz bataljona), boraca 1. i 2. bb, koji su nakon više pokušaja ovladali ovim strateški bitnim kotama.

Narednog dana, vodila se bliska borba sa četničkom pješadijom, koja je uz strahovitu artiljerijsku pripremu čak 8 puta pokušala vratiti izgubljene kote, što im zahvaljujući trogodišnjem ratnom iskustvu boraca 307. bbr. nije pošlo za rukom. U ovom periodu agresor je na vlastitoj koži osjetio snagu i jačinu boraca 307. bbr., koji su sa jasno definisanim i određenim ciljem dočekali nove zadatke.

Niti jedna linija odbrane nije "pala", Brigada je uz minimalne gubitke oslobodila mnogo okupirane i strateški važne teritorije. Pobjedu - uspjeh godine, priuštili su pripadnici 307. bbr. sebi u čast za Prvi rođendan Brigade 21. oktobar ove godine učestvujući u osloba- đanju prve okupirane općine u BiH - Kupresa.

Sve što se događalo na Kupreškoj visoravni u petnaest dana uraganske ofanzive boraca i jedinica 7. korpusa BH Armije teško je iskazati riječima i zato bi bilo potrebno mnogo prostora. Jedno je sigurno, borci 307. bbr. su u bici za Kupres postigli svoju najslađu - rođendansku pobjedu u dosadašnjem toku rata, dokazavši još jednom svu raznovrsnost taktike, hrabrosti i odlučnosti. Samo ukratko u operaciji "KUPRES" jedinica 7. korpusa AR BiH borci 307. bugojanske ovladali sa 15 kota i trigonometrijskih tačaka, 9 važnih četničkih rejona. U samostalnim akcijama u prva tri dana borbenih aktivnosti, bugojanski borci oslobodili 64 km kvadratna teritorije uz neznatne gubitke, zarobili velike količine pješadijskog naoružanja, protivoklopnih i sredstava veze, a od težeg artiljerijskog naoružanja top B-1, 2 PAT-a (20/1 i 20/3 mm) 2 MB 82 mm itd... Borbe koje su borci 307. bbr. vodili za Jarčišće (k 1451), Hadro- vicu, Risovac(tt 1116), Zaginu livadu (1201), najviši vrh Stožera Vranu (1758), Mali i Odžački stožer, Velika Kupreška vrata priča su za sebe i po prikazanom heroizmu naših boraca predstavljaju do sada ne viđene borbe na širem prostoru BiH.

Šta na kraju napisati za borce i starješine koji su u toku 1994. ratne godine oslobodili preko 110 km kvadratnih od četnika agresijom zaposjednute teritorije, koji su iz stroja izbacili veliki broj agresorskih vojnika, više od 20 zarobili, koji su samo u bici za Kupres neutralisali preko 400 neprijateljskih bunkera, rovova, tranšea, zemunica i drugih fortifikacijskih objekata, koji su za vlastitu odbranu izgradili i inžinjerijski utvrdili preko 600 objekata za razne namjene uz to imajući sigurno jedne od najmanjih gubitaka u cjelokupnoj AR BiH. Zbog svega gore iznešenog citirat ćemo riječi grupe boraca, koji su vraćajući se sa terena nakon dužeg vremena i burnih ratnih dešavanja prilikom petnaestodnevnog oslobađanja Kupresa u kojima su učestvovali iskazali riječi koje zaista odražavaju karakter stvarnog stanja brigade. Oni su skoro uglas kazali: "Nismo viteška, nismo slavna, ali smo zato sigurno za četnike STRAŠNA".

Azam Mandžić
Foto: I. Fazlibegović

BORCI 27. BRDSKE BRIGADE NA KUPREŠKOM RATIŠTU

U nedavnim žestokim borbama sa četničkim hordama učestvovao je Prvi bataljon naše brigade. Samo saznanje da se ide na pomenuto ratište kod boraca je izazvalo oduševljenje. Direktno sa linije na Vlašiću, hrabri borci naše brigade, nakon malog predaha i ručka u bazi, krenuli su prema Kupresu. Kada su se u koloni vozila zalepršale državna i armijska zastava oduševljenju nije bilo kraja. Jednostavno svi su željeli da je dodirnu, da je ponesu. Nešto više i konkretnije o učešću naših boraca u ovoj akciji govori komandant naše brigade, gospodin Mustafa Fazlić:

"Naš bataljon je učestvovao u sadejstvu 370. Slavne brdske brigade i 308. brdske brigade. Učestvovali smo u oslobađanju veoma značajnih kota: Privija, Bezimeni vis, Bukovača i Mala kupreška vrata. Zadatak smo u potpunosti izvršili. Stekli smo dragocjena iskustva u dinamici izvođenja borbenih dejstava i u ešaloniranju jedinica. Borci su jako zadovoljni postignutim rezultatima i načinom rada. U ovim dejstvima smo imali jednog poginulog borca, četiri teže ranjena i nekoliko lakše ranjenih boraca. Zarobili smo veoma značajne količine naoružanja i municije, pušaka, par hiljada sitne municije 7,62 i 7,9 mm i dosta raznih mina. Na pravcu dejstva naše jedinice bilo je desetine ubijenih neprijateljskih boraca, dvojica su živa zarobljena, a pretpostavljam da ih je mnogo više ranjeno, pogotovo u gonjenju poslije oslobađanja Bukovače i Malih kupreških vrata prema Blagaju. Osobno sam zadovoljan radom i disciplinom svojih boraca čiji je borbeni moral zaista na visini."

Komandant Mustafa Fazlić

Prema izjavama boraca najpakleniji dan je bio SRIJEDA 2.11.1994. godine. Bila je to borba srca protiv čelika i odlučujuća bitka za oslobađanje Kupresa. Četnicima nije ostalo ništa drugo nego da pritegnu opanke pa preko Janja, ali i tamo ćemo ih stići.

Inf. služba 27. bbr.
Taško i Lajc

http://www.hasib-musinbegovic.com

GAZIJE, MAJKO, OPET BOSNOM GAZE!

"I NEKA SE ZATO NA ALLAHOVU PUTU BORE ONI KOJI NE ŽALE DA ŽRTVUJU ŽIVOT NA OVOM SVIJETU ZA ONAJ SVIJET. A ONOGA KO SE BORI NA ALLAHOVU PUTU PA POGINE ILI POBIJEDI, MI ĆEMO, SIGURNO, OBILNO NAGRADITI" (AN-NISA:74)

Na usnama tekbir, u ruci čvrsto stegnuta puška: a srce - to mladalačko srce, veliko ko Bosna, u njemu ljubavi zą sve.

Ta ih ljubav nosi Bosnom od prvog dana rata, nosi ih tamo odakle se čuje poziv brata Muslimana, nosi ih tamo odakle njihov narod protjeraše dušmani. Tamo će oni ponijeti zastavu Islama i puškom ispisati šehadet na granicama ove Bosne.

Teško je pronaći riječi, kojima opisati ove momke, opisati njihove uspjehe, njihove ljubavi i rane, i opet će mnogo toga ostati nedorečeno, jer svaki od njih je priča za sebe, svaki od njih je Bosna u malom. Na um mi padoše riječi velikog vojskovođe, ashaba Abdulaha ibn Revahe, koji se obrati mudžahidima, na koje je krenula ogromna vojska Vizantije: Abdulah im reče: " Vi ste pošli da tražite junačku smrt. Mi se sa naprijateljem ne borimo na osnovu našeg broja i naše snage, nego na osnovu snage naše vjere, s kojom nas je Allah dž. š. počastio.

Upustimo se s njim u boj! Čekaju nas dva dobra: POBJEDA ILI ŠEHIDSKA SMRT!"

Ove riječi Abdulah je rekao 8. godine po Hidžri, tj. prije 1407 godina, a kao da ih je rekao ovim bosanskim mudžahidima, kada su se prvi put skupili ispred Medrese u Travniku.

Snaga vjere je okupila ove momke i nosila ih Bosnom poput vihora. Momci koji sada čine IDV 37 Mlbr., većinom su bili u toj prvoj časnoj skupini, koja se okupljala u Medresi i odatle kretala na razna ratišta. Dosta bi nam vremena i prostora trebalo da govorimo o uspjesima, a želja nam je samo da vidite kuda su sve prošli ovi momci, i koliki je teret pao na pleća ove mladosti.

Počelo je sve na Gradini, gdje je izveden veliki broj diverzija i ubijeno dosta praznih četničkih glava.

Potom dolazi Visoko. Akcija koja još više prekaljuje ove momke i priprema ih za mnogo veće zadatke. U jednom lijepom sjećanju ovih momaka jeste Ramazan ratne 1993. godine, lokacija je Rostovo, mudžahidi u postu. Tek formirana Jukina četa Krajišnika, koji na punktu zaustavljaju dva sumnjiva kamiona i nakon izvršeno pretresa pronalaze poveliku količinu oružja, uniformi, raznog MTS-a, koji je bio namijenjen našoj "federalnoj braći".

Nedugo poslije Rostova tekbiri ovih momaka odjeknuše Meščemom, Kamenjašem, Mravinjcem...., popeše se ovi momci na prvi zarobljeni tenk, ojačaše Armiju minobacačima, pamovima, a novim kotama uljepšaše slobodnu teritoriju. Jedan od najljepših pečata ove brigade, skupa sa ovim momcima, jeste Igman, kada su nakon uspješnih akcija na Kiseljaku, na poziv našeg predsjednika, skupa sa momcima iz 17. Slavne i žigosanima napravili čvrst bedem i zaustavili četnike nekoliko stotina metara ispred glavne skretnice za Sarajevo. Novim ustrojstvom Armije i formiranjem lahkih brigada, nekada 1. bataljon 7. Slavne preraste u 37. Mlbr i tada dolazi i do formiranja IDV, baš od momaka koji su činili okosnicu Jukine čete i koji su prešli sva ova ratišta.

Neposredno po formiranju IDV, koji je već predstavljao čvrstu pesnicu, udara na Meokrnje i razbija sve prepreke pred sobom, penjući se na zarobljenu pragu skupa sa ostalim momcima iz 37. Mlbr. Tu pronalaze dosta MTS-a, a bio je i jedan brdski top ZIS, dosta lahkog oružja, kojeg su četnici drage volje ostavili, jer trebalo je trčati, a oni su se u tome izvježbali da bi im i Karl Luis mogao pozavidjeti.

Hamingway jednom reče i ovo: što je čovjek bliži prvoj liniji, sve više sreće ljude boljih moralnih vrlina". A šta tek čovjek da napiše o onima koji idu i dalje od te linije? Oni su puni rana, puni pečata iz ovog rata, a te rane će, ako Bog da, mirisati miskom, onoga dana kad nas Allah okupi da nam svima presudi za ovo šta smo radili na ovom prolaznom svijetu.

Meho, Hari, Čelo, Sadrudin (Arkan), Švraka, Šiljak, Buza, Bajčin, Huska, Dogan, Žico i svi ostali s ponosom nose ime "GAZIJE", jer je krv iz njihovih rana natopila plodno bosansko tlo. Iz te krvi će niknuti cvijet slobode, i niknuti novi mudžahidi, nove generacije koje će po uzoru na ove mudžahide gaziti ponosno Bosnom, i koji će joj vratiti stari ratnički duh, od kojeg su se bojale komšije na mjesec dana hoda od Drine i Save.

Ova generacija je dokazala da može da uradi svaki postavljeni zadatak i da može da ponese ogroman teret ovog društva, a sve za bolje sutra naše Bosne.

IDV predstavlja jednu cjelinu u kojoj vlada jedinstvo zasnovano na bratskoj ljubavi i slozi, a uslov za prijem kod njih jeste akcija za akcijom. Dosta njih je prošlo specijalne obuke, osposobljeni su i za ulične borbe, spuštanje konopcem niz stijene i zgrade, i svakog dana sve su spremniji. O njihovoj uigranosti najbolje govore najnoviji uspjesi na Kupresu, odakle dovlače ogroman ratni plijen i ovoj Bosni vraćaju otrgnutio dio teritorije.

Kao nekada u doba Muhameda s.a v.s. kada su učesnike bitke na Bedru propuštali u prve safove u džamiji i u društvu imali prednost u odnosu na one koji ne odoše u borbu (bez opravdanog razloga), zato i mi, braćo, moramo nastojati da onome koji nosi pušku ukažemo poštovanje i da im damo do znanja da cijenimo njihov plemeniti rad.

Neki danas pokušavaju da borca stave na marginu života, a to upravo rade oni koji nisu nikada uzeli pušku u ruke, a u sretno Muhamedovo vrijeme takvi ljudi (miševi pozadine - od babe pacova) bili su ignorisani u društvu, jer upravo njihov "rad" dosta utiče na moral boraca.

Zato našem plemenitom Bošnji, koji uze časno pušku da odbrani ovaj narod i ovu Bosnu ukažimo više pažnje i ljubavi, jer to mi možemo, za bolje sviju nas. Maksuz selam svim borcima i njihovim porodicama od IDV 37. Mlbr.

IS 37. Mlbr. Nesib V.

Obilježavanje dvogodišnjice formiranja 305. bbr.

SNAGU DAJE POGLED PREMA JAJCU

Novembar mjesec ove godine, posebno njegova druga polovina, u 305.bbr. bio je u znaku niza aktivnosti posvećenih obilježavanju druge godišnjice od formiranja Brigade. Bogati program obilježavanja, zbog stanja na ratištima u zoni odgovornosti 7. korpusa, pretrpio je određenje izmjene, pa se nakon svega može reći da su pripadnici 305. bbr. svoju drugu godišnjicu Brigade obilježili radno. Slavlja i svečanosti odgođena su za naredna vremena, kada na linijama odbrane bude manje posla za pripadnike 305. bbr.

Prema programu obilježavanja dvogodišnjice postojanja 305. bbr., već početkom novembra mjeseca u Zenici i Bugojnu organizovani su mevludi šehidima 305. bbr., a predstavnici Brigade sa članovima porodica šehida obišli su i mezarja u Zenici, Bugojnu i Filanima. Bila su to tužna sjećanja na 64. pripadnika 305. bbr. koji su u protekle dvije godine u slobodu svoje Bosne ugradili najviše što su mogli - svoje živote. Predstavnici Brigade obišli su i porodice šehida smještene u Zenici, Bugojnu i Travniku, a u komandnom mjestu 305. bbr. upriličen je i sastanak članova ovih porodica sa komandantom 305. bbr. Halidom Dedićem. Bila je to prilika da se progovori o uslovima života ovih porodica, o njihovima problemima i nevoljama, te da se, tamo gđe je to bilo moguće, koliko toliko pomogne.

U povodu obilježavanja druge godišnjice formiranja 305. bbr. Udruženje građanja Jajca sa sjedištima u Zenici, Travniku i Bugojnu, organizovalo je skupove jajčana na kojima se govorilo o dvogodišnjem ratnom putu Brigade. Tom prilikom okupljeni su mogli da pogledaju i video zapis pod nazivom " Sa nama ste korak bliže slobodi " koji govori o razvoju 305. bbr. Istim povodom organizovana je akcija prikuljanja hrane za pripadnike 305.bbr. a predstavnici Udruženja obišli su linije razmještaja pripadnika 305. bbr.

Informativna služba 305. bbr. povodom dvogodišnjice formiranja Brigade pripremila je i izdala drugo, dopunjeno izdanje brošure " Ratni put 305. bbr." Dopnjeno izdanje, pored ostalog, obrađuje ratni put Brigade od decembra 1993. godine do kraja novembra ove godine.

Umjesto planiranog postrojavanja jedinica 305. bbr., u komandnom mjestu Brigade održan je sastanak članova štaba i starješina jedinica 305. bbr. Bez zvanica, bez gostiju, reklo bi se u krugu porodice, prisutne je na dvogodišnji ratni put Brigade podsjetio komandant Halid Dedić. " Od decembra 1992. godine pripadnici 305. bbr. prešli su trnovit i nimalo lak put, stasavajući u jedinice sadašnjeg nivoa. Poznata su im sva ratišta Srednje Bosne. Bilo je velikih uspjeha, bilo je i kriza, ali stečena su dragocjena iskustva", rekao je između ostalog komandant Dedić naglašavajući da su, recimo, borci 305. bbr. uspjeli pored ostalog da izvedu i marš dug preko 70 kilometara, od Visokog do Gornjeg Vakufa koji je po uslovima u kojima je izveden zasigurno bio teži i od, u istoriji dobro pozn tog, Igmanskog marša partiz na u II svjetskom ratu. " Odbr nili smo tada po drugi put Gorn Vakuf, a danas sa ponoso možemo reći i Bosnu, pred n jezdom ekstremista HVO ", n glasio je komandant Dedić.

U toku 1994. godine pripa nici 305. zabilježili su i drug brojne uspjehe posebno na donjevakufskom i kupreškom ratištu. Sa dostignutih položaja jedinice 305. bbr. sada gledaju pojedine teritorije privremeno okupirane jajačke opštine. Sve su to razlozi da borci 305. bbr. sa puno nade očekuju da narednu godišnjicu svoje Brigade obilježe negđe na jajačkoj teritoriji, istakao je na kraju svog izlaganja komandant Dedić.

Sa ovog skupa Predsjedništvu Republike Bosne i Hercegovine upućen je telegram u kojem se, između ostalog, kaže da će pripadnici 305. bbr. kao i u protekle dvije godine istrajati u ostvarivanju ciljeva našeg oslobodilačkog rata - oslobađanju naše države i očuvanju njene cjelovitosti." Za nas nema niti može biti prepreka u ostvarivanju ovog našeg cilja - slobodne Bosne i Hercegovine u njenim od svijeta priznatim granicama" , stoji u telegramu kojeg su pripadnici 305. bbr. uputili državnom Predsjedništvu. Pročitana je i čestitka koju je borcima 305. bbr. povodom dvogodišnjice formiranja Brigade uputio načelnik štaba Vrhovne komande, brigadni general Enver Hadžihasanović, a zatim je prikazan video materijal o dvogodišnjem ratnom putu 305. bbr. sačinjen od arhivskog materijala Brigade.

Iza boraca 305. bbr. su dvije godine borbi za slobodu Bosne i Hercegovine, dvije teške godine u kojima je valjalo savladati ogromne teškoće, od skupljanja rasutog ljudstva nakon neslavnog sloma odbrane Jajca, preko borbi za zbrinjavanje porodica i preživljavanje, pa sve do toga da formirana jedinica bude i materijalno-tehnički opremljena bar približno potrebama. Pred njima su sada ratišta do Jajca, i dalje, do konačnog oslobođenja Bosne i Hercegovine. Ma kakve teškoće postojale, borci 305. bbr. su spremni za njih jer su najteže i najgore prošli. Snagu im daje pogled na jajačke prostore i sve izvjesnija sloboda njihove jedine domovine, Bosne i Hercegovine.

Inf. služba 305. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA IZ JEDINICA

Uz dvogodišnjicu 325. brdske brigade

OD VISOKOG DO VAKUFA DONJEG...

I pored toga što je 325. brdska brigada imala teške uslove svog razvoja, rada i djelovanja, radi poznatih razloga, iz početna dva bataljona, ova Brigada sada ima 4 brdska bataljona i izrasla je u jednu respektabilnu vojnu snagu sposobnu da izvrši svaki zacrtani zadatak, koja je u isto vrijeme garant budućnosti i sigurnosti Bošnjaka - Muslimana Viteza.

Naredbom komandanta 3. korpusa Envera Hadžihasanovića 1. 12. 1992. godine formirana je 325. brdska brigada, a za njenog prvog komandanta postavljen je Esad Džananović.

Inače, do osnivanja Brigade, bošnjačko - muslimanski narod je bio organizovan po četama prostorne strukture i Rejonskim štabovima, a sve je bilo pod patronatom Općinskog štaba odbrane Vitez, čiji je komandant bio šefkija Džidić, a načelnik štaba Sulejman Kalčo. Radi totalne neimaštine, za početak, Brigadu su činili dobrovoljački odredi, koji su već prošli ratišta Visokog. Poslije formiranja komande brigade, prišlo se formiranju 1. i 2. brdskog bataljona. Prvi bataljon su činile jedinice sa Visočkog ratišta kao i pojedini pripadnici iz Rejonskih štabova. Prvi komandant ovog bataljona bio je Hakija Dželilović. Dok je počela mobilizacija u 1. bbt. stigla je naredba o preuzimanj l/o u Bijelom Bučju. Prve čete koje su formirane i krenule u B. Bučje nisu imale dovoljno naoružanja i opreme pa se uzimalo od drugih da bi se ove jedinice naoružale. 17. 12. 1992. godine je krenula mobilizacija u 2. bbt. sa ljudstvom koje je bilo u oružahim snagama, ali nije bilo na ratištima, dakle, veoma slabo naoružano i neopremljeno. Nesuglasice sa HVO - om, dovodile su ovu Brigadu u sve težu situaciju tako da je bilo veoma teško raditi. HVO je postavio barikade na svim dijelovima opštine, sa pojedinih boraca su skidali odeću, a u jednom momentu je došlo do razoružavanje komandanta Brigade.

U januru 1993. godine izbio je sukob sa HVO - om u Busovači. Naši borci koji su se nalazili na području Kruščice - Pezića, nisu se mogli povući pa su se tako uklopili u jednu bolje naoružanu jedi- nicu i formiran je POČ (protiv - oklopna četa), a komandir POČ - a postao je Nesad Hurem. Ova četa je imala nezamjenjivu ulogu prilikom očuvanja linija i učvršćenja istih pri napadu postrojbi HVO - a u Ravnoj i Pezićima. Dakle, ova jedinica je bila jedina organizovana cjelina, koja je bila bolje naoružana, a njeni pripadnici su već bili prošli neka ratišta.

Dakle, na prostorima opštine Vitez, Armija RBiH je imala samo jednu jedinicu spremnu za sva moguća dejstva, a sve ostale jedinice širom Opštine su bile veoma slabo naoružane, a i ono bolje što su imali morali su davati jedinicama koje su bile okrenute prema srbijan- sko - crnogorskom agresoru.

U martu 1993. godine, nakon stalnih dizanja tenzija od strane HVO - a, jedinica sa Bijelog Bučja se morala povući, a obzirom da su putevi bili blokirani, jedinica je dijelom išla autobusom, a dalje pješke preko Kljaka. I dok se vojni i politički vrh Hrvatskog naroda spremao za rat protiv muslimanskog naroda, dotle se vojni i politički vrh Bošnjaka potpuno okrenuo prema SCA tako da se na svaki mogući način nastojao izbjeći bilo kakav konflikt sa njima. I pored toga što su se svi tokovi neumitno kretali prema sukobu, jer HVO nije priznavao nikakvu vlast osim HVO vlade tzv. Herceg Bosne, napad ekstremnih postrojbi HVO u rano jutro 16. 4. 1993. godine, zatekao je gotovo sve Bošnjake - Muslimane na spavanju.

Svi komandati 325. bbr. od 1. 12. 1992. godine do danas:
Esad Džananović
Mensud Keleštura
Ibrahim Purić
Mevludin Berberović
Rifet Planinčić

Desili su se Ahmići, genocid kakav se ne pamti na ovim prostorima kada je brutalno i na najzvjerskiji način pobijeno preko stotinu Bošnjaka - Muslimana. No i pored tako mučki " zabijenog noža u leđa " muslimanski narod Viteza na čelu sa svojoj 325. bbr. brzo se konsolidovao i uspostavio linije odbrane tako da je njihov plan " 48 sati pepela " propao.

Dakle, otvoren je novi front koji se na sve načine izbjegavao. Pakleno Viteško ratište, gde su glavna sredstva HVO postrojbi bili snajperi, mine raspskavajućeg udarnog dejstva teške i preko 25 kg. te tzv. " bebe "- protiv - požarni aparati punjeni eksplozivom, koji inače osim psihološkog, drugi poseban efekat nisu imale. Borci 325. bbr. su iskusili sva moguća sredstva na svojoj koži, no i pored svega branili su se i odbranili slobodni prostori opštine Vitez, a posebno prostori Starog Viteza, koji su bili u apsolutnom okruženju preko deset mjeseci i koji su dokazali da se bošnjačko - muslimansko biće ne može zatrti.

Po potpisivanju primirja sa HVO stranom koje je stupilo na snagu 25. 2. 1994. godine, borci 325. bbr. kreću dalje u oslobađanje okupi- ranih dijelova naše zemlje pa je tako ova Brigada dobila novu z/o na Vlašiću. U stvari 325. bbr. je direktno učestvovala u oslobađanju šireg rejona Meokmja u

U svome oslobodilačkom pohodu 325. bbr. je dala i pet " Zlatnih ljiljana "posthumno dodijeljenih: Trako Behalji, šipčić Redži, Kadrić Mensuru, Patković Rizvanu i Alibegović Asimu ponos i diku 325. bbr. koji svoje živote utkaše u temelje Republike Bosne i Hercegovine i odbranu Bošnjaka-Muslimana.

aprilu 1994. godine kada su združene jedinice 7. korpusa oslobodile ovaj prostor i od tada ova Brigada ima z/o na ovim područjima i pored toga što su uslovi na ovoj hirovitoj planini veoma teški, da se u jednom danu smijeniti sva četiri godišnja doba, linije odbrane 325. bbr. su cvrste i neprobojne, a Kara- džićeve horde mogu samo maštati da će se vratiti na ova područja.

325. bbr. je također učestvovala u briljantno izvedenoj akciji združenih jedinica 7. korpusa, u oslobađanju privremeno zaposjednutih teritorija Gornjeg Vakufa i Bugojna, a odmah zatim i cjelokupnog pod- ručja opštine Kupres. Učinak naših jedinica u ovim akcijama je veliki, a podatak da je naših dvadesetak boraca, među prvima, ušlo u grad Kupres, dakle, prije postrojbi HVO na nekoliko sati, govori sam za sebe o veličini učinka.

I tako iz akcije u akciju, iz borbe u borbu, 325. bbr. u svom pohodu na oslobađanju jedine nam Domovine. Sigurno je jedno; da će i okupirani dijelovi Republike ubrzo biti oslobođeni i mada nas čeka duga i iscrpljujuća borba sa srbijansko - crnogorskim agresorom i njihovim pomagačima iz vana, da ćemo ovaj rat, koji ničim nismo izazvali, sigurno dobiti. Sabahudin Hrustić Foto: Amir Tatarević IS 325. bbr. PRED NASTUPAJUĆE MUBAREK DANE I NOĆI, A POSEBNO

IS 325. bbr

OD GORNJEG VAKUFA DO KUPRESA

U 1994. godini borci 370. Sbbr branili su slobodne prostore Gornjeg Vakufa, nekoliko puta uvećali slobodnu donjovakufsku teritoriju, dovršili akciju potpunog oslobađanja Bugojna i nastavili oslobodilački pohod prema Kupreškoj visoravni.

Većinu akcija izvodili su u sadejstvu sa drugim jedinicama iz sastava 7. korpusa, ali je u ovoj godini baš 370. dobila počasni naziv Slavna.

U zadnjoj dekadi oktobra 1993. godine iz 307. motorizovane brigade iznikla je 370. bbr u čijem sastavu su mahom pripadnici Armije RBiH, odnosno, dobrovoljci iz Donjeg Vakufa, žedni borbe sa agresorom i žeđni rodne grude koju su napustili u maju 1992. godine spremno su dočekali martovski zadatak. Naime, najbolji borci 370. bbr, za samo dva sata borbi sa vojnicima 7. motorizovane brigade samozvane VRS udvostručili su slobodnu donjovakufsku teritoriju. Za svega 7 minuta 16. marta 1994.godine, osvojena je izuzetno značajna kota Mala šuljaga sa koje se može kontrolisati širi prostor. Uništena je vrlo bitna vatrena tačka sa koje su četnici godinu dana sijali smrt iz tenkovskih cijevi po Pruscu i Bugojnu. Borci 370. bbr. zarobili su tenk T-55, PAT, nekoliko minobacača, dosta različite municije, sredstva veze, transportna vozila i drugih materijalno tehničkih sredstava. Zarobljena su dva četnika, a tridesetak ih je likvidirano. Nemali broj ih je izbačen iz stoja. U zoni odgovornosti 370. bbr. u martu ove godine uništena su tri neprijateljska tenka T-55, jer su četnici atakovali na nove linije odbrane.

Četnici nisu ni konsolidovali svoje redove, a borci 370. bbr, krenuli su u novu akciju. Vrlo uspješno je realizovan napad na dio Urije, zloglasnog četničkog uporišta. Pomjerena je linija za dva kilometra, likvidirano 8 četnika i uništen PAT, a munjevita akcija izvedena je početkom aprila. Ovaj mjesec ušao je u istoriju Brigade još po nečem. Odlukom Predsjedništva R BiH od 14.4.1994. godine 370.bbr. dodijeljen je počasni naziv Slavna.

Nakon dvije uspješne samostalne akcije, 29. maja 1994. godine borci 370. Sbbr. krenuli su u novu ofanzivnu operaciju. Momci iz udarnih grupa salima su pješačili u neprijateljsku dubinu, S leđa su vojnici 19 pješadijske brigade Mladićeve soldateske iznenađeni, podi gnuti iz bunkera i utvrda kakve naši borci nisu vidjeli do tada. U žestokim borbama likvidirano je više četnika, a pet ih je zarobljeno. Nemali broj ih je završio u banjalučkim bolnicama. Borci 370. Sbbr. ovladali su za kratko vrijeme velikim šumskim kompleksom. Osvojena je kota 1514, odnosno, Crni vrh, dio Kosćanskog platoa i vikend naselja, te Ivice, Livopoljci i Smrdelj. Od maja ove godine 370. Sbbr. bogatija je za novi ratni plijen. Zarobljen je top B-1 i ZIS, PAT 20/1, pet PAM-ova, jedanaest puškomitraljeza, 30 polu i auto- matskih pušaka, znatne količine različite municije, intendantske opreme i drugog MTS-a. Zarobljen je traktor i manje teretno vozilo, ali i nekoliko četnika.

Izvlađujući teren za nove ofanzivne akcije 8 pripadnika IDV-a 370. Sbbr. koncem septembra ove godine zagazili su 10 kilometara u neprijateljsku dubinu. Naime, snimili su agresorske položaje na Šipovačkoj teritoriji te u rejonu Kupreške rijeke zarobili 10 radni- ka " Gorice ". Danas se na tom lokalitetu nalazi jako četničko upori- šte sa kojeg brane dalje napredovanje naših snaga. OD CRNOG VRHA DO KUPREŠKIH VRATA

U oktobru ove godine združene jedinice 7. korpusa kreću u novu veliku operaciju. U okviru iste, značajan dorinos dala je i 370. Sbbr.. Naime, borci ove Brigade ovladali su Melom Lukom, Osmanaginom kosom, Malom Vrljevačom, Srednjim brdom, Bojnom i tt 1345. U sadejstvu sa jedinicama drugih brigada, borci 370. Sbbr ovladali Malom Koprivnicom, Velikom šuljagom i vode dvodnevnu bitku oko nove Titove vile. Nakon toga vodi se žestoka bitka za tt 1362, Veliku Vrljevaču, Ognjilovicu, Križ, Vučjak i Vršak. Nakon uspješnog oslobodilačkoh pohoda 27. oktobra najbolji momci iz 370. Sbbr. zaposjedaju Demirovac (1765) najdominantniju kotu na Velikoj Plazenici i stvaraju izvanredne preduslove za dalje napredovanje. Nakon toga vodi se borba za Bukovaču, Mala i Velika Kupreška vrata. U Dnevnik 370. Sbbr zapisano je da su njeni borci 3. novembra u ranim jutarnjim satima ratne 1994. godine izbili na Kuprešku visoravan i tu se zaustavili poštujući naredbu više komande.

Borci 370. Sbbr. u ovoj godini nekoliko puta su mijenjali pravac borbenih dejstava. Tako su minulih 12 mjeseci ove i mnogo više minulih ratnih godina odvraćali pogled od rodnog Donjeg Vakufa, od vlastitih ognjišta i krenuli na nove maršute po bosanskohercegovačkim vrletima Uskopaljske doline. Iza sebe su ostavljali nove kilometre slobodne teritorije s nadom da će se jednog dana obreti u svom gradu, selu, mahali i konačno na vlastitom kućnom pragu.

F. Ibrica

http://www.hasib-musinbegovic.com

Druga godišnjica 308. brdske brigade

BRANITELJI BOSNE PONOSNE

Patrioti novotravničke opštine nisu dozvolili da agresori na slobodu i čast Bosne i Bošnjaka uspiju u svom zločinačkom naumu.Predvođeni pripadnicima Patriotske lige, rodoljubima svjesnih nadolazeće opasnosti, samoorganizovani u seoske jedinice, pružili su prvi otpor, stvarajući tako preduslove za vojnički otpor većih razmjera i organizovanosti.

Početkom 1992. godine, odjeci sukoba tzv. JNA sa narastajućim pokretom otpora velikosrpskom nacionalizmu u Sloveniji i Hrvatskoj, mjenjaju kod mnogih Novotravničana pogled na ulogu tzv. JNA i ulogu druge Jugoslavije. Spoznavši opasnost i prijetnju upućenu svemu onome što nije srpsko i pravoslavno, rezultirala je već tokom februara mjeseca samoorganizovanjem naroda, a Kasapovići i Trenica su već u to vrijeme oformili jedinice jačine čete. Prvi zadaci vojnih formacija u to vrijeme su davanje straža, obuka u gađanju, pribavljanje novog naoružanja i opreme. Prvo naoružanje bilo je skromno i radilo se o lovačkom oružju ili puškama kupljenim vlastitim sredstvima, sa nešto težeg naoružanja izuzetog iz magacina TO ili preduzeća. Nakon zauzimanja magacina bivše JNA u Slimenima, patriotski pokret je bogatiji za dosta raznovrsnog naoružanja i vojne opreme. Borci iz novotravničke opštine pokazuju još jednu kvalitetu tih dana. Eksteritorijalno opredijeljeni, uzimaju učešća u borbama na Turbetskom, Jajačkom, Visočkom i Igmanskom ratištu.

Tokom aprila i maja prve ratne godine odvija se prijavljivanje dobrovoljaca u Teritorijalnu odbranu, stvaranje vodova, četa i rejonskih štabova TO po selima i mjesnim područjima.Opštinski štab TO, na čelu sa komandantom Refikom Lendom, kompletiran je 25. maja 1992. godine. U to vrijeme, štab na vezi ima 6. četa, 2. samostalna voda i 2. rejonska štaba TO sa preko 1200 dobrovoljaca.

Jedinica veze formirana je u aprilu, vojne policije u maju a diverzantsko-izviđačka jedinica 15. 06. 1992. godine. Od maja na vatrene položaje izlaze posade haubica i minobacača.

Odluka državnog rukovodstva o proglašenju ratnog stanja,opšte javne mobilizacije, stvaranje Armije R BiH i prvi junski ratni sukob sa ekstremistima HOS-a i HVO-a u novom Travniku opredjeljuju OpŠO da pristupi organizovanju većih manevarskih jedinica, odreda i bataljona.

Pripadnici jedinica iz Rejonskog štaba Šenkovići tokom maja uspostavljaju linije odbrane prema četnicima na granici sa opštinom Donji Vakuf, borci iz RjŠO Opara u to vrijeme se uspješno obračunavaju sa ekstremistima SDS-a, a u tim borbama gine i prvi pripadnik OS RBiH sa novotravničke opštine, rezervni pripadnik MUP-a,Đulić Nesib. U toku maja i juna mjeseca, borci čete za brze intervencije, aktivno učestvuju na vrućem turbetskom ratištu, da bi u junu mjesecu, uz Opštinski štab TO i jedinicu Vojne policije, bili glavni cilj napada ekstremista HVO- a Novi Travnik. Borci Armije RBiH su na taj podmukli napad

znali odgovoriti, a tokom sukoba ginu tri borca: Dedić Junuz, čakić Nedžad i Krnjić Asmir.

Nakon uspješnih desetodnevnih priprema, 21.07.1992. godine u Novom Travniku je formiran Prvi samostalni bataljon, koji odmah nakon formiranja izvodi uspješan napad na četničke položaje na potezu Sabljari-Klinde, a uslijedit će borbe na turbetskom, visočkom, jajačkom i igmanskom ratištu.

Drugi bataljon svoj stroj kompletira 2. avgusta 1992. godine,da bi nakon obuke i priprema na Ravnom Rostovu, krenuo na ratišta Bugojna, Turbeta, Visokog, i kasnije, Gornjeg Vakufa. Borci ovog bataljona pružili su žestok otpor ekstremistima HVO-a tokom oktobra mjeseca i pokušaj ovladavanja fabrikom i slobodnim dijelovima opštine, a istorija će zabilježiti, da su borci 2. bataljona uspostavljali linije odbrane u Turbetu.

Početkom septembra 1992. godine, svoj ratni put započinje 3. bataljon, koji zajedno sa ostalim borcima iz Novog Travnika u toku desetodnevnog sukoba sa ekstremistima HOS-A i HVO-a u oktobru mjesecu, proživljavaju svoje prvo ratno krštenje, da bi nakon smirivanja uzeli učešća u borbama protiv četnika na turbetskom i bugojanskom ratištu.

Četa za brze intervencije, sve iskusni i provjereni ratnici sa mnogih ratišta širom Srednje Bosne, u novembru mjesecu će biti osnova oko koje je stvoren Protiv - diverzantski odred koji će, sve do oktobra 1993. godine, kada prerasta u 4. brdski bataljon 308. bbr., biti manevarska jedinica eksteritorijalnog tipa i čije će prisustvo na mnogim ratištima biti praćeno uspješnim i slavnim akcijama, a iz njegovih redova stasaće i izrasti najbolji borci 308. bbr., među kojima i prvi Zlatni ljiljan, rahmetli Mehanović Minet.

Neredbom komandanta 3. korpusa od 17. decembra 1992. godine, formirana je novotravnička, kasnije imenovana 308. brdska brigada, u čiji sastav ulaze: Prvi, Drugi, Treći bataljon OS Novog Travnika, te jedinice za PVO, minobacačka i haubička jedinica, Inžinjerijska i izviđačko-diverzantska jedinica, veza i jedinice vojne policije.Dosta kasnije priključit će im se i borci Protivdiverzantskog odreda, kao četvrti bataljon 308. brdske brigade. Za svog prvog komandanta, 21. decembra dobija već proslavljenog ratnika sa sarajevskih ratišta i nosioca najvišeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljan", Bisljima Zurapija, koji ovom brigadom uspješno komanduje sve do danas. Dva dana nakon oformljenja, borci 308. bbr. uzimaju učešća u borbama i očuvanju linija odbarane u Turbetu, da bi početkom 1993. godine, zaposjeli liniju odbrane prema četnicima na Bijelom Bučju. Na oba ratišta ostaju do junskog sukoba sa HVO, kada je stanje ni rata ni mira u Novom Travniku, praćeno maltretiranjem i progonima, pljačkom i zlostavljanjem nedužnih građana dijela grada pod kontrolom HVO, kulminiralo frontalnim napadom na položaje boraca 308. bbr. Odgovor na ovaj podmukli i ničim izazvani napad, uslijedio je brzo i efikasno. Od bojovnika HVO oslobođeni su prostori sela Šenkovići, Torine, Koplla, Kalbići, Vodovod i Bukvići, te Đakovića, Brkana, Pobrđana i Gornjih Kasapovića. Svjesni svoje nemoći i kukavičluka, bojovnici HVO, u noći između 15. i 16. juna, pod prijetnjom oružja, pokrenuli su stanovništvo Margetića, Rude, Kovačića, Donjih i Gornjih Pećina i predali ih u ruke četnika na Kamenjašu. Uz ovaj sraman čin izdaje svog naroda, bojovnici čine još jednu izdaju: linije odbrane na Mravinjcu i Kamenjašu, predaju u ruke četnicima.

Osam dana kasnije, Mravinjac i Kamenjaš su poprište velike bitke za ovladavanjem ovim dominantnim kotama Lašvanske doline, čiji značaj će se osjetiti u kasnijim vremenima. Uz borce 308. brdske brigade u združenim snagama koje su obavile ovu briljijantno izvedenu akciju, bili su i borci 17."S"Kbbr., 7.muslimanske brigade i 307.motorizovane brigade.

Širi rejon Sebešića je ubrzo poprište još jedne dobro izvedene akcije. Ovog puta, združene jedinice 308. bbr., krajiških boraca i MUP-a, obračunat će se sa postrojbama HVO-a, a ovladavanjem Sebešićem, spriječen je pokušaj bojovnika da se povežu sa Prozorom i tamnošnjim ekstremistima HVO-a. U ovoj akciji je osvojeno značajno vojno i logističko uporište, a jedinice Armije RBiH sa prostora Fojnice, Vlteza I Novog Travnika su se povezale.

Nakon ove akcije, tokom čitave 1993. godine, borci 308. bbr. su okrenuti prema ekstremistima HVO-a. Slijede uspješno izvedene akcije na liniji Dobre Vode - Bučička ravan, u rejonu Krajkovača, niz dobro izvedenih akcija na Zabrđu, tokom kojih je osvojena dominantnaa tačka 1105, a sve je to kulminiralo u toku novembra mjeseca, izlaskom na položaje iznad Zaselja i Večerske i spajanja sa braniocima Kruščice. U isto vrijeme borci 308. bbr. su u stalnoj borbenoj gotovosti i čvrst su bedem odbrane grada i preko 80% slobodne teritorije opštine Novi Travnik. Sve do potpisivanja primirja, borci 308. bbr., izvršavaju svoje borbene zadatke na liniji razdvajanja dugoj preko 10 km. Primirje i razdvajanje snaga HVO-a i Armije RBiH aktuelizira i u prvi plan stavlja aktivnosti brigade na linijama odbrane prema četnicima.

Krajem maja i početkom juna 1994. godine, u okviru TG "Komar", borci 308.bbr. ostvaruju još jedan veliki uspjeh. Četnička uporišta na Vučjoj glavi i Velikom šiljkovcu su uništena.

Niski uspjeha i velikih pobjeda Armije RBiH značajno su doprinjeli tokom borbi za Kupres i borci Manevarskog bataljona 308. bbr.Ponovo su i neznano koji put dokazali vojničku sposobnost i veliku hrabrost, koja je od prvih ratnih dana krasila novotravničke borce. Tri Zlatna ljiljana : Mehanović Minet, Skopljak Džafer i Perenda Zekir, prvi su dobitnici ovog visokog vojničkog priznanja.

Vrijednost boraca 308. bbr. dokazuju još trojica predloženih za visoko priznanje "Zlatni ljiljn": Dedić Hadžo, Pranjga Hajrudin I Musić Hašim. Nakon borbi na Kupresu za pripadnike 308. bbr. stižu nova priznanja : Pismena pohvala Komandanta 7. korpusa Prvom vodu Treće čete Manevarskog bataljona i pištolj sa posvetom Aščić Ešrefu-Efetu. Predsjedništvu RBiH i ŠVK Armije RBiH upućeni su prijedlozi za priznanje: Orden zlatnog grba sa mačevima za rahmetli Ramulj Envera, značka "Zlatni ljiljan": Delić Enes i Bisljim Zurapi, pištolj sa posvetom za Tolju Ramu.

Ratni put, dug dvije godine, ostao je iza boraca 308. brdske brigade. Put je to borbe za slobodnu i suverenu Bosnu i Hercegovinu. Mnogi su na tom putu i svoje živote dali, mnogi teže ili lakše ranjeni, ali svi sa istom željom: prvo odbraniti, a zatim i osloboditi jedinu im domovinu BiH. Za taj cilj ni jedna žrtva nije prevelika, ka tom cilju Tristoosma nastavlja i dalje.

N. Hyseni
Inf. služba 308. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

IDEMO DALJE

Sedmi korpus je Korpus koji je datumom najmlađi ali je sastavljen od jedinica čiji su borci prekaljeni ratnici, bogati iskustvom i znanjem. Od aprila 1944. godine, kada je formiran, Korpus do danas nije izgubio niti jednu stopu teritorije u dodijeljenoj zoni odgovornosti. Djelovanje je usmjereno na tri pravca: Vlašićki, Vrbasko - komarski i Kupreški. Od momenta formiranja vršio je i vrši oslobađanje privremeno posjednutih teritorija. Sadašnja faza našeg rata, oslobodilačkog prije svega, faza je u kojoj su naša dejstva po svom karakteru odbrambena, a po načinu izvođenja ofanzivna i tu se mora praviti razlika između načina i karaktera izvođenja borbenih dejstava, jer koriste se termini napadnih borbenih dejstava pod nazivom kontranapadi u kojima se ostvaruju uspjesi naših jedinica.

Prvi rezultati Sedmog korpusa bilježe se na Vlašićkom platou, nakon jakog i dobro pripremljenog napada agresora koncem aprila 1994. godine, kada je agresor ovladao objektima na Meokrnju, sjeveroistočno od Travnika. Zaplijenjena dokumentacija agresora govori da su sve jedinice agresorskog 1. Krajiškog korpusa imale pripremljena naređenja i zapovjesti za napade po našoj dubini, služeći se trikom o navodnoj našoj ofanzivi koja je pripremana početkom proljeća.

Brzom konsolidacijom, pripremom i izvršenim kontraudarom uspijevaju se povratiti izgubljene teritorije i ovladati ovim prostorima. U borbama su zaplijenjene izuzetno velike količine ratnog materijala, posebno samohodni PA top dvocijevac, kalibra 33 mm. poznat kao "praga", top 70 mm., 7 minobacača raznih kalibara, 8 PA mitraljeza, te puškomitraljeza i drugog pješadijskog lakog naoružanja i municije u znatnoj količini. U nastavku b/d, borci 17. SKbbr, 27. i 306. bbr. u sadejstvu sa dijelom jedinica 312. bbr i pripadnicima CSB Zenica i Banja Luka, ovladali su objektima Bjeljik, Duge, Javorak, Stojanovac. Ovladavanjem ovih objekata zašlo se praktično na izvorišta rijeka Ugar i Vrbanja. U borbama su se posebno isticali borci ID jedinice 27. bbr. i jedinica 17. SKbbr. poznata pod nazivom "Crni kojoti". Ukupan plijen, pored već pomenutih, je novih 6 PA mitraljeza, 12 puškomitraljeza M-53, 6 MB raznih kalibara te dosta ličnog naoružanja i drugog ratnog materijala. Ovim dejstvima i zaposjedanjem važnih kota, izvršen je proboj na centralni dio Vlašićkog platoa, a samim tim stvoreni su povoljni uslovi za nastavak dejstava na ovom i ostalim pravcima i širenje slobodne teritorije.

Na Vrbasko-komarskom pravcu učestvovale su su snage 305., 307., 308., 312. i 317. brigade uz uključivanje 37. Mlbbr. Posebno su se u dejstvima istakle svojim borbenim rezultatima 2. bt. 312., 3. bt. 308., i 1. bt. 305., a u cjelini 305. i 370. brigada. Dejstva su izvođena intenzivno 12 dana uz dobru pripremu, organizaciju i vođenje, pokazavši izuzetno visok stepen pripremljenosti naših jedinica kao i izdržljivost u dosta brzom tempu izvođenja akcija. Oslobađanjem sela Goleš ostvarena je kontrola nad komunikacijom D. Vakuf - Turbe. Ovladalo se objektima Vučja glava, Veliki šiljkovac, plato Vidriško, te zemljišne grede Vezovine, Riđuša, Kik. Oslobođena su naseljena mjesta Klinde, Keže, Dulovići, Šahmani, Rakite. U više navrata agresor je u kontraudarima pokušao povratiti izgubljene prostore. Pokušao i ostao na pokušajima.

Pripreme za b/d na Kupreškom pravcu nisu trajale dugo, svega 7 - 8 dana u kome su organi komande Korpusa sa komandantima pravaca vršili praktičku realizaciju zadataka na terenu. Na Komarskom pravcu paralelno su tekle iste aktivnosti u kojima su nosioci bile jedinice 305., 308. i 312. dijelom svojih snaga. "Operacija Kupres", u kojoj su oslobođeni veći dio Kupreške visoravni i grad Kupres, planirana je takoreći u hodu, odnosno u toku samih borbenih dejstava.

Uspješnost borbenih dejstava omogućile su realizacijom dobijenih zadataka jedinice 307. i 370. Sbbr. Dejstva su otpočela u jutarnjim satima 19. oktobra 1994. godine. Za veoma kratko vrijeme jedinice 307. u potpunosti su izvršile postavljeni zadatak, kao rezultat hrabrosti i odlučnosti boraca a i dobrih i temeljnih priprema i znalačkog RIK- a

Brzim i silovitim udarcima s leđa i bokova, u potpunosti je izvršena blokada neprijatelja. Ovladano je objektima Jarčišće i Biljeg, spriječeno dovođenje rezervi i razbijene snage neprijatelja na objektima Risovac i Hadrovica. Jedinice 370. S. također su za kratko vrijeme ovladale objektima Srebrno brdo, Mala Vrljevača i Mala Luka. Borbe su bile žestoke i odlučujuće agresoru nije dozvoljena konsolidacija, onemogućen je u svakom pokušaju. Ovladavanjem objektima: Jarčišće, Risovac, Lerkića krš, Male Luke, Vrljevača i Srebrno brdo, potpuno su razbijeni prednji krajevi 7. mtbr. agresorskog 2. korpusa čime su stvoreni uslovi za dalje napredovanje.

Nastavljajući dejstva, drugi dan jedinice 370. Sbbr. i dijelovi 308. br. potpuno su ovladale Osmanaginom kosom. Uporedo su tekle pripreme dijelova 305. čija su dejstva uslijedila na pravcu Biljeg-Debela kose-Koprivnica (poznatija kao stara Titova vila). Razbijen je pokušaj konsolidacije odbrane agresora na liniji Velika šuljaga-Zagine livade-????-Vrana-Stožerac-Siver. Izuzetno teški metereološki uvjeti zbog magle, vidljivosti je bila ispod 30 m. a jaka kiša pratila tok izvođenja akcije, nisu onmogućile naše borce da hrabrim i silovitim udarima na više pravaca ovladaju pomenutim pravacima kojima se pridodaje i objekat poznat kao nova Titova vila na Koprivnici.U ovim dejstvima istakle su se jedinice 305.bbr. 370"S"bbr, ojačane jedinicama 308 i prvog bataljona 307.bbr. pokazujući hrabrost i upornost u izvršavanju postavljenih zadataka. Nakon ovih uspjeha slijedi nastavak b/d prema Kupresu.Uvode se i jedinice iz 27,37, i 17 "S"Kbbr. Uvidjevši da gubi neprijatelj dovlači nove rezerve nastojeći ojačati odbranu.Dovlači snage uglavnom iz sastava 1.krajiškog korpusa, prije svega jedinice vojne policije, 11 lpb, a i dio specijalnih jedinica "Panteri" tvz.Mauzerove garde.Pri tom linije prema HVO, naročito iz reona Gornjeg i Donjeg Malovana, Rilica, Ravnog znatno slabe. Jedinice iz ovog reona prebacuju se direktno u odbranu Kupresa. Međutim naše snage su odlučne.Ovladava se objektima Demirovac tt 1765, Mali Stožer tt 1624, i nastupa prema Kupreškim vratima i Vrani tt 1765, najvišem vrhu planine Stožer. 13-ti je dan borbenih dejstava.Postrojbe HVO uključuju se u b/d nastupajući pravcem Ravašnjice-Ravno i iz pravca Rilića.Narednog dana naše snage izbijaju na Stožer,Kupreška vrata, Malu Plazenicu. Odlučujućim udarom ovladava se objektima Veliki i Mali siver, Crni vrh, Runjevica.Ovladava se i objektima Mala vrata i vrši snažan pritisak na Velika Vrata.Posjedanjem najdominantnijih kota operacija Kupres doživljava svoj vrhunac.Borci 7.korpusa u potpunosti su izvršili svoj zadatak.Kupres je slobodan.U sam grad, par sati naknadno ulaze postrojbe HVO.

Ne vjerujući da borci 7. korpusa mogu toliko i za tako kratko vrijeme napredovati, HVO taktizira i svoje jedinice uvodi nakon dvije sedmice, uvidjevši da naše jedinice sigurno napreduju prema Kupresu. Sadejstvo je ipak ostvareno, ali kasno uvođenje rezultira odbacivanjem na samo 7 km. od grada. Međutim, "država u državi", kako su zvali ovaj dio teritorije, je ipak oslobođena. Razbijen je agresorski 2. Krajiški korpus, naneseni značajni gubici u živoj sili i MTS, zarobljeni neprijateljski vojnici, zaplijenjeno oruđa, oružja i municije. Dok i posljednji pedalj R BiH ne bude slobodan, mnoge svijetle stranice povijesti oslobodilačkog rata biti će pisane i pokazati da nema većeg bogatstva od srca, hrabrosti i upornosti.

Nihad Arnautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Načelnik Sanitetske službe 7. korpusa Hasan dr. Muminagić:

KADROVI KLJUČNI PROBLEM

Uporedo sa formiranjem 7. korpusa Armije RBiH, radilo se na formi- ranju pratećih službi. Nešto više o radu Sanitetske službe, saznali smo od njenog načelnika, doktora Hasana Muminagića.

Gospodine načelniče, možete li nam u kraćim crtama prezentirati sadašnji trenutak Sanitetske službe ?

-Kratko rečeno, sad smo na prekretnici. U proteklom periodu postigli smo određen nivo organizacijsko-formacijske strukture, ali smo ograničeni određenim faktorima. Prije svega, riječ je o faktorima kadrovske prirode. Ova Služba koristi resurse teritorija na kojoj egzi- stira 7.korpus. U jednom broju brigada organizacija, rad, ustrojstvo i funkcionisanje sanitetskih službi ide uzlaznom putanjom. Nažalost, sa druge strane imamo jedinica, gdje je došlo do evidentnog pada kvaliteta u radu. Kao pozitivne primjere istakao bih 305. bbr. i 17. Slavnu Kbbr. Nadam se da se ostali neće ljutiti na ovu moju konstataciju. Jer, ima još jedinica koje dobro rade, ali ove dvije brigade moram pomenuti iz razloga što je tu funkcionisanje Sanitetske službe neprekidno organizovano i gdje je evidentan trud, prije svega načelnika službi, pa onda ostalih. Sada radimo na sanitetskom obezbjeđenju jedinica u napadnim borbenim dejstvima. Radimo na stvaranju uslova za rad kompletnih hirurških ekipa na terenu. Nadam se da ćemo uskoro biti u situaciji da na terenu radimo velike operacije, čime bi se napravio značajan pomak u zbrinjavanju ranjenih i oboljelih boraca. U ovom momentu radimo primarnu hirušku obradu ratnih rana, određene procedure, kao torakalnu drenažu i tome slično.

Zanima nas šta je sve urađeno u proteklom periodu?

- Urađeno je dosta toga. U prvom planu je sanitetsko obezbjeđenje borbenih dejstava. Sanitetska služba Korpusa je prisutna na svim linijama odbrane i napada, što znači da neprekidno funkcioniše. Dosta je učinjeno na poboljšanju kvaliteta liječenja naših boraca. Stalno radimo na organizaciji njihovog upućivanje u veće republičke centre u Sarajevo, Tuzlu i Zenicu, kao i na fizikalnu rehabilitaciju i liječenje u Fojnicu. Generalno rečeno, učinjeno je dosta. Nastojaćemo da u narednom periodu još više činimo na ovom planu.

S obzirom na situaciju, logično je da u svom radu nailazite na poteškoće. Kako ih rješavate?

- Poteškoća ima, a iste su, čini mi se sistematske prirode. Najizraženiji problem je nepostojanje garnizonske ambulantne. Formiranjem ovakve ustanove, postigli bismo, prije svega, koncentraciju i racionalno korištenje kadra, te centralizaciju ljekarskih pregleda, prijema i obrade boraca, što bi omogućilo da u svako doba na jednom mjestu imamo podatke o bolovanjima, ranjavanjima i tome slično. Ovim bi i rad Sanitetske službe 7. korpusa bio znatno lakši, odnosno ekspeditivniji.

Recite nam nešto o mogućnostima liječenja boraca Armije R BiH u inostranstvu?

- Imamo određen broj zahtjeva za liječenje pripadnika 7. korpusa van granica R BiH, ali je propisani put do toga veoma dugačak i birokratizovan. Na nivou našeg Korpusa pokušali smo nešto odraditi sa našom Ambasadom u Zagrebu. U tome smo djelimično uspjeli, jer je neznatan broj boraca koji je otišao na taj način da se liječi u inostranstvu. Moram da budem malo kritičan prema našoj Ambasadi u Zagrebu. Jedno vrijeme tamo je radilo sedam ljekara, a nismo imali baš neku veliku pomoć od njih. Zbog nepostojanja odgovarajućeg fonda za zdravstveno osiguranje pripadnika Armije, isti se tretiraju kao civili, što ukratko znači ovo: bilo koji civil povrijeđen u podrumu, posmatra se, što se tiče zdravstvenog osiguranja, kao bilo koji borac ranjen na položaju?! Ukratko: Mi nismo ti koji direktno odlučujemo ko će biti upućen na liječenje u inostranstvo.

Možete li nam nešto reći o kvalitetu i kvantitetu pomoći koju vam šalju ljudi u dijaspori?

- Po obimu onoga što smo dobili od naših prijatelja u inostranstvu, ta pomoć je velika. Kada se to kaže, onda bi se mogao steći utisak da je s tim sve u redu. Međutim, nije. Ključni problem je taj da dobijamo ono što nam ne treba. Kvalitet lijekova i aparature često ne zadovoljava nikakve kriterije. U ovom momentu imamo toliko bolesničkih kreveta da ne znamo šta ćemo s njima. Slično je i sa dječijim melnigaćicama za jednokratnu upotrebu koje dajemo u bolnicu. Konkretno: nama je puno važnije da dobijemo, primjera radi, jedan paket analgina, nego recimo hiljadu kutija lijekova u rinfuzi, za koje nam treba dosta vremena dok ih razvrstamo. Mali je efekat od takvih donacija.

Vidljivo je da je u proteklom periodu urađeno dosta. Želimo vam da u narednoj godini budete još uspješniji, organizaciono uvezaniji i da imate što manje posla u liječenju ranjenih, odnosno oboljelih boraca 7. korpusa.

- Lijepo je vidjeti borca koji se nakon teškog ranjavanja ponovo vrati u svoju jedinicu. Međutim, tu se javlja jedan novi momenat, koji se ogleda u sljedećem: dosta je boraca koji su nakon teškog ranjavanja i uspješnog post-operativnog toka, upućivani na Višu vojno-ljekarsku komisiju, gdje su, u većini slučajeva, dobijali ograničenje sposobnosti grupe " A ". Nakon toga oni, u pravilu, idu u svoje matične jedinice, a odatle ponovo na prvu liniju, odnosno, u rov. Na drugoj strani, po čaršiji imate puno momaka mladih, zdravih, zgodnih i lijepih, koji do danas nisu vidj eli položaja!

Džemal Sefer

Implementacija Federacije u Lašvanskoj dolini hita ka cilju zajedničkog života i zajedničke borbe protiv SCA-a

Zanimljivo, interesantno i poučno da u lašvanskoj dolini, gdje su bile najžešće borbe između HVO i AR-BiH, implementacija Federacije korača korakom od 7 milja. Ovo je posebno karakteristično za vojni dio u procesu same implementacije, gdje su učinjeni i prvi koraci od poštivanja prekida vatre, razdvajanju snaga, ukidanju aktivnih tačaka, zajedničko dejstvo protiv četnika do stvaranja uslova za slobodu kretanja neograničenog broja civila kroz obje teritorije. Upravo se intenzivno radi na potpunom ukidanju ograničenja kretanju lica koja nisu v/o kroz obje teritorije, a lica v/o koji imaju odobrenja svoje komande, a uz saglasnost druge strane mogu se kretati u bilo koje vrijeme kroz sve punktove (kontrolne tačke).

Počelo se zajedničkim sastancima Komande korpusa i zapovjedništvom Stožera HVO-a Vitez, a usiljedili su razgovori komandi brigada AR BiH i pukovnija HVO-a na prostoru Lašvanske doline. Vojska je išla korak ispred ostalih, da bi i ostali subjekti u sprovođenju Implementacije Federacije bili jednostavno pokrenuti na brže koračanje ka pravom cilju. Zanimljivo je da odgovori na vojnom dijelu sastanaka Podkomiteta, kratki i efikasni, pravi vojnički, nisu ostajali samo na dogovoru. Prisutna je bila puna odgovornost u sprovođenju obostranih obaveza. Naročito je važno napomenuti da je realiziran sporazum o ukidanju AT (aktivnih tačaka, ranije dogovorena mjesta sakupljanja teškog naoružanja).

Na posljednjem Podkomitetu u Staroj Bili dogovorena je postupna realizacija otvaranja četiri nove rute-komunikacijska pravca, i to : Sadovača-Grbavica, Bukve-Jardol, kroz Stari Vitez i Vranjska-Busovača. Dobra volja i zainteriranost obiju strana za borbu protiv zajedničkog neprijatelja rezultat je sadejstva HVO sa našim snagama na Kupreškom ratištu.

Nažalost, primjer dobre saradnje u Lašvanskoj dolini ne sljede i drugi regioni, gdje je došlo do sukoba HVO sa AR BiH, što je odraz sveukupne politike R Hrvatske. Dakle, zastoj je na hrvatskoj strani što nije potrebno ovom prilikom posebno obrazlagati. Vjerujemo da će nad tvrdom opcijom tzv. Herceg-Bosne pobijediti razum.

Aziz Orašć

USPJEŠNI KOMANDANTI

U prethodne dvije godine postojanja 333. bbr. na njenom čelu su se promije- nila tri, kako narod i borci ističu, uspješna komandanta.

Samim formiranjem brigade na mjesto njenog prvog komandanta postavljen je DŽEVAD MEKIĆ. Iako je kratko vrijeme bio na čelu ove brigade, gospodin Mekić je veoma uspješno predvodio svoje borce u zaustavljanju naleta postrojbi HVO i spriječio sprovođenje u djelo ideje o spajanju snaga HVO Busovače i Kiselja- ka. O značaju očuvanja teritorija od Kačuna do Bilalovca pod kontrolom Armije RBiH ne treba ni govoriti.

Kada je na čelo brigade došao gospodn EKREM ALIHODŽIĆ, oficir bivše JNA, brigada je dobila mnogo kada je u pitanju organizacija života i rada u istoj. Koristeći se iskustvom iz svog dugogodišnjeg rada u bivšoj JNA, gospodin Alihodžić je, kako njegovi najbliži saradnici ističu, u pravo vrijeme prave ljude postavio na prava mjesta. Zbog svega toga, ni u drugom sukobu kojeg su izazvale u aprilu 1993. godine, postrojbe HVO nisu imale šta tražiti. To se u praksi pokazalo tačnim, jer su naše jedinice pod komandom iskusnog komnadanta u tom sukobu oslobodile veći dio teritorije koje su do tada pod svojom kontro- lom držale postrojbe HVO. Za svoj uspješan rad, komandant Alihodžić (i sam teško ranjen poslije uspješno izvedene akcije na Prosju) odlikovan je " Zlatnim ljiljanom ".

Odlaskom gospodina Alihodžića na novu odgovornu dužnost, na mjesto koma- ndanta brigade dolazi današnji komandant major MIRSAD ŠESTIĆ. A za gospodina šestića već od ranije važi da je izuzetno uspješan komandant 2. batalijona 3o3. "S" bbr., čiji su uspješni borbeni rezultati umnogome doprinjeli da navedena brigada ponese epitet " slavna ". Gospodina šestića mještani Putiša Jelinka i Grablja su upoznali kao odlučnog i neustrašivog komandanta za vrije- me operacija na Obloj glavi, Saračevici, Kuberu, Jelinku, Gradini, Komarima i Kratinama. Zato je njegov dolazak na čelo brigade dočekan sa osjećajem zado- voljstva. Zbog toga su i njegove riječi da je ovo jedna dobra brigada kojoj trebaju veći izazovi da bi svima dokazala svoju pravu vrijednost, sigurno jedna istinita tvrdnja u čiju će se tačnost u najskorije vrijeme uvjeriti oni sa druge strane pravde i ljudskosti, na svim mjestima gde šestini momci dodu. Dosadašnji rezultati i komandanta šestića i njegovih momaka dovoljna su garancija uspješnog izvršenja svakog zadatka koji se pred njih postavi.

Nijaz Begović
Inf. služba 333. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Briga o RVI, porodicama poginulih boraca i aktivnih boraca

OBEZBIJEDITI PRAVIČNIJA RJEŠENJA

Koliko su ratni vojni invalidi, porodice poginulih boraca i aktivni borci upućeni u postojeće propise koji regulišu njihov status, koja su njihova prava koliko ih ostvaruju i pod kakvim okolnostima - samo su neka pitanja na koja smo potražili odgovor od Enesa Belagije, PK za garnizonske poslove.

Po postojećim propisima ratni vojni invalidi su borci koji imaju stepen invalidnosti 20% i više. Do 20% se ne smatraju ratnim vojnim invalidima. Procjena invalidnosti predstavlja problem za sebe. Međutim, tu ne treba brkati vojnu sposobnost. Na primjer, ratni vojni invalid može biti i vojno sposoban. Svejedno da li je RVI sposoban ili ograničeno sposoban, on je i dalje vojni obveznik i ima vojni raspored u jedinici, shodno njegovim ograničenjima, tj. fizičkim i psihičkim ograničenjima, on se i angažuje. No, najveći broj njih, sa stanovišta propisa, proglašen je vojno nesposobnim. Čim je vojno nesposoban, a nesposobnost je uslijedila u Armiji, on se upućuje Sekreterijatu odbrane na evidenciju vojno nesposobnih, dakle, on nije više vojni obveznik, i automatizmom bi trebalo da se upućuje na socijalno staranje nadležnim organima opštine, koje su, u zavisnosti od ekonomskih, organizacionih i drugih njenih mogućnosti. Do sada su socijalno staranje obavljale uglavnom matične jedinice. Danas se RVI, šehidske porodice, tj. porodice poginulih boraca, upućuju na socijalno staranje nadležnim organima vlasti.

Po važećim propisima svi RVI imaju pravo, na osnovu ocjene invalidnosti i ocjene vojne sposobnosti, da traže kod nadležnih organa opštine regulisanje ličnih invalidnina. Naravno, ti zahtjevi se moraju argumentirati. Opštine su na formalno-pravnom planu reguliranja tog prava dosta učinile. Međutim, realnost na terenu je nešto drugačija, jer te invalidnine su veoma simbolične. Donose se rješenja o iznosima u BH dinarima koji bi mjesečno trebali da se isplaćuju invalidima, ali zbog nefunkcionisanja platnog prometa, faktički, to je regulisano samo formalno-pravno i RVI od toga nemaju velike koristi. Ne bi imali koristi ni da funkcioniše BH dinar u ovim uslovima, jer je zaista riječ o zanemarljivim iznosima. Od toga se, naravno, živjeti ne može.

■ Pravo na izuzetnu invalidsku penziju

Sljedeće pravo koje RVI sa određenim stepenom vojnog invaliditeta imaju, je pravo na izuzetnu invalidsku penziju. To je kategorija koja je u ratu uvedena i ona se putem službenih evidencija reguliše na osnovu podataka iz jedinice. Preko komandne mjesta i Garnizona, šalju se podaci ŠVK a onda republička Vlada donosi zakonsko rješenje o privremenom regulisanju ove izuzetne invalidske penzije. Te su penzije, po svom iznosu, znatno veće od invalidnine. Ako je teže ranjen borac, on automatski stiče pravo na izuzetnu penziju. U toku su aktivnosti za ostvarivanje tih izuzetnih penzija na koju pored teže ranjenih imaju pravo i porodice poginulih boraca. Ima najava da će se one isplaćivati u dinarskim vrijednostima. Ako ništa, moći će se tim iznosima plaćati režijski troškovi.

■ Jednokratne pomoći

RVI pripada i pravo, s obzirom na određeni procenat invalidnosti, na jednokratnu pomoć koju obezbjeđuje Fond za invalide i porodice šehida Bosne. Do sada su u ovoj godini isplaćena tri kruga a najavljen je i četvrti. Ovaj Fond u skladu sa svojim mogućnostima, isplatu vrši u devizama. U zavisnosti od priliva sredstava, reguliše se i nivo naknade za svaki krug. Tako je prvi krug iznosio 100 DM, a drugi i treći po 50 DM. Međutim, ti kriteriji po kojim se vrši dodjela jednokratne pomoći nisu još adekvatno definisani, pa se npr. dešava da oni sa 60% invaliditeta u jednom krugu dobiju pomoć a u drugom ne dobiju, iako se zaista radi o velikom procentu invaliditeta. Postoje prijedlozi i povratne informacije da bi oni mogli biti i prihvaćeni da se, recimo, invalidu sa 30% invaliditeta isplaćuje iznos od 30 DM, onom sa 40% - 40 DM i tako dalje, dakle, iznos bi se povećavao u skladu sa visinom invaliditeta i u skladu sa mogućnostima Fonda.

■ Porodični paketi

RVI i porodice poginulih imaju pravo i na porodični paket. Kvalitet i količina artikala u paketu zavisi od mogućnosti same opštine, na kojoj dato lice boravi, što u svakom slučaju nije dobro. Dešava se npr., da jedni u toku mjeseca dobiju svega 3kg. brašna a na drugoj opštini po 15 ili 20, što s pravom izaziva nezadovoljstvo i negodovanje kod ovih ljudi. Ovom problemu neophodno je posvetiti više pažnje i iznaći mogućnosti koja bi obezbijedila pravičnija rješenja.

Enes Belagija PK za garnizonske poslove, kaže: "Koncem prošlog mjeseca imali smo sastanak sa članovima Uprave za boračko-invalidsku zaštitu RBiH, analizirali smo postojeće stanje i konstatovali da je ovakvo stanje neodrživo i da se ono mora prevazilaziti. Date su instrukcije republičke Vlade da se na svakoj opštini formiraju sekreterijati za boračko-invalidsku zaštitu i da se s tim u vezi krene sa što efikasnijim radom. Jer, problematika boraca, posebno RVI, porodica poginulih boraca je velika. Nije u pitanju samo invalidnina i porodični paket, potrebno je omogućiti socijalnu rehabilitaciju ovih ljudi, koja podrazumijeva liječenje i u inozemstvu, zatim ortopedska pomagala, brigu o zapošljavanju, doškolovavanju, prekvalifikacijama tj. osposobljavanju za normalne uslove života. Za očekivati je da će se konstituisanjem ovih sekreterijata problemi pravovremenije i kvalitetnije rješavati".

Zbog neefikasnosti nadležnih republičkih i opštinskih organa, invalidi su se samoorganizirali, da bi aktuelizirali svoje probleme. Formirali su niz udruženja, tako na svakoj opštini, u z/o 7. korpusa, postoji udruženje RVI. S tim u vezi važno je napomenuti da je inicirano od strane predstavnika Armije i nadležnih državnih organa da se formira Jedinstvena organizacija boraca, JOB - Unija veterana. Aktivnosti su tekle još u maju ove godine. Formirani su inicijativni odbori i odgovarajuća tijela.

Jedinstvena organizacija boraca obuhvata sve aktivne borce, sve RVI i sve porodice poginulih boraca. Međutim, RVI i porodice poginulih boraca su smatrali da nisu u tim organima dovoljno bili zastupljeni pa su samoinicijativno organizovali posebna udruženja, u formi udruženja građana. Tako sada imamo više udruženja a sva imaju isti cilj, što je samo po sebi apsurdno. Logično bi bilo da boračka pitanja po svim segmentima zastupa jedna organizacija. Vjerujemo da će se u narednom periodu prevazići ova raslojenost, da će doći do uvezivanja i zajedničkog nastupa prema nadležnim organima vlasti, zbog same efikasnosti rješavanja svih pitanja i problema.

■ Stambena problematika

Stambena problematika je prema pravilnicima koji su od Vlade definisani, stavila u prioritet rješavanje stambenih potreba, prije svega porodica poginulih boraca, RVI i aktivnih boraca. Međutim, i taj segment se po opštinama različito rješava, zavisno od raspoloživog fonda i drugih okolnosti. Ovdje su u ogromnoj disproporciji potrebe i zahtjevi s jedne i mogućnosti za rješavanje svih tih aktuelnih stambenih problema s druge strane. Ova pitanja se rješavaju putem nadležnih opštinski organa uz saradnju komandi mjesta i Garnizona. Pravi se rang - lista koja se dostavlja opštinama i koja vrši dodjelu napuštenih stambenih jedinica. Nezadovoljstva ima zbog sporosti u rješavanju ovog ključnog problema RVI, šehidskih porodica i aktivnih boraca.

Bojimo se da su mogućnosti pri kraju, ne gradi se ništa novo, a sve je manje napuštenih stanova. Sve je više problema oko deložacije bespravnih korisnika među kojima je opet najviše pripadnika naše Armije. Nema alternativnog rješenja za njih, tako da se u granicama mogućnosti rješavaju i ta pitanja.

■ Liječenje.

Jedan izuzetno značajan segment predstavlja, svakako, liječenje invalida i svih ranjenih boraca. Propisima je regulisano da svi oni imaju pravo na zdravstvenu zaštitu bez participacije, a kvalitet opet zavisi od mogućnosti opština, zdravstvenih kapaciteta i medicinskog kadra. Po tom osnovu još bi se štošta moglo izmijeniti, ali zdravstvene ustanove, u skladu sa svojim mogućnostima, obezbjeđuju neophodnu zaštitu. Međutim, nerijetko se javljaju potrebe da se izvan lokalnih zdravstvenih ustanova obezbjeđuje i liječenje u višim centrima, kao što su Sarajevo, Zenica, Tuzla. Tu sanitetski organi jedinica i korpusa u skladu sa svojim mogućnostima ali i kapacitetima viših zdravstvenih ustanova obezbjeđuju traženu zdravstvenu zaštitu. Međutim, još se nije sistematski riješilo to ko ima pravo i pod kojim uslovima se upućuje na liječenje u inozemstvo. Do sada je značajan broj invalida upućivan vani na liječenje, ali u zadnjih godinu dana sve je manje donatora. Država nije bila u mogućnosti da obezbijedi sredstva za takav vid liječenja, tako da to ostaje problem nadležnih opštinskih organa. Sada se samo rijetki upućuju na liječenje u inozemstvo, pod uslovom da sami posredstvom rodbinskih veza obezbijede donacije za pokrivanje troškova liječenja. Do sada je Komanda 7. korpusa upućivala određen broj invalida na rehabilitaciju u Fojnicu. To će i dalje činiti u zavisnosti od mogućnosti. Pojedine opštine su već stupile u kontakt sa "Reumalom", zakupile određen broj ležaja, gdje pacijenti pored zdravstvenih usluga imaju i psihoterapiju.

Iz ratne bolnice Bugojno

LJUDSKA RIJEČ PUNO ZNAČI

Nedavni uspjesi koje su postigli borci združenih jedinica 7. korpusa na kupreškom, bugojanskom i donjevakufskom bojištu, između ostalog potvrdili su spremnost osoblja Ratne bolnice u Bugojnu da adekvatnim tretmanom i ljudskim prijemom ubrzaju proces izlječenja ranjenih i bolesnih boraca. To je bio i povod da posjetimo ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj pored uobičajene terapije liječe i osmjehom, a to je upravo ono što mnogima od nas u ovom ratu nedostaje. Ranjenim i bolesnim borcima naročito.

- Ranjen sam u rejonu Javorka, - kaže Hasan Drek, borac Drugog bataljona 305. bbr. Od minobacačke granate, povrijeđena mi je lijeva ruka i dio tijela. U odnosu na početno stanje sada se mnogo bolje osjećam. Slobodno zapišite da sam sa bolničkom uslugom prezadovoljan! Kada se izliječim ponovo ću zauzeti svoje mjesto u redovima 305. bbr.!

Hasanovo kazivanje sluša jedan od ranjenih boraca 370. Sbbr. i dodaje:

- Pogođen sam gelerima od minobacačke granate na Koščanskom platou. I pored teške rane desne noge dobro se osjećam. Često me posjete iz Bbrigade, što mi na određen način ublažava bolove. Poslije svake njihove posjete u duši mi je mnogo lakše. Jednostavno vidim da nisam zaboravljen, a to ranjeniku mnogo znači.

Senad Dervišić, takođe pripadnik 370. Sbbr. ranjen je u glavu, a o tom događaju ovako govori:

- U jednoj akciji izviđanja u rejonu Semešnice, zadobio sam povredu glave. Sada se dobro osjećam, mada postoje određene poteškoće. U svemu ovome imao sam dosta sreće. Malo je falilo da mi geler probije lubanju. Sva je sreća pa je bosanska! (od srca se smije). Prema prvim procjenama ljekara u budućnosti ne bih trebao imati nikakvih problema.

Pripadnik Drugog bataljona 305. bbr Dževad Tahirović primljen je na liječenje upravo u momentu dok smo razgovarali sa ranjenim borcima. Sa vidljivim naporom priča da je imao saobraćajnu nesreću. Posljedica toga je dosta udaraca po tijelu i prijelom ključne kosti.

- Nagazio sam na protivpješadijsku minu u rejonu Semešnice, - govori Ibro Ćorić, pripadnik 370. Sbbr. Ostao sam bez desnog stopala i palca lijeve noge. Zbog otežanih uslova i lošeg terena puno sam iskrvario, tako da sam morao primiti nekoliko bočica krvi. Kakve su rane u pitanju, sada se dobro osjećam. Usluga u ovoj bolnici je odlična. Često me posjete moji iz Brigade."

I drugi ranjenici sa kojima smo razgovarali ističu nesebičnu brigu osoblja Ratne bolnice. Stiče se utisak da je riječ o ljudima koji pored konvencionalne terapije, kao lijek koriste ljudsku riječ i osmijeh, nakon čega i bolne rane postaju snošljivije. One na duši ranjenih, pogotovo.

Dž. Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

■ Doškolovavanje, prekvalifikacije i zapošljavanje

Sljedeće što bi trebalo da bude u fokusu pažnje, jeste doškolovavanje, prekvalifikacije, kursiranje i zapošljavanje invalida. Taj segment je u nadležnosti državnih i opštinskih organa. Na ovom planu se do sada veoma malo uradilo. Istina, na travničkoj opštini invalidima su date određene beneficije kroz, npr. zakup poslovnih prostora, prioritet u izboru tih prostora, ali sve to nije dovoljno. Treba naglasiti da je Organ veze samoinicijativno prišao obučavanju RVI za određene poslove u tom organu. Na osnovu tog iskustva inicirano je da zajednički, predstavnici opštinskih organa i Armije, pridu organizovanom doškolovavanju, prekvalifikaciji i zapošljavanju RVI, kako za potrebe korpusa tako i u civilnom životu.

Već je formiran jedan radni tim koji će ubrzo početi da na tom planu djeluje, sa zadatkom da oni invalidi koji nemaju završenu osnovnu školu, da istu završe, da završe i srednju školu oni kojima nedostaje razred - dva, da shodno preostaloj radnoj sposobnosti i njihovim željama budu prekvalifikovani na zanimanja koja će biti od interesa za korpus i širu društvenu zajednicu. U ovu aktivnost moraju biti uključene i određene obrazovne institucije kao i prosvjetni kadar. Istovremeno, opštine trebaju putem Sekreterijata za boračko-invalidsku zaštitu, snimiti potrebe u zapošljavanju, kako trenutne tako i perspektivne.

Nadati se da će formiranjem sekreterijata za boračko-invalidsku zaštitu mnogi sadašnji problemi biti za kratko vrijeme riješeni u saradnji sa Komandom korpusa i civilnim institucijama.

U posljednjim zaključcima IO SO-e Travnik stoji da nadležni organi uprave neće naplaćivati RVI opštinske takse prilikom ostvarivanja određenih prava, naređeno je preduzećima koja se bave prevozom da za ove kategorije vrši besplatan prevoz. Dalje, RVI se oslobađaju plaćanja stanarina, grijanja, komunalija, isto tako predviđeno je i besplatno korištenje PTT usluga do određenog broja impulsa kao i električne energije do propisanog broja kilovata. Značajnom broju invalida obezbijeđeno je i ogrjevno drvo. Dakle, ovom problemu u posljednje vrijeme daje se sve veća važnost i dosta se organizovanije pristupa u rješavanju ovih problema.

Jedan broj invalida nije podnio zahtjev za ostvarenje na invalidninu kod nadležnih organa opštine. Bez obzira na skromnost tih iznosa, ovo je prilika da ih pozovemo da svoja prava regulišu, valjda će se i prilike mijenjati.

Reuf Vejo

Nakon teškog ranjavanja, Samir škiljan (20), borac 2/305:

OSTAO DA ŽIVI SA METKOM U MOZGU!!!

Zahvaljujući sreći u nesreći ostao živ. Deseti dan nakon ranjavanja, saznao da mu je metak ostao u mozgu! Slijedi plastična operacija glave. Smetaju mu sunce i hladnoća. Želi da se vrati ponovo u 305. bbr.!

U ovom ratu desilo se na desetine hiljada različitih povreda, jer agresor koristi sredstva izuzetne razorne i ubojite moći. Borci naše Armije, ali i osobije u medicinskim ustanovama slobodnih teritorija BiH, doživjeli su da u praksi vide takve povrede, o kojima u miru nisu mogli ni sanjati. Međutim, prava je rijetkost da borac preživi teško ranjavanje u glavu. Tako nešto, upravo je doživio i preživio Samir Škiljan, borac Drugog bataljona 305. bbr, koji je ranjen krajem maja u akciji oslobađanja sela Klinde na privremeno okupiranoj teritoriji opštine Donji Vakuf.

■ Nalaz ljekara sve govori

Nedavno smo posjetili Samira i s njime popričali o ovome nesvakidašnjem događaju, u kojem su ljekari, splet sretnih okolnosti, ali i izuzetno jak organizam odigrali presudnu ulogu u njegovoj borbi za život, iz koje je on na kraju izašao kao pobjednik!. Osim povećeg udubljenja na čelu i šavova iznad sljepoočnica ništa drugo ne pokazuje kroz šta je sve prošao ovaj stasiti mladić iz Jajca. Da se radilo o izuzetnom teškom ranjavanju, najbolje svjedoči nalaz neurohirurškog odjeljenja zeničke bolnice. U pomenutom nalazu, koji su potpisali prim. dr. I. Ćeranić i dr. Skomorac, između ostalog stoji:

- Pacijent primljen zbog ustrijelne rane glave u prednjem dijelu čela zadobijene na ratištu sa prijelomom frontalnog sinusa, te zaostalim stranim tijelom (metak) u mozgu, duboko prema bazi. Preoperativni nalaz uredan. Pacijent svjestan, komunikativan, orijentisan, žali se na glavobolju. Navedeno indicira na hitan operativni zahvat koji se učini 31.5.1994. god.

Operativni zahvat urađen u zeničkoj bolnici imao je za cilj vađenje preostalih ostataka zemlje, krhotina metala i kostiju, te zaustavljanje krvarenja i sprječavanje upalnih procesa. O vađenju metka nije bilo ni govora, budući da se

Samir Škiljan sa ocem Atifom - vidljivo je udubljenje na njegovom čelu

radi o izuzetno komplikovanom i rizičnom zahvatu, gdje i najmanja greška ljekara može imati fatalne posljedice. Uostalom, tako složene operacije kod nas se u ovom trenutku ne rade.

■ Nije znao šta ga je pogodilo!

- Ranjen sam 29-og maja ove godine u akciji koju smo izvodili na desnoj strani rijeke Vrbas, prema Donjem Vakufu, - počinje Samir svoju priču, a svaku izgovorenu riječ i pokret, brižno prate otac Atif, majka Fikreta i mladi brat Salen. Prema neprijateljskim linijama krenuli smo u ranim jutarnjim satima, da bi prava borba nastala tek oko podne. U samom startu bilo je veoma žestoko. Pucalo se na sve strane. Nakon samo desetak minuta borbe, četnici su me ranili. Sva je sreća da sam u tom momentu ležao iza hrpe zemlje koju su formirali mravi. Metak je prošao kroz mravinjac, oduzeo mu snagu i promijenio pravac kretanja, tako da nisam pogođen njegovim oštrim dijelom, već pločastim - ravno u čelo !. Da se to nije desilo, metak bi mi sigurno raznijeo zadnji dio glave, što vjerovatno ne bih preživio. U prvom momentu pomislio sam da se radi o rasprskavajućem metku. Osjetio sam strahovitu bol u glavi. Kako pri sebi nisam imao prvi zavoj, smogao sam snage da potrčim jedno stotinjak metara do naših bolničara?!. Bilo je to trčanje iz inata i prkosa: jednostavno nisam dozvolio da padnem na pola puta, iako sam bio obliven krvlju, što je dodatno otežavalo moje muke. Skoro da ništa nisam vidio, a imao sam velike probleme i sa disanjem. U svemu tome, najviše me je zbunjivalo što je krv u mlazu oticala iz mog čela, slivajući se niz lice, vrat i dalje cijelim tijelom. Sva je sreća da mi je brzo i stručno pružena prva pomoć. Samo što su me naši bolničari previli, četnici

CT-snimak Samirove glave na kojem se jasno vidi metak u mozgu

po nama otvaraju jaku artiljerijsku vatru. Granate su padale svuda oko nas!

A da je Samir rođen pod sretnom zvijezdom pokazuje i činjenica da je uprkos žestokom četničkom granatiranju, nakon pola sata napornog pješačenja (?!.), uz pomoć saboraca Ahmeta Nasup i Ekrema Hajder, stigao do naših linija. Na nosilima su ga odnjeli do sanitetskog vozila, kojim je evakuisan do stacionara 305. bbr., a odatle u Ratnu bolnicu Bugojno. Tu su mu ljekari iz čeone kosti izvadili zaostale komadiće košuljice metka koji ga je pogodio. U svemu ovome začuđujući je podatak da je Samir cijelo vrijeme bio pri potpunoj svijesti, iako je teška rana dovela do većeg gubitka krvi.

■ Optimističke prognoze ljekara

-Kada sam se odmorio u bugojanskoj bolnici, mislio sam krenuti odmah nazad na liniju!!! . Krvarenje je prestalo i činilo mi se da nije u pitanju teška rana. Međutim, ljekari su znali o čemu se radi, pa su me zajedno sa šestoricom drugih ranjenika uputili u zeničku bolnicu. Tu smo stigli oko ponoći i odmah mi je urađen RTG-snimak glave. Doktori i bolničarke nisu mi dozvoljavali da hodam. Stalno su bili pored mene i govorili da moram strogo mirovati, jer sam teško ranjen, zbog čega će me hitno morati operisati. To mi je sve skupa bilo i pomalo smiješno!.

Nakon uspješno obavljene operacije, Samir ostaje još neko vrijeme u bolnici. Normalno je hodao, komunicirao i gledao TV koji su imali u sobi. Deseti dan, nakon redovno vizite, Samir je doznao sljedeće:

- Prilikom vizite došao je doktor i donio mi Rentgen-snimke. Na prvom snimku sam jasno vidio metak i slomljenu čeonu kost. Bio sam zbunjen i okretao se po sobi, mada sam znao da nitko nema ranu sličnu mojoj. Jedini sam ja bio ranjen u čelo. Čudio sam se samom sebi, ne vjerujući da je metak ostao u mojoj glavi. Pogledao sam i drugi snimak, na kojem se jasno vidio metak, koji se zaustavio negdje na polovini mozga. To mi je sve bilo nekako smiješno!.

Dva mjeseca nakon ranjavanja Samir odlazi na kontrolni pregled u Sarajevo, gdje mu je urađen CT-snimak glave. Nalaz je na opšte čuđenje ljekara specijalista bio u granicama normale, a postoperativni tok odvija se uredno. Samir se normalno kreće, izlazi sa društvom, a često zna da se uhvati u koštac sa mlađim bratom. Jedino mu je, kako kaže, smetalo ljetošnje sunce, a odnedavno i hladnoća. U planu je plastična operacija, kako bi se nadomjestio dio kosti na čelu. Taj zahvat, po riječima ljekara, može sačekati. Važno je da je Samir dobio svoju bitku života, u kojoj je splet srećnih okolnosti išao na ruku njegovoj mladosti i ogromnoj volji za slobodom i životom. Kada smo ga upitali za želje, planove i namjere, Samir se dječački nasmijao i rekao nam:

- Ako Bog da, eto me ponovo u brigadu! . Ja mislim da taj dan nije daleko. Vidjećemo šta kažu doktori. Do sada je sve išlo onako kako valja. Ne bi trebalo ubuduće biti nekih većih problema. Ljekari su mi rekli da je kritični period iza mene, ali da se još moram paziti. Rana je friška, i ne treba žuriti. Ja mislim da ću na bolovanju biti još koji mjesec, a onda zna se: Pravac 305. bbr.!!! .

Nama ne preostaje ništa drugo, nego da Samiru i svim pripadnicima Armije Republike Bosne i Hercegovine, zaželimo mnogo ratne i druge sreće. I to sreće kakvu je junak iz ovoga teksta imao krajem maja ove godine.

Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

Obilježena dvogodišnjica formiranja 333. bbr.

SPREMNI ODGOVORITI SVIM IZAZOVIMA

Prvi decembar 1992. godine jeste zvanično datum koji se obilježava kao dan formiranja 333. bbr., ali ni u kom slučaju ne predstavlja stvarni datum početka organizovanja naroda ovog kraja za pružanje otpora agresiji na našu domovinu. Početak organizovanja i sazrijevanja svijesti naroda ovog kraja za ovo burno vrijeme datira iz mnogo ranijih dana....

Prigodnom svečanošću održanom u krugu kasarne "Silos" u Kačunima kojoj je prethodio niz pratećih aktivnosti, obilježen je datum kada je prije dvije godine formirana 333. bbr. Bez mnogo hvalospjeva, skromno, upravo onako kako dolikuje vremenu u kom živimo, borci i starješine ove brigade su se prisjetili samog početka organizovanja naroda ovog kraja, borbenom putu ove brigade, svojih poginulih saboraca, ranjenih drugova... duboko svjesni da im tek predstoje zadaci, čijim uspješnim izvršenjem treba pokazati kako pripadnici ove brigade vole svoju domovinu.

■ OD VISOKOG DO VLAŠIĆA

A sve je počelo još 2. januara 1992. godine kada je u Kačunima formirana prva četa PL, da bi 17. 03. 1992. godine u Lugovima bio formiran Prvi odred OpŠO. To je bio signal da se u veoma kratkom vremenskom periodu isti odredi formiraju u Kačunima, Kaoniku i Busovači.

Naredbom republičkog Štaba TO, članovi PL se aktivno uključuju u navede- ne odrede, tako da 15.4.1992. godine njih 1200 ulazi u sastav OpŠO Busovača.

Prva grupa boraca sa ovog područja organizovano odlazi dana 20.4.1992. godine na prvo ratno iskustvo u Turbe, da bi se od polovine juna do kraja oktobra mjeseca 1992. godine jedinice jačine 150 boraca sa ovog područja smjenjivale na ratištu u Visokom.

U vrijeme žestokih borbi oko Jajca, jedinica jačine 180 boraca odlazi na zadatak zaustavljanja prodora četničkih snaga iz pravca Jajca, na liniji G. Škulji-Sečevo, a navedeni zadatak je uspješno izvršen.

Od takvih, u ratu već prekaljenih boraca, dana 01. 12. 1992. godine u Kačunima je formirana 333. bbr. čiji Prvi bataljon odmah potom odlazi na ratište u Visoko, gdje postiže značajne rezultate u ofanzivnim borbenim dejstvima u rejonu Ciganja - Komina - Bandere. Nakon toga Drugi bataljon odlazi u Maglaj, gdje ostaje do početka napada postrojbi HVO na naše položaje i provođenja do sada nevidenog genocida nad nezaštićenim civilima Muslimanima u Busovači.

Napadi postrojbi HVO nisu iznenadili naše borce, jer se iz njihovog ranijeg ponašanja dalo naslutiti da je sukob na ovim prostorima neizbježan.Sigurno je da je malo ko tada mogao i naslutiti koliko će žrtava odnijeti ovaj bespotrebni sukob i koliko dugo će isti potrajati. No, izbora nije bilo. Sukob se morao prihvatiti, ili sve prepustiti ekstremima HVO.

Ovladavanjem Nezirovićima, Gustim Grabom, Bukovcima i Oselištem naši borci su razbili sve iluzije bojovnika HVO o povezivanju Busovače i Kiseljaka i instaliranju tzv. HZ Herceg-Bosna na ovim prostorima.

Zbog stalnih provokacija od strane HVO, borci naše brigade svoje borbene zadatke izvršavaju na području naše opštine, tako da u sadejstvu sa drugim jedinicama pod našu kontrolu dolaze: Kapak, Polom, Pridolci, Prosje, dio Kule, Gradina, Obla glava... Linije su na mnogim mjestima spuštene u dubinu teritorije koju je ranije kontrolisao HVO. Sa slabijim naoružanjem, ali sa duboko u svijesti usađenim visokim moralnim kvalitetima i duhom nepokorenosti, borci ove brigade i narod ovog kraja odbranili su ove prostore i sačuvali svoje dostojanstvo.

Prelaskom iz 3. u 7. korpus, ova brigada dobija novu z/o. Počev od 1.7. ove godine, Vlašić je postao drugi dom naših boraca, naša stalna inspiracija. Sama činjenica da sigurnost l/o koju drže naši borci za sve ovo vrijeme niti jednog momenta nije došlo u pitanje, i da su svi napadi agresora na položaje naših boraca uspješno odbijeni, govori samo od sebe da je 333. bbr. danas jedna čvrsta i stabilna brigada sastavljena kao kombinacija mladosti i iskustva njenih pripadnika spremnih da u svakom trenutku odgovore na sve izazove.

A jedan od takvih izazova koji je rado prihvaćen je Kupres, gdje je ovih dana upućena prva smjena naših boraca.

■ U NOVE IZAZOVE

Iako u svom nazivu ne nosi atribut slavne ili viteške brigade, zbog do sada ostvarenih borbenih rezultata, pripadnici ove jedinice su zlatnim slovima ispisali najsvjetlije stranice bosanskohercegovačke istorije. Potvrda naprijed navedene, mnogo puta do sada je stigla do najviših vojnih i političkih ličnosti naše Armije i države, koji su mnogo puta do sada srdačno dočekivani u našoj sredini od boraca i naroda ovog kraja, i koji su ovdje rado navraćali interesujući se za sve detalje života i rada boraca i mještana u svim njihovim segmentima. A da se ovdje itekako žestoko ratovalo, najbolje pokazuje podatak da ova brigada u vremenu od svog osnivanja do danas ima 134 šehida, da su 324 borca ranjena ili oboljela. Ako se ovome dodaju poginuli i ranjeni borci sa ovog područja u sastavu drugih brigada, onda su te brojke znatno veće, i same od sebe dovoljno govore o spremnosti boraca sa ovog područja da, ne štedeći svoje živote, žrtvujući sebe do kraja, kroz svoje prekinute mladosti, nedosanjane snove, neostvarene radosti.... stignu do konačnog cilja - slobodne BiH.

Sa ogromnim ratnim iskustvom iza sebe, sa sjećanjem na svoje pale drugove saborce i ponosni na svoje "Zlatne ljiljane" (a ova brigada ih do sada ima trojicu) i "Ljiljane od zlata" (jedan), borci ove brigade spremno očekuju nove zadatke, duboko svjesni svoje istorijske odgovornosti pred generacijama koje dolaze iza nas, spremni odgovoriti svim izazovima vremena koje dolazi i svega onoga što ono sa sobom nosi.

Nijaz Begović
Inf. služba 333. bbr.

1994 - PREKRETNICA

GODINA NA IZMAKU DONIJELA JE BITNE PROMJENE ČIJI ĆE UTICAJ NA RAZVOJ SITUACIJE U BiH DO PUNOG IZRAZA DOĆI U 1995. GODINI. KLJUČNE PROMJENE DESILE SU SE NA VOJNOM PLANU. ARMIJA RBiH JE U OVOJ GODINI PREZENTIRALA SNAGU, ČVRSTINU I PROBOJNOST ČIME JE BITNO U NAŠU KORIST PROMIJENJEN ODNOS SNAGA NA RATIŠTU. S OBZIROM NA KONTINUIRANO USAVRŠAVANJE I UNAPREĐIVANJE SVIH SEGMENATA UZLAZNA PUTANJA ARMIJE NASTAVIĆE SE I U 1995. GODINI. KAO DIO ARMIJSKOG ORGANIZMA KROZ ISTI PROCES PROŠLA JE I PROLAZI 312. BRDSKA BRIGADA.

Novu 1994. godinu Brigada je nakon preformacije kao brdska i vodeći borbu protiv dvostruke agresije. Sa gotovo poslovičnom pouzdanošću činila je neprobojan bedem svim napadima na naše linije odbrane. U ovom periodu borci 312. bbr. izvršavaju zadatke i u Kruščici te u dolinama Bosne i Krivaje. Potpisivanje Vašingtonskog sporazuma i zaživljavanje 7. korpusa u čiji sastav Brigada ulazi iz temelja mijenjeju situaciju.

Ostavši bez dijela kadrova koji prelaze u komandu i novoformirane jedinice 7. korpusa, adekvatnim postavljanjima, obukom i unutrašnjim prestrojavanjem ne samo da nije narušena borbena gotovost Brigade, nego je ona bez teškoća počela izvoditi i oslobodilačka borbena dejstva. Uskoro je uslijedio i najveći ovogodišnji uspjeh Brigade: oslobađanje sela Goleš i njegove okoline, prvog sela na prostoru travničke opštine otetog iz agresorskih kandži. Neprijatelju su naneseni veliki gubici u ljudstvu, a zaplijenjene su znatne količine MTS-a. Bila su uzaludna sva nastojanja agresora da povrate zauvijek izgubljeni Goleš.

Spremnost i sposobnost boraca 312. bbr. u oslobodilačkim dejstvima dokazana je i njihovim sudjelovanjem u operacijama Taktičke grupe KOMAR II tokom ljeta. Drugi dijelovi Brigade pokazivali su visoku organiziranost i disciplinu izvršavajući zadatke na platou Vlašića.

Borbeni uspjesi u oslobađanju novih teritorija boraca Brigade, 7. korpusa i ostalih korpusa Armije R BiH prestavljali su silan motiv i davali su moral svim borcima i starješinama Brigade da ulože maksimum snage, znanja i mogućnosti. Budnost na liniji odbrane nije popuštali niti jednog trenutka i svaki neprijateljski pokušaj proboja osujećivan je uz nanošenje ozbiljnih gubitaka.

Osigurati neprobojnost linije odbrane ukoliko bi agresor ovdje pokušao kompenzirati neuspjehe sa Kupresa bio je zadatak 312. brdske brigade za vrijeme odvijanja Kupreške operacije, blistave pobjede združenih jedinica 7. korpusa. Odabrani dijelovi Brigade uvijek su bili spremni i upotrebljivani tamo gdje su to prilike zahtijevale: u zoni odgovornosti Brigade, na Vlašiću ili na Vrbaskom pravcu.

Idući u korak sa promjenama u Armiji, borci i starješine 312. brdske brigade sa mnogo optimizma i vjere gledaju u 1995. godinu.

Inf. služba 312. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SAMARICOM DO PRVE LINIJE

Ostati u Bosni i dati svoj doprinos našoj oslobodilačkoj borbi mogli su samo pravi Bošnjaci. Pomoći svojoj zemlji i njenim hrabrim sinovima istinski su željeli i mnogi Donjovakufljani, koje je srpski okupator maja 1992. godine protjerao sa njihovih ognjišta. Nije nas to otjeralo daleko od Bosne. Naprotiv, to nas je ujedinilo, povezalo i okupilo oko jednig cilja - vratiti se kući. I Donjovakufljani su bili bitku sa agresorom za svaki pedalj slobodne teritorije. Danas su to borci okupljeni u 370. slavnu brdsku brigadu. Hrabri i odvažni, spremni izvršiti svaki postavljeni zadatak. U 370. sbbr. su borci od 19 do 55 godina, uglavnom svi dobrovoljci od prvih dana. Zajedno žive, druguju i provode dane na prvim linijama odbrane prema rodnom gradu. I svi zaslužuju da se o njima piše. Međutim, danas izdvajamo priču o zanimljivim borcima, pripadnicima 370. sbbr.

Čudna je ova naša Bosna, puna brda i dolina. I baš tu, daleko od saobra- ćajnica, nalaze se prve linije naše odbrane. A borcima treba redovno proslije- diti tople obroke, cigarete, vodu, MTS, Informator.... I to neko mora i treba raditi, jer vrletima Bosne često e može ni zaprega. Krivudavim šumskim sta- zama tada posao vrlo uspješno obavlja samarica. U to su se uvjerili svi pripa- dnici naše Brigade. Jer, bilo gđe da su se nalazili, u bilo kojoj situaciji, naši konjovodci su uspješno ispunjavali svoje borbene zadatke. Dnevno su znali prepješačiti na desetine kilometara, i u putu provoditi i po 9 sati. Ali to ovim ljudima, koji su odlučili ostati u Bosni i boriti se sa svim nedaćama, nije predstavljalo teškoću. Sjećaju se borci i prošlogodišnje zime, kada su svi putevi prema Bugojnu bili u blokadi, kada u ovaj grad mjesecima nije stizalo ni gorivo. I tada, jedino prevozno sredstvo bila je zaprega. Nedavno smo, bora- veći među borcima 370. slavne brdske brigade upoznali i Džemala Bašića, 47 - mo godišnjaka, koji se već više od dvije godine ne odvaja od svog konja. O zadatku koji obavlja, Džemal nam priča svojim običnim, narodnim jezikom, onako kako to on zna i umije: " Stignjavam na vrijeme sve uraditi, stignjavam ko Bog da i dužan sam, to mi je dužnost. Moram i ja pomoć. Imam dva sina borca i ja sam treći. Bio sam na svim linijama, svuda, sad došo na samaricu, i ja ću radit. Nije mi teško. Samo me interesuje da se konjima obezbijedi hrana, i niti mi može bit teško, još ne osjećam da mi je nešto teško za moje ljude. Volim ove borce, a i Bosnu. Radiću vazda. U po dana, u po noći. Sjećam se kad smo u vrijeme akcije na Crnom Vrhu i po četiri ture bacali, i nije nam bilo teško. Sve i jedan smo radili, nisam ja sam. Bili smo mi i u našem Biltenu, pohvalili nas naši borci. Svi smo radili, jednostavno, nisam sam radio....

Ma ne more bit teško. Kad smo vidili kako mladost ide, kakav moral imaju, ma nemreš stat. Znali smo do pola sedam dvi tur bacit, a brdo velko. Nikad nismo rekli da je teško, samo budite nas i idemo.... A konji slušaju, sami su naučili da stanu kad treba. Moreš ih pustit same. Idu pravac na svoje mjesto. S njima problema nejma. Ja gledam da im obezbijedim hrane, jer ne mogu s njima radit gladnima. Ja sam i prije uzdržavao konje, iako sam radio u firmi. Znam šta je konj. S njim se može razumit, jerbo to volim radit.... Eto vidite, moram požurit da stignem vojsci na vrijeme. Biće nočas veselja jer nosim svašta. Došlo voće i pite.... Kad sam pošo samarat nisam ni dana odsustvovao, zna to i moj komandant, vazda na vrijeme dođem....E da je nama tamo u Vakuf. Ništa mi neće biti teško. Nek idu i moji sinovi. Svi. E, ne do Bog neće mi tada ništa bit teško."

Džemal požuri. Završismo priču. Ode jer žuri da hrana stigne na vrijeme. A Džemal nije jedini. Svi u 370. slavnoj brdskoj brigadi svoje zada- tke izvršavaju odgovorno. I po kiši, snijegu, na velikim nadmorskim visinama i po bosanskim gudurama borci 370. sbbr. žive za jedan cilj : svijetla svoga grada gledati ne iz daljine, već u svom gradu.

Dijana Hadžić
IS 370. sbbr.
Foto: M. Mustafica

SANJAO JE SALIH SVOJU BOSNU!

Zastao je dah svima onima koji su Saliha poznavali kada su ga ovih dana ugledali u krugu kasarne 27. bbr. Sa svojim pomagalima za kretanje Salih je uspio doći među svoje ljude, staviti se na raspolaganje i dati svoj doprinos oslobađanju Bosne.

Salih(Zaima) Palić je rođen 20.2.1948. godine zdrav kao i mnoga druga đeca. Od svoje treće godine obolio je od dečije paralize i ostao trajno nesposoban. Odrastao je i školovao se po internatima širom zemlje. Nije mu padalo na pamet da ostane nekome na teretu. Iskoristio je svoj talenat i stalno bio svoj čovjek, kako kaže, nikome nije bio muhtač. U Osijeku je završio školu za PTT radnika, potom dolazi svojoj porodici u rodne Gariće da bi se u matičnoj opštini Kotor-Varoš zaposlio kao PTT radnik. Odmah se prijavio Zajednici za zapošljavanje, za socijalno staranje i brigu o invalidima, ali zahvaljujući takvoj kotorvaroškoj politici nikad nije dobio posla. No, ima Saiih nešto u sebi. Za njega se kaže ŠTO OČI VIDE RUKE RADE. I zaista Salih je vrstan bravač, obućar, mehaničar i šta sve nije.

U brigadi je zdušno prihvaćen i odmah se prihvatio posla, radi kao obućar.

Saliha je rat zadesio u njegovim Gaćima, a Garići su mnogo vjerovali komšijama iz Maslovara i okolnih sela. Međutim i oni su se opekli i osjetili stegu četničke politike. Iz Garića je uspio izaći 24.9.1993. godine, u Hrvatskoj boravio sve do 7.11.1994.godine, kada se uputio da traži svoju brigadu. Imao je Salih u Hrvatskoj udoban smještaj i ishranu, pa čak i 200 DEM za džeparac, ali kaže Salih: "SVAKU NOĆ SAM SANJAO SVOJU BOSNU I SVOJE LJUDE. VIDITE DA SAM INVALID, ALI ZNATE ŠTA VAM MOGU POMOĆI. I AKO ME NE BI HTJELI PRIMITI JA ODAVDE NIKUDA NE IDEM. NIKO NEMA PRAVO DA MI OSPORI DA BRANIM SVOJU BOSNU. " I eto Salih je dobrovoljac u brigadi i može poslužiti kao primjer mnogima, a posebno onima iz svog sela, koji su se dograbili lakog i udobnog života, nemaju srca da se bore za svoje, a pjevaju o Bosni.

I.S. 27. bbr.
Lajc i Taško

TAKO SE KALIO ALIJA

Aliju Čosića, zamjenika komandanta Drugog bataljona 305. bbr. mnogi znaju po izuzetne velikoj hrabrosti i srčanosti koju pokazuje u borbama za oslobađanje svake stope zemlje Bosne. -Možete li nam u kratkim crtama prezentirati Vaš ratni put od Jajca do današnjih dana?

"Moj ratni put počinje od decembra 1991. godine. Radilo se ilegalno, da bi tek po izbijanju agresije na našu Bosnu, dobili naziv "Zelene beretke". U samoj organizaciji bilo je dosta problema, jer ljudi nisu mogli da švate da im od "naše vojske" , odnosno zločinačke JNA, prijeti bilo kakva opasnost. Radeći u ilegali, moji istomišljenici i ja, pokušavali smo apelovati na naše ljude, građane, na naše Bosance, da se moraju suprotstaviti, jer inače, ovđe ne mogu opstati. Da to nismo uradili, bili bi kao ljudi, kao nacija, građani drugog reda!. U oružanu borbu uključujem se 19. aprila ratne 1992. godine, kada su jedinice "belih orlova" , otvoreno napale moje lijepo Jezero, nedaleko od Jajca. Od ranije sam zadužio ručni bacač i dobrovoljno otišao iz Jajca da branim svoje rodno mjesto. Opet nailazim na nerazumjevanje, jer ljudi naprosto nisu mogli da švate u kakvoj se opasnosti nalaze. Pokušao sam nagovoriti narod da se moramo suprotstaviti neprijatelju. Međutim, mnogi nisu htjeli ni da čuju da su to naši neprijatelji. Na kompletnu situaciju gledali su kao na neke dogovore, sporazume, govoreći da je to rat proletera?!. Po cijenu života, mi smo bili ti proleteri, koji će nedugo potom krenuti u ljuti boj protiv mrskih dušmana. Nakon pada Jezera, 6. juna 1992. godine, uključio sam se u SPČ "Bosna". Radilo se o inter- ventnoj jedinici u kojoj su mnogi Jajčani viđeli vlastiti spas. Pored mene u oružanu borbu, od prvog dana, uključuju se i trojica moje braće. Jedan od njih u borbama za odbranu Jajca dao je svoj mladi život, a ja sam u tim ofanzivama bio dva puta ranjen. Nakon neobjašnjivog pada Jajca, sa grupom svojih istomišljenika, pokušavam od svojih Jajčana formirati jedinicu. Imali smo i sreću da je iz Sarajeva došao čovjek koji je od nas uspio da formira sadašnju 305. bbr. - -Jajačku. Naš komandant je na startu uveo red, rad i disciplinu. Napravio je od nas ljude i borce. Gđe god sam bio, imao sam uspjeha. Pomenut ću samo Gornji Vakuf, Kiseljak, Breza, Ilijaš, Srednje, žepče, Novi Travnik, Bugojno, Donji Vakuf i kao krunа svega KUPRES! Prilikom borbi za Kik i Vis, zahvaljujući saborcima iz Prvog bataljona, u četničkim redovima izazvali smo pravi haos. Mi iz 305. bbr. idemo tamo gđe je najteže. Ne biramo ratišta. Mi branimo svoju BOSNU. A Bosnu nam je braniti u Kupresu, u Sarajevu, bilo gđe i na bilo kojoj teritoriji.

-Petomjesečne strahote jajačkog ratišta su iza Vas. Kako ste se osjećali nakon pada Jajca?

ta da vam kažem?Prvo, osjećao sam se bijedno, jer sam izgubio ono što sam imao. Izgubio sam grad, izgubio sam svoje rodno mjesto, izgubio sam mnogo svojih prijatelja. To je jedan od najtežih trenutaka u cijelom mom životu. Jajačke strahote se ne mogu zaboraviti. Onaj ko nije bio tamo, to sigurno, ne zna. "

-U krvavim okršajima za odbranu Jajca je poginuo i Vaš mlađi brat Admir. Vi ste nastavili dalje. okle tako?

"Moj mlađi brat Admir poginuo je u jednoj od mnogobrojnih akcija koje je izvodila SPč "Bosna". To se desilo prilikom našeg pokušaja da zauzmemo ćusine sa kojih su četnici imali grad kao na dlanu. Odatle i sa obližnje Bukovice dolazilo je najveće zlo za Jajčane. U toj akciji ja sam komandovao jednom grupom boraca. . . . Ja sam nastavio dalje, ne samo da osvetim brata, već da branim Bosnu. Uz mene su još dvojica moje braće. Mi idemo dalje u nove bitke i pobjede. Ne razdvajamo se. "

-Kao kruna svega onoga što ste do sada prošli, Vaših borbi i uspjeha na bojištu, došla je i značka "Zlatni ljiljan"

"Značka "Zlatni ljiljna" je po meni nešto ogromno, veliko. To se mora zaslužiti. Put do toga je izuzetno težak, jer traži puno napora, odricanja, znoja, žrtava, krvi i suza. Kada je stigla prva naredba kojom mi se dođeljuje "Zlatni ljiljan" bio sam najsrećniji čovjek na svijetu. Nakon izvjesnog vremena, naredba je iz meni nepoznatih razloga stavljena van snage, da bi potom, prije nekoliko dana stigla nova naredba, kojom je ispravljena ta greška prema meni od ranije. Čini mi se da u posljednje vrijeme te značke odlaze tamo gđe ne treba, što nije dobro. Opet ponavljam:"Zlatni ljiljan" treba stvarno zaslužiti!" -Od Vaših boraca smo saznali da im je puno lakše kada vide Vas na čelu jedinice u proboju. Problemma je puno, a neke treba rješavati u delića sekunde i donositi pravu odluku. Kako to postižete?

"Problemi su jednim dijelom iza nas, ali i pred nama. Rat je. Međutim, svi problemi koji se dešavaju u našoj pravednoj i oslobodilačkoj borbi su rješivi. Treba samo da postoji dobra volja, jak moral, a toga kod nas ima, kako u Drugom bataljonu, tako i u cijeloj 305. bbr."

-Vaša 305. bbr. je na najboljem putu povratka u Jajce. Kad će se to desiti?

"Najkraće rečeno: DESIT ĆE SE(smije se)!. Mi se organizujemo više nego ikada ranije. Mi ratujemo. Ne štedimo sebe, i za kratko vrijeme ćemo stići tamo gđe smo naumili. Naš plan nije samo Jajce, nego i Mrgonjić Grad, Ključ, Prijedor, Bihać i dalje do konačne slobode zemlje Bosne. Mi to možemo, ali i moramo, zbog obaveze prema našim šehidima!"

Nap.a.

U momentu nastanka ovoga teksta u borbama na donjovakufskom ratištu od tenkovske granate poginuo je Alijin stariji brat Asim. To je drugi njegov brat koji je za ovu zemlju dao najviše što se dati može - svoj život. U 305. bbr. pored Alije, rame uz rame nastavlja i njegov brat Nerko.

Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV

ŠEHID INSAD

Hodžić Insad rođen je 03. 11. 1967. godine u mjestu Mehurić kod Travnika. U Armiju RBiH uključio se odmah po izbijanju agresije na našu zemlju. Insad je bio jedan od prvih dobrovoljaca koji je krenuo na Visočko ratište, zajedno sa ostalim borcima iz Biljanske doline, Jetišom, Amirom, Tahirom i drugima.

Nakon učešća u borbama na Če-krćićima i na Brezanskom ratištu Insad se sa svojim drugovima kao iskusan borac vratio u Mehurić, i nastavlja

Hodžić Insad, prvi slijeva sa drugovima Tahirom, Amirom i Jetišem

zajedno sa svojim saborcima da se bori na Vlašićkom ratištu.

20.05.1993. godine, izviđajući teren, u susretu sa četničkom izvidnicom Insad je izgubio život. Iza Insada su ostali njegovi roditelji, supruga i dvoje maloljetne đece, a njegovo ime i njegov lik ostat će vječno da živi među borcima i starješinama 306. brdske brigade.

IS 306. bbr.

ZA NEZABORAV

ZA NEZABORAV

Rahmetli Mehmed Fejzić - Džeri

PRONIO JE ISTINU O 307. BBR.

Kao i obično, snimatelj Informativne službe 307. bbr, Mehmed Fejzić - Džeri, 24. oktobra hitao je da zabilježi najnovije uspjehe 307. bbr. na Bugojansko-kupreškom ratištu, isto kao što je to činio od samog početka agresije na našu zemlju. Volio je i znao taj posao, u čemu je koristio i svoje ranije iskustvo bavljenja snimateljskim poslovima.

Bilježio je tako sve detalje surove agresije na našu zemlju, ubijanje naših građana, vandalsko rušenje Bugojna, stasanje i narastanje naše Armije od Patriotske lige, Teritorijalne odbrane, prištapskih i prvih jedinica, do današnje organizovane armijske odbrane. Toga dana krenuo je da zabilježi desetine oslobođenih kilometara i brojne značajne kote. Džeri je imao i poseban, dodatni motiv. Brigada je 21. oktobra trebala proslaviti uspješnu Prvu godišnjicu. Najnoviji uspjesi na Bugojansko-kupreškom ratištu bili su upravo pravi biser za ugradnju u ukupan mozaik o ovoj brigadi, koja će svoj najnoviji uspjeh proslaviti na terenu, borbeno, a protokolarno obilježavanje rođendana ostat će za neki pogodniji trenutak. Nije niko ni slutio da će 24. oktobra biti posljednji Džerijev izlazak na teren, kada sa grupom boraca odlazi da snimi novooslobođene terene, i kada ga teško ranjava četnička mina PROM. Nakon teških povreda nogu i trbuha, te visoke amputacije nogu, svojom velikom željom za život, on će ovaj kobni slučaj nadživjeti još samo dvanaest dana, da bi 05. novembra 1994. godine prestala svaka nada da će preživjeti barem kao teški inavlid. Međutim, smrt je bila neminovna.

Pred veliku kontraofanzivu naših jedinica bio je upravo završio dokumentarni film o 307. bbr. "SVOJI NA SVOME", u povodu godišnjice Brigade u koji je nijetio ugraditi i nove uspjehe na Bugojansko-kupreškom ratištu. Džerijevo teško ranjavanje, a kasnije i smrt bolno je odjeknula među borcima i starješinama 307. bbr, a posebno u Organu za moral i Informativnoj službi u kojoj je bio od juna 1992. godine. Od početnih dana agresije, Džeri je dao veliki doprinos našoj oslobodilačkoj borbi, šireći i prenoseći slikom herojstvo, dostojanstvo i odlučnost našeg borca iz rova. Slike o borcima i jedinicama 307. bbr. bile su zapažene i u udarnim dnevnicima TV BiH. Slikom, a nerijetko i riječju doprinosio je da se svijet bolje upozna o razmjerama stravične fašističke agresije na našu zemlju, kao i o našim pravednim zahtjevima da želimo samo slobodu dostojnu čovjeka. Bol za Džerijem još je veća kada se zna da je iza njega ostala samohrana majka, supruga i dijete i tek protjerana sestra iz Banja Luke.Bio je tek dočekao radost rođenja svog sina prvenca, koji ga neće zapamtiti.

Mehmed Fejzić - Džeri rođen je 1959. godine. Završio je višu PTT školu, a kao temperamentnog, životni putevi su ga vodili da se bavi i sasvim različitim zanimanjima od onih za koje se spremao i školovao.Stotinama mladih Bugojanaca, Donjevakufljana i drugima širom BiH će ostati u posebnom sjećanju jer ih je prije rata podučio plesu u svojoj privatnoj plesnoj školi, koji su ga znali samo po nadimku Džeri.

Žrtva Mehmeda Fejzića - Džerija spada u plejadu hrabrih i odvažnih sinova naše domovine, koji su sebe nesebično žrtvovali za njenu slobodu. Borci i Komanda 307. bbr. su svjesni da Džerijevim najbližim ne mogu nadoknaditi njegov gubitak života, ali će učiniti sve da im ublaže bol koja ih je zadesila.

Neka je veliki Božiji rahmet Džerijevoj skrušenoj duši.

Informativna služba 307.bbr.

NOĆ UZDIGNUĆA, PRIJEMA, DAROVA...!

Svaki narod na dunjaluku ima svoje svetosti, svoje Mubarek časne i odabrane dane i mjesece, događaje, čije vrijednosti i vatre im griju dušu i srce i nose u trajne perivoje svakog dobra koje je svojina čovječanstva. Muslimanska tradicija i sreća, obznanjuje se posebno Kur anskom muđizom-nadnaravnošću i draguljima iz života posljednjeg Božijeg poslanika, živog tumača Allahovog dž.š. vjerozakona, upućenog svim svjetovima. Muhammed Alejhiselam je čovjek odabran Božijom voljom da prenese, protumači i upotpuni Posljednju uputu ljudima kao izraz Allahove milosti svojim najljepšim stvorenjima. Iako pod Allahovom zaštitom Poslanik islama doživljava sijaset problema i omalovažavanja od najbližih srodnika i komšija, ogrezlih u zabludama i ljudskim taštinama. Nakon svega toga, tajnog pozivanja u pravu vjeru, Muhammed a. s. javno prezentira riječi Gospodara svega što postoji. Teške optužbe, podmićivanja, provociranja, izolacija i napadi na ličnost Poslanika proizveli su Allahovu intervenciju i pomoć.

O ovome govori Kur'an, 17. poglavije El-Isra - ajet 1." Hvaljen neka je onaj koji u jednom času noći preveo svoga roba iz Hrama svetoga u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja naša pokazali. On uistinu sve čuje i sve vidi". Ovo poglavlje ili "Noćno putovanje" predstavlja veličanstvenu pomoć, podršku i priznanje Muhammedu a. s. Kakav je bio Miradž-putovanje, fizičko ili duhovno, kojim sredstvima i do kojeg mjesta to je Allahova tajna, moć, ali i veliki trenutak za Poslanika i misiju islama čovječanstvu na putu iz mraka u svjetlo. To je kruna božanske prakse i podrške svim Poslanicima do posljednjeg.

Lejletul-Miradž ili "noćno putovanje" bilo je u ovom mjesecu. Redžeba 27-og, 621. godine po Isau a. s. Miradž znači ispeti se na visinu, Prijestolju Ardda, najviše vjersko, moralno i duhovno pri- znanje u životu Muhammeda a.s. U jedinstvenoj i do sada nepoznatoj i audijenciji kod stvoritelja i Ravnatelja, kosmosa, svih stvorenja i tajni, ljudskom razumu nevjerovatnih, Poslanik islama je kazao: "Svjetlo kao da ga vidim". Predaje govore kao da je došao do prostora kojem niko ni približio se nije. Udaljenost između Njega i Allaha dž.š. bila je od dvije strelice ili još manje. šta je sve vidio, čuo i doživio i to je samo mogao On da zna, ali je poznato da je po drugi puta vidio meleka (nevidljiva bića) Džibrila, Dženet, Džehenem, nagrade i kazne. O neponovljivom prijemu govori Kur'an. Razgovor je bio u formi namaza. Stojeći Muhammed a.s. je rekao: "Allahu Ekber", a završava sedždom i sjedenjem (pogledati Kur'an).

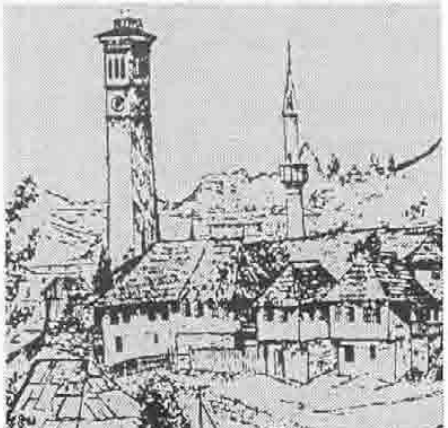

Iz hadisa saznajemo da je naš Poslanik u noći Miradža prošao 7 kata nebeskih, vidio 7 veličanstvenih Poslanika Allahove dž.š. zapovjedi i riječi. Svima njima, koji mu izražavaju dobrodošlicu, postaje imam prilikom zajedničkog klanjanja. Podsjetimo se tih imena i Poslanika koje Kur'an apostrofira. Na prvom nebu vidio je Adema a.s.; na drugom Jahjaa i Isaa a.s.; na trećem Jusufa a.s., na četvrtom Idrisa a.s.;na petom Haruna a.s., na šestom Musaa a.s. i na sedmom Ibrahima a.s.

Kao pečat velikog prijema slijedi dar Poslaniku, to je sura Fatiha ili Elham-šerif, koja ima 7 ajeta. Gotovo je sigurno da je zna svaki Musliman svijeta. Nalazi se na početku časnog Kur'ana. Kao "Majka Kur'ana" u sebi sadrži sve bitne teme kojima se bavi Kitab Muslimana. To je dova ili najsigurnija molba iskrena čovjeka koja se upućuje onome koji je jedino moćan da udovolji svome stvoru. Predaja govori da je Muhammedu a.s. došao Džebrail i rekao: "Sada će se otvoriti nebesa na način na koji se nikada prije i neće više otvoriti do Sudnjeg dana i sada će ti doći melek koji se nikada prije nije pojavio i koji se nikada više neće pojaviti." Isti melek je prenio i darovao Poslanika i njegov ummet Fatihom. Pored ovoga i ove blagodati, od noći Miradža imamo i sljedeće: namaz-osnovni i stalni oblik ljudske prakse; šehadet-svjedočenje doživljenog i potvrda vjerovanja; šefaat - zauzimanje i pomoć za dobre i nesvjesno griješne Allahove stvorove i obećanje Dzeneta za sljedbenike Muhammeda a.s. koji širk ne čine, tj. Bogu nikoga ravnim ne smatraju.

Ovo su svevremenske poruke i božiji nimeti do Sudnjeg dana. Ovaj mjesec je sveti i predodnica dana i poruka onima koji ih razumiju kao putokaz sigurnom dobitku. A do nas je stalo dosta toga. Posebno ako tražimo sigurnog, pouzdanog i moćnog saveznika, koji nam možda kao nikada do sada treba i to svima - bosancima.

F. Zolota

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Rahmetli Asim Đelilović - Asko

ZA BOSNU DO ZADNJEG DAHA

Odbranu svoje domovine napadnute od srbocrnogorskog agresora Asim Đelilović - Asko prihvatio je dobrovoljno kao najsvetiju obavezu, u čemu će ustrajati sve do svoje pogibije. Od avgusta 1992. godine počinje teći njegov zvanični staž u redovima Armije BiH, i njegov slavni put odvažnog i hrabrog borca najmlađe i najhrabrije armije na svijetu. Asim Đelilović - Asko rođen je 28. januara 1958. godine u Kuli kod Bugojna. Završio je srednju trgovačku školu i prije rata radio je posao za koji se školovao.

Odmah po organizovanju naših Oružanih snaga kao dobrovoljac priključuje se Drugom bataljonu 307. motorizovane brigade sa ostalim dobrovoljcima iz rodnog mjesta sa svojom jedinicom učestvuje u odbrani najžešće napadnutih rejona od četnika. Odmah na početku, na Sabljarima, prema Podripcima i Košu, u čemu iskazuje veliku hrabrost u zaustavljanju početne srpske agresije.

Sredinom marta 1993. godine prelazi u Samostalnu protivoklopnu četu sa još dvadesetak dobrovoljaca. Njihova će jedinica ponijeti jedno neobično i pomalo neprikladno ime - "šejtani", a koja će postići zapažene uspjehe. I u toj svojoj jedinici Asko iskazuje izuzetnu hrabrost u svim borbenim akcijama koje jedinica ima na brojnim ratištima. Njegovi "šejtani" dali su nemjerljiv doprinos u odbrani Bugojna od četnika, a potom i od

ekstremnim postrojbi HVO - a. Iako znatno stariji od svojih kolega, Asko se brzo uklapa u mladost jedinice i tempo kojim ona izvršava svoje vojničke obaveze. Mladim kolegama je često pomagao korisnim savjetima. Rahmetli Asko je bio veoma cijenjen kao borac, kako kod vojnika tako i kod oficira. Za iskazane borbene zasluge naredbom Komandanta 307. bbr. biva postavljen za zamjenika komandira čete i moraliste. Za četiri mjeseca, koliko je vršio te dužnosti, postigao je zapažene rezultate u vođenju akcija i podizanju borbenog morala. U svim važnijim akcijama vršio je dužnost Komandira voda, a često i komandira čete.

Posebno će ostati u sjećanju akcije njegovih "šejtana" u odbrani Gornjeg Vakufa od HVO-a i HV na Ciganskim njivama. Nakon 25 dana provedenih u rejonu Grnice i izviđanja u rejonu Rajci - Bistrica, u kojima dolazi do izražaja njegova sposobnostvođenja i izviđanja, jedinica dobiva novi zadatak na ispomoći u odsutnoj odbrani Gornjeg Vakufa, za koju će i sam Asko položiti život. Ekstremisti HVO-a 19. februara žestoko su napali Ciganske njive i bili skoro ovladali tim posljednjim i važnim uporištem za odbranu G. Vakufa, kada i Asko gubi život, braneći dvije posljednje zemunice koje su bile stub odbrane ovog našeg grada sa te strane prema agresoru.

Protivoklopna četa pogibijom Asima Đelilovića-Aske izgubila je hrabrog borca, Komandira, a njegove kolege velikog prijatelja saborca, koji je sa njima dijelio i prijatne trenutke i nedaće. Na dženazu rahmetli Asku došli su mnogi rođaci, prijatelji, poznanici, borci i oficiri 307.bbr., kao i cijela protivoklopna četa. Njegove kolege na mezaru su se zakleli da će nastaviti borbu do konačne pobjede i da će njegova četveročlana porodica biti i briga njegove jedinice. Oni tu svoju zakletvu i održavaju. Neka je veliki Božiji rahmet pred dušu rahmetli Aske.

Ismet Muratspahić
IS 307. bbr.

ŠEHIDIMA 325. BRDSKE BRIGADE

Na svečan i skroman način je 04. 12. 1994. godine u džamiji u Kruščici organizovan mevlud i hatma dova šehidima naše brigade povodom dvogodišnjice postojanja 325. bbr. Ovo je prvi put da se praznik naše brigade obilježava na ovakav način, ali sigurno nije zadnji jer su svi prisutni zadivljeni govorima ljudi koji su se pred Allahom dž. š. obratili narodu, upozoravajući da samo jedinstven muslimanski narod može opstati na ovim prostorima. Poučne govore su, pored članova komande 325. bbr. iznijeli i gosti iz 333. bbr. koji već u potpunosti ovu našu borbu smatraju borbom na Allahovom putu. Svečanost u organizaciji sektora za moral 325. bbr. uveličale su zvanice KMD " Preporod " iz Počulice učenjem mevluda, a zatim sve ukrasile izvođenjem ilahija i kasida. Međutim, ovim nije završena svečanost. Slobodni razgovori nastavljeni su za svečanim ručkom koji je za goste bio priređen u komandi 1 / 325. bbr. Nije slučajno, kako kaže Refik Hajdarević PK KM Vitez, da je baš Kruščica izabra- na kao mjesto održavanja jedne ovakve svečanosti. Možemo slobodno reći da je 325. bbr. rođena u Kruščici. Ovđe je formiran i Prvi dobrovoljački odred koji je bio početna snaga 325. bbr. Zato ovom području u istorijatu 325. bbr. pripada posebno mjesto.

IS 325. bbr.

KRAJIŠKO SJEME OD VITEZA DO KUPRESA

Posijali su svoje sjeme, odnosno, prosuli svoju vrelu krajišku krv i dokazali svijetu da su Krajišnici svugdje gdje treba, svugdje gdje se brani obraz Bošnjaka, odnosno, gdje se brani Bosna. **MIRSAD (Hamdije) HODŽIĆ**, rođen je 01. 07. 1951. godine u Šipovu. Živio je u Banja Luci. Po napadu na BiH, već 28.8.1992. godine je stupio u redove najhrabrijih i Bosni najodanijih sinova. Nikada i nigdje se nije štedio. Svugdje je bio među prvim, a to nije bez razloga. Nije se Mirsad lako rastao od ŠEHER BANJA LUKE I SVOJE VRBANJE. To su mu priredili u vrijeme kad je tek počeo da uživa trud svoga rada i čari svoje Krajine. Mirsad je bio omiljen među saborcima, a to najbolje govori i činjenica da ga se nakon godišnjice sjećamo kao druga, prijatelja i saborca. Mirso je poginuo 03. 12. 1993. godine u sukobima u okolini Viteza. Njegova supruga Sabina, kćerka Armina i sin Armin će primiti naše iskrene želje za nove pobjede naše Armije u idućoj godini uz vječiti rahmet našem nezaboravnom saborcu Mirsi.

Borci 27. brdske brigade

PRIPREME ZA RAMAZAN - ŠERIF

NAŠI DANI I BROJ 7

Kao i svaka povijesna odrednica tako i islam ima svoje trajno svijetleće poruke, slavne historijske primjere, ibrete i hikmete (začuđujuće i mudrosne) događaje koji napajaju srca, privilegovana milošću. Svi vlasnici toga kapitala i narodi koji mu teže makar u određenim danima, noćima ili mjesecima, sahatima ili dekikama, ponosni su što slijede božanske poruke upućene svim poznatim i nepoznatim narodima do Kijametskog dana. I mi sinovi oca Adema i majke Have po sebi znani kao Bošnjaci, sebe, ali i druge podsjećamo što je tragedija zaboraviti: ovo je VRIJEME (konkretno - danas) bosansko i istorijsko (7. MJESEC-REĐEB 610. GODINE) za pouku nas i svih generacija koje dolaze. U ovom mjesecu bile su dvije časne odabrane ili Mubareć - noći. Ovaj i naredni mjeseci su istorijski za islamski ummet, a za bosansko mille sudbinski. Zato evo počinjemo sa pisanjem od ovog broja, ako Bog da i u narednim - hronološki. Za razumne, pored obogaćenja, a sve ostale kao i do sada - po volji.

Savjetnik za vjerska pitanja
Zolota Fahrudin 7. mjeseca - Ređeba, 621. godine po Isau alejhiselamu

DALIJU JE NEŠTO VUKLO U ARMIJU BiH!

To su riječi majke Šemse i babe Hajrudina kada smo se vratili sa sahrane MEHMEDALIJE KURTIĆ.

Mehmedalija Kurtić je rođen u Prnjavoru. U svojoj 19-oj godini je poginuo u velikoj i impresivnoj akciji njegovih saboraca na Kupresu. Mehmedalija je u Prnjavoru pod pritiskom četnika radio ponižavajuće i nevjerovatno teške poslove. Gazio je vodu do iznad pojasa i u istoj morao kositi ROGOZ po bazenima ribnjaka u mjesecu aprilu. Mogao je to izdržati samo takav junak kakav je bio on - prava atletska figura.

Po povratku sa dženaze njegova majka je rekla:" Eh, da moj Dalija bude posljednja žrtva za Bosnu, majka bi ga manje žalila, a više se ponosila."

IPS 27.bbr. Lajc i Taško

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO STRUČNA OBUKA ZA SLOBODU I MIR

PROCES OVLADAVANJA BORBENOM TEHNIKOM, ORUĐIMA I ORUŽJIMA

Pravilnim izborom i rasporedom ljustva na pojedina formacijska mjesta stvaraju se povoljni uvjeti za uspjeh svakog pojedinca na dužnosti koja mu je povjerena.Međutim njegova radna i borbena efikasnost zavisi i od njegove osposobljenosti.Pored puške, automata, mitraljeza, topa, rakete i drugog oruđa su : vojno motorno vozilo, tenk, avion i druga srestva kojima upravlja pripadnik Armije.

Osnovni cilj osposobljavanja pripadnika Armije je podizanje njegove stepena njegove borbene efikasnosti. Borbena efikasnost pri upotr- ebi oruđa i borbene tehnike (gađanje iz puške, mitraljeza, vođenja raketa, upravljanje tenkom i sl.) . Da bi se povečala borbena efikasnost najcjelishodniji način je sistematsko i kontrolisano osposobljavanje onih koji rukuju oruđima, održavanje odgovarajućeg nivoa uvježbanosti i dodatno osposobljavanje u slučajevima kad nastupaju novin kao posljedica usavršavanja borbene tehnike .

Drugi cilj ovladavanja borbenom tehnikom i oruđima je razvijanje stava pripadnika Armije o upotrebi oruđa i tehnika kojima raspolaže naša Armija, a namjenjena su oslobođenju našeg naroda i države. Da bi oruđe i tehnika bili upotrebljeni u te svrhe, pripadnici Armije Republie Bosne i Hercegovine moraju imati pozitivan stav prema toj tehnici i oruđima kao srestvima za ostvarenje tog cilja. Od toga stava zavisi i odnos pripadnika Armije prema povjerenom mu oruđu, koje treba čuvati, održavati i pripremati za svrhe kojima je namijenjeno. Takav stav razvija se u procesu ovladavanja tehnikom i oruđima , određenim odgojnim uticajem starješina koji imaju zadatak da obrazuju i odgajaju borce.

Treći cilj osposobljavanja pripadnika Armije u rukovanju borbenom tehnikom i oruđima je sigurnost i bezbjednost u rukovanju. Rukovanje borbe- nom tehnikom i oruđima nosi opasnost od povređivanja i pogibije. Veliki broj nezgoda koje se događaju uzrokovane su općenito osobnim faktorom. Unutar ovoga jedan dobar dio otpada na neobučenost onih koji rukuju tim oruđima. To znači da se velikim dijelom sigurnost može postići sistema- tskim osposobljavanjem pripadnika Armije.

Oruđa i borbena tehnika kojima rukuju pripadnici Armije vrlo su raznovrsna i

složena. Oni rukuju puškom kao najjednostavnijim oruđem kao i tenkom koji predstavlja jedan od vrhunaca vojne tehnike. Proces ovla- davanja tako raznovrsnom tehnikom ne može biti jedinstven po sadržaju, ali je mogućno primjenjivati u osnovi, jednake ili po sadržaju vrlo slične oblike i metode rada. Proces ovladavanja borbenom tehnikom i oruđima, bez obzira na njihovu vrstu, jeste proces sticanja znanja, vještina i navika. U kolikoj mjeri su prisutna znanja, a kolikoj mjeri vještina, zavisi od oruđa za koje se pojedinac osposobljava. I složenost ovog procesa zavisi od sličnosti oruđa koje je u upotrebi. Ovladavanje bilo kakvim oruđima i tehnikom nužno iziskuje usvajanje određenih znanja. Usvajanje tih znanja omogućuje racionalno sticanje vještina na osnovu uvida u situaciju, tj. na osnovi poznavanja činjenica, pojmova i principa na kojima počiva dotična vještina. Bez određenog teoretskog znanja nije mogućno pravilno postupati s oruđem i pravilno se snalaziti u svim složenim i vanrednim situacijama u koje može zapasti onaj tko s tim oruđem rukuje. Sa složenošću oruđa raste i potreba za opširnijom teoretskom spremom, od čega zavisi i odnos između teoretske osnove i praktičnog uvježbavanja određenih vještina.

Rukovanje borbenom tehnikom I oruđima nužno predpostavlja, uz znanje, posjedovanje i određenih vještina. Zato je jedan od osnovnih zadataka ovladavanje borbenom tehnikom i vješto , manipulisanje oruđima, rukovanje i upravljanje njima, tj. dostizanje određenog stupnja u razvoju vještine.

Efikasnost u ovladavanju tehnikom i oruđima mogućno je ostvariti racionalnim treningom, u kojem se na ekonomičan način stiču znanja i vještine rukovanja tim oruđima.

Osnovni cilj borbenog osposobljavanja je borbena efikasnost pripad- nika naše Armije. Prvi od uvjeta uspješnog treninga je da se ustanovi osnovna struktura i karakteristike dužnosti za koje se određeni pripadnik Armije osposobljava. Do tih podataka je mogućno doći na osnovi rezultata formacijskih mjesta. Da bi rezultati analize formacijskih mjesta bili upo- trebljivi za racionalnu organizaciju borbenog osposobljavanja, analiza treba da bude detaljna i da pruži potpun uvid u strukturu formacijskog mjesta, kao npr. najekonomičnijih i najprikladnijih, odnosno pogrešnih i suvišnih pokreta i ranji tipičnih za rukovanje nekim oruđem. Potpuno, odnosno detaljno poznavanje strukture jednog formacijskog mjesta omogućava izbor najpogodnije metode treninga, vodeći računa o [illegible] da. Tako je prednost globalne metode u tome da se sve operacije odmah povezuju u cjelinu i da vještina u očima boraca dobija svoj puni smisao, što pozitivno deluje na njegovu zainteresovanost i motivaciju. Međutim, vještine rukovanja pojedinim oruđima toliko su složene, da ih, nije mogućno uvježbati odednom u cjelosti. Zato je nužno podijeliti vještinu na elemente ili dijelove koje treba uvježbati parcijalno. Pri tom dijeljenju potrebno je sačuvati logičke cjeline, da bi se bar tako očuvala osnovna struktura vještine. Uvježbavanje, dio po dio, stvara kasnije teškoću uklapanja tih dijelova u cjelinu, pa se zato, obično, pribjegava kompromisu između globalne metode i uvježbavanja po dijelovima i primjenjuje tzv. progresivna metoda.

Prof. Sead Čajnić

PSIHOLOŠKA POMOĆ U RATU

Često čujemo ljude kako kažu da otkako je rat počeo ne spavaju dobro, da imaju glavobolje, da im se deca boje ići u školu zbog gra- natiranja, da se osjećaju uplašeno, zabrinuto, tužno i bijesno. Drugi kažu da su na poslu rasijani, da teško obavljaju posao ili da su ovisni o vijestima i da ne mogu raditi ništa drugo.

Ove reakcije su normalne u vremenu u kojem živimo. Ratom nismo svi jednako pogođeni. Međutim, zabrinutost zbog rata pogađa sve nas. Tu je zabrinutost zbog voljene osobe. Zabrinutost zbog budućnosti. Osjećaj bespomoćnosti. Bijes i mržnja prema onima koji su sve ovo izazvali. Rzdražljivost. Nepovjerenje u druge ljude. Sve su ovo uobi- čajena psihička stanja kod ljudi u današnje vrijeme.

Ovi osjećaji mijenjaju naš svakodnevni način ponašanja. Oni utiču na ponašanje prema članovima naše porodice, deci, prijate- ljima i na poslu. Eto tako ratni sukob prelazi političke granice i ulazi u naše osobne živote. Možemo li to prevladati i poduzeti neke radnje da ublažimo uticaj ratne krize na naš život?

Ima mnogo dobrih savjeta, ali svaki savjet ne možemo primjeniti na sve ljude jednako. Ljudi su vrlo različiti i različito reaguju. Kod odraslih ljudi u ovakvim situacijama javljaju se zabrinutost i strah, bijes i glavobolje, problemi spavanja i potištenost.

Zabrinutost je neugodan osjećaj. Ona može prevladati cjelokupnim našim životom. Jedan od načina da se smanji zabrinutost treba sebe prisiliti da podijelimo brige s bliskim osobama razgovara- jući s njima o onome što nas muči.

Treba ograničiti vrijeme slušanja i gledanja vijesti o ratu. Ovisnost o vijestima povećava zabrinutost. Treba neko doba dana provoditi u opuštanju, šetnji, slušanju muzike, gledanju filma. Bićete smireniji ako se opustite uz ugodne aktivnosti. Svakako zapamtite da su porodica i prijatelji važan izvor podrške u ovim situaci- jama. Odredite vrijeme za porodične aktivnosti i neobavezne razgovore.

Ljutnja i bijes su normalne reakcije u ovim kriznim vremenima. Jedan od načina suočeljavanja s bijesom je da ga prihvatimo kao zdravu reakciju. Treba pokušati ljutnju i bijes usmjeriti u nešto korisno, raditi, biti aktivan, napraviti nešto, pomoći ugroženima i sl.

Glavobolje nas upozoravaju da smo napeti i da moramo nešto preduzeti. Glavobolje su odraz naše zabrinutosti, bijesa i općenito stresa u kojem se nalazimo. Glavobolja je samo tjelesni odraz našeg psihičkog stanja. Uz nju se mogu javiti i drugi simptomi kao pretjerani apetit ili gubitak apetita, bolovi u želucu, nesposobnost koncentracije i sl.

Napetost može poremetiti san, te se javljaju problemi spavanja. Ne čitajte i ne gledajte televiziju u krevetu. Neka vam krevet bude najmirnije mjesto na kraju dana. Otidite u krevet na spavanje tek kada stvarno odlučite spavati. Teške poslove ne radite prije spavanja.

U ratnim krizama brojni dnevni problemi mogu izazvati osjećaj potištenosti i bespomoćnosti. Mnogi ljudi gube nadu u budućnost i sve im se čini besmisleno.

Svoje raspoloženje, ako se osjećate potišteni, pokušajte popraviti na sljedeći način:

Budite aktivni: Ključ održavanja dobrog raspolože- nja jeste ostati aktivan. Odaberite poslove koji vam mogu pričinjavati zadovoljstvo. Nemojte se preopteretiti poslom jer to će izazvati novi strah. Budite zadovoljni sobom i završenim poslom. Njegujte pozitivne odnose s drugim ljudima. Telefonirajte češće. Sa svojim prijateljima slobodno razgovarajte o vašim osjećajima. Pomozite drugima. Bolje ćete se osjećati ako pomognete nekome. Tražite pomoć ako se osjećate potpuno poraženi, savladani stresom. Zatražite pomoć vaših rođaka, porodice, saradnika na poslu, a i stručnih osoba, psihologa i psihijatara.

Kriza ima velikog uticaja na odnose među ljudima na poslu, u proizvodnji, u vojsci i slično. Rukovodioci mogu uticati na smanjenje kriznih situacija tako da utvrde koji su pojedinci najizravnije pogođeni krizom. Treba jasno odrediti zadatak - aktivnost - kako bi se ljudi osjećali sigurnijim. Treba stvoriti okolnosti u kojima svi mogu slobodno izražavati svoja mišljenja o ratu i sl.

Prof. Sead čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

BOŠNJACI BORITE SE, NIKUD NE IDITE

O Bošnjaci, glavu diž te gori!
nemojte se uklanjati više!
Allah vama borbu određuje
novo doba povijesti se piše.

Hrabro naprije, bošnjački sinovi
na časnome vi ste putu borbe!
čekaju vas Edenski vrtovi,
u srcima, nek ne bude dvojbe.

Grijeh je pobjeći, narod ostaviti!
ne možeš se s obrazom vratiti
sveta borba, sad je farz najveći,
gordo živjet , il u mezar leć!

Ostanite, nikud ne idite!
što da Bošnjak po svijetu luta?
Ne vole nas mnogo na Zapadu,
a nema nam ni na istok puta.

Ostanite, vi zemlju imate!
ostanite, iz inata svijetu!
nema drugog izlaza ni puta,
borite se za zemlju svetu!

Zemlja Bosna, to je naša majka!
gruba stvarnost i čarobna bajka.
Tuđa zemlja, hladna i strana,
Bosna vam je zemlja obećana.

Hasib Mušinbegović

MUZEJ SOBA 370.Sbbr.

Početkom avgusta 1994. godine Naredbom je definisana obaveza formiranja "Muzej sobe" svake brigade Armije RBiH. U 370. Sbbr ovoj obavezi prišlo se sasvim ozbiljno. Imenovan je Upravnik "Muzej sobe", a ova dužnost povjerena je Hamidu Palaliću. Nakon četveromjesečnog rada na ovom projektu Upravnik kaže:

- Prva lokacija "Muzej sobe" bila je kasarna, a sada smo se opredelili da to iz tehničkih razloga bude Komanda 370. Sbbr. Izvršen je izbor stručnih saradnika iz različitih oblasti: istoričari, profesori književnosti, filozofi, sociolozi, likovni umjetnici, fotograf... Do sada je sakupljeno više eksponata, a desetak su, zaista, zanimljivi: sjekire namjenjene za odsjecanje ljudskih glava nađene u bugojanskom mjesnom području Vučipolje, krilo rakete "zemlja-zrak" ispaljene na Bugojno, prva maskirna odijela sa amblemom Armije RBiH... Obezbijeđen je šematski prikaz organizacije Brigade, istorija oslobodilačkog pokreta na ovim prostorima, biografije i ratni put komandanata.

U narednom periodu opsežnije ćemo raditi na genezi nastanka 370. Sbbr., prikupljanju specifičnih eksponata, uzimanju iskaza od Donjovakufljana koji su bili u zarobljeništvu i logorima srbijansko-crnogorskog agresora i HVO, prikupljanju biografskih i istorijskih podataka o poginulim borcima 370. Sbbr.

Iz razgovora sa Upravnikom "Muzej sobe" 370.Sbbr. saznali smo da nema većih problema u svom radu. Istina, ovo je veliki projekat za koji treba znanje, iskustvo i vremena.

I. F.

PJESMA RAHMETLI BRATU ČOVIĆ EMINU

(14.7.1972-12.2.1994)

Moj dragi brate, od kada te dragi Allah uze
Meni ostadoše samo suze.

Suze moje za tobom ja kriti neću
i za tobom i ja umrijeću.
Otišao si, brate, sa dvadeset i dvije
suza naše majke mezar tvoj mije.

Zeleni barjak više tebe se vije
svježa humka mladog šehida krije.
Tvoja krv na Grabežu osta
nikad više dušmanu oprosta.

Moj dragi brate, nikad te zaboraviti neću
i tvoj mezar uskoro zagrliću.

Tvoj brat Emir čović, 37. Mlbr.

KAKO SE KALIO NAROD

Ima jedna zora
Krvari kad rudi
Ima jedno jutro
U plamenu se budi
Najhrabriji ljudi
Ima jedna zora
Krvari kad rudi

K o nebo im srce
Tuče usred grudi
I za ovu zemlju
Svako sebe nudi

Nepokornih ljudi
Ima jedno jutro
U plamenu se budi

Ima jedno vrijeme
Nosi svoju krizu
Ima jedna pobjeda
Nama sasvim blizu
Pričaću ti jednom
Kada budeš velik
Kako se nekada
Tu kalio čelik

Ima jedan rat
Ima bezbroj čudi
A ko je u pravu
Vrijeme će da sudi
Ima jedan narod
Za slobodom žudi
Ima jedna zemlja
Nepokornih ljudi

Samir Tahirović, borac 370. Sbbr.

VILA AGU SA VLAŠIĆA ZVALA

Vila Agu sa Vlašića zvala,
jesi l Aga vojsku pripremio?
Hoćeš skoro Vakuf pohoditi?
Odgovara Mehmed Alagiću:
Daj pričekaj sa Vlašića vilo,
dok se vratim sa Kupresa grada.

H.M.

PJESME BRIGADI I DONJEM VAKUFU

Na 1. rođendan 370.Sbbr. grupa boraca, entuzijasta i muzičara Donjeg Vkufa odlučili su da na jednom mjestu kompletiraju sve uspješnije pjesme nastale u ovom ratu posvećene Oružanim snagama naše zemlje, herojstvu zlatnjih ljiljana sa Vrbasa i rodnom Donjem Vakufu. Ni trideset mjeseci izbjegličkog života i ratovanje po bosanskoherce- govačkim ratištima nije ubilo volju za pjesmom. Pripadnici 370. Sbbr. i njihovi najbliži pjevušili su svom Donjem Vakufu. Opjevali su stvaranje prve donjovakufske čete, izviđačko - diverzantskog voda, ali i Prusac prkos i ponos Srednje Bosne krvavi Vrbas, domovinu i njene Oružane snage. Neki od izvođača pjesama tokom rata položili su život za opstanak Bošnjaka i BiH, ali je ostao tonski zapis koji se našao na audio kaseti " Donji Vakuf kroz pjesmu 1992.- 1994."

Finansijsku pomoć za snimanje ove kasete u profesionalnom studiju dalo je Ratno predsjedništvo Donjeg Vakufa koje je uvijek imalo razmijevanja za kulturne aktivnosti u 370. Sbbr.

F. I.

http://www.hasib-musinbegovic.com

 VIJESTI - INFORMACIJE - OSVRTI

KRAJIšKE LJUBAVNE ROMANSE

Dva mlada bračna para: Sead Mujkanović i Selma Kico te Hajrudin Dedić i Sadija Čehaja

Da mladi i u ratu mogu sebi naći vremena za ljubav pokazala su vjenčanja dvojice krajiških momaka, pripadnika 17.SKbbr, sa bugojanskim djevojkama, u čijem je selu bila smještena jedinica njihovih budućih izabranika.

Sve je počelo dolaskom Krajišnika u selo Gračanica kod Bugojna i njihovim prvim susretima sa djevojkama prilikom kojih dolazi do mnogih ljubavi na prvi pogled. Seadu Mujkanović (1974) iz Kozarca svidjela se Selma Kico (1977), a Hajrudinu Dediću (1971) iz Bosanskog Novog Sadija Čehaja (1978). U početku razmjenjuju samo poglede, a onda dolaze ljubavne izjave i drugo što zaljubljeni mogu pružiti jedno drugom.

Vremena za upoznavanje imaju samo nekoliko dana do trenutka kada su Sead i Hajrudin trebali sa svojom jedinicom otići iz sela Gračanica. Da se ne bi razdvajali od svojih djevojaka njih dvojica su odlučili da se tog dana, 22.11.1994. godine vjenčaju.

Na brzinu su izvršene sve pripreme za vjenčanje povodom kojeg je zamjenik komandanta Brigade Sakib Forić mladencima obezbijedio dva auta za svatove za koje je predviđena još i kolona vozila sa borcima 1.bataljona 17.SKbbr, koji su se vraćali sa terena u kasarnu u Travniku.

Dok su prosci, borci i članovi Komande, prosili nevjestu za Seada ispred kuće njenih roditelja okupio se kompletan Seadov bataljon. Borci su na taj način, uz harmoniku i pjesmu, htjeli da čestitaju mladencima na sklapanju braka i požele im sreću u zajedničkom životu.

Istovremeno dok je trajala prošnja Selme u susjedstvu se odigrala prava ljubavna drama, srećom bez tragičnog završetka. Iako je nevjesta bila "ukradena" to je urađeno uz pristanak njene porodice pa mladoženja Hajrudin nije imao većih problema da dođe do svoje izabranice. Kada su neuobičajeni "vojni" svatovi, u dugoj koloni, krenuli iz Gračanice mještani tog sela su izašli na ulicu da isprate krajiške borce, koje su za kratko vrijeme njihovog boravka u Gračanici svi zavoljeli, a sada evo, neki od njih, i zetovi im postadoše. Stigavši u kasarnu mladenci su bili primljeni u Komandu Brigade odakle su, poslije kraćeg zadržavanja, mladoženje odveli svoje nevjeste u nove domove, u kojima je do kasno u noć trajalo svadbeno slavlje. Tako je za ova dva mlada para počeo, ako Bog da, sretan život.

Inf. služba 17. SKbbr.
Edin Ramulić

312. bbr

NAJBOLJI - 3.BB

U SKLOPU OBILJEŽAVANJA DRUGE GODIŠNJICE 312. BRDSKE BRIGADE ODIGRAN JE TURNIR U MALOM NOGOMETU

Turnir je okupio deset ekipa koje su prva dva kola odigrale po kup sistemu dok se sama završnica odigrala po Bergerovom sistemu. Konačni pobjednik je ekipa 3. brdskog bataljona koja je turnir okončala neporažena. Drugoplasirana je ekipa 2. brdskog bataljona dok su treće mjesto osvojili mladići iz IDV "Žigosani".

Prvoplasirana ekipa igrala je u sastavu SENAD ROSIĆ, JASMIN MUSLIMOVIĆ, MEVSUD HALEP, PREDRAG JERAUŠEK, NEDŽAD DERVIĆ, ADMIR CRNKIĆ, MERSUDIN PRUŽAN, NENAD PARIĆ, ADNAN DROBO i EZHARD JELČIN. Kapiten pobjedničke ekipe SENAD ROSIĆ najbolji je igrač turnira.

Na turniru je postignuto u deset utakmica 97 golova što daje visok prosjek od 9,7 golova po utakmici. Cijeli turnir protekao je u fer i korektnom nadmetanju. Kvalitetni nivo prikazanih igara bio je izuzetno visok, a ukupno vrlo povoljnoj slici turnira pridonijeli su i suci Karlo Jeraušek i Smajo Hodžić.

■ OBILJEŽENA PRVA GODIŠNJICA 4. BRDSKOG BATALJONA 312. BBR.

Obilježavajući svoju prvu godišnjicu u 4. brdskom bataljonu upriličili su susret sa porodicama šehida - palih boraca 26.11., a dan kasnije sa ranjenicima i ratnim vojnim invalidima.

Na susretu sa porodicama šehida - poginulih boraca, evocirane su uspomene na svakog pojedinačnog pripadnika 4. bataljona koji je za slobodu Bosne i Hercegovine dao život. Komandant 4. bataljona Tahir LENDO prisjetio se do sada pređenog ratnog puta. U nastavku druženja iznošeni su pojedinačni i zajednički problemi sa kojima se susreću porodice poginulih boraca. Predloženo je da se ispitaju mogućnosti zapošljavanja mladih supruga i ostalih najbližih članova porodice. Izražena je želja da ovakvi susreti postanu tradicionalni.

Želja za obnavljanjem ovakvih druženja čula se i dan kasnije prilikom susreta sa ranjenim borcima i ratnim vojnim invalidima. Komanda 4. bataljona uručila je pozvanima pakete prehrambenih artikala.

■ MEVLUDI U VAKUFSKOJ I TURBETSKOJ DŽAMIJI

Dana 29.11. u organizaciji 4. brdskog bataljona proučen je mevlud šehidima ove jedinice u Vakufskoj džamiji. Poslije mevluda organizirano su obiđeni mezaruci u Slimenima, Vakufu i na Ilovači, gdje je proučena Fatiha.

U Turbetskoj džamiji je savjetnik za vjerska pitanja 312. bbr. Mustafa ef. Hodžić organizirao 2.12. tehvid šehidima Brigade povodom obilježavanja njene druge godišnjice.

IS 312. bbr.

Aktivnost Logistike 308. bbr.

SJETVA PO PLANU

U okviru Logistike 308. brdske brigade, uloženi su i ulažu se napori na obezbjeđivanju što optimalnijih uslova za obezbjeđi- vanje maksimalne borbene gotovosti brigade, gđe obezbjeđivanje kvalitetnih namirnica predstavlja zadatak od prvostepene važnosti. U skladu sa tim je i angažovanje na provođenju jesenje sjetve, tokom koje je na preko 550 dunuma zasijano oko 18 tona pšenice. Sjetveni radovi obavljeni su na četiri lokacije: Pobrđana, Duhova, Opare i Rostova.

Nosioc aktivnosti u uspješno obavljenoj sjetvi je Logističko- operativni organ brigade, a veliki doprinos u obezbjeđivanju neophodnih uslova dao je Sekretarijat za narodnu odbranu i predsjed- nici MZ šenkovići, Vodovod i Opara. Svi oni su pomogli u radnom angažovanju poljoprivredne mehanizacije i radne snage, koja je bila neophodna kao dopuna vlastitim mogućnostima brigade.

Značajan doprinos u uspješnom sprovođenju jesenje sjetve dao je i 7. korpus kroz obezbjeđenje goriva, koje je, mora se istaći, bilo i limitirajući faktor u obavljanju jesenje sjetve. Zasijane površine bile bi sigurno dvostruko veće, ali nedostatak goriva je ograničio mogućnosti i zasijanu površinu. Uprkos svemu, uz pravovremeno prihranjivanje umjetnim đubrivom u proljeće, u Logisti- ci 308. bbr. očekuju dobar prinos pšenice i time za sljedeću godinu dugoročnije rješenje obezbjeđenja brašna.

Inf. služba 308. bbr.
N. Hyseni

Tako rade u štabu civilne zaštite Travnik

POMAŽU SVOJE BORCE

Nedavno je delegacija opštinskog štaba Civilne zaštite Travnika, koju je predvidio komandant okružnog štaba, prof. Semin Konjalić, u dva navrata, posjetila borce združenih jedinica 7. korpusa i tom prilikom im uručila znatne količine hrane i odeće. Riječ je o borcima iz jedinica koje su bile angažovane na kupreškom bojištu. Bila je ovo svojevrsna prilika da se aktivisti pomenutog štaba na licu mjesta uvjere u čvrstinu i odlučnost pripadnika najmlađeg korpusa Armije RBiH, da poslije veličanstvenog uspjeha na Kupresu, koji`će sasvim sigurno ući u udžbenike historije bošnjačkog naroda, krenu i dalje u oslobađanje privremeno okupiranih područja BiH.

Dolazeći među pripadnike 370. Sbbr. zatičemo radnu atmosferu, koja se nedugo zatim prevorila u pravo nadnetanje u iznošenju dogo- dovština sa bojišta. Vicevi, šale i dosjetke, svojevrsni samo donjo- vakufskoj " raji "pljušte sa svih strana. Udružila se mladost i bogato ratno iskustvo, tako da ih je milina viđeti i slušati. Slična je situacija i u ostalim jedinicama koje smo posjetili. Pored spremnosti za originalne humorističke dogodoštine, borci svi do jednoga izraže- vaju svoju veliku zahvalnost zahedije koje su im pripremile i od srca poklonile vrijedne Travničanke. Ovaj plemeniti gest, istovremeno je i skromni znak zahvalnosti za postignute uspjehe na vrbasko - komarskom dijelu bojišta. Komandant okružnog štaba Civilne zaštita Travnik, prof. Semin Konjalić, reče kako ovo nije prvi put da se organizuju slične akcije, koje, sasvim je sigurno, imaju veoma pozitivan efekat. Jer, borci u konkretnom slučaju, vide i osjećaju da je narod uz njih, što im daje novu snagu i elan za buduće pobjede.

- Drago nam je da ste nas se sjetili. Mi ćemo naći način kako da distribuiramo sve što ste nam poklonili i borce detaljno upoznamo o donatorima i organizatorima ove korisne akcije. Nadam se da će ovaj oblik saradnje imati stalni karakter. U ime boraca, ja vam se zahvaljujem - kaže Sead Petrović, PK za moral Trećeg bataljona 317. Sbbr.

Dž. Sefer

FOTOGRAFISANJE ZA VOJNE KNJIŽICE

Donjovakufski Sekretarijat odbrane u avgustu ove godine završio je aktivnosti oko zamjene starih iskaznica za Vojne knjižice vojnih obveznika iz ove Opštine. U opštoj besparici bilo je teško tražiti da pripadnici Oružanih snaga naše zemlje plaćaju fotografisanje za ovaj dokument. Stoga je Informativna služba 370.Sbbr, preko Ratnog predsjedništva Donjeg Vakufa, uspjela obezbjediti potreban foto-materija za besplatno fotografisanje svih boraca 370.Sbbr. Naime, Donjovakufljani koji su već duži period nalaze na radu u inostranstvu, pored ostalog, nabavili su filmove, hemikalije i papir za ovu akciju. Već je znatan broj pripadnika 370. Sbbr. na ovaj način kompletirao Vojnu knjižicu.

Pored ove akcije Informativna služba 370. Sbbr. obezbjeđuje besplatne fotografije vojnim invalidima i djeci šehida - poginulih boraca 370.Sbbr za dokumenta kako bi blagovremeno mogli koristiti sva prava koja im pripadaju.

F. I.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.1.1995. GODINA I BROJ 8. PRIMJERAK BESPLATAN

BOSNA I ČEČENIJA

ŠVK PREIMENOVAN U GENERALŠTAB ARMIJE RBiH

Odlukom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, Štab Vrhovne komande Armije RBiH je, sa početkom od 01.01.1995. godine, preimenovan u Generalštab Armije RBiH. Tom promjenom je nastavljen proces organizacijskog usavršavanja Armije RBiH, što se čini sa osnovnim ciljem da se poboljša rukovođenje i komandovanje i da se unaprijedi borbena efikasnost svake jedinice i komande, kao i Armije RBiH u cjelini. Generalštab Armije RBiH i sve komande Korpusa će planski djelovati na realizaciji brojnih zadataka od značaja za uspostavljanje predviđenog koncepta organizacijskog usavršavanja Armije RBiH. Tako će se ostvariti principi racionalnosti i efikasnosti vojne organizacije i njenog uspješnog integrisanje uz sve ostale faktore odbrane naše zemlje.

NAJBOLJIMA NAGRADE I POHVALE

"Rat ne smije trajati ni jedan dan duže nego što mora, ali mir se neće, niti može, prihvatiti po svaku cijenu. S toga, pregovarat ćemo gdje možemo, ali i ratovati ako moramo"

Povodom predstojećeg Ramazana, svim pripadnicima islamske vjeroispovijesti želimo sretne, mubarek, ramazanske dane!

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI

Svečana akademija u Komandi 7. korpusa

NAJBOLJIMA - nagrade i priznanja

U Komandi 7. korpusa Armije R BiH posjednjeg dana prošle godine organizovana svečana akademija povodom dodjele nagrada i priznanja zaslužnim jedinicama i pojedincima iz pobjedonosnog pohoda 7. korpusa u Operaciji "Kupres". Uručene nagrade koje je dodijelio Komandant Šttaba Vrhovne komande, armijski general Rasim Delić, kao i nagrade koje je najzaslužnijim dodijelio Komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić. Major Mustafa Fazlić, koji se u ime nagrađenih obratio prisutnima na ovom skupu, prenio stav boraca i starješina da su odlučni da se bore do kraja - do slobodne R BiH.

Sedmi korpus Armije Republike Bosne i Hercegovine, od svog formiranja pa do danas, ostvario je velike vojničke pobjede u borbi protiv srbijanskocrnogorskog agresora. Na Vlašićkom, Komarskom i Kupreškom pravcu više puta razbijene su četničke snage, a slobodna teritorija znatno je proširena. Oslobođeno je oko 57. km2, zaplijenjene velike količine oružja, oruđa i druge ratne opreme, iz stroja je izbačen veliki broj neprijateljskih vojnika. Prilikom izvođenja ovih borbenih dejstava, u cjelini gledano, sve jedinice su izvršile postavljene zadatke. Međutim, posebno prilikom pobjedonosne Operacije "Kupres" pojedine jedinice, ali i pojedinci, dali su ogroman doprinos za razbijanje četnika na ovom dijelu bojišta.

Zbog neprestanih borbenih dejstava nije bilo moguće da se istaknutim jedinicama i pojedincima uruče dodijeljena priznanja ranije, pa je upravo povodom dodjele nagrada i priznanja u Domu Ljiljan u Travniku, Komanda 7. korpusa upriličila svečanu akademiju kako bi se ova priznanja uručila onima kojima i pripadaju.

■ PISMENA POHVALA KOMANDANTA ŠVK

Na osnovu uvida u ostvarene rezultate u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a na prijedlog Komande 7. korpusa, Komandant Štaba Vrhovne komande, armijski general Rasim Delić, dodijelio pismene pohvale jedinicama 7. korpusa: - Drugi bataljon 305. bbr kojim komanduje nadkapetan Mirsad Dizdar, - Treći bataljon 307. bbr kojim komanduje nadkapetan Atif Tufo, - Četvrti bataljon 308. bbr kojim je komandovao rahmetli kapetan Enver Ramulj, - Četvrti bataljon 17. SKbbr kojim komanduje Džemal Šabić, - Logistička baza 7 B, - Samostalna tenkovska četa.

0lnače, svečanu akademiju je otvorio Pomoćnik komandant 7. korpusa za moral, pukovnik Hasib Mušinbegović, koji je pozdravio prisutne, a ovom skupu prisustvovale su starješine iz Komande Korpusa, članovi Komandi brigada, te predsttavnici političkog i društvenog života.

U svom obraćanju prisutnima, Komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić je, govoreći o ostvarenim rezultatima Korpusa rekao, između ostalog, da su uspjesi rezultat sistematskog rada u jedinicama na svim nivoima, visokog stepena koordinacije, te kvalitetnog rukovođenja i komandovanja, ali i visokih moralnih vrijednosti naših boraca. Komandant Alagić je dalje naglasio da mjesta opuštanju nema, jer naš cilj je jasan: slobodna Republika Bosna i Hercegovina u njenim međunarodno priznatim granicama. Za ostvarenje tog cilja svi moramo, i to na svim nivoima, pružiti maksimalni doprinos.

Ovom prilikom uručene su i nagrade i priznanja koja je dodjelio i Komandant 7. korpusa, a sve nagrade, kako one koje je dodijelio Komandant ŠVK, tako i nagrade Komandanta 7. korpusa, uručio je general Mehmed Alagić.

U ime nagrađenih, prisutnima se obratio major Musafa Fazlić koji je rekao da su ove nagrade za sve jedinice i borce podstrek više za obavljanje i narednih zadataka a još jednom je potvrdio opredjeljenje jedinica i boraca 7. korpusa da dileme oko cjelovite Republike Bosne i Hercegovine nema! Naši borci su odlučni da istraju do pravednog okončanja oslobodilačkog rata i spremni su da za ostvarenje naših pravednih ciljeva i dalje pružaju svoj maksimum.

U kulturnom dijelu programa za prisutne na svečanoj akademiji, organizovanoj povodom dodjele nagrada i priznanja zaslužnim pojedincima i jedinicama iz pobjedonosne Operacije "Kupres", nastupila je Umjetnička četa 7. korpusa, a akademiju je organizovao Odsjek za moral Korpusa.

Sead Šuškić

Naredbom Komandanta Štaba Vrhovne komande, armijskog generala Rasima Delića, a na prijedlog Komande 7. korpusa, za ličnu hrabrost, odlučnost i požrtvovanost iskazanim u operacijama na Kupreškom ratištu, dodijeljeni su pištolji sa posvetom sljedećim borcima i starješinama 7. korpusa: 1. Asmir Kržalić (17. SKbbr) 2. Semir Dervišić (305. bbr) 3. Ramo Tolja (308. bbr) 4. Ramiz Hajdarević (317. Sbbr) 5. Mirsad Žerić (370. Sbbr) 6. Behdžet Omeragić (370. Sbbr) 7. Husein Medilović (27. bbr) 8. Nermin Duraković (307. bbr) 9. Ibrahim Mašić (307. bbr)

Naredbom Komandanta ŠVK, Rasim Delića za iskazanu hrabrost i oslobađanje privremeno okupiranih teritorija, a na prijedlog Komande 7. korpusa, dodijeljena su odlikovanja ZNAČKA "ZLATNI LJILJAN" sljedećim borcima i starješinama: 1. Enes Delić (308. bbr) 2. Mustafa Fazlić (27. bbr) 3. Bisljim Zyrapi (308. bbr) 4. Vahidin Meškin (307. bbr) 5. Admir Škandro (307. bbr) 6. Admir-Šutak Ljubuškić (307. bbr) 7. Ismail Omeragić (370. Sbbr) 8. Rasim Palalić (370. Sbbr) 9. Mustafa Mušanović (370. Sbbr) 10. Bakir Zeher (17. SKbbr) 11. Amir Žerić (17. SKbbr) 12. Alija Ćosić (305. bbr) 13. Ekrem Turanović (305. bbr)

Naredbom Komandanta ŠVK, armijskog generala Rasima Delića, a na prijedlog Komande 7. korpusa, za ličnu hrabrost, požrtvovanje iskazane u borbenim operacijama na Kupreškom ratištu, dvadesetpetorici pripadnika jedinica 7. korpusa uručene su novčane nagrade u iznosu od po 200 DM, a novčane nagrade zaslužnim u ovim borbenim operacijama dodijelio je i Komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić.

Naredbom Komandanta 7. korpusa Armije R BiH, brigadnog generala Mehmeda Alagića, a povodom iskazanih rezultata u izvršavanju borbenih zadataka u proteklim borbenim dejstvima, pištolj sa posvetom Komandanta 7. korpusa dodijeljen je: 1. Nihad Ivković (MAD Bugojno) 2. Senadin Ramić (!&. SKbbr) 3. Nahid Bašić (305. bbr) 4. Ešef Aščić (308. bbr) 5. Akif Tupo (307. bbr) 6. Besim Ohran (317. Sbbr) 7. Ešef Osmić (370. Sbbr) 8. Jasmir Pajić (STČ) 9. Amir Halilović - Koman (7.DIB)

Naredbom Komandanta 7. korpusa, a povodom doprinosa u oslobodilačkoj borbi iskazanog kroz organizovan prihvat, brigu i liječenje ranjenih boraca dodijeljena je PISMENA POHVALA Komandanta 7. korpusa Ratnoj bolnici Bugojno, te dr. Irhadu Ćatiću i dr. Jasni Suslovskoj.

Naredbom Komandanta 7. korpusa za doprinos oslobodilačkoj borbi, pištolje sa posvetom Komandanta Korpusa dobili su: 1. Salko Telalagić 2. Šahbaz Zekotić 3. Enes Lepirica Za doprinos jačanju štabova, komandi i jedinica, Komandant 7. korpusa pištolj sa posvetom dodijelio je brigadnom generalu Zičri Suljeviću.

Komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, je za doprinos oslobodilačkoj borbi "Ljiljan od zlata" dodijelio: 1. Mehi Čorhodžiću 2. Smaji Grdanu 3. Muji Grdanu 4. dr. Mirsadu Granovu

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Sead Šuškić • Tehnički urednik: Branko Marić • Uređivački kolegij: Razija Mehić, Sead Šuškić, Nihad Arnautović i Ismet Lisica • Redakcija: Džemal Sefer, Azam Mandžić, Dijana Hadžić, Nihad Fuško, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Kadir Jusić, Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

3. bataljon 370. Sbbr dobitnik visokog Armijskog priznanja

KRATKA PRIČA O VELIKIM BORCIMA

Po formaciji najmlađi, po uspjesima najzapaženiji - pripadnici 3. bataljona 370. Sbbr, dobitnici Pismene pohvale armijskog generala Rasima Delića, Komandanta Generalštaba Armije R BiH za rezultate u operaciji Kupres.

Pripadnici 3. bataljona 370. Sbbr, pokazali su zaista visoku patriotsku svijest, hrabrost i požrtvovanje da izvrše svaki postavljeni zadatak. Sastav ovog bataljona po mnogo čemu je interesantan. Čine ga dobrovoljci od 18 do 60 godina. Popularne "dede" i golobradi mladići, ali svi srca velikog ko Bosna. Uspjesi 3. bataljona počinju se nizati odmah po formiranju ove jedinice. Prvi već bilježe marta 94. u borbama za Malu Šuljagu. I još uvijek pod utiskom te akcije kreću na novi zadatak. Crni Vrh. 29. maja ove godine, jedinice 3. bataljona, zajedno sa saborcima iz Brigade, ovladavaju ogromnim šumskim kompleksom donjovakufske opštine. Kota 1514 je u rukama zlatnih momaka 370. Sbbr. Teku pripreme za

novu akciju. 19.oktobra, prvog dana borbi za Kupres, borci 3. bataljona uz udarne jedinice 370. Sbbr ovladavaju Malom Lukom i kotom 1189. 20. oktobra padaju Vrljevača (1257) i Osmanagina kosa (1331). Četnici su u bijegu, Sviće 21. oktobar. Ide se dalje. Odraduje se Mala Koprivnica. Jedan dio jedinica 3. bataljona i brigadni IDV dobijaju zadatak - ovladati Velikom Šuljagom. Noć ih zatiče na ovim terenima. Ostaju do jutra pod vedrim nebom, u šumi, na visini od 1532 metra. I opet pobjeda zlatnih ljiljana. I Velikom Šuljagom vijori se naša zastava. U aktivna borbena dejstva uvodi se kompletan Treći bataljon 370. Sbbr. Zastava sa šest ljiljana je i na Vučjaku i koti 1515 (Vršak). Stiču se uslovi za dalje napredovanje na pravcu 370. Sbbr. Borbe za Demirovac traju tri dana. Borci ovog bataljona učestvuju i u oslobađanju ove dominantne kote. 2. novembra padaju Mala vrata, a 3.11.1994. godine pripadnici 3. bataljona 370. Sbbr učestvuju, zajedno sa ostalim jedinicama Brigade i 7. korpusa, u posjedanju Kupreških vrata i Male Plazenice. Kupres je slobodan. Borci 3. bataljona 370. Sbbr, okaljeni i ponosni što su dali svoj doprinos u oslobađanju novih prostora naše Bosne, ali i još sretniji što u ovoj velikoj bitci nisu izgubili ni jednog saborca. Za njih, to je najveći uspjeh.

U posljednja dva mjeseca borci 3. bataljona šest puta su mijenjali zonu odgovornosti. Uspješno je teklo svako pomjeranje. I na taj način dokazuju da su, uz to što dobro odraduju svaki zadatak, brza i pokretna jedinica. Priznanje bataljonu kojim komanduje nadkapetan Hasan Ugarak je zaista veliko. A komandant Ugarak, sretan što komanduje ovim hrabrim momcima, o priznanju i svojim borcima ističe: "Svi su sa elanom odrađivali postavljene zadatke. Ohrabrujuće na sve je djelovalo to, bez obzira na veličinu zadatka, što nismo izgubili ni jednog borca. To je naš uspjeh. Ponosan sam na sve, od komande do posljednjeg vojnika. Istakao bih rad logistike bataljona preko koje je u svim danima trajanja akcije išlo snabdijevanje svih jedinica koje su bile na pravcu naše Brigade. Također treba istaći i centar veze koji je, zajedno sa brigadnim vezistima pratio sva pomjeranja linija i pokrivao ih vezom. Zatim naše minobacačije, koje su uz pješadiju išle naprijed. Ni česta pomjeranja nisu uticala na efekat njihove vatre. Izviđači, koji su bili uključeni u udarne čete, KZV koji je bio zadužen za izvlačenje ranjenih, jedinica "deda" od koje, obzirom na starost nismo mnogo očekivali, ali su se pokazali kao pravi junaci. Ostajali su i po 7, 10, 13 dana na liniji bez traženja smjene. Dakle, priznanje za sve koji su zaokružili uspjeh 3. bataljona 370. Sbbr. Ovo priznanje ŠVK za nas je veliko, prvo kolektivnom radu, stvaranju jedne koja odiše zajedništvom, gdje su svi uložili dio sebe da bi postigli to što smo postigli. I u moralnom smislu to je veliki uspjeh za sve borce 3. bataljona. Priznanje koje ostaje trajno, ali i obaveza da se nastavi i bolje nego do sada na svim polima rada i života ovog bataljona"

Priznanje armijskog generala Rasima Delića nije jedino koje je ovih dana stiglo među borce 3. bataljona 370. slavne brdske brigade. Oni su ponosni i na svog dobitnika "Zlatnog ljiljana", Ismaila - Majila Omeragića, koji je kao pomoćnik komandira za moral u četi, predvodio svoje borce u akciji. Sretni su što je komandiru izviđača ovog bataljona Muhamedu Softiću pripala novčana nagrada generala Delića i ponosni na svog saborca Ešreta Osmića koji je dobio pištolj s posvetom brigadnog generala Mehmeda Alagića.

Priznanje svom bataljonu smatraju priznanjem svim borcima 370. Sbbr, jer samo zajedničkim radom se može postići uspjeh. I neće stati. Cilj ovih hrabrih momaka su vjekovna ognjišta svih bošnjaka i, naravno, povratak u rodni Donji Vakuf.

DIJANA HADŽIĆ
IS 370.Sbbr

Nakon najnovijih uspjeh 307. bbr na Bugojansko - kupreškom ratištu

BRIGADA SJAJI ZLATNIM SJAJEM

Povodom dana 307. brdske brigade - 21.oktobar i njene prve godišnjice, borcima, starješinama i jedinicama su sa malim zakašnjenjem, iz poznatih razloga, operacija na Bugojansko-kupreškom ratištu, dodjeljena značajna priznanja na postignutim uspjesima u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija naše Republike. Ranije su najveće ratno odlikovanje "ZLATNI LJILJAN" dobili komandant 307. bbr, major Faruk Aganović - Jupi i posthumno Elvedin Memić, Tahir Beganović, Dervo Kišija i Mehmed Trako, a za najnovije uspjehe brigade na Bugojansko - kupreškom ratištu, Komandant ŠVK, armijski general Rasim Delić je, za iskazanu hrabrost i oslobađanje privremeno okupiranih teritorija, ovim najvišim vojnim priznanjem, odlikovao još trojicu boraca i starješina 307.bbr Admira Ljubuškića - Šutka, Vahidina Meškina i Admira Škandru, tako da danas ova zaslužna brigada ima zlatnih ljiljana. Borcima i starješinama su uručena priznanja i od Komandanta 7. korpusa i Komandanta 307. bbr.

Brojna priznanja, što su pred novogodišnje praznike stigla za borce, starješine i jedinice od Štaba Vrhovne komande, Komande Korpusa i Komande brigade, plod su strpljivog, upornog, požrtvovanog rada na oslobađanju okupiranih dijelova naše domovine, posebno bugojansko - kupreškom ratištu gdje su borci, starješine i jedinice 307. bbr postigle veoma zapažene rezultate. Oslobađanje desetina novih kilometara okupiranog prostora, rezultat su višemjesečnog planiranja akcije, dugog i strpljivog izviđanja neprijateljskih položaja.

Brigada je do sada oslobodila ukupno 110 kvadratnih kilometara osvojivši preko 600 raznih neprijateljskih utvrđenja i zemunica.Najnovija priznanja od ŠVK, 7. korpusa i Komande 307. bbr, plod su tih zapaženih rezultata, a ljiljani su dobili svoj zasluženi ratni sjaj. Naredba Komandanta ŠVK, armijskog generala Rasima Delića, za iskazanu hrabrost i oslobađanje privremeno okupirane teritorije, odlikovanje značku "ZLATNI LJILJAN", dobili su nadkapetan Admir Ljubuškić - Šutak pomoćnik načelnika štaba za operativno - nastavne poslove, Vahidin Meškin komandir POČ-a i Admir Škandro komandir IDV-a, o čijim ćemo zaslugama u narednim brojevima šire pisati.

Za ličnu hrabrost, odlučnost, požrtvovanost, iskazanu u operacijama na kupreškom ratištu, pištolj sa posvetom od ŠVK dodjeljen je Norminu Durakoviću zamjeniku komandanta 2. bataljona i Ibrahimu Mašiću zamjeniku komandanta 1. bataljona.

Komandant ŠVK, armijski general Rasim Delić, za ostvarene izuzetne rezultate u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, pohvalio je 3. bataljon, kojim komanduje nadkapetan Akif Tupo. Sa istog nivoa novčane nagrade, u iznosu od po 200 DM, dobili su borci 307. bbr, a za ličnu hrabrost i požrtvovanost iskazanu u borbenim operacijama na kupreškom ratištu, Munib Delić - izviđač 1. bataljona, Samil Karagić - PK za moral 2. bataljona, Jusuf Muratspahić - izviđač 3. bataljona, Almir Čankušić - PK za obavještajne poslove 4. bataljona i Majo Mešić - komandir voda veze.

Pištolj sa posvetom od Komandanta 7. korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, dobio je Akif Tupo - komandant 3. bataljona. Polovinom decembra izvršena je smotra svih jedinica 307.bbr, kojom prilikom su uručena priznanja i dodijeljene nagrade od Komandanta brigade. Za pokazane rezultate u razvijanju i jačanju jedinica brigade, te ispoljenu hrabrost u borbenim dejstvima, Komandant 307. bbr, major Faruk Aganović - Jupi, zlatnim privjeskom sa grbom R BiH nagradio je Zahida Bašića, Jasmina Bajrića, Sejida Kaltaka, Mensura Bambura, Nihada Seferovića, Semira Omerovića, Eniza Adžema, Saliha Delilovića, Dževdeta Vunića, Ekrema Husića, Sulejmena Bilanovića, Ahmu Alića, Dževada Mlivu i posthumno Mustafu Seferovića i Zaima Džuguma. Pored toga, 82 borca su nagrađena paketom prehrambenih proizvoda, 66 boraca dijelovima maskirne uniforme, a 62 borca je dobilo pismene pohvale.

Prilikom uručivanja nagrada i priznanja borcima i starješinama, komandant 307. bbr, major Faruk Aganović - Jupi je između ostalog rekao: "Na naše uspjehe ponosi se cijela BiH. Ratni put brigade je bio težak i naporan. Izbacili smo više stotina agresorskih vojnika iz stroja, dali doprinos na mnogim ratištima, zajedno sa drugim jedinicama, oslobodili Bugojno od dvostruke agresije. Mi smo borci i neka se niko ne zavarava, još dugo ćemo ostati u stroju, što od nas zahtijeva još odgovorniji odnos prema našoj Armiji i domovini. Akcija će biti još mnogo jer ima i mnogo neoslobođene zemlje. Nikom nećemo dozvoliti da nam ruši ovo što smo postigli i izgradili. Iza sebe imamo 110 kvadratnih kilometara oslobođene teritorije i preko 600 osvojenih zemunica. Tiho smo osvajali terene. Ništa nije rađeno na horuk, bez temeljitih priprema, radi čega smo imali minimalne gubitke. Od svakog borca ćemo ubuduće stvarati samo pobjednika. Ubuduće, mnogo više moramo povesti računa o našim šehidima, ranjenicima i njihovim porodicama. Vi ste zaslužili mnogo više nego što vam se, u ovom momentu, može odužiti," rekao je, pored ostalog, komandant 307. bbr, major Faruk Aganović - Jupi, obraćajući se borcima i jedinicama u povodu dana brigade i dodjele zaslužnih priznanja.

Ismet Muratspahić IS 307.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

"ZLATNI LJILJANI" ZLATNIM KRAJIŠNICIMA

Vrijeme u kojem su mračne sile izvršile brutalnu agresiju na jedan brojčano mali ali častan i ponosit narod sa ljudima otvorenog srca i velike tradicije - dobre Bošnjake i prisilile ga da pruži silovit otpor kako bi opstao na svojim vjekovnim prostorima, rodilo je izuzetne ljude i njihova velika djela.

Takvim ljudima se, za ispoljenu hrabrost i sveukupni doprinos oslobodilačkoj borbi, dodjeljuje najviše ratno priznanje "Zlatni ljiljan". U 17. Slavnoj doista je bilo teško odabrati "prve među jednakim", da bi im se dodjelilo takvo priznanje. Dosadašnjim dobitnicima "Zlatnog ljiljana" - herojima 17. Slavne, pridružili su se Amir Žerić i Bakir Zeher, zaokružujući time broj dobitnika na deset. Priznanje im je uručio Komandan 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić u Domu ljiljana, 31.12.1994. godine. Bilo bi uzaludno nastojati da na papiru opišemo sve kvalitete koje posjeduju ova dva "zlatna" borca ali će vam ovaj tekst bar donekle dati da nazrete širinu njihove plemenite duše i veličinu patriotizma koju nose u sebi.

Žerić Amir (1974) rođen je u Kozarcu, mjestu u kom je četnička zločinačka ruka nanijela najviše zla uništavajući građevine i ubijajući i protjerujući njegove stanovnike među kojima je bio i Amir. Poslije dva mjeseca provedena u konc-logoru Trnopolje, gdje je bio izložen raznim torturama, Amir dospjeva na slobodnu teritoriju Republike BiH. Iako dosta mlad, odmah se prijavljuje u 7. krajišku brigadu, koja je tada bila stacionirana u Jablanici. U toj Brigadi a kasnije i u 17. SKbbr, Amir je prošao mnoga ratišta: Visoko, Igman, Vitez, Vlašić, Kupres i druga, na kojima je njegova jedinica bilježila sjajne uspjehe.

I pored činjenice da ga je rat zatekao gotovo u školskoj klupi, Amir je vrlo brzo stekao veliko borbeno iskustvo savladujući uspješno ratne vještine i pokazujući smionu zrelost u borbi. Na svom ratnom putu posebno izdvaja akciju u kojoj je njegov bataljona, zajedno sa drugim jedinicama 17. Slavne, oslobodilo okupirane prostore na Vlašiću: Smeća brda, Kujin do, Obršine i kota 1492, postižući pri tom veliki uspjeh, kojim je njegova jedinica još jednom potvrdila da spada u red najboljih u Armiji R BiH. Dva puta, u neposrednoj borbi, teže je ranjavan. Prvi put na Kruščici, a drugi put na Vlašiću. Vlašićke rane su još sveže. Amir je na oporavku i, kako kaže, jedva čeka da se ponovo vrati u svoju jedinicu, među svoje saborce. Osim ranjavanja doživio je i jednu tešku saobraćajnu nesreću, prevrtanje kamiona, ali sve te povrede, kao ni skoro tri godine rata, nisu nimalo umanjile njegovu energiju koju mu daruje mladost, koju i dalje neumorno troši za dobrobit svoga naroda. U njegovom blagom pogledu dubokih plavih očiju može se vidjeti sva dobrota koju ima Bošnjački narod, ali te iste oči, u trenucima borbe, znaju odlučno, ratnički sjevnuti takvom snagom da pred njom sva zla moraju ustuknuti.

O tome šta za ovog tihog i skromnog mladića, omiljenog među saborcima, znači ovakvo priznanje kazuju njegove riječi: "Za mene je ovo priznanje zaista nešto veliko i mislim da ima još mnogo mojih saboraca koji ga zaslužuju. Uvijek ću se rado sjećati dana kada mi je uručen "Zlatni ljiljan". Kao najmlađi među dobitnicima imao sam vjerovatno najveću tremu. Uzbuđenje je bilo toliko da sam jedva prišao generalu kada su me prozvali. Ugledavši "Zlatni ljiljan" kako sija na mojim grudima osjetio sam neku novu snagu koja će mi, nadam se, pomoći da u narednom periodu opravdam dobijeno priznanje, koje nije samo priznanje meni već i mojoj Brigadi, koja mi je u ovom ratu postala sve što imam, zamjenjujući mi i porodicu. Osim ovog priznanja obavezuje me i dug prema mojim poginulim prijateljima da nastavim borbu. Oni dadoše svoje živote, a ja lično mislim da samo borbom mogu da se vratim svojoj kući, u Krajinu."

O Amiru bi se moglo još puno toga napisati. Ostavljamo to za neku drugu priliku no, trebalo bi još samo napomenuti da je jedna od njegovih velikih želja pohađanje Ratne oficirske škole kako bi i poslije rata mogao ostati vojnik.

U narednom broju govorićemo o drugom "Zlatnom ljiljanu" 17. SKbbr Bekiru Zeheru.

I.S. 17. SKbbr

ZLATNI LJILJAN 27. BRDSKE BRIGADE

KOMANDANT MAJOR MUSTAFA FAZLIĆ, 31.12.1994. GODINE OD ŠVK ARMIJE BiH DOBIO JE PRIZNANJE "ZLATNI LJILJAN"

Ovo je bio povod za razgovore sa komandantom Fazlićem, koga ne treba posebno predstavljati jer niz ranijih, pa i ovo priznanje, najbolja su potvrda njegovog rada i zasluga u oslobodilačkoj borbi.

Čestitajući mu za dobiveno priznanje pitali smo ga šta za njega, kao borca i komandanta, znači ovo priznanje:

- Drago mi je što sam dobio priznanje "Zlatni ljiljan", što za mene predstavlja zaslugu za dosadašnji rad i obavezu da ubuduće svoje zadatke obavljam još bolje i uspješnije. To je priznanje meni, a ujedno i priznanje za dosadašnji rad svih boraca i starješine 27. brdske brigade. Naša brigada je u protekloj godini postigla izuzetne rezultate u borbenim dejstvima na platou Vlašića, na KUPREŠKOM I DONJEVAKUFSKOM ratištu. S obzirom na dan formiranja, za nepune dvije godine brigada je izrasla u jaku i dobro organizovanu vojnu jedinicu, a u narednom periodu će još više usavršavati svoju organizacijsku i borbenu gotovost. Ja i moji borci smo svjesni da je jedini način da opstanemo i oslobodimo okupirane teritorije neprestalan rad i jačanje na organizaciji i borbenoj moći naše Armije. Ove aktivnosti koje trenutno sprovodimo su upravo u tom cilju, dobro će doći svakom borcu, jer vremena za opuštanje nemamo. Primirje prihvatamo samo pod uslovom trajnog i pravednog rješenja bosansko - hercegovačke krize. U protivnom nema druge nego da se borimo do konačnog oslobođenja i pobjede nad agresorom. Moja je iskrena želja da što više mojih boraca svojim radom i zaslugama dođu do ovakvih i sličnih priznanja.

I.S. 27. bbr

IZ 27. BRDSKE BRIGADE

U proteklim borbenim dejstvima na Donjevakufskom ratištu, za izuzetno zalaganje, rad i trud od Komandanta 7. korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, pismeno su pohvaljene jedinice 27. brdske brigade i to:

- Druga brdska četa Prvog bataljona, - IDV - 27. brdske brigade. Novčane nagrade u iznosu od 100 DM, također, od Komandanta 7. korpusa dobili su: - komandir IDV-a Šahinović Enver - DOK, - komandir druge brdske čete Habibović Fetah.

ŠVK Armije Republike BiH, a na prijedlog Komande 7. korpusa za rad, trud i hrabrost dokazanu u oslobodilačkoj borbi dodijelio je priznanje: ZNAČKU "ZLATNI LJILJAN" - komandantu 27. brdske brigade MUSTAFI FAZLIĆU. Također, od ŠVK-a nagradu PIŠTOLJ SA POSVETOM dobio je Husein Medilović, PK za obavještajne poslove u Prvom brdskom bataljonu. Novčanu nagradu u iznosu od 200 DM dobio je Zijad Hadžić, PNŠ za ONP u našoj brigadi.

30.12.1994. godine našu brigadu su posjetili predstavnici opština Bosanske Krajine. Tom prilikom su borcima podijeljene pite, kolači i cigarete. Predstavnici opština Bosanske Krajine su obišli i borce na prvoj borbenoj liniji.

I.S. 27. brdske brigade

POHVALE I NAGRADE NAJBOLJIMA

TRI POVODA - JEDNA SVEČANOST

U 1994. godini 370 brdska brigada postala "SLAVNA", obilježila 1. rođendan i uknjižila nekoliko značajnih vojničkih uspjeha. Na jednoj maloj svečanosti tim povodima uručena priznanja i nagrade najzaslužnijim borcima i vojničkim kolektivima 370. slavne brdske brigade.

Na skromnoj svečanosti u 370. slavnoj brdskoj brigadi okupili su se borci i starješine, te predstavnici političkog i vjerskog života Donjeg Vakufa. Naime, minula godina za sve prisutne bila je izuzetno burna, ali nadasve uspješna. O tome je s ponosom govorio major Besim Učambarlić, komandant 370. slvne brdske brigade. U svom obraćanju naglasio je veliki doprinos pripadnika ove Brigade proširenju slobodne donjovakufske teritorije i oslobađanju Kupresa. Borci ove jedinice stalno su bili u pokretu tako da je ova svečanost svojevrsan zbir svih koje su trebale biti upriličene u 1994. godini.

Prošlogodišnjim dobitnicima priznanja čestitao je i Kemal Terzić, načelnik općine Donji Vakuf. Tom prilikom zahvalio se svim pripadnicima 370.-te na izuzetno visokom priznanju koje je Brigada dobila od Predsjedništva države, a koje je po njegovim riječima "iskovano u krvi, znoju, vojničkom znanju, hrabrosti i izuzetno visokoj svijesti o pravednosti naše borbe za svoj narod, svoju vjeru, svoju državu i svoj Donji Vakuf."

Za ovu priliku dobitnicima određenog broja priznanja, odnosno pohvala dodjeljeni su paketi, dar humanitarnih organizacija i organa Donjeg Vakufa. Za sve nagrađene i pohvaljene Islamska zajednica Donji Vakuf obezbjedila je Kur an. Dakle, od sada je 370. slavna brdska brigada bogatija za 3 "zlatna ljiljana" koje su dobili: Ismail Omeragić, Rasim Palalić i Mustafa Mušanović. Naredbom armijskog generala Rasima Delića, komandanta Generalštaba Armije R BiH, pohvaljen je 3. bataljon 370. Sbbr, a nagrađeni pištoljem s posvetom: Mirsad Žerić i Behdžet Omeragić. Novčane nagrade dobili su: Muhamed Softić, Emin Imamović, Idriz Elkaz i Šehab Šarić.

Brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa pismeno je pohvalio 370. slavnu brdsku brigadu, zatim, 1. četu 1. bataljona 370. Sbbr, te nagradio pištoljem s posvetom Ešrefa Osmića i nagradnim odsustvom od 7 dana: Zijada Smailovića, Džemila Šegu, Senada Draginovića, Nedžiba Bungurača i Šehaba Šarića. Na svečanosti u 370. Sbbr uručene su pohvale komandanata Brigade i Korpusa, a istu su upotpunile članice hora IZ Donjeg Vakufa i Bugojna, te članovi mješovitog hora KSC Bugojno i OŠ Gračanica.

F. IBRICA IS 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Prvi Jajčanin koji se vratio iz Švedske

NEMA ŽIVOTA BEZ BOSNE

Sulejman - Suljo Dedić (1944. god) iza sebe ima sve strahote petomjesečnog pakla u Jajcu, jedno teško ranjavanje i neprebolnu ranu u duši: dvadesetpetog oktobra pretprošle godine bez traga je nestao njegov maloljetni sin Šaćir, za čiju sudbinu do danas nije ništa pozdano saznao, mada se obraćao svim mogućim organizacijama i formumima, ali bez ikakvog uspjeha. Suljo, kako ga mnogi Jajčani oslovljavaju, nedavno se nakon silnih administrativnih zavrzlama i peripetija vratio nazad, u svoju dragu Bosnu, bez koje, kakao kaže, nema života, i stao rame uz rame sa svojim znatno mladjim saborcima iz 305. bbr. na branik ove naše krvlju natopljene, ali i nepokorene zemlje Bosne i Hercegovine. U LarV PVO obavlja dužnost nišandžije na PAM- u. U Švedskoj su mu ostali supruga i dvoje djece. Nedavno je postao i djeda, ali unuku nije vidio, pošto se već zaputio nazad, na prve linije donjovakufskog rati- šta.

■ USTAO IZ MRTVIH

O svom ranjavanju, liječenju, odlasku i boravku u Švedskoj, kao i o motivima koji su ga nagnali da se vrati nazad medju svoje Jajčane, ovaj dokazani borac sa vrelog jajačkog ratišta ovako mi govori: " Bio sam u ratnoj jedinici Jajce koja je nosila naziv " Zlatni momci ", na čijem čelu se nalazio poznati rukometaš Zlatan Jančić. U oktobarskoj ofanzivi četnici su preduzeli sve da udju u naš lijepi grad, koji je tada bio sav u ruševinama. I pored našeg ogorčenog otpora naši neprijatelji su ipak uspjeli u svojim ubilačko - osvaja- čkim namjerama. Dvadesetosmog oktobra (dan prije pada Jajca, op. a.), na potezu Zgone - Vrbica, ranjen sam tromblonom u ledja. Na ovom dijelu četnici su skoncentrisali svo svoje ljudstvo i tehniku, a mene je spasio jedan mladić iz Šipova. Mislim da se preziva Bahtić. Vidjevši da sam teško ranjen, on je svojom " osamdesetčetvorkom " pokosio dvanaest četnika koji su mi išli u susret. Ja sam u tim strašnim trenucima imao snage da bacim ručnu bombu u pravcu zlikovca koji me je ranio. Odmah nakon toga prebačen sam u Ratnu bolnicu koja se nalazila unutar pećine u kojoj su bila smještena postrojenja Hidrocentrale "Jajce I ". Odatle sam navečer istog dana evakuisan u Travnik sa još 120 teško ranjenika. Na tom putu punom bolova, pakla i užasa podlegla su četvorica naših boraca. U Travniku sam nakon operacije koja je trajala osam sahata, izašao iz mrtvih, jer mi nisu davali nikakve šanse da ću preživjeti teško ranjavanje. Nakon 24 dana provedena u Travničkoj bolnici, prebačen

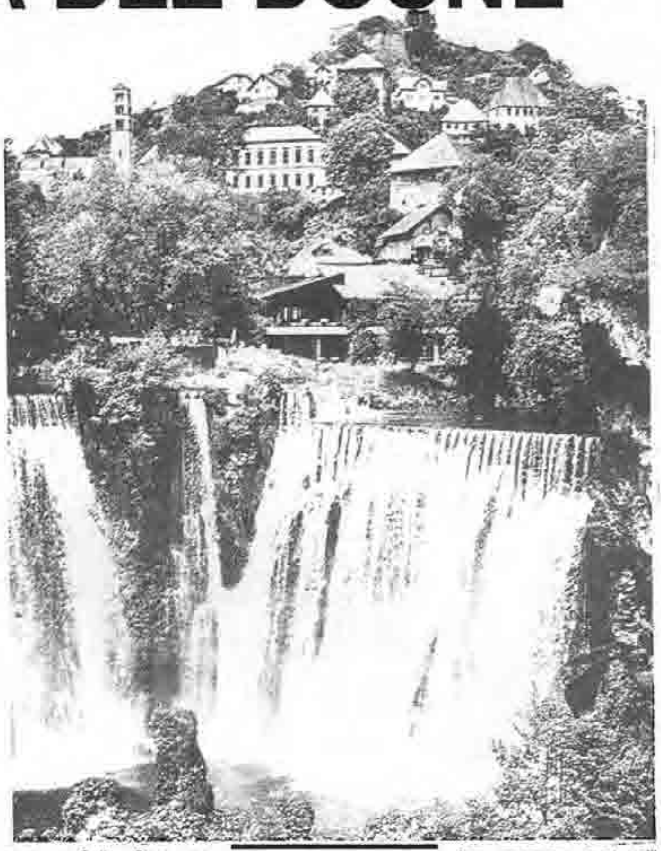

sam u Split. Opet me smještaju u bonicu, gdje ostajem dvije sedmice. Potom slijedi trodnevno putovanje za Švedsku. Cijelo vrijeme sam bio u nosilima ! Nepokretan, bez medicinske pratnje, a bolovi ovladali. Nisam smio a nisam ni mogao ništa jesti, jer su mi crijeva nakon operacije ostala kraća za 60 cm ?! Nekako sam i to izdržao. Po dolasku u Švedsku, sa jajačkih 86 kg. težine, " spao " sam na svega 49 kg ! Odmah su me primili u Univerzitetsku bolnicu u Linčepingu. To je istovremeno i najveća bolnica u svijetu. Ovdje su švedski ljekari učinili sve da me fizički oporave, jer me čekala nova operacija koja trajala četiri sahata. Švedski ljekari i univerzitetski profesori čudom su se čudili da kod nas postoje takvi ljekari koji su u stanju i pored ratnih djelovanja i nedostatka odgovarajućih ljekova, izvršiti tako komplikovane zahvate kao što je to bio slučaj kod mene. Ovdje prije svega mislim na doktora Fazlibegovića iz Travni- čke bolnice, koji mi je spasio život. Svaki dan švedski profesori i 30- ak studenata medicine dolazili su pred moj krevet i analizirali uspješnost zahvata doktora Fazlibegovića i njegove ekipe. Poslije oporavka, ostalo mi je još na desetine gelera u ledjima i rukama.

■ "RAT" ZA POVRATAK NAZAD

Pored mojih problema, morao sam nastaviti " rat " za povratak u Bosnu jer je izuzetno teško iz Švedske vratiti se nazad " - nastavlja dalje Suljo. " Ja sam praktično polulegalno uspio da se vratim i to tek nakon dvadeset pismenih obraćanja našem ambasadoru, gospodinu Izetu Serdareviću ! U svoju dragu domovinu, jer ja rezervne nemam, krenuo sam 23. juna prošle godine. Toga dana mom nestalom sinu Šaćiru je rodjendan... sada bi imao 18. godina... Na putu nisam imao nikakvih problema. Prijatelji u Njemačkoj su mi materijalno pomogli. Hvala im !

■ PONOVO MEĐU SVOJIMA

Po dolasku u Zenicu, posjetio sam svoju staru majku, koja se nalazila u Domu staraca. Odmah potom uključio sam se u 305. bbr. Sretan sam što se opet nalazim medju svojim Jajčanima, prijateljima, komšijama. Živim za dan kada ću bilo šta saznati o svom sinu. Živim za dan kada ćemo doći na obale Plive i Vrbasa. Inače, ovi mladići su me lijepo primili. Maksimalno su me poštedili svih fizičkih napora. To je za mene ogroman znak pažnje ", završava svoj monolog Suljo Dedić. U daljem razgovoru ovaj veliki čovjek i ratnik mi reče da apelu- je na sve nadležne u Republici da preduzmu odgovarajuće mjere i omoguće povratak hiljade naših vojno - sposobnih muškaraca diljem svijeta. " Ima nas dosta koji se žele vratiti, all ne mogu. Naš predsjednik, gospodin Alija Izetbegović sa svojim političkim i vojnim suradnicima, je dužan da im omogući povratak. To je obaveza prema svom narodu, svojoj domovini ", nastavlja dalje moj sagovornik, koji život u Švedskoj ovako opisuje: " Tamo je cvijeće bez mirisa, žene bez ljubavi, a ljudi bez osjećaja. Sve je vještačko i vezano za biznis. Nigdje života, našeg bosanskog mirisa i osjećaja za ljude. " Smrti se nimalo ne plaši. Da je o tome mislio ne bi se ni vraćao. " Smrt ne dolazi kad je dušmanu volja. Smrt je neminovna, ali kad je dragom Allahu dž. š. volja " - reče mi Suljo, I ponovo ode za svoj PAM da pere čete. Njegov rat za sina, za BiH, za povratak u Jajce se nastavlja. Želimo mu da na svom putu ima mnogo sreće, te da mu se ostvare želje iz ovog teksta. Nadamo se da Suljinim stopama uz odgovarajući napor naših političko - vojnih struktura krenuti i drugi Jajčani. I svi oni iskreni Bošnjaci, kojima je Bosna i Hercegovina jedina domovina. Druge ni nemaju!

Džemal Sefer

PIŠTOLJ SA POSVETOM U PRAVIM RUKAMA

Tih i nenametljiv momak HUSEIN MEDILOVIĆ-Huska , 31.12.1994. godine dobio je od ŠVK nagradu "PIŠTOLJ SA POSVETOM".

Evo šta ova hrabri ŠIPOVLJANIN kaže o sebi:

- U oružane snage Republike BiH stupio sam 29.05.1992. godine, a povod da krenemo u oslobodilačku borbu bio je to što sam vidio šta radi bivša JNA, četnici I kakvo nam zlo spremaju.

Njihov cilj je bio da istrijebe Bošnjake i Hrvate te da etnički očiste okupirana područja. Najveći motiv mi je i sada da se vratim na svoje spaljeno ognjište, da mogu doći na didov mezar, da mogu slobodno hodati svojim selom i da radim u "Trikotaži" kao što sam i radio prije rata osam godina.

Ovaj pištolj što sam dobio od armijskog generala Rasima Delića, svakako je veliki stimulans za mene da još više dam svoj doprinos ovoj našoj pravednoj oslobodilačkoj borbi. Želio bih da dodemo do konačne pobjede nad SCA i da kažemo četnicima, neću reći srpskim narodom jer smatram da svi Srbi nisu četnici.

IS: Huska, ti si sada u Komandi bataljona, a bio si prvo borac, reci nam nešto o tome.

- 29.05.1992. godine kada sam stupio u oružane snage bio sam borac u Šipovačkom odredu, koji učestvovao u odbrani Jajca, tačnije Hidrocentrale "Jajce II". Kasnije su me moji saborci predložili da budem komandir odjeljenja u Odredu i tu sam dužnost obavljao sve do pada Jajca. Izlaskom na slobodnu teritoriju Srednje Bosne, tj. u Zenicu, Šipo-

vački odred više nije postojao. Morao sam tražiti sebi novu jedinicu i otišao sam u PL, mada je za mene bilo važno boriti se, a manje bitno u kojoj jedinici. 31.12.1992. godine čuo sam da se formira Odred "VARCARVAKUFA" i prešao sam kod njih i skupa sa s njima u prvi bataljon 306. brdske brigade. Formiranjem 27. bbr. skupa sa 1. bataljonom iz 306. bbr. prešao sam u našu sadašnju brigadu. U 27. bbr. Predložen sam na dužnost Zamjenika komandira čete za moral. Na toj dužnosti u Prvom brdskom bataljonu i svojom četom izdržao sam zimu, glad i sve teškoće koje su nas pratile prošle godine sa dva neprijatelja. U jednoj akciji za oslobađanje Starog Viteza bio sam ranjen.

IS: Huska, šta ti je najteže u ovom ratu? -

- Najteže mi je u ovom ratu kad pogine dobar borac.

IS: Šta ti je najlakše u ovom ratu? -

- Najradosnijl sam kad uspijemo završiti neku akciju bez gubitaka i kad oslobodimo makar pedalj naše okupirane teritorije.

IS: Kako ti gledaš na ovo novo primirje? -

- Ne vjerujem puno u ovo primirje. Srbi su toliko puta potpisali primirje, toliko puta su nas prevarili i najveće će zlo biti ako nas prevare i ovog puta. Međunarodna zajednica bi trebala ukinuti EMBARGO i dozvoliti našem narodu konačno da se oslobodi ove okupacije. Mi jesmo jači od SCA samo nam nedostaje teško naoružanje i tehnika. Tu oni imaju prednost.

IS: Šta je lakše biti, borac, ili starješina u bataljonu.? -

- Ni jedno nije lako, sve je u funkciji odbrane, a meni je čast biti borac, starješina Armije RBiH, dužnost nije bitna, mi se moramo i dalje boriti.

IS: Ko će pobijediti u ovom ratu? -

- Ako se ovaj rat nastavi, u što ja ne sumnjam, Mi ćemo pobijediti. Ko će preživjeti ne znam. Ja bih najsrećniji bio da mogu dati svoj život, da prestane ovaj rat i da Republika BiH bude u svojim međunarodno priznatim granicama, cjelovita, i da nam više ne ginu djeca od granata zločinca Radovana Karadžića"

IS 27. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz veterinarske službe 305. bbr

HRANA U PRVOM PLANU

Prije godinu i nešto dana skromno je počela sa radom Veterinarska služba 305.bbr. Stočni fond sačinjavalo je osam krava koje je poklonila CZ SO-e Kakanj i 40-tak mobilisanih konja. Nakon akcija na području privremeno okupirane teritorije opštine D. Vakuf, stočni fond znatno je uvećan, što je samo po sebi zahtijevalo dodatni angažman svih pripadnika pomenute Službe. Stalno se vrši stručno usavršavanje kadra, kroz vidove obuke.

"Ova Služba svakodnevno odrađuje poslove čiji se efekti u dobroj mjeri već uočavaju," kaže Načelnik Službe, veterinar Samir Kesten. "Uz redovne aktivnosti angažovani smo na proizvodnji ovčijeg i kravljeg sira izuzetno visokog kvaliteta. Vršimo i hirurške intervencije na govedima povrijeđenim od gelera, kao i druge vrste poslova iz oblasti veterinarske službe.

Što se tiče zaraznih bolesti, nedavno je uz primjenu određenih medikamenata vrlo uspješno sanirana zarazna šepavost kod ovaca. Stanje je trenutno zadovoljavajuće. Usljed nedostatka priplodnog materijala i zarazne spolne bolesti koja vlada kod bikova, ova služba između ostalog, vrši vještačko osjemenjavanje krava. Sve gore navedeno ima za cilj što veću proizvodnju mesa, mlijeka i mliječnih prerađevina, za što je potrebno obezbijediti uslove za dalji razvoj službe i stručno usavršavanje njenog sastava.

Po mojim saznanjima ovo je najveća farma u Središnjoj Bosni i kao takva suočava se sa problemom nabavke skupih lijekova," - nastavlja dalje Samir. Ove poteškoće rješavamo racionalnim korištenjem. Zahvaljujući ovom potezu imamo sve vrste neophodnih lijekova u manjim količinama. Predsjednik Udruženja Jajčana iz Sedrčepinga (Švedska), Salih Šehalić obećao je donaciju u lijekovima i veterinarskoj opremi, što će nam dobro doći, pod uslovom da se realizuje.

Što se tiče stočne hrane, nje ima dovoljno za goveda. izvjestan problem predstavlja obezbjeđenje hrane za konje, koji su u dosadašnjem periodu podnijeli ogroman teret u transportu hrane i MTS-a, ali se ovdje nadaju da će i to prije nadolazeće zime biti riješeno. Jer, ne treba smetnuti sa uma da je bez konja u ovim vrletnim planinskim gudurama, nemoguć dotur hrane, opreme i sveg drugog materijala koji je neophodan za borce na prvim linijama fronta. O radu veterinarske službe mogu reći sve najljepše. To su jako dobri momci, koji dobro rade, a rezultati su sve vidljiviji. Nadam se da će tako biti i u buduće"- riječi su PK za logistiku 305. bbr.

Sa ovom konstatacijom slaže se i načelnik Veterinarske službe, uz napomenu da za nijansu odskaču Redžo i Nesib Nešust, te Adul Kahrić. Iz svega naprijed navedenog, realno je očekivati da u narednom periodu jelovnik boraca 305. bbr. bude koliko-toliko raznovrsniji. Proizvodnja hrane i širenje stočnog fonda osnovni je imperativ i pokretački moto Veterinarske službe 305. bbr.

Džemal Sefer

O artiljeriji 308. bbr.

OŠTRA OKA I TAČNA POGOTKA

Koliki je značaj artiljerije u ovom ratu govori činjenica da je artiljerija uvertira za pješadiju koja kasnije finira borbena dejstva onako kako im je artiljerija utrla put. Nijedan napad se naprosto ne može zamisliti bez njene polaznice-artiljerije.

4. april 1992. godine su početi aktivnog uključivanja naše artiljerije u prva borbena dejstva protiv četničkih hordi koje su se okomile na novotravničku opštinu, čije su patriote odmah pružile otpor vandalima koji su zauzeli busije na Komaru, Vlašiću i Turbetu, sa jednom jedinom željom da nas zbrišu sa lica zemlje.

Naši artiljerci su u novembru 1992. godine počeli da naplaćuju danak četnicima na Ravnom Rostovu, kada su četnici vrlo brzo natjerani u bijeg sa tih prostora. Od tada pa do danas, artiljerci 308.-e u svom lancu uspjeha nižu uništene neprijateljske zemunice, iz stroja izbačene na desetine četnika i ekstremista HVO-e, uništene tenkove. Artiljerci su ti koji su uništavali i danas uništavaju neprijateljska uporišta kao kule od karata. Počeli su skromno, ali ubojito, jer su naši artiljerci sve iskusni momci: OŠTRA OKA I TAČNA POGOTKA.

Vremenom dolazi do osavremenjavanja naše artiljerije, a bogami i brojno ojačava. U sastavu brigade se oformio MAD (Mješoviti artilje- rijski divizion) čiji je prvi komandant bio Sakib Mujić, inače vrsni poznavalac artiljerije, koji je mnogo doprinio da artiljerija izraste u jedinicu kakva je danas. Poslije Mujića ljudi koji su zaslužni za odlične rezultate naših MAD-ovaca su Ibrahim Hodžić, Ferid Fetinci, Halid Krnjić i Zijad Kalbić, sadašnji načelnik artiljerije.

Nikako ne smijemo zaboraviti mladog, ali iskusnog oficira artilje- rije Dževada Mehine, koji je zadužen za organizovanje, planiranje i upotrebu artiljerije i koji ujedno radi na obrazovanju artiljeraca. Mirnes Lepir, Latif Herceg, Abaz Omeragić, Sakib Hodžić, Sulejman Skopljak, Sejo Dželbašić, Zehrudin Lendo su momci kojima ništa ne može promaći i koji ne znaju za promašaj, a dokaz su osvojena upo- rišta u sukobima sa ekstremistima HVO-a i četnicima. Poslije Ravnog Rostova naši artiljerci učestvuju u svim akcijama na Travnič- ko-turbetskom ratištu. Naši artiljerci su sigurno zadali strah ekstremistima HVO-a koji su naprosto svaki put bili učutkani. Poslije smirivanja sukoba između Armije RBiH i HVO-e naša artiljerija biva uključena na Vlašiću, zatim na Komarskom pravcu i Bugojansko-kupreškom pravcu, gdje su naši hrabri momci pokazali četnicima kako se lavovski bori za svaki pedalj zemlje Bosne.

U istoriji ratovanja AR BiH-a zlatnim slovima će ostati upisani uspjesi Trista osme na području Goleša, Vučije glave, Velikog Šiljkovca, gdje su naši hrabri borci i naši precizni artiljerci, pokazali četnicima, kako se bori golemo srce bosansko i kako to golemo i junačko srce, gazi sve pred sobom što ustane protiv Bosne.

"Bilo je to 29. 5. 1994. godine, počeo je sa pričom Zijad Kalbić, načelnik artiljerije u 308. bbr, "dobili smo zadatak da odra- dimo artiljerijski rejon Vučija glava. Vjerujte mi, počeli smo da udaramo po četnicima svim raspoloživim sredstvima, taj dan neću nikada zaboraviti, kada je sve grmilo od jeke topovskih salvi koje su naprosto zasipale četničke položaje. Trajalo je kratko, samo sam vidio gejzire od zemlje kako šikte u nebo, četničke srušene zemu- nice i četnike kako u paničnom strahu bježe. Taj dan nikada neću zaboraviti jer su mi se desile dvije krupne stvari u životu: otjerali smo četnike sa Vučije glave i rodio mi se sin!"

Ovo je samo kratak osvrt na uspješno djelovanje artiljeraca 308. brdske brigade, artiljeraca koji ne znaju za promašaj. Informativna služba 308. bbr.

Asija Rešić

OBILJEŽENA DRUGA GODIŠNJICA 306. BBR

U sklopu obilježavanja druge godišnjice 306. bbr, 02.01.1995. godine, na KM mjestu brigade održana je svečana akademija. Pored boraca i starješina 306. bbr, zatim predstavnika iz K-de 7. korpusa, te velikog broja civilnog stanovništva iz Biljanske doline skupu su prisustvovali i mnogi predstavnici političkog, kulturnog i vjerskog života.

Posebno smo bili počašćeni prisustvom komandanta Turskog bataljona UNPROFOR-a pukovnika Mehmeda Erdogana. Nakon himne "U plavo božje prestolje" i pozdravne riječi dobrodošlice, prisutnima se sa prigodnim referatom obratio K-dant 306. bbr, gospodin Munir Karić.

Gospodin Karić je spomenuo prve korake naroda Biljanske doline u pružanju otpora agresiji SCa na našem prostoru, svu težinu i značaj tih prvih dana, te postepno organizovanje naroda u vojne formacije koje su kasnije prerasle u 306. bbr.

Istaknute su teškoće sa kojim se Brigada u prvoj fazi suočavala i rezultati koji su postignuti za ove nepune tri godine oslobodilačkog rata.

Gospodin Karić je sa posebnom pažnjom govorio o našim šehidima i poginulim borcima, naglašavajući da se njihova imena i njihov doprinos u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija ne smije zaboraviti, a da porodice boraca ni u kom slučaju ne smiju biti prepuštene same sebi.

Nakon referata gospodin Karić je zamolio prisutne da učenjem Fatihe odaju počast poginulim borcima.

Skupu se poslije K-danta 306. bbr, obratio Zamjenik komandanta 7. korpusa, Brigadir Fikret Ćuskić.

Zamjenik komandanta 7. korpusa je istakao da je 306. bbr, izrasla u jednu od jedinica na koju Korpus u svakom trenutku može računati.

Posebno je spomenuo bitku na Policama, hrabrost i spremnost boraca 306. bbr, zatim ranjene borce koji su ranjeni za vrijeme bitke i nakon ukazane ljekarske pomoći tražili da se vrate na bojište.

Gospodin Ćuskić je naglasio da 306. bbr svakim danom sve više napreduje i da prerasta u pravu manevarsku jedinicu. Na kraju svog govora, gospodin Ćuskić je obećao da će Komanda 7. korpusa 306.-tu bbr, nastojati da prati sa svim što jedinici bude potrebno.

Nakon obraćanja Zamjenika komandanta 7. korpusa prisutnima su se obratili savjetnik za vjerska pitanja 7. korpusa gospodin Fahrudin Zolota, gradonačelnik opštine Travnik, te drugi gosti.

Burnim aplauzom pozdravljen je hor "Sabahski ezani" koji je za ovu priliku priredio nekoliko ilahija, a promovisana je i pjesma posvećena 306. bbr.

Brojne pohvale i nagrade uručene su zaslužnim borcima i jedinicama a nakon toga za prisutne goste Umjetnička četa 7. korpusa nastavila je sa svojim raznovrsnim programom.

INFORMATIVNA SLUŽBA 306. BBR

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz 333. brdske brigade U SLICI I RIJEČI

NOVO LICE KASARNE

Kasarna "Silos" u Kaćunima iz dana u dan dobija novi izgled. Pored toga što su završeni radovi na izgradnji i dopremanju kantine, čije se puštanje u rad očekuje u najskorije vrijeme, izgrađen je novi objekat ća 300 m/2 korisne površine. Namjena navedenog objekta je određena i prije samog početka gradnje istog. U istom će biti smještene određene prateće službe Komande 333.bbr. Izgradnja navedenog objekta ima višestruki značaj. Prvo, što će većina službi Komande 333.bbr biti stacionirano na jednom mjestu; drugo, što će biti oslobođen znatan stambeni prostor u kojem su sada smještene navedene službe, itd. Nosilac aktivnosti izgradnje navedenog objekta je Organ za moral 333.bbr, a objekat je izgrađen radom i akcijama samih pripadnika naše Brigade.

■ PEKARA NA VLAŠIĆU

Zbog patriotskih obaveza prema svojoj domovini i svom narodu, Vlašić je postao dio svakodnevnice velike većine pripadnika naše Brigade. Upravo iz tog razloga, da bi olakšali svoju napornu svakodnevnicu, pripadnici ove Brigade su vlastitim radom dobru dušu Vlašića obogatili novim objektima. Među njima se posebno ističe objekat pekare, iz koje svakodnevno izlazi svježe hljeb za potrebe naših boraca na liniji, čime je znatno olakšana distribucija hrane. Izgradnjom novih objekata, predviđenih na lokacijama koje su znatno bliže prvoj borbenoj liniji od postojećih, borci na položajima će znatno brže i sa puno manje problema dobijati hranu.

■ SVE ZA BORCE

Ako se zna, a zna se, da se najviše problema vezanih za svaku jedinicu razbija o glavu njenom prvom čovjeku, komandantu, i ako priznamo istinu da najveći procenat borbene gotovosti jedinice čini logističko obezbjeđenje iste, onda ne treba posebno naglašavati da najveći dio posla vezan za izvršenje borbenog zadatka Brigade obavljaju upravo ta dva čovjeka: Komandant brigade i PK za logistiku. Kako naša Brigada svoje zadatke trenutno obavlja na Vlašiću, to je i logično da ovi ljudi najviše posla obave upravo tamo gdje su im i borci - na Vlašiću. Ovaj snimak na kojem se vide Komandant 333. bbr, major MIRSAD ŠESTIĆ i PK za logistiku 333. bbr, kapetan RAMIZ REDŽIĆ, nastao je za vrijeme njihovog zajedničkog obilaska naših boraca na prvoj borbenoj liniji, gdje se iz prve ruke i na licu mjesta dolazi do pravih informacija o stvarnim potrebama naših boraca. A da se ovdje čini sve što se može, u ovim ratnim vremenima, bremenitim raznim problemima, učiniti može za naše borce, najbolje pokazuje činjenica da linije odbrane, koju na ovom terenu drže naši borci, još ni jednom nije pomjerena u korist agresora. To najbolje govori o naporima Komande brigade, da sa svoje strane, učine sve što je u njihovoj moći, da vojnik dobije što traži, ali istovremeno to sasvim dovoljno govori i o samoj svijesti, trenutka u kojem sada živimo, svakog pripadnika naše Brigade.

■ LJEPOTA VLAŠIĆA

Među mnogim našim borcima na Vlašiću, sretoh i jednog starog poznanika, prijeratnu dušu pjesničku. Upitah ga, između ostalog, i o tome kako idu poezija i puška istovremeno, a on kao iz topa odgovori: "Dok sam na Vlašiću, većina vremena provodi se uz pušku, ka zamjenjuje vlašićku drugu. Vidiš, bolan, ove ljepote, radi nje ovdje vrijedi doći." I pokaza rukom sa mjesta gdje smo stajali, u pravcu gdje smo okrenuli fotoaparat. Tako nastade ova fotografija, a iz Džemine bilježnice zapisasmo samo par stihova, koje će on, kako kaže, doraditi kod kuće.

"Oj Vlašiću, gordi, čudnih si manira. Hladni su ti dani, još hladnije noći. Izazov si dragi što mi dušu dira. Zbog ljepote tvoje, opet ću ti doći.... "

Dio ljepote gordog Vlašića ovom fotografijom prenosimo našim čitaocima, a hladne dane i noći, i sve izazove Vlašića, ostavljamo našem Džemi i njegovim saborcima, ubijeđeni da će i ovaj put, kao uostalom i bezbroj puta do sada, istima znati odgovoriti.

Nijaz Begović foto: E:Ekmečić-N.Begović I.S. 333.bbr

Iz pera borca sa linije krajiške ljubavi i slobode

ZNA MEHO DA SE NEŠTO VELIKO DOGAĐA

Susrećemo se svaki dan, ja i moji zemljaci Krajišnici, i nikada da se napričamo Bosne i zavičaja. Razgovor sa njima mi je uvijek drag i potreban. Riječ po riječ, stopu po stopu, stiskamo se, i bliži smo i sebi i Krajini. A njihove riječi su i puška, i rov kosmatih psina, i prva linija na kojima se Bosna oslobađa. Gledam te kršne mlade momke - lijepi i veliki, kao da su na hodočašću, a opet tako obični: iz mog sela, iz moje čaršije.

Mirnog pogleda, tvrde odluke. Pozdravljamo se. Razgovaramo. Admirov stisak je uvijek topao i drag. U osmijehu mladog Krajišnika je ljepota i bezazlenost mladalačka. Ni mrava ne bi Admir zgazio, a kao plaha voda postane kad rugobne nemani treba vijati po crnim vrhovima vlašićkim, komarskim, i dalje, do Krajine naše, bosanske, i ljudske. Zna Admir kad smo na kaljavim putevima, u zavičaju svome, u zemlji svojoj, kao roblje kamen kopali; kad smo umorni i zgrbljeni ponižavani do blata, a šugavi psi lajali i mukama se našim slastili. Da svijest i savjest zaboli. A evo, sada kao da gledam naljepšu razglednicu, najživopisnije lice mladog borca 1. voda, 1. čete, 1. bataljona Sedamnaeste slavne. Oči plave, i velike, i svijetle. Iz njih može samo plemenita misao da zaiskri. Misao iz koje oblici i svjetovi nastaju. Susret sa Admirom me uvijek toplinom zavičaja ugrije. Duboko iz sebe othuknem, a najdraže me slike zanose i nose kao dijete raznobojni cvjetovi. I potok pjenušavo zabijeli gdje mi je kuća moga oca. Vidim iz sebe, da prsnem, put koji polako vijuga nogu za nogom. Htio bih da, kao voda koja se s vremenom nadmeće, izšikljam sve boje drage i oblike sneno - da izdahu i predahu nema kraja. Gleda me Admir očima koje znaju za duboki govor kad se ćuti. Ljubav i čežnja tad imaju oblike brežuljkastih padina i njivica na njima tamnim kupinjacima međe ograđene, bliske i znane, kao da su đerdef, iglom valjane mlade, izvezene. Gledam Admira drago. Razgovor je topao i tih. Toplina nas obujmi obojicu. Kao da se zaklinjemo: ljubavlju Krajine Zemlju Bosnu nedamo! Pogled miran i odluka tvrda. Korak po korak, riječ po riječ - i bliži smo sebi i Krajini. Razgovoru se pridružuje i Almedin, Isti vod, ista četa 1. bataljon. Znaju se otprije. Isti teror podnosili. Pričamo o istim stvarima. Mrklina u Almedinovim očima. On ne može i neće da se oslobodi srama i ljutnje. On ne može i neće da zaboravi onu noć kad su stotine artiljerijskih cijevi kao nesite nemani žderale kuće, i žene, i djecu; kuću gdje je on rođen, gdje mu je otac rođen, gdje mu je did rođen. Almedinove misli su teške i turobne. Kuća se još uvijek crni crnim gredama. Ko duboka živa rana to boli. Vidim u očima te riječi. Čujem to u hrapavosti njegova glasa. Duša se tu uvija mlada čovjeka. Tad zašuti gaj više kuće mog amidže. Podnimio se i ne trepće. Upio oči u kuće sa četiri vode, kao majka kad miluje smiješkom i onom linijom drhtavog bola i dragosti. Gledam u Almedina - oči mu svijetle. To duša boli čistotom progovora. Ali zna Almedin da nikad nije bilo da se putevi ljudski mrakom neljudskim zatrijeti. A puti naši su čisti i bijeli, kao majčino mlijeko. Do Krajine se bijele. I lice mu se ozari vedro i mlado.

Prilazi nam Meho. Uvijek sa osmjehom otvorenosti i iskrenosti. Nazive selam. Odselamismo lijepo. Onako kako to Meho voli. Volim taj trenutak, taj trenutak kad se susrećem sa Mehom. Znam da se tada nešto veliko dešava. Meho ima pedeset godina. Sin mu je borac na prvoj liniji. Meho je borac na prvoj liniji. Zna Meho da se nešto veliko događa.

I teče razgovor, živ i drag, riječi se otkidaju, misli se naše ispreplićui upliću, slike izbijaju iz slatkog sjećanja. Gleda Meho Almedina i Almira. Kao otac im. Oni kao dvije jabuke. A ja ih obujmim široko, ruke ne sastavljam, da ih više stane, i duboko nježno grlim.

I evo, hoćemo najprije ruke i noge da operemo, i čisti u pohode da pođemo; da se napijemo i nagrijemo zemlje svoje, putevima svojim da se nahodimo. Jer, valja nama u Krajinu doći.

I.S. 17. SKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

U okviru planiranog obilaska jedinica i boraca na linijama odbrane 312. bbr., određene su 31.12.1994. godine krenule na teren u poslijepodnevnim satima

NOVA GODINA NA LINIJI ODBRANE

Treća je ovo Nova godina koja se dočekuje u borbi u ratnim uslovima za sve branioce-oslobodioce ove nam jedine zemlje-Bosne i Hercegovine

Ostavljamo Travnik sav u svjetlu kao u doba mira, ulazimo u zavjesu od magle koja nas dočeka na samom izlasku iz grada. Prolazimo kontrolni punkt: predpraznička atmosfera. Rutinska kontrola. Krečemo dalje. Kroz naseljeno mjesto snijeg koji je padao tokom poslijepodneva već je napravio dekor za praznik. Prva uzbrdica, prve zimske boljke oko vuče. Moramo postaviti lance na točkove što nas zadržava malo duže. To je prvi test ove godine sa lancima. Pršti snijeg pod točkovima, farovi obasjavaju ograde, kuće, voće i stabla četinara okićena snijegom.

Stižemo do položaja minobacačlija. Srdačno nas dočekaše i uputiše do majstora Hope koji izađe pred nas, jer je javljeno da smo krenuli u obilazak njegove jedinice. Iskusni logističar Salih vadi neke sitnice, kese i još nešto. brzo to raspoređujemo i pokret do "baze". " Ma blizu je to, samo je ovuda bliže", reče majstor Hopa. Staza uska, okićena snježnim dekorom, pravi zimski ugođaj. Ubrzo stižemo do baze. Tu je Haso i njegova družina uvijek spremna za "posao" i šalu. Ulazimo u lijepo uređen odbjekat napravljen po mjeri i ukusu pravih domaćina. Vani se priprema sač. "Samo što nije", dobaci neko od prisutnih, a drugi dočeka: "Ja bih mršave salate od mesa nego debela krompira".

Uz laganu pjesmu sa starog tranzistora i piće, počeše da naviru sjećanja i uspomene od prvih početaka rata i agresije na našu Republiku. Prve akcije na Bešliji, formiranje Odreda, jedinica, bataljona, Šešićka planina, Turbe, Gradina, Karaula, Sečevo, Runjići, Gostunj, Slimena, Kruščica i tako redom do akcije na Golešu i Komaru.

Obilazimo položaje: dežurna oružja su pod punom borbenom gotovošću sa poslugama koje su dobro osposobljene, sa dugim borbenim stažom.

Vrijeme brzo teče. Ponekad našu priču prekida rafal iz automatskog naoružanja. Bez obzira na svečarske prilike, momci se sjetiše svojih ratnih drugova koji su za slobodu Bosne dali živote svoje. Iz priče o zajedničkim dogodovštinama, ratnim akcijama i druženjima izbijao je osjećaj poštovanja i tuge za ratnim drugovima-šehidima KARIĆ MUNIROM, GRABUS MIRALEMOM, VOJVODIĆ MAHIROM, SMAJIĆ SUADOM-JUKOM koji su poginuli izvršavajući borbene zadatke.

Sam prijelaz iz stare u Novu godinu u gradu je označen urnebesnim vatrometom iz svih raspoloživih kalibara koji se čuo do samih prvih linija odbrane. Na samoj liniji, u rovovima, bilo je mirno. Momci već treću Novu godinu dočekuju u rovu. Obilježili su je bogatijom trpezom, a budnost, pažnja i spremnost ostala ista, kao i svakog drugog dana.

IS 312.bbr

POSJETA I POKLONI BRANIOCIMA

Mnogi su Novu godinu dočekali u kući, neki u restoranima, a dio jedinica 325. bbr na položajima, prvoj liniji odbrane prema SCa, na padinama Vlašića.

Odredište Vlašić. Idemo u obilazak i posjetu borcima i starješinama koji se nalaze na prvoj liniji odbrane. Snijeg je neuobičajeno mali za ovo doba godine. Međutim, dva dana nakon naše posjete napadao je i dostigao visinu preko jednog metra. Jak vjetar puše i probija do "kosti". Kako li je borcima na položaju? Svi smo istog mišljenja, veoma hladno i teško. I pored hladnoće i vjetra, da i "čuskanje" padaju ništa nas ne bi spriječilo da obiđemo one koji se trenutno nalaze na liniji što razdvaja slobodu, civilizaciju i demokratiju, od tiranije i sveg onog što je usko povezano s njom.

Logistika brigade u saradnji sa Sektorom za moral, Ratno predsjedništvo opštine Vitez i dobri ljudi koji se brinu o borcima naše jedinice, obezbijedili su poklone borcima koji će Novu godinu provesti na padinama Vlašića a za uručenje poklona pobrinuo se veci dio k-de brigade, na čelu sa načelnikom štaba, te dobrim ljudima koji su svojim novčanim sredstvima omogućili kupovinu poklona za borce, vlasnikom pekare "Čelik" iz Zenice i našim radnikom privremeno zaposlenim u Švicarskoj, gosp. Seidom Mujanovićem.

Nedaleko od linije odbrane vidimo starješine iz k-de brigade kako se dogovaraju sa komandirima čiji se borci nalaze na liniji i daju im određene upute za dalji rad. Prilazimo prvoj zemunici. Radna atmosfera. Dok jedni osmatraju teren ispred sebe pazeći da se ne desi nešto nepredviđeno, drugi cijepaju drva, doređuju zemunice a čišćenje i podmazivanje naoružanja jedan je od osnovnih zadataka. Niko ne sjedi, sem onih koji su se vratili sa osmatranja gdje su bili izloženi jakom i prohladnom vjetru. Zamolismo borce da na trenutak prekinu svoje aktivnosti, da malo popričamo i da im uručimo poklone.

Kroz razgovor stičemo dojam, a i uvjerili smo se, da im čak ni ovo hladno vrijeme ne smeta u izvršenju njihovih zadataka. "Samo kad bismo dobili odgovarajuću uniformu i čizme," kao da nas zamoliše borci. Idemo dalje do sljedećih zemunica, ostalih boraca. Svugdje su raspoloženje i moral na nivou, svugdje riječi dobrodošlice i raspoloženja. Trude se borci da nas što bolje prime. Od zemunice do zemunice ista priča, ista dobrodošlica. Srdačno se zahvaljuju na poklonima i posjeti, naročito gospodi Mujanoviću i Kajdomačaju. Pitamo borce kako četnici poštuju tek potpisano primirje? "Neuobičajeno za njih, uglavnom poštuju, ne pucaju. Često ih vidimo kako hodaju, tamo, po onim predjelima. Izgleda da im nije više do rata, da su shvatili da bez potrebe ginu i da nisu na pravom putu kojim ih je poveo onaj zločinac. Mi smo i dalje oprezni, iznenaditi se ne damo," riječi su boraca.

I tako, riječ po riječ sa našim ponosnim i hrabrim borcima, veoma brzo prođe dan, vraćamo se nazad, u bazu. A da će Bosne vječno biti, u Bosni nas i da ćemo u bliskoj budućnosti na Vlašić ići radi odmora a ne radi ratovanja, garancija su naši hrabri i nepokolebljivi borci koji sve ove teške uslove podnose bez pogovora i teškoća, kod kojih ne postoji riječ ne mogu. Na kraju ove posjete odvažnim i ponosnim ljiljanima tristodvadesetpete isprati nas pjesma koja je potekla iz grla naših branitelja. Pjesmom "Idu borci viteški junaci" kao da su nam rekli: "Dođite opet. Dok smo mi ovdje, mirno spavajte." Neka je sa srećom, momci!

Tatarević Amir I.S. 325. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

"KOM' JE TEŽE, TEBI ILI MENI?"

Zbog prosperiteta države neophodno prihvatanje svih povratnika

Svi smo svjedoci postupnog povratka naših ljudi iz inozemstva i njihova djelomičnog uključivanja u redove branilaca Domovine. To se posebno događa posljednjih nekoliko mjeseci.

Većina naših povratnika su bili u inozemstvu kao izbjeglice i imali priliku uvidjeti nezavidnu poziciju Bošnjaka raspršenih širom Europe. Oni mogu potvrditi jedan od mogućih zaključaka da u ovom povjesnom trenutku, Bošnjačkom narodu nije lako, ma gdje bio.

Kako prihvaćati naše povratnike?

Ne bismo smjeli upasti u opasnu zamku razdiobe na prvoborce i one druge, uz sve moguće uvažavanje prvoboraca, nego prihvaćati sve naše ljude, posebno građane R BiH kao svoje i uključivati ih u sveukupni otpor nametnutoj nam agresiji. Samo potpuno ostvarenje projekta koji se zove R BiH osigurava zasluženo mjesto i prvoborcima i svima drugima, a u nedovršenom, uz to vrlo teškom i zahtjevnom poslu, svima, bujrum!

U prihvatu povratnika potrebno je voditi računa o sigurnosnom aspektu, kako se ne bi poneko među njima ubacio kao mogući neprijatelj R BiH i podmuklo i prikriveno djelovao protiv armijskog ustroja i civilne organizacije vlasti. No, to je posao naše službe sigurnosti da svojim sistemom rada otkrije eventualne zlonamjernike među povratnicima, a u službi razbijača Bosne. Ne smijemo postati zatvoren i statičan sistem političke i vojne organizacije, nego otvoren i dinamičan, ali dovoljno siguran i pouzdan. Sudbina svih zatvorenih sistema je da postanu bivši, a mi trebamo učiniti sve moguće da izbjegnemo tu sudbinu.

Dobro bi bilo imati na pameti da je naš Bošnjački narod relativno malobrojan, oko dva miliona ljudi prije rata, i jako ugrožen u svom užem i širem okruženju. Velika i mudra politika je politika okupljanja svih građana RBiH, a posebno Bošnjaka koji na bilo koji način žele, mogu i hoće pripomoći našoj pravednoj i vrlo iscrpljujućoj borbi za slobodu. Rat još nije ni blizu gotov, a za njegovo uspješno vođenje potrebni su nam ljudi na prvim linijama odbrane pa do svih mogućih linija u Državi i simpatizeri, prijatelji i pomagači u svijetu, kako među našim ljudima, tako i među strancima. Treba nam ljudi sa svojim znanjima, vještinama, navikama za organizaciju države, proizvodnje, cjelokupne kulture našeg načina života. Samo na svekolikom znanju organizirani kao država i u ovom povjesnom trenutku njena glavna poluga - vojska, sa jasnim konceptima borbe i sveukupne državne strategije i punoj svijesti o našem bližem i širem okruženju, imamo šanse za uspješno realiziranje nama životno važnog projekta - R BiH. Borba za Bosnu, adekvatnim sredstvima, treba da se odvija na cijeloj kugli Zemljinoj, gdje god ima Bošnjaka. Naših ljudi ima raspršenih po cijelom svijetu, manje ili više situiranih i uspješnih i ako se na bilo koji način uključe u našu oslobodilačku borbu, dobro nam došli. To može biti novčano pomaganje svojih porodica na slobodnim prostorima R BiH, donacije Državi i Armiji, poduzećima, prikupljanje hrane i odjeće... Za sada, dobro je da barem ne rade direktno protiv R BiH, kao što, na žalost, imamo primjer u Bosanskoj Krajini (Abdić i njegovi sljedbenici). Prije ili kasnije naši inozemci će doći do spoznaje da njihova osobna i obiteljska sloboda ovisi o kolektivnoj, nacionalnoj i građanskoj slobodi i posjedovanju vlastite pravne države, a za nju se valja boriti i izboriti. Država nije poklonjena ni jednom narodu u povijesti i bez velike borbe nema nacionalnog oslobođenja. Za Bošnjake je situacija složenija jer u BiH žive i drugi narodi koji različito gledaju na njenu državnost i bore se direktno protiv nje. Bošnjačkom narodu je povjesna sudbina dodijelila da za vrlo kratko vrijeme mora savladati mnoge, teške zapreke, za koje mnogi naši neprijatelji misle, nadaju se i sve poduzimaju da ih ne savladamo. Mudra državna politika na tom planu treba informirati, okupljati, sjedinjavati, zbližavati naše građane. Bošnjački narod se mora naučiti žrtvovati i podnositi žrtve, to je važna pretpostavka njegovog kolektivnog opstanka. Žrtve već jesu i biće velike i raznolike, od materijalnih do fizičkih, ali ne smiju biti uzaludne, bez kolektivnog učinka koji se prije svega ogleda u kolektivnom osvještenju, oslobađanju i stvorenoj normalnoj državi u kojoj će, u svoj raznolikosti, svi ljudi moći biti slobodni. R BiH treba da bude država svih ljudi koji su spremni za nju da se bore i izbore na bilo koji način: oružani, politički, ekonomski, umjetnički, sportski, itd. Moramo imati na pameti da je sada oružana borba glavni oblik svakog angažovanja, to svi osjećaju, a borci posebno i znaju, ali i drugi oblici borbe su također važni i učinkoviti. SVI KOJI NA BILO KOJI NAČIN PODUPIRU PROJEKT KOJI SE ZOVE R BiH - DOBRO DOŠLI!

I.S. 17. SKbbr

IMPLEMENTACIJA FEDERACIJE

Hoće li implementacija u zapadno hercegovačkom kantonu biti po ugledu na srednjobosanski?

Na osnovu dosadašnjeg iskustva dostignutog nivoa implementacije Federacije u Lašvanskoj dolini, predsjedavajući oba podkomiteta u Staroj Bili i G. Vakufu, donio je odluku da ove podkomitete spoji u jedan jedinstven. Cilj takvog postupanja je nastojanje da se proširi sloboda kretanja u, bar za početak, dijelovima zapadno hercegovačkog i neretvanskog kantona, analogno slobodi kretanja u srednjobosanskom kantonu. Tako je dana 10.01.1995. godine održan prvenac zajedničke Komisije dosadašnja dva podkomiteta. Ovaj zajednički sastanak podkomiteta zasjeda i raspravlja, prema sporazumu izmedju AR BiH i HVO, isključivo o pitanjima vojnog karaktera. Važnije teme o kojima se raspravljalo su:

1. Razdvajanje snaga izmedju AR BiH i HVO-a, 2. Veća sloboda kretanja za UNPROFOR, 3. Prisustvo UNPROFOR-a na zajedničkim punktovima na plavim putevima kao i na komunikacijama od lokalnog značaja, 4. Otvaranje nove putne komunikacije na relaciji Vitez - Rijeka - Vraniska (povezuje muslimanska i hrvatska naselja), 5. Osposobljavanje električnih i vodoopskrbnih postrojenja, uključujući i uklanjanje minskih polja (paralelan rad na teritorijama obiju strana), 6. Nacrt sporazuma o slobodi kretanja na teritoriji koju kontroliše 7. korpus i teritoriju koji kontroliše ZP HVO Tomislavgrad. (Radi se o identicnom sporazumu koji su potpisali Komandant 7. korpusa AR BiH i zapovjednik ZP HVO Vitez, kako slijedi:

■ Sporazum o privremenoj proceduri za slobodu kretanja i kontroli na KONTROLNIM PUNKTOVIMA

1. Mi, dolje potpisani, ovim izražavamo svoju suglasnost da od 15.01.1995. godine, sve mjere koje su pojašnjene u daljem tekstu, ima da budu primijenjene na zajedničkim punktovima između teritorija AR BiH i HVO, u gradovima i područjima na koje se ovo odnosi:

a. Dolje nabrojani se mogu kretati kroz bilo koje kontrolne punktove u oba smjera pod uslovom da imaju ispravnu osobnu dokumentaciju. (1) Neograničen broj ljudi, osim vojnih obveznika kroz bilo koje kontrolne punktove dok su isti otvoreni. (2) Vojni obveznici koji su nosioci naranđastih kartica ili vojnih ovlasti potpisanih od obiju strana. (3) Sva vozila koja imaju ispravnu dokumentaciju izdatu od strane odgovarajućih vlasti. Vozač i putnici također moraju imati ispravne osobne dokumente. (4) Ni jedno vozilo HVO-a, AR BiH ili obiju policija se neće kontrolisati.

b) Obje strane, AR BiH i HVO, garantuju sigurnost, slobodu kretanja i ljudska prava za ljude koji posjećuju ili prolaze kroz njihov teritorij. Niti jedan posjetilac ili osoba koja je u tranzitu ne bi smjela biti zadržana u pritvoru osim ako nije pod osnovanom sumnjom da je počinila krivično djelo tokom posjete ili tranzita. Ako dođe do pritvaranja ili hapšenja osobe koja je u posjetu ili tranzitu, policija strane koja je izvršila hapšenje ili pritvaranje je obavezna izvjestiti drugu stranu i UNPROFOR o okolnostima slučaja u roku od šest sati od vremena pritvaranja ili hapšenja.

c) Svako kršenje procedure, uključujući i pokušaje da se prokrijumčari oružje, municija ili druga nezakonita sredstva, ili kršenje ljudskih prava, biti će prijavljeno putem kontingenta UNPROFOR-a u tom području ili kancelarije za civilne poslove.

d) Sva vozila i osobe sa ličnim prtljagom pomenuta u paragrafima (1), (2) i (3), mogu biti pretražena od strane policije na kontrolnim punktovima osim vozila sa: (1) Narandžastim karticama (2) Vozila HVO, AR BiH (3) Vozila obje policije

VIŠI PREDSTAVNIK AR BiH, VIŠI PREDSTAVNIK HVO-a i ZAPOVJEDNIK BRITBAT 1

7. Sedma tačka o kojoj su UNPROFOR-ci htjeli raspravljati na novoformiranom podkomitetu je "Implementacija Sporazuma o prestanku neprijateljstava" potpisan nedavno između AR BiH i SCa. Međutim, zbog nepoštivanja Sporazuma o prekidu vatre u Bihaćkom regionu i djelimično u z/o drugih korpusa AR BiH, predstavnici Komande 7. korpusa su izričitim zahtjevom tražili da se na ovom nivou o tome nema mandat raspravljati, što je i usvojeno.

Osnovno je istaći da je Zapovjedništvo ZP HVO Tomislavgrad izrazilo želju za uspostavom iste saradnje koju ima ZP Vitez sa Komandom 7.korpusa. Obzirom na dosadašnja iskustva o primjeni implementacije Federacije u dijelu neretvanskog kantona (koji kontroliše HVO) i zapadnohercegovačkog kantona pod kontrolom HVO, izuzimajući sadejstvo jedinica na kupreškom ratištu, treba imati dozu strpljenja. Kada su u pitanju hercegovački Hrvati, nikad im ne znaš ništa, vazda se okreću "majčici" i svome duhovnom centru, onoj strani koja puše u istu tikvu vizije Velike Hrvatske (za sada tako malo). Pred svima nama je neko novo vrijeme ali nas iskustvo uči da vjerujemo samo svojoj Armiji R BiH, ali smo isto tako spremni na uspostavu mira, ne mira po svaku cijenu što nam ga tuđin nameće. Hoćemo pravedan mir i na tome svi segmenti međunarodno priznate Republike BiH moraju istrajati.

PONAŠANJE UNPROFOR-a LIČI NA NASTOJANJE STVARANJA KIPARIZACIJE OD MEĐUNARODNO PRIZNATE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Nastojanja pripadnika UNPROFOR-a, naročito Komande Sektora Jugozapad u Gornjem Vakufu da nedavno potpisane Sporazume između AR BiH i predstavnika SCa sprovedu po svaku cijenu i ako agresor nije ispoštovao odredbe prvog decembarskog Sporazuma o prekidu vatre, dovelo je do povlačenja naših predstavnika iz Komande Sektora Jugozapad u G. Vakufu do daljnjeg.

Naime, UNPROFOR-ci su svojim nepromišljenim potezima "trčanja pred rudu", iako su na to bili na vrijeme upozoreni, nastojali po svaku cijenu svojim OT preći L/o u z/o 7. korpusa i uspostaviti vezu sa SCA na PZT, što im nije pošlo za rukom. Tako su helikopterom posjetili Komandu SCa, 1.KK u Banja Luci. U povratku su bez odobrenja GŠ AR BiH i Komande 7. korpusa doveli četničkog oficira za vezu u glavnu bazu Sektora Jugozapad u G. Vakufu.

Posebno valja napomenuti UNPROFOR-ovo nedavno rasturanje "letaka" psihološko - propagandnog sadržaja, koje je okarakterisano kao neprijateljski akt prema međunarodno priznatoj državi Bosni i Hercegovini.

Ova djelatnost snaga UN, koja ni u kom slučaju ne spada u njihov mandat, je činjena uz lični blagoslov generala Rouza, glavnokomanduјućeg za UN u R BiH.

Ako se ovom doda izričita želja UNPROFOR-a za uspostavljanjem svojih patrola između linija razdvajanja prije primjene Plana Kontaktne grupe, postavlja se samo jedno pitanje - je li dosadašnje posredovanje UN na implementaciji Federacije između AR BiH i HVO samo još jedna zakulisana politička farsa, prikazujući svoju ulogu kao mirotvorca, a u stvari, žele od države Bosne još jedan Kipar.

Aziz Oraščanin

http://www.hasib-musinbegovic.com

KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR

Godina patnji ali i uspjeha

GORDIJEV ČVOR

Iza nas je ostala jedna od najkrvavijih godina dvadesetog stoljeća u kojoj su zabilježena neviđena stradanja. Somalija, Ruanda u kojoj je za kratko vrijeme pobijeno milion ljudi, Haiti, i potkraj godine Čečenija, po scenariju viđenom u Bosni. A Bosna, kao eklatantan primjer stradanja naroda, nemoći i nijemog posmatranja cijelog svijeta bestijalnih postupaka novog fašizma u Evropi, i dalje se odupire i bori protiv tog istog fašizma. U broju nastradalih koji prelazi dvije stotine hiljada mahom su civili, koji su u svirepim, fašističkim metodama nestajali u brojnim četničkim logorima. Raseljenih i prognanih je oko milion i po. A "velikodušna" međunarodna zajednica, ljudima koji su ostali u svojoj zemlji i koji je svakodnevno natapaju svojom krvlju, u borbi za opstanak, davala je dnevno 190 grama hrane po osobi ili jednu trećinu od količine iz tablica UNHCR-a potrebne za preživljavanje. U nekim područjima nisu čak ni toliko dobijali. Ali, narod Bosne i Hercegovine ipak je opstao i opstat će. Brojni sporazumi i rezolucije ostajali su samo mrtvo slovo na papiru. Samo jedna rezolucija, donesena u Ujedinjenim narodima, je dosljedno ispoštovana, rezolucija o embargu na oružje za Vladu R BiH. Osim otkrivanja nemoći međunarodnih organizacija za efikasnijim rješavanjem bh kataklizme, Bosna je razotkrila i njihovu razjedinjenost i suprotnost interesa na našim prostorima. Ali globalna politička ujedinjenost je evidentno prisutna. Jer, SAD imaju najznačajniji uticaj u NATO savezu u kojem su, pored SAD, i Velika Britanija i Njemačka, a i Francuska, bez obzira što je van ovog vojnog saveza.

Ove četiri zemlje ne mogu voditi različite politike, kako u sastavu Kontakt grupe za BiH, NATO saveza ili pak u Vijeću sigurnosti. Nadati se pomoći Amerikanaca, najavljivanoj u više istupanja na međunarodnoj političkoj sceni, čista je utopija. Ipak su Pariz, London i Vošington međusobno bliži, ne samo geografski. U borbi za vlastiti prestiž na svjetskoj sceni, upravo im ove institucije koriste, a pomoć "na kašičicu" se šalje Bosni kad su im mjesta na tronu poljuljana, a vruće bosansko tlo služi kao korektor stabilizacije unutrašnje i vanjske politike. A kako se to sve reflektuje na našu zemlju govori i intenzivna diplomatska aktivnost potkraj, upravo okončane godine.

Sporazumu o prekidu neprijateljstava potpisanog 31. decembra prošle godine koji treba da se ispoštuje u naredna četiri mjeseca, prethodio je kao uvertira, Sporazum o prekidu vatre na cijelom bh ratištu. Sporazum obavezuje striktno poštivanje primirja u bihaćkom regionu u kojem se nalaze jedinice agresora: Karadžićevi i Martićevi četnici kao i Abdićevi sljedbenici, koji se moraju povući na državne granice Bosne i Hercegovine sa Hrvatskom. Postignut je i dogovor o raspuštanju svih zarobljenika, otvaranju plavih puteva, te procesu razdvajanja snaga. Prvi sastanci regionalnih zajedničkih komisija već su održavani u Goraždu, G. Vakufu, Bihaću, Tuzli. Medjutim, primirje sve više postaje sušta forma za pripremu nastavka agresije. Činjenice sa terena govore tome u prilog. Jer, napadi agresora na područja u bihaćkom okrugu i dalje ne prestaju, kako kninskih, tako i Karadžićevih četnika a ni Abdićeve paravojne formacije ne zaostaju. "Mi ne možemo vjerovati u njihovu iskrenost", riječi su brigadnog generala Fikreta Muslimovića "zbog toga što na taj sporazum nisu pali ni svi potpisi, koji su najrelevantniji u cijeloj stvari, jer je politička volja u vezi sa agresijom na Bosnu i Hercegovinu, smještena u Beogradu. Svi znamo da potpisa iz Beograda nije bilo. Generalštab u Beogradu, po mjeri političke volje, takodje iz Beograda, može uvijek, u svakom momentu upotrijebiti sve vojne-četničke efektive i sa prostora Bosne i Hercegovine i sa prostora Hrvatske i ostale efektive u nastavku agresije". Još jedna godina patnji i gubitaka, prije svega ljudskih, ostala je iza nas. Ali i godina uspjeha. Brojka od 1600 do 1800 novooslobođenih kvadratnih kilometara, na kojima se nalaze i neki veoma značajni vojni i strateški objekti i kote, oslobođenih, što je vrlo bitno, uz minimalne ljudske gubitke, pokazuje da je Armija R BiH sposobna za izvođenje najsloženijih taktičkih operacija i akcija, dobijajući u svijetu takve epitete koji se do sada nisu čuli. Bilo nam je teško a i sada je. "Ali znajte da je ono što nam je bilo namijenjeno mnogo teže i strašnije. Radom i borbom uspjeli smo da osujetimo te planove". Ovim riječima se obratio, u novogodišnjoj poruci, predsjednik državnog Predsjedništva, Alija Izetbegović. "Naša odbrana je stabilizovana a naša opća politička i ekonomska situacija je mnogo bolja nego prije godinu dana". "Naš motiv, naša ideja vodilja u toku najnovijih pregovora, bila je da se-ako je to moguće-izbjegnu gubici života i da se olakša život našem narodu, a da se pri tom ne dovede u pitanje naš osnovni cilj, a to je da Bosna i Hercegovina opstane kao cjelovita država u njenim međunarodno priznatim granicama, i da se sačuvaju pretpostavke za njen budući razvoj kao slobodne i demokratske zemlje. Mi volimo da kažemo: Kao zemlje u kojoj niko neće biti progonjen zbog svoje vjere, nacije i političkog uvjerenja. Nastavićemo, takođe, na istraživanju načina da se otklone i sprovedu u život Ustav Federacije i vošingtonski dogovori. Radićemo na tome uporno i strpljivo jer je to u interesu naše zemlje i svih njenih građana. U ovim nastojanjima, zatražit ćemo pomoć i dobre usluge naših prijatelja. Što se tiče neprijatelja, njega ne treba precjenjivati ali ni potcjenjivati. Mi znamo njegove slabosti ali i njegove mogućnosti. Protivnik ne bi sam mogao izaći na kraj sa nama. Ali, on nije sam. On ima otvorene i prikrivene saveznike, i mi to znamo. Ovu činjenicu, kao ni opći historijski kontekst u kojem se odvija drama naše zemlje i našeg naroda, mi ne smijemo ni na trenutak gubiti iz vida. Bilo bi to sa naše strane neodgovorno. Rat ne smije trajati ni jedan dan duže nego što mora, ali mir se neće, niti može, prihvatiti po svaku cijenu. S toga, pregovarat ćemo gdje možemo, ali i ratovati ako moramo". Primirje, ili kako se zvanično naziva, Sporazum o prekidu neprijateljstava, zaključen je na određeno vrijeme, četiri mjeseca, kako neprijatelj ne bi iskoristio ovakav ugovor za neograničeno produženje okupacije zemlje. Sada predstoje politički pregovori kojima treba, kao podloga, poslužiti prihvatanje Mirovnog plana Kontakt grupe pet zemalja, od strane srpskog agresora. Bez ovog, pregovori dolaze pod upitnik.

Dolazak republikanaca na američku političku scenu, a samim tim i svjetsku, donio je i program u kojem se nalazi i pitanje politike prema Bosni. Za sada deklarativno, program predviđa donošenje zakona o ukidanju embarga na oružje Vladi BiH. Zakonom, koji će vrlo skoro biti stavljen na glasanje, a gotovo sigurno je da će na glasanju proći, predsjednik SAD će biti obavezan da ukine embargo do 1. maja tekuće godine ali i ranije, ako to Vlada BiH od njega zatraži. Mogućnosti za realizaciju ovakvih izjava date su u uvodniku teksta. U svakom slučaju, opcije su otvorene, a vrijeme za njihovu realizaciju teče.

> ***"Mi ne možemo vjerovati u njihovu iskrenost zbog toga što na taj sporazum nisu pali ni svi potpisi, koji su najrelevantniji u cijeloj stvari, jer je politička volja u vezi sa agresijom na Bosnu i Hercegovinu, smještena u Beogradu. Svi znamo da potpisa iz Beograda nije bilo. Generalštab u Beogradu, po mjeri političke volje, takođe iz Beograda, može uvijek, u svakom momentu upotrijebiti sve vojne - četničke efektive i sa prostora Bosne i Hercegovine i sa prostora Hrvatske i ostale efektive u nastavku agresije."***

> ***"Ono što nam je bilo namijenjeno je mnogo teže i strašnije. Radom i borbom uspjeli smo da osujetimo te planove. Naša odbrana je stabilizovana a naša opća politička i ekonomska situacija je mnogo bolja nego prije godinu dana."***

> ***"Neprijatelja ne treba precjenjivati ali ni potcjenjivati. Mi znamo njegove slabosti ali i njegove mogućnosti. Protivnik ne bi sam mogao izaći na kraj sa nama. Ali, on nije sam. On ima otvorene i prikrivene saveznike, i mi to znamo. Ovu činjenicu, kao ni opći historijski kontekst u kojem se odvija drama naše zemlje i našeg naroda, mi ne smijemo ni na trenutak gubiti iz vida. Bilo bi to sa naše strane neodgovorno."***

> *"Rat ne smije trajati ni jedan dan duže nego što mora, ali mir se neće, niti može, prihvatiti po svaku cijenu. S toga, pregovarat ćemo gdje možemo, ali i ratovati ako moramo."*

Nihad Arnautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Za "Slobodu" piše:
Asim Gruhonjić

BOSNA I ČEČENIJA

U ČEČENIJI JURIŠAJU SA TEKBIROM... • 1.Identičnost ciljeva agresija na BIH i Čečeniju 2.Ko su Čečeni i Muslimani Rusije?

Čečeni nisu porijeklom Turci, ali su Muslimani. Divni ljudi. Radini, ponosni i hrabri. I oni su postali žrtva višestoljetnih velikoruskih osvajanja Kavkaza.

Sada, upravo u času naših sumnjivih primjera, oni vode bitku života. Agresor je nadmoćan i neumoljiv. Ruši, pali i ubija. Na strani Čečena je njihova moralna snaga i jedinstvo naroda. I, vjera. Vjera na tradicijli izvornih vrijednosti Islama koji traži da čovjek brani ljudsko, civilizacijsko pravo svoje porodice, vjere i domovine. A sile znane, demokratske itd. kažu: ubijanje Čečena je unutrašnje pitanje Rusije.

Tako je počelo i kod nas dok nismo snagom Armije pokazali i dokazali da smo narod, sa kojim i naše opake komšije, u prvom redu, moraju računati ako misle i na svoj miran san.

Inače u Rusiji je Jeljcin preuzeo štafetu vizantijsko - pravoslavnog genocida u zatiranju Čečena. Hoće Rusi da postanu velika carska Rusija. A hoće li Jeljcin postati i samodržac. Vrijeme otkucava odgovor. Muslimanski narod bivšeg Sovjetskog saveza su veliki faktor sa kojima Rusija ne može razgovarati jezikom cara bačuške ili Staljinovih normi. Rusi su se podobro "prešli" što su procjenili da muslimanske narode mogu održati u kolonijalnom statusu. Praktično da zadrže odnose prema njima iz vremena carica Katarine i Staljina.

■ Ko su Čečeni

Na području bivšeg Sovjetskog saveza živi više muslimanskih naroda. Najviše je onih turskog porijekla. Prema popisu stanovništva iz 1989. godine turskih naroda je bilo preko 50 miliona. Najviše Uzbeka (17. miliona, čiji je desetogodišnji procenat rasta bio 35%) i Krimčaka nešto oko 2.000. Između ova dva naroda, po broju stanovnika nalaze se: Kazasi (8.137.000, porast 23%), Azerbedžijanci (8.000.000, porast 25%), Tatari (6.500.000, porast 7%). Turkmeni (2.700.000, porast 34%), Kirgizi (2.500.000, porast 33%), Čuvaši (1.800.000, porast 5%), Baškudi (1.500.000, porast 6%). Ispod milion stanovnika imaju Karakalpaci, Jakuti, Kumici, Krimski Tatari, Ujguri, Mešhmetski Turci, Tuvaci, Gagauzi, Karačajci, Balkari, Hakasi, Nogajci, Altajci, Šorci i Karaimi. Dakle, ukupno 24 nacije turskog porijekla.

Ovi turski narodi naseljavaju prostor od sjevera Rusije (Tatari- Baškuri). Tu su i muslimanski narodi finskog porijekla (Mordavci, Udmurti i Mari sa blizu 5, miliona stanovnika). Najgušće i najviše je turskih naroda na području Kavkaza (sjeverni Kavkaz) i Zakazavje. Onda je veliki broj turskih naroda na području centralne Azije. I, konačno, tu je praotadbina Turaka-Sibir. Sada je tamo jedva dva miliona toga stanovništva.

Tadžici i Čečeni predvode skupinu muslimanskih naroda koji nisu turskog porijekla. Pobrojmo i njih: Tadžici (4.500.000, porast 45%), Čečeni (1.100.000, porast 27%), Avari (600.000, porast 25%). Ispod 4 miliona stanovnika imaju Čezgini, Karbardarci, Dargini, Ingući, Kurdi, Aldejci, Lakasi. Ispod 100.000 stanovnika Tabasarnci, Dungani, Čerkezi, Iranci, Abazi, Tati, Baludžijci, Tališi, Rutuli, Ishari, Arapi, Avganistanci i Amanuti. Kod svih ovih naroda je takođe visok procenat rasta stanovništva.

Dakle, Čečeni nisu turskog porijekla, ali je to narod koji je sačuvao svoje duhovne vrijednosti i pored surovih mjera zatiranja vjerskog i nacionalnog. Prije tri godine Čečeni su predvođeni generalom Dudajevim iskoristili svoje pravo i odcjepili se od Rusije. Poslije tri godine Rusija je odlučila da tu nezavisnost skrši. Po svaku cijenu. Zašto?

■ Pravo naroda je neuništivo

Čečeni su narod koji je ljubomorno okupljalo vlastite snage i organizovao ih. Oko energičnog Dudajeva okupila se impozantna grupa talentovanih i hrabrih. Čečenija je zemlja budućnosti ne samo po bogatstvu nafte (što je jedan od uzroka što Rusi hoće da sačuvaju za sebe ovaj prostor). To je i strateško područje, karika u lancu naroda ovog područja. Nezgrapna vizantijsko - pravoslavna politika nema uho za suptilna dogovaranja, sporazumjevanja i život. Ona je krenula na uništavanje.

Očigledno, Rusi su predhodno dobili saglasnost velikih sila zapadnog svijeta da likvidiraju Čečeniju kao državu (Amerika to čak i stalno ponavlja). Zahvaljući divovskom otporu Čečena, prije svega u odbrani prestonice, izvjesno, uzdrmano je zapadno javno mišljenje. Krvavi pohod Jeljcina pretvara ga u fašistu kola Miloševića i Karadžića.

Međutim, konačna riječ je, ipak, u rukama Čečena?

Šta je sa drugima narodima? Pa, svako ima svoje, recimo, i Tuđmane i Karadžiće ili Abdiće i sl. Ipak, ima nešto u Rusiji, na primjer, energično je snažniji otpor nego što je bio u Srbiji i Crnoj Gori kada su ove dvije zemlje krenule agresijom na Bosnu. Ostaje kao trajna tamna mrlja oficirske časti srpskog vojnika i oficira činjenica da su bez ikakvog razloga krenuli da unište i državu i narod. A srpska inteligencija i štampa činili su sve da skriju krvave ruke zločinaca koje su organizovali Beograd i Zagreb.

Ima još nešto. Čečeni su vrlo sposoban narod. Ima ih dosta u Moskvi. Drže u rukama niz djelatnosti. Imućni su i vrlo složno uvezani. Ispomažu se. Rusi sve više ozbiljno strahuju što se blic-krig (munjeviti rat) nije završio brzo (to ukopava u grob i Miloševića). A, vidna su komešanja ne samo među muslimanskim i turskim narodima Rusije. Ukrajina, na primjer, vrlo dobro zna da će i ona doći na red ako se Rusi osjete pobjednicima, ako sve urade po svom osvajačkom planu.

■ Šta izaziva paniku kod Rusa?

Rusi su u jednoj stvari na istom sa Srbima. Kako god su Srbi uspaničeni porastom stanovnika, recimo, kod Albanaca, na području Rusije je stanje za Ruse još pogubnije. Na osnovu popisa stanovništva iz 1989. godine u odnosu na bivše zajednice, Rusi su činili 50,2% stanovništva. Manje ih je za preko 2% u odnosu na ranije popise. Rusi su u manjini u svim muslimanskim državama.

Muslimnsko stanovništavo obuhvata preko 20% stanovništva bivšeg Sovjetskog saveza. To stanovništvo živi i na strateški veoma važnom, ekonomski prepektivnom području. A kao narodi ne povećavaju samo broj stanovnika, već prihvataju i savremene tokove života: obrazovanje, poslovniji su od Rusa i sl.

Uz sve to ti narodi vraćaju se islamskoj tradiciji.

■ Uostalom i Čečni jurišaju sa tekbirima

Majke Čečena uključile su se u sve pore borbe za slobodu, za odbranu slobode. Majke ne rađaju samo dosta djece, već su organizatori očuvanja tradicije. I vjere koja Čečenima daje sad posebnu snagu.

Htjeli ili ne, Rusi će se morati susresti sa činjanicom da je priraštaj muslimanskog stanovništva u odnosu, recimo, na Ruse, pet puta veći. Kod Rusa se priraštaj smanjuje kritičnoj fazi. I, što je bitno, narod koji se ovako povećava bori se za svoje potomstvo, za nihovo pravo za svoj život. Znači prošlo je vrijeme carice Katarine I kozačkih tutorisanja na područjim Kavkaza.

To novo vrijeme, novih sadrzina punoćom života upravo sada unose Čečeni. Nama su Čečeni vrlo bliski. I svaki narod će nam postati blizak i drag koji se bori za slobodu. Sa Čečenima nas vežu i osjećanje da nas u toj borbi stimulište, pa usmjerava ista tradicija Islama.

•••

O agresorskoj propagandi:

KAKO OPRAVDATI VLASTITE ZLOČINE?

Od početka rata na ovim prostorima pa sve do današnjh dana mediji tzv. Rpublike Srpske, posebno radio i telvizija, u horu pokušavaju opravdati strahovite zločine koje su Karadžićevi monstrumi, uz obilatu moć svoje sabraće o mračnjaštvu iz Srbije, Crne Gore i inostranstva počinuli nad nesrpskim življem u Bosni i Hercegovini, pri čemu je najviše stradalo bošnjačko-muslimanska populacija. Takva praksa u kojoj jedna laž sustiže drugu, zasigurno još nije zabilježena u informativnoj djelatnosti i nema nikakve veze sa osnovnim načelima časnog novinarskog poziva (ako se nakon svega za srpsku agresorsku stranu uopšte može vezati pojam časti, odnosno poštenju !). Svakodnevno slušajući "vesti", razuman čovjek ne može da ne primjeti sa kolikom dozom mržnje prema svemu što nije srpsko u javnost istupaju urednici, novinari, komentatori i spirkeri tzv. RS. Na taj način, ovi poslušnici režima iz Beograda, odnosno, sa Pala, obavljaju prljavu zadaću sa osnovnim ciljem da se kod vlastitih konzumenata takvih "informacija" (za koje je veliki majstor laži Gebels obični amater!), stvori privid o ispravnosti borbe za "srpsku vekovnu stvar". U svemu ovome, maksimalno se eksploatiše teza o "srpskoj ugroženosti", zbog čega je došlo krajnje vrijeme za sprovođenje teze "svi Srbi u jednoj državi". U početku je takav način "informativne djelatnosti" imao određene efekte kod pripadnika "nebeskog naroda" i tzv. Vojske RS. Jačanjem Armije Republike BiH, sve je teže raditi u agresorskim sredstvima informisanja, jer treba minimizirati uspjehe koje na mnogim bojištima postižu "zlatni ljiljani", o čemu posljednjih mjeseci govore najpoznatije radio i televizijske kompanije Evrope i svijeta, a veličati nepostojeće "uspjehe" tzv. VRS, te na taj način poraze pretvarati u "istorijske pobede Srba", koji ginu, a da ni sami ne znaju zbog čega, niti znaju ciljeve nacionalnog ludila i mračnjaštva u koje ih je gurnuo njihov ideolog i ratni zločinac Radovan Karadžić, za čiju se "ličnost" poodavno veže epitet "psihopata ispod Durmitora". Veliki vožd, Slobodan Milošević, za mnoge uticajne i dokazane novinare širom svijeta je ništa drugo do "balkanski kasapin". Iz ovog proizilazi da je nezavisnom novinarstvu potpuno jasno o čemu se ovdje radi. Pažljivom lekcijom "informacija iz zemlje i sveta", agresorski mediji, međutim, pokušavaju zatškati stvarno stanje na terenu, u čemu im malo toga polazi za rukom, jer je vrlo teško sakriti istinu poslije bitaka u kojima "bradati troprstaši" dobivaju ono što su zaslužili. Groblja u tzv. RS nijema su svjedočanstva koja najbolje govore o onome što agresorski mediji pokušavaju uporno prikriti. Očito je da laž svojstvena srpskim "novinarima i izvještačima", postaje sve providnija, i samo je pitanje dana kada će se sve rasprsnuti poput mjehurića od sapunice.

DŽ.Sefer

Nap.a. Kako naš narod kaže: "U laži su kratke noge", rezultat neviđene psihološko-propagandne djelatnosti srpske agresorske strane i okupacionih vlasti, mora biti onakav kako su to i zaslužili. Svaki dalji komentar je suvišan, a samoproglašena šumska država i "srneća radio-televizija", cijelo ovo vrijeme lupali su u prazno, počesto ne znajući ni gdje im je rep, a gdje glava. "Majmunska posla"-što bi rekao naš narod. Ova opaska, uz dužno poštovanje životinjskog carstva i izvinjenje majmunskom rodu zbog pomenute usporedbe. Možda ćemo u dogledno vrijeme, smisliti nešto "prikladnije za šumski narod", kome ne "gine novi povratak u pećinsko doba".

http://www.hasib-musinbegovic.com

Komadnt 7. korpusa u posjeti ranjenicima

BRIGA ZA RANJENIKE - TRAJAN ZADATAK

Komandant 7. korpusa Armije R BIH brigadni general Mehmed Alagić, u pratnji svog pomoćnika za moral pukovnika Hasiba Mušinbegovića i starješina iz Komande korpusa, posjetio je 29.12. ranjenike u Ratnoj bolnici Bugojno i Bolnici Travnik. Dan kasnije general Alagić je zajedno sa Komandantom 3. korpusa brigadirom Sakibom Mahmuljinom posjetio ranjenike u Zeničkoj bolnici.

Briga za naše ranjene borce je prioritetan zadatak i trajana obaveza svih segmenata u 7. korpusu Armije Republike Bosne i Hercegovine. Za ranjenike koji se nalaze na liječenju čine se napori, onoliko koliko to trenutno mogućnosti dozvoljavaju. Tako je ranjenike koji se nalaze na liječenju u Ratnoj bolnici Bugojno 29. decembra posjetio Komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić u pratnji pomoćnika za moral pukovnika Hasiba Mušinbegovića, te drugih predstavnika Komande korpusa. General Alagić je uz skromne poklone koji su uručeni našim ranjenicima; ovim hrabrim ljudima uputio i želje za što brži oporavak i vraćanje u normalan život. Komandanta 7. korpusa je, u razgovoru sa ranjenicima, posebno zanimalo da li su naši ranjeni borci zadovoljni medicinskim tretmanom, a ovom prilikom je obećao da će Komanda 7. korpusa uložiti dodatni napor kako bi se obezbijedila neophodna ortopedska pomagala, kao i rehabilitacija. Poslije oporavka i ozdravljenja, takođe, za ove ljude obezbijedit će se i adekvatan status, naravno u skladu sa njihovim zdravstvenim mogućnostima.

■ Posjeta ranjenicima u Bolnici Travnik

Nakon obilaska Ratne bolnice Bugojno Komandant 7. korpusa je sa saradnicima posjetio i bolnicu Travnik. I u ovoj medicinskoj ustanovi, gdje je generala Alagića u obilasku ranjenika pratio direktor bolnice dr Mirsad Granov, ranjenici su iskazali svoju zahvalnost Komandantu 7. korpusa na posjeti i poklonima, a ovu priliku su iskoristili da još jednom iskažu svoju zahvalnost ljekarima i ostalom medicinskom osobiju na brizi koju ulažu kako bi im bolesnički dani što prije i što lakše prošli. Dan kasnije zajednička delegacija 3.i 7. korpusa predvođena generalom Mehmedom Alagićem i brigadirom Sakibom Mahmuljinom posjetila je ranjene borce u Zeničkoj bolnici i uručila im skromne poklone. U obilasku ranjenika visoku delegaciju 3.i 7. korpusa pratilo je medicinsko osobije ove ustanove na čelu sa direktorom Bolnice prim.dr. Zahidom Beganovićem. Susret sa našim borcima koji su na izvršavanju borbenih zadataka ranjeni i sada se nalaze na liječenju, bila je još jedna prilika da se ovim ljudima oda dužno priznanje na hrabrosti i zalaganju i da se, shodno mogućnostima, istim obezbijede kvalitetniji uslovi oporavka. U razgovoru sa bolničkim osobljem i u Ratnoj bolnici Bugojno, u bolnici Travnik i u Zeničkoj bolnici general Alagić je još jednom iskazao zahvalnost i priznanje ljekarima i ostalom medicinskom osobiju na požrtvovanju koje su pokazali prilikom prihvata, smještaja i liječenja naših ranjenih boraca. Jer uprkos nedostatku lijekova, sanitetskog i drugog materijala medicinari su, često čineći čuda, spašavali ljudske živote. A na svečanoj akademiji održanoj u 7. korpusu 31. decembra, stigla su herojima u bijelom i konkretna priznanja. Ratnoj bolnici Bugojno, kao i načelniku Sanitetske službe LOB-a 7 B dr Irhadu Ćatiću i dr Jasminki Suslovski Komandant 7. korpusa je za doprinos u oslobodilačkoj borbi iskazan kroz organizovan prihvat, brigu i liječenje ranjenih boraca dodijelio PISMENE POHVALE, Direktoru bolnice Travnik dr Mirsadu Granovu Komandant korpusa je poklonio Ljiljan od zlata.

S. Šuškić

Među ranjenicima u brigadnom stacionaru 305. bbr

USLUGA NA NIVOU

I pored ratnih djelovanja rad Sanitetske službe 305. bbr odvija se na zadovoljavajući način. Istina, ima određenih poteškoća, ali briga o ranjenim i bolesnim borcima ni jednog momenta nije dolazila u pitanje. To je bio razlog da posjetimo brigadni stacionar 305. bbr

Osnovna zadaća ovog stacionara je nadopuna prve medicinske pomoći, kao i pružanje usluga u skladu sa vlastitim materijalno - tehničkim mogućnostima, - kaže Samir dr. Kasper. Tu prije svega mislim na oporavak ranjenika otpuštenih sa bolničkog liječenja. Naš rad u znatnoj mjeri otežava akutni nedostatak MTS-a i lijekova. To se prije svega odnosi na razne vrste antibiotika, sredstva protiv bolova i infuzione otopine. Ipak, i ovaj gorući problem do danas smo uz svesrdno zalaganje i pomoć odgovarajućih službi uspješno prevazilazili. Očekujem da će takvo stanje potrajati i u buduće.

U stacionaru se, pored ostalih usluga vrše manje hirurške intervencije i osnovne laboratorijske pretrage, što u znatnoj mjeri ubrzava proces liječenja. Pored ovoga, omogućen je stacionarni tretman hirurško - internističkih bolesnika do petnaest dana, a po potrebi i duže, te oporavak povrijeđenih i oboljelih boraca 305. bbr prilikom otpusta iz bolnice.

■ DOBRI LJUDI, DOBRA USLUGA

- Sa uslugom ovog osoblja sam prezadovoljan, - kaže Pačvar Muhamed, borac 1/305. Na Vučjoj glavi, 29-og maja prošle godine nagazio sam na minu "klackalicu - trojku", pa mi je noga amputirana. Čim se rana sanira dobiću privremenu, a potom trajnu protezu.

U lijepo sređenim prostorijama ranjenici i bolesnici čitaju i međusobno pričaju. Čista posteljina, dobra hrana, struja, radio i televizor su im stalno na raspolaganju. S obzirom na ratnu situaciju, mora se priznati da su to elementi na kojima bi im mogli pozavidjeti mnogi koji se liječe u zdravstvenim ustanovama većeg kapaciteta, nego što je to slučaj sa stacionarom 305. bbr.

Do Muhameda leži Omerović Almir, takođe borac 1/305. On je u jednom četničkom napadu zadobio prostrelnu ranu stopala.

- Ovdje mi je super,- poručuje Almir, i nada se skorom povratku u jedinicu.

Borac 2/305, Ešef Lizalović još osjeća posljedice vazdušne detonacije, ali uz svesrdnu pomoć osoblja stacionara i primjenu odgovarajuće terapije stanje se postepeno popravlja.

- To se desilo na Visu,- "odmotava film" Ešef i sa vidnim naporom dodaje:

- Četnici su nas po ko zna koji put napali, a mi smo spremno uzvratili. U žaru borbe blizu mene pale su tri granate iz RB-a. Odmah zatim eksplodirao je kumulativni trombion. Pao sam u nesvijest.

Nadam se da će slabost, mučnina i glavobolja uskoro prestati. Da Ešefove nade nisu bez osnova, potvrđuje i doktor Samir, koji kaže da će vrlo brzo sa ovim borcem biti sve u najboljem redu, jer detonacija nije takve prirode, da bi mogla ozbiljnije naškoditi njegovom zdravlju.

Tašo Nihad, pripadnik drugog bataljona 305. bbr, već poduže vremena liječi se od komplikovane frakture potkoljenice. Povreda je nastala od rasprskavajućeg metka.

- Da mi je ozdraviti i otići malo do kuće. Ovdje sam već četrdeset dana- govori Nihad i neprekidno pogleda u pravcu televizora, jer je u pitanju sportski program.

Borac prvog bataljona, Nijaz Redžić, prilikom sječe drva za pripadnike 305. bbr zadobio je težak lom kostiju, što uz nagnječenje mehkih tkiva, dodatno komplikuje težinu povrede.

- Pored mojih bolova, puno mi je lakše kad vidim da su oko mene dobri ljudi, dobra usluga. To je veliki plus za sve nas.

Slično Nijazu, govore Ekrem Ejup koji ima napad bubrega i Nijaz Nasupčija gnojana upala zahtijeva poseban tretman. Obojica su pripadnici Prvog bataljona.

Odlazeći, ne možemo se oteti utisku da ljudi u bijelom iz stacionara 305. bbr zaista pružaju usluge na nivou. Ako se uz to uputi još koja topla riječ, i bolovi se lakše podnose.

Tekst i foto: Džemal Sefer

ZAJEDNIČKE POSJETE RANJENIM

U decembru prošle godine upriličen je zajednički posjet ranjenim borcima 370. slavne brdske brigade koji se nalaze na liječenju u bolnicama u Travniku i Zenici. Pored bolesničkih postelja oboljelih i ranjenih zlatnih ljiljana, našli su se predstavnici Komande Brigade i bataljona, ali i članovi porodica. Inače, to je bio još jedan dirljiv i topao susret sa našim saborcima što su u posljenjim borbenim dejstvima zamijenili rovove i zemunice za bolesničke postelje. To je bio peti posjet ranjenim i oboljelim borcima 370. slavne brdske brigade ovakve prirode u posljednjih mjesec i po dana. U 370. slavnoj brdskoj brigadi praksa je da se ranjeni borci, koji se nalaze u Ratnoj bolnici u Bugojnu obilaze svakodnevno, a teže povrijeđeni i više puta dnevno.

IS 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sastanak sa ratnim vojnim invalidima

AKO TREBA - OPET SA PUŠKOM

Komanda 7. korpusa Armije R BIH organizovala je sastanak sa ratnim vojnim invalidima iz jedinica 7. korpusa na kojem su prisustvovali i najodgovorniji predstavnici okruga Travnik i Banja Luka, opština Travnik i Bugojno, Kantonalnog odbora SDA i Opštinskog odbora SDA Travnik, te travnički muftija. Ratni vojni invalidi su iznijeli niz problema vezanih za njihov status, ali su iskazali spremnost da, ako treba, opet s puškom u ruci stanu u odbranu domovine.

Komanda 7. korpusa Armije R BIH je 11. januara organizovala sastanak sa ratnim vojnim invalidima iz jedinica 7. korpusa kojem su prisustvovali ovi heroji oslobodilačkog rata, te najviši predstavnici Komande 7. korpusa. Kao gosti ovom skupu prisustvovali su predsjednik okruga Travnik gosp. Zihnija Aganović, potpredsjednik okruga Banja Luka gosp.Midhat Karadžić, predsjednik opštine Travnik mr Muhamed Ćurić, predsjednik Kantonalnog odbora SDA Srednjebosanskog kantona i predsjednik opštine Bugojno gosp. Dževad Mlaćo, predsjednik SDA Travnik dr Halid Genjaci travnički muftija hadži Nusret efendija Abdibegović.

Bila je ovo jedinstvena prilika da se sagledaju konkretni problemi sa kojima se ratni vojni invalidi susreću prilikom rješavanja socijalno-statusni pitanja, te da se predlože i konkretna rješenja za prevazilaženje tih problema.

Ovim najboljim sinovima naše domovine, koji nisu žalili sebe, hrabrosti i požrtvovanja za slobodu i čast, obratio se Komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić. Komandant Alagić je ukratko prezentovao bilans 7. korpusa, a istakao je da su upravo ovi borci koji su oslobodilačkoj borbi našeg naroda darovali i dijelove svog tijela, dali najveći doprinos ostvarenim uspjesima. Imajući u vidu doprinos ovih ljudi, komandant 7. korpusa je istakao da je ponosan što je saborac ovih heroja, a naglasio je da je briga za porodice šehida i ratne vojne invalide prioritetan zadatak i Armije i društva u cjelini. Ono što je za ove ljude učinjeno nedovoljno je, pogotovo kada se ima u vidu šta su ovi ljudi učinili.

U diskusiju o ovoj problematici istaknuto je niz problema sa kojima se invalidi susreću. Tako još uvijek ima primjera da se ratnim vojnim invalidima naplaćuje prevoz, za pojedine ljekarske usluge kao što je pregled okultiste, popravak zuba i sličo.

Takođe, vrlo je malo učinjeno na rješavanju stambenih promblema ove kategorije ljudi, te obezbijeđenje neophodni prehrambenih artikala za ishranu njihovih porodica je nedovoljno i neredovno. Ortopedska pomagala, pogotovo trajne proteze koje se nabavljaju u inostranstvu, te rehabilitacija u zapadnoevropskim zemljama su još uvijek problem koji ni izbliza nije riješen.

Jedinstvena ocjena ovih ljudi je, da država nije učinila dovoljno za njih, međutim oni ne žele da budu na margini života.

Opravdan zahtjev je da se za njih obezbjede mjesta u jedinicama koja odgovaraju njihovom opštem zdravstvenom stanju, kao i zapošljenje u radnim kolektivima. Isto tako, bilo bi opravdano invalidima koji se bave privredom poduzetništvom uvesti razne olakšice, a na ovom skupu iznesen je interesantan prijedlog da se porez koji plaćaju invalidi-vlasnici privatnih radnjih uplaćuje njihovom udruženju kako bi se ono samofinansiralo.

Predsjednik Republičke organizacije Ratnih vojnih invalida BIH gospodin Amir Kriko je istakao da je najvažnije to što su se problemi ratnih vojnih invalida počeli sistemski rješavati. Takođe, ukazao je na pojavu da se, različito od sredina, ovo problemi ipak počinju rješavaju. Istakao je da već pozitivnih primjera ima na području opština Gornji Vakuf i Bugojno. Međutim, još jednom je ponovio stav da ratni vojni invalidi ne žele ničiju milostinju, nego samo ono što im pripada. Oni ne žele da pored njih život i događaji prolaze. Pružiće i dalje maksimalni doprinos oslobodilačkoj borbi našeg naroda, a govoreći o riješenosti ovih ljudi svoje izlaganje završio je sljedećim riječima:

- Gospodine generale, ako treba ima nas skoro cijela brigada, naredite i mi ćemo s puškom u ruci ići dalje. Na nas uvijek možete računati!

Najvažnije je da su se ovakvom skupu, a na kojem su prisustvovali ljudi koji mogu pomoći ratnim vojnim invalidima, fokusirali najbitniji problem ove kategorije ljudi,lako je država još uvijek u ratu pa s toga nema dovoljno materiajlnih sredstava za rješavanje ove problematike, ipak se za ove hrabre i požrtvovne ljude mora činiti daleko više. To oni, svakako, zaslužuju!

Sead Šuškić

OSNOVANO UDRUŽENJE PORODICA POGINULIH BORACA

Krajem prošlog mjeseca, u džamiji Mehmed-bega Stočanina u Gornjem Vakufu, održana je Osnivačka Skupština Udruženja porodica poginulih boraca "Šehid". Skupštini su, pored članova užih porodica šehida prisustvovali i gosti: predsjednik Udruženje Okruga Travnik, predsjednici Udruženja susjednih opština, komandant I Pk za moral 317. Sbbr., kao i predstavnici Komande mjesta i SO-e Gornji Vakuf. Na Skupštini su usvojeni Osnivački akti, izabrano rukovodstvo i formirane komisije za pružanja pomoći porodicama. Za predsjednika Skupštine izabran je g.Hajrudin Mršić, koji je u svom prvom obraćanju rekao: "Nama, porodicama šehida, ne treba samo novčana ili pomoć u hrani, već nam treba ljudsta satisfakcija". Nadat se da će ovo Udruženje kao i udruženje RVI što prije zaživjeti, kako bi pomoglo sigurno najvećim stradalnicima ovog rata, da bi što lakše riješili egzistencijska pitanja i preboljeli svoje gubitke.

HUMANI GEST PLEMENITIH LJUDI

Ovo je kratka zabilješka o humanom gestu boraca 3. bb. 317. Sbbr. : Vugdalić Jusufa, Prijić Halila i Geko Muhameda. Dana 13.12.1994. godine izvršena je predaja nagrada od strane Komande 7. korpusa nagrađenim borcima, koji su odigrali ključnu ulogu u zaustavljanju žestoke ofanzive HVO-a na Oglavku, u iznosu od 1000 DM. Borci ovu novčanu nagradu poklanjaju porodicama poginulih boraca (šehida) koji su u tim sudbonosnim trenucima za ovaj kraj dali ono najvrijednije-svoje živote. Poklonili su je porodicama šehida: Prijić Suada-DŽudija, Prijić Rifeta, Vugdalić Muradifa, Prijić Muzafera i Šehić Jusufa. Zaista plemenit gest, plemenitih ljud!

IS 317. Sbbr.

VLAST I ARMIJA

PRIJEM KOD NAČELNIKA

Već je praksa da organi vlasti i nosioci najodgovornijih funkcija Donjeg Vakufa organizuju prijem za dobitnike značke "Zlatni ljiljan" iz 370. slavne brdske brigade. Za nezaborav na rahmetli Česu, a povodom dodjele ovog visokog vojnog priznanja Kemal Terzić so Sušić, prvi dobitnik ovog priznanja u 370. slavnoj brdskoj brigadi.

Obraćajući se skupu Kemal Terzić posebno je naglasio: "Ništa se ne može vratiti što je bilo. Moramo gledati u našu budućnost. One koje smo izgubili ne smijemo nikada zaboraviti. Moramo i naminje samo neke ljude po svom doprinosu u određenom vremenu. Tako će biti i sa našim borcima, koji su u ovom teškom vremenu za Bošnjački narod stali u odbranu zemlje."

Samir Šutković, poslanik u Skupštini R BiH, evocirao je svoje uspomene na rahmetli Česu: "Zajedno

organizovao svečani prijem.

Onomad je Ratno predsjedništvo Donjeg Vakufa donijelo Odluku da se za sve dobitnike vojnog priznanja značke "Zlatni ljiljan" iz gradića sa Vrbasa, odnosno iz 370. slavne brdske brigade upriličili su prijem i iz budžeta izdvoji po 200 DM. Ovih dana takvo, treće po redu, okupljanje organizovao je Kemal Terzić, načelnik općine Donji Vakuf u povodu dodjele "Zlatnog ljiljana" za rahmetli Mesuda Ramljaka - Česu. Pored supruge našeg saborca Čese ovom prijemu prisustvovali su članovi porodica šehida - "Zlatnih ljiljana" Džemala Škandre i Nedžada Hadžiabdića, te major Hustojat ćemo članovima njihovih porodica da pomognemo. Moramo voditi računa o živima kako bi doveli ovu zemlju i ovaj narod do slobode."

Neku tužnu, ali, ipak, svečanu tišinu remeti govor malog Nihada kojem je ovaj rat "ukrao" iz djetinjstva oca - "Zlatnog ljiljana" i majku. Ponekad proplače, ali ga tješi tetka. Čuje se i stidljiv plač starine koji je izgubio sina na kojeg može biti ponosan. Nihada, supruga Česina, oronulog zdravlja jedva je došla na ovaj prijem, ali pomno prati obraćanje prisutnih. Nijaz Učambrlić, predsjedavajući Prelaznog općinskog vijeća Donjeg Vakufa, nastavlja: "Istorija kao društvena nauka spomo smo bili u 1. četi. Poznavao sam i njegovog sina koji je poginuo za slobodu zemlje, rahmetli Erdovana. Nije se mogla napraviti razlika. Kakav otac, takav i sin. Ova država će brinuti o njihovim porodicama."

Major Besim Učambrlić, komandant 370. slavne brdske brigade na ovom prijemu zatražio je od političkih, opštinskih i državnih struktura i nosilaca funkcija u vlasti još veći angažman na rješavanju statusa boraca i porodica šehida Armije R BiH, osobito koje su iznjedrile "zlatne ljiljane" naše zemlje.

F. IBRICA IS 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

Nakon pogibije komandanta DIB-a 7. korpusa

GORAN JE OTIŠAO U LEGENDU

Iz plejade hrabrih sinova krvlju natopljene, ali i ponosne zemlje Bosne, zauvijek je otišao plemeniti čovjek, hrabri borac i legendarni komandant DIB-a 7. korpusa AR BiH, Goran Chišić. Toga hladnog decembarskog dana na isteku prošle godine, posljednjem ispraćaju rahmetli Gorana, pored najuže rodbine i prijatelja, prisustvovali su visoki oficiri 7. korpusa na čelu sa načelnikom Štaba, njegovi DIB-ovci, Vojna policija, mnogobrojni građanji Gornjeg Vakufa, Bugojna, Donjeg Vakufa, Prozora i svi oni koji su znali i voljeli ovog velikog ČOVJEKA, koji je još za svoga života postao legenda. Rahmetli Goran rodjen je 30.11.1956. godine. Od oca Šefika i majke Nure naslijedio je najplemenitije ljudske osobine koje su ga krasile tokom cijelog životnog puta, bez obzira na situaciju u kojoj se nalazio. Te velike kvalitete iz kojih su zračili neposrednost, ljudskost i dobrota, prenosio je zajedno sa suprugom Hasibom na sina Murisa, kćerku Sanju i na sve one sa kojima se družio i ratovao. Sve što je radio, radio je sa velikom ljubavlju: istrajno, čestito i pošteno od početka do kraja. Drukačije, jednostavno nije znao, niti htio.

■ OSNIVAČ PATRIOTSKE LIGE GORNJEG VAKUFA

-Ratni put rahmetli Gorana Čišića je izuzetno bogat i usko vezan za početak rada i djelovanja Patriotske lige Gornjeg Vakufa u kojoj je ostavio neizbrisiv trag, obavljajući ulogu idejnog tvorca i organizatora pokreta otpora u ovom dijelu BiH. Aprila mjeseca ratne '92. godine okupio je 85 boraca i odmah

Goran Čišić

kroz obuku koju je sam vodio, pristupio je pripremi jedinice za oružanu borbu protiv agresora. Međutim, njegov rad kao da je zasmetao pojedinim Gornjovakufljanima, zbog čega je rahmetli Goran došao u Bugojno. Nižu se bitke od Bugojna, Prusca, Guvana, Stanića, Koša, Brezičana, pa sve do Vučije glave. Po izbivanju sukoba sa ekstremistima HVO-a vraća se u Gornji Vakuf, gdje učestvuje u odlučnim bitkama. Svojim znanjem, zalaganjem i hrabrošću, spriječio je pad ovog grada. Pored borbi za Gornji Vakuf, veliki doprinos daje u okršajima na igmanskom, konjičkom i busovačkom bojištu. Tokom cijelog ratnog puta, koji je veoma težak i trnovit, Goran je obavljao odgovorne starješinske dužnosti, i bio uzor svima nama koji smo ga slijedili. Podatak da je bio komandant Nastavnog centra, komandir DIV-a, komandandt PDO-a, načelnik Štaba 317. Sbbr., operativac u OG-u "Zapad" i komandant DIB-a 7. korpusa AR BiH, dovoljno jasno kazuje o kakvom se starješini i čovjeku radilo-govori nam sa suza ma u očima Izet Skrobo Šumar, koji je sa rahmetli

Goranova majka Nura

Goranom znao samo za pobjede. Enes Topić, jedan od najbližih Goranovih saradnika, ne može da skrije tugu u očima, nevjericu i grč na licu. Jednostavno neće da prihavti činjenicu da legendarnog komandanta nema više. Upravo je Enes bio uz njega, kada ga je usmrtio geler granate ispaljene iz dušmanskog tenka. -Neprijateljski tenk ispalio je u našem pravcu dvije granate. Prva je pala od rahmetli Gorana na svega tri metra udaljenosti! Napravio je nagli trzaj, rekao: "Aj!", i pao. Ja sam ga uvukao u zemunicu koja je bila 10-tak metara dalje od nas. Pošto nigdje nije bilo tragova krvi, računao sam da ga je detonacija oborila. Moj pokušaj da mu dam vještačko disanje bio je uzaludan. Goran je povukao dva puta duboko zrak u sebe i izdahnuo pred mojim očima. Stajao sam kao okamenjen, bez snage da u tim najtežim momentima moga života bilo šta učinim. Tu sliku nikad neću zaboraviti, niti ću se pomiriti sa činjenicom da smo izgubili našeg dragog Gorana. Jer, ljudi poput njega nikad ne umiru,-drhtećim glasom, gotovom šapatom, govorio nam je Enes, dok se tople suze kotrljaju niz njegovo ratničko lice. Oprašatajući se od velikog komandanta, na dženazi kakvu Gornji Vakuf sigurno nije, niti će je zapamtiti, PK za moral 7. korpusa AR BiH, pukovnik Hasib Mušinbegović, izmedju ostalog je rekao: ...-Čvrsto sam uvjeren da će sloboda znati pjevati o svojim herojima, kao što su njeni heroji kojima i ti pripadaš znali sanjati o slobodi. Čvrsto vjerujem da će sloboda znati brinuti se o potomcima naših heroja. Brinućemo se o tvojoj porodici, tvojoj majci, tvojoj djeci, supruzi. Školovaćemo djecu. Naka ti je halal od svih boraca. Neka ti je rahmet veliki i golemi, kao što je naša ljubav prema tebi i naše sjećanje prema tebi!

■ MAJKA KOJA JE RAĐALA HEROJE

Sa dženaze odlazimo do majke rahmetli Gorana. U lijepo uredjenom stanu iz kojeg odišu mirisi svojstveni našim majkama i nenama, mnogo je svijeta, komšija, rodbine, prijatelja i Goranovih saboraca, sa kojima je bilježio samo pobjede. Poraze nikada. Načelnik Štaba 7. korpusa, PK za moral, PK za PiPP, savjetnik za vjerska pitanja i drugi visoki oficiri iz Komande Korpusa prilaze majci heroja Nuri, koja i u ovim teškim trenucima ima snage da priča o svojim sinovima, svom nimalo lahkom životu, unucima, da posavjetuje sve oko sebe kao svoju rođenu djecu. Dok je takvi majki i nena Bošnjakinja, koje i u najtežim momentima svog života ostaju čvrste duhom, ova naša zemlja nikad neće biti poražena i podijeljena. Jer, samo majke znaju kakva teška bol razdire njihove duše kada izgube dijete. ...-Od početka rata izgubila sam četiri sina i unuka Jasmina od 13 godina! Dva sina i unuk su poginuli od Hrvata, a Goran od Srba. Jedan sin je umro prirodnom smrću. Mene su ustaše ranile "osamdesetčetvor- kom", nakon čega su mi morali amputirati gotovo cijelu nogu. Goran, kćerka i sin Atika, bili su ranjeni. Do danas nismo znali gdje je mezar moga sina Zlatana. Ubio ga je školski drug, Hrvat. Predhodno ga je na mrtvo ime isprebijao. Neki kažu da je izgorio u Sejinoj vikendici. Ali to samo dragi Bog zna gdje leži moj Zlatan. Kad god neko naiđe, sve mislim: Eto moga Zlatana... Ja znam da je nekome svanulo što je moj Goran nestao. Mene boli za onim što sam izgubila... To treba izdržati... All, eto borim se zbog unuka i zbog ove djece. Eto,... Tako priča majka HEROJ, koja je rađala i odgajala HEROJE! A kakav je borac i starješina bio rahmetli Goran, najbolje se vidi iz teksta telegrama što ga je porodici šehida i Komandi 7. korpusa AR BiH uputio predsjednik Predsjedništva BiH, Alija Izetbegović. U telegramu se kaže: "Teško nas je pogodila vijest o pogibiji hrabrog borca i komandanta Gorana Čišića. Izražavajući vam svoje duboko saučešće i dijeleći bol sa vama, ja se podsjećam na junačke podvige rahmetli Gorana i njegovih hrabrih momaka u Gornjem Vakufu, Pruscu, Novom Travniku, Turbetu, na Igmanu i mnogim drugim mjestima gdje su bile bitke za opstanak i slobodu naše zemlje. Naš narod to nikad neće zaboraviti. Molim Boga da vama da strpljenje i pokloni rahmet duši našeg Gorana". Vaš Alija Izetbegović

Prilikom nedavnih obilazaka oslobođenih teritorija BiH, predsjednik državnog Predsjedništva posjetio je i Gornji Vakuf. Tom prilikom otišao je i na šehidsko mezarje u ovom gradu, gdje je na mezaru rahmetli Gorana proučio posebno fatihu. I ovaj gest gospodina Alije Izetbegovića, jasno govori sa kakvim se dužnim poštovanjem predsjednik odnosi prema Goranu, koji je svoj život ugradio u temelje naše Republike. -Goran je bio "hadžija" Gornjeg Vakufa. Želja svih boraca i oficira je da DIB 7. korpusa i poslije Goranove smrti ostane u ovom sastavu i da nastavi dalje putem kojim je pao naš komandant. Predložićemo da se ubuduće zovemo "Goranom bataljon". Ako to ne uspijemo onda će se druga četa DIB-a u kojoj ima najviše momaka iz Gornjeg Vakufa i Bugojna, zvati "Goranova četa". To je sigurno - kaže Izet Skrobo-Šumar. Iz naših redova, pravo u legendu otišao je Goran. To niko nikada neće zaboraviti. Neka ti je veliki rahmet, veliki komandante!

Džemal Sefer

Poginuli braneći slobodu BiH

SELO NIJE PALO

U najtežim napadima ekstremista HVO, Prostorna jedinica sela Čukle iz sastava 306. bbr., dala je ogroman doprinos odbrani slobode, nezavisnosti i nedjeljivosti Republike BiH. Osmog juna 1993. godine, pomenuto selo bilo je okruženo sa svih strana. Teške borbe vođene su bez predaha punih 8 sati! Zahvaljujući velikoj hrabrosti branilaca i pomoći 27. bbr., 7. Mlbbr., te dijela jedinica 306. bbr, razbijeni su ekstermisti HVO-a, a selo nije palo. Na žalost, u borbama su poginuli i trojica hrabrih pripadnika Prostorne jedinice Čukle.

Hadžija Zaim (Mujo) POSAVLJAK, rodjen je 11.11.1925. godine! Najstariji je borac Prostorne jedinice Čukle. Učesnik je II svjetskog rata, što mu nimalo nije

Zaim Posavljak

smetalo da se među prvima u svom selu stavi u odbranu naše zemlje. Svoje izuzetno bogato životno iskustvo prenosio je na svoje mlađe suborce, kojima je komotno mogao biti djed! I u najtežim momentima, znao je pričí svakom borcu, popričati sa njim, nakon čega bi problemi bili otklonjeni. Sa dvocijevkom u ruci podizao je moral borcima. Poginuo je na Paljici, 8.6.1993. godine. Hadžija Zaim nije dozvoljavao mlađim borcima, koje je smatrao svojom djecom, da idu naprijed i izlažu se opasnostima. Sam je krenuo da izvuče rahmetli Nihada SOFTIĆA, pri čemu je poginuo. Kraj njega su nađena dvojica mrtvih ustaša, kojima je presudila njegova dvocjevka. Iza rahmetli Zaima, ostali su žena i dva sina, od kojih je jedan preživio šve strahote više četničkih logora. I danas se pamte njegove riječi, koje je često ponavljao svojim znatno mlađim suborcima:

"Sine, čuvaj se, a i Allah dž.š. te čuva. Za svakog od nas je skovan metak ili neka druga smrt od Allaha dž.š. Ako na njemu piše tvoje ime, neće te promašiti!"

Hajrudin (Mujaga) LUKOVIĆ, rođen je 20.1.1951. godine. Spada među prve dobrovoljce na području Bi-

Hajrudin Luković

le. Kao vezista, prvi put učestvuje u akciji oko releja na vlašićkom ratištu. Jedini je vezista koji se dobrovoljno prijavljivao za gotovo svaku akciju. Pored učešća u našoj pravednoj oslobodilačkoj borbi, nalazio je vremena da obavlja i poslove sekretara SDA MZ Čukle (Han Bila). Učestvovao je u prvoj akciji zauzimanja Meokrnja. Pored borbi na vlašićkom platou, bio je na prvim linijama Parića greda i Ljuta greda. Rane koje je zadobio od neprijateljske "osamdesetčetvorke", bile su smrtonosne. U rejonu Trnovače, prestalo je da kuca plemenito srce rahmetli Hajrudina, iza kojega su ostali žena i četvero maloljetne djece. Za odbranu svog sela i dostojanstva, do 08.06.1993. godine iz naših redova otišao je još jedan dobri Bošnjak, koji je znao za šta se bori, i u toj borbi nije žalio dati ni svoj život.

Nihad (Hasan) SOFTIĆ, rođen je 04.09.1956. godine. Od prvog dana uključuje se u TO, tačnije u Prostornu jedinicu Čukle. Prošao je ista ratišta kao i rahmetli Hajrudin. Bio je borac, koji je mnogima služio kao primjer kako se voli i brani svaka stopa Bosne i Hercegovine. Poginuo je na Pal-

Nihad Softić

ljikama 08.06.1993. godine, braneći od pomahnitalih ekstremista HVO-a slobodu i čast bošnjačko-muslimanskog naroda. Supruga i četvoro maloljetne djece rahmetli Nihada, mogu biti ponosni na njegov doprinos u odbrani BiH.

Bosna pamti i ne zaboravlja!!!

DŽ.Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

MUBAREK DANI MUBAREK DANI MUBAREK DANI

Da li znate da je....

LEJLETUL-BERAT NOĆ SUDBINA

Savremena civilizacija i "nauka" počiva na strašnim lažima, ideologijskim i utopijskim sljepilom i pojedinačnom narcisoidnošću. Tako i srećemo "individue" koji postaju "sveci" ili - oprosti mi Bože, mali bogovi - malih naroda. Tako jedan, tamo zvani Herodot, "otac istorije", tvrdi da su Egipćani prvi na svijetu izmislili i podijelili godinu na dvanaest mjeseci. Kur'an, međutim uči da Adem alejhiselam, prvi čovjek na zemlji, kao poslanik od Allaha dželle šanuhu, je objavom podučen i upućen nazivima svih stvari. Sukladno tome, podjeli godinu na 12 mjeseci i dade im imena. Različiti narodi svojim postojenjam i na svojim jezicima raznovrsno ih obojiše i nazvaše. Ti nazivi određenog vremena jesu mjera nastanka svih svjetova i stvorenja. Ovo vrijeme u kojem mi živimo je određeno voljom i sudbinom apsolutne moći. Mi smo u poziciji sada - malo u predahu ratnom, da analiziramo, učimo, odgonetamo i sve više spoznajemo gdje i kad smo pogriješili i šta nam je činiti. Mala žiška u grudima našeg velikog naroda se rasplamsava.

Sve dok se ezan hori,
makar Bosna da i gori,
narod je počašćen da se bori
dok se zastava slobode i pravde ne zavihori.

Mjesec Ša'ban ili januar. Možda i nije slučajno ako pouku tražimo. Dunjalučari analiziraju godišnji profit, završni račun, opravdanost investicija ili žrtvi u planetarnim odnosima, a vjernik - pogotovo bosanski Musliman evo stiže da se podsjeti "i rodi i pomozi Bog" da je ovo vrijeme pred Ramazan. Ili mjesec Ša'ban. Šta nam je dakle činiti? E, pošto čovjek nije samo gomila mesa i koščura izgleda da stvarno treba još koješta poraditi za dobro - opće, ali i sebe i naroda svoga. Januar je vrijeme - nekada bilo, zimskog odmora, priprema, a sada raznih obuka, seminara, pregovora ili možda aktuelnim žargonom rečeno, moralno - psiholoških priprema za punu "top formu". Bosancima je to farz ili stroga naredba a još ako stignemo i dušu da napojimo slatkim šerbetom biće fajde i Bosne, ako Bog da. Muslimani vjeruju da je njihov uzor i poslanik

Muhammed alejhis-selam praktikovao posebno u ovom mjesecu intenzivne pripreme za Ramazan. U ovom mjesecu je i mubarek noć Lejletul-berat, tj. 15. noć Ša'bana (nedjelja 15. januara '95.) koja je posebno blagoslovljena zbog pouzdane predaje da se te noći otvara Lehvi-mahfuz (Knjiga sudbina) i tada Allah dž.š. određuje svojim pisarima da iz te knjige upišu sve ono što se ima desiti u sljedećoj godini dana.

Muhammed a.s. je rekao: "Ljudsku sudbinu ne odgađa i uz Allahovu dž.š. odredbu i milost ne mijenja ništa osim dove (iskrene tevbe-molbe i pokajanja), a život ne produžava ništa osim dobročinstva i sadake (pomoći) u ime Allaha dž.š." Ša'ban je, a i vakat je. Mjesec Allahova najdražeg roba i odabranika, a mi smo njegov ummet salavat činimo na njega jer ga Allah dž.š. voli, a Bogu se svi vraćamo. poslanik je naš šefaatčija ili advokat i pomagač. To je jedina garancija da svijetlim putem stignemo do pravog cilja. takvi nisu nikada zalutali niti su na gubitku.

Zolota Fahrudin

PORUKE ŠA'BANA

Muhammed a.s. se u Ša'banu osamljivao i odlazio u pećinu Hira radi ibadeta, razmišljanja o Allahu dž.š. i stvorenim svjetovima, spremajući se za Ramazan. - Druge godine po Hidžri, muslimanima je u ovom mjesecu naređen post u mjesecu Ramazana. - "Ša'ban je mjesec između Redzeba i Ramazana i ljudi ga zanemaruju, a u njemu se hnjihova djela dižu Gospodaru svjetova! Ja volim da moja djela budu dignuta dok postim", rekao je Muhammed a.s. - U Ša'banu je 15. večeri "Lejletul-Berat" što znači oslobođenje od neke nevolje, teškoće, belaja i dozvola Muhammedu a.s. da te noći čini šefaat za cijeli ummet. - U ovoj noći se spuštaju odredbe za sljedeću godinu, počev od življenja, nafake i smrti. - Muhammed a.s. je često molio Allaha dž.š. da im učini Ka'bu Kiblom. U ovoj noći mu je ispunjena želja. - Ove noći Allah dž. š. prašta grijehe ljudima osim kafirima, te onima koji neprijateljuju prema ljudima, onima koji su neposlušni svojim roditeljima i koji čine velike grijehe. - Enes radijallahu anuhu kaže: "Kada bi ashabi ugledali mladak mjeseca Ša'bana, pritatili bi se mushafa i učili bi a muslimani bi davali zekjat kako bi se i slabi i siromašni mogli pripremiti za post Ramazana. Vladari bi proglasili amnestiju. Ako bi na nekome trebalo izvršiti šeriatom predviđenu kaznu, izvršilo bi se, u protivnom bio bi pušten na slobodu. Trgovci bi isplatili svoja dugovanja i otražili zajmove. Kad bi nastupio ramazan okupili bi se i povlačili radi ibadeta."

Svečana akademija

OBILJEŽENA MUBAREK NOĆ

Povodom mubarek noći LEJLETUL - MIRADŽ, dvadeset devetog decembra minule godine u sali Doma Ljiljana 7. korpusa, održana je svečana akademija. Ovoj svečanosti za koju se kaže da je noć darova, prijema i uzdignuća, prisustvovali su Komandant 7. korpusa AR BiH, brigadni general Mehmed Alagić sa visokim oficirima iz Komande Korpusa, travnički muftija hadži - Nusret ef. Abdibegović, predsjednik SDA Travnik, dr Halid Genjac, te predstavnici vjerskog, političkog, privrednog i kulturnog života okruga i općine Travnik.

Svečana akademija, koju je organizovao Odsjek za moral 7. korpusa AR BiH, cijelim svojim tokom imala je poruku koja se ogleda u tome da nikada i nikome u budućnosti ne treba dozvoliti da manipuliše sa Bošnjacima Muslimanima kao što je to bio slučaj u našoj skorijoj prošlosti.

Zato:

"Hvaljen neka je onaj koji je u jednom času noći preveo svog roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. On, uistinu, sve čuje i sve vidi." (Kur'an, sura XII, ajet 1.)

Dž.Sefer

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

IRTIHALI DARI BEKA - SEOBA U VJEČNO STANIŠTE

Kod Muslimana borac koji pogine u borbi na Allahovu putu dignut je na stepen mučenika-šehida. Mnogo je izrečeno u Islamu o nagradi koja čeka šehida, i to, da oni nisu mrtvi, nego živi.

Gledati smrti u oči, mala je vjerovatnoća da se ne donese ŠEHADET, i ne sjeti Gospodara života i smrti. To kažu i borci koji inače ne žive posve po propisima kojim ih Islam obavezuje. Kad otpočne grmljavina topova i drugog oružja, slavi se Allahovo ime i spominje dovama kako ko zna i umije. To je jedan od razloga da se tekbir zaori kod boraca mnogih brigada.

37. muslimanska lahka brigada je formacija u kojoj se u bitke ide obavezno sa tekbirom na usnama. U zadnjim borbama na pravcu Komara trojica boraca 37. mlbr. su preselili na ahiret.

Tuzlić (Saliha) Zemir rođen 26.08.1960. godine u Jajcu. Mašinski inžinjer po struci, poslije izgona iz Jajca mogao se obreti i snaći bilo gdje vani, ali je ostao vjeran svojoj zemlji. Preselio je 30.12.1994. godine u bolnici u Zenici, poslije teškog ranjavanja na komarskom pravcu.

Puška (Halida) Zikrija rođen 21.01.1959. godine u Čejrecima iz Prijedora. Sa svom porodicom vratio se u zemlju iz Njemačke u želji da se njegov sin Amir i kćerka Amira žive u svom rodnom kraju. Nesvjesni što se dogodilo njihovom babi ostali su veseli, dok im je majka neutješna iako će prijatelji i saborci uraditi sve na zbrinjavanju ove porodice. Zikrija je također ranjen istog dana kad i Zemir, a preselio se na ahiret u zeničkoj bolnici.

Spahić (Dževada) Adis rođen 17.01.1973. godine u Vrbanji opština Banja Luka. Tako mlad dao je život za slobodu. Najteže je njegovoj porodici, ali i Vrbanjcima. Gubitkom svakog od njih posebno su pogođeni s obzirom na sve golgote koje su prošli, a dosta njih se skrasilo negdje po zapadnoj Evropi i uopšte ne misle na povratak u svoju Vrbanju. Vrbanjci niste sami, Armija RBiH se bori za cjelovitu BiH. Nakon teškog ranjavanja preselio se na ahiret 25. decembra prošle godine. Neka je rahmet Zemiru, Zikriji i Adisu.

IS 37. Mlbr.

BORAC BEZ MANE

Tokom borbe za slobodu Bosne i Hercegovine mnogi "obični" ljudi pokazali su šta je to poštenje, čast, hrabrost i nesebičnost. Jedan od takvih bio je Novalić Nezira Mujo.

Od početka u Drugom travničkom odredu pa kroz borbu u 3. četi 1/312. bbr. do pogibije na izvršenju zadatka, za Muju Novalića vežu se samo priznanja za besprijekorno izvršavanje svih zadataka. Savjesnost i ozbiljnost kojima je pristupio svojim obavezama bila su primjer svim njegovim saborcima. Ništa mu nije bilo teško i nije bilo nikakvih zapreka koje nije savladao. Hrabar, izuzetno predan svakom postavljenom zadatku, svojim djelom iskazivao je veliku ljubav prema Bosni, Armiji i saborcima. U isto vrijeme na položaju Sečevo znala su se naći tri brata Novalića, a i četvrti je pripadnik Inžinjerijskog voda 312. bbr Svojom vjerom u pravednost naše borbe i poštenjem kojim se vodio u svakom svom postupku nadahnjivao je borce koje je vodio. Dosljedan sebi nije želio na nelagodan način rješavati svoje stambeno pitanje. Poginuo je ne dočekavši da mu se ostvari velika želja: da sa petogodišnjom kćerkom Sanelom i suprugom useli u vlastiti stan. Gine od gelera granate 05.12.1994. godine na Malom Šiljkovcu kao komandir voda. Skroman, mirah i tih, nadasve pošten, požrtvovan i hrabar ostavio je neizbrisiv trag među svojim saborcima i svima koji su ga poznavali. Naš narod uobičava reći da Allah dž.š. uzima sebi najbolje. Rahmetli Mujo i jeste bio jedan od najboljih.

IS 312. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Samostalni inžinjerijski bataljon 7. korpusa

REZULTATI RADA SVE GOVORE

Samostalni inžinjerijski bataljon 7. korpusa AR BiH, formiran je u aprilu mjesecu protekle godine. Nedugo zatim pripadnici ove mobilne jedinice izvršavaju svoj prvi zadatak, na opšte zadovoljstvo svojih predpostavljenih. Samo formiranje jedinice iza koje su ostale desetine kilometara prosječenih i izgrađenih puteva po neprohodnim brdsko-planinskim teritorijama, odvijalo se u hodu, pošto vremena za neke detaljnije organizaciono-tehničke pripreme jednostavno nije bilo. I pored činjenice da je mobilizacija ljudstva i neophodne mehanizacije vršena ubrzanim tempom, pripadnici ove po mnogo čemu uzorne jedinice 7. korpusa AR BiH, na čijem se čelu od početka pa do danas nalazi agilni komandant Kjazim SEJMEN, jednostavno ne znaju za predah, niti za slobodne dane. U SIB-u, bolovanja nè postoje, iako je starosna struktura pripadnika jedinice dosta nepovoljna.

-Veliku pomoć prilikom formiranja Samostalnog inžinjerijskog bataljona, pored Komande 7. korpusa AR BiH, pružila nam je i 312. bbr. iz Travnika koja je za bataljon obezbijedila određeni broj osposobljenog ljudstva i ispravnih mašina. Ta saradnja traje u kontinuitetu, čime je u znatnoj mjeri olakšan nesmetan rad na terenu, pogotovo u situacijama kada pripadnici jedinice trebaju hitno izvršiti određeni zadatak. Nedavno smo formirali pionirski dio jedinice, koji je veoma uspješno izvršio sve postavljene zadatke na donjovakufskom i kupreškom bojištu. Zahvaljujući dobroj organizaciji, i velikom angažovanju i obućenosti pripadnika Inžinjerijskog bataljona, još se nije desilo da je neki putni pravac koji održavamo ostao neprohodan za izvođenje borbenih dejstava, odnosno normalan protok ljudi i roba u zoni odgovornosti 7. korpusa AR BiH, -kaže komandant SIB-a Kjazim SEJMEN.

Osnovni zadatak SIB-a je stvaranje neophodnih uslova za nesmetan pokret jedinica i MTS-a najmlađeg Korpusa AR BiH. To je moguće postići jedino svakodnevnim radom na terenu i izgradnjom puteva u planinskim predjelima, gdje ranije niko ni sanjao nije da se mogu napraviti takvi putevi, kojima sve odlučnije i čvršće ka slobodi idu borci i borbena tehnika brigada i samostalnih jedinica 7. korpusa AR BiH, bez obzira gdje se u određenom momentu nalazili. Od komandanta Sejmena i njegovih najbližih saradnika, saznali smo da i ova jedinica nije imuna od određenih problema koje rat sa sobom nosi. A kada do istih dođe, većinom ih rješavaju vlastitim snagama, pri čemu im veliku pomoć pružaju u odgovarajućim službama 7. korpusa AR BiH.

- Morai u jedinici, kako komandnog kadra, tako i ostalih pripadnika je više nego zadovoljavajući. Disciplina u Bataljonu je izvanredna, što znači da nema odbijanja naređenja, a samim tim i disciplinskih mjera. Nema ni bolovanja, bez obzira na nepovoljnu starosnu strukturu. Pored ove činjenice pripadnici jedinice stalno su na terenu i sve zadatke do sada su obavljali u predviđenom roku, mada im vremenske okolnosti vrlo često ne idu na ruku- riječi su PK za moral , Nedžada PRIPOLJCA. O projektovanju puteva i rada u planini, referent opštih poslova Senad KOZAR kaže:

- Moja prava funkcija je da vršim projektovanje i nadzor puteva i putnih jedinica. Nadam se da ćemo tokom ove godine formacijski popuniti projektnu grupu, koja bi mogla da pokrije sve zahtjeve 7. korpusa iz ove oblasti. U ovom momentu nedostaju nam određeni instru-

menti i crtaći pribor. To nadoknadujemo na razne načine. U tom smislu imamo kontakt sa Geodetskom upravom Travnik. Zahvaljujući njima, uspjeli smo napraviti određeni broj projekata i izvršiti potrebna snimanja prioritetnih putnih pravaca. U ovom momentu raspolažemo sa nešto starih instrumenata koji su ostali iz prodhodnog perioda. Kao što vidite, snalazimo se na razne načine, kako znamo i umijemo. Sve činimo, kako bi zadatke koji nam se postave, izvršili što kvalitetnije i brže.

Logistička podrška Bataljona, nezaobilazan je segment, bez kojeg se ne bi mogli obaviti mnogi poslovi. I pored niza poteškoća, svi zadaci se ispunjavaju na vrijeme, o čemu svjedoče rezultati jedinice, čiji se učinak mjeri kilometrima novih puteva.

- Kada sam došao na ovu dužnost, zateklo me bezbroj problema- govori PK za logistiku Ale MUSIĆ. Zahvaljujući velikom razmijevanju u Komandi 7. korpusa i mnogim donatorima, koji nam izlaze u susret, te probleme uspijevamo riješiti. Prilikom obezbjeđenja rezervnih dijelova za građevinske mašine, kod privrednih subjekata u gradu, nailazimo na veliko razumijevanje. Oni nam daju ono što imaju, bez ikakve nadoknade. Kada bi se malo poboljšala situacija sa odjećom i obućom, bio bih presrećan. Jer, još uvijek na pripadnike SIB-a, gleda se kao na pripadnike pozadinskih jedinica. Nadam se da će u narednom periodu situacija biti još bolja, budući da iza sebe imamo takve rezultate, na koje se sa ponosom možemo gledati.

Prvi snijeg nije iznenadio pripadnike SIB-a. Blagovremeno su formirali zimsku službu, čiji je osnovni zadatak da obezbijedi stalnu prohodnost svih puteva u zoni odgovornosti 7. korpusa Armije RBiH. Na kritičnim pravcima od ranije postoje punktovi za koje je već obezbijeđena određena količina soli za posipanje, a svakodnevno se dovozi i otpadna troska.

Iz svega naprijed navedenog može se slobodno reći da su pripadnici ove jedinice ostvarili impozantne rezultate. Desetine kilometara izgrađenih puteva, najbolji su znak da se borci 7. korpusa AR BiH nalaze na putu koji vodi do konačne slobode u našoj zemlji. Na tom putu pripadnici SIB-a, daju svoj puni doprinos.

Dž.Sefer

LIČNA KARTA LOB 7. KORPUSA

RJEŠAVANJE PROBLEMA U HODU

Da bi smo predstavili logističku bazu 7. korpusa, obratili smo se njenom Komadantu, gospodinu Lemeš Muhamedu, koji nam je objasnio put kako je došlo do osnivanja te Baze.

Po naredjenju ŠVK ali i iz potrebe za tim, iz odjeljka LOB-a 3. korpusa, izrasla je Logistička baza 7. korpusa. To je bilo 04. aprila 1994.godine. Na početku je bilo problema oko pro- nalaska adekvatnih objekata kao i popune ljudstvom. Sve se to rješavalo u hodu i sada u našim redovima ima ljudi različitog profila zanimanja.

Mi smo Bosna u malom, došli smo iz različitih sredina i svi zajedno izvršavamo zadatke koji nam se nameću. U našim redovima su ljudi sa više ograničenja, invalidi ali i mnogi sa preko 40 godina starosti koji ovdje pronalaze svoje mjesta za bolje sutra.

Logističko obezbjeđenje se ostvaruje putem donatorstva ali i redovnim snabdijevanjem od ŠVK.

Borci smo ešalona "B", ali to ne znači da smo manje vrijedni, jer smatramo da bez dobre baze i logistike nema ni dobrog borca.

U svome radu ne smijemo zakasniti jer od toga zavisi izvršenje zadataka boraca na terenu. To je naročito važno u vrijeme borbenih dejstava i o tome se vodi velika briga. Mi imamo i problema a naročito oko rezervnih dijelova za održavanje motornih vozila, ali se sve to prevazilazi u hodu jer imamo dobre majstore različitih zanimanja.

LOB-7. korpusa je vojnički ustrojen po svim normativima i mi smo jedna od karika u lancu kojim ćemo učvrstiti granice naše drage Bosne. Rezultati rada naših ljudi i angažovanje u izvršavanju tih zadataka donijeli su nam određena priznanja od ŠVK i Komande 7. korpusa. Pohvaljivani su i pojedici i cijeli kolektiv. Vidljivi dokaz našeg rada su i prebačene hiljade tona raznovrsnih prehrambenih artikala, intendantske opreme i MTS-a. Vršimo usluge svim brigadama i 7. korpusu, a izgradili smo i neke objekte.

Da bi sve poslove koji se postave pred Bazu brzo i kvalitetno izvršili moramo pomenuti i veliku pomoć i saradnju koju nam pruža Sektor logistike 7. korpusa i logistike brigada kao i drugi segmenti službi Korpusa i brigada. Da bismo mogli da zadržimo i unaprijedimo ovakav rad potrebna je još veća saradnja sa pomenutim segmentima kao i veća uvezanosti sa logističarima van Republike Bosne i Hercegovine.

Dobivena priznanja nama služe kao podstrek za rad i buduće zadatke koji nam se nađu na putu.

Do konačne pobjede zajedničkim snagama ćemo prije doći!

SEKTOR ZA MORAL LOB-a 7.K

JEDNA ŽELJA A VELIKA OBAVEZA SVIMA

Pred novogodišnje praznike gospodin Šefkija Đidić, Pomoćnik k-danta za moral Logističke baze 7. korpusa, posjetio je djecu šehida Starog Viteza. Tamo im je uručio novogodišnje poklone.

Za realizaciju ove ideje veliku pomoć i podršku je dao Komandat 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, na čemu se djeca zahvaljuju. Gospodin Đidić, inače nekad Komandant Opštinskog štaba Vitez, susreo se s djecom naših šehida ali i sa svojim bivšim i sadašnjim saradnicima. Susret sa djecom je bio veoma dirljiv. Djeca su se obradovala poklonima, bilo je i suza i radosti.

Najbolja poruka svima nama su riječi sa čestitke upućene Komandantu 7. korpusa da u 1995.godine ne bude ni jednog djeteta bez roditelja. Riječi ove djece su obaveza više našim borcima ali i svima nama u cjelini. Neka nam te riječi budu putokaz u radu a svjetlost na putu bit će nam ugašena suza u očima svakog tog djeteta.

N.O.

VOJNO STRUČNA OBUKA

SLOŽENA I ZNAČAJNA ULOGA NAŠIH KOMADANATA

Poznato je da ovaj naš oslobodilački rat je po mnogo čemu neobičan. On je pravedan, i nije samo rat u kome se suprotstavljaju žive sile i tehnike. Ovo je rat umova i intelekta. I upravo dosadašnja borba pokazala je da smo na tom planu daleko jači od agresora, jer:

- Agresor je izvršio brutalnu agresiju na našu zemlju. Sva tehnika i sredstva stavljana su u funkciju agresije efekta, pokradenu od drugih naroda i usmjerenu protiv bošnjačkog i drugih naroda kojima je u srcu Rrepublika Bosna i Hercegovina, poznata i u svijetu priznata država. -Decenijama je spremao kadrove, a zadnjih godina, u bukvalnom smislu riječi, došlo je do čišćenja kadrova nesrpske nacionalnosti, time je stvarao kadrovsku bazu od srpskih oficira za svoje mračne ciljeve. Primjenjivao je kroz agresiju tipične školske primjere uvježbavane na raznim vježbama u godinama koje su prethodile agresiji.

S druge strane bošnjački narod sa drugim građanima iz drugih naroda i narodnosti kojima R BIH u srcu kao jedina domovina, krenuo je u borbu sa neviđenim i u svjetu nezabiljženim optimizmom i entuzijazmom. Vjerovanje u cilj borbe i samog sebe, sa visokim moralom suprotstavište se naši borci silnoj agresiji čija je geneza stvorena u Srbiji. Srpsko - crnogorski agresor i četnici sa prostora naše države nisu, niti će ostvariti svoje planove.

Rasla je naša Armija, prolazeći kroz iskušenje. Rasli su i stasali silno motivisani i borbenim iskustvom obogaćeni i naši komandanti.

Malo se i nedovoljno piše i govori o ulozi komandanta u našoj oslobodilačkoj borbi. Pod punom odgovornošću i aktivnosti u sistemu RIK-a. Stvarajući jedinice i osposobljavajući neposredno kadrove u okviru jedinice, komandanti su često u veoma složenim ulogama. Oni su i moralisti, logističari, bezbjednjaci, obavještajci, i ono u suštini pomalo od svega toga oni to i jesu. Zbog nedostatka kadrova nekih rodova, vidova i službi, komandanti to kompenziraju svojim većim angažovanjem.

Ovoga puta moja razmišljanja usmjerena su ka saznanju koliko specifičnosti naše borbe i karakteristike našeg oslobodilačkog rata utiču i daju nove sadržaje komandovanja uopšte, a posebno sadržaje u procesu RIK i rada komandanta.

Još na samom početku brutalne agresije na našu zemlju i formiranja štabova, komandi i jedinica, a posebno nakon prve godine rata zaključio sam: 1. Da je izuzetno porasla odgovornost za odluke koje donosi, i da je povećana optimalnost donošnje takvih odluka, 2. Jedinica ili dijelovi po zahtjevima borbe, često su bile u fukciji manevarskog angažovanja, odnosno brzog manevra u toku borbenih dejstava, a to je zahtijevalo od naši komandanata, strogo ekonomisanje sa vremenom koje je na raspolaganju. I ne samo komandanta već i štapskih oficira i starješina u potčinjenim jedinicama. 3. Planirana borbena dejstva zahtijevaju od komandanta konkretizaciju u izdavanju, zadataka, daleko više od pravila i uputstva. 4. Povećana je uloga komandanata u procesu predviđanja i prognoziranja, u čemu su naši komandanti upravo dokazali umnu i intelektualnu superiornost u odnosu na komandante u redovima agresora, iako imaju daleko veći broj školovanih oficira. 5. Naši komandanti iskazali su visoku sposobnost RIK-a i manevrom sa raspoloživim snagama. 6. Porasla je uloga stvaralačkog razmišljanja komandanata, u čemu su spoj našli znanje i borbeno iskustvo, i na kraju: 7.odlučujuća uloga moralno - psiholoških priprema i patriotske svijesti naših komandanata.

Optimalnost odlučivanja, tj. najsvrsihodnije korištenje Ž/S I MS u datim uslovima radi rješavanja postavljenih zadataka obezbjeđuje se ne samo intelektualnom sposobnošću komandanta, njegovim iskustvom, znanjem nego i sposobnošću predviđanja u procesu optimalnog odlučivanja, da odabere onu varijantu koja će omogućiti realizaciju zadataka. Razgovarajući sa mnogim našim komandantima, došao sam do zaključka i već poznatog pravila da su svi naši komandanti shvatili da agresora treba preduhitriti ne samo na donošenju odluke već i na organizaciji njene realizacije. (U sljedećem broju o liku komandanta)

Salko Dedić

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZLOČIN GENOCID KRIMINAL

Doc. dr Smail Čekić

HISTORIJA GENOCIDA NAD BOSANSKIM MUSLIMANIMA

Zločin genocida nad Bosanskim Muslimanima na južnoslovenskom prostoru su dio njihove historije. Oni traju preko tri stoljeća, a porijeklom su sa istoka i sa zapada, zavisno od toga o kojem se historijskom periodu radi. Uzroci genocida nad Bosanskim Muslimanima su, u načelu, ideološki, ali su iza toga stajali i drugi, prije svega borba za teritorije, (kako su nacisti govorili borba za "životni prostor" Lebensraum), te uništenje naroda.

Zločini genocida nad Bosanskim Muslimanima svoj istorijski kontinuitet još od druge polovine XVII stoljeća. Oni su pored genocidnih radnji mletačkih i austrijskih katoličkih trupa, uglavnom, rezultat kontinuirane crnogorske i srpske politike od početka XVIII vijeka, pa sve do danas. Naime, fizičko i duhovno istrebljenje i uništenje, koje Crnogorci i Srbi vrše nad slavenskim Muslimanima motivisano je crnogorskom i srpskom genocidnom ideologijom utemeljenom u kosovskom mitu; Njegoševoj "istrazi poturica", te lažima i političkoj propagandi. Ta, u osnovi, nacifašistička ideologija razrađena je i uobličena u Njegoševom "Gorskom vijencu", Garašaninovom Načertaniju iz 1844; politici kraljevske Srbije; "jezičnom nacionalizmu" Vuka Karadžića; materijalima Krfske deklaracije 1917; nacionalističkim programima srpskih građanskih krugova, koje je najjasnije izražavao Srpski kulturni krug u Beogradu, zatim razna srpska društva, udruženja i Srpska pravoslavna crkva; genocidnom programskom dokumentu Stevana Moljevića, poznatog četničkog ideologa od 30. juna 1941; genocidnom programu četničkog pokreta raže Mihailovića od septembra 1941. i njegovoj Instrukciji od 20. decembra iste godine o istrebljenju Bosanskih Muslimana; zaključcima četničke konferencije u Šahovićima (početkom januara 1943); programskim dokumentima SANU-a; historiografskim, filozofskim i književnim radovima Vase Čubrilovića, Dobrice Ćosića, Milorada Ekmečića, Veselina Đuretića, Vasilija Krestića, Mihailovića i dr; strateškim planovima vojnog vrha SFRJ i državnog i političkog rukovodstva Srbije; dugogodišnjim pripremama ŠUP-a, posebno Petra Gračanina; programima većeg broja političkih partija, stranaka, teoretičara, državnika i uglednika Srpske pravoslavne crkve u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini. Ta ideologija, u čijoj je osnovi patološka mržnja prema svemu onom što nije srpsko i pravoslavno, a posebno mržnja prema Muslimanima i Islamu, stalno je prisutna u srpskoj historiografiji, književnosti, kulturi, politici, religiji i dr. U svim velikosrpskim planovima i četničkim genocidnim programskim dokumentima navodi se da je stvaranje i organizovanje homogene Srbije, (etnički čiste srpske države), koja će obuhvatiti "celo etničko područje na kome Srbi žive", "prva i osnovna dužnost" svih Srba. U programu četničkog pokreta Draže Mihailovića od septembra 1941. se pored ostalog navodi da : a) treba "omeditи defakto srpske zemlje i učiniti da u njima ostane samo srpski živalj", i b) "posebno imati u vidu brzo i radikalno čišćenje gradova i njihovo popunjavanje svježim elementom". U instrukciji Draže Mihailovića od 20. decembra 1941. decidno su definisani ciljevi četničkih odreda: 1) "stvoriti veliku Jugoslaviju i u njoj veliku Srbiju, etnički čisto u granicama Srbije - Crne Gore - Bosne i Hercegovine - Srema, Banata i Bačke" (Nakon što Srbi budu okupljeni u homogenoj Srbiji i u okviru Jugoslavije, "koju će zadahnuti svojim duhom i dati joj svoj pečat", Srbi, po Garašaninu i Moljeviću, moraju imati i hegemoniju na balkanskim prostorima. Međutim, da bi imali hegemoniju na Balkanu "moraju predhodno imati hegemoniju u Jugoslaviji");

2) "čišćenje državne teritorije od svih narodnih manjina i nenacionalnih elemenata";

3) "stvoriti neposredne zajedničke granice između Srbije i Crne Gore, kao i Srbije i Slovenije čišćenjem Sandžaka od muslimanskog življa i Bosne od muslimanskog i hrvatskog življa";

4) "očistiti" Kosovo od Albanaca;

5) "u krajevima očišćenim od narodnih manjina i nacionalnih elemenata izvršiti naseljavanje Crnogoraca" i dr.

Jedina vjera i ideal mnogih Srba u zadnjih 200 godina je stvaranje velike, moćne i "nepobjedive Srbije" na Balkanu u kojoj će isključivo živjeti samo Srbi ("svi Srbi u jednoj državi", "Srbija će biti velika i jaka ili je neće biti", "Državno, prostorno i kulturno jedinstvo svih Srba" i dr.). Srpski intelektualni, politički i vojni vrh, u nastojanju da, u skladu sa velikodržavnom politikom Srbije, formira "Veliku Srbiju", već skoro puna dva stoljeća na sve načine indoktrinira svoj narod lažnim epsko-mitskim, ' atektnim lažnim pamćenjem da su mu za sve nevolje koje su mu se desile i dešavaju krivi "Turci", tj. Muslimani. Zato se i dešavalo da svakih dvije do tri ili četiri decenije kreću u masovne pokolje Muslimana po Bosni i Hercegovini i Sandžaku. Srpski su kvazi intelektualci i političari pokrenuli proces rušenja Jugoslavije u korist imaginarnog projekta "Velika Srbija". Srpski akademici i politički nasilnici i mitomani svih vrsta rasturili su Jugoslaviju. Svi četnički programski dokumenti otvoreno ističu istrebljenje Muslimana: fizičkim i duhovnim uništenjem; protjerivanjem na druge teritorije koje neće spadati u domen tzv. "Velike Srbije" (Turska i Albanija), te pokrštavanjem. Zbog toga su Muslimani žrtve više genocida u XIX i XX vijeku od strane srpske genocidne politike. Zločini nad Bosanskim Muslimanima su, također, motivisani ustaškom genocidnom politikom tzv. NDH i velikohrvatskim nacionalističkim programom o stvaranju "zajedničke hrvatske države" u "njenim etničkim i povijesnim granicama". Pitanje genocida i drugih zločina nad Bosanskim Muslimanima na južnoslovenskom prostoru, naročito stradanja muslimanskog stanovništva od strane četnika Draže Mihailovića, nije do sada sistematski i cjelovito istraženo i proučeno. To isto važi i za zločine koje su ustaše, posebno u koncentracionom logoru Jasenovac, izvršili nad Muslimanima. Zbog toga su razmjere i svireposti genocida nad muslimanskim stanovništvom ostali nepoznati, kako Bosanskim Muslimanima, tako i spoljnome svijetu. Stoga ćemo u daljem izlaganju ukazati na hronologiju njihovih progona i stradanja.

Nastaviće se...

Pripremio N. Arnautović
Izvod iz sveske Vojne biblioteke "Borac Armije RBiH"

Novi talas prognanika is Bos. krajine

PROGONSTVO - ZAJEDNIČKA SUDBINA

Nakon dužeg vremena preko Vlašića opet pristižu nove grupe prognanika iz Bosanske krajine. Prema pričanju pristiglih Krajišnika teror srpskih okupacionih vlasti se nastavlja. Poseban pritisak na nesrpsko stanovništvo pojačan poslije velikih poraza srpske vojske u borbama protiv heroja 5. i 7. korpusa Armije Republike BiH.

Ko zna koji put po redu i 6.januara ove godine u rejonu Turbeta obavljen je prolazak još jedne kolone prognanika iz Bosanske krajine. Naime, oko 90 Bošnjaka iz Banja Luke, Prijedora, Sanskog Mosta, Ključa i ostalih mjesta sa privremeno okupiranih područja Bosanske krajine stiglo je u Travnik. Odluka za ove, kao i za sve ostale Bošnjake koji moraše napustiti svoja ognjišta je bila bolna, ali i jedina moguća. I poslije više od dvije i po godine provedenih u iščekivanju da će međunarodna zajednica učiniti nešto da se ljudska prava nesrpskog stanovništva na privremeno okupiranim prostorima zaštite, ovi ljudi su ipak bili prisiljeni da napuste vjekovna ognjišta, sve ono što su godinama sticali. Ali doživjeli su jedan novi osjećaj, a to je da su svoji među svojima.

Na mjestu gdje je obavljena razmjena uskomešane grupe ljudi, žena, djece i staraca oko autobusa, dok predstavnici komisije za razmjenu naše i agresorske strane obave neophodne formalnosti. U očima prognanika nevjerica, strah, ali i suze radosnice što se sloboda na dohvat ruke smiješi, a ukočeni pogledi ne skidaju sa oznaka sa šest zlatnih ljiljana na našim kapama.

A onda trenutak odluke. Prelazak iz autobusa u autobus. Samo jednom izrečeno merhaba razbija sve strahove, a suzama na dušu - neka teku slobodno, jer ovo su suze radosnice!

A poslije dvadesetak sekundi vožnje u autobusu rekosmo im: "Dobro došli na slobodnu teritoriju R BiH!" Pljesak, plač, usklik oduševljenja. Ovo je, braćo, Bosna! Dok se vozimo prema Travniku, pričaju:

- Teror, pljačka, silovanja, noćni pohodi Karadžićevih slugu se nastavljaju. Posebno je teror pojačan nakon ogromnih gubitaka četnika u borbama protiv heroja 5. i 7. korpusa naše Armije. Vojnosposobni muškarci su u posljednje vrijeme pod udarom srpskih okupacionih vlasti. Pod firmom radne obaveze odvode ih da danima kopaju rovove na Livanjsko - grahovskom ratištu, i to bez odmora. Mnogi su prilikom obavljanja ovih poslova ubijeni, za druge se ne zna kada će se vratiti i da li će se uopšte vratiti,- pričaju tek pristigli Krajišnici.

A za Banja Luku, vjekovima najsjajniji krajiški biser, kažu: - Banja Luka je grad užasa i pakla, grad noćnih ubilačkih pohodaa četničkih koljača. Za kartu za izlazak iz ovog pakla morali smo plaćati stotinama njemačkih maraka.

I tako se, uprkos intenzivnoj propagandi medija sa Pala da su Srbi za mir, etničko čišćenje privremeno okupiranih prostora nastavlja. Ali, Krajišnici koji i ovog januarskog dana stigoše na slobodnu teritoriju naše Republike, odlučni su da se vrate svojim kućama, svojoj Banja Luci, Prijedoru, Sani, svojim ognjištima i svojim gradovima, ali u slobodnoj Bosni i Hercegovini!

Sead Šušković I.S. 7. korpusa

http://www.hasib-musinbegovic.com

KRAJIŠNICI - BORCI I SPORTAŠI

Trogodišnje nogometno iskustvo boraca 17. Slavne rezultiralo je stvaranjem Nogometnog kluba "SEDAMNAESTA KRAJIŠKA". Nogometaši 17. SKbbr su u sastavu nogometnog kluba OKRUG BANJA LUKA, u aprilu mjesecu 1994. godine učestvovali na državnom prvenstvu u malom nogometu.

Na Osnivačkoj skupštini održanoj dana 04.01.1994. godine u prostorijama kasarne Travnik, zvanično je oformljen Nogometni klub pod nazivom "17. krajiška", za čijeg je počasnog predsjednika izabran brigadir Fikret Ćuskić. Klub je formiran radi popularizacije nogometa i sporta u cjelini među borcima i starješinama 17. SKbbr kojima će se na taj način poboljšati psihofizičke sposobnosti potrebne za borbu. Selekcija igrača je izvršena na proteklom novogodišnjem turniru u malom nogometu na kojem je učestvovalo 16 ekipa iz jedinica 17. SKbbr. Nadamo se da će ovaj klub, takmičeći se u Lašvansko-vrbaskoj ligi i Kupu R BiH, nizati sjajne uspjehe i biti slavan kao i Brigada u kojoj je iznikao a koja se proslavila u oslobodilačkoj borbi. U tome će mu sigurno pomoći bogato nogometno iskustvo i tradicija bivših krajiških klubova kao što su: banjalučki "Borac", ljubijski "Rudar", ključko "Bratstvo", prijedorski "OFF-Prijedor", sanski "Podgrmeč", mrkonjićka "Sloboda", jajačka "Elektrobosna", sanički "Omladinac", i drugi nogometni klubovi iz Bosanske Krajine.

I.S. 17. SKbbr

Internacionalni karate turnir u Trbovlju

VELIKI USPJEH TRAVNIČKIH KARATISTA

Hazim Arnautović pobijedio svjetskog prvaka Daniela Boka

U slovanačkom gradu Trbovlju koncem prošle godine održan je veliki Internacionalni turnir u karateu, na kome je nastupilo oko 600 takmičara iz sedam zemalja. Članovi karate kluba "Salko Ćurić" iz Travnik i na ovom turniru postigli su izvanredne rezultate i tako još jednom potvrdili da Travnik postaje glavnim centrom ovog sporta u našoj državi. Posebno je oduševio 14. godišnji Hazim Arnautović, koji je u svojoj konkurenciji savladao u finalu svjetskog prvaka Daniela Boka i osvojio zlatnu medalju. Veoma uspješan bio je i Vezir Jusić koji je osvojio srebrnu medalju, te Adnan Hadžić, koji se kao i na Svjetskom kupu u Miškolcu okitio brončanom medaljom. Za ove uspjehe travničkih karatista veoma je zaslužan njihov trener Elmir Gaši, te Predsjedništvo kluba koje je stvorilo sve uslove za nesmetan rad, pa je sigurno da i u 1995. godini možemo očekivati izvanredne rezultate.

K.J.

Završene još dvije rođenndaske manifestacije 307. bbr:

POZNATI POBJEDNICI U MALOM FUDBALU I ŠAHU

Da je u ratu nezahvalno i teško bilo šta planirati, pokazala je i ovogodišnja orgazanicija obilježavanje Prve godišnjice postojanja 307.bbr.Od niza veoma raznovrsno zamišljenih aktivnosti, koje su počele još u oktobru prošle godine, mjesecu zvaničnog nastanka brigade, a zbog razvoja ratnih dešavanja na Bugojansko - kupreškon ratištu od nekoliko predviđenih događaja se moralo odustati, a sportska takmičenja na izvjesno vrijeme odgoditi. Uprkos svemu, nas je rat naučio na strpljenje i upornost. Tako su sa skoro dva mjeseca privedena kraju takmičenja u malom fudbalu i šahu.

■ GOST SLAVLJENIK!

Turnir u malom fudbalu okupio je 28 ekipa. Ono što je posebno interesantno istaći jeste da je pobjedio gost i pored 307. bbr još jedan slavljenik...Naime, Vatrogasno društvo Bugojno je pred kraj prošle godine obilježio svoju 100-tu godinu postojanja. Zbog ovog zaista rijetkog jubileja, ekipa Vatrogasnog društva Bugojno je od početka turnira, ravnopravno sa ostalim ekipama, učestvovala i pobijedila na rođendanskom turniru 307. bbr. Osamnaestog oktobra odigrane su dvije polufinalne utakmice u kojima su postignuti sljedeći rezultati: VD Bugojno - MAD 1:1 (4:3), 3. bb 307. KOMANDA - PVO 1:1 (3:4). Od tada, pa sve do sredine decembra, tačnije 13.decembra p.g. turnir je bio u prekidu, a onda je odigrano finale u kojem je ekipa Vatrogasnog društva pobijedila PVO sa 2:1. Treće mjesto pripalo je 3. bb - Komandi; a četvrto ekipi MAD-a. Najbolji igrač turnira je Mirko Breljak (VD Bugojno), dok je prvi strijelac turnira Senad Velagić (PVO). Najuspješnji golman je Derviš Mašetić (VD Bugojno). Prvoplasiranoj ekipi pripao je pehar i komplet sportskih patika, dok su drugoplasirnoj i trećeplasiranoj ekipi pripali sportski dresovi. Valja na kraju istaći da je sve utakmice na najbolji mogući način sudio Zijad Salkić dugogodišnji fudbaler iskra i sporski radnika, danas borac u 2. bb 307.

■ ŠAH: ZA KORAK ISPRED BORACA

Igran po švajcarskom sistemu u 7. kola, turnir na kojem su pored pripadnika 307. i 370. Sbbr, koji obilježavaju svoje Prve rođendane učešće uzele još osam ekipa. Prikazan je vrlo kvalitetan šah. Po svemu viđenom i prikazanim igrama za šahovskim pločama najviše su pokazale ekipe ŠK Donji Vakuf i ŠK Iskra iz Bugojna koji su i osvojili prva dva mjesta. Korak iza njih su brigadne šah ekipe 370. Sbbr koji su osvojili 4 od 3 poena. Valja reći da je ovo bio jedan od najmasovnijih turnira koji su odigrani u Bugojnu u posljednje vrijeme na kojem je učestvovalo više od 50 šahista.

Azam Mandžić

Prvenstva Okruga u malom fudbalu i košarci

KVALITETNE PREDSTAVE

U Bugojnu i Travniku u toku su takmičenja u malom fudbalu i košarci za Okrug Travnik odnosno Srednjobosanski kanton.

U prvim utakmicama republičkog prvenstva u malom fudbalu Srednjobosanskog kantona grupa Bugojno postignuti su sljedeći rezultati: PRUSAC - VRBAS 2:1, GLAVICE - KUPRES 2:1, RADNIK - ŠAHMANI 2:1.

Na turniru sa kojeg će dvije prvoplasirane ekipe steći pravo natjecanja na završnom takmićenju za prvaka Države učestvuje ukupno 12 ekipa, svrstanih u četiri grupe. Turnir se igra po bod sistemu i FIFA pravilima gdje pobjednik dobiva tri boda, a za neriješen ishod jedan. Sudeći po prvim utakmicama i rezultatima turnir je veoma ujednačenog kvaliteta ekipa što u pravilu donosi interesantan fudbal.

U Travniku su odigrane utakmice 2. kola kantonalne lige Okruga Travnik u košarci, gdje su, s obzirom na sve otežavajuće okolnosti prikazane veoma kvalitetne predstave. Postignuti su sljedeći rezultati: TRAVNIK - SLOGA (GV) 82:62 , BUSOVAČA - FOJNICA 77:76 , RADNIK (DV) - NOVI TRAVNIK 54:44.

Treće kolo igra se u Travniku 15. januara.

A.M.

ŠAH

■ MEMORIJALNI BRZOPOTEZNI TURNIR

Šahovski klub "Donji Vakuf" koncem minule godine organizovao je brzopotezni memorijalni šahovski turnir povodom godišnjice pogibije šahiste Senada Mistrića,borca 370.Sbbr.U ovom nadmetanju učešće je uzelo 16 šahista Donjeg Vakufa i Bugojna. Odigrano je 15 kola.Prvo mjesto osvojio je Damir Šutković sa 13 poena.

F.I. I.S.370.Sbbr.

AFORIZMI

• Blago psihijatru kojem je cijela država - ordinacija!

• Karadžićevim Srbima nikako nije jasno kako im ljiljani niču za leđima.

• Blago njihovim novinarima - Karadžić im piše tekstove.

• I srpski Radio počeo objektivno informisati. Svi rezultati Kupa UEFA bili su tačni!

• Radovanove studentske jedinice nisu položile ispite. Poobarali ih pripadnici Armije R BiH.

• Srbi tvrde da Kupres nije pao. I nije, samo je oslobođen.

• Mladićevi četnici poručili: "Eto nas u Bugojno". Mnogi su stvarno i došli, ali u pratnji naših vojnika.

• Kada TV Srna najavi sunčano vrijeme , Srbi obavezno nose kišobrane. Kažu: dosta je nama istine.

• Rouz treba da otključa zračne udare - samo mu ključ često ostane na Palama.

• Uvijek su se pozivali na Kosovo polje, a mi im priredili Kupreško.

ISMET BEGAN MILER borac 370. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

FOTOGRAFIJE ZLOČINA

Nedavno je u Domu "LJiljana" 7. korpusa AR BiH u Travniku otvorena retrospektivna izložba "Počeci agresije na Bosnu i Hercegovinu", autora Dževada Sakića. Svoju prvu promociju pomenuta izložba doživjela je postavkom u Međunarodnom Pres-centru, krajem maja ratne 92.godine, neposredno nakon izvršenog masakra od strane agresora nad nedužnim civilima u bivšoj ulici Vase Miskina u Sarajevu.

Ovom prilikom valja naglasiti da je to bila prva izložba u našoj ratom i agresijom zahvaćenoj zemlji, čime je autor na sebi svojstven način ukazao na početke zločina počinjene od monstruma koji sebe nazivaju arkanovci, šešeljevci, kao i od bjelosvjetskih plaćenika i Karadži- ćevih šumnjaka nad nedužnim bošnjačko-muslimanskim narodom, čiji je duh i pored nezapamćenih zločina i svirepih ubistva ostao-NEUNIŠTIV !!! Stravične scene zločina kroz koje je prolazio, i nažalost još uvijek prolazi naš narod, svojevrsno su svjedočanstvo na šta su sve spremni velikosrpski osvajači u želji da ostvare koncept pravoslavlja na ovim prostorima. Ovom prilikom, prezentiran je samo jedan mali izvod iz naše bliske prošlosti, ali i sadašnjosti.

Gospodin Dževad SAKIĆ kao svojevrstan tumač vremena i prostora u kojem živimo, uspio je da na jednom mjestu hronološki zabilježi crno-bijele sekvence iz života, patnji i stradanja našeg naroda na početku krvave drame u našoj zemlji, čime ovaj poduhvat još više dobija na snazi i autentičnosti. Pored toga što slikovito prikazuje početak agresije i zločine nad nedužnim bošnjačko-muslimanskim življem, fotografije u sebi nose jedinstvenu poruku, koja se ukratko ogleda u slijedećim riječima:

" Ne dozvolite nakon svega što ste proživjeli i što preživljavate, nikada i nikome u svojoj budućnosti da svoje psihopatske, mračnjačke i zločinačke ideje sprovodi nad nedužnim ljudima, ženama, djeci, starcima i svima onima kojima je Bosna i Hercegovina u srcu i duši, a zajednički suživot i mir, trajno opredjeljenje i osnovna životna orijentacija!"

Poslije Sarajeva izložba je bila postavljena u više gradova Evrope, Australije i BiH.Ovom prilikom valja reći da je autor uložio ogroman napor i zalaganje, kako bi ova potresna svjedočanstva ugleala svjetlo dana iz kojih zrače poruke za nauk i historiju našeg naroda. Od autora, koji je smogao snage, znanja i sposobnosti da u sudbonosnim danima za našu Republiku zauvijek zabilježi nevidjene scene zločina od kojih normalnim ljudima zastaje dah, sasvim opravdano u narednom periodu valja očekivati slična ostvarenja. Da se nikad ne ZABORAVI !!!

Džemal Sefer

24.12.1994. godine navršava se dvije godine kako je u jedinici LOB 7-B postoji i radi orkestar "ZLATNI LJILJANI". Orkestar broji šest članova pripadnika ove jedinice sa vođom orkestra Samirom Jusufspahićem. Od samog početka do danas ovaj orkestar je podario oko 30 pjesama domoljubivog karaktera pripadnicima Armije BiH. U više navrata je održavao koncerte i u Ratnoj bolnici Bugojno za ranjene pripadnike naših jedinica. Veliku saradnju ostvarujemo sa MOS-om Bugojno zatim klubom Ratnih vojnih invalida te sa najmlađom Dječijom organizacijom "DJETINJSTVO" Bugojno. Od cjelokupnog repertoara ovaj put izdvajamo pjesmu koju smo podarili i našem šehidu:

MIRALEMU

IMAO SAM JEDNOG DRUGA
PJEVALI SMO PJESME STARE
S LJILJANIMA PROVODILI
CIJELE NOĆI CIJELE DANE.
AL' DUŠMANIN UZE MENI
MOG JARANA JEDINOGA
NEK'IH STIGNE BOŽJA KAZNA
AKO, LJUDI, IMA BOGA.
OVU OJESMU PJEVAMO TI
DA SE PAMTE TVOJI DANI
PJEVAĆE TI UVIJEK TVOJI
ZLATNI LJILJANI.
MIRALEME, DRUŽE STARI
KROZ PJESMU SI NAMA VJEČAN
KADA VIDIM CVIJET LJILJANA
IMENA SE TVOGA SJEĆAM.

Muzika i tekst: Jusufspahić Samir

SLOBODA

KULTURNA ZBIVANJA

1994. godine obilježena je buđenjem i bujanjem kulturnog stvaralaštva u Travniku. Aktiviranje brojnih institucija rezultiralo je bogatstvom kulturnih dešavanja, još jednom potvrdom vitalnosti i neuništivosti bošnjačkog duha. Značajno mjesto u travničkoj kulturnoj panorami izborio je Odsjek za moral Komande 7. korpusa potpomažući i organizirajući i brojne manifestacije, sa namjerom da ovu praksu u 1995. godini nastavi i unaprijedi.

Brojnošću izdanja, raznolikošću ali i kvalitetom sadržaja izdvajaju se aktivnosti na izdavanju knjiga. Tek što su u prostorima Islamskog centra promovirane dvoje knjige Sakiba DJULABIĆA: "Sjevernoamerički bogatstvo i islamski moral" i "Korijeni i budućnost savremenih Muslimana-od Spahe do Alije", najavljeno je promoviranje dva nova izdanja. Bosanskohercegovačka promocija knjige "Odbrana Bosne 1736.-1739. godine-Dvije bosanske kronike" održaće se u Travniku polovinom januara. Izdavač, Islamska pedagoška akademija iz Zenice, po prvi put na bosanskom jeziku nude čitaocima svjedočanstva neposrednih sudionika u događajima koji su imali i te kako veliki značaj za naš narod.

KDM "Preporod" Travnik pokreće ediciju pod nazivom "Korijeni". Prvi naslov koji objavljuje jesu "Bošnjačka imena orijentalnog porijekla". Knjigu je priredila Jasmina HOPIĆ, diplomirani orijentalista. U klubu "Divan" postavljena je izložba "Travničke minijature '94.", a posjetioci mogu vidjeti trinaest vidjenja Travnika iz kistova Mirsada ŠILJAK, Senada KUMALIĆA i Aziza BEKIRA.

Suad Bahtijarević

GORANU ČIŠIĆU

Danas, Gorane, u Tvome gradu studen
i stegla zima.
Danas i u Tvome gradu
i u srcima našim za Tobom,
puno boli ima.
Zar dušman na hrabrost Tvoju da puca?
Oprosti što danas zadrhta brada boraca Tvojih,
što srce naše zbog rastanka s Tobom
nemirno kuca.
Danas su, nažalost prestale, sve bitke Tvoje
i Bosnu više Tvoja prsa braniti neće.
Zauvijek si zaspao i sklopio oči.
Kako ćemo sada kad Tebe nije?
Hoćemo li sutra bez Tebe dalje moći?
Ići se mora dalje.
Bosna se braniti treba.
Stotine boraca krenuće tamo
gdje Ti si stao.
Ideali Tvoji biće im vodilja sveta.
Hrabri će braniti Bosnu do slobode,
do sunca, do našega neba.
Tiho si, Gorane, stigao braći svojoj
u groblje Šehida.
Osta Ti majka, djeca, žena,
osta da rane svoje teške vida.
Ponosna budi majko, što rodi ovakvoga sina!
Ponosan i Vakuf je njegov
i Bosna mu domovina!

Amila Muminović, Gornji Vakuf

PORUKA INVALIDIMA

Historija ne zna sama,
gdje se lomi i prelama.
Svaki belaj koji kroči,
preko Bosne mora proći.

Tu se uvijek neko sveti,
manijaci bez pameti.
Hoće nešto što je naše,
nas Bošnjake da zaplaše.

Bosna pamti sve teškoće,
Bosna mora, Bosna hoće.
Dok je svijeta bit' će dina,
Bosna i Hercegovina.

I dok zadnji Bošnjak ima,
nek' je jasno svijetu - svima.
Prkosna je i ponosna,
vječno bila naša Bosna.

Šehidi su život dali,
u temelju uklesali,
sloboda je na vidiku,
nek' je jasno prokletniku.

Širom svijeta nek' se čuje,
šta invalid poručuje:
Plačnoj majci poručiti,
sina ću joj osvetiti.

Muslimović Neir, 325. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

VIJESTI - INFORMACIJE - OSVRTI

Kako se provode tačke iz Sporazuma

RAZMIJENJENI RATNI ZAROBLJENICI

Na neutralnom terenu u rejonu Turbeta, u skladu sa najnovijim Sporazumom o prekidu neprijateljstava u naredna četiri mjeseca, izvršena je razmjena ratnih zarobljenika. Pored nepoštivanja prekida vatre, agresorska strana nije ispoštovala ni tačku Sporazuma kojom se treba izvršiti razmjena svih zarobljenika i razmjena informacija. Ipak, 11 naših ljudi našlo se na slobodnoj teritoriji Bosne i Hercegovine. Zamijenjeni su za devet zarobljenih agresorskih vojnika od kojih je jedan potporučnik, komandir čete.

Među jedanaestoricom naših ljudi četvorica boraca su pripadnici 5. korpusa, zarobljeni na bihaćkom bojištu prilikom napada Martićevih i Abdićevih sljedbenika, dok su ostalih šest civili, koji su pod nazivom "radna obaveza" kopali rovove agresoru na gotovo svim dijelovima ratišta u BiH. Među oslobođenim ljudima nalaze se i pojedinci koji su nestali prije dvije i po godine u grupi od 250 ljudi u selu Večići, općina Kotor Varoš a o kojima agresorska komisija za razmjenu nikad ništa nije govorila i prećutno prelazila preko postavljenih pitanja.

Ispovjest koju ovi napaćeni ljudi iznose nimalo se ne razlikuje od izjava koju su davali logoraši. Upadi u zatvorske prostorije u kojima su boravili, bjesomučno iživljavanje, počev od udaranja palicama po glavi i ostalim dijelovima tijela metalnim cijevima po tabanima i prstima, do tjeranja da se pjevaju četničke pjesme, golim rukama čiste sanitarni čvorovi, rade najteži poslovi drvosječa, tako da su na rukama evidentne i smrzotine. Ljudi naprosto ne mogu da vjeruju da su slobodni.

Nagomilane emocije nisu mogli sačuvati. Toplo i srčano prihvaćeni najviše su se obradovali hrani koju od danas mogu imati koliko žele.

Još mnogo ljudi, prema njihovim kazivanjima, nalazi se po brojnim logorima i zatvorima. Za njih se pouzdano zna da su živi i da se drže zatvoreni, dok agresorska komisija za razmjenu konstantno izbjegava razgovor o istom.

Primjera radi, intelektualci Muslimani, starosne dobi između 65 i 72 godine pod nazivom "Grupa Valter" nalazi se u Vojnom istražnom zatvoru u Banja Luci a osuđeni su za navodnu špijunažu. Komisija za razmjenu agresorske strane ne želi uopće da ih uključi u razmjenu. Takođe, već tri mjeseca izbjegavaju dati informacije o borcu Vajnagi Emiru, za kojeg se sasvim pouzdano zna da je živ i da se nalazi u Skender Vakufu.

Ovo je bio prvi dio dogovorene razmjene. Uskoro treba da uslijedi, ukoliko to agresorska strana ispoštuje, oslobađanje još 10 ratnih zarobljenika, pripadnika 5. korpusa.

Nihad Arnautović

Zbrinjavanje RVI općine Bugojno

ELABORAT U ZAVRŠNOJ FAZI!

U cilju dugoročnog rješavanja položaja RVI i članova njihovih porodica u Bugojnu je u završnoj fazi izrade elaborata o zbrinjavanju RVI na području općine Bugojno. Pomenuti elaborat je po riječima predstavnika Saveza RVI BiH, prvi ovakve vrste kojim su precizno obuhvaćeni programi rehabilitacije, resocijalizacije i radnog angažovanja RVI. Nosioci izrade ovakvog elaborata za čiju su praktičnu realizaciju već zainteresovane pojedine međunarodne humanitarne organizacije, Prelazno općinsko Vijeće Bugojno i Predstavnici URVI općine Bugojno.

A.M.

Pomoć djeci šehida-poginulih boraca u obrazovanju i vaspitanju

AGENCIJA "FATMA"

Od nedavno u Bugojnu djeluje Agencija za pomoć djeci šehida-poginulih boraca u obrazovanju i vaspitanju . Registrovane anomalije i problemi koji obično prate nastavak životnih aktivnosti i razvoj djece bez jednog ili oba roditelja i njihovo otklanjanje kao i svaka druga pomoć djeci šehida u odgoju i obrazovanju, kako bi zauzeli mjesto koje im pripada u Društvu, osnovne su značajke Programa rada Agencije.Djelatnici " FATME " pružat će pomoć djeci šehida-poginulih boraca na više načina u prvom redu komuniciranje sa roditeljima, školama, vjerskim i političkim institucijama, zatim pružat će pomoć djeci u profesionalnoj orjentaciji, potom na postizanju što većeg stepena naobrazbe kao i u nadzoru nad psiho-fizičkim stanjem i vladanjem djece, itd.

(A.M).

PREDSJEDNIK IZETBEGOVIĆ U SREDNJOJ BOSNI

Predsjednik državnog Predsjedništav Alija Izetbegović, nakon Zenice boravio je i u Travniku, gdje je nakon posjete Komandi 7. korpusa obavio razgovore sa predstavnicima civilnih i političkih struktura Okruga i općine Travnik. Nakon sastanka na ovom nivou predsjednik Izetbegović je održao i tribinu za građane Travnika. Svoj boravak u zoni odgovornosti 7. korpusa predsjednik Predsjedništva BiH je upotpunio odlaskom u Gornji Vakuf gdje se u Komandi 317.Slavne bbr. pored članova komande brigade sastao i sa narodnim poslanicima i predstavnicima civilnih i političkih struktura Gornjeg i Donjeg Vakufa i Bugojna. Nakon razgovora predsjednik Izetbegović se uputio u obilazak ovog gotovo porušenog grada čiji su borci, zajedno sa drugim borcima iz sastava 7. korpusa odbranili ulaz u srednju Bosnu u žestokim borbama protiv ekstremista HVO. Život se u ovom gradu i pored silnih razaranja odvija. Prolazeći ulicom koja je svojevremeno bila prva linija odbrane predsjednik državng predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine građani su dočekali svečano i toplo radosni što je predsjednik Alija Izetbegović u njihovoj sredini. Završavajući posjet Gornjem Vakufu predsjednik Izetbegović je obišao šehidske mezarluke proučivši fatihu onima koji nisu žalili dati svoje živote za odbranu države i nacije.

A. N.

Iz travničkog pozorišta

USPJEŠNA PREMIJERA

Pozorište "Travnik" startalo je u 1995. godini premijerom predstave za djecu "Dugonja, Trbonja, Vidonja" Miroslava Širole. Predstavu je režirao veteran travničkog pozorišnog amaterizma Mirko Adžaip, a uloge tumače Dragutin Jurić, Ajša Hallilović, Ada Lepara, Almir Mujkanović, Ismar Alagić, Rifet Zahirović i Ana Mandić. Ovaj glumački ansambl oduševio e najmlade travničke ljubitelje pozorišne umjetnosti, pa je nakon premijere uslijedilo i nekoliko repriznih predstava za koje se tražila "karta više". Tako su travnički pozorišni amateri na najljepši način startovali u 1995. godini, pa je očekivati da će nam prirediti još mnogo ljepih trenutaka u svojoj dvorani.

K.J.

MEVLUD U PRUSCU ZA ŠEHIDA - SABORCA

Decembra 1993. godine, izvršavajući svoj borbeni zadatak, zauvijek je na vrletima Bosne ostao pripadnik DIV-a 1. bataljona 370. Sbbr, hrabri Mehdi Sahadžija. Uspomena i sjećanje na Mejdija biće vječno, posebno što je pao braneći Bosnu daleko od rodnog Ferizaja na Kosovu i svoje poredice. Stoga su Komanda, pripadnici 1. bataljona i stanovništvo Prusca ovih dana upriličili Mevlud povodom godišnjice pogibije ovog hrabrog borca.

D.H. I.S. 370. Sbbr

Snabdijevanje električnom energijom

NOVOGODIŠNJA DISCIPLINA PROŠLOST!!

Od racionalne potrošnje električne energije gradjana Bugojna i dalje će zavisiti. Koji će se stepen redukcije ubuduće primjenjivati za građane ali i prioritetne potrošače na cjelokupnoj teritoriji općine Bugojno. Iako su Elektro-Bugojno zadovoljni disciplinovanom potrošnjom za vrijeme Novogodišnjih praznika, sadašnju situaciju ocjenjuju kao vrlo ozbiljnu, zbog čega će daljim povećanjem potrošnje električne energije biti prisiljeni mijenjati sadašnju "povoljnu" šemu redukcije po kojoj građani struju uživaju 12 sati svakih 36 sati . Također, proteklih dana su podijeljeni računi za potrošenu električnu energiju, a zaposleni u bugojanskoj elektro-distribuciji planiraju skoru akciju na isključivanju domaćinstava, koji su najveći potrošači, a nisu izmirili ranija dugovanja.

A.M.

Privredna delegacija Bugojna u inostranstvu

ZAMAH U OBNOVI I SARADNJI!!

Veliki broj pripremljenih programa za oživljavanje i obnovu privrede i poljoprivredne proizvodnje, koji već postoje u općinskom Vijeću Bugojno, razlogom su brojnih posjeta prestavnika ministrastava Vlade RBiH ovom gradu . Početkom ovog mjeseca u posjeti Bugojnu boravio je Fadil Čerimagić, savjetnik ministra u Vladi RBiH. Obnova i razvoj privrednih kapaciteta u Bugojnu te uspostavljanje privredne saradnje sa ino partnerima bile su osnovne teme ovih korisnih razgovora. U tom cilju privredna delegacija općine je otputovala u Hrvatsku, Sloveniju i Italiju gdje već ranije postoje kontakti o uspostavljanju međusobne saradnje u oba pravca. Delegacija u čijem se sastavu nalazi i savjetnik Čerimagić ugovorila je veoma važan i potreban kontakt sa inostranim privrednicima na sajmu kože u Ljubljani, nakon čega valja očekivati još uspješnije proizvodne poduhvate bugojanskih privrednika ...

A.M.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.2.1995. GODINA I BROJ 9. PRIMJERAK BESPLATAN

Brigadni general M. ALAGIĆ

SASTAĆEMO SE MI TAMO NEGDJE U KRAJINI

Za "Slobodu" piše: S. RUKAVINA

FEDERACIJA JEDNOSMJERNA ULICA

Svečanost povodom završetka obuke i dodjele počasnih priznanja Predsjedništva RBiH

SMOTRA SNAGE I HRABROSTI

KROZ OSLOBODILAČKU BORBU DO KONAČNE POBJEDE

http://www.hasib-musinbegovic.com

SVEČANOSTI **SVEČANOSTI** **SVEČANOSTI** **SVEČANOSTI** **SVEČANOSTI** **SVEČANOSTI**

Iz pozdravnog govora generala Alagića

SASTAT ĆEMO SE MI NEGDJE U KRAJINI

Svečanom stroju jedinica 7. korpusa postojenim povodom završene obuke i dodjele priznanja obratio se pozdravnim govorom komandant Korpusa brigadni general Mehmed Alagić

Vrijeme u kojem živimo, jeste vrijeme ratno. U ovoj zemlji, rat svojom žestinom, bjesni već tri godine. Dobro nam je poznato, da agresor nije odustao, od svojih strateških ciljeva-likvidacija države Bosne i Hercegovine, komadanje njene teritorije i fizički nestanak jednog naroda - naroda Bošnjaka Muslimana. Ugovor o tobožnjem četveromjesečnom primirju, tj. obustavi vatre i neprijateljstava sa srbijansko - crnogorskim agresorom i Karadžićevim četnicima - u ozbiljnoj je opasnosti da uopšte i ne počne da se realizuje. Gotovo nijedan preduslov, na koje se obavezao agresor, nije ispoštovan, a naročito preduslov - prestanka napada na slobodnu teritoriju 5. korpusa - na bihački okrug, nisu otvoreni humanitarni putevi itd. Bilo nam je, dakle, sasvim jasno, da agresor ne želi istinski mir i pravično rjesenje rata u Bosni i Hercegovini. Koristeći se, vješto početnim, uspjesima svoje ofanzive na Bihać, želio je izaći iz političke izolacije - jer sa Palama niko nije razgovarao, pokazati se, mirotvorcem, dobiti na vremenu da se revidira plan kontakt grupe i da istovremeno pokuša srediti unutrašnje probleme. Ozbiljnu namjeru, da pristupi mirovnom procesu, na bazi potpisanog Plana kontakt-grupe - nije nikad ni imao. Zato mi ovaj prethodni mjesec i nismo iskoristili za odmor i relaksaciju. Naprotiv, iskoristili smo ga za novu ofanzivu - ofanzivu za utvrdjivanje postojećih i sticanja novih znanja. Težišni zadatak bio nam je obuka. Pa i ovaj današnji čin postrojavanja - jedan je od zadataka iz Plana intenzivne jednomjesečne obuke. Iskoristili smo ga za poboljšanje unutrašnje organizacije, pretresanje brojnog stanja, sagledavanje uslova liječenja naših ranjenika, uslova staranja o našim ratnim vojnim invalidima i porodicama šehida. Iskoristili smo ga za učvršćivanje veza Komandi sa organima vlasti i vjerskim institucijama iskoristili smo ga i za pripremu za mubarek dane Ramazana. Možemo s ponosom reći da smo svoj Plan mjera i zadataka na ubrzanom podizanju borbene gotovosti u potpunosti izvršili. Sada smo vojno - stručno osposobljeniji, moralno - politički čvršći, psiho - fizički izdržljiviji. Najzaslužnijim pregaocima danas ćemo uručiti i priznanja. Dakle, što se nas tiče - agresor i ne mora da poštuje potpisani ugovor, a napade na 5.korpus doživljavamo kao napade na 7.korpus. Sastat ćemo se mi negdje u Krajini.

Gospodo borci i starješine, danas prisustvujemo jednom, izuzetno svečanom činu - činu dodjeljivanja počasnih naziva "Viteška" i "Slavna" nekim našim brigadama. Predsjedništvo Republike BiH, kao vrhovni komandant, donijelo je Odluku da za ukupne dosadašnje rezultate i doprinos u odbrani suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Bosne i Hercegovine, izuzetnih borbenih uspjeha, iskazane hrabrosti i požrtvovanosti svojih pripadnika pokazanih u izvršavanju svih borbenih i drugih zadataka, a posebno za uspjehe ostvarene na Kupreškom ratištu dodijeli ova priznanja upravo vama. Prateći vaš rad, vaše rezultate Predsjedništvo se odlučilo, s pravom, da četiri nove naše brigade ponesu titulu Viteške i Slavne. Drago nam je, da Predsjedništvo tako cijeni naše dosadašnje uspjehe. Istovremeno, ova priznanja su za nas nov izazov i naša nova zadaća u nastavku oslobodilačke faze rata.

I na kraju, gospodo vojnici i starješine, svima vama, svima nama želim nove pobjede u nastavku oslobodilačke borbe.

SAMO KROZ OSLOBODILAČKU BORBU STIĆI ĆEMO DO KONAČNE POBJEDE I DO SLOBODNE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE!

■ Povodom iskazanih rezultata u izvršavanju borbenih i drugih zadataka u predhodnim borbenim dejstvima, pistoljem sa posvetom brigadni general Mehmed Alagić je nagradio:

1. pukovnika Rasima IMAMOVIĆA, prvog komandanta 727. Sbbr. 2. nadkapetana Ramiza DŽELILHODŽIĆA, načelnika Odsjeka za kadrovske poslove K-de 7. korpusa, 3. nadkapetana Munira KARIĆA, dosadašnjeg komandanta 706. Lbr. 4. Hazima MAHMIĆA, k-dira voda 17. VKbbr, 5. Šefika PARIĆA, k-dira čete 707. Sbbr, 6. Rasima ALEKIĆA, zamjenik k-danta 3/727. Sbbr, 7. Muharema ŠUPUKA, k-dira DIV-a 737. Mlbr, 8. Huseina MAČKA, zamjenik k-danta 3/705. Sbbr.

■ U povodu uspješnog završetka i pokazanih rezultata na zadacima borbene nauke i vaspitanja, K-dant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, novčano je nagradio sljedeće pripadnike 7. korpusa:

1. IĆANOVIĆ Hakiju, 17. VKbbr. 2. ZAHIROVIĆ Avdu, 17. VKbbr. 3. BAŠIĆ Samira, 17. VKbbr, 4. MUSLIMOVIĆ Beisu, 17. VKbbr, 5. OMERSPAHIĆ Mehmeda, 705. Sbbr, 6. OSMIĆ Enesa, 705. Sbbr, 7. ZEĆIĆ Ismeta, 705. Sbbr, 8. JULARDŽIJA Dževada, 705. Sbbr, 9. SIJAMIJA Dževada, 707. Sbbr, 10. SARAJLIĆ Mehrudina, 707. Sbbr, 11. JUSUFSPAHIĆ Abdulaha, 707. Sbbr, 12. ĆESO Sulejmana, 707. Sbbr, 13. KRKIĆ Mustafu, 727. Sbbr, 14. TICA Nijaza, 727. Sbbr, 15. ČELEŠ Armina, 727. Sbbr, 16. HODŽIĆ Mirsada, 727. Sbbr, 17. POSKO Raifa, 737. Mlbr, 18. JAŠAREVIĆ Ermina, 737. Mlbr, 19. MEŠTROVAC Ramiza, 737. Mlbr, 20. MAMELEDŽIJA Harisa, 737. Mlbr,

■ U povodu uspješnog završetka i pokazanih rezultata na zadacima borbene obuke i vaspitanja, od strane K-danta Korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, pismenu pohvalu su dobili:

1. ZELJKOVIĆ Nedžad, 17. VKbbr, 2. MUSLIMOVIĆ Besim, 17. VKbbr, 3. RAMIĆ Ramo, 17. VKbbr, 4. HRUSTIĆ Fuad, 17. VKbbr, 5. PAJIĆ Smail, 17. VKbbr, 6. NEŠUST Enver, 705. Sbbr, 7. VEREGET Smajo, 705. Sbbr, 8. HALABA Džemail, 705. Sbbr, 9. ŠEHINBEGOVIĆ Ševal, 705. Sbbr, 10. SADIKOVIĆ Sead, 707. Sbbr, 11. BEHLIĆ Numo, 707. Sbbr, 12. HODŽIĆ Nusret, 707. Sbbr, 13. SALIHAGIĆ Arnel, 707. Sbbr, 14. TIHAK Edin, 707. Sbbr, 15. PIVALIĆ Asim, 727, Sbbr, 16. MEKIĆ Rasim, 727. Sbbr, 17. TRNJANIN Šerif, 727. Sbbr, 18. TAHIROVIĆ Huso, 727. Sbbr, 19. KARAGIĆ Edin, 727. Sbbr, 20. MURATOVIĆ Fehim, 737. Mlbr, 21. GORAN Ferzo, 737. Mlbr, 22. RUŽNIĆ Husein, 737. Mlbr, 23. GASAL Ismet, 737. Mlbr, 24. AGANOVIĆ Hazim, 737. Mlbr.

SLOBOĐA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Sead Šuškić • Tehnički urednik: Branko Marić • Uredivački kolegij: Razija Mehić, Sead Šuškić, Nihad Arnautović i Ismet Lisica • Redakcija: Džemal Sefer, Azam Mandžić, Dijana Hadžić, Nihad Fuško, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Kadir Jusić, Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU INTERVJU

RAZGOVOR SA BRIGADIROM ĆUSKIĆEM

SPOJ EMOCIJA I DISCIPLINE

■ Sloboda: Povod našeg razgovora je manifestacija koja se desila. Recite nam nešto malo više o tome?

Ćuskić: Manifestacija je organizovana povodom završetka obuke dijela jedinica 7. korpusa i uručivanja određenih ratnih priznanja, kao što je počasni naziv pojedinim jedinicama i pojedincima iz 7. korpusa od strane Predsjedništva države, Generalštaba naše Armije i Komandanta 7. korpusa.

■ Sloboda: O kojim jedinicama se radi?

Ćuskić: Pa, radi se o 727, 705 i 707 koje su promovisane u slavne brigade i 17. slavnoj koja je promovisana u viteško.

■ Sloboda: Kada se dotaknemo 17. SKbbr, s Vama ne možemo razgovarati samo kao sa osobom koja u stvari predstavlja zamjenika komandanta Korpusa. Vi ste posebno emotivno vezani za 17. S. Iz tog razloga danas imate više samih razloga za sreću. 17. SKbbr postala je viteška brigada, sem toga mislim da se nije desilo dosad da jedan korpus dobije toliko priznanja, da toliko brigada pređe u slavnu i viteško i to što treba da otkrijemo je, da ste Vi dobitnik ratnog priznanja "Zlatni ljiljan".

Ćuskić: Mi smo se do sada uglavnom bavili borbom, tako da smo manje vremena posvećivali odavanju priznanja jedinicama, pojedincima i sl. Međutim, ovo primirje iskoristili smo u određene stvari. Između ostalog da uklonimo te nepravde učinjene prema nekim jedinicama, jer su ove brigade svojom borbom i svojim doprinosom u odbrani i oslobađanju prostora BiH zaslužile ova priznanja. Što se tiče 17. S., za nju jesam emotivno vezan jer sam njen prvi komandant, sa grupom starješina sam je i formirao, od bivše prve Brigade AR BiH, i 7. brigade u novembru mjesecu '92 i brigada je ovo priznanje više nego zaslužila odgovorno tvrdim da nema jedinice u AR BiH koja je više prostora oslobodila

kao 17. kako u sukobimu sa HVO.

■ Sloboda: Šta za Vas predstavlja priznanje "Zlatni ljiljan"?

Ćuskić: Teško je na to pitanje odgovoriti. Ovo priznanje je prvenstveno priznanje mojim borcima, priznanje šehidima prvenstveno 17-e, ali i ostalim borcima i šehidima 7. korpusa, jer ništa ja u ovom ratu ne bih značio bez boraca pogotovo bez onih dobrovoljaca sa kojim sam krenuo sa prostora Slovenije, Hrvatske i ostalih zemalja Z. Evrope gdje su naši ljudi živjeli.

■ Sloboda: Kad pomenemo 17-tu to se odmah veže i vaš ratni put. Kako je izgledao vaš ratni put?

Ćuskić: Po izbijanu agresije na BiH nalazio sam se u Hrvatskoj, kao časnik HVO vojske i odmah sam krenuo sa još naših ljudi i starješina u pomoć BiH. Kasnije smo konkretno okupili ljude izveli obuku u Klani. Uglavnom se radilo o dobrovoljcima iz Slovenije i Hrvatske, da bi negdje već početkom jula, kao prva organizovana jedinica formirana naredbom glavnog štaba van teritorija BiH, pojavili se na ratištu BiH, konkretno na Igmanu, učestvovali u deblokadi Goražda, oslobađanju Trnova da bi negdje u drugoj polovini 8 mjeseca zbog situacije koja je bila u Bosanskoj Krajini na zahtjev boraca, a po odobrenju komandanta Glavnog štaba bili prebaćeni na ratište Jajca, Travnika i spojili se koncem 11 mjeseca sa 1. krajiškom, kada smo zajedno formirali 17. krajišku. O njenom ratnom putu , mislim da je dosta toga poznato. Uglavnom vezano je za ratišta sredinje Bosne odbrane Igmana, Fojnice. 17-a je bila tamo gdje god je trebalo braniti BiH.

■ Sloboda: Ljudi iz 17. VKbr. koji Vas poznaju više nego iko drugi kažu da ste Vi nezamisliv spoj emocija i discipline. Iz čega proizilazi takva tvrdnja?

Ćuskić: Pazite! Ja sam vojnik po profesiji, ne u smislu da primam platu, nego, školovan sam zato i rat i vojsku gledam kao vrstu posla kojem prilazim krajnje odgovorno. Unosim sebe u to i to je rezultat ovoga. Ta emotivnost proizilazi iz jednog druženja sa borcima iz shvatanja pozicije u kojoj se oni nalaze i da su ostali bez igdje ičega protjerani sa svoga i vjerovatno je to rezultat toga. Ponavljam, rat se ne može dobiti bez odgovornog pristupa kako izgradnji Armije tako i vođenju oružane borbe.

■ Sloboda: Kad govorite sa pozicije zamjenika komandanta Korpusa kako vidite perspektivu kako 7. korpusa tako i Armije RBiH. Tako i same BiH.

Ćuskić: Sa ove pozicije gledajući mi smo od formiranja 7. korpusa u z/o postigli jednu operativnu ravnotežu u odnosu na četnike. S druge strane fronta sa HVO više nema. Naprotiv, i tu smo postigli, prvenstveno na kupreškom ratištu, jedno dobro sudejstvo i saradnju sa postrojbama HVO, tako da perspektivu vidim u daljoj oslobodilačkoj borbi, u stvaranju manevarskih oslobodilačkih jedinica, jednoj pametnoj i kvalitetnoj reorganizaciji Armije gdje će do izražaja doći veći taj ofanzivni duh, veća pokretljivost, veća udarna moć jedinica, a sve to neće moći bez određenih promjena nabolje i u društvu i bez povratka naših ljudi iz inostranstva jer, naše rezerve, pogotovo krajiške, daleko su veće vani.

■ Sloboda: Kada govorimo o promjeni dijela društva, vjerovatno mislite na taj dio da mnogo ljudi smatra da se nakon ovoga primirja neće više ratovati, da je u stvari rat završen. Šta kažete Vi o tome?

Ćuskić: To je jedna glupost. Rat jedino može biti završen ako mi potpišemo kapitulaciju, priznamo neki poraz, a mi poraz priznati nećemo. Kapitulacije nema. Rat će se nastaviti do ostvarenja one ideje do koje smo krenuli, jedinstvena BiH u istorijskim granicama, a to mora shvatiti pojedinac u ovoj državi i društvu kome je BiH na srcu. Svako potpisivanje u nekim sadašnjim granicama slobodne teritorije bilo bi samo jedna prelazna etapa ka konačnom uništenju BiH, odnosno bošnjačkog muslimanskog naroda i zato odstupanja od ovog cilja nema.

■ Sloboda: Mislite li da bi ljudi u dijaspori, ljudi naši koji su prognani sa svojih ognjišta mogli uraditi više za oslobodilačku borbu?

Ćuskić: Ne da mislim već znam. Rekao sam već da su naše rezerve i ljudske i materijalne velike vani, od Švedske, Njemačke pa čak i vanevropskih zemalja, prvenstveno u boračkom smislu, u tom ljudskom potencijalu. Sa ovoliko ljudstva koje imamo na slobodnim teritorijama postigli smo jednu ravnotežu sa četnicima i u zadnjih 9 mjeseci od formiranja Korpusa imamo značajne i bitne pobjede i veliki oslobođeni prostor. Pitam se, šta bi tek bilo da se to mnoštvo krajišnika koji se nalaze rasuti, prvenstveno po zapadnoj Evropi, uključilo u redove Armije? Mislim a nas četnik ne bi mogao zaustaviti i da bi put prema Bosanskoj Krajini bio daleko širi, sigurniji, pouzdaniji i bliži.

■ Sloboda: Prognanici u dijaspori Vas izuzetno cijene i poštuju. Zašto?

Ćuskić: Mislim da je to prvenstveno zbog 17-te, jer 17-a je na ovim prostorima, očuvala jednu nadu, jednu ideju o povratku u Krajinu. Drugo, iz 17-te je proisteklo mnogo toga krajiškog pored tog vojničkog segmenta. Formiran je CSB Banja Luka, Okrug Banja Luka, sve je bilo organizovano i logistički oslonjeno na 17-tu viteško. Ljudi vani znaju istinu, puno je porodica naših boraca vani i znaju šta sam ja uradio za tu brigadu. Drago mi je što je to tako i to povjerenje mi im ponuje ali još više bi mi im pomoglo kad bi ti naši ljudi iz vana došli da idemo zajedno dalje. Kako kao čovjek, ne kao vojnik, doživljavate rat i šta kad se rat završi? Da budem iskren, nikada nisam razmišljao o tom šta će biti kad se rat bude završio. Doživljavam ga kao i svaki drugi građanin patriota kojem je Bosna na srcu. Teško jeste, prevenstveno zbog žrtava, stradanja, i invalida, koji rat nosi sobom, zbog razdvojenosti mnogih porodica, odricanja. A šta će biti za 5 godina vrijeme će pokazati ja se nadam da ću živjeti u slobodnoj BiH. Ništa ja u ovom ratu ne bih vrijedio bez boraca, i ovo priznanje je priznanje borcima i šehidima 7. korpusa. Nećemo priznati poraz niti potpisati kapitulaciju. Odstupanja od BiH u istorijskim granicama nema jer sve drugo je prelazna etapa ka konačnom uništenju Muslimana - Bošnjaka. Naši ljudi u dijaspori mogu uraditi više i u ljudskom i u materijalnom segmentu. Imponuje mi povjerenje naših ljudi "vani", ipak više bi mi imponovalo da dođu da se zajedno borimo.

Razija Mehić

http://www.hasib-musinbegovic.com

KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR KOMENTAR

Federacija BiH - jednosmjerna ulica kojom se može samo brže ili sporije

MALO NAPRIJED - MALO NAZAD

Juče "slučaj Ljubić", sutra neki drugi, ali cilj je ne dozvoliti da se slučajevi nagomilaju do kritične granice. XX I nakon minhenskog sastanka jasno da glavni teret moraju ponijeti koji imaju realnu moć u opštinama i okruzima. XX za dva mjeseca riješiti probleme komunikacije i finansija, ujediniti granične kontrole, carinu, policiju, vojsku...

Za "Slobodu" piše Saša Rukavina

Dr. Ejup Ganić, član Predsjedništva R BiH i potpredsjednik Federacije BiH često ima običaj reći kako je Federacija jednosmjerna ulica, a da od nas zavisi samo "hoće li to ići brže ili sporije". Svako ko iole normalno razmišlja mora se složiti sa Ganićem, ali i svim ostalim čelnicima koji isto tvrde na različite načine: agresor na BiH (i na Republiku Hrvatsku!) bili su, jesu i biće istočni susjedi - Srbija, Crna Gora, te Karadžićevi bosanski Srbi. A to se često zaboravlja!

Zaboravlja se to i u Mostaru, gradu koji je, prema riječima Safeta Oručevića, prvog čovjeka njegovog istočnog dijela, pravi pokazatelj trenutnih zbivanja u Federaciji. Kad sve ide potaman, Mostar je tri koraka ispred ostatka Federacije. Kada u Federaciji zapne, Mostar se vrati tri koraka iza svih ostalih. Prevelika je to, ipak, oscilacija. Koliko prevelika, pokazuju i dešavanja iz posljednje sedmice januara ove godine.

Tad je, da posdsjetimo, oko 250 bojovnika Gardijske brigade HVO "Bruno Bušić", pojačanih tenkovima, opkolilo zgradu u kojoj je sjedište evropske administracije u Mostaru. Sam po sebi, razlog je i te kako banalan: u zatvoru je jedan od ljudi osuđenih za ratni zločin, a njegov brat je bojovnik u HVO-u. Prema pisanju "BH ekskluziva", riječ je o Tihi Ljubiću, optuženom i osuđenom za ratni zločin prema civilnom stanovništvu.

Ljubić je, prema istim navodima, polovinom 1993. godine silovao šesnaestogodišnju djevojčicu, ona je slučaj prijavila policiji u zapadnom Mostaru. Policija ne samo da nije ništa preduzela nego su djevojčici čak počele stizati i prijetnje. Slučaj se našao pred sudom, Ljubić je dobio pet godina i kazna je postala pravosnažna. Uslijedila je "bratska demokratija" pojačana HVO tenkovima, a Evropljani su o svemu obavijestili Oručevića.

Iz istočnog Mostara dobili su obećanje: "Ne brinite se previše, ako vas napadnu mi smo spremni da vas branimo." U Mostar su, međutim, brzo stigli čelnici Federacije, održan je buran sastanak i... Ljubić će do formiranja Federalnog suda kaznu izdržavati u zatvoru Heliodrom pod kontrolom Federalne policije, a sve će nadgledati policajci Evropske unije. Istovremeno, dogovoreno je i da nema amnestije za ratne zločine, a svi takvi slučajevi biće predati Ministarstvu pravosuđa, međunarodnom sudu u Hagu, evropskoj administraciji u Mostaru...

Ovako prepričan "slučaj Ljubić" zaista izgleda banalno i ni izbliza ne oslikava "stanje koje miriše na vrijeme pred sukobe 1993. godine", kako je gotovo panično, sve definisao jedan od pomoćnika Hansa Košnika, evropskog gradonačelnika Mostara. Tek smješten u okruženje ostalih dešavanja u Mostaru i, zašto ne, cijeloj Federaciji, "slučaj Ljubić" postaje zabrinjavajući.

Koliko je do sada put M-17 (cesta dolinom Neretve prema srednjoj Bosni) bio otvoren, a koliko zatvoren više niko ne zna. Ili, gotovo godinu dana nakon potpisivanja Vašingtonskog sporazuma, još uvijek se pregovara o "razmjeni zarobljenika". Najnoviji "zarobljenici" su najčešće vojnici Armije R BiH, pripadnici njenog IV korpusa koji se na hercegovačkom ratištu iz diverzantskih akcija izvlače preko položaja HVO.

Mada je između Ramiza Drekovića, komandanta IV korpusa, i Nedjeljka Obradovića, zapovjednika Zbornog područja Mostar HVO-a, postignut dogovor da to može, bojovnici ipak zarobljavaju vojnike. Hajde sad razmjenjuj ljude... Stanje se zakomplikovalo i na sjeveru BiH, oko Brčkog, tamo gdje sukoba nije ni bilo. Toliko da Martin Frančešević, zapovjednik 108. brigade HVO iz Brčkog, kaže kako se sukob neće moći izbjeći. U centralnoj Bosni implementacija Federacije takođe teče sporo, zaista presporo.

Za sve ovo vrijeme čelnici Federacije naprosto trče sa mjesta na mjesto i igraju se vatrogasaca. Poslanici federalne Skupštine u tome im jako malo pomažu. Primjer zeničkog zasjedanja Ustavotvorne skupštine stvar divno ilustruje: 28 zakona bez kojih nema Federacije ne dođu ni na dnevni red zbog insistiranja na (u suštini nevažnoj) rotaciji na čelu Federacije. Zubak ili Ganić - sasvim je svejedno kad se zna da jedan bez drugog ne mogu ama baš ništa odlučiti!

Stvari, zaista, ne stoje sjajno... Ali... Ni jedna država nije bila napravljena za nekoliko mjeseci! Ni u najvećem miru, a kamoli u Bosni devedesetih godina, u vrijeme žestoke agresije koja bi protresla i stabilne države. Zato sporost u stvaranju Federacije BiH treba prihvatiti kao realnost. Tako i treba shvatiti ona Oručevićeva "tri koraka naprijed, tri nazad". Juče je bio "slučaj Ljubić", sutra će neki drugi. Ono što čelnici Federacije mogu i moraju postići jeste da se ti slučajevi ne nagomilavaju do kritične granice.

Koliko će im u tome pomoći ljudi "na terenu", teško je reći. Teško je sad suditi i koliko će pomoći međunarodni mentori. U trenutku dok nastaje ovaj tekst stigle su tek prve informacije o minhenskom sastanku, komentari i realizacija dogovora tek slijede. Indikativno je, međutim, da se ponovo raspravlja o stvarima koje su prema dosadašnjim dogovorima morale već biti riješene.

Ili, ponovno je ostavljno dva mjeseca za rješavanje problema u komunikacijama unutar Federacije, za osiguravanje finansija, ujedinjavanje granične kontrole, carine i policije, za rješavanje pitanja rotacije na čelu Federacije, za stvaranje zajedničkog stožera... U Minhenu je ponovo konstatovano kako je povratak prognanih ključ opstanka Federacije, dogovorena je međunarodna arbitraža koja će pratiti primjenu sporazuma i rješavati sporna pitanja.

U BiH će, ako je suditi prema Minhenu, doći novi posmatrači, doći će nastavni stručnjaci... Ozvaničen je i dolazak američkog generala koji će pomoći u objedinjavanju Armije R BiH i HVO. Hoće li to biti general Frederik Sans, čovjek koji je u Zalivu komandovao 7. korpusom i čiji je potčinjeni bio i Britanac Rupert Šmit, danas komandant B-H UNPROFOR-a, tek će se vidjeti. Svijet je, opet, obećao svašta. No, zavisi ipak od nas. Vojnici su, činjenica je, prvi završili svoj dio posla. Pa čekali. Zatim su dali novi podstrek bitkom za Kupres. Sad opet čekaju. Dalje zajedničko napredovanje ili da ponovo okrenu cijevi jedni na druge. To, opet, nije do njih. Do političara je. Čak ne do onih na vrhu već onih "dole". Onih koji imaju realnu moć u opštinama i okruzima. Onih koji bi sasvim ozbiljno morali shvatiti kolegu Zvonimira Vidovića sa TV BiH kad kaže kako je "Federacija došla kao spas za Bošnjake i Hrvate koji su se međusobno počeli žestoko boriti za - veliku Srbiju".

Za Slobodu piše Lamija Bojadžić, Press centar Armije R BiH

PODJELA BOSNE JE JOŠ NA STOLU

Kada marionetski režim sa Pala, kao uslov svoje kooperativnosti, ponovno traži ispunjenje želja, kao što su izlazak tzv. Republike Srpske more, traži za sebe dobar dio Sarajeva, traži slobodne teritorije u istočnoj Bosni, kao i proširenje koridora u Posavini, onda konačnom miru teško je i govoriti.

Svjesni činjenice da "ko drži Sarajevo, taj drži i Bosnu," agresor je krajem prošle godine, tačnije u novembru, spremao ponovni udar na glavni grad BiH, ali do kojeg nije došlo, što govori da do toga izvjesno može doći.

Zatim, jače stezanje obruča oko slobodnih gradova u istočnoj Bosni i onemogućavanje ikakve komunikacije sa vanjskim svijetom, komotno pomjeranje linija razdvajanja i pored kontrole UNPROFOR-a i ubacivanje svojih vojnika u zaštićenu zonu, jasni su pokazatelji da agresor dolinu Drine želi cijelu za sebe.

Neprestana ofanziva na Okrug Bihać govori koliko su Srbi zainteresirani za strateški važnu komunikaciju Beograd-Bijeljina-Banjaluka-Bihać-Benkovac. Oni su još prije godinu i po dana najavili otvaranje, kako je zovu "željeznice budućnosti" koja spaja Beograd i Benkovac.

Fizički i teorijski izlaz tzv. Republike Srpske na more je daleko, ali u svim pregovorima i tobožnjim dogovorima, Srbi traže svoj dio obale, ili onaj kod Neuma, ili, po drugoj varijanti, istočno od Molunata. Zbog toga, agresor neće odustati od lijeve obale Neretve kao pozicije koja pruža mogućnost za nešto takvo.

Pitanje posavskog koridora ostat će, pored ostalog, i pitanje realnog vojnog povezivanja Armije RBiH i HVO. No, livanjsko - glamočko bojište, gdje su snage HVO bez većih problema oslobodile 13 sela, a srpski agresor na vrijeme evakuisao stanovništvo, nije imao većih gubitaka i nije tražio pojačanje, upućuje na dodatni oprez. Veza ovog i posavskog bojišta postoji, a stanje na njima se reflektuje na posavski koridor, na grad Orašje i na cjelokupan tuzlanski bazen.

Podjela Bosne je još na stolu i srpske pretenzije na bogati tuzlanski bazen su ukalkulisane u opciju podjele BiH dolinom rijeke Bosne. Moguće je da agresor ponovno pokuša probiti rezervni koridor dolinom rijeke Krivaje čime bi tuzlanska regija fizički bila odvojena od srednje Bosne. Oblicima specijalnog rata, izazivanjem autonomaških žarišta, kao i miniranje savezništva bosanskih i hrvatskih političkih i vojnih organa, srpski agresor pretendira na sjeverni dio Bosne i širenje posavskog koridora.

Kao podloga i zeleno svjetlo da ne treba odustati od svojih ciljeva, Karadžićevim Srbima se daje sve više medijskog prostora i izvlači ih se iz diplomatske izolacije.

Sporazumom o primirju nastoji se dovesti naša strana do minimuma ispod kojeg se ne može ići, što omogućava stalni pritisak na bosansku stranu i optužbu da nije kooperativna, da opstruira pregovore i zagovara ratnu opciju. To se desilo kada su snage Petog korpusa vratile Klokot i Vedro Polje, što je UNPROFOR označio kao ofanzivu Armije RBiH, naglašavajući da srpska strana neće odgovoriti kontraofanzivom jer joj stalo do mira, pa onda naša strana ostaje ta kojoj nije stalo do mira.

Prateći agresorske medije, nakon izvještaja koji su potvrđivali poštovanje primirja i uspostavljanje prekida neprijateljstava, sve je više informacija koje govore o kršenju primirja, naravno, kako kažu sa muslimanske strane. Računajući na kooperativnost UNPROFOR-a i prikrivanje stvarnih podataka, za kršenje primirja okrivit će se bosanska strana i na taj način otežati naša međunarodna, politička pozicija.

Bitke na bojištima još uvijek čekaju, ali žestoke diplomatsee bitke neprestano traju. Diplomatska klima prema Bosni na principu toplo-hladno upućuje na stalni oprez i stalnu pripravnost za aktivnu odbranu zemlje i borbu do oslobođenja okupiranih prostora.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ NAŠIH JEDINICA

SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI SVEČANOSTI

Uz prvu godišnjicu brigade

GAZIJE ĆE ISPUNITI DATI AMANET

■ "I ne gubite hrabrost i ne žalostite se, vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici" (Kur'an, sura Ali'Imran, ajet 139)

Jedna od brigada u sastavu 7. korpusa Armije RBiH je 737. Muslimanska lahka brigada, dojučerašnja 37. Ovih mubarek dana brigada obilježava svoju prvu godišnjicu formiranja. Inspirisani Kur'anskim kazivanjem o borbi, borci ove brigade postali su ponos ovog naroda i originalni nasljednici ratničkog duha starih Bošnjaka. Obilježavajući prvu godišnjicu ne možemo, a da se ne vratimo na sami početak agresije i stvaranja osnove ove brigade.

Tog avgusta '92. godine okupili su se pred medresom u Travniku da daju jemin i čvrsto obećanje da će odbraniti svoju domovinu i da će biti garant opstanka ovog naroda. Pošli su da traže junačku smrt. Sa dušmanima se nisu borili na osnovu svog broja niti svoje snage, nego su se borili snagom vjere kojom ih je njihov gospodar počastio. Upustili su se u žestoki boj, znajući da ih čekaju dva dobra. Pobjeda ili šehidska smrt. Pred strojem je izdata vrlo kratka naredba.

"Ratujte kao junaci i časni borci. Ne dopustite da ikada na vas padne ljaga nevjerstva ili izdaje. Nemojte u borbi nikoga unakazivati, nemojte žive mučiti, niti mrtve mrcvariti. Ne ubijajte starce, žene i djecu. Ne uništavajte tuđe usjeve i ne lomite grane od voćki. Zastavu slobodno podignite visoko na jarbol, na Drini i na Savi. Ne dozvolite nikad više da našom ljepom Bosnom hoda onaj koji joj želi zlo i koji razbija naše jedinstvo Bošnjaka".

S ogromnom ljubavlju išli su iz akcije u akciju.

Prvi značajniji uspjesi postižu se u sadejstvu sa muslimanskim jedinicama iz Zenice i Kaknja decembra '92. kada vrše uspješan proboj četničkih linija na visočkom bojištu i dolaze nadomak Ilijaša. Ova akcija je prekalila borce. Pokazan je visok nivo sadejstva sve tri jedinice, što je ubrzo rezultiralo spajanjem u jednu brigadu, 7. Muslimansku. Za prvog komandanta je postavljen Asim Koričić, dotadašnji komandant travničkog bataljona. Nastavljajući borbu u sastavu brigade, borci bataljona uspješno obavljaju zadatke na goleško-komarskom pravcu, u junu '93. gdje za svega par sati uspostavljaju liniju odbrane i snažnim kontranapadom razbijaju neprijatelja, ovladavši značajnim kotama na tom pravcu, Mravinjcem i Kamenjašem. Uzet je ogroman ratni plijen. Između ostalog tenk T-55, baterija MB-82 mm, PAT-ovi, PAM-ovi i ostalog MTS-a. Ovim osvajanjima stvoreni su dobri preduvjeti za dalje napredovanje naših snaga u pravcu Donjeg Vakufa i Bugojna.

Nakon borbi na ovom bojištu bataljona nastavlja vrlo uspješna dejstva na području Kiseljaka. Početkom četničke ofanzive na Igmanu avgusta '93. godine, brigada angažuje 1. bataljon da u sadejstvu sa jedinicama 312. i 17. SKbbr zaustave četničke napade, što su oni veoma uspješno obavili. Za postignute rezultate pohvaljeni su od predsjednika Predsjedništva, Alije Izetbegovića i komandanta ŠVK, armijskog generala Rasima Delića. Nakon dejstava na Igmanu 1. bataljon prerasta u 37. Mlbr koja nastavlja da zlatnim slovima piše istoriju Bosne. Aprila '94. brigada izvodi vrlo uspješnu akciju u rejonu Meokmja. Nakon razbijanja četničkih utvrda ovladano je ogromnim prostorom. Neprijatelju su naneseni ogromni gubici. Od zaplijenjenih MTS-a treba izdvojiti trocjevni samohodni PA top, poznat kao "praga" i jedan brdski top "zis". I u posljednjim borbama na kupreškom pravcu ova brigada je u sadejstvu sa drugim jedinicama iz sastava 7. korpusa dala svoj doprinos širenju slobodnih prostora.

Dvojica pripadnika brigade odlikovani su najvišim vojnim odlikovanjem "Zlatni ljiljan". Bilal i rahmetli Emir. Pod ratnom zastavom brigada nastavlja da krči put slobodi, a njene gazije poručuju da će ispuniti dati emanet.

Pukovnik Asim Koričić, komandant 737. Mlbr,

KOMANDANT - NOSILAC "ZLATNOG LJILJANA"

■ **Započeli ste kao borac. Sada ste komandant brigade. Uspješnost komandovanja ogleda se u tome da ste dobitnik ratnog priznanja "Zlatni ljiljan".**

Šta sad reći? To je stvarno priznanje. Nisam očekivao da će me nagraditi. Komandanti to teže dobivaju. Ovo je priznanje za sve one poginule i one žive nase borace. Put od tri godine, dugačak je to put, stvarno. Smatram da je to meni sada još veća obaveza. Nekako je lakše bez tih priznanja. Uz priznanje čovjek mora da ima veću odgovornost. Ipak smatram da ovaj "Zlatni ljiljan", to naše najveće priznanje, neće biti toliki teret i da ću moći uspješno da idem s jedinicom naprijed.

ZLATNI LJILJAN KRAJINE

Zeher Bakir (1965) stupio je u redove 17. Viteške, 31.01.1993. godine kada je njegova dotadašnja jedinica - 1. bojna - Kotorr Varoš, koja je pripadala postrojbama HVO, prešla u njen sastav. No, njegov ratni put počinje mnogo prije tog datma, tačnije 10.06.1992. godine kada je postao pripadnik 84. Kotorvaroške brigade. Već u toj jedinici koja je, braneći njegov rodni grad, pružila žestok otpor četničkoj agresiji, Bakir se istakao kao hrabar i požrtvovan borac. Nakon pada Kotor Varoši, izbjegličkim konvojem stiže u Travnik i tu se priključuje 1. bojnoj - Kotor Varoš sa kojom učestvuje u borbama u Dobratićima kod Jajca. Tek prelaskom u 17. Slavnu uspjeva zasjati u pravom svjetlu, pokazujući sve svoje kvalitete. Sa svojim bataljonom sudjeluje u borbama: u Visokom, pomažući opkoljenom Sarajevu, u Kruščici, pokušavajući deblokirati stari dio Viteza, na Igmanu, slamajući četničku ofanzivu, na Vlašiću, krčeći put ka Krajini, na Kupresu, učestvujući u njegovom oslobađanju, i drugim mjestima, dajući puni doprinos oslobodilačkoj borbi. Pored velikog ratničkog duha Bakir posjeduje i dosta dobro vojno - stručno znanje koje mu, povezano sa ogromnim iskustvom i njegovom pritodnom odmjerenošću i prisebnošću, daje sve predispozicije da bude vrstan komandir, a on to i jeste. Nakon dužnosti komandira odjeljenja i komandira voda, postao je komandir čete, koja pod njegovom komandom izrasta u jednu kompaktnu i prodornu jedinicu pred kojom nema prepreka. Iz svog bogatog borbenog iskustva on izdvaja akciju oslobađanja kote 714, na Visokom. Tom akcijom je skinut bauk četničke nadmoći nad našim jedinicama koje su tada mogle preći iz odbrambenog u oslobodilački rat. Prilikom oslobađanja Duga i Javorka na Vlašiću Bakir je bio ranjen. Brzo se oporavio i nastavio nesmanjenim žarom da se bori. O svojim utiscima prilikom dodjele "Zlatnog ljiljana" Bakir nam govori:

"U početkom, nisam shvatio pravo značenje ovakvog priznanja, ali kako vrijeme prolazi, sve više spoznajem njegovu veličinu. Pri samom činu uručivanja bio sam kao u nekom transu. Noge su mi klecale, a srce ubrzano lupalo... Mnogo sigurnije sam se osjećao kada sam išao u akcije, nego tada dok sam prilazio generalu da mi uruči priznanje.

Ponosan sam što mi je ono uručeno ali sam isto tako ponosan što sam pripadnik 17. Viteške u kojoj postoji još mnogo boraca koji zaslužuju ovakvo priznanje. Toliko sam vezan za Brigadu da ne bih mogao bez nje dok traje rat. Koristeći se ovom prilikom, poručio bih svim onima, koji se kriju u inostranstvu ali i ovdje, da dobro razmisle kako će jednom, kad sve ovo prođe, pogledati u oči nama borcima. Sada je, zbog poboljšanja sveukupne organizacije u Armiji, mnogo lakše ratovati i krajnje je vrijeme da se i oni uključe u našu pravednu borbu kako bi jednom za svagda porazili agresora. Ja ću i dalje nastaviti sa izvršavanjem svih postavljenih zadataka, jer mislim da nema mjesta za predah dok se svi ne vratimo svojim kućama."

Nekada su priznanja dodjeljivana za najviše sportska, naučna, umjetnička i druga dostignuća ali sada u ovim ratnim okolnostima, u kojima sve svoje duhovne i fizičke snage moramo upotrijebiti da bi opstali na tlu naše domovine, u prvi plan izbijaju nova priznanja i to ona za postignute, izuzetne rezultate u oslobodilačkoj borbi. Zeher Bakir zaslužno je ponio "Zlatni ljiljan", nastavljajući tako herojsku tradiciju krajiških boraca. 17. Viteška ponosna je što u svojim redovima ima ovakvog borca, sa kojim s pravom može računati na skori povratak u Krajinu, u čijim će oslobođenim gradovima "Zlatni ljiljan" prkosno sijati na grudima ovog borca.

IS 17. VKbbr
Ramulić Edin

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ NAŠIH JEDINICA

Formiran mješoviti artiljerijski puk, prvi u Armiji R BiH

STALNO JAČANJE ARMIJE R BiH

Narastanje i jačanje naše armije primjetno je svakog dana. Prerastanje u jednu modernu armiju ogleda se i transformacijama koje su prisutne. Jedna od njih je i formiranje mješovitog artiljerijskog puka u sastavu 7. korpusa koje je ozvaničeno u januaru ove godine. Ovo je inače prvi puk artiljerije formiran u našoj Armiji.

S motru ove jedinice izvršio je brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa, koji je obraćajući se borcima i starješinama, govorio o razvojnim fazama i ponosu koji osjeća nakon izgradnje i dostignute faze razvoja artiljerijskih jedinica, naglašavajući poseban doprinos artiljeraca u borbama za oslobađanje teritorija na bugojansko - kupreškom dijelu bojišta. Artiljerija uvezuje sve segmente vojske a rezultati njenog dejstva pokazuju stvarnu organizovanost i kvalitet armije.

U očekivanju da im oruda budu ispravna a pogoci tačni, general Alagić je artiljercima zaželio da svojim učinkom i radom steknu epitet slavnog puka. Komandant puka, major Salih Huka, govorio je o razvojnom putu artiljerije, njihovim početnim okupljanjima, angažovanjem i formiranjem u više organizacijske oblike, do konačnog prerastanja u mješoviti artiljerijski puk.

Borcima se obratio i pukovnik Redžo Mehić, načelnik artiljerije u Generalštabu Armije RBiH i rekao da uz puno uvažavanje pješadije, najveće su zasluge artiljeraca, jer ovaj rod vojske u svijetu je poznat kao složen, s obzirom da uvezuje u jednu cjelinu rad ostalih rodova vojske.

Čestitajući borcima i starješinama zaželio je puno uspjeha i ratne sreće.

N.A.

DAN ZAH ISTORIJU

Januar mjesec o.g. ući će u historiju našeg pravednog i oslobodilačkog rata, jer je tada formiran MAP. Od skromnog artiljerijskog potencijala s početka agresije, naša Armija sada posjeduje jednu moćnu i ubojitu artiljerijsku formaciju. Ovo je prvi Mješoviti artiljerijski puk u AR BiH!

Artiljerija 7.korpusa spada u jedan od značajnih rodova koji se može ravanopravno svrstati u red sa ostalim jedinicama u okviru Korpusa. Da bismo napravili, ili dali presjek prave slike stanja u dosadašnjem razvoju artiljerije 7.korpusa, moramo se vratiti u period koji karakteriše nastanak i početak rada artiljerijskih jedinica. O tome smo nedavno razgovarali sa Salihom Fukom - Slišom, komandantom MAP -a.

-Formiranjem Općinskih Štabova TO u Bugojnu se počeo stvarati embrio artiljerije. U tome je bilo raznih pristupa i oblika otpora agresorima na našu zemlju. Od samostalnih jedinica u okviru Općinskog Štaba TO Bugojno, pa nadalje do formiranja 307.Mtbr. (sadašnje 707.bbr. i 770. Sbbr.). Jačanjem oružanog otpora u Bugojnu jr formirana OG "Zapad". U okviru pomenute OG, razvijala se i jačala jedinica MAD. Objedinjavanjem OG "Bosanska Krajina" i OG "Zapad", objedinjena je, uslovno rečeno i artiljerija Korpusa. Danas smo u situaciji da sa više organizacionih oblika pokrivamo veliki prostor u zoni odgovornosti 7.korpusa AR BiH.

-Mi smo bili u jednoj nezavidnoj situaciji kada su u pitanju odgovarajući kadrovi - nastavlja Rasim Seferović, jedan od najbližih Slišinih saradnika. To znači da smo kroz obuku, vršili stvaranje potrebnih potencijala. Kakav je kvalitet obuke i obučenost pripadnika ove jedinice, najbolje se vidjelo u proteklom periodu. Na svim bojištima gdje su se nalazili naši artiljerci ispoljen je jedan veliki trud, što uz dobru koordinaciju i obuku svih segmenata, neminovno dovodi do ostvarenja značajnih borbenih uspjeha.

U nedavnim operacijama na kupreškom bojištu, naši artiljerci su postigli niz zapaženih pogodaka, ne osvrćući se baš mnogo na teoretska pravila. Kod njih važi jedan pravilo, koje se ukratko ogleda u ovome: "Ako želimo pobjediti agresora, onda moramo pobijati i neka teoretska pravila!". Da je tako najbolje potvrđuje podatak da je sa artiljeriskim orudjem čiji je domet 13 kilometara, veoma uspješno djelovano na neprijateljski tenk koji je bio udaljen svega 400 do 500 metera?!. Četnički tenk je potpuno uništen, a artiljerci su još jednom dokazali da su spremni i mimo važećih pravila, odnosno propisa izvršiti i jedano takvo gađanje. O stečenom iskustvu koje će im dobro doći u narednom periodu, iluzorno je govoriti.

Džemal Sefer

Iz dnevnika jednog borca

UČIĆU EZAN NA SIVERU

Rat, pored svih strahota, ima i jednu dobru stranu. Saznali smo ko smo i sa kim živimo. Vidjeli smo one što bježe. Vidjeli smo slabiće i kukavice kako drhte i kriju se po podrumima. Vidjeli smo velike i hrabre ljude. Vidjeli smo ljude kako svojim životima brane domovinu, brane dostojanstvo i čast naroda kojem pripadaju. Mnogi od njih su pali. Mnogi su, hvala Bogu, ostali živi. Jedan od njih je i Mustafa Begović.

Mustafa Begović, sin Ibrahima i Džemile, rođen je 12.02.1952. godine u selu Vrse - opština Gornji Vakuf. Od samog početka, zajedno sa svojom braćom, stupa u redove AR BiH. Kada su postrojbe HVO-a i HV napale Gornji Vakuf, stao je u njegovu odbranu. Učestvuje u odbrani sela Vrse.

Učestvuju u akciji na selo Ždrimce. Vodič je akcije u kojoj je oslobođeno selo Milići. U Milićima skida šahovnicu sa jarbola i uči ezan. Učestvuje u borbama na Kupreškom pravcu i to u oslobađanju objekta Siver. U odbrani Gornjeg Vakufa poginula su mu dva brata. Ali, to ga nije slomilo i obeshrabrilo. Naprotiv. Učinilo ga je još čvršćim, još nepokolebljivijim borcem za slobodu.

Za zasluge je dobio "pištolj s posvetom" od Komandanta AR BiH, armijskog generala Rasima Delića. Od Komandanta 7. korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, dobio je 15 dana nagradnog odsustva.

Jednostavan je i dobar čovjek Mustafa. Na ovaj svijet on gleda očima ljubavi. I njegov dnevnik, čije ćemo vam dijelove prenijeti, toplo je svjedočanstvo o njemu samom, o jednoj akciji i jednom uspjehu boraca naše brigade.

- ... Nisam mogao odoliti da nešto ne preduzmem, - piše u svom dnevniku. - Odlučih pomoći svojim "zlatnim ljiljanima". Tražio sam od komandanta bataljona nije dao ni opepelit', a isto tako ni komandir voda. Odlučih napisati pismo komandiru voda, što mi je, u neku ruku, i bila dužnost. Da ima pokriće ako bi se i meni desilo nešto ružno. Da ima, što'no se kaže po naški, "crno po bilom". Pismo koje sam napisao glasilo je ovako:

Ešelamu alejkum, komandire! Odlazim dobrovoljno sa "zlatnim ljiljanima" na kotu Siver, da branim svoju Bosnu i Hercegovinu. Grijeh je braniti borcu da se bori kad ima želju. Ostavio sam pismo u vezi.

- ... Komandant naše brigade Hadžić Džema kaže: "Gospodo borci, drago mi je što vas je toliki broj i obavješten sam da ste svi dobrovoljci". Kada je to rekao nastao je nemir među pojedinim borcima. Jedan veli da on prvi nije dobrovoljac. Neki, isto tako. Slušao sam to sa jezom u grudima. Digoh ruku. Dobio sam riječ od komandanta. Rekao sam jasno i glasno da sam ja, Begović Mustafa, dobrovoljac i da ću da učim ezan na Siveru. Poslije mojih riječi nastala je tišina u stroju.

... U ranu zoru zadužili smo municiju, hranu i cigarete - po dvije "Drine". Komandant Džemo je pružio ruku svim. Kad dodje red da se sa mnom pozdravi, reče tihim glasom: "Da čujem ezan", a ja tihim glasom odgovorih: "Ako Bog da".

... Na vrh sam izašao na koljenima, s puškom u desnoj ruci. Vidjeh dva četnika kako šetaju. Bili su dosta stari. Nekoliko minuta iza mene došli su i moji hrabri "ljiljani". U tom trenutku su naši, sa lijevog krila, započeli napad. Krenuli smo u šumu, jedni vičući Tekbir, a drugi odgovarajući: Allahu ekber. Tako smo napredovali - sa tekbirima i spominjući Allaha dž.š.

... Izašli smo na vrh Sivera, kad gore već naši "zlatni ljiljani"- raduju se. Priključili smo se veselju. Sa puno sreće i radost u srcu i grudima, proučio sam ezan. To je bilo oko 14 sati.

... Komandir diverzanata je nazvao, preko motorole, komandanta brigade i pitao ga da li je čuo ezan. Komandant Džemo je odgovori: "Čuo sam ezan i čestitam! Čuvajte se! Nemojte se povlačiti! I nek se ezan čuje svakih 30 minuta!" Ja sam sav sretan i radostan. Vrištao od radosti.

... Ubrzo je i noć pala. Zauzeli smo položaje. Vjerujte, nije nam žao ni najmanje što smo bili gladni, žedni i ozebli, kada smo vidjeli šta smo učinili za svoju dragu Bosnu. - Tako Mustafa ostavi zapis u svoj dnevnik.

Nusret Muhtarević
IS 717. S lbr. Gornji Vakuf

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ NAŠIH JEDINICA

Sa borcima 733. bbr na Vlašiću:

JAČI OD SVIH IZAZOVA

Iako smo iz dosadašnjih boravaka među borcima 733. bbr na Vlašiću znali za njegovu prevrtljivu narav, nismo ni mogli pretpostavljati da će ovaj odlazak na Vlašić biti put pun neizvjesnosti. Kao vješti režiser ponudio nam je, kao izazov, mnogo toga što smo do sada mogli vidjeti samo u scenama iz najboljih filmova, punih obrta i nepredvidivih zapleta.

U tom filmu gdje se kao scenarista pojavljuje priroda sa svim svojim ćudima, kao režiser Vlašić, a gdje je uloga glavnog junaka namijenjena borcima 733. bbr, između ostalih, statirao je i naš novinar. Tako je i nastao ovaj zapis o neobično običnim ljudima u neobičnim vremenskim uslovima i, za njih, običnim stvarima - pobjedama na koje su se već poodavno navikli.

Iako je velika većina svih nas koji sa puškom u ruci i Bosnom u srcu već poodavno sve ideale pred idealima slobode i opstanka na ovim prostorima stavljamo u drugi plan prošla sva sita i rešeta, vjerovatno veliki broj nas još uvijek nije svjestan svojih stvarnih mogućnosti. A ono što smo zatekli na Vlašiću i što nas je pratilo sve vrijeme boravka među našim borcima, bila je prava prilika da svaki od nas, svaki od naših boraca, stavi samog sebe na ispit izdržljivosti i zrelosti. Tamo gdje se zbog objektivnih okolnosti niko ne može pouzdati u pomoć nekog sa strane, pomjeraju se granice sposobnosti i izdržljivosti svakog pojedinca, ali istovremeno i cijelog kolektiva.

■ SNAGA VOLJE

Visoki snježni nanosi koje smo zatekli, te stalne nove snježne padavine i niske temperature koje su nas pratile za vrijeme boravka na Vlašiću i svi problemi sa kojima se čovjek kao jedinka, i jedinica kao kolektiv suočavaju u takvim (ne)prilikama, uvjerili su nas da su granice ljudske izdržljivosti još uvijek nepoznate. U uslovima kada ni konji ne mogu poslužiti kao transportno sredstvo, kada mašine ostaju zavejane i nemoćne pred visokim nanosima snijega, kada sve poznate staze jednostavno nestaju, čovjek je nalazio snage da snagom svoje volje, duboko svjestan svoje obaveze, pronađe nove staze i ukroti, ponekad, i čudne naravi prirode.

U takvoj situaciji kada su se mnogi našli oči u oči sa izazovima kakve do sada nisu imali, najviše očiju je bilo uprto u prvog čovjeka Brigade. A on, major MIRSAD ŠESTIĆ, komandant i pobjednik u mnogim bitkama, manirom iskusnog ratnika, umjesto bilo kakve naredbe jednostavno je svojim prvim saradnicima rekao:

"Bilo je i mnogo težih situacija od ove. Pred snagom zajedništva nema prepreke koja se ne može savladati. Prazna puška i gladan borac ne pucaju. Uz to, morate znati da i najveći heroji, kada osjete da su prepušteni sami sebi, vrlo lako se pokolebaju."

I ne samo da je svaki član komande shvatio svoj zadatak, već je čudna narav prirode postala izazov za svakog od njih da pokaže koliko vrijedi. Svi oni i svi ostali jednostavno su do tog trenutka zaboravili za odmor. Kuhari i pekari su svoja rana ustajanja zamijenili još ranije, logističari su spremno prihvatili vreće sa hljebom i kretali prema liniji, vezisti su i u najvećim snježnim nanosima nalazili "svoje žice" i otklanjali kvarove, a neumorni inžinjerci raščišćavali snijeg, išli su u pratnju kao ispomoć vrijednim traktoristima...

U isto vrijeme samo su zbog neodložnih poslova pojedini članovi Komande brigade ostajali na komandnom mjestu. Svi ostali su većinu vremena provodili na prvoj liniji, među borcima. Svjesni da su tu najpotrebniji savjetovali su momke sa ljiljanima na rukavu kako najlakše i na najbolji način očuvati sigurnost linije u ovakvim uslovima, na licu mjesta rješavali zahtjeve vojnika... a u rijetkim trenucima predaha časkali o manje ozbiljnim stvarima uz vatru i kafu koja se uvijek nađe za ovakve prilike.

■ SAMO NAJJAČI O(P)STAJU

A boravak na liniji u takvim uslovima, i pored toga što su dejstva agresora znatno smanjena, nije nimalo lak. Obavezno osmatranje neprijateljskih položaja u uslovima kada se čovjek jedva vidi u visokom snijegu upotpunila je obaveza stalnog čišćenja snijega, obezbjeđenje veće količine ogrijevnog drveta, pomaganje raznosačima hrane i niz drugih obaveza koje su ranije bile obaveze nekog drugog. Znali su već prekaljeni borci za odbranu časti i ljudskog dostojanstva da samo maksimalnim angažovanjem, osloncem na sopstvene snage i snagom zajedništva mogu izaći kao pobjednici u direktnom suočavanju sa agresorom i u isto vrijeme ćudima prirode. Znali su momci sa prve linije kakve teškoće prate one što im donose hranu i ostalo, one što im dolaze s namjerom da im svojim savjetima i prisustvom među njima olakšaju boravak i aktivnosti na liniji. Svjesni svega navedenog i još toga nerečenog, organizovali su takav život i rad na liniji da su pred njima i agresor i sve prirodne nedaće morale priznati svoju nemoć.

Zbog svega toga ne želimo posebno isticati pojedince, jer bi to bila velika nepravda prema svima ostalima. Ni o moralu boraca iz Lugova, Kaknja, Kačuna, Putiša... ne želimo posebno govoriti, jer sve naprijed navedeno samo od sebe sve govori.

Gledajući prizore polomljenih omorika koji nisu izdržali izazove koje im je priroda ponudila, sjeti se riječi jednog našeg borca sa linije:

"Ovdje samo najjači opstaju!"

Ja bih tome dodao - i ostaju.

Jer, sve ono što smo vidjeli i doživjeli na Vlašiću mogli su izdržati zaista samo najjači. A Šestini momci ne samo da su sve to izdržali. Oni su uspjeli ukrotiti vjetrove i oluje Vlašića: oni ostaju tu spremni da u novim izazovima ponovno pomjeraju ranije nam poznate granice ljudske izdržljivosti.

Svijest o svojoj istorijskoj obavezi prema svom narodu i svojoj domovini koja je kod ovih ljudi poodavno prisutna, sigurno je jača od svih prepreka koje stoje pred borcima 733. bbr. na putu do zajedničkog nam cilja. Svi oni koji su boravili među ovim borcima na Vlašiću i sami su se mogli uvjeriti u to. A oni koji znaju šta hoće, i kad krenu putem neizvjesnosti, uvijek stignu do svog cilja.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

OTPOR AGRESORU I DEMOBILIZACIJI

Mnogo je u Bosni različitih sudbina. Mnogo preživljenih trauma. Mnogo nezaboravljenih trenutaka. Svako od nas nosi svoju priču. A svaka je utkana u slobodu Bosne.

Ovaj put pričamo o starini Jusufu Redžiću, pripadniku 770. slavne brdske brigade. Donedavno, svi smo bili ubijeđeni da ima 57 godina. Nedavno, otkrio nam je svoju malu "laž". Jusuf ima 61 godinu. U Armiju RBiH je stupio, kako nam reče, "dragovoljno i biću tu sve dok ne oslobodimo zemlju BiH akobogda". A Jusufova priča počinje još u rodnom selu Pljeva kod Šipova.

"U deset sati noću napali su četnici na moju kuću. Prvi metak pogodio je moje jedino žensko dijete od 12 godina u glavu, na spavanju. Ja sam dobio pet metaka u leđa, od toga tri teže povrede. Ženi su mi gađali u koljeno desne noge. Uspio sam ostaloj djeci komandovati zemlji. Najmlađi sin je otišao na tavan, uzeo pušku i opalio tri metka, nakon čega su se četnici razbježali..."

Teško je Jusufu i sjećati se traume koju će pamtiti cijelog života. Ali nije posustao. Iako u Armiji ima četiri sina, Jusuf nije htio sjediti skrštenih ruku. Došao je i prijavio se. Tražio je samo pušku i rov.

"Znate, mene je četnik još više "naoštrio". Ja moram osvetiti svoju kćerku. Nisam htio da me vrate kući pa sam rekao da sam '38. godište. Eto zato sam ih slag'o, jer znam da me ne bi primili. Nisam tražio pozadinu. Hoću da branim ovu zemlju s našom mladosti, jer vidim i znam da mogu".

Starina Jusuf još je u snazi, vitalan i pokretan. Radi sve i svašta. Kad konji nisu mogli do prve linije doturati hranu i municiju, Jusuf je na plećima iznosio manjerke.

"Ustajem u 4 ujutro, naložim vatru pod kazan, budim kuhare, položim konjima, naspem vodu za teren 400-500 litara, idem uz hranu. Zadovoljan sam sa svojim saborcima. Nikad mi nije bilo teško. Sjećam se, kad sam prije pet-šest mjeseci išao u 12 sati noću s vojskom. Borci pitaju: "Dedo, jesi l' sust'o?" Kažem, neka, nisam kol'ko možem još izdržat'".

Nedavno je Jusufu Redžiću predložena demobilizacija. Odbio je. "Ako me demobilište, ja ću sam otić. Znam ja gdje su Košćani i moja jedinica. Uzet pušku i u rov. Moja je želja, sve dok možem šta ostvarit, pomoć, dokazat neprijatelju da ne dam uništiti svoj narod i sebe. Mi smo na pravom putu i akobogda, pobjeda je naša".

Nije htio ni premještaj iz svoje jedinice u neku drugu, bar dok je zime. Samo ostati tamo gdje je i bio. Uz veliku molbu i insistiranje Jusufova želja je ispunjena. Vratio se među zlatne ljiljane na Košćanskom platou.

Dijana Hadžić IS 770. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ NAŠIH JEDINICA

SAVLADALI SMO GRDOSIJU

Vlašić je planina koja u zimskom periodu postaje okrutna i nemilosrdna. Planina na kojoj se za tili čas možete naći u bezizlaznoj situaciji, naročito onda kada vam "vlašićki" vjetar počne nositi sve pred sobom, stvarajući nanose snijega visoke i po nekoliko metara, tragovi na putevima nestaju a priroda dobija sasvim drugačiji izgled.

Bez obzira na svu težinu i uslove boravka na prvim linijama vlašićkog ratišta, borci ništa ne prepuštaju slučaju, budno oko branilaca ovih vrleti prati i najmanji pokret agresora.

Za ove tri godine, koliko traje agresija SCA na našu zemlju, u ove tri zime koje borci borave na Vlašiću čuvajući svaku stopu i svaki pedalj svoje drage Bosne, naučili su, iskusili i doživjeli mnogo toga. Prisjetimo se vremena i gotovo nemogućih uslova boravka na Vlašiću. Vremena kada su naši borci znali i po nekoliko dana biti "odsječeni" zbog jakih zimskih oluja i velikog snijega, slabo opremljeni i sa skromnim ili skoro nikakvim zalihama hrane i MTS-a.

Bilo je dana kada su se sa ovih područja u koloni od pedeset ljudi probijali do prvih linija, noseći hranu za borce.

I samo zahvaljujući tim našim borcima koji su izdržali sve teškoće, pored stalnih ataka agresora, ovi prostori su ostali nepokoreni i slobodni.

Istina ova zima, za razliku od prethodne dvije, razlikuje se po mnogo čemu. Linije odbrane iz prethodne godine daleko su iza leđa naših boraca. Opremljenost, naoružanost a prije svega, borbeni moral boraca svakog dana je na višem nivou.

Vjerovatno po prvi put u istoriji, specifično za ovo doba godine, omogućen je izlazak motornim vozilima do prvih linija odbrane. Od kolikog je to značaja za logističku podršku jedinicama, ne treba posebno objašnjavati.

Prije nekoliko dana, tačnije 31. januara 1995. godine, na jednom dijelu Vlašića, u zoni odgovornosti 706. bbr, počela je sa radom pekara čiji kapacitet trenutno zadovoljava potrebe jedinica na velikom dijelu linije odbrane. U toku su pripreme za stavljanje u funkciju još jedne pekare, tako da će našim borcima u cijeloj zoni odgovornosti biti omogućena dostava svježeg hljeba.

Nadamo se da će se u narednom periodu učiniti još mnogo toga kako bi se borcima omogućio lakši boravak na Vlašiću, a samim tim i uspješnije vođenje oslobodilačkog rata.

IS 706. bbr

Razgovor s povodom: ratni ramazanski dani imama - artiljerca 707. Sbbr. Hašima Bušatlića

SABUROM DO POBJEDE

Čitav "dunjaluk" na Bosnu se sručio, govorili su mnogi Bošnjaci na početku prijave i nemilosrdne agresije na našu zemlju. Pod agresorsku čizmu došlo je sve ono što nije spremno za otpor. U ime krsta i "vekovne" nepravde "nebeski" narod je svirepo ubijao, pljačkao i palio. U odbrani zemlje Bosne stalo je mlado i staro, i radnici, inžinjeri i pravnici. Svi. Veliki je broj vjerskih službenika-imama koji su ne žaleći sebe stali i svojim angažovanjem dali veliki doprinos u početku otpora, a nakon toga i u oslobađanju privremeno zaposjednutih teritorija R BiH.

Uspostavljanjem "ravnoteže" i prelaskom u oslobodilačke akcije na terenu, od strane naše armije veliki broj imama je iz redova oslobodilaca Bosne i Hercegovine otišao na izvršenje svojih profesionalnih dužnosti. Mubarek dane, ipak, priličan broj imama obilježava na prvoj borbenoj liniji. Hašim Bušatlić je jedan od imama pripadnika 707. Sbbr. s kojim smo razgovarali za vrijeme trajanja Ramazani - šerifa. Ovaj čovjek je po mnogo čemu interesantan. Prvoborac je. Artiljerac, ili preciznije, minobacačlija. U 707., ali i šire sigurno nema boraca koji ne zna "HODŽU" , prevenstveno zbog uspješnih pogodaka MB minama direktno "u sridu", što bi rekli. Borci u šali kažu da preciznost mine dobijaju pošto Hodža uputi tegbir; Allahu egber.

Svoj početak kao artiljerac Hodža nam objašnjava riječima: "U bivšem (mirnodopskom) Štabu TO postojala je formacijska jedinica minobacačlija u kojim sam se nalazio i ja. Na poziv iz Štaba kompletna jedinica se okupila, tačnije, Bošnjaci koji su ostali tu u gradu, i tako je krenulo. Štab TO imao jedan minobaca koji su četnici izvukli na Kalin, i čija je cijev bila okrenuta na naš grad. Taj minobacač je ubrzo zarobljen, i prve mine koje su trebale biti ispaljene na grad ispaljene su na četničko uporište na Urliji."- Prisjeća se Hodža svojih početaka i nastavlja: "Ja sam bio prvi minobacačlija koji je sa ovih naših prostora uputio minu ka neprijatelju".

Interesovalo nas je šta Hodža misli o svom ratnom zadatku, i kosi li se to sa njegovim vjerskim opredjeljenjima?

"Posao kao posao ne volim jer mina ubija, ali jednostavno po vjerskim načelima sve je dozvoljeno da bi se pomoglo svom narodu. Ja to i činim i drugi kažu da u tom imam velikih uspjeha."

Ramazanski dani na prvoj borbenoj liniji normalne su pojava za našeg interesantnog sagovornika: "Pojačani ramazanski ibadet kao i do sada ne utiče na izvršenje predviđenih zadataka. Protekla dva ratna ramazanska posta proveo sam na skoro istovjetan način kao što je to slučaj i ove godine. Dani posta proteći će ako Bog da prijatno i ugodno u društvu boraca, sa kojim je protekle dvije godine bilo zajedničkih iftara, ibadeta i druženja na kojima su nastajale i pjesme." - Sa zadovoljstvom ističe Hodža i nastavlja svoju priču:

"Ramazan na terenu uz borce, ima jednu posebnu vrijednost, jer vidim izmjene, počinjemo shvatati šta nam se dešavalo i gdje se nalazimo, osjećam vjeru i želju da se promjeni."

Borci su njegova omiljena tema. Tri godine druženja, zajedničkog biranja artiljerijskih položaja po okolnim kotama i brdima, razlogom su što Hodža s puno epitete govori o borcima 707. Sbbr., ali i uopšte o svim pripadnicima naše armije.

"Naši borci u zanosu i htijenju jednostavno kao da ne vjeruju da im nešto može biti. Posljednji uspjesi na Kupresu to su potvrdili. Geleri su praštali okolo, ali svaki plotun bio je spreman da krene put agresora. Činilo sa kao da geler nazove selam i prođe dalje zaranjajući se u neku površinu." - u šali će Hodža i zaključuje

"Allahova odredba je naša najveća nagrada. To je tako, to nas ujedinjuje i vodi ka putu oslobođenja našeg naroda koji je već u ove tri godine rata izvukao velike pouke."

Hašim Bušatlić je imam, čovjek koji duboko osjeća patnje svog bošnjačkog naroda. O neprijatelju - četnicima, i njihovim rušilačkim nagonima on razmišlja: "Rušenjem džamija i drugih vjerskih objekta Bošnjaka agresor nije postigao nacionalizam u našem narodu, naprotiv, ono što je vidljivo i prisutno je naše još čvršće jedinstvo i međusobno razumijevanje. Četnici ne vrijede toliko da bi se o njima šire govorilo, i to što čine čitav tok rata nije u redu, za to će ih sigurno stići kazna.

Našeg sagovornika imama - minobacačliju pitamo za kraj kako vidi Armiju BiH i bošnjački narod danas u cjelini? Gdje je po njemu kraj rata? "U našem borcu, AR BiH, bošnjačkom narodu vidim pobjednika. Sve polahko dolazi na svoje, mi smo na putu pravednosti i SABUR je naše najjače oružje u borbi protiv zla koje je snašlo bošnjački narod. A što se rata tiče najsretniji bi bio kada bi mogao stati ovog momenta, ali bojim se da će on još trajati i da će iz naših cijevi još izlaziti dim ispaljenih projektila, i kao što sam rekao sabur i jedinstvo je naše najjače oružje i zato sam optimista u pogledu konačnog uspjeha, a ako Bog da iz ovog Ramazana kao narod izići ćemo još moralno čvršći i jači to je moja najveća želja."

AZAM MANDŽIĆ IS 707. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ NAŠIH JEDINICA

Naredbom komandanta 7. korpusa Armije R BiH, za novog komandanta 725. brdske brigade postavljen je major Ahmed Kulenović.

NOVI KOMANDANT I NAČELNIK ŠTABA 725. BBR

Vojnički put, ovog visokog oficira Armije R BiH koga krasi: visoko intelektualni nivo, odlučnost, moralna čvrstina, autoritativnost i znanja u profesiji, dakle, odlike jednog modernog i veoma sposobnog starješine, bio je buran, a biografski izgleda ovako:

Major Ahmed Kulenović rođen je 1955. godine u Vitezu, gdje je završio osnovnu školu. Srednju vojnu školu završio je u Mostaru. U sklopu školovanja u ovoj školi imao je oko 110. sati leta jedrilicom i oko 200. sati leta avionom, a takođe je završio i padobransku obuku. Po završetku vojne gimnazije prelazi na daljnje školovanje u Beogradu, na Vojnu akademiju kopnene vojske, gdje je završio tri godine, a četvrtu završava u Pančevu.

Sa aktivnom vojnom službom u tadašnjoj JNA počinje u Sloveniji, tačnije u Ljubljani 1978. godine. Od Ljubljane preko Novog Mesta, Celja pa opet Ljubljane te Postojne, kretale su se prekomande, a dužnosti koje je obavljao bile su: komandir voda, komandant diverzantskog odreda, komandir čete, zamjenik komandanta pješadijskog bataljona i operativca u brigadi. Rat u Sloveniji ga je tu i zatekao i odatle odlazi sa zadnjom grupom vojnika 21.10.1991. godine, brodom u Bar. Iz Bara odlazi u Kraljevo, a iz Kraljeva u Lukavicu kod Sarajeva, odakle je prekomandovan u Zenicu. Bivšu JNA napušta 6. aprila, 1992. godine i tadašnji komandant kasarne u Zenici, ozloglašeni Tomislav Šipčić, raspisuje potjernicu za njim i poručuje mu da će ga naći ili na zemlji ili pod zemljom. Odmah potom, prijavljuje se u opštinski štab TO Vitez, a 20. aprila, 1992. godine postavljen je za komandanta "manevarskog odreda Vitez" što je prva jedinica tadašnjeg TO-a, naravno pored formacija Patriotske lige, koje su već djelovale.

Sa ovom jedinicom odlazi na tadašnje vruće visačko ratište gdje doprinosi stabilizaciji linija odbrane kao i odbrani Visokog. Potom slijede ratišta da Bijelom Bučju i Karauli.

U Štabu TO Vitez nalazio se do 15. oktobra, 1992. godine kada je naredbom Regionalnog štaba TO Zenica premješeten u opštiski štab TO Travnik, a od 12.11. 1992. godine postavljen je za komandanta ovog Štaba, gdje ostaje do početka aprila, 1993. godine.

Poslije toga, naredbom Štaba vrhovne komande OS R BiH, imenovan je u zajednički štab Armija BiH i HVO-a sa sjedište u Travniku, koji je imao zadatak da smanji tenzije i koordinira djelovanje ovih dviju formacija. Izbijanjem sukoba između Armije RBiH i HVO-a u Travniku prelazi na dužnost PNŠ za ONP OG "Bosanska Krajina" gdje je bio do februara 1994. godine, a onda naredbom komandanta 7. korpusa postavljen za komandanta 7. Samostalnog diverzantskog bataljona sve do 16. oktobra, 1994. godine kada preuzima dužnost Načelnika Štaba 325. bbr. Od 15.12.1994. godine obavlja dužnost zamjenika komandanta brigade, a 18. januara, 1995. godine je postavljen za komandanta, sada 725. bbr.

Sedam - dva - pet brdska brigada je takođe dobila i novog načelnika štaba, gospodina Jasima Ganića.

Gospodin Jasmin Ganić rodjen je u G. Krčevinama, opština Travnik. Osnovnu školu je završio u Vitezu, a opštu srednju vojnu školu u Beogradu. Po završetku srednje škole prelazi na Vojnu akedemiju kopnane vojske, takođe u Beogradu, gdje završava tri godine, a četvrtu završava u Banja Luci. U ovom gradu je započeo aktivnu vojnu službu u bivšoj JNA.

Početkom izbijanja agresije, napušta službu u bivšoj JNA i prijavljuje se kao borac u opštiski štab TO Vitez. Nedugo zatim, postaje komandir protiv - oklopnog voda manevarsko odreda opštiskog štaba TO Vitez.

Nakon formiranja Prvog dobravoljačkog viteškog odreda, odlazi na ratište u Visoko kao komandir čete ovog odreda. Poslje toga obavljao dužnost komandira čete vojne policije O ŠO Vitez. Formiranjem 325. bbr. 1.12.1992. godine, postavljen je na dužnost PNŠ za ONP. Potom u OG "Lašva" od marta 1993. godine obavlja dužnost PK za ONP.

Po izbijanju sukoba sa postrojbama HVO u Vitezu, vraća se u Brigadu na mjesto pomoćnika Načelnika štaba za operativno - nastavne poslove i tu ostaje do avgusta 1994. godine, kada prelazi u Komandu 7. korpusa na mjesto referenta za planiranje i praćenje borbenih dejstava.

Naredbom Komande 7. korpusa od 16.12.1994. godine, postavljen je na dužnost Načelnika štaba 725. brdske brigade.

Sabahudin Hrustić IS 725. bbr.

JOŠ SMO JAČI

Ima li mjesta za opuštanje i odmor u ovom četveromjesečnom primirju. "Nema". Kao i mnoge druge jedince 7. tenkovska četa svakodnevno izvodi pripreme na obučavanju i usavršavanju rada tenkovskih posada kako bi bile što efikasnije. Četa je još i ojačana "TERMINATOROM", BVP-om M-80A, borbenim vozilom pješadije. To je oklopno vozilo pješadije, jake manevarske moći, naoružano topom 20 mm, PKT-om i lanserom. Posada se sastoji od 10 članova koja je ovih dana završila taktičku obuku u bazi i praktičnu na terenu. Što bolje poznavanje vozila njegovih karakteristika dovelo je do pojačanja borbenog morala i sigurnosti u izvođenju postavljenih zadataka. Što će najviše osjetiti četnici. Nije šala biti tenkista. Potrebno je puno znanja i vještine, jer teret koji se nosi nije mali. Starješine i vojnici su veličinu zadatka shvatili jako ozbiljnopa svaki minut svoga vremena koriste za održavanje vozila i što bolje upoznavanje i rukovanje sa njima. Završni čin dosadašnjeg rada biti će višednevna vježba koja će obuhvatiti sve pripadnike ove jedinice. Sve aktivnosti se izvode pod nazorom Načelnika Burak Enesa, komandira čete Mirsada Tufekčića, a veliki doprinos je dao i komandir voda Ferhat Muratspahić. Dosadašnja potpisana primirja četnici nisu ispoštovali pa ne očekujemo, da će i ovo, a mi pripadnici 7. tenkovske čete spremni smo za izvršenje svih borbenih zadataka kao i do sada. Zato radimo svaki dan da bi bili što bolji i efikasniji jer idemo do konačne pobjede.

Ovu priliku koristimo da svim pripadnicima Armije BiH čestitamo mubarek ramazanske dane.

PK za moral 7. tenkovske čete

Senad Karadža, komandant Lard i PVO 7. korpusa AR BiH:

OBUKA PREDUSLOV USPJEŠNOSTI

U sastavu 7.korpusa AR BiH veoma uspješno djeluju i samostalne jedinice, od čijeg kvaliteta u velikoj mjeri zavisi i borbena gotovost Korpusa. Jedna od tih jedinica je i Laki artiljriski Divizion PVO. Pomenuta jedinica formirana je aprilu mjesecu prošle godine, a u njen sastav ušli su: jedna baterija tadašnje OG "Zapad", te po jedan Vod iz 706. i 708.bbr. pošto je protivvazdušna odbrana specifičan sitem, zamišljeno je da jedinica pokriva cijeli prostor u zoni odgovornosti Korpusa, tako da se u njenom sastavu nalaze vojnici i iz mnogih općina sa ove regije. To samo po sebi dovodi do novog zbližavanja boraca i starješina, jačanje međuljudskih odnosa, posebno prilikom izvršavanja mnogih ofanzivnih zadataka.

-U samom početku bilo je mnogo problema čisto tehničke prirode - kaže komandant Lard PVO, Senad Karadža. Medjutim, iz dana u dan smo prevazilazili probleme, tako da smo sadašnjem trenutku spremni da ispunimo sve zadatke koji se postave pred ovu jedinicu, s tim da je težište stavljeno na zastitu objekata namjenske industrije. Što se tiče stanja MTS, mogu reći da je Divizion krenuo maltene od nule. Kroz materijalno-tehničko jačanje, vršli smo i stručnu osposbljenost pripadnika ove jedinice. Intezivno vršimo obuku i doobuku iz pojedinih oblasti, pri čemu nailazimo na veliko razumijevanje u Komandi Korpusa. Zahvaljujući načelniku veze 7.korpusa, u funkciji je centar za vazdušno osmatranje koji izuzetno dobro djeluje. Sa sredstvima i orudima koji nam trenutno stoje na raspolaganju, spremni smo djelovati kako po ciljevima u zraku tako i po ciljevima na zemlji!

- Da je tako potvrđuje i posada "Prage", koja je u kupreškim operacijama dala veliki doprinos u ostvarenju briljantne pobjede "zlatnih ljiljana" iz 7.korpusa.

U toku prošle godine realizovano je nekoliko kurseva za načelnike PVO brigada, kao i za komandire topovskih i raketnih baterija. Pomenute zadatke izvršavali smo u 3.korpusu AR BiH. Zatim je u organizaciji ovog Diviziona, ponovo organiziran kurs za načelnike PVO iz brigada. Naši strijelci, protivavionci, pohađali su kurs u Sarajevu. Većina njih su sa odličnim uspjehim završili pomenuti kurs, - dodaje Siniša Kovačević, zamjenik Komandata Lard i PVO.

Za naredni period planiran je još jedan kurs kojim će prisustovati komandiri topovskih odjeljenja. Sve naprijed navedene aktivnosti pored stručnog osposobljavanja pripadnika Diviziona, imaju za cilj poboljšanje sistema RIK-a. Pored ovoga, neprekidno se vrši planska obuka vojnika, kako bi isti što spremnije izvršavali postavljene zadatke. Dobar rad, stručna obuka i blagovremeno izvršavanje naredbi pretpostavljene Komande, još više su povećali efikasnost Diviziona. U jedinici se tačno zna ko je zadužen za odredjenu aktivnost. Pri uočavanju slabosti do kojih vrlo rijetko dolazi, odmah se pristupa njihovom otklanjanju. Za izuzetno zalaganje i doprinos u razvoju artiljerijsko - raketnih jedinica, Divizion je dobio pismenu pohvalu Generalštaba AR BiH. *(Dž. Sefer)*

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 17. Slavne Krajiške brdske brigade

VITEZOVI KRAJINE

U novembru 1992. godine spajanjem dviju krajiških brigada, 1. i 7. formirana je 17. krajiška brdska brigada. Formirali su je patrioti - entuzijasti koji su napustili

sigurne egzistencije širom zapadne Evrope, organizovali se u Zagrebu i Rijeci i u sastavu 1. krajiškog bataljona i 7. krajiške brigade stigli u Bosnu da brane čast i dostojanstvo svog naroda. Priključili su im se krajiški pro-

gnanici kao i hrabri kotorvaroški branioci iz sastava 1. bojne HVO-a Kotor Varoš. Formiranjem 17. krajiške brigade Armija Republike Bosne i Hercegovine je dobila snažnu i moćnu operativno - manevarsku jedinicu, u svakom trenutku spremnu da djeluje tamo gdje je najpotrebnije. Ova jedinica, sa hrabrim i srčanim borcima, mladim i kvalitetnim starješinskim kadrom, stručnim i osposobljenim prištapskim

jedinicama te moćnom i preciznom artiljerijom, nizala je i niže pobjede na mnogim bojištima naše napaćene zemlje. Gotovo da nema prostora za kojeg se nije borila i davala svoje najbolje sinove: od Turbeta, Goražda, Trnova, Karaule, Jajca, Visokog, srednjebosanskog prostora, Igmana, Vlašića, Kupresa, Donjeg Vakufa...

Borac Sedamnaeste zna svoj cilj: on je hrabar, spretan, obučen i duboko svjestan istorijskog trenutka za Bošnjački narod i njegovu opstojnost. Rezultat svega se očituje u činjenici da je ova jedinica u sastavu 7. korpusa oslobodila mnoge prostore nanijevši velike gubitke agresoru. Najsigurniji izvor naoružanja je zarobljavanje neprijateljskih oruđa i oruđa. Svaka haubica, lanser, minobacač, tenk, kazuje svoju priču - priču koju gradi bosanska istorija.

Za cjelokupan doprinos u oslobađanju Domovine i jačanju njene Armije, 17. krajiška brdska brigada je povodom obilježavanja prve godišnjice Armije Republike Bosne i Hercegovine odlikovana najvišim ratnim priznanjem - ZLATNI LJILJANOM - kao i počasnim nazivom SLAVNA. U ratnom dnevniku ove Brigade mnoge stranice ispisane su blistavim slovima, istorija će bilježiti nadljudski herojzam krajiških boraca u: oslobađanju Trnova, deblokadi Goražda, odbrani Jajca, oslobađanja Crkvica i kote 715 kod Visokog, odbrani Travnika i cjelokupnog srednjebosanskog regiona od ekstremnog dijela Hrvatskog vijeća obrane, oslobađanju Mravinjca i Kamenjaša, slamanju četničke ofanzive na Malom polju u augustu '93., velikim uspjesima na Vlašiću i značajnom učešću u oslobađanju Kupresa i Kupreške visoravni. Naravno, u svim tim uspjesima izuzetno veliki doprinos dali su i "heroji u bijelom" - medicinsko osoblje 17. Slavne krajiške brdske brigade, koji su u svojim znanjem, voljom i umijećem spasili mnoge živote nesebično se angažujući na svim prostorima djelovanja Brigade.

Na časnom putu slobode mnogi Krajišnici, pripadnici 17. Slavne su pali usmjeravajući svoj posljednji pogled i svoju posljednju misao prema Krajini. U ime onih koji su pali, kojih više nema, Sedamnaesta će ići dalje, izlazeći iz svakog boja jača i moćnija.

Ova moćna, herijska, slavna Brigada je dala zavjet: Doći do obala Une i Drine, vratiti narod svojim kućama.

PREDSTAVLJAMO 727. BRDSKU BRIGADU

SLAVNI "BOSANSKI LONAC"

Dvadeset sedma bbr., sada 727. bbr. formirana je 15. august 1993. godine. To je jedna od mlađih brigada u 7-om korpusa. Formirana transformacijom 27. motorizovane brigade. U sastavu 27. bbr. ulaze Prvi bataljon 306. bbr i Chetvrti bataljon 314. brigade.

727. bbr. je spoj krajiške hrabrosti i srednjobosanske plemenitosti. U brigadama su borci sa područja 33 općine Republike Bosne i Hercegovine sa pravom i iz milja je nazivaju "BOSANSKI LONAC".

Najviše borca u sastavu 727. bbr. je sa područja općina Kotor - Varoš, Travnik, Mrkonjić Grad, Skender Vakuf, Šipovo i Banja Luka.

Bez obzira što je brigada mladeg datuma formiranja, u njenom sastavu su iskusni borci koji su prošli mnoga ratišta širom RBiH od samog početka agresije.

Borci 727. bbr. kao pripadnici raznih formacija, kao što su samostalni odredi, TO, PL i samostalne jedinice, u 1992. godini prošli su ratišta Kotor-Varoša, Jajca, Vlašića i Igmana.

Najveći teret agresije podnijeli su borci Prvog brdskog bataljona, DIČ-a, te kotorvaroška četa u 314. brigadi, koji su 1993. godine, "godine gladi" i borbe sa dva neprijatelja izdržali toliko toga da se teško može mjeriti sa granicama ljudskih mogućnosti.

Bestijalna agresija i nezapamćen genocid koji agresor, na područje Bosanske Krajine dali su ovim borcima snagu i moral da izdrže i ono što je u teoriji prosto nemoguće.

Također, treba istaknuti borce Drugog brdskog bataljona koji su od prvih dana agresije uzeli oružje u ruke i suprostavili se četničkim hordama. Jedna od najvećih pobjeda boraca ovog bataljona, koji su tada bili pripadnici PL, je bitka 12. septembra 1992. godine kada je oslobođeno Meokrnje. U ovoj akciji oslobađanja Meokrnja svoj doprinos su dali i pripadnici Prvog ŠIPRAŠKOG bataljona, koji su sa Meokrnja prvi put od početka rata vidjeli obrise svoga rodnog kraja.

Pamtiće četnici april 1994. godine, kada su u jednoj žestokoj ofanzivi zauzeli Meokrnje, simbol slobode ovog kraja.

Međutim, nisu se četnici uspjeli dugo radovati i širiti po Meokrnju. Samo tri dana kasnije borci tada 27. bbr. kreću u silovit kontranapad, razbijaju četničke linije, iz stroja zauvijek izbacuju oko 60 četnika i zarobljavaju: 1 PAM, 10 PM M-53, 5 MB-82 mm i veliku količinu MTS-a. Zalepršala se zastava sa ljiljanima na Meokrnju, Vučjoj glavi, Bezimenom visu, Bjeljiku, kotama visokog Vlašića koje su u 1994. godini osvojili pripadnici 727. bbr.

U sadejstvu sa drugim jedinicama borci 727. bbr. učestvovali su u oslobađanju kota Duge, Javorak, Srneća brda, također, na Vlašiću. Veliki dorinos borci ove brigade dali su i u akcijama oko oslobadjanja Kupresa.

U posljednjim operacijama na ratištu oko Donjeg Vakufa za izuzetnu hrabrost i zalaganje pismeno su pohvaljeni od komandanta 7. korpusa IDV I Druge četa Prvog bataljona.

Svi borci ove brigade dali su veliki doprinos u odbrani naroda i države Bosne i Hercegovine od agresora, ali najbolji medju najboljima svakako su dva ZLATNA LJILJANA, legendarni komandir iz Šipraga Zijad Kovačević Zijo i neustrašivi Bekir Torlaković iz Skender Vakuf. Treba napomenuti da je i komandant ove brigade major Mustafa Fazlić dobitnik priznanja ZLATNI LILJAN.

Pominjati 727. bbr., a ne pomenuti njeno srce IDV bilo bi nemoguće. To su momci za koje nema prepreka, teških i nerješivih zadataka.

Od osnivanja pa do danas u logističkom pogledu brigada je opremljenija i tehnički moćnija. Danas je to jedinica sa velikim ratnim iskustvom i respektom. I neka znaju četnici PROKLJUČAT ĆE BOSANSKI LONAC TAMO GDJE ZATREBA.

IS 727. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Plivi i njenom vodopadu

POVRATAK SA SLAVOM

Decembar '92. godine vezan je za formiranje 305. bbr sadašnje 705. Sbbr. Nakon herojskog otpora srpskoj ofanzivi punih pet mjeseci došlo je do povlačenja Jajčana sa svojih ognjišta, koji gotovo u potpunosti čine novu brigadu. Njeni pripadnici su nastavili borbu protiv agresora na prostorima Srednje Bosne, najviše teritoriju bugojanske i gornjovakufske opštine, gdje ih u ovakom sastavu zatiču, polovinom januara '93. prvi sukobi protiv postrojbi HVO. I pored sijaset problema naročito u logističkom smislu, 705. Sbbr je maksimalno angažovana u odbrani Gornjeg Vakufa, posebno dajući doprinos u borbama za objekte Crni vrh, Relej, Glavica kao i uličnim borbama. O žestini boraca 705. govori podatak da je u mirovnim pregovorima protivnička strana postavljala kao uslov dislokaciju 705. brigade.

Ratni put brigade nastavlja izmještavanje na područje Kakanjske opštine, a zatim logorovanjem na visočkom i busovačkom dijelu bojišta. Sve do novembra '93. godine uspješno su držane linije prema četnicima u rejonu Buci. Linije slobodne teritorije uspješno su i čvrsto čuvane i u reonu Živičačke planine u izuzetno teškim klimatskim uvjetima. Dijelovi 705. Sbbr bili su angažovani i na prostorima Breze, Zavidovića i Žepča bilježeći značajne uspjehe i nanoseći pritom neprijatelju velike gubitke kako u živoj sili tako i MTS-a. Samo u julu '93 u rejonu Bukava uništen je neprijateljski tenk, dvije haubice sa posadom, top B-1, dva PAM-a sa posadom.

Zadaci su uspješno izvršavani i na bojištima Kiseljaka, Kaknja, Novog Travnika, Visokog i Viteza. Posebnu pažnju zaslužuje period od polovine novembra 1993. do polovine februara 1994. kada je dio brigade upućen sa visačko bojišta u reonu G. Vakuf. Pod punom ratnom spremom, usiljenim maršom p teškim meteorološkimim u jetima, na pojednim djelov ma pod dejstvom neprij teljske vatre prešlo 70 k preko Sikira i zaposjele lini odbrane u Gornjem Vakuf Na uspješno izvedenom maršu prvi bataljon je dobio pismenu pohvalu komandanta 3. korpusa pod čijom komandom je bila brigade. Istovremeno drugi dio brigade prebačen je na područje novotravničke općine na linije odbrane Mravinjac i Kamenjaš. I ovaj put, dug 60 km, preden je usiljenim maršom. Polovinom januara i preostali dio brigade prebacuje se usiljenim maršom na poručje Gornjeg Vakufa gdje učestvuje u odbrani "vrata" Srednje Bosne. Zahvaljujući nevidenoj hrabrosti, upornosti i požrtvovanju slomljena je najveća ofanziva zvana "Sve ili ništa".

Brigada tokom 1994. godine daje značajan doprinos u oslobađanju teritorija na vrbasko - komarskom pravcu, a sa ostalim jedinicama 7. korpusa i na kupreškom bojištu. Nakon uslova stvorenih dejstvom jedinica 770. Slavne i 707. Slavne borci jajačke brigade zaposjedaju objekte Stara i nova Titova vila na Koprivnici i nastavljaju pravcem Kupreške visoravni.

Pored značaja u vojničkom smislu ova brigada predstavlja garanciju opstanka, ali i povratka preko 15.000 stanovnika sa područja jajačke opštine koji borave na području srednje Bosne.

Pripadnici 705. Sbbr. u proteklom periodu briljantno i uspješno su ispunili sve zadatke i obaveze. U borbi do konačnog oslobođenja Republike Bosne i Hercegovine spremni su izvršiti sve borbene zadatke koji im se narede.

•

Bugojanci ovjenčani slavom

REZULTATIMA DO PRIZNANJA

Od svog rađanja i stasanja iz OpŠTO Bugojno stvorena je 707. bbr sa odlićjem SLAVNA.

Naredbom komandanta 3. korpusa Armije R BiH 21. oktobra 1993. godine od 307. mtbr formiraju se dvije brdske brigade, 307 i 370. U početku 307. brigadu čine tri a nedugo zatim i četvrti bataljon. Uspješan put brigade počinje treći. Dobivaju se značajna priznanja Komande 3. korpusa u čijem sastavu je tada bila brigada. Zona odgovornosti brigade tada je pokrivala linije dužine 60 km. Agresoru se ne prepušta već naprotiv uzimaju privremeno okupirane teritorije u pravcu Donjeg Vakufa i Kupresa. Dan svog formiranja 21. oktobar, 1993. godine brigada samo simbolično obilježava jer je jezgra nastala mnogo ranije, na samom početku agresije na našu zemlju. Ratni put počinje odmah po pokušaju četničke okupacije gornjevrbaskog područja, martovskih i aprilskih dana '92. godine kada se formiraju prve jedinice opštinskog štaba TO Bugojno. Dobrovoljački stroj boraca tada je daleko premašio broj pušaka. Odmah se radi na formiranju u obuci diverzantskih grupa i jedinica koje će kasnije ući će u sastav 307. mtbr, a potom 307. bbr.

U to doba 307. bbr, slovi kao jedna od organizovanijih i opremljenijih jedinica 3. korpusa. Nakon slamanja napada postrojbi HVO u Bugojnu, uključuju se u odbranu Gornjeg Vakufa u rejonu Barakovca, Voljica i Tice kad osujećuju plan dovođenja Gornjeg Vakufa u okruženje. Formiranjem 7. korpusa ova brigada ulazi u sastav istog.

Po prestanku sukoba sa postrojbama HVO ponovo oživljava ratište prema srpskom agresoru koji je računao da su jedinice Armije R BiH oslabljene u borbama protiv HVO. Iznova atakuju na Bugojno diverzantskim i kombinovanim artiljerijsko - pješadijskim napadima. Linije odbrane nisu došle u pitanje, šta više, pomjerene su, povećavajući slobodnu teritoriju. Drugi bataljon oslobađa cijeli plato Hotigošća, proširujući slobodnu teritoriju za 40 km i stvarajući uslove za dalja napredovanja prema Kupresu. U sadejstvu sa drugim jedinicama 7. korpusa ističu se u oslobađanju kote Kamenjaš na komarskom pravcu kao i kota Kik i Vis na području opštine Donji Vakuf, čime su stvoreni uslovi za napredovanje jedinica 7. korpusa na ovom pravcu. Uz čuvanje linija prema Kupresu jedinice 707. bbr redovno idu i na druga područja. S desne strane rijeke Vrbas osvajaju Glavicu, Šemičku lokvu i Crni vrh, posebno značajan za kupreški pravac.

U petnaestodnevnim borbama na Kupreškoj visoravni jedinice 707. bbr postigle su veliki uspjeh. U prva tri dana potisnuvši neprijatelja sa svih djelova bugojanske opštine oslobodile su 64 km2 teritorije ovladavši, između ostalih, kotama Jarčišća, Risovac, Ajkuliča kose, Lukića kose, Biljegom, a u nastavku borbi koje su po dramatičnosti ušle u istoriju, oslobođene su Zagina livada i Velika Šuljaga, a kao završnica Vrana, najviša tačka planine Stožer koja dijeli bugojansku dolinu od kupreškog polja.

U toku 1994. godine, 707. bbr oslobodila je gotovo 110 km2 okupiranih teritorija. Brigada je dobitnik mnogih visokih priznanja Generalštaba Armije R BiH i Komande 7. korpusa. Osam pripadnika brigade je dobila najviše vojno odlikovanje, "Zlatni ljiljan". Promovisanje 707. bbr u "Slavnu" dosada je najviše priznanje koje je ova brigada dobila u časnoj borbi za oslobađanje od agresora i podstrek da se na ovom putu pravde istraje.

IS 707. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Svečanosti u Sedmom korpusu Armije Republike Bosne i Hercegovine

SMOTRA SNAGE

Jedinica hrabrih Krajišnika - 17. slavna krajiška brdska brigada dobila naziv "viteška", a za zvanje slavne proglašene 707, 705 i 727 brdska brigada. 737 muslimanska lahka brdska brigada obilježila godišnjicu osnivanja.

Ratna odlikovanja, značku "zlatni ljiljan" dobili brigadir Fikret Ćuskić i pukovnik Asim Koričić. Nagrade i priznanja brigadama i pojedincima uručili armijski general Rasim Delić i brigadni general Mehmed Alagić.

Povodom završetka obuke i podjele počasnih priznanja Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine nekim jedinicama Sedmog korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine u Travniku je obavljeno svečano postrojavanje dijela jedinica ovog korpusa naše Armije. Održan je i prigodan defile ovih jedinica ulicama Travnika, a priređen je i veliki tehnički zbor na kome su i građani imali priliku da se upoznaju sa nekim od naoružanja kojim raspolažu jedinice ovog korpusa naše Armije.

Pored brojnih drugih gostiju i zvanica svečanostima u Travniku prisustvovali su najviši prestavnici političkog, privrednog i vjerskog života travničkog, banjalučkog, zeničkog i mostarskog okruga, te generali naše Armije Rasim Delić, Jovan Divjak, Fikret Muslimović, Meho Karišika, Ramiz Dreković, Zićro Suljević, Sulejman Vranj i Mehmed Alagić. Učenjem fatihe i minutom šutnje odata je dužna pošta svim šehidima i poginulim borcima jedinica iz sastava Sedmog korpusa A R BiH.

Uspjesi koje u borbama za oslobođenje naše zemlje postižu borci i jedinice iz sastava ovog korpusa naše Armije od početka agresije arpsko-crnogorskog agresora i domaći četnika na našu domovinu, dobili su i svoju veliku valorizaciju. Jedinica hrabrih Krajišnika - 17. slavna brdska brigada na svojoj ratnoj zastavi sada nosi obilježje viteške brigade. Čak tri brigade ovog korpusa sada na svojim ratnim zastavama nose obilježje slavnih. Riječ je o 70 ., 707 i 727. brdskoj brigadi čiji borci su u dosadašnjem toku rata dali veliki doprinos u očuvanju i odbrani slobodnih prostora Republike Bosne i Hercegovine, ali i oslobađanju privremeno okupiranih dijelova naše domovine. Sve ove jedinice posebno posebno velik doprinos, svojok organizovanošću, smjelosti i hrabrošću dale su u jesenjim borbama za oslobađanje Kupresa i Kupreške visoravni, ali i u borbama sa četničkim jedinicama na vlašićkom ratištu.

Plakete o počasnom zvanju i ratne zastave sa ovim zvanjima komandantima ovih brigada iz sastava Sedmog korpusa uručio je armijski general Rasim Delić, komandant Generalštaba naše armije, a prigodne poklone u novom naoružanju uručio im je njihov komandant brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa.

Tokom ovih svečanosti uručena je ratna zastava 737. muslimanskoj lahkoj brdskoj brigadi koja je obilježila prvu godišnjicu svog postojanja. Pomoćniku komandanta 7. korpusa brigadiru Fikretu Ćuskiću i komandantu 737. muslimanske lahke brdske brigade pukovniku Asimu Koričiću uručena su ratna priznanja "Zlatni ljiljan" što im ih je, za ukupan dosadašnji lični doprinos odbrani domovine, dodjelilo Predsjedništvo Republike BiH.

Čestitajući borcima svih jedinica 7. korpusa na dosadašnjim velikim borbenim rezultatima u odbrani i oslobađanju domovine, armijski general Rasim Delić, komandant Generalštaba naše armije govorio je ovom prilikom i o značaju koji dobra organizovanost, osposobljenost i snaga naše Armije ima u eventualnom postizanju pravednog politčkog rješenja.

- Pravedno političko rješenje - istakao je, između ostalog, armijski general Rasim Delić - za srpsko-crnogorskog agresora i domaće četnike znači odustajanje od osnovnih ciljeva agresije, to znači odustajanje od ideje stvaranja "velike Srbije", ali i odgovornost za sve počinjene zločine. Teško će to agresor prihvatiti i mi moramo biti spremni i sposobni da i oružjem oslobađamo našu domovinu. Svoju nespremnost za prihvatanje političkog rješenja agresor na najbolji način iskazuje trenutno na području Bihaća. Upravo to nam i kazuje da moramo biti spremni, dobro obučeni i organizovani i tom svojom snagom pomoći i našim političkim pred-

http://www.hasib-musinbegovic.com

Svečanosti u Sedmom korpusu Armije Republike Bosne i Hercegovine

I HRABROSTI

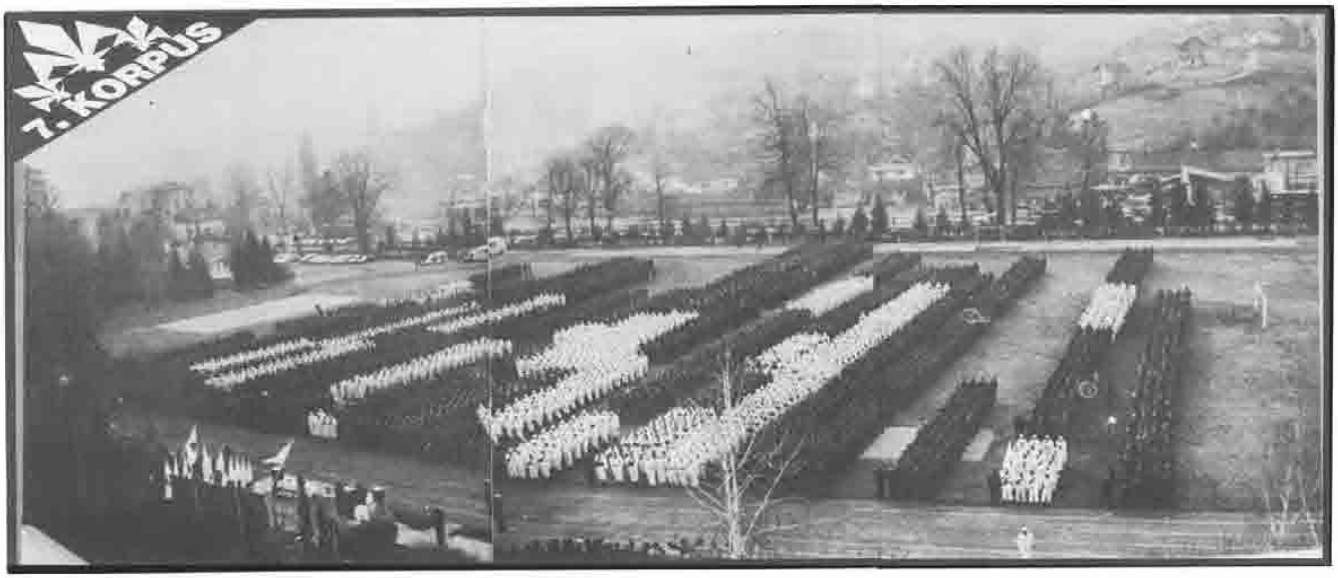

stavnicima u postizanju pravednog mira.

Pozdravljajući sve borce, brigadni general Mehmed Alagić je posebno govorio o tome da agresor svojim stalnim napadima na Bihać i Cazinsku krajinu dokazuje da mu nije stalo do mira i mirnog rješenja. - Agresor nije odustao od svojih ciljeva - rekao je, između ostalog, brigadni general Mehmed Alagić. Stalnim napadima na Bihać on dokazuje da mu nije stalo do mirnog rješenja. On samo time želi da dobije na vremenu kako bi riješio neke svoje probleme. Ali, i ovih proteklih mjesec dana i mi smo mnogo uradili na podizanju naše snage i naše borbene gotovosti. Sada smo još jači i spremniji. Napadi na . korpus su i napadi na 7. korpus i svu našu Armiju. Doći će vrijeme kada će se sastati jedinice ova dva naša korpusa, obećavam, tamo negdje u Krajini.

Na ostvarenim uspjesima i dobivenim priznanjima jedinicama 7. korpusa čestitali su Avdo Hebib, ispred Glavnog štaba Patriotske lige BiH, Zihnija Aganović, ispred travničkog okruga, Mirza Mujadžić, ispred banjalučkog okruga, Nusret ef. Abdibegović, ispred travničkog muftijstva i Mirsad Ćeman, ispred Glavnog odbora SDA BiH.

Sa svečanosti u Travniku upućeno je pismo Predsjedništvu Republike BiH.

Ismet LISICA

http://www.hasib-musinbegovic.com

Četnička primirja

BITKA DRUGIM SREDSTVIMA

Nova godina je na ratištima 3. korpusa donijela borbeno zatišje. Barem na prvi pogled. Međutim, četveromjesečno primirje agresor već koristi za intenzivno propagandno djelovanje. Ofanzivu četnik treba očekivati na proljeće, jer će do tada najvjerovatnije uspjeti da se konsoliduju nakon prošlogodišnjih teških gubitaka. Međutim, i mi ćemo tada biti jači.

Za "Slobodu" piše Spahija Kozlić- 3. korpus

Na ratištima koja pokrivaju jedinice 3. korpusa protekao je prvi mjesec primirja, bolje reći zatišja bez otvorenih obračuna. Neprijateljske snage koje ovo primirje potpisaše da bi se konsolidovale i potom ponovo napale, početak ove godine koriste za dodatno inžinjerijsko uređenje položaja, te za izviđačke aktivnosti. Cilj svega ovoga poznat je našim snagama koje će, kada agresor ponovo odluči napasti odgovoriti onako kako to znaju-žestoko.

Primirje Karadžićevim četnicima i srbijansko-crnogorskom agresoru posebno odgovara na području 3. korpusa, jer su, što je nedavno objelodanjeno u njihovoj analizi '94. godine, na ovom prostoru vodili najžešće borbe. Naravno da su, iako taj podatak nije iznesen, ovdje imali i najveće gubitke. Ova ocjena se posebno odnosi na ozrensko-vozućko i teslićko ratište, a koliko gubitaka su pretrpjeli znaju najbolje naši borci.

Po mnogo čemu je posebno zanimljiva ocjena paljanskog vojnog vrha da je ovdje tokom prošle godine vođen najintenzivniji propagandni rat. Navodeći primjer Ozrena, Teslića i Doboja konstatovali su da su informacije plasirane u sredstvima informisanja s naše strane (naravno oni to nazivaju lažima) izazvalo negativne efekte po stanje borbene gotovosti četničkih jedinica, te pogoršalo političku situaciju u nekim gradovima. Naravno, za nas je to veliki kompliment.

Vrijeme relativnog borbenog zatišja četnici zato koriste za temeljito psihološko-propagandno djelovanje prema našim jedinicama i civilima na slobodnoj teritoriji. Ovaj put to rade uz stručnu pomoć UNPROFOR-a koji im istovremeno služi i kao diler svakojakog propagandnog materijala.

Naime, u njihovoj zajedničkoj režiji nedavno se pojavio letak formata A-5 u kojem, uz tačke mirovnog sporazuma, velikim slovima stoji "RAT JE ZAVRŠEN", "NEMA VIŠE RATA" i "NEMA VIŠE BORBI". Ovaj materijal, zahvaljujući brzoj intervenciji Komande 3. korpusa, na ovom prostoru nije rasturen, pa su propagatori iz sastava britanskog i francuskog UNPROFOR-a ostali zatečeni. Cilj ovog letka je vrlo jasan, a podjednako odgovara i četnicima i UNPROFOR-u. Četničke su namjere da na ovaj način stvore klimu završetka rata i time umanje borbenu motivaciju kako bi na proljeće, a možda i prije, nastavili sa ostvarivanjem ideje Velike Srbije. Ovakav razvoj događaja odgovara i britanskim, francuskim i ruskim snagama UNPROFOR-a koje žele zaleditи stanje i opravdati politiku vlastitog državnog vrha, a naravno i spasiti sve evidentnije propadanje misije koja je donijela sve, samo ne mir.

Na ovaj trik nećemo nasjesti, jer su jedinice naše Armije u svakom trenutku spremne nastaviti oslobađanje zemlje.

Agresoru se primirje, međutim, vraća poput bumeranga, jer su na vidjelo iskrsli problemi o kojima se nije imalo vremena raspravljati tokom žestokih borbi. Navodimo samo dva.

Već dugo vremena glavna tema ozrenskih četnika, ali i vrha TG Ozren i OG Doboj jest nestalih 20 hiljada dinara i plate za 400 vojnika. Glavnim krivcem za sve ovo smatraju majora Milovana Stankovića, komandanta TG Ozren, koji je sa pomenutim novcem već pobjegao u Beograd gdje mu se nalazi porodica. Posljedice su postale vidljive i na četničkim položajima, pa je na Ozren morao doći oficir bezbjednosti u OG Doboj, potpukovnik Zoran Đukić. Njegov je zadatak da rasvijetli cijeli slučaj, jer se ujudurma oko nestalog novca i majora Stankovića odrazila i na stanje borbene gotovosti. Sve ovo je još jednom uvjerilo Ozrence da su zaboravljeni, prepušteni sami sebi, a majora Stankovića već odavno okrivljuju za lošu vojnu taktiku, jer je, što je javno konstatovano, od juna do decembra prošle godine na ozrensko-vozućkom ratištu zaglavilo čak 700 četnika, a 1500 ih je ranjavanjem izbačeno iz stroja.

Zapadno od Ozrena, u okupiranom Tesliću, četnički vojni vrh već dugo pokušava opravdati desetkovanje samostalnog motorizovanog bataljona "Vojvoda Mišić" koji je potpuno razbijen munjevitim akcijama boraca Operativne grupe "3 sjever" tokom oktobra i novembra '94. godine. Odbijajući otići na front, vojnici traže krivca koji, ovaj put nekog drugog, može poslati u sigurnu smrt.

Još jedna tema je interesantna i ponovo potresa Ozren. Ovaj put povod nezadovoljstva ozrenskih četnika jesu odjeća i obuća. Naime, prije nekoliko dana u Vozuću su trebale stići odjeća i obuća za 500 ljudi, što je mjesecima obećavano. Međutim, i ovaj put su ozrenski četnici izigrani, jer su pomenuta sredstva jednostavno ukradena. Četnici su se, dakle, zabavili sami sobom. Sve ove stvari, u posljednje vrijeme, zele "amortizovati" propagandnim udarima prema slobodnim teritorijama. Tako sve češće možemo čuti ponovo priče da je rat Bošnjaka i Hrvata na pomolu, da su se sukobili premijer Silajdžić i predsjednik Izetbegović, itd. Propagandni nastup, iako intenzivan, još nije poprimio prave oblike, pa treba očekivati pravu propagandnu ofanzivu koja će se pojačati onakvim intenzitetom kakvim se približava proljetna ofanziva.

Dakle, iako su se četnici počeli baviti sobom, situaciju treba shvatiti ozbiljno. Očigledno je da će ponovni zločin ujediniti četnike u jednom cilju, zna se kojem.

NIŠIĆKA VISORAVAN

Jedinice u sastavu Prvog korpusa su na ovome pravcu oslobodile preko 60 kvadratnih kilometara privremeno okupirane teritorije i nametnule neprijatelju sarajevski model ratovanja. Stvoreni su uslovi za dalje napredovanje.

Za "Slobodu" piše Goran Samardžić - 1korpus

Iskustvo na djelu Reorganizacija, postepeno uvođenje i korištenje iskustava stečenih u vijeme više od dvije i po godine rata za opstanak Bosne i Hercegovine, počeli su u redovima snaga u sastavu Prvog korpusa Armije RBiH da daju značajne rezultate. Metodi trenutne inspiracije na terenu pojedinaca, većih ili manjih grupa, ustupaju mjesto serioznim akcijama u čije su planiranje uključeni timovi i najkompetentniji ljudi naše Armije. Sprovođenje stručnih principa rukovođenja i komandovanja, te njihovo prilagođavanje uslovima kakvi vladaju na ovim prostorima, pokazalo se djelotvornim i uspješnim u borbi protiv neprijatelja. Uspjesi jedinica u sastavu Prvog korpusa Armije RBiH u rejonu Nišićke visoravni, svjež su primjer i dokaz da studiozno analiziranje situacije u pravilu moraju polučiti rezultati. Izuzetno složena konfiguracija terena, na kome su oficiri bivše JNA polagali za generalske činove iz domena strategija rata, nameće pitanje geneze našeg uspjeha na ovom pravcu.

Struk države Nišićki pravac je od izuzetnog strateškog značaja, kako za neprijatelja tako i za Armiju RBiH. Prije borbenih operacija jedan dio teritorije koga su držale naše snage bio je po širini nesrazmjerno uzak, nalik na slijepo crijevo koga je, kako kaže brigadir Ismet Dahić, neprijatelj htio da presječe i da stvori uslove da neki ključni dijelovi slobodne teritorije padnu u njegove ruke. Četnička ofanziva, poznata pod nazivom "Zvijezda 94", trebala je da se kreće prema Vozućiljevo stranom rijeke Krivaje i da spoji dva isturena dijela na Nišićkoj visoravni. Provođenje ovog nauma iz teorije u djelo imalo bi katastrofalne posljedice po našu stranu. Fizički bi se razvojile tuzlanska od zeničke teritorije, Olovo bi palo, humanitarni koridor između Zenice i Tuzle bio bi trajno presječen, a tuzlanski korpus pao bi u potpuno okruženje.

"Zvijezda" je oslobođena Jedinice u sastavu Prvog korpusa su osujetile ovaj plan i ostvarila znatne pomake u našu korist. Povraćeno je preko 60 kvadratnih kilometara privremeno okupirane teritorije, a agresoru su naneseni veliki gubici u živoj sili.

Neprijatelj se kroz borbu, uz uzmicanje i gubitke, uvjerio da Armija RBiH postaje sila dostojna poštivanja, spremna iz odbrane da prede u snažnu kontraofanzivu. Naši borci su pokazali visok stepen obučenosti u svakom pogledu nadvladavši tehnički superiornijeg neprijatelja. A to nije slučajno i nameće pitanje u kojoj su mjeri predradnje, planiranje i dogovaranje, uticale na uspješan rezultat ove akcije?

Sadejstvo i koordinacija Brigade i jedinice iz sastava Prvog korpusa Armije RBiH, koje su neposredno učestvovale u odbrani Sarajeva, a time u prenosnom smislu i čitave Bosne i Hercegovine iskustva stečena u borbi za opstanak glavnog grada i okolnih teritorija podjelile su sa jedinicama stacioniranim na pravcu Nišićke visoravni. Na taj način je, kako tvrdi komandant operacije na ovom dijelu, brigadir Ismet Dahić, model sarajevskog ratišta prenesen i nametnut kao rješenje i gotova stvar paravojnih formacija bosanskih Srba. A to je, osim da se rastereti Goraždansko bojište, bio osnovni cilj naše kontraofanzive.

Izviđanje, planiranje, ukopavanje U pozadini uspjeha pripadnika jedinica u sastavu Prvog korpusa Armije RBiH na Nišićima osim hrabrosti i dobre volje boraca, stoji izuzetna odgovornost komandnog kadra u odnosu na postavljeni zadatak. Akcije su detaljno planirane, nijedna odluka nije zaključena bez uvodnih konsultacija. Brigadir Dahić ističe timski rad i stalno prisustvo komandanata na terenu, te odgovornost starješinskog kadra pred onim što im se postavi kao zadatak. Jedinice su po mišljenju brigadira Dahića ravnomjerno podnosile teret i vrlo su profesionalno uradile svoj dio posla, a neprijateljski gubici su ogromni. Brigadir osjeća potrebu da oda priznanje starješinama i njihovoj stručnosti. Pomaci naših jedinica odvijali su se po strogo utvrđenim fazama: izviđanje, približavanje i napadna borbena dejstva. Radni vod je uvijek bio u pripremi tako da je uvijek utvrđivao i obezbjeđivao svježe zaposjednute linije. Na taj način neprijatelju je onemogućeno da povrati svoje položaje. Riješen je, po riječima brigadira Dahića, suštinski problem: -Da ono što se uzme ostane u našim rukama.

Jedinice u sastavu Prvog korpusa su na pravcu Čemerska planina-selo Krunisići uništile više četničkih bunkera sa posadama i na taj način dovele u poluokruženje rejon Glavice, oslobođena su izuzetno snažna neprijateljska uporišta na Žalju i Rokoću, te Velikom i Malom Humu, sela Žišci, Karići i širi rejon Bukve. Pod kontrolom naših snaga su Strašljenci, Stomorine, Mnovac i rejoni Menđeraš i Poredak. Ovo je omogućilo dijelovima jedinica iz sastava Prvog korpusa da se primaknu zloglasnom četničkom artiljerijskom uporištu na Okruglici.

"Mi smo," kaže brigadir Dahić, "neprijatelju nametnuli sarajevski sindrom. Približili smo se u mjeri koja stvara uslove za dalja napredovanja. 304., 126., 322., 1.Solovska ojačane jedinicama iz Sarajeva stvorili su neprobojan bedem. Veliki doprinos su dale i diverzantsko-izviđačke čete od kojih je stvorena jedna lahka brigada, zatim "Crni labudovi", Drugi samostalni bataljon, "Fikrin" odred. Učešće "Crnih labudova" destruktivno je djelovalo na neprijatelja, a pozitivno na našu stranu."

Nišići jesu prekretnica Uspjesi jedinica Prvog korpusa na nišićkom pravcu rezultat su koordinacije i uvezanosti svih jedinica u sastavu. Ujedno predstavljaju uvod u novu etapu rata za oslobođenje Bosne i Hercegovine i model koga i dalje treba koristiti.

http://www.hasib-musinbegovic.com

HISTORIJA GENOCIDA NAD BOSANSKIM MUSLIMANIMA

Doc. dr. Smail Čekić

Prvo masovno stradanje Muslimana dogodilo se tokom tzv. velikog ili bečkograta 1683-1699, u kojem su osmanlije izgubili posjede u Mađarskoj, Slavoniji, Lici, Dalmaciji i Boki Kotorskoj. Svi Muslimani koji se izovih krajeva nisu na vrijeme uspjeli povući u Bosnu i Hercegovinu idruge krajeve južno od Save i Dunava nasilno su prevedeni na katoličanstvo. Na muslimane u tim krajevima podsjećaju još samorazličiti toponimi i prezimena. U Kučima su 1688. Crnogorci zaklalioko 500 i protjerali oko 700 Muslimana. Eugen Savojski je, poslije pobjede nad Osmanskom vojskom kod Sente, prodro sve do Sarajeva (oko1698), odvodeći u roblje veliki broj muslimanskog, pravoslavnog i jevrejskog stanovništva. Početkom XVIII stoljeća (jula 1711), u skladu sa ruskom imperijalnom politikom i njenim interesima na Balkanu, izvršena je tzv. "istragapoturica", odnosno fizičko i duhovno istrebljenje svih pripadnika islamske vjere na području "Stare Crne Gore" (svega 4 nahije sa sjedištem na Cetinju).

Tada su Crnogorci, pod vodstvom vladike Danila,poklali, pokrstili ili protjerali oko 800-1000 Muslimana i uništili sve njihove sakralne i kulturne objekte, među kojima i 6 džamija. Tada je,ipak, najveći broj Muslimana uspio da pobjegne u susjedne nahije oko Bara, Nikšića, pokraj Skadarskog jezera i Bojane, a neki i u Podgoricu(iznad Bara, u selu Tuđemile, i danas živi bratstvo Mustafića, koje je opjevano i u "Gorskom vijencu"). Poslije 1713. u Crnoj Gori Muslimanaviše nema. "Istragu poturica" u Crnoj Gori opjevao je i vladika i pjesnik Petar Petrović Njegoš u "Gorskom vijencu", čime je dao ideologiziranu epsku podlogu i paradigmu za sve kasnije zločine nad Muslimanima na prostorima Srbije, Sandžaka, Crne Gore i Bosne iHercegovine.Neposredno nakon istrebljenja Muslimana na području Stare Crne Gore otpočeo je napad na Muslimane u Gackom, Grahovu, Nikšiću, Spužu,Plavu i Gusinju, a vršeni su i pokušaji napada na Podgoricu. Tom prilikom u Gusinju je zaklano oko 300 Muslimana.U vrijeme kada je otpočelo opadanje Osmanskog Carstva austrijske katoličke trupe su nastavile sa genocidnim radnjama. Tako su prilikom upada u Beograd, krajem XVIII stoljeća, kršćanske austrijske trupe pobile većinu muslimanskih i jevrejskih stanovnika tog grada. Genocid nad Muslimanima je intenziviran od početka prvog srpskog ustanka (1804), kada počinju njihova sistematska stradanja na područjima na kojima se postepeno uspostavljaju i šire dvije balkanske države, Srbija i Crna Gora.

Eksterminacijom Muslimana te dvije državestvaraju svoje etnički čiste teritorije. Tako je poznat srpski historičar i političar Stojan Novaković, konstatovao da se od 1804. u Srbiji vrši "generalno trebljenje Turaka iz naroda". Pod terminom"Turci" podrazumijevali su se Muslimani, tj. domaće stanovništvo slavenskog etničkog porijekla. Nakon sticanja statusa vazalne autonomne kneževine u okviru Osmanskog carstva (Hatišerifom iz 1830), u Srbiji su izvršeni masovni zločini nad muslimanskim stanovništvom. U periodu od 1830-1867, a posebno od 1862-1867, u Srbiji su pobijeni i protjerani svi Muslimani iz Beograda, Užica, Šapca, Sokola i drugih mjesta i uništeno njihovo cjelokupno kulturno nasljeđe. Protjerani Muslimani su se uglavnom naselili u Bosni, gdje su za njih Osmanske vlasti podigle na Savi dva potpuno nova naselja, nazvana po sultanu Abdul Azizu, Gornja Azizija (Bosanski Šamac) i Donja Azizija (Orašje). Crnogorci su 1856. u Kučima izvršili brojne zločine nad Muslimanima i Albancima (katolicima).

Mnogi Muslimani i Albanci su likvidirani, među kojima i žene i djeca, protjerani i nasilno prevedeni na pravoslavlje. Ugovorom o razgraničenju između Osmanske vlasti i Crne Gore iz 1859,izvršenim pod pritiskom Francuske i Rusije, Crnoj Gori su dati: Gornji Vasojevići, Grahovo i Njudol. Posljedica tog "darivanja" bio je zločin genocida nad Muslimanima u Vasojevićima. Naime, tada je nasilno pokršteno 26 muslimanskih bratstava sa oko 750 građana. U Grahovu i Njudolu Muslimani su istrijebljeni, njihove džamije porušene. Tada je u Kolašinu izvršen pokolj muslimanskog stanovništva.Nakon ratova 1876-1878, do tada autonomne kneževine Srbija i Crna Gora,stekle su odlukom evropskih sila na berlinskom kongresu državnu nezavisnost uz znatno teritorijalno proširenje. Na teritorijama koje su pripadale Srbiji (okruzi:Niš, Pirot, Toplica-Prokuplje i Vranje), gdjeje živjelo brojno muslimansko stanovništvo, koje su činili, uglavnom,etnički Turci, Albanci, Cigani, kao i islamizirani Slaveni, izvršeni su masovni zločini genocida.

Srpska vojska je tada, u tri dana, prema nekim procjenama, likvidirala oko 100.000 Muslimana. Nad Muslimanima Nikšića, Zetske ravnice, Spuža, Podgorice, Kolašina, Žabljaka,Plava i Gusinja, odnosno Ulcinja, mjesta koja su odlukom Berlinskog kongresa pripala Crnoj Gori, a u kojima su Muslimani činili većinsko stanovništvo, izvršeni su mnogi zločini. Muslimanima je oduzeta sva pokretna i nepokretna imovina, nad njima vršen psihološki i kulturni pritisak i dr. To je izazvalo veliko pokretanje, tj. bježanje stanovništva. Raseljeni muhadžiri iz Nikšića, Kolašina, Spuža,Žabljaka i Zetske ravnice pođoše tada prema Sandžaku, Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Mostar), Albaniji (Skadar i Drač), Kosovu(Magzit) i Anadoliji, doživljavajući svoju tragediju, nemoćni da obezbijede i minimum životne egzistencije. Tako je od 600 iseljenih muslimanskih porodica iz Nikšića 318 (ili 52,8%) pošlo uz Bosnu, a283 (ili 47,2%) u Albaniju.

Navedeni zločini nad Muslimanima u Srbiji iCrnoj Gori (počev od 1711.) vršeni su uz podsticanje i podršku, prvenstveno, carske Rusije, kasnije djelimično i Francuske, a potom je obezbijeđena i satisfakcija evropskih sila na Berlinskom kongresu,čime su legalizovane silom osvojene teritorije i zločini genocida nad Muslimanima. Austrougarskom okupacijom Bosne i Hercegovine 1878. počelo je masovno iseljavanje Muslimana iz Bosne u Sandžak i Tursku. Do 1914.iselilo se preko 100 000 Muslimana (što je imalo za posljedicu da Muslimani doživljavaju znatan pad u udjelu bosansko-hercegovačke populacije i to od 38,73% u 1879. na 32,25% u 1910. godini). U toku inakon balkanskih ratova (1912-1913) izvršeni su brojni zločini(progoni, masovna ubijanja i pokrštavanja) nad Muslimanima u Sandžaku, posebno u onom njegovom dijelu koji je pripadao Crnoj Gori, ali i nad Muslimanima i Albancima (katolicima) u Metohiji. U sklopu te opšte genocidne politike Crnogorci su 1913. pobili oko 800 i nasilno pokrstili 12.000 Muslimana u Plavu i Gusinju. Dalje aktivnosti na tom planu spriječene su intervencijom kralja Nikole I Petrovića. U Metohiji su 1912. Crnogorci izvršili nasilno prevođenje "katoličkog i muslimanskog stanovništva na pravoslavlje". Položaj Muslimana na južnoslovenskom prostoru je pogoršan u toku i poslije završetka Prvog svjetskog rata. Odmah nakon što je srpska vojska ušla u Bosnu iHercegovinu, uprkos dobrom prijemu na koji je naišla kod muslimanskog stanovništva, uslijedila su brojna ubistva, masovna maltretiranja Muslimana, upadi noću u njihove kuće, otimanje novca, stoke i drugih vrijednosti. Poslije ujedinjenja i stvaranja prve jugoslavenske–države(1. XII 1918.), pod srpskom kraljevskom dinastijom Karađorđevića, a što je bio početak ostvarivanja ciljeva iz Garašaninova"Načertanija", nastavljeni su u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca,donosno Kraljevini Jugoslaviji, zločini nad Muslimanima. U toku prvihgodina postojanja Kraljevine SHS zabilježena su brojna masovna ubistva("hiljade ljudi ubijenih"), poluživo bacanje muslimanskog stanovništvau jame po istočnoj Hercegovini, neosnovana hapšenja i mučenja pozatvorima, protivzakoniti pretresi, razbojstva i javno nasilje, pljačkei otimačine muslimanske, kako privatne, tako i opšte, tj. vjerske i vakufske imovine. Tako je 270 sela opljačkano i uništeno. Ovakav odnos prema muslimanskom stanovništvu posebno je bio drastičan u rogatičkom, sarajevskom, kladanjskom, tuzlanskom, konjičkom itrebinjskom srezu, zatim u okolini Ljubinja, Bileće, Gacka iNevesinjna, itd. Samo na područje istočne Hercegovine zabilježeno je tokom dvadesetih godina preko 3.000 vansudskih ubistava. U prvim godinama postojanja jugoslovenske države posebno stradaju Muslimani uSandžaku.

Najdrastičniji su slučajevi pokolja u Plavu i Gusinju i bijelopoljskom srezu. Srpska i crnogorska vojska je, sredinom februara1919, u Plavi i Gusinju pobila 450 Muslimana (žena, djece i staraca),opljačkala i popalila njihove kuće. Oko 3.000 Muslimana je tada uspjelo da izbjegne u Albaniju (Skadar). Početkom novembra 1924.Crnogorci su u selima Šahovići (Tomaševo) i Pavino Polje(bijelopoljski srez) poklali i pobili 600-900 Muslimana, među kojima je bilo mnogo žena, djece i staraca, koji su i kolektivno živospaljivani. Kod Kolašina je 7. novembra ubijen iz krvne osvete Boško Bošković, bivši sreski načelnik. Za ovo ubistvo vlasti su, kako se kasnije na sudu saznalo, neosnovano optužile neke Muslimane. Na njegovoj sahrani okupljenu masu na revanš posebno su huškali predstavnici vlasti, okružni načelnik iz Bijelog Polja i bijelopoljski poglavar Nikodim Cemović, odnosno Lazar Bogićević. Noću između 9. i10. novembra organizovano je pošlo oko 2.000 Crnogoraca na Šehoviće i Pavino Polje, gdje su, bez obzira na uzrast i pol, poklali, pobili i rastjerali svo zatečeno muslimansko stanovništvo. Jedan broj Muslimanasa tog područja se iselilo u Tursku (140 porodica), a drugi (preko 140porodica) u Gornji Rahić (kod Brčkog), gdje su se trajno naselili. Tako se u Šahovićima "odigrala jedna grozna i krvava drama" koju je izuzetno plastično opisao Milovan Đilas u knjizi "Zemlja bez pravde" (Land without Justice, London 1958). O tim je dramatičnim događajima Đilas slušao od svoga oca Nikole Đilasa, rezervnog žandarmerijskog majora, koji je bio jedan od komandanata krvavog pohoda na Šahoviće i Pavino Polje.

Nastaviće se. . .

SVJEDOČENJA

DVIJE GODINE PATNJE, BOLA I NADE

Ovaj teški, prljavi rat usmjeren isključivo na uništavanje Muslimana i svega što je muslimansko, ispisao je mnoge tragične sudbine. Jedna od takvih je i sudbina mladića iz Prijedora, Karadžić Edina, mladića koji se ni po čemu nije izdvajao iz svoje generacije i koji je kao i svi mi provodio svoju mladost sa svojim komšijamasvih nacionalnosti ne mogavši ni u snu zamisliti šta bi se desilo njemu i njegovoj familiji.

Ova je priča nastala na Vlašiću, na Edinovo insistiranje, kako bi bar malo skinuo teško breme koje nosi i možda pomogao u razotkrivanju ratnih zločinaca.

"Sa svojom familijom živio sam u Prijedoru, u našoj kući. Radio sam kao autoelektričar, imao sam puno prijatelja. Sve je bilo normalno, dok nije počeo rat u Hrvatskoj i dok domaći Srbi nisu krenuli tamo, u svoje pljačkaške pohode, a pri povratku šenlućili i lumpovali. Tada i počinje sa prvim razdvajanjima i nepovjerenjem jer mi nismo htjeli ići ratovati u Hrvatsku."

■ PRIJEDOR NIJE ŠUTKE PAO

"Rat u Prijedoru je počo kasnije nego u nekim drugim gradovima u BiH. Sve je išlo po njihovom klasičnom scenariju, prvo preuzimanja vitalnih i ključni objekata, proglašenje srpske opštine Prijedor a potom poziv Muslimanima i Hrvatima da predaju oružje SDS-u. Cijelo to vrijeme funkcioniše i TO Prijedor. Oružje se ne predaje a SDS napada selo Hambarine, gdje vrše prve masakre. TO je krenula u akciju i zauzela neka strateška mjesta, te dolazi nadomak opštine i MUP-a u Prijedoru. Četnici tada angažuju ogromne oklopno - mehanizovane jedinice, što je bilo prejako za nas." Povukavši dim cigarete, Edin uzima malu stanku i kao da skuplja snage za nastavak priče, za ono što ga je najviše zaboljelo i što je u srcu ostavilo trajne posljedice. Njemu su četnici mučki ubili oca.

■ ŽIGIĆ ZORAN - UBICA MOGA OCA

"Počinje maltretiranje nesrpskog stanovništva. Hapšenja, oljačke, odvođenja u logore. Ogroman psihički oritisak. 24.07.1992. godine u 21 sat kući nam dolazi radni kolega mog oca, Žigić Zoran, bez ikakvog objašnjenja izvodi ga van ispred kuće i ispaljuje rafal u njega. Ja sam uspio majku i brata izvesti iz kuće na stražnji izlaz i tako i spasiti," polako izgovara riječ po riječ Edin. "Neko je pozvao hitnu pomoć pošto je otac bio još živ iako sav u lokvi krvi. Prebacuju ga u bolnicu, međutim, Zoran čuvši da je još živ dolazi u bolničku sobu i tu, nožem, hladnokrvno ubija moga oca."

Nova stanka i još jedna pripaljena cigareta. Desetak minuta šutnje i pogled upućen sa Vlašića u pravcu rodne grude.

"Sutradan me privode u Keratern na ispitivanje i tu sam bio svjedok svega onoga što ljudski um ne može ni zamisliti, a kamoli uraditi. Iz tog boravka u logoru najviše mi se urezalo u sjećanje kada su maltretirali 17-godišnjeg momčića, rotardiranog, i to pred očima njegove majke. Udarali su ga svim i svačim. Uoči mog dolaska u hangar ubijeno je oko 25 Muslimana, tako što su im u hangar ubacili bojne otrove, a potom ih dokrajčili rafalima. Pošto sam se izvukao odatle, počinju nove patnje za mene i moju familiju, sve do 15.10.1992. godine, kada smo konvojem preko Vlašića stigli do Travnika. Na tom putu, tačnije, na Vlašiću, ubijeno je puno Muslimana a konvaj opljačkan. I sam sam dva puta bio pred smrću. Iz Travnika sam došao u Merdane, Busovača, i tu se sa bratom uključujem u A R BiH. Danas smo obojica na Vlašiću, na putu prema svom Prijedoru. Zločinci moraju biti kažnjeni i mi ćemo, svojom borbom, tome doprinijeti!"

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV ZA NEZABORAV

SJEĆANJE NA ŠEHIDE

U drugoj četi Prvog bataljona "MAJOR MIHAJLO PETROVIĆ" 712. bbr čuvaju uspomenu na svoje saborce koji su za slobodu Bosne i Hercegovine dali svoje živote. Kraj januara i februara vrijeme je kada se sa tugom ali i sa ponosom u porodicama i među saborcima obilježavaju trogodišnjice pogibije tri izuzetna borca za našu zemlju i za naš narod.

Prije dvije godine, na prvoj liniji odbrane na Sečevu, poginuo je komandir Druge čete **SALIH ČELAREVIĆ**, čovjek i borac koji je za deset mjeseci rata ostavio neizbrisiv trag među braniteljima travničkog kraja. Od prvih aprilskih dana uključen u odbranu domovine, dobrovoljac koji se borio gdje god je zatrebalo, u Turbetu, Visokom, na Šešićkoj planini, Karauli...svojom hrabrošću, odlučnošću, čestitim i drugarskim odnosom prema saborcima zaslužio je starješinske dužnosti koje je uspješno obavljao, poštovan i omiljen od boraca. Prednjačio je primjerom, zračio optimizmom i nepokolebljivom vjerom da će pobjeda i sloboda biti na strani pravde.

Pjesme koje je pisao najbolje govore o čvrstini njegove vjere u pobjedu.

NAŠA DRAGA BOSNA
SLOBODNA ĆE BITI

Čelarević Salih
rođen 15.10.1952.
poginuo 25.2.1993.
(Sečevo)

ZA SLOBODU NJENU
I KRV ĆEMO LITI.

Sam se trošio u borbi do pobjede. Od prvih dana na branik Bosne stao je, tada osamnaestogodišnji **EHVAD HADŽIĆ**. Iz bitke u bitku sticao je iskustva i izrastao u vrsnog borca. Odskakao je disciplinom i savjesnošću. Saborci su ga voljeli zbog vedrine s kojom je podnosio i najveće napore.

Tih, miran, na ulicama Travnika kojeg je toliko volio, primjetan svojom visinom i snagom, u borbi je bio pouzdan i čvrst oslonac svakom svom saborcu.

Hadžić Ehvad
rođen 24.11.1973.
poginuo 27.1.1994.
(Kruščica)

Zrno Admir
rođen 19.11.1968.
pogunuo 5.2.1993.
(Sečevo)

Ehvadovo prijateljstvo sa Nedimom Grabusom bilo je već poslovično. Da bi bili na smjeni zajedno znali su produžavati boravke na terenu i ostajati duže. I na onoj smjeni u Kruščici, kad je Ehvad poginuo, Nedim je bio sa njim, produživši svoju smjenu. Svi koji su znali Ehvada, nikada ga neće zaboraviti.

I ADMIR ZRNO bio je od prvih dana agresije na Bosnu i Hercegovinu borac Prvog travničkog odreda. Šešićka planina prostor je na kome je izvršavao svoje vojničke zadatke, disciplinirano i redovno. Formiranjem 312. mtbr postaje borac Druge čete Prvog motorizovanog bataljona, u čijem sastavu se bori sve do pogibije na Sečevu, u februaru 1993. godine.

Sjećanje na šehida Druge čete trajni je podsticaj njihovim saborcima u borbi do konačne pobjede.

Suad Bahtijarević
Slobodan Ličanin
IS 712. bbr

Mladost poklonjena Bosni

SVOJOM HRABROŠĆU UŠAO JE U VJEČNOST

Odlaze sinovi Bosne u džennet, ostavljajući za sobom herojstva po kojima će ih historija pamtiti, jer će zlatnim slovima biti upisana njihova imena. Pamtićemo ih svi mi, pamtiće ih generacije, jer mi, koji ostajemo iza njih, ne smijemo ih ostaviti u zaboravu. Jedan od onih koji će ostati u našim srcima, u našoj historiji je i zlatni dječak srca golemog k'o more u kojem se, zajedno sa mladalačkim idealima, ispreplitala golema ljubav prema Bosni, kao prema majci, ocu i braći svojoj, koji su, isto kao on, dali svoju dušu i sve svoje biće Bosni, je rahmetli Hajrudin Prnjaga.

Hajrudin je rođen 28.10.1973. godine u selu Torinama, opština Novi Travnik. Kao dječak, po priči njegove majke, bio je dobar, pitom i vrijedan, sa onda vidljivom hrabrošću koju je poslije iskazivao u akcijama, kada je svojom mladošću pošao da brani svoju drugu majku - Bosnu, koja ga je sada uzela pod svoje okrilje. Njegov ratni put bio je po onoj latinskoj sentenci: Per aspera ad astra (Trnovit je put do zvijezda). Smiono, kako je on to znao, stao na branik svoje Bosne 07. maja 1992. godine. Prvi zadatak mu je bio odlazak na Ravno Rostovo gdje je prvi put okusio četničke granate i metke. Poslije Rostova odlazi na turbetsko ratište. Zatim slijede Klinde, Karaula, Visoko, Bijelo Buće. Naš zlatni dječak Hajro, učestvuje u bici za Kamenjaš, gdje iskazuje požrtvovanost i neustrašivos, jer je, kako su mi pričali njegovi saborci, išao prvi. Nije ga mimoišlo ni gornjevakutsko ratište, Kik, Vilenica, Slimena.

"Dobro se sjećam", poče sa tugom u glasu njegov najbolji drug, saborac Semir Čorbeg, "Hajro i ja smo krenuli od Jelezovca prema Tihom kutku (linija Isakovići) kod naših jarana iz Druge čete 3. brdskog bataljona, no u tom momentu ustaše su ranile jednog mog jarana, pa sam potrčao da ga izvučem, no kako je sudbina htjela, osjetio sam bol, pa onda toplinu krvi. Bio sam ranjen, a moj Hajro, kada je vidio da sam ranjen, potrčao je da me spase, ali nažalost, nije uspio doći do mene jer ga je dušmanski metak pogodio u leđa. Vidio sam da pada, zaplakao sam i, onako sav krvav, krenuo prema njemu. Jedva sam se dovukao do njega, i samo što sam ga uzeo u naručje, izdahnuo je na mojim rukama. Vjerujte, nikada dok živim neću zaboraviti taj prizor. Umro je na mojim rukama moj najbolji jaran koji je bio od mene stariji samo godinu dana, zajedno smo odrasli u istom selu, zajedno se igrali i zajedno ratovali. Izgubivši Hajru, izgubio sam sve: i djetinjstvo i mladost. On je bio najhrabriji u Drugoj četi, i uvijek je išao prvi, a o njegovoj dobrodušnosti, humanosti, dobroti i nesebičnosti znaju svi oni koji su ga poznavali. Ono što je on učinio za naš Treći bataljon, za našu Drugu četu, za našu Tristaosmu je ravno "Zlatnom ljiljanu", kojeg je zista i zaslužio. On je bio ponos našeg Bataljona i naše Brigade i naše drage Bosne!"

Smrt je kraj života, ali onako kako je umro naš "Zlatni ljiljan" Hajro, je smrt u ime vječnosti, u ime budućih pokoljenja koja će sigurno znati kako je živio i kako je poginuo sa golemim srcem punim Bosne.

Đemil Zahirović, nekadašnji komandant 3. brdskog bataljona, sa izrazitom dozom poštovanja i divljenja, govori o svom nekadašnjem borcu, Hajrudinu: "On je za mene bio oličenje hrabrosti, požrtvovanosti i altruizma. Bio je to borac disciplinovan, pošten i pun ljubavi prema svojim jaranima i prema svojoj Bosni. Zahvaljujući njemu, ustaše nisu uspjele probiti liniju na Pribilovičkoj kosi. Tu hrabrost nisam nigdje vidio, jer je uvijek bio prvi, nikad nije bio u pozadini. Nije mi bilo jasno kako dvadesetogodišnjak može da ima toliko hrabrosti u sebi, ne bojeći se ni same smrti. Borci kao što je Hajro, rijetko se rađaju i ja sam ponosan što sam imao takvog borca koji je dosta doprinjeo da se očuva ono što su nam dušmani htjeli oduzeti. On je čovjek, mladić, dječak sa golemim srcem koje je kucalo samo za Bosnu, i sigurno je zaslužio "Zlatnog ljiljana" jer je to dokazao svojom neustrašivošću i željom da oslobodi Bosnu od dušmana." Tužan je bio 03.10.1993. godine kada je Hajrudin napustio ovozemaljski život i preselio se na ahiret i svojom neustrašivošću i ljubavlju prema Bosni, kojoj je nesebično poklonio život, ušao na vrata vječnosti.

Asija Rešić

U ZABORAV OTIĆ' NEĆE

Kao čovjek koji je osjetio da se u Bosni zlo sprema i da će biti rat, priključio se Zelenim beretkama, a malo kasnije Patriotskoj ligi. Smrt ga je zatekla prilikom oslobađanja većeg privremeno zaposjednutog teritorija.

Mujkić /Šaćir/ Šaćir, Paša, rođen 1968.godine, još 1991.god. kada se uveliko ratovalo u Hrvatskoj a ovdje u Bosni sve mirisalo na rat, bez razmišljanja priključio se Zelenim beretkama a malo kasnije Patriotskoj ligi, kako bi učestvovao u zaštiti svog naroda, jer je znao da je njegov narod nenaoružan i nespreman za rat.

Po izbijanju agresije na našu zemlju priključio se dobrovoljačkom odredu i bio pripadnik minobacačkog odjeljenja. Iako je mogao ostati u ovom odjeljenju, njegov temperament je tražio akciju, priključuje se izviđačko - diverzantskom odjeljenju odmah po njegovom formiranju u jedinici. Učestvovao je u mnogo diverzantskih akcija, izvršio mnogo uspješnih izviđanja neprijateljskih terena i položaja.

Njegovi saborci pričaju kako su prilikom izvođenja jedne akcije upali u neprijateljku zasjedu. U najtežoj situaciji, gotovo bezizlaznoj, nalazio se baš Paša, ali se, zahvaljujući svojoj hrabrosti, spremnosti i odlučnosti, iz zasjede izvukao živ i zdrav. Od njegove majke smo saznali kako joj je njen jedinac Paša pričao da je u snu razgovarao sa Allahom dž.š., u kome mu je Allah dž.š. na kraju rekao: "Doći ćeš meni sa još jednom dušom."

Nije imao vremena misliti o svom snu, ali, na žalost, njegov san se obistinio. Nakon oslobađanja većeg dijela PZT-a u Kruščici, Paša je sa svojim drugovima vršio utvrđivanje položaja. Jedno zalutalo zrno pogodilo ga je u grudni koš, predio srca i zauvijek ugasilo kratki, ali ponosni život ovog mladića. Njegova rodbina, i saborci zauvijek će u sjećanju imati lik ovog plemenitog i časnog momka.

IS 725. BBR.

http://www.hasib-musinbegovic.com

TEŠKA TRIDESET I TRI DANA

BUŠATLIĆ SAFETA AMIR - ČARLI rođen je u G.Vakufu 29.06.1968. god. u doba mira. Dovoljno je bilo reći Charli. Značilo je šalu i dobro raspoloženje. U vrijeme ratno reći Čarli značilo je akciju. To su znali i agresori gornjevakufske opštine.

Agresijom na BiH Čarli se uključuje u borbu od samog početka, kroz osnivanje PL u G. Vakufu a potom u TO opštine G. Vakuf i na kraju Armiju R BiH gdje je bio raspoređen u DIV "Zeleni Repuhovi" 1.čete 1.bb. Odlaskom na igmansko ratište 1992. godine učestvuje na deblokadi Sarajeva a potom odlazi na ratište u oblasti Neretvice.

Čarli učestvuje i u svim važnijim akcijama na gornjevakufskom ratištu. Na sebi svojstven način, sa šalom i vedrim raspoloženjem, 31.07.1993. godine, sa svojim drugovima, učestvovao je u akciji deblokade njegovog voljenog grada. Po samom završetku uspješno izvedene akcije, jedna ustaška granata teško je ranila našeg Čarlija.

Cijela 32 dana, dok je bio pri svijesti u Bugojanskoj bolnici, uveseljavao je ranjene borce koji su ležali pored njega. Sljedećeg dana, ovo srce velikog duha, prestalo je da kuca.

Rašid Muminović IS 717. Slbr

ZA BOSNU JE ŽIVOT DAO

U džennetske bašće idu najbolji sinovi ove zemlje, jer je to nagrada za njihove velika djela koja su ostvarili i žrtvu koju su položili za najplemenitije ideale ovog svijeta, Allah daje, Allah uzima.

Dana 24. jula, 1993. godine, od posljedica ranjavanja, preselio je u bolji svijet šehid RAMIĆ FIKRET, pripadnik 2. bataljona 725. brdske brigade.

Allah mu je podario život u mjesecu januaru, 1971. godine u selu Bukvama opština Vitez. Odmah po izbijanju agresije na suverenu i međunarodno priznatu Republiku Bosnu i Hercegovinu, uključuje se u jedinice opštinskog štaba teritorijalne odbrane Vitez, gdje je potom prebačen u protiv diverzantski vod i kreće na tadašnja aktuelna ratišta Srednje Bosne: Visoko, Bijelo Bučje, Šešićka planina. U decembru 1992. godine dobija prekomandu u jedinicu za obezbjeđenje Komande odbrane Travnik.

Nakon izbijanja sukoba sa postrojbama HVO-a vraća se u matičnu jedinicu i uključuje se u vod za specijalne namjene. U akciji izviđanja neprijateljskog teritorija upada u zasjedu i biva smrtno pogođen, a najteža je bila spoznaja da ga njegovi drugovi nisu mogli izvući pa je 24 dana ostao u neprijateljskim rukama, nakon čega je razmijenjen.

Njegovoj porodica, prijateljima i saborcima ostala je tuga ali i ponos što su imali tako plemenitog sina, dobrog druga i nadasve hrabrog momka. Neka mu Allah daruje vječiti rahmet.

S. Hrustić IS 725. bbr.

Stamen, jak i gord, sa vulkanskom snagom, išao je smjelo naprijed u ime svoje Bosne i naroda njenog, da bi iz utrobe njene nikao Zlatni ljiljan.

SRČAN, NEUSTRAŠIV I UVIJEK PRVI

Hadžo Dedić sin Bosne, za koju nije žalio da pokloni ono što se rijetko poklanja, a to je život. Mirom mirišu ljiljani u zemlji Bosni koju dušmani njeni hoće da oskrnave.

Mirom mirišu duše šehida koji su dali svoje živote da njihova Bosna jednoga dana obuče bijelu vjenčanicu slobode. Jedna od tih duša, koja je uvijek tu negdje oko nas, duša koja je zasigurno tu, u blizini svojih nekadašnjih saboraca kada krenu da utiru puteve slobodi, je i Hadžina duša. Samo oni rijetki mogu osjetiti opojne mirise naših Zlatnih ljiljana, među kojima je i naš rahmetli Hadžo, kojeg je Allah dž.š. uzeo sebi, jer je to i sam želio.

Naš hrabri borac, sin ponosne majke, brat, otac, rođen je 06.09.1961. godine u selu Bistrom,nadomak Novog Travnika, koje je dalo još mnogo boraca da spremno stanu u odbranu vjekovnih tekovina zemlje Bosne. Otac dva sina, dva nasa buduća ljiljana, neustrašiv, smion i gord, kome je Bosna bila u krvi koja je kolala njegovim venama i kucala njegovim srcem. Bio je to čovjek koji je počeo svoj ratni put 01.06.1992. godine, uključujući se u rad Rejonskog štaba u Opari, dobrovoljno je obavljao dužnost oficira za bezbjednost. Poslije toga, Hadžo preuzima dužnost komandira nadaleko čuvene 2. čete (HADŽINE ČETE) 1. brdskog bataljona 308. brdske brigade, koja u svojim redovima ima elitne borce. Rahmetli Hadžo je u borbu išao srcem, dušom i tijelom, ne prezajući ni od metka ni od granate, uvijek uspravan i ponosan što u srcu nosi svoju Bosnu, sa jednom jedinom željom, da brani njenu ljepotu, njenu čistotu i vjekovnu neprikosnovenost.

Prvi zadatak je bio odlazak na Ravno Rostovo, i to dobrovoljno, odlazeći sa svojim saborcima koji su bili spremni da učine sve ono što im Hadžo naredi, jer niko nije znao da osjeti čovjeka i da mu se onako ljudski, toplo, ali ujedno i vojnički obrati kao on. Jer, kako su samo njegovi saborci rekli, naprosto te obuzme ona njegova ljudska toplina, tako da si u stanju da ga slijediš i bez ikakvog pogovora slijediš.

Poslije Ravnog Rostova, Hadžo sa svojim borcima odlazi na Medine, gdje se uspješno suprotstavljaju četnicima koji su ubrzo morali da napuste te prostore, ne mogavši izdržati silinu proboja naših boraca. Poslije Medina, odlazi sa svojom četom na područje Visokog, na Mandino brdo, gdje je poginuo naš prvi Zlatni ljiljan, čovjek lavljeg srca, rahmetli Minet Mehanović. Tu, na Mandinom brdu, je 2. četa za petnaest dana napravila četiri diverzije, uništivši četiri četnička bunkera. To je bilo u devetom mjesecu '92. godine. Poslije toga, u desetom mjesecu, Hadžo sa svojim borcima odlazi na Igman, gdje su ostali dvadeset dana. U tom periodu počeo je drugi sukob između A R BiH i HVO u Novom Travniku, tako da je on, pošto - poto, krenuo za Novi Travnik da pomogne svojim drugovima.

U oktobru 1992. godine, rahmetli Hadžo odlazi sa svojom četom na Relej, jer je počeo Drugi sukob sa ekstremistima HVO-a.

Poslije sukoba sa HVO, njegova četa je opet promijenila zonu odgovornosti. U novembru mjesecu odlaze u Karaulu, gdje svoju domovinu brane od četnika. Sljedeća zona odgovornosti koju preuzima Hadžina četa je Đelilovac, poslije Đelilovca, prekaljeni borci 2. čete 1. brdskog bataljona čuvene 308. brdske brigade, u decembru odlaze na Obješenjak, gdje znalački pokazuju četnicima da su oni momci koji su sposobni da se bore i to lavovsk, sa daleko nadmoćnijim neprijateljem koji je, doduše, imao naoružanje ali nije imao srce kao rahmetli Hadžo i njegovi izvanredni borci koji se nisu bojali nikog, pa ni četnika.

U januaru mjesecu, Hadžo sa svojom četom odlazi na Bijelo Buće, a poslije toga opet izbija sukob između A R BiH i HVO (Treći sukob, 08.06.1993. godine), Hadžo i njegovi neumorni drugovi besprijekorno izvršavaju svoje zadatke, ne dozvoljavajući ekstremistima HVO-a da sprovedu u djelo svoj suludi naum, da na prostorima Bosne stvore neku patvorinu Herceg-Bosnu. "Jedno se ne smije zaboraviti", poče sa pričom sadašnji komandir 2. čete, inače Hadžin jaran, saborac, koji je bio uz njega od prvih dana, od samog osnivanja 1. brdskog bataljona, Rizvić Safet,bolje poznatiji po nadimku Zuban, "april mjesec 1993. godine kada smo morali ići u Peziće. Sa nama je išao i Kalbić Zijad sa svojom 2. četom 2. brdskog bataljona. Nikada u svom životu neću zaboraviti na su nas ustaše naprosto tražile s jedne strane brda, a mi smo sa Zikretom bili s druge strane. I tada je bilo pitanje smrti i života jer ko dotrči prvi na vrh brda, u poziciji je da pobijedi. I počela je bitka za život. Svi smo trčali uz to brdo, ne osjećajući umor. Ipak smo mi uspjeli prvi doći na vrh, tako da smo ustaše tu naprosto dotukli i desetkovali im redove. Da tada nismo uspjeli, Peziće bi pali u ruke ustaša. Ali samo možemo zahvaliti rahmetli Hadži što smo uspjeli. Poslije je to brdo dobilo ime po našem Hadži. I trebalo je dobiti, jer je to naš Hadžo i zaslužio.

On je bio pravi čovjek, pravi jaran, pravi borac kojeg je svako volio i poštovao. Nikada mi nećemo imati onakvog srčanog i neustrašivog borca kao što je bio on. Njemu je samo na umu bilo osloboditi svoju Bosnu i po cijenu života. Nikada, za nikada ga neću zaboraviti. Ni ja ni cijela Tristaosma, jer je on dao ono što se rijetko daje, a to je život."

Rahmetli Hadžo nas je napustio 09.06.1993. godine, poginuvši dostojanstveno, upravo onako kako je i živio. Zlotvori su presjekli jedan život ispunjen željom da oslobodi Bosnu od ropstva, ali nisu uspjeli jer Hadžina duša nije nikog napustila, a kamoli svoju Bosnu koja mu je za uzvrat dala najviše vojno odličje "Zlatni ljiljan" koji je osigurao našem Hadži besmrtnost, život poslije života.

Asije Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Mustafa Spahić

POČETAK OBJAVE KUR'ANA

■ "U početku Ramazana počela je objava Kur'ana koja je putokaz ljudima i jasan dokaz pravog puta i razlikovanja dobra od zla".

Ramazan je mjesec savma, islamskog posta ili treća i osnovna praktična dužnost islama. Ramazan je kako mjesec posta tako i mjesec početka Objave Kur'ana, putokaz ljudstvu i jasnog i nepobitnog razmeđa između dobra i zla, istine i neistine, pravde i nepravde, svjetla i tmine, pravog puta i zablude, vjere i nevjerovanja. Do Sudnjeg dana Kur'an ljude vodi jednom ispravnom putu, vjeri i moralu. Dakle, uz Ramazan se ulazi u mjesec posta i mjesec objave Kur'ana. Pošto su prve riječi Objave: Uči! Čitaj! Saznaji! U ime Gospodara svoga, to je Ramazan i mjesec znanosti u ime i radi Svevišnjeg Allaha. Mjesec Ramazan je i mjesec pobjede istine nad zabludom i laži:

"I reci došla je istina, a nestalo je laži i zablude, laž zaista nestaje" (el-Isra 81)

Mjesec Ramazan kao mjesec početka Objave i mjesec lijeka i Allahove milosti, dobrote, upute i svjetla vjernicima.

"Mi objavljujemo u Kur'anu ono što je lijek i milost vjernicima, a nevjernicima on samo povećava propast". (el-Isra 82)

Kako je Kur'an savjet, uputa, dobrota, lijek za srca vjernika i Allahova milost prema njima tako je i određivanje Muhammeda a.s. za vjerovjesnika u Ramazanu također Allahova milost svim svjetovima. "A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali". (el-Enbija 107) Držeći hutbu uoči Ramazana zadnjeg petka u Ša'banu Poslanik se obraćao vjernicima sljedećim riječima:

-O ljudi, prikupio vam se časni mjesec, mjesec blagoslova, sreće i napretka, mjesec u kome je noć Lejletul-kadr, koja je vrijednija od hiljadu mjeseci. Allah vam je naredio da postite obdan u Ramazanu, a njegove noći da provodite u dobrovoljnom ibadetu. Ko obavi nafilu uz Ramazan kao da je obavio farz u nekom drugom mjesecu, a ko obavi farz u Ramazanu kao da je obavio sedamdeset farzova izvan Ramazana. Ramazan je mjesec strpljivosti, a nagrada za strpljivost je džennet. To je mjesec međusobnog ispomaganja muslimana, mjesec u kome se uvećavaju prihodi i opskrbe vjernika. Posebno praktikujte uz Ramazan četiri stvari: Dvije kojima ćete zadovoljiti svoga Stvoritelja i dvije bez kojih vi nikako ne možete.

One sa kojima ćete zadovoljiti vašeg Stvoritelja su stalno ponavljanje (učenje) kelimei-šehadeta i istigfara. A ono bez čega vi nikako ne možete jeste da molite Allaha za džennet i tražite spas od džehenema. Ko priredi iftar postaču, imaće za to nagradu kao da je roba oslobodio i biće mu oprošteni svi manji grijesi učinjeni prema Allahu dž.š.

-Božiji Poslaniče-reče jedan od prisutnih-nije svako od nas u mogućnosti da pripremi iftar drugome (postaču).

-Alah daje ovu nagradu-odgovori Muhammed a.s.- i onome ko na ime iftara pruži postaču čašu mlijeka ili vode ili hurmu. A ko postača nahrani večerom, Allah će mu oprostiti sve manje grijehe i napojiće ga sa moga izvora, tako da nikada više neće ožednjeti, a i u dženetu će imati za to posebnu nagradu.

Dalje je Alejhiselam rekao:

-Kad bi znali ljudi kakva sve dobra donosi Ramazan, sigurno bi moji sljedbenici zaželjeli da cijela godina bude Ramazan. Prvih deset dana Ramazana Allah dž.š. prosipa svoju milost među ljude, drugih deset dana Allah dž.š. oprašta grijehe svojim robovima, a posljednjih deset dana Ramazana oprašta onima koji su zaslužili džehenemsku kaznu. Ova vjerovjesnikova hutba ističe veličinu i značaj Ramazana i noći, Lejlei-kadr koja je u njemu, zatim naglašava sve dužnosti ibadeta koje smo dužni činiti u Ramazanu. Posebno se ističe odlika strpljivosti kod vjernika, ali i značaj saradnje, sloge, solidarnosti i međusobnog ispomaganja vjernika. Vjerovjesnik dalje naglašava stalno potvrđivanje tevhida kroz učenje kelimei-šehadeta i potrebno istigfara te dove za dobijanje dženeta i spasa od džehenema. Pri kraju hutbe ukazuje na vrijednost pripremanja iftara postačima. Zato je mjesec Ramazana mjesec Objave, mjesec upute, mjesec istine, mjesec razmeđa između dobra i zla, mjesec milosti, dobrote i lijeka i srca, mjesec sadekatul-fitra, teravih namaza, mukabela, iftara, strpljivosti, vjerske obnove, mjesec sloge, ljubavi, i razumijevanja među vjernicima. Ono što je među vjerovjesnicima Muhammed a.s. među melekima Džebrail, među ženama h. Merjema, među objavama, Kur'an, među danima petak, među surama Fatiha, to je među mjesecima Ramazan. Kao nikada do sada u svom životu ovaj Ramazan uz Allahovu milost i pomoć treba dočekati smirenih, iskrenih i vjerom upotpunjenih srca, čistih od grijeha, rasterećenih duša, međusobno bratski i islamski povezanih i udruženih u ime Allaha dž.š. u neprobojni zid. Nikada nismo bili u većim iskušenjima pa zato nam Kur'an i post kao uputa, pouka, poruka, pomoć i milost i nisu bili ovoliko potrebni. Od četiri vrste postača mi moramo biti oni koji posteći stalno žive između straha od Allahove kazne, nikad ne gubeći nadu u Njegovu pomoć, zaštitu, spas i milost i dobrotu predavši se dušom i tijelom Allahu na takav način, da smo na Njegovom putu uvijek spremni čineći dobro na korist ljudi, sagorjeti. Naravno pri tome ćemo postiti i od hrane, pića, strasti, ali i čuvajući i svoje organe tijela, kao i riječi, namjere, želje i misli od haram djela. "O vjernici

propisan vam je post kao što je propisan onima prije vas da biste se grijeha klonili". (el-Bekare 183).

Ovaj ajet iznosi tri osnovne istine. Njime Allah propisuje savm, ali nas i podučava da je nama post propisan kao i svim prijašnjim narodima od Adema a.s. time se potvrđuje vjerski, duhovni, moralni, obredni, šeriatski i ibadetski kontinuitet čovječanstva. Također se naglašava da je nareditelj posta uvijek isti, dakle Allah, da se post isključivo naređuje Objavom i da je cilj, svrha, smisao i nakana posta svakom narodu jedna te ista. Post se naređuje isključivo, u ime i radi Allaha, da bi ljudi pomoću njega postigli pravu i potpunu ljudsku svijest, da bi stalno mislili na Allaha, da bi se grijeha klonuli i izvršavali ono što im se naređuje. Šta znači postiti?

Postiti znači svjesno, slobodno, namjerno, po svojoj volji i htijenju isključivo u ime i radi Allaha dž.š. sudržavati se od jela, pića, strasti, svih tjelesnih, bioloških i fizičkih ugodjaja i zadovoljstva od zore do akšama (zalaska sunca) al takodjer, sudržavati se i klonuti se tokom cijelog Ramazana i u danu i noću: laži, prenošenja tudjih riječi, ogovaranja, klevetanja, stravstvenih požudnih pogleda kao i lažnog govora i lažne zakletve.

Svako stvoreno biće na zemlji može gladovati ali jedino ljudi svjesno, namjerno i slobodno mogu postit poo uvjetom oa postecl tijelom poste dušom, srcem, mislima i namjerama tako što će se u Ramazanu u ime Allaha klonuti laži, ogovaranja, prenošenja tudjih riječi, lažne zakletve, strastvenih pogleda i griješenja uopće. U protivnom ko ne ostavi lažan govor uz Ramazan i djela koja su posljedica takvog govora, Allah nema potrebe za njegovim gladovanjem i žedu. Da bi postili moramo, postiti cijelim bićem kao ličnosti, a ne samo dijelom od hrane i pića, jer u tom slučaju post bi bio naređen i životinjama.

U mjesecu Ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz pravog puta i razlikovanje dobra od zla. Ko od vas u tom mjesecu bude kod kuće, neka ga u postu provede, a ko se razboli ili se na putu zadesi, neka isti broj dana naposti, - Allah želi da vam olakša, a ne da poteškoće imate, da određeni broj dana ispunite, i da Allaha veličate zato što vam je ukazao na pravi put, i da zahvalni budete. (el-Bekare 184 i 185)

Na osnovu ovih ajeta vrijeme posta je mjesec Ramazan. Posti se cijeli mjesec, a mjesec može iznositi trideset ili dvadeset devet dana. Dužnost posta je ardi-ajn stroga, obligatna, pojedinačna, nezamjenjiva dužnost svakom zdravom punoljetnom, slobodnom, umno i fizički sposobnom muslimanu koji nema zapreke da posti. Post mogu ođgoditi i kasnije, dan za dan napostiti trenutni, a izliječivi bolesnici, ratnici, ljudi koji rade teške neodgodive poslove i žene koje imaju mjesečni ciklus ili stanje poslije porođaja. Stare iznemogle osobe koje više ne mogu postiti kao i neizlječivi bolesnici će za svaki dan posta nahraniti po jednog siromaha. Pored toga što pomoću posta kao instrumenta postižemo bogobojazan i svijest o Allahu dž.š. post nam olakšava mnoge životne situacije i poteškoće kojih smo svjesni, a i one kojih nismo svjesni. Pomoću posta mi tekbir činimo, veličamo i slavimo Allaha dž.š. zato što nam se smilovao i što nas je uputio na pravi put. Za svakog vjernika post je blagodat jer Vjerovjesnik kaže: "Džennet jedva čeka četvoricu: Učača Kur'ana, onog što čuva jezik od griješna govora, džometa koji nahrani gladnog i postača mjeseca Ramazana".

O težini i veličini posta jasno kazuje hadis koji kaže:

"Ko isposti Ramazan u ime Allaha sa čvrstim i iskrenim imanom vjerujući i nadajući se Allahovoj nagradi Allah će mu oprostiti ranije učinjene grijehe prema Njemu".

Dakle, tokom cijelog Ramazana postač je u ibadetu. Pored Kur'anskih ajeta kojima se naređuje post na osnovu sahih hadisa on spada u islamske šarte. Islam se zasniva na pet temelja - šehadetu, salatu, zekjatu, hadžu i savmu - ili ramazanskom postu - kaže Resulullah. U prave muslimane i muslimanke, vjernike i vjernice koji su Allahu poslušni i pokorni, potpuno iskreni, odani, predani i strpljivi, skrušeni i darežljivi, koji se grijeha i bluda klone i koji mnogo Allaha spominju spadaju svakako i postači. Ovakvim ljudima Allah dž.š. obećava oprost i neizmjernu nagradu. Post je po hadisu takav fadilet da Allah svako djelo prepušta čovjeku, all post uzima Sebi i za njega obećava posebnu, neodređenu, za čovjeka nepoznatu nagradu, a najmanja nagrada za učinjeno dobro djelo jeste desetorostruka, jer kako dalje navodi hadis, postač radi Allaha ostavlja hranu, piće i strasti čineći to svjesno i posteći u ime Allaha. Čovjek se tako na jedini način, što se hrane tiče, izdiže i razdvaja od životinje. Svaki postač posti od zore do akšama. Vrijeme ustajanja na ručak naziva se SEHUR, vrijeme kada se zanijeti post IMSAK, a vrijeme kada se prestaje postiti IFTAR. Ko ima mogućnost ljepo je da iftari sa hurmom ili vodom. Ove godine mnoga naša braća postiće Ramazan pod šatorima u vagonima, u rovovima, neki u logorima, neki i po raznim zemljama svijeta. Ima onih koji nikada nisu u svojoj vjeri bili iskreniji, njene veličine i potrebe svjesniji, a želja da poste nije u njima nikada bila jača. Međutim, da li će imati mogućnosti, načina i opskrbu da poste. Mnogi ne mogu čuti ezana. U ovom Ramazanu moramo iskrenije i ljudskije nego ikada razmišljati o svakom našem bratu, izbjeglici, muhadžiru, ranjeniku, svim ubijenim, poklanim i popaljenim, samo zato što su muslimani. Pa ako mi nismo svjesni veličine svoje vjere, njene snage i moći, svjesni su naši i Allahovi neprijatelji pa nas samo zato što smo muslimani spaljuju i uništavaju. Njih nije strah nas ovakvih kakvi jesmo nego ih je strah islama i Kur'ana. U tome je spas, utjeha, lijek i pobjeda. Cijeli Ramazan je dova, istigfar, neprekidno ponavljanje šehadeta, učenje Kur'ana i ibadet.

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam sigurno blizu, odazivam se dovi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene da bi bili na pravom putu". (el-Bekare, 186) Allah je uvijek blizu nas. Muka je drama i tragedija naša što smo mi bili daleko od Allaha, što smo se najmanje pola stoljeća svakome molili osim Njemu. Onima kojima smo se približavali oni su se sve više od nas udaljavali. Sve naše želje oni nam uzvraćaju granatama i uništavanjem. Zato braćo da bi nam dova bila primljena i da bi ispravno vjerovali i na pravom putu bili obratimo se Allahu, Onome kome se jedino dova može i čiiiti i udovoljimo Njegovu pozivu.

http://www.hasib-musinbegovic.com

VIJESTI - INFORMACIJE - OSVRTI

RAMAZAN
U KUR'ANU I SUNNETU

U okviru priprema i obilježavanja predstojećeg, za muslimane posebnog mjeseca, mjeseca duhovne nadgradnje i tjelesnog jačanja, mjeseca ramazana, u Domu ljiljana je pod pokroviteljstvom Komande 7. korpusa održana javna tribina na temu "Ramazan u Kur'anu i sunnetu". Gosti tribine, prof. Muharem ef. Omerdić predstavnik Rijaseta Islamske zajednice u BiH, travnički muftija šejh Nusret ef. Abdibegović, direktor Elči Ibrahimpašine medrese u Travniku Ahmed ef. Adilović i profesori na medresi, Muharem ef. Dautović i Dževdet ef. Šošić, te major Hamza Višća iz Uprave za moral GŠ Armije R BiH, svojim aktivnim sudjelovanjem pomogli su u objašnjenjima značaja mubarek mjeseca. Ovo je bila prilika da se promoviše i brošura pod nazivom "Ramazan u Kur'anu i sunnetu" koja je objavljena pod pokroviteljstvom Komande 7. korpusa, o čijem sadržaju te načinima ponašanja tokom mjeseca ramazana je govorio Dževdet ef. Šošić. "Najbolja promocija za brošuru je pročitati je i preporučiti drugome", rekao je tim povodom. O značajnim datumima po kojima je ramazan poseban mjesec, govorio je Muharem ef. Dautović, dok je Ahmed ef. Adilović, govoreći hadise u kojima se spominje mjesec ramazan, rekao je da je predstojeći mjesec prilika za duhovno i tjelesno čišćenje, čije blagodeti svaki čovjek treba da iskoristi.

Prof. Muharem ef. Omerdić je, između ostalog, govorio o programu obilaska svih slobodnih teritorija od strane Reis-ul-uleme, dr. Mustafe ef. Cerića, te posebnoj pažnji borcima i porodicama šehida, čiji će roditelji biti obuhvaćeni organizacijom ovogodišnjeg hadždža. Kao veliko priznanje šehidima, naveo je da se drugi dan ramazanskog bajrama obilježava kao Dan šehida, kada će se proučiti hatma i obići zajednički šehidski mezarluci.

"Uz ovakav narod, ovakve borce, ovakve komandante, naša borba je izvjesna", rekao je prof. Muharem ef. Omerdić.

Na kraju tribine, izražavajući i zadovoljstvo da se mogu organizovati ovakve manifestacije i obezbijediti ovako uvaženi gosti, komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, uručio je hedije horskoj sekciji medrese koja je pjevanjem ilahija upotpunjavala program. I za ostale učesnike su obezbijeđene hedije u vidu školskih torbi, na čemu se direktor medrese Ahmed ef. Adilović zahvalio kao i na dosadašnjem pomaganju Komande Korpusa u obnovi medrese a posebno osposobljavanju mesdžida.

N.A.

AMBASADOR TURSKE U POSJETI KOMANDI 7. KORPUSA

Sredinom januara u Travniku je boravio ambasador Turske u Bosni i Hercegovini, gdje se susreo sa vodećim ljudima iz političkog i privrednog života grada. Tom prilikom, predstavnicima civilnih vlasti, predata je hrana u količini od 200 tona.

Boravak u Travniku gospodin Tufan je iskoristio da posjeti i Komandu 7. korpusa, gdje se susreo sa komandantom, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem.

U polusatnom razgovoru, ambasador Turske je iskazao divljenje borbi koju je pokazao i pokazuje bošnjački narod i da u toj borbi treba istrajati do kraja. Izrazio je takođe nadu i želju za još većom saradnjom i pomoći svoje zemlje, prije svega u sklopu UN, NATO organizacije i Konferencije islamskih zemalja. Sadašnja pomoć je maksimalna, koja se u sklopu dopuštenog može pružiti, ali će se istrajati do kraja da ista bude potpuna. Mnogo je toga, istorijskog, kulturnog, što vezuje naše narode, rekao je gospodin Šukru Tufan.

Govoreći o istorijskim činjenicama, general Alagić je rekao da se mjesto i značaj Banja Luke i Krajine mora vratiti, a to isto važi i za grad Travnik koji mora u budućnosti imati svoje mjesto koje mu je istorijski pripalo, na što je gospodin Šukru Tufan rekao da bi u Travniku, čim se stvore prilike, turska Vlada trebala otvoriti konzularno predstavništvo.

Opraštajući se sa svojim gostom, general Alagić je ambasadoru Turske poklonio u ime saradnje i prijateljstva, umjetničku sliku sa motivom iz Travnika.

N.A.

TROGODIŠNJICA ISTORIJSKOG SAVJETOVANJA

U Mehuriću je 7. februara organizovan skup u povodu trogodišnjice istorijskog savjetovanja glavnog odbora i regionalnih odbora Patriotske lige BiH.

Uvodnu riječ da je gospodin Avdo Hebib, a nakon proučene fatihe izebrano je ratno predsjedništvo koje su sačinavali generali Meho Karišik i Sulejman Vranj, pukovnik Sulejman Polimac, sekretar PL BiH, te gospodin Zihnija Aganović koji se prvi obratio i pozdravio skup u ime organizatora.

General Karišik, koji je otvorio skup, govorio je o počecima stvaranja i organizovanja našeg naroda u septembru '91. kada su na tlu Bosne već bile prisutne agresorske jedinice čiji je broj kasnije dosigao cifru od stotinu hiljada vojnika, sa moćnom tehnikom i naoružanjem. Uz njih je bilo angažovano i više od pet hiljada pripadnika specijalnih jedinica vojnih specijalaca iz Niša. Govoreći dalje o ilegalnom radu, generala Karišik je napomenuo da je savjetovanje svih komandanata PL bilo u Mehuriću, i da se komandanti regije nisu do tada poznavali. Na savjetovanju je donesena direktiva za odbranu Bosne.

Mirsad Čeman je u ime Stranke demokratske akcije prenio selame i čestitke za organizovanje i godišnjicu skupa, posebno u ime predsjeništva stranke i predsjednika Predsjedništva R BiH Alije Izetbegovića, koji zbog obaveza nije mogao prisustovati skupu. "Agresija nije od nas napravila neljude, nego napротiv vitezove koji su odbranili narod i deržavu. To je dokaz civilizacijske vrijednosti i visoke svijesti", rekao je gospodin Čeman.

Upućujući selame i čestitke, skupu se obratio i komandant A R BiH, armijski general Rasim Delić. U nastavku svog govora general Delić je govorio o razvojnim fazama, stasanju i jačanju Armije R BiH u rasciepkanoj državi, u skučenom vremenu i skromnim uvjetima.

"Brojnim šehidskim mezarima narod je pokazao da ni pred kim ne mora saginjati glavu i da je narod koji ne treba da se stidi bilo čega, pogotovo sebe i svojih tekovina. Iz rata će naš narod izaći jači i spremniji, respektabilan u svakom pogledu ne samo na Balkanu, rekao je general Delić.

Na kraju skup upućena je poruka podrške Predsjedništvu i predsjedniku Republike BiH kao i komandantu GŠ Armije R BiH, armijskom generalu Rasimu Deliću.

N.A

Delegacija turskog grada Konje u Komandi 7. korpusa.

DOKAZ PRIJATELJSTVA

Delegacija turskog grada Konje, nedavno je posjetila Komandu 7.korpusa i zadrzzala se u srdachnom i prijateljskom razgovoru sa komandantom Korpusa brigadnim generalom Mehmedom Alagiccem i njegovim zamjenikom brigadirom Fikretom CCuskiccem. Pored njih, razgovorima je prisustvovala i nekolicina viskih oficira 7. korpusa. CHlanovi delegacije u kojoj su bili gradonachelnik Konje, predsjednik Refah - partije, predsjednik omladine, savjetnik za pomocc BiH i savjetnik predsjednika Istambula za informacije sa velikom pazznjom pratili su svaku izgovorenu rijech generala Alagicca. Uvazzeni gost, u kraccim crtama su se osvrnuli na probleme oko slanja humanitarne pomocci narodima i Vladi R BiH. Jer, kako je recheno, da bi pomocc turskog naroda dossla u nassu zemlju, potrebno je premostiti niz administrativno - politichkih barijera. No, bez obzira na ovu konstataciju, pomocc cce i dalje stizati u nassu zemlju. U tom smislu, posebno mjesto, kako reche gradonachelnik Konje, imacce upravo opccina Travnik, koja je sa ovim turskim gradom potpisala Povelju o bratimljenju i prijateljskoj saradnji. Na kraju ove posjete, iz koje su zrachili neposrednost i prijateljstvo, gosti su izrazili svoju nadu da cce se slijedecci susret desiti u slobodnoj Republici Bosni i Hercegovini.

Dž.S.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Pozorišna predstava za sve

BOSANSKA DRAMA IZ ZBILJE NA POZORNICU

Pozorišnom predstavom "Godine prevare", autor Emir Hadžihafizbegović pobudio je veliko interesovanje publike diljem slobodnih teritorija ali i u inostranstvu, među našim ljudima koji su u progonstvu odnosno koji tamo žive i prije početka agresije na našu zemlju. Za vrijeme nedavnog gostovanja u Travniku u koji je došao na poziv predsjednika Ratnog predsjedništva opštine Travnik mr. Muhameda Ćuriča, održao je četiri predstave. Dvije za građanstvo a dvije za pripadnike 7. korpusa Armije R BiH. Sa ovim izvedbama broj izvođenja se popeo na 66. I pored zbijenih obaveza koje je autor imao za vrijeme dvodnevnog boravka pronašli smo malo vremena između predstava da porazgovaramo sa gospodinom Hadžihafizbegovićem.

SLOBODA: Vaša predstava se tematski proteže kroz više istorijskih perioda. Kako ste došli do inspiracije za obradu ovakve teme?

E H: Na ideju sam došao logičkim slijedom radnji odnosno agresije koju je Bosna doživjela. Naime, taj fašistički stampedo koji se preko Drine sručio na Bosnu i Hercegovinu, bio je takve žestine da sam u prvom trenutku doživio jedan umjetnički šok, zapravo nisam uopće mogao da stvaram. Pitao sam se zapravo da li posao glumca, posao umjetnika uopšte ima smisla dok na 20 minuta vožnje od Tuzle melju žive ljude u stočno brašno. Zapravo pitao sam se da li uopšte postoji civilizacijska vrijednost ne samo mog posla nego da li postoji civilizacijska vrijednost jednog Štrausovog valcera,egipatske piramide, Semiramidinih vrtova, dok siluju djecu od šest godina sa medom u ruci. To je fašizam, eufemizam. Mislim da je fašizam deminutiv za ono što su Srbi u tom prvom valu uradili. Mislim da za to treba pronaći neku novu riječ kojom će se obilježiti orgijanje pravoslavnog primitivizma nad bošnjačkim narodom. Shvatio sam da je jedina stvar kojom se može realizovati glumačka branša, totalno korespondiranje sa ratom. Sa kolegama sam bio u priličnim polemikama, jer su oni radili predstave koji imaju svoje uporište u dramskoj umjetnosti.

"Živjeli smo po postulatima civilizacijskog naroda. Međutim, mi smo prevareni."

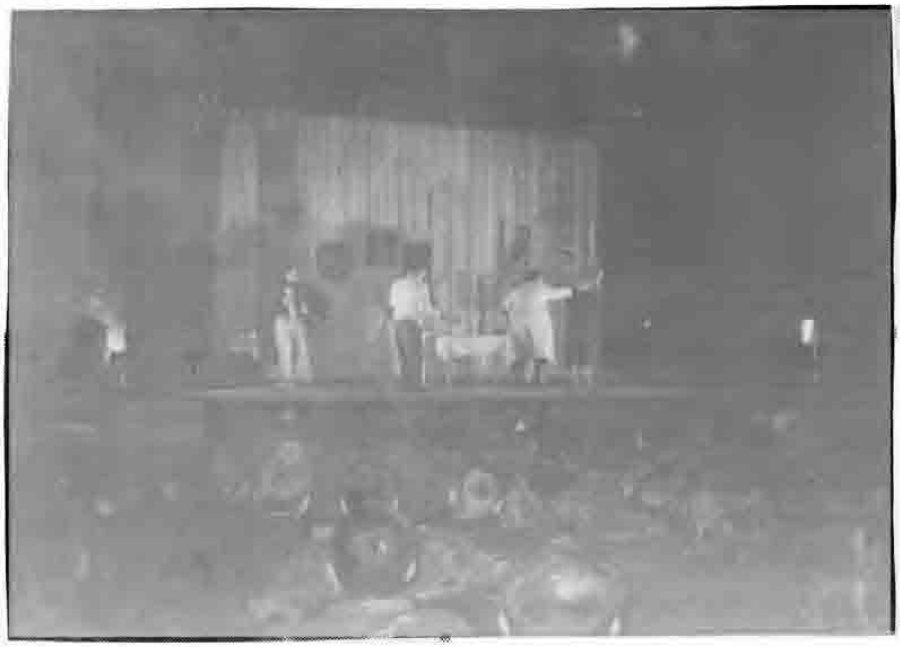

ali su potpuno besmislene u našoj stvarnosti. Šta znači igrati "Čekajući Godoa", pomu neko truni o Strindbergu? Ovakve predstave imaju svoje mjesto u jednom društvu koje nije doživjelo takvu apokalipsu kakvu je doživjela Bosna i Hercegovina. Tako sam sjeo i napravio predstavu koja je nosila jedan faktor rizika. To je jedna postmodernistička, avangardna predstava sa dubokom vezom svih ovdašnjih dogadjanja.

SLOBODA: Zašto naslov "Godine prevare"?

E H: Predstava smišljeno nosi naslov, jer naivnost i prevara jesu komplementarne ali postoji jedna nit koja ih razdvaja. Često se tokom rata manipulisalo sa naivnošću bošnjačkog naroda. Međutim, mislim da nismo bili naivni. Da li je bilo naivno voljeti prvog komšiju, pomoći nekom u nevolji? Da li je bilo naivno svakog za koga mislimo da je čestit i fin, pozvati na bajramsku baklavu.? Mi smo živjeli po postulatim civiliziranog naroda, međutim mi smo prevareni. Ni jednog trenutka se ne stidim i stojim iza svih mojih emocija koje sam kao čovjek u sebi nosio dok je postojala zemlja koja se zvala Jugoslavija. Međutim, nešto se desilo. JNA nije okrenula tenkove gdje treba da bi zaustavila agresiju na BiH, nego je pod zastavom Jugoslavije pobijeno dvijestotine hiljada muslimana. Logično je da se čovjek promjeni..Jugoslavija je mene prevarila. Živjeli smo u jednoj zemlji za koju smo vjerovali da u njoj postoje normalni odnosi. Termin rata se potpuno pogrešno inerpretira. Ovo nije rat. Jer od dvijestotine hiljada mrtvih Bošnjaka 90 procenata su civili. To nije rat. To je program koji se zove pravoslavni primitivizam u službi nacikomunizma Slobodana Miloševića. Preći preko Drine i u Batkovićima pobiti za dva mjeseca 15 hiljada civila, to nije rat, to je genocid.

SLOBODA: Šta je sa vašim kolegama? Gdje su? Šta osjećate prema njima?

E H: Od 56 diplomranih glumaca ostalo je devet. Gdje su? Čiste klozete po Beču i Torontu. Otišli su diljem svijeta, svoj posao ne rade. A šta osjećam? Prema tim smradovima ne osjećam ništa. Nemam nikakav odnos. Mislim zapravo da mi održavamo njihovu popularanost spominjući ih. Emir Kusturica može biti patriotski smrad ali će u kabur otići kao musliman. To isto vrijedi i za Brenu. Otići će u kabur kao Fahreta. Rođenjem smo muslimani, islam nam je vjeroispovjest, državljanstvo nam je Bosna. Dakle, Bošnjaci Muslimani od onog trenutka kad su nas naše matere rodile.

SLOBODA: Kakve su vaše reakcije i pogledi na budućnost Bosne?

E H: Ustrojstvo BiH se mora zasnivati na suživotu tri naroda, ali ne po svaku cijenu. Podmeću da se gradi islamska država i da se protiv toga bore, a pojma nemaju sa osnovnim postulatima islama po kojima vojsku ne moraju služiti oni koji nisu muslimani. Postulat islama je i da duplo veću kaznu dobija onaj ko napravi nedjelo prema kršćaninu ili jevreju nego prema muslimanu. Islam je multikultura. Zahvaljujući prevodu na arapski jezik spašena je grčka filozofija. Španija danas, zahvaljujući spomenicima kulture iz arapskog perioda poput Alhambre ili Kordobe, ubire tri milijarde dolara. O demokratiji i multikulturi trebaju pričati u Bijeljini i Stocu. Suživot u svakom smislu. Ja nikog ne mrzim, ali hoću da budem oprezan, a to što će neko čitati moj oprez kao mržnju, baš me briga. To je njegov problem. Ja sam samo oprezan. Mi moramo iz sebe izbiti stid, danas nakon dvijestotine hiljada žrtava.

Razgovarao: N.Arnautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

KULTURNI MOZAIK

Ramazan, mjesec posta, ibadeta, okrenutosti Bogu i sebi, svojim ozračjem obilježava i kulturna zbivanja u Travniku, a i sami programi imaju prigodan karakter.

Svojevrsnim uvodom u Ramazan na kulturnom polju bila je promocija u punom značenju ove riječi knjige "Odbrana Bosne 1736-1739, dvije bosanske kronike". Dana 19. januara u prostorijama Islamskog centra u Travniku su govorili prevoditelj i priređivač prof. ef. Fehim Nametak i prof. dr. Lamija Hadžiosmanović te prof. dr. Amir Ljubović i prof. dr. Ibrahim Krzović. Djelo je po prvi put na bosanski jezik prevedeno zbir dvije historijske kronike iz XVIII stoljeća. U originalu pisane su na turskom jeziku. Prva je rad Omera Novljanina, u vrijeme Banjalučkog boja kadije u Bosanskom Novom, i opis je ratovanja u Krajini tokom rata sa Austrijskim carstvom koje je svoj vrhunac doseglo u velikoj bošnjačkoj pobjedi kod Banja Luke. Uglavnom okrenuto praćenju ratnih zbivanja, djelo pruža i širi pogled političkih, ekonomskih i socijalnih prilika u onovremenoj Bosni čime se uspostavlja snažna veza sa našim vremenom i okolnostima u kojima sada živimo i radimo.

Druga kronika je putopis Pruščaka Ahmeda Hadžinesimovića i sadrži opise vojne između umornog Turskog i ekspandirajućeg Ruskog carstva u istom periodu u kom je smještena i Novljaninova kronika. Hadžinesimović prati borbu Bošnjaka u sklopu turske vojske na Krimu, a znatan dio govori o danima sužanjstva provedenim u Rusiji autora koji je zarobljen od ruske vojske. Novljaninova ratna kronika prvo je štampano djelo jednog bošnjačkog autora (objavljeno je turskom jeziku u Istambulu 1741. godine) i četvrto djelo uopšte štampano u islamskom svijetu.

"Odbrana Bosne" prvijenac je u ediciji "Bošnjačka knjiga" Islamske pedagoške akademije iz Zenice. Nakon travničke promocije ovo vrijedno djelo autori su predstavili u Zenici i Sarajevu.

U klubu "Divan" je 12. februara otvorena prva samostalna izložba slika Semire Daul. Izloženo je dvanaest kolaža nastalih lijepljenjem štampanog papira, nastalih u periodu od 1993. godine do danas. Slike Semire Daul priča su o tragediji jednog naroda, patnji i ljepoti Bosne. Ipak, najjača poruka koju odašiljaju ove slike jeste optimizam i smirenost, te čvrstina i postojanost ljudi i zemlje koji su ih inspirisale. Od prvog dijela iz postavke "Tjeskoba" do kompozicija "Jutro", "Podne" i "Sumrak", u kratkom periodu od nepune dvije godine, autorica je prošla kroz nekoliko stilskih preobražaja, ali uvijek uz prepoznatljiv, originalan i zaokružen izraz. U posljednjim radovima svjetlost je osnovni princip u građenju kompozicija i predstavlja i simboličan izraz umjetničkog nadahnuća i njenog optimističnog pogleda u budućnost.

Autorica, rođenjem Prijedorčanka, već dugi niz godina živi u Travniku. 1986. godine izlagala je na kolektivnoj izložbi Udruženja likovnih stvaralaca Travnika. Po zanimanju je inžinjer tekstila.

S. Bahtijarević

SARADNICI NA DJELU:
Aforizmi Ajke Mujić

OVDJE PUCA

Sredinom proteklog mjeseca u KSC-u u Bugojnu, priređena je promocija

Zbirke aforizama autora Ajke Mujić. Zbirka nosi naslov "OVDJE PUCA", a izdata je u sklopu edicije Buđenje KDM-a Preporod Bugojno. Recenziju je uradila prof. Emina Hadžiahmetović, dok je zbirku lektorisao prof. Nakib Abdagić - Kiban. Autorica je predstavila 180 aforizama, koji na interesantan i realan način pokazuju našu ratnu zbilju. Vještom interpretacijom aktelnih događaja o kojima u atmosferi rata mnogi izbjegavaju da govore otvoreno, autorica na duhovit način i "igrom riječi" iznosi "istinu na vidjelo".

Trideset četverogodišnja Ajka Mujić, inače je nastavnica matematike u Bugojnu i dobro je poznata bugojanskoj kulturnoj publici i javnosti.

Ova mlada entuzijastkinja od početka rata na više je načina uzela učešće u oslobodilačkoj borbi našeg naroda. Još od sredine '92. godine, nastavnica Mujić je saradnica Sektora za IPD odnosno Informativne službe, tadašnjeg OPŠTO Bugojno, potom 307. Mtbr, a saradnja sa IS 307. bbr, odnosno 707. bbr nastavljena je i tokom protekle godine kao i Novoj 1995. godini.

Ova izuzetno vrijedna i uporna prosvjetna radnica, tokom rata je bila i u stalnom društvu sa "svojom" djecom. Autor je i scenarista popularnih dječijih emisija "Ljiljančići" i "Zabava i znanje", koji su emitovani na talasima RTV BiH, studio Bugojno.

Zbirka aforizama pod nazivom OVDJE PUCA, najnovije je ostvarenje Ajke Mujić koje je zaista naišlo na veliko interesovanje bugojanske publike. Kako reče, Prva zbirka aforizama štampana je u 500 primjeraka i ne nalazi se u prodaji. Namijenjena je pripadnicima A R BiH, u čijim će se jedinicama ubrzo naći, a Ajka uzgred najavljuje i štampanje svoje Druge zbirke aforizama.

Od ovog broja našeg lista, objavljivaćemo aforizme saradnice 707. bbr Ajke Mujić iz njene Prve zbirke pod interesantnim nazivom OVDJE PUCA.

Azam Mandžić IS 707. bbr

PJEVAJU ARMIJI I BOSNI

Od kada je formiran hor osnovne škole Gračanica kod Bugojna imao je niz zapaženih nastupa u povodu obilježavanja značajnih nastupa armijskih datuma. Članove hora posebno raduje kada svojim pjesmama uvesele borce Armije BiH i ranjenike.

Djevojčice i dječaci O.Š. Gračanica kod Bugojna svoje trogodišnje ratno druženje učinili su ljepšim osnivanjem hora, nastavljajući tako tradiciju ovog kraja u horskom muziciranju. Hor je osnovan nešto prije godinu i po dana, tačnije 5. aprila 1993. godine. Od tada su imali dosta zapaženih nastupa na školskim svečanostima na otkrivanju spomenika šehidima domovinskog rata, borcima i brigadama Armije BiH u povodu armijskih praznika kao i ranjenim i bolesnim borcima. Hor uspješno vodi mlada, talentovana nastavnica muzičke kulture Selma Čehajić.

Djeca, članovi hora, zasigurno još i ne znaju sve moguće definicije rata i ratova, zašto i zbog čega se vode, ali zato znaju ono što žele, da zaborave da je i nas zadesilo to zlo i da ga barem na kratko prevaziđu svojom stvaralačkom maštom. Znaju se radovati kad nekog uvesele, kao što reče Davud Zukić: "Radovao sam se kada sam vidio osmjeh na licima naših ranjenih boraca". Članovi hora znaju cijeniti i slobodu koju nam donosi Armija BiH. "Naši borci su najhrabriji vojnici na svijetu. Donose slobodu i sreću našem djetinjstvu", kaže Rašid Čehajić, a Hafa Haznedarević ističe: "Ja najviše volim pjevati ranjenim borcima naše Armije. Najsretnija sam dok vojnici pjevaju zajedno sa nama". "Da nije naše Armije ne bi bilo ni naše pjesme, smijeha, niti naših malih radosti iz škole", reče nam Maksida Čusto, kći rahmetli Muje Čuste - Mujice, šehida 707. Sbbr, čiji babo ugradi temeljac u dio njene i naše slobode.

Hor je nedavno boravio u Zenici, u posjeti OŠ "Edhem Mulabolić", prilikom čega su izveli program za ranjene i bolesne, a zapažen je bio nastup u povodu otkrivanja biste trojici šehida, rahmetli Asimu Zecu, Fahrudinu Zecu i Muji Čusto iz Bugojna, gdje su pored porodica šehida prisustvovali i saborci šehida 707. Sbbr i brojni drugi građani.

Mnoge pjesme hora znaju podići raspoloženje ali i izazvati emocije, uzdahe...pa oteti i po koju suzu, kao što je i pjesma: "Ovo je pjesma za one što život dadoše, što svoju Bosnu ko majku vole. Sad njihov su dom dženetski vrtovi, armija bosanska njihovi svatovi".

Kada to pjevaju glasići hora OŠ Gračanica kod Bugojna doživljaj je potpun. Treba ih samo poslušati, jer oni pjevaju svojoj Armiji i Bosni.

Ismet Muratspahić

AFORIZMI

- **Čovjek živi onako kakvi su mu uslovi. Zato su, valjda, četnici podivljali kad su otišli u šumu.**
- **Karadžić je postao i mađioničar. Tvrdi da nema logora, a logoraše pušta u razmjenu.**
- **Evropa nam je okrenula leđa, a mi joj dalje idemo u susret.**
- **Bosanci su uvijek bili ljudi, pa će i četnicima dati zemlje koliko su široki i dugi.**
- **Dok smo živjeli u oblacima, nismo pravili podrume.**

BIHAĆU, SREĆO MOJA

Daleko od doma
i od kućnog praga svog
u samoći tiho patim
i noćima skrivam boli.

Vihor rata mojim dragim
Bihać gradom prolazi,
i ovdje proklet bio strah
i tugu donosi.

Pred očima mojim uvijek
ljepotica Una teče, eh,
da mi je da prošetam
obalama njenim sreće.

Nema više tog meraka
nema više one sreće,
u čaršiji ovoj divnoj
plače proljeće.

Ulicama često lutam
ovim gradom neznanim,
moj Bihaću, sreće moja,
kad ću ti se vratiti !?!

Hamdija Smlatić

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO STRUČNA OBUKA

Jačanje borbene gotovosti kroz

VOJNI KOLEKTIV

Sve više se ukazuje potreba, a to potvrđuje i praksa o neophodnosti funkcionisanja vojnih kolektiva u našim jedinicama i komandama.

Svakako nameće se i pitanje: Šta je uopšte vojni kolektiv? Posmatrajući njegovu istaknutu mobilizatorsku ulogu vojni kolektiv je prije svega značajan činilac moralnog jedinstva jedinica.

Vojni kolektiv ima i značajan zadatak da razvija boračke vrijednosti i utiče na rješavanje: kako problema u jedinici, tako i zadataka same jedinice u pripremi u toku i nakon b/d.

U izgradnji vojnog kolektiva učestvuju:

- starješine,
- komande (i organi komande),
- jedinice.

Kroz rad svih navedenih koji učestvuju u izgradnji vojnog kolektiva potrebno, je prije svega, omogućiti putem kolektiva:

- identifikaciju boraca sa kolektivom po svim pitanjima života, angažovanja i aktivnosti jedinice,
- jedinstvo osjećanja pripadnosti kolektivu i jedinici, izraženo u spremnosti i odlučnosti svih članova kolektiva u borbi za interes jedinice kao cjeline, a u cilje ostvarivanja zadataka u borbi do konačne pobjede,
- Uvažavanju ličnosti člana kolektiva i realnoj procjeni sposobnosti svakog pojedinca i razvijanju njegovog doprinosa, u borbi i van borbe,
- Organizovanje života i rada u jedinici i van b/d u duhu pravila i propisa, pri čemu posebno treba voditi računa o razvijanju discipline i učvršćivanju RIK-a. To znači, stvoriti uslove za međusobno razumjevanje, ali uz visok stepen discipline i odgovornosti, nenarušavajući princip subordinacije u radu.

Vojni kolektiv mora uticati na vaspitanje boraca kroz borbu za čast i ponos pojedinca, svoje jedinice, gradeći ponos na uspjesima u b/d i van b/d. Kroz svakodnevne aktivnosti, a posebno angažovanjem kolektiva, potrebno je uticati na svakodnevno razvijanje i sprovođenje blagovremenog informisanosti svih boraca u jedinici, jer pravovremenim informisanjem stvara se otpornost kolektiva raznim oblicima psihološko-propagandne aktivnosti agresora.

Da bi se obezbijedio pravilan rad vojnog kolektiva, po pravilu, ni jedan sastanak vojnog kolektiva ne može se držati bez starješine jedinice ili lica koje ga zamjenjuje. Po potrebi, sastanku prisustvuju i starješine pretpostavljene komande.

Uglavnom, sastanci vojnih kolektiva se održavaju prije, u toku (kada uslovi dozvoljavaju) i nakon b/d. Sastanci se mogu održati pored utvrđenih termina i vanredno kada za tim ukaže potreba.

Kroz svoj rad kolektiv mora da razvija kod boraca:

- spremnost za borbu protiv agresora u svim uvjetima,
- borbu protiv narušavanja subordinacije i nosioca kršenja Naredbi i neizvršavanja zadataka,
- borbu protiv nezdravog kolektivizma i zaštite pojedinca od nosioca negativnih pojava.

Zbog toga je neophodno stalno jačati pripadnost kolektivu, pri čemu razvijati hrabrost, skromnost, odlučnost i poštenje.

pukovnik Dedić Nezir Salko

ALKOHOLIZAM

Alkoholizam je naša najraširenija narkomanija, uzrokovana prekomjernim uživanjem alkoholnih pića. Narkotično djelovanje izaziva uglavnom etilni alkohol. Alkoholna pića stvaraju u početku osjećaj zadovoljstva, veselja (euforija) i gubitak samo kritike; zatim slijedi faza uzbuđenja (isprsavanje, galama, ispadi), a na kraju faza klonulosti) s besvjesticom i amnezijom.

Alkoholizam se javlja u nekoliko oblika: 1. alimentarni alkoholizam, gdje su alkoholna pića redoviti sastavni dio prehrane (na pr. bevanda); 2. prigodni alkoholizam (opijanje od zgode do zgode); 3. alkoholizam, kao dobra baza za "dobro raspoloženje društva"; 4. periodički ili "kvartalni" alkoholizam, koji se javlja u kraćim vremenskim periodima; 5. hronični alkoholizam, kad se ljudi opijaju svakog dana.

Uzroci alkoholizma mogu biti: a) prilika za opijanje (šljivici, vinogradi, velik broj gostionica), što je glavni uzrok alkoholizma među omladinom; ona se opija jer oponaša odrasle (imitativni alkoholizam); b) kult alkohola tzv. "rakijska ili vinska poezija", običaji, vjerovanje da alkohol "jača čovjeka", što naročito impresionira mlade; c) nezadovoljstvo bilo koje vrste (financijske teškoće, razmirice u braku ili u službi, osjećanje manje vrijednosti i drugi uzroci alkoholizma kod odrasli).

Posljedice alkoholizma su vrlo teške: golemi financijski izdaci za piće, ekonomski gubici, sve vrste kriminala, različite bolesti krvnih žila, jetre, ludilo i rastrojstvo karaktera ("ličnosti bez riječi"), prostitucija, defektna djeca roditelja alkoholičara itd.

Alkoholizam je bolest, a ne porok. Alkoholičari su najčešće osobe sa određenim poremećajima u razvoju i strukturi ličnosti. Nisu u stanju da savladaju životne teškoće i psihičke krize realno, svojom vlastitom snagom ličnosti, već traže izlaz u alkoholu. I pored primjene savremenih medicinskih i neurotsko-higijenskih mjera, alkoholizam se ne smanjuje.

Koje osobe možemo nazvati alkoholičarima? Mišljenje stručnjaka koji se bave alkoholizmom nisu usklađene. Jedni smatraju da su to osobe koje svjesno i nesvjesno štete sebi i svojoj porodici, ali nemaju unutrašnje psihičke energije da prekinu uzimanje alkohola. Drugi smatraju da je alkoholizam simptom potisnutih psihoseksualnih konflita. Neki autori zastupaju mišljenje da se kod alkoholičara radi o poremećajima metabolizma i endokrinih žlijezda. Svjetska zdravstvena organizacija hroničnim alkoholičarima smatra osobu koja uzima prekomjerne količine alkohola, i to tako da one pokazuju duševne poremećaje i manifestacije, koje govore o oštećenju duševnog i tjelesnog zdravlja, te remeti odnose sa socijalnom sredinom i vlastito ekonomsko stanje.

U etiologiji nastanka alkoholizma sve više preovladavaju shvatanja o značaju i uticaju psihološko-socijalnih faktora, porodične atmosfer, socijalne sredine, odgojnih mjera, pozitivnih navika i zdrave identifikacije, sa pozitivnim primjerima i autoritetima. Klasična psihijatrijska škola ukazuje na značaj konstitucionalnih, nasljednih faktora, koji se ne mogu potpuno odbaciti. Međutim, činjenica je da se alkoholičari ne radaju, već formiraju u društveno-psihološkim uslovima, u kojim dominantnu ulogu imaju spoljašni činioci.

Alkoholizam je česta pojava kod neurotičara. Neki stručnjaci medicinsko-psihijatrijske prakse smatraju da su uzroci alkohola isti kao i kod neuroza. Prema tim mišljenjima, neurotičari pribjegavaju alkoholizmu u konfliktnim situacijama, da bi se oslobodili neprijatne psihičke napetosti i anksioznosti. Alkoholizam je veoma česta pojava kod psihopata, emocionalno nezrelih, intelektualno zaostalih osoba i psihoza. Sve te kategorije nalaze privremeno raspoloženje, a realnost shvataju i procjenjuju u krivom svjetlu. Narkotično djelovanje alkohola na više moždane centre stvara kod čovjeka privremeno osjećanje sreće i zadovoljstva, oslobađa ga neprijatnosti i čini pasivnim za svaku aktivnost.

U svemu ovome je i suština primjene sistema preventivnih mjera u borbi protiv alkoholizma i osposobljavanja svakog čovjeka da se može suprostaviti realnoj opasnosti u ratnim situacijama.

prof. Sead Čajnić

ŠTA SU TO AFEKTI

Afekti su vrlo intezivna, grupa i kratkotrajna osjećajna stanja u kojima pojedinac vrlo teško ili nikako ne kontroliše svoje ponašanje. Afekti su vrlo intezivna osjećanja. Obično se pojavljuju kod normalnih pojedinaca kada su upitanju njihovi osnovni motivi i potrebe. Potrebe mogu biti fiziološke, na pr. glad, seksualnih nagon itd., ili socijalne, na pr. ugled u društvu, političko ili neko drugo uvjerenje. Od ostalih osjećajnih stanja razlikuje se po vrlo velikom intenzitetu i kratkotrajnosti. U afektu je smanjena ili uopće nepostoji mogućnost logičnog razmišljanja. Afektima zahvaćeni pojedinci postaju ekstremno subjektivni i obično nepristupačni logičnom uvjeravanju. Za afekte je karakterističan produžetak intenzivnog osjećajnog stanja i nakon toga što su nestali uzroci koji su izazvali afekt. Patološki afekt, razlikuje se od običnog afekta po nastanku, toku i djelovanju na pamćenje pojedinca. Osnovna karakteristika patološkog afekta je nesrazmjer između prirode uzroka i intenziteta reakcije.

Patološki afekti mogu biti takvog intenziteta da katkad izazovu gubitak svijesti. Takvi su afekti posljedica bolesnog stanja pojedinca, a za vrijeme trajanja takvih afekata mogu se dogoditi ubistva, samoubistva, paleži, itd.

U ovakvim slučajevima svaki borac mora zatražiti pomoć ljekara i psihologa.

prof. Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

KULTURA SPORT RAZONODA

TRAVNIČKI SPORT U 1994.GODINI

PRIZNANJE NAJBOLJIMA

Za najobljeg sportistu proglašen Adnan Hadžić, najbolja sportiskinja je Marija Sunarić, a najbolja ekipa RK "Borac"- Na prigodnoj svečanosti u sali "Pozorišta Travnik" sumirani su rezultati travničkog sporta u 1994.godini i uručena priznanja najboljima. Rezultati su zaista impresivni i potvrdili su da i najveća ratna stradanja nisu mogla uništiti travnički sportski duh. Osvojen je veliki broj titula državnih prvaka, a travnički sportisti s velikim uspjehom na nastupali su i na međunarodnim takmičenjima.

Toplim riječima sportistima su se obratili komandant 7. korpusa Armije R BiH brigadni general Mehmed Alagić, gradonačelnik Travnika mr Muhamed Churić i predsjednik Sportskog saveza grada Mirsad Ibrišimbegović.

Za najboljeg sportistu Travnika 1994.godinu proglašen je šesnaestogodišnji Adnan Hadžić, član Karate klub "Slako Ćurić" i reprezentativac BiH, koji je u Sarajevu proglašen i za najboljeg mladog sportistu naše države. Adnan Hadžić lani je osvojio titulu državnog prvaka, a na Svjetskom kupu u Miškolcu okitio se bronzano medaljom. Na drugom mjestu je rukometaš Hajrudin Škandro, treći karatist Amir Zalihić, četvrti stonoteniser Fadil Hamzić a peti nogometaš Adnan Hodžić. Za najbolju sportistkinju -proglašena je Marija Sunarić, članica džudo kluba "NEW AGE", državna prvakinja u apsolutnoj kategoriji, a drugo i treće mjesto pripalo je stonoteniserkama Aidi Pezer i Almi Šehić.

Rukometni klub "Borac" proglašen je za najbolju sportsku ekipu u prošloj godini. Drugo mjesto pripalo je Karate klubu "Salko Ćurić" treće Stonoteniskom klubu "Borac", četvrto Nogometnom klubu "Travnik". Trener rukometaša "Borca" Samir Maslić proglašen je najboljeg u prošloj godini, a na listi najboljih još su Elmir Gašin, Fikret Karač, Smail Hodžić, Mehmed Nuhbegović i Omer Tabaković.

Za predani sportski rad odata su i priznanja petorici sportskih radnika a na listi su se našli Smail Bojčinović, Sabahudin Filipović, Mustafa Kundić, Dr. Nurdin Šatrović i Sejad Žerić.

Izbor najbolji sportista bio je bezprijekorno organiziran, a ljepom uređaju svoj doprinos su dali i okrestri i glumci Umjetničke čete 7.korpusa Armije R BiH.

K.J

SKANDINAVKA

7K	Cirkulacija (mn.)	Prah	Dugonoga ptica	Ekaterina (kraće)	Rod vojske	N.L.	Bolest vinove loze	Skandij	Prezime glumice Joko
Gotovost									
Kolica sa tri točka									
Navigacioni aparat za otkrivanje						Dinar / Aluminij		Azot / Č.P.	
Zagrebačka manekenka Marović				Nabesati / Str. žensko ime					
Lična zamjenica			Oblik, forma / Mjesto za trke						Sisati
Učesnik						Metar / Pisar (turc.)		Rimski 500 / Pozdravljati (turc.)	
NJ		Mali n / Naizgled					Najvažniji začin		
Žensko ime							E.J. / Ponositost		
7K	Ad acta / Vratar			Koralni greben (mn.) / Razvući					
Nago					Poludragulj / Najtanje slovo				
Nakit (mn.)						Mjera za otpor / Zlato (lt.)			
Zlo, opako					Oliver (kraće)				
Slovo latinice					Vrsta papira / Oblast u Grčkoj				
Boriište (mn.)						Muški potomak / Ilimijum			
Prijedlog			Pitanje / Kec					Prvo slovo / Konj	
7K	Krvnik (turc.) / Kalijum						A.J. / Sumpor		
Blagajnik						Split			7K

Košarkaško prvenstvo travničke regije

TRAVNIČANI U PRVOJ LIGI!

Košarkaši "Travnika" ostvarili su veliki uspjeh osvajanjem drugog mjesta u ovogodišnjem prvenstvu travničke regije, čime su izborili plasman u Prvu košarkašku ligu BiH zajedno s prvoplasiranom ekipom Fojnice. U ligi suse još takmičile ekipe Sloge iz Gornjeg Vakufa, Jedinstva iz Busovače, Radnika iz Donjeg Vakufa i Bratstva iz Novog Travnika. Prvenstvo Prve košarkaške lige BiH počinje 18. februara, kada će košarkaši Travnika u Fiskulturnoj dvorani OŠ "Travnik" ugostiti ekipu Cenexa iz Sarajeva, a dan kasnije protivnik će im biti ekipa Sarajeva. U prvoj ligi još su Bosna iz Srajeva, Čarli iz Hrasnice, Lokomotiva iz Mostara i Turbina iz Jablanice.

Košarkaši Travnika bili su veoma uspješni i u takmičenju za kup. U finalu su savladali ekipu Fojnice sa 62:52 i tako se plasirali za završne borbe Košarkaškog kupa Bosne i Hercegovine.

K.J.

II DRŽAVNO PREVENSTVO U MALOM FUDBALU

EKIPA "JOCKEY" OSVOJILA JE 3.MJESTO

ZA EKIPU SU IGRALI BORCI JEDINICA 7. KORPUSA I MUP-A

U Kaknju je od 25.1. do 28.1. 1995. godine održano II državno prvenstvo Republike Bosne i Hercegovine u malom fudbalu. Kvalifikacije za ovo prvenstvo su na nivou okruga i kantona sa slobodnih teritorija R BiH. Od oko 500 ekipa, kroz kvalifikacije za finalni turnir došlo se do 13 ekipa, koje su igrale u Kaknju.

Pobjednik II državnog Prvenstva je ekipa Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Bosne i Hercegovine "6. april" iz Sarajeva, koja je u finalnom meču pobijedila ekipu "Kompreda" 3 tuzlanska.

Ekipa "Jockay" iz Travnika u borbi za treće mjesto pobijedila je domaću ekipu "Rudara" iz Kaknja rezultatom 2:1. Za ekipu "Jockey" igrala su 4 pripadnika 712. bbr, 2 pripadnika 706. Lbr, po 1 pripadnik 17. VKbbr i 708. Lbr, te 2 pripadnika MUP-a.

Osvojeno treće mjesto na državnom prvenstvu time je vrijedniji rezultat, ako se zna da je ostvaren bez treninga i dužih priprema.

IS 712. bbr

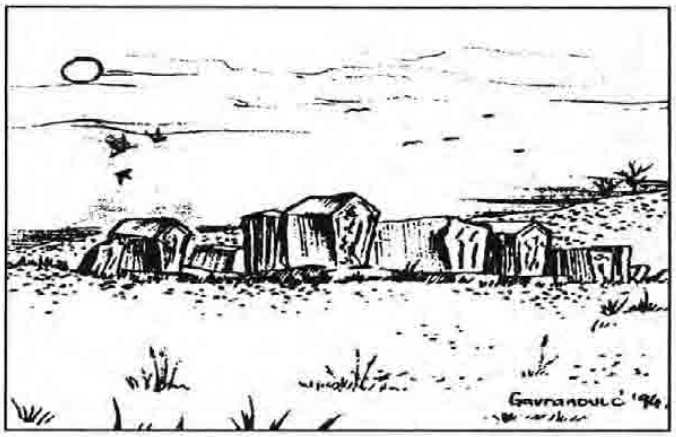

NK PRVI MAJ NAJUSPJEŠNIJI

Po prvi put u istoriji Busovače održan je izbor sportiste i sportskog kolektiva za proteklu 1994. godinu a zaista se imalo razloga to i uraditi. Sportisti Busovače su sudjelovali na brojnim takmičenjima i ostvarili solidne rezultate. Za najuspješniji sportski kolektiv izabran je NK Prvi maj koji je osvojio 2. mjesto na prvenstvu travničkog okruga, 1. mjesto na Memorijalnom turniru "Besim Palić", na kojem je učestvovao i NK Čelik, te se plasirao u finale KUP takmičenja u travničkom okrugu. U užem krugu kandidata za sportistu godine bili su Sunulahpašić Samir, KK Jedinstvo, Ekmeščić Admir, NK Jedinstvo, Ekmeščić Edhem, ŠK Preporod, Buljina Zikret, NK Prvi maj, a za najboljeg je proglašen Buljina Zikret. Ova manifestacija održana 04.02.1995. godine propraćena je učešćem kulturno - umjetničke čete 7. korpusa A R BiH.

Ekmeščić Edhem

http://www.hasib-musinbegovic.com

U vrijama primirja u Bugojnu:

OŽIVLJAVAJU KULTURNE MANIFESTACIJE

Poslije nešto duže pauze, u organizaciji kulturnih manifestacija za borce i građane Bugojna, 25. januara je u Kristalnoj sali SO održan koncert za borce 707. i 770. Sbbr, te za građane Bugojna.

Koncert su organizovali Organi za moral pomenutih brigada. Očito željni ovakvih događaja, u Kristalnoj sali SO sakupio se veliki broj pripadnika Armije i građana Bugojna, koji su u izuzetno dobrom raspoloženju i druženju uživali u izvedbi pjesama Narodnog orkestra i rok grupe KSC-a. Daljim poštivanjem četveromjesečnog primirja na ovim prostorima za očekivati je nastavak brojnih i uspješnih kulturno - zabavnih manifestacija, po kojima je ovaj grad u dosadašnjem toku rata, na širem području postao poznat.

Azam Mandžić IS 707. bbr

BUSOVAČA

PRIVATNICI IMAJU PREDNOST

Na zadnjem sastanku partnera Federacije sa američkim privrednim predstavnicima nije bilo nekih konkretnih pomaka na reaktiviranju busovačke privrede, odnosno njenih najvećih privrednih kapaciteta, Mediapana i Vatrostalne. Očigledno da su "Ameri" nezadovoljni razvojem političkih odnosa u centralnoj Bosni jer mnoge odredbe Ustava Federacije nisu provedene u djelo što bi se osjetilo i na samoj busovačkoj privredi u slučaju njenog reaktiviranja. Tako su oni odlučili da prednost dadnu pozitivnim privrednim preduzećima koja su predočila konkretne proizvodne programe. Jedan od takvih programa je onaj iz PP "EZ", proizvodnja sredstava za održavanje higijene, što bi rezultiralo povećanim brojem radnih mjesta.

Osnovni problem u Busovači je povratak prognanih na svoja ognjišta i on kočí sve pozitivne aktivnosti. Očigledno je da HVO želi održati trenutno stanje jer ne reaguju na konkretne ponude bošnjačke strane a to su povratak Muslimana u selo Strane te povratak te povratak Hrvata u bilo koje selo koje oni žele. Po riječima Florijana Glavočevića, predsjednika dijela Busovače pod kontrolom HVO-a, plate u Busovači su od 200 do 700 DM što može biti jedan od razloga što se Federacija sporo razvija na ovim prostorima.

Ekmešćić Edhem

ZIMSKA SLUŽBA

Aktivnosti koje su se obavljale u 7. inžinjerijskom bataljonu u periodu oktobar-januar odnosile su se na formiranje zimske službe u z/o 7. korpusa. Tako je u z/o 7.korpusa, koji je raspoređen na 6 punktova, ovaj bataljon radio na održavanju i čišćenju svih puteva u dužini preko 200 km. Budući da se ovaj period odlikovao vremenskim nepogodama gdje su nanosi snijega bili više metara, vrijedni rukovaoci inžinjerijskih mašina i inžinjerijske čete su radili neprekidno i po 48 sati, da bi putevi bili prohodni za dotur smjena i logističku podršku istih. I pored velikih poteškoća koje prate ovaj bataljon - nedostatak rezervnih dijelova, svi postavljeni zadaci su na vrijeme obavljeni.

Pripoljac Nedžad

IZLOŽBE U BUGOJNU

U saradnji K-de 7. korpusa Armije R BiH i SO-e Bugojno, otvorene su dvije izložbe u ovom gradu. Jedna je izložba dokumentarne fotografije, autora Dževada Sakića pod nazivom "Počeci agresije na BiH" a druga izložba umjetničkih slika borca Samir Hažbića, pripadnika 7. korpusa. Izložbu je otvorio pomoćnik načelnika za društvene djelatnosti SO-e Bugojno, naglašavajući da se bošnjački duh ne može ugasiti ni u ovom ratnom vremenu.

Ovo je nastavak inače dobre saradnje pripadnika 7. korpusa i civilnih struktura općine Bugojno.

Embrion AR BiH i u političkim vodama

SAMO ZAJEDNO MOŽEMO POBIJEDITI

U Novom Travniku održana je 21.1.1995. godine osnivačka skupština kluba PL Novi Travnik.

Ovom izuzetno značajnom događaju čiji su osnovni ciljevi: predupređivanje saradnje civilnih strukturai organizacija i OS Novog Travnika, retrospektivni i kritički osvrt na doprinos PL u najtežim danima za ovu državu i njen narod, te saradnja sa ostalim društvenim institucijama, prisustvovali su između ostalih i članovi Generalštaba AR BiH: brigadni generali Meho Karišik - Kemo i Rifat Bilajac, brigadir Džemal Merdan, predsjednik okruga Travnik gosp. Zihnija Aganović, burno pozdravljeni pukovnik Lendo Refik, negdašnji K-dant OpŠt TO Novi Travnik i mnogi drugi uvaženi gosti. U radnom dijelu programa koji je trajao skoro puna tri sata, usvojeni su program, statut, izvršni odbor, nadzorni organ i sud časti ove organizacije, te su se kroz izlaganja brojnih diskutanata evocirale uspomene na početke oružanog otpora u BiH i samom Novom Travniku, pri čemu je posebno naglašena herojska borba naroda ovog kraja za slobodu. Uprkos trostrukog nasrtaja ekstremista HVO, borci iz N. Travnika su kao manevarska jedinica učestvovali na gotovo svim ratištima širom BiH (od Turbeta i Prusca u njihovim najtežim danim do Kupresa, najupečatljivije pobjede AR BiH) i pri tom zadali nepreboljene rane četničkoj nemani. Sa ovog skupa upućene su i trajne poruke za jedinstvo naroda BiH, istrajnost i učinkovitost oružane borbe do konačnog i jedino mogućeg rješenja - toliko potenciranog pravednog mira.

Rat nije završen, stoga je na ljudima izabranim u tijelu ove organizacije, koja je inače okupila sve najutjecajnije ljude iz vojnog i političkog vrha Novog Travnika, a koji su i samo učestvovali u organizovanju i izvođenju otpora agresoru u samim počecima stvaranja i stasavanja R BiH, da u narednom periodu opravdaju povjerenje članova Kluba i građana Novog Travnika i daju konkretan doprinos jačanju i ustrojstvu AR BiH. Na kraju, ovaj grad, ova općina i njeni stanovnici, istakli su svi prisutni, zaslužila je mnogo više od onog što joj se trenutno pruža, dakle, više političke i medijske pažnje, jer i u najnovijim političkim impulsima, konkretno - implementaciji Ustava Federacije, Novi Travnik je vjerovatno jedna od ključnih tačaka na kojima se mora graditi istinski suživot, na kojima, na kraju krajeva, počiva budućnost države u cjelini.

Almir Halilagić IS 708. bbr

IZ BUGOJANSKE KOMANDE MJESTA

USKORO NASTAVAK LIJEČENJA

Do sada je na rehabilitaciji i liječenju u banjskom lječilištu Reumal u Fojnici, boravilo sedam grupa ili 120 boraca, koji su na tretmanu boravili od 7 do 21 dan.

Kako nas je informisao pomoćnik komandanta Komande mjesta, major Ralf Imširović, sredstva za liječenje obezbjeđena su iz budeta općine, odakle je za ove namjene do sada izdvojeno preko 19.000 DM i to za ranjene i povrijeđene borce 707. i 770. Sbbr koji su obuhvaćeni tretmanom u Reumalu. Valja napomenuti i to da je borcima, koji su od liječničkog tretmana imali pozitivnih pomaka, omogućeno da svoj boravak u Reumalu produže za još sedam ili čak četrnaest dana.

U toku je trenutna "pauza" u odlasku boraca na liječenje u Fojnicu, ali znatno poboljšanje vremenskih uslova doprinjet će da sljedeći borci sa urednih spiskova, koji su već ranije sačinjeni, krenu put Reumala.

PRAKSA VRIJEDNA POMENA

REDOVAN OBILAZAK RANJENIKA

Na inicijativu Komande mjesta od jula prošle godine, jednom sedmično, bugojanske RO odnosno preduzeća, vrše organizovan obilazak ranjenih i bolesnih pripadnika naše Armije koji se liječe u ratnoj bolnici Bugojno.

Dvadeset i jedno preduzeće koje danas egzistira u ovom gradu, u saradnji sa K-dom mjesta Bugojno, od 09.07.'94. do danas nisu propustili niti jednom da uz skromne poklone posjete ranjene i bolesne pripadnike naše Armije. Ta posjeta nije izostala ni za Novu 1995. godinu, tačnije, posljednjeg dana stare '94. godine, borce - pacijente u RB Bugojno, pored predstavnika Komande mjesta posjetili su i zaposleni u bugojanskom "Kvalitetu".

Borci koji se oporavljaju i liječe u ovoj ustanovi, kao i članovi njihovih porodica, veoma su zadovoljni ovakvim marnim odnosom prema njima. Iz bugojanske Komande mjesta poručuju da će ova uspješna praksa biti i dalje redovno nastavljena u budućnosti, kako bi se uz skromne poklone i mnogo srdačnih razgovora što lakše prebrodili dani liječenja i oporavka naših boraca u bugojanskoj bolnici.

Azam Mandžić IS 707. bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.3.1995. GODINA I BROJ 10. PRIMJERAK BESPLATA

DAN NEZAVISNOSTI RBiH

"SPASIT ĆEMO I SAČUVATI BOSNU!" Alija Izetbegović

STALNO JAČANJE NAŠE ARMIJE

Uz Dan šehida

MEZARI KAO OPOMENA MAJKE HEROJA

Rasim Delić, arm. general

"NEPRIJATELJ SE MORA ZAMISLITI"

http://www.hasib-musinbegovic.com

JUBILEJI

Obraćanje gospodina Alije Izetbegovića predsjednika Predsjedništva R BiH u povodu 1. marta Dana nezavisnosti.

SPASIT ĆEMO I SAČUVATI BOSNU !

"Istina je da patimo i ginemo, ali za slobodu Bosne, a onako bi ginuli za tuđi račun, na nekim frontovima protiv Hrvatske, Sandžaka, a za slavu i veličinu velike Srbije".

Po prvi put Država BiH, svečano i protokolarno obilježila je 1. mart Dan svoje istorijske odluke. Tri godine poslije na svečanoj Akademiji u Domu ljiljana u Sarajevu u ime državnih organa, gostima, i narodu obratio se predsjednik Predsjedništva g. Alija Izetbegović.

"Za ove tri godine u Bosni i Hercegovini odigralo se više događaja, dobrih i loših, više izdajstava, nego u bilo koja tri vijeka naše istorije. Ovaj dan podsjeća na herojstva, borbu i žrtve, ali i tadašnje dileme: Je li ovaj stvaralački put borbe za slobodu bio jedini mogući? Je li postojao ikakav drugi put koji bi izbjegao ovaj naš stravični sudar sa istorijom? Odgovori na ova pitanja vraćaju nas u onu burnu 1991. godinu, na rat u Sloveniji i Hrvatskoj, na referendume, na raspad Jugoslavije, na Vukovar i Dubrovnik i sve drugo što je to pratilo.

Mi smo se našli na istorijskom raskršću. Pogeti glavu i ostati u krnjoj Jugoslaviji, u velikoj Srbiji ili ispraviti se i krenuti u pravcu slobode sa svim rizicima koji je takav izbor nosio i nametao. Odlučili smo se za ovo drugo. Kažem odlučili smo iako nisam siguran da je to prava riječ. Izbora ustvari nije ni bilo. Sve je već bilo odlučeno karakterom našeg naroda i teklo je neumitno kao u nekoj antičkoj drami. Našu slobodu nismo mogli upotrijebiti na drugi način. Prvi mart je bio naša sudbina i neumjesno je pitanje da li je išta moglo biti drugačije.

Mi ne bismo bili ono što smo da smo tada u ime sumnjive sigurnosti izabrali potčinjavanje. Istina je da patimo i ginemo, ali za slobodu Bosne, a onako bi ginuli za tuđi račun na nekim frontovima protiv Hrvatske, Sandžaka, za slavu i veličinu velike Srbije. Dakle, postojao je samo jedan put i naš narod je na današnji dan prije tri godine krenuo tim putem. U tome je i smisao 1. marta i današnjeg praznika.

Naš je cilj Bosna slobodnih ljudi, Bosna u kojoj će se poštovati čovjek i njegova prava. Konceptu jednostranačkih i jednonacionalnih, jednovjerskih paradržava mi suprostavljamo naš koncept slobodne i demokratske Bosne. Mržnji i netrpeljivosti mi suprostavljamo demokraciju i toleranciju. Kada to geslo ispišemo na svim našim zastavama, onda treba da na tome postojano težimo, koriguјući svakodnevno naš put i neumorno ispravljajući svakodnevne nepravde. Ne činimo to zbog njih. Činimo to zbog sebe, braneći ovaj princip koji je iznad civilizacije, koji zapravo civilizaciju čini mogućom. Mi ćemo bivati svakim danom sve jači i jači. SPASIT ĆEMO I SAČUVATI BOSNU! Svaki narod ima svoju obećanu zemlju. Naša obećana zemlja je Bosna Pozivam Vas da se za nju izborimo." - završio je predsjednik Izetbegović svoje obraćanje u povodu obilježavanja Dana nezavisnosti, koji je na svečan način obilježen u svim Korpusima naše Armije, kao i drugim državnim institucijama R BiH.

Pripremio: Azam Mandžić

Komentar

ODLUČNO NE, VELIKOJ SRBIJI

■ Piše Azam Mandžić

Za velike stvari trebaju veliki ljudi, kažu mnogi. Prvog marta 1992. godine Republika Bosna i Hercegovina je imala svoje velike ljude, imala je svoj narod, koji je, pokazat će se to tada, polagao svoj istorijski ispit. Sve što se dešavalo poslije, govor je mržnje i bijesa srpskog naroda i njihovih "političara", koje su izabrali za svoje vođe, pomračene umove kojima je demokratski čin civilizovanog odlučivanja nešto nepojmljivo i strano. Srpski narod je, na svoju žalost, krenuo putevima mržnje Miloševića i Karadžića. No, oni danas i nisu tako važni, mada bi se njihovim padom na koljena (što će se prije ili kasnije desiti) mnoge dileme oko okončanja rata riješile.

Bilo kako bilo, prvog marta 1992. godine Republika BiH i njena dva naroda odlučila su se izvući iz mraka fašizma koji dolazi iz Srbije. Referendumom, tog prvog martovskog dana '92. godine 64 posto birača glasalo je za nezavisnu i suverenu BiH. Među Bošnjacima i Hrvatima za nezavisnost i suverenost R BiH glasalo je oko 10 posto BH Srba. Još tada se vidjelo šta se Bosni i Hercegovini sprema.

Tog jutra neka glasačka mjesta nisu ni otvorena, a pod prijetnjom SDS-a mnogim Srbima nije dopušten demokratski čin glasanja. Takođe, provođena je snažna kampanja SDS-a, iskazano protivljenje referendumu bivše JNA. Događaj, koji su tih dana mnogi posmatrali "samo" kao događaj nosio je sa sobom niz neizvjesnosti. Bio je to početak puta ka pravoj, istinskoj slobodi. Put pun borbe protiv mrzitelja Bosne i Hercegovine, koji su pripremili pakleni plan istrjebljenja bošnjačkog naroda i na većini brda i planina razmjestili artiljerijska oruđa za uništavanja i rušenja. Kao što reče predsjednik Izetbegović tri godine nakon tih događaja "mi smo se našli na istorijskom raskršću, između pognute glave i velike Srbije, krenuli smo vlastitim putem slobode svjesni svih rizika, koji prate jednu ovakvu odluku".

Dugo, čini se čitavu vječnost trajali su dijalozi međunarodne zajednice o tome da li je Republiku Bosnu i Hercegovinu valjalo priznati odmah ili poslije. Očito je da su "neki" bili svjesni šta znači priznati našu zemlju. Takav hrabar potez, uspostavljenja nezavisnosti i suverenosti jednog malog naroda protiv ruske ekspoziture na Balkanu, značio je pored jasnog NE velikoj Srbiji i ozbiljne dileme u međunarodnim interesnim sferama, zbog čega je ovaj prostor obično bivao upotrijebljen kao pokusno igralište "velikih".

Kako je vrijeme odmicalo, otpor bosansko-hercegovačkog naroda i Armije rastao, tako su i stvari dolazile na svoje mjesto. Blic-krig za petnaest dana bivša JNA i srpsko-crnogorske paravojne formacije nisu ostvarile. Tako se na najbolji način pokazuje i potvrđuje pravednost i jasan cilj puta, kojim su krenuli Bošnjaci. Državu BiH do danas je priznalo oko 100 zemalja svijeta. Sa 50 zemalja su uspostavljeni diplomatski odnosi, a za 24 ambasadora iz svijeta u našoj zemlji otvorena su diplomatska predstavništva. Ono što je posebno bitno i što je obilježilo protekli period jeste uspostavljanje diplomatskih odnosa BiH i Rusije, a na najboljem putu su nastojanja da se to isto učini i sa Grčkom. To je još jedan dokaz pravednosti i ispravnosti politike koju vodi političko, odnosno državno vodstvo RBiH. Kroz tri ratne godine na djelu se pokazao nesalomljiv duh tolerancije, suživota, vještog političkog vođstva i stalnog ustroja i jačanja BH oružane sile-Armije R BiH. Na primjeru Bosne i Čečenije najbolje se vidi napriјed izneseno. Čečeniju do danas nije priznala ni jedna država, BiH oko 100. To dovoljno govori.

Danas, komandanti AR BiH, nakon briljantnog oslobodilačkog pohoda u 1994. godini kada su naše jedinice oslobodile oko 1 800 kvadratnih kilometara, kao i prvih mjeseci ove godine, najavljuju skoro fizičko spajanje korpusa čime će biti stvoreni uslovi daljeg oslobađanja dijelova privremeno okupirane teritorije naše zemlje, te konačnog izlaska na poznate i priznate granice države RBiH. Temelji nezavisnosti udareni Prvog marta 1992.godine, bez sumnje ovih ratnih mjeseci dobivaju svoju finalnu formu. Od borbe za opstanak, do borbe za potpunu slobodu i nezavisnost prošle su tri godine i sve smo bliži cilju.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH ● Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić ● Urednik lista: Azam Mandžić ● Tehnički urednik: Nihad Fuško ● Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Nihad Arnautović i Ismet Lisica ● Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajo, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Edhem Ekmešćić, Nedžad Agić i Marima Vojvodić (sekretar Redakcije) ● Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić ● Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik ● List izlazi mjesečno ● Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju ● Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz intervjua armijskog generala Rasima Delića TV BiH o proteklim zagrebačkim sastancima

NEPRIJATELJ SE MORA ZAMISLITI

Armijski general Rasim Delić u intervjuuza TV BiH iznio je osnovne karakteristike sastanka u Zagrebu 6. marta i razgovora koje je vodio sa zapovjednikom HV generalom Zbora Jankom Bobetkom, zapovjednikom HVO general bojnikom Tihomilom Blaškićem, te Sporazuma o zajedničkoj koordinaciji borbenih aktivnosti i formiranju združenog Štaba ovih vojnih formacija.

■ Pripremio Azam Mandžić

Na pitanje novinarke TV BiH da li razgovori koji su vođeni u Zagrebu predstavljaju logičan slijed u zajedničkoj borbi protiv agresora, general Delić je odgovorio:

■ ŠTAB BEZ NAREDBODAVNE FUNKCIJE

-"U Zagrebu su održana dva sastanka. Prvi u Komandi HV, gdje su još prisustvovali generali Bobetko i Blaškić. Tema razgovora bila je kako iskoristiti tri vojne komponente i to ne samo u domenu organizacije i pripreme izvođenja borbenih dejstava, nego i u drugim domenima od psihološko propagandnih do logističkog obezbjeđenja. Obzirom na interes da se snage - vojne komponente iskoriste u duhu zajedničkog interesa, mi smo razgovarali o svim tim segmentima i zaključili da postoji obostrana saglasnost da ubuduće i to što prije takve aktivnosti, uključujući i eventualna borbena dejstva ukoliko poslije primirja i određenih političkih događanja u Hrvatskoj do otpočinjanja borbenih aktivnosti budu koordinirana. U tom kontekstu, mi smo i tražili način kako bi se taj stepen koordinacije i sadejstva ostvarivao. U načelu smo se dogovorili da bi to bilo jedno tijelo koje bi koordiniralo ta borbena dejstva. Kažem u načelu, jer kada je riječ o Armiji R BiH i pošto je riječ o političkoj odluci, takvu odluku može donijeti samo Predsjedništvo R BiH, koje je Vrhovna komanda i kojoj odgovara AR BiH. Dakle, takvu odluku može donijeti samo Predsjedništvo RBiH. Kada je riječ o kompetencijama tog Združenog štaba da nebi bilo nikavog nerazumijevanja: Štab kao terminološka, vojnička riječ ne znači da može odlučivati. Taj Štab imao bi zadatak učešća u zajedničkom planiranju, koordinaciji i sadejstvu oružanih komponenata, koje su poznate. On ne bi imao naredbodavnu funkciju, znači ne bi imao funkciju RIK-a. Funkciju RIK-a u AR BiH i dalje vrši Generalštab AR BiH koju mu je dalo Predsjedništvo R BiH koje ima ukupnu funkciju RIK-a Armijom RBiH. Isto se odnosi i na HVO i HV. Kada je riječ o sastavu i odnosu unutar tog Štaba, tu ne bi bilo određenog i nadređenog. Radilo bi se na bazi zajedničkog interesa i usklađivanja određenih aktivnosti koje bi izvršavale ove sve tri oružane komponente prema svojim usklađenim planovima, zadacima i obavezama."

Sve u svemu bio je to jedan koristan sastanak, koji bez obzira što nije donio neki zvaničan dokumenat koji je potpisan, ali je, postavio osnove, i mi nećemo ni čekati formalizovanje ovog prijedloga o formiranju združenog Štaba jer je to u kompetenciji Predsjedništva, koje će vjerovatno o tome raspravljati. Mi ćemo naše aktivnosti koje smo dogovorili i koje su veoma obimne, nastaviti dalje, a cilj je zajednički, da SCA shvati da nas ne može razdvojiti, nego naprotiv, da je došlo vrijeme zajedničkog otpora agresiji koja je pogodila prostore Republike Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

Ne želeći ulaziti u navode hrvatskih medija da je Štab već oformljen general Delić je rekao da je postojala želja da se taj Štab oformi odmah, i da će odluka biti donesena kod predsjednika Tudmana, međutim dr. Ejup Ganić , koji je, kao član Predsjedništva u to ime tamo nastupao nije mogao donijeti odluku ovakve vrste.

Na čiju inicijativu je došlo do susreta u Zagrebu?

■ INICIJATIVA U JABLANICI

-"O susretu u Zagrebu smo dugo razgovarali i jednom prilikom je čak trebalo da se održi taj susret, a na posljednjem sastanku u Jablanici, kad smo u prisustvu Zubaka i Ganića razgovarali o zajedničkom borbenom djelovanju Armije R BiH i HVO-a, zaključili smo da bi bilo neophodno da o tome popričamo sa predstavnicima HV, a normalno političari sa predstavnicima hrvatske politike. Mi smo konsultovali sa Predsjedništvom BiH, pošto je data saglasnost za održavanje jednog ovakvog sastanka. Održan je, i evo rezultati su tu. Još jednom napominjem, formiranjem združenog Štaba i nekog drugog tijela koje bi to koordiniralo formalna je stvar. Najbitnije je da smo razgovarali i dogovorili se o aktivnostima, koje mi možemo otpočeti i neovisno od formiranja združenog Štaba. Odgovarajuće tijelo sa malim brojnim stanjem moglo bi to da usklađuje i radi na obostranu korist.

■ PLUS JAČANJU FEDERACIJE

Da li je susret u Zagrebu imao više politički ili vojni cilj? -" Ja kao vojnik govorim prije svega o vojnom cilju, jer prvi sastanak je isključivo bio vezan za angažovanje, odnosno, zadatke vojnih komponenti, a veći dio i drugog sastanka je također bio posvećen tome, gdje je postignuta ta saglasnost da mi sa ovim poslom nastavimo. Kada je riječ o daljem oživljavanju i jačanju Federacije, ja ne bih zalazio u pitanja koje je u nadležnosti državnih organa vlasti, ali pošto sam bio prisutan na sastanku, dato je značajno mjesto i tom segmentu. Uostalom poslije sastanka, Ganić i Zubak su otputovali u Bon, gdje će se raspravljati o jačanju Federacije. Izražen je jedan opšti interes na jačanju svih struktura Federacije. Meni je posebno bilo drago kada sam prolazeći kroz Mostar, vidio da je čitav Mostar obasjan i da je struja došla u čitav grad.

■ GDJE JE VOJNA LOGIKA SPORAZUMA???

-" Do sada je bar što se R BiH tiče, snaga Armije opredjeljivala i pregovaračke pozicije Države R BiH. Ja bih podsjećao na 1992/93.godinu, kada smo bili u teškoj situaciji. Tada je pregovaračka pozicija državnih organa bila teška. Jačanjem Armije R BiH, jačala je i pregovaračka pozicija državnih organa R BiH. Ako se ove tri vojne komponente , jer zasada kada je riječ o federalnoj Armiji, normalno nije, učinjeno mnogo u onom obimu koji je to prezentirano određenim dokumentima, kada se udruže, normalno je da su pregovaračke pozicije i BiH i Hrvatske, daleko veće, pred međunarodnom zajednicom jer iza njih stoji veća vojna snaga koja stoji iza tih pregovarača.

Sve u svemu bio je to jedan koristan sastanak, koji bez obzira što nije donio neki zvaničan dokumenat koji je potpisan, ali je, postavio osnove, i mi nećemo ni čekati formalizovanje ovog prijedloga o formiranju združenog Štaba jer je to u kompetenciji Predsjedništva, koje će vjerovatno o tome raspravljati. Mi ćemo naše aktivnosti koje smo dogovorili i koje su veoma obimne, nastaviti dalje, a cilj je zajednički, da SCA shvati da nas ne može razdvojiti, nego naprotiv, da je došlo vrijeme zajedničkog otpora agresiji koja je pogodila prostore Republike Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

Ima li stvarnih mogućnosti da dođe do formiranja zajedničke vojske Armije R BiH i HVO-a, bilo je naredno novinarsko pitanje?

■ USLOVI POSTOJE

- "U principu i sada, da ne kažem, učestvujemo zajedno, normalno ne pod jednom komandom, a to je velika razlika. Ja lično mislim da postoje uslovi za formiranje vojske Federacije. U domenu RIK-a, također postoje odgovarajuće razlike. Lično mislim da se te razlike mogu prevladati, da se može iznaći rješenje, koje bi garantovalo da ta buduća vojska Federacije izvršava pod jedinstvenim planom odgovarajuće borbene zadatke, a da se u tom pogledu ne mora, niti može, niti smije, izvršiti majorizacija niti neki način prevladavanja brojnim stanjem i samim tim negiranju nacionalnih interesa bilo koje strane. Treba ozbiljno riješiti druge probleme, koji utiču i na ovaj problem. Oni su i političke prirode, od formiranja lokalnih organa vlasti preko Kantona, do vraćanja, odnosno, povratka izbjeglica i stvaranja njihove imovinske, pravne i lične sigurnosti. To su uslovi koji na terenu treba da doprinesu bržem rješavanju i ovog problema. Također, zajednička borbena dejstva: ukoliko dođe do nastavka borbenih djelovanja, prilike su takve da je teško očekivati da će u ovih mjesec dana biti izrađeno pravedno političko rješenje koje bi garantovalo, da neće doći do nastavka borbenih dejstava, tako da bi zajedničko borbeno djelovanje uticalo na zbližavanje ljudi, a samim tim i interesa za formiranje federalne vojske.

General Delić je na pitanje o mogućem pandanu ujedinjenja tzv. RSK i RS rekao da postoji jedinstvena komanda srbijansko-crnogorskih snaga u Beogradu, gdje se prave planovi, naređenja i potiče svo zlo koje je zadesilo R BiH i RH. Između ostalog je rekao: -To je zaživjelo već '91. godine, početkom rata u Hrvatskoj kada su vojne formacije bivše JNA i paravojne formacije bosanskih Srba išle u rat u Hrvatskoj, to živi i danas tako da je to saopštenje koje možda nekome znači nešto u svijetu, a mi koji to doživljavamo na terenu znamo da je to i do sada važilo. Ono je što smo mi uradili valjalo je i trebalo uraditi davno, jer bi stepen iskorištenosti vojnih potencijala i RH i R BiH bio daleko veći, a dobro nam je poznata priča o onih 10 prutova, šta znači kada se zajednički borimo.

Ako bi došlo do ujedinjenja HV, HVO i AR BiH, kakav bi omjer snaga prema SCA bio?

■ AGRESOR SE MORA ZAMISLITI!

- "Potencijali bi se znatno uvećali i bili bi uz moralnu komponentu koju treba nadodati koja je, na našoj strani pravi odgovor SCA i mislim da se on mora zamisliti nad tim. Ovaj pristanak je sigurno, ja to moram reći u interesu političkog rješenja prije svega situaciji u R BiH i u RH. Ja kao vojnik bih volio, ako može da se riješi političkim putem, jer svaki ljudski život je dragocjen. O brojkama ne bih govorio, neka o tome razmišljaju drugi, oni kojih se to tiče, dakle oni na drugoj strani.

■ BRINE NEMOĆ MEĐUNARODNIH FAKTORA

Ukoliko ne dođe do političkog rješenja da li je Armija R BiH spremna da se odupre? -"Mi smo pokazali svoju spremnost. To smo spremni u svakom momentu i pokazati, a ova protekla 2-3 mjeseca smo iskoristili za dodatno obučavanje i osposobljavanje, te unutrašnju homogenizaciju jedinica tako da smo ovog momenta spremniji nego što smo to bili u decembru mjesecu, kada smo imali inicijativu na BH ratištu. Normalno, nas tangira nemoć i neodlučnost međunarodne zajednice, koja je i u ovom sporazumu od 31.decembra prošle godine preuzela jasne obaveze prema Bihaću i prema humanitarnoj situaciji u R BiH. Tangira nas zato što se poslije tog sporazuma, odnosno dijela tog sporazuma ne javljaju oni koji su za taj sporazum bili zaduženi i preuzeli kao svoj dio odgovornosti za rješavanje, tako da je stvar državnih organa da odluče o tome, što se mene tiče taj sporazum nikada nije počeo da funkcioniše, bar kad je riječ o zadacima i obavezama koje je na sebe preuzeo SCA, ali i međunarodna zajednica posredstvom UNPROFOR-a."

Da li će doći do susreta u Sarajevu?

- "Ja sam predvidio uputiti telegram zahvalnosti generalu Bobetku, na zaista srdačnom i ugodnom - domaćinskom prijemu, kako njega i njegovih saradnika tako i građana Zagreba, koji su odali veliko priznanje Armiji R BiH i meni lično. U telegramu ću pozvati generala Bobetka da dođe u R BiH, što će biti nastavak koordiniranih aktivnosti i rada na provođenju dogovorenih aktivnosti koje valja obaviti do formalizovanja zajedničkog tijela koji bi se zvao Štab, odnosno, Stožer."

http://www.hasib-musinbegovic.com

DAN ŠEHIDA

Bajram ratne '95.u Bugojnu

U ZNAKU SJEĆANJA NA ŠEHIDE

Već četvrtu godinu Bošnjaci dočekuju svoj, jedan od najvećih praznika u ratu, agresiji i nezapamćenom pohodu na njihovo totalno uništenje. Uprkos svim ratnim nedaćama, pripadnici Armije R BiH i građani Bošnjaci Bugojna dočekali su ovogodišnji Ramazanski Bajram u dobrom raspoloženju I posebno realnoj nadi da će naredni biti u slobodnoj BiH.

U povodu ovog značajnog muslimanskog praznika u gradu i komandi 707. Sbbr.priređen je bogat svečarski program. Za tu priliku uz istaknuta državna, nacionalna i vjerska obilježja grad je bio posebno očišćen i uređen. Noć uoči Bajrama lokalna radio i televizija programsku šemu ispunila je specijalnim prilozima o Bajramu, a gosti su bili i glavni imami Bugojna i D. Vakufa Vehid ef. Arnaut i Esad ef. Slipac. Nakon obavljenog bajram-namaza u Sultan Ahmedovoj džamiji i kristalnoj sali SO-e Bugojno, glavni imam Bugojna priredio je prijem u čast opštinskih i armijskih predstavnika, a poslije akšam-namaza upriličen je sastanak sa imamima Bugojna i D. Vakufa.

Drugog dana ramazanskog Bajrama, koji je proglašen i Danom šehida, predstavnici SO-e, Komandi i jedinica Armije R BiH, te brojne džematlije i građani obišli su sve šehitluke, gdje je proučen Jasin-šerif pred duše naših šehida, koji su se nesebično zrtvovali za Bosnu i našu slobodu. Nakon toga glavni imam Bugojna Vehid ef.Arnaut primio je predstavnike članova porodica šehida s kojima se zadržao u dužem i srdačnom razgovoru.Drugog dana Bajrama iza podne namaza proučen je tevhid i dova za šehide u Sultan Ahmedovoj džamiji, a predstavnici Armije, IZ-e, SDA i Sumejje obišli su njihove porodice. Trećeg dana učinjeni su posjete komandama 707. Sbbr., 770. Sbbr. i 705. Sbbr. Na kraju je održan bajramski koncert u prostorijama KSC-a.

U komandi 707.Sbbr. organizovana je posebna posjeta borcima na prvim linijama, prilikom koje su im podijeljene cigarete i kolači koje su obezbijedili MĐ "Merhamet" i Sumejja Bugojno. Borci su proveli Bajram u dobrom raspoloženju i uz visok borbeni moral, ne dozvoljavajući neprijateljsko iznenađenje.

U povodu Bajrama organizovan je šahovski turnir, takmičenje boraca jedinica 707. Sbbr. u streljaštvu, u kojem je prvo mjesto osvojio Nagib Ahmetović iz Prvog bataljona, te organizovan koncert i sijelo "Bajramski kandilji", a dok ovo pišemo još je u toku bajramski turnir u malom nogometu ekipa iz 707. Sbbr.

Ovogodišnjem ramazanskom Bajramu osnovno obilježje dalo je ipak sjećanje na naše šehide i naše ukupno stradanje. I ovdje Bošnjaci pokazuju da im se više nikada neće pokidati kontinuitet kolektivnog pamćenja. Realan je i optimizam da ćemo iduće Bajrame dočekati u još boljem raspoloženju i proširenim horizontima ljudske slobode.

Ismet Muratspahić
IS 707. Sbbr.

Obilazak šehidskih mezarja:

ŠEHIDE NEĆEMO NIKADA ZABORAVITI

■ Piše Dž.Sefer

Organ za moral 705. Sbbr, pored svojih redovnih aktivnosti, veliku pažnju posvećuje redovnim obilascima šehidskih mezarja. Nisu zaboravljene ni porodice šehida, odnosno poginulih boraca. Koristi se svaka prilika da se toplom ljudskom riječju, ali i materijalnim davanjima, barem donekle ublaže muke i patnje onih koji su u ovom ratu izgubili svoje najbliže.

Nedavno je za svega nekoliko dana u dva navrata izvršen obilazak šehidskih mezarja u Gornjem Vakufu, Filanima, Bugojno, Travniku, Zenici i Kaknju! Kao što je vidljivo dosta je mezarja u kojima leže jajački heroji, odnosno pripadnici 705. Sbbr. Prvi obilazak upriličen je u sklopu bajramskih mubarek dana, a drugi put ova aktivnost je uslijedila na osnovu Naredbe Generalštaba Armije R BiH, budući da je drugi dan Bajrama proglašen za Dan šehida u našoj zemlji. Ovom prilikom pored obilaska mezarja i učenja Fatihe, položeni su buketi svježeg cvijeća i evocirane uspomene na dojučerašnje pripadnike 705.Slavne brdske brigade, koji u temelje ove naše Bosne, prkosne i ponosne ugradiše svoje živote.

Svježe i bešćutne humke dovoljno jasno govore da je pored ostalih brigada iz sastava 7. korpusa Armije R BiH, 705. Sbbr. dala ogroman doprinos u oslobađanju naše Republike od srpsko-fašističke agresorske čizme. Mjesta gdje je pokopana jajačka mladost, mjesta su tuge, bola, ponosa, ali i svojevrsna opomena da nikada više ne dozvolimo dušmanima da čine ono što čine, i što su činili u namjeri da zauvijek unište muslimanski narod sa ovih prostora.

Zbog toga gore navedenim aktivnostima u 705. Sbbr.posvećuju dužnu pažnju. Tako je bilo do sada, a tako će biti i u buduće. Jer, jajački šehidi i poginuli borci, kao i njihov ukupni doprinos u našoj pravednoj i oslobodilačkoj borbi nikada neće, niti smiju biti zaboravljeni!

U Busovači klanjana dženaza svim šehidima

MEZARI KAO OPOMENA

■ Piše Ekmeščić Edhem

Potpisivanjem Vašingtonskog sporazuma između Hrvata i Muslimana zaustavljeni su teški i krvavi sukobi u srednjoj Bosni, a od samog sporazuma očekivalo se mnogo više. Tačnije, svaki muhadžir potajno se nadao povratku svojoj kući. Međutim, očigledno da je nada jedno, a surova zbilja nešto sasvim drugo. Drugi dan Ramazanskog bajrama bio je prilika busovačkim Muslimanima da bar na tren ponovo vide svoju čaršiju, čaršiju u kojoj su rođeni, odrasli, u kojoj su bili svoji na svome.

Sat vremena prije dogovorenog polaska iz Zenice okupili su se svi zainteresovani. Odziv je zaista bio impozantan, oko 300 osoba čekalo je na dolazak autobusa. Mnogi od njih nisu krili zebnju u srcu jer to im je prvi odlazak u Busovaču otkako su prognani iz nje.

■ SRUŠENA SULEMANBEGOVA DŽAMIJA

Konačno polazak. Kolonu od sedam autobusa predvodili su busovački imam Prolaz Enver i predsjednik Ratnog predsjedništva Busovače Mekić Asim, te ostali predstavnici civilnih i vojnih vlasti Busovače. Dok se uz pratnju HVO-a prolazilo kroz busovačka naselja napetost u autobusima bila je sve veća. Čaršija je puna HVO policajaca zaduženih da spriječe bilo kakve incidente. Autobusi stadoše ispred same Sulejmanbegove džamije, tačnije ispred njenih ostataka. Džamija je zapaljena u septembru 1993. godine, a obaranjem minareta dokrajčena poslije potpisivanja sporazuma. Najveću bljedu jedan narod može da doživi kada skrnavi najdragocjenija obilježja drugog naroda. Šta li je nekome ova džamija skrivila?

Raspršiše se Busovljani po haremu, svak se svojim mislima pozabavio, kod mezara svojih najmilijih zaustavio. I gasulhana je potpuno "rasturena", a u nju ostaci lehvi i knjiga nabacani. Efendija zauči. ALLAHU-EGBER, ALLAHU-EGBER, zaori se Busovačom poslije više od dvije godine pauze.

■ ZABORAVA NE SMIJE BITI

Vrijeme brzo prolazi, valja ići dalje. Dostojanstveno u mimohodu krenusmo niz Vrbak prema Usputnici. Iz okolnih, naših kuća gledaju nas začuđena, nepoznata lica. Išli smo polahko, uživali u svakom metru naših sokaka. Na Usputnici, busovačkom grebju, klanjali smo dženazu šehidima što živote dadoše za slobodu naše zemlje. Tu su ukopani hrabri sinovi busovački, mučki ubijeni samo iz jednog razloga. Bili su Muslimani. To se ne smije nikada zaboraviti, a njihovi mezarovi stajaće tu kao vječna opomena, pouka iz koje ćemo nešto naučiti. Zbijmo redove braćo! Moramo biti jaki!

U povratku u autobusima vladala je neka čudna tišina. Vraćamo se u zbilju, svojim rezervnim domovima. Ipak, nada ostaje da će u Federaciji prevladati pozitivne snage. Nazad, doista, ne bi valjalo nikome jer je krvava cijena plaćena u međusobnim sukobima. Svaki naredni vodio bi direktno u ponor.

DIKA BOSANSKA-DJECA DŽENETSKA

Nemojte nikad reći za one
koji su hrabro boreć' se pali
kako su mrtvi-ne, nije tako.
Njima je Allah dao poklone
za sve što oni njemu su dali.
Svaki je od njih od sreće plak'o:
božija milost-njihova radost.

Nemojte nikad žalosni biti
zbog onih koje Allah pozove
u svoje divne dženet odaje.
Jer tamo niko ne treba kriti
nit' svoje želje, nit' svoje snove.
Sretan je onaj kome On daje
blagodet ljeta u sred dženeta.

Oni su tamo, naši šehidi.
Allah će njima nagradu dati
što svoj su život za pravdu dali.
Allah sve čuje. Allah sve vidi.
Ne tuguj sine, ne plači mati!
Još za života mi smo ih zvali
dika bosanska-djeca dženetska.

Nijaz Begović

http://www.hasib-musinbegovic.com

IDEMO DALJE

Formirana 77. Vrbaska divizija

STALNO JAČANJE NAŠE ARMIJE

Kako odmiče rat na ovim našim prostorima, Armija Republike Bosne i Hercegovine svakim danom dobija na svojoj kompaktnosti i jačanju jedinica, odnosno Korpusa. U prilog ovoj konstataciji idu i mnogobrojne aktivnosti koje se na tom planu čine u zoni odgovornosti 7. korpusa naše Armije. Naime, od nedavno, pored ostalih jedinica u sastavu najmlađeg Korpusa djeluje i 77. Vrbaska divizija! Ovom historijskom činu, pored komandanta 7. korpusa i visokih oficira tog Korpusa, prisustvovali su istaknuti predstavnici političkog i vjerskog života travničkog Okruga. Nakon primljenog raporta od majora Halida Dedića, i obilaska postrojenih boraca i starješina, prisutnima se obratio komandant 7. korpusa. U svom govoru, brigadni general Mehmed Alagić, između ostalog, rekao je slijedeće:

- Neizmjerno mi je drago i ponosan sam što u ovom momentu, ovdje, na ovom mjestu i za vrlo kratko vrijeme postrojismo Komandu 77. Vrbaske divizije! Onima koji su dali svoj doprinos u formiranju jedne ovakve jedinice, ja se u ime Komande Korpusa zahvaljujem, a starješinama čestitam na svemu što su do sada uradili. U ovom vremenu koje je iza nas, Armija Republike BiH, u svojoj reorganizaciji, da tako kažem, od grupa, Odreda, samostalnih Bataljona, brigada različitih tipova i velike raznolikosti, došla je u ovu fazu, da od svojih sastava i od dijela u nekim korpusima, Operativnih grupa, formira jedan viši oblik, ili jednu prelaznu stepenicu u sistemu rukovođenja između Brigade i Korpusa, a to je Komanda divizije!

Kada smo ocijenili šta i na koji način uraditi, odlučili smo se da na ovom pravcu formiramo Diviziju. Pred Komandom i jedinicama Divizije stoje krupni zadaci. Jedinice 7. korpusa su u proteklom periodu uspjele da izvrše obuku i doobuku dijela svojih jedinica i da jednom zajedničkom smotrom, sjedinjeni sa narodom na prostoru opštine Travnik pokažu jačinu i čvrstinu. Mi moramo svojom snagom i jačinom pokazati onima koji su posegli na Republiku BiH, da ih možemo od toga odvratiti i odbaciti, jer naš cilj je jedinstvena Republika BiH! - istakao je brigadni general Mehmed Alagić, i dodao da temelji državnosti Bosne i Hercegovine leže na rješenju problema porodice šehida, ratnih vojnih invalida i boraca, jer su to tri stuba, koja ako se pravilno postave, mogu do krova izgraditi Republiku Bosnu i Hercegovinu! Završavajući svoje obraćanje general Alagić je izrazio čvrsto uvjerenje da će 77. divizija nastaviti onim putem kojim korača Sedmi korpus, zaželjevši svima puno uspjeha i ratne sreće u narednom periodu.

Potom se prisutnima obratio travnički muftija Nusret ef. Abdibegović. U svom govoru, gospodin Abdibegović je rekao:

-Cijenjeni generale, uvaženi oficiri, braćo vojnici, čestite sestre! U ime Islamske zajednice, u ime travničkog Muftijstva, u ime svih glavnih imama našeg područja i u svoje lično ime, čestitam našoj Armiji na formiranju ove Divizije, za koju molim Allaha dž.š. da je pomogne, sačuva i da joj podari snage da plovi onako, kako plovi njeno ime! Mi smo dio vas, a vi ste dio nas i ponosni smo na to! Ova generacija, mi i vi, to su jedni safovi i ne možemo ih dijeliti, jer smo jedno. Tu je naša vrijednost. Mi očekujemo da će ta vrijednost rezultirati slobodom svih onih naših ognjišta koja su zaprljana, kako četničkom, tako i ustaškom nogom. To je naša obaveza i dužnost! Mi imami smo spremni i rado ćemo se odazvati i učestvovati u svim pohodima. Neka vas Allah dž.š. poživi i podari snage, a moja dova ovom stroju će biti ona koja je zacrtana u Kur'anu.

Nakon ovog svečanog čina koji će sasvim sigurno biti ispisan zlatnim slovima na svijetle stranice historije našeg pravednog i oslobodilačkog otpora naci-fašističkoj agresiji, mora se konstatovati da svakim danom prisustvujemo jačanju i narastanju naše Armije. To najbolje potvrđuje da nas ništa u započetoj borbi za konačno oslobođenje Republike BiH, ne može, niti smije zaustaviti. Formiranjem 77. Vrbaske divizije, stiču se realni preduslovi da se dolazak na taj naš cilj ubrza, i stvore okolnosti za spajanje Petog i Sedmog korpusa Armije R BiH!.

Armijski general Rasim Delić posjetio neke jedinice 7. korpusa AR BiH

OBUKOM I BORBOM DO KONAČNOG CILJA

Potpisano primirje sa srpsko-fašističkim agresorom u jedinicama 7.korpusa intenzivno koriste za vojno-stručnu obuku jedinica i komandi. Ovo samo po sebi ne znači da je popustila budnost i spremnost naših jedinica na linijama dodira sa neprijateljem. Naprotiv. U to se nedavno mogao uvjeriti i komandant Generalštaba A R BiH, armijski general Rasim Delić, koji je zajedno sa komandantom 7.korpusa, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem izvršio obilazak nekih jedinica u zoni odgovornosti pomenutog korpusa. Obraćajući se postrojenim borcima Manevarskog bataljona 712.bbr., armijski general Rasim Delić je rekao:

-Meni je čast što vas ovdje vidim, budući da znam sve one zadatke i obaveze koje ste do sada izvršavali.Ovo nije kurtoazija, jer ja dobro poznajem situaciju u centralnoj Bosni. Mogu vam reći da je s obzirom na dosadašnji period rata, najteža faza iza nas. To je bila faza borbe da opstanemo na ovim prostorima. Borba za biološki opstanak i borba za opstanak svega onoga što je potrebno ljudima da žive, da budu ljudi sa svojom tradicijom, kulturom i običajima, je najteža borba! Mislim da je to vrijeme definitivno iza nas.

U više navrata sam govorio da je prošlo vrijeme da pripadnici bošnjačkog-muslimanskog naroda moraju kriti: šta su, ko su, odakle su i šta je njihov korijen. To isto važi za sve narode. Na onoj teritoriji koju kontroliše Armije RBiH svi narodi imaju zagarantovana ljudska i druga prava. Prema tome izborili smo se za pravo da opstanemo, da živimo i da budemo faktor bez kojeg se ne može odlučivati o sudbini BiH! Ubuduće se sa nama mora računati i na prostorima Balkana. Drugačije se neće rješavati problemi. Sve se to dešava i sve je to ostvareno zahvaljujući borbi, u kojoj vi borci dajete neposredni doprinos.

U ovom momentu svijet priznaje samo jake i snagu. Zbog toga moramo biti danas jaki, a sutra jači, i u tom pogledu neka vam ne budu teški ova obuka i vaspitanje koje izvodite. Cilj toga je da budemo jači od agresora, od neprijatelja svih inih neprijatelja koji bi sutra ponovo mogli posegnuti za državom BiH. Vi i mi smo u ovom momentu dio istorije koja se piše. Piše se u našim glavama i dokumentima. Neko će je za 50-60 godina stvarno pisati. Istoriju su uvijek pisali pobjednici. Zbog toga mi moramo biti pobjednici, a već to u velikoj mjeri jesmo! Za ovu tvrdnju postoji više razloga, koji su manje-više svima ovdje i van dobro poznati. Pošto agresor priznaje samo motku, pušku i udarac po glavi, moramo ga snagom argumenta uvjeriti da nije u pravu i da sve one koji su ga poveli u ovaj rat, privedemo tamo gdje im je mjesto. Naše je moto: "Što manje ljudskih žrtava, a što više rezultata! Jer je nama svaki ljudski život dragocjen." U tom cilju ja vam želim sve najbolje. Vodite računa jedni o drugima i o sebi. Puno sreće i puno borbenih rezultata, - rekao je komandant Generalštaba AR BiH, armijski general Rasim Delić postrojenim borcima Manevarskog bataljona 712. bbr. koji su sa velikom paznjom slušali svaku izgovorenu riječ i burno pozdraviti završetak generalovog obraćanju.

Potom se stroju odabnranih boraca biranim riječima obratio komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, poželivši im, također mnogo sreće i borbenih rezultata u narednom periodu.

A kakav je stepen obučenosti jedinica, komandi i pojedinaca, generali Delić i Alagić mogli su se uvjeriti na licu mjesta, u trenutku izvođenja metodsko-pokazne vježbe ukrcavanja, transporta i iskrcavanja iz helikoptera. Borci su sa maksimalnom ozbiljnošću izvršavali sve zadatke koje je predviđala pomenuta vježba. Nakon vježbe, komandant Generalštaba I 7. korpusa AR BiH, bili su zadovoljni svim onim što su vidjeli, čuli i doživjeli jednodnevnim boravkom u nekim od jedinica iz sastava najmlađeg Korpusa naše Armije. Osmjeh na njihovim licima, najbolja su potvrda svega urađenog, ali i dodatni stimulans da se sa započetim aktivnostima nastavi. Jer, samo obukom i borbom možemo stići DO KONAČNE POBJEDE!

■ Stranu pripremio DŽemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZLATNI LJILJANI

Borci sa posebnim sjajem - "Zlatni ljiljan" 707. Sbbr Admir Ljubuškić - Šutak

ČOVJEK VELIKA SRCA

Nekoliko puta do sada "propadalo" je naše nastojanje da široj javnosti predstavimo jednog zaista rijetko hrabrog i interesantnog starješinu - prvoborca sa ovih bugojanskih prostora Admira Ljubuškića, saborcima poznatijeg po nadimku ŠUTAK. Uvijek bi pronašao neku "šupljinu", našao bi zamjenu samo da ne narušava u svakom djeliću tijela skoncentrisanu skromnost, svojstvenu svim velikim borcima.

Za opis zaista brojnih uspješnih akcija u kojima je učestvovao nadkapetan Admir Ljubuškić - ŠUTAK, trebalo bi utrošiti mnogo više prostora nego što imamo na raspolaganju. U najkraćem, ŠUTAK je od početka rata učestvovao u svim akcijama oslobađanja opštine Bugojno i susjednih opština G. Vakufa, Busovače, Novog Travnika, D. Vakufa, Kupresa... Dakle, svoje trogodišnje ratno vojevanje ugradio je u stotine kilometara oslobođene teritorije Republike Bosne i Hercegovine. Radi se o jednom veoma uspješnom starješini 707. Sbbr, zbog čega je i njegova ratna biografska karta zaista bogata.

Rođen: 13.03.1966. na svom ratnom putu prošao je dužnosti k-dira čete, a zatim je bio na dužnosti k-danta, te k-danta bataljona 307. mtbr da bi se sada našao u komandi brigade kao pomoćnik načelnika Štaba za ONP.

Praktičar u duši, uvijek u ulozi "prvog" čovjeka, na čelu, predvodnik i vođa akcija...

Među borcima, ne samo "njegovog" Prvog bataljona gdje je više od godinu dana bio komandant, nego i među ostalim borcima 707. Sbbr je zbog te svoje odlučnosti i hrabrosti rado viđen i omiljen gost. Zbog toga je iza ŠUTKA uvijek veliki broj dobrovoljaca, za koje do sada nije bilo nemogućeg i neostvarivog zadatka.

Svoje uspješno i hrabro ratno umijeće ovaj 28-godišnji čovjek dokazao još jednom po ko zna koji put, prilikom početnih udara i razbijanja "najtvrđih" četničkih linija u operaciji "KUPRES" prvih dana ofanzivnih aktivnosti boraca i jedinica 307. bbr. Za sve gore pomenuto ŠUTAK je nakon uspješnog završetka akcije oslobađanja Kupresa odlikovan najvišim armijskim odlikovanjem "Zlatnim ljiljanom". Tih ali i početnih dana svoga ratnog Puta prisjeća se bugojanski "Zlatni ljiljan" i priča polako klizi:

- Sjećam se faze naoružanog naroda, svojih prvih akcija, sve one masovnosti, želje i patriotizma. Danas sigurno znam da smo sposobni i jaki.

Armija danas ima svoj pravac, organizovanost pretočenu u uspješnost. To je najbolje pokazala akcija oslobađanja Kupresa. Bilo je pravo zadovoljstvo vidjeti nas jedne pored drugih iz svih brigada 7. korpusa. jednostavno nas ništa nije moglo zaustaviti. Sa svojom grupom otišao sam duboko u neprijateljsku teritoriju. Četnici su bili dobro utvrđeni ali su bili iznenađeni, jer smo ih "udarili" kada se nisu nadali. Disciplina svih boraca bila je na najvišem nivou, nismo otkriveni kada smo napali. Nikome više nije bilo potrebno naređivati. Sve se odvijalo velikom brzinom, a događaji koji su se odigrali "gore" ostaće mi dugo, dugo u sjećanju. Ali rat traje i sigurno će biti još trenutaka za pamćenje, naravno, onih ugodnih, pobjedničkih.

- O "Zlatnom ljiljanu" reći će nam ono što govore svi veliki borci, po prirodi skromni i slabo pričljivi - nenavikli na samohvalu.

- Najveću vrijednost ovog priznanja vidim u tome, što je to priznanje, priznanje naroda kojemu služim i s kojim ću, ako Bog da, zajedno dočekati slobodu i mir, a vjerujte mi, mi za to imamo i snage i volje.- Uvjeravamo se da jednog od najuspješnijih starješina 707. Sbbr zlatnog bugojanskog ljiljana, odlikovanje nije promijenilo ni za gram. Sam i bez opterećenja kroz priču nadovezuje i poruku:

- Obaveza svih nas je da istrajemo u našoj borbi za osnovna ljudska prava, slobodu i mir, a na to nas obavezuju i naša djeca, roditelji, svi šehidi koji su, ne štedeći sebe, dali živote za bolje sutra, zatim ratni vojni invalidi, kao i sve one patnje i stradanja kroz koja smo prošli -, završava svoju priču nadkapetan Admir Ljubuškić ŠUTAK.

Azam Mandžić

Zlatni ljiljan brigade nepokorenog grada

Mahir (Huseina) VOJVODIĆ

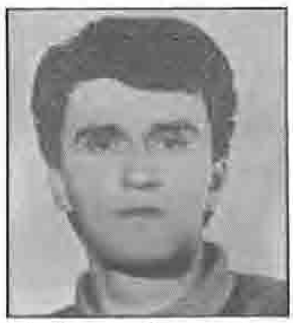

Naredbom Komandanta Generalštaba Armije RBiH armijskog generala Rasim Delića o posthumnoj dodjeli ratnih priznanja, značku "Zlatni ljiljan" dobio je pripadnik naše brigade Mahir Vojvodić.

Mahir je rođen 13.07. 1962.godine u Travniku. Predosjećajući šta se sprema uključuje se u pokret otpora i među prvima postaje član Patriotske lige. Po izbijanju agresije aktivno se uključuje u TO, a kao pripadnik Armije BiH je u jedinici Lard PVO.

Prije formiranja 312. brigade postavljen je na dužnost k-dira Lard PVO što predstavlja još jedno priznanje Mahiru za dotadašnji rad. Ističe se na svim poljima rukovođenja, unoseći sebe samog u taj rad i ličnim primjerom dajući podstreka svojim saborcima i saradnicima. Brojni su primjeri njegovog nesebičnog zalaganja i požrtvovanja, stavljanja na kocku vlastitog života u cilju izvršenja postavljenog borbenog zadatka. Posebno ispoljava samoinicijativu kada je trebalo spasiti život boraca, spriječiti da naoružanje i oprema padnu neprijatelju u ruke.

Svojim ponašanjem i odnosom prema svakom borcu i kolektivu stekao je povjerenje, kako kod saboraca, tako kod svih koji su imali priliku da ga upoznaju. Dana 22.12.1993.godine, bijući posljednju bitku sa postrojbama HVO, biva teško ranjen. Borbu za vlastiti život nažalost je izgubio i preminuo je 25.12.1993.godine. Pogibija Mahira Vojvodića, ostavila je neizbrisiv trag i tugu u srcima svih saboraca, saradnika i prijatelja, a njegov odlazak iz naših redova, predstavlja nenadoknadiv gubitak.

Cijeneći sve što je sa uspjehom radio, dajući veliki doprinos jačanju svoje jedinice i Armije RBiH Mahir je zaslužio najviše odličje "Zlatni ljiljan" koji je podstrek njegovim saradnicima i saborcima da nastave putem kojim ih je vodio do slobode i cjelovite Bosne i Hercegovine. "Zlatni ljiljan" koje je posthumno dodijeljen rahmetli Mahiru zasluženo je priznanje obzirom na njegov uspješan rad i veliki doprinos jačanju svoje jedinice i Armije R BiH.

Istovremeno je to i veliki podstrek njegovim saradnicima i saborcima da nastave putem kojim ih je vodio do slobode i cjelovite Bosne i Hercegovine.

IS 712. bbr.

Mustafa Mušanović "ZLATNI LJILJAN"

VRAĆAMO SE KUĆI!

Mustafa Mušanović, pripadnik IDV-a 770. slavne brdske brigade, jedan je od 7 "zlatnih ljiljana" ove formacije. "Neću stati dok se svi ne vratimo kući !"

Nakon završene srednje škole, saobraćajni tehničar odlučio da nastavi školovanje na nekoj visokoškolskoj ustanovi. Upisao mašinstvo, a završio mnoge ratničke vještine za skoro 30 mjeseci žestokih okršaja protiv agresorima na našu domovinu. Umjesto diplome akademskog građanina suverene i nezavisne R BiH koncem minule godine dobio najviše vojno ratno priznanje značku "Zlatni ljiljan". Naime, od septembra 1992. godine Mustafa Mušanović (1972. god.) prolazi kroz žestoke borbe za odbranu Jajca, Viteza, Bugojna, Gornjeg Vakufa, ali učestvuje i u brojnim akcijama za proširenje slobodne teritorije domovine. Čeličio se u brojnim bitkama i jedinicama. Od 1. skendervakufskog odreda, preko 325. bbr do 770. slavne brdske brigade. U oktobru 1993. godine postaje izviđač 3. bataljona, a vrlo brzo i član elitne jedinice IDV-a 770. slavne brdske brigade. Učestvovao je u svim akcijama koje je izvodila ova Brigada, ali mu je po mnogo čemu najdraža jedna.

- Najljepše sam se osjećao nakon akcije na Crnom vrhu i Koščanima. Iz ovog okršaja sa donjovakufskim četnicima izišli smo kao pobjednici i obogaćeni značajnim količinama MTS-a. U to vrijeme slabo smo bili stali sa materijalno-tehničkim sredstvima. Na ovim kotama u ratnom plijenu imali smo artiljeriju i dosta pješadijskog naoružanja. Agresora smo izbili iz jakih utvrda.

Na pitanje kada mu je bilo najteže sjetno odgovara: - Bitka za Bukovačku. Vodili smo tešku borbu na Kupreškom pravcu. Prvo je ranjen Dino, a potom smo izgubili rahmetli Nidu. U našoj jedinici veliko je drugarstvo i prijateljstvo. Stoga su ova dva trenutka bila vrlo značajna za svakog pripadnika IDV-a 770. slavne brdske brigade. No, nismo dali da emocije unesu pometnju u izvršavanju zadataka. Meni lično bilo je izuzetno teško, ali znao sam da moramo dalje i tako je i bilo. Bukovača je bila u našim rukama. Iznenađen sam što sam baš ja dobio "Zlatni ljiljan", jer svi momci moje jedinice ravnopravni zaslužuju ovo priznanje. Ja ga tako i doživljavam.

Heroj u maskirnoj uniformi vrlo je škrt na riječima. Ipak, komentariše trenutno zatišje na frontu.

- Od ovog primirja nema ništa. Svi se moramo vratiti na svoja ognjišta. Ja ću do tog cilja ratovati. Neću stati dok se svi ne vratimo kući. Sad je Armija organizovanija i jača. Lično mislim da valja još mnogo raditi na stvaranju povjerenja i međusobnog poštovanja između boraca i starješina. Dakle, izgrađivati autoritet oficira i visok moral pripadnika Armije R BiH, odnosno jedinice kojom komanduje.

Svaka kota i akcija su priča za sebe. Teško je spomenuti Malu Šuljagu, Crni vrh, Koščane, Urlju, Bukovaču, Veliku Šuljagu, Demirovac, Plazenicu ... a da u toj ratnoj storiji nema lika Mustafe Mušanovića.

Fatima Ibrica
foto:M. Mustafica
IS 770. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

PRIČA O OBIČNOM BORCU

Obični ljudi uvijek nečim privlače, oni što kraj tebe mirno prođu, a stvari iza njih odnekud jedraju i postaju važne, a ti zastaneš, i iskreno, kao brata ih toplo obgrliš. Koliko jednostavne ljepote i puno duše ima u takvim ljudima.

Aonda sam sreo Ismeta Artiljerca, borce 1. krajiškog bataljona 17-te Viteške, ovdje u Travniku, pa na Vlašiću, i onda svaki dan. Bili smo svi uzbuđeni. Prognani Krajišnici opet se u Travnik slili. Rumen udarila u obraze. Svjetlost se iz nas prosipa . Mi Krajišninci Krajišnike susreli. Ismet skoro stidljivo da me je jedva prepoznao, da je dobro što sam i ja stigao, i kakva mu je u matere dženaza bila. Mršuljak od zrela čovjeka upiljio u me dva oka. Topao dodir ruku nas prenu i riječi koje paraju grlo, a vezuju ogromne daljine.

Preko puta moje kuće je avlija Ismetove matere odakle je dženaza na mezarje krenula. I snena misao me tužno ponese. Kraj vrbaka, na betonskim mostovima i drvenim mostićima vriskavo su rasle mlade i najmlađe generacije. Na sedrama u lokvicama djece su lovila sitnu ribu, prskala se i pocikivala. Ismet nije imao ni deset godina, a već je ozbiljno radio, i eno ga već poskakuje livadom sa ribarskim štapom u ruci. A bose noge mu pomodrile od ledene jutarnje rose. Tih i povučen skrije se u gust vrbik, a mati ga, da dijete jede po čitav dan doziva. I tako godinama, od dječarca do stidljivog momka, do vesele ženidbe i sitne djece. I uvijek mi se činilo da djeca iz moje mahale samo ljeti, i to iz vode rastu.

A Ismet se smješi na travničkom suncu i opet tiho veli da je dobro da sam sve izdržao i što sam ovdje. I našem razgovoru kraja nema, tog dana, sljedećih dana i svakog dana kad se sretnemo. Priča on tada o ženi, o svojoj djeci, da su dobro, fala bogu. U Sloveniji su, žena nešto i radi, pa i pošalje, za cigare, za čašicu ponekad. I djeca su dobro, slušaju mater tamo u Sloveniji. Već su prošli u školu i dobro uče, samo ih se zaželio, brate, već dvije i po godine ih nije vidio, boji se neće ih prepoznati. Samo su mu grči na licu sitno titrali.

Upoznao sam ga dobro iz tih dugovečernjih razgovora, a oni topli i mehki; kao da majka blagim mehlemom teško rane povija. Ali o dva događaja naš se razgovor ponajčešće vodio. S njima je sve počelo, s njima će se sve završiti. Progon iz Krajine, put od Smetova do Travnika u avgustu 1992. godine Ismet neće nikad zaboraviti. Svijetle pobjede Sedamnaeste krajiške na Dugama i Javorku Ismet neće nikad zaboraviti. I dok priča o uplakanoj djeci i ispamećenoj ženi napija se on krajiškom vodom duboko, do iskapi. Ponižena i pogružena kolona ljudi, žena i djece tamnom suzom slijevala se čistim suncem travničkim. Potuljeni i pognuti ljudi i sram koji ih žive jede.

Ovoj priči kao da nema kraja. Ismet uvijek tiho, a sa sve više vatre u riječi i glasu, sve tvrđe i sve brže, o istom putu. Dvoje je djece nosio, i bolesnu ženu nosio, sve dvoje pa jedno, pa dvoje pa jedno. I svaki put sa manje odmora, a više snage. Ili se meni tako činilo. Ili se njemu činilo. Ne znam posve sigurno, ali vidim da je živa istina da je

na tom putu bivao sve laganiji i sigurniji. Zbog pritajene snage koja je uvijek u Krajišniku kad se obraz ne da, jer da bruka pukne živ čovjek ne bi po zemlji hodio. A Duge i Javorak su Ismetova i obraz i duša. I dok priča o tom danu kako su se neustrašivi "Kojoti" u sred bijela dana privlačili četničkim rovovima na dvadeset metara, a brđeljak načičkan minama, upekla božija zvijezda, i znoj slan i leden; predahne i opet priča da treba mirno čekati samo onaj čas kad se udariti mora, a minute, brate, duge, usta se osušila i pljuvačku moraš progutati, i kuća tamo u Krajini bez ikoga, i dok nastavlja da su udarili u onu minutu kada se udariti mora, pa je Čoki prvog čenika rafalom prepolovio, ti znaš da se borba nastavlja, ona Ismetova, što je kuću morao ostaviti, što je niz Smetove pogrbljen u sebi plakao, djeca sad ne plaču, samo ih se uželio, ni materi na dženazi nije bio, bijeli hisan će joj podići. I zemlja ruknu, a ti vidiš i čuješ vojska sve brekti, puca i tutnji. Nebo se prolomilo. Stočili se bataljoni, čete i vodovi u nabreklu snagu pa sav Vlašić izgori.

Sav obliven milinom u slatkoj izmaglici sjećanja Ismet se zažario, a meni kao da je sva Sedamnaesta u sobu mi zasjela pa se ljudski razgovaramo.

IS 17. VKbbr.

PREKALJENI BORAC IZ JAJCA

Šahman Abid - borac 727. Sbbr čiji je ratni put, za odbranu domovine, počeo na samom početku agresije na narod i R BiH.

Ljubav prema Jajcu, prema Bosni tjera ga da se prihvati oružja i suprotstavi nadmoćnom agresoru. Aprila 1992. godine dobrovoljno se stavlja na raspolaganje TO Jajca, gdje i započinje njegovo druženje sa puškom i teškoćama koje rat donosi. Sjeća se Abid prvih bitaka za odbranu Jajca, slabo naoružani, slabo odjeveni, sa lovačkim naoružanjem i po kojom automatskom puškom ali ipak su se žestoko suprotstavili neprijatelju. Najteža bitka za Abida bila je bitka za Golo brdo i nerado se sjeća svih strahota koje je tamo preživio. Padom Jajca, zajedno sa familijom i tužnim braniocima, napušta rodno ognjište i dolazi u Travnik.

U nemogućnosti da nađe smještaj za porodicu, odlazi u Zenicu, smješta svoje najmilije i nakon par dana pridružuje se svojim saborcima u 306. bbr. Dolaskom u 306. bbr odlazi na Vlašić i nastavlja borbu protiv četnika i SCA, istih onih zločinačkih hordi koje su ga protjerale iz Jajca. Formiranjem 27. bbr i ulaskom u njen sastav bataljona u kojem se nalazio Abid, put ga vodi na viteško ratište. To je period najtežih iskušenja za Abida i njegove saborce, borba sa dva neprijatelja bila je popraćena glađu i slabom opremljenošću.

Izdržao je Abid sve te nedaće, a potpisivanjem primirja sa HVO, put ga ponovo vodi na Vlašić i borbu sa četnicima. Ističe se svojom borbenošću i upornošću u mnogim akcijama gdje je učestvovao 1

bb. i njegova 2 četa. Ne zaboravlja on bitke na Marinoj glavici, Bezimenom visu, Policama, Meokrnju te Kupresu i donjevakufskom ratištu.

U svim ovim bitkama u kojima je učestvovao, bio je u prvim borbenim redovima, rame uz rame sa puno mladim saborcima. Ali još uvijek ističe da mu je najteže bilo u borbi na Goloj planini i, kako sam kaže, ona je za četnike postala "Crna planina". Ovaj hrabri prekaljeni borac za skoro tri godine ratovanja, bio je dva puta ranjavan. Sanja Abid, vjeruje i živi za to da se vrati na svoje spaljeno ognjište, i da će doći dan kad ćemo otjerati zlotvore, te da će na ovim prostorima zavladati mir, mir koji ovaj napaćeni narod zaslužuje. Iako je napunio 39 godina i ne pomišlja o povlačenju iz borbe sa neprijateljem, koji ga je protjerao sa kućnog praga.

Za iskazanu hrabrost nagrađen je sa pet dana odsustva kao i 10 dana koje je dobio od brigade za odlazak u Sarajevo. Najveća želja u životu mu je da se vrati u slobodno Jajce.

IS 727. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

1.ČETA 1.BATALJONA

770.SBBR Ova jedinica je od aprila 1992.godine na braniku domovine i prusačkog kraja. Nakon operacije Kupres dobila je pismenu Pohvalu Komandata 7.korpusa. Dika 1.čete je borac Foks.

U martu 1992.godine većina bošnjačko - muslimanske mladeži bezbrižno je živjela i razmišljala o svojim ličnim planovima i željama. Malo je sredina u kojima se već u to vrijeme vodilo računa o mogućoj agresiji i organizovanju otpora velikosrpskom fašizmu. Među izuzecima u ovom dijelu Bosne su Pruščani. Oni su za kratko vrijeme organizovali jedinice i stali na bedeme odbrane svoga kraja. Naime, 22. aprila 1992. godine formirana je 1. četa Samostalnog prusačkog bataljona. Od tog datuma do danas prošla je kroz nekoliko velikih, ali uspješnih bitaka. O tome nadporučnik Muhamed Dautović, komandir jedinice priča:

- Mi smo stalno na braniku BH-a. Prve godine rata bili smo samo odbrambena četa. Dali smo veliki doprinos odbrani Prusca u avgustovskom napadu agresora na slobodnu donjovakufsku teritoriju. Nanijeli smo mu značajne gubitke i dali do znanja da ovuda nikad neće proći dalje. Kasnije su se stekli uslovi da idemo u ofanzivne akcije. Učestvovali smo u odbrani Bugojna i Gornjeg Vakufa u vrijeme sukoba sa HVO. U martu prošle godine bili smo aktivni akteri akcije ovladavanja kotom Mala Šuljaga. U napadu na Košćane i Crni vrh u

FOKS

Dika 1. čete 1. bataljona 770. slavne brdske brigade je borac Idriz Elkaz Foks, koji je u Oružane snage BiH stupio 25. aprila 1992.godine. Ovaj tridestogodišnjak prekaljeni je ratnik koji je stalno davao sve od sebe. O tome najilustrativnije govore priznanja koja je dobio. Naime, uz Dan Armije prošle godine nagrađen je isticanjem fotografije na vidno mjesto Naredbom komandanta 7. korpusa. Početkom juna 1994. godine biva ranjen u borbama za Košćanski plato. Brzo se oporavlja i ponovo je sa saborcima. Uz 1. rođendan Brigade pismeno je pohvaljen od brigadnog generala Mehmeda Alagića, komandanta 7. korpusa. Nakon akcija za Kupres dobio je novčanu nagradu u iznosu od 200 DM od armijskog generala Rasima Delića, komandanta Generalštaba Armije RBiH.

maju i početku juna 1994. godine učestovali smo sa saborcima iz svih jedinica 770. slavne brdske brigade.

- Pohvalu brigadnog generala Mehmeda Alagića, komandanta 7. korpusa dobili smo za akciju na Kupresu. Mi smo dobili zadatak da se uvučemo duboko neprijatelju za leđa na potezu Male i Velike Vrljevače. To smo i uradili: komandant Brigade je potom naredio da pomognemo drugim jedinicama i da udarimo na Malu Luku. Prvi vod u sadejstvu sa DIV-om izvršava i ovaj zadatak i krećemo dalje. Inače, imamo dobre borce, a naši uspjesi su Allahova odredba. Ovu jedinicu krase svi borci, ali je šlag Foks. Jedinica se njime ponosi, jer on dokazani vojnik i ratnik.

Prva četa 1. bataljona 770. slavne brdske brigade prošla je slavan put. Ovo priznanje došlo je u pravu jedinicu. Danas smo je zatekli na zadatku u Pruscu. To je rodni kraj većine njenih boraca. Bez obzira na žestoke okršaje kroz koje je prošla njen najveći uspjeh je činjenica da je iz najvećeg broja bitaka izašla kompletna. Naime, za skoro 34 mjeseca ratovanja izgubila je samo jednog borca.

F. Ibrica
foto: M. Mustafica
IS 770. Sbbr

Među pripadnicima ČMB 705. Sbbr

GAĐAJU ZA "DESETKU"!

■ Tekst i foto: Džemal Sefer

Borbeni put pripadnika Čete minobacača 705. Sbbr karakterišu napor, znoj, ali i uspjesi. U svom razvoju, pripadnici ove složne jedinice bezbroj puta su djelovali po agresorskim objektima i neprijateljskoj živoj sili. Primjera radi, iza njih su vatreni okršaji u Kaknju, Zavidovićima, Varešu, Žepču, Gornjem Vakufu, Novom Travniku, Donjem Vakufu i Kupresu! Nakon svega što su prošli za jajačke minobacačlije može se reći da gotovo ne znaju za neuspjeh, odnosno promašaj. Red, rad, disciplina i drugarska atmosfera preduslovi su za uspješno djelovanje.

Počesto njihovi saborci znaju reći da granate pripadnika ČMB 120/82 mm imaju - oči! Primjera je bezbroj, a za ovu priliku izdvojićemo one pogotke koji su zlatnim slovima ispisani u ratnom dnevniku 705. Sbbr. U ofanzivnim djelovanjima koje su krajem maja prošle godine na području privremeno okupirane teritorije općine Donji Vakuf, izvodili borci 705. Sbbr, pripadnici ČMB 120/82 mm, dali su svoj puni doprinos. O kakvoj se preciznosti radilo, najbolje svjedoče riječi boraca Prvog bataljona pomenute Brigade:

- Granate su padale upravo tamo gdje je bilo najpotrebnije. Kao da su čitale naše misli. Vidjeli smo da granate padaju direktno u četničke rovove. Samo poslije tri vaše

granate koje ste kao rukom poslali na selo Fonjge četnike su zahvatili panika i metež, tako da su u rasulu pobjegli putem za Donji Vakuf, - govorili su poslije bitke borci gore navedenog Bataljona.

■ PRIZNANJA, NAGRADE, POHVALE

Brigadne minobacačlije su bile uspješne i na drugim bojištima. Dobar rad, stručna obuka i kompaktnost jedinice morali su na kraju donijeti očekivane rezultate, ali i zaslužene nagrade, pohvale, odnosno priznanja. Podimo redom:

Minobacačima 82 mm zaustavljen je napad ekstremista HVO-a, koji su ratne '93. godine otvoreno napali Kakanj. Vod MB 120 mm pogodio je Komandu HVO-a u mjestu Juke, nakon čega je očišćen veći dio kakanjske općine. Za odlično izvršen prvi borbeni zadatak čestitke jajačkim minobacačlijama uputili su građani Kakanja, Komanda 309. bbr., a po povratku u kasarnu lično im je čestitao i komandant 705. Sbbr. Vrlo dobro izvršen borbeni zadatak karakteriše njihovo učešće na žepačkom bojištu. Nakon borbi u Zavidovićima, niska uspjeha ovih vrlo dobro uvježbanih momaka još je bogatija:

- Zapaljena je transmisija tenka, uništene dvije neprijateljske haubice, od čega jedna sa kompletnom posadom, motorno vozilo sa mehaničarima, PAM, top B-1 sa poslugom, jedna zemunica i neprijateljski snajperista! O preciznosti pripadnika ČMB 120/82 mm najbolje svjedoči podatak da je jedna od neprijateljskih haubica prestala da djeluje čim bi se ogiasile minobacačlije iz Jajca. Nakon svega naprijed nabrojanog tadašnji komandant OG "Zapad", legendarni Refik Lendo lično im je čestitao na postignutim pogocima i nagradio ih sa porodičnim paketima. Za borbene rezultate u Busovači, čestitke im je uputio komandant Okružnog Štaba Zenica, Jasmin Šarić. U Varešu su davali artiljerijsku podršku 309. bbr., nakon čega je omogućeno spajanje slobodnih teritorija kakanjske i vareške općine! U Gornjem Vakufu učestvuju u razbijanju neprijateljske ofanzive i zaustavljaju napad na Ciganske njive, nakon čega su ekstremisti HVO-a u paničnom bijegu morali napustiti svoje dobro utvrđene linije. Za ovaj poduhvat upućena im je čestitka komandanta tadašnje 317. Sbbr., a sadašnje 717. Sbbr.

■ CILJ:POVRATAK U JAJCE!

Po potrebi ovi momci obavljaju zadatke i na prvoj borbenoj liniji. O atmosferi unutar jedinice, govori PK za moral komandira ČMB 120/82 mm:

-Ovdje vladaju pravo drugarstvo, raspoloženje i disciplina. Sve postavljene zadatke borci savjesno ispunjavaju. Rezultati koje postižemo plod su izuzetno kvalitetne obuke. Jedinica je formirana od skromnih materijalno-tehničkih sredstava, a danas predstavlja ubojit i izezetno precizan sistem naše Brigade. U realizaciji obuke i unutrašnjem ustrojstvu veliki doprinos dao je i naš komandir Ismet Huskić. Sada smo na putu prema Jajcu, što pozitivno djeluje na ukupni borbeni moral-zaključuje PK za moral ČMB 120/82 mm, Zijad Makić.

U ovoj jedinici na najbolji način spojeni su mladost i iskustvo, što na kraju neminovno dovodi do uspjeha na mnogim bojištima kroz koja su odavno u pravom smislu riječi-"protutnjali"! Osloboditi Jajce od zločinaca i od onih koji nikada nisu znali šta je to grad, njihov je krajnji cilj, kao uostalom i svakog pripadnika 705. Sbbr. A kad to ostvare na tome se neće zaustaviti. Jer, valja ići dalje, sve dok i posljednja stopanaše nepokorene zemlje ne bude očišćena od zločinačke čizme. Zbog toga će: Ismet, Hamo, Zahić, Hitko, Mujo, Osmo, Ramiz, Hajro, Džemo, Zijo i mnogi drugi iz ove uzorne jedinice, zajedno sa svojim saborcima iz 705. Sbbr. ponosito ići naprijed. I postizati pogotke za "desetku" na opšte zadovoljstvo svojih kolega i starješina.

U ovom trenutku Jajčani su dokazali da u svakoj situaciji mogu poraziti agresore. Šta će tek biti kada se malo bolje opreme i naoružaju, neka se na vrijeme zapitaju neprijatelji ove zemlje. Jer, Bosna je jedna, druge nema!

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa novim komandantom u nove pobjede.

JAJČANI NA PUTU SLAVE!

-Da bismo se vratili u Jajce neophodno je da se steknu određene pretpostavke koje su nužan uslov našeg povratka. Jedan od tih uslova je svakako i dodatna homogenizacija svih Jajčana sa ciljem povratka. Želja nas pripadnika Brigade je svakako da svi koji želimo povratak uzmemo aktivno učešće u jednoj ovako složenoj operaciji kakva je povratak svojim kućama. Za ovo kratko vrijeme zapazio sam veliki neiskorišteni potencijal Jajčana u zemlji i inostranstvu i mi ga prethodno moramo staviti u funkciju povratka. Što prije to uradimo, to su nam šanse za povratak veće.

■ **SLOBODA: Možete li nam prezentirati Vaš dosadašnji ratni put?**

-Rođen sam 29.04.1970.godine u Vrbancima opština Kotor-Varoš. Obzirom da sam se školovao u Hrvatskoj početkom agresije, 1991.godine, na ovu državu, moj ratni put je počeo upravo tamo. Počeo sam kao pripadnik "jedinice za posebne namjene" pri MUP-u Republike Hrvatske. U toj jedinici sam obavljao starješinske dužnosti do nivoa dozapovjednika bojne (bataljona). Učešće u hrvatskom ratu trajalo je do juna 1992. godine kada sam prešao u Bosnu i pristupio kotorvaroškoj bojni. Po formiranju Druge kotorvaroške bojne, u avgustu 1992.godine, postavljen sam na mjesto zapovjednika bojne i tu dužnost sam obavljao sve do pada Jajca - oktobra 1992.godine.

Nakon toga preuzeo sam 4. bataljon 17. Slavne (sada Viteške) Krajiške brdske brigade, a polovinom prošle godine postavljen sam za komandanta 325. vitežanske brigade (sada 725. lbr.). Od februara 1995. godine nalazim se na čelu 705. Slavne brdske brigade. O kvalitetu do sada izvršenih borbenih i drugih zadataka ne bih govorio, već sud o tome treba da daju moje pretpostavljene starješine, kolege oficiri i borci sa kojima sam ratovao.

■ **SLOBODA: Došli ste u momentu kada je 705. bbr. dobila počasno zvanje "Slavna". Šta za Vas znači ovaj čin?**

-Samo proglašenje ove jedinice "Slavnom" dovoljno govori o borbenom putu koji je Brigada prošla u dosadašnjem toku rata. Treba imati u vidu da je ova Brigada bila direktni sudionik velikih bitaka koje su vođene na prostorima Gornjeg Vakufa, Kupresa i Donjeg Vakufa, gdje su dostignuti izvanredni rezultati. Ovo priznanje je svakako djelo, prije svega, mog predhodnika Halida Dedića i njegovih saradnika, a meni preostaje obaveza da sa postojećim kadrom nastavim ovaj slavni put i da ova jedinica pod mojom komandom dobije najviše počasno priznanje - Viteška! Procjenjujem da za takav uspjeh postoji dobra osnova.

■ **SLOBODA: Kakvi su Vaši prvi utisci o Jajčanima kao borcima?**

-Jajčani kao borci su se već potvrdili u dosadašnjem toku rata. Geneza ove jedinice datira još iz vremena herojske odbrane grada Jajca tokom 1992.godine. U proteklé dvije godine, jajčaki borci su učestvovali na gotovo svim ratištima srednje Bosne i šire, što znači da su "dobro ispekli zanat". Ovo iskustvo koje posjeduju borci 705.Sbbr. svakako će dobro doći u predstojećim bitkama za Jajce, Bosansku Krajinu. To su borci u koje ja imam puno povjerenje i iskreno se nadam da će se za njihovo herojstvo u narednom periodu još više čuti.

■ **SLOBODA: Kada ćemo nazad kući u Jajce i dalje u oslobađanje cijele Krajine?**

-Da bismo se vratili u Jajce neophodno je da se steknu određene pretpostavke koje su nužan uslov našeg povratka. Jedan od tih uslova je svakako i dodatna homogenizacija svih Jajčana sa ciljem povratka. Želja nas pripadnika Brigade je svakako da svi koji želimo povratak uzmemo aktivno učešće u jednoj ovako složenoj operaciji kakva je povratak svojim kućama. Za ovo kratko vrijeme zapazio sam veliki neiskorišteni potencijal Jajčana u zemlji i inostranstvu i mi ga prethodno moramo staviti u funkciju povratka. Što prije to uradimo, to su nam šanse za povratak veće.

Nisu samo borci odgovorni za povratak u Jajce. O toj obavezi moraju razmišljati i dati svoj puni doprinos i ostale asocijacije Jajčana, ali i svaki građanin pojedinačno. Mi borci smo svjesni da su sve oči uprte u nas i mi se toga zadatka ne plašimo, samo se i ostali moraju aktivno uključiti i stati uz nas. Ovo se odnosi i na ostale Krajišnike, jer moramo biti svjesni da se oslobađanjem Jajca, širom otvaraju vrata cijele Krajine. Ova jedinica će i za ostvarenje toga, šireg cilja, dati svoj maksimalni doprinos.

■ **SLOBODA: Mlad ste komandant, a iza vas je bogato ratno iskustvo. Kako gledate na dosadašnji tok rata?**

-Ovo je najteži mogući oblik borbe za fizički opstanak naroda na prostorima Bosne i Hercegovine. To je istovremeno i bitka za život dostojan civilizovanom čovjeku koji naseljava evropske prostore. Stoga mi nije jasno da se u glavama velikog broja naših ljudi "vrte" određene kalkulacije u vezi učešća i punog angažmana u ovim sudbonosnim vremenima za sve nas. Bojim se da, ako sada propustimo šansu da se izborimo za dovoljno veliki životni prostor, nećemo više nikada imati priliku za popravni ispit. Na djelu je fašizam uperen protiv jednog naroda kakav nije zabilježen u novijoj istoriji.

■ **SLOBODA: Kako ocjenjujete dosadašnji ratni put 705. Sbbr.?**

-Brigada koju sam preuzeo februara tekuće godine imala je do sada težak i trnovit ratni put. Imajući u vidu činjenicu da se od svog osnivanja decembra 1992.godine do danas suočavala sa dosta kompleksnim egzistencijalnim problemima zbog loše logističke podrške i "nesporazuma" sa civilnim strukturama lokalne vlasti, procjenjujem da je kritični period za ovu jedinicu prošao i da je Brigada stasala u jedinicu koja ima sve preduslove da bude okosnica u izvođenju borbenih dejstava u zoni odgovornosti 7.korpusa.

Iskustvo sa kojima raspolažu pripadnici Brigade, uz određene korekcije koje je neophodno uraditi na organizacionim planu, garancija su kvalitete na koju se može i mora računati u svakom pogledu.

Džemal Sefer

S VEZOM JE LAKŠE

Za vezu mnogi kažu da je nervni sistem svake jedinice. U ove tvrdnje uvjerili smo se do sada bezbroj puta za ove tri godine rata, naročito u vrijeme vođenja složenijih borbenih operacija. Osnovni i ključni faktor u ovom sistemu su vojnici koji opslužuju sradstva veze.

Tokom proteklih mjeseci, u listu Sloboda, pisali smo o mnogim zaslužnim pojedincima i jedinicama. Bila bi načinjena velika greška kada ne bi spomenuli vojnike iz voda veze koji nezaobilazno, stalno i uspješno sudjeluju u svim akcijama naše brigade.

Vod veze je jedinica koja od početka agresije na R BiH funkcioniše besprijekorno. Tokom trogodišnjeg rata mnogo se toga naučilo jer rat nemilosrdno nameće svakodnevne nepredvidive teškoće.

Poseban, možda i najteži problem našim vezistima predstavlja održavanje induktorskih veza na Vlašiću, posebno u zimskom periodu. Vrlo često dolazi do kidanja kalema usljed jakih vjetrova i klizanja snježnih nanosa, ali kada je volja jaka, potkrijepljena velikom odgovornošću, sve se postiže makar to bilo i nadljudskim naporom. U mnogo navrata, kada je to situacija nalagala, vezisti su bili vrlo uspješni u ulozi strelaca. O njihovoj hrabrosti svjedoči činjenica da su dva šehida i dvojica teže ranjenih upravo iz voda veze.

Za sve besprijekorno izvršene zadatke uslijedila je pismena pohvala od komandanta brigade, da bi se ove godine okitili još većim priznanjem. U povodu proslave dvogodišnjice brigade, pismeno su pohvaljeni i od Komandanta Korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića.

Fuško Nihad

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA SLOBODU I MIR

Briga o ranjenicima:

UBUDUĆE ZAJEDNIČKI NASTUPATI

■ Piše Džemal Sefer

Krajem prošlog mjeseca komandant 3. korpusa brigadir Sakib Mahmuljin i komandant 7.korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, boravili su u zeničkoj bolnici u redovnoj posjeti našim ranjenim saborcima. Tom prilikom oni su u razgovorima sa ranjenicima istakli da svi moramo učiniti maksimum napora kako bi pomogli u njihovom što bržem ozdravljenju, a u oslobodilačkoj borbi istrajati na putu koji su oni započeli. Svim ranjenicima podijeljeni su prigodni paketi, a onima smještenim u zeničkom stacionaru i kvalitetne trenerke. Da bi barem na trenutak "pobjegli" iz bolničke monotonije pomogla im je muzička četa 7. korpusa koja je izvela prigodan kulturno-umjetnički program.

Oporavak ranjenih, povrijedenih i oboljelih boraca Armije Republike Bosne i Hercegovine je proces koji zahtijeva zajednički nastup i koordinaciju vojnih, zdravstvenih i civilnih struktura. Najviše zahvaljujući inicijativi i nesebičnom zalaganju komandanta 7.korpusa Armije R BiH, brigadnog generala Mehmeda Alagića, nedavno je po prvi put upriličen zajednički obilazak zdravstvenih ustanova u Fojnici od strane predstavnika tri Korpusa naše Armije. Naime, Ratnu bolnicu "Igman" i Zavod za fizikalnu rehabilitaciju "Reumal", posjetili su komandanti 7.i 3. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić i brigadir Sakib Mahmuljin, te načelnik Štaba 1.korpusa, pukovnik Vahid Bogunić. Uz njih su bili i najbliži saradnici zaduženi za ovu oblast. Visoki oficiri naše Armije obišli su prostorije za liječenje, oporavak i fizikalnu rehabilitaciju ranjenih i oboljelih boraca. U dužem i srdačnom razgovoru sa pacijentima, moglo se na licu mjesta uvjeriti u uslove i način liječenja koji se primjenjuje u gore navedenim zdravstvenim ustanovama.

-Kroz ovu bolnicu prolaze ranjenici, odnosno ratni vojni invalidi, gdje im se nudi kompletan medicinski tretman, počevši od ultrazvučne dijagnostike, RTG-pretraga, pa do rehabilitacije - kaže načelnik Ratne bolnice "Igman", Izet dr. Čustović. Ovdje se rade svi vidovi rehabilitacije i mogu reći da smo zadovoljni sa dosadašnjim rezultatima. Međutim, u svom radu susrećemo se i sa nekim problemima, kao što je obezbjeđenje određenih vrsta hrane, voća i povrća, odnosno pogonskog goriva. Ovom prilikom zamolio bih za vašu pomoć, kako bi naš doprinos u liječenju i oporavku boraca Armije R BiH bio još veći. Što se tiče ljekova tu nemamo nikavih problema, - istakao je između ostalog dr. Čustović.

U svom obraćanju prisutnima, komandant 7. korpusa Armije R BiH, brigadni general Mehmed Alagić je naglasio:

-Posebno mi je drago što sam nakon nekoliko pokušaja uspio da dođem ovdje, gdje sam i ranije dolazio, ali u drugoj ulozi. Kao čovjek i kao komandant zadovoljan sam sa onim što sam vidio. Posebno sam zadovoljan činjenicom da ni jedan pacijent s kojim sam razgovarao nije izrazio bilo kakvu primjedbu vezanu za boravak i liječenje u ovoj ustanovi. Naprotiv: na njihovim licima vidio sam osmijeh i zadovoljstvo. Ja bih se u ime svih ranjenika i boraca zahvalio osoblju bolnice i predstavnicima opštine Fojnica.

Što se tiče rješavanja vaših problema mogu reći da ću pomoći onoliko koliko bude u mojoj moći i onim s čim raspolaže 7.korpus. Snagom autoriteta i saradnjom sa kolegama iz 1, 3. pa i 4.korpusa, mi ćemo vam pomoći! Uzimam na sebe obavezu da prvom prilikom, logističare iz inostranstva, kada dođu u Komandu Korpusa, dovedem ovdje kod vas. Što se tiče prehrambenih artikala, taj problem ću razmotriti sa svojim pomoćnicima, i nastojati da jedan dio hrane prebacimo kod vas. I oko goriva vam mogu pomoći.

Nadam se da će sve što budemo zajednički činili imati određeni efekat na zdravlje i brži oporavak naših boraca, ljudi koji su svoje dijelove tijela izgubili ili oštetili za ovu našu najdražu Republiku Bosnu i Hercegovinu! Mi toga moramo biti svjesni! - rekao je, između ostalog, brigadni general Mehmed Alagić.

Spremnost za saradnju i uzajamnu pomoć postoji i u Komandi 1. korpusa, o čemu svjedoče riječi pukovnika Vahida Bogunića:

-Cijenjeni pacijenti i gosti! Velika mi je čast da se danas nalazim u ovoj sredini. Koristim ovu priliku da vas sve skupa u ime Komande 1.korpusa poselamim i pozdravim, poželim što brži oporavak, dobro zdravlje i povratak u naše jedinice. Sve ono što je naglasio brigadni general Mehmed Alagić i Komanda 1.korpusa će nastojati obezbijediti u okviru svojih mogućnosti. Na najkorektniji način izvršićemo preuzete obaveze i pružiti pomoć ovoj ustanovi koja je izuzetno značajna za naše Oružane snage, i omogućiti joj što normalnije uslove za rad. Svima vama još jedanput želim dobro zdravlje, brz oporavak i da idući Bajram dočekamo u miru, a ukoliko to ne bude u miru, onda uz što veće vojne pobjede! - istakao je načelnik Štaba 1. korpusa AR BiH.

Komandant 3. korpusa AR BiH, brigadir Sakib Mahmuljin, vidno zadovoljan opštim uslovima boravka i liječenja u Ratnoj bolnici "Igman", rekao je slijedeće:

-Dragi borci, gospodo, draga braćo i sestre! Izuzetno mi je zadovoljstvo da vas mogu u ime svih pripadnika 3.korpusa i u svoje lično ime poselamiti i poželiti vam Bajram Sserif Mubarek Olsun! Zzelim vam da se što prije oporavite i da se vratite u vaše redove. Velike govore ne treba držati vama, ljudima koji ste dali sve za ovu Bosnu! Velike govore treba držati onima koji još nisu ili ne žele da shvate da je sat. Ona zemlja koja ne zna da cijeni svoje šehide i ranjenike, patiće još dugo.Ja se nadam da smo mi već shvatili ovu činjenicu. Uostalom to potvrđuje i naš dolazak među vas, koji može da nas samo oplemenjuje i podstiče na dalje zajedništvo. Jer, samo našim zajedništvom možemo zadavati četnicima udarce, a naša je želja da ih na svojoj koži osjete što prije. Želim vam puno lične, porodiče i ratne sreće i što brži, odnosno uspješniji završetak započetog liječenja i rehabilitacije. Ja volim reći: Valja nama preko rijeka, valja nama preko Drine, preko Save, Korane, sve do slobodne Bosne i Hercegovine! Na tom putu, neće izostati ni pomoć 3. korpusa, - riječi su brigadira Sakiba Mahmuljina.

Nakon Ratne bolnice "Igman", predstavnici gore navedenih Korpusa, izvršili su zajednički obilazak pacijenata u Zavodu "Reumal", gdje ih je primio direktor Zavoda Emir dr. Alagić. Visoki oficiri naše Armije upoznati su od dr Alagića o kapacitetima "Reumala", načinu liječenja i dosadašnjim rezultatima. Potom se u velikoj sali razvila živa diskusija između predstavnika Armije i pacijenata "Reumala". Bilo je mnogobrojnih pitanja, koja posebno tište ove velike borce i još veće ljude. Jer, kako rekoše mnogi od ranjenih boraca, oni ne žele da budu na margini zbivanja u našoj pravednoj i oslobodilačkoj borbi. Oni žele ponovo u borbu, na prvu liniju (!), iako većina od njih po svim medicinskim pokazateljima može mirne duše biti demobilisana. Bilo je dosta dirljivih scena i ličnih ispovijesti tih naših heroja, koji svojim ličnim primjerom dokazuju da i u najtežim momentima prvo misle na svoju Bosnu i svoj narod, dok o sebi jednostavno ne pričaju!

Pomenuta posjeta bila je i prilika da se svim pacijentima uruče skromni poklon paketi i cigarete koje su obezbijedili 7. i 1. korpus AR BiH. Borci su bili dirnuti pažnjom i brigom koja im se posvećuje od strane njihovih Komandi i komandanata Korpusa kojima pripadaju. Na kraju jednodnevne posjete priređen je bogat kulturno-umjetnički program, u kojem su Delija, Sejo, Dinko, Hifo, Tečo, Hasib, Čaber i ostali momci iz Kulturno-umjetničke Čete našeg Korpusa "zapalili" sve prisutne u "Reumalu" i Ratnoj bolnici "Igman".

http://www.hasib-musinbegovic.com

BEDR I BOSNA

Okrugli sto na temu "Bitka na Bedru"

U BOSNI ĆE SE PONOVITI BEDR!

Nastavljajući svoje aktivnosti u sklopu ramazanskih mubarek dana Odjeljenje za moral 7. korpusa AR BiH, nedavno je organizovali okrugli sto na temu: "Bitka na Bedru i njene refleksije na bosansku stvarnost". Svaki od učesnika u radu okruglog stola dao je veliki doprinos u rasvjetljavanju ove, za Muslimane širom svijeta, istorijske, a sada se slobodno može reći i sudbinske bitke. U prvom dijelu bilo je govora o vjerskom aspektu, a u drugom o vojnom toku bitke koja se odigrala 2. hidžretske godine, odnosno 624. godine. Ovom prilikom valja istaći konstataciju da je svaki od učesnika u radu okruglog stola, ponaosob uložio veliki napor i zalaganje kako bi bitku na Bedru bila rasvijetljena u što je moguće većoj mjeri. Ovo tim prije, ako se u obzir uzme činjenica da o istoj ne postoje nikakvi pisani tragovi, osim onih koje nalazimo u Kur'anu. Dakle, trebalo je živom riječju i rekonstruisanim skicama mnogobrojnim slušaocima argumentovano i logičkim slijedom prezentirati sve ono što se događalo na Bedru prije toliko vjekova, u čemu su učesnici za okruglim stolom uspjeli, otvoriši svojim diskusijama vrata za dalja vojno-istorijska istraživanja i rasprave na ovom planu.

Prije početka rada okruglog stola proučeno je sure iz Kur'ana koje govori o bici, a zatim i njegov prevod, nakon čega je proučena Fatiha za sve šehide koji su u temelje naše države ugradili svoje živote. O istorijskim faktorima pomenute bitke govorio je u uvodnom izlaganju Fahrudin ef. Zolota, savjetnik za vjerska pitanja 7. korpusa AR BiH. Ovim činom, počelo je tumačenje čuvene bitke sa vjerskog aspekta. Travnički muftija Nusret ef. Abdibegović obrazložio je slijed događaja na Bedru po Kur'anu.

Uvaženi muftija u svom izlaganju posebno je apostrofirao izdržljivost, pouzdanost i poslušnost, kao faktore bez kojih bi bilo nemoguće ostvariti jednu takvu sjajnu pobjedu od koje je zavisio dalji opstanak pripadnika islamske vjeroispovjesti u svijetu. Predavač na Ratnoj oficirskoj školi, Mirsad ef.Mahmutović govorio je o božijem posleniku Muhameđu a.s. kao borcu i vojskovođi.

Uz ovo, bilo je riječi o poslaniku u ulozi stratega, taktičara i političara, kao i o vrstama oružja i oklopa koje je koristio u bitkama. Asistent na Medresi, gospodin Nevad Kahteran kroz pitanja postavljena samom sebi, dao je filozofski osvrt na bitku, napominjući svevremenost Bedra i njegove moguće implikacije na bosansko-hercegovačkim prostorima. I pored filozofskog pristupa ovoj tematici gospodin Kahteran je logičkim odgovorima u više navrata potvrdio tezu po kojoj je moguće ponoviti pobjedu sa Bedra i u našoj zemlji. Njegovim zanimljivim istupanjem istovremeno je završen prvi dio u radu okruglog stola. U drugom dijelu bilo je riječi o vojnom karakteru bitke.

Razmatrani su povodi za bitku, pripreme, te pojedine faze u toku bitke, kao i njen završetak. Pomoćnik komandanta za moral 7. korpusa AR BiH, pukovnik Hasib Mušinbegović, koji je znalački vodio ovaj dio razgovora, svojim konstruktivnim pitanjima i logičkim konstatacijama na pravi način je usmjeravao diskutante, što je dalo nov kvalitet u radu.

O odnosu snaga govorio je načelnik Štaba 7.korpusa AR BiH, pukovnik Kadir Jusić. Ovom prilikom on je povukao paralelu između vojnika u vojsci Muhammeda a.s. i naše vojske s početka agresije koja je u tim sudbonosnim momentima po bošnjački narod imala snage, hrabrosti i odlučnosti da se suprotstavi daleko moćnijoj i tehnički opremljenijoj vojnoj mašineriji agresora.

Komandant 7. korpusa AR BiH, brigadni general Mehmed Alagić je u nekoliko navrata uzimao riječ, dajući na taj način svoj veliki doprinos u rasvjetljavanju svih relevantnih činjenica vezanih za bitku na Bedru. Kada je u pitanju božiji poslanik Muhammed a.s., general Alagić je govorio o kvalitetima koje treba da ima komandant, napominjući da bez prirodne nadarenosti nije moguće uspješno rukovođenje i komandovanje jedinicama.

-Svevremenost bitke na Bedru je moguća u onolikoj mjeri, koliko možemo da shvatimo njene principe i na najbolji način ih primjenimo u našoj pravednoj i oslobodilačkoj borbi -, zaključio je general Alagić i dodao da je Bosna mjesto za varku, dogovor i rat.

Zamjenik komandanta 7. korpusa AR BiH, brigadir Fikret Ćuskić govorio je o motivima i motivaciji učesnika bitke na Bedru, pri čemu je u prvi plan stavio izbor pravilne odluke straješine pobjedničke strane, kao i maksimalno korištenje zemljišnih uslova u samom toku bitke i prilikom eksploatacije njenih uspjeha. Brigadir Ćuskić je posebno govorio o povjerenju između komandanta i potčinjenih i obratno, jer je obostrano povjerenje preduslov za uspješno izvršenje svih zadataka u ratnim uslovima.

Major Hamed Mešanović je govorio o odnosima prema zarobljenicima poslije bitke, ratnom plijenu, njegovoj podjeli i gubicima. Obavještajne segmente bitke na Bedru i njene dobre, odnosno loše pojave na tom planu, pojasnio je major Kenan Dautović. Pukovnik Rasim Imamović, objasnio je kako je kiša pomogla vojnicima Muhammeda a.s. da iz bitke izađu kao pobjednici, i pored činjenice da su protiv sebe imali brojčano daleko nadmoćnijeg neprijatelja. Po riječima generala Alagića, taj omjer se kretao između 17 i 19 na prema jedan u korist neprijateljske strane?! Na kraju je svaki od učesnika u radu okruglog stola izvukao poruke i pouke iz svog ugla, pri čemu je komandant 7.korpusa AR BiH, brigadni general Mehmed Alagić, između ostalog poručio:

"Neka je narod vojska!", čime je okončan ovaj veoma značajan projekat Odjeljenja za moral najmlađeg Korpusa naše Armije.

Džemal Sefer

Povodom Ramazana 1415 - februara 1995. godine

BEDR - BOŽANSKA LEKCIJA MUSLIMANIMA DO

■ Piše Fahrudin Zolota

Praveći plan rada za Ramazan tekuće, ratne 1995. godine naiđoh na podršku svih relevantnih struktura iznad očekivanja. Moja prva ideja je bila vezana za prvu božansku zapovjest: IKRE'! = uči, čitaj, proučavaj. Međutim, obzirom da odmah uz Ikre' slijedi da to bude u ime Allaha, odluka komandanta svega i svačega jeste odredba za realizaciju takve ideje ili snova. Uistinu je Ramazan jedinstven prostor i vrijeme za sve hajrate koje ljudski rod može zamisliti. Ramazan je bio i ostao prezentacija najljepših poklona. Računao sam ovako: sa abdestom pristupiti, izučiti i podučiti muhadžire da svi naši borci liče na šehide. Da svi preostali živi jesu mrtvi, ako nemaju Boga za saveznika. Da jasno kažemo to što sada znamo, mislimo i pomalo radimo. Sebi tako glasno reći da i drugi čuju tekbir slijedom te ideje. Osnovanu pakat ramazanski sa jednom toplinom i zračenjem lehve koja božanski obznani putem roba poniznog težišne zadatke ko' na hastalu. Zapisano je : u Ramazanu je počelo objavljivanje Kur'ana kao posljednje upute svim svjetovima koji to žele. Proučavanje Kur'ana i njegovo prihvatanje je amanet zbog kojeg drhte čiste duše trepereći pred odlukom sureta insanskog šta će učiniti.

Za sva vremena stoji zapisano: uoči 27. večeri Ramazana je Lejletul-kadr. To je noć vrijednija od hiljadu mjeseci, znaju to i Bošnjaci, pa je uplaniraju u svoje teftere. Ali je zato prije ove mubarek večeri Lejletul-Bedr, tj. uoči 17.noći Ramazana ili uoči velike pobjede na Bedru. Dakle, ako je Lejletul-kadr makro-kosmička vrijednost ili slanje Kur'ana kao božanskog čuda i milost Bedr se događa kao Allahovo prizemljenje hikmeta ili mudrosti ummetu ili zajednici koja je dunjalučka, dakle stvarna realizacija života uz poslanika Islama i to na zemlji, a ne u mitu i svetosti. Primjer i božanska lekcija muslimanima ko kijametskog dana.

Lejletul-Bedr. Šta je to Lejletul-Bedr? Gdje, kada i kako se zbio Bedr? Bedr, blagdan za sva vremena i sve generacije. Škola za mladiće, akademija za džihadlije i Muslimane koji žele opstati. Pogled iz Bosne - danas, obznani se ovako: održati okrugli sto na temu Bedra među narna u 7. korpusu Armije RBiH uoči 17. noći Ramazana jal februara ove prve godine korpusa. Stiže naredba da je to obuka za sve. Temu realizovati zajednički - uži dio komande uz učešće priznatih tumača autentične misli Kur'ana i hadisa koji o ovom povjesnom događaju govore više nego i jednoj drugoj bitki uopšte.

Ovoga puta samo dio podsjećanja jedne šire obrade ovog događaja koji puna tri debela sahata drža u budnosti prepuna sala Doma Armije. Posebnu draž i ton ovom času vraćanja izvoru naše opstojnosti dadose starješine koji ko nikada do sada otpečatiše dio arhivske građe događaja koji je bio tačno na isti dan, uoči petka 624. godine po Isa a.s. Gotovo sve riječi, analize i Kur'anski argumenti sa strane slušano i gledano upućuju jednom putu. I prije zaključaka i zadataka koje iznese komandant Alagić nametnu se pitanje Bosne i Bedra. Čuje li Bošnjak poruke Bedra i može li se ponoviti Bedr.

Je li Ramazan ovaj naš predčas za gala, galicu - lekciju koja vodi Bedru bosanskom. Znaju li bosanski muhadžiri i ensarije da nisu sami nikada ako su pri sebi i da su sinovi šehida Bedra, ali i Bosne. Ove Hamze u Bosni, Mehmede i ostale lični Bedr ovjekovječava i to su vize bez kojih nema Bosne. Bez svih nas nejma naroda koji se, evo elhamdulillahi događa, ali u savezništvu sa Ramazanom i njegovim gospodarom ulazimo pod zaštitni kišobran života zajednice bogobojaznih koji su vječno živi kao šehidi Bosne. Za dobro svih nas, ali i dragih koji tek u "bezizlaznoj" situaciji priznaju i pristaju na božanski red i na zemlji.

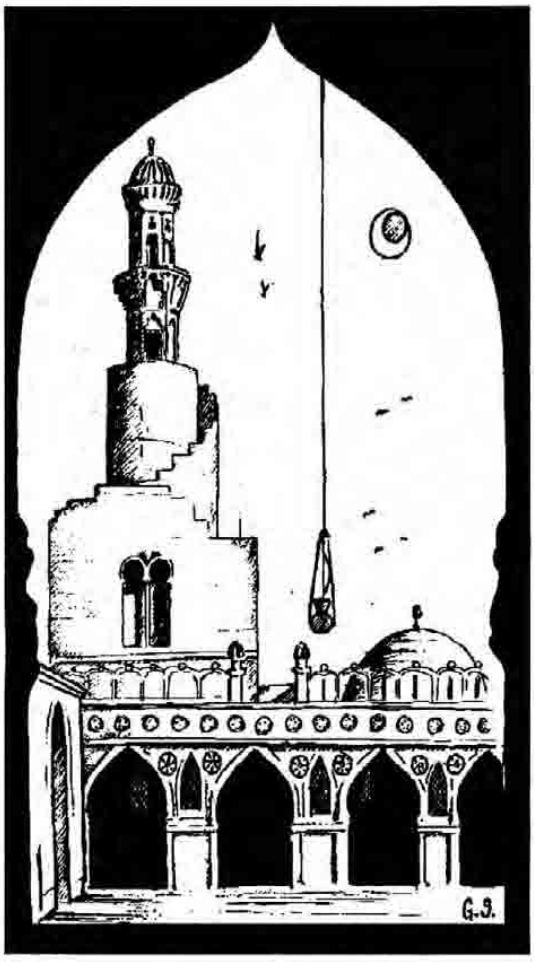

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

BORCI ZA PET PLUS

Dokazana vojnička vrijednost, trogodišnje ratno iskustvo, mladost i visoka motiviranost za oslobođenje naših prostora po kojima sada gazi agresorska čizma - to je Peti bataljon 712. bbr.

Kada je 11.12.1994.godine svečanim postrojavanjem okončano formiranje manevarskog bataljona 712. brdske brigade, Travnik i 7. korpusa Armije RBiH dobili su močnu jedinicu izuzetnih borbenih kvaliteta i velikih mogućnosti. Efikasno i brzo okončavši posao na ustrojavanju svog Petog bataljona, 712.bbr. ponajbolje je demonstrirala visok organizacijski nivo dostignut kroz kontinuirani rad. U najmlađem bataljonu prve travničke brigade objedinjeni su najvrsniji borci, herojski sinovi Bosne koji su na svojim plećima iznijeli najveći teret dosadašnje borbe za opstanak i slobodu naroda i države Bosne i Hercegovine na ovom prostoru. U stroju su se našli mladići okaljeni u vatrama odbrane Turbeta, vojevanja po Šešićkoj planini, rasturanja zabluda po Travniku kao "prijestolnici" paradržave Herceg-Bosne, spašavanja igmanske komunikacije - "žile kucavice" Sarajeva, oslobođenja Goleša...

Ratna biografija ovih sjajnih boraca historija je naše borbe i geografska karta velikog dijela naše domovine, brojni ožiljci od ranjavanja nepatvorena svjedočanstva njihove hrabrosti. Dobrovoljci od prvog dana agresije, jedva su dočekali formiranje jedne ovakve jedinice. Došavši u Petl bataljon iz ostalih jedinica 712. bbr. na okupu su se našli saborci iz brojnih dosadašnjih akcija. Svjesni velikih očekivanja, ali i svoje spremnosti da na njih odgovore.

■ NAJELITNIJI DIO 712. BRDSKE BRIGADE

Najmlađi bataljon je, može se reći, ljubimac brigade. Sa pažnjom kojom su birani borci i starješine nastavilo se pri logističkom opremanju jedinice, ali i pri planiranju i izvođenju obuke. Trebalo je iskoristiti vrijeme varljivog primirja da se dopune vojno - stručna znanja i podignu psiho - fizičke mogućnosti pripadnika Petog bataljona.

Za naše posjete jedinici momke smo zatekli u igranju fudbalske utakmice, svojevrsnom dodatnom kondicionom treningu. Igralište je improvizirano i prilično strmo, ali ni to, kao ni hladan vjetar koji je sa Vlašića nanosio miris snijega, nije smetao igračima koji su, očito, uživali u igri. A uživali su i brojni temperamentni navijači u dinamičnoj igri i atraktivnim potezima. Istina, sudija je "slučajno" produžio igru do izjednačujućeg pogotka. Pri izvođenju penala je bolja momčad, ona Druge čete, eliminisana. Cigarete iz nagradnog fonda odoše drugima.

Utakmicu smo posmatrali u društvu sa Ismetom Čogićem - Garijem, odnedavno komandantom Petog bataljona. Gari je naslijedio Omera Heldu koji je otišao na novu dužnost. I novi i dosadašnji komandant bataljona starješine su ogromnog autoriteta i velikog ugleda među borcima, ugleda stečenog dosadašnjim učešćem u borbi u višestruko ispoljenim ljudskim i starješinskim vrijednostima

Borci Petog bataljona zaslužuju sve najbolje, pa i najboljeg komandanta. Garijev zamjenik Senad Sujoldžić i "moralista" Nihad Selimović završili su naš "West Point", ROŠ u Zenici. Uslov za odlazak na školovanje u Zenicu bio je i borba u prvim redovima najmanje 6 mjeseci, uslov koji su ova dva momka uveliko zadovoljavali. Senad je drugu fazu obuke u ROŠ-u okončao sa prosjekom 9,33, najvišim od svih pitomaca 7.korpusa u njegovoj klasi.

■ NJIHOV CILJ JE SLOBODNA BOSNA

Uz pomoć organa Komande brigade, u Petom bataljonu su prevladali početne teškoće i stvorili sve potrebne preduslove za život i rad jedinice. Planirana obuka teče svojom dinamikom. Opremljenost bataljona je zadovoljavajuća. Momci se jedino žale na nekvalitetnu obuću,koja nije u stanju podnijeti sve uslove i napore kojima su izloženi. Obuci i sticanju novih znanja pristupili su maksimalno disciplinirano i savjesno, želeći se što bolje pripremiti za naredne zadatke. Borce i starješine Petog bataljona posjetio je komandant Generalštaba Armije RBiH, armijski general Rasim Delić, u pratnji komandanta 7.korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića. Obraćajući se stroju general Delić je rekao:

-U ovom momentu svijet priznaje samo jake i snagu. Zbog toga moramo biti danas jaki, a sutra jači, i u tom pogledu neka vam ne bude teško. I ova obuka i vaspitanje koju izvodite, koju radite, ima za cilj da budemo jači od agresora, od neprijatelja, i svih inih neprijatelja koji bi sutra mogli ponovo posegnuti za ovom državom Bosnom i Hercegovinom. Mi moramo biti toliko jaki da racionalno, bez gubitaka, jer je nama svaki ljudski život dragocjen, ostvarujemo zadatke ubuduće. Što manje ljudskih žrtava, a što više rezultata.

Komandantove riječi borci su shvatili svojom obavezom. Sedo, Avdo, Nesko, Rašid i svi ostali borci Petog bataljona ne boje se izazova i zadataka koji stoje pred njima. "Obuka, fizički napori ne predstavljaju nam nikakvu teškoću. Teško nam pada čekanje da krenemo naprijed. Toliko naše Bosne još imamo osloboditi", riječi su koje nam je svaki od ovih izuzetnih momaka govorio.

NJIHOVA SMIRENOST I ČVRSTINA, DOSADAŠNJE BESPRIJEKORNO IZVRŠAVANJE POSTAVLJENIH ZADATAKA I ŽELJA DA VRATE SLOBODU SVAKOM DIJELU BOSNE GARANCIJA SU DA ĆE U SVOJOJ

Slobodan Ličanin
Suad Bahtijarević
IS 712. bbr.

KUDIN ČETVRTI RATNI ROĐENDAN

Od maja 1992. godine gazi po vrletima Bosne, putem do slobode, uvijek s osmjehom na licu, prekaljeni borac 1. čete 2. bataljona 770. Slavne brdske brigade - Hajrudin Smajić Kudo.

Gotovo hiljadu ratnih dana Kudo iz ruku ne ispušta pušku. S puškom ga zatekosmo i na prvoj liniji odbrane na Košćanskom platou. Baš tog snježnog januarskog dana, kada smo boravili u posjeti borcima 2. bataljona, otkriše nam tajnu. "Danas je kod nas malo slavlje, naš Kudo slavi rođendan, istina 34-ti, ali šta bi, stari se." Iznova osmjeh i ono Kudino "šta bi". Stisak ruke čestitke da sljedeći bude sretniji, ljepši, u krugu porodice, na rodnoj grudi. Nađe se i mali poklončić kod našeg snimatelja i slavlje bi kompletno. Treća je ratna zima, Kudi treći ratni rođendani na prvoj liniji. Prisjeća se prvih dana, prvih akcija i ratnih iskustava.

"Bilo je burno, burno, možda za nekog i neizdrživo, ali ja sam istrajao. Mnogo je akcija iza nas. Znate, ovo je moj četvrti ratni rođendan."

Pitamo kako? "Najteži, najsladi, naj...dan, moj novi rođendan bio je to 26. juni 1993. godine - akcija Kamenjaš. Uvijek, s nekom jezom, sjećam se tog dana. Ostao sam u neprijateljskom okruženju. Ni sam ne znam kako sam se izvukao. Ipak, sve se dobro završilo. Bio sam tada i ranjen, ali nije bilo ništa strašno. I opet sam sa svojim saborcima. Stati neću dok se ne vratimo kući. Za mene nema odmora."

Priča kratka, a junak ipak veliki. Saborci kažu da Kudo nije u ove tri ratne godine nikada nije izostao sa smjene. Uvijek redovan i odgovoran. Oni o njemu mogu mnogo pričati, a on o sebi - malo. Tih, skroman, ali sa vječitim osmjehom koji zrači optimizmom - prvoborac Kudo.

Dijana Hadžić IS 770.Sbbr

SOLIDARNOST NA DJELU

URUČENA POMOĆ MAJCI SEDMORICE LJILJANA

U jednom od prošlih brojeva nacionalnog sedmičnog lista "Ljiljan", objavljena je priča o VARUPA HALIMI, majci sedmorice sinova: Redžiba, Ibrahima, Ferheta, Zekerijaha, Halima, Smaje i Jasmina, sedmorice pripadnika Armije Republike Bosne i Hercegovine. "Ljiljan" je dospio u Švicarsku do našeg radnika na privremenom radu, inače rođenog Vitežana, Džaja Zijada koji je, pošto je pročitao ovu potresnu priču, odlučio da pokrene aktivnost na prikupljanju pomoći za ovakve i slične slučajeve.

U prvom krugu prikupljanja sredstava prikupljano je 1600 DM, a sredstva su do sada dala 22 naša radnika na privremenom radu u Švicarskoj.

Iznos od 800 (osamsto) DM naši plemeniti sugrađani su namijenili za gospodu Halimu, a sredstva joj je uručio Nedžad Džaja, brat gospodina Zijada, prilikom posjete, koja je obavljena u organizaciji Sektora za moral 725. lbr. i Komande mjesta Vitez, početkom marta ove godine.

S. Hrustić IS 725. lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

MAJKE HEROJA

PONOSNA MAJKA BOŠNJAČKA

Voljom Allahovom, hanuma Zuhra Džafić izgubila je dva sina i muža. Ovako veliku tragediju, ova hrabra majka stoički izdrža, s ponosom što je bila majka takvim sinovima kakvi su bili Admir i Safet i supruga čovjeku kakav je bio rahmetli Rašid.

Jedan od najmonstruoznijih ratova koji su se dogodili u dugoj historiji čovječanstva i koji traje skoro tri godine, proizveo je teške tragedije. U njegovoj svoj brutalnosti nestajale su čitave porodice. Jedna takva tragična sudbina je i sudbina hanume Zuhre Džafić, koja je u ovom ratu izgubila dva sina i muža. Tragedy story izgleda ovako:

Porodica Džafić, otac Rašid, majka Zuhra, kćerka Selma i sinovi Admir i Safet, živjeli su mirnim i sretnim životom u maloj bosanskoj mahali Sanski Most. Živjeli su životom običnih ljudi sa osrednjim materijalnim stanjem. Roditelji Džafić su školovali svoje troje djece tako da su porodičnu kuću sagradili tek pošto su otišli u penziju. Kćerka Selma se sretno udala u Sarajevo. Starijem sinu Admiru, škola je bila opsesija pa je tako imao diplome devet srednjih škola. I mladi Safet je završio dvije srednje škole te školu rezervnih oficira u Bileći.

"Sve je počelo naopako izbijanjem rata u Hrvatskoj", započinje svoju storiju gospođa Zuhra. "Admira je bivša JNA mobilisala i bio je njihov rezervista u Korenici. Safet se tada nalazio u Bileći, ali su ga prebacili u Titograd (Podgorica). Nisu ga puštali kući pa sam mu poslala telegram da sam dobila izljev krvi u mozak. Ni tada ga nisu pustili. Onda sam otišla kod ljekara i rekla mu da mi napiše da sam umrla. Tek tada su ga pustili. Stigao je do Sarajeva i u kasarni "Maršal Tito" je ostavio oružje, a tokom noći se prebacio do Ključa. U to vrijeme u Ključu su harale "Crvene beretke" iz Crne Gore. Oduzimale su oružje od nesrpskog stanovništva. U Sanski Most je stigao u cisterni. Bivša JNA ga je tražila pa sam bila prisiljena da ga pošaljem na izvjesno vrijeme kod Selme u Sarajevo, a potom je četiri i po mjeseca proveo kod Cigana u Ključu. U aprilu su počela maltretiranja SDS terorista. Bile su to uglavnom komšije. Doduše, bilo je tu i dobrih ljudi koji su nam noću donosili hranu, ali je većina terorisala ostale mještane nesrpske nacionalnosti. Dolazili bi u kuću i uzimali šta im se svidi, a da se nismo smjeli usprotiviti. Pucali su po avliji i kući. Jedne noći su Admira odveli u logor "Sana". I tamo je proveo tri mjeseca i kad je izišao nije bio za prepoznati. Prošao je sve vrste četničkih specijalnih mučenja".

U vojnoj knjižici pod brojem 0403 od 28.09.1992. godine koja je izdata od strane tadašnje 7. Krajiške brigade, upisano je ime Safeta Džafića, komandira čete rođenog 1972. godine. Pod brojem 0429 od 28.09.1992. godine od strane 7. Krajiške brigade izdata je knjižica na ime borca Admira Džafića, rođenog 1963.godine. I njihov otac Rašid bio je pripadnik sada 17. VKbbr. Admir je poginuo treći dan po izbijanju agresije HVO-a na Vitez (18.04.1993.), a uzrok smrti je puščano zrno u sljepočnicu. Puščani hitac u predjelu srca, oduzeo je život Safetu tri dana prije stupanja na snagu primirja između Armije R BiH i HVO-a (22.02. 1994.godine). Zločinačka granata upućena sa četničkih položaja na Vlašiću, usmrtila je i njihovog oca Rašida prije nešto manje od sedam mjeseci. Njihovi saborci iz Starog Viteza pričaju da su to bili veoma dobri drugovi i izuzetno hrabri borci.

"Bili smo svjesni da u Sanskom Mostu, pod okupacijom četnika, više nema života. Pod ucjenom smo potpisali da svu imovinu poklanjamo tzv. Republici Srpskoj i plativši "kartu" za odlazak, u prvoj turi izbjeglica, stigli smo u Travnik, a smještaj smo našli u Vitezu. Nakon pritiska bojovnika HVO-a preselili smo se u Stari Vitez. Tu nas je agresija HVO-a i zatekla. Admir je pristupio Vojnoj policiji, a Safet je pristupio jedinici MUP-a. I eto Allah je odlučio da ih uzme sebi. Otišao je i Rašid. Ostala sam sama. Kćerku Selmu nisam vidjela četiri godine."-

Rašid je iznad mezara svoje djece postavio klupu, na kojoj su on i njegova Zuhra sjedili svaki dan, obilazeći mezare djece. Možda je i slutio da će i on, nedugo za njima, otići u bolji svijet. Na mjestu klupe je sada mezar rahmetli Rašida.

Najteže mi od scega pada ova samoća. Rijetko me ko posjećuje. Bliže rodbine nemam, izuzev kćerke koja nije u mogućnosti da me posjeti. Najveća mi je želja da mi u Starom Vitezu nađu štogod stančića pa da budem uz svoje, svoj ponos i svoj svijet:"Admira, Safeta i Rašida", završava svoju tragičnu priču hrabra bošnjačka majka Zuhra Džafić.

Sabahudin Hrustić
IS 725. bbr

Smaka Sabihi-majci šehida Osmana

MAJKO BOSANKO - ROPKINJO S TESPIHOM

Od onog dana kad ti Allah veliki i milosni prstom svoje milosti sa zvijezde Tvoje sudbine podari nur u svim Tvojim pomrčinama od iznevjerenih djevojačkih očekivanja i nadanja, čitav svoj život Ti provede među četiri duvara. Prsti odrvenili od tespihanja, a usne pomavile od aminovanja moleći se svom Allahu da Ti ispuni samo jednu, makar i posljednju želju: "Samo da ga vidim k'o zrelog čovjeka na ispravnom putu pa da odmah umrem".

Majko Bosanko!

U mladosti svojoj, u svojim strmim Podbarama koje Ti Allah za čitava života odredi, džugumom vodu grabila iz jedinog seoskog izvora da bi je braći i sestrama kao najstarija donijela. I dok si kaldrmom grbavom klepetala mokrim nanulama krijući lice od požudnih pogleda seoskih mladića, želja bila samo jedna: da čista kao duša novorođenčeta dođeš na dar onome što Ti je određen i u knjigama zapisan.

I bi zapisano da Ti suđeni bude u Tvojim Podbarama. Ni učevan, ni najljepši, ali čestiti Tvoj Sulejman, sa kojim Ti Allah odredi teške seoske poslove, rađanje mnogo djece i mnogo toga čega u snovima djevojačkim nije bilo. U svako doba dana i noći čula si korak čestitog željezarca, kojem si, premorenom, kundure blatnjave odvezivala, kajmakom na kahvi i riječima dobrodošlice dočekivala, nad njegovim krhkim zdravljem strepila... I opet stizala da pitomošću srne prodobriš ga, da čistoćom duše i tijela privoliš ga i onako umornog i najčešće zlovoljnog u svijet požude odvedeš. Iz tog svijeta rađala su se djeca.

Samo je duša Tvoja znala za tajnu Tvojih dana i noći - za napor, nastojanje i odricanje da ih šestoro odhraniš, okupaš, na noge podigneš, za život pripremiš...

A kad Ti se dvadesetsedme noći marta mjeseca šezdesete godine rodilo sedmo dijete, sin kao san, kao da je sunce obasjalo tamu Tvoja četiri duvara. I uz želju namijenjenu ostaloj djeci, sedmom i neke nove, do tada nepoznate: da škole izuči i da se pročuje, bogatstvom Ti dušu umornu i kuću trošnu da napuni, bajramskim slastima da ih zalije, a da riječi nevjeste na glasu što tješe plačne unuke isprate Te sa ovog svijeta na sinovim rukama što će polahko da Te sretno mrtvu u kabur mehki položiti kao u sami dušek dženetski i zemlji i Allahu Tvome predati Te.

I baš kada je trebalo dušu svoju da odmoriš sretna što si mogla biti majka tako uzorne djece, što su se unučad vriskom dječije radosti utrkivala koje će prije u naručje svoje nane, Tebi, ropkinji sa tespihom, Allah Tvoj veliki i milostivi još jedno iskušenje posla. Šebi, u svoje odaje, pozva Tvog Osmana, svoga roba, našeg šedida, a Tebe na nova iskušenja stavi.

Ne majko.

Nije tog dana mrki oblak prekrio svjetlost Tvoje zvijezde sudbine da bi Ti zgriješila, već da bi sunce slobode zasjalo još jače nad ovim nepokorenim narodom, nad ovom ponosnom Bosnom. Objasni to, majko Sabiha, svojoj nevjesti Ramizi, svojim unucima Alenu i Aldijani. Objasni im onako kako to svaka nene zna kazati svojim unucima, da je Allahu bio najdraži upravo zato što je bio takav kakav jeste, da je samo jedan od mnogih koji su radije uspravna čela odlazili u neizvjesnost, nego da pognute glave budu tuđe sluge.

Nije grijeh zaplakati za nekim dragim, pusti ih neka se isplaču na mezaru svoga babe. Iz svake dječije suze na mezaru svakog našeg šehida niknut će po jedan zlatni ljiljan kao naš zavjet da ćemo istrajati na putu u budućnost što ga odabraše najbolji među nama. Budi ponosna: među njima je i Tvoj i naš Osman.

Mnoge će naše majke doći u iskušenja koja je Tebi Tvoj Allah poslao. Za Tebe, majko Sabiha, za sve majke Bosanke što u amanet slobode domovine Bosne i njene djece živote svojih sinova dadoše, u najskorije vrijeme Allah će zveckanjem tespihom slobode nad ovim prostorima dati razgalu dušama napaćenim, a opet čistim i poštenim.

Odavno zaključane sehare vaših želja u najskorije vrijeme bit će ponovno otključane i napunjene nepresušnim izvorom novih nadahnuća ljepše budućnosti za sve vas majke Bosanke i za sve one što dolaze putevima kojim su krenuli naši sinovi.

Inšallah.

Nijaz Begović IS 733.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Treći brdski bataljon 707. Sbbr

PONOSNI NA SVOJE USPJEHE

Tristosedma brdska brigada, odnosno sadašnja 707. dobitnik je mnogobrojnih najviših armijskih priznanja za dostignute uspjehe u otporu agresiji na našu zemlju. Uz osam Zlatnih ljiljana, njen treći bataljon dobitnik je Pismene pohvale Generalštaba Armije RBiH. Ovo značajno armijsko priznanje trećem bataljonu kojim komanduje nadkapetan Akif Tupo, za ostvarene izuzetne rezultate u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, uvećalo je nisku priznanja i veliki je podstrek da se i dalje nastavi sa takvim uspjesima.

U posjeti borcima i komandi Trećeg bataljona 707. Sbbr bili smo ovih dana. Oni danas imaju drugačije zadatke i obaveze od onih za koje su nedavno dobili značajno armijsko priznanje.

Jedan borac nam u šali reče "da će ovo prizanje namamit četnike na nas, ali nek probaju, proći će kao i u prošlim akcijama, jer mi smo spremni za sve". A da je to zaista tako pokazale su brojne akcije u kojima je dobro otupila četnička oštrica.

I ovaj bataljon kao uostalom i sve druge jedinice naše armije imao je i svoje dane stagnacije i oscilacije u borbenom moralu, ali ono što je važno naglasiti je to da svaku akciju prati izuzetno visok borbeni moral. U razgovoru sa borcima i članovima komande saznajemo želju da se više ističu ti uspjesi, koji su veoma značajni u posljednjih nekoliko mjeseci, kad ovaj bataljon stalno ide uzlaznom putanjom. U bataljonu je rukovođenje i komandovanje na najvišem mogućem nivou, zahvaljujući komandi bataljona na čelu sa nadkapetanom Akifom Tupom. A kao rezultat visokog borbenog morala i dobrog rukovođenja i komandovanja bataljon je u proteklim borbenim dejstvima imao najviše uspjeha zbog čega je od Generalštaba AR BiH proglašen najboljom jedinicom na pravcu koji je imala 707. Sbbr.

Pored Pismene pohvale Generalštaba Armije RBiH kao kolektivnog priznanja i brojni pojedinci su dobitnici priznanja od GŠ do komande brigade. Bataljon je u toku borbenih dejstava u borbama na bugojansko-kupreškom ratištu svaki dan imao po jednu akciju. Samo u četiri dana akcije neprijatelju se uzima Lukića koš, Kožvarice, rejon kod spomenika, Zagina Livada i pravi spoj na Koprivnici sa ostalim jedinicama 707. Sbbr. Treći bataljon 707. Sbbr je prva jedinica koja ulazi u Kupres i po naređenju komande 7. korpusa povlači se u rejon Kupreških vrata.

Ovdje kažu da je ključ uspjeha izuzetno zalaganje boraca i komande bataljona koja svojim borcima ličnim primjerom daje podstrek, pogotovo u aktivnim borbenim dejstvima. Ni jedan borac ne spori da je komanda bila na čelu svih akcija, a to je veoma bitno. Kad borci vide svoju komandu samouvjerenu kod boraca se razbija strah. Članovi komande su jedinstveni i žive kao jedna porodica.

Izgrađeno je takavo povjerenje između komande i boraca da jedni drugima vjeruju i da se svako na svakoga može osloniti i pouzdati u najtežim situacijama, što održava borbeni moral na visokom nivou. U bataljonu uvjek imaju više boraca nego što je potrebno za izvršenje zadatka, jer su sigurni u komandu koja ih vodi.

Pored četa, koje su učestvovale u akcijama, posebno ističu IDV-3. bataljona koji je imao najviše uspjeha na razbijanju neprijatelja. Zasluge svih boraca su velike i u bataljonu izbjegavaju da spominju pojedinačna imena.

Pismena pohvala Komandanta Generalštaba Armije BiH armijskog generala Rasima Delića došla je u prave ruke. Iza ovog bataljona su desetine osvojenih kilometara, više od stotinu osvojenih utvrđenja i zemunica, i samo u posljednjim akcijama desetak ubijenih četnika, koji su ostali na našoj strani i dosta zarobljenog MTS-a. O ukupnom broju ubijenih četnika neće da nagađaju, ali zasigurno je taj broj mnogo veći od broja poginulih koji je ostao na našoj strani. Značajno je napomenuti da u toku samih borbenih dejstava ova jedinica nije imala poginulih.

Bataljon ovih dana, kao i druge jedinice naše Armije, zbog novonastale situacije i potpisanog primirja ima zadatak na čuvanju dostignutih linija. Obaveze se shvataju veoma ozbiljno, bez obzira na primirje i ne dozvoljava se neprijatelju nikakvo iznenađenja. Od defanzivnog načina ratovanja koji su naše jedinice vodile u početku agresije danas su mnoge naučile i ofanzivno ratovati, stičući takvo iskustvo u kontranapadima. Takav je i Treći bataljon 707. Sbbr. Rat je težak i surov. Podrazumjeva ponekad i preteške fizičke i psihičke napore. Ima i iscrpljivanja, ali se sve podnosi jer se vodi borba za opstanak od fašističke agresije, što je motiv koji nema agresor.

I borcima 3. bataljona ponekad zasmeta što se ne vodi računa o nekim sitnicama koje borcu mnogo znače, a ti problemi bi se uz malo volje i truda mogli otkloniti što bi dodatno motivisalo borce. Sva priznanja koja je dobio ovaj bataljon od pojedinačnih do ovog najznačajnijeg od Generalštaba za nas su obaveza da se opravdaju i dodatni su motiv borcima, podoficirima i oficirima da nastavimo sa uspjesima i osvajanjima okupiranih teritorija, kaže nam komandant 3. bataljona nadkapetan Akif Tupo.

Ismet Muratspahić
IS 707. Sbbr.

POKLON ZA 725. LAHKU

Uspjehu u vođenju oslobodilačke borbe našeg naroda veoma mnogo se doprinosi koordiniranim akcijama prikupljanja logističke podrške za našu Armiju i oružanog otpora. Jer, Bosna se ne brani samo puškom.

Naši radnici na privremenom radu u inostranstvu su do sada činili, a i sada čine, mnogo na prikupljanju pomoći za Armiju R BiH kao i za humanitarne organizacije.

Jedan od primjera kako i koliko su angažovani na donacijama i prikupljanju pomoći jeste i gospodin MIRSAD SALKIĆ, inače mještanin viteškog sela Sadovače. Još kao 15-godišnji dječak, Mirsad se otisnuo u svijet. Prvo u Sloveniju, a potom se skrasio u Austriji, gdje se nalazi pet godina.

Gospodin Salkić je iz Austrije dovezao kombi vozilo marke "Volkswagen" i poklonio ga 725. lahkoj brigadi. Svečana predaja ključeva kombija komandantu 725. lbr. gospodinu Ahmedu Kulenoviću, obavljena je 10. februara 1995. godine. Na naše pitanje kako je boraviti u Austriji i misliti na našu jednu i jedinu, gospodin Salkić odgovara:

"Uvijek sam spreman i život dati za našu Bosnu, naravno i Hercegovinu. Iako sam mogao uzeti i slovenačko i austrijsko državljanstvo, kao neki drugi, to mi nije bilo ni na kraj pameti. Bio sam dobrovoljac u jedinici "Zmaj od Bosne" od marta 1992.godine kada su, već srbijansko-crnogorski rezervisti orgijali po našoj zemlji. Po zadatku sam vraćen u Austriju na poslove prikupljanja pomoći za Armiju i naš narod, jer sam bio potrebniji za to. To sam sve do sada i radio, naravno koliko je to bilo u mojoj moći. Što se tiće kombija, njegova prevashodna namjena je da se pomogne borcima Armije R BiH i mještanima mojih rodnih Sadovača, obzirom na blokadu u kojoj se nalazi ovo područje."

Zahvaljujući se na uručenoj donaciji, komandant 725.Lbr. gospodin Ahmed Kulenović je rekao:

"Nadamo se da ćemo i ubuduće imati ovako plodnu saradnju sa našim radnicima na privremenom radu u inostranstvu, kao što je ova sa gospodinom Salkićem. Vozilo će se težišno koristiti za potrebe 725. lbr. kao i za potrebe civilnog stanovništva Sadovača i područja koja gravitiraju ovom selu."

Sabahudin Hrustić
IS 725.Lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

NAJMLAĐI U BRIGADI

PVO 770. SBBR

U drugoj polovini minule godine 770. slavna brdska brigada dobila je još jednu prištabsku jedinicu. Naime, formiran je Larv PVO. Iz drugih jedinica u novoformiranu, povučeni su momci koji su dobili konkretne zadatke na prvoj liniji odbrane. Inače, ovo je jedan od opremljenijih vodova ove vrste na ovim prostorima. PVO se može pohvaliti izuzetnom organizacijom rada, striktnim izvršavanjem naredbi i međusobnim uvažavanjem starješina i boraca. U to su se za kratko vrijeme postojanja uvjerili i četnici. Pripadnici PVO 770. Sbbr vrlo uspješno iz PAM-a zapale neprijateljsku zemunicu. Iz Prusca vrlo uspješno je dejstvovano iz PAM-a po zaprezi 19. pješadijske brigade samozvane Vojske RS. Dvojica od 4 neprijateljska vojnika su tu završila svoj ratni put. Jednom prilikom minobacačije 770. slavne brdske brigade su borbeno djelovale. Nakon pokušaja bijega četnika unakrsnim dejstvom sa više oruđa iz sastava Lakog artiljerijsko - raketnog voda PVO unesena je dodatna panika, a cijeni se da je među četnicima bilo mrtvih i ranjenih. Ima još mnogo takvih i sličnih priča. Ovaj put imamo kratku storiju o ocu i tri sina, pripadnicima Larv PVO 770. slavne brdske brigade.

■ KEMURINA DESETINA

Vojnik Kasim Bašić Kemura, komandir 4. desetine Larv PVO 770. slavne brdske brigade je po mnogo čemu specifična ličnost. Sav se posvetio svojoj jedinici. Čak šta više, u istoj ima i tri sina: Rijada (1971.), Rijala (1975.) i Arnesa (1977.). Inače, Arnes Bašić je najmlađi borac 770. slavne brdske brigade. Njegov otac i komandir priča:

- Momci kojima ja komandujem odradili su odlično postavljene zadatke u vrijeme operacije na Kupres. Agresoru, inače, ne dozvoljavamo nikakvo pomjeranje. Mi smo sami sebi dali zadatak da neprijatelju nećemo omogućiti grupisanje. Naš dvocjevac je strah i trepet na Košćanskom platou. Imali smo uspjeha, a agresor gubitaka.

- Vi ste komandir i otac, jer u jedinici imate 3 sina. Kako to izgleda? - Stotinu da ih imam ja bi ih obuko sa sobom. Davno samo imali zajedničkih akcija. Kod Mračaja sa sinovima sam uništio 3 neprijateljska auta i oko 25 četnika likvidirao. Nimalo se ne bojim. Gdje je najveća vatra išao bi sa svojim sinovima. Ja izvršavam sve zadatke. Tako moraju i sinovi. Ja sam disciplinovan i volim disciplinu. Ako si na svom oruđu, ne može te ništa iznenaditi. Budan sam non - stop sa posadom. Po zapovjesti se radi. Drugarstvo nas krasi.

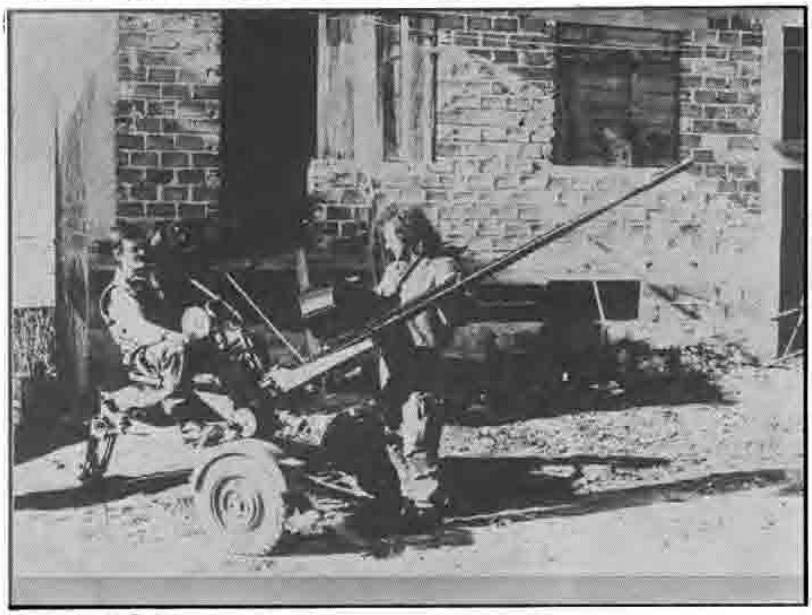

Fatima Ibrica IS 770. bbr

Kako poboljšati vojnički jelovnik

I GLJIVE NA TRPEZI

Pored redovnih aktivnosti u 705. Slavnoj brdskoj brigadi veliku pažnju posvećuju ishrani boraca, odnosno ranjenika i rekonvalescenata. U tom smislu, valja istaći da u sklopu Brigade veoma uspješno djeluje brigadna ekonomija i stočarska farma. U toku godine vrijedni pripadnici 705. Sbbr. ostvare značajne prinose voća, povrća i žitarica. Na stočarskoj farmi, jedinoj te vrste u srednjoj Bosni, proizvode vrlo kvalitetan ovčiji i kravlji sir. Na tome se nije stalo. Zahvaljujući prijedlogu nekolicine boraca, unazad gotovo godinu dana počelo se i sa uzgojem gljiva bukovača!

-Pošto je naša brigada dala primat zelenom planu, ja sam se ponudio da počnem sa uzgojem gljiva, - priča Sava Milošević, glavni nosilac ovih aktivnosti. Bukovača, koju trenutno ovdje uzgajamo, po svom kvalitetu spada u sami vrh svjetske ljestvice, a njena prednost u odnosu na mnoge druge gljive je velika rentabilnost i dosta kratko vrijeme uzgoja koje je potrebno za krajnju upotrebu. Za svega 21 dan dolazi prva berba, a druga već nakon sedam dana poslije prve berbe! Ovo znači da je bukovača vrlo unosna, zdrava i kvalitetna gljiva. Sve ovo se čini da bi našu trpezu obogatili sa jednim novim artiklom.

Šta se radi sa gljivama poslije berbe?

-Ovu gljivu dajemo po bataljonima i za ranjenike u brigadnom stacionaru. Naši kuhari pripremaju razna jela sa bukovačom. Od nje se rade mnogi vrsni specijaliteti, koji su veoma ukusni i hranjivi. Sama promjena u prehrani je nešto što je ipak aktuelno za sve nas u ovim ratnim okolnostima. Pored ovoga bukovača se može sušiti, marinirati, zamrzavati, kiseliti i pripremati u svježem stanju. Pravilno konzervirana može ostati u ispravnom stanju i do tri godine!

Kako borci, ranjenici i ostali pripadnici Brigade reaguju na ove promjene u jelovniku?

-Svi skupa su veoma zahvalni. Gljiva je jako izdašna, ukusna i jednostavno se priprema. Ja često napravim gulaš od bukovače na svoj način i na opšte zadovoljstvo svih koji su ovdje angažovani.

Imate li namjeru širiti postojeće, da tako kažemo, proizvodne kapacitete?

-Mi najozbiljnije razmišljamo i o toj mogućnosti. U tom smislu ponudio sam proizvodnju gljiva u staklenicima. Jer, ovaj način na koji sada uzgajamo bukovaču nije klasičan oblik proizvodnje jedne takve gljive. Ovo je sistem koji sam ja na neki način praktično realizirao uz malu pomoć mašte. Pokazalo se da je ovo pun pogodak. Prinosi su izvan očekivanja, jer prilikom svake berbe u jedinice plasiramo oko 100 kilograma gljiva, a to je jedna pozamašna masa. Trenutno smo preokupirani proizvodnjom jedne japanske vrste gljive koja u sebi sadrži vitamine D-4 i B-12. Dokazano je da Japanci doživljavaju duboku starost, zahvaljujući između ostalog, i velikoj upotrebi te gljive. Sve naprijed navedeno jasno pokazuje da se u 705. Sbbr. proizvodnjom hrane s osloncem na vlastite snage postižu veliki rezultati, i znatno obogaćuje jelovnik njenih pripadnika.

Dž. Sefer

ROĐO NA OBRONCIMA VLAŠIĆA

■ Iz pera borca, Asima Tahirovića, sa prve linije

Za srednju Bosnu mnogi uobičavaju da je ona srce BiH. U potpunosti se slažem sa takvima ali i dodajem da je srce te Bosne stameni i gordi, u sred zime pitomi Vlašić. Zima i daljine na Vlašiću liče na nešto teško i pusto, ali kada se pruži prilika da se zimi nađete na Vlašiću tada vidite kako je taj bosanski gorostas i kako može lijepo primiti svoje goste.

A gosti nadasve ponosnog i iz duše voljenog Vlašića, ovih ratnih godina su borci naše jedine snage, našeg jedinog ponosa, pripidnici AR BiH. Kao i svaki uljudan domaćin obazrivo se ponaša pa mu tako ni zime nisu više hladne i surove kao nekad, ni vjetrovima neda da pušu kao što su nekad puhali. Krenem ja tako u susret toj nevinoj bjelini po zadatka izviđača sa svojim momcima, sa neskrivenom nelagodom i nekim strahom od nepoznatog. Idem ti ja rođo, a kad tamo domaćin raširio ruke kao da veli: "Hodi rođo ima bolan plaha pogani, pa de kutarišite me ako boga znate izroda koji su me okupirali". Ma skupilo se meni u prsima što nemerem dokle ja hoću, dokle bi mogao, pa mrko pogledam one tamo I bez besjede im obećam: "Allaha mi ponosaćemo se."

Gledam naše naoružane momke, rumeni, ali nekako mrki i svi gledaju prema onim tamo i kao da im prijete: "Spremite se mi smo stigli, tjeraćemo vas sve do Banjaluke." Ovako razmišlja Rođo o Vlašiću, mada je zimi surov i plahovit on je njegov i nikom ga neda.

IS 727. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV

Bosna pamti svoje heroje

BOSNA MU JE LEŽALA NA DUŠI

Svi oni koji ostaju da žive ovaj život moraju uvijek da se sjećaju i da pamte svoje heroje koji su ostavili svoju mladost u amanet BOSNI. Jedan od tih heroja, naš zlatni dečko, koji će zauvijek živjeti u našim srcima, je rahmetli Sabahudin Hajrić Dudo, sin Smaila, oca koji treba da bude ponosan na svog Dudu koji dade život da bi pokoljenja živjela u slobodi.

Rahmetli Sabahudin rođen je jedanaestog dana cvjetnog maja 1969. mirišljivog kao Dudina duša u kojoj je bilo najviše mjesta za ljudskost, sretna za njegove ponosne roditelje. Rodjen u pitomim Isakovićima nadomak Novog Travnika, vremenom je stasao u pristalog mladića koji je među prvima stupio u redove Armije RBiH da zajedno sa svojim drugovima brani našu Bosnu od sumanutog Karadića i njegovih sljedbenika. Dudo je bio postavljen za komandira Izviđačko-diverzantskog voda u kome su bili vrsni borci, rahmetli Majkara i rahmetli Jasmin, sa kojim je bio i on kada su četnici u Fonjgama mučki ubili Jasmina. Poslije Dudo biva angažovan pri rezervnom sastavu policije kada se počelo šuškati da bi moglo doći do sukoba sa HVO-e i tadašnjeg TO Armije RBiH. Učestvovao je u sva tri sukoba između ARMIJE i HVO-a, gdje biva dva puta ranjen na Kiku, treći put biva ranjen na Pribilovičkoj kosi kada je, kako su mi pričali njegovi saborci, krenuo prvi kako samo on to umije, hrabro i bez imalo straha. Poslije ranjavanja, biva postavljen za komandira Voda vojne policije tadašnje 308. bbr., a sadašnje 708.lbr. Tu je bio malo, tako da postaje komandirom Zaštitnog voda. Poslije toga stupa u redove tek oformljenog 3.brdskog bataljona koji je čuvao grad od ekstremista HVO-a i koji je uspješno odolio svim uzaludnim pokušajima ekstremista da Novi Travnik očiste od muslimanskog življa koji je pokazao koliko je saburli i hrabar narod koji je u stanju da učini sve samo da sačuva svoj identitet. U aprilu mjesecu 1994. godine biva postavljen za komandira 1. čete tadašnjeg Trećeg brdskog bataljona. Učestvovao je u oslobađanju Vučije glave, Velikog Šiljkovca ne prezajući ni od čega jer je svim svojim bićem živio za Bosnu, koja mu je LEŽALA NA DUŠI. Živio je za dan kada će zajedno sa svojim saborcima uživati u opojnim mirisima cvjetnih poljana, opojnih, kojih nigdje nema, samo u našoj, u njegovoj Bosni, za koju je dao svoju tek pupalu mladost. "Sjećam se, dobro se sjećam, poče sa pričom njegov saborac Kukić Nesad, prekaljeni i izuzteno hrabri borac naše Brigade.

Bilo je to na Velikom Šiljkovcu 02.06.1994.godine kada su četnici uzaludno i po ne znam koji put i svim mogućim oružjima i oruđima pokušali da vrate izgubljeno. Ja i moj drug Cuni smo došli da obiđemo Dudinu liniju. Došli smo u njegovu zemunicu. Prokleti dušmani su pješadijski napadali kada smo došli do njega. Došli smo da vidimo kakvo je tu stanje jer je granatiranje prestalo. U tom momentu smo ugledali četnike, sva trojica smo stajali na otvorenom, htio sam pucati, ali Dudo mi nije dao, jer nije bio siguran da su to četnici, bojao se da nisu naši. To je bilo kobno za Dudu i sve nas koji smo bili tu. No, čete su počele pucati i mi smo uzvraćali. Morali smo se tu rastati, Dudo je ostao sam, s tim da smo ga mi pokrivali. No u tom momentu čuo sam rafal i Dudu kako me više Neso, Neso, ranjen sam. Međutim, počinje intenzivno granatiranje. Ulažući posljednje napore počeo sam da trčim prema njemu, bilo je brdo i veliki uspon pa sam jedva došao do njega, no kad sam stigao samo je pokazivao rukom preko stomaka. Bio je presječen rafalom. Pokušao sam da ga izvučem, ali uzalud. Morao sam da to pokušam ležeći, jer je oko nas strahovito pucalo, nažalost bio sam onemogućen da ga izvučem u tom momentu. Iz zemunice je istrčao rahmetli Mirsad Duvnjak koji je pokušao da ga izvuče, ali je pao pokošen rafalom. Vjerujte mi steglo me je u prsima, mislio sam da ću puknuti kad sam vidio taj prizor i Mirsadovo herojstvo. Poginuo je u želji da spasi svog druga Dudu. Bio sam nemoćan, nisam mogao da izvučem Dudu, ali će mi ta slika cijeli život biti pred očima i uvijek ću se sjećati hrabrog dečka Dude koji je postao uzorom svoje generacije. Bio je to mladić blage naravi, staložen, miran i veliki čovjek sa velikim slovom Č i hrabar borac koji je volio svoju Bosnu kao svoje najmilije. Prva četa bivšeg 3. brdskog bataljona bivše Tristo osme je ostala bez velikog čovjeka i velikog borca Dude koji će biti uzor budućim generacijama i kojeg ne smijemo, mi koji smo ostali iza njega, nikada zaboraviti i moramo budućim generacijama pričati o hrabrom Dudi". Drugi juni 1994. godine je bio tužan dan, jer je Dudina duša na kojoj je ležala njegova Bosna napustila njegovo tijelo, jer je tako sudbina htjela, ali jedno je sigurno da se ispunila želja njegove duše koja se konačno stopila sa svojom Bosnom u kojoj je našla besmrtnost.

Asija Rešić IS 708.lbr.

SJEĆANJE NA SPALETA

Senad (Envera) Spahić zvani Spale, spada u plejadu rodoljuba ovog grada, koji se uključuje u ilegalni pokret "Patriotska liga" Starog grada i među prvima sa oružjem u ruci staje stameno na branik jedine nam domovine Republike Bosne i Hercegovine. Kroz srednjoškolske dane i radom u sahadžijskoj radnji rahmetli svog babe Envera koji prenosi porodičnu tradiciju na svog sina, Spale stiče prijatelje i jarane sa kojim je bio na svakom mjestu i u svakom društvu rado viđen, cijenjen, voljen i poštovan. Svojom neposrednošću i drugarstvom biva rado prihvaćen i u redovima svoje matične jedinice, Prve čete Prvog bataljona tada 312. motorizovane, a sada 712. bbr. Spale je imao mogućnost da bira i da se udalji od ratnih užasa, da se skriva po primorskim gradovima diljem Jadrana ili inostranstvu. Opredjeljuje se za oslobodilačku borbu, za svoj grad, svoju majku, svoje drugove i jarane, za borbu protiv okrutnog i nemilosrdnog fašizma koji nam donese bivša Jugoslovenska Armija sa izrazitim predznakom najmračnijeg četništva, genocida i urbicida nad bošnjačkim narodom.

Redovno se odazivao na svoje borbene zadatke, pa i onog, mečavom popračenog, zimskog jutra kada je, uz jaku artiljerijsku pripremu agresor krenuo u jak i organiziran napad na linije odbrane Sečevo.

Spale je smrtno pogođen 11.12.1992.godine Rahmetli Spale i mladići njegove generacije svojim žrtvovanjem neizbrisivo su uklesani u sjećanja svojih saboraca.

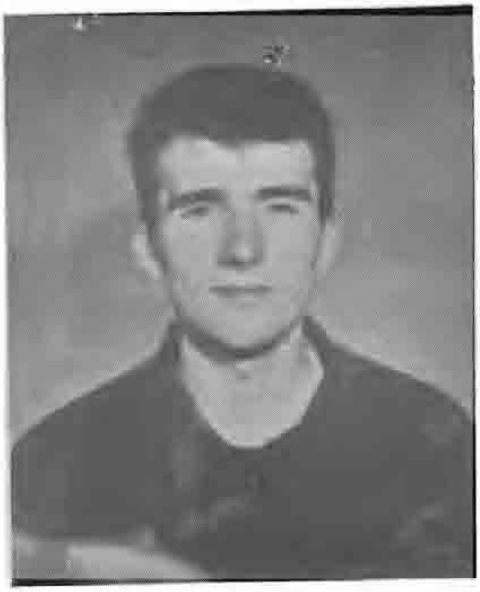

IS 712. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

GENOCID

HISTORIJA GENOCIDA NAD BOSANSKIM MUSLIMANIMA

Doc. dr. Smail Čekić

Težak socijalno-politički položaj Muslimana u Kraljevini Jugoslaviji, posebno nakon što su bosanski muslimanski zemljoposjednici razvlašćeni nepravičnom agrarnom reformom (ekocid), i praksa provođenja zločina genocida nad njima, kroz razne oblike diskriminacije, devastacije i zatiranja njihove kulture i stvaralaštva, ima za posljedicu novi val iseljavanja Muslimana u Tursku, a što su državne vlasti podsticale, pa čak i planirale. Tridesetih godina su pravljeni različiti planovi i sklapani ugovori sa Turskom o prisilnom iseljavanju (uz određenu finansijsku nadoknadu) muslimanskog stanovništva, posebno onog uz granicu sa Albanijom. Jugoslovensko-turska konvencija, od 11. jula 1938. o iseljavanju 40.000 muslimanskih seoskih porodica (sa ukupno 200.000 lica) u Tursku, bez prava povratka ili zadržavanja svoga državljanstva, činjenica je koju to jasno potvrđuje. Iz Sandžaka se u periodu od 1918-1941. u Tursku iselilo 32.000 Muslimana.

Posebno tragična situacija za Muslimane nastala je u Drugom svjetskom ratu 1941-1945, kada su, na genocidnoj osnovi, i uglavnom, od strane četnika Draže Mihailovića, izvršeni najmasovniji i najbrutalniji oblici uništavanja i istrebljenja muslimanskog stanovništva. Naime, četnici Draže Mihailovića su, u cilju stavaranja nacionalno homogene "Velike Srbije", vršili masovno istrebljenje i uništavanje muslimanskog stanovništva. Najmasovnije zločine genocida nad Muslimanima četnici su izvršili u istočnoj Bosni, istočnoj Hercegovini i zapadnom Sandžaku, tj.u graničnim srezovima prema Srbiji i Crnoj Gori, zatim u Bosanskoj Krajini (u srezovima Petrovac, Ključ, Sanski Most i dr.).

Četnički zločini genocida nad Muslimanima bili su najbrojniji i najdrastičniji u jugoistočnoj Bosni (od augusta 1941. pa do kraja rata). O tome svjedoči mnoštvo dokumenata. Na osnovu izvora različite provenijencije (NDH, četničke, italijanske i drugih, zatim na osnovu podataka Zemaljske komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača) mogu se uočiti kraća vremenska razdoblja u toku kojih su ti zločini bili najmasovniji i najdrastičniji, zatim metode i sredstva za vršenje genocida, kao i broj žrtava, te izvršioci zločina i dr. Raspoloživa građa pokazuje da su četnici Draže Mihailovića u jugoistočnoj Bosni ubili desetine hiljada Muslimana; opljačkali i popalili hiljade njihovih domova; u pojedinim krajevima temeljito istrijebili muslimansko stanovništvo i potpuno uništili njihova naselja; na stotine hiljada su protjerani sa ognjišta i dr. To područje, naročito rijeka Drina, gdje su na njenim mostovima (od Foče do Višegrada) četnici zvjerski klali Muslimane (ljude, žene, djece i starce) svakako je najveće muslimansko grobље u Drugom svjetskom ratu.

Prema rezultatima dosadašnjih istraživanja, Bosanski Muslimani su, na tlu Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu procentualno, (nakon Jevreja) najviše stradali, jer im je rat odnio 8,1% ukupne populacije (103.000 žrtava). Muslimani su najviše stradali od srpske četničke, uglavnom, komšijske kame, a zatim od strane ustaša (posebno u koncentracionom logoru Jasenovac), ali i od njemačkog i italijanskog okupatora.

U Drugom svjetskom ratu su i nad velikim brojem Albanaca, pripadnika islama, izvršeni masovni zločini od strane Srba (mada to pitanje nije još istraženo).

Ni stvaranje komunističke Jugoslavije ne donosi Bosanskim Muslimanima potrebnu nacionalnu emancipaciju, niti kulturnu i drugu afirmaciju, ipak su u toku NOB-a, a posebno u dokumentima ZAVNOBIH-a, uvažavani i tretirani kao ravnopravan narod, koji je dao značajan doprinos antifašističkoj borbi i oslobođenju zemlje. Mnogi su i po završetku rata likvidirani (zločini Ozne, Udbe i dr), zatim su masovno hapšeni, protiv njih se, u skladu sa fašističkim i staljinističkim metodama, podižu političke optužbe, fizički se maltretiraju i dr. Bosna i Hercegovina, a posebno i Muslimani, nisu uvršteni u buktinju novog državnog grba. Muslimani su ponovo negirani kao narod i onemogućeno im je da se nacionalno autentično izraze. Nad njima je vršen pritisak za njihovo "nacionaliziranje" u smislu srpskog, hrvatskog, crnogorskog ili makedonskog nacionalnog porijekla i identiteta. Njihova tradicija, kultura i ukupna društveno-politička uloga se minorizira ili ignoriše, a oni se politički, kulturno i opšte-društveno zapostavljaju. Sve je to imalo za posljedicu, između ostalog, ponovno iseljavanje Muslimana u Tursku, koje je intenzivirano naročito poslije 1950, kada doživljavaju egzodus neviđenih razmjera. Prema turskim izvorima u Tursku se poslije Drugog svjetskog rata iselilo 190.000 Muslimana. Tek 1963. godine Muslimani su priznati kao narod, i ustavno-pravno i politički izjednačeni sa drugima.

Međutim, iako su Muslimani dobili šansu da budu ravnopravni sa drugima i da se tako uvažavaju, oni ponovno nisu imali mogućnosti da organizuju svoje nacionalne institucije. I dalje se negira njihova jezička tradicija, nemaju napisanu svoju nacionalnu historiju, njihova kultura i ukupna kulturna baština je potpuno neistražena, olako se etiketiraju i politički diskafliciraju muslimanima naučnici i stvaraoci i sl. Sve je to, uz negativnu kadrovsku selekciju, činilo da ovaj narod bude neravnomjerno nacionalno zastupljen u svim bitnim sferama društva, počev od najviših političko-predstavničkih organa, javnih službi, vojske, policije, do kulture, školstva, itd. Istovremeno, uslijedila je kampanja o tzv. fundamentalističkoj opasnosti, o navodnim pokušajima stvaranja islamske države u Bosni i Hercegovini.

Nakon Titove smrti (1980) dolazi do ponovne pojave velikosrpskog hegemonizma u naglašenoj agresivnoj formi, uz puno sudjelovanje federalne vojske, a pod vidom očuvanja Jugoslavije. Od tada Bosna i Hercegovina sve više postaje poligon za nadmetanje i testiranje interesa Srbije, što je bio i uvod u njene velikodržavne i nacionalističke ambicije, koje su prouzrokovale agresiju na Bosnu i Hercegovinu i ponovo dovele do masovnih zločina nad Bosanskim Muslimanima, sa konačnim ciljem njihovog potpunog fizičkog uništenja i bioloških istrebljenja.

Krajem 1991. Srbija i Crna Gora, putem JNA, uz mobilizaciju niza četničkih formacija, izvršile su sveopštu agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Četničke jedinice neposredno je angažovala i zločinačka Srpska demokratska stranka Bosne i Hercegovine, uz svesrdnu pomoć vojnog i političkog rukovodstva Srbije i Crne Gore, te njihovih nacionalfašističkih formacija, među kojima su po zločinama već dobro poznati: arkanovci, šešeljevci, beli orlovi, rojalisti, srpska garda itd. Njihovim su sadejstvom učinjeni brojni zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava, tj. protiv Republike Bosne i Hercegovine, te njihovog civilnog stanovništva, u prvom redu, nad Bosanskim Muslimanima.

Srpsko-crnogorskoj agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu posljednjih mjeseci 1992, a posebno od aprila 1993, pridružila se Republika Hrvatska, sa svojim regularnim jedinicama i oružanim formacijama ustaškog dijela Hrvatskog vijeća odbrane (HVO). Postrojbe Hrvatske vojske i HVO su, prema dokumentima Hrvatske demokratske zajednice (HDZ), u cilju stvaranja "zajedničke hrvatske države" u "njenim etničkim i povijesnim granicama" u dolini Rame i Neretve, te u srednjoj Bosni, izvršile i vrše brojne zločine nad muslimanskim civilnim stanovništvom, kao što su: nasilna raseljavanja i hapšenja civila, masovna ubistva, napadi na gradove, te uništavanje sela i vjerskih objekata. To je dio smišljene i sistematske politike genocida, koju ustaški dio HVO i pripadnici Hrvatske vojske organizovano čine u pomenutim krajevima.

Navedenim i drugim zločinima djelima agresori su izvršili veliki broj krivičnih radnji protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Na taj način oni nastoje da, po unaprijed razrađenom planu, unište Bosnu i Hercegovinu kao državu, a biološki i kulturno-politički iskorijene i zatru Bosanske Muslimane i uspostave "čisto" srpsku i "čisto" hrvatsku zemlju. U tome im dobrim dijelom ide na ruke i međunarodna zajednica.

NASTAVLJENO ETNIČKO ČIŠĆENJE U BOSANSKOJ KRAJINI

9 marta o.g. na liniju razgraničenja u Turbetu stigla je još jedna grupa prognanika sa područja B. Luke, Glamoča, Ključa, Derventе... Tačnije, 350 osoba, pretežno žena, djece i staraca, poslije tri godine provedene pod agresorskom strahovladom zakoračilo je na slobodnu teritoriju RBIH. Po njihovim riječima situacija u tom području uopšte se nije promijenila: muslimansko stanovništvo i dalje je pod jakim psihofizičkim pritiskom takozvanih srpskih vlasti, a radno sposobni muškarci i dalje se odvode na prinudni rad, posebno na područje bihaćkog ratišta, gdje su izloženi konstantnim maltretiranjima. I dalje za Muslimane ništa dobroga: samo strah, bol i patnja. Sve se svodi na čekanje kada će ti doći u kuću i izbaciti te, opljačkati plodove dugogodišnjeg rada. Dakle, genocidna politika agresora ne prestaje.

Zaista, taj dan je bilo dirljivo u Turbetu gdje su prognanike dočekali njihovi najbliži, rodbina, komšije, prijatelji koji su istu sudbinu već ranije doživjeli. Odatle su prognanici sa ono malo najosnovnijih stvari donesenih od svojih kuća prebačeni u kolektivni punkt u Han Biloj gdje će privremeno boraviti.

E.E.

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO-STRUČNA OBUKA

JAČANJE BORBENE GOTOVOSTI KROZ RUKOVOĐENJE VOJNIM KOLEKTIVOM

■ Piše prof. Sead Čajnić

Za stukturu jedinice, od čega zavisi efekt njene borbene gotovosti, najviše je odgovoran njen starješina. Njegovo rukovođenje po prirodi vojne organizacije mora da bude autokratsko, ali ophođenje s ljudima demokratsko. Autokratsko ili autoritativno rukovođenje pretpostavlja da starješina sve rješava sam, određuje bliže i dalje ciljeve jedinice, način njihovog ostvarenja, odlučuje tko će od pripadnika jedinice izvršiti koji posao i ocjenjuje sam ostvarenje zadatka. Uz takav način rukovođenja, međutim, starješina može umjesto mitinga i uvjeravanja nastojati da pridobije ljude za sebe dobrom namjerom; umjesto da kaže da zna kako nešto treba uraditi, pokaže ili bar objasni kako se to radi; umjesto da traži uvijek greške i slabosti u potčinjenih i kritizirati ih, traži njihove dobre strane i pohvaljuje ih, a kritiku upotrijebi na umjesan način tamo gdje je neophodno. Tako je u vojsci uz autokratski tip rukovođenja, moguću ostvarivati takve odnose s potčinjenim, koji će osigurati maksimalno angažovanje pojedinca i čitavog kolektiva.

Za rukovođenje ljudima treba voditi računa o nekim općim principima. Na prvom mjestu treba poštovati ličnost potčinjenog. To je jedan od osnovnih principa dobrog rukovođenja. Međutim, često se starješina može i nehotice o njega ogriješi i to onda kad ne vodi dovoljno računa o svojim postupcima. Ljudi su često skloni potcjenjivati druge, jer na taj način pojačavaju osjećaj vlastite vrijednosti važnosti. Međutim, svaki čovjek pa i borac, posjeduje vlastito dostojanstvo i ponos koje je napadnuto uvijek kad starješina pretjerano ističe svoje ja i svoju vrijednost.

Način izdavanja naređenja vrlo je važan za njegovo izvršenje. Općenito se smatra da je pri izdavanju naređenja nužno da ga potčinjeni svjesno prihvati. To se najlakše može postići tako da starješina, uz naređenje, daje i kratko objašnjenje onda kad to priroda zadatka dopušta. Ljudi, nadalje, ne vole da budu bezlični dio kolektiva, već da se u svakom momentu osjećaju osobama, ličnostima. Loše je ako se starješina obraća potčinjenom ne spominjući njegovo ime, a vrlo pozitivno djeluje kad starješina zna ne samo ime i prezime potčinjenog, već i njegove poteškoće i probleme, njegove radosti i žalosti i sve ono što doprinosi osjećanju da on nije za starješinu običan netko, već suborac, koga on poznaje i o kome se brine.

Starješina ne smije biti neskroman u odnosu s potčinjenim i isticati svoje prednosti jer time automatski umanjuje vrijednosti potčinjenih i stvara kod njih osjećaj odbojnosti. Ne valja "soliti" pamet drugima, jer to nitko ne voli, a osobito ne voli slušati savjete od onoga tko nije dorastao da dijeli savjete.

Ljudi vole briljirati i zato im treba pružiti to zadovoljstvo. Treba svakom pružiti mogućnost da se istakne na neki način, pa i onda kad taj način nije osobito prikladan, jer to podiže elan i raspoloženje kod ljudi i povećava utjecaj starješine na potčinjene. Kada nekom treba oponirati, potrebno je nastojati da starješina ne oponira njemu, njegovoj ličnosti, već da oponira njegovim argumentima, jer na taj način izbjegava da povrijedi ličnost potčinjenog.

Pohvala i kritika je stanovito oruđe kojim se služi starješina u radu s ljudima, ali koje često nedovoljno spretno upotrebljava. Opće je poznato da pohvala pozitivnije djeluje od kritike, jer podiže samopouzdanje kod ljudi i njihovu spremnost na još veće zalaganje. Zato je dobro ponekad pohvaliti i onoga koji tu pohvalu ne zaslužuje, jer će se on potruditi da je i zasluži. Takva pohvala je vrsta predujma onome tko ju je i dobio i moralno ga obavezuje da je na neki način opravda. Kritika koja je, međutim, pored pohvale ipak nužna mjera podsticaja, treba biti iznešena na takav način, koji će najmanje povrijediti dostojanstvo onoga tko je kritiziran, da se ne bi u njemu izazvali revolt, ogorčenje ili inat. Kritiku, po pravilu, treba iznositi u "četiri oka", jer svaka kritika znači udarac ljudskom samopoštovanju, a prisustvo drugih samo pojačava gorčinu tog udarca. Od ovog pravila može se odstupiti samo onda kad kritika treba odgojno da djeluje na druge i kad se zbog tog odgojnog uticaja "isplati" žrtvovati nešto od samopoštovanja pojedinca. Kritiku treba davati prijateljski, bez zlobe i cinizma.

Treba je početi s pohvalama, jer na taj način kritikovani zna da mi imamo na umu i njegove dobre strane, ali da ističemo greške. Kritikovani mora izvući neku korist od kritike, pa zato, pored grešaka, treba iznositi i savjete kako da se greške isprave. Opće je pravilo da kritiku treba završiti sa malo pohvale, jer na taj način podižemo moral kritikovanog.

Pored ovih nekoliko općih principa, upućenih na poštovanje ličnosti potčinjenih, dobro je voditi računa i o nekoliko faktora koji pogoduju uspješnoj suradnji s potčinjenima. Uspostavljanje saradnje zavisi, velikim dijelom, od raspoloženja ljudi, a raspoloženje varira iz dana u dan i iz časa u čas. U većini ljudi, međutim, raspoloženje je bolje krajem tjedna (hefte) i početkom dana, kad su ljudi svježi i odmorni. Te trenutke treba iskoristiti za uspostavljanje saradnje. Nadalje, suradnju treba početi uvijek tamo gdje ide najlakše (kako to rade diplomati), pa tek onda ići na "tvrdi orah". One koji su naročito odbojni, treba lično angažirati za male usluge i na taj način stjecati njihovo povjerenje.

Ukratko, dobar starješina treba da se stara o skladnim odnosima u kolektivu, da podstiče članove kolektiva na usklađenu aktivnost i da nastoji da svaki član kolektiva bude što zadovoljniji. Drugo, starješina treba da upravlja kolektivom i pokreće njegove članove na rad. Pridržavajući se tih principa u rukovođenju, starješina treba ostvariti da svi pripadnici jedinice prihvate određene načine ponašanja i usvoje određene norme, da se ostvari potrebni konformizam u mišljenju i stavovima, i da tako jedinica djeluje kao homogena grupa u izvršavanju svojih borbenih zadataka.

MASKIRANJE U BORBENIM USLOVIMA

■ Piše pukovnik Salko Dedić

Pod maskiranjem podrazumjevamo, preduzimanje mjera i izvođenje radova u cilju skrivanja ili prikrivanja vlastitih jedinica namjera i djestava, i važnih objekata kako bi se agresora doveo u zabludu.

Maskiranje je vještina i ne mogu se propisati sve mjere, ili ustaliti forme za sve moguće borbene situacije.

Maskiranje se ostvaruje skrivanjem, prikrivanjem i obmanjivanjem. Skrivanje prestavlja najpotpuniji sistem maskiranja kojem treba uvijek težiti, jer maskirani objekat (borac, oružje, oruđe, zemunica, jedinica i slično) postaje nevidljiv za neprijatelja. Prikrivanje se primijenjuje kada nema uslova da se postigne stepen maskiranja tj. skrivanje objekta i obuhvata deformaciju objekta pri čemu se on ne skriva u potpunosti, ali se preduzetim maskirnim mjerama neprijatelju otežava, pa i ako ga uoči, da tačno odredi njegovu veličinu, karakter i važnost - na primjer, da se ispravan most prikaže porušenim.

Obmanjivanje se ostvaruje dezinformacijama sinhronizovanim sa obavještajnom djelatnošću, demonstrativnim dejstvima i primjenom lažnih radova, ili dejstava obmanjivanja neprijatelja.

Sve preduzete maskirane mjere i izvedeni radovi moraju da zadovolje osnovna načela maskiranja tj. da maskiranje bude što prirodnije, raznovrsno, neprekidno i potpuno i uvijek cjelishodno prilagođeno konkretnoj situaciji, a izvedeni maskirni radovi ne smiju da budu takvi da demaskiraju.

Prirodnost maskiranja očituje se u tome da ono odgovara izgledu okoline gdje se izvodi.

Načelo raznovrsnosti zahtijeva da se pri maskiranju ne smije primjenjivati jednolične i ustaljene forme i obrasci koji pri učestaloj primjeni mogu samo da kompromituju maskiranje i izazovu sumnju kod neprijatelja.

Neprekidnost, odnosno dosljednost kao načelo ima elemenata blagovremenosti tj. da se preduzimanje maskirnih mjera i radova najkasnije otpočne sa početkom izvođenja radova (iz utvrđivanja, ili iz zaprečavanja), odnosno dejstava, a to znači da maskiranje treba da ima preventivni karakter, jer čemu maskirati neki objekat ako mu je neprijatelj otkrio svojstva i položaj.

Načelo potpunosti zahtijeva da se jednom započeti maskirni radovi, ili preduzete mjere, izvedu do kraja, jer nepotpuno ili slabo izvedeno maskiranje otkriva neprijatelju naše namjere, a uz to i važnosti objekata kojeg smo mi željeli od njega sakriti, odnosno prikriti. Ma kako savršeno bilo izvedeno maskiranje neophodno je potrebno sprovoditi maskirnu disciplinu.

Iskorištavanje terena je presudan faktor pri maskiranju. Pravilno izabran položaj objekta biće često čak i sam sebi dovoljan da se postigne željni cilj tj. da objekat bude maskiran, a to znači da treba tražiti takvu pozadinu, koja će npr. apsorbovati siluetu objekta - kretanje kolone nekim grebenom (kosom), čija je pozadina neba uočljiva na velikim odstojanjima, a kretanje padinom grebena daje suprotan efekat. Slično je i sa kretanjem u zasjenčanom predjelu. Sve ovo navodi na zaključak da treba maksimalno koristiti osobine zemljišta tj. njegovu konfiguraciju, vegetaciju i objekte na površini zemlje.

Da bi se maskiranje objekata pravilno izvršilo potrebno je poznavati mogućnosti osmatranja sa zemlje, ili izviđanja iz vazduha, da li to osmatranje, odnosno izviđanje vrši golim okom ili pomoću tehničkih pomagala, jer nam to diktira način i obim maskiranja. Pronalaženje objekata putem osmatranja, odnosno izviđanja postiže se na osnovu iznalaženja demaskirajućih znakova, pa prema tome, jedan od osnovnih zadataka maskiranja sastoji se u skrivanju ili prikrivanju tih znakova.

Tragovi mogu otkriti pravac pokreta, rejona prikupljanja jedinica, očekujuće rejone, zatim vatrene položaje pojedinih oruđa, fortifikacijske objekte (stalne i polustalne fortifikacije), pogotovu kada se tragovi u rejonu objekta gube. Ovo isto može da se odnosi i na telegrafsko-telefonske linije stalnog tipa. Tragovi vozila su naročito uočljivi na zemljištu van puteva - pomoću IC snimaka moguće je na livadi otkriti tragove vozila poslije tri dana, a da je trag za čovjekova čula vida teže uočljiv.

Svetlosni i zvučni efekti mogu da budu nekada jedini ali dovoljno demaskirajući znaci da se otkrije koncetracija snaga, raspored i drugo. Vatra se, na primjer, noću vidi na udaljenosti od 6 - 8 km, upaljena šibica do 1,5 km, a cigareta na 500 metara, dok se zvučni efekti čuju, ovisno od jačine, na rastojanjima do 5 i više kilometara. Ako uspijemo da otklonimo znakove, možemo reći da smo postigli željeni cilj tj. maskiranje.

Osnov za uspješno sprovođenje maskirne discipline je poznavanje svih demaskirajućih znakova, koji mogu otkriti objekat, kao obučenost svih u izvođenju maskiranja.

S obzirom na sredstva koja se koriste pri maskiranju, maskiranje može biti prirodno i vještačko.

U prirodno maskiranje spada: izbor pogodnog zemljišta, korištenje postojećih maski, kao korištenjem prirodni maskirnih sredstava i pojava. To znači da treba izborom terena omogućiti, na primjer, da pozadina apsorbuje siluetu objekta (vojnika, art. oruđa, tenka), da objekat bude pod nekim prirodnim zaklonom (vojnik u žbunju, pod krošnjom drveta, u sijenci žbunja ili ograde), da se koristi okolno rastinje i drugi prirodni materijali (busen, pri maskiranju strelječkog zaklona, zaklona za mitraljez, blato pri maskiranju svijetlih - glatkih površina u svrhu otklanjanja odsjaja), zatim pošumljeno zemljište i slično. Korištenje noći, magle i drugih nepovoljnih atmosferskih prilika takođe spada u prirodno maskiranje.

Vještačko maskiranje ostvaruje se primjenom formacijskih i drugih vještačkih sredstva, uključujući razne načine i tehničke postupke maskiranja, ali sve u sklopu prirodnog maskiranja na koje se oslanja i koje dopunjuje. Ono obuhvata: dekorativno maskiranje, maskiranje bojenjem, svjetlosno, zvučni i eletronsko maskiranje, zatim maskiranje dimom i demonstrativna dejstva.

Obzirom na namjenu (što se maskira i ko to vrši), kao i obim radova, maskiranje dijelimo na; individualno (pojedinačno), taktičko i operativno maskiranje.

Individualno ili pojedinačno maskiranje obuhvata maskiranje koji izvršava svaki borac skrivajući, odnosno prikrivajući od neprijateljskog ugleda sebe, svoje naoružanje, kao i sredstvo sa kojim je zadužen (vozilo, tenk, top), ili objekat iz koga dejstvuje (zaklon, bunker). Ono treba da se vrši bez obzira na taktičku radnju koja se izvodi (napad, odbrana, marš), na mjesto gdje se objekat (pojedinac, oružje, vozilo) nalazi i kome rodu vojske pripada, ne čekajući zato posebno naređenje.

Borac i njegova aktivnost na bojištu, kao i svaki drugi cilj ili akcija, otkriva se ili raspoznaje po određenom skupu znakova i pojava koje odudaraju od njegove neposredne okoline, a koje smo nazvali demaskirajućim znacima i o njima naprijed načelno govorili.

Maskiranje u borbi, a posebno pojedinca, najefikasnije se postiže korištenjem zemljišnjih osobina, u prvom redu, izborom takvog mjesta za skrivanje - prikrivanje, koje po boji najprikladnije odgovara boji vojničkog odijela. S druge strane, boja vojničkog odijela načelno se upotrebljava u ovisnosti od preovladujućih tonova na određenoj teritoriji, kako bi imala jedan opšti zaštitni ton.

Pri svakom kretanju potrebno je da borac obrati pažnju na svoju opremu u odnosu na zvučne demaskirajuće znake, kao što je zveket ašova u dodiru sa nožem, predmeta u rancu i slično, a kretanje da prilagodi situaciji.

http://www.hasib-musinbegovic.com

SPORTSKE AKTIVNOSTI U LOB-7. KORPUSA

Vrijeme primirja pripadnici LOB-a 7. korpusa iskoristili su za nastavne i druge aktivnosti.

Pored redovnih predavanja na različite teme, Organ za moral LOB-a 7.korpusa organizovao je turnir u malom nogometu i šahu. Sve utakmice su odigrane u borbenom duhu, da bi na kraju pobjednici slavili. Pobjednici u malom fudbalu su: 1. Četa remontne podrske, 2. Sanitetska četa i 3. Komanda baze. Pobjedničke titule u šahu su ponijeli Ešref Hodžić, Fuad Cerić i Nedad dr. Hadžić. Za osvojeno 1.2.i 3. mjesto podijeljene su diplome.

Organ za moral LOB 7. korpusa

Šah

DAUTOVIĆ NAJUSPJEŠNIJI

Od 24.-26.2.1995.g. u Travniku je odigran bajramski šahovski turnir u organizaciji MŠD "Veziri", a pod pokroviteljstvom Muftijstva Travnik. Učestvovala su 24 šahista, a igralo se 9 kola, 30 minuta po igraču. Partije nisu predane ni kada je agresor dejstvovao artiljerijom po gradu. Nakon uzbudljivih borbi konačan plasman izgledao je ovako: 1. Dautović 8, 2-3.Lisica i Islamović 7, 4.Smailkadić 6,5, 5.Agić 5,5, 6-7.Kanafija i Džinić 5 itd.

E.E.

OSNOVAN ŠAHOVSKI SAVEZ

Napokon je u Travniku osnovan i Regionalni šahovski savez Okruga koji će ubuduće biti nosioc svih zbivanja ove regije za koju se zna da je uvijek bila bogata šahovskim talentima i imala nekoliko jakih šahovskih Klubova. Predsjednik je Fuad Manović iz Bugojna, a potpredsjednik je Smail Dautović iz Travnika. Do sada su registrovani sljedeći Klubovi: Iskra, Jajce, Fojnica, MŠD Veziri, N.Travnik, Vitez, D.Vakuf. Polovinom ovog mjeseca planirano je održavanje prvog prvenstva regije u brzopoteznom šahu u Fojnici.

E.E.

Kulturni mozaik

IZAŠAO PRVIJENAC EDICIJE "KORIJENI"

TARKTATOM "BOŠNJAČKA IMENA ORIJENTALNOG PORIJEKLA" KDM "PREPOROD" TRAVNIK POKRENUO JE SVOJU EDICIJU POD NAZIVOM "KORIJENI". PROMOTOR PRVIJENCA BIO JE TRAVNIČKI MUFTIJA HADŽI NUSRET EF. ABDIBEGOVIĆ.

Edicijom koja je upravo ugledala svjetlo dana u Kulturnom društvu Muslimana "Preporod" Travnik žele utemeljiti biblioteku u kojoj bi se objavljivala djela iz bošnjačke duhovne, kulturne i tradicijske baštine. Prvi naslov jeste traktat "Bošnjačka imena orijentalnog porijekla" prireden od Jasmine Hopić, diplomiranog orijentaliste i vrijednog aktiviste "Preporoda" i lista "Divan". Knjižica je nepretenciozna sadržajem i formom, ali itekako potrebna nama, ovdje i sada. Jer, kako reče pomotor, Nusret ef. Abdibegović - sve polazi od imena. Od imena koje nas, kao trajna oznaka identificira i determinira. U težnji da budu "napredni" mnogi naši roditelji djeci su davali imena bez ikakve veze sa našom tradicijom i korijenima i to je, moguće, najzorniji pokazatelj otuđenosti od vlastitih duhovnih izvorišta u koju smo srljali.

Moto kojim se vodila profesorica Jasima Hopić jeste hadis Božijeg poslanika Muhammeda a.s.: "Nadjevajte svojoj djeci lijepa imena, jer će te se svi na Sudnjem danu poznavati po svojim imenima i imenima svojih očeva". Promotor je naglasio da se u muslimanskoj tradiciji velika pažnja pridavala imenima i njihovom značenju, a da knjižica nudi sinovima napaćene Bosne osvrt na imeničko blago koje posjedujemo i pruža priliku da se za novorodene Bošnjake odabere najljepše među lijepim imenima.

Na promociji ove zbirke govorio je i Dževdet ef. Šošić, profesor Elči Ibrahim-pašine medrese u Travniku, a prisutan je bio i komandant 7.korpusa Armije R BiH, brigadni general Mehmed Alagić. Likovna oprema knjige uspjelo je djelo Asima Đelilovića, koji je i kreator znaka biblioteke "Korijeni".

Suad Bahtijarević

AFORIZMI

- Četnici se sve više pregrupisavaju - na drugi svijet.
- Četnici su uz Karadžića. Očekujemo da to bude i na suđenju.
- Četnici su se dobro ukopali, još samo da ih naša Armije zatrpa.
- U Karadžića je porasla kosa otkad ga "niko ne šiša".
- Dok Karadžić produžava sjednice mi želimo da se on "otegne".
- Kad neki Srbi, koji su otišli na četničku stranu, dođu sebi, tražiće načina da se vrate nama.

AFORIZMI

SLOBODA

http://www.hasib-musinbegovic.com

VIJESTI INFORMACIJE

Svećanosti i obilježavanja značajnih datuma

UZ DAN NEZAVISNOSTI I BAJRAM

Ramazan, muslimanski mubarek mjesec protekao je dostojanstveno protkan nizom aktivnosti medju kojima se izdvajaju promocija knjige "Zapečaćeni džennetski napitak", okrugli sto na temu "Bitka na Bedru" i akademija povodom Dana nezavisnosti, proglašenog na sjednici Skupštine Federacije dva dana ranije, koji se, iz objektivnih okolnosti nije mogao ranijih godina obilježiti. Pod pokroviteljstvom Stranke demokratske akcije Travnika akademija je održana u Domu armije.

Bajramski dani obilježeni su i u Komandi 7.korpusa Armije R BiH. Nakon priredenog bajramskog ručka za članove Komande i goste otvorena je i izložba umjetničkih slika i kaligrafija koje su radili pripadnici umjetničke Čete Korpusa i likovnjaci sa područja travničkog okruga. Izložbu je otvorio komandant Korpusa general Mehmed Alagić, ističući da je ovaj umjetnički izraz takodje vid borbe protiv agresora. Slike su prikaz vremena ratnog u kojem su nastale, a koje na svojstven način ostavljaju upečatljiv dojam izgubljenog zavičaja i uništenih kulturnih vrijednota Bošnjaka.

Ove godine drugi dan Bajrama obilježen je kao Dan šehida, proglašenim odlukom Rijaseta islamske zajednice u BiH. Članove komande Korpusa na čelu sa generalom Mehmedom Alagičem primio je travnički muftija Nusret ef.Abdibegović. Nakon kraćeg razgovora zajednička delegacija muftijstva, predstavnika porodica šehida i komande Korpusa obišla je mezaristane proučivši Fatihu onima koji za slobodu i nezavisnost države Bosne i Hercegovine ugradiše najvrijednije, svoje živote.

U džamiji Sulejmaniji klanjan je podnevni namaz, nakon kojeg je proučena dova, a gosti iz prijateljske zemlje Irana učili su nekoliko sura iz Kur'ana.

Posljednjeg bajramskog dana delegacija Komande 7.korpusa posjetila je ranjenike na oporavku u bolnici za rehabilitaciju u Fojnici. U posjeti su istovremeno bile i delegacije iz 1-og i 3-eg korpusa Armije RBiH. Ranjenicima na rehabilitaciji uz želje da se što prije oporave uručeni su skromni pokloni. Predstavnici kulturno-umjetničkih četa ova tri korpusa Armije RBiH izvodili su prigodan program.

N.A.

KISTOM ZA SLOBODU

Povodom obilježavanja Ramazanskog bajrama u prostorijama Doma Armije u Travniku 3.3.1995.godine otvorena je izložba slika i kaligrafija, djelo umjetnika iz travničkog okruga te likovne grupe KUĆ-e 7. korpusa Armije RBiH. Izložbu je otvorio komandant 7 korpusa, brigadni general Mehmed Alagić istakavši da je i umjetnost jedan vid oslobodilačke borbe. Mnogobrojni posjetioci zaista su mogli uživati u djelima naših umjetnika koji su i u ovom ratnom vihoru našli vremena da iskažu svoj talenat i kvalitete.

E.E.

RAZMJENA RATNIH ZAROBLJENIKA

Nedavno je na Boriku kod Turbeta obavljena razmjena ratnih zarobljenika Armije RBiH i agresorske srpske vojske.

Na slobodnu BH teritoriju su prešli Meho Delić i Ramiz Bašić, dok su na neprijateljsku teritoriju puštena dva agresorska vojnika. Tom prilikom je izvršena i razmjena tijela poginulih. Borci Armije RBiH koji su se ponovo našli na slobodnoj BH teritoriji nisu krili svoje zadovoljstvo što se nakon vremena provedenog u agresorskom zarobljeništvu nalaze među svojim saborcima.

Oni su izrazili svoju spremnost da se nakon kraćeg oporavka ponovo nađu u stroju sa borcima Armije RBiH.

A.M.

Osmi mart - Dan žena

SVEČANO I U 707. SLAVNOJ

Organizator svečanosti bio je Organ za moral brigade. Uz pjesmu, druženje i osmjeh na licu djevojkama i ženama u Komandi brigade uručeni su i skromni pokloni. Tako je tradicija i pored ratnog okruženja nastavljena, a 8. mart je uprkos svim nedaćama Dan žena.

A.M.

Inicijative: Organizovanje Prijedorčana u Hamburgu

AMBICIOZAN PLAN POMOĆI

Građani prijedorske općine, koji žive i rade u Hamburgu, dogovorili su da djeluju u više pravaca kako bi pomogli borce Armije RBiH i gradjane koji su muhadžiri u RBiH. Prvi zadatak - humanitarni, na prikupljanju novčanih sredstava, garderobe, medikamenata, aparata, strojeva i sl.

"Čast nam je da Vas izvjestimo da je u Hamburgu formirano Udruženje građana prijedorske općine, koji stalno žive i rade u Hamburgu kao i onih građana koji su se spašavajući gole živote kao muhadžiri skrasili u Hamburgu"- stoji na početku pisma, koje su predstavnici IO ovog Udruženja poslali Komandi 7.korpusa.

Prvi razgovori o formiranju Udruženja počeli su u januaru 1995. godine, dok je konstituisanje Izvršnog odbora uslijedilo 11. februara '95. u prostorijama SDA Hamburg.

"Cilj nam je da se okupimo, svi zajedno i ponesemo teret rata kroz humanitarne aktivnosti kako bismo na najbolji način pomogli hrabre borce Armije RBiH"- stoji dalje u pismu iz Hamburga. Prvi zadatak u pružanju pomoći je humanitanog karaktera i odnosi se na prikupljanje novčanih sredstava, lijekova, neophodnih aparata i strojeva, školskog materijala i sl.

Izvršni odbor Udruženja Prijedorčana u Hamburgu propisao je i visinu i način prikupljanja novčanih sredstava za BiH. Tako je svaka porodica, po članu, dužna za pomenuti fond izdvajati po 1 DEM dok oni koji rade po nekoliko sati dnevno mogu u prvom periodu izdvajati sredstva po vlastitom nahođenju, sve dotle dok se ne formira fiksna visina pomoći, što po mišljenju predstavništva Udruženja valja da uslijedi na narednom sastanku Udruženja. Kako se dalje navodi sredstva će biti prikupljana od Prijedorčana, ali i drugih državljana RBiH koji žive i rade u ovom njemačkom gradu, te pripadnika i drugih naroda (Njemaca, Turaka, Arapa, Iranaca, i dr.) koji žive i zarađuju u Hamburgu.

"Drugi cilj je da se napravi registar svih građana sa prijedorske općine, gdje će upisane generalije i podaci služiti za popis i potrebe Ratne općine Prijedor u (Zenici, Travniku...), za Armiju RBiH i druge državne službe".

Jedan od najvažnijih zadataka Udruženja, koji proističe iz navedenog načina organizovanja jeste jačanje jedinstva, gajenje veza sa Domovinom, te sprečavanje odrastavanja našeg naroda od Domovine RBiH. Za tu aktivnost, IO Udruženja Prijedorčana u Hamburgu koje broji 11 članova predvida organizovanje brojnih kulturno-umjetničkih manifestacija, sa kojih će prikupljena sredstva biti distribuirana u Bosnu. Na kraju pisma, koje je stiglo na adresu 7.korpusa i koje je potpisao predsjednik Udruženja Prijedorčana iz Hamburga dr. Hajrudin Alijagić stoji:

"Ono što želimo ovim pismom je da vas upoznamo sa našom aktivnošću, a od vas tražimo vaša iskustva, kako bi dopunili rad. Tako ćemo ojačati naš zajednički napor, a na dobrobit drage nam Domovine RBiH, samostalne i cjelovite države".

Azam Mandžić

NOVA SREDINA, ISTA DUŽNOST

Dosadašnji načelnik Štaba 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine, pukovnik Kadir JUSIĆ, nedavno je raspoređen u 3.korpus, gdje će također obavljati dužnost načelnika Štaba pomenutog Korpusa naše Armije. Skromnoj svečanosti prisustvovali su komandant 7. korpusa AR BiH, brigadni general Mehmed ALAGIĆ sa najbližim saradnicima, starješine iz Komande Korpusa i nekih brigada. Odato je dužno priznanje pukovniku JUSIĆU, koji je za relativno kratko vrijeme obavljanjao dužnosti načelnika Štaba u 7. korpusu dao vidan doprinos u realizaciji svih postavljenih zadataka i daljem organizaciono-kadrovskom jačanju jedinica i Komandi. Ovom prilikom, pukovniku

Kadiru JUSIĆU pištolj sa posvetom uručio je komandant 7. korpusa, zaželjevši mu pri tom mnogo lične i ratne sreće, te uspjeha i zdravlja prilikom izvršavanja odgovornih dužnosti načelnika Štaba 3.korpusa Armije RBiH.

DŽ.S.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA
7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 15.4.1995. GODINA I BROJ 11. PRIMJERAK BESPLATAN

OD KUPRESA DO VLAŠIĆA I - DALJE !

- SRETAN VAM 15.APRIL DAN ARMIJE R BiH

INTERVJU:
brigadni general Mehmed Alagić
MOJI BORCI SU NAJBOLJI NA SVIJETU

- GODINA USPJEHA

- PUT SLAVE I VITEŠTVA

LJUTI MOMCI SKINULI I "KROV REPUBLIKE SRPSKE"

http://www.hasib-musinbegovic.com

GODINA DANA 7. KORPUSA

OD KUPRESA DO

Najmlađi Korpus naše Armije može da se ponosi na rezultate ostvarene u protekloj godini. Ofanzivna djelovanja karakteristika "ljutog Korpusa". Oči mnogih Bošnjaka i Krajišnika uprte su u brigadnog generala Mehmeda ALAGIĆA i njegove askere. Ako Bog da, uskoro će se u Krajini sastati, odnosno spojiti 5. i 7. korpus najbolje Armije na svijetu! Idemo OD KUPRESA DO VLAŠIĆA, ali i dalje u oslobađanje drage BiH - poručuju borci i starješine 7. korpusa.

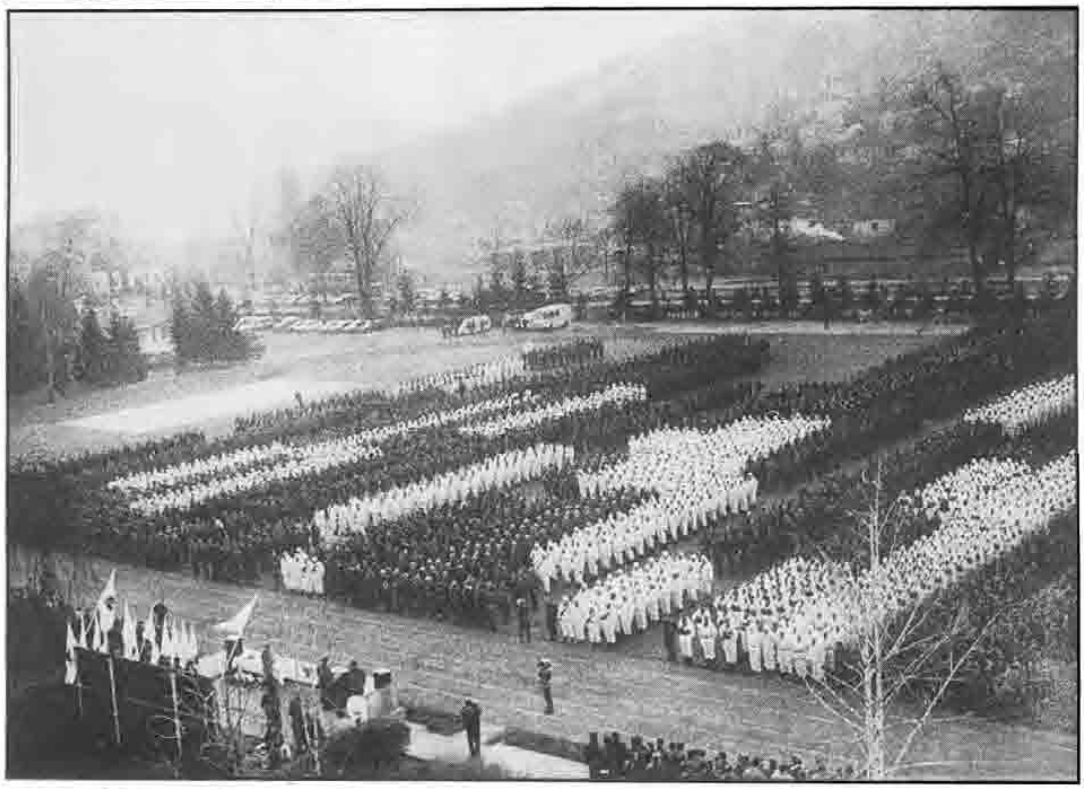

Januar mjesec prošle godine karakterizirale su brojne aktivnosti političkog i vojnog rukovodstva naše zemlje oko organizacijskih promjena unutar Armije R BiH. Jedna od tih aktivnosti svakako je i Odluka državnog Predsjedništva o formiranju 7.korpusa koji će, nedugo zatim, sasvim opravdano ponijeti epitet "ljuti" - budući da su borci i starješine najmlađeg Korpusa naše Armije na samom startu pokazali da su zaista ljuti, - ali za četnike i njihove pomagače, koji krenuše da porobe ovu zemlju i unište sve ono što karakterizira vjeru, kulturu i ostale odrednice Bošnjaka sa ovih prostora.

Nedugo nakon pomenute Odluke Predsjedništva R BiH, uslijedila je i Naredba ŠVK OS o formiranju Komande 7.korpusa saprištapskim jedinicama. Taj istorijski čin zbio se 11.januara prošle godine.

Odmah slijede aktivnosti pobrojane u pomenutoj Naredbi, koju je potpisao komandanat ŠVK OS (sada Generalštab A R BiH), armijski general Rasim DELIĆ. Za kratko vrijeme urađeno je mnogo, tako da je 7.aprila počeo da živi i djeluje najmlađi Korpus naše Armije - Sedmi korpus! Dakle, sve u znaku sedmice: koracima od sedam milja, krenuše pripadnici tek formiranog Korpusa da oslobađaju ono što je mrski dušmanin brutalnom agresijom okupirao i proglasio za svoje.

Za komandanta 7.korpusa postavljen je brigadni general Mehmed ALAGIĆ, koji je do tada bio na dužnosti komandanta 3.korpusa i u njemu ostavio neizbrisiv trag, dok je na mjesto zamjenika komandanta postavljen brigadir Fikret ĆUSKIĆ. Dvije krajiške legende stale su na čelo Korpusa i odmah krenule u ljute megdane.

U sastav Korpusa ušlo je dvanaest Brigada, koje su do tada pokrivale dio zone odgovornosti 3.korpusa. Formiranjem 7.korpusa prestaje djelovati OG "Bosanska Krajina", a nakon izvjesnog vremena i OG "Zapad". Globalno gledano, Korpus djeluje i egzistira na području koje pripada Okrugu Travnik. Borbena djelovanja izvode se na više pravaca. Trenutno su to Vlašićki, Vrbasko-komarski i Kupreški pravac, a daljim oslobađanjem privremeno zauzetih područja BiH sasvim je sigurno da će se mijenjati i pravci djelovanja Korpusa.

Tokom mjeseca aprila prošle godine intenzivno se radilo na ustrojavanju organa Komande Korpusa i na daljem jačanju uspostavljenog primirja između A R BiH i HVO. Pored poteškoća koje neminovno prate formiranje jednog Korpusa, dodatno opterećenje bilo je i izvođenje aktivnih borbenih djelovanja u širem rejonu Meokrnja. Međutim, već na samom startu borci i starješine 7.korpusa pokazali su da ih ništa ne može pokolebati na putu pravde i slobode. Naime, 24.aprila agresor je izveo jak artiljerijsko-pješadijski napad uz podršku tenkova i uspio ovladati našim linijama u širem rejonu Meokrnja. Ubrzo slijedi konsolidacija naših redova i žestok kontraudar združenih jedinica tek formiranog Korpusa, pri čemu su sve linije vraćene, a agresoru nanešeni značajni gubici u živoj sili. Ratni plijen bio je izuzetno bogat ("praga", PAT-ovi, PAM-ovi, minobacači, te veća količina streljačkog naoružanja i municije).

Ovim uspješnim manevrom, na samom startu dokazana je izuzetno velika efikasnost Komande Korpusa. Dokazana je organizacija i kvalitet, a to se prenijelo i na ostale jedinice, što je omogućilo još efikasnije djelovanje i izvršenje postavljenih zadataka. Mjesec april prošle godine, značajan je i po tome što je Komandu 7.korpusa posjetio predsjednik Predsjedništva R BiH, gospodin Alija Izetbegović. Pored gospodina Izetbegovića, u našoj sredini tog mjeseca boravio je član državnog Predsjedništva, dr. Nijaz Duraković.

Sa svojih uporišta, neprijatelj gotovo svakodnevno djeluje po linijama odbrane boraca 7.korpusa i vrši granatiranje gradkih područja Bugojna, Turbeta, Travnika i Zenice, pri čemu stradaju nedužni civili, a materijalne štete se povećavaju iz dana u dan.

Od 18. pa do kraja mjeseca maja združene jedinice 7.korpusa izvode aktivna borbena dejstva na Vlašićkom i Vrbasko-komarskom pravcu, pri čemu ostvaruju značajno pomjeranje linija u našu korist. Na Vlašićkom pravcu, između ostalog, ovladano je objektima Duge, Javorak I Bjeljik, čime su stečeni bolji uslovi za dalje izvođenje ofanzivnih zadataka na platou Vlašića. 29.maja počinju djelovati združene jedinice na Vrbasko-komarskom pravcu. I na ovom dijelu bosansko-hercegovačkog ojišta borci 7.korpusa po-

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH ● Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić ● Urednik lista: Azam Mandžić ● Tehnički urednik: Nihad Fuško ● Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Nihad Arnautović I Ismet Lisica ● Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Edhem Ekmaščić, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) ● Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Ćorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Mldžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dadić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić ● Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik ● List izlazi mjesečno ● Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM ● Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju ● Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

GODINA DANA 7. KORPUSA

VLAŠIĆA I - DALJE!

stižu značajne uspjehe. Prvog dana borbe na Vrbasko-komarskom pravcu jedinice iz sastava našeg Korpusa oslobodile su objekte Crni vrh i selo Livopoljce, vikend naselje Košćani, selo Vasiće, Kik, Vučiju glavu, Oštru glavu i Veliki Šiljkovac! U nastavku borbenih djelovanja, pored ostalog, oslobođena su sljedeća sela na donjovakufskoj općini: Fonjge, Đulovići, Šahmani, Keže, Pobrđani, Klinde, Dolovi, Brdo..., dok je na turbećanskoj općini oslobođen Golеš!

Tokom juna i jula prošle godine četnici vrše konstantne udare na naše novodostignute linije, u namjeri da vrate bar dio oslobođenih teritorija. Svi napadi Karadžićevih umobolnika su odbijeni, čime je još jednom dokazana snaga heroja 7.korpusa. U ovom periodu vrši se inžinjerijsko uređenje, utvrđenje i stabilizacija dostignutih linija. Uvidjevši da je suviše "tvrdo" na linijama naših boraca, četnici po već dokazanom receptu vrše stalna granatiranja istih, a nerijetko su na meti četničke artiljerije nalaze i gradska područja. Sve ovo još više je učvrstilo odlučnost i spremnost jedinica 7.korpusa, da i dalje nastave sa izvršavanjem svojih zadataka.

Krajem jula mjeseca, tačnije 26.jula prošle godine, združene jedinice 7.korpusa ovladale su objektom Srneća brda na Vlašićkom pravcu djelovanja. Ovim je još više poboljšan taktički položaj naših jedinica na ovom dijelu bojišta.

Početkom osmog mjeseca agresor pojačava svoja djelovanja. Naše linije na Vrbasko-komarskom pravcu svakodnevno su na meti agresorske artiljerije, tenkova i protivavionskog naoružanja. Sva četnička nastojanja da izvrši pomjeranja linija u svoju korist, završila su se na pukim pokušajima!

Težišna djelovanja u septembru mjesecu protekle godine agresor izvodi na Vlašićkom pravcu, a naše snage adekvatno odgovaraju na sve četničke nasrtaje. Početkom ovog mjeseca blagovremeno se vrše sve neophodne mjere za vođenje borbi u zimskim uslovima. Uporedo sa ovim, radi se na pripremi "operacije Kupres". Borbena djelovanja na ovom bojištu počela su 19.oktobra. Iz dana u dan vode se žestoke borbe između združenih jedinica 7.korpusa i pripadnika 2.korpusa tzv. VRS, kojim u pomoć pristižu njihova subraća po zločinima iz 1.korpusa, te specijalne jedinice, kao što su zloglasne "Pantere", "Mauzerova garda" i drugi. Međutim, sve je to bilo nedovoljno pred silovitim naletima junaka 7.korpusa A R BiH, koji postepeno vrše oslobađanje privremeno zaposjednutih teritorija i približavaju se samom Kupresu! U četničkim redovima dolazi do rasula i panike. Pucaju njihove utvrde, a moral naših boraca i odlučnost da se ide do kraja i pored nepovoljnih vremenski uvjeta - naprosto su za diviljenje! U završne borbe za oslobađanje Kupresa, po prvi put nakon potpisanog primirja uključuju se i postrojbe HVO-a! Neprijatelj je definitivno do nogu potučen, a Kupres oslobođen trećeg novembra prošle godine. Pored Kupresa oslobođeni su objekti: Veliki osredak, Siver, Kupreška vrata, Mala Plazenica i Demirovac!

Težišna djelovanja u septembru mjesecu protekle godine agresor izvodi na Vlašićkom pravcu, a naše snage adekvatno odgovaraju na sve četničke nasrtaje. Početkom ovog mjeseca blagovremeno se vrše sve neophodne mjere za vođenje borbi u zimskim uslovima. Uporedo sa ovim, radi se na pripremi "operacije Kupres". Borbena djelovanja na ovom bojištu počela su 19.oktobra. Iz dana u dan vode se žestoke borbe između združenih jedinica 7.korpusa i pripadnika 2.korpusa tzv. VRS, kojim u pomoć pristižu njihova subraća po zločinima iz 1.korpusa, te specijalne jedinice, kao što su zloglasne "Pantere", "Mauzerova garda" i drugi. Međutim, sve je to bilo nedovoljno pred silovitim naletima junaka 7.korpusa A R BiH, koji postepeno vrše oslobađanje privremeno zaposjednutih teritorija i približavaju se samom Kupresu! U četničkim redovima dolazi do rasula i panike. Pucaju njihove utvrde, a moral naših boraca i odlučnost da se ide do kraja i pored nepovoljnih vremenski uvjeta - naprosto su za diviljenje! U završne borbe za oslobađanje Kupresa, po prvi put nakon potpisanog primirja uključuju se i postrojbe HVO-a! Neprijatelj je definitivno do nogu potučen, a Kupres oslobođen trećeg novembra prošle godine. Pored Kupresa oslobođeni su objekti: Veliki osredak, Siver, Kupreška vrata, Mala Plazenica i Demirovac!

Ovim istorijskim događajem još jednom je potvrđena istrajnost naših boraca da u kontinuitetu izvode aktivna borbena djelovanja. Uvezanost jedinica koje su učestvovale u oslobađanju Kupresa bila je na zavidnom nivou, što našoj pravednoj i oslobodilačkoj borbi daje novi kvalitet. Borci 7.korpusa praktično su potvrdili teze vojnih autoriteta sa raznih svjetskih meridijana da je "vojnik Armije BiH - najbolji vojnik na svijetu"!

Kupres je prvi grad koji je oslobođen od početka agresije do danas. Borci 7.korpusa ovom historijskom pobjedom dali su moralni poticaj svim pripadnicima A R BiH. Oni su istovremeno i nada velikog broja prognanih i protjeranih Bošnjaka iz privremeno okupiranih područja, da će se vratiti svojim kućama! Oslobođenjem ove četničke "države u državi", borci našeg Korpusa povećalisu značajan dio slobodnih bosanskohercegovačkih teritorija. Pobjeda još više dobija na značenju ako se zna da su u svim planovima zločinačke JNA Kupres i Kupreški pravac imali izuzetnu važnu strategijsku ulogu. Znalo se da je kontrolom Kupreškog platoa moguće koordinirati, planirati i izvoditi akcije širih razmjera i u više pravaca.

Bijesan zbog izgubljenih teritorija, te velikih gubitaka u vlastitim redovima, nakon čega se morao povući prema Šipovu, agresor nastavlja sa bezuspješnim pokušajima da se vrati bar dio onoga što je do juče njemu pripadalo. Međutim, sva agresorska nastojanja, nisu donijela nikakve rezultate. Naprotiv: agresor trpi nove gubitke, a Kupres postaje svojevrsni bastion SLOBODE I HRABROSTI. U svojoj nemoći, agresor je na gradsko područje Bugojna ispalio četiri rakete "zemlja-zemlja", strahovite razorne moći!

Tokom decembra smanjen je intenzitet borbenih djelovanja agresora, da bi već 1.januara ove godine bilo potpisano primirje između naše i agresorske strane koje, između ostalog, podrazumijeva prekid svih neprijateljstava i obustavu vatre u cijeloj BiH. U zoni odgovornosti 7.korpusa agresor je u više navrata kršio potpisano primirje. Istina, smanjen je intenzitet borbenih djelovanja i granatiranje, ali je pojačano djejstvo snajperista. U ovom periodu jedinice 7.korpusa rade na organizacijskom i kadrovskom jačanju. Vrši se intenzivna obuka i dalje ustrojavanje jedinica. U januaru mjesecu formirani su 7.MAP i 77.Vrbaska divizija. MAP 7.korpusa je trenutno jedina formacija te vrste u cijeloj A R BiH! Sedmog februara ove godine izvršena je svečana smotra svih jedinica 7.korpusa. Slika je bila impozantna. Na jednom mjestu bila je iskazana snaga i odlučnost Armije i naroda. Generali Delić i Alagić, te ostali visoki oficiri naše Armije nisu krili radost i zadovoljstvo, zbog svega onog što su vidjeli tog dana u Travniku. Ova smotra snage i zajedništva bila je prilika da se dodijele počasna zvanja "Viteška" i "Slavna" brigada. U ovom momentu, 7.korpus u svom sastavu ima jednu "Vitešku" i pet "Slavnih" Brigada.

Za borce i starješine nema predaha. Oni nastavljaju svojim oslobodilačkim putem. Posljednjih dana mjeseca marta (tačnije, 20.03. o.g.), ponovo borci našeg Korpusa veoma uspješno izvode akcije na Vlašićkom pravcu. I pored nemogućih vremenskih uvjeta, snijega, mećave, vjetra i niskih temperatura, heroji najmlađeg, ali i najofanzivnijeg Korpusa nastavljaju sa oslobađanjem novih prostora i ključnih objekata.

U momentu nastanka ovoga teksta (6.aprli o.g.), ovladano je objektima Simišće, Police, Crni vrh, Veliki i Mali Šantić, Pavo, Čavo, Devečani i Paljenik na kojem se nalazi radio-relejno čvorište od izuzetno velike važnosti za SCA. Oslobađanjem ovog objekta četnicima je zadat još jedan strahovit udarac. Pored toga, borci našeg Korpusa kontrolišu veći dio platoa Galice. U akcijama za oslobađanje Vlašića, pored boraca iz našeg Korpusa, učestvuju i dijelovi pridodatih jedinica iz 3. i 4.korpusa A R BiH, kao i neke jedinice za specijalne namjene. U dosadašnjim borbama likvidirano je preko dvije stotine pripadnika "nebeskog naroda", dok ih je na desetine zarobljeno i ranjeno. Mnogi su se i smrzli i ostavili svoje kosti na Vlašiću, koji nikada nije bio niti će biti srpski. Ratni plijen do ovoga momenta je ogroman. Pored ratnog plijena uništeni su jedan tenk, dvije "prage" i tri "zisa"!

Za borce i starješine nema predaha. Oni nastavljaju svojim oslobodilačkim putem. Posljednjih dana mjeseca marta (tačnije, 20.03. o.g.), ponovo borci našeg Korpusa veoma uspješno izvode akcije na Vlašićkom pravcu. I pored nemogućih vremenskih uvjeta, snijega, mećave, vjetra i niskih temperatura, heroji najmlađeg, ali i najofanzivnijeg Korpusa nastavljaju sa oslobađanjem novih prostora i ključnih objekata.

U momentu nastanka ovoga teksta (6.april o.g.), ovladano je objektima Simišće, Police, Crni vrh, Veliki i Mali Šantić, Pavo, Čavo, Devečani i Paljenik na kojem se nalazi radio-relejno čvorište od izuzetno velike važnosti za SCA. Oslobađanjem ovog objekta četnicima je zadat još jedan strahovit udarac. Pored toga, borci našeg Korpusa kontrolišu veći dio platoa Galice. U akcijama za oslobađanje Vlašića, pored boraca iz našeg Korpusa, učestvuju i dijelovi pridodatih jedinica iz 3. i 4.korpusa A R BiH, kao i neke jedinice za specijalne namjene. U dosadašnjim borbama likvidirano je preko dvije stotine pripadnika "nebeskog naroda", dok ih je na desetine zarobljeno i ranjeno. Mnogi su se i smrzli i ostavili svoje kosti na Vlašiću, koji nikada nije bio niti će biti srpski. Ratni plijen do ovoga momenta je ogroman. Pored ratnog plijena uništeni su jedan tenk, dvije "prage" i tri "zisa"!

Šta reći za kraj? Za godinu postojanja i djelovanja borci i starješine "ljutog" Korpusa postigli su mnogo. Mnogo više nego što su to i najveći optimisti mogli predvidjeti. Ofanzivnim djelovanjima, od kojih se četnicima ledi krv u žilama, borci na čijem se čelu nalaze legende i vizionari, brigadni general Mehmed Alagić i brigadir Fikret Ćuskić, nastavljaju svojim putem pobjeda. Da bi se došlo do te faze trebalo je organizirati razne vidove obuke od Ratne oficirske škole do borbene obuke i odgoja Komandi i jedinica. Nije zanemaren ni segment obučavanja vojnika u jedinicama putem obuke i kurseva opšteg i specijalističkog karaktera. U proteklom periodu realizovano je i pokretno logorovanje u trajanju od mjesec dana i više metodsko - pokaznih vježbi. Ono što je karakteristično za 7.korpus je činjenica koja kazuje da Brigade i samostalne jedinice imaju izuzetno dobru manevarsku sposobnost. Ta karakteristika zadržana je tokom protekle godine i traje do dana današnjeg. Jedinice našeg Korpusa, od osnivanja istog, izvode aktivna borbena djelovanja u kontinuitetu, što je novi kvalitet, jer takav način ratovanja zahtijeva mnogo znanja, truda i odvažnosti. Pored toga, u svim operacijama učestvuje više jedinica, što znači da pored kvaliteta, Korpus raspolaže i sa kvantitetom. Još kad se na to doda veliko srce borca koji zna za što se bori, onda je uspjeh zagarantovan. Tim cijem, kao i cijela naša Armija, ponosito su u proteklom periodu hodili borci i starješine 7.korpusa.

Sigurno je da će i dalje ići svojim zacrtanim putem OD KUPRESA DO VLAŠIĆA I DALJE DO KONAČNE POBJEDE!

http://www.hasib-musinbegovic.com

17. Viteška krajiška brigada

PUT SLAVE I VITEŠTVA

Pišem ovo u jeku oslobodilačke borbe koja se još uvijek vodi na vlašićkim bespućima i čiji odjeci, daleka tutnjeva i vijesti da je uzet repetitor i da se ide dalje, dopiru do mojih ušiju dok sjedim u toplini nečijeg tuđeg doma koji je sada moj, a sutra će vjerovatno opet biti nečiji drugi, jer kako je krenulo ja ću uskoro svojoj kući u Krajinu, na zgarište, moje zgarište.

Još juče i ja sam bio na Vlašiću sa svojom Sedamnaestom Viteškom koja je u snijegu i mećavi i sama postala mećava i protutnjala Crnim vrhom, Policama, Širokom kosom ... i izbila na Paklarske stijene ostavljajući iza sebe preko stotinu četničkih leševa da leže u snijegu pobjeđeni pravdom. Nema stajanja. Idemo dalje. Nismo sami, tu su i drugi borci 7. i 3. korpusa i svi željni pobjede i slobode. Pucaju okovi na Vlašiću, slama ih snaga Bošnjaka i to me vraća u vrijeme rađanja nečeg velikog što se danas Sedamnaestom Viteškom zove, jer sve se to poklapa sa vremenom kada sam na tu istu planinu, ponižen i bespomoćan, dovučen u šleperu jula '92. godine i sa Smetova stjeran u Travnik putem kojim su, prije, a i poslije mene, prošle hiljade ojađenih Krajišnika. Tada se u kasarni u Travniku nalazio 1. krajiški bataljon čiji su se borci, zaposleni u inostranstvu, okupili u Zagrebu 30.maja 1992. i pod komandom Osmana Omanovića uputili, njih 638, u Bosnu putem zakrčenim zbjegovima žena, djece, staraca i muškaraca koji nose samo muška imena, a po svemu ostalom su žene i to ne one hrabre krajiške žene-borci 17. Viteške.

Taj Bataljon, stalno popunjavan borcima-prognanicima željnih osvete, u Travniku se pripremão za borbu prikupljanjem oružja i sredstava istovremeno odlazeći na okolna ratišta: Turbe, Šešićka planina i druga gdje su borci sticali prva borbena iskustva. Početkom avgusta odlaze u Jajce gdje vode žestoke borbe za njegovu odbranu. Stalnim pristizanjem novih boraca Bataljon prerasta u 1. krajišku brigadu koja, iako za tadašnje vrijeme izuzetno jaka jedinica, nije mogla da pomogne narodu Jajca da se odbrane četničkoj ofanzivi. Krajem oktobra Jajce je palo, a ni Karaula nije izdržala. Tužni, ali ne i očajni, borci se povlače u Travnik zajedno sa borcima 7. krajiške brigade koji su kao i oni pohitali da odbrane posljednju sponu sa Krajinom.

U mjestu Klana pored Rijeke, 27.juna 1992. godine formirana je 7. krajiška brigada - prva jedinica koja je od Glavnog štaba OS R BiH registrovana u inostranstvu. Njen komandant Fikret Ćuskić, Kozarčanin, major bivše JNA, vješt i iskusan vojni znalac, patriota, povео je svoje borce, odlučne i dobro pripremljene, u Bosnu da otjera četnike tamo daleko, što dalje od nje. Odmah na startu, Brigada bilježi velike uspjehe: akcije na Igmanu i učešće u deblokadi Goražde i oslobađanju Trnova, nakon kojih odlazi u Travnik i Jajce gdje oslobađa sela Kokiće i Grdovo i bori se za Karaulu do njenog pada.

SEDAMNAESTA KRAJIŠKA! Dvadesetpetog novembra 1992. godine Prva i Sedma krajiška brigada stapaju se u jednu i tako nastaje najjača brigada u srednjoj Bosni - 17. krajiška brdska brigada. Snažna, mobilna, jedinica hrabrih i prekaljenih boraca, mladog i stručnog komandnog kadra na čelu sa komandantom Fikretom Ćuskićem krenula je slavnim putem u slobodu, u legendu. Na tom putu priključuje joj se i veliki dio Prve bojne HVO-a iz Kotor Varoši formirajući njen 4. bataljon 30.januara 1993. godine. Visoko, kraj decembra '92. - mart '93. godine: pokušaj deblokade Sarajeva i privlačenje snaga radi slabljenja četničke ofanzive; odlazak sa pjesmom, oslobađanja Crkvica i kote 715, pogibija komandanta 2. bataljona Amira Žilića i ranjavanje komandanta 3. bataljona Edina Brkića, svakodnevni napadi i odbrana, skidanje bauka o četničkoj nadmoćnosti,

mnogi pali šehidi... U međuvremenu dio jedinica sudjeluje u odbrani Kaćuna prilikom sukoba sa HVO-om u Busovači pri čemu ostvaruje veliki ratni plijen.

SEDAMNAESTA SLAVNA! Za Dan Armije R BiH, 15. aprila '93. godine, Brigada dobija počasno priznanje Slavna i "Zlatni ljiljan" za ukupan doprinos koji je dala u odbrani zemlje. To je bilo vrijeme eskalacije sukoba sa HVO-om koji su u Travniku kulminirali 03. juna 1993. god. 17. je oslobodila: Mešćemu, Slatke vode, Đakoviće, Vakuf, Vilenicu, Slimena, Dolac, Putićevo, Sebešić - Koloniju..., a u borbama sa oba neprijatelja učestvovala je u oslobađanju Mravinjca, Plane i Kamenjaša.

Nakon toga kompletna Brigada odlazi u Kruščicu sa ciljem da deblokira Stari Vitez i spasi 1300 ljudi iz okruženja. Pritisnuti oskudicom hrane i opreme zbog blokade puteva borci, ulažu herojske napore u mnogobrojnim akcijama na svim pravcima prema Vitezu. Uporedo sa tim jedan dio jedinica odlazi u Fojnicu i učestvuje u stabilizovanju tamošnjih linija odbrane. Na Vitežanskom bojištu Sedamnaesta ostaje sve do potpisivanja Vašingtonskog sporazuma kada ponovo sve svoje potencijale okreće ka četnicima. Odlaskom komandanta Ćuskića na novu dužnost, kormilo Brigade preuzima Sead Ćirkin, stručan i iskusan oficir bivše JNA, pod čijom komandom Slavna nastavlja sa uspjesima.

U mnogim teškim bitkama, kroz koje je prolazila, Brigada je gubila svoje najbolje borce iza kojih je ostala velika praznina. Uprkos tome ona je izlazila još jača, prekaljenija i opremljenija sa naoružanjem i MTS-om koje je zarobila. Ustrojena i dobro pripremljena Brigada u aprilu '94. godine izlazi na Vlašić. Znajući da je svaka oslobođena stopa zemlje korak bliže ka Krajini borci odlučno kreću u borbe i bilježe uspjehe kao što su: oslobađanje Meokrnja u aprilu, Duga i Javorka u maju, te Srnećih brda, Obršina, Kujinog dola i kote 1492 u julu '94. god. U svim tim akcijama zarobljavaju velike količine naoružanja i opreme nanoseći četnicima gubitke u živoj sili i oslobađajući nekoliko desetina kvadratnih kilometara teritorije.

Sa Vlašića, u oktobru '94. godine, borci 17. Slavne odlaze na Kupres, a vodi ih novi komandant Sakib Forić, mlad i sposoban oficir pun energije koju zna prenijeti na svoje borce. Uprkos hladnoći i kiši, izuzetno planiranje, sjajna artiljerijska podrška, efikasnost logističkih jedinica i prije svega upornost i hrabrost naših boraca rezultirali su: ulazak u selo G. Mračaj, oslobađanje Lupoglave i Stožerca, ovladavanje Crnim vrhom, ulazak u selo Botun, zarobljavanje velikih količina MTS-a ... Brigada je tako dala puni doprinos oslobađanju Kupresa i još jednom opravdala ime koje nosi, a sve to uz minimalne gubitke.

SEDAMNAESTA VITEŠKA! Sedmog februara 1995. godine Sedamnaesta Slavna je proglašena Viteškom-brigadom. Njen ratni put, popločan blistavim pobjedama sa 11 "Zlatnih ljiljana", nije završen. Svi putevi njene vitezove sada vode u Krajinu. Ona je glavna snaga i jezgro Krajišnika u Srednjoj Bosni i biti njen pripadnik čast je najveća.

IS 17. Vkbbr

Prisjećanje na zlatne ljiljane 17. viteške

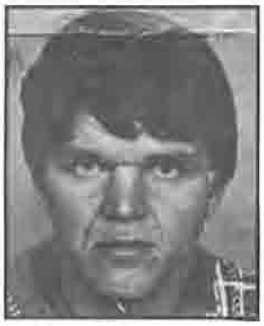

Fahrudin Alagić - Zenga (1958-1993)

Palić Admir (1975-1993)

Amir Žilić (1969-1993)

Sedić Sedin (1959-1994)

Džehverović Ramiz (1975-1993)

"ZLATNI LJILJANI" 17.VITEŠKE KRAJIŠKE BRDSKE BRIGADE

Sedamnaesta Viteška krajiška brigada iznjedrila je 11 "Zlatnih ljiljana". Ovim najvišim ratnim priznanjem posthumno su odlikovani: Amir Žilić, Fahrudin Alagić - Zenga, Ramiz Džehverović, Admir Palić - Aba, Sedić Sedin.

Mnoštvo različitih sudbina objedinjeno zajedničkim ciljem: osloboditi Domovinu, vratiti joj ponos i čast, vratiti raseljeni Bošnjački narod njegovim prostorima i vezati ga za njegove korijene i njegovo tlo. Amir, Zenga i Ramiz iz tuđine se vratiše u Domovinu, hrabri, odlučni i beskrajno plemeniti, a Admir, mladac tek dorastao do puške surovo je prekinut u prvim mladeničkim maštanjima i sanjarenjima. Sedin je prošao svu golgotu četničkih logora i Vojno - istražnog zatvora u Banjaluci, a zatim, stupivši u redove Armije, u Sedamnaestu krajišku, stoički prkosno i ponosno je utkao svoje znanje, umijeće i hrabrost u temelje sutrašnjice. Oni su sinovi, heroji i ponos Bosne, svoju mladost dali su za svaki njen kamen: Amir na Visokom, Zenga u blizini Novog Travnika, Admir i Ramiz na Vitezu, Sedin na Vlašiću...

Zločinački metal, po pravilu, uvijek uzima najbolje, najhrabrije, najveće, ali oni ne umiru, oni su vječnost - sadašnjost i budućnost. Pamtit će Bosna i bilježiti istorija mladost svoju golemih srca poput planina bosanskih i duša čistih poput rijeka krajiških.

Amir je često maštao o svojoj Sani, u njegovim plavim očima odslikavala se ova plahovita ljepotica u svoj svojoj ljepoti i raskoši. Zengina temperamentna priroda vječito je tragala za opasnostima i izazovima, istinski je volio ljude, svoj narod i svoju zemlju, a iznad svega pravičnost. Admirovih 18 godina trajna su opomena da narod koji ima mladost jaču od tenkova i sile mora istrajati u svojoj borbi, a Ramizova hrabrost i herojzam nesagledivih su dimenzija. Sedinovo vječito NAPRIJED sadržavano je u obraćanju svojim saborcima: "Hoćemo li, moji ljepotani?" Oni su heroji, oni su bili, oni jesu i oni će biti.

IS 17. Vkbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 705. Slavne brdske brigade

S NAMA STE KORAK BLIŽE SLOBODI

Posljednja sedmica oktobra ratne '92. godine za Jajčane bila je sigurno najtužnija sedmica u njihovoj istoriji. Nakon pet mjeseci uspješne i herojske odbrane najljepšeg grada na svijetu, rijeka građana zbunjena različitim informacijama i naredbama, prisiljena je da krene na put neizvjesnosti. Jajce je palo, kada se to najmanje očekivalo! Duga kolona civila i vojnika bila je jedna do Travnika, nakon čega se već na startu dijelimo. Hrvati i bojovnici HVO idu prema Hercegovini, dok ostali Jajčani produžuju u pravcu Zenice, Viteza, Busovače, Kaknja.

Ubrzo nakon pada Jajca sastalo se Ratno Predsjedništvo i bezuspješno pokušalo organizirati okupljanje građana na Čelikovom stadionu u Zenici.Slijedi novo okupljanje, ali ponovo bez uspjeha. Konačno prvog decembra '92. godine (mjesec dana nakon pada Jajca!), Naredbom ŠVK AR BiH, formirana je Jajačka 305. brigada. U SO-e Jajce sa privremenim sjedištem u Zenici prijavljuju se provjereni borci jajačkih ratnih jedinica: Bosne, Kobri, Zlajinih momaka, **stratešku kotu Crni vrh, uspješno branili i odbranili 13 sela privorskog kraja, odlazili u pomoć selima Here, Šćipe i Kute na prozorskoj općini. Hrabre borce na Crnom vrhu vodili su komandant brigade Halid Dedić, te komandanti Prvog i Drugog bataljona 305. bbr. Abdurahman Šečić i Abid Gromila. Pored njih svakako treba istaći i veliki doprinos koji su dali Alija Ćosić, Mirsad Dizdar, i svi drugi koje ovdje ne spominjemo, a jednako su zaslužni za odbarnu Privora, Gor-**

Dnolučkog odreda, samostalnih pješadijskih četa Bare, Volijak, Zastinje i tako redom. Za komandanta Brigade postavljen je Halid Dedić, koji veoma uspješno komanduje jajačkim herojima pune dvije godine i dva mjeseca.

■ PRVI RATNI ZADATAK

Naoružani isključivo hrabrošću i naizmjernom ljubavi prema domovini, sa 14 vlastitih pušaka i posuđenim naoružanjem od mještana Privora (Gornji Vakuf), Jajčani kreću na svoj prvi ratni zadatak. Od 14.12.'92., pa do 18.2.'93. godine pripadnici 305. bbr. zaposjeli su najvažnije

njeg Vakufa i srednje Bosne u cjelini, na koje su tada kao pomahnitali kidisali ekstremisti HVO-a i HV-e.

■ BILJEŠEVO KAO DRUGA KUĆA

Poslije potpisanog primirja sa HVO jedinica se iz Gornjeg Vakufa pod pratnjom UNPROFOR-a (?!) izmješta u Bilješevo (općina Kakanj). Odatle su borci odlazili na izvršenje brojnih zadataka. U Bilješevu su od boraca Prvog i Drugog bataljona formira jedan bataljon,-Prvi, koji je 08.4.'93.godine upućen u Kralupe gdje uspješno brani Visoko punih osam mjeseci! U Bilješevu se formira Drugi bataljon kojim komanduje Mirsad Dizdar i odmah se upućeju u Busovaču, Kiseljak, gdje uspješno izvršava sve postavljene zadatke. Tu ih zamjenjuje novoformirani Treći bataljon, kojim je komandovao rahmetli Senad Omerbegović. Zatim slijede bojišta u Žepču, Zavidovićima, Brezi, Ilijašu. Brigada iz dana u dan jača. Sve više je boraca koji istovremeno stižu na pet "vrućih" bojišta širom srednje Bosne. Bliži se prva godišnjica Brigade.

Sumiraju se rezultati i uspjesi. Međutim, nema se dovoljno vremena za slavlje. Prvi bataljon uoči prve godišnjice Brigade izvodi podvig nad podvizima. Iz Radovlja, gdje su izmješteni sa Visokog da brane Fojnicu, krajem novembra (24-25.11.'93.) sa kompletnim pješadijskim i artiljerijskim naoružanjem na ledima, prkoseći nezapamćenoj mećavi i neprijateljskoj vatri, Jajčani su marširali punih 70 kilometara(?!). Do Privora, odnosno G.Vakufa morali su preći zaleđenu Vranicu i još težu Sikru. Neki od boraca su na tom putu padali u nesvjest od umora i isrpljenosti, ali odustajanja nije bilo! Dolaskom u Privor bili su obradovani pismenom pohvalom od tadašnjeg komandanta 3. korpusa AR BiH, Mehmeda Alagića. Dijelovi jedinica "proslavljaju" godišnjicu Brigade na prvim linijama i u Bilješevu. Odmah poslije ovoga čina Drugi bataljon se izmješta iz Breze u N.Travnik (Kamenjaš - Ruda). Opet usiljenim maršem od Zenice preko Travniku uz Mešćemu koju često zasipa kiša granata sa Vlašića!

■ NA IZVORU SLOBODE

Novu godinu '94. godine svi borci Brigade dočekuju na prvim borbenim linijama. U januaru prošle godine na gornjevakufskom bojištu ekstremisti HVO i HV pripremaju i izvode sveobuhvatnu ofanzivu iz pravca Prozora i Makljena pod šifrovanim nazivom "Sve ili ništa". Dvadesetčetvrti januar '94. godine je najsvjetliji i najtužniji datum u istoriji Brigade. Zaustavljena je ustaška ofanziva, a 18 Jajčana za nepunu godinu dana položilo je svoje živote za odbarnu Gornjeg Vakufa, za odbranu svoje BiH. Među njima su Zaima Mujak, kojem je posthumno dodijeljen "Zlatni ljiljan", i Armin Cvijetić, prvi poginuli borci 305.bbr.! Tu na izvoru VRBASA - na izvoru SLOBODE, rodili su se heroji, napili su se vode iz svoje rijeke i postali NEPOBJEDIVI! Hrabrim borcima Prvog bataljona u Privor kao pojačanje stiže Treći bataljon pod komandom Senada Dureka, kojeg nedugo zatim zbog zdravstvenih problema zamjenjuje Azim Omerović. Odbranom Privora i Gornjeg Vakufa, odbranjena je Bosna, nakon čega je ubrzo potpisan Sporazum o primirju.

■ SVI PUTEVI VODE ZA JAJCE!

Dok Drugi bataljon veoma uspješno izvršava svoje zadatke na Kamenjašu, prema vrbasko - komarskom - donjevakufskom bojištu upućuju se Prvi i Treći bataljon. Prvi put od svog osnivanja Brigada je na okupu, što borcima daje novu snagu i polet. U majsko - junskoj ofanzivi borci Brigade oslobodili su mnogo sela na privremeno zauzetoj teritoriji opžine Donji Vakuf. U koordiniranim akcijama združenih snaga 7. korpusa AR BiH, borci i starješine 305. bbr. dali su zaista mnogo. Zloglasna četnička uporišta Vučija glava, Oštra glava, Pobrđani, Klinde, Šahmani...,napokon su slobodni!

Teško je nabrajati sav ratni plijen. Kote Kik i Visu su brabnjene i odbranjene. Posebno poglavlje o uspjesima Brigade su borbe u oslobađanju Kupresa. Stara i Nova Titova vila, Stožer i drugi ključni objekti oslobođeni su ekspresno. Dolazi i druga godišnjica Brigade. Da nije bilo veoma efektnih kreiranih plakata sa porukom: DVIJE GODINE SA SVOJIM NARODOM - S NAMA STE KORAK BLIŽE SLOBODI"!, i grafičkim prikazom ratnog puta Brigade, ova godišnjica bi u javnosti ostala nezapažena. Uoči nove '95.godine na svečanosti u 7. korpusu, dodijeljene su nagrade jedinicama i pojedincima. Zamjenik komandanta 2/305. bbr., Alija Ćosić dobio je "Zlatni ljiljan", a njegov Bataljon je pismeno pohvaljen od ŠVK AR BiH. Drugi "Zlatni ljiljan" je Ekrem Turanović, komandir Treće čete 1/305. bbr. Uz Abida Gromilu, doskorašnjeg komandanta Prvog bataljona, koji je prvi Jajčanin na čijim je grudima krajem '93. godine zasijao "Zlatni ljiljan", u redovima jajačke Brigade iznikli su novi ljiljani. I biće ih još, ako Bog da! Pištolje sa posvetom dobili su Nahid Bašić, načelnik Štaba i Semir Dervišić 2/305.bbr.

Dvadesetog januara o.g. Brigada je preimenovama u 705. bbr. Za izuzetne rezultate u dosadašnjem uspješno vođenom oslobodilačkom ratu Brigada je 7. februara sasvim zaslužno ponijela počasni naziv "SLAVNA"! Na ovoj svečanosti pištolj sa posvetom uručen je Huseinu Mačak, zamjeniku komandanta 3/705. Sbbr.

Zastavu na kojoj piše "705. SLAVNA BRIGADA", na svečanom postojavanju jedinica 7. korpusa AR BiH u Travniku, primio je novi komandant Brigade major Rifet Planinčić, iz ruke armijskog generala Rasima Delića i brigadnog generala Mehmeda Alagića. Put uspjeha, slave i daljeg nastavka oslobodilačkog rata teče svojim tokom. Baš kao što Pliva teče prema Vrbasu. Svi putevi pripadnika 705. Slavne, vode prema JAJCU, a odatle dalje prema cijeloj Bosanskoj Krajini i oslobađanju R BiH!

Miralem Duranović - Učo
Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Diverzantsko - izviđačka četa 7. korpusa AR BiH

OTVORENA VRATA ZA HRABRE I PAMETNE

Sadašnja Diverzantsko - izviđačka četa 7. korpusa Armije BiH, vuče svoje korijene iz 7.Diverzantsko - izviđačakog bataljona koji je osnovan marta mjeseca protekle godine. Prvi komandant DIB-a bio je Ahmet Kulenović.

U sastav DIB-a ušli su probrani momci iz gotovo svih brigada 7. korpusa - najbolji među najboljima, budući da njihovi zadaci zahtjevaju izuzetno dobro zdravlje i psiho - fizičke kvalitete. Nedugo nakon formiranja DIB-a uslijedila je veoma sadržajna i kvalitetna obuka koja je trajala mjesec dana. Rezultati pomenute obuke koju je vodio Čamac, osjetili su se već prilikom izvođenja prvih borbenih zadataka. Zahvaljujući momcima iz DIB-a određene akcije u istorijskoj "operaciji Kupres" išle su planiranim tokom. Komandir čete u tim dejstvima bio je Zijad Bukvić, dobri i plemeniti momak iz Bugojna. On je predstavljao okosnicu tadašnje Prve čete, koji je danas okosnica DIČ-a 7. korpusa AR BiH!

U jednoj akciji poginuo je hrabri komandir Zijad, a prilikom njegovog izvlačenja ranjen je zamjenik komandanta 7. DIB-a Harun Džaka. Taj događaj koji se zbio na Rječici, najbolje dokazuje o kakvoj se požrtvovanosti radi među pripadnicima ovih jedinica. Rahmetli

Zijad bio je izvanredan borac i veliki čovjek koji je dao veliki doprinos u jačanju i stasanju pomenute jedinice. Te iste kvalitete posjeduje i Harun. Ekipa momaka iz DIČ-a je izuzetno složna, kompaktna i jedinstvena cjelina. U svakom momentu zna se ko šta radi. Žive poput jedne porodice, pa čak i više, jer u porodici ponekad dođe do "iskrica", kod pripadnika DIČ-a nikada!

Razumijevanje i uzajamna pomoć karakterišu ove momke koji su izvršavajući brojne zadatke čvrsto vjerovali jedni u druge. Riječ je o mladim i izdržljivim ljudima, punim snage, znanja i pameti. Odlaskom prvog komandanta DIB-a na novu dužnost, jedinicu preuzima legenda A R BiH, Goran Čišić, koji je do tada komandovao Diverzantskim odredom u Gornjem Vakufu. U operaciji oslobađanja Kupresa on je predvodio jedinicu na jedan specifičan način: bio je prvi na čelu, vodio akcije od početka do kraja, prvi pucao i radio sve ono što jedan pripadnik DIB-a treba da radi. Za Goranom je došlo dosta momaka iz Bugojna i Gornjeg Vakufa. Koman, Zenga i ostali odmah su se uklopili u jedinicu, kao da su u njoj i rođeni. U to vrijeme DIB je imao dvije jake čete, koje su veoma dobro izvršile niz postavljenih zadataka. U "operaciji Kupres" ovladali su objektom Viljičevac i napredovali prema selu Botunu.

Poslije Kupresa diverzanti su na donjovakufskom bojištu izvršili sve postavljene zadatke. U jednoj od bitaka od tenkovske granate poginuo je veliki čovjek i legendarni komandant Goran Čišić. Nakon njegove tragične pogibije ostala je velika praznina u redovima DIB-a. Jednostavno nije bilo čovjeka koji bi u tom momentu mogao adekvatno zamijeniti rahmetli Gorana, zbog čega se dolazi na ideju da se od DIB-a formiraju dvije DIČ-e. Kako je zamišljeno, tako je ubrzo i učinjeno. Jedna četa ovih hrabrih momaka djeluje u sastavu 7. korpusa, a druga u 77. Vrbaskoj diviziji. Okosnica sadašnje DIČ-e su momci koje je predvodio rahmetli Zijo. Što se tiče narednih zadataka, sigurno je da će pripadnici ove jedinice iste izvršavati u cijelosti i ići dalje sve dok i posljednji pedalj BiH ne bude oslobođen od agresora. Iz DIČ-a poručuju svim momcima koji su sposobni, hrabri, pametni i koji iznad svega vole svoju zemlju, da im se priključe. Njihova vrata su im širom otvorena. Dakle: bujrum za sve koji se osjećaju da mogu obavljati diverzantsko-izviđačke zadatke.

U ekipi koja ima jednog Ermu, Švabu, Homea, Tigra, Muju, Bosnića, Kineza i mnoge druge koje ovdje ne pominjemo, imaće sve uslove za rad, obuku i život diverzanata-izviđača.

Džemal Sefer

77. Vrbaska divizija 7. korpusa AR BIH

OD IZVORA DO UŠĆA VRBASA!

U januaru mjesecu o.g. dogodile su se krupne organizacijske promjene na nivou 7. korpusa. Formirana je 77. Vrbaska divizija! Borci i starješine ove Divizije imaju jedinstven cilj od kojeg nema odstupanja.

Januar mjesec ove godine po mnogo čemu će ući u svijetlu historiju našeg pravednog i oslobodilačkog rata, a samim tim i najmlađeg Korpusa naše Armije. Naime, naredbom Generalštaba AR BiH, dvanaestog januara, ratne '95. godine formirana je 77. Vrbaska divizija, koja se nalazi u sastavu 7. korpusa AR BiH. I na ovaj način praktično je dokazano da bosansko - hercegovačka Armija prerasta u respektabilnu vojnu silu, o kojoj se u zapadno - evropskim krugovima govori sve najbolje, budući da se po izbijanju agresije na našu zemlju u oružanu borbu, krenulo faktički od nule! Kada se uporede ti počeci i sadašnja slika naše Armije, mora se priznati da su na gotovo svim nivoima napravljeni ogromni pomaci. Takvo narastanje i jačanje najmlađe (a mnogi s punim pravom kažu i najbolje Armije na svijetu), karakterišu i organizaciono - kadrovska jačanja na nivou 7. korpusa.

U sastav 77. Vrbaske divizije ušle su sljedeće jedinice: 707. Slavna brdska brigada, 708. lahka brigada, 717. Slavna lahka brigada i 770. Slavna brdska brigada, sa svojim prištapskim jedinicama! Stvaranjem ove Divizije stvorene su odlične pretpostavke za izvršenje određenih borbenih zadataka u slivu rijeke Vrbas. Ovo, međutim, ne znači da će se borbe voditi samo u tom dijelu. Naprotiv, Divizija će izvršavati i druge zadatke koji se pred nju postave i ići u oslobađanje naše zemlje do samog ušća Vrbasa, a to je rijeka Sava! Samo na taj način moguće je doći DO KONAČNE POBJEDE i slobode Republike BiH. Najbolji garant su tri SLAVNE brigade koje su ušle u sastav Divizije, tako da neće biti nikakvo čudo ako za dogledno vrijeme i 77. Vrbaska divizija bude proglašena za SLAVNU!

Moral boraca čije su Brigade u sastavu Divizije je na izuzetno visokom nivou. Naime, radi se o dokazanim i iskusnim borcima i starješinama koji ratuju od samog početka agresije na našu zemlju. Od tada, puška i uniforma postali su sastavni dio života boraca koji jednostavno ne znaju za umor i predah. Bitka za bitkom, kota za kotom i oslobađaju se novi kilometri privremeno okupiranih teritorija BiH. Tim pobjedonosnim putem od dvanaestog januara ove godine krenula je i 77. Vrbaska divizija i neće se zaustaviti sve do ušća Vrbasa.

Azam Mandžić
Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

707. Slavna brdska brigada dala je:

PREPOZNATLJIV DOPRINOS KONAČNOJ SLOBODI

Za svoje uspjehe 707. brdske brigade početkom ove godine ponijela je počasni naziv Slavna. Tri njene jedinice dobitnice sa visokih priznanja, a desetorica boraca i starješina, dobitnici najvišeg ratnog priznanja "Zlatni ljiljan". Put kojim je hodila obilježen je požrtvovanošću, hrabrošću, ali i krvlju naših šehida kojih je brigada dala četrdeset i četiri.

Danas, nakon godinu i po dana od svog formiranja, 707. Slavna brdska brigada na svoj pređeni ratni i borbeni put može biti ulistinu ponosna onim što je dala i učinila za našu ukupnu odbranu od srpsko-crnogorske fašističke agresije. Na četvrtu godinu postojanja naše organizovane oružane sile i treći rođendan Armije R BiH, ponosna je što se svjetlucavi kamenčići njenog doprinosa mogu prepoznati u ukupnom mozaiku rađanja, stasanja naše snage i narastanja njenog oslobodilačkog otpora, ne samo na gornjevrbaskom području nego i šire. U mozaiku našeg trogodišnjeg puta ka slobodi, brigada je našoj Republici dala oko 110 kvadratnih kilometara oslobođenog prostora, uništila preko šest stotina agresorskih zemunica i drugih utvrđenja, ubila na desetine četnika, na stotine izbacila iz stroja i zaplijenila velike količine pješadijskog i drugog naoružanja. Kao kruna uspjeha, upravo na njen prvi rođendan, došle su novooslobođene teritorije na bugojansko - kupreškom ratištu u oktobru prošle godine. Važno je napomenuti i to da je u Bugojnu pobjeđena dvostruka agresija, u čemu je brigada dala izuzetan doprinos. Pomaci ka slobodi bili su teški, trnoviti i krvavi. Od svog formiranja brigada je dala četrdeset i četiri šehida i imala preko dvije stotine lakše i teže ranjenih.

U Bugojnu su temelji jedinica Armije R BiH udareni na samom početku rata, formiranjem jedinica OPŠ TO Bugojno, da bi u novembru 1993. godine bila formirana 307. motorizovana brigada, koju čine bugojanske i donjevakufske jedinice i borci. Naredbom komandanta Trećeg korpusa Armije R BiH od jedinica Opštinskog štaba i dijela 307. motorizovane brigade 21. oktobra 1993. formira se 307. brdska brigada, koja će 12.januara 1995., na osnovu odluke Predsjedništva R BiH, naredbom Generalštaba naše Armije ponovo biti preformirana i preimenovana u 707. brdsku brigadu. Lahkih zadataka u ratu nema, a u preraspodjeli zona odgovornosti brigada dobija linije duge oko 60 kilometara. U Trećem korpusu brigada slovi kao jedna od najorganizovanijih.

Pored zadataka u svojoj zoni, dijelovima svojih jedinica učestvuje u odbrani i oslobađanju teritorija susjednih opština. Iz njenih jedinica stvaralo se i jezgro pokretljivih jedinica, koje su danas spremne za izvršenje složenih zadataka napada. To se pokazalo posebno u 1994. godini, kada brigada u toku obnovljenih četničkih napada uspjeva, ne samo očuvati zadate linije, već i snažno udariti po neprijatelju i proširiti slobodnu teritoriju. Brigada je stasala i rasla zajedno sa organizovanim otporom bošnjačkog naroda ovog kraja. Od prvih oružanih sukoba sa daleko nadmoćnijim agresorom, prvog zarobljavanja oružja, pušaka i minobacača i oslobađanja Kalina i istočnog zaleđa Bugojna, do najnovijih uspjeha na Kupresu možda i nije mnogo u poređenju sa onim što još treba osloboditi, ali je veličanstveno obzirom čime se od oružja tada raspolagalo. Samo nadljudskom voljom i hrabrošću zaustavljena je dvostruka agresija, a potom je došlo i proširivanje slobodne teritorije na što još sigurno nije stavljena tačka.

Za svoje ukupne dosadašnje rezultate u odbrani suvereniteta i teritorijalnog integriteta R BiH, izuzetne borbene uspjehe, pokazane hrabrosti i požrtvovanosti svojih pripadnika u izvršavanju svih borbenih zadataka, a posebno za uspjehe na kupreškom ratištu, odlukom Predsjedništva R BiH kao vrhovne komande, 707.-oj dodijeljen je 18. januara ove godine počasni naziv Slavna. Tim povodom, na svečanosti Sedmog korpusa dodjele ratnih priznanja 7. februara 1995.godine u Travniku, komandant Sedmog korpusa brigadni general Mehmed Alagić je rekao i ovo: "Kao jedna od najorganizovanijih i najmasovnijih brigada pokriva veliki dio linija odbrane na slobodnim prostorima, a ujedno učestvuje u ovim akcijama za oslobođenje privremeno okupiranih teritorija. Brigada ostvaruje velike uspjehe na gornjevakufskom, bugojanskom i kupreškom ratištu."

Pored ovog visokog priznanja od Vrhovne komande jedinice 707. Sbbr dobitnice su takođe kolektivnih priznanja. Treći bataljon dobitnik je pismene pohvale Generalštab Armije R BiH, IDV "Hijene" pismene i Protivoklopna četa usmene pohvale komandanta Sedmog korpusa.

Na čelu sa komandantom 707. Sbbr majorom Farukom Aganovićem - Jupljem, desetorica boraca i starješina su dobitnici najvišeg pojedinačanog ratnog priznanja "Zlatnog ljiljana", a od kojih šestorica posthumno. Dobitnici su još: Admir Ljubuškić, Vahidin Meškin, Admir Škandro, a posthumno Elvedin Memić, Tahir Beganović, Dervo Kišija, Mehmed Trako, Raif Cetin i Vahid Čolić.

Pištolje sa posvetom od ŠVK-a, odnosno Generalštaba dobili su: Faruk Aganović, Nermin Duraković i Ibrahim Mašić, a od komandanta 7. korpusa Akif Tupo i Šefik Parić. Ovim priznanjima treba dodati blizu dvije stotine pismenih i usmenih pohvala i novčanih nagrada.

707. Sbbr dala je brojne kadrove u druge jedinice i komande. Pored toga što je školovala kadrove u saradnji sa brigadama iz 7. korpusa izvela je i dvije klase regruta, a obrazovanje i obuka je trajala i tokom ovog primirja. U brigadi se posebna pažnja poklanja porodicama šehida i invalida.

707. Sbbr. je zaslužna, naravno zajedno sa drugima, što je očuvano jezgro bugojanske privrede, koja već koliko sutra, nudi perspektivu veće ekonomske sigurnosti kako za Bugojance tako i brojne muhadžire.

Ismet Muratspahić

Kako počinje otpor agresiji u Bugojnu?

BOSNO, PAMTI JUNAKE!

Put kojim je prošla prva bugojanska "Omerova četa", koja je dobila ime po svom prvom komandiru rahmetli Omeru Tupi, zaliven je krvlju naših šehida, najhrabrijih sinova Bosne, koji postadoše simbolom našeg herojstva. Četa je dala dvadesetšest šehida.

Mustafa Ugarak, borac Prve bugojanske čete ispriča nam kratku priču nastanka i puta prve jedinice Armije BiH u Bugojnu, koja se dokazala velikim herojstvom i ljubavlju prema svojoj domovini. U toj odanosti kao dobrovoljci su dvadesetšestorica i svoje živote dali. Isto toliko ih je i ranjeno, od kojih su trojica teški invalidi. Valjalo je na početku rata na put stati "do zuba" naoružanom neprijatelju. Kada se bude pisala herojska istorija bošnjačkog prkosnog otpora agresiji na našu zemlju i ova prva oružana formacija će imati zasluženo mjesto. U pamćenju će pomoći i precizna evidencija o četi, o svim borcima, od njenog formiranja do danas. Tadašnji opštinski Štab na čelu sa Senadom Dautovićem užurbano radi na okupljanju dobrovoljaca. Nakon što je formiran protivdivrzantski vod pristupa se organizovanju veće formacije. Prijavljuje se preko 150 dobrovoljaca ali samo 56 sa puškama, koji će činiti prvu bugojansku četu na čelu sa komandirom Omerom Tupom. Zločinac Karadžić će u početnoj euforiji "blic-kriga" i osvajanja Kupresa tada izjaviti kako će za mjesec dana popiti kafu na Makljenu kod Prozora. Zločinačke namjere neće mu se ostvariti. Okupljeni dobrovoljci na čelu sa Omerom Tupom izvršavaju i svoje prve zadatke, a jedan od prvih je bio čuvanje zaleđa Bugojna na Kalinu. Odbranjeno je selo Fulani, zatim se zaposjeda Kopčić. Na teškom zadatku u Kopčiću dolazi do pogibije prvog borca ove čete Ismeta Letića, koji je imao i poseban zadatak pomaganja izvlačenja civila iz Donjeg Vakufa. Komandir Omer Tupo, čuvši za stradanje kolege pokušava da ga izvuče i tom prilikom i sam strada va od rafala četničkog PAM-a. Prvog juna formira se prvi bataljon TO, a Prva četa se povećava i broji stotinu boraca. Na mjesto komandira dolazi Tahir Granić, a četa dobija naziv od milja "Omerova četa" po svom prvom komandiru rahmetli Omeru Tupi. U nedostatku boraca i jedinica, četa mijenja položaje s desne i lijeve strane Vrbasa. Najteže je tih dana bilo u reonima Prusca, Podripaca i Koša. Na položajima Koša četa gubi dvojicu hrabrih boraca Smaju Karagića i Samira Učambrlića, a na Uriji Zijada Karagića. Borci "Omerove čete" su učestvovali i na mnogim bojištima izvan Bugojna, a poseban doprinos su dali u sukobima sa ekstremistima HVO-a. Teško je bilo koga od šehida ili preživjelih iz ove čete odabranih izdvojiti, da se barem na ovaj način spomenu, a ne imati u vidu cijeli kolektiv i njegovo značanje u organizovanju našeg početnog otpora agresiji. Neka nam bude dozvoljeno da spomenemo rahmetli Halida Mulića, Muju Čustu - Muljcu, Osmana Mehića - Mocu, Nedžada Avdagića - Plivadona, Jasmina Kukića - Jaska, Miralema Heleza, Ibrahima Ajanića, Šehide, koji će mnogim Bugojancima ostati u neizbrisivom sjećanju, ne zaboravljajući ni žive prvoborce Ahmu Alića, čuvenog mitraljesca, Ahmeda Kicu, Semina Seferović, Senada Jusića - Čupka, Saliha Jusića - Crnog, Alena Letića, Muju Bevrnju, Dinu Jusića, Hajru Bevrnju, kao i cijelu njihovu četu. Danas se mnogi od živih boraca ove čete nalaze u drugim jedinicama, od kojih su neki na najodgovornijim oficirskim dužnostima. Njeni borci i danas nose uspomenu na te dane jednako kao i ljubav za slobodom. Pojedini izražavaju želju za formiranjem jedinice prvoboraca. Svake godine četa se postroji za godišnjicu svog formiranja. U svečanom stroju ne bude mnogih dragih prijatelja, saboraca. Zavlada neka sjeta, ali i ponos što su baš oni ponijeli epitet "prvi". Obavezali su se da nikada neće zaboraviti porodice svojih poginulih kolega, s kojima su do juče bili na istim ratištima, na istim borbenim zadacima, koračajući putevima našeg slobodarskog ponosa i prkosa. Od početnih dana od kada su bili zajedno u stroju mnogo šta se promjenilo. Danas imamo jaku Armiju, kojoj su i oni mnogo dali, kao i našoj slobodi koja je sve više na vidiku.

Ismet Muratspahić

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Ratni put 770. Slavne

OD ZAVEŽLJAJA DO TENKA

770. Slavna brdska brigada nastala je od brojnih jedinica dobrovoljaca sa Vrbasa. U sastavu 307. motorizovane zlatni ljiljani iz Donjeg Vakufa bili su bitku za Skopaljsku dolinu. Danas donjovakufljani u izbjeglištvu imaju respektabilnu brdsku brigadu sa ratnim epitetom "Slavna", 9 zlatnih ljiljana i 7 majora Armije R BiH.

Nedavno je 770. slavna brdska brigada dobila trećeg po redu komandanta. Ovaj put je to nadkapetan Amer Duraković. Iz ove jedinice na nove dužnosti u 77. Vrbasku diviziju otišli su prvi i drugi komandant, odnosno majori Senad Alkić i Besim Učambarlić. Iza sebe su ostavili vrlo jaku, dobro opremljenu i organizovanu "izbjegličku" brigadu Armije R BiH. Stoga je početkom marta ove godine brigadni general Mehmed Alagić, komandant 7. korpusa Armije R BiH kratko rekao: - Ja Donji Vakuf kao Opštinu vidim kroz Brigadu i obrnuto. Zadovoljan sam, mada ne onoliko kolika su moja očekivanja bila. Pred nama je borba.

Stvarno, 770. slavna brdska brigada je Donji Vakuf u maskirnim uniformama, u vječitom pokretu i stalno na braniku domovine, ali bez vlastitog toplog ognjišta. Domovi pripadnika 770. Sbbr. uvijek su tako blizu, a tako daleko. Obično se vide okom sa položaja uz pomoć ili bez dvogleda. To je dodatni motiv da se izdrži, da se izvrši postavljeni zadatak, da se krene dalje - bilo kuda u neprijateljsku dubinu.

Da je to tako dovoljno govore podaci da je iz ovdašnjih bošnjačkih porodica niklo 9 heroja - "Zlatnih ljiljana". Ovo ratno priznanje dobili su: Huso Sušić, Ismail Omeragić, Mustafa Mušanović i Rasim Palalić, te poshumno: Džemal Škandro, Nedžad Hadžiabdić, Mesud Ramljak, Nihad Čemer i Samir Mustafica. Od običnih ljudi, dojučerašnjih radnika i službenika, rat je iskovao 7 majora Armije R BiH koji su svo svoje znanje i autoritet utkali u uvojničavanje jedinica i osmišljavanje njihovih odbrambenih i ofanzivnih akcija. I jednih i drugih je, u minulih 35 mjeseci rata, bilo mnogo. Mahom su to bile uspješne operacije, zbog čega je ovu Brigadu Predsjedništvo R BiH proglasilo "Slavnom". Naime, 14. aprila 1995.godine biće punih 12 mjeseci otkako 770. slavna brdska brigada nosi ovaj ratni epitet. Nedavno su njeni borci i starješine na svojim redovnim zadacima obilježili godišnjicu briljantne operacije "Mala Šuljaga". Dakle, 16. marta 1994. godine, nakon uspješne odbrane Gornjeg Vakufa, momci 370. brdske (donjovakufske) brigade u cik zore za 7 minuta akcije ovladavaju jednom vatrenom tačkom na tromeđi Kupresa, Bugojna i Donjeg Vakufa. Agresor pred jurišem momaka ove Brigade ostaje bez značajne kote, tridesetak svojih vojnika i tri tenka T-55, koji bivaju uništeni u vrijeme utvrđivanja dostignutih linija. Srbijansko - crnogorski agresor, odnosno 7. motorizovana Mladićeve paravojske pred naletom 370. brdske ostavlja gomilu MTS-a, dio voznog parka, različitu opremu, a naši artiljerci upotpunjuju arsenal ratnog plijena tenkom T-55, koji dobiva ime "Ajvaz dedo". Zarobljena su i 2 pripadnika neprijateljske jedinice, koja je skoro godinu dana "masakrirala" iz artiljerijskih oruđa bugojanska naselja i prusački kraj.

Nisu se ni ohladile nove linije na Maloj Šuljagi, a borci 370. bbr. zažarili su položaje 19. pješadijske brigade na Uriji. Iznenađeni "srbobranci" nisu se ni snašli, a već su ostali bez desetak saboraca i nova dva kilometra okupirane donjovakufske teritorije. Krajem maja i početkom juna 1994. godine pripadnici 370. slavne brdske brigade ponovo su krenuli u oslobodilački pohod. Iz neprijateljske dubine iz neviđenih utvrda ponovo su izbačeni donjovakufski četnici. Ovim akcijama utrojstručena je slobodna teritorija Donjeg Vakufa. U rukama zlatnih ljiljana na Vrbasu je kota Crni vrh (1514) i dio Košćanskog platoa. Od te ofanzive Brigada je bogatija za top B-1, ZIS, PAT, 5 PAM-ova, 11 puškomitraljeza, 30 polu i automatskih pušaka, te za mnogo MTS-a i druge opreme. Agresoru su naneseni značajni gubici.

U septembru 1994.godine 8 pripadnika IDV-a 370. slavne brdske brigade istraživali su neprijateljsku dubinu na teritoriji Šipova. Dest kilometara od naših prvih položaja zarobili su 10 drvosječa u Kupreškoj rijeci. Od njih su dobiveni značajni podaci za osmišljavanje novih akcija.

Već u oktobru Komanda 7. korpusa vodi izuzetno opsežnu operaciju. Značajnu ulogu u oslobodilačkom pohodu do Kupresa na desnom krilu imaju borci 370.slavne. U sred ratnog vihora i operacije Kupres pod vedrin nebom na novodostignutim linijama proslavljen je 21.oktobar - Dan Brigade. Za prvi rođendan njeni pripadnici darovali su Bugojno i njegove stanovnike novom slobodnom teritorijom. Momci iz gradića sa Vrbasa ovladali su, između ostalog, najvišom kotom na ovom pravcu Demirovca (1765).

Borci 770. slavne brdske brigade spremno su dočekali nove zadatke na Vlašićkom i Komarskom pravcu. Nije im više bitno da li će i kada u svoj rodni Donji Vakuf. Najbitnije je da se širi slobodna bosanskohercegovačka teritorija. Još su im svježe "rane" iz maja 1992. godine kada su nenaoružani morali sa kesama i zavežljajima napustiti svoje kuće i stanove u Donjem Vakufu. Sada je sve jasno, donjovakufljani su osvjetlali obraz bošnjačkog naroda. Preko 11 hiljada ih je ostalo u Bosni, a većinom u Bugojnu. Za nekoliko mjeseci obezbjedili su toliko dobrovoljaca TO da su ubrzo zajedno sa bugojancima mogli formirati 307. motorizovanu brigadu Armije R BiH. Branili su borci ove jedinice bugojanska i gornjovakufska ognjišta baš kao svoja. Sada očekuju da s puškom u ruci na vlastita vrata svoje najbliže, ali ne samo to, nego da se krene niz Vrbas i do domova drugih "zlatnih ljiljana" bez kojih ova vojnička porodica ne bi bila jaka i brojna, odnosno 7. korpus ne bi bio strah i trepet SCA ma gdje se nalazio ispred naših linija.

Fatima Ibrica
Foto: M. Mustafica
IS 770. Sbbr.

ISMAIL OMERAGIĆ - "ZLATNI LJILJAN"

KUĆI S PUŠKOM

770. Slavna brdska brigada do sada je iznedrila 9 "Zlatnih ljiljana". Jedan od "zlatnih momaka" ove Brigade je i Ismail Omeragić.

- Vjeruj, ja lebdim kad idem u akciju. Svako normalan ima i strahа, ali kad ideš s dobrom ekipom onda nema problema, a upravo takvi su u našoj brigadi, priča mi tridesetogodišnji Mail. Ne voli baš mnogo da govori o svojim uspjesima. Poznajemo se već odavno. Ponekad mi se činilo da ni pušku ne smije uzeti, nekako povučen i stidljiv, ali izraste Mail u hrabrog i odvažnog borca. Očeliči se i odraste u ratu. Na grudima mu zasja i "Zlatni ljiljan".

- Znaš, '92. mi se činilo sve ovo nedostižno. Krenuo sam u odbranu zemlje sa svojim drugovima, jer brate, treba se vratiti na svoje. Priznanje je veliko i mora se opravdati, a daje mi i podstreka da istrajem u ovoj našoj oslobodilačkoj borbi. Ismail se u redove Armije uključuje juna 1992. godine. Učestvuje u mnogim bitkama za slobodu Bosne. U borbama za Kamenjaš - dobrovoljac. U jednoj od akcija na ovim prostorima biva i ranjen. Ali nema mira. U jedinicu se vraća samoinicijativno. Marta 1994. godine, Mail i njegovi saborci pružaju žestok otpor agresoru i uspijevaju očuvati tek zaposjednutu kotu Mala Šuljaga. U akciji za Crni Vrh, ponovo dobrovoljac. Na dužnosti pomoćnika komandira za moral u četi ulazi u operaciju Kupres. Odmah staje na čelo jedinice, ispred svojih boraca, izviđa i osmatra teren. Moralista, na najbolji način odrađuje zadatak, na licu mjesta, u akciji, s puškom u ruci. Uspjesi se nižu: Mala luka, Osmanagina kosa, Demirovac, Busovača. Jedinica pod njegovim vođenjem uspješno izvršava svaki postavljeni zadatak, a kruna svega bilo je osvajanje Kupreških vrata.

-Najteži momenat mi je bio kada sam izgubio najboljeg druga, najljepši-pogled na Donji Vakuf i osjećaj da smo mu sve bliže i bliže, a jedina i najveća želja - povratak kući ali s puškom u ruci. Ovaj "ljiljan" nije samo moj, istina ja sam ga dobio, ali svi su ga zaslužili.

U borbama za Kupres, iako pomoćnik komandira za moral u četi, Ismail Omeragić je bio jedan od najuspješnijih komandira četa 770. slavne brdske brigade. Skroman, hrabar i pouzdan borac, nekada i komandir odjeljenja, danas komandir udarne čete 3. bataljona 770. Sbbr, dobitnik najvišeg vojnog priznanja Armije R BiH, značke "Zlatni ljiljan".

Dijana Hadžić
foto: M. Mustafica
IS 770. Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put slavne 717. bbr.

ODOLILI SVIM ISKUŠENJIMA

Danas, kada Armija Republike Bosne i Hercegovine svakim danom postaje sve jača kao takva je postala respektabilna sila, koja je uspjela napraviti ravnotežu snaga u ovom našem bosansko - hercegovačkom ratu nemoguće je zaobići jednu od temeljnih herojskih brigada izniklih u ovom ratu. Riječ je o 717. slavnoj gornjovakufskoj brigadi čije temelje možemo potražiti prije aprila 1992.godine.

Grupa hrabrih i odvažnih gornjovakufljana, još kada je bilo riskantno vojnički se organizovati po bilo kakvom osnovu, koji nije bio na liniji tadašnje JNA, formirala je Patriotsku ligu Gornjeg Vakufa. Patriotska liga kasnije je postala kamen temeljac gornjevakufske Teritorijalne odbrane. Prije formiranja TO-e jedinice Patriotske lige su izvršile obuku na području Borove ravni. Koliko je bila uspješna ta obuka najbolje govore događaji od 20.juna 1992.godine kada su izbili prvi sukobi HVO-a i tadašnjeg TO-a u G.Vakufu. Ovaj datum treba pamtiti kao prvi pokušaj HVO-a da zavlada područjima Bosne i Hercegovine. U ovom sukobu HVO bio je potpomognut elitnim snagama HV-a.

Uspostavom mira u G. Vakufu vakufski borci odlaze na najvruća ratišta u tom periodu (Prusac, Guvna, igmansko - trnovsko ratište i druga) na kojima postižu značajne borbene rezultate. Posebno treba istaći akciju oko deblokade Sarajeva, gdje su gornjovakufske jedinice ispunile sve postavljene zadatke. Događaji od 23.oktobra 1993.godine na Prozor reflektuju se i na Gornji Vakuf. Elitne jedinice gornjovakufske brigade usiljenim maršem vraćaju se u G.Vakuf da učestvuju u njegovoj odbrani što im u potpunosti i uspijeva.

Gornji Vakuf i njegovi borci najteže trenutke doživljavaju 11.januara 1993. godine kad počinju nadljudske borbe za odbranu grada, koje traju oko 40 dana. Početnu inicijativu HVO-a jedinice tadašnje 317. brigade uspijevaju amortizovati izvanrednim diverzantskim akcijama. Poslije januarskog sukoba zahvaljujući legendarnom komandantu Goranu Čišiću dolazi do formiranja PDO-a čiji su borci u ovom periodu postigli značajne rezultate na fojničko - konjičkom ratištu, a u svim napadima na Gornji Vakuf bili stub njegove odbrane.

Krajem mjeseca juna 1993. godine ponovo dolazi do napada jedinica HVO-a, gdje je u potpunosti stradalo selo Kute. Ovo je bio uvod u još krvavije bitke koje traju od 4. jula 1993. godine do 25. februara 1994. godine. Na početku ovog sukoba dijelovi 317. brdske brigade uspijevaju zaustaviti strahoviti nalet tenkova i transportera Hrvatske vojske i HVO-a na području Oglavka s ciljem da se spriječi spajanje HVO jedinica Bugojna i ostalih iz tzv. Herceg - Bosne.

Početkom augusta iste godine PDO i ostale diverzantske jedinice uspijevaju izvršiti deblokadu Gornjeg Vakufa oslobađanjem sela Milića, Ponira, Krupe i Bistrice. Na ovaj način omogućena je osmomjesečna uspješna odbrana Gornjeg Vakufa. Ovim sukobima dokazano je da mnoga vojna pravila nemaju temeljenja u praksi kada su u pitanju gornjovakufljani i njihova borba. Nerijetko pripadnici UN-a smješteni u Gornjem Vakufu pitali su se ko su ti branioci ovog grada, koji su odbijali napade na Crnom Vrhu, Vrsima, Bistrici, Odvodama, Ciganskim njivama, Krču, Releju, Rajcima i drugim kotama.?

Nakon primirja sa HVO-om i potpisivanja Vašingtonskog sporazuma borci 717. slavne brdske brigade se usmjeravaju prema srpsko - crnogorskom agresoru na planini Raduši i vrbaskom pravcu. Prilikom oslobađanja Kupresa jedinice ove brigade oslobađaju kotu Siver i uvezuju se sa ostalim jedinicama 7. korpusa.

Veličina ove brigade je i u tome što se u njenim redovima bore vrsni spotisti /reprezentativci države/, da inžinjeri svoje magistarske radove spremaju na prvoj liniji, zaista na prvoj liniji sa puškom u ruci. Uz ime naše brigade svakako neodvojivo su vezana imena njenih komandanata: majora Jusufa Heljića, pukovnika Envera Zejnilagića, majora Fahrudina Agića i sadašnjeg komandanta majora Džemala Hadžića.

Hajrudin Mršić
Edin Kirlić

7.Lard PVO 7.korpusa AR BiH

EKIPA MALA, ALI UBOJITA!

Formiranjem najmlađeg Korpusa naše Armije, uporedo je dolazilo do formiranja samostalnih jedinica. Jedna od njih je, svakako i 7. LARD PVO. Od ove po mnogo čemu specifične jedinice, formirane petog aprila prošle godine zavisi i izvršenje određenih zadataka.

U sastav jedinice ušli su po jedan vod iz 708. i 706. Brigade, te baterije od 40 mm, koja je djelovala u sastavu tadašnje Operativne grupe "Zapad". Pripadnici 7. LARD PVO sa svojim materijalno - tehničkim potencijalima pokrivaju cijelu zonu odgovornosti 7. korpusa AR BiH. Divizion, čiji je prevashodni zadatak protiv - vazdušna odbrana, počeo je djelovati sa veoma skromnim arsenalom oruđa potrebnih za ovaj vid borbe. Međutim, iz dana u dan je dolazilo do poboljšanja materijalno - tehničke osnove, što je samo po sebi dovelo do povećanja borbene moći naših protivavionaca. Divizion u ovom momentu raspolaže sa dovoljnom količinom oruđa i municije s kojima su u stanju pružiti veoma kvalitetnu protiv - vazdušnu odbranu u bilo kojem dijelu zone odgovornosti našeg Korpusa. U sadašnjoj situaciji pripadnici pomenute jedinice u stanju su da ispune svaki zadatak koji pred njih postavi nadređena Komanda, s tim da je i dalje težište stavljeno na zaštitu objekata namjenske industrije.

Uporedo sa materijalno - tehničkim jačanjem jedinice, vrši se i stalna obuka, odnosno usavršavanje njenih pripadnika. U obavljanju ovih aktivnosti nailaze na veliku pomoć i razumijevanje u Komandi 7. korpusa. U sastavu Diviziona veoma uspješno djeluje i Centar za vazdušno osmatranje. U opremanju pomenutog centra, svoj puni angažman i nesebičnu pomoć pružio je i načelnik veze našeg Korpusa.

Pored protiv - vazdušne odbrane pripadnici Diviziona obučeni su i za gađanje ciljeva na zemlji. U dosadašnjem periodu momci iz ove jedinice davali su vatrenu podršku drugim borcima našeg Korpusa, gdje god je to u datom momentu bilo potrebno. Posada "prage" u istorijskoj "operaciji Kupres", dala je veliki doprinos u kompletnom uspjehu i oslobađanju Kupresa od srpskog agresora. Pomenutu "pragu" zarobili su mudžahidi sadašnje 737. Muslimanske lahke brigade u borbama za oslobađanje Meokrnja,nakon čega je ista naredbom svrstana u sastav 7. LARD PVO. Pripadnici Diviziona pored svojih redovnih obaveza vrlo često kada to situacija na bojištu zahtijeva uključuju se u aktivna borbena djelovanja kao pješadinci. Stanje borbenog morala u jedinici je na zavidnom nivou. U izvršavanju zadataka uopšte se ne postavlja pitanje ko je ko i odakle je ko. Ovo tim više jer je jedinica formirana na eksteritorijalnom principu. Sa ovakvim poimanjem i izvršavanjem svojih zadataka nastaviće se i u periodu koji nam predstoji.

Za svoj rad i zalaganje jedinica je dobila pismenu pohvalu Generalštaba AR BiH.

Azam Mandžić
Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 708. lahke brigade

USPJEŠNO NA DVA FRONTA

Želja da se jednim novinarskim tekstom predstavi slika 708.lbr. izgledaće suviše pretenciozno, no, i to je način da se odužimo onima koji saćuvaše N. Travnik i Bosnu i Hercegovinu.

■ TRNOVIT PUT

Historiju ćemo tek u nekim narednim vremenima proučavati i razmatrati na nama svojstven način, no ona se piše već sada. Nažalost, mnogi nisu dopustili da našu historiju pišu naši borci. Zaista je i više no čudo kako se ovdašnji narod brzo osvjestio i organizovao. Ne slučajno, dakako, već složno, munjevito i u skladu sa inicijativama državnog vrha. A zaista, koliko mi znamo?

Ima li novotravničanina, ima li Bosanca koji nije čuo za Fikreta Skopljaka - Šošu. Prve akcije Šošinih momaka krenule su već u martu 1992. godine. Po direktivi SDA iz tvornice "Bratstvo" otpočelo je "izvlačenje" ručnih bacača, koji su spasili Sarajevo u prvim naletima četničkih oklopnjaka na BH prijestolnicu. I dalje sve teče naizgled brzo i jednostavno. Razlog za to bila je čvrsta odluka cjelokupnog stanovništvadasesvimsredstvi - ma odupre konceptu ekspanzionizma istočnog i zapadnog susjeda.

Dvadesetosmog aprila '92. godine na prve borbene zadatke upućena je jedinica jačine 40 dobro naoružanih i uniformisanih boraca kojom komanduje Šoša, a opštinski Štab TO na čelu sa komandantom Refikom Lendom kompletiran je 25. maja '92. godine i brojі preko 1200 dobrovoljaca. Jedinice rejonskog Štaba Šenkovići tokom aprila uspostavljaju prve linije odbrane prema SCA, da bi svakodnevnim diverzantskim dejstvima bile pomjerane prema područjima općine Donji Vakuf. U razračunavanjima sa SDS teroristima u području nadležnosti RjŠt TO Opara gine i prvi pripadnik OS Novi Travnik rezervni pripadnik MUP-a, Nesib Đulić.

"Nešto mi se Travnik zamaglio"-kada je gorjelo Turbe. I tada su se borci iz N. Travnika našli u pravo vrijeme i na pravom mjestu, značajno pomažući braniocima Turbeta u najtežim danima maja i juna '92. godine. Nakon Turbeta dolaze Šešićka planina, Medini, Drvetine i isti zadaci naših boraca. Strahoviti prizor izmasakriranih tijela Bošnjaka - Muslimana u Drvetinama, dali su našim borcima još veću snagu i još jedan motiv više u borbi protiv nemani koja se nadvila nad bosanskim nebom.

■ NA DVA FRONTA

Vjerovatno prvi sukob hrvatskog i bošnjačkog naroda u historiji zbio se 19.07.1992.godine žestokim napadom ekstremnih postrojbi HVO iz nekoliko BH gradova na novotravničke borce. Ovaj sukob odnio je i tri nova života pripadnika OS BiH.

■ SNAGA VEĆIH JEDINICA

Dvadesetdrugog jula 1992.godine na Ravnom Rostovu izvršena je smotra Prvog samostalnog bataljona, a 1. augusta na svoje prve zadatke kreću u dotadašnjim borbama već prekaljeni borci Drugog samostalnog bataljona. U to vrijeme jedinice iz N. Travnika najviše su angažovane na ex - teritorijalnom principu. Tako su najviše mjeseci značajno uzele učešća na ratištima bugojanske općine: Medine, Kopčići, Ždralovići, Koprivnica i dalje prema Donjem Vakufu. Prusac grade opjevani. Jednom prilikom bradate spodobe dopriješe i do prusačke džamije i harema, no pri snažnom kontranapadu boraca, čete za brze intervencije pobjegoše glavom bez obzira, ostavljajući iza sebe jedan tenk onesposobljen vještom rukom i preciznim okom našeg borca. Pripadnici Prvog bataljona izveli su uspješan napad na potezu Sabljari - Klinde, nanijevši pri tom velike gubitke šumskim razbojnicima. Borci jedinica iz ovog grada tokom čitave '92. godine vodili su borbe na ratištima oko Visokog, pri tom oslanjajući se prvenstveno na diverzantsko - izviđačke sposobnosti, jer su četnici na ovom dijelu BH ratišta posebno u to vrijeme bili daleko nadmoćniji. Početkom septembra na Vruće ratište Jajca odlaze borci Druge čete 2. bataljona dajući pri tom tamnošnjim braniocima i više od moralne podrške. Upravo u to vrijeme odvija se i formiranje Trećeg samostalnog bataljona, koji na svoj ratni put kreće 06.10.1992.godine, a četa za brze intervencije 07.11.iste godine prerasta u slavom ovjenčani novotravnički PDO. Stiže se i na Igman. Paralelno sa ovim teku i masovna maltretiranja i progoni Bošnjaka od strane tzv. vlasti HVO, što će 19.10.1992.godine prerasti u žestoki ratni okršaj u trajanju od 10 dana. Odmah po prestanku sukoba novotravničani nastavljaju borbu protiv četnika na Turbetu, Karauli i Đelilovcu. Bili su tu i u odsutnim trenucima zaustavljanja četnika nakon pada Jajca, uspostavljajući liniju odbrane koja je ostala nepromijenjena tokom cijele '93. i '94. godine. Nakon brojnih granatiranja, tri četnička avionska raketiranja grada i industrijske zone, višemjesečnog boravka na ratištima širom R BiH, i dva okršaja sa ekstremistima HVO, novotravnički borci bili su spremni da ponesu ratni teret brigade kao složenije formacijske jedinice AR BiH. Osamnaestog augusta, a potom 25. septembra daju svečanu zakletvu, da će braniti vrijednosti i odlike BiH kao nezavisne i suverene države. Za njenog prvog komandanta imenovan je već proslavljeni komandant sa sarajevskih ratišta - Bisljim Zurapi. Oficijelno brigada živi od 17.12.1992.godine. Od tada pa do juna 1993. godine kada otpočinje i treći ili uslovno rečeno opšti sukob sa postrojbama HVO, ali i HV, borci 308. bbr. učestvovali su na ratištima Turbeta, Bijelog Bučja, Gornjeg Vakufa, Krušćice i Večerske (Vitez).

■ NAPOKON SHVAĆENI

I ovom (trećem po redu) sukobu sa ekstremistima HVO-a prethodili su masovni progoni stanovništva, zlostavljanja i zvjerstva najrazličitijih oblika. Na napad 8.juna žestoko je odgovoreno već sutradan i time su definitivno otpočeli devetomjesečni sukobi na teritoriji općine N. Travnik. O ovom mračnom periodu međusobne mržnje i ubijanja dva dojučerašnja i današnja saveznika nije potrebno mnogo govoriti, osim da će naš narod oprostiti, ali ne i zaboraviti. Pri povlačenju iz sela sjeverozapadnog dijela općine N. Travnik postrojbe HVO su prepustile linije odbrane na Kamenjašu u četničke ruke i velikodušno se prihvatili saveznštva sa svojim koljačima koji su ih još velikodušnije otpremili po logorima širom tzv. RS. U briljantno pripremljenoj akciji uz sudjelovanje i drugih jedinica sadašnjeg Sedmog korpusa AR BiH za vrlo kratko vrijeme u posjed jedinica AR BiH došla je jedna od najdominantnijih kota na komarsko - vrbaskom pravcu - Kamenjaš (tt 1510) i što je još značajnije - bez poginulih boraca u našim redovima, a uz ogromne gubitke SCA.

■ STANOVNIŠTVO MIRNO - RATNICI BOJ BIJU

Po uspostavljanju primirja sa HVO-om nastupio je period zatišja. Za to vrijeme su četnici činі se zaboravili kako "biju" borci 308. bbr., pa i dan danas vidaju rane od teškog poraza pretrpljenog u borbama za Vučilju Glavu i Veliki Šiljkovac tokom šestog mjeseca 1994.godine. Pored ogromnih žrtava u živoj sili četnici su ostavili i brojna MTS, ali i još nekoliko strateški značajnih objekata. Da ovaj gubitak nikada nisu prežalili pokazuju granatiranjima koja često primjenjuju i dan danas. No, prvih 10-tak dana po osvajanju ovih kota bio je pravi pakao. Svi sudionici ove bitke živo će je se sjećati dok su živi.

U jesen '94. godine desio se Kupres! Učestvujući u borbama za Kupres jedinice 308. bbr. dale su svoj puni doprinos osvajanjem, u sadejstvu sa drugim jedinicama Sedmog korpusa ili samostalno: Velike Šuljage, ex. Titove vile, Ognjevače, tt 1313, Vučijaka, Bukovače - čime je definitivno srušen četnički otpor na ovom ratištu i još jednom pobjedom - "čišćenjem" terena prema s.Zlosela i spajanjem sa postrojbama HVO.

■ NI MIR U MIRU

I takozvano primirje koje još samo na papiru jedinice 308. bbr. iskoristile su za obuku, ustrojavanje i transformaciju u 708. lahku brigadu čime se povećavaju manevarska svojstva ove jedinice, što je još jedna velika pobjeda i dokaz da ova brigada ne gubi vrijeme, ne dajući četnicima predaha, dokle god svojim stopama prljaju prostore BiH, jer: "Bosna je čilimom zastrta." Za njenog novog komandanta imenovan je major Osman Porić.

Iako mnogi događaji, mnoge borbe, mnogi istaknuti likovi nisu pomenuti, ovo je ipak bio pokušaj da se ukratko predstavi ratni put novotravničkih tigrova, koji će se sudeći prema najnovijim događanjima vrlo brzo obogatiti novim pobjedama nad srbo - četničkom soldateskom.

Almir Halilagić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 706. lahke brigade

GODINE USPJEHA!

Dvije su osnovne karakteristike, koje su obilježile trogodišnji ratni put nekada 306. bbr, danas 706. lahke brigade, a to su: pravovremena organizacija naroda za pružanje otpora agresiji i borba na dva fronta. Početkom maja '92. godine pripadnici TO-a Biljanske doline uspostavljaju linije odbrane na padinama Vlašića.

Užurbano se putem Kriznog štaba vrši osposobljavanje i naoružavanje velikog broja vojnih obveznika -, tako da se za rekordno kratko vrijeme, pod utiskom događaja iz bližeg i daljeg okruženja, formiraju četiri Odreda. Nastali iz seoskih četa, Odredi: Mehurić, Han Bila, Ljuta Greda i Hum počinju svoje ratno vojevanje, koje prevazilazi okvire pasivnog - odbrambenog načina ratovanja, a sve ubjedljivije ove jedinice sa već jasnim konturama dokazuju, uz mnogo hrabrosti i sklonosti za ofanzivna borbena dejstva. Četničko napredovanje i ataci su zaustavljeni. Počinju prvi porazi četnika, koji su naišli na iznenađujuće čvrstu i jaku odbranu ljudi koji brane svoja ognjišta.

■ PRVI VELIKI USPJEH!

Dvanaestog septembra '92. godine na Meokrnju,-koje predstavlja sredokraću opština Travnika, Teslića i Zenice, agresor je od boraca Biljanske doline doživio težak poraz. Na taj način stvoreni su preduslovi za prerastanje nižih formacija - Odreda u veće - Brigadu. Naredbom komandanta 3. korpusa AR BiH Envera Hadžihasanovića 30. novembra 1992. godine pristupilo se formiranju brigade. U njen sastav ulaze: bataljon Šiprage, bataljon PL-a, te 4 Odreda - Mehurić, Hum, LJuta Greda i Han Bila. Prvi komandant brigade je Esed Sipić, koji će se na tom mjestu zadržati punih osam mjeseci. Brigada dobija veoma veliku zonu odgovornosti.

■ '93 I '94. GODINE USPJEHA

Devedesettreća godina predstavljaće za biljansku 306. brigadu, godinu teških i iscrpljujućih borbi na više frontova, od borbe protiv dvije vojne formacije (HVO i četničkih paravojnih formacija i tzv. VRS) do gladi i teške neimaštine koju donosi samo surovi rat. Međutim, navedeni faktori samo su pozitivno djelovali na planu daljeg jačanja odbrambenih snaga i morala ukorijenjenog u svakom djeliću tijela branilaca ovih prostora. Tih mjeseci teku paralelni napadi četnika na Vlašićkom ratištu i ekstremista HVO-a na veliki dio doline. Svi napadi na njihovu veliku žalost osuječeni su, a branioci, borci 306. bbr iz dana u dan postaju sve svjesniji svoje snage i jačine. Početkom p.g. dolazi do definitivnog sloma postrojbi HVO sa ovog područja, nakon što su borci biljanske brigade izveli veliki broj veoma uspješnih akcija. Slobodna teritorija se širi. Četnici su prisiljeni na uzmicanje, jer u samostalnim i akcijama sadejstva sa drugim jedinicama Korpusa 306.gotovo svakodnevno pomjera četnike i oslobađa nove kilometre teritorije. Oslobođeni su: Hrust, Tvrda ravan, Kraljevo guvno, Stojanovac i rejon Ugra.

■ BORBA ZA POLICE

Svoj maksimum brigada će dati u poznatim bitkama za Simišće i Police, te Crni vrh. Borbe za Police trajale su puna 72 sata, a naše jedinice su agresoru, nanijele velike gubitke u živoj sili i MTS-u. Borci 306. bbr su u tim borbama pokazali neviđenu hrabrost, snagu i spremnost da ovladaju veoma jakim četničkim utvrđenjima. U sest jakih artiljerijsko - pješadijskih kontranapada, četnici su ispalili na, do jučer "svoje" položaje preko 2000 projektila raznih kalibara. Heroji 306. su se tek nakon trećeg naređenja za povlačenje vratili na početne položaje. Bila je ovo jedna od najtežih i najdramatičnijih borbi viđenih do tada na Vlašićkom platou. Za ispoljenu hrabrost i požrtvovanje komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić pismeno je pohvalio jedinice 306. bbr. Na veoma dugoj zoni odgovornosti ove brigade bit će zapamćena uporna i veoma uspješna odbrana u rejonu Srnećih brda, na koje je agresor nasrnuo oko 30 puta. Linije boraca 306. nisu pomjerane niti za milimetar, u toku trogodišnjeg oslobodilačkog bitisanja ovim prostorima.

■ PET ZLATNIH LJILJANA

Valja reći i to da je Brigada svoj vrhunac uspješnosti doživjela za vrijeme komandovanja brigadom Munira Karića, koji je dobitnik armijskog priznanja, pištolja sa posvetom. Isto priznanje dobio je i pripadnik Vojne policije Halil Delić. Također, brigada je iz svojih redova iznjedrila četiri zlatna ljiljana: Ismail Jetiš, te posthumno Đulejman Delić, Ohran Sažić i Hajrulah Fuško i Avdo Jašarević, dok je više boraca pismeno, usmeno i novčano pohvaljivano. Početak o.g. u znaku je unutrašnjih formacijskih promjena. Nekadašnja 306. bbr. danas je 706. ali lahka . Momci na čelu sa novim - starim komandantom Esadom Sipićem spremni su da trnoviti put kojim su prošli u dosadašnjem toku rata, pretvore u put slobode, put oslobođenja, kao najvažnijeg cilja svakog pripadnika naše Armije, svakog Bošnjaka ponaosob.

Nihad Fuško.

Ismaili Jetiš

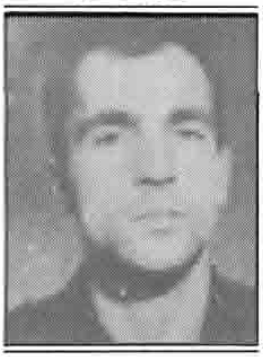

Sažić Ohran

Fuško Hajrulah - Kljuka

Kapetan Delić Džulejman

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

Brigadni general Mehmed ALAGIĆ, komandant najmlađeg "ljutog" korpusa naše Armije u predvečerje isteka godine postojanja i uspjeha Sedmog korpusa kaže:

MOJI BORCI SU NAJBOLJI NA SVIJETU!

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

Prvi izvještaj pod oznakom 7. korpusa ARBiH pretpostavljenoj komandi proslijeđivan je u jedan sat poslije pola noći 7. aprila 1994. godine. Tako je prije godinu dana počeo da živi Sedmi, kako ga njegov narod nazva "LJUTI KORPUS". Na njegovom čelu od formiranja do danas je čovjek koji se pokazao kao veliki strateg i vojskovođa.

"Imam najbolje borce na svijetu!" riječi su brigadnog generala Mehmeda ALAGIĆA, komandanta 7. korpusa ARBiH.

■ **SLOBODA: Gospodine generale, na početku razgovora u ovoj svečanoj prilici, prisjetite se početka, kako je formiran 7.najmladji korpus, ARBiH? Zašto je 7.aprili 1994.godine - Dan Korpusa?**

gen. ALAGIĆ: Da, danas se navršava godina dana od kako je počeo da funkcioniše 7.korpus. Ja sam dužnost Komandanta 3.korpusa predao 6. aprila, došao sam u Travnik, održao sastanak sa starješinama koji su već prekomandovani u Komandu 7.korpusa, na kojem smo konstatovali da su sve obaveze u vezi sa formiranjem izvršene. Potpisao sam prvi izvještaj iza ponoći pod oznakom "7.Korpusa" pretpostavljenoj komandi 07.04.1994. god. u 00.01 časova. Taj dan je zapravo moj prvi radni dan u ulozi komandanta 7.korpusa.

■ **SLOBODA: Kao Komandant 3.korpusa predložili ste formiranje još jednog Korpusa. Čime ste se rukovodili dajući taj prijedlog?**

gen. ALAGIĆ Deblokadom Maglaja, odnosno OG-7Jug, stvorila se jedna sasvim nova situacija. Tada je 3.korpus, zapravo, dobio značajno proširenje zone odgovornosti - praktično od Gornjeg Vakufa do Doboja. To je ogromno prostranstvo. To je teritorija dva okruga - travničkog i zeničkog - sa velikim brojem opština i sa velikim demografskim (mobilizacijskim) potencijalom. Za Komandu 3.korpusa bilo je tada vezano preko trideset brigada i jedinica tog ranga sa oko šezdeset hiljada pripadnika armije u njima. Takvo stanje - logično je nametalo slabosti, koje je ubrzano trebalo eliminisati. Bdijenje nad tolikom zonom odgovornosti, njeno uredjivanje i sigurnost - zahtjevalo je da se ona podjeli i stavi u nadležnost dva Korpusa. Ovoliki broj brigada vezanih za Komandu jednog Korpusa, nije obezbjedjivao ni elementarne pretpostavke operativnog, neprekidnog i sigurnog rukovodjenja i komandovanja. I zbog toga je trebalo izvršiti formiranje dvije komande - dva korpusa. A imali smo dovoljno stručnog starješinskog kadra za njihovo formiranje. Stvaranjem dva korpusa, omogućeno je da se taj ogromni vojni potencijal usmjeri na najznačajnije operativno - strategijske pravce i da se na istima dobija značajne pobjede. Argumenti su prihvaćeni i Predsjedništvo BiH svojom Naredbom br. 02/111-19/94. od 11.januara 1994.godine donijelo odluku da se formira 7.korpus. Uslijedilo je odgovarjuće Naredjenje ŠVK OS (str. pov.14/75-160/94 od 11.01.1994.god.) sa konkretnim rokovima. Već od 25. marta jedna grupa od pedesetak starješina radila je na obezbjedjenju uslova za početak rada Komande u svim njenim segmentima. Ja sam u kontinuitetu pratio taj rad. Mojim prelaskom u Travnik, 07.04.1994.god. i praktično je izvršena Naredba pretpostavljene komande o formiranju 7.korpusa i taj dan uzimamo za dan njegovog formiranja.

■ **SLOBODA: Jedinice Korpusa su skoro od dana formiranja izvodile aktivna borbena dejstva. Narod ga je prozvao manevarskim, udarnim, oslobodilačkim. Kako ste od pretežno prostorno - odbrambenih jedinica napravili pretežno manevarsko - ofanzivne jedinice?**

gen. ALAGIĆ: Prvo bih nešto rekao o "ratovanju kod svojih kuća" - tj. o domobranštini. Iako sam je nazvao ovim imenom - ne mislim da apriori ima i nosi negativno značenje. Naprotiv, ova pojava je nužna u početnoj fazi svakog narodnooslobodilačkog rata pa i ovog našeg. Logično, da se čovjek najprije odluči da od narasle opasnosti prvo odbrani svoju porodicu, svoju kuću i imanje, svoje selo, grad, zavičaj. Potreba da tako postupi - jasna je i čovjeku sa najnižom svješću.

I taj početni lokalpatriotizam je veoma snažan, poletan ali i brzoprolazan. Mi smo uspjeli u toj fazi ovog rata izgraditi prilično čvrstu vojnu organizaciju - od zaštitnih vodova i četa, preko odreda do brigada tekao je razvojni put unutrašnje organizacije naše Armije. Istina, i brigade su uglavnom imale teritorijalnu popunu. Kada sam primio dužnost Komandanta 7.korpusa, zapravo, ni jedna brigada nije imala eksteritorijalnu popunu. Istina, neke od njih nisu imale svoju matičnu teritoriju pod kontrolom Armije RBiH pa su zbog toga bila lahkopokretne i od njih je bilo najlakše napraviti manevarske, brzopokretne, oslobodilačke, udarne jedinice. U početnom periodu rata formirao sam OG "Bosanska Krajina". Borio sam se i izborio da jedinice ove operativne grupe ne budu "zarobljene" nekom zonom odgovornosti. Želio sam da to budu jedinice sposobne da vode borbu na bilo kojem frontu, u bilo kojem kraju slobodne teritorije. Tako se i dogodilo. Kada je formiran Korpus, jedinice ove operativne grupe ušle su u cjelosti u njegov sastav. Te jedinice su postale i ostale jezgro manevarskog duha i okosnica ofanzivnih oblika oružane borbe. Naoružavani su savremenijim naoružanjem i opremljeni tako da mogu odgovoriti ovoj namjeni. Medjutim, sve domicilne brigade bile su čvrsto vezane za matičnu teritoriju opštine po pitanju popune, zone odbrane, oslanjanja na logističko i socijalno-statusno obezbjedjenje i dr. Zaključenjem mirovnog sporazuma sa HVO, neke naše brigade su praktično "izgubile" dotadašnju svoju z/o, pa smo polahko tim jedinicama dodijeljivali z/o prema SCA. Taj proces "odlijepljivanja" od svojih kuća nije tekao lahko, ali je ipak realizovan. Pobjedonosnom operacijom na Kupresu stvorili smo uslove da se dotadašnja z/o skrati, da se i na taj način dio jedinica izvuče iz odbrane, te da nakon intenzivne obuke, postanu jedinice za manevarska, ofanzivna, oslobodilačka dejstva. Danas, gotovo da nemamo ni jedne brigade koja je striktno vezana za svoje dosadašnje odbrambene zone. Sve su na neki način pomjerene ili pomjerane. A slobodne, manevarske brigade imaju danas takve manevarske sposobnosti, da smo u stanju svaku od njih premjestiti za 2-3 sata u bilo koji dio zone odgovornosti Korpusa. Pored jedinica, osposobljenih da vode b/d bilo gdje u z/o Korpusa, imamo sposoban starješinski kadar u Komandi, školovan, disciplinovan, odgovoran, sa bogatim borbenim iskustvom. U mogućnosti sam formirati 2-3 IKM-a na taktičkim pravcima i uspješno sigurno i efikasno rukovoditi i komandovati b/d. I ta predpostavka omogućuje visoku operativnost Korpusa. I na kraju, ja lično kroz svoju vojničku karijeru, a naročito sada u ratu njegovao sam svoju privrženost napadnom vidu b/d. Ja sam Komandant ofanzivac, koji njeguje princip da je napad najbolja odbrana, a u okviru napada kao vida b/d - mnoštvo je modaliteta koje smo u ovom trogodišnjem ratu već isprobali, koji su dali rezultate i koje je agresor već gorko iskusio. O njima sam više puta govorio. Sva ova tri preduslova - omogućavaju da Korpus bude visoko operativna jedinica, kakve uostalom, korpuse ova oslobodilačka faza rata i traži.

■ **SLOBODA: Često u svojim istupima kažete da rat neće prestati, odnosno, da će prestati tek po rješenju situacije u Bosanskoj krajini. Što to praktično znači?**

gen. ALAGIĆ: Kada će rat prestati ne zavisi od nas, zavisi od naših agresora. Staće onda kada se prognani Bošnjaci budu mogli vratiti na svoja ognjišta i budu mogli na njima živjeti, dostojanstveno i ljudski, kao i svaki drugi narod. Dobro poznavajući agresora - taj povratak može biti samo nasilnim putem. SCA i četnici do sada nisu nigdje iskazali takvu spremnost. Oni će to uraditi samo pod pritiskom, silom. Hoće li to uspjeti diplomatskim putem ili oružanom borbom, ili kombinovano - pitanje je. Treba se boriti svim sredstvima - diplomatskim ali i oružanom borbom. Što se mene tiče - oružana borba je osnovno i najdjelotvornije sredstvo za urazumljavanje, i najviše se uvažava. Kako to "urazumljavanje" neće ići ni lahko ni brzo - rat će trajati dugo, dugo. Na tom putu ne smijemo sustati. Ako nama Bošnjacima ovaj, ko zna koji po redu genocid, ne bude otvorio oči i poslužio kao osnov za istorijsko pamćenje, da je samo uspješna oružana borba način da se preživi, opstane - onda će zaista naš narod nestati. Mislim da je većini naših Bošnjaka sasvim jasno, da nam je presuda za likvidaciju i nestanak sa ovih prostora davno donesena i da je zbog toga oko milion i dvjesta hiljada Bošnjaka raseljeno, da je oko dvjesta hiljada ljudi pobijeno, da je kroz logore prošlo oko pola miliona ljudi, da je oko dvadeset hiljada naših majki, žena, sestara silovano, da je oko osamsto naših džamija porušeno. To mora da zna i da ponavlja kao zakletvu svaki naš čovjek - kad liježe da spava i kada ustaje. To mora da zna svako naše dijete. To niko ne smije da zaboravi. To niko nema pravo da zaboravi. Nema prava ni da oprosti. Ako smo svjesni ovih žrtava - onda neće lahko doći do mira na ovim prostorima. Nas su istjerali silom iz naših sela, iz naših gradova, sa naših ognjišta. Mi hoćemo da se vratimo u svoje gradove, u svoja sela, na svoja imanja, na svoja ognjišta. Hoćemo ih - makar bila i zgarišta. Naša su. Mi se želimo vratiti, ponosno i ne pognute glave. Ovo je naša zemlja. Dakle, ako agresor prihvata da nam vrati oteto, prihvatićemo i mi. Rata više ne mora biti ni dana. Mir može da dodje odmah. Naglašavam da ni takav mir ne bi bio u potpunosti pravičan ali prihvatamo ga. I prihvatili smo - to je plan Kontakt-grupe, koje je naše najviše politicko i zakonodavno tijelo potpisalo. Medjutim, problem je u tome što agresor ne prihvata i još uvijek nije prihvatio taj plan. I neće ga prihvatiti milom. Šta onda ostaje drugo - ostaje da svoje vratimo silom. Na tom putu ginuće nas još mnogo, ali Bogami - mnogo više agresorskih vojnika. Pokazuju to i najnovija borbena dejstva. I još nešto. Ako budemo vraćali zlom na sva zla što su nama učinjena - rat će zaista decenijama trajati. U nekom kratkom istorijskom periodu on može biti i prigušen, ali će brzo ponovo buknuti. A sad što se tiče Bosanske krajine. Ovu aktuelnu fazu našeg odbrambenog rata nikako ne bi smjeli zaključiti bez kvalitetnog rješenja za Bosansku krajinu. Naravno, i za ostale naše okružene enklave. Bosanska krajina mora imati kvalitetan spoj sa cjelinom slobodne teritorije. Ako može na miran način prihvatamo, ako ne, onda ćemo oštricu svog pobjedonosnog hoda usmjeriti najdirektnije ka Biha ću. Sastaćemo se mi negdje u Krajini.

■ **SLOBODA: Kako bi ste sa pozicije komandanta najmladjeg armijskog Korpusa podijelili faze razvoja ovog rata kojeg vodimo?**

gen. ALAGIĆ: Nije neophodno biti Komandant najmladjeg Korpusa Armije RBiH, da bi govorio o fazama ovog našeg narodnooslobodilačkog rata. Ovaj rat koji vodimo, kao uostalom i svaki oslobodilački rat zakonito prolazi kroz dvije faze - fazu pretežno odbrambenih borbenih dejstava i fazu pretežno ofanzivnih (oslobodilačkih) borbenih dejstava. Ja, kao Komandant 3.korpusa sa glavninom snagama izvodio sam odbrambena borbena dejstva, i ako su i tada bile respektivne snage izdvojene za oslobodilačka dejstva. Kao Komandant 7.korpusa u situaciji sam da sa glavnim snagama izvodim aktivna, ofanzivna - oslobodilačka borbena dejstva. Napad je, dakle, prevladjujući vid borbenih dejstva. U toj prvoj fazi, težišni zadatak nam je bio ne izgubiti nijedan pedalj slobodne teritorije, slomiti napadnu moć agresora,

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

nastojati umanjiti razlike u njegovoj tehničkoj superiornosti, preoteti mu strategijsku incijativu i stvoriti preduslove za narednu, oslobodilačku fazu rata. Sada u ovoj oslobodilačkoj fazi mi imamo strategijsku i svaku drugu incijativu, tehnički smo sustigli agresora u mnogim vrstama naoružanja, došlo je do izražaja naša prednost u ljudskom faktoru- njegova i kvantitativna i kvalitativna komponenta. Imamo bolju logističku podršku od agresora. To nam omogućava da faktor vrijeme (zimski period) stavimo u faktore svoje prednosti. Ni faktor zemljište (visoki planinski predjeli) nije nam više prepreka. Naravno, moramo ove faze rata uslovno nazivati "odbrambenim" i "oslobodilačkim". Zapravo, čitav rat koji vodimo, po svom društvenom karakteru je odbrambeni, pravedni rat, a s obzirom da oslobadjamo dijelove svoje zemlje koje je SCA okupirao u agresiji, on je i oslobodilački.

■ **SLOBODA: Gospodine generale, recite nam svoje mišljenje o socijalno- statusnom položaju boraca Armije R BiH u ovoj fazi rata.**

gen. ALAGIĆ: Naša zemlja je u ratu, a dok je zemlja u ratu, najznačajniji segmenti kojem se mora posvećivati naročita pažnja društva jeste armija. Koliko je snažna armija jedne države u ratu, toliko su stabilne i sve ostale strukture te države. Mi smo u ovom trenutku sa svojom armijom samo jednim manjim dijelom izašli na državne medjunarodno priznate granice. Znači, predstoji još duga borba da izadjemo sa armijom na granice i u drugim dijelovima zemlje koja je privremeno okupirana. A to opet znači da ćemo se dugo, dugo na tom putu morati oslanjati upravo na armiju. Otuda je vrlo bitno kakav je socijalno-statusni položaj pripadnika armije, a naročito onih kategorija kao što su porodice šehida, ratnih vojnih invalidi i boraca. Ove kategorije su tri ključna stuba na kojima leži država. Pravilan odnos prema njima, rješavanjem njihovih problema, njihovog statusa - svaka država pa i naša, učvršćuje svoju budućnost. I obrnuto, ne rješavanjem njihovih problema - daje se mogućnost raznim mešetarima da manipulišu njihovom mukom i kanališu njihovo nezadovoljstvo. Konkretno gledamo, položaj svih segmenata društva se poboljšao, pa i pripadnika armije. Medjutim, ipak borac nije na onom mjestu u društvu, koliko od njega zavisi budućnost ove zemlje. Mnogim strukturama društva više se poboljšao položaj, nego što je borcu. O tome treba neprekidno voditi računa. Socijalno staranje o porodicama šehida i ratnih vojnih invalida sada je prebačeno na organe vlasti. Medjutim, mi u Korpusu radimo neprekidnu brigu i pratimo kakav je stvarni odnos prema ovim kategorijama ljudi. To je naša moralna obaveza. Njihova muka, nastala je sa nama u borbi. Na takvom jednom sastanku kojeg smo održali u februaru - rekla mi je majka, koja je dala šest sinova u armiju i dvije kćeri od kojih su dvojica šehida, dvojica invalida: "Komandante - ako se ovo ne bude rješavalo kako treba, ostaćete bez vojske, nećete imati kome komandovati". A ne bude li vojske, oružane sile - nema ni države. Mislim da država upravo stoji na ovim stubovima i oni nam daju garanciju za dalje uspješno vodjenje oružane borbe. Naravno, ne smijemo zaboraviti ni ljude koji su prognani, ljude koji su u dijaspori. To nam uvijek mora biti na umu jer to je naša strategijska rezerva i u živoj sili tj. boračkom sastavu i u materijalnoj potpori i upravo na toj snazi, na tom pravilnom odnosu, ja zasnivam dugotrojnost rata.

■ **SLOBODA: Korpus kojem ste na čelu, postigao je za samo jednu godinu postojanja, velike uspjehe : oslobodjen je grad Kupres, bitno su pomjerene linije odbrane u našu korist prema Donjem Vakufu nazire se velika pobjeda na Vlašiću. Sve smo bliži Krajini. Da li su sve zamisli Vas i Vaših saradnika pretočene u uspjeh, odnosno da li je zamišljeno i ostvareno?**

gen. ALAGIĆ: Da, 7.korpus, za vrijeme svoga postojanja od jedne godine zaista bilježi značajne pobjede. To se i pored naše tradicionalne skromnosti, mora i treba priznati. Za sve to su najzaslužniji naši borci i starješine i ja im ovom prilikom odajem svako priznanje. Ja lično, stojim u uvjerenju da se moglo i više. Po prirodi sam nezadovoljnik, želim u zadatim uslovima ostvariti maksimalno što se može. Očekujem da ćemo u narednim operacijama, koje su pred nama postojeće uslove iskoristiti optimalno. Kada smo pristupili realizaciji operacije oslobadjanja Kupresa trebalo je donijeti važnu odluku da bi sa HVO ostvariti borbeno sadejstva ili ne? Odnosi i povjerenje još nisu bili tako dobri da bi se odluka lako mogla donijeti. Prevagnulo je uvjerenje, i ako je za nekoga možda bilo preuranjeno, da sa HVO treba ostvariti vatreno sadejstvo u borbi protiv zajedničkog agresora. Mi smo dobili to da nam je bitno skraćeni front, dobili smo nekoliko slobodnih brigada koje ćemo kasnije upotrijebiti kao manevarske snage u oslobadjanju Vlašića; HVO-u smo pomogli da na Kupresu vrati nacionalni ponos; a sebi smo stvarali pretpostavke da oslobodimo Vlašić, tj. skinemo kapu sa glave tzv. RS". Ako je Federacija, dakle izvjesna i ako je to put, ja se nadam da će istorija pokazati i potvrditi isparvnost i značaj takve odluke, takvog poteza. Mi smo stvorili u snagama tada jednu rezervu, koja se nije u ono vrijeme tako lahko moglo predvidjeti, a ja sam morao tako razmišljati. Pa i ovo što se sada nudi sa HVO. I to vodi jačanju. Jednostavno ka bržem oslobadjanju PZT. Dobija se na tempu, a kroz to se razbija i lažna optužba da mi stvaramo nekakvu mudžahedinsku državu. Stanje na terenu bilo bi najbolji demanti. Kad su u pitanju novi planovi, nove zamisli, mogu vam odgovoriti - da ih ima mnogo. U mojoj glavi se vrzma svašta. Želje su i namjere da se ide i dalje. Još zato treba da stvorimo i sve neophodne pretpostavke. Jer, ne treba ići brzopleto, bezglavo, bez plana. Ja sam, u principu, čovjek ziheraš. Ponekad sam i hazarder, ali uvijek na takve poteze se odlučujem nakon dobre procjene. Želim dostignuto, oslobodjeno - osigurati, linije utvrditi, pa tek onda sa solidne, sigurne osnovice da krenem dalje. Upravo, operacija koju sada vodimo na Vlašiću proizašla je nakon jedne temeljite procjene. Zaključeno je da se upravo u nepovoljnim vremenskim uslovima - dubok snijeg, niske temparature, noć - krene odlučno u ofanzivu. Poznajući stanje u jedinicama, imajući jasnu predstavu šta se hoće i što se može, kao i jasne posljedice šta će biti sutra ako se ne krene danas - odlučio sam da se krene danas, odmah, jer je to povoljnije. I mi smo početne uspjehe ove operacije, sa mnogo ljudi ostvarili samo sa jednim lakše ranjenim borcem. Da se to izvodilo u nekim drugom meteo-uslovima - pitanje je šta bi bilo. Jer to su položaji stari tri godine. Mine je postavljao kako je ko stigao, i jedni i drugi. Meni se misao vrzmala, pored usputnih zadataka punih šest mjeseci, kako rješavati pitanje Vlašića. Procijenio sam da je jedini uslov - snježni pokrivač, mećava, da možemo sa što manje gubitaka da izvršimo oslobadjanje i postignemo zacrtani cilj, te da stvorimo uslove za dalje napredovanje za Krajinu preko Jajca. Dakle, ako se i deset posto zamisli koje komandant snuje pretoči u uspjeh - dobro je. Jer teško je za sve zamisli stvoriti pretpostavke, a kad se sve to dovede u medjusobne odnos - tek onda se vidi šta je od toga realno. Mislim, da je u svemu ovome bitno istaći upornost do bezobrazluka. Iscrpljujemo tako agresora, ali provjeravamo i sebe, svoju zrelost da istrajemo i da se potvrdimo. Mi kao narod prvi put ratujemo za sebe za svoju državu i pod svojom komandom. Kroz istoriju smo to radili za drugog i pod tudjom komandom. Za državu se moraju dati žrtve, mora se dati krv i natopiti zemlja. Toga mora biti svjestan bošnjačko - muslimanski narod. Što nas bude više sa takvom svješću, put do slobode biće izvjesniji i kraći. I rat ovaj naš je neizvjestan. To nije samo rat sa neprijateljem. To je kao hod po žici, jer, ipak svijet mnogo toga diktira i tu neće biti efektnog pobjednika. Ali, mi moramo dalje jačati i dalje se braniti. Bilo nam je odredjeno uništenje, dvije godine se čekalo, svijet je promatrao kada će nas nestati dok su nas gadjali. Sada kada smo postali neko i nešto, sad vode računa o ovim stvarima, ali će nas i dalje pritiskati da ne idemo dalje. Ja zbog toga i nisam pobornik stajanja sa mnogo reklame i pisanja. Jer mi vodimo rat u jednom podmuklom

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

okruženju, svjetskom. Kako bi ja to rekao treba "klapiti i šutjeti. Uradio si posao i šuti."

Upravo upravo takvu svijest treba razvijati i kod boraca. On treba da razmišlja, kako doći do pobjede, kako doći do nekog rješenja, kako da se vrati kući. Mislim, ko god prolazi kroz ovo i traži reklamu kroz ovo, nije svjestan šta je rat. A, rat je veliki rizik. To nije igra, I oni svi koji imaju poziciju da utiču na rat, moraju to ozbiljnije svahiti. Eto na primjer, teza o oživljavanja privrede. Ona je u mnogim krugovima na nižem nivou shvaćena naopako. Privreda da, ali ne po svaku cijenu. U stvari, svi trebamo gurati, pomagati oružanu borbu. Ne bi smjelo da bude neke nevidljive niti koja dijeli ratnike i radnike (na radnoj obavezi). A ona se sve više uočava. Takva razmišljanja i ponašanja su pacifistička i štetna. Oslobodilački rat traži svakog čovjeka. Svako treba i ima svoje mjesto i za svakog ima mjesta. Oslobodilački rat traži da se u njemu angažuju svi resursi društva, a naročito demografski. On traži i kvalitet i kvantitet. Mislim da bi to ljudi u Vladi, u vrhu trebali da shvate. Jer, onoga momenta kad neprijatelj procijeni da smo slabi, da smo razdvojeni, on će udariti bez obzira na garancije svijeta. Ovo je vrijeme koje priznaje jake, sposobne, odvažne, a u stvari, svi mi obezbjedjujemo sebi uslove za opstanak. U stvari, mi vodimo borbu za život. Ako se ide u krajnost, ja rat ne mogu izgubiti. Mogu poginuti. I takvu svijest treba razvijati - da generacije tu borbu za život nastave. U protivnom opet će doći do iste situacije.

■ **SLOBODA: Gospodine genrale, bilo bi interesantno danam kažete riječ - dvije o brcima kojima ste komandant.**

gen. ALAGIĆ: Ja mogu s ponosom reći da mi imamo borce kakve nema ni jedna armija u svijetu. Takve borce treba poželiti. To su pokazale i ove posljednje borbe. To samo pravi borci, pravi Bošnjaci mogu da izdrže takve uslove kakve smo imali ovih dana u borbama. I ne samo da izdrže, nego da u takvim uslovima izvode borbena dejstva veoma visokog tempa i intenziteta, na temparaturama čak minus dvadeset stepeni Celzijusa, u vijavicama kakve samo Vlašić ima, sa zatrpanim putevima. Izdržali su i izdržavaju nadljudske napore, a to nadljudsko može izdržati čovjek sa visokom svijesti i moralom, sa jasnim operdjeljenjem. Tu nema manipulacija niti kalkulacija. Sa vojnicima su njihove starješine. Preživljavaju isto što i vojnici. Možda manipulacija ima negdje iznad boraca. To on ne vidi i to mu šteti. Upravo takav borac utemeljio se. Ali, ovaj rat je pokazao i to da svako ne može biti borac - starješina i svako ne može biti borac - komandant. Mogao bi istaknuti najzaslužnije pojedince - vojnike i starješine koji su se istakli u kupreškoj pobjedonosnoj operaciji: Meškin Vahidin, Fazlić Mustafa, Škandro Admir, Ljubuškić Admir, Omeragić Ismail, Palalić Rasim, Mušanović Mustafa, Zeher Bakir, Žerić Admir, Ćosić Alija, Turanović Ekrem, Delić Enes i drugi.

■ **SLOBODA: Kako poredite moral naših boraca nakon tri godine rata, sa moralom agresorskih vojnika?**

gen. ALAGIĆ: Ja se ne bih složio ni danas da je moral agresorskih vojnika nizak. Možda na njihov moral utiče slaba odjevenost, otanjela logistika. Ustvari, kad se izvrši dobro priprema naših boraca, oni to mogu razvaliti, razbiti, a vjerovatno da gubici koje mu nanosimo, najrazornije utiču na njegov moral. Tako masovne gubitke, kakve su pretrpile neke agresorske jedinice u posljednjim borbenim dejstvima, može izdržati malo jedinica, a da se nerazbiju. Šta je suština kod procjene morala agresora i preduzimanju mjera na njegovom rušenju. Treba preduzeti postupke i radnje kojima će se kod suprotne strane najlakše izazvati strah. Jer strah pobjedjuje neprijatelja. Na primjer - strah od neimaštine, strah od gladovanja strah od ishoda konkretne bitke, strah od zarobljavanja i smrzavanja i naravno strah od našeg udara, koji kruniše sve to . Sasvim je u pravu, jedan od velikih vojskovodja - general Paton, kad je na pitanje "ko pobedjuje neprijatelja" odgovorio - STRAH. Treba neprijatelja dovesti u poziciju da on već strahuje. Što ga duže držiš u strahu, imaš bolje pretpostavke da uspiješ. To se pokazuje i u ovim udarima, kako nestaje strah od nekih stvari - tako dolazi do ravnoteže snaga.

■ **SLOBODA: Zona odgovornosti 7.korpusa jeste teritorija koja bilježi najznačajnije rezultate u implementaciji mirovnog sporazuma izmedju HVO i Armije R BiH kao i implementaciji Ustava Federacije BiH. Gdje je, gospodine generale, Federacija danas, nakon godinu dana?**

gen. ALAGIĆ: Naglasio bih, naša dva naroda, Bošnjaci i Hrvati iz BiH kroz istoriju, uglavnom nisu često međusobno ratovali - čak su u novijoj istoriji bili u zajedničkim vojskama. U suštini u Bosni su oba malobrojni i nemaju ni potrebe ni snage da se medjusobno iznuravanju u ratu. Imaju dovoljno jakog agresora, zajedničkog agresora, koji im je nanio zlo, da će imati dosta posla s njim, čak kad budu čvršće udruženi. U ovom ratu smo se potukli, žestoko, nanijeli smo sami sebi veliku štetu. Kamo sreće da nam se to više ne ponovi. Kada je naše vojno i političko rukovodstvo procijenilo da ima ozbiljnih namjera da se traži alternativni put u našim odnosima, to je u ovom regionu prihvaćeno. Na linijama su prestala borbena dejstva, uspostavljen je kontinuiran dijalog, a pozitivnim razvojem odnosa, 7.korpus je praktično "izgubio" jedan front. A imali smo dva fronta. Poznato je da se na dva fronta teško može uspješno ratovati. Uspješnom implementacijom mirovnog sporazuma, glavninu snaga većeg broja brigada mogli smo okrenuti prema SCA. I u borbi s njima to je dalo te dobre rezultate. Popravili smo svoje pozicije, svuda smo u zoni odgovornosti gornji, a takva pozicija nudi dalje napredovanje, što se pokazalo evo sada sa ovom zadnjom ofanzivom. Zona odgovornosti Korpusa vodi preko Banjaluke do Save. Sada smo na izvorištima rijeka, koje pripadaju slivu rijeke Save.

■ **SLOBODA: Prije nekoliko dana u Travniku je održan sastanak kojem su prisustovali armijski general Rasim Delić ispred Armije R BiH i general zbora Janko Bobetko ispred HV RH, te general bojnik Tihomir Blaškić ispred HVO i vi u svojstvu, domaćina. Nije slučajno da ste baš vi bili domaćin. Može li ovaj travnički razgovor poniječi epitet istorijskog; Šta se u stvari tog dana desilo?**

gen. ALAGIĆ: Susret u Travniku je u stvari bio jedan otvoreni razgovor. Takvih razgovora će vjerovatno biti još. A onda bi mogao da uslijedi i pravi dogovor, na najvišem vrhu koji će doprinijeti, daljoj implementaciji Ustava Federacije te čvršćem borbenom udruživanju Armije R BiH i HVO. Medjutim, ne bih želio da prejudiciram stvari. Bolje je da malo počekamo.

Upravo, operacija koju sada vodimo na Vlašiću proizašla je nakon jedne temeljite procjene. Zaključeno je da se upravo u nepovoljnim vremenskim uslovima - dubok snijeg, niske temparature, noć - krene odlučno u ofanzivu. Poznajući stanje u jedinicama, imajući jasnu predstavu šta se hoće i što se može, kao i jasne posljedice šta će biti sutra ako se ne krene danas - odlučio sam da se krene danas, odmah, jer je to povoljnije. I mi smo početne uspjehe ove operacije, sa mnogo ljudi ostvarili samo sa jednim lakše ranjenim borcem.

Bilo nam je odredjeno uništenje, dvije godine se čekalo, svijet je promatrao kada će nas nestati dok su nas gadjali. Sada kada smo postali neko i nešto, sad vode računa o ovim stvarima, ali će nas i dalje pritiskati da ne idemo dalje. Ja zbog toga i nisam pobornik stajanja sa mnogo reklame i pisanja. Jer mi vodimo rat u jednom podmuklom okruženju, svjetskom. Kako bi ja to rekao treba "klepiti i šutjeti. Uradio si posao i šuti."

■ **SLOBODA: Po nekim međunarodnim studijama Vi ste na prvom mjestu po uspješnosti kao komandant, iako sa školom tenkiste. Odakle to znanje?**

gen. ALAGIĆ: Šta ja znam. Ja sve što radim - radim s voljom. A iza volje valjda, mora biti i rezultata. Ne bih rekao da sam ja samo "tenskista". Radi se ipak o visokom obrozovanju i nije u pitanju jednostranost. Ja možda nemam neko usko specijalističko obrozovanje - civilno, osim vojnog, ali ne libim se da porazgovaram o svim pitanjima iz opšte naobrazbe ili bilo koje branše. Nastojim da kroz temeljito osmišljavanje pokažem da nema bezizlazne situacije. Svaka situacija ima izlaz, opšta ili konkretna. Moramo se vratiti sebi, ona je u nama, oslonac na ono što imaš, "uzdaji se use i u svoje kljuse". Pobornik sam kineske logike razmišljanja, jer to zahtijeva oslobodilački rat, a on podrazumjeva oslonac na raspoložive snage i kapacitete - ljudske i materijalne. Vjerovatno da ljudi pokušavaju da sve to uobliče kad pišu o mom temperamentu, karakteru, sposobnostima. Međutim, ja lično mislim, da je ključ u držanju inicijative. Jer, ja sam pošao sa onom mišlju da se mora brzo proći fazu kad smo mi podmetali ledja, tj. da treba neprijatelja dovesti u poziciju da podmeće ledja. Tada sam ja u situaciji da biram vrijeme, pravac, kad i šta. E sad inicijativa traži i predvidjanje i materijalizovanje preduslova za ostvaranje ideja i namjera. Za ostvaranje nekog cilja treba najviše se poradilo sa otvaranjem puteva i uspostavi pravila slobode kretanja. Mislim, da na pitanju slobode kretanja - Federacija potaže ispit. Kada bi druge regije mogle da prate naše korake, ovde bi se gradjani mogli kretati samo sa ličnim kartama kroz teritoriju druge strane. Drugi važan korak učinjen je na planu borbenog združivanja ili sadejstva izmedju dvije vojske. Najviši nivo tog sadejstva ostvaren je na Kupresu. Ovi potezi na vojnom planu stvorili su plodno tlo da se može pristupiti političkoj, ustavnoj implementaciji potpisanih političkih dogovora. Sada sve ostalo zavisi od političkih organa vlasti. Ovako izvršiti niz predradnji. Na primjer - u junu mjesecu razmišljao sam i nabavljao krplje za kretanje po dubokom snijegu koje smo upotrijebili sada. Neki su to smatrali smiješnim. Ili, kada smo počeli sa izgradnjom objekata - brvnara za smještaj ljudi i MTS duž pravaca koji izvode na Vlašić, probijanje novih puteva, dovodjenje struje u šumu na planinu - onda su mnogi rekli da ih maltretiram i tjeram. A sve to sada je i te kako zatrebalo. Mislim, da svih ovih predradnji nije bilo - dovelo bi se u pitanje sve ovo što je uradjeno. Neki su me nekad okarakterisali da primjenjujem taktiku "dosadne muhe". Radi se zapravo, a neprekidnom držanju incijative. Mislim da je to u ovim našim uslovima inferiornog nad superiorujem - neminovno; zvrndaš mu po glavi stalno, stvaraš nervozu, pecneš tamo gdje možeš i nastaviš dalje.

■ **SLOBODA: Gospodine generale, osvrnite se malo na dijasporu. Koliko je za ovu godinu dana uradjemo na planu povratka naših ljudi koji se nalaze u inostranstvu?**

gen. ALAGIĆ: Tu ću jednostavno reći, da ja u svim segmentima računam da dijasporu. Zadovoljan sam logističkom podrškom, ali nisam zadovoljan sa vraćanjem ljudi i tempom povratka. I ovdje bih želio da upozorim sve Krajišnike i Bošnjake - Muslimane da više nemaju šta da kalkulišu, da je vrijeme kalkulacija prošlo, da sami moraju naći način da se vrate u domovinu, jer, ovo je njihova domovina. Posebno naglašavam ljude iz Bosanske Krajine. Mislim da im je jedini siguran put za povratak, put sa 7. i 5. korpusom. Konzularna predstavništva i ambasade moraju činiti više, a ja sam o tome više puta govorio. Treba istaći i to da se niko od tih ljudi ne nada da će se sa UNPROFOR-om vratiti. Izašli su sa UNPROFOR-om, ali on ih neće vratiti, to slobodno piši!

■ **SLOBODA: Koja su buduća opredjeljenja 7.korpusa?**

gen. ALAGIĆ: Osnovno i jedino opredjeljenje, jeste rad na jačanju linije rukovodjenja i komandovanja, ofanzivne jedinice stvarati još ofanzivnijim - da budu još opremljenije, ubojitije, da se poveća njihova vatrena moć. Ja mnogo ne dajem na skidanje embarga. Ratni plijen je i ovog puta pokazao da nam se vatrena moć povećava. Činit ću sve kao komandant na zaštiti porodica šehida, ratnih vojnih invalida te boračkog i starješinskog kadra. Svim gradjanima Republike BiH svim pripadnicima Armije R BiH, a naročito iz 5. i 7. korpusa - čestitam treću godišnjicu Armije RBiH.

http://www.hasib-musinbegovic.com

REPORTAŽA

LJUTI MOMCI SKINULI "I

Uz obilježavanje prve godišnjice formiranja Sedmi korpus Armije R BiH uzima i drugi trofej, radio relejno čvorište na najvišem vrhu planine Vlašić Paljenik (1943 m) jedan od 15 najviših vrhova u BiH. Ova planina je najvećim dijelom u centralnoj Bosni koju odvaja od sjeverne, a najviša je i posljednja planina na prelasku u Panonsku oblast. Po nekim podacima Vlašić zauzima 7 procenata ukupne teritorije Bosne i Hercegovine. Njegov strateški položaj bio je od izuzetnog značaja i u bivšoj Jugoslaviji. Relejni predajnik na Paljeniku ulazio je u grupu od 5 najznačajnijih i koristio se u telekomunikacijskom sistemu radio, TV, PTT i ostalih mreža, a naročito za potrebe vojske. Ko ne poznaje Vlašić teško može shvatiti pogotovo u zatečenim meteorološkim uslovima, šta je značilo osvajanje objekata i kota, oslobađanje i ovladavanje ovom planinom. Dakle, pored izuzetno strateški značajnih Kupreških vrata, ovladalo se još jednim izuzetnim strateškim objektom, kojeg je agresor nazivao "krovom Republike Srpske". Sad je ostao bez krova.

Još početkom februara o.g. komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić, prilikom smotre jedinica ovog Korpusa, izjavio je da, uspostavljanje potpisanog sporazuma o prekidu neprijateljstava između legalne armije suverene države Bosne i Hercegovine i srpskog agresora, napadima na 5. korpus Armije R BiH napadnut je i Sedmi. Jer, oba ova Korpusa uz ostale korpuse armije čine zapravo jednu neodvojivu cjelinu Armije R BiH. I samo jedinstvom, u sadejstvu, mogu se uraditi mogu se uraditi ovako velike operacije poput ove posljednje, vlašićke, izvedene sa jedinicama 7. korpusa i pridodatim jedinicama 3. korpusa. Operacija je počela u noći 19-tog na 20-ti mart o.g. Ipak prije nego se da prikaz ove operacije potrebno je navesti diverzantsku akciju 5. bataljona 712. bbr. izvedenu u sadejstvu sa manjim dijelom jedinica iz sastava 737. Mlbr, nepuni mjesec dana ranije. Tom prilikom uz nanošenje neprijatelju velikih gubitaka u živoj sili, pokazana je sposobnost naših jedinica i za nevjerovatne zadatke. Neprijatelju je utjeran strah u kosti. Agresorski oficiri su vojski pokušali objasniti, da su to uradili američki specijalci. Jer, popeti se uz litice visoke nekoliko stotina metara, uz konopac i izvršiti munjevito zadatak zaista je izuzetno.

A, prava operacija je krenula sa suprotne strane. Glavnim pravcem napada išla je 17. Vkbbr sa ojačanjima 7. DČ, bataljonom gardijske brigade i 2.manevarskim bataljonom 3. korpusa sa zadatkom dubljeg prodiranja u nepijateljsku pozadinu, a onda udarom sa fronta i pozadine razbije neprijatelja, odsjeca dijelove snaga neprijatelja, ostavlja dio svojih snaga da uništi neprijatelja, a sa ostalim snagama nastavlja dalja borbena dejstva. Sličan zadatak, ali sa smanjenim prodorom u dubinu, zbog konfiguracije zemljišta, imala je 727. Sbbr. Možda najteži zadatak, u datom trenutku imala je 705. Sbbr. koja je trebala "udariti" prema relejnom objektu sa svim obuhvatom u koji se uključuje i Čavo i planinarski dom na Devečanima. Dakle, 17. Vkbbr je išla pravcem Kraljevo guvno - Police - Šantić prema Galici. Jedinica iz sastava Gardijske brigade, pretpotčinjena komandi 17. Vkbbr trebala je izbiti na objekat Pavo (1807 m) i izvršiti napad na Crni vrh, a Šantić dovesti u okruženje. Dolinom rijeke Ugar trebalo je ubaciti dio snaga iza Polica preko Široke kose na Šantić. 7. DČ ima zadatak presijecanja putnih komunikacija kod sela Ćatići i blokira dovođenje neprijateljskih snaga. Sve ove jedinice uspješno su u vrlo kratkom vremenu izvršile zadatak. Ovdje se ne smije zaboraviti da je gotovo cijeli prostor golet i da su borbena dejstva izvođena na nadmorskim visinama između 1500 i 1800 m, sa visinom snježnog pokrivača preko jednog metra uz stalno puhanje prilično jakog vjetra i maglu.

Jedinice 727. Sbbr ojačane dijelom 737. Mlbr i dijela 17. Vkbbr naišle su, naročito na Simišću, na jaču neprijateljsku utvrdu i tu su se vodile nešto žešće borbe. Ipak, ovladano je objektima Simišće i Obršine. Uz nadljudske napore 705. Sbbr zauzela je objekte Paljenik i Devečani i krenula niže ka Galici.O kakvim se uslovima radi govori podatak da su tražili da se minama iz minobacača gađa objekat kako bi po zvuku mogli odrediti lokaciju. (I sam autor teksta je 30-tak sati nakon posjedanja objekta i pored solidnog poznavanja terena, sa grupom u kojoj je bio, gotovo pola sata tražio prolaz ka releju na svega 50-tak metara od objekta. To se ustanovilo sljedećeg jutra kad se vrijeme razbistrilo.)

Razbijanjem prednjeg kraja, ovladavanjem ključnim objektima i dovođenjem većeg dijela neprijatelja u okruženje, odlučuje se nastaviti dalje. Uvodi se 7. Smbbr sa zadatkom da razbije četničke snage na Malom Šantiću i produži dalja dejstva prema Kukotnici i Vučjaku. 17. Vkbbr ostaje sa zadatkom razbijanja okruženih snaga na Policama, 705-a ima zadatak ovladati Krševima i Poljanama. Jedinice uspješno izvršavaju i ovaj zadatak. Na Šantiću nakon razbijanja neprijatelja ostaje mnogo oružja, oruđa i MTS-a.Između ostalog i tenk T-34, mnoštvo minobacača i mina za iste, znatne količine municije. Jezera - Debela jela - Harambašine vode je zadatak 17-te sa pridodatim 5. bataljonom 712. da se što prije izbije u rejon Galice i ovlada širim prostorom od Mrazišća - Mačka prema Kostocu, te stvaranje mostobrana radi spajanja sa snagama

http://www.hasib-musinbegovic.com

OV REPUBLIKE SRPSKE"

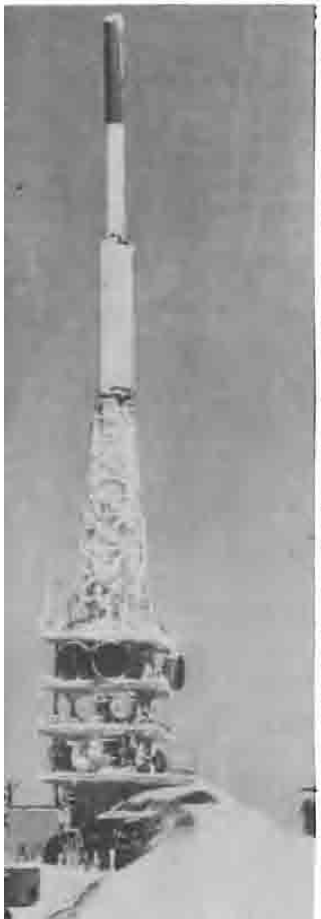

iz Travnika i omogućavanja korištenja putne komunikacije iz tog pravca.Ponesena ovim uspjehom 17-ta i 712-ta kreće i 7. Smbbr udaljavajući se sa svog pravca i učestvuje u posjedanju ovog platoa. Stvaranjem tih uslova produžava se napredovanje prema Kostocu - Begovom konaku - Snježnici - Mačak, ali i prema Šešićkoj planini.

Iznenađenje je kojom se brzinom i uspješnošću odvijale operacije s obzirom na prohodnost puteva jer je komunikacija bila završena na više mjesta, što s naše tako i sa četničke strane uz te lavine, a naravno i minska polja. Pored svih navedenih problema pripadnici 7. SIB su uspjeli omogućiti našim oklopnim sredstvima izlazak na plato kako bi se uključili u aktivnu borbu.

Ubrzo se ovladalo i položajima koji su '92.godine bili stub odbrane Turbeta i Travnika, koje su držali pripadnici tadašnjeg štaba TO, odnosno 712. bbr. Prostor je veoma širok ali se uspjela povezati linija, urediti položaji uz pomoć radnih vodova CZ i stvoriti uslove za odsudnu odbranu, a da se sa istih položaja ide naprijed. Pored navedenih jedinica svoj doprinos dale su i prije svega samostalne manevarske jedinice iz sastava 3. korpusa, 733. bbr koja je dijelom snaga držala svoju zonu odgovornosti, a dijelom snaga prati nastupanje jedinice i preuzima dostignute linije, utvrđujući položaje, što je veoma uspješno činila.

706-ta je u fazi izvođenja napadnih dejstava imala zadatak blokadu radiorelejnog čvorišta Paljenik, zatim Devečane. Sa istoka vrši pritisak, sa ojačanom četom i sadejstvuje 705-oj vrši okruživanje sa sjeverozapadne strane, a u nastavku dejstava držanje dostignutih linija, utvrđuje ih, a dijelom slobodnih snaga vrši napadna dejstva na pravcu angažovanja. Jedinice iz sastava 77. Vrbaske divizije dali su svoj doprinos prema dobivenom zadatku u sadejstvu 712.bbr. Značajan doprinos su dali i pripadnici cijele 4. Mbbr sa kojima je djelovao dio 737-e koja je po potrebi angažovala dio svojih snaga, naročito u razbijanju četničkih snaga na Simišću, dok je većim dijelom čuvala linije u dodijeljenoj zoni odgovornosti.Slične zadatke koje su izvršavali pripadnici iz sastava 77. Vd imali su i pripadnici 7. bVP te pripadnici CSB Banjaluka i Zenica. Zadatke su izvršavali onako kako treba. Od manjih jedinica koje su učestvovale bili su i "Crni labudovi".

Od jedinica iz sastava 7. korpusa treba navesti i 7.tenkovsku četu koja je hrabro ušla na plato Vlašića i odmah se uključila u aktivna borbena dejstva dajući puni dorinos u ovladavanju objektima prema Babanovcu. LARD PVO je težišno imao zadatak da izvrši protivvazdušnu odbranu dajući povremeno podršku pješadiji. MAP je svojom podrškom omogućio nastupanje jedinica. Preciznom vatrom uspješno je izvršavao zadatak i omogućavao izvršavanje zadatka pješadije u napadu.

Najveći problem u napadu pored teških uslova je bila logistička podrška, naročito zbog neprohodnosti putnim komunikacijama, jer se prilično duboko otišlo. Međutim u najvećoj mjeri to je uspješno prebrođeno. Angažovanjem i isturanjem odjeljaka LOB-a bliže jedinicama, a i logističke službe brigada, naročito 712. bbr koja je imala više pridodatih jedinica, uz maksimalne napore angažovanjem ljudskog potencijala u donošenju MTS-a, hrane, izvlačenja ranjenih pješice po nekoliko kilometara u snijegu dubokom i do pasa, do korištenja zaprega, konja, saona i motornih sanki. Znatan doprinos dao je vozač motornih sanki iz 7. SMbbr na poznatom "grizliju". Jedan od onih ljudi koji nije znao za predah niti za mećavu.

Mada je inžinjerija već spomenuta nije na odmet ponoviti da, dok su se borci borili protiv četnika, oni su se mašinama borili protiv surove prirode i omogućili da druge službe i jedinice nesmetano izvršavaju svoj zadatak. Jedan od bitnih faktora bio je, i smještaj jedinica u ovakvim prostorima, vremenskim uslovima i visinama. Sad su se borci uvjerili da se može preživjeti i pod šatorima, da se može sa jednom svijećom ugrijati u iglou. To su sada i praktično vidjeli. Pravljene su i vučje jame i drugi zakloni i pravo je čudo da nije bilo teških slučajeve za sanitet. A govoreći o ovoj službi treba im dati priznanje jer su i u nemogućim uslovima smještaja zbrinjavali borce. Vrijedni vezisti pored stotinu km razvučenih kablova držali su veze bez zastoja.

Pored postignutih rezultata je i ogromno ratno iskustvo kad je u pitanju priprema organizovanja i onda izvođenje. Stalne snježne padavine, izvođenje dejstava na visinama preko 1500 m, snježni pokrivač više od metra, a nanosi i do 5 metara, mećave, temperature od -10C i minimalna prohodnost puteva, postavlja se pitanje da li uopšte izvoditi borbena dejstva ili ne. Da li je to uopšte mnogo. Jedinice Armije R BiH združene u cjelinu su pokazale da je to itekako moguće, samo združenim snagama i jedinstvenom komandom sve se može. Svi su podnijeli znatan teret i favorizovati nekog posebno bilo bi besmisleno. Bez lijevog i desnog ne bi se moglo podnijeti ovako duboko. Toga su svjesni i borci čiji se glas sada čuje na vrhu Vlašića nakon tri godine kada su svoje živote, braneći slobodu Bosne i Hercegovine dali Bajram Zejnuni radnik RTV, Zekerijah Šiljak aktivni policajac te Ivica Tomić i Seid Sažić iz rezervnog sastava policije.

Sem ogromnog oslobođenog teritorija (gotovo 100 km) između ostalog zarobljen je tenk T-34, 2 topa 76 mmZIS, 6 PAT-a, 15 PAM-a, PM-53, mnogo pješadijskog naoružanja BST, MB raznih kalibara te mina za Iste, a mnogo toga će se naći kada okopni jer su snježne padavine dosta toga zatrpale. Uništeni su tenk T-48 I praga. Zarobljeno je i nekoliko agresorskih vojnika, a veliki broj ih je ubijen u direktnim borbama. Procjenjuje se da ih ima preko dvije stotine od kojih su neki još pod snježnim pokrivačem zatrpani. Pravdajući gubitke Komanda agresora je svojoj javnosti saopštila svojoj javnosti da su zbog klizavice dva autobusa puna vojske survala se sa litice i da zbog loših meteo uslova ne mogu da ih izbave. Krenulo je bosansko proljeće.

Nihad Arnautović

http://www.hasib-musinbegovic.com

POHVALE NAGRADE PRIZNANJA

Uz prvi rodjendan 7. korpusa Armije R BiH

POHVALE I NAGRADE NAJBOLJIMA MEDJU NAJBOLJIMA

Kako rat odmiče na ovim prostorima, mnogi naši saborci postaju svjesni da se samo borbom može stići do trajnog i pravednog mira u BiH. Borba u koju smo se upustili protiv višestruko nadmoćnijeg neprijatelja, kojem je obilato pomogla i zločinačka JNA, pokazuje da u našim redovima postoje ljudi koji znaju za koje se ideale bore i koje ciljeve treba ostvariti. U toj borbi, preko noći od obićnih radnika, mirnih ljudi i dobrih komšija, pa do istaknutih intelektualaca svakodnevno izrastaju novi heroji. Njihova djela ostaju zapisana u historiji bošnjačkog naroda koji se bori za SLOBODU! I ništa više. Mnogi, nažalost nisu više medju nama. Drugi su ostali da ostatak života provedu kao teški invalidi. Treći opet, hvala dragom Bogu, nastavljaju započetu borbu do konačnog oslobodjenja.

U znak priznanja za sve ono što su učinili mnogim pripadnicima 7. korpusa u povodu Dana 7. korpusa komandant Generalštaba A R BiH armijski general Rasim Delić dodijelio je sljedeća priznanja:

ZNAČKU ZLATNI LJILJAN posmrtno pripadniku 706. lbr. Nedimu Čaluku.

SREBRNI ŠTIT za izuzetne rezultate u obavljanju funkcionalnih dužnosti u 7. korpusu Armije R BiH i pri tome ispoljenu požrtvovanost i hrabrost majoru Faiku Lušiji članu Komande 7. korpusa.

Komandant Generalštaba Armije R BiH armijski general Rasim Delić za ostvarene izuzetne rezultate u izvršavanju borbenih i drugih zadataka **pohvalio je** 1. bb 17. Vkbbr, te pojedince: - ALISPAHIĆ Muharema BESIM, - BAMBUR Džemala MENSUR, - BUDIMLIĆ Mehmeda SEMIR, - ĆOSIĆ SAFET, - DEDIĆ Bajre OMER, - DROBO Jusufa HARIS, - DURATBEGOVIĆ Muhameda NEDŽAD, - GRABUS Muharema ZEKERIJAH, - IČANOVIĆ Šefika ILFAD, - KADUNIĆ MUHAMED, - KAHAREVIĆ SEJDO, - MANGIĆ Omera MUSTAFA, - MEĆAVICA Jusufa ŠEKIB, - MRŠIĆ Jusufa ĆAZIM, - MUSIĆ Omera ALE, - OMEROVIĆ Halila HIDAJET, - RAHMANOVIĆ Sulejmana MEHMED, - SARAJLIĆ Sabrije SUAD, - SOFTIĆ Hasana FERID, - SUJOLDŽIĆ Fuada SENAD, - VELIĆ Muhameda FARUK, - ZUKIĆ Muhameda SALKO.

Za iskazanu hrabrost i požrtvovanost u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu PRVE godišnice formiranja 7. korpusa, komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić je **sat sa posvetom** dodijelio sljedećim pripadnicima 7. korpusa: 1. Pajalić Ahmet - 17.VKbbr 9. Lušija Rasim - 733.bbr, 2. Kliko Sakib - 705.Sbbr 10. Obradović Sadrudin - 737.Mlbr, 3. Kadrić Avdija - 706.Lbr 11. Hočkić Besim - 770.Sbbr, 4. Huskić Hasan - 707.Sbbr 12. Omičević Hamzalija - 7.bVP, 5. Čakić Sefir - 708.Lbr 13. Kurtović Enver - K-da stana, 6. Bektić Dževad - 717.Slbr 14. Maroš Senad - Lard PVO, 7. Karović Arif - 725.Lbr 15. Krantić Akif - PEB, 8. Hodžić Smajo - 727.Sbbr

Komandant 7. korpusa Armije R BiH brigadni general Mehmed Alagić takodjer je dodjelio priznanja sljedećim pripadnicima najmladjeg Korpusa, najmladje armije na svijetu. Za iskazanu hrabrost i požrtvovanost u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu PRVE godišnjice formiranja 7. korpusa , komandant Korpusa brigadni general Mehmed Alagić **novčano je nagradio** sljedeće pripadnike 7. korpusa AR BiH:

Mujanović Said - 17.VKbbr 17. Mušanović Irfan - 727.Sbbr Duraković Enis - 17.VKbbr Kazić Šerif - 727.Sbbr Karajčić Esad - 705.Sbbr Aletović Fahrudin - 733.bbr Habib Fikret - 705.Sbbr Kajtaz Šemsudin - 733.bbr Ridžić Ferhad - 706.Lbr Duranović Sead - 737.Mlbr Kasumović Derviš - 706.Lbr Imočanin Enver - 737.Mlbr Jug Boris - 707.Sbbr Jusufija Semir - 770.Sbbr Adžem Eniz - 707.Sbbr Hadžiabdić Enes - 770.Sbbr Omeragić Nihad - 708.Lbr Prljača Ramiz - 7.LOB Đaja Salem - 708.Lbr Karačić Malik - 7.IB Hadžić Raif - 712.bbr Crljenković Nail - 7.bVP Glaviškić Jasmin - 712.bbr Mistrić Junuz - K-da stana Telbiz Midhat - 717.Slbr Beklija Enver - Lard i PVO Vele Efrail - 717.Slbr Ahmić Jahija - četa veze Kovačević Semir - 725.Lbr Hamzagić Elvir - PEB Novalić Zakir - 725.Lbr Vrbanjac Faruk - vod ABHO 17.VKbbr Švago Faim 705.Sbbr Halaba Džemail 706.Lbr Buzadžija Midhat 707.Sbbr Karagić Smail 708.Lbr Imamović Zaim 712.bbr Jusić Ibrahim 717.Slbr Šupčić Sead 725.Lbr Bektaš Izudin 727.Sbbr Imamović Sabahudin 733.bbr Redžić Ramiz 737.Mlbr Begović Safadin 770.Sbbr Sultanović Šemso 7.LOB Čorhodžić Sabahudin 7.bVP Kahrić Dželal.

Povodom Prve godišnjice formiranja 7.korpusa, **nagradio je novčanom nagradom u iznosu od po 200 (dvjesto) DM**: 17.VKbbr Škiljan Halil, 705.Sbbr Keljalić Fikret, 707.Sbbr Kaltak Seid, 708.Lbr Palalić Neir, 712.bbr Goran Nafiz, 717.Slbr Mujić Hamdija, 727.Sbbr Habibović Fetah, 737.MLbr Adilović Enver, 770.Sbbr Rahmanović Esad,

Za iskazanu hrabrost i požrtvovanost u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu PRVE godišnjice formiranja 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić je **pismeno pohvalio** borce i starješine 7. korpusa:

Mahmutović Halid - 707.Sbbr Sadibašić Edin - 725.Lbr Đopa Nermin - 707.Sbbr Heganović Asim - 727.Sbbr Šić Salih - 708.Lbr Palić Hidajet - 727.Sbbr Pranjgić Sejad - 708.Lbr Odobašić Zihnet - 733.bbr Manjgo Mustafa - 717.Slbr Džanan Senaif - 737.Mlbr Ohran Hidajet - 717.Slbr Jašarević Sedad - 737.Mlbr Dizdarević Semir - 770.Sbbr Maglić Sabahudin - 7.LOB Kosovac Senad - 770.Sbbr Mahmutović Mursel - 7.IB Makić Rahman - 17.VKbbr Beganović Sabahudin - 7.bVP Dogan Emir - 705.Sbbr Čakić Ibrahim - Lard PVO Žužić Mustafa - 705.Sbbr Jodanović Dževad - č.veze Jašarević Asim - 706.Lbr Zečević Zlatan - č. PEB Bradić Hajrudin - 706.Lbr Sujoldžić Ferid - vod ABHO Šiljak Amir - 712.bbr Kasumović Alman - ObO Topalović Delibeg -712.bbr

Za iskazanu hrabrost i požrtvovanost u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu PRVE godišnjice formiranja 7. korpusa - 7. aprila 1995. godine, brigadni general Mehmed Alagić je **nagradnim odsustvom nagradio** pripadnike 7. korpusa: Ramić Nihad - 17.VKbbr Pandur Mirsad - 717.Slbr Fazlić Ferid - 17.VKbbr Salkić Mustafa - 725.Lbr Hodžić Mesud - 705.Sbbr Sarajlić Husein - 725.Lbr Trako Sabahudin - 705.Sbbr Mušanović Safet - 727.Sbbr Jusić Elvedin - 706.Lbr Rašak Đemal - 727.Sbbr Mekić Salih - 706.Lbr Spahić Ševal - 733.bbr Delić Zenur - 707.Sbbr Omanović Hasan - 733.bbr Karašin Dervo - 707.Sbbr Jugo Besim - 770.Sbbr Karić Adem - LOB 7 Ramulj Fikret - 708.Lbr Fazlić Adem - 7.bVP Spahić Akif - 708.Lbr Repak Sena - K-da stana Konjalić Muhamed - 712.bbr Jusufspahić Fahrudin - Lard PVO Mrakić Fazlo - 712.bbr Brkić Mirnes - č. veze Šljivo Zahid - 717.SLbr Šiljak Elvin - PEB, 705.Sbbr Omić Hamdija, 706.Lbr Prcanović Latif, 707.Sbbr Čatić Mirsad, 708.Lbr Kunić Ifet, 712.bbr Čogić Muhamed, 717.Slbr Zec Fuad, 725.Lbr Melić Muhamed, 727.Sbbr Davorić Munib, 733.bbr Arnaut Nijaz, 770.Sbbr Kaniža Husein, 7.bVP Kljajić Jasmin.

Komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić **pismeno je pohvalio** i sljedeće pripadnike Gardijeske brigade: Sakalaša Dževada, Omerović Nedžada, Džafić Adnana, Prašević Suada, Mulalić Edhema.

Za pokazan izuzetan rezultat pri uništenju tenka T-84 u s. Šešići komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić **novčano i pismenom pohvalom nagradio je** sljedeće pripadnike posade BST-a POČ-a 712. bbr.

Ramić Irhad, Pranjga Fuad, Letić Ferid, Salkić Semir, Kahrić Haris.

http://www.hasib-musinbegovic.com

POHVALE NAGRADE PRIZNANJA

Za iskazanu hrabrost i požrtvovanje u oslobađanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu Treće godišnjice Armije Republike Bosne i Hercegovine, Generalštab Armije RBiH, dodijelio slijedeća priznanja jedinicama pojedincima i javnim preduzećima:

Značka **"Zlatni Ljiljan"**: Slijedećim pripadnicima 7.korpusa

707.Sbbr
Duraković (Muhamed) Nedžad
717.Slbr Musa (Alija) Tahir, Omeragić (Ramo) Suad
770.Sbbr Kelić (Zakir) Esad
17.VKbbr Ikeljić (Mumin) Salko /posthumno/
727.Sbbr Šahinović (Hasan) Enver Dok, Davorović (Vehbija) Munib Mume

Za iskazanu hrabrost I požrtvovanje u oslobadjanju privremeno okupiranih teritorija, a u povodu TREĆE godišnjice Armije R BiH,Generalštab Armije RBiH, priznanje **"Srebreni štit"** dodijelio je slijedećim pripadnicima ovog Korpusa.

707.Sbbr
Muratspahić (Mustafa) Jusuf
725.Lbr
Muminović (Hajrudin) Suada
770.Sbbr Šutković (Bego) Mustafa

■ PIŠTOLJ SA POSVETOM

705.Sbbr
Zekan (Fadil) Dževad
737.Mlbr
Ahmić (Fadil) Fikret

■ SAHAT SA POSVETOM

727.Sbbr
Tahirović (Ale) Asim
7. bVP
Zeher (Nail) Nermin

■ NOVČANA NAGRADA

7. Lard PVO
Šeremet Sead
7. bVP
Mirsad (Muharem) Begić
7.DIČ
Luković (Kasim) Mehmed
Četa veze
Suad Bešo
7.TČ
Huseinbegović Esad

■ RATNO PRIZANJE PLAKETA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE BIH

1. JP "Slavko Rodić" Bugojno
2. JP "Bratstvo" Novi Travnik

Za značajan doprinos u oslobadjanju privremeno okupiranih teritorija na Vlašiću, a u povodu Treće godišnjice Armije RBiH, Generalštab A R BiH **pismeno je pohvalio** slijedeće jedinice:

Inžinjerijski bataljon 7.korpusa, 5.bataljon 712.bbr i Drugi bataljon 7.MSbbr.

■ PISMENA POHVALA

708.Lbr
Ćelam (Nazif) Sead
17.VKbbr
Jakupović (Hasib) Mevludin
705.Sbbr
Elkaz (Said) Sead
706.Lbr
Aganović (Šefik) Nezir
712.bbr
Čejvan (Salko) Sead
7. bVP
Ćoralić (Mujo) Kemal
7. DIČ
Šakić (Suljo) Nihad
Četa veze
Varupa Edin
7. TČ
Dautović Ibrahim

"Plaketa 7.korpusa A R BiH", dodijeljena je sljedećim pojedincima, jedinicama, korpusima i ustanovama:

1. Predsjedniku Predsjedništva R BiH, gosp. ALIJI IZETBEGOVIĆU
2. Predsjedniku Vlade Republike I Federacije BiH, gosp.dr. HARISU SILAJDŽIĆU
3. Komandantu Generalštaba Armije R BiH, armijskom generalu RASIMU DELIĆU
4. Načelniku Generalštaba Armije R BiH, brigadnom generalu ENVERU HADŽIHASANOVIĆU
5. Komandantu 3.korpusa, brigadiru SAKIBU MAHMULJINU
6. TREĆEM KORPUSU A R BIH
7. GARDIJSKOJ BRIGADI A R BIH
8. PRVOM KORPUSU A R BIH
9. ČETVRTOM KORPUSU A R BIH
10.PETOM KORPUSU A R BIH
11.brigadnom generalu ZORLAK RAŠIDU
12.Travničkom muftiji NUSRETU ef. ABDIBEGOVIĆU
13.HALIDU ČENGIĆU - HADŽIJI
14.OPŠTINI TRAVNIK
15.OPŠTINI BUGOJNO
16.OPŠTINI GORNJI VAKUF
17.Preduzeću "PROMO" - Donji Vakuf
18.Kombinatu "BORAC" - Travnik

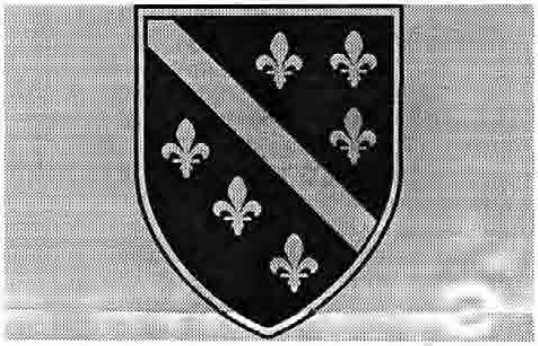

Povodom Treće godišnjice Armije R BiH, komandant 7.korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, dodijelio je slijedeće stimulativne mjere:

■ A) "Sahat sa posvetom"

17.VKbbr Salihović Fahrija, Habibović Faik, Šehić Adil, Salihović Sulejman i Hopovac Fikret
705.Sbbr Vuković Nisad, Hadžić Hasan, Mraković Emir i Drek Ismet
706.Lbr Lepir Smajo i Prcanović Omer
707.Sbbr Alić Ramiz i Kico Abduselam
708.Lbr Hadžić Osman, Mehina Esad i Haskić Mustafa
712.bbr Ćosić Sabahudin I Keško Hamzalija
717.Slbr Kicin Nedžad, Jusufspahić Mujo, Muminović Vahidin i Hušak Salim
725.Lbr Livnjak Edin, Mušinović Fehim i Jašarević Zahid
727.Sbbr Ćelaš Amir
733.bbr Žilić Muamer
737.Mlbr Švraka Besim, Jusović Suad i Kliko Esad
770.Sbbr Čaluk Nafiz i Rujanac Rasim
Lard PVO Jusufbašić Semin
IDČ Mehić Fahrudin
TČ Jusufija Senad

■ B) Novčana nagrada od 100 DM:

17.VKbbr Hadžić Fadil, Čogić Bajro i Čajić Mirsad
705.Sbbr Emušić Husein i Hadžić Vahid
706.Lbr Suljić Sabahudin i Jusić Faik
707.Sbbr Zec Abid i Zec Hasan
708.Lbr Petak Safet i Kukić Midhat
712.bbr Novalić Zijad, Beklija Enes i Halilović Samir
717.Slbr Čaušević Alija i Velić Ismet
725.Lbr Dželilović Mirsad i Džidić Šerif
727.Sbbr Latović Sudija i Sejdić Idriz
733.bbr Baručija Abdulah
737.Mlbr Mukić Nevzudin i Hadžić Admir
770.Sbbr Galešić Sead i Gromila Šaćir
7.SIB Karadža Muja

■ C) Nagradno odsustvo od 10 dana:

17.VKbbr Halilović Fahrudin i Burnić Jasmin
705.Sbbr Osmić Šerif
706.Lbr Purić Nedžad i Alić Amir
707.Sbbr Muratspahić Mehvid i Duranović Mehmed
708.Lbr Mujić Mujo i Haskić Eniz
712.bbr Zejnić Šaćir i Begović Hadžo
717.Slbr Šošić Salih i Gafić Akif
725.Lbr Sarajlić Osman
727.Sbbr Durek Mirsad i Alibašić Hajrudin
733.bbr Ramljak Hajrudin
PEB Botonjić Senad i Osmanbajtović Senad
7.bVP Razić Hasan
7.IDČ Kalaković Đulaga
Četa veze Hidić Damir

■ D) Pismena pohvala

17.VKbbr Kadić Rifet
705.Sbbr Kajmo Vernes
707.Sbbr Ljubunčić Enes
708.Lbr Omeragić Sefir
712.bbr Jelčin Nedžad
733.bbr Ibreljić Senad
7.bVP Škaljo Šefik
PEB Đulabić Salih

http://www.hasib-musinbegovic.com

ČESTITKE

GODINA ZA PONOS

Borcima i starješinama 7. korpusa stigle su brojne čestitke i pohvale u povodu 7. aprila, Dana najmlađeg korpusa i 15. aprila Dana ARRBiH. Među ostalima čestitke su uputili:

Komandant Drugog korpusa , brigadir Sead Delić, komandant Trećeg korpusa, brigadir Sakib Mahmuljin, komandant Četvrtog korpusa brigadni general Ramiz Dreković, načelnik Uprave za školstvo GŠ ARBiH, Džemo Merdan, načelnik SJB Travnik Nedim Smajlagić, član Predsjedništva Republike BiH, profesor dr. Nijaz Duraković, Muftijstvo Travnik - h. Nusret ef. Abdibegović, članovi koordinacionog tijela Bolnice Travnik na čelu sa prim. dr. Mirsadom Granovom, Poslovni sistem "Borac" Travnik, predsjednik Okruga Travnik, Zihnija Aganović, komandant Štaba CZ Travnik Semin Konjalić, predsjednik IO općine Travnik, Munir Karić, komandant 35. divizije ARBiH, pukovnik Fadil Hasanagić, komandant 25. divizije ARBiH, pukovnik Refik Lendo, ministar u Vladi RBiH, Ibrahim Koluder, načelnik općine Tuzla Selim Bešlagić, načelnik općine Zenica Basim Spahić, Pogon Elektro-Travnik, kolektiv PTT Travnik, kolektiv Radio-Travnik, delegati i gosti Izvještajne konferencije PS i PPB Općine Novi Travnik...

Izdvajamo samo neke koje su proteklih dana stizale na adresu Komande 7. korpusa.

Poštovani borci i starješine 7.korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine.

Čestitam Vam prvu godišnjicu formiranja i uspješne borbene izgradnje. Rezultatima koje ste postigli u velikim bitkama tokom prošle i početkom ove godine pokazali ste da s Božijom pomoći možemo osloboditi našu zemlju. Vaši rezultati su primjer za sve jedinice i komande Armije R BiH. Svugdje, širom naše armije, sa divljenjem se priča o Všim uspjesima na kupreškom, donjevakufskom i vlašićkom ratištu. Posebno zadivljuju borbe u razbijanju agresora na vrhu Vlašića gdje ste ovladali strateškim objektima koji omogućavaju da u nastavku borbi budemo još uspješniji.

U ovoj godini nas čekaju krupni zadaci koji traže da iz dana u dan budemo sve bolje organizovani, obučeni, opremljeni i motivisani za borbu da oslobadjamo našu zemlju.

Čestitajući Vam godišnjicu formiranja 7.korpusa, želim Vam još veće uspjehe i ratnu sreću.

KOMANDANT GŠ ARMIJE R BIH, armijski general, Rasim Delić

Svim borcima i starješinama upućujem najiskrenije čestitke povodom Prve godišnjice našeg Korpusa AR BiH.

Iako je godina dana relativno kratak period za formiranje, organizovanje i razvoj komandi i jedinica, rezultati koje smo postigli govore da smo vrijeme iskoristili racionalno, da su svi borci i starješine shvatili da bez punog angažovanja i ofanzivnih dejstava nema ni ostvarenja ciljeva oslobodilačkog rata, a to je konačna pobjeda nad agresorom.

Na ovom ratnom putu dugom godinu dana eliminisali smo većinu slabosti. Rezultati toga su naše nove pobjede i novi kilometri oslobodjene do sada okupirane teritorije. Vaša hrabrost samo u posljednjim borbenim dejstvima dokazala je da se mogu savladati i najveće teškoće prouzrokovane izuzetno teškim uvjetima oružane borbe u zimskom periodu.

Čestitajući Vam godišnjicu našeg Korpusa ujedno vas pozivam na kontinuitet naših ofanzivnih dejstava u nove pobjede. Vi ste već na njih navikli, one su dio vas.

Do konačne pobjede!

KOMANDANT brigadni general, Mehmed Alagić

ISLAMSKA ZAJEDNICA U R BIH
MUFTIJSTVO TRAVNIK
ČESTITKA

Koristimo priliku da Vam povodom ovog značajnog datuma, dana formiranja našeg Sedmog korpusa uputimo iskrene čestitke i najljepše želje i nade da ćete ustrajati u Vašim naporima izgradnje Armije, te da ćete nastaviti sa započetim uspjesima.

Vi pišete najljepše stranice istorije.

Molimo Uzvišenog Allaha da učvrsti Vaše korake.

ESELAMU ALEJKUM!

MUFTIJA Nusret ef. Abdibegović

Poštovani gospodine generale,

povodom prve godišnjice od osnivanja 7.korpusa Armije R BiH, šaljem Vam moje lične čestitke i želje za nove uspjehe 7.korpusa i doprinos u oslobadjanju okupirane domovine. U ovom kratkom periodu od osnivanja do danas, Vaš Korpus je postao stamena prepreka planovima agresora. Molim Vs da moje pozdrave prenesete svim Vašim borcima i starješinama kojima želim puno ratne sreće.

Sarajevo, 07.04.1995. godine
Član Predsjedništva RBiH
prof.dr. Nijaz Duraković

Poštovani komandante,

čestitam Vam u ime Skupštine okruga Travnik i u svoje lično ime godišnjicu 7. KORPUSA Armije Republike Bosne i Hercegovine. "7. APRIL" će ostati upisan u našoj bošnjačkoj istoriji kao dan bošnjaka krajišnika i bošnjaka Lašvanskovrbaske regije kada su zajedno krenuli prema Banja Luci.

Na tom putu želim što uspješnije izvršavanje zadataka Vama, Vašim komandantima i borcime.

Do konačne pobjede!
PREDSJEDNIK
Zihnija Aganović

KOMANDA 35.DIVIZIJE

Čestitka

Povodom obilježavanja dana Vašeg Krpusa upućujemo naše čestitke sa željama da nastavite sa nizanjem briljantnih pobjeda. Svi Vaši uspjesi su podsticaj za sve nas da nastavimo započetu svetu borbu.

Do slobodne Bosne i Hercegovine !

datum, 08.04.1995.g. KOMANDANT pukovnik Fadil Hasanagić

***

KOMANDA 25.DIVIZIJE

Čestitka

Uspjeh Vaših jedinica na Vlašiću najbolji su primjer istinskog bosanskohercegovačkog patriotizma, potvrda snage Armije R BiH-a i izraz odlučnosti u ostvarivanju konačnog cilja - slobodna Bosna i Hercegovina. Oslobadjanjem Vlašića lomi se kičma fašističkom agresoru, a Vaš herojski podvig vrijedana je divljenja čitavog našeg naroda, označava prekretnicu u našoj oslobodilačkoj borbi i predstavlja dodatnu inspiraciju svim pripadnicima jedinica Armije R BiH-a da odlučno i hrabro krenu u konačno slamanje agresorske zločinačke vojske.

Vama i pripadnicima Vaših jedinica šaljemo iskrene čestitke na izuzetnim vojničkim uspjesima.

Tuzla, 08.04.1995.g.

KOMANDANT

pukovnik Refik Lendo

***

MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA KABINET MINISTRA

Čestitka

Poštovani generale,

Povodom velikog vojnog uspjeha u oslobadjanju kompleksa i releja Vlašić, upućujem Vama i Vašim saborcima i svim ostalim učesnicima najiskrenije čestitke i pohvale.

Mi smo posebno svjesni značaja tog objekta za našu Republiku i nastojaćemo da tu Vašu vojnu pobjedu što prije pretvorimo i u ratni uspjeh, uspostavljajući telekomunikacione veze, kao i prenos radio i TV signala na širem području naše republike.

Želeći Vam da i dalje nastavite uspješno oslobadjanje naše domonine izražavam Vam svoje poštovanje.

Sarajevo, 08.04.1995.g.

MINISTAR

Ibrahim Koluder

***

KOMANDA 708.LAHKE BRIGADE

Čestitka

Borcima i starješinama 7 i 3 korpusa, pridruženim jedinicama gardijske brigade i jedinicama MUP-a R BiH.

Vaš veliki pobjednički pohod i oslobadjanje Vlašićkog platoa, nije samo ratni uspjeh. On je velika pobjeda i dokaz pravednosti naše narodnooslobodilačke borbe i još jedan dokaz da temelji R BiH u koji naši najbliži ugrađiše živote jesu čvrsti i za sve naše neprijatelje nesalomivi. Slobodna i suverena R BiH je cilj za koji su pali naši očevi, sinovi i muževi a borci AR BiH su najbolja garancija ostvarenja svog cilja, oslobadjanja naše domovine Bosne i Hercegovine.

Čestitamo vam veliku pobjedu na Vlašićkom platou uz najveće želje da nam i slijedeći dani donesu još ovakvih uspjeha sve do konačne pobjede.

Delegati i gosti izvještajne konferencije PS i PPB Općine Novi Travnik.

***

OPŠTINA TUZLA

Čestitka

Gospodine generale,

Želim Vam izraziti svoje divljenje i veliko poštovanje Vama lično, Vašem i našem 7. korpusu Armije BiH, u povodu godišnjice slavnog korpusa kojim komandujete i velike pobjede koju postigoste na Vlašiću. Molim Vas da čestitku moje zahvalnosti i divljenja prenesete svojim vojnicima i starješinama, a svima vama želimo puno ratne sreće.

U ime gradjana Tuzle, zahvaljujemo na svemu i naravno i u svoje ime.

Komandante, srećno do konačne pobjede!

Tuzla, 07.04.1995.g. Načelnik Opštine Tuzla Selim Bešlagić

***

OPŠTINA ZENICA

Prvi rodjendan 7. korpusa obilježio je na najljepši mogući način, sjajnim pobjedama ostvarenim na vlašićkom ratištu. Tim povodom, uz želje da što prije stignemo do željenog cilja - slobodne Bosne i Hercegovine, upućujem najljepše čestitke Vama, Vašim saradnicima i svim borcima korpusa na čijem ste čelu.

Zenica, 07.04.1995.g.

Načelnik opštine Zenica

Besim Spahić

***

Pogon "Elekto-Travnik" Travnik

Čestitka

Povodom prvog rodjendana najmladjeg, a najljućeg Korpusa Armije R BiH te velikih vojnih pobjeda na Vlašiću, Vama, starješinama i borcima radnici Pogona "Elektro-Travnik" Travnik upućuju od srca svoje čestitke i želje za puno vojničke sreće, želje za nove pobjede, te želje da sljedeći rodjendan VII Korpusa Armija R BiH proslavimo u slobodnoj nam domovini Bosni i Hercegovini, na obalama rijeka Une i Sane.

Travnik,08.04.1995.g. Direktor Telalić Salko ing.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 727. Sbbr.

DO KRAJINE STAJANJA NEMA

727. Sbbr. je imala specifičan nastanak i ratni put. Nastala je transformacijom 27. motorizovane brigade i ulaskom u njen sastav Prvog bataljona 306. bbr. i Četvrtog bataljona 314. brigade. Petnaestog augusta 1993. godine formirana je 27. bbr. Njen prvi komandant bio je pukovnik Rasim Imamović.

Borci 727. Sbbr, u prvoj ratnoj godini '92. pripadali su većinom samostalnim jedinicama koje su se borile na Kotorvaroškom, Jajačkom i Vlašićkom ratištu. Prvi bataljon tada 27. bbr. nastao je spajanjem Skendervakufskog odreda, Varcar odreda te ulaskom šipovljana i banjalučana u njegov sastav. Pripadnici Prve kotorvaroške bojne, tj. momci sa područja Šipraga ulaskom u 27. bbr. formiraju pripadnici Oružanih snaga R BiH od samog početka agresije na našu zemlju. Izbijanjem sukoba sa ekstremnim dijelom HVO-a najveći teret su podnijeli borci Prvog bataljona, DIČ-a i čete iz sastava 314. brigade, koji su 1994. godine, godini gladi i borbe protiv dva neprijatelja izdržali toliko toga da se to može mjeriti sa granicama ljudskih mogućnosti. Za cijelo vrijeme sukoba sa HVO-om veliki dio naše brigade je proveo na vi-

DIČ 27. bbr, u '93. godini imala je na svom sastavu dva bataljona i DIČ i prištapske jedinice. Drugi bataljon uglavnom čine borci iz sela Gluha Bukovica, Zagrađe i Skomorje. Najviše boraca u ovoj brigadi je iz općima: Kotor - Varoš, Mrkonjić Grad, Skender Vakuf, Banja Luka, Šipovo i Travnik. Brigada je inače zasnovana na eksteritorijalnom principu jer u njenom sastavu ima boraca iz 33 općine R BiH.

U martu '94. godine formiran je Treći bataljon, okosnicu ovog bataljona čine borci kotorvaroške čete koji su pripadala 314. brigadi, te bivši borci DIČ-a. Borci 727. Sbbr. su većinom teškom ratištu. Na ovom ratištu poginula su i dva Zlatna ljiljana, legendarni komandiri četa, Zijad Kovačević - Zijo i Bekir Torlaković. Priznanje Zlatni ljiljan legendarnim komandirima četa dodijeljeno je posthumno. Za vrijeme ovih sukoba Drugi bataljon naše brigade je čuvao linije na Meokrnju.

Pripadnici ovog bataljona su od prvih dana agresije uzeli oružje u ruke i suprostavili se četničkim hordama. Jedna od najvećih pobjeda boraca ovog bataljona, koji su tada bili pripadnici Patriotske lige, je bitka 12.septembra '92. godine kada je oslobođeno Meokrnje. Prestankom sukoba sa HVO-om naša brigada ponovo se okreće prema pravom agresoru i izlazi na vlašićko ratište..Prva važna pobjeda na vlašićkom ratištu je bila marta '94.godine, kada je oslobođena Vučija glava. U ovoj akciji naši borci su agresoru nanijeli velike gubitke u živoj sili i MTS-u.

Pamtiće četnici april 1994. godine, kada su u jednoj žestokoj akciji uzeli Meokrnje, simbol slobode ovog kraja. Međutim, nisu se dugo radovali ovom uspjehu niti šepurili po Meokrnju. Samo tri dana kasnije borci 727. Sbbr. kreću u silovit kontraudar, razbijaju četničke linije, iz stroja zauvijek izbacuju oko 60 četnika i zarobljavaju velike količine MTS-a.

U maju 1994. godine borci naše Brigade oslobađaju kotu Bjelik, te u sadejstvu sa drugim jedinicama učestvuju u oslobađanju kota Duge, Javorak, Srneća brda, također na Vlašiću. Zanimljivo je istaći da su pripadnici IDV-a naše Brigade u vremenskom intervalu od 10 dana dva puta ovladali kotom Bezimeni vis i oba puta agresoru nanijeli velike gubitke u živoj sili i MTS-u. Značajan doprinos borci ove brigade dali su u operaciji oslobađanja Kupresa. Za razbijanje četničkih linija u rejonu Riđuše na donjevakufskom ratištu komandant 7. korpusa pismeno je pohvalio IDV-e i Drugu četu 1.bataljona naše brigade.

Velike zasluge za uspjehe ove 727.Slavne pored boraca pripadaju svakako i komandi na čelu sasadašnjim komandantom majorom Mustafom Fazlićem. Za svoj rad, hrabrost, stručnost u rukovođenju i komandovanju naš komandant je dobitnik priznanja Zlatni ljiljan. Bez obzira što se radi o relativno mladoj brigadi njeni iskusni borci prekaljeni u mnogim bitkama poručuju: "Do Krajine stajanja nema."

IS 727. Sbbr. Lajc

7.bataljon Vojne policije

GODINA STALNOG USTROJA!

Bataljon je u svom skoro jednogodišnjem ratnom bitisanju, prošao sve faze razvoja, učestvujući i u aktivnim borbenim dejstvima oslobađanja privremeno okupiranih teritorija Republike Bosne i Hercegovine. Danas pripadnici bVP-a spremni su za realizaciju mnogobrojnih i složenih poslova i aktivnosti iz djelokruga Vojne policije AR BiH.

Kao i većina jedinica u 7. korpusu i bataljon Vojne policije može ponijeti epitet najmlađe u našoj armiji. Razvojni put Operativne grupe "Bosanska Krajina" umnogome će obilježiti razvojni put ovog bataljona. Tridesetog maja 1994.godine, dakle neposredno nakon zaživljavanja najmlađeg Korpusa AR BiH, u Kaknju se od strane Štaba vrhovne komande OS R BiH donosi Naredbu o formiranju bVP-a 7. korpusa. Za zastupnika prvog komandanta bVP-a imenovan je Ramiz Prljača, a Ruzmir Skopljak za njegovog zamjenika.

Pristupivši realizaciji brojnih i složenih zadataka iz domena poslova VP, bataljon se svakodnevno popunjava i organizaciono ustrojava, a okosnica jedinice u tom periodu čini četa Vojne policije OG "Bosanska Krajina", kao Prva četa VP bataljona sa komandirom Osmanom Menkovićem. Danom donošenja Naredbe pretpostavljene komande o formiranju bVP-a, iz Zenice se prekomanduje još jedna četa, koja kao Saobračajna ulazi u sastav bataljona, a nedugo zatim - krajem jula '94. godine u njegov sastav ulazi i ČVP iz Bugojna na čelu sa komandirom Senadom Haznadarevićem.

Dvadesetšestog jula 1994.godine desio se događaj koji će biti na posebnom mjestu na stranicama još uvijek mladog ratnog dnevnika ove jedinice. Naime, taj dan komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić izvršio je smotru jedinice, kada je bataljon praktično prvi put okupljen na jednom mjestu, te se ovaj datum zvanično smatra i promocijom bataljona. Iako prolazi kroz probleme, posebno nedostatke potrebnog MTS-a, aktivnosti na daljenjem formacijskom osposobljavanju teče vrlo uspješno. Bataljon se formacijski popunjava i sa 3. četom na čelu sa komandirom Redžepom Nehatom.

Dvadestdevetog jula p.g. bVP odlazi na izvršenje prvog značajnijeg zadatka - na plato Vlašića u predjelu Javorak - Srneća brda. Početkom septembra prepuštaju ovu zonu odgovornosti drugoj jedinici iz sastava 7. korpusa, vrativši se tako na izvršavanje svojih starih aktivnosti, odnosno vojno - policijskih zadataka. Do kraja ovog mjeseca doći će i do drugih promjena formacijske prirode u samoj komandi jedinice. Nekako u isto vrijeme za bataljon dolaze "bolji" dani jer se stanje sa MTS-om i ljudstvom znatno poboljšava.

U periodu oktobar - novembar 1994. godine jedinica se angažuje u okviru aktivnih borbenih dejstava 7. korpusa u operaciji oslobađanja Kupresa. Prva četa u rejonu Križa odbija nekoliko vrlo žestokih četničkih napada, prilikom čega je teško ranjen jedan, lakše šest pripadnika bataljona.

Početak nove 1995. godine obilježen je daljnjim organizacijskim jačanjem i unutrašnjim formacijskim promjenama. Tako je od 22. februara o.g. Naredbom komandanta 7. korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića 2. četa Vojne policije prekomandovana u 77. Vrbasku diviziju, nakon čega je paralelno sa ovim aktivnostima na kvanititativno - kvalitativnom popunjavanju bataljona, a pristupa se i formiranju nove čete VP na čije čelo je postavljen komandir Mesud Dervišić.

Iako vrlo mlad, ova jedinica je prošla faze, koje se u razvojnim putevima svake od jedinica smatraju najtežim. Zato nema sumnje, da će ova jedinica u narednom periodu dati sve od sebe da postigne svoj maksimum u izvršenju zaista mnogobrojnih i kompleksnih zadataka iz domena svog ratnog "posla", za šta kako kažu imaju sve neophodne preduslove - volju i snagu.

R.K. Organ za moral

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Iako među počasnim nazivima u našoj Armiji nije predviđen, 712. brdska brigada je upravo:

BRIGADA NEPOKORENOG GRADA

Od 25. novembra 1992. godine, dana formiranja do obilježavanja Prve godišnjice 7. korpusa 712. brdska brigada prošla je kroz preformaciju (od motorizovane postala je brdska), promijenila je naziv (od "TRI - JEDAN - DVA" brigade postala je 712.), ali je sve vrijeme bila i ostala Brigada kontinuiteta, pouzdanosti i stalnog napredovanja na organizacionom i vojno - stručnom planu. Biti pripadnikom Prve Travničke brigade častan je osjećaj koji nas obavezuje da svim dužnostima i zadacima dostojno odgovorimo.

Svečanost kakva je i Prva godišnjica 7. korpusa Armije R BiH povoljna su prigoda da se baci pogled unazad, izvrši inventura urađenog. Sve zarad budućnosti u koju borci 712. bbr.stupaju smjelo i odlučno. Upravo nam naš dosadašnji ratni put daje za pravo da kažemo: BUDUĆNOST PRIPADA NAMA.

■ 1992. GODINA

Korijeni brigade sežu do nemirnih vremena koja su prethodila agresiji na našu domovinu. Mudriji i dalekovidniji sinovi travničkih prostora početak zločinačkih iživljavanja nad svim što je imalo bošnjački pečat dočekali su organizirani, malobrojni i slabo naoružani, ali odlučni da fašizmu stanu na put. Od aprila 1992. godine rastu jedinice travničkog kraja, pune se mladićima i zrelim ljudima koji će kroz krvava ratna iskustva i nezaboravne podvige izrasti u neprobojan bedem i garant našeg opstanka. Prvog ratnog ljeta cijela Bosna pratila je herojsku odbranu Turbeta, "zapadnih vrata Srednje Bosne", na koje četnici silovito atakuju već tri godine. Travnički junaci najsvjetlije stranice bosanske historije ispisuju na Karauli, Šešićkoj planini... U novoformiranu 312. motorizovanu brigadu ulaze borci Odreda Turbe, Karaula, Gradina, te Prvog i Drugog Travničkog odreda. Brigada zaposjeda zonu odgovornosti i do dana današnjeg ne gubi niti stope bosanske zemlje, a znatno povećava slobodne prostore u sjajnim oslobodilačkim akcijama. U najtežim iskušenjima Brigada je bila u vrijeme dvostruke agresije, četničke i ekstremista HVO. Slomivši velikohrvatske pretenzije na grad koji se od svog prvog spominjanja u pisanim historijskim dokumentima, od 3.juna 1463. godine, razvijao u bošnjačko - muslimanskim civilizacijskim i duhovnim obzorima, travnički borci odbranili su Bosnu na ovim prostorima.

Krenuvši u borbu sa sviješću da su pravda i dobro na našoj strani, prekaljeni ratnim iskustvima i osnaženi pobjedama, u Brigadi radimo na njenom neprekidnom usavršavanju i dogradivanju u svim segmentima. Iz truda i želje rezultiraju novi uspjesi, najočitiji upravo u oslobađanju naših prostora. A borci 712. bbr. nikada nisu bili ograničeni samo na prostore travničke opštine. Još u maju 1992. godine borili su se na ilijaško - visočkom ratištu, u ljeto 1993. godine veličanstvenim junaštvom zaustavili su četničku ofanzivu na Igmanu i borili se na žepačko - zavidovičkom frontu. Tokom 1994.godine naše jedinice su uspješno sudjelovale u dejstvima u Kruščici i na deblokadi Maglaja. Na svim ovim mjestima isticali su se disciplinom, savjesnošću i dobrim radnim rezultatima. Ispitivanje provedeno prošle godine pokazalo je da je 3/4 boraca 712. bbr. spremno boriti se bilo gdje u Bosni i Hercegovini.

Brigada je složeni mozaik skladno ukomponovanih dijelova - naših jedinica. Uz četiri "stara" bataljona odnedavno imamo i manevarski, Peti, koji je za kratko vrijeme svoga postojanja urezao neizbrisiv trag u historiji borbe za slobodu na našim prostorima. Red, rad i disciplina krase i ostale jedinice Brigade. Na početku svega i najvažniji jeste naš borac. Izmiješani su u Brigadi oni, kojima su domove fašiste spalili, a njih sa porodicama, privremeno, smjestili u muhadžirluk, sa onima koji su ostali u svojim kućama. Bez razlike su svi spremni povratiti slobodu svakom djeliću bosanske zemlje. Odnose među saborcima karakteriše izuzetno drugarstvo. Kroz nedaće i ljepe trenutke, a u ratu ima i takvih, rađaju se najčvršća i najtrajnija prijateljstva.

■ PRVI ČOVJEK BRIGADE

Od prvog dana na čelu 712. bbr. je Zijad Čaber, vojnik - profesionalac koji je sva svoja znanja i veliku stručnost ugradio u Brigadu. Da je ona danas pouzdan stub 7. korpusa uveliko je komandantova zasluga. Zijad Čaber oficir je iznimnog autoriteta, čovjek koga njegovi borci i starješine bezrezervno cijene i poštuju. A kakav je Bošnjak Zijad Čaber najbolje svjedoči činjenica da je zločinačku bivšu JNA napustio još u julu 1991. godine i istog trenutka se stavio na raspolaganje svojoj domovini. Vrijedne saradnike komandant Čaber imao je i ima u Osmanu Poriću, Sulejmanu Leki, Enveru Beganoviću, Omeru Heldi, Huseinu Kaziji, Amiru Halilović, Ibrahimu Mameledžiji, Kemalu Gafurović...Brojni kadrovi 712. bbr. sada su na odgovornim dužnostima u Komandi 7. korpusa i višim komandama. Precizni i vrijedni artiljerci Mirsada Ibrišimbegovića - Mite i sjajni raketaši "Crvene strijele" sada su kostur 7. MAP-a. Svi oni su na novim dužnostima osvjetlali obraz jedinice u kojoj su poniki. Ratno priznanje, značku "Zlatni ljiljan" dobilo je šest naših pripadnika: posthumno Nevzeta Sefer, Mihajlo Petrović, Zijad Selman i Mahir Vojvodić, te Sulejman Leko i Avdo Gunjarić. Naši šehidi i poginuli borci trajan su nam putokaz.

712. bbr. jeste snažna, brojna, vojnički ustrojena i pouzdana jedinica. 712. bbr. jesu i njeni junaci. Spomenimo ovom prigodom Garija i Hafu, izvinjavajući se svim ostalim o kojima nam je dužnost i obaveza pisati. 712. bbr. jeste i Selmir koji će 8. augusta ove godine postati punoljetan, a borac je već 3 godine. 712. bbr. jeste i harmonikaš Nevzo, mlada pjesnikinja Munira, lovac Lika, vozač Cinka, PAT "Krnjo"...

712. bbr. jeste i "Akademska brigada". Ovaj lijepi i nama dragi kompliment izrekla nam je jedna naša sugrađanka, javivši se u studio Radio Travnika, kada su naši pripadnici evocirali sjećanja na "vidovdansku" bitku 28.06.1992. godine. I na kraju, mada ne i najmanje značajno, 712. bbr. je "Brigada nepokorenog grada". Izrekavši ove riječi na defileu jedinica 7. korpusa 7. februara ove godine, pukovnik Salko Dedić najbolje je odslikao koliko je 712. bbr. dala pečat odbrani Bosne.

IS 712. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratni put 725. lahke

725. LAHKA BRIGADA U POHODU KA SLOBODI

Formirana od samoorganizovanog naroda naoružanog lahkim pješadijskim oružjem i lovačkim naoružanjem, Brigada je izrasla u respektabilnu vojnu silu, osposobljenu za sve vrste zadataka.

725. lahka brigada, pod ranijim nazivom 325. brdska brigada, formirana je 01.decembra 1992.godine, naredbom tadašnjeg komandanta 3. korpusa Armije R BiH Envera Hadžihasanovića. Za prvog komandanta Brigade postavljen je Esad Džananović i tada su bila formirana dva brdska bataljona. Prvi je formiran na prostorima desne obale rijeke Lašve, a drugi na prostorima lijeve obale Lašve.

■ EMBRION BRIGADE

325.bbr. je nastala od tadašnjeg 1. i 2. viteškog dobrovoljačkog odreda, opštinskog Štaba odbrane Vitez te jedinice prostorne strukture, koje su u toku 1992. godine egzistirale po mjesnim zajednicama. Ove jedinice su bile naoružane malim brojem lahkog pješadijskog naoružanja, lovačkim puškama, a od artiljerijskog oruđa, imale su svega nekoliko minobacača. Iako su bili počeci agresije na R BiH, viteški momci su dobro znali gdje se brani Vitez pa su tako dobrovoljno krenuli na ratišta Visokog i Turbeta.

■ POČETAK DJELOVANJA TRI - DVA - PET BRIGADE

Sami počeci djelovanja 325. bbr., vezani su uz stalne tenzije sa postrojbama HVO-a. Ekstremni dio HVO-a je sve učinio da posije strah i paniku među bošnjačkim narodom Viteza. Objekti u vlasništvu Bošnjaka su minirani, na divljim punktovima su vršene pljačke i maltretiranja, pripadnici Armije R BiH su razoružavani, a sve je išlo dotle da su i neki pripadnici Armije, ubijeni. Pri takvom pritisku HVO-a, Brigada je imala zonu odgovornosti na tadašnjem vrućem turbetskom ratištu, tačnije u Bijelom Bučju. U to vrijeme, u jednoj od akcija, život je položio prvi Zlatni ljiljan Brigade, Behaija Trako.

■ VOĐENJE PREGOVORA SA HVO RADI SMANJENJA TENZIJA

Od osnivanja Brigade pa do obilježavanja prve godišnjice Armije R BiH, vođeni su pregovori sa predstavnicima hrvatskog naroda općine Vitez, kako bi se smanjile tenzije i izbjegao otvoreni sukob. Za ta četiri mjeseca, održan je veliki broj sastanaka legalnih organa vlasti sa predstavnicima nelegalne, silom nametnute, HVO vlasti. Bili su to, uglavnom, jalovi razgovori, bez vidnijeg napretka. Armiji R BiH i bošnjačkom muslimanskom narodu nije odgovarao rat na dva fronta te se on nastojao izbjeći na svaki mogući način pa su se u tom smislu nelegalnoj vlasti HVO-a davali razni ustupci. No i pored svega što se uradilo na tom planu, sukob je otpočeo u ranim jutarnjim satima, 16.aprila 1993.godine, brutalnim napadom ekstremnih postrojbi HVO-a na Ahmiće, Stari Vitez, Vitez i sva okolna muslimanska sela.

■ SUKOB ARMIJE RBiH I HVO-a

U uslovima brutalnog sukoba, Brigada je preuzela z/o opštine Vitez i samo zahvaljujući 325. bbr. bošnjački muslimanski narod je opstao na tim prostorima Viteza. I pored toga što su ekstremne postrojbe HVO-a mučki i bez ikakvog razloga, izvele napad, jedinice 325. bbr. su se snašle, zaustavile početno napredovanje neprijatelja, konsolidovale linije odbrane, a onda izvršile učvršćenje odbrambenih položaja, čime je propao plan ekstremista da za 48 sati ovladaju planiranim objektima. U takvim uslovima Brigada je djelovala na tri fizički odvojena objekta. Područje lijeve strane rijeke Lašve, područje Kruščice, koje se nalazilo u poluokruženju, te područje Starog Viteza, koje je bilo u apsolutnom okruženju.

■ FORMIRANJE 3. BRDSKOG BATALJONA

Upravo radi ovakve razbijenosti i fizičke odvojenosti, u septembru 1993. godine, pristupilo se formiranju 3. brdskog bataljona. Vršenjem stalnog pritiska na položaje ekstremista HVO-a, prostori Starog Viteza, Kruščice, Rovne i Pezića, kao i ostali slobodni prostori općine Vitez su se održali pa se sa potpisivanjem primirja sa HVO-om, kada je prestao ovaj nesretni sukob, prišlo se oslobađanju privremeno okupiranih područja od srbijansko - crnogorskog agresora.

■ OSLOBAĐANJE PROSTORA VLAŠIĆA

Po prestanku sukoba sa HVO-om, prva od akcija u kojima je učestvovala 325. bbr. je akcija oslobađanja šireg rejona Meokrnja. Bilo je to u aprilu 1994. godine kada je Brigada u sadejstvu sa drugim brigadama 7. korpusa, oslobodila ovaj prostor od agresora. U ovom rejonu je 325-ta dobila svoju zonu odgovornosti. U julu, 1994. godine od jedinica Štaba odbrane Vitez, koje su bile smještene u Starom Vitezu, formiran je četvrti brdski bataljon i tada brojnije jedinice Brigade kreću u dalje oslobađanje okupiranih područja. Na oslobodilačkom putu 325-te, u novembru 1994. godine našao se Kupres. Tada su združene jedinice 7. korpusa u briljantno isplaniranoj i izvedenoj akciji, oslobodile okupirana područja G.Vakufa i Bugojna, a odmah potom oslobođen je i sam grad Kupres. Četničke jedinice poslije razbijanja i pretrpljenih gubitaka dalc su se u bijeg. Učinak jedinica 325. bbr. u akciji je veliki, a veoma značajno je istaći da su naši borci među prvima ušli u Kupres i to na nekoliko sati prije postrojbi HVO-a. Sljedeću zonu odgovornosti Brigada je dobila u okolini Donjeg Vakufa, a treba naglasiti da su cijelo vrijeme kada su se vodile akcije na Kupresu, jedinice 325. bbr. uspješno držale linije odbrane na Vlašiću.

■ PREFORMACIJA BRIGADE

U skladu sa Naredbom Generalštaba Armije R BiH kao i Komande 7. korpusa uskoro se treba izvršiti preformacija Brigade iz brdske u lahku. Cilj je postizanje veće pokretljivosti, probojnosti i efikasnosti jedinice. Iako je dobila novi naziv (725. lahka brigada) preformacija još nije izvršena iz objektivnih i opštepoznatih razloga.

■ KOMANDANTI

325.bbr./725.lbr. Prvi komandant Brigade, bio je Esad Džananović i dužnost je obavljao do aprila 1993.godine. Njegov nasljednik je bio Mensud Keleštura, a dužnost je obavljao do novembra 1993. godine, kada na čelo dolazi proslavljeni komandant PL-a Ibrahim Purić i dužnost obavlja do početka februara 1994. godine. Tada komandu Brigade preuzima Mevludin Berberović i na dužnosti ostaje do jula 1994. godine, kada je za komandanta postavljen Rifet Planinčić, a dužnost je obavljao do januara 1995. godine. Uz komandanta gospodina Ahmeda Kulenovića i načelnika Štaba gospodina Jasmina Ganića vezana je jedna zanimljivost. Naime, oba su dužnost u Armiji R BiH počeli obavljeti zajedno u tadašnjem Štabu TO Vitez. Prvi kao komandant 1. viteškog dobrovoljačkog bataljona, a drugi kao komandant PDO-a. Slučajno ili ne evo i sada, poslije tri godine, ponovo su zajedno. U cilju oslobađanja okupiranih područja voljene Bosne i Hercegovine, 725-ta nastavlja svoj oslobodilački pohod. I sigurno je da neće stati do konačne pobjede.

Sabahudin Hrustić
725.lbr.

POSVEĆENO VITEŽANSKIM LEGENDAMA

Koliko hrabrosti i volje i koliko srce treba biti, srce oca četvoro djece, a sva srca spojena u jedno, za BiH da bude prvi u redovima za slobodu. Koga da siročad zovu babo, ko da ih pomiluje po glavi? I sjetan osmijeh na licima djece, djece koja zadnji put začuše korake svog' oca, dok odlazi branit' grudu rodnu, tražeći bolje sutra. I s ponosom držaće ruke male, Ljiljan zlatni, Babin Zlatni ljiljan. I nikad im jasno neće bit', što se Babo neće vratit'.

S PONOSOM, sjećanje na šehide dobitnike "Zlatnog ljiljana" pripadnike sedamstodvadesetpete lahke brigade:

2. PATKOVIĆ RIZVAN
02.01.1962. - 20.09.1993.

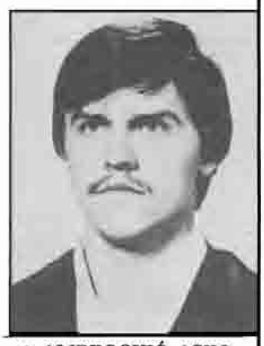

4. ALIBEGOVIĆ ASIM
1966. - 16.10.1993.

1. TRAKO BEHAIJA
1962. - 18.11.1992.

3. KADRIĆ MENSUR
19.11.1954. - 08.10.1993.

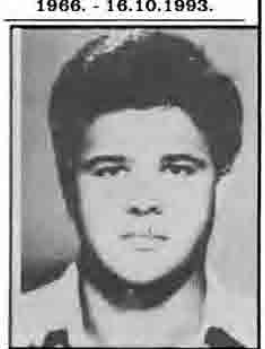

5. ŠIBČIĆ REDŽIB
01.01.1961. - 09.01.1994.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Ratni put 737. muslimanske lahke brigade

VJETROVI DŽIHADA

"I ne gubite hrabrost i ne žalostite se i vi ćete pobijediti ako budete pravi vojnici". (Ali'Imran: 139) Ovo je zapis o generaciji, koju ponese vjetar džihada Bosnom, kao najboljeg svjedoka herojskog otpora nasseg naroda. Allah u srcu jedini cilj, poslanik - vodža tog cilja i Kur'an ustav, džihad put, a smrt na tom putu najveća želja.

I onda je puklo, sa Drine su krenuli vjetrovi rata, i krenulo žestoko otrijeznjenje za moj narod. Žar vjere osta sačuvan u srcima šejha i njegovih derviša, u srcu hodže u mihrabu i njegovog malog džem'ata, u srcu stare nene - muslimanke, koja je s tesplhom u ruci znala istinu, i nije vjerovala ni "Srbinu" ni "Hrvatu", ne prodavajući svoju vjeru za ovodunjalučke gluposti. I zato neka na papiru ostane zapisana samo istina, istina stvarana u ovoj Bosni ratnih 90-tih. Ovo je zapis o generaciji, koju ponese vjetar džihada i pronese Bosnom kao najboljeg svjedoka herojskog otpora našeg naroda. Allah u srcu jedini cilj, Poslanik - vođa do tog cilja i Kur'an ustav, džihad - put, a smrt na tom putu najveća želja. Bilo je to ono oko čega se 10. maja '92. godine okupilo jezgro "Muslimanskih snaga", derviš uzeo pušku, hodža došao skupa sa sinovima Bosne pred Medresu u Travniku, gdje je od iskre nastao plamen vječne vatre džihada, koja pali dušmane moje Bosne, moga dina. Tada je niklo stablo čiji korijeni su bili duboko u zemlji, a stablo niklo mlado i lijepo i počelo se brzo granati. Puhnuo je taj prvi vjetar džihada i ponio sa sobom sjeme "Muslimanskih snaga" i nosio ga širom Bosne i našao dosta pogodnog tla. Na sve strane pojaviše se momci sa tekbirom na usnama, visoko uzdignuta čela, ponosno prkoseći dušmanima svih vrsta.

■ PERIOD MUSLIMANSKIH SNAGA

U razvojnom putu naše Brigade "period Muslimanskih snaga" je jedan od najljepših perioda. Trebalo bi nam mnogo više vremena i prostora da predstavimo te početke i opišemo ljude koji su čista nijeta stali da odbrane Bosnu. S ogromnom ljubavlju i snagom kakvu samo vjear pruža išli su iz akcije u akciju. Ta prva časna skupina mudžahida pronese glas tekbira Gradinom, Šešićkom planinom, Bijelim Bučjem.

Novembar '92. godine zatiče ovu jedinicu brojčano uvećanu, plamen džihada je privlačio one kojima je trebala toplota, pesnica je postala sve jača. U tom periodu stiže Naredba (17.11.) o ukrupnjavanju jedinica Armije R BiH, tako da postajemo 1.bataljon 7. Muslimanske brigade, u čijoj istoriji ostajemo zapisani zlatnim slovima. 28. decembra mudžahidi pokazuju izuzetnu vojničku ustrojenost, ulgranost i snagu kada na zloglasnom ilijaškom ratištu probijama četničke linije i za vrlo kratko vrijeme ovladavaju značajnim kotama. Akcija o čijem će značaju govoriti vojni analitičari poslije rata i crpiti poruku za buduće generacije. Akcija nas je prekalila i najavila proljeće džihada u borbi protiv dušmana.

Slijedile su akcije za akcijom i odlazimo u pomoć Gornjem Vakufu, zaustavljamo ekstremiste HVO na Rostovu (veliki ratni plijen) i obezbjeđujemo linije odbrane sa vrlo malim brojem ljudi, a zatim opet izbijajaju sukobi sa ekstremistima HVO-a u kojima mudžahidi dočekuju prvu godišnjicu i to proslavljaju ratnički i oslobadjaju Hajderove njive, Bukovicu, Guvna i ulice Travnika od postrojbi HVO. Četrnaestog juna '93. godine stiže vijest o problemima na Bijelom Bučju, jednoj od najznačajnijih linija u okolini Travnika, čijim ovladavanjem četnici "uzimaju" Turbe i "izlaze" na Mešćemu. Kreće grupa od 40-tak momaka, predvođeni Jukom, ne pitajući za broj četnika.Sa nama momci iz "Dženetskih hurija" razbijamo četnike, spajajući se sa našom drugom grupom na vrhu vraćene linije, nakon borbe sa bataljonom četnika.

■ KAD TEKBIR PONESE...

Allahovom voljom nedugo potom penju se mudžahidi na prvi mudžahidi ulijevaia se sigurnost, a strah i jeza poduzimao dušmane i sve one koji su se borili protiv istine.

Znali smo da neprijatelja ne možemo pobijediti našom tehnikom nego samo snagom vjere kojom nas je Allah dž.š. počastio. Naši momci su željeli šehadet svim srcem.Znajući da su grijesi pogubniji za vojsku nego njihov neprijatelj i da je Allah dž.š. na strani Muslimana samo zbog grijeha njihovih neprijatelja. Zato su sve naše akcije bile uspješne, jer kad tekbir ponese onda nema nazad.

Ratne 1993.godine išlo se tog vrelog jula u dvije uspješne akcije na ratištu Kiseljaka, ukazujući ekstremistima HVO-a na njihovu zabludu i nemoć.

"Sarajlije neće nitl mogu ikada zaboraviti ove momke koji su augusta '93. godine zaustavili četničku ofanzivu na Igmanu, time sprijećili presijecanje glavne komunikacije za Sarajevo",bile su to riječi predsjednika Izetbegovića. U nama ostaloše sjećanja na hladne igmanske magle iz kojih je probijala kiša, ostaloše urezane slike Bjelašnice, zadnjih ostataka snijega, gostoprimstvo naroda Pazariča...

zarobljeni tenk. Tog četvrtka Armiji R BiH je pridodat ogroman ratni plijen, a Bosni vraća otrgnut od teritorije. Nikada nismo dozvolili da na nas padne ljaga izdaje ili nevjerstva. Bili smo divan primjer kako treba ratovati.Zavolio nas narod, zavoljeli nas svi oni koji su sa nama skupa radili neke akcije. Gdje su bili To je bio najljepši period Mudžahida, jer to je bilo naše proljeće, grane koje su nam odsjekli opet su zacijelile i opet smo procvjetali.

Tada bivamo proglašeni kao najbolji bataljon u Armiji R BiH, jer smo pokazali kakvu snagu mora da posjeduje borac koji se napaja sa izvora Kur'ana i sunneta. Tu snagu su osjetile u dobroj mjeri i bojovnici oko Viteza. Viđali su oni "svašta" i to im je dovoljno za sva vremena.

■ TRIDESET SEDMA LAHKA

Početak ratne '94. godine karakteriše naše odvajanje od Sedme muslimanse i formiranje zasebne brigade, 37. Mlbr, koja je dobila zadatak da zastavu šehadeta ponese prema obalama Save i tamo podigne na jarbol slobode, već krajem aprila, u rejon Meokrnja, otvaramo mala vrata prema Krajini. Opet se mudhhahidi raduju pobjedi, padajući Allahu na sedždu.Dobijen je veliki ratni plijen, prava pokretna konzerva zvana "PRAGA", ZIS i drugi MTS.

Uslijedili su novi tereni, Goleš, Vlašić i opet nove akcije. Period jeseni "Muslimanskih snaga" nastupio je onog trenutka kada je "zakon" spriječio dobronamjerne ljude da nam se pridruže i bore u našim redovima. Taj isti "zakon" nametnuo nam je ljude, sa kojima bi trebalo raditi mnogo više vremena nego što mi imamo, jer treba ih približiti idejama za koje se mi borimo. Hvala Allahu pa su temelji naše zgrade čvrsti, vatra džihada još uvijek gori i peče one koji se znaju ugrijati na njoj i korijenu našeg stabla duboko u zemlji, pa oni koji su nas njihovo srce se zazeleni kada proljeće dođe, a otpadaju oni koji ostanu suhi i čiji žar u srcu vrlo je teško probuditi.

Brigada, čije desetine šehida natopiše ovu Bosnu svojom krvalju, zar u moru ove šehidske krvi da nikne najljepši cvijet. Zar ljudi ne vide da se cvjeta na sve strane, iz te krvi niklo je hiljade novih mladih mudžahida.

Želja nam je bila i stala da budemo ono jezgro jedinstva, oko kojeg će se okupiti ostale brigade. To smo pokazali kroz sve naše akcije, i jedna od takvih je i Kupres, a o ulozi naše brigade najbolje znaju borci drugih brigada i vojni analitičari koji će reći svoje mišljenje.

Dovoljan pokazatelj ko smo danas, jesu dvije naše zadnje akcije.Prva od njih i nama mudžahidima najdraža jeste Galica 23/24 februara '95. godine (Ramazan 1415.godine). Akcija koja je srcu podarila smirenost, učvrstila uvjerenje i koja je svima pokazala na što smo sve spremni. Allah je dao da na očima i ušima četnika bude koprema, a mudžahidima dolazio novi elan - snažniji i jači. Znali smo da ne postoji nazad i snagom ljubavi pobijedih hladnu vlašićku zimu. Bio je to najljepši saf - borbeni red, bio je nalik na bedem koji je išao naprijed. Glas tekbira je otišao prema Krajini da najavi dolazak vojske, kojoj je pripala čast da vrati ratnički ponos starih Bošnjaka. Ova akcija je bila vjesnik proljeća, kada će se sve zazeleniti od Drine do Save.Zadatak je ispunjen u potpunosti - Allah dž.š. je u srca dušmana ulio strah, koji će nositi sa sobom dok ih ne stigne konačna pravda, ispisana olovnim slovima bosanskih mudžahida. Hvala Allahu, koji podari jedinstvo, izuzetno dobro sadejstvo u zadnjim borbama, kada su mudžahidi dali svoj doprinos u otvaranju velikih vrata za ulazak u Krajinu.

Na kraju nešto i o "Zlatnim ljiljanima" naše brigade: Hadžić Emir (komandir I čete) preselio u borbama na Vitezu. Dobitnik zlatnog ljiljana u ŠRO u Zenici, kao priznanje za izuzetan doprinos u radu prve klase oficira. Novalić Muhamed (emir "Muslimanskih snaga" Vitez) preselio u borbama na Ilijašu. Posthumno odlikovan priznanjem. Koričić Asim (komandant 737. Mlbr.). Dobitnik Zlatnog ljiljana za zasluge koje je postigao kao komandant mudžahida.

Rat se nastavlja..... sve će to ako Bog da biti dobro! "I ne gubite hrabrost i ne žalostite se, vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici."

IS 737. Mlbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sedmi Mješoviti artiljerijski puk

SPREMNI DA ODGOVORE AGRESORU

Dvanaesti januar o.g. uči će u historiju AR BiH, odnosno Bošnjaka u pravednoj i oslobodilačkoj borbi. Naime, toga dana u sastavu 7. korpusa počeo je dadjeluje i Mješoviti artiljerijski puk! Ovo je istovremeno i prvi Puk te vrste u našoj cijeloj našoj Armiji!

A sve je počelo nakon otvorene i brutalne agresije srbo - nacističke soldateske na suverenu i međunarodno priznatu državu BiH. Kako je teklo ratno razdoblje, tako je rastao i otpor Bošnjaka. Dolazi di formiranja novih jedinica, organizaciono jačih i sa većom vatrenom moći, što sve skupa doprinosi sistemskom slamanju agresorske kičme.

-7. MAP je ponos i ratna dika 7.korpusa, jer služi kao svojevrsni putokaz i drugim jedinicama u našoj Armiji, kako i na koji način se uvezuje artiljerija - kaže komandant 7. MAP-a major Salih Fuka - Slišo.

Ova jedinica je sastavljena od iskusnih i prekaljenih artiljeraca koji iza sebe imaju veoma dug ratni put. To su uslovno artiljerci iz dvije Operativne grupe "Zapad" i OG "Bosanska Krajina". U okviru OG "Zapad" uz razne vidove transformisanja, formirali su se i odgovarajući organizacioni oblici artiljerijskih jedinica. Krajnji oblik organizovanja bio je Mješoviti artiljerijski divizion. U okviru OG "Bosanska Krajina" razvijala se artiljerija kroz MAD-ove, odnosno Brigade. MAD 712. bbr. je, također jedna važna spona u sastavu sadašnjeg MAP-a, a drugi jako važan segment je MAD 708. lbr. Ovom sastavu priključio se i dio boraca - artiljeraca iz 17. VKbbr. Starješine, borci i MTS čine danas jedan moćan i ubojit vatreni sistem, koji je spreman da u svakom momentu adekvatno odgovore po neprijateljskim ciljevima! - prisjeća se početka razvoja artiljerije major Slišo.

U svim naprijed navedenim jedinicama uloženo je mnogo truda, znanja i odricanja da bi se došlo do današnjeg Puka. Specifičnost ovog armijskog prvijenca je ta što ima vrlo široku zonu odgovornosti. On praktično pokriva one prostore koje kontrolišu borci 7. korpusa, što zahtjeva dodatna usavršavanja i samoodricanja pripadnika MAP-a. U dosadašnjem periodu pravednog i oslobodilačkog rata artiljerci koji sačinjavaju MAP pokazali su mnoge kvalitete, što pored dobre obuke, morala i materijalno - tehničke opremljenosti garantira uspješno izvršavanje svih borbenih zadataka.

-U sklopu organizovanja otpora bošnjačkog naroda na području općine N.Travnik, stvarao se i razvijao Općinski Štab - dodaje Halid Krnjić, načelnik Štaba MAP-a. Uporedo sa stvaranjem i razvojem pješadijskih jedinica razvijala se i artiljerija na ovom području. Tako smo već u maju ratne '92. godine imali vod haubica 122 mm i bateriju MB 120 mm. Sa ove vremenske distance vrlo je jednostavno i lahko promatrati razvoj artiljerije. U 1992. godini to je uglavnom bila općinska borba za svoja područja, pri čemu se parcijalno djelovalo unutar općinskih granica. Već naredne godine, stvoreni su uvjeti za okrupnjivanje jedinica AR BiH, a samim tim i za zajedničko djelovanje artiljerije. Tokom prošle godine bilježimo sadejstvo svih artiljerijskih jedinica 7. korpusa i pored činjenice da nisu bile formacijske uvezane u jednu jedinicu. Dvanaestog januara o.g. dočekali smo trenutak da se sve jedinice artiljerije objedine u jednu novu jedinicu, a to je sadašnji Mješoviti artiljerijski puk! -

Ovom prilikom mora se istaći da su pripadnici svih jedinica koje su ušle u organizacioni sastav MAP-a dali veliki doprinos u odbrani R BiH. Posebno se mora reći da ni jedan vatreni položaj naših artiljeraca tokom ove tri ratne godine nije pogođen, niti je i jedno artiljerijsko oruđe uništeno i pored činjenice da su u bezbroj navrata tokom borbenih djelovanja kršili artiljerijska pravila ponašanja. Nepovoljni uvjeti ratovanja i nedostatak određenih sredstava iziskivali su risustvo teških oruđa na prvim linijama odbrane! MAP je jedna od rijetkih jedinica naše Armije čija kadrovska i vojno - stručna struktura zaslužuje posebnu pažnju. Naime, pored drugih pripadnika, tu je i oko 20-tak inžinjera različitih specijalnosti, što daje jaku osnovu za dalje usavršavanje praktičnom i teoretskom planu. No, međutim, to ne znači da ovdje smatraju kako su postigli maksimum. U organizaciji Generalštaba i Komande 7. korpusa planiraju se dodatni kursevi i usavršavanja. Ovaj vid obuke prošli su mnogi pripadnici MAP-a, nakon čega će biti još spremniji i jači. Kako nam rekoše u ovoj jedinici, jedina im je želja da Generalštab i 7. korpus obezbjede dodatne količine oruđa i granata, nakon čega će MAP biti još spremniji, moćniji i ubojitiji!

-Negdje sredinom aprila '92. godine u Travniku je grupa entuzijasta i patriotski opredjeljenih mještana vršila pripreme za odbranu zemlje od agresije - prisjeća se tih dana PK za moral 7. MAP-a. Nakon toga odlazimo u rejon Vlašića i tu formiramo dvije baterije MB 120 mm. Radili smo sa punim entuzijazmom i elanom, pogotovo kada smo vidjeli da pristižu nova oruđa (top B-1, haubice 105 i 122 mm). U okviru Opštinskog štaba formiran je MAD, koji je kratko funkcionisao, zbog toga što se Armija u tom periodu intenzivno razvijala i poprimala nove organizacione oblike. Pomenuti MAD ušao je u sastav tadašnje 312. mtbr., nakon čega prelazi u 312. bbr., odnosno 712. bbr., da bi nakon toga definitivno postao dijelom MAP-a! Iza travničkog MAD-a postoje rezultati koje je vrijedno zabilježiti, zbog generacija koje vode borbu, ali i zbog generacija koje dolaze. Ovdje prije svega mislim i na trojicu šehida koji su bili u sastavu MB baterije, a poginuli su na braniku svoje domovine uz svoja oruđa. Oni spadaju među prve travničke šehide. Neka je veliki rahmet njihovim plemenitim dušama, a nama ostaje u amanet da njihovoj djeci obezbjedimo jedan normalan život, - ŽIVOT DOSTOJAN ČOVJEKA.-

Nije rijedak slučaj da pripadnici MAP-a iz Bugojna odu na Vlašić, ili sa Vlašića u Bugojno, Kupreška vrata, tačnije tamo gdje je u datom trenutku najpotrebnije. Riječ je, dakle, o jedinici koja je formirana na eksteritorijalnom principu, što je rijetkost u 7. korpusu. Ovakav vid života, rada i razvoja jedinice samo učvršćuje unutrašnje jedinstvo Bošnjaka na ovim prostorima. Formiranjem MAP-a eliminisan je lokalistički pristup pojedinih jedinica u izvršavanju postavljenih zadataka, što je novi kvalitet u načinu razmišljanja i funkcionisanja,- dakle kvalitet koji se svakako mora računati, ali i osloniti u narednom periodu.

Zona odgovornosti 7. korpusa je veliki izazov za sve pripadnike MAP-a, jer oni bukvalno "pokrivaju" sav teritorij koji kontrolišu "zlatni ljiljani" najmlađeg Korpusa naše Armije. Oslobađanjem novih prostora, povećavaju se i obaveze pripadnika MAP-a. Nema nikakve sumnje da će i dalje, kao i do sada znati samo za uspjehe. Veliki je broj onih koji su sve svoje ljudske i stručne kvalitete stavili u funkciju daljeg razvoja i jačanja artiljerije 7. korpusa. Ovom prilikom pominjemo samo neka imena, čiji će doprinos u pravednoj i oslobodilačkoj borbi znati cijeniti. Pored majora Sliše, Halida Krnjića, tu su još Mirsad Ibrišimbegović - Mito, Ferid Tetimci - Feks, Rasim Seferović, Admir Hadžiemrić, Asim Sadibašić, Feriha Muratbegović, Mirnes Lepir, Senad Ždralović, Sead Đelilbašić, Robert Pinjo, Nihad Ivković, Suljo Ribo, Rolando Karajlić - Roki, Hasan Ćirić, Mirsad Burić - Maus, Muharem Ždralović, te mnogi drugi borci i starješine na poslugama oruđa. Svaki od njih je na svoj način i u domenu svojih mogućnosti dao vlastiti doprinos u razvoju artiljerijskih jedinica na ovim prostorima koji nikad neće biti dušmanske. Sve dok je ovakvih boraca, starješina i artiljeraca!

Đemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

733. brdska brigada

MAJCI DOMOVINI ODANI SINOVI

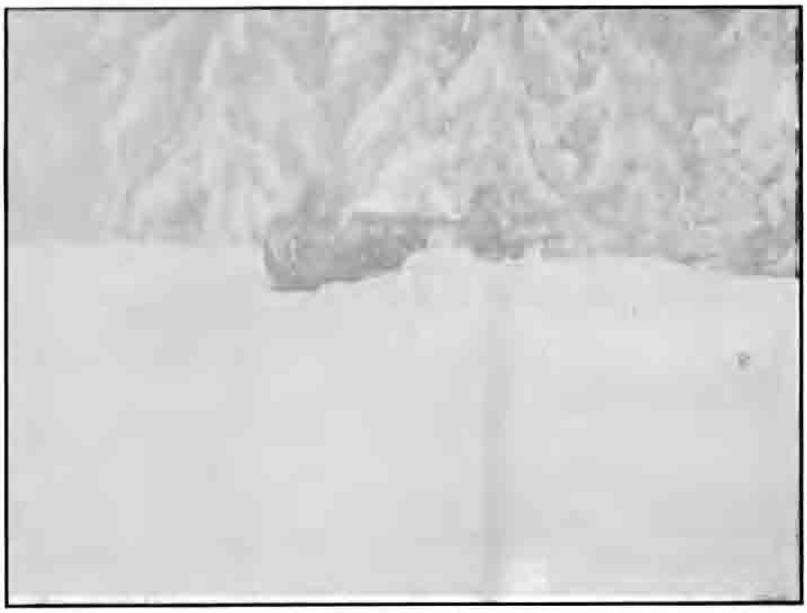

Tamo gdje su se razbijali tmurni oblaci da bi sunce slobode obasjalo Bosnu ponosnu - tamo su bili oni. Tamo gdje se sa pjesmom na usnama ginulo za ideale očuvanja časti i ljudsog dostojanstva - i tamo su bili oni. I tamo gdje se morao obraditi svaki pedalj zemlje da bi se preživjelo - opet su i oni bili. Tamo gdje se samo izuzetnom snagom volje, pobijaju ranije nam poznate zakonitosti i teoretske postavke- opet oni. Odlučnost da se istraje na putu za koji svoje živote dadoše mnogi njihovi saborci, osnovano je što uz mnogo toga toplog i ljudskog krasi borce i starješine 733. bbr. o kojima ovom prilikom pišem.

Sviće!

Sa prvim zracima svjetlosti u kasarni "Silos" već je živo. Postrojenim borcima 1/733. bbr. njihov komandant, kapetan Suvad Merdan daje posljednje upute pred polazak na izvršenje zadatka na Vlašiću. Prohladno martovsko jutro ni ovaj put nije moglo spriječiti roditelje, supruge, djecu, braću, sestre i komšije da dođu i na ispraćaju svojih najmilijih požele im ratnu sreću i skori povratak kući. Tako to traje evo već treću ratnu godinu. Niko više i ne pamti koji je ovo ispraćaj po redu, niti ko zna koliko će ih još biti. Nakon pozdrava sa najmilijima, autobusi sa borcima kreću prema odredištu. Na čelu kolone članovi komande brigade. Usput prolazimo pored mnogo mještana ovog kraja koji nam mašu u znak pozdrava i želje da se što skorije, živi i zdravi vratimo svojim kućama. Tako je to uvijek bilo na ovim prostorima. Oduvijek su ovdje narod i njegova vojska bili zajedno i jedno.

■ BORBOM DO SLOBODE

Prolazimo kroz Busovaču. Na viru sječanja na napetu 1992. godinu, tešku i krvavu 1993. i malo lakšu 1994. godinu. Gledam momke što u nepoznato, u novu neizvjesnost odlaze sa pjesmom na usnama. Tako je bilo i 1992. godine kada se odlazilo u Visoko, Turbe, Maglaj... Mnoga poznata lica iz tog vremena još uvijek su tu. Pjevaju svojoj Bosni, baš kao i tada. Samo što smo tada imali manje patriotskih pjesama, a više živih među nama...

■ JANUAR '93!

Nekome je na um palo da na ovim prostorima Hrvati i Bošnjaci više ne mogu živjeti zajedno. U tamo nekakvoj Herceg - Bosni nije bilo mjesta za Bošnjake, koji neće kako drugi hoće. I poče neviđen teror, a potom i otvoreni napad. Nikog to nije iznenadilo, ali se vjerovalo da će sulude ideje pojedinaca ustuknuti pred razumom. No, kako razuma na drugoj strani nije bilo, ne perosta ništa drugo do pušku u ruke i o odbranu vlastitog dostojanstva i časti. Jurišali su ovi svi isti momci zajedno sa svojim drugovima kojih više nema među živima, na zlotvorske utvrde, razbijali ih kao kule od karata. Nezirovići, Gusti Grab, Oselište, Bukovci...postadoše naši, a kao mjehur od sapunice, raspršiše se snovi bojovnika HVO o istaliranju tzv. HZ HB na ovim prostorima.Ređaju se pobjeda za pobjedom: Kapak, Polom, Pridolci, Prosje, Gradina, Obla glava, Komari...Nešto sami, nešto uz pomoć drugih, tek linije odbrane se spuštaju duboko u teritorije koje je do tada kontrolisao HVO... I opet, ko zna koji put, pred očima likovi naših drugova kojih više nema među nama. Iako sa ponosom u duši što su bili među nama, zabole sjećanja, ponesu emocije. Misao stane i lista album uspomena sa slikama Delije, Džatka, Muhameda, Edina, Begana...

ŠEHIDI KAO ZAVJET

Mnoge su majke, supruge, djeca, sestre bosanske u ovom ratnom vihoru zauvijek ostali bez svojih sinova, muževa, očeva, braće što u zalog za slobodu svog naroda i domovine živote svoje dadoše. Šta sve srce majke bosanske može izdržati najbolje znaju majke naših šehida: DERVIŠA DELIJA, NURA LUŠIJA I FAHRIJA KERMO koje su za ideale slobode dale po tri sina. Svojim žrtvama ostavili su svojim majkama ponos i trajni neprebol, a svojim saborcima zavjet da nema toliko velike žrtve koja se ne može dati na putu do konačne pobjede.

Visoki snježni nanosi i niska temperatura vraćaju nas u stvarnost. Sam ambijent koji nas je dočekao na Vlašiću govorio je da boravak na ovoj planini što postade dio svakodnevnice i izazov i inspiracija naših boraca istovremeno, neće biti nimalo lagan. Svjestan svega toga, iskusni borac, pobjednik iz mnogih ranijih bitaka, komandant 733. bbr. major Mirsad Šestić prije samog upućivanja boraca na liniju, komandirima jedinica izdaje posljednje upute o tome kako na najlakši i najbrži način izvršiti primopredaju smjene na liniji. Potom borci sa svojim komandirima na čelu, organizovano odlaze na liniju. Svjesni svoje istorijske uloge i obaveze prema svom narodu i domovini, odlučnim korakom kroz visoke snježne nanose, odlaze da zamijene svoje saborce koji idu na zasluženi odmor.

Ujutro, sa svitanjem novog dana krenuli smo na linije. Već poznatom stazom, sa samo ono najneophodnije opreme, kroz pejzaže pred kojima čovjek odmara oči i dušu, dolazimo među momke kojima je Vlašić poodavno postao dio svakodnevnice. Ovaj div sa dobrom dušom predmet je svih naših razmišljanja i razgovora i kad smo daleko odavde. Ovdje, u njegovim njedrima, on je dio nas, dio ovih ljudi čija je stalna inspiracija.

I niko se ne žali što je to jutro doručak malo kasnio, što je hladno, što je boravak na liniji izuzetno težak. Takve stvari ljudima punog srca i čiste duše pred idealima zbog kojih su tu, nisu ni na kraj pameti. Njihove misli su okrenute ispunjenju ciljeva zbog kojih su mnogi naši saborci živote svoje dali, ispunjenju želja silom beskućnika da se vrate svojim domovima.

Družeći se s ovim momcima, slušajući njihova razmišljanja o vremenu u kojem trenutno živimo i njihovim pogledima u budućnost, čovjeku se nameće samo jedna misao: blago zemlji koja ima vojsku kojoj su odbrana časti, ljudskog dostojanstva i domovine svetinja. Takvu vojsku ništa ne može zaustaviti na putu do konačne pobjede. Među takve sigurno se svojim idealima i djelima svrstavaju i pripadnici 733. bbr. - sinovi bosanski odani majci domovini.

NAŠI ZLATNI LJILJANI

Za do sada postignute rezultate, za najbolje među nama stigla su zaslužena priznanja od strane najviše komande. Tako su do sada najviše ratno priznanje značku "Zlatni ljiljan" dobili sljedeći naši saborci: MIRALEM DELIJA posthumno,MUHAMED HAJDAREVIĆ posthumno i EKREM ALIHODŽIĆ, dok je priznanje, značku "LJILJAN OD ZLATA" doblo naš saborac SABIT BRKIĆ. Navedena priznanja su priznanja svim pripadnicima ove brigade čija djela jasno govore da će ih u najskorije vrijeme biti još više na prsima pripadnika 733.bbr.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nerv 7. korpusa

VEZA BEZ GREŠKE!

-Pouzdani, marljivi, nenametljivi, vrijedni, sa svojim sredstvima predstavljaju nerv, žilu kucavicu sistema. Eto, tako bi se u najkraće, u dvije rečenice mogli okarakterisati vezisti AR BiH odnosno 7. koprusa.

Opravdano ili ne, tek o ovom rodu i njenim pripadnicima malo se toga pisalo i govorilo. Možda zbog toga što njihov posao nije vidljiv, jer oni ne oslobađaju puškom. Oni stvaraju sve preduslove da se dobro uvezanim sistemom veze ostvari svaki zamišljeni zadatak. Sedmi korpus, odnosno njegova jedinica postoji od marta '94. godine, dakle neposredno prije zvaničnog zaživljavanja rada 7. korpusa. Koristeći zaplijenjena i sačuvana sredstva iz bivših opštinskih štabova, iz dvije Operativne grupe, odnosno vodova veze OG "Bosanska Krajina" formira se sadašnja jedinica veze 7. korpusa AR BiH. Sva je sreća da je u samim početcima rata, u nedostatku sredstava veze, za postojećim rukovao školovani kadar, koji je sjećamo se toga, spojio i na milione veza, spasio hiljade bošnjačkih života, omogućio da istina o Žepi, Goraždu, Vitezu prodre u svijet. Bili su to pokazat će se odsutni trenuci za budućnost cijele zemlje.

O "žili kucavici" 7. korpusa AR BiH, početcima, sadašnjosti prisjeća se i priča komandir jedinice veze, najmlađeg Korpusa AR BiH Hamdija Hručić: "Na samom početku, najveću pažnju smo pridavali, vojno - stručnom osposobljavanju pripadnika od kojih je većina u svojim jedinicama imala mnogo stručnih znanja iz oblasti veze i telekomunikacija. Dakle, o početcima stvaranja i narastanja armije nije bilo dovoljno sredstava, ali kako je vrijeme odmicalo i naše jedinice se krupnim koracima počele ustrojavati, tako smo i mi jačali i napredovali na svim planovima, naročito na uvezivanju svih segmenata u sistem. Danas, možete u svakom trenutku, doslovno dobiti i najudaljeniju zemunicu u zoni odgovornosti 7. korpusa, što još jednom potvrđuje činjenicu, kolika je organizaciona sposobnost ljudi koji obavljaju poslove u centrima veze koja "pokriva" jedinica."

Ima li išta ugodnije od priznanja da svi poslovi "štimaju" iako vezisti često rade non-stop. "Nikad se niko od vezista kojima sam komandir nije požalio na takav tempo rada. Zašto? Zato što znaju da od njih zavisi mnogo toga, počevši od uvezivanja jedinica pred akciju do svakodnevnih obaveza". Za momke kojima komanduje, Hamdija izriče samo riječi hvale, godinu dana nakon formiranja jedinice veze 7. koprusa. "Svi smo jedna bespriječna cjelina, jedan tim kvalitetno obučenih ljudi, koji izvršavaju sve postavljene zadatke. Ponosan sam što mogu reći da smo jedna zdrava sredina, vrlo jak vojnički kolektiv. Od osnivanja jedinice do danas nismo imali prekinutu vezu, situaciju da nam sve otkaže".

-Iako mnogi znaju reći da je "veza tamo negdje u hladovini, vezisti svom poslu prilaze maksimalno ozbiljno, čemu doprinosi i dobra popunjenost jedinica i kadar je uglavnom sa srednjom i višom stručnom spremom. Svi vezisti po riječima Hamdije, zadacima prilaze maksimalno ozbiljno jer "ozbiljna su i vremena u kojima živimo." Humanost je najveća vrlina ljudi koji sve konce drže u svojim rukama. Jednu humanu akciju valja spomenuti: "Imali smo do danas dvije klase obučavanja sa težim ranjenicima za poslove vezista. Ti ljudi danas su raspoređeni u razne strukture društva " zadovoljno ističe komandir jedinice vezista 7. korpusa Hamdija Hručić.

Za sebe ponosni vezisti kažu da su već odavno porušili rekorde bivše JNA u brzini uspostavljanja veza. Plodna i neophodna saradnja sa vezistima iz ostalih jedinica odnosno brigada 7. korpusa je svakodnevna. Zajedno čine siguran sistem, garant ostvarenja svakog zadatka. Na kraju po mišljenju komandira Hručića potrebno je spomenuti i jedno ime koje je za ovu godinu dana postojanja centra veze 7. koprusa AR BiH predstavljao alfu i omegu "sistema" kako se to kaže: "To je svakako moj pretpostavljeni i čovjek bez koga ovo sigurno ne bi bilo to što jeste g.mr.Mesud Hadžialić, koji je najviše učinio na ustrojavanju i obučavanju vezista".

Momci koji su agresoru svojim smicalicama zadali mnogo glavobolje, našim su borcima uvijek pri ruci, imaju snage i volje da tako nastave i dalje: "Većina vezista je pušku zamijenila telefonom, ali vezisti su tu da rade i pomognu svima u ovoj našoj pravednoj oslobodilačkoj borbi."- ističe komandir jedinice veze 7. korpusa Hamdija Hručić.

Naravno želja svih jeste da po uzoru na ove vrijedne momke za drugu godišnjicu 7. korpusa, a možda i prije puške zamijenimo telefonima, kojima ćemo moći kontaktirati sa svim oslobođenim prostorima Države R BiH - tačnije cijelom Republikom Bosnom i Hercegovinom

Nedžad Agić

7. Tenkovska četa

POUZDANI I PRECIZNI

OVI VESELI MOMCI, PUNI VEDRINE, UZ STALNO PRISUTNI OSMJEH NA LICU, NAJVIŠE POKAZUJU KAD JE NAJTEŽE. NJIHOVE GRANATE IZNENAĐUJU ČETNIKE SVOJOM PRECIZNOŠĆU I EFIKASNOŠĆU, TJERAJU IH U BJEG BEZ POVRATKA, TAKO DA SU ČETNICI ODAVNO UVIDJELI DA SE RADI PLANSKI NA PRIPREMI I OMEKŠAVANJU TERENA.

Sedma tenkovska četa 7.korpusa iz dana u dan sve je opremljenija, a posade sve stručnije, odgovornije i spremnije u izvršavanju svojih osnovnih zadaća. Formirana 09.aprila 1994. godine od četničkih oklopa koje su nam oni pred naletom naših boraca "ustupili na korištenje". Kako su naši borci sve uspješniji, posebno na Vlašiću, tako su i četnici postali sve "darežljiviji".

Borbena moć ove čete u stalnom je porastu, jer pored sve bolje obučenosti njenih posada i četničke "donacije" sa Vlašića redovno stižu. Borci naše Armije toliko su ojačali da im zarobljavanje oklopa ne predstavlja neki veliki problem. Sa uništavanje tenkova prešlo se na njihovo zarobljavanje. To najbolje potvrđuju riječi jednog "ljutog" Krajišnika: " Mi nemamo mnogo tenkova, ali znamo ko ima. Odemo i uzmemo." Uz izuzetno visok moral i želju naših boraca da se poraze četnici, te sve bolju vatrenu i drugu podršku koju dobijaju možemo s pravom reći da su: Jajčani, Ključani, Prijedorčani i svi drugi svakim danom sve bliži povratku na svoja vjekovna ognjišta. Sedma tenkovska četa sastavljena je od pouzdanih, iskusnih, hrabrih i neustrašivih boraca koji su više nego vični svome zanatu. Dokazali su to mnogim akcijama koje su iza njih.

Kupres, Meokrnje, Vlašić... akcije su na kojima su tenkisti dali svoj puni doprinos. Uz njihovo dejstvo i našim borcima, borcima 7. korpusa, koji jurišaju na četnička utvrđenja i rovove mnogo je lakše. Predvođeni načelnikom Enesom Burakom i komandirom čete Mirsadom Tufekčićem tenkisti nižu samo uspjehe. Broj uništenih četničkih utvrđenja to najbolje potvrđuje. Načelnik Enes Burak je iskusni oficir bivše JNA. Svoje veliko znanje i iskustvo pokazao je u redovima Armije R BiH, gdje od početka rata učestvuje u stvaranju oklopnih jedinica, njihovoj obuci i borbenim dejstvima. Mirsad Tufekčić, komandir čete borac je bez mane i straha. Zanat tenkiste dobro je ispekao u Banjaluci kao oficir bivše JNA. Svojim preciznim pogocima sije strah i paniku među četnicima dovodeći njihovu komandu do ludila. Njegovo sigurno oko, mirna ruka i veliko srce ulivaju veliko povjerenje u samopouzdanje među drugim borcima. Uz njega se i Beli, Čupo, Fehro, Naske, Ščota, Brko, Čehaja, Džika... osjećaju mnogo sigurnije, mirnijim i odvažnijim. Ovi veseli momci, puni vedrine uz stalno prisutni osmjeh na licu, najviše pokazuju kad je najteže. Njihove granate iznenađuju četnike svojom preciznošću i efikasnošću, tjeraju ih na bijeg bez povratka, tako da su četnici odavno uvidjeli da se radi planski na pripremi i omekšavanju terena. Preciznost Mirsada Tufekčića i njegovih momaka u mnogim akcijama je bila od presudnog značaja za naše borce kao i za sam ishod akcija. Tako su na Kupresu već poslije prvih ispaljenih granata i pogodaka, preostali četnici koji su mogli biti meta sljedećih granata, zadali se u paničan bijeg. Posade su sačinjene od iskusnih boraca iz skoro svih krajeva naše Bosne, tako se u jednom tenku mogu naći tenkisti iz: Ključa, Bugojna, Novog Travnika, Zenice...

Za sve njih cilj je uništiti što više četničkih utvrđenja i objekata. Krajišnici su sigurni da će sa svojim oklopima uči u svoja sela i gradove. Oni žive, a s njima svi mi, za taj dan. Za uspjeh koji su postigli tenkisti 7. tenkovske čete nisu izostala priznanja od onih najviših, koje je dodjelio general Rasim Delić, do priznanja 7. korpusa i dr. Komandir čete Mirsad Tufekčić za ispoljenu hrabrost, požrtvovanost ipreciznost lično je pismeno pohvaljen od samog armijskog vrha.

Vrijeme, koje je pred nama, vrijednim tenkistima, vjerovatno će donijeti mnogo više posla. Poznajući ih kao hrabre, vrijedne i uspješne borce nimalo ne sumnjamo da će oni sve postavljene im zadatke obaviti sa velikim uspjehom. Poželimo im u tome mnogo ratne sreće, a sreća prati hrabre i uspješne.

Organ za moral
L.S.

http://www.hasib-musinbegovic.com

7. inžinjerijski bataljon

GRADE PUTEVE KA SLOBODI!

Samostalni inžinjerijski bataljon je nastao u aprilu '94. godine kada se počelo sa personalninm poslovima i popunjavanjem bataljona. U početku je bilo teško naći školovane i adekvatne kadrove, ali su rješenje potražili u brigadama i samostalnim jedinicama koje su izišle u susret i pomogle da se oformi jezgro budućeg bataljona.

Pomoć pri popuni potražen je kod Opštinskih sekretarijata Travnika, Banjaluka, Bugojno i dr. Nakon početnih priprema bataljon je počeo da funkcioniše, do sada iza sebe ima 42 kilometra probijenog puta, a radi se o putevima regionalnog značaja kao što su: Travnik - Meščema - N.Travnik, Šenkovići - Ravno Rostovo, Bistrica - Gmica preko Babe i Guča Gora - Bila preko Krabana. U ovaj spisak ne ulaze vojni putevi te kraće relacije kojih je bilo u velikom broju.

O tome kako je bilo nekad, kako je sad i kako dalje, popričali smo sa komandantom gospodinom Sejmen Kjazimom: "Inžinjerijski bataljon 7. korpusa je jedna kompaktna cjelina iako ima dio snaga raspoređen u Bugojnu, naime Bataljon je jedna velika porodica, svi mi osjećamo jedno, a to je Bosna i Hercegovina. Posjedujemo dosta inžinjerijskih mašina koje su uglavnom mobilisane iz civilnih preduzeća, a naravno i rukovaoci su mobilisani s mašinama.

Naravno, tu su i ostali ljudi koji aktivno učestvuju u svemu što radimo. Komanda bataljona je sastavljena od veoma školovanih ljudi koji osim završene škole imaju i zavidnog ratnog iskustva što je veoma bitno. U Bataljonu se ubrzano radi na unapređenju kvaliteta obuke, čini se mnogo na planu vojno - stručnog osposobljavanja jer inžinjerci i mineri samo jednom griješe, a to je razlog više da kvalitetno obučimo naše borce te da se mogu oduprijeti i suočiti sa svim opasnostima koje vrebaju ovakve jedinice.

Važno je napomenuti da je naš Bataljon Bosna u malom i da nas ima od Une do Drine, te da imamo Srba i Hrvata i na to smo ponosni. Interesantna stvar je i to da naši rukovaoci su osposobljeni da na licu mjesta vrše lakše opravke, a naravno posjedujemo i tehničko odjeljenje koje radi i teže remonte mašina, tako da je njihov doprinos veoma veliki, s tim da je iza njih veliko životno i ratno iskustvo. Projektovanje svih puteva koje radi Inžinjerijski bataljon radi se u projektno - nadzornom odjeljenju koje vodi jedan čovjek, ali veliki stručnjak za te poslove. Imamo veoma dobru saradnju sa organima civilne vlasti, čak obavljemo povremeno poslove i za njih vezane za našu struku, a tu je saradnja sa 712. bbr, 17. Vkbr i 706. lbr. koje su dale najviše mašina i ljudstva za naš Bataljon. Informacije radi mi održavamo sve puteve zimi od Ovnaka do Kupreških vrata i Gornjeg Vakufa sa svojim mašinama i rukovaocima.

Mislim da ne treba napominjati koliki je doprinos inžinjeraca i pioniraca u ovom ratu, počevši od najopasnijih poslova razminiranja minskih polja do poslova pravljenja puteva i komunikacija za brži dotur svježih snaga i prevoz ranjenika. Naš doprinos ovom ratu je po mom mišljenju veliki, jer putevi su uslov za brz manevar, a to se pokazalo u ovom ratu. Za sve uspjehe i dostignute rezultate treba pohvaliti sve borce koji svojim zalaganjem i poštivanjem linije rukovođenja i komandovanja daju puni doprinos ovom oslobodilačkom ratu. Istakao bih i pohvale upućene Samostalnom inžinjerijskom bataljonu od strane komandanta Korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, pohvalu iz Generalštaba od gospodina Asima Džambasovića, te pohvale civilnih organa vlasti opština Travnik i Bugojno. Naravno, tu su pohvale svih brigada 7. korpusa koje su nam zahvalne jer čiste i uređene komunikacije olakšavaju i izvođenje borbenih dejstava, a to je upravo ono što nam treba, čvrste i sigurne veze na slobodnim terotorijama naše drage Bosne i Hercegovine."

Ovim riječima komandanta Samostalnog inžinjerijskog bataljona završavamo ovu našu priču tačno godinu dana nakon formiranja Inžinjerijskog bataljona 7. korpusa. O inžinjercima o momcima kojima hrabrosti i upornosti ne fali, koji svojim umijećem i upornošću grade porušene i prave nove puteve koji vode konačnom cilju SLOBODI!

Nedžad Agić

Sanitetska služba 7. korpusa

ZDRAVLJE BORACA U PRVOM PLANU

Svakako, jedna od najvažnijih službi u sastavu 7. korpusa jeste Sanitetska služba od čijeg profesionalnog i kvalitetnog rada često ovise sudbine naših boraca, a samim time i uspješnost izvršenja borbenih zadataka.

Služba je nastala uporedo sa formiranjem 7. korpusa, a njen načelnik je dr. Muminagić Hasan. Tokom proteklih godinu dana gospodin Muminagić je sa svojim najbližim saradnicima Vildanom Tinjić i dr. Seadom Karakašem, uložio mnogo truda i rada u postizanju organizacijsko - formacijske strukture u okviru Sanitetske službe te u očuvanju zdravstvene zaštite boraca. Učinjeno je mnogo i na sanitetskom obezbjeđenju jedinica u napadnim borbenim dejstvima i ova služba je prisutna na svim linijama našeg Korpusa, što znači da neprekidno funkcioniše. Tako, danas postoji razgranata široka mreža prvih prihvatnih stanica u kojima se pruža odgovarajuća stručna pomoć ranjenicima od kojih često zavisi i uspješnost njihovog daljnjeg liječenja.

O problematici sa kojojm se susreću "borci u bijelom" nešto više saznali smo od dr. Karakaša i gospodice Tinjić, osobama koje su od prvih ratnih dana svoje znanje stavile u funkciju Armije R BiH. "Zo-

Kada je u pitanju liječenje teže ranjenih boraca našeg Korpusa u inostranstvu, treba istaći da ono nije sistemski riješeno na nivou države. Formiran je fond koji fi to finansijski potpomogao, ali on nažalost, ne raspolaže znatnijim novčanim sredstvima, a poznato je koliko koštaju operativni zahvati na zapadu. Jedina šansa je traženje odgovarajućih donatora koji bi snosili troškove liječenja. Do sada je obezbijeđeno liječenje za 20-tak ranjenika 7.korpusa.

na odgovornosti našeg Korpusa veoma je teška za adekvatno zbrinjavanje ranjenika na ratištu pošto su tereni poprilično nepristupačni i mi se trudimo da što bliže prvoj liniji primaknemo brigadne stanice za prihvat ranjenika. Međutim, veliki problem za daljnji transport predstavlja nedostatak adekvatnih sanitetskih, terenskih vozila. Također, suočeni smo sa nedostatkom ljekara u osnovnim jedinicama te nedostatkom medicinskih tehničara. Mislim da je i nepostojanje garnizonske ambulante velika kočnica u što efikasnijem radu naše službe, jer njenim uspostavljanjem postigli bismo koncentraciju i racionalno korištenje kadrova te centralizaciju ljekarskih pregleda, prijema i obrade boraca. Spomenuo bih i neadekvatno snabdijevanje lijekovima i potrebnom medicinskom opremom," govori dr. Karakaš.

Briga o ranjenicima zaista je stalna obaveza i dužnost ove službe i ona se tom poslu odnosi sa velikim entuzijazmom i poletom rješavajući ponekad i nerješive probleme. "Pošto u zoni odgovornosti našeg Korpusa ne postoje svi odgovarajući uslovi za nastavak liječenja ili za obavljanje određenih operativnih zahvata, prinuđeni smo neke naše ranjenike privremeno smjestiti u tuzlansku, zeničku, sarajevsku bolnicu te na rehabilitaciju u Fojnicu. Do sada je usluge drugih bolnica koristilo oko 1300 naših ranjenika, a recimo, da je u Sarajevu liječeno njih stotinu. Sa kakvim se problemima susrećemo u njihovom transportu to samo mi znamo," priča gospodica Tinjić.

O planovima i predstojećim zadacima ponovo je govorio dr. Karakaš. "Moramo učiniti sve kako bi ranjenicima olakšali dane provedene u bolničkoj postelji. Planiramo da u bliskoj budućnosti formiramo 7. sanitetski bataljon kako bi objedinili kadar iz svih jedinica. To bi bio jedan mobilni bataljon koji bi kvalitetno pokrivao cijelu zonu odgovornosti 7. korpusa. On bi u svom sastavu imao sanitetsku četu, ratnu bolnicu te garnizonu ambulantu - stacionar."

Na kraju, možemo samo poželjeti da i u narednom periodu Sanitetska služba bude još uspješnija i organizaciono uvezanija i, naravno, da ima što manje posla.

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Umjetnička četa 7. korpusa AR BiH

S PJESMOM DO POBJEDE

Stvaranjem najmlađeg Korpusa AR BiH udareni su temelji za stvaranje UČ-a koja se kao i sve jedinice ovog Korpusa suočila sa početnim problemima u svom stasavanju. Prvi komandir ove čete bio je Emir Maličević i ona je svakim danom dobijala prave obrise. Mnogobrojne "dječije bolesti" morali su prevazilaziti u hodu, a svakom nastupu prilaziti sa maksimalnom profesionalnošću.

Uostalom, to za njih i nije predstavljao neki poseban napor pošto su to pravi muzički vukovi. U ovoj jedinici nema amatera jer svako svirati ne zna, dakle, oni su tu regrutovani po "VES-u". Inače, pored orkestra (zabavnog i narodnog) UČ sačinjavaju i dramska i likovna grupa koje, također, na svoj način doprinose borbi za slobodu, borbi do konačne pobjede. Vrlo bitno je istaći značaj postojanja ove čete, kako zbog očuvanja bosanskog identiteta, jezika i muzike, tako i zbog potrebe da naši borci povremeno mogu razgalliti dušu, zaboraviti na trenutak na surovu ratnu zbilju...

I sam autor ovih redaka imao je često priliku susretati se sa ovim momcima. Na nedavnoj svirci u Kaćunima, u prepunoj dvorani, bili su prava atrakcija, praktično i jedini zabavni događaj u posljednje vrijeme u tom kraju. Također, sreli smo se i dva puta na Vlašiću, jednom pod šatorom dok su svirali za borce uz pratnju hladne kiše, a jednom na samoj liniji odbrane na Javorku gdje su i sami izvršavali borbene zadatke.

"Da, to bih posebno istakao. Mi smo i pored svojih redovnih zadataka izvršavali i sve postavljene borbene zadatke," govori sadašnji komandir čete, Nisvet Delić. "Tako smo dva puta bili na linijama odbrane, jednom u Golešu, jednom na Vlašiću." Nisvet Delić komandir je UČ 7. korpusa od septembra 1994. godine, a inače je provjereni ratnik kaljen u mnogim bitkama.

■ NASTUP U STAROM VITEZU - NEZABORAVAN "

Tokom svog jednogodišnjeg djelovanja obišli smo svu zonu odgovornosti 7. korpusa, nastupali i u gradovima, mjesnim zajednicama, zaseocima, pa čak i u blizini linija odbrane. Pokušavamo maksimalnim zalaganjem i profesionalnim pristupom zabaviti stanovništvo, posebno borce, i razonoditi ih. Njihov veliki odziv dovoljno govori da u tome i uspijevamo, što nam je dodatni motiv za budući rad," nastavlja Delija. Jednostavno, gdje god se pojave izazivaju pozornost posmatrača, a u mnogim mjestima ostavili su nezaboravan pečat.

"Do kraja svog života pamtiću naš nastup u Starom Vitezu. Mi smo jedni od prvih Bošnjaka koji su kročili u ovaj simbol otpora našeg naroda, tako da smo dočekani zaista veličanstveno. Svirali smo u Vatrogasnom domu, dosta oštećenom od naprava, i tu su naši zemljaci prvi put opustili poslije dugog perioda patnje. Bilo je to opštenarodno veselje," priča Delija. Jedna od njihovih redovnih aktivnosti svakako je i posjeta ranjenim saborcima koji se nalaze na oporavku u zeničkoj i fojničkoj bolnici i kojima malo svirke i pokoji skeč dođu kao pravi melem na dušu i rane junačke. Također, rijetko koja manifestacija u Travniku prode bez njihovog nastupa, a česte su i izložbe radova likovne grupe.

"Očekujemo da dobijemo tehniku za tonski studio koji nam je neophodan za sav naš budući, još kvalitetniji rad. U planu imamo i snimanje kasete sa našim novim pjesmama za koje smo već uradili demo snimke," završio je Delija. Potencijala u ovoj četi zaista ima i za veće dostignuće, a nadati je se da će i u drugoj godini svoga rada nastaviti sa kvalitetnim i nesebičnim angažmanom.

Edhem Ekmeščić

Uz Prvu godišnjicu 7.korpusa A R BiH - Muzejski prostor 7.korpusa

KORAK ZA ISTORIJU!

U sklopu obilježavanja Prve godišnjice 7.korpusa, a u organizaciji Odjeljenja za moral postavljena stalna postavka ratnih eksponata.

Na svoj Prvi rođendan u nizu manifestacija, Odjeljenje za moral 7.korpusa na najbolji mogući način je promovisalo još jedan vid borbe, borbe za istoriju, a protiv zaborava svojstvenog bošnjačkom narodu. Na panoima, koji su zauzeli površinu od pedeset i jednog metra kvadratnog izloženi su pravi "mali istorijati" jedinica odnosno brigada i prištapskih jedinica, koje se nalaze u sastavu 7.korpusa.

Na veoma lijepo estetski izvedenim panoima i prikladnim vitrinama nalazi se obilje dokumentacionog materijala, od kopija naredbi o formiranju jedinica, raznih pohvala, grafičkih i tekstualnih prikaza ratnih puteva jedinica, do veoma velikog broja primjeraka izdavačke djelatnosti - prvih biltena, informatora, informacija iz jedinica odnosno brigada. Također, izloženi su primjerci zaplijenjenih neprijateljskih novina, informacija, kao i mnoštvo drugih raznovrsnih agresorskih obilježija, mnoštvo dokumenata, trofejnih zastava itd.

Nabrojat ćemo samo neke eksponate koji su izloženi u Muzejskom prostoru 7.korpusa. Tu su ostaci - dijelovi rakete zemlja - zrak kojim su četnici gađali grad Bugojno, potom cijev jednog od prvih mnobacača zarobljenih maja 1992.godine, stare puške M-48 koje su dobro služile '92. ali i '93.godine u odbrani i zarobljavanju automatskih pušaka od neprijatelja, potom ostaci rakete VBR-a, kojim je agresor u početku rata sijao strah po bh. gradovima. Izloženi su i eksponati - od jučer, sa Vlašića, tačnije Galice i to dio od uništenog agresorskog transportera, potom šljem i opasač neprijateljskog vojnika - također sa Galice aprilskih dana o.g. kao i mnogi zaista interesantni predmeti iz različitih rodova vojske, koje bez dileme vrijedi pogledati.

Na posebno mjesto istaknuti su i svi primjerci iz izdavačke djelatnosti Odjeljenja za moral 7.korpusa od kojih valja spomenuti Prvi priručnik za komandire odjeljenja, brošure - Ramazan u KUR'ANU i sunnetu, BEDR I U BOSNI te mjesečni list 7.korpusa "SLOBODA".

Izloženo je 286 dokumenata, 438 fotografija te 74 trodimenzionalna predmeta. Dakle, u Muzejskom prostoru 7.korpusa A RBiH u okviru Stalne muzejske postavke izloženo je ukupno 786 različitih eksponata. Pokrenut je tako jedan nezaobilazan i za cijelu društvenu zajednicu izuzetno koristan proces, čije će se vrijednosti mjeriti tek poslije rata i na čemu će u velikoj mjeri biti zasnovana istorija naše mlade Države.

Stalna prisutnost i podsjećanja putem i ovakvih postavki na sada već istorijske faze početka otpora, tadašnja sredstva i ratne puteve brigada izniklih iz naroda, imaju, tu sumnje nema, neizmjerljiv opšti društveni i državni značaj. Postavka u Muzejskom prostoru Doma Armije u komandi 7.korpusa imat će karakter stalne čime se jamačno daje pečat važnosti gore iznesenih činjenica.

Tako će sa svakim novim uspjehom, od ovog Prvog rođendana najmlađeg armijskog Korpusa znati gdje će dostavljati i izložiti zarobljena neprijateljska dokumenta, obilježja, sredstva ali i neko novo stvaralačko ostvarenje iz vlastitih redova odnosno sredina, čime se stvaraju preduslovi za potpuni i kvalitetan pristup tretiranju ove važne tematike. Otvaranjem Stalne muzejske postavke, 7.korpus je stvorio takvo što zakoračivši velikim korakom, već danas u istoriju!!!

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

KULTURA SPORT

Kulturno - umjetničko stvaralaštvo u 7.korpusu

DINAMIČNO I RAZNOVRSNO

OD OSNIVANJA I ZAŽIVLJAVANJA 7.KORPUSA ARMIJE R HiB NJEGUJE I UNAPREĐENJE DUHOVNO I UMJETNIČKO STVARALAŠTVO - ŠIRENJEM KULTURNIH OBZORA NAJUBJEDLJIVIJE NEGIRANA FRAZA O ORUŽJU I MUZAMA - PODIZANJE KVALITATIVNOG NIVOA - ZADATAKA U NAREDNOM PERIODU.

Odjeljenje za moral 7.korpusa značajnu pažnju u sklopu svojih aktivnosti posvećuje osmišljavanju i izvođenju kulturnih i umjetničkih programa. Afirmacija temeljnih vrijednosti naše duhovne i tradicijske baštine shvaćena je kao obaveza, trajan zadatak ali i kao metod jačanja patriotske opredijeljenosti naših boraca i naroda. A kako je vrijeme koje živimo obilato inspirativnim nabojima i svakako ga treba što vi vjernije i što potpunije zabilježiti za budućnost, Odjeljenje za moral, kroz raznorodne forme umjetničkog izražavanja, pruža uvjete i za to.

ZAJEDNIČKI RAD N ŠKaskidivost sprege naroda i Armije očituje se time da su svi programi namijenjeni i našem borcu i svakom drugom građaninu Bosne i Hercegovine. I podjednako prijemčivi. Jedinstvo se očituje i u saradnji sa ostalim institucijama i zajedničkim promišljanjem prezentacija. Neosporno je najviši nivo dosegnut u saradnji sa Travničkim muftijstvom, saradnji koja je svoj vrhunac dostigla na zajedničkom praćenju mjeseca Ramazana. Kako je na stranicama "Slobode" već popraćena svaka od ovih manifestacija, nema potrebe ponovo ih nabrajati. Dio programa realiziran je sa Kulturnim društvom Muslimana "Preporod" Travnik, osobito intenzivna saradnja bila je u vrijeme održavanja "Ilhamijinih dana". Ipak, ostaje utisak da postoji znatan prostor koji se može i treba premostiti preplitanjem aktivnosti i tješnjom saradnjom.

VRIJEDNI LIKOVNJACI Kulturni rad u Odjeljenju za moral odvija se na tri nivoa. O zajedničkim projektima već je rečeno, preostala dva su gostovanja i vlastita produkcija. Gostovanja su i u mirnim vremenima događaji od posebnih očekivanja. Tim su vrednija u našoj ratnoj zbilji. Kroz njih možemo upoznati rad drugih, uporediti i razmijeniti iskustva. Po pravilu gostovanjima dobijaju i gosti i domaćini, a na pozornici i u prostorima - travničkog "Doma ljiljana" mogli smo gledati pozorišne predstave i izložbe. U vlastitoj produkciji najmarljiviji su bili umjetnici okupljeni u Likovnoj grupi i njihov trud najdijmljiviji je i najvredniji. Kao trag njihovog rada ostale su brojne izložbe i djela. Orkestar je okupio vrsne muzičare i dobre pjevače, ali nastupa sa okoštalim programom kome treba reperoarnog osvježenja i kreativnije osmišljenosti. Ponajviše su nam dužni ostali članovi dramske sekcije. Ocjena njihovog dvanestomjesečnog učinka je jedva zadovoljavajuća.

Uz travnički "Dom ljiljana" kao izhodišni prostor, programi Odjeljenja za moral obišli su i sve ostale gradove i mjesta u zoni odgovornosti 7.korpusa. Vidjeli su ih borci i stanovništvo gornjeg Vakufa, Starog Viteza, Bugojna, Kačuna...Programi su izvođeni i našim ranjenicima rehabilitaciji u Fojnici. Time je rad na stvaranju ovakvih programa dobio puni smisao, a nema razloga niti povoda za sumnju da nas narednim danima i mjesecima ne čekaju pomoći ka višem nivou. Naprevedno bi bilo ne spomenuti i aktivnosti na kulturnom polju te stvaralački rad u brigadama 7.korpusa. Raduju brojne priređene svečanosti, izdate zbirke literarnih i pjesničkih radova boraca, izložbe, snimljeni filmovi, koncerti... Naročito vrijedni bili su u 770.Sbbr i 707.Sbbr, ali niti drugi nisu sjedili skrštenih ruku, tako da je dinamičnost i raznovrsnost opšta ocjena rada na kulturno - umjetničkom polju u 7.korpusu. U budućnosti bi svi koji daju svoj udio na ovom polju trebali težiti kvalitativnom iskoraku.

Suad Bahtijarević

VEZIRI ŠAMPIONI

Ljubitelji drevne igre na 64 crno - bijela polja zaista su mogli uživati u uzbudljivim partijama koje su međusobno igrali najbolji šahisti travničkog okruga. Naime, u "Konaku" je 18.marta 1995.godine odigrano prvo ekipno brzopotezno prvenstvo na kojem je učešće uzelo 5 šahovskih ekipa. Svaka ekipa brojala je 6 šahista, a svaki je ukupno odigrao 24 partije što je od njih zahtijevalo maksimalan psihofizički angažman. Očekivano, najbolju igru pružili su favoritizirani "Veziri" iz Travnika u sljedećem sastavu: Ekmeščić, Hadžiselimović, Dautović, Islamović, Smailkadić, Rizvanović (četvorica su pripadnici 7. korpusa). Evo rezultata:

I kolo:
Fojnica - MŠD Veziri - 16,5:19,5
N.Travnik - D.Vakuf - 17:19
slobodna Iskra
II kolo:
MŠD Veziri - N.Travnik 24,5:11,5
D.Vakuf - Iskra - 14,5:21,5
slobodna Fojnica
III kolo:
N.Travnik - Iskra - 18:18
Fojnica - D.Vakuf - 19,5:16,5
slobodan MŠD Veziri
IV kolo:
MŠD Veziri - Iskra - 25:11
N.Travnik - Fojnica - 19,5:16,5
slobodan D.Vakuf
V kolo:
Iskra - Fojnica - 13,5:22,5
D.Vakuf - MŠD Veziri - 14:22
slobodan N.Travnik
Tabela:
1. MŠD Veziri 91, 2. Fojnica 75, 3. N.Travnik 66, 4. Iskra 64, 5. D.Vakuf 64 poena.

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

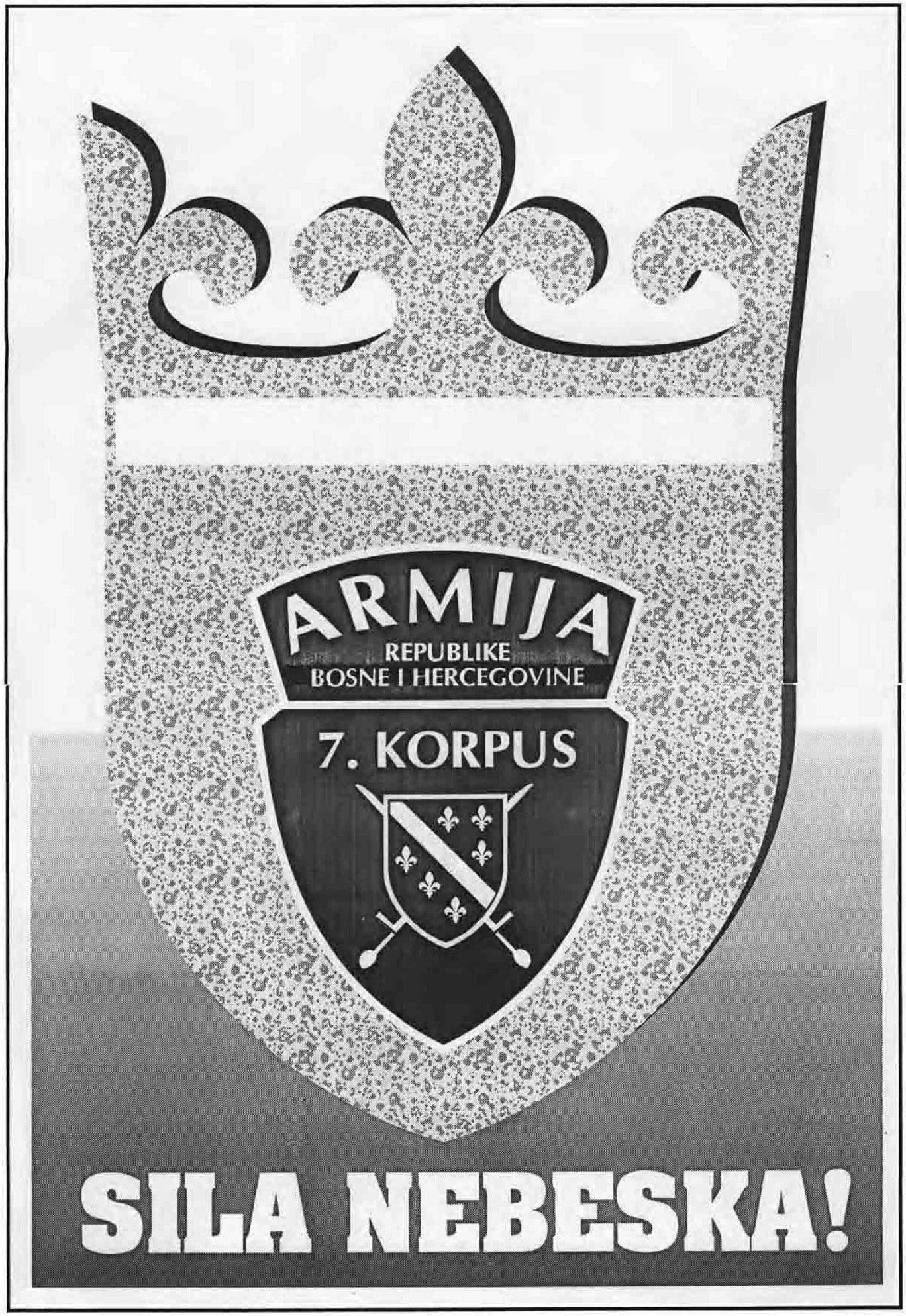

http://www.hasib-musinbegovic.com

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA 7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.5.1995. GODINA I BROJ 12. CIJENA 2 DM

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN

REPORTAŽA

SA VLAŠIĆA KRENULO "BOSANSKO PROLJEĆE" KA ZAPADU

INTERVJU: komandant CRNIH LABUDOVA

TREBA SE BORITI ZA SVOJ NAROD

HADŽIĆ '95

NA KJABI HADŽIJE IZ BOSNE POSEBNI GOSTI

DRAMA U KANJONU UGRA

http://www.hasib-musinbegovic.com

KOMENTAR

Piše:
Azam Mandžić

KARADŽIĆ U HAGU, !!! "REPUBLIKA" U PADU !!!

Svakim danom sve je izvjesnije ostvarenje predviđanja onih koji su ovu godinu okarakterisali kao presudnu za ishod rata koji je nametnuo SCA još s početka '92. godine. U Bosni i Hercegovini više pokazatelja i događaja ide u prilog ovakvim predviđanjima.

Prvo, srpska ratna mašinerija je "izgubila dah", snaga i moć jugoslovenske artiljerije topi se još od sredine prošle godine kada su izuzetno preciznim, planski, operativno-taktičkim, vrlo ofanzivnim zahvatima borci Armije R BiH propisno isporažavali agresora i nanizali veliki broj pobjeda od kojih se Kardžićev establišment ni do danas nije oporavio. Hiljadu i osam stotina kvadratnih kilometara oslobođene teritorije u '94. godini i preko 300 km Armije R BiH s početka ove godine, uvuklo je nesigurnost i osjećaj nemoći u ionako demoralisane srpske vojnike.

■ DALJA "EROZIJA" OKUPIRANOG TERITORIJA !?

Drugo, pretrpljeni su ogromni gubici srpske samozvane Republike koja je bukvalno u crnini. To govore podaci, za samo dva posljednja mjeseca Karadžić je izgubio dvije brigade, vojske u kojoj danas preovladavaju pedesetogodišnjaci, dva bataljona su zarobljena... Zbog toga, ne pamti se uspješna ofanziva tzv. VRS koja je bez pomoći braće po krvi iz tzv. Jugoslavije nemoćna. Naprotiv, Karadžiću i Mladiću pod naletima Armije R BiH u zraku neprestano visi odluka na koji teritorij staviti akcenat odbrane: koridor na Brčkom, Majevicu, Vozuću, okupirane dijelove u cazinskoj Krajini, Tesliću itd.

Po predviđanjima stranih političko-diplomatskih krugova, koji s pažnjom prate događanja u Republici Bosni i Hercegovini "erozija" teritorija, koju su Srbi okupirali 1992. godine će se nastaviti.

Zato je Karadžić pravio izlete u narod. Nekada uvjerljiva "priča" u srpskog seljaka danas izaziva gnjev, posebno roditelja. Na posljednjoj, nazovi Skupštini, koja se održala daleko od Pala u Sanskom Mostu, Karadžić je "opet" u uniformi najavio smjenu nesposobnih starješina i političara. "Starešine" koje su se 1992. godine utrkivale u tome, ko će bolje srušiti koji grad i pobiti više nedužnih civila Republike Bosne i Hercegovine, danas su pali u milost i nemilost. Sve su manje sposobni da PS provode u praksi među vojskom u kojoj nema discipline, gdje je osnovni princip - princip prisile.

Četrdeset procenata starješina u tzv. VRS je iz bivše JNA koji su po porijeklu iz tzv. Jugoslavije, gdje visoki oficiri i danas prilično dobro žive. Ovakve relacije u srpskim redovima samo su prividno beznačajne. One razadiru i ono malo tkiva načetog prošle i ove godine, od strane Armije R BiH, ali i postrojbi HVO koje su se od Kupresa "spustile" i zašle duboko prema Glamoču i Bosanskom Grahovu, naravno nakon preduvjeta koje im je oktobra i novembra p.g. stvorio najmlađi Korpus naše armije, oslobodivši strateški važan Kupres. Danas se takav potez vraća višestruko.

■ SRBI ĆE BITI PRISILJENI PRIHVATITI PLAN KONTAKT GRUPE

Srbi kompletnu bihaćku, cazinsku Krajinu moraju držati pod pritiskom zašto vežu velike snage. Peti korpus je snažan i moćan, dokazao je to u ovim godinama "okruženja". Ne treba zaboraviti da su ovaj Korpus četnici napadali sa svih strana, sa nekoliko korpusa svoje vojske i najelitnijim jedinicama. Prisustvo HVO-a na Glamočko-grahovskom pravcu je za 5. korpus zato vrlo interesantan, rasterečujući. Pokazalo se to ovih dana kada su askeri generala Atifa Dudakovića izveli uspješne akcije, koje su zadale nove glavobolje srpskom generalu Mladiću, koji je "pokušao" odgovoriti na drugom kraju - brčanskom koridoru gdje je napao na Boderište i Vranovaču, dva "trna u oku", koja bockaju srpske vođe i čijim bi ovladavanjem koridor bio sigurniji - širi. To se nije dogodilo mada su četnici u naletu bili zauzeli Boderište, koje su zaposjedale postrojbe HVO. No, intervencijom boraca 2. korpusa, agresor je potisnut, uz gubitke vračen tamo odakle je krenuo.

Treba li i spominjati što znače uspjesi 7. korpusa Armije R BiH, na Vlašiću, nakon kojeg su krenuli pobjedonosni pohodi boraca Armije R BiH iz 1.,2., 3. korpusa naše armije. Isforsirana najava tobožnje "proljetne ofanzive" jedinica BH armije na agresorskim medijima u vrijeme trajanja (na papiru) četveromjesečnog primirja trebao je da znači uvod u vlastite, koje su Mladić, Milovanović i Gvero nastojali pokrenuti na većem dijelu BH ratišta (kao nekad ?!). Pouzdano se zna da su nove - stare ofanzive na Brčko, Bihać, zonu odgovornosti 1. korpusa kasnile. Danas BH teritorijama ne ordiniraju brojne jedinice novosadskog ili valjevskog korpusa. Tehnike ima, ali to više nije dovoljno...

Zato su predviđnja stranih promatrača (koji su, stiče se utisak, prilično pustili da se stvari odvijaju onako kako idu - izvršivši prije toga jak pritisak na "balkanskog kasapina" Slobodana Miloševića pri tome ga potpuno primirivši), da će se daljim napredovanjem prije svega BH armije - koja po njihovom mišljenju već danas ima primat (i po brojnosti i po iskustvu načina ratovanja u BiH nad HVO i tzv. srpskom vojskom) procenat teritorije u posjedu lokalne BH Vlade i samoproglašene republike biti izjednačen kada će ovi drugi biti prisiljeni da sjednu za pregovarački sto i prihvate prijedlog Kontakt grupe za Bosnu i Hercegovinu.

■ ZA DAN POBJEDE - UBIJALI CIVILIZACIJU !

Teško da ikakva injekcija, može oporaviti srpske krajiške korpuse (1.i 2.) koji su više nego ozbiljno uzdrmani. Podsječanja radi to su korpusi, koji su dugo predstavljali stub tzv. VRS. Danas, Drugom je zbog gubitaka potrebna hitna personalna popuna dok, Prvi krvari li krvari, postao je to korpus po potrebi. Začipa šupljine, ali je rane od gubitaka vrlo teško zakrpiti.

Zato je Karadžić po isteku evropskog četveromjesečnog primirja, kojemu se po prvi put u toku rata više radovao - pokušao sa posljednjom injekcijom.

Ta injekcija zasigurno nije niti najnovije etničko čišćenje prostora Bosanske Krajine. Etničko čišćenje - protjerivanje Bošnjaka i Hrvata je obično ujedinjavalo pomračeni srpski soj. Danas više ni to nije tako jer sve manje protjeruju komšije - Srbi. To rade podanici Karadžićevog režima, kojih je također sve manje. Kao nekad agresor još uvijek ubija civile i razara gradove, ubijajući civilizaciju.

To je radio i na 9.maj, Dan kada civilizovani zapad združeno obilježava međunarodni Dan pobjede nad fašizmom. Bio je to Dan kada je jedno od 17.000 djece poginulih u R BiH, od početka novovjekovnog fašizma, izgubilo život. Na taj dan Žepa je prije godinu dana proglašena zaštićenom zonom UN-a i tamo se ginulo, u Sarajevu, Tuzli, Gradačcu...

■ ŠAMARI SAMOZVANOJ REPUBLICI

"Pola Nirnberga", kako zovu Međunarodni sud za ratne zločine u Hagu i njegov predsjedavajući R. Goldston na najboljem su putu da speru bar dio istorijske mrlje zapada prema našoj zemlji dovodeći pred lice pravde nove fašiste s kraja 20. vijeka.

U Haškom Tribunalu 15. maja treba da počnu prva saslušanja vođe terorističkog SDS-a Radovana Karadžića i to na zahtjev tužioca R. Goldsona od 24. aprila o.g. Na optuženičkoj klupi ubrzo bi se pored Karadžića trebali naći još Ratko Mladić i Mićo Stanišić. Dakle, pola Nirnberga ili ne, tek jedno je sigurno kurs Ričarda Goldstona je vrlo oštar. Za samo 20 dana Karadžić je "doveden" u Hag i to u najgorem mogućem vaktu, kada borci Armije R BiH posjeduju recept za svaki Mladićev pokušaj. Šta će se tek desiti kada, po Goldstonovoj naredbi u Hag pohrle i drugi zločinci samozvane Republike Srpske.

Uspostavljeni balast snaga Armije i HVO s jedne i tzv. VRS s druge strane, gdje je inicijativa na strani prvih, mogla bi ovakvim razvojem situacije postati još izraženija. Karadžić, odnosno, njegovi zamjenici Krajišnik i Koljević ne mogu računati niti na pomoć Martića iz tzv. Krajine, koja je također uspjehom HV sve minijaturnija.

Uspostava i jačanje F/R BiH, konstituisanje općinskih vijeća u nekoliko općina Srednje Bosne, nesmetano kretanje - protok robe i civila, još su jedan šamar samozvanoj Republici.

Jedno je sigurno, iz plišanih fotelja i čohom obšivenih stolova, zapad, koji tri godine gleda fašizam u najnovijoj varijanti odlučno su "problem" vratili tamo gdje pripada, u Bosnu i Hercegovinu.

Armija R BiH i narod bosansko - hercegovački spoznali su parolu zapada, koji poštuje samo snagu jer SILA SE SILOM IZBIJA. Danas kada je jača, Armija R BiH bez sumnje znat će iskoristiti pruženu joj priliku.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH ● Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić ● Urednik lista: Azam Mandžić ● Tehnički urednik: Nihad Fuško ● Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Nihad Arnautović i Ismet Lisica ● Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracija), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Edhem Ekmeščić, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) ● Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Ćorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić ● Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik ● List izlazi mjesečno ● Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM ● Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju ● Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

9. MAJ MEĐUNARODNI DAN POBJEDE NAD FAŠIZMOM

NAKON KUKASTOG KRSTA FAŠIZAM SA TRI PRSTA

Devetog maja 1995.godine završilo se 50 godina od kako su savezničke snage porazile fašističke vojske. Taj datum se uzima ne samo kao pobjeda nad glavnim nosiocima fašizma Njemačkom, Italijom, Japanom i zemljama koje su pod njihovim uticajem formirali fašističke režime, već se smatra da je time izvojevana opšta pobjeda dobra nad zlom, demokratije nad autoritativnim režimima.

U ratu koji je trajao od 1939. do 1945. godine učestvovala je 61 država sa 2,1 milijarde stanovnika (96% svjetskog stanovništva), 40 država je bilo obuhvaćeno ratnim dejstvima, sa mobilisanih 110 miliona vojnika. Uzroci ovog rata ležali su u jačanju fašizma i njegovom željom za dominacijom. Za pobjedu nad fašizmom ljudski rod je u ovom ratu žrtvovao oko 50 miliona ljudi, uz ogromne materijalne i druge gubitke. Ovaj rat je donio jedno gorko iskustvo koje je odmah nakon toga bilo iskazano pravnim terminom kao genocid. Naime, ovaj rat je uz sve dugo pokazao još jednu surovost, koja nije bila iskazana u toj mjeri prethodnim ratovima, to je bio broj civilnih žrtava (masovni teror fašističkih hordi odnio je oko 31 milion ljudi).

Svijet ustrojen nakon drugog svjetskog rata izgledao je dugo vremena kao uspješna brana pojavi fašizma. Izgledalo je da su takve snage konačno pobjeđene, a podnesene žrtve dovoljna opomena budućim generacijama da nikada više ne dozvole njegov pojavu ni u jednom obliku.Obilježavanje godišnjica pobjede nad fašizmom vremenom se prenijelo i na novoustrojene sisteme, a evropski i svjetski poredak je nastojao da i u zemljama u kojima je fašistički režim poražen izgradi novo gledanje izbjegavajući kolektivnu osudu cijelih naroda.

Upravo kada se činilo da je Evropa uspješno prebrodila nacional-fašizam kao model, uz kozmopolitizam i slobodno opredjeljenje naroda zasnovano na legitimizmu, došlo je do raspada jugoslovenske države na nacionalnom principu, izazvanom prije svega srpskim nacional-fašizmom u čijoj osnovi je stajala velikosrpska ideja ovaploćena idejom stvaranja Velike Srbije, a samo privremeno zaustavljena između 1945. i 1991.godine. Velikosrpski planovi iz 1941.godine koji su sublimirali velikosrpsku ideju XIX stoljeća postali su osnova, a JNA glavna snaga za agresiju na R BiH 1992.godine. Preko noći su rehabilitovani četnički pokreti pa i ustaški zločinci, a u napadu na R BiH primjenjene najcrnje metode genocida, pokupljene sa smetljišta ljudske istorije, s jednim ciljem da se sa lica zemlje zbrišu svi tragovi postojanja Bošnjaka Muslimana koji su stoljećima njegovali državno-pravne okvire bosanske države kao zemlje na koju oni, zajedno sa drugim narodima, koji u njoj žive, imaju pravo.

U toku trogodišnje nadčovječanske borbe za oslobođenje R BiH od fašizma narod je očekivao bespoštednu podršku naprednog evropskog i svjetskog sistema, uvjeravajući cijeli svijet da je na ovim prostorima na sceni najcrnji nacional-fašizam. Deklarativno cijelo vrijeme je posredstvom Ujedinjenih nacija imala stalnu podršku svijeta, ali u osudi fašizma i pružanju pomoći Armiji R BiH, počev od skidanja embarga na naoružavanje i prava na samoodbranu, svijet se cinično ponio stavljajući sopstvene nacionalne i vjerske interese u prvi plan. Pri tome se zaboravlja da je u samoj Evropi na sceni fašizam koji ima svoje neposredne korijene u Drugom svjetskom ratu.

Zato obilježavanje 50-godišnjice pobjede nad fašizmom nebi smjelo da prođe bez jasnog opredjeljenja cijelog čovječanstva prema agresiji na R BiH i izuzetan doprinos Armije R BiH u borbi protiv fašizma, a tolerantan odnos prema srpskom fašizmu, samo može da bitno utiče na sliku svijeta i Evrope u budućnosti.

Obraćanje predsjednika Izetbegovića u povodu Dana pobjede nad fašizmom

NAŠ NAROD IMA PRAVO NA MIR I NA SLOBODU

U povodu devetog maja, Dana pobjede nad fašizmom, predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine Alija Izetbegović uputio je građanima Bosne i Hercegovine slijedeću poruku:

"Dragi građani, obraćam vam se povodom praznika Dana pobjede. Mnogi odgovorni ljudi u svijetu upravo tako nazivaju ovaj praznik. Ne kažu da je to bila pobjeda nad fašizmom, jer očigledno ona to nije bila. Tada je dobivena jedna velika i značajna bitka protiv fašizma, ali rat protiv fašizma, na žalost, nije bio dobiven. Današnja Bosna je živo i tragično svjedočanstvo te činjenice. Historija ne počinje sa nama. Stoga, sve što je bilo dobro treba da pamtimo, ali i ništa što je bilo loše ne treba da zaboravimo. Pobjedom prije pedeset godina nije nastao mnogo bolji svijet. Na prostranim oblastima planete nastavila su da egzistiraju ili su uspostavljena društva neslobode, odgovorna za stradanja miliona ljudi, a takozvani slobodni svijet nastavio je da živi sa svojim interesima, licemjerjem i ravnodušnošću. U Sovjetskom Savezu imali smo staljinizam i gulag, a u Jugoslaviji jednostranački sistem sa Golim otokom i mnogim drugim otocima. Armija, koja je rušila Vukovar i Dubrovnik i koja danas ruši bosanske gradove i ubija civile, materijalni je i psihološki produkt sistema koji je vladao u proteklih četrdeset godina. Da je bilo slobode i kritičke riječi, ta armija ne bi bila to što jeste, a ne bi ni učinila zla koja je učinila. Nema dakle razloga da idealiziramo prošlost i sljemo iluzije. Stoga, naš današnji protest protiv fašizma ne znači našu volju da se vratimo u neslobodu, u društvo neslobode. Neki naši slavljenici to zaboravljaju. Nakon svega što je izdržao naš narod ima pravo i na mir i na slobodu.

Dragi građani Bosne i Hercegovine, na žalost, zlo u historiji nikada neće biti potpuno pobijeđeno. Pred čovjekom stoji stalna borba protiv zla koja će trajati dok on postoji kao ljudsko biće. Vjerujemo da je u tome smisao naših života i ljudske historije. Čestitajući vam Dan pobjede nad fašizmom, prije dalekih pedeset godina, ja vam želim novu pobjedu nad ziom ovih dana, ma kako se to zlo zvalo.

http://www.hasib-musinbegovic.com

HADŽDŽ

Organizacija Hadždža u 7. korpusu Armije R BiH

NA KJABI HADŽIJE IZ BOSNE
POSEBNI GOSTI

Piše:
A.Mandžić

Na ovogodišnji HADŽ 1415. hidžretske godine, odnosno 1995. godine iz Bosne i Hercegovine otputovalo je 446 hadžija. Odlukom Rijaseta IZ R BiH ove godine u odlasku na hadž prednost su imale porodice šehida - boraca Armije R BiH.

Trećeg maja na daleki put u Saudijsku Arabiju otputovale su 34 buduće hadžije i hadžinice iz gradova u zoni odgovornosti 7. korpusa naše Armije. Njima je u Travniku priređen ispraćaj, koji se sastojao iz nekoliko aktivnosti, a koje su počele u utorak 2. maja kada su hadžije stigle u Travnik. Isti dan hadžije je, poslije podne namaza u džamiji Sulejmaniji, poselamio Omer ef. Meštrovac, koji im je poželio dobrodošlicu, potcrtavši da im je pripala velika čast da posjete Kjabu, Arefat i dr. sveta mjesta islama, ali je isto tako čast svim hadžijama, koji će dočekati hadžije iz Bosne i Hercegovine jer oni su "posebni gosti". Omer ef. Meštrovac je hadžijama poželio da im Allah dž.š. podari mnogo sreće, sabura u putu, dolasku i povratku, te da poseban selam prenesu Božijem Poslaniku Muhammedu a.s., kada budu na njegovom mezaru. Nakon toga besjedom se prisutnima obratio travnički Muftija hadži Nusret ef. Abdibegović: "Bosna je simbol otpora, nade, odluke. Sa vašim odlaskom, na hadž znate da odlazi i cijela Bosna. Teška su vremena, ali smo svjesni da svi imamo snage i odlučnosti da odbranimo i oslobodimo ono što je okupirano".- istakao je hadži Nusret ef. Abdibegović, koji je pozvao da se svim šehidima prije hadžijske Ikrai dove učini Fatiha, a potom je u nastavku svoje besjede travnički Muftija rekao:"Moramo odati priznanje našoj Armiji, konkretno našem 7.korpusu, koji su uspjeli ovako organizirati i posao privesti kraju. Mnogi nisu ni svjesni šta znači, kada Armija ispraća, organizuje i upućuje na ovakva odabrana mjesta. To je velika stvar - istakao je hadži Nusret ef. Abdibegović, koji je prisutne upoznao i sa istorijatom i nekim uputama i značajkama što predstavlja hadž, nakon čega je proučena hadžijska dova. Hadžijama je potom u prostorijama travničkog Merhameta upriličen svečani ručak, a ostatak dana su proveli u druženju sa članovima svojih porodica.

Trećeg majskog dana poslije sabah namaza hadžije je u Komandi 7. korpusa Armije R BiH brigadni general Mehmed Alagić. "Jedinstvo Bošnjaka - Muslimana nam je potrebnije nego ikada, i u vama očekujem punu podršku, jer ako rat ne bi doveli do kraja, naša borba ne bi imala smisla, a to je jedinstvena, cjelovita Republika Bosna i Hercegovina, u čemu svi moramo dati svoj doprinos. Vi ste kao roditelji do sada dali veliki doprinos, ali nastavite to činiti i dalje. Želim vam sretan put i obavljanje hadža,"- rekao je između ostalog komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić.

Poseban utisak na sve prisutne, u razgovoru koji je uslijedio, gdje su hadžije redom iskazivale svoju zahvalnost komandantu Alagiću i 7. korpusu, za vrlo uspješnu organizaciju, ostavio je Ramiz Mešinović, koji je svojom pričom izazvao suze u očima prisutnih. Ramiz je otac 3 šehida, borca naše armije, ima još dvojicu sinova, također boraca, ali se zalaže i traži od komandanta Alagića "da se ide do kraja dok ne porazimo dinskog dušmanina, koji nam je nametnuo ovaj rat."

Fahrudin ef. Zolota savjetnik za vjerska pitanja 7. korpusa je na kraju upoznao sve hadžije i hadžinice sa protokolom putovanja nakon čega je autobus krenuo put Mekke.

Valja na kraju reći da i ovogodišnje hadžije i hadžinice iz Bosne i Hercegovine - porodice šehida o čitavom trošku sponzorira saudijski kralj Fahd, baš kao što je to učinio i prošle godine kada su iz Bosne i Hercegovine na hadž otputovali ratni vojni invalidi, ranjeni pripadnici i borci naše armije.

Ramiz Mešinović iz Jajca, otac tri šehida:

BABO, POSLAĆEMO TE NA HADŽDŽ!

Surova ratna zbilja otrgla je iz naših redova mnoge sinove i kćeri zemlje Bosne i Hercegovine, a njihovim roditeljima ostavila neprebolne rane u duši. Rane koje vremenom sve više krvare. Otvorene rane. Velika tragedija zadesila je i Ramiza MEŠINOVIĆA iz Jajca, koji je u ovom ratu izgubio tri sina! I to kakva sina?

Babu Ramiza i njegovu hanumu Fatimu je vrlo teško ovih dana naći u kući, jer po cijeli dan obrađuju njive i voćnjake, baš kao što su to godinama radili u svom Cvitoviću kod Jajca. Znalo se da najbolje kruške rastu i rađaju u Ramizovom voćnjaku. I pored porodične nesreće, prognanstva iz Jajca i svega onoga što sa sobom nosi život u izbjeglištvu, ovaj 69-godišnjak ("imam sedamdeset godina manje jednu!") ne dozvoljava ni jednog momenta da ga bolna stvarnost skrha, jer dobro zna da bi to bio definitivni kraj njega i njegove Fatime s kojom trenutno živi u selu Svíće, općina Zenica.

Skromna kućica dovoljna je za dobrodušnog Ramiza, njegovu hanumu i sina Ragiba. Zatekli smo ih za sofrom. Tog dana došle mu kćerke, sin Nezir, snaha, zetovi, unučad...Došli da mu požele sretan put i odlazak na ovogodišnji hadždž! Puna kuća čeljadi i ostalih koji se nađoše u ovom momentu punom bola, ali i bošnjačkog ponosa.

-Jah, eto fala Dragom Allahu, -počinje Ramiz svoju priču, -Imao sam devetoro djece: pet sinova i četiri ćeri. Živjeli smo u Svitoviću kod Jajca i imali sve: kuće, zemlju, njive, bašče, voćnjake...Imali smo slobodu! Sinovi mi učili školu, onu koja im je bila omogućena. Narasli i zaposlili se. Pare smo pametno trošili. Ja sam bio za to da kupujemo zemlju, jer treba nahraniti tolika usta: nas je jedanaestoro! Sinovi su bili za to da na svakom većem komadu zemlje napravimo manju kuću kao vikendicu. Puno para treba za jednu kuću, a kamo li za više, govorio sam svojim sinovima, a oni onako mladi, poletni i puni života su mi odgovarali: -"Zaradićemo mi para, babo, i na hadždž da te pošaljemo, zemlju da kupimo i kuće da napravimo! Baš tako su mi kazivali moji dragi sinovi"!- priča Ramiz i nastavlja.

■ DVIJE ISTINE ODJEDNOM ?!

-"Kada su spomenuli hadždž,- nastavlja Ramiz, rekao sam im da mi je to drago, ali je onda za to trebalo čudo para: devetnaest miliona! -Nema veze, neka je koliko hoće! Mi ćemo te poslati na hadždž živi ili mrtvi, - govorio mi je sin Safet. Zvali smo ga Sajo. Živi ili mrtvi. Jah, eto dvije istine odjednom. Idem na hadždž, ako Bog da, a tri sina mi omogućila to. Sin Ibro mi je poginuo 1992. godine braneći Sarajevo, gdje ga je prokleti rat zatekao. Sajo se poslije pada Jajca vratio sa svojim "Gavranovima", kako bi zaštitio nejač i starce koji su zaostali u povlačenju. Poginuo je na Kruščici kod Jajca. Sa Sajom je bio i Ahmet-Bili. Hami ga zvali...Vrati se Hami tužan.Jasno mi je u taj mah bilo da je moj Sajo poginuo. Drugi sin postao je šehid. Kad se formirala 305. jajačka brigada i Hami se prijavio, iako je zbog teškog ranjavanja bio 85% invalid?! Nisam mu branio...Imao je gelere u glavi. Doktur mi je rek'o da se ne smije kupati u hladnijoj vodi od topline tijela. Nisam mu to rek'o. Kad je moj dragi sin Hami otišao u 305. brigadu u Bilješevo, 26.maja '93. godine ušao je u rijeku Bosnu iz koje su ga njegovi prijatelji izvukli mrtvog. "Presijekla" ga hladna voda. Šta ceš? Bog je tako odredio. I sada mi u mozgu odzvanjaju riječi moga Saje da će me na hadždž poslati živi ili mrtvi. Hvala Dragom Allahu, hvala našoj Armiji, našoj Vladi i državi, hvala mojim sinovima",- završava svoju bolnu ispovjest Ramiz MEŠINOVIĆ, babo rahmetli Ibre, Saje i Hamija. Dok nam je Ramiz ovo kazivao, majka Fatima je nijemo gušila svoju bol za trojicom šehida. Dragi Bože, koliko li je samo ovakvih priča i majki i očeva poput Ramiza?

Na ovaj način zahvaljujemo se i mi Ramizu MEŠINOVIĆU, budućem hadžiji i njegovoj hanumi Fatimi, ponositim roditeljima trojice šehida, koji su za opstanak i slobodu svoje zemlje dali najviše što se moglo dati. I mrtvi ispunili obećanje dato babi Ramizu!

Miralem Dučanović - Učo
Džemal Sefer

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kurban-bajram u 7. korpusu Armije R BiH

U DUHU ISLAMA I USPJEHA

Ove godine, svečano kao ni jedne ratne do sada Kurban-bajram je obilježen u svim jedinicama 7. korpusa, gdje se klanjao bajram-namaz. Kurban se klao i u najnižim formacijskim jedinicama Korpusa, a poklon je to travničkog Muftijstva. Predstavnici 7. korpusa posjetili su i Ratne bolnice u Travniku i Fojnici, te Zavod za rehabilitaciju "Reumal" u Fojnici, što je samo dio iz aktivnosti komande 7. korpusa...

Piše:
Azam Mandžić

Centralna manifestacija klanjanja Kurban-bajrama održana je u poznatoj Sulejmaniji džamiji, gdje je bajram-namaz klanjao organizovano veliki broj boraca i starješina 7. korpusa. Svečano i u punim džamijama se klanjalo u Travniku, ali i u svim ostalim gradovima u zoni odgovornosti 7.korpusa.

Nakon što se klanjao bajram-namaz starješine komande 7. korpusa, borci, predstavnici travničkog Muftijstva, političkih i javnih institucija, te veliki broj građana Travnika na šehidskom mezarju proučili su Fatihu za sve duše šehida, a potom je delegacija političkih struktura Travnika, te travničkog Muftijstva na čelu sa Muftijom h. Nusret ef. Abdibegovićem u prostorijama komande 7. korpusa svečano primio komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić, koji je svim Bošnjacima-borcima, starješinama i građanima Bosne i Hercegovine poželio sretne bajramske blagdane uputivši poruku: "U trenucima kada naša armija postiže velike vojničke uspjehe potrebno je snagu i pažnju usmjeriti na naredne zadatke, jer onoliko koliko budemo jaki, toliko ćemo biti u slobodnoj R BiH. Učinimo da to bude već za naredni Kurban-bajram",-poručio je general Alagić.

Travnički Muftija h. Nusret ef. Abdibegović je ovom prilikom, između ostalog rekao: "Neka vam ovaj Bajram protekne u hairli raspoloženju, i znajte da su svi vaši veliki uspjesi i naši uspjesi, svi vaši problemi su i naši problemi. Važno je da smo danas spremniji nego ikada do sada, svjesni da uz pomoć Allaha dž.š. nećemo nikada biti učinjeni žrtvama". - istakao je h. Nusret ef. Abdibegović.

Predstavnici komande 7. korpusa i travničkog Muftijstva, te ŽMU Sumejja Travnik posjetili su pripadnike Armije R BiH, koji se oporavljaju i liječe u Ratnoj bolnici - Travnik, uručivši im skromne poklone - hranu, kolače i sokove, koje su za njih pripremile vrijedne pripadnice ŽMU Sumejja - Travnik.

Svečano je bilo i u svim jedinicama 7. korpusa, gdje je upriličeno klanjanje bajrama i klanje kurbana. Ezan se čuo i sa vlaškog repetitora, na Paljeniku, gdje je obavljeno klanje kurbana, a potom su borci i starješine 7. korpusa klanjali podne-namaz, koji je predvodio Muharem ef. Dautović. U duhu islama Kurban-bajram je prigodnim aktivnostima obilježen i u 77.Vrbaskoj diviziji.

OSMIJEH I TOPLA RIJEČ - PREDUSLOV ZA OPORAVAK

Trećeg dana Kurban - bajrama u organizaciji 1. korpusa Armije R BiH obavljena je posjeta Fojnici, tačnije Ratnoj bolnici Igman, te zavodu "Reumal".

Delegacije sastavljene iz Odjeljenja za moral 1.,3.,4. i 7.korpusa Armije R BiH obišle su sve ranjenike, razgovarale sa njima, a od načelnika bolnice dr. Čustovića, saznali su kakvo je njihovo sadašnje zdravstveno stanje, te mogućnosti što boljeg i bržeg oporavka. Zaista, uslovi za liječenje u ovim ustanovama su veoma povoljni. Briga o ranjenicima je svakodnevna, a oni posebno ističu ljubaznost osoblja koje uvijek nađe vremena za njih, uputi pokoji topli osmijeh i lijepu riječ, što je, ipak, osnovni preduslov za što bolji oporavak. A rezultati njihovog rada su očigledni, mnogo ranjenika je na putu ozdravljenja, čak i oni "bezizgledni" slučajevi, danas se ovdje liječe i imaju realne izglede za povratak kućama.

Potom je u Reumalu održan sastanak - tribina na kojoj su se prigodnim riječima borcima obratili nadkapetan Safet Kešo, pukovnik Ekrem Alihodžić, te pukovnik Hasib Mušinbegović, govoreći o trenutnim situacijama u zoni odgovornosti ovih korpusa, nedavnim uspjesima na bojnim poljima, te o mnogobrojnim aktivnostima, koje ove komande provode na obezbjeđenju adekvatnih uslova za liječenje ranjenika.

Također, tom prilikom i sami ranjenici mogli su postaviti određena pitanja, koja su vezana za njihovu svakodnevnicu i njihove mnogobrojne probleme. Sama problematika rješenja statusnog pitanja republičkog Centra za medicinsku rehabilitaciju u Fojnici, način njihovog formiranja i trajnog održavanja bile su teme sastanka ovih delegacija sa rukovodiocima Centra, te strukturama vlasti Fojnice.

Najveću pažnju boraca, ranjenika izazvali su, već tradicionalni, nastupi umjetničkih četa iz ovih korpusa, koji su dobrom pjesmom, bar na trenutak razgalili njihova srca, istrgli njihove misli iz sumorne svakodnevnice. Također, za sve borce-ranjenike obezbjeđene su cigarete, šećer, mlijeko u prahu, čokoladice, bomboni.

Ovakve posjete obostrano su korisne, a našim herojima koji su ranjeni u odbrani zemlje svakako mnogo znače i one moraju biti stalna, konstantna praksa.

Edhem Ekmeščić

Komandant 7. korpusa Armije R BiH u povodu obilježavanja KURBAN - BAJRAMA uputio čestitke svim pripadnicima 7. korpusa, te komandama svih korpusa naše Armije, Komndi RV i PVO, Gardijskoj brigadi, CSB Zenica i mnogim drugim vojnim i političkim institucijama R BiH.

U ime Komande 7.Korpusa Armije R BiH i u svoje lično ime svim pripadnicima Armije i svim gradjanima Islamske vjere i tradicije čestitam Kurban-Bajram. Islamska vjera, kultura i tradicija koju njeguju i slijede mnogi naši borci, jedan je od bitnih faktora koji našu Armiju čine humanom, narodnom, oslobodilačkom i nepobjedivom. Izražavajući odlučnost svih pripadnika 7. Korpusa Armije R BiH za borbu do konačne pobjede, slobode i pravednog mira, još jednom upućujem najljepše želje za predstojeće mubarek - dane.

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN!

KOMANDANT, brigadni general Mehmed Alagić

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

"Gavranovi" 17. viteške na Vlašiću:

DRAMA U KANJONU UGRA

Noć je 20.marta '95. godine. Borci IDV-a 17.VKbbr spuštaju se snijegom prekrivenim obroncima Vlašića ka kanjonu Ugra. Iza njih ostaje prtina u dubokom snijegu, pređena četnička linija i skoro tri godine postojanja njihovog voda - IDV "Gavranovi".

Ime su dobili po prvom poginulom pripadniku IDV-a, Zvonku Gavranoviću, koji je poginuo u Jajcu prilikom jednog dubinskog izviđanja i napada na četnički punkt. "Gavranove" je u Zagrebu 30.maja 1992. godine okupio Fahrudin Alagić - Zenga, legendarni komandir ovog voda i dobitnik "Zlatnog ljiljana". U sastavu Prvog krajiškog bataljona došli su u Travnik odakle su obišli sva bojišta na kojima se taj bataljon, a kasnije i Sedamnaesta ratovali.

Zenga, koji je poginuo 21.jula '93. godine na Vilenici prilikom sukoba sa ekstremistima HVO-a, sa sobom je iz Zagreba doveo sjajnu ekipu boraca, Merdžan, Meša, Toni, Bigi, Gavro - samo su neki iz te elite. Kasnije je kroz IDV prošlo preko 120 ljudi i svaki od njih je dao djelić sebe u mozaiku slave svog voda.

Prelaze veliku čistinu ispred Ćatića i ulaze u selo bez većeg otpora jer su četnici u panici pobjegli zajedno sa stanovništvom. Sve se odvija po planu i borci IDV-a i DIČa- formiraju liniju ispred sela. Međutim, velika dubina i nepristupačnost terena otežali su uvlačenje svježih snaga pa četnici intervencijom iz pravca Babanovca sa jednom četom i uz pomoć tenka i prage uspjevaju natjerati naše borce da se privremeno povuku. Pri tom su se naši borci razdvojili u manje grupe što će se pokazati kao kobno za neprijatelja tog dana. Iako je svanulo, vidljivost zbog snijega, koji je počeo padati nije bila mnogo veća. Svi četnici, koji su se uspjeli probiti iz okruženja na Policama, spuštali su se ka kanjonu Ugra kako bi se, prateći njegov tok, izvukli iz očajne situacije u koju su ih doveli Vitezovi Sedamnaeste. Pri tom su nalijetali na borce IDV-a i DIČ-a sa kojima su zametali borbu, prsa u prsa. Spretno postavljenim zasjedama naši borci su iz svih bliskih borbi uspijevali da izađu kao pobjednici. U tim dramatičnim trenucima odlučivale su stotinke i naši borci su preživljavali zahvaljujući samo svojoj, kroz mnoge borbe stečenoj, hladnokrvnosti i sposobnosti.

Večeras u kanjonu Ugra pogledom se u mraku traže "Gavranovi": Burlo, Franjo, Fajkaš, Đuro, Suljo...na čelu sa komandirom Kaćom. Hladnoća, i do minus 20 stepeni celzijusa, ne dozvoljava im stajanje. Teren je strm i ponekad zahtijeva upotrebu konopca da bi se spustili niz liticu, koja odjednom zna iskrsnuti u tami ispred njih. Sve poznate metode orjentacije ovdje gube svaki smisao pa borcima preostaje da se pouzdaju jedino u svoj instikt stečen u raniim akcijama i izviđanjima. Oko 4 sata izjutra stižu nadomak sela Ćatići, koje im je i krajnji cilj. Sa njima su cijelo vrijeme i borci DIČ-a 7. korpusa na istom zadatku. Počelo je tutnjati za njihovim leđima. To jedinice 17. Viteške udaraju na Crni Vrh, Police i Široku kosu - lijevo, a desno na Simišće, jedinice 727.Sbbr. i 737. Mlbr. Šum motorole prenosi naredbu da krenu i oni.

Samo na jednom mjestu u kanjonu Ugra ostalo je da leži 25 četnika, a ukupno su tog dana borci IDV-a i DIČ-a pobili preko 40 četnika. Kada se do njih probio Manevarski bataljon, promrzli i na izmaku snaga, heroji 7. korpusa su se izvukli do naših linija uspinjući se teškim korakom. Ali ne svi. Među onima koji nisu izdržali napore bio je i komandir IDV-a Kasim Kadić. Bitka za njegov život u borbi sa vremenom i gubitkom krvi zbog ranjavanja bila je izgubljena. Njegov pogled ka Krajini, kao i njegovim saborcima koji su tog dana poginuli, zauvijek je ugušen, ali vidik koji su nam oni omogućili da ugledamo oslobađanjem Vlašića znači će mnogo - da svi ponovo vidimo Krajinu.

Pored nanošenja velikih gubitaka četnicima značajan je i psihološki efekat, koji su ostvarili jer su zalazeći duboko iza četničkih linija stvorili kod njih paniku što je zasigurno ostalima mnogo olakšalo oslobađanje novih teritorija na Vlašiću. "Gavranovi" nastavljaju da idu putem blistavih pobjeda koji vodi ravno u Krajinu. Na tom putu imali su i svoje šehide poput Suada Šahmana - Burle koji je ne čekajući da mu zarastu rane sa Kupresa krenuo na Vlašić sa svojima. Pobjedio je četnike, ali su ga vlašićka hladnoća i umor savladali.

Nije svima data prilika da postanu heroji. "Gavranovi" iz 17.VKbbr. su svoje često znali iskoristiti.

IS 17. VKbbr.

Sedamstošesta lahka za četnike je uvijek enigma:

ZA DVA DANA ODBILI 11 NAPADA!

Osnivanjem 306. bbr, decembra 1992. godine, osjetilo se ogromno olakšanje kod naroda. Stapanjem 4. odreda na području Biljanske doline stvorena je jaka vojna formacija što je značilo kraj neprijateljskom napredovanju.

Od samog osnivanja Brigada je prelazila iz jedne u drugu teškoću. Zona odgovornosti je bila ogromna, a moralo se ubrzano raditi na ustrojavanju, obuci, pribavljanju MTS-a i ostalo. Zato se radilo danonočno.

Sa svim teškoćama se uhvatio u koštac tim izvanrednih starješina koji je tada bio na kormilu brigade. To su Esed Sipić, Fahir Čamdžić, Remzija Šiljak, Mustafa Fazlić, Munir Karić i dr. Znalačkim vođenjem tako sjajnog tima brigada je vrlo brzo okoštala i izrasla u jedinicu koja se potvrdila i u ofanzivnim borbenim dejstvima. Prisjetimo se brilijantnih akcija u borbama protiv ekstremista HVO-a te zauzimanjem Tvrde Ravni, Kraljevog Guvna i Polica.

Osnivanjem 7.korpusa 306.bbr, od nedavno 706.lbr. dobija značajno mjesto na vrućim vlašićkim terenima. Naredbom komandanta 7. korpusa generala Alagića od marta '95. brigada se transformiše u 706.lbr. što je u narodu prihvaćeno sa dozom rezerve. Mnogi su smatrali da će brigada izgubiti na snazi i značaju u 7. korpusu. Od postojeća 3 brdska bataljona formirano je 8 lahkih cheta plus IDČ. Da je odluka o preformiranju sjajan potez najbolje govore akcije na Vlašiću u kojim uspješno sudjeluje 706.lbr.

Odlaskom gospodina Munira Karića mjesto komandanta je povjereno iskusnom majoru Esedu Sipiću pod čijom komandom sve funkcioniše besprijekorno. O snazi brigade dovoljon govori podatak da je neprijatelj u periodu od 24. do 26.aprila izvršio 11 bezuspješnih napada na linije 706.lbr.

U talasima su nadirale četničke horde potpomognute čitavim arsenalom artiljerijskog oružja. Naši borci su žestoko uzvratili podvikujući i pjevajući kao da se radi o manevru, a ne o najcrnjem ratnom paklu. Jedan očevidac iz 17.VKbbr kaže još jednom ste potvrdili da ste najbolja linijaška brigada u Korpusu.

Organ za moral 706.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Predstavljamo vam - POČ 712. bbr.

ZA NAS NE POSTOJI NEMOGUĆE

Pisati o momcima iz POČ-a 712.bbr. nakon tri godine rata i briljantnih rezultata, koje su ovi momci postigli svakako je težak, zanimljiv, ali nadasve uzbudljiv zadatak. Pismena pohvala komandanta 7. korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića nije samo vojničko priznanje, nego potvrda ovoj jedinici.

Ali kako na par kartica teksta, ispričati sve što mora i treba, za nauk, našoj djeci i onima koji će doći. Ipak odlučih da ovaj put govori glava ubojite, hrabre i složne porodice - Kiro. Polako, tiho i skromno onako kako to samo priliči herojima, on je otpočeo priču: "Znaš, nisam ti ja za neke velike govorancije, ja znam da ratujem, da uništavam neprijateljske tenkove i ostalu gvožđariju i to dobro radim, zajedno sa svojim jaranima: Feridom, Fuadom i Seminom." Ali kad se mora, evo to ti je ovako:

"U onoj vojsci sam bio nišandžija na BsT-u, koji sam dobro upoznao, znao ga u dušu. Nisam ni slutio da će mi zatrebati to znanje, ali u aprilu '92. godine nakon napada na Turbe, ja sam ponovo sa mojim topom. Obnovio sam znanje i počeo učiti sam, čitao sve što sam našao i praktično ispitivao na terenu. Istovremeno sam svoje znanje prenosio jaranima koji su bili sa mnom i mogu reći dobri su učenici. U maju '92. godine dobili smo 40 granata, a ispred nas Vočnjak i sila od oruđa."

U tom trenutku Kirine oči zasvjetle, pojave se dječački osmjeh na licu i kaže: "Prvog uspjeha sa mojim topom, sjećam se i danas. Četnički PAM na Vočnjaku bio je udaljen samo 300 metara od nas, prva granata, pa druga i nema više." "Čega nema"- pitam. On me čudno pogleda i odgovori: "Pa PAT-a, čenika i zemunice".

■ NE MOGU NAM NIŠTA

"Bože koja je to radost, kakav osjećaj, saznanje da nam ne mogu ništa. Onda se išlo dalje, imali smo direktan obračun našeg BsT-a sa topom T-12. Kako je to lijepo. Ko će sve pamtiti, znam da smo do sada uništili 10 tenkova, a PAM-ove, PAT-ove, Boforse, ZIS-ove i ostalo ne brojimo - nemamo kad, a i nismo za neke pisanije i račune - neka se time bave oni kojima račun ide od ruke, a i četnici brate. Oni najbolje znaju šta više nemaju."

Opet šutnja, oči uprte preko Vlašića, a u Kirinoj glavi odmotava se film dug tri godine. I ponovo pred sobom vidim dječaka sa vragolastim osmjehom, međutim bore urezane na preplanulom licu, vraćaju me u stvarnost. Kiro prekida tišinu i nastavlja; "Sve ove godine dok smo uništavali tenkove T-34, T-72, moji jarani i ja, sanjali smo grdosiju tenk T-84, bila je to naša želja i eto ispuni se, baš na prvu godišnjicu 7.korpusa. Dobili smo naređenje da idemo na Vlašić, a gore snijeg, mećava. Jedini način da po snijegu dubokom 2 metra prevezemo top, bio je da skinemo vrata sa jedne vikendice. Tako smo i uradili. Bilo je propadanja kroz snijeg, ali smo uspjeli i 7. aprila 1995. godine na 150 metara ispred naše linije, top je postavljen u borbeni položaj."

"Osmatrajući s.Šešiće ugledao sam tenk M-84, koji je bio dobro zaštićen, s prednje strane su postavljeni balvani, a s desne makete. Na tenku su bila dva čenika i spremala se za dejstvo. Bila je to prilika da naš san postane stvarnost. Daljina je bila određena, nisam imao strpljenja čekati, niti dozvoliti da tenk djeluje. Naredio sam mojima da se pripreme za dejstvo. Ispalio sam granatu i kroz optiku gledao kako direktno ide na tenk. Vidio sam da se kupola grdosije rascvjetala. Dalje se sve odvijalo munjevitom brzinom. Odlučio sam gađati i drugi put, da budem siguran kako će ostati samo šarafi.

■ DIREKTNO U KUPOLU

"Druga granata pogodila je direktno u kupolu. Vidio sam dim, onda plamen i ništa više. Obje granate ispaljene su u pola minute, a moj pajdo Semo noseći ovu drugu prema topu i viče "Bježiiii!" Bilo je dogovoreno da se ispali samo jedna i da se izmjestimo, jer su nas četnici vidjeli kao na dlanu. Međutim, u tom trenutku svjesno sam prekršio pravilo, jer takva prilika se ne propušta. Gledao sam dijelove tenka koji su padali i po 20 metara okolo, a nama na svu sreću nikom ništa, osim što je Ferida detonacija oborila iza bukve. Moram ti reći ovo, da je položaj na kojem je bio top, potpuno nepovoljan i to je mimo svih vojnih pravila. Da bi se djelovalo sa takvog mjesta, moraš imati znanje. Ne može to svako - to mogu samo momci iz ove jedinice. Rekao nam je to i komandant 17. viteške brigade Sakib Forić.

"Prije nas sa ovog položaja isti tenk gađali su specijalci 4. muslimanske brigade, uzeli nam dvije granate i promašili. Sada nam duguju dva uništena tenka, jer svaka granata je tenk manje. Ako ne mogu, neka nam vrate granate."

Opet se vraća na priču o tenku - "ovo ti je prvi tenk M-84 uništen na ovim prostorima i zbog toga smo od komandanta 7. korpusa dobili pismenu pohvalu i novčanu nagradu, svi po 100 DM. Znaš, puno nam je značila ta pohvala, bilo je to priznanje i potvrda da smo najbolji u probijanju medijske blokade, jer za nas se nije čulo, a mi smo svoj posao dobro odradili" - u dahu nam ispriča živahni Kiro.

"Kad smo se ovako lijepo ispričali, molim te napiši i ovo da moji momci i ja nikada nismo pucali na civile, niti na vjerske objekte jer mi nismo četnici. Nama civili i vjerski objekti ne smetaju. Naš zadatak je, kako se to vojnički kaže, uništavanje neprijateljske žive sile i vatrenih tačaka i tu nam nema ravnih u 7. korpusu" - završi Kiro svoju priču i odahnu umorno i duboko, jer kako reče teže mu bi ovo nego viči top po Vlašiću.

IS 712.bbr.

Irhad Remić - Kiro, rođen 1964. godine, otac četvoro djece, doktor za uništavanje neprijateljske gvožđurije, za koga, kada je u pitanju BsT - nema tajni. Ima samo dvije želje. Prva je da zajedno sa svojim momcima uništi sve vatrene tačke sa kojih se djeluje po civilima, a druga da poslije rata ode na obuku i da opet da svoj doprinos jačanju A BiH kako se nikada više ne bi ponovila '92. godina.

Portret starješine - Fetah Habibović 727.Sbbr.

KOMANDIR ZA PRIMJER

Fetah Habibović, borac 727.Sbbr tih, povučen, skroman, a ujedno hrabar, odvažan i razborit primjer je borca - oficira stasalog u redovima naše mlade Armije BiH.

Rođen je 10. septembra 1968. godine u Bavljinama opština Jajce, a svoj ratni put počinje 26.juna 1992. godine u postrojbama HVO Jajce. Padom Ćaninog polja, gdje biva ranjen odlazi na liječenje u Hrvatsku, a nakon dvomjesečne rehabilitacije, tačnije 5.septembra '92. godine vraća se u Bosnu i pristupa odredu "Varcar" u kome se nalaze njegovi saborci i komšije sa jajačkog ratišta. U to vrijeme odred "Varcar" ulazi u sastav 306. bbr., koja drži linije na Vlašiću što se Fetahu činilo previše pasivnim, te prelazi u "Kobre" i ostaje u toj jedinici do njenog rasformiranja.

Ratni put ga ponovo vodi među saborce iz rodnog kraja, te pristupa 27.bbr. u koju je u međuvremenu ušao i njegov bataljon iz 306. bbr. Po dolasku u 27.bbr. ubrzo postaje komandir 2. voda 1.bb, a istovremeno i komandir novoformiranog interventnog voda pri prvom bataljonu. Dokazujući svoju odlučnost, hrabrost i oštroumnost u vođenju odsudnih bitaka sa neprijateljem, kako sa ekstremnim dijelom HVO tako i sa četnicima, poslije oslobađanja Meokrnja (vlašićko ratište) biva unaprijeđen u komandira 2. čete 1.bb. Gdje god se pojavi Fetah i njegova 2.četa, među četnicima zavlada panika pa bezglavo bježe ili zauvijek ostaju na poprištu bitaka.

Da se zaista radi o pravom borcu - oficiru, svjedoče i dosadašnje nagrade koje je Habibović dobio. Za drugu i treću godišnjicu A R BiH nagrađen je novčanim nagradama po 200 DM, a dva puta je predlagan za priznanje "Zlatni ljiljan". Posebno se ponosi pismenom pohvalom, koju je njegova četa dobila za akciju Vezovine na donjevakufskom pravcu, a on kao komandir čete 100 DM od komandanta Sedmog korpusa generala Alagića.

Lajc IS 727.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Muminović - "DOKTORKA"

TREBA OSTATI ČOVJEK

Naredbom komandanta Generalštaba Armije R BiH za ostvarene rezultate u obavljanju profesionalnih zadataka i pri tome ispoljenu požrtvovanost i hrabrost, ratno priznanje "SREBRNI ŠTIT" dodijeljeno je Suadi Muminović, medicinskoj sestri iz Starog Viteza, "DOKTORKI" kako je popularno zovu.

Zahvaljujući ljudima u bijelom, velikim humanistima, mnogi naši ranjenici su ostali živi. Oni su u pravom smislu heroji i postoji veoma mnogo priča o njima i njihovim velikim djelima. S jednim od heroja u bijelom smo i mi razgovarali.

Gospoda Suada Muminović je rođena u Starom Vitezu. Osnovnu školu je završila u Vitezu, a srednju medicinsku u Sarajevu. Po završetku školovanja, zapošljava se u Domu zdravlja Vitez gdje je agresija srbijansko-crnogorskih fašista i bivše JNA na našu zemlju i zatiče. Odmah se stavlja na raspolaganje tadašnjem Štabu TO i aktivno pomaže našim borcima i narodu. Nježna je majka dvoje djece, kćerke i sina. Agresija ekstremnih postrojbi HVO-a na Vitez je zatekla u Starom Vitezu na radnom mjestu u ambulanti.

■ **Gospođo Suada, kako ste shvatili sukob Armije R BiH i HVO-a?**

"Prvo bih istakla da mi, zdravstveni radnici, nismo baš veliki govornici, ali zato znamo dobro raditi svoj posao. Pa ovaj nepotrebni sukob sam shvatila kao izdaju naših komšija, naših prijatelja, ovo je u stvari izdaja svih moralnih normi dugogodišnjeg, čak vjekovnog suživota bošnjačkog i hrvatskog naroda".

■ **Sukob sa HVO-om je počeo 16.aprila 1993. godine. Kako Vas se sve dojmilo, o čemu ste razmišljali?**

"Nije se imalo vremena razmišljati, jer to je bila borba za goli život, za opstanak. U početku me je bilo strah jer to je normalan ljudski osjećaj, ali mi je, kako je vrijeme odmicalo, postalo svejedno".

■ **Kada Vam je bilo najteže?**

"Najteže mi je bilo kada sam vidjela svoje prijatelje iz djetinjstva, svoje komšije, ranjene, mrtve, a nisam im mogla pomoći. Taj osjećaj bespomoćnosti me je strahovito pogađao. Mada je, što se tiče pružanaja pomoći ranjenicima, urađeno sve što se moglo uraditi. Uslovi su bili gotovo nemogući. Nije bilo struje, vode, ljekova, radilo se u podrumskim prostorijama, radili smo sve manje hirurške zahvate."

■ **Normalan ljudski mozak teško može izdržati, kada vidi sve one strašne povrede. Kako ste vi izdržali?**

"Vidite, traume se sada javljaju, poslije svega. Svi mi, ovdje u Starom Vitezu, imamo traume. U ratu je bilo bitno preživjeti, ali sada je to sve veoma teško "skuhati". Neke strašne slike se stalno ponavljaju. Sve je to teško izdržati. To je tzv. "vijetnamski sindrom" sa prefiksom bosanski. I nama, zdravstvenim radnicima, kao i ostalim treba psihološki tretman za oporavak. No, agresija na našu Domovinu još traje pa se za to nema vremena. Idemo dalje."

■ **Dobitnik ste jednog od najvećih ratnih priznanja AR BiH "Srebrni štit". Kako se osjećate?**

"Svaki borac na liniji je zaslužio priznanje i odlikovanje. To je, svakako, velika čast, ali prvo treba odati priznanje njima, jer bez njih ne bi bilo ni nas."

■ **Za kraj, šta biste poručili svojim kolegama po profesiji?**

"Vidite, svoje kolege ne krivim za ono što se dogodilo. Mi se međusobno moramo cijeniti, bez obzira na kojoj smo strani, jer mi smo tu da pomažemo svima onima kojima je pomoć potrebna. Dakle, poručila bih im da se samo profesionalno odnose prema svojim pacijentima bez obzira na nacionalnost, vjersku pripadnost ili boju kože. Neka rade svoj posao, a na to ih obavezuje i zakletva koju su dali. Sve je prolazno pa će i ovo zlo proći. Treba ostati čovjek."

Sabahudin Hrustić
Foto: A. Tatarević
IS 725.lbr.

Jubilej ARJ PVO 708. lbr.

ONI ČUVAJU NAŠE NEBO

U svrhu odbrane vitalnih objekata grada, te samog stanovništva i privrednog giganta Kombinata "Bratstvo", 5. aprila 1992. godine formirana je jedinica LARV PVO, koja je odmah posjela vatreni položaj Založnica-Sinokos. Počelo se skromno, ali sve su to bili momci, koji su dali sve od sebe da odbrane svoj rodni grad od sumanute Karadžićeve avijacije kojoj je bilo jedno samo na umu da potpuno unište Kombinat "Bratstvo" i cijeli grad. To su bi i pravi izazovi za naše LARVOVCE, kojima su oni spremno odgovorili.

U početku jedinica je bila sastavljena od pripadnika Armije BiH i HVO-a. U to vrijeme u sastavu ove jedinice su se nalazila: dva PAT-a 20/3, dva PAT-a 40 mm M-12. Prvi komandir ove jedinice je bio Munir Bilić, sadašnji načelnik ARJ PVO 708. lbr, koji je dao dio sebe da bi Vod izrastao u ono što danas jeste, savremen, uvijek u pripravnosti i sa odabranim ljudstvom koji su prošli stazama profesionalizma i stručne osposobljenosti.

■ SVAKI POČETAK JE TEŽAK!

Iako je u to vrijeme karakterisao mali broj raspoloživog MTS-a, počev od municije, sredstava veze, ali i naoružanja, jedinica je uvijek bila u stanju pripravnosti. Trebalo je u više navrata tokom augusta i septembra mjeseca '92. godine dejstvom naoružanja, koje se nalazilo u sastavu ove jedinice spriječiti obimnije razaranje objekata i ubijanje stanovništva na teritoriji Općine Novi Travnik. Tokom '93. i '94. godine zadaci su bili vezani za borbu protiv drugog neprijatelja i njegovih helikoptera koje su u više navrata naši momci spriječili u izvršenju zadataka. Pominjući ratni put jedinice, ne smijemo zaboraviti da su Lavovci bili angažovani na Pečuju-93.godina (Treći sukob AR BiH i HVO), Čakićima, Rostovu, Sebešiću, Gornjim Margetićima, Zabrđu - Poljanama, Dobroj Vodi, Zubićima, Releju.

Neizostavno je potrebno spomenuti ljude koji su zaslužni za formiranje jedinice i njen dosadašnji uspješan rad: Munir Bilić, Jasmin Krnjić, Sakib Mujić, Eniz Kalbić, Mehmed Salkanović, Ibrahim Karalić, Hasib Belegić,Zahid Karahodžić, Husein Šahinović, Meho Dervišić, Šaban Mandžuka, Salih Krnjić i Salem Hodžić. Isto tako ne smijemo zaboraviti ni zasluge za formiranje jedinice oficira, koji su ostavili trag, po kojima ćemo ih pamtiti: Refik Lendo, Bisljim Zurapi proslavljeni komandant nekadašnje 308. bbr. i Hasib Belegić.

"Nikada neću zaboraviti augustovsko nebo iznad Novog Travnika, koje su nemilosrdno nadlijetali četnički avioni, nismo se ni snašli - zapucali su po nama i mi smo im odmah uzvratili", poče sa pričom Munir Bilić, načelnik ARJ PVO 708. lbr. "Međusobna pucnjava je trajala kratko, uspjeli smo ih izdignuti na veću visinu, sprječavajući ih da totalno unište grad i Kombinat. Ipak četničke nemani su izbacile svoj smrtonosni teret koji je uništio mnoge živote i razorio jedan dio Kombinata, ali ne i vitalni, jer smo ih mi spriječili. Da je bilo po željama Karadžićevih zlikovaca grad i Kombinat "Bratstvo" bi bili sravnjeni sa zemljom. Jedno mogu reći da nikada nećemo dozvoliti da se to desi jer moji, naši Lavovi budno brane nebo naše Bosne i našeg Novog Travnika za koje smo spremni dati i svoje živote.!"

■ DALI SU SVOJE ŽIVOTE ZA BOSNU

Jusan (Sulje) Čemić, Senad (Vehaba) Perenda i Omer (Halila) Dedić su nesebično poklonili svoje živote Bosni u ime budućih generacija, da bi uživali u blagodetima slobode; a te buduće generacije treba da ih se uvijek sjećaju i da ih nikada ne zaborave. Ove hrabre momke, pripadnike ARJ PVO 708.lbr. nikada nećemo ostaviti same i u zaboravu jer su zaslužili vječnost po kojoj ćemo ih pamtiti.

Jedno je sigurno naši hrabri Lavovci 708. lbr. budno čuvaju nebo iznad Novog Travnika i dat će sve od sebe da jednog dana na njemu zasija sunce SLOBODE.

Asija Rešić IS 708.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz tri godine ratovanja

PRVI BATALJON 770. SBBR

Još aprila 1992. godine 19 prusačkih momaka izvodi prvu diverzantsku akciju. Naime, na komunikaciji Mala luka - Titova vila postavili su zasjedu i uništili kamion sa četnicima i vozilo "Niva" sa putnicima. Deset dana kasnije Krizni štab donosi odluku o formiranju jedinice TO R BiH u Pruscu. Formiran je Štab u sastavu Besim Učambarlić (komandant), Huso Sušić (zamjenik komandanta) i Haris Kišija, Rasim Palalić i Ismet Žuljko (članovi). U julu 1992. godine jedinice TO iz Prusca uvezuju se u Štab Oružanih snaga Bugojna kao Samostalni prusački bataljon.

Kasnije ulazi u sastav 307. motorizovane kao 4., a u 370. bbr kao 1. bataljon. Danas je to 1. bataljon 770. slavne brdske brigade koji obilježava tri pune godine svog postojanja i uspješnog ratovanja. Teško je u jednom novinarskom članku sažeti sve ono što su uradili borci u odbrani svojih kućnih pragova i oslobađanju zemlje. Sve do sukoba sa HVO borci prusačkog bataljona branili su Prusac. Iz tog perioda najznačajnija bitka odigrala se 17. avgusta 1992. godine, kada je odbijen tenkovsko-pješadijski napad. Tada je pobijeno mnogo četnika i uništen agresorski tenk T-55. Nemali doprinos odbrani slobodnih prostora Skopaljske doline od naleta ekstremista HVO-a daju dijelovi jedinica 1. bataljona. Borci iz Prusca pokazali su veliku hrabrost u borbama u Bugojnu i Gornjem Vakufu. Nakon toga dolaze prve oslobodilačke akcije, priča nam major Huso Sušić, komandant 1. bataljona 770. slavne brdske brigade, i prvi dobitnik značke "Zlatni ljiljan" iz Donjeg Vakufa.

-Slijede borbe za Malu Šuljagu, gdje borci našeg bataljona za 7 minuta osvajaju teren Male Šuljage, te učestvuju sa dijelovima drugih jedinica u zauzimanju Šipinog mosta, Lukića koša, Osmanagine kose. U tim borbama zarobljavamo i tenk T-55, prvi u 370. bbr, koji nosi ime "Ajvaž dede", a potom sa dijelovima svojih jedinica zaposjedamo položaje od Samarića do Kazanovca čime stvaramo uslove za dalje napredovanje. U tim borbama izgubili smo dva izuzetna momka Džemala Škandru i Nedžada Hadžiabdića, koji su kasnije posthumno dobili najveće ratno priznanje "Zlatni ljiljan".

Neposredno po završetku operacije Mala Šuljaga, slijedi pomjeranje linija odbrane na padine Urije i zauzimanje povoljnijeg taktičkog položaja, gdje je ubijeno 8 četnika. Potom učestvujemo u operaciji Košćani i u napadu na Košćanski plato. Tada su svoj doprinos dali pripadnici DIV-a i POV-a 1. bataljona. Prva četa našeg bataljona uvodi se u dubinu neprijateljske teritorije u oktobru 1994. godine i zaposjeda liniju Vrljevača-Perića livade, a u međuvremenu naše jedinice su zauzele Malu luku. Borci 1. bataljona u sadejstvu sa drugim jedinicama učestvuju u oslobađanju Velike Šuljage, Velikog i Malog Vučjaka, Demirovca, Bukovače i Malih vrata. U borbama za Bukovaču poginuo je Nihad Čemer Nido koji posthumno postaje "Zlatni ljiljan".

U trogodišnjoj borbi za slobodu svog naroda živote je položilo 47 pripadnika 1. bataljona 770. Sbbr, a preko 200 ih je ranjeno. Ovim bataljonom komandovali su još major Besim Učambarlić i nadkapetan Rasim Palalić. U ovoj jedinici niklo je 5 "Zlatnih ljiljana", a vele da taj epitet s ponosom mogu ponijeti: Esad Kelić Bizon, Idriz Elkaz Foks, Fahrudin Sole Fačo,Šerif Kmetaš, Amir Škandro Lisa, Fadil Horozović Fačo, Mustafa Dedić Mupo, te rahmetli Nermin Žuljko, Almedin Žuljko, Besim Žuljko, Ibro Kmetaš, Mehdi Sahadžija, Salih Sijamija, Munir Kelić i Ibrahim Čaber.

Mnogo je heroja niklo na braniku prusačkog kraja. Manjka prostora da se svi spomenu. Jedno je sigurno, prusački bataljon u istoriju oslobodilačke borbe upisao se svijetlim slovima i s pravom postaje simbol, ponos i prkos Srednje Bosne u odbrani od srbijansko-crnogorskog agresora. Fadil Heija ima 53 godine, ali je spreman ići dalje da oslobodimo svaki pedalj zemlje. Halid Balihodžić misli da je skoro stigao do kućnog praga. Uz ovakvo društvo i moral brzo ćemo u Donji Vakuf. Fehim Šafić jedan od prvoboraca 1. bataljona 770. Sbbr naglašava da je lakše ići u oslobađanje zemlje nego stalno biti u odbrani. Spremni smo ići do granica naše zemlje. Adem Žuljko ima 22 godine starosti, ali i 3 godine ratnog iskustva. Čeličio se uz starije borce 1. bataljona 770. Sbbr. Zuhdija Malkić odmah po izlasku iz Donjeg Vakufa prijavljuje se u 1. bataljon. Bilo je teško. Trebalo je imati srce i izdržati konstantno jako granatiranje Prusca.

Prusac je ostao slobodna donjovakufska teritorija iako je na njega palo na stotine hiljada artiljerijskih projektila.

Fatima Ibrica
foto: M. Mustafica IS 770. Sbbr

U čemu je snaga bosne?

NAROD JE NAJJAČA SNAGA BOSNE

Boraveći na Vlašiću, najodgovornijim starješinama u bataljonima iz sastava 733. bbr. smo postavili isto pitanje: "U čemu je, po Vašem mišljenju, snaga Bosne?" Evo šta su nam odgovorili.

MERDAN SUVAD - komandant 1/733. bbr. "Zajedno sa ostalim članovima komande bataljona svakodnevno sam na liniji, među borcima. Ono što me posebno dojmilo kod tih ljudi jeste njihovo stalno razmišljanje o tome kad će se ići dalje, naprijed, u nove slobodne kilometre. Gotovo da se više i ne spominje pitanje kada će smjena. Mislim da odgovor na ovo Vaše pitanje leži u navedenom - u shvatanju ovih ljudi koji su tu na Vlašiću da su i Šiprage i Šepirice, Kotor Varoš i Skender Vakuf podjednako njihovi i naši baš kao i Kaćuni, Kakanj, Merdani, i da nema odustajanja od borbe sve dotle dokle cijela Bosna i Hercegovina ne bude slobodna i pristupačna za sve one koji žele da žive u njoj."

JUHIĆ HASAN - zamjenik komandanta 2/733. bbr. "Treba samo biti svjestan činjenice da ovu našu Armiju, najbolju vojsku na svijetu, sačinjavaju dojučerašnji rudari, zemljoradnici, službenici, visoko obrazovani ljudi, ljudi različitih zanimanja koje je ova naša pravedna borba okrenula istim putem prema istom cilju. Zato i mislim da snaga Bosne leži u njezinom narodu i njegovoj svijesti da će mu biti onoliko dobro koliko to svojom žrtvom i istrajavanjem na putu u bolju budućnost ostvari. Svijest da nam niko drugi neće pomoći, a koja je stalno prisutna među našim borcima, garancija su opstanka ovog naroda i njegove domovine, snaga su naše Bosne."

ALETOVIĆ FAHRUDIN - komandant 3/733. bbr. "Poznato Vam je da već duži vremenski period veliki broj boraca iz Kaknja u sastavu 733. bbr. odrađuje svoj dio duga prema domovini Bosni. Nije samo u pitanju Vlašić, već i raniji zadaci koji su postavljeni pred ove momke obrađivani su sa istim entuzijazmom kao da je u pitanju borba za oslobađanje samog Kaknja i ostalih mjesta iz koji su borci 3/733. bbr. Zato mislim da odgovor na Vaše pitanje leži u shvatanju ovih boraca da samo jedinstveni, zajedničkim snagama, možemo doći do željenog cilja."

Nijaz Begović IS 733. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Drugi bataljon 705. Slavne brigade

NEUSTRAŠIVI U SVAKOM POGLEDU

Pisati o borcima Drugog bataljona 705. Sbbr. je velika čast, ali i obaveza. Čast zbog toga što se radi o momcima čiji se ratni put maltene poklapa sa ratnim putem 705. Slavne brigade, a obaveza, jer su davno zaslužili da se o njima kaže koja riječ više, "Nikad nije kasno", što bi rekli naši ljudi.

Za priču o Drugom bataljonu trebalo bi mnogo više prostora i vremena od onoga što je nama na raspolaganju. Smjestiti ove momke u prostor i vrijeme u kojem živimo, ratujemo i pobjeđujemo, stvar je koja traži mnogo pažnje i ozbiljnosti, a priča opet ne bi bila do kraja ispričana. Zbog toga tako i radimo, svjesni da nikada ne smijemo reći: "To je sve", kada su ovi borci u pitanju.

Zato pričamo samo dio onoga što su neustrašivi momci Drugog bataljona uradili u proteklom periodu. Njihov dojučerašnji komandant Alija Ćosić reče da su njegovi borci pravi biseri, u što smo se i sami imali priliku uvjeriti bezbroj puta na bojištima gdje su učestvovali, braneći i oslobađajući Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Od svog formiranja početkom 1993. godine znaju samo za uspjehe. Počeli su ratovati u Privoru (G.Vakuf), da bi nastavili dalje putevima SLOBODE. Cijelu prvu godinu bataljon je učestvovao u borbama za odbranu Srednje Bosne i odbijao nemilosrdne nasrtaje ekstremista HVO-a na ove prostore. Iza njih su bojišta Kiseljaka, Busovače, Žepča, Ilijaša, Breze, Viteza. Zbog žestine i specifičnosti sukoba momci iz ovog po mnogo čemu uzornog bataljona do tada nisu nikad učestvovali zajedno u borbama. Prvi put momci Drugog bataljona odlaze zajedno vozom iz Bilješeva do Zenice, a odatle pješke do Kamenjaša. Blizu petnaest sati neprekidnog hoda!

■ NA BRANIKU SLOBODNIH PROSTORA

Toga hladnog i gladnog 11.decembra ratne '93. godine stižu Rude gdje ostaju na braniku slobodnih prostora, stvarajući dobre preduslove za nastavak uspješnog vođenja oslobodilačkog rata. U majsko-junskoj ofanzivi prošle godine na donjovakufskom dijelu bojišta, pored ostalih jedinica tadašnje 305. bbr. (sadašnja 705.Sbbr), borci Drugog bataljona dali su ogroman doprinos u oslobađanju 13 sela, koja se i sada nalaze u čvrstom posjedu boraca naše Armije. Braniti dostignute linije Kik - Vis, gdje su četnički položaji udaljeni samo 50-tak metara od naših, mogu samo hrabri, odlučni i smjeli borci, - borci koji znaju za što se bore. Borci 2. bataljona prvi su zastavu sa zlatnim ljiljanima postavili na vrh Stožera, što je najavilo oslobađanje Kupresa! Uskoro su združene jedinice 7. korpusa ovladale svim dominantnim kotama i strateški važnim objektima, čime su definitivno Kupres i šira okolina bili oslobođeni.

Za izuzetan doprinos u borbama za oslobođenje naše zemlje, ŠVK Armije R BiH, ovaj izuzetno uspješan vojni kolektiv specijalno pohvaljuje 31. decembra 1994. godine na prigodnoj svečanosti održanoj u Travniku. Istog dana, istim povodom komandant bataljona Alija Ćosić prima najveće ratno priznanje, značku "Zlatni ljiljan", a zamjenik komandanta Semir Dervišić, kao nagradu dobio je pištolj sa posvetom. Sve su to detalji što sami po sebi govore o ratnom putu i uspjesima, koji stoje iza Mirse, Alije i njihovih "bisera", koji su dolsta biseri od ljudi i boraca.

■ VELIKI DOPRINOS U OPERACIJI "VLAŠIĆ"

U periodu između Kupresa i Vlašića, Komanda 7. korpusa Armije R BiH je odredila ovaj bataljon za izvođenje metodsko pokazne vježbe, koju su momci pomenute jedinice veoma uspješno okončali, a sve ono što je urađeno 9. februara o.g. na navedenoj vježbi, naći će svoje mjesto u stručnoj literaturi naše Armije.

Na svečanom defileu u Travniku, borci 2. bataljona sa šljemovima na glavama bili su poseban dio dekora jedinica 7. korpusa. Ono što su ove gazije u okviru svoje 705. Sbbr. postigli na Vlašiću nemjerljiv je doprinos u briljantno izvedenoj operaciji za oslobođenje Vlašića. Pisati o detaljima je zaista nemoguće, jer ono što je urađeno, teško je smjestiti u prostor i vrijeme. Ta herojska borba i nadčovječanski napori u borbama protiv preprека što su se redale ispred ove jedinice, sasvim sigurno zaslužuju da uspjeh bude smješten u zlatni ram pobjeda boraca Armije R BiH.

Olujne maćave, višemetarski snježni nanosi i temperature od kojih su i mašine postale neupotrebljive (?!), nisu spriječile ove heroje da pregaze Vlašić, rastjeraju mrske dušmane i uzjašu na močna pleća planine sa koje se vide hiljade vrhova i dolina naše domovine. Vide se i jajački visovi, što im daje dodatnu snagu i elan za dalji nastavak pravedne i oslobodilačke borbe. U ovom tekstu spomenuli smo tri imena: Alija, Mirsad i Semir, ali u tim imenima su Hajrudin, Sakib, Zahir, Ramiz, Sejad i imena svih boraca ovog bataljona, koji nikada nisu znali što su to strah, kolebanje i uzmicanje.

■ SVE MISLI OKRENUTE PREMA JAJCU

Dok pišem dio ove priče o momcima Slavne jajačke brigade, njen pripadnik Alija Ćosić, ima izuzetnu čast da kao predstavnik 7. korpusa klanja Kurban Bajram u glavnom gradu naše domovine, a na poziv njenog predsjednika Predsjedništva, gospodina Alije Izetbegovića.

Ovaj veliki čin u životu ratnika, junaka i starješine Alije Ćosića, omogućili su sasvim sigurno i njegovi "biseri", kako ih on od milja zove. A vojničkih pobjeda i bisera boraca 2. bataljona 705.Sbbr, biće sigurno još više u narednom periodu. Jer, sada su sve njihove misli okrenute prema Jajcu. A kad dođu tamo gdje su godinama živjeli, tek onda se nastavlja njihova borba za konačno oslobođenje naše zemlje. Momci ove jedinice su dokazali bezbroj puta u ovome ratu da mogu raditi više nego što se od njih traži.

Miralem Duranović-Učo
Džemal Sefer

Obilježena treća godišnjica Prve bugojanske čete "Omer Tupo"

ZAPISANI ZLATNIM SLOVIMA

Istorija se teško gasi. Borci-dobrovoljci iz Bugojna s početka 1992. godine održavaju tradiciju svoje jedinice, koja je dala veliki doprinos odbrani grada i bugojanske opštine i koja je već danas upisana u istoriju ovog kraja. Evociraju se uspomene, prisjeća na saborce, koji više nisu sa njima, na svoje početke, legendarnog komandira Omera Tupu. Na svečanosti su bili prisutni prvi komandiri i komandanti Štaba TO i Omerove čete, danas uspješne starješine 7. korpusa pukovnici Abdulah Jeleč, Ahmet Karadža i major Tahir Granić.

Jedinicu, koja polako ulazi u noviju istoriju ovih i prostora Republike Bosne i Hercegovine nakon prisjećanja, na bogati predeni ratni put, koji je predstavio Mustafa Ugarak komandir tada 3. voda Prve bugojanske čete - čovjek koji je najzaslužniji za opstajanje identiteta Prve bugojanske čete, čitanja i prisjećanja svih imena i prezimena saboraca, koji više nisu sa njima, te učenja Fatihe, svečanom stroju su se redom obratili pukovnik Ahmet Karadža, prvi komandant Prvog bataljona TO Bugojno, major Tahir Granić i sam poslije pogibije Omera Tupe komandir čete, poslije toga uspješan komandant 307.mtbr. i načelnik Štaba OG "Zapad" danas starješina 7. korpusa A R BiH. Oni su istakli da su borci Omerove čete bili i ostali nosioci otpora i odbrane ovih, ali i drugih prostora R BiH. Svojim postupcima, patriotizmom i rezultatima ostaće zapisani zlatnim slovima na gornjevrbaskom regionu. Pukovnik Abdulah Jeleč u vrijeme formiranja ove čete, načelnik Štaba TO, danas starješina u komandi 7. korpusa se založio da se ovaj stroj nikada ne prekine i da se tradicija sastajanja dugo, dugo nastavi. "Ova četa, ovaj stroj bio je uvijek na pravom putu i od vas mnogi naši borci i jedinice imaju šta naučiti. Prenesite to znanje na svakog borca jer svaki čovjek - borac nam je potreban. Želim vam puno uspjeha i sreće u nastavku našeg oslobodilačkog rata." - rekao je, između ostalog, pukovnik Jeleč.

Nakon obraćanja trojice istaknutih starješina 7. korpusa, prvih komandanata ove jedinice, prisutnim borcima i starješinama su se kratkim govorom obratili tadašnji komandir čete Elvedin Letić, te komandiri vodova Ferid Mehić, Abid Tupo, Mustafa Ugarak, Omer Ćosić. Njihove su priče bile skromne, kratke i jasne. Oni su svoju priču do danas bezbroj puta ispričali agresoru, naravno oružjem, s kojim se daleko bolje snalaze negoli s mikrofonom.

Kratke, ali i sjetne priče su i Seje, Fahre, Ramiza, Harisa, Kice, Asima, Crnog, Šiljka, Alena, Smaje, Harija i drugih prekaljenih boraca ove jedinice, koji su svi k'o jedan iskazali svoj žal što sa njima danas nisu njihovi saborci s kojima su dijelili dobro i loše, prolazili kroz mnoga ratna iskušenja, odbijajući brojne četničke napade, šireći slobodnu teritoriju naše zemlje... Dvadeset sedam boraca ove čete je poginulo, isto toliko ranjeno od čega su trojica invalidi.

Na kraju protokolarnog dijela svečanosti i ispred Prve bugojanske čete "Omer Tupo" upućene su poruke podrške državnom Predsjedništvu R BiH na čelu sa predsjednikom g. Alijom Izetbegovićem, komandantu Generalštaba A R BiH armijskom generalu Rasimu Deliću, komandantu 7. korpusa brigadnom generalu Mehmedu Alagiću, komandantu 77. Vrbaske divizije pukovniku Senadu Dautoviću, te komandantima 707. Sbbr. i 770. Sbbr, majoru Faruku Aganoviću - Jupiju i nadkapetanu Ameru Durakoviću u čijem se sastavu najvećim dijelom bore borci ove jedinice.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZLATNI LJILJANI

Zlatni ljiljan 17.VKbbr Salko Ikeljić:

DA LI ĆE SLOBODA PJEVATI O NJIMA

Sloboda nije igračka, pa da ti je neko pokloni. Sloboda nije bijeg od zle realnosti. Sloboda je znati da si čovjek, svoj na svom, sa svojima i udisati čist vazduh, kraj bistre rijeke, pod znanom planinom, u svom rodnom polju.

Salko Ikeljić, tridesetpetogodišnjak, pronicljivih očiju i vještih ruku, znao je to pa je ostavio posao u tuđini - u Hrvatskoj - i došao u Travnik da se bori za slobodu svoje Domovine. Mamio ga je Prijedor, sada grad žice, ruševina i vukodlaka; kao i obale Sane i njeni vrbaci kraj kojih je odrastao. Znao je sve o minobacačima, osama, minama, puškama...i to je znanje strpljivo prenosio na saborce. Bio je ratni učitelj i hrabrio ih, smiren, odmjeren i siguran u sebe u svim situacijama i onim najopasnijim. A bilo ih je mnogo opasnih na Turbetu, Jajcu, Bijelom Bučju, Visokom, Vilenici, Putičevu, Kruščici, Preočici i drugim mjestima gdje je njegova slavna 1. četa 1.bataljona Sedamnaeste, sada Viteške brigade, ratovala. Četiri puta je bio ranjen, ali ni jednom pokoleban. Vječiti optimista uvijek se vraćao u svoju jedinicu ne čekajući potpuni oporavak od ranjavanja.

Bio je komandir minobacačkog odjeljenja, ali i izviđač, miner i dobrovoljac u udarnim grupama. Sa sobom je uvijek nosio alat za sitne opravke. Saborci su ga salijetali kada je trebalo pritegnuti remen, staviti nitnu na rap, popraviti nešto na puški, izraditi korice za nož i mnogo što još, što su njegove vješte zanatlijske ruke sa lakoćom radile. Kao vrstan miner stalno je sa sobom imao pribor za skidanje i postavljanje mina. Nekoliko dana nakon njegove pogibije prilikom jednog izviđanja snajperski metak ispaljen na njega zaustavila su klještа, koja su bila u lijevom džepu njegove košulje. Tada mu je sreća bila naklonjena, ali ne i one kobne noći 18.februara '94. na Krčevinama kada se nije smjelo dopustiti da Stari Vitez doživi sudbinu Prijedora i kada tijela njegova dva prijatelja nikako nisu smjela ostati neizvučena ispred zemunice.

Hrabro je krenuo puzeći kroz tranše sa bombom u jednoj i puškom u drugoj ruci. Na samom ulazu u zemunicu dočekao ga je smrtonosni rafal. Njegov život mu se činio malim u odnosu na 1300 života koje je trebalo spasiti iz okruženja. I tijela dvojice šehida - njegovih saboraca bila su mu važnija od njegovog života jer je bio veliki čovjek. Salko je svoj beskrajni patriotizam potvrdio hrabrošću, odlučnošću i požrtvovanjem u borbi. Iza njega ostala je neispunjena želja da se vrati u Krajinu i njegova Sedamnaesta Viteška Krajiška brdska brigada koja će taj cilj izboriti Salkinoj i svoj Bošnjačkoj djeci.

4.maja 1995. godine uručena je značka "Zlatni ljiljan" roditeljima rahmetli Salke Ikeljića, koji je posthumno odlikovan ovim ratnim priznanjem povodom Treće godišnjice formiranja Armije R BiH. Salko Ikeljić je dvanaesti nosilac "Zlatnog ljiljana" u Sedamnaestoj Viteškoj.

Sloboda nije čekanje na milost iza zaklona. Slobodu donose ljudi poput Salke - puškom, krvavo.

IS 17.VKbbr.

Zlatni ljiljan 706.lbr rahmetli Nedim Čaluk

HRABAR I ODGOVORAN DO ZADNJEG DANA

Nedim ČALUK, rođen 15. marta 1959.godine u Kaknju. Sa završenom višom geodetskom školom nalazi zaposlenje u RMU "Abid Lolić" Bila. U selu Purići pored Bile, upoznaje i svoju buduću suprugu - Fethiju. Zasniva sretan brak, koji kruniše sa tri djevojčice. Tu idilu prekida četnička agresija na našu domovinu. Čaluk, među prvima staje u redove branilaca. Prva dužnost mu je komandir Prostorne jedinice sela Purići, da bi osnivanjem Odreda Han Bila, vršio odgovornu dužnost u komandi Odreda. Na turbetsko ratište odlazi u svojstvu komandira čete Odreda Han Bila, sa kojeg donosi i prvi sjaj smrti M-84.

Formiranjem brigade decembra 1992. godine, postavljen je za zamjenika komandanta bataljona. U sukobima sa ekstremnim dijelovima HVO-a, pokazuje velike starješinske sposobnosti. Organizuje odsudnu odbranu jednog dijela biljanske doline i učestvuje u čišćenju okupirane teritorije od ekstremista.

U jednoj briljantno izvedenoj akciji dana 20.jula 1993. godine biva smrtno pogođen. Njegovom pogibijom naša brigada i biljanska dolina, gubi velikog borca i čovjeka, čovjeka kojeg ćemo se uvijek sjećati po izuzetnoj hrabrosti. Naredbom Generalštaba Armije R BiH Nedimu Čaluku je posthumno dodijeljeno najviše priznanje, značka "Zlatni ljiljan".

Organ za moral 706.lbr.

Tahir Musa - zlatni ljiljan 717.Slbr

SPECIJALNOST - NEPRIJATELJSKI TENKOVI !

Sa nevjericom mnogi koji su došli u Gornji Vakuf slušali su priču o Tahiru Musi borcu 717. Slavne brigade koji je sa svojim RB-om odbijao tenkovske napade.

Ovaj naizgled jednostavan momak svoje herojstvo opisiva sljedećim riječima: "Taj dan bili smo intenzivno granatirani, a onda krenuli su i tenkovi, pošto sam znao da ima mnogo ranjenih shvatio sam u tim ne baš ugodnim trenucima da je red došao na mene. Prva ispaljena granata i promašaj, međutim nisam imao vremena za razmišljanje i tugovanje, ispalio sam i drugu granatu i pun pogodak. Tenk je u plamenu, a akcija prestaje. Nakon dva dana isti scenarij nažalost taj dan sam samo oštetio tenk, ali i to je bilo dovoljno da zaustavimo napad." O svim ovim događajima koji se mogu vidjeti samo na filmovima i kod gornjovakufskih boraca heroj sa Vrsa priča sasvim smireno. A kako bi i pričao jedan prosječan momak, kojem je ova agresija na našu državu uzela mladost, mnoge prijatelje i pokušala razoriti i podijeliti državu. Vjerovatno to su i razlozi koji od običnih momčića iz naših sokaka i mahala prave heroje - naše Zlatne ljiljane.

Dok pričamo šta bi se sve moglo napisati o Tahiru on ističe: "Ma nekada mi više dosade ti tenkovi i priče o njima, ispade kao da sam dobio Zlatnog ljiljana samo zbog toga, a zaboravlja se da sam u ARMIJI BiH već tri godine i da nisam nikada neopravdano izostao, te da sam obišao dobar dio ove naše jedine nam Bosne i Hercegovine i to naravno uvijek dobrovoljno."

Shvatljivo je što naš ljiljan ovako razmišlja o kontinuitetu svoje borbe jer trenutno je postavljen za komandira čete, za koju on kaže: "Da je najbolja, jer je bez greške do sada obavljala sve postavljene zadatke". Tahir ide i korak dalje u organizaciji i jačanju povjerenja sa svojim borcima, naime, on sve više uvodi neposredne razgovore o njihovim problemima i koristeći svoj autoritet prekaljenog borca pomaže im u rješavanju tih problema. O ovome Tahir razmišlja na sljedeći način: "Cilj mi je od svoje čete napraviti jednu porodicu unutar, koje će se rješavati svi problemi i vjerujem da ćemo na taj način spriječiti kako neki imaju običaj reći "pametno" pokrivanje papirima".

Kada sam namjeravao završiti ovaj kratki prilog o gornjevakufskom Zlatnom ljiljanu Tahir me prekide :"Znaš ja mnogo ne poznajem to novinarstvo i vjerujem da se neke stvari bombastičnije prikazuju i ističu, ali ja bih dodao na onaj dio sa početka da nisam ja sam zaustavio tenkove u toj odbrani, ja ih jesam uništavao i oštećivao, ali u svemu tome pomogli su mi moji Vršani." Tahir bi mogao još mnogo pričati o ratu, Vrsima, svojoj četi, ali kaže drugom prilikom jer sada mora u izviđanje.

Edin Kirlić

Zlatni ljiljan - Enver Šahinović - Dok

KRŠNI KRAJIŠNIK IZ BUŽIMA

Enver Šahinović - DOK, rođen je 09.01.1972. godine u Bužimu, dobitnik je najvećeg ratnog priznanja u Armiji R BiH "ZLATNOG LJILJANA". Doka je rat zatekao u Banjaluci kao studenta na prvoj godini medicine. Umjesto da odluči da kao i većina njegovih kolega krene ka Zapadu, Dok sjeda u autobus i u maju mjesecu 1993. godine stiže u Travnik.

Uredove Armije R BiH stupa 12.5.1993. godine i to u 27. Krajišku brigadu koja je bila tek u formiranju. Pošto brigada nije bila u mogućnosti da izvršava borbene zadatke zbog malog broja ljudstva i nedostatka komandnog kadra, Dok kao pripadnik 27. brigade ratuje zajedno kao pripadnik IDV-a 17.brigade i učestvuje u borbama sa ekstremnim dijelovima HVO-a. Kao pripadnik DIČ-a 27.bbr. u jedinici legendarnog Zije Kovačevića, Dok je prvi put ranjen 22.12.1993. god. na Vitezu. Nakon ozdravljenja sa IDV-om učestvuje u borbama na Vlašiću, Kupresu i Donjem Vakufu.

U osmom mjesecu 1994. god. postavljen je za komandira IDV-a 27.bbr. Kao komandir IDV-a 05. decembra 1994. god. na donjevakufskom ratištu teže je ranjen. U ovoj akciji u rejonu Riduše, Dok je sa svojim momcima probio četničku liniju i zauzeo devet zemunica. Primjećujući da četnici dovlače pojačanje krenuo je sa Čobijem i otvorio vatru prema četničkim kamionima, tom prilikom zadobija teže povrede. Dok se uspješno oporavlja i kaže:" Od svojih momaka se ne odvajam i jedva čekam da se što prije vratim u jedinicu." Velika mu je želja da se jednoga dana susretnu 5. i 7. korpus i da se sretne sa svojim prijateljima iz Bužima.

Najdraži trenutak u životu mu je bio kada bi se sreli Krajišnici iz Srednje Bosne i "Ljuti krajišnici" iz njegovog rodnog kraja. Za sve ovo vrijeme liječenja Dok se nalazi skupa sa svojim IDV-om, ispraća ih na teren i savjetuje da se čuvaju a da ne gube snagu, hrabrost u oslobađanju okupiranih dijelova naše Zemlje.

Lajc IS 727.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

REPORTAŽA

SA VLAŠIĆA KRENULO "BOSANSKO PROLJEĆE" KA ZAPADU!

Piše:
Nihad Arnautović

Vlašić, planina čije oslobađanje predstavlja još jedan ponos i svijetlo odličje boraca 7. Korpusa Armije R BiH, četnici nikako da zaborave niti da se pomire sa definitivnim gubitkom. Ne smiju. Plato Vlašića stvara perspektive u svim pravcima prema okupiranim područjima naše domovine. Sa ove planine se uz dobre meteorološke uslove može vidjeti i rijeka Sava, sjeverna državna granica. Vide se i neki gradovi poput Doboja, Kotor Varoši, a vide se i kotline u kojima su smješteni okupirani gradovi Donji Vakuf, Jajce, Skender Vakuf.

Da nije planine Čemernice vidjela bi se i Banjaluka. Znaju to četnici i razumljiv je njihov strah. Zbog toga uporno obmanjuju svoje stanovništvo da nisu izgubili Vlašić. Snimaju relejni toranj sa udaljenosti od nekoliko kilometara poturajući da je u posjedu paravojske RS. Strahuju reći i da su im gubici ogromni, a i mrtve izbjegavaju preuzeti sve odjednom. Na svaki mogući način pokušavaju umanjiti uspjeh naših boraca na Vlašiću, koji je po njihovom mišljenju bio neosvojiv, pogotovo u zimskim uslovima. A slika uslova u kojima se odvijalo oslobađanje Vlašića najbolje se stiče iz priča samih boraca koji su i učestvovali u borbama.

■ KRENULO JE BOSANSKO PROLJEĆE

Sijad Mešinović borac 712.bbr. govori: "Teško, naporno. Nadljudski. Čine se veliki napori da se očuva ono što su naši borci osvojili. Malo ko zimi ratuje. Uglavnom se čeka proljeće. Ali naše proljeće je krenulo - kroz snijeg. Bez razlike. Ni ova mećava, oluja, ne može zaustaviti i ne može nas omesti. Mi smo toliko čvrsti i jaki da nam taj SCA ne može ništa. Jači smo od njih."

Pitam ga u čemu se ogleda razlika sada u odnosu na početak, prije tri godine. " Velika razlika"- odgovara," uvezaniji smo, složniji. Izvodimo veće vojne zahvate. Svaki borac čeka da krene naprijed, da se ne čeka. Neka ova mećava puše, samo čekamo da idemo naprijed. A puhalo je gadno, zaista." Pitam za temperature, kakve su ? - " Možete i sami osjetiti i vidjeti. Po noći dobro hladno. Mećava puše. Po danu isto tako. Mogu da kažem, izdržali smo rekordno vrijeme. Kad je bila najveća oluja izdržali smo četiri noći i pet dana. Dva dana smo bili bez hrane, jer nam je nisu mogli dopremiti. Toliko smo bili zatrpani. Ali smo uspjeli da opstanemo tu. Nije nas prepalo ni to, a kamo li četnik. A cijelo vrijeme smo proveli pod jelikama. Ljude je snijeg zatrpavao. Ipak, izdržali smo. Baš sam čuo jednog borca da kaže. " Neka traje i mjesec dana mi se povući nećemo. Nama je sada samo nizbrdo." Nastavljamo kretanje uspostavljenom linijom odbrane.

Tu je i komandir čete Mehmed Menić. Pitam ga, kako je ? -" Zaposjeli smo maltene iste linije koje smo držali '92. godine mada su četnici sada bliže u dodiru. Tu smo nekih 100 - 150 m udaljeni jedni od drugih. Najveći problem je zima, nevrijeme. Ali eto, s obzirom da je ovdje bilo jako puno minskih polja...mine su ostale pod snijegom."

Pitam ga ima li nešto što je lako u ovim uslovima. "Ne znam šta da kažem da je lako. Ne možemo reći ni da nam je teško. Moramo ići do kraja. Odmah je lako, lako je i to što stalno neprijatelja guramo ispred sebe." Ostao sam u razgovoru sa Mehom par minuta i dok žurim za grupom što je otišla ispred mene, prtina široka samo za prolaz jednog čovjeka, postaje nevidljiva. Zatrpao je snijeg, koji gusto pada. Srećom vjetar nije tako jak, ali se magla počela navlačiti pa i dan ovako tmuran postade još tmurniji. U ovakvim prilikama ukoliko se pažnja pri kretanju ne obrati na orijentaciju, može se vrlo brzo izgubiti. Snijeg, vjetar, magle, a naročito prostranstvo planine čine svako drvo, svaki šumarak istim.

■ LIJEPO JE SLUŠATI NAŠU PRAGU

Nadoh se i među onima koji daju podršku pješadiji. Posada "prage". Pitam:-Kako je bilo proteklih dana ? "Bilo je hladno, a I

http://www.hasib-musinbegovic.com

vruće", kaže nišandžija Osman. "Hladno od snijega, a vruće od granata. Bilo nam je hladno, al' kad vidiš pješadinca kako ide kroz tako velik snijeg onda se ti jednostavno učutiš. Kad može on, zašto ne i ja, i mi svi"?

Vozača Mehmeda pitam kako se snalazio u dubokom snijegu. " Bilo je studeni, ali ovolikog snijega nije bilo, Praga propadne do osovine da se ne može maknuti." " Samo što očistite, a snijeg vas za pet minuta zamete" dodajem. " Ma šta za pet, za dvije minute " ispravlja me uz bučan smijeh ostalih, " Samo eto, ima dobrih bagerista pa to stalno čiste. Po cijelu noć rade, bez prestanka." "Gdje boravite i kako se odmarate ?" "Sada smo pod šatorom, a kada je bilo najveće padanje izlaz smo morali probiti i ispuzati da izađemo van". Neko dodaje: "Nije nam ko kod kuće. Međutim sve je to ništa prema onom što pješadinci rade. Oni nama svima daju moral. Tim ljudima se treba diviti. Kako su izdržali na ovakvom vremenu. Samo pod jelikom. Imali su ljudi vreće za spavanje, ali gdje ih spustiti u ovoliki snijeg? To je mokro, puše, ima dijelova gdje se vatra ne smije, zbog blizine neprijatelja, naložiti. Treba se diviti tim ljudima." Prolaze borci kraj prage. Po izrazu lica vidiš da im je teško, ali imaju riječi hvale. Kažu, kad idu u napad, a mi im dajemo podršku, "lijepo je slušati našu pragu, ona nam daje dodatni motiv".

I tako o borcima koji svojom stopom potvrđuju da je okupirano

oslobođeno više govore njihovi saborci koji im daju podršku. Pješadinci, kako ih zovu, ostaju skromni u priči o sebi.

■ IHAĆA

U putu se sretoh i sa komandirom tenkovske čete Mirsadom. Posada tenka pod njegovom komandom bila je nekako stidna za priču. Mirsad kaže da je bilo: teško i lako. "Teško zbog vremenskih uslova. Ljudi su smješteni pod vedrim nebom. A lako je zato što idemo u oslobađanje naše domovine. Uništili smo preko 40 četnika, garant, a davali smo podršku i ostalim jedinicama". Pitam ga: - Je li bilo intereseantnih momenata? "Ah. Bilo je. Gledaš četnike kako bježe. Gađaš. Ne mogu pobjeći nigdje. Onda se vraćaju, ne znaju na koju stranu da idu. Ako se hoće izvući moraju pokraj nas proći, tako im i na jednoj i na drugoj strani prijeti smrt". Javi se i jedan od posade. Iz Cazina je. Požalio se svog kraja. Kaže:- Požalio bih da sam u 5. korpusu, ali i ovdje mi je lijepo.

Produžim dalje. Čovjek u snijegu, oko sebe poredao nekoliko radio-stanica, telefona. Jednu stanicu drži na sebi. Iz 705-e je, Slavne brigade. -Kako je uspostavljati vezu? "Bilo je mnogo teško. Snijeg je zaista nemoguć. Kad se razmisli, mnogi kažu nemoguće. Smetovi po 2-3 metra, veći smetovi i do 5 metara. Čovjek, kad dobije zadatak skonta da je to nemoguće uraditi, ali uz volju, polako metar po metar ipak se uspije. Da snijeg napada odjednom bilo bi lakše. Ali on pada gotovo stalno."

Izdržali smo rekordno vrijeme. Kad je bila najveća oluja izdržali smo četiri noći i pet dana. Dva dana smo bili bez hrane, jer nam je nisu mogli dopremiti. Toliko smo bili zatrpani.
"Neka traje i mjesec dana mi se povući nećemo."
"Budili smo jedan drugoga jer se ljudi mogu smrznuti."
-Teško zbog vremenskih uslova. Ljudi su smješteni pod vedrim nebom. A lako je zato što idemo u oslobađanje naše domovine.

■ POGLED KA ZAPADU

Vraćajući se sretnem još jednog vezistu. Dževada Jodanovića. Znaju ga pod nadimkom Brus. S njim je i Jasmin Talić. Išli su više od šest kilometara pješke do mjesta kvara. "Malo sam nogu podbio",- kaže Jasmin. "Danas je dobro vrijeme, al' kad puše, gadno brate. Znaš kako je. Ne vidiš ni kud hodaš ni ... samo se držiš žice da ne bi u neku provaliju sletio. Sve do mjesta gdje je žica prekinuta. Išlo se bez obzira na vremenske prilike. Veza mora raditi". Brus dodaje - "Ovdje, pokazuje, ova linija što smo razvlačili, bila je pod vatrom snajpera. Ali nema, ide se... Eto sreće pa nikom ništa. Uglavnom da je žica u redu". -Dokle ćemo Brus, da razvučemo ovu žicu? "Do Bihaća, odgovori mi s osmijehom na preplanulom licu".

Sreo sam se i sa borcima drugog bataljona 17.-te Viteške. Mada su upravo iz borbe i to žestoke, raspoloženi su. U opuštenom razgovoru gledam kako se već rutinirano snalaze u ovim surovim uslovima. Rasuli se u manje grupe. Zapališe vatre. Kažu da im nije hladno, dobro su se pripremili, imaju i opreme dovoljno. Sjedeći tako s njima osjećam njihovu naviklost na prirodu pa dobijam dojam kao da sam im u dom ušao. I dok se tako osjećam gledam njihova lica i poglede. U momentu se prisjetih scene od prije nekoliko dana, kada sam vidio našeg generala u rijetkim trenucima odmora. Sjedio je na klupi, pušio cigaretu i zamišljeno gledao prema zapadu. I pogledi ovih boraca, malo-malo, pa lete ka zapadu.

I kao što sunce svako jutro kreće od istoka ka zapadu tako i naše kretanje svakim danom ide ka horizontu. Svojevremeno je jedan dolazak na Zapad značio otkriće novog kontinenta. Naš dolazak na Zapad značiće dolazak do slobode i konačne pobjede.

spavali smo u "pragi". Nas pet. U onako malom prostoru, u onako velikom željezu, priča kroz smijeh, gdje je i temperatura duplo niža nego vani. Kad dodirneš metal zalijepe ti se prsti. Ima ih problema odvojiti, nastavlja priču stalno praćenu smijehom. Ko eto, tako je to. Šta se može, i dodaje:" Kad sam počeo otkravljivati pragu toliko sam se smrzao da ni stajati nisam mogao, kvačilo pritisnuti, niti ruke odvojiti od volana, mada je obložen gumom".

Kemo, nišandžija na BVP-M 80 (borbeno vozilo pješadije) kaže da ni vrijeme, a ni četnik ne mogu ništa." Mogu reći da mi je kao doživljaj interesantno bilo prespavati u vozilu dvije noći, gdje se boca sa vodom rasprsla od hladnoće. Ipak bolje je bilo biti u "Terminatoru", nego vani na mećavi".

"Budili smo jedan drugoga" dodaje komandir Mehmed "jer se ljudi mogu smrznuti. Ipak u jednu ruku bilo nam je lakše nego pješadiji. Bar nismo bili mokri, bili smo zaštićeni od padavina". A onda dodaje nakon kraće stanke:" Jedno jutro nas je snijeg u šatoru toliko zatrpao da se samo krov vidio.

http://www.hasib-musinbegovic.com

INTERVJU

predstavljamo

TREBA SE BORITI ZA SVOJ NAROD

Susret sa Hasetom Tirićem bio je prilika da nešto više doznamo o njemu, jednoj od legendi bosanskohercegovačkog oslobodilačkog rata, kao i neke pojedinosti o jedinici na čijem se čelu on nalazi,- CRNIM LABUDOVIMA.

Labudovi su formirani još prije, kroz Patriotsku ligu, u Bijeljini. Nije to bila jedinica organizovana kao ova danas.Eto, sakupila se grupica od tridesetak momaka i pružila je otpor agresoru. Tada se još nismo zvali Crni labudovi.Otpor je pružen za vrijeme krvavog Bajrama. Poslije pada Bijeljine sa grupom momaka se uspijevam prebaciti u Tuzlu, potom sa svojom jedinicom odlazim u rejon Sapne, Vitinice, Nevzuka, Zaseoka, a tu se već nalazio rahmetli Hajro Kapetan sa Teočaka i rahmetli Sejo (Senad Hodžić, čovjek koji je u ilegali bio komandant specijalnih jedinica za sjeveroistočnu Bosnu), koji je sa desetak momaka u već beznadežnoj situaciji probio obruč i odbranio ta slobodna područja. Na samom kraju te bitke Sejo je poginuo. Inače, prije toga smo ja i Senad dva mjeseca razmišljali kako da damo naziv jedinici. Sejo se prije toga par puta četnicima preko motorole predstavio kao kapetan Labud, pa smo na sjećanje na njega odlučili dati jedinici ime Labudovi i to Crni labudovi.

Ja sam Hase Tirić, običan čovjek, prije svega borac, ratnik, tri puta ranjen u ovome ratu. Nosioc sam odlikovanja "Zlatni ljiljan" i osnivač Crnih labudova još prije rata. Živio sam u Bijeljini, a rođen sam u Cazinu na samoj granici R Hrvatske i R BiH. Ranjavan sam na zvorničkom i sarajevskom ratištu i to sva tri puta u noge.

Piše:
Edhem Ekmeščić

Kako se postaje pripadnik Crnih labudova?

"Ne pripremo borce starije od 25 godina, zato i jeste tako mlada jedinica (samo po godinama), a inače postoje posebna pravila za pristupanje u jedinicu. Potrebno je i ispuniti test od 56 pitanja, to je jedan psihotest, i kada kandidat zadovolji onda potpisuje jednu našu internu obavezu gdje se obavezuje da neće konzumirati alkohol, da neće psovati i vrijeđati na vjerskoj osnovi, da neće ubijati civile... U ovoj jedinici nema mobilisanih, svi su dobrovoljci. Također, nema žena u jedinici, nema stranaca."

Kakav je odnos prema vjeri u Vašoj jedinici?

"Ovo je Bošnjačko-muslimanska jedinica 100% i u njoj Islam zauzima jedno istaknuto mjesto, sloboda vjeroispovjesti je dozvoljena. Svako ima pravo da vjeruje ili ne vjeruje u Boga. Vjerska osjećanja ne treba sputavati. U mojoj jedinici nema alkohola. Ne znam šta to nekome smeta. Nameće nam se neki fundamentalizam. Ako je fundamentalizam to što se mi borimo za slobodu, za goli život, onda neka ga zovu kako tako! Žalosno je da i jedan Bošnjak, Nijaz Duraković, misli da ovdje postoji islamizacija. Ako postoji hrvatska brigada Kralj Tvrtko, ako postoji HVO zašto onda smetaju nazivi pojedinih jedinica sa atributom muslimanska."

Jedinica je specifična i po svom životu svakodnevnom.

"Baš zbog toga što mi nemamo svog doma, kuće, mnogi i obitelji potražili smo jedan zajednički kutak. Živimo u kasarni, pravim vojničkim životom gdje je prisutna spartanska disciplina počev od ustajanja u 5 ujutro, pa do postrojavanja nekoliko puta na dan, obuka traje non-stop. Pretežno je to kondiciona obuka, jačanje fizičke spremnosti boraca. Ne možeš ti, bolan, borca koji tri godine ratuje učiti rasklapanju oružja. Dosta pažnje posvećujemo sportu i sportskim aktivnostima. Imamo košarkaški klub koji egzistira u Sarajevu, imamo svoju tekvondo akademiju, koja se nalazi u Kaknju i Visokom i nju vodi lično svjetski prvak u tekvondou Zeid Dukmanić, osoba koja je prije 6 godina primila Islam."

Možete li nam reći nešto o ratnom putu Labudova?

"Pa, prošli smo zone odgovornosti svih korpusa, od Bjelašnice, sarajevskog ratišta, Treskavice, kompletnu 1993. godinu provodimo na konjičkom i fojničkom ratištu gdje nas zatiče pad Igmana i Bjelašnice. Prošle godine ratovali smo širom Bosne na najvažnijim ratištima, bili smo na Kladnju. Posebno bih istakao akciju na Nišićkoj visoravni gdje smo odradili glavni dio posla i u sadejstvu sa drugim jedinicama rasturili četnike. Bili smo i na Vozućoj. Mislim da smo svugdje dali svoj doprinos u oslobađanju zemlje. Inače, svaki pripadnik Labudova u prosjeku je ranjen dva puta, a ima momaka koji su ranjeni pet ili više puta i opet ne odustaju od borbe. U ovoj jedinici ne može se biti starješina ako prije svega nisi ratnik, a svaku akciju predvode komandiri četa. Oni su ti koji prvi idu u akciju. Dokaz tome je prošlogodišnje osvajanje Špicaste stijene kada su mi poginuli komandir čete i njegov zamjenik. Moralista jedinice, inače efendija, također ide sa borcima direktno u akciju."

Mnogo ste vezani za svoje borce.

"Da, ja svoje sve borce volim, ne mogu nekoga posebno isticati, svi su za mene isti. Svaki borac A R BiH zaslužuje Zlatni ljiljan i kada bi se mene pitalo samo ga njima treba dodjeljivati, a ne komandantima. Ruku na srce, ima malo komandanata koji su se borili, oni koji su držali pušku u ruci možemo na prste izbrojati."

Kakvi su, po Vama, borci 7. korpusa A R BiH?

"Ima nešto što mene veže za 7. korpus, jer ja sam Krajišnik, svi su moji u Krajini. Ratovao sam sa njima i imam nabolje mišljenje o njima. Uspjesi boraca ovog Korpusa dovoljno govore o njegovoj snazi i mislim da će oni iznaći snage da pomognu 5.korpusu."

Ja se prije svega borim za muslimanski narod i ako bog da, oslobodićemo mi ovu našu zemlju. Treba se boriti za svoj narod. Graditi državu u kojoj će i ostali živjeti, imati svoju slobodu. Nemam ništa protiv da u njoj pored mene žive i katolici, pravoslavci ali imam protiv ako vrijeđaju moju državu. Hoću državu u kojoj moj narod neće biti "donji", u kojoj će biti ravnopravan kao i ostali.

http://www.hasib-musinbegovic.com

NAJDRAŽE SADEJSTVO BRAĆI PO ORUŽJU !

U četvrtu, ratnu godinu pripadnici 146. lahke brigade ušli su sa borbenim zadatkom "odsudne odbrane" u zoni odgovornosti 7. korpusa, u rejonu Turbeta. Svečarske aktivnosti povodom Dana Armije prolongirali su za bolja vremena i dijelom snaga uputili se 14. aprila na izvršenje borbenog zadatka u Turbe, pokazujući odlučnost i istrajnost na putu do pravednog mira - na putu do konačne pobjede.

Na trogodišnjem ratnom putu pripadnici 146. lbr. (kroz formacije Opštinskog štaba odbrane Visoko i 321.bbr.) prošli su bojišta centralne Bosne, što je bila garancija stabilnosti i neprobojnosti linija odbrane u Turbetu: na Čatrnji, Sečevu, naselju Križ i Obješenjak, duž rijeke Lašve. Agresorska divljanja sa položaja Vočnjak, Gradina, Podkraj, sa Doruka blagovremeno su osuječena i agresoru je dato do znanja da na svom pravcu dejstva imaju spremnijeg i istrajnijeg protivnika.

146. lbr. je mlada formacija, nastala u posljednjim armijskim transformacijama od 321.bbr, koja je svoju postojanost promovisala 25. aprila 1992. godine, kada je u kasarni "Ahmet Fetahagić" Visoko izvršena smotra Prvog odreda i Prvog MAD-a opštinskog Štaba odbrane Visoko. Pripadnici ove brigade svoja prva ratna iskustva vezuje za 3. maj '92. godine, kada je izvršen prvi organizovani napad na agresorske položaje kraljupskog bojišta, na pravcu prema Ilijašu. Od tada pa do danas izvodili su aktivna borbena dejstva na ilijaško-brezanskom, olovsko-vareškom, igmansko-trnovskom: u toku sukoba sa ekstremnim dijelovima HVO kiseljačko-fojničkom i kakanjsko-vareškom bojištu. Bogato ratno iskustvo i ratnu hroniku brigade obogatit će terenskim zadatkom u Turbetu, u sadejstvu sa hrabrim saborcima najmlađeg Korpusa. Prijem i gostoprimstvo na koje su naišli, sistem RIK-a i koordinacije potvrđuju opravdanost posljednjih armijskih transformacija.

Borci i starješine 146.lbr. predvođeni komandantom Bajrom Fejzićem, u toku petnaestodnevnog boravka na turbetskom ratištu osjetili su toplinu krajiškog srca i snagu jedinstvenog cilja armijskih snaga, što ih je uvjerilo u opredjeljenju i namjeri da i ovaj zadatak obave vojnički-profesionalno.

U srcima visočkih boraca ostaće trajna uspomena i obaveza prema saborcima, rahmetli Ahmetu Čehajiću i Nermanu Sulejmanoviću, koji su svoje živote ugradili u temelje brijednosti B-H državnosti, izvršavajući ovaj borbeni zadatak. Na posljednjoj dunjalučkoj stanici, Turbetu oni su ugledali prostranstva ahireta braneći slobodni teritorij u zoni odgovornosti 7. korpusa.

Borcima 146.lbr. pripala je čast da kao jedna od nekoliko brigada naše armije sa visočkih prostora, "vrate", krajišnicima za veliku pomoć koju su im oni pružali u odsudnim trenucima za sudbinu Visokog i njegove okoline, u dramatičnim i odlučujućim borbama, na ovom dijelu BH ratišta. To se dugo pamti i ne zaboravlja, a ovakvi borbeni "izleti" iz dana u dan učvršćuju vjeru u nepobjedivost najmlađe armije na svijetu i neminovnost skore slobode.

Ratni putevi odvest će borce ove brigade na neki novi terenski zadatak u kojem će istim žarom i entuzijazmom izvršavati sve postavljene zadatke, ali uspomena na Turbe i braću po oružju iz 7. korpusa ostaće u srcima i sjećanju da svjedoči na vrijeme kada je agresoru prvi put, na Vlašiću dato do znanja - vojničkim metodama, da je vrijeme tzv. "Republike srpske" prošlost sa kojom su se zanosili sljedbenici "velikosrpske" ideologije.

Midhat Hajdarević

Zuhdija Hinović borac 3. BVP-a

BOLJE POGINUTI MUŠKI, NEGO BITI KUKAVICA!

3. BVP jedna je od jedinica koja je tamo gdje je najteže, tamo gdje se grade najveće pobjede, a Zuhdija Hinović jedan je od njenih najboljih boraca koji se neseblično priključio borbi za oslobođenje naše zemlje, dokazavši to i na Vlašiću.

Selo Gradišće nadvilo se nad zeničkom željezarom lagano preživljavajući ove ratne godine. Podaleko, od direktnih ratnih razaranja ono je ipak dalo svoj puni doprinos u oslobodilačkom ratu, odvojivši mnoge, nekad potpuno neprimjećene momke, u prave heroje. Heroje, koji su branili Bosnu daleko od svog rodnog sela.

Jedan od njih je i Zuhdija Hinović, pripadnik 3. BVP-a, junak dokazan u mnogobrojnim bitkama, a konkretan razlog moje posjete njegovom domu jeste njegovo hrabro držanje u odbijanju četničke ofanzive na Debelu jelu.

Dok sam čekao u njegovoj avliji da dođe sa previjanja, razgledah okolinu. Zuhdija stanuje u maloj trošnoj kućici sa ženom Begajetom i troje male djece, Elom, Ajdinom i Anelom.

Sa mnom je došao i četni moralista Babić pa sam od njega mogao saznati mnoge detalje iz posljednjih bitaka na Vlašiću i nešto više o samom Zuhdiji. "On ti je prava momčina, samo, slabo ti on priča, ipak mnogo bolje ratuje."

Posmatrao sam Zuhdiju kako se približava kućnom pragu, i zaista, on nije ništa drugačiji od većine svojih vršnjaka koji su željezarska postrojenja zamijenili bojnim poljem braneći svoju zemlju, porodicu...

Egleniešmo uz kahvu i ja lagano pokušavam "izvući" iz njega interesantne momente o njegovom ranjavanju, bitkama, ratnim počecima...

"U novembru '92. godine pristupio sam 301.mehanizovanoj brigadi, tačnije bio sam pripadnik vojne policije te jedinice, sa njom sam prošao mnogobrojna ratišta u srednjoj Bosni. U '93. godini sam prekomandovan u 3. BVP, čiji sam i sada pripadnik, tačnije njegove 3. čete, a osim svih ratnih zadataka obavljamo i redovne policijske zadatke," - priča Zuhdija.

Na moje pitanje kada mu je bilo najteže nije dugo razmišljao.

"Mislim da 5 dana i noći provedenih na zavidovičkom ratištu nikada neću zaboraviti. Izdržali smo sve agresorske napade ne ustuknuvši ni pedlja pred njima. Tako oni uvijek prolaze u okršaju sa 3. četom 3.BVP-a."

Opet kratak odgovor, ali uz pomoć moraliste Zuhdija ipak nastavlja priču:

"Na Debeloj jeli bilo je zaista "vruće", to je najbliži položaj prema agresoru na kojem sam do sada bio, na nekim mjestima razmak je samo 30 metara. Tek što smo preuzeli ovu z/o četnici su napali, poginula su nam dva saborca, komandir čete Nermin Karahmet i Elvedin Šišić, a dva su ranjena, što je za nas pokolebalo.

Kratka pauza, srk kahve i priča ide dalje.

"Taj dan smo izdržali 12 četničkih napada. Fala Bogu, municije je bilo dovoljno, a dobro smo bili i uvezani tako da smo ih protjerali nazad, pa su nas se jednostavno okanili. Posebno su udarali na sam špic gdje sam bio ja i još jedan saborac. Ja sam ih posmatrao i prije no što su krenuli prema nama, tako da sam bio spreman. Ispucao sam oko 2500 metaka iz "sijača smrti", iako me je njihov snajperista konstantno gađao".

Njegova zamotana ruka govori da je bitka zaista bila žestoka, ali popuštanja nije smjelo biti !

"Zaista je praštalo oko mene. Jedan metak pogodio je u navlakač puške i raskidao mi redenik. Ipak, nastavio sam pucati makar pojedinačnim hicima. Drugi metak pogodio je u sam nišan puškomitraljeza tako da ga je dobro oštetio. Treći metak me je pogodio u ruku. To sve se desilo za 15 minuta. Niti u jednom trenutku nisam razmišljao o povlačenju, govorio sam svom saborcu da nam ne mogu prići jer smo imali dobar položaj. Bili smo smireni, nismo paničili, što je doprinijelo odbrani naših položaja. Bili smo spremni, ako treba i poginuti, ali nazad se nije smjelo. Jer, bolje je poginuti muški, k'o čovjek, nego biti kukavica!"

Eto, takav je Zuhdija, borac Armije R BiH. Borčina! Dok smo uz šerbe pričali o nekim vojničkim problemima, moralu poslije uspjeha na Vlašiću, stekao sam dojam da je nagrada od 100 DM dodijeljena od Komandanta 7. Korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića, zaista stigla u prave ruke.

Edhem Ekmešćić

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Povodom dvogodišnjice formiranja IDV-a 707. Sbbr. - "Hijene"

PONOS 707. SLAVNE

Ratni put ove jedinice bezbroj puta je bio ispresijecan Scilama i Haribdama četničkog nacizma, ali uvijek su "Hijene" znale premostiti ponore svetosavskog fašizma i nastaviti CITIUS, ALTIUS, FORTIUS, za svoju Bosnu i svoje Bugojno."Hijene" su jednostavno ponos sedamstosedme slavne brigade.

Ova sumorna ratna vremena, kada legende postaju istine, putevi stradanja postaju putevi pobjede, datumi i priče imaju svoja obilježja, valjda prkose vremenu i prostoru. Jedan od takvih datuma i jedna od takvih priča je istinita legenda o IDV-u 707. Sbbr, u Bugojnu i šire poznatom pod imenom "Hijene".

Ova jedinica je zvanično formirana drugog marta 1993. godine, kada je postala izviđačako - interventna četa tadašnje 307. mtbr, mada je datum njihovog formiranja znatno stariji. Naime, veća grupa odvažnih momaka još u šestom mjesecu 1992.godine sastala se i donijela odluku o nazivu jedinice. Bilo je u to vrijeme kada je balast fašističkog divljanja srpsko - crnogorskih fanatika prijetio je da potopi sve što se Bosnom i bošnjačkim narodom zove.

Danas su ovi momci u vodu, koji je postao simbolom slobode i neustrašivosti naroda ovog kraja, više nego ikada spremni da istraju u borbi za najsvetiju tekovinu, slobodnu i suverenu R BiH.

IIČ 307. mtbr. odigrala je jednu od najznačajnijih uloga u sukobima sa ekstremnim postrojbama HVO-a, koje su prijetile da poruše Bugojno i unište narod bošnjački. Bilo je to u julu 1993.godine.

Ova jedinica učestvovala je na ratištima Bugojna, N. Travnika, Donjeg i Gornjeg Vakufa i Kupresa i poput Fenixa iz pepela izlazila kao pobjednik i naravno uvijek jača.

Jedinica je imala niz uspješnih akcija tokom dosadašnjeg ratnog bitisanja, a ne treba zaboraviti i to da je ova "četa mala, ali odabrana", dala nemali broj šehida i teže i lakše ranjenih boraca. IDV ima dva "Zlatna ljiljana"- bivši k-dir rahmetli Raif Cetin, koji je posthumno odlikovan ovim najvećim priznanjem u našoj Armiji i sadašnji k-dir IDV-a Admir Škandro. Vjerovatno će priča o tome da je kudikamo veći broj pripadnika ove jedinice zaslužio "Zlatni ljiljan" izgledati kao puka fraza, ali onaj ko' bolje poznaje ove momke, sigurno će se složiti s nama.

■ MEĐU VODEĆIM IZVIĐAČKO - DIVERZANTSKIM JEDINICAMA U NAŠOJ ARMIJI

O "Hijenama" smo pitali njihovog komandanta majora Faruka Aganovića - Jupija, koji je jedan od najkompetentnijih ličnosti u brigadi da govori o ovoj jedinici. - Gospodine komandante, svojevremeno ste i sami imali priliku voditi jedinicu tipa "Hijena". Vaša ukupna ocjena o dosadašnjem radu "Hijena", od kada ste vi komandant 307. bbr, a sada 707. Sbbr.?

- Mogu reći da se radi o veoma kvalitetnoj, stabilnoj i dobro uvježbanoj jedinici, sa puno požrtvovanja i samoodricanja. IDJ 707. Sbbr. mislim da spada u red vodećih IDJ u Armiji R BiH, samim tim što je sve date joj zadatke izvršila na vrijeme, niti jednog momenta ne vodeći računa o težini zadatka koji se našao pred njom.

-Posao izviđača - diverzanta je vjerovatno najteži zadatak u svakoj armiji svijeta. Da li se slažete da u ovakvim jedinicama treba pri odabiru gledati na kvalitet ili pak treba ići na kvantitet?

- Pri odabiru boraca za ovakve vrste jedinica, prvenstveno treba voditi računa o psihičkoj sposobnosti svakog pojedinca. Svakako ne treba zaboraviti izvršiti provjeru samoinicijative pri davanju bilo koje vrste zadatka. Uz to treba voditi računa o zaljubljenosti u ovu vrstu poslova i odanosti onome za što se borimo.

■ BILO JE SITUACIJA KAO U "CRTIĆIMA"

Ovaj rat je rodio mnoge heroje i borce za odbranu svoje zemlje, znane i neznane. Uglavnom su to ljudi raznih profila i zanimanja i naravno raznih generacija. Jedan od takvih je zasigurno i sadašnji k-dir IDV-a 707.Sbbr, dobitnik "Zlatnog ljiljana", Admir Škandro.

- Admire, ti si vjerovatno najkompletnija osoba koja može govoriti o "Hijenama" i njihovom ratnom putu. S obzirom da si učestvovao u svim važnijim i većim akcijama ove jedinice, koju bi akciju posebno izdvojio?

- Svakako da je ulazak u duboku pozadinu neprijatelja i osvajanje Jarčišća, što je, kasnije se pokazalo, bio jedan od glavnih preduslova za napredovanje ka Kupresu, jedna od meni najdražih akcija. Mi smo bukvalno za pet minuta "rasturili" neprijateljske snage na ovom objektu. U ovoj akciji zarobljen je veći broj agresorskih vojnika, a i plijen u materijalno - tehničkim sredstvima nije zanemarljiv.

- Da li si ikada, u bezbroj akcija u kojima si učestvovao, i koje su obilovale opasnostima, osjetio strah ?

- Normalno je da svaki čovjek kad - tad osjeti strah. Ja ću vam ispričati jedan svoj doživljaj, koji ima primjese anegdote. Bilo je to prilikom zauzimanja Odžačkog Stožera, kada sam, upadom u neprijateljski rov, bio potpuno odsječen od svojih saboraca. Vjerovatno ili ne, u tom momentu sjetio sam se "crtića" Duška Dugouška, kada je on, našavši se zarobljen na Mjesecu, povikao: "Vadite me odavde".

- Svakako da je priznanje "Zlatni ljiljan" ogromna satisfakcija, ne samo za tebe, već i za tvoje "Hijene", za sve ono što ste prošli tokom rata. Šta ovo priznanje predstavlja za mladog čovjeka, kao što si ti, za čovjeka koji je već stekao određenu reputaciju kako u 707. Sbbr, tako i u rodnom gradu - Bugojnu?

- To nije samo moje priznanje, već i priznanje za dosadašnji rad svih boraca IDV-a. Mišljena sam da većina njih zaslužuje da ponese "Zlatni ljiljan". Nadam se da će ovo odličje biti podstrek i za ostale borce, kako IDV-a, tako i cijele Brigade. Ja lično mislim da neću iznevjeriti ukazanu mi čast dodjele "Zlatnog ljiljana".

U razgovor se uključuje i najstariji pripadnik IDV-a Nahid Haznadarević, četrdesetogodišnjak: "Meni samom velika je čast i veliko priznanje da sam pripadnik ove jedinice. O kakvoj se družini radi najbolje govori činjenica da se veliki broj mladih boraca dobrovoljno prijavljuje u "Hijene". Ja se nadam da će "Hijene" nastaviti dosadašnjim stazama uspjeha i da ćemo pronijeti još veću slavu 707. Slavne".

Za kraj ostaje samo da ovim momcima poželimo dug život i puno sreće, sa nadom da će "Hijene" nastaviti da, kako reče Admir, "rasturaju" četničke "Tigrove", "Pantere", "Vukove" i ostale "specijalne" zvijeri, uz napomenu da se o "Hijenama" može pisati više, i da će za to ubuduće vjerovatno biti prilika.

H.Alibegović IS 707. Sbbr.

Od radio - amatera do "nervnog sistema" brigade

VOD VEZE KOMANDE 770. SLAVNE

Radio-amateri Donjeg Vakufa prije rata gotovo nisu bili ni zapaženi. Za njih bi se čulo samo od takmičenja do takmičenja. Istina, tada su u svoj grad donosili vrijedna priznanja. Agresija na našu zemlju radio-amaterima je donijela novu značajnu zadaću.

Najveći broj njih uključili su se u Oružane snage BiH. Ubrzo su raspoređeni u vezu TO, potom 307. motorizovane brigade, a sada čine stub veze bataljona i komande 770. slavne brdske brigade. Od početne skromne opreme, veza je obezbijedila za proteklih 40 mjeseci rata sredstva koja mogu formacijski zadovoljiti potreba 770. Sbbr. Obučenost ljudstva je dobra i došla je do izražaja u najpotpunijim trenucima rata. Bataljonska popuna veze je stopostotna. Istovremeno, popuna voda veze Komande brigade je 60 odsto, ali po učinku je vrlo efikasna. Sve dosadašnje akcije 770. slavne brdske brigade vođene su preko "nervnog sistema" koji je funkcionisao besprijekorno. Vjerovatno će vez i u buduće tako izvršavati svoj dio zadatka.

Zbog izuzetno velikih rezultata veze i njenih pripadnika usmeno je pohvalio brigadni general Megmed Alagić, komandant 7. korpusa uz drugi rođendan Armije veziste Sakiba Robovića Kibeta i Namira Zahirovića Čarlija, te poštare Sefedina Hernića, Jasmina Hodžića i Salku Hurića. Sadašnji komandir voda veze Komande 770.Sbbr. Izet Hadžić istom prilikom je pismeno pohvaljen, a ranije je slično priznanje dobio i od komandanta 307. mtprizovane brigade, danas ističe nekoliko značajnih akcija u kojima su vezisti pokazali pravo herojstvo:

- U akciji na Maloj Šuljagi u jednom trenutku bio je odsječen jedan telefon u rupovka. Zbog bojazni da bi isti mogli pasti u ruke agresoru poštari i vezisti su brzo reagovali i uspostavili novu liniju. Ove aktivnosti vođene su pod kišom granata. Inače, 90 odsto komandi u ovoj akciji je išlo žicom. Tada su pravi heroji bili poštari: Sejfudin Herić, Jasmin Hodžić i Salko Hurić, te vezisti Sakib Robović i Namir Zahirović.

Svoj puni doprinos uspjehu dao je i njihov komandir Izet Hadžić. Uslijed granatiranja došlo je do oštećenja linija u nekoliko navrata. Stoga su na teren morali vezisti, koji su bez obzira na projektile koji su neprestano orali zemlju, morali spojiti pokidane žice. Njima su neprestano morale kolati komande i informacije sa vatrenih položaja. Bez tog sistema nema uspjeha akcije. Tada se, ne misleći na vlastite živote, kvarove na žici opravljati vezisti: Šaban Hatarić, Haris Hadžić i Namir Zahirović. Sličnih priča ima još mnogo... U svakoj akciji nekako u sjeni za onima što probijaju četničke utvrde idu vezisti sa kilometrima i kilometrima žice. Samo sujetni i informisani mogu reći "šta oni rade" ili "lahko njima".

Ovakvih vrijednih momaka ima veza svakog bataljona 770.slavne brdske brigade. Borci iz prvog ešalona i oni sa slušalicama na ušima čine jedan tim koji samo zajednički može naprijed u neprijateljsku dubinu u nove oslobodilačke akcije.

Fatima Ibrica Foto: M. Mustafica IS 770. Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Mjesec cvjetanja ruža - 10.maj '92. godine rađanje jednog cvijeta

LJUBAV I VJERA U ALLAHA!

"I borite se na Allahovom putu protiv onih koji se bore protiv vas, ali vi ne otpočinjite borbu - Allah, doista, ne voli one koji zapodijevaju kavgu" (Al-Bagara 190)

Prva kap muslimanske krvi u Bijeljini, aprila '92. godine je ranila srca svih vjernika, jer je njihov brat ubijen, njihova je sestra silovana, njihova džamija srušena... Bila je to opomena i znak svima nama da moramo potražiti lijek za našu ranu, ako želimo da opstanemo. Allah dž.š. dade ranu, zbog našeg udaljavanja od Kur'ana i Sunneta, dade ranu zbog "naše prevelike ljubavi" prema bratstvu - jedinstvu, sa našim dušmanima: Allah dade ranu ali dade i lijek, zvani "DŽIHAD" i propisa bosanskom muslimanu, kao i svim muslimanima svijeta: "Bori se na Allahovom putu, pa makar sam bio, a podstiči i vjernike i Allah će zaustaviti silu onih koji ne vjeruju, Allah je jači i kazne Njegove su strožije" (An-Nisa 84).

Oni, koji za svoj ustav uzeše Kur'an, bili su svjesni ko je i sa kakvim ciljem krenuo da u ovoj Bosni ubija, pali i ruši...

Ta prva časna skupina vjernika, s ogromnom ljubavlju i vjerom u Allaha, prihvatiše borbu, znajući da pred snagom vjernika, koji se napaja sa izvora Kur'ana i Sunneta, nema prepreke.

Tom svojom snagom i ljubavlju privukoše mladiće Bosne i 10.maja '92. godine napraviše čvrst bedem, koji je postao neprobojan za dušmanske krvoloke. O tim prvim danima, prof. Ahmed ef. Adilović, prvi emir "Muslimanskih snaga", kaže: "To je bio period u kome se, pored same borbe, značajan doprinos davao odgoju poštenih mladića. Bilo je onih koji su dolazili skoro bez ikakvog znanja o Islamu, ali bi željni pravog puta vrlo brzo mnogo toga naučili. U samoj jedinici je vladalo pravo bratstvo i povjerenje, što je bilo uzor mnogima. Muslimanske snage su imale velike i neprocjenjive uspjehe i rezultate. Više puta su pozivane da odrade ono što drugima nikko nije polazilo za rukom, pa bi to vrlo brzo rješavale. Iz razgovora sa zarobljenim neprijateljskim borcima utvrdilo se više puta da ih je panika posebno hvatala kada bi čuli da ih napadaju mudžahidi. Sve je to bilo iz straha od našeg veličanstvenog Tekbira. To je dorinijelo da se za tu jedinicu daleko čuje, pa da joj počnu pristizati pojedinci iz najudaljenijih krajeva islamskog svijeta. Zaista je, npr. poseban ugođaj kad sam se jedne prilike našao u rovu, zajedno sa Turčinom, Arapom i Pakistancem. Tu se na djelu iskazivalo islamsko bratstvo, proklamovano u Kur'anu."

Prof. semir Terzić se prisjeća jednog od tih mudžahida, Muhameda B., koji se sa sobom donio selame vjernika svijeta da nismo sami, da se organizujemo i stupimo u odbranu vjere, da spasimo čast silovanih Muslimanki, nevino poklanih i da spriječimo propast jednog naroda. Prof. Terzić kada govori o "Muslimanskim snagama" kaže: "Te snage su imale svoj sistem koji je iznenadio velike vojne stručnjake, što se moglo otkriti ulaskom u 7. Mbr. Snage su imale svoj odgojno-vaspitni karakter i vojno-stručnu osposobljenost pripadnika. Svaki novi pripadnik je morao proći obuku po svim segmentima, položiti jemin (zakletvu) pred Bogom da će se boriti dok njegova riječ ne pobijedi. Osnovna grupa jedinice je bila desetina, osposobljena za sve vrste borbe, u raznim uslovima" - završava profesor.

Momci iz Travnika, Viteza, karaule, Jajca, iz Krajine i svih krajeva Bosne, povezani vjerom u najčvršću pesnicu, bili su i ostali najljepši pokazatelji kako treba ratovati.

O primjeru njihove ljubavi i nesebičnosti nadosmo zapis u dnevniku emira "Muslimanskih snaga" iz Viteza, prof. Vehida Arnauta, koji govori o Viteškim mudžahidima: "Tih vrućih ljetnih dana '92. godine potiho se na sijelima govorilo o mladićima, koji sa tekbirima idu na liniju, klanjaju namaz sa puškama i kako su govorili - ne boje se umrijeti. Razgovori su tekli sve otvorenije dok se jednog dana jedan od mudžahida nije pojavio na Počulici, sa lijepo uređenom bradom, nasmijana i vesela lica. Proveo je cijeli dan sa nama pričajući nam o svemu što smo na sijelima slušali. Pozva nas da se i mi priključimo "borcima na Allahovom putu."

Jedno od tih putovanja opisuje hafiz Džemail ef. Bravović, kada se prisjeća ustaške ofanzive na Fojnicu: "Zaustavljamo se u selu Živčići gdje provodimo dvije noći sa starijim šejhom tekije. Šejh kaže da je naša pobjeda sasvim izvjesna - to nas još više učvršćuje. Po naredbi polazimo iz Bilalovca preko planine Zahor za Fojnicu. Uz put, u koloni, govorim braći da je tu na Milodraskom polju sultan Fatih predao ahdnamu svećenicima u Fojnici da mogu slobodno ispovijedati svoju vjeru. Po silasku na plato Zahora sjećam se da smo klanjali i ikindiju. Abdestili smo sa snijegom. Pošto smo bili mokri i zbog hladnog vjetra, koji je šibao, na nama se sve zaledilo. Ali to nije uticalo na moral koji je bio zadivljujući. Narod nas dočekuje sa jabukama, sretni što nas vide. Za sedam sati marševog hoda, po debelom snijegu, stigli smo na odredište. Nakon nekoliko okršaja ustaše su zaustavljene i linija je uspostavljena. Vraćamo se kući, opet pješice i to istim putem."

Zatvaramo stranicu hafizovog dnevnika, koja će se otvoriti uvijek kada bude trebalo opomenuti buduće generacije i uliti im snagu i ukazati na pravi put. Neka naša djeca koja rastu nauče da dobro gađaju puškom, neka nauče rukovanje RPG-ijem, i to ne zbog toga što mi volimo rat, nego zato da nikad više dušmanu ne padne na um da pređe granicu i da se nikada više ne prolije naša muslimanska krv. Sjeme džihada, koje je posijeno ratne '92. godine nosi vjetar Bosnom i nosiće ga ako Bog da i van ovih granica, jer za njega će se uvijek naći pogodno tlo i pogodna klima, samo dok se pojavi sunce islama, čije prve zrake probijaju tamu dunjaluka.

IS 737.Mbr. N.V.

Pismo male Elvire borcima 733. bbr. na Vlašiću

SVAKU VAŠU RANU OSJEĆAM K'O SVOJU

U povodu obilježavanja Dana Armije R BiH, mještani nastanjeni na slobodnoj teritoriji opštine Busovača kao i oni koji su kao privremeno utočište našli smještaj u Zenici, organizovali su akciju spravljanja hrane za borce 733. bbr. koji se nalaze na Vlašiću. Iako se na količinu i kvalitet spremljene hrane, kolača i voća niko nije mogao požaliti, borce je najviše obradovalo pismo dvanaestogodišnje Elvire.

Naime, u jednom od zavežljaja u kojem je došla svježa pita, između ostalog je pronađeno (od pite u dobroj mjeri umašćeno) pismo, slijedeće sadržine: "Eselamualejkum dragi borci! Ja se zovem Elvira, imam 12 godina. Evo šaljem Vam ovu pitu, onoliko koliko mogu. Kamo sreće da mogu i više. Želim Vam puno ratničke i vojničke sreće u ratovanju i da imate što manje žrtava i ranjenih jer svaku Vašu ranu osjećam kao da je i moja. Želim Vamm što više uspjeha u borbama protiv četnika. Čuvajte se dobro, dragi naši borci!"

Pismo naše Elvire, koja zbog svoje skromnosti nije htjela napisati svoje prezime, obišlo je gotovo cijelu našu liniju. A na kakav doček je naišlo najbolje govori podatak da od tog dana pa do kraja smjene na liniji nije bio potreban moralista.

Zbog naše Elvire, koja je svojim herojima poslala posljednje što je imala, zbog svih naših Elvira i njihovih nevinih, a pravednih dječijih želja, u mislima svakog našeg borca samo jedna želja: Bosna mora biti slobodna!

I bit će. Neće proći mnogo vremena, a ova zemlja kakve nema nigdje na svijetu bit će zemlja po mjeri i željama svih naših Elvira.

Nijaz Begović IS 733. bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV

Bolno je odjeknula vijest o pogibiji člana Komande 707 Sbbr. Abdullaha Rustempašića - Brace

BRACO JE BIO I OSTAO VELIKI ČOVJEK

Ime Abdullaha Rustempašića, mnogo poznatijeg po nadimku Braco, kako među borcima i starješinama 707.Sbbr. tako i u cijelom Bugojnu, ostat će ubilježeno među odvažnim i hrabrim šehidima gornjevrbaskog područja. Svim svojim bićem, od početka agresije, on se pokazao velikim rodoljubom, borcem, komandantom i prije svega velikim čovjekom.

Dvadesetsedmog aprila 1995. godine, u popodnevnim satima, poput kakve vijesti o vremenskoj nepogodi, prostrujila je u Komandi 707.Sbbr ona:"Jesi li čuo, poginuo je Braco", ostavljajući trag dubokog bola na svim licima boraca i oficira ove brigade do kojih je dopirala. "Je li poginuo ili je samo ranjen?" bilo je mnogo pitanja, a odgovor samo jedan "Na licu mjesta je ostao mrtav od četničkog PROM-a". Toga dana sa inžinjercima pionircima Braco je radio na utvrđenju linija u novodobivenoj zoni odgovornosti brigade na turbetskom ratištu. Imao je želju da liniju utvrdi tako da ni muha ne može proći.

Abdullah Rustempašić - Braco rođen je 17.oktobra 1957, a poginuo 27. aprila 1995. godine, sa nepunih 38 godina života. Zakoračio bio u zrelo doba. Iza njega ostala je supruga i dvoje maloljetne djece.

Kada se jednog dana bude govorilo o pojedinačnom doprinosu našoj oslobodilačkoj borbi i zaslugama na našem teškom putu slobode ime Abdullaha Rustempašića - Brace člana Komande, tačnije Operativnog tima 707.Sbbr, morat će dobiti zaslužno mjesto. Prošao je težak put od borca dobrovoljca da bi zatim obavljao mnoge odgovorne dužnosti u našim prvim jedinicama i Komandi brigade. Čudi to da i nakon toliko dugog obavljanja ovih dužnosti nije bio činovan.

Koncem 1991. godine Braco se vraća sa privremenog rada iz Austrije i priključuje se tada još uvijek ilegalnom radu grupe ljudi u svom rodnom Odžaku kod Bugojna i radi na pripremama za odbranu od nadolazeće srpsko-crnogorske agresije. Uviđajući šta nam se sprema (tada je uveliko bila agresija na Hrvatsku), Braco odlučuje i napušta Austriju i priključuje se jedinici Zelenih beretki ("Zelenih zmajeva") na Kruševici zajedno sa Seminom Rustempašićom, komandantom te jedinice. U jedinici "Zelenih zmajeva" prolazi put od komandira odjeljenja, voda, čete, zamjenika i na kraju komandanta odreda. Nakon što ovaj odred ulazi u sastav 307. motorizovane brigade biva imenovan komandantom 3. bataljona. Dužnost komandanta 3.bataljona obavlja i u 307. brdskoj nakon preformacije, da bi zatim obavljao dužnost člana Operativnog tima u Komandi 307. bbr, odnosno 707.Sbbr i na kraju dužnost zamjenika komandanta 2. bataljona 707.Sbbr, gdje ga i zatiče smrt ispred naših prvih linija.

Lik ovog hrabrog i odvažnog čovjeka, komandanta i vojnika ostat će u trajnom sjećanju i pamćenju ne samo u 707. Slavnoj. Svojim djelom i svim svojim bićem pokazao je kako se srčano brani svoje ognjište i svoja domovina. Pored hrabrosti odlikovao se i velikim saburom. Bio je odmjeren, blage riječi i naravi i u situacijama kada mnogi "eksplodiraju". Tona skoro nije znao povisiti. Borce je smatrao ravnim sebi. Pa ipak za neprijatelja je bio surov i žestok. Na njegovom slavnom putu ostala su 32 slobodna sela. Posebno se istakao na zijametskom području. Jednako herojstvo pokazao je kada se valjalo braniti od hrvatske agresije 1993. u januaru, na gornjevakufskom području. Imao je velikih uspjeha i prilikom oslobađanja Bugojna, s desne strane Vrbasa, od Vileša do G.Vakufa u zoni odgovornosti Drugog odreda PDO 2. Istakao se i na kupreškom ratištu, učestvujući kao član Operativnog tima 307. bbr. u svim značajnijim akcijama i oslobađanju kota, kao preduslova za uspješnost "Operacije Kupres".

Imali su ga običaj upitati-Otkud ti tolika kondicija i snaga, nije ti dvadeset godina, a on bi tiho i simpatično protiskujući suglasnike kroz nos odgovarao - Ovo treba, ovo se mora činiti za svoj narod. Vjerovatno neću izaći živ iz ovog rata, ali šta, spreman sam i život dati za ovo za šta se borimo.

Eto takav je bio rahmetli Braco. Bio je i ostao veliki borac i čovjek velikog srca, koji se nesebično žrtvovao za našu odbranu. Neka je veliki rahmet njegovoj duši za sve što je učinio za svoj narod i Bosnu.

Ismet Muratspahić IS 707.Sbbr.

Poklonio je svoj život, svojoj Bosni sa osmjehom na licu i željom u srcu da je oslobodi od Kjafira.

VEDRA DUHA I HRABRA SRCA

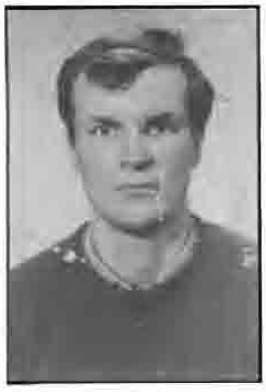

Ponos je za domovinu umrijeti, a pogotovo za domovinu Bosnu koje nigdje nema samo ovdje gdje jeste. Ovako je mislio naš rahmetli Ramiz Petak, naš virtouz na RPG-iju i garonji, čovjek, borac, heroj rođen je u Zagrlju, selu blizu Novog Travnika, 17.februara 1961.godine. Rođen da bi se borio svim srce, dušom i svim bićem za Bosnu, kojoj je dao svoje tijelo zemlji njenoj, a dušu nebeskom svodu, mirisnim poljima ljiljana.

Stupa u redove Zelenih beretki od same agresije terorističe SDS na našu neokaljanu Republiku, na našu nevjestu koja je tek zakoračila u novu mladoženjinu kuću. Pun ljubavi prema Bosni, pun hrabrosti i htijenja da brani svoj grad Novi Travnik od onih koji su htjeli da ga stave u okove, da mu uzmu dragocjenost ovozemaljsku - slobodu. U aprilu mjeseca naš gazija odlazi na turbetsko ratište sa svojim RPG-ijem i garonjom, gdje je po priči njegovih suboraca prvi ispaljuje granatu prema četnicima onako kako to samo on zna, neustrašivo i sa osmjehom na licu.On je bio od onih rijetkih boraca koji je nosio dva oružja, kao dva srca. Poslije turbetskog ratišta slijedi Trnovac, Meokrnje, Prusac, Visoko, Karaula. Poslije učestvuje u sukobima između AR BiH-a i HVo-e na našoj općini učestvujuću u akcijama na Releju, Lazinama, Zubićima.

Nije ga mimoišlo ni gornjevakufsko i kruščićko ratište gdje pokazuje izuzetnu hrabrost kojom je plijenio svoje saborce. Rahmetli Ramiz je bio pripadnik čuvene čete za brze intervencije u kojoj su bili borci koji nisu znali za strah, jer im je samo na umu bilo jedno: DA NJIHOVA BOSNA ISPLETE ĆILIM OD MIRISNIH LJILJANA, bilo im je na umu samo da je spasu od onih koji hoće da joj uzmu njenu autohtonost, i njenu djevojačku čistotu sa jednom željom da unište cijeli muslimanski rod i porod. Poslije toga, od osnivanja, Ramiz biva pripadnikom PDO-a kojeg je uspješno vodio nadaleko čuveni Šoša PDO je u svojim redovima imao samo vrsne borce, poput našeg Ramiza, borce koji se rode sa srcem punim Bosne, smionosti i želje za slobodom. U PDO-u je bio komandirom interventnog voda koji je morao da se nađe gdje je bilo najkritičnije, a gdje je bilo puno vatre tu je bio i naš Ramiz oličenje dobrote, poštenja, ljudske topline, pitome naravi i gotovo bezgranične nesebičnosti za koju su se vezali svi njegovi suborci koji su ga zapamtili po ljudskosti, istančenim osjećajem za humor i nadasve neustrašivosti koja mu je otvorila vrata nezaborava.

Senad Palalić suborac Ramizov: "Krenuli smo s odredišta prema Brizama u Zubićima. Ramiz i ja smo bili skupa i kao po običaju smo se šalili jer je on bio šaljivdžija po prirodi i nikad nije krenuo bez osmjeha u akciju. Bili smo puni želje da pobjedimo i da Bosnu oslobodimo. Uvijek je nosio po dva oružja: RPG i garonju. Za mene je to bio čovjek sa dva srca, univerzalac i do kraja odan ideji bošnjaštva, sa punim srcem želje za slobodom koja je najviše djelovala na njega svojom opojnošću.

Bio je uvijek raspoložen, smiren blage naravi i sa srcem punim ljudskosti. Čovjek koji je bio i ostao legenda kako u PDO-u tako i u Brigadi. Jedino je sigurno da smo njegovom smrću izgubili borca bolje rečeno gaziju koji se rijetko rađa. Nikad ga njegovi suborci neće zaboraviti, a pogotovo ja koji sam bio izuzetno dobar s njim i kojeg sam poznavao u dušu. Jedno sam siguran da je poginuo sa osmjehom na licu i željom da oslobodi Bosnu od dušmana.

29.jula 1993. godine Ramizova duša je lebdjela iznad njegovih suboraca na Zubićima posljednji put ih gledajući puna želje za slobodom njegove Bosne kojoj je ostavio u amanet svoje troje djece koja će sigurno po uzoru na oca krenuti njegovim stopama i njegovim srcem punim vedrine i punim Bosne.

Asija Rešić IS 708. lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Šta se zbiva na okupiranim teritorijama Bosanske Krajine

VODA STIGLA DO - UŠIJU

Tri godine agresije su iza nas. Četvrta počela. Armija R BiH stasala i ojačala. Oslobađa dio po dio okupirane teritorije. Da je život na slobodnim prostorima onakav kakvim smo živjeli, nije. Rat učini svoje, ali postoji ravnopravnost među ljudima, što se ne može reći i za prostore pod srpskom okupacijom. O stanju na prostorima okupirane Bosanske Krajine najviše se saznalo iz potresnih priča protjeranih.

Piše:
Nihad Arnautović

Stanje se nije promijenilo ni nakon tri godine. Prognani i dalje u valovima dolaze preko Turbeta u slobodni Travnik. I sobom nose ono najnužnije, nešto odjevnih predmeta i hrane, da se nađe u putu. Nose gotovo iste , već viđene slike i ispričane tragedije. U razgovoru jedan čovjek, došao sa posljednjom grupom od dvije stotine ljudi prije petnaest dana, reče:"U Banjaluku se vraćam samo mrtav. Tamo je nepodnošljivo." Da je nepodnošljivo to govore i ostali. Kažu, naročito je opasno u posljednje vrijeme kada se poraženi srpski vojnici vrate sa bojišta. Tada svoje neraspoloženje iskaljuju na sve. Porazi u gubljenju na silu uzetih teritorija neminovno sobom nose i živote.A sahrane u tzv. Republici Srpskoj brojne su i postale su svakodnevnica.

Ponekad se desi, kao što je to slučaj u Sanskom Mostu, da se mrtvi jednostavno izbacuju iz helikoptera jer nisu imali vremena da ih iskrcaju na ljudski način pa makar to bili i četnički leševi. Sve što je opljačkano i uzeto, a bilo je vlasništvo svirepo umorenih i prognanih Bošnjaka Muslimana i Hrvata, podijelili su pojedinci međusobno. Zato su im invalidi i porodice poginulih prepuštene same sebi.

Svoju "hrabrost" pokazuju na nedužnom preostalom bošnjačkom i hrvatskom stanovništvu vršeći na njih pritisak da napuštaju i ono što su im oni, Srbi (čitaj četnici) dodijelili, jer zanemarljiv je broj onih koji su ostali u svojim domovima.

Moju porodicu i mene su iselili iz našeg stana, a stanovali smo u centru Banjaluke, u novoizgrađenom objektu.Smještili su nas prvo u neko potkrovlje da bi nas i odatle protjerali u podrum, gdje su im šupe. Stalna su vrijeđanja pogrdnim imenima. Ni zločini koji su se dešavali na početku agresije nisu nestali. Događaju se i danas.

"Prije otprilike dva mjeseca, u banjalučkom naselju Pobrđe na kućnom pragu doslovce je zaklan 85-godišnji starac, Musliman. Zaklao ga je četnik zarastao u dugu kosu i bradu sa kokardom na kapi. U ruci je nosio dugačak nož, bolje reći kamu. Ne znam zbog čega je to uradio, Nije imao nikakvog povoda. Jednostavno je prišao i priklao starca." Možda je pravi razlog taj što su četnici nemoćni u borbi protiv naše armije. Jer, prema pričama svjedoka, kada ih naše jedinice napadnu i razbiju, potpuno ih obezglave. Tada njihova "snaga" izgleda poput ispuhane gume i rasprsne se kao mjehur od sapunice. Vratiti ih ponovo u borbu moguće je jedino uz pomoć policije. Mnogo vojnika paravojske samozvane RS, prema kazivanjima, sakriva se i izbjegava odlazak na front. Brojne pogibije itekako utiču na njih.

Majke ostaju bez sinova, žene bez muževa. I dok jedne postaju svjesne ubilačke politike srpskog fašizma dotle se druge, žene i sestre, pojavljuju kao žestoke patriote izjavljujući da će one braniti izmišljene granice. A i te granice, izmišljene u glavama vođa zloči- načke Srpske DEMOKRATSKE stranke, koja usput rečeno nema demokratije ni prema svom narodu, dok "brigu" o drugima pokazuju stalnim zločinima na okupiranom teritoriju, svakog dana te izmišljene granice nestaju i približavaju se međunarodno priznatim i istorijskim granicama, granicama Bosne i Hercegovine i zemalja sa kojima graničimo. Nismo mogli birati susjede, ali i da jesmo teško da bi našli miroljubive.

Međutim, naše je da zemlju uokvirimo u zvanične granice, spasimo i oslobodimo naše stanovništvo koje još uvijek trpi teror srpskog fašizma. A susjedi su takvi kakvi su. Važno je da znamo ko su. I do koje razine se voda popela.

Mevlud za žrtve masakra u Ahmićima 16.aprila 1993. godine

DA SE NE ZABORAVI I NE PONOVI

Šesnaestog aprila 1995. godine, navršilo se tačno dvije godine otkako su ekstremne postrojbe HVO-a izvršile stravični masakr nenaoružanog bošnjačkog stanovništva u Ahmićima, selu udaljenom oko 6 km od Viteza, kada je poklano, ubijeno i spaljeno 117 ljudi, žena i djece. U znak sjećanja na šehide ovog mjesta, u Počulici je taj dan organizovan Mevlud.

Čitavu organizaciju Mevluda, vodilo je udruženje Ahmićana "16. april", a mjesna džamija u Počulici bila je pretijesna da primi sve zainteresovane i pored velika hladnog i snježnog vremena.

Pozivu da prisustvuju ovom skupu odazvali su se: bugojanski imam Vehid ef. Arnaut, PK za moral 3. korpusa prof. Faik Uzunović, ispred Komande 7. korpusa nadkapetan Refik Hajdarević, ispred Odbora IZ-a Travnik Muhamed Lozo, ispred travničkog Muftijstva Muhamed ef. Dautović, načelnik općine Vitez dr Muhamed Mujezinović, delegacija iz Turske i drugi.

Kratkim govorima prisutnima su se obratili navedeni gosti, a potom je uslijedio jednosatni program ilahija i Kasida u izvođenju studenata Islamske pedagoške akademije Zenica i ženski hor KDM "Preporod" iz Počulice.

Nakon završetka Mevluda organizovan je ručak za zvanice, a isti je obezbijeđen putem donatora. Smisao organizacije Mevluda je da se obilježi dan kada su ubijeni stanovnici Ahmića, ali i da se ovo i ovakvo zlo ne zaboravi i više nikad ne ponovi.

Sabahudin Hrustić IS 725. lbr.

Nastavljeno etničko čišćenje Bosanske Krajine u kojoj

CARUJE STRAH I MAFIJA

Izgleda da zločinci sa Pala mnogo ne fermaju habere koji dolaze iz Haga pa I dalje izgone ono malo preostalih Bošnjaka iz Bosanske Krajine. U posljednjih mjesec dana stigle su dvije grupe prognanika u Turbe, prva 29.aprila '95. godine /142 osobe pretežno iz Glamoča, Banja Luke, Ključa, Sanskog Mosta, Kotor-Varoši.../, te druga 13. maja '95. godine (170 osoba).

Za očekivati je da će sa ovom praksom četnici i dalje nastaviti naročito poslije novonastale situacije u Hrvatskoj, tj. pošto je hrvtska policija i vojska oslobodila područje zapadne Slavonije, usljed čega je mnogo Srba prešlo granice R BIH, te se počelo useljavati u kuće Bošnjaka. O stanju na privremeno okupiranoj teritoriji govore i ove izjave prognanika:

Muhamed Ješilović iz Šipova: "Tamo je užasno, riječima se ne da obisati. Nekako se moglo trpjeti dok nisu došli Srbi iz Kupresa. Onda je za nas počeo pravi belaj."

Aziz Spahović iz banja Luke: "Banja Luka je grad u kojem caruju ratni profiteri, strah i mafija. Dan prije no što ću doći na slobodnu teritoriju vojna policija je tražila srpske dezertere sa "srbobranskog" ratišta."

A da bi se napustio pakao potrebno je izdvojiti i veća novčana sredstva, naravno u markama, jer čete ne priznaju svog monetarnog čuda, dinara.

Safija Jukić: "Uzeli su nam 600 maraka da bi mogli doći na slobodnu teritoriju. I to sam jedva sakupila jer nisam imala stvari za prodaju pošto su mi ranije sve odnijeli."

Jedna Krajišknja, kojoj ne možemo objaviti ime, kaže da je morala dati 3000 maraka kako bi izašla. "Krišom sam prodavala stvari da bih te pare prikupila."

Iza ovih ljudi ostao je strah, ali trebat će im još mnogo vremena da shvate da se nemaju čega više plašiti.

E.E.

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO-STRUČNA OBUKA

Obuka komandira odjeljenja u 7. korpusu Armije R BiH

SPREMNIJI ZA NOVA ISKUŠENJA

Da je naša Armija svakog dana sve jača i organizovanija i da se u ovom teškom vremenu mnogo pažnje poklanja vojno-stručnom usavršavanju, dokaz je i organizovanje kursa-obuke za komandire odjeljenja koja se vrši u kasarni Krajiška brigada u Travniku.

Piše: Ekmeščić Edhem

Obuka je počela 14.marta 1995. god. i trajala je deset dana (prva klasa) i nju je prošlo 78 KO iz sih brigada 7. korpusa. Polaznicima kursa obezbjeđeni su adekvatni uslovi za njihovo vojno-stručno usavršavanje počev od ishrane i smještaja pa do svih potrebnih materijalno-tehničkih sredstava, a sve u cilju što većeg stepena obučenosti. Inače, oni su cijelo vrijeme provedeno u kasarni živjeli pravim vojničkim životom pod budnom paskom starješine kursa, kapetana Suada Šakića, koji je sve svoje znanje i vrijeme uložio u njihovo napredovanje.

"Zadovoljstvo je sa njima raditi. To su pretežno prekaljeni borci, koji su učestvovali u mnogim bitkama, a ovdje su da svoje ratno iskustvo spoje sa novim saznanjima, koja će im u budućnosti dobro doći. I oni su sami istakli da njihov stepen stručnog znanja nije zadovoljavajući i da imaju još mnogo toga naučiti," kaže kapetan Šakić.

Bilo je zanimljivo gledati kako stare "kuke" izdržavaju sve napore i izvršavaju sve zadatke koji su im zadani. A to nije bilo baš lako. Kako sami kažu, imali su dana kada su padali sa nogu od umora i jedva čekali da se spuste u krevet. A ujutro, ponovo isto. Dan počinje ustajanjem u 6 sati, potom slijedi fiskultura (još uvijek je najinteresantnija vježba "gušterov let"), doručak te postrojavanje i čitanje dnevne zapovijesti. Potom prijepodnevna i popodnevna obuka (ukupno 9 časova) koja se sastoji iz teoretskog i praktičnog dijela predavači su starješine komande 7. korpusa. Teško, ali neophodno. Pored svih aktivnosti bilo je vremena i za odmor, izlaske u grad, a posebno treba istaći da je njih 27, na svoju inicijativu, dalo krv za ranjene saborce u travničkoj bolnici.

"Mislim da je dužina trajanja obuke od 10 dana kratka da bi se polaznicima ukazalo na sve njihove nedostatke. Duža obuka bi rezultirala još većim stepenom vojno-stručnog usavršavanja. Tokom ovih 10 dana formirani su mješoviti vodovi, odnosno u svakom vodu bilo je predstavnika svih brigada što je dovelo do boljeg međusobnog upoznavanja, a to smatram veoma bitnim," riječi su kapetana Šakića.

Na kraju obuke svih 78 polaznika radilo je testove, a samo jedan od njih nije zadovoljio i to zbog bolesti. Prigodne diplome uručili su im zamjenik PK za moral 7. korpusa pukovnik Salko Dedić, te kapeten Šakić. Najbolje rezultate na testu postigli su slijedeći komandiri odjeljenja: 1. vod: Čorgić Nevzudin - 712. bbr, Čeleš Zijad - 727. Sbbr, Kahrić Ekrem - 705. Sbbr. 2. vod: Šumbić Sabahudin - 17. VKbbr i Krnjić Amer - 712. bbr. 3. vod: Kvrgić Zakir - 705. Sbbr, Ribić Besim - 712. bbr, Ribić Safet - 727. Sbbr.

Najbolji komandir voda je Crnkić Orhan iz 727. Sbbr, a šest najistaknutijih na obuci dobilo je nove vojničke uniforme.

Roš - Zenica

OSVJEŽENJE ZA JEDINICE

Armija Republike Bosne i Hercegovine bogatija je novim vojno-stručnim kadrovima, tačnije starješinama koje su svoje trogodišnje ratno iskustvo obogatili novim teoretskim saznanjima u Ratnoj oficirskoj školi u Zenici.

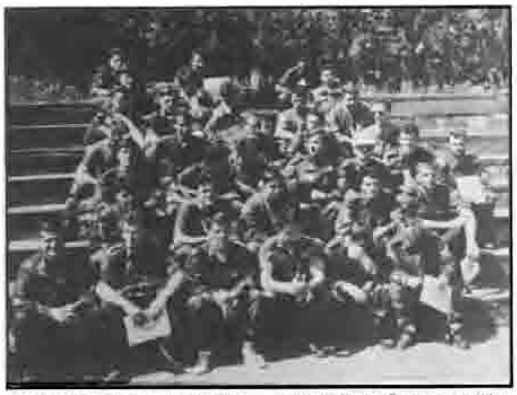

Tako su 9.maja 1995. godine na prigodnoj svečanosti promivisane školovane starješine koje su u ovoj školi, zajedno sa stažiranjem, provele pet i po mjeseci stekavši ogromna znanja. Zaista, na samoj završnoj smotri, na kojoj su prisustvovale brojne zvanice te starješine iz Uprave za školstvo Armije Republike Bosne i Hercegovine, polaznici ove škole pokazali su primjernu čvrstinu i zajedništvo u borbi do konačne pobjede. Među njima su bili i 34 pripadnika 7. korpusa, koji su uspješno savladali sve postavljene zadatke i dostojno prezentovale najmlađi armijski korpus, a treba napomenuti da je školovanje završila 2. klasa - smjer logistika, 3. klasa - političko djelovanje i 4. klasa - borbeno komandovanje. Njima se obratio i pomoćnik komandanta za moral 7. korpusa, pukovnik Hasib Mušinbegović.

"Čestitam vam na uspješno okončanom školovanju. Pred vama su veliki zadaci i budite spremni da ih prihvatite. Vi ste sada oficiri, i to školovani, koji moraju da vrše i dalje vide i razumiju situaciju i potrebe Armije R BiH. Volio bih kada dođem u vaše jedinice da čujem da se u vašem radu osjeti da ste školovani. Treba da prednjačite pred starješinama, koje nisu bili na obuci, da budete osvježenje zajednici u koju dođete. Svi vi imate ratno iskustvo i ovdje ste ga obogatili novim saznanjima, koje trebate u praksi primjenjivati," - riječi su pukovnika Hasiba Mušinbegovića.

Poslije iscrpne obuke starješine očekuju kraći odmori, a potom nove, sve zahtjevnije obaveze u novim jedinicama.

Ramić Latif: "Iz Banja Luke sam. Mnogo toga sam naučio ovdje. Obuka je bila zaista korisna. Ljepo je to što su nas ovdje sastavili iz svih korpusa, mogli smo se upoznati, razmijeniti ranije stečena ratna iskustva. Sreo sam mnogo heroja, poznatih ratnika."

Murat Filić iz 17.VKbbr: "Na mene je obuka ostavila ogroman dojam. Samim dolaskom u školu doblo sam nova saznanja, iskustva. Nadam se da će se sada i bolji rezultati postizati na bojnom polju."

Safet Mujičić 733.bbr: "Čast mi je bila što sam pohađao ovu školu. Naučilo se mnogo toga što će nam biti od izuzetne vrijednosti u praksi."

Edhem Ekmeščić

LJUTNJU TREBA KONTROLISATI I KOD SEBE I KOD DRUGIH

Emocije su složeni psihički procesi, stanja, uzbuđenja, složena stanja osjećanja ili organizovani skup osjećanja koja se manifestuju u tri razna oblika: emocionalnim doživljajem, emocionalnim ponašanjem i izvjesnim kompleksom fizioloških reakcija u organizmu. Jedna od emocija koja se najčešće javlja u ratu jeste ljutnja (gnjev, srdžba). Ljutnja je emocija koja u sebi sadrži težnju ka određenom cilju. Osnovni uslov da se ljutnja izazove je prepreka u postizanju nekog cilja, naročito kada je to sprječavanje trajno, sa postepenim nagomilavanjem napetosti.

U početku ispoljavanja ove emocije ne mora postojati ništa drugo do slabo osjećanje ljutnje i uznemirenosti. Međutim, sa produžetkom stanja frustracije o čemu smo pisali u našim ranijim brojevima, čovjek može da postane zaista gnjevan, pa čak da dospije u stanje razbješnjelosti ili mahnitosti. Ako čovjek sagleda tačno ili pogrešno prepreku koja mu zadaje teškoće, naročito ako mu se to osjećanje čini u izvjesnom smislu neopravdano ili namjerno ili zlonamjerno, ljutnja će se vjerovatno javiti i izraziti u agresivnoj akciji usmjerenoj protiv osobe ili objekta koji sprječava ostvarenje cilja.

Ljutnja se u ratnim situacijama javlja prema aktuelnom ili potencijalnom neprijatelju. Tako se ljutnja javlja prema onima koji su izvršili agresiju, genocid...Ljutnja se može javiti prema malodušnicima, plašljivcima, defetistima i izdajnicima. Dalje, ljutnja se može javiti i prema starješinama koji pokazuju neuspjeh ili nesposobnost u rukovođenju, organizovanju i komandovanju, prema poltronima i svima onima koji ispoljavaju licemjerstvo, grubost, krutost, nehumanost, koji prave diskriminaciju među borcima. Ljutnja može u nekim situacijama poprimiti takav oblik da dobije karakteristike bijesa.

Znači da emocija ljutnje, srdžbe, gnjeva se javlja i u miru i u ratu i to u mnogim situacijama. Zadatak starješine jeste da ovu emociju kontroliše prije svega kod sebe, a i kod drugih i da je usmjerava u pravilnom konstruktivnom pravcu. Svako od nas treba da se sjeti poznatog grčkog filozofa Aristotela koji kaže: Svako može da bude ljut. To je lahko. Ali da bude ljut na pravu osobu, u pravom trenutku, sa pravim razlogom i na pravi način - to ne može svako i to nije lahko.

prof. Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Komandant 7. korpusa u posjeti ranjenicima

MEĐU BORCIMA PETOG KORPUSA

Krajem proteklog mjeseca komandant 7. korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, posjetio je ranjene borce, pripadnike jedinica iz sastava Petog korpusa Armije R BiH, koji se nalaze na liječenju u zeničkoj bolnici. U pratnji generala bili su i članovi Komande pukovnik Hasib Mušinbegović i Ilfad Ićanović.

Iako kratkotrajna, posjeta generala pokazala je svu srdačnost i brigu za svakog borca naše armije bez obzira sa kojeg dijela ratišta došao. Ne skrivajući zadovoljstvo da se, na žalost pod ovim okolnostima, susretne sa svojim hrabrim Krajišnicima, general Alagić je razgovarao sa borcima o njihovim ranama, liječenju i pruženom tretmanu, njihovim odlascimai liječenju u inostranstvu, ukoliko se za to ukaže potreba. Također je izrazio svoju spremnost u pružanju svih vidova pomoći u skladu sa svojim ingerencijama. Posjeta koju čini ne predstalja ništa više od bilo koje posjete koju komandant može učiniti kad mu to obaveze dozvoljavaju.

Svi moramo brinuti o borcima neovisno iz kojih korpusa i sa kojih bojišta dolaze. Bitno je da su to borci Armije R BiH.

N.A.

Godišnjica osnivanja ABHO 708. lbr.

ABEHAJCI POLOŽILI ISPIT

Prošle godine, 23. aprila u svrhu zaštite okoline od bojnih otrova za kojima su posezali neprijatelji u namjeri da unište sve što se kreće, osnovan je ABHO vod tadašnje 308. brdske brigade. Sead Džaja, Dževad Kukić, Tahir Skopl'ak I Ibrahim Kurtović su ljudi, koji su dali izgled ovom Vodu, koji zaslužuje svaku pohvalu jer su do sada u više navrata stručno intervenisali I spriječili dalju kontaminaciju vazduha i MTS-a. Poruka ovih vrijednih boraca je da će i dalje raditi na blagovremenom otkrivanju bojnih otrova i njihovoj dekontaminaciji.

A.Rešić IS 708.lbr.

Završne pripreme za početak rada

RTV Centra Travnik

TRAVNIČKA TELEVIZIJA KREĆE U OSLOBAĐANJE BH. MEDIJSKOG PROSTORA

Posljednjim vojničkim podvizima na platou Vlašića pripadnici 7. korpusa Armije R BiH načinili su isto tako veliki korak ka konačnom oslobođenju (i) bosanskohercegovačkog medijskog prostora.

Već ranije pokrenuta akcija od strane udruženja Travničana u Švicarskoj "Travnički veziri" i gospodina Halila Halilbegovića, direktora BH PRESS-a za Švicarsku, u cilju formiranja RTV Centra Travnik, ovih dana dobija i svoj finale. Za potrebe RTV Centra u Travniku "Travnički veziri" iz Švicarske su uz pomoć gospode Halila Halilbegovića, Nijaza Kamena i Saita Pepića nabavili kompletan TV studio. Vrijednost ove opreme je 170 hiljada švicarskih franaka, a za obezbjeđenje ovih financijskih sredstava potrudili su se "Veziri", kao i bosanskohercegovačke patriote i njeni prijatelji u Švicarskoj. Sa već ranije navedenom opremom može se očekivati da će travnički RTV Centar vrlo brzo proraditi.

"Travnički veziri" iz Švicarske obezbijedili su i luksuzni automobil za potrebe RTV Centra Travnik, a ubrzo kreću i sa akcijom nabavke reportažnih kola i obezbjeđenjem početnih plata osoblju RTV Centra, dok oni sami "ne stanu na svoje noge".

RTV Centar Travnik ima veliki značaj za cjelokupni travnički region, a najnoviji uspjesi boraca Armije R BiH doprinijeće da se signal probije i do privremeno okupiranih područja Bosanske Krajine. Zbog svega toga "Travnički veziri" iz Švicarske pozivaju na još veće aktivnosti ostalih opština travničke regije, kao i na uključenje banjalučke regije u ovaj projekat, jer je to interes ljudi sa čitavog tog područja.

Mirsad Halilović

Kadrovske promjene u 7.korpusu Armije R BiH:

PUKOVNIK DAUTOVIĆ KOMANDANT 77. VRBASKE DIVIZIJE

Sedamdeset sedma Vrbaska divizija, formirana prije nešto više od 90 dana, krajem prošlog mjeseca dobila je i svog Prvog komandanta. To je pukovnik Senad Dautović, dosadašnji PNŠ za ONP u Komandi 7.korpusa.

Na svečanom ispraćaju pukovnika Dautovića, kojem su pored brigadnog generala Mehmeda Alagića sa saradnicima prisustvovali i ostali članovi Komande 7.korpusa, istaknuta je zahvalnost za veoma visoki stepen ispoljene vojničke aktivnosti i vještine na veoma odgovornim zadacima "operativca" 7.korpusa Armije R BiH.

General Alagić je tom prilikom izmedju ostalog kazao: "Pukovnik Dautović se vraća na svoj prostor, ojačan iskustvom koje treba da ima jedan starješina, ali isto tako na njemu će biti velika odgovornost jer 77.Vd predstavlja lijevo krilo Korpusa, pred kojim stoje još mnogi zadaci."- istakao je Komandant 7.korpusa brigadni general Mehmed Alagić poželjevši na kraju pukovniku Dautoviću mnogo porodične, vojničke i komadantske sreće.

General Alagić je prisutnim starješinama predstavio i majora Zijada Čabera dosadašnjeg komadanta 712.bbr, koji je postavljen na mjesto PNŠ ONP 7.korpusa, takodjer zaželiviši mu mnogo sreće i uspjeha, koje je do sada na tim zadacima ima pukovnik Senad Dautović. Novi komandant 712.bbr je major Kenan Dautović.

Kadrovskim promjenama u Komandi 7.korpusa na najbolji način je zaokružen period uspješnog organizacionog jačanja jedinica 7.korpusa Armije R BiH, što bez sumnje u narednim ratnim danima i mjesecima, treba da poluči odgovarajuće rezultate, kako je to uostalom u praksi najmladjeg Korpusa naše Armije.

Azam Mandžić

Prijem hadžija kod komandanta 733. bbr.

HADŽDŽ KAO DAR NJIHOVE DJECE

I ove godine Visoki komitet Saudijske Arabije organizuje odlazak na hadž '95. za određeni broj građana Bosne i Hercegovine. Ove godine tu čast će imati izvjestan broj porodica naših šehida.

Prema već ranije utvrđenom broju, a na osnovu precizno utvrđenih kriterija od strane Generalštaba Armije R BiH, odlučeno je da na taj časni put ispred 733. bbr. krenu: DELIJA DERVIŠA, majka tri sina-šehida (Mirsad, Miralem i Arif), LUŠIJA NURA, majka tri sina-šehida (Bekirbeg, Rifet i Agan), FERHATOVIĆ BEHAIJA, otac dva sina-šehida (Ekrem i Edin).

Tim povodom komandant 733. bbr. major Mirsad Šestić je u komandi 733. bbr. dana 28.aprila 1995.godine organizovao prijem za iste. Prijemu su pored komandanta prisustvovali predstavnici organa vlasti i političkog života naše opštine, te predstavnici donatora koji su svojim prilozima omogućili da sve pripremne radnje za odlazak hadžija budu na vrijeme obavljene.

Naše hadžije su izrazile svoju zahvalnost svima onima koji su im omogućili da ostvare svoj životni san, ističući da je ovo za njih najveći dar njihove djece - naših šehida.

Uz zahvalnost što su odgojili takvu djecu, prisutni na ovom prijemu su hadžijama zaželili sretan put, dobro zdravlje i skori susret u našoj sredini, zamolivši ih da prenesu selame naših boraca i naroda našoj braći u Saudijskoj Arabiji i ostalim hadžijama i da šire istinu o herojskoj borbi neuništivog naroda.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

KULTURA - SPORT

Sport u 17. Viteškoj:

BAJRAMSKI TURNIRI U 17.VKBBR.

Početak mjeseca maja u 17. VKbbr protekao je u znaku sportskih dešavanja. Održana su tri bajramska turnira i to u malom nogometu, košarci i šahu. Pažnju publike najviše je privukao turnir u malom nogometu koji je ujedno bio i najmasovniji po broju takmičara.

Nastupilo je 16 ekipa sa ukupno 160 igrača. U finalu turnira sastale su se ekipa 1.čete 1.bataljona i ekipa 1.čete 4.bataljona. Utakmica je završena rezultatom 1:0 za ekipu 1.čete 1.bataljona. Treće mjesto na turniru podijelile su ekipe 2.čete 1.bataljona i 3.čete 2.bataljona. Bitno je napomenuti da su prve utakmice ovog turnira odigrane u toku izvođenja borbenih dejstava jedinica 17.VKbbr i to u trenucima predaha.

Na turniru u košarci učestvovale su 4 ekipe sa 50 igrača ukupno. Prvoplasirana na tom turniru bila je ekipa Prvog bataljona. Odnedavno u 17. Viteškoj oformljena je i šahovska sekcija koja bi vremenom trebala prerasti i u šahovski klub. Šahisti Sedamnaeste su u februaru ove godine bili gosti ŠK ISKRA u Bugojnu gdje su u prijateljskom meču zabilježili neriješen rezultat. Za šahiste je u povodu Kurban-bajrama organizovano otvoreno prvenstvo Brigade na kojem je učestvovalo 20 takmičara. Prvo mjesto podijelili su šahisti Ismet Rizvanović i Nermin Zvirkić. Svi turniri igrani su po kup sistemima, a prvoplasiranim ekipama i pojedincima dodijeljene su prigodne nagrade i diplome.

Posebna poslastica za publiku, borce i starješine, bila je prijateljska utakmica odigrana 6.maja '95. godine na stadionu u kasarni između NK "17. Krajiška" i NK "Lašva" iz

Travnika. Pobjedila je ekipa NK "Lašva" rezultatom 5:2.

Svi ovi sportski susreti protekli su u fer i konkretnoj igri, a brojna publika mogla je da uživa u viteškom nadmetanju Vitezova Sedamnaeste, koji viteštvo iz borbi prenose i na sportske terene. Sličnih turnira u 17. VKbbr bilo je i ranije. Pored njih u januaru ove godine bilo je organizovano i takmičenje u atletskim disciplinama na nivou Brigade. U krugu naše kasarne adaptirana je i fiskulturna sala sa teretanom gdje odnedavno djeluje i karate sekcija, koja je dosad okupila 20 zainteresovanih.

Sva ova dešavanja u 17.VKbbr. pokazuju da se u njoj poklanja velika pažnja sportu, a sve u cilju postizanja što bolje psiho-fizičke spremnosti boraca i starješina što će svakako podići borbenu gotovost jedinice na viši nivo. U prilog tome govori i primjer Faima Švage, komandira IDV-a, koji je, kako kaže, sve napore pješačenja kroz snijeg i hladnoću u posljednjim borbenim dejstvima na Vlašiću izdržao zahvaljujući samo fizičkoj kondiciji, koju je stekao na treninzima u Nogometnom klubu "17.Krajiška".

IS 17.VKbbr.

Karate klub "Salko Ćurić" - šampion Republike Bosne i Hercegovine

EVROPSKI IZAZOV

Mjesec maj za karatašе kluba "Salko Ćurić" prolazi u opsežnim pripremama za predstojeća, veoma važna takmičenja.Naime, ovi istaknuti travnički sportisti na prvenstvu R BiH održanom u martu 1995. godine u Živinicama, osvojili su prvo mjesto u borbama - ekipno, čime su obezbijedili učešće na klupskom prvenstvu Evrope koje se treba održati u Luksemburgu u junu ove godine.

Ovaj karate klub, koji je ime dobio po jednom od najboljih bh. karataša, rahmetli Salki Ćuriću, od svog osnivanja (1.novembra 1993. godine) bilježi značajne uspjehe u svim kategorijama.

Posebno valja istaći učešće trojice članova ovog kluba na svjetskim takmičenjima u sastavu reprezentacije R BiH, i to Edin Strmonja - na Svjetskom kupu u Maleziji, te juniori Adnan i Admir Arnautović u Mađarskoj.

Svi ovi rezultati bili su povod za jedan kraći razgovor sa članom kluba Muharemom Adilovićem, koji o trenutnim klupskim aktivnostima kaže: "Mi smo trenutno u fazi pripreme za evropsko takmičenje, te za memorijalni turnir "Salko Ćurić" na kojem očekujemo dolazak oko 300 karataša iz cijele zemlje. Da bismo mogli adekvatno odgovoriti tim zahtjevima potrebna nam je velika financijska pomoć, tačnije oko 10.000 DM. Još svi nemamo ni potrebnu opremu, kimona, štitnike, i drugo. Pošto je dosadašnja saradnja sa travničkom Opštinom i Okrugom, kao i Komandom 7. korpusa bila veoma dobra, nadati je se, da ona i ovaj put neće izostati".

Valja napomenuti i to da su skoro svi članovi kluba pripadnici Armije R BiH i MUP-a i da redovno izvršavaju svoje vojničke zadatke i da će treneri Ahmed Šešić i Samed Gaši dobro pripremiti ekipu, kako bi što bolje prezentirala našu domovinu.

E.E.

Šah: POTUR-MAHALA NAJBOLJA

Povodom predstojećeg bajramskog blagdana u Travniku je odigran šahovski turnir, a u organizaciji MŠD "Veziri" na kojem su nastupile 4 ekipe iz četiri džemata. Poslije neizvjesnih borbi prvo mjesto osvojio je džemat Potur-mahala ispred 7. korpusa.

Rezultati: Potur-mahala - 7.korpus - 8:8, Alibegova džamija - 17.VKbbr. - 8:8, 7.korpus - Alibegova džamija - 10:6, 17.VKbbr. - Potur-mahala - 4:12, 7. korpus - 17.VKbbr. - 10:6, Alibegova džamija - Potur-mahala - 6,5:9,5.

Tabela: 1. Potur-mahala (Islamović, Dautović, Kobilić, Hasanagić) 29,5, 2. 7. korpus (Rizvanović, Ekmeščić, Hadžiselimović, Isaković) 28, 3. Alibegova džamija (Smailkadić, Dizdarević, Kesten, Peco) 20,5, 4. 17.VKbbr. (Zvirkić, Zahirović, Talić, Hadžipašić) 18 poena.

Najbolji pojedinačni rezultati: Islamović 11, Ekmeščić 10, Dautović 9, Smailkadić 8,5, Rizvanović 8 poena. *(E. Ekmeščić)*

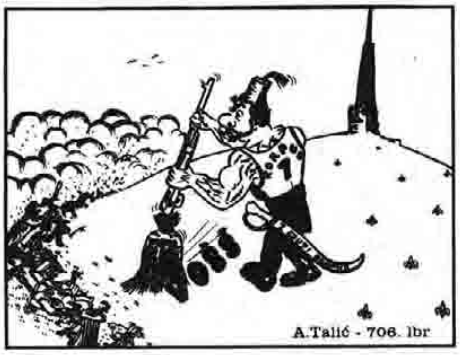

- **Na četničko Bože pravde, Muslimani odgovaraju - Amin ja Rabbi.**
- **Četnici bi htjeli zauzeti Olovo, ali su zaboravili da je teško.**
- **Dobro je što četnici piju - naša Armija im se udvostručuje.**
- **Srbi se žale da ih dugo napadamo - a mi tek počeli odbranu.**
- **Možda je i dobro što četnici zaokružuju svoj proštor - lakše ćemo ih otkotrljati.**
- **Četnici će dobiti svoj dio zemlje - gdje god pali.**
- **Da bi se agresor povukao treba im vođa željan budućnosti, a ne pun prošlosti.**
- **Ne čudi me što su pojedini Srbi postali slijepi, kad su uvijek žmirili na nekoj cijevi.**
- **Mladić je postao stari ratni zločinac.**

Ajka Mujić - Bugojno

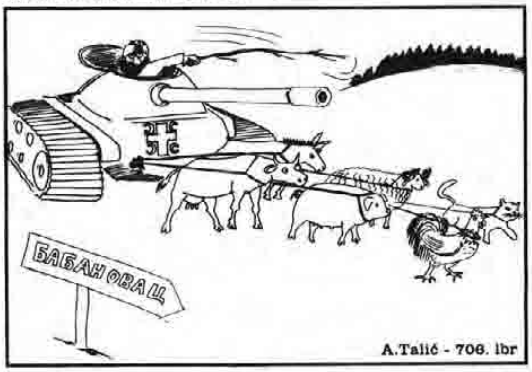

Busovača: Turnir u nogometu

FOJNICA POBJEDNIK

U Kaćunima je 9. i 10. maja 1995. godine odigran bajramski nogometni turnir na kojem su učestvovale 4 ekipe. U polufinalnim susretima Fojnica je savladala busovačko Jedinstvo sa 4:1, a Prvi maj iz Kaćuna ekipu Kiseljak 94 sa 5:1. U susretu za 3. mjesto Kiseljak 94 bio je uspješniji od Jedinstva pobjedivši sa 2:0, dok su u finalu pred oko 1000 gledalaca Prvi maj i Fojnica igrali neriješeno 2:2, da bi poslije izvođenja jedanaesteraca Fojnica odnijela pobjedu sa 5:4. Stručni žiri je za najboljeg igrača turnira proglasio Safeta Buljinu iz Prvog maja, a najuspješniji strijelac je Nermin Hajdarević - Germa sa 4 gola, također, iz Prvog maja. Organizator turnira NK Prvi maj je za najuspješnije ekipe i pojedince obezbjedio prigodne nagrade. *(E. E.)*

http://www.hasib-musinbegovic.com

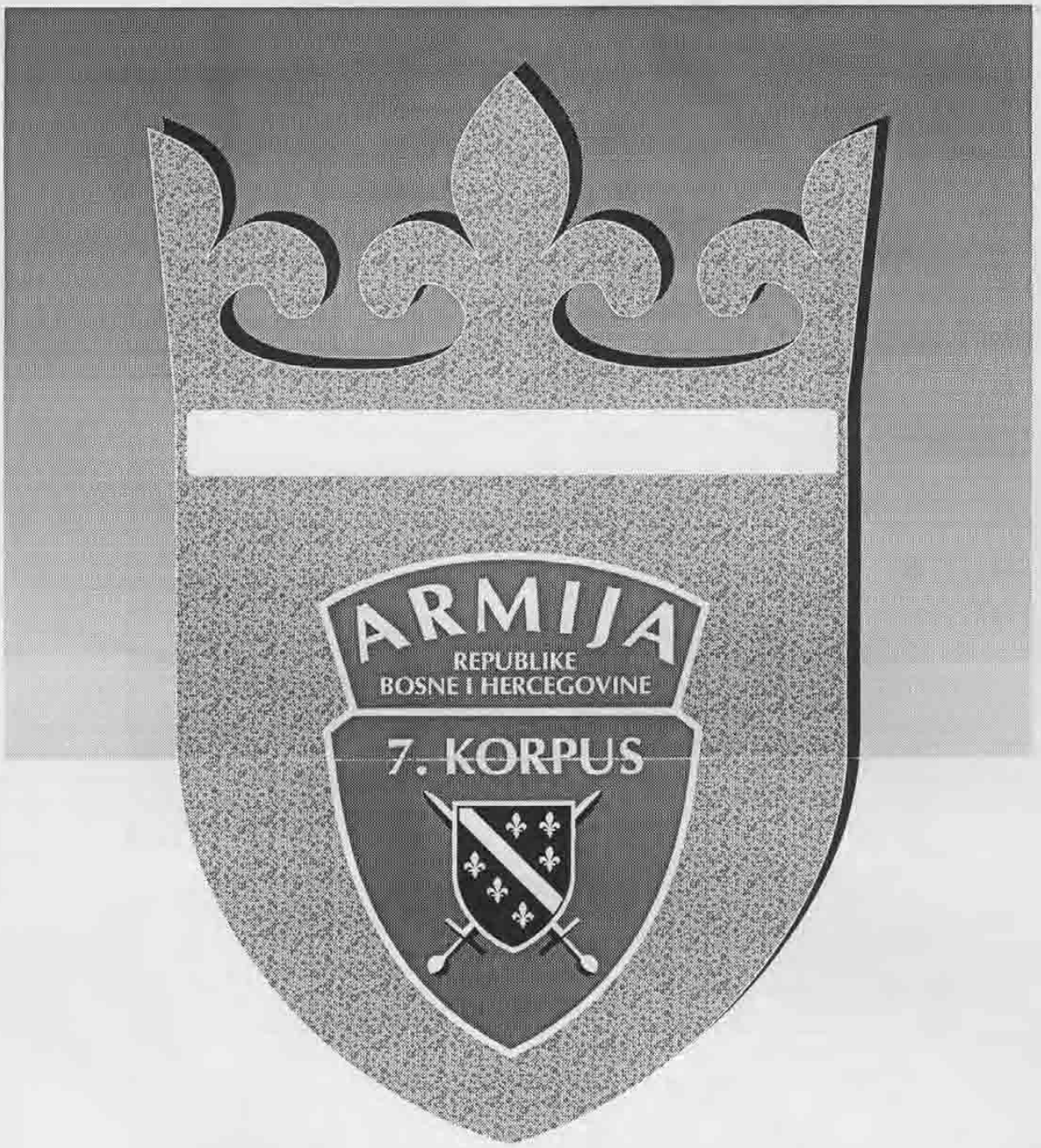

KROZ OSLOBODILAČKU BORBU DO KONAČNE POBJEDE

http://www.hasib-musinbegovic.com

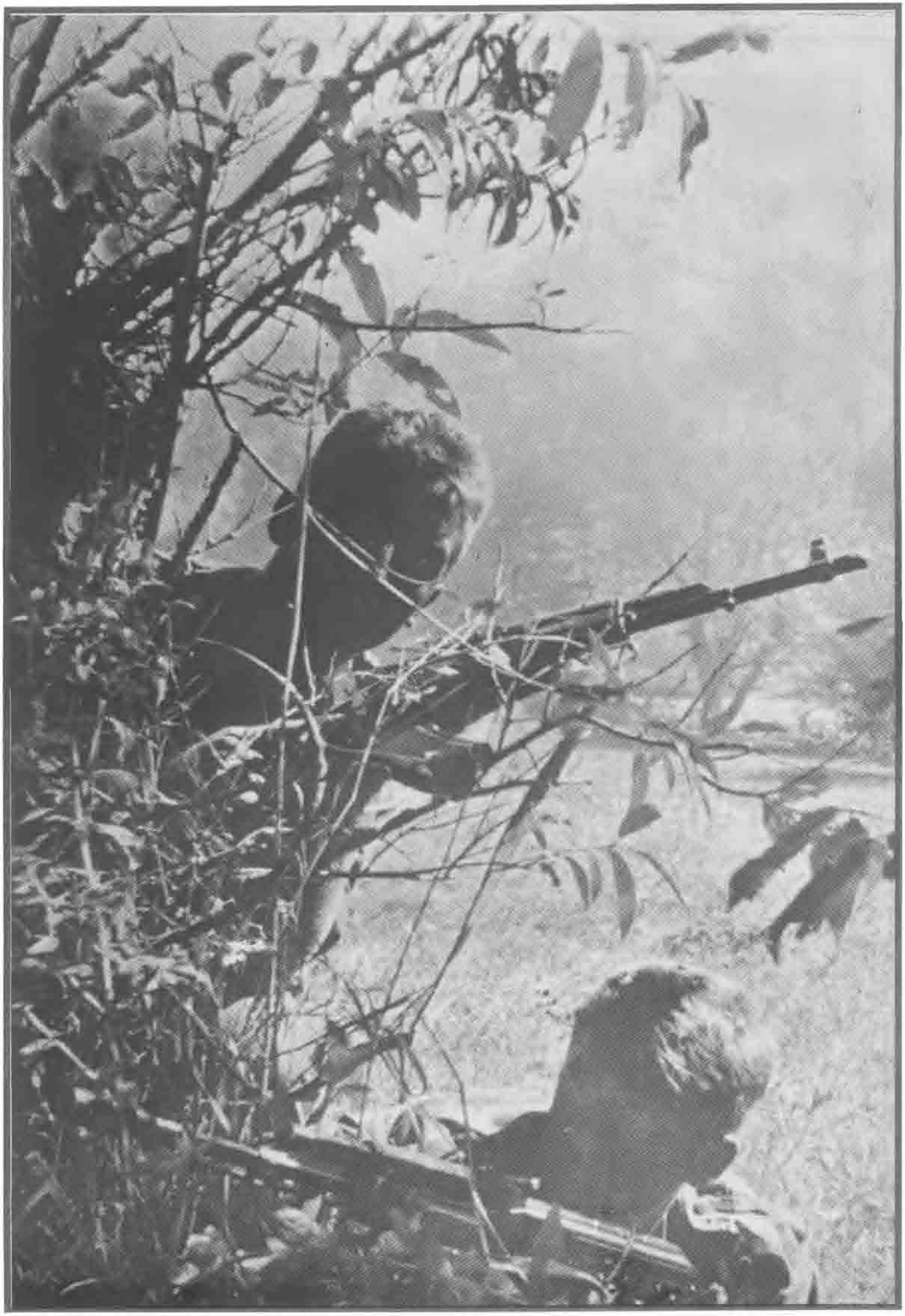

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA 7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.6.1995. GODINA II BROJ 13. PRIMJERAK BESPLATAN

INTERVJU brigadir Sulejman BUDAKOVIĆ

NA KORIDORU ZAVRŠNI UDARAC AGRESORU

"ZLATNI LJILJAN" Munib DAVOROVIĆ

VRATITE SE DA ZAJEDNO OSLOBAĐAMO BOSNU

INTERVJU major Kenan DAUTOVIĆ

BITI KOMANDANT 712. JE ČAST I OBAVEZA

PORTRET BORCA Edhem ORAŠČANIN

MI MORAMO POBIJEDITI

http://www.hasib-musinbegovic.com

OSVRTI

Piše:
Azam Mandžić

Oslobađanje Bosne

SA PLANINA U GRADOVE

Diplomatija na bh ratištu definitivno mjesto prepušta ratu. Zaista, pogledaju li se reakcije iz svijeta na sva dešavanja u našoj Republici u protekli mjesec dana, kada je uglavnom radila unutrašnja diplomatska saradnja vojnih štabova napadnutih protiv zajedničkog agresora, uvidjet će se, sa jedne strane, sva bezočna bezobzirnost međunarodne zajednice iskazane hiljadu puta do sada, i s druge strane, veoma odlučan i predan "rad" Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine.

Vrijeme podsjeća na isti period 1992. godine. Tada je na gušenju i umaranju Bošnjaka i Hrvata, te bh gradova radilo desetak korpusa vojske tzv. Jugoslavije, Šešeljevih, Arkanovih i inih dobrovoljaca, uz silu ratne tehnike, koju je pomenuta posjedovala. Srpski generali preuzeli su, činilo se tada, jednostavan posao komandovanja (upošljavanja) zavedenog ljudstva zamišljene Republike.

Komandovali su generali sa desetak korpusa vojske napade i ravnanje bosanskih gradova i mjesta. Danas kada je to, nažalost, uz gubitke bošnjački narod izdržao, i kada je aktivno "samo" 6 korpusa iz nenaoružanog naroda nikle armije, generali sa one strane traže ispisnice i prekomande.

Pojašnjenje, vjerovatno, nije potrebno ali ipak u trenucima kada je na međunarodnoj diplomatskoj sceni muk, prvenstveno zbog niza šamara, koji su Srbi "opalili" cijelom svijetu svojim najnovijim postupcima sa pripadnicima UN-a, obaranjem helikoptera sa visokim političkim predstavnicima Republike BiH na čelu sa rahmetli dr. Irfanom Ljubijankićem, potom obaranje američkog aviona, masakra nad mladošću Tuzle, napada na zaštićene zone - 6 korpusa Armije R BiH rade na definitivnom razrješavanju teritorijalnih dilema oko kojih je, do juče, bilo bespredmetno i raspravljati. Tako agresora opasno približavaju Planu Kontakt grupe za BiH, košarkaški prosječno za rezultat prvog poluvremena (51:49).

Šta je sa drugim poluvremenom? Drugo poluvrijeme je počeo HVO, koji je nanizao kote na Šatoru i Dinari, te pod kontrolu stavio komunikaciju Knin-Drvar. Također, hrvatski "BLJESAK" u zapadnoj Slavoniji omekšao je komuniciranje po "dubini". No, vratimo se na čas učincima korpusa bh armije, koji su u posljednje vrijeme zaista veličanstveni.

Nadmudrivanje Mladić je počeo odmah s početka rata, ofanzivama na izolovane bh enklave Srebrenicu, Goražde, Žepu. Davao je nazive "svojim" ofanzivama u zavisnosti na koji se način izvode. Podsjećanja radi RAM, PROLJEĆE, SEMINAR.... Odgovoreno mu je onda kada su bh armija i njen rukovodeći - starješinski kadar i borci izrasli u vrsne strategе. Bez šminkanja i pompeznih naziva opsežnijih akcija koje su izvodili, naši borci širom BiH su odnosili pobjede. Tu je nešto što zove vještina i mudrost ratovanja. Dugo spominjano oslobađanje gradova Doboja i Donjeg Vakufa odgađa se. U međuvremenu desio se Kupres i Vlašić, dva izrazito važna i dominantna objekta.

Dakle, na udaru svih korpusa naše armije su planine, masivi čijim se putevima znatno ugodnije spuštati u gradove, čiji su stanovnici protjerani još tako davno.

Donedavno ispresjecani i gotovo potpuno odvojene bh prostori, danas se uvezuju - spajaju. Zazori između 2. i 3., te 1. i 4.korpusa Armije R BiH su sve manji. Najnoviji nezadrživi naleti boraca 2. i 3.korpusa na Majevici i Ozrenu, te Vozući, veliki i siloviti uspjesi boraca 4.korpusa u podnožju Prenja, oslobađanje kompletnog platoa Trskavice u zoni 1.korpusa, lagani i sigurno oslobađanje teritorija Bosanske Krajine Dudakovićevih boraca, te nakon Vlašića poslovično i uobičajeno sigurno držanje našeg najmlađeg Korpusa, razlozi su zbog kojih se u Bosni i Hercegovini danas niko posebno ne osvrće na prispjele trupe za brzu namjenu UN-a i očajničke pokušaje agresora da skrene pažnju na neke druge, i za nas u ovom trenutku, periferne stvari.

Zločin na tuzlanskom Trgu i masakr nad 70 mladića i djevojaka očit je primjer četničke nemoći, primjer koji će ući u istoriju novovjekovnog fašizma i za koji će ipak kad-tad biti odgovorni izvršioci.

Prijelomni trenuci rata su pred nama. Učestala i pozitivna sastajanja vojnih komandi Armije i HVO-a (posljednji 9.juna u Travniku) na najvišem nivou usredotočit će i pažnju i snagu na naredne oslobodilačke pothvate jedinica i postrojbi u BiH. Generali Delić i Blaškić s jedne, te Ganić i Zubak, s druge - političke strane, osjetili su trenutak i istorijsku šansu koja se ne smije propustiti - poraziti i dotući agresora, te zajedno širiti horizonte pobjede. Oslobađanje Bosne krenulo je sa planina, završit će kako je krenulo ubrzo u bh gradovima.

Na masakr u Tuzli - zaštićenoj zoni, UN su ostale samo nijemi posmatrači (mjesto masakra)
Foto: A. Mandžić

Uz dolazak interventnih jedinica UN-a u BiH

LICEMJERSTVU NIKAD KRAJA

Dolazak interventnih snaga u Bosnu i Hercegovinu ponovo je probudio neke "fiks" ideje kod određenog broja stanovnika ove naše napadnute zemlje da su stigli naši spasioci, naši oslobodioci. Taj dolazak je kod istog sloja ljudi oživio nadu da će nas oni spasiti od raspamećenih zločinaca. Istih onih koje ustvari te, dolazeće trupe čitav ovaj rat tiho podržavaju, maskirajući se iza mnogobrojnih trulih rezolucija i jalovih odluka, te još traljavijih prijetnji. Treba li nekome još uvijek trubiti da te snage, euforično zvane UN, smatraju da je ovdje ipak riječ o sukobu zaračenih strana, da sve tri strane čine zločine, da četnici samo uzvraćaju na provokacije A R BiH....

I samo razrješavanje tih novopristiglih snaga dovoljno govori o njihovim namjerama. Ako su zaista došle da urazume četnike onda su trebali dio tih jedinica prebaciti do Srebrenice ili Goražda. Bojim se da su one tu samo da mogu kontrolisati da A R BiH i HVO ne bi previše teritorija oslobodili i da ne bi prešli neku zamišljenu liniju.

Koliko se četnici obaziru na njihov dolazak govori i to da se još uvijek 20-ak UN-vojnika nalazi u njihovom zatočeništvu. Granatiraju zaštićene zone, ubijaju i dalje civile, a svijet to samo povremeno registruje i putem satelitskih programa gleda neke od ekskluzivnih snimaka što ih načiniše snimatelji, koji revnosno kete na Marijin dvoru i drugim lokacijama širom naše zemlje, čekajući da naide potencijalna žrtva. Tu će istu žrtvu, u slučaju da ima šreće i preživi, poslije uz veliku pompu i sjaj reflektora prebaciti u neku od zapadnih zemalja i tako pokazati svojim građanima kako se, eto, oni brinu za nas.

Nedavno sam imao priliku srsti uglednog novinara Dejli Telegrafa, koji je došao da napravi priču o jednoj djevojčici iz Bijelog Bučja, koja je ostala bez noge nagazivši na neeksplodirano ubojno sredstvo. A pošto Englezi sada našoj djeci drže časova kako to da izbjegnu, čovjek je htio vidno zabrinut, naglasiti kako nam i na taj način pomažu. Da je taj isti novinar već '92.godine napisao neku zaista stvarnu priču o tome da je fašizam prešao preko Drine, možda bi djevojčica iz Bijelog Bučja prošla bez tako razornih ratnih posljedica. Možda bi sve bilo drugačije. Možda....

Ovako, nama ostaje da sebi definitivno i napokon izbijemo iz glave da će nam neko drugi donijeti slobodu. Slobodu, povratak svih prognanih svojim domovima, zasluženo kažnjavanje ratnih zločinaca, može donijeti samo jedno istinska sila na ovim prostorima. A to je ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE. Armije koja je svakog dana sve zrelija i spremnija za takvo što i pored teškog i nepravednog nametanutog embarga na oružje.

Bit' će to, sigurno, točak i trnovit put. Ali zar smo na drugačiji navikli? Zar je neko do svoje potpune slobode i prava dostojnog jednog ljudskog bića došao na neki drugi način? Zbog toga budimo svi jedno. Budimo svi Armija BiH !

E.Ekmeščić

DRUGA GODINA "SLOBODE"

Poštovani čitaoci, dragi naši borci, evo prođe prva godina našeg zajedničkog druženja uz Vaše i naše novine, "Slobodu". Ona je pokušala da bude što bliža Vama, da prikaže sve Vaše uspjehe, da podijeli sa Vama sve lijepe i srećne, pa i, nažalost, tužne trenutke koji su Vas pratili protekle ratne godine. Nadamo se da smo svojim prilozima privlačili Vašu pažnju i njima ispunjavali bar jedan dio Vašeg slobodnog vremena. "Sloboda" će i u ovoj drugoj godini svog bitisanja, biti uz Vas i nastaviti da bilježi nove pobjede, a želja redakcije je da se naredni "jubilarac" štampa u slobodnoj Banjaluci.

Ej vallah, bosanski askeri!

REDAKCIJA

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Azam Mandžić • Tehnički urednik: Nihad Fuško • Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Nihad Arnautović i Ismet Lisica • Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Edhem Ekmeščić, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Bisljim Zurapi, Salko Dedić, Abdulah Jeloč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Regruti dali svečanu zakletvu

NAŠA NOVA SNAGA

Još jedna klasa regruta, treća po redu, sa područja općine Bugojno, Gornji i Donji Vakuf, Vitez, Travnik, Novi Travnik, Busovača i Jajce, dakle područja u zoni odgovornosti Sedmog korpusa, dala je svečanu zakletvu da će se braniti, slobodu, nezavisnost, suverenitet i cjelovitost Bosne i Hercegovine.

Piše
Nihad Arnautović

Predajom raporta komandantu 7. korpusa, brigadnom generalu Mehmedu Alagiću počeo je ceremonijal. Izvršena je i smotra postojećih regruta. Prije izgovaranja teksta svečane zakletve travnički muftija Nusret ef. Abdibegović proučio je fatihu svim šehidima rata za slobodu zemlje i žrtvama svireposti srpskog fašizma iskazanom u posljednjem granatiranju slobodnog grada Tuzle, ujedno (ne)zaštićene zone UN. Ova tragična događanja ublažila su donekle svjetlost svečanosti, ali ni u kom slučaju i njen značaj.

Gromkim i odlučnim glasovima, ponavljajući tekst svečane zakletve za generalom Alagićem ovi mladići pokazali su svoju privrženost jednoj domovini i odlučnost u daljem i konačnom oslobađanju svih teritorija koje se nalaze pod okupacijom zloglasne terorističke paradržavne tvorevine tzv. Republike Srpske kojom upravljaju lideri fašističke doktrine.

Brojni članovi porodice, prijatelji i poznanici našli su načina i vremena da prisustvuju ovoj skromnoj svečanosti i time pokažu jedinstvo naroda i armije proistekle iz tog naroda.

Regrutima, koji su dali svečanu zakletvu, prvi se obratio brigadni general Mehmed Alagić, koji je između ostalog rekao da ovi mladi ljudi svaki dio naše države trebaju smatrati svojim, da moraju biti disciplinovani i odgovorni u izvršavanju postavljenih zadataka. Uz upućene želje za uspješan završetak obuke general Alagić je rekao da moraju biti dobri i hrabri borci, a da hrabre i sreća prati: "Vi ste naša nova snaga koja će sa ostalim borcima naše armije doprinijeti konačnom slomu srbočetničkog fašizma", rekao je general Alagić čestitajući regrutima, njihovim roditeljima i rođacima na ovom svečanom činu.

U ime Savjeta muftijstva i svoje lično ime regrutima je zatim čestitke uputio i travnički muftija Nusret ef. Abdibegović. Gledajući ove mlade ljude izrazio je ubjeđenje da će Bosna svakim danom biti slobodnija, šira, veća. Riječi čestitke uputio je i u ime Regionalnog odbora Stranke demokratske akcije Banja Luka i Okruga Banja Luka Midhat Karadžić, a ispred Kantonalnog odbora SDA za srednjebosanski kanton čestitke je uputio Dževad Mlačo. Potom se pristupilo potpisivanju svečane zakletve. U toploj atmosferi, među roditeljima, rođacima, prijateljima, zvanicama, budućim saborcima i starješinama, ovi mladi ljudi pokazali su punu ozbiljnost i zrelost trenutka u kojem se nalaze. To je ujedno i garancija uspješnosti svladavanja zadataka koji im predstoje . Ovim je završen službeni dio kada se otišlo na zajednički ručak prireden tim povodom u krugu kasarne u Travniku.

Uz Prvu godišnjicu bataljona Vojne policije 7.korpusa

POLICAJCI - SLAVLJENICI

Svoju prvu godišnjicu svečano je obilježio i najmlađi, 7.bataljon Vojne policije iz sastava jedinica 7.korpusa naše Armije. Nakon predaje raporta Komandantu Korpusa brigadnom generalu Mehmedu Alagiću izvršena je smotra dijela jedinica iz sastava bataljona. Za sve šehide i pale borce ove jedinice u borbi protiv srbočetničkog agresora i njegove fašističke ideologije, proučena je Fatiha.

Policajcima postrojenim u svečanom stroju prvi se obratio Komandant Korpusa general Alagić. "O sebi treba da govorimo malo, neka o nama govore drugi", rekao je između ostalog. Podsjećajući na genezu nastanka ovog bataljona iz jedinice Vojne policije Operativne grupe "Bosanska Krajina", general Alagić je napomenuo da su pripadnici ove jedinice časno obavljali i borbene zadatke u odbrani od agresora uz one koji su im po prirodi posla određeni. Uz želju da drugima i dalje služe za primjer svojim radom i disciplinom i nastave borbu u pozadini protiv kriminala, šverca i drugih negativnosti, general Alagić je borcima, vojnim policajcima čestitao prvu godišnjicu formiranja bataljona.

Komandant bataljona, kapetan Osman Menković, podsjetio je na protekli period stvaranja i formiranja ove jedinice, te na oblike rada i zadataka koje su ovi borci izvršavali. Također je podsjetio i na one koji su i svoj život dali za dobrobit i slobodu naše domovine. Čestitku za svoju prvu godišnjicu pripadnici bataljona su dobili i od Generalštaba Armije R BiH.

Za uspješno obavljanje postavljenih zadataka sedamnaest pripadnika je dobilo pismene pohvale i to Naredbom Komandanta Korpusa:Nail Crljenković Zijad Šipraga i nadčelnik Adis Ribić. Naredbom PK za bezbjednost 7.korpusa: Rasim Palić, Mirsad Dizdarević, Jasmin Palalić, Nermin Đerahović i Sabahudin Delić. Naredbom Komandanta bataljona poručnik Samir Pejković, Hasib Terzić, Mersad Muratović, Mujo Ćosić, Kemal Hadžić - Hepa, Bahudin Mahmutović i Senad Fazlić.

Svi pohvaljeni dobili su i po pet dana nagradnog dopusta Naredbom Komandanta bataljona. Valja pomenuti da je u povodu godišnjice bataljona održan i turnir u stolnom tenisu između pripadnika bVP I 17.VKbbr u kojem su domaćini, slavljenici zaslužno trijumfovali.

Nihad Arnautović

Podsjećanja: IDV 712.bbr

ŽIGOSANI

Skromnom svečanošću 6.juna je obilježena druga godišnjica postojanja IDV-a 712.bbr, popularnih "Žigosanih". Pripadnici ove jedinice i njihovi gosti, predstavnici vojnog, društvenog i političkog života prvo su obišli šehitsko groblje i svojim poginulim saborcima i ostalim borcima proučili "Fatihu".

Usljedilo je postrojavanje jedinice gdje su pročitane naredbe o dodijeljenim priznanjima. Za svoj dosadašnji doprinos oslobodilačkoj borbi "Žigosani" su, u povodu svoje druge godišnjice, nagrađeni pismenom pohvalom komandanta 7.korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, a borci Senad Husam, Ešref Zukić, Nisvet Muslimović, Nermin Goran i Rasim Arslanović nagrađeni su pismenim pohvalama i novčanim nagradama od strane komandanta 712.bbr, majora Kenana Dautovića.

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

AKTUELNO

NAKON MAJSKE POBJEDE BORACA 3.KORPUSA ARMIJE R BIH NA OZRENU

ČETNICI NISU IMALI ŠANSE

Prema iskusnim ratnicima 3.korpusa Armije R BiH našli se regruti mobilisani u prvoj polovini ove godine. Značaj grede Podsijelovo mnogo veći i od ubijenih četnika i od zaplijenjenog oružja: ona je "južni ključ" za Ozren i Vozuću.

Saša Rukavina
"Večernje novine"

Kraj maja 1995. godine ostaće sasvim sigurno crnim slovima zapisan u knjigama Prnjavora: u samo dva dana grad je ostao bez više od sto - vojnika. Pogrešne vojske na pogrešnom mjestu: borci Armije R BiH, njenog 3.korpusa, naprosto su rasturili 1.laku prnjavorsku brigadu "Vojske Republike Srpske" na Podsijelovu, ozrenskoj kotl koja je od početka rata bila ključ za mnogo toga

Dešavanja na bh ratištu ovih proljetnih dana teku tako brzo da se za analize završenih bitaka ima premalo vremena. Zato će tek kasnije stručnjaci proučavati šta se 27. i 28.maja dešavalo na Podsijelovu. Tek, za te analize koristiće činjenicu da su se pred rovovima četničke 1.lake brigade na Podsijelovu našli pripadnici Odreda "El Mudžahidin", vojnici IV manevarskog bataljona 3.korpusa i združene jedinice 35.divizije KoV Armije R BiH.

NISU IM POMOGLI NI "SPECIJALCI"

Neprijatelji na Podsijelovu jednostavno nisu imali šanse da se brane: Karadžićevi vojnici na Podsijelovu nisu imali nikakvog ratnog iskustva: u dokumentima mrtvih četnika najčešći datum mobilizacije je 22.maj 1995. godine! Ili, najduži vojnički staž imao je Gojko Keser, rođen 1960. godine u Prnjavoru. On je Karadžićev vojnik bio od 22.decembra 1994. godine! Ni pojačanje koje su u toku akcije četnici poslali iz Doboja ("Specijalna jedinica CSB Doboj") nije ništa mogla učiniti.

Pukovnik Fadil Hasanagić, komandant 35.divizije reći će nakon bitke za Podsijelovo kako je polovina tih "specijalaca", "u nekim mračnim, crnim odijelima", ostala na Ozrenu.... Ratni plijen isto tako nije zanemariv: dva tenka su pojačala tenkovske jedinice 3.korpusa Armije R BiH, zarobljeno je nekoliko cijevi većeg kalibra, stotine komada streljačkog oružja, municije za dobar rat.... Puno više, međutim, i od četničkih ljudskih gubitaka i od zaplijenjenog oružja vrijedi sama greda Podsijelovo. Izuzetno važna i za branioce BiH i za četničke agresore, do kraja maja ove godine greda je dijeljena u poprilično nesrazmjeru. Tri od ukupno četiri kontrolisali su četnici, četvrtu, čuvenu kotu 715, pripadnici Armije R BiH.

Kad se zna da sa Podsijelova četnici praktično imaju otvoren put prema Zavidovićima (Maglaju, Tešnju i Tesliću - famozni "južni koridor"), a da su zauzimanjem kompletne grede borci Armije R BiH presjekli jedini ozbiljan i upotrebljiv put Vozuće sa ozrenskim zaleđem, čak je i laicima lako zaključiti šta Podsijelovo zaista znači u ovom ratu. Ili, kako reče jedan kolega iz Informativne službe 3.korpusa: nakon Vlašića ovo je sigurno najvažniji završen posao!

Pogled na kartu BiH to još više pojašnjava. Kompletan Ozren je praktično klin usaden u slobodnu teritoriju. Najuži je kod Doboja, borce 2. i 3.korpusa na dijelu Tešanj - Gračanica dijele tek tri, tri i po kilometra vazduhom. Neki od analitičara tvrde kako oslobađanje Doboja spada u jednu od trenutno lakših operacija. Ali, oslobađanje Doboja bez čišćenja Ozrena znači malo.

PODSIJELOVO - VRATA OZRENA

Prema nekim procjenama u ozrenskim šumama je između 14 i 15 hiljada četnika, dobro opremljenih artiljerijom. To, praktično, znači da bi slobodan Doboj sa četničkim Ozrenom bio mrtav grad. Sa druge strane, slobodan Doboj bez četnika na Ozrenu značio bi današnjih dvjestotinjak kilometara ozrenskog fronta svesti na tri, četiri dobojskog. Koliko bi to snaga oslobodilo za druga ratišta znaju samo stratezi Armije R BiH.

Gdje je u toj priči Podsijelovo? Za sada tek kao jedan korak ka Vozući, odnosno, asfaltnom putu Zavidovići - Banovići (Zenica - Tuzla). Nakon toga Podsijelovo služi kao prva stepenica za čišćenje Ozrena sa južne strane. Koliko važna jasno je tek kad se u računicu ukalkulišu i istovremeni pomaci jedinica 2.korpusa na lukavačkom dijelu ozrenskog fronta. Brojna četnička pojačanja koja preko Doboja putuju za Bosansko Petrovo selo jednostavno više ne znaju gdje se rasporediti.

Istovremeno, Ozren se polako prazni. Karadžić je majski poraz pokušao pretvoriti u "egzodus civila" pomjerajući oko 4 500 civila prema Doboju i smještajući ih u Kotorsko, selo sjeverno od Doboja, selo čiji su prognani stanovnici Bošnjaci tu, iznad svog mjesta. To je ono pitanje na koje racionalni um teško može odgovoriti: gdje su granice bolesnih paljanskih planova!? Dok su se "igrali" sa sudbinama Bošnjaka i Hrvata igra je bila krvavija, ali i razumljiva. Sad se igraju "svojim" narodom. Zaista, gdje su granice Karadžićevog ludila?

U "SUDARU"
70 POGINULIH ČETNIKA!

Da bi prikrili poraz i gubitke na ozrenskom ratištu, četnici su i ovaj put potegnuli za svojim oprobanim metodama laži propagande. Tačnije, major Vlado Živković, komandant tzv. prnjavorske lahke brigade, koja je poslije sudara sa Armijom R BiH na ovom bojištu ostala "kraća" za 70 svojih pripadnika, saopštava javnosti da je došlo do sudara autobusa, te da je teško stradao veći broj njegovih terorista.Priča poznata još sa Vlašića kada je Janko Trivić pokušao obrazložiti pogibiju svojih "vukova" time da se, eto, autobus survao u kanjon Ugra. Međutim, istina se ni tada, kao uostalom, ni sada, ne može sakriti. Nju znaju i borci Armije R BiH a, bogami, i "hrabri pripadnici VRS". Među do sada trinaestoricom identifikovanih poginulih četnika najviše je novomobilisanih i svi su iz vojne pošte 7001/45 Prnjavor: Gojko Subotić, 1961 g. - Popovići, Milan Pavlić, 1975.g. - Prisoje, Dragutin Pevlić, 1952.g. - Gornji Vijačani, Slobodan Vasić, 1963.g. - Šarinci, Željko Vuković, 1972.g. - Ilova, Mihajlo Kostocki, 1967.g. - Corle, Vasilije Zofil, 1963.g. - Prnjavor, Čedo Konturić, 1950.g. - Gornji Vijačani, Pero Gligorić, 1961.g. - Prosjek, Mirko Đuraš, 1951.g. - Lužani, Adam Meljnin, 1963.g. - Lišanj, Gojko Keser, 1960.g. - Prnjavor, Miroslav Marić, 1966.g. - Čuče, Đuro Đorđević, 1966.g. - Pravice. Mnogo četnika još je ostalo ležati na obroncima Ozrena, a oni što su uspjeli uteći ispred bosanskih askera sigurnose više neće vraćati na ovo područje jer, konačno su uvidjeli da tu nemaju šta tražiti, kao i to da u borbi nemaju, ama baš, nikakvih šansi.

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovarao:
Azam Mandžić

O najnovijem uspjehu boraca 2.korpusa iz prve ruke za "Slobodu" priča brigadir Sulejman Budaković, načelnik Štaba 2.korpusa AR BiH.

NA KORIDORU ZAVRŠNI UDARAC AGRESORU

Uspjesi na Ozrenu i Majevici, vezali četničke jedinice Likvidirano preko 150 četnika, zarobljene velike količine naoružanja i municije Do spajanja 2. i 3.korpusa će sigurno doći Presijecanje "KORIDORA" znači privođenje rata kraju Naše jedinice "samo" 3,5 km od periferije Brčkog HVO postiže solidne rezultate Četnički masakr propust civilnih i vojnih vlasti Tuzle Napadi naređeni od Karadžića, odnosno Mladića

Gospodine brigadiru, šta se to u posljednje vrijeme dešavalo u zoni odgovornosti 2.korpusa?

- Zavisi koji period posmatramo. Ako se posmatra period od našeg kontra-udara, koji smo izveli u rejonu releja na Majevici, onda mogu reći da smo imali vrlo intenzivna borbena dejstva na samom releju i oko releja, gdje smo uglavnom jedinicama 24. i 25.divizije, praktično opkolili relej i gdje se prema našim procjenama nalazilo oko 200 četnika. Međutim, moram istaći da zbog nekih nepredviđenih okolnosti posao jednostavno nismo priveli kraju. Ali smo nanijeli četnicima jedan zaista jak udar, likvidirali smo preko 150 četnika, pogodili 10 oklopnih vozila, neračunajući MTS-a. Dakle, bio je to veliki, snažan udar, što je bez sumnje omogućilo i jedinicama 7.korpusa da urade ono što su uradile i ja im od sveg srca čestitam na tome. Istovremeno, ovom smo operacijom vezali četničke snage, jedan dio četničkih jedinica je definitivno prekinuo odlazak na bihaćko ratište, što je itekako bitno. S druge strane, da bi rasteretili naš pritisak na relej Stolice, četnici su izveli jedan jak udar snagama Drinskog korpusa, u širem rejonu Visoke glavice na dijelu zvorničke općine, odnosno području Zvornik - Teočak. Imali su jedan početni uspjeh, pomjerili su linije oko 1 km u našu dubinu. Međutim, u kasnijim dejstvima koja su se odvijala u naredna dva mjeseca, zahvaljujući jedinicama 24. divizije ojačane jedinicama 22. i posebno aktivnostima jedinica "Crni labudovi", uspjeli smo da vratimo postojeće linije, nagdje oko 170 zemunica da oslobodimo za negdje tri i po sata, te pomjerimo naše linije odbrane negdje za oko 1 - 1,5 km naprijed ka Drini. Tako je tamo situacija, već jedan duži vremenski period stabilna. Nakon ovog uspjeha naše jedinice, prije svega 25.i 22.divizija, izvele su dva jaka udara na Majevici i Ozrenu, a poslije tragedije koja se desila u Tuzli, oslobodili smo nekoliko vrlo bitnih objekata na Majevici. Jedan od njih je tt-745 Kapljevac, drugi je kota 716 Ravni Lještak, a na Ozrenu smo uspjeli osloboditi takođe nekoliko vrlo bitnih objekata među kojima posebno Trepce i Skresala. Sve skupa je to preko 15 km oslobođenog teritorija. Naneseni su određeni gubici četnicima, posebno na Ozrenu gdje smo zarobili mnogo artiljerije različitih kalibara, te oruđa manjeg kalibra. Valja naglasiti da smo svo vrijeme izvodili vrlo jaka diverzantska dejstva, koja su pratila dejstva na Ozrenu u zoni odgovornosti 22.divizije.

Takođe u zadnjih nekoliko dana, odradili smo još jednu vrlo značajnu stvar. U rejonu Čelića oslobodili dvije bitne kote iznad Čelića i stavili ih pod našu kontrolu. Tu smo takođe četnicima nanijeli određene gubitke. Petnaest do dvadeset ih je likvidirano, jedan je zarobljen, nekoliko tijela smo izvukli, te zarobili nešto pušaka i drugih MTS-a.

■ Kakva je situacija konkretno na Ozrenu?

- Poslije uspjeha 3.korpusa, mnogo se toga mijenja. Mi pratimo situaciju kod Doboja, gdje je Ozren najuži, odnosno gdje su četničke snage na jednom uskom prostoru. Na nekih 7 km i sa jedne i sa druge strane se nalaze brigade 2.i 3.korpusa i tu četnicima skoro da ne ulaze interventne, manevarske jedinice. Valja to zahvaliti prije svega uspjesima Armije i HVO-a. Tako da je realno očekivati, poslije uspjeha 3.korpusa i naše veće uspjehe na ovom ratištu!

■ Hoće li doći i šta bi u praktičnom i vojno - taktičkom smislu značilo fizičko spajanje 2. i 3.korpusa Armije R BiH, koje je posljednjim uspjesima tako blizu?

- Do spajanja 2. i 3.korpusa će sigurno doći, ako se misli preko Ozrena, odnosno u Vozuću. Trenutno je između 2. i 3.korpusa, gledajući u rejonu Vozuće, prostor od 7 kilometara. Spajanjem u ovom rejonu mi bi definitivno dobili asfaltnu komunikaciju koja bi vodila pravcem Tuzla - Banovići - Zavidovići i dalje. Ne bismo više išli ovim planinskim putevima, dobili bi znatno brži pokret i manevar jedinica. Prednosti bi bile i u odvijanju civilnog života, posebno zimi. Zatim bi stavili pod našu kontrolu sigurno 150 km nove slobodne teritorije R BiH, oslobodili bi i jedan dio snaga i 2. i 3.korpus bi ovim uspjehom oslobodili po nekoliko brigada. Ono što bi spajanjem 2. i 3.korpusa postigli to bi bio jedan težak poraz agresora jer je Vozuća, odnosno Ozren, jedno od mjesta gdje je rođeno četništvo u svom najcrnjem vidu.

■ Nezaobilazno pitanje je nedavni četnički masakr na tuzlanskom Trgu, kada je ginula mladost ovog grada. Kako vi komentarišete ovaj događaj?

- Masakr je jednostavno propust i civilnih i vojnih vlasti, a posebno političkih struktura. Razumljivo je da se svuda okuplja narod, da mladost želi biti na korzou, u kafićima itd, međutim oni koji rukovode i imaju vlast u svojim rukama - oni su krivi zbog čega u momentu može da se desi jedna ovakva tragedija. Neko je bio dužan da spriječi okupljanje, konkretno u ovom slučaju omladine na jednom mjestu. Ja sam u Mostaru bio prinuđen jednostavno da hapsim po ulicama u vrijeme policijskog sata i vojnike i civile. Tada je Komanda Korpusa mogla preduzimati sve mjere bezbjednosti i da nikome ne odgovara za posljedice. Jedan dan sam preko 300 civila i vojnika uhapsio i strpao u zatvor, među njima i Ministra za promet i veze u Vladi R BiH Ibrahima Koludera. Dobro se sjećam da me tom prilikom nazvao predsjednik općine g.Smail Klarić, koji mi je čestitao i zamolio da pustim g.Koludera. To se tako jednostavno moralo uraditi. Naime, pravio sam proračun, dok nismo ovu mjeru uveli, u prosjeku smo dnevno imali pet poginulih. Onog momenta kad smo počeli hapsiti i zatvarati u zatvor imali smo jednog poginulog civila dnevno. Dakle, ako se povuče paralela između Mostara i Tuzle, vidi se da mora postojati sankcija, jednostavno sistem mora da funkcioniše i ne smije dozvoliti da dođe do ovakvih tragedija. Ginuće se još, ali ovakva tragedija masovnih razmjera je nedopustiva. Što se četnika tiče, mi smo taj dan imali vrlo aktivna borbena dejstva na Majevici. Taj isti dan imali smo masovni napad četnika na sve gradove u z/o Korpusa, gdje je palo preko 250 artiljerijskih projektila, samo na Gračanicu 30. Srećom, u Gračanici su se pridržavali znakova opasnosti tako da se nije desio slučaj (masakr) kao u Tuzli. Jednostavno, četnici su naredili da se izvrši masovno granatiranje gradova u znak odmazde i ništa nije slučajno. Ponavljam, napadi su naređeni direktno od Karadžića, odnosno Mladića.

■ Došli ste sa teritorija na kojem je Armija R BiH vodila borbe sa postrojbama HVO-a. Postrojbe u posljednje vrijeme postižu uspjehe na glamočkom, livanjsko-grahovskom ratištu. Kako to tumačite i da li nakon zajedničkih sadejstava smatrate da može doći do uspostave vojske Federacije?

- To su sadašnje intencije, koje određuju posao u tom smislu. Jednostavno, došli smo do formiranja Zajedničkog Štaba-Stožera, koji ima zadatak da dalje radi na integraciji postrojbi HVO i jedinica Armije R BiH. HVO postiže solidne rezultate, kada je u pitanju ZP Orašje takođe dole kada je u pitanju Mostar, te posebno na livanjsko - glamočkom ratištu u zadnjih mjesec dana. Svjež je primjer odlične saradnje i sa 7.korpusom na Kupresu itd. Ja sam lično optimista jer stvari idu nabolje. Održan je još jedan sastanak u Travniku na tu temu. Za očekivati je da što prije dođe do integracije HVO-a i Armije u zajedničku vojsku čime bi se zajednički, četnički agresor konačno dotukao. No, prošlost nas obavezuje da neke stvari ne zaboravimo i oprostimo. Posebno ono što se dešavalo u Mostaru, kada je samo od granatiranja sa položaja HVO-a ubijeno 1250 civila. Ali eto, život mora ići dalje, i zarad interesa Države i onih naših nasljednika koji treba da normalno žive i rade, te zbog nas u BiH mi moramo neke stvari progutati, zatvoriti oči. Ali, u vaspitavanju i pristupu onima koji ne znaju šta se zbivalo, moramo im to stalno naglašavati da ne bi sutra ponovo doživjeli ovo što smo doživjeli '92., '93. i '94. kada je u pitanju HVO.

■ Sedmi korpus je sebi "izabrao" da se spoji sa Petim.

Spajanje 2. i 3. je vrlo izvjesno. U vašoj zoni je famozni "KORIDOR". Hoćemo li nakon "spajanja" na Vozućoj - Ozrenu dočekati presijecanje srpskog - posavskog koridora?

- Sa vojničkog aspekta taj posavski Koridor je vrlo zanimljiv. Naše se jedinice nalaze na oko 3 km fizičke udaljenosti od periferije Brčkog. Samo na nekoliko kilometara su i postrojbe HVO-a ZP Orašje. Teško je reći kada će doći do presijecanja ta famozna tri i po kilometra, ali ono što je poznato jeste da su upravo toliko naše jedinice udaljene od grada. Doda li se još oko 4 km dubine grada, to praktično znači da smo oko 7 km udaljeni od obale Save, odnosno 6-7 km ispred z/o 215.brigade iz sastava 21.divizije, III lakše, nekadašnje legendarne 108.brčanske brigade. U ovom momentu naše linije su sigurne, a onog momenta kada Generalštab Armije R BiH odluči da se krene u akciju presijecanja Koridora, mi ćemo biti spremni. Presijecanje Koridora, u svakom slučaju, predstavlja, vjerovatno, privođenje kraju rata jer bi time bio definitivan kraj sna o velikoj Srbiji i bila bi to, bez sumnje, prekretnica u ovom ratu. Kada će do toga doći ne znam, ali će 100% doći!

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Tri godine od formiranja prvog krajiškog bataljona

PRVI BATALJON JE KRAJIŠKA PATRIOTSKA LIGA

Ovaj krajiški bataljon sastavljen je od boraca koji su svoj život na zapadu zamijenili rovovima, ljudi koji nisu prošli četničke kazamate, ali su spoznali istinu. A ona je da se četnici samo borbom mogu poraziti.

Proljeće 1992.godine u Bosni i Hercegovini. Još mnogo ranije zanijećeno hiljadugodišnjoj državi da nestane od bosnomrzaca, katila, a Bošnjaci ne daju, a i kako bi mogla nestati tisućljetna tvrđava?

Užasavajuće vijesti o bestijalnom divljanju četničkih hordi u Bosanskoj Krajini, o masovnim zločinima, etničkom čišćenju koje brutalno provode četnici, stižu na Zapad i među Bošnjake uposlene u inozemstvu, koji su poodavno morali za poslom i kruhom privremeno iseliti u tuđinu, zbog tada prikrivene prisile, a sila zakon mijenja, a ne i dušu, a duša bosanska bez Bosne ne može. Na silu razdušen čovjek u bezdušnom kaurskom svijetu opstati ne može, niti odušiti od boli, nepreboli. Hrabri i odani sinovi Bosne odmah razumijevaju šta im je činiti i odlučno i smjelo počinju raditi na vojnom organiziranju jedinica i traže put povratka u Domovinu, uvidjajući, da je oružana borba jedini garant njihove opstojnosti.

Morali su se vratiti i zbog unutarnjeg glasa savjesti i sam dolazak njihov je veliki moralni čin, ali su oni stvarali i jezgro, okosnicu odbrane centralne Bosne sa pogledom u Krajinu. Njihov dolazak je i potvrda kako nisu samo vodeće BiH stranke kreirale i izvodile odbranu R BiH, nego samoinicijativno i građani i njihova Udruženja. To su ljudi koji nisu prošli četničke logore i ostale torture, ali nisu mogli ni podnijeti sva poniženja svog naroda i Domovine i odlučno krenuli u odbranu Bosne, svoga i njenog dostojanstva, često ostavljajući za sobom relativno sigurne egzistencije, kada su istovremeno mnogi koji nisu morali, napuštali Bosnu...

KAZNITI ZLOČINCE

Faktički, već početkom maja počinje okupljanje Bošnjaka u Sloveniji i Hrvatskoj, a i pridošlica iz Austrije, Njemačke, Švicarske... Počinju i prvi sastanci, upoznavanja ispred Islamskog centra u Zagrebu i prve organizirane aktivnosti za Bosnu oko dobrovoljnog darivanja krvi. Već 30.maja formiraju se dvije čete za sastav budućeg 1.Krajiškog bataljona u zagrebačkoj vojarni na Borongaju, a puni naziv jedinici je zapravo dat u Travniku.

Već početkom juna počinje ne samo pješadijska obuka boraca, nego i artiljerijska, i to relativno dobra. Svi su bili svjesni da bez vojničkih znanja i vještina nema uspješne borbe protiv četnika, a važnost artiljerije nije potrebno posebno naglašavati. Naime, formirana je i jedinica minobacača 60 mm i pristupilo se obuci posada, kasnije i na minobacačima 120 mm, te haubici 155 mm, jer niko nije bio ranije obučen artiljerac do njihov zapovjednik.

Jezgro bataljona je sačuvano i preko 70% boraca je spremno slijediti komandu i ideju odlaska u Bosnu. U tako napetoj atmosferi dolazi vijest da se može u Travnik i jedinica kreće autobusima 03.jula 1992.godine oko 18.00 sati. Na putu nije bilo većih problema. U Travnik je doputovalo 658 ljudi sa potajnom nadom u brz dolazak na svoja ognjišta u Krajini. Imali su 130 pušaka, jedan minobacač 60 mm, te nešto opreme nabavljene preko naših ljudi iz dijaspore, a veći dio MTS-a i sanitetskog materijala je ostao u magacinu Berbira.

OSLOBODITI BOSNU!

Odmah po dolasku u Travnik jedinice 1.Krajiškog bataljona lokalne vlasti žele angažireti u sklopu TO-a, no oni žele samostalno djelovati pa tako i biva. Već nakon desetak dana jedinice 1.Kbat. su angažirane na Turbetu, a nešto kasnije dio njih je angažiran na odbrani linija na Šešićkoj planini. Vod artiljeraca odlazi na Mešćemu. U borbama s četnicima jedinica ima i prve ranjene i poginule, a borci su to vojnički podnijeli, jer su oni svjesno došli žrtvovati se i podnositi žrtve.

Kasnije bataljon dobija zadatke odbrane Turbeta i Travnika, a poslije dio jedinica odlazi na Jajce i zaposjeda linije Barevo, Pšenik, Gola planina. Povlačenjem postrojbi HVO-a sa Jajca i Prvi Krajiški bataljon je prinuđen povući se sa linija odbrane grada na golemu žalost njegovih boraca i prikuplja se u Lendićima, a potom zajedno sa Sedmom brigadom ide braniti Karaulu. Poslije angažiranja na Karauli, spajanjem 1.Krajiškog bataljona, koji je formalno prerastao u 1.Krajišku brigadu i Sedme Krajiške brigade formira se Sedamnaesta Krajiška brigada 25.novembra 1992.godine, a Prvi Krajiški bataljon postaje Prvi bataljon novoformirane Brigade.

Ovih dana smo obilježili treću godišnjicu formiranja ovog slavnog Bataljona, a istinsku proslavu ćemo organizirati u slobodnoj nam Republici Bosni i Hercegovini, kada uradimo posao zbog kojeg smo i došli...

IS 17.VKbbr

Treći bataljon sedamnaeste - nekad i sad

IZNENADIO SNAGOM I MOĆI!

Devetog maja 1995.godine odlukom komandanta brigade Sakiba Forića ponovo je u 17.Viteškoj krajiškoj brdskoj brigadi formiran Treći bataljon. Tako je brigada dobila još jednu izuzetno jaku jedinicu, čime će se bitno popraviti njene manevarsko-taktičke sposobnosti u izvršavanju narednih zadataka. Odmah je pristupljeno obuci i doobuci boraca i starješina, koji nastavljaju slavnu tradiciju bivšeg Trećeg bataljona.

Početkom mjeseca marta 1993.godine u silovitom udaru Treći bataljon 17.krajiške brdske brigade, sastavljen od mladih boraca, uspio je da ovlada objektom 715 u rejonu Visokog. Tom uspjehu posebnu težinu davala je činjenica da su borci ovog Bataljona, kojim je komandovao Edin Brkić, po prvi put izvodila ofanzivna borbena dejstva. Prilikom ovladavanja kote 715 više od 50 četnika je izbačeno iz sroja, a uništeno je i nekoliko oruđa sa posadama, te zaplijenjene izvjesne količine pješadijskog naoružanja.

Pomoć koju je u tim danima 17. krajiška brigada pružila opkoljenom Sarajevu je bila nemjerljiva. Treći bataljon je iznenadio snagom i moći koju je pokazao u tim borbama. Međutim to i nije bilo veliko iznenađenje kada se u obzir uzmu patriotizam, mladost i srčanost boraca ovog Bataljona, do čijeg je formiranja došlo uporedo sa formiranjem 17.kbbr, kao i kvalitetne pripreme, koje su vršene dok je Bataljon boravio u kasarni.

OFANZIVNO, UBOJITO, USPJEŠNO...

Nakon Visokog Treći bataljon se zajedno sa drugim jedinicama Sadamnaeste vraća u kasarnu u Travnik gdje se vrši doobuka i opremanje jedinica do početka juna 1993.godine, kada se sukob sa ekstremistima HVO-a više nije mogao izbjeći. Treći bataljon, koji je predhodno bio izmješten u Bijelo Bućje, gdje je obezbjeđivao liniju prema četnicima, našao se u sendviču jer je HVO iza naših linija na potezu Mravinjac-Mešćema postavio svoju liniju. U briljantno izvedenoj akciji Treći bataljon je sa dijelom jedinica tadašnje 312.bbr oslobodio objekte Mešćemu i Vučije jame nakon čega nastavlja oslobađati teritorije lijevim pravcem prema Novom Travniku.

Predaja objekata Mravinjac i Kamenjaš u ruke četnicima od strane HVO-a dovodi Bijelo Bućje ponovo u nepovoljan taktički položaj. Četnici se spuštaju iza leđa naših boraca u rejonu kote 1260 sa ciljem da preko Mešćeme dođu na Vilenicu sa koje bi u potpunosti kontrolirali grad Travnik. Zahvaljujući odlučnosti jedinica, koje su branile taj prostor, a među kojima je bio i Treći bataljon 17.kbbr, četnici su trpeći velike gubitke natjerani na povlačenje.

U nizu uspjeha Trećeg bataljona, dolazi i jedan od najznačajnijih, a to je učešće u oslobađanju objekata Mravinjac, Kamenjaš i Plane u sadejstvu sa dijelom jedinica 7.muslimanske i 308.bbr. Glavni nosilac zadataka u toj akciji bio je Treći bataljon na čelu sa komandantom Vahidom Dervišićem. Zaplijenjeno je mnogo pješadijskog naoružanja, pet PAM-ova, jedan PAT-20/3, tri MB 82 mm, tenk T-55 i mnogo druge opreme, a likvidirano je i mnogo četnika.

Nakon okončanja sukoba u Travniku Bataljon zajedno sa ostalim jedinicama 17.Skbbr, odlaži na viteško bojište gdje u nizu uspješnih akcija daje svoj doprinos deblokadi Starog Viteza. Polovinom oktobra '93.godine zbog velikog broja, a to vrijeme nerješivih problema, smanjenja broja ljudstva i ukupnih dešavanja, koja su pratila tadašnje ustrojavanje Brigade, Treći bataljon je rasformiran, a njegov dio jačine čete, prelazi u 4.bataljon. Time završava ratni put ovog Bataljona ispunjen blistavim pobjedama i velikim uspjesima postignutim u relativno kratkom vremenu postojanja.

Nedavno su borci novoformiranog Trećeg bataljona upućeni i na svoj prvi borbeni zadatak na kojem savjesno i disciplinovano izvršavaju sve postavljene obaveze, pokazujući da će nastaviti utabanim putem svoga predhodnika.

IS 17.VKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

USPJEŠNA GODIŠNJICA PVO 707.SBBR.

ROĐENDAN NA POLOŽAJU

Ove godine 19.juna, PVO 707.Slavne brdske brigade obilježiće uspješnu godišnjicu svoga formiranja i borbenog puta na položajima, kao što je to uobičajeno za većinu naših jedinica. Načelnik PVO-a Nihad Dautbegović - Mekenzi kaže da je njegova jedinica jedna od jačih u 7.korpusu, zašto su, podjednako, zaslužni svi članovi kolektiva. Od početka je u jedinici i Rabija Hajdarević, poslužilac na PAM-u, koja ni u čemu ne zaostaje za kolegama muškarcima.

Iako će 19.juna obilježiti tek prvu uspješnu godišnjicu svoga borbenog puta, priča o PVO-u 707.Sbbr počinje zapravo sa agresijom na našu zemlju, o čemu nam je govorio načelnik ove jedinice nadporučnik Nihad Dautbegović - Mekenzi.

Naredbom komandanta 7.korpusa 19.juna 1994.godine formirana je baterija PVO pri 307.bbr, a namjenjena je za praćenje brigade u svim borbenim dejstvima. Momci koji su na oruđima su "stari" borci, koji su u većini slučajeva bili u diverzantskim jedinicama. U jedinici ima i mladih boraca koji su se školovali u Nastavno - regrutnom centru 7.korpusa. Oruđa kojima jedinica raspolaže bila su u funkciji i prije formiranja baterija, ali, kako reče načelnik Dautbegović, bez razrađenog sistema vatre. Odmah po formiranju baterija prati brigadu u akciji na Pobrđanima, (pravac D.Vakuf), sa uvezanim sistemom vatre, gdje naši momci odnose pobjedu nad četničkom "PRAG-om" i drugim oruđima.

Jedinicu je prije Dautbegovića uspješno vodio nadkapetan Izet Garača. Danas je to uhodana i dobro obučena jedinica, gdje se izvršenju borbenih zadataka prilazi sa najvećom odgovornošću.

Posebna pažnja se posvećuje održavanju oruđa i utvrđenju položaja, gdje se za svaki položaj radi treći stepen ukopavanja, u čemu učestvuju svi borci ove jedinice od posade do načelnika.

Zahvaljujući takvom odgovornom odnosu prema uređenju položaja, ističe načelnik Dautbegović, jedinica, osim nekoliko ranjenih, nije imala drugih posljedica i gubitaka.

U toku 1994. jedinica PVO je pokrivala cijelu zonu odgovornosti brigade prema Kupresu, sa dovoljnim brojem oruđa, što je omogućavalo uspješna ofanzivna dejstva. Prilikom izvođenja "operacije Kupres" baterija je pokrivala pravce Zagina livada, V.Šuljaga, Hadrovice, kao i pratila pridodate jedinice na pravcima Gornji i Donji Mračaj, Stožer, Jarčišće, Tunel i Nova Titova vila. Maksimalnim zalaganjem i odgovornim odnosom u vatrenoj podršci ovim našim jedinicama, ovdje smatraju da su u potpunosti ispunili taj zadatak, kao, uostalom, i u brojnim drugim akcijama. Veliki značaj se poklanja postizanju brzine postavljanja oruđa na nove vatrene položaje u čemu se ovdje i uspijeva. Posadama je danas dovoljno 48 sati da se urede položaji u novodobivenoj zoni odgovornosti.

Jedinica PVO je ponovo imala preformaciju, preraspored ljudstva i oruđa u bataljone 707.Sbbr, tako da ona sada djeluje kao vod PVO, u čijoj nadležnosti je ostala koordinacija upotrebe svih oruđa.

Vod PVO 707.Sbbr se pokazao uspješnim i u najnovijim borbenim dejstvima na pravcu Komara, podržavajući naše jedinice sistemom vatre. Oni djeluju kao veoma složna ekipa, a kada govore o zaslugama, ne žele nikoga pojedinačno isticati, jer su svi podjednako zaslužni, odgovorni i disciplinivani.

S ponosom ističu da u svom kolektivu imaju i ženu, kojoj u hrabrosti i vojničkim vještinama mogu pozavidjeti mnogi muškarci. Rabija Hajdarević je poslužilac na PAM-u, od početka agresije. Učestvovala je u odbrani Jajca, kao i u svim značajnijim bitkama dosada. Načelnik PVO 707.Sbbr Nihad Dautović, koji je i sam prošao težak borbeni put za koga nema neriješivih zadataka kojeg smo više puta zatekli kako i sam radi na utvrđenju položaja, obećava da će njegova jedinica imati još mnogo uspjeha. Nadimak Mekenzi, kaže ne smeta mu, iako je ličnost po kojoj ga je dobio - nama u lošem sjećanju. "Moja posada mi je taj nadimak dala još u maju 1992. godine zbog uspješno postavljenog oruđa na položaju Guvna - prozvaše me general Mekenzi i ostade to do danas."

Mekenzijeva jedinica, ali ne onoga što nam je u mrskom sjećanju obilježit će 19.juna svoju uspješnu Prvu godišnjicu. Bit će to negdje na položajima u borbi za slobodu naše domovine.

Ismet Muratspahić IS 707.Sbbr

Minobacačlije 727.Sbbr

STRIJELCI BEZ MAHANE!

Ovo je priča o nastanku MBČ 727.Sbbr koja je dala veliki doprinos u oslobađanju okupiranih dijelova R BiH na području 7.korpusa. Sve je počelo 17.novembra 1993. godine kada je naređenjem tadašnjeg komandanta 27.bbr formiran samostalni minobacački vod koji je raspolagao sa skromnim brojem cijevi i to: jednim MB 60 mm produžene cijevi, jednim MB 82 mm, te jednim MB 120 mm.

Za komandira voda postavljen je Mušanović Isko, iskusan i provjeren minobacačlija sa jajačkog ratišta, a u sastav voda ušli su borci prvog bataljona, do tad vični samo borbama sa pješadijskim naoružanjem. Voljom i upornošću boraca kao i iskustvom komandira, oni izrastaju u vrsne opslužioce i nišandžije, koji u svojim dejstvima zadaju glavobolju neprijatelju i nanose mu velike gubitke u živoj sili.

Sposobnošću naših boraca u borbama sa agresorom, zarobljena je veća količina cijevi raznih kalibara, tako da je marta mjeseca 1994. godine postavljen načelnik artiljerije, a ujedno i samostalni MB vod prerasta u MBČ. Za načelnika artiljerije imenovan je Mujo Sobo, a za prvog komandira Isko Mušanović. Uvećanjem broja cijevi i stručnim usavršavanjem boraca MBČ daje puni doprinos u akcijama Vučija glava, Kosine, Vučija planina i Glavica na vlašićkom ratištu, za šta je pohvaljena od tadašnjeg načelnika artiljerije 7.korpusa.

U junu mjesecu 1994. godine Isko Mušanović biva postavljen na mjesto referenta za plan i obuku, a na mjesto komandira MBČ dolazi dotadašnji komandir prvog vatrenog voda Irfan Mušanović. Popunjena formacijski i stručno osposobljena MBČ 727.Sbbr spremna je za izvršavanje svih postavljenih zadataka, što je u dosadašnjih dejstvima to i dokazala. Učešće su uzeli u svim akcijama 7.korpusa u kojima je učestvovala naša brigada, a među ostalim i u briljantnoj operaciji oslobađanja Vlašića. Treba istaknuti i to da se u četi nalaze borci iz svih krajeva naše domovine i zajednička želja im je da agresora porazimo vojnim putem, a vjeru u pobjedu daje im sve veća moć artiljerije Armije R BiH.

Kao i svugdje u ovom ratu, tako je i MBČ imala nesreću da izgubi jednog borca, Sanela Fazlića i nekolicinu ranjenih, među kojima i teže ranjenog komandira voda Edība Salkića. U više navrata četa, kao i pojedinci nagrađivani su od strane pretpostavljene komande.

Na kraju, zaželimo im puno sreće i preciznih pogodaka po neprijateljskim ciljevima do potpunog oslobođenja jedine nam domovine Republike Bosne i Hercegovine.

IS 727.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ JEDINICA

Iz 770.Sbbr.

POHVALE BRANIOCIMA DEMIROVCA

Posljednjih dana aprila i početkom maja u rejonu Demirovca srbijansko- crnogorski agresor izveo je nekoliko kombinovanih artiljerijsko-pješadijskih napada na prve linije odbrane Armije R BiH. Pripadnici 770.Slavne brdske brigade sedam puta pružili su žestok otpor agresoru.

Pod vrlo teškim klimatskim i visinskim uslovima (1765 m) borci 770.Sbbr. nisu uzmakli pred kišom metaka i granata. Nerpijatelju nisu pomogli ni tenkovi i prage da iz rovova izbace zlatne ljiljane sa Vrbasa. Razloga je mnogo za nadljudsku borbu, a jedan, ipak, dominira. Naime, upravo borci 770.Sbbr su 27.oktobra 1994.godine ovladali ovom najvišom kotom, koja dominira iznad Kupresa, Bugojna, Šipova, Donjeg Vakufa. Oslobađanjem Demirovca stvorene su pretpostavke za nastavak operacije Kupres, koja je uspješno okončana. Danas su položaji Armije R BiH trn u oku Komandi SCA, jer Demirovac ima izuzetan taktički značaj.

Na osnovu Pravilnika o stimulativnim mjerama u Oružanim snagama R BiH, a povodom iskazanih rezultata u izvršavanju borbenih zadataka u odbrani Demirovca, nadkapetan Amer Duraković, komandant 770.Sbbr, pohvalio je 2.četu 1.bataljona i 2.četu 3.bataljona 770.Slavne brdske brigade. Vjerujemo da će agresor isto proći ma gdje da udari na prve linije u zoni odgovornosti boraca 770.Sbbr. Napadači na Demirovac nekoliko dana su atakovali na ovu kotu i izvlačili svoje mrtve što su ratni put završili pred cijevima pripadnika Armije R BiH. Jednostavno u ovoj brigadi nisu naučili da gube ono što su već krvlju zalili i oslobodili. Tako je bilo na Demirovcu, ali i na drugim mjestima. Linija odbrane može samo da se pomjera u korist slobodne bosanskohercegovačke teritorije. Promrzli, umorni i odlučni borci 770.Sbbr prkosno kažu: "Ne mogu nam ništa!", a na sve strane prašte neprijateljski meci i odjekuju detonacije.

Juni je na Demirovcu počeo sa hladnim kišama, ali bez napada agresora. Istina, borci 770.Sbbr vrše dodatne intenzivne radove na utvrđivanju linija odbrane, jer će neprijatelj vjerovatno iznova pokušati ovladati krovom sa kojeg puca pogled na dvije strane: privremeno okupiranu teritoriju Kupresa, Šipova i Donjeg Vakufa i slobodne prostore kupreške visoravni, Bugojna i gradića na Vrbasu.

Fatima Ibrica
foto: B. Omeragić IS 770.Sbbr.

Arif Karović, borac 725.lbr

GAZIJE NIKAD NE POKLEKNU

Arif Karović je 21.maja 1992.godine počeo kao dobrovoljac na visočkom ratištu. Sudbina mu je namijenila da 21.maja 1995.godine, tačno poslije tri godine, bude teško ranjen od protivpješadijske mine. Pripadnik je Patriotske lige, a 7.aprila 1995.godine za ispoljenu hrabrost i odlučnost nagrađen je od strane Komandanta 7.korpusa stimulativnom mjerom "Sahat sa posvetom".

Sve superlative kada bi upotrijebili, ne bi mogli istaći svu veličinu borca Armije R BiH. Da je borac A R BiH nešto posebno, dokaz je i Arif Karović, pripadnik 4.bataljona 725.lahke brigade. Ovih dana smo ga posjetili u zeničkoj bolnici, gdje se oporavlja od posljedica teškog ranjavanja. Prvi utisak, pri susretu, je da fascinira svojim optimizmom i voljom da brani jedinu Domovinu.

MORAM UČESTVOVATI DO KRAJA!?

"Prvu pravu borbu imao sam u Kralupima na visočkom ratištu", počinje svoju ratnu priču Arif. "Bio sam u diverzantskoj grupi. Imali smo zadatak da budemo u ispomoći probojnim jedinicama. Poslije probijanja četničke linije, zaposjeli smo njihove položaje. Onda je počelo strahovito granatiranje naših položaja. Tukli su VBR-ovi, tenkovi, PAM-ovi, PAT-ovi i šta sve ne. Za desetak minuta mnogo nas je ranjeno. Ta borba mi je naročito ostala u sjećanju, jer sam tada zarobio PM M-53 (garonju) i teže sam ranjen u nogu".

Poslije dva mjeseca, vraća se u jedinicu sa zavojima na nozi, još nedovoljno oporavljen. Na visočkom ratištu ostaje do oktobra 1992.godine kada se zbog sukoba sa ekstremnim postrojbama HVO-a, sa jedinicom vraća u Vitez. Potom ide na turbetsko ratište u selo Runiće. Po povratku prelazi u vojnu policiju, ali se tu dugo ne zadržava jer njegova nemirna duša traži akciju pa se vraća svojim diverzantima. Agresija ekstremista HVO-a ga zatiče u rodnom Starom Vitezu. Mada je manje-više svima poznato koliko je bilo teško u Starom Vitezu, ipak, kada je bilo najteže?!

"Najteže je bilo ona zadnja tri dana pred primirje. Svaki tren je padala po jedna "beba" (eksplozivna naprava). Sve je podrhtavalo od detonacija. Nas 12 je bilo u jednoj kući. I samo što smo izašli da zapalimo cigaru, ploča od kuće se srušila pošto je već totalno bila rastrešena od silnih "beba". Allah nas je sačuvao, jer da smo ostali u kući, zna se šta bi sa nama bilo".

Po potpisivanju primirja sa HVO-om, sa svojim izviđačima odlazi na Vlašić. Jednom, dvaputa .... i tako sve do kobnog 21.maja 1995.godine kada je od dejstva protivpješadijske mine ostao bez lijeve potkoljenice. Na kraju razgovora, pitam ga:"Imaš li poruku za svoje saborce?" "Poručio bih im da se paze, da im se ne desi ovo što se meni desilo. I neka guraju, neka tjeraju ove proklete dušmane sve do konačne slobode. U stvari, samo da mi stave ovu "protezu" pa eto mene nazad u jedinicu, jer slamanju srbijansko-crnogorskog fašizma, moram učestvovati do kraja".

S.Hrustić Foto: A.Tatarević IS 725.lbr

Podsjećanje

GOLEŠ - PRVA STANICA NA OSLOBODILAČKOM PUTU

Dvadesetdeveti maj 1994.godine historijski je datum u kalendaru oslobodilačke borbe travničkog kraja. U munjevitoj operaciji boraca 2.brdskog bataljona 712.bbr predvođenih Omerom Heldom oslobođeno je selo Goleš sa okolinom. Goleš je prvo naseljeno mjesto u travničkoj opštini kome je, nakon dvogodišnje okupacije, vraćena sloboda.

Sama akcija oslobađanja rezultat je temeljite pripreme, vojničkog znanja i iskustva, te izuzetne hrabrosti i visoke motiviranosti boraca 2.brdskog bataljona. Četnici su natjerani u paničan bijeg a mnogi su zauvijek okončali svoje ratovanje protiv zemlje Bosne i njenog naroda. Zarobljen je veliki ratni plijen: PAT-ovi, PAM-ovi, maljutke, pješadijsko naoružanje, municija...

U narednim danima agresor je neprekidno žestoko atakovao da bi povratio izgubljeno. Na linije odbrane ispaljeno je na stotine artiljerijskih projektila, a pješadijski napadi smjenjivali su se u talasima. Bedem boraca 712.brdske brigade ostao je neprobojan, a svaki pokušaj četnici su plaćali novim gubicima.

Oslobodioci su zatekli potpuno devastirano selo. Sve bošnjačke kuće bile su spaljene, goleška džamija u ruševinama. Oslobađanje Goleša, plaćeno životima takvih heroja kakvi su Ramo Begić, Rifet Beganović, Hasib Mrkonja, pokazalo je mogućnosti i volju boraca, prvenstveno 2.bataljona 712.bbr, i najavilo veličanstvenu nisku uspjeha jedinica 7.korpusa koja je uslijedila u prethodnih godinu dana.

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNI POLICAJCI 770.SBBR

PRVO BORCI PA ONDA POLICAJCI

Sastavni dio 770. slavne brdske brigade jesu i vojni policajci, momci s bijelim opasačima. Danas vam kroz priču sa ovim borcima predstavljamo vod Vojne policije 770.Sbbr.

Razgovaramo u njihovoj bazi. Atmosfera je ovdje uvijek živa. Redovni policijski poslovi se odrađuju. Jedna patrola ide po ovom zadatku, druga po onom. Jedni se vraćaju u bazu po izvršenom poslu. Grupa vojnih policajaca sprema se na teren, gdje uz druge zadatke, izvode i redovnu obuku. Sve ih prati i dočekuje Džemila Poričanin, koju policajci 770. slavne jednostavno zovu - "naša mama". Džemila je i evidentičar, i bolničar, i domaćin, prijatelj i saborac. O svojim kolegama, vojnim policajcima, govori sve najbolje. S njima je od formiranja jedinice. A pripadnici VP 770.Sbbr uz obavljanje redovnih policijskih poslova, gotovo uvijek u borbenim dejstvima aktivno učestvuju rame uz rame sa saborcima s prve linije. Najveći doprinos dali su u odbrani Male Šuljage.

O tome nam priča Ahmo Bašić, među saborcima dovoljno je reći, Somun:

SAMO DA MI KRENEMO ZA DONJI VAKUF

"U vojnu policiju sam došao iz naše legendarne 1. čete, i prvi zadatak mi je bio sa policijom odbranit taj Kik na koji su četnici udarali. Kako mi je bilo? Kako, došli smo naveče, maltene otišli smo gore bez adekvatnog oružja, a vratili se obogaćeni novim ratnim plijenom. Leo je zaslužan za novi PM. Ostali smo gore sedam, osam dana. Uglavnom, svaki dan su nas po četiri puta napadali četnici, a kad oni napadnu Hajro zapovjeda onu, nedaj se Bosno. Izvršili smo zadatak. Ja sam došao iz Italije da se borim baš za ovu Bosnu. Ima problema, što je normalno, ali sve je dobro, samo da mi krenemo za Donji Vakuf, kući."

U redovima VP 770.Sbbr nalaze se uglavnom momci koji su najveći dio ratnog staža proveli na prvim linijama. Zašto je to tako pitamo Nizara Kuriča.

Nama jednostavno odgovara: "Ugled našeg policajca mora biti cijenjen. Ako si prvoborac onda ti niko nemože prigovorit da si se navodno sklonuo u policiju, jer jedno vrijeme je vladalo takvo mišljenje. Ovdje su dobrim dijelom momci iz rova, oni koji su prošli mnoga ratna iskušenja i borbe. Ovaj posao je odgovoran i nezahvalan. Volio bih brate opet na liniju. Jedinica je disciplinovana, iako se možda naizgled činimo nekome i neozbiljni".

Edin Čorhusić Kruško također ističe pozitivnim to što jedinicu VP 770.Sbbr čine borci s prvih linija. O zadacima nam kaže: "Obavljaju se redovni vojno-policijski zadaci, od privođenja po naredbama, obezbjeđenja punktova i komandnih mjesta. Ovi momci dali su svoj doprinos u odbrani Male Šuljage, akciji na Koščanima i oslobađanju Kupresa. Bez riječi se odrađuje svaki postavljeni zadatak. Istina, često nailazimo na zadatak kada treba dobro razmisliti kako reagovati. Meni lično, najteži i najtužniji je onaj kada treba izvršiti zadatak počasne paljbe palom saborcu".

TEŽAK I ODGOVORAN ZADATAK

Odnedavno u redovima Vojne policije 770.Sbbr nalaze se i dojučerašnji pripadnici IDV-a. O tome šta je teže i odgovornije priča nam Mustafa Smajić Muta: "Izvlđanje je opasno, stalno ti je glava u torbi, stalno si napregnut, znači teško je, ali meni je biti policajac još teže i odgovornije. Moje mjesto je ipak u IDV-u. A što se tiče četa oni nemaju šanse. Pa ovo je Armija R BiH."

O tome šta znači biti vojni policajac, komandir voda VP 770.Sbbr nadporučnik Amir Terzić jednostavno odgovara: "To znači biti uzoran borac".

Pripadnici Vojne policije 770.Sbbr odgovorno izvršavaju svoje zadatke. U svako doba dana, noći, u svim vremenskim prilikama i neprilikama rade. Rijetko na raspolaganju imaju vozilo, tako da najčešće posao obavljaju dugotrajnim pješačenjem s jednog kraja grada na drugi. Ali, za njih to je sve normalno. Rade s ljudima i nailaze i na poteškoće, ali kako vele i to mora neko. Oni su jednostavno momci s bijelim opasačima kada su u gradu, a na prvoj liniji oni su borci.

Dijana Hadžić
Foto: M. Mustafica IS 770.Sbbr

U Komandi 727. Sbbr uručena priznanja

LJILJANI - DIKA NAŠA

U Komandi 727.Sbbr svečano su uručena priznanja i stimulativne mjere najzaslužnijim borcima i starješinama koje su dodijeljene povodom obilježavanja Godišnjice 7.korpusa i Trogodišnjice Armije R BiH. Najviše priznanje značka "Zlatni ljiljan" uručena je Munibu Davoroviću - Muni, Enveru Šahinoviću - Doku i Hasibu Grabusu, ocu rahmetli Derviša Grabusa, posthumnom dobitniku najvišeg armijskog priznanja.

Stimulativne mjere Sat sa posvetom uručeni su su Arminu Čelešu, Smaji Hodžiću i Asimu Tahiroviću. Pismena pohvala uručena je Hidajetu Paliću, Asimu Heganoviću, Safetu Ćosiću i Sejdi Kahareviću.

Priznanja i stimulativne mjere najzaslužnijim borcima i starješinama uručio je komandant brigade major Mustafa Fazlić koji je u svom kraćem obraćanju istakao da su priznanja i stimulativne mjere dobili najzaslužniji i da bi ona trebala da posluže kao primjer ostalim borcima i starješinama na disciplinovano i odgovorno izvršavanje zadataka koji se budu pred njih postavljali.

IS 727.Sbbr

ZLATNI LJILJAN 727. Sbbr. Munib Davorović - Mune

VRATITE SE DA ZAJEDNO OSLOBAĐAMO BOSNU!

MUNIB DAVOROVIĆ - MUNE, rođen 27.februara 1972. god. u selu Gornja Prisočka, opština Kotor Varoš. Za iskazanu hrabrost i svoj rad u toku rata dobio je priznanje "ZLATNI LJILJAN".

Nestašni dečko Mune kao i većina njegovih vršnjaka nakon završene osnovne škole odlazi u Sloveniju, trbuhom za kruhom. U Sloveniji ga je zatekla agresija na našu zemlju. Slušajući sve strahote koje su zadesile njegov narod, Mune juna mjeseca 1992. godine kreće za Bosnu i ulazi u sastav 1.kotorvaroške bojne. Prvo vatreno iskušenje doživio je u borbama za odbranu Jajca na Dobratiću. Avgusta mjeseca 1992. godine iz 1. bojne Kotor Varoš istupaju momci iz Šipraga i priključuju se Armiji R BiH. Dolaze na Vlašićko ratište i na čelu sa legendarnim komandirom Zijom formoraju 1. šipraški bataljon, koji kasnije ulazi u sastav 306.Bbr. Formiranjem 27. Bbr. Mune sa svojim saborcima prelazi u njen sastav. Prošao je Mune mnoga

ratišta širom ove naše brdovite i lijepe Bosne i Hercegovine.

Kao izviđač diverzant Mune je prošao ratišta: Vlašića, Viteza, Igmana, Kupresa, Donjeg Vakufa. U svim ovim borbama nestašni Mune uvijek je bio među prvima. Jedne od najdražih bitaka su mu kaže: "Bitka na Meokrnju, Bljoljiku i Simišću". Sa ovih kota Mune je prvi put nakon dvije godine rata vidio i obrise svog kraja. Ovo priznanje daje Munetu snagu da i dalje istrajava u pravednoj borbi i kako on kaže: "Da uništi što više četničkih zemunica".

Prije dobivanja ovoga priznanja naš Mune se oženio, mladom i kršnom bukovčankom, koja je zajedno sa njim podijelila radost prilikom saznanja da je njen izabranik odlikovan najvišim priznanjem u Armiji R BiH, "ZLATNIM LJILJANOM".

Kao što nam reče Mune: "Moj babo Vehbija koji se nalazi u Njemačkoj poznajući mene teško će povjerovati da sam se oženio, a kamo li dobio Zlatnog ljiljana".

Zato Mune poručuje svima onima koji se nalaze van Bosne da dođu i da daju svoj doprinos u oslobađanju jedine nam domovine i da se ne boje jer svaki metak i granata ne ubijaju.

Lajc, IS 727.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZLATNI LJILJANI

Bosna ima svoje heroje, svoje sinove, sazdane od čelika, sa jednom, jedinom željom da se bore za nju i njenu SLOBODU, ne žaleći ni svoj život!

HEROJ SRCA GOLEMOG K'O BOSNA

Ratišta za ratištem, uspjeh za uspjehom, neustrašivost, požrtvovanost, altruizam, ljepota duše u kojoj ima mjesta za sve ljude, staze pune i trnja i ruža i lovorika i značajno mjesto u historiji, sve se veže za ime Enesa Delića, novotravničkog "Zlatnog ljiljana", koji je jedan od onih koji je otvorio Kupreška vrata, da bi danas sa uspjehom završio ROŠ, smjer borbenog komandovanja i dobio čin kapetana, a samim tim je dokazao da osim hrabrosti posjeduje i znanje vrsnog oficira Armije BiH.

OD STRIJELCA DO KOMANDANTA

Sigurno je babo Omer bio sretan kada mu se 10.januara 1967.godine rodio sin Enes koji će poslije krenuti da brani svoju Bosnu i postati njegovim ponosom, a majčinom brigom za njegov život koji je uvijek u neizvjesnosti, jer naš gazija ne zna za drugi saf kada ide Bosnu braniti od dušmana. Uključuje se u redove prištapske jedinice MZ "Trenica", da bi poslije prešao u tadašnji Prvi brdski bataljon 308.bbr kojeg je vodio prekaljeni borac Hasib Belegić. Tada je bio strijelac, da bi poslije postao komandirom voda u Trećoj četi 1.bb.

Poslije pogibije rahmetli Muhameda Šahinovića (Ćaze), 17.03. preuzima dužnost komandira Treće čete 3.bb. 30.05.1994. godine, kada je oslobođena Vučija glava i kada je ranjen zamjenik komandanta 3.bb izvanredni borac Neir Palalić, njegovo mjesto preuzima Enes Delić. 03.10.1994. godine osniva se Manevarski bataljon 308.bbr, kojeg je izvanredno vodio rahmetli Enver Ramulj koji je za iskazanu hrabrost i požrtvovanost dobio najveće armijsko priznanje.

Enes tada biva zamjenikom Enverovim, učestvujući s njim rame uz rame u svim bitkama za Kupres. Najznačajnija kota Bukovača je uzela život naše legende, rahmetli Envera Ramulja, rahmetli Majkare, Pece, gdje sav teret komandovanja pada na našeg zlatnog momka Enesa koji vodi svoje borce u najbriljantniju pobjedu nad hasumima koja će ući u historiju, a njemu otvoriti vrata vječnosti. Poslije toga odlazi na školovanje (9.decembra 1994. godine) ROŠ u Zenicu, da bi 9.maja sa uspjehom završio i postao komandantom.

Ravno Rostovo, Klinde, turbetsko ratište, Vučija glava, Veliki Šiljkovac, Velika Šuljaga, Demirovac, Vučijak, kota 1313, Titova vila, Bukovača, Mala kupreška vrata, sve su to uspjesi koje Enes ima za sobom, uspjesi koji su ga ovjenčali lovorikama, koje mu je dala njegova Bosna za nesebičnost, neustrašivost i ljubav prema njoj kao prema svojim najbližim.

"Legenda 308. Bisljim Zurapi", poče sa pričom Enes Delić, "naredio je da moramo ovladati Bukovačom, najznačajnijom kotom sa koje se odlično vidi Kupres. Naređenje našeg komandanta je za nas i izvršenje, jer svi mi borci smo izuzetno poštovali svog komandanta. Ramo Tolja, Ešref Ašćić - Efe i ja smo krenuli u izviđanje terena, poslije izviđanja bili smo spremni i da uradimo. Mnogo se boraca javilo dobrovoljno da idu u akciju. Sve se odigralo munjevitom brzinom. Bili smo sto metara ispod četničkih položaja. Nikada neću zaboraviti borce kako su bez straha jurišali, a neću zaboraviti ni hrabrog Sedada Tahmiščića (Sukija) koji je bio skroz ispred nas. Suvad Dedić Surla vezista je isto išao naprijed. Hrabri Semir Fuško je prvi RPG-ljem pogodio četničku zemunicu. A Efe, Ramo, rahmetli Majkara, Caco borac pun hrabrosti i ja smo bezglavo krenuli ubivši tri četnika, zarobili dva. Surla je zarobio snajper. Sve vrijeme sam bio u kontaktu sa komandantom Manevarskog bataljona, rahmetli Enverom Ramuljom, koji me je uvijek bodrio. Bodrio me je i taj dan kada je poginuo. Ali jedno nikada neću zaboraviti. Kada sam čuo da je poginuo, krenuo sam zajedno sa svojim borcima naprijed. Nešto me je ponijelo, i bijes i ljutnja i tuga i želja da osvetim svog komandanta.

Enverovi tigrovi su u strahovitom naletu osvojili Bukovaču i krenuli prema Malim kupreškim vratima gdje je svo umijeće komandovanja pokazao Fuad Karač. Dok sam živ neću zaboraviti sve ono što se odigralo u bici za Kupres. Neću zaboraviti pogibiju našeg ponosa brigade, u prvom redu čovjeka sa srcem punim ljudske topline, Envera Ramulja, neću zaboraviti pogibiju mladog Pece, neustrašivog Majkare. Neću zaboraviti ni hrabrost boraca Manevarskog bataljona, koji su tada, u odsudnom trenutku, pokazali kako se bori srce bosansko i s pravom mogu reći da su borci 308.bbr izuzetno hrabri borci koji se rijetko rađaju i koji zaslužuju da ih nikad ne zaboravimo!"- završi svoje sjetno prisjećanje ovaj novotravnički "Zlatni ljiljan".

Muhamed Krnjić, pripadnik 708.lbr:"Enes je borac, komandant kojeg sam izuzetno poštovao zbog njegovog hrabrog srca, zbog požrtvovanosti i ogromne ljubavi prema Bosni za koju je spreman dati i svoj život. Ako je dobio "Zlatnog ljiljana" sigurno ga je zaslužio jer je uvijek bio u prvom safu, ne bojeći se ničega, pa ni same smrti!"

Ljudi se rađaju i umiru. Neki se rode da bi živjeli, a neki da bi vječno živjeli. Jedan od njih je Enes Delić, koji je svojom neustrašivošću i bezgraničnoj ljubavi prema Bosni osigurao sebi vječnost.

Asija Rešić Organ za moral 708.lbr

ZLATNI LJILJAN 770.SBBR - ESAD KELIĆ BIZON

LEGENDA PRUSAČKOG KRAJA

Među zlatnim momcima i djevojkama 770.Slavne brdske brigade deset je onih što sijaju najjačim sjajem - deset "Zlatnih ljiljana". Jedan od njih je i Esad Kelić, među saborcima jednostavno Bizon.

Pune tri godine Bizon odlučno bije bitku za slobodu svog kraja i Bosne. Još aprila 1992.godine stao je u odbranu zemlje i svog rodnog Prusca. Dobija zadatak koji tada izvršavaju samo najhrabriji - osmatrati neprijateljske pokrete sa isturenog brda Tepedžik. Stotine granata zasipaju Tepedžik. Bizon ne odustaje. 17.augusta 1992.godine, na vrijeme uočivši pokrete agresora, i osjetivši da se nešto sprema, Bizon obavještava komandu bataljona dva sata prije nego što će početi odlučujuća bitka za Prusac. U napad su uključeni i četnički tenkovi. Bizon je u stalnom kontaktu sa komandom i izvještava o kretanjima neprijatelja, stalno pucajući iz PM M-53. Kada je došlo do zastoja na puškomitraljezu, rastavlja ga i razbacuje dijelove kako ne bi došao u ruke četnika, a dejstvo po agresorskim vojnicima koji se već približavaju nastavlja iz poluautomatske puške, jer uvijek je nosio po dva oružja. U jednom momentu biva u okruženju četnika, ali ga spašava sivomaslinasta uniforma, baš onakva kakvu su tog dana nosili četnici. Iskorištava zbunjenost neprijateljskih vojnika, puca i probija obruč. Tog dana Bizon je ušao u legendu Prusačkog kraja.

TEPEDŽIK I BIZON - JEDNA DUŠA

Prusac je odbranjen zahvaljujući pribranosti i odlučnosti Bizona, ali i svih boraca koji su tada branili ovaj kraj. Kao da se ništa posebno nije dogodilo, Bizon nastavlja svoj zadatak osmatrača. Samo dva dana kasnije ranjen je gelerom granate u glavu, lako ranjen ne napušta osmatračnicu. Vidjevši da se telefonska žica prekinula popravlja je i ubrzo uspostavlja kontakt s komandom izvještavajući da mu treba zamjena jer je ranjen. Tepedžik ne smije ostati bez osmatrača. Brzo se oporavlja i vraća u jedinicu. Opet na Tepedžik. Dvadesetdrugog oktobra 1992.godine ponovo biva ranjen gelerom granate u predjelu vrata. I ovaj put oporavak traje kratko. Vraća se među branioce Prusca sa željom da se pridruži diverzantima. Slijede nova iskušenja i bitke. Učestvuje u nizu akcija na ovim prostorima. Ističe se kao odgovoran borac, a posebno kao kurir u borbenim dejstvima.

Rat ga je zauvijek odvojio od sestre, a potom i brata. Teško prima vijest o njihovom gubitku, ali odlučno nastavlja bitku za slobodu zemlje. Marta 1994.godine u borbama za strateški kotu Mala Šuljaga posebno dolazi do izražaja Esadova kurirska sposobnost. Iako pratilac komandanta bataljona, u odlučujućim momentima održava vezu između komande i jedinica koje učestvuju u borbenim dejstvima.

U operaciji Kupres, gdje učestvuje sa saborcima iz svog 1.bataljona 770.Sbbr za Bizona nema predaha. U stopu prati borce. Gdje god da se nađe, gdje god zanoći, pravi skonište, kopa rovove, obezbjeđuje svoje drugove. U borbenim dejstvima Bizon je kurir, glavna i sigurna veza, a kad je mirno on je vezista u 1.bataljonu 770.Sbbr i čeka naređenje komandanta za pokret.

"VIŠE VOLIM PUCATI NEGO PRIČATI"

I nije slučajno što mu je pripao baš taj zadatak, zadatak kurira u akciji. Ima to veze i sa Esadovim nadimkom. Još s početka rata kada smo se upoznali u Pruscu nije baš volio da ga zovu Bizon, nije volio ni novinare, slikanje i priče o njemu kao heroju. Boriti se za ovu zemlju za Bizona je bilo nešto što svako od nas treba. Uspjela sam tada napraviti intervju sa Esadom Kelićem. U jednom momentu rekao je: "Volio bih sad više pucati nego pričati". Ipak, pričali smo. Pričali o svemu, pa čak i nadimku.

"Bilo je to u srednjoj školi na času fizičkog. Znaš, spojili nas sedam razreda prvih na trčanju. Svi ju sam ostavio čak dva kruga i prozvaše me Bizon. Eto zato sam ja Bizon". Tada nije ni razmišljao o "Zlatnom ljiljanu". U odbranu zemlje je stao zato što nije mogao dozvoliti da tuđa čizma gazi zemlju Bosansku. Danas Bizon s ponosom nosi na grudima značku "Zlatni ljiljan" čekajući naredbu za pokret.

Dijana Hadžić
foto: M. Mustafica IS 770.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Piše:
Azam Mandžić

EDHEM ORAŠČANIN iz B.Krupe (1968.) bivši borac "HANDŽAR DIVIZIJE", danas pripadnik 17.VKbbr

MI MORAMO POBIJEDITI

Sudbina je, valjda, namijenila da ovaj Bošnjak - Krajišnik prođe i osjeti šta znači žrtvovati se za svoj narod i svoju zemlju. Rat ga zatiče u Hrvatskoj gdje se u okviru postrojbi HV angažuje u skoro čisto muslimanskoj jedinici "HANDŽAR DIVIZIJI", s kojom ubrzo kreće u pomoć svojoj braći u Bosnu u Cazinsku Krajinu. Jedinica postaje nadaleko poznata po svojim borbenim uspjesima. Ali, biva teško ranjen i zarobljen. Nakon toga zatočenik je srpskih logora u Glini, Vojniću, Bosanskom Novom i Kninu punih 25 mjeseci. Poslije razmjene i izlaska na slobodnu bh teritoriju u Turbetu 27.jula prošle godine, te kratkotrajnog oporavka dobiva novi borbeni raspored u Komandi stana 7.korpusa, gdje ne ostaje dugo. Živa duha, naviknut na ratovanje, u martu odlazi u 17.VKbbr gdje se i danas nalazi. Njegova priča puna je interesantnih opisa događaja kroz koje je prošao.

■ **Kako je krenuo tvoj ratni put?**

- Zatekao sam se u Hrvatskoj i tamo sam mobilisan od strane HV, u 101.Podsusetsku odnosno zagrebačku brigadu, gdje sam proveo skoro devet mjeseci. Poslije toga sam čuo za HANDŽAR diviziju, koja je formirana u Sisku od naših ljudi iz Bosne pretežno Muslimana. U Hrvatskoj sam u ovoj jedinici proveo oko dva mjeseca i poslije toga smo krenuli na svoj ratni put u Bosnu - u cazinsku krajinu.

■ **Reci nam nešto više o "HANDŽAR DIVIZIJI"?**

- Tu jedinicu su uglavnom sačinjavali Muslimani, koji su živjeli u RH. Njen glavni zapovjednik bio je Ekrem Mandala, rođeni Sandžaklija. U Bosni je djelovala u Brodu i Derventi i njen komandant je bio Ramadan Kreštić, koji je bio komandir moje čete poginuo braneći Bihaćku krajinu. On je ustvari bio ta motorna snaga. Preveo je nas 156 u Bosnu, nešto poslije još oko 500 momaka iz "UNA" bataljona, čiji je put bio sličan našem. Oni su se sastali u Jastrebarskom od ljudi koji su također radili i živjeli u RH i inostranstvu. Ova jedinica je bila u sastavu sisačke brigade. Jedan vod se isticao po većem broju Muslimana i rodila se ideja, kako je to već običaj, da se da ime ovom vodu. Već od ranije postojali su Tigrovi, Rinčica, Mufloni i jedinice raznih drugih naziva. I onda je jedan Sandžaklija rekao: "Pa, hajde, što se ne bi zvali "Handžar divizija". Poznato je da je u II svjetskom ratu, u Š trupama postojala najelitnija jedinica pod ovim nazivom. O tome sam mnogo čitao. Jedan saborac je rekao: "Nema nas dovoljno za divizije". Međutim, nije nam to smetalo, taj naziv smo uzeli i predstavljao je nešto posebno, naročito za Ramadana i Fesa, naše komandire. Fesova maštа i san su bili da to jednog dana zaista bude HANDŽAR divizija i formacijski.

■ **Šta je bio tvoj zadatak prilikom prelaska u cazinsku krajinu. Da li je "Handžar divizija" na put krenula svojom voljom, mimo naredbi zapovjedništva HV-a?**

- Naš osnovni i najveći zadatak da u cazinsku krajinu prenesemo što više naoružanja, municije i ljudstva. Na put u Bosnu nas je krenulo 600-650 što nije mala cifra i nije mala pomoć, jer smo nosili mnogo toga od trotila do protivpješadijskih i protivtenkovskih mina. Naoružanje je kupila Vlada BiH odnosno klub "Cazinska krajina". Imali smo i mnogo plijena koji nismo mogli ponijeti iz Hrvatske. Vrijednost tog plijena bila je oko milion maraka, a nalazio se u Derventi i Brodu.

■ **Kakva je bila unutrašnja organizacija jedinice?**

- Disciplina je bila na nivou, nije bilo nesloge. A kad bi rahmetli Ramadan rekao: "Hoćemo li naprijed!?", hoćemo sigumo i to bi bilo odrađeno, sto posto. Moram reći i riječ dvije o Ramadanu koji je bio naš najbolji borac i zbog toga smo ga svi izuzetno mnogo cijenili. Iako je u jedinici bilo i Hrvata, Sandžaklija i iz drugih krajeva, Ramadan je značio sve. Bio je neobično hrabar. Poveo na jedan naporan i neizvjestan put koji smo morali obilaziti i praktično ići u krug 120 km. Jednu liniju smo im probili, drugu četničku zasjedu također. To je danas, kada razmišljam, teško opisati, jer smo prošli kroz njihove položaje i teritoriju punih 120 km i praktično nam nisu mogli ništa. Naše žrtve su bili stari ljudi, koji su bili iznemogli i koji se nisu mogli kretati, a njihove su bile vrlo velike. Jednostavno, bili su iznenađeni na svojoj teritoriji iako su znali za aktivnosti naše jedinice, za koju su mislili da je to jedinica koja radi okrutne stvari...

■ **Reci nam nešto više o tvom ranjavanju?**

- Ranjen sam na prevaru od četnika. Treći put smo sa njima pregovarali da obustavimo dejstva, jer smo jednostavno na taj način morali pregovarati. Nas je tu bilo isuviše malo, pružali smo otpor, ali, s druge strane, četnika je bilo oko 300 - 400. Okružili su nas sa svom ratnom tehnikom, trocjevcima na kamionima, bili su mnogo nadmoćniji u pješadiji. Tražili su našeg zamjenika komandanta Mensura Kantića - Fesa. Pošto sam ja među saborcima bio najteži ranjenik, odlučio sam da se ja predam i predstavim kao Fes. Vidio sam da mu nema spasa. Zbog ovog su me svi vrlo cijenili i poštovali. Mislio sam da će me ubiti na licu mjesta, ali oni su me počeli ispitivati o stvarima koje mi nisu bile poznate. Nametali su mi cijelo vrijeme neka imena Srba koje smo mi, navodno, terorisali po slunjskoj opštini. Ja to nisam priznao i rekao sam mu "da nam je jedini cilj da predemo u Bosansku Krajinu i pomognemo svom narodu". Pitao me je: "Da li bi i tamo u borbu protiv Srba?" Nisam niti jednog trenutka bio u strahu da mu ne bih rekao da sam krenuo svojoj kući, tamo gdje sam naumio, a ne u nekakv terorizam po slunjskom poligonu, što su uporno, cijelo vrijeme o tome pričali, sudili nam, optuživali nas za terorizam, itd. Na kraju nam ipak nisu mogli ništa.

■ **Kako je bilo u četničkim zatvorima?**

- Bilo je jako teško. Više mojih kolega - handžaraca je od stalne tuče ubijeno. Među prvima Željko Horvat iz Siska, inače rođen u Bijeljini. Rekli su da je pokušao bježati, a mi znamo šta se u stvari desilo. Potom Sead Kaukovič, kojem je od udaraca pukla žuč, te još nekoliko momaka iz naše ali i jedinica UNA bataljona. Govorili su da je bio ovisnik o drogi i da nije mogao živjeti bez nje. Mene su onako ranjenog ispitivali. Niko me nije previo već nekoliko dana. Onda je došla jedna žena koja me je tako jako previla da me je sve bolilo! Pitali su me kakav sam ja komandant. Ja sam rekao: "Ja jesam komandir ali nisam komandant". Pitali su me da li znam da nas je iz Hrvatske krenulo 500. Naravno, sve sam znao, ali našu grupu nisam dovodio u vezu sa grupom za koju sam poslije čuo da je stigla u 5.korpus i dobro im pomogla.

■ **Da li je za njih bilo razočarenje kada su saznali da ti nisi Fes?**

- Oni su cijelo vrijeme tražili njega. Međutim, mi smo odlučili i savjetovali smo ga da promijeni ime, što je on i učinio. Njegovo "novo" ime bilo je Senad Topalović. Bio je to hrabar potez i tada mu je taj potez spasio glavu.

■ **U kojim si logorima bio i koliko vremena?**

- Na slunjskom poligonu, gdje je postojala četnička kasarna, bilo je najgore. Bio je jedan upravnik zatvora Dandić, koji je na sve načine pokušavao da nas uvjeri da priznamo nešto o čemu nikada nismo čuli. Govorio je:"Priznaj budalo, vodit ćemo te na liječenje". Međutim, ja nisam imao šta priznati. On bi uvijek govorio:"Ne dirajte ih", a potom bi upravo on najviše tukao i udarao. To je poznata srpska politika u logorima, ko te najviše brani taj te najviše želi tući. U Slunju sam proveo 2-3 dana, a potom smo prebačeni u Vojnić gdje nam je bilo mnogo bolje. Tu sam prenočio sa jednim našim lešom. Sa mnom su bila još dvojica kolega, koji su bili također ranjeni i inače moje komšije - Hilmija Burzić i Hasib Begić. U ovom logoru uz pomoć mojih saboraca odveli su me do doktora, koji je rekao da moram hitno na hirurgiju. Prebacili su me u Glinsku bolnicu. Na putu do bolnice, psihički nas je mučio vozač vozila koji nas je, onako nepokretne, držao na suncu po nekoliko sati bez vode, dok je on u hladu pio kafu. U Glini u bolnici primio me je dr. Brdar iz Petrovca. Provocirajući pitao me je:"Gdje je zelena beretka uhvaćena"... Obavili su mi dvije operacije. Prvu, dok sam bio na odjelu sa njihovim ranjenim vojnicima bilo mi je vrlo teško. Bili su to momci ranjeni na Bojnoj i Suhoj međi sa područja Cazinske Krajine. Znali su da sam i ja otamo i bilo je prijetnji, psovki i prijetnji ubistvom. Govorili su mi:"Ubij se sam". U Glini sam proveo godinu dana, potom u Bosanskom Novom tri mjeseca. Tu nam je bilo najteže. Trebala je biti jedna razmjena kada je 5.korpus izveo dobru akciju na Suhoj međi. Tada je 505. Viteška četnicima uzela 50 rovova, 160 četnika je tom prilikom platilo glavom. Ove podatke smo saznali iz njihovih komentara. Trebali smo biti razmjenjeni za poginule pripadnike tzv. VRS. Međutim, razmjenjeno je samo 15-20 momaka za 24 njihova mrtva i tri živa. Ostalo nas je tu još 6. U martu mjesecu vratili su nas u zatvor u Glinu, gdje smo odahnuli jer u Novom, nismo ništa radili, ali smo bili stalno tučeni, ispitivani i po deset sati dnevno. Drugi put u Glini smo bili vrlo kratko, a nakon toga prebačeni smo u Knin gdje smo proveli punu godinu dana. Jednog dana stražar nas je pitao:"Znate li gdje je grad Turbe". Kazali smo da znamo, a on je onda rekao da za dva dana idemo u razmjenu. Bio je to 27.juli '94.godine. Dan prije u zatvor je došao četnički pukovnik iz komisije za razmjenu, i to iz Bosne. On je naredio da nam ne smije faliti ni dlaka sa glave. I tako je i bilo. U Jajcu smo prenoćili, ujutro nastavili put za Turbe, gdje sam prvi put vidio borce Armije BiH nakon 25 mjeseci, zastavu sa ljiljanima također. Suze su mi potekle od uzbuđenja i sreće.

■ **Nakon izlaska na slobodnu teritoriju, kako teče nastavak tvog ratnog puta?**

- Po izlasku na slobodnu teritoriju, u Komandi 7.korpusa sa nama je razgovor obavio major Ribić koji nas je pitao šta bi voljeli da radimo u nastavku rata. Neki su govorili da bi u inostranstvo, ovdje, ondje. Ja sam rekao pet dana odmora i pušku da idem na Vlašić. Vjerovatno zbog moje težine ranjavanja, i Komandi su me rasporedili u Komandu stana. Tu sam proveo punih 7 mjeseci, upoznao mnogo prijatelja, boraca. Promijenio nekoliko mjesta, od konobara, pomoćnika kuhara, radnika u tehničkom održavanju, što se kaže radio sam sve i nije mi bilo teško. Naveče sam se osjećao usamljen. Vojnici na teren, ja u čaršiju ili u Komandu stana. Četvrti - peti mjesec počelo me nešto peći, neopisivo. Jednostavno, što mi je govorio moj otac, mi krajišnici smo posebni. Povuklo me je to - moje komšije u Sedamnaestoj idu na Vlašić, vraćaju se, opet odlaze, vode borbe.... Jednostavno, osjećao sam se kao radnik, a ne borac. Popričao sam sa komandirom i rekao mu da ne mogu ovo više raditi. Mobilisan sam 18.septembra '91., prošao ratišta, bio po četničkim logorima, mnogi su čuli da si bio u toj HANDŽAR diviziji i prosto nešto unutrašnje me je odvraćalo od posla u Komandi stana. Odjednom si zaboravljen. Zbog ranjavanja komandir mi je nudio da odem u policiju, vezu ili negdje gdje je lakše, govoreći mi stalno da u 17.Viteškoj neću moći biti borac, zbog mog ranjavanja. U Sedamnaestu sam pristupio 15.marta o.g., dakle, prije operacije "VLAŠIĆ".

■ **Kako si doživio tu uspješnu operaciju, oslobađanje Releja na Paljenlku i drugih kota na Vlašiću?**

- Nažalost, ubrzo sam se razbolio, tako da sam učestvovao u onom drugom dijelu - čišćenju Galice od četa. Stekao sam kondicije, oslabio sam desetak kilograma i sve je u redu. Samo ponekad proradi crv da opet osnujemo jednu jedinicu HANDŽARACA. Tada bi mi bilo mnogo lakše, to bi me vratilo u neki novi, normalan život. Vuče me nešto ka Krajini, 5.korpusu. Slabije se čujem sa svojom familijom koja je, hvala Bogu, na slobodnoj teritoriji Bosanske Krupe. Dođe ti, jednostavno, da uzmeš pušku i preko Vlašića. Neka se 5. i 7.korpus spoje, prvi autobus i put Krajina. Mogu toliko čekati. Ako Bog da, bit će to uskoro. U ovom ratu mi moramo pobijediti!?

http://www.hasib-musinbegovic.com

http://www.hasib-musinbegovic.com

U POBJEDU

7. KORPUS ARMIJE RBiH

http://www.hasib-musinbegovic.com

RATNE SUDBINE

ČETIRI RATNE SUDBINE

ČIM OZDRAVIMO OPET U BORBU!

Uz pitomu Fojničku rječicu, u samom centru grada, smješten je hotel "Reumal" te Ratna bolnica "Igman", dva objekta kroz koje je prodefilovalo mnogo bosanske mladosti. Mladosti koja je načeta i zadobila teške tjelesne povrede braneći svoju domovinu. Tu, na jednom mjestu, svoje rane liječe borci iz svih korpusa naše Armije, jer, vjerovatno su ovdje i trenutno najbolji uslovi za rehabilitaciju u R BiH.

To je praktično dokazano mnogo puta, jer poslije adekvatne i redovne terapije većina pacijenata odlazi kućama sa optimističnijim pogledima usmjerenim ka svojoj budućnosti. Takvi primjeri su svakodnevni, a vjerovatno da osim stručne terapije bolničkog osoblja na bolji oporavak utiče i mirna fojnička svakodnevnica pošteđena direktnih ratnih zbivanja. I ove četiri kratke priče su svjedočanstvo bosanskohercegovačke svakodnevnice, borbe za opstanak i život.

ESAD TOPUZ - PRIČA PRVA

Esad Topuz je iz Goražda, pripadnik 2.Viteške brigade, rahmetli komandanta Zajke. - Ranjen sam 6.avgusta 1992.godine na Žući, poslije sam ponovo učestvovao u svim aktivnostima moje brigade. Eto, obolio sam, imam tumor na malom mozgu, operisan sam dva puta u tri mjeseca. Imao sam velikih problema sa bolovima u nogama što mi je mnogo otežavalo kretanje. Sada mi je mnogo bolje, otkako sam ovdje. Nedam se i vjerujem iskreno da ću ozdraviti. Redovno obavljam sve terapije. Otac i majka su mi u Goražde, a supruga i djeca u Sarajevu, sve vijesti iz Goražda pratim, čujem se pomoću radio - amatera sa roditeljima. Najvažnije je da su živi. Izdržaće oni sve napade. Jedva čekam da ozdravim, da se vratim svojim saborcima u prve redove.

NERMIN ALJOVIĆ - PRIČA DRUGA

Nermin Aljović, borac 43.brigade iz sastava 4.korpusa A R BiH; - Ranjen sam u sukobu sa HVO, prostrijelna rana kroz vrat, u neposrednoj blizini Konjica 24.7.1993.godine. Bio sam totalno paralizovan, ništa nisam mogao raditi, hodati. Godinu dana sam se liječio u Tuzli pa onda došao ovdje. Moje ozravljenje je krenulo nabolje. Za mene je bio veliki uspjeh i to što sam mogao napraviti jedan krug hodnikom bolnice, a evo sada poslije kvalitetnih tretmana obilazim Fojnicu uzduž i popriječo. Ljep je to grad, ima finih djevojaka. Nema boljeg mjesta za oporavak od nje. Usliga je zaista na nivou, nemam se ništa požaliti. Ovdje sam stekao nova prijateljstva, neki sa kojima sam dijelio bolničke dane u Tuzli su ovdje ovdje takođe došli, tako da nam je zajedno lakše provoditi vrijeme oporavka. Koliko im mogućnosti dozvoljavaju, posjete me i iz moje jedinice. Donijeli su i kolače za Bajram. Posebno bih poselamio Muderiza, on je i čovjek i borac i komandant.

IFET KULIĆ - PRIČA TREĆA

Ifet Kulić, pripadnik 708.novotravničke brigade, 3.bataljon; Prijelom obje natkoljenice desnog kuka. - Ranjen sam na Komaru kad smo oslobađali V.glavu-Goleš, pale su dvije granate i tako sam teško ranjen. Nije mi uopšte žao što sam ranjen, jer su saborci uspješno izveli akciju. Prebačen sam u bolnicu u Travnik gdje sam boravio 6 mjeseci, potom kod kuće 3 mjeseca i napokon sam tu u RB "Igman", gdje ležim već 2 mjeseca. Dođu mi saborci iz 308. Zadovoljan sam tretmanom, kako i ne bi bio, evo vidiš, počeo sam i hodati. Pet puta sam operisan do sada. Trebaju mi kolica. Svojim saborcima iz 7.korpusa bih poručio da tjeraju onu žgadiju što dalje. Kamo sreće da se i ja mogu njima odmah priključiti. Biće bolje !

AZEMINA BEŠLIĆ - PRIČA ČETVRTA

Azemina Bešlić, iz G.Vakufa, u bolnicu je došla kao kvadriplegičar. - Pripadnica sam Armije R BiH već tri godine, bila sam u DIČ-u kod rahmetli Gorana Chišića. U saobraćajnoj sam nesreći zadobila ozljedu vrata, pa su mi sva četiri ekstremiteta bila oduzeta, bila sam skroz nepokretna. Ništa nisam mogla uraditi. Potom sam došla na

liječenje ovdje i napredak je veliki. Sada mogu sama jesti, pomalo i hodam, zadovoljna sam, prezadovoljna. Usluga i tretman su zaista fantastični i nadam se da će mi biti još bolje. Svojim saborcima bih poručila da se čuvaju, da dalje napreduju, do slobode.

E.E.

Hirurzi bugojanske Ratne bolnice dr. Melika Mahmutbegović i dr. Eniz Rujanac

SPASIOCI ŽIVOTA BORACA

Već četvrtu godinu rata borci 770.Slavne brdske brigade herojski biju bitku za slobodnu Bosnu i Hercegovinu i vlastiti povratak na kućne pragove u rodni Donji Vakuf. Heroji u maskirnim uniformama prolivali su krv na mnogobrojnim ratištima srednje Bosne. Nakon ranjavanja stizali su do sigurnih ruku osoblja Ratne bolnice u Bugojnu. Mnogi od njih morali su na operacioni sto i njihova sudbina bila je rješavana skalperima hirurga. Svaka operacija je priča za sebe, a bilo ih je, zaista, mnoštvo. Junaci iz ofanziva tada su prepuštani herojima u bijelom, hirurzima Meliki Mahmutbegović i Enizu Rujancu.

Oni su pune tri godine svojom stručnošću, upornošću i svojevrsnim nemjerljivim patriotizmom činili čak i nemoguće. Spašeni su brojni životi, a nerijetko ranjeni ljiljani sa Vrbasa su, nakon vidanja rana, ponovo zauzimali nove položaje i s puškom u ruci krčili puteve slobodi. Iz mrtvih, kako naš narod kaže, vraćani su u normalan život, a ljudski životi su naša najveća vrijednost i investicija. Oni su kapital bez kojeg ova zemlja nema budućnosti. Stoga je doprinos oslobodilačkom pokretu Bošnjaka, ova dva borca u bijelom, nemjerljiv. Toga su svjesni i njihovi saborci što i ovog trenutka budno bdiju nad živôtima hiljada civila i što slavno ratuju po bosanskim šumama, kažnjavajući četnike za sve ono što su učinili ovoj zemlji i ovom narodu, koji je iznjedrio mnoštvo velikih sinova i kćerki Bosne. To su obični ljudi što su stali u odbranu domovine i časti profesije. U taj dio ljudskog bosanskog roda s pravom se mogu svrstati doktori Rujanac i Mahmutbegović, ali i mnogi zdravstveni radnici Bugojna i Donjeg Vakufa što su zajednički utkali sebe u odbranu čovječnosti i prava na život u vlastitoj domovini.

Melika Mahmutbegović

Eniz Rujanac

Nažalost, borci sa prve linije i borci u bijelom Armije R BiH susrećeu se u najtežim trenucima. Tada nastaje nova bitka - borba za život. I kad pobjedi ovo potonje - život, rijetko se ponovo sreću. Izostane, zbog ratnog vihora i grozničavog tempa života, riječ zahvalnosti i nastane nova drama na frontu i u operacionoj sali. Hirurzi isti, a na stolu novi ranjenik i njegova sudbina. I tako je to teklo mjesecima i godinama. Ove, uz Dan Armije R BiH i uz godišnjicu proglašenja 770. brdske brigade "Slavnom", u Komandi ove jedinice 7.korpusa upriličen je kratki susret pripadnika komandi brigade i bataljona sa hirurzima Ratne bolnice Bugojno Melikom i Enizom. Vidno iznenađeni i uzbuđeni primili su skromne poklone kao znak velike pažnje boraca i starješina 770. Slavne brdske brigade za sve što su učinili za pripadnike ove formacije i članove njihovih porodica. Naime, nadkapetan Amer Durakoviće, komandant 770.Sbbr uručio je po umjetničku sliku (radove Esada Omeragića pripadnika i umjetnika brigade) u znak pažnje i iskrene zahvalnosti za njihov dosadašnji angažman.

Uz želju da bude što manje posla u Ratnoj bolnici, a više uspjeha na frontu, što znači i povratak donjovakufljana na ognjišta, hirurzi su izrekli i zahvalnost što su se bar 60 minuta bez bijelih mantila osjećali kao sastavni dio zajedničkog bedema odbrane od agresora kojeg jednostavno prepoznajemo u imenu Armija R BiH.

Fatima Ibrica IS 770.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Murat Kahrimanović (1929) borac 17.VKbbr.
najstariji branilac Vlašića

KARADŽIĆ NAM SKIN'O EMBARGO!

Ovu 67-godišnju starinu, vrlo solidnog držanja sa zelenom beretkom i grbom naše armije na glavi, upoznali smo na najdominatnijoj tački ove planine, vlasickom releju - na Paljeniku prilikom nedavne posjete 5. amostalnoj četi 17.VKbbr.

Piše
Azam Mandžić

Oko Murata je kažu uvijek veliki broj njegovih mlađih saboraca, koji ga po svemu viđenom izuzetno poštuju i cijene. Uz to Murat je čovjek bogatog životnog iskustva, koji kako reče jedan mladi borac "ima savjete za desetku".

trenutno najstarijeg borca na Vlašiću nije bilo teško privoliti na razgovor koji smo obavili na platou releja - simbolu uspjeha 7. korpusa. Usput smo saznali da je Murat i izuzetno interesantan dobrovoljac, ne onaj s početka rata, dobrovoljac - povratnik. On nam o tome kratko kaže: "Došao sam iz Švicarske, kao dobrovoljac, prije 6 mjeseci i otada sam u ovoj jedinici." Na našu konstataciju da je trenutno najstariji branilac Vlašića, Murat odgovara: "Jesam najstariji i poručio bih svima u inostranstvu da dođu ovamo i vide kako je na našem Vlašiću i da se bore sa mnom zajedno. Kada se ja ne bojim , neka se ni oni ne boje. Vidite samo, šta smo oslobodili. Svi se jednako slažemo, svi smo dobro, nema problema ni kod koga." - u dahu nam ispriča Murat svoje impresije povratka u R BiH i boravka na Vlašiću. - Murate, neprijatelj djeluje, puca... - Ma može on pucati, mi se njih ne bojimo. Mi ćemo njih pobijediti i pročerati iz Bosne i Hercegovine. Trajaće malo dulje, ne možemo ni mi to tako lahko, oni su bolje naoružani dvaput nego mi, ali i mi hvala Bogu imamo svega. A, znate to i ... i oni, nas naoružavaju - nama je Karadžić skin'o embargo. Mi otimamo i dobivamo...

Na pitanje, da nam kaže riječ - dvije o svojoj porodici i tome koliko djece ima, Murat onako ozbiljno, a ipak u šali kaže: "Malo ja imam djece - jedanaestoro (smije se)." - Ima li koliko ljiljana?-pitamo ga. "Nema bogami sam sam ja..., a ima i jedna kćer u Armiji. Ostali su po svima državama, ne znam ni nabrojati sve te zemlje. Otišli su brate prije rata. Jedan mi sin radi 20, a jedan 10 godina u Švicarskoj... I ostali tamo po nekoliko godina."

Murat nam otkriva, da baš i nije bilo lahko doći kao dobrovoljac iz Švicarske i pristupiti u A R BiH. Međutim, njega ništa nije moglo zaustaviti: "Bio sam tamo godinu i deset mjeseci i svađ'o sam se da dođem u Bosnu. Kada je Muftija doš'o u Švicarsku, pitao sam ga: "Mogu li i ja doći u Bosnu da se borim". Oni su kazali da mogu i da imam dvije solucije da dođem. Kao, mogu doći u neku muslimansku brigadu, ako me ne primi Sedamnaesta. Ja kažem borim se za Bosnu ili tamo ili vamo. Oni su to priznali. E, tada sam rek'o: onda ja idem. Ganjao sam dva i po mjeseca dok sam doš'o. Tol'ko su mi odugovlačili.. Onda sam se sa onim ambasadorom Filipovićem svadio da dođem ovamo, Bogu hvala došao sam." - Sad ste zadovoljni? "Zadovoljan, prezadovoljan. Dok smo toliko oslobodili, zadovoljan sam, Amin Ja Rabbi, da tako bude stalno, a i ovi ostali, mlađi da dođu, onda nam neće biti kraja. Kad može 'vaki deda, mogu i oni - mladi, zdravi", - završava svoju priču Murat Kahrimanović, trenutno najstariji branilac Vlašića, koji je još jednom u praksi i primjerom pokazao da je kad se hoće sve i moguće, kao i to da u front za odbranu svoje zemlje nije nikada kasno stati.

Travnički muftija među borcima 712.brdske brigade

DOGODINE, AKO BOG DA, NA AJVATOVICU IZ KARAULE

Hadži Nusret ef.Abdibegović, travnički muftija, predvodio je delegaciju Muftijstva koja je, uoči početka nove hidzretske 1416.godine, boravila u cjelodnevnoj posjeti vojnicima i starješinama 712.brdske brigade.

U Komandi brigade delegaciju je primio komandant, majbr Kenan Dautović, sa najbližim saradnicima. Muftija je majoru Dautoviću čestitao na nedavnom postavljenju na dužnost komandanta 712.brdske brigade i poželio mu uspjeha u komandovanju jedinicom. "DOŠAO SAM PRENIJETI BORCIMA SELAME I ČESTITKE VJERNIČKOG KORPUSA. 712.BBR BAŠTINI VELIKU TRADICIJU I BITKE. TO JE BRIGADA KOJA JE ŠTITILA I ODBRANILA GRAD PUN ISLAMSKE TRADICIJE I KULTURE. SRETAN SAM ŠTO POSLJEDNJIH DESET GODINE ŽIVIM I RADIM U VEZIRSKOM TRAVNIKU. KOJI JE PONOSAN NA SVOJU 712.BRDSKU BRIGADU", rekao je visoki gost. Delegacija se naročito interesirala za organizaciju vjerskog života u brigadi i načine da se ovaj segment unaprijedi. Predstavnici brigade su naglasili da je u našim jedinicama kontinuirano prisutan proces vjerskog osvještavanja.

U nastavku gosti i domaćini proučili su na šehidskom grebju u Travniku Fatihu poginulim bosanskim šehidima.

Posjeta je nastavljena boravkom među borcima 5.bataljona. Travnički muftija je imao naročitu želju da se na Galici sretne sa hejrima Galice, da ih poselami i čestita im na njihovim velikim uspjesima koji su mu , kako reče, dobro poznati. Kada se kroz razgovor Muftije, rođenog Pruščaka, sa grupom boraca 5.bataljona da su većinom iz Karaule, a da je među njima i jedan njihov saborac iz Oboraca, sama od sebe istakla se asocijativna nit na Ajvatovicu. Dogodine, uz Božiju pomoć, krenuće iz slobodne Karaule kolona konjanika sa bajrakom na čelu, podnamaz će se klnjati u Oborcima, pa će se nastaviti put za Prusac. Odlučnost i hrabrost ovih boraca, njihov dosadašnji doprinos u oslobođenju naše domovine, garancija su da će se omogućiti ispunjavanje starih adeta. U susretu sa IDV "Žigosani" Nusret ef.Abdibegović osvrnuo se na fenomen hidžre-preseljenja iz jednog načina života u drugi. Istakavši da je hidžra trajna inspiracija, rekao je da hidžru naši borci demonstrireju kroz odlučnost da oslobode Bosnu.

Simboličnim zasijecanjem drveta od strane muftije otpočeli su i radovi na izgradnji mesdžida, za koji je inicijativa potekla od boraca 2.bataljona.

Posjetivši jedinice na Vlašiću visoka delegacija Muftijstva Travnik svoju posjetu 712.brdskoj brigadi okončala je među borcima u Turbetu. I ovdje je Nusret ef.Abdibegović istakao ono što je ponavljao i u ostalim susretima: "NAJBOLJI I NAJVEĆI BOŠNJACI I MUSLIMANI STE VI, KOJI SE SA PUŠKOM U RUCI BORITE VEĆ ČETVRTU GODINU ZA SVOJU ZEMLJU I SVOJ NAROD".

Rezimirajući značaj ove posjete komandant Dautović istakao je da ona predstavlja veliku čast, naročito priznanje i podstrek za buduću saradnju. Za travničkog muftiju najimpresivniji dojmovi iz susreta i razgovora sa pripadnicima 712.brdske brigade jesu odlučnost i nepokolebljivost naših boraca da istraju do konačne pobjede.

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

HADŽ

Bismillahir-rahmanir-rahim (U ime Boga Sveopćeg Dobročinitelja, Milostivog) Rabbi jesir vela tuašir Rabbi temmim bil-hajr amin! (Bože! Olakšaj, a ne otežaj Bože! Učini da se završi sa dobrim, uslišaj!)

PRIPREME ZA ODLAZAK NA HADŽDŽ '95

Oduvijek se, za svaki hairli posao, pripremalo duže vremena. Narodna mudrost je ostavila utrt put uspješnosti nekog posla. Sve isplanirati do u detalje pa onda objaviti neka se zna. Ovoga puta mi objavljujemo i želimo u narednim redovima da obznanimo jedno putovanje koje u svekolikom životu čovjeka vjernika predstavlja posljednju želju i krunu snova i gledanja na ovom svijetu. Put na Hadždž. Posjeta Mekki i Medini, a usput što se stigne. Zato odmah na početku moja zahvalnost, kao i onih u čije ime ispisujem ove redove, Svemogućem Stvoritelju - Allahu džele šanuhu, svim dobrim ljudima koji zeluru jednu dobra učiniše da ovaj skrušeni džemat zikjareti mjesta prema kojima su uprte oči vjerničkih, islamskih duša, butum dunjaluka.

Piše:
Fahrudin Zolota

Krajem marta '95. godine ili Ševvala 1415. Hidžretske godine u Komandu 7.korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine stiže prijatna vijest. Islamska zajednica R BiH na čelu sa Reisom, prof.dr. Mustafa ef. Cerićem je Generalštabu Armije R BiH stavila na raspolaganje 350 mjesta za odlazak na Hadždž '95. Odluka je namjenski adresirana na roditelje ili uže članove porodica šehida. Ovaj gest nagoni suze na oči, otvara ponosne bošnjačke grudi i trasira put Bošnjaka Muslimana - ako Bog da u novo sutra. Priznanje i podrška borcima je čin Rijaseta i za visok moral i hedija za majke i očeve što rodiše mudžahide i borce zbog kojih dušmanska bulumenta nema mira od godine demokratskih promjena u dušama bosanskih ljudi. Sve rane, ponižen ja, štete, suze i boli su red nula u odnosu na iman i vjeru u pravdu i Božiju pomoć i da se ne predajemo, a borimo i ginemo, ali kao ljudi. I neće tako loše biti, inšaallah. Bosne i dobrih ljudi ima i biće još više.

Za put na Hadždž ove godine bio je veliki interes brojnih roditelja koji su dali za ovu zemlju i njen opstanak ono najdraže. Dali su djecu koja šehidskom krvlju evo omogućiše da njihovi očevi ili majke posjete Kjabu - Bejtullah. Nažalost, svi roditelji šehida ove godine nisu imali mjesta na putu koji je dužnost i želja svakog vjernika koji ima uslove za odlazak. Zato je odabrano 39 roditelja koji u budućnost Bosne utemeljiše 62 evlada - šehida da k'o svjetiljke trasiraju put do konačne slobode svih Bošnjaka. Brigu oko njihova izbora i pripremanja dobile su matične jedinice njihove djece i sve druge bošnjačke institucije. I ove kao i prošle godine donator za naše hadžije je saudijski kralj Fahd. Sve potrebno za prevoz, smještaj, ishranu i džeparac odradio je Visoki Saudijski Komitet za pomoć narodu Bosne i Hercegovine. Značajnu podršku našim hadžijama dale su gotovo sve brigade, Komanda 7.korpusa, Travnički okrug, a koliko mi je poznato, i opštine su, koliko su mogle, novčano pomogle svoje hadžije da im boravak na ovom hairli putu bude za nazaboravak.

Svima neka Allah Veliki nadoknadi iz svoga fonda sevapima i berićetom, a posebno odgovornim iz Konfekcije i Obuće "Borac" Travnik koji su sve hadžije nagizdali od glave do pete. Na samom startu to je bilo veličanstveno. Također je i MUP R BiH učinio sevap izdavajući putnicima na Hadždž putne isprave bez novčane nadoknade, a privatni fotografi Travnika i Zenice su davali popust za naše fotografisanje. Ne mogu, a da ne spomenem jednu prepreku prilikom vakcinisanja naših hadžija u Zenici. Donator nije dogovorio precizno vakcinisanje sa Regionalnim zavodom za zdravstvenu zaštitu Zenica pa je prekinuta obaveza vakcinisanja kada smo mi došli na red. U takvoj situaciji veliki hizmet i uslugu našim roditeljima šehida čini jedan travničanin, danas zenički bankar, koji daje nalog da se uplati po 50 DM na ime vakcinacije 50 hadžija. Neka Allah i njemu kao i upravi hotela Orijent koji na konak primiše 20 hadžija nadoknadi.

HADŽDŽ

To je kruna islamskih obaveza i dužnosti. Sublimacija i vrhunac u obilježavanju temeljnih obilježja svakog Muslimana. Uz šehadet - vjerovanje samo u Allaha dž.š., Namaz - apsolutna obaveza i duhovna hrana u tačno određeno vrijeme, Post - uzdržavanje od jela, pića, seksa i harama od izlaska do zalaska sunca mjesec Ramazana, Zekjat - obavezno izdvajanje i davanje dijela imetka preko šerijatom određene kvote kapitala;
Hadždž, koji je farz ili stroga dužnost za svakog punoljetnog, pametnog i bogatog Muslimana. Posjetiti Mekku i samo gledati Bejtullah je sevap, a osnovne dužnosti su: arefat i boravak na njemu; tavaf ili sedam krugova oko Kjabe; sedam ubrzanih hodanja od brežuljaka Vafe do Merve; bacanje sedam kamenčića na velikog šejtana prije Bajrama; pa druga dva dana Bajrama po sedam kamenčića na velikog, srednjeg i malog šejtana; boraviti na Muzdelifi i na Mini. Sve ovo treba uraditi u bijelim ihramima ili ogrtačima jednakim za sve muškarce. Poslije toga se okupati, obrijati ili ošišati dio glave i Elhamdulillah.

HADŽIJSKA DOVA

Dan uoči polaska, 2.maja 1995. godine buduće hadžije ostavljaju kućne pragove i kreću šeher Travniku. Tačno u podne u Sulejmaniji - džamiji je prozivka i okupljanje. Svi su hairli pristigli da zajednički učinimo, po islamskom adetu i bošnjačkoj tradiciji, Hadžijsku ili Ikrar dovu. Šarena džamije je svjedok, uz brojne prijatelje, rodbinu i vjernike, višegodišnje prakse ispraćaja hadžija u daleki Arabistan. Tu je i travnička ulema. Kratke upute i nasihat. Glavnog imama Islamske zajednice Travnik - Omer ef. Meštrovca i travničkog muftije Nusret ef. Abdibegovića, koji će - uz našu zahvalnost, ispratiti travničke hadžije sve do prvog zbornog mjesta bosanskih hadžija, slobodarske Jablanice. Nizom zahvala Allahu dž.š. i brojnim molbama za spas i sreću muslimana cijelog svijeta, Kasim ef. Mašić, najstariji imam Travnika, je glasno učio uz iskreno Amin - Uslišaj Bože! Poslije dove većina džematlija tekbirima prate hadžije do merhametovog restorana "Centar" gdje je brojnim gostima u pratnji hadžija priređen bogat ručak, kahva, kolači, sokovi i ugodno eglenisanje. U sami akšam hadžije polaze na odmor. Dio je smješten u hotelu "Orijent" kao gosti, a preostali kod rodbine u samom gradu. Ovako smo uradili da bi na licu mjesta polaska bili tačno poslije sabaha 3.maja ili zulhidžreta 1995/1415. godine.

PROZORE, BOSANSKA ČARŠIJO!

Ovo je dan za pamćenje za roditelje šehida, prijatelje i rodbinu koja je ispunila prostor ispred Komande 7.korpusa Armije R BiH. Domaćinski poziv generala Mehmeda Alagića na jutarnju kahvu, bratske riječi za sretan odlazak i dolazak, ali i poziv da jedni drugima halalimo, što je adet muslimanski. Slikanje, čvrsti zagrljaji, stisak ruke, ispraćaj od strane jednog broja starješina, suze najdražih i autobus pun sretnika - putnika ka Bejtullahu polazi iz Travnika. Ostadoše ruke ispružene, oči nakvašene i još mnoge želje, selami i dove nedorečene. Mašallah! Gledam sretna lica hadžija. Sa ovim ljudima putuju i dva vodiča ispred Islamske zajednice, koji se već uključuju da pomognu. Tekbiri, Kur'an, ilahije, skrušene dove za sretno putovanje i pogledi uprti daleko - daleko mimo bosanskih brda preko sedam mora i gora, Kibli svih vjernika.

Kod Novog Travnika sačekujemo hadžije 3.korpusa sa kojima u pratnji naše policije bratski putujemo. Prevaljujemo blatnjavu i pohabanu džadu do Gornjeg Vakufa i pogledom i uzdasima ostavljamo ranjeno gradsko središte ponosnih i hrabrih vakufljana. Penjući se na Makljen gledam kroz prozor o kome sadašnji naš saputnik i vodič Rašid ef. Hubjar govori kao imam, koji proživljava ove teške dane zajedno sa preostalih stotinjak i malo više muslimana u gradu Prozoru, gdje su do juče bili većina i domaćini na babovini nekad slavnoj. Bijele se još uvijek brojna - na sreću neporušena, greblja Prozora, koja svjedoče o životu ove zelene i voćki pune, nekad pitome i mirne kasabe. Malo je koga od ljudi putem kojim prolazimo, pa čak ni vozila nejma, izuzev brda, pohlupanih limuzina otetih od Bošnjaka Bosne, iskorištenih i strmoglavljenih u kanjon na samom izlazu kroz Prozor. Prolazimo, Bogu fala, bezbjedno olistali kanjon i jezero zeleno ispred Jablanice gdje pozdravljamo borce Armije bosanske sa visoko uzdignutim ljiljanima. Jablanica je hadžijska stanica. Ovdje se danas formira džemat kakav odavno nije. Svi putevi idu i sve hadžije Bosne dolaze Jablanici. Srećemo legendarnog komandanta Muderiza, mostarskog muftiju, sarajevskog, pa glavnog vođu Naibu-reisa, hafiza Ismet ef. Spahića, i da ne nabrajam redom znane i uvažene hodočasnike.

(Nastavit će se...)

http://www.hasib-musinbegovic.com

2.bataljon 725.lahke brigade

VOLJOM I UPORNOŠĆU DO CILJA

Vlašićku zimu i njene surovosti, pored boraca koji se nalaze na liniji odbrane, pretrpjeli su i pobijedili i borci koji nisu direktno angažovani na liniji, ali bez kojih je teško zamisliva podrška jedinicama, borci angažovani u logističkom vodu.

Veoma mnogo posla uradili su pripadnici ovog voda, od izgradnje objekata za smještaj, uređenje prilaznih puteva, obezbjeđenje ogrjevnog drveta za zemunice.... Mada su svi ti poslovi izgledali teški, najveći najvažniji posao, pogotovo u zimskom periodu, bio je doprema hrane od kuhinje do prve linije. Iako su za ovaj posao angažovana tovarna grla, koja nose hranu na ne baš kratkom putu - nekoliko kilometara, prve veće snježne padavine nalagale su maksimalnu aktivnost svih angažovanih u logističkom vodu. Čim bi visina snijega dostigla 1 m, onemogućen bi bio transport hrane tovarnim grlima, "logističari" se odmah hvataju lopata i na posao - zadatak je čišćenje kompletne dionice puta od kuhinje do linije. Nekoliko puta se desilo da zbog velikih snježnih padavina nisu mogli stići očistiti ni 50 m puta, jer dok očiste jedan dio, kad se okrenu snijeg zatrpao ono što su očistili. U takvoj situaciji nije im preostajalo ništa drugo nego hranu na sebe i probijanje kroz duboki snijeg do linija, što je znalo trajati i po 10 sati. Često puta su morali, da bi zadatak bio uspješno uraden, formirati više grupa, jedna ide naprijed da pravi put kroz snijeg, druga grupa nosi hranu, treća ide iza da smijeni one naprijed kada se umore, a umore se vrlo brzo, jer je jako teško ići po snijegu prazan, a kamoli nositi teret.

Koliko borci cijene rad logističkog voda dokaz je primjer boraca 1.čete ovog bataljona koji su u periodima najvećih padavina i oluja dolazili u pomoć i pomagali im u izvršenju zadatka. U razgovoru sa pripadnicima logističkog voda rekoše nam da im je bilo najteže krajem marta, kada su dubine snijega i nanosi bili najveći, ali su svjesni svoje obaveze i da im ni jednog trenutka nije bilo teško ni naporno, jer borac na prvoj liniji mora dobiti hranu, to je njihova obaveza i ponosni su što i oni u okvirima svojih mogućnosti doprinose odbrani jedine nam Domovine.

Mada su u ovom vodu stariji, neki sa ograničenim sposobnostima, veoma rijetko se žale na određene bolesti i odlaze na bolovanje, svi se trude da ne izostaju sa smjene i da redovno izvršavaju svoje obaveze. Na kraju, da naglasimo, namjerno nismo htjeli pojmenično spomenuti niti jednog "logističara", jer su svi zaslužni za uspješno urađene zadatke, posebno u zimskim uslovima, bojeći se da neko ne bude ispušten.

IS 725.lbr

U povodu jedne humane akcije

SUZE U FILDŽANU

Kada bi se na jedno mjesto sabrale sve suze što su ih za ovog rata isplakale majke bošnjačke, bio bi to vjerovatno jedan veliki nepresušni izvor kojem ne bi trebali drugi izvori da Bosnom poteče najveća rijeka istovremenog bola, tuge, sjete i ponosa, što ju je svijet ikada vidio. Pred suzama majki ni njihovom svjedoku ne može biti svejedno: i njemu kao nijemom posmatraču izliva materinskog osjećaja zaiskri suza u oku čiji pogled sažaljenja pokušava da ublaži bol u srcu punom neprebola.

Nedavno za vrijeme obilaska roditelja naših šehida koji nisu živjeli u zajedničkom domaćinstvu sa istim, članovi Komande mjesta Busovača su bili svjedoci mnogih, pomalo tužnih scena, kada majke sa sjetom u duši raznim gestovima pokažu svoja trenutna osjećanja.

Posebno je bio dirljiv trenutak kada je gospoda HAJRA SUNULAHPAŠIĆ, majka našeg poginulog saborca Selvedina, ne mogavši sakriti svoja trenutna osjećanja, pustila suzu koja je kanula pravo u fildžan Ibrahima Begića, referenta u Komandi mjesta Busovača. Njema šutnja delegacije koja je obilazila roditelje naših poginulih saboraca, u takvim trenucima je govorila više od bilo kakvih riječi utjehe i saosjećanja sa onima što živote svojih najmilijih dadoše za ono što nikada neće proći - za Bosnu.

Bila je ovo prva ovakva akcija čiji je inicijator bila Komanda mjesta Busovača, a kao sponzori u istoj su se pojavili SO Busovača i Komanda 733.bbr, koji su za ovu kategoriju ljudi obezbjedili skromne hedije. ovom prilikom posjećeno je 75 roditelja naših šehida, a svaki od njih je izrazio svoju zahvalnost inicijatoru ove akcije za učinjeno, ističući pri tom da nema ljepšeg osjećaja u ova vremena od saznanja da kao roditelji poginulog borca nisu zaboravljeni.

Shvatajući sve razloge zbog kojih nešto slično nije i ranije urađeno, istaknuta je potreba za stalnim kontaktima ovakve vrste ili organizaciju zajedničkih susreta ove kategorije ljudi, ne zbog neke materijalne koristi, koliko zbog osjećaja da ima neko ko i na njih misli. Žrtve koje su podnijeli to u svakom slučaju zaslužuju.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

Poljoprivredno odjeljenje 733.bbr

PUNE RUKE POSLA

Uz hrabre borce što svojim herojskim djelima na Vlašiću ispisuju najsvjetlije stranice naše novije istorije, najviše posla u proteklom mjesecu imali su pripadnici Poljoprivrednog odjeljenja 733.bbr. Ovi čestiti ljudi koristili su svaki sunčani dan kao dar božiji da bi zasijali što veće količine žitarica i povrća kao vlastiti doprinos boljem i raznovrsnijem jelovniku svojih kolega što sa puškom u ruci prkosno stoje na braniku domovine Bosne i Hercegovine.

Više od mjesec dana svakodnevno su iza jakih traktorskih mašina ostajali novi dulumi zaoranih i zasijanih njiva na kojima su vrijedne ruke 11 pripadnika Poljoprivrednog odjeljenja 733.bbr i njihovog rukovodioca, gospodina REFIKA BULJINE zasijali sve što je neophodno da se u jesen popune magacini u logističkoj bazi 733.bbr.

Danas, kada je proljetna sjetva završena, u rejonu Drljepana, Čepa i Gustog Graba zasijano je ukupno 140 duluma obradivog zemljišta. O tome šta je sve zasijano na navedenoj površini govorio nam je gospodin Refik Buljina.

"Do danas smo na 38 duluma zasijali 9 600 kg krompira, na 51 dulumu 1 560 kg zobi, u 150 lijeha ća 205 kg crvenog luka. Potom smo na ća 1 300 m zasijali 20 kg mahuna, na 2 300 m ća 43 kg graha, a u jesen smo također na 43 duluma zasijali ća 1 600 kg pšenice. Uz sve to zasijane su određene količine graška, salate, mrkve, paprike, paradajza. Za prehranu žitarica do sada smo utrošili 5 800 kg NP umjetnog gnojiva.

PUNIJI MAGACINI

Sa prosječnim urodom, u jesen bi magacini naše brigade bili znatno popunjeniji žitaricama i povrćem, što bi umnogome smanjilo naše zahtjeve prema logističkoj bazi Sedmog korpusa. Veliku podršku u realizaciji ovih ne malih zadataka smo imali u komandantu 733.bbr gospodinu majoru Mirsadu Šestiću, koji nam je izlazio u susret u svim našim zahtjevima i veoma često nas posjećivao na licu mjesta gdje smo radili" - rekao je na kraju razgovora gospodin Buljina.

Gospodin EDIN DURIĆ, stručno lice u navedenom odjeljenju nam reče da je 733.bbr obezbijedila lokalitete, mehanizaciju i radnu snagu, dok je gorivo, sva sjemena, umjetno gnojivo za prehranu i sredstva za zaštitu obezbijedila logistička baza Sedmog korpusa.

Gledajući zaorane i zasijane površine nismo se mogli oteti utisku da ovi ljudi itekako dobro znaju šta hoće i zašto su tu. Sigurno je da se gladna 1993/94. godina na ovim prostorima nikada više neće ponoviti. Oslonac na sopstvene snage na svim poljima gdje je to moguće poodavno je postalo trajno opredjeljenje u radu ove brigade. Sve naprijed navedeno govori u prilog činjenici da u 733.brr više ništa ne prepuštaju slučaju.

Nijaz Begović IS 733.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZA NEZABORAV

"ZLATNI LJILJANI" 770.SBBR

ZLATNI KOMANDIRI

Nredbom armijskog generala Rasima Delića, komandanta Generalštaba Armije R BiH od 28. februara 1995.godine posthumno je dodijeljeno ratno priznanje značka "Zlatni ljiljan" Nihadu Čemeru Nidi i Samiru Mustafici Mrtvom, borcima 770. Slavne brdske brigade.

A Nido je upravo tih dana trebao da proslavi svoj 23. rođendan. Mrtvi, svoj 25. rođendan proslavio je na terenu. Samo dva dana nakon toga, zauvijek je prestalo da kuca srce našeg heroja. I zašto uvijek odu najbolji? Zašto se sa ovom mladošću sudbina tako okrutno poigrava? A bili su tako ponosni, hrabri i mladi. Ratno iskustvo sticali u najtežim bitkama. I dok tamo na drugom kraju svijeta njihovi vršnjaci uživaju u svim ljepotama mladosti, bosanski sinovi biju bitku za slobodu ove zemlje. Za slobodu i siguran život generacija koje će doći. O sebi ne razmišljaju. Sjećam se posljednjeg intervjua sa Nidom i njegovim DIV-ovima. Bilo je to u njihovoj bazi septembra '94. godine, samo mjesec dana prije nego što će nas napustiti naš Nido. U razgovoru o budućim zadacima jedinice na čijem čelu stoji rekao je: "Pa vidite, sve su to po godinama mladi ljudi, ali sigurno odrasli i zreli. A naš zadatak je do Drine, pa od

Nihad Čemer - Nido

Drine do Une i od Save do mora. Kad to završimo onda ćemo odbaciti puške u šoške i malo se pozabaviti civilnim životom."

I Samirove riječi me često prate: "Mi moramo pobjediti, moramo opstati, jer samo tako će nam svima biti svijetla budućnost." Samir Mustafica Mrtvi i Nihad Čemer Nido uistinu su bili zlatni komandiri, Mrtvi na čelu brigadnog IDV-a, a Nido DIV-ova 1.bataljona 770.Sbbr. Nema akcije u kojoj nisu učestvovali. Jednom riječju, svugdje gdje je trebalo biti prvi. Od pomalo naizgled plašljivog Samira, saborci nisu očekivali toliku neumornost i hrabrost u borbama. A Nido, iako sićušan da može nositi i pušku, prvi ratni dan zadužuje puškomitraljez. Svojim znanjem i hrabrošću brzo izrastaju u iskusne borce, a potom i starješine. Kao i kod svih pripadnika 770. Slavne brdske brigade, tako je i kod Nide i Mrtvog želja za povratkom kući bila veća od bilo čega. A onda:

5.juni 1994. godine. Bitka za Koščanski plato. Na čelu IDV-a komandir Samir. Slobodna teritorija Donjeg Vakufa se širi. Ostao je još jedan bunker - Samirov zadatak. Kao i u svim dotadašnjim borbama Mrtvi o sebi ne razmišlja. Važno je samo približiti se rodnim ognjištima. Deset metara od neprija-

Samir Mustafica - Mrtvi

teljskog uporišta pao je. Saborci nisu mogli dalje.

31.oktobar 1994. godine. Borbe za oslobođenje Kupresa uveliko traju. Najžešća bitka bije se za Bukovaču, jako četničko uporište. Na čelu DIV-ove komandir Nido. U srcu nosi Bosnu, na grudima osamdesetćetvorku. Trinaesti je dan borbi. Bukovača je naša, ali zauvijek na Bukovači osta Nido. Pao je pokošen neprijateljskim rafalom. Mjesec dana nakon Nidine pogibije tuga se ponovo nadvila na porodicu Čemer i pripadnike 770.Sbbr. Gine Nidin brat Vehid.

Dugo će borci 770. Slavne brdske brigade pamtiti uspjehe heroja "Zlatnih ljiljana" Nide i Mrtvog, dugo pohoditi zlatnim stazama što su ih uklesali u oslobodilačku borbu Bosne. Dva pupoljka, dva "Zlatna ljiljana" u srcu će s ponosom nositi borci 770.Sbbr. Njihovi mladi i vedri likovi vječno će biti s nama. "Zlatni ljiljan", priznanje kojim su odlikovani Samir Mustafica i Nihad Čemer vječno će svjetliti među donjevakufljanima i pripadnicima 770. Slavne brdske brigade.

Dijana Hadžić
Foto: M. Mustafica IS 770.Sbbr

Raif Cetin, pripadnik 707.Sbbr, dobitnik "Zlatnog ljiljana" - posthumno

BIO JE BORAC I PJESNIK

Posljednje riječi rahmetli Raifa, dok su ga njegivi saborci ranjenog nosili, bile su :"Neka, za Bosnu vrijedi i umrijeti".

U danima kada se krv ledila u žilama od ikonografije velikosrpskih fašista, kada su pomalo nemirni povjetarci nagovještavali krvavu oluju, najhrabriji sinovi ove zemlje stali su prkosno, poput bedema, da brane njene gradove, njena sela, njena brda i doline.

Tada se šapatom prenosilo od uha do uha, od usta do usta: "Biće rata". Bilo je straha od neizvjesnosti koju donosi rat, ali i nevjerice da će do njega doći. Samo su najodlučniji, najodvažniji, svjesni posljedica rata, radili na pripremi odbrane zemlje.

Jedan od njih bio je i Raif Cetin, rođen 1965.godine u Bugojnu, pripadnik Armije R BiH od prvog dana. Poginuo je 20.jula 1993.godine u sukobu sa ekstremnim dijelom postrojbi HVO-a. Rahmetli Raif je jedan od najboljih i najhrabrijih pripadnika naše Armije, kojeg je ovaj kraj dao.

Stajući od prvog dana na braniK domovine, znao je težinu zadatka koji nas je očekivao. Iako su mu roditelji bili u inostranstvu, na privremenom radu i pozivali ga da ode kod njih, on je ostao vjeran svojoj Bosni i svom Bugojnu. Prošao je put od vojnika do zamjenika komandira izviđačko - interventne čete "Hijene", koja je tada bila u sastavu 307.mtbr. Ne treba da je Raif bio i član "Patriotske lige",

kada su neki još uvijek mislili da do rata neće doći. Učestvovao je u svim akcijama IDČ, kao zamjenik komandira čete i komandir njenog prvog voda.

Nijednog momenta nije dao niti jednom vojniku, da ide ispred njega u akcijama. U sukobima sa postrojbama HVO-a na području Novog Travnika rizikovao je dva puta u jednom danu svoj život, da bi spasio ranjenog i opkoljenog saborca. U zadacima koje je jedinica izvršavala, njegovi saborci su govorili: "Idemo za tobom Raife, pa makar i u smrt".

Bio je omiljen u jedinici, jer se isticao hrabrošću, drugarstvom i ponajviše brigom za svoje borce. Često je maštao u svojim pričama o slobodnoj Bosni i Hercegovini, a iako borac i starješina sa puno obaveza nalazio je vremena i za pisanje, jer je volio poeziju.

U jednoj njegovoj pjesmi stoji: "Dok sjedim i gledam zamagljena sela, a napolju pljusak, u vihoru pakla, progone me misli, ovih teških dana, nerazumnih, ludih, pijanih tirana ..."

(Iz pjesme Raifa Cetina - "Sumorna idila", 12.06.1993.godine).

Prilikom pokušaja spašavanja civila iz Vrbanje, smrtno je ranjen na Crničkim podovima. Saborci su ga nosili na nosilima više od sat vremena. U trenucima kada je umirao, vidjevši suze u očima svojih drugova, rekao je: "Neka, za Bosnu vrijedi i umrijeti".

Njegovi drugovi su ga nastavili nositi i nisu dali nikome da kaže da je njihov Raif otišao, otišao da bi jednog dana u Bugojnu svitala slobodna jutra.

U jednoj pjesmi Raif je rekao: "Život me nosi kao rijeka, u nepovrat". Njegove "Hijene" će vječno pamtiti ovog velikog poetu i velikog borca, jer ni danas ni jedna priča o ovoj jedinici ne počinje i ne završava, a da se ne spomene i ime Raifa Cetina.

NEKA JE VELIKI RAHMET NAŠEM RAIFU.

H.Alibegović IS 707.Sbbr.

"Zlatni ljiljan" 705.Sbbr - rahmetli Zaim Mujak

"ČUVAJTE MI MOJE ZLATNE LJILJANE"

Bile su to posljednje riječi velikog starješine Zaima Mujaka, neustrašivog borca, plemenitog čovjeka i istinskog jarana.

Profesor Zaim Mujak prve sate iz vojnih nauka održao je na vrućoj liniji Kerpić-Mišija ravan 1992.godine u Jajcu u neposrednoj blizini rodne kuće. Tada skromni komandir voda Vojne policije "četa Zastinje" neumoran je do posljednjeg dana herojske odbrane Jajca. U izgnanstvu ga ne napušta vjera i nada da ćemo se borbom za slobodnu Bosnu i Hercegovinu ponovo naći u voljenom Jajcu. Formiranjem 305.bbr postaje komandir 3.čete 1.brdskog bataljona. Zbog zaista velike skromnosti i ljubavi prema borcima ostaje na toj formacijskoj dužnosti do posljednjeg otkucaja plemenitog srca, velikog kao najveća bosanska planina.

Braneći naše linije na Gornjem Vakufu od najezde fašizma na našu domovinu, svojim širokim plećima zaklonio je teško ranjenog borca. Previjajući mu ranu i sam je teško ranjen. Bilo je to 24.januara 1994. godine oko 14.30 sati na Zavišću. Samo sat ranije mještanima Privora govorio je: "Ne bojte se! Dok je nas neće fašizam u Bosnu". Zaim je obećanje ispunio. Teško ranjen, u Ratnoj bolnici Mačkare neprestano pita za svoje borce, za naše linije. Pomoći nije bilo. Helikopter je zakasnio. Pomoć je zakasnila...?!

Zaim Mujak je posmrtno odlikovan najvišim ratnim priznanjem značkom "Zlatni ljiljan", koji je njegovoj ucviljenoj ali hrabroj i ponosnoj porodici uručen 06.juna 1995.godine u Zenici gdje su privremeno smješteni: majka Lutvija, otac Omer, sestra Albina, brat Zijad - Ziki.

Uplakana majka na ispraćaju veli: "Chuvajte se svi vi moji sinovi !" Tako je Zaim Mujak rahmetli govorio svojim borcima: "Vi ste svi moji zlatni ljiljani".

IS 705.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Intervju sa komandantom 712.brdske brigade

BITI KOMANDANT 712. JE ČAST I OBAVEZA

Oficir 712,bbr major Kenan Dautović rođen je 1966.godine u Travniku. Oficir RV i PVO sa službom u bivšoj JNA u Zadru, koju je 30.09.1991. godine napustio na lični zahtjev. Od novembra 1991.godine nalazi se u Stanici milicije Turbe sve do 20.04.1992.godine, kada prelazi u rejonski štab TO Turbe, a poslije do formiranja OG Zapad kada prelazi u Komandu OG-a u Bugojnu. U martu 1994.godine vraća se u Travnik na dužnost u Komandu 7.Korpusa, a 31.03.1995.godine ponovo je u 712.brdskoj brigadi, na mjestu komandanta.

■ **Gospodine majore prisjetite se početaka, Vaših ličnih, i organiziranja otpora one daleke 1992.godine.**

Major Dautović: "Bio je to izuzetno težak period, vrijeme osvješćivanja, ali istovremeno i opstrukcije ukupnog rada legalnih organa vlasti od strane SDS-a. U to vrijeme bilo je vrlo teško procijeniti situaciju i utvrditi zadatke. Lično sam se našao u vrlo složenoj situaciji, možda malo čudno zvuči, ali nisam poznavao teren niti ljude, pa taj period mog života smatram najtežim. Izbijanjem agresije, prvim napadom na turbe 20.04.1992.godine, situacija je postala jasnija. Prvi dani borbe, bez obzira koliko bili teški, donijeli su i jedan vid olakšanja, jer smo konačno spoznali šta hoćemo i šta moramo. Sjećajući se toga uviđam da smo tad imali i sreće. Četnici su ishitrili sa napadom, nisu se kvalitetno pripremili, tako da njihov prvi udar nije bio uspješan u mjeri u kojoj su očekivali, a pretrpjeli su i prve gubitke. Njihov početni moral bio je poljuljan, stali su na kratko i to je bila naša šansa da se konsolidujemo. Moram naglasiti da su moja iskustva sa narodom ovih prostora raznovrsna, međutim sva sreća da je osvješćenje imalo svoj ritam i presudna uloga je bila uključivanje sela koja gravitiraju Turbetu, odnosno Karauli, koja je u to vrijeme bila sigurno najbolje organiziran prostor. Takvu organizaciju u pojedinim segmentima nisam sreo ni u današnjim danima, u smislu simbioze naroda i vojske. To je fakat koji se ne smije zaboraviti".

■ **U tim presudnim momentima ko je branio i odbranio vrata srednje Bosne?**

Major Dautović: "Znam da su u gradu postojale organizacije (Patriotska liga, Zelene beretke), ali kad je u pitanju Turbe i agresija koja je počela 20.04.1992.godine nesumnjiva i prava istina je sljedeća - presudnu ulogu je odigrao MUP. Sjećam se dobro punkta kod Vatrogasnog doma, koji je bio jedna uređena vatrena tačka. Tog dana na punkt je izvršena organizirana akcija od strane SDS-a, a na kome su bili momci iz Stanice milicije Centar koje je vodio Amir Trobradović. Do njih na ispomoći bili su policajci iz Han Bile, zatim rezervni policajci koje je vodio Mehmed Ašćić - Meka. Vrlo bitnu ulogu imali su i pripadnici Stanice milicije Turbe Bošnjaci - katolici koji su bili na Rilješkovim kućama (Ivica Bilješko, Berislav Kikić i Pero Dovoda). Imali smo samo jedan RPG i par RB-a. U aktivnu borbu uključili su se i stanovnici Turbeta gdje se tada dogodio narod, na čelu sa Safetom Ridićem koji je nedugo poslije toga bio ranjen i još je na liječenju. Tada je formirana linija odbrane, gotovo spontano, ali ona je i danas tu. Moram spomenuti također i doprinos određenih ljudi koji su danas možda sporne ličnosti, kao što su Mefko, Musto i Melić - Bokser, koji su tada od mene dobili zadatak čišćenja po dubini i oni su ga izvršili.

Sve to šta se desilo bilo je manje - više spontano, iako su pripreme koje smo planirali provodili imale svoj uticaj, ali ponavljam, taj dan desio se naros jer o taktici i planskim taktičkim zadacima nije bilo govora. Sjećam se i prvih moralnih padova i ljuljanja linija. Vrlo bitan taktički momenat je dejstvo sa boka u poslijepodnevnim satima kada su momci iz Šumeća izašli na Glavicu i sadejstvovali sa borcima sa Nefijinog mosta, ujedno se spajajući sa mještanima Ciganluka, koje je organizovao Nešo i policajac Jasko. Svi oni su odigrali svoju ulogu i bilo bi pogrešno pojedinačno bilo kome pripisati zasluge za odbranu ovih prostora. Daleko bitnije i spornije pitanje jeste, ko se nije nikako uključio u našu oslobodilačku borbu. Osjećam da imam moralno pravo, jer sam bio i 20.04.1992. godine, a i danas sam na dužnosti odbrane, upitati gdje su. Istina o tim danima je po meni ovkva. Mislim da će i historičari teško dati pravu sliku, jer, po meni, samo Allah zna šta se tada sve zbilo. Bez obzira što sam bio najstariji i komandovao, u tim trenucima nisam imao pravu sliku. Zbog nepoznavanja prostora ja nisam rekao: "Ovdje će biti linija", linija se desila, momci su je uspostavili, uglavnom je dobro, što je i najvažnije."

■ **Prošli ste fazu organizovanja naroda, zatim OPŠTO, brigada, OG-a. Danas imamo Korpus. Napravite paralelu: nekad i sad.**

Major Dautović :"Bitna je to razlika. U jednom segmentu onda je bilo ljepše, a u onom klasičnom, vojničkom smislu danas je puno bolje, organiziranije i lakše je raditi. U ono vrijeme bilo je u smislu: "Šta zna dijete šta je sto kila!? Uzme i nosi." Zatim, kada su u pitanju vojni kolektivi, u početku je bilo mnogo ljepših unutrašnjih stvari. Tada je bila raja, a sada smo vojska. I današnji vojnički kolektiv počiva na raji, s tim što se posao zanatski radi. Početkom 1992. godine raja se učila, a svako učenje košta."

■ **Kada govorimo o današnjoj organizaciji i našoj snazi, nezaobilazne su priče o uspjesima, a poesbno o Vlašiću u kome je učestvovala i 712.bbr. Gdje je i koliki je udio doprinos boraca ove brigade, kada je Vlašić u pitanju?**

Major Dautović: "U operaciji Vlašić, koja je nosila drugo ime, doprinos 712.bbr je izuzetno veliki. Prije svega mislim na prvi izlazak na Galicu, koji je obezbijedio uvjete za izvršenje kompletne operacije oslobađanja Vlašića. U glavama ljudi postojala je blokada, strah da su brda nad Travnikom neosvojiva. 24.februara 1995. godine naši borci dokazali su da se to može uraditi i da četnici koji su tu tri godine "plandovali" mogu biti zaskočeni. U njihove redove uneseni su nered i pometnja, te su stvoreni preduvjeti da pri sljedećem kvalitetnijem udaru dođe do rasula, posebno jedinice, koja je tada pretrpjela značajne gubitke. To se prilikom drugog izlaska na Galicu i potvrdilo jer ta jedinica nije bila ni napadnuta, zato što je pobjegla prije bilo kakavog udara, činjenici u kakvoj se situaciji našla. Kada je u pitanju ukupna operacija, ono što je, po meni, pogrešno i vrlo štetno, a događa se u posljednje vrijeme, jeste pripisivanje historijskih zasluga i slave isključivo sebi. Treba naglasiti da je svaka jedinica koja je učestvovala dala svoj doprinos. To je kao na utakmici, Vlašić je odradila ekipa, a ne pojedinac. A kada govorimo o učešću boraca ove brigade, njen doprinos je neosporan. Između ostalog, postignuta je dubina ka Šešićkoj planini i to je specifičnost u samom toku operacije. Bilo je potrebno oprezno kretanje kroz prostor bez prethodnog izviđanja i tada je došlo do izražaja poznavanje terena pošto se većina boraca vraćala na svoje stare položaje iz 1992. godine. Potvrđeno je još jednom da se historija ponavlja. Čovjek koji ih je vodio, Gari, shvatio je značaj Šešićke planine pa je mnogo brže, lakše i uspješnije išlo."

■ **Imajući u vidu činjenicu da je 712.bbr jedna od rijetkih koja u svojim redovima ima najviše dobrovoljaca, čiji je cilj kristalno jasan, kako je biti komandant takvim borcima?**

Major Dautović: "Biti komandant u ovoj brigadi je prije svega čast i zadovoljstvo, posebno imajući u vidu da sam u rat ušao sa istim ljudima kojima danas komandujem. Formalno - pravno nema više dobrovoljaca, međutim, da se tako osjećaju niko im ne može uskratiti. Oni na to imaju moralno pravo, jer su odmah na početku jasno odredili svoj cilj i upravo zbog toga nije teško komandovati ovim borcima."

■ **Možete li nam reći Vaše viđenje našeg vojničkog danas i sutra?**

Major Dautović: "Ako pravimo rekapitulaciju, u 1992. godini su bile mahalske i seoske, dakle, prostorne jedinice. U 1993. godini su formirane brigede, kao viši oblik organizovanja vojske, koje su se rodile na zasebnim pravcima i stvorile uvjete za formiranje operativnih grupa što se odrazilo na naše uspjehe. 1994.godina bila je godina korpusa, posebno našeg, i za očekivati je da 1995. godina, ako Bog da, bude godina Generalštaba. To je neminovnost, zbog bržeg planiranja i postizanja operativne dubine. Zbog svega toga, jednostavnom vojničkom matematikom, ova godina bi morala biti prekretnica razvoja naše borbe."

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

VOJNO-STRUČNA OBUKA

RAKETNI LANSER "ORKAN" - Kol-15

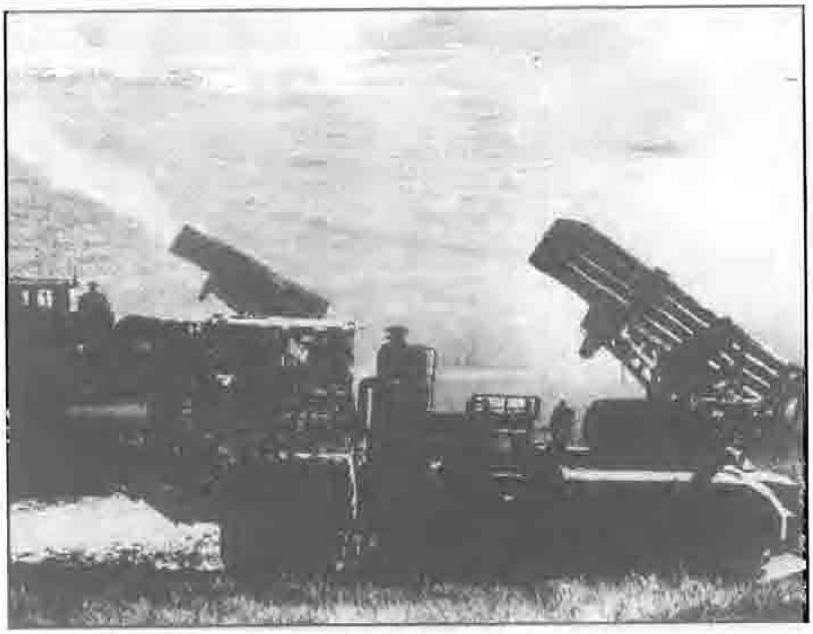

Projekt "Orkan" počela je bivša Jugoslavija početkom 1979.godine u kooperaciji sa Irakom. U najstrožijoj tajnosti osnovan je tim stručnjaka iz ove dvije zemlje koji je radio na tom projektu, a u njega su uložena ogromna finansijska sredstva. "Orkan" je trebao poslužiti Iraku za rat protiv Irana, a bivšoj Jugoslaviji za pružanje otpora eventualnom napadu NATO snaga. Njegova proizvodnja odvijala se u više tvornica i to onih smještenih pretežno u Bosni i Hercegovini.

Pripremio Edhem Ekmeščić.

Nosilac proizvodnje "Orkana" bio je "Pretis" u Vogošći. Tamo su se izrađivali svi metalni dijelovi rakete, a tu su rakete i sastavljane. U Vitezu, u tvornici "SPS", proizvodilo se raketno gorivo. U tvornici "Slavko Rodić" Bugojno izrađivani su elektronski tempirani upaljači te kompleta bombica i termoizolacijske obloge za mlaznik. Sistem paljenja i sistem za razbacivanje bojeve glave izrađivala je "Pobjeda" u Goraždu. Lanser je raden u "Bratstvu" u Novom Travniku, a transportno vozilo za rakete i dizalice za ubacivanje raketa izrađivao je "FAP" u Priboju. Balistički računar proizvođen je u "Rudiju Chajavecu" kao i TV kamera smještena na lanseru, meophodna za praćenje i određivanje parametra leta raketa. U proizvodnji manje važnih dijelova te u opskrbi aluminijem i čelicima sudjelovalo je još nekoliko desetaka tvornica. Od ukupno proizvedenih 3.700 raketa u Irak je otpremljeno 3.000, a u "Pretisu" ih je ostalo 700.

Tehnički opitni centar u Beogradu ocijenio je sistem prolaznom ocjenom uprkos njegovoj nesavršenosti, česta su bila samoaktiviranja i eksplozije.

KAKO DJELUJE "ORKAN"

Bojeva glava rakete u sebi nosi poliuretanska spremišta sa bombicama, te sječiva i punjenja za razbacivanje. Upaljač je elektronski tempiran. Poslije određenog vremena leta on aktivira četiri sječiva, koja razbijaju vanjsku strukturu bojeve glave, napravljene od tankog, hladno oblikovanog aluminija. Potom se aktivira unutrašnje punjenje, koje razbaca poluretanske nosače iz kojih zatim ispadaju bombice. To se događa na visini od 600 do 1.000 metara iznad zemlje. Sama bombica sadrži 420 čeličnih kuglica koje imaju ubojitu moć na udaljenosti do 6 metara, a djeluje i kumulativnim mlazom koji probija obični čelik debljine do 60 mm. Nakon ispadanja poliuretanskog spremišta rakete iz njega se rasipaju bombice u obliku obrnutog lijevka. Iz svake bombice oslobađa se platnena vrpca koja u struji vazduha lagano rotira oko uzdužne osi. Vrpca izvlači osigurač, a opruga potisne kapsulu pod udarnu iglu. U trenutku kad čelo kasetne bombice udari o zemlju, od inercije igla udara u kapsulu i dolazi do eksplozije. Formira se kumulativni mlaz, a sekundarni učinak je fragmentarni.

Prema zapadnim analizama efikasnost ovakvog sistema tri do pet puta je veća od efikasnosti topovskog projektila 155 mm, međutim iskustvo pokazuje da se čak 30% bombica ne aktivira.

Tehničke osobine projektila

Raketa R-262 mm: Dužina rakete je 4.600 mm, kalibar je 262 mm, a mase je 387 kg. Na 50 km dometa rakete se teoretski raspoređuju u razmacima od oko 300 metara. Rakete mogu letjeti između 48,8 i 51,2 kilometra. Tačnost gađanja "Orkanom" nikad nije bila potpuno sigurna. Brzina rakete je 1.200 m/s i da bi se ostvarila neophodna gustoća vatre, veoma važna za taj tip bojeve glave, potrebno je ispaliti više raketa.

Piše: prof.Sead Čajnić

VAŽNO JE BRZO I PRECIZNO OPAŽANJE

Opažanje nije tako jednostavan proces kao što bi se moglo pomisliti. To je veoma složen proces. Opažanje predmeta ili događaja ne zavisi samo od ispravnosti naših osjeta (čula) već i od motivacije, učenja karakteristika ličnosti.

Individualne razlike u sposobnosti opažanja mogu značajno uticati na borbenu efikasnost borca. O njima je veoma važno voditi računa prilikom rasporedivanja boraca na dužnosti. Nema situacije u borbenim uslovima gdje nije važno precizno opažanje spoljne sredine. Na primjer, otkrivanje i prepoznavanje neprijateljskih objekata, prisluškivanje neprijateljskih poruka, primanje naređenja, rukovanje oružjem i oruđem itd. To znači da borac ima razvijene one opažajne sposobnosti koje su mu neophodne za uspješno obavljanje povjerenih mu dužnosti. Čulo vida igra nesumnjivo važnu ulogu kod stavljanja oružja (viziranje i nišanjenje), kod osmatranja, u vožnji motornih vozila, čitanju karata, kontroli i očitavanju podataka sa raznih instrumenata. Čulo sluha, takođe ima veliki značaj za uspješno obavljanje mnogih zadataka, počev od stražarskog mjesta do rada na raznim uređajima. Poznati su mnogi primjeri pogrešno izvršenih naređenja samo zato što su ih primili borci sa slabim sluhom.

Kada se govori o opažanju spoljnjeg svijeta u ratnim uslovima obično se misli na ove stvari: - da ljudstvo i borbena sredstva ne budu primijećena od strane neprijatelja i - da borci steknu određena iskustva u opažanju kako bi lakše i brže otkrivali neprijatelja i njegova borbena sredstva. Prvo se postiže učenjem boraca u maskiranju, a drugo uvježbavanjem boraca u opažanju i korištenju odgovarajućih tehničkih sredstava radi boljeg i preciznijeg opažanja.

Četiri nivoa opažanja

U praktične svrhe sposobnost opažanja može da se koristi na tzv. četiri "nivoa".

Upozorenje je opažanje spoljnih podražaja, najčešće zvučnih, sa ciljem da se mobiliše pažnja i aktiviraju druga čula. Najčešće se radi o zvučnim signalima upotrebljenim kao signali upozorenja ili bezbjednosti.

Opažanje prisutnosti objekata je posmatranje u daljinu, ali ne i sasvim jasno viđenje. Često i takvo opažanje omogućuje iskusnom osmatraču da identifikuje pokrete neprijateljskih jedinica. Opažajne pokrete masa u zoni borbenih dejstava su sasvim dovoljni komandantu da izda naredbu o otvaranju vatre.

Identifikacija objekata je osnovni cilj svakog vojnog osmatranja. To znači da se utvrdi veličina, oblik, boja i druge fizičke karakteristike posmatranog predmeta. Preko identifikacije objekta dolazi se i do njihove lokalizacije. Sve dok komandant jedinice nema tačno identifikovane predmete, odnosno o kakvoj se neprijateljskoj tehnici radi, da li su to tenkovi ili neka druga vrsta naoružanja i nema pouzdane podatke o njihovoj lokalizaciji, po pravilu, ne smije da koristi vlastitu artiljeriju ili druga oruđa.

Mjerenje i prebrojavanje. To je vrsta opažanja koja ima za cilj da da podatke kako o broju neprijateljskih efektiva, tako i o njihovoj udaljenosti, pokretu i drugim nastalim promjenama. Mjerenje udaljenosti i broja može se vršiti našom subjektivnom procjenom ili korištenjem raznih tehničkih uređaja. Precizno poznavanje neprijateljskih efektiva je stalna preokupacija svake komande.

Borac prije nego što pristupi rješavanju svog zadatka, mora da izvrši osmatranje svoje okoline. Tako on opaža prostor koji ga okružuje, vrši procjenu udaljenosti pojedinih predmeta, procjenjuje njihovu veličinu, broj ili druge podatke o predmetima koji ga interesuju. Međutim, svi borci nisu podjednako sposobni da procjene udaljenost pojedinih predmeta u zoni osmatranja. Takav nedostatak se može znatno ublažiti vježbanjem. Ako borce naučimo da se neki predmeti mogu vidjeti na određenoj udaljenosti onda ta stečena znanja mogu u određenim situacijama da im pomognu u procjeni udaljenosti predmeta u prostoru.

Neki predmeti postaju jasno vidljivi sa sljedećih udaljenosti: - tvornički dimnjaci, džamije, crkve 15-20 km, višekatna kuća 8-10 km, jednospratnica 5-8 km, prozor na kući 4 km, dimnjak na krovu kuće 3 km, ljudi pojedinačno 2 km, kilometarski stubovi na cesti, opšta kontura čovjeka 1 km, pokret nogu i ruku 700 m, pokrivač na glavi, okviri na prozorima 400 m, glava i ramena, boja odjeće 300 m, lica ljudi i šake 200 m, cigle u zidu, oblik i boja lišća 100 m, oči, nos, ljudski prsti 60 m, očni kapci 20 m.

Ovo sve treba da znamo i da nam posluži u izvođenju aktivnih borbenih dejstava.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Portret ratnog zločinca

ENGLEZI NISU VIŠE ENGLEZI

Napokon se desilo i ono što se dugo očekivalo, a to je da su agresorski mentori koji su ga štitili sve vrijeme rata, konačno spoznali pravu istinu i postepeno se okreću protiv njega. Jer, kako bi drugačije i moglo kada su agresori te iste svoje zaštitnike, Engleze i Francuze, počeli hapsiti i ubijati, pa čak i vezati za "stubove srama". Zato se i u najtraženijim engleskim časopisima mogu sve češće pročitati tekstovi usmjereni protiv ratnih zločinaca sa Pala. Tako engleska novinarka En Lesli u časopisu "Dejli Mel" ovim riječima opisuje zločinca Ratka Mladića.

Piše
Edhem Ekmeščić

"Komandant bosanskih Srba, na način koji zaustavlja dah, govori laži, tako da je u poređenju sa njim, gospodar i propagator laži, čupavi Radovan Karadžić, obični početnik. Mladić govori da koncentracioni logori nisu postojali, silovanja nije bilo, masovna ubistva nisu vršena. Kakve laži! Po njegovom, televizijski snimci o masovnim stradanjima Bošnjaka su namješteni od strane vlade SAD-a da bi mogli opravdati upotrebu američkog oružja. Kakva glupost, mi bismo morali biti do kraja glupi i čak seksualni manijaci da mu sve to povjerujemo", piše En Lesli i dalje nastavlja:

"Mi nemamo zarobljenika. Mi ih sve ubijamo. Tako često govori Mladić. U svojim rukama on drži 33 naša velška pješadinca. Zvijer od Bosne je obećala da će biti korektno tretirani. Kako mu vjerovati kada on govori da svoje zarobljenike ubija".

PSIHOPATA U ŠILJATOJ KAPI

Evo kako En Lesli opisuje Mladića: "Chini mi se da u jednoj ličnosti postoje dva Mladića. Jedan je onaj kakvog ga svijet poznaje. Nasilni, sadistički psihopata u šiljatoj kapi, zloglasan zbog svojih velikih opaski i bestijalnih granatiranja kao što je posljednje u Tuzli kada je ubijeno 70 civila, jer on drugačije niti može niti zna. Drugi Mladić je odani porodični čovjek koji je bio do kraja pogođen zbog samoubistva njegove kćerke Ane. Kažu da je dvogledom posmatrao razrušeni stan svoje majke u Sarajevu, koja je stradala od njegove minobacačke granate. Ovaj Mladić sigurno nije prosti masovni ubica iz bosanskih brda. Ovaj Mladić je kompleksni, osvetom opčinjeni čovjek, koji ima briljantnu lisičiju psihu i psihu dobrog igrača šaha. Ova dva Mladića, o kojima sam govorila nisu kontradiktorna. Neki od najvećih psihopata bili su prodorne inteligencije, naprasita smisla za humor. Njegova taština je beskrajna. On opisuje sebe kao supergenerala i dodaje: Da sam bio hirurg, bio bih superhirurg, da sam bio advokat, bio bih superadvokat", navodi En Lesli. Mi bi dodali da je on super manijak.

Na pitanje da li je njegov nacionalizam opravdanje za masovno krvoproliće i masakre koje provodi, jedan bosanski Srbin reče: "On je stvaran, on stvarno misli da spašava Srbe i pravoslavlje od islamskog fundamentalizma. Kada se radi o ovim stvarima on misli da treba biti nemilosrdan".

I na kraju En Lesli piše: "Pitam se kako misli spasiti Srbe kad ga je konačno čitav svijet prozreo, čak i mi koji smo živjeli u zabludi i osjećali simpatije prema njemu. Kako misli spasiti zločince čijem krugu i sam pripada, jer uskoro i on i mnogi drugi dospjeće do Haških vrata Međunarodnog suda pravde".

Dakle, sve su maske konačno pale !

U TZV. REPUBLICI SRPSKOJ NIŠTA NOVO - DAKLE, VLADA HAOS

PLJAČKAŠ SUDI PLJAČKAŠIMA

Sljedbenici ratnog zločinca Radovana Karadžića nastavljaju sa praksom etničkog čišćenja dijelova Bosanske Krajine koji su pod privremenom okupacijom. U Travnik je 10.06.1995.godine stigla još jedna grupa prognanika (ukupno 187), koja je napokon spas i utočište našla na slobodnim teritorijama. Njihove priče su svjedočanstva o teškim vremenima kroz koja su prošli.

Međutim, agresor se izgleda pozabavio i sam sa sobom, pa se stanje u njegovim redovima može okarakterisati jednom riječju - RASULO. Pošto su opljačkali svu imovinu Bošnjaka i Hrvata na red je došla srpska imovina.

Listajući zaplijenjena dokumenta na Vlašiću nađeno je sljedeće: za krivično djelo pljačke optuženi su: Blažević (Ratka) Siniša, Kokić (Milutina) Milan, Raljić (Dušana) Nenad, Tepić (Đorđa) Stanko, Lazić (Milana) Radenko i Borić (Sretka) Pero. U optužnici stoji: za navedena lica postoji osnovana sumnja da su izvršili krivično djelo krađe iz člana 147/1 KZ tzv. RS - pljačke imovine srpskog naroda. U potpisu, potpukovnik Janko Trivić, komandant 22.pbr. Navedena lica optužuje njihov komandant potpukovnik Janko Trivić, pljačkaš i kriminalac svjetskog ranga.

Osoba kojoj je kriminal uža specijalnost i koja je tokom ovog rata u sprezi sa svojim generalom Momirom Talićem stekao ogroman kapital. A sve to na račun srpskog naroda. Njihovi prsti umješani su i u šverc građe za Srbiju. Broj kafića i prodavnica u Banjaluci i Skender Vakufu čiji su oni vlasnici stalno se uvećava.

Također, posjeduju svoju farmu ovaca, pa i ne čudi što imaju pozamašne bankovne račune u Francuskoj. "Srpski borci" u slučaju da žele malo odmoriti od ratovanja za "svetu srpsku zemlju" mogu otkupiti slobodu, za dva mjeseca odmora daju Triviću 500 DM, a za jedan mjesec odmora može poslužiti i jedna ovca. Ko je ta ovca može se naslutiti.

U slučaju pobune protiv takvih metoda na scenu stupa Trivićeva policija, a pobunjenici često i glavom plaćaju svoj "dugi jezik". Za otkrivanje nepodobnih zaduženi su poltroni u njihovim redovima, komandir voda Taškov i komandir čete Dule Komasar. Zbog takve situacije i ne začuđuju sve češća dezerterstva iz tzv.VRS kojima svakako još više doprinose i uspjesi Armije R BIH na svim bh-a bojištima.

To su i dva najveća razloga zbog kojih se može očekivati da dođe do kraha te kvazitvorevine i povratka na svoja vjekovna ognjišta.

E.Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

SAOPĆENJE SA SASTANKA VISOKIH DELEGACIJA A R BIH I HVO I POLITIČKIH PREDSTAVNIKA F/R BIH U TRAVNIKU

Devetog juna u Travniku održan je sastanak visokih političkih i vojnih predstavnika bošnjačko - muslimanskog i hrvatskog naroda na kome su prisustvovali Krešimir Zubak i Ejup Ganić, predsjednik i podpredsjednik Federacije, armijski general Rasim Delić i general bojnik Tihomir Blaškić, Jozo Leotar zamjenik ministra unutrašnjih poslova kao i jedan broj generala Armije R BiH i HVO.

Tokom sastanka razmotrena je aktuelna vojno-politička situacija u Republici i Federaciji Bosne i Hercegovine u svjetlu potpisanih političkih sporazuma, stanje na BiH ratištu, rad Združenog štaba - stožera i saradnja policijskih snaga na terenu.

Razmijenjene su i informacije o toku trenutnih borbenih dejstava u zonama odgovornosti Armije R BiH i HVO i sagledane mogućnosti daljeg unapređenja međusobne saradnje u duhu potpisanih vojnih sporazuma.

Ocijenjeno je da odnosi na svim poljima procesa uspostave Federacije ide uzlaznom linijom, te naglašeno da je strateško političko opredjeljenje bošnjačko - muslimanskog i hrvatskog naroda jačanje međusobne saradnje i povjerenja. Ključni moment je svakako zajednička borba u oslobađanju prostora Bosne i Hercegovine, što je i do sada imalo značajnog uticaja na promjenu i stvaranje bolje političke klime na terenu.

Travnik, 09.06.1995.godine

PRES CENTAR A R BiH

Obilježavanje Nove hidžretske 1416.godine u 708.lbr

U NOVOJ GODINI U SLOBODNOJ BOSNI

Povodom Nove hidžretske 1416.godine Komanda 708.lbr je na inicijativu komandanta majora Osmana Porića organizovala Tribinu kojoj su prisustvovali predstavnici vjerskog života grada: efendija Teufik Begović, Salko Kasumović, te predstavnici starješina Komande 708.lbr.

Efendija Teufik Begović i Salko Kasumović govorili su o značenju hidžre u ovom dobu i o trnovitom putu Muhammeda a.s. koji je bio maltretiran i ismijavan od strane idolopoklonika, zbog toga što je vjerovao u Allaha dž.š. Efendija je insistirao da se Muslimani koji su zalutali vrate vjeri, jer je krajnje vrijeme da se osvijestimo i da zajedničkim snagama pobijedimo neprijatelja. Poslije predavanja je otvorena rasprava na temu iz oblasti islamske vjere.

Poruka ovog skupa je da ćemo u Novoj hidžretskoj godini osloboditi Bosnu i Hercegovinu od svih onih koji ne žele njenu slobodu.

Asija Rešić IS 708.lbr

Iz 706.lbr:

ZASIJANO 40 HEKTARA PŠENICE!

Pored izvanrednih rezultata na bojnom polju u 706.lbr se ove godine bilježe i značajne ratne pobjede. Krajem prošle godine 706.lbr je formirala ekonomiju na Bazimicama, nekadašnjem pašnjaku pored rijeke Bile, na kojoj je angažovano 40 vojnih obveznika. Za sjetvene radove korištena je mehanizacija Saobraćajne službe, a sjemensku pšenicu, dizel gorivo i 14 tona vještačkog đubriva je obezbijedila logistička baza 7.korpusa. Sada se na Bazimicama talasa pšenica na prostoru od 40 hektara, a površina od 3,5 hektara je zasijana povrćem.

Kako nam je rekao upravnik ekonomije Vehbija Malanović očekuju se prinosi koji bi mogli zadovoljiti jednogodišnje potrebe brigade za brašnom i nekim vrstama povrća. Pored toga što se radi o obimnom poslu vojnici sa ekonomije starije životne dobi se vrlo često nađu i na prvim borbenim linijama.

Organ za moral 706.lbr

Iz 712.bbr:

POSJETA RANJENICIMA I REKONVALESCENTIMA

Krajem prošlog mjeseca komandant 712. brdske brigade major Kenan Dautović, u pratnji starješina Organa za moral brigade posjetio je ranjenike i rekonvalescente naše brigade, koji se nalaze na liječenju i rehabilitaciju u Fojnici, Zenici i Travniku.

U Rehabilitacionom centru "Reumal" u Fojnici komandant se u razgovoru sa gospodom Medihom Jaganjac, šefom službe smještaja, upoznao sa historijatom rada Centra i postignutim rezultatima. Posjećen je i terapeutski dio kompleksa. Pri susretu sa pripadnicima 712.bbr koji se nalaze na rehabilitaciji istaknuta je izuzetna pažnja i odnos osoblja Centra prema njima, te izrazili zadovoljstvo uslovima smještaja. Svi su, također, izjavili da je medicinski tretman u "Reumalu" doprinjeo poboljšanju zdravstvenog stanja.

U Zenici su posjećeni naši ranjenici u Bolnici i u Stacionaru, a posjeta je zaokružena obilaskom ranjenika u stacionaru "Amerikanka" i travničkoj bolnici. Obidenima su uručeni skromni darovi, a praksa ličnog uvida komandanta brigade u zdravstveno stanje naših ranjenika na liječenju u ovim ustanovama, nastaviće se i ubuduće.

IS 712.bbr

BUGOJNO:

Počela dostava ogrjevnog drveta za porodice poginulih i teže ranjenih boraca Armije R BiH.

STALNA OBAVEZA!

Na osnovu potpisanih ugovora općina Bugojno i D.Vakuf sklopljenih sa ŠPP "Koprivnica" Bugojno počela je dostava ogrjevnog drveta porodica poginulih i teže ranjenih boraca sa područja ovih općina.

Pomenute porodice na ovaj će način biti obezbijeđenje sa šest kubnih metara drva. Kako ističu u ŠPP Koprivnica dostava drva trebala bi teći vrlo brzo, jer su općinski Sekreterijati za boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja već dostavili sve potrebne evidencione spiskove. Tako će pomenute kategorije stanovništva i četvrtu ratnu zimu biti bar djelimično obezbijeđene ovim neophodnim energentom.

Podsjećanja radi, u protekle tri, obezbjeđenje ogrjevnog drveta bilo je u režiji matičnih jedinica Armije R BiH, odnosno njihovih logističkih baza. Oživljavanjem općinskih Sekreterijata za boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja briga o porodicama poginulih i teže ranjenih boraca naše armije je prešla u njihovu ingerenciju. Sudeći po ovim početnim rezultatima, brige za ove kategorije ljudi u našoj zemlji neće manjkati i pored svih teškoća koje sa sobom nosi rat.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Prijem karate kluba "Salko Ćurić" kod komandanta 7.korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine:

DOSTOJNO PREZENTOVATI DOMOVINU!

Razlog prijema kod komandanta Alagića je odlazak KK "Salko Ćurić" na evropski Kup šampiona u Luksemburg, koji se održava u ovom mjesecu.

Ovaj uzoriti i sigurno najuspješniji sportski kolektiv travničkog Okruga koji je sastavljen od pripadnika 7.korpusa, u toku ove i protekle godine postigao je zaista zavidne rezultate, tako da su na najbolji način prezentovali najmladi korpus naše armije na domaćoj sceni, a pozivom u Luksemburg nema sumnje da će opravdati ta očekivanja i na ino-sceni, ovaj put u prezentaciji Republike Bosne i Hercegovine.

General Alagić je delegaciji Kluba koju su sačinjavali dr. Nedžad Hadžić član Predsjedništva, Emina Kosovac sekretar, te karatisti Halil Čolo, Adnan I Admir Arnautović, Muharem Adilović, Samet Gaši i Derviš Čolo poželio sretan put u Luksemburg, čestitajući im na svim dosadašnjim uspjesima i poželjevši im mnogo uspjeha na takmičenju u Luksemburgu.

Ovom prilikom general Alagić je uručio i skromni novčani prilog karatistima ovog Kluba.

"Teško je očekivati medalju pored Francuza, Engleza, Njemaca... To bi bilo kao kad bi u našoj Bosni i Hercegovini na vojnom planu tako brzo došli do Banja Luke!?" - u šali je istakao očekivanja KK "Salko Ćurić, član Predsjedništva dr. Nedžad Hadžić, na kraju zaključivši: "Ono što mogu garantovati jeste to, da sigurno nećemo razočarati i da ćemo dostojno prezentovati našu zemlju na međunarodnoj sceni."

Azam Mandžić

NOGOMET: Kup travničkog kantona

FOJNICA IDE DALJE

U Fojnici su održane prve utakmice Kup-takmičenja u nogometu u travničkom kantonu. U ovoj grupi učestvovale su 4 ekipe, domaćin "Fojnica", "Prvi maj" iz Kačuna, "Jedinstvo" iz Busovače, te "Kiseljak '94". U dalje takmičenje plasirala se "Fojnica" koja je vrlo teško savladala "Jedinstvo", ekipu pojačanu novim nogometašima.

Rezultati: "Prvi maj" - "Kiseljak '94" 1:1 (3:4); "Fojnica" - "Jedinstvo" 0:0 (4:3) Finale: "Fojnica" - "Kiseljak" 2:0

"Prvenstvo prve lige travničkog kantona još uvijek se iz bezbjednosnih razloga ne može nastaviti, pa se razmišlja o eventualnom turnirskom odigravanju. Sve će biti jasnije po dobijanju instrukcija iz NS BIH, tačnije od Jusufa Pušine", riječi su komesara lige Adema Jelaškovića, očito zadovoljnog što je ovaj turnir u Fojnici protekao bez problema. (E. E.)

Sport u 727.Sbbr

TREĆI BATALJON PONOVO NAJBOLJI

Krajem prošlog mjeseca Organ za moral 727.Sbbr organizovao je prvenstvo brigade u malom fudbalu koji se odigrao na školskom igralištu u Han Biloj.

Učešće na turniru uzelo je 9 ekipa i to: 1.bb, Logistička četa, POČ, 2.bb, Komanda brigade, MBČ, 3bb, Vod veze i IDV. Nakon odigranog prvog kola, uz mnogo uzbuđenja i dopadljive igre, u drugo kolo kvalifikovale su se ekipe 2.bb, POČ, MBČ, 3.bb i Vod veze. Iz prvog kola valja istaći utakmicu između Komande brigade i 3.bb koja je obilovala dobrim akcijama i kvalitetnom igrom oba takmaca uz konačan rezultat od 2:1 za 3.bb.

U drugom kolu ekipe su se više opredijelile za taktičku i tvrdu igru, tako da su obje utakmice završene neriješenim rezultatom, te su odlučivali penali. POČ-2.bb - 0:0 (1:0) i MBČ-3.bb - 1:1 (1:3) uz bravurozne odbrane golmana 3.bb, dok je slobodna bila ekipa Voda veze.

Borba za ulazak u finale vodila se između ekipa POČ i Voda veze. Bila je to teška utakmica, prava rovovska bitka sa malo šansi za postizanje gola, tako da se utakmica završila rezultatom 0:0, ali boljim izvođenjem penala Vod veze ušao je u finale.

Iako je turnir odigran u jednom danu i igrači obje ekipe bili prilično umorni, u finalnoj utakmici između 3.bb i Voda veze, prikazan je dopadljiv fudbal pun dinamike, sa dosta propuštenih šansi i 4 lijepa pogotka. Pobjeda od 3:1 pripala je ekipi 3.bb i ona je sasvim zasluženo osvojila prvo mjesto, čime je ponovila prošlogodišnji uspjeh.

Na kraju turnira PK za moral 727.Sbbr kapetan Mustafa Krkić uručio je prigodne poklone za prve tri prvoplasirane ekipe. Ovim putem bi se zahvalili privatnicima MZ Mehurić, nastavniku fizičkog vaspitanja iz Han Bile, te treneru fudbalskog kluba Rudar - Han Bila na pomoći u organizaciji turnira.

IS 727.Sbbr

Kulturni mozaik

45 GODINA ZAVIČAJNOG MUZEJA TRAVNIK

Osnovan 1950.godine, Zavičajni muzej Travnik naslijedio je bogatu zbirku travničke gimnazije, koja je u prethodnih 45 godina neprekidno uvećavana novim nalazima i prikupljenim materijalom, tako da danas posjeduje vrijedan fundus od 80 000 eksponata.

Prikupljeno kulturno-historijsko bogatstvo dobija na značaju u ratnim godinama kada su mnogi vrijedni spomenici našeg kulturnog identiteta uništeni i opljačkani, muzeji i galerije devastrirani ili prestali sa radom. Opstanak Zavičajnog muzeja Travnik i samozatajan rad ljudi zaposlenih u njemu tim je dragocjeniji.

Svoju 45.obljetnicu Muzej je obilježio na Međunarodni dan muzeja, 18.maja, nastavljajući time svoju tradiciju od prošle godine kada je kulturnoj javnosti prezentirana vrijedna izložba "Rat i artefakt". Ove godine se postavljač, gospođa Fatima Maslić odlučila za dvije tematske izložbe. Prva, "Muzejske akvizicije 1994/95.", predstavlja posjetiocima dio eksponata koji su u muzejsku zbirku došli u posljednje dvije godine na različite načine; radom muzejskih radnika na terenu, otkupom i najvećim dijelom kao pokloni građana. Izložena su 24 predmeta.

Druga izložba nosi naziv "Likovni svijet Anđelka Batića - Fejse" i predstavlja izbor autorovog stvaralaštva u ratnom periodu od 1992. do 1995. godine. Izložba u Muzeju prva je samostalna izložba umjetnika koji se pored slikarstva bavi i dizajnom. Izloženo je 15 radova različitih stilskih uporišta i tehnike izvedbe koje povezuje zajednička nit koju Fatima Maslić u Katalogu izložbe definiše riječima: "Danas slikarstvo Andjelka Batića - Fejse stoji pred nama kao znak ovozemaljskog dobra i u ovom teškom ratnom vremenu, obilježenom nemjerljivom provalom ljudskog zla, ono postoji kao još jedno svjedočanstvo o neprolaznoj plemenitosti čovjeka."

Uz ove dvije izložbe posjetiocima su otvoreni i prostori Prirodoslovne zbirke, poslije one u sarajevskom Zemaljskom muzeju, najznačajnije zbirke ove vrste u Bosni i Hercegovini.

Suad Bahtijarević

ŠAH: DAUTOVIĆ PRVAK

U MŠD "Vezir" nastavljaju sa redovnim šahovskim aktivnostima. Tokom mjeseca maja odigrano je prvenstvo kluba na kojem je učestvovalo 12 najboljih šahista, od toga 8 majstorskih kandidata. Igralo se Bergerovim sistemom, a tempo igre bio je 90 minuta za 40 poteza, te još 15 minuta po igraču za kraj partije. Poslije veoma uzbudljivih partija zasluženo je prvo mjesto osvojio Smail Dautović koji je izgubio samo jednu partiju i to od Ahmeda Kanafije. Kanafija je dobrim igrama iznenadio svoje protivnike i plasirao se na treće mjesto. Prva dva šahista sa ovog turnira direktno su se plasirala na prvenstvo travničkog okruga dok će plasirani od 3. do 7. mjesta svoju šansu potražiti na kvalifikacionom turniru u Bugojnu.

Tabela: Smail Dautović 10; Abduselam Islamović 8; Ahmed Kanafija 7,5; Ismet Rizvanović, Edhem Ekmeščić i Nadir Smailkadić 7; Baltić 6,5; Halil Dizdarević i Nermin Zvirkić 5; Alen Hadžimujić 2; Džan Kavazović i Hasanagicc 0 poena. ***(E. Ekmeščić)***

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA 7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.7.1995. GODINA II BROJ 14. CIJENA 2 DM

REPORTAŽA

KAO ŠTO PLIVA TEČE KA VRBASU, TAKO I ONI HODE KA JAJCU

SPECIJALNI DOČEK SPECIJALCIMA

VLAŠIĆ

INTERVJU pukovnik Senad DAUTOVIĆ

AGRESOR ĆE USTUKNUTI PRED UDARIMA SEDAMDESETSEDME

SREBRENICA

PONOVO UBIJEN GRAD

http://www.hasib-musinbegovic.com

Piše: Pukovnik Nezir Salko Dedić

SVIJET I MI

BOSNA JE ĆILIM KOJEG TKA NJENA ARMIJA!

Čudna je ova naša Bosna. Lijepa je. Bilo je te Bosne, ima je i biće je. Biće je dok je i dunjaluka. Nisam ja nimalo pristrasan kad govorim o njenoj ljepoti zato što sam Bošnjak. Ko je god imao priliku da leteći avionom, pogleda našu Bosnu, vidjeće jedan ogromni ćilim sa mnoštvom boja koje se prelijevaju i predstavljaju pravi praznik za oči. Dušmani iz Srbije, Crne Gore i četnici iz same te Bosne zapališe taj ćilim. On gori, a narod ga neprekidno tka. Istina, umjesto igala za tkanje, uzete su puške u vještim rukama boraca Armije R BiH i vezu nove zlatne niti. I tako to traje. Sve je više novih izvezenih detalja, pa na tim prostorima kud prođu oslobodioci, ćilim izgleda ljepši i bolji.

I dok to traje, uz Allahovu pomoć, ćilim se mora riješiti požara i četničkog smrada kutarisati, dotle međunarodna zajednica, posebno neke zemlje zapada sipaju krokodilske suze, zašto je sve to tako, oplakujući "staru Jugoslaviju" i kujući planove, tobože u interesu mira, o stvaranju nove Jugoslavije. Dakako, kvazi države na prostorima Balkana. Sve to samo radi svojih sopstvenih interesa na Balkanu.

Koliko u svemu tome ima licemjerja, drskosti i saučesništva u Srbočetničkoj agresiji nije teško zaključiti.

Dvije su države vezane jer su pod okupacijom izvršenom od Srba iz Srbije, Crne Gore i pobunjenih Srba - ČETNIKA. Kad snage Armije R BiH i HVO krenu u kontraofanzivu u oslobađanje okupiranih teritorija tada se Zapad oslanja prije svega, na izjavu ratnog zločinca Radovana Karadžića kako je mir bio blizu i kako borba za slobodu može sve to da pomrsi.

A ŠTA TO?

1. Da nije možda udaljenje od ideje Zapada o stvaranju neke nove Jugoslavije? Zašto nikada i nigdje neće dobiti podršku, ni od Bošnjaka niti od Hrvatskog naroda, kao i svih drugih koji žele da žive zajedno u jednoj državi R BiH, a u okviru međunarodno priznatih granica.

2. Sve povoljniji taktički i strateški položaj Armije R BiH i HVO-e, novi oslobođeni prostori okupiranih teritorija. Snagom argumenta natjeraće Zapad uza zid, da svoj idiotizam prema Bosni i Hercegovini počne bar djelimično mjeriti u realizam. Jer Zapad ne voli da gubi.

Srbija, Crna Gora, Grčka, Rusija, Engleska i Francuska nisu očekivali ovakav tok događaja. Vjerovali su da će bivša JNA i pobunjenici brzo zbrisati BiH sa političkih karti svijeta. A to nije uspjelo zahvaljujući našoj Armiji i državnom rukovodstvu.

Postavlja se pitanje zašto se kontinuitet nepravdi, pa u krajnoj distanci, savezništvo u zločinu prema BiH nastavlja i šta slijedi. Kakvi vjetrovi pušu iz Sibirskih prostranstava i šta donosi Engleska magla i francuska ljigavost? Možemo se baviti predviđanjem ali nije teško zaključiti. Zapad ne voli poraze, niti vojne niti političke, a upravo je sam sebe gurnuo u beznađe i apsolutnu političku katastrofu u vođenju politike prema R BiH.

Od koga onda očekivati pomoć? Amerika na Balkanu vidi regionalni interes, a većina Amerikanaca najvjerovatnije ne bi podržala vojnu intervenciju na Balkanu, a sve ostale iskrene političke igre Republikanaca i Demokrata. Nije to slamka za koju bi se trebalo čvrsto uhvatiti.

Od Francuske i Engleske možemo samo dobiti humanitarnu pomoć. Te države nikad nisu potpuno podržavale samostalnost Hrvatske i R BiH, pa ni drugih država na balkanskom prostoru, osim Srbije, kojoj su u historiji dva puta poklonili po jednu Jugoslaviju. Bez obzira što se ponekad u nekim političkim potezima osjeća neka pomoć, ali tradicionalna prosrpska politika ima dobre korjene. Sam bivši predsjednik Miteran nije se nikada ljutio kad su ga nazivali velikim prijateljem Srba. Promjena na čelu ne obećava neku veliku promjenu u politici Francuske prema nama.

Kod Engleza smatram, dugo neće biti promjena koje bi išle nama u korist. Englezi su uvijek svojatali monopol nad demokracijom. Ali nažalost shvatili su da su BILI kolijevka demokratije. Primjena sile i zakon jačeg je u osnovi političke svijesti Engleske i Francuske.

Na Ruse može racunati samo Srbija, zbog religiozne pripadnosti i težnji drugih zemalja da budu što bliže Zapadu, a što dalje od Rusije. Ta zemlja čini uzaludne pokušaje da dokaže da je svjetska sila iako je iz dana u dan sve dalje od toga. Međutim, Rusija ima ozbiljne sopstvene probleme, ali njeno ukupno ponašanje od direktne je pomoći agresoru, do stavljanja na stranu agresora u forumima međunarodne zajednice.

Njemačka je dijelom opterećena problemima istočnog dijela zemlje. Pored humanitarne pomoći od ove zemlje se očekuju znatna ulaganja u obnovi privrede i zemlje u cjelini.

Zemlje Bliskog i Dalekog istoka pored verbalne podrške u međunarodnoj zajednici, što je veoma značajno, pružaju značajnu humanitarnu pomoć. Od ovih zemalja očekuju se značajna ulaganja u obnovi i izgradnji ratom razrušene i opustošene zemlje.

UN, na čelu sa Galijem, ne samo da nam ne pomaže u razrješenju naših problema i ostvarivanje ciljeva naše pravedne borbe, već nam uskraćuje embargom pravo na odbranu, a ničim istinski ne kažnjava agresora. Sankcije su dekoracija i farsa jer preko Rumunije, Grcke i drugih zemalja istoka, Srbija se snabdjeva strateškim sirovinama, i neprekidno šalje četnike i tehniku preko Drine, nastavljajući učešće u agresiji na našu zemlju.

Kakva je korist od UNPROFOR-a? Pravu korist imaju predstavnici UN-a u našoj zemlji koja se ogleda u visokoj dnevnici i plaći uz poznatu dvoličnost i cinizam u pokušaju da se nađe razlog za podjelu krivice na agresora i žrtvu agresora. Ovakve UN moraju doživjeti mnoge promjene, ali to sporo ide. Stara dama teško mijenja navike i frizuru. Mi na to ne možemo čekati.

ŠTA I KAKO DALJE?

Mi smo već moralni pobjednici u ratu protiv združenog agresora i međunarodne zajednice. Prihatili smo sve prijedloge koji idu ka mirnom rješavanju i okončanju rata, agresor to nije, a međunarodna zajednica ga nije adekvatno kaznila, čime se indirektno uključila i sama u agresiju.

Međunarodno ratno pravo obezbjeđuje svakoj državi koja okupirane teritorije ne može vratiti mirnim putem (pregovorima i diplomatijom) da to legalno učini oružjem. Ovo nije isključivo pravo velikih i bogatih.

Trokut, Pariz, London, Moskva, svakih nekoliko mjeseci lansira ideje o nekakvoj Jugoslovenskoj integraciji. U posljednje vrijeme oglasila su se šestorica profesora Harward sveučilišta. Čudno, smiješno i žalosno. Ako neko nakon analize 70 godina svađe, ratova i, uglavnom, međusobnih borbi naroda koji su se hrvali sa srbijanskim hegemonizmom da je neka "nova" Jugoslavija rješenje, onda je zaključak jasan: totalna politička nepismenost i otvoreno stavljanje na stranu agresora a čiji je osnovni cilj upravo stvaranje Velike Srbije, pa makar to bilo i pod firmom Jugoslavije.

Sudbina Srebrenice nam mora otvoriti oči, jer su na tom primjeru izdati svi principi međunarodnog prava. Upravo je to i potvrda ocjene da od Međunarodne zajednice, osim usporavanja tokova naše borbe i štete za tu borbu ne možemo ništa očekivati.

Snaga naše Armije, njen razvoj i podizanje stepena borbene gotovosti, taktički i strategijski razvoj oslobođenja novih prostora okupirane teritorije stvorio bi haos u glavama moćnih i privilegovanih država Zapada i Rusije, tako da sada vuku poteze koji su vidljivi i laiku.

No oni upravo rade u korist vlastite štete. Ovu našu borbu ne može ništa zaustaviti. Uz stalni razvoj jedinica, štabova i komandi i uz sve povoljniju logističku podršku put do konačne pobjede je izvjestan i siguran. Upravo odnos Međunarodne zajednice prema nama silno nas motiviše. A svijet neka preispita svoju svijest.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Azam Mandžić • Tehnički urednik: Nihad Fuško • Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmešćić i Nihad Fuško. • Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jelač, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Azam Mandžić

Kako je prošlo četničko junsko "ispitivanje" budnosti boraca i jedinica 7.korpusa Armije R BiH na Vlašiću

SPECIJALNI DOČEK SPECIJALCIMA!?

• Početak deblokade Sarajeva bh prestolnice i grada koji je doživio najduže, a vejrovatno i najsurovije necivilizacijsko opsjedanje ikad zabilježeno u istoriji ratova, otvorilo je zračak nade srpskim grogiranim jedinicama da nešto ušićare, ali i ispipaju "stvarnu" jačinu jedinica AR BiH na terenu van Sarajeva. • Više puta prevareni, četnici su po receptu bh armije imali namjeru udariti tamo gdje se protivnik najmanje nadao.

Otpali su Bihać i Majevica, tamo su posljednjih dana ponovo gubili kvadratne kilometre. Koridor, koji su zadnjih dana u svojim sredstvima informisanja mnogo spominjali, takođe je otpao nakon gomilanja ljudstva i sredstava HVO-a. Karta, bolje procjena, je pala na Vlašić, koji još iz niza razloga nije prežaljen.

Nepunih pet dana nakon početka aktivnosti istorijske deblokade, četnici su poslije niza nasilno obavljenih izviđanja, koja su na vrijeme uočena, te upucavanja artiljerijskih oruđa po linijama odbrane Vlašićkih branilaca i gradskim područjima Travnika i Bugojna, (što je trebalo da odvuče pažnju), krenuli u silovite napade na položaje boraca 7.korpusa na Vlašićkom platou.

PROPAO "VLAŠIĆKI UDAR"

Pripreme za ovu "mini ofanzivu" počele su u noćnim satima 21.juna, prethodno izvršivši simulaciju - maskiranje pješadijskih napada, kada je u r. Babanovca agresor dopremio svoje magacine MTS-om i svježim ljudstvom. Slični pokreti i pregrupisavanja nastavljena su i narednih dan-dva, da bi 24.juna četnici napali na većem dijelu z/o 7.korpusa na Vlašiću. Na položaje naših boraca palo je preko 500 artiljerijskih projektila iz svih oruđa i oružja. Po silini nekoliko izvedenih pješadijskih napada, vidjelo se da se ne radi o "jurišnicima" nekadašnje Trivićeve 22.lpbr.

Uz to četnici su u akciji angažovali značajan ljudski potencijal. Ubrzo je jedna dilema otklonjena, u napadu na Vlašiću učestvovala je nedavno formirana (nakon poraza na Kupresu i Vlašiću) brigada za specijalne namjene pri I KK tzv. VRS. Njihov cilj bio je jasan, potisnuti naše jedinice što dublje, praktično na periferiju Vlašića i na taj način vratiti u svoj posjed najdominantnije i strateški najvažnije kote - kraće, svoje stare položaje. Međutim, nije išlo, i pored žestoke pripreme i pod okriljem magle "specijalci" nisu zabilježili niti početne pomake. Njima su o jačini i čvrstini linija boraca 7.korpusa, pričane neke druge priče. Zato su i četničke reakcije bile, poput izrečene motorolom komandnom štabu akcije: "Ma kakvo šupije, majku vam ...., ima ih ko Arapa".

Dakle, "specijalci" su dočekani specijalno, rečeno im je, vjerovatno, da su zemunice prazne, napuštene "jer sve je otišlo na Sarajevo". Imali su peh, da im akcijom rukovode ljudi, koji su u predašnjem toku rata poznati samo po neuspjesima. Nakon smjenjivanja komandanta 22. potpukovnika Janka Trivića i sa njim komandanta 4. bataljona Boška Bundala, ostalo je, ipak, mnogo onih kojima je potreban hitan i uspješan oporavak na bojnom polju.

U prvom redu uspjeh "vlašićkog udara" donio bi poene novom komandantu 22.lpbr Marku Vujiću, te svakako najviše novopečenom generalu Momiru Zecu koji je uz čin, i silne poraze na ratištima Istočne Bosne prekomandovan za komandanta 30.lp divizije, s kojom kao ni njegovi prethodnici u zadnjih pola i više godine nema nikakvih vojničkih uspjeha. Paranični razgovori agresora na žici ukazivali su na potpuni krah akcije. Nakon više bezuspješnih pokušaja i napada u valovima, četnički "tim" odlučuje se na upotrebu bojnih otrova lipa nadražljivac. Prvenstveno zahvaljujući budnosti naših boraca, efekat od ovog dejstva je izostao.

Gnjevan zbog nemoći da "progulo" i krenu sa mrtve tačke za koju su ih prikovali prije svih artiljerci "ljutog korpusa", čuje se reski glas četničkog komandira pravca napada upućenih opet vjerovatno Trivićevim ljudima: "Gađaju nas, ne možemo ni pomaketi. Neko nas je izdao. Kad dođem gore nekog ću za ovo ubiti .... Šaljite odozgo hitno po ranjene, šta sjede, majku im ....".

SIGURNI I PRECIZNI BRANIOCI

- Borci 7.korpusa AR BiH još jednom su pokazali svoju čvrstinu i snagu. Njihova vatra bila je precizna, sigurna i ubojita jednom riječju za agresora kobna. Iako su agresorski paljansko - banjalučki mediji nekoliko dana bubali o tome kako "srpske jedinice drže cjelokupan Vlašić u okruženju", velike gubitke iz "Vlašićkog udara" nisu mogli a niti smjeli prikrivati. Priznali su da su na Vlašiću poginula 34, a da je oko 65 vojnika tzv. VRS ranjeno u ovim okršajima.

Agresorski napadi nastavljeni su i do isteka prošlog, a traju i cijeli ovaj mjesec. Jedna je i osnovna razlika između junskih i julskih napada četnika na Vlašić. Junski su trebali biti iznenađenje, a julski su ograničenog karaktera, slabijeg intenziteta, namijenjeni zadržavanju i vezivanju jedinica najmlađeg korpusa Armije R BiH.

Dakle, "vlašićki udar", srpskih specijalaca prošao je u znaku loših procjena agresorske komande, koja u agoniji nikako ne uspijeva prekinuti niz poraza, koji traju još od sredine prošle godine. Pokušaj "vlašićkog udara" ostao je samo na pokušaju, agresor je popio još jednu gorka pilula. Uostalom, bilo je i preambiciozno očekivati iznenađenja u zoni čiji borci ne znaju za poraz.

Piše: Saša Rukavina
"Večernje novine"

Nakon pada Srebrenice

PONOVO UBIJEN GRAD

Svega pet dana trebalo je Mladiću da u nenaoružanoj i iscrpljenoj Srebrenici napravi novu klanicu * Za koga je svijet navijao nije ni važno, bili su tek posmatrači * Agresor se okrenuo prema Žepi, slijedi li nova klanica.

U trenutku dok pišemo ovaj tekst osjećanja su dvostruka - i sve jeste i ništa nije jasno. Jer, Srebrenica je okupirana, a za ono što četnici tamo rade postoji samo jedno ime - genocid. I sasvim je svejedno da li se radi o masakriranju Srebreničana artiljerijom, strijeljanju petnaestogodišnjaka i mladih zbog "ratnih zločina", silovanju djevojčica ili trpanju u kamione i odvoženje prema Kladnju. To je sve samo genocid....

Hronologija pada Srebrenice je manje, više poznata. Razlozi za napad na "enklavu" isto tako. Mogućnosti za odbranu takođe, ponašanje "svjetske zajednice" poznato. A opet normalnom ljudskom umu ostaje samo da pita zašto?! Zašto je trebao novi genocid, nova klaonica, novo stradanje? Da li će ta gomila krvi, raskomadanih ljudskih tijela i izmučenih ljudi, zaista vratiti "poljuljani moral" "hrabroj srpskoj vojsci"?

Logika je jasna: sam Mladić angažovao je dvadesetak hiljada "dobrovoljaca" sa pedesetak artiljerijskih cijevi i petnaestak tenkova da bi jednom vojničkom pobjedom povratio vjeru u vojsku koju druga vojska, Armija RBiH, od početka ove godine razbija na parčiće. Srebrenica nije slučajno odabrana: grad potpuno razoružan, iscrpljen trogodišnjom opsadom za koju je čak i sarajevski obruč "apsolutna sloboda".

Ponašanje šačice holandskih "plavih šljemova" ispitano je tokom trajanja famozne krize sa taocima i čak je i onim najnaivnijim moralo biti (i bilo?) jasno da Holanđani Srebrenicu neće braniti. Sve ostalo bilo je samo tehnika. Pet dana, samo pet dana, bilo je dovoljno za novi masakr. Pokušaj "plavaca" da nešto isfoliraju nekom nazovi "odsudnom linijom odbrane" koju četnici, kao, "ne smiju preći" bila je farsa. Četnici su malo zapucali na plavce i - zaobišli ih.

Farsa je bilo i bombardovanje četničkih tenkova: čak ako je i istina da su dva uništena.... Kasno, nedovoljno i .... Ciničnо. Baš kao i najnovije obećanje francuskih čelnika da će staviti na raspolaganje sva potrebna sredstva za povratak u "zaštićenu zonu Srebrenica". U saradnji sa UN. Bravo, zaista hrabro!

Da je svijet ponovo bio samo navijač na tribinama (za koga je navijao uopšte više nije važno) čak je besmisleno i komentarisati. To je, naprosto, bh stvarnost od prvih upada četničkih rezervista u Hercegovinu. Ali, šta smo mogli mi sami učiniti? Zar zaista ništa? Prave analize moći će se praviti tek kad se glave ohlade, kad se strasti smire. Ljeta 1995. zaista je bilo teško uraditi išta ozbiljno. Obruč je bio predebeo. A o ranijim greškama, onim iz 1992., '93. i kasnije kad je pala Cerska i Konjević polje i do sada se ćutalo. Kolala je tek priča o "nekim" mecima koje je Naser Orić poslao iz Srebrenice za Tuzlu.

U ovom trenutku životi preživjelih Srebreničana su ipak ono najvažnije. Nadležni strateški organi muma kako bi obezbijedili minimalne uslove za opstanak onih, koji uspiju stići do slobodnih teritorija. Dok pišemo ovaj tekst radi se o desetak hiljada, kad se tekst nađe pred čitaocima vjerovatno će se znati koliko su precizne bile procjene o 40.000 novih prognanih građana BiH. Srebrenicom u međuvremenu već vladaju okupatori, koji su u grad ušli sa unaprijed "izabranim" gradonačelnikom (da li je bitno kako se zove?) i koji kolone muškaraca odvode prema Bratunca uz obrazloženje da su "činili ratne zločine"!? Petnaestogodišnji i mladi dječaci, sedamnaestogodišnji i stariji starci? Bilo bi ciničnо kada o zločinu ne bi govorili zločinci.

Dok okupatori "uspostavljaju civilnu vlast" u Srebrenici njihovi vojnici cijevi okreću i jedinice pregrupišu prema sljedećoj "zaštićenoj zoni UN" - Žepi. Vijesti o agresorskim napadima na ovo područje počinju preovladavati u ratnim hronikama medija, a analitičari i "analitičari" se počinju baviti pitanjem "reprize Srebrenice". Ponovo: malo je informacija da bi se moglo cijeniti sa sigurnošću, ali neke činjenice treba uzeti u obzir. Prostor Žepe je bitno drugačiji od Srebrenice, a osim znatno težeg terena agresora će dočekati i nešto više oružja branilaca. Sa druge strane, teško je očekivati veću pomoć iz Goražda koje trpi jednako silovite napade agresora, a obruč prema slobodnim teritorijama je debji nego što je bio kod Srebrenice. Tu negdje leži i odgovor na pitanje "herojska Žepa" ili "novi genocid"!

http://www.hasib-musinbegovic.com

Piše Nermin Butković

Sarajevska simfonija

RADUJU SE SVAKOJ GRANATI

Počelo je ono što smo dugo očekivali • Šta javljaju avio-bombe ? • "Neodgovorni" Karadžić • Sabur i inat brane Sarajevo

Počelo je .... "Ono što ste davno očekivali - počelo je ! Ovo je dnevnik Televizije Bosne i Hercegovine", u šali sam sugerirao uredniku tv dnevnika Senadu Hadžifejzoviću da tako otpočne svoju emisiju te večeri kad smo dobili saopštenje iz kabineta predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića. Hadžifejzović se oduševio idejom, jer je na sličan način predvidio "ratno stanje" u emisiji "Hadži - fejs tu fejs" na Sa3 još 1993.godine. No, dogovoriii smo se da to bude dostojanstveno, upravo onako kako kako je i predsjednik Izetbegović, u stilu starih bosanskih vitezova pozvao agresora na dvoboj. Mora se priznati da je neuobičajeni postupak medijske najave ovakve vojne operacije izazvao veliko interesovanje i čuđenje međunarodne javnosti oličene u brojnim stranim novinarima.

"JE L' SARAJ'VO GDJE JE NEKAD BILO"

Sarajlije su već odavno bile spremne za ovakvu situaciju, uostalom, nekog ko već tri godine dočekuje granatu "na prsa" ništa više ne može iznenaditi. Pripadnici Armije RBiH već odavno su bili spremni za ovakvu naredbu, jer su već duže vrijeme odbijali napade agresora na glavni grad naše zemlje i ozbiljno ugrožavali njegove pozicije u okolini Sarajeva. Time su, naravno, stvarane pretpostavke za kontraudare na neprijateljske pozicije koje su ugrožavale grad i njegove stanovnike.

Odabrani su najbolji, a neki su se bogami "prošvercovali" u borbene jedinice ne želeći da propuste istorijsku šansu i izostanu iz bitke koja će, po mnogima značiti stratešku prekretnicu u dosadašnjem toku rata. neki od njih priznaju da ih je povukla radoznalost - samo da vide "Je l' Saraj'vo gdje je nekad bilo".

Pošto je sve bilo najavljeno, ni četnici nisu bili nespremni, tih dana UNPROFOR im je "suflirao" o koncentraciji jedinica Armije oko Sarajeva, pa su se dobro pripremili. No nije im pomoglo.

ARTILJERIJSKA PODRŠKA ZA BJEŽANIJU

Prvi kontraudari su bili žestoki. Nakon agresorskih napada na sarajevsko Debelo brdo, neposredno iznad Skenderije, i Grdonj, sa ciljem da onemoguće vatrenu kontrolu koju pripadnici Armije RBiH imaju nad saobraćajnicam koje od Lukavice i Vogošće vode ka Palama, koji su odbijeni uz pomjeranje nekih linija u našu korist, jedinice Armije RBiH izvan Sarajeva izvode kontraudare na više pravaca, sa ciljem razvlačenja neprijateljskih snaga i slabljenja direktnih udara na grad na unutrašnjem "prstenu" opsade. Iako su četnici mogli "pročitati" ove namjere i temeljito se pripremiti za odbranu, na gotovo svim pravcima uspješno su izvršeni proboji. Udari su bili tako siloviti da su na mjestima četnici bježali i po nekoliko kilometara. Tih prvih dana, za divno čudo, nije bilo uobičajenih žestokih artiljerijskih napada na grad. Valjda su i četnički artiljerci bili zauzeti pružanjem "artiljerijske podrške za bježaniju".

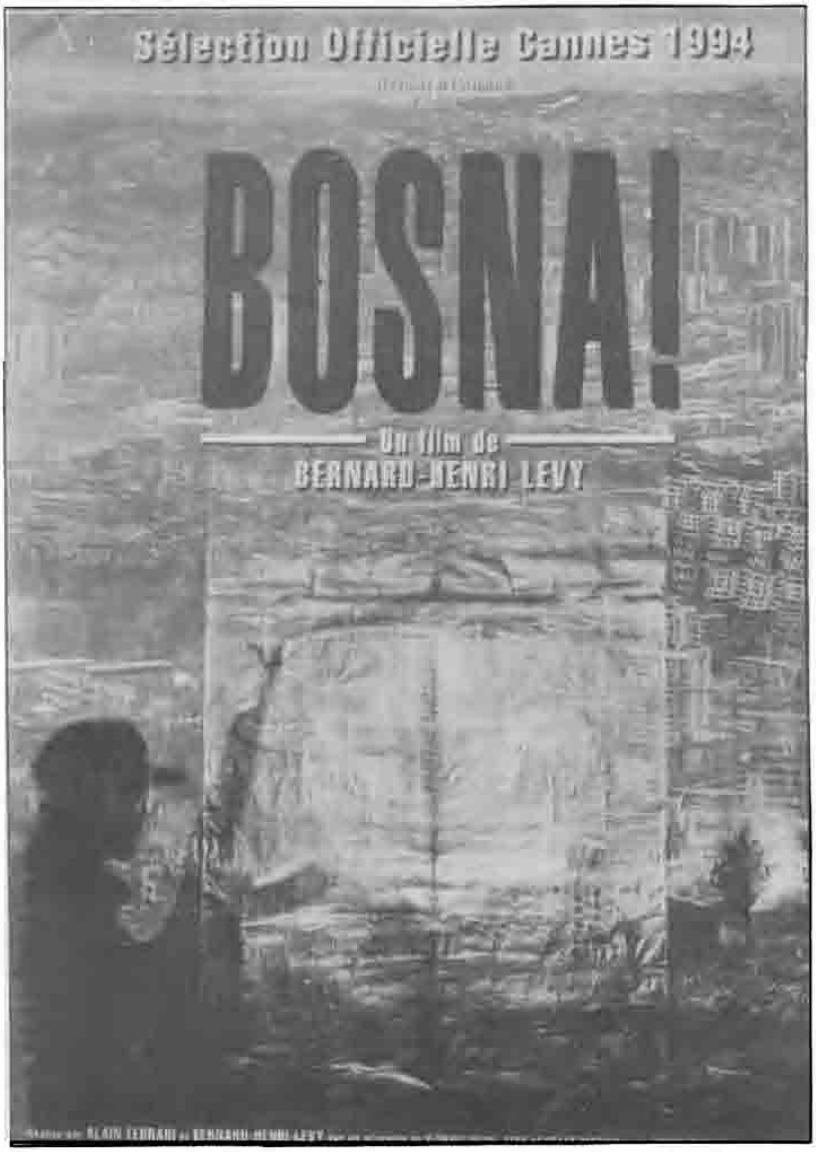

TRANZISTORI I AVIO - BOMBE

Za to vrijeme u gradu dešavalo se nešto neviđeno od kako su 6.aprila 1992. fašisti opkolili Šeher. Svjesni ozbiljnosti situacije, uvjereni u snagu pripadnika Armije RBiH i provjerene metode četničke nemani kad je ozbiljno rane - odmazde po civilima, građani su se u najvećoj mjeri pridržavali svih uputstava o samozaštiti. U međuvremenu neštedimice su se trošili akumulatori i baterije, stiskali palčevi i radovalo se uspjesima. Tranzistori su bili "prozor u svijet".

Valjda s toga što je istina o pobjedama bila tako brza, neumoljiva i ubitačna, četnici su odlučili da istinu treba bombardovati i sravniti sa zemljom. Prvo nekoliko dana zaredom lansirao modifikovane avionske bombe na Alipašino polje, sve dok nije izvršio korekciju i pogodio zgradu RTV BiH. No, iako je bilo i ubijenih i povrijeđenih, nije uspio ušutkati glas o njegovim porazima. Istina i dalje govori iz gomile betona, čelika i stakla i najavljuje nove pobjede.

Umjesto panike koju je agresor namjeravao izazvati rušeći odjednom po tri sprata na soliterima u ovom sarajevskom naselju, građanima Sarajeva dao je još jednu uvjerljivu potvrdu u činjenici da ga istina pogađa možda i više nego izgubljene teritorije i brojni vojnici izbačeni iz stroja. Uostalom, građani bosanskohercegovačkog glavnog grada već su uočili zakonitost artiljerijskih divljanja po gradu. Zato umjesto da strahuju, "raduju" se svakoj granati ispaljenoj na grad jer, ona donosi "dobre vijesti".

Uz radio i granate, samo rijetki borci koji bi na kratak odmor stigli u Sarajevo, bili su vjesnici pobjeda. Komšije i prijatelji i ostali nepoznati radoznalci opsjedali bi ih tako da nisu imali vremena da se odmore i obave sitne privatne poslove, borci bi se radije vraćali na linije nego pričali o onome što su doživjeli. A imalo se i šta ispričati.

STRATEZI ISPOD ZEMLJE

Četnici su bili posebno iznenađeni time što su nakon dubokih prodora jedinica Armije RBiH smanjile intenzitet napada i u tom iznenađenju požurili da objave kako je ofanziva navodno slomljena, ne mogavši objasniti zatišje koje obećava buru, ali ni ocijeniti gdje će nakon tog zatišja bura najjače zapuhati. Nakon što je i zločinac Karadžić ustvrdio da su "slomljeni svi napadi muslimana", oglasilo se samozvano ratno predsjedništvo nekakvog srpskog Sarajeva i objavilo kako "neodgovorni pojedinci tvrde da je ofanziva slomljena, što negativno utiče na moral i budnost srpskih vojnika". Tako su, nakratko, i sami četnici priznali i shvatili da je zločinac Karadžić neodgovoran. Nije da ni u Sarajevu baš nije bilo nestrpljenja i pitanja u stilu "zašto se stalo, što se ne ide dalje, ali i zna se odakle najprije dolaze takva pitanja - od podrumskih "stratega",

Ubrzo je i četnicima i onima sa "dva sprata ispod zemlje" stigao odgovor sa najvišeg mjesta. Govoreći na terenu među borcima komandant Generalštaba armijski general Rasim Delić je rekao da će Armija RBiH, koja sada ima inicijativu sama birati vrijeme, mjesto i način izvođenja borbenih dejstava. Obični građani, koji znaju šta su dosad pretrpjeli i koliko im je sabur i inat dosad značio i pomogao, nisu ni sumnjali u inicijativu Armije i njene dosadašnje izbore. Znaju da im je teško, ali kad se vidi kraj tunela i vjeruje u konačni uspjeh ništa tako teško kao nastavak života pod opsadom ne može im se dogoditi. Stoga svi vjeruju i poštuju dosad postignute uspjehe, jer što je obruč tanji više je života i vedrine u samom gradu i među njegovim građanima.

UMJETNICI ODSVIRALI UVERTIRU

Razumljivo je i nestrpljenje. Neko ko liježe i ustaje svjestan da mu svakog časa granata može razbiti posljednji san i ne može baš beskrajno biti strpljiv. Ipak, neprijatelj je sad napregnut u iščekivanju, koncentriran na svaku i najmanju promjenu, ali i kod njega mora doći do popuštanja koncentracije. Upravo taj trenutak treba iskoristiti. Znaće to naši borci.

Uostalom naši su "umjetnici" tek "odsvirali" "uvertiru". Tek sad dolazi ono pravo, "Sarajevska simfonija" - "Je l' Saraj'vo gdje je nekad bilo". Jest i biće !

http://www.hasib-musinbegovic.com

Komandant 77.Vrbaske divizije 7.korpusa A R BiH pukovnik Senad Dautović

AGRESOR ĆE USTUKNUTI PRED UDARIMA SEDAMDESET SEDME

Ovaj rat koji je ušao u svoju četvrtu godinu, promovisao je mnogo mladih i uspješnih komandanata A R BiH. Jedan od njih je pukovnik Senad Dautović, koji je odnedavno na čelu 77.Vrbaske divizije 7.korpusa AR BiH.

Razgovarao: Azam Mandžić

Ovaj izuzetno perspektivni mladi čovjek do mjesta komandanta 77.Vrbaske divizije prošao je gotovo sve faze borbenog komandovanja i jedan je od uspješnih starješina naše armije. Pukovnik Dautović je kao i većina patriota ove zemlje krenuo u PL-u općine Bugojno (samo sa većim i odgovornijim zadacima) gdje sa nekolicinom starješina vrši pripreme za organizaciju naroda na pružanju otpora nadolazećem teroru i okupaciji.

Već početkom aprila '92. nadležni općinski organi postavljaju ga za komandanta Štaba TO Bugojno. Na tom mjestu ostaje do februara 1993. godine gdje za to vrijeme paralelno radi na organizaciji formiranja 307.motorizovane brigade, te protivdiverzantskih odreda (PDO-1 i 2) pri Štabu TO. Zbog sve većeg narušavanja bezbjednosti usljed incidenata HVO, te najave sve izvjesnijih sukoba sa postrojbama, ukazano mu je veliko povjerenje i krajem februara '93. postavljen je za načelnika MUP-a SJB Bugojno. Pod njegovom komandom pripadnici bugojanskog MUP-a iznijeće na svojim leđima veliki teret pri slamanju agresije postrojbi HVO u Bugojnu.

Krajem marta '94. kao prvi starješina iz z/o OG Zapad odlazi u Komandu 7.korpusa - u formiranju, gdje zajedno sa starješinama OG Bosanska Krajina radi na usrojavanju i formiranju Komande Korpusa. Biva postavljen za načelnika operativnog organa 7.korpusa gdje će na tom mjestu provesti godinu dana. Direktno učestvuje u planiranju i organizaciji najuspješnijih oslobodilačkih akcija 7.korpusa na Kupresu i Vlašiću. Marta '95. postavljen je na dužnost Komandanta 77.Vrbaske divizije, gdje se danas nalazi.

■ **Prilikom odlaska iz komande 7.korpusa general Alagić je rekao da odlazite na svoj teren, ali i da se od 77.Vrbaske divizije očekuje mnogo. Gospodine pukovniče, Vaši prvi utisci u novoj - staroj sredini?**

- Prednost u mom zadatku ili poslu predstavljaće to što poznajem teren - teritoriju, starješine i borce, njihove jedinice itd. Ovdje moram istaći da je određeni dio posla prije mog dolaska za komandanta već odrađen, prvenstveno na organizaciji Komande divizije i uspostavljanju sistema RiK-a. Dali smo još jači tempo po ovim pitanjima, jer vremena ima malo, zadaci su zaista obimni. Kao operativcu u Korpusu poznati su mi mnogi problemi s kojima se susreću jedinice, tako da nije bilo teško fokusirati i odrediti prve zahvate. Mogu slobodno reći da su zamišljeni zadaci realizovani i da sam sadašnjim stanjem zadovoljan, ali još ima dovoljno prostora za dogradivanje jedinica.

■ **Da li ste ulogu komandanta 77.Vd doživjeli kao svojevrsno priznanje za Vaš dosadašnji rad ?**

- Komandna dužnost je nešto posebno. Tu je izražen visok stepen odgovornosti i obaveza. Svakako da mi je čast da sam od strane Komande Korpusa postavljen da komandujem prvom divizijom na teritoriji 7.korpusa A R BiH. Osjećaj da ste prvi komandant divizije u 7. korpusu sigurno nešto predtavlja, ali bez sumnje i obavezuje na pružanje maksimalnog napora, znanja i upornosti u savladavanju svakodnevnih obaveza i zadataka. Obavezan sam, ali i riješen da sve svoje umne sposobnosti zajedno sa svojim starješinama iz komande i potčinjenih sastava stavim u funkciju naše pravedne oslobodilačke borbe.

■ **Proteklih mjeseci desile su se određene transformacije u A R BiH. Došlo je do ukidanja operativnih grupa, formiranja divizija, koje su već u 2. i 3.korpusu na ratištima postigle vrlo zapažene vojničke rezultate. Oslobodile su velika prostranstva do juče okupirane teritorije. Kakav je Vaš komentar na pomenutu transformaciju u A R BiH i uspjehe divizija 2. i 3.korpusa ?**

- Samo formiranje divizija predstavlja napredak u ukupnoj organizaciji A R BiH, posebno u sistemu lakšeg RiK-a sistemima na vezi Komande Korpusa. Kao najviša združeno - taktička jedinica, divizija može da pokriva više operativnih pravaca djelovanja, ili da zatvori jednu široku operativnu prostoriju, što je itekako bitno u ukupnom sistemu RiK-a jedinicama A R BiH. Kao komandant ove mlade divizije "ljubomoran" sam na uspjehe jedinica iz sastava 21, 22, 25, 35 i 81.divizije, čije rezultate i uspjehe pratim i ovom prilikom im čestitam. Ja se nadam da će ubrzo i iz z/o 77.Vd stići isto tako povoljne i ugodne vijesti o novim oslobođenim teritorijama naše zemlje.

■ **Šta je to sa čim ste posebno zadovoljni u dosadašnjem komandovanju 77.Vd ?**

- Najzadovoljniji sam moralom i odnosom boraca prema izvršavanju zadataka. Jedinice iz sastava divizije su uložile zaista velike napore, mnogo truda, praktično cijeli tok rata bez osjetnijeg odmora izvršavaju vrlo korektno i sa visokim postotkom uspješnosti sve postavljene zadatke pretpostavljene komande. Ono na čemu ćemo najviše raditi jeste podizanje svakog, od elemenata borbene gotovosti, na viši nivo, tako da svaki zadatak odbrambenog i napadnog karaktera, možemo izvršavati uspješno. Istrajan rad na ovim pitanjima omogućiće da sve zadatke u koje pristupimo obavimo što brže i kvalitetnije. To sa iskusnim borcima i dobrim jedinicama neće biti posebno teško. U to sam ubijeđen.

■ **U sastavu 77.Vd nalaze se tri brigade sa epitetom "slavna". Čine ih borci sa mnogo ratnog iskustva. Najavljuje li to veoma visoke - oslobodilačke domete ?**

- Sve brigade iz sastava 77.Vd, to slobodno mogu reći, su slavne i više od toga, iako to zvanično 708.lbr još uvijek nije. Stotine km oslobođene, te velike odbranjene teritorije, koje su zabilježile ove jedinice, dovoljno govore sve. Odbranjeni prostori Bugojna u cijelosti, Novog Travnika, G.Vakufa od ekstremnih postrojbi HVO-a, i ŠCA, učešće u velikim uspješnim akcijama oslobađanja Kupresa i Vlašića, govore u prilog činjenici da je 77.Vd danas veoma homogena jedinica, u kojoj su prevaziđeni neki lokalni okviri organizovanja i djelovanja. Iskustvo i hrabrost boraca i jednica divizije će, ako Bog da po stvaranju uslova, doći u prvi plan kada će agresori morati ustuknuti pred njenim naletima.

■ **Gospodine pukovniče, uspješno komandovanje jednom ovako krupnom formacijom podrazumijeva i niz drugih faktora, kao što je podrška od političkih i drugih institucija, grada, regije, Okruga. Kako se divizija "snašla" na tom planu ?**

- Jasno je da svi potencijali Društva moraju biti upregnuti u oslobađanje okupiranih teritorija. Mi vojnici imamo taj operativno - taktički zadatak oslobađanja privremeno okupiranih područja. Svakako, da drugi dio posla pripada društveno - političkim institucijama, koje imaju zadatak da prate naše jedinice u smislu izgradnje kompletnog sistema države. Sa općinskim organima, koji su u z/o 77.Vd imam dobru saradnju. Vojska koja uz sebe ima narod je narodna i najjača. Nju niko ne može pobijediti. Mjesta i prostora za još bolje zajedničko djelovanje sigurno ima. Ta saradnja će biti nastavljena i paralelno sa oružanom, rekao bih oslobodilačkom borbom, teći će i borba za što bolji status boraca 77.Vd i uopšte boraca A R BiH. Kroz ovaj vid saradnje, mi radimo u zajedničkom i jedinom interesu odbrane i oslobađanja R BiH. Borbena gotovost naših jedinica zavisiće od uspješnog ostvarivanja saradnje na ovoj relaciji. Mislim da je shodno mogućnostima i stepenu na kojem se nalazi naša zemlja i njenim potencijalima, ta pomoć u granicama zadovoljavajuće.

■ **Gospodine pukovniče, koja su naredna opredjeljenja 77.Vd kojoj ste na čelu ?**

- Na to pitanje sam djelimično odgovorio. Jačanje, samo jačanje, organizacija i svijest. To su elementi koji će obilježiti naredne zadatke 77.Vd. Ono dakle, od čega će zavisiti ofanzivni način ratovanja. Pri tom, oslobodilački poduhvati su imperativ. Ne treba zaboraviti da divizija nije i neće biti striktno vezana za jednu z/o, što onda projicira i važnost realizacije gore pobrojanih elemenata, koji će omogućiti izvršavanje zadataka u svim uslovima i na svim terenima.

* Na pravcu ili u z/o 77.Vd nalazi se okupirani D.Vakuf, koji je odavno na "listi čekanja" za oslobađanje. Oči su uprte u 77.Vd !

- Mi pratimo situaciju u D.Vakufu i oko njega i reći ću tek toliko: kada dođe na red, ako Bog da, taj odgovorni zadatak će biti na najbolji način izvršen. Naravno, neprijatelja nećemo niti smijemo potcijeniti. Okupirani prostori D.Vakufa i Jajca, su neka tzv. granica zamišljene republike i agresor to ima u vidu, posebno nakon velikih i uspješnih oslobodilačkih poduhvata 7.korpusa, tokom prošle i ove godine. Agresora jednostavno treba dotući, došao je trenutak i A R BiH za to ima snage. Takvo mišljenje dijelim za cjelokupni okupirani teritorij, naravno i za D.Vakuf.

■ **Šta bi ste poručili i kazali za kraj ovog razgovora ?**

- Mi se evo upravo ovih dana i opet na očigled cijelog svijeta suočavamo sa strašnim ganocidom, egzodusom i okupacijom u tzv. zaštićenoj zoni "Srebrenica", koju je od prije nekoliko dana okupirao četnički agresor, počinivši stravične masakre, poput onih iz '92. godine. Jednostavno neprijatelja treba vojnički poraziti. Svoju sudbinu rješavamo i moramo još odlučnije rješavati isključivo sami. Vojnički porazi četnike najviše bole, to su mu najtanje niti. Vojnički porazi na svim ratištima u BiH agresora su opredijelili da učini to što je učinio, kako bi podigao moral svojim vojnicima. To je kratkotrajni zločinački bljesak neprijatelja, za koji će ih na kraju stići naša kazna. Borcima 77.Vd, ali i svim borcima A R BiH, poručio bih da u ovim sigurno odlučujućim i prijelomnim trenucima iskažu kvalitete koje već posjeduju u borbi za oslobođenje naše zemlje.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Treća godišnjica 7.krajiške brigade

MANEVARCI OSLOBODIOCI!

Vapaj Domovine, pritisnute surovom agresijom, probudio je u velikom broju Krajišnika, zatečenih u inostranstvu, istinski patriotizam sa samo jednim ciljem: vratiti se u Bosnu i boriti se za njenu slobodu, sve ostalo: porodica, posao i drugo što su imali na Zapadu, ostalo je u drugom planu. Jedna takva grupa Krajišnika okupila se juna mjeseca '92. godine, u malom mjestu Klana pored Rijeke. Naredbom Glavnog štaba OS R BiH pomenuti dobrovoljci formiraju 7.krajišku brigadu 27.juna 1992. godine, i to je prva jedinica koja je od Glavnog štaba registrovana u inostranstvu.

Za njenog zapovjednika postavljen je Fikret Ćuskić, Kozarčanin, major bivše JNA, rođeni vojskovođa obdaren svim ratničkim vrlinama i veliki patriota, svjestan da su ljudi njegovih sposobnosti u ovom trenutku najpotrebniji Domovini. Vojnički i kondiciono osposobio je svoje momke, praveći od njih prave profesionalce, pa su stoga sasvim razumljivi rezultati koje je ova Brigada postizala od prvog trenutka stupanja na prostor R BiH.

Devetog jula 1992. godine 7.krajiška brigada napušta Klanu, svečano i dirljivo ispraćena od strane stanovnika ovog malog hrvatskog mjesta. Tog jutra oglasila su se crkvena zvona u Klani, mještani su izašli da istovremeno svojim i suzama i osmjesima isprate hrabre krajiške dobrovoljce sa iskrenim željama da odbrane i oslobode svoju Bosnu. Iz Klane je krenulo 205 boraca i oni stižu na Igman odakle su brzo upućeni na Grebak kako bi pomogli narodu Goražda, koji se nalazio u izuzetno teškoj situaciji. U sadejstvu sa jedinicama Podrinjskog odreda i pukovnije "Halid Kulenović" u akciji izvedenoj 23.jula '92. godine Brigada postiže svoj prvi uspjeh u borbi protiv agresora. Oslobođene su prve značajne teritorije, a uz minimalne gubitke na našoj strani (1 poginuli i 5 ranjenih), likvidirano je oko 60 četnika te zaplijenjeno 35 pušaka, dva PAM-a i jedan MB 60 mm.

SPAJANJE I OSLOBAĐANJE....

Tom akcijom izvršeno je spajanje sa jedinicama iz Goražda (TO iz Orahovice) čime je omogućen dotur municije, lijekova i druge opreme braniocima Goražda. Nakon tih uspjeha Sedma krajiška, djelujući ofanzivno, stručno i beskompromisno učestvuje u oslobađanju Trnova gdje su u velikim borbenim akcijama očišćena značajna četnička uporišta: Vrbovik, repetitor, Vis i Rogoj.

Iz Trnova 7.krajiška brigada dislocira se na prostore opštine Travnik i Jajce, gdje su se već borili Krajišnici Prvog krajiškog bataljona. U to vrijeme počinju da se objelodanjuju stravične slike konc-logora i užasavajući podaci o masakrima na području Krajine, što stvara dodatni poticaj borcima, da sa još jačim žarom i hrabrošću krenu na četnike.

U avgustu '92. odlaze na Karaulu gdje se pripremaju da oslobode sela Kokići i Grdovo. Šestog septembra 1992. godine, u ranim jutarnjim satima, izveli su borbeni juriš sa preko dvije stotine boraca uz podršku MB 120 mm i oslobodili planirane objekte, nanoseći četnicima velike gubitke u ljudstvu i tehnici (40 poginulih četnika, veliki broj ranjenih i zarobljenih - jedan PAT, četiri MB 82 mm, veći broj pušaka, granata, municije, te znatne količine MTS-a). Slike, koje ne blijede, iz ove bitke su: ozarena lica boraca koji započinju oslobodilački rat, hrabro držanje komandanta Brigade Ćuskića, koji komanduje i navodi granate sa uzvišice na sto metara ispred naših minobacača, mrtve oči komandira odjeljenja Ismira Huzeirovića, koji je prvi i posljednji put učestvovao u borbi za oslobođenje svoje zemlje, te vedro komična situacija u kojoj se našao naš Selman... naš "Mrvica", dvometraš-div iz Sanskog Mosta, koji se jedva izvukao iz zemunice jer je otvor bio isuviše uzak za njegovu "malenkost".

Dalje, pripadnike 7.krajiške brigade ratni put vodi još dalje u Krajinu, u Jajce gdje vode ogorčenu borbu za odbranu ovog grada. Sudbinu Jajca znamo. No, njegov pad, a kasnije i pad Karaule za koju su se također grčevito borili borci 7.krajiške brigade, nisu pokolebali ove vrle patriote da nastave svoj oslobodilački pohod.

SEDMA I PRVA = SEDAMNAESTA KRAJIŠKA

Objedinjavanjem 7. i 1.krajiške brigade nastaje 17.krajiška brdska brigada, sada Viteška, dovoljno snažna i moćna da nastavi i dovrši ono što se počelo u Rijeci i Zagrebu. Od tog momenta borci 7.krajiške djeluju u sastavu 2.bataljona novoformirane brigade, a njen zapovjednik Fikret Ćuskić bio je prvi komandant Sedamnaeste.

No, to ne znači da je 7.krajiška brigada nestala. Ona se samo preobrazila u općem ustrojavanju koje prati razvoj Armije R BiH. Preteča današnjoj Armiji R BiH bila je upravo 7.krajiška brigada kao prva brigada manevarskog tipa, osposobljena da se bori u bilo kojem dijelu naše Domovine. Samo sa takvim jedinicama mogla se organizovati jedna moderna armija, poput ove naše, sve ostalo bilo bi svedeno na lokalni nivo - jedinice TO, a takvim ustrojstvom sigurno ne bismo mogli izvoditi uspješne oslobodilačke operacije kao što ih danas izvodimo. U tome se i može vidjeti pravi značaj i doprinos ove Brigade koja je, preskačući odbrambenu fazu, odmah u startu krenula u oslobodilački rat. Ovih dana navršavaju se tri godine od formiranja sada već legendarne 7.krajiške brigade. Svim pripadnicima Brigade čestitamo godišnjicu formiranja.

IS 17.VKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Inžinjerci 770.Sbbr

PUT ZA DONJI VAKUF

Inžinjerci 770.Sbbr kroz neprohodne terene bosanskih šuma prokopali više od 10 kilometara novih putnih dionica. Ipak, najdraži će biti onaj koji vodi kući.

Širom naše zemlje danas je na stotine kilometara novih putnih pravaca. Prokrčili su ih borci Armije RBiH. Bogatoj putnoj mreži koja vodi kroz brda i doline Bosne pridružuju se i putevi inžinjeraca 770.Sbbr. Iza njih je više od 10 km putne dionice kroz slobodne bugojanske, donjovakufske i kupreške prostore. Nekada samo lopatama i krampama proširivale su se uske šumske staze, danas to rade uz pomoć mehanizacije, ali i veliki trud ovih boraca. U projekte u koje se još u ona vremena nisu upuštali ni kolektivi kakav je u Bugojnu bila "Koprivnica", upustili su se inžinjerci 770.Sbbr, s jednim jedinim ciljem: obezbjediti što bolju i bržu logističku podršku jedinica na prvim linijama odbrane. I ne samo to.

U odlučujućim momentima, kada treba uspostaviti odbranu tek oslobođenih prostora, inžinjerija 770.Sbbr preuzima novi zadatak - utvrđivanje novodostignutih linija. Dakle, oni su ne rijetko ispred prve linije, na prvoj liniji i iza nje. Oni su oni što dižu neprijateljska minska polja, što postavljaju nova, oni što prave zemunice, barake, kopaju rovove, krče neprohodne bosanske šume, prave puteve. Bez obzira na uslove inžinjerci rade. Tako je bilo i na Maloj Šuljagi kada su pod kišom granata inžinjerci utvrđivali linije. Potom slijede nove akcije i novi zadaci. Kompletnl inžinjerijski radovi na prostorima Crnog vrha djelo su pripadnika ove jedinice. Značajan doprinos dali su i u operaciji Kupres. A kada snijeg zaveje puteve do prve linije onda opet posao preuzimaju inžinjerci.

Boraveći među inžinjercima 770.Sbbr, na jednom od novih šumskih putnih pravaca, razgovarali smo o svemu. Uvijek iznova doživljavate ponos naših zlatnih momaka, koji neumorno odrađuju svoj ratni zadatak. Tahir Smajić - Tale priča nam: - Šta da vam kažem, raditi se mora, bez obzira na uslove. Mi nismo kod svoje kuće, i zato, samo bih rekao, ovim putem idemo kući. Elvedin Kurić, koga saborci zovu jednostavno Hondo najčešće rukuje bušilicom. Na pitanje je li teško, odgovara: - Nije teško, istina postoji vibracija dok se prsti ne uhodaju. Vidite, radili smo i radimo sve, samo da se što brže vratimo u naš Vakuf.

Na radilištu inžinjeraca 770.Sbbr zatičemo i Sanela Hubera koji takode ima samo jednu želju: - Uopšte nije teško kad znamo za šta radimo i za koga. Da bi što brže i efikasnije odradili posao, radi se po svim vremenskim uslovima. Bilo je svakakvih trenutaka, ali sve se izdrži. Ipak, jedna mi je želja, što prije za Donji Vakuf.

Edin Rahmanović, skroman momak, po dužnosti dozerista, izrečeno stručnim jezikom inžinjeraca, dnevno u mašini provodi i do 12 sati. Na umor se ne žali, jer i za Edina vrijedi pravilo: Posao privesti kraju u rekordnom vremenu. Uvijek na terenu, među svojim borcima, načelnika inžinjerije 770.Sbbr nadkapetana Mustafu Rujanca i ovaj put zatičemo u šumi. O poslu, inžinjercima i uslovima on priča:

- Ne treba puno pričati, treba doći pa gledati. Vidi se ovdje kako ljudi rade i pod kojim uslovima. Mislim da ne treba puno govoriti, sve se vidi iza odrađenog posla. A rat je takav, zahtijeva od nas da budemo spremni uvijek i pod svim uslovima. Kada je riječ o putevima pravićemo i onaj koji će nas sigurno odvesti kući!

Dijana Hadžić IS 770.Sbbr
foto: Mustafa Mustafica

Trogodišnjica uspješnog funkcionisanja jedinica veze 708.lbr.

BEZ NJIH JE NEZAMISLIVO

Jer su žila kucavica 708.lbr, jer su fundament Brigade, koja je ponosna na svoje veziste i njihovo kvalitetno i skladno funkcionisanje, koje je "USLOV BEZ KOGA SE NE MOŽE".

U ZNAKU USPJEHA I BEZ GREŠKE

Počelo se skromno i sa klasičnim uređajima - RUPOVKAMA koje su u tadašnjim uslovima odigrale odlučujuću, istorijsku ulogu u sistemu veze. Ekipa je bila mala, ali stručno osposobljena, i spremna da učini sve, da da sve od sebe, da učestvuje u stvaranju slobode u svojoj Bosni kojoj su njeni dušmani htjeli da unište njenu vjekovnu opstojnost.

Jedno je sigurno da ne postoji ni jedan čovjek na području općine Novi Travnik koji ne poznaje našeg prvog radio - amatera, inače najstarijeg i najiskusnijeg člana Voda veze, Hasana Spahića, koji je spojio na hiljade ljudi, učinivši dobro djelo po kojem će ga ti isti ljudi pamtiti. Isto tako ne smijemo izostaviti ni ostale članove veze 708.lbr: Mirsada Hrnjića, Sabahudina Karača, Faika Kovačevića, načelnika, Sabita Mujkića, Muharema Sefera, Almira Račića, Saliha Lupovića i Almu Ašćić, jedinu predstavnicu ljepšeg pola, koja već treću godinu, rame uz rame sa svojim borcima odgovorno i efikasno obavlja nimalo lak posao veziste.

Naši vezisti su za izvanredno obavljen zadatak za vrijeme sukoba sa ekstremima HVO-a dobili od tadašnjeg komandanta OŠ TO, Refike Lende, pohvalu. Od tada pa do danas krenulo je sve u znaku usjeha i bez greške. Poslije Drugog slijedi Treći sukob sa HVO-e. Veliki teret pada i na veziste, koji su i tada dokazali svoju sposobnost. Svi

dobro znamo da su nas spasili vezisti tadašnjeg Trećeg brdskog bataljona uspostavivši telefonsku liniju do Travnika.

Nižu se akcije za akcijom. Sada se opet borimo protiv četnika. Opet naši vezisti rade kao mali uigrani tim i zahvaljujući borcima, vezistima, četnici više nisu na Kamenjašu. Poslije Kamenjaša, naši vezisti učestvuju u bici za Vučiju glavu, i tu su bili nepogrješivi, dobivši čistu desetku iz obavljenog zadatka. Poslije Vučije glave oni zajedno sa borcima 308.bbr OTVARAJU KUPREŠKA VRATA učestvujući u stvaranju istorije Bosne i Hercegovine!

KORAK NAPRIJED

Rupovke u sistemu veze su prevaziđene, uveli su se savremeni uređaji - kompjuteri i drugi sistemi pomoći kojih vrlo lako možemo ostvariti postavljene zadatke. Put naših vezista nije bio nimalo lak, ali i to se isplatilo jer smo uznapredovali i sigurnim stazama krenuli u budućnost.

O tome kako vezisti 708.lbr obavljaju svoje zadatke, dovoljne su riječi njihovog načelnika, Faika Kovačevića: "Moji vezisti su uvijek spremni da kvalitetno i efikasno obave zadatke koji im se daju. I mogu s pravom reći da su nepogriješivi, ili bolje, oni ne smiju pogriješiti, jer i jedna najmanja greška i sve može da propadne. Sistem veze je nešto delikatno i zbog toga oni koji obavljaju tu dužnost valja da budu stručno osposobljeni i besprijekorni!" - riječi su načelnika Kovačevića.

Za slobodu Bosne svoje živote su dali vezisti 708.lbr Suljo Brljak, Šemso Palalić, vezisti tadašnje 308.bbr. I ovo je očit dokaz da su i vezisti izloženi i da se nadu na prvima linijama. I nikada ne smijemo sebi dozvoliti da ih ostavimo u zaboravu jer oni su svojom neustrašivošću već ušli u istoriju.

Vezisti 708/lbr i dalje obavljaju svoje zadatke na zavidnom nivou, ne štedeći se nimalo, jer, kako su mi sami rekli, kada je u pitanju sloboda BOSNE spremni smo da učestvujemo u njenom stvaranju.

Asija Rešić IS 708.lbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nastavljena je tradicija najvećeg hodočašća u Bosni i Hercegovini - Ajvatovica, sa koje je upućen:

AJVATOVAČKI VAZ POBJEDE

U tom prelijepom kutku Bosne, čovjek-Bošnjak mogao je da dahne mirne duše. A rat je... Razlegao se Prusac, legendarni Akhisar, koji stojeći izdrža sve "apetite" fašista ovog vijeka. Na jednom mjestu dva sukoba, dvije pobjede.

Tekst i foto:
Azam Mandžić

Daleke '47. prethodnici današnjih fašista, zabraniše hod i posjetu ovom najpoznatijem muslimanskom dovištu u BiH. Preko 200.000 Muslimana iz svih dijelova BiH i šire hrlilo je put "male Kabe", kako je neki davno prozvaše, mada to ona nije. Hele, jarko zeleni bajraci, ugizdani konjanici, nepregledne kolone Muslimana-zasmetaše. Tradicija pak bi nastavljena. Pobjeda, bošnjačkog bića, pobjeda naroda bošnjačkog. Pa, onda opet strah, dušmana. Agresija na zemlju Bosnu, napadi na sveta bošnjačka mjesta, najžešći na Prusac. Hiljade projektila, silna tehnika. Herojski "bijeli grad" - osta uspravan, ranjen i razrušen, ali nepobijedjen. Druga pobjeda.

Tako je u znaku pobjeda, osvještenja islamskog dina, Ilahija i dova ajvatovačkih, bajraka i konjanika počela da teče ratna Ajvatovica. Bilo je tako 92., 93., 94., pa evo uz Allahovu pomoć i ove '95. I sve ratne. Opet je sve više Bosne na putu Ajvaz - Dedinom.

Bi tako i ove, ratne '95. Tik uz ratište, prkosno u promase agresoru. Primjetiti nije teško, najviše je sinova Bosne, - zlatnih ljiljana, Pruščana, Donjovakufljana, Bugojanaca... Učeni Ajvaz-Dedo bio bi ponosan, na sve.

Kao i prošle '94. godine i ove je manifestacija Ajvatovice počela u Bugojnu, simpozijumom "Ajvatovica '95." održanom u bugojanskom KSC-u. Nastavak je to prošlogodišnjeg nastojanja i davanja manifestaciji i edukativnog karaktera. Simpozij hadisa od prošle godine, ove je uzet iz Kur'anskog ajeta da Allah neće promijeniti stanje jednog naroda, dok on ne izmijeni samog sebe.

Učešće u diskusijama i tematskom prezentovanju na temu simpozija uzeli su poznati eminentni stručnjaci iz oblasti islamoloških nauka, profesori i istoričari. Nusret ef. Abdibegović, muftija travnički, hafiz Halil ef. Mehtić, zenički muftija, Mirsad ef. Mahmutović, mr. Šefik ef. Kurdić, Refik ef. Čatić, Nusret ef. Isanović, dr. Naila Hebib-Valjevac, Nevad ef. Kahteran, mr. Salih Taliman i ing. Zijad Rujanac.

U ime organizatora Muftijstva Travnik prisutnim posjetiocima obratio se Nusret ef. Abdibegović, u ime pokrovitelja ovogodišnje manifestacije Rijaseta Islamske zajednice, predsjednik Sabora IZ u RBiH Hilmo Neimarlija, te u ime domaćina načelnik općine Bugojno Dževad Mlačo i komandant 77. Vrbaske divizije pukovnik Senad Dautović. Uvaženi gosti donesoše i zaključke koji ostadoše u amanet svima, da će ako Bog da za iduću Ajvatovicu provedu u djelo. Uslijedio je odlazak u drevni Prusac, naravno u večernjim satima.

Domaćin je legendarni komandant "zlatni ljiljan" major Huso Sušić. Tu su i načelnik općine D.Vakuf Kemal Terzić i glavni imam za D.Vakuf Esad ef. Slipac. Posjeta Muzej sobi Prvog prusačkog bataljona 770 Sbbr., Komandi bataljona, gdje su muhabeti trajali cijelu noć.

U tri polazak. Tradicija je nastavljena i sve je isto. Kreće se sa prusačke Musale. Red konjanika, red uzoritih Bošnjaka, hita se ka Han Čardaku gdje će se klanjati sabah-namaz i krenuti put Ajvaz-Dedinog kamena. Oko 03,15 cijeli prostor obasjala je četnička osvjetljavajuća raketa. Agresor je primjetio pokrete, ali zašto nije dejstvovao orudjem samo dragi Allah zna.

Kolona je nakon sabah-namaza na Hanu, krenula put Ajvaz-Dedine stijene. Prije toga čitali su se nazivi bajraka - odnosno džemata. Ajvaz-Dedin pa ostalih dvadesetak. Tekbiri, Ilahije, vaz pobjede. Sve se slilo u jedno. Bošnjački feth na jednom mjestu.

Konjanici, bajraci, narod i vojska. Zajednički džihadski tekbiri sve do Ajvaz-Dedine stijene, gdje se konjanici odvajaju, a povorka smješta u čudesno prozračni otvor, gdje se smjestila povorka bajraktara, boraca i ostalih učesnika Ajvatovice. Odlaze na Ajvatovačku livadu, dok ostali uz Ajvaz-Dedin kamen uče suru Feth i dovu.

Nakon toga na Ajvatovačkoj livadi za mihrab izlaze, kako to stoji u tradiciji Ajvatovice, domaćini i njihovi gosti Nusret ef. Abdibegović, muftija travnički, Osman Brka, član Glavnog odbora SDA RBiH i izaslanik predsjednika RBiH Alije Izetbegovića, ispred 7. korpusa pukovnik Senad Dautović. Istaknuta je važnost i pobjeda, viteštvo i snaga, jedinstvo, baš kao što su bili jedinstveni u ocjeni važnosti obilježavanja dana Ajvatovice, dana koji će uvijek iznova buditi osjećaj pripadnosti, vjere, pobjede, dio svih nas, dio boraca Armije RBiH - zlatnih ljiljana čije pojavljivanje valja da znači konačnu pobjedu dobra nad zlom.

I bi Ajvatovica '95...., bi i tradicija osta

Učešće u diskusijama i tematskom prezentovanju na temu simpozija uzeli su poznati eminentni stručnjaci iz oblasti islamoloških nauka, profesori i istoričari. Nusret ef. Abdibegović, muftija travnički, hafiz Halil ef. Mehtić, zenički muftija, Mirsad ef. Mahmutović, mr. Šefik ef. Kurdić, Refik ef. Čatić, Nusret ef. Isanović, dr. Naila Hebib-Valjevac, Nevad ef. Kahteran, mr. Salih Taliman i ing. Zijad Rujanac.

http://www.hasib-musinbegovic.com

PRKOSNA BRIGADA BRANI SRCEM

24.juna u ranim jutarnjim satima četnici su krenuli u najjači napad na slobodne prostore Vlašića od završetka Vlašićke operacije. Proboj su pokušali na više mjesta u zoni odgovornosti 712.brdske brigade, koristeći nepovoljne vremenske uslove. Unatoč pretrpljenim gubicima, uporno su nastavljali sa uzaludnim napadima i tokom 25. i 26.juna. Odlučnom, čvrstom i neprobojnom odbranom ubijeno je 30 agresorskih vojnika, 60 ranjeno, a 712.brdska brigada još jednom je potvrdila svoju vrijednost.

Boravak među borcima 712.bbr na Vlašiću protekao je u znaku uspješno odbijenih napada četnika. U svakom susretu, u svakoj riječi primjetan je bio trag ponosa zbog ličnog sudjelovanja u doprinosu u žestokoj borbi. Borbi koja je iziskivala i hrabrost i snage i znanja. A najviše srčanosti, "Srce je odbranilo Šešićku planinu", reći će Fahrija MELIĆ, zamjenik komandanta 1.bb. Ono veliko, junačko, hrabro, što samo u grudima boraca Armije R BiH kuca. A Fahriji, prisutnom uvijek tamo gdje je najteže i najopasnije, marljivom i neumornom, treba vjerovati.

KAD ČETNICI IZABERU POGREŠAN PRAVAC

Najjači udar od jedinica 1.bataljona komandanta Tahira Lende podnijela je 2. četa. Borac Haris Mehić - Hari napravio je poređenje sa 1992. godinom kada se također borio sa četnicima na Šešićkoj planini: "Prije tri godine ratovali smo diverzantski, partizanski. Sad su četnici napali frontalno. I bili su bez ikakvih šansi da probiju liniju koju smo branili. Ipak su iza nas više od tri godine ratovanja u kojima smo mnogo toga naučili. Kod nas nema straha, ni sada, a nije ga bilo ni 1992. godine. Izabrali su pogrešan pravac za napad. Čuo sam da su napadale naše "komšije" iz njihove 22.pješadijske lake brigade. I biće sve lakša i lakša brigada ako nastavi na nas udarati."

Mehmed Selman, Mehmed Mrakic, Mesud Langić, Nezir Spahić, Mirsad Mehić - Ćoro, samo su najistaknutiji pojedinci ovog sjajnog kolektiva koji se iskazao u posljednjim borbama. "Napiši da je rahmetli Ahmet Melić, koji je u martu ove godine poginuo na Visu, bio najhrabriji momak", kažu. Većinom su iz Mudrika i ostalih još okupiranih sela na Vlašićkom platou. Tim je veći njihov motiv da izdrže sve napore.

Izuzetnu podršku borcima u rovu davali su preciznim pogocima minobacačlije, i one bataljonske i one iz baterije. Za svoj doprinos MB vod 1.bb pismeno je pohvaljen od komandanta Brigade. Komandir voda je također starosjedilac iz '92. godine sa Šešićke planine, Muhamed Sujoldžić - Učo. "Mojim saborcima i meni najveće je priznanje kada nam pride pješadinac i kaže "Daj da ti stisnem ruku. Svaka vam čast!", kaže. 24., 25. i 26.juna su tako dobro pogadali da su borci u rovovima kričali od radosti.

PONOS KOMANDANTA SEME

Četnici su iskoristili gustu maglu, kakva se samo po Vlašićkim šumama i pašnjacima može vidjeti i kišu koja je uporno padala cijele noći sa 23. na 24.juni, da se približe što više i pokušaju iznenaditi naše borce. Uzalud su doveli i specijalne jedinice. Suviše su iskusni naši borci i sasvim svjesni značaja prostora koji brane da bi ih četnici mogli zaskočiti. "Bili su blizu, magla im je pomogla, ispalili su na desetine zolja, osa i raketa iz RB-a. I nisu prošli. Samo, bili su, brate, uporni i napadali su opet i opet. I svaki put su dobijali po nosu", pričaju u 3.četi 2.brdskog bataljona. Četnici su procijenili da trebaju na njih napasti i skupo platili lošu procjenu. A nisu se bolje proveli ni na svim ostalim pravcima napada. Uzalud im najbolje i najodlučnije njihove elitne jedinice. Uzalud korištenje naše taktike napada. 712.brdska brigada nije nikada odstupila ni za milimetar.

Izrešetano drveće skršenih grana, brojni tragovi dejstva osa i zolja, najbolje su svjedočanstvo u kakvoj su se borbi iskazali ovi borci. Izdržali su i zahvaljujući inžinjerijskom uređenju svojih objekata, također djela njihovih ruku i, s razlogom, ponosa komandanta 2.bb Sulejmana Fazlića - Seme. Takve grudobrane, zaklone, zemunice i tranšeje treba vidjeti.

Enver Dervić - Hodža i Mirsad Omerbegović prednjačili su samoprijegorom i odlučnošću pri odbijanju napada. Sa njima i Nedžad Beganović, Jasmin Dervić, Izet Jugo, Sulejman Halilović, Nedžad Strmonja, Hamet Hrustanović, Muho Ramić i Vahid Arslanović. Brzi dolazak i pomoć od strane IDV-a "Žigosani", bio je dodatni podstrek za sve. U očekivanju novih četničkih pokušaja budnost je maksimalna. U slobodnom vremenu Nijaz Čejvan - Čaka, sem što se brine o tri psića čija je mati prebjegla od četnika i kod nas se udomaćila, stigne svirati na fruli čiji se zvuci prostiru daleko kroz Vlašićka prostranstva. Hazmir Ćurić, pak, uz pomoć oštrog noža pravi - nanule.

DRUGARSTVO I POŽRTVOVANOST

Četnici su uzaludno napadali i na borce 3.bataljona, "Tubetskog", kako se oni vole nazivati. Iako se još uvijek nalazio u fazi transformacije, nosio se sa brojnim i kompleksnim problemima koji su iz toga proizilazili, u borbi bio je to snažan kolektiv pojedinaca kod kojih, u ogromnoj većini, kao datum stupanja u Armiju R BiH stoji upisano 20.april 1992. godina. Iskustvo je odlika i podmlađene komande na čijem čelu je sada Husein Šakić "Bilećanac" i "ROŠ-ovac". Turbećani su vješti i hrabri momci, uvijek spremni na iznenađenje. Jedno takvo priredili su momci iz IDO-a, na čelu sa Elvirom ŠILJKOM, te Sabitom GRAHIĆEM i Ademom MEHIĆEM. Epilog: 4 ubijena i 2 ranjena četnika u njihovoj IG. U borbama od 24. do 26.juna najbolji su bili Islam Muslimović, Fahrudin Ramić i Šahid Jelčin.

Za četnike na Vlašiću juni je odista postao "mjesec opasnog življenja". 28.juna 1992. godine u prvoj ofanzivnoj akciji koju je na ovim prostorima poduzela Armija R BiH, ubijeno je 72 četnika, uništena 2 tenka, a oni za odmazdu gađali Travnik "lunama". Pamtiće i 28.juni 1994.godine, baš na njihov praznik. Znatno je i produženje liste njihovih gubitaka u borbi sa našim snagama i ovog juna. 712.brdska brigada u cjelini je iskazala odlučnost da odbrani i spremnost za žrtvovanje i požrtvovanost da se pomogne ranjenim saborcima koju su naši borci iskazali tokom ovih borbi. Vrijedan je primjer 5.bataljona koji je, bez dvoumljenja, pohrlio svojim saborcima kada su čuli za napad, kao i radost i dodatna sigurnost koju su borci na liniji iskazali kada su za to saznali. Četnici će vjerovatno još napadati, drugog izlaza nemaju. 712.prkosna brigada uvijek će ih spremno dočekati.

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Povodom pogibije komandanta II bb 707.Sbbr, zlatnog bugojanskog ljiljana, Admira Ljubuškića - ŠUTKA

ČOVJEK, BORAC, KOMANDANT

Biti u ovm nametnutom nam ratu istovremeno i dobar čovjek i dobar borac, ali i izuzetan komandant, vrlo je teško. A sve ove osobine sadržane su u jednom imenu, ili bolje reći nadimku - Šutak.

Malo je naroda u istoriji ovoe planete, da su preživjeli gore torture i da su hodili krvavijim stazama od naroda bošnjačkog. Put svake zemlje koja ide ka slobodi prekriven je leševima i natopljen krvlju njenih sinova, koji su ne štedeći svoje živote stali na branik Domovine. Na ovim prostorima svaki ratni put je priča za sebe, a iz svake od tih priča može se napisati roman.

Admir Ljubuškić, u narodu poznatiji kao Šutak, bio je i ostao legenda ovih prostora. Čovjek je to koji je od prvih dana fašističke agresije Miloševićevih fanatika iz Srbije i Crne gore, potpomognutih izrodima srpskog naroda iz Bosne i Hercegovine, stao na branik jedne i jedine nam domovine, ne razmišljajući ni momenta o sebi. Kada je Bugojnom prostrujala vijest o Šutkovoj pogibiji, ona je prvo primljena sa nevjericom, a onda suznih očiju svih onih koji su ga poznavali sa neizmjernim bolom. Vrijeme će odnijeti sa sobom bol, ali sjećanje na one koje smo voljeli nikada. A Šutak je bio jedan od njih.

Govoriti, odnosno pisati, o ratnom putu Admira Ljubuškića - Šutka, značilo bi pisati roman, stoga ovom prilikom može se samo reći da je prošao ratni put od komandira čete, preko zamjenika komandanta bataljona, komandanta bataljona, operativca u brigadi i opet komandanta bataljona. Taj put je bio posut trnjem, ali koračajući njim, naš rahmetli Šutak je sa svojim saborcima stigao do zvijezda.

Ovaj grad (Bugojno) koji je Šutak neizmjerno volio, posljednjim ispraćajem je pokazao koliko je i on volio Šutka. Vjerovatno Bugojno nije zapamtilo dženazu kao što je to bilo na dženazi rahmetli Šutka. Cijeli grad je želio da se posljednji put oprosti od velikog sina.

Biti u ovom nametnutom nam ratu istovremeno i dobar čovjek i dobar borac, ali i izuzetan komandant vrlo je teško. A sve ove osobine sadržane su u jednom imenu ili bolje rečeno nadimku - Šutak. O njegovom doprinosu u borbi za slobodu bošnjačkog naroda dovoljno govori i "Zlatni ljiljan", koji je dobio krajem 1994.godine. U izjavi za "Slobodu" povodom dobijanja "Zlatnog ljiljana", Šutak je između ostalog rekao i sljedeće: "Obaveza svih nas je da istrajemo u našoj borbi za osnovna ljudska prava, slobodu i mir, a na to nas obavezuju i naša djeca, roditelji, svi šehidi koji su, ne štedeći sebe, dali živote za bolje sutra, zatim ratni vojni invalidi, kao i sve one patnje i stradanja, kroz koja smo prošli".

Njegovi saborci će se sjetiti da im Šutak ni u jednoj akciji nije dao da idu ispred njega, on je uvijek išao prvi, zato što je morao ili trebao, jednostavno bio je takav čovjek. Gubitak Šutka veliki je gubitak za sve nas, njegove najmilije, njegove saborce, njegovu 707. Sbbr, za grad Bugojno. Svjesni smo da njegovim odlaskom ništa više neće biti kao prije, ali znamo da moramo dalje, jer Šutkova žrtva ne smije biti uzaludna. Ponosni smo što smo imali takvog saborca i komandanta, čiji put mora biti vodilja svima nama.

Bol, samo nijema bol, suze na obrazima boraca i starješina. Zauvijek ode u legendu jedan čovjek, koji je bio simbol mladalačkog prkosa bošnjačkog naroda ovoga kraja. I šta reći na kraju. Bio je i ostaće, zauvijek, naš Šutak. Neka mu je veliki rahmet i vječna hvala za sve što učini za svoju i našu Bosnu.

Husein Alibegović IS 707.Sbbr

"Zlatni ljiljan" 17.VKbbr - rahmetli Sedin Sedić

"HOĆEMO LI, MOJI LJEPOTANI?"

Rahmetli Sedin Sedić, komandir 1.čete 2.bataljona, "Zlatni ljiljan" 17.VKbbr. Komandir, borac, otac, prijatelj, čovjek, jednom riječju - heroj Bošnjak. Vrijedne i čestite ljude običan čovjek često poredi sa marljivom pčelicom, Sedin je bio jedna od upornih bosanskih "pčelica".

Pronicljiv, trezven i mudar, kakav je bio, shvatio je neminovnost rata i odbrane Bošnjaka, te je uporno radio na nacionalnom osvještavanju, organizovanju i naoružavanju Bošnjaka na prostoru njegovog Bosanskog Novog. Uhapšen je prilikom izvođenja diverzije, rušenja mosta u Ivanjskoj i odveden u vojno-istražni zatvor u Banjaluci. O tom periodu nerado je pričao, peklo ga je evociranje mračnih sjećanja.

Došao je u Travnik, došao među Krajišnike. Uzeo pušku i krenuo naprijed. I uvijek samo naprijed, ovaj energični čovjek nije prihvatao niti poznavao drugi pravac izuzev ovoga. Učenjaci kažu da je najbitniji odnos među ljudima, odnos povjerenja. Sedinova ličnost je naprosto zračila fluidom povjerenja, borci su mu vjerovali i on je vjerovao njima.

Ovaj izuzetno korektan odnos između borca i starješine rezultirao je izrastanjem ove čete u izuzetno snažnu, uvojničenu jedinicu koja je tokom '94.godine na Vlašiću izvela niz briljantnih akcija. Za Sedina i njegove momke gotovo da nije postojala barijera koja se nije mogla premostiti. Kada je kretao sa svojim borcima na izvršenje borbenog zadatka redovno im se obraćao pitanjem: "Hoćemo li, moji ljepotani ?" I njegovi ljepotani su kretali sa pjesmom, sa ponosom kakav može biti samo u Bošnjaka iz Krajine. Krenuli su i onog teškog 7.septembra '94. godine sa svojim komandirom Sedinom na čelu. Bio je to zadnji pohod heroja iz Bosanskog Novog, heroja Krajine i cijele Bosne.

Sedina više nema među njegovim "ljepotanima", ali ostali su oni, ostala je Sedamnaesta, ostala je Bosna da se ponosi svojim sinovima. Posthumno, Sedin je činovan činom nadporučnika kao i najvišim ratnim odlikovanjem "Zlatnim ljiljanom". Davno je rečeno da heroji ne umiru, herojstvo je vječnost.

Neka li je rahmet Sedine Sediću, tvoji momci će nastaviti putem, koji ste zajedno krčili i stići će do tvoga Bosanskog Novog i do najljepšeg plavetnila na svijetu - plavetnila Une i Sane.

IS 17.VKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Edhem Ekmeščić

VLAŠIĆ JE ZAUVIJEK SAMO NAŠ!

Stalni agresorski napadi u posljednjem periodu na položaje najmlađeg armijskog korpusa na Vlašicu dovoljno govore da se još uvijek nisu pomirili sa gubitkom ove srednjobosanske ljepotice. Koristeći se maglom i hemijskim otrovima čete su mislile da mogu iznenaditi naše borce.

Međutim, grdno su se prevarili. Ponovo su morali u bežaniju. Zapitao sam se ko su ti borci, hrabri bosanski askeri što još jednom pokazaše četama kako se bori. Odgovor sam mogao naći samo gore, na položajima iznad Travnika.

I tako nastade ova priča. Fahrudin Ramić je iz Turbeta. Jedan od onih najhrabrijih. O napadu četničkom kaže: - Bio sam na smjeni sa svojim saborcima. Oko 4:30 ujutro čuli smo pucnjavu lijevo od nas. Izašli smo u rovove, pripremili se za borbu i čekali ih. Oko 5:05 jedan četnik je opalio iz zolje i pogodio jedan rov. Srećom nije nikog povrijedio. Otvorili smo vatru na njih, odbili prvi napad njihov. Potom su se malo umirili. Poslije toga su opet u dav-tri navrata pokušavali. U međuprostoru im je ostao jedan njihov pripadnik. Mislim da je bio ranjem dok se nije mogao izvući. Drugi jači napad bio je oko 11:00 sati. Udarali su žestoko sa svih strana. Opet smo ih spremno dočekali, u međuvremenu smo popunjani sa MTS-om. Uzvratili smo i mi iz RPG-a sa dvije granate. Bilo je zaista žestoko, ali odbili smo i taj napad. Treći napad bio je oko 12:00 sati i trajao je negdje do 13:30. Ni taj pokušaj im nije uspio iako su oni sve činili da probiju naše linije, a i vrijeme im je išlo na ruku. Bila je zaista gusta magla u jutarnjim satima. Vratili su se na polazne položaje uvidjevši da ne mogu naprijed. Mi smo imali samo jednog lakše ranjenog saborca u zemunici do moje. Zaista, spremno smo ih dočekali. Nemaju šta tražiti na Vlašiću!

Sa njim u zemunici je i Nijaz Strmonja također iz Turbeta. - Nisam bio ovdje u vrijeme trajanja napada. Bio sam na kraćem odmoru. Čuo sam da je napad bio zaista žestok duž cijele z/o naše jedinice. Nažalost bilo je i žrtava, a mislim da kod četnika ima mnogo više žrtava jer su oni napadali. Poslije smo išli u međuprostor. Našli smo krvave zavoje, redenike, sanitetsku torbicu. Ovdje su linije zaista čvrste. Eto, nademo neku zanimaciju kad je mirniji dan. Obilaze nas često i naše prve pretpostavljene starješine. Pitaš za cigare. Pa, u zadnje vrijeme dobijemo kutiju dnevno. Može nam biti.

ZEMUNICA NEOŽENJENIH

Priča u zemunici kreće o običnim stvarima. Dok agresorski PAM nemilosrdno prebire drveće oko nas sa rastojanja od nekih 50-tak metara, osjećam punu sigurnost oko sebe. Kao da se ništa posebno ne događa oko nas, malo se vraćamo u vrijeme prijeratno. Nijaz: "Prije rata sam radio kao građevinski tehničar u GP Bosni. Nisam oženjen, živim sa majkom u Turbetu. Kako živim? Nije baš najbolje. Humanitarno. Ako se malo snađem bude bolje. Pretežno humanitarna pomoć izdržava moju familiju".

Pitam šta znači Galica za njega, Turbećanina. "Vjeruješ li, kad je ona prvi put oslobođena, tražili smo svi da dođemo ovdje da guramo još dalje. Jer znamo dobro šta znači Galica, Vlašić. Koliko je samo ljudi izgubilo živote u Travniku i Zenici od projektila ispaljenih odavde. Od prvog dana našeg kontraudara mi smo ovdje. Nema većih problema. Svjesni smo značaja ovih prostora" kaže Nijaz.

Fahrudin je također neoženjen. Konstatujemo da bi se ova zemunica mogla zvati zemunicom neoženjenih. Pucnjavu oko nas prekida gromoglasan smijeh svih prisutnih. Eh, ženidba, ote se jednom. "Pa, i meni je ovaj rat sve planove poremetio. Ah, šta ćeš, valja nam živjeti. Ja sam radio u novotravničkom Bratstvu kao metalostrugar. Životarim pomalo. Od prvog dana sam u Armiji, prošao bitke u Turbetu, Vlašiću, Golešu, Maglaju. Nije nam teško, samo da nam se malo više pažnje posveti, malo više realnosti", priča Fahrudin Ramić.

Pitam ga kakve su razlike između '92.godine i današnjeg vakta. "Velike su to razlike. Sada smo dosta organizovani. '92.godine je važio princip dobrovoljnosti, sad je to već ustrojeno. Turbećani su u većini još od prvih dana u Armiji R BiH, malo je onih koji su se sklonili, pobjegli" nastavlja on.

TURBE - "VRUĆ TEREN" ZA GOSTOVANJE

A kad ćemo lopte zaigrati na najljepšem terenu u Bosni, izazivam. "Pa, uskoro, nadam se. Treba završiti sa agresorom. Konačno ga poraziti. Počeli smo sa ofanzivnim ratom, moramo se osloboditi. Niko drugi to neće umjesto nas uraditi". Turbećani vole svoj klub, svoj Vlašić. Bio je to "vruć teren" za gostovanje. Valjda se to prenijelo u "ovu utakmicu". Ne vole Turbećani gubiti. Fahrudin: "Mislim da je naš "Vlašić" jedan od najstarijih klubova u BiH. Kolega Zolota u inostranstvu prikuplja podatke o njegovoj istoriji i možda je već i knjigu o tome napisao. Bila je nekad davno u Turbetu jedna austrougarska firma i oni su prvi donijeli loptu u ovaj kraj".

Pucnjava ne prestaje, naši borci adekvatno odgovaraju. Pričamo i dalje o Turbetu, herojskom mjestašcu podno Vlašića. "Turbe ko Turbe. Dosta je razrušeno. Ipak živimo u njemu iako su agresorske linije blizu. Mnogo se civila vratilo u svoje kuće. Uspije se ponešto i posijati. Imamo i jedan-dva kafića, gdje se okupljamo, malo se opustimo, karti poigramo. Mora se malo i opustiti. Normalno, kad imamo love", reći će Fahrudin.

Ponovo smijeh. Neko je opet pomenuo ženidbu. Momci prozvaše i svog komandanta, Huseina Šakića, da i on kaže koju o tome. Bez pardona. - A mi idemo odmjeniti kolege u rovu dok vi popričate, rekoše uglas. "Pa ni ja nisam oženjen. Mlad sam još za tako nešto (op.a. Huso je 1971.godište). Dok sam bio u Zenici na školovanju upoznao sam djevojku Avdiju. Viđamo se ponekad, sjetim se tih dana. Obaveze su me pritiskle, pa sada nemam vremena da je češće posjećujem", kaže Huso. Govori da su i njemu ovi tereni dobro poznati. Još prije rata mnogo puta je ovdje dolazio.

PRIČE IZ ZEMUNICE

OD MAHALSKE STRAŽE DO JAKE ARMIJE

"Baš ovdje, na ovim terenima, dolazio sam više puta na skijanje kao član kluba, tako da se osjećam domaćinski ovdje. Dolazio sam sve dok nisam jednom prilikom tu slomio nogu".

I sjećanje na prvu ratnu godinu. Na prve mahalske straže. Prve otpore agresoru. "Pošto sam u bivšoj JNA završio ŠRO i kada su počele mahalske straže, komšije u Šakićima su me izabrale da budem komandir. Valjalo se oduprijeti agresoru i njegovim nakanama. Eto, od tada sam uključen u oslobodilačku borbu. Dolazili su nam i borci iz drugih krajeva da zajedno zaustavimo agresora. Bili su to borci iz Busovače, Han Bile, Mosora, travnički odred na čelu sa Dinom Terzićem, prije svega jedinice MUP-a. Ipak, mislim da su Turbećani dali najveći doprinos", reče Huso.

Za kraj poručuju zajedno, da su tu do kraja, da se mora izdržati i radi nas i radi budućih pokoljenja. Vraćam se u svoju bazu siguran da čete ovdje neće proći bez obzira koliko to htjeli i pokušavali. Pucnjava se smirila, ali budne oči prate sve pokrete agresora, jer razmak od 50 metara tjera na stalni oprez. Opuštanja nema.

http://www.hasib-musinbegovic.com

KAO ŠTO PLIVA TEČE KA VRBASU,

Odmah nakon pada Jajca u dušmanske ruke pristupilo se formiranju brigade, koja je dobila naziv 305.brdska brigada. Prozvaše je i Jajačka brigada, jer je mahom bila sastavljena od mještana Jajca. Kroz svoj period od osnivanja (02.12.1992.godine, op.a.!) Jajčani su dokazali da znaju ko su, šta su i zbog čega se bore. Iza njih su velike bitke. I pobjede.

Džemal Sefer

Prvi brdski bataljon je izveo već historijski marš, krajem hladnog novembra '93.godine. Relaciju Visoko - Gornji Vakuf u dužini od nekih 70-tak kilometara prepješačili su pod punom ratnom opremom. Na tom izuzetno teškom i napornom putu bilo je padanja, posrtanja, ali i ustajanja, jer je trebalo na vrijeme priteći u pomoć braniocima Gornjeg Vakufa. I uspjeli su Jajčani u onome što bi malo kome pošlo za rukom.

Nabrajanje uspjeha odvelo bi nas u nedogled. Ipak, ovom prilikom valja istaći i sljedeće: borci Jajačke brigade prvi su zauzeli Titove vile prilikom već historijske operacije Kupres. Na Vlašiću borci 705. slavne su u potpunosti ispunili sve postavljene zadatke. Kao kruna svih napora, četrnaestorici hrabrih, odvažnih, požrtvovanih boraca iz sastava ove brigade polazi za rukom da ostvari ono što je do juče izgledalo namoguće.

Naime, oni su prvi zakoračili vojničkom čizmom u prostorije radio - relejnog čvorišta na Vlašiću. To su hrabri među hrabrima: Senad poznat kao Joco, Ferid, Amir, Zakir, Najko, Ismet, Sead zvani Rašo, Sead broj 2, Alija, Nedžad (Mišo), Adil (Ado), Amir (Zmija), Nevzudin i Nedžad! Svaka vam čast Jajčani i neka vas ratna sreća prati i u narednom periodu!

PRIMJER KAKO SE BRANI BOSNA!

Nedavno mi se ponovo pružila prilika da bar na trenutak budem među ovim momcima, koji mnogima mogu da posluže kao uzor u svakom pogledu. Da služe kao primjer kako se brani Bosna. Kako se brani Hercegovina. Njima je sasvim svejedno gdje ratuju. Važno je da čiste zemlju od četničkih okupatora i agresora.

Nabrajati šta su sve hrabri Jajčani preturili preko svojih leđa u protekle tri godine rata, oduzelo bi nam mnogo vremena i prostora. Za takav spisateljski oblik bilo bi potrebno pisati feljtone i feljtone. Ovako, zadovoljili smo se da bar na zehru budemo među njima.

Srce mi užurbano lupa kada dolazim u ovu jedinicu. Mnogo je toga što me, osim činjenice da sam Jajčanin, veže za ove momke i djevojke bez mahane i straha. Gledam tu jajačku mladost. Gledam to jajčko iskustvo. Poglede vječito uprte u Plivu. Vodopad. Stari grad. Katakombe. Plivska jezera. Džamiju Esme sultanije koju dušmani sravniše sa zemljom. Gledam poglede uprte u Dnoluku. Vinac. Jezero. Carevo polje. Hranče. Kerpić. Mišju ravan. Golu planinu ... Gledam, a ratna zbilja mi poput žeravice razdire dušu. Jede mozak. Grebe srce ...

Dok prolazim opazih Almirove artiljerce. Sve je na svojim mjestima. Čeka se samo naredba, pa da Jajčani ospu "artiljerijski vez" po četničkim linijama. Municija, granata, mina sada hvala dragom Bogu, imaju u dovoljnoj količini. Znanja im nimalo ne manjka. Svaka njihova granata ispaljena na četničke utvrde je korak bliže Jajcu. I osveta bosanskog mudžahida za jajačku golgotu i egzodus u krvavoj režiji četnika. Osveta za sve dosadašnje patnje i muke. Osveta za jajačke šehide. Ranjene. Ratne vojne invalide.

Dolazim do sanitetlija. Uljudno me primaju dok. Gani i Elvira. Gani kao Gani, uvijek ima o čemu da priča. Uveče prisustvujem nadmetanju iz anatomije. Nadmeću se dok. Gani i načelnik Štaba brigade. Gani je profesionalac, ali se i načelnik ne da. Duel posmatraju Ismet, Mustafa i još neka raja. Ostadosmo tako do noći. Četnici ispaljuju osjetljavajuće rakete sa padobrančićima. Malo imaju fajde od toga.

S Amerom sam imao jedan duži eglen. Pričali smo o svemu po malo, jer ga je u vezi zamijenio Sanjo. Popričao sam i sa mlađahnim Sanijem. Pravi momčina. U brigadi je i njgov otac Sejo. Otac i sin skupa, a tu je i amidža Faruk. Svaki obavlja svoje zadatke.

KOMŠIJE, JARANI, AHBABI

Sutradan srećem mnogo poznatih i meni dragih osoba. Mojih komšija. Jarana. Ahbaba sa kojima sam na obalama Plive i Vrbasa proveo svoju mladost. Počeo uživati u plodovima rada. Prokleti rat je sve prekinuo! Komšiju Majdina pitam o svemu po malo. Nailazi i Huso, sadašnji komandant 2.bataljona. Došao je nedavno iz redova 7.viteške muslimanske brigade. Završio je ROŠ u Zenici, smijer borbeno komandiranje. Pomaže mu novotravnički "Zlatni ljiljan" Enes Delić. Duša od čovjeka. Pravi Bošnjo. I junak. I vojnik. Mehlem za svakoga. Zajedno sa Husom je završio ROŠ, isti smjer. Ahmet je bez svoje lule, jer se duhan suši. Svoje borce poznaje u dušu. Proveo je sa njima i dobro i zlo. Sejo, Emir i Joco su na čelu četa. Komandiri od kojih se s punim pravom mnogo očekuje.

U brigadnoj logistici zatičem Seju, DŽeku Gaziju i Bajkana. Zadužuju hranu. Fotografiram ih za uspomenu i napominjem da nije u pitanju "lažnjak", već istinsko fotografiranje. Za istoriju i zaozbiljno. Što bi rekao moj jaran Kibri: "Nema laži, nema prevare! Uložiš kaput, dobiješ rukav!"

AFERIM HADŽIJO IZ PRVOG ....

U Prvom bataljonu zatičem pravu bošnjačku atmosferu. Komandant Atif mi priča, kako su mu Jajčani za kratko vrijeme prirasli za srce. Atif je iz Novog Travnika, a za uzvrat borci 705.slavne su mu obećali naći djevojku i dati miraz kad se vrate u Jajce. Ismet Zdralić mi priča o svojim doživljajima u dubokoj četničkoj pozadini. Gledam ga onako sitog, zgodnog i nasmijanog. Ma nema te Bošnjakinje, koja ne bi oko trznula na njega. Rambo je za njega sitna riba, jer on svoje podvige glumi, a Ismet ih istinski izvodi. Po muskulaturi ne bi se nimalo dao nabildanom glumcu. Jok!

Komšiju Nedžada znam dok je još bio dijete. Zajedno smo branili, tačnije držali linije na Kerpiću, ratne '92.godine. Izrastao je u pravog borca. Što se tiče medijskog nastupa, tu je škrt. Kaže da je vičniji sa puškom u ruci. Takvi su između ostalih Lehan, Kajzara, Amir i mnogi drugi jajački junaci. Ismet i Nedžad su bili u grupi od 14 Jajčana koji vojničkom čizmom skinuše "krov tzv. Republike Srpske" na Vlašiću.

Nijaz Duranović je i pored činjenice da je ratni vojni invalid ponovo među svojim borcima. Mnogim od njih je bio nastavnik ili razrednik. Mogao bi se komotno demobilizirati, ali neće. Hoće da se bori do kraja. A kad dode u Jajce, onda će puška ustupiti mjesto školskom dnevniku. Aferim Nijaze! Aferim hadžijo iz Prvog bataljona!

Mangu poznajem iz čaršije. Generacijski tu smo negdje. Krupan i plećat sa svojim "garonjom" je hodio iz bitke u bitku. Iz pobjede u pobjedu. Otvoreno mi priča o svemu. Kaže da ima puno rodbine, jarana, ahbaba i poznanika u ino-

Među borcima 705.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

TAKO I ONI HODE KA JAJCU!

zemstvu. Otišli su tamo nakon pada Jajca. I još mi reče: "Buraz, često od njih dobijem pisma i slike. Kukaju na sve strane i kažu da žale Bosnu. Tuguju za nama, ali se ne vraćaju. Valjda nemaju petlju, ili misle da će ovako trajati godinama. A kad im pošaljem svoje slike, odgovaraju bolećivo da izgedamo super i pored ratne situacije. I izgledamo, jer smo ostali u svojoj zemlji" - zaključuje Manga.

U TREĆEM ....

U Trećem bataljonu zatičem pored ostalih Nusreta i Ešku. Dežurni su, a ostali komandni kadar je na terenu po svojim zadacima. Nusreta ne mogu prepoznati. Vratio se na svoju nekadašnju kilažu. Na Gornjm Vakufu je bio za neprepoznati. Omršavio toliko i požutio, da čovjek prosto očima ne vjeruje. Raduje me činjenica da je ponovo onaj simpatični "debeljuca". Zezam ga pomalo na tu temu, a i on mi ne ostaje dužan. U njihovoj sobi uključen televizor. Hvataju RTV Beograd. Premijera je filma izroda i smrada Kusturice. Frapiran sam kad patriotski dubretar Kusturica izlazi na binu i sa tri podignuta prsta u zrak doslovno kaže:

"Jedini se u ovom gradu i u ovoj zemlji (Beograd i samozvana Jugoslavija, op.a.!), osjećam kao čovjek i umjetnik ?!" Prilaze mu velikosrpski glavari i tapšu ga po ramenima. Suze čovjeku od ovakvih scena same poteku. I nešto ga oprži u želucu poput užarene vatre. Dobro je skoro neko rekao:" Kusta, smrdi ti iz usta !' Svaki komentar je izlišan. Bezpotreban. Kusturica može biti patriotski smrad, dubre, izdajnik, poltron, ali će u zemlju otići imenom kao musliman. To ne može izmijeniti čitava Srbija i ex Jugoslavija.

Izlazimo na čistu havu. Jajački momci valjaju viceve. Pucaju šale na svačiji račun. Odlazim pomalo tužan. Volio bih s tim momcima biti još malo. Ostaju Grbo, Zijo, Čikac, Keljo, Nefail, Trako, Hare, Rejho, Meš, Alkić, Eška, Nućo .... Ostaju, a smijeh se razliježe na sve strane. Kao da i nije rat. Usputno nailazim na Izudina. Poznatiji je kao Izo, a najpoznatiji po nadimku Čičrin. Izlazi sa svojim jaranom Ramom sa Skele. Fotografiram i njih. Izo mi reče da ću od njega dobiti hrpu podataka i stvari o njegovom životopisu. Burnom životopisu !

"Buraz, tebi ću dati sve što imam. Ako šta valja, uzmi slobodno. Samo kad dođe vrijeme za to, pa napravi ekskluzivne stvari !" - Valja jarane, samo ako mi ovo glave ostane na ramenima, - govorim mu i odlazim svojim putem.

Ostavljam svoje drage Jajčane. Ostavljam borce jedne od najboljih brigada 7.korpusa. Idem svojim putem. A, oni opet svojim. Često nam se putevi susretnu. Vidjećemo se mi još koji put prije Jajca. I promuhabetiti koju. A dotle oni će ići iz bitke u bitku, jer znaju i ovo:

"KAO ŠTO PLIVA TEČE KA VRBASU, TAKO I ONI HODE KA JAJCU !!!!"

http://www.hasib-musinbegovic.com

BALKANSKA ZONA SUMRAKA

U tzv. Republici Srpskoj i dalje caruje mafija i razuzdani pripadnici tzv. VRS koji veoma često izmiču kontroli svojih pretpostavljenih. Pod pojmom "izmiču kontroli" očigledno se misli na to da sa ubijanja i maltretiranja nesrpskog stanovništva pređu na međusobna razračunavanja i ubistva.

Piše: Edhem Ekmeščić

Da je situacija inim "bezbednjacima" izmicala iz kontrole još prošle godine dovoljno govori poduži spisak optuženih lica načinjen u dokumentu, odnosno, informaciji koju je lično potpisao i ovjerio pukovnik Drago Samardžija, komandant 7.mtbr tzv. VRS kod kojeg je i zaplijenjena. U toj informaciji doslovno stoji:

Radovan Batinar, vojnik iz Laktaša, optužuje se za počinjeno krivično delo povrede stražarske službe iz člana 209, stav 4 KZ VRS. Imenovani se optužuje jer je u kasarni Mali logor u Banjaluci, obavljajući stražarsku dužnost, postupio protiv propisa o vršenju stražarske službe. U noćnim satima, bez upozorenja, pucao je na potporučnika VRS Dušana Stanivukovića i Gorana Kovačevića i tom prilikom im nanio smrtne povrede, te su isti na licu mesta podlegli.

Istrage su pokrenute i protiv: Dragana Njegovanovića, pripadnika VRS, zbog krivičnog dela ubistva iz člana 218/5 KZ VRS, za kojeg se osnovano sumnja da je u Novigradu (B.Novi), u svađi sa Čedom Paunovićem, pucao u njega iz AP, nanevši mu smrtonosne povrede nakon čega je ovaj odmah podlegao;

MEĐUSOBNI OBRAČUNI

Radomira Gajića, pripadnika 16.mtbr VRS Banjaluka, zbog krivičnog dela ubistva iz člana 209/5 KZ VRS jer je 16.04.1994. godine u selu Romanovci, opština Laktaši, lišio života Simu Mirjanića, civila iz istog sela. Iz nepoznatih razloga, u nameri da ga ubije, pucao je u njega iz AP, pogodivši ga u grudni koš, nakon čega je isti na licu mesta podlegao;

Zorana Umičevića, pripadnika 5.kozarske brigade VRS, zbog krivičnog dela ubistva iz člana 209/5 KZ VRS jer je u kafiću "Taurus" u Novigradu (B.Novi), nakon kraće prepirke sa Željkom Janušem i Rankom Puzićem, obojica iz Petrinje, pucao na njih iz pištolja, pogodivši Puzića u predelu karlične kosti, a Januša u predelu grudnog koša. Nakon ovog incidenta Januš je na licu mesta podlegao;

Krivični postupak je pokrenut i protiv Darinka Arabadžića, pripadnika Specijalne jedinice MUP-a Banjaluka, zbog krivičnog dela ubistva iz nehata, član 38/8 KZ VRS, a koji je 18.10.1994. godine u kafe baru "Klub 102" u Banjaluci, sedeći za stolom i držeći AP u pripitom stanju, ispalio rafal i pri tom ranio Stojana Đukića, koji je odmah podlegao;

Milana Račića, pripadnika VRS, zbog krivičnog dela ubistva iz nehata, po istom članu, a koji je u restoranu "Banjalučka pivara" u Banjaluci, u alkoholisanom stanju, nepažljivo rukujući puškom, ispalio rafal i pri tom pogodio Ljubomira Ilića, civila iz Banjaluke koji je ubrzo podlegao;

Dragana Todorovića, pripadnika VRS, iz Banjaluke, zbog krivičnog dela ubistva iz nehata, po istom članu, a koji je u Omladinskom domu u selu Mašići, nepažljivo rukujući puškom u pijanom stanju, nakon svađe, smrtonosno ranio Vida Mijatovića koji je podlegao;

ALKOHOL - GLAVNI POKRETAČ

Optužen je Željko Jovanović iz B.Dubice, koji se u pijanom stanju, upravljajući vozilom "Stojadin" na putu B.Dubica - Prijedor, prevrnuo i pri tome usmrtio Vladimira Stegnajića i Jovanku Knežević, oboje iz B.Dubice;

Optužnica tereti i Marka Kasipovića, poručnika iz Banjaluke, koji je kao referent financiske službe u komandi 1.KK VRS, ostvario imovinsku korist prisvajajući sredstva u iznosu od 12 000 DM, a koja su mu bila poverena za kupovinu rezervnih delova i opreme;

Krivični postupak je u toku i protv Gojka Čuze, pripadnika 11.pbr VRS iz Mrkonjić grada. Optužnica ga tereti jer je po dolasku na odmor u Mrkonjić grad dao pušku maloletnom sinu Zoranu koji je kroz prozor pucao na komšiju Milu Danilovića i pri tom ga ranio. Isti je na putu do bolnice podlegao;

Optužnica tereti i Dragana Kneževića, pripadnika Radničkog bataljona iz Banjaluke, zbog krivičnog dela protiv opšte sigurnosti iz člana 162/6 KZ VRS, koji je kod B.Gradiške u prostoriji gde je bio smešten sa više vojnika, u pripitom stanju, opalio metak iz AP i pri tome pogodio u glavu Nebojšu Stojičića, koji je podlegao.

To je samo jedan mali djelić od onoga šta se dešavalo i dalje dešava u balkanskoj zoni sumraka, u tzv. Republici Srpskoj. Kao i ovi, tako će i vinovnici ostalih ubistava izaći na vidjelo, a samo treba sačekati da gore optuženi, osjećajući se odbačenim, progovore o njima poznatim zločinima i izvršiocima tih djela, a sve u ime "svetog srpstva".

U tzv. republici ponovo kruži pitanje:

DA LI SE PONAVLJA "SEPTEMBAR '93"?

Situacija u tzv. RS svakog dana je sve teža, beznadežnija. Običan srpski puk suočen je sa sve gorim uslovima za život, bijedom i siromaštvom, te stalnim odlaskom na mnoga bh ratišta gdje se bore za nešto što ni njima samima više nije jasno. A tamo, na ratištima, za rivale imaju jednu jaku silu, Armiju R BiH, koja im svakodnevno nanosi sve veće gubitke. Zato nikoga ne bi iznenadilo ponovno dešavanje naroda, odnosno, neki novi "septembar '93".

Edo Ekmeščić

Razračunavanje u tzv. VRS već je počelo, a "đenerali" su se podijelili u dva tabora, jedan Karadžićev i jedan Miloševićev. U ovom drugom taboru glavnu riječ vodi ratni zločinac Ratko Mladić a uz njega su još i Đorđe Đukić, Zdravko Tolimir, Milosav Gagović i Stanislav Galić. Karadžić svakako računa na uvijek pijanog i mahmurnog đenerala potpukovnika Manojla Milovanovića, Gruju Borića, Milenka Živanovića, Novicu Simića, Miću Grubora i druge.

TRIVIĆ SMIJENJEN

Njihovo razračunavanje na svojim leđima je osjetio potpukovnik Janko Trivić koji je desetak dana proveo u pritvoru a na njegovo mjesto postavljen je Marko Vujić.

Evo malog podsjećanja na "septembar '93". U informaciji o tim događajima PK za moral, vjerska i pravna pitanja 7.motorizovane brigade tzv. VRS kapetan I klase Mirko Marić detaljno opisuje razloge pobune. "Zaposeli su i zgradu Komande 1.KK i odveli 96 starešina od koji su 91 posle maltretiranja pustili, a 5 zadržali, među kojima i dva pomoćnika 1.KK. Demolirali su i kancelariju komandanta 1.KK, privodili su neke civilne rukovodioce i privrednike. Kao cilj akcije jasno su proklamovali zahteve za popravljanje materijalno-finansijskog položaja porodica poginulih boraca i invalida rata, protest zbog nebrige o njima, nepreduzimanju mera protiv ratnih profitera i dezertera i slično", stoji u tom izvještaju.

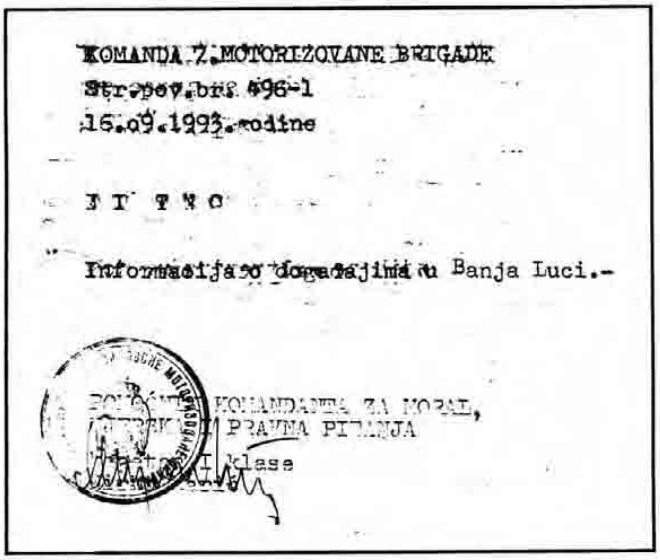

KOMANDA 7.MOTORIZOVANE BRIGADE
Str.pov.br. 496-1
16.09.1993.godine

I T T O

Informacija o događajima u Banja Luci.-

KOMANDANTA ZA MORAL,
PRAVNA PITANJA
I klase

SAMOUBISTVO - SVAKODNEVNA POJAVA

Šta preostaje onima koji za račun svojih lidera provode vrijeme daleko od svoje porodice? Mnogi od njih se, u bezizlaznoj situaciji, odlučuju na samoubistvo. Samo u posljednje vrijeme zabilježeno je 20-tak takvih slučajeva. Evo nekih: Ubio se Radenko Kaurin, rođen 1972.godine u selu Javorani - Skender Vakuf, Simo Keleman, rođen 1963. u selu Novaković - Skender Vakuf, Božo Lukić, rođen u Sanskom Mostu. Aktivirajući ručnu bombu ubio se Savo Duvnjak. 27-godišnji Žarko Ostojić pucao je sebi u glavu. Željko Šikić, rođen 1966.godine u Bugojnu, ubio se pucajući iz puške u usta.

Pored ovih postoje i oni koji svoje nezadovoljstvo izražavaju na drugi način. Tako su 6 pripadnika 7.motorizovane brigade napali iz zasjede svog bivšeg komandanta, potpukovnika Božidara Rakića, a tom prilikom smrtno je stradala njegova ljubavnica Milka Spremo, rođena u Kupresu. U međusobnim sukobima na kupreškom ratištu smrtno su stradala tri pripadnika, a 17 je teže i lakše ranjeno. Bio je to sukob policajaca i pripadnika 7.motorizovane. Stariji vodnik Miroslav Mandić teško je ranjen u obračunu sa trojicom svojih vojnika.

Dakle, Karadžić ima mnogo posla da bi umirio situaciju u svojim redovima. Da li je to uopšte moguće? Jer, sprovodi, cmina, kuknjava su njihova svakodnevnica. Ništa nije kao '92.godine, zato se slobodno može reći da je ovo početak kraja tzv. Republike Srpske.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Odbijeni napadi četnika na Vlašiću u z/o 733.bbr

NEMA ČETO DA SE PROĐE GDJE ŠESTINA VOJSKA DOĐE

U posljednje vrijeme pojačano izviđanje i osmatranje naših položaja od strane agresora uočeno sa naših osmatračnica dali su naslutiti da agresor sprema ofanzivna borbena dejstva po našoj liniji odbrane. Navedene pretpostavke su se ubrzo i obistinile. Poslije pojačanog provociranja, agresor je intenzivirao svoje napade duž cijele linije odbrane u zoni odgovornosti 733.bbr.

Nakon što su izviđači 3/733.bbr prilikom jednog bliskog susreta sa četničkom grupom dana 22.06.1995. godine zarobili "zolju", četnici su intenzivirali provokacije po liniji odbrane navedenog bataljona, da bi napadi agresora kulminirali dana 24.06.1995. godine u ranim jutarnjim satima. Uz "pripremu terena" podrškom iz artiljerijskog oruđa, agresor je krenuo u žestoke kombinovane artiljerijsko-pješadijske napade. Najžešće napade agresor izvodi upravo u zoni odgovornosti 3/733.bbr što je i bio osnovni razlog da posjetimo ovu jedinicu i da od njenog prvog čovjeka, komandanta FAHRUDINA ALETOVIĆA saznamo detalje vezane za navedene događaje.

■ **Gospodine komandante, možete li nam ukratko iznijeti hronologiju događaja vezanih za posljednje aktivnosti agresora, posebno za njegove posljednje napade na L/o u z/o 733.bbr.**

- Pojačano izviđanje agresora govorilo nam je da oni nešto spremaju. Zbog toga smo stalno upozoravali borce na budnost i osmatranje terena ispred prednjeg kraja naše linije odbrane.

Dana 24.juna u 04.10 sati, koristeći loše vremenske uslove (gusta magla i noć) kada je otežano osmatranje, agresor je započeo žestok pješadijski napad na našu L/o, praćen podrškom artiljerije. Kada nisu uspjeli iznenaditi naše borce, agresor se polako povlači, ali vatra sa njihovih položaja ne prestaje, da bi oko 08.00 sati agresor ponovio svoj napad, ovaj put iz pravca Zmajevca. Treći žešći napad agresora izveden je oko 10.00 sati, i isti je trajao sve do 15.00 sati. Svi navedeni napadi praćeni su žestokom vatrom iz MB svih kalibara, tenka i BOFORS-a, tako da je u toku ovih napada na naše položaje palo između 150 i 200 minobacačkih mina i 10-ak tenkovskih granata.

DJELOVALI KAO UIGRANA MOMČAD

Naši borci su na vrijeme uočili neprijateljske grupe i uz dobru organizaciju odbrane u kojoj su nam svesrdno pomagale starješine iz Komande brigade, na čelu sa načelnikom Štaba, gospodinom HRUSTANOM MEKIĆEM, svi napadi agresora su uspješno odbijeni. Tokom navedenih borbenih dejstava teže su ranjeni naši borci SENAD HABIBOVIĆ i IBRO OMEROVIĆ, dok su lakše ranjeni Ferid Mušinović i Ismet Ibranović. Nažalost, od posljedica ranjavanja naš saborac Senad Habibović je preminuo, dok je zdravstveno stanje Ibre Omerović u ovom trenutku još uvijek dosta teško.

Poslije uspješno odbijenih napada obišli smo mjesto odakle su nas četnici napadali i pronašli tragove krvi i krvave zavoje, što govori da su u ovim napadima i četnici imali gubitke.

■ **Napadi agresora su ponovljeni 26.juna?**

- Da. Dva dana kasnije, u 10.00 sati agresor ponovo vrši napade a potom se prenosi duž cijele L/o. Napad je ponovljen oko 14.00 sati na istom mjestu. Oba ova napada su bez većih problema odbijena. I prilikom ovih napada agresor koristi MB svih kalibara i tenk, ali je istovremeno naša artiljerija pravovremenim i preciznim dejstvima po agresoru umnogome doprinjela da napadi četnika budu odbijeni.

■ **Svaka bitka ima i svoje junake. Koga biste ovom prilikom posebno istakli kroz njegov doprinos uspješnom odbijanju napada četnika?**

- Svi oni koji su se u trenutku napada našli na licu mjesta zaslužuju sve pohvale, jer je odlučnost svih koji su se našli na liniji i pravovremeno uvođenje rezerve bio odlučujući faktor u slamanju neprijateljskih napada. Ovdje posebno želim istaći veliki doprinos svih članova Komande brigade, na čelu sa već spomenutim načelnikom Štaba HRUSTANOM MEKIĆEM i PNŠ za ONP RASIMOM LUŠIJOM, a posebno bih istakao doprinos MIRSADA SMAKA koji je, uz podršku Vojne policije, u ključnom momentu sam ušao u napuštenu zemunicu i vraćao agresorske vojnike.

ZENGA - KLJUČEVI ODBRANE BILI SU NJEGOVI

Od mojih boraca, ne umanjujući doprinos ostalih, želim istaći slijedeća imena: Selvedin Smaka i Omer Mujčinović koji su prvi otkrili agresorske grupe i prihvatili borbu, Sejfo Poljo, PK za moral i Adil Heljo, koji su rukovodili odbranom na gredama, Muris Šahinović, komandir čete, Hajrudin Husetović, Nermin Čišija, Nagib Šišić, Hasib Šubo, Idriz Škulj. Posebno spominjem ime ZEJNIL KADRIĆ - ZENGA, koji je u kritičnim trenucima ranjavanja saboraca sam držao dio linije (zemunicu) i vraćao napasnika što dalje od naših položaja. Da su kojim slučajem četnici ušli u navedenu zemunicu, situacija bi se itekako iskomplikovala po naše borce. Uz to, nemali učinak dali su i pripadnici pristapskih jedinica.

■ **Aktivnosti agresora uočene sa naših položaja govore da se četnici ne mire sa sadašnjim stanjem stvari na terenu i da će nastaviti sa napadima na naše linije odbrane. Koliko su u ovom trenutku naši borci spremni odgovoriti eventualnim, još žešćim napadima na naše položaje?**

- Moral boraca, pogotovo nakon odbijanja ovih napada, je zaista na visini, linija odbrane je dobro uređena, a motivacija boraca da se odbrane dostignuti položaji je stalno izražena. Uz to, poslije najžešćih napada iz jedne zemunice od nepoznatog borca, pripadnika 3/733.bbr sam čuo njegov poziv četnicima: "Nema četo da se prođe, gdje Šestina vojska dođe!". Valjda vam navedene činjenice dovoljno govore o spremnosti naših boraca da i po cijenu najvećih odricanja sačuvaju dostignute linije i da nijedan pedalj teritorije koji je pod našom kontrolom ne prepuste agresoru. Uostalom, sve ovo o čemu smo razgovarali dovoljno govori o njihovoj snazi i opredjeljenju.

Nijaz Begović IS 733.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovor sa jednim od najstarijih pripadnika 707.Sbbr Sulejmanom Agićem

PUŠKA - UBOJITO SREDSTVO U RUKAMA JUNAKA

Nije "Zlatni ljiljan". Nije usmrtio niti veliki broj agresorskih vojnika. Povod za razgovor nije bila niti jedna od stimulativnih mjera Armije R BiH, dodijeljena ovom pripadniku u 707.bugojanske brigade. Jednostavno 57-godišnji Sulejman Agić je borac, koji svojim odnosom i savješću prema zadacima u 707.slavnoj zaslužuje da se o njemu napiše riječ-dvije. Tek odnedavno, rov je zamijenio - na insistiranje svojih starješina, manje napornim ali odgovornim poslom u Logističkoj četi 707.Sbbr. "To za mene predstavlja i odmor i predah, ali najviše umor, zato što nisam sa svojim saborcima na položaju, tamo se daleko ugodnije osjećam" - kaže Sulejman.

Sulejman Agić, rođen 1938.godine, jedan je od najstarijih pripadnika 707.Sbbr. Na licu ucrtane staračke bore i potpuno sijeda kosa kao nijemi svjedoci govore da ovog čovjeka život nije mazio. Prije ovoga nametnutog nam rata radio je u poznatom bugojanskom preduzeću "Špedicija", prvo kao vozač, a zatim i kao izdavač goriva na pumpi ovog preduzeća.

Na samom početku agresije sljedbenika fašističke politike, kojoj je cilj stvaranje nekakve "velike Srbije", Sulejman se prijavljuje u Štab TO Bugojno, bilo je to 24.aprila 1992.godine, da bi od 04.maja 1992.godine bio angažovan u PJ Gaj, kao komandir te jedinice. Na ovom mjestu ostaje sve do završetka sukoba sa ekstremnim dijelom HVO, znači, do kraja jula 1993. godina.

U ovim sukobima, ekstremisti iz redova hrvatskog naroda Bugojna, zapalili su mu kuću tako da ostaje bez, što bi naš narod rekao, igdje ičega. Po završetku sukoba raspoređen je u 1.bb tadašnje 307.bbr, kao borac u rovu i u ovoj jedinici ostaje do trećeg mjeseca 1994. godine kada prelazi, odnosno, biva raspoređen u 4. bataljon tadašnje 307.bbr. Iako daleko najstariji borac u jedinici, nisu mu teško padali zadaci jer, kako sam kaže, borci su ga slušali kao da je komandir voda ili čete. Koncem decembra 1994. godine prelazi u logističku četu 707.Sbbr (tada još uvijek 307.bbr), na mjesto izdavača goriva i maziva, gdje ostaje i do danas.

Polako, uz kafu, počinjemo razgovor sa ovim povučenim i tihim čovjekom, iz čijih očiju izbija iskrenost i zrači nekakva čudna energija, puna snage, tipična za čovjeka Bošnjaka.

- Sulejmane, Vi ste najstariji u svojoj jedinici, kakav je odnos Vaših kolega prema Vama?

"Dobar. Pažnja, poštivanje, slušanje, a to je ostalo još iz vremena dok sam bio na liniji. Borci su me i tada slušali, kao da sam komandir voda ili čete."

- Kojih događaja se posebno sjećate i da li je bilo straha?

"Svakako da je pješačenje iz Planinice, preko Šarića staja - Pavić polja do Bugojna ostalo u posebnom sjećanju. Nije mi bilo teško, ali ti događaji ostaju urezani u sjećanju zbog samog načina izvođenja, pješice, konjskim kolima, svakako. Bilo je naporno, ali slatko. Nikad nisam primjetio da me je strah. Padale su granate, mine uokolo, praštali su geleri, ali eto, ostalo se živo i zdravo. Jednostavno, borili smo se, borimo se i boriti ćemo se za slobodu svog ali i drugih naroda, koji hoće da žive sa nama."

- Koliko godine utiču na čovjeka, odnosno, da li mislite da možete biti rame uz rame sa mladima u našoj armiji?

"Od osnivanja nase armije uočio sam da je potrebno da se Armija što više ojača i da se izborimo za našu državu R BiH. Ako se čovjek osjeća zdrav, onda i stariji treba da nastoje da pomognu omladini, da im ukažu na neke stvari i, naravno, da se bore za oslobođenje naše države."

Polako ispija, žuljevitim rukama držeći fildžan u ruci, bosansku kahvu, otpuhujući kolutove dima sarajevske "Drine" i nastavlja:

"O našoj armiji može se pričati jako lijepo. Naša omladina je većinom dobra omladina iz koje se iskovala odlična Armija, a može biti i još bolja uz pomoć starijih", onako će zadovoljno Sulejman.

- Obično kažu da pamet ide za godinama. Stoga pitanje za kraj ovog našeg razgovora glasi: Kako vidite kraj ovoga rata?

"O tome se još ne može donijeti ocjena, ali kraj ovoga rata trebao bi da bude - pobjeda naše armije. Zato što je Armija R BiH na pravom putu, bori se za narod i oslobođenje."

Polako završavajući ovaj razgovor, onako, kao "usput", Sulejman dodaje: "Ovo nemoj zapisivati, ali da ti kažem, ja sam, uključivši se u Armiju, imao zamisao ili poginuti ili nastaviti u Armiji do konačnog oslobođenja. Tako će i biti, jer nikad se ne zna šta je čija nafaka. I puška je ubojito sredstvo u rukama junaka, a takvih je u našoj armiji, hvala Bogu, puno, puno."

Ostavljamo Sulejmana sa njegovom skromnošću, uvjereni da će na novom zadatku biti od velike koristi svojim mladim saborcima. Zaželjeli smo mu mnogo sreće, uz nadu da će njegov i san svih Bošnjaka o slobodnoj i suverenoj Republici BiH, ako Bog da, vrlo brzo postati java.

H.Alibegović IS 707.Sbbr
Foto: A.Mandžić

Avdija Kadrić - borac 706.lbr

NEPRIJATELJSKA DUBINA - SPECIJALNOST

Pored toga što je izuzetno snažan i korpulentan, pravi Bošnjak, Avdija Kadrić iz Zagrađa je do početka rata bio anoniman, što je rezultat njegove blage naravi i izražene skromnosti. O ličnom doprinosu u borbi, koji je bez sumnje ogroman, Avdija nerado govori. Naglasak isključivo stavlja na zasluge jedinica ili ističe druge borce, diveći se njihovoj hrabrosti, a sebe i ne spominje, kao da je bio nijemi posmatrač.

Kako je odmicao rat Avdija se sve više dokazivao, tako da je sada bez imalo pretjerivanja postao simbol hrabrosti i požrtvovanja biljanske doline.

Učestvovao je u svim akcijama na našem području, a njegov boravak na neprijateljskoj teritoriji u svojstvu izviđača se mjeri sedmicama. Avdija Kadrić je rođen 01.februara 1970.godine u selu Zagrađe kod Travnika. Na samom početku rata je bio pripadnik čete Zagrađe, pri rejonskom Štabu Mehurić, zatim 314.motorizovane brigade, 727.bbr i konačno od 17.januara 1995.godine u 706.lbr.

U sve akcije je kretao na čeku, kao zamjenik komandanta 1.bataljona, a preformacijom kao komandir 1.lahke čete. Njegovi sjajni uspjesi su prekinuti teškim ranjavanjem na Devečanima 22.marta ove godine. Prilikom posjete našem hrabrom borcu, ljekar u Zeničkoj bolnici kaže: "Mnogo ranjenika je prošlo kroz našu bolnicu, ali su rijetki ovakvi kao što je Avdija, kojem ranjavanje vrlo teško pada, samo zato što dugo neće moći ići u akciju".

Avdija je već odavno otpušten iz Bolnice i sada se uspješno oporavlja uz povremene ljekarske kontrole. Iako je sa štakama ne propušta ni jednu priliku da se druži sa svojim saborcima. Posebno dirljivo je bilo vidjeti Avdiju gdje ostaje na cesti sa štakama dok odlaze autobusi odvozeći njegovu jedinicu na ratni zadatak. Njegova hrabrost, odlučnost i zalaganje nisu prošli ne zapaženo.

Dobitnik je priznanja "SAT SA POSVETOM" kojim ga je odlikovao komandant 7.Korpusa general Mehmed Alagić, a vjerujemo poznavajući Avdiju da to priznanje neće biti i posljednje.

A.T. Organ za moral 706.lbr

Portret starješine: hadži Nurija ef. Grabus, savjetnik za vjerska pitanja 706.lbr

NJEGOV VAZ SE SLUŠA

"Krećite u boj, bili slabi ili snažni, i borite se na Allahovom putu zalažući imetke svoje i živote svoje! (Et-tevbe 36)" Ovaj, i mnogi drugi Kur'anski ajeti koji govore o borbi na Allahovom putu su našoj ulemi poznati. Ipak, još uvijek nisu svi uključeni u borbu. Jedan iz niza svijetlih primjera je i hadži Nurija ef. Grabus, savjetnik za vjerska pitanja u 706.lbr.

Hadži Nurija ef. Grabus je rođen u selu Krpeljići 15.jula 1957. godine, oženjen, otac četvoro djece. Po završetku Gazi Husrevbegove medrese započinjava se jula 1978. godine u džematu Mudrike, gdje na službi ostaje sve do početka agresije. Dolaskom banjalučkog korpusa na Vlašić, slijede ultimatumi i protjerivanje muslimana i hrvata sa tih prostora. Hadži Nurija efendija ne gubi vrijeme. Predvodeći svoje Mudričane, kako i dolikuje jednom imamu, Nurija pristupa već formiranom Vlašićkom odredu i sa svojim džematlijama stavlja se na raspolaganje legendarnom majoru Mihajlu Petroviću.

Taj produhovljeni i nadasve plemeniti čovjek nije mogao postupiti drugačije, jer je najsretniji onda kada pomaže drugima, a najbolji pomagač je vojnik, borac sa puškom u ruci. U formaciji 706.lbr od njenog osnivanja na mjestu savjetnika za vjerska pitanja hadži Nurija efendija uspješno radi na razvoju vjerske svijesti boraca. Pored redovnih zadataka Nurija stiže klanjati dženaze svim šehidima 706.lbr, obavljati sedmine i pored toga što svi džematlijani u biljanskoj dolini imaju imame. Nurija efendija je svuda rado viđen, a posebno na prvoj liniji, među borcima.

Sjećam se jedne džume namaza na Vlašiću. Na zelenom travnjaku su pali dugački safovi u maskirnim uniformama. Apsolutni mir su povremeno remetili samo rafali sa linije, a imam osjećaj da je sve drugo slušalo savršen kirajet dok je Nurija ef. učio neko ašare na farzima. Nakon hutbe u taboru naših boraca se osjetio vanredan ratnički naboj. Trebalo je samo pozvati, svi do jednog bi krenuli na neprijatelja sa tegbirom, našim najjačim oružjem.

Organ za moral 706.lbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Predstavljamo vam: LOGISTIČKA ČETA 727.Sbbr

ONI SU DIO NAŠIH POBJEDA

U početku oružanog otpora agresorskoj najezdi na našu domovinu bijaše teško. Nedostajalo je svega i svačega, oružja, municije, hrane, sanitetskih potrepština, no naši borci su svojom srčanošću i rodoljubljem previadali sve teškoće koje je ovaj okrutni i neravnopravni rat donio sa sobom. Od odbrambenog, zaustavivši agresora u njegovom pohodu, prešli smo u ofanzivno - oslobodilački rat, šireći slobodne bh prostore, nanoseći agresoru velike gubitke. U dosadašnjem ratovanju najveći teret su podnijeli borci iz prvih borbenih redova, ali ne treba zaboraviti ni one koji su u tome pomogli i bez kojih ne bi bilo moguće doći do željenog cilja, slobodne i cjelovite Republike Bosne i Hercegovine. Ova priča je posvećena Logističkoj četi 727.Sbbr koja je dala veliki doprinos u rezultatima koje je ova brigada ostvarila od svog formiranja do današnjih dana.

U sastav voda za tehničko održavanje ulaze: automehaničari, električari, mehaničari za pješadijska naoružanja, bravari i kovači. Moramo se podsjetiti vremena kad su ovi majstori svog zanata, od ničega, ručno stvarali rezervne dijelove i pomoćne alate koji su im omogućavali da sve o čemu su se brinuli normalno funkcioniše. Oskudjevalo se sa motornim vozilima, naoružanjem tako da je svaka popravka bila hitna, a kvar otklonjen u rekordnom roku. Kako je rat odmicao, uvećavao se i vozni park, ali Đale, Bibe, Ermin, Amidža i ostali, pod stručnim vodstvom komandira voda Brace, ne dozvoljavaju da posao trpi zbog njih, te u rekordnom vremenu izvršavaju sve postavljene zadatke, kako u kasarni, tako i na terenu sa pokretnom radionom.

Priprema smještaja i dizanje logora za borce, izgradnja zamunica (log.inžinjerija), dotur MTS-a do boraca na liniji, kao i dostava hrane, bez obzira na borbena dejstva i vremenske uslove, samo su neki od zadataka vrijednih logističara. Zima '95.godine na Vlašiću ostaće im u vječnom sjećanju. Teški meteo-uslovi, snijeg preko dva metra, oluje i mećave, niske temperature (-20C) i stalna granatiranja nisu ih mogli omesti u obavljanju njihovih zadataka.

Veliki uspjeh naših boraca u operaciji Vlašić, dao im je elan i polet, da, iz sebe izvuku i zadnji atom snage i do novooslobođenih područja dostave borcima sve neophodno za funkcionisanje linije i omoguće im dalje napredovanje. Pomenimo ovdje komandira voda Omera i nekolicinu odvažnih kao što su Čipi, Meho, Zarić, Petljaga. Ne treba zaboraviti i važno kupatilo koje su napravili u rejonu razmještaja naše brigade i time omogućili borcima redovno održavanje higijene.

Komandir Grga pod svojom komandom drži pekare, kuhare, obućare, krojače i muške frizere (brice). Sjetimo se vremena borbe sa HVO kad su bili zatvoreni putevi, kad nije bilo hrane, brašna, ulja, pa su oni od ničega stvarali nešto, a to nešto nas je održalo koliko-toliko sitim i sposobnim za borbena dejstva. Ni obućari i krojači u početku nisu imali čime da saniraju obuću i odjeću, ali sve je prolazno, tako da i oni sad mogu više pomoći borcima oko njihove opreme, a ekipa brica nam je uvijek na usluzi tako da je borcima u svako doba omogućeno šišanje i brijanje. Solidnu ishranu i ostale usluge intendantskog voda, između ostalih, omogućili su nam Šujdo, Maho, Meho, Picati, Ismet, Sajo, Orhan, Čelo i ekipa koja radi pri kuhinji.

Sanitetlije, koje predvodi Samed, imaju vrlo odgovorno zaduženje. Jare, Žuti i ostali pripadnici ovog voda zaduženi su za pružanje prve pomoći ranjenim borcima, kao i njihovo izvlačenje do bezbjedonosne zone i sanitetske stanice. Poželimo im da imaju što manje posla u narednom periodu.

Posebna priča su vozači. To su momci sposobni da provezu svoja vozila kroz sva bespuća koja nam nudi ova naša brdovita Bosna. Veliki snijeg i blato su ono na što su navikli i ne predstavlja im veliki problem. Česta su meta napada četničkih granata i snajpe[illegible] ali ni to ih ne može zadržatu u obavljanju postavljenih zadataka. Sve pohvale hrabrim vozačima Dadi, Kestenu, Mhariju, Horozu, Frčku, Sudi, Cigi i ostalima i poželimo im još mnogo kilometara po slobodnoj Republici Bosni i Hercegovini.

Na kraju valja spomenuti i one koji koordiniraju radom Logističke čete, a to su: komandir čete Esad Družić, moralista Rasim Sikirić, te četni starješina Ibrahim Sefer.

IS 727.Sbbr

ČETA MB 120/82 mm 725.lbr

BRZI I PRECIZNI

"To su veoma mladi momci, možda najmlađa jedinica 725.lahke brigade. Veoma dobro su obučeni, spretni i vrlo brzi da odrade svaki postavljeni zadatak, a pored toga su i vrlo savjesni i disciplinovani da mogu služiti za primjer svim jedinicama Armije R BiH", kaže o pripadnicima čete minobacača 82/120 mm, Ismet Patković, načelnik artiljerije 725.lbr.

Počeli su, kako kažu, u dobrovoljačkom odredu TO Vitez. Intenzivna obuka i rad. Poslije završene obuke, krenuli su na ratišta. Prvo u Visoko, u maju 1992. godine. Bitka za objekat Zajezda je, svakako, najveća bitka na visočkom ratištu za ove momke.

Potom učestvuju u odbrani Bijelog Bučja na turbetskom ratištu. I sve do oktobra 1992. godine, kada su zbog tenzija sa HVO-om vraćeni u Vitez. Pa opet Bijelo Bučje do marta '93. kada se opet, iz istog razloga povećanih tenzija HVO-a, vraćaju u Vitez.

Učinak ove jedinice u razbijanju žestokih napada ekstremista HVO-a na bošnjačka sela i naselja je zaista nemjerljiv. Po potpisivanju primirja između Armije R BiH i HVO-a, odlaze na vlašicko ratište, prije pješadijskih jedinica. Veliki doprinos ove jedinice je u oslobađanju šireg rejona Meokrnja na Vlašiću.

Po dobijanju zone odgovornosti, uspješno rješavaju sve postavljene zadatke. Učestvuju i na drugim ratištima 7.korpusa, a posebno valja pomeniti učešće u veličanstvenom oslobađanju Kupresa i okoline. Potom su otišli na donjovakufsko ratište, pa opet na Vlašić sve do današnjih dana.

Na svom oslobodilačkom putu, jedinica je imala i ranjenih i poginulih pripadnika, a za svoj doprinos u oslobađanju privremeno okupiranih dijelova naše zemlje, više njenih pripadnika je pohvaljivano i nagrađivano od strane Komande brigade i Komande Korpusa.

Među nagrađenima je i najsvjetlije ime, dobitnika najvećeg Ratnog priznanja značke "Zlatni ljiljan", Rizvana Patkovića, koji za svoju Bosnu dade i život. Značajno je istaći da su momci iz ove čete izuzetno savjesni i disciplinovani. Do sada ni protiv jednog nije poveden disciplinski postupak. Dešavalo se, čak, da prekinu bolovanje da bi uspješno mogli izvršiti postavljene zadatke.

Sigurno je da ovi momci mogu služiti kao pozitivan primjer svim jedinicama Armije Republike Bosne i Hercegovine koliko se voli i kako se brani jedina Domovina.

IS 725.lbr

Iz jedinica 770.Sbbr

PISMENA POHVALA "ČETI DEDA"

U februaru prošle godine nastala je jedna neobična jedinica 770.Sbbr. Naime, formirana je 3.četa 3.bataljona. Zapravo, 9. februara 1994. godine dobrovoljci iz Donjeg Vakufa, odlučni da daju svoj doprinos oslobodilačkoj borbi, bez obzira što su zagazili u šestu deceniju života stali su u stroj sa mlađima.

Osnovni motiv njihovog angažmana bila je i ostala borba za povratak na vjekovna ognjišta u gradić na Vrbasu, ali i pomoć, koju su po vlastitoj želji, spremni pružiti svojim sinovima i unucima u maskirnim uniformama. Tada ovu jedinicu u šali nazvaše "ČETA DEDA", jer su je, zaista, činili ljudi sa 55 i više godina starosti.

Skoro godinu i pol "Četa deda" časno i uspješno izvršava svaki postavljeni zadatak. U ovoj jedinici nikada nije manjkalo ozbiljnosti, odlučnosti, hrabrosti, izdržljivosti i volje za okršaj sa agresorom. Ovih dana je pukovnik Senad Dautović, komandant 77.Vrbaske divizije, za savjesno izvršavanje postavljenih borbenih zadataka i za ukupni doprinos oslobađanju RBiH PISMENO POHVALIO 3.ČETU 3.BATALJONA 770.SBBR popularnu "Četu deda". Uz to, paketom živežnih namirnica, nagradio je četvoricu pripadnika ove jedinice: Abdulrahmana Omeragića (Dutu), Muharema Keru (Haku), Hasu Bešlića i Mesuda Karičanina.

Vjerovatno će ove nagrade i pismena pohvala biti dodatni motivacioni, odnosno stimulativni faktor ostalim borcima 77.Vrbaske divizije za postizanje što boljih rezultata u realizaciji postavljenih zadataka.

Fatima Ibrica foto: M. Mustafica IS 770.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Dvije godine poslije, sjećanje na rahmetli Hasana Saleša borca 717.Slbr

BOEM HEROJ LEGENDA

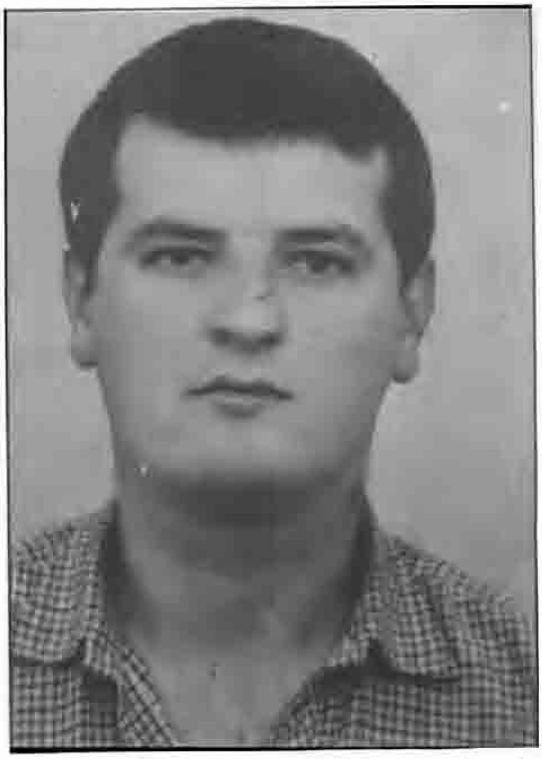

Hasan Huse Saleš je rođen u G.Vakufu 16.septembra 1962.godine. Od prvih dana agresije na BiH uključuje se u odbranu jedine nam domovine. Kao dobrovoljac učestvuje u pokušaju deblokade Sarajeva 1992. na Igmanu gdje su naše jedinice imale zapažene rezultate. Poslije drugog odlaska na Igman učestvovao je i na ratištima oko Bugojna, Prusca i svog voljenog G. Vakufa. Devetnaestog jula 1993. u 23.00 od eksplozije MRUD-a zadobiva veoma teške tjelesne povrede od kojih nekoliko sati poslije i umire.

Prema priči njegovih saboraca, koji su sa njim proveli posljednje sate, iz njegovih usta nije se čuo ni jedan jauk, iako je Haso ostao bez ekstremiteta, čak je svog druga, koji je stradao sa njim, bodrio govoreći mu da pjeva.

Iza Hasana ostali su stari i bolesni roditelji, te njegov brat koji nastavlja borbu. E, moj Hase da si ovdje sada, ne znam šta bi dao, ali ti si sada daleko i nećemo se skoro vidjeti. Vjerujem da si sada u dženetskim baščama i da jedeš zerdelije, koje smo još nedozrjele jeli beručí ih na našoj Ciganliji. Nikad u životu se nisam nadao da ću da pišem nekrolog za tebe, ali vrijeme je tako kao što si ti govorio: "Burazeru, ovo je rat, a ne Rambo filmovi".

E, moj Hase da si ovdje sada. I bio si u pravu jer u glavnim filmovima, glavni junak ne gine, a ti si poginuo. Hase, sjećaš li se pjesme u sitne sate, hronične nestašice love, tvoje nesretne ljubavi i prosidbe. Bajrami su sa tobom bili posebni doživljaji, obilasci familije, veselje, kao i posljednji, koji si prokomentarisao riječima: "nedo' mi bog više ovakvog bajrama". Čuven je tvoj komentar za ono što se događalo oko tebe, a bilo je "nepovoljno" za tebe. Tvoja veličina se ogleda u tome što si jednostavnim riječima znao objasniti toliko velike probleme kao što je život i smrt. Draga nam je bila tvoja pribranost jer si znao i u ovo šugavo vrijeme cijeniti ljude i ne trpati ih u isti koš. Kako ćemo sada na Vrbas bez tvoga kulinarskog umijeća, jer si kako si sam govorio, bio prvak opštine u pripremanju bosanskog lonca.

Nećemo više nikad sjesti i pričati, šaliti se kao nekada, ali mogu ti reći da ćeš biti uvijek sa nama. E, moj Hase da si ovdje sada. Nećemo zaboraviti tvoje riječi "Treba se marisati, pa kome opanci, kome obojci, a bogami nama opanci".

Tvoj život je prekinut u trenutku kada si trebao uživati u njemu, stvoriti potomstvo i majci naći zamjenu, ali burazeru rat je. Tamo kad stigneš poselami Selmira - Snagu i reci im da su Vakufljani i sad najbolji, da je pobjeda blizu, pitanje je momenta kada ćemo ovo riješiti. Ako sretneš Avdiju i Fehima, vodiće sa Igmana, poselami i njih i reci da još ima Vakufa i vakufljana i da će ih biti još i više. Toliko burazeru, a ako ja dođem znaš kakav je program za mene, neka bude što više zerdelija i lijepih djevojaka.

E, moj Hase da si ovdje sada.....

R.M. 717.Slbr

Rahmetli Mirso Kapetan, borac 770.Sbbr

MIRSINO VELIKO SRCE

Danas je u Bosni mnogo malih velikih ljudi, ljudi koji su do juče živjeli skromnim i tihim životom. Mali ljudi danas su heroji, sinovi Bosne, koji, dok god živi i jedan Bošnjak, Bosanac i Hercegovac ne smiju biti zaboravljeni. Ovo je priča o borcu i heroju 770.Slavne brdske brigade - rahmetli Mirsi Kapetanu, mladiću koji ni jedan dan nije osjetio ljepotu majčinog zagrljaja, strogi očev pogled i igru uz brata ili sestru. Sve što je imao bila je Bosna.

Tako je bilo nepune 32 godine, odrastao je u jednoj donjovakufskoj porodici, završio srednju medicinsku školu, radio kao fizički radnik u "Janju". Tih i povučen, ali vrijedan. Sjećam se da su mi još prije izbijanja agresije na našu zemlju, pričali kako nikad nije izostao sa posla, a radio uvijek za dvojicu.

A onda je došao rat. Mirso je svoje mjesto vidio samo među borcima za slobodu zemlje. Odgovorno odrađivao svaki ratni zadatak. Nije htio u sanitetlije, iako je dobro vladao tom materijom. Govorio je da je vrjedniji među borcima s puškom, a pomoć im može i tako pružiti ako zatreba. I zaista je tako bilo. U jednoj od akcija Mirsin saborac nagazio je na minu. Mirsino znanje i pribranost dolaže do izražaja. Pravilno fiksira ranu i pruža prvu pomoć kako bi spasio što je moguće više povrijeđenu nogu saborca. Ljekari koji su primili povrijeđenog, uputili su niz pohvala na pravilno saniranje povreda. Noga je dobrim dijelom spašena.

Oružje je posebno čuvao i pazio. Dugo se nije razdvajao od PKT-a. Jedne kišne noći, o kojoj u njegovoj jedinici svi pričaju, Mirso je bio na liniji sa svojim PKT-om. Nije bilo načina da se skloni u zemunicu, jer morao je stalno motriti na neprijateljske položaje. Od kabanice pravi improvizovani šator, a bundu skida sa sebe i pokriva oružje. Cijelu noć bio je na otvorenom, mrznuo se, jer za Mirsu drugog izlaza nije bilo. O tom događaju razgovarali smo i sa Mirsom. Zašto je tako postupio? Odgovor je bio: "Oružje mora biti čisto i ispravno u svakom datom trenutku mora ispravno dejstvovati, jer i moj život je zavisio od tog PKT-a, a i svih ostalih saboraca koji su tada bili sa mnom na liniji".

U akciji na Košćanima takoreći četnicima ispred nosa Mirso uzima osamdesetčetvorku i RPG. I još mnogo toga vezano je za Mirsino ime. Imao je veliko srce. Preživljavao sudbine ljudi. Kada su iz Prozora prognani Bošnjaci Mirso je primio u svoju skromnu garsonjeru dvije nane, ustupio im svoj krevet, a on, kad dođe sa terena spavao u hodniku.

Stoga su ga cijenili saborci. Cijenili su ga i što je gotovo uvijek uz sebe nosio sjekiru i lopatu i kopao. Kopao rovove i želio što više priči neprijatelju. U rovu, na prvoj liniji, s lopatom u ruci, kopajući je poginuo 10.marta 1995.godine, izgubili smo Mirsu. A samo dva mjeseca prije poginuo s punom optimizma pričao nam je o svojim ratnim iskustvima, životu, Bosni i Armiji.

"Osjećam se veličanstveno što pripadam Armiji, koja brani tekovine našeg naroda i koja se bori za demokratiju i pravdu. Istina, tmovito je bilo, bilo je i dobrih i teških trenutaka, bilo je smrzavanja i svega i svačega, ali kad sve čovjek sabere mislim da je uspješno odrađeno. U ovoj godini očekujem sve najbolje, znači da dođemo u naš Donji Vakuf, očekujem da bude u ovoj državi demokratija i pravda, a to je ono zbog čega sam u ovoj borbi. Ja sigurno izjavljujem da neću stati, da ću se pridružiti Dudakoviću, sa njim dok se ne sastanem nema mira za mene. Poručio bih svim borcima da izdrže sve ovo i da svi zajedno idemo dalje, idemo dalje u pobjede".

Bila je to Mirsina posljednja poruka, poruka koja je kao amanet ostala među Mirsinim saborcima, među borcima njegovog 2.bataljona. Otišao je tiho, baš onako kako je i živio, ali zauvijek ostala je praznina, jer Mirso više nije bio sam. 10.marta 1995.godine tugovali su pripadnici 770.Sbbr, ožalošćeni bili svi građani Donjeg Vakufa. Zbog Mirse, i svih palih drugova, borci 770.Sbbr idu dalje i neće stati dok sunce slobode ne zasja u svakom kutku Bosne i Hercegovine.

Dijana Hadžić Foto: Mustafa Mustafica IS 770.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

SVI PUTEVI VODE U MEKKU

Piše: Fahrudin Zolota

Dogovor je bio da sve buduće hadžije dođu u Jablanicu odakle bi putovanje nastavili zajednički. Uska kotlina Jablanice obehara šamijama i bijelim mahramama, dobro uščuvanim fracuzicama i sijedim glavama. Na podne namazu prepun harem džamije. Džematile kotlinom Neretve krenusmo prema moru i zračnoj luci Split, odakle letimo saudijskim avionom časnim mjestima.

Brojne sarajlije, visočaci, travničani i zeničani postaju nestrpljivi zbog kašnjenja tuzlaka i odluka pada da ih čekamo u Doljanima - na graničnom prelazu u Republiku Hrvatsku. Sunce odmiče zapadu dok kolona autobusa kanjonom Neretve polako, krajičkom oka i duše ranjene prelazi porušenim mostovima. Mimohod i Fatiha šehidima Mostara. Pogled ostaje nad ranjenim gradom. Tišina je u našem autobusu.

Jedan putnik je u znoju. Kamenac pravi krvav trag po utrobi pa često zastajkujemo. Sedamdesetogodišnji Salko Torlak, otac dvojice šehida je moj gotovo prvi komšija iz Biljanske doline. Nekadašnju vedrinu zatamnila muka. Molim ga da izdrži do Čabe jer ako mu šta bude, ne daj Bože ostadoh i ja sa njim. U Doljanima omrknusmo čekajući, a onda pokret i osvanusmo pred hotelom Palace u Splitu. Fotografisanje u sami sabah pa malo prilegosmo dok komanda ne pade za pokret ka aerodromu.

Gotovo cijeli božiji dan proveli smo gledajući kada će doletiti velika Saudijska ptičurina da nas prenese. Nejma prostora za džemat pa naše hadžije na razne načine Bogu sedždu učiniše. Pojavom aviona brojna srca ustreptaše. Na ulazu usafaše se putnici iz Zagreba, Ljubljane, mnogo Arapa i umalo nebi nekima pretijesno. Arabija priviači i zove, a ovdje nejma mjesta za stajanje. Medu posljednjim ulazi moj školski suborac efendija Sadik Musić koga umalo ne prevariše pričom da nešto pomogne dok avion ode. Srećom i intervencijom šejh Nasira ova ružna igra srećno se završi i za neke "slijepe putnike".

ARABIJA PRIVLAČI I ZOVE

Udobnim Boingom gotovo 500 bosanskih putnika plovi prema Džidi. Sve ljepote dunjalučke iz ovih visina su sitne i prolazne. Smrkava se i ističe četvrtak, 04.maja 1995.godine. Umorne oči uprte uskim otvorima, a srca već se pune Hadžilukom. Počinje spremanje. Nijet se glasno obznanjuje i počinje Telbija na arapskom jeziku i Lebbejke Allahumme lebbejke la šerike leke, (Odazivam ti se, o naš Gospodaru, odazivam ti se ti nemaš sebi ravna).

Od Splita do Džide evo tri i po sahata letimo. Prodosmo brda i mora, brojna zvjezdana naselja i gotovo ne trepnuvši aterirasmo u zemlju Sauda. Svi smo u ihramima, čistim bijelim ogrtačima i evo koračamo grandioznim zdanjem aerodroma. Usputni pregledi, kontrole, nekom bogami injekcija i topli pozdravi sa našim ambasadorom prof. Senahid ef. Bristrić i njegovom pratnjom. Saudijska vrelina i hadžijska radoznalost omekšavaju umor i nesanicu.

Gotovo do sabaha traju pripreme i sabiranje po autobusima pa da krenemo put Mekke. Ima ih koji već traže infuziju zbog promjene klime i pritiska. Naši domaćini sve čine da što prije završimo brojno stanje i evo krećemo. Arapi već znaju Bošnjake po čehri i desetak autobusa čini kolonu prema časnoj Mekki. Odavde rekoše ima nekih 80 km puta do našeg krajnjeg cilja. Jutro sviće i ja uporno pokušavam da ne zaspim. Počinjem glasno učenje Telbije i podstičem saputnike na ibadet. Upozoravm naše saputnike Senada Hadžifejzovića i snimatelja bosanske televizije Sulejmana Mulaomerovića da ne spavaju dok ulazimo u Mekku. Kamera radi i brzo promiču džamije, kasarne i fabrike prigradske.

Brda Mekke, crna i oštra skrivaju Bejtullah i Kiblu mu'mina butun dunjaluka. Treba izgleda još čekanja i sabura pa da padne teret s vrata ovih odabranih ljudi, očeva i majki bosanskih šehida čija srca jače nego li ikada kucaju. Na ulazu u Mekku muminske duše se stapaju u nevidljivu masu Božijih ugodnika koji udišu prošlost, istoriju i budućnost. Razum prestaje i noge podrhtavaju. Bože, daj da da ne propustimo trunku jednu. Ništa ne vidimo. Prolaze vozila, kuće putuju, padaju zavjese i koprene s očiju. Mi smo gotovo u avliji kuće Ibrahima i Ismaila alejhi selama. Hodimo stazama Poslanika svih svjetova, našeg pejgambera Muhammeda a.s. i njegovih ashaba. Miriše Mekka miskom prvog gledanja i suncem okalajisana. Ovo je moje drugo zagledanje najljepše slike svijeta.

NAJLJEPŠE SLIKE SVIJETA

Uočavam na ulazu da putujemo dalje od središta-grada. Po dolasku umorni putnici brzo i bez reda prilaze stvari i ulaze u veliku i novu zgradu. Saznajemo da je tek napravljena i da smo mi prvi gosti hotela, koji više liči na veliku porodičnu kuću. Stigli smo, smjestili se u petak, na dan Džume i naše velike radosti. Nejma spavanja od kako smo krenuli i ljudi opet ne osjećaju umor. Ipak ovo nije Mekka koju nosim u duši. Ovo je potpuno novi dio grada imenom Azizija.

Mekka, Mekka u meni od prvog mog boravka na Hadždžu odzvanja, bezbroj glasova upornih taksista, koji voze još uvijek jeftino i prema Haremšerifu. To je Mekka. Bejtullah. Magična kockasta privlačnost u crnoj čohi, optočena zlatnim ajetima Kur'ana, koja predstavlja sve i sve za Muslimana, bilo gdje živio. Sve oči su njoj uprte. Sve vjerničke sedžde i kijami lica okrenutih prema Ćabi čine muminske safove. To su halke, prstenovi i vječni selami, nakloni i pokloni centru svijeta. Sve ovo naše hadžije još ne vide. Oni sanjaju. Ovdje na Aziziji odmaramo i vršimo pripreme za tavaf, prvo obilazenje posjeta Bejtullahu.

Po protokolu mi tek večeras idemo zijaretiti Kjabu. Na sastanku smo dogovorili da svi vodiči preuzmu punu odgovornost za grupu od 21 hadžije. Noć pada i prvi autobus odlazi u ponoć. Mala omaška naših domaćina. Nejma dovoljno autobusa. Tako mi iz 7.korpusa moramo čekati gotovo do sabaha. No ipak iskustvo govori da je to bolje i lakše uraditi u noćne i sitne sate negoli danju kad je vrelina i nepojmljiva gužva. Mi Bošnjaci, iako hadžije, nismo dovoljno saburli i ja, zbog poznate arapske sporosti, naše ljude vraćam u krevete da odmaraju. Ovako je bolje. Kad stigne red na nas mi smo spremni, a možda malo i naspavani za ovaj ibadet gdje valja sačuvati sabura, znanja i razuma da se ne skrene u zablude i fanatizam.

"BISMILLAHI, ALLAHU EKBER!"

Pokasno punimo Arabu i krećemo put Kjabe. Iako na autobusu piše: "Gosti Kralja i čuvara harema Meke i Medine" to nešto i znači u korištenju cestE za .bržu vožnju a u Haremi - Šerifu smo svi isti. Bogu dragom fala kada smo stigli. Evo prvu obavezu hadžije spremaju izvršiti. Duboka je noć kada velika većina svijeta spava i sanja. Samo ovdje nejma noći, nejma sna i nejma sekunde jedne bez roba božijeg koji glasno i zanosno izgovara "Bismillahi, Allahu ekber!".

Sve želje i sve Dove ovdje se donose i Allahu upućuju. Ovo je prvi i jedini Bogu ugodan hram čohom zaštićen i ljudima do kijametskog dana ostavljen kao stalni poziv da se zijareti. Nas Bošnjake već prepoznaju, tapšaju po ramenima i Božiju pomoć na našu adresu traže. Mi se uključujemo u obilaženje Kjabe. Sedam krugova, hiljade molbi i prikovanih pogleda, koji energiju upijaju ove noći sa izvora božanske milosti opredmećene ovde gdje dolaze robovi Božiji svih rasa i klasa, iz svih krajeva i svim sredstvima. Ovo je Mekka. Ovdje nejma noći, ni tišine, ni praznine. Ovdje se čovjek gubi - ne samo fizički, nego počinje da lebdi, da se znoji, oslobađajući vatru uzavrelih grudi. Stalni krugovi, krugovi, kijami, sedžde oko Bejtullaha dokaz su konačnosti dunjalučkog reda i vjere upotpunjene i konačne.

Poslije tavafa klanjamo po dva rekjata namaza na mjestu gdje je to radio Allahov milosnik Ibrahim a.s., idemo u podzemne odaje Kjabe i pijemo Zemzem vodu uredno kaptiranu i jakim pumpama distribuiranu sa izvora, koji u sekundi daje 18 litara pitke i ljekovite vode. Ona je mudžiza i dokaz Božije moći kada uslišava dove Hadžere, majke Ismaila a.s., da ih sačuva i spasi u vreloj pustinji. Sa ovim je povezan jedan obred kojeg čine sve hadžije, a to je traženje ili hodanje sedam puta između danas uređenih brdašca Safa i Merva. To je dionica koju je Hadžera - ostavljena žena Ibrahima a.s., pohodila zagledajući i tražeći vodu i spas za malog sina Ismaila.

VELIČANSTVENA SVJETLA HAREMI - ŠERIFA

Po obavljenim dužnostima poslije zajedničkog sabah namaza vraćam se u hotel na odmor. Svjetla Haremi-Šerifa noć vežu sa danom kada nesnosnu vrelinu ublažavaju hiljade i hiljade ventilatora iznad glava i podno nogu brojnog džemata ovdje oko Bejtullaha. Ovi obredi, boravak i gledanje Čabe je ibadet i sevap. To je Mekka, ali i ostali zijareti u danas velikom i modernom gradu čija je svaka stopa zemlje svetinja i svjedok boravka najvećeg čovjeka sveukupne povijesti i ummeta islamskog. Ovdje se rodio plemić iz roda Hašimovića i Kurejševića. Ovdje je uništeno sjeme paganizma i opasne idolatrije, a osvanulo sunce Islama, vjere kosmosa i svjetova do dana Kijameta.

Ovdje u danima Hadždža čovjek bi rekao da se sav svijet iskupio. Sve na nogama, a kad zauče ezani sve je na kijamu ili sedždi. Tako danima i godinama. U međuvremenu se stigne porazgovarati, seiriti ili nešto kupovati za dragu uspomenu sebi i prijateljima u Bosni. Ove godine srećemo mnogo bosanskih hadžija koji k'o ambasadori naše borbe upoznaju svijet sa ratom kojeg vodimo. Ovdje je škola pouke svake vrste. Ovdje je toliko susreta, priča i događaja za novine i knjige da sve drugo zanemarimo, a opet može bolje.

Dani prolaze brzo da gotovo ne spavamo. Uoči Bajrama je, evo nas na Arefatu glavnoj hadžskoj obavezi. Svi koji su došli da obave petu islamsku dužnost danas su (09.05.'95. ili 09. zul-hidždže 1415.) ovdje na velikoj dolini Arefata. Ove godine vele da nas je preko tri (3) miliona, koji stojimo i u duši evociramo na posljednji boravak Muhammeda a.s. ovdje i njegov testament i oproštajni vaz Muslimanima do Sudnjeg dana.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Pripremio: Profesor psihologije - pedagogije Salko Karajlić

Principi i načela rukovođenja vojničkim kolektivom

AUTORITET PRIJE SVEGA

U uslovima ratnog stanja svaka ličnost, bez obzira na starost i pol, izložena je mnogih psihičkim stresovima koji ostavljaju stanovite posljedice u engramima kore velikog mozga. Ti psihički, pa i fizički stresovi izazvani su mnogim faktorima spoljne sredine (ratna dejstva, neimaština, briga za porodicu, smještaj i sl.). Pripadnici armije su još u složenijim uslovima gdje izvršavaju borbene zadatke i obavljaju različite borbene dužnosti. To je za svakog njenog pripadnika sada nov kolektiv u njegovoj životnoj etapi, kolektiv sa posebnim karakteristikama, problemima, zahtjevima, ali i moralnim načelima uz jasno postavljen cilj - borba do konačne pobjede.

U strukturi tog kolektiva svaki pripadnik izvršava postavljene zadatke i dužnosti a prema svojim sposobnostima i fizičkim karakteristikama ličnosti. Međutim, veoma često pripadnici tog složenog, ali po karakteristikama heterogenog kolektiva, dobijaju i one dužnosti za koje nisu dovoljno osposobljeni i psihofizički pripremljeni, a što ponekad ostavlja određene posljedice na te ličnosti i kolektiv u cjelini. Takav je slučaj, pored ostalog, i sa obavljanjem starješinskih dužnosti. Na kojim načelima se zasniva odnos prema podređenima?

Za strukturu jedinice, njenu borbenu spremnost, odnose u jedinici i slično, najviše je odgovoran njen starješina. Njegovo rukovođenje, po prirodi vojne organizacije, trebalo bi da bude AUTOKRATSKO, a u ophođenju sa ljudima DEMOKRATSKO. Autokratsko ili autoritativno rukovođenje pretpostavlja da starješina, nakon saslušavanja prijedloga, samostalno donosi odluke, određuje zadatke i ciljeve, način njihove realizacije, lica zadužena za njihovo provođenje, a i sam prati realizaciju odluka.

U načinu i postupcima svog rukovođenja i komandovanja, umjesto mitinga i uvjeravanja, on autoritativno mora nastojati da pridobije članove svoga kolektiva i to prvenstveno ličnim primjerom i povjerenjem. Odluke koje donosi moraju biti, prije svega, jasne, precizne i nedvosmislene. Ne bi bilo poželjno da uvijek kritizira, da traži samo greške i slabosti potčinjenih. Poželjno je da otkriva i njihove dobre osobine, ističe ih, a kritiku upotrebljava na umiješan način tamo gdje je neophodna. Time je u kolektivu moguće, uz neophodan autokratski tip rukovođenja, ostvariti takve odnose sa potčinjenima koji će omogućiti maksimalno angažovanje pojedinaca, a time i cijelog vojnog kolektiva.

PRONIKNUTI U DUŠU BORCA

Pri rukovođenju vojničkim kolektivom neophodno je uvažavati i određene principe. Osnovno je POŠTOVATI SVAKU LIČNOST potčinjenog, poznavati njegove karakterne osobine, sposobnosti, znanja, emocionalno stanje i slično. Često puta se desi da starješina, da li iz neznanja ili nepažnje, svojim postupcima se ogriješi pojedine pripadnike kolektiva kojim rukovodi, a to, opet, može da izazove određene posljedice na kolektiv i njegove pripadnike.

Mnoge starješine su, na primjer, sklone da potcjenjuju druge jer na taj način svjesno ili nesvjesno žele potvrditi svoj osjećaj više vrijednosti ili pak važnosti. Međutim, takvim ponašanjem i odnosom sigurno će postići suprotan efekat jer treba da je svjestan da svaki pojedinac u njegovom kolektivu sa kojim komanduje je individua za sebe, sa svojim ličnim dostojanstvom, sa svojim "JA" koje će biti uvijek napadnuto kada starješina pretjerano ističe sebe, svoju ličnost i svoju vrijednost. Tu vrijednost treba dokazati na djelu, a sredina će bilježiti utiske i ocjene.

Bitan momenat je i NAČIN IZDAVANJA NAREĐENJA, tj. naređenje treba da bude izdato u obliku da ga potčinjeni svjesno prihvati. To opet podrazumijeva da uz naređenja, kad to priroda zadatka dozvoljava, neophodno je i kraće objašnjenje, odnosno, tumačenje naređenja. Tim postupkom direktno se utiče na psihu potčinjenog, na njegovu svijest, čime se pobuđuje osjećaj odgovornosti i vrijednost njegove ličnosti. Kada on shvati da nije samo bezlični član tog kolektiva nego individua vrijedna poštovanja od istog tog starješine, osjetiće lično zadovoljstvo i poštovanje prema tom starješini.

Nadalje, veoma je bitno ako potčinjeni osjeti da se njegov pretpostavljeni interesuje za njega, njegove probleme, ali i za njegove radosti i želje, tada će shvatiti da on za starješinu nije običan "netko" nego istinski član tog kolektiva koga on poznaje, uvažava i cijeni. Pod tim uslovima starješina će sigurno podići svoj rejting u kolektivu i među njegovim pripadnicima.

HOMOGENA CJELINA - USPJEŠNI REZULTATI

Čovjek, kao socijalno biće, po prirodi svojih motiva i nagona, nesvjesno osjeća potrebu za samopotvrđivanjem, dokazivanjem, priznanjem i isticanjem u sredini u kojoj živi i radi. U tom cilju treba mu pružiti mogućnost da se dokaže, da potvrdi svoje vrijednosti, a to će opet podići elan i raspoloženje pripadnika kolektiva, a time i vrijednost starješine postaje veća. Ako nekom treba oponirati, treba nastojati da se ne oponira njemu, njegovoj ličnosti, već njegovim argumentima, čime se izbjegava potcjenjivanje ličnosti potčinjenog.

Pohvala i kritika, kao sredstvo motivacionog ponašanja, treba da nađe svoje mjesto u metodu rada komandnog kadra. Poznato da je pohvala pozitivnije djeluje od kritike jer podiže samopouzdanje kod ličnosti potčinjenog, a time i njegovu spremnost za još veće zalaganje. Zato je poželjno ponekad pohvaliti i onoga koji tu pohvalu u tom momentu ne zaslužuje. Takva pohvala za takvu ličnost bi bila vrsta predujma koju je dobio, a ona bi ga moralno obavezivala da je opravda i zaradi.

Kritika koja je opet, pored pohvale, neophodna mjera podsticanja, treba u načelu biti izrečena na takav način da ne povrijedi dostojanstvo onoga tko je kritiziran, odnosno, da kod te ličnosti ne postigne suprotan efekat, ne izazove negativne emocije (mržnju, ogorčenje, zavist, ljubomoru, srdžbu) ili pak inat. Obično se izriče u "četiri oka" jer svaka kritika otprilike znači udarac ljudskom samopoštovanju, a prisustvo drugih, najčešće, pojačava gorčinu tog udarca. Naravno, ovo je načelo ali ne i pravilo obzirom da se ponekad kritika i ostale disciplinske mjere moraju isticati pred kolektivom, koja će poslužiti kao vaspitna mjera i upozorenje drugima. Međutim, nikada ne treba dozvoliti da se ove disciplinske mjere ističu sa osjećajem pakosti, zlobe i cinizma.

Dobar starješina treba da se brine o skladnim odnosima u kolektivu, treba da podstiče članove kolektiva na usklađenu aktivnost i treba da nastoji da svaki član kolektiva bude podjednako poštovan ali i opterećen. Nastojati da kolektiv u cjelini usvoji određene norme koje su obavezne za sve članove kolektiva, da se ostvari određen komformizam u mišljenju i stavovima. U tim uslovima jedinica će djelovati kao homogena cjelina u izvršavanju postavljenih zadataka.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Vojna ekonomija 770.Sbbr

ZA BOGATIJU VOJNIČKU TRPEZU

Rukovodeći sa kompletnom situacijom u našoj zemlji i u uslovima kada dolazi i do smanjenja humanitarne pomoći, ali i mogućnosti zatvaranja granica, u 770.Sbbr pristupilo se projektu obezbjeđenja hrane za borce kao jednog od važnih faktora za ukupnu oslobodilačku borbu.

Nakon teške ratne zime '93/94. kada je glavno jelo u vojničkim kuhinjama gotovo svakodnevno bio grah, a trošile se i posljednje rezerve brašna, u 770.Sbbr nisu dozvolili da nam se ponovi isto. Svjesni da je obezbjeđenje hrane za borce i jedan od sigurnih oslonaca ukupne oslobodilačke borbe ozbiljno se prišlo zasijavanju zelenih površina. Krajem septembra prošle godine u okviru Logistike brigade formiran je Štab za jesenju i proljetnu sjetvu. Radovima se pristupilo odmah i posijana je na oko 1260 duluma pšenica. Ovih dana na vojnoj ekonomiji 770.Sbbr proljetna sjetva je privedena kraju.

Danonoćnim radom pripadnika 770.Sbbr danas na parcelama ove Brigade rastu plodovi zasijani našim rukama. A zasijano je oko 25 tona krompira, 3 tone ječma, 3 tone luka, kupusa oko 70.000 struka, graha blizu 700 kg, mrkva je posijana na oko 15 duluma, kukuruz na 60 duluma i eksperimentalno 3.000 struka paradajza. Planira se uskoro i pokositi oko 400 duluma sijena, te ubrati određene količine čaja. O tome šta to znači za 770.Sbbr, Muharem Čepalo, zadužen za sve radove na vojnoj ekonomiji ističe:

- Ubiranjem ovih plodova imaćemo dovoljno hrane za našu brigadu. Moći ćemo prehraniti, ali i sa svojim proizvodima kompletirati određene proizvode sa drugim brigadama.

U jesenjoj sjetvi bilo je angažovano desetak traktora tako da je bilo lakše obavljati radove. Međutim, u proljetnoj sjetvi svi poslovi obavljani su sa samo četiri traktora. Ipak, uz veliku odgovornost ljudi angažovanih na ovim poslovima, svi radovi na proljetnoj sjetvi privedeni su kraju. Pomoćnik komandanta za logistiku 770.Sbbr, kapetan Mevludin Omeragić, o ovom poduhvatu govori:

- To je zaista bio veliki poduhvat, ne samo za 770.Sbbr, nego i ove prostore. Na ovoliko parcela zasijati ovolike količine hrane za prehranjivanje ne samo za borce, nego, ako bude trebalo i stanovništva. Mislim da ovako planskim radom treba da se pozabave mnoge druge brigade i civilni sektori.

Na vojnoj ekonomiji 770.Sbbr svesrdnu pomoć pružaju i donjevakufske djevojke angažovane u Civilnoj zaštiti. Bez imalo umora i s osmjehom na licu ističu da su sretne što i na ovaj način mogu da pomognu svojoj Armiji.

Ćazim Ždralović i Salih Silajdžija su dvojica od ukupno četvorice traktorista, koji su na ovim parcelama obavljali radove na proljetnoj sjetvi i podnijeli veliki teret. Radilo se od jutra do mraka, ali posao je s uspjehom priveden kraju.

Obezbjeđenju hrane za one što danonoćno bdiju na prvim linijama odbrane, za borce Armije RBiH u 770.Slavnoj brdskoj brigadi se prišlo ozbiljno. Bogatim uspjesima naših boraca pridružuje se i ovaj veliki uspjeh Logistike 770.Sbbr. Sada ostaje da se prati i njeguje rast usjeva, a plodovi će se po ubiranju naći u vojničkim kazanima.

Dijana Hadžić IS 770.Sbbr

Iz 717.Sbbr

STOP ZA OTROVE

Nekada se u znatno većoj mjeri vjerovalo u ratnu sreću, ipak sve većom organizacijom unutar Armije BiH, posebno u zadnje vrijeme pokazalo se da dobra obučenost i organizacija čine čuda. Formulu obuke i rada sa abehajcima 717.Sbbr ovih dana primjenio je i Nastavni centar za ABHO ove brigade.

"Svjesni smo da neprijatelj u zadnje vrijeme doživljava poraz za porazom i očekivati je da se ponaša kao ranjena zvijer, zato sam sretan što sam uspio izvršiti jednu veoma kvalitetnu obuku i popunu zaštitnim sredstvima" - riječi su Rahmana Jareba. Ova obuka trajala je pet dana, a predavači su bili Akif Tupo, Rahman Jareb i Fahrija Tihak.

Na kraju obuke putem testa izvršena je i provjera znanja koja je u potpunosti zadovoljila. Tokom obuke razmjenjivana su iskustva, jer ne mali broj izviđača iz četa već se susreo sa agresorskim otrovima i u tim prilikama mnogi su se vrlo dobro snašli, prvenstveno zahvaljujući priručnim sredstvima za zaštitu.

Komandir ABHO desetine ističe da će upotreba priručnim sredstavima biti sve manja, jer je prije deset dana izvršeno dodatno i uspješno sakupljanje zaštitnih maski putem oglasa preko maski, koje do sada nisu služile svojoj svrsi.

Svi ističu da je obuka bila zanimljiva i korisna, jer se podsjetilo na neke već zaboravljene stvari. Istina, neki smatraju da je bilo i prenaporno pošto se za veoma kratak period obradilo obimno gradivo, kako teoretski tako i praktično.

Od strane stručnih predavača sugerisano je da se ABHO zaštita ubuduće ne sastoji samo od uručivanja zaštitne opreme borcima, već da se u izvjesnoj mjeri upoznaju i sa otrovima kao i njihovim osobinama. Govora je bilo i o novim zaštitnim sredstvima sa kojima abehajci još nisu imali kontakta jer su to "novi" naši proizvodi.

Sve češći napadi hemijskim oružjem od strane agresora u mnogome su pomogli našim abehajcima da uvjere svoje pripadnike - saborce u opasnost od korištenja BOT-a, tako da je sada i mnogo ozbiljniji pristup zaštiti i od strane samih boraca.

Pekari 725.lahke brigade

MALI, VELIKI LJUDI

Da bi linije odbrane bile čvrste i stabilne, a moral boraca na visini, potrebno je da niz pratećih službi u svakoj jedinici dobro funkcionira.

Ratna pekara 725.lahke brigade, koja djeluje u okviru intendantske službe ove Brigade je jedna od onih, koje bi se mogle uzeti za uzor.

Sama pekara nije standardna. Ručno je izrađena i za uslove u kojima radi, proizvodi se hljeb dobrog kvaliteta. Hljeb se peče po cijeli dan tako da se proizvede dovoljna količina za cijelu liniju odbrane ove Brigade.

Pečenjem hljeba neposredno uz liniju, otklonjen je raniji problem transporta, za što su se morale izdvajati znatna materijalno - financijska sredstva.

Na kraju, značajno je istaći da su svi pekari, koji u njoj rade, podjednako zaslužni što se svakodnevno, kvalitetan i svježe hljeb, šalje do boraca na liniji, čime su borci izuzetno zadovoljni.

IS 725.lbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uručen "Zlatni ljiljan" porodici rahmetli Mahira Vojvodića borca 712.bbr:

HEROJI NE UMIRU

U toku trogodišnjeg herojskog otpora agresoru i odbrane tekovina civilizacijskog življenja na ovim prostorima mnogi bosanskohercegovački sinovi uzidaše svoje živote u temelje domovine. Svi oni darovaše najvrednije i najdraže, život, ali i trasiraše naš put i ostaviše u amanet poruku: DO SLOBODNE BOSNE I HERCEGOVINE.

Među tim hrabrim branioclma, borcima A R BiH su i oni koji su za nijansu bolji, hrabriji i odlučniji, a jedan od njih je svakako i rahmetli Mahir Vojvodić, borac 712. brdske brigade, sin majke Fahrije i oca Huseina, kome je posthumno dodijeljeno najviše vojno priznanje, značka "Zlatni ljiljan".

Iako je bio komandir voda Larv PVO, rahmetli Mahir teško je ranjen 22. decembra 1993. godine, na oružju, kao poslužilac, od ustaške granate. Neravnopravna borba sa smrću izgubljena je, na žalost, ali ostala je želja da stignemo do kraja našeg puta, do slobode, zbog svih Mahira-šehida A R BiH.

U prijedlogu za dodjelu "Zlatnog ljiljana" kratko, vojnički napisani biografski podaci: Mahir Vojvodić, rođen 13. jula 1962.godine u Travniku, član Patriotske lige - pa taksativno nabrajanje svega što je učinilo.

Čitam i vidim drugi tekst - nenapisan. Vidim benzinsku pumpu i nasmijanog mladića sa toplim, dječijim osmijehom. Vidim dvoje bezbrižnih ljudi, Nerminu i Mahira i opet - osmijeh. I sve pretvoreno u ljepotu. Vidim radost, sreću i ruke, koje bi svijet da obgrle u toplo okrilje ljudsko. A onda 92-ga, rat, smrt, krv i ažbaha što se nadvi nad zemljom ljubavi što se Bosnom zove. I opet osmijeh. Mahir na trocijevcu, sa saborcima Cafom, Kenom, Denisom, Šašom i drugima, i sreća zbog uništenih agresorskih oruda. Nema više pumpe, kafića, ali ima Nermine i Mahira.

A onda decembar, 93. Slimena, pa travnička bolnica. Muk. Tišina. I kažu nema više. Čujem krik - ma ima! Mora biti! I bit će! Ne mogu ubiti sve, bez obzira koliko ih bilo.

Dženaza - posljednji put do vječnosti, do dženneta. Suze u očima saboraca. Zbog odlaska heroja - oficira - čovjeka, koji je bio oličenje dobrote i borbe sa aždahom, na putu do slobode.

1.jula 1995.godine u komandi 712. brdske brigade, uz prisustvo majke Fahrije i supruge Nermine, pukovnika Salke Dedića, majora Omera Helde te prijatelja i saboraca, uprilićena je dodjela značke "Zlatni ljiljan".

Majka Fahrija, čije je lice izborano hiljadama bora toplim, majčinskim pogledom obgrli sviju nas i ispuni ponosom što smo tu, sa njom, koja je odhranila heroja. Drhtavom rukom prinosi čašu vode usnama, da smiri srce pod kojim ga je nosila. Nakon dodjele najvišeg vojničkog priznanja pukovnik Dedić, obraćajući se majci i suprugi rahmetli Mahira, kaže: "Znam da vam je teško, ali isto tako znam da ste ponosne jer roditi heroja i živjeti snjim ne može svako. Na hrabrosti ljudi kao što je vaš sin i suprug mi moramo učiti. Rahmetli Mahir pripadao je brigadi, koja iz dana u dan pokazuje svoje vrijednosti. Mi ćemo o herojima poput rahmetli Mahira pričati generacijama".

Nakon toga razgovor sa majkom i suprugom i obećanje da neće i nesmije biti zaboravljene. I opet vidim Mahira i Nerminu. Ali samo nakratko, jer kad bolje pogledam vidim samo Nerminu, bez osmijeha. Mahir je negdje iznad nas. A mi koračamo i stići ćemo do slobodne Bosne i Hercegovine.

IS 712.bbr

PRIMJERI HRABROSTI I ODLUČNOSTI

Zahvaljujući hrabrosti i odlučnosti Mehmeda Muhića pripadnika 1/712.bbr uspješno je okončana akcija izvlačenja tijela šehida Ishaka Šiprage, koji se nalazio u međuzoni. Mehmed Muhić iako svjestan opasnosti radnje u koju se upušta bio je odlučan u namjeri da izvuče tijelo svog poginulog saborca. Pokazavši izuzetnu hrabrost i vještinu privukao se na petnaest metara agresorskim zemunicama i ne obazirući se na pucnjavu, koja je dolazila sa agresorske strane požrtvovano izvukao tijelo svog saborca. Izvučena je i puška, rap, okviroví i ostala oprema. Mehmed Muhić za iskazanu hrabrost pismeno je pohvaljen od komandanta našeg Korpusa Mehmeda Alagića.

•••

Kada je udarna grupa našla, prilikom oslobađanja jedne kote na privremeno zauzetoj teritoriji od strane SCA, u neposrednoj blizini tranšea i zemunica, zastala je. Pojavi se strah i neodlučnost.

Dvojica hrabrih boraca, Sabahudin Delić i Halim Delija, pripadnici VJ 5673, kojom komanduje kapetan Osman Menković izdvojili su se na čelo grupe. Sabahudin Delić obratio se grupi, svojim saborcima, u tom trenutku riječima: "Šta je braćo ? Što ste stali ? Zar se bojite poginuti na Allahovom putu za slobodnu našu domovinu ?" Nakon izgovorenih riječi Sabahudin i Halim sa RPG na rukama, svaki od njih dvojice uputili su se prema po jednoj od odbrambenih zemunica i za kratko vrijeme ih uništili.

Njihovim primjerom krenuli su i ostali borci. Ovladano je tranšeom SCA što je omogućilo izvršenje borbenog zadatka.

Za iskazanu odlučnost i hrabrost, Sabahudina Delića i Halima Deliju pismeno je pohvalio komandant 7.korpusa brigadni general Mehmed Alagić.

Sead Čajnić

Prva Muzejska postavka 7.korpusa Armije R BiH u Bugojnu:

POUKE ZA BUDUĆNOST

Postavljena na prvi rođendan 7.korpusa A R BiH u Domu Armije, muzejska postavka 7.korpusa A R BiH, krenula je nasvoje prvo putovanje.

Nakon tri mjeseca provedenih u Muzejskom prostoru 7.korpusa, postavka će u narednih petnaestak dana biti prezentirana borcima i građanima Bugojna.

Postavku je u auli bugojanskog KSC-a otvorio komandant 77.Vrbaske divizije pukovnik Senad Dautović. U prisustvu predstavnika političkog i vjerskog života Bugojna i okolnih općina, te velikog broja posjetilaca, on je između ostalog kazao:

"Želim da i ova Muzejska postavka bude još jedan poticaj na uključivanje svih ljudskih i materijalnih potencijala u odbrani našeg naroda i države na putu do konačne slobode. Iz izloženih radova, svi zajedno treba da spoznamo i uzmemo pouke za našu borbu i život u bližoj i daljoj budućnosti".

Sudeći po posjeti na otvaranju Postavke, u KSC-u Bugojno, interes za ovaj vid saznanja o ratnim putevima brigada i prištabskih jedinica 7.korpusa, je izuzetno velik.

Podsjećanja radi, izložen je vrlo opsežan dokumentacioni materijal, ekponati, trodimenzionalni predmeti, sredstva zarobljena od agresora, primjerci izdavačke djelatnosti Odjeljenja za moral 7.korpusa A R BiH, itd. Takodje, u sastavu Postavke su i umjetničke slike i komplet plakati na temu "Borba protiv fašizma" - radovi boraca Umjetničke čete 7.korpusa.

Postavka, koja je sa danom postavljanja u Domu Armije početkom aprila ove godine imala 286 dokumenata različitih sadržaja, 438 fotografija, 74 trodimenzionalna predmeta, obogaćena je novim "prilozima", posebno u predstavljanju ratnih puteva prištapskih jedinica, što predstavlja novi kvalitet u predstavljanju jedinica 7.korpusa.

Postavka je otvorena do 24.jula 1995.godine kada će, kako je predviđeno biti zatvorena, nakon čega će u narednom periodu biti plasirana i u druge gradove, odnosno, mjesta u zoni odgovornosti 7.korpusa čime će biti ispunjen i cilj, a to je da Postavku vidi što veći broj boraca, starješina i građana koji borave u zoni odgovornosti 7.korpusa A R BiH.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

AFORIZMI

- Sve što želim da mi se desi u ovom ratu je da mi se ništa ne desi.
- Bosanske lađe nemaju gdje potonuti.
- Nije ni čudo što je u Bosni nestašica vate, kad cijela Evropa začipa uši.
- Dali smo EZ i UN da riješi naše probleme, a oni nam samo stavili znak jednakosti.
- U redove Armije BiH uvedena je vjera - u pobjedu.
- Izgleda da su se Unproforci, brojeći incidente agresora, uspavali.
- Savjet bezbjednosti ne donosi Bosni ni bezbjednost ni savjet.
- Francuska i Britanija više ne odgovaraju na bosanska pitanja već na američke odgovore.
- Na pregovorima o Bosni se još nisu dogovorili šta će prvo da urade: uniju ili presjek.
- Stalno nam vrše "zaštitu zemlje" - bacajući prašinu.
- Stalnim mijenjanjem unutrašnjih granica u Bosni, Evropa je prešla preko svih granica.
- Evropa se zalaže da Bosna nije prepuštena sama sebi - već i agresorima.

Ajka Mujić - Bugojno

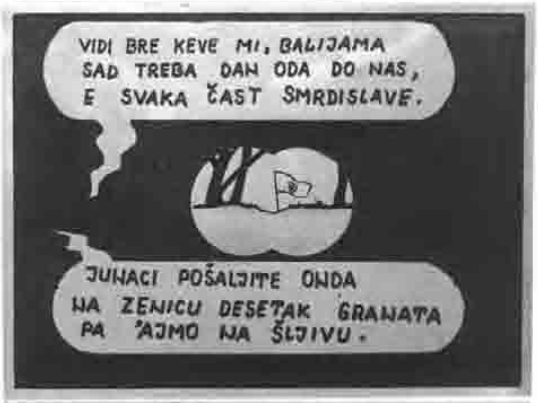

http://www.hasib-musinbegovic.com

KONVOJ LJUBAVI I MIRA

MOJOJ DRAGOJ BOSNI

HAJDEMO KUČI
BOSNA NAS ZOVE

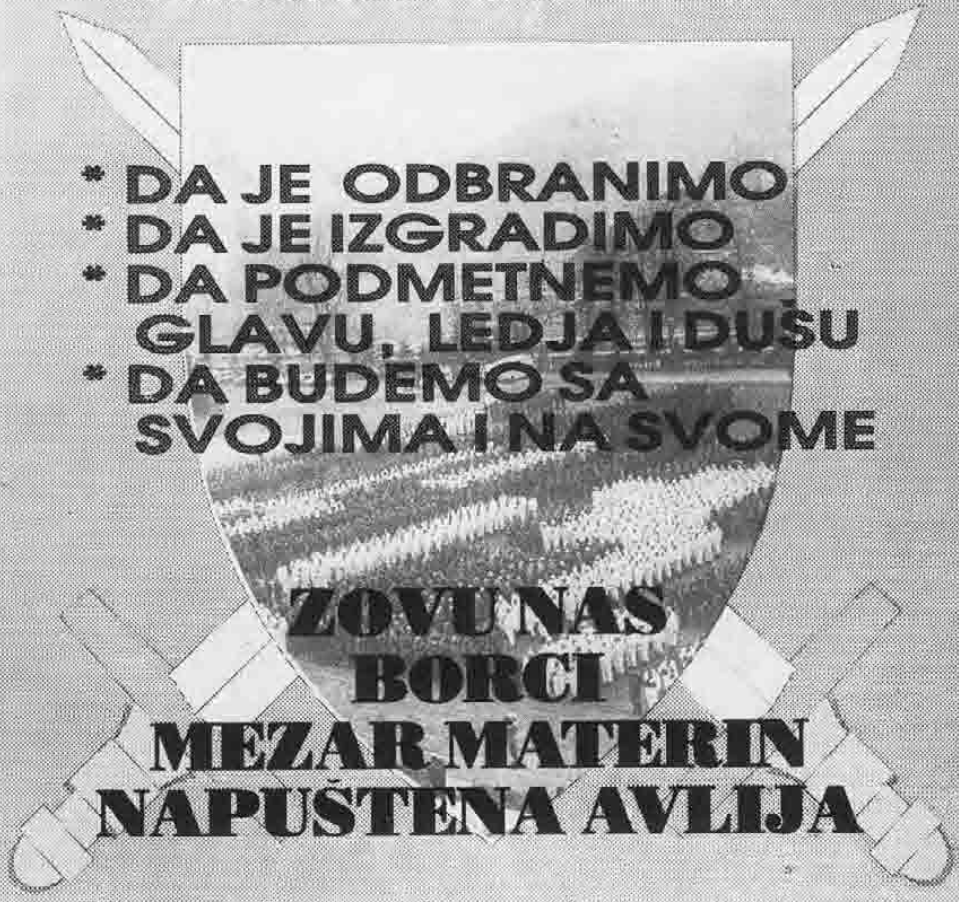

* DA JE ODBRANIMO
* DA JE IZGRADIMO
* DA PODMETNEMO GLAVU, LEDJA I DUŠU
* DA BUDEMO SA SVOJIMA I NA SVOME

ZOVU NAS
BORCI
MEZAR MATERIN
NAPUŠTENA AVLIJA

JAVITE SE U OGRANKE, DŽEMATE I KLUBOVE
ČEKAJU NAS POČETKOM JULA
NEKA NAS NIKO NE ZAUSTAVI

BOSNA NAS ZOVE!

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA
7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.8.1995. GODINA II BROJ 15 PRIMJERAK BESPLATAN

KAKO JE TEKLA OPERACIJA KOSCANI I URIJA

VAKUF JE BIO, JEŠTE I BIT ĆE BOSANSKA ČARSIJA

NAKON DEBLOKADE BIHAĆKOG OKRUGA

POTPUNA DEBLOKADA - SPAJANJE SA SEDMIM KORPUSOM

http://www.hasib-musinbegovic.com

OPERACIJA KOŠĆANI I URIJA

VAKUF JE BIO, JESTE I BIT ĆE - BOSANSKA ČARŠIJA !

Borci 770. Slavne brdske brigade otključali vrata svom rodnom i privremeno okupiranom Donjem Vakufu. Linije pripadnika Armije RBiH pomjerene po frontu u dužini od preko 2 i po kilometra i po dubini više od kilometra.

Dobro planiranom i briljantno izvedenom akcijom borci iz sastava 77. Vrbaske divizije sa pridodatim jedinicama 7. korpusa ovih dana su u vrlo kratkom vremenu potpuno oslobodili Košćanski plato, jako četničko uporište. Ovladano je selima Ilići, Vasići i Balići, vikend naseljem, trigonometrima 945 i 949, te Šušnjarima i Šumarskom kućom. Šta su neprijatelju predstavljali Košćani najbolje govore ova četnička utvrđenja. Duž cijele linije agresor je prokopao lavirint rovova i sagradio cijeli grad pod zemljom. U zemunice sa krovnim pokrivačem i od jednog metra dovedena je čak i struja. Najveći bedem predstavljao je košćanski bazen - betonski bunker s plafonom od jednog metra obložen balvanima i automobilskim gumama povezan tranšeima sa ostalim dijelovima linije. Ni hiljade mina, dosad ne viđeni, nisu zaustavili momke sa Vrbasa.

Nakon oslobađanja košćanskog platoa, izuzetno jakog i dobro utvrđenog agresorskog uporišta, jedinice Armije RBiH nalaze se 3 kilometra vazdušne linije od centra grada privremeno okupiranog Donjeg Vakufa. Borci 770. Slavne brdske brigade u sadejstvu sa drugim pripadnicima 7. korpusa u silovitom udaru izbili su iz utvrda neprijateljske vojnike i poderali zamišljene južne granice samozvane Republike Srpske.

Četnici su iza sebe ostavljali svoje mrtve i značajne količine materijalno - tehničkih sredstava i opreme. Preko trideset neprijateljskih vojnika završilo je svoj ratni put baš na Košćanima i Uriji. Iz zarobljene dokumentacije agresora saznali smo da je neprijatelj u prošlogodišnjoj majskoj ofanzivi Armije RBiH u širem rejonu Košćana ostao bez 19 vojnika, a čak 90 ih je vidalo rane po bolnicama. Ovaj put su cifre veće što najilustrativnije govori o žestini borbi vođenih na Košćanskom platou.

RATNI PLIJE "VRAĆEN" AGRESORU

Borci su odmah u nastavku borbenih dejstava u funkciju stavili zarobljene PAT-ove i PAM-ove, pješadijsko naoružanje i municiju, te veće količine tenkovskih i minobacačkih granata. Vozni park je bogatiji za dvije lade "Nive" i motorno vozilo TAM 110.

Primjetno uzbuđeni i radosni učesnici ove velike pobjede pričaju i nizaju svoje utiske iz akcije na košćanskom platou. Nadporučnik Ibrišim Opardija BIČO, komandir 2. čete 2. bataljona 770. Sbbr. naglašava: - Strahota je bilo napadati frontalno tvrđave. Imali su izrađene tranšee, bunkere, minska polja, žičane prepreke i četiri - pet linija odbrane. Uz to, pružali su žestok otpor. Od zarobljenih četnika saznajemo da su srpski borci stariji od 50 godina, ali su, ipak,

Četnici su mislili da su ovo utvrde neprobojne

DA BETONIRAJU LINIJU NEMAJU SANSI

Major Huso Sušić, komandant 1. bataljona 770. Slavne brdske brigade lično je, po ko.zna koji put, predvidio svoje borce u napadu. Ovaj put cilj je bio Urija, zloglasno četničko uporište. Urija je, inače, vrata za ulazak u sam grad Donji Vakuf. Husini borci uspjeli su ovladati selom Balići i uskočiti u kilometarski lavirint tranšea na Uriji.

- Mi smo probili južne granice "Republike Srpske" i njihova stravična utvrđenja. Ne znam šta bih rekao o četnicima i o tome kakvi su borci. Toliko su "dobri" kad su onakva utvrđenja napustili. Mislim da mi imamo spremne vojnike - komandose, koji će se uvući u svaku liniju. Neprijatelji da betoniraju, nemaju šansi da to dovoljno dobro utvrde. To smo im pokazali na Košćanskom platou, na Uriji i to ćemo im pokazati širom BiH. Moram samo pohvaliti naše vojnike koji su, zaista, pokazali da su vrsni borci. Ja sam sretan što imamo takve vojnike.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Azam Mandžić • Tehnički urednik: Nihad Fuško • Uredivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmeščić i Nihad Arnautović. • Redakcija: Džemal Sofer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH "ravnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Novoostvarene linije boraca 770.

pružali žestok otpor. Svoj dio zadatka dobro su odradili tenkisti, haubičari i minobacačlije, a naš je bio finiš. Sve čestitke zaslužuju i borci Petog bataljona 712.bbr. koji su nam pridodati za ovu akciju. Nijednog trenutka nisu zatajili i izvršili su sva naređenja.

Nadporučnik Ferid Dervić, operativac 2. bataljona 770.Sbbr. ističe da se startovalo sa jednim dobrim izviđanjem. - Dva-tri dana temeljito smo izvidili teren i osjetili da možemo na ovom pravcu razbiti neprijatelja. Ova akcija ima veliki značaj pošto su to nekako vrata za Donji Vakuf, za Jajce...za našu Bosnu svu. Idemo naprijed nema stajanja.

Poručnik Samir Hatarić, moralista 2. čete 2. bataljona 770.Sbbr, akter akcije tvrdi: - Želimo da oslobodimo ne samo Donji Vakuf nego i Bosnu čitavu. Ovaj put momci su neprijatelju zašli duboko u dubinu. Uzvraćali su nam svim i svačim. Mi smo to sve savladali.

NEKA DUŠMAN VIDI ŠTA JE AR BiH

Vodnik Nermin Horozović, medicinski tehničar sa mnoštvom tromblona na leđima i puškom u ruci jurišao je sa svojim saborcima na četničke utvrde. Kad se stišala bura kratko priča: - Što se tiče morala boraca, zaista, je velik. Bilo je super. Četnike ne možeš stići. Naš saborac rahmetli Mirsad Kapetan što je rekao ima mnogo momaka što neće stati dok se ne spojimo su Dudakovićem. Neka dušman vidi što je Armija RBiH.

Fahrija Imoćanin, vodnik po činu, a komandir 1. desetine po dužnosti naglašava da u ovoj akciji nije bilo poginulih. Sve je dobro prošlo u napadu. Četnici su bježali. Gonićemo ih dalje dokle god možemo. Nije važno u kom pravcu...

Borac Mahir Smajić jednostavno kaže da se sada nema šta posebna pričati i dodaje: - Najvažnije je bilo probiti liniju. Momci su bili efikasni. To se ne može opisati, ali ni zaboraviti. Ići ćemo ako Bog da inšallah prema svome Donjem Vakufu.

Selver Smajilović, komandir IDV-a 770.Sbbr. naglašava da je čemička linija bila bedem. - Mi smo došli s leđa, sa svih strana okružili i bazen i vikendice. Moral neprijateljskih boraca je nikakav. Kad su pobjegli iz onakvih utvrda nema od njih ništa. Pred samu akciju u IDV-e su stigli i dobrovoljci koji su željeli sa nama u akciju.

Bilo koga da upitate kako se osjeća nakon ove akcije rečiće vam isto, odnosno, odgovoriće kao Nedžad Imoćanin pripadnik 770.Sbbr.: - Šta da kažem, sretan sam što smo odradili ovaj Koščanski plato, a još ću sretniji biti kad uđemo u svoj Donji Vakuf.

IS 770.Sbbr.

Ulazak u oslobođeni Donji Vakuf

IZNENAĐENJE I KVALITETNA SINHRONIZACIJA

Nadkapetan Amer Duraković, komandant 770.Slavne brdske brigade zadovoljan je početnim uspjehom boraca kojima komanduje. - Jedinice 770.Sbbr. su za veoma kratko vrijeme izvršile kvalitetne pripreme za borbena dejstva. Ista su trajala veoma kratko i ostvaren je početni uspjeh. Ovaj put došli su do izražaja faktor iznenađenja i kvalitetna sinhronizacija svih elemenata borbenog rasporeda. U samom startu neprijatelju su naneseni veliki gubici u živoj sili, a odsjecanjem od ostalih snaga stvoreni su uslovi za kvalitetno gonjenje i oslobađanje prostora na platou Koščana. U dejstvima je naročito došla do izražaja kvalitetna sinhronizacija između elemenata podrške gdje su veliki doprinos dale artiljerijske i oklopno - mehanizovane jedinice.

ČESTITKE BORCIMA 77. VRBASKE DIVIZIJE

Pukovnik Senad Dautović, komandant 77. Vrbaske divizije posebno ističe hrabrost pripadnika Armije RBiH koji su učestvovali u ovoj operaciji. - Borbena dejstva snaga 77. Vrbaske divizije otpočela su 23. jula po osnovnom zadatku, a shodno Sporazumu koji je postignut u Splitu, s tim da je malo ubrzan. Naše snage su za vrlo kratko vrijeme efikasnim i energičnim udarom na objekte Koščana i Urije uspjeli ovladati objektom Koščani i likvidirati veliki broj neprijateljskih vojnika, veći broj starješina, potpuno razbiti komandno mjesto 1. bataljona 19. pešadijske brigade koja je ispred nas. Uspjeli smo ovladati potpuno jednim od ključnih objekata ispred samog grada Donjeg Vakufa. Više neprijateljskih vojnika je zarobljeno. Vidjeli ste vjerovatno o kakvim utvrđenjima se radi. Bilo je vrlo teško probiti prednji kraj neprijatelja. Međutim, snalažljivošću i upornošću naših boraca na tom pravcu uspjeli smo vrlo brzo razbiti prvi neprijateljski bataljon. Borbena dejstva su nastavljena i još uvijek traju, a i cilj je svima jasan - to je grad Donji Vakuf. U svim borbenim dejstvima dokazana je velika upornost i hrabrost naših boraca, koji su naprosto upadali u neprijateljske transee i vodili borbu u njima neposredno sa neprijateljskim vojnicima, čime su dokazali da ni odbrana kako je urađena na Koščanima nije problem za pripadnike Armije i ako Bog da mi ćemo vrlo brzo ostvariti svoj cilj. Dosadašnjem toku borbenih dejstava 77. Vrbaske divizije na osnovnom pravcu izuzetno sam zadovoljan. Ovom prilikom borcima i starješinama čestitamo na postignutim rezultatima i želim im sreću u nastavku borbenih dejstava.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nakon razrješenja prve krize R/F BiH

SKUPŠTINSKI KRUG JEDNE OSTAVKE

Sedmodnevna "briga" hoće li Haris Silajdžić zaista otići sa mjesta predsjednika Vlade R/F BiH razriješena, za sada, metenjem pod tepih. Zeničko skupštinsko zasijedanje ostaće upamćeno po bar tri "prve" sitnice.

Iako najavljeno kao "rutinsko", zasijedanje Skupštine RBiH održano početkom augusta u Zenici ostaće upamćeno po (bar) tri krupne stvari. Prvoj krizi Vlade R/F BiH u novoj državi, prvoj promjeni Ustava RBiH koja je dirnula u suštinu podjele vlasti unutar države i po prvoj ozbiljnoj i temeljitoj raspravi o spoljnoj politici države "sa posebnim osvrtom na ulogu UNPROFOR-a". Prašina se, naravno, najduže dizala oko ostavke premijera Vlade R/FBiH dr Harisa Silajdžića, ali više zbog onoga što se dešavalo oko ostavke nego zbog samog čina.

Usvajanje ustavnih amandmana i promjena ustavnog položaja Predsjedništva RBiH bili su, u suštini očekivani. Skupština je, naprosto, legalizovala ono što je realnost već od početka rata. Uz obrazloženje (koje je opozicija dočekala sa tihim negodovanjem) Alije Izetbegovića, prvog među jednakim u Predsjedništvu RBiH, da je realnost kada na čelu države mora biti Bošnjak i to iz SDA. Sumnja u to da će se "ostatak" Predsjedništva možda jednom "predomisliti" otklonjena je amandmanom 82. po kojem će u slučaju potrebe, predsjednika Predjedništva birati Skupština RBiH.

Razriješena je i "dilema - Ganić": šta ako je neki od članova Predsjedništva duže spriječen da radi. Izmišljena je dužnost "V.D. člana Predsjedništva", a to će, dok Ganić ne ozdravi, biti Edhem Bičakčić. I o tome, prema amandmanu 83., odlučuje Skupština RBiH. Sve to bi bilo brzo i lako dogovoreno, da se nije "bunila" opozicija. Bezuspješno. Mnogo duže je trajala rasprava o međunarodnoj politici. Uvodno izlaganje (novoimenovanog) Muhameda Šačirbegovića, ministra ino-poslova u Vladi R/F BiH dalo je osnova za raspravu u rasponu "treba koristiti sve čega se boje" (Igor Rajner) do, nekoliko puta ponavljanog stava o krahu međunarodne zajednice ilustrovanoj primjerima nemoći u Srebrenici i Žepi.

PARE ILI NADLEŽNOST?

Raspravu su zainteresovani mogli slušati u direktnom prenosu iz Zenice, konkretni rezultati toga biće poznati tek kada Predsjedništvo RBiH na osnovu onoga što se čulo napravi svoj plan za međunarodno djelovanje. Tako je bar sugerisano Predsjedništvu, uz, naravno, podršku Šačirbegoviću i organu na čijem je čelu. No, i ova, baš kao i rasprava o amandmanima, bila je prožeta okusom ostavke.

Da nije sve potaman dalo se zaključiti i iz šestosatnog predskupštinskog zasjedanja Kluba poslanika SDA. Novinari su u hodnicima od opozicionih poslanika mogli čuti da su u sali "žestoko posvađani", ali tek je Silajdžićev glasan zahtjev da se raspravlja "ili o povjerenju Vladi ili o ostavci premijeru" bio prvo objašnjenje. Silajdžićevo insistiranje na tome nakratko je prekinulo (ni započetu) sjednicu, a nakon nekih sat vremena pronađeno je kompromisno rješenje.

O povjerenju Vladi će se raspravljati na slijedećoj sjednici nakon izvještaja o radu, a premijer ako hoće, može podnijeti pismenu ostavku. U tri rečenice on je to i napravio...A javnosti je ostalo da nagađa zašto. Prva varijanta stigla je iz krugova poslanika SDA koji su sjedili na sjednici Kluba poslanika: kontrola novca! Prema toj varijanti, Silajdžić je tražio da se (konačno?) na jednom mjestu skupe podaci o svim (nemalim) parama koje stižu u BiH i da se dijele iz tog centra. Navodno, radi se ne o milionima nego milijardama "čvrstih para" koje danas potpuno neracionalno i potpuno nekontrolisano cure na sve strane.

Ništa jasnije nije bilo ni saopštenje nakon, dan kasnije održane, sjednice (vanredne) Glavnog odbora SDA kojoj su ("zbog važnosti situacije") prisustvovali svi koji danas nešto znače u BiH, uključujući armijskog generala Rasima Delića i komandante svih korpusa Armije RBiH izuzev (tad još uvijek blokiranog) generala Atifa Dudakovića. Konstatujući (uz žaljenje) da je neobrazložena, Glavni odbor SDA je konstatovao da ostavka "pokazuje pomanjkanje osjećaja odgovornosti".

VUK SITE I OVCE...

Glavni odbor vladajuće stranke bio je jasan: ako Silajdžić do 9. augusta ne povuće ostavku, 10. augusta to Predsjedništvo RBiH mora riješiti. Izabrati između...ponuđenih kandidata za novog predsjednika Vlade R/F BiH. Obzirom da su, u trenutku kad pišemo ovaj tekst, 11. augusta, i vuk sit i ovce na broju, imena više nisu važna...

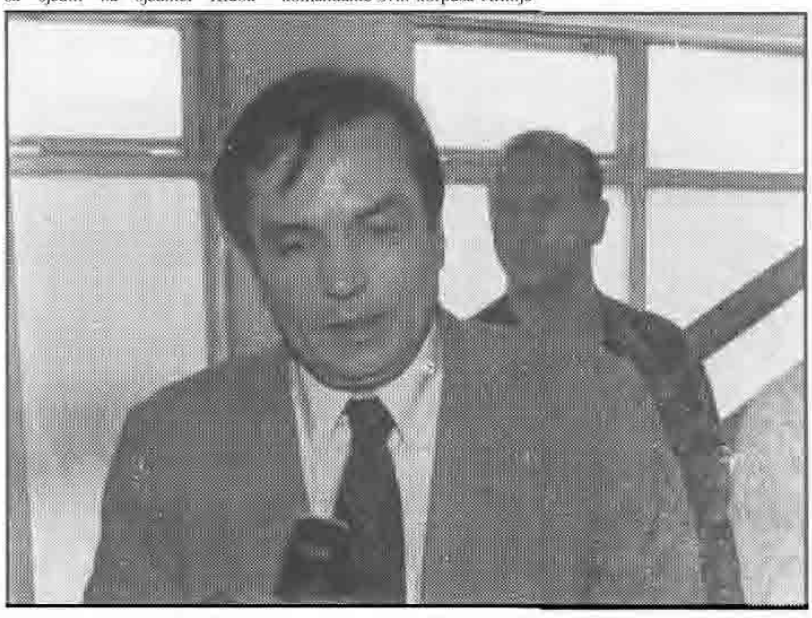

U međuvremenu su se u javnosti pojavili i zvanični zahtjevi zbog čijeg je odbijanja Silajdžić ponudio ostavku. Četiri su - traži u naredna tri mjeseca demobilizaciju 50 hiljada (ljekara, inžinjera, stručnjaka) pripadnika Armije RBiH i njihovo raspoređivanje u privredu i vladine službe. Zatim, Silajdžić traži reviziju svih mobilisanih privrednih kapaciteta, "demobilizaciju" bar 35 odsto tih prostora i njihovo vraćanje privredi, slijedi zahtjev da se ojača i uspostavi kontrola civilnih nad vojnim organima.

Silajdžić naglašava da se ne radi o liniji komandovanja vojskom, niti o "običnom" vojniku na liniji. Radi se "samo" o tome da su neki ljudi iz vojne hijerarhije "vršili faktičku vlast i tamo gdje je neosporna nadležnost civilnog organa". Konačno, Silajdžić traži od Skupštine da jasno i izričito kaže kako Vlada (po Ustavu) odgovara isključivo njoj, a da su Vladi obavezujući samo propisi i odluke Skupštini.

Samo je ovo posljednje spomenuto u saopštenju sa sjednice Predsjedništva na kojoj je Silajdžić "prihvatio" Izetbegovićev "poziv" da nastavi "vršiti funkciju predsjednika Vlade". Time se, prema odluci Predsjedništva (a prisutni su bili Izetbegović, Silajdžić, Stjepan Kljujić, Edhem Bičakčić, Mirko Pejanović, Rasim Delić, Nijaz Duraković, Tatjana Ljujić - Mijatović, Ivo Komšić i Miro Lazović) "kriza Vlade smatra okončanom". Do kada?

Obzirom da će biti imenovana stručna komisija koja će "u cilju otklanjanja sukoba nadležnosti" zvanično protumačiti Ustav RBiH i na osnovu čijeg će stava "Skupština RBiH donijeti obavezujući odluku", moguć je stvarni kraj ove krize Vlade. Ali, znajući stanje na slobodnim prostorima, posebno u pojedinim "lokalnim šerifijatima" čiji su "šerifi" moćniji nego Predsjedništvo, Vlada i Skupština zajedno, nameće se zaključak da će Silajdžić postati neka vrsta B-H Valentića: za svaki potez Vlade moraće prijetiti ostavkom.

Svi Silajdžićevi i objavljeni i neobjavljeni razlozi za ostavku i njeno povlačenje svode se, u suštini, tek na vrh ledenog brijega problema u BiH. Država tek nastaje, vrijeme i uslovi u kojima nastaje su preteški i krize su normalne. Baš zato bi i trebalo rješavati suštinski tamo gdje nastaju. Ukoliko se zaista sve svodi na objavljene Silajdžićeve razloge, te na saopštenje SDA i Predsjedništva RBiH, onda je, za sada, sve samo "pometeno pod tepih"!

Saša Rukavina
Večernje novine

http://www.hasib-musinbegovic.com

Intervju: Brigadni general MUNIB BISIĆ, inspektor u Glavnoj inspekciji Ministarstva odbrane RBiH

OPREDJELJENJE - POBIJEDITI FAŠIZAM !

Službeni posjet brigadnog generala Muniba Bisića Travničkom okrugu i naš slučajni sastanak s njim bio je povod za nastanak ovog razgovora u kojem smo upoznali najmlađeg generala u Evropi. Saznali mnogo toga i stekli nova saznanja o nekim bitnim pitanjima, posebno iz domena Ministarstva odbrane RBiH.

Diplomirao je na Fakultetu političkih nauka smjer opštenarodna odbrana 1980. godine kao prvi student svoje generacije sa vrlo visokim prosjekom ocjena. General Bisić će potom tri i po godine provesti u Srednjoškolskom centru u Vogošći kao predavač, a vodi i poslove odbrane. U martu 1984. godine prelazi u Ministarstvo odbrane, gdje vremenom obavlja sve dužnosti od stručnog saradnika do zamjenika ministra, a u periodu krize jedno vrijeme obavljao je dužnost ministra odbrane RBiH. Nakon toga prelazi u Glavnu inspekciju odbrane na dužnost inspektora. Danas za njega kažu da je najmladi general u Evropi. Ljudi ga najčešće nazivaju "narodnim" generalom. Ponikao je iz naroda, jedan je od onih koji nisu služboval u b. JNA. Brigadni general Munib Bisić ima objavljene dvije stručne knjige iz oblasti odbrane, te oko hiljadu kartica teksta stručne tematike, koji su objavljeni u svim stručnim časopisima, koji su izlazili na teritoriju b. Jugoslavije. Također, neki članci, prevedeni su na strane jezike i objavljeni u inostranstvu. Rođen je 5. decembra 1957. godine u Brezi gdje je završio osnovnu i srednju školu. Sve razrede završio je odličnim uspjehom zbog čega je bio nosilac zlatne značke.

Ovaj razgovor obavljamo u trenucima, kada se na bh ratištu i susjednoj RH dešavaju prelomni oslobodilački poduhvati A RBiH, HVO i HV. Jedan Vaš kolega, od jučer je unaprijeđen u čin divizijskog generala. Naravno riječ je o Atifu Dudakoviću. Kako, generale komentarišete ove uspjehe pomenutih formacija RBiH i RH?

"Dozvolite da čestitam, generalu Atifu Dudakoviću na unaprijeđenju u čin divizijskog generala. On je to priznanje apsolutno zaslužio. Naravno, zasluge za to pripadaju borcima i narodu tog kraja, koji su pokazali da se herojskom odbranom i srcem može pobijediti svaki neprijatelj. Dakle, nema mjesta malodušnosti i pacifizmu, na ovim prostorima. Jedino vojničkom pobjedom možemo izaći na granice BiH i očuvati njenu cjelovitost. Sva ostala rješenja su sporedna, jer na silu se može i mora odgovoriti samo silom. Ovi uspjesi HV, HVO našeg slavnog 5. korpusa, pokazuju nam da mi moramo još temeljitije pristupiti planiranju operacija širih razmjera po svim zakonima ratovanja u ovim našim uslovima. Na taj način ćemo postići ono što narod očekuje od naše Armije, da se konačno pođe sa oslobađanjem ne samo prostora, nego i gradova, komunikacija. To treba osloboditi. Jedino tako možemo doći do pobjede, koja će omogućiti izlazak na državne granice RBiH."

Armija RBiH je nedavno doživjela nove - kvalitetne transformacije, došlo je i do preokreta na bh ratištu u korist A R BiH. Kako cijenite preostale potencijale, koji treba da prate ove velike uspjehe naše armije u nastavku oslobađanja RBiH?

"Mi smo i do sada u organizaciji armije, i njenom djelovanju postigli izuzetne rezultate i to u jednom veoma kratkom periodu i u najgorim mogućim uslovima. Stvorena je armija koja je garant očuvanja slobode, ljudskih života i dostojanstva na područjima koja kontroliše Armija RBiH i koja nikako nisu mala. Dakle, mi smo već dokazali da se u kratkom periodu mogu napraviti značajni preokreti, znači da smo stvorili preduslove, da se i ubuduće izgrađuje armija na neuporedivo boljim osnovama nego kad smo je počeli stvarati. Na početku rata, kada sam bio zamjenik ministra odbrane, mogu vam reći da ministri zbog granatiranja i drugih borbenih dejstava nisu mogli dolaziti na posao, da vlast u gradu Sarajevu nije mogla funkcionisati, veza izvan grada je bila pokidana i svako se snalazio kako je znao i umio. Ja, s ponosom ističem smo u tim najtežim trenucima, kada se nije znalo, kako će se i šta će se raditi, instrukcije dobijali iz Ministarstva odbrane. Također, prvi propisi i Uredbe sa zakonskom snagom, koje Predsjedništvo donosi u ratu, bile su na osnovu prijedloga iz Ministarstva odbrane RBiH. Danas, kada imamo organizovan sistem državne vlasti, komunikaciju sa slobodnim teritorijama, postoji solidna ekonomska osnova, koja je konsolidovana, nakon znatnog uništenja, i koja daje nadu u mogućnost brzog preobražaja, djelovanja armije. Garant za to su divni borci naše armije. Mi zaista imamo najbolje borce na svijetu. Uz dodatnu edukaciju i motivaciju starješinskog kadra, ne vidim razloga da vrlo skoro ne počnemo izvoditi operacije šireg značaja, većeg obima. Moram, naglasiti da i ono što je do sada učinjeno uz velike napore jeste plod odbrane uglavnom, kako se kaže "živim mesom", nego li tehnikom, koje imamo sve više. To je garant našeg uspjeha."

Tri i po godine rata su iza nas g.generale. Poznate su i "tehničke" (fizičke) karakteristike izdržljivosti naših boraca. Pošto su ova pitanja direktno u nadležnosti resora Ministarstva odbrane, kako komentarišete ideje o stvaranju rezervnih ešalona i da li su na pomolu još neka osvježenja za cjelokupni borački sastav A R BiH?

"Da, zaista je istina da su borci izdržali više nego što je to dosadašnje iskustvo ratovanja pokazalo. Međutim, rješenje za odmor, ja vidim u proizvodnji i nabavci većih količina MTS-a, boljom logistikom - racionalnim korištenjem onoga što imamo, kada bi našu armiju učinili brojno manjom, ali efikasnijom. O tome će se morati razmišljati. Očekivati i misliti na jednu brzu zamjenu ljudstva je nerealno. Mi možemo govoriti o zamjeni nekoga iz namjenske industrije za borce koji su umorni, ali tada nemamo niti namjenske proizvodnje niti iskusnog borca na ratištu. Trebamo imati na umu da mi nemamo neograničen broj vojnih obveznika na raspolaganju, naravno taj broj se mora i može smanjivati. Upravo u tom pravcu je i krenula posljednja transformacija naše armije, stvaranjem manevarskih jedinica, koje će biti napadačkog tipa za oslobađanje okupiranih teritorija, dok bi kontrolu unutrašnjeg slobodnog teritorija vršio taj rezervni ešalon A RBiH za šta je Predsjedništvo već donijelo odluku o formiranju. Ta odluka je nova - svježa i još nisu konstruisani svi modaliteti djelovanja, izuzev što se zna da njihovu upotrebu "naručuje" Predsjedništvo Republike. Bitan kvalitet ovih jedinica je to što se formiraju od ljudi, koji su na radnoj obavezi, po mjestu stanovanja i po mjestu rada. Kvalitet, ovakvog organizovanja je i u tome što na ovaj način nemamo više nikoga od vojno sposobnih, koji nisu uključeni u A ešalon ili pak ovaj rezervni ešalon, s tim da se ovaj drugi mora još izučavati, na čemu radi jedna izuzetno jaka ekipa, koja će za to sigurno naći najbolje rješenje."

Recite nam g. generale riječ - dvije o Vašem trenutnom referatu u Ministarstvu odbrane RBiH?

"Svaka inspekcija ima dvojaku ulogu. Onu, koja se zove opštedruštvena i ona, koja se zove sprovođenje politike i zakona jedne države. Također, svaka država ima neke svoje načine kontrole izvršavanja zakona i propisa, koje donosi. Najvidljiviji eksponent u tome je inspekcija u svakoj oblasti. U Odbrani u početku nismo imali inspekciju, jer smo izgradivali državu, a stasanjem i izgradnjom svih državnih organa, ukazala se potreba da se formira inspektorat odbrane. To je danas, jedna od najznačajnijih funkcija, koje čovjek može vršiti, kada je u pitanju državni posao. Kroz inspekciju, armiju i policiju očituje se jedna država, odnosno onaj njen dio koji se u Teoriji Države i prava zove sila. U inspektorate se zato određuju ljudi, koji najbolje poznaju određenu oblast, zakone i problematiku. Mi, drugim riječima, bdijemo nad funkcionisanjem države. Svoju ulogu shvatam kao posao na obezbjeđenju sigurnosti građana naše države."

Kakva su Vaša iskustva, imali se što kontrolisati u A R BiH?

"Inspekcija Ministarstva odbrane pri Generalštabu AR BiH, vrši inspekciju neposredne borbene gotovosti jedinica, što je dakle, prevashodni zadatak ovog Odjeljenja. Naravno, da se u svakoj oblasti ima šta kontrolisati. Postoje problemi, zbog kojih se mora organizovati inspekcijski nadzor, u kojeg država mora imati u vidu i to kako joj se provode zakoni. Obišao sam do sada većinu slobodnih teritorija RBiH, moram iznijeti svoj utisak i zadovoljstvo da se ljudi - Bošnjaci još većim članom žele da bore, žele da dođemo do slobode. Moral naroda i odgovornih ljudi armije i države nije opao i to me posebno raduje. Raduje me i to što se svakim danom, sve više u djelo provode zakoni, koje je donijela naša država. Ima tu i određenih problema, hirova pojedinaca, odnosno, nerazumijevanja pojedinaca za značaj ponašanja u skladu sa zakonom. Mi te pojave sprečavamo. Ima tu još problema, koji su vezani za lošu informisanost ljudi, te njihovu nedovoljnu želju da pročitaju određene zakone, sami ih protumače, jer znate da nepoznavanje zakona nikoga ne opravdava i ne oslobađa odgovornosti. Ako neko prihvati dužnost prva stvar je da prouči zakone i podzakonske propise iz te oblasti. Tada ćemo imati manje problema, nego što ih sada imamo u sprovođenju zakonitosti. Nosioci svega su ljudi i to valja imati uvijek na umu."

Za Vas kažu da ste najmladi general u Evropi. Jedan ste od dvadeset i jednog generala u AR BiH. Kakav je osjećaj biti na tako odgovornim funkcijama u također najmladoj armiji svijeta?

"Biti general je prije svega obaveza. Onog trenutka kada su meni kazali da sam unaprijeđen u generala, onda sam rekao da sam deset godina stariji da više nisam slobodan kao običan građanin u onom smislu, ponašanja kako to čine obični, anonimni ljudi. Ovo priznanje nije došlo tek onako, slučajno, jer moja borba za BiH, moj ratni put počinje u maju '91. godini, dakle onog trenutka kada sam se uključio u PL RBIH i od kada teče organizacija i pružanje otpora agresoru."

Kakva su daljnja opredjeljenja generala Muniba Bisića?

"O opredjeljenjima poslije rata ne razmišljam. Sada prisutno opredjeljenje, koje je i jedino jeste to da sve svoje umne i fizičke sposobnosti moram upregnuti u napore za oslobođenje naše zemlje. Moje mišljenje je da nas nema veliki broj i da će svaki građanin BiH u slobodi imati svoje mjesto i zadaću, odnosno posao. Ja ne znam, koji ću posao raditi i da li ću ostati u aktivnoj vojnoj službi, ali znam sigurno da ću sve svoje potencijale do kraja rata uložiti da dobijemo ovu bitku protiv fašizma."

Malo prije ste kazali da imamo najbolje borce na svijetu. Kakva je, na kraju ovog našeg razgovora, poruka tim borcima i starješinama A RBiH?

"Ovo je jedno od najtežih pitanja. Veliko je umijeće sa malo riječi iskazati ono što čovjek nosi u sebi i što bi htio poručiti borcima i starješinama naše armije. Moja jedina poruka bi bila i moramo biti jedinstveni da bismo došli do slobode."

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ratna iščekivanja jajačkih boraca:

SRCA TUTNJE, JAJCE GDJE JE TU JE !!!

Podno Vlašića, poslije zatišja dok su se borci odmarali nakon napornih borbenih dejstava u proteklom periodu, užurbano se vrše pripreme za nove okršaje. Među borcima vedrina, raspoloženje. Boga mi kao da će u svatove. Kao da su zaboravili na trenutak sav pređeni ratni put. Okreću se svi tamo. Preko Vlašića.

Atif Haskić je komandant 2. bataljona. Korpulentan i naočit, k'o od brda odvaljen, ne krije zadovoljstvo što se kao Novotravničanin gotovo poistovjetio sa Jajčanima. -Od nedavno sam na čelu 2. bataljona 705.Slavne bbr. i to nimalo slučajno. Jajčane sam dobro poznavao od ranije, često smo zajedno bili u akcijama. Ponosim se što sa ovim hrabrim i pametnim borcima prolazim ovaj ratni put 705.

Izgradili smo odnos, znaju kad treba zapjevati, a kad za pojas zadjenuti. Tu se dobro razumijemo onda je sve ostalo lakše. Imaju snagu, odlučnost, a motivi su sve snažniji i kako se primičemo Jajcu. Ja ih dobro razumijem i jedva čekam da ih tamo povedem. Znam da su spremni, da mogu jer su do sada to pokazali. Izdržali su nadljudske napore. Posebno na Vlašiću. Pokazali smo kako ljiljani uspješno cvjetaju i na -25 stepeni C.

Bilo je teško. Borci sedam dana pod najlonom. Bilo je promrzlih. Ipak, najteže je kad izgubite borca, kad ima ranjenih. Ali, bilo, ne ponovilo se. Sve je to iza nas. Ja sam im se iskreno divio. Ponosio se njima.

Zato mi najteže pada kad vidim ne brigu o porodicama poginulih i ranjenih. Tu se mora više činiti. Oni su to zaslužili, jer bez njih nema nam providna dana-iskreno će Atif.

JAJCE - NAREDNI CILJ

I dok se pomalo ukrcavaju u kamione, autobuse, komandant Atif nam nastavlja: -Vidite, nikada nenadmašni. Treskavica nam je usporila malo hod, al' i želja, motivi to nadoknađuju. Eh, kada bi nam se na putu za Jajce priključili i svi jajački borci iz drugih brojnih jedinica, skratili bismo put. A kolika im je želja za povratkom na svoja ognjišta saznajemo od jajačkih boraca.

Midhat Dogan, pomoćnik komandanta 2. čete 1. bataljona: "Najteže nam je što smo tako blizu Jajca, a tako daleko. Vrijeme je da krenemo. Sad je kucnuo čas. Ovaj odmor je dobro došao i mi smo pritegli opanke, psihički smo se pripremili, motivi jaki, a srce bije li bije" - riječi su raspoloženog Midhata. On nam priča i o prvoj jedinici formiranoj u njegovom selu Dogani, kada su sa šezdesetak boraca, skromno naoružanih stvorili liniju odbrane, odbranili susjedno selo Brvance, pomogli Kokićanima.

...Njegov borbeni put je dug. Htio bi da se uskoro u Doganima i završi. Sa što više živih: "Eeee, dovikuje, ne zaboravite tu utkati i to da smo u komandantu našli pravog nasljednika Gromile." I zapisoro, ako Bog da povesti tamo kud smo naumili, za što smo živjeli i borili se na najvrućim ratištima, od Gornjeg Vakufa, Kupresa do Vlašića, Treskavice."

Najteže mu je kad mu borac pogine, kad biva ranjen. Ne može da prežali svoje drugare, šehide, Almira Nuhanovića i Amira Agića, oba iz Zastinja kod Jajca. I ovako mlad, ispek'o je zanat. Dobro zna da je mudrost ratovanja u brizi o borcima. Međusobnom razumijevanju.

"Najdraži zadatak, zapišite, oslobođenje našeg dragog Jajca. Suviše dugo pati za nama i mi za njim" - sjetno će Edin. A njegove želje su iste kao i svih njegovih saboraca među kojima i Nihada Popaje, koji sanja kada će opet zapucati sa Kerpiča i uči u Jajce, Jasmina Hrustanovića - Jarana, koji će čim uđe u Jajce prvo skočiti u Vrbas sa Kozlučkog mosta, da ga želja mine, pa Almira Salidžika,

Gest vrijedan pažnje u 705.Sbbr.:

NISU ZABORAVILI ŠEHIDE I RANJENIKE

Borci 705. Slavne jajčke brigade iza sebe imaju borbeni put na koji s punim pravom mogu da budu ponosni. Međutim, ti isti borci su i pravi humanisti, koji u svakoj situaciji nastoje da se nađu pri ruci porodicama šehida, ili da skoknu u posjetu svojim ranjenim saborcima. Takvih primjera u proteklom periodu bilo je mnogo. Nedavno se u pomenutoj brigadi ukazala mogućnost da se svim jedinicama dodijeli određen broj jagnjadi, kao simbolična nagrada za dosadašnje rezultate u pravednoj oslobodilačkoj borbi.

U ovoj situaciji gest boraca Treće čete, Trećeg bataljona 705. Sbbr., na čelu sa četnim moralistom Amirom Alkićem, vrijedan je svake pažnje. Na četnom sastanku, održanom u rejonu razmještaja, između ostalog, borci su upoznati da je četi na ime nagrade pripalo troje jagnjadi. Amir je dao prijedlog da se uruče porodicama šehida, kao i ranjenim borcima. Rečeno - učinjeno!

Drugačije i ne bi moglo biti, jer Jajčani su jednostavno takvi ljudi. Borci, bez mahane i straha. Dakle, prijedlog je naišao na puno razumijevanje boraca, koji su i ovim simboličnim činom dokazali da ni jednog momenta ne zaboravljaju svoje poginule suborce, odnosno njihove porodice, ali ni ranjene pripadnike svoje jedinice.

Nakon jednoglasno prihvaćenog prijedloga boraca Treće čete, Komanda Trećeg bataljona 705.Sbbr., pošto je upoznata sa prijedlogom, iznašla mogućnost prevoza i uručenja skromne hedije. Činom uručenja poklona na licima porodica šehida osjetila se neizmjerna zahvalnost i osjećaj da njihovi najmiliji, koji su za suverenu i međunarodno priznatu Republiku Bosnu i Hercegovinu, dali svoje živote, ili dio tijela, nisu zaboravljeni. Sličan osjećaj primićen je i na licima ratnih vojnih invalida. Još jednom napominjemo da nije riječ o veličini poklona, već o njegovoj moralnoj vrijednosti, kao i o vrijednosti zagovornika ove nadasve ljudske geste.

Bećir i Hajrija Dervišić, vidno uzbuđeni primili su poklon na ime poginulog sina, rahmetli Dževada. Suze na licima bolesnih i iznemoglih insana, potekle su same od sebe. Njih ovom prilikom uzimamo kao primjer, mada su se i drugi kojima su uručeni pokloni iz dna srca i duše jajačkih boraca, gotovo isto osjećali i ponašali. Ubijeđeni smo da će se ovakav vid solidarnosti između boraca, porodica šehida, te ratnih vojnih invalida, nastaviti i u narednom periodu. Jer, Jajčani su dobri borci, a još bolji ljudi.

Džemal Sefer

asmo.

Edin Šido, komandir 1.čete, 1.bb.: "Počeo sam kao borac... Ni bivšu Jugo armiju nisam služio. Poslije kursa u Zenici, u stroj, pa sa borcima, svojim jaranima i komšijama, ožeži!" -priča zadovoljno Edin.

Za kratko je dogur'o do komandira, onako golobrad i mlad sazrio u pravog borca i starješinu. Priča:"Do tada sam svašta radio. Dokazivao se. Lakše je sa svojim ljudima. Znamo se super. Kako dišemo. Znamo da jedan drugog i u najkritičnijim trenucima nećemo ostaviti. A to je najvažnije. Za Jajce me ne pitajte. Nadam se da će nas naš mlađani komandant uskJasmina Mahmutovića, Almira Begića, Almira Popaje i Almira Ganibegovića.

Slučajno se potrefiše tri Almira, a niko ne zna halvu napraviti. Šteta! Nema veze, uskoro ćemo to učiniti u Jajcu, ako Bog da. I Hamid Bostandžija - Homeini sa svoja tri sina već od početka rata ide ka Jajcu. Veli, svrbe me tabani hoće pravog puta. Pa velim dico, haj'mo tamo, VAKAT JE.

BEZBELI DA JE VAKAT, skoro u glas će i ostali.

Hidajet Zjajo Miralem Duranović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz ABHO voda 17.VKbbr.:

KAKO PROTIV ORUŽJA BUDUĆNOSTI

U nekom budućem opštem ratu čovječanstva najvjerovatnije neće se mnogo ratovati artiljerijom, niti rasipati mecima. U prvi plan će doći sredstva za masovno uništavanje: atomska, biološka i hemijska. I u ovom našem, kako ga svijet naziva, lokalnom ratu, a za nas kosmickih razmjera i važniji nam je njegov ishod od svih dosadašnjih ishoda ratova na ovim i drugim prostorima, dolazilo je do primjene ovih Ženevskom konvencijom zabranjenih sredstava, naravno od strane agresora, jer ih mi uglavnom i ne posjedujemo u svom arsenalu, barem ne u nekom obliku praktičnom za primjenu.

U zonama odgovornosti našeg Korpusa bilo je dojava da su četnici djelovali bojnim otrovima, obično tipa nadražljivac i zagušljivac, ali bez nekog većeg efekta osim psihološkog, koji je uvijek prisutan i koji se može izbjeći samo preventivnim upoznavanjem boraca sa dotičnim sredstvima, kao i pravilnom zaštitom od njih. U 17.VKbbr. je ABHO vod postojao od samog njenog formiranja i u njegovom sastavu su bile uglavnom žene.

Medutim, zbog nedostatka opreme i stručnih ljudi, izuzev načelnika ABHO-a nije bilo drugog kadra, taj vod nije imao neke zapažene rezultate u okviru svoje djelatnosti. Tek u januaru ove godine ozbiljnije se pristupilo organizovanju jedinice, koja bi se mogla namjenski upotrijebiti u slučaju dejstva agresora nedozvoljenim sredstvima. Oformljen je novi ABHO vod, a u njegov sastav su ušli teže ranjeni borci, neki čak i vise puta.

Tako je tim ljudima omogućeno da i dalje djeluju u Brigadi i doprinose borbi čime ujedno kod njih nestaje osjećaj beskorisnosti, često prouzrokovan smanjenjem sposobnosti usljed ranjavanja. ABHO vod 17.VKbbr. je jedinica, koja ima svoju priručnu dekontaminacionu stanicu sa tuševima, pumpama i drugom opremom. Medu borcima vlada prava radna atmosfera koja kulminira na terenu.

Borci: Dok, Čarlton, Sajo, Began, Sakib, Demo i Ikeljić na čelu sa komandirom Hodžom, znaju svoj posao i obavljaju ga rutinski. Čim stignu u neki novi rejon razmještaja, odaberu pogodnu lokaciju obično pored vode i već je šator podignut, mnogo prije ostalih. Za kratko vrijeme i tuševi sa toplom vodom su spremni za dekontaminaciju ili obično kupanje.

Da bi se sve to izvodilo stručno i vojnički tu su načelnik ABHO-a Vehbija i referent Faruk čijom je inicijativom ova jedinica izrasla u uzornu ABHO jedinicu. Jedinica na sreću još nije imala potrebu da se namjenski upotrijebi, ali je zato dobijala druge zadatke, gotovo jednako bitne kao i dekontaminacija.

U terenskim uslovima u kojim je nedavno boravila Brigada kupanje je bilo jedan od najteže rješivih problema, jer korpusna stanica nije mogla podmiriti sve potrebe jedinica. Rješenje je nadjeno uz pomoć sredstava, koje ima ABHO stanica. Velikim zalaganjem svih iz voda dnevno se uspijevalo okupati i do 300 boraca naše Brigade, što ni u kom slučaju nije mala cifra, kada se u obzir uzme da su u upotrebi uglavnom improvizovana sredstva.

Boljom tehničkom opremljenošću ove jedinice uz stalnu težnju za novim saznanjima i rješenjima problema, njen sastav će ubuduće moći obučavati pripadnike sličnih jedinica naše Armije, što će podići nivo osposobljenosti i borbene spremnosti svih pripadnika u najsloženijim borbenim uslovima.

Značaj ABHO-a i pravilna upotreba sredstava lične zaštite svakog borca i starješine treba biti važna buduća zadaća svih pripadnika naše Armije, a njenim savladavanjem bi se podigla na viši nivo lična sigurnost pojedinaca i sveukupna sigurnost kolektiva.

IS 17.VKbbr.

Vod veze 707. Slavne brdske brigade

SITAN VEZ VODA VEZE

Ne učestvuju direktno u borbenim dejstvima, ne "rasturaju" neprijateljske utvrde, nekad su čak i prilično daleko od bojnog polja, ali ni jedna akcija, ni jedan zadatak, pa samim tim i uspjeh, ne može se zamisliti bez njih.

Formiranjem 307.bbr. (danas 707.Sbbr.) formiran je i vod veze Brigade. Momci, koji su nekad činili okosnicu "veze" u Opštinskom štabu odbrane Bugojno i tadašnjoj 307.mtbr, ušli su u sastav ove jedinice. Bogato iskustvo i profesionalan odnos i pristup prema poslovima veziste, doprinijeli su da i u najtežim situacijama ne dođe do prekida komuniciranja izmedu jedinica i komandi.

Naš sagovornik je zamjenik komandira veze 707.Sbbr. Abdulah Serezlija - Dudo, čovjek, koji je od prvih dana fašističke agresije Srbije i Crne Gore, potpomognute domaćim izdajnicima, stao u redove odbrane naše zemlje.

Dudo ima ogromno iskustvo kao vezista i stoga je jadan od najkompetentnijih pripadnika Brigade, koji može govoriti o ovoj jedinici.

- S početka rata naše jedinice su oskudijevale u svim sredstvima veze. Vratimo se malo u taj period. Kako je tada bilo biti vezista? - U početku nije bilo klasičnih vezista, jer i vezista je imao zadatak da nosi pušku i čuva liniju. Nismo imali sredstava da razvijemo centre veze. Npr. u mome današnjem 2. bataljonu imali smo ukupno dva induktorska telefona, a na kompletnoj liniji odbrane bila su svega četiri induktorska telefona. Ovdje treba reći da i sredstva koja su nam dodijeljena, nisu dolazila do naših jedinica. Slična situacija, kao u mome bataljonu, bila je i u ostalim jedinicama. I ono sredstava što smo imali, zaslugom je ljudi, koji su radili u tadašnjem Centru za obavještavanje Štaba teritorijalne odbrane.

- Bez obzira na vremenske uslove ili borbena dejstva, vezista je onaj, koji uvijek mora biti spreman da ide i pod "kišom s neba", ali i pod "kišom" granata, jer nekada dođe do prekida veze i to ne smije ostati neotklonjeno. Kakav je tada osjećaj u čovjeku i koji su najčešći uzroci prekida veze?

- Nekakav osnovni osjećaj je da se veza mora napraviti, jer od toga može mnogo zavisiti, a uzroka prekida ima stvarno svakakvih. Od granate, pa do toga da životinje pokidaju liniju. Žica nikada nije jedina veza, tako da danas sa svim svojim jedinicama imamo više vrsta veze i praktično je nemoguće da nam jedinica bude osjećena po pitanju veze.

- Kako 707.Sbbr, tako i njen vod veze, obišli su veliki dio R BiH. Gdje je bilo najteže?

- Nije nigdje teško kada se uloženi trud isplati oslobađanjem teritorija. Zbog niskih temperatura, najteže je bilo na Vlašiću, a mada teško, najljepše je bilo prilikom oslobađanja Kupresa.

- Za kraj ovog razgovora, mnogi su mišljenja da je lakše biti vezista nego vojnik u rovu. Što reći na ovo i šta ti poručuješ onima, koji bi se opredjelili za poziv veziste u redovima naše Armije?

- Po uslovima rada jeste lakše biti vezista, jer sredstva veze moraju biti u uslovnim prostorijama. Međutim, vezista nema pravo na grešku, jer to može skupo stajati cijelu jedinicu. Nekoga zabole noge, a vezistu glava. Ljudi koji dolaze u ovakve jedinice moraju biti vrlo savjesni i odgovorni i svakako povjerljivi. Jer je vezista prvi koji čuje vrlo važne informacije.

I šta reći za kraj. Ne učestvuju direktno u borbenim dejstvima, ne "rasturaju" neprijateljske utvrde, nekad su čak i prilično daleko od bojnog polja, ali ni jedna akcija, ni jedan zadatak, pa samim tim i uspjeh, ne može se zamisliti bez njih.

Dudi i njegovom vodu veze želimo puno uspjeha u daljem radu, sa posebnom željom da sa kolegama iz drugih jedinica ubrzo uspostavljaju vezu, na primjer u Donjem Vakufu i Jajcu.

H.Alibegović IS 707.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima 5.lpč 708.lbr.

OTJERATI HASUME - NAŠ CILJ!

Oni su jedna od važnih karika u lancu imena 708.lbr. i neće biti neskromno od mene ako ove hrabre momke predstavim uglednom i poštovanom čitalačkom publikumu. Sve su to probrani momci koji uspješno odolijevaju svim nasrtajima četnika, koji kako mi oni rekoše NIKAD DOK SMO MI OVDJE NEĆE KROČITI U NAŠU AVLIJU.

POD ZNAKOM SREĆE

Ništa nije neuobičajeno kada čujete: "Četnici su ponovo pokušali izvršiti diverziju, ali su ih naši borci 5. čete osujetili i likvidirali. Ništa nije neuobičajeno četničko djelovanje iz svih raspoloživih oruđa i oružja po liniji 5.lpč traje, ali oni odolijevaju i u odlično izvedenim kontranapadima četnicima zadaju glavobolju.

Zato mi nimalo nije teško pao naporan put do odredišta gdje sam zatekla žilu kucavicu Brigade, mali, ali uigrani tim vezista: Osmana Domazeta, Namira Duvnjaka i Kemu Fušku, koji su dobili pohvalu od komandanta - majora Osmana Porića i načelnika Đemila Zahirovića za uspješno obavljeni zadatak. Naime, riječ je o donošenju 2500 m kabla iz rizičnog međuprostora i postavljanja istog , te osposobljavanje linije između 708. i susjedne brigade.

Poslije izvjesnog vremena pojavio se i mladi, ali iskusni borac iz legendarnog PDO-a, komandir 5.lpč Zaim Zaimović, kojeg kako sam poslije saznala od boraca, izuzetno cijene zbog svoje sposobnosti, hrabrosti i ljudskosti. Kažu, ima neobično razumijevanje za borce.

Odmah smo se uputili, Zaim, ja i njegov pratilac Bracika do komandnog mjesta gdje smo zatekli Saliha Mehanovića, sanitetliju bez koga borci ne bi mogli zamisliti dugotraji boravak na liniji. Salih je također prekaljeni borac nekadašnje 308.bbr. Imali smo sreće i lijepo vrijeme i sve borce na okupu i za živo čudo taj dan se samo čula sporadična pucnjava.

NA PRVOJ LINIJI

Krenuli smo u obilazak boraca i stigavši do prve zemunice zatekli smo moralistu Hamdiju Krnjića -Hamdića, koji je rame uz rame zajedno sa Enesom Delićem mnogo doprinio da se očuva novooslobođeni Veliki Šiljkovac. Da vam bude jasnije, 5.lpč. je nekadašnji 3.bb. u malom koji je u svojim redovima imao heroje tipa TIBASA, DUDE, MIRSADA DUVNJAKA, ZIKRETA MUJKIĆA, MIRSADA ZILDUMA, FUADA MALKOČA, AZIZA SKOPLJAKA, SULJE SKOPLJAKA, FUADA TOLJE I ŠERIFA AJANOVIĆA, koji su svoju mladost dali za bolju budućnost.

U 5.lpč. su sve prekaljeni borci nekadašnjeg Trećeg bataljona. Komandir Zaimović je obavio razgovor sa svojim starješinama, izdao zadatke. Izet Muharembegović je već 37 dana na liniji i na postavljeno pitanje kako to sve

držati, rekao je: "Ništa mi nije teško kada u pitanju moja, naša Bosna, i ostaću š ako treba, jer nama je cilj da hasume jeramo!"

Tu sam zatekla i borca koga zovu ala, 23-godišnjak. Kako mi reče iz boraca je: "Ako Bog da brzo ćemo u borce, pa i po cijenu života, samo da zna ko je glavni!"

Nevzet Omerović nam priča: "Ovdje m sa svojim jaranima, kako njima tako meni, a nama je povjeren najsvetiji datak da čuvamo svoju Bosnu, pa ko v ko mrtav, nije bitno, bitna je Bosna i ena sloboda - bitan je opstanak naše ere i budućnost naše djece!"

Tu sam zatekla složnu četvorku džu, Repu, Belama, Sibu, Macu, koji ne razdvajaju čak i kad idu u proboj. /e su to momci puni volje, hrabrosti i lje da se ide u Bosnu. Šta radite kad šta ne radite?" "Mi uvijek nešto dimo i uvijek smo na oprezu, reče mi unib Trto, dobar borac, moramo i mi kad da predahnemo, da napunimo umulatore, pa kad odgovorimo tama sve se tresc!"

Avdo Tatar je nedavno stražareći na OS-u reagovao lisičijim instiktom: Bilo je oko šest sati, čekao sam momke, oji će me zamijeniti, ali iznenada na dno 40 metara vidio sam čete kako se pokušavaju prikrasti. Pomislio sam u sebi - sada ćete dobiti što ste i zaslužili, otvorio sam vatru na njih, jednog sam pogodio, vidio sam da je pao. Ostale čete su ga povukle sa sobom i tako im je propao pokušaj. Pokušavali su tako sedam puta, ali bezuspješno, jer borci 5. čete se ne boje nikoga, pa ni smrti!"

S PETOM BOSNA U SIGURNIM RUKAMA !

Obilazeći liniju sreli smo naše hrabre IDV-ovce. Došli su sa zadatka i njima nije lako jer trebaju da neprimjetno uđu u neprijateljsku teritoriju i to je rizik koji se zna platiti životom.

Lijepo je čuti od boraca da spominju svog nekadašnjeg komandira Esada Šćetića, prekaljenog borca ove Brigade, koji je donedavno predvodio ovu jedinicu, kako kažu njegovi borci, ljudina puna ljudstva i hrabrosti. Eso se sada oporavlja poslije ranjavanja. Borci 5.lpč skoro u glas rekoše da neće imati komandira kakav je bio rahmetli Tibas, legenda ove čete, Brigade i ovog kraja, jedan od prvih koji je ponudio svoj život u ime Bosne.

Komandiri Fadil Čakić, Adil Krnjić, Nevzo Malkoč su za svoje borce jednostavno kazali: "Sve su to borci jaki kao grom, to su naši zlatni momci, koji mogu sve izdržati, pa i ono što se ne može izdržati! Većina je njih već četvrtu godinu u ratu sa bogatim iskustvom i vidljivom prekaljenošću. Sve su to borčine čiji ratni put počinje iz PL pa do danas. Valja sve to insanu izdržati."

Komandir Zaimović, ja i Bracika smo obišli i famozni međuprostor gdje ti je četo iznad glave, a okolo sve mine. Ako nemaš golemo srce nemoj ni ići tamo. Na kraju smo došli do naše straže, popričali s njima i uputili se ka 717-toj. Zatekli smo grupu mladića, popili kahvu i čuli: "Naša 717. i 708. lbr. su bratske i trebamo biti jer smo tu i jedni i drugi da čuvamo Bosnu."

Na kraju zadatka i to uspješno obavljenog, Zaim reče: "Ne zaboravite ni pozadince Minku, jedinu predstavnicu ljepšeg pola u 5.lpč, Senada, Kriku i one momke koji odnose hranu borcima na liniji, jer da nije njih... I još jedno, Zaimova desna ruka Safet Haskić mora ući u ovaj tekst, jer sav teret pada na njega kad nema našeg Zaima."

Toliko o borcima 5.lpč 708.lbr. o kojima bi se moglo još toliko toga napisati. Po svemu viđenom, nedvosmisleno se može izvući zaključak: Bosna je s petom novotravničkom u sigurnim rukama.

Asija Rešić IS 708.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima 2.bb. 733.bbr.:

O NJIMA DJELA GOVORE

Mnoge su priče o njima ispričane, mnoga su svijetla djela za život dostojan čovjeku iza njih. Mnoge od njih i danas pamte u Visokom, Turbetu, Maglaju i svuda širom BiH gdje je trebalo dati doprinos u odbrani časti i ljudskog dostojanstva bošnjačkog naroda. O momcima kojima komanduje kapetan MENSUDIN LUŠIJA sve što se napiše malo je, pa je ovaj tekst samo jedan mali prilog za neku buduću bogatu monografiju ove jedinice.

Za vrijeme žestokih artiljerijsko - pješadijskih napada agresora na liniji odbrane 733.bbr. (o čemu smo dijelom već pisali u prošlom broju "Slobode"), meta istih je bila z/o 2/733.bbr.

ODBIJANJE NAPADA KAO ZAGRIJAVANJE

Obilazeći navedeni dio linije željeli smo od direktnih učesnika u navedenim borbenim dejstvima čuti utiske i sam tok događaja vezanih za navedene "vruće dane", kako su ih mnogi nazivali.

Bez mnogo priče i samohvale od boraca smo doznali tek toliko koliko nam je i trebalo: da su se napadi agresora koji su počeli na 3/733.bbr. vrlo brzo prenijeli i na 2/733.bbr. i to u veoma žestokom obliku. Prema načinu vođenja borbe dalo se zaključiti da se radi o specijalnim agresorskim jedinicama posebno obučenim za ratovanje u ovakvim uslovima. Iako su napadi agresora spremno dočekani, ipak nije bilo jednostavno izdržati žestoko granatiranje i stalnu jaku vatru iz protivavionskog i svih vrsta pješadijskog naoružanja, koja nije prestajala punih 6 sati. Zahvaljujući spoju mladosti i iskustva što inače karakteriše ovu jedinicu, svi napadi agresora su uspješno odbijeni i isti su vraćeni na početne položaje, uz dva lakše ranjena borca na našoj strani.

Za ovako dobro obavljen posao borci nisu htjeli nikoga posebno isticati, ali su sa zadovoljstvom na licu istakli, da su bili spremni, prihvatiti daleko žešću i dugotrajniju borbu sa agresorom i da im ovakvi napadi dobro dođu za obnavljanje i utvrđivanje već stečenih ratničkih znanja - kao zagrijavanje pred utakmicu, kako to sami rekoše.

UREĐENJE LINIJE - STALNI ZADATAK

I pored toga što nas je u momentu posjete ovoj jedinici pratila učestala vatra iz PM-84 sa agresorskih položaja, to nijednog trenutka nije omelo ove momke u izvođenju radova na dodatnom uređenju položaja. I ne samo na ovom mjestu, već duž cijele linije odbrane u 2/733.bbr. stalni su radovi na inžinjerijskom uređenju linije. Vrijedne ruke neumornih momaka slažu nove slojeve kamenje, prve nove zakone za osmatranje i prihvat borbe, čiste tranšeje i zemunice.

Kako nam reče MURIS HAJDAREVIĆ, moralista u navedenoj jedinici, koji je zajedno sa nama obilazio liniju, navedeni zadatak su sami borci odredili kao svoju stalnu obavezu. Poučeni dosadašnjim ogromnim ratnim iskustvom, starješine i borci ovog uzornog kolektiva ne žele da bilo šta prepuste slučaju. Uz stalnu budnost dobro uređena linija je garancija sigurnosti i samog borca na liniji i svih onih iza. Zbog takvog odnosa prema postavljenim zadacima sigurnost linija odbrane u navedenoj jedinici do sada nikada nije dovedena u pitanje, a broj stradanja vojnika zaista je sveden na minimum.

SVEGA SVJESNI

Obilazeći liniju srećemo mnoga poznate ljude. Dojučerašnji vrsni majstori iz pogona "Željezare", "Metalnog", "Mediapana"... neumorni rudari, uslužni taksisti i konobari...Danas daleko od svog radnog mjesta, a mnogi daleko i od svojih domova, danas su na mnogo odgovornijim zadacima. Interesuju se za Srebrenicu, Žepu, Goražde, Bihać...pitaju za situaciju u Sarajevu, traže objašnjenja za Gornji Vakuf i Vitez.

Znaju oni da bi hrana mogla biti i malo bolja nego što jeste, da bi im trebalo doturiti koji par čizama i koje odijelo, da će plata biti ako bude para...Znaju oni i još mnogo toga nerečenog, ali su istovremeno svjesni da je bilo i mnogo težih dana pa se sve izdržalo, baš kao što će i sve ovo proći onog trenutka kada sunce slobode obasja sve od Trebinja do Kladuše, od Neuma do Gradiške, od Grahova do Bijeljine.

Do tada nema odmora, nema kukanja niti stajanja, nema prećeg zadatka od ispunjenja majci zemlji date zakletve da će biti slobodna. Uostalom, oni sami najbolje znaju da su upravo zbog toga tu gdje jesu umjesto da budu u pšenišnim poljima i travnatim livadama, koje će ove godine morati požnjeti i pokositi neke mlade, nježne dječije ruke.

DAIDŽA

Uz jaku Rifetinu kafu, koja nakon obilaska linije dobro dođe, BESIM ALISPAHIĆ nam govori o aktivnostima komande ove jedinice. Pri samom kraju razgovora prilazi svima dobro znani i dragi borac ove jedinice Osman Rekić - DAIDŽA. Uz selam čvrst stisak ruke. Nisam tada ni slutio da nam je to posljednje viđenje, da nam je to posljednji pozdrav i razgovor.

Došao je tiho, gotovo neprimjećen u velikom broju onih što su morali napustiti svoje vjekovno ognjište. Prihvatili ga Lugovi kao svoga najrođenijeg, da bi se uskoro tu i odomaćio, porodicu zasnovao. Rado je dolazio na Vlašić. Zajedno sa svojim novim komšijama, sa svojim saborcima, odrađivao pošteno svoj dug prema domovini, istovremeno sanjajući snove o povratku u svoju Krajinu čije se planine dobro vide sa Vlašića. Radovao se kao malo dijete svakom i najmanjem pomaku naprijed na putu ka slobodi, ka povratku kući...

Pokazao mi je svoje rane zadobijene upravo na Vlašiću. Malo su ga ometale, ali ne i pokolebale. Nije ni pomišljao o stajanju na putu kojim je krenuo.

Nekoliko dana nakon našeg susreta rekoše mi da je poginuo. Jedna mina je stala na put ostvarenja Daidžinih želja. No, njegovi nedosanjani snovi o slobodnoj Bosni, postali su vječna inspiracija i nadahnuće za sve one, koji su krenuli njegovim putem na kojem neće stati dok ne dođu do njegovog kraja. Radi rahmetli Daidže i svih njemu sličnih istorija će svijetlim slovima pisati o djelima boraca 2/733.bbr. čiji je pripadnik Daidža bio i ostao. Najveća garancija za to su njihova dosadašnja djela i sve ono što smo zatekli na liniji. I do sada je Drugi bataljon po mnogo čemu bio uzor drugim jedinicama.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Taiba Bešić - Tajči

HEROINA MEĐU VITEZOVIMA !

Da hrabrost i vještina u borbi nisu svojstveni samo muškarcima pokazuje primjer djevojke Taibe Bešić - Tajči, borca 17. Viteške krajiške brdske brigade. Tajči je snažna i okretna djevojka, medicinska sestra u vodu i dobrovoljac u svakoj akciji. Iza njene prividno malo grublje spoljašnosti, krije se neizmjerna nježnost koju su naročito mogli osjetiti oni kojima je Tajči ukazivala pomoć prilikom ranjavanja.

Spretnim rukama i znalačkim pokretima uspijevala bi sa lakoćom sanirati i najteže povrede, često i pod kišom metaka i gelera ostajući pri tom uvijek pribrana.

Rođena je u Ilijašu, a živjela u Vogošći. Kao i mnogi drugi Bošnjaci i ona je morala izbjeći pred četničkom agresijom i napustiti svoj dom. Sudbina je htjela da u septembru 1992. godine u Han Bili upozna Krajišnike iz 7. krajiške brigade. Priključila im se odmah, jer je u Krajišnicima vidjela ostvarenje svih svojih želja vezanih za slobodu Bosne i Hercegovine.

Učestvovala je u nebrojeno akcija, a često se prijavljuje i u diverzantske grupe. Dva puta je ranjavana. Drugi put nedavno. Pored toga što je zadobila sitne gelere u ruku i leđa nije je spriječilo da zajedno sa Đemom izvuče tijelo poginulog saborca, koje je ležalo samo deset metara ispred četničke zemunice. Trebalo je bez zaklona prići i izvući tijelo dok četnici pucaju svim i svačim.

Ovo Tajči nije prvi put, da, svjesno rizikuje svoj život kako bi izvukla ranjenog ili, poginulog saborca. Na Kaćunima 1993. godine ona je sama izvukla tijelo rahmetli Abdulaha Filovića sa čistine dok je po njoj pucala "osamdesetčetvorka".

I opet bi - kako kaže - postupila isto u svakoj narednoj prilici. Tajči, iskrena i skromna kao i svi heroji, ne voli da priča mnogo o sebi i svojoj hrabrosti. O svojim podvizima reče nam samo:

"Prvo gledam da pomognem svojim saborcima pa tek onda sebi jer su svi oni tako dobri prema meni".

I stvarno ona ne samo što nije dala da je previju već je pomagala i drugim ranjenim borcima. Čak je i geler iz leđa sama sebi izvadila. Uzela ogledalo i skalper i bez anestetike izvadila geler.

Njeni saborci, navikli da je smatraju ravnom sebi, ponekad i ne primjećuju da je rame uz rame u borbi sa njima djevojka. Hrabra i odvažna, prava heroina među vitezovima, ali ipak djevojka. No, sve i kad bi htjeli da je poštede nekih težih napora ona im to ne bi dozvolila. Jer takva je naša Tajči, dovoljno jaka i hrabra da izdrži sve kao bilo ko u 17.Viteškoj.

Na kraju Tajči nam je priznala da je izuzetno sretna što je među Krajišnicima, o kojima inače govori sve u superlativu, kao i to da se nikad ni u najtežim trenucima nije pokajala što je u Sedamnaestoj. I još nam je rekla i ovo:

"Posebno bi mi bilo drago da sa svojom Sedamnaestom udem u moju Vogošću i Ilijaš, ali bi mi još draže bilo da stignemo u Krajinu. Krajina me privlači sve više i više. U njoj namjeravam i živjeti kada je oslobodimo".

Od samog formiranja Sedamnaesta u svojim redovima ima i veliki broj žena, koje su angažovane na raznim dužnostima, a jedna od najopasnijih i najtežih je upravo ova, koju Tajči obavlja - sanitetlija u vodu.

To što je Sedamnaesta danas izrasla u moćnu i modernu jedinicu velikim dijelom može zahvaliti ovim i ovakvim ženama.

IS 17.VKbbr.

Fikret Krdžalić - Fićo borac 725.lbr:

SLOBODA NAM NEĆE DOĆI SAMA

"Samo puškom možemo doći do slobode. Ovaj rat je izuzetno težak i iscrpljujući, a da bi došli do konačnog cilja, moramo mobilisati sve potencijale koje posjedujemo" - poručuje Fićo.

Veoma mnogo je primjera hrabrosti i požrtvovanosti boraca najbolje armije na svijetu, Armije Republike Bosne i Hercegovine. Jedan od takvih je pripadnik 1. čete 3. brdskog bataljona 725. lahke brigade, Fikret Krdžalić - Fićo, kako ga saborci od milja zovu. Mada nije dobitnik ni "Zlatnog ljiljana" niti nekog drugog većeg vojnog priznanja, ovaj borac i zaljubljenik u Bosnu odlikuje se velikom hrabrošću, a do sada je prošao mnoga

ratišta širom naše predivne zemlje.

U redove Armije R BiH stupio je odmah po izbijanju agresije od strane paravojnih zločinaca SDS-a i srbijansko - crnogorskih fašista. "Ni jednog momenta nisam razmišljao da li da idem ili ne", počinje svoju priču Fićo. "Imam jednu zemlju. Ovdje sam rođen, proveo sretno djetinjstvo i odrastao. Bolje nemam, a nemam ni rezervne domovine. Mada mi je samu agresiju u početku bilo teško shvatiti. Kako, zašto, u ime čega? Na mnoga pitanja nisam znao odgovor. Ipak "oni" su se na nas obrušili tako brutalno i bezobzirno da je to bilo dovoljno da stanem u odbranu jedine Domovine i mog plemenitog bošnjačkog naroda.

U početku smo se samoorganizovali, potom smo formirali manje jedinice, a poslije veće. Armija R BiH se razvijala. Krenuli smo i na ratišta. Prvo u Visoko, potom Breza, Vitez, Bijelo Bučje, Vlašić, Kupres, pa opet Visoko, Breza, pa Treskavica i na kraju Donji Vakuf. U jednoj od brojnih borbi sam i lakše ranjen. Na mnogim ratištima mi nije bilo teško, ali dešavale su nam se i razne zgode. Tako mi je u sjećanju ostala bitka za Kupres. Bilo je komično vidjeti četnike kako lutaju, izgubljeni, u gustoj magli. Primjetili smo da dva četnika idu pravo prema nama. Na poziv da se predaju, jedan je odmah digao ruke, a drugi nije htio pa smo pucali i ubili ga."

U zadnjoj bici na Košćanima, Fićo je zajedno sa svojim ratnim kolegom Edinom Bešom, zarobio četnika. Fićo, kako se sve to odvijalo? "Jedinice 770.Sbbr. su, već bile digle četnike iz rovova. Obzirom da je bila noć, teško nam je bilo da se orijentišemo. I tako, u ranim jutarnjim satima, na nas je naletio četnik. Zarobili smo ga i sproveli. Poslije toga četnici su pokrenuli tri kontranapada, pokušavajući da povrate, za njih, zauvijek, izgubljene pozicije."

Donji Vakuf? "Četnici su oko Donjeg Vakufa strahovito utvrđeni. Ipak mislim da je Donji Vakuf na dohvat ruke i da će vrlo brzo biti osloboden."

Kako do konačnog cilja, slobode? "Samo puškom. Sloboda nam neće doći sama niti će nam je ko donijeti. Rat je strahovito težak. Četnici su nas preko bivše JNA prevarili. Okupirali su mnoga naša područja. Sada se za svako brdo, svaku kotu vodi veoma teška i ogorčena borba. Zato moramo mobilisati sve potencijale kako bi ovom zlu mogli zadati konačan udarac. Posebno me raduje aktivnost HVO-a i hrvatske vojske, jer je time nama olakšano ratovanje. Sada sam siguran da ćemo agresora sigurno poraziti.

IS 725.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Osma lahka četa 706.lbr. - "8. muslimanska"

BABE I SINOVI U ISTOM SAFU

Samo jedan detalj Osmu razlikuje od ostalih jedinica iz sastava 706.lbr. To je prosjek godina, koji je na strani onih starijih. Osma muslimanska, kako svoju jedinicu 8.lpč nazivaju njeni pripadnici sigurna je i pouzdana brana agresora na ratištima na kojima se ova formacija nađe. Zaslužuju da se o njima kaže riječ - dvije.

Martovska ofanziva združenih jedinica Armije R BiH na Vlašiću 8. lahku ili "Osmu muslimansku" kako sami sebe vole nazvati je zatekla na liniji odbrane u rejonu Ledenica - Vlašićka gromila. Vrijeme je bilo polarno i znano svima, koji su učestvovali. Mećava, koja je tih dana puhala stvarala je izuzetne probleme u izvršavanju postavljenih borbenih zadataka. U pojedinim trenucima, naročito u večernjim satima, svako kretanje je bilo nemoguće. Rođeni na ovoj planiani su gubili svaku orijentaciju. Međutim, nadljudskim naporima uspijevalo se. Išlo se dalje.

STARE RUKE

Osma lahka je izvršavala postavljene joj zadatke. Zauzimanjem TV repetitora i ulaska 705.Sbbr. u isti komandiru čete je izdata Naredba o pokretu. O tome komandir čete nadporučnik Irfan Zlatić priča: - Komandant brigade, major Esed Sipić, mi je 23. marta 1995. godine u 17,00 naredio da pripremim jedinicu za pokret i da se do 10,00 24.marta sa jedinicom javim u rejon Malog Šantića. Obzirom na noć koja je padala i veoma visoke nanose snijega pod veoma teškim uslovima smo pripremili jedinicu i na odredište se javili u zakazano vrijeme. Ovakvim noćnim angažovanjem 8. lahka je na velika vrata iz sigurnijeg prešla na vruću liniju odbrane. Moralo se. Bila je velika obaveza svih nas sačuvati novooslobođene prostore Vlašića. 27. marta slijedi Naredba o posjedanju nove linije i spajanja sa jedinicama 705.Sbbr.

Danas, prilikom redovnog obilaska ove jedinice, prisječajući se gore navedenih događaja komandir čete mi rezignirano reče: - Nikako ne mogu prežaliti što se prilikom oslobađanja Releja, a po Naredbi generala Alagića, koja mi je prenešena preko Meše (majora Mešanovića) nismo uspjeli povezati sa 705.Sbbr. na Devečanima pa da zajedno udemo na Relej.

Tokom obilaska jedinice primjećujemo da su inžinjerijski solidno utvrđeni, ali da se tu još može raditi. Borci su raspoloženi i pod utiskom su vojnih operacija u RH, koje su tog jutra počele. Osmatrači na svim zemunicama izvršavaju svoju obavezu. Na prvi pogled se primjećuje da je ovo najstarija borbena jedinica u 706.lbr. Neki od njih su i djedovi, a kod većine su i sinovi u jedinicama Armije RBiH.

Na pitanje kako mu je stanje u jedinici Zlatić odgovara: - Kao što ste vidjeli, po godinama mi je četa najstarija u brigadi. Kao borci su savjesni u izvršavanju zadataka, krasi ih drugarstvo i svjesni su uloge koju imaju.

SIGURNI BORCI

Na pitanje ko mu je najstariji borac Irfan odgovara: - Najstariji mi je Šefik Prcanović, koji nažalost nije trenutno u jedinici. Rođen je 1940. godine. Dvadesetpetog marta '95. ranjen je prilikom jednog od mnogobrojnih četničkih napada. Rana je teže prirode i mišljenja sam da nam se još za duže vrijeme neće priključiti - kaže komandir Zlatić.

Interesujemo se za najistaknutije borce: - Teško je to reći. Sa jedinicom sam od formiranja i kroz ovaj period rada, zaključio sam da bi to moglo biti oko 80% jedinice. Ali ako insistirate pomenuo bih slijedeće: Uzeir Husanović, Rahim

Fuško, Šaban Tarakčija, Hajrudin Bradić, Nesib Hodić, Tahir Adilović...

I na kraju, koja je poruka od boraca 8. lahke čete? - Dok ima municije i drugog MTS-a četnici preko "Osme muslimanske" nikada ne mogu proći. Kao potvrdu ovome navodimo podatak, koji smo dobili na isturenom mjestu brigade, da su jednom prilikom, kada su im se četnici počeli podvlačiti, odbili podršku minobacačlija, želeći da u direktnom sukobu dokažu svoju vrijednost.

Aferim vam "Osma muslimanska".

Tekst i foto: Nusret Alihodžić 706.lbr.

Nakon izvedene akcije IDV-a 2/733.bbr.

SRPSKI DRUMOVI OPET KLIZAVI

Opet su srpski drumovi postali klizavi i opet je tamo negdje na nekom mjestu došlo do udesa u kojem su stradali "hrabri branioci vekovnih srpskih ognjišta". Naravno, ovo će biti zvanična verzija, koju će komanda tzv. VRS saopštiti familijama onih što su 18. jula 1995. godine na Vlašiću otišli na put sa kojeg povratka nema - u smrt.

Prava istina navedenog stradanja četnika poznata je i njihovim saborcima i svim našim borcima. Naime, navedenog dana, po naredenju komandanta Sedmog korpusa, a u cilju nanošenja što većih gubitaka agresoru u živoj sili i MTS, odjeljenje IDV-a 2/733. bbr. uspješno je izvelo diverzantsku akciju u rejonu Rječice.

Do u detalje isplanirana i dobro vođena akcija, kojom su rukovodili PNŠ za ONP 733.bbr. Rasim Lušija i zamjenik komandanta 2/733. bbr. Hasan Juhić dala je više od očekivanih rezultata. Dvije četničke zemunice su uništene, a desetak četnika, koji su u momentu izvođenja akcije igrali fudbal zauvijek ostali na Vlašiću. Istinu o njihovom stradanju njihovi najbliži u skorije vrijeme neće saznati, ali već i mala djeca znaju da je Vlašić postao mjesto naših velikih pobjeda i istovremeno četničkih velikih poraza i stradanja. To se potvrdilo i u ovoj akciji, u kojoj je lakše ranjen komandir IDV 2/733.bbr. Adem Lušija.

Iako se navedene zemunice zbog konfiguracije terena nisu mogle zaposjesti, efekat navedene akcije je veliki, jer iste zemunice ni četnici iz straha više ne zaposjedaju. Žestoka vatra iz svih vrsta oruđa i oružja, koju je agresor otvorio po našim položajima neposredno po završteku akcije najbolji su dokaz njihovih poraza i gubitaka, a istovremeno i pravi pokazatelj njihove nemoći da u direktnim sukobima sa našim borcima bilo šta učine.

Kako nam rekoše u komandi 2/733.bbr. ovakvih akcija će u narednom periodu biti i više i sve dotle dok pogan ne ode sa Vlašića. Za nas i za njih Vlašić je tijesan. Jedni moraju otići, a mi to nećemo.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

NAKON DEBLOKADE BIHAĆKOG OKRUGA

POTPUNA DEBLOKADA - SPA

Priča o deblokadi Bihaća ne počinje ni Splitskim sporazumom ni hrvatskom "Olujom". To je kompliciranа priča sa svojim prologom, zapletom, kulminacijom, raspletom i epilogom. To je drama svakodnevne borbe i preživljavanja svakog stanovnika ove regije, a posebno heroizma boraca Petog korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine. Karakter opsade Bihaća neuporediv je sa bilo kojom blokadom kakvu su svi Bosanci makar nakratko tokom ovog rata spoznali.

Čitava slobodna teritorija Bosne i Hercegovine bila je na nekoliko mjeseci odsječena od svijeta. U Zenici, Travniku ili Tuzli danas se po zlu sjećaju vremena sukoba sa HVO-om kada se kilogram brašna plaćao po 20 njemačkih maraka. Maglaj je osam mjeseci bio pod apsolutnom opsadom. I Goražde je duže vrijeme imalo kopnenu vezu sa slobodnom teritorijom, kao i Sarajevo koje i danas ima kakvu - takvu komunikaciju sa unutrašnjošću zemlje. Bihać je, u tom smislu sve vrijeme bio izolovan, u potpunom neprijateljskom okruženju.

ČETIRI JAHAČA APOKALIPSE

Opsada bihaćkog okruga, iako je sve četiri godine proticala u potpunoj odsječenosti od ostalih slobodnih teritorija Bosne i Hercegovine, imala je promjenjiv intenzitet. U stalnom neprijateljskom okruženju Peti korpus je bio prinuđen da se bori protiv najmanje dvije paravojske - Martićevih i Karadžićevih četnika. Uključivanjem kvinsliške paravojske Fikreta Abdića velikosrpske planove okupacije ovog područja Peti korpus je imao posebno težak zadatak. Otpočinjanjem, kako su to agresorski mediji voljeli reći "međumuslimanskih sukoba" Milošević i Karadžić su nastojali izrežirati predstavu, koja bi međunarodnoj zajednici morala dati argumente da se u BiH vodi građanski rat svakog protiv svih, te da postoje različite koncepcije u bošnjačkom narodu o rješenju bh krize, čime bi se oslabila pregovaračka pozicija legalnih bosanskohercegovačkih vlasti.

Istovremeno, Peti korpus je zbog stalnih napada Abdićeve paravojske, objektivno male snage ako se ne računaju preobučeni i bosanskim parama dobro plaćeni Martićevi četnici, bio prinuđen da se, braneći narod bihaćkog okruga upušta u sukobe sa zavedenim Bošnjacima, koji su u ovim sukobima bili isturani u prve redove kao topovsko meso.

U jednoj izjavi, sada već divizijski general Atif Dudaković objašnjava da Peti korpus nikada u ove obračune nije ulazio sa radikalnim ciljem potpune likvidacije Abdićeve paravojske vodeći računa o tome da je dobar dio vojnika bio izmanipuliran ili prinuđen da se bori protiv svoje države i armije.

U takvoj situaciji, stručnošću i umijećem starješinskog sastava i hrabrošću i odlučnošću svih pripadnika Petog korpusa, dovitljivošću i vještinom postizane su pobjede kakve nisu zabilježene u teoriji ratovanja. Operacijom "Tigar-sloboda" general Dudaković i brigadir Hamdija Abdić nadmudrili su Fikreta Abdića i ekipu kosovaca oko njega, zarobili veće količine naoružanja i borbene tehnike, što je bio preduslov za prvo oslobođenje Velike Kladuše.

Malo je poznato da je operacija oslobađanja Grabeža i istoimene kasarne na ovom dominantnom objektu bila prva operacija u kojoj je general Dudaković u neprigeneral Atif Dudaković na konferenciji za novinare u deblokiranom Bihaću:

Peti korpus bio i ostao "nemiran" !

- Koje su buduće aktivnosti 5. korpusa te zajedničkog nastupa sa HV i HVO-om ? "Dosadašnje djelovanje 5. korpusa može se usporediti sa djelovanjem nemirnog pileta u jajetu, koje je sve to vrijeme nastojalo probiti za njega tvrdu ljusku. Vremenom je pile naraslo, razbilo ljusku, a 5. korpus je bio i ostao nemiran. Koliko će dugo ostati, tako nemiran zavisi od naredbi Generalštaba AR BiH" - rekao je komandant 5. korpusa AR BiH divizijski general Atif Dudaković.

- Šta bi bilo najbolje za bh Srbe ? "Bilo bi im najbolje da potpišu plan kontakt grupe. Ali pošto ni taj plan više nije aktuelan u interesu srpskog naroda je najbolje da Karadžić, Mladić, Koljević i ostali njegovi saradnici emigriraju na Svetu Goru u Grčku ili pak u Rusiju ili Srbiju" - istakao je general Dudaković.

- Kako komentarišete dešavanja u vodstvu tzv. VRS ? "Vrijeme mitova o srpskom generalu na konju s buzdovanom u ruci je prošlo. Ovo je rat kompjutora, demokratski opredjeljenih snaga i Srbi tu nemaju šta tražiti" - rekao je na kraju konferencije za štampu divizijski general Atif Dudaković, komandant 5. korpusa AR BiH.

Nasmijana lica bihaćkih mališana nakon 1200 dana okruženja

http://www.hasib-musinbegovic.com

NAKON DEBLOKADE BIHAĆKOG OKRUGA

INJE SA SEDMIM KORPUSOM

jateljsku pozadinu ubacio cijelu jednu brigadu, što je rezultiralo oslobađanjem velike površine, čak do Kulen-Vakufa i stabilnijom odbranom Bihaća.

Međutim, nakon ovakvih pobjeda u igru je ulazila tzv. Jugoslavija i njena vojska kao četvrti jahač. U takvim slučajevima general Dudaković je, da bi zaštitio bitne pozicije i jedinice od velikih gubitaka, u manevrima povlačio snage na povoljnije pozicije za odbranu i skraćivao linije odbrane. Ovako elastičnom odbranom pripremani su, ustvari, preduslovi za deblokadu Bihaća.

PRIPREME I TOK OPERACIJE

Uvod u fazu deblokade, koja je završena paralelno sa hrvatskom "Olujom", bila je operacija dizanja mostobrana na Uni kod Bosanske Krupe, koja se odvijala zajedno sa operacijom HVO-a i HV-a kod Bosanskog Grahova i Glamoča. Uspjeh ove operacije Petog korpusa time je veći što se za vrijeme ove operacije u napade na bihaćki okrug uključilo tek pristiglo i na "paradi" u Slunju predstavljeno ljudstvo i naoružanje jugoslovenske vojske.

Više od pedeset tenkova, artiljerije i avijacije napadali su dvadesetak dana slobodne prostore bihaćkog okruga, posebno na sjeverozapadnom, od Velike Kladuše prema Cazinu, i jugoistočnom pravcu, od Petrovca i Drvara prema Bihaću i Grabežu. Sve ove napade jedinice Petog korpusa su uspješno odbijale, dajući vremena saborcima kod Bosanske Krupe da pripreme uslove za deblokadu.

Ove paralelno vođene operacije imale su za cilj izlazak na međunarodno priznate granice Bosne i Hercegovine, što bi u narednoj fazi omogućilo u snažnom prodoru spajanje sa postrojbama Hrvatske vojske u Republici Hrvatskoj. Osim jedinica, koje su imale zadatak stabilno držati linije na južnom i istočnom dijelu fronta prema Karadžićevim četnicima, elitne jedinice Petog korpusa izvodile su borbena dejstva na tri pravca.

Jednim pravcem oslobođeni su Ličko Petrovo Selo, Drežnik, Rakovica, Korenica, Bijelopolje, potpuno očišćena Plješevica, zauzeta Gola Plješevica, radio-relejni centar i televizijski toranj, aerodrom i selo Željava, podzemni objekat bivše JNA Klek, Hum i Prijeboj. Drugim, sjeveroistočnim pravcem od Bosanske Krupe prema Dvoru, od Čorkovca prema Majdanu i od Kotora prema Ljubini, a zatim izašle na cestu prema Topuskom u Hrvatskoj, sjeverno od Velike Kladuše.

Centralnim pravcem jedinice Petog korpusa oslobodile su cijeli prostor općine Cazin i zatim u nezadrživom naletu i samu Veliku Kladušu, oslobodivši tako cijeli bihaćki okrug. Spajanjem sa postrojbama Hrvatske vojske jedinice Petog korpusa, osim što su, kao operativna jedinica sve vrijeme izvršavale strateške zadatke što je samim tim vojno-teorijski podvig, osim što su izvršile human zadatak koji garantuje da građani ovog područja više neće umirati od gladi, a djeca od najbezazlenije bolesti zbog nedostatka lijekova, omogućili su, kao snažan korpus ubačen u neprijateljsku pozadinu, da Hrvatska vojska na brz i efikasan način porazi srpsku paravojsku i oslobodi okupirane prostore Republike Hrvatske. Ova zajednička akcija i uspješna saradnja temelj je dobrosusjedskih odnosa i saradnje u nastavku borbe za oslobođenje i, ako Bog da, u miru.

SVI EFEKTI OPERACIJE

Efekti ove faze deblokade su veliki. Dio podataka o zaplijenjenom naoružanju objavljen u javnosti, iz razumljivih razloga samo je vrh ledenog brijega, navodi četiri zarobljena tenka, tri samohotke 76 mm, jedna praga, dva oklopna transportera M-80, pet haubica 105 mm, tri haubice 122 mm, jedan top B-1, jedan bestrzajni top, tri topa 130 mm, dva samohodna oruđa sa topovima 90 mm, deset zisova, deset patova, dva minobacača 120 mm, šest minobacača 82 mm, četiri PAM-a 12,7 mm, veće količine pješadijskog naoružanja, više teretnih i specijalnih vozila i inžinjerijskih mašina, znatne količine granata, municije za pješadijsko oružje, intendantskih sredstava i opreme, sredstava veze i ostale opreme. Zarobljeno je nekoliko stotina neprijateljskih vojnika, pripadnika svih paravojski, koje su se borile protiv Petog korpusa, među njima i stotinjak Srba mobilisanih u Srbiji i Vojvodini.

Oslobađanjem Velike Kladuše oslobođeno je oko tri stotine pripadnika Petog korpusa koje je zatočio izdajnik Abdić. Spajanjem jedinica Petog korpusa i postrojbi Hrvatske vojske sa granica Republike Bosne i Hercegovine u zoni odgovornosti Petog korpusa uklonjeni su neprijatelji i sada se na ovom području Bosna i Hercegovina graniči sa međunarodno priznatom zemljom, članicom Ujedinjenih nacija, koja prihvata međunarodni pravni poredak, nadamo se sa potpuno prijateljskom zemljom i dobrim susjedom.

Formiranjem graničnih jedinica, velikim dijelom skraćena je linija konfrontacije sa neprijateljem, po slobodnoj procjeni više od dva puta, što oslobada značajne snage za nastavak oslobodilačke borbe na zapadnom i jugozapadnom pravcu. Značajne količine materijalno - tehničkih sredstava i naoružanja uz potpuno drugačije, mnogo povoljnije uslove logističkog obezbjeđenja, daju priliku Petom korpusu da neprijatelju pokaže sve svoje mogućnosti.

Ove pobjede i humanitarno obezbjeđenje civila i porodica boraca značajno će uticati na ionako izvanredan moral boraca "sile nebeske". Skoro osposobljavanje i stavljanje u funkciju dviju država objekata na Plješevici i Željevi omogućiće bolju komunikaciju i učiniti da se građani ovog prostora intenzivnije integriraju u državu i da se država Bosna i Hercegovina intenzivnije brine o svojim građanima na ovom području, te da ih pripreme za fazu definitivne deblokade i spajanje sa jedinicama Sedmog korpusa.

ŠTA MOGU ČETNICI SA NOVIM SNAGAMA?

Panika u susjednim okupiranim područjima Bosne i Hercegovine, kojoj je uz rijeku izbjeglica iz Hrvatske dobrim dijelom kumovala i snaga Petog korpusa, sve se više širi. Zločinac Karadžić u trku obilazi upravo područja koja su na udaru "sile nebeske" (Bosanski Novi, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Drvar, Šipovo, Mrkonjić Grad, Jajce, Bosansku Dubicu...) ubjeđuje "nebeski narod kako nema razloga za paniku".

Može ih tješiti sa nekoliko hiljada poraženih i demoralisanih Martićevih vojnika, koji ni svoje domove nisu mogli sačuvati bez obzira na tenkova, naftu i municiju koja je redovno stizala s one strane Drine. No, i tu se situacija promijenila. Jedinice sa područja okupiranih opština, koje su donedavno graničile sa srpskom paradržavom u Hrvatskoj, nisu imale zonu odgovornosti na teritoriji svoje opštine.

Nakon "Bljeska" u zapadnoj Slavoniji sa oraško-šamačkog bojišta povučena je brigada iz Bosanske Dubice, a formirana je još jedna "radnička" od onih koji su na radnoj obavezi. Nakon pada Martićeve paradržave Karadžić i Mladić će morati popuniti dio granice od Bosanske Dubice do Bosanskog Novog na kome do sada nisu imali liniju odbrane, kao i sjeverno od Bosanskog Grahova skoro sve do Bihaća. Na ovaj dio fronta vjerovatno će biti upućeni izbjegli Martićevi vojnici. Tako je Karadžić, ono što je dobio na mostu, izgubio na ćupriji.

Nermin Butković

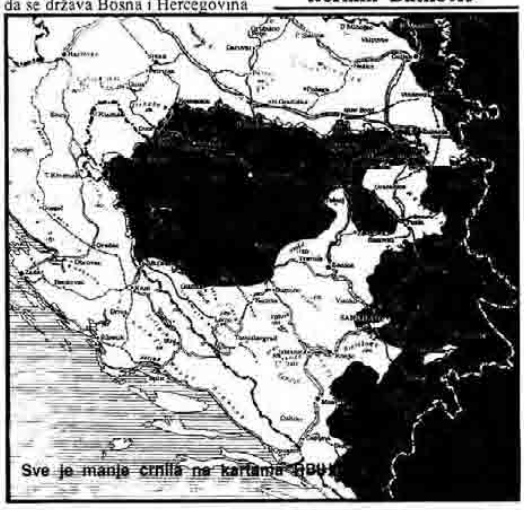

http://www.hasib-musinbegovic.com

POSLIJE "OLUJE" DAH PROPASTI VELIKOSRPSTVA PREŠAO I U TZV. REPUBLICI SRPSKOJ

ISKORIŠTENI, PA ODBAČENI

Bez obzira koliko se agresorska propagandna mašinerija upirala da lažnim informacijama povrati već poodavno poljuljani moral među pripadnicima vojske i naroda, nepobitna je činjenica da su agresoru kola krenula nizbrdo. Staklenu državu, tzv.RSK, gradili su pune četiri godine na teritoriji legalno priznate države RH. Gradili su je, ali ista im je srušena kao kula od karata za nepuna četiri dana.

Nisu čak uspjeli ni da je ujedine sa tzv.RS kako su to najavljivali. A do unazad nekoliko dana gledali su i nasladivali se kolonama žalosnih i napaćenih izbjeglica iz Srebrenice i Žepe koji su protjerani sa svojih ognjišta. Gledali su takve kolone tokom cijelog rata, a nikada se nisu upitali je li to pravda i kako je tome napaćenom narodu koji napušta svoje kuće, svoja ognjišta, svoju imovinu samo zato što nisu Srbi. Ali, eto, doživjeli su i oni takvu sudbinu i krenuli u egzodus bez povratka.

OBEZGLAVLJENA AŽDAHA

Ostala je druga paradržavna tvorevina tzv.RS. Po zakonima logike i ona uskoro treba da nestane, ali ne treba nestati i njen narod. Njene granice već se poodavno tope. Kupres, Glamoč, B.Grahovo, V.Kladuša i druga mjesta već su oslobođena i prešla pod kontrolu legalne vlasti Republike i Federacije BiH.

A kakvo je stanje u tzv.RS? Govoreći o stanju u tzv.RS ratni zločinac Karadžić za SRNU ističe da ima mnogo problema koje će on kao novi komandant riješiti. Prije svega misli na masovno dezerterstvo i napuštanje jedinica (navodi jednu brigadu brojnog stanja 2 600 ljudi u kojoj je lično kontrolom utvrdio da je po raznim osnovama odsutno 700 ljudi, a da o tome niko ništa ne zna). Ističe kriminal, šverc, prekomjerno trošenje državnog budžeta, izbjegavanje mobilizacije posebno sinova opštinskih čelnika i političkih radnika (naravno, ne spominje svoga sina koga je daleko sklonio od ratišta), napuštanje teritorije tzv.RS i prebjega u tzv.SRJ i slično. U prilog ovome navodi haotično stanje u D.Vakufu gdje je najizraženije dezerterstvo u tzv.RS, kriminal političkih vođa opštine, o prodaji D.Vakufa, odnosno Srbobrana, izvlačenju MTS-a iz grada u dubinu ka Jajcu i slično.

Karadžić javno poziva sav srpski narod u odbranu srpskih zemalja, javno proziva Miloševića za koga kaže da je izdao srpske interese i srpski narod iako je on lično taj isti narod pokrenuo u borbu za "odbranu Jugoslavije". A S.Milošević za sada ćuti, ali podsjeća da je rukovodstvo na Palama i u već bivšem Kninu krivo za cjelokupno stanje na teritorijama srpskih republika.

SINOVI DALEKO OD FRONTA

"Paljansko rukovodstvo još prošle godine nije prihvatilo plan kontakt grupe, a time je odbilo ponuđeni mir u momentu kada im je tzv.RS time bila priznata na polovini teritorije RBiH. Ovim činom spriječili su skidanje sankcija onima bez kojih ne bi mogli opstati. Ovakav postupak nije u interesu srpskog naroda nego u interesu ratnih profitera i u interesu onih ljudi čija savest nije čista, koji se boje mira, kada sva nedela treba da isplivaju na površinu. Nerazumnim potezom rukovodstva sa Pala tzv.RS i njen narod dovedeni su u poziciju da životima najboljih svojih sinova koji se herojski bore, plate sulude političke ambicije onih koji upravljaju, a koji su svoje sinove, sasvim sigurno, daleko uklonili od fronta. Kninsko rukovodstvo zatvaranjem autoputa krivo je za pad Zapadne Slavonije, a prekidanjem pregovora sa Zagrebom dovodi se u situaciju da izgubi tzv.RSK (već završena stvar)," - riječi su zločinca Miloševića.

Nakon pada tzv.RSK stanje se sada u cjelosti mijenja. Splitski dogovor u samom početku dao je sjajne rezultate - slomljena je jedna paradržavna tvorevina, oslobođeni su B.Grahovo i Glamoč, 5.Korpus ARBiH nije više enklava. Cazinska Krajina je slobodna!

Na kraju, jedno je sigurno, Karadžić je svjestan razvoja događaja na terenu koji se ne odvija po njegovom planu, a posebno nakon pada tzv.RSK i gubljenja tri grada tzv.RS. Vrijeme sigurno više nije na njegovoj strani!

Edhem Ekmeščić

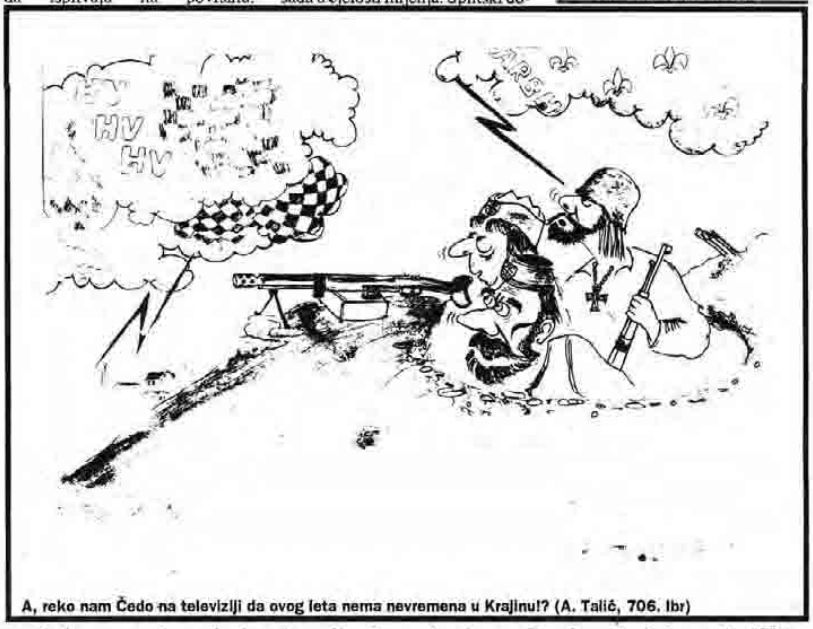

A, reko nam Čedo na televiziji da ovog leta nema nevremena u Krajini!? (A. Talić, 706. lbr)

PORAZ JE NJIHOVA SUDBINA

Da istina ipak nalazi svoj put i ne može biti vječno skrivana pokazuju i najnovija događanja na donjevakufskom bojištu. Pošto su borci 7. korpusa u veoma uspješnoj akciji oslobodili Koščanski plato, srpsko-propagandna mašinerija je nekoliko dana pokušavala tu činjenicu da prikrije.

Međutim, ipak su na kraju morali to prihvatiti kao stvarnost te su na talasima Radio - Mrkonjić Grada izvjestili o svom porazu. U njemu Borislav Đurić kaže: "Žestoke i krvave borbe vođene su iz časa u čas, iz dana u dan na Koščanskom platou, jer je pripadnicima tzv. Armije RBiH zauzimanje ovog platoa očigledno od velike važnosti. Istini za volju, muslimanska vojska je uspjela da zauzme dva kilometra kvadratna, jer su borci VRS u cilju daljih borbi svoje snage povukli na rezervne položaje." Dakle "junačine" priznaju poraz. Međutim, još toga se ne može sakriti, a posebno pojave dezerterstva u tzv. VRS.

DEZERTERSTVO U AGRESORSKIM REDOVIMA - SVAKODNEVNICA

Da je dezerterstvo u agresorskim redovima masovna pojava pokazuje i najnovija informacija o vojnim obveznicima koji su samovoljno napustili (dezertirali) iz jedinice 19pbr D.Vakuf (tzv Srbobran) tzv VRS. Informacija je strogo povjerljive prirode i vodi se pod brojem 414-1 od 14.aprila 1995. godine. Istu je potpisao i jedinicama poslao na upoznavanje pomoćnik komandanta za moral i vjerska pitanja major Mićo Poletan. U napomeni na kraju informacije stoji da se, nakon upoznavanja sa tekstom ove informacije, ista povrati u komandu brigade ili uništi (zapali) u prisutnosti bezbjednjaka u jedinici. Ali, eto, došla je i do ruku boraca ARBiH.

Početkom aprila mjeseca sve jedinice dostavile su podatke o vojnim obveznicima koji su samovoljno napustili (dezertirali) iz jedinica. Nakon sumiranja podataka utvrđeno je da je od početka rata do danas dezertiralo ukupno 541 lice iz ove brigade. Svi dezerteri imali su udaren pečat u vojnoj knjižici o učešću u ratu u 19.pbr tzv VRS. Najveći dio dezertera pobjegao je u Srbiju i C.Goru, dio njih se krije diljem tzv RS. Postoje pouzdani podaci da se dio dezertera uspio skrasiti u nekim zemljama Zapadne Evrope, a posebno u Švicarskoj, Njemačkoj i Francuskoj i to najče- šće pod lažnim imenom i prezimenom.

U informaciji dati su podaci dezerterstva po godinama. Tako je u 1992. godini dezertiralo ukupno 152 lica, 1993-oj godini 98 lica, 1994-oj godini 188 lica, a za protekli period 1995. godine 80 lica. Za 23 lica nemaju potpune podatke.

Među dezerterima u SRJ navode se mnogi, a mi izdvajamo samo neke: Sukara (Sekule) Vlastimir, Jovetić (Božidara) Milenko, Kisin (Slobodana) Isak, Kisin (Drage) Nenad, Kisin (Nikole) Vlastimir, Keranović (Mane) Dragan, Milosavac (Đorđe) Radivoj, Ostojić (Rajka) Goran i mnogi drugi.

19. - RASTURENA BRIGADA

Iz informacije je vidljivo da su iz D.Vakufa uglavnom pobjegli mladi vojni obveznici jer se navode godišta od 1960 do 1974 - ukupno 453 lica. Ostatak se odnosi na starija godišta.

Pored navedene cifre od 541 dezertera, spominje se i druga cifra od 374 lica, a koja se odnosi na one vojne obveznike koji se nikada nisu odazvali mobilizaciji jer su odmah, po izbijanju rata, pobjegli iz D.Vakufa. Takvih je 203 lica, 65 se nije odazvalo na regrutaciju, a 6 vojnih obveznika nije otišlo na odsluženje vojnog roka.

Samovoljno napuštanje jedinica, kako se navodi u informaciji, izaziva posljedice koje ugrožavaju borbenu gotovost i postignute rezultate u trogodišnjem ratu, a to direktno doprinosi naglom smanjenju broja boraca sa opštine, otuđivanju MTS, padu morala i stvaranju opravdane panike kod stanovništva.

Navedeni podaci govore o ozbiljnoj situaciji koja može izazvati nesagledive posljedice za odbranu Republike Srpske.

Dakle, 994 vojna obveznika pobjeglo je iz D.Vakufa, a na put za bijeg pripremaju se i mnogi drugi koji čekaju povoljan trenutak. Ako se ovome doda i cifra oko 1050 četnika koji su po raznim osnovama izbačeni iz stroja (poginuli, ranjeni, invalidi) onda je jasno kakva je sudbina 19.pbr tzv VRS. Ovom treba dodati i novu cifru od 30 poginulih i isto toliko ranjenih.

Praktično ova brigada postala je brigada dezertera i invalida. A za to vrijeme važno je da komandantu potpukovniku Milanu Vujiću cvjetaju ruže šverca, a uskoro sprema i bijeg u majčicu C.Goru gdje mu je smještena i porodica.

E.E.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Borci 5. bataljona 712.bbr. na Koščanima:

NEMA NEPROBOJNIH LINIJA

Pobjedničkoj niski uspjeha borci 5. bataljona 712. brdske brigade dodali su sudjelovanje u oslobađanju Koščanskog platoa - u borbama 26.jula ove godine oslobodili su selo Iliće, objekat Bazen i zarobili obilan plijen i kompletnu dokumentaciju agresorske samostalne čete "Semešnica" iz koje se može doznati sva težina, beznađe i bezizlaznost u kojoj se nalazi tzv. "Republiku Srpska".

Najbolji sinovi Bosne okupljeni u Petom bataljonu 712. brdske brigade svoju vojničku vrijednost i bošnjačku odlučnost da oslobode svoju domovinu demonstrirali su u sadejstvu sa jedinicama 77. Vrbaske divizije rezultat čega je oslobađanje Koščanskog platoa, zloglasne četničke utvrde sa koje se sad otvara put ka oslobađanju Donjeg Vakufa.

Agresor je utrošio mnogo vremena i još više rada naših ljudi koji su, natjerani na robovski kuluk, izgradili skoro nezamisliv sistem bunkera, zemunica i tranšea, odbrambenu liniju za koju su vjerovatno mislili da je neprobojna. Nebrojeno puta do sada borci Armije RBiH dokazali su da pred njihovom herojskom odlučnošću pada svaka utvrda fašizma.

Udio pripadnika Petog bataljona u velikoj pobjedi na Koščanima najočitiji je u količini zaplijenjenog MTS-a. Oslobađanjem sela Ilići i objekta Bazen u poslijepodnevnim satima 26. jula ove godine zarobljen je PAT 20/1, PAM 12,7, mitraljez "Garonja", tri automatske i devet poluautomatskih pušaka, jedan PM M 72, šest zolja, 40 ručnih bombi te velike količine granata i metaka za PAT 20 mm, PAM 12,7, MB 60 mm, RB i sve vrste pješadijskog naoružanja. Ubijeno je deset četnika, a jedan je zarobljen. Dodatna vrijednost uspjehu naših boraca je što su sve obavili bez gubitaka, sa tri lakše ranjena borca. Sama akcija bila je munjevita, onakva kako to ovi momci uvijek rade. Iskazujući i poželjnu notu samoinicijativnosti borci Petog bataljona su u kratkoj, ali žestokoj borbi u kojoj je bilo i duela prsa u prsa izvojevali novu pobjedu. U kolektivu sjajnih vojnika na Koščanima su se naročito istakli Enes Dervić, Eldin Skrobo, Amir Kundić, Nedim Kahvedžić i Sabahudin Konjalić.

Brzina kojom su probijene četničke linije omogućila je da u posjed naših boraca dopadne cjelokupna arhiva samostalne čete "Semešnica" iz sastava 19.pbr. vojske tzv. Republike Srpske. Zaplijenjeni dokumenti rječito svjedoče o rastakanju iznutra ove fašističke tvorevine iznikle iz krvi, ubistvima, patnjama i progonima Bošnjaka.

Svaki novi uspjeh Armije RBiH ekser je više zakucan u mrtvački sanduk stravične Karadžićeve paradržavne tvorevine. Sa borcima Petog bataljona vrijeme do definitivnog sahranjivanja sna o tzv. Republici Srpskoj sve je kraće.

IS 712.bbr.

Gornjevakufska prisjećanja:

HEROJI IZ ŠESTICE ?!

Da nerealna politika,ne bi prošla u dobroj mjeri su nerijetko presudnu ulogu igrala i samoorganizovanja stanovništva.I u Gornjem Vakufu mnogo je bilo samoorganizacije, koja se uglavnom oslanjala na, već, legendarne grupe kao što su Zelene beretke, Goranovi momci, te momke iz Šestice koji su među prvima pristupili Patriotskoj ligi. Pošto se o momcima iz Šestice, tokom ovog rata veoma malo pisalo, a njihova uloga u odbrani Gornjeg Vakufa, a i Bosne i Hercegovine je ogromna, odlučio sam da napišem tekst koji će pokušati predstaviti grupu od 12 momaka, koji su prvi u samom gradu još 1992. godine zadužili prve puške pri Patriotskoj ligi. Iako su se pioniri odbrane Gornjeg Vakufa po mnogo čemu razlikovali od pitanja socijalnog statusa do obrazovanja ipak ih je povezalo jedno, a to je ljubav prema rodnom gradu i mladoj državi.

Prisjećajući se tog vremena Senad Muftić kaže: "Te su se puške u tajnosti dijelile, jer u to vrijeme dobar dio gornjevakufljana još nije shvatao šta se sprema". Kada iz današnje perspektive gledamo shvatamo "da to oružje nije značilo neku garanciju za bilo kakvu odbranu, ali na ovaj način pokrenula se lavina organizovanja u gradu. Tako da se uskoro kreće sa prvim patrolama po gradu, a dolazi se i do prvih odijela, koja su krojena od šatorskih krila. U tom periodu krenulo se i sa obukom ovih momaka na brdu Krč, koje će poslije postati poznato po jednoj od najvećih bitaka, koja se odigrala u ovome gradu, a i šire.

"ODRADILI" SVE POSTAVLJENE ZADATKE

Nijaz Brica ističe kako je ova obuka bila u pravo vrijeme jer: "stariji su se podsjetili na već pomalo zaboravljenu vještinu ratovanja, a oni mlađi su učili". Ako se ovome doda da se aktivno radilo i na sticanju Snage i kondicije učinak ove obuke u potpunosti je zadovoljio. Svi ovi događaji uticali su da se u kratkom roku među lokalnim stanovništvom po mnogim pitanjima promijene stavovi i da Gornji Vakuf spremno dočeka 15. april kada se većina muškaraca ovoga grada uključila u tadašnju TO.

Već u maju iste godine dolazi do zaposijedanja prvih položaja prema SCA, a kao dobrovoljci i već tada "iskusni" borci ide spomenuta grupa, koja je već značajnije bila pojačana. "Morali smo biti prvi jer od svih tih neiskusnih boraca imali smo mrvicu više iskustva i onda smo se prvi prijavljivali na zadatke i uticali da se kod ljudi javi samopouzdanje i u dobroj mjeri smo u tome uspijevali, a o tome najbolje svjedoči veoma kvalitetna odbrana Gornjeg Vakufa"- ovako razmišlja Ismail Frlj.

Kada sam sa ovim momcima htio početi priču o sukobima sa HVO-om, oni su naglasili da su sve što su imali reći o ovim sukobima već rekli, jer to je za njih nemio događaj o kojem ne žele pričati i naglasili da kopanje po starim ranama ne vodi dobrom, u činjenica je da je njihova odbrana kao i odbrana Gornjeg Vakufa uticala da HVO shvati Armiju kao jednu respektabilnu silu. Na ovaj način potvrdila se teza, da, oni koji stvaraju istoriju ipak najmanje pričaju o njoj.

Ali ovi momci svoj udio dali su i u borbama sa srpskim agresorom, jer većina njih bili su dobrovoljci u akcijama deblokade Sarajeva, još 1992. godine, kada su odradili sve postavljene zadatke. Ova grupa hrabrih i odvažnih mladića činila je i okosnicu legendarnog, ali i pomalo po imenu čudnog IDV-a "Zeleni repuhovi", koji su se isticali svojim, uvijek do u tančine isplaniranim, akcijama.

I NA DEBLOKADI SARAJEVA

Ni zadnji pokušaji deblokade Sarajeva nisu mogli proći bez gornjovakufskih legendi. Na žalost u jednoj akciji poginuo je Muharem Hadžiabdić, vjerovatno jedan od najomiljenijih momaka u Gornjem Vakufu. Njegove kolege po ratnom stažu Mehmed Ehlizevak i Almir Gudić, koji su sa njim zajedno bili u Sarajevu u glas govore:

"Muharema nije promijenilo ni to što je postao starješina i dalje je išao srcem, na žalost i on je poginuo, on za kojeg smo mislili da je besmrtan, jer je bio toliko hladnokrvan, pametan i iskusan. Na ovakav način pridružio se svom kolegi Nadiru Brici, a ostavio svoju raju, koja se trenutno nalazi na donjovakufskom ratištu, jer kako kažu red je pomoći komšijama i oni su nama pomagali."

I dok završavam ovaj tekst uz ubjeđenje, da će heroji iz Šestice dati puni doprinos i na donjovakufskom ratištu (jer gdje su god oni bili i pobjeđivali su, a obišli su dobar dio Bosne i Hercegovine), moram napomenuti da je ovo samo jedna od grupa, koja je na opštini Gornjeg Vakufa nešto ranije shvatila opasnost, koja prijeti bošnjačkom narodu i svojim organizovanjem spriječila još veće uništenje, koje je bilo namijenjeno našem narodu.

Edin Kirlić

http://www.hasib-musinbegovic.com

NEĆEMO SE IDENTIFICIRATI S NEPRIJATELJEM

Za kratko vrijeme, tri godine krvavog rata za opstanak države i naroda, stvorili smo moćnu armiju, kako se kaže sa najboljom pješadijom na svijetu. Njeni pripadnici, mahom dobrovoljci odbranili su sopstveni narod i dio državne teritorije od potpunog uništenja. Uspjevali su i uspijevaju širiti slobodnu teritoriju svakim danom. Pokazujemo i hvalimo te uspjehe. Vojska koja ništa nema sem tog zadovoljstva da pobijedi neprijatelja i pokaže da smo ponosan narod, bori se srcem. Zaista svi trebamo i moramo biti ponosni na našeg borca. A kako da budemo ponosni na tog borca kada se ne pokaže onakvim kakav treba da bude? Kako gledamo na borca koji izgubi kodeks?

Slučaj zabilježen u redovima 708.brigade otvara prostor za komentar. Podimo redom. 3. četa ove brigade, prilikom izvršavanja planiranih borbenih dejstava, pretpotčinjena je komandi 770.brigade. Tokom izvođenja borbenih dejstava jedinice 770. brigade ostvarile su značajan pomak. Ovladale su ključnim objektima, zaposjele položaje i čekale uvođenje smjene, kako bi borci koji su učestvovali u direktnim borbama otišli na zasluženi odmor. Prema ranijem planu smjenu vrše borci 3. čete 708. brigade. Sve protiče u redu.

Samo petnaest minuta od uvođenja novih boraca na novodostignute položaje neprijatelj započinje snažan napad artiljerijom. Novodostignuti položaji tuku se iz svih raspoloživih oruđa: tenkom, haubicom, samohotkom, pragom i ostalim PA oruđima, gotovo cijeli sat vremena. Pri tom su dvije zemunice direktno pogođene. Ima 6 ranjenih. Slijedi napad neprijateljske pješadije. Borac Omeragić Adnan alarmira da je linija popustila i stvara paniku. Delić Avdo ostavlja ranjenog saborca Perenda Abdulkadira na nemilost četnicima. Za sobom povlači i ostale. Finale. Novodostignuti položaji prepušteni četnicima, 6 ranjenih u redovima. Abdulkadir Perenda, jedan od boljih boraca ostaje ranjen i biva zarobljen.

Kako je i normalno, nakon ovakvih događanja (na sreću ovo je pojavni oblik) povede se istražni postupak. Komandir čete Skopljak Dževad i moralista Skopljak Junuz nisu prilikom uvođenja smjene bili među svojim ljudima. Istina, bila su druga dva oficira, jedan iz morala brigade, Jusić Rasim, drugi Pičar Naim PK za bezbjednost iz bataljona 770 brigade. Obojica su zadnji napustili položaj ako to sada i ima nekog značaja. Vjerovatno ima jer je ovaj posljednji teže ranjen.

Nadalje, na artiljerijsku vatru neprijatelja naša ne odgovara. Da li je za to odgovorna komanda brigade koja je preuzela sa ovom četom i brigu o njenim ljudima? Šta je sa interventnim jedinicama? Gdje je maskirna disciplina prilikom uvođenja jedinica?

Pitanja bi se mogla postavljati, a postavljat će se i dalje, jer protiv pojedinaca, komandira čete Skopljak Dževada, komandira pratećeg voda Mušić Hasima i komandira 3.voda Ramulj Muhameda i posebno borca Adnana Omeragića koji je stvorio paniku i pobjegao, i što je možda najvažnije borca Delić Avdu, koji je ostavio ranjenog saborca da bude zarobljen, pokrenut je krivični postupak. Vojni sudski organi će dati službeni odgovor nakon utvrđivanja činjenica na osnovu svih predočenih faktora i donijeti presudu. A nama ostaje da vidimo, zbog čega se to dogodilo i hoće li se to ponoviti u redovima naših boraca.

Prepričani događaj namijenjen je za prepoznavanje sličnih likova i u drugim jedinicama (ukoliko ima takvih), možda prepoznavanje samog sebe. Na nama nije da sudimo ovim ljudima. To će uraditi zvanični vojni organi. Na nama je da počnemo razmišljati o ovim stvarima. Do sada smo na ovakve pojave navikli da gledamo u redovima agresorske, četničke vojske. Ni dosad se nismo sa istima poredili niti identificirali. Ne trebamo, ne moramo i nećemo ni sada kada pobjede svakodnevno ostaju iza nas.

NEDISCIPLINA - IZVOR NESREĆE

U ovom teškom ratnom vremenu kada je mnogo našeg stanovništva smrtno stradalo od četničke nemani i kada naši borci svojom krvlju ispisanom borbom brane svoju domovinu, svaki život nam je dragocjen.

Vračajući se sa uspješno obavljenog zadatka ili sa dužeg terena naši borci često dadnu sebi oduška na jedan veoma neprimjeren, a i opasan način. Pucaju kroz naseljena mjesta. Hajde što se potroše određene količine municije, ali mogućnost ranjavanja ili smrtnog stradanja tom prilikom je mnogo izvjesnija jer i umor čini svoje.

Nedavno se u takvoj jednoj situaciji dogodilo i ono najgore. Prilikom povratka jedne čete 708. lahke brigade sa ratišta, idući kroz Bugojno sa teretnog kamiona iz pješadijskog naoružanja pucali su u vazduh Orhan Dedić i Taib Lugonja, borac od 1992. godine. U jednom momentu kamion je naišao na oštećenje na putu tako da je Taib Lugonja, rođen 1971. godine, izgubio kontrolu nad puškom i tako nanio ranjavanje sa smrtnim posljedicama za dvojicu svojih saboraca: Sifeta Čakića, rođenog 1971. godine i Orhana Dedića, rođenog 1971. godine. Nažalost, za njih dvojicu nije bilo spasa. Protiv Taiba Lugonje podnesena je krivična prijava Okružnom vojnom tužilaštvu u Travniku, a isti je prebačen u VIZ-Travnik.

Dakle, nepažnja i nedisciplina ponovo su kao epilog imale teške nesagledive posljedice. Trebali bi, napokon, iz ovoga svi izvući jasne pouke.

17 DISCIPLINSKIH PREKRSAJA

Vjerovatno izazvane umorom i drugim dodatnim pojavama, u nekim jedinicama su se dogodile negativne pojave, koje su završile ili nesretno ili su direktno uticale na izvršenje zadatka njihove jedinice. Radi suzbijanja ovakvih pojava protiv vinovnika su poduzete odgovarajuće mjere.

Tačnije, 11 pripadnika 7. korpusa A RBiH na glavnom pretresu održanom 29. jula 1995. godine u Komandi Korpusa, a zbog dezerterstva iz jedinice (disciplinski prijestup iz člana 7. tačke 2. Pravilnika o vojnoj disciplini u AR BiH) na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom - član 66. tačka 2. stav 7., kažnjeno je skidanjem čina aktivnog oficira.

To su: 1. Mlinović (Muharema) Mirsad, nadkapetan, 770.Sbbr. 2. Čolak (Ibrahima) Senad, poručnik, 770.Sbbr. 3. Čemer (Saliha) Semin, nadporučnik, 770.Sbbr. 4. Rejhan (Šefketa) Faruk, nadvodnik, 770.Sbbr. 5. Zeher (Sadika) Mustafa, čelnik, 770.Sbbr. 6. Fuka (Mehmeda) Senad, vodnik, 707.Sbbr. 7. Brahić (Naila) Nihad, kapetan, 708.Ibr. 8. Balić (Adema) Said, poručnik, 17.VKbbr. 9. Balagić (Fikreta) Ferid, poručnik, 17.VKbbr. 10. Demirović (Ahme) Dževad, nadčelnik, 17.VKbbr. 11. Karadža (Muharema) Nihad, poručnik, 707.Sbbr.

Istog dana na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom član 66. tačka 2. stav 7., a zbog odbijanja naređenja Čaluk (Himze) Nijaz, čelnik, 770.Sbbr, također je kažnjen skidanjem čina aktivnog oficira.

Zbog nepreduzimanja potrebnih mjera za osiguranje ili održavanje u ispravnom stanju objekta, predmeta i sredstva, koji služe borbenoj gotovosti jedinice, a na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom član 66. tačka 2. stav 1., čelnik Čepalo (Sulejmana) Fikret, 770.Sbbr, osuđen je na zaustavljanje u napredovanju u vremenu od 6 mjeseci.

Četiri pripadnika 727.Sbbr. su zbog neopravdanog izostanka iz rejona jedinice (član 7.tačka2.Pravilnika o vojnoj disciplini A RBiH) također kažnjeni i to:

1. Behlo (Mehmeda) Mehmed, završio ROŠ, nije činovan, ali je obavljao starješinsku dužnost. Sukladno Uredbi sa zakonskom snagom član 66.tačka 2.stav 3., vraćen je na formacijsko mjesto neposredno nižeg čina, odnosno stepen stručne spreme u trajanju od 3 mjeseca.

2. Fazlić (Rasima) Izudin, nije činovan, obavljao starješinsku dužnost. Shodno Uredbi sa zakonskom znagom član 66.tačka 2.stav 5, smijenjen je sa dužnosti vojnog starješine sa zabranom ponovnog imenovanja, odnosno, postavljanja na tu dužnost u trajanju od 3 mjeseca.

3. Mekić (Rašida) Memija, čelnik. Shodno Uredbi sa zakonskom snagom član 66.tačka 2.stav 1.zaustavljen je u napredovanju u trajanju od 3 mjeseca.

4. Hodžić (Muje) Salih, vodnik. Shodno Uredbi sa zakonskom snagom, član 66.tačka 2.stav 1. zaustavljen je u napredovanju u trajanju od 3 mjeseca.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nakon prerane smrti pripadnika Odjeljenja za moral u Komandi 7. korpusa Borislava Đakovića - BORE

IZA VELIKOG OSTAJE SVJETLOST

"ONOLIKO ŽIVOTA KOLIKO IMAM ILI ĆU BITI ČOVJEK ILI GA NEĆU NI ŽIVJETI", govorio je naš BORO. I bio je čovjek - srcem, dušom, djelima, bio je veliki čovjek. Tako su ga bliži saradnici i zvali - VELIKI.

Predan radnik i rukovodilac bio je omiljen u Jajcu i medu Jajčanima, ljudima koji su ga cijenili i iznad svega poštovali jer, volio je rad i disciplinu, a iznad svega ljude. Početkom rata bez razmišljanja staje na branik svoje domovine, čvrsto vjerujući i nepokolebljivo slijedeći svoje opredjeljenje - da bude i ostane čovjek.

Sa hiljadama svojih sugradana i neizmjernom tugom u srcu odlazi iz Jajca, ali ne posustaje - s njima ostaje i dalje ne pomišljajući da napusti svoju zemlju i svoje ljude. Patnja, stradanje i bol nisu ga pokolebali i oni koji ga poznaju kažu, da je bivao još veći borac i još veći čovjek. Odlaskom iz jedinice za njim ostaje trag njegovih velikih djela i požrtvovanja. Jer kada je bilo najteže pomagao je da se izdrži i ne posustane.

"Čovjek koji može izvršiti svaki zadatak", govorili su u njegovoj komandi. Ništa mu nije teško. Plijeneći svojim visokim moralnim kvalitetima veoma brzo stekao je nove prijatelje, ali nikada nije zaboravaljao stare. Pošto je i sam bio borac volio je biti medu borcima, ljudima koji su i najveće bogatstvo ove zemlje. Nije se štedio, htio je i uspijevao doći do svakog rova i svakog borca, disao je i živio za njih. I opet iza njega uvijek je ostajao trag čovječnosti i ljubavi za zemlju i ljude.

Premda je i sam bio prognanik često je pomagao onima slične mu sudbine čvrsto vjerujući i nadajući se povratku u Jajce. U to je uložio svoj život, potpuno i bezrezervno.

Kao bivši sportista i čovjek zdrava duha često je govorio da bi ponovo zaigrao jednu utakmicu u kojoj nije važan pobjednik, ali da će ona doći tek poslije ove teške životne u kojoj pobjednik mora i može biti samo jedan - u kojoj mora pobijediti čovjek. Čovjek za primjer, naš BORO, nije dočekao taj dan, ali je bez skretanja čvrsto koračao tim putem, putem pobjede. Ipak, smrt koja nas sve očekuje ne može se pobijediti. Ali se zato u životu ostavljaju ovakvi tragovi kakve je ostavio naš BORO. Iza njega je ostala neizmjerna tuga, više nije medu nama. A ostala je čast poznavati ga i s njim raditi. S njim smo dijelili dobro i zlo.

Svi oni koji posustanu, u životu i djelu ovoga velikog čovjeka mogu i moraju pronaći veliku poruku - ljubav i strpljenje. Naš BORO nije više medu nama, ali će u našim srcima ostati vječno. I neka vječnost bude i ovaj trenutak u kojem ćemo reći i zapamtiti da smo ostali bez velikog čovjeka čiji će lik i djelo vječno biti u nama.

Izbor čovjekovog životnog puta, uveliko odredi vrijeme u kojem živi. Ali ono nešto veliko, posebno ljudsko, po čemu se neki ljudi izdvajaju i zauvijek pamte. Naš dragi prijatelj i suborac, naš Boro, primjer je onog posebnog, toplog ljudskog trajanja koje čini i izdvaja bosanski prostor u ovom vremenu kao herojsko i svijetlo.

Boro je slijedio trag najdubljeg i najčistijeg iskona, i na tom putu formirao se usavršavao kao častan čovjek - Bosanac po duši i kao veoma cijenjen starješina Armije R BiH.

Hvala našem dragom prijatelju, hvala Bori što je svojom ličnošću, opredjeljenjem i optimizmom vraćao nam vjeru u ljudskost i poštenje, na ovom našem bosanskom bolnom i ponosnom tlu.

Odjeljenje za moral 7. korpusa

Boro Đaković, sin Rudolfa, rodjen je 24. januaru 1949. godine u Travniku gdje mu i danas žive majka i brat. Kao vrsni sportaš, rukometaš igrao je za više klubova u raznim gradovima. Ipak, Jajce mu se najviše svidjelo. U njemu je proveo posljednjih sedamnaest godina. U sjećanjima Jajčana ostaće kao jedan od najboljih rukometaša svih vremena. Svoju predanost i odvažnost pokazanu u sportu prenio je i u borbi protiv fašizma, započetu još 18. septembra 1991. godine od kada je angažovan kao komandir voda vojne policije ŠTO Jajce. Nakon četiri mjeseca sa ovog odlazi na mjesto Načelnika za bezbjednost u Štabu TO Jajce, da bi od 13. maja do 12.juna 1992.godine bio komandant odbrane grada. Tada se formiru sportska četa u čiji sastav ulazi kao borac i tu ostaje sve do novembra 1992. godine, kada svi jajčani moraju napustiti svoj voljeni grad. Po struci mašinski inžinjer, prvu polovicu 1993. godine provodi na radnoj obavezi, da bi se potpom opet aktivirao u tadašnjoj 305.brigadi kao referent za planiranje u ONO. Tri mjeseca potom, koncem septembra 1993. prelazi za pomoćnika načelnika štaba za ONP u brigadi. U aprilu 1994. godine, od prvog dana kada je formiran 7. korpus naše armije dolazi na mjesto referenta za obuku, a od 10. jula 1994. godine pa do svoje smrti, 19.jula 1995. godine obavljao je poslove referenta za štabne poslove u Odjeljenju za moral 7. korpusa. Smrt ga je zadesila na izvršenju zadatka sa činom nadkapetana Armije RBiH.

PROŠAO JE NAJVRUĆA RATIŠTA

Huso Čivić je jedan od onih mladih ljiljana, koji je o ratu i ratovanju učio na brzinu, što bi se reklo "u hodu", onda kada je trebao učiti nešto drugo, matematičke jednačine, jezik, istoriju, kada se trebao spremati za život, a ne za ratovanje i ubijanje.

Sa njegovih osamnaest godina sudbina mu je namijenila upravo ovo drugo, da uči na brzinu o ratovanju i oružju o kome do tada ama baš ništa nije znao, jer ni vojsku nije bio odslužio. Kako roditelji, tako i mnogi drugi, predlagali su mu da prvo prode vojničku obuku, kakvu školu ili kurs, pošto do tada nije znao ni šta je puška, metak i granata, a potom da se uključi u koju god želi jedinicu. Njegov mladalački polet i zanos ne da mu da čeka.

"Jedno jutro kada smo krenuli na teren", priča nam njegov saborac Sinan Spahić, "ušao je s nama u auto i u Zenici se oblači, dobija pušku i kreće na trnovit put iskušenja. Od tada smo bili nerazdvojne kolege".

Rahmetli Huso Čivić iz Krševca kod Kaknja roden je 1974. godine, a u Opštinski štab odbrane uključuje se 01. augusta 1992. godine, zatim prelazi u 314.bbr, potom u diverzantsko-izviđački bataljon pri ŠVK i na kraju svog trogodišnjeg ratnog puta pripadnik je Protivoklopne čete 707.Sbbr.

Sudbina je na njegovom trogodišnjem ratnom putu učinila još jednu neobičnost. Svoje prve vojničke okršaje počeo je protiv četničkog agresora na Dobranjskom brdu kod Visokog, a tu je nakon skoro pune tri godine i završio, kada ga 21. juna 1995. godine u 17 sati i 15 minuta smrtno pogada geler neprijateljske granate.

Za tako mlad život, kakav je bio Huse Čivića, može se reći da je bio prebogat ratnim iskustvom. Huso je uvijek bio tamo gdje su bile najvruće linije, gdje se odsudno branila naša Bosna.

"Počeli smo u Visokom, stali u odbranu od agresije na Bosnu", priča nam njegov kolega i saborac Sinan Spahić, pripadnik POČ-a 707.Sbbr, u čijim redovima je do juče bio i Huso.

"Borili smo se na Dobranjskom brdu, Mandinom brdu, Stevanovim kućama, Marin Dvoru i Plješevici. Poslije toga odlazimo u Zavidoviće gdje u zajedničkim akcijama oslobađamo Kamenicu, veliko turističko naselje. U 314.bbr. takoder imamo značajnih akcija. Nakon što uzimamo Ovnak, idemo na Krčevine kod Viteza, Šeriće kod Zenice i Žepče. U ovoj, zadnje spomenutoj akciji pored svega ostalog uspjeli smo osloboditi dvadeset naših momaka, koji su im kopali rovove, tranšee i zemunice. Učestvujući u DIB-u imali smo značajne akcije kod Sivrinog sela, Šantića, gdje smo znatno pomakli linije naprijed u neprijateljsku dubinu. Iz DIB-a prelazimo u POČ 707.Sbbr.", priča nam Sinan Spahić, "gdje se odmah uključujemo na najvruće ratište, Ciganske livade kod G.Vakufa. Nakon slamanja ofanzive na G.Vakuf idemo u akciju oslobađanja Kika kod D.Vakufa. Učestvovali smo sa svojom jedinicom POČ-a i u čuvenoj ofanzivi na Kupresu. Potom odlazimo ponovo na visočko ratište, gdje u bici na koti 751, na Dobranjskom brdu Huso Čivić strada od neprijateljske granate".

U svim spomenutim akcijama i ofanzivama, Huso sa svojim jedinicama ima velikih uspjeha u nanošenju gubitaka neprijatelju u živoj sili i MTS-u.

Huso Čivić, iako veoma mlad, dugo je obavljao dužnost zamjenika komandira voda. Brzo je nadoknadio nedostatak vojnog znanja, pa je izrastao u komandira i velikog borca.

Pogibijom Huse Čivića njegova jedinica POČ 707.Sbbr. ima nenadoknadiv gubitak u svojim redovima, a Armija i cijela Bosna hrabrog i odvažnog borca i sina.

Njegove kolege iz POČ-a će ga posebno pamtiti po tome što je bio veseljak. Volio je slušati ilahije i kaside, a počesto bi i sam učio i pjevušio. Kažu nam bio je momak od akcije.

Imao bi običaj reći: "Haj'mo to uraditi, pa ćemo onda odmarati". A kolegama iz Krajine bi govorio: "Stići ćemo mi i do vaše i naše Krajine".

Njegovo šehidsko obećanje obavezuje. Obavezuje sve nas. Neka je veliki Božiji rahmet duši šehida Huse Čivića.

Ismet Muratspahić IS 707.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Obilježena Druga godišnjica masakra nad civilima i borcima AR BiH bugojanskih mjesnih zajednica Vrbanja, Vrpeč, Crniče i Zeleni put.

NIKAD VIŠE

FALSIFIKOVANJE ISTORIJE !

Mesdžid u Vrbanji bio je mjesto gdje se nakon prošlogodišnjeg Mevluda, učila dova za duše šehida i civila, koji su izmasakrirani prilikom napada ekstremnih postrojbi HVO na ova područja. Gosti su bili travnički muftija Nusret ef. Abdibegović i naibu - reis IZ RBiH hafiz Ismet ef. Spahić.

Avlija mesdžida u Vrbanji ovog je posljednjeg julskog dana, bila tužna, bolna, puna jecaja. Tužno prisjećanje je bilo upravo takvo. Tmurno i sa nekim čudnim nabojem. Po drugi put iste slike. Prošlogodišnji Mevlud - dove, nastavljaju se i ove godine. Vrbanja postaje tradicija.

Nijaz ef. Malagić glavni imam džemaata Vrbanja - Crniče poziva na početak programa. Gosti su uz sve do jednog imama iz bugojanskih, donjovakufskih i gornjovakufskih džemaata bili i travnički muftija Nusret ef. Abdibegović, te naibu reis Islamske zajednice u RBiH hfz. Ismet ef. Spahić.

UTISNUT VJEČITI PEČAT

Osjeća se nedostatak, rijeke "zlatnih ljiljana", u avliji i mesdžidu. Razlog je jasan, oni su na ratištu, izvršavaju svoj zadatak, da se dušmaninu više nikada ne pruži šansa na nešto slično što se desilo u Vrbanji. A, desio se monstruozni masakr, genocid nezabilježen na područjima gornjevrbaske regije. Tek radi prisjećanja da se nikada više ne ponovi, ali i ne zaboravi:

Na teritoriji ovih bugojanskih MZ zvjerski je izmasakrirano 60 civila i boraca AR BiH, samo u Vrbanji 21 lice, bojovnici su usmrtili na najteži mogući način. Njihovim porodicama, rodbini i prijateljima ostao je utisnut vječiti pečat.

"Danas se u Vrbanji može čuti ezan, zarad naše pobjede, pobjede vaših sinova, šehida, krvlju naših boraca. Zahvaljujući nadčovječanskim naporima, naša odbrana na ovom prostoru je izdržala rekao je pri svom obraćanju prisutnima travnički muftija h. Nusret ef. Abdibegović i poručio:" "Molim uzvišenog Allaha dž.š. da nam u sjećanju ostane ovaj dan, onaj događaj, koji se desio ovdje. Da dove budu primljene. Moleći Allaha dž.š. da današnjim dovama nagradi naše šehide, spusti svoj blagoslov na ovo mjesto, da nikada ne doživimo, ono što smo doživjeli. Molim Allaha dž.š. da sve nas sačuva" - završio je Nusret ef. Abdibegović.

NIKAD VIŠE FALSIFIKOVANJE ISTORIJE

Riječ je potom uzeo načelnik općine Bugojno g. Dževad Mlačo, koji je pričao o zaboravu svojstvenom našem narodu, ali i falsifikovanju istorije od strane dušmana, koji su nas po deseti put doveli pred genocid. "Nažalost mnogi od nas nastoje se prilagoditi drugima. Kao da smo mi nekome nešto krivi, ili dužni i kao da se mi trebamo nekome izvinjavati. Ne, mi moramo voditi računa o sebi i svom identitetu. Naš civilizacijski nivo je iznad mnogih naroda, to

Mesdžid u Vrbanji - sa ovogodišnje manifestacije

smo dokazali. Zato se pouka i poruka iz prošlosti moramo stalno sjećati i uz Allahovu pomoć mi ćemo pobijediti".

KRENUTI PUTEM ŠEHITLUKA

Svoje nadahnuto obraćanje učinio je hfz. Ismet ef. Spahić, naibu reis IZ RBiH, koji je bio u Vrbanji. "Znam kako je ispratiti najmilije. Ali braćo moja, mi moramo ići dalje. Onaj ko je spreman da umre, taj će da živi. Ni jedan, Bošnjak ne smije više biti bez ovakvog stava. Uspomene na ove drage šehide, nama treba, jer oni nisu potrebni nas, nego mi njih. Oni su živi, kaže Allah. Oni su opskrbljeni kod Allaha dž.š. Oni putem šehitluka - putem gazija. Mi odsad moramo odgajati gazije - prave gazije"- istakao je u svom emotivnom nastupu naibu reis IZ u BIH Ismet ef. Spahić.

Izmamljujući tjeskobne, teške uzdahe, plač vidljiv na licima rodbine, komšija poginulih naibu reis Ismet ef. Spahić je završio porukom: "Ovo prisjećanje je obaveza nas. To nije zbog šehida, to je za nas da znamo šta nas u budućnosti čeka, koji put. Drago mi je što sam sa vama i što sam prenio selame Reis-ul-uleme dr. Mustafe ef. Cerića. Mi smo već pobijedili.Braćo ovo vrijeme nije za spavanje. Svi moramo biti budni, na svakom koraku imanska vatra treba da gori. Zato molim Allaha dž.š. da nam pomogne, da učvrsti stope našim borcima, a dušmane satare"- završio je naibu reis hfz. Ismet ef. Spahić.

Učena je potom dova za duše šehida i ubijenih civila, a načinjen je i prigodan program, koji su uz učenje Ilahija i Kasida izvele pripadnice hora IZ-e Bugojno i D.Vakuf. Potom su prisutni otišli na šehidsko mezarje u Vrbanji gdje je proučena dova.

Tako je završena ovogodišnja manifestacija obilježavanja Druge godišnjice masakra koji su počinili ekstremni bojovnici HVO-a i HV na području općine Bugojno. I kao što jednom davno zapisa Meša Selimović "Pozivam za svjedoka vrijeme, početak i svršetak svega". Mi bismo još dodali DA SE PAMTI I NE PONOVI, to je uostalom poruka koja se čula od svih prisutnih na ovoj manifestaciji.

Azam Mandžić

Šehidsko mezarje u Vrbanji

http://www.hasib-musinbegovic.com

MISLI PREDANE AHIRETSKIM NADAMA

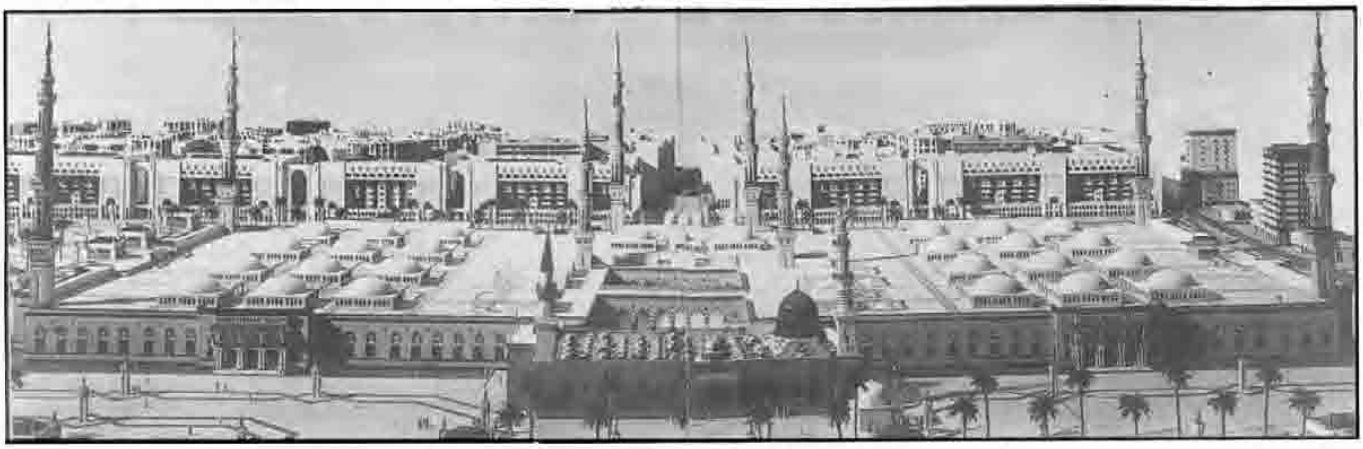

Rano u zoru, 9.maja '95. godine ili 9. zul-hidžeta bosanske hadžije su autobusima stigle na Arefat. U prostranoj i čilimima zastrtoj šatorskoj odaji obavljen je sabah namaz i dan je počeo hairli. Rashladni uređaji i pažnja naših domaćina učinili su ugodan boravak na beskrajnoj ravnici. Sav svijet koji je došao radi Hadždža je danas ovdje. Sutra je Bajram i danas se upućuju dove Svemoćnom Gospodaru svega i svačega od Mašrika do Magriba i okoline.

Na ovom mjestu je Muhammed alejhi selam prilikom svog zadnjeg Hadždža kazao okupljenim da im ostavlja Kur'an - uputu Božiju i Sunnet - riječi i djelo svoje pa ko se bude toga držao biće mu dobro vječno. Te upute kao da odzvanjaju i dan danas ozelenjenom tepsijom Arefata. U našem šatoru najumnije glave bošnjaka vaze i podsjećaju na korijene ummeta Pejgamberovog. I naša zastava se vihori, sa zlatnim ljiljanima.

Bošnjaci se predali samo Bogu jedinom i usnama upućuju zahvalnost i dovu za pomoć Bosni i narodu njegovom. U sami akšam, kad nebeski jorgan umiruje pješčanu vrelinu više od tri miliona duša, se upućuje na Muzdelifu gdje oko ponoći bošnjački džemat, kao i brojni drugi jednim ezanom klanja akšam i jaciju. Nastaje branje po 49 kamenčića lješnikove veličine koje spremamo upotrijebiti za upucavanje šejtana bilo koje veličine. Gotovo pred sabah smo na Aziziji koja graniči sa mjestom Mina. Osvanuo je Bajram kakvog ne pamtimo.

Umor, obaveze Hadždža, udaljenost od Bejtullaha i nepojmljiva brojnost znatiželjnih da Bajram - namaz obavi u blizini Ćabe, vezali su nas za hotel. Majke i očevi šehida bosanskih svoj Bajram ovdje doživješe tiho i razumno. Samo mladi i uporniji stigoše do Haremi šerifa da uknjiže džematske fadilete u svoj konto.

FASCINANTNA LJEPOTA GRADITELJSTVA

Skoro je nemoguće više organizovano i u većim grupama obavljati određene radnje. Mnogi ne čekaju da splahne vrelina prvog bajramskog dana, već sami kreću da sa sedam kamenčića simbolično gađaju određeno mjesto Velikog šejtana. Naredna dva dana po sedam puta bacamo kamenčiće na Veliko, Srednje i Malo džemre, vjerujući da time odlučno uništavamo slobost ljudsku i zle šaptače i pratioce kroz dunjalučke ispite.

Novinski prostor ne dozvoljava da iznosimo detalje i slike sa Mine, koju tri dana zijaretimo i noći provedene u safovima, tavafima i dovama kod Bejtullaha. Bilo nas je koji nismo znali izaći iz kruga oko Kjabe, potpuno predatih mislima i ahiretskim nadama, a i starijih koji zaborave na obaveze i dogovor. Sretali smo braću koju godinama ne vidamo. Svejslamski skup vjernika sa svih strana svijeta danas liči više na košnicu pčela nego na organizovan džemat, koji može planetom da svijetli. Izgleda da se pojavilo mnogo trutova da Allah milostivi oprosti svome robu koji traži i moli jednu zdravu maticu milletu muslimanskom.

Formalizam ili turizam su, na žalost prisutni i ovdje, pa se dešava da mnogi bez ikakva predznanja i priprema dođu i samo blehnu u fascinirajuću ljepotu graditeljstva i neprolazne ljepote. Eto tako pogled očinji ostaje prikovan Kjabi i svemu oko nje, a možda je i to masi hrana, ali ostaje pitanje uloge uleme i vodja kao nasušni hljeb.

Bajram prođe, skinusmo ihrame - bijele ogrtače, pa se okupasmo, kosu podrezasmo sve radi sunneta. Bošnjaci hadžije malo šta propuštaju. Obavili smo i Umru. Izašli smo u mjesto Ten'im i zanijetili i obukli ihrame da učinimo još 7 obilazaka oko Bejtullaha, 7 prelaza od Safe do Merve i dova za završetak Hadždža i našeg boravka u Mekki.

Nedjelju, 14.maja 1995. godine ogrijava jutro i kolonu autobusa punu hadžija, roditelja bosanskih šehida, čijim sevepom i hedijom kralja Fahda, evo i ovdje Bogu dragom zahvalu činimo Mrgodna brda oko Mekke učiniše nam se kao silna i močna straža te ljepote i univerzalnosti koja obavezuje da se posjeti, njojzi vrati i napoji. Ipak mi krećemo puni sreće Putem hidžre - sada širokom džadom dugom 450 km do Medine, dragog i milog grada i utočišta našeg Muhammeda a.s.

MEDINA - PRIMJER SJAJNIH LEKCIJA ISTORIJE I

Medina je danas veliki i lijep grad smješten u plodnoj i zelenoj ravnici sa podnošljivom vrelinom Arabije. Simbol Medinjana, njihove dobrote i odanosti vjeri u Allaha dž.š. Ogleda se u grandioznoj poslanikovoj džamiji. Sve hadžije dolaze posjetiti Medinu i tu borave po mogućnosti 8 dana jer postoji predaja, da ko klanja 40 dnevnih namaza ovdje, veliki hajr ima, a jedan namaz obavljen ovdje vrijedi koliko 1000 namaza na drugom mjestu.

Kakav će saldo čovjek imati na Ahiretu to samo Allah zna, ali uistinu svaki hadžija i vjernik nakon boravka ovdje je jači i bogatiji vjerom i moralom da je to nemjerljivo. Allah dž.š. je dao Medini takvu ljepotu i privlačnost da hadžije iako nemaju nikakvih hadžijskih obaveza ovdje precizno vode računa da ne propuste džemat u Džamiji Poslanika.

Osim toga Medina je svjedok i školski primjer sjajnih lekcija istorije. Gotovo u gradskom zagrljaju se nalazi brdo Uhud u čijem podnožju je mezar hazreti Hamze i šehida Uhuda. Dio grada u kome se odigrala čuvena bitka na Hendeku kada Muhammed a.s. sa ostalim ashabima prokopava široki kanal koji spašava grad i narod.

Ovdje je lijepa džamija sa dvije kible koja kazuje da je bilo prvotno okretanje u namazu prema Mesdždidul-aksa, ali i ispunjena dova Poslanikova da se muslimani u namazu okreću Kjabi u Mekki - njegovom rodnom gradu. Veliko greblje, Dženetil - bekija gdje je ukopan dio porodice Muhammeda a.s. i mnoštvo znanih i neznanih bez ceremonija i ekstra spomenika. Medinski suk sa bogatom orijentalnom ponudom svega i svačega da se nagledat ne možeš. Al' eto, Bog je dao da su i naše hadžije imale dobar ispračaj pa su i oni mogli kupovati do mile volje.

Pisati o Medini i posjeti u vrijeme Hadždža, a ne govoriti o ljudima i njihovim stalnim ibadetima u bajnim prostorima Pejgamberove džamije je promašaj. Obični smrtnik nejma riječi da kaže, napiše ili da dovom išće sve što želi jer ostaje zanesen samim ambijentom i prostorom gdje je kabur posljednjeg Allahovog Poslanika ljudima, mezar, Ebu Bekra - prvog halife, pa Osmana neka je Allah s njima zadovoljan itd. Medina izgleda ko' bašča dženetska sa puno zelenila, vodoskoka, sunca i ezana koji srca otvaraju.

Tokom boravka u Medini naši domaćini su nas počastili i prvim imamom medinske džmije. Svoje nasihate dr. Ali Abdurahman el Huzejfi je govorio brojnim Bošnjacima prisutnim i ove godine u organizaciji kraljevih gostiju što ne treba zaboraviti. Kolonija naših studenata je pripremala nagradni kviz gdje su nagrade pokupili predstavnici 7. korpusa Armije RBiH.

Tako se boravak u Medini približavao svom finišu. Dan džume 19.maja 1995.godine je najljepše za naš oproštaj sa Medinom i džematom Poslanikove džamije. Naše stvari i hedije za braću i sestre u Bosni u sami akšam krenuše prema medinskom aerodromu, a mi već željni i svoje Bosne sačekasmo sabah novog jutra i pokret prema aerodromu. Posljednje dove i selame ostavljamo uz sami duvar gdje je pokopan Najdraži i Posljednji Donositelj božanske upute svim svjetovima.

POVRATAK U SRCE BOSNE

Evo već poljećemo saudijskim avionom, a uzdah i širok pogled oču nosi sliku Medine nebeskim prostorima od brda i heroja Bosne. Za samo četiri i po sahata stižemo u Split, gdje prolazimo mala testiranja i naš hadžijski sabur nadvlada ljudske slabosti i propuste.

Zaboravićemo ljekarsku i carinsku kontrolu, manjak autobusa i sjedišta, umor i nespavanje i druge prolazne stvari. Hadžiluk '95. godine, Mekku, Medinu - posebno, donatora i bosanske šehide ako Bog da nikada. Jer valja nam zajedno džematile preko Sirat - ćuprije, a sa novim saznanjima mi smo jači i bliži i pobjedi i sigumosti Pravog puta. Po rasporedu i planu s početka našeg puta evo nas u prilici da se ostavimo uspomena, sjećanja i novih ahbaba i suboraca.

U našem Mostaru ostaju poletni Hercegovci sa svojim muftijom, ubrzo će ako autobus poprave iz Jablanice put Sarajeva krenuti šeherlije sa naibu reisom hafizom Spahićem, a brojni Tuzlaci zelenom transfezalom kao i Zeničani, koji silom prilika ne mogu sa nama.

Tako ispade da hadžije 7. korpusa prvi krenuše u srce Bosne. U Gornjem Vakufu slikanje za uspomenu i halal svima. Svi živi i zdravi stigosmo svojima, uvjereni da je Hadždž kabul nama, a svima našima dova da što prije odu i napiju se vode Zemzema.

Fahrudin Zolota

Učesnici ovogodišnjeg Hadždža iz zone odgovornosti 7.korpusa AR BiH: Zeir Delić, Salko Torlak, Abdulah Delić (706.lbr.), Mehmed Beganović, Idriz Tupo, Fadila Terzić (707.Sbbr.), Paša Durek, Mustafa Haskić (708.lbr.), Hakija Ridić, Šaban Karahodžić, Salih Šakić (712.bbr.), Azemina Agić, Hilmo Filan, Almasa Hajdarević (717.Sbbr.), Befija Ahmić, Rizvan Patković, Selima Akeljić (725.lbr.), Derviša Delija, Nura Lušija, Behalja Ferhatović (733.bbr.), Kasim Selman, Ešref Kovač (737.Mlbr.), Husein Čemer, Naim Čatić, Salih Mustafica (770.Sbbr.), Hajrudin Pjanić (7.LOB), Mehmed Sujoldžić, Nurija Grabus, Fahrudin Zolota (Travnik), Rašid Hubjar (Donji Vakuf), Zuhra Džafić, Esad Palić, Adem Sačić (17.VKbbr.), Ramiz Mešinović, Ismet Mačak, Mehmed Poško (708.Sbbr.), Juso Keran, Mehmed Zekan, Hodžić Mustafa (727.Sbbr.), Ibrahim Makić, Alija Dervišić, Abid Gromila (Jajce), Čubro Osman.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Analitičko djelovanje u rješavanju negativnih posljedica borbenih dejstava

DOĆI DO ISTINE PO SVAKU CIJENU!

Kao negativna posljedica mogu biti gubici koji mogu biti izraženi u živoj sili, MTS-u, te teritorijama. Sa psihološkog stanovišta negativne posljedice b/d mogu se podijeliti na TRAJNE (nenadoknadivi gubici) i PRIVREMENE (nadoknadivi gubici). Radi neutralizacije negativnih uticaja trajnih gubitaka (pogibija i teška ranjavanja) nužno je, prije svega, jačati motivacioni faktor - smisao i cilj našeg žrtvovanja, a kod privremenih gubitaka jačati moralno-psihološki faktor kao podsticaj i težnju da se gubici nadoknade.

Za rješavanje negativnih posljedica b/d od ključnog značaja je objektivno utvrđivanje njihovog karaktera, uzroka, težine, obima i posrednih reperkusija. Kroz analizu negativnih posljedica b/d najbolje se može ilustrovati stepen izgrađenosti svake naše jedinice, njena organizacija i funkcionisanje, te označiti dalji pravci djelovanja na planu jačanja moralno-psihološkog stanja jedinice.

Ne vršenje analize negativnih b/d je neprihvatljiva kako sa stanovišta rješavanja negativnih posljedica b/d tako i sa stanovišta funkcionisanja sistema RIK-a.

NEOPHODNA ANALIZA BORBENIH DEJSTAVA

Ovom prilikom ilustrovaćemo jednu od mogućnosti rješavanja negativnih posljedica b/d kroz praksu u jednoj od naših jedinica.

Prvi i osnovni zadatak u rješavanju negativnih posljedica b/d je uključivanje svih relevantnih činioca u jedinici, komandi i organima za izradu analize prethodne akcije jedinice. Potrebno je pažljivo proučiti dejstvo neprijatelja, da se realno i objektivno sagleda i vlastita slika i neprijateljska b/d, da se što objektivnije i što stručnije prouče aktivnosti sopstvenih snaga i dejstva neprijatelja, da izučimo iskustvo susjeda, da uporedimo dejstvo svoje jedinice sa dejstvom drugih.

Analiza negativnih posljedica b/d treba da doprinese daljem unapređenju ratne vještine u jedinici, te otkloni negativne posljedice time i na njen borbeni moral.

Radi pripreme rada takve analize potrebno je: - održati sastanke komandira vodova, komande čete i komande bataljona (zajednički) radi pripreme sastanka. - unutar voda analizirati negativne posljedice, da se da ocjena negativnih posljedica kao i prijedlozi za rješavanje istih. - u četi istaći koje su to negativne posljedice, te kojim obilascima i sredstvima ih rješavati uz utvrđivanje nosilaca zadataka i rokove njihovog izvršenja.

Negativne posljedice su jedna od osnovnih odrednica fizionomije rata kao društvene pojave, pa i njenog osnovnog subjekta oružane sile - armije. Zbog togauspješno rješavanje negativnih posljedica b/d dobija smisao jedne od ključnih aktivnosti na osposobljavanju jedinica i komandi za izvršavanje zadataka. Rješavanje negativnih posljedica b/d može se uspješno izvršavati samo multidisciplinarnim postupkom i uključivanjem svih relevantnih faktora unutar vojne organizacije iz šireg društvenog okruženja.

U bataljonu i brigadi analizu vršimo na raznim skupovima sa starješinama. Važno je istaći da se u koncepciji tih sastanaka obezbijedi da oni što više utiču na svijest i raspoloženje starješina i boraca da se mogu prevazići negativne posljedice. Ocjene i zaključke komande bataljona ili brigade prenijeti na borce i starješine prilikom postrojavanja ili izbora bataljona (brigade). Tu treba da istupi najodgovorniji zapovjednik. Radi rješavanja negativnih posljedica b/d potrebno je da pred jedinicom istupe i starješine viših komandi.

Kao negativna posljedica b/d pomenuli smo da se javljaju gubici u ljudstvu, a kao uzroci navode se često: 1. Nedostatak municije i drugih MTS-a 2. Tehnička nadmoć neprijatelja 3. Nedovoljna obučenost 4. Greške u rukovođenju i komandovanju 5. Nedovoljna kvalitetna zaštita 6. Nedovoljna psihološka priprema boraca za konkretnu akciju.

Ne mogu se zanemariti ni druga saznanja kao što su da većina starješina nema vojno stručnu sposobnost. Mnogim starješinama slaba je tačka učenja. Vještina rukovođenja b/d se uči, neprekidno razvija i usavršava. Ni jedan starješina nema nikada toliko znanja da bi mogao prestati da ratuje.

Uspješno uče one starješine koje borbu posmatraju "otvorenim očima". To znači da borbu sagledavaju onakvu kakva ona stvarno jeste. Starješina u borbi uči kad kritički analizira svaku borbu u kojoj učestvuje, svaki pojedinačni uspjeh i poraz. Zato je veoma značajno i korisno utvrditi u čemu i gdje je imao prevagu objektivni, a u čemu i gdje subjektivni faktor. Ratna praksa pokazuje da mnoge starješine nastoje neuspjeh svoje jedinice opravdati objektivnim okolnostima, a kada postižu uspjehe tada preuveličavaju značaj sopstvene vještine. Tim putem nikada se ne može doći do istine. To se može postići samo objektivnim posmatranjem borbene stvarnosti.

KRITIČKI I OBJEKTIVNO OCIJENITI I SEBE I DRUGE

Značajno je naglasiti da je vrlo štetno ako se plašimo da raspravljamo pred jedinicom o greškama koje su se desile u borbi, a za koje starješina snosi odgovornost i koje su i drugima bile vidljive. Ako su borci na sebi osjetili slabost ove ili neke komandantove odluke, slabost nekog naredjenja, procjene, onda će biti najmanje štete za borbeni moral jedinice ako starješina to lično i prokomentariše, nastojeći da bude što objektivniji.

Takav postupak ne samo da neće imati štete za b/m nego će biti veoma koristan za podizanje njegovog autoriteta u očima jedinice. Borci ne postavljaju zahtjev svom komandantu da bude apsolutno nepogrešiv čovjek. Borci utoliko više poštuju starješinu, ukoliko je oN sposobniji da kritički objektivno ocjenjuje i sebe i druge. To je ono što upravo garantuje ljudima da će on drugi put naći bolje rješenje. To podiže uvjerenje u njegovu sposobnost njegove rukovodilačke i ljudske kvalitete.

Radi rješavanja negativnih posljedica b/d treba organizovati odgojno - politički rad. Taj rad treba da borce nadahnjuje snagom da istraju u borbi, razvijati kod njih optimizam i otvoriti im perspektivu, ali istovremeno ih i pripremiti i za doživljavanje periodičnih neuspjeha. I najslavnije jedinice doživljavale su povremene neuspjehe, ali njihova snaga, njihova veličina nije bila u nekoj apsolutnoj imunosti od neuspjeha, nego u tome da u sebi nalaze dovoljno snage da prebrode teške trenutke i da se vrlo brzo oporave od udaraca koje im je neprijatelj nanio. Zahvaljujući ovakvom radu neke naše jedinice uspjele su više puta da vrate svoju sposobnost za dalja borbena dejstva i postignu zadovoljavajući b/m jedinica i boraca.

U rješavanju negativnih posljedica b/d mora biti zastupljena i duhovna strana što više i što češće, jer materijalna (vidljiva) strana rada mnogo puta nije dovoljna da se riješe neke negativne situacije koje se, možemo reći, moraju naći u b/d.

Ako su borci duhovno pripremljeni oni će lakše podnositi situacije u kojima se nalaze. Znaće da se uvijek ne može pobjeđivati, nego da je rat takav da smo danas bolji, a da sutra možemo i da doživimo i neki poraz, da li veći ili manji. Za ovu tvrdnju imamo potvrdu u Kur'anu Časnom: "Ako vi dopadnete rana i drugi rana dopadaju. A u ovim danima Mi dajemo pobjedu sad jednima, a sad drugima..." Ali Imran 140.

Kao zaključci u rješavanju negativnih posljedica borbenih dejstava mogu se izvući: 1. Da treba utvrditi relevantne činjenice na temelju kojih će se procjenjivati eventualni neuspjeh u borbenom djelovanju. U tom treba potpuno razlučiti subjektivnu od objektivne procjene. - Svi zapovjednici, sudionici borbenog djelovanja treba da sudjeluju u objektivizaciji razloga eventualnog neuspješnog djelovanja, a ne da se nameće neka ocjena. Na temelju tako postignute ocjene, objektivizacije razloga neuspjeha izaći pred niže jedinice i napraviti analizu sa borcima, a onda istupiti u konačnoj analizi pred zborom cjelokupne jedinice koja je sudjelovala u borbenom djelovanju. Ovim putem će se maksimalno isključiti subjektivno procjenjivanje i starješina i vojnika i emocionalno reagiranje svih, a istovremeno korigirati i profilirati svačiji stavovi i pogledi. 2. Ovo je istovremeno i priprema za nova borbena djelovanja, a dobra priprema već je pola obavljenog posla. 3. Takvim putem će se smanjiti mogućnost naknadnih različitih objašnjenja razloga neuspjeha i negativnih posljedica b/d među borcima, a što bi izuzetno negativno moglo djelovati na borbeno stanje jedinice.

prof. Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

DVIJE GODINE OD FORMIRANJA 727.SBBR.

MOBILNO I OFANZIVNO DO POBJEDE

"Opet vi novinari", bile su riječi komandanta ove jedinice., kad je vidio naša lica ispred svoje "baze". Težak zadatak pred mene je stavljen. I oanj dan kada su njegovi borci uspješno odradili zadatak nije bio voljan za priču. Dvije godine od formiranja 727.Sbbr. bila je prilika da se posjeti ova jedinica i malo zaviri u njenu svakodnevnicu. Jedinica je to koja je jedan od ključnih stubova kuće zvane 7. korpus AR BiH.

"Baš nismo planirali ovako obilježiti ovu drugu godišnjicu postojanja. Prošle godine bili smo na borbenom zadatku, u akciji. Oslobađanju domovine", reći će major Fazlić. To je bila želja i svih ostalih pripadnika ove jedinice. Ofanziva je njihova svakodnevnica počev od prvog dana nastanka. Vidim, rejon razmještaja su lijepo uredili. Očigledno je da su osposobljeni za šatorske uslove smještaja i brzo premještanje sa jedne lokacije na drugu.

Jedna zanimljivost posebno je vezana za ovu brigadu.Njeni pripadnici su iz čak 33 različite bosanskohercegovačke opštine. Zaista, Bosna u malom.

Cijelo vrijeme boravka među njima u zraku se osjetio dah tek okončanih borbi u kojima su još jednom iskazali svu svoju snagu, moć i vještinu. U sektoru za moral čujem da su borci posebno bili motivisani za ovu akciju, ako se može tako reći, jer oni su uvijek motivisani. Ipak, oslobađanjem ovih terena i kota mnogi od njih bili bi bliže svojim kućama.

BOSNA U MALOM

Dok čekamo na početak smotre, koristim priliku da bar nešto saznam o tome. O samom toku "privremenog" oslobađanja Pogane Ravni, Malog Šiljkovca, Vejzovina i Vlajčeveca nešto malo više saznao sam, ipak, od komandanta brigade: "Za veoma kratko vrijeme pripremili smo, organizovali i izveli ovu akciju. Počeli smo u 6 sati ujutro, a već do 7,20 uspjeli smo osloboditi Mali Šiljkovac, Poganu Ravan, Vejzovine i Vlajčevac. Posebno bih istakao sadejstvo unutar naše jedinice kao i sadejstvo sa artiljercima i tenkistima. Bukbalno rečeno, sve je bilo kao na filmu. Isti dan smo od 8 pa do 21 sat odbili deset četničkih kontraudara. Sutradan su, također, nastavljeni jaki agresorski napadi. I pored toga što smo samo "privremeno" ovladali ovim objektima mislim da je to ipak uspjeh, jer četnicima smo nanijeli ogromne gubitke u ljudstvu i MTS-u. Posebno drugi dan borbi. Oko 70 četnika je likvidirano, a još oko 200 izbačeno iz stroja. Borci su zaista imali ogroman moral. Mislim da ćemo i dalje nastaviti sa uspjesima," reče major Fazlić.

Teško izvlačim iz njega riječ po riječ. Zaista, bio je to veličanstven uspjeh ove brigade, u sadejstvu sa PTČ, te hrabrim tenkistima 7. STČ, 7.DIB - Bošnjak, a potom i 705.Sbbr. Taj dan, kada je brzim i efikasnim udarom privremeno ovladano ovim kotama, dok sam obilazio rejone razmještaja jedinica, svi su bili složni u jednom. Artiljerci su doista odigrali važnu ulogu. Svojim preciznim hicima razvaljivali su četničke utvrde i omogućavali bosanskim askerima da mogu lakše "očistiti" taj teren.A imalo se šta "očistiti". Borci 7. korpusa bogatiji su za tenk T-55, 2lansera za maljutku, 5 minobacača, ogromne količine municije za pješadijska naoružanja, desetak zolja, kontejnere za ose. Leglo je petnaestak četnika. I to sve za jedan dan.

Ovaj udar boraca našeg korpusa pokazao je da je Armija RBiH spremna i sposobna probiti najjača četnička utvrđenja i to na jedan sasvim novi način.

Kiša polahko uzima maha. Pljušti. Munje bljeste visovima. Proba za svečano postrojavanje je prekinuta. Pod jednom strehom sklonim se sa jednim borcem, Fedko Drecom. I on žali za propuštenom prilikom. "Mogli smo daleko stići. Bježali su kao bez glave. Oni koji su to stigli uraditi, jer mi smo zaista brzo napredovali. U toj borbi posebno bih istakao komandira 3. čete 1/727.Sbbr, Grbu i sve njegove borce. Oni su bili ta prva, udarna snaga. Oni su obavili većinu posla," govori ovaj borac.

TEŠKE BORBE

Drugi dan je bilo također, teških borbi. Ponovo jaki artiljerijski dueli, tenkovi sa obje strane. U svemu tome bilo je i nesvakidašnjih događaja. Kad je došlo do miješanja četnika i naših boraca jedan od najboljih i najhrabrijih diverzanata 727.Sbbr. (op.a. ne želi da mu se pominje ime) bio je toliko priseban i hladnokrvan pa je pozvao četnike da mu se priključe, jer, eto, balije, bježe. I štos je upalio. Misleći da se radi o jednom od njihovih, čete mu prilaze. Međutim, čekalo ih je veliko iznenađenje. Njih pet je palo pokošeno rafalima našeg borca. A ko zna koliko ih je taj dan ostalo ležati na bojištu.

Ipak, kiša za trenutak prestade. Vrijeme je za smotru. Na livadi pod zastavom sa ljiljanima postrojiše se hrabri bosanski askeri. Odjekuju komande, pozor, pozdrav domovini. Na smotru je stigao i brigadir Fikret Čuskić da lično čestita ovim herojima na svemu što su učinili u proteklom periodu za Bosnu i Hercegovinu. Najboljima i najhrabrijima među njima pripremljene su i "nagrade".

Kiša ponovo počinje liti. Čuje se i pokoje rondanje iz stroja jer nisu oni navikli na duže mirovanje, stajanje. Kako reče komandant Fazlić, mislili smo "radno" obilježiti godišnjicu, tako su mislili i svi postrojeni borci. Na kraju, visovima obavijenim teškom maglom prolomi se njihov bojni poklič. Zašto ga i ne napisati, jer to je samo njihovo i odudara od standardnih klišea. Oni tim pokličom daju sebi dodatnu snagu, zaboravljaju na mnoge poteškoće i udaraju jako : "Orilo - gorilo, jebe se nama. Ne daj na'se, raspala se!" Pred njihovim pokličom polahko, ali sigurno raspada se nekakva Republika Srpska. I to niko ne može zaustaviti.

Edhem Ekmeščić

RATNI PUT BRIGADE

U februaru mjesecu 1993. godine formirana je 27. Mtbr. ali kao takva nije zaživjela, međutim, već 15.augusta 1993. godine u nju ulaze 1.bb. iz 306.bbr. i 4. bataljon iz 314.mtbr. i tada je brigada praktično i počela postojati. Krajem tog mjeseca ona je preformirana iz 27.mtbr. u 27.bbr.

Po svom formiranju brigada se borila na dva fronta, protiv dva neprijatelja. Tako sve do kraja te teške i gladne godine. Krajem marta 1994. godine u uspješno izvedenim borbenim dejstvima oslobođena je Vučija Glava i Kosine, razbijene su potom četničke horde na Meokrnju. Potom slijedi oslobađanje Bjelilka i Bezimenog Visa, gdje su četnicima naneseni veliki gubici u ljudstvu i MTS-u. Puni doprinos borci daju i u operaciji oslobađanja Kupresa i u veličanstvenoj pobjedi: oslobođenju vlašićkog platoa i na njemu oslobađanje Šimšića, Poljane, te zaposjedanje Široke kose.

Ponos brigade su dobitnici najvišeg armijskog priznanja "Zlatni ljiljan", legendarni rahmetli Bekir Torlaković, rahmetli Zijad Kovačević, rahmetli Dervić Grabus, te Enver Šahinović - Dok. Munib Davorović - Mune. te major Mustafa Fazlić.

Za uspjehe koje je do sada postigla Odlukom Predsjedništva RBiH od januara mjeseca ove godine brigada je dobila počasni naziv "SLAVNA".

Povodom obilježavanja druge godišnjice formiranja brigade, komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić pismeno je pohvalio 727.Sbbr., te slijedeće njene pripadnike:

1. Pračalić (Sejdo) Said
2. Klipić (Adil) Mirsad
3. Toljić (Ćamil) Vahid
4. Heldić (Arif) Šaban
5. Mušić (Vehab) Ahmet
6. Hodžić (Sejfo) Smajo
7. Fifić (Sabit) Asim
8. Ribić (Junuz) Mirsad
9. Šahman (Mehmed) Muhamed
10. Tahirović (Refik) Huso
11. Pećić (Salih) Mevludin
12. Palić (Ibro) Hasan
13. Zlatić (Irfan) Edin
14. Sobo (Ibrahim) Mujo
15. Kadrić (Jahija) Jahija

Tim povodom deset njenih pripadnika nagrađeno je sa po 100 DM:

1. Mušanović (Ramo) Sakib
2. Šuškić (Mujo) Samir
3. Šahman (Mehmed) Muharem
4. Šugić (Munib) Almir
5. Maglić (Vejsil) Ismet
6. Selava (Omer) Esad
7. Hajdarević (Ešref) Samir
8. Hodžić (Osman) Mujo
9. Hrabus (Sinan) Haris
10. Susak (Muhamed) Safet

Također, povodom velikih uspjeha na donjevakufskom bojištu borci 727.Sbbr. pismeno su pohvaljeni te nagrađeni novčanim iznosom od 10.000 DM.

ČESTITKA POVODOM DRUGE GODIŠNJICE FORMIRANJA 727.SBBR

Poštovani borci i starješine 727.Sbbr. 7. korpusa AR BiH. Čestitam vam drugu godišnjicu formiranja i uspješne borbene izgradnje vaše jedinice. Rezultatima koje ste postigli u velikim bitkama tokom protekle dvije godine pokazali ste da sa Božijom pomoći, svi skupa možemo osloboditi našu zemlju. Vaša brigada, sa ostalim jedinicama Korpusa, dala je značajan doprinos pobjedama na Kupresu, Vlašiću i Komaru. Dragi borci i starješine, u narednom periodu nas čekaju krupni zadaci koji traže da iz dana u dan budemo sve bolje organizovani, obučeni, opremljeni i motivisani za dalju oslobdilačku borbu. Čestitajući vam drugu godišnjicu formiranja brigade, želim vam još veće uspjehe i ratnu sreću.

Es-selamu alejkum!

KOMANDANT 7. korpusa AR BiH
brigadni general Mehmed Alagić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uredba o materijalnom obezbjeđenju pripadnika OS RBiH

NAPOKON PLATE !

Generalštab Armije RBiH je inicirao isplatu materijalne i finansijske naknade za pripadnike Armije RBiH, ocjenjujući da na moral i raspoloženje boraca utiče dosad evidentna razlika u materijalno-finansijskoj i statusnoj poziciji pripadnika Armije RBiH u odnosu na ostale građane. Vlada R/F BiH je imala veliko razumijevanje za ovu inicijativu, tako da je nakon iscrpnih rasparava formuliran prijedlog Uredbe o materijalnom obezbjeđenju pripadnika Oružanih snaga RBiH (Armije i Policije RBiH).

Predsjedništvo R BiH na sjednici od 28.jula 1995. godine donijelo je Uredbu sa zakonskom snagom o platama pripadnicima Armije, policije, MUP-a. Kao početno rješenje uzeto je da pripadnici A R BiH budu svrstani u 3 kategorije: I koja izvršava borbene zadatke u ofanzuivnim dejstvima kao manevarski sastavi,

II koji izvršavaju zadatke u odbrambenim dejstvima,

III svi ostali pripadnici A R BiH.

Prvoj kategoriji pripada plata ukupno 240 DM, drugoj 160 DM, a trećoj 120 DM. Od tog iznosa odbije se 90 DM svima podjednako (za paket koji će dobijati mjesečno u vrijednosti 40 DM, subvencije za električnu energiju, PTT i stanarinu 30 DM i cigarete 20 DM). Za mjesečnu isplatu u novcu prvoj kategoriji ostale 150 DM (80 DM u gotovini, a 70 DM se bilježi kao dug države). Drugoj kategoriji ostaje za isplatu 70 DM (40 DM u gotovu i 30 DM kao dug države). Trećoj kategoriji ostaje 30 DM (20 DM u gotovu i 15 DM kao dug države). Isplate treba da se realizuju za juli '95. godine najkasnije do 05.augusta 1995. godine.

Dok je ovaj tekst nastajao u toku je bila isplata novčanih nadoknada, a na pakete će se izgleda još sačekati. Koliko će stvarno ova primanja zadovoljiti pripadnike A RBiH pokazaće vrijeme, kao i to da je i u kolikoj mjeri izvršena kategorizacija.

SADRŽAJ PAKETA:

A) Prehrambeni artikli
1. Šećer 2,00 kg
2. Riža 1,00 kg
3. Brašno 25,00 kg
4. Ulje 2,00 l
5. Ostale masnoće 1,00 kg
6. Grah, grašak, leća 1,00 kg
7. Meso i prerađevine 1,00 kg
8. Marmelada 1,00 kg
9. So 1,00 kg

Ukupno ishrane 35,00 kg

B) Higijenska sredstva:
1. Deterdžent za veš 1,00 kg
2. Toaletni sapun 0,15 kg
3. Pasta za zube 0,07 kg
4. Deterdžent za sude 1,00 l

Ukupno higijenskih sredstva 2,22 kg

E.E.

Protjerana još 92 Bošnjaka iz Bosanske Krajine

ODGOVOR NA USPJEHE A R BiH

Prije nekoliko dana na slobodnu teritoriju RBiH u Travnik izašla su još 92 građana - Bošnjaka žrtve etničkog čišćenja agresora. Odgovor je to na posljednje velike uspjehe boraca, AR BiH i HVO na bh ratištu gdje su oslobođeni znatni prostori do jučer okupirane teritorije i zbog čega je veliki broj srpskih građana na tim prostorima usljed propagandnog dejstva tzv. srpskih vlasti i paljanskih medija morao napustiti svoja ognjišta. (A.M.)

Na ekonomiji 706.lbr.

PRVE TONE U SILOSU

Ovih dana su na ekonomiji 706. lbr. počeli sa ubiranjem prvih plodova mukotrpnog i upornog rada, kojeg su uložili tokom proteklog perioda. Nakon prošlogodišnje "štih probe" i ogledne proizvodnje krompira, Komanda ove brigade je istrajala u nakani da se svojim radom i angažovanjem, te samostalnom proizvodnjom hrane može u mnogome popraviti jelovnik pripadnika ove jedinice.

Obzirom na postojanje prirodnih uslova, te izdašnost Biljanske doline tokom jeseni je zasijano oko 35 hektara ozime pšenice, a u toku proljeća su te aktivnosti nastavljene, te je kukuruzom zasijano oko 2 hektara, krompirom 2,45 hektara, crvenim lukom oko 2 duluma, zasađeno je 8.000 sadnica kupusa, 1.000 sadnica paradajza, te oko 0,5 duluma mrkve. Svi ovi artikli značajno participiraju u ishrani pripadnika jedinice te značajna sredstva, koja bi morala biti izdvojena za nabavku istih mogu se usmjeriti za nabavku potrebnog MTS-a.

Prije desetak dana, ekonomiji je data "puna b/g" i to sa razlogom. Trebalo se krenuti sa žetvom pšenice. O tome kapetan Ramiz Adilović kaže: "Mi smo sa svoje strane izvršili sve pripreme na vrijeme. Obezbijedili smo gorivo, traktore, pa i auta za prevoz do silosa u Bugojnu, ali u okvirima naših mogućnosti nismo mogli obezbijediti kombajne. Tim povodom smo se obraćali i LOB-u 7. korpusa i opštini tražeći od njih pomoć. Za sada, žetvu smo počeli samo sa jednim kombajnom" - ističe kapetan Adilović.

Na ekonomiji zatičemo odrađenih nekoliko hektara, ali i izvjesne probleme. Upravnik Husein Popara je konkretan: "Opština nam je za sada obezbijedila jedan kombajn, ali smo po njegovom dolasku morali zbog kiše odgoditi žetvu za 2-3 dana. Sada su radovi u toku, otežano je zbog kvarova na mašini, ali se nadamo da će se žetva privesti kraju u optimalnom roku. Prve tone od planiranih stotinu, koje očekujemo u ovogodišnjoj žetvi su utovarene za prevoz do silosa. Optimistično završava upravnik Popara očekivanja od ovogodišnje žetve na ekonomiji 706.lbr.

Tekst i foto: Nusret Alihodžić 706.lbr.

U Domu Armije 7. korpusa A R BiH održana javna tribina na temu:

MEDIJSKI RAT PROTIV MUSLIMANA

Predavač je bio glavni i odgovrni urednik nacionalnog sedmičnog lista "Ljiljan", Džemaludin Latić.

Uvodne riječi na tribini je dao novinar Ljiljana Nedžad Latić. "Pitanje Islama je glavno svjetsko pitanje današnjice, vidi se to iz više primjera, a najočitiji je onaj koji kaže da 90% prognanih ljudi na svijetu čine Muslimani. Ogroman uticaj u takvom nepovoljnom stanju igra ideologija i medijski rat u koje zapad ulaže ogromna sredstva" - riječi su Džemaludina Latića, koji je veći dio tribine posvetio istorijskom pregledu pogubnosti medijskog rata, koji se vodi protiv Muslimana posebno na prostoru Balkana gdje su nastale mitološke države i sekularistički pokreti.

Sunovrat Muslimana počeo je tokom 18. i 19. vijeka kada Muslimani gube ekonomsku moć - istakao je Latić i dodao kako je na djelu opasna svjetska globalizacija u kojoj se Muslimani predstavljaju kao negativan narod. "Islam je danas realnost. On želi da uredi društevno politički život, svoju nezavisnost, novi poredak i sistem države" - rekao je Džemaludin Latić - glavni i odgovorni urednik "Ljiljana".

Nakon što je iznio veliki broj primjera i činjenica kroz dugi vremenski period o medijskoj zavjeri svijeta protiv Muslimana, prisutni su Latiću postavljali više interesantnih pitanja poslije čega se jasno odslikao zaključak, ove tribine: bh Muslimani trebaju izvući pouke iz prošlosti, snagom svoga jedinstva i Armije RBiH, te ulaganjem u informativne medije stvoriti vlastiti informativni sistem, koji će propagandno ali istinito svijetu prenijeti ispravnost borbe, ali i vjerskog - kulturnog identiteta Muslimana, Bosne i Hercegovine.

Azam Mandžić

U 7. bVP-u:

PRIZNANJA ZA ODLUČNE

Veliko je zadovoljstvo kada se uspješno izvrši postavljeni zadatak. Još veće kada se to javno potvrdi. Tako je bilo i u bVP 7. korpusa A R BiH. Za postignute rezultate i uspjehe u prethodnim borbenim dejstvima nekolicina boraca ovog bataljona dobila je pismene pohvale: Sabahudin Delić i Halim Delija pokazavši u datom momentu odlučnost u probijanju čvrsto utvrđenih neprijateljskih bunkera poveli su ostatak udarne grupe i za kratko vrijeme ovladali neprijateljskim tranšcom i omogućili prolaz ostalom dijelu jedinice.

Komandant Korpusa brigadni general Mehmed Alagić pismeno ih je pohvalio i uz to novčano nagradio. Pomoćnik komandanta Korpusa za bezbjednost pismeno je pohvalio Šemsudina Pecu, Emira Sivca i Nihada Krpića, takođe za postignute rezultate u prethodnim borbenim dejstvima. Pored ovih pismene pohvale od komandanta bataljona VP dobilo je osam boraca, Rašid Kasumović, Kadir Trako, Adnan Kozar, Damir Sarajlić, Dženan Perenda, Zekir Brljak, Elvir Mehmedović i Elvis Behlić. Ovom prilikom uručeni su i paketi borcima ovog bataljona, koji se nalaze na oporavku.

N.A.

Iz 712.bbr.:

PRIVREDNICI MEĐU BORCIMA NA VLAŠIĆU

Delegacija u sastavu Šaban Rizvić, generalni direktor Kombinata "Bratstvo" Novi Travnik, Besim Kuduz, direktor Fabrike obuće BFM Slimena i Husein Sadibašić posjetila je 9. augusta borce 712.bbr. na Vlašiću. Dolazeći prvi put na ove prostore oslobođene u martu ove godine i odbranjene unatoč očajničkim četničkim napadima u junu, privrednici su bili inpresionirani veličinom i značajem ovih prostora, ali i odlučnošću i hrabrošću naših boraca, te visokim nivoom organizacije rada i života u surovim planinskim uvjetima.

Posjeta nije imala samo protokolarni značaj, već je imala za cilj da gosti steknu uvid u potrebe jedinica i načine da se njima izađe u susret. Za očekivati je uskoro i konkretne poteze, tim prije što se radi o osvjedočenim patriotama, koji su nebrojeno puta do sada pritekli u pomoć Armiji RBiH. (IS 712.bbr.)

http://www.hasib-musinbegovic.com

U predahu ratnih dejstava u Gornjem Vakufu

PRVA MUZEJSKA POSTAVKA 7. KORPUSA

Zahvaljujući Odjeljenja za moral Komande 7. korpusa, a posebno mr. Tahiru Kosovcu i gornjovakufskom mladom umjetniku Senadu Muminoviću 3. augusta u prostorijama Vatrogasnog doma otvorena je Prva muzejska postavka 7. korpusa Armije BiH.

Riječ je, naime, o planiranom obilasku postavke svih brigada unutar našeg Korpusa, tako da su poslije Bugojna i Travnika i gornjovakufljani imali priliku upoznati se sa ovom veoma kvalitetnom prezentacijom.

Prema riječima mr Tahira Kosovca ova muzejska postavka ima za cilj da u većoj mjeri upozna stanovništvo pojedinih gradova sa tim šta se dogadjalo u neposrednom susjedstvu. Svečanost je otvorio Predsjednik opštine Gornji Vakuf Abdulah Garača, koji je ovom prilikom održao prigodan govor u kojem se osvrnuo na stradanja, grada heroja. Nakon otvorenja, gradjani Gornjeg Vakufa, koji su zaista gladni kulturnih dogadjaja u velikom broju posjetili su prostorije KDM Preporod gdje su mogli vidjeti do sada nepoznate dokumente koji govore o studioznim i dobro pripremljenim planovima kojim je trebao bošnjački narod biti uništen i potpuno raseljen.

Kao posebni i uvijek rado vidjeni gosti, ovom prilikom, najavljeni su i pripadnici umjetničke čete 7. korpusa, koji bi trebali izvesti prigodan program prilikom zatvaranja ove svečanosti.

Predvidjeno je da zatvaranje ove muzejske postavke bude 15. augusta, a očekuje se da će do tada oko 800 eksponata vidjeti preko 5000 posjetilaca.

Iz neposrednog razgovora, sa posjetiocima ove svečanosti moglo se primjetiti, da je, ovo bio pun pogodak organizatora i da će svi ovakvi pokušaji u Gornjem Vakufu sa oduševljenjem biti dočekani.

Organizatori Prve muzejske postavke, takodje, ovom prilikom posebnu zahvalnost uputili su KDM Preporod iz Gornjeg Vakufa, koji je ustupio svoje prostorije i u više navrata pomogao da ova prezentacija protekne bez ikakvih problema.

Edin Kirlić

Kulturni mozaik

TREĆI ILHAMIJINI DANI

Izvođenjem dramskog fragmenta "Ilhamija" na sceni Pozorišta Travnik 5. augusta otvorena je Treća kulturna manifestacija "Dani šejh Abdulvehaba Ilhamije Žepćaka". Organizator je kao i do sada Kulturno društvo Bošnjaka "Preporod" Travnik, a pokrovitelji ove godine su Okrug Travnik i Opština Travnik.

Do kraja augusta posjetiocima će biti ponuđeno dvanaest programa: pozorišnih predstava, izložbi i promocija knjiga. Akcenat je na predstavljanju i afirmaciji duhovnog stvaralaštva nastalog ovdje i u sadašnjem vremenu, onog, koje autentično svjedoči o našem trenutku, zadržavajući nužnu i neizbježnu sponu sa tradicijskim nasljeđem.

Predstava "Ilhamija" kojom je manifestacija otpočela uspješan je projekat mladog i poletnog ansambla Pozorišta Travnik na čelu sa režiserom i dramaturgom Enesom Škrgom. U pola sata, kroz snoviđenja i vizije naslovnog junaka ispričana je priča o dobrom i čestitom Bošnjaku Ilhamiji, nepokolebljivom borcu za pravdu i istinu. U predstavi su ravnopravno korištene riječ, svjetlo, zvuk i pokret, ukomponovani u skladnu i nadopunjavajuću cjelinu, koja će najzanimljivija biti mladima, ali i svim ostalim ljubiteljima pozorišta.

"Ilhamijini dani" nastavljeni su izložbom "Jedan pogled na umjetnost Muhameda Kulenovića", koja je otvorena u Klubu "Divan" 11. augusta. Izloženi su portreti koje je umjetnik radio u ulju ili u rijetkoj tehnici slamoreza, posuđeni iz fundusa Zavičajnog muzeja Travnik. Muhamed Kulenović je prvi bošnjački akademski slikar i brat pjesnika Skendera Kulenovića, a izložba u "Divanu" ima za cilj da javnosti skrene pažnju na ovog nedovoljno poznatog umjetnika. Autor izložbe je gospođa Fatima Maslić.

U nastavku "Dana" biće postavljena izložba vrijednih rukopisa i knjiga na orijentalnim jezicima iz Arhiva Srednje Bosne. Izložbu su pripremili prof. Jasmina Hopić i prof. Dževdet Šošić, a biće predstavljena u "Elči Ibrahim - pašinoj medresi" u Travniku.

Suad Bahtijarević

U travničkom "Divanu", promocija knjige

INTEGRALNI SISTEMI VOJNE LOGISTIKE

"Integralni sistemi vojne logistike", naziv je knjige autora Zijada Rujanca, koju je predstavio u prostorijama poznatog travničkog "Divana". Autor, potpukovnik bivše JNA Zijad Rujanac, danas komandant Ratne komandne škole pri Centru vojnih škola A R BiH, je naučno stručan način u 245 stranica elaborirao i objasnio osnovne probleme i pojmove integralnih logističkih sistema kao vrlo bitnih za funkcionisanje svih armija svijeta.

"Ja sam kroz ovu knjigu pokušao naći ono što bi trebalo činiti originalnost ovoga ratnog trenutka u oblasti logistike i rata uopšte i što bi trebalo da doprinese daljnjem i uspješnijem načinu vodjenja rata. Koliko sam u tome uspio reći će oni, koji će pročitati ovu knjigu" - rekao je autor Zijad Rujanac.

Knjigu je promovisao mr Salih Jalimam, istoričar iz Zenice, koji je u svom kratkom uvodu preporučio knjigu za detaljno proučavanje "jer ozbiljno i temeljno obradjuje jedan fenomen, a to je fenomen nauke struke i potrebe vremena" - istakao je mr. Jalimam.

Promocija je naišla na veliko interesovanje publike, a prisutni gosti bili su predstavnici GŠ Armije R BiH, Ministarstva odbrane i 7.korpusa naše armije, te političkog života Okruga Travnik.

Azam Mandžić

Povodom mjeseca u kome je rođendan poslanika Islama

MEVLUD

Dan kada je rođen Muhammed, sin Abdullaha i Amine iz ugledne porodice Hašimovića u Mekki obasjan je suncem. Sretna majka je pričala da je tog ponedjeljka, 12. rebiul-evvela 571. godine po Isau alejhi selam vidjela svjetlost. Njegova pojava je najavljivana u svim objavama prijašnjih poslanika i došao je na ovaj svijet kao milost Božanska svim narodima i svjetovima do Kijametskog dana.

Mračno doba neznanja i zabluda razdanjuje dugo iščekivani Ahmed - Muhammed za kojim ubrzo Allahovim riječima: "Uči, čitaj, proučavaj u ime Boga" putem nauke, razuma i upute krenu zabludjeli svijet Arabije i okoline. Voden uputom Kur'ana ubrzo svijet osjeti svjetlo i toplinu milosti hoda Pravim putem.

Preporod i renesansu doživi i "stara dama", kako zovu Evropu, dahom nove civilizacije oživi i svoju baštinu po kojoj je pala prašina vulgarizma i materijalizma. No, ljudi ko ljudi vole vrabca u ruci nego goluba na grani. Javiše se novi idoli i vode koji šminkom svojom nude sadašnjost. Na svu sreću ljudsku, Božanska zaštita Kur'ana nudi šansu svakoj generaciji da dođe sebi, tevbi i pameti i da se čvrsto uhvati za sigurno, Božnasko utočište kome se kad - tad svi vraćamo.

Mevlud znači rađanje. Za prave ljude, vjernike, ne postoji smrt. Ona znači početak i to vječnog života. Stoga pogledajmo Bosnu i njene mevlude! Tokom ovog mjeseca diljem svijeta obilježava se dan rađanja poslanika Islama. U svome djelu 100 najvećih Majkl Haris na prvo mjesto stavlja našega pejgambera Muhammeda a.s. On je nosilac Potpune i Posljednje upute za sve ljude pa znajmo da nejma opravdanja za neznanje i zabludu. Allah ga voli i selam šalje kao i sva vasiona, a čovjek se uzoholi da ne prizna nikoga. Dok krvava Bosna šehidima svojim krči put prava na život mevlud traje.

Ovih dana (9. august '95.) Bošnjaci donose salavate i grudi nadahnjuju sifatima i djelom svoga Vode. Drugi iz prikrajka gledaju i dive se veličini čovjeka koji je čovječanstvu donio Kur'an, knjigu i vjerozakon u amanet ostavio svoje djelo istinito i

spasonosno. On je, Allahov odabranik i svojom misijom ostavio je pečat veličine čovjeka i vjere za sva pokoljenja. Nama i nikome na dunjaluku ne trebaju drugi uzori i vode.

Njegov put je staza sretnika koji oslanjajući se na Allaha dž.š. ostvaruju sva dobra ovoga i vječnoga boravka. Stoga su brojna djela i zbirke hadisa (koje su prevedene i na bosanski jezik) vrijedna pomoć i istinit svjedok protiv stranputice. Neka naši mevludi i lijepa tradicija napune naša srca vjerom i naukom koju je živio Muhammed a.s. i neka u najtežim trenucima odjekuje tekbir, pa će stići pomoć koju niko nadjačati ne može, a pošto Svemogući Bog selam šalje na svog poslanika učinimo to i mi pa da svjetla obraza očekujemo njegovo zauzimanje na Sudnjem danu.

Ala resulina salavat:

Essalatu ve selamu alejke ja Resulallah!
Esselatu ve selamu alejke ja Resulallah!
Esselatu ve selamu alejke ja Resulallah!

Fahrudin Zolota

AFORIZMI Ajke M.

- Mnogi Bosanci bi mogli postati UNPROFORCI, samo posmatraju situaciju.
- Neki optimisti očekuju da će PRAGU zarobiti na pragu.
- Dok naši borci paze na liniju, dezerteri se debljaju.
- Kad mi kahva legne, odmah se uspravim.
- Uvijek je bilo kad se hoće sve se može. Sad isto vrijedi i kad se neće.
- Dok u nekoj čaršiji pođe sve da štima odmah počinju i naštimavanja.
- Većina se oslanja na glavu samo u ležećem stavu.
- Imamo dovoljno rupa, još nam samo fale "klikeri".
- Mnogi dižu prašinu da se oni ne vide.
- Pojedinci su se navikli na "ratno stanje" da se i ne pomjeraju.

http://www.hasib-musinbegovic.com

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE 7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.9.1995. GODINA II BROJ 16 PRIMJERAK BESPLATAN

DRUGO ROĐENJE GRADA NA VRBASU

OSLOBOĐENJE DONJEG VAKUFA

NA BOSANSKOJ ZEMLJI - BOSANSKI HEROJI

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

Predsjednik Predsjedništva R BiH, Alija Izetbegović na posljednjem zasjedanju republičkog parlamenta

SUVERENA SAMO CIJELA DRŽAVA BiH

Država sa institucijama koje će štititi teritorijalni integritet * Međunarodne obaveze u nadležnosti republičkih organa * Izbjeglicama trajno pravo na povratak * Prelazni period do izbora u Federaciji, srpskom entitetu i Republici, rekao je predsjednik Alija Izetbegović u uvodnom izlaganju

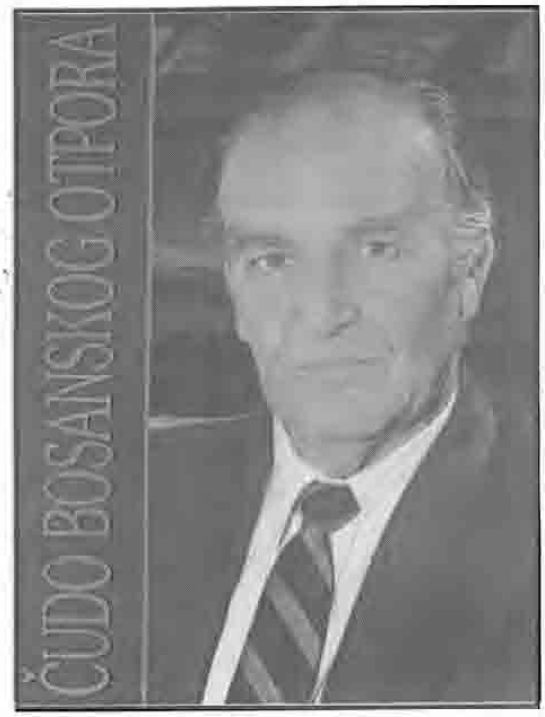

"Bosna i Hercegovina nastavlja svoje legalno postojanje u dosadašnjim granicama i sa trajnim međunarodnim subjektivitetom. To znači da je BiH država koja ima i koja će imati Ustav i institucije putem kojih se ostvaruje međunarodni subjektivitet i štiti teritorijalni integritet zemlje", rekao je Alija Izetbegović, predsjednik Predsjedništva R BiH, na početku svog izlaganja o aktuelnoj političkoj situaciji i novim mirovnim inicijativama, što ga je podnio poslanicima Republičke Skupštine na održanom sastanku.

NADLEŽNOST REPUBLIČKIH ORGANA

Označivši izlaganje kao suhoparan komentar nedavno prihvaćenog sporazuma u Ženevi, predsjednik Izetbegović dodao da su se i iz šturog saopćenja sa tog ministarskog sastanka mogle shvatiti neke bitne poruke. Unutar BiH postojaće dva entiteta sa visokim stepenom autonomije. "Ali to je stvar njenog unutrašnjeg uređenja. Riječ je o višestepenoj organizaciji države, koja neće biti unitarna. Izvršiće se značajna decentralizacija, Federacija i entitet sa srpskom većinom imaće široke nadležnosti, ali će također postojati centralni organi, koji će imati šveje nadležnosti", pojasnio je predsjednik Predsjedništva R BiH.

Izetbegović je zatim u izlaganju, koje je bilo podijeljeno na sedam poglavlja, naznačio da će se Ustavom, čiji principi će biti utvrđeni mirovnim procesom, regulisati način izbora i sastav parlamenta, vlade i drugih organa Republike. Tim aktom biće utvrđena i nadležnost ovih organa, a one moraju biti takve da osiguraju prava i obaveze koje BiH ima kao međunarodno priznata država. "Sve ono što proizilazi iz međunarodnog prava kao ovlašćenje ili obaveza jedne suverene države mora ostati u nadležnosti državnih organa BiH", rekao je Izetbegović.

U prelaznom razdoblju, dok se ne izaberu novi organi, postojeći legalni državni organi nastaviće vršiti svoje funkcije. Na taj način i BiH nastavlja svoje legalno postojanje. "Ni Federacija ni entitet sa srpskom većinom nemaju status međunarodno priznatih država i ne mogu imati ni nadležnosti koje iz toga proizilaze", bio je izričit Izetbegović.

Prelazni period biće iskorišten za pripremanje izbora u Federaciji i entitetu sa srpskom većinom, ali i za parlament i za organe Republike. "To prelazno razdoblje nužno je da bi se stabilizovao mir, a posebno da bi se, bar djelimično, otklonile posljedice genocida. Masovnim ubijanjem i etničkim čišćenjem na mnogim područjima brutalno je izmjenjena etnička slika Bosne. Zato ne postoje uvjeti da se odmah pristupi demokratskim izborima, a oni koji su izvršili zločine i nasilje nad narodom ne mogu ilegalno zastupati i predstavljati žrtve tih zločina. Prelazni aranžmani su stoga važan dio integralnog mirovnog sporazuma", rekao je predsjednik Predsjedništva.

Postojeći državni organi, po njemu, imaju puni legalitet. Izabrani su demokratski i u skladu sa Ustavom. Čine ih predstavnici svih naroda i u njima nema ljudi optuženih za ratne zločine. Legalitet tih organa priznalo je stotinu država svijeta i njihove predstavnike prihvatile su UN. Zato oni u prelaznom razdoblju jedini mogu vršiti nadležnosti koje BiH ima kao međunarodno priznata država. To je za Izetbegovića važno i zbog toga što samo legalni organi BiH mogu ozakoniti sporazum. U protivnom, on neće imati pravnu valjanost.

O SPECIJALNIM VEZAMA

Govoreći o specijalnim vezama koje entiteti mogu ostvarivati sa susjednim državama, Izetbegović je kazao da one moraju respektovati suverenitet BiH. "Specijalni odnosi su mogući, pojasnio je, samo sa državama sa kojima BiH ima uspostavljene diplomatske odnose". Sporazumi o tim odnosima, dalje, podliježu potvrdi parlamenta R BiH. Zatim, ne mogu se uspostavljati u oblastima političke i vojne prirode - to je isključiva nadležnost R BiH. Na kraju, specijalni odnosi jednog entiteta ne mogu se uspostavljati na štetu drugog ili R BiH.

Ustavi entiteta, nastavio je Izetbegović, moraji biti otvoreni za prilagođavanje principima iz mirovnog sporazuma. Oni moraju biti saglasni i Ustavu R BiH, a u slučaju spora o njihovim nadležnostima odluku će donositi Ustavni sud, koji će u početku činiti sudije delegirane iz međunarodnih institucija. Pored toga, ustavi entiteta biće konačno usvojeni dvotrećinskom većinom u zakonodavnim tijelima obrazovanim nakon izbora.

Izetbegović se osvrnuo i na pravo za povratak izbjeglica svojim kućama. Založio se da ovo pravo pripada svima, bez obzira jesu li trenutno u BiH ili u inostranstvu. Pored toga, to mora biti trajno pravo izbjeglica, koje neće zastarjevati, a ne može ga isključiti ni pravična naknada štete za izgubljenu imovinu. Trajne moraju biti i međunarodne garancije na pravo na povratak, a entitet koji to pravo uskrati trebalo bi da bude izložen međunarodnim sankcijama. Predsjednik Predsjedništva je zatražio da međunarodna zajednica odredeni rok, a smatra da bi to trebalo biti najmanje četiri godine, bude uključena u realizaciju povratka izbjeglica, uz garantovanje njihove sigurnosti.

Govoreći o statusu područja na kojima živi stanovništvo koje nije većinsko u Federaciji ili srpskom entitetu, Izetbegović se založio da mu se omogući visok stepen autonomije u obrazovanju, kulturi, RTV, policije, kao i pravo da uspostavlja specijalnu saradnju sa drugim entitetom. On je kazao i da se podaci iz predratnog popisa stanovništva trebaju koristiti najmanje deset godina kao osnov za utvrđivanje različitih prava u oba entiteta, nacionalnu zastupljenost organa, kao i druge službene potrebe.

Ocijenivši predložene stavove kao konkretizaciju osnovnih principa iz Ženeve, Alija Izetbegović je kazao da bi mirovni plan morao sadržavati i teritorijalna rješenja, ustavna rješenja, uređenje prelaznog perioda, garancije i učešće međunarodne zajednice u implementaciji plana i programa međunarodne pomoći za obnovu i razvoj BiH.

"Pregovori o navedenim dijelovima plana mogu se voditi pojedinačno ili paralelno, ali je ključni princip - ništa nije riješeno dok sve ne bude riješeno", rekao je Izetbegović.

Republika - službeno ime

Tokom daljih faza mirovnog procesa mora se isključivo koristiti službeni naziv države, Republika Bosna i Hercegovina, kazao je Izetbegović. O eventualnoj promjeni imena može se pregovarati, dodao je, u sklopu budućeg mirovnog sporazuma. Ali, obavezan uvjet je da novi naziv obavezno sadrži naziv republika, uz mogući dodatak. Ilustrovao je to primjerom "savezna republika".

Rok za pregovore o teritorijama

Teritorijalna pitanja rješavaće se na osnovu plana kontakt-grupe. To znači da će se mape, što ih je utvrdila kontakt-grupa, tokom pregovora moći korigovati samo zajednički. Zatim, mora biti utvrđen rok u kojem će se okončati pregovori o mapama, rekao je Izetbegović. Po iteku tog roka on je predložio da se za područja gdje nije postignut sporazum važećom smatra mapa kontakt-grupe.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH - Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić - Urednik lista: Azam Mandžić - Tehnički urednik: Nihad Fuško - Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmeščić i Nihad Arnautović. - Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Laje, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) - Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić - Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik - List izlazi mjesečno - Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM - Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju - Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Poslije velikih oslobodilačkih akcija 7.korpusa, brigadni general Mehmed Alagić poručuje:

IZVJESNO JE SPAJANJE SA PETIM KORPUSOM

Nakon velikih oslobodilačkih uspjeha boraca i jedinica 7.korpusa, kada je oslobođen prvi grad u R BiH i još oko 500 km teritorije, brigadni general Mehmed Alagić komandant 7.korpusa naše armije bio je gost u specijalnoj emisiji Radio Travnika, gdje je iznio svoje impresije posljednjih oslobodilačkih pohoda 7.korpusa, o odnosima sa hrvatskim jedinicama, te spajanju sa 5.korpusom, o kraju rata, rješavanju statusnih pitanja porodica poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i još nekim interesantnim pitanjima. General alagić ovom prilikom odgovarao je i na pitanja slušalaca.

Želio bih da čestitam svim svojim borcima i starješinama koji su uložili maksimum psihofizičkih napora da ostvare sve zacrtane ciljeve i zabilježe veličanstvene oslobodilačke uspjehe.

- O proteklim uspjesima 7.korpusa:

* Za ovako nešto mi smo se pripremali odavno. Sadašnja situacija vrlo je povoljna za nas. Dok ovo pričamo naši borci idu dalje. Sportski rečeno, nadam se dobrim rezultatima i ako to bude tako, stiču se uslovi za dalje ostvarenje moje želje, izvršenje smotre u najljepšem krajiškom gradu.

U ovom vremenu koje je iza nas, uz maksimalan napor, učinjeni su veliki napori. Od Maglaja, Demirovca, Čučkovine, Dekala, preko grada Vakufa, dolinom rijeke Vrbasa do Vinca, strategijski prevoj Komar, Radalj - jako četničko uporište koje je zagorčavali život Turbećanima, Karaula, Gostilj i druga mjesta prema Jajcu i Skenderu. Definitivno je oslobođen Vlašić i s ponosom mogu reći da će Opaljenik - radio - relejno čvorište, izgleda jedini ostati čitav u R BiH. On će time dobiti puni značaj. Mi nastavljamo dalje, borci i starješine su spremni za to. Moramo se učiti hodati po zemlji, ne po vasioni, nego po zemlji i to od čuke do čuke. Iskoristio bih priliku da u ime boraca i starješina i u svoje ime, borcima i starješinama, Dudakoviću čestitam na uspjesima. Želio bih čestitati na uspjesima 3. i 2.korpusu, a poselamio bih i borce 1. i 4.korpusa i nadam se da će i njihovo ubojito oružje uskoro proraditi.

- O odnosima sa Hrvatskim snagama, te o spajanju sa 5.korpusom A R BiH:

* Splitska deklaracija je pozitivan pomak i smatram i nadam se da će ono što je potpisano biti i realizovano. Izvjesno je da ćemo se na neki od načina spojiti sa borcima 5.korpusa, a mjesto i vrijeme neka ostane tajna. Ako budemo još uvezaniji i čvršći izvjesna je naša pobjeda. Ne smijemo preći u fazu samozadovoljstva, nego još čvršće moramo pristupiti novima zadacima. Ja sam optimista, a da nisam ne bih radio ovo što radim. Želio bih poručiti da na svim segmentima društva i države koju gradimo budemo još jedinstveniji.

- Mnogi se zanose da je kraj rata blizu. O tome:

* Teško je prdvidjeti kraj rata. Ako su ciljevi za koje se borimo jasni, onda njegov kraj je neizvjestan. Ako nam neko drugi pravi ciljeve onda je njegov kraj izvjestan.

- O saradnji sa civilnim strukturama:

Zadovoljan sam saradnjom sa okrugom Travnik i okrugom Banja Luka. Ona je dosta dobra. Također i sa opštinom Travnik. Došlo je vrijeme da i ovaj drugi segment, i mislim da on to dobro radi, prati uspjehe boraca 7.korpusa ali mislim da se angažovanje CZ može poboljšati i proširiti.

- Prilikom oslobađanja D. Vakufa upućen je poziv Srbima na PZT:

* Moj poziv građanima srpske nacionalnosti i svim drugim koji su se zatekli na području D.Vakufa da ostanu bio je, mislim, krajnje civilizacijski. Svakom onome kome je BiH u srcu ima mjesta u njoj.

- O rješavanju statusa porodica boraca, šehida i ratnih invalida:

* Pitanje statusa porodica boraca, šehida i ratnih invalida je stalno prisutno u mojim razmišljanjima i moj stav o tome je jasan. Te probleme iz ovog domena brže ćemo rješavati kad svi segmenti države zažive. Sve dok ne izađemo na granice R BiH stubovi leže na rješavanju pitanja statusa ovih kategorija. Ukoliko ta pitanja budu kvalitetnije i adekvatnije riješena, to je sigurnije da će zastava sa ljiljanima ostati da se vijori na Ist Riveru. Ne bih ulazio u zakon, ali mislim da to nije plata nego nadoknada, jer mislim da naši borci ni sa kim nisu zasnovali radni odnos nego izvršavaju svoju obavezu prema državi, borimo se za njeno oslobođenje, njeno opstajanje. Toga moraju biti svjesni. Od proklamacije i verbalne podrške da je borac na prvom mjestu, mi nemamo ništa. Teret rata nije ravnomjerno raspoređen. Ne mogu i neću prihvatiti da stalno postoje neki isti direktori, neki isti službenici. Da sam ja na mjestu ovih kojima je to zadaća, ja bih sve one koji se nisu nikad obukli u vojničku uniformu, sada obukao.

- O utjecaju SDA na Armiju R BiH:

* Političko opredjeljenje postavlja i politički cilj, mislim da je taj politički cilj jasan, to je jedinstvena R BiH na demokratskim osnovama. Oštrice koje idu ka tom cilju je A R BiH. ne bih nikome dozvolio da u ovo vrijeme testira stranačko nadmetanje ili političke podvale. Rezultat je u Armiji i tačno se zna ko je koliko unio u nju.

- O nacionalnoj strukturi 7.korpusa:

* Ima i drugih nacija u 7.korpusu. 99% su muslimani i to uopšte ne utiče na funkcionisanje Korpusa u izvršavanju njegovih zadataka. Korpus je jedna skladna cjelina.

- O predstojećim zadacima:

* Ja sam čovjek od zadatka, praktičar. Ovo je bilo zagrijavanje, samo da ne bude pregrijavanje. Jedinice HV su daleko tehnički opremljenije, sa više manevarskih sposobnosti, pa imaju možda i veći tempo. Mislim da smo i mi sa njima rame uz rame, da smo postigli u nekim uslovima i veće uspjehe. Pred nama je još duga borba.

Poziv komandanta 7.korpusa A R BiH, brigadnog generala Mehmeda Alagića prognanim Krajišnicima

KREĆITE ODMAH?

Komandant 7.korpusa Armije BiH, brigadni general Mehmed Alagić, obratio se posredstvom RTV BiH svim prognanim Krajišnicima riječima:

"Dragi Bošnjaci, dragi Krajišnici kucnuo je čas kada treba da krenete u svoju zemlju. Ovo je prelomni trenutak u našoj oslobodilačkoj borbi. Agresor je pred porazom, gubi bitku za bitkom. Naša Armija oslobađa naše okupirane gradove. Slobodne teritorije su sve veće i veće. Zato je neophodno da krenete odmah i pridružite nam se. Iskoristite svoje pravo, dužnost i čast, uključite se u svoju borbu. Suprotstavite se svakom ko vas bude sprječavao u tome. Naši borci, naši oslobodioci, pripadnici Armije R BiH - čekaju vas. Oni će vas prihvatiti i zajedno sa vama ostvariti svoju posljednju pobjedu, donijeti slobodu narodu i odbraniti čast domovine, naše Republike BiH. Krećite odmah! Selam svima i"

U povodu najnovijih uspjeha boraca i starješina čestitku divizijskom generalu Atifu Dudakoviću uputio je komandant 7.korpusa brigadni general Mehmed Alagić:

Gospodine generale,

Vama, svim borcima i starješinama 5.korpusa Armije R BiH, u svoje lično ime i u ime svih boraca i starješina 7.korpusa Armije R BiH, čestitam na postignutim uspjesima u borbi za slobodnu Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Posebno značajno mjesto u Vašim uspjesima imaju uspjesi u oslobađjanju privremeno okupiranih gradova u kojima su četnici stvarali snažna uporišta za neku, samo njima znanu, tzv. Republiku Srpsku.

Borci 7.korpusa raduju se uspjesima koje postižete sa jedinicama kojima komandujete. U nizu pobjeda naše Armije i borci 7.korpusa daju značajan doprinos.

Sada više niko ne može sumnjati da će biti slobodna naša Bosanska Krajina u našoj oslobodjenoj, jedinstvenoj državi Republici Bosni i Hercegovini.

Do skorog vidjenja i susreta nas lično i naših jedinica, očekujem nove uspjehe.

Maksuz selam Vama, svim borcima i starješinama 5.korpusa.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Turbetsko-vlašićko bojište

NA BOSANSKOJ ZEMLJI - BOSANSKI HEROJI!

Nakon tri i po godine dočekali su stanovnici Turbeta do mogu mirno boraviti u svojim domovima ili onom što je ostalo nakon četničkog divljanja. Na žalost, stanovnici gornjeg toka rijeke Lašve, od Turbeta do njenog izvora, koji je poznat kao Karaula, zatekli su samo ruševine, zarasle u duboku travu. Nekoliko dana nakon ulaska u ovo naselje četnici su sve spalili. Neke kuće nakon pljačke, neke odmah, zajedno sa svim što je bilo unutra.

Odahnuli su i žitelji sela Bijelo Bučje i Pulac. Stanovnike Ganića i Kazića čeka slična sudbina kao one iz Karaule. Mada je ovaj prostor ostao cijelo vrijeme slobodan usljed beskonačnog granatiranja kuće su neupotrebljive za boravak. Većina ih se ne može ni obnoviti. Ali, život se može vratiti normalnim tokovima. Sada se stoka može slobodno izvoditi na ispašu. Nema više međuzona. Usjevi se više ne moraju ubirati po noći.

Operacija definitivnog oslobađanja ovih prostora počela je 9. septembra. Zadatak su dobile jedinice 7. korpusa. Vrbaski pravac do prevoja Komar "čistili" su borci 77. Vrbaske divizije, a na desno od njih raspoređene su jedinice iz sastava 17.-te Viteške krajiške koje su imale zadatak izbiti na Šamaju presijeći magistralnu putnu komunikaciju Travnik - Donji Vakuf, te izbiti na jugoistočne padine planine Radalj. Lijevo od ove brigade sa zadatkom ovladavanje trigonometra 956 Glavičica i Dubravama i izbijanja na Radalj bila je 708.brigada.

Zahvat magistralnog puta ka prevoju Komar i pravac sela Voćnjak, profesionalno uređene i izvanredno utvrđene linije sa koje su četnici mogli maltene kamenjem gađati Turbe (a razarali su ga minobacačima, protivoklopnim i lakim artiljerijskim oruđima), bio je u zadatku 712.brigade, koja je trebala napredovati desnom obalom rijeke Lašve i izbiti na Radalj sa sjeverne strane. U sadejstvu sa ovom brigadom išao je 7. Bošnjački bataljon u pravcu trigonometra 847, Doruk. Putnom komunikacijom Turbe-Vitovlje i Turbe-Karaula, dakle pravcem sela Đelilovac i Šešići 727. Slavna, a ka objektu Gradina - selo Potkraj te zahvatom puta prema selu Šešići napredovala je 706.brigada.

VOĆNJAK "OBRALI" BOSANSKI ASKERI

Prvi dan borbenih dejstava protekao je uglavnom u ispitivanju snaga, s tim da je 706. brigada izvršila dio dobivenog zadatka, djelomično je ovladala objektom Gradina te ušla u selo Potkraj. Nakon proboja četničkih linija tenkovima koji su doslovce pregazili neprijateljske rovove pri čemu je jedan tenk oštećen, omogućeno je dijelu jedinica iz sastava 712. brigade da uz grčevite borbe savlada snažan otpor četnika i uđe u selo Voćnjak.

Ponovo su se naši tenkisti pokazali kao hrabri borci pokazavši

http://www.hasib-musinbegovic.com

da uz hrabrost imaju i znanje. I artiljerci su se pokazali pravim majstorima. Njihove mine iz minobacača i granate precizno su padale po dobro utvrđenoj liniji četnika. Pripadnici tenkovske čete i artiljerijskog puka sigurno su uveliko olakšali razbijanje neprijatelja i napredovanje boraca združenih jedinica 7. korpusa.

Dok se agresorske četničke snage povlače u svoju dubinu i pokušavaju uspostaviti nove položaje, i dok se dio četničke vojske raspršio i dao u panični bijeg, naše jedinice vrše pregrupisavanje za nastavak dejstava ka potpunom uništenju fašističkih srpskih paravojnih formacija prvenstveno na ovim ali i na svim ostalim prostorima ispred sebe, sve do državne granice naše Bosne i Hercegovine.

708. brigada sa ojačanom četom 733. ovladala je Malim Šiljkovcem, Vezovinama, ušla u selo Topola i Pačavre da bi zatim ovladala prevojem Komar i tt 991. Nakon razbijanja neprijatelja ispred sebe, 17. viteška ovladava putnom komunikacijom Travnik-Donji Vakuf, na dijelu između prevoja Komar i sela Voćnjak, završava i angažovanje na pravcu uz rijeku Lašvu na potezu Doruk-Sjenokos-Radalj. Ova brigada se zatim prebacuje u zonu 77. Vrbaske divizije koja je ostvarila značajne uspjehe oslobađanjem Donjeg Vakufa i stvorila uslove za napredovanja u dubini privremeno okupirane teritorije, dolinom rijeke Vrbas, ka Jajcu. Iza njih ostaju oslobođena sela Bešlija, Gudala, Kezići i trigonometar 1054 Grič.

SLOBODAN PUT TRAVNIK - VAKUF

I 706. brigada se izvlači, a umjesto nje uvodi 708. jednim brzim manevrom čime je i pokazala da je prava manevarska brigada. Nastavljajući pravcem kojim je išla 706.-ta, ova brigada sadejstvuje sa 727. slavnom i 7. Bošnjačkim bataljonom. Ove jedinice definitivno stavljaju pod kontrolu sela Potkraj, Đelilovac, Šešići, Vlajsovići te objekti Doruk (tt 849), kota 656 Nuširovo točilo i Repište (kt 1579). Neprijatelju su pri tom naneseni veliki gubici u ljudstvu, a zaplijenjeno je dosta MTS-a.

I dok četnici granatiraju naše položaje prenoseći artiljerijsku vatru i po naseljenim dijelovima Turbeta, dijelovi 712. brigade u sadejstvu s desne strane sa Bošnjačkim bataljonom kojem je pridodata i protivteroristička četa 7.bVP, oslobađaju selo Voćnjak, napadaju i čiste od četnika selo Varošluk, industrijsku zonu Turbeta, ovladavaju selom Radalj objektima Doruk i Hrastovice i selom Spahići.

Tokom noći dejstva se, uz predhodno pregrupisavanje, nastavljaju, duž cijele linije. Ovim se četničkim formacijama ne dozvoljava da se konsoliduju. Rezultat toga je ovladavanje tt 1611 Vis, tt 1453 i kt 1244 Kragulj na Galici. Posjedanjem ovih objekata borci 712. brigade omogućuju borcima 706-te da zaposjednu Debelu jelu 1428, Kukotnicu, tt 1528 i Široku kosu, objekte iznad SRC "Babanovac", zatim samo naselje Babanovac. Oslobađaju se objekti Grič (kt 1248), Gredina (1166) i ulazi u selo Rakite, Lužnica, Donja i Gornja Šišava, te prolazom preko Ugrića, ovladava selom Gračani.

PRAVAC SKENDER VAKUF

Lijevim pravcem, zahvatom puta Šešići-Vitovlje, borci 727. ovladavaju selima Seferi i Begići izbijajući na linije odbrane iz 1992. godine i nastavljaju prema Smetu i Gostilju.

U zahvatu puta Turbe-Karaula borci 708-me oslobađaju sela gornjeg toka rijeke Lašve, Didake, Krčevine, Radalje i posjedajući tt 824 i tt 1053 Glavica. Oslobađa se i Karaulska gora i sela Ramići i Selići. Time je otvoren put ka selu Hamandžići koje se oslobađa i ulazi na Ukalj tt 1347 p prve linije odbrane iz 1992. godine. Ova brigada nastavlja ka Suhom polju zaposjeda tt 1080, Palež, Kovalište i Gudure i na lijevom kotu u rejonu Jasika, spaja sa snagama HVO. Desnom stranom produžava napad istočnim padinama Trivše.

Dostignute položaje iz 1992. godine na Smetu, borci 727.slavne se izvlače, a umjesto njih se uvodi 146 brigada koja potpuno ovladava objektima Smet, Gostilj, Ploča i izbija na tt 1119-Tisac. Time je cijela lijeva strana putne komunikacije Turbe-Smet-Vitovlje, pod našom kontrolom.

Na lijevoj strani svoj doprinos dali su i borci 705.slavne . Eksploatišući rezultate 3. bataljona 17-te koji je oslobodio Bešliju-Gudala-Keziće i izbio na Grič, borci ove brigade produžuju napad prema Obranovcu (kt 1168) i Radalju (tt 1291). Ovladavši ovim objektima posjedaju Svrzinac (kt 1310) da bi se na Zabarama spojili sa Bošnjahckim bataljonom. Pri tom su oslobođeni sela Kokići, Dogani, objekti Vis (1234), Vis (1310), Durakovac (1230) da bi se sastali sa HVO postrojbama na Potajnici. U ovom napredovanju iza Bošnjačkog bataljona ostali su slobodni Begovi potoci i Slatina.

PONOVO SKOKOVI NA VLAŠIĆU

Selo Mudrike, jedno od prvih koje je nasilno iseljeno početkom agresije, oslobađaju borci 712.brigade, te potpuno desnu stranu putne komunikacije Turbe-Vitovlje. Oslobađaju se Dukat, objekat Rudina i sela Golići i Žilići ispod njega. Prelazi se preko rijeke Ugar i oslobađaju Sažići.

Sasvim desno u oslobodilačkoj borbi učestvuju borci 733. brigade koji ovladavaju Krševima, Simišćem. Ovladalo se i dijelom najviše tačke na Žežićkoj gredi. Izbija se i na Ravnu planinu tt 1438.Dejstva su u toku i s obzirom na dosadašnji tempo, za očekivati je dalje napredovanje naših združenih jedinica.

Zaključujući ovaj raport može se reći da su potpuno slobodni platoi Komara i Vitovlja. Oslobođena je i prohodna putna komunikacija Travnik-Donji Vakuf-Jajce preko prevoja Komar, zatim putne komunikacije Turbe-Smet-Vitovlje i Travnik-Galica-Babanovac. Slobodna su i sva sela i naseljena mjesta na prometnim platoima i navedene putne pravce, te vikend naselje Babanovac sa preko hiljadu kuća i sportsko-rekreacionim centrom koji obuhvata šest ski liftova i četiri hotela.

Trenutno se ne može reći šta je od MTS-a zaplijenjeno, ali se zna da je mnogo. Ima i veći broj zarobljenih četnika, a mnogo ih je zauvijek poginulo za izmišljenu i silom stvorenu "Srpsku". Rastureno je više četničkih brigada; 19-ta i 31-va pešadijska i 7-ma motorizovana, te 22-ga čija je komanda bila u Vitovlju, gdje je zaplijenjena i radna karta komandanta ove brigade, Janka Trivića.

Za Turbe i Travnik više ne prijeti opasnost artiljerijskih projektila, ali su još uvijek na dometu raketnih sistema. Međutim, u ovom momentu je bitno da naše jedinice ne posustaju i stalno drže inicijativu ka konačnom cilju - slobodnoj Bosni i Hercegovini.

Nihad Arnautović

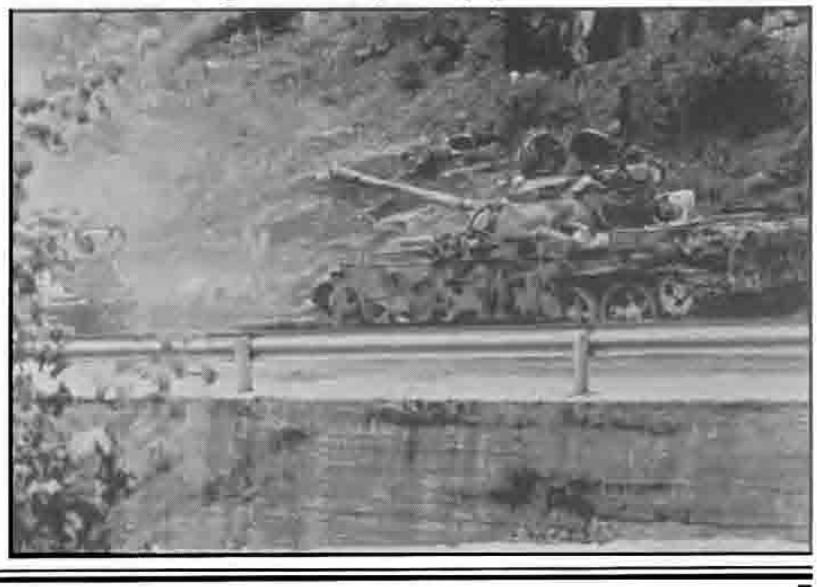

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nakon posljednjih udara NATO-a u Bosni i Hercegovini

NATO - BOMBARDOVANJE S POLITIČKIM POSLJEDICAMA

"Fantomi" nad Sarajevom, nakon ponovljenog četničkog masakra kod Markala, nisu do kraja razbili nepovjerenje Sarajlija u promjenu politike paljanske vladajuće oligarhije, iako ima mnogo indicija da se udari po četničkim strateškim i taktičkim vojnim objektima prilično umanjili borbenu moć i uzdrmali agresora, svakodnevni snajperski napadi i ubojstva civila, čak i tokom operacije "noćni let" daju za pravo Sarajlijama kad vjeruju da se krvoločnost zločinaca ovim nije smanjila. No, diplomatski napori, koji poput pješadijskih udara prate one zračne, ipak daju neke rezultate i nagovještavaju promjene u procesu traganja za mirom.

KAD SMO IH MI ZAMORILI

Nije građane Sarajeva napustila nada u postizanje mira, naprotiv, svaki pozitivan korak u bosanskohercegovačkoj prijestonici prima se sa olakšanjem, ali bez euforije. Ako igdje na svijetu ima optimizma, ima ga u Sarajevu, ali je optimizam ovdje zasnovan na realnim činjenicama i sopstvenim mogućnostima. Svakom laiku je jasno da nakon udara snaga NATO-a i Snaga za brza djelovanja četnici nisu ono što su bili, ali i da su NATO udari tempirani upravo sada kad četnici nisu ono što su bili 1992. ili '93. godine. Podsjeća to na vic u kome jedan bezuspješno pokušava nabosti posljednju maslinu preostalu na tanjiru. Dolazi drugi i kao od šale iz prvog pokušaja je nabode. Prvi odgovara:"Lako ti je kad sam je ja zamorio".

Neposredno prije napada NATO-a agresorske efektive bile su poprilično načete. Već više od godinu dana strani vojni analitičari i instituti navode da zločinci Karadžić i Mladić na raspolaganju imaju 80 hiljada vojno sposobnih stanovnika uključenih u paravojsku. Uz manjak pješadije, nakon postavljanja vojnih posmatrača na Drinu, smanjena je, ali ne i ukinuta, pomoć u vojnom materijalu. Tako su jedinice Armije RBiH utvrdile nakon oslobađanja pojedinih područja da su potrošene velike zalihe municije koju je ostavila bivša JNA Karadžićevoj paravojsci, pa se na frontovima upotrebljava pješadijska i artiljerijska municija proizvedena krajem '94. i tokom '95. godine.

Usput, kao potvrda neprekinute pomoći iz Srbije pronađena su pakovanja svih vrsta municije proizvedene u Kraljevu i Kragujevcu. I pored toga Armije RBiH i Hrvatsko vijće obrane tokom '94. oslobodili su oko pet procenata okupirane teritorije RBiH, a tokom '95. oslobođeni su plato Vlašića sa predajnikom Opaljenik, plato Treskavice, manji dijelovi teritorije na Majevici, oko Vozuće, Teslića, Doboja, Crnorječke visoravni, Komara, te cijele opštine Kupres, Bosansko Grahovo, Glamoč i do opštine Drvar, a četnici su okupirali relativno male površine gradskog jezgra Srebrenice i nekoliko sela Žepe.

DOBRO REŽIRANO IZMIRENJE

Do udara NATO-a došlo je i nakon ne baš bezazlenog sukoba Beograda i Pala, popraćenog žestokom medijskom paljbom u kojoj nisu birani ciljevi ni sredstva, te nakon pada srpske paradržave u Hrvatskoj i sukoba u vojno-političkom rukovodstvu paljanske kvazidržave. I koliko god stratezi NATO-a misle da su bili u pravu kad su izabrali upravo ovaj momenat, Karadžićevi Srbi ne bi bili to što jesu kad poraz ne bi pretvorili u pobjedu. Prvi pritisak propraćen silom iskoristili su za "nacionalno pomirenje". Tako je to bar prikazano u narodu.

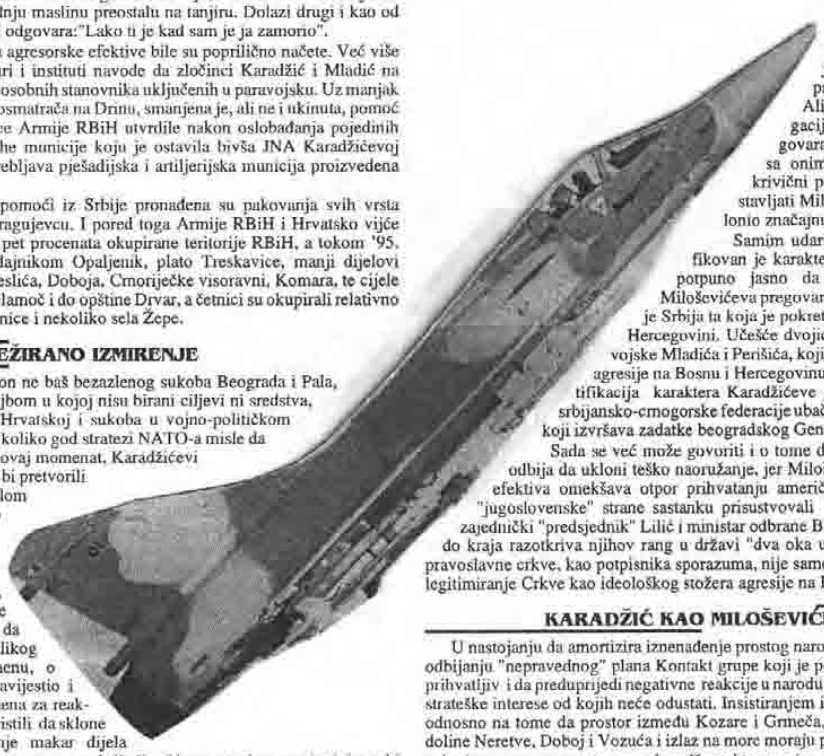

Pod udarom avionskih bombi Karadžić i Mladić su se, navodno, izmirili, a odmah zatim su poslije više od godinu dana dobili odobrenje da pređu Drinu, jer su pozvani od velikog "bosa" iz Beograda. U međuvremenu, o udarima NATO je džentlmenski obavijestio i Pale i Beograd. Pale nisu imale vremena za reakciju, jer su to dragocjeno vrijeme iskoristili da sklone stanovništvo i obezbijede maskiranje makar dijela naoružanja i bitnih objekata. Beograd, po svemu sudeći nije ni imao namjeru reagirati, jer neki "poznavaoci prilika" tvrde da se pred operaciju "Noćni let" Milošević obavezao da tzv. Jugoslovenska vojska neće ulaziti u sukob sa NATO-om. Beograd je, dakle, podržao akciju NATO-a. Iako su se mediji trudili da "bosanski Srbi nisu krivi za Markale", a to se moglo vidjeti po Miloševićevom srdačnom dočeku američke delegacije na čelu sa Holbrukom istog dana kada su "fantomi" bombardovali položaje Mladićeve paravojske.

MILOŠEVIĆEV "DUPLI" KLJUČ

Milošević je neposredno pred udare NATO-a radikalizirao svoju "mirotvoračku" politiku prvo smijenivši dotadašnjeg ministra inostranih poslova Srbije Vladislava Jovanovića, a sutradan poslije napada i direktora Televizije Milorada Vučelića, koji je među beogradskim mirovnjacima važio za ratnog huškača. Milošević je to što se udostojio primiti paljansku bulumentu dobro naplatio sa pozicije "vođe svih Srba", sačinivši i iznudivši potpisivanje "međusrpskog" sporazuma o učešću u mirovnim pregovorima.

On ne bi bio despot kakav jeste kad samim sporazumom ne bi obezbijedio pravila igre po kojima je njegova neprikosnovena. Ne radi se samo o tome da je on istovremeno i glasač i šef delegacije i arbitar u slučaju sporova, već i o tome da je obezbijedio Miloševićevim prisustvom u paljanskom dijelu delegacije, onemogućivši svaku situaciju u kojoj će on biti arbitar i koristiti svoje pravo dvostrukog glasa.

Karadžić je Miloševićevu naredbu da Mladić mora biti u delegaciji, što je njegov politički poraz na lokalnom planu, narodu objasnio čvrstim stavom Pala da u delegaciji moraju biti predstavnici i vojnih i političkih vlasti paradržave. To je, između ostalih, zadatak koji je Karadžić dobio od "velikog vožda", da objašnjavajući stavove podanicima Pala, bude amortizer i tumač promjena u političkim stavovima prema planu Kontakt grupe i zahtjevima američke inicijative.

"FANTOMI" SKIDAJU MASKE

Beogradski "međusrpski" sporazum o zajedničkom nastupu na mirovnim pregovorima pokazao je da su "fantomi" i "miraži" bombardujući okupirane dijelove Bosne i Hercegovine definitivno razorili maske i gotovo okamenjene stavove pojedinih političara i diplomata. Sve mistifikacije oko uloge Srbije i Crne Gore su ovim sporazumom poništene.

Holbrukova izjava da je formiranje zajedničke srpske delegacije "dramatičan napredak" ukazuje na to da je delegacija formirana na američku sugestiju i pod pritiskom. Miloševićevo imenovanje za šefa delegacije udovoljava jednoj od dvanaest tačaka inicijative predsjednika Predsjedništva RBiH Alije Izetbegovića po kojoj državna delegacija Bosne i Hercegovine neće pregovarati sa paljanskim zločincima, makar ne sa onima protiv kojih je u Hagu otvoren krivični postupak, a da će srpsku stranu predstavljati Milošević. Holbruk je ovim potezom uklonio značajnu prepreku pred početak pregovora.

Samim udarima zrakoplovstva NATO-a demistifikovan je karakter rata u Bosni i Hercegovini, jer je potpuno jasno da se ne radi o građanskom ratu. Miloševićeva pregovaračka pozicija također ukazuje na to da je Srbija ta koja je pokretač i neprekidni učesnik rata u Bosni i Hercegovini. Učešće dvojice generala takozvane Jugoslovenske vojske Mladića i Perišića, koji su direktno učestvovali u izvršavanju agresije na Bosnu i Hercegovinu u ovoj delegaciji, još je jedna demistifikacija karaktera Karadžićeve paravojske, koja je samo dio vojske srbijansko-crnogorske federacije ubačene na teritoriju Bosne i Hercegovine, koji izvršava zadatke beogradskog Generalštaba.

Sada se već može govoriti i o tome da Mladić po beogradskom naređenju odbija da ukloni teško naoružanje, jer Milošević sa uništenjem paljanskih vojnih efektiva omekšava otpor prihvatanju američkog plana. Indikativno je da su sa "jugoslovenske" strane sastanku prisustvovali i crnogorski predsjednik Bulatović, zajednički "predsjednik" Lilić i ministar odbrane Bulatović, ali da nisu u delegaciji, pa to do kraja razotkriva njihov rang u državi "dva oka u glavi". Učešće predstavnika Srpske pravoslavne crkve, kao potpisnika sporazuma, nije samo blagoslov "bratskom izmirenju" već legitimiranje Crkve kao ideološkog stožera agresije na Bosnu i Hercegovinu.

KARADŽIĆ KAO MILOŠEVIĆEV AMORTIZER

U nastojanju da amortizira iznenađenje prostog naroda promjenama u dosad tvrdokornom odbijanju "nepravednog" plana Kontakt grupe koji je poslije beogradskom salta smrti postao prihvatljiv i da predupriједi negativne reakcije u narodu i vojsci, Karadžić papagajski ponavlja strateške interese od kojih neće odustati. Insistiranjem isključivo na detaljima razgraničenja, odnosno na tome da prostor između Kozare i Grmeča, Posavina i Brčko, dijelovi Sarajeva, doline Neretve, Doboj i Vozuća i izlaz na more moraju pripasti Srbima, Karadžić istovremeno nabraja sve sporne prostore po planu Kontakt grupe i zamagljuje ključne tačke poraza projekta velike Srbije.

Karadžić, naime, ne spominje ono što je Stejt Department jasno poručio - propala je ideja velike Srbije, Srbi ne mogu dobiti državu u Bosni i Hercegovini i ne mogu je pripojiti Srbiji. Istovremeno, on nastoji stvoriti utisak da njegovo i Mladićevo učešće na pregovorima poništava dosadašnju istragu i rješenje Međunarodnog suda u Hagu, iako su Amerikanci i u tome potpuno jasni - pregovarački proces ne sprečava haški sud da radi svoj posao, a pogotovo ne amnestira optužene. Cilj njegove medijsko-političke misije da neutralizira svoje dosadašnje povike da "izdajnika Miloševića" i sve negativne reakcije na eventualno Miloševićevo prihvatanje nepovoljnih mirovnih prijedloga. Najavljena mogućnost mirovnih prijedloga. Najavljena mogućnost promjena u sastavu delegacije ukazuje i na mogućnost da u nekoj od faza pregovaračkog procesa Karadžić, onako usput, nestane.

MIR I PRAVI MIR

Među Sarajlijama ima onih koji misle da je mir bliži nego ikad, ali i onih da će do pravog mira još vode proteći bosanskim rijekama. Neki smatraju da operacija "Noćni let" dolazi kao što su u saveznici u Drugom svjetskom ratu baš na ove prostore došli tek '44. Dakle do '45. je još daleko, a pogotovo se čine jaki argumenti da su i poslije prošlog rata šume čišćene od zločinaca nekoliko godina. Svakodnevno nas u to uvjeravaju snajperi i "trajekti" (transporteri) UN-a koji "pokrivaju" Sarajlije onih pet metara dok prelaze ulicu kod Doma zdravlja u Vrazovoj, jer drugačije se ne mogu suprotstaviti snajperskom teroru. Ali mi možemo. Stoga Sarajlije, ali i svi Bosanci vjeruju samo u svoje snage - u Armiju RBiH.

Nermin Butković

http://www.hasib-musinbegovic.com

Predstavljamo vam: inžinjerci 17.VKbbr

NEMAJU PRAVO NA GREŠKU...

Upitaš li bilo kojeg borca od čega ga je najviše strah kada ide u akciju, sigurno ti neće reći da je to brisani prostor, jaka utvrda ili štektanje "osamdesetčetvorke", nego će odmah odgovoriti - mine: potezne i nagazne, velike i male, skrivene, zakopane, ubojite, od kojih i najhrabriji zazire. Međutim, postoje ljudi kojima je rukovanje minama, bilo da ih skidaju ili postavljaju, posao običan, svagdašnji.

U Sedamnaestoj Viteškoj takvi ljudi su uglavnom u Pionirskom vodu, koji je formiran 26.decembra '92.godine, pred odlazak Brigade na teren u Visoko. U početku je to bila jedinica sa malim brojem ljudi, svega jedanaest. Prvi komandir im je bio Elvir Muhić, a na mjestu načelnika inžinjerije tada je bio Atif Hadžić sa kojim se pionirci i danas "paze" iako je Atif sada na drugoj dužnosti.

Pripadnici ovog voda, čiji je posao miniranje, razminiravanje, uništavanje neeksplodiranih sredstava, izrada i upotreba improvizovanih ubojitih sredstava i mnogo šta još, svoje zadatke izvršavaju stručno i rutinski, prilazeći svakom ozbiljno i oprezno jer, kao što je poznato, miner nema pravo na grešku. Međuljudski odnosi, koji vladaju u vodu nisu samo obični jaranski, već on djeluje više kao jedna velika porodica.

Njihov mladi komandir Enes Hrnčić, koji je veoma ponosan na svoje pionirce, priča kako su pripadnici ovog voda u vrijeme najveće krize, prilikom sukoba sa ekstremistima HVO-a, predali "Bratstvu" u N.Travniku oko dvije tone eksploziva izvađenog iz improvizovanih ubojitih sredstava(MRUD-ova, bojlera, PP aparata i drugog). Najviše mina - kako nam reče - skinuli su kada je Sedamnaesta oslobadala Smeća brda, Kujin do, Obršine i kotu 1492 na Vlašiću. Tada je u prosjeku jedan čovjek skidao po 20 četničkih mina.

Prilikom odlaska na zadatak pionirci ne dozvoljavaju sebi da ih ophrvaju crne slutnje već se na tu temu čak i šale dobacujući jedni drugima riječi pjesme: učini bar jedan pogrešan korak. Bez njih proboj prednjeg kraja neprijateljske odbrane bio bi nezamisliv. Oni obično idu ispred udarnih grupa i čiste minska polja.

"ČISTAĆI" IDU PRVI

No za pionirce Sedamnaeste Viteške tu se ne završava zadatak. Oni idu i dalje sa pješadijskim jedinicama u napad, a tu se posebno ističu pionirci Peni, Đuda, Sola, Kliko, Talić, Riki, Tolja, Hilmo... Zilho jedan od njih u jednoj takvoj situaciji na koti 1390 na Vlašiću, bio je teže ranjen i još se oporavlja.

Kao jednu od anegdota u nedavnim akcijama pionirci izdvajaju ono što se desilo njihovom saborcu, Zijadu - Garibu. Nakon samo dva dana pošto ga je "otresla" detonacija granate, poznat po borbenosti, Garib se ponovo našao u akciji. Zbog posljedica detonacije slabo je čuo, gotovo nikako, pa je posmatrao svoje saborce da bi kada oni zalegnu, čuvši ispaljenje granate, i on zalijegao. Ali, to je radio prilično sporo pa ga je detonacija zatekla na nogama i ponovo ga dobrano "otresla". Sada je već oporavljen i ponovo je među svojim saborcima.

Zbog nepravedno nam nametnutog embarga na uvoz oružja i u ovoj jedinici je primjetan nedostatak odgovarajućeg MTS-a. Međutim, sa iskustvom stečenim u dosadašnjem toku rata taj problem kod pionirca sedamnaeste kompenzuje se izradom improvizovanih ubojitih sredstava kao što su: gume punjene eksplozivom, PP aparati, MRUD-ovi i druge. Ta sredstva, iako nepraktična za rukovanje, pokazala su se veoma efikasna zbog velike razorne snage i psihološkog efekta koji ostavljaju na četnike. Upotreba tih sredstava je i prilika za borce da dožive razne stvari.

Buri, iskusan borac, priča kako su krili jaknama plamen dok su potpaljivali eksploziv u gumama i onda ih gurali niz brdo, pa kako se jedna zaustavila na 20 metara od njih, a oni "nagarili" iz transea. Jako je udarila, poletjeli su vijci, potkovice, svječice... i svi smo bili od dima i gareži. Eh, da je samo otišla 100 metara niže. Dolje je bila "osamdesetčetvorka" - pomalo tužno reče na kraju.

MNOGO POSLA DO KRAJINE

U okviru pionirskog voda postoji i Inžinjerijsko odjeljenje čija je djelatnost izgradnja objekata boravka, utvrđivanje linija odbrane, izgradnja, održavanje i obilježavanje puteva, izrada osmatračnica i drugo. Jedan od većih poduhvata ovog odjeljenja uz značajnu pomoć jedinica Civilne zaštite bila je i izgradnja puta Male Poljane - Velike poljane na Vlašiću u dužini od 1 200 metara. Sa ovim odjeljenjem Pionirski vod svojim širokim spektrom poslova koje obavlja, čini značajnu kariku u lancu 17.vkbbr. Stručni ljudi ne nedostaju, jer je tu i novi načelnik - Haka, a sa nabavkom odgovarajuće opreme značaj voda bi se još uvećao.

Pripadnici inž.odjeljenja u šali ističu kako u svom sastavu imaju motrištu Naška, a nemaju motorne pile. Međutim, kako tvrde, uskoro će im ta želja biti ispunjena jer im je Komanda obećala bitno sredstvo nakon što je prilikom nedavnog izvođenja napadnih borbenih dejstava 17.vkbbr i sama osjetila nedostatak iste. Naime, prema tvrdnji inžinjeraca, zbog pomanjkanja tog pomagala zemunica u kojoj je bila smještena Komanda nije bila baš najsolidnije izgrađena pa je četničko granatiranje "inspirisalo" članove Komande Brigade da dodu na ideju da nabave motornu pilu pionircima.

Veliki broj izvršenih opasnih zadataka nije moglo mimoići stradanje Pionirskog voda. Dvojica amputiraca, Edhem Sirćo i Eniz Jujuć, svjedoč o opasnosti i riziku tima boraca Bošnjaka, Krajišnika, koji za slobodu daje svjesno i dio svoga tijela. Pored amputiraca tu su i tragične pogibije rahmetli Adema Behrema i Ibrahima Hrnčića, kao i rahmetli Samira Borovca, jednog od prvih pripadnika Pionirskog voda.

Svojih šehida pionirci se rado sjećaju jer su - kako kažu - oni ostalim uvijek bili primjer dobrog borca i pionirca, a prije svega dobrog čovjeka. Nakon skoro tri godine postojanja, Pionirski vod, kroz koji je prošlo oko 70 boraca, je zahvaljujući prije svega stručnosti i iskustvu njegovih pripadnika izrastao u efikasnu i osposobljenu jedinicu, koja je kadra izvršiti većinu postavljenih zadataka koji se traže od nje u jednoj profesionalnoj, manevarskoj jedinici kao što je Sedamnaesta Viteška.

Pionirci sretno! Trebat će još mnogo minskih polja očistiti i duge puteve izgraditi dok se ne vratimo u našu Krajinu.

IS 17.VKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz 705.Sbbr :

NE OSTAVLJAJ RANJENOG SABORCA

Svježa su nam sjećanja na posljednju akciju u kojoj su učestvovali borci 705.Sbbr. Sve se dogadalo u jeku žestoke bitke. Prsa na prsa. Na poprištu sukoba, na koti koja obečava puno i sa koje se otvaraju toliko željeni vidici ka rodnom kraju, srca boraca postaju pregolema. Vuku ponekad snažno naprijed i onda kada se komande ne čuju. Vuku tamo odakle dopire neodoljiv miris zavičaja, davno napuštenih zgarišta toplih ognjišta, prekinutih djetinjstava, prvih ljubavi, snova o sreći...

U tom košmaru, u tom sukobu snova, želja i stvarnosti, događa se, eto, ljudska drama koju smo rijetko viđali i na filmskim platnima, na TV haber kutijama. Drama koja ima svoje junake koji su skromni, tu oko nas i koji ne pitaju kolika je cijena ljudskog dostojanstva, slobode, ljubavi i prema ranjenom drugu - saborcu i rahatluka sutra, ako Bog da, u svom i na svom.

A tamo hitaju. Mnogi nikad neće stići. Drugi jedva čekaju da rane zacijele i da nastave put.

Njima posvećujemo ove redke. Jer primjeri su humanosti, solidarnosti ili bitke za ranjenike. Svejedno.

MINSKO POLJE JEDINI IZLAZ UZ BOŽIJU POMOĆ

SUVAD DURANOVIĆ se još oporavlja od zadobijenih rana u predjelu stomaka.- Posljednja akcija na Komarskom ratištu, pored ostalog, pokazala je i najviši stepen humanosti naše borbe, govori Suvad. Počeli smo silovito. Sa svih strana je grmjelo. Sa grupom boraca sklanjamo se uz jednu brvnaru. Mislili smo za trenutak. Granata koja pada u neposrednoj blizini ranjava nas. Ipak smo smogli snage da pridemo, nas četvorica teško ranjenom našem sanitarcu, Enveru Vuniću. Pokušavam mu pomoći, rane previti. Na žalost, brzo je podlegao. Mada, i sam ranjen, smogao sam snage da pridem do ranjenog Šabana Čovića. Bio je već smrtno pogođen. Kako su to samo bili i divni ljudi i hrabri momci.

I Murisu Begiću pokušavam previti rane, ali više nisam mogao. Nebo iznad mene je treperilo. Posvuda puca. Nosi me prvo Sulejman Elkaz. Vidim kako me preuzimaju moji drugari. Ferid Melić. Iako ranjen na jednom ranjenu nosi zategnuu deku u kojoj ležim, na drugom puškomitraljez.

Hrabrost i požrtvovanje naših ljudi u ovom ratu u kojem se nastoje istrijebiti Bošnjaci, Muslimani svakodnevna su pojava. Upravo ove vrline, kojim se naši borci ne vole hvaliti, sastavni dio su njihovog bića. Iste te vrijednosti doprinijele su da sačuvamo naš entitet i našu baštinu. Takvi su Bošnjaci. Od iskona. Poput nepresušnog izvora, plemenitost isijava iz njih. Život za njih znači isto koliko i život njihovog saborca. Pomoći onom ko je slabiji, ugroženiji od tebe. Ima li plemenitijeg gesta? Pa radilo se to i u situacijama gdje se živi od sekunde do sekunde. Kada širokogrudnost postaje borba za opstanak, kad se duše spajaju u jednu. Mnogo je ljudi nasilno izgubilo život, ali, amnogo je života spašeno ovakvim požrtvovanjima, hrabrošću i plemenitošću koju su u ovoj priči pokazali borci 705. slavne, kada džomet pruža i najvrijednije, život.

Meni žao Envera, a žao mi i FIkreta koji me nosi. Nije mu lahko. Znam. Krećemo pravcem koje nam diktiraju granate i "praga". Kroz minsko polje. Nejma druge. Na čelu je, čujem Vereget iz Prvog bataljona, koji puškom razotkriva mine i kči nam put. Ako čujem eksploziju, on je prvi. Ali ima Boga. Takve i slične čuva. Hrabra momčina-ističe Suvad i nastavlja,- a tamo na drugom kraju, leži momčina, jedan od junaka ove priče, ove istine i momcima koji jedan drugom pomažu da iznesu živu glavu iz pakla, Ferid Melić.

RANJENIK POMAŽE RANJENIKU

Kada je Melića trebalo izvlačiti, tu je opet Omer Leko. Pritiću mu i Sulejman Keran i Samir Poturović, svi iz Prvog bataljona. Ferid Melić: - U ovoj drami, svak' je svakom pomagao. Valjalo je ljude spasavati i čuvati živu glavu, ako je moguće. To što me Suvad često spominje jednostavno je sažeto i istinito da bi on meni isto tako pomogao kao što su mi pomagali moji saborci. Teško je objasniti nastalu situaciju. Probijajući se kroz jedini mogući prolaz, preko minskog polja, jer sve drugo je brisan prostor, pod vatrom, kada vjerujemo da smo već izmakli, odjednom nagazimo na minu i ponovo ranjavanje. Suadu, kojeg nosimo, bilo je to treće ranjavanje u jednom danu. Ali idemo dalje. Napokon izvlačimo žive glave.-završava Ferid.

Esad Duranović - Arap: - Iako ranjen, pomagao sam saborcima. To što su nam naši drugari pomagali, ne znam da li bi otac sinu tako pomagao. Nevjerovatno. Kada sada vratim film. Bili smo istovremeno i borci i ranjenici i sanitarci.

Najteže nam je palo kada smo čuli za Envera i Šabana. Da nisu među živim. U vihoru borbe, Šaban je ostao s onu stranu. Ostali su i Asim, Adem, Hidan. Čujem hvala Bogu da su razmijenjeni i da su bile dženaze. To pada teško. Ostavlja duboke tragove. - tužno se prisjeća Esad. Ali i dosta je glava ostalo na ramenima, kao što vidite. Ljudska solidarnost nema granica ni kada je najteže.

Zapišite još i to, da je ovo bilo lakše od Gornjeg Vakufa. Bitka za ovaj grad bila je najteža. I poruka borcima: Ranjenog jaru nikad ne ostavite. I Bog je na našoj strani u tim trenucima. - samouvjereno će Arap. Rane zacjeljuju, valja dalje.

Hidajet Zjajo-Miralem Duranović - Učo

http://www.hasib-musinbegovic.com

Jetiš Ismaili, zlatni ljiljan 706.lbr. stopostotni vojni invalid

PO BABI PLEMIĆ, PO DAMARU GAZIJA

Nekoliko zanimljivosti vezano je za ovog zlatnog ljiljana naše armije i nadasve velikog patriotu Republike Bosne i Hercegovine. Dijete je mješovitog braka, oca Turčina i majke Bošnjakinje iz Dervente. Ratni put počinje u Hrvatskoj, da bi proširenjem rata došao u RBiH, Biljansku dolinu, gdje se uključuje kao borac u 706.lbr.Iskazuje veliku hrabrost. Biva teško ranjen i postaje 100% invalid, paraplegičar koji hoda. Danas je član predsjedništva RVI općine Travnik. Uprkos povredama i hodu uz pomoć štake Jetiš je i danas vjerni pratilac svojih dojučerašnjih saboraca. U spontano načinjenom razgovoru Jetiš otvoreno- kako je navikao glasno razmišlja o mnogim temama ovodanašnjim. U jednom za njega dileme nema: - NATO neće poraziti četnike, ugušit ćemo ih mi sigurno.

S: Iz Tetova ste. Otkud i od kada ste na ovim našim bh prostorima i u redovima AR BiH?

- Rođen sam u Tetovu. Otac mi je iz Izmira, mati je rođena u Derventi. Kada je rahmetli babo umro preselili smo u Sarajevo, pa potom u Derventu. Ratni put počeo sam u Hrvatskoj za vrijeme rata u ovoj zemlji. Poslije toga, prenošenjem ratnih aktivnosti u Republiku Bosnu i Hercegovinu, 23. marta 1992. godine dolazim u Biljansku dolinu, u mjesto Mehurić, gdje praktično počinje moj drugi ratni put, ovaj put sa Bošnjacima.Prvu bitku imamo 1.maja na Paljeniku, danas legendarnom reljeu. Odkud baš u Biljanskoj dolini? Od 1983. u braku sam sa suprugom Medinom, koja je iz Biljanske doline. Osnovao sam porodicu, tu su kćerkice Fatima i Šejla. Vukao me je narod, široko i puno osjećaja srce Bošnjaka ovog kraja.

S: Nosilac ste najvišeg armijskog odlikovanja "Zlatnog ljiljana"...

-Zlatni ljiljan sam dobio sa svojim saborcima. Vodio sam ih, sa njima proživljavao sve, odlazio na visočko i druga bh ratišta. Tvrdim da jedan čovjek bez kolektiva, povjerenja i drugarstva ne može učiniti ništa. Zlatni ljiljan je stoga veliko priznanje, prije svih za odlične borce Biljanske doline, koji su to dokazali u ove tri i po godine rata.

S: Do momenta ranjavanja, bili ste poznati po hrabrosti, koju ste iskazivali u brojnim akcijama.

- Prekalio sam se u Hrvatskoj. Došao sam na teritorij gdje ljudi nisu osjetili još rat u pravom smislu riječi. Valjalo je to sve uvezati, spojiti. Po prirodi sam znatiželjan čovjek rekao bih rizičan čovjek. Prvi vatromet za njih je bio teži nego meni. Tako sam vodio ljude. Bio sam komandir čete i osjećao sam se kao alejhi selam ispred tih ljudi. To mi je bila dika. Uvijek sam volio ići ispred naših linija, izbliza gledati šta rade četnici, šta smjeraju. Tako je to počelo i iz dana u dan postajao sam tvrđi i odlučniji. Sve poslije bio je pravi pravcati rat.

S: Koliki je procenat vaše invalidnosti i kako se danas osjećate?

- Ja sam, 100% invalid. "Dobio" sam mnogo gelera, od kojih je jedan bio ključni, koji je oštetio - rasturio prišljen. Ja sam danas jedan od rijetkih paraplegičara u svijetu, koji hoda. Nemam više niti jedan geler u tijelu. Doktori su to povadili. Imao sam gelera po svim dijelovima tijela od nogu, leđa do glave. Prsti ruke su mi slomljeni. Hvala Bogu, danas se s obzirom na težinu povreda dobro osjećam. Bitno je da se krečem, da hodam.

S: Član ste predsjedništva RVI općine Travnik, volite otvorene razgovore i diskusije. Kako cijenite polo`aj RVI u našoj zemlji?

- Što se tiče RVI, situirani uglavnom jesmo, ali nedovoljno. Može se puno toga uraditi, ali najviše invalide boli to što padaju u sjenu, pa se čak nekad pitamo "gdje smo to mi". Nedavno me sreo prijatelj u Travniku, dobar borac i pita me "jesmo li mi ratovali?", jednostavno padamo u zapečak. Nedovoljno smo zastupljeni u medijima, slabo stojimo sa materijalnim sredstvima. Dobijamo novca i pakete koje propiše Vlada RBiH. Ja mislim da je dovoljno u ratu. Živom borcu, borcu na nogama treba dati sve...

S: Šta to znači?

- Taj borac je potencijalni šehid i invalid ove države. Treba mu dati sve za naše bolje sutra, zato uvijek zasnpam i borim se za borce.

S: Ratni vojni invalidi često imaju primjedbi na organizaciju i uopšte ljude koji se putem "papira" brinu o vama. Zašto je to tako?

- Nažalost predstavljaju nas ljudi koji nisu bili u jedinicama AR BiH. Dirigiraju nam naša prava. Primjer samo našeg travničkog Sekretarijata najbolje potvrđuje. To je vojna institucija, a u njoj rade ljudi - osoblje u civilnim odijelima, ljudi kojima do danas nije prozviždao niti jedan metak više glave. To nije dobro. Takvi ljudi ne mogu osjećati sa borcem gore na prvim linijama. Ne zato što oni to neće, nego jednostavno kao što teorija ne "prolazi" bez prakse, tako ni bez prolaska kroz sve faze vojničkog života nema razumijevanja niti pomoći. Ne kaže se džabe, dok ne osjetiš na svojoj koži šta je rat ne cijeniš tuđe jade i probleme. Tu smo pred jednim veoma ozbiljnim ispitom. Ako ga samo formalno položimo, mnoge stvari bit će nakaradne, a država pred ozbiljnim problemima.

S: Šta za Vas predstavlja Bošnjak, borac za slobodu svoga naroda?

- S obzirom da sam iz mješovitog braka - otac mi je Turčin, a mati Bošnjakinja iz Derventa, mogu reći da je Bošnjak predznak istine. S istinom je lijepo živjeti, a toliko vremena nam nisu dali da se deklarišemo kao takvi. "Oni" su nas zvali Bosanci, ali to nije identitet. Znamo od kada potiču Bošnjaci i bosanska država.

S: Kažu da se na ulici među borcima i običnim ljudima deklarišete kao šiptar. Također, kao takav jedan ste od 4 "zlatna ljiljana" u brigadama 7. korpusa. Kako to objašnjavate?

- Mnogo šiptara, ljuti se na to zvanje i smatraju ga pogrdnim, jer to su mahom Albanci. Ja to nisam, ali saosjećam, duboko saosjećam sa tim narodom, sa patriotama, šiptarima kojih je veliki broj prihvatilo pravednu borbu bošnjačkog naroda za oslobađanje naše zemlje. Mnogo ih je život dalo, mnogo je invalida. To su dobri i iskreni borci. Inače, ja sam sam sebe "prozvao" Šiptarom. U Mehurić sam došao sa prijateljom Šiptarom. Kao i svako novo lice pitala su me djeca, odrasli; ko si, šta si? Bilo mi je najlakše odgovoriti Šiptar i tako je ostalo.

S: Vuče li Vas kad želja za povratak u rodno Tetovo?

- Pa, nemam takve nostalgije. Rano sam došao na ove prostore. Imam sestru u Gostivaru. Jednostavno dobro se prilagođavam, takav mi je valjda mentalitet. Srodio sam se ovdje, sa ovim ljudima i kao "mješoviti" patriota ove zemlje osjećam se kao Bošnjak.

S: "Mješoviti" patriota, kako to mislite?

- Rekao sam već, da sam iz mješovitog braka. Krv oca i majke su vrlo slične, kapriciozne. To se da vidjeti po rahmetli mi bratu Avdiji, koji je poginuo na brodskom ratištu, drugi brat Rahman je u Engleskoj na liječenju, jer je i on 100% invalid. Dakle, te dvije krvi, jednostavno ne daju se gaziti svakoj pogani.

S: Kakav je u Vašim očima lik borca AR BiH danas?

- Mi smo u anonimnost bacili gerilce, marince. Kažu da je Afganistan bio drugi džihad poslije Alejhi sellama. Sada govore da je ovo pravi džihad, jer zmija se udara u glavu, a ne u rep. Oni misle da je glava Islama ovdje. Nisu vjerovali da mi imamo toliko džamija, da ih je oko 900 i mnogo više islamskih objekata srušeno. Zadivili smo nevjernike, na pragu Evrope, na Balkanu i sa toliko izgrađenih džamija mi smo snaga. Lahko je biti Musliman u Saudijskoj Arabiji, ali ovdje je to teško biti. To sve utiče, uz prkos na lik našeg borca, koji zna šta hoće, koji je i pametan, saburli, odlučan, ali i hrabar.

S: Prošli ste ratišta u Hrvatskoj, radili u Sloveniji, rođeni u Tetovu, ranjeni u 706.Biljanskoj brigadi. Na ratištu, dakle od 1990. godine Kako gledate na borce iz tog i novih boraca iz 1994. godine ili '95. godine?

- Devedesetdruga godina je dala sve za ovaj narod. Te godine i čoban je bio komandir čete. Isto tako bilo je i sa komandantima bataljona. Ta godina i malo naredne '93. dalo je najbolje borce ove zemlje - legende. Tada se lomilo biti izdajica ili gazija, izdajica ili šehid, RVI. Danas, '95. godine mnogo je kadra iz b.JNA na čelu, a rezultati su nekako na istom,. Bitno je da smo svi zajedno, da znamo za svoj cilj i svako je dobro došao, s tim što oni koji su "kasnili" trebaju opravdati kašnjenje. To kada Država bude dovoljno prostrana, vojno - politički i pravno jaka.

S: Hoće li "Zlatni ljiljan" Jetiš Ismaili biti i dalje uz svoje saborce i šta im poručuje?

- Ja bih zaista volio da ozdravim i kao čovjek dam ostatak života za ovu državu. Ta namjera me vodila kroz cijeli tok rata od vlašićkoh, visočkog i drugih ratišta u RBiH. Bio sam uvijek uz svoje borce, vodio ih, mada mi nije bilo drago, jer vratiti se u Biljansku dolinu bez samo jednog čovjeka za mene bi bio veliki poraz. I danas sam među njima skoro stalno. Nedavno sam sa momcima iz 706. bio na visočkom ratištu. Dobio sam na obraz i poznanstvo 16 jagnjadi, koje sam odnio lično borcima na ovom ratištu. Našim borcima, danas sabur treba. Neka Ameri urade svoje, a ako ne odu do kraja, mi ćemo nastaviti, jer mi smo dali mnogo u državu, koja će biti cjelovita. Imamo snage i volje i ne dolazi u obzir da stanemo na pola puta. Žao mi je naših šehida i invalida, a što se mene tiče nije mi žao posljedica 100% invaliditeta. Bilo bi mi žao da smo u situaciji u kakvoj su Srbi, koji su prilično nastradali, a nisu ostvarili svoj san i cilj. Dali smo mnogo šehida, invalida, ali dobit ćemo Državu. Djeca će nam se igrati u miru.

Azam Mandžić

http://www.hasib-musinbegovic.com

"Zlatni ljiljan 707.Sbbr." - Nedžad Duraković - Regan

MINER NE MOŽE SVAKO BITI

"Miner griješi dva puta, jednom kada se dobrovoljno javlja u jedinice ovakvog tipa, a drugi put, drugi je ne daj Bože. Mina ubija samo jednom, a ne milion puta" - poručuje bugojanski "zlatni ljiljan".

Nedžad Duraković, poznatiji kao Regan, jedan je od onih, koji od samog početka agresije srpsko-crnogorskih nacista stade na branik domovine. Na početku je bio u PJ Glavice, da bi zatim prešao u IDV tadašnje 317.bbr. iz Gornjeg Vakufa, a od 30.07.1993. godine vraća se u Bugojno, da bi se, kako on to kaže, opredjelio za najopasniji poziv, poziv minera.

Učestvovao je u svim akcijama Brigade, a po njegovom mišljenju, jedan od najtežih i najodgovornijih zadataka koje je obavljao, bio je tokom, sada već legendarne, operacije "Kupres". U dubokoj zaleđini agresora Regan i njegova "ekipa" izvršila je miniranje puteva, te na taj način onemogućila doturanje bilo kakve pomoći četnicima.

Još uvijek su svježa sjećanja sa visočkog ratišta, kada je u jednoj akciji prilikom ranjavanja tri naša borca, Regan pohitao da ih izvuče. U toku izvlačenja pogodio ga je četnički PAM-ista, ali na sreću metak se zaustavio u okviru municije.

PIONIR, MINER I IZVIĐAČ

Dok vani "sipi" dosadna avgustovska kiša, počinjemo razgovor, onako, neobavezno, uz kafu i cigaretu. - Regane, ti si bio u jedinici izviđačko-diverzantskog tipa, a sada si u minerima. Šta je teže biti miner ili izviđač-diverzant? - S obzirom da sam se bavio i jednim i drugim "zanatom", mogu reći, da je, po mom mišljenju teže biti pionir, jer izviđač je samo izviđač, a miner je miner i izviđač. Prilikom akcija mi smo ti koji moraju ići ispred udarnih grupa. - Šta konkretno za tebe predstavlja priznanje "Zlatni ljiljan"? - Priznanje je od velikog značaja za mene i takvo odlikovanje treba dodjeljivati onim najzaslužnijim. Mislim da bi nosioci "Zlatnog ljiljana" morali biti adekvatnije nagrađeni, kako od strane vojnih, tako i civilnih struktura. - Šta poručuješ mladim borcima, koji su se opredjelili za poziv minera? - Poručujem im da striktno vode računa o sebi, a i o ostalim, naročito prilikom montaže i demontaže minskih polja. Miner ne može biti svako. - Postoji staro nepisano pravilo da miner griješi samo jednom? - Ne, to pravilo doživjelo je određene ispravke. Miner griješi dva puta. Prvi je prilikom javljanja "u minere", drugi put, drugi put je ne daj Bože. Mina ubija samo jednom, a ne milion puta. - Jedno pomalo provokativno pitanje, jesi li ikada osjetio strah? - Ne. Možda izgleda neskromno, ali nikada, mada sam bio u bezbroj tih akcija, prilazio četničkim zemunicama na dvadesetak metara i tu montirao i demontirao minska polja, ali strah nisam osjetio. Strah, panika, nervoza, mogu biti fatalni za naš poziv.

Polako nastavljamo razgovor, dok vani dosadnu ljetnju kišu zamjenjuje, pomalo stidljivo, sunce. Krišom bacih pogled na njegove ljude, dok pripaljuje cigaretu. Žuljevite su i izborane, ali na trenutak drhtaj u njima. Što bi bilo logično za čovjeka, odnosno za ruke koje su demontirale "mali milion mina". Na pitanje o komičnim situacijama u njegovom ratnom putu, otpuhuje kolut dima i sa osmjehom priča:

SRCE KAO KALIN

- U jednoj od diverzija, prilikom operacije "Kupres", namazani kremom po licu, zbog maskiranja u putu smo sreli jednog našeg konjovodca, koji je samaricom prevozio hranu borcima. Vidjevši nas, ovaj je ostavio i konja i hranu i "razgulio". Našli su ga oni iz njegovog bataljona tek poslije tri dana. Bio je kući. Džaba smo dovikivali za njim, on je jurio k'o vjetar. Ali, ima još jedna, nastavlja Regan, smijući se. Ova je puno bolja. Vodivši zarobljene četnike iz pravca Kupresa, naišli smo na jednu jedinicu našeg prvog bataljona. Onako neobrijani, umorni i prljavi bili smo za ne prepoznati. Jedan od boraca te jedinice reča: "Jesi li vidio one četnike", na šta će ovaj drugi - "Jesam, a jesi li ti vidio onog na čelu". Taj na čelu bio sam ja.

- Šta reći za kraj ovog razgovora. Šta ti poručuješ nosiocima "Zlatnih ljiljana"? - Svi nosioci "Zlatnih ljiljana" da nastave "normalno", onako kao i do sada. Da dosljedno, u skladu sa odlikovanjem, nastave svoj put.

Vrijeme brzo leti, jer u razgovoru sa ovim "ljudinom" i ne primjećuješ koliko je sati. Sa Reganom smo mogli pričati cijeli dan, ali poslovi su nas ograničili, nisu nam to dozvoljavali. Bože zdravlja, bit će opet prilike eglenisat sa ovim Bošnjakom, koji ima srce kao Kalin. Prijateljski stisak ruke i ono rudarsko "sretno".

Na trenutak ostadoh sam sa svojim mislima o ovom čovjeku. Iz njega jednostavno izbija nekakva nadljudska energija. Ostaje još samo da Reganu i njegovim saborcima po "zanatu", kako on to kaže, poželimo da nikada ne, sa Božijom pomoći, pogriješe "drugi put".

H.Alibegović IS 707.Sbbr.

Zlatni ljiljan 717.Slbr. Suad Omeragić:

GDJE JE SUAD TU SU I POBJEDE

Suadu Omeragiću jedino što se može zamjeriti to je škrtost na riječima kada je u pitanju njegov ratni put. Tako i u ovom slučaju za pomoć sam se morao obratiti Organu za moral 717.Slbr. i Suadovim saborcima, koji, kada govore o gornjevakufskom "Zlatnom ljiljanu" upotrebljavaju samo superlative.

Suadov ratni put je počeo kad i mnogih njegovih ahbaba iz Zastinja 15. aprila 1992. godine. Njegov nemiran i mladalački duh spojen sa ogromnim patriotizmom uticao je da se dobrovoljno prijavi na prvu obuku, koja je organizovana na Borovoj Ravni. Pod vodstvom, već legendarnog, Gorana Čišića, stiće ogromno znanje, koje mu itekako koristi u njegovim prvim akcijama davne 1992. godine pri tadašnjem pokušaju deblokade Sarajeva.

Važno je napomenuti da je naš zlatni ljiljan sa svojim saborcima u tim akcijama odradio sve postavljene zadatke. Sarajevska iskustva u velikoj mjeri su mu pomogla u kasnijim sukobima sa HVO-om. Ogroman doprinos, sa grupom dobrovoljaca, dao je u oktobru 1992. godine prilikom napada HVO-a na Prozor, kada je organizovao rubnu odbranu područja opštine Gornji Vakuf.

Eskalacijom sukoba sa HVO-om 1993. godine dolazi do pune afirmacije Suada kao borca, jer učestvuje dobrovoljno u većini diverzantskih akcija u zoni odgovornosti 2. bataljona tada 317.Sbbr. Već tada se moglo primjetiti da se radi o veoma disciplinovanom vojniku, koji sve naredbe izvršava bez ikakvih prigovora i što je važno napomenuti uvijek u zadnjim rokovima. To je sve uticalo da ga njegovi saborci izaberu za komandira voda.

Kao komandir voda biva ranjen u jednoj od akcija. Taj period karakteriše i njegova izrazito uspješna saradnja sa borcima "Muslimanskih snaga" i njihovim komandirom rahmetli Mufidom Tihak. Vjerovatno veliki broj uspješno izvedenih akcija u tom periodu uticalo je da Suad pređe u redove "Muslimanskih snaga".

Sa ovom jedinicom učestvovao je u oslobađanju fojničkih sela: Podbor, Kamnik, Bistirica...Ipak kada o Suadu govore njegovi prijatelji oni posebno ističu njegov doprinos prilikom ponovnog oslobađanja Vedrina, kada je u nekoliko navrata pod vatrom izvlačio ranjene i poginule kolege. Završetak sukoba sa HVO-om nije značio i kraj rata već, naprotiv, naš "Zlatni ljiljan" i dalje je ostao aktivan. Za kratko vrijeme "obilazi" donjevakufsko i travničko ratište, a posebno se ističe prilikom oslobađanja Kupresa. Zadnjom transformacijom u 717.Slbr Suad Omeragić biva postavljen na mjesto komandira 4.lpč i na toj dužnosti se i trenutno nalazi.

Edin Kirlić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Vruće ljeto bugojanske brigade

USPJEŠAN MANEVAR SEDAMSTO SEDME

Od polovine aprila do danas 707.sbbr imala je tri manevra uz samo nekoliko dana odmora. Iako je to bilo prvo pokretanje cijele jedinice iz osnovne zone odogovornosti sve je dobro funkcionisalo od odziva, prevoza, obezbjeđenja do logističke podrške. Učestvujući na turbetskom, visočkom i sarajevskom ratištu, preko stotinu dana, brigada je postigla značajne upsjehe, nanijevši četničkom agresoru velike gubitke u živoj sili i mts-u i uništivši pri tome veći broj neprijateljskih zemunica i utvrđenja, smatranih, do tada, neosvojivim.

Pokretanje cijele brigade iz osnovne zone odgovornosti predstavljalo je novo iskušenje i izazov za sve borce i starješine ove brigade, mada su mnogi i do tada učestvovali na mnogim ratištima pojedinačno ili sa nižim jedinicama izvan bugojansko-kupreškog ratišta. Bez obzira što u ovim akcijama nisu oslobodjene velike površine, manevar se u komandi brigade ocjenjuje uspješnim.

U samostalnim akcijama na turbetskom ratištu, u Bijelom Bučju, jedinice 707.sbbr uspijevaju probiti četničke linije odbrane i pri tome uništiti dvije zemunice i baraku punu četnika. Tačnije, prve četničke linije uspijevaju probiti jedinice Prvog i Drugog bataljona sa udarnim grupama i IDV-om "Hijene". U nedostatku značajnije artiljerijske podrške naše jedinice bivaju prinudjene vratiti se na početne položaje.

BETONIRANE ČETNIČKE LINIJE

Na visočkom ratištu brigada ima još teži zadatak, da pokuša proboj linija, koje su, kao i na turbetskom ratištu, stare preko tri godine, na kojima agresor vrši odsudnu odbranu visočko-ilijaškog pravca. Iako je relativno kratko vrijeme za pripreme i izviđanja, samo nekoliko dana, zadatku se prilazi odgovorno, a izviđanja vrše ubrzano. Jedinice pristigle 12.juna već su 15.-og u punoj gotovosti. U tri sata i 55 minuta jedinice Drugog bataljona i IDV "Hijene" počinju napad u rejonu Spasovnice.

Za kratko vrijeme ove jedinice bez gubitaka uspijevaju ovladati ovim objektom. Agresor ubrzo koncentriše jaku artiljerijsku vatru po osvojenom objektu, što za posljedicu ima osam ranjenih naših boraca. Neprijatelj artiljerijsku vatru otvara iz rejona Stijena, Hrastika, Komina, Ciganija, Mandinog brda i Čifluka. Naša artiljerijska podrška nije bila dovoljna da neutrališe agresorske vatrene tačke, te zbog sprečavanja daljih naših gubitaka, donosi se naredba o povlačenju naših snaga sa Spasovnice.

Jedinice 707.sbbr su i ovom akcijom pokazale da za njih nema neprobojnih linija i psihološkog sindroma i posebnog straha od "betoniranih četničkih linija". Pitanje je samo taktičko - kako efikasnije neutralisati agresorsku artiljeriju. Jedinice Prvog bataljona ojačane izviđačkim odjeljenjima Prvog i Trećeg bataljona, POČ-om i IDV "Hijene" 16.juna izvode jak artiljerijsko-pješadijski napad na pravcima kota 686 - tt 708, kota 686 - rejon Kruškovine, Kosa - Potok - Mandino brdo.

Prilikom napada 21.juna, koji traje do kasno popodne, pored ostalih gubitaka, brigada doživljava i poseban hendikep pogibijom "Zlatnog ljiljana", komandanta i legende bugojanskog kraja. Pogibija komandanta Šutka unijela je kratku pometnju u brigadi ali dala i dodatni motiv da se agresoru zadaju snažni udari. Jedan od takvih je i onaj sedmog jula kada naprosto gore četničke linije i kada je s one strane najzaposlenija sanitetska pomoć. Tom prilikom uništeno im je osam utvrđenja, artiljerijska osmatračnica, centar veze i dva pata sa posadama.

ODLUČNOST I VOLJA

Od 12. do 28. jula brigada nakon dva dana odmora dobija novi zadatak sa ciljem slabljenja četničkog obruča oko Sarajeva na igmansko-trnovskom ratištu. Obzirom na značaj dobijenog zadatka, među borcima i starješinama tih dana vlada dobro raspoloženje ali se primjećuje i zamor od prethodnih kontinuiranih akcija. Prednji kraj neprijatelja se intenzivno izvidja pet dana, da bi se 19.jula izveo prvi napad.

Na osnovnom pravcu napada jedinice Prvog i Trećeg bataljona sa udarnim grupama uspijevaju ovladati dijelom objekta Očađalo, potisnuti neprijatelja, nanoseći mu gubitke. Dobrim rasporedom artiljerijske i vatre iz PA oruda onemogućuje se pristizanje pomoći agresoru. I sljedeća tri dana vode se žestoke borbe za svaki metar prostora prema komunikaciji Sarajevo - Trnovo. Uprkos svom najjačem oružju - artiljeriji, koje maksimalno koristi, agresor biva potisnut tri kilometra na pravcu napada Očađalo - Orepak, pri čemu je uništeno nekoliko utvrđenja, oslobođen značajan objekat Trogir i selo Mošići, a spomenuta komunikacija stavljena pod kontrolu.

U toku boravka izvan osnovne zone odgovornosti brigada je izvela preko deset artiljerijsko - pješadijskih napada. Na momente se sa neprijateljem nadmetalo u nadljuskoj izdržljivosti. Uočene su i neke slabosti, koje će se u daljem toku naše oslobodilačke borbe morati otklanjati. Prije svega kako na najbolji način parirati najjačem agresorskom oružju - artiljeriji. I kako drugačije uvažavati i vrednovati borca, stavljajući ga na prvo mjesto po društvenom značaju, uz neskrivenu spoznaju o maksimumu njegovih psihičkih i fizičkih mogućnosti. Odlučnosti i volje kod boraca nikada nije nedostajalo.

IS 707.sbbr Ismet Muratspahić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Donjevakufska operacija

DRUGO RODENJE

- Sve do podneva trinaestog septembarskog dana lomljen je otpor dezorijentisanih ali žilavih četničkih jedinica na posljednjim uporištima ka Donjem Vakufu. A onda je puklo, nakon tri i po godine borci 77.Vrbaske divizije ušli su u Donji Vakuf iz dva pravca. Oslobađanje ovog grada krenulo je mnogo ranije. Srčano, vojnički i onako kako to znaju ovi borci su svo to vrijeme stvarali pretpostavke za konačno oslobođenje sužavajući "životni prostor" četnicima u tzv. Srbobranu, posebno sa lijeve strane rijeke Vrbas. Ovladavanjem Malom Šuljagom, dijelom položaja, ili bolje, primicanjem četnicima na Uriji, potom ovladavanjem neobično važnim Koščanskim platoom, od prije dva mjeseca nazirao se definitivan kraj četničkoj 19.pbr i drugim jedinicama koje su branile tzv. južne granice RS. To se i dogodilo 13.septembarskog dana, kada su pred olujom boraca 77.Vrbaske divizije četnici prosto otpuhani sa ovih prostora. Osloboden je tako prvi grad u R BiH.

Tekst i foto: Azam Mandžić

Otklonjeno je tako iščekivanje dugo tri i po godine, pomiješana osjećanja i priče da se oko Vakufa vode "neke igre", da će biti oslobođen ovako ili onako, odnosno da se neće niti oslobađati. Istina je da je ovaj bh gradić prilično dugo bio na listi čekanja za oslobađanje što je posebno kod onih koji su bili prognani sa svojih ognjišta , dakle, kod Donjevakufljana unosilo pomješane osjećaje zebnje i nevjerice.

No, nadu nisu gubili niti jednog trenutka. Povratak u Donji Vakuf za njih je bio svetinja. Nepuna dva mjeseca po izlasku iz D.Vakufa 24.jula 1992. godine izvodi se prva akcija na izuzetno strateški važnu i utvrđenu Uriju. Akcija nije urodila oslobađanjem ovog strateški bitnog teritorija, ali od tada pa sve do neki dan (13.septembra '95.god.) trajalo je postepeno i strpljivo oslobađanje kote po kote, trigonometra po trigonometra, zemunice po zemunice. Iz dana u dan poboljšavan je operativno-taktički položaj naših boraca, za šta su posebno zaslužni borci 770.Sbbr. A, kako je počelo oslobađanje prvog grada u R BiH.

KAKO JE POČELO?

- Desetog septembra u 13 sati, počele su goriti četničke linije na cijeloj dužini fronta u zoni 7.korpusa. Artiljerijsko-pješadijske napade borci 7.korpusa usmjerili su na širi rejon Turbeta. S druge strane napad su, kako se to vojnički kaže, taj dan fingirali borci 77.vrbaske divizije, da bi već sutradan pod komandom pukovnika Senada Dautovića krenuli po dugo planiranom i pripremanom scenariju u zahvat neprijateljskih jedinica skoncentrisanih na preostalom dijelu okupiranog Kupreškog ratišta.

Koraci slobode kroz Donji Vakuf

"Samo sloga Srbina spašava" najbolje se pokazala na djelu u vrijeme bijega pred oslobodiocima

Na svom pravcu napada borci 707.slavne vrše pritisak na dio Velike Plazenice, koji ubrzo "pada" u njihove ruke. Sa druge strane Plazenice jaka artiljerijska dejstva vrše postrojbe HVO. Taj dan pod kontrolu je stavljena kompletna Velika Plazenica. Četnicima se ne ostavlja predah. Borci 707.slavne iskazuju veliku hrabrost i viteštvo. Ovladavaju dijelom Demirovca, preostalim dijelom Križa i Javorka, nastavljajući prema Junuzovcu, Tisovoj kosi, Čučkovinama, Dekalama, te Semešnici. Na Dekalama se vode velike borbe, jer četnici iz dobro utvrđenih rovova i zemunica velikim naporima ipak odolijevaju i čuvaju posljednju odstupnicu svojim jedinicama. Oslobođena je kompletna greda Čučkovine, te objekat Bukvir, kao i pobrojane kote i objekti.

Hrvatske jedinice takođe u silovitom naletu ovladavaju velikom teritorijom, a u rejonu preko 1700 m visokog objekta Maglaj dolazi do spajanja sa jedinicama 77.Vrbaske divizije. Oko podneva četnici na Dekalama su savladani. Pred borcima 77.divizije je sve izvjesniji ulazak u Donji Vakuf. Slijedi čišćenje terena, jer četnici su u bezglavom povlačenju. Pala je njihova posljednja šansa. Borci 707. uvezuju se na Slatini, gdje se njihova akcija praktično završava. Kreću ka centru Donjeg Vakufa - putem.

Takođe, dijelovi jedinica 770.slavne preko Kutanje iz pravca Prusca ulaze u Donji Vakuf. Četnici "cure" sa Urije i Grota. Čuje se još samo poneka ispaljena granata i rafal četnika u bježaniji.

U OSLOBOĐENOM VAKUFU....

U oslobođeni Vakuf ulazimo iz pravca Prusca, vozilom sa širom upaljenim dugim svjetlima. Nakon skoro četiri godine taj prizor je normalan i uobičajen. Nema više opasnosti od protiv-avionskih topova, mitraljeza, snajpera, granata sa Urije i Koščana. U Pruscu je večeras svjetlije no obično. Savladana je neman koja je njegovim stanovnicima rušila kuće, avlije, ulice - sve. Kolona je dugačka i ispred nas su vojni policajci koji će uraditi sve neophodne radnje na zaštiti imovine i koji će se potruditi da u ponovo bošnjačkom Donjem Vakufu bude sve OK, što bi kazali.

Krećemo i sa tzv. Prusačke ceste, u Vakufu smo, i sve je naoko isto kao prije. Oči uprte u mrak. Benzinska pumpa, Komarska gipsara, Tosk, i tako redom. U vazduhu se ipak osjeća dim i paljevina. Iščekivanje. Na ulicama su već borci koji su prvi ušli u ovaj gradić. Pozdravljaju potpuno zadovoljni nakon toliko vremena.

Prije prolazka kroz improvizovani most, nekadašnjeg Vrbaskog mosta, kojeg su četnici srušili još posljednjeg aprilskog dana '92. godine, vidim gust crni oblak dima i živu vatru. Gori najnovija zgrada u Donjem Vakufu, Karingtonka kako je nazvaše. Poslije saznasmo da su u njoj živjeli oficiri tzv. 19.pbr tzv. VRS. U bijegu, ljudi bez imalo vojničkog dostojanstva, zapališe je.

Zastajemo, izlazimo na platou nakada prelijepog i vrlo modernog Hotela "VRBAS", koji je već preplavljen borcima Sedamdesetsedme. Tu je komandant Dautović, brigadir Fikret Ćuskić, načelnik štaba 7. korpusa A R BiH, komandant 770.Sbbr nadkapetan Amer Duraković, te predvodnici udarno-oslobodilačkih jedinica 77. divizije, kao i članovi komande divizije i korpusa. Mješaju se osjećaji, pucnji u vazduh. No, sve vrlo brzo dolazi na svoje, kratki zadaci komandirima i pobjednička vatra se stišava.

Agresor je pri bjegu zapalio nekoliko društvenih objekata i jednu stambenu zgradu

http://www.hasib-musinbegovic.com

Donjevakufska operacija

GRADA NA VRBASU

Centar grada na dan oslobađanja

Pravoslavna crkva u D. Vakufu. Nažalost nedaleko od nje više nema džamije. Tu je sada parking.

Padaju čestitke. Brigadir Ćuskić čestita pukovniku Dautoviću i ostalim članovima komande 77. divizije na zaista briljantnom vojničkom uspjehu oslobađanja prvog okupiranog grada u našoj zemlji.

Primjećujemo nema komandanta brigade, koja je iznjela lavovski dio tereta. Na platou hotela Vrbas ne vidimo komandanta 707.Sbbr nadkapetana Almira Idrizovića. Saznajemo; trinaesti septembar bio je za njega srečan po dva osnova. Njegova Brigada umaširala je u Donji Vakuf, a taj dan rođen mu je drugi po redu sinčić, mada su male šanse, kako reče jedan od starješina ove brigade, da je direkt iz brda i šuma otišao obići svoju suprugu i sina, jer "bio je stalno sa nama".

Srećemo poznata lica boraca. Nema više pucanja, radost se iskazuje pjesmom. Vrijeme je da čujemo prve utiske:

BILO JE SUPER!

Načelnik Štaba 7.korpusa Fikret Ćuskić o akciji i prvim utiscima iz oslobođenog Vakufa kaže:

"Drago mi je da sam po drugi put u jednom oslobođenom gradu, za vrijeme agresije na našu zemlju" To je Trnovo '92. i evo napokon Donji Vakuf. Odao bih priznanje borcima 77.Vrbaske divizije i ostalim borcima 7.korpusa, koji su učestvovali u akciji oslobađanja Donjeg Vakufa. Lično sam prezadovoljan jer su učinjeni maksimalni napori i, hvala Bogu, zadatak je je uz minimalne gubitke izvršen. Produžavamo dalje, ima još okupirane Bosne i Hercegovine, sva je ona naša i nećemo stati dok ne bude oslobođena".

Komandant 77.Vrbaske divizije kratko kaže: "Hvala Bogu dragom i našim borcima. Uspjeli smo da oslobodimo naš D.Vakuf i idemo dalje".

Mensur Hočkić, pripadnik 770.Sbbr: "Presretni smo. Nakon toliko vremena ušli smo u naš grad, ali idemo i dalje".

Kapetan Šefik Parić, starješina 707.Slavne kratko reče: "Presretan sam i nemam šta drugo reći. Bilo je sve dobro, naporno, ali uspješno".

Almir Melić, borac 770.brigade: "Najbitnije je da smo u čaršiju ušli živi i zdravi". Pitamo ima li umora, razočarenja, jer četnici su zapalili neke objekte... "Ko je napravio ove, napravit će i druge. Nama pravoslavna crkva ne smeta i što se tiče nas može da ostane".

Sedžad Melić, borac 707.Sbbr - Donjevakufljanin u bugojanskoj brigadi: "Ovo smo čekali sve ove godine. Došli smo u D.Vakuf, ali ne trebamo se ovdje zadržati. Moramo dalje".

Džemal Huseinbegović, borac 1.bataljona 707.Sbbr: "Sretan sam, ali mi je žao i krivo što su nam srušili naše džamije. Želja mi je da ih protjeramo što dalje".

Impresije o oslobađanju Vakufa slušamo od trojice starješina, direktnih učesnika u akcijama na oslobađanju gradića na Vrbasu.

Oslobodioci u svom rodnom mjestu (pripadnici 770. Sbbr)

Major Huso Sušić u trenucima odmora pokazuje zastavu sa 4S iza sebe i kaže: "Ponijećemo je u prusački muzej, samo još ona fali".

Major Besim Učambarlić, starješina u komandi 77.divizije: "Ovaj trenutak sam sanjao četiri godine i ovo je najsretniji dan u mom životu".

Amer Duraković, komandant 770.Sbbr: "Borci 770.slavne nakon skoro četiri godine rata danas su se vratili u svoj grad. To su sigurno posebni momenti i za njih i za članove njihovih porodica. Mislim da je ovo veliki dan i to je teško sada opisati riječima".

Tu su i inžinjerci 770.Sbbr, svoj su posao, kako rekoše, obavili na najbolji način - bez gubitaka. Pragaši su pored svoje legendarne "PRAGE", koja je obišla sva ratišta u zoni odgovornosti 7.korpusa. Sa komandirom Čirsom spremni su za novi zadatak - izjaviše svi u glas. Počovci 707.Sbbr: Čančo, Fičer, Hirce, Tuki, Hari, Basko, Huki - "pričali" su nekoliko dana oružjem i vele kratko: "Bilo je super".

I tako redom, riječ po riječ nema nezadovoljnog čovjeka u slobodnom Vakufu. Svi su zadovoljni i spremni za dalje, jer valja nam ići niz Vrbas. Četničke južne granice su izbrisane. Sređuju se utisci, podaci, ali ono što se već danas zna jeste da su četničke jedinice doživjele potpuni slom, zaplijenjene su ogromne količine ratne tehnike, municije i opreme. I još nešto se sa sigurnošću zna: Vraćanjem Donjeg Vakufa u slobodni bh državni teritorij gradić na Vrbasu doživio je svoje DRUGO ROĐENJE.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa one strane Vlašića

NI NA NEBU NI NA ZEMLJI

Da sve ne štima u redovima tzv VRS pokazuju sve češći primjeri napuštanja jedinica, dezerterstvo a u posljednje vrijeme smjenjivanje pojedinih starješina dobrovoljno ili prisilno sa odredjenih komandnih dužnosti. Kako je objavio radio D.Vakuf (tzv Srbobran) poslije smjene komandanta 22pbr p.pukovnika Janka Trivića istu sudbinu doživio je i jedan od njegovih komandanata bataljona, major Boško Bundalo.

Uzroci smjenjivanja sa dužnosti vjerovatno su veliki gubici na Vlašiću i Komaru, šverc, kriminal i sl. Sličnu sudbinu uskoro će vjerovatno doživjeti i komandant tzv 1.lpbr Šipovo-Jajce major Slavko Bulić,teški alkoholičar i kriminalac kojem nije puno stalo do vojske ali do alkohola svakako jeste. Sudbinu prisilnog smjenjivanja sa dužnosti komandanta bataljona doživio je i kap. Mišo Čupović, komandant motorizovanog bataljona iz sastava tzv 7.mtbr Kupres. Iako je pismenim zahtjevom tražio smjenu koju nije tada dobio, nakon nekoliko mjeseci, ne samo da je smijenjen sa dužnosti komandanta ,nego mu je oduzet i čin a uzrok tome je "herojsko bježanje" sa jedinicom sa Kupresa kada su vodjene operacije oslobadjanja Kupresa te kasnije neslaganje sa načinom čuvanja Vlašića. Zahtjev za razrješenje sa dužnosti komandanta bataljona komandi tzv 3olpd VRS uputio je i komandant 3 bataljona tzv 19.pbr D.Vakuf kapetan Radojko Lazarević. U obrazloženju pismene ostavke, pored ostalog, stoji: "

ANARHIJA I BEZAKONJE

1.Činjenično je stanje da ovaj bataljon gravitira na području koje ne pripada ni D.Vakufu, Šipovu niti Jajcu već odnedavno novoformiranoj opštini Vlašić grad koja nema nikakvih privrednih potencijala preko kojih bi pomagala vojne obveznike ovog bataljona. Zato smo u odnosu na druge uskraćeni za hranu, cigarete, obuću, odeću, snabdjevanje drvima, pomoć porodicama poginulih, ranjenih i ostalih boraca.

2. Odnos pretpostavljene komande 19.pbr prema ovom bataljonu veoma negativno deluje na moral komande bataljona i bataljon u celini. Demobilizacija pojedinaca iz jedinice odvija se preko noći bez mog odobrenja i saglasnosti i to lica koja imaju prijateljske veze sa pretpostavljenim starešinama sa kojima šuruju u kradji, kriminalu, pljački i nizu drugih nedozvoljenih za nas radnji.

3. Rodjačke i prijateljske veze postale su stalna praksa te u jedinici vlada anarhija i bezakonje o čemu je najviše kriva komanda brigade na čelu sa komandantom.

4. Zapostavljenost ovog bataljona od strane opštine D.Vakuf, Šipovo i Jajce od početka rata do danas je izražena iako smo o tome redovno upozoravali. Nagomilani problemi boraca, kako socijalni tako i ostali, prouzrokovali su kod boraca odbojnost i nepoverenje prema komandama svih nivoa koje, kako kažu, nisu u stanju ništa rešiti od njihovih problema iako imaju najviše poginulih u odnosu na ostale jedinice (navodi se cifra 90 poginulih).

5. U pokušaju rešenja nekih problema i presecanja odredjenih negativnosti u jedinici, doživio sam totalni neuspeh kako u komandi bataljona tako i medju borcima koji su mi pružili otpor, protivljenje pa čak zapretili i fizičom likvidacijom. Vodu su zamutili, kako bi to narod rekao, neki članovi komande bataljona a posebno komanda brigade.

PREVIŠE ZNAO

6. Dezerterstvo sa položaja postala je masovna pojava ali pretežno onih kojima policija gleda kroz prste i ne čini ništa da ih privede ili pritvori. To negativno deluje na ostale borce koji sve češće odbijaju naredjenja.

7. Neuspešno komandovanje i narašli ozbiljni problemi potpomognuti su i stranačim radom unutar bataljona počev od simpatija i okupljanja pa do otvorenog poziva na odbijanje poslušnosti kao i napuštanja VRS.

Pokušavajući rešiti naveden probleme nisam uspeo, pa predlažem da me pod hitno smenite sa ove dužnosti jer sam istrošio svu psihičku i fizičku energiju sa kojom sam raspolagao i nisam sposoban da obavljam bilo koju dužnost u jedinici. Zahtevam da mi oduzmete čin i da ostanem običan strelac od čega sam i krenuo rat. Predlažem takodjer da ozbiljno razmotrite egzistenciju ove jedinice, jer ista više nije sposobna za izvršenje bilo kojeg zadatka.

Navedenom komandantu usvojena je ostavka, jer je spomenuo neka pitanja i probleme koje nije smio javno istaći, a posebno imenovati neke starješine. Za ove riječi ubrzo je kažnjen, jer su ga našli mrtvog.

Pismenu ostavku na dužnost komandira čete u istoj jedinici podnio je i poručnik Kokeza Milan koji je, kako kaže, u totalnoj depresiji i nije sposoban ni da nosi pušku, a kamoli da komanduje sa jedinicom. Ubrzo je završio na neuropsihijatrijskoj klinici u Banjaluci, a takvih je sve više.

Edhem Ekmeščić

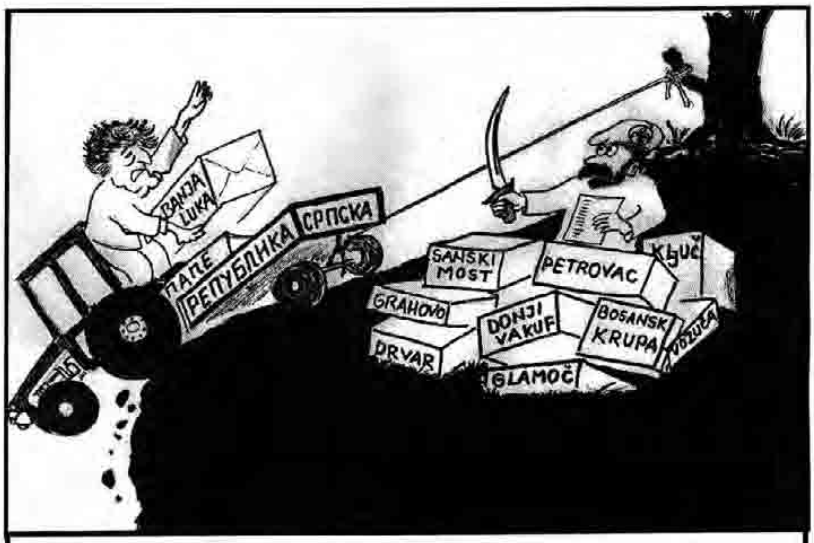

UBIPARIP SA SAMAROM

Nedavno objavljena informacija o pojavama kriminala koju je lično potpisao i ovjerio pukovnik Drago Samardija, komandant 7.mtbr tzv. VRS, i uputio svojim jedinicama na upoznavanje, nije jedina te vrste. Sa sličnim problemima susreće se i komandant 1.lpbr Kotor Varoš tzv. VRS, potpukovnik Vojin Ubiparip.

U informaciji str.pov.broj: 1527/1 od 12.11.1994. pod nazivom "Informacija o izrečenim kaznama", između ostalog stoji: "Od Vojnog suda u Banja Luci dobili smo pregled rešenih slučajeva po krivičnim prijavama i izrečenim kaznama pripadnika naše brigade za učinjena različita krivična dela." U aktu dalje stoji: "Obzirom na obimnost informacije koja je data za svaki slučaj pojedinačno, a u nedostatku papira, informacija je skračena i daje se u brojčanom pregledu po vrstama krivičnih dela.

1. Za krivična dela samoudaljavanja i bekstva iz jedinice izrečeno je 27 presuda. Od tog broja 9 lica je oslobođeno, a za 18 lica je izrečena kazna, sveukupno 29 godina i 5 meseci zatvora.

2. Za ubistvo iz nehata izrečeno je 17 presuda. Od tog broja 3 lica su oslobođena optužbe, a 14 lica je kažnjeno sa ukupno 12,5 godina zatvora.

3. Napad na vojno lice u vršenju službe izrečeno je 7 krivičnih presuda. Tri lica su oslobođena optužbe, a 4 su kažnjena sa ukupno 26,5 godina zatvora. Jedna presuda nije pravosnažna.

4. Za krivično delo ubistva izrečeno je 16 presuda. Svi su kažnjeni, ukupno 106 godina zatvora. Sve presude su pravosnažne.

5. Za krivično delo špijunaže kažnjeno je jedno lice sa 5 godina zatvora.

6. Za krivično delo terorizma nad stanovništvom srpske nacionalnosti izrečeno je 14 presuda. Šest lica je oslobođeno a 8 lica je kažnjeno sa ukupno 40,5 godina zatvora.

7. Za krivicno delo ratni zločin nad civilnim stanovništvom kažnjeno je ukupno jedno lice sa 8 godina zatvora.

8. Za krivično delo saradnje sa neprijateljem kažnjeno je 6 lica od čega su 4 lica uslovno kažnjena a 2 su kažnjena ukupno 17 godina zatvora.

9. Za krivično delo krađe imovine kažnjeno je 6 lica. Tri lica su uslovno kažnjena a 3 lica su kažnjena zatvorom u ukupnom trajanju od jedne godine.

10. Za krivično delo teški slučajevi razbojništva kažnjeno je jedno lice sa dve godine zatvora.

11. Za krivično delo obljube ili protiv pravne bludi nad osobom srpske nacionalnosti kažnjeno je jedno lice koje je oslobođeno optužbe zbog nedostatka dokaza." Informaciju je lično potpisao i ovjerio pečetom komandant 1.lpbr Kotor Varoš tzv.VRS, komandat potpukovnik Vojin Ubiparip.

Šteta što nisu objavljena imena počinioca krivičnih djela, ali nedostatak papira, kako reče potpukovnik Ubiparip, je uzrok tome. Svejedno, na osnovu vjerodostojnih podataka može se zaključiti da i potpukovniku Ubiparipu i njegovoj brigadi ne "cvjetaju ruže". Ako ovako nastave da se međusobno ubijaju ubrzo će i mnogi drugi doći sebi glave, možda i prije no što se sretnu sa borcima ARBiH.

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Veterani 1.čete 2.bataljona 770.Sbbr

HILJADU DVJESTO DANA ZAJEDNO

Maja 1992.godine, velikog srca i s puno hrabrosti, uzevši ono malo uglavnom lovačkih pušaka krenuli su na put do slobode zemlje. Napustivši rodnu grudu, svoj Donji Vakuf, okupljeni u Bugojnu, formiraše prvu jedinicu - prvu četu koja bi i osta okosnica stvaranja jedinica Armije na ovim prostorima. Kroz prvu četu prođe mnogo boraca. Neki se zadržaše duže, neki kraće. Jedni odoše na druge, više dužnosti, drugi u druge jedinice. Njih deset je i danas u 1.četi 2.bataljona 770.Slavne brdske brigade.

Ovo je priča o njima, borcima 1.donjovakufske čete, koji su već više od 1200 dana zajedno u istom stroju na putu do slobode. Edin Tica, Mujo Čajdo - Joha, Hajrudin Smajić - Kudo, Behdžet Smajić - Bendžo, Amir Cerić - Deba, Almadin Hodžić - Mado, Mirsad Kahvedžić - Hondo, Jusuf Čaluk - Juka, Huso Zahirović - Šaner i Smail Kulašin danas govore o svojih 39 ratnih mjeseci provedenih zajedno, o maju '92, o Bosni i svom Donjem Vakufu.

Edin Tica: "Početak ove jedinice je bio uglavnom kao početak svih jedinica Armije R BiH. Bili smo slabo naoružani, ali sa visokim moralom i motivom za oslobodilačku borbu. To smo i dokazali tamo gdje smo bili. Sjećam se prve veće akcije, one za Kamenjaš, gdje su učestvovali i ovi momci. To smo briljantno uradili i to je bila odskočna daska za sve ono što je dalje slijedilo."

Hajrudin Smajić - Kudo:"Maja '92. svi smo imali jedno najveće srce što se može imati, jer onda krenuti na agresora sa onim oružjem ili stajati na braniku jedne ćuke. Ipak mislim da je to tada bilo nešto ogromno i veliko. Danas je mnogo lakše s manje straha i više oružja".

Smajil Kulašin:"Bilo je teških trenutaka, ali sve prođe. Ide se i nije ni teško".

PONOSNI I PRKOSNI

Huso Zahirović Šaner:"Najljepši dani bili su oni kada bi kreni u akciju, jer uvijek smo se vraćali sa postignutim uspjehom".

Mirsad Kahvedžić Hondo:"Biti pripadnik 1.čete '92. značilo je najveći ponos i bila je čast biti borac ove jedinice. Mnogo toga smo prošli zajedno, bar nas desetorica. Kad sve uzmete više smo bili zajedno nego sa porodicom, ženom, djecom u kući, ali bilo je divno".

Almadin Hodžić Mado:"Pa eto te 1992.godine i ja se dobro sjećam. Nisam imao ni puške, sa dvije bombe sam išao na liniju. Svaki put na straži mijenjali smo puške, ali opet poneseni, imali smo svi tada neko veliko srce, kako Kudo kaže i nije ništa bilo teško. Danas je srce još veće."

Mujo Čajdo Joha:"Šta da kažem. Najstariji sam po godinama, najstariji po stažu. Ovo je četa vrlo mlada za mene jer ja sam iz generacije '55. Nas deset drugova isto smo ko' braća, od prvog dana smo zajedno, znamo se ono u dušu, pravo. U ove tri i po godine bilo je i lijepih i ružnih i teških trenutaka. Ipak najteže je bilo kada su ginuli naši drugovi, saborci Futko, Kata, Ćeso, Atko, Pimpilo.....

Uvijek kada boravite među borcima 770.Sbbr iznova doživljavate sav ponos i prkos ovih momaka, a ni jedan razgovor ne može proći bez priča o našem gradu. Tako je bilo i ovaj put. I ovim momcima u srcu je povratak kući, zato i jesu tu u Bosni:

BEZ VAKUFA NEMA BOSNE

"Mi smo tako blizu svog grada, vidimo svoje kuće dole i to nas drži - povratak kući", priča nam Tica, a Kudo nastavlja "Normalno da želja uvijek postoji i bilo bi mi žao da izostanem onog trenutka kad se bude "uzimalo" ovo još malo strateških kota i kad se bude ulazilo u čaršiju". Isto razmišlja i Smajil:"Imam želju da se vratim, pa makar na zemlju, makar sve poravnalo, samo da se vratim na svoje". Huso Šaner ističe "mogao sam ići gdje god poželiš, ali nije to to. Nema Bosne nigdje i mog Vakufa. Tu sam odrastao i to je moj, naš grad. Znači kad tad u Vakuf ćemo se vratiti, ali to ne znači da nećemo ići gdje god da zatreba, ali Vakuf nam je uvijek prvi." Mirsad Kahvedžić samo dodaje "svoja kućica svoja slobodica. Naša najveća, jedina želja je kući svojoj". I Mado ne može a da ne kaže "Samo se vratiti, nema nam druge". Na sve ovo, kao najstariji, Joha dodaje:"Bez Vakufa nema Bosne. Znači, samo se vratiti dolje, u Vakuf i na Vrbas, ako Bog da, na naš Zelenac".

Dug je put do slobode, ali sigurno je, isplati se. Toga su svjesni i veterani 1.čete 2.bataljona 770.Sbbr, ali su i sigurni da će sunce slobode zasjati i u Donjem Vakufu. Ne žale što su dobar dio mladosti proveli u šumi, po rovovima i zemunicama, jer još maja '92. riješili su da brane ovu zemlju i njen narod. I kako nam na kraju rekoše"svi dođu i prođu kroz 1.četu, a uvijek nađu Kudu, Madu, Debu, Hondu, Ticu, Husu, Johu, Smajila, Bendžu, Juku.." Tako bi i ovaj put. Veterani 1.čete 2.bataljona 770.slavne brdske brigade nastaviše zajednički put do slobode s jednom jedinom željom: biti svoj na svome, u slobodnom Donjem Vakufu.

Dijana Hadžić IS 770.Sbbr.

O logistici 725.lahke

DOBRA ORGANIZACIJA, POLA JE POSLA

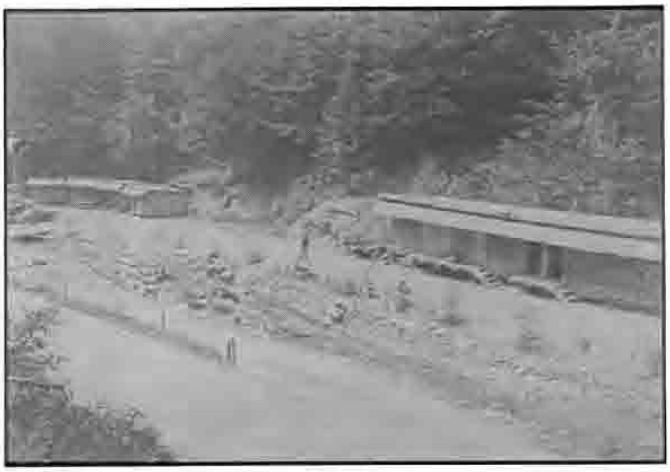

Armija Republike Bosne i Hercegovine je kao i svaka moderna armija svijeta, veoma složen organizam i da bi mogla uspješno funkcionisati, potrebno je da svaki njen organ savršeno dobro djeluje. Posebnu odgovornost u ovom tijelu ima logistika. Ovaj put pišemo o logističkoj službi 725. lahke brigade.

A kako smo saznali od kapetana Asima Sivre, ovih dana se privodi kraju izgradnja sadržaja neophodnih za normalno funkcionisanje logističke baze na lokalitetu odjeljenja logističke baze na terenu. U tom sklopu izgrađena je nova pekara, vodovod, razvod električne energije, magacim MTS-a i intendantske opreme i dr. U završnoj fazi je uređenje enterijera objekata komande brigade. Na ovom lokalitetu je izgrađeno 16 objekata, a ukupna korisna površina svih objekata iznosi oko 800 m.

DVADESETTRI TONE PŠENICE

Kako nam reče gospodin Sivro, za izgradnju pekare su se odlučili radi neuslovnog i preskupog transporta hljeba iz rejona razmještaja, što je zadavalo velike poteškoće i proizvodilo loš kvalitet hljeba. Izgradnjom nove pekare i stavljanjem u funkciju iste, kvalitet hljeba, koji će stizati do boraca na linije odbrane će biti bitno kvalitetniji. Što se tiče objekata u zoni odgovornosti Brigade, na njima je izvršena djelimična sanacija u smislu pripreme za nastupajući zimski period.

Izvršena je dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija i pregled svih objekata 725-te od strane sanitarnih tehničara i data su precizna uputstva za otklanjanje nedostataka, što je jedan veliki posao.

Također, uspješno je završena žetva pšenice i požnjeven je urod od oko 23 tone što je, kada se uzme u obzir kvalitet zemljišta i nedostatak đubriva za prihranjivanje, zadovoljavajuće.

Privodi se kraju vađenje luka. I pored oboljenja, koje je prouzrokovalo lošiji kvalitet, očekuje se urod od oko 5 tona. Vrše se pripreme za vađenje krompira sa površine od 10 duluma i mrkve sa pola duluma.

U toku su pripreme prostora za kiseljenje kupusa i skladištenje krompira, a poduzimaju se akcije na obezbjeđenju rezervi hrane za predstojeću zimu.

USLOVI TEŠKI, REZULTATI DOBRI

Dovršen je i krupan, posao oko uređenja magacinskih prostora i preseljenje kompletne logistike na novi lokalitet te skladištenje robe na propisan način. Posebno valja istaći da su sve ove poslove uradili pripadnici logističke čete Brigade.

Napravili bi propust kada ne bi pomenuli tehničku službu. Za ovu službu vezana je jedna zanimljivost. Na terenu u širem rejonu Visokog, brigadni sanitet Opel-record, pogodila je haubička granata od 105 mm i gotovo, cijelog, ga uništila. Pripadnici tehničke službe su i ovaj put pokazali i dokazali da kada se nešto hoće onda se i može uraditi. Za samo 24 sahata uspjeli su da vozilo poprave, ofarbaju i vrate na teren u prvobitnom stanju. Za ovaj trud su nagrađeni sa po dva dana odmora.

Što se tiče voznog parka, većina posla je obavljena u vlastitoj režiji. Još uvijek nedostaju gume za vozila, kako bi se mogla staviti u funkciju.

Sada im predstoje poslovi oko ogrijevnog drveta za sve pripadnike Sedamsto dvadeset pete kao i priprema za jesenju sjetvu. I pored toga što su uslovi u kojima djeluje 725. lbr. veoma teški, a materijalna sredstva kojima raspolaže skromna, može se reći da se ovako obiman posao s uspjehom može uraditi, samo, uz dobru organizaciju posla i volju i zalaganje svih pripadnika logistike 725.lahke brigade.

IS 725.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima Četvrte lahke čete 706.lbr:

POLOMILI SU ONI ZUBE OVDJE

U dosadašnjem ratnom bitisanju 706.lbr. najstandardniju formu, služeći se sportskom terminologijom, pružila je između ostalih jedinica - Chetvrta lahka četa. Sve postavljene zadatke izvršila je perfektno sa najmanje unutrašnjih problema, a osnovni cilj stabilnost i neprobojnost linija odbrane nikada nisu dovedeni u pitanje.

Četvrta lahka je u borbama sa agresorom uvijek izlazila kao pobjednik. Podatak da do sada nisu imali poginulih govori sa koliko ozbiljnosti momci ove jedinice prilaze izvršenju postavljenih zadataka. Zona odgovornosti ove jedinice se nalazi na jednom od, za četnike interesantnih pravaca napada. Momci to znaju i to ih sokoli. Spremni su za odbijanje bilo kakvog napada četnika, a ovakva optimistična konstatacija proizilazi iz dvodnevnog boravka koje smo proveli među borcima i starješinama ove jedinice.

U komandu čete dolazimo u vrijeme ručka. Poslije selama i stiska ruke komandir čete mi reče: "Sa nafakom si, upravo pripremamo ručak pa, bujrum". Primjetivši moj pogled na uredno napunjene porcije sa grahom, doda: "Ma nije grah, danas su za ručak vrganji, lisičarke, sunčanice...brali smo ih šumar i ja, sigurno je."

ISKUSTVO - TAJNA USPJEHA

Potom izda nekoliko kratkih uputa svojim saradnicima. Način na koji je to uradio govori mi da se radi o veoma iskusnom komandiru čete. Nadporučnih Ahmet Zukić je jedan od pet Kasimovih sinova, koji su od prvog dana rata stupili u redove OS R BiH. Nažalost, jedan od braće mu je za našu slobodu založio i svoj život.

Uz obaveznu kafu, našu bosansku, saznajemo da je Ahmet komandir čete od početka stvaranja prvih većih formacija naše Armije, od vremena Odreda. Znači, nešto preko tri godine komandovanja i vođenja jedinica formacije čete. Ogromno je to iskustvo i tajna uspješnosti 4.lahke čete se polahko počela razotkrivati.

"Svaki postavljeni zadatak i ono što se traži od nas razradimo u okviru komande čete, zatim sa komandirima vodova, a od njih tražimo da prenesu na komandire desetina. Bujrum, nek svako radi svoj posao". Poslije ukusnog ručka od gljiva, kojeg je pripremio Nihad, uputili smo se na liniju odbrane da se u razgovoru sa borcima uvjerimo u trenutno stanje. Od Cige, komandira jednog voda, saznajemo: "Danas je O.K., čete su se umirile. Povremeno djeluju iz pješadijskog, ponekim tromblonom ili 60-kom."

-A vi, uzvračate li im? "Po potrebi, odnosno kad osjetimo da su pretjerali". -Šta misliš mogu li ovuda proći? "Nema teorije, - kategoričan je Cigo - pokušavali su, pokušavali, ali nisu uspjeli ni za milimetar. Polomili su oni zube ovdje."

I zaista, prisjećajući se onih dana, novouspostavljenih linija, te pomjeranja linija naprijed nasilnim izviđanjem, žestokih agresorskih napada čovjek ne može, a da se ne divi ovim momcima na njihovoj žrtvi i zalaganju. Sagledavajući inžinjerijsko utvrđenje linija odbrane te vatrenu moć jedinice i onog što je sve iza njih shvatamo ovu Ciginu samouvjerenost o nemoći agresora da prodre na ovom pravcu.

AKTIVNA IZVIĐANJA

- Nije samo ovo u pitanju - nastavlja Cigo - mi u našim redovnim izviđanjima nastojimo saznati šta smjeraju četnici, a ovo je samo crta preko koje oni ne mogu - sigurnim glasom će Cigo.

Kroz razgovor saznajemo da se, vrlo često zapute u međuzonu na izviđanje, "da vide šta rade četnici na licu mjesta". - Izviđanje je naša praksa - nastavlja Cigo, imamo posebno razrađene sisteme i vrlo su efikasni. Na pitanje ko su ti momci koji idu naprijed, odgovara: "U našoj četi ima mnogo hrabrih i odvažnih momaka, ali najaktivniji su Fevzija, Teufik, Nevzo, Suad te Šica i Čena."

Sebe nije spomenuo, ali prisjetih se nedavno izgovorenih Fevzijinih riječi: "Čekamo Cigu, idemo malo u izviđanje". - Ma, zadovoljstvo ti je doći pred četničku zemunicu i slušati zajampurenog četnika, oskudno obučenog, kako sijekući drva i noseći ih na sav glas psuje Karadžića. Linije su im dobro ukopane, ali ispred njih su postavili BOS-ove i na tome im se zasniva odbrana.

Na jednoj od zemunica sa odlično raspoređenim sistemom vatre zatičem, i možda, prvog ranjenog iz biljanske doline. To je Zehrudin Zolota, ranjen kao član rezervnog sastava MUP-a u odbrani Turbeta od prvih nasrtaja četnika 1992. godine. Sada je u 706.lbr, među svojima. Pitam ga da li ima veze njegovo bogato ratno iskustvo sa značajem, koje ima njegova zemunica u odbrani ovog pravca. -Svaka zemunica ima svoj značaj u odbrani i samo ako svi budemo pažljivi u osmatranju, te pravovremeno i efikasno reagovali na postupke agresora možemo biti sigurni u uspjeh i sigurnost linije odbrane.

Potom mi je ukratko iznio što je to što je karakteristično u sistemu odbrane na ovoj zemunici. Poznajući njegove saborce Seju, Bega, Halila i ostale shvatio sam da agresor nema šta tražiti na ovome pravcu. Dok polahko ispijamo kahvu, koju su nam oni pripremili primjećujemo četnog starješinu Pašu kako provjerava brojeve naoružanja i upisuje ih u svoj tefter. - Ovo je naša praksa i pokazala se kao dobra preventivna zaštita u očuvanju naoružanja - izjavljuje komandir Zukić.

EDUKACIJA U ZEMUNICI

Po Ciginim riječima na inžinjerijskom utvrđivanju se najviše ističu Mersudin Husić, Jusuf Karić, Tufik Fuško te Sabahudin Palić i Bradić. Tokom boravka, u razgovoru sa borcima uočio sam da su dobro upoznati sa trenutnom vojno-političkom situacijom u zemlji i svijetu. Jedan od razloga je dovoljno posjedovanje tranzistora po zemunicama. Rekoše mi daredovno prate vijesti Radija BiH, a ponekad saslušaju i onu drugu stranu.

-Lažu bolan, mi ispalimo po neki tromblon ili malo jače zapucamo, a oni naveče javljaju kako su uspješno odbili jaki muslimanski napad uz nanošenje ogromnih gubitaka - komentariše jedan od boraca.

U zemunici komandira Samira imali smo priliku saslušati jednu emisiju vjerskog karaktera na Radio Zenici. Edukacije na ovu temu nikad dosta i poznajući momke 4. lahke kao i uopšte 706.lbr, te njihove privrženosti vjeri i praktičiranju iste, ne začuduje.

Pored slušanja radija primjetili smo po zemunicama i Ljiljan, Slobodu, Prvu liniju, Bošnjak, kako gdje. Ne sve u jednoj zemunici, ali razmjenjuju ih. Otuda i najviše pitanja na koja, nažalost, nisam mogao odgovoriti. Zašto se od plata odbija za telefon, stanarinu, grijanje...O tome, nekom drugom prilikom i neko drugi.

Na kraju boravka u 4. lahkoj četi kroz otvorena vrata komande čete slušam kako komandir Zukić prenosi Naređenja komandiru voda Asafu šta sve trebaju uraditi u vremenu njegovog opravdanog odsustvovanja sa linije. Komandni sastav ove čete je "ufuran" u posao kojeg obavlja. Borci ih uglavnom slušaju, a sve eventualne nejasnoće rješavaju u hodu. Četvrta lahka četa će sa ovakvim načinom angažovanja i dalje biti jedan od stubova odbrane i nepremostiva prepreka pred naletima agresora.

Nusret Alihodžić
706.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

DININA NEOSTVARENA ŽELJA

Almedina Žuljku - Dinu rat je zatekao u Hrvatskoj. Vraća se u Prusac sa velikim znanjem i iskustvom, te odmah aprila 1992.godine učestvuje u nekoliko akcija oko Donjeg Vakufa. Akter je uništavanja kamiona punog kupreških četnika na Perića livadi, gdje je drugim dijelom pokazao izuzetnu odlučnost i hrabrost.

Kao pripadnik 770.Slavne brdske brigade učestvovao je u mnogim akcijama. Branio je Prusac, Bistricu, Bugojno, ali i oslobađao dio koščanskog platoa. Inače, Dino je bio zamjenik komandira DIV-a 1.bataljona 770.Sbbr i u svaku operaciju unio je u vojničkom smislu samog sebe bez obzira na moguće i katastrofalne posljedice. Nakon svake operacije u kojoj je učestvovao dugo su se prepričavale njegove dogodovštine i njegovi nevjerovetni herojski potezi.

O Almedinu Žuljki, major Huso Sušić, komandant bataljona kratko i sjetno kaže: - Dino je ulijevao samopouzdanje u druge borce u svakoj akciji.

Nadporučnik Fadil Sole - Fačo bio je komandir Dini. Suznih očiju i s vidnim uzbuđenjem priča o svom saborcu i dobrom drugu. - U najtežim trenucima vraćao je svima optimizam. Brzo je donosio važne odluke i hrabro kretao u svaku operaciju. Sjećam se jednog događaja iz 1993.godine. IDV se podijelio u dvije grupe. Ja sam vodio momke prema neprijateljskim zemunicama s leđa, a Dino frontalno. Bili smo stalno u vezi. Moja grupa je uletila u agresorske zemunice, ali je iz jedne pružen žestok otpor. Uporno smo napadali, ali je jedan naš momak ranjen. Ispalili smo dvije zolje i pucali iz ručnog bacača. Pošto se više ništa nije čulo Beso je krenuo ka zemunici. Na 10 metara od nje čuo se kratak rafal i on je pao. Otvorili smo ponovo vatru po toj zemunici da bi Besu izvukli. Bila su tu i dva neprijateljska luksuzna vozila. Naredio sam da se auto proba osposobiti da bi izvukli ranjenika, a da Dino s momcima krene prema nama. Dino je izabrao dobrovoljce za evakuaciju naša dva ranjenika. Agresorski vojnici su ponovo osuli paljbu. Jedini zaklon na tom čistacu bili su plastovi. Tada je Dino odlučno izletio iza plasta i uletio u auto, upalio ga i u velikoj brzini krenuo u pravcu ranjenika bez obzira na kišu metaka. Pošto je to bilo blizu nas, vidjeli smo da je u jednom momentu automobil pogođen i nije mogao dalje. Dino je iskočio i ponovo se bacio za plast. Nakon izvjesnog vremena Dino je sa još jednim borcem opet kroz neprijateljsku vatru prosto protrkao i spasio ranjenike, izvukao ih na sigurno. Ima još niz sličnih prizora...

U pripremi 770.Sbbr za veliku akciju 7.Korpusa na kupreškom pravcu ugasio se jedan mladi život. Almedin Žuljko - Dino, dvadesetdvogodišnji borac i prekaljeni diverzant, sredinom marta 1994.godine u predvečerje operacije na Malu Šuljagu kratko i jasno reporteru odgovara na pitanja: - Moja želja je da skoro budemo u Donjem Vakufu i ništa više. Uopšte nije teško, vidiš boraca, sve treba da krene dolje. Jedva čekamo. Nema problema četnici će bježati kao muhe bez glave.

Baš tako je i bilo na Maloj Šuljagi. Agresorske vojnike je kao preplašene zvijeri oko drveća ganjao Dino, a za 7 minuta bezmalo operacija je završena. I to je, dakle, doživio ovaj hrabri borac, ali je ostala neostvarena Dinina velika i jedina želja. U maju niso bili u rodnom Donjem Vakufu, ali ćemo zbog Dine i ostalih šehida naše brigade jednog maja, ipak, osvanuti na obalama Vrbasa, odnosno na kućnim pragovima.

Fatima Ibrica IS 770.Sbbr.

Sjećanje na starješinu 705.Sbbr, Šabana Čovića

HOĆEMO LI NAPRIJED ILI NEĆEMO?!

Vedar je dan bio. I topao augustovski. Sa jutarnjim sunčevim radanjem uporedo se rađala i nova nada, već prekaljenog ratnika 705. slavne. Zajedno sa svojim borcima krenuće u novu ofanzivu, ovaj put mnogo jači, spremniji...

Tog jutra srca boraca kucala su, nekako jače nego obično. Jer, nije šala, od ishoda ove bitke, od oslobađanja one gore visoke kote i komunikacije, zavisiće i put rodnom kraju. Jajcu i dragom Vincu. Vrbasu.

Riječ je o Šabanu Čoviću - Čiči PK za ObP, koji je pregorio u toj želji i ostao tu, na domak zavičaja. Teške rane nije ni mogao preživjeti. U za njega posljednjoj akciji.

Bio je to borčina od glave do pete, riječi su njegovog komandanta nadkapetana Azima Omerovića. I kao čovjek i kao starješina i borac, bio je uzor. Kao rezervni kapetan bivše JNA, znanje i iskustvo stavio je u funkciju odbrane zemlje. Bio je komandir čete, zamjenik komandanta bataljona. Od početka je u našem bataljonu. Tih i miran, gotovo neprimjetan.

Na visočkom ratištu, na Treskavici i sada u posljednjim aktivnim borbenim dejstvima, uvijek je bio na čelu. U udarnim grupama. Nikada nije pokazivao da mu je teško. Da se ne može.

I Esad Ramić - Eska, njegov kolega - starješina, ima svježih sjećanja na Čiču (Cica). - Prilikom oslobađanja Debele Jele i uspostavljanja nove linije, bili smo zajedno. Četnik ga snajperom gađa i na svu sreću metak prolazi kroz Čičinu platnenu kapu, ne okrznuvši ga. NIsmo ništa komentarisali dok nismo potpuno okončali posao. Poslije sam borcima pokazao njegovu kapu i sav njihov komentar se sveo na: "Eee, Čiča, Čiča!"- kaže Eška.

Imao je običaj reći borcima: - Hoćemo li naprijed ili nećemo! Voljeli su ga iskreno. Kćer Senitu i sina Tahira njegovače majka Nidheta. Borci će pomoći. Jer, ne smije se zaboraviti Šabanovo djelo. Pa ni porodica. Neka mu je rahmet veliki. Golemi. Kao što je i sam bio.

Borci i Komanda 705.Sbbr.

Rahmetli Nihad Tahirović - RAPUN, borac 727.Sbbr.

NIJE ZNAO REĆI NE MOGU I NEĆU

Rahmetli Nihad Tahirović - Rapun, rođen je u s. Zagrađe kod Travnika 19. januara 1972. godine, a po izbijanju agresije na RBiH odmah staje na branik jedine nam domovine. Mada još neiskusan, svoj ratni put počeo je na Meokrnju, gdje u svojim, često samostalnim izviđanjima, biva zarobljen. Ostaće misterija njegove snalažljivosti i umijeća izlaska na slobodnu teritoriju RBiH iz zatvora u okupiranom Tesliću.

To mu je dalo podstrek da pristupi IDV-u 727.Sbbr. gdje biva jedan od uzornih i na pomalo čudan način hrabrih momaka. Dobrovoljac iz akcije u akciju, momak koji nije znao reći ne mogu i neću. Saborci se s ponosom sjećaju svog "Rapuna", njega koji dade ono što je najdragocjenije i nenadoknadivo - svoj život, život kakav bi mnogi poželjeli da prožive. Smije, lijepa riječ, muzika i bezbroj hrabrih podviga, koji ostaše kao uzor i amanet borcima 727.Sbbr.

Njegov posljednji borbeni zadatak bio je 23. marta 1995. godine na Žežničkoj Gredi i tada prvi dobrovoljac, kao bezbroj puta do tada, predvodio je momke 2/727.Sbbr.

Sudbina je htjela da tog dana bude smrtno pogođen od gelera četničke granate. Život junaka - heroja prerano se ugasio, ostala su iza njega djela velikog čovjeka, onakvog za kakve Biljanska dolina tužno jeca, kao da čujemo njegove posljednje riječi: "Rodžo, mora se živjeti".

Da, živjeti se mora, slijediti staze najboljih, onakvih kakav je On bio, rahmetli "Rapun". Neka je Božiji rahmet šehidu Nihadu Tahiroviću - Rapunu.

IS 727.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Skice za portret boraca:

NEOBIČNO OBIČNI LJUDI

Oni su tu na svom mjestu, na izvršenju borbenog zadatka - kao jedinke, kao dio kolektiva. I svaki ponaosob, baš kao i njihovi zadaci, sasvim različiti jedni od drugih - svaki na svoj način izvršava svoj dio obaveze, sve sa jednim jedinim ciljem: žrtvujući sebe do kraja u ovoj neizvjesnoj sadašnjosti izraditi budućnost ljepšu od prošlosti, koje se tek ponekad poneki od njih sjeti. A upravo ta sjećanja na prošlost pokrenu ih na nova odricanja uz želju da ono što je juče bilo naše, a danas tudje, sutra opet bude naše.

Ovo je samo jedan mali odlomak iz svakodnevnog života ljudi što ih je nužda natjerala da vlastiti topli dom zamijene zemunicom, krevet i jorgan jelovom palačom i dekom, ruku drage djevojke puškom, mladalačke snove željom za naprijed. Ovo su priče o ljudima, kojima je puška postala dio svakodnevnice, odmor rijetkost, a slobodna Bosna imperativ. A svi su donedavno živjeli drugačijim životom. Danas, pod teretom drugih obaveza, tek ponekad u pojedinim nenadanim scenama prepoznaju sebe iz ranijih dana. Neka od tih "prepoznavanja" zabilježili smo boraveći medju borcima 733.bbr. na Vlašiću.

Lik prvi - HAMDO

Čovjek o kojem je riječ i dogadjaji istiniti su baš kao što je istina da će ovaj narod ostati vječito postojana veličina na ovim bosanskim prostorima. Nijedan pokret četnika, nijedna agresorska aktivnost nije mogla ne opaženo proći kada je on na smjeni.

Hamdo Alispahić, ljudina četrdesetih godina, svakodnevno po nekoliko puta prenosi direktno na KM Brigade sva zbivanja na terenu koja njegova osmatračnica pokriva. Tačno ubilježeni datumi i vrijeme sa upisom dogadjaja, lokacija, aktivnost agresora, vremenski uslovi...sve pedantno i uredno zavedeno i na vrijeme proslijedjeno.

Kada smo uz kafu na osmatračnici časkali sa Hamdom, ni jednog trenutka ne spomenu da mu je teško, ali poteče suza bošnjačka iz oka ove ljudine zbog stradanja Bošnjaka širom BiH.

Ne spomenu Hamdo teške rane zadobijene pod Gradinom, ali i ne sakri da mu je najveća želja da ga obuku svega šareno, pa da se kao dični babo pomoli "k'o general" medju svojim ptićima. Ne kaza da mu je teško sastavljati kraj s krajem, ali i ne zaboravi da spomene svoje: Selvedinu, Adu, Amelu, Amiru i malu Fahru (koju babo i preko novina ljubi), koji će zbog njegovih obaveza morati odraditi i njegov dio posla na njivi. Zato mu ne promaknuše sijede u kosi novinara kojeg priupita:

- Znaš li zašto žene manje sijede i duže žive od muškaraca? Kako na navedeno pitanje nije dobio odgovor, sam odgovori: - Zato što nemaju žene !

To je onaj Hamdo od juče: čovjek kojeg sve današnje nevolje ne mogu preobraziti u nekog drugog, novog Hamdu. Svjestan borac i brižni otac što neprekidno bdije nad mirnim snom svoje djece ono je što treba svakoj zemlji i svakoj porodici. Naš Hamdo je baš takav.

Lik drugi - NESKO

Dolazio mi je prije smjene raspitujući se o mogućnosti organizovanja kulturno-zabavnog života u Brigadi, gdje bi on sa svojim jaranima besplatno svirao. Uz to, pokazivao mi je već napisane tekstove za koje postoji melodijska obrada u njegovoj verziji.

Nekoliko dana poslije toga sreli smo se na liniji na Vlašiću. Ovaj put umjesto harmonike u rukama mu puška. NESKO harmonikaš. Uz priču o četama započe i priča o pjesmama. Znao sam da nije ni mjesto ni vrijeme za to, ali sam htio da čujem kako zvuči to što Nesko komponuje. Nadje se tu i pjevač, pa uz ritam što ga Nesko otpuca po stolu, krenu pjesma o ljubavi, o Brigadi, o slobodi, o Bosni. Svaku je počeo samo jedan, a završilo bar sedam glasova.

Uz pjesmu ni "petica" ni "šestica" nisu više bauk, i plate, paketi, obuća i ostale zakidavice kojima vojska obično dočika moralistu, ostadoše negdje u drugom planu. Zar takvim sporednim stvarima kvariti pjesmu, koja nas je mnogo puta do sada održala.

Nastavljajući dalje obilazak linije dugo sam čuo Neskine riječi: "I pjesmom se Bosna brani ! Je li tako novinaru?" Tako je Nesko. Kog' dušmana ne dohvatiš puškom, dokrajči ga glasom i složnom pjesmom o Bosni, o slobodi, o ljubavi... Dokrajči ga Nesko sobom onakvim kakav si i jučer bio, onakvim kakav ćeš kao stvarnost živjeti na ovim prostorima - svijetla obraza, čiste duše i ponosan na to što si takav kakav si i što si upravo tu gdje jesi.

Lik treći - DRINO

Mrak se već poodavno spustio nad Vlašić. Zalud je jaka traktorska mašina rulala iz sve snage. Kiša, koja je cijelo popodne lila kao iz kabla, ni u tim trenucima nije prestajala. Ogromni točkovi su proklizavali na tek progrnutom dijelu puta. Dok je neumorni pratilac Brajko bacao grane omorike pod točkove, traktorista DRINO je više za sebe, poluglasno komentarisao:

"Nije ga još majka rodila koji po ovakvom vremenu ovdje nije zaglavio."

Hamdo Alispahić

Bez psovke, bez srkleta, po deset puta ponovo ista radnja i na kraju se isplatilo. Kada smo nakon sat i po vremena provedenog u blatu do grla izašli na ravnicu, nisam mogao, a da ne dovršim ono što je Drino počeo: "Ne naraste brdo da ga Drino ne prevali !"

Na njegovom licu osmijeh. Uz "Drinu" priča Drino kako je ovaj isti traktor vozio dok je radio u "Šumariji" i da do sada sa traktorom nije pokušao izaći pravo uz omoriku. "E vala, da mi je samo dočekati da jedan sahat dušmanin ne pogani ovako finu zemlju, pa makar..."

Zvuk traktora je zaglušio zadnje njegove riječi. Znam šta je htio reći, pa ga nisam priupitao. Kad Bošnjaku duša u koju su smještene sve njegove ljubavi, zadrhti od zadovoljstva, tad mu ni umrijeti žao nije. A Drino je Bošnjak iz dna duše. Pravi. Iako su ruke žuljevite od napornog rada, iako već pomalo i snaga izdaje, duša je puna tananih osjećaja koje Bošnjaka do groba vežu za majku domovinu i stalno gone u nova odricanja.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

Drino na svom svakodnevnom zadatku

http://www.hasib-musinbegovic.com

Bismillahir-Rahmanir-Rahim U ime Allaha Milostivog, Samilosnog

ČOVJEK I VJERA

Najljepše, najodabranije, najhrabrije i najslabije od svih Božijih stvorenja na Dunjaluku, a možda i kosmosu jeste ČOVJEK. Gospodar ili sluga, sretnik ili bijednik, biće kojem je sve stavljeno na raspolaganje izmedju zemlje i nebesa.

Helem, ko je? Što je? Odakle je? Kuda ide taj čovjek - pitanje je koje se ponajviše tiče njega samog, odnosno, svih nas. Sva pamćenja i pisana istorija je, izgleda, nedovoljno da upoznamo sebe. Spoznati sebe znači spoznati druge, odnosno, upoznati vrijednost i parametre koji su uzrok svemu, pa i našoj spoznaji. Ono po čemu se čovjek razlikuje od svih mahlukata jeste razum i vjera.

Jednim odgoneta i doseže granice spoznaje, a sve preko toga spada u sferu vjere. Vjera je dar Božanski Abdullahu - robu Allahovom i identična je istini tj. apsolutnoj slobodi. Sva živa bića žive i rade po nepromjenjivim pravilima, a samo čovjek je slobodno biće koje može da ne bude čovjek u onome mogućem obliku koji je darovan pojedinačno svakome.

Historija je učiteljica koja pokazuje uzlete i padove čovjeka. Stoga se podsjećamo na glavna učenja o sebi i svojima kroz prošlost, sadašnjost i budućnost. Dva su dominirajuća mišljenja o nastanku čovjeka. Najstarije i najraširenije poučavanje kazuje da je čovjeka, kao i sve ostalo, stvorio Bog - Apsolutni i Svemogući Gospodar poznatog i nepoznatog. To je religijsko ili vjersko tumačenje.

Drugo, danas dosta prisutno jeste filozofijsko mišljenje koje poučava da je čovjek, u svom današnjem pojavnom obliku, nastao evolucijom tj. postepenim razvojem i usavršavanjem od jedne vrste čovjekolikog majmuna.

Od pisanih izvora ističem posljednju Božansku Knjigu, upućenu preko Muhammeda alejhis-selam svim svjetovima gdje Svemogući Stvoritelj, Allah dželle šanuhu kaže:"Ve haleknel insane fi ahseni takvim = stvorio sam čovjeka u najljepšem liku i obliku".

Kakav je bio prvi čovjek to je na osnovu teorije razumom teško spoznati, ali je tu vjera koja ima svojstvo i moć argumenta samo čovjeku datog. Drugi izvor o postanku čovjeka oslanja se na razum. Darvin i broji filozofi uvjeravaju sebe i druge da ne postoji Bog i takva moć da stvori čovjeka. Svoje pravo na mišljenje i slobodu iznose u tvrdnji da je čovjek nastao od majmuna. Gledano iz ove perspektive, a cijeneći posebnosti osobito lako ostavljamo čovjeku da se sam prepozna. Još uvijek postoji i majmun i čovjek, pa čak zive, tu i tamo, zajednički.

ČOVJEKA STVORIO BOG

Svemu prvostvorenom je udahnuto znanje i sposobnost da živi i održava nužan oblik odnosa sa ostalim stvorenjima u bližoj ili potrebnoj okolini. Prvi čovjek i žena (Adem alejhis-selam i hazreti Hava) su poučeni nazivima i pojmovima stvari i stvorenja u sredini obitavanja, a Božanskim Uputama i savjetima čovjek dobija, na kraju, i naredbu: "Ikre, bismi rabbike ellezi halek * Halekal insane min alek" (Kur'an - suretul Alek 1-2) = Uči, u ime Gospodara tvoga koji stvara * Stvara čovjeka od ugruška. (Tečnost sperme - F.Z.).

Ovim čovjek dobija obavezu da bude čovjek. Da radi, uči, poučava i upoznaje sebe, svijet oko sebe i zakonitosti koje vladaju i održavaju harmoniju flore i faune, Dunjaluka i Kosmosa cijelog. Je li to priroda ili Bog? Postoji mjera i sud razuma i vjere. Ako su u službi istine onda čine jedinstvo tj. čovjeka, a ako isključivo sude onda imamo vjernika ili malo manje vjernika.

Muhammed a.s. kaže da se svaki čovjek radja čist, sa pravom vjerom u jednog Boga, ali ga poslije, kroz život, društvo, roditelji i drugi učine sljedbenikom raznih ideja ili nazovi vjera. Nije teško, uistinu, ovo povjerovati kad znamo da je svako rodjeno dijete nevino od poroka i harama i Božanskom milošću i mudrošću upućeno u potrebne radnje, da bi uz pomoć roditelja postalo čovjek.

INSAN MOŽE ŠTO NIKO NEMOŽE

Ono što nosi veliku odgovornost za svakog roditelja jeste vjerovatno jedno od najtežih ispitnih pitanja na Kijametskom danu, a to je šta je uradio pa rodjeno dijete odraste i postade budista, idealista, komunista, kršćanin, musliman ili nešto treće. Ljudski um, takodje, kao čovjekova privilegija obavezuje insana da se pita ko je? ; šta je? ; od kuda dolazi i kuda ide? Ljudska punoljetnost potvrdjuje se ne samo godinama života, nego i iskrenom tevbom ili pokajanjem zbog zabluda i dunjalučkih varki koje čovjekovu vjeru svode na ljubav prema sebi.

Kur'an jasno obznanjuje: "A kad Gospodar tvoj reče melekima: - Ja ću na zemlji namjesnika postaviti! Oni rekoše: - Zar će ti namjesnik biti onaj koji će na njoj nered činiti i krv proljevati? A mi Tebe veličamo i hvalimo i, kako Tebi dolikuje, štujemo. On reče: - Ja znam ono što vi ne znate." (II sura, 30 ajet).

Uistinu je Gospodar Kosmosa iznad bilo kakvih naših znanja i njegova veličina i milost su beskrajni. A čovjek koji je na sebe prihvatio teški emanet da može i hoće da se odupre šejtanskim spletkama i vlastitim slabostima, često se zaboravlja i zaglavi u blato Dunjaluka.

Sve ostalo stvoreno bez pogovora Bogu zahvalu čini: biljni i životinjski svijet u njima svojstvenim fazama i oblicima sedždu čine, mirišu, njišu se i povijaju slaveći veličinu Tvorca. Insan može što niko ne može. Samo je pitanje koja mu je i kakva vjera? Insan ili hajvan? Od njega zavisi, a nešto se prepoznaje i na ovom svijetu, a ostalo tek na konačnom ročištu. Zato dobro gledajmo koliko smo sebi sami dosta da nepravdu i budaleštinu ni sebi ne činimo.

Fahrudin Zolota

Preneseno

SRCE JE BOŽJA KUĆA

Čovjek je krhak i loman.. Snagu mu oduzima rad, a nedostatak ljubavi smanjuje srce. Slab i bez ljubavi, nerijetko sam i ostavljen, opustošen i skršen poput bašće nakon silovite oluje ili obrušena grada nakon ratne pohare on vidi samo zatvorene prolaze, zaključane horizonte kroz koje nema izlaza. Ni spasa.

Ali, samo jedno prestaje što ga podiže: to je duša u njemu koju mu je stvoritelj udahnuo kad ga je oživio u majčinoj utrobi. Ona će se, smirena, Allahu dž.š., vratiti na kraju života koji se na zemlji provodi.

Tajo je Uzvišeni podupro čovjeka: dao mu je dušu, jer je samo ona kadra otkloniti moru ovozemaljskog što se strovaljuje i napada čovjekovo tijelo i um, oboje podložno umoru i smrti.

Što ima u duši, od kakve je materije čudesne, koja je to silina ljekovita koja se osjeća, a ne vidi? Ona p r e p o z n a j e. Prepoznaje Božje riječi. Ona r a z u m i j e v a Božije riječi i prevodi ih u čovjeku bliski oljuđeni govor: Zadatak joj je da Te prene. Da Te uzdigne do Nade koja podiže mrtvo, bezvoljno tijelo. Koja dakle oživljuje sami život.

Ovo je u Knjigu uvezana Velika Nada, ona koja odmiče ispred sbe sve nesreće, Kur'an - (ono) što se čita. To su upute umornoj duši kako da se uspravi i da krene. Velika Poruka koju je Istiniti izgovorio svim ljudima kroz neusporedivog i zadnjeg poslanika, Muhammeda a.s.

Ti sada imaš Knjigu u rukama i Ti se sada trudiš da uskladiš kucanje svoga srca s Njegovim neponovljivim riječima poredanim u vječnim ajetima. Taj trud je sličan oštru nožu što ljušti sparušenu koru s jabuke: Baš tako ćeš Božijim riječima čistiti srce od umora i prašine! I zaista, zar ima većeg truda od onog koji teži da popravi ljudskost u čovjeku, da poboljša svijet i da mu pridoda nešto svoje i neponovljivo.

To je dato samo čovjeku, samo Tebi koji držiš Kur'an Časni u dobrim rukama. Samo Tebi, kažem, jer u Tebe je živo srce: srce je kuća u kojoj je Kur'an svjetiljka.

"Kur'an Časni", Pandža - Chaušević Ratno izdanje 1992.-1995.

Bismillahir-rahmanir-rahim

DOVA

Evo prvog i posljednjeg lijeka za dušu i srce čovjeka Muslimana. Prvog ajeta i poglavlja posljednjeg zakonika ljudima upućenog. Prvog ozbiljnog mejtefskog zadatka i prve potvrde i legitimacije muslimana. Prve i najpotpunije dove za koju sam Kur'an kaže da je temelj posljednje božije objave. Braćo, evo najjačeg oružja za srce koje Boga priznaje i nada se najsigurnijem savezništvu. Ima samo sedam ajeta i malo je vjernika pod svodom nebeskim koji je ne zna napamet. Ovo je viza i kapital za svakog putnika dunjalučkim stazama ahiretskom boravku.

FATIHA

1. Bismillahir-rahmanir-rahim 2. Elhamdu lillahi rabbil alemin 3. Errahmanir-rahim 4. Maliki jevmid-din 5. Ijjake na'budu, ve ijjake nestein 6. Ihdinas-siratal mustekim 7. Siratal-lezine en'amte alejhim, gajril magdubi alejhim veled-dallin. Amin!

[illegible]

Fahrudin Zolota

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovor sa brigadirom Nehru Ganićem, komandantom Centra vojnih škola ARBiH

RATNO ISKUSTVO I SAVREMENO VOJNO ŠKOLSTVO

Kao i sve armije na svijetu tako i Armija R BiH školuje kadrove: oficire i podoficire za svoje potrebe. Školovanje u redovima Armije R BiH počelo je ranije. Naime, brutalna agresija na našu zemlju od strane Srbije i Crne Gore prisilila je Bošnjake da se organizuju i u segmentu vojnog školstva. U početku su to bili manji Nastavni centri u kojima su se mladići i djevojke školovali, gdje su sticali osnovna znanja iz domena vojne doktrine, posebno u djelu rukovanja sa naoružanjem.

Što je vrijeme odmicalo i obuka u Armiji R BiH je podizana na viši nivo. Krajem 1993.godine jedna posebna komisija vojnih stručnjaka izašla je iz Sarajeva na slobodne prostore BiH sa zadatkom da obide sve Nastavne centre i da ih pokuša objediniti u jedinstven sistem vojnog školstva.

Iz tih aktivnosti rađa se Ratna oficirska škola koja djeluje pri Štabu Vrhovne komande, kasnije Ministarstvu odbrane R BiH, a sada je na vezi Generalštaba A R BiH.

Posljednjom reorganizacijom Armije R BiH svi Nastavni i Nastavno regrutni centri kao i Ratna oficirska škola ulaze u sastav i pod komandu Centra vojnih škola Armije R BiH, na čijem čelu se sada nalazi mladi i perspektivni visoki starješina A R BiH Nehru Ganić.

Tim povodom posjetili smo g.Ganića i zamolili ga da nam nešto kaže o Centru vojnih škola Armije R BiH.

*** Mo`ete li nam ukratko reći nešto o Centru vojnih škola?**

Brigadir GANIĆ: U sklopu ukupne reorganizacije Armije R BiH odlukom Generalštaba formiran je Centar vojnih škola koji u svom sastavu ima komandu razmještenu u Zenici i odgovarajuće organizacijske cjeline raspoređene na cijelom slobodnom prostoru R BiH, najmanje po jednu u zoni svakog Korpusa. Radi se o Ratnoj komandno-štabnoj školi, Ratnoj oficirskoj školi i Nastavnim centrima za obuku regruta i školovanje komandira odjeljenja i podoficira.

Osnovni zadatak Centra vojnih škola i njegovin organizacijskih cjelina je školovanje kadrova svih profila i nivoa rukovođenja i komandovanja, počev od obuke regruta, školovanja komandira odjeljenja, podoficira, komandira vodova kao i starješina svih nivoa rukovođenja i komandovanja od čete do komandi Korpusa, a shodno potrebama i zahtjevima jedinica i komandi naše Armije.

Školovanje i obuka se vrši prema odgovarajućim nastavnim planovima i programima koji su urađeni na nivou Generalštaba, a na osnovu odgovarajućih iskustava savremenih armija svijeta, naše ratne prakse i potreba. Školovanju pristupaju kandidati koji prolaze kroz odgovarajuću selekciju prilikom koje trebaju da ispune odgovarajuće opšte i posebne uslove. Selekciju vrši ekipa Generalštaba u saradnji sa komandama Korpusa, divizija i brigada. Inače, propisani uslovi su poznati komandama i shodno interesovanju pojedinaca i potrebama jedinica na već navedeni način vrši se odabiranje kandidata u jedinicama.

*** Kakvi su borbeni rezultati vaših svršenih oficira i regruta?**

Brigadir GANIĆ: Kada je riječ o regrutima oni stiču sva potrebna vojno - stručna znanja, psihofizičke sposobnosti i moralno politička opredjeljenja za uspješno uključivanje u jedinice Armije R BiH, o čemu govore povratne informacije iz jedinica i komandi. Kada je u pitanju školovanje starješina moramo znati da se radi o kandidatima koji su još prije dolaska na školovanje u praksi pokazali vrlo visoke rezultate u borbi.

Uvažavajući takve rezultate i borbena iskustva uz školovanje i savladivanje programa u toku školovanja možete sami zaključiti o kakvim se kvalitetima radi.

*** Često puta ste u obilasku kako rekoste organizacijskih cjelina na terenu. Kakve utiske nosite sa tih terena?**

Brigadir GANIĆ: Ako imamo u vidu da smo relativno mlada institucija i da se moramo prilagođavati ratnim uslovima i skromnim materijalnim mogućnostima u cjelini, utisci sa terena su pozitivni. Prije svega kada je u pitanju ljudski faktor velika je želja i volja starješina da postignemo što kvalitetnije rezultate u procesu osposobljavanja kadrova. U tom smislu i sama organizacija života i rada i procesa obučavanja je zaista na vrlo visokom nivou i primjerna je našim materijalnim mogućnostima i potrebama.

*** Kakvi su budući planovi vojnog školstva naše Armije i kako Vi gledate na to?**

Brigdir GANIĆ: Uključivanje u sve savremene tokove vojnog školstva primjenjujući naše ratno iskustvo.

Razgovarala: Fikreta Hadžiavdić

Bez odgoja nema discipline, a bez discipline nema rezultata

DISCIPLINA JE PROTIVTEŽA STRAHU

Riječ disciplina vodi porijeklo od latinske riječi "disciple", što znači da onaj koji uči, učenik. Ona podrazumjeva sistematsku obuku, vježbanje, razvijanje i upravljanje mentalnim, moralnim i fizičkim sposobnostima, usvajanje subordinacije prema autoritetu, samosavladivanje i korektno ponašanje.

Da bi vojna jedinica bila efikasna u izvršavanju svojih zadataka ona mora biti disciplinovana. Disciplina se mnogo brže razija u jedinici nego u pojedincu. Ona se ne razvija kažnjavanjem osobe zato što je pogriješila, već djelovanjem na pojedince da čine ono što je dobro.

NEDISCIPLINOM U BJEKSTVO

U opasnim situacijama disciplina je protivteža strahu. Disciplinu možemo shvatiti i kao vještinu i sposobnost gledanja opasnosti u oči. To što važi za pojedinca važi i za jedinicu. Ona je sredstvo za izgrađivanje ličnog samopouzdanja, usklađivanje odnosa u jedinici da se u njoj razvija solidarnost i drugarstvo. Pojedinac se osjeća sigurnim u grupi, jedinici, ako shvati da su njegovi suborci spremni da mu u svakoj i najtežoj situaciji priteknu u pomoć i da mu pruže podršku.

Naša borba obiluje velikim brojem primjera čvrstih unutrašnjih, emocionalnih veza i odnosa između boraca i starješina. Nedisciplinovana vojna jedinica predstavlja običnu gomilu ljudi. Samo visoko organizovana i disciplinovana jedinica može se uspješno suprotstaviti opasnosti, a nedisciplinovana će obično reagovati kao obična gomila. U disciplinovanoj jedinici dominira samopouzdanost i sigurnost, a u nedisciplinovanoj strah. Svaki se pojedinac u nedisciplinovanoj jedinici osjeća nesigurnim i zbog toga traži izlaz, često u bjekstvu.

Iako je disciplina jedan od snažnih činilaca u obuzdavanju straha u borbi, ima mnogo uzročno-posljedičnih faktora koji mogu da utiču na pojavu panike i straha. Mnoge od tih faktora i pojava možemo kontrolisati. Tako, ako su borci izloženi intenzivnim napadima, minobacačkoj ili artiljerijskoj vatri, ili ako očekuju napad, treba im skrenuti pažnju na postojeću opasnost tako što će im se narediti da se aktiviraju na određenim zadacima.

PANIKA SE MOŽE KONTROLISATI

Egzistencija jedne vojne jedinice ne može se zamisliti bez usvajanja određenih normi, pravila i propisa. Ponašanje pojedinaca i vojnih jedinica u okviru društvenih normi sadrži u najopštijem smislu, pojam discipline.

Disciplina podrazumjeva ponašanje, koja se ispoljava u obavljanju zadataka, koje zahtjeva pretpostavljeni od svojih podčinjenih. Ona sadrži regulisanje svih faktora od kojih zavisi prilagođavanje jedinice ili pojedinca. Istovremeno razvija pozitivne navike, stavove, moralne norme i ideale. Prema tome ona je i sastavni dio odgoja, proces socijalizacije osobe putem obučavanja i učenja.

Proces usvajanje discipline je, u suštini, proces socijalizacije osobe od djetinjstva do zrelog doba. Stoga je u procesu odgoja djece i omladine neobično usvajanje disciplinskih normi, pri čemu treba voditi računa o njihovom starosnom uzrastu i ličnosti u cjelini.

Dijete se ne može razviti u zrelu, normalnu osobu bez usvajanja disciplinskih normi, kao što se ne može održati bilo koja vojna jedinica bez discipline. Disciplinske norme treba da odgujaju pojedince i vojne jedinice da savladaju životne prepreke i preduzimaju odgovornost u iznenadnim vanrednim situacijama.

Ni jedna akcija vojne jedinice ne može se uspješno obaviti ako se ne zasniva na disciplini. Ali svakako disciplina mora da sadrži svjesnu komponentu. Vojnici i starješine moraju da shvate njen značaj i njenu suštinu. U tom slučaju svjesna disciplina postaće pokretačka, motivaciona snaga u svim akcijama.

prof. Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima 1.lpč. 708.lbr.

PRVA UDARNA

Sve počinje sa brojem jedan, pa i 708.lbr. sa 1.lpč. koja u sebi nosi, s pravom obilježje u samom nazivu čete. Dovoljno je reći i to da joj je prvi komadir bio, ljudina, heroj, vječno živi Enver Ramulj, koji je ostavio sebi svojstven pečat, kako u četi tako i u Brigadi.

Predstaviti borce 1.lpč nije nimalo lak zadatak, jer su u pitanju borci, koji su uvijek bili gdje se "udaralo" i koji su uvijek ondje gdje se ide naprijed, jer je tako htio njihov prekaljeni komandant nekadašnjeg 1.bb. Hasib Belegić, zatim Selim Zahirović i poslije rahmetli Enver Ramulj i sadašnji komandir, inače okorjeli borac, borčina Enes Čizmo, po stavovima strog i disciplinovan, a u duši mehak.

"Od boraca tražim disciplinu, red, ponašanje po P.S. jer je to osnova uspjeha kada se izvode borbena dejstva. U svakoj kući treba da se zna ko je gazda, pa i u ovoj našoj. Teško mi padaju problemi boraca, koje ne mogu da riješim, ali nastojim da svojim borcima pomognem koliko mogu, jer su to hrabri, borci koji mogu sve stoički podnijeti, pa i poraz. Jednom riječju, ponosim se sa svojim, neću pretjerati ako kažem, askerima, jer je to adekvatan naziv za borce ove čete. Jedino znam da su oni ti koji će biti vjesnici slobode!"

U pratnji moraliste 1.lpč Avde Zukića obišla sam PRVU-UDARNU, četu koja prva probija. Tako je bilo kada je oslobođena Vučija glava. Jasmin Omeragić - Strašni, specijalac, univerzalac, barata svim naoružanjem, od samog početka je u nekadašnjem Prvom brdskom bataljonu 308.-e. Doživio je porodične traume vezane za teška iživljavanja ekstremista HVO-e nad članovima njegove uže porodice, jednostavno kaže: "Ništa mi život ne predstavlja, samo da dođem do slobode i ničeg se ne bojim, kada pomislim na Bosnu, na njen podmladak!"

Tu sam zatekla i dvojicu braće, ko će drugi nego poznate Perende, porodica koja je mnogo svojih sinova dala za Bosnu, Ferid i Naim, koji su već dugo na liniji, ali kako rekoše: "Cijena SLOBODE je nemjerljiva, pa čak ako su i naši životi u pitanju."

SVOJEVRSTAN KURIOZITET

U redovima 1.lpč. kako sam saznala od njihovog moraliste, ima dvadeset petorica braće. Sve su to poznate familije koje su dale golemi doprinos za novotravnićku općinu, za Bosnu. To su porodice: Perendi, Haskića, Omeragića, Petaka, Sinanovića, Duzana, Zaimovića, Habibića, Čorbega, Grizića, Aščića, Pranjgića.

Ismet Grizić, komandir drugog pješadijskog voda: "Ništa nije čudno što je ovoliko braće u našoj četi i treba da bude, nekako je lakše kada si sa svojim, pa i ako je ginuti, neka smo zajedno."

Džemo Sinanović, brat Hasanov je pokazao izvanrednu hrabrost u operaciji URIJA, gdje je i ranjen. Vehidu Griziću, ćosobradom dječarcu, nisu bili strani ni meci, ni granate kada se prvi put obreo na donjevakufskom ratištu. Pokazao je nesvakidašnju hrabrost, bezglavo idući prvi.

NEUMORNE GAZIJE

Da bi portret jedne čete bio potpun ne smijem nikako zaboraviti proslavljenog Ešrefa Aščića - Efeta, koji je za iskazanu hrabrost dobio pištolj sa posvetom od komandanta 7. korpusa brigadnog generala Mehmeda Alagića. Efe je desna ruka Enesa Čizme. Ejub Haskić, Enver Pranjgić i Sembeg Čorbeg su komandiri, koji uvezuju četu i daju joj pravi oblik, svojim skladnim, timskim radom. Sklad je osnova pobjede. Sve su to prekaljeni borci, koji poznaju svoje borce u duši i koji imaju razumijevanja za njih. Za skladno funkcionisanje veze u prvoj četi su zaduženi Dževad Belegić i Safet Delić. Oni su angažovani na ovim poslovima od osnivanja 1.bb. od Rostova pa do Turbeta. Zatičem i Nahida Fušku, borčinu iz čuvenog "Manevarskog", koji je učestvovao u bici za Bukovaču: "Sve su ovo prekaljeni borci Hasiba Belegića, Selima Zahirovića i rahmetli Envera Ramulja koji su spremni na sve!"

Adem Orahovčić i Ramo Habibić se brinu da borci imaju redovnu ishranu jer SNAGA ULAZI NA USTA, o distribuciji hrane se brinu dvojica kršnih momaka, koji dnevno prepješaće na imanje šest sati: "Ništa nam nije teško za naše borce, samo neka ne budu gladni, a mi ćemo sve izdržati!"

Nije nimalo lako naslikati riječima čovjeka, a kamoli cijelu četu, ali jedno sam sigurna da Prva četa hoće i može da u svakom momentu bude PRVA!

Asija Rešić Foto:Nermin Krnjić

RAZRUŠENO ALI PUNO ŽIVOTA

ZAPIS IZ TURBETA

Svaki odlazak u Turbe, u ove tri i po ratne godine, je poseban osjećaj, ponosa i zadovoljstva. Ova zapadna vrata Srednje Bosne, koja su i pored svih zuluma i nastojanja četnika ostala sačuvana i pomrsivši račune nekima koji su sebe vidjeli u fotelji predsjednika opštine Miloševo, proglašene u januaru '92. - i danas žive. Ovdje se radi, ratuje, a bogami i rađaju novi Bošnjaci.

Idući od Travnika ne mogu, a da se ne sjetim nekih činjenica koje su zapisane u knjigama, ali i u glavama starijih mještana. Mnoge su vojske harale i tlačile ovo mjesto neke ulagale u razvoj, računajući valjda ostati za stalno.

Tako su Austrougari izgradili pilanu, prugu, doveli struju koju su mještani koristili vikendom, a svijet koji tu dođe donese i neke svoje navike. Izgradiše teniske terene (bože gdje li su sada?), a za odmor i dušu tada je bilo 8 muzika. Kažu u Turbe se dolazilo k'o na Čabu. Onda dođoše neki drugi, nisu bjelosvjetski, nego s planine, pa su Turbe koristili za potkusurivanje i kupovinu fotelja u gradu.

Nesta teniskih terena, popularnog Ćire, ali ostadoše "muzike" - drugačije - prilagođene uhu onih sa brda. I osta duh. A onda '92. - pa oni kojima su jedina muzika gusle - na kojima su ispjevali svoje čojstvo i junaštvo, donesoše noviju, njima dražu muziku - grmljavinu oružja. Opet sa svojih brda gdje im je najljepše iz jazbina sviraju i vračaju se svome iskonu.

U takvim mislima, evo me u Turbetu, fizički razrušenom - ali na svakom koraku vidim život, pozdravljam se sa dragim ljudima, komšijama, školskim i ratnim drugovima. Pitamo jedni druge za familije, djecu. Razgovaramo o svemu, o ratu najmanje. Jer to ne treba pitati - to je svuda oko nas, to se vidi, osjeća, ali život je iznad svega i duh ovih ljudi koji su i 20. aprila '92. goloruki branili i odbranili Turbe. Ma šta Turbe kaže jedan od njih - Bosnu bona smo mi odbranili, a sigurno idemo do kraja. Ne mogu oni nama ništa.

I vjerujem im. Znam. Sigurna sam, kao što sam bila 20. aprila '92. pa nakon pada Jajca, Karaule, Šešićke planine. Vjerujem jer znam i za Goleš, Galicu, Paljenik.

Onda opet razgovor o sada, danas. Dolaze Redžo i Nešo i vode Suada, Sulju i mene na kahvu. Ne znaju oni da sam ja razmišljala o turbetskim kahvama. Neću im ni reći - Ovaj moj ulazak u Turbe je onako. Za dušu.

U improvizovanoj kafani - klubu - poznato lice Šljoka. Čuj,

Šljoka - konobar. Kaže da se sve u ratu nauči. Kuha nam kahvu, nudi himber i kaže: "Nemoj pisati sve što vidiš, jer ponekad se nešto i sakrije gore na ove rafe - da svak ne dohvati. Teče priča k'o Lašva, polahko i nikad joj kraja. Prebiremo po sjećanju spominjemo sitnice - drage i znane, a vrijeme teče."

Odlazimo iz Turbeta. Nas troje šutimo, svako želi da sam odšuti toplinu koju smo doživjeli. Opet misli i negdje izranja Turbe sa "Ćirom", teniskim terenima, kinom i muzikama. Ovim našim - Bošnjačkim, uz obavezan refren: Turbe srpsko nije bilo i nikada neće biti. Bosna jedno Turbe ima i neda se pokoriti.

IS 712.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Federacija na djelu u Kaćunima

REALIZOVAN PRVI FEDERALNI UGOVOR

Uz finansijsku pomoć Danskog komiteta za izbjeglice (DRC) i Američke humanitarne organizacije IMG u rekordno kratkom vremenu, za samo 45 dana, u Kaćunima su završeni radovi na adaptaciji i osposobljavanju za stanovanje i korištenje 40 stambenih i 12 pomoćnih objekata, koji su nastradali za vrijeme ratnih dejstava, odnosno sukoba između AR BiH i HVO na ovim prostorima. Tako je, uz prethodnu saglasnost svih vlasnika kuća (20 kuća su vlasništvo Bošnjaka, a 20 Hrvata) na djelu realizovan prvi federalni ugovor (uz saglasnost obje strane) o adaptaciji oštećenih objekata i time stvaranje uslova za povratak prognanih lica svojim kućama.

Radove su izvodila građevinska preduzeća iz Busovače (jedno sa teritorije pod kontrolom HVO, a dva sa teritorije pod kontrolom AR BiH), a sva radna snaga bili su mještani (majstori) sa područja opštine Busovača, pa je navedena investicija mnogim socijalno ugroženim licima dobro došla kao dodatni izvor za egzistenciju.

Uspješan završetak navedenih radova inicirao je predstavnike DRC-a i IMG-a da 26.augusta 1995. godine u Kaćunima organizuju zajednički sastanak predstavnika organa vlasti iz Busovače i Kaćuna i svih vlasnika adaptiranih kuća. Nakon zajedničkog obilaska urađenih objekata opšta je konstatacija da su radovi veoma kvalitetno izvedeni i da su stvoreni osnovni uslovi za useljenje vlasnika kuća u svoje domove.

Za vrijeme održavanja skupa prisutnima su se obratili gospoda: ASIM MEKIĆ, predsjednik Prelaznog općinskog vijeća opštine Busovača i FLORIJAN GLAVOČEVIĆ, načlenik opštine Busovača, koji su istakli da su ovo prvi konkretni rezultati zajedničkog rada na vraćanju svih prognanih svojim kućama i put za zajednički život ova dva naroda na ovim prostorima.

Nosilac svih navedenih aktivnosti je bio Opštinski sekretarijat za privredu i društvene djelatnosti opštine Busovača, a njegov prvi čovjek, gospodin NASER HADŽIBEGOVIĆ je istakao da sa sa predstavnicima Međunarodnog Caritasa sa sjedištem u Austriji vrše pregovori oko njihovog finansiranja opravki kuća u Gustom Grabu, Nezirovićima, Stranama i Lončarima, s tim da bi vlasnici kuća dobili sav materijal neophodan za dovođenje oštećenih objekata u funkciju. Konkretni rezultati navedenih pregovora se očekuju u najskorije vrijeme, a opet bi se radilo na osnovu federalnog ugovora, odnosno, uz saglasnost obje strane, za šta i jedna i druga strana pokazuju izuzetnu zainteresovanost. Uz to, gospodin Hadžibegović ističe da je zahvaljujući ulaganjima DRC-a u funkciju puštena područna četverorazredna škola u Putišu, tako da će naši mali osnovci svoja prava znanja sticati u uslovima kakve i zaslužuju.

Poslije svega ostaje konstatacija da će želje običnih smrtnika za povratak svojim kućama ipak biti presudan faktor stabilizacije odnosa i vraćanja međusobnog povjerenja između ova dva naroda i stvarnom zaživljavanju Federacije BiH na ovim prostorima. Zato u Kaćunima i vlada ubjeđenje da će adaptirane kuće uskoro biti nastanjene njihovim stvarnim vlasnicima što bi bio pravi podsticaj za vraćanje svih prognanih svojim kućama.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

Prof.dr. Nijaz Duraković prilikom posjete komandi 7.korpusa A R BiH:

SEDMI KORPUS PRED ISTORIJSKIM ISPITOM

U sklopu radne posjete srednjoj Bosni, član predsjedništva R BiH prof.dr. Nijaz Duraković boravio je u komandi 7.korpusa, gdje se, u razgovorima zadržao sa komandantom najmlađeg Korpusa A R BiH, brigadnim generalom Mehmedom Alagićem.

Dr.Durković se interesovao za čitav niz pitanja o aktuelnoj vojnoj situaciji u zoni odgovornosti 7.korpusa, te posljednjim dešavanjima na bh-ratištima, o čemu ga je informirao general Alagić.

Govoreći u trenutnoj situaciji u i oko R BiH dr. Duraković je, između ostalog, rekao: - Vrijeme nam ide na ruku. Neprijatelj jeste slomljen i poražen, i od "velike srbije" nema ništa, ali će i dalje forsirati upotrebu sile, jer oni ne žele pravedno rješenje. Zato je potrebno kao nikada, pružiti svaku pomoć našoj armiji, u ovim prijelomnim trenucima. 7.korpus je svoju snagu pokazao više puta, i danas je nakon događaja u bihaćkom Okrug pred historijskim ispitom spajanja sa 5.korpusom, ali i oslobađanjem ostalih okupiranih dijelova naše zemlje - rekao je dr. Duraković koji je u nastavku razgovora informisao o posljednjim dešavanjima u Predsjedništvu i Skupštini R BiH.

A.Mandžić

Udruženje žena opštine Kakanj na Vlašiću:

AKO TREBA, OSTAJEMO

Četrdesetak članica Udruženja žena opštine Kakanj (UŽOK) 26. augusta 1995. godine je boravilo na Vlašiću, među pripadnicima 3/733.bbr. Poslije kratkog predaha u Komandi Brigade, bez imalo straha, odlučno, krenule su dame pravo na liniju odbrane, da se tamo nađu sa onima zbog kojih su došle.

Dirljivi su bili susreti sestre i brata, supruge i muža, djevojke i momka...Tu gdje naši hrabri momci danonoćno bdiju nad slobodom i mirnim snom onih iza njihovih leđa, našlo se vremena za kratki susret u kojem se odjednom sa nevjericom ispune sva iščekivanja i nadanja.

Ni stalna jaka kiša nije mogla pomutiti radost članica UŽOK-a što bar na trenutak kratkim prisustvom među svojim najbližim mogu dati svoj skromni doprinos na putu očuvanja identiteta bošnjačkog naroda na svojim vjekovnim prostorima. A sa kakvim su ubjeđenjem došle na Vlašić najbolje kazuje primjer sestre, koja je pitala da li ona može na izvjesno vrijeme da zamijeni brata na položaju, na šta je uz zaslužno divljenje ovakvoj hrabrosti, od članova Komande dobila negativan odgovor, ali istovremeno i mogućnost da posjeti brata tačno na mjestu gdje on izvršava svoju časnu dužnost.

Velika većina članica UŽOK-a je istakla da ih povremena pucnjava uopšte ne plaši i da su spremne i tog momenta sa puškom u ruci pomoći njihovim najdržim da istraju na započetom putu odbrane časti i ljudskog dostojanstva.

Na polasku sa Vlašića, uz mnoštvo domaće hrane i kolača što su same spremile za sve borce naše Brigade, predstavnice UŽOK-a su kazale: "Odlazimo pune lijepih utisaka, da bismo se uskoro opet sreli".

Nakon ovakvih i sličnih događaja i najvećem laiku je valjda jasno da nema te sile koja može uništiti vojsku kakvu ima ovaj narod i narod kakav ima ova naša slavna Armija RBIH.

Nijaz Begović IS 733.bbr.

Posjeta turskih intelektualaca komandi 7.korpusa A R BiH:

SVI SMO MI UZ BOSNU!

U delegaciji su se našli poznati javni, kulturni i politički predstavnici ove nama prijateljske zemlje. Posjeta je upriličena i posebno planirana sa jednim i osnovnim ciljem, obilaska slobodnog teritorija R BiH, te upoznavanja sa načinima života Bošnjaka u ratu, kao i sgledavanje mogućnosti pomoći našem narodu. Riječi dobrodošlice gostima u sali Doma Armije uputio je pukovnik Salko Dedić. Gosti su potom pogledali film o 7.korpusa "Stvaranje, Jačanje, Pobjeda", koji su propratili gromoglasnim pljeskom iskazujući tako svoje zadovoljstvo vidjenim.

Refiku Akovi predstavniku ove delegacije turskih intelektualaca ispred općine Travnik uručena je umjetnička slika kao znak zahvalnosti za dosadašnji doprinos odbrani grada.

- Pretpostavljam da će ova slika biti pojam za one koji stvaraju u Turskoj da počnu otvarati prostore za ovu namjenu, od čijih bi se sredstava i prodatih slika pružala pomoć BiH. Znajte da smo svi uz Bosnu i da ćemo uz Bosnu biti do konačne slobode - rekao je vidno ushićen Refik Akova, na kraju posjete 7.korpusu naše armije.

A.Mandžić

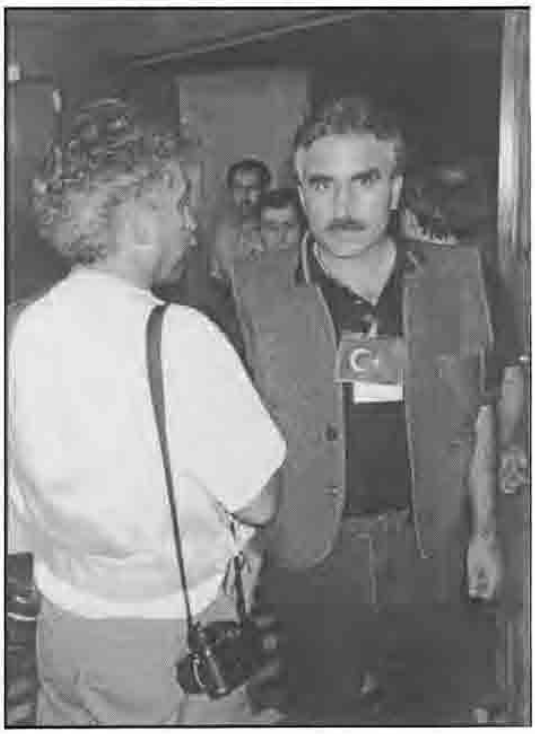

http://www.hasib-musinbegovic.com

Dani sporta u Sedamnaestoj

NAJMASOVNIJI TURNIRI DO SADA!

Stari Grci njegovali su kult tijela. Mi to ne trebamo, ali možemo spoznati značaj fizičkih priprema za moralnu čvrstinu i borbenu osposobljenost naših boraca i starješina te svakodnevno poraditi na individualnom podizanju fizičke spreme . Znano je da pripadnici naše Armije ne mogu valjano obaviti borbene zadatke bez dovoljno fizičke i duhovne kondicije koje su uvijek u funkcionalnom jedinstvu.

Svaki predah između borbenih dejstava u 17. VKbbr. koristi se za organizovanje raznih sportskih takmičenja kako bi se borci i starješine što bolje psihofizički pripremili za naredne zadatke. Krajem augusta na sportskim terenima Sedamnaeste održana su natjecanja u više sportova.

Pored pripadnika 17. VKbbr. pravo učešća imali su i pojedinci i ekipe iz jedinice 7. bVP. Ono što je karakterisalo takmičenje u atletskim disciplinama, u kojima se takmičilo 115 pripadnika, jeste dominacija Jajčana, pripadnika Sedamnaeste.

U trčanju na 100 metara pobijedio je Enver Husić, a drugi je bio Samir Bašić. Na 400 metara Enver Husić je bio drugi, a pobijedio je Midhet Husić, dok je na 1500 metara trijumfovao ponovo Enver Husić ispred Muhameda Trgalovića, koji je osvojio drugo mjesto.

U skoku u dalj s mjesta Mirhet Emušić je bio nenadmašan pa se Samir Bašić morao ponovo zadovoljiti drugim mjestom tog dana. Prilikom odmjeravanja snage tog dana u bacanju kugle najspremnijim se pokazao Taib Husić dok je drugi bio Šefik Sinanović.

Na turniru u šahu u kojem je učestvolo 20 šahista nije bilo većih iznenađenja u odnosu na ranije turnire. Prvo mjesto zauzeo je Ismet Rizvanović ispred Nermina Zvirkića, na drugom mjestu i Emira Hadžipašića, na trećem mjestu.

Publici, koja je u velikom broju bodrila sportiste iz svojih jedinica, posebna atrakcija bio je turnir u malom nogometu na kojem su učestvovale 24 ekipe. Ekipa 3. čete 4. brdskog bataljona zasluženo je ponijela naslov pobjednika ovog turnira. Nakon poraza u finalu ekipa Komande 3. brdskog bataljona morala se zadovoljiti drugim mjestom, dok je treće osvojila gostujuća ekipa iz 7.bVP-e.

Veliku pažnju publike privukao je i turnir u košarci na kojem je nastupilo 8 ekipa. Pobjeda je i na ovom turniru pripala pripadnicima 4. brdskog bataljona koji su efikasnom igrom zaslužno pobijedili, u finalu, favorizovanu ekipu 7. bVP-a, koja je zauzela drugo mjesto, a na trećem mjestu našla se ekipa Voda Veze.

Na ova dva turnira učestvovalo je ukupno 320 takmičara, a kada se tome doda još i 115 atletičara i 20 šahista može se zaključiti da je ovo najmasovnije učešće boraca i starješina u do sada organizovanim sportskim natjecajima u 17.VKbbr, sa ukupno 455 učesnika.

Svim prvoplasiranim ekipama i pojedincima uručene su diplome i prigodne nagrade, a uručio ih je lično komandant 17.VKbbr. major Sakib Forić. Pored takmičara nagrade su dobili i sportski suci Suljman Kulenović i Ermin Hrustanović, za fer i korektno suđenje te pomoć u organizaciji turnira.

Okončanjem ovih takmičenja u Sedamnaestoj se nije stalo sa organizovanjem sličnih sportskih susreta. Naime, početkom septembra, u vrijeme pisanja ovog teksta, počeo je još jedan turnir, ovaj put u velikom nogometu, a takmičila se po jedna ekipa iz svakog bataljona.

IS 17.VKbbr.

Još jedna promocija knjige u Domu Armije 7.korpusa:

KORACI U ISLAM

- Organizatori promocije bili su Travničko muftijstvo i 7.korpus A R BiH. Autor knjige je Mustafa Spahić, jedan od naših najpoznatijih pisaca ovog vremena, a o knjizi su govorili i travnički muftija Nusret ef. Abdibegović, prof. Ismet Kasumagić, prof. Zuhdija Adilović, te pukovnik Salko Dedić ispred komande 7.korpusa i Esad Sejtarija. Direktor Izdavačke kuće "Sejtarija".

- Koraci u Islam je jedna od najboljih dijela Mustafe Spahića, a to je ustvari prvi korak u Islam i on nije težak, jer je originalan i u tome je njegova vrijednost - istakao je travnički muftija Nusret ef. Abdibegović toplo preporučivši ovu knjigu svim prisutnim u sali Doma Armije 7.korpusa. Profesori Kasumagić i Adilović su potom izrazili kratki osvrt na ovo djelo i samog autora Mustafu Spahića.

Vrlo nadahnuto i iskreno izlaganje propraćeno burnim aplauzom imao je i sam autor ove knjige Mustafa Spahić, koji se osvrnuo na sadašnje stanje Bošnjaka u R BiH u svakom ternutku iskazujući svoju privrženost borbi za nacionalnu ravnopravnost Bošnjaka pri tome jednako se zalažući za multinacionalnu BiH.

Knjiga je pisana u vremenskom periodu od godine dana i u njoj su na jednom mjestu sublimirane sve opasnosti i s druge strane sve mogućnosti odbrane od dušmana naših mrskih. Valja istaći i to da je i ova, kao i mnoge manifestacije do sada u Domu Armije, organizirana bezprijekorno uz vrlo veliku posjetu.

Azam Mandžić

PJESME PJESME

SEDMI KORPUS

Ah, kakav je 7. korpus Armije
Pred njim bježe svi četnici do Drine
Boje ga se i četnici Srbije.

Potjer'o je sve četnike s Kupresa
Skinuo je Srpskoj kapu s Vlašića
Otjeraće rusu glavu sa Pala.

Donji Vakuf ruke širi slobodi
Skender Vakuf u strahu treperi
Banja Luka već se trese i strepi.

Njega vodi Mehmed-aga, general
Ako Bog da do slobode i maršal
Ako Bog da do slobode i maršal.

Hasib Mušinbegović

ZNAM KOL'KE SU TVOJE TVOJE RANE
I KOL'KE SU TVOJE BOLI
AL' LJUBAV JE OD SVEG' JAČA
I BOSNA SE SRCEM VOLI.

TVOJE GORE TVOJE RIJEKE
I MIRISNA POLJA TVOJA
SVE RIZNICE I SVA BLAGA
NAJLJEPŠA SI BOSNO MOJA.

LJILJANI ĆE KAO ZVIJEZDE
NA PLAVOME NEBU SJATI
DUŠMANE ĆE ŠTO TE RUŠE
BOSNO MOJA OTJERATI.

ZACJELIT ĆE TVOJE RANE
I NESTAT ĆE TVOJE BOLI
BOSNU IMA KO DA BRANI
IMA KO JE SRCEM VOLI.

FADIL TATAREVIĆ

AFORIZMI AFORIZMI

*** Armija BiH stalno napreduje vraćajući se nazad - u svoje gradove.**
*** Mogu četnici ići putem kojim hoće - svaki put će platiti.**
*** Naši PAT-ovi dovode četnike u mat poziciju.**
*** Evropa bi nam zabila nož u leđa, ali mi idemo prema njoj.**
*** Da ne bi išlo sve kako treba, na pregovorima nam daju nove zadatke umjesto rješenja.**
*** Nećemo zaboraviti nikada onima koji su nas zaboravili.**

Ajka Mujić - Bugojno

http://www.hasib-musinbegovic.com

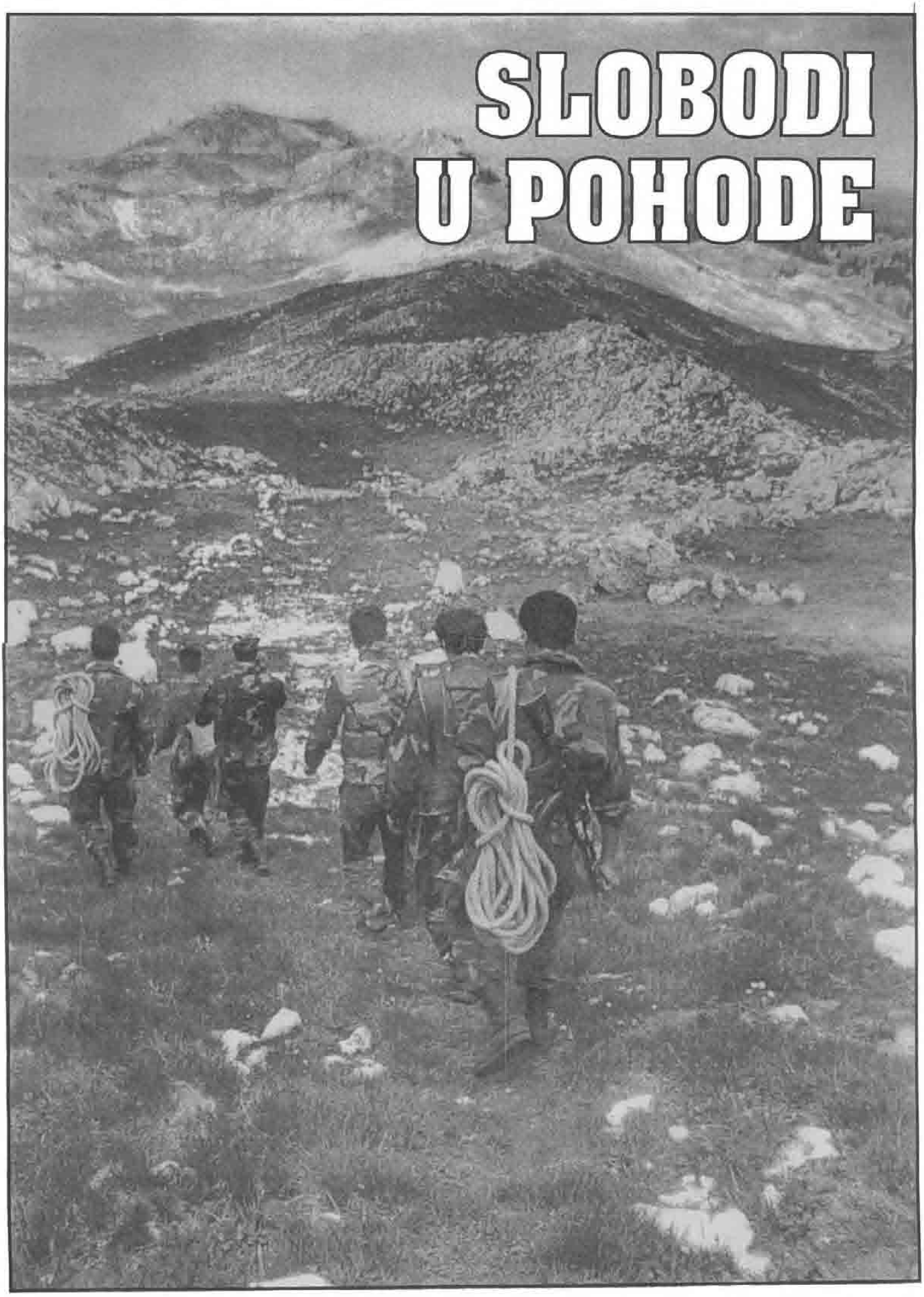

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE 7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.10.1995. GODINA II BROJ 17 PRIMJERAK BESPLATAN

OPET SAŠA MIRIŠE SLOBODOM

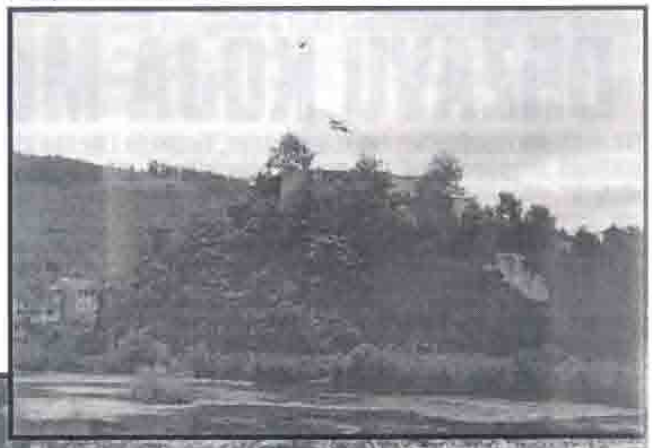

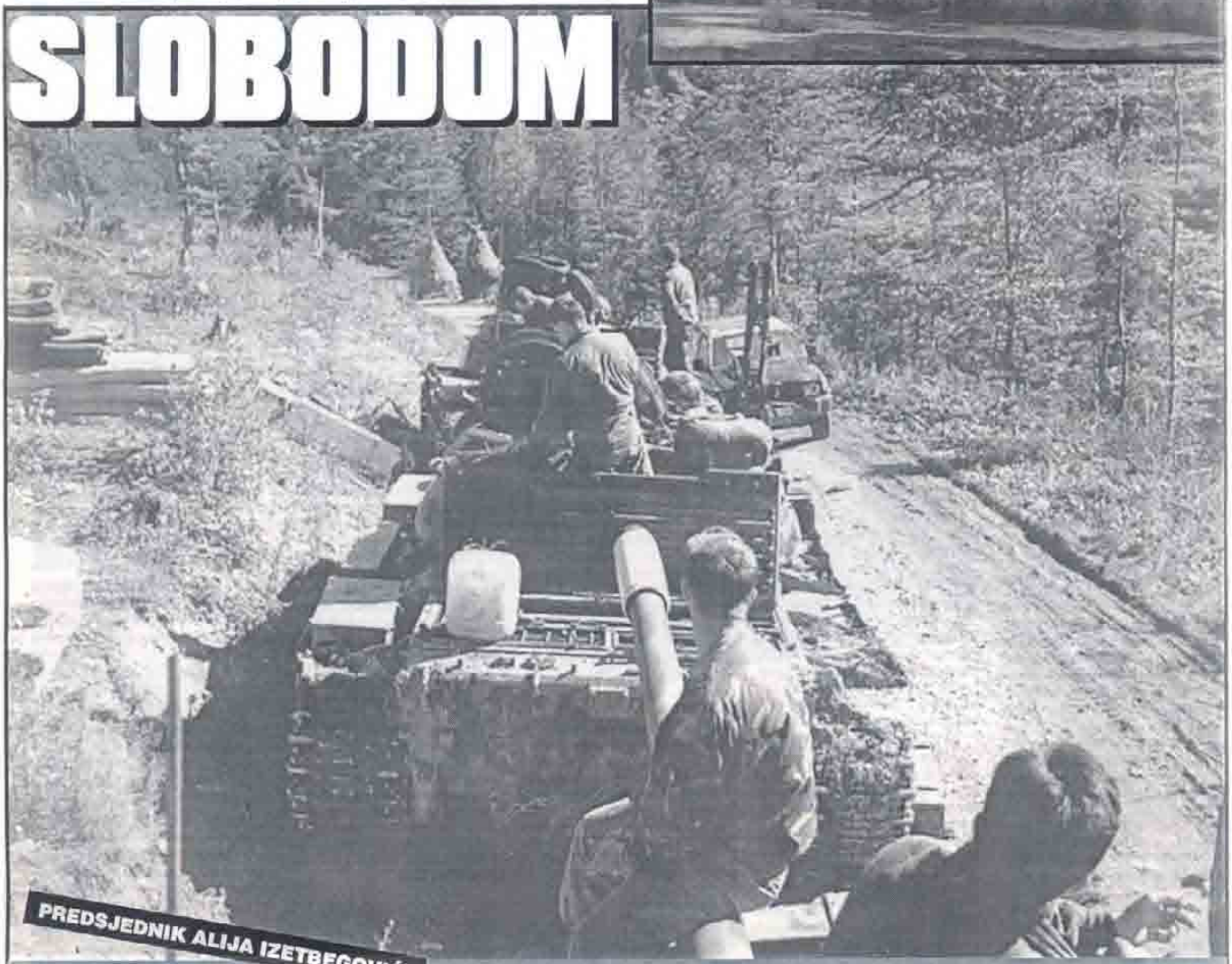

PREDSJEDNIK ALIJA IZETBEGOVIĆ

TREBAMO CJELOVITU BOSNU I DRŽAVU KOJA MOŽE FUNKCIONIRATI

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

Predsjednik Izetbegović o ciljevima i stavovima naše delegacije pred mirovne pregovore u SAD

TREBAMO CJELOVITU BOSNU I DRŽAVU KOJA MOŽE FUNKCIONIRATI

Uz problem zajedničkih funkcija države, Goražde i Brčko biće najvruća tačka u pregovorima. Način odlučivanja i mogućnost blokade donošenja odluka ostaje najozbiljnije pitanje Bosne kao cjelovite države. U Sarajevu treba odmah uspostaviti distrikt.

Predsjednik Stranke demokratske akcije i predsjednik Predsjedništva Republike BiH Alija Izetbegović iznio je u Fojnici na sjednici Izvršnog odbora SDA ciljeve i stavove koje će pegovarački tim BiH zastupati na mirovnim pregovorima u SAD koji počinju 31. oktobra ove godine.

Predsjednik Izetbegović je stavove iznio u 20 tačaka. Donosimo ih u cjelosti:

1. Naš cilj je očuvanje suverene i cjelovite Bosne i Hercegovine. Taj cilj može se postići vojnim i političkim putem. Mislimo da smo došli do tačke kada bi se rat mogao zaustaviti, a ostatak puta do suverene i cjelovite Bosne nastaviti političkim sredstvima. Predstojeći mirovni pregovori su test koliko je ovakvo očekivanje opravdano.

2. Cjelovitost Bosne garantuju zajedničke institucije i zajedničke funkcije države. Te institucije su, pored ostalih, Parlament, Predsjedništvo, Vlada, Ustavni sud i centralna (emisiona) banka, a funkcije: vanjski poslovi, odbrana, zaštita ljudskih prava i sloboda, državljanstvo, zaštita vanjskih granica, komunikacije, moneta, carine i vanjska trgovina, budžet i finansiranje na nivou države. Srpska strana učinit će sve da broj zajedničkih funkcija reducira. Naš interes je, naravno, obrnut.

3. U situaciji kakva jest i s obzirom na vjerovatni pariterni sastav zajedničkih organa, osnovni problem je mogućnost blokade i funkcionisanja zajedničkih institucija korištenjem veta. Mi trebamo državu koja može funkcionirati i ne smijemo da se ponovi situacija 1991-1992. kada zbog prakse konsenzusa (veta) nijedna odluka suštinskog značaja nije mogla biti donesena.

Mi trebamo (1) cjelovitu Bosnu i (2) državu koja može funkcionirati. Izgleda da su ova dva zahtjeva protivrječna i pred nama stoji pitanje kako razriješiti ovaj čvor. Neki predlažu većinsko odlučivanje, ali tada postoji realna opasnost od dogovora dvojice protiv trećeg, a taj treći može biti i bošnjačka strana. Izlaz je možda u ugradivanju jednog mehanizma za deblokadu. Tu bi vjerovatno bio presudan Ustavni sud koji bi u ovom slučaju uključivao i nekoliko sudija-stranaca. U svakom slučaju način odlučivanja i mogućnost blokade donošenja odluka ostaje najozbiljnije pitanje Bosne kao cjelovite države.

4. Važan korak u reintegraciji Bosne je bošnjačko-hrvatska Federacija. On, međutim, ne funkcioniše. Obrazovanje kantona ne ide ili ide sporo. Vlada Federacije je, u stvari, vlada samo dijela teritorije Federacije, i to samo onog pod kontrolom Armije RBiH. Na dijelu Bosne pod kontrolom HVO-a i dalje djeluje vlada tzv. Herceg - Bosne i nema nikakvih znakova da namjerava da se samoukine. U vezi sa ovim stagnira formiranje federalne mješovite policije i vraćanje izbjeglica, a sloboda kretanja je na mnogim mjestima ograničena.

Stoga je potrebno učiniti novi napor da se dovrši instaliranje Federacije, jer je to naš vitalni interes. Na ovoj sjednici, u okviru druge tačke dnevnog reda, prof. Ganić izložit će jedan program mjera koje bi mogle voditi tome cilju. Zamišljeno je da te mjere djeluju istovremeno ili u uskoj vezi jedna s drugom, a plan je djelomično usaglašen sa hrvatskom stranom.

5. Mapa Konatk-grupe vrijedi, ako se ne saglasimo sa promjenama. Mi nećemo odstupiti od Goražda i Brčkog i to smo američkim posrednicima u više mahova stavili na znanje.

6. Kada je riječ o Sarajevu, imamo više varijanti, ali sva rješenja zasnivaju se na konceptu jedinstvenog, nepodijeljenog grada. Ovo je, uz problem zajedničkih funkcija "najvruća" tačka u pregovorima.

U vezi sa prethodnom tačkom bilo bi preporučljivo da se odmah pride reorganizaciji grada Sarajeva, obrazovanjem Distrikta Sarajevo, shodnom primjenom odredaba koje, prema Ustavu Federacije, važe za obrazovanje kantona, rekao je predsjednik Izerbegović na sjednici Izvršnog odbora SDA i nastavio:

Pri tome treba biti vrlo obazriv i imati mjeru u stepenu i dinamici prenošenja nadležnosti sa opština na Distrikt. Ustav Federacije ne zahtijeva imperativno niti automatsko razvlašćivanje općina i dopušta u ovom pogledu fleksibilna rješenja. Prenošenje ovlaštenja sa opština na kantone treba da bude odmjereno i postepeno.

7. Mirovni sporazum, ako se išta potpiše, može biti sproveden samo uz pomoć snažnih međunarodnih snaga. To ne može biti Unprofor. To mogu biti samo snage NATO-saveza, eventualno dopunjene vojnicima drugih prijateljskih zemalja. Ukoliko Rusija ponudi svoje vojnike, njihov broj treba da bude izbalansiran sa brojem vojnika iz muslimanskih zemalja.

8. Trupe za implementaciju mira treba da budu raspoređene u vidu garnizona na području čitave Bosne i Hercegovine. Za nas nije prihvatljivo da budu raspoređene samo na linije razgraničenja.

9. Finansiranje vojnika iz muslimanskih zemalja treba da preuzmu Ujedinjene nacije.

10. Međunarodne vojne snage za implementaciju mira ne mogu ometati odbrambene napore Armije BiH.

11. Snage za implementaciju mira mogu ostati na teritoriji BiH godinu dana, a duže samo na traženje Predsjedništva.

12. Jedinice vojske Republike Hrvatske mogu ostati na teritoriji RBiH najduže 30 dana nakon što mirovni ugovor bude potpisan, a duže samo na traženje Predsjedništva RBiH.

13. Pozdravljamo izraženu spremnost međunarodne zajednice da pruži ekonomsku pomoć za obnovu zemalja pogođenih ratom na području bivše Jugoslavije, a posebno za obnovu Bosne i Hercegovine. Međutim, izričito tražimo da ova pomoć bude uslovljena poštovanjem teritorijalnog integriteta od strane BiH od strane susjednih zemalja, poštivanjem ljudskih prava i prava nacionalnih manjina s poštovanjem prava izbjeglica i prognanih lica da se vrate na svoja ognjišta.

U ovom pogledu zapadne zemlje ne bi smjele da nastave praviti greške pristajanjem na nove neprincipijelne kompromise. Ekonomska pomoć - jer je sve strane trebaju - snažno je sredstvo kojim se rukovodstva i javnost mogu podstaći da krenu putem poštovanja zakona.

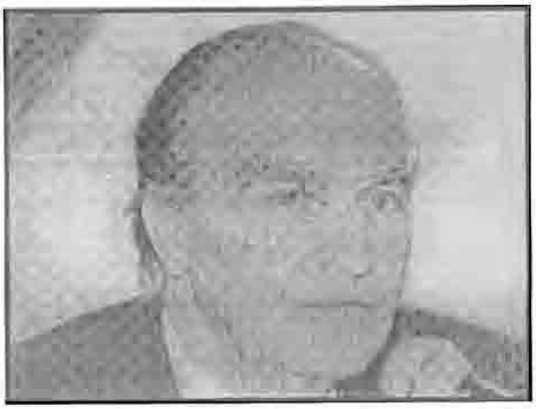

14. Demokratski izbori širom Bosne i Hercegovine su velika šansa da se sa vlasti uklone zločinački režimi i nacionalistički fanatici. Ta šansa ne smije biti propuštena, a to će biti slučaj ako se prethodno ne osiguraju uslovi za istinski demokratske izbore.

Za to je potrebno da se osigura neophodni minimum slobode (sloboda aktivnosti političkih stranaka, sloboda medija, lična i imovinska sigurnost građana i sl, povratak većeg dijela protjeranog stanovništva u njihova mjesta življenja, efikasna međunarodna kontrola izbora i da izbori budu održani u vrijeme prisustva međunarodnih vojnih snaga za implementaciju mira). Izbori za Parlament i Predsjedništvo moraju biti direktni.

15. Lica koja su od strane Haškog tribunala osumnjičena za ratne zločine ne mogu učestvovati na izborima.

16. Da bi se pospješio povratak izbjeglica bilo bi korisno osnovati mješovite komisije i uspostaviti biroe za prijem i pružanje pomoći izbjeglicama u svim većim mjestima u Republici BiH.

17. Treba zatražiti od Srbije i Hrvatske da svečano izjave da nemaju teritorijalnih pretenzija prema Republici BiH i da neće podsticati separatističke i secesionističke tendencije u BiH. Prijem ovih zemalja u članstvo međunarodnih institucija, posebno u Svjetsku banku, MMF, Evropsku uniju, Partnerstvo za mir i dr. treba staviti u ovisnost od njihove politike prema Bosni i to im izričito staviti do znanja.

18. Pod uvjetom iz prethodne tačke, bilo bi korisno Hrvatskoj i BiH omogućiti skori jednovremeni prijem u Partnerstvo za mir. Ova činjenica bi pozitivno djelovala na odnose između Hrvatske i BiH i stabilnost u regionu.

19. U slučaju zaključenja mira potrebno je osposobiti Armiju BiH da može sama braniti Bosnu od eventualne agresije. Ovo podrazumijeva skidanje embarga na oružje, naoružavanje i trejning Armije BiH.

20. Pregovarat ćemo gdje god možemo, a i ratovati ako moramo. Zahvaljujući našoj vojsci imamo jaku pregovaračku poziciju. Ukoliko naše opravdane zahtjeve ne budemo mogli osigurati putem pregovora, preostaje nam jedino vojni put. Stoga ni jednog trenutka ne smijemo zapustiti odbrambene napore niti bojnu gotovost naše Armije.

I na kraju: Ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno, izjavio je predsjednik Izetbegović na sjednici Izvršnog odbora SDA u Fojnici.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH - Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić - Urednik lista: Azam Mandžić - Tehnički urednik: Nihad Fuško - Uredivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmečić i Nihad Arnautović. - Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Laje, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) - Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić - Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik - List izlazi mjesečno - Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM - Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju - Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Da li je:

PRIMIRJE - VAGA BOSANSKOG RATA

U ovogodišnjem januarskom broju armijskog magazina "Prva linija" pisao sam komentar o tada potpisanom primirju. Naslov je bio "Primirje i zašto mu ne vjerujemo?" Ovih dana je potpisano novo primirje, ali uvažavajući izmijenjene okolnosti na ratištu i na diplomatskom planu nad ovo primirje se ne nadvija ovakav upitnik. Pitanje, u stvari, treba promijeniti i proširiti: "Zašto treba vjerovati u ovo primirje, a zašto se treba spremati za njegov istek?"

Piše:
Nermin Butković

ZIMA "ZAMRZAVA" DEBALANS U NAORUŽANJU

Ako se samo površno analizira dosadašnji tok rata, odnos snaga i karakteristike ratovanja jednostavno je zaključiti da je međunarodna zajednica dosadašnja primirja nudila uvijek u kasnu jesen, neposredno pred početak zime. Slično je bilo i sa ovogodišnjim novogodišnjim primirjem. Razloge za ovakva nastojanja treba tražiti u činjeci da su predstavnici međunarodne zajednice i njenih institucija svjesni činjenice da bosanska zima i niske temperature "zamrzavaju" debalans u teškom naoružanju, koji je nametanjem embarga na uvoz oružja Bosni i Hercegovini forsirala upravo ta međunarodna zajednica. O tome svjedoče proljetne pobjede Armije RBiH, odmah nakon tog primirja, a prije nego se snijeg na bosanskim planinama otopio.

Prednost moćne bosanske pješadije u odnosu na arsenal najsavremenijeg teškog oruđa, zimi teško pokretljivog, pokazale se presudnom prilikom oslobađanja Vlašića, Treskavice, Kupresa... Agresorska strana svako od ovih primirja spremno je prihvatala, a poštovala ga je u pravilu tamo gdje je bila inferiorna, dok je na primjer upravo tokom novogodišnjeg primirja bjesomučno napadala Bihać sve dok ti pokušaji nisu potpuno propali.

OGRANIČENJA I PREPREKE AMERIČKE INICIJATIVE

Odlučnost američke diplomatije da okonča rat u Bosni i Hercegovini jedan je od ključnih argumenata onima koji su skloniji prognozi da će se ovo primirje poštovati i da bi ono moralo biti krunisano konačnim mirom. Ovaj doista jak argument prevagnuo bi kad bi tragedija naroda Bosne i Hercegovine bila uzrok da naša zemlja bude važno spoljnopolitičko pitanje velikih sila.

Nažalost, Bosna i Hercegovina je samo način da se riješe unutrašnjopolitički problemi u zemljama Zapada. Motiv američkoj žurbi da nađe instant rješenje za rat u Bosni nažalost nije sama Bosna, već predsjednički izbori u Americi. U ovakvoj žurbi, a bez razumijevanja vrlo kompliciranih veza i odnosa u našoj zemlji, Amerika bi mogla pronaći rješenje koje bi "držalo vodu dok izbori prođu". I samo toliko.

Instant rješenje bi se još i moglo razmutiti u vodi, a onda promućkati i prosuti. Ako objektivno procjenjujemo situaciju Amerika je ograničena svojim i dosadašnjim stavovima svojih saveznika. Evropski saveznici su već ranije postavili bitno ograničenje stavom da u Bosni "neće biti pobjednika i poraženog", očigledno se pridržavajući ovog stava i u njegovom bukvalnom i u prenesenom značenju. Amerikanci su, opet, obećali da će svim sredstvima implementirati plan koji svi prihvate. Upravo ova ograničenja postaće temeljnim preprekama ka miru.

FAŠISTI OPSTRUKCIJAMA PRODUŽAVAJU ŽIVOT

Beogradski i paljanski režimi potpuno su svjesni i stoga i sigurni da neće biti poraženi, pa čak i u situacijama očigledne inferiornosti, kakva je bila neposredno pred upravo potpisano primirje, zadržavaju mogućnost da postavljaju svoje uslove i otežavaju postizanje mirovnog sporazuma.

S obzirom na to da im je potpuno jasno da je pobjeda neostvarljiva, u činjenici da međunarodna zajednica neće dozvoliti njihov poraz srpski fašisti traže načina da, ako već nije moguće produži rat što im jedino obezbjeđuje "prirodan ambijent" za opstanak režima, bar što duže zadrže stanje "ni rata-ni mira". Već prove interpretacije dosada prihvaćenih principa u pregovorima o Bosni i Hercegovini dovoljno govore o negativnom stavu srpskih fašističkih režima prema nametnutom planu. Tajna njegovog prihvatanja leži u sili koja je prethodila početku pregovora, a koju dojučerašnji "silnici" najbolje razumiju. Dakle, plan je prihvaćen zato što je morao biti prihvaćen, ali se već traže metodi i formule za njegovu opstrukciju.

MANIPULACIJE I MEDIJSKA HIPNOZA

Avijacija NATO-a imala je zadatak da "pripremi" Pale za američku inicijativu. Kako su obavještajne službe imale analizu djelovanja agresorskih medija i njihov uticaj na narod na okupiranim teritorijama, na srpsku ciljeva našli su se i predajnici agresorskih medija.

Paljanski fašisti već su toliko medijski hipnotizirali puk da ni ovi udari nisu postigli pravi efekat. Jedan oficir Prvog korpusa nedavno je učestvovao u saslušavanju stotinjak zarobljenih četnika sa Ozrena i nastojao da sklopi sliku efekata medijskog djelovaja agresora na njegove vojnike. Iako suočeni sa očiglednom razlikom između onoga što im govore i onog što doživljavju oni i dalje slijepo vjeruju paljanskim medijima. Nakon što ih je pitao koje su programe gledali, požurili su da osim HRT i SRT spomenu i "vašu, muslimansku televiziju". Dijalog je dalje tekao ovako: "Je li vi stvarno mislite da je to muslimanska televizija?" "Pa, VALJDA nije", odgovarali bi sa očiglednom rezervom iza zarcza. "Kako valjda? Je li ili nije? Kako znate da nije?" "Pa, vidjeli smo i srpska i hrvatska imena." Opet zadrška. "A možda mi vama lažemo da su to Srbi i Hrvati." "Možda." "Pa, lažemo li ili ne lažemo?" "Pa, valjda ne lažete."

Ono VALJDA govori da oni više ni u šta nisu sigurni, jer se rukovode svojim iskustvom sa "svojom televizijom". Naime, kolega oficir smatra da je njihovo slijepo povjerenje u paljansku televiziju zasnovano na savršenoj medijskoj manipulaciji. Ogromnim brojem informacija koncentriranim u jako malim prostorima informativnih emisija postiže se zasićenost memorije, pa gledalac, čak i kad uoči kontradikciju ili laž, misli da laž nije upućena njemu nego "drugoj strani". Rukovođeni takvim iskustvom agresorski vojnici su, dakle, vjerovali da mi "izmišljamo Srbe i Hrvate" u tv dnevniku.

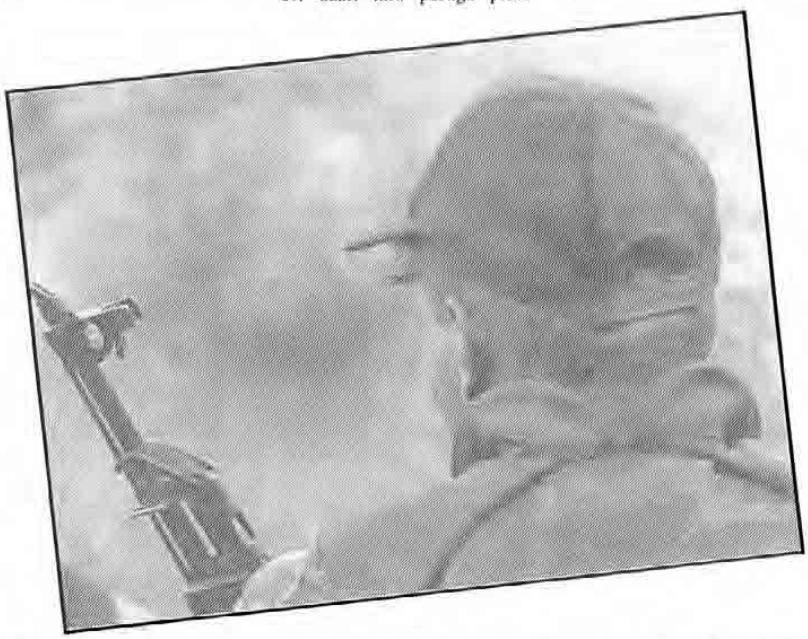

LAŽIMA PROTIV MIRA

Na takvu podlogu nopće nije teško presaditi poluinformacije, krive interpretacije, laži i potpuno prešućivanje značajnih izjava ključnih diplomatskih predstavnika i posrednika u mirovnim pregovorima. Tako, recimo, nisu prenesene izjave američkog predsjednika Klintona i državnog sekretara Kristofera koje su nedvosmisleno garantirale suverenitet i teritorijalni integritet BiH, kao ni Kozirjevljeva izjava da Rusija ne može podržati srpski secesionizam jer bi to bio presedan na kome bi ruske autonomne republike gradile svoj put u samostalnost.

Dakle, paljanski mediji se ponašaju popur djeteta koje rukom zakloni oči i misli da ga niko ne vidi. Istovremeno, iz teksta prihvaćenih principa izbačene su rečenice i riječi na kojima je državna delegacija insistirala, kao u slučaju principa u kome se govori o direktnim i demokratskim izborima, u kojem je riječ DIREKTNI namjerno ispuštena. Na drugoj strani potencira se navodno "međunarodno priznanje" takozvane Republike Srpske, u čemu nigdje nema riječi u tom kontekstu. Dakle, iz svega navedenog jasno je da agresoru primirje treba, i to što duže primirje, koje bi trebalo da cementira postojeće stanje i onemogući dalje napredovanje jedinica Armije RBiH.

ARKAN ZATVARA KRUG GENOCIDA

Ponovo pojavljivanje Arkana i njegove paravojske u Bosni zatvara krug genocida čija je metafora upravo zloglasno ime ovog beogradskog kriminalca za kojim tragaju sve svjetske policije. Beograd je počeo agresiju šaljući paravojske da počine genocid i opljačkaju i u Srbiju odvezu sve što nije srpsko.

Sada Arkan pljačka i srpsko iz gradova koji su osuđeni na oslobođenje i dovršava progon nesrba, a vojnički mu je zadatak da onemogući oslobađanje logora smrti u Bosanskoj krajini. Slobodan pristup masovnim grobnicama u kojima leže kosti desetina hiljada poklanih Bošnjaka i Hrvata probudio bi međunarodno javno mnjenje i izvršio pritisak na političare da se korijeni fašizma potraže i pronađu u Srbiji, a da se zatim fašizam i porazi. To Srbija nastoji spriječiti, ponovo aktivirajući Arkana i njegove zločince.

Primirje će možda i potrajati puna dva mjeseca, ali pravedan mir, onakav za kakav se zalažu legalne vlasti Republike Bosne i Hercegovine nije toliko izvjestan. Stoga će glavni zadatak pripadnika Armije RBiH biti da održe budnost, mobilnost i borbenu gotovost tokom primirja, a da primirje iskoriste za dalje ustrojavanje jedinica i sastava Armije, da bi u slučaju opstrukcije pregovora bile spremne za nastavak borbenih djelovanja i oslobađanje Bosne i Hercegovine.

Vaga rješenja bosanskog rata je u ravnoteži, koja nije dovoljno stabilna da bi obećavala mir, niti da bi se s punom odgovornošću mogao garantirati nastavak rata. Ipak, treba vjerovati da će se borba za slobodnu Bosni i Hercegovinu nastaviti, a za to uz politička i diplomatska, uvijek moraju biti u pripravnosti i vojna sredstva.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sedamnaesta u slobodnom Ključu

KRAJIŠNICI HODE KRAJIŠKOM ZEMLJOM!

17. Vbbr u Ključu

Život i smrt u Ključu. Zajedno. Odvijaju se jedan pored drugog. Na prkosnoj krajiškoj zemlji. Vitezovi 17. dodoše poslije dugih ratnih godina do svojih rodnih gruda. I nisu to ostvarili nikakvim političkim igrama. Pričama. Samo borbom. Teškom, krvavom, junačkom, VITEŠKOM.

Proljevali su svoju ljutu krv diljem Bosne i Hercegovine. Branili su i oslobadali svaki njen pedalj. Išli tamo gdje je najtvrđe, najžešće. Bili ranjavani. Ginuli. O tome govore njihova mezarja širom Bosne

Krajišnici u predahu između dvije bitke (foto Bošnjak)

Istrebljivači tenkova

ponosne. Gdje bi stao jedan, nastavljao bi dalje drugi. Stajanja nije smjelo biti. I nije bilo. Jer, oni ne znaju drugačije.

Vođeni samo jednom mišlju, željom, nadom - kazniti zlotvore, vratiti se u Krajinu. I vratiše se na vrijeme. Da pomognu razbiti jake četničke napade. Da pomognu odbraniti novooslobođene krajiške prostore. Da pomognu odbrani Ključa.

I da idu dalje. Ka Sani, Prijedoru, Banjoj Luci... Sada udaraju još žešće, još jače. Bore se na svojoj rodnoj grudi. Oslobađaju je zajedno sa borcima iz drugih krajeva naše zemlje. Ponovo je to bespoštedna, krvava borba. Drugačije ne može ni biti. O tome svjedoči i krajiško mezarje u Ključu. Ključanin Ismet Muhić 11. oktobra 1995. godine sahranjen je u rodnoj grudi. Njegovi saborci nastavljaju tamo gdje je on stao.

Edhem Ekmešćić

Krajiško groblje u Ključu

http://www.hasib-musinbegovic.com

Oslobađanje Bosanske Krajine

OPET SANA MIRIŠE SLOBODOM

U svom oslobodilačkom putu jedinice Armije RBiH naprosto su zbrisale četnike. Razbivši 5. kozarsku i 6. sansku agresorsku brigadu, borci 5. korpusa u sadejstvu sa borcima 7. korpusa, oslobodile su 10.oktobra 1995. godine Sanski Most! Potom nastavile prema Prijedoru na više pravaca. Neustrašivo, odlučno, jer treba kazniti one koji su na ovim prostorima uradili neviđene zločine.

Tek pogledom na kartu jasnije je i vidljivije koliki su ti uspjesi naših boraca. Kolika su prostranstva naše zemlje oslobođena. I tada se potpuno postaje svjesno jedne notorne činjenice. Armija RBiH je jaka kao zemlja! Stvaran i nezaobilazan faktor na ovim bosanskim prostorima omeđenim patnjom, bolom, ali svakog dana više i SLOBODOM.

SLOBODNOM KOMUNIKACIJOM DO GRADA CVIJEĆA

Do Sanskog Mosta stižemo sada slobodnom komunikacijom iz pravca Ključa praćeni krajiškom ljepoticom rijekom Sanom. Na samom prilazu porušen most, ali tu je sada ponton, tako da za prolazak nema problema. Pored njega ostaci četničkog punkta, tragovi šenlučenja. Prolazimo pored table na kojoj piše: DOBRO DOŠLI U SANSKI MOST. Tabla je eto dočekala da njen tekst zaista bude svrsishodan. Naš "vodič" kolega Nurija, koji je rodom iz Sanskog kraja objašnjava nam istoriju svake kuće, svakog objekta...

Krečemo u okolinu, tačnije u selo Kruhari, tražimo mjesto četničkog zločina. Svuda oko nas ratna svakodnevnica. Porušili su, uništili sve što su mogli. Pred samim prvim linijama nalazimo traženo mjesto. Bijeda ljudskog uma. Riječ zločin je nekako preblaga za ovo što ljudske nemani u svojoj nemoći rade. Jedan od svjedoka sličnog događaja objašnjava nam da je to kod kuća Domazetovih. Priča i kako je bilo u Kijevu, susjednom selu. Hamdija kaže: "Nagurali su nas dvadesetak u jednu garažu i potom su ubacili dvije ručne bombe među nas. Nisu valjda imali vremena da nas pobiju, jer su morali bježati. Garaža je vlasništvo Nikole Bundže. Ranjeni su počeli jaukati, plakati. Nismo znali šta da radimo, jednog ranjenog smo ponijeli sa nama. Preplivali smo rijeku. Jedan je podlegao od rana."

U tom momentu nailazi legenda Jupi, govori da su upravo iz kukuruza izvukli još jednog ranjenog koji je preživio i pobjegao iz te garaže. Muk, i pokoja psovka namijenjena zlotvorima.

Idemo nazad ka samom centru Sanskog Mosta. Grada kojeg zovu gradom cvijeća. Sam grad nije u tolikoj mjeri oštećen koliko su okolna muslimanska sela koja su skoro u cjelosti srušena još 1992. godine. Pošta je umištena, preko puta nje hotel čitav, tu je i robna kuća, pa moderne zgrade koje je ovaj narod izgradio na svojim plećima. Sanski Mostom se prolama pjesma sa razglasa. Pjesme o jedinicama 5. korpusa, koji su obezbijedili da se protjerano, izmučeno stanovništvo može vračati svojim kućama. Tu je i mahala, razrušena, razvaljena. Na nju su '92. godine četnici atakovali svim raspoloživim sredstvima boreći se protiv "Zelenih beretki", koje su ih, eto, "napale". Čitava je i zgrada MUP-a, ona u kojoj su mnogi Bošnjaci dovođeni na saslušavanje, maltretirani, ubijani.

BUDUĆNOST I SIGURNOST...

Nastavljamo prema Kamengradu. Naš kolega Nurija razgleda svaki njegov metar. Njegovi su odavde, on je tu proveo djetinjstvo, mladost. Sve je njegovo ovdje.

Susret sa ženama koje su ostale, njegovim komšinicama, udara u svaki životni nerv. I najjača muška srca, ne izdržavaju. Njihovi muškarci su odvedeni prema Prijedoru. Sreća zbog dolaska Armije RBiH pomiješana sa tugom, zbog te činjenice. Nevjerica da je sloboda i ovdje zakucala na vrata.

General Alagić pred rodnom kućom

Ponovo život na ulicama Sanskog Mosta

Bosanska zastava u bosanskoj čaršiji

Okolne fabrike su sačuvane, ali nekako hladne. Sumorne. U krugu jedne od njih streljani Bošnjaci. Novi zločin, genocid. Ko zna kakve tajne nose ove fabrike u sebi. Kad bi mogle progovoriti. Čuju se detonacije. Osluškujemo i pokušavamo dokučiti dokle su stigli bosanski askeri. Nurija dolazi na svoj kućni prag, svoju babovinu. Ponovo samo šutimo. Slike koje ostaju u mozgu.

"Dedo", stari džip kojim se vozimo zaista je moćan. Stižemo sa njim obići mnoga mjesta u okolini Sanskog Mosta. Sigurno je da ćemo svi pamtiti i selo Trnovu na putu prema Prijedoru. Liči mi na nešto što sam vidio na TV-u u okolini Brčkog. Sa tim mogu porediti ove ruševine. Jeka, muzika borbi ovdje je najbliža. Tenkovi, transporteri, PAM-ovi... I neobičan susret.

Na cesti srećem kolegu Zilhada Ključanina. Kratak razgovor i svako svojim putem. Ovo je Zilhadovo rodno mjesto. Mnogo toga videno je danas, ali teško je sve i staviti na papir. Jer niti jedan tekst ne može prikazati ovo što je ovdje. Zbilju, stvarnost. I život i smrt, i sreću pomiješanu sa tugom. I nove ratne pobjede koje će omogućiti svima nama bolju sutrašnjicu. Budućnost i sigurnost!

Mnogi Krajišnici su ovih dana postije trogodišnje čežnje i borbe stigli svojim kućama. Neko je zatekao čitavo imanje, neko ništa od toga. Jedan od onih što su ponovo stigli kući je i komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić. Rodne fejtovine su slobodne. Obilazak očeve, bratove kuće. Unutra razbacane stvari, uspomene bačene na pod. Razgledamo svi pomalo. Obilazimo okolinu, u kratkom periodu da se barem sve pomalo vidi, osjeti. I kratak razgovor.

S: Gospodine komandante kakav je osjećaj ponovo biti u svom rodnom mjestu?

M.A.: "Uvijek vojnički, uvijk isti. Ni uzbuđenja ni bladenja."

S: Ipak, nešto veže za ovaj kraj. Djetinjstvo.

M.A.: "Za mene je svaki dio Bosne i Hercegovine isti".

S: Neće li svaki dio Bosne biti ovako slobodan?

M.A.:"To zavisi od vas, boraca. Ako vi budete voljni, hoće, ako ne budete - neće!"

Tekst i foto:
Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Borci 708.lbr. na bosansko-krajiškom ratištu:

NOVOTRAVNIČKI TIGROVI PROTIV ČETNIČKE "AŽDAHE"

U komandi 708.lbr tih dana vladala je izuzetna gužva. Sve živo je na nogama, u pokretu, sudaranja, rukovanja, posao. Prvi dani oktobra ni po čemu mnogo različiti od prethodnih, bez posebnog razloga za ovakvu atmosferu. No, u ovoj brigadi oni su označili krajnji rok za potpune pripreme jedinica za put u Bosansku Krajinu. Tek što je uspješno okončana operacija oslobađanja Turbeta, Potkraja, Đelilovca, Šešića, Karaule i dijelova vlašićkog platoa u kojoj je 708. po mišljenju mnogih zauzimala vodeće mjesto i ulogu, na pomolu su novi zadaci, nove borbe.

Tokom noći 4.oktobra impozantna kolona od preko stotinu vozila krenula je s V.Kupreških vrata u pratnji vojne policije HVO-a "Atifu u pohode". A on nas je, kao i svaki dobri domaćin, nakon iscrpljućeg desetosatnog putovanja dostojanstveno dočekao i zaželio dobrodošlicu.

Prvi utisci nisu mnogo ocrtavali kritične trenutke odbrane ovog dijela novooslobođene teritorije. No, nakon prvih kontakata sa kolegama iz komande OG "JUG" 7.korpusa zaključujemo da je ovdje doista "vruće".

Agresorske jedinice napreduju prema Ključu, nema se mnogo vremena niti za zaslužene odmor, kahvu, doručak. Komandant izdaje zadatke, jedinice se ukrcavaju u autobuse i upućuju na tri težišna pravca napada agresorskih jedinica: komunikacija Sanski Most - Ključ (Krasulje, Fazlići), dolina Sane i Čelavića.

Jedinice koje su se prethodno već nalazile na terenu ne odaju baš mnogo utisak čvrstine i stabilnosti, ipak uvode se svježe snage, dolazi 708.lbr.

ATIFU U POHODE

Iako agresorska sredstva informisanja već izvještavaju o padu Ključa i neprijateljska mašinerija napreduje punom parom očekuje ih nimalo veseo doček. Razvila se ogorčena borba u kojoj je bilo vrlo teško odrediti Davida i Golijata. S jedne strane agresor napreduje tenkovima i na poznatom terenu, no s druge strane stoje momci s velikim ratnim iskustvom i hrabrošću dokazanom u nebrojeno sličnih situacija.

Znali su Cuni, Bebi i Apo vrlo dobro kako rasturiti onu gomilu gvožđa na putu, doživljavajući jedan istinski viteški dvoboj, van TV ekrana i to s tenkom. Zapamtili su tog dana četnici koliko je teško olovo i kako je vruće pod nogama kada Zajimovi momci potpale vatru.

No, u tom trenutku nije sve izgledalo tako jednostavno, zaista se, kako bi to pjesnici znali reći, "prošlo između Scile i Haridbe".

Konačni rezultat kojim će se ova brigada uvijek ponositi je slobodni Ključ, još jedan ključ za slobodnu Bosnu i Hercegovinu.

Iznenađeni ovakvim razvojem događaja četnici naredna tri dana pored sveg raspoloživog arsenala artiljerijskog i drugog naoružanja u borbu uključuju i borbene helikoptere.

S druge strane jedinice 708.vrše aktivnosti na dodatnom uvezivanju i utvrđivanju položaja. U večernjim satima začuje se i pjesma kao izraz prkosa, ali i način da se sebi da oduška od dnevne napetosti. Toliko su bili jadni i nemoćni ti četnici da bilo šta učine, pa su postali predmetom šale svih boraca i starješina.

Niti glupavo smišljen propagandni program emitovan putem razglasa (za pozdrav arkanovcima) nije naišao na bolje reakcije.

NE POMAŽU NI ARKANOVCI

Snage su u potpunosti konsolidovane i nakon početnih uspjeha jedinica 5.korpusa i oslobađanja Sanskog Mosta prelazi se u kontraofanzivu. Dio jedinica napreduje iz pravca Krasulja i Šiba ka Fazlićima i Vinogradišću, a ostatak uz 727.sbbr preko Sane prema Donjem Sokolovu.

Poslije brzog i efikasnog pregrupisavanja snaga i uvođenja 17.vkbbr pravcem duž komunikacije Ključ - Sanski Most jedinice 708.lbr takođe, prelaze Sanu i nastavljaju ofanzivna dejstva u pravcu Mehote i Gvozdenuše, s.Sokošnica, s.Dančići, s.Ivanovići, s.Kljajići.

U ranim jutarnjim satima 13.oktobra jedna jedinica na čelu s Komandantom brigade kreće iz s.Strane, preko s.D.Podovi i s.G.Podovi na plato Muleža (najdominantnijeg objekta u širem rejonu) sa zadatkom da se ovlada ovom, za nastavak daljih dejstava izuzetno važnom planinom.

I tada, kao uostalom i mnogo, mnogo puta ranije, rame uz rame sa svojim borcima, pa čak i ispred njih išao je i njihov komandant. Krenuo je nošen hrabrošću, patriotizmom, uspjesima Armije, nadom u bolje sutra.

Nažalost, u tom zanosu prekinula ga je iznenadna vatra otvorena s neprijateljskih položaja. Bio je "uhvaćen" na otvorenom prostoru i pokošen rafalom agresorske 84-orke. Poginuo je hrabro, kako i dolikuje takvom junaku. No, s njegovom smrću nije prekinuto i njegovo djelo. Njegovi borci nisu ga ostavili i pored stalnih pokušaja neprijateljskih vojnika da dođu do njegovog tijela, nisu ga ostavili niti će ga ikada zaboraviti.

KOMANDANT JE IŠAO PRVI

Ujutro, iako skrhani bolom, ali još čvršći u svojoj odluci, još ježći u borbi s neprijateljem, borci 708. nastavljaju napredovanje. Uspijevaju ostvariti zacrtani cilj - ovladavaju cjelokupnim platoom Muleža (M.Divić, V.Divić, Kosjer, Rust, Hadžića glavica, s.Oljače, s.Ljupići, Nabojne, tt 735) čime ostvaruju izuzetno povoljni strateški položaj u odnosu na neprijatelja.

Nakon svega kroz šta je prošla ova jedinica veoma je teško izdvojiti jedan broj zaslužnih pojedinaca iako ih je zaista bilo, iako je na njima u određenim momentima počivala snaga cjelokupne Brigade.

Pojedinci su i pored sveg kolektivnog doprinosa mijenjali istoriju. Tako se desilo i ovog puta, jer u historiji Bosne i Hercegovine dbrana Ključa imat će vidno mjesto, a u tome pijedastal zaslužila je upravo 708.lbr.

Zaslužni će biti nagrađeni, a onima koji za ovu zemlju prolše svoju krv, dadoše ono najvrijednije, ugradiše život u temelje buduće države, nek im je rahmet duši, vječno hvala. Njihovi saborci nikad ih zaboraviti neće, a nadam se ni njihova otadžbina. Novotravničanke othraniše tigrove koji će ranjeni još dugo i još žešće ubijati i uništavati sve što ima predznak neprijateljskog.

Almir Halilagić

ZA NEZABORAV

Rahmetli major Osman Porić, major Armije RBiH, komandant 708. lahke brigade, ostaće u vedrom sjećanju kao što je bio i dan kada smo se zauvijek rastali od njega.

BORAC I KOMANDANT

Rafal iz agresorskog "sijača smrti" zaustavio mu je život u godinama kada čovjek pored mladosti ima i bogato iskustvo. Jer, četrdesetšesta godina života, koliko je Osmanu bilo u trenutku smrti, bila je godina u kojoj je pokazao u potpunosti sposobnosti da komanduje brigadom i definitivno potvrdi povjerenje koje mu je, imenovnjem na mjesto komandanta, ukazano.

Osman Porić rođen je u Travniku 1949. godine, a po zanimanju je bio inžinjer zaštite na radu. U bivšoj vojsci je bio rezervni oficir u činu majora. Agresijom na našu zemlju aktivno se uključuje u njenu odbranu, 8. aprila 1992. godine. Posebno se isticao kao operativni starješina čime je od aprila 1993. godine postavljen na mjesto načelnika 712.bbr. Sa ovog raspoređen je na mjesto zamjenika komandanta 708-e da bi ubrzo preuzeo i komandovanje ovom brigadom. Po mnogima, zahvaljujući Osmanovom komandovanju 708. lahka je domijela preokret na ključkom bojištu. Osman je u toku svog života i rada više puta pohvaljivan i nagrađivan. U povodu Dana Armije RBiH nagrađen je pištoljem sa posvetom komandanta Korpusa. Privženost borbi za očuvanje Bosne i bošnjačkog, privženost oslobodilačkoj borbi major Osman Porić iskazivao je rame uz rame sa svojim borcima uz koje je stalno i bio, vrlo često u prvim redovima. Između ostalog i zbog toga su ga borci poštovali i cijenili. Obišao je sva ratišta širom Bosne da bi, kao doprinos slobodi svoje zemlje za nju dao ono najvrijednije, život. Požrtvovano u toku oslobađanja Krajine.

Strpljiv i temeljit u izvršavanju zadataka nije znao za predah. Mnogi saradnici nisu mogli pratiti njegov tempo. I ovog, posljednjeg puta, kada se srpskom fašizmu i nacionalizmu vidi potpuni krah, ponešen željom da do sloma što prije dođe krenuo je Osman ispred svih. Na žalost nije se vratio živ.

Iza njega su pored brojnih zadataka koje je i sam većinom isplanirao, ostala prije svega njegova porodica, supruga Zvjezdana i sinovi Glan i Jasenko. Porodica koju je toliko volio i brinuo o njoj. Ostali su duboko s bolom u duši ne vjerujući da ga više nema među živima. Ipak iza Osmana su ostala njegova djela koja će kod svih buditi sjećanje na ovog istinski velikog i plemenitog čovjeka. Njegova supruga i sinovi, AR BiH i njen Šesti korpus zaista mogu biti ponosni na njegov lik i djelo.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz 770.Slavne brdske brigade

ROĐENDAN U ODBRANJENOM GRADU

Nakon tri i po godine izbjeglištva Donjevakufljani na svojim kućnim pragovima. Pripadnici 770.Sbbr. učestvovali u odbrani tek oslobođenog Ključa. Drugi rođendan Brigada obilježila na prvoj liniji zapadne Krajine.

Nisu se ni stišale emocije nakon dugo očekivanog povratka na kućne pragove u rodni Donji Vakuf, a nova naredba značila je pokret. Jedinice 770.Sbbr. kreću za Ključ. Drugog dana oktobra u večernjim satima krenula je nepregledna kolona automobila, kamiona i autobusa. Impozantna slika. U noći kupreškim poljem duž cijele saobraćajnice klizi nepregledna svijetleća zmija. Baš tako je izgledao konvoj, koji je krenuo s ciljem da pomognu odbrani tek oslobođenih prostora zapadne Krajine. Nakon 13 sati putovanja osvanuli smo u Ključu. Grad avetinjski pust. Gradskim ulicama i naseljima kruže preplašene domaće životinje. Tek po koji civil stidljivo zagleda borce i radoznalo pita: "Odakle ste momci?" Borci u maskirnim uniformama odgovaraju iz Donjeg Vakufa.

Nakon iscrpljujućih bitaka na prostorima srednje Bosne, koje su vođene u specifičnim uslovima i na poseban način, u Ključu su borci bili primuđeni na sasvim nove uslove ratovanja. Naime, poslije briljantnog oslobodilačkog pohoda boraca 5. korpusa na čelu sa divizijskim generalom Dudakovićem jedan broj jedinica 7. korpusa među kojima je i 770.Sbbr. trebale su zaposjesti dostignute linije odbrane. Nepoznat teren, umor od prethodnih bitaka i neutvrđene linije unijeli su određenu dozu nesigurnosti u borce.

NOVI USLOVI RATOVANJA

Pod tim uvjetima krenula je žestoka protuofanziva srbijansko- crnogorskog agresora. Zlatni ljiljani sa Vrbasa nisu svikli da gube dostignute pozicije, ali ni na povlačenja na drugu linije odbrane. Međutim, zbog složene situacije na boku i intenziviranja napada četnika naređeno je taktičko povlačenje.

Petog oktobarskog dana borci 770..Sbbr. vrše izmještanje položaja i prelaze na odsudnu odbranu grada Ključa zajedno sa drugim pripadnicima 77. Vrbaske divizije, odnosno, jedinicama 7. korpusa. Zaposjednuta je nova linija duž rijeke Sane, a most zaminiran sa ciljem da se ne dozvoli ulazak neprijatelja u Ključ. Četnici su krenuli u jak artiljerijsko-pješadijski napad.

U trodnevnim borbama sa specijalcima samozvane RS i Arkanovim delijama, borci 770.Sbbr. uništili su agresorsku pragu, transporter i kamion. Ofanzivu na Ključ okončao je sigurnim pogodkom nekog od boraca 770.Sbbr. i Željko Janković, zamjenik komandanta Odreda specijalne policije CSB Banja Luka rodom iz Vogošće.

Zarobljen je Milorad Bjelić, rezervni major VRS. Na prilazima Ključu ostao je zločinac Arkan bez dvadesetak svojih koljača i skoro 90 ih je ranjeno, što je i sam potvrdio izjavom pred kamerama srpskih medija. U dnevniku Brigade zapisano je da su jedinice 770.Sbbr. 9. oktobra krenule u žestok kontranapad. Borci ove jedinice prešli su Sanu, a dan kasnije napreduju prema tunelu. Dodatni motiv daju vijesti sa ostalih ratišta.

POMOĆI DRUGIMA DA OSJETE SLOBODU

Oslobođen je Sanski Most i Mrkonjić Grad. Pred zlatnim ljiljanima iz Donjeg Vakufa četnici bježe iz Simića, Kobaša, Dakića, kota 1006, Suhe glavice i tako redom sve do Marića vrha. Sa ove posljednje kote naši borci su se iz taktičkih razloga povukli sredinom mjeseca. Sesnaestog dana oktobra uvezana je i uspostavljena linija odbrane.

Ključ je spašen od ponovne okupacije. Nevideno bogatstvo i prostranstvo zapadne Bosne zauvijek ostaje sastavni dio nezavisne i suverene RBiH. Cijena je bila visoka. I ovaj put ostali smo bez nekoliko dobrih boraca. Neka im je rahmet veliki. Drugi vidaju rane u bolnicama. Krajiški Bošnjaci mogu da se vraćaju kući. Ključem se konačno čuje i dječija graja, plač nane i radosni povik dida što je ponovo na kućnom pragu.

Svoj drugi rođendan 770.Sbbr. krunisala je još jednom pobjedom u koju je, pored drugih jedinica 7. korpusa, utkala najbolje sinove iz gradića na Vrbasu. Naime, 21. oktobra 1993. godine iz 307. motorizovane brigade nikla je i ova jedinica. Prvi rođendan obilježila je učestvujući u operaciji Kupres. U minulih 12 mjeseci spremala se za vojničku pobjedu nad okupatorima rodnog Donjeg Vakufa.

Sn svih pripadnika 770.Sbbr. - oslobađanje Donjeg Vakufa ipak je ostvaren. U septembru 1995. godine skoro tri i po godine izbjeglištva s puškom u ruci vratili su se Donjevakufljani na svoje kućne pragove. Drugi rođendan svoje jedinice proslavljaju ponovo u rovovima sa novom žudnjom za domom i svojom porodicom, ali s ponosom što su omogućili da se u Ključ može vratiti još hiljade Bošnjaka muslimana izbjeglih u 1992. godini iz zapadne Bosne.

Fatima Ibrica
foto: Behdžet Omeragić

Razgovor sa pukovnikom Senadom Dautovićem, komandantom 77.Vrbaske divizije

BORCI I STARJEŠINE U ISTOM EŠALONU

Za samo pola godine postojanja 77.Vrbaska divizija ukniižila je izuzetno značajne vojničke uspjehe na sarajevskom, vrbaskom, komarskom i ključkom ratištu. U posljednjih mjesec - dva jedinice iz sastava 77.Vrbaske divizije imale su krupne borbene zadatke, ali i značajne efekte ofanzivnog djelovanja.

Gospodine pukovniče, kakva je Vaša ocjena učešća boraca i starješina u posljednjim operacijama, osobito briljantnog oslobađanja Donjeg Vakufa?

Pukovnik Senad Dautović: jedinice iz sastava 77.Vrbaske divizije u posljednjim operacijama uložile su maksimum napora da izvrše postavljene zadatke. Borci i starješine iz gotovo svih jedinica bili su ravnomjerno opterećeni u izvršenju zadataka. U velikoj operaciji oslobađanja Donjeg Vakufa istakao bih učešće 707.sbbr, koja je, zaista, odgovorno izvršila borbeni zadatak na svom pravcu. Sve pohvale zaslužuje i 708.lbr koja je bila na odvojenom pravcu iako je iz sastava 77.Vd, ali je imala značajne uspjehe. To je zapravo rezultat ukupnog rada u ovoj jedinici na ukupnom povećanju borbene gotovosti. Svakako ne možemo i ne smijemo zanemariti ni dosljedno izvršenje zadataka u odbrani dok su glavnine snaga 7.korpusa bile na sarajevskom ratištu. Tako je 770.sbbr uz sadejstva drugih jedinica oslobodila značajan dio koščanskog platoa i stvorila uslove za dalje napredovanje prema Donjem Vakufu. Nakon oslobođenja Donjeg Vakufa stvoreni su uslovi da se neprijatelj goni dalje od Vinca ili na drugoj strani do Koričanskih stijena na drugom pravcu. U ovim dejstvima za oslobođenje Donjeg Vakufa vrlo uspješno su angažovane i snage 17.vkbbr, koje su u sadejstvu sa jedinicama 77.Vd izvršile svoj dio zadatka. Značajan doprinos u ovoj krupnoj vojničkoj pobjedi A RBiH dali su borci i starješine 705.sbbr. Sve u svemu, jedinice 77.Vd, po dobijenom zadatku, vrlo brzo su ušle u Donji Vakuf i izbile na prevoj Komar sa glavnim snagama 7.korpusa.

OD DONJEG VAKUFA

Više od 20 dana veći dio 77.Vd nalazi se u zapadnoj Krajini. Kakvi su Vaši utisci sa ovog ratišta?

Pukovnik Senad Dautović: Poslije oslobađanja prostora Donjeg Vakufa i Vlašića, po dobijenom zadatku, dio 77.Vd izvršio je pregrupisavanje jedinica i prebacio ih u širi rejon Ključa. Prva je stigla 707.sbbr, potem 770.sbbr i 708.lbr i konačno 717.slbr. Jedinice su sukcesivno uvođene u novu zonu odgovornosti i dale su značajan doprinos u odbrani i slamanju ofanzive četnika na Ključ. Dakle, jedinice 77.Vd sa drugim jedinicama 7.korpusa, 5.korpusa i MUP-a su odbranile Ključ.

Istina bio je vidan period prilagođavanja boraca na ove prostore. Nepoznavanje terena, novi način vođenja borbenih dejstava na ovim prostorima u odnosu na one iz srednje Bosne i niz drugih okolnosti negativno su uticale na brzinu adaptiranja. I u odbrani Ključa istakao bih 708.lbr, koja je na pravcu Sanica - Lanište dala značajan doprinos u zaustavljanju četnika. Takođe, 707.sbbr imala je značajnih rezultata u odbrani na Sitnici. Istovremeno, 717.slbr načinila je značajan prodor, a snage 770.sbbr zaustavile su arkanovce na ovim prostorima i nanijeli im značajne gubitke. Nakon odbrane jedinice 77.Vd prešle su u kontranapad i oslobodile prostore koje su pripadnici Armije izgubili u posljednjoj ofanzivi četnika prema Ključu. Naši borci su za samo par dana pomjerili neprijatelja 15 - 20 km od grada Ključa.

OD KLJUČA

U posljednjim borbenim dejstvima jedinice 77.Vd bukvalno u prvom ešalonu predvodile su starješine Divizije, brigada i bataljona. To je u nekim momentima imalo odlučujući uticaj na ishod borbenih dejstava. Dakle, naše starješine ličnim primjerom vodile su borce u napad. Nažalost neki od njih su na zadatku izgubili život ili ranjeni. Posebno ističem odlučnost rahmetli majora Osmana Poriča, komandanta

708.lbr koji je na čelu svoje jedinice izgubio život.

Ovog mjeseca, tačnije 21.oktobra 1995.godine, dvije brigade iz sastava 77.Vd, odnosno 707.i 770.sbbr obilježavaju drugu godišnjicu svog postojanja. Šta poručujete, tim povodom, borcima i starješinama ovih jedinica?

Pukovnik Dautović: Poručujem im da istraju u borbi. Do konačnog oslobođenja zemlje treba da nastave slavan put svojih jedinica. Trenutno primirje ne smiju shvatiti kao kraj rata. Trebamo se boriti i izboriti za slobudu.

Fatima Ibrica

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa borcima 6. lpč. 717.Slbr.

DIŠU KAO JEDAN

U organizaciji i radu 6.lpč. teško je naći grešku, a razlog je jednostavan - poštivanje hijerarhije unutar čete i ogroman autoritet koji uživa komandir čete.

Kada se prave tekstovi o pojedinim jedinicama obično se u prvi plan stavljaju njihove akcije i ističe njihova hrabrost, dok sa druge strane često se zanemaruje unutrašnja organizacija i kontinuitet jedinice u obavljanju redovnih zadataka. Ovom prilikom odlučio sam napisati tekst o 6.lpč. 717.Sbbr. kojoj pojam akcije i iskazivanja hrabrosti nije stran i koja je također i organizacijski do sada u mnogo ćemu prednjačila u odnosu na druge jedinice.

Da bi u jednoj jedinici sve besprijekorno funkcionisalo prvi uslov je poštivanje hijerarhije, koja se u ovoj četi u potpunosti poštiva, a najviše zahvaljujući komandiru čete popularnom Čakiju. Da nije bilo ove grube agresije na našu domovinu vjerovatno bi danas ovaj mladić bio pri završetku studija elektrotehnike. Ali rat je i kod njega napravio preokret u životu kao i kod većine mladih. Transformacijom u 717.Slbr. bivši zamjenik komandanta 3.bbr. 317.Sbbr. dobio je na raspolaganje da organizuje 6.lpč. i odmah izabrao saradnike o kojima kaže - "Mislim da je veoma bitan faktor da se komandni kadar čete slaže i da diše kao jedan. Kada vojska to vidi onda je mnogo lakše raditi."

ČAKI IM OTAC...

Komandni kadar ove čete je specifičan, ima tu studenata, bivših sportaša, ali i običnih momaka, a svima njima cilj je samo jedno, odraditi sve zacrtane zadatke, pri tom svesti gubitke na najmanju moguću mjeru. Momenat brige za vojnikom je ključni faktor koji dominira ovom četom, a to se može vidjeti od samog odnosa prema vojnicima na liniji do brige za njihovim porodicama. Baš dok sam upoznavao komandira Čakija došao je referent Selvo, koji je objašnjavao komandiru o tome dokle se došlo sa sječom drva za najugroženije i sa prijedlogom kome bi sve trebalo pribaviti dodatne pakete.

Od vojnika ove čete saznao sam da Selvo uživa veliko povjerenje svojih saboraca, a posebno bih citirao jednog mladog vojnika, koji kaže - "Ako je Čaki otac ove čete onda je Selvo majka".- Kroz šalu probam isprovocirati ove drage momke govoreći kako je "lahko biti najbolji kada imaju najlakšu zonu odgovornosti"- spremno mi svi odgovaraju "da su već duže vremena promijenili položaj i da trenutno drže "najvruću" liniju u zoni odgovornosti 717.Slbr. pa i pored toga su najbolji."

Komandir voda, Nahi, sa kojim sam prije rata zajedno trenirao košarku objašnjava mi kako je linija zaista opasna, ali da je izvidanjem i na tom dijelu prikupljeno mnogo podataka, koji će u narednom periodu biti od velike koristi. Svakako posebno mjesto zauzima kvalitetna organizacija sanitetske službe što se moglo vidjeti prilikom posljednjeg ranjavanja Tale kada se bolničari ove čete, na čelu sa medicinskim tehničarom Mešom bili na visini zadatka.

...A SELVO MAJKA

Poslije početne šutljivosti momci su se polahko opustili i već je počela ona već dobro nam poznata vojnička priča. Dolazim do korisnih informacija. Pošto sam u vrijeme oslobađanja Koščanskog platoa sa svojom jedinicom bio na tom dijelu ratišta nisam znao za podatak da su u to vrijeme Čakijevi momci sa legendarnim IDV-om "Munje" odradili pravi posao. Naime izvidalo se nekoliko dana i trebalo je samo na tom mjestu fingirati napad prilikom glavnog udara na Koščane. Baš onaj dan kada se udarilo na Koščane grupa koja je radila ovaj zadatak otišla je korak dalje i uvukla se duboko u neprijateljsku pozadinu. Oni koji bolje poznaju ovaj teren znaju da se treba preći veliki brisani prostor da bi se došlo u ovu poziciju. Dodatni problem je bio što su naši momci uočili veći broj četnika i bilo je nesigurno povlačenje. Tada Čaki odlazi istim putem nazad, dogovara žičanom vezom artiljerijsku podršku i vraća se da obavi zadatak.

Sadejstvo artiljeraca i momaka koji su bili u dubini neprijateljske teritorije bilo je više nego odlično, a o tome između ostalog, govori naknadno granatiranje grada Bugojna. Akcija filmski izvedena, ali istinita. I samog Čakija, koji o sebi malo govori ove priče su zapalile, pa mi tvrdi kako je njegova četa puna pozitivnih iznenađenja. Prisjeti se Vahidin, da nisu pohvalili svog komandira kao jednog od bolje cijenjenih prilikom završnog testa u ROŠ-u.

Kroz kratak razgovor sa ovim momcima mogao sam primjetiti da je sugestija kolega iz Organa za moral bila na mjestu, jer vrijedilo je posjetiti ovu dobro organizovanu i u svim pogledima jedinstvenu družinu.

Edin Kirlić

http://www.hasib-musinbegovic.com

707.Sbbr. u septembarskoj ofanzivi oslobađanja Donjeg Vakufa

UKLONJENA ČETNIČKA AVET NAD BUGOJNOM

U ofanzivi jedinica 7. korpusa na oslobađanju D.Vakufa, 707.Sbbr. u trodnevnoj akciji od 11. do 13. septembra potpuno slomila agresora na svom pravcu djelovanja, izbacivši na desetine agresorskih vojnika iz stroja, a jedanaest je zarobila. Zaplijenjene su i značajne količine naoružanja i druge vojne opreme. Zaposjevši Ruska Pilanu i Babin Potok brigada je praktično otključala vrata Donjeg Vakufa. Tako je uklonjena četnička avet koja je neprestano prijetila civilima.

Došlo je vrijeme oslobađanja Donjeg Vakufa i dijelova kupreške opštine, nakon troipogodišnje četničke okupacije. Sa dolaskom jeseni sve je to više mirisalo i u zraku. Za takav poduhvat, uz sve ostale zadatke, 707.Sbbr. bila je uvijek spremna, jer se za takav korak spremala cijelo proteklo vrijeme četničke okupacije naše zemlje. Pored toga što je D.Vakuf bio okupiran, oslobođeno Bugojno je još uvijek bilo na bliskom dometu njihove artiljerije. Četnici su to kao i tokom trajanja cijele agresije maksimalno zločinački koristili i neprestano za svoje gubitke i neuspjehe u vojničkim okršajima prijetili i tukli po civilima. Radili su to i tokom augusta i početkom septembra, a slueći nadolazeći napad sve su češće bile i provokacije po našim linijama.

U posljednje vrijeme više su to činili iz straha i kušanja šta ih čeka ispred njihovih linija. Trećeg septembra im pristiže i pomoć od 16 kamiona četnika. Na ustrajne provokacije po linijama i gradu, komandant brigade četvrtog septembra naređuje da se žestoko uzvrati artiljerijski i pješadijski. Odlučujućem napadu predhodila su detaljna izvidanja neprijateljskog prednjeg kraja te neliko nasilnih izvidanja i sve je bilo spremno za odlučujući udar.

Jedanaestog septembra u ranim jutarnjim satima dio jedinica 707. počinje napad u rejonu Demirovca. Iako agresor pruža jak otpor jedinice 1.bb. za samo nekoliko sati ovladavaju objektima Demirovac tt 1765, Križ kota 1714. U planinarskim uslovima borbe, neprohodnog terena i gustih minskih polja, do punog izražaja dolazi veliko iskustvo boraca i starješina. Sve se to savladava bez gubitaka uz dobru logističku podršku.

Dijelovi jedinica 3.bb. 12. septembra uspješno napadaju na pravcu Mala Semešnica - Tisova Kosa - Junuzovac. Na Dekala napadaju dijelovi 1. i 2.bb., IDV "Hijene" i POČ. Napadaju u dva pravca: Tisova Kosa-Junuzovac i Ivik-Stolovaš. Nakon zaposjedanja Dekala ubrzo se dio artiljerije izmješta na ovaj dominantni objekat. U borbama 11. na 12. septembra jedinice 707.Sbbr. u potpunosti ovladavaju objektima: Demirovac, Križ, Semešnica, Javorak, Čučkovine i Dekala.

DEMIROVAC NAPOKON SLOBODAN

O značaju oslobađanja ovih objekata najbolje govore i četnički položaji, posebno na Čučkovinama i Dekalama, koji su predstavljali najveće utvrde na koje su do sada naišli naši borci. Zbog visine (poslije Stožera najveći su dominirajući objekti) za četnike je to imalo odlučujući značaj, ne samo da očuvaju "Srbobran" (Donji Vakuf), nego i šire gornjevrbasko područje i komarski prevoj.

Na Dekalama su četnici gubili odsudnu bitku za ovo područje. Četničke utvrde su bile povezane ne samo fizički - tranšeima, nego i do u detalje razrađenim sistemom vatre. Kakav su značaj odbrani četnici pridavali na ovim objektima najbolje kazuje i podatak da su na tom pravcu bili angažovali i 2. sembersku brigadu sa pridodatim arkanovim specijalcima tzv. "Panterima".

Upravo kod takvih izazova dode i ono poznato herojstvo boraca i starješina 707. Sbbr, koje je naprosto lomilo neprijatelja. Nažalost, u herojskom oslobađanju Dekala izgubila je brigada i dvojicu hrabrih i odvažnih starješina, 707.Sbbr. nadporučnika Almira Čankušića - Miška i nadporučnika Suada Kasuma.

Sutradan u ranim jutarnjim satima POČ I IDV "Hijene" napadaju na pravcu Dekala-Stolovaš sa cijeljem ovladavanja rejonom Stolovaša, dok dio snaga napada na pravcu Dekala-Tisova Kosa. Dio jedinica 3.bb. napada na pravcu Junuzovca i Ključke Kose tt 1112 sa ciljem ovladavanja rejonom Junuzovca.

Na svim zadatim pravcima borci 707.Sbbr. potpuno obezglavljuju neprijatelja, planski izvršavajući zadatke, uz samo šest ranjenih. Dio razbijenih agresorskih snaga, koji se panično povlači prema Komaru, granatira Bugojno sa deset artiljerijskih projektila, vjerovatno i posljednji put zauvijek.

Dio jedinica 2. i 1.bb, POČ i IDV "Hijene" u potpunosti ovladavaju Tisovom Kosom. Posebne zasluge uz udarne jedinice i pješadiju pripadaju Pionirskom vodu Inžinjerije 707.Sbbr., koja velikom brzinom uspijeva razminirati prolaze za jedinice kroz minska polja. U zaposjednutom selu Jablan formira se privremeni IKM na kome se dogovara dalja upotreba jedinica.

Nakon zaposijedanja Stolovaša jedinice 707.Sbbr. se probijaju do Ruske Pilane i Babinog Potoka i izbijaju na lijevu obalu rijeke Vrbas, a potom ulaze u Donji Vakuf. Novoimenovani komandant 707.Sbbr. nadkapetan Almir Idrizović imao je razloga za dvostruko slavlje, za uspjehe svoje brigade i dobitak sina tog dana. Sutradan jedinice dobivaju zasluženi odmor, izuzev Logistike, koja ima pune ruke posla da pokupi ratni plijen.

PJEŠADIJA BRŽA OD ARTILJERIJE

Evo kako uspješnu akciju vide dvojica starješina 707.Sbbr, njenih neposrednih učesnika. Nadporučnik Hašim Bušatlić, kaže: "Akcija je brzo i munjevito izvedena tako da naša artiljerija, osim prvih nekoliko plotuna" nije stizala da pješadiji daje podršku. Nismo se mogli napremještati. Ponovo se pokazalo kakvu izuzetnu imamo pješadiju. Prosto je gazila četnike, koji su iza sebe sotavljali i tehniku i poginule. Naša brigada je prva krenula, počela akciju i otvorila vrata D.Vakufa."

Nadporučnik Izet Skrobo - Šumar, član komande 707.Sbbr., bez koga nije prošla ni jedna značajnija akcija kaže: "Nakon pripreme i nasilnih izvidanja POČ i IDV "Hijene", kojima sam lično rukovodio, ojačane izvidačima 1.bb, krenule su u odlučni napad. Neprijatelj daje jak otpor, ali mu to ništa ne pomaže. Isplaniranom, brzom i dobro izvedenom akcijom ove jedinice probijaju prve četničke linije, o čemu odmah obavještavamo jedinice drugog ešalona.

Ove se brzo uvezuju sa udarnim grupama i zajedno se krenulo sa Dekala prema Stolovašu. Samo na tom pravcu ubijeno je devet četnika. Na Stolovašu je izvršeno pregrupisavanje jedinica, nakon čega sam sa pomenutim jedinicama krenuo prema selu Rasavci. Nakon što smo selo "uzeli" bez otpora, dalja naredba je bila da se oslobodi selo Semin, što smo i učnili. Uslijedila je naredba da se zaposjedne Ruska Pilana i Babin Potok, koju u potpunosti izvršavamo. O kakvim se borcima radi govori i podatak da u udarnim jedinicama nismo imali ni poginulih ni ranjenih." - priča nadporučnik Skrobo.

Tokom septembraske, oslobodilačke, akcije 707.Sbbr, ubijeno je i izbačeno iz stoja na destine četnika, jedanaest zarobljeno i zaplijenjene značajne količine naoružanja i druge vojne opreme. Izmedu ostalog zaplijenjena su tri MB 120, deset MB 82, četiri PAT-a 20/1, tri BsT-a, jedan PAM "Browing", četiri puškomitraljeza i drugog, sve u ispravnom stanju. Zarobljeno je i preko 150 000 komada sitne municije, preko 500 mina za MB, preko 100 granata svih vrsta, raketa za lansere, preko 300 raznih mina, četiri teretna i dva luksuzna auta u ispravnom stanju, pet pokretnih poljskih kuhinja, ogromne količine sanitetskog materijala i četiri kamiona razne intendantske opreme. Moguće je da nabrojano nije sve, jer zbog minskih polja nije pretražen cijeli teren. U oslobođenim selima ostala je sva pokretna imovina.

Septembarska akcija 707. Sbbr., u ofanzivi 7. korpusa, zadala je četnicima nepopravljiv udarac na svom pravcu djelovanja. Bilo, akobogda i ponovilo se. Svakako da će i ovu ubilježiti kao jednu od svojih značajnijih.

Ismet Muratspahić IS 707.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Put do slobode se nastavlja

SEDAMSTOPETA PRED KAPIJAMA JAJCA

Sada u Vincu prisjećamo se riječi komandanta tadašnje 305.sbbr. majora Halida Dedića, prilikom obilježavanja godišnjice brigade: -"Želja nam je da naredne godine budemo bliže Jajcu." Već naredne godine, kao da je predviđao događaje, izjavio je, prilikom obilježavanja druge godišnjice brigade na Rostovu:-Treću godišnjicu Brigade dočekaćemo u slobodnom Jajcu. Eto borci ga poslušaše. Sa riječi predoše na djela i dočekasmo taj trenutak. Savladavši sve prepreke na svom borbenom putu, 705. postade slavna i već je sada svoj ratni put označila najdražim uspjehom.

TAČNO U PODNE

Gazije najmladeg korpusa i najbolje armije na svijetu, krenule su u nezadrživ juriš. Žestoko je počelo 10. septembarskog dana tačo u podne. Četničke utvrde pred silovitim napadima, padaju kao truhle stračare.

U zbijenim čvrstim redovima jedinica 7. korpusa, 705. juriša pravcem kojeg su porajno svi priželjkivali. Sa Kamenjaša, Velikog i Malog Šiljkovca, čisteći zloglasnu Poganu ravan, zatim Vezovine, produžavajući nezadrživo ka Komarskom prevoju, Radalju...munjevito stižu na Hamušu, Karaulsku goru...

Dnolučki palež i Biljevine su već teritorij Jajačke opštine. Odatle puca pogled na Ranče, Bešpelj, Barevo, Pšenik, Carevo Polje, a dolje u podnožju, znaju to dobro borci, najljepši grad na svijetu. Najpitomija Dnoluka.

U tim okršajima i najbogatija ratna žetva do sada. Radosti još i ne počinju, a prva razočarenja su tu. Ne može se dalje napredovati. Na tom dijelu je i susret sa jedinicama HV i tu se staje. Iznenadeni i mi i oni, uz korektan odnos i dogovore komandi, da se ostane jedni uz druge. Borci se disciplinovano ponašaju, ali osjećaju i žal što im drugi moraju da ureduju i čuvaju vlastitu teritoriju.

NAPOKON U RODNOM VINCU

Najsrećniji medu sretnicima je njihov dojučerašnji saborac i starješina, "Zlatni ljiljan", a sada i komandant, major Abid Gromila: -Vinac je slobodan, ali je puno sela i gradova kojima treba pomoći da budu slobodni. Idemo dalje. Slobodna BiH je naš konačni cilj.

Sakib je, saburli, ali su: Najko, Nesib, Bibi, Hamdo, Šuki, Azim, Salko, Vaha, posjetili svoja ognjišta, udahnuli najsladi i najprijatniji zrak, usput izvidali. Ostali su, da bi što prije i što bolje vidjeli toliko željeni krajolik, penjali se na najviše kote, Jele...

Alija i Samir Švraka, skoknuli su do potpuno spaljenih Dogana. Ipak sretni su jer je sloboda ljudima najvrijednija.

Bolničar Husi, vidno razočaran što se nije moglo dalje. "Biće bolje, veli. Žao mi je Ahmeda Leke i Mustafe Karage, koji poginuše pred kućom, tako reči. Jer, bili su to prave borčine, jarani kakvi se moraju pamtiti. Ali, eto, ratna sudbina ne bira."

Tako govori i Alija Ćosić, komandant Prvog bataljona, "Zlatni ljiljan" i istinski gazija. Samo sumnjičavo vrti glavom, kao da hoće reči da smo nečijom krivicom zakasnili što već nismo u Jajcu. Ipak optimistički govori: -Nadam se i vjerujem da ćemo uskoro u Jajce i da nesporazuma neće biti sa HV.

Jer, Vašingtonski, Splitski i Ženevski sporazumi pa i posljednji susret dva predsjednika, moraju se ispoštovati. Ako toga ne bude, onda zna se.

Na postignutim uspjesima, borcima 705. Sbbr., na slobodnoj vinačkoj teritoriji, čestitao je i komandant GŠ Armije RBiH, armijski general, Rasim Delić. On je uz to rekao da moramo sami uredivati slobodni prostor jer smo mi na svom. Inferiorni ne smijemo biti, a dogovore moramo poštovati. Vjeruje da ćemo ovih dana otkloniti sve nesporazume i da ćemo otvoriti vrata Jajcu i omogućiti povratak njegovim građanima.

IS 705.Sbbr.

KAD SAN POSTANE JAVA

Dugo sanjani san, 15. septembra '95. mi se evo ostvario. U samo podne, dok su se negdje Bosnom razlijegali ezani, sa svojim drugim bataljonom sam kročio poznatim stazama. Nisam siguran gdje je tu granica jajčke opštine, jer meni, prijeratnom skitnici po planinama, granice nisu predstavljale ništa. Nešto mi je ipak govorilo da se nešto dešava nesvakidašnje. U zraku sam osjećao slatko zadovoljstvo.

Poslije dužeg perioda sam na sopstvenom tragu, utrtom u planinske staze još kao mladi planinar. Tog dana sam sa najvećim ponosom gazio u sopstvene stope, jer ovog dana sam bio na OSLOBODILAČKOM POHODU.

Grlio sam poznate vidike, prisjećao se snjegova Ranče planine i Huma. Prisjećam se svih detalja mog djetinjstva provedenog ispod Huma.

Misli mi nisu dale da se radujem...

...Sedamnaesti je septembar. Na zadatku sam u selu Biokovina. Ponovo osjećam dah mog Huma. Miris jalove zemlje i paljevine se širi planinskim zrakom.

Zajedno smo ja i moja rutna sjena, ili ja njegova, svejedno, Semir Dervišić. Ovo je njegovo rodno selo. Saosjećao sam sreću i tugu obilazeći ruševine Semirove rodne kuće. Osjećao sam i sreću kao i Semir na mezaru njegovih, rahmetli, dede i nene. Sretni smo zbog kamenih biljega, nišana koji obilježavaju mezarja naših predaka, dobrijeh bošnjaka.

S druge strane je moj Podhum, malo selo, moje ognjište, vječna prebivališta mojih pradjedova, tamo je siromašna krčevina moga oca, tamo je moja mladost i moja budućnost.

Ovog dana nisam stao na kućni prag, ako tog praga još ima. Saburio sam tri godine i predano gazio trnovitim putem koji je ličio na džehenem, a siguran sam koji vodi u DŽENET.

Sakib Kliko 2./705.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Treća četa 1.bb. 727.Sbbr.

AGRESORU DOBRO ZNANI!?

O herojskim djelima i borbenim rezultatima 1.bb. 727.Sbbr. u međusobnom obračunu sa SCA već je svima poznato na teritoriji, koju pokriva 7. korpus Armije RBiH. Borci ovog bataljona dobro su znani i agresoru, koji je iskusio, na svojoj koži, svu silinu, odlučnost, hrabrost i herojstvo koje ovi odvažni borci ispoljavaju u direktnom kontaktu nanoseći im velike gubitke u ljudstvu i tehnici. Svi borci ovog bataljona su heroji, a svaka četa je priča za sebe.

Formiranjem 1.bb 27.bbr, u njegov sastav pripadaju borci iz Skender- Vakufa i dobiše formacijsku oznaku Treća četa. Protkani iskustvom iz borbenih dejstava sa jajačkog ratišta, činili su homogenu cjelinu sposobnu za izvršenje svakog postavljenog zadatka. Poslije potpisivanja primirja sa HVO, jedinice prelaze na vlašićko ratište, što je borce 3.čete veoma obradovalo, shvativši da su bliže svom rodnom kraju i da im se pruža mogućnost da naplate četnicima za svo zlo koje su im nanijeli.

Poslije reorganizacije u 1.bb, 3.četa je dobila novu sliku. U njenom sastavu nisu više samo borci iz Skendera. Tu su i Banjalučani, Mrkonjičani, Šipovljani, a za komandira čete je postavljen Armin Čeleš.

U svim bitkama sa bradatim spodobama, Arminovi borci su izlazili kao pobjednici, a prošli su oni mnoga ratišta od Vlašića, Kupresa, Donjeg Vakufa do Visokog, Breze, Treskavice. Bitka za Poganu ravan, prema kazivanju boraca, ostaće im u trajnom sjećanju, a sam Armin o tome kaže: "Evo, godina i po dana kako komandujem ovom četom, a malo kad sam vidio Nuču, Omericu, Legiju, Midhu i ostale borce moje čete odlučnije i spremnije nego pred samu akciju na Poganu ravan. Kondicioni treninzi za tenkovski desant kod mnogih boraca, pa i kod mene, izazvali su nestrpljenje i neopisiv elan za borbu. Moji borci su se pripremili maksimalno, da bi sljedećeg jutra, sa pjesmom i tekbirom na usnama, odlučno krenuli prema, do tada, neosvojivoj tvrđavi zvanoj Pogana ravan",- u jednom će dahu Armin.

Uz Armina, koji je bio na čelu svojih boraca Samira, Dine, Muharema, Naze i ostalih iz 3.čete, prosto su zbrisali bradonje, nanijevši im ogromne gubitke. I nesavladive tvrđave hrabri i odvažni ruše kao kule od karata.

Vrijeme prolazi, borba za cjelovitu R BiH se nastavlja, ali borci 3.čete ne zaboravljaju svoje poginule drugove, među kojima i nekadašnje komandire Bekira Torlakovića i Sulejmana Deronjića - Ćemu, te poručuju "IDEMO DO KRAJA!"

IS 727.Sbbr

Kako je oslobođen Babanovac

BJEŽALI SU K'O ZEČEVI

Krenulo je. Počele su stizati radosne, dugo očekivane informacije o uspjesima jedinica 7.korpusa od Karaule do Demirovca. Sedamstošestu je očekivao Babanovac. Međutim, prije Babanovca je trebalo savladati jaka četnička uporišta na Žičari (1528), Paljikama, Debelој јеli, iza se isprsila Kukotnica. Moralo se brzo reagovati. Izvršeno je prebacivanje jedinica iz Potkraja. Donešena je odluka da se napada frontalno, duž cijele linije u z/o. Ipak, težišni pravac je bila kota 1528 .

Uzakazano vrijeme krenulo se. Polahko i oprezno. Pred četničkim zemunicama se malo zastalo, osmetralo se. Nije uočeno ništa neobično jer i mnogo puta do sada dolazilo se do pred zemunice i znalo se da četnici maksimalno koriste maskirnu disciplinu. Nismo ih primjećivali. Slijedi provjera sa RPG-ovima. Kao odgovor dobijamo po neki ispaljeni rafal neposredno ispred prvih četničkih linija. U trenutku dilema, zamka ili su u povlačenju. Idemo naprijed.

Pionirci pažljivo skidaju četničke mine, prave prilaze do četničkih zemunica. Nema ih, ali se vidi po svemu da su se izvukli neposredno pred naš dolazak. Dokle? Da li su u drugoj ili trećoj liniji odbrane? Po izlasku na čistinu primjećujemo njihove posljednje grupice kako se užurbano povlače. Idemo za njima. Preko sredstava veze saznajemo da su sve jedinice prešle četničke linije i da češljaju teren ka Babanovcu. Na Babanovcu smo sa 3. i 8.lč oko 11.00 sati i saznajemo da su naši produžili ka džamiji u Mudrikama, Donjoj Šišavi i dalje prema Gračanima. Isto tako saznajemo da do tog momenta nismo imali poginulih, ali da smo imali nekolicinu ranjenih, među kojima su i komandiri 6. i 7.lč. Na licima boraca izrazi sreće i zadovoljstva. Očekujemo dolazak generala Alagića. Nekako u isto vrijeme iz Gračana nam javljaju da se ne može dalje. Blokirani su. Ranjen je i komandir 1.lč. Tih 150 do 200 metara čistine nije se moglo savladati i u nekoliko narednih pokušaja. Sedamstošesta se u ovom pohodu zaustavila na Gračanima.

N.A. 706.lbr.

Zlatni ljiljan 727.Sbbr.:
Sabahudin Imamović - ČOBI

PRIZNANJE U RUKAMA ISTINSKOG HEROJA!

Sabahudin Imamović - Čobi, rođen je 1. januara 1965. godine u Skender Vakufu. U pokret otpora uključuje se po izlasku iz voljenog grada Skender Vakufa jula mjeseca 1992. godine u okviru TO Jajce, potom u i skendervakufskom Odredu, te 306.bbr, a od 15. augusta 1993. godine u 27.bbr, odnosno 727.Sbbr.

Svoj ratni put počeo je kao borac. Na viteškom ratištu je jedno vrijeme vodio 3. četu 1.bb, a po osnivanju IDV-a jedan je od njegovih prvih pripadnika. Već godinu dana obavlja dužnost komandira IDV-a, sa kojim je učestvovao u skoro svim borbenim dejstvima, koje je izvodila 727.Sbbr, a najžalije mu je Kupresa, kako nam reče, gdje on i njegovi IDV-ejci nisu učestvovali s obzirom da su tada bili angažovani na drugom pravcu izvršenja zadataka.

U razgovoru sa njim, skroman, tih i miran, ne voli puno da priča, reče: "Najviše volim kada otpočne napad i kada se četnici podignu u bijeg, a ta njihova bježanja posebno mi ispunjava dušu i čini me radosnim".

Za ove protekle tri godine bilo je četničkih bježanjija gdje je god udarao Čobi i njegovi "Mauzeri" počev od Viteza, Vučije Glave, Meokrnja, Bjeljika, Bezimenog Visa, Riduše, Simišća i Pogane ravni. To se pamti i prepričava.

Kao iskusan borac Čobi i njegovi IDV-ejci imaju "foru" za četnike, koju su primjenili prije nekoliko dana i na Poganoj ravni gdje je iza njih ostalo vječno da leži desetak četnika.

Pitali smo ga o kakvoj se "fori" radi, a on nam reče: "Neka ro za sada ostane tajna, jer trebat će je još mnogo puta primjenjivati, dok ne stignemo do svog konačnog cilja - slobodne i cjelovite R BiH".

Za svoj dosadašnji rad Čobi i njegov IDV više puta su nagrađivani od komandanta 7. korpusa i komandanta brigade, a povodom obilježavanja dvogodišnjice formiranja 727.Sbbr, Čobi je dobio najviše armijsko priznanje "Zlatni ljiljan".

Čestitajući mu na dobivenom priznanju, Čobi nam reče: "Da je ovo priznanje isklesano ne samo njegovim radom, već upornošću, disciplinom i radom njegovih "Mauzera", kako popularno zovu IDV 727.Sbbr. Znajući Čobija, njegov ratni put, s pravom se može reći da je najviše armijsko priznanje u rukama istinskog heroja.

Organ za moral 727.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Jedna od jedinica 7. korpusa koja je svojom borbom doprinijela

NEMAJU ŠANSI -

Borci 5.i 7.korpusa, sa združenim jedinicama naše Armije, u nezadrživom naletu osloba okupirana područja Bosanske Krajine. Nakon oslobađanja Ključa, četnici su, potpomognuti rat zločincima iz Srbije i pod komandom Željka Ražnjatovića-Arkana, nekoliko dana izvodili žest napade na ovaj grad i okolinu koji je, uprkos svemu, ostao u posjedu naših boraca. Sa borci 7.korpusa, koji su odbili više žestokih artiljerijsko - pješadijskih napada i u toku jednog od mno bila je i ekipa Informativne službe 7.korpusa, koja prenosi impresije sa lica mjesta.

Bitke oko Ključa vode se duž cijele linije fronta. Sa snimateljom, Mehom Šiljkom, odlazim u rejon 712.bbr iz Travnika. Tačnije, odlazimo u novu zonu 4.bataljona i to u rejon Krasulja. Iz baze krećemo Nivom koju vozi pravi majstor, Fehim Palić.

"Voziti se ovim putem u toku dana je veoma riskantno. Inače, idemo samo noću, kada vozimo večeru. Bez svjetala", priča Fehim dok vozi kao na kakvom reliju. "Evo, ovdje nas imaju kao na dlanu". Dobro je, prolazimo i stižemo na samu prvu liniju. Autom. Tu je i vozilo saniteta. Nekako mi je suviše mirno. Ali, prije samog pretrčavanja u obližnju kuću, pada jedna granata. Ulazimo u kuću gdje se nalaze borci - Turbečani. Tu su komandir čete Safet Aščić, Ibrahim Šakić, Nedžad Krnjić, Kasim Islamović, Ejub Čejvan, Hakija Smajlović, Sead Kosovac.

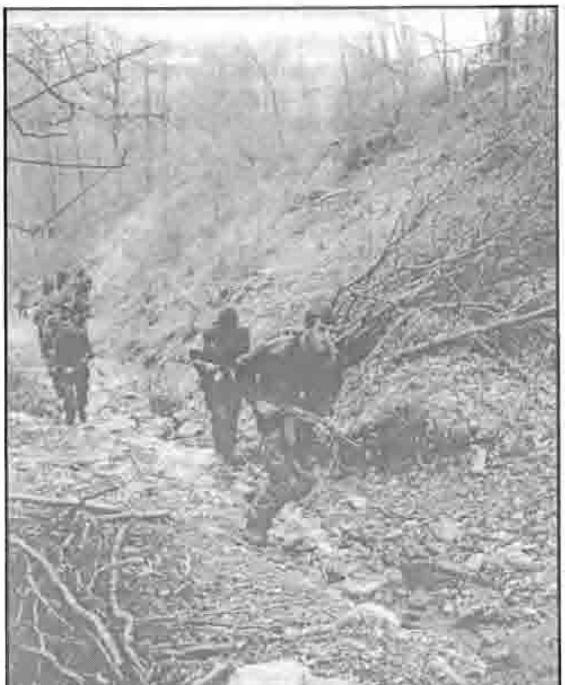

Borci 712. kreću u akciju

NAPADI I KONTRANAPADI

Dočekuju nas selamom. Nismo ni uspjeli razmijeniti pozdrave, a poče "dernek". Naši udaraju jako. Tu su Petog 712.bbr, artiljerci, tenkisti. Gori zemlja. Meci fijuču na sve strane. Granate. Četnici odgovaraju. Njihova praga "pere" po našima. Strahota je slušati. Svi borci uglas pričaju o nekoj bijeloj kući iz koje četnici najviše glavobolje zadaju našim borcima. "Nema čime je nismo pogodili, i tenkom i lanserom, ali jake je konstrukcije. Sakriju se u podrum i na brzinu samo izvrše smjenu", govori Ibrahim. Naši je ponovo gađaju. Pogoci. Gledam kroz prozor. Razmak između nas i četa je 50-tak metara.

Četnička osamdesetčetvorka se stalno oglašava. Hakiji ide na živce, uzima RPG. "Idem ispaliti jednu na njih, ne bi' li je ušutkao". Sa njim odlazi još jedan saborac i Meho-snimatelj koji je cijelo vrijeme snimao frtutmu.

Pomalo gledajući tok borbe, pričam sa Safetom. "Čim smo stigli na ovaj teren, inače ovaj zaseok se zove Husići, odbili smo četiri žestoka četnička napada, kombinovana tenkovsko - pješadijska. Vratili smo četnike, a sigurno smo likvidirali četvoricu. I narednih dana borbe su bile žestoke. Istakao bih da je ovo po godištima bataljon starijih boraca, ali to je i po njihovom ratnom stažu. Moral boraca je na zaista visokom nivou. Pa, mi smo ovdje došli dobrovoljno, jer i početkom devedeset druge u Turbe su stigli Krajišnici da pomognu nama. Evo, sada smo mi tu da pomognemo njima. Nikada nsimo bili jedinstveniji, čvršći, valjda i zbog teškog strateškog položaja u kojem smo se našli", govori Safet.

Poziv preko motorole prekida naš razgovor. Javljaju da ima ranjenih. Granata je pala i ranila trojicu boraca. Borci iz kuće izlijeću, sanitetsko vozilo je spremno za pokret. Izgleda da je jedan od ranjenih Husein Razić, zvani Paloma. Pucnjava se nastavlja. U kuću ulijeće Meho, sav zadihan. "Pala granata među nas. Ona dvojica što su išla sa mnom da ispale granatu iz RPG-a su ranjeni. Samo što je Hakija ispalio granatu, četnici su odgovorili. Ja sam uspio zaleći na

vrijeme. Hakija je ranjen u ruku i nogu. Saborci su ga odmah previli."

RAT - PRAVI RAT...

Rat. Pravi rat. Meho čačka oko kamere, izgled da nešto nije u redu. Jedan geler je završio u njoj. Ko zna, možda mu je ona spasila život. Sanitet odvozi ranjene. Mi u Nivu smještamo jednog lakše ranjenog i ponovo reli-vožnjom vraćamo ga na relativno sigurnije mjesto. Do Komande 712.bbr koja je takođe na samom frontu. Pucnjava se malo utiša. U dubini, prema Mrkonjić Gradu, čuju se jake detonacije i to već treći dan. Hrvatske snage "deru" četnike.

U Komandi je prisutan i Gari. Priča:"A tvrdoglavih četnika". Pomjerimo ih, a oni sa druge strane udare na nas. Ali, valjda nisu navikli da naiđu odmah na uvezanu

Tako njihovi udari neusp završavaju. Nemaju šansi za jed, slomićemo ih". Borba po uzima maha. Ispred naših bor 5.kozarska četnička brigada.

U Komandi su još načelni ver Beganović, Senad Sujo Sifet Melić, Hajrudin Ćosić, Radoslić, Fikret Lendo. Majo ver Beganović priča: "Petog bra, u jutarnjim satima, 4.bataljon. Iz vozila borci su o upućeni na prostore Pješčari, tt 491, tt 493, putne komunikacije Krasulje smo naišli na jak otpor četnik

Nakon borbe zauzi položaje u središnjem Krasulja. Organizovana je od i neprijatelj zaustavljen. Šesto tro stiže i Peti bataljon i on

http://www.hasib-musinbegovic.com

oslobađanju novih područja RBiH je i 712. travnička brigada

SLOMIĆEMO IH!

h uključuje u borbu. Oni lijevo Četvrtog bataljona posjedaju je i uz pomoć CSB Bosna-5, krivaju" teren do 510.brigade, ko rr 527 ka Sanici. Tako je linija olizovana. Borci jesu umorni, : na zemlji, pokriveni jednim etom. Ali, ne daju se. Idemo rijed. Prvog dana borci Četvr- bataljona su uništili četnički k. Gubici agresora su veliki i ono širini fronta. U toku dana sprječavamo tenkovsko - pješadijske napade četnika iz pravca sela Kalabe prema Ramičkom kamenu, dejstvujući minobacačima i lanserom po vjerovatnom pravcu kretanja tenkova, a istovremeno u toku dana pomažemo pri komandantskom i komandirskom izviđanju za napadna dejstva koje na ovom pravcu treba da izvodi 17.VKbbr", objašnjava Melić.

Već je noć uveliko zavladala ovim desetim oktobarskim danom. Za kraj, riječi Hajrudina Ćosića: "Istakao bih da smo ovdje došli kao dobrovoljci, da zajedno sa Krajišnicima oslobađamo i ovaj dio naše Bosne. Sjećam se, sredinom '92. u Turbetu je poginuo Ključanin Mumin Krantić. Evo, sada i nas, ovdje u Ključu", valja nam protjerati ovu neman. Dok to ne uradimo nema nam mira.

Tekst i foto Edhem Ekmeščić

Artiljerci su i ovaj put osvjetlali obraz

su borci vidjeli je 18 mrtvih ", priča major Beganović.

SEDMI UDARA SILOVITO

Motorole rade. Telefoni Se. Borci 7.korpusa udaraju vito. Jedinice pod komanr četničkog oficira, pukika Pere Čolića, su razbi-, bježe. Prodrijevši u inu, naši borci su izbili na u Melitička glava - s.Kazići 435 - Obljaj - Vinogradišće abež - Obadine - G.Prhovo. tavljamo priču o prvim ima ovdje uz muziku sa sa našeg radija. Neko ga "Ibrin radio".

Safet Melić priča: "Možda ajteži dan bio osmog, kada drugim jedinicama izimo odsudnu odbranu la Ključa, na dodijeljenoj

Ovaj četnik nije uspio pobjeći

Tok operacija oslobađanja dijelova Bosanske Krajine

U periodu do 7.oktobra 1995. godine jedinice 5. i 7.korpusa Armije R BiH angažovale su se na zaustavljanju jake četničke ofanzive koja je špicu svog udara usmjerila prema Ključu. Jedinice 7.korpusa, ulažući napore i ne štedeći živote, zaustavile su agresorsku neman, nanoseći im velike gubitke u ljudstvu i naoružanju. Linije su potpuno uvezane, Ključ je odbranjen. Slobodan!

Već 8.oktobra 1995. godine borci i starješine 7.korpusa vrše intenzivna izviđanja i pripreme za izvođenje kontraudara, pošto se uvidjelo da agresor nije za mirno rješenje rata nego priznaje samo silu. Jedinice 5.korpusa su krenule u odlučujući kontraudar i probile četničke linije u rejonu Bosanskog Novog i Bosanske Otoke. Hrvatske snage su otpočele jake artiljerijsko - tenkovske napade na četničke linije u okolini Mrkonjić Grada.

Devetog oktobra naše jedinice su krenule u kontraudar. U žestokim naletima, četničke snage su razbijene na više pravaca. Jedinice najmlađeg Korpusa naše Armije prešle su most na rijeci Sani, napravljen je mostobran i na Previji su se spojile sa hrvatskim snagama. Dio jedinica 7.korpusa je dalje produžio prema tunelu, uporedo sa hrvatskim snagama, dok se preostali dio uputio glavnom komunikacijom prema Zgonu, desna obala Sane, te su napredovale prema selu Halilovići. Iz rejona Veleča izvučeno je tijelo poginulog četnika, koji je bio zamjenik komandanta Odreda policije za specijalne namjene Banja Luka, Željka Jankovića.

U širem rejonu Prhova, na Krasuljskom pravcu, Sedmi korpus odbija nekoliko jakih četničkih pješadijskih napada, pri čemu su četnicima naneseni veliki gubici u ljudstvu. U širem rejonu Ošljaka vodile su se jake borbe. Takođe, jedinice 5.korpusa ostvaruju veoma značajne borbene uspjehe. U toku dana izbile su na Gradinu sa koje se vidi Sanski Most. Oslobođena je Sanica! U sklopu jedinica 5.korpusa su MUP i Gardijska brigada. Napredovanja ovih snaga se nastavljaju.

U toku desetog oktobarskog dana jedinice 5. i 7.korpusa zabilježile su nove borbene uspjehe. Borci 5.korpusa u popodnevnim satima oslobodile su Sanski Most! U večernjim satima nastavljaju napredovanje po dubini privremeno zauzete teritorije i izbijaju na objekat Sasina. Jedinice 7.korpusa tokom dana vode žestoke borbe sa četnicima na Krasuljskom pravcu, u širem rejonu Ošljaka i tu, u silovitom udaru, razbijaju četničke snage, te prodiru u dubinu i izbijaju na liniju: Mehtička glava - s.Kazići - k.435 - Obljaj - Vinogradišće - Grabež - Obadine - G.Prhovo. Na desnom krilu jedinice našeg Korpusa, u žestokom udaru, izbijaju na desnu stranu rijeke Sane, na liniju: Ljubinska glava - Greda - Ljubinska planina - Ljubinski vrh - s.Veleč evo - Kobaši - Kragljevica i spajaju se sa hrvatskim snagama. U širem rejonu Ošljaka doveden je u okruženju agresorski IDO (2.krajiški korpus). Takođe, u koordinaciji sa hrvatskim snagama oslobođen je Mrkonjić Grad.

I jedanaestog oktobarskog dana jedinice 7.korpusa nastavljaju sa borbenim uspjesima. Oslobođen je veliki broj značajnih kota i objekata, sela. Naše jedinice su izbile na liniju: s.Dabar - lijeva obala rijeke Sane - Gvozdenuša (tt.488) - tt.735 - s.Daničići - s.Zukići - s.Crljeni - s.Dragoljevići - s.Mačkići. Agresoru su naneseni veliki gubici u ljudstvu i naoružanju. Razbijena 5.kozarska četnička brigada.

http://www.hasib-musinbegovic.com

706.lbr u borbama za oslobađanje Vlašića

BORBA JE NAŠ NIJET

Biljanska dolina se ima čime ponositi. Borci i starješine 706.lbr su mukotrpnim, strpljivim i upornim radom u proteklom periodu rata, ne žaleći truda, uspjeli osloboditi i odbraniti svoju teritoriju i z/o, da bi u posljednje vrijeme briljantnim pobjedama nad SCA u ofanzivnim dejstvima jedinicu svrstali u red perspektivnih i dobro organizovanih formacija Armije R BiH.

Svaki hairli posao počinje sa nijetom, a nijet boraca i starješina 706.lbr je ispunjenje postavljenih im zadataka u oslobađanju poharane nam domovine. Bili su osuđeni da oslobode svoju teritoriju od jednog agresora, te da sačuvaju oslobođeno od drugog, a u saradnji sa drugim jedinicama Armije R BiH i uspjeli su u tome. Posljeđuji zadaci su bili naprijed u oslobađanje privremeno okupirane teritorije.

GRADINA I POTKRAJ

Po dobijanju ovog zadatka prišlo se sistematskim pripremama jer su u prethodnim pokušajima i daleko slavnije i priznatije jedinice ostale samo na pokušaju. Kao dodatno opterećenje ovom zadatku je svakako bila činjenica da je trebalo osigurati i pojačati odbranu u z/o. Sve je bilo na nogama. Trebalo je izdvojiti jedinice za izvršenje ovog ofanzivnog zadatka. Obavezu za izvršenje dobile su 1. i 2.lč, te IDV koji su svoje ratno iskustvo sticali na ratištima Bile, Vlašića, Bugojna, Treskavice...

Vremena za pripreme nije bilo mnogo, a trebalo je mnogo toga uraditi. Osnovno je bilo izviditi teren. Trebalo je uočiti svaku četničku zemunicu, svaku vatrenu tačku, minska polja, odrediti kuda im je najbezbjednije prići, odakle dejstvovati. Moralo se ići na sigurno, proboj i ovladavanje Gradinom jer konfiguracija nije dozvoljavala neuspjeh i povlačenje. Ako se udari na četnike, moralo se proći.

Paralelno sa pripremama borbenih četa, jedinice za podršku su odradivale svoje. Artiljercima i PAM-istima su izdana jasna Naređenje. Sve je bilo povezano. Na posljednjem pripremnom sastanku pred akciju, sve prisutne su duboko dojmile riječi majora Sipića: "Momci, vi ovaj zadatak možete izvršiti", bile su izgovorene spontano, a na bazi sagledavanja priprema koje su izvršene. Neizvjesnot i iščekivanje su trajali do prvog ispaljenog RPG-a, a poslije, poslije su momci 706.lbr u furioznom naletu zbrisali četnike sa Gradine i Potkraja, razbivši im iluziju o nekakvom srpskom Miloševu.

VUČIJA PLANINA

Poslije nekoliko dana zasluženog odmora 706.lbr dobija novu Naredbu - ovladavanje Vučijom planinom, te zemljišnim objektima Vučija glavica, Kosine, Kulašica, Golub... Način izvođenja zadatka radikalan za sve. Isti se imao izvršiti u saradnji sa tenkovskom četom.

Većina naših boraca do tog momenta tenkove uživo nije ni vidjela, a sada po zadatku sa tim

čeličnim kolosima se trebalo desantirati, probiti četničke linije i ići dalje. Vremena za pripreme svega nekoliko dana. U rejonu okupljanja ubrzano se izvode vježbe sa grupama za desantiranje.

Jedinice koje idu na Vučiju glavu idu u izviđanje. Na ovom zadatku se angažuje i u martu ranjeni, neoporavljeni komandir 1.lč Avdija Kadrić. Ide dobrovoljno, Vučija planina mu je životna preokupacija. Po ličnom zahtjevu traži da se Vučija glava ne radi artiljerijom. Uvjeren je da je sa svojom jedinicom može uspješno osloboditi. Udovoljilo mu se.

Sve je bilo spremno za početak. Tačno se znalo za svako oruđe za podršku koju četničku zemunicu pokriva. Pokret jedinica izvršen 15 minuta prije roka. Krenulo se sa pjesmom u 01.45 sati. Borci su bili raspoloženi, mada su krenuli u bitku kakvu su do sada imali priliku gledati samo u dobro režiranim američkim filmovima. Na polaznim položajima ih zatiče magla gusta kao tijesto i tanki snježni pokrivač.

Ostatak noći i jutro izuzetno prohladno sa temperaturom ispod nule. Čekanje, magla kao za inat neće da se razide.Akcija se prolongira do daljnjeg. Povratak u rejon razmještaja i čekanje koje je trajalo nekih tridesetak sati. Ponovo izdato naređenje o pokretu. Neposredno ispred polaznih položaja mimoilazim se sa momcima iz 2. i 3.lč koji imaju zadatak pratiti tenkove. Većina njih je sa osmjesima i sigurnih u uspjeh. Pomislih, pa ovi momci su koliko juče izašli iz rovova u kojima su proveli cijelo vrijeme rata, spremni za odbijanje četničkih napada, a sada koračaju tako sigurno i odvažno. Sjetih se već pomenutog nijeta. Da, to je to. Bosna se mora oslobađati.

Kod tenkova ista atmosfera, posada i grupe od po 5 boraca sastavljenih iz 1., 2.lč i IDV-a garantuje siguran prolaz kroz četničke linije. Čeka se znak za pokret. Posade na oruđima za podršku takođe spremne. Može se krenuti. Na osmatračnici 706.lbr vrije kao u košnici. Pored starješina koje rukovode napadom 706.lbr i tenkovske čete, tu su još i starješine drugih jedinica koje su trebale nastaviti aktivnosti.

Komandant objašnjava da je dogovoreno da početak napada počinje kada jedinice koje je predvodio Avdija završe posao sa Vučijom glavom. Vrijeme je sporo prolazilo. Na desnoj strani je otpočela pucnjava iz pješadijskog naoružanja. Javljaju da je Avdijina grupa došla u kontakt sa četnicima i da vode borbu. Negdje oko 14.00 sati je javljeno da je Vučija glava oslobođena.

Izdaje se znak za napad. Otpočinje strahovita artiljerijska priprema, a u istom periodu kreću tenkovi sa svojih položaja. U 14.09 sati "Ajvaz dedo", sa visoko uzdignutom zastavom R BiH, prelazi našu liniju, hitajući ka Vučijoj planini. Do prvih četničkih rovova ima 600 do 700 metara otvorenog prostora, kao na pozornici.

Oruđa za podršku neprestano bljuju vatru, ne ostavljajući četnicima vremena da sa svojim protivoklopnim sredstvima ugroze naše tenkove ili pješadiju. Dok "Ajvaz dedo" polahko prilazi četničkom tranšeu na Vučijoj planini, našu liniju prolazi i posljednji tenk sa borcima Treće u pratnji. Sve je u međuprostoru.

IZRODI PROTIV NAS

Kolona tenkova i vojnika ide disciplinovano, po jednom tragu, zbog mina. U 14.15 sati "Ajvaz dedo" prelazi četnički tranše, "Hadžo" malo zastajkuje, dejstvuje, pa opet ide dalje, ali malo u desno na svom pravcu. Za trenutak primjećujemo mali bljesak pored njega. Ubrzano saznajemo da je na svom putu aktivirao poteznu minu. Ostali tenkovi idu na svojim pravcima. Borci treće čete su već na Vučijoj planini i polahko zauzimaju jednu po jednu četničku zemunicu. Nekako u tom periodu javljaju da je jedinica koja je "radila" Vučiju glavu zastala, da je blokirana i da ne mogu dalje.

Četnici su ostavili zemunicu na samom vrhu i ne mogu ih istjerati. Traže pomoć artiljerije. Djelovalo se. I pored direktnih pogodaka četnici nisu napuštali tu zemunicu. Želeći da riješi tu prepreku, poslije jednog od direktnih pogodaka artiljerije, zemunici se polahko počeo podvlačiti Avdija Kadrić, posudivši nitroglicerinku od jednog momka iz IDV-a. Na određenoj udaljenosti je zastao, malo se podigao i opalio. Iz zemunice se ponovo oglasio rafal. Htio je ponovo da dejstvuje, u trenutku dok se podizao, rafal iz 84-orke ga je pogodio direktno u glavu, čime je život mladog i neustrašivog čovjeka, kome je Bosna bila iznad svega, okončan.

Apsurd svega ovoga je, po saznanju od zarobljenih četnika, da je na liniji ispred Avdije bila četa Meša Selimović, sastavljena pretežno od Muslimana i da je ona okosnica njihove, četničke, brigade. Ponovo neki novi izdajnici koji onemogućavaju oslobađanje Bosne.

Prateći dalje razvoj situacije na bojištu primjećujemo gust i crni dim koji kulja između homorika. Saznajemo da su tenkovi sa dva direktna pogodka uništili četničku PRAGU. Zaposjedanjem Vučije planine i uvođenjem ostalih jedinica uspostavljena je linija odbrane i pokušalo se sa napadima na Kosine i Kulašicu. Brzi dolazak noći je zaustavio te operacije. Četnici su konsolidovali svoje redove da bi u jutarnjim satima, u jakoj kontri neznatno potisnuli naše borce.

Nusret Alihodžić 706.lbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nakon najnovijih uspjeha Armije RBiH, borci i starješine 733.bbr. sa obronaka Vlašića poručuju:

NE PLAŠI SE MOJ NARODE DOK LJILJANI BOSNOM HODE

Napuštajući Vlašić ispraćaju nas odjeci jakih detonacija. Ovih dana na ovom mjestu to je dio svakodnevnice. Gore na nebu sunce pomalo stidljivo promalja svoje zrake. Ko da želi da udahne bar dio ljepote mirisa ljiljana što se širi našom Bosnom ko neminovnost naše sutrašnjice.

Turbe je za mnoge pripadnike 733.bbr. ostalo u trajnom sjećanju. A kako i nebi kada su mnogi od njih još davne 1992. godine kao dobrovoljci, upravo na tom ratištu i protiv jakih dušmana sticali prva ratna iskustva.

U sadejstvu sa drugim jedinicama, momci koji su predvodili načelnik 733.bbr. Hrustan Mekić i starješina Enes Koluh, odrađuju svoj dio zadatka u rejonu Šljivika i Đelilovca i odmah po primitku naredbe odlaze na drugi pravac - Goleš, gdje će do izražaja doći njihova odlučnost da sile mraka i zla nikad više ne kroče svojom nogom na bošnjački prag.

ČETNICI BJEŽE

Dolaskom u rejon Goleša cijeli dan karakterišu stalne provokacije, najčešće u predvečernjim satima. Međutim, u večernjim satima agresor prestaje sa pucanjem. Naši borci povremeno otvaraju vatru prema agresorskim položajima, ali odgovora sa druge strane nema. Istovremeno, na desnoj strani puta Turbe-Komar, odnosno u šumama iznad, primjećen je veći broj svjetala od baterijske lampe, za koje se tada pretpostavljalo da su civili koji napuštaju Turbe. I po nešto jačem intenzitetu kretanja motornih vozila pravcem Turbe-Komar, a koja su se sa naših položaja samo čula jer se zbog konfiguracije terena put nije mogao vidjeti, dalo se naslutiti da jutro donosi nešto novo, nešto krupno.

Ujutro 14. septembra dočekujemo sa naredbom da se spustimo u selo Goleš i tu ostvarimo spoj sa 17.Vkbbr. i krenemo u čišćenje terena prema Komaru. Kako su izvidači 17.Vkbbr. već utvrdili da su četnici napustili svoje položaje, jedan dio naše jedinice zajedno sa pripadnicima 705.Sbbr. odlazi prema Komaru, dok drugi dio jedinice "silazi" u Goleš. Nakon spoja sa 17.Vkbbr. veći dio boraca na čelu sa operativcem Mirsadom i komandantom Prvog bataljona Suvadom Merdan odlazi prema Komaru, dok manji dio jedinice radi na uklanjanju zapreka i minskih polja na putu od Goleša, do glavnog puta koji ide od Turbeta prema Komaru.

SA KOMARA NA VLAŠIĆ

Širokom cestom Turbe-KOmar koja je zbog slabe eksploatacije poprilično zapuštena, odlazimo na Komar. Zločinci su u povlačenju u znatnoj mjeri oštetili most na prevoju prema Komaru, tako da je kretanje bezbjedno samo za putničke i teretne automobile manje nosivosti.

Dolaskom na Komar dobijamo novi zadatak - pravac Vlašić. Jedinica koja je bila u Golešu, zajedno sa jedinicom koja je u toku dana stigla kao pojačanje, odlazi na novi zadatak. O spremnosti boraca 733.bbr. da do kraja istraju na početom putu borbe za slobodu kazivat će novi kvadratni kilometri slobodne teritorije BiH koji će na Vlašiću narednih dana ostati iza ovih momaka.

U noći 14/15. septembra jedinica stiže na odredište na Vlašiću, gdje ih već čeka zadatak: ovladati objektima Rustovi i Ravna planina. Isti je stavljen u obavezu pripadnicima IDV 733.bbr. i dijelovima jedinica iz sastava tri brdske brigade. Na čelu je komandant 1/733.bbr. Suvad Merdan, Kemal Aganović, Mersudin Redžić, te operativac Mirsad Smaka, Enes Koluh i moralista Nijaz Arnaut.

Nakon što hadžija Enes Koluh stvara prolaz kroz neprijateljsko minsko polje, operativac Mirsad Smaka je poveo borce prvo u Ćatiće, a potom u selo Radiće. Na putu ka selu Gračani ostvaren je kontakt sa 706.lbr. nakon čega dio boraca ostaje u Radićima, dok drugi dio boraca odlazi u Ćatiće. Tu se provodi noć, da bi se 16. septembra u jutarnjim satima, pravcem Ćatići-Ugrić krenulo ka Rustovima i Ravnoj planini. Na čelu su bili hadžijini izvidači, dok su ostale jedinice u pravilnom rasporedu išle iza njih. Napredovanje je otežavao vrlo težak teren, ali je istovremeno olakšavajuća okolnost bila činjenica da naši borci nisu naišli na četnike na Rustovima, što je ovladavanje ovim objektom učinilo jednostavnim i laganim.

Komandir 4-1/733.bbr. Kemal Aganović, koji je zajedno sa Fahrudinom Halilovićem te Hasibom Šabanovićem predvodio svoje borce u akciji ovladavanja dijelom Ravne planine, a koji je i sam u borbenim dejstvima na Vlašiću ranjen, sam čin zarobljavanja četnika ovako opisuje: "Nakon kraćeg intenzivnog osmatranja četničkih položaja, pozvali smo ih da se predaju. Kako je jedan od četnika uzeo PAP-ovku i okrenuo je prema nama (bili smo udaljeni 20-tak metara od četničkog uporišta) otvorili smo vatru po istim, i vidjeli kako padaju pogođeni. Kada smo se približili drugom četničkom uporištu, malo smo pripucali, a potom ih pozvali na predaju. Nakon kraćeg vremena prema nama su krenula trojica četnika koji su se predali. Upravo u tom trenutku čuo sam kako Ado viče: - Ovaj ovdje diše!

Kada sam sa zarobljenim četnicima prišao Adi, vidio sam trojicu mrtvih i dvojicu živih četnika, od kojih je jedan bio ranjen u nogu. Kako su Ado i Azro držali uperene puške u njih, ranjeni četnik je molio: - Djeco, nemojte nas ubiti! Naravno, oni nisu pobijeni, već su zajedno sa ostalom trojicom zarobljenika predati višoj komandi".

RAVNA PLANINA - GROBNICA ZA ČETNIKE

Na samim obroncima Ravne planine uočeni su četnički položaji. Prava procjena agresorskih snaga i dobro isplanirana akcija neutralizacije neprijateljskih položaja urodili su plodom. Za veoma kratko vrijeme pripadnici 4-1/733. bbr. su ovladali navedenim neprijateljskim položajima, pri čemu su likvidirana tri, a zarobljeno pet četnika.

Do noći se ovladalo obroncima Ravne planine i prvim kamenom gredom na Livadama. Zbog brisanog prostora napredovanje je zaustavljeno, a borci su zanoćili na novodostignutim položajima.

Sutradan, u sadejstvu sa 727.Sbbr, a u ulozi drugog ešalona, nastavljeno je sa eksploatacijom postignutih uspjeha iz prethodnog dana. Iako cilj (tt 1421) zbog premorenosti boraca nije ostvaren, izbijene su dvije neprijateljske vatrene tačke i ostvaren je fizički spoj sa susjednim brigadama, te formirana nova linija odbrane, što ni u kom slučaju nije zanemarljivo.

Dostignuti položaji stvorili su dobre uslove za dalje napredovanje naših snaga. Kako reče hadžija Enes Koluh, imajući u vidu geografske i vremenske uslove, trebalo je dobro stisnuti pa odraditi ono što je urađeno. Za ono što je urađeno pohvale pripadaju svima koji su učestvovali u nevedenim akcijama: Halimovi i Kemini momci, Mersini i Germini ljiljani, hadžijini izvidači, momci iz Trećeg bataljona, Smaka i policajci. Svi odreda bez posebnog isticanja pojedinaca.

Sa obronaka Vlašića Šestini momci poručuju: "Novi slobodni kilometri su iza nas. I oni ispred nas uskoro će biti iza naših leđa kao dio slobodne teritorije R BiH."

Sumirajući urađeno i gledajući kako ovi mladi ljudi prilaze izvršenju zadatka, sigurni smo da će u najskorije vrijeme major Mirsad Šestić u višoj komandi referisati o novim uspjesima momaka koji u svakom trenutku znaju zašto su tu gdje jesu i šta hoće. Vlašić sve punijim plućima udiše miris slobode. Vlašićem sve jače odjekuje: "Ne plaši se moj narode, dok ljiljani Bosnom hode!"

Nijaz Begović IS 733.bbr.

Imali smo malo vremena da razgledamo selo Goleš. Dio sela gdje je prije rata živio muslimanski živalj izgleda gotovo jezivo. Najveći dio kuća je uništen i zapaljen, a sve kuće odreda su opljačkane. Po fasadama su ostali tragovi fašizma koji je donedavno harao ovim mjestom: na svakom koraku četiri "S" ispisana ćirilicom i imena nekih ljudi koji nikada do tada nisu živjeli u ovom selu. Dvorišta zarasla u korov, a asfaltni put dobrim dijelom miniran, zarastao i poprilično oštećen.

Seoska džamija je posebna priča. Pored toga što je munara srušena i objekat potpuno uništen, zlikovci su uz CiCaCeCu ispisali i svoje ime. Valjda zato da svi znamo koga sutra treba poslati na sud u Hag. Istovremeno, manje srpsko groblje pored puta ostalo je netaknuto. Valjda se sada zna ko je ko, kakav je ko i sa kakvim se to ciljevima borimo.

http://www.hasib-musinbegovic.com

**Tri godine od pogibije mjora Mihajla Petrovića.
25.10.1992.-25.10.1995.**

LEGENDA O MAJORU ŽIVJET ĆE VJEČNO

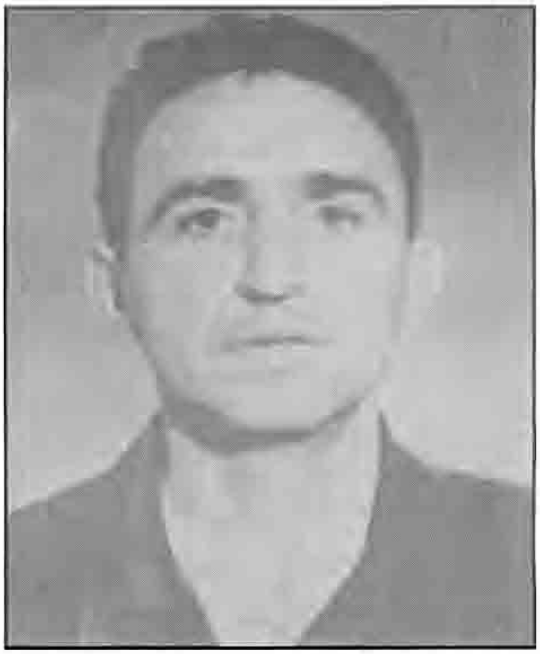

Dvadesetpetog oktobra 1992. godine od posljedica ranjavanja na borbenom zadatku preminuo je legendarni major MIHAJLO PETROVIĆ. Prema sopstvenoj želji sahranjen je sa svojim borcima. Posthumno odlikovan sa dva najviša odlikovanja Bosne i Hercegovine, "ZLATNIM LJILJANOM" i Ordenom Zlatnog grba sa mačevima.

Od aprila 1992. godine ili od početka agresije na ove prostore, svakodnevno sam bila sudionikom povijesnih događaja i rađanja ljudi koji su mijenjali svijet. Zbog njih - heroja, novinarski posao i u ovom surovom ratnom vremenu bio je zadovoljstvo, jer sam imala čast da se družim sa odabranim ljudima - braniocima Bosne i Hercegovine.

Nažalost, sloboda traži žrtve pa tako odlaze dragi i najbolji. I onda opet, novinarski zadatak, sjećanje i obilježavanje godišnjice pogibije, ali zbog svega naprijed kazanog ovo ne može biti samo "suhoparni", faktografski, novinrski tekst, nego prije svega sjećanje na ČOVJEKA, koji je bio komandant, otac, prijatelj i uzor, a kao takav bio i ostao legenda.

OVDJE JE MOJA RAJA !

Tokom rata Armija BiH iškolovala je mnogo majora, međutim na ovim prostorima kada se pomene major, bude se asocijcije na samo jednog čovjeka-legendarnog komandanta sa Šešićke planine Mihajla Petrovića.

I opet strah, kako napisati ovaj tekst o čovjeku koji u svom činu nosi ime, prezime i kompletnu biografiju i koji je već početkom rata, dok se mnogi čestito nisu ni snašli, od "svojih" Mudričana napravio komandose. Kako naći prave riječi za rođenog Beograđanina, Srbina, inžinjera elektrotehnike, oficira bivše JNA, koji je dao pismeni otkaz na službu sa obrazloženjem da se ne slaže sa jednonacionalnom politikom u tadašnjoj JNA i odmah se stavio na raspolaganje Štabu teritorijalne odbrane.

Rukovodio je zauzimanjem Tehničkog remontnog zavoda Travnik u kome je radio gotovo 15 godina, jasno iskazujući svoje opredjeljenje, jer kako sam reče: "Kada je počela agresija na našu domovinu, u ime Travnika, njegovih građana i svega lijepog što sam doživio zajedno sa ovim ljudima, nisam mogao otići i napustiti ih sada kada im je najteže. Ostao sam jer ovdje je moja raja".

Upravo zbog takvog stava Major je bio izuzetno omiljen. Imo je izražen osjećj za pravdu, pa je okupio ljude iz sela Mudrike, sa Vlašićkog platoa, koje su dojučerašnje komšije Srbi protjerali sa njihovih ognjišta i zajedno sa njima krenuo u rat protiv agresora, svakodnevnom obukom stvarajući od njih elitnu jedinicu čiji su položaji bili na Šešićkoj planini.

U to vrijeme bio je svojevrstan kuriozitet: Major Srbin vodi jedinicu u kojoj su svi borci muslimani. O njima Major kaže:"To su radnici, gorštaci iz bosanskih šuma, kojima život nikada ništa nije poklanjao nego samo uzimao. Oni su dobričine, koji su svojim komšijama Srbima sve opraštali, do onog trenutka kada su im zapalili njihov krvavi znoj u mudričkom džematu. Međutim, ni tada nisu postali ekstremni, već su spremni oprostiti svima koji nisu okrvavili ruke."

UVIJEK NA ČELU

Svakodnevno izvodeći obuku pripremao je borce za specijalna diverzantska dejstva i pri izvođenju takvih zadataka bio je uvijek na čelu. Rijetko je govorio o uspjesima koje su postizali iako se zna da je za par mjeseci njegova jedinica izbacila iz stroja preko 100 neprijateljskih vojnika, a o mukama i strahu koji su izazivali kod njih govori izjava četničkog komandanta njihovom radiju - citiram: "Mi smo na Šešićkoj plnini vodili Vijetnamski rat."

Major i njegovi borci imali su mnogo razloga za razgovor sa novinarima, ali on je uz svoj dobro poznati osmijeh odbijao riječima: "Čekaj bre da otjeramo četnike, a onda ćemo da pričamo i hvalimo se."

U junu mjesecu 1992. godine agresor je na prostorima Bosanske Krajine otpočeo sistematsko čišćenje nesrpskog stanovništva, koje se u dugim i tužnim kolonama slijevalo kao rijeka u Travnik. Odlazeći na položaj Major i njegovi borci susretali su nesretne ljude poklanjajući im toplu ljudsku riječ i potvrdu da su ovdje na sigurnom i među svojima.

I tada Major u TV kameru izgovara rečenicu koja je obišla svijet: "NAKON DOŽIVLJENOG RAZARANJA TURBETA I KARAULE, I NAKON SUSRETA KOLONA PROGNANIH SA PODRUČJA BOSANSKE KRAJINE, POSTAO SAM VEĆI MUSLIMAN OD SVIH BOSANSKO HERCEGOVAČAKIH MUSLIMANA, A NA DRINI I SAVI BIT ĆU VEĆI SRBIN OD SVIH BOSANSKO HERCEGOVAČKIH SRBA."

Tom izjavom opet je potvrdio svoje opredjeljenje za borbu protiv zla, na strani onih koji su bezočno i najbrutalnije napadnuti. Istovremeno sa obukom, planiranjem i izvođenjem borbenih dejstava, vodio je brigu o logistici i moralu u jedinici, a njegova desna ruka bio je,zvući nevjerovatno, efendija Nurija Grabus-Dino.

Boravkom na čudljivoj i prkosnoj Šešićkoj planini, Majorovi borci su upoznavali njene čudi i ljepote, kao i sebe same. Stvorila se tako neka čudna ljubav koja ih je vezivala. Samo oni koji su hodili ovim našim planinama i upoznali ih znju da planina koga zavoli ne ispušta lako. Jednostavno sačuva ga samo za sebe ne želeći ga dijeliti ni sa kim. Vežu se vječno.

Tako je čudljiva i prelijepa Šešićka planina, kojoj je Major poklonio svu svoju ljubav i umiječe, valjda sluteći skori odlazak njega i njegovih boraca, ljubomorno i sebično ga uzela u svoje okrilje. Tog 25. oktobra izvršavajući borbeni zadatak Major je teško ranjen. Iako očajni, njegovi borci munjevitom brzinom pružaju mu prvu pomoć i dovoze u Travničku bolnicu, odakle je transportovan u Zenicu, u koju, nažalost, nije stigao. Negdje u Drivuši prestalo je kucati "JEDNO VELIKO LJUDSKO SRCE".

"UKOPAJTE ME MEĐU MOJE BORCE"

Danas pišući ove redove, mislim da je i on slutio svoj kraj, jer je odlazeći na položaj rekao supruzi Ani i prijateljima: "Ako poginem ukopajte me među moje borce i neka mi dženaza krene ispred Gasulhane."

Nakon njegove smrti muk, čuđenje, tajac, ali i ponos na sve što je učinio ovom gradu i njegovim ljudima. Osvanuo je tužni utorak 2. oktobra 1992. godine, dan kada je grad Travnik sa suzama ispraćao svog nadražeg sugrađanina, potvrđujući njegove riječi: "DA BOSNE I HERCEGOVINE NEMA BEZ SVA TRI NARODA."

Tog dana u veličanstvenoj, tužnoj, ali nadasve ponosnoj povorci bili su svi travničani, bez obzira na vjeroispovjest. Major Pero otišao je onako kako je i živio okružen ljudima, a njegov mezar na čelu mezarluka i slučajnom prolazniku govori o njegovom načinu života, jer on je i u akcijama bio samo i uvijek na čelu.

Nakon svih koji su došli da se oproste, posebna tuga, pored porodice supruge Ane, sina Saše i kćerke Jelene, izbijla je iz očiju njegovih Mudričana, koji su mu dali obećanje: "DRAGI NAŠ MAJORE KRENUO SI SA NAMA DA DOĐEMO DO DRINE, ZBOG TEBE I U IME TEBE, DOĆI ĆEMO MI, A TAKO I TI SA NAMA."

I dok se ovaj tekst privodi kraju, opet odnekud izvire sjećanje na dvadesetpeti oktobar 1992. godine i vrijeme 11,30 sati. Naime, tada se preko sredstava veze u Komandi na Plavoj vodi zadnji put javio Major i pitao šta ima novo u gradu i poručio: "Ne boj te se dok je Vlah na Šešićkoj planini."

Znali smo mi to Majore, ali isto tako ostaje naš zavjet NJEMU-ČOVJEKU - HEROJU-LEGENDI "MI ĆEMO STIĆI DO DRINE."

I umjesto kraja. Nije dočekao kraj da bi "pričao i hvalio se", ali umjesto njega bit će tu njegovi borci, koji su danas opet na Šešićkoj planini, Mudrikama, a nastavljaju i dalje - sve do Drine.

IS 712.bbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Briljantni uspjesi 708.lbr. na travničko-turbetskom ratištu rezultat su dobre pripreme i jedinstvenog stava:

SLOBODA BOSNE SAMO NA UMU!

Udarne jedinice 708.lbr. su brzim manevrom i u stilu okorjelih ratnika prebačene u Sečevo, nakon impresivne slike postrojavanja Brigade i njene smotre, na kojoj su srca bila puna radosti, a oči suza. Bio je to, kako se u narodu kaže, baksuzni dan trinaesti u mjesecu. Ali svaki izuzetak potvrđuje pravilo pa i ovaj, jerje za našu Brigadu dan koji će biti zapisan zlatnim slovima.

Kao po običaju prije akcije u izvidanje neprijateljske teritorije išli su komandant brigade major Osman Porić, čovjek, borac, starješina koji se nimalo štedjeti znao nije, jer je rame uz rame išao, kako u izvidanje terena sa starješinama četa i članovima Komande brigade, tako i u akcije. Poslije izvidanja dogovor sa starješinama. I onda je počelo...

BRZI MANEVAR IZ GOLEŠA

Dogovor je pola uspješno uradenog zadatka. Naredba - Izvršenje. Kratko i jasno IDV-e i 7.lpč, škorpije i ajkule, prvi ujedom ubrizgavaju smrtonosni otrov, a drugi neprijatelja bukvalno rastrgaju. Rahmetli Jakub Silajdžija poznatiji po nadimku Manjača, znam ga dobro, učestvovao je u svim akcijama od 1992. heroj ovog kraja, sa svojim "škorpijama": Sajom, Zahidom, Dževadom, Ferzom, Dursumom i komandirom Sedme GROMOVAČE Sefir Čakić - Peco sa svojim Sajom, Mehom, Cacom, Štirkom, Hadžom, Bajom, Paravom, Porić Dževadom, Kedžom, Čorbegom, Jugovićem, Sedadom, jednostavno je rekao MI MORAMO PROBITI! NISU BITNI NAŠI ŽIVOTI! Rečeno, uradeno.

"Manjača je za nas bio uzor koga smo poštovali", poče su pričom Dževad Perenda, pripadnik IDV-a 708.lbr. "Krenuli smo, vjerujte, odmah poslije tih riječi kao hipnotisani, sve se treslo i luktalo od pucnjave koja je krenula kao pod dirigentskom palicom. Rahmetli Manjača je prvi krenuo, kako je on krenuo tako nas je sve ponijelo, u jednom momentu sam vidio Manjaču kako pada, pogoden hasumskom 84-om i najednom kao da se zemlja otvorila ispod mene. Nema dna, a ja padam, oko srca stegao se mraz koji se polako otapao u suze koje su bile prekinute gelerom koji me je pogodio u lice. Od tada ništa nisam više znao. Ali kada sam se probudio osjetio sam bol, onako, znate u duši, jer Manjača je od onih neustrašivih koji se nisu ničeg bojali, samo im je na umu bila BOSNA i njena SLOBODA" - objašnjava Dževad.

Tom prilikom izuzetnu hrabrost i pribranost pokazali su Merzuk Perenda i Senahid Perenda ulazeći u četničke tranšee. Probijene su linije na Potkraju gdje je ostavio svoju mladost i rahmetli Husein Mehanović.

Prilikom oslobadanja sela Potkraj zarobljeno je sedam četnika i mnogo MTS-a i ono što je najvažnije visok borbeni moral kod boraca, gazije koje su samo htjele gaziti dalje bez obzira na sve okolnosti.

IDEMO DALJE...

Izuzetno koordinirano i sinhronizovano nezaustavljivo idemo naprijed prema selu Dželilovac gdje se uključuju Peta i Šesta sa hrabrim, mladim oficirima Zaimom Zaimovićem i Azizom Pranjgom komandirima koji su zajedno sa svojim gazijama učestvovali u oslobadanju Dželilovca, idući prema selu Šešići, gdje su našoj pridodate sa lijeve strane 712.bbr. i 727.Sbbr. sa desne strane i 7. bošnjački bataljon.

Tokom noći jedinice se uvode prema Karauli, koja je u strahovitom naletu zlatnih ljiljana naprosto ostala prazna. Ono što je ostavilo trag u duši naših boraca je ružna slika četničkog vandalizma i skrnavljenje islamske kulture. Karaulska ljepotica, džamija, je srušena do temelja, a kuće srušene i popaljene. To samo mogu učiniti izvitopereni umovi Karadžićevih sljedbenika. U svemu tome zarobljeno je pedeset i šest četnika koji su pripadali 22.pešadijskoj brigadi iz Mrkonjića i Radničkog bataljona iz Banja Luke. Masovno su se predavali, većina su to čosobradi mladići koje je Karadžić primio na žrtvenik tzv. RS.

Četvrtak, 14.septembra 1995. godine u ranim jutarnjim satima jedinice kreću u "češljanje terena prema selima Karaula i po uspješno završenom zadatku nastavljeno je kretanje u dva pravca, jednim dijelom snaga prema Karaulskoj gori (Crni vrh) i drugim dijelom preko s. Hamamdžići gdje su na Malom Smetu formirane naše linije odbrane. Drugom polovinom dana uglavnom su vršene aktivnosti izvidanja neprijateljskih snaga koje su se u neorganizovanim kolonama kretale u pravcu Oboraca."

"Najteže mi je bilo kada sam vidio da se čete izvlače, a ja nemoćan pred impozantnom slikom bježanje, došlo mi je da puknem od bijesa zbog svoje nemoći", reče mi mladi, ali izuzetno hrabri Asmir Ramulj - Apo, član komande brigade, cijelo vrijeme aktivno uključen u borbena dejstva.

ČETE U OKRUŽENJU PETE I SEDME ČETE

Iznad s.Hamandžići ostvaren je spoj sa 705.Sbbr. i jedan dio jedinica sa 727.koja je naišla na otpor prema Smetu. Naše jedinice su manevarski krenule prema Smetu. Preko Suhopolja ka selu Paleč. U Paležu je došlo do pucnjave, sa lijeve strane gdje se nalazilo selo Smiljevica i gdje je 7.četa napravila zasjedu natjeravši čete prema Paležu. Tu su ih čekale gazije 5.čete. Bježe čete k'o bez glave.

U selu Jasik je došlo do spoja 708.lbr. i HVO-e, sa 22. gardijskom bojnom gdje smo se obostrano detaljno informisali o dosadašnjem napredovanju obje jedinice. Poslije toga naša jedinica opet u svom stilu manevarske brigade biva prebačena na Vitovlje. Almir Halilagić, moralista 708.lbr. priča: "I pored svih limitirajućih faktora i pored izuzetno teških psiho-fizičkih napora boraca i starješina iskazan je vrlo visok stepen motivisanosti za borbena dejstva i dalja napredovanja, tako da su borci vršili pritisak na Komandu brigade da se uopće ne staje nego da se ide dalje do pobjede, do slobode?"

Što je interesantno opet su naši hrabri vezisti 708.lbr. dobili čistu desetku kakao mi reče njihov starješina Faik Kovačević: "Moji vezisti su hrabro išli na prvu liniju, u proboj, jedan je i ranjen, Ervin Jugović, koji i nje htio ići na poštedu, jer nije mogao ostaviti Dauta, Mirsu, Budu, Mehmedagića, Envera, Enesa, Bećira, Edina. Sve su to momci koji ne znaju za strah!"

I naš SANITET na čelu sa dr. Jasminkom Suslovski, te sanitetlijama Dinom, Fikretom, Bakirom, vozačima Mirsadom, Enverom su skladno i na zavidnom nivou funkcionisali. Nije zanemarljiv ni doprinos naših kurira, te cijele Komande stana. Logistika je obavila svoj zadatak na nivou jer u svakom momentu su se i u beziziaznim situacijama nalaziia rješenja. I inžinjerci su obavili svoj zadatak, koji nije nimalo lak... Svi, jednostavno svi.

OSVJETLALI OBRAZ

Ovim briljantnim uspjesima naša Brigada je opravdala sve epitete koje nosi u sebi koje nose njene gazije i prema riječima brigadnog generala Mehmeda Alagića ona je bila nosilac borbenih dejstava 7. korpusa, jer je ostvarila preduslove za oslobadanje Turbeta i Radalja, te komarsko-vlašićkog pravca, iskazujući izuzetna svojstva manevarske brigade.

Prema riječima majora Osmana Porića, komandanta brigade, možete zaključiti o kakvim je borcima i starješinama riječ: "Moji borci i starješine su hrabri i požrtvovani. Nije zanemarljivo istaći i činjenicu da su uži članovi komande bili ispred prih redova što nije po načelima uputstva Brigade. Nije zanemarljivo da su moji pomoćnici bili rasporedeni u čete i da su učestvovali u borbenim dejstvima. Moji komandiri četa Zaimović, Pranjga, Čakić, Haskić su pokazali nesvakidašnju hrabrost.

Zadivljen sam brigom prema ranjenicima. Pred mojom brigadom je jedan od najkrupnijih zadataka koje ima pred sobom i ubijeden sam da ćemo svi zajedno ostvariti nove rezultate, oslobadajući nove kilometre teritorije i uvjeren sam da će doći do spajanja 5. i 7. korpusa."- govorio je posljednji put za "Slobodu", kojeg je u narednom zadatku pokosila četnička 84-orka.

Gazije 708. su dosadasnjim uspjesima dokazale da su prave gazije i da su spremne da daju živote u ime Bosne u ime drugih života, u ime slobode, onako kako to oni umiju u PRVIM SAFOVIMA.

Asija Rešić
Foto: Nermin Krujić

Jedan četa je zalutao kod naših ŠKORPIJA - vojska je bio Zedan pa reče našem borcu: "Daj mi, bre, vode, je xam Mece, znaš Memir, kaku mu ne znaš?" Naš momak mu dade vode i reče: "Znaš li, bolan, gdje si, ovo je ARMIJA BiH". Četa se sav odluzio, počeo da drhti. Poslije saslušanja je rekao da se tu u obližnjoj kući nalazi još 60 njegovih drugova. Sedma ijuta je odmah krenula da izvrši diverziju, ali su čete, izgleda, na vrijeme registrovale nestanak Mece, pa su blagovremeno uhvatili maglu.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Stravični zločin četnika u općini Sanski Most

Piše Edhem Ekmeščić

GROBNICE I JARUGE PUNE KRVI...

Srbocrnogorski agresor i dalje nastavlja sa praksom etničkog čišćenja i genocida nad bošnjačim i hrvatskim stanovništvom Bosanske krajine. Oslobađanjem Sanskog Mosta na vidjelo su izišla brojna brutalna masovna ubistva.

Slike su to koje ostaju u mislima cijelog života, a uglavi se vrti samo jedno pitanje. Šta se to dešava u ljudima pa da poprime takve životnjiske instikte? Možda je to u genima ili nešto sasvim drugo. Normalne osobe to nikada neće dokučiti, saznati. Dosada je u oklini Sanskog Mosta pronadeno na desetine brutalno ubijenih civila. Pretežno muškaraca koji su bili u radnim vodovima i služili kao roblje srpskocrnogorskom agresoru.

Prva lokacija takvog zločina u selu Kruhari, tačnije u zaseoku Domazeti, gdje je pucanjem u potiljak ubijeno 15 civila - Bošnjaka. Druga lokacija je u fabrici keramičkih pločica "Sanakeram" u Sanskom Mostu. Tu je ubijeno 10 civila, također, pucnjevima iz blizine. U toj fabrici je, po nekim svjedočenjima sakupljeno još oko 500 muškaraca, koji su prebačeni u Prijedor i o njihovoj sudbini se još uvijek ništa ne zna. Treća lokacija je u selu Sasina, kod same katoličke crkve. Tu se krije možda i najveća enigma, pošto su tu pronadene dvije masovne grobnice. Prva, po riječima svjedoka, nastala je 21. septembra 1995. godine, a druga nedavno u vrijeme dolaska Arkanovih jedinica na ovo područje.

Anda Knežević priča: "To je bilo 21.septembra izmedu 23 i 24 sata. Komšinice su mi rekle da su se u to vrijeme čuli krici, galama, vikanje. DA ZNATE KO JE SRBIN, vikali su četnici! Pucali su oko sat vremena, a onda su se čule i dvije detonacije. Sutradan, kada sam prošla ovuda, jaruge su bile pune krvi. Bagerom su zatrpali ubijene. Do danas više nisam prolazila ovuda."

SLIKE STRAVE I UŽASA NA PRAGU 21. VIJEKA

Četvrta lokacija nalazi se u selu Trnova. Tu je pronadeno 10 ubijenih civila koje su, također, zločinci u povlačenju likvidirali. Ali, preživjelih ima pa će oni adekvatno svjedočiti o svim ovim zbivanjima.

O samom životu u Sanskom Mostu govori također jedan Hrvat, mještanin, koji nije želio da mu se otkriva identitet. "Maltretiranja tokom ovih ratnih godina bila su stalna. Muslimane su više proganjali nego nas. Ali, stradali su i Hrvati, posebno mladež. Prije dva mjeseca zapaljena je crkva u Sanskom Mostu. Kućama su u posljednje vrijeme dolazili Arkanovci. Pljačkali, maltretirali. Potom su nas izbacili iz naših domova, morali smo se snalaziti. U sam centar Sanskog Mosta sam rijetko išao."

A, svi muslimanski vjerski objekti u opštini Sanski Most su srušeni još 1992. godine. Za mnoge od njih ne zna se ni da su ikada tu bili. U samom centu Kamengrada porušene su obje džamije i ona nova i ona stara, koja je jedna od najstarijih u Bosanskoj Krajini. Takvo je stanje i u drugim selima u okolini. Ali, Bošnjaci se ne daju. Pred srušenom džamijom u Kamengradu u petak, 13. oktobra 1995. godine, mnoštvo Bošnjaka klanjalo je džumu. Kao nekada, iako više ništa ne može biti kao prije. Jer, mnogi toga dana nisu bili tu.

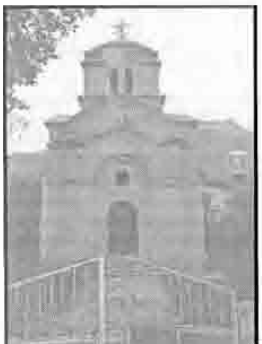

Pravoslavna crkva jedini je čitav vjerski objekat u Ključu. Četnici su sve džamije porušili. Bošnjaci poštuju sakralne objekte.

Porušena džamija u Ključu

Strijeljani Bošnjaci u Domazetima

Ključ: Otkrivene tri masovne grobnice

Oslobađanjem Ključa na vidjelo su izašli mnogi četnički zločini počinjeni takvom brutalnošću da čovjek ne može da povjeruje da je to istina. Po riječima svjedoka, za sada su otkrivene tri masovne grobnice.

Jedna je u rejonu sela Ramići u mjestu zvanom Crvena zemlja i tu je zakopano oko 180 osoba strijeljanih 1992.godine, pretežno mještana sela Biljani i Sanica.

Druga je u rejonu sela Prhovo gdje je ubijeno, a potom zakopano oko 80 osoba tog sela. Treća masovna grobnica je u okolini Laništa na mjestu zvanom Radojkine lokve. Tu je čak oko 200 osoba zakopano. Strijeljanja su pretežno vršena u selu Velagići u osnovnoj školi. Inače, sela Velagići i Pudin Han su prava stratišta. Četnici nisu imali milosti za ovdašnje Bošnjake. Stanovništvo je ili pobijeno ili protjerano, a većina njihovih kuća je uništena.

Slike koje se pamte cijelog života. Koliko mržnje ima u tim neljudima. Svi vjerski objekti, što bošnjački, što hrvatski, do temelja su srušeni. I nova, prelijepa džamija u centru Ključa. Jedini čitav vjerski objekat u Ključu je pravoslavna crkva. Neoštećena!

Ko ne vjeruje, bujrum u Ključ.

Strijeljani Bošnjaci u fabrici SANAKERM

http://www.hasib-musinbegovic.com

Bismillahir-Rahmanir-Rahim U ime Allaha, Sveopćeg, Dobročinitelja, Milostivog

VJERA I ČOVJEK

Sve teorije o postanku čovjeka sa svim svojim razlikama svode se, ipak, na jedno, a to je njegovo postojanje, stvarnost. Čovjek, on je istina. Kao takav, u mnoštvu svega što postoji jedini je od stvorenja koji ima vjeru. To znači priznanje Boga kao Stvoritelja i život i rad po božijim zakonima i uputama. Svi pozitivni atributi pripdaju Bogu, a čovjek je Njegov predstavnik na zemlji kome je sve stavljeno na raspolaganje u granicama potreba vjernika. Sve ostalo, izvan toga, odnosno jedne vjere, jesu stranputice kao čin nezahvalnosti čovjeka, lične štete i zloupotreba vlastitosti.

Svemogući Gospodar, Stvoritelj i Ravnatelj, svojim stvorenjima dao je objavu, Knjigu, odnosno vjeru. To je milost, svjetlost i uputa koja galaksiju održava, a kamo li čovjeka unutar svega. Obzirom da smo uistinu bliži, prije svega, osloniti se i vjerovati u određene datosti, stvorenja i određenja pa na bazi toga istraživati i uvjeravati sebe i druge, sretnici (ljudi) mogu da predahnu: mi vjerujemo! I idemo dalje!

Istorija je svjedok razlika unutar ljudskog roda. Razlike u govoru, boji kože jesu bogatstvo i prednost ako se spoznaju, a opće vrijednosti kojim se ljudi izjednačavaju ili prestižu jedni druge u bogobojaznosti i čvrstini vjere kod Boga priznate. Pošto je čovjek nagrađen razumom, dužan je i znati neke istorijske fakte da bi bio istinski vjernik i korisni član ljudskog roda unutar sveukupnosti Božijih stvorenja.

Uz razum, čovjeku, odnosno - narodima Svevišnji Bog je slao odabrane ljude između njih i Knjigu - uputu po kojoj treba da se ravnaju, vladaju i odgovaraju. Zbog toga ćemo u najkraćim crtama predstaviti tok objave ili upute i Knjige, koje su putem poslanika dostavljane pojedinim narodima, odnosno čovječanstvu. To je volja Apsolutnog Gospodara svih svjetova i način komuniciranja stvoritelja sa svojim stvorenjima (Kur'an 42:51).

KUR'AN - POSLJEDNJA UPUTA ČOVJEČANSTVU

Od prvog čovjeka i poslanika Adema alejhis-selam bilo je mnogo prenosioca i tumača Božije riječi. Ovdje ćemo se koristiti izvorima Kur'ana kao posljednje upute čovječanstvu, jedine zagarantovano čuvane do Kijametskog dana. Sve poslanike i sve objavljene knjige Kur'an priznaje kao istorijske datosti - međaše i svjetionike Božije riječi, ali ističe svojim pečatom konačnost slanja objave svim svjetovima. To je Kur'an.

Uz manje upute koje su dostavljene na posebne načine putem zaduženih meleka (nevidljiva i bezgrješna bića) velikom broju Božijih odabranika, poznate su četiri velike objave: Tevrat-Tora, Zebur, Indžil - Jevandelje i Kur'an.

Čovječanstvo se namnožilo i prvi veliki narod kome između njih stiže poslanik Musa - Mojsije, bio je narod Izraela-Jevreji. Oko 1300 godina prije rođenja Isaa lejhi selam (Isus) rođen je Musa alejhi selam. Živio je u vrijeme silnog bezbožnika Fir'auna u Egiptu i bio odabran za objavu. Bog reče: "O Musa, ja sam tebe odlikovao nad ostali svijet svojim poslanstvima i svojim govorom. Uzmi ono što sam ti dao i budi zahvalan!" Mi smo mu propisivali na pločicama (Tevrata) savjet za sve i objašnjenje za svašto: "Primi to (pažjivo) s ozbiljnošću i naredi svome narodu da prihvati ono što je najljepše. Ja ću vam pokazati kuću griješnika (Fir'avna i njegovih)". (Kur'an Chaušević 7:143,144)

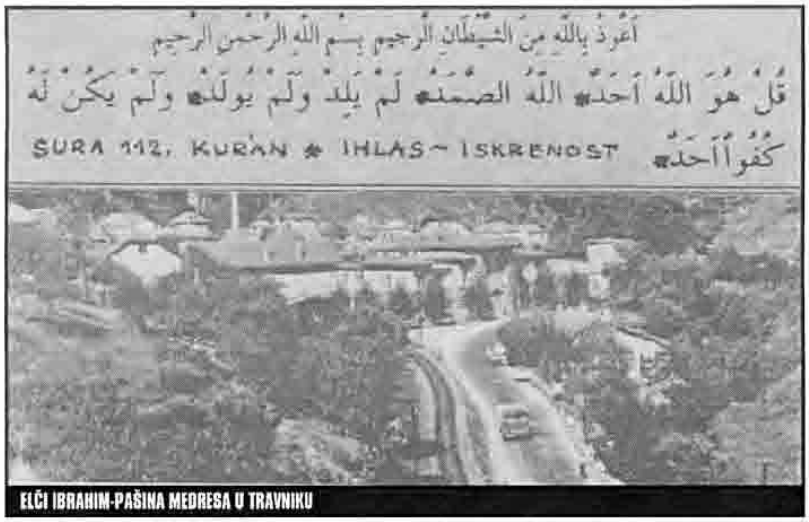

ELČI IBRAHIM-PAŠINA MEDRESA U TRAVNIKU

PRIRODNA VJERA VJEČNE ISTINE

Tevrat-Tora ili Petoknjižje su Židovi izmijenili (Kur'an 2:75) pa je milošću Božijom odbran Isa a.s. koji potvrđuje Tevrat. "Nakon što je Isa osjetio od njih nevjerstvo (da se drže nevjerstva) reče: "Tko su moji pomagači na Božijem putu?" Havarijjuni odgovoriše: "Mi smo pomoćnici Božije (vjere), mi vjerujemo Boga. Budi svjedok da smo mi Muslimani (da smo se predali Bogu)". (Kur'an 3:52)

Isa a.s. je, kao i ostali poslanici, imao niz problema i pored očitih dokza i sposobnosti koje krase odabrane ljude. Židovi su narod smutljivaca koji su činili sve da ometu rad i nauk vjere u Boga. Izvorno učenje Isaa jeste Indžil, ali se poslije odlaska Isaa sa ovog svijeta njegovi sljedbenici i učenici podijeliše u tumačenju izvornog teksta. Nastaje Crkva, institucija koja vjeru koristi u političke i materijalne svrhe, ali i priznanje četiri Jevandelja: po Matiji, Marku, Luki i Jovanu. Ovaj fakat pokazuje odnos prema Božijoj riječi i objavi. Zato Indžil (Jevandelje), kao i ostale objave najavljuje radosnu vijest i dolazak Muhammeda a.s.

"Objasnio vam je od vjere ono što je naredio Nuh, i što smo objavili Tebi i što smo naredili Ibrahimu, Musau i Isau (a to je): ispovjedajte vjeru (Islam) i u tome se ne razilazite. Idolopoklonicima je vrlo teško (neugodno) to čemu ih pozivaš. Allah odabira sebi koga On hoće i upućuje Sebi onoga koji Mu je sklon". (Kur'an 42:13)

Iz ovog zaključujemo univerzalnost jedne istine od jednog Boga koja je bila slata putem poslanika svim narodima i svjetovima. Vjera svih Božijih odabranika je prirodna vjera vječne istine, a to je ISLAM.

Fahrudin Zolota

"U ime Boga, Sveopćeg, Dobročinitelja, Milostivog"

JEDINI CILJ!

U prošlom broju naših novina štampali smo Fatihu, prvo poglavlje Kur'ana. Ona je nazvana "majka Kur'ana" i predstavlja lijek i hranu vjernika muslimana. Dova i stalna molba, uz zahvalu Tvorcu svega. Nadam se da svaki Bošnjak treba, uz ostalo, ovu dovu znati i svaki hairli posao počinjati Bismillom, pa će, ako Bog da, biti berićeta sebi i našoj stvari.

Ovaj broj prezentuje drugi dio minimuma kojeg hoćemo ponoviti, naučiti i vjerovati u ono što je naš jedini cilj. Očitovati Božije jedinstvo koje eksplicitno i apsolutno ističe Allaha džlje šanuhu kao Jednog i Jedinog Stvoritelja svega i svačega.

Posljednja Božija knjiga, Kur'an, završava ovom surom ili poglavljem i po Hadisu, ili predaji koja potiče od poslanika Islama, vrijednost učenja, znanja, vjerovanja i praktikovanja ove kratke sure ima težinu i značaj jedne trećine Kur'ana. Zapamtimo i činimo ono što su radile i rade sve generacije muslimana, da svaki zikr i ibadet kojim se regenerira vjernički duh, počinje uzastopnim opetovanjem tri puta sure Ihlas. Evo teksta na arapskom jeziku radi stalne provjere našeg pamćenja, jer je to jedna od obaveza vjerničke molitve koja predstavlja obavezu svakog punoljetnog i pametnog vjernika Muslimana i uvijek u određenom vremenu na bilo koji mogući način.

1. KUL HUVALLAHU EHAD. 2. ALLAHUS-SAMED. 3. LEM JELID VE LEM JULED. 4. VE LEM JEKUL-LEHU KUFUVEN EHAD.

Prijevod teksta na bosanski jezik, po tumačenju Pandža-Čaušević, izgleda ovako:

1. Reći: "Allah je jedan". 2. On je onaj kome se sve obraća. 3. Nije rodio (nikoga) niti je rođen. 4. I Njemu nije nitko ravan.

Fahrudin Zolota

http://www.hasib-musinbegovic.com

KARADŽIĆ I HITLER - SLIČNOSTI I RAZLIKE

Nema više sumnje da srpska agresija na BiH ima mnogo sličnosti sa Hitlerovim fašizmom i nacizmom za vrijeme II svjetskog rata, ali i bitnih razlika. Uočili su to mnogi ljudi u svijetu, od političara do filozofa, od psihologa do vojnih stratega.

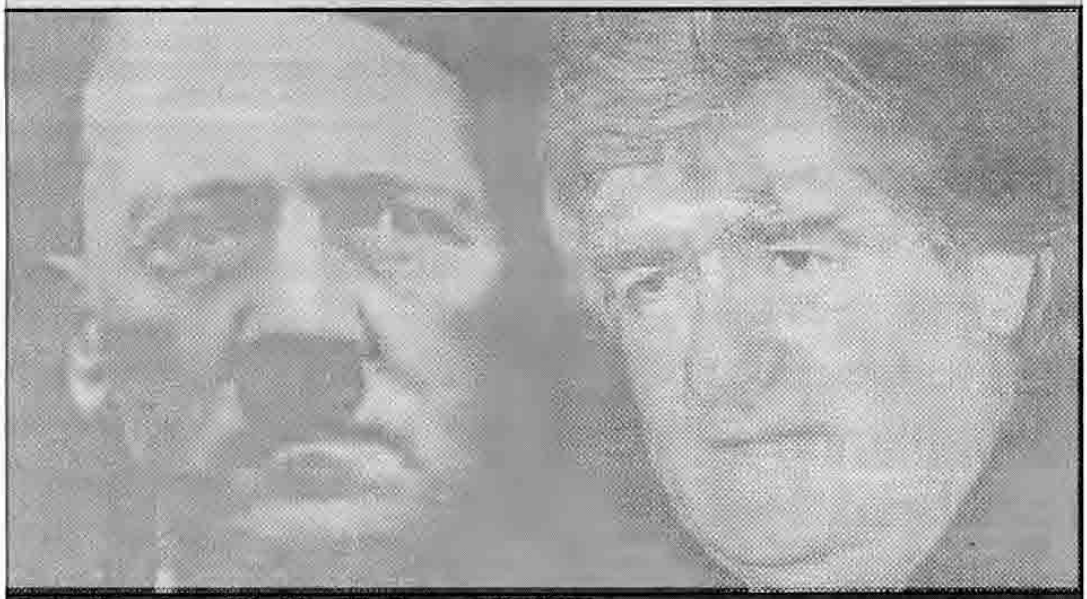

Predstavnici starog i novog svjetskog fašizma. Sličnosti ogromne, razlike minimalne...

Sličnost današnjeg četničkog pokreta u BiH i Hitlerovog nacizma je u sustini, u osnovnoj ideji koju imaju oba pokreta koji zarad svojih naroda drugi žele obespraviti i konačno potpuno uništiti i istrijebiti. Hitler je želio, prije svega, porobiti susjedne države Poljsku, Čehoslovačku itd., a istrijebiti i uništiti Jevreje i Rome. Karadžić je po diktatu iz Srbije imao nešto manji zadatak, porobiti BiH i potpuno istrijebiti bošnjački-muslimanski narod i uništiti mu sve tragove kulturnog postojanja. Hitler je krvavo realizovao ideje Velikog rajha - Velike Njemačke i njemačkog ibermenša-natčovjeka, Karadžić je otjelotvoruje ideju Velike Srbije i velikog srpskog ibermenša. Sličnost je što pred velikim Nijemcem i velikim Srbinom svi drugi treba da budu mali, pokorni, ponizni ili da uopšte nestanu. Hitler je veliki, narcisoidni, samozaljubljeni i samouvjereni vođa, u čijem glasu uvijek preovladava prijeteći ton, a gestikulacije i pokreti ruku uvijek treba da odaju silu od koje treba da kod drugih izaziva strepnju i strah. Slično se ponaša i Karadžić, uvijek samopouzdano, prijetćim stavom, oštrim tonom, samouvjereno vjerujući u silu i naoružanje.

Hitler, kao i Karadžić, najčešće je u društvu vojskovođa generala koji simbolizuju silu. Hitler je za ostvarenje svojih ciljeva razvio do tada nezapamćenu propagandu, putem koje je opravdao postupke i ciljeve za koje se bori, veličajući svoju naciju, a ponižavao sve druge narode koje je trebao okupirati i potpuno istrijebiti.

SNAŽNA PROPAGANDA

Za svoj narod je govorio da je to odabran narod, koji je predodređen da vlada drugima, dok je svima drugima pripisivao negativne karakteristike, a za Jevreje i Rome je govorio da su lešinarski, prevarantski i neradni narodi koje treba potpuno istrijebiti. Karadžić je razvio sličnu propagandu veličanja svog i ponižavanja drugih naroda, onih prema kojima ima teritorijalnih pretenzija, posebno prema Bošnjacima muslimanima i Hrvatima. Za Bošnjake tvrdi da upošte nisu narod. Nekad govori da su to Turci, odnosno ostaci Turaka, a ponekad da su slavenski narod, srpskog porijekla, islamske vjeroispovjesti. U propagandi se tvrdi da nije riječ o srpskoj agresiji već o građanskom ratu, da su Muslimani fundamentalisti, da gaje netrpeljivost prema drugima, da žele stvoriti islamsku državu itd. Za Hrvate se kaže da su svi ustaše, da su genocidan narod, koji želi nestanak Srba. Vlastita nacija se veliča, govoreći o bogatoj kulturnoj baštini i prošlosti, uzimajući iz nje mitske istorijske i neistorijske veličine i legende, zasnovane na slavi, ali prije svega na mitomanskoj sili i ratobornstvu.

Hitler za sve neuspjehe Nijemaca poslije II svjetskog rata okrivljuje druge nacije, ali prije svega bliže i dalje susjede. Karadžić za brojne istorijske neuspjehe u proizvođenju velikosrpskog nacizma okrivljuje također, susjede, prije svega Hrvate i Bošnjake. Srbija i Srbi mogu biti uspješni i neuspješni tek kad ove narode vojno poraze, protjeraju i unište.

Hitler je u stvaranju njemačkog natčovjeka stvarao toliku količinu mržnje prema drugima, da su drugi vrijedni samo prezira i poniženja. Karadžić to isto radi, pred velikosrbinom svi drugi su ništavni i prezreni. Hitler je vjerovao samo u moć, vojnu silu i pobjedu. Karadzić, također, vjeruje da sve probleme treba rješavati silom i vojnim sredstvima. Hitlerov fašizam je doživio slom. Tako će završiti i Karadžićev, jer im je u suštini žudnja za smrću i ubijanjem drugih.

CILJEVI SLIČNI...

Postoje, vjerovatno, još brojne sličnosti između ova dva zločinca, ali postoje i neke bitne razlike. Evo samo nekih. Hitler ježelio osvajanje Evrope, a potom i cijelog svijeta. Velikosrpske pretenzije sada bi se zadovoljile osvajanjem bivše Jugoslavije bez Slovenije. Za razliku od Hitlera koji je želio nestanak Jevreja i Roma, Karadžić želi nestanak Bošnjaka-muslimana u Srbijanskom rajhu. Velika Srbija znatno je po prostoru ograničenija od njemačkog rajha, barem u početnoj fazi, dok bi kasnije obuhvatao većinu balkanskog područja. Karadzić, ma koliki vojni arsenal imao, on je znatno manji od Hitlerovog. Veoma bitna razlika je što je Hitler sve važnije bitke vodio izvan urbanih mjesta, naselja i gradova, dok je Karadžiću jedan od glavnih vojnih ciljeva rušenje i uništenje sela i gradova i ubijanje civilnog stanovništva. Karadžić, za razliku od Hitlera, uništava sve civilizacijske tekovine, bogomolje, džamije, katoličke crkve, groblja, bolnice, biblioteke i sve tekovine kulture bošnjačkog i hrvatskog naroda. Bo sada je uništio preko 1.000 džamija i stotinama drugih vjerskih i kulturnih ustanova. Hitler je imao gasne komore, a Karadžić logore-mučilišta za dugotrano uništenje i nanošenje što većeg bola do konačne smrti. Hitler nije imao organizovano i planirano silovanje žena, a Karadžić je to imao kao dio svoje fašističke strategije.

Hitler nije masovno i planski ubijao civile, starce, žene, trudnice i djecu, a Karadžić je to planski provodio. I odojčad su nabijana na bajonete, a civile je žive palio u kućama, štalama ili svezane za plastove sijena.

SUDBINA ISTA!

Karadžić, za vrijeme trogodišnje agresije na BiH, planski radi na realizaciji javno izrečene prijetnje za skupštinskom govornicom da će Muslimani potpuno nestati. Na svu sreću, ta mu se prijetnja neće obistiniti, jer se jedan narod ne može tako lako potpuno uništiti. Kako god izgledala pomenuta prijetnja i njena dosadašnja zločinačka relizacija, može se ipak reći da Karadžić nema ni približno disciplinovanu i organizovanu vojsku, kakvu je imao Hitler. Ne treba zaboraviti da je i dosadašnju okupaciju i osvajanja izvršila JNA, koju sada Karažić nema.

I na kraju uz pominjanje nekih sličnosti i razlika između ova dva novovjekovna zločinca, recimo još samo jednu sličnost. Poznato je kako je Hitler skončao. Slično će i Karadžić, jer sve sadističke, narcisoidne i osobe pomračenog uma ne mogu podnijeti neuspjeh svojih neostvarenih planova. Armija BiH već danas garantuje da se plan zločinca Karadžića neće ostvariti. On je sebe i svoje pristalice doveo u najveću svjetsku izolaciju, a nije beznačajan i otpor četničkom pokretu među samim Srbima. On to naziva petom kolonom. Od prijetnje drugim Srbima pripasanim pištoljem, on će i sam presvisnuti od tuge.

Kroz istoriju je poznato da velike zločince često ne stigne ruka pravde, jer je oni sami preduhitre. Poslije velikih razočarenja oni sami sebi presude. Nakon ogromnih gubitaka koje je Karadžić nanio i samom srpskom narodu on je već potencijalni samoubica.

Samo se nešto pitam da možda prije ne završi kao Risto Đogo u nekom jarku od razočaranog pristalice.

Ismet Muratspahić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uloga autoriteta i starješina u ratnim uslovima

OSNOVA MORALA - SAMOPOUZDANJE, SIGURNOST I DISCIPLINA

Uloga starješina u rukovođenju i komandovanju jedinicom u ratnim situacijama veoma je naglašena i značajna. Starješine u tim situacijama moraju biti ne samo hrabre, već i spremne da služe ličnim primjerom. Bitno je da potčinjeni ima samopouzdanje, što je važno da se može pouzdati u svog starješinu.

Samopouzdanje, sigurnost i disciplina su osnova morala. Da bi starješina imao rukovodeću ulogu u jedinici mora da posjeduje opšte znanje iz svoje struke, da bude specijalista u određenoj oblasti i dovoljno elastičan i sposoban da ispolji interesovanje za probleme koji nisu direktno vezani za njegovu struku. Vojni starješina i rukovodilac mora imati i druga pozitivna psihološka svojstva, kao što su potrebna inteligencija, karakterne osobine, pozitivna motivacija i ideali. Da bi mogao da rukovodi mora da bude ispred svoje jedinice u nekim psihološkim svojstvima. Njega potčinjeni moraju prihvatati kao sposobnog da bi sa njim mogli da savladaju sve teškoće.

Pri tom je veoma značajna uloga govora i govorničkog dara, koji se postiže učenjem i vježbanjem. Potreba i sposobnost da se govori ubjedljivo neophodno je svakom starješini i rukovodiocu. Svojim izlaganjem starješina mora da se trudi da jedinicu pridobije, oduševi za akciju i predloži takve zadatke koje ona želi da izvrši. Njime on mora da stvara optimizam i povjerenje slušaoca, da djeluje sugestivno i odlučno.

Njegovo izlaganje mora biti pripremljeno, jasno, koncizno i da uvijek ima određeni cilj i svrhu. Ono ne smije biti opterećeno nepotrebnim frazama koje otupljuju interesovanje i izazivaju pasivnost, kolebljivost i neprijatna raspoloženja. U stvari, ono ne smije biti dugo ili zamarajuće. Rečenice moraju biti kratke, sadržajne i jasne. Iz prakse je poznato da je jedinica uvijek slijedila onog koji je umio lijepo da govori i pobudi pozitivne motive za izvršenje akcije. Jedinica će ići za onim koji ima povjerenje u sebe, a tada će ona postati kompletna i jedinstvena.

POVJERENJEM PROTIV STRAHA I PANIKE

Kako će se jedinica ponašati u ratnim situacijama, zavisi prvenstveno od njenog borbenog morala. Na to utiču i mnogi faktori, kao što su ličnost starješine, sistem rukovođenja, obučenost, naoružanje, drugarstvo i disciplina. U vanrednim situacijama u borbi borac je prinuđen da izvršava borbene zadatke i da se izlaže opasnosti. U tim uslovima od presudnog je značaja da pojedinac ima povjerenje u svoje drugove da će mu pomoći ako zatreba.

Ovo saznanje smanjuje unutrašnju psihičku napetost, stvara osjećanje sigurnosti da se savlada strah u opasnoj situaciji. Primjere ovakvog ponašanja u našoj borbi imamo i to je jedna od osnovnih pokretačkih snaga da se savladaju najteža ratna iskušenja, a da se pri tom ne doživi psihički slom.

Naši borci, zadojeni velikim borbenim moralom izlaze čvrsti i nepokolebljivi iz najvećih iskušenja, postižu nove pobjede, koje ih još više podstiču u borbi. Nema sumnje, u kritičnim situacijama u borbi vojniku je neophodna pomoć starješine. Jedinica će se identifikovati sa starješinom ako njeni pojedinci uvide da se on brine za njih i njihovu sigurnost. Starješina u tom slučaju ima snažan uticaj na ponašanje grupe, bez obzira na to u kakvim se iskušenjima ona našla.

U svim ovim faktorima nalazi se ogromna energija kolektiva, koja utiče na ponašanje pojedinca i kolektiva, razvija masovni heroizam i čini ga monolitnim psihološkim mehanizmom, koji je u stanju da savlada najveća ratna iskušenja, među kojima strah i paniku u uslovima životne ugroženosti.

Profesor Sead Čajnić

POGODNO VRIJEME ZA ZARAZNE BOLESTI

Pod crijevnim zaraznim bolestima podrazumjevamo sve one zarazne bolesti kod kojih uzročnici ulaze u čovječije tijelo kroz USTA i izazivaju svojim razmnožavanjem u probavnom traktu oštećenja koja se klinički očituju bolovima u trbuhu, povraćanjem, proljevima itd.

Ti se uzročnici uglavnom izlučuju stolicom, a do prenosa infekta dolazi zagađenim rukama, kontaminiranom hranom i vodom (fekalno - oralni put prenosa).

Ove bolesti obuhvataju 20% od svih zaraznih bolesti kod čovjeka. Javljaju se sporadično ili epidemijski tamo gdje nema higijenski besprijekorne vode, gdje se izmetne i otpadne tvari ne odstranjuju na higijenski način, gdje je nadzor nad pripremom i distribucijom hrane slab, te gdje postoje nehigijenske navike i običaji. Ratni uslovi dodatno favorizuju opasnost od širenja ovih bolesti.

Uzročnici crijevnih zaraznih bolesti pripadaju različitim skupinama živih agenasa pri čemu najveće značenje imaju bakterije i paraziti. Ulaskom u probavni trakt ovi agensi najčešće dovode do upalnih promjena. Ta upala može zahvatiti čitav probavni trakt (gastroenerokolitis) ili samo pojedine njegove dijelove (gastroenteritis, enteritis, ENTEROKOLITIS, kolitis).

Ovakve upalne promjene dovode do čitavog niza općih i lokalnih simptoma. Vrsta lokalnih simptoma ovisi o lokalizaciji patološkog procesa, pa se po njima mogu prepoznati akutni gastroenteritis (jako povraćanje i proljev s obilnim vodenastim stolicama uz grčeve u trbuhu), akutni enterokolitis (proljev s rijetko kašastim, sluzavim stolicama uz grčeve u trbuhu), te akutni distalni kolitis, odnosno, dizenterički sindrom (proljev sa kašastim stolicama uz primjese sluzi i krvi, grčevi u trbuhu..).

Simptomi gubitka tečnosti i elektrolita praktično su najvažniji simptomi akutnih infekcioznih proljeva, jer o njima ovisi ishod bolesti. Kada su jako izraženi mogu dovesti do teških oštećenja kardiovaskularnog sistema i bubrega sa smrtnim završetkom. Takve su bolesti: trbušni tifus, dizenterija, kolera, salmoneloze itd.

U liječenju akutnih crijevnih zaraznih bolesti treba provoditi slijedeće postupke: 1. Nadoknada izgubljene tečnosti i soli. To je najvažnija mjera u terapiji ovih bolesti. 2. Dijetalna prehrana. Provodi se davanjem tekuće i kašaste kalorične hrane bogate bjelančevinama i ugljikohidratima (bez masti) sa dosta soli. 3. Antimikrobna terapija.

dr. Sead Karakaš

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kadrovske promjene u 707.Sbbr.

NOVE DUŽNOSTI, NOVI IZAZOVI

Nedavno je pred strojem komande 707.Sbbr., u prisustvu članova komande 77. Vrbaske divizije, na čelu sa komandantom divizije pukovnikom Senadom Dautovićem, obavljen svečani čin primopredaje dužnosti komandanta 707.Sbbr. između majora Faruka Aganovića - Jupija i budućeg komandanta nadkapetana Almira Idrizovića.

Naredbom komandanta 7. korpusa dosadašnji komandant 707. Sbbr. major Faruk Aganović - Jupi, po privremenom ratnom rasporedu, raspoređuje se na formacijsku dužnost komandanta u 717.Slbr, a u 707.Sbbr. na dužnost komandanta nadkapetan Almir Idrizović, koji je do sada obavljao dužnost načelnika Štaba ove Brigade. Na dužnost načelnika Štaba 707.Sbbr, u isto vrijeme raspoređen je nadkapetan Nihad Bašić, dosadašnji načelnik Inžinjerije 77. Vrbaske divizije.

Obraćajući se prisutnima, prilikom svečane primopredaje dužnosti, komandant 77. Vrbaske divizije pukovnik Senad Dautović je rekao: "Na čelu sa dosadašnjim komandantom Jupijem ova Brigada je imala značajnih i zapaženih rezultata na oslobađanju okupiranih teritorija prema Kupresu. Oslobođena je bugojanska i dio donjevakufske općine. To su Jupijevi uspjesi u rukovođenju i komandovanju. Ovo što on ostavlja vama svima na čelu sa komandantom Idrizovićem je veliko. Pred Idrizovićem, zajedno sa vama, sad je veliki posao u vođenju jedinice i izvršavanju zadataka. Ja ne sumnjam da će on to sa vama uspješno obavljati. Zahvalio bih se Jupiju za ovo što je učinio za 707.-u i poželio mu sreću, uz želju da nastavi na onome što je do sada urađeno."

Major Faruk Aganović - Jupi, dosadašnji komandant 707.Sbbr. prisutnima se obratio riječima: "Ja bih se zahvalio svima prisutnim ovdje u stroju, članovima Komande Brigade, pristapskih jedinica i komandi bataljona sa nadom da ćete u narednom periodu još više posla imati i sa većim elanom izvršavati sve zadatke. Mnogo ste toga dali i više nego što se očekivalo od mene i vas. Mislim da je svaki komandant sretan kad ima ovakve borce, ovakve oficire i saradnike. U ime toga, još se jednom svima zahvaljujem uz želju za još mnogo sreće do konačne pobjede. Život i komanda su kao jedna rijeka u kojoj se mnogi utope, a ostanu samo oni uporni."

Novoimenovani komandant 707. Sbbr. nadkapetan Almir Idrizović kazao je: "Gospodine komandante, meni je čast da preuzimam komandovanje Brigadom kojoj si ti udario temelje. Svjestan sam obaveze preuzimanja komandovanja Brigadom od legendarnog Jupija, a da se pri tome RiK ne naruši. Ja se nadam da ćemo to zajedno sa svim članovima Komande podići na još viši nivo. Danas kad odlazite na novu dužnost, nama ostaje da nastavimo putem koji ste vi zacrtali. Želim da Vam se zahvalim za sve što ste učinili za Brigadu i Bugojno i da Vam svi zajedno poželimo mnogo sreće na novoj dužnosti", rekao je na kraju novoimenovani komandnt 707.Sbbr. nadkapetan Almir Idrizović, koji je i sam od početka učestvovao u stvaranju Brigade, kojom će od sada komandovati.

IS 707.Sbbr.

PRVA GODIŠNJICA PVO-a 717.Slbr.

POUZDANI ČUVARI KOPNA I NEBA

Skromnu, ali i zasluženu proslavu orvorio je načelnik PVO-a 717.Slbr. Ibrahim Hozić. U svom govoru on se osvrnuo na početne probleme koji su pratili ovu ugranu i Bosni vjernu družinu. Ipak 04.oktobra 1995. godine ostat će zapamćen kao dan kada su se uspjela objediniti sva potrebna sredstva koja su bila neophodna za formiranje PVO-a.

Na taj dan povučena su iz raznih jedinica određena oružja i oruđa koja su do tada bila na prvoj liniji, jer se smatralo da do tog trenutka najbolje su mogla služiti svrsi na tom mjestu. Tokom višemjesečnih sukoba sa HVO-om momci koji su bili za PAM-ovima stekli su ogromno iskustvo tako da oni danas i čine okosnicu PVO-a 717.Slbr.

Pored ogromnog iskustva koje ovi momci nesumnjivo imaju treba istaći da oni uživaju i određen renome u gradu pod Vranicom. I danas se mnogi prisjećaju rečenice: "Dok puca PAM sa Krča sve je u redu." Iz neposrednog razgovora sa samim pripadnicima PVO-a 717.Slbr. saznao sam da su u par navrata djelovali i na ciljevima iz zraka (jednom čak i bez prethodnog ukopavanja i maskiranja).

Svoj doprinos ovi momci dali su i nebrojeno puta kada su gađali i ciljeve na zemlji. Pored ogromnog drugarstva koje je odlika ove ekipe, kao jedna od jako izraženih pozitivnih osobina je i želja za znanjem. Tim povodom starješina Mujo Kokić ističe da je posebno zadovoljstvo raditi sa momcima koji uvažavaju mišljenje starješine i koji su željni novih saznanja. Svjesni da Bosni i Hercegovini trebaju pouzdani čuvari vazduha sa nestrpljenjem u PVO-u 717.Slbr. čekaju pojačanje kako u MTS-u tako i mladom kadru.

Edin Kirlić

Svečana smotra boraca i starješina 708.lbr.

PUT U NOVE POBJEDE!

Impresivna je bila slika sa svečanog ispraćaja boraca i starješina 708.lbr. ka novim predstojećim zadacima, ka novim pobjedama, ka slobodi! Svakom učesniku ove smotre srce je zaigralo, a oči zasuzile kada su vidjele taj spoj snage i moći i jedino što vam je preostajalo da ostanete nijemi od svega ovoga što vas je dojmilo pri susretu sa mnogobrojnim borcima i starješinama 708.lbr. Dirljivo je bilo i to da su svemu tome prisustvovale i porodice boraca i starješina koje su došle na ispraćaj. Miješao se smijeh, suze, snaga, moć, patriotizam, ljubav prema dragoj Bosni i želja za novim pobjedama, želja za slobodom.

Govorom impozantnom skupu se obratio komandant 7. korpusa brigadni general Mehmed Alagić, čestitajući borcima i starješinama 708.lbr. na postignutim uspjesima na komarsko-turbetskom ratištu sa željom da i ubuduće budu tako spremni i hrabri za dalje podvihvate.

Poslije brigadnog generala Mehmeda Alagića borcima i starješinama 708.lbr. obratio se komandant brigade major Osman Porić očito zadovoljan postignutim uspjesima boraca i starješina 708.lbr, čestitajući im sa dubokim uvjerenjem "da će i ubuduće ići iz pobjede u pobjedu i da će dušmani biti totalno poraženi".

Spoju snage i moći obratio se i travnički muftija Nusret ef. Abdibegović. Na kraju svečanosti prigodno pismo je pročitao predsjednik Općine Travnik, mr. Muhamed Ćurić, te naš predsjednik Ratnog predsjedništva N.Travnika Salih Krnjić.

Ne smije se izostaviti niti prigodan umjetnički program kojeg je osmislila i realizovala Umjetnička četa 7. korpusa, dajući poseban ugođaj ovoj uspješnoj smotri.

Pred borcima i starješinama stoje zadaci koje će gazije Sedamstoosme sigurno riješiti na najbolji mogući način.

Asija Rešić IS 708.lbr.

Rat i prehrana - ekonomija 707.Sbbr.

DOBRI REZULTATI

Uz pomoć 7. korpusa od prošle godine 707.Sbbr. ima i svoju poljoprivrednu ekonomiju. Rad ove ekonomije će ove jeseni dati i svoje prve rezultate, koji po svemu sudeći neće biti beznačajni, iako je na ovom poslu bio angažovan vrlo mali broj ljudi.

Rukovodilac ekonomije diplomirani agronom Halil Karadža, vojnik za rad, kako sam naglašava da mu se zove radno mjesto u brigadi, ističe da u prosjeku, rokom sjetve i žetve nije bilo angažovano više od četiri traktorista i traktora, povremenog angažovanja desetak članova radne brigade opštine i po nekoliko boraca brigade u slobodnom vremenu. Uprkos tome postignuti su zapaženi rezultati.

Zasija je 8600 kilograma sjemenske ozime pšenice i 1200 kilograma sjemenskog ozimog ječma. U proljetnoj sjetvi zasijano je 36 tona sjemenskog krompira i 15 kilograma sjemenske mrkve. Po obavljenoj žetvi pšenice dobijen je prinos od 72 500 kilograma. Prinos bi bio i veći da na oko 20 dunuma pšenica nije uništena u poljskim šteta,a. Cijeli prinos pšenice brigada je predala mlinskoj industriji na preradu. Ječam je pokošen za potrebe stočne hrane. Dok ovo pišemo u toku je vađenje i priprema za skladištenje krompira, čiji se rod procjenjuje na oko 200 tona, čime će se moći podmiriti potrebe, kako ističe Karadža, ne samo brigade nego i šire.

Ne treba samo dozvoliti da rod eventualno propadne, kao što je bilo sa lukom, koga je izvađeno samo oko tri tone. Dobit će se u jesenjoj sjetvi i oko dvije tone mrkve. Ekonomija je obezbijedila i oko 12 000 kilograma sijena za potrebe samarica.

Poljoprivredna ekonomija po mišljenju agronoma Karadže opravdala je svoje postojanje, jer je proizvela i više nego što su potrebe brigade za brašnom, krompirom, lukom i mrkvom. Brigada bi mogla imati i svoju farmu, čime bi se dodatno poboljšala vojnička ishrana.

IS 707.Sbbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kulturni mozaik

AFIRMACIJA STVARALAŠTVA OVDJE I SADA

Ovogodišnji "Ilhamijini dani" ponudili su trinaest programa kojima je organizator, KDB "Preporod" Travnik, nastojao uspostaviti mostove između tradicionalne baštine i duhovnog stvaralaštva koje nastaje ratu uprkos. Ova, treća po redu, manifestacija označila je istovremeno iskorak iz usko-lokalnih okvira. Ne samo da je uz travničke stvaraoce i poklonike umjetnosti okupila sudionike i goste iz Sarajeva, Zenice, Mostara i Bugojna, već je promocijom knjige "Seasons in hell" koje je autor novinar londonskog "Guardiana", Ed Vulliamy, i prisustvom samog autora, dobila internacionalni karakter. Zanimljivo je da je prisustvo Ed Vulliamya, osvjedočenog prijatelja Bošnjaka, na promociji knjige iskorišteno da mu pukovnik Nezir Dedić u ime Komandanta našeg Korpusa, generala Mehmeda Alagića, uruči plaketu u znak zahvalnosti za njegov dosadašnji rad.

Okosnicu "Dana" predstavljale su promocije knjiga, među njima na prvom mjestu djela "Vjerom do savršenstva duše" Munira Gavrankapetanovića. U odsustvu bolesnog autora o djelu su toplo progovorili gosti iz Zenice, sa Islamske pedagoške akademije, Hazema Ništović, Naila Hebib-Valjevac i Nusret Isanović, te Ismet Kasumagić i Ismet Gavrankapetanović, autorov sin, liječnik i pripadnik Armije R BiH.

"Česta" je naziv zbirke pripovjedaka Azize Ganibegović u kojoj autorica sa ljubavlju priča o svom rodnom kraju i ljudima u njemu. "Česta" je i svojevrstan dokument o ratu u gornjevrbaskom, prvenstveno gornjevakufskom kraju i prvijenac ove spisateljice od koje možemo očekivati nova iznenađenja, kakvo nam je sa "Čestom" priredila.

Ugodno je bilo ponovo se družiti sa prošlogodišnjim gostom Mirsadom Abazovićem, a povodom njegove druge knjige zapisa iz ovog našeg vremena. Nakon "Bez iluzija" koja je bila pravi hit prošle godine, sada je, na istom tragu, autor ispisao "Posunčenje tmice", potvrdivši se kao sjajan esejista, jer njegove opservacije ne doživljavam drugačije nego kao eseje, i britki komentator naše prošlosti, sadašnjosti, ali i budućnosti.

Travničkoj publici predstavljeno je i kapitalno djelo Mustafe Čemana "Bibliografija bošnjačke književnosti" koje obuhvata preko 1.600 imena i više od 16.000 naslova.

O izuzetno aktuelnoj temi, sadašnjem trenutku bosanskog jezika, razgovaralo se sa profesorima mostarske Pedagoške akademije Alijom Piričem i Mustafom Šatorom. Jedno veče bilo je rezervisano za druženje sa sarajevskim književnikom Ivanom Kordićem.

U Zavičajnom muzeju Travnik postavljena je izložba "Pozorište u zeničkoj kaznionici", autora Saliha Jalimama, koji je ovu temu predstavio afišama pozorišnih predstava igranih od 1948. do 1950. godine, a čiji su autori velikani bošnjačke kulture Alija Nametak i Rešad Kadić, tih godina sužnji u Zenici.

Izložbom "Staro u novom ruhu", skicama crtežima i fotografijama predstavljeni su radovi na obnovi ratom, zubom vremena i ljudskim nemarom devastiranih kulturno - historijskih spomenika u Travniku, a koji s u toku. Izložbu su osmislili Enisa i Enver Sujoldžić. Otvaranju ove izložbe prisustvovao je i predsjednik Matičnog odbora KDB "Preporod" Sarajevo, dr.Munib Maglajlić, čije je obraćanje iniciralo svojevrsni okrugli stol na temu čuvanja baštine i našeg odnosa prema njoj.

Zastor na Treću kulturnu manifestaciju "Dani šejh Abdulvehhab Ilhamije - Žepčaka" pao je otvaranjem izložbe travničkih likovnih umjetnika okupljenih u Slikarsku koloniju Travnik. Pozivu likovnjacima da, inspirisani atmosferom oko "Ilhamijinih dana" reagiraju stvaralački, odazvalo se deset umjetnika čija su djela izložena u Klubu "Divan".

Suad Bahtijarević

Prvenstvo države u šahu

BOSNA JE NAJBOLJA

U Zenici je od 27.- 29.septembra 1995.godine održan drugi ekipni šampionat u RBiH u šahu. Učestvovalo je 8 vjerovatno najboljih bh ekipa. Iako je bh šah dobrano hendikepiran odlaskom mnogih veoma kvalitetnih šahista u inostranstvo, ipak i ovo prvenstvo je pokazalo da se u našoj državi još uvijek dobro šahira.

Najviše pažnje plijenio je dolazak i nastup aktuelnih evropskih šampiona, ekipe BOSNA Sarajevo, koja je iako bez svojih glavnih superstarova došla u veoma jakom sastavu. Ipak, iako su odbranili titulu šampiona može se reći da to nije bilo baš lako uraditi. Već u prvom kolu Bosna je naišla na žestok otpor autsajdera "Vezira" iz Travnika, a i finalni meč protiv sarajevskog Željezničara bio je neizvjestan.

Evo šampionskog sastava: Zlatko Bašagić, Željko Galić, Vesna Mišanović, Nedim Lalić, Mirza Mehmedović, Halid Strinić. Prijatno je iznenadila i ekipa sarajevskog Željezničara u sastavu: Izet Hadžović, DŽibo Čatović, Alija Bogilović, Husein Čolpa, Bojana Gockić, Šefik Gackić, a dominaciju sarajevskog šaha potvrdila je ekipa Olimpika za koju su nastupali: Faruk Bistrić, Ilija Jokić, Zoran Šešlija, Asim Bojčić, Damir Huscinović, Nadir Fejzagić.

Na četvro mjesto plasirala se ekipa zeničkog Čelika (Ilijas Subašić, Muhamed Serdarević, Enver Muratović, Sejfudin Miskić, Nermin Šestić, Nihad Babović), dok su šahisti tuzlanske Slobode (Muhamed Sinanović, Hamza Mujić, Enes Trumić, Sakib Bajrić, Senad Halkanović, s.Hadžimustafić) zauzeli peto mjesto. Šesto mjesto pripalo je iznenađenju prvenstva, ekipi Breze (Meho Rahmanović, Samir Spaho, Salih Dervišević, Tahir Gavranović, Tihomir Kostić, Tigram Kojić). Na sedmom mjestu zaustavili su se šahisti tuzlanskog Zmaja od Bosne (Edin Korpu, Šefko Hamzić, Husein Halilović, Amir Hukić, Dilaver Halilović, Mustafa Salkić) dok su na osmom mjestu završili travnički Veziri (Smail Dautović, Ahmeg Kanafija, Nadil Smailkadić, Edhem Ekmeščić, Halil Dizdarević, Kenan Dautović, Fahrudin Nezirović).

Kvalifikacije: Bosna Sarajevo - MŠD Veziri - 3,5:2,5 Olimpik - Zmaj od Bosne - 3,5:2,5 Čelik - Breza - 3,5:2,5 Sloboda - Željezničar - 3:3 (uspješniji na prvim tablama) od 1. - 4. mjesta: Bosna Sarajevo - Čelik 4,5:1,5 Željezničar - Olimpik - 4:2

od 5. - 8. mjesta: Breza - MŠD Veziri - 4:2 Zmaj od Bosne - Sloboda - 3:3 (žrijebom)

Za 1. mjesto: Bosna Sarajevo - Željezničar - 3:3 (uspješniji na prvim tablama) Za 3 mjesto: Olimpik - Čelik - 4:2 Za 5 mjesto: Sloboda - Breza - 4,5:1,5 Za 7 mjesto: Zmaj od Bosne - MŠD Veziri - 3,5:2,5

Najuspješniji šahista prvenstva svakako je Izet Hadžović (Željezničar) koji je na prvoj ploči napravio rezultat 3 poena iz 3 partije pobijedivši inter - majstore Sinanovića, Bistrića i Bašagića čime je ujedno popravio i svoje rejting poene. Evo najuspješniji po pločama: 1. ploča: Hadžović Izet 3 (3) 2. ploča: Spaho Samir 3 (3) 3. ploča: Trumić Enes 2,5 (3) 4. ploča: Lalić Nedim 3 (3) 5. ploča: Gackić Šefik 3 (3) 6. ploča: Babović Nihad 2,5 (3)

Sudije prvenstva bili su Milivoj Sušić, sudija FIDE, Emin Kemura, sudija FIDE, Fahrudin Čerim, sudija FIDE, Fuad Manović, republički sudija i Osman Devedžić, kontrolni sudija. (E.E)

ŠEHIDSKI RASTANAK

ZIMA NIKAD PROĆ
NIKAD SABAH DOĆ
SAMO TEKBIR
ČUJE SE KROZ NOĆ

DUGA ZIMSKA NOĆ
MAJKO MORAM POĆ
RODNA GRUDA PRADJEDOVA
TO ME ZOVE U POMOĆ

AKO SE MAJKO NE VRATIM
NEMOJ ME ZALUD ČEKATI
PUSTI JEDNU SUZU TIHU
I PROUČI MI FATIHU
NEK' ME ONA ISPRATI

SAMO JOŠ JEDNOM
DA MI JE
ISPRED DŽENETSKE KAPIJE
DA NA KRILIMA EZANA (2X)
STIGNE MIRIS RAMAZANA
IZ NAŠE ČARŠIJE

NIJET VELIKI
ZULUM DUŠMANSKI
SABUR, NAM I INAT U NAMA
SILAN, BOSANSKI

DUGA HLADNA NOĆ
VALJA MENI POĆ
RODNA GRUDA PRADJEDOVA
EVO ZOVE U POMOĆ

ČUVAJ MI SESTU, PAZI JE
JER MAJKO
JEDNOM DA MI JE
VIDJETI IZ ZEMLJE BOSNE
KAKO ŠĆERI MOJE BOSNE
SAD RADAJU GAZIJE

SAMO JOŠ BOSNE
DA MI JE
PA DA MI
- SEVDAH OPJEVA - (2X)
(SUNCE OGRIJE)
DA ME BUDE PJESME STARE
I MUJEZIN SA MUNARE
SA BIJELE DŽAMIJE

Tekst - Benjamin Isović Pjeva - Sahit Isović

Sa promocije knjige

VJEROM DO SAVRŠENSTVA DUŠE

Krajem proteklog mjeseca održana je u "Elči Ibrahim-pašinoj medresi" u Travniku promocija knjige "Vjerom do savršenstva duše" Munira GAVRANKAPETANOVIĆA. O knjizi koja je uputa prvenstveno mladima nadahnuto i toplo govorili su profesori sa zeničke Islamske pedagoške akademije Hazema Ništović, Naila Hebib-Valjevac i Nusret Isanović.

O samom autoru, koga je dugogodišnja bolest, spriječila da dode iz Sarajeva govorio je njegov prijatelj Ismet Kasumagić, a prisutnima se obratio i autorov sin Ismet Gavrankapetanović, liječnik i borac 1. korpusa AR BiH.

Pročitana je i poruka skupu koju je uputio Munir Gavrankapetanović. Knjigu kojoj je ovo najnovije izdanje već osmo po redu svakako treba toplo preporučiti svima i kako, već profesorica Ništović, treba je:,...ne pročitati, već čitati."

S.B.

http://www.hasib-musinbegovic.com

KAD SLOBODA ZAKUCA NA VRATA

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE
7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.11.1995. GODINA II BROJ 18 PRIMJERAK BESPLATAN

SEDAMNAESTA U OSLOBAĐANJU SVOJIH KUĆNIH PRAGOVA

KAD SAN POSTANE JAVA

AKTUELNO

POTPISAN UGOVOR O FEDERACIJI

RAZGRANIČENJE NADLEŽNOSTI VLADA

BORCI SEDMOG KORPUSA PORUČUJU

PRIMIRJE NAS NEĆE USPAVATI

http://www.hasib-musinbegovic.com

Ugovor o federaciji BiH:

RAZGRANIČENE NADLEŽNOSTI VLADA

Devetog novembra o.g. u američkoj bazi Rajt-Peterson u okviru mirovnih pregovora međunarodne zajednice za mirno rješenje bh krize potpisan je Sporazum na najvišem nivou predsjednika Bosne i Hercegovine i Hrvatske o Federaciji BiH. Ugovor o Federaciji Bosne i Hercegovine precizno regulišu pitanja oko nadležnosti Vlada, oblasti, carinske i budžetske politike, grada Mostara i njegovog prijelaznog statuta.

Sporazumom potpisanim u američkoj zračnoj bazi Rajt-Peterson uređuje se razgraničenje nadležnosti i prenos funkcija sa Vlade Republike Bosne i Hercegovine na Vladu Federacije. Odgovornost i organizacija ove Vlade moraju biti odvojene, kaže se u sporazumu. Vlada BiH zadržat će funkcije koje joj omogućavaju da djeluje kao vlada međunarodno priznate države. Poslije općih načela u Sporazumu o oživotvorenju Federacije BiH zaključenom 09.novembra 1995.godine dalje stoji: - Mjesec dana po usvajanju ovih zakonskih prijedloga Federacija će preuzeti isključivu vlast na nivou Federacije, Kantona i općina na cjelokupnoj teritoriji Federacije unutar granica njezinih odgovornosti. - Da bi se to postiglo, u roku od mjesec dana nakon usvajanja navedenih zakonskih prijedloga sprovest će se potpuna funkcionalna podjela između Vlade Federacije i Vlade Republike.

- Vlada Republike zadržat će one funkcije koje joj omogućavaju da funkcionira kao Vlada međunarodno priznate države Bosne i Hercegovine. - Paralelno sa prenosom funkcija s Vlade Republike na Vladu Federacije, doći će do prenosa svih funkcija postojećih civilnih vlasti i organa u područjima Federacije pod kontrolom HVO-a na institucije Federacije, a te će se vlasti i organi raspustiti mjesec dana nakon usvajanja spomenutih zakonskih prijedloga.

Odgovornosti Vlade Federacije uključuju: - odbranu, - unutarnje poslove, - sudstvo, - finasije (budžet, poreznu upravu, ubiranje carina), - energetiku i industriju, - saobraćaj i komunikacije, - trgovinu, - poljoprivredu, - obrazovanje, nauku, kulturu, - izbjeglice, raseljena lica i socijalnu politiku, - zdravstvo, - urbanizam, prirodne resurse i okolinu.

Odgovornosti Vlade Republike uključuju: - vanjsku politiku, - vanjsku trgovinu, - carinsku politiku, - zajedničku monetarnu politiku, - finansije (budžet Republike), - uređivanje useljavanja i republičko državljanstvo, - primjenu međunarodnih krivičnih normi, - zajedničke telekomunikacije, - kontrolu vazdušnog saobraćaja, - civilnu koordinaciju djelovanja oružanih snaga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

- Podjela odgovornosti u skladu sa gore navedenim paragrafima 5 i 6 neće umanjiti vojni autoritet AR BiH ili HVO.

- Ministri, zamjenici ministara i osoblje ministarstva ne smiju obavljati dužnosti u objema vladama.

- Shodno poglavlju I, članu 4 Ustava Federacije, Sarajevo ostaje glavni grad Federacije.

- Predsjednik, potpredsjednik, predsjednik Vlade i zamjenik predsjednika Vlade Federacije imaju jedan zajednički područni ured u Mostaru.

- U Mostaru su smještena sljedeća ministarstva Vlade Federacije: - trgovina, - saobraćaj i komunikacije, - energetika i industrija, - obrazovanje, nauka i kultura.

- Vlada Federacije u pravilu održava sjednice jedanput nedjeljno. Svaka četvrta sjednica održava se u Mostaru.

- Inauguralna sjednica novoosnovane Vlade Federacije održat će se u Sarajevu, a zatim u Mostaru mjesec dana nakon usvajanja ovih zakonskih prijedloga.

Fiskalna, carinska i budžetska pitanja Federacije

- Njemačka marka kao zajednička obračunska jedinica. - Republika reguliše sistem carina i određuje zajedničku carinsku politiku. - Do 10.decembra 1995.godine mora se uspostaviti carinska uprava Federacije u okviru carinskog sistema Bosne i Hercegovine. Do tog se datuma moraju ukinuti svi carinski kontrolni punktovi u Federaciji i uspostaviti potpuna sloboda kretanja. - Budžet federacije za 1996.godinu bit će pripremljen u saradnji sa MMF-om prilikom predstojeće posjete delegacije MMF-a i iznesen pred Ustavotvornu skupštinu Federacije do 10.decembra 1996.godine. Vojni izdaci ili socijalna davanja neće biti uključeni u budžet Federacije za 1996.godinu. - U dogovoru sa MMF-om i u skladu sa Ustavom Federacije, moramo zaključiti sporazum o centralnoj banci do 10.decembra 1995.godine.

Izbjeglice i raseljena lica

- Do 10.decembra 1995.godine Ministar za pitanje izbjeglica i socijalnu politiku i njegov zamjenik moraju zajedno utvrditi sveobuhvatni i detaljni plan povratka izbjeglica i raseljenih lica na teritoriju Federacije. Realizacija ovog plana mora započeti odmah.

Ambasadori - U roku od mjesec dana nakon usvajanja zakona navedenog u odjeljku IIA, moramo realizirati Zagrebački sporazum od 11.septembra 1994.godine i Sporazum iz Petersburga od 10.marta 1995.godine o postavljanju ambasadora.

Policija - U vremenu od 10.decembra 1995.godine, iznijet ćemo pred Ustavotvornu skupštinu Federacije zakonski prijedlog o unutarnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine.

Odbrana - Do 10.decembra 1995.godine predložit ćemo Ustavotvornoj skupštini Federacije Osnovni zakon o odbrani, kojim se utvrđuje jedinstvena Vojska Federacije iznad razine korpusa do Zajedničkog zapovjedništva.

Mostar - Prelazni statut Grada Mostara dovršiti na osnovu ovih principa do 31.decembra 1995.godine. Taj Prelazni statut mora očuvati jedinstvo Grada. Mostar mora imati jedinstvenu upravu. Prelazni statut mora osigurati nacionalni, vjerski i kulturni identitet stanovništva u šest gradskih općina.

- Mora se osigurati sloboda kretanja u Mostaru, kao i širom cijele Federacije. - Do 01.decembra moraju se omogućiti: - neograničen broj prelaza za žene, djecu i muškarce koji nisu vojni obveznici kao i pojednostavljeni postupak za prelaze bez prethodne registracije. - Dva gradonačelnika Mostara moraju odmah poduzeti sprovoditi ove korake da bi ispoštovali dogovoreni rok. - Drga faza uvođenja Ujedinjenih policijski snaga Mostara (UPFM) mora se sprovesti bez daljnjeg odlaganja. - Poduzimat će se odlučne mjere protiv organizovanog kriminala. - Mora se odmah dozvoliti povratak znatnog broja raseljenih lica koja posjeduju kuće u Mostaru.

NAJVAŽNIJE ODREDBE DOGOVORENIH NAČELA ZA PRELAZNI STATUT GRADA MOSTARA

- Mora se sačuvati pravno i funkcionalno jedinstvo Grada Mostara. - Teritorija Grada Mostara obuhvaća cijelo područje Općine Mostar, kakvo je postojalo 01.januara 1991.godine. - Grad Mostar se sastoji od šest zasebnih gradskih općina. Granice tih gradskih općina određuju se prijelaznim statutom Grada Mostara. - Gradske općine imaju sve one odgovornosti koje nisu izričito dodijeljene Gradu Mostaru u Prijelaznom statutu. - Odgovornosti Grada Mostara obuhvaćaju: - finansije i poreznu politiku, - urbanističko planiranje, - infrastrukturu (vodu i struju), - ekonomsku politiku, ukoliko drugačije nije regulisano zakonima Federacije ili Kantona, - javni saobraćaj, uključujući željeznice, - mostarski aerodrom. - Gradom Mostarom upravlja Gradsko vijeće. Na čelu šest gradskih općina nalaze se gradska općinska vijeća. - Gradsko vijeće sastoji se od 48 članova, od čega je 16 mjesta predviđeno za predstavnike hrvatske zajednice, 16 za predstavnike bošnjačke zajednice, a 16 za druge. Od 16 mjesta predviđenih za druge 11 mjesta ostaju nepopunjena u prijelaznom periodu. - Članovi Gradskog vijeća i gradskih općinskih vijeća biraju se na direktnim i slobodnim izborima. - Gradsko vijeće i gradska općinska vijeća biraju svoje izvršne funkcionere

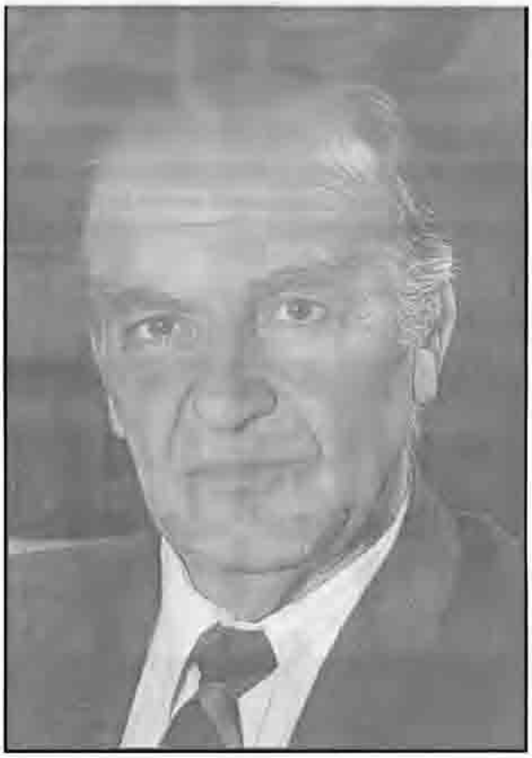

Izjava Alije Izetbegovića

POTVRDILI SMO NAŠU ODLUČNOST

Današnji dan ja neću nazvati istorijskim. Ostavit ću historičarima da u nekoj daljoj budućnosti ocjene njegov značaj, a oni će suditi po onome ne što je danas rečeno nego po onom što će biti učinjeno, rekao je predsjednik nakon potpisivanja Sporazuma o oživotvorenju Federacije Bosne i Hercegovine predsjednik Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine Alija Izetbegović, dodavši: - Današnji dan ja ću radije nazvati danom naše odlučnosti ili danom naše nade, kako je to rekao gospodin Voren Kristofer. Još jednom smo potvrdili našu odlučnost da uspostavimo Federaciju BiH. U tom cilju dogovorili smo se o brojnim promjenama koje treba učiniti i o mjerama, a one su opisane upravo u dokumentu koji smo potpisali. Odlučili smo da promijenimo ono što nije funkcionisalo, zadržavši nepromijenjenim temelje i bazične principe na kojima se evo godinu i pol dana uspostavlja Federacija BiH.

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH · Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić · Urednik lista: Azam Mandžić · Tehnički urednik: Nihad Fuško · Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmešćić i Nihad Arnautović. · Redakcija; Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević · Lajc. Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) · Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović · Jupi i Razija Mehić · Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik · List izlazi mjesečno · Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM · Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju · Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

Na tragu već potpisanih sporazuma u Dejtonu

NISMO TOLIKO BOGATI DA IMAMO JEVTINU VOJSKU

Antička učenja o državi dijelila su narod na tri sloja upravljački - mudrace, odbrambeni - vojnike i prizvođački - ostali narod. Prvi sloj je po prirodi stvari bio najuži, ali je zahvaljujući svojoj mudrosti komandovao vojskom i proizvodnjom. Vojska je bila nešto šira, "profesionalna", jer se isključivo bavila odbranom, dok je najširi sloj bio sloj "proizvođača", koji su se bavili svim aktivnostima koje su donosile korist (prihod) i vojsci i mudracima i samima sebi, pa na taj način i državi. Simplifikacija države na ovaj prastari primjer ima smisla ako se uvaže trendovi u savremenim političkim sistemima koji sužavaju broj profesionalnih političkih funkcija, istrajavaju na efikasnom profesionalnom jezgru odbrambenih snaga naoružanih savremenim borbenim sistemima i širokoj masi onih koji proizvode za svoj boljitak, a time i za boljitak države i svih njenih pripadnika.

JESMO LI BAŠ TOLIKO BOGATI?

Dejtonski pregovori i prvi njihovi rezultati koliko god pokazuju napredak i izazivaju umjereni optimizam, toliko stvaraju niz pitanja na koja će odgovor glasiti otprilike - vidjećemo, tek ulazimo u drugi proces implementacije dogovorenog. Model složene države kakva se nastoji oblikovati u Bosni i Hercegovini presložan je i preskup za državu koja izlazi iz, po razmjerama zločina, razaranja i materijalnih bogatstava i ljudskih potencijala, jednog od najsurovijih ratova ikad viđenih.

Prijedlog potpisan u Ohaju da se u Mostaru sa dva potpuno različita lica, u gradu čija je jedna polovina gotovo sravnjena sa zemljom a ipak spremna na suživot i druga nedirnuta a zabarikadirana u svoju isključivost, dakle da se u takvom Mostaru formira šest opština, samo je do apsurda izvedena intencija stvaranja novih opština tamo gdje ih je ionako bilo previše. U tom Mostaru je do prije četiri godine bila jedna opština, jedna opštinska skupština i vlada i po jedan pripadajući opštinski sekretarijat za svaku bitnu oblast, a od sutra bi sve to trebalo pomnožiti sa šest. I za svaki taj subjekat pronaći barem po jednu sobicu sa jednim stolom i foteljom. U istočnoj polovini Mostara teško da bi se moglo naći toliko čitavih soba, jer ljudi žive u ruševinama. Da ne govorimo da će funkcioniranje tih organa neko morati plaćati, naravno iz budžeta.

NARAVNO DA NISMO!

Kad se na 109 opština, trenutno u sastavu Federacije oko osamdesetak, dodaju novoformirane i one sa već podnesenim zahtjevima za formiranje biće ih oko 200, ne računajući eventualne zahtjeve trećeg naroda ako bi se pridružio ovakvoj Federaciji blagostanja. Na sve to treba dodati i kantonalne skupštine i vlade, pa i federalne i republičke. Imaćemo više činovnika nego vojnika i policajaca. S tog stanovišta je to zaista mirovni prijedlog. Otuda valjda i odredba da u federalni budžet za 1996.godinu neće ući izdaci za vojsku i socijalnu zaštitu.

Istovremeno, nagovještava se stvaranje zajedničke vojne komande iznad nivoa korpusa. Vojska je svakako navikla da ne dobija ništa, a bogami i invalidi i porodice poginulih. No, prava je istina da je slabo plaćeni državni činovnik, bio on ministar ili vojnik, policajac ili željezničar, službeno fukara - privatno bogataš, dakle sklon

korupciji na štetu države u čijoj je službi. A to je opasno, pogotovo sa ovako velikim brojem činovnika, a slabom privredom.

KAKO ZAINTERESOVATI SPOSOBNE ZA ARMIJU?

Iako treći narod po brojnosti Bošnjaci kao profesionalni oficiri nisu u bivšoj armiji bili zastupljeni u odgovarajućoj srazmjeri. Mnogi će uzroke naći u njenoj ideološkoj orjentaciji, u bošnjačkom kultu porodice koji nije blagonaklono gledao na internatski život djece ako baš nije morao, neko u činjenicida je zajedničkom ishranom nametana svinjetina, neko da Bošnjaci nisu mogli napredovati u skladu sa svojim sposobnostima.

Jednostavno, mora se priznati da ni interes za vojni poziv nije bio takav da bi se, bez obzira na čin i zvanje, dostigao odgovarajući procenat zastupljenosti naroda u bivšoj armiji. A ona je, mora se priznati, po društvenom statusu i standardu bila privilegovana, neko će reći do rasipništva. Ukoliko prema sporazumima budemo obavezni graditi zajedničku federalnu vojsku pred nama je enigma kako je učiniti atraktivnom da bismo ostvarili adekvatnu zastupljenost bošnjačkog naroda u toj armiji. Vrijeme entuzijazma i dobrovoljnosti prolazi. Motivacija se suštinski mijenja, a inozemne i privatne firme su sve atraktivnije za stručne i sposobne kadrove. Uz to vojni poziv ima svoje karakteristike koje zahtjevaju više odgovornosti, konkretniji i dugotrajniji aranžman koji ne dopušta rad u "fušu" i izvan vojske kao institucije, po prirodi stvari ograničava neke slobode i nameće dodatne obaveze. Takav angažman zahtijeva i izvjesnu naknadu, ekskluzivniji status i standard, veću sigurnost za porodicu. Kome ovo liči na bivšu armiju, neka pokuša u privatnoj prodavnici za patriotizam i definicije značaja odbrane kupiti cipelice za dijete ili samo litar mlijeka. A nama se nudi šema sa 200 opština i iz budžeta izbacuju socijalni slučajevi, invalidi i vojska.

ŠTA STOJI IZA TOGA?

Potpisani sporazum je do sada najjasniji kada se tiče termina ukidanja samozvane Herceg-Bosne. Kada se ukine Herceg-Bosna kao paradržavni krov HVO-a, koji će nastaviti da postoji do nivoa korpusa, odnosno "zbornih područja", ova vojna komponenta federalnih snaga pod zajedničkom komandom izgubiće svoju političku osnovu i dobiti motiv za formiranje zajedničke vojske, koju su do sada izbjegavali.

Američko insistiranje na formiranju zajedničke vojske Federacije ima podlogu u gotovim planovima koji podrazumijevaju racionalizaciju broja vojnika sa preciziranom stručnošću, vrstom doobuke i specijalizacije, brojem oruđa koje će jedna i druga komponenta udružiti i potrebama za koje su već pronađeni izvori finansiranja.

U čemu je onda problem? Da bismo shvatili američki plan koji će najvjerovatnije biti ponuđen još prije kraja ove godine, potrebno je iz osnova mijenjati atmosferu i imidž vojnog poziva. Već se odomaćilo mišljenje da su u vojsci ostali samo oni koji nisu bili sposobni da se na drugom mjestu snađu. Osim toga, neki pokazatelji govore da jedan broj nekvalifikovanih vojnika ne želi otići iz vojske, jer u njoj imaju kakvu-takvu socijalnu sigurnost.

No, vojska ne smije biti socijalna ustanova. Bilo bi vrlo opasno ako bi u federalnoj armiji bošnjački narod bio zastupljen neobrazovanim kadrovima kao posljedica odnosa koji je prema Armiji već izgrađen u javnosti. Zato već sada treba pristupiti selekciji kadrova, njihovoj dodatnoj motivaciji, korekciji činova prema formacijskim mjestima i propagandnom oblikovanju javnog mnjenja, kako bi kvalitetniji kadrovi, pogotovo tehničkih i drugih struka neophodnih savremenoj armiji bili spremni da se angažiraju u armiji. Sve se ovo, naravno, odnosi i na druge državne institucije od opšteg društvenog interesa, kakve su sudstvo, prosvjeta, informiranje itd.

Nermin Butković

http://www.hasib-musinbegovic.com

U susret trećem rođendanu jajačke 705.Slavne brdske brigade

ZNAM, TAMO SU AVLIJE NAŠE

Novembar mjesec je sudbinski vezan za Jajce i jajčane. Novembar, 28. 1992. godine, je dan kada je hiljade jajčana napustilo svoj voljeni grad. Od tada su prošle tri godine življenja u muhadžirluku, tri godine bola i ponosa, tri godine rasta i izrastanja naše Slavne 705. jajačke brigade.

Novembar 1995. je mjesec kada se jajčani prisjećaju svog mukotrpnog življenja i herojskih pohoda svojih sinova. U tim prisjećanjima ne možemo a da se ne sjetimo obilježavanja prve godišnjice osnivanja brigade. Ponosnom i zbijenom stroju jajčana obraćao se njen tadašnji komandant, gospodin Halid Dedić:"...Želim vam da iduću (drugu godišnjicu) obilježimo bliže Jajcu, a treću na svojoj teritoriji." Mnogi nisu shvatili te riječi iako su bile želje svih nas, mnogi nisu ni pomišljali da su to vizionarske misli, čak proročanske. Riječi gospodina Dedića su se obistinile, pozlatile se, kako bi rekao naš narod.

OD NEIMAŠTINE DO HEROJA I SLAVE

Ovog novembra sjećanja jajčana teku kao rijeka, od izvora ka ušću. Naša rijeka na siromašnom izvoru se zvala 305.bbr, a danas na svome ušću, Jajcu, zove se 705., slavom ovjenčana brigada. Tok joj je bio mukotrpan, plahovit i silovit. Pored svih prepreka savladala je sve kanjone, strmine i tjesnace i stigla do svoga cilja - JAJCA.

Rijeka jajčana, zbijena u jedinstven stroj, savlada kanjone Visokog, Kiseljaka, Gornjeg Vakufa, Vranice, Breze, Ilijaša, Zepča, Vučije glave, Kika, Visa, Stožera, Kupresa, Semešnice, Vezovina, Vlašića, Debele jele, Pogane ravni, Obornice, Treskavice, Komara, Karaulske gore... i stiže do obala najdražeg nam grada Jajca.

Na tom oslobodilačkom putu, rijeka jajačka se probila kroz sve klance i tamo gdje je izgledalo da ni voda ne bi prošla, živa jajačka rijeka je nalazila put. U tim najgorim i najtežim momentima, radali su se junaci, zlatni Ljiljani. Padali su i krv prolijevali najbolji sinovi naši. Padali su jer su znali da se samo tim putem može stići do avlija rođenih, znali su da sve druge avlije nisu njihove.

BORCI I NAROD ZAJEDNO

Majke, što rodiše sinove ovakve, narod su naš. Sestre, supruge i djeca što nas sa zebnjom ispraćaše i željno iščekivaše sa našeg puta su narod naš. Očevi naši, što pazište djecu našu, su također narod naš. Oni koji okušaše svoju sreću življenja negdje u dalekom svijetu i ponekad se i nas sjetiše, isto su narod naš. Naši borci, naš narod su uvijek zajedno.

Narod i borce jajačke je od početka vezala naša brigada. Svi je zajedno sa ponosom zvasmo JAJČKA. I doista, u ovom ratu samo nju imali kao svoje - jajačko, kao stvarno i postojano. Sa njom i u njoj smo živjeli svi zajedno, ona je određivala našu pripadnost, sa njom smo se nadali, klicali, pjevali, plakali, živjeli i umirali.

Da je 705.Slavna bbr nadahnjivala i oplemenjavala i narod i borce govori i zbirka stihova naše sugradanke Mubere Ramić, pod nazivom "Hoću kući", koja će u ruke čitalaca stići baš za treći rođendan brigade.

Samo jedan stih ću izdvojiti, dovoljan da shvatimo snažnu vezu između naroda i njihove vojske: "....izdrži Jajce, hamajlijo naša, ključ tvoj u našim je rukama...."

Ovi stihovi i ova zbirka su vjesnici slobode, vjesnici povratka svih jajčana na njihove avlija i vjesnici duhovnog uzdizanja Bošnjačkog naroda. I u ovim vjesnicima se osjeća miris Ljiljana 705.Slavne jajačke.

Sakib Kliko IS 705.Sbbr

Najmlađi borac - najmlađi šehid 705.Sbbr Mirza Poričanin

ODAVDE DO VJEČNOSTI

Mirza Poričanin - Žuti Đunđin, kurir 705.Sbbr, neustrašivo je koračao slobodi i prekinutom djetinjstvu. Kroz kišu metaka i granata prolazio da bi se 19. oktobra o.g. zauvijek zaustavio na tom zadatku i ponovo krenuo ka vječnosti.

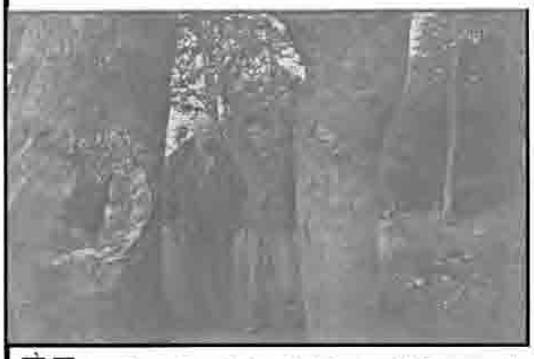

Noć na Kamenjašu tada je mirisala na povratak rodnom kraju. Blagi povjetarac milovao je i noć i šumu, ljubomorno skrivajući borce 705.Sbbr razmještene po zemunicama, rovovim, neki u hodu, drugi na odmoru, u iščekivanju odlučujućih ofanzivnih dejstava za povratak kući.

Milovao je i njegovu nestašnu kosu, koja se nikada nije smirivala od kako je rata i od kako ga njegove, još ncjačke noge, ponesoše ratnim stazama. A imao je tek petnaest godina - jedva.

Gledam ga, dok ga uz vatru žare plamičci, dok lice radosno treperi, usnice uzavrele kao da šapuću usnuloj ljepotici, prvoj ljubavi... Možda sanja najljepše snove povratka kraju svome, Jajcu rodnom i Katini i prekinutom djetinjstvu, možda je za trenutak skočio sa Šipadova mosta u zelenu ljepoticu Plivu, za koju ga vežu toliko drage uspomene ili sa društvom tutnji jajačkim mahalama i sokacima....

NA DUGOM PUTU DO SLOBODE....

Sanja, onako umoran od napornog dana, možda sve ono što mu je ovaj rat ukrao ili uskratio. Možda! Sada je tu, u svojim snovima, srećan, a sutra, novim jutrom, opet će poznatim ili novim stazama, svejedno, onako kako je naučio na dugom putu do slobode, do svog rodnog grada.

Kući su mu se uvijek brinuli, majka posebno. "Sine, pazi se, nemoj da se brinem toliko, odrastao si sada, dijete moje..." Tako uvijek kada bi ga ispraćala. Tako je bilo i na posljednjem ispraćaju. Na posljednjem zadatku sa kojeg se neće vratiti.

Sa svojom jajačkom brigadom je prošao sav borbeni put, a eto, iznenadna smrt uskrati mu i radost da podijeli sa svojim drugarima, jaranima Arčijem, Čikcom, Muhom, Incom, Edom, pa Vugijem... da ulete u svoj grad, da ujezde onako kako su sanjali do juče, da ožive sjećanja i vrate u djetinjstvo.

IZA MIRZE OSTALA BROJNA RATIŠTA

Iza ovog mladanog, ali već stasalog borca-kurira, ostala su brojna ratišta od Travnika, Visokog, Gornjeg Vakufa, Vlašića, Treskavice, preko Komara do slobodne jajačke teritorije.

Dočekao je i slobodno Jajce, ali ga nije vidio. Valjda je tako moralo biti. Sudbina je tako htjela. Svježa humka na šehidskom mezarju u Bugojnu i svježe cvijeće šute nijemo, nad ugaslim mladim životom našeg Mirze, Žutog Đunđinog, kako su ga znali zvati.

Na putu odavde do vječnosti ostavi nam tugu i brojne uspomene koje traju zajedno sa njim. Ostavi i uplakana srca. Ostaćeš dragocjen cvijet Ljiljana u BiH hašći i ponos i primjer mladim.

Neka ti je rahmet veliki.

Hidajet Zjajo IS 705.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Povodom manevra 707.Sbbr u Bosansku Krajinu:

U KRAJINI POLOŽILI ISPIT

Iako su se u Bosanskoj Krajini suočili sa savim drugačijim načinom ratovanja, borci i starješine 707.Sbbr u potpunosti su opravdali epitet "Slavna", dokazujući da ova Brigada, sa bogatim ratnim iskustvom, spada u red najjačih u 7.korpusu Armije R BiH.

Jedna od najtežih, ako ne i najteža, etapa u ratnom putu 707.Sbbr, svakako je odlazak na ratišta u Bosanskoj Krajini. Put je vodio od Travnika, 28.septembra 1995. godine, preko voljenog i najdražeg Bugojna, zatim Kupresa i novooslobođenih gradova i sela do Bosanskog Petrovca.

U ovom bosanskom gradiću, odnosno u njegovom predgrađu Dobro selo, jedinice 707.Sbbr zadržale su se nepunih 24 sata, da bi prema naređenju pretpostavljene komande u ranim jutarnjim satima uslijedio pokret prema zloglasnoj Manjači, tačnije, prema obroncima u širem rejonu sela Sitnica, gdje jedinice 707.Sbbr zaposjedaju linije prema četničkim agresorima.

Samim dobijanjem zadatka 707.Sbbr se našla u sasvim drugačijim okolnostima ratovanja, od do tada poznatih načina ratovanja prema četnicima. Naime, jedinice 707.Sbbr, učestvujući na ratištima širom naše zemlje, navikle su na tzv. rovovski način ratovanja, gdje bi oslobađanjem određenih teritorija odmah bile uspostavljene linije odbrane koje su služile za očuvanje tih teritorija, ali i kao osnova za dalje oslobađanje.

U KRAJINI, SASVIM DRUGAČIJI RAT!

Međutim, ovdje se vodio sasvim drugačiji rat, što je i razumljivo s obzirom na specifične uslove u kojima su se nalazile jedinice 5.korpusa Armije R BiH. Konfiguracija terena je također bila umnogome drugačija od brdsko-planinske, na koju su navikli borci 707.Sbbr.

Zaposjedanjem položaja u širem rejonu Sitnice, jedinice 707.Sbbr našle su se u jednoj vrsti dubokog "uklinjenja", čime se čitava brigada našla u opasnosti od mogućeg zatvaranja u eventualnoj kontraofanzivi četnika. Jedan od izuzetno jakih napada zabilježen je 01.oktobra, koji je uspješno odbijen, a jedinice PVO-a brigade su pogodile agresorski MIG-21, koji se nakon toga srušio u dubini teritorije koju je okupirao agresor.

U kasnim večernjim satima 03.oktobra 1995. godine, iz pretpostavljene komande došlo je naređenje da se rano ujutro 04.oktobra 1995. godine jedinice 707.Sbbr izvuku iz dubokog uklinjenja i da se linije odbrane, zbog bezbjednosti brigade, a i lakšeg formiranja kvalitetne odbrane, pomjere unazad.

Taj četvrti oktobar ostaće u sjećanju svih aktera ovih događanja. Prvi put od početka agresije na našu zemlju, bugojanski "Ljiljani" bili su primorani na povlačenje (od prvih oblika otpora kroz PL, preko TO i njenih PJ, pripadnici Armije "Ljiljana" iz Bugojna nikada se nisu pomjerili unazad, niti za pedalj - op.a.). Ovo je vjerovatno razlog da je došlo do određenog nesnalaženje u ovakvoj situaciji.

NEPROBOJAN BEDEM STARE-DOBRE...

Jedinice 1. i 3.brdskog bataljona 707.Sbbr nakon izuzetno napornog puta, u ranim jutarnjim satima 05.oktobra, uspješno su izašle iz četničkog okruženja. Nakon konsolidacije redova, jedinice 707.Sbbr formiraju odbranu, u jutarnjim satima 06.oktobra, na samim prilazima gradu Ključu. Već tada je bilo jasno da "Arkanovci", "Pantere" i razne druge paramilitarne formacije, nemaju šta tražiti, jer su ispred sebe imale neprobojan bedem dobre-stare Sedamstosedme.

Iako je Ključ bio skoro pust tih uzavrelih dana, borci i starješine sami selo[illegible] se zakleli da ne daju grada, ali i časti i imena 707.Sbbr. Četnička propaganda je preko radio tzv. "Srpskog Prijedora" govorila o desetinama zarobljenih i ubijenih pripadnika 707."Specijalne", kako su oni isticali, iz Bugojna i o potpunom razbijanju te brigade.

Koliko je ona bila "razbijena", najbolje su vrlo brzo osjetili pripadnici gore navedenih tzv. specijalnih jedinica (sam ratni zločinac Arkan priznao je da ima 16 (šesnaest) poginulih i preko četrdeset ranjenih).

Uspješnim manevrima i jakim kontraudarima agresor je vrlo brzo potisnut u dubinu, tako da je u večernjim satima 11.oktobra 1995. godine već bio oslobođen ogroman teritorij, gdje spadaju i sela Ninići i Crljeni (potpuno spaljeno bošnjačko selo), da bi snage 3.bataljona, na čelu sa komandantom brigade, nadkapetanom Idrizovićem, i komandantom bataljona, kapetanom Mašićem, izbile na sjeverozapadne obronke Crnog vrha u širem rejonu sela Crljeni, gdje im se sljedećeg dana pridružuju i borci 1. i 2. brdskog bataljona 707.Sbbr.

Poneseni uspjesima u kontraudarima, borci 707.Sbbr nastavljaju sa novim oslobađanjima. U rejonu Marića brda 14.oktobra četnici trpe velike gubitke od jedinica 2. brdskog bataljona 707.Sbbr. Iza leđa naših snaga ostaje i Turško polje, linije odbrane se formiraju u rejonu Jejeven (mnogobrojne zasjeke u širem zahvatu oslobođene teritorije nismo ni nabrajali).

DRUGI ROĐENDAN U BOSANSKOJ KRAJINI

U vrijeme dok pišem ovaj tekst, "Ljiljani" iz Bugojna ponovo su se vratili u Krajinu, na terene koji su sad već dobro poznati, da brane miran san bošnjačke djece i odlučni da ne daju srpsko-crnogorskim fašistima ni pedalj zemlje bosanske, a kako to oni rade, najbolje znaju četnici koji su umjesto osvajanja Ključa u svoj ratni konto dopisali nove, velike poraze za koje je najzaslužnija 707.Sbbr.

Vremena za obilježavanje godišnjice brigade nema. Davno je prošao 21.oktobar, dan koji se slavi kao rođendan ove formacije. Radi podsjećanja, Prvi rođendan borci 707.Slavne obilježili su u isto tako uspješnoj akciji oslobađanja Kupresa. Danas je zadatak isti, samo je teritorija druga. One zajedničko zove se se uspješan oslobodilački put, samo je teritorija druga. I nigdje nisu razočarali. Tako to i dolikuje slavnim momcima

Husein Alibegović IS 707.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz rame borcima 7.korpusa na bosansko-krajiškom ratištu 375.Oslobodilačka brigada

OD SARAJEVA DO BIHAĆA

Mnogo se jedinica proslavilo u ovom slavnom pobjedonosnom pohodu naše armije. Jedna od njih je i 375.Oslobodilačka (ako Bog da Slavna) brigada, koju ovom prilikom želimo da vam približe predstavimo.

Prošlogodišnje "zimsko ferije", odnosno primirje potpisano pod pritiskom svjetskih moćnika, na prostorima tadašnje OG 7-Jug iskorišteno je za reorganizaciju formiranja krupnije manevarske jedinice. Dvije Viteške i dvije Slavne brigade izdvojile su iz svog sastava najprobranije bosanske rodoljube., koji zajedno sa pripadnicima najmlađe brigade na tim prostorima, 277.brdske, ulaze u sastav 375.Oslobodilačke brigade.

U SASTAVU - PREKALJENI BORCI

Nismo imali druge do da ova očekivanja i nade ispunimo i opravdamo. U iščekivanju prvog pravog borbenog zadatka pristupilo se obuci i usavršavanju, što je također borbeni zadatak prvorazrednog značaja. Iskusnim i gotovo trogodišnjim ratovanjem, prekaljenim borcima nije bilo na odmet da ponešto novo nauče. Stvoreni su jaki vojnički kolektivi koji su spremno i sa nestrpljenjem čekali naredbu za upotrebu u borbenim dejstvima. Vrhunac ove faze stasanja jedinice je i postavljenje Mirsada Ahmića na dužnost komandanta brigade.

Sa završenom vojnom akademijom, od prvog dana na pravoj strani i to na visokim starješinskim dužnostima bio je dodatna garancija da ćemo ispuniti ono što se od nas očekuje.

Na prvu borbenu upotrebu nije trebalo dugo čekati. Borcima koji su do tada ratovali na jednom užem prostoru bio je pravi izuzov izići van zone već tada formirane 37.d KoV.

Prvi zadatak, a odmah veoma težak i istinski značajan, deblokada našeg glavnog grada. No, nismo se obrukali. Pošto je "sedma muslimanska" izbila na plato Ravnog Nabožića, u jednom frontalnom naletu, gazije 375. presjecaju komunikaciju Semizovac - Srednje, čime staju rame uz rame sa ostalim manevarskim jedinicama 3.korpusa. Četnicima su tom prilikom naneseni veliki gubici, a ostvaren je značajan ratni plijen. Odmah poslije toga brigada se prebacuje na novo ratno žarište u rejon Vozuće. Dugotrajne pripreme za odlučujući udar, ispostavilo se, bile su od presudnog značaja.

Na svom pravcu Oslobodilačka veoma brzo razbija četnike i nastavlja "gonjenje", te nešto poslijepodne istog dana sa združenim jedinicama 3.korpusa ulazi u Vozuću. Iako je velika pobjeda već bila osigurana, a četnici se bezglavo povlačili prema svojim ozrenskim brlozima, zadatak je bio izvršen tek po spajanju sa jedinicama 2.korpusa.

Svjesni značaja ovog zadatka i presretni zbog postignutog uspjeha, spoznali smo pravu njegovu veličinu tek po ostvarivanju kontakta sa borcima 2.korpusa.

OSLOBODILAČKA OSLOBAĐA I GONI....

Zarobljeni minobacači, pamovi, patovi, pješadijsko naoružanje i druga MTS, dodatno jačaju vatrenu moć brigade. Podstaknuta ovim, ali i pobjedama 5. i

7.korpusa, zaboravljamo na umor i nastavljamo gonjenje četnika u dubinu Ozrena, napredujući prema Doboju. Oslobađanje komunikacije Zavidovići - Maglaj i stvarna deblokada grada Maglaja, tek je usputni rezultat u stremljenju prema, činilo se do tad, neostvarivom snu, oslobađanju Doboja.

Primirje potpisano pod pritiskom svjetskih moćnika samo nas je privremeno zaustavilo na putu za oslobađanje cjelokupne R BiH. Bez obzira na to dobijamo novi, doduše za nas malo neuobičajen zadatak, zadatak u odbrani dostignutih položaja. Gotovo dvodnevno maršovanje dovelo nas je u zonu odgovornosti 5.korpusa.

Iako naviknuti na zadatke u napadu, vrlo brzo smo se prilagodili i pristupili inžinjerijskom uređenju prednjek kraja odbrane, nedozvoljavajući da nas četnici bilo čime iznenade.

Snijeg i niske temperature, koje su ove godine stigle neuobičajeno rano, nisu nas zatekli nespremne. Uređeni položaji za odbranu svakako će olakšati uspješno izvršavanje i ovog postavljenog zadatka. U vremenu koje je iza nas, pored značajnih uspjeha u borbenim dejstvima i doprinosa ukupnom oslobađanju R BiH, stekli smo ogromno ratno iskustvo, koje garantuje uspješno izvršenje i svih budućih borbenih zadataka, do konačne slobode, sa svim jedinicama 5., 7. i drugih korpusa naše armije.

IS 375.Obr

Predstavljamo Vam: 303.Vitesska bbr

PRVA MANEVARSKA I U KRAJINI

Formirana 18.maja 1992.godine na osnovu Naredbe Republichkog sstaba TO R BiH kao Prva manevarska brigada u Republici. Brigadu u pochetku chine dva bataljona sa prisstabskim jedinicama. Neposredno zatim u sastav Brigade ulaze ZZeljezarski bataljon /osnovan 13.maja 1992.godine/ i vod HOS-a. Tokom jula 1992.godine u sastav Brigade ulaze: jedinica Patriotske lige, Oklopni bataljon, jedinice: "Zmaj od Bosne", 7.muslimanski bataljon, postrojbe HOS-a i PVO.

Do 02.novembra 1992. godine Brigada nosi naziv Prva brigada Zenica, a od tada 303.bbr, koju chine tri bataljona i prisstabske jedinice. Dvadesetssestog septembra 1994.godine iz sastava Brigade formira se elitna jedinica Prvi manevarski bataljon kao samostalna jedinica. Januara 1995.godine u Brigadi se formira 4.bataljon koji se popunjava borcima i starjesinama iz sastava 314.Slavne bbr.

Prve borbe sa neprijateljskim snagama Brigada vodi pochev od petog juna 1992.godine na podruchju Zenice sa zadatkom obezbjeđenja potpune kontrole desne obale rijeke Bosne.

Od 15.juna 1992.godine Brigada je krenula i ratovala izvan Zenice na ratistima sširom Bosne i Hercegovine: Visoko, Breza, Ilijas, Jajce, Igman, Trnovo, Turbe, Gornji Vakuf, Vitez, Busovacha, ZZepche, Maglaj, Tessanj, Zavidovici, Vozuca, Teshce, Sanski Most.

Na svim prostorima R BiH gdje je Brigada ratovala ujedinjavala je i potucala patriotizam, jachala borbeni moral i stvarala sigurnost kod drugih nassih jedinica i kod lokalnog stanovnissatva.

Petnaestog aprila 1993.godine od SStaba vrhovne komande dodjeljeno joj je najvisse ratno priznanje "Zlatni ljiljan" i dobila je pochasni naziv SLAVNA.

Dvadesetchetvrtog novembra 1994.godine Predsjednissstvo R BiH Brigadi dodjeljuje pochasni naziv VITESSKA. Dvadesetog marta 1995.godine povodom uremeljenja Dana Zenice Brigada dobija PLAKETU GRADA ZENICA.

.... Herojska oslobodilachka borba se nastavlja, a Brigada ispisuje nove stranice slavne historije svoje drzzave uz rame drugih korpusa nasse Armije.

Organ za moral 303.Vbbr

Uz rame borcima 7.korpusa na bosansko-krajiškom ratištu, 2.lahka brigada Armije RBiH:

Među prvim jedinicama koje su sa ostalih slobodnih teritorija stigle u novu z/o 7.korpusa Armije R BiH bila je i 2.lahka brigada 2.korpusa Armije R BiH.

Ratni put ove jedinice protkan je uspjesima koji su uglavnom vezani za ozrensko-vozućko ratište, ali i ratišta u z/o 1., 2., 3. i evo sada 7.korpusa Armije R BiH.

O dosadašnjim borbenim rezultatima ove jedinice najbolje govori podatak da je 7 pripadnika odlikovano najvišim armijskim priznanjem - značkom "Zlatni ljiljan". Dolasku u z/o 7.korpusa Armije R BiH prethodili su značajni uspjesi združenih jedinica 2.i 3.korpusa Armije R BiH u oslobađanju Vozuće i velikog dijela planine Ozren, u čemu su se istakle i jedinice 225.Muslimanske brdske brigade i jedinice 25.d KoV, od kojih je privremeno formirana 2.lahka brigada 2.korpusa.

Iskustva stečena na tim borbama svakako su bila i motiv više za dobrovoljno angažovanje i pomoć braći Krajišnicima u nastavku oslobodilačkog pohoda do konačne pobjede nad agresorom.

Tokom boravka na ovom dijelu ratišta jedinice i komande 2.lbr posjetio je komandant 2.korpusa, brigadir Sead Delić, koji se na licu mjesta uvjerio u stepen borbene gotovosti i realizacije predviđenih zadataka i obaveza. Pored komandanta 2.korpusa, jedinicu su posjetili i najviši predstavnici opštinskih organa grada Banovići, kao i starješine 24.d KoV 2.korpusa.

Senad Rahmanović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Poludjele četničke horde u želji da zauzmu bosanskokrajiškog ljepotana - Ključ, neustrašive gazije 708. amortizovale i otpratile ih zauvijek u vječna lovišta, učinivši podvig kojeg će historija upamtiti:

OKUSILI DŽEHENNEM

Sedamsto osma u operaciji Ključ pokazala je kako se bore i koliko hrabrosti i htijenja nose u sebi borci, gazije, askeri naše brigade koja je sve dala od sebe da spase ovaj prastari grad, koji je vječno zahvalan našim borcima i starješinama što su, ulažući svoje živote, obezbijedili svijetlu budućnost našim generacijama.

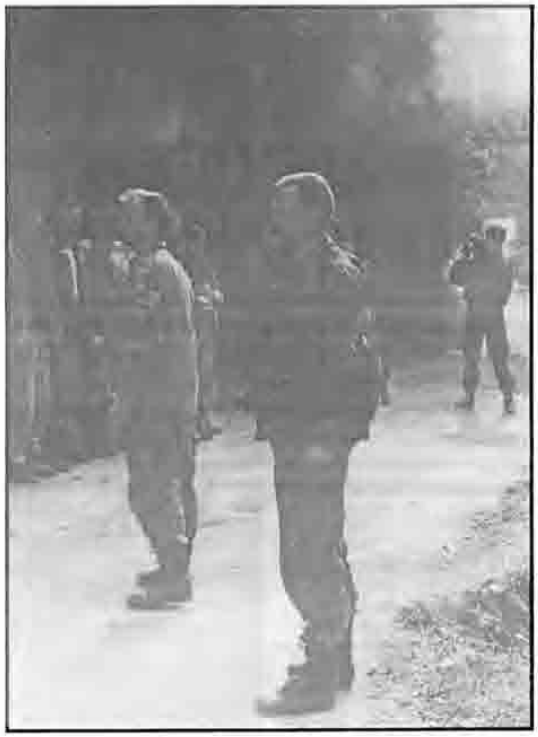

U POHODE BOSANSKOJ KRAJINI

Četvrti oktobar 1995. godine. Dan za istoriju. Postrojavanje spoja snage i moći Sedamsto osme. Rodbina, majke, očevi, žene, djeca boraca i starješina došla da isprate svoje heroje, koji za sobom već imaju briljantne uspjehe na travničko-turbetskom ratištu. Mješaju se suze, smijeh, želja za slobodnom Bosnom. Ovom impozantnom skupu su se obratili brigadni general Mehmed Alagić, duboko uvjeren da će 708. opet osvjetlati obraz. Skupu se obratio naš nikad nepreželjeni komandant, legenda ovog kraja, rahmetli major Osman Porić, koji je tražio od svojih boraca i starješina samo da idu naprijed, u pobjede nove. I tu, pred tim uglednim skupom, dobiven je zadatak koji vodi u pitomu i nepokorenu Bosansku Krajinu. Brigada je bila spremna za put.

SUSRET SA ATIFOM DUDAKOVIĆEM

Cijelu noć se putovalo. Brigada je stigla 05.oktobra u Pudin Han, predgrađe Ključa. I ono što je dojmilo sve pripadnike Sedamsto osme, susret sa neustrašivim Atifom Dudakovićem, ponosom 5.korpusa, ponosom cijele Armije BiH, cijele Bosne. Dobrodošlica je bila na zavidnom nivou. Divizijski general se obratio našim gazijama, onako kako se obraćaju prekaljeni ratnici, prekaljenim ratnicima. Kratak govor i izdavanje zadatka. General Dudaković je ostavio silovit utisak na naše borce i starješine, a i naši borci i starješine su ostavili utisak na generala.

OKUSILI SU DŽEHENNEM

"Rahmetli komandant, major Osman Porić, je izdao zadatak", poče sa pričom Šema, naš starješina. "Stanje u Ključu je bilo vrlo teško, jer su četnici napadali sa svih starana i cilj im je bio presijecanje putne komunikacije Sanski Most - Bosanski Petrovac".

Peti oktobar 1995. godine će ostati u sjećanju operativca, heroja Ape, koji je na svoju odgovornost i sa momcima iz POČ-a, Bebijem i drugima, uništio tenk, tako da su četnici odustali od napada. Sve je bilo bravurozno izvedeno u kombinaciji Apo, POČ, Prva i Druga četa, gdje je nesvakidašnju hrabrost pokazao komandir 2.čete Zuban, koji je bio na samo pet metara od četnika. Pucali su u njega, ali je smjelo išao naprijed.

"Na svoju ruku, a pretpostavljajući da je tenkoprohodan put u rejonu Krasulja", poče sa pričom naš hrabri Apo, "stupili smo u kontakt sa 712. Granate su počele da padaju po nama. Došao sam do POČ-ovaca (Cunog i Bebija). Imali smo dva topa, a tenk je bio na 600 m od nas, prva granata je pala nedaleko od tenka. Tenk je išao sa asfalta i išao kroz šumu. Vidjeli smo da nam se podvlače na pedeset metara od nas. Jasno sam vidio četničke face, izišao naprijed i pogodio sam četu u po čela. I što je kuriozitet, Bebi je zapucao iz BST-a sa ramena, a za to su potrebne veće sposobnosti od onih koje je imao Bebi. Došlo je do obostrane pucnjave. Stigli smo do Krasulja gdje smo se zaustavili i formirali linije odbrane. Jedno sam siguran, da su tri čovjeka uradili mnogo, toliko kao da nas je bilo trideset. I to nikada neću, dok sam živ, zaboraviti jer to je bio spoj hrabrosti i umijeća".

TREĆA I ČETVRTA POLOŽILE ISPIT

Počeo je tenkovsko-pješadijski napad agresora, sve smo uspješno odbili, ali pri trećem napadu čete su pokušale da nam produ iza leđa i, zahvaljujući načelniku Đemi Zahiroviću i starješini Samihu Perendi, koji su uveli i Petu u taj napad, četu je propao. Iako nam je četa bio iza leđa, naredio sam borcima da nema povlačenja. Uz odličnu artiljerijsku podršku artiljeraca 708. i MB čete, a u sadejstvu sa našom 5.lpč, uspjeli smo arkanovce da vratimo na početni položaj. Neprijatelju su nanešeni strahoviti gubici. Preko 30 četnika je otišlo u nepovrat. Arkanovi "Tigrovi" su ostali u kanjonu rijeke Sane. Četnici su koristili helikoptere i avijaciju. Tutnjala je Sanska dolina. Posebno strahoviti udari od strane četnika vršeni su na cijeloj dužini. Oslobađa se 06. i 07.oktobra Donje Prhovo, Strane, Sokolovo, Kondići, Daničići, Sokošnica, kote 347, 844, 605, ovladano platoom Mekote i izašli smo na Gredu. Taj dan mi je ostao u sjećanju. Pregazio sam rijeku, krajišku ljepoticu, Sanu. Sa mnom su bili moj zamjenik Kibe, Ibro (vezista), Suljo Osmanović, najstariji borac u četi i Bajro".

Junuz Skopljak, moralista u Trećoj: "Na jednoj raskrsnici tenkoprohodnog pravca, ja, Suljo i Bajro smo čete blagovremeno primjetili. Htjeli su da ih izvuku iz okruženja. Borba je bila prsa u prsa, dobacivali smo se sa bombama. Upomoć su nam došli Kibe i Imsad. Htjeli su da nas zarobe, ali vidre Treće čete su to instinktivno izbjegle."

Komandir Meho Mehanović priča: "Krenula je od Šiba prema Fazlićima, čime smo ovladali Lana glavom, kota 495. "Uzeli" smo širi dio Grabeža, Lipovu glavu, Vinogradište. Došli smo u Fazliće, gdje smo prešli preko Sane. Tu nas je dočekao rahmetli major Osman Porić, koji nam je izdao zadatak - pravac Mekot-Greda. Moj zamjenik Košpa, Ismet - moralista, Lilo, Pajo, Rule, Mesud, Nune, Zike, Zahid, krenuli smo da oslobodimo Mekot, na čelu sa Košpom, Mehicom, Ruletom, Pajom - pjesnikom i borcem. To je bilo jako četničko uporište, ali smo ga slomili za dva sata bespoštedne borbe. Mekot je bilo kamenо utvrđenje sa dobro izvedenim inžinjerijskim radovima.

Ušli smo na dio gredе, gdje smo oformili liniju. Oslobodili smo sela: Ivanovići, Kljajići, Sokošnica, u sadejstvu sa 727.Sbbr. Na Gredi smo ostali četiri dana i vidjeli smo četnike da bježe. Na Gredi nam je poginuo hrabri Elvis Tatar". Pajo se sjeća: "Ja, Mehica, Rule, Košpa, Mesud smo u jutarnjim satima krenuli u izviđanje terena, naišli smo na 16 utvrđenih objekata (zemunica) i krenuli smo prema selu Kljajići".

Komandant, rahmetli major Osman Porić, dobar čovjek, neustrašiv borac, duša me boli za njim, lično nas je pohvalio, našu Četvrtu, i Sema se čudio kako smo to maherski uradili. Ne smije se zaboraviti ni doprinos naše artiljerije, na čelu sa Latifom Hercegom i njegovim artiljercima i minobacačlijama koji ne znaju za promašaj i koji su rušili četnička uporišta kao kule od karata."

ONI SVEMU ODOLIJEVAJU

Naša Peta četa je u rejonu Velečeva objekat Čelavica tt 402 gdje su joj susjedi bili 17.Viteška krajiška brigada, pretrpjeli žestok četnički napad kojeg su askeri Pere odbili umijećem okorjelih ratnika koji ne znaju za strah, jer im je cilj da hasume otjeraju sa prostora Krajine.

Njihov komandir, mladi i hrabri Zaim Zaimović, dobio je od komandanta brigade pohvalu. Šestog oktobra 1995. godine, u toku noći, Šesta četa je prebačena prema Šibu, gdje je došlo do uvezivanja linije. Šesti je prošao relativno mirno. Taj dan nisu djelovali helikopteri i maljutke. Kada je uvedena Zaimova četa oko 9 sati ujutro, desio se jak četnički napad, došlo je do pucanja linije. Munjevitom brzinom uvedena je 5.lpč koju je uveo neustrašivi asker 708., tek stasali mladić u naponu znanja, snage i hrabrosti, učestvovao je u svim akcijama od '92., rahmetli Redžo Haskić. Njegovom umiješnošću 5.četa je uvedena. Bilo je to samo 70 metara od četnika, kota Bezimena kod Prhova. Po nesreći, krenuo je sa Zaimovićem i sa još tri momka u pravcu topa, da ga izvuče. Tu su naišli na četničku zasjedu.

Jedanaestog smo krenuli u kontraofanzivu i u strahovitom naletu probili četničke linije na širokom frontu. Naša brigada je napadala na dva pravca. Četnici su panično bježali. Izbili smo na lijevu obalu rijeke Sane, u selo Strane, gdje su četnici zapalili most. Dvanaestog je došlo do pregrupisavanja naših jedinica, jer su se četnici konsolidovali na pravcu Greda, organizovali odbranu tako da je naše težište bio objekat Mulež, koji je najdominantniji za odbranu Ključa.

TRINAESTI OKTOBAR - DAN ZA NEZABORAV

Na pravcu sela Strane - Donji Podovi - Hrust (tt 868) je tokom dana uvedena 1.lpč i IDV 708. U samim jutarnjim satima, rahmetli komandant, major Osman Porić, na čelu ispred boraca 7.lpč je krenuo onako smjelo i bez straha naprijed. Sa njim je samovoljno krenuo i vojni policajac Cipi. Komandant se protivio, ali Cipi ga nije htio ostaviti samog.

U tom trenutku je kroz vazduh zasiktala 84-ka, pogodivši našeg komandanta. Vidjevši kako pada, Cipi je zaplakao k'o dijete, a 7.četa je ostala bez daha, nijema. Izgubili smo čovjeka, borca, starješinu, koji je 708. doveo u sam zenit. Nikada ga nećemo izbrisati iz svojih srca, jer je poginuo hrabro i dostojanstveno za svoj narod, za svoju Bosnu. Naš komandant je rođen da bi vječno živio.

KLJUČ JE ODBRANJEN

Teško je bilo borcima i starješinama 708.lbr. Petnaestog i šesnaestog smo ovladali kompletnim platoom Muleži i Hadžići, te sela Žunići, Oljače, tt 879, 735.

Početak pohoda gazija 708.lbr je bio težak jer su išli u nepoznato i po prirodi tajnovite terene pitome, ali zamršene Bosanske Krajine. Završnica je ipak bila briljentna, jer su Karadžićevi zlikovci doživjeli totalni debakl na bojnom polju. Namjere su im bile da zauzmu Ključ, ali gazije 708.lbr, OSMANOVE gazije, su u stilu svog neustrašivog komandanta odbranile grad i sigurno ušli u vječnost.

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Borci 717.Slbr u Bosanskoj Krajini

PRORADIO GORNJOVAKUFSKI DAMAR U KRAJINI

Jedna od posebnim činjenica koje raduju je i minimalni gubici koje je 717.Slbr imala tokom ovih akcija. Najviše zasluga za ovakvo stanje, svakako ima major Faruk Aganović Jupi, koji je cijeli tok akcije proveo sa vojnicima. U sprovođenju uredno isplaniranih zadataka, majoru Aganoviću maksimalnu pomoć dao je komandni kadar 717.Slbr.

Borci 717. u oslobođenom Donjem Vakufu

Mnogi su smatrali da je 717.Slbr dostigla svoj zenit završetkom sukoba sa HVO ekstremistima. Međutim, i najveće optimiste, kada je u pitanju ova brigada, iznenadili su borci pod vodstvom majora Faruka Aganovića Jupija. Od oslobođenja Donjeg Vakufa, pa sve do aktuelnog primirja, borci 717.Slbr bili su maksimalno angažovani. Ovu brigadu posebno je karakterisala velika mobilnost, pa valja istaći da je se za samo četrdeset i pet dana Komandno mjesto brigade mijenjalo osam puta.

Poseban motiv borcima je dalo oslobađanje Donjeg Vakufa, tako da se Brigada okuplja u ogromnom broju i odlazi u Bosansku Krajinu, da bi stvarala istoriju. I baš tako nešto se i događa. Samim dolaskom na teritoriju Bosanske Krajine dolazi se do saznanja da se u Ključu vode odsudne bitke. Prekaljeni ratnici iz Gornjeg Vakufa, dolazeći u Ključ, samo sebi na svojstven način, direktno iz autobusa odlaze na prvu liniju fronte, gdje se pridružuju drugim jedinicama 7.korpusa. Ključ je odbranjen.

KLJUČ ODBRANJEN - IDEMO DALJE

Borci komentarišu da su sva ratišta u neku ruku ista. Dvije noći provedene u Janjilima i Pudinom hanu koriste se za prikupljanje snage, jer Komanda, za razliku od nas, zna da su četnici u rasulu. Ide se dalje. Dolazimo u Sanicu gdje se brigada dijeli u dvije grupe. Moja grupa ide pravcem Hrustovo, i ako se uspije neprijatelj razbiti, zadatak je Kijevo i što više u dubinu. U Hrustovu imamo spoj sa momcima 510.oslobodilačke brigade. Tu saznajemo da oni idu za Sanski most, a mi ostajemo u sadejstvu sa 17.VKbbr.

Tek tada shvatam šta znači imati uz sebe tu 17.VKbbr. Profesionalan odnos vojnika, njih petsto prolazi pored mene, a djeluju kao jedan. Tokom noći prelazi se rijeka, a ujutro ulazi duboko u neprijateljsku teritoriju. Počinju borbe. Četnici su u potpunom rasulu. Zadatak nam je eksploatisanje neprijateljske teritorije. Moju grupu vodi načelnik Rasim Palalić, koji ne dozvoljava "srljanje". Stalno nas opominje da pazimo na bokove. Tada mi se dešava nešto što ću pamtiti cijeli svoj život. Prema nama, uzdignutih ruku, ide devet civila sa povicima: "Mi smo muslimani!". Provjera podataka traje, a ljudi od 60 - 70 godina plaču od radosti i ljube nas.

Dok još nisam sredio utiske prilazi mi medicinski tehničar i objašnjava da je naden još jedan civil, ranjenik sa užasnom ranom. On, koji se nagledao rana u Gornjem Vakufu, bio je deprimiran tom ucvanom ranom. Treći šok je bila masovna grobnica u Kijevu. Teško je gledati te nevine ljude koje je neki psihopata ubio. Pitam se samo koliko je Karadžić imao ovakvih psihopata.

Ipak, dolaze vedrije vijesti. Saznajemo da je druga grupa, preko već slobodnog Sanskog Mosta, prošla Čaplje, Lukiće i na putu je prema koti 540. Ova vijest me ne iznenađuje pošto znam da tamo rade Ramizovi i Čakijevi momci. Naknadno saznajem da se baš ova grupa oslanjala na stare Ramizove vukove - Lilu, Đozlu i druge, koji su davali poseban tempo i ton ovim akcijama. Neprijatelj je odbačen daleko od Sanskog Mosta, momci hoće dalje, ali primirje stupa na snagu. Moramo ga poštovati. Ukopavamo se sa nadom da će se brigada ovdje malo odmoriti. Ali, dolazi naredba da se mijenja zona odgovornosti. I ovu naredbu borci 717.Slbr ispoštivaju. Jer, poštivanje vojne hijerarhije je garant slobodnoj Bosni i Hercegovini. A to je naš cilj.

Edin Kirlić

Borci 727.Sbbr u oslobađanju Unsko-Sanskog kantona:

ZAUSTAVILI PETU ČETNIČKU BRIGADU

Poslije uspješno izvedene zimske "Vlašićke ofanzive", sarajevskog i donjevakufskog ratišta, te oslobađanja Šešića, Smeta i Gostilja, borci 727.Sbbr nisu imali vremena za predah. Trebalo je pomoći borcima 5.korpusa u njihovom pobjedonosnom pohodu oslobađanja Unsko-Sanskog kantona, kao i spriječiti konsolidovanje četničke soldateske i "vraćanje" za njih zauvijek izgubljenih teritorija.

Problema oko izmještanja jedinice nije bilo. Borci 1.bb su izmješteni u z/o 5.korpusa, a već 28.septembra zaposjeli su liniju odbrane u selu Marćete. Upravo taj dan četnici su počeli sa jakom kontra-ofanzivom, sa ciljem vraćanja izgubljenih teritorija. Tog dana uspješno je odbijen jak artiljerijsko-pješadijski napad četnika. Međutim, četnički napadi nastavljeni su i narednih dana, i kako borci pričaju, u ovom selu su izdržali sve, pa čak i napade četničke avijacije.

Linija odbrane nije se mogla zadržati, te je donesena odluka za taktičko povlačenje jedinica na bolje pozicije za odbranu. Četnici su svakodnevno napadali, all u glavama boraca neprestano je bila samo jedna misao: "Ključ ne smije pasti!". To je bila trka sa vremenom da se odbrani Ključ i da na vrijeme stignu svježe snage kako bi se mogao pripremiti kontranapad.

NAJTEŽE U DONJEM PRHOVU

Svi borci su maksimalno izvršavali postavljene zadatke, a kažu da im je najteže bilo u Donjem Prhovu, gdje su za svega nekoliko dana odbili pet jakih artiljerijsko-pješadijskih napada četnika. Možda se tu upravo i odbranio Ključ jer je na tom pravcu zaustavljena čuvena četnička 5.Kozaračka brigada.Zadnji četnički napad bio je 9.oktobra 1995. godine kojeg su borci 1.bb uspješno odbili. U tom periodu stigle su i svježe snage našeg Korpusa, a potom i ostali dio naše brigade.

Već 11.oktobra počeo je sloviti kontraudar, gdje su jedinice 727.Sbbr oslobodile Donje Prhovo, a zatim, na čelu sa svojim komandantom, pregazile su rijeku Sanu i oslobodile selo Strane, te potom selo Kondiće i Dančiće i ovladale rejonom Mekote.

Sutradan je ovladano kotom 624, te objektom Vis i Glavica, gdje su se borci 727.Sbbr spojili sa Vrbaskom divizijom. Dalje napredovanje jedinica 727.Sbbr poremetilo je potpisivanje mirovnog sporazuma kojeg borci striktno poštuju, shodno naredbi pretpostavljene komande, ali istovremeno poručuju da su spremni ići dalje, do konačnog oslobođenja svoje domovine.

Organ za moral 727.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Oni su stvarali historiju: Peti bataljon travničke brigade

ZAŠTITNI ZNAK SEDAMSTODVANAESTE

Kada je 11. decembra 1994. godine prvi komandant Petog bataljona, Omer Helda, postrojio jedinicu, svi u brigadi znali smo da je formirana jedinica velikog vojničkog znanja i umijeća, velikih mogućnosti i još većeg srca i bošnjačke hrabrosti. Posmatrajući tog prohladnog zimskog dana lica boraca okupljenih u novoj jedinici, znali smo da nećemo dugo čekati, a da i svi ostali u 7.korpusu i cijeloj Armiji Republike BiH doznaju kakva je sila Peti bataljon. Svi oni, svjesni da ih čekaju najjače vatre, najtvrđe četničke utvrde i najveća iskušenja, dobrovoljno su se javili da budu pripadnikom Petog.

Prvi mjeseci postojanja jedinice bili su i prvi mjeseci varljivog primirja, ako ga se neko još sjeća. Vrijeme je korišteno za intenzivno pripremanje za naredne zadatke, vojno-stručno usavršavanje i što bolju psiho-fizičku pripremu. Tih dana borci će doživjeti i posebnu čast da ih posjeti komandant Generalštaba, armijski general Rasim Delić. U pratnji komandanta 7.korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića. Sigurni smo da je i general Delić uočio potencijal i čvrstinu ovih mladića. To je jednostavno iz njih isijavalo.

GALICA - STVARNA PROVJERA VRIJEDNOSTI

Prvi zadatak, prva stvarna provjera vrijednosti i odmah veliki trijumf, bila je veličanstvena akcija na Galici 24.februara 1995. godine. Vođeni od strane novog komandanta, legende oslobodilačke borbe na ovim prostorima, Ismeta Čogića - Garija, u sadejstvu sa četom 737.Mlbr, borci Petog mogućim su učinili ono što je važilo za nemoguće. Uz snježne vrleti Vlašića, uz stijene koje su se okomito obrušavale u bezdan, popeli su se na Galicu sa koje je, od početka rata, četnik kao na dlanu imao Travnik i Gornjolašvansku dolinu. Nakon devetosatnog alpinizma uslijedila je ogorčena bitka u kojoj je agresor ostao bez 60 vojnika. Nažalost, u svojoj prvoj pobjedi, bataljon je izgubio i prve borce, sve redom junake. Jurišajući na četničke bunkere ginu karaulski heroj, uvijek veseli Ferzo Ramić - Kiko, i dva mladića iz Bijelog Bučja koji su svoj ovosvjetski život čvrsto utemeljili u Islamu, Hasmir Dervić i Emir Haseljić. Na Devečanskim stijenama gine i komandir voda, Kadir Keran.

Za nepunu godinu postojanja, Peti bataljon 712.brdske brigade je učinio herojska djela koja će vječno ostati upisana u historiju naše borbe za opstanak i slobodu. Vojnička logika i potreba vremena, one iste zbog koje je je Peti bataljon i formiran, zahtjevaju da sada njegovi pripadnici svoje zadatke nastave obavljati u drugim jedinicama 712.brdske brigade. Osjećaj tuge ipak ustupa pred ponosom zbog ostvarenog, pred rezultatima koji Peti bataljon vode u legendu.

Borci 5. bataljona

Naredno iskušenje slijedi već za mjesec dana. Oslobađa se Vlašić, kome kao i da nije stalo da ga sloboda ogrne, pa se propinje u bijesnim olujama, nabacuje nanose snijega na naše puteve, ledi nas sibirskim temperaturama. Sve izdržava bosanski vojnik, sve može borac Petog bataljona. Sve, pa tako stiže i do Šešićke planine, duboko se uklinivši u okupiranu teritoriju. Jer na Šešićku planinu se moralo doći. Zbog saboraca koji su na njoj ginuli 1992. godine. Zbog pogleda, sa jedne strane Karaula a sa druge na Mudrike. Jer, sve što se okom vidi nije daleko.

Idu mjeseci. Peti je već zaštitni znak 712.bbr. Kolektiv dokazane vrijednosti. Manevarci kadri probiti svaku liniju. Elita ne samo brigade. A prvenstveno vojnici koji će i u rov na Debelu Jelu, kada se bude moralo. Disciplinirano, bez pogovora. Tamo će im u goste doći i travnički mufurja, Nusret ef. Abdibegović. Bas njima. Da im kaže kako zna za njihovu borbu i njihove rezultate.

PETI NA KOŠĆANSKOM PLATOU

Juli mjesec 1995. godine. Košćanski plato. Peti sadejstvuje jedinicama 77.Vd. Novi uspjesi, kako bi drugačije, mogli bi biti slobodni Ilići i Bažeri. Bado Konjalić će se sigurno sjećati ove akcije, čijeli život, jer je skače ti za vrat četnički kapetan svaki dan i počinje te daviti. Budinom vještinom i prisebnošću Džeme Vardalića, biće to ujedno i posljednji potez u životu agresorskog oficira. Svi ostali će pamtiti Eldina Skrobu - Maketa, koji je uspravljen pretrčao čistinu, koseći sve ispred sebe 84-kom.

Poseban ispit zrelosti, hladnokrvnosti i drugarstva i Gari, a i bataljon polagali su 13.avgusta 1995. godine, kada im je prijetila velika opasnost da budu opkoljeni. Pravilna i brza procjena komandanta, te besprijekorno realiziranje iste od strane jedinice, učinili su da i ovaj ispit bude položen desetkom.

POBJEDE NA VOĆNJAKU, KLJUČU...

Predaha nema. 10.septembra 1995. godine Peti sadejstvuje sa Tenkovskom četom. Novo iskustvo i stari učinak - probijene su četničke utvrde na Voćnjaku iznad Turbeta, ostvaren inicijalni uspjeh na Turbetsko - Komarskom pravcu u operaciji koja će donijeti slobodu i Donjem Vakufu i velikom dijelu naše Domovine. U njoj će Peti imati udjela u oslobađanju karaulskih sela i zaselaka sa desne obale Karaulske rječice, a okončat će je izlaskom na Koričanske stijene, u zoru 16.septembra.

Oktobar mjesec. Ključko ratište. Četnici izvlače posljednje snage da bi jednim uspjehom zaustavili sunovrat u koji nezadrživo srljaju. Najelitnije jedinice dovode i napadaju na tek oslobođeni Ključ. Vode se ogorčene bitke. Iz vozila Peti se uključuje u borbu. Ema je sam od sebe sila, ema samo saznanje da su oni to, do neslućenih visina diže hrabrost i sigurnost našeg 4.bataljona, koji je dan ranije stigao. I svi ostali se bolje osjećaju kad znaju da je tu Peti bataljon. I kao uvijek gdje su oni, agresoru nema prolaza, ima samo poraz i nove gubitke. Peti ide dalje u oslobađanje, uz Sansku dolinu.

LEGENDA O PETOM POČINJE DA ŽIVI

I lahko je i teško zaklopiti knjigu zvanu "Peti bataljon 712.bbr". Lahko, jer o ovim momcima i onome što su uradili ima i valja se govoriti i pisati. Teško, jer je obaveza koju su stvorili, jer su takvi kakvi su, velika. Lahko i teško istovremeno bilo je sastaviti i ovaj kratki pregled njihovog puta. Lahko i teško je za ovaj put pobrojati Garija, Senu Sujoldžića, Sedu Hrustanovića, Avdu Skrobu, Harisa Grahića - Zuju, Nesiba Opardiju, Nedu Kahvedžića...

Svi mitovi imali su svoja realna ishodišta. A stvarnijeg i vrijednijeg od onoga što ga je utemeljio Peti bataljon, teško da može biti. Svaki njegov borac sa ponosom se može osvrnuti na predeno i učinjeno za egzistiranje Petog bataljona, može uzdignuta čela reći: "Da, to smo bili mi!". Historija bošnjačke borbe dobila je novu svijetlu stranicu, nova legenda, legenda o Petom bataljonu počinje da živi.

IS 712.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovor sa komandantom 7.MAP-a, majorom Salihom Fukom - Slišom:

SPREMNI ZA NOVE ARTILJERIJSKE DUELE

Jedinice 7.MAP-a do danas u oslobodilačkim akcijama boraca 7.korpusa nikada nisu zakazali. Svoju preciznost ova formacija je pokazala na svim ratištima na kojima su se borili borci najmlađeg Korpusa Armije R BiH. Skladan rad osjetili su i tzv. krjinski četnici na bosansko-krajiškom ratištu. Komandant 7.MAP-a, major Salih Fuka, poznatiji kao Slišo, poručuje: - Primirje prihvatamo i poštujemo, ali smo spremni da nastavimo tamo gdje smo stali, spremni za nove artiljerijske duele i pobjede!

? Prilikom formiranja 7.MAP-a, objedinile su artiljerijske jedinice sa ovih prostora. Na svim ratištima u z/o 7.korpusa, 7.MAP je postizao zapažene rezultate. Posljednji na bosansko-krajiškom ratištu. U čemu leži tajna uspjeha?

Prilikom formiranja 7.Mješovitog artiljerijskog puka bilo je manjih problema, a posebno je bio izražen jak lokalizam kod boraca. Međutim, vrijeme je učinilo svoje, tako da sada moji borci dišu kao jedan. Sada imamo jaku manevarsku jedinicu koja je u svakom trenutku spremna dati podršku našim pješadijskim jedinicama, gdje se ukaže potreba. Preduslov uspjesima je stručna osposobljenost boraca. Mi smo svo ovo vrijeme vrlo ozbiljno radili na obuci, posebno na onom dijelu koji za artiljerce, pored preciznosti, i najbitniji, a to je pokretljivost - manevrisanje, gdje smo zaista vrlo spremni, pokretljivi - jaki.

? Leži li ta sposobnost i u dobrom odabiru kadrova za komandovanje jedinicama kojima komandujete? Vaši zahtjevi su prilično strogi!

S obzirom na dosadašnji tok ratovanja, tvrdim da nema brigade da se može pohvaliti da ima višak stručnog kadra. Kadar koji smo mi objedinili u 7.MAP sigurno je stručan za obavljanje svih postavljenih zadataka. Ipak, mislim da je doškolovavanje kadra neophodno i veoma važno. Zato konstantno u naše redove regrutujemo mlade borce, jer na taj način osvježavamo jedinicu. U svakom slučaju, 7.MAP ima budućnost koja garantuje, što se tiče artiljerijske podrške, spokojnost na ovim prostorima.

? Poznato je da ste tokom rata bili na visini zadatka. Koju bi bitku Vi posebno izdvojili?

Prije formiranja 7.MAP-a, pod mojim vodstvom mnogo boraca, koji su danas u redovima 7.MAP-a, odradili su zapažen posao na Kupresu i Meokrnju. Ovaj zadatak bilo bi neopravdano izostaviti. A od formiranja, znači od januara pa sve do danas, zapaženi rezultati zabilježeni su na Vlašiću, prilikom oslobađanja Donjeg Vakufa, Vezovine, Treskavica, Visoko, i na kraju, Ključ i Sanski Most. Na osnovu mog nabrajanja možete primjetiti koliko su manevarske mogućnosti jedinice. Praktično, bili smo tamo gdje se god potreba ukazala. Ipak, mislim da je do potpunog sazrijevanja došlo na području Bosanske Krajine.

? Možete li istaći nekog od pojedinca koji sa svojim odgovornim radom i odnosom prema MTS-u vrijedi pomena?

U formaciji 7.MAP-a svi borci i starješine daju maksimalan doprinos kada to treba. Nikoga od pojedinaca ne bih isticao. Ali zato bih spomenuo Bateriju za protivoklopnu borbu i Bateriju haubica 105 mm i 122 mm koje su se više puta u borbama našli na prvoj liniji i tako povrijedili načela artiljerije.

? Svaka jedinica ima nešto posebno. Šta Vašu jedinicu čini drugačijom od drugih?

Artiljerce, kao specifičan rod vojske, karakteriše da nisu posebno uvojničeni. Međutim, oni se odlikuju hrabrošću i dejstvuju tamo gdje je najkritičnije, najbolji su primjer dejstva prije primirja. Drugarstvo je, također, jedna od osobina, kao i kolektivan rad koji je svojstven mojoj jedinici. Sretan sam što su moji borci shvatili da bez timskog rada nema ni rezultata.

? Učešće artiljerije pokazalo se kao jedan od bitnih faktora ratovanja, kod nas se to posebno očituje u nekoliko zadnjih mjeseci. Možete li reći kako Vi ocjenjujete opštu ulogu artilejrije u savremenom ratu, a kako učešće 7.MAP-a u posljednjim uspjesima Armije R BiH?

Početak ratnih dejstava na području Republike Bosne i Hercegovine bila su odlikovana artiljerijskom podrškom. Znači, nema dobro isplanirane akcije ako nije uključeno i djelovanje artiljerije. Značaj artijerije, prema tome je ogroman. Mislim da bi ulogu 7.MAP-a u posljednjim uspjesima Armije R BiH trebali ocijeniti drugi. Prvi Mješoviti artiljerijski puk u našoj Armiji je do danas pokazao šta zna.

? Trenutno je na snazi aktuelno primirje. Kako se ono poštuje i koristi u Vašoj jedinici?

Pošto je došlo do primirja, mi ga prihvatamo i poštujemo, ali spremamo se kao da će ono svakog trenutka biti narušeno. U tom slučaju, spremni smo nastaviti tamo gdje smo stali, znači novi artiljerijski duели i nove pobjede. I naš stalni boravak na ratištima govori o tome da nema više opuštanja, a ako do mira dođe, tim bolje.

? Na kraju ovog razgovora, imate li nešto istaći što Vas nismo pitali, a Vi mislite da je interesantno?

Istakao bih jedan napredak unutar 7.korpusa. U zadnje vrijeme mi smo pristupili jednom novom načinu ratovanja, koji se ogleda u jakoj artiljerijskoj pripremi, koja je kombinovana sa tenkovskim desantom. Ova formula se, u par navrata, pokazala kao uspješna i dala je izvanredne rezultate. Također, poručio bih da je jedinica 7.MAP-a izrasla u jaku formaciju i dokazala da je svi neprijatelji moraju uvažavati. Na ovome se neće stati, jer sve činimo da iz dana u dan jačamo, kako kadrovski, tako i materijalno-tehnički.

Edin Kirlić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Druženje starješina 5. i 7.korpusa sa predstavnicima Travničkog i Banjalučkog okruga:

PJEVALO SE VRBASU, UNI I SANI, ALI I DRINI I SAVI

U Sanskom Mostu 08.novembra 1995.godine u hotelu "Sanus" 7.korpus je organizovao druženje svih starješina čije se formacije nalaze na ovom području. Do prije samo par mjeseci nezamislivo je bilo da će se starješine iz gotovo svih dijelova R BiH naći u Sanskom Mostu.

Na ovo druženje bili su pozvani i predstavnici civilnog života sa područja Bosanske Krajine i srednje Bosne. Nepogodni vremenski usovi onemogućili su dolazak predstavnika iz srednje Bosne. Na samom početku ovog impozantnog skupa gostima se obratio pukovnik Hasib Mušinbegović ističući: "Jedini cilj je upoznavanje, druženje i zbližavanje starješina, jer ako zatreba ove starješina će sa svojim jedinicama braniti svaku stopu jedine nam Bosne i Hercegovine".

Nakon toga za riječ se javio predsjednik Ratnog predsjedništva Općine Sanski Most, Mirzet Karabeg, koji se zahvalio svim starješinama i njihovim jedinicama što su pomogli u oslobađanju Sanskog Mosta. Da bi ovo druženje prošlo u što opuštenijoj atmosferi potrudila se Umjetnička četa 7.korpusa, koja je i ovom prilikom izvela raznovrstan program.

Muzika koju su izvodili govorila je o našem jedinom opredjeljenju, a to je jedinstvena Republika Bosna i Hercegovina. Pjevalo se o Vrbasu, Uni, Sani, Drini, ali i Savi.

Tokom druženja prisutnima su se obratili Komandant 7.korpusa, brigadni general Mehmed Alagić i Komandant 5.korpusa, divizijski general Atif Dudaković. Ovom prilikom brigadni general Mehmed Alagić je istakao: "Veliko zadovoljstvo što smo se večeras svi zajedno okupili u hotelu Sanus iz dva razloga. Prvi je što sam i prije rata na ovom istom mjestu u par navrata predstavnicima tada aktuelne vlasti u Sanskom Mostu govorio da politika koja se vodi, neizbježno vodi u rat. A drugi razlog je što se i ovakvim druženjem jača naša oštrica, koja je garant opstanka Bošnjaka na ovim prostorima".

Divizijski general Atif Dudaković takođe je govorio o jačanju Armije R BiH i izvršio uporedbu Armije na početku i sada.

Raduje činjenica da je među prisutnima bio i veliki broj mladih starješina, što hrabri i ukazuje da i po ovom pitanju Armija R BiH ima svijetlu budućnost. Sigurno je da će ovakvih druženja biti mnogo više kada ostvarimo naš konačan cilj.

Edin Kirlić

Iz 17.Viteške:

PRVI EZAN U OSLOBOĐENOJ SANICI

ALLAHU EKBER, ALLAHU EKBER! Petak. Dan prelijep, sunčan. Nakon tri godine rata, napokon se vratio mir u saničku dolinu. Podne je. Za mnoge je vrijeme ručka, a za nas, vjernike, vrijeme džume namaza. Okupila se mala, ali odabrana grupa ljudi, pripadnici 17.Viteške krajiške brigade i nešto džematlija iz džemata Sanice da padnu na sedždu Gospodaru svjetova i da mu zahvale na mnogim, neizbrojivim za nas ljude, blagodatima. Tri pune godine ovdje niko nije obožavao Allaha džellešanuhu onako kako Mu dolikuje. Nevjernici, naši neprijatelji, dinski dušmani, dušmani svega islamskog i muslimanskog, htjeli su nas zbrisati sa ovog komada naše bosanske zemlje.

Oslobodioci Bosne, u svom silovitom napadu na četničke horde, oslobađaju i Sanicu, a mi, Krajišnici, po našem dolasku dajemo sebi prvi zadatak, a to je izgradnja Bogu najugodnijeg mjesta, mesdžida. Zalaganjem Komande 17.Viteške krajiške brigade i džematlija Sanice, koji su došli na svoju rodnu grudu, za samo nekoliko dana osposobljavaju jednu prostoriju u centru ovog džemata, za potrebe mesdžida. Prvi namaz koji je obavljen u novoizgrađenom mesdžidu je džuma namaz - centralni sedmični namaz.

Taj dan, 3.novembar 1995. godine ili 10.džumadel-l-uhra 1416. hidžretske godine je dan novog rađanja džemata Sanica, i ujedno iskrena nada da nikad, nijedan neprijatelj Islama i muslimana neće prekinuti kontinuitet vjerskog života na ovom podneblju naše domovine Bosne.

"Tražite kod Allaha zaštitu od velikog iskušenja, nesnošljive muke, teške sudbine i zluradosti neprijatelja." (HADIS)

Savjetnik za vjerska pitanja 17.VKbbr
Zijad Ašić

Delegacija iz Haga u Sanskom Mostu:

NA MJESTIMA ČETNIČKIH ZVJERSTAVA

Sanski Most posjetila je delegacija za utvrđivanje ratnih zločina iz Haga, 07.11.1995. godine. Ovu delegaciju predvodio je Matti Rattikainen. Ugledne goste iz Haga ugostio je gradonačelnik Mirzet Karabeg, koji je i sam bio zatočenik srpskih logora na ovom području. U sastavu delegacije bio je i gospodin David Stewart, koji je neposredno, nakon oslobađanja Sanskog Mosta, fotografisao masakrirane civile.

Ovom prilikom delegacija je obišla tvornicu "Sanakeram", gdje je u pojedinim periodima znalo biti zatočeno i po 400 civila. Takođe, posjetili su i zloglasnu "Betonirku", o čijim je strahotama govorio i sam gospodin Karabeg. Naša strana ponudila je i dodatnu dokumentaciju i obavijestila visoku delegaciju da se, nažalost, javljaju i svjedoci tek otkrivenih masovnih grobnica. Vjerujemo da će ova delegacija svojim ozbiljnim radom doprinjeti da se počinioci ovih gnusnih radnji kazne, a to bi, vjerovatno, bio garant da u budućnosti ovakvih slučajeva neće biti. Komisija nastavlja sa radom.

Edin Kirlice

Prvo vjenčanje u Ključu:

DOGAĐAJ ZA ISTORIJU

Nakon rođenja prve bebe u ključkoj bolnici u ovom gradu objavljeno je i prvo vjenčanje. Iako su se Hilmo Vučkić i Aida Jaskić upoznali u susjednoj Republici Hrvatskoj - u Zagrebu, gdje se mladoženja, kao pripadnik 17.VKbbr oporavljao od posljedica ranjavanja, sudbina je htjela da u bračne vode stupe u Ključu, rodnom Hilminom mjestu. Ovom događaju, koji će sigurno naći svoje mjesto u istoriji Ključa, prisustvovao je, ispred zgrade SO, veliki broj boraca i prijatelja mladenaca, te građana ovog grada. (A.M.)

Prva radio stanica u slobodnoj Bosanskoj Krajini:

GLAS SLOBODNE BOSANSKE KRAJINE

Život u oslobođenim područjima Bosanske Krajine polako se vraća u normalne tokove. Sa radom je počela radio stanica "Glas slobodne Bosanske Krajine", čiji će program umnogome pomoći stanovništvu ovog kraja.

Svečanu vrpcu presjekao je predsjednik Banjalučkog okruga Mirza Mujadić, a program u eter prvi je pustio predsjednik Ratnog predsjedništva opštine Ključ, Asim Egrlić. Treba istaći i to da su ovoj svečanosti prisustvovale i mnogobrojne zvanice, a među njima i komandant 7.korpusa Armije R BiH, brigadni general Mehmed Alagić, pomoćnik komandanta 5.korpusa za moral, Izudin Saračević, predsjednik Stranke demokratske akcije Hrvatske, Šemso Tanković, predsjednik Glavnog odbora SDA Hrvatske, Asim Crnalić, predsjednik Merhameta u Hrvatskoj, Ahmed Ikanović, predsjednik Ratnog predsjedništva opštine Sanski Most, Mirzet Karabeg, književnik Enes Kišević i mnogi drugi.

U svom pozdravnom govoru, gospodin Mirza Mujadić, iskazao je značaj ove radio stanice za slobodnu Bosansku Krajinu, kao i za razbijanje medijske blokade na ovom području. Govoreći na talasima ovog Radija, brigadni general Mehmed Alagić poručio je agresoru: "Bježite, nije ovo 1992. godina!".

Edhem Ekmešćić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sedamnaesta u oslobađanju svojih kućnih pragova:

KAD SAN POSTANE JAVA

ARMIJA RBIH 17 VITEŠKA KRAJIŠKA BRIGADA

Krajiške legende zajedno

ALAHIMANET TRAVNIK

Putovanje kroz predjele gdje su se nekoć vodile ogorčene borbe sa HVO-om, zahvaljujući iskustvu logističkih jedinica Sedamnaeste kojima je brz transport ljudstva i opreme postala specijalnost još od Visokog i Treskavice, odvija se bez većih problema; a sve kvarove na vozilima otklanjaju stručne ekipe na licu mjesta.

Porušene kuće, mezari i groblja pored kojih prolazimo upozoravaju da se nikad više nesmiju ponavljati ovako besmisleni sukobi dvaju naroda upućenih da žive jedni sa drugima. Mukla bosanska noć zatiče kolonu negdje u Bosanskom Grahovu odakle se veličanstvena vijugava povorka svjetala spori kreće prema Drvaru i dalje ka Bosanskom Petrovcu.

Na poljani pred Petrovcem kolona je stala da dočeka jutro. I pozvilo se, prvo rumenilo na istoku a zatim i sunce. U Krajini ono nije skrto kao u Travniku i samo zbog novih rumenih zora i crvenih sutona vrijedi gnuti, a kamo li za ostala krajiška blaga.

SUSRET SA GENERALOM DUDAKOVIĆEM

Sedamnaesta Viteška krajiška brigada sa dijelom Komande i logističke 7.korpusa postrojila se nadomak Petrovca da dočeka divizijskog generala Atifa Dudakovića.

Ovaj dugo očekivani dan, 21.septembar 1995.godine, ući će u istoriju kao dan spajanja jedinica 7. i 5.korpusa. To je dan poslije kojeg ništa više neće biti kao prije. I pojavio se on, general, heroj, ljudina, Atif i čvrsto stisnuo ruku brigadiru Čuškiću, majoru Foriću, majoru Ćirkinu, nadkapetanu Kulosmanu, ... primio raport i izvršio smotru. A onda: pozdrav borcima, dobrodošlica i čestitka na povratku kućama. Rekao nam je da zna i cijeni naš doprinos u dosadašnjim borbama i poželio da tako i nastavimo, jer ni Drina sada više nije tako daleko.

A nas nakon strepnje i iščekivanja obuzela neka mulna i zaigrala nešto u srcu pa se pumimo nekom snagom koja izbija od svuda: iz ovog velikog čovjeka, iz krajiškog tla, iz nas samih, velikih i ponosnih, i čini nam se da bismo mogli i brda pomjerati, a kamoli istjerati četničku bandu iz naših šuma i gradova.

Sedamnaesta još nije stigla na odredište pa kolona kreće dalje prema Ključu nakon što su Petrovčani pripadnici Sedamnaeste obišli na kratko svoje kuće. Putem prolazimo pored uništenih četničkih tenkova i desetine četnika, oleđenih i umotanih u najlon vreće. To su tragovi prolaska "Sile nebeske". Zaustavljamo se nadomak Ključa i raspoređujemo po nedavno oslobođenim selima. Sedamnaestoj je mobilnosti jača strana pa stoga i ovo razmještanje ide uhodano i brzo. Prve grupe boraca već odlaze organizovano na jednodnevni odmor u posjetu porodicama koje nisu vidjeli četiri godine.

Mi ostali obilazimo Ključ. Grad je osloboden munjevito pa nije pretrpio neka veća razaranja osim onih prouzrokovanih traipagodišnjom okupacijom. Zatekli smo i mnogo civila kojima četnici u bježaniji nisu uspjeli nanijeti zlo. Mnogi borci su obišli svoje kuće, obližnja zgarišta, ali opet draga mjesta. Pronalaze se zajedničke grobnice i drugi tragovi srpskog fašizma. Kuće gdje spavamo bile su srpske, ali namještaj i materijal kojim su dograđivane opljačkan je '92.godine iz muslimanskih domova. Garniture namještaja i posuđa držali su po tavanima i šupama jer ih neki nisu znali ni upotrebljavati. Na zidovima stoje gobleni sa motivima džamija, uzimanja abdesta i slično što sigurno nisu vezle njihove žene. Poganstvo izbija iz svakog traga njihovog boravka i čovjek se upita sa gađenjem ko nam je to bio u komšiluku.

KRENULI SU RIZIČNO I SMJELO

Drugog dana boravka izvršeno je komandantsko izviđanje da bi se već narednog dana, skoro u hodu, krenulo na borbeni zadatak, jer je trebalo iskoristiti pometnju koju su među četnicima napravili heroji 5.korpusa.

Mnogi su nas pohvalili da smo jedna od najboljih jedinica u Armiji R BiH pa ne smijemo dozvoliti da se ovdje obrukamo. Naš pravac je prema Mrkonjić Gradu. Prelazimo rijeku Sanu, preljepu rijeku našeg djetinjstva i ulazimo u brda izlazeći na kote odakle trebamo napasti. Udaramo sa dva bataljona. Lijevo od nas je 510.Slavna brigada. Ispred nas su desetine manjih sela koja objedinjena čine Gornje i Donje Ratkovo. Tu već počinju obronci ozloglašene planine Manjače, punc tenkovskih poligona bivše JNA. Usuđujemo se napasti tamo gdje u 2.svjetskom ratu niti jedna vojska nije zabilježila uspjeh, gdje je i u miru muslimanska noga rijetko kad kročila, a i tada ne svugdje.

Sumorna svjetlost kišnog travničkog jutra otkrila je na vlažnoj pisti travničke kasarne mnoštvo vozila u koja se ukrcavaju borci noseći svoje pretrpane rančeve. Mrmor stotine glasova i zveckanje oružja nadjačava tek poneko glasnije dozivanje ili kratka naredba užurbanih komndira. Danas je 20.septembar ratne 1995.godine, dan kada se trogodišnji san pretvara u javu i Krajišnici žurno izlaze i ulaze na kapiju upijajući prizore da ih pretvore u uspomene. Opet se dešava Andrićeva misao o ovom učahurenom gradu jer po ko zna koji put u njega je došla vojska i ponovo su Travničani dočekali da joj vide leđa. Duga kolona, od preko 150 vozila, krenula je u osam sati na svoj veliki put, put u Krajinu. I prije su Krajišnici odlazili i dolazili, ali nikad nisu bili ovako dirljivo ispraćeni kao danas. Međutim, mahanje i suze građana, većinom porodica boraca, poredanih duž ulice sve do hotela "Orjent" nisu omeli putnike da bace pogled na šehidsko mezarje i sjete se onih koji su sanjali isti san. Ali, ni oni ne ostaju, svako od njih će i sam stići u Krajinu u nekom od svojih saboraca.

U 14.00 sati uz jaku artiljerijsku podršku borci Prvog i Drugog bataljona, nakon što su se uvukli ispred na brzinu skupljene četničke linije, otpočeli su napad. Takav napad uz učešće i koordinaciju svih rodova je novina na ovim prostorima, jer jedinice 5.korpusa se uglavnom oslanjaju na svoju izuzetnu pješadiju. Drugi bataljon je provalio liniju na desnom krilu i ostvario prve značajne pomake u dubinu, a pošto 510.brigada nije uspjela ovladati selom Crljeni ni Prvi bataljon naše brigade nije mogao dalje. Stoga sutradan uz korekciju prvog plana u borbu se uvodi Četvrti.

Vodič Kemo "živa karta" proveo je borce ovog bataljona iza leđa četnicima i u nastalom haosu samo rijetki četnici su uspjeli izbjeći smrt, a naši borci su oslobodili spaljeno muslimansko selo Crljeni i izbili na kotu Crni vrh. Poginuli četnici bili su uglavnom djeca-vojnici od 16 do 18 godina, što nam govori da je srpska vrhuška sada primorana da šalje i djecu u smrt kako bi osporila propast svoje zločinom stvorene paradržave.

Prvi je izvršio forsiranje rječice Banjice i ovladao sa nekoliko sela, a u napad je uveden i Treći bataljon sa zadatkom obezbjeđenja lijevog boka pravca napada Brigade. Trećeg dana borbe četnički redovi su prepukli. I ono malo otpora što su pružali bilo je besmisleno jer ni za tren nisu usporavali Vitezove Sedamnaeste, a trpjeli su velike gubitke. Osokoljeni uspjehom bataljoni su vukli jedni druge i izbili na planinu Čadavicu i komunikaciju Mrkonjić Grad- Banja Luka u rejonu Sitnice. Dešavalo se da mnoštvo naših boraca i po tri puta u toku dana mora mijenjati vatrene položaje, jer je pješadija išla tako brzo da su orida gubila domet.

U blizini sela Sitnica (do 1941.godine to je bilo muslimansko naselje, ali je stanovništvo protjerano i tu su se naselili Srbi - ortodoksni četnici), pripadnici Prvog bataljona su presreli četničku kolonu vozila koja se povlačila. Borci su naprosto svlačili vozače sa kamiona i transportera i u trku hvatali one koji su bježali. Tu su zaplijenjena: tri BOV-a, tri haubice 105 mm, dva BST-a, devet minibacača, devet vojnih vozila raznih tipova punih granata, mina i sitne municije, te veće količine pješadijskog naoružanja. Zahuktala Sedamnaesta je bez predaha nastavila dalje uprkos stalnim pokušajima

http://www.hasib-musinbegovic.com

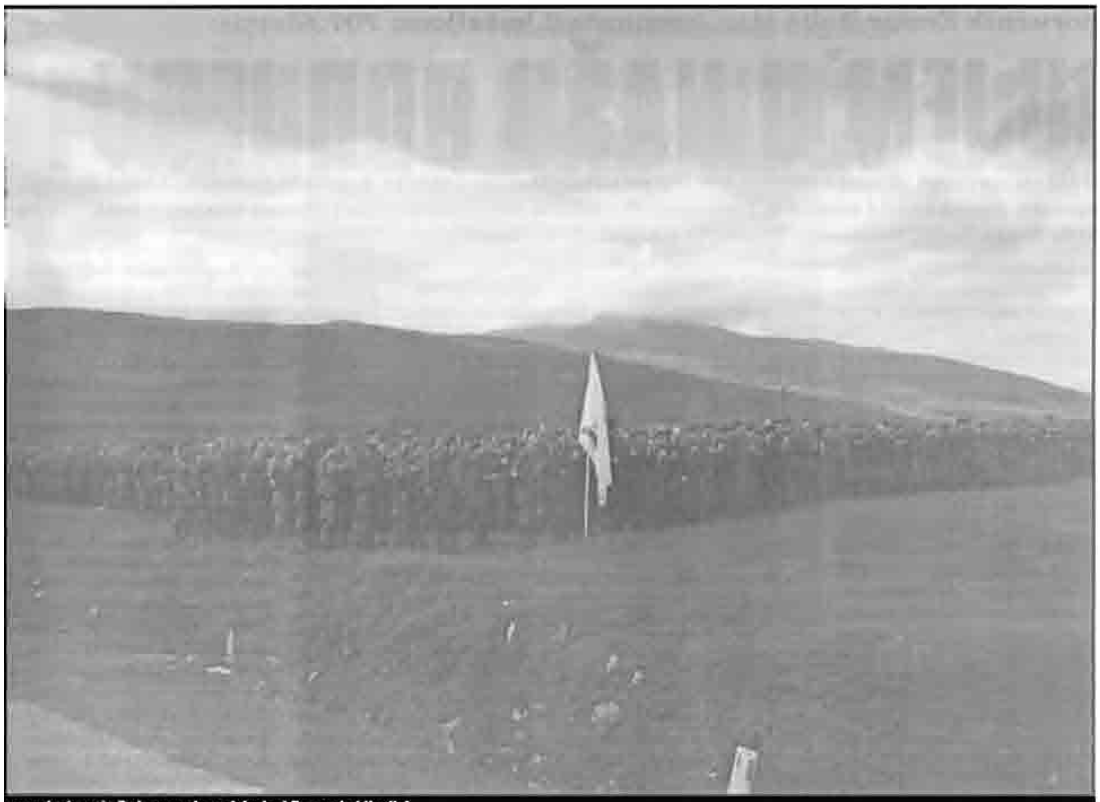

vo postrojavanje Sedamnaeste u slobodnoj Bosanskoj Krajini

d oni proračunaju elemente...

Još jedna granata pa promjena položaja jer je pješadija otišla daleko naprijed

nika da je zaustave tenkovskim tranapadima.

U nekoliko navrata djelovali su i nima. Medutim, njihov efekat Vitezove, koji su se još u Jajcu alili na avijaciju, bio je ravan , a umalo ih je koštao par let- a. Petog dana dejstava, pošto je dano planiranim objektima, jed- : su odabrale povoljne položaje i le intenzivno raditi na njihovom dvanju. Samo je još Drugi ljon vršio prodor u dubinu nepri- ja. Uz pomoć svježih snaga, prije a Arkanovaca, četnici su uspjeli koj kontri da potisnu Drugi ljon , koji je bio nadomak glavne komunikacije Mrkonjić Grad- Banja Luka.

NE DAMO KLJUČ!!!!

Oslobodeni prostor je bio ogroman, preko 250 km. Fizički je bilo nemoguće uvezati liniju dužine oko 24 km. Medutim, Brigada je pokazala da je dorasla ovom, njoj dosad najvećem, zadatku. Logistika, veza, artiljerija,.... sve je funkcionisalo besprijekorno, a tome je najviše doprinijelo precizno i stručno komandovanje majora Sakiba Forića, našeg komandanta.

On je, voden nepogrešivom vojničkom intuicijom svojstvenom samo velikim vojskovodama, cijelo vrijeme dejstava držao pod kontrolom cjelokupnu situaciju i povlačio najpogodnije taktičke poteze. Nakon što su četnici konsolidovali svoje snage krenuli su u odlučnije kontraudare. U početku su im naši borci uspješno parirali, ali su ih umor i velike šupljine u odbrani prinudili da se povuku na desnom krilu. Tome je uveliko uzrokovalo i gubljenje pozicija od strane 501.Slavne brigade kao i napredovanje četnika iz pravca Sanskog Mosta sa ciljem da izbiju na komunikaciju Ključ-Bosanski Petrovac i tako odsjeku grad Ključ i jedinice u njemu.

Nove jedinice pristigle iz srednje Bosne zbog niza problema: uvodenje u hodu, nepoznavanje terena i drugih nisu mogle adekvatno da reaguju. I pored svog hrijenja Vitezova Sedamnaeste ukupna situacija je nalagala da se sve jedinice izvuku kako bi zaposjele lijevu obali Sane i tu organizovale odbranu. Nekoliko kritičnih dana po Ključ proteklo je u teškoj psihozi koja je rodila inat kod boraca da ne daju svoj grad.

Istovremeno uz pripreme da se na četničku kontru uzvrati kontrom Brigada je, prethodno izvučena u rejon razmještaja, izvršila sve neophodne radnje za evakuaciju cjelokupne opreme i ljudstva ne prepuštajući ništa slučaju. I pored toga što nije imala priliku za odmor Sedamnaesta je krenula na svoj novi veliki zadatak. Ovaj put prema Sanskom Mostu.

BITKA ZA GRAD CVIJEĆA

U ranim jutarnjim satima 09.oktobra 1995.godine u selo Krasulje stižu Prvi i Drugi bataljon odakle kreću u napad. Četnici se odupiru u selu Kalabe. Uz veliku pomoć boraca 7.DIB-a "Bošnjak", koja je pridodata Sedamnaestoj i koja se nekoliko puta našla na pravom mjestu kada je Vitezovima bilo najpotrebnije, to uporište je drugi dan oslobodeno i moglo se krenuti dalje.

U toku noći iz pravca novooslobodenog Hrustova u napad je uveden i Četvrti bataljon koji forsira rijeku Sanicu i ulazi u sela Vrhpolje i Kamičak. Iz pravca Krasulja preko sela Peći u Kamičak ulazi i Drugi bataljon. Jedinice 5.korpusa oslobadaju Sanski Most, grad cvijeća, koji će to ponovo biti nakon što je više od tri godine bio grad smrti, a pred Sedamnaestom se našla prirodna prepreka - rijeka Sana, koju treba što prije savladati kako bi se išlo u korak sa "Silom nebeskom".

Rješenje je nadeno u pontonskom mostu koji je četnicima ostao na rijeci. Druga četa Drugog bataljona i jedna četa 7.DIB-a noću prelaze ponton i ulaze u selo Tomina čime je omogućen prijelaz ostalim jedinicama na desnu obalu. Drugi bataljon kreće komunikacijom iz sela Tomine prema selima Gornja i Donja Tramošnja, ali biva zaustavljen i tu formira liniju odbrane.

Četvrti bataljon ulazi u selo Donje Kozice i tu staje, a težište dejstava pomjera se na lijevo krilo Brigade prema selu Kijevo, koje oslobadaju Prvi bataljon i 7.DIB. na tim dostignutim linijama Brigada dobija smjenu i odlazi na zasluženi odmor, a u međuvremenu na snagu stupa i dvomjesečno primirje.

Uskoro će Sedamnaesta Viteška krajiška brigada proslaviti svoj treći rodendan. Ovaj put to će biti u slobodnom dijelu Bosanske Krajine. Tako se ostvaruje prošlogodišnje želja izrečena na obilježavanju druge godišnjice u Travniku.

IS 17.VKbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Nadporučnik Zenur Delić član komande 2.bataljona 707.Slavne:

VJERUJEM U NAŠU POBJEDU

U Armiji R BiH, tokom trajanja agresije na našu zemlju, ponikli su i stasali mnogi oficiri, kakve bi poželjela svaka armija. Obično su skoro neprimjećeni, nekako tihi i skromni, iako su njihova djela i doprinos našoj odbrani veličanstveni. Jedan od takvih je i nadporučnik Zenur Delić, komandir 1.čete 2.bataljona 707.Sbbr.

Tek ovih dana kada su karadžićevci počeli hvatati pripadnike UNPROFOR-a i vršiti teror nad njima, kao da svijet dolazi do spoznaje o kakvom se terorizmu radi, a kojem se Armija BiH već tri godine uspješno suprotstavlja. Naši borci su od početka dobro znali razlučiti o čemu se radi, suprostavivši se tom zlu na najbolji način. Oni su imali običaj reći - da smo mi imali oružje, koje su četnici imali, ne bi se oni zaustavili ni u Srbiji, pa ipak, uprkos svemu, oni se od udara Armije teško mogu oporaviti i čine ove nerazumne poteze.

Takvo uvjerenje dijeli i nadporučnik Zenur Delić, komandir 1.čete 2.bataljona 707.Sbbr. Ovaj mladi oficir cijenjen je među svim borcima i starješinama brigade, a posebno u svom bataljonu. U komandi bataljona ističu - postigao je to velikim radom i zalaganjem. Stekao je za ove tri godine ratovanja veliku vojničku vještinu i znanje u rukovođenju i komandovanju. Najveći dio vremena provodi na položajima, sa borcima. Iako je komandir, u prilici smo ga vidjeti kako i mješinu vode nosi svojim borcima, jer, kako kaže, nek' samo nema problema. Bezbjednost linije ni u čemu ne smije "zaškripiti".

Zenur Delić aktivan je učesnik u odbrani od samog početka agresije, od 3.juna 1992.godine, od kada je i zvanično u TO Gornji Vakuf, a od osnivanja 307.motorizovane je u njenom sastavu. - Svaki početak je na svoj način težak, izazovan, ali i interesantan, kaže Delić. Svi smo se mi učili ratovanju i odbrani i to smo izgleda dobro naučili. U tome je najveća tajna neuspjeha agresora. Nije bilo velikih problema. Lahko je raditi sa vojskom kakvu mi imamo.

Prošao je put od komandira odjeljenja u 3.bataljonu 307.motorizovane, komandira voda, zamjenika komandira čete, poslije akcije na Kamenjašu. U martu 1993. nakon teškog ranjavanja Smajla Karagića preuzima dužnost komandira čete, koju i danas uspješno predvodi. - Prošao sam skoro sva bojišta gdje su učestvovale jedinice naše brigade, od prvih borbi na Košu, Sabljarima, Medinima, Kamenjašu, u odbrani Gornjeg Vakufa... pa sve do kupreškog i vlašićkog ratišta. Najdraža mi je bitka za Stožer i Kupres, jer ljepota je vidjeti četničku bježaniju i izgibiju. Najteže je bilo na Kamenjašu, kada smo izgubili dvojicu od najboljih boraca Šerifa Ivkovića i Kemala Bambura. Akcija oslobađanja Kika bit će zapamćena po veoma jakom četničkom otporu i veoma teškim vremenskim uslovima.

Krajem marta ove godine Zenur Delić je sa svojom jedinicom učestvovao i na vlašićkom ratištu. Iako su vremenske prilike bile za neizdržati, nadljudskim naporima i zalaganjem svih boraca jedinica je dobijene zadatke izvršila.

Delić ima običaj reći da u radu sa borcima, komandovanju, izvršavanju zadataka nema problema, tako da to djeluje kao uzrečica. On uistinu skoro da nema problema u odnosu starješina - borac, jer je izgradio povjerenje proisteklo iz iskrenog odnosa prema borcima i njegovog rada i zalaganja. Borci mu vjeruju. Nadporučnik Zenur Delić jednostavno kaže:" Vjerujem u našu pobjedu i to me najviše motiviše u mome radu."

Ismet Muratspahić
IS 707.Sbbr

Rođen da bi postao herojem i to živim u svom kraju, u svojoj Brigadi u svojoj Bosni koja je iznjedrila:

SIN PONOSNOG I PRKOSNOG RATNIKA

Sretna je majka, babo i Bosna što su rodili sina Neira, sina Neira godine 66, koji je uvijek žudio za slobodom, za plavim nebeskim svodom i opojnim mirisima livadskog cvijeća, koje nigdje nema takav miris kao u njegovim Pričanima u njegovoj Bosni, gdje stanuje kremen kamen, polja i brda, rijeke i doline, gromovi, oluje i kiše, a bogami i sunce.

Bogami i ljudi spremni da daju sebe za SLOBODU. Takav je naš, Zulejhin i Ibrahimov sin i Bosnin sin, Neir Palalić. Na opasnu stazu rata kročio je buntovno i hrabro one teške, ratne 1992. godine u martu mjesecu, učestvujući u organizovanju seoskih straža, "Prvi moj teren", poče sa pričom Neir, "bio je u Podripcima, da bi bili na ispomoći momcima iz Bugojna. Tu smo ostali sedam dana i tu sam prvi put okusio vatru. Poslije toga u maju '92. odlazimo na Crni vrh gdje pravimo podvig u obračunu sa SDS-ovcima. Zarobili smo tada sedam pušaka - dobar ratni plijen. Drugog augusta 1992. godine je osnovan 2. brdski bataljon 308. čiji je komandant bio prekaljeni Mirsad Skopljak iz Šošine čuvene ekipe.

DOBROVOLJAC

"Postajem komandirom Prateće čete i bivam zajedno u redovima sa izvanrednim borcem, Esadom Mehinom. Osmog septembra '92. odlazimo na Guvna kao ispomoć Interventnoj prusačkoj četi. Počine prvi sukob sa ekstremistima HVO-a, učestvujem u akcijama u Pećuju i Releju. U oktobru počinje Drugi sukob sa HVO-e. Mi smo bili raspoređeni od Skopljakove kuće, Siza, do Beginog brda, zajedno sa Šošinim mocima.

Prvi put sam bio ranjen kod Partizanke, imao sam sreće pa mi je metak pogodio sat."

Poslije toga Neir sa svojom četom odlazi na turbetsko ratište. Dobiva zadatak da uspostavi liniju sa pripadnicima MUP-a na Obječenjaku, gdje četama pokazujemo ono što znamo. Poslije Turbeta biva postavljen za referenta za obuku artiljeraca, tu dužnost obavlja dva mjeseca da bi poslije bio postavljen za zamjenika komandanta tadašnjeg 3.bb. 308.bbr. (januar-februar 1993. g.). Treći sukob AR BiH i HVO-e ga zatiče u s. Opara radeći sa Mirsadom Skopljakom, planirajući diverzije koje su izvodili na Zabrđu. Učestvovao je u čišćenju terena na Sebešiću.

Dvadesetdeveti maj 1994. godine, datum je kojeg nikada Neir neće izbrisati iz sjećanja jer su četnici ostali bez Vučije glave, njihovog značajnog uporišta kojeg je 308. s lakoćom neutralisala. Poslije Vučije glave Neir sa svojim saborcima kreće da odradi Veliki Šiljkovac. U očekivanju da akcija krene prva granata, koja je doletjela iz pravca Vezovina je bila kobna za Midhata Kukića (teže ranjen), Sulju Brljka (poginuo) i Kuduza (poginuo) i našeg NEMIRA, Neira. Neir je tada teško ranjen i uz svo nastojanje ljekara ipak mu je amputirana noga.

Težak je to bio udarac za sve borce 308.-e, poče sa pričom Samih Perenda, koji je bio sa Neirom u momentu ranjavanja. "Bio sam cijelo vrijeme sa njim i samo što sam otišao na deset metara od njega granata je doletjela iz prvca Vezovina. Teško mi je bilo vidjevši taj prizor, teško mi je bilo vidjeti njegove saborce, nijeme, sa suzama u očima. I ja sam bio ranjen."

TEŽAK UDARAC

Pri njegovom izvlačenju mnogo je pomogao Budo Maličević i da nije bilo njega možda bi Neir i podlegao. Jedno moram da kažem veliki je nedostatak kako za Brigadu, tako i za cijelu Armiju što je ostala bez tako vrsnog oficira, koji je uz svu tu hrabrost bio uvijek spreman na saradnju, imajući za svakog riječi utjehe i razumijevanja. Čovjek, heroj, vrstan oficir. Bosna je mnogo izgubila, samom činjenicom da naš Neir ne može obavljati dužnost koju je obavljao, ako je iko trebao dobiti najveće vojno priznanje "Zlatnog ljiljana" to je naš i Bosnin sin Neir, koji je uvijek tu sa nama, uz nas!"

Jedno želim, da dočekam dan naše slobode, moje Bosne, jedno želim da naša djeca, da buduće generacije šetaju stazama slobode. Nije mi žao što sam u njeno ime dao dio sebe, a ako treba tu sam da se opet borim - to su riječi Neira Palalića, koji je zasigurno svojim heroizmom ostavio osebujan pečat, koji daje impozantnost kako našoj Brigadi, tako i našoj PONOSNOJ PRKOSNOJ I ZA HASUME NEUMOLJIVOJ BOSNI!

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Među borcima 4-2/733.bbr

PRIMIRJE NAS NEĆE USPAVATI

Nakon ovih Abazovih riječi ne može čovjek koji se bavi poslovima novinara da se ne zapita da li smo zaista bar u ovoj branši dali onoliko koliko je trebalo dati da djela naših boraca ne ostanu samo spoznaja naše snage i opredjeljenja, koja će ostati znana samo onima koji je već poodavno znaju i sa kojom već duže vrijeme žive. Vjerovatno nismo, ali istovremeno sigurno je da bi ratni put svakog našeg borca pojedinačno predstavljao knjigu od 1000 stranica, pa onda i jasan odgovor zašto su mnoga herojska djela ostala neobjavljena u ono vrijeme kada su nastala, zašto su ostala za neka druga vremena. Zato je i ovaj kratki zapis samo jedan pokušaj ovog novinara da, ako već ne može djela, a ono bar predstavi likove onih o kojima se već duže vrijeme govori samo riječima hvale.

'Kad sve ovo stane, kad se rat završi i većina nas pušku i šarenu uniformu zamijeni poslovima koje najbolje znamo raditi, vi novinari bićete krivi svima nama koji sada ratujemo: Srbima i Hrvatima zato što ste puno (a opravdano, i opet možda manje nego što ste trebali) pisali protiv njih dok smo se branili od istih, a nama zato što ste malo pisali o nama'. Ovako je počeo razgovor starješina ABAZ IMAMOVIĆ kojeg smo zatekli na Vlašiću, na komandnom mjestu 4-2/733.bbr, jedinice koja je po mnogo čemu poodavno uzor drugim jedinicama, a što je bio osnovni razlog da njene pripadnike posjetimo za vrijeme izvršenja redovnih borbenih zadataka na prvoj liniji.

OD POČETKA ZAJEDNO

Prije polaska u obilazak jedinica na prvoj liniji Abaz nam reče da je više nego zadovoljan odnosom njegovih boraca prema postavljenim zadacima i da je milina komandovati takvim momcima. Tome ponajviše doprinosi činjenica da je većina boraca iz sastava ove jedinice od samog izbijanja rata zajedno. Kada se zajedno prođu sva sita i rešeta kroz koja su ovi momci prošli, onda se ljudi tako dobro upoznaju da nema nikakvih problema da se međusobno dopunjuju. Zato u ovoj jedinici i nema nekih posebnih problema, zato ova jedinica i jeste ovo što jeste: skladna cjelina koja veoma dobro funkcioniše, u kojoj svako radi svoj posao svjestan da uvijek može računati na pomoć svog saborca.

A da je sve što nam je Abaz ispričao tačno uvjerili smo se na licu mjesta, dok smo zajedno sa moralistom Alijom obilazili zonu odgovornosti koju drži ova jedinica. Pored onih redovnih zadataka koji su prioritet kod svakog Abazovog borca, mnogo je sitnih detalja koji mnogo govore o ozbiljnosti kojom se na ovom dijelu linije prilazi izvršenju svakog naređenja.

Dolazimo na mjesto koje je samo prije nekoliko mjeseci bilo poprište žestokih okršaja naših momaka i onih što su uzalud pokušavali povratiti bar dio izgubljenog. Komandir Bajro nam govori da je zadnjih dana ovdje neobično mirno i da se na ovom dijelu linije potpisano primirje uglavnom poštuje. Bajrini momci, svjesni odgovornosti zadatka koji im je postavljen i činjenice koliko puta je do sada agresor prekršio ranija primirja, neprestano osmatraju i neumorno rade na uređenju linije odbrane. Oni koji su još od polovine '92.godine sa puškom u ruci stali na branik svoje domovine, poučeni iskustvima stečenim u Visokom, Maglaju, Turbetu, Busovači .... ništa ne prepuštaju slučaju.

PRIMIRJE NAS NEĆE USPAVATI

Naprijed navedenu tvrdnju najbolje potvrđuje rov u kojem zatičemo stare znance, momke iz Merdana, trojicu Neslanovića: Fuada, Muhidina i Ermina. Lijepo vrijeme i primirje nam omogućavaju da sa ovim momcima sjednemo za improvizovanim stolom i popričamo o nekim sporednim stvarima. I dok razgovaramo sa prvom dvojicom, Ermin na nekih 20-tak metara ispred nas neprestano osmatra. Iako smo se malo duže zadržali na istom mjestu, nismo čuli niti samo jedan jedini pucanj. To nas pomalo i zbunjuje, što jasno dajemo do znanja našim domaćinima, na šta nam Fuad kaže.

"I nas sve ovo pomalo zbunjuje. No, primirje nas ni u kom slučaju neće uspavati. Znamo mi itekako dobro koliko skupo košta i kako se plaća svaka nesmotrenost. Zato smo mi i pored potpisanog primirja koje se za sada uglavnom poštuje, uvijek spremni i za ono najgore."

Slična uvjeravanja dobivamo i u zemunici u kojoj zatičemo Hasana Ćerimića, Ahmeta Kermu i Midhata Osmančevića. Uz strogo pridržavanje naredbe o prekidu borbenih dejstava, ovi momci su u svakom trenutku spremni odgovoriti svim izazovima koje u sebi krije prva borbena linija.

Prolazeći linijom srećemo mnoga poznata lica. Sve govori u prilog činjenici da je linija dobro popunjena, a prema reakcijama boraca da se zaključiti da ovdje morala ne manjka.

Zastajemo pred zemunicom gdje Alija Zatagić budno prati svaki pokret svog saborca Šemsudina Kovača, koji je u tom trenutku demonstrirati vještinu pokrivanja minijaturne džamije koju će kao suvenir ponijeti kući. Imalo se šta i vidjeti. Posmatrači zadivljeni, izvođač demonstracije zadovoljan, a kutija cigareta odlazi u džep Vahida Zatagića, koji je demonstratora zamijenio na njegovoj smjeni osmatranja.

A onda Vahidovo pitanje: "Ima li išta od Lončara?" Lončari su selo gdje su Alija i Vahid živjeli do izbijanja sukoba sa HVO, a za vrijeme istih ovo selo je od strane bojovnika HVO najvećim dijelom spaljeno i potpuno opljačkano. Dojadila potucanja po zeničkim stanovima gore od smjene na Vlašiću, dojadila četiri zida na vrh solitera gore od prognaničke neimaštine.... Osta Vahidovo pitanje bez mog odgovora, ali ne osta duša bez crva sumnje što se u nju ušeta čim neko spomene Federaciju....

TENKOVI I HELIKOPTERI NA PRVOJ LINIJI

Predahnuli smo kod Senada i Elvedina Helega i Ahmeda Baručije. Zemunica koja u pravom smislu riječi predstavlja spoj mladosti i iskustva. Kroz ranije dolaske kod ovih momaka navikli smo na obaveznu kahvu. Tako je i ovaj put. Moralista Alija o momcima u ovoj zemunici ima samo pohvalne riječi.

Pred zemunicom, vjerovali ili ne: dva tenka i dva helikoptera. Kažem u šali da ni NATO nije ovako dobro naoružan na šta Ahmed prokomentarisa da je u mnogo čemu NATO smiješan za našu Armiju. Pitamo ko je tenkista, ko vozi helikoptere, na šta kroz smijeh odgovaraju da je Dino univerzalac za te stvari. Šta oči vide, to ruke rade: tako su i nastali Dinini tenkovi i helikopteri - naravno, ručni rad od drveta. I pored svih obaveza, eto, nađe vremena i za slobodne aktivnosti.

Idući dalje nailazimo na Fahrudina Mujčića (sin našeg borca Mahmuta koji je ranije teško ranjen), koji nam u šali reče da je sve dalje Lončarsko- merdanska koalicija u koju je najbolje ne zalaziti. Naravno, takvu šaku prihvataju oni koje zatičemo na liniji, a koji su navedene riječi prokomentarisali doskočicom da je Fahro njihova opozicija sa kojom se nikda ne zna. U takvom stilu dočekuju nas i ispraćaju Armin, Senad i Maid Kermo, te Husein i Elvir Ćerimić iz Lončara, zajedno sa Šabahudinom i Fahrudinom Neslanović iz Merdana.

Svi naprijed navedeni, zajedno sa Sedinom i Nadirom Šabanovićem iz strana već poodavno su kućni rahatluk zamijenili terenskim životom punim neizvjesnosti i iskušenja, ali ni jednog momenta duhom nisu klonuli. Vidi se to po njihovim svakodnevnim aktivnostima, po pristupuizvršenju borbenih zadataka. Pogorena rodna ognjišta, privremeno zbrinute porodice, neuređena zemljišta, ogrjev .... sve to za vrijeme boravka na Vlašiću ostaje negdje na margini, za tamo neka skora vremena, odmah po dolasku smjene.

TANDEM BEČAR-BOKAN

Nepravedno bi bilo ne spomenuti one koji trenutno imaju ponajviše posla - tandem Bečar-Bokan. Ekrem i Suvad Alispahić, raznosači hrane koji svakodnevno po tri puta obiđu sa manjerkom i hljebom cijelu liniju ove jedinice, sa zadovoljstvom na licu ističu da uživaju u ovom poslu. Jeste da je naporno, ali je lijepo osjetiti duševni ugođaj kada se na vrijeme nahrani onaj ko nas brani.

Uz cigaretu sjećanje se ova dvojica prekaljenih boraca iz mnogih ranijih bitaka koje su ostavile traga na zdravlju stih, i svih onih vremena kada je bio samo erni hljeb i samo riža i to u nedovoljnim količinama. Pa opet počeše priču o današnjem rahatluku ratovanja u odnosu na sami početak. Na rastanku Bokan nam reče: "Vi sa olovkom, mi sa manjerkom, a oni na liniji sa puškom - jači smo od ma kojeg dušmanina. Ko ne vjeruje neka se okuša."

Prilikom povratka sa linije Alija nam ispriča o okršajima kroz koje su njegovi momci prolazili prije Vlašića i za vrijeme obezbjeđenja zone odgovornosti na Vlašiću, da bi nas ispratio riječima: "Bilo je dosta teških trenutaka, ali je meni lično, a mislim i velikoj većini boraca ove jedinice najteži trenutak bio kada smo izgubili rahmetli komandanta Mehsu. Zbog njega i svih njemu sličnih kojih više nema među nama, ova jedinica će iz dana u dan biti sve jača i bolja. Dužni smo to našem komandantu, njegovim neostvarenim snovima, njegovom narodu za koji se borio i svoj život dao."

Ono što smo vidjeli na liniji i ono što nam je već od ranije poznato govore nam da je ova jedinica neostvarene snove svoga rahmetli komandanta uzela sebi kao obavezu koju mora u najskorije vrijeme ispuniti. Po onome što smo na licu mjesta vidjeli sigurni smo da to ovi momci i mogu.

NIJAZ BEGOVIĆ IS 733.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Prekinuti snovi jedne mladosti LUŠIJA MENSUDIN - komandant 2/733.bbr.

NAŠ ZAVJET

Težačka ruka i blaga duša lugovska oduvijek su radali djecu koja su znala prkositi svim vjetrovima što su šibali podlumske prostore. Sa tom svojom djecom i džemat lugovski su dijelili dobro i zlo, u dobru se skupa radovali, u zlu zajedno tugovali, spojeni u jednu dušu ljuljevi satni se nadali.

Danas su zemlja i džemat lugovski veliko prokleti, iz naših redova je otišao Mensudin Lušija. Naš komandant. Tako su oduvijek govorili njegovi borci koji su sami odlučili ko je najbolji među njima i ko treba da ih vodi u pobjede.

Naš Menso. Tako su govorili svi oni koji su ga poznavali. Dovoljan je bio i samo kratki sustret sa ovim čovjekom velikog srca i blage naravi, pa da ga čovjek prihvati kao čovjeka, kao najbližeg svog. Zbog svega ovoga što ga je krasilo njemu se jednostavno moralo vjerovati, jer on nije znao izneviriti.

Znao je da je dobar komandant samo onaj koji hrnim primjerom pokaže drugima kakav treba biti. Zato je uvijek bio prvi: na čelu svojih boraca, na čelu svoga naroda. Zato i jeste bio naš Menso.

Uvijek je imao blaga riječ za svako dijete. Uvijek je znao ohrabriti i posavjetovati svakog svog borca. Uvijek je imao vremena za razgovor sa najdražim, onih što su ga pratili svuda gdje se vodila borba za pobjedu dobra protiv zla.

Jedino nikada nije imao vremena za samoga sebe. To vrijeme je rezervisao za neku svima nama i njemu ličnu bolju budućnost u koju je vjerovao iz dna duše.

Naš komandant - najbolji komandant. Naš Menso - najbolji prijatelj, naš zavjet, najsvjetliji lik i ideal izrastao iz velikih djela. Tuguj zemljo i mladosti lugovska, imaš za kim. Takve kao što je naš komandant Menso bio, majka rjetke rađa.

Nadaj se i vjeruj zemljo i mladosti lugovska da će djela našeg Mense pobijediti svako zlo i ovom narodu pokazati staze u budućnost u kojoj će čovjek živjeti životom dostojnim čovjeka. Za takav život naš Menso je dao svoj život. Sa slobodnom Bosnom duboko u srcu borci i starješine 733.bbr nastavljaju da povezuju prekinute niti svih nedosanjanih snova o životu u slobodnoj BiH. Na to nas obavezuju svijetli lik i djelo našeg komandanta Mense.

Neka mu je vječni rahmet.

Nijaz Begović IS 733.bbr

Rahmetli Muharem Hadžiabdić borac 717.Slbr

ISKREN PRIJATELJ, POSLUŠAN SIN I HRABAR BORAC

Tamo gdje su gornjovakufski borci išli Muharem je uvijek išao među prvima. Sarajevo davne 1992., sve odsudne bitke tokom devetomjesečne agresije na Gornji Vakuf, Prusac, Visoko, Goleš, Kupres....

Gornji Vakuf je gradić u Srednjoj Bosni koji je pretrpio najžešće ofanzive HVO ekstremista, a njegova 717.Slbr pronijela je slavu ovog grada širom Republike Bosne i Hercegovine. Pisati o herojima ovog grada je zaista opsežan posao, jer sam ovaj grad je grad heroj. Zaboraviti opisati ratni put rahmetli Muharema Hadžiabdića, istinskog heroja, bio bi grijeh, a njegov ratni put ne počinje kao većine boraca Armije Republike Bosne i Hercegovine aprila 1992. godine.

Muharem je, za razliku od mnogih Bošnjaka, ranije primjetio šta se sprema našem narodu i sa svojim rajom pristupio Patriotskoj ligi. Dok je većina stanovnika Gornjeg Vakufa još uvijek vjerovala da rata u Bosni neće biti, on je sa svojim kolegama prošao paklenu obuku na Borovoj ravni. Vrijeme će pokazati da su baš momci koji su prošli ovu prvu obuku činili jezgro odbrane Gornjeg Vakufa.

Pisati o svim bitkama u kojima je Muharem učestvovao, ogroman je posao, jer kao dobrovoljac i uvijek prvi, obišao je gotovo cijelu Bosnu i Hercegovinu. Svojom neeksponiranom, ali uvijek optimističnom pričom hrabrio je borce i nikoga nije ostavljao ravnodušnim. Možda je to bio jedan od razloga koji su ga činili jednim od najomiljenijih boraca u 717.Slbr.

Sjećam se, prilikom jednog razgovora, priznao mi je da toliko energije ima najviše zahvaljujući vjeri. A bio je istinski vjernik. Slušajući njegova suptilna, ali uvijek argumentovana izlaganja, mnogi su se znali postidjeti svog neznanja. Njegov rad i ratovanje nije ostao nezapažen. Kao perspektivan oficir bio je prebačen u Odjeljenje za obavještajne poslove u 717.Slbr i na ovom mjestu pokazao je izvanredne rezultate i ostvario odličnu saradnju sa IDV-om "Munje".

Ali, desila se za Muharema ta kobna deblinkada Sarajeva. Nije to bilo prvi put da se iz Gornjeg Vakufa ide na Sarajevo. Išao je on i davne 1992. godine. Mamila ga je Baščaršija, a vjerovatno i želja da se susretne sa svojom djevojkom Zibom. Između njih isprijećila se smrt. Nakon jedne uspješno izvedene akcije, Muharem sa još dvojicom svojih kolega (Begovićem i Omeragićem), prilikom povratka u svoju bazu, gine.

Cijeli Gornji Vakuf je u žalosti. Ovaj grad je navikao na krv i smrt, ali izgleda da, što rat duže traje, svaka smrt teže pada. I dok je čaršija još bila ošamućena ovim događajem, samo nekoliko dana poslije, Muharemova sestra Lejla, urednik vjerskog programa na radiju u Gornjem Vakufu, dolazi na posao da bi vodila emisiju. Mislim da će dugo pamtiti njene riječi: "Edo, Muharema je dragi Allah uzeo sebi, a mi moramo nastaviti raditi za naš narod".

Edin Kirlić

Sjećanje na Ermina Arnautovića - Ermu

KRASILE GA SVE LJUDSKE OSOBINE

Borac za budućnost koji se odlikovao strpljivim, organizovanim i planskim pristupom radu. A kada je trebalo krenuti naprijed, opet je Ermo bio prvi, jer je neizmjerno vjerovao svojim saborcima.

Mjesec august, oslobađa se kota na Lisičijoj glavi - Treskavica. Agresor u potpunosti shvata šta znači izgubiti ovu kotu. Gubitak ove kote značio bi i gubitak Trnova. Neprijatelj šest dana bjesomučno granatira položaje naših boraca koje predvodi Ermo. Tokom ovih šest dana Ermin je iskazao sve osobine koje su ga krasile. A i sam način njegove pogibije govori kakav je bio. Naime, poginuo je prilikom izdavanja naredbe o raspoređivanju boraca, naravno i ovaj put, bio je sa svojim borcima. Heroj koji je nebrojeno puta ulazio četnicima u dubinu, poginuo je od granate koju je neprijatelj poslao u nemoći da pješadijski "vrati" Lisičiju glavu.

Ratni put Ermina Arnautovića - Erme počinje prvih dana agresije na R BiH. Još kada mnogi nisu ni slutili šta se sprema Bošnjacima na ovim prostorima, on je izvršio nekoliko tajnih isporuka eksplozivnih sredstava jer je radio u "Vitezitu" i iskorištavao je svaku mogućnost da pomogne svom narodu. Rasplamsavanje rata i žestoka agresija na našu domovinu Ermu nisu ostavile ravnodušnog, tako da se odmah kao dobrovoljac prijavljuje u 7.DIB. Cijeli tok rata težio je da što više nauči i da se usavrši, a sa druge strane nije štedio sebe i uvijek je išao prvi. Posebno kvalitetnu saradnju ostvario je sa rahmetli Goranom Čišićem i Švabom, sa kojima je prošao i dobar dio jedine nam Bosne. Gdje je išao Ermo tu smo bitke dobijali, ali najveći doprinosi bili su na Vlašiću, Visokom, Kupresu i Treskavici.

Ipak, Treskavica je za njega bila kobna tako da se danas Ermo ne može veseliti pobjedama Armije R BiH. Njegova smrt sve nas je ražalostila, jer otišao je jedan veliki borac kojeg su krasile sve ljudske osobine.

Edin Kirlić

Sjećanje na borca 727.Sbbr, rahmetli Mirsada Hodžića:

NENADOKNADIV

Velika je tuga ostati bez muža, ostati bez roditelja, ostati bez svoga najdražega, ali daleko bi veća tuga i bol bilo ostati bez svoje rodne grude, bez svoje Bosne. Mirsad Hodžić je iznad svega volio svoju Bosnu. Uvijek je, kada bi polazio na okršaje sa agresorom, govorio svojoj supruzi Sabini: "ČUVAJ TI DJECU, A JA ĆU ČUVATI BOSNU!"

Od samog početka agresije na Bosnu, Mirsad se opredjelio. Kada je bilo najteže znao je svojim Šipovljanima i Banjalučanima govoriti da će se sve ovo zvati prošlost, da je to četnički nalet koji će im prisjesti i da će pobjeda biti na našoj strani. Jedan njegov saborac, nešto mlađi od njega, priča kako se spremao kada treba poći na ratište - samo je gledao kako se Mirsad spрема. Mirso je uvijek nosio sve što mu je trebalo, a često bi rekao "može nešto zatrebati i mojim drugarima".

Teško se pomiriti sa sudbinom kada je u Bariću Gaju 3.decembra 1993. godine poginuo Mirso, ali njegova vrela krajiška krv je još više potpalila borbeni žar i njegovi saborci iz današnje 727. SLAVNE brdske brigade su, i u najtežim okršajima, osvjetlali obraz.

Plemenita je porodica Šehida Mirsada. Njegova supruga Sabina, koja je također pripadnik Armije R BiH, uz izuzetno poštovanje prema svome Mirsi, kaže da je neizmjerno zahvalna njegovom bratu Fehimu i supruzi Esmi, te daidi Salihu Redžiću, koji su im toliko privrženi, koji im toliko pomažu da Mirsina djeca nisu sročadi. Žal je velika, gubitak je nenadoknadiv, pogotovu danas kada se oslobađaju krajevi Bosne koje je Mirso neizmjerno volio, ali Mirso je dao svoj život kao jedan od prvih sinova Bosne. Ponosna je porodica Mirsada Hodžića, ponosni su njegovi saborci što su u svojim redovima imali Mirsu. Mnogi su njegovi saborci izginuli, izranjavani, ozdravili pa ponove u strnju, Bosna im je zavjet. Bosna im je sve. Kao što je bila i Mirsi.

Prošetat će Mirsin sin slobodnim Šipovom, slobodnom Banjalukom, sa ponosom će moći reći da je sin hrabrog i neustrašivog borca koji je sebe dao za slobodnu Bosnu, za svoj narod.

Sa tugom u srcu i ponosom u Bosni sjećaju ga se supruga Sabina i djeca.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Duljko Bakija, otac dva šehida Armije R BiH:

DUŠA SANDŽAČKA - SRCE BOŠNJAČKO

U maloj, staroj i trošnoj kućici u ulici Viteška bb, u Starom Vitezu, živi skromnim i povučenim životom porodica Bakija: otac Duljko, majka Šemsa, sin Ismet, kći Safeta i najmlađa Nazrina. Supružnici Bakija imali su još dva sina, koji živote položiše na braničima jedinc Domovinc. Starji Braho, koji se rodio 1968. godine, hrabro je poginuo u odbrani Starog Viteza, 25.avgusta 1993. godine. Mladi, Remzo, imao je samo 21 godinu. Poginc od agresorske granate na Vlašiću.

Na licu Duljke se vidi da ga život nije mazio. Tragovi teškog života se vide po licu i pogrbljenom tijelu, čemu je, svakako, doprinjela i porodična tragedija. U očima tuga, ali i ponos što je imao takve sinove.

"Sinko moj", počinje svoju životnu priču Duljko Bakija, "mi smo ti, u potrazi za boljim i lakšim životom, doselili iz Bijelog polja. Tamo je djeci škola bila daleko, a bili smo okruženi većinskim srpskim narodom, a pravo da ti kažem, vukla me je i matica Bosna. U Vitez smo došli 1981. godine. Ovdje smo imali rodake i komšije koji su prije mene doselili, a koji su mi pomogli da lakše prebrodimo prilagođavanje novoj sredini. Tu smo kupili ovu staru kuću u kojoj smo i danas", priča Duljko i nastavlja. "Ja sam bio vojni invalid i kao takav imao sam penziju, ali dolaskom u Bosnu ta penzija mi je ukinuta, pa sam bio prisiljen da se zaposlim, a posao sam dobio u viteškom Komunalnom, 1985. godine, čime je porodična materijalna situacija bitno poboljšana. Zaposlila se i najstarija Safeta, pa smo ubrzo počeli praviti novu kuću koja je, evo, gotovo pred useljenjem."

DUŠMANI NAVALILI SA SVIH STRANA

"I eto, sinko moj, taman smo stali na noge, a zarati se. Dušmani navalili sa svih strana. Hoće da nas unište. Da nas nema. Ali, hvala Allahu, nisu uspjeli u toj nakani. Ono što su nam četnici napravili, nimalo me nije iznenadilo. Mi smo u Sandžaku bili izloženi raznim pritiscima, ubistvima, protjerivanjima... To su mi djedovi pričali. U prvom svjetskom ratu smo protjerani, tako i u Drugom. Sve su to radili djedovi i očevi ovih današnjih četnika. Kroz historiju su činili etnička čišćenja, ubistva, paljevine, silovanja i pljačku.

Oduvijek su bili brutalni prema nama, Muslimanima, pa i za vrijeme komunističke vlasti to su radili gdje god su mogli. Srpska parola u Sandžaku je "Ubi tursku maticu, a sa muhama je lako!", tako da me nije iznenadilo ovo što su četnici radili. Uvijek su ubijali obrazovane, naučne ljude, ljude koji su težili napretku."

MOJI SU SINOVI HRABRO POGINULI BRANEĆI SVOJU BOSNU

"Sve ovo oko Federacije, nekako sporo ide. Ovo se mora bolje riješiti, mora krenuti nabolje. Kod nas omladina ne radi, a mi, koji smo radili, nemamo ni plata ni penzija. Doduše, otkako međusobno ne ratujemo, lakše je. Ne puca se. Popravljeno je i nešto kuća. Putevi su otvoreni, struja, ali i na ulasku i na izlasku iz Starog Viteza još uvijek su punktovi. Još je ovo neka vrsta logora.

Remzo je poginuo 30. septembra 1995. godine na Vlašiću, izvršavajući zadatke i obavljajući svoju dužnost. Njegovom pogibijom postalo je naročito teško, ali izgleda da i Allah u ovim teškim trenucima, da snagu i sabur da se izdrži. Moji sinovi su hrabro poginuli, braneći svoju Domovinu, pa mi to malo lakše pada. Neka im Allah podari vječni džennet. Najveća mi je želja da se oslobodimo. Ja sam star, ali da ova omladina ima svoju perspektivu. Treba se više založiti da se poboljšaju uslovi življenja. Treba nam sloboda kretanja, trebaju nam slobodni putevi. Posao. Zato bih poručio svim Bošnjacima da se konačno ujedine oko našeg uvaženog predsjednika Alije, jer treba nam biti jasno, za sva vremena, šta "oni tamo" hoće", završio je svoju priču ovaj hrabri i ponositi bošnjački otac.

Duljko Bakija je u ovom ratu izgubio dva sina. I pored ovako velike tragedije, ovaj ponositi starina, nije klonuo duhom. Ponosit na svoje sinove, koji život položiše za najveće ideale, poručuje Bošnjacima: "Ujedinite se oko našeg uvaženog predsjednika Alije, jer treba nam biti jasno, za sva vremena, šta dušmani hoće da urade."

Razmijenjena četvorica boraca 727.Sbbr:

PONOVO MEĐU SVOJIMA

Nakon 38 dana provedenih u četničkim zatvorima i logorima, četiri borca 727.Sbbr 07.novembra 1995. godine ponovo su ugledali svjetlost slobode i našli se među svojim saborcima, prijateljima i familijom. Za agresora ne vrijede nikakve konvencije ni propisi Međunarodnog prava, što se da vidjeti iz stanja u kojem se nalaze razmijenjeni pripadnici naše jedinice. Njihove priče su potresne i tužne, čitavo ovo vrijeme provedeno u agresorskim rukama bili su izloženi stalnim maltretiranjima i mučenjima.

Zarobljeni pripadnici naše jedinice bili su: Mujo Dunić, Nihad Heldić, Sakib Palić i Šefik Trgalović. Evo kako je sve doživio Mujo Dunić: "Četnički napad je počeo 01.oktobra '95. godine, u jutarnjim satima. Bitka je bila žestoka. Veliki međuprostor među jedinicama omogućio je četnicima da nam dođu iza leđa i iznenade nas. Kuću u kojoj smo bili, četnici su zasuli ručnim bombama i tada je počela pucnjava sa svih strana. Pravi pakao. Borba se vodila prsa u prsa. Čuo sam kako četnici viču "Hvatajte ih žive, ubili su tigra!". Osjetili smo da nam se bliži kraj, a iza leđa je odjeknulo kao iz topa "Predajte se turci!". Tako smo bili zarobljeni", priča Mujo.

Četnici koji su zarobili naše borce, pripadnici su srpske dobrovoljačke garde, ili kako oni sebe nazivaju "Arkanovi tigrovi". Tu su ih Arkanovci odmah pretresli i skinuli uniforme, a da bi jedan od njih uzeo Mujin nož i tri puta ga istim nožem ubo' u debelo meso.

Šefik je bio ranjen i krvario je, ali mu četnici nisu omogućili da previje ranu, niti su to oni htjeli da urade. Tu su ih tukli i maltretirali, a zatim prebacili u policijsku stanicu Mrkonjić Grada. Nakon kraćeg ispitivanja i zlostavljanja prebačeni su u Arkanov zatvor u Banja Luci. Dolaskom u Banja Luku, smješteni su u različite ćelije (samice), vezani žicom, sa rukama na leđima, tučeni bejzbol palicama i štilima za sjekiru.

Uz sve ovo fizičko zlostavljanje, dnevno su dobijali jedan obrok i kruh dijeljen na deset zatvorenika. Sve ovo govori o metodama koje agresor primjenjuje prema ratnim zarobljenicima. Pod istragom u Banja Luci su bili osam dana i tek tada je došlo naređenje da im odvežu ruke. U Arkanovom zatvoru proveli su još petnaestak dana, da bi ih potom prebacili u logor Kotorsko, nedaleko od Doboja. U logoru su ih stalno tukli, morali su pjevati četničke pjesme, a kasnije su radili teške fizičke poslove, te uklanjali ostatke srušenih džamija, što im je bilo vrlo teško.

Čitavo ovo vrijeme četnici su zarobljenike odvodili i govorili da idu u razmjenu, a navečer ih vraćali u logor pretučene i iscrpljene. Zbog toga su i borci naše jedinice pomalo izgubili nadu da će ikada biti razmijenjeni, jer svaka minuta, svaki udarac u četničkim logorima može izazvati smrt. Ipak, potajna nada uvijek je tinjala. Znali su oni da će njihovi saborci i Komanda 727.Sbbr, te Komisija za razmjenu 7.korpusa, učiniti sve da ih spasi iz kandži Karadžićevih krvoloka.

Rano ujutro, 07. novembra 1995. godine, četnici su ih odveli do prvih linija fronta u Kaloševićima i tada su osjetili da bi mogli biti razmijenjeni, što se u 16.00 sati i dogodilo. Iako iscrpljeni, pretučeni i u jako lošem psihičkom stanju, nisu mogli sakriti radost i sreću kada su se sreli sa svojim saborcima. Po dolasku u Travnik, od posljedica četničke torture, Trgalović i Heldić su zadržani u bolnici, dok su Palić i Dunić, nakon ljekarskih pretraga, upućeni na kućnu njegu.

Na kraju, svi oni žele da se što prije oporave, zaborave sve strahote četničkog zlostavljanja, ako se to uopšte može zaboraviti, i vrate među svoje saborce i prijatelje. (IS 727.Sbbr)

Organ za moral 725.lbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Piše: Senad Mešetović

Izjave preživelih Srebreničana za Haški sud

MLADIĆ JE UBIO 12 BOŠNJAKA IZ SELA HRUČIĆI

U blizini Konjević Polja, 13.jula agresorska vojska je opkolila kolonu od 3.000 Bošnjaka, koji nisu imali drugog izlaza nego da se predaju. Nakon što im se obratio Mladić, koji je komandovao tom jedinicom, nesretnim ljudima se gubi trag. Mladić je prisustvovao i masovnom pogubljenju civila, vjerovatno iz Karakaja. Oni su povezom preko očiju doveženi do mjesta pogubljenja nakon čega su rovokopačima zatrpavani leševi.

Unazad nekoliko dana svjetski mediji su razmatrali mogućnost da Radovan Karadžić i Ratko Mladić napuste mjesta predsjednika i komandanta u tzv. "republici srpskoj", a da na njihova mjesta dođu drugi ljudi, čime bi rat u Bosni i Hercegovini bio okončan. Uslov za ovu smjenu je tihi odlazak i oslobađanje od odgovornosti za počinjene ratne zločine pred Međunarodnim sudom u Hagu.

Portparol Haškog tribunala Kristijan Šartije je rekao da se najnovija optužnica odnosi na događaje nakon pada Srebrenice, kada su pobunjeni bosanski Srbi počinili nevidene zločine nad civilima Bošnjacima. "Ove zločine su počinile jedinice bosanskih Srba pod kontrolom Radovana Karadžića i komandom Ratka Mladića, koji je u nekoliko navrata viđen u ili van Srebrenice, gdje su se odvijala masovna i sistematska ubijanja. I Karadžić i Mladić su najvjerovatnije u potpunosti odgovorni za zločine. Također, ja vjerujem da su odgovorni i za zločine koje su počinili njihovi potčinjeni", izjavio je Šartije.

Preživjeli svjedok navodi da je 12.jula Ratko Mladić uz pomoć svoja dva pratioca, iz grupe civila izdvojio, a zatim ubio 12 muškaraca Bošnjaka iz sela Hručići. Samo dan kasnije, u blizini Konjević Polja, agresorska vojska je opkolila kolonu od oko 3.000 Bošnjaka, koji nisu imali drugog izlaza, nego da se predaju. Agresorskom jedinicom je komandovao lično Ratko Mladić, koji se obratio zarobljenicima. Nakon toga, ovim nesretnim ljudima se gubi svaki trag.

Đeneral Mladić je prisutvovao i masovnom pogubljenju civila sredinom jula. Najvjerovatnije se radi o civilima iz Karakaja, koji su sa povezom preko očiju dovođeni do mjesta pogubljenja, nakon čega su rovokopačima zatrpavani leševi.

UBIJALI "ZOLJAMA"

Stravični masovni zločin kojem je prisustvovao Mladić desio se i u mjestu Kravice kod Srebrenice, gdje su se đeneral i njegovi četnici iživljavali nad 2.000 civila, zatvorenih u magacinu. Preživjeli svjedoci navode da su četnici pucali u masu zatvorenih civila iz "zolja", "osa" i tromblonima i da je poginuo veliki broj ljudi. Tako su radili danju, a leševe su noći tovarili u kamione i odvozili u pravcu Bratunca, kako bi prikrili zločine.

Tužilac Goldston dobro zna zašto je proširio optužnicu protiv Karadžića i Mladića. Ni Milošević, niti iko drugi može spasiti dvojicu zločinaca od odgovornosti za ono što su počinili. Čak, štaviše, Miloševiću će trebati dosta argumenata i snage da dokaže da i on ne snosi odgovornost za zločin u Srebrenici u kojem je, na najsuroviji način, ubijeno između 5.000 i 7.000 civila. Po mnogim indicijama, naredba o okupaciji Srebrenice je stigla iz Beograda, a akciju je vodila vojska tzv. Jugoslavije.

SNAJPERISTI IZ SRBIJE

Prema izvještajima Austrijske televizije, komandu nad masovnim ubistvima u Srebrenici nisu imali bosanski Srbi nego specijalci iz Srbije. Ubistva civila vršila je posebna srbijanska policija, sastavljena od 4.000 snajperista, tvrdi Austrijska televizija.

Šta se dešavalo uoči oslobađanja Sanskog Mosta?

ČETNIČKA TVORNICA SMRTI

Posljednje noći zatočeništva, srpska paramilicija ubila je najmanje 11 Bošnjaka - zatvorenih u "Sanakermu"

Dalеko od blistavo čistih prostorija u Ohaju (Ohio) u kojima se održavaju pregovori, nekoliko stotina ljudi koji su preživjeli najnoviji pokolj bosanskih civila gmižući je preko blatnjave borbene linije kako bi svjedočilo o opasnostima bosanskog sukoba koji se i dalje nastavlja.

Bosanski Srbi su u ponedjeljak predali grupu od 305 muslimanskih muškaraca kao dio razmjene zatvorenika. Oni su prvi živi dokaz da su od 2.000 muškaraca koje je srpska paramilicija sakupila u septembru, barem neki od njih još živi.

Ali, njihova svjedočenja o načinu na koji se prema njima postupalo samo povećavaju broj dokaza o masakrima izvršenima prije manje od tri nedjelje u zapadnoj Bosni, te su povećala zabrinutost zbog sudbine ratnih zarobljenika koji su ostali.

Pušteni zatvorenici, sišmuti u spavaonicama bosanske vojske, dali su mučna svjedočenja o ubistvima muslimanskih civila u tvornici keramičkih pločica "Sanakeram", izvan Sanskog Mosta - koji su prije držali Srbi.

Oni su izjavili da je posljednje noći koje su proveli u tvornici, srpska paramilicija po prijekom postupku ubila najmanje jedanaest muškaraca, prije nego su počeli bježati pred bosanskom vojskom, uzimajući sa sobom preostale zatvorenike kao živi štit "mornarici za ojačanje" i radnoj snazi.

Jedan razmijenjeni zatvorenik, 50-godišnji Bošnjak i bivši radnik koji nije htio otkriti ime - izjavio je da su ubijanja započela 11.oktobra, posljednju noć njihovog utamničenja.

Odvodili su muškarce koji su bili na popisu, zatim su ih ruklirmeral-nim i drvenim palicama. Neki su se vratili. No, 30 muškaraca se nije vratilo.

Kako je noć prolazila, čuvari su postajali sve nervozniji, dok su snage bosanske vlade i njihovi hrvatski saveznici u združenoj ofanzivi došli do predgrađa Sanskog Mosta.

U ranim jutarnjim satima 11.oktobra, Srbi su odbacili napuštati tvornicu i pravci se u Prijedor. Prije odlaska, oni su pročitali konačno popis od 10 imena.

The Guardian

Beogradski mediji tvrde:

MILOŠEVIĆ ĆE UKLONITI KARADŽIĆA I MLADIĆA

NIN i drugi listovi navode da su se dvojica ratnih zločinaca složili da odstupe nakon dobijenog obećanja od srbijanskog predsjednika da neće biti izručeni u Hag

Srbijanski predsjednik Slobodan Milosević će se odreći vođa paljanskih Srba optuženih za ratne zločine, pošto se potpiše mirovni sporazum koji bi sponzorirale Sjedinjene Američke Države, javljaju beogradski mediji, prenosi BH-PREŠ izvještaj Asošijeted Presa.

Srbijanski nedjeljni magazin NIN saopćava da je Milošević postigao sporazum sa ratnim zločincima Radovanom Karadžićem i Ratkom Mladićem o njihovom "tihom odlasku" sa političke scene.

Ova dva paljanska lidera Haški tribunal optužio je za počinjene ratne zločine i zbog toga nisu mogli prisustvovati mirovnim pregovorima u Ohaju, te je srpsku agresorsku stranu zastupao Slobodan Milošević, za koga se u stvari vjeruje da je pravi arhitekt sukoba na tlu bivše Jugoslavije.

Američki zvaničnici su izričito rekli Miloševiću da žele od njega da Karadžića i Mladića ukloni sa položaja na kojima se nalaze, jer oni ne namjeravaju poslati svoje trupe sve dok se ova dvojica nalaze na vlasti.

NIN, kao i drugi beogradski mediji, prenosi kako su se Karadžić i Mladić složili da odstupe, nakon što im je Milošević obećao da neće biti izručeni Haškom tribunalu.

Pored problema koje bi Milošević zbog ekstradikcije mogao imati sa domaćim nacionalistima, postoji i strah od eventualnog svjedočenja ove dvojice ratnih zločinaca pred Haškim sudom, jer bi ga to moglo direktno povezati sa ratnim zločinima počinjenim u Bosni.

Dok Sjedinjene Države zadržavaju tvrdu liniju prema Karadžiću i Mladiću, dotle se u štampi špekulira da zvaničnici SAD-a zadržavaju inkriminirajuće informacije o Miloševiću, jer bi to moglo uništiti mirovni proces koji oni vode.

"Najelegantniji način" za uklanjanje Karadžića i Mladića trebali bi biti slobodni izbori, za koje se očekuje da bubu održani nakon postizanja mirovnog sporazuma, a za koje su se ovi ratni zločinci složili da neće sudjelovati, prenosi nezavisni beogradski list "Vreme".

Dokazi za Hag: Kako su se obučavali četnički raketaši

"LUNE" ZA VJEŽBU

Prije nego što je potpisano dvomjesečno primirje stupilo na snagu, borci 3.korpusa Armije R BiH koji su se borili u zoni odgovornosti 5.armijskog korpusa, u blizini Sanskog Mosta došli su u posjed manjeg crnog notesa čiji je vlasnik Aleksandar Čuković, pripadnik vojske tzv. "republike srpske", vojna pošta 7568/16, nastanjen u selu Kruhava, SO Sanski Most, rođenog 1.juna 1974. godine.

Na stranicama 15. i 16. zaplijenjenog notesa nalaze se imena pripadnika tzv "vrs" koji su zajedno sa Aleksandrom Čukovićem, pohađali obuku za raketaše. Kako je Čuković zapisao na zadnjoj strani notesa, obuka je počela 2.novembra 1992. godine, u mjestu Brežićani. Na stranicama 22. i 23. Čuković je zapisao datume i broj ispaljenih raketa "LUNA 9 KA-52" po gradovima i naseljenim mjestima R BiH i Hrvatske.

Tako je zapisano da je 28.novembra 1992. godine ispaljena po jedna raketa tipa "LUNA 9 KA-52" na Gradačac, Orašje i Županju u Hrvatskoj. Dana 7.decembra 1992. godine ispaljene su dvije rakete istog tipa na Orašje i jedna na Gradačac, 15.decembra iste godine, "mladi četnici" su vježbali raketaške sposobnosti sa dvije "LUNE" kojima su gađali Gradačac.

S obzirom da se radio raketama čija je upotreba zabranjena međunarodnim konvencijama, a posebno po naseljenim mjestima i civilima, ovaj zaplijenjeni notes će poslužiti kao dokaz o agresorskim ratnim zločincima nad civilnim stanovništvom i kao dokazni materijal za Međunarodni sud za ratne zločine u Hagu.

AVAZ

http://www.hasib-musinbegovic.com

بسم الله الرحمن الرحيم

U ime Allaha, Sveopćeg, Dobročinitelja, Milostivog

Vjera i čovjek

DIN I RELIGIJA

Proces stvaranja života i svjetova, a posebno ovog na zemlji, je objašnjen Objavama, odnosno Kur'anom, i potrebno je i to znati. Obzirom da se bavimo pitanjem vjere i čovjeka kroz Objavu u povijesti, nastavljamo našu temu kroz lice i naličje, odnosno Din i religiju.

Allah dželle šanuhu, neka je uzvišen od svega, krunišući sliku svijeta, stvara Adema a.s. i hazreti Havu i pouči ih svim stvarima. Božanska milost ukaza na stvari koje su halal i haram. Ranije već sve stvoreno odaje priznanje najljepšim Allahovim naseljenicima, a meleci sedždu učiniše, ali od stvorenja jedino se Iblis - šejtan usprotivio. Njegova oholost doživljava prok-

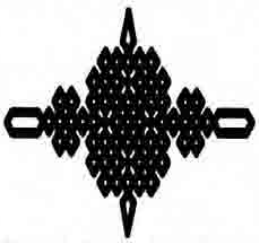

letstvo do Sudnjeg dana, ali i moć zavođenja čovjeka od Pravog puta. Tako čovjek na startu vidje slike Džennneta i Džehennema, ljepora ahiretskih i ispita dunjalučkih.

Adem a.s., kao praotac čovječanstva, doživi Božansku moć, ali prihvati i bačenu šejtansku rukavicu da se hrve sa zlom do Kijameta. Čovjek počinje dunjalučki obitavati na putu za Ahiret, gdje svi odlazimo samo po pozivu, odnosno, Božanskom redu. Prije polaska, kroz dunjalučku školu, jadni insan bira slobodnom voljom ili šejtanskim ugovorom pravi put ili stranputicu. Znamo iz Kur'ana a.š. da je hudnjak stvoren slabić i opet se polaksi probati zabranjeni plod.

A sve ostalo od stvorenja dosljedno priznaje i veliča svemoćnog Stvoritelja svega, od Mašrika do Magriba. Proces stvaranja života i svjetova, a posebno ovog na zemlji, je objašnjen Objavama, odnosno Kur'anom, i potrebno je to i znati. Obzirom da se bavimo pitanjem vjere i čovjeka kroz Objavu i povijest, nastavljamo našu temu kroz lice i naličje, odnosno Din i religiju.

TRAJNA VRIJEDNOST DINI-ISLAMA

Krojači slike istorije i imanentnih vrijednosti koje ne mogu poreći, tvrde da postoji više vjera i vjerovanja. Da bi sebi obezbijedili ugled i sliku tolerancije i demokratičnosti, Šćitanove sluge pišu da postoje politeističke i monoteističke religije. Latinska riječ religija treba da osigura mističnost pojma vjere i to u jednog ili više bogova, odnosno, podjelu istine na više dijelova ili jedne apsolutnosti i vlasti na kolektivno ili dogovoreno upravljanje pojedinim potrebama opstanka svijeta.

Božanska milost, odnosno, Allahova volja nije ostavljala ni jedan narod bez poslanika, odnosno Upute, nudeći šansu svakoj generaciji i mogućnost da se ne ponavljaju greške i uspješno okonča dunjalučko školovanje. Povijest Božanske poruke upućene kroz Tevrat Musau a.s. i narodu Izraela, kroz Indžil Isaa a.s. završava Kur'anom i ličnošću Muhammeda a.s., poslanika Islama svim svjetovima kao zadnja riječ i konačna Uputa.

"Inned-dine indellah-il-islam" (Kur'an), zaista je kod Svemogućeg Allaha samo jedan jedini Din, a to je Islam. Ovakvo je vjerovanje pravih Muslimana, ummeta kome pripadamo i čime treba da se ponosimo. Sva osporavanja i omalovažavanja ne mogu obezvrijediti trajnu vrijednost Dini Islama, čija potpunost se garantuje Kur'anom i zaštitom njegove izvornosti i autentičnosti. Pokušaji da se religija poistovjećuje sa Islamom je pokušaj nagrđenog lica - pesinlukom licemjera, da naličju istine, kozmetikom vrati sjaj prave slike i lica jedne istine i vjere Dina. To ne može. Makar čovjek i krivudao, Allahova riječ je posljednja. Samo je Islam lice prave vjere, a sve religije naličja jedne istine.

Fahrudin Zolota

Braćo Bošnjaci i kćeri Bosne!

Naš list "Sloboda" od ovog broja, na strani Vjerska obuka, počinje pozivom UČI, ČITAJ, PROUČAVAJ! - prvim riječima Allaha dž.š. preko Muhammeda a.s. svim svjetovima do Sudnjeg dana. "Sloboda" je svjedok prenošenja istine i povedimo računa kojoj strani pripadamo. Neznanje je najveći neprijatelj kojeg često sami biramo. Ne budimo slijepi kod očiju i praktično potvrdimo čistoću novorođenčeta i islamsku dosljednost do smrtnoga časa.

AMIN

Tolerancija Islama!

VAMA - VAŠA VJERA, A MENI - MOJA

A većina ljudi na svijetu poznaje i vjeruje Boga kao tvorca svega. To posebno dolazi do izražaja u teškim i "bezizlaznim" situacijama. Obzirom na nadnaravnost Boga i Njegovu milost iznad svega, između vjernika i nevjernika postoji na hiljade bliskih imenovanja. To je potvrda postojanja i božanske garancije čovječanstvu da mora postojati sloboda i tolerancija zauvijek! Pa, bujrum! Insan ili hajvan! U ovoj 109. suri Kur'ana potpuno jasno i nedvosmisleno se postavljaju kosmičke veličine i razumu nepojmljive granice milosti, dobra i zla, znanja i neznanja, vjere i nevjere, slobode i tolerancije, pravog puta i stranputice. Njena težina je veliki teret za mnogu nekrštenu djecu, ali i izazov za punoljetna čovjeka, koji sam hoće, može i preuzima obavezu da nauči, spozna i primjeni poruku sa kruja ovog kratkog, a veličanstvenog Kur'anskog poglavlja.

Kul ja ejjuhel kafirun,
La a'budu ma ta'budun,
Ve la entum abidune ma a'budu,
Ve la ene abidun ma abedtum,
Ve la entum abidune ma a'budu,
Lekum dinukum vel jedin.

Tumačenje teksta na bosanski jezik (preveo Besim Korkut):

Reci: "O, vi nevjernici,
Ja se neću klanjati onima kojima se vi klanjate,
A ni vi se nećete klanjati Onome kome se ja klanjam,
Ja se nisam klanjao onima kojima ste se vi klanjali,
A i vi ste niste klanjali Onome kome se ja klanjam
Vama - vaša vjera, a meni - moja".

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz URVI opštine Vitez:

RATNI VOJNI INVALIDI NEMAJU KOME DA "PIŠU"

Kako smo saznali iz Udruženja ratnih vojnih invalida Vitez, u ovoj organizaciji od posebnog društvenog interesa, vlada alarmantna situacija. Radi se, uglavnom, o nesistematskom rješavanju gorućih problema koji se tiču invalida, što dovodi do gotovo potpune paralize rada Udruženja. O čemu se sve tu radi, pojasnio nam je gospodin Suad Bektaš, predsjednik Udruženja RVI Vitez.

"Naše udruženje je osnovano 16. marta 1994. godine i u samom početku nismo imali teškoća u razrješavanju problema. Bili smo uvršteni na listu budžeta općine Vitez i po tom osnovu dobili smo oko 4.000 DM. Sredstva smo prvobitno namijenili za otvaranje trgovinskog preduzeća u kojem bi bili zaposleni RVI. Međutim, kako je ta zamisao propala, sredstva smo upotrijebili za kupovinu automobila, vage za magacin, kao i rješavanje prioritetnih problema kod RVI.

PAKETI NEPODIJELJENI DO DANAS

Na proširenom sastanku Udruženja RVI, Upravnog odbora porodica šehida, Izvršnog odbora SDA i načelnika općine Vitez, dogovoreno je da novoformirana Direkcija za robne rezerve vrši podjelu paketa. Međutim, oni su izvršili podjelu za samo 30 nesposobnih RVI i pored toga što su uredno preuzeli 183 paketa. Direktor ove direkcije ne prihvata podjelu paketa za ostale RVI i za to navodi niz razloga. Paketi još ni do danas nisu podijeljeni.

Problemi nastaju formiranjem Unije veterana rata. Gospoda iz ove organizacije nisu nam dozvolila otvaranje preduzeća. Kako je vrijeme odmicalo, tako su se neriješeni problemi nagomilavali. Nismo mogli riješiti problem "radne obaveze" za našeg magacionera koji je otišao u rezervni sastav. Osoblje Udruženja nema regulisan topli obrok, tehnički sekretar, koji je profesionalac, nema plate za svoj rad. Od Sekretarijata za privredu, obnovu i razvoj općine Vitez, dobili smo 1.350 kg mineralnog đubriva i 2.500 kg pšenice za naše članove. Međutim, isto nismo preuzeli jer nismo mogli riješiti problem prevoza i podjele - ističe Bektaš.

PROJEKAT MINI-PILANE ZA RVI

I pored svih navedenih problema, pokušavamo da pokrenemo projekat mini pilane u Kruščici u kojoj bi bilo zaposleno 12 ratnih vojnih invalida. Po ovom pitanju smo se obratili Vladi R/F BiH i sam ministar Žigić nam je obećao pomoć. Projekat smo predali humanitarnoj organizaciji iz Danske i očekujemo povoljno rješenje.

Iskoristio bih priliku da ovim putem zahvalim gospodinu Faruku Begiću koji nam je izradio projekat i gospodinu Nesadu Huremu na iskazanom razumijevanju i volji da se udovolji našim potrebama. Još bih istakao da smo o svim našim problemima upoznali Kantonalno Udruženje RVI, jer smo zadnji njihov poziv na sastanak odbili, sa obrazloženjem da je bespredmetno sastančiti kada se ništa ne rješava. O problemima smo, također, upoznali i nadležno ministarstvo u Vladi R/F BiH. Naravno, o svim problemima je upoznata i civilna vlast. Na čelo općinskog Vijeća je došao novi čovjek i nadamo se da će ovom promjenom, ova organizacija od posebnog društvenog interesa, dobiti svoje pravo mjesto."

Riječima nade za bolju budućnost, završio je izlaganje predsjednik Udruženja RVI Vitez, gospodin Suad Bektaš.

Organ za moral 725.lbr

Socijalno - statusna problematika porodica šehida, RVI i ranjenih boraca u biljanskoj dolini:

UVOĐENJE REDA I EFIKASNIJE RJEŠAVANJE PROBLEMA!

Posljedice proteklog perioda rata su sve uočljivije kroz svakodnevne zahtjeve za određenim vrstama pomoći iz oblasti socijalno - statusne problematike svih kategorija učesnika oslobodilačkog rata. Ipak, najbolnija su saznanja kada porodice šehida i RVI zakucaju na vrata Komande kao "posljednju" stanicu nade, gdje bi im tražena pomoć mogla biti pružena.

Suočena sa ovakvim stanjem, Komanda 706.lbr je do sada mnogo puta, a u okviru svojih mogućnosti, izlazila u susret takvim zahtjevima. Sve u cilju da se porodice šehida i RVI ne osjećaju zapostavljenim od jedinice, ako se već neko drugi ne može ili neće brinuti za njih.

Pored pomenutih kategorija, sve su češći zahtjevi za pomoć i aktivnih boraca, što uveliko usložnjava situaciju. Želeći ući u srž ove problematike u 706.lbr, u Gučoj Gori je 13.novembra 1995. godine, a na inicijativu IO SDA Travnik i Komande 706.lbr, održan sastanak sa temom: Socijalno - statusna problematika porodica šehida, teže ranjenih, ranjenih i aktivnih boraca sa ciljem iznalaženja načina za efikasnije rješavanje istih.

Na sastanku su, pored članova Komande, prisustvovala i gospoda iz civilnih struktura vlasti: Munir Karić, predsjednik IO SDA Travnik, Izet Ganić, sekretar Sekretarijata za boračko - invalidsku zaštitu opštine Travnik, Alija Halep, predsjednik Udruženja RVI, Ismail Jetiš, predsjednik Udruženja porodica šehida i RVI biljanske regije, te predsjednici MZ i komisija pri MZ za pomoć porodicama poginulih i teže ranjenih boraca u biljanskoj dolini.

Za ovu priliku Organ za moral i politička pitanja 706.lbr je sačinio veoma iscrpan izvještaj o aktivnostima Komande brigade na pružanju pomoći navedenih kategorija, za period od 01. marta do 31. oktobra 1995. godine, iz kojeg izdvajamo nekoliko pokazatelja.

Pored pomoći u ishrani, a prema podacima sa kojima raspolaže Organ za moral i politička pitanja, u izvještajnom periodu je u saradnji sa Organom za MFP isplaćena 31 jednokratna novčana pomoć porodicama poginulih boraca - šehida, u iznosu od 2642 DM.

Suma jednokratne novčane pomoći koja je isplaćena ranjenim i aktivnim borcima je daleko veća i značajno je napomenuti da su gore navedeni prehrambeni artikli iz magacina redovne ishrane, a novčana sredstva od donatorskih priloga. Željelo se i pomagalo u okvirima mogućnosti, osjećajući moralnu odgovornost u nedostatku sistematskih rješenja.

Tokom diskusije, u kojoj su učešće uzeli svi prisutni, došlo se do spoznaje da su putevi, kojima idu pomenute kategorije u traženju neophodne pomoći, toliko različiti i da se često puta obraćaju direktno najvišim organima Stranke i izvršne vlasti, te Komandi jedinice, zaobilazeći, iz kojekakvih razloga, instance po zakonu predviđene za brigu o pomenutim kategorijama ugroženih.

SAGLEDATI MOGUĆNOSTI PREŽIVLJAVANJA

U cilju uvođenja reda i efikasnijeg rješavanja nastalih problema, na sastanku su donešeni sljedeći zaključci:

1. Do 10.novembra 1995. godine, održati zajednički sastanak MZ područja Bile, te uputiti zajedničku inicijativu nadležnim opštinskim organima za povećanje sadržaja paketa i ogrijevnog drveta, koji se dostavlja pomenutim kategorijama.

2. Da se do kraja novembra nadležni opštinski organ izradi Uputstvo o radu pomenutih komisija pri MZ, te da isti budu u obavezi svakog mjeseca dostavljati izvještaj nadležnom opštinskom organu o svom radu i problemima sa kojima se suočavaju, te prijedlozima za prevazilaženje istih.

3. Svakog mjeseca održavati sastanke na ovu temu, na kojim bi bili obavezno prisutni: predstavnici Komande 706.lbr, predstavnici MZ, predsjednik Udružcnja porodica šehida i RVI biljanske regije i drugih, po potrebi (opština, SDA i dr.).

4. Formirati zajedničku komisiju u kojoj bi bili predstavnik 706.lbr, MZ, te opštinskog Sekretarijata za boračko-invalidsku zaštitu, čiji je zadatak da, u što kraćem roku, obiđu sve porodice šehida i RVI sa ciljem sagledavanja trenutnog materijalnog stanja i mogućnosti preživljavanja u narednom periodu.

5. Sve probleme ovih kategorija rješavati postupno, a u smislu da se rješenja problema prvo traže na nivou MZ (komisije i savjeti), a u situaciji kada nisu u mogućnosti riješiti, pomoć tražiti od nadležnih opštinskih organa, vojnih jedinica i drugih institucija.

U što kraćem roku održati sastanak Predsjedništva Udružcnja porodica šehida i RVI, podružnica Bila, a na kojem bi bili prisutni predstavnici IO SDA Travnik.

Nusret Alihodžić

POMOĆ U ISHRANI I NOVCU

U izvještajnom periodu 706.lbr je, preko Organa za moral i politička pitanja, a u saradnji sa logistikom brigade, intervenisala sa ukupno 560 paketa. Po kategorijama, najviše je izdato, 322 paketa, socijalno ugroženim borcima, 214 paketa porodicama poginulih boraca - šehida i 24 paketa našim ranjenim borcima. U ovim paketima participirala su, u zavisnosti od slučaja do slučaja, 23 artikla, a najznačajniji su bili zastupljeni artikli široke potrošnje: brašno 9115 kg, ulje 743 l, šećer 723 kg, krompir 1295 kg, itd.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Pripremili: profesor Muradif Hajder dr. Rešad Numić

PROFESIONALNA ORIJENTACIJA U ARBiH

Uspjeh u svakoj djelatnosti zavisit će, prije svega, od ljudi (kadrova) koji obavljaju te djelatnosti, od njihove sposobnosti, sklonosti, stručnosti i motiviranosti. Da bi bilo uspjeha primarno je POSTAVITI (odabrati i osposobiti) PRAVE LJUDE - NA PRAVA MJESTA. To pogotovo važi za Armiju R BiH koja se stvara u ratu i koja treba DA SE IZGRADI U SAVREMENU ARMIJU spremnu da obavi svoje najsloženije zadatke, kako u ratu, tako i u miru. Dakle, svakog čovjeka trebamo rasporediti na one poslove i zadatke, kako u Armiji (tako i van nje) na kojima će dati SVOJ NAJVEĆI DOPRINOS.

Od takvog profesionalnog angažmana, maksimalnu korist imaće ARMIJA (i društvo), ali i sam taj čovjek (profesionalac-kadar) jer će u tom poslu moći da se konstruktivno potvrdi, dokaže, te da shodno svojim znanjima, angažmanu i sposobnostima DA NAPREDUJE U SLUŽBI.

Na taj način izgradićemo kod njega samopouzdanje, sigurnost, probudićemo kod njega jaku radoznalost (unutrašnju motiviranost), omogućićemo mu da RAZVIJE SVOJE KREATIVNE - STVARALAČKE POTENCIJALE, sa kojima ćemo moći unaprijedivati svoju Armiju. Takvim radom STVARAĆEMO JEDINSTVO I SNAGU INDIVIDUE (pripadnika Armije) i NJEGOVOG KOLEKTIVA (jedinice, u širem smislu ARMIJE). Armija će imati vrsnog, stručnog i dobro motiviranog pripadnika, a pripadnik će imati snažan i jak kolektiv koji će stajati iza njega i njegovog rada, s kojim će se ponositi i on sam i njegova ARMIJA.

PREDUSLOVI ZA PROFESIONALNU ORJENTACIJU U ARMIJI R BiH

Osnovni (i prvi) preduslov za otpočinjanje stručnog odabira kadrova (za edukaciju) za angažman u Armiju R BiH je FORMIRANJE STRUČNOG TIMA ZA PROFESIONALNU ORIJENTACIJU PRI GENERALŠTABU I NIŽE, PRI KORPUSIMA koji bi trebao da bude sastavljen od sljedećih stručnih kadrova: - ljekara specijalista medicine rada (ili interne medicine) – psihologa i neuropsihijatra - pedagoga i socijalnog radnika - i nadležnog oficira iz oblasti za koju se vrši stručni odabir kandidata (naodređeni rad vojnika ili službe).

Svaki član TIMA trebao bi da STRUČNO ODRADI SVOJ DIO POSLA i da na osnovu RELEVANTNIH ISPITIVANJA, PREGLEDA I MJERENJA da svoj sud (ocjenu) o dotičnom kkandidatu koja je rangirana ocjenama (nezadovoljava, zadovoljava, dobar, vrlo dobar i odličan). Uz svaku ocjenu trebao bi da se da i opšte saopštenje i obrazloženje ocjene (odnosno mišljenja) o svakom kandidatu.

Na kraju svih ispitivanja - donosi se KONAČNA OCJENA O KANDIDATU, odnosno utvrđuje se na sastanku stručnog tima i TAKO SE DONOSI ODLUKA DA LI KANDIDAT ISPUNJAVA SVE PREDUSLOVE DA SE UPUTI NA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE za obvljanje određenog posla u radu vojske, vojnoj jedinici, službi i sl.

ZADATAK POJEDINIH ČLANOVA TIMA ZA STRUČNI ODABIR KANDIDATA ZA ODREĐENE DUŽNOSTI U ARMIJI R BiH

I LJEKAR SPECIJALISTA MEDICINE RADA (ili internista) trebao bi u timu da RUKOVODI STRUČNOM KOMISIJOM ZA VOJNO-ZDRAVSTVENI PREGLED KANDIDATA gdje bi se UTVRDILO OPŠTE FIZIČKO ZDRAVLJE kandidata, sa posebnim osvrtom na SPOSOBNOSTI koje su neophodne za uspješno obavljanje djelatnosti za koje kadidat konkuriše. Posebno je važno da kandidat ne odabere dužnost u kojoj bi on radeći mogao da ugrozi svoje zdravlje ili da zbog smanjenih sposobnosti ne mogne izvršavati, sa optimalnim uspjesima, svoje zadatke.

II NEUROPSIHIJATAR u timu imao bi zadatak (da u saradnji sa psihologom) UTVRDI PSIHIČKO ZDRAVLJE KANDIDATA za određene dužnosti.

III PSIHOLOG bi u timu imao VEOMA SLOŽEN ZADATAK koji bi se ogledao u sljedećem: - u mjerenju opšte intelektualne sposobnosti (inteligencije) koja je neophodna za uspjeh i snalaženje u svakoj djelatnosti, a u ARMIJI posebno, - u mjerenju socijalne inteligencije (koja je primarna kod lica u ARMIJI koja će raditi sa vojnicima i starješinama). Ti se prvenstveno misli na oficirski - starješinski kadar, pedagoški kadar u ARMIJI i slično, - u mjerenju TEHNIČKE SPOSOBNOSTI (inteligencije) kandidata za tehničke rodove i službe, jedinice specijalne namjene i slično, - u mjerenju PRAKTIČNE SPOSOBNOSTI (inteligencije) za rodove, službe i jedinice u kojima se traži dobro razvijena ova sposobnost.

Drugi važan zadatak (osim navedenog) psiholog bi imao (da zajedno sa neuropsihijatrom) utvrdi EMOCIONALNU STABILNOST I ZRELOST LIČNOSTI, PSIHIČKO ZDRAVLJE, SOCIJALNU, KARAKTERNU I PSIHOSEKSUALNU ZRELOST kandidata.

Za ispitivanje kognitivnih i drugih sposobnosti psiholog će se koristiti PSIHOLOŠKIM TESTOVIMA SPOSOBNOSTI, a za ispitivanje strukture ličnosti kandidata, njene stabilnosti i zrelosti, koristiće se TESTOVIMA ličnosti i psihološkom opservacijom, te sakupljanjem relevantnih podataka o kandidatu.

IV PEDAGOG bi u timu trebao da utvrdi motivaciono-pedagošku sliku o kandidatu koji konkuriše na određenu djelatnost. Tu bi se utvrdila motiviranost, interesovanja i vaspitna sposobnost kandidata za određenu djelatnost. Pedagog bi trebao da procijeni da li će dotični kandidat sa uspjehom moći završiti predviđeno obrazovanje i sa kojim motivima i preokupacijama on želi (ili ne želi) da obavlja te dužnosti. Tako bi on kod kandidata utvrdio postojanje opšteg nivoa obrazovanja, postojanje radnih, kulturnih i higijenskih navika, te postojanje savjesnosti, odgovornosti i disciplinarnosti.

V SOCIJALNI RADNIK u timu trebao bi da o kandidatima prikupi sve RELEVANTNE PODATKE iz njegove SOCIJALNE PROŠLOSTI (alkoholizam, narkomanija, delikvencija, nasilništvo, kazne, nagrade, priznanje). Socijalni radnik bi uz to trebao da "snimi" SOCIJALNI STATUS svakog kandidata (porijeklo porodice, uglednost porodice, anomalije i socijalna patologija u porodici) i da sve to prikupi i objedini u vidu saopštenje, te to prezentira na SASTANKU STRUČNOG TIMA pri donošenju KONAČNOG mišljenja (ocjene) o kandidatu.

VI NADLEŽNI OFICIR iz roda ili službe za koju kandidat konkuriše trebai bi da UPOZNA ČLANOVE STRUČNOG TIMA SA "OPISOM RADNIH MJESTA" za koje kandidati konkurišu kako bi oni u svojim ispitivanjima, mjerenjima i pregledima obratili pažnju na one posebne sposobnosti i okolnosti koje se traže za tu djelatnost.

Drugi zadatak ovog stručnog armijskog lica (oficira) bio bi da zajedno, sa ostalim članovima tima (nakon njihovog mišljenja o kandidatu) donese odluku o podobnosti tog kandidata za tu djelatnost i da o svakom kandidatu i da on svoje lično mišljenje (nakon svega iznesenog od članova tima).

DONEŠENJE KONAČNOG MIŠLJENJA o sposobnostima i podrobnostima kandidata vrši se na KRAJU SVIH NAVEDENIH ISPITIVANJA I MJERENJA. Ocjene se daju pojedinačno od svakog člana tima, a rukovodilac tima (nadležni oficir roda ili službe) sumira sve relevantne ocjene i pokazatelje i prezentira ih na sastanku stručnog tima KOJI DONOSI KONAČNU (OPŠTU) OCJENU o kandidatu. Kandidati se rangiraju po uspjehu (srednja ocjena svih ispitivanja i mjerenja) i prednost imaju oni kandidati sa najboljim ocjenama.

Uz svaku ocjenu daje se i obrazloženje (pozitivno ili negativno mišljenje, iznose se dobijeni rezultati ispitivanja i mjerenja). Ujedno se na taj način utvrđuju i POSEBNE SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI koje posjeduju kandidati koji bi se, uz adekvatan angažman, mogle iskoristiti u vojsci (npr. talenat za matematiku, tehniku, elektroniku, duhovnu inventivnost, glumačka, muzička, likovna inventivnost, i sl.). Ovakvi kadrovi bi u solidnom vremenu mogli da vode slobodne aktivnosti u Armiji, te da tako afirmišu sebe i svoj rad, ali da i kultirni, obrazovni i svaki drugi nivo u ARMIJI podižu na viši i kvalitetniji nivo.

DJELATNOSTI ZA KOJE SE MOŽE VRŠITI STRUČNI ODABIR KADROVA

Stručni odabir kandidata može se na navedeni način vršiti za sve složenije i odgovornije dužnosti u ARMIJI, a tu prvenstveno mislimo: - na stručni odabir kandidata za starješinski kadar (komandiri) - na kandidate za sastav specijalnih jedinica, rodova i službi - na kandidate za pedagoško-vaspitni rad u ARMIJI (instruktori, nastavnici, predavači) - na kandidate za informativno-propagandni rad, moralni i politički rad - na kandidate za sastav vojne policije i drugih važnih jedinica i službi u ARMIJI.

ZAKLJUČAK

Ovim radom imali za cilj da ponudimo jedan multidisciplinirani pristup PROFESIONALNOJ ORIJENTACIJI U ARMIJI R BiH iz tri razloga: - prvo, da pomognemo nadležnim ljudima i službama u ARMIJI R BiH da kompleksnije nadgledaju OSPOSOBLJAVANJE I IZGRADNJU ARMIJE R BiH u narednom periodu, - drugo, da se multidisciplinrno i stručno utvrdi SPOSOBNOST, SKLONOST I PODOBNOST svakog kandidata koji konkuriše za određenu djelatnost (za koju će se vojno i stručno osposobljavati), - treće, da se za svaku složeniju dužnost stručno odaberu kandidati koji će se sa najviše sklonosti, sposobnosti i podobnosti obavljati te dužnosti i na kojim će dati svoj maksimalan doprinos.

Ujedno otvaramo ovu temu za sve relevantne stručnjake, kako bi se ona što svestranije obradila i istražila. Praksa to od nas svih očekuje.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Obezbjeđenje ogrijevnim drvetom pripadnika 725.lbr

REALIZOVANO POLA POSLA

Da bi svim pripadnicima 725.lahke brigade obezbijedila ogrijevno drvo, Komanda brigade je, u saradnji sa nadležnim službama 7.korpusa i preduzeća "Šumarija" Vitez, pripremila Plan organizovane sječe drva. U tom smislu su formirane dvije grupe sjekača, čiji je zadatak da narežu sva potrebna drva. Potrebne količine nafte, ulja i benzina je obezbijedila logistika 7.korpusa.

Tokom prošlog mjeseca počela je sječa. Prikupljanje se vrši organizovano, a posao svakog borca, zainteresovanog za obezbjeđenje, je da drva dopremi do puta i utovare u vozila.

Do sada je realizovano preko 50% ovog posla, čime se može biti zadovoljno, obzirom da se sa sječom krenulo relativno kasno. Ovom prilikom značajno je istaći pomoć u realizaciji ovog velikog posla od strane "Šumarije" Vitez, na čijim se površinama drva sjeku. U prevoz su uključena vozila 725.lbr i privatna teretna vozila, te traktori sa područja opštine Vitez.

Organ za moral 725.lbr

Dvje razmjene sa agresorskom stranom:

NA SLOBODI PETNAEST BORACA

Poslije uspješno obavljene razmjene u Tešnju 7.novembra, kada je između Komisije za razmjenu 7.korpusa i agresorske komisije razmijenjeno po 14 boraca i vojnika na obe strane, 15. novembra uslijedila je nova razmjena. Ovoga puta je izvršena "jedan za jedan", a na slobodu je izašao borac 727.Sbbr, Nedžad Smajkanović.

Po riječima Samira Sefera, predsjednika Komisije za razmjenu 7.korpusa, predstavnici agresorske komisije priznali su da su dvojica naših boraca, o kojima se nije znalo ništa, zarobljena, a tek potom ubijena, što predstavlja kršenje međunarodnog prava nad ratnim zarobljenicima.

Takođe, Sefer ističe da je tretman naših boraca u četničkim logorima više nego loš, tako da se trojica boraca, koji su razmijenjeni prije nekoliko dana, od posljedica razno-raznih uboja, nalaze na kliničkom liječenju.

A.M.

Druženje boraca travničke štamparije:

OSLOBAĐANJE BOSNE I OSVAJANJE TRŽIŠTA

Posljednjeg oktobarskog dana Štamparija Travnik, u prostorima Kluba 712.bbr, organizirala je druženje sa svojim radnicima, pripadnicima Oružanih snaga R BiH. Okupivši ih po prvi put za vrijeme rata, Štamparija je učinila lijep gest pažnje i pokazala i drugima da bi trebali povesti više računa o svojim radnicima - borcima.

Prije rata, Štamparija "Borac" Travnik, zapošljavala je preko 400 radnika, tehnološki i kadrovski bila u vrhu svoje struke na prostorima bivše Jugoslavije. Rat je stvari umnogome izmijenio, ali ostaje činjenica da je od 100 muških radnika koji su ostali, njih 65 angažovano u OS R BiH, najviše u travničkoj 712.bbr.

Pozdravljajući prisutne, vidno uzbuđen, direktor Mirsad Halilović, izražavajući zahvalnost za sve što su u dosadašnjoj borbi učinili njegovi radnici - borci, poželio je da što prije svi zajedno krenu u nova osvajanja - osvajanja tržišta i kupaca. Odgovarajući u ime boraca, major Enver Beganović, i sam do rata član kolektiva Štamparije, iskazao je uvjerenje da će i u ovom osvajanju borci biti podjednako uspješni kako su to bili i u odbrani i oslobađanju naše domovine.

Druženje u Konaku imalo je i jedan lijep, svečan ali i tužan momenat. Prijedorčanin Šadmir Begulić, borac 17.VKbbr, teško ranjen u nogu, kome je i brat poginuo u borbi za Bosnu, radio je u posljednje vrijeme u Štamparij kao ofset mašinista. To veče, njegove radne kolege, ispratile su ga na put povratka. Sa roditeljima je otišao za Ključ. Bilo je na rastanku i suza i stegnutih grla, ali je najvažnije da je izgrađen još jedan most između Travnika i Krajine.

IS 712.bbr

U vrijeme primirja:

AKTIVNI MORALISTI

U jedinicama 7.korpusa svaki trenutak primirja koristi se za dalje usavršavanje i edukaciju kadrova u oblasti rukovođenja i komandovanja. Tako je u jedinici nadkapetana Safeta Sivre u okviru dvodnevnog seminara obrađeno više pitanja iz oblasti referata za moral i politička pitanja. Prisutni su bili pomoćnici za moral u jedinicama, te komandiri jedinica ove formacije.

Predavano je na temu Vojničkog kolektiva kao faktora u izgradnji borbenog morala. Učesnike seminara sa aktuelnom vojno-političkom situacijom u zemlji i svijetu upoznao je pukovnik Salko Dedić iz Odjeljenja za moral 7.korpusa, i inače sam predavač nekoliko tema ovog svojevrsnog skupa moralista.

Seminar, koji je u svom sadržaju imao i praktični dio, potpuno je odgovorio zamišljenom cilju i smislu održavanja. Praksa održavanja ovih edukativnih seminara nastavit će se i narednih dana u ostalim jedinicama 7.korpusa Armije R BiH.

Azam Mandžić

IZ OHIA

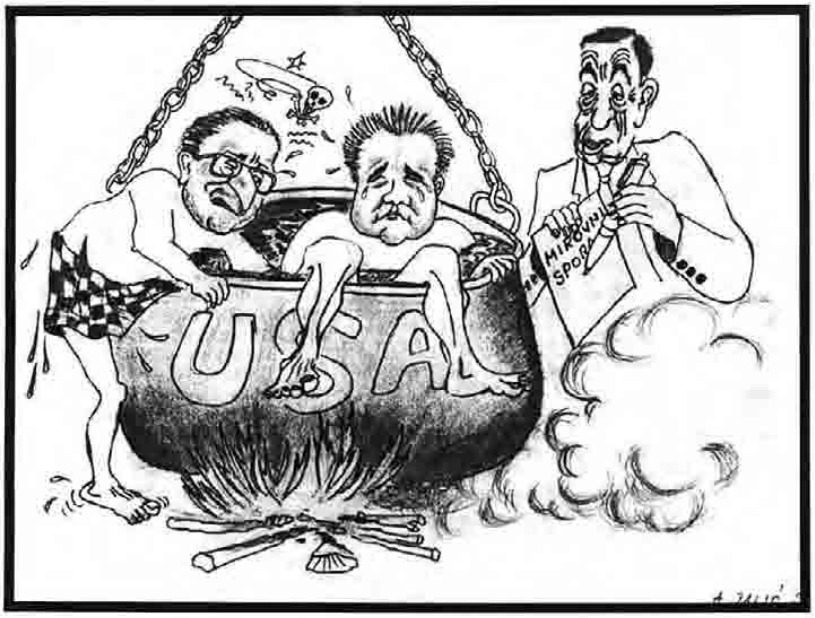

SAVJETOVANJE PRAVNIKA ARMIJE RBiH

U Komandi 7.korpusa u Travniku organizovano je trodnevno savjetovanje pravnika svih korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine. Ovom prilikom raspravljalo se o Zakonu o odbrani, Zakonu o oružanim snagama, te o Zakonu o službi u Armiji. Posebno zanimljivom pokazala se diskusija koja se ticala statusnih pitanja boraca, a govorilo se i o problemima ratnih vojnih invalida.

Savjetovanju su prisustvovali pomoćnici komandanata za pravne poslove svih korpusa, ali i predstavnici Generalštaba Armije R BiH. Kao rezultat ovog skupa očekuju se izmjene i dopune propisa koji su bili i tema ovog savjetovanja.

Edin Kirlić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Kulturni mozaik

"DANI BOSANSKOG OTPORA" U SREDNJOJ BOSNI

Multimedijalni projekat "Dani bosanskog otpora" na svom gostovanju po slobodnim prostorima naše domovine, ali i inostranstvu, početkom novembra prezentirao je svoje sadržaje u Travniku, Bugojnu i novooslobođenom Donjem Vakufu.

U srednjobosanskim gradovima posjetiteljima je prezentirano poetsko - muzičko veče pod nazivom "Stoljeća bošnjačkog kulturnog suvereniteta". Da opravdaju riječ "poetsko" iz naziva pobrinuli su se, govoreći svoje stihove, pjesnici Nedžad Ibrišimović i akademik Abdulah Sidran.

U muzičkom dijelu programa nastupili su Muški vokalni oktet "Preporod", te Sarajevski ženski akademski vokalni ansambl, pod vodstvom umjetničkog rukovodioca oba ansambla, mr.Rešada Arnautovića. Ženski ansambl je svoj program bazirao na "Zbirci stiliziranih bosanskih pjesama za ženski hor", koju je priredio maestro Arnautović. Predstavlja prvijenac u bosanskoj notnoj literaturi. Takvo što do ove 1995. godine jednostavno nismo imali.

Glumica sarajevskog Narodnog pozorišta, ujedno i voditeljica priredbe, Amina Begović, sugestivno je izrekla monolog iz "Hadži Loje", Rešada Kadića.

Kako je organizator cjelokupne manifestacije Centrala Stranke demokratske akcije, to se u nazivu pojavila i odrednica "političko", koja bi se mogla tek uvjetno prihvatiti. Jer, sve izrečeno bilo je prvenstveno u funkciji jačanja naše svijesti i samosvijesti koje snažno utemeljenje imaju u našoj višestoljetnoj velikoj duhovnoj baštini koja tek čeka da bude otkrivena i poznata svima nama, te u našoj teškoj, ali časnoj sadašnjosti.

Portparol SDA, dr.Ismet Grbo, objašnjavajući motive osmišljavanja ovakvih programa, govorio je potrebi da se progovori o stanju našeg duha i posljedicama koje je rat donio, te animiranju svih na očuvanju onoga što smo krvlju izborili. Prof.dr. Lamija Hadžiosmanović govorila je o velikom bogatstvu koje su nam naši preci ostavili u nasljeđe, za koje bi se morali svi više zainteresirati, čuvati ga i prenijeti na našu djecu.

Prof.dr. Selma Ferović govorila je o pogotovu malo poznatom i istraženom umjetničkom obliku kod nas - o muzičkoj umjetnosti. Upoznala je sa pionirskim koracima koji se na ovom polju čine. Prof.dr. Fahrudin Rizvanbegović osvrnuo se na obrazovni sistem u posljednjih 150 godina koji je imao jednu konstantu, nepriznavanje Bošnjaka i njihovih vrijednosti, i koji je stvorio kolonijalni mentalitet kod nas. Spomenuo je i drame, životne i umjetničke, naših najvećih pisaca i pjesnika u posljednjih 60 godina, drame koje su proizilazile upravo iz odnosa zatiranja svega bošnjačkog. Uspraviti generacije u osjećaju ponosa što su Bošnjaci, po profesoru Rizvanbegoviću, je prioritetni zadatak baš svakoga.

Prisustvovati "Stoljećima bošnjačkog kulturnog suvereniteta" doista je budilo osjećaj ponosa. Zbog umnosti i snage izrečenog, zbog visokog umjetničkog nivoa izvedenog. Zbog spoznaje da imamo takve intelektualne i umjetničke veličine, koje su nam bile predstavljene.

Suad Bahtijarević

Iz aktivnosti 7.Sanitetskog bataljona

Bolnica u Ključu:

SPREMNI I ZA NAJSLOŽENIJE OPERACIJE

Bolnica u Ključu je potpuno osposobljena za prihvat i pružanje svih vidova medicinske pomoći civilima i vojnicima naše Armije. Nakon napuštanja Bolnice od strane četničkog agresora, koja je u prilično zapuštenom stanju držao većinu odjela ove ustanove, u funkciju su stavljeni: prijemno-trijažni blok, operacioni blok, intenzivna njega, rentgentski kabinet, transfuziološko odjeljenje, bolesničke sobe kapaciteta 40 kreveta, internističko i ginekološko-akušersko odjeljenje, higijensko-epidemiološka služba.

Doktor Behzad Hadžić, komandant 7.Sanitetskog bataljona, o do sada ostvarenim rezultatima na ponovnom pokretanju rada ključke bolnice kaže: - Učinjeni su zaista veliki napori i zahvaljujući prisutnom osoblju, najveći dio odjeljenja i blokova stavljen je u funkciju. U kjučkoj bolnici već danas možemo vršiti i najsloženije hirurške zahvate. Pozvao bih sve doktore, medicinare - krajišnike, da dodu i nastave rad u svojoj zemlji u ovoj i drugim zdravstvenim ustanovama u slobodnoj Bosanskoj Krajini. Svaki doktor, svaki zdravstveni radnik je dobro došao. Što se tiče Ključana i ostalih građana sa ovih područja - oni mogu biti sigurni u usluge ove bolnice - završio je doktor Hadžić.

Azam Mandžić

ŠEHIDI NE UMIRU

(Velikom sinu Bosne)

Puče uzar, na sve četiri strane,
pade Bošnjak, opet nove rane,
sladi život u našoj Krajini,
miloj majci, Bosni Domovini.

Moj Sabane, ti biserna grano,
tvoja mladost ugasi se rano,
pogibe nam u dvadesetprvom ljeto,
ko pčelica mlada, što leti pri cvijetu.

Izbjegličku tugu, odnio si sobom,
svoju vjeru, kazivao pred Bogom,
žudio za ognjištem, da se njemu vratiš,
pa da patnju svoju što prije da skratiš.

Naša tuga kazat' se ne može, kad se srce,
duša, kao nožem reže. Bolo,
tuge i previše je bilo,
otrla pusto tvoje majke krilo.

Jedinac si, k'o sunce jedino
plave kose i dječijeg lica,
odletio si sa ovoga svijeta,
k'o najljepši leptir, kao divna ptica.

Ostra stara majka, ostra stari babo,
ostadoše i sestrice dvije,
uplakani u tugi i prevelikoj boli,
za jedinim bratom što se silno vole.

A sestra Smaila brmula je za te,
blijeda lica i njema pogleda,
spominjala svoga brata, da ga srca prati,
moleći Boga da se sretno domu svome vrati.

I draga te sada oplakuje,
njeno srce vječno će da ruguje.
Ode ljubav, toliko voljena,
s tugom ostaj, sad sam izgubljena.

Volio sam njega, pacijenta svoga,
umiljatog, blagog, kao jagnje bijelog,
al' sudbina razdvoji nas sada,
na ahiret ode tvoje mladić rijeko.

Zato tuga moje srce para,
drag si mi bio kao dijete milo,
jer u cvijetu mladosti svoje
ti nam ode u džennetsko krilo.

Gazna si bio i šehid postao,
za majku Bosnu mladi život dao.
Ostaćeš bosansko, ti najljepše cvijeće
u slobodnoj Bosni biće uvijek sreće.

Ponos na tebe uvijek će da traje i
ez tvoj život, tvoje djela nikad ne prestaje.
ostaćeš da sijaš, kao sunce žarko,
zemlju Bosno, naša mila majko.

Ličit ćemo dove i ljepe Jasine
neka ti je rahmet, naš voljeni sine.
Nek' ti Allah dragi lijep džennet poda,
jer si si ponos, šehid bosanskog naroda.

A Bosna će mila biti
slobodna, ponosna i lijepa,
ona će, k'o džennetska bašča,
ponovo da cvjeta.

Ovo bolno i tragično elegiju - poemu, posvećujem rahmetli HALEP ŠABANI, bratu stomatološke sestre SMAILE, sa osnovnom porukom da se ovakva tragedija nikada, nigdje i nikome više ne ponovi, te da nam naša jedina majka Bosna bude što prije slobodna, i da zavlada mir i otpočne novi život na svim njenim prostorima i svim njenim braniteljima i građanima.

Tragičan događaj desi se 12/13.10.1995. godine.

Fadil Tatarević

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA
REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE

7. KORPUS

SLOBODA

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE
7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.11.1995. GODINA II BROJ 19 PRIMJERAK BESPLATAN

Rat ili mir

OD PARIZA DVA PUTIĆA

Donesena Uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o platama pripadnika Armije i policije Republike BiH

VRIJEDNIJI "PAPIRI" - UMJESTO PLATA "POMOĆ"

http://www.hasib-musinbegovic.com

OD PARIZA DVA PUTIĆA

Ako je suditi po protokolarnom potpisivanju Mirovnog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu u Parizu, gdje je svaki potpisnik prosječno imao dva svjedoka, naša očekivanja i planovi mogu imati dvije dimenzije. Ili će autoritet svjedoka osigurati garancije za stvarni mir ili će biti po staroj mudrosti - gdje je puno baba, kilava su djeca. I za jedno i za drugo ima podjednako izgleda. I na jedno i na drugo treba imati spreman odgovor.

Nermin Butković

Laži, lazi, laži me....

Masovne srpske socrealističke postsocijalističke scene događanja naroda poznatog već viđenog scenarija između Dejtona i Pariza, a zatim i navodni referendum, uporedivi samo sa izborima u Sadamovom Iraku i enverhodžinskoj Albaniji imali su za cilj, da ako već ne mognu ništa promijeniti u sadržaju Sporazuma, pokušaju još jednom stvoriti iluziju jedinstva naroda i podrške koje u njemu ima terorističko rukovodstvo sa Pala.

"Čak i laž ima svoju draž", Konjevićev refren prihvataju i paljanski izaslanici u Parizu i tvrde da će se implementacija u Sarajevu prolongirati za nekoliko godina, dok se ne izgradi novi grad?! Vožd ih demantira po povratku u Beograd rečenicom da nista od Dejtona do Pariza nije promijenjeno, da mogu ostati, a imaju gdje i otići. Time vožd potvrđuje da ne mijenja ništa u scenariju "događanja naroda". Organizatori i bubači slijedиće sudbinu Šolevića, Bulatovića, Opačića i Raškovića, a statiste u masovnim scenama platiće najvišu cijenu kao na Kosovu i u Krajini.

Moguće je da su se Buha i Koljević u Parizu požalili Miloševiću kako narod ne želi ostati u Sarajevu i zaprijetili mu novim talasom izbjeglica u Srbiji, a da im je ovaj u svom stilu odgovorio: "Lažite im kao što ste i dosad, ali neka ostanu!" Vjerovatno je tako nastala priča o prolongiranju implementacije u Sarajevu.

Euforija i razočarenje

Zašto bi bosanski Srbi prihvatili plan potpisan u Parizu, a zašto ne bi? Iako su već ranije uočeni prvi nagovještaji različitih interesa u strukturi paljanske države, Sporazum parafiran u Dejtonu, a potpisan u Parizu, naglasio je te razlike i ozbiljno nagovijestio rascjepe po regionalnim šavovima. Prilikom preuzimanja dužnosti predsjednika paljanske vlade Rajko Kasagić je izjavio kako će se po prvi puta u sastvljanju vlade morati uvažiti i regionalna zastupljenost. Time je dato do znanja da pojedine regije imaju različite interese od jahorinskih vlasti i ambicije da sami odlučuju o svojim interesima. Naravno, u prvom planu je utakmica između Pala, Banje Luke i Bijeljine oko primata glavnog grada paradržave, ali i istinska razlika u ekonomskim interesima i razvijenosti Krajine, Semberije, Romanije i Hercegovine.

Ta razlika posebno će doći do izražaja potpisivanjem mirovnog plana, kojim su u pojedinim dijelovima srpskog entiteta zadovoljni. Dok Bijeljina ima sasvim zadovoljavajuću poziciju, komunikacijski monopol između Beograda i Banja Luke, Banja Luka je svjesna da je primirjem, a zatim i sporazumom, izvučena sa ruba agonije i poraza, pa im i sporazum i mir sasvim odgovara. Otuda su ovo jedini krajevi u cijeloj BiH u kojima je "mir" euforično proslavljen. S druge strane, paljanska oligarhija gubeći najveći dio Sarajeva i

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Azam Mandžić • Tehnički urednik: Nihad Fulko • Uredivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmečić i Nihad Arnautović. • Redakcija: Džemal Sefer, Jusuf Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Laje, Bajazit Hadžić, Asija Zelić, Suad Bakšijarević, Asim Talić (ilustracija), Sabahudin Hrustić, Samela Kez, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Marimd'Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Čuskić (predsjednik), Hasib Mušinbegović, Mehmed Čorbadžić, Halid Genjac, Dino Lelić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Dautović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jelač, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Lak. obrada fotosa Foto-HAZIM • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

time što Pale ostaju na rubu i entiteta i pameti, moraće potražiti podstanarstvo u Banja Luci ili Bijeljini, čemu se protivila cijele četiri godine Hercegovina, koja je insistirala na izlasku na more, jedine komunikacije sa ostalim dijelom entiteta ima preko čudljive Romanije i crnogorskih gudura, pa je hercegovačko nezadovoljstvo razumljivo.

Ofanzive propale - okolo je "bliže"

Tokom cijelog rata najveće ofanzive četnici su izvodili u nastojanju da zauzmu komunikacije i prošire koridore, čime bi slobodnu teritoriju izdijelili na enklave i obezbijedili apsolutnu komunikacijsku prednost. Ofanzive sa ciljem prosirenja koridora na Teočak, Chelić, slobodne zvorničke i brčanske teritorije, kao i ofanzive na bihaćki okrug imale su za cilj otvaranje prostora za željezničku i putnu komunikaciju u agresorskim planovima nazvanu 4B - od Beograda, preko Bijeljine i Banja Luke do Benkovca, još dok je postojala kninska Krajina. Ofanzive na dolinu Krivaje imale su za cilj da skrate put od istočne Hercegovine do Krajine, a na dolinu Neretve izlazak na željezničke i putne komunikacije od mora prema sjeveru.

Sve ove ofanzive su propale, pa je po mirovnom sporazumu komunikacijska slika srpskog entiteta izrazito nepovoljna. Iz istočne Hercegovine, kroz srpski entitet do Banja Luke se može stići samo preko Bijeljine i kroz koridor, o čijem će statusu odlučivati arbitraža. Bez obzira na to kako će se okončati arbitraža o koridoru, Doboj, koji je jedan od najvećih željezničkih čvorova u bivšoj Jugoslaviji, ostaje jednosmjerna prolazna stanica između Bosanskog Šamca na sjeveru, i Banja Luke i Bosanskog Novog na zapadu. Gubeći pravce prema Tuzli i Brčkom i prema Zenici, Sarajevu, Mostaru i moru, Doboj gubi razvojne perspektive saobraćajne metropole i postaje usputna provincija. Nesrazmjere u razvoju pojedinih regiona mogle bi rezultirati izvjesnom kantonizacijom srpskog entiteta, što bi i u političkom smislu moglo donijeti pozitivne rezultate.

Srbi na raskrsnici

Sve navedeno, dakle može biti argument i za prihvatanje i za opstrukciju sporazuma i nastavak rata. Jedan od opredjeljujućih elemenata u izboru između ovih rješenja može biti mentalni sklop većine stanovništva srpskog entiteta, dodatno oblikovan medijskom manipulacijom i propagandom. Uvažavajući samo ono što je navedeno, a što su osnovni preduslovi sa prosperitetan razvoj, racionalan stav bi vodio prihvatanju Mirovnog sporazuma i njegovoj implementaciji koja bi rezultirala reintegracijom BiH i u saobraćajnom i u privrednom i, konačno u političkom smislu, što je i naš cilj.

Međutim, emocionalno-mitološki mentalni sklop većine stanovništva srpskog entiteta, podložan svakovrsnoj manipulaciji, skloniji je prihvatanju iluzija o nepobjedivosti, nacionalnoj superiornosti, vjerskoj ekskluzivnosti pravoslavlja, a samim tim iracionalnoj mržnji i želji za osvetom, koju je lakše opredijeliti za nastavak rata, makar to bilo tragično za cjelokupan narod. S tim računaju optuženi za ratne zločine, kojima je jedina alternativa odlasku u Hag nastavak rata, pa nastoje narod uvjeriti kako su optužbe protiv njih optužbe protiv cijelog naroda, namećući time zaključak da je jedini izlaz u nastavku rata.

Bosna zavisi od nas, mir od njih.

Pred Armijom R BiH je ozbiljan zadatak da disciplinovano izvršavajući sve zadatke dokaže da je legalnim vlastima R BiH u interesu implementacija Mirovnog sporazuma koja će voditi reintegraciji naše zemlje u međunarodno priznatim granicama. Svaka nedisciplina, svaki nekontrolisani incident može biti veoma opasan i ostaviti nas u poziciji da napušteni od svijeta vodimo dugotrajan rat za oslobođenje, koji bi istovremeno mogao biti opstruiran od mnogih koji su navodno podržali mirovni sporazum za BiH.

Istovremeno, moramo se pripremati i za situaciju u kojoj će srpska strana opstruirati provođenje sporazuma, a međunarodna zajednica povući svoje snage i uz naoružavanje odbrambenih snaga Federacije BiH stvoriti uvjete za vojnu reintegraciju okupiranih prostora u ustavno-pravni sistem R BiH, ako se Mirovni sporazum bude provodio, kod nas će u mnogome zavisiti hoće li BiH biti cjelovita. Od suprotne strane, međutim, zavisi hoće li u BiH biti mir ili će se rat nastaviti. Mi moramo biti spremni na sve.

POTPISAN MIROVNI SPORAZUM

Po potpisivanju mirovnog sporazuma izjave za štampu dali su učesnici - Predsjednik predsjedništva RBiH, Alija Izetbegović: NAŠ CILJ JE BIO I OSTAJE DEMOKRATSKA BiH

Predsjednik Predsjedništva Republike BiH Alija Izetbegović se, nakon postisivanja Bh. mirovnog sporazuma, prvi obratio učesnicima Mirovne konferencije u Parizu.

"Želim vas uvjeriti da ćemo u budućnosti potpisani ugovor i sve njegove dijelove pošteno provoditi. Naš cilj je bio i ostao cjelovita i demokratska BiH. Odredbe ugovora to garantuju. Da li će one postati životne, ili će ostati mrtvo slovo na papiru, to od ovog trenutka dobrim dijelom zavisi od nas, od toga šta hoćemo i šta možemo uraditi. Borba za te ciljeve nije izgubljena, ali nije ni dobijena, samo se nastavlja drugim, miroljubivim sredstvima, a ne silom oružja", rekao je predsjednik Izetbegović. Bh. predsjednik je podsjetio da su narod u BiH i Skupština Republike BiH prihvatili ovaj ugovor bez oduševljenja, "poput čovjeka koji ispija korstan, ali gorak lijek".

"Poručujemo Srbima da je rat završen i da zlo treba da prestane. Još jednom objavljujemo da nema revanša i osvete, ali da ima i treba da bude pravde. Ljudska prava moraju svugdje biti uspostavljena, prognanici imaju pravo na svoj dom, a krivci na svoju kaznu, jer je kazna ljudsko pravo zločinca. Srbima oko Sarajeva treba omogućiti izbor, da odu ili ostanu. Mi ih pozivamo da ostanu i nastave živjeti u sigurnosti. Jedini uslov je da poštuju zakone BiH koji propisuju slobodu i zabranjuju nasilje", rekao je predsjednik Izetbegović, dodavši da će legalne bh. vlasti tražiti od IFOR-a i međunarodnih organizacija da u toku prelaznog perioda posreduju u ostvarivanju kontakata na svim nivoima, kako bi se provele odredbe bh. mirovnog sporazuma.

"Pozivamo svijet da pomognu BiH, pošaljite svoje trupe da provedu ugovor o miru i ispune svoje obećanje za ekonomsku pomoć BiH. Bosna će vam to uzvratiti na najbolji način, postajući faktor mira i stabilnosti u ovom dijelu svijeta", rekao je predsjednik Izetbegović.

F. Tuđman: Sporazum od dalekosežnog povijesnog značenja

Predsjednik Hrvatske Franjo Tuđman potpisivanje Bh. mirovnog sporazumu u Parizu ocijenio je "sporazumom od dalekosežnog povijesnog značenja", i to zbog svih razloga koji su uslovili izbijanje bh. krize. "Svijet se mora zapitati zašto je bh. kriza poprimila takve razmjere da se nije mogla riješiti u regionalnim ili europskim okvirima, već tek angažiranjem silnica svjetske politike", rekao je predsjednik Tuđman. On je, u ime Hrvatske, koja sa BiH ima tijesne historijske i geopolitičke veze, izrazio zahvalnost međunarodnoj zajednici koja je doprinijela postizanju mira u BiH.

"Sporazum je jedino moguće provesti pod okriljem SAD i NATO-a. Sa svoje strane, Hrvatska će učiniti sve da se oživotvori Sporazum o implemenentaciji Federacije BiH (potpisan prošlog mjeseca u Dejtonu, Dayton) i njenoj prijateljskoj suradnji sa Hrvatskom. Za Hrvatsku je posebno važno da se što prije ostvari reintegracija preostalog dijela okupiranih područja Hrvatke, što je preduvjet za normalizaciju odnosa između Hrvatske i Srbije", rekao je predsjednik Tuđman.

S. Milošević: Mir je interes svih ljudi

- Uveren sam da je mir u interesu svih ljudi koji žive na ovom području, rekao je predsjednik Srbije Slobodan Milošević nakon potpisivanja Bh. mirovnog sporazum danas u Jelisejskoj palati u Parizu. "Mnogo vremena će trebati za rekonstrukciju ratom razrušenih područja, patnje ljudi će dugo trajati i biće potrebno dosta vremena da se one zaleče. Mir je neophodan preduslov da bi te patnje prestale. Mir stvara uslove za rešavanje problema na civilizovan i human način", rekao je predsjednik Milošević.

Srbijanski predsjednik je ubijeđen da će ljudi u BiH naći zajednički jezik i da će se, uprkos agoniji kroz koju su prošli, naći na pragu rješenja. "Duboko sam ubeđen i nadam se da će predstojeći izbori u republici srpskoj i Federaciji BiH doneti demokratske institucije koje će omogućiti ljudima da u ovakvoj zemlji žive u miru. Ključ uspeha međunarodnih snaga za implementaciju mirovnog ugovora je nepristrasnost", rekao je predsjednik Milošević.

B. Klinton: Mir je odgovor na glas naroda

Predsjednik SAD Bil Klinton (Bill Clinton), obraćajući se predsjednicima bivših jugoslovenskih republika koji su potpisali Bh. mirovni sporazum, rekao je da su tim činom "odgovorili na glas svog naroda".

"Čuli ste ih kada su rekli zaustavite rat i patnju i dajte našoj djeci blagoslov normalnog života. U ovom pozivu za mir čujemo i odjeke glasove žrtava, djecu čija su igrališta bila granatirana i pretvorena u mjesto smrti, ljudi koji su strijeljani u masovnim grobnicama, onih koji su izgladnjivani u logorima, miliona koji su istjerani iz svojih domova i rastavljeni od svojih porodica. Čak i u grobu žrtve danas pjevaju pjesmu mira. Neka njihovi glasovi ostanu duboko urezani u našim sjećanjima i našim srcima zauvijek", kazao je predsjednik Klinton.

Prema njegovim riječima, trojica balkanskih vođa danas su donijeli odluku o miru.

"Vi ste se danas, gospodo, obavezali na mir, ali sutra morate pretvoriti stranice ovog sporazuma u stvarni život, nadu za one koji su preživjeli ovaj strašni rat. Na vaš zahtjev, SAD i više od 25 drugih nacija poslaće naše najdragocjenije resurse, ljude i žene naših oružanih snaga", rekao je predsjednik Klinton.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Svečano i dostojanstveno obilježena trogodišnjica 705. Slavne brdske brigade

NA VRATIMA RODNOG GRADA

Trogodišnji oslobodilački pohod krunisan povratkom na jajačku slobodnu teritoriju. Komandant Abid Gromila: "Prostori jajački zajedno su oslobađani, jednako nam je i pravo na ulazak u svoj grad". Još dva "Zlatna ljiljana" Jajčanima.

Svečanosti su počele prijemom porodica šehida i poginulih boraca, a zatim i ranjenika jajačke 705. brdske brigade, u sali 7.korpusa kojom prilikom se prisutnima obratio komandant ove Brigade, major Abid Gromila. Tom prilikom je istakao ogromne zasluge boraca ove Slavne brigade na oslobađanju jedne i jedine nam domovine, Bosne i Hercegovine. "Mnogi su pali, ali nikada neće biti zaboravljeni, kao ni njihove porodice".

Prigodan ručak bio je i prilika da se neposrednije razgovara o svim pitanjima koje porodice šehida, a i ranjenika zanimaju, posebno kada se radi o ostvarivanju njihovih prava.

Borbom do mira

Nakon prave vojničke smotre i demonstracije čvrstine i odlučnosti jajačkih boraca, borcima, starješinama i prisutnim gostima i građanima se obratio komandant 705. Slavne brdske brigade, major Abid Gromila, "Zlatni ljiljan" brigade, koji je govorio o trogodišnjem borbenom putu brigade formirane nakon pada Jajca, u izbjeglištvu srednje Bosne. Bila je to borba za opstanak, borba protiv neimaštine i gladi i agresora, ali upravo takvo kaljenje vrlo brzo ju je učinilo slavnom, pod komandom tadašnjeg komandanta i stratega, majora Halida Dedića. "Istina, prve ratne okršaje jajački momci su imali u petomjesečnoj odbrani svoga grada, koji pade pod čudnim okolnostima" - ističe major Gromila.

Jajčani - prekaljeni borci

Brigada koja je prošla kroz takav pakao poput onog iz Jajca '92. godine mogla je odmah po formiranju jurnuti u okršaje za odbranu Gornjeg Vakufa, gdje se istovremeno branila i Bosna. Poslije Gornjeg Vakufa slijedi dug ali slavan put jajačkih boraca, od Visokog, Kiseljaka, Busovače, Vareša, Breze, Žepča, pa opet Gornjeg Vakufa. Zato Gornjovakufljani pamte Jajčane, njihove šehide sahranjene u mezarjima ove opštine, koje svakom prigodom posjete i prouče im fatihu. Jajčani daju svoj puni doprinos u borbama za Kupres, kada prvi ulaze u "Titovu vilu", na Malom stožeru, kao važnoj koti.

Slijede uspjesi i na Vlašiću kada u velikoj bici na Vlašićkom platou, zajedno sa ostalim snagama 7. Korpusa, doslovno ruše "krov srpske republike", a osvajanje objekta Devečani i TV releja, u vrlo teškim uslovima zime, ponos je brigade jer su i tada dokazali kako Ljiljani mogu cvjetati i na minus 25 stepeni celzijusovih.

"Brigada je bila na svim vrućim ratištima", ističe Abid Gromila s ponosom. "Zato i izlazak na lokalitet Kamenjaša ove godine, bila je snažna inspiracija i motiv borcima, da odlučno krenu svojim ognjištima i svom gradu Jajcu. Gotovo poput oluje, samo za jedan dan, prelaze Komar, Poganu ravan, do Rahmanova i slobodne jajačke teritorije."

I Brigada i borci dobili su brojna priznanja, ali ne kriju odlučnost da, dok čvrsto drže dostignute linije, neće dozvoliti da se preko njihovih leđa prave kalkulacije oko njihovog grada Jajca. "Zajednički smo ga oslobađali, zajedno protjerali agresora, onda nam je i jednako pravo na svoj grad", poručuje komandant Gromila.

Desio se Dejton, ali...

Obraćajući se prisutnima i prenoseći čestitke i poruke komandanta Armije Rasima Delića i predsjednika predsjedništva R BiH, Alije Izetbegovića, načelnik GŠ, brigadni general Enver Hadžihasanović ističe i radost i tugu u ovakvim trenucima. Radost što smo borbeni put krunisali oslobađanjem teritorije Jajca, jer Jajčani nikada nisu birali put, ali su na svakom putu donosili slobodu. Neizmjerna je tuga za mnogim palim borcima koji za slobodu dadoše i svoje živote. "Nikada ih ne smijemo zaboraviti", riječi su Hadžihasanovića. Dejton se desio, ali varljivo vrijeme i iskustvo nas je naučilo da ne smijemo umanjiti borbenu gotovost. Naprotiv, moramo se ustrojiti tako da nikada više ne dozvolimo da nam se ovako i ovoliko zlo ponovi.

Harambašine vode i Debela jela za pamćenje

"Brojna su ratišta po kojima su jajački borci bili prepoznatljivi. Ali, na najtežoj liniji Vlašićkog platoa, na Harambašinim vodama i Debeloj jeli, Jajčani su potvrdili da su spremni i za najteže zadatke. Zato im je ovaj zadatak i povjeren", riječi su pukovnika Hasiba Mušinbegovića, koji se borcima i starješinama 705. obratio ispred 7. Korpusa.

"Biser vlašićke pobjede jeste repetitor Opaljenik. Pripada grupi jajačkih boraca i dobrovoljaca, čime se ova Brigada ponosi. I Treskavica će se pamtiti po vrlo složenoj situaciji iz koje se borci vješto izvlače, iako su zapali u opasnu zamku."

"Gornjovakufljani vas slave, Travničani saosjećaju sa vama,

Generalštab Armije R BiH dodijelio je, u povodu rođendana Brigade, ratno priznanje značku "Zlatni Ljiljan" posmrtno, Cvijetić (Vojislava) Armanu i Ždralić (Safeta) Ismetu za herojski doprinos oružanom otporu agresoru i ličnu hrabrost ispoljenu u borbenim dejstvima vođenim u zoni odgovornosti 7. Korpusa Armije BiH. Pohvala GŠ Armije R BiH stigla je i na adresu 3. bataljona 705. Slavne bbr, a dodjeljena su još brojna priznanja borcima ove proslavljene jajačke brigade.

ljudi iz Kakanja o vama kad govore biraju najljepše riječi.

Zaslužili ste to. Zato vjerujem da će se pred vama otvoriti i kapije vašeg grada koje su nepravedno sada zatvorene. Vi to ne zaslužujete. Neka vas zato Bog pomogne na putu povratka u vaš grad", bile su tople riječi travničkog muftije, Nusreta eff Avdibegovića, upućene borcima slavljenicima.

Izdvajamo i riječi gospodina Dževada Mlače, koji govoreći ispred kantonalnog odbora SDA srednjebosanskog kantona kaže da se naša borba za BiH samo mijenja. Ona traje, sve dok granice naše zemlje ne budu kontrolisale snage naše Armije.

Valja reći da je godišnjica Brigade obilježena kulturnim manifestacijama. Predstavljena je i knjiga "Hoću kući", autorice Mubere Ramić. Iz štampe je izašla i monografija "Ratni put 705.Sbbr", a svečanosti u Vincu završene su bogatim kulturno-zabavnim programom.

Sažeta u jednu rečenicu, poruka sa ove manifestacije je, što skoriji povratak u svoj grad Jajce.

✎ **Hidajet Zjajo**

Bosna je bila ranjena, ali u ranama prkosna

BLIZU JE ČAS KAD ĆEMO PJEVATI SA ONE STRANE PLIVE

Kada je ponosna Bosna bila ranjena i kada su mnogi mislili da te rane neće preboljeti u njoj se probudio, tko zna po koji put kroz vjekove, njen prkos. Ranjena, ali prkosna, iz inata je izrodila sedam sinova. Sedam ih je i na sedam strana! Teško je procijeniti koji je od kojeg kršniji, koji više na ponosnu majku liči.

Ponosna majka Bosna, sretna što su joj sinovi na hajirli put stali, brzo rane zaliječili i ponovo joj smiješak vratili - smiješak ranjenog srca. Iz dana u dan bivala je sve sretnija gledajući mnoštvo svojih unuka, koje za kratko vrijeme pokazaše da su gizdave i prkosne kao i ona, što ih rodi. Gdje god se osjećao dah Bosne rodila se nova unuka, a one opet na stotine kćeri i sinova, što nepokolebljivo stadoše u odbranu svoje Rođene, prkosne od sna.

I ranjena majka može biti sretna kad ima ovakve sinove, a ovakve može samo Bosna i Hercegovina da iznjedri. I ovog puta se pokazalo, da nema tog gada i zlotvora koji može da pomori i poubija toliko sinova koliko ih majka Bosna može roditi. Dok jednima kapore suzama zalijeva, druge na prsima zadaja prkosom i ponosom.

U mnogobrojnoj bosanskoj porodici, 01.12.1992. godine rodila se 305., danas 705., slavom ovjenčana brigada. Da nije zaostala za svojom Rođenom, pokazala je braneći je i krv za nju prolijevajući na Gornjem Vakufu, Polomu, Jasenu, Žepču, na Donjevakufskom i Kupreškom ratištu. Na Treskavici je zbog Rođene krvarila, a borbama na Vlašiću bila je jedan od vjesnika proljeća slobode. Gdje god je "Jajačka" hročila, svi su znali da će tu Bosni i Hercegovini biti branjen i odbranjen obraz, za cijenu nikad ne pitajući, a redovno je bila bolna.

Petog decembra ove godine 705.Sbbr je svečano obilježila svoj treći rođendan. Dok su jedni slavili drugi su, kao i do sada, bili na braniku domovine. San svih pripadnika "Jajačke" Slavne je bio da svoj treći rođendan proslave unutar drevnih zidina najdražeg im grada na svijetu. No, desilo se drugačije.

Borci "Jajačke" ispoljavaju sabur koji im je u njihove žile ulila njihova rođena, ali ni jednog trenutka ne pomišljaju da zaborave i napuste šapat Plive i Vrbasa, šapat koji je vjekovima nadahnjivao i duhovno jačao jajčane i druge bošnjake. Jajčani bez Plive i Vrbasa ne mogu biti jajčani, isto kao što ni Bosna bez Plive i Vrbasa ne bi bila Bosna ponosna, Bosna prkosna od sna.

Jajčani i bošnjaci su ubijedjeni da je vrlo blizu čas kada će njihova 705. Slavna pjevati najljepše pjesme sa one strane Plive, jer baš tamo su one najmelodičnije i najljepše zvuče.

Jajce pripada jajčanima, a da je tako garant im je Armija BiH i njihova 705.Sbbr.

✎ **Kliko Sakib**

http://www.hasib-musinbegovic.com

UZ TREĆU GODIŠNJICU 706.LBR

22.12.1992. je datum koji sigurno ulazi u istoriju Biljanske doline. Naime toga dana formirana je 306.bbr koja je po tadašnjem organizacijskom ustro- jstvu bila u sastavu 3.Korpusa A R BiH. Tri godine poslije u izmjenjenoj formaciji, gazije ove brigade ali kao pripadnici 706.lbr proslavljaju ovaj datum na pozicijama, kao uostalom i cijela Armija R BiH, koje doprinose uspostavljanju, potpisivanju i implementaciji Dejtonskoh mira, toliko po- trebnog ovoj napačenoj zemlji i ovom narodu.

Protekle godine rata su ostavile duboke tragove u duši svakog njenog pripadnika. Ogromni napori koji su uloženi rezultirali su slobodom, a do slobode se moglo doći jedino borbom i nanošenjem vojničkih poraza agresoru. To su pripadnici 706.lbr shvatili na vrijeme, ne tako davne '92 godine. Htjelo se i istrajavalo na tome da se spasi život, ognjište i čast plemenitog Bošnjaka koji je svakome bio prijatelj, da bi "zahvalnost" za to već jedanaesti put plačao krvlju i životima hiljada nedužnih i nevinih. Jedanaesti put i ako je "Historija učiteljica života" nadamo se Inšallah i posljednji, za sva vremena.

Najveći teret proteklog perioda rata podnio je borac i ta riječ bi se morala pisati velikim slovom. Obavezni da sačuvaju slobodno te da osloba- daju okupirano borci 706.lbr su uradili mnogo. Osnovna zamisao, sačuvati prostore sa kojih su ponikli je ostavrena. Biljanska dolina je cijelo vri- jeme disala slobodom, a disat će i dalje. Njeni sinovi su slobodu ostvarili i zaslužili su je, svi do jednog koji su sa puškom u ruci i nijetom u srcu koračali Vlašićkim i inim vrletima po kiši, snijegu i vjetru, često puta nedovoljno odjeveni i obučeni ali nošeni željom da im njihovi najmiliji na sigurnom i na svome.

Prisjećamo se Meokrnja 1992.god. i doprinosa naših snaga gdje je po izvje- štaju državnih medija "napravljen najveći prodor u dubinu PZT-a" u dotada- šnjem periodu rata, cijela 1993. godina i njenih specifičnosti, uspjeha na Vlašiću tokom 1994. godine te oslobađanja zeljišnih objekata: Hrust, Kra- ljevo guvno, Tvrda ravan, Stojanovac. Septembar 1994. godine i Police su zasigurno u dubokoj trajnoj uspomeni aktera ove bitke.

199.godine najvećih uspjeha i kao takva je priča sama za sebe. I pored svježine u pamčenju napominjemo Vlašičko proljeće i Vlašičku jesen, Turbetsko, Kupreško-Vrbasko, Visočko, Sarajevsko i treskavičko ratište.

Brigada kojoj je veoma često dodjeljivana najosjetljivija i naopasnija z/o i kojoj neprijatelj nije uspio nikada oduzeti ni pedlja slobodne teritorije ipak je uspjevala izdvojiti snage za izvođenju ofanzivnih aktivnosti. U po- sljednjim b/d na Vlašiću, u više navrata izvođena su napadna b/d - fron- talno sa cjelokupnim sastavom brigade.

Mnoge bitke su dobijene i iz njih su izrastali heroji. Borci 706. su svaku od njih ulazili maksimalno odlučni sa željom da se postigne uspjeh. I sve su bile izuzetno žestoke. Kao potvrda ovome je podatak da je tokom 1995.godine 6 pripadnika 706.lbr dobilo ratno priznanje značku "Zlatni ljiljan" i to: kapetan Delić Đulejman komandant bataljona, Fuško Hajrulah - Kljuka komandir IDV-a, Čaluk Nedim zamjenik komandanta bataljona, kapetan Kadrić Avdija komandir čete, Aganović Mehmed pripadnik IDV-a svi posthumno i Seman Faruk k-dir voda.

✎ **Nusret Alihodžić**

http://www.hasib-musinbegovic.com

Uz drugu godišnjicu 707. Slavne brdske brigade:

PUT DOSTOJAN IMENA

Samo u posljednjih godinu dana 707.Sbbr je odigrala ključnu ulogu u oslobađanju dva grada - Kupresa i Donjeg Vakufa. Između tih značajnih poduhvata učestvovala je na turbetskom, visočkom i sarajevsko-trnovskom ratištu, gdje je probijala agresorske linije, stare koliko i agresija na našu zemlju. Samo rijetkima to polazi za rukom.

Ovaj razgovor sa komandantom 707.Sbbr, nadkapetanom Almirom Idrizovićem, počinjemo još uvijek pod svježim i impresivnim utiscima na veličanstvene svečanosti od prethodnog dana, 01.12.1995.godine, iako je tek dio jedinica Brigade učestvovao u ovim manifestacijama, dok je drugi dio bio na svojim svakodnevnim ratnim zadacima. Uprkos tome, dojam je potpun. Kroz Bugojno je defilovala slavljenička Brigada, koja je branila i odbranila ovaj grad i učestvovala u oslobađanju mnogih drugih.

Prvi rođendan obilježila je radno, na terenu, oslobađajući preostale okupirane dijelove Bugojna i Kupresa. I ovaj drugi obilježava, zbog zadataka, sa više od mjesec zakašnjenja. Na svoju drugu godišnjicu sjetili smo se svih svojih šehida, čija su mezarja obiđena prethodnog dana. Nakon defilea jedinica, smotre na stadionu "Jaklić" i dodjele priznanja najzaslužnijima, u Kulturno - sportskom centru priređen je bogat kulturno-zabavni program, kao i izložba fotografija o brigadi.

O utiscima sa svečanosti - nadkapetan Idrizović:

- Svečanost godišnjice Brigade protekla je kako nisam mogao ni sanjati. Jedan poznanik mi reče da je, za ove tri i po godine, obilazio sva slobodna mjesta, ali da nije vidio bolju manifestaciju. Sve je funkcionisalo k'o švicarski sat, govori komandant, s prizvukom istinskog zadovoljstva.

? Komandante, dvije su godine od formiranja 707.Sbbr, mada je stvarni datum njenog formiranja stariji od 21.10.1993.godine. Kako bi ukratko ocijenili dosadašnji put 307., odnosno, 707.Sbbr?

- Govoriti o ratnom putu 707.Sbbr, a vezati se za 21. oktobar 1993.godine, nepravedno je. Nepravedno je, prije svega, prema borcima i starješinama koji su ušli u sastav 307.bbr, jer su oni iza sebe imali već osamnaest mjeseci rata, možda i najtežeg dijela, tako da bi vezivanjem za ovaj datum, njihov ratni put bio kraći za ovaj period, izuzetno težak i za narod i za Armiju. U periodu od 1993., mislim da je malo jedinica koje se mogu pohvaliti sličnim uspjesima.

Za manje od godinu dana, 707.Sbbr je odigrala ključnu ulogu u oslobađanju Kupresa i Donjeg Vakufa, a u međuvremenu je imala manevre koji nisu nikako za potcjenjivanje. Učestvovali smo na vlašićkom, turbetskom, visočkom i sarajevsko- trnovskom ratištu. Na posljednjem navedenom oslobodili smo selo Mošiće i objekat Trogir i stavili pod kontrolu dio puta Sarajevo-Trnovo. Na visočkom ratištu, u dva navrata smo uzimali objekat Spasovnicu, koju smo uz značajnu artiljerijsku podršku mogli i zadržati. Pa kome je još pošlo za rukom, da za 12 mjeseci probije toliko agresorskih linija, starih koliko i agresija?!

? Petog septembra 1995.godine postavljeni ste na dužnost komandanta 707.Sbbr, a do tada ste u 307., odnosno, 707.Sbbr obavljali dužnost načelnika štaba. Koja je dužnost teža?

- Nijedna nije lahka. Obje zahtijevaju maksimum zalaganja i potpuno predavanje poslu. Međutim, ako bih se morao odrediti, mislim da je ipak dužnost komandanta za nijansu teža. Jednostavno, imaš veću odgovornost pred sobom.

? Činjenica je da ste među najmladim starješinama u našoj Armiji na tako odgovornoj dužnosti. Kako gledate na to?

- Ja se kao 24-godišnjak moram odreći mnogo čega za čovjeka mojih godina. Imam dva sina, koja rijetko viđam i to mi najteže pada. Ova dužnost traži puno odricanja, ali kada znamo za šta se borimo sve se to lakše podnosi.

? Veliki broj boraca, starješina i jedinica 707.Sbr je nagrađivan, što je zasluga većeg broja ljudi. Kako vi ocjenjujete svoje komandante bataljona?

- Ovo pitanje je pomalo provokativno, ali ja ću pokušati odgovoriti. Ljudi koji vode bataljone u 707.Sbbr, a to su iskusne starješine, ali prije svega veliki ljudi, što bi naš narod rekao Ljudine. Sva trojica imaju ratne puteve na koje mogu biti ponosni, a ja samo mogu reći da sam presretan što imam ovakve saradnike. Biti komandant bataljona, po meni, jedna je od najodgovornijih dužnosti u našoj Armiji.

? Komandante, hoćete li nam reći koji vam je najsretniji trenutak ili događaj u ovom ratu?

- Ako već moram odgovoriti onda je to, svakako, ulazak naših jedinica u Donji Vakuf. Tada sam, u isto vrijeme, saznao da sam dobio drugog sina. Rijetko sudbina spaja ovakve sretne događaje.

? Kakve danas zadatke Brigada ima?

- Nakon učešća Brigade u uspješnom slamanju četničke kontraofanzive na Ključ, zajedno sa drugim našim jedinicama, ona i danas obavlja sve zadatke koje joj daje pretpostavljena komanda.

? Na kraju, imate li poruku za svoje borce?

- Čestitao bih im, prije svega, godišnjicu Brigade, ali i za sve ono što su postigli i rekao kratko - Vi ste najbolji na svijetu.

H.Alibegović

http://www.hasib-musinbegovic.com

Treća godišnjica formiranja 17.Vkbbr

SEDAMNAESTA VITEŠKA - BRIGADA KOJA TRAJE

Kao nekad davno u legendi o ptici Feniks i Sedamnaesta se rodila iz pepela, krajiškog pepela, i krenula u oslobodilački pohod. Dobri sinovi bošnjački prvo načiniše Prvu i Sedmu krajišku brigadu, pa se te dvije rijeke ratnika uliše u jednu i tako nastade Sedamnaesta Viteška krajiška brigada.

Na svoj treći rođendan 25.novembra '95. godine Sedamnaesta je tri godine viteštva i prkosa krunisala svečanom smotrom i defileom snage i moći u slobodnom Ključu. Tog dana je i sunce, za inat dolazećoj zimi, zasijalo jače i blještavije darujući tako slavljenike svjetlošću koja je volšebno poigravala na ponosnim licima Vitezova i njihovom svijetlom oružju.

A oni, Vitezovi Sedamnaeste, kao nikad do sada, stajali su čvrsti i stameni u savršenom stroju dok je njihov komandant Sakib Forić predavao raport brigadiru Fikretu Ćuskiću, prvom komandantu Sedamnaeste. Nakon raporta slijedili su: POZDRAV ZASTAVI - za doček ratne zastave, POZDRAV NALIJEVO - dok smotru vrše major Ferić, brigadir Ćuskić i brigadir Džambasović, i POZDRAV DOMOVINI - od kojeg je odjekivala Sanska dolina.

Sa bine su se borcima i starješinama obratili, prvo, komandant Forić, sa kratkim osvrtom na dosadašnji ratni put Brigade kao i ulogom jedinice u narednom periodu, a zatim i pozvani gosti među kojima su bili i visoki dužnosnici iz državnog i vojnog vrha naše zemlje, te predstavnici mnogobrojnih udruženja građana i boraca koji su svojim prisustvom uveličali proslavu i odali priznanje Sedamnaestoj na dosadašnjem doprinosu oslobodilačkoj borbi. Ocjena svih je da je Sedamnaesta izrasla u jednu od najboljih jedinica Armije R BiH i kao takva ona je uzor drugim jedinicama u daljem jačanju borbene moći naše Armije. Posebno pažljivo borci i starješine saslušali su čestitku Predsjednika Izetbegovića 17. Viteškoj brigadi sljedećeg sadržaja:

"Dragi borci i starješine 17. Viteške brigade. Veoma mi je žao što zbog obaveza vezanih za dan državnosti R BiH nisam u mogućnosti prisustvovati proslavi vaše slavne jedinice. Ipak,vaš praznik proslavice i prisutni i odsutni jer vaš praznik je praznik čitavog našeg naroda. Vi ste njegov ponos i uzdanica.

Teško je opisati borbeni put i nabrojati sve slavne bitke kroz koje ste prošli, ali u mome trajnom sjećanju ostaće kritični trenuci u julu 1993. kada ste zajedno sa Sedmom muslimanskom zaustavili četničke horde na Igmanu. I da nije vaših drugih uspjeha, samo za hrabrost i požrtvovanost pokazanu u ovim teškim danima, vi ste zaslužili vječnu zahvalnost našeg naroda. Čestitam i želim vam svim amnogo sreće."

Tekbiri koji su se u toku svečanosti začuli iz stroja bili su propraćeni gromoglasnim ALLAHU EKBER stotina glasova, a veličanstveni odjeci su se dug odbijali o okolne litice i gubili se niz kanjon rijeke Sane. Taj zvučni spektakl bio je tako impresivan da su sve prisutne prožimali trnci od sline i dragosti. Ono što hrabre i prekaljene ratnike Sedamnaeste sigurno nije moglo ostaviti ravnodušnim jeste pročitana čestitka učenika i nastavnika osnovne škole "Ključ" iz čije sadržine izdvajamo sljedeće riječi:

"Dragi naši ljiljani, Vitezovi Sedamnaeste, vi ste zaslužni što se u Ključu umjesto odjeka samo crkvenih zvona sada razliježe i melodičan mujezinov glas. Mi mladi naraštaji našeg grada vaši smo doživotni dužnici - jer ste nam podarili slobodu za koju ste se borili i herojski ginuli. Još dublje poštujemo vaše prijatelje, drage šehide, koji su bili i poginuli da bi danas bila sloboda. Njih fizički više nema, ali i oni su danas sa vama u ovom slobodarskom stroju. Poginuli borci, šehidi 17. Viteške krajiške brigade su neizmjerno zadužili ovaj grad i ovu zemlju. Zato oni nikako ne mogu da umru. Živjet će u nama i sa nama kao i sloboda za koju su pali."

Povodom obilježavanja Treće godišnjice formiranja 17 Vkbbr na adresu Brigade stigla su i brojna priznanja, nagrade i pohvale, od kojih su dva "ZLATNA LJILJANA" dodijeljena od strane Generalštaba ARBiH svakako najvrednija.

Ratna priznanja značke "ZLATNI LJILJAN" dodijeljena su Fahrudinu Sivcu i rahmetli Samiru Hrustiću. Sa ranijih 12, sada Brigada ima ukupno 14 "ZLATNIH LJILJANA". Uz "ZLATNE LJILJANE" dodijeljena su još dva odličja, Ratno priznanje "SREBRNI ŠTIT" i to Besimu Hadžiću i rahmetli Kasimu Kadiću.

Pored toga Generalštab je pohvalio jedinicu Drugu četu 2.bb i pojedince: Arifa Handanagića, Suada Terzića i Fatu Žerić Od strane 7. Korpusa pištoljem sa posvetom nagrađeni su: Merzuk Durashak, Asim Mešić, Ibrahim Džehverović i Faik Habibović, a pismeno su pohvaljene jedinice: Treća četa 3.b i Logistički vod 1.bb. Ovo je samo dio pohvala i nagrada koje su tog dana dobili pripadnici Sedamnaeste. Po završetku prvog dijela svečanosti sa stadiona jedinice u ešalonima kreću na defile ulicama Ključa.

DEFILE SNAGE I MOĆI

Duga kolona ešalona i vozila uputila se ka centru grada gdje je u jednoj od ulica postavljena bina za goste sa velikim natpisom "MOĆNA I SNAŽNA 17. VKBBr IDE DALJE". Duž te linije okupilo se građanstvo da vidi i pozdravi svoje Vitezove koji im omogućiše da se vrate svojim kućama.

I pojavili su se Vitezovi. Prvo zastavni vod čvrstim strojevim korakom sa ratnom zastavom na čelu, a za njima, lahkim korakom, Komanda brigade, pa Prvi bataljon, Drugi i Četvrti, te prištapske jedinice, i sve tako redom, ešalon po ešalon. Do kraja sinhronizovano, skladno i uvježbano, svi kao jedan - ponos bošnjački. Utegnuti, nasmijani, stasiti, sa oružjem u rukama i licem okrenutim prema Komandantu dok polako prolaze pored bine.

Pa zatim, iza njih, idu konji i zaprege, i oni uparađeni. A onda nailazi kolona vozila: džipovi, kamioni, pincgaueri, praga, BOV.., i svi nešto vuku ili voze: haubicu, minobacač, bofors, PAT, PAM,.. a karoserije im pune vojske, baš kao u pravom transportu. Desetine vozila tiho bruje i kreću se, čista i moćna, pored zadivljenog naroda. Većina ih je zaplijenjena od neprijatelja u ove tri slavne godine postojanja Sedamnaeste. Prolaskom i posljednjeg sanitetskog vozila defile biva završen, a program obilježavanja Treće godišnjice nastavljen je posjetom šehidskom mezarju u Ključu gdje su proučene kratke sure i dove našim šehidima.

Nakon toga slijedi koncert muzičke grupe "Okus meda" iz Bihaća koji je za borce i građane organizovala Sedamnaesta, a što je uz tehnički zbor, na kojem su bili izloženi naoružanje i oprema iz arsenala Brigade, upotpunilo svečani dan do ranih večernjih sati. Za goste je u gradskom hotelu upriličen svečani ručak i izložba ratnih fotografija Sedamnaeste pod naslovom TRI GODINE NA PUTU SLOBODE, a tu su izložbu u naredna tri dana mogli da vide i borci i građani.

Rođendanska svečanost protekla je besprijekorno, kako to samo u Sedamnaestoj može da bude. Uz sve one silne juriše na zemunice, usiljene marševe, pregažena minska polja, pretrpljene artiljerijske kanonade, probdjevene noći i drugo što su Vitezovi preturili preko glave za ove tri godine borbe pod zastavom Sedamnaeste, i ovaj dan, ovako dostojanstveno obilježen, ulazi u ratnu povijest Brigade. A Sedamnaesta IDE DALJE, jer kako reče armijski general Rasim Delić pred borcima u Visokom: SEDAMNAESTA VITEŠKA JE BRIGADA KOJA TRAJE.

IS 17.Vkbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

TRI GODINE NA PUTU KA SLOBODI

04.12.1995.godine u Krušćici, nadomak Viteza, svečanim dijelom, završeno obilježavanje treće godišnjice postojanja i djelovanja 725.lbr.

Pred dijelom postrojenih jedinica 725.lbr. pukovniku Hamedu MEšanoviću, raport je predao Komandant Ahmed Kulenović. Poslije zastavnog voda i himne R BiH, jedinicama i brojnim zvanicam, prigodnim govorom obratio se komandant Kulenović, koji je podsjetio na korijene organizovanja oružanog otpora na prostorima općine Vitez, na ratni put ove brigade, posebno istakavši da je 725. tadašnja 325-ta formirana 01.12.1992. godine pri izuzetno teškim i složenim okolnostima.

Da je Brigada učestvovala na ratištima: Visokog, Breze, Bijelog Bučja, Turbeta, Busovače, Vlašića, Kupresa, Treskavice, Donjeg Vakufa i posebno Viteza. Na kraju svog govora komandant Kulenović je poručio: "Mezari naših šehida kao i 6 "Zlatnih ljiljana", koje je iznjedrila ova Brigada, amanet su svima nama da istrajemo u očuvanju jedinstva R BiH, a našim neprijateljima ne pružimo više ikada mogućnost da ubijaju našu djecu, siluju naše sestre i majke, otvaraju logore i vrše progon Bošnjaka sa vjekovnih ognjišta".

U ime komande 7. Korpusa i generala ALagića, skup je pozdravio pukovnik Hamed Mešanović. Nakon toga je uslijedilo čitanje mnogobrojnih čestitki i telegrama, među kojima se posebno ističu čestitke armijskog generala Rasima Delića, brigadnog generala Envera Hadžihasanovića i brigadnog generala Mehmeda Alagića. Potom je izvršeno uručivanje priznanja i nagrada pripadnicima 725-te od strane Generalštaba A RBiH. Najveće vojničko priznanje značku "Zlatni ljiljan" dobili su: Livnjak Edin i KAdrić Mensur - posmrtno.

Za postignute rezultate u profesiji, požrtvovanost i hrabrost, priznanje "Srebrni štit" dobio je dr. Muris Trako, a pismenu pohvalu dobila je Prva lahka pješadijska četa. Od strane komandanta 7. Korpusa generala MEhmeda Alagića, 15 pripadnika nagrađeno je novčanom nagradom. Pismenom pohvalom nagrađena je 2.Ipč i odjeljenje za KZ, te još 14 pripadnika.

PONOS I DIKA SEDAMSTO DVADESET PETE

Povodom treće godišnjice postojanja i djelovanja 725. lahke brigade, komandant Generalštaba Armije R BiH, armijski general Rasim Delić dodijelio je značku "Zlatni ljiljan" Kadrić MEnsuru posthumno i Livnjak Edinu.

Mnogobrojni su primjeri velike hrabrosti i požrtvovanosti naših boraca u odbrani jedine Domovine i jednog od najplemenitijih naroda svijeta, bošnjačkog, od povampirenih fašista s "istoka" i "zapada". Ovaj put govorimo o dvojici viteških "Ljiljana", Kadrić Mensuru kojem je "Zlatni ljiljan" dodijeljen posthumno i Livnjak Edinu.

Obojici dobitnika ovog najvećeg, ratnog priznanja je zajedničko da njihov ratni put seže od samog početka izbijanja agresije u stvari još i prije, iz vremena Patriotske lige, da su učestvovali u gotovo svim bitkama koje su vodile viteške jedinice i da su za najveće ideale ovog svijeta dali sebe. Mensur je utkao život u stvaranje Republike BOsne i Hercegovine, a Edin je od posljedica ranjavanja ostao 100 % invalid.

KADRIĆ Džahida MENSUR se rodio 11. mjeseca 1954.godine u malom selu Kopčići nadomak Prozora. Porodica KAdrić, tragajući za boljom budućnošću, preseljava u Vitez, gdje Mensur završava srednju školu i zapošljava se u DP "Sintevit", gdje ga pamte kao izuzetno poštenog, vrijednog i dobrog radnika i rukovodioca.

Kada je bivša JNA stacionirala trupe u BiH, MEnsur se uključuje u rezervni sastav MUP-a i učestvuje u smanjenju napetosti i panike kod naroda kao i očuvanju mira. U ilegalnom radu daje ogroman doprinos organizovanju i pripremanju naroda za pružanje oružanog otpora, tada već naslućenoj agresiji. Po izbijanju otvorene agresije srbijansko-crnogorske soldateske, učestvuje u odbrani Turbeta u aprilu 1992. godine, a potom se priključuje jedinicama TO-a i kao dobrovoljac kreće na ratišta Visokog, Bijelog Bučja i Turbeta. Kao komandir IDO-a svojim hrabrim i smjelim upadima sa svojom jedinicom, neprijatelju nanosi velike gubitke u živoj sili i materijalno-tehničkim sredstvima, a u jednoj takvoj akciji je i teže ranjen.

Svojim primjernim ponašanjem, pozitivno je djelovao na okolinu tako da se veliki broj mladih priključuje dobrovoljačkim jedinicama, a Mensur vrši obuku ovih boraca, gdje postiže zapažene rezultate. Učestvuje u mnogim izviđačkim akcijama u kojima pokazuje veliko znanje za ulazak u duboku neprijateljsku pozadinu.

U listopadnom mjecesu 1993. godine, nakon izvršavanja specijalnog zadatka u dubini neprijateljske teritorije, nailazi na minsko polje i aktivira ga, od čijeg djelovanja smrtno stradava. Tako je okončan život ovog odlučnog, hrabrog i plemenitog borca 725.lbr.

LIVNJAK Ahmeta EDIN je rođen 1960. godine u viteškom selu u podnožju kruščićke planine. Svoje djetinjstvo i ranu mladost provodi po živopisnim i plodonosnim kruščićkim prostorima. Kao veliki patriota, osjetivši šta se Bosni "sprema", uključuje se u redove Patriotske lige, gdje aktivno radi na pripremi naroda za pružanje otpora agresiji.

Izbijanjem agresije srbijansko-crnogorskih fašista, stupa u redove Prvog dobrovoljačkog odreda TO-a Vitez i kreće na visočko ratište, gdje kao nišandžija na BST-u uništava neprijateljska utvrđenja, čime oduševljava svoje saborce. Potom učestvuje na bjelobučkom ratištu, gdje takođe nastavlja "svoj posao", čime omogućava svojim saborcima da zaustave ofanzivu i uspješno izvedu kontru. Svoju hrabrost Edin naročito iskazuje u akcijama, kada ostaje bez granata za BST! U takvim situacijama on je bez razmišljanja uzimao pušku i hrabro kretao na neprijateljske položaje.

U jednoj od takvih akcija, legendarni Dino je teško ranjen u glavu. Iako je borba sa smrću bila vrlo teška i diga, Dino je i ovu borbu dobio. Međutim, od posljedica ranjavanja, ostao je 100 % invalid, no i pored toga njegova volja i želja za oslobađanjem jedine DOmovine nije splasla.

ORGAN ZA MORAL I PP 725.lbr.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Treća godišnjica 712. Slavne brdske brigade

HEROJI VEZIRSKOG GRADA

GARI

amo to je dovoljno reći i svi će znati da se radi o živoj legendi naše borbe za slobodu. Priča o Gariju jedna je od najljepših koje se mogu ispričati u posljednje tri i pol godine. Za ovaj put tek ćemo je naznačiti. Spomenut ćemo prijeratnog nogometaša i radnika u "Borcu" koji od prvih dana agresije pokazuje lavlje srce, najčistiju bošnjačku hrabrost i ljudsku veličinu kakva i može da se krije samo u "malim" ljudima, a zapravo onim najvećim, većim i od sudbine. Priča o Gariju je priča o uspjehu i vojničkoj umješnosti. Priča je to o stasanju u starješinu Armije R BiH koji se dokazivao u najtežim bitkama koje su jedinice pod njegovom komandom, da spomenemo samo legendarni Peti bataljon, vodile i sve odreda trijumfalno okončavale. Priča je to o autoritetu i istinskom poštovanju koje Gari nepredjeljeno ima medju svim borcima, o vrijednosti koje se mogu steći samo ličnim primjerom. Uz sve navedeno, Ismet Čogić, a to je Garijevo ime i prezime ostao je isti pošteni i skromni momak sa početka ove priče koji će uvijek uputiti da popričamo sa njegovim borcima, tvrdeći da on sam nema šta reći. Upravo njih smo i pitali i tako je i nastala ova skica za portret. "Zlatni ljiljan", najviše ratno priznanje, u Ismetu Čogiću - Gariju ima jednog od najdostojnijih nosilaca.

Dvadesetosmi novembar 1995.godine ostaće u nezaboravnom sjećanju svim pripadnicima 712. bbr i svim stanovnicima travničkog kraja. Centralna manifestacija obilježavanja treće godišnice brigade pretvorila se u istinsku svečanost vojske i grada. Kruna svečanosti bilo je dodjeljivanje počasnog naziva "SLAVNA", koji je brigadi dodijelilo Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine.

Kroz višestoljetnu historiju Travnikom su hodile i prohodile mnoge vojske, ali nikada do nečuvene agresije na Bosnu i njen narod Bošnjaci i Travničani nisu imali svoju vojsku. I nikada kao u devet dana koliko je trajalo obilježavanje treće godišnjice 712.Slavne brdske brigade nije bilo očitije jedinstvo i zajedništvo naroda i vojske.

U stroju cijela Brigada

Po prvi put od svog formiranja u stroju je bila cijela brigada. Po prvi put za ovog rata Travničani su mogli vidjeti svi snagu i moć svoje brigade. Čak ni uporna kiša i sivi oblaci koji su se nisko spustili nad vezirski grad nisu mogli umanjiti dojam veličanstvenosti. Naprotiv, namrgodjeno lice prirode stvorilo je impresivan dekor za svečanost.

Sam scenarij bio je klasično vojnički. Raport, pozdrav zastavi i intoniranje državne himne. Dova šehidima. Obraćanje komandanta, majora Kenana Dautovića. Kratko podsjećanje na sve što je brigada uradila. Zatim govor brigadira Fikreta Ćuskića. U njemu načelnik štaba 7.korpusa odaje priznanje borcima brigade za ono što je u svojoj čestitci naglasio i Komandant Korpusa, brigadni general Mehmed Alagić - zahvaljujući borcima koji su sad u stroju i njihovim poginulim saborcima na početku agresije odbranjen je travnik i okolina, te stvoreni uvjeti za prihvat našeg prognanog stanovništva iz Bosanske Krajine i formiranje jedinica od njih, jedinica koje će dati ogroman doprinos našoj borbi. Prisjetit će se brigadir Ćuskić i brojnih kasnijih izazova i iskušenja koje je 712.bbr prolazila sa ostalim jedinicama na ovim prostorima. Spomenut će i velike dane odbrane od ekstremista HVo-a, historijske pobjede od Vlašića preko turbetsko-komarskog pravca od Bosanske Krajine.

Napokon SLAVNA Brigada

Zatim je uslijedio najveličanstveniji trenutak, čitanje ukaza o dodjeljivanju naziva "Slavna" brigadi. Prolomiše se gromki tekbiri, ehom pojačani odbiše se od Vlašić i nestadoše u dolini lašve. Nova priznanja - Gari i Hafo postali su "Zlatni ljiljani". Generalštab pismeno pohvaljuje Kemala Kokića, Sabahudina Čosića i Hajrudina Čosića. Čitaju se naredbe o

priznanjima komandanta 7.korpusa i komandanta brigade.

Zastavni vod, limena glazba, komanda brigade, prištabske jedinice, Prvi, Drugi, Treći i Četvrti bataljon, te LoČ. Ovim redoslijedom brigada je u svečanom defileu prošla ulicama Travnika, pozdravljena od brojnih stanovnika kojima ni loše vrijeme nije bilo smetnja da izadju i vide svoje heroje i oslobodioce, svoje spasioce, slavne momke, a i djevojke 712.brigade. Slavlje se nastavilo do dugo u noć. Jednom se postaje "Slavna".

A već sutradan brigada je bila na putu za Bosansku Krajinu, na izvršavanju novih zadataka. Primirje i sva dešavanja oko Daytona u 712.Slavnoj nikoga neće učiniti manje opreznim, izmedju ostaloga i zbog toga jesu slavna i prkosna brigada nepokorenog grada.

IS 712. Slavne bbr

HAFO

Odjeljivanje "Zlatnog ljiljana" Nafizu Goranu - Hafi dokaz je kako pravda ponekad ide puževim koracima, ali ipak na kraju trijumfuje. Svoj "Ljiljan" Hafo je zaslužio još 1993.godine kada je na čelu "Žigosanih", jedinice koja će proći kroz brojne transformacije, sve do sadašnjeg statusa izvidjačko-diverzantskog voda, ostvario niz podviga. Počelo je odsudnom borbom za odbranu Travnika od velikohrvatskih pretenzija ekstremista HVO-a. U tim sudbonosnim danima i začinje se jezgro "Žigosanih". Nakon uspjeha na Putićevu i Pribilovićima, ovi momci sa Hafom odlaze na Igman. U ključnoj bici za spas jedine komunikacije Sarajeva sa slobodnom teritorijom, u bitkama prsa u prsa, pod kišom granata, pokazaće se sva vojnička i ljudska veličina Hafina. Vojničko umijeće su četnici dobro osjetili na svojoj koži, čak i ranjavanje, srećom lakše, neće tada Hafu odvojiti od njegovih saboraca i borbe. Po okončanom zadatku povratak u Travnik i svakodnevni zadaci na izvodjenju akcija od kojih je ona 22.decembra 1993.godine upravo spektakularna. Hafo i momci su niz nabujalu Lašvu zašli agresoru iza ledja i napravili čuda. Pa nova izvidjanja i nove akcije - Goleš, Šahmani, Vlašić.... Sve do ostvarivanja prvog cilja - oslobadjanja Karaule, rodnog mjesta i Hafe i većeg broja njegovih "Žigosanih". Njegov i njih sviju drugi cilj sloboda je cijele Bosne i Hercegovine.

http://www.hasib-musinbegovic.com

Povodom fascinantnog trogodišnjeg rodjenja, stasanja, kalenja i izrastanja 708.lbr, intervju sa komandantom Brigade nadkapetanom Selimom Zahirovićem

PONOSAN SAM I ČAST MI JE BITI KOMANDANTOM 708.lbr

Nadkapetan Selim Zahirović, vrstan oficir, hrabra srca, ljudski tople duše, interesantne ratne i životne strategije, svoju životnu bitku počeo je svojim rodjenjem u Pećuju, suhog i hladnog decembra mjeseca 1956.godine. RO bivše JNA uspješno završava godine 1978., smjer pjašadija. Od 1979. god počeo rata bio je na dužnosti komandira čete u Odredu Novog Travnika. Osnivanjem samostalnog 1.brdskog bataljona biva postavljen za zamjenika komandanta. 14.aprila 1993.godine obavlja dužnost PNŠ 308.bbr, pa do postavljanja po Naredbi Komandanta 7.korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, a poslije pogibije rahmetli majora Osmana Porića, 13.10.1995.godine na mjesto komandanta 708.lbr. Komandant Selim Zahirović iza sebe ima ratni put , osebujan, nekad trnovit, nekad cvjetan, ali što je najvažnije finiran pobjedonosno, stilom vrsnog oficira i vrsnog ratnika omiljenog medju borcima i medju starješinama Brigade za koju je dovoljno reći 708.

? Gospodine komandante, Vi ste nakon pogibije našeg legendarnog komandanta majora Osmana Porića postavljeni na dužnost komandanta Brigade. Recite nam kako je počelo Vaše ratno putešestvije?

Nk Zahirović: - Moje prvo ratno krštenje je bilo na Klindama i mogu vam reći da straha gotovo i nije bilo. Poslije slijede ratišta: Visoko, Igman, Karaula, Karaulska gora. Bio sam tu sa dijelom jedinice kada je pala Karaula. Znate, teško sam to podnio, to je za mene bio udarac koji je ostao negdje duboko u duši. 22.07. se osniva 1 bbr, gdje bivam zamjenikom komandanta bataljona. U aprilu mjesecu 1993.godine preuzimam dužnost komandanta 1.bbr učestvujući u jednoj od najbriljantnijih pobjeda naše brigade nad dvostrukim neprijateljem, za mene historijska bitka za Kamenjaš i Mravinjac u kojoj smo doslovno ubili svaki damar neprijatelju, tjerajući ih u panični bijeg. Nije zanemarljivo učešće tadašnjeg 1.bbr pri oslobadjanju kote 1105 na Zabrdju i finiranju bitke odradjivanja komplet Zabrdja do Jelika, gdje smo učestvovali sa jednim dijelom bataljona. Godina 1994. kada naša brigada učestvuje u TG "Komar" kojom komanduje naš vrsni oficir, dobar strateg, legenda 308. major Bisljim Zurapi. Dobiven zadatak na komarskom pravcu: OSLOBODITI VUČIJU GLAVU od četnika, naredjeno-uradjeno.

Sve je trajalo kratko, onako munjevito, bio sam rame uz rame sa svojim borcima. Prva četa je podnijela svu težinu akcije i četnici su bili natjerani u bijeg. Normalno ne smije se zaboraviti ni doprinos drugih boraca iz ostalih bataljona Brigade. Poslije Vučije glave slijedi uspješna odbrana Jasika i Velikog Šiljkovca. U junu mjesecu 1994.godine bivam postavljen za PNŠ 308. pripremajući jedinice za borbena dejstva na Kupresu, Poganoj ravni. U martu 1995.godine dolazi do preformacije brigade iz brdske u lahku, tada bivam postavljen na mjesto Načelnika štaba, da bi za izvjeso vrijeme odsustvovao zbog smrti supruge, da bi negdje u junu mjesecu opet počeo aktivno da učestvujem u pripremi brigade za b/d na donjevakufskom ratištu, jer je tada brigada postala dijelom 77.Vrbaske divizije.

Poslije toga učestvujem u historijskim briljantnim uspjesima 708.lbr na travničko-turbetskom ratištu, gdje brigada oslobadja Potkraj,Šešiće, Djelilovac, Karaulu i Karaulsku goru. Poslije toga slijedi ključko ratište gdje 708, nažalost, iz svojih redova gubi rahmetli Osmana Porića i gdje pokazuju kakve su gazije 708 lbr. Oni neznaju za predah, znaju samo za prve salove.

? Prisjetite se kad Vam je bilo najteželi kada ste bili nasretniji u svom bogatom ratnom putu?

Nadkapetan Zahirović: Bilo je dosta teških i dosta sretnih trenutaka u ratnom vihoru, ali u jedno sam siguran, da sam bio izuzetno pogoden padom Karaule i Karaulske gore, to vjerujte nikada neću zaboraviti kao i žestoke napade četnika na Veliki Šiljkovac. Gorjelo je nebo i zemlja , četnici su napadali iz svih vrsta raspoloživih oružja i oruđa, upotrijebili su čak i nedozvoljeno oružje - rakete zemlja -zemlja. Najgora je ranjena zvijer jer ona ne bira sresrtva . Bilo je teško, čak kritično u jednom momentu, ali gazije 708 nisu poklekle pred četničkim nemanima i onako u svom stilu, briljantno su odbili najmanje sedam napada.

? Možete li nam ukratko prestaviti tj. podvući paralelu izmedju 308. i 708. lbr?

- Nadkapetan Zahirović: Tristo osma ima golem i trnovit ratni put koji se ogleda još u čuvenoj Šošinoj ekipi.OŠ TO je predhodnica 308 . čiji je komandant bio Refik Lendo. Tada se formiraju samostalni bataljoni da bi naredbom komandanta 3 Korpusa 17 decembra 1992 god bila formirana 308.bbr koja je u svoj sastav objedinila sve predhodne jedinice .Za komandanta biva postavljen prekaljeni komandant, oficir sa sarajevskih ratišta major Bisljim Zurapi. Od marta 1993 god bit će vezana za OG "Zapad" , pa sve do formiranja 7.korpusa.

Borci i starješine 308 daju golem doprinos u odbrani Republike postižući briljantne uspjehe i u sukobima sa ekstremima HVO-a a što je najvažnije ostali smo na ovim terenima .Neki od uspjeha prema četnicima su Vučija glava, Veliki Šiljkovac, Jasike , Kupres i dalje . Preformacijom brigade , negdje u martu 1995 god.u lahku ne gubimo ništa od onog srca hrabrog, novotravničkog, bosanskog.

? Koliki je udio 708.lbr, njenih boraca i starješina na travničko - turbetskom ratištu?

- Nadkapetan Zahirović: Dovoljna je činjenica da su iza nas na kilometri i kilometri oslobođene teritorije.Udio je toliki da nam hasumi ništa nisu mogli već su samo bježali sa tih postora kao bez glave. Udio je takav da su naši momci pokazali nesvakidašnju hrabrost, koja vas je ostavljala nijemim od oduševljenja. Nije beznačajno da je komandant rahmetli Osman porić zajedno sa svojim pomoćnicima, starješinama i borcima išao smjelo naprijed, poginuvši tako.

? Gospodine nadkapetane, naša brigada je imala izvanredne uspjehe u odbrani Ključa, po vašem mišljenju koliki je doprinos naše brigade?

- Doprinos neše brigade je golem jer smo u sadejstvu sa drugim jedinicama: 712.Slbbr, 727. Slbbr i 17.VKbbr pokazali i dokazali da smo izvanredni borci. Zato su usljedile i pohvale komandanta 7. i 5.korpusa. Ipak ono što je najvažnije je to da nismo poklekli pred zlikovcima i sačuvali smo Ključ.

? Uspjesi 708. lbr nisu zanemarljivi ipak nenosimo epitet "Slavna", šta vi mislite zašto?

- Nadkapetan Zahirović: Teško je ocjeniti zašto nenosimo taj epitet ali je jedno bitno - krenuli smo da odbranimo muslimanski narod od dušmana koji su htjeli stvoriti nešto što se ne zove BiH. Možda smo taj epitet trebali ponijeti još 1994 god. ali nije bitno jer mi se ne borimo ni za kakve epitete, mi se borimo za Bosnu i njenu slobodu. Bitno je da sve što se čini, čini iz čiste duše i iz čistog srca u kojeg, kada se malo bolje zagledate možete vidjeti ljubav kao prema najbližem. Za nas je bitno da ćemo ako Bog da ponovo šetati sunčanim šetalištima imena SLOBODE.

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Razgovor s povodom: Šemso Tanković, predsjednik SDA Hrvatske

NAŠA MATIČNA DRŽAVA JE BOSNA!

Svečanost otvaranja Radio stanice "Glas slobodne Bosanske Krajine" bio je prilika da predsjednik SDA Hrvatske gosp. Šemso Tanković kaže nešto više o bošnjačkom pitanju u Hrvatskoj.

? E.E.: Kako je SDA Hrvatske prošla na nedavno održanim izborima za hrvatski sabor?

Š.Tanković: Pošto smo uvidjeli da sa vlastitom izbornom listom ne bi ostvarili naš cilj, ulazak makar jednog Bošnjaka u hrvatski sabor, odlučili smo da to probamo ostvariti na listi HND-a, dakle u koaliciji sa stranskom Stjepana Mesića. Međutim, dobili smo svega 3% glasova tako da nije ispunjena kvota od 5% koliko je potrebno za Sabor. Mislim da smo na tom putu spriječeni jednom klasičnom izbornom prijevarom. Naime, od 80 000 listića koji su proglašeni nevažećim 80% je onih na kojem je glasano za HND. Moram reći da izgleda dok su Tudman i njegovi na vlasti mi nemamo šansi da se probijemo u Sabor.

? E.E.: Dakle, ni u narednom periodu Bošnjaka nema u Saboru. Koji su još uzroci takve situacije?

Moramo se osloboditi pritiska

Š.Tanković: Sigurno je da na to utiče prije svega što na hrvatskoj političkoj sceni pravo političkog djelovanja ima većinski narod. Za manjine je ostavljeno malo prostora u Saboru: 3 mjesta za Srbe, 1 za Italijane, 1 za Mađare, 1 za Ruse i Rusine, 1 za Nijemce i Austrijance, a za nas kao drugu nacionalnu manjinu nije predviđeno niti jedno mjesto. Dakle, nemamo pravo na svog zastupnike. Današnje hrvatske vlasti jednostavno ne žele imati Bošnjake u Saboru. Zašto je to tako, često postavljam i sebi samom to pitanje, dok istovremeno ove vlasti se tako zdušno zalažu za dobre odnose za Federaciju i Konfederaciju. Napomenuo bih da ćemo u lokalnom nivou, recimo u Raši i Dubrovniku, ostvariti vjerovatno bolje izborne rezultate.

Prije rata u BiH su bile samo dvije stranke koje su okupljale Bošnjake, a oni su najbrojniji narod u BiH. A u Hrvatskoj na već spomenuti broj Bošnjaka postojale su 4 stranke. Mi smo formirali SDA, a ostale tri stranke su formirane samo iz razloga da razbiju naše jedinstvo. Pokušali su nas razbiti u korijenu. Temeljne organizacije kao što su Islamska zajednica, Preporod, Merhamet, te SDA su zajedničkim djelovanjem uspjele eliminisati svaku podjelu. Opstali smo ali smo zato dobrano kažnjeni.

? E.E. Raspolažete li adekvatnim podacima o broju Bošnjaka u Hrvatskoj?

Š.Tanković: Prema zvaničnom popisu iz 1991. godine taj broj je 45 000 ili 1%. Tom broju svakako treba dodati i one koji su godinama radili i još uvijek rade u Hrvatskoj, a nikada svoja prava nisu adekvatno regulisali. Moje procjene su da u Hrvatskoj ima oko 5% Bošnjaka Muslimana. Novopridošli Bošnjaci ako hoće adekvatno regulisati svoj status u Hrvatskoj moraju se odrediti svog bošnjaštva. Oni uvijek imaju bojazan da se izjašnjavaju kao Bošnjaci. Dakle, samo presija, presija kroz razne vidove. E.E.: Kako ocjenjujete sadašnji status Bošnjaka Musimana u Hrvatskoj?

Nema Bošnjaka u hrvatskoj Vladi!

Š.Tanković: Evo, recimo primjer uspješnog biznismena Hasana Tanovića iz Varaždina. On je veliki poduzetnik, vrijedan čovjek koji se svojim radnim kvalitetima iskazao i prije rata. Početkom agresije na Hrvatsku dio svoje namjenske industrije uključio je u odbranu države. Sada se zakulisanim igrama njega pokušava marginizirati. Nije to jedini slučaj, čim Bošnjak nastupa svijesno, želi stvarati i raditi, njegov doprinos i rad želi se sputavati. To je naročito bilo izraženo za vrijeme sukoba AR BiH i HVO-a. Prije je mnogo Bošnjaka bilo na visokim odgovornim dužnostima širom Hrvatske, danas to nije slučaj. Nema nas ni u Vladi, nema nas u znanosti...Nažalost, ima i slučajeva ubistava, kao u Puli i Slavonskom Brodu. Moram reći da danas niti jedna nacionalna skupina u Hrvatskoj nije, kao Bošnjaci, izložena šikaniraju.

? E.E.:Da li je danas SDA u Hrvatskoj ta snaga koja okuplja Bošnjake oko sebe i koje su to aktivnosti koje čini potom pitanju?

Š.Tanković: Mislim da je to aktuelno pitanje. Evo jedne usporedbe.

? E.E.: Kako dalje?

Š.Tanković: Naša matična država BiH svakog dana poprima pravne oblike i kada Bošnjaci u BiH dođu do tog stupnja da ova država bude regionalna sila, tada ćemo i mi u Hrvatskoj moći ostvarivati svoja puna prava. Sačinili smo dugoročni program o nastupima na izborima koji je vezan opet uz HND tako da se u budućnosti sigurno može očekivati i naš ulazak u Sabor. Mi često dolazimo u BiH i iz tog razloga da kažemo da za sada BiH ne može očekivati pošten odnos Hrvatske prema njoj.

Edhem Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

SLOBODA

Donesena uredba sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o platama pripadnika Armije i policije R BiH.

VRIJEDNIJI "PAPIRI" - UMJESTO PLATA "POMOĆ"

Predsjedništvo R BiH je na prijedlog Vlade R/F BiH i Generalštaba Armije R BiH donijelo Uredbu sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama za pripadnike Armije i Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH. Ovom Uredbom o izmjenama i dopunama plaćanja pripadnika Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine, u stvari, sa izvjesnim detaljima se dopunjuje Uredba o plaćanju pripadnika Armije i MUP-a RBiH, koja je donesena u avgustu mjesecu ove godine, a o kojoj smo mi tada pisali. Koji su to zapravo detalji?

400, 500 i 600 DM za svaki mjesec

Uredbom sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama za pripadnike Armije i MUP-a RBiH odlučeno je da se svim pripadnicima Armije i MUP-a od početka njihovog angažiranja pa do prestanka rata isplati po 400 njemačkih maraka za svaki mjesec. To, u stvari, znači da će svaki pripadnik Armije za već proteklih 45 mjeseci rata dobiti otprilike 18.000 njemačkih maraka, naravno, ukoliko je angažiran u Armiji RBiH od početka rata.

Dalje se u Uredbi navodi da će i ratnim vojnim invalidima sa preko 60 posto invaliditeta biti isplaćeno po 500 njemačkih maraka za svaki mjesec od dana njihovog ranjavanja, pa do kraja rata. I na kraju, reguliran je način plaćanja i za ratne vojne invalide čiji je procenat invaliditeta 100 posto i porodice šehida-poginulih boraca, koje će dobivati po 600 njemačkih maraka za svaki mjesec. Ovo je uradjeno da bi se izjednačila prava porodica šehida čiji su najdraži poginuli na početku rata i one koji su poginuli sredinom ili na samom kraju rata. Isplata neće biti u gotovom novcu, već u vrijednosnim papirima, nakon završetka rata. O vrijednosnim papirima Ministarstvo finansija će na osnovu Zakona, koji već postoji, napisati potrebna uputstva o njihovoj upotrebi i korišćenju.

"Sve je to halal"

Prilikom obračunavanja vrijednosnih papira zapripadnike Armije osnovica će biti 400 njemačkih maraka, s tim da sve što su do sada dobijali pripadnici Armije u gotovom novcu, paketima ili kao subvencije neće biti odbijano od osnovice. Ili kako to narodski reče zamjenik ministra odbrane Muhamed Lemeš, "sve je to halal", odnosno sve ono što je dato pripadnicima Armije i MUP-a RBiH se smatra jednokratnom pomoći. Ministarstvo odbrane R/F BiH je tražilo od Ministarstva finansija da vrijednosni papiri glase u markama, da budu bez kamata sa garancijom države, da glase na ime (ime pripadnika Armije ili ime nekog od članova njegove uže porodice). Inače, ovi vrijednosni papiri će se moći naslijedjivati, ali se, kao što je to već naglašeno u prvoj Uredbi, neće moći prodavati.

Ovi vrijednosni papiri će se moći koristiti za plaćanje carina na uvezenu robu, prilikom registriranja opreme (ako pripadnik taksira ili se bavi nekom vrstom proizvodnje gdje je potrebno da se registriraju pojedine mašine). Takodjer, ovi papiri će se moći koristiti i za kupovinu nekretnina, kao što su stanovi, zemljište ili šume, te za zakup poslovnog prostora i za kupovinu dionica u odredjenim fabrikama. Inače, Ministarstvo odbrane je već započelo sa utvrdjivanjem vremena angažiranja za svakog pripadnika Armije, odnosno policije pojedinačno, kako bi se na taj način tačno utvrdilo koliko će svakom pojedincu biti isplaćeno i za koji period.

REGULISANJE PLAĆA PRIPADNICIMA ORUŽANIH SNAGA R BiH

U toku je izrada Izmjene i dopune Uredbe sa zakonskom snagom o plaćama pripadnika Armije i MUP-a R BiH. Ovim će biti regulisano pravo na lično primanje svakog vojnika od dana prava sticanja statusa pripadnika oružanih snaga sa mjesečnom platom od DEM 400,-. Ovaj iznos će u cjelosti biti obračunat u hartijama od vrijednosti - obveznicama. Procjena ukupnog iznosa neto-plata je DEM 3.636.000.000,-

Molimo da u skladu sa Uredbom sa zakonskom snagom o vrijednosnim papirima (Sl.list br. 10/94) Čl. 25 propišete Odluku kojom se reguliše:

1) Izdavanje obveznica u stranim sredstvima plaćanja od strane republike Bosne i Hercegovine; 2) Obveznice su: - u DEM - bez kamata - sa garancijom R BiH - glase na ime - sa namjenom: a) za plaćanje carinskih troškova u slučju uvoza opreme za obavljanje registrovane privatne djelatnosti

b) za kupovinu nekretnina (npr. stanovi, zemljište, šume)

c) za zakupnine za obavljanje registrovane profesionalne djelatnosti

d) za kupovinu drugih vrijednosnih papira

- Obveznice bi trebale biti emitovane do 31.3.1996. za stanje sa 31.12.1996.g.

U cilju što bržeg i kvalitetnijeg rješavanja problema stojimo na raspolaganju za sve konsultacije i dogovore kada god to bude potrebno.

MINISTARSTVO FINANSIJA R/F BiH

Osnovica za invalidsko-penziono osiguranje

Ovih 400, 500 i 600 njemačkih maraka za svaku od kategorija je ujedno i osnovica za invalidsko-penziono osiguranje. Potrebno je reći da sva davanja u vidu jednokratne novčane pomoći neće svojom vrijednošću preračunatom u novcu ulaziti u vrijednost osnovice.

Ukinute kategorizacije

Ovom Uredbom ukidaju se takozvane kategorizacije pripadnika Armije RBiH. Na naše pitanje zašto je to uradjeno, zamjenik ministra odbrane u Vladi R/F BiH Muhamed Lemeš kaže: "Kategorizacije su ukinute iz jednostavnog razloga što se išlo na to da se sistem obračuna sa vrijednosnim papirima ne usložnjava, već da se uprosti. Tako znači, poznate tri kategorije (administrativna, prostorna i manevarska) se ukidaju."

Svi pripadnici Armije i MUP-a RBiH će, prema ovoj Uredbi, dobivati mjesečni paket sa namirnicama i sredstvima za ličnu higijenu. Što se tiče raspodjele cigareta, u tome je došlo do izvjesnih promjena, pa će tako svaki pripadnik Armije sada dobivati po 20 kutija cigareta umjesto dosadašnjih 30.

Komunalne usluge će svakom pripadniku biti potpuno ili djelimično subvencionirane, jednako kao i troškovi stanovanja, što zavisi od materijalnog stanja Republike BOsne i Hercegovine, a na osnovu posebnih odluka.

Umjesto plate jednokratna pomoć

Pripadnicima Armije i MUP-a će umjesto do sada propisanih plata biti dodjeljivana jednokratna novčana, koja će se, po riječima zamjenika ministra Lemeša, isplaćivati u gotovom novcu. Medjutim, isplata ovih plata zavisit će, takodjer, od materijalnih mogućnosti države. Iako je već rečeno da se kategorizacije ukidaju, ovoga puta zamjenik ministra odbrane Muhamed Lemeš je naveo da će se one ponovo primjenjivati u slučaju kada se bude isplaćivala jednokratna novčana pomoć. Znači, ukoliko budu dozvoljavale materijalne mogućnosti države, jednokratna pomoć će biti isplaćivana u iznosima u kojima su dosad isplaćivane plate (20 DM za administrativnu kategoriju, 40 DM za prostornu i 80 DM za manevarsku kategoriju).

Na naše pitanje da li će se jednokratna novčana pomoć isplaćivati redovno, zamjenik ministra Lemeš je rekao da će Vlada nastojati da ove isplate budu redovne za svaki mjesec.

Raspodjela paketa i dalje kasni

Paketi za pripadnike Armije RBiH, prema riječima zamjenika ministra Muhameda Lemeša, idu redovno, iako smo svi svjedoci da paketi konstantno kasne. Pošto od gospodina Lemeša nismo mogli dobiti i informaciju šta je razlog tome, obratili smo se predsjedniku Vlade Okruga Sarajeva Enesu Chengiću i od njega dobili informacije da su glavni razlozi zakašnjenja poteškoće sa prevozom, te nedostatak deviznih novčanih sredstava. Medjutim, priprema za pakete za mjesec novembar nije ni počela, tako da se i za ovaj mjesec može očekivati podjela sa zakašnjenjem. Sto se tiče ostalih korpusa, kako smo dobili informaciju od ministra Lemeša, raspodjela je kasnila i u 3. i 4. korpusu Armije RBiH.

✎ **Azra Škamo**

http://www.hasib-musinbegovic.com

RATNO JUČER ULOŽILI U BOLJE SUTRA

Uredba sa zakonskom snagom o retroaktivnom nagrađivanju angažmana pripadnika Oružanih snaga u ratu primljena je sa odobravanjem i od pripadnika Armije R BiH i MUP-a, kao i od široke javnosti. Jasno je da ratom razorena, opljačkana i osiromašena država nije mogla uspostaviti objektivna mjerila vrijednosti doprinosa u borbi za opstanak, odbranu i oslobođenje zemlje, niti pravično kompezirati ono najvrjednije izgubljeno u ratu - ljudske živote i zdravlje. Ipak, ova Uredba nagovještava želju države da onima, koji su se borili za nju i u toj borbi dali najviše, dokaže da zaslužuje njima pripada i država i dio državnog blaga.

No, to je samo prva faza nagrađivanja, a realnu i dugoročnu nagradu borci će morati sačekati. Naime, kako je uredbom predviđeno, vrijednosni papiri moći će se realizirati tek nakon završetka rata, odnosno kada budu izrađena precizna uputstva o njihovoj realizaciji. Po svemu sudeći, najveći dio vrijednosnih papira pripadnici Oružanih snaga, porodice šehida i ratni vojni invalidi željeli bi investirati u kupovinu stanova i drugih nekretnina. S obzirom na opći društveni i državni interes, kao i interes boraca da svoja, u najbukvalnijem smislu, krvavo stečena sredstva investiraju korisno i za sebe i za razvoj zemlje. Pošto je predviđena mogućnost otkupa poslovnih prostora, njihovog zakupa, otkupa zemljišta, šume i dionica državnih preduzeća, treba pretpostaviti da će dobar dio vrijednosnih papira biti investiran i u ove svrhe.

Kako je državni interes da razvija privredu, prije svega proizvodne djelatnosti, a interes boraca, vlasnika vrijednosnih papira, da mu se investicija isplati, bilo bi dobro da država kroz svoje institucije planira i predloži programe u koje bi borci mogli inevstirati svoje vrijednosne papire u skladu sa svojim kvalifikacionim, stručnim i profesionalnim sposobnostima. Tako bi dobar dio boraca, koji prije rata nisu zasnovali radni odnos, mogao doći do trajnijeg zaposlenja i mogućnosti da mu inesticija u dužem periodu donosi dohodak. Istovremeno, grupe boraca sličnih kvalifikacija mogle bi formirati svoja preduzeća ili otkupiti dionice u preduzećima za koje imaju profesionalne sklonosti. S obzirom na prilično veliki broj vlasnika vrijednosnih papira i na to da državne institucije raspolažu relevantnim podacima o njima, mogla bi se formirati agencija koja bi se savjetovala vlasnika vrijednosnih papira o najboljem načinu investiranja. Tako bi se značajno umanjila mogućnost da se dio vrijednosnih papira ne realizira, odnosno da budu pogrešno investirani i izazovu neželjene posljedice po državu i po borca.

Na primjer, moglo bi se desiti da zakupom poslovnih prostora dođe do masovnog otvaranja kafana, trgovina i drugih uslužnih preduzeća od kojih mnoga neće moći izdržati konkurenciju onih koji su sve vrijeme rata radila, pa će borci koji budu smatrali da je ovo najjednostavniji način da naplate zarađeno, ubrzo ostati bez posla i bez vrijednosnih papira. Na drugoj strani interes države je da pokrene mala i srednja proizvodna preduzeća, jer bi se moglo trošiti na usluge, mora se proizvoditi. Također, posebno treba povesti računa da invalidi i porodice šehida pravilno investiraju u svoju budućnost, jer će tako biti korisniji i sebi i državi i neće zavisiti od socijalne pomoći, već od svog rada i doprinosa, a na temelju velikih žrtava koje su podnijeli.

Nominiranjem vrijednosnih papira na ime, a ne na donosioca, država je pokazala interes da zaštiti borca od devalvacije vrijednosti njegovog i tako malo plaćenog udjela u odbrani zemlje, odnosno od prodaje vrijednosnih papira u bescjenje. U skladu s tim treba očekivati da država kao dužnik i borac kao povjerilac nađu zajednički interes u investiranju zajednički odbranjene imovine.

Nermin Butković

http://www.hasib-musinbegovic.com

PISMO PODRŠKE I ZAHVALNOSTI BOŠNJACIMA U DIJASPORI

Poštovana braćo i sestre!

Povratkom u našu jedinu domovinu Bosnu i Hercegovinu, želim da vam se zahvalim na prijemu, gostoprimstvu i prijatnim razgovorima koje sam vodio sa vama.

Moji svježi utisci, koje nosim sa sobom su pozitivni i u svim razgovorima provejavala je istinska vjera opravdanosti naše borbe, oslobadjanja i posljednje stope naše jedine Republike Bosne i Hercegovine. Trenutna politička klima koja nam je nametnuta nepravednim mirom, ne smije da nas uspava i odvrati od naše borbe i ciljeva koje tom borbom moramo ostvariti. Ovom prilikom želim istaknuti nekoliko svojih zapažanja koja morate stalno imati u mislima:

Armija Republike Bosne i Hercegovine mora biti cjelokupni bošnjački narod, uključujući tu i vas. Niko ne smije dozvoliti da se bošnjački narod razoruža, razjedini kako u Republici tako i u inostranstvu. Bošnjaci su osvjetlali obraz islamskog svijeta, niko nema pravo da nam ukine Republiku Bosnu i Hercegovinu. Allah na kušnju šalje samo one za koje zna da će izdržati i mi smo izdržali.

Naše Bošnjake mnogi su vidjeli kao nestao narod, a to što smo uspjeli i preživjeli je pobjeda, zahvaljujući prije svega Armija Republike Bosne i Hercegovine. Bosna je po svojoj ljepoti dženet svjetova, zato su mnogi težili da je pokore.

Izvojevana pobjeda je skupo plaćena životima naših najboljih sinova, te zbog toga niko nema razloga za opuštanje i praštanje. Boli me činjenica jake i velike dijaspore, jer to je zapravo znak nesreće jednog naroda i bio bih sretan kad bi vas i vaše porodice posjetio u Kozarcu, Brčkom, Bijeljini, Srebrenici, Foči, te da mi budete domaćini u tim mjestima.

Vaš doprinos koji ste dali u materijalnim dobrima mi cijenimo, a želju koju ste izrazili za povratak u svoju jedinu domovinu i probleme koji vas prate na tom putu u dogovoru sa odgovornim u Vladi pokušat ću razriješiti. Vi morate biti svjesni da svojim povratkom najviše pomažete mladim pokoljenjima, zemlji i svom narodu i samo zajedno prije ćemo stići do našeg krajnjeg cilja - jedinstvene i nedjeljive nam Republike Bosne i Hercegovine.

Uočio sam u pojedinim sredinama nesuglasice i netrpeljivosti što mi je dalo razloga za nemir. Nadam se da je to prolazna pojava u pravcu nacionalnog osvješćenja i homogenizacije. Tu posebno mislim da se učine dodatni napori od strane logističara i čelnih ljudi u klubovima, stranke i Islamske vjerske zajednice da bi se te nesuglasice brzo i bezbolno odstranile. Mi našu borbu moramo nastaviti. Samo borbom možemo postići željene nam i jedino pravedne ciljeve, a to je povratak našim ognjištima.

Esselamu 'alejkum do konačne pobjede.

Travnik, 03.12.1995.godine

7.KORPUS ARMIJE REPUBLIKE BiH
KOMANDANT
Brigadni general

Mehmed Alagić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Sa svakim Korpusom, sa svakom Brigadom

OD MISOČE PREKO VOZUĆE DO SANSKOG MOSTA SA KAKNJOM U SRCU I BOSNOM U DUŠI

Ratni put 329.bbr je u pravom smislu put udarne brigade čiji su borci i starješine prošli mnoga ratišta širom Srednje Bosne, od Misoče, Čemernog, Kaknja, Viteza, Novog Travnika, Busovače do Vozuće i njenih paklenih ratišta, da bi svoj puni doprinos dala u neposrednim bitkama sa četnicima prilikom oslobađanja Sanskog Mosta.

Na svim ovim ratištima borci 329.bbr su postizali mnoge značajne uspjehe, a posebno na ratištima Misoče i Čemernog zašto su borci dobijali mnoga priznanja i odličja među kojima i deset "ZLATNIH LJILJANA" najvišeg odličja naše Armije, a odlazak boraca naše brigade na ugrožena područja stvarao je preko noći osjećaj sigurnosti kod domaćeg stanovništva. Ratni put 329.bbr ne može se opisati bez ratnog puta 309.bbr i ratnog puta 311.lbr. Kao i većina jedinica u Armiji R BiH, tako je i 309.bbr nastala iz formacija TO koja je pri početku agresije bila razoružana. Valjalo je tako iz ničega u Bosni i Hercegovini stvoriti oružanu formaciju TO koja je pri početku agresije bila razoružana. Valjalo je tako iz ničega u Bosni i Hercegovini stvoriti oružanu formaciju u MZ i opštinama i objediniti ih u jedinstvenu Armiju.

U Kaknju je to teklo ovako

Početkom agresije na R BiH zahvaljujući razumjevanju i patriotizmu privatnih poduzetnika, preduzeća i ustanova 1991. i 1992.godine nabavljeno je prvo oružje-puške, automati, minobacači i municija, a u patriotski zadatak se uključuje dosta građana kupujući samostalno oružje. Uskoro se formiraju formacije okupljene oko Patriotske lige i Općinskog štaba TO. U saradnji sa sekretarijatom odbrane SO-e Kakanj formiraju se istovremeno pri MZ-a i reformske je-ce, prve čete i bataljoni. Na dijelu tek otvorenog ratišta 23.maja 1992.godine odlaze i dvije dobrovoljačke čete iz Kaknja u rejon Misoče i Chemernog. U ovim akcijama Kakanjski borci su zarobili značajne količine naoružanja i MTS-a uz istovremeno oslobađanje značajnog dijela teritorije. U tim akcijama kale se jedinice OpŠo Kakanj i njima se udaraju temelji budućoj brigadi. Početkom 1993.god. tačnije 5 januara na osnovu Naredbe Komandanta 3.korpusa AR BiH o ustrojstvu nižih je-ca na teritoriji opštine Kakanj, pristupilo se formiranju 309.bbr od postojećih i novoformiranih jedinica.

Ratni vihor ovu brigadu brzo nosi na vozućko ratište, a već 12 marta 1993.god. izvodi se prva veća vojna akcija na Ždnom Vrhu i Ljeskovcu, gdje je likvidirano 15 četnika, a zaplijenjene su i veće količine MTS-a.

U sukobima sa četnicima na vozućkom ratištu, 3.jula 1993. god., dijelovi jedinica brigade uspjevaju ovladati objektima Ždni Vrh i Krst, nanijeti agresoru velike gubitke u živoj sili i zaplijeniti značajne količine MTS-a. Potpisivanjem vašingtonskog sporazuma o Federaciji BiH stacionirana je i jedinica u zoni odgovornosti OG"BOSNA".

Mira nema na zavidovičko-vozućkom ratištu. Okršaji sa četnicima su svakodnevni. U junu 19994.god jedinice 309.bbr ulaze u sastav združene grupe "OŠTRIĆ" i daju svoj puni doprinos ofanzivi Armije širih razmjera, a 4.avgusta dijelovi jedinica 1bbt zauzimaju objekte Krst i Krvavac. Preformacijom jedinica Armije 309.bbr 1.oktobra 1994.godine ulazi u sastav 329.bbr Kakanj, a njeni borci usavršivši svoje znanje u ratnim oficirskim školama danas vode jedinice Armije R BiH.

Naredbom ŠVK Armije R BiH 1.novembra 1993.godine od jedinica tadašnjeg OpŠTO Kakanj formira se i 311.lbr. Nakon što je izvršila svoje borbene zadatke na fojničkom ratištu i bukvalno odbranila ovaj grad od pada u sadejstvu sa drugim jedinicama 311.lbr. 8.marta 1994.god. dobija zadatak u z/o OG"BOSNA" na vozućkom ratištu, te linijom odbrane dugom 7 km povezuje 309.bbr i 320.bbr. U sadejstvu sa 320.bbr jedinice 311.lbr ulaze u sastav združene grupe "OŠTRIĆ" i daju svoj puni doprinos u borbenim dijelovima u kojima nekoliko njenih pripadnika biva ranjeno.

Polovinom avgusta kreće u silovitu ofanzivu na Gredu-Podsjelovo i vrlo značajnu kotu 715. Prva lahka pješadijska četa 311.lbr prebacuje u tu z/o i u sadejstvu sa 314.bbr i 303.sbbr uz nadčovječanske napore uspjeva odbiti sve napade neprijatelja, preći u kontranapad, probiti neprijateljske linije, uništiti sedam neprijateljskih zemunica i nanijeti im velike gubitke. Ratni put 311lbr završava se 1.oktobra 1994.godine kada ulazi u sastav 329.bbr Kakanj.

Oslobađanje Vozuće i Sanskog Mosta

329. bbr od 1.oktobra 1994.god.dobiva z/o dugu 20 km na vrućem vozućkom ratištu. Ovu zonu 329.bbruspješno brani do 10.septembra 1995.god. Taj datum posebno je bitan u ratnom putu ove brigade. Tog dana u šest minuta do šest sati počela je operacija za konačno oslobađanje Vozuće, a završena je u 15.20 sati istog dana. U operaciji ovoj brigadi je povjeren izuzetno značajan zadatak - oslobađanje objekta Čukura iako je bila posadna jedinica. Za nepuna dva sata ovladano je objektom za nepuna dva sata. U konačnom obračunu sa četnicima brigada je imala četvoricu zarobljenih četnika a dvadesetak mrtvih spodoba je ostalo da leži na zemlji koja nikada neće biti njihova.

Nakon oslobađanja Vozuće jedinica se prebacuje na ratište - Maglaj. U sadejstvu sa ostalim jedinicama oslobađa značajan dio ove opštine potiskujući četnike u dubinu. Ozrena na nedostižnu optičku vidljivost četnika od samog grada Maglaja. Nakon uspješno izvedenih zadataka na maglajskom ratištu uz samo tri dana odmora jedinica u kompletnom sastavu dobija z/o u 5.armijskom Korpusu. Odmah po dolasku ima okršaj na Grmečkom platou-objekat Koričanica. Ishod ove bitke je totalno deklasiranje 4.bat. 6. sanske četničke brigade i zarobljavanje komandira voda elitne gardijske brigade.

10.oktobra 1995.god.nakon razbijanja četnika na Grmečkom platou naše jedinice usiljenim maršom preko 40 km prihvataju borbu u Sanskom Mostu i potiskuju četnike prema Bronzanom Majdanu i Prijedoru. Napredovanje naših boraca u ovom pravcu zaustavljeno je potpisom na dvomjesečno primirje. Na ovim novodostignutim linijama odbrane udaljenim 15-tak km od Sane, naši hrabri branitelji nalaze se i danas spremni da izvrše svako naređenje pretpostavljene komande.

IS 329.bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

Obilježena treća godišnjica formiranja 733.bbr

ZAVJET DOMOVINI

Još u samom početku agresije na našu domovinu , uključivši se dobrovoljno u odrede TO , pokazali su svoju spremnost da u svakom momentu stanu u odbranu onog što je svakom čovjeku najsvetije :vlastitog doma , časti i dostojanstva . Kroz dobrovoljno organizovane odlaske na ratišta u BiH, sticali su ratna iskustva , da bi 01.12.1992.god., dan kada je zvanično formirana 333.bbr, dočekali u stroju kao već prekaljeni borci. od toga dana pa sve do danas , dakle, u protekle tri krvave, neizvjesne i godine za dokazivanje , kud god da su došli i pošli pronosili su slavu o hrabrosti, poštenju i časti Bošnjaka , borca i čovjeka prije svega.

Vojna svečanost u povodu obilježavanja tri godine od formiranja 733.bbr počelo je trećeg decembra ove godine u ranim prijepodnevnim satima . Tačno u 10,00 sati pred svečano postrojenim jedinicama iz sastava ove Brigade i velikim brojem mještana sa ovog područja i zvanica , u krugu kasarne "Silos"u Kaćunima . Raport komandantu 733.bbr majoru Mirsadu Šestiću predao je starješina Hrustan Mekić. Nakon dočeka ratne zastave i podizanja državne zastave , te pozdrava svim prisutnima , proučena je rahmet dova za sve poginule borce , šehide , pripadnike AR BiH.

Navedenoj vojnoj svečanosti je prisustvovao veliki broj zvanica , među kojima su između ostalih bili : predstavnik GŠ-a, Korpusa te susjednih brigada i jedinica koje su izvodile borbena dejstva na ovom području, predstavnici opštinskih organa opštine Busovača, vjerski službenici i mnogi drugi. odziv zvanica u ovolikom broju sam od sebe govori o značaju rezultata koje je ova Brigada postigla u ovom periodu .

PATRIOTSKA SVIJEST

Prisutnima se obratio PK za moral 733.bbr Husein Hadžimejlić koji je govorio o ratnom putu Brigade u vremenu od njenog formiranja do danas, sa kratkim presjekom svih njenih ratnih pobjeda koje su poodavno znane i mnogo šire i dalje od samih busovačkih prostora.

U svom obraćanju prisutnima, komandant 733.bbr major Mirsad Ssestić je između ostalog istakao da se o ljiljanima ove Brigade svuda kuda su dolazili i danas govori samo sa riječima hvale, a da je sve dosad urađeno rezultat visoke patriotske svijesti svakog pripadnika ove jedinice i njihove odlučnosti da istraju do kraja na započetom putu do pravednog mira i povratka svakog Bošnjaka na prag vlastitog doma, bez čega nijedan Bošnjak ne zna biti sretan. "Istorijski trenutak je opravdano osnivanje ove Brigade, a mjesta i događaji su se potrudili da njeni pripadnici svima pokažu ko su, kakvi su i koliko znaju i umiju", rekao je gospodin Šestić, da bi svoje obraćanje završio riječima: "OSTANIMO DO KRAJA ONO ŠTO SMO DJELIMA SVOJIM I DO SADA BILI - SINOVI BOSANSKI ODANI MAJCI DOMOVINI!" Navedene riječi komandanta Šestića pozdravljene su burnim aplauzom i riječima odobravanja svih prisutnih.

PRIZNANJA NAJBOLJIMA

Potom je PK za PiPP 733.bbr gospodin Husein Ramić pročitao naredbe o dodjeli priznanja i stimulativnihm mjera koje je najboljim pripadnicima ove Brigade dodijelio Komandant 7.korpusa i komandant 733.bbr. Stimulativne mjere dodijeljene od strane 7.korpusa uručio je PK za moral 7.korpusa pukovnik Hasib Mušinbegović, a stimulativne mjere dodijeljene od strane Komande 733.bbr uručio je komandant 733.bbr major Mirsad Šestić.

Od strane Komande 7.korpusa pripadnicima 733.bbr su dodijeljene sljedeće stimulativne mjere: 2 sahata sa posvetom, 18 novčanih nagrada, 18 pismenih pohvala i 4 zahvalnice, dok je od strane Komande 733.bbr uručeno: 10 pismenih pohvala, 18 nagradnih odsustava po 10 dana, 20 pohvala pred strojem i nagradnih paketa i 6 zahvalnica fizičkim i pravnim licima koji su svojim donacijama i drugim vidovima pomoći uticali na materijalno-tehničkom obezbjeđenju jedinica iz sastava 733.bbr. te 1 sahat sa posvetom.

Nakon obraćanja gostiju i zvanica, učenice OŠ "Prvi maj" Kaćuni su izvele kratki kulturno-zabavni program. Kroz njihovo prisjećanje na svijetlelikove naših istaknutih boraca što za ideale slobode Bosne i Hercegovine svoje živote dadoše, kod prisutnih su navirala sjećanja na njihova imena, život i djela. Suze u očima mnogih majki, supruga i djece ..... govorili su više od ma kakvih riječi. Bili su to trenuci kada svaki njihov saborac ponavlja mnogo puta do sada datu zakletvu da se na njihovom putu mora istrajati.

Ispraćajući ratne zastave 733.bbr završen je vojni dio svečanosti, da bi potom svi prisutni bili pozvani da prisustvuju još jednom svečanom činu - otvaranju nove zgrade Komande 733.bbr u krugu Kasarne "Silos" u Kaćunima. Simboličnim presijecanjem vrpce, novu zgradu je otvorio pukovnik Rasim Imamović. I dok su članovi KUČ 7.korpusa izvodili prikladan kulturno-zabavni program. dotle su zainteresovani razgledali novootvorenu zgradu i spomen-sobu 733.bbr.

NIZ PRATEĆIH AKTIVNOSTI

Samom činu vojne svečanosti prethodio je niz pratećih aktivnosti. a sve u sklopu obilježavanja treće godišnjice formiranja 733.bbr. Tako je dana 30.11.1995.godine u mesdžidu kasarne "Silos" u Kaćunima organizovan prijem za sve porodice šehida ove Brigade i održan mevlud za sve šehide. Impozantan broj posjetilaca je sa velikom pažnjom otpratio dvoiposatni program, a logističari ove Brigade su se sokovima, cigaretama i izuzetno bogatim ručkom potrudili da svi prisutni o navedenom programu iskažu samo riječi pohvale za organizatore ovog skupa. Dana 01.12.1995.godine poslije džume-namaza izvršena je posjeta šehidskom mezaristanu u Mehuriću, gdje je proučen Jasin i tevhid za sve šehide.

Isti dan u Kaknju je održan prigodan turnir u malom nogometu. Nakon do kraja neizvjesnih susreta, konačni pobjednik ovog turnira bila je ekipa 399.bbr iz Kaknja. Drugo mjesto je zauzela ekipa 1/733.bbr, dok je treće mjesto zauzela ekipa Komande 733.bbr sa pristabskim jedinicama. Drugarstvo, druženje i sportski duh koji je pratio ovo natjecanje pokazali su das slične susrete treba još češće organizovati, a mnoštvo efektnih poteza i golova pokazali su svim prisutnima da borci ove Armije kako god se dobro snalaze na ratištima u okršajima sa agresorom, itekako se dobro snalaze i na drugim poljima što čine sastavni dio našeg života.

PUTOKAZ U BUDUĆNOST

Ponekad su riječi zaista premala mogućnost čovjeku da bi iskazao sve ono što bi trebalo kazati o nekome. Zato ćemoo za kraj ovog reportažnog zapisa navesti riječi jedne visoke zvanice koji je u jednom trenutku rekao da će nakon svega što je čuo o ovoj Brigadi i što je vidio za vrijeme ove svečanosti, sa oduševljenjem prihvatili svaki poziv da bude gost u ovoj sredini.

Povelika ogrlica nanizana sjajnim pobjedama ljiljana 733.bbr ostat će za sva vremena ispisana svijetlim slovima kao dio naše najnovije istorije. Kroz ta djela pripadnici ove Brigade su od samog početka agresije na našu domovinu pokazali svoju ljubav prema svemu' što je čovjeku najsvetije, svoju odanost domovini, svoju odlučnost da za sva vremena ostanu svoji na svome. Na tom putu ostale su mnoge neostvarene ljubavi, mnogi prekinuti snovi, mnoge neostvarene želje, kao trajna obaveza i zavjet svih nas da ni u budućnosti nećemo pitati za cijenu slobode. U nesreći svakog Bošnjaka saosjećali su i borci ove Brigade, svakoj njihovoj pobjedi i mi smo se radovali. Zbog svega toga i ostaje naše trajno opredjeljenje da sunce slobode mora obasjati svaku stopu bošanjačke zemlje. Naša dosadašnja djela, oni kojih više nema među živima, sve nevine dječije suze i sve naše rane opomena su da se nikada više ovome narodu ne ponovi najskorija prošlost, a istovremeno su nam putokaz za budućnost. Navedene poruke borci ove Brigade su dobro zapamtili, a sve do sada urađeno o tome najbolje svjedoči.

NIJAZ BEGOVIĆ

http://www.hasib-musinbegovic.com

"Dođu ljudi i odu. Odlazeći ponesu sa sobom moje riječi, a sav moj bol ostane samo meni". Ovako ili nekako slično poodavno sam pročitao i ko zna koliko puta do sada se prisjetio navedenih riječi, slušajući ispovijesti onih što su ispraćajući sinove molile Allaha dž.š. da ih On svojim plaštom milosti zaogrne na njihovom putu u život bolji od života onih što su im život ovozemaljski darivali.

JA SAM SRETNA MAJKA HAIRLI SINOVA

Ovako je počela razgovor hadži NURA LUŠIJA, hanula što životom svojim u pravom smislu riječi simbolizuje moju Bosnu, majku što sa svojih šest sinova, šest ljiljana, u dnu moje duše izrezuje simbol sa kojim se većina Bošnjaka budi, živi i nada.

Hrapave ruke govore same od sebe o teškom težačkom životu, a usporeni hod malaksalim nogama o teretu godina što ih hanuma Nura nosi na svojim plećima. Na čelu bore kao pečat što ga tuga i bol za izgubljenim sinovima za sva vremena urezaše na staračkom licu. A opet iz takvog lica pogled što kazuje da nada u bolje sutra posljednja umire. Iz njenih blagih riječi toplina koja mene,što joj najmlađi sin mogu biti, zbunjuje. Predamnom je ne samo jedan život. To je jedna istorija, to je živa poruka.

Njene ruke kao prošlost moga naroda. Njen teški hod i bore na čelu kao slika sadašnjosti bošnjačkog naroda.

Njen pogled pun nade i tople, blage riječi , pune vjere u bolje sutra kao odraz težnji svih nas što smo ideale slobodne Bosne i života u njoj stavili ispred svega drugog. Hadži Nura - majka tri šehida.

Kada su joj, skrhanu teretom godina i lošeg zdravlja i ojađenu gubitkom tri sina pitali dali kao majka tri šehida želi ići na Hadž, nije se dvoumila.

"Idem, makar mi to bilo zadnje u životu. To su mene moja djeca na Hadž opremila."

I izdržala je hadži Nura i taj za nju težak i dalek put. Izdržalo srce majke bošnjačke, a izdržalo bi i još više. Jer, kako reće, na to je obavezuje sjećanje na likove i djela njenih rahmetli sinova.

Bekirbeg

Osta na vječnoj straži za mirno djetinjstvo sve bošnjačke djece.

Rifet

Podari svoj mladi život svojim Lugovima, svojoj Bosni, da mu narod njegov ne bi zemljom Bosnom hodio pognute glave .

Sejo.

Onakav kakvog ga je majka Nura odgajala , ugradi sebe u temelje jedine domovine, ne nagledavši se čestito dunjaluka .

Svaki ponaosob posebna priča za najsvjetlije stranice bosanske istorije , za zavjet svojoj djeci , hanumama i saborcima , za ponos svojoj majci Nuri , za uzor svojoj braći Hrustanu, Osmanu i Zuhdiji što i danas sa puškom u ruci, Bosnom u srcu i braćom u mislima čvrsto kroče putem kojim idu odabrani sinovi bošnjačkog naroda - putem ka slobodi, putem o kojem sanja i sedmi brat Ismet što ga život poodavno odvede trbuhom za kruhom daleko od rodnih Lugova.

"Ja znam sa kakvom sam ih mukom podizala. A da ih još ovoliko imam, sve bi ih za odbranu Bosne poslala. Bolje godina časna i poštena života, nego stotinu godina života kao tudi sluga ", reće nam majka Nura i dodade: "Imam ih još četvoricu živih .Trojica su u borbi, a Ismet je odavno u Njemačkoj.I on ti je sine veliki borac. Šalje meni, šalje braći a daje mnogo i za našu vojsku. Ne mogu svi sa puškama a i ono što on radi jednako je dobro kao i ono na liniji." Kazuje majka Nura, dok pod budnom prismotrom sina Hrustana drhtavom rukom prinosi fildan kahve ustima iz kojih izlaze samo riječi ponosa.

"Ja sam ih rodila i dala im onoliko koliko sam im mogla dati.Svima nama je živjeti od Allahove volje. Da su mi bili drugačiji ne znam kako bi sa ovog svijeta otišla".

Odlazim iz kuće majke Nure. Sa sobom nosim njene riječi sretan što ovaj zapis ne moram ispisivati nekim novinarskim žargonom . Majka Nura ga je sama ispisala. Njene riječi uvjerile su me u ono što sam umnogome i ranije znao o svim ponosnim majkama bošnjačkim - imale su zašto da žive. Djela njihovih sinova što zauvijek ostadoše djeca bosanska, naš su zavjet i putokaz u našu budućnost.

Dok je Nure i njenih sinova , i sih njoj sličnih majki i sinova kao nepresušnih izvora svih naših odricanja , nastojanja i nadanja , zemlja Bosna i njen narod bošnjački za svoju budućnost ne treba da brinu.

✎ **Nijaz Begović**

http://www.hasib-musinbegovic.com

Iz samostalnog inžinjerijskog bataljona 7.Korpusa Armije R BiH

I MI SMO DIO PROBOJNIH JEDINICA

Narastanjem Armije R BiH i sazrijevanjem Trećeg korpusa osjetila se potreba na ratištu Travnika da se formira Samostalni inžinjerijski bataljon, kao karika za uspješnija borbena dejstva i sprege, odnosno pomoć probojnim jedinicama za što kvalitetnijim izvršenjem borbenih zadataka. Naša Armija stvorena je u hodu, u početku bez stručnog komandnog kadra bez specijalizovanih rodova vojske koje čine i kompletiraju Armiju. Iz tog razloga Komandant OG "Bosanska Krajina", a sad brigadni general i Komandant 7.korpusa, Mehmed Alagić donosi odluku da 07.aprila 1994.godine oformi Inžinjerijski bataljon i za prvog komandanta imenuje inž.nadkapetana Kjazim Sejmen, kome je pripala nimalo delikatna uloga da bez i jedne radne mašine i transportnog vozila profunkcioniše inžinjerija.

Početni koraci bili su teški, sjećaju se borci sad uveliko poznatog i priznatog 7.Inž. bataljona, koji se kalio kroz mnoge bitke i zadatke, kako na domaćem tako i na širem ratištu' Bosne preko Visokog, Treskavice, a danas sa punom odgovornošću dio bataljona borbeni zadatak izvršava u reonu Bosanske Krajine.

Kolektiv, iako relativno mlad, pravilno ustrojen poprimio je simpatije svih brigada 7.korpusa sa kojima je sadejstvovao, jer se maksimalno trudio i uvijek istrajao da svoj zadatak uredno i na vrijeme ispuni shvatajući da je to jedini doprinos slobodi i uspostavi državu koju priznaje međunarodna javnost.

Zbog nesebičnog zalaganja Bataljon i pojedinci za svoj rad dobili su više priznanja od mnogih K-danata od kojih izdvajam pohvalu Generalštaba ARBiH, koju je uputio 15.04.1995. godine armijski general Rasim Delić i odao puno poštovanje bataljonu i svim borcima za nesebično zalaganje i postignute rezultate u borbenim aktivnostima. To je bio veliki moralni podstrek za buduće iskazivanje i u vrlo kratkom roku kad su se vodile borbene operacije na Komarskom pravcu i Vlašićkom platou k-dant 7.korpusa javno je pohvalio i nagradio grupu boraca, koji u zanosu borbe čak žrtvuju i vlastite živote da bi spasili borbenu tehniku koja za našu Armiju u ovim uslovima znači mnogo.

Izdvojio bih iz niza sljedeće događaje: Dana 13/14.08.1995.godine kada su borci našeg Korpusa munjevitom brzinom probili neprijateljsku liniju na Poganoj ravni i ovladali širim rejonom Vejzovina u međuprostoru naših i protivničkih položaja došlo je do tehničkog kvara i nepokretnosti nšeg b/v - tenka T-55. Neprijatelj je konsolidovao svoje redove i nemoguće je bilo prići borbenom sredstvu, jer je tokom dana pokrivano neprijateljskom vatrom iz svih oruđa i oružja. Pripadnici 7.Inžinjerijskog bataljona samoinicijativno donijeli su

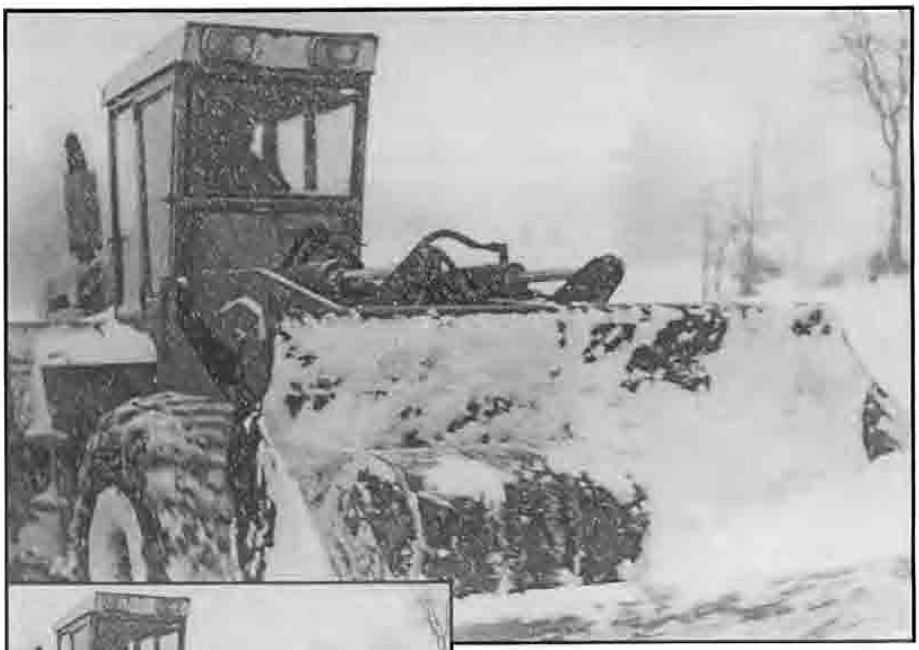

odluku da pod okriljem noći priđu sa radnom mašinom TG-100 i izvuku borbeno vozilo sa tog prostora.

Ćeranić Nijaz (k-dir voda), Botić Vahid (mašinista) i Muhić Muharem (borac) svjesno su žrtvovali sebe, svoje živote, samo da teško stečena tehnika ne pređe u neprijateljske ruke. Taj posao oni su dobro obavili, borbeno sredstvo bezbjedno izvukli na naš rejon i zaslužno dobili priznanje i pohvalu od komandanta 7.Inžinjerijskog bataljona Samira Palića, a iza toga slijedi pohvala i nagrada brigadnog generala Mehmeda Alagića, koju je sa oduševljenjem prihvatio i ostali sastav bataljona.

A dana 18.09.1995.godine ponovila se slična situacija kada je iz rejona Vitovlje-Koričani izvučena neprijateljska radna mašina ULT-160. Tokom dana osmotren je položaj i u toku noći grupa boraca privukla se mašini. Odmah je utvrđeno da je stroj ispravan, a da mu nedostaje pogonsko gorivo. Komandant donosi odluku da se sljedeću noć mašina aktivira i izvuče iz međuprostora na naš teren.

Moram podvući da su u ovoj uspješnoj akciji učestvovali: Salkica Omer, Jakupović Velid, Pjanić Himzo, Halilović Mirsad, Lepri Zijad i Bajrić Senad. Za ovaj podvig Komandant 7.korpusa odao je javno priznanje učesnicima podhvata u izvlačenju stroja. Ovaj čin pozitivno se odrazio i na preostali sastav jedinice i učvrstio želju kod svakog pojedinca da uradi nešo slično.

Eto, to je nepotpuna slika 7.Inžinjerijskog bataljona kojem se do danas ni jedan postavljeni zadatak nije oteo, a da kvalitetno nije obavljen, unatoč velikim teškoćama, koje se odražavaju u skoro dotrajaloj tehnici, neprekidnim popravkama i zamjenama dotrajalih dijelova, koji se uglavnom nabavljaju sa odbačenih i oštećenih strojeva.

Radi se danonoćno, veoma naporno, pod teškim uslovim, ali to sve ne utiče na borbenu gotovost ljudi ovog bataljona, jer su svi svjesni da od njihovog rada zavisi uspješnost ostalih borbenih jedinica i zato borci tvrde da su i oni DIO NEPROBOJNIH JEDINICA NAŠE ARMIJE.

PK za moral i politička pitanja 7.Inžinjerijskog bataljona kapetan Mahmut Dibek

http://www.hasib-musinbegovic.com

KAŽNJAVANJE U RATU

U izgradnji borbene snage jedinice starješina se u ratu služi i kažnjavanjem. I pored toga što su ratni dani sudbonosni, što oni kod najvećeg broja ljudi razvijaju i mobilišu sve ono što je u njemu pozitivno,ljudsko i plemenito - ipak i tada ima pojedinaca koji ne shvataju pravilno sve ratne obaveze i koji se neodgovorno odnose prema postavljenim zadacima. Armijski organizam ni u miru ne trpi aljkavost i neodgovornost. U ratu je takav odnos daleko teži te direktno ugrožava opstanak i uspjeh cijele jedinice. Starješine se i cijeli vojni kolektiv trude da prvenstveno ubjeđivanjem i savjetima "otrijezni"takve pojedince, da ih izjednače sa ostalim borcima. Međutim interesi borbe zahtjevaju da se u tom cilju primjene i oštre sankcije.

Kažnjavanje u praksi

Praksa je pokazala da je pitanje kažnjavanja u ratu veoma osjetljivo. Ratnih teškoća i ljudskih slabosti ima i previše da bi se mogle izliječiti silom. To nije put. U ratu i borbi slabosti i negativnosti najbolje se lijeće svješću i ličnim uvjerenjem ljudi. U zabludu bi zapao i griješio strješina koji bi se u borbi pretjerano koristio kažnjavanjem. Na drugoj strani, posljedice učinjenih grešaka u borbi najćešće su teške. To obavezuje starješinu da se pomno i savjesno udubi u svaki prekršaj, da se utvrdi gdje se radi o neodgovornosti, a gdje o sitnijim propustima.

Neodgovornost treba obavezno kazniti. Praksa pokazuje da loše rade one starješine koje su kolektivno kažnjavale jedinicu, jer se na taj način pravi krivac ne otkriva i umjesti da on iskusi kaznu, iskuse je onikoji je nisu zaslužili. To kod ljudi stvara opravdano nezadovoljstvo i udaljuje starješinu od vojnog kolektiva.

Osjetljivost pitanja kažnjavanja u ratu je i u tome što se primjenjuje prema ljudima koji zalažu svoj život za interese jedinice i kod kojih starješina svim silama nastoji da razvija čast i ponos. Zato starješina pri primjeni kazne mora strogo da pazi i čuva ljudsko dostojanstvo onih kojima se kazna izriće. Starješina nemože da razvioja čast i ponos ljudi ako ih on sam vrijeđa i ponižava. On mora uvijek da ima na umu da je pravo kažnjavanja njegova dužnost, a ne privilegija. Starješina ne smije primjeniti kaznu da bi dao oduška svome gnjevu ili da bi zaprijetio ljudima.

Kazna je posljednje odgojno srestvo. I tada, ako želi da kazna bude efikasna, koristi je i izriće staloženo i dostojanstveno. Pomoću nje brani interese ugroženogkolektiva. Kad postupa tako starješina nailazi na odobravanje cijelog kolektiva. Vojni kolektiv tada prihvata kaznu pojedinca kao najefikasniju zaštitu svojih interesa.

Stimulativne mjere, u cjelini posmatrano, imaju mnogo veći značaj za učvršćivanje vojnog kolektiva nego što to ima mjera kažnjavanja. U čovjeku - borcu pozitivna svojstva i osobine daleko nadmašuju ljudske slabosti i propuste. Upravo njih treba mobilisati, razvijati i svakodnevno isticati. Na borce ništa pozitivnije ne utiče kao kad vidi dasu on i njegovi suborci sposobni za borbene podvige i da im se zato odaje dužno priznanje.

Borac ima veoma prefinjene osjećaje pravičnosti.On se u sebi ne miri s tim da priznanja dobija onaj ko to ne zaslužuje, niti ga zadovoljavaju formalna priznanja. Ako je priznanje ili stimulativnu mjeru dobio onaj ko to ne zaslužuje, to po pravilu izaziva negativan efekat u jedinici. Priznanje i stimulativne mjere koje nisu vezane za konkretan uspjeh i poduhvat a daju se borcu koji "dugo uspješno ratuje" isto tako ne postiže željeni efekat. Otuda je potrebno da starješina brižljivo koristi mjere za podsticanje ljudi. One će biti efikasne samo u slučaju kad se priznanje daje blagovremeno onima koji to zaslužuju. To će sa odobravanjem prihvatiti cijeli vojni kolektiv.

Profesor Sead Čajnić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Predramazanske pripreme i mubarek noći

DANI POSTA, ODMORA I ODLUKA

U živoj tradiciji Bošnjaka muslimana prisutna je praksa obaveznih priprema i duhovnog pročišćavanja i osvježavanja. Tačno u određeno vrijeme i na određen način. Ova praksa je akumulirala dosta različitih tradicija, običaja i vjerovanja ali je svakako najprisutnija i najtrajnija forma islamske. To je ono što i čini jedan narod osobenim. Stoga podsjećamo na neke datume, dane i noći koji slijede, a imaju posebno mjesto i značenje u našoj svijesti, dušama i baštini Bošnjaka muslimana diljem svijeta.

"Broj mjeseci u Allaha dželе šanuhu je dvanaest, prema Allahovoj dž.š. knjizi, od dana kada je nebesa i zemlju stvorio, a četiri mjeseca su sveta. To je ispravno vjerovanje (i ne narušavajte njihovu svetost). U njima ne griješite! A borite se protiv svih mnogobožaca, kao što se oni bore protiv vas i znajte da je Allah dž.š. na strani onih koji se Allaha dž.š. boje i grijeha klone." (Kur'an-Et-tevbe 36)

Ništa u svijetu nije slučajno nastalo zato što nad svim stvorenjima bdije milost i tvorac koji sve vidi, čuje i rukovodi. Dok ovo pišem Bošnjaci razrađuju Dejtonski sporazum. Okreću se desno i lijevo i čude, a mjesec je decembar '95. ili redžeb 1416. Hidžretske godine.

Po svemu poznatom za sada će biti u Bosni i okolo nje onako kako piše. Po časnom Kur'anu koga koristimo u citatima stoji da u redžebu kao odabranom mjesecu nejma ratovanja ukoliko muslimani nisu napadnuti. Ovo su dani priprema za ramazan koji predstavlja godišnji remont duše, tijela i kompletnog bića muslimanskog. O značaju Ljetu'-Miradža u anterfileu pročitati, a više u knjizi prof. M. Spahića "Tema Islama".

Dunjaluk je pozornica vjere i nevjere. ljudi i insana koji hvale Boga ovako ili onako, ali i prostor čovjeka koji je šejtanski saveznik pa srećemo individue koje vide samo sebe i svoj put božanstva određene skupine, naroda ili filozofije.

Što je još tragičnije svjetsko pozorište je namnožilo toliko zvijezda i svetaca da im, estagfirullah, ni kosmos nije ravan. Normalan čovjek bez božanske milosti i sigurne ruke u svemu dunjalučkom cirkusu teško se snalazi. Međutim niti treba biti pohlepan pa stići na sve strane, niti bezdušan pa ne slijediti ono što je svojstveno čovjeku u pravom smislu riječi. Pogledajmo na par primjera pojam i obilježja nekih značajnij datuma, mjesta, događaja, ljudi ili vrijednosti koje baštini cijeli svijet.Bilo koji praznik ili blagdan, bilo kojeg naroda pa i ovoga u Bosni

Dva mjeseca prije Ramazana bošnjaci su počinjali post četvrtkom ili ponedjeljkom. Pospremanje kuća, mirenje sa zavađenim, svođenje računa i izmirivanje dugova, više učenja, čitanja i razmišljanja, a manje igre i prazna govora. Pobožnost u tim danima produhovljava, a pokajanje i obraz od najvećih pijanaca stvara zdrave i korisne članove zajednice. Istorija i papir pamte svašta. Pun je dunja, istine i laži, dobra i zla, orginala i kopija, poučnih primjera i konstrukcija, događaja i scena, falsifikata, plagijata, švercera, mađioničara...

Kod pojedinih naroda ima više svetaca i praznika nego dana u godini. Kod skorojevića i licemjera toliko narcisoidnosti, spomen dana i rođendana da glava čovjeka zaboli. A profesor Mustafa Spahić kaže da praznik označava prazninu, ritual bez duše.

To je dakle čista šminka i malograđanština. To je duhovnost nevjernika, njihova pražnjenja i punjenja da bi otpisali u trci sa pravim vrijednostima. Mubarek dan i noći jesu blagdani vjere i događaji propisani kao terapija u određeno vrijeme. Srca otvaraju uzimajući daha, slaveći samo jednog Boga koji nagrađuje svoje iskrene stvorove. Bože veliki, oslobodi nas gluposti i uputi putem radosti, tebi i tvome zadovoljstvu.

Savjetnik za vjerska pitanja Fahrudin Zolota

JOŠ JEDAN MESŽID U OKRILJU 17. VITEŠKE KRAJIŠKE

Svi gradovi i sela u ovoj našoj Bosni u koja su ušli četnički troprstaši su porušeni ili uništeni do temelja, jednostavno nestali s geografske karte. Objekti koji predstavljaju znamenja Islama i muslimana su prvi bili na udaru ove varvarske (ne)vojske. Džamije, mektebi, turbeta, haremi .. su bili posebna poslastica za rušenje, onih koji su htjeli da ubijede neke "posmatrače" da u Bosni nije bilo Islama i muslimana niti islamske i muslimanske vjere, kulture i tradicije.

Takav je džemat Velagići nadomak Ključa, sto posto naseljen muslimanima bošnjacima, vrijednim i tihim ljudima koji su svagdašnju koru hljeba zarađivali zarađivali najčešće u dalekoj tudini širom Evrope i svijeta. Gradili su svoje selo, a sigurno najljepše zdanje koje su napravili je bila velelepna džamija uz sami magistralni put bosanski Petrovac-Ključ. Svako imalo uman nije mogao proći kraj ove ljepotice, stati i vidjeti je, uzdahnuti i poželjeti je u svom gradu ili selu.

Dolaskom ratnog vihora i ulaskom "komšija-zlotvoraa " u ovaj džemat nastaje agonija koja se nije mogla sanjti ni u najcrnjim snovima Ljepote ovog mirnog mjesta zamjenili su strdanja, plač, teški bolni uzdisaji, stravične buktinje zapaljenih kuća, miris dima i gareži. Najteži dani koje pamte ovi ljudi. Ipak najteže je i najbolnije saznanje bilo da je srušena džamija, dika i ponos ovog džemata i ovog kraja. Svi preživjeli stanovnici su moralći ići u muhadžerluk da tamo spase žive glave koje su im jedino ostale.

Nakon trogodišnjeg muhadžerluka, nakon oslobađanja ovog mjesta i cijele Ključke opštine život se vraća u normalne tokove. Vračaju se pripadnici Armije i džematlije u svoj džemat, u svoju opštinu Samo nekoliko stotina metara od ostatka džamije u Velagićima u bivšoj Osnovnoj školi gradi se mesdžid. Graditelji su pripadnici 1/17Vkbbr. Najljepši dar koji su pripadnici ovog bataljona mogli podariti džematu i ljudima. Opet se čuje ezan i opet se rodio još jedan znak povratka na stara mjesta stanovanja, s novim i boljim znanjem i gorkim iskustvom koje je donio ovaj neoravedni rat.prvi namaz koji je obavljen u novosagrađenom mesdždu je džuma-namaz.

Molimo Allaha dželešanuhu da ovim vrijednim borcima dobro djelo koje napraviše bude kabul.

"Ko poziva(Allahovoj) uputi, imat će nagradu ekvivalentno nagradi onih koji ga slijede, al' to ništa neće umnjiti od njegovih nagrada." (HADIS)

Savjetnik za vjerska pitanja 17.VKbbr Ašić Zijad

http://www.hasib-musinbegovic.com

Povodom pogibije rahmetli Čankušić Almira-Miška, PK za Obavještajne poslove 707.S bbr:

SAMO JE JEDAN MIŠKO

Kažu da svaki početak ima i svoj kraj,ali njegova pogibija od zrna fašističkog PAT-a, nikako nije kraj, jer Miško jednostavno ne može umrijeti, njegov dragi lik ostaće da živi u srcima svih onih koji su ga poznavali.

Rat je bio i ostao najpoganije ovozemaljsko dešavanje. Njegovi krvavi pipci čovjeku odnose drage likove, na koje ostaju samo sjećanja i molba Bogu da im da svoj rahmet. Pored sjećanja ostaju i boli u dubini srca. Vrijeme kao nijemi svjedok ostaje da poput nevidljivog doktora izliječi te boli, ali bol kao bol, jedna je izlječiva, druga opet ne. Taj "nestvarni doktor", to vrijeme, nikada iz dubine duše ljudi koji su poznavali rahmetli Miška, neće moći do kraja "izbrisati" bol, jer Miško je bio jedan od onih koje je čovjek jednostavno morao voljeti. Iz svakog pogleda, iz svakog osmjeha, zračila je neka topla ljudska energija koja je poput magneta privlačila čovjeka da se druži sa njim. Rođen je 02.03.1966. godine u Skoplju i po zakonu nije bio obavezan da se bori u redovima Armije RBiH, ali njegova bošnjačka krv (majka i otac su mu Bošnjaci, ali su jedan dio života proveli u Makedoniji- op.a.), nije mu dala mira.

Iako po prirodi vedrog duha, stalno nasmijan, nikada se nije pokušao ni našaliti na ovaj račun, jer znao je da je njegovo mjesto ovdje, da je Skoplje samo usputna stanica njegovog životnog puta, da je on Bošnjak- Bugojanac i ništa drugo.

Njegov ratni put je put kojim bi se svako dičio, prošao je najtežim stazama kojima čovjek može proći. Bio je borac u prvom IDV-u na ovim prostorima, zatim u PDO (protiv-diverzantskom odredu), obavljao je dužnost PK za Obavještajne poslove u 4.bb 307.bbr (danas 707.S bbr), referenta za ObP 707.S bbr. Na njegov ratni put nije mnogo uticalo ni teže ranjavanje 10.09.1992. godine u Pruscu, već je nastavio stazama uspjeha, kako je to jedino i znao. Kažu da svaki početak ima i svoj kraj, ali njegova pogibija od zrna fašističkog PAT-a nikako nije kraj, jer Miško jednostavno ne može umrijeti, njegov dragi lik ostace da živi u srcima svih koji su ga poznavali.

Po završetku oslobodilačke operacije Donji Vakuf, rahmetli Miško je trebao da kaže sudbonosno "DA" i da uplovi u bračne vode. Sudbina, koja može biti otrovnija od najotrovnije zmije, nije htjela da bude tako. Ta prokleta sudbina prekinula je još jednu mladost u njenom najljepšem dobu.

Vijest o Miškovoj pogibiji na početku je primljena sa nevjericom, jer njegovi saborci i prijatelji nisu mogli povjerovati strašnoj istini. Još uvjek je postojala nada da je u pitanju zabuna, i molitva, tiha, na usnama: "Bože, ne daj da bude istina". Njegova majka (koja je također starješnina Armije RBiH - op.a.) ostala je bez sina jedinca, a njegovi saborci i drugovi bez velikog čovjeka, ali svi oni mogu biti ponosni što su ga imali.

Kada jednoga dana vrijeme odnese za sobom listove istorije i prošlost izatkanu istinama ili legendama, ostaće sjećanje na najbolje sinove ovoga kraja, među koje svakako spada i Miško, jer Miško je jedan. Neka mu je veliki rahmet i hvala za sve što je dao svom Bugojnu i Bosni.

✎ H.Alibegović

U organozaciji Organa za moral 733.bbr u Kaćunima održan mevlud za sve šehide

NJIHOVA DJELA - NAŠ PUTOKAZ

INNA LILLAHI VE INNA ILEJHI RADŽIUN
Mi pripadamo Allahu i njemu se vraćamo.

Dana 30.11.1995 godine poslije podne-namaza, a u organizaciji Organa za moral 733.bbr u veličanstvenoj atmosferi proučen je mevlud i tevhid svima onima koji su za odbranu slobode svom narodu i domovini darivali najviše što su imali - našim šehidima.

Ni velika hladnoća nije mogla omesti da se u mesdžidu kasarne "Silos" u Kaćunima okupi veliki broj porodica šehida, boraca, mještana i zvanica, koji su zajedničkim ibadetom ispunili veličanstvena dva i po sata programa.

Da bi im roditelji uzdignuta čela zemljom Bosnom hodili, da bi generacijama što dolaze budućnost bila bolja i ljepša od naše sadašnjosti i prošlosti, da bi sunce slobode vječito sjalo na bosanskom nebu, mnogi od naših saboraca kroz svoja herojska djela i odlazak u vječnost postadoše dio naše stvarnosti, dio naše istorije.

Njima u čast čule su se riječi zavjeta da nikada više din i vjera naša neće doći u iskušenja u kakvim su u sboroj prošlosti bili. Duh Islama bit će trajan izvor naših nadahnuća na putu za očuvanje našeg identiteta, na putu pobjede dobra nad zlom, na putu čuvanja dobrih djela od sabaha do jacije i mirnog sna od jacije do sabaha.

EL-ISLAMU JA'LU VE LA JU'LA ALEJHI
Islam je uzvišen i ne može biti nadmašen

Bismillom, učenjem odlomaka iz Kur'ana, ilahija i kasida, uticali smo se dragom Allahu dž.š. da se obazre na naše šehide, a nama da da snage i mudrosti da do kraja izdržimo na putu kojim su naši šehidi krenuli - putu do konačne pobjede i slobodne BiH.

Na kraju programa, prisutnim se ukratko obratio komandant 733.bbr major Mirsad Šestić, koji je istakavši da nismo ovdje radi nekih govorancija, već da činimo zajednički ibadet, između ostalog svim prisutnim rekao: "Oni zbog kojih smo se danas okupili, naš odziv u ovolikom broju i rezultati koje smo kao Brigada postigli, dovoljno govore da borci i narod ovog kraja likove i djela naših šehida prihvataju kao svoj putokaz u bolje i sretnije vrijeme koje sigurno uskoro dolazi. Za to buduće vrijeme vrijedi se do kraja žrtvovati. Za to vrijeme Borci ove Brigade daju od sebe najviše što mogu. Na to nas obavezuju naši saborci kojih više nema među živima, ali koji vječito kao naša trajna uspomena i obaveza žive u nama."

RAHMETULLAHI ALEJHI
Neka im se uzvišeni Allah smiluje

Da ugođaj bude potpun potrudili su se i logističari. Pored soka i cigareta, za sve prisutne je po završetku programa obezbijeđen bogat ručak: vojnički pasuli s mesom, salata, kompot i kolači. Sve u svemu, 30.11.1995 godine je u Kaćunima bio dan koji će se zbog svega navedenog pamtiti.

✎ Nijaz Begović

Posjeta članova Komande 708.lbr porodicama dobitnika "Zlatnog ljiljana"

NIKAD IH ZABORAVITI NEĆEMO

U organizaciji Organa za moral i politička pitanja 708.lbr članovi Komande Brigade su posjetili porodice dobitnika najvećeg vojnog priznanja "Zlatni ljiljan" - posthumno. Prilikom posjete od strane Komande upriličene su hedije kao znak da su porodice naših šehida koji su hrabro pali za Bosnu i Hercegovinu naša stalna briga i obaveza.

✎ Asija Rešić

ONI SE NE SMIJU ZABORAVITI

Poseban segment u planiranju i realizaciji obilježavanja treće godišnjice brigade bio je posvećen onima koji su svoje živote i dijelove svoji tijela ugradili u temelje naše slobode. Provo su obidjeni ranjenici koji se nalaze na oporavku u fojničkom "Reumalu", te u travničkoj i zeničkoj bolnici. Radilo se o svakomjesečnoj praksi koja je ovaj put imala svečarski karakter.

Zatim je Komanda brigade upriličila susret sa porodicama naših pripadnika koji su posthumno dobili "Zlatni ljiljan", te sa živim nosiocima. Ova prilika je iskorištena i da se uruči ovo najviše ratno priznanje supruzi i roditeljima rahmetli Zijada Selmana, prvog Načelnika štaba brigade.

Odvojeno su upriličeni i susreti sa RVI, te sa porodicama šehida i poginulih boraca. U saradnji sa općinskim strukturama obezbjeđeni su novčani prilozi od 50 DM, te paketi. Djeca iz OŠ Travnik su svojim nastupima uljepšali ove susrete.

U travničkoj Šarenoj džamiji upriličen je tevhid za šehide, na kojem je bio prisutan i travnički muftija Nusret ef.Abdibegović. U više navrata obilaženi su šehitluci od strane Komande brigade, te vjerskih i civilnih institucija i odavana dužna pažnja šehidima.

✎ IS 712. Slavne bbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

IZ BOSANSKE KRAJINE

Škola počela sa radom

U Sanskom Mostu počela je sa radom Osnovna škola "10.oktobar". Tačnije, 15.novembra 1995. godine, iako ručno, oglasilo se zvone kao početak nove školske godine. Dakle, time je stvoren još jedan razlog za povratak stanovništva svojim domovima, jer i ovdje djeca mogu sticati nova znanja. Školu pohađa oko 300 učesnika, a svakog narednog dana očekuje se povećanje tog broja.

Po riječima direktora škole Šefika Helića, rad u školi će se odvijati u veoma otežanim uslovima, nema struje, teško je zagrijati učionice, a i broj udžbenika ne zadovoljava ni minimalne potrebe, tako da je svaki vid pomoći dobro došao. Ipak, snage da se uhvati ukoštac sa svim tim problemima ima. Inače, ova škola je dobila ime po datumu oslobađanja Sanskog Mosta od četničke čizme. Treba istaći da je 15. novembra 1995. godine svim učenicima 7.korpusa Armije R BiH darovao po jednu svesku, kilogram voća i sok.

Razračunavanje među četnicima

U privremeno okupiranim područjima Bosanske Krajine još je u toku međusobno razračunavanje među vodećim ljudima zločinačkog SDS-a. Na posljednjem sastanku predsjedništva ove stranke, razmatrane su kaznene mjere za rukovodioce koji su zajedno sa svojim porodicama pobjegli iz Prijedora, te se sada njima pripisuje da su jedini krivci za "pad" krajiških gradova.

Prva mjera je oduzimanje stanova kako bi se bar jedan dio od novopristiglih stanovništva, takvih je 10.714, mogao adekvatno smjestiti. Na toj sjednici za novog predsjednika zločinačkog SDS-a Prijedor izabran je Ranko Gnjatović, koji je i ranije bio poznat po svom ekstremnom stavu prema Bošnjacima. A od prijašnja 34 člana vrha ove stranke 8 ih je smijenjeno.

Srbima po "povoljnim" cijenama

Metode pljačke u tzv. Republici Srpskoj zaista su raznovrsne. Tako se roditeljima pripadnika zločinačke VRS čiji se sinovi nalaze na obuci na Jahorini, putem radio talasa stanice Prijedor, nudi odlazak u obilazak istih. Naravno, u organizaciji prijevozničke firme "Dugotrans" uz povoljne cijene. Možete zamisliti kako mogu biti povoljne cijene prijevoza putem dužine oko 1.000 kilometara.

Bošnjaci opet napuštaju vjekovna ognjišta

Bošnjaci iz Mrkonjić Grada napuštaju svoj vjekovna ognjišta i sele se u Sanski Most i Ključ. Dakle, ipak se proces etničkog razgraničenja nastavlja. Desetak porodica koje su pristigle u Sanski Most smještene su u seloKruhare gdje će sačekati možda povoljnije vrijeme za povratak u svoj grad.

Rođeno pet dječaka

U Sanskom Mostu uspješno funkcioniše i bolnica. U njoj je izvršeno već pet porođaja a kuriozitet je da su svih pet beba dječaci. Ostaće zabilježeno da se prvi rodio Suad Hodžić, sin Fajka i Munibe i to deset dana po oslobađanju grada.

E.E

PREKO 400 RADOVA NA TEMU "MOJA 712.BBR"

U saradnji sa travničkim OŠ organizirana je u povodu treće godišnjice 712.Sbbr likovna smotra učenika od prvog do četvrtog razreda na temu "Moja 712.Sbbr". Iz OŠ karaula, Kalibunar, Travnik, Turbe i Dolac pristiglo je preko 400 radovaod kojih je selektirano 50 i izloženo u foajeu OŠ Travnik. Od svih 50 radova komisija Komande brigade izabrala je 5 radova čiji su mali autori nagrađeni, a njihovi radovi postavljeni u Muzej sobu brigade.

Po okončanju smotre upriličen je susret pripadnika brigade sa osnovcima. Njih preko 200 je u sali OS Travnik stvorilo nezaboravan ugodjaj. Naša djeca, oni čiju zaštitu i bolju budućnost se i jesmo borili, pokazali su djetinje iskreno da vole svoje borce i da cijene njihove napore.

PRAZNIK BRIGADE I GRADA

Možda ponajveća vrijednost cjelokupne manifestacije obilježavanja treće godišnjice 712.Slavne brdske brigade jeste što su u njenom realiziranju bile uključene sve raspoložive političke, vjerske, kulturne, privredne, obrazovne i sportske institucije grada, te mediji.

, i u velikoj mjeri uspjelo, da grad i borci tokom ovih dana žive jednim dahom. Dodjeljivanje priznanja "Slavna" dalo je onaj završni sjaj istinskom prazniku Travnika i 712.Sbbr.

Treća godišnjica je odista bio dogadjaj za nezaborav.

IS 712. Slavne bbr

CENTAR VOJNIH ŠKOLA
N C
ROSTOVO

http://www.hasib-musinbegovic.com

Odlomak iz romana

"OVO JE BOSNA BUDALO JEDNA"

BISMILLAHIR-RAHMANIR-RAHIM

Allahu dragi budi milostiv, na pomoći da uspijem napisati ovu knjigu. Uistinu onako kako to moje muslimansko (BOŠNJAČKO) patriotsko srce osjeća.

U istini dokumentarno što je srce osjećalo, pa odlučih uz pomoć Allaha dž.š. da napišem budućim bosanskim nasljednicima, svojoj djeci, prijateljima i onima Bošnjacima u Bosni i Hercegovini i onima u dijaspori, a posebno za one koje nije probudila savjest, da se već jedanput osvijeste i da shvate šta je Bosna i ko treba da živi u ovoj lijepoj Bosni i ko treba da se bori za nju. To jeste, BOŠNJO-Bosanac.

Bosna ti je kao majka što je više gledaš sve je više voliš, a posebno ako ti je majka bolesna pa poziva svoju djecu da joj dođu da je vide dok im nije izdahla. Djeco Bosne, ako vam je Allah dao mogućnosti i snage da dođete do MEHLEMA (lijeka) donesite majci mehlem, ta vaša srca, da majka liječi svoje rane, svoje boli. I dalje tako poziva, bolesna i ranjena majka Bosna svoju djecu, svoje Gazije dok nije prekasno. Majka Bosna posljednji put izgovara dođite Gazije, sinovi moji, more biti da bi majka i ozdravila kad bih vas još jednom vidjela.

Allaha mi djeco moja, Bošnje moje, mehlem je u vašim srcima, čini mi se da bi majka ozdravila, pa vas majka Bosanka bolesna očekuje da joj mehlem srca danas donesete, nego sutra spomen nišan udarite, pa vas pomno očekuje. Dođite ja sam vaša majka, pa kakva god da bila, ponosno vas male zadojila.

U vama je moje mlijeko pitko, ne smije to zaboraviti niko. Zaklinje vas majka Bosanka nek ste ponosni na me, svoju dragu majku. Uzviknite tekbir. Jedini je spas. Ako umre majka nedaj Bože, Bošnjo ti ćeš lutati kao lutalica pas. Zato Bošnjo čuvaj majčin ponos, kreni Bosni, liječi majku, nek se vijekovima majka Bosna rumeni i sabahom ezanu veseli.

Dok se ezan našom Bosnom čuje, bit će ako Bog da Alije i Muje. Ako Bog da rodit će se ponovo Gazije i po Bosni graditi sahat kule, čuprije i velike džamije. Gradit ćemo cijelu Bosnu Bošnjo od Goražda pa do ravne Save. Od Bihaća do Mostara.biće posla za svakog neimara.

Za šehide proučimo fatihu i pomozimo im familiju. Njihova su djeca naša briga vječna, dok ne budu punoljetna. Vječan ponos na šehide, babe - to nek svako dijete znade, da im babe u dženetskoj bašči, nove dvore grade.

Proklet bio dušmanine kleti, mislili ste Bosnu podijeliti. Ko god u Bosni ne želi da živi, istok, zapad, sjever - tamo nek se širi. U Bosni će živjeti Bosanci, neka jednom svi narodi shvate. Savjetujem sve konfesije Bosne, nek je vole i sa njom ponose. Ko ne želi Bosnu volit, sigurno će u džehennemu gorit. Sve do jučer nam je majka Bosna bila i istim mlijekom zadojila. Razmislite svi narodi Bosne, otjerajte te Voždove bolesne. Bosna može hraniti sve patriote svoje, sva narode što se za nju bore. Nek nam majka Bosna živi vječno, zaboravimo zločine i živimo srećno. U tom Hagu treba zločince kazniti, što su Bosnu htjeli podijeliti. Prisjela im podjela svima, nek nam živi Bosna majka mila. Nek se vječno čuju ezani i zvona i neka vječito prkose i govore: Ovo je Bosna budalo jedna. Zakaldak šejtani, sotone, Bosna vam je prisjela....

Pisac bosanski rodoljub-patriota Hadži-MIDHAT PURIĆ

NAM I DUŠA

Ustavi dah čovječe,
pusti ljude neka te vole,
oni to hoće i žele,
lažu te iz straha,
a ne iz želje.

Kad osjetimo da si heroj
poželimo da si čovjek,
duša nam diše sigurno i sporo,
jer tebi pripada da budeš vjek.

Oćeraj dušmane, doćeraj nas
tvoj narod ima smisla za spas
Bošnjaci mi smo MEHMEDE znaj,
jer, ti si naš GENERAL, Aga i car.

Ne voli nas samo,
nauči nas rode
neviči molim te,
željni smo slobode.

LIDA

KULTURNI MOZAIK

OTVORENA MUZEJSKA POSTAVKA 712.sbbr

25.novembra 1995.godine otvorena je u Zavačajnom muzeju u Travniku muzejska postavka 712.sbbr. Ovaj čin bio je jedan u nizu manifestacija kojima je obilježena treća godišnjica prve travničke brigade.

Gostima se na otvaranju prvo obratila gospodja Fatima Maslić, direktorica Zavičajnog muzeja, istakavši zasluge brigade za odbranu i oslobođenje ovih prostora i govoreći o realizaciji projekta na kome je brigada, uz ustupljeni prostor imala i punu stručnu pomoć i saradnju cjelokupnog kolektiva Muzeja.

U svom govoru kojim je otvorio muzej sobu Komandant 712.sbbr, major Kenan Dautović izmedju ostalog je rekao:

- "Danas i mi iz 712.brdske brigade dajemo svoj doprinos bošnjačkom kolektivnom sjećaju otvaranjem muzejske postavke. U dosadašnjem ratnom putu brigade mnogo je velikih bitaka, prostrana oslobođena teritorija, brojni junački podvizi njenih pripadnika. Ova muzejska postavka dio je nastojanja da se svi ti mnogobrojni i raznoliki, a izuzetno vrijedni kamenčići mozaika zvanog 712.slavna brdska brigada zabilježe i sačuvaju.

Ovo što danas predstavljamo samo je početak ozbiljnog i temeljitog posla koji ćemo, s Božijom pomoći, nastaviti i razvijati. Naša brigada je neizmjerno vrijedan izvor muzejske, arhivske i dokumentarne građe. Svaki naš pripadnik vrijedan je priča. Odgovorna je ovo obaveza, ali i veliki je izazov i prostor za ispoljavanje kreativnosti sve to zabilježiti, prikupiti i prezentirati. Mi u brigadi imamo namjeru na tome istrajati."

Otvaranju muzejske postavke prisustvovali su između ostalih gositiju, vojni ataše RBiH u SAD brigadir Selmo Cikotić, Načelnik Općine Travnik mr. Muhamed Ćurić i Predsednik Općinskog odbora SDA Munir Karić.

Veliko zanimanje za postavku i brojni posjetitelji koji iz dana u dan dolaze pogledati prezentirano dali su za pravo gospođi Maslić koja je na otvaranju rekla kako indicije upućuju da će ova postavka biti najposjećenija u istoriji Muzeja. Organizirano u obilazak Muzej sobe dolaze i učenici travničkih osnovnih i srednjih škola.

Suad Bahtijarević

"SUSRET U KRAJINI"

ATIFAGA, BIŠĆANINE
SEDMI STIŽE, DO KRAJINE
SELAM TEBI, MEHMED-AGA
KRAJINA TE ČEKA DRAGA
NEK SE VIDI ŠTO JE SNAGA.

SAD KRAJINA, NIJE MALA
INŠALAH SE POVEĆALA
NAD KRAJINOM, DA SE BDIJE
POTREBNE SU GLAVE DVIJE
SIGURNIJA BILA NIJE.

TI NIZ UNU, JA NIZ SANU
DA RIJEŠIMO SVE U DANU
JA LJUBIJI, TI U NOVI
U PRIJEDORU DA SE SPOJI
ODAVNO SU SNOVI MOJI.

KRENUĆEMO, SADA SKUPA
NA NAS ČEKA BANJALUKA
BANJALUKA, EZAN ČEKA
PORUČUJE VRBAS RIJEKA
UČIĆE SE DOVIJEKA.

AKO BOG DA, KUVET MENI
BANJALUCI TE SE SPREMI
MOJ AHBABU, DOGODINE
PREĆI ĆEMO PREKO DRINE
PROTJERATI DUŠMANINE.

N. MUŠINBEGOVIĆ

http://www.hasib-musinbegovic.com

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE
7. KORPUS

SLOBODA

LIST 7. KORPUSA ARMIJE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE TRAVNIK, 17.1.1996. GODINA III BROJ 20 PRIMJERAK BESPLATAN

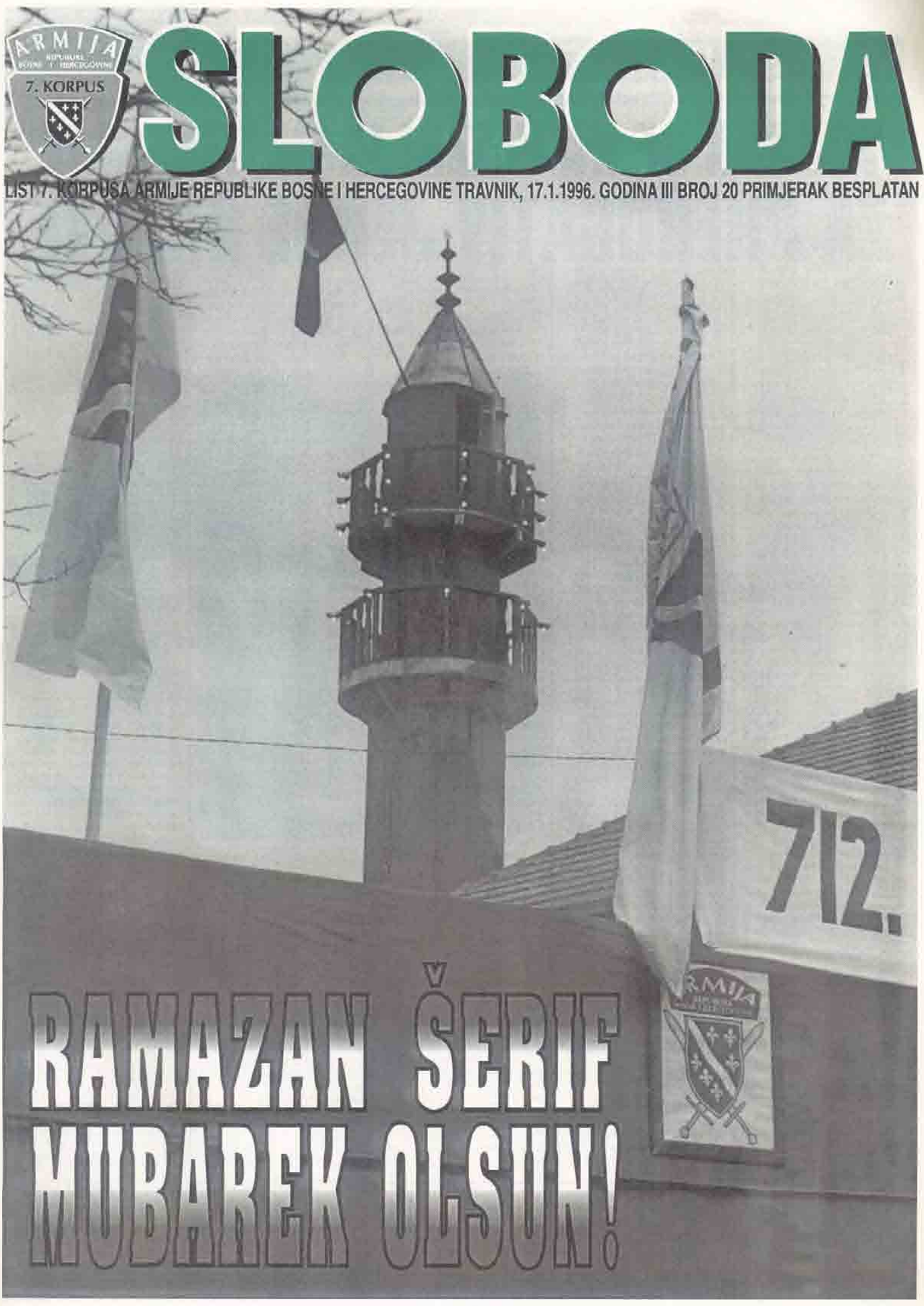

RAMAZAN ŠERIF MUBAREK OLSUN!

http://www.hasib-musinbegovic.com

Intervju predsjednika Predsjedništva Alije Izetbegovića za RTV BIH 22. januar 1996.

VOJSKA JE NAJVAŽNIJA INSTITUCIJA ZA PREROGATIV JEDNE DRŽAVE

? Predlažem da razgovaramo o nekoliko osnovnih tema koje zaokupljaju bosanskohercegovačku političku scenu. To je, prije svega, Dejton, situacija sa vladom i jednom i drugom, zatim o stranci, zapravo predstojećim izborima i aktivnostima i nekim drugim temama. Ja prvo predlažem da date Vaš komenatar na procjenu kako ide Dejtonski sporazum. Zapravo juče su se navršila dva mjeseca od parafiranja u Dejtonu i nešto više od mjesec dana od potpisivanja u Parizu. Kakve su Vaše ocjene?

"Pa, upravo dva mjeseca su neka prilika da se napravi neki mali bilans. Dakle, neka petina ili šestina njegovog ukupnog vremena za koje oni treba da urade svoj posao. Moja nekakva opšta procjena i ocjena je, stvari idu prema programu. Malo civilni dio zaostaje, a vojni kao što vidite ide skoro u cijelosti. Mali izuzetak čine razmjena zarobljenika i to krivicom srpske strane, da ne oslobađaju te ljude tamo. Jedino tu imamo neko probijanje roka. Držim da, inače, vojni dio ide u cijelosti sa rokovima."

? Da li biste Vi i danas potpisali Dejtonski sporazum?

"Da, mislim ako me pitate da li sam se pokajao što sam ga potpisao - nisam se pokajao. Mislim da sa svim svojim nedostacima, dvosmislenostima, nesavršenstvima, taj Dejtonski ugovor predstavlja, ipak najbolje što se moglo izvući iz postojeće situacije u svijetu. Sarajevo je možda najbolji dokaz za to. I mi se sad upravo pitamo šta bi bilo da nije bilo Dejtona, kako bi se stvari u Sarajevu dešavale. Mi bi morali ponovno pokuštati da silom oslobađamo grad. Ne bi bilo u gradu struje, vode, plina itd. Naravno, mi smo imali program u septembru mjesecu da nije došlo do ovakvog razvoja stvari. Mi bi smo, još jedanput probali onaj proboj grada. Onaj proboj u proljeće koji smo pokušali bio je povezan sa prilično velikim ljudskim gubicima."

? Kada govorimo o Sarajevu, na srpskoj strani ima još uvijek onih koji tvrdokorno brane onu SDS politiku koja je donijela ovoliko zlo, i kako Vi vidite integracije okupiranih teritorija - da li će Srbi ostati tamo ili će to biti egzodus kako ih nagovaraju oni njihovi paljanski rukovodioci?

Ko hoće neka ostane

"Vidite, mi smo, kao što znate, dali amnestiju, zapravo, proglasili zakon koji će biti donesen na ovoj sada Skupštini. Tako da kažem, jasno mi njima pružamo šansu da ostanu, ali mi ih ne molimo da ostanu. Nećemo moliti nikoga da ostane, ako hoće neka ostane. Vjerovatno će ostati oni ljudi koji se ne osjećaju krivima. Ja bih želio da to bude neka većina stanovništva, ali mi smo imali dovoljan politički razlog da to uradimo. Mislim da naš narod razumije taj potez. Naime, mi hoćemo da se naš narod vrati danas-sutra u Modriču, Višegrad, u Prijedor i tako dalje. Ako bi se ovdje dogodio jedan masovni egzodus, mislim da bi knjiga bila zatvorena ili bi bio znatno otežan povratak naših ljudi tamo. Zbog toga Krajišnik i ide na to, i ekstremisti srpski idu na to da povuku narod odavde, da bi mogli da nama sutra spriječe povratak u Rogaticu, naprimjer. Dakle, mi imamo savršeno jasne ljudske i političke rezone da idemo na amnestiju, na poziv srpskom stanovništvu da tu ostane. Ali, rekoh moliti nećemo nikoga. Naravno, želio bih da kažem, da ćemo učiniti sve ovih dana da se naš svijet vrati na Ilidžu, Hadžiće, Ilijaš, Vogošću i tako dalje."

? Upravo tu je jedna nelogičnost. Stalno se govori da Srbi tamo treba da ostanu, a niko ne govori o našim ljudima koji treba da se vrate?

"Dobro, oni ne govore, a mi o tome mnogo mislimo i to ćemo i realizirati. To je sastavni dio tog programa. Svi koji nisu krivi i koji nisu činili zločine ostaće tamo, a naš narod će se sav vratiti tamo. Sve ćemo uraditi da se vrate."

? Takođe, mnogo se govori o amnestiji. Vi ste maloprije pominjali amnestiju, donesena je Deklaracija. Kada se može očekivati zakon i koga će on sve obuhvatiti, tu ima i onih koji su na agresorskoj strani, ali ona će se odnostiti i na naše ljude koji se nisu odazvali vojnom pozivu?

"Da, ja mislim da će zakon biti donesen na ovom prvom zasjedanju Skupštine, kroz pet do šest dana. U njemu ima jedna odredba koja je izazvala izvjesne nedoumice, odnosno nezadovoljstvo kod naših, posebno vojnika. Naime, mi smo, kako je poznato, svojom deklaracijom rekli da ćemo obuhvatiti i naše ljude koji bi, eventualno, mogli biti gonjeni zbog toga što se nisu odazvali vojnoj obavezi. Naravno, opravdano postavlja pitanje borac koji se ovdje borio zašto se sa toliko pažnje pristupa, prema pobjegušama, odnosno bjeguncima, dezerterima itd. Mi smo to uradili iz dva razloga: jedan je što nije logično da oslobodimo gonjenja ljude koji su bili u četničkim jedinicama ili uopće ljude koji su sarađivali sa četnicima, a koji nisu radili ratne zločine, ali su bili u onoj vojsci tamo, a da nastavimo goniti naše ljude koji jednostavno se nisu odazvali vojnoj obavezi, što je naravno, krupan propust. Ali je u odnosu na propust koji su uradili, recimo, pripadnici srpskog naroda pridružujući se srpskim jedinicama, paravojnim jedinicama, to je puno manji propust. Dakle, radilo se o nekom nejednakom tretmanu, nepravičnom tretmanu. S druge strane, mi moramo imati dovoljno racionalnosti da moramo otvoriti vrata našim ljudima da se vrate. Mi smo mali narod, ne možemo dozvoliti da ogroman broj ljudi ostane vani. Uvijek će se znati razlika između čovjeka koji je bio u BiH, koji se borio za ovu zemlju i onoga koji je u kritičnom momentu otišao, razlikovaće se to. Ali, da li im baš treba zatvoriti vrata da se ne vrate, to je drugo pitanje. Mislim da ne bi bilo mudro da im zatvorimo vrata da se vrate. Neka se vrate."

? Mostar još uvijek težak problem. Maloprije ste rekli da civilni dio Dejtonskog sporazuma nešto slabije ide nego ovaj vojni. U tom kontekstu ja bih Vas upitao i o glavnom čovjeku koji je zadužen za taj dio, gospodinu Karlu Biltu. Mnogi su s nepovjerenjem prihvatili njegovu funkciju. Kako Vi ocjenjujete dosadašnje njegovo angažovanje?

"Pa, mogu vam reći da sam i ja bio malo na neki način žrtva tih, da kažem, ličnih predrasuda prema tom čovjeku, odnosno, izvjesnih informacija koje sam imao i upozorenja u odnosu na njega. Ja ne bih mogao reći, ne znam šta će biti dalje, ali ne bih mogao reći da će se te moje nekakve predrasude potvrditi. Držim da dosada ovo što je činio radi korektno."

? Pored Sarajeva o kojem smo razgovarali i Mostar je jedan od velikih problema, rekli bi smo, sada trenutno i veći nego što je Sarajevo. Kako riješiti te probleme?

"Mostar je, zaista, jedan težak problem. Neku večer sam gledao, mislim da je to bio jedan isječak, jedan fragment sa jednog Dnevnika Televizije iz zapadnog Mostara. Prikazivali su dva čovjeka koji su razgovarali, jedan je komandant - vojnik, čije ime ne znam, a drugi je poznat, čovjek kojeg znate - Šagolj koji ga je vukao za jezik čitavo vrijeme i koji je od ovoga izvukao toliko šovinističkih nečuvenih rečenica. Ja sam bio zaprepašten. Sve mi je bilo jasno. Znao sam da je teško stanje u Mostaru, ali nisam znao da Mostarom vladaju ljudi koji tako misle o svakome drugom osim o sebi. Činilo mi se da kada smo gledali to, bila je to nekakva kaseta, da je neko rekao da bi se to trebalo prikazati na televiziji, i to sa nekim dobrim uvodom. Ali, je u svakom slučaju trebalo prikazati, recimo u školi, ali sa ovim uvodom 'evo djeco pogledajte kako ljudi ne treba da govore, da rade, da postupaju, kako ne treba da misle o svijetu, o drugim ljudima. Jer, to je savršen primjer kako se stvara mržnja'. Taj čovjek je govorio sa toliko mržnje da je to skoro nevjerovatno. Samo sam se zapitao na koji način, čime je inspiriran. Sva sreća, hoću da to kažem, što su takvi ljudi u hrvatskom narodu u manjini. Ja to dobro znam. Znam hrvatske intelektualce, znam hrvatske opozicione, lidere jako dobro, skoro sve, od Mesića pa do Kučareve. Znam Katoličku crkvu, znam većinu vodećih svećenika, znam da tako ne misle. To je ono što daje nade da je neki suživot i Federacija kao nekakav politički rezultat tog života i politički oblik tog života moguć. Inače, kada sam gledao neku večer taj film iz Mostara, tada mi je bilo jasno zašto stvari ne idu. Ako će ti ljudi ostati u Mostaru, ne samo da nema govora o Federaciji, nego nema govora da može neko opstati ko nije Hrvat. I to, ko nije Hrvat onog kova kakvog ga taj čovjek brani."

Pomenuli ste Katoličku crkvu, međutim, poznato je da u zapadnom dijelu Mostara nema vjerskih sloboda, naravno za one druge narode, za druge vjeroispovjesti?

Federacija je realnost...

"To je, upravo, sastavni dio ove priče, koju vam sada govorim, gdje se vidi da imate jedan apsurdan slučaj da u Evropi postoji mjesto u kojem se ne može izvršiti vjerski obred prilikom pogreba u Mostaru, zapadnom Mostaru. Mislim da to više nigdje nema, nisam siguran da to ima na zemaljskoj kugli više, u onoj Ruandi recimo. Svugdje postoji bar neka vjerska sloboda za umrli svijet, ali tamo ne, nema ni toga. Govorio sam o tom pitanju s nekim visokim katoličkim velikodostojnicima, o tom prebacivanju, što se tu nešto ne uradi. On je rekao da on žali zbog tih svari, ali Crkva nije vlast. Ja sam mu tad odgovorio: Znam da nije vlast i nije moć, ali jeste moralna sila. Dignite glas protiv toga, jer to je jedno stanje koje čovjek ne treba da trpi, ma ko on bio. Dakle, dignite glas protiv takvog nečega, jer vi imate dovoljan moralni autoritet. Upotrijebite taj moralni autoritet. Osudite to. Uradite to često dok se stvari dalje ne poboljšaju. Nažalost, stanje je takvo kakvo jeste."

? Ogromne su razlike između zapadnog i istočnog Mostara i u

SLOBODA

Izdavač: 7. Korpus ARBiH • Glavni i odgovorni urednik: Razija Mehić • Urednik lista: Azam Mandžić • Tehnički urednik: Nihad Fuško • Uređivački kolegij: Razija Mehić, Azam Mandžić, Edhem Ekmečić i Nihad Arnautović. • Redakcija: Džemal Sefer, Ismet Muratspahić, Dijana Hadžić, Enes Kovačević - Lajc, Bajazit Hadžić, Asija Rešić, Suad Bahtijarević, Asim Talić (ilustracije), Sabahudin Hrustić, Sanela Kos, Orhan Ganibegović, Nihad Arnautović, Nedžad Agić i Merima Vojvodić (sekretar Redakcije) • Novinski savjet: Fikret Ćuskić (predsjednik), Hasib Musinbegović, Mehmed Čorhodžić, Halid Genjac, Dino Lolić, Faruk Midžić, Mustafa Šanta, Senad Daulović, Zihnija Aganović, Salko Dedić, Abdulah Jeleč, Faruk Aganović - Jupi i Razija Mehić • Štampa: ŠIPP "Borac" Travnik • List izlazi mjesečno • Lab. obrada fotosa Foto-HAZIM • Rukopisi, fotografije i diskete se ne vraćaju • Adresa redakcije: 7. Korpus ARBiH Travnik, Tel. 818-605

http://www.hasib-musinbegovic.com

drugim stvarima. U standardu, u stanovanju, u svemu drugome, infrastukturi, itd. A od Mostara se očekuje da on bude začetnik Federacije, međutim, to nikako ne ide. Imate li vi nade, zapravo, u Federaciju?

"Da, rekoh da nada počiva na onome što sam maloprije rekao da većina hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini i van BiH, jer sam išao i znam raspoloženje i vani u Dubrovniku recimo, u Zagrebu i drugim, ne samo da podržava Federaciju, nego podržava saradnju između dviju zemalja na jednoj potpuno korektnoj osnovi. Dakle, to je ono što je nada, jer nije dosta ovakvih slučajeva o kojima sam vam maloprije govorio. Ali, međunarodna zajednica će vjerovatno izvršiti pritisak i to je valjda jedan dodatni faktor uz ovo što sam rekao. Međunarodna zajednica vjerovatno neće trpiti tako jedno stanje u Evropi. Mislim da je preduzela mjere i da će preduzeti i mi smo tražili da preduzimaju mjere da nam pomognu, da pomognu i hrvatskom narodu da izađu iz toga, iz tog bunara u koji su sami sebe ubacili. Eto, mislim da Federacija ima šanse uprkos svemu, jer ima mnogo ljudi koji razumno gledaju na stvar."

Razdvojena je Vlada Republike i Federacije. Dakle, za Federacije je vrlo bitno da profunkcionira Vlada. Imenovan je i mandatar federalne vlade. Da li i tu idu poslovi kako treba?

"Da, mislim da je mandatar pri kraju ovoga sastavljanja svoje liste vlade. Pokušava da stvori jednu ekspertnu vladu koja će da funkcionira, da rješava probleme. Jer, pazite, došli smo, ovo je jedan kvalitetatvno novi period u koji smo sada ušli. Ratno vrijeme koje traži jednu vrstu ljudi, pa i jednu vrstu Vlada, ako hoćete. Sada nam trebaju manje nekakve vođe, manje političari, manje govornici, više menadžeri, više tehnokrate, da tako kažem, naravno, u pozitivnom smislu riječi. Ljudi koji treba da riješe probleme penzija na primjer, jedno pitanje koje je objektivno imalo teškoća da se riješi, ali je prilično zapušteno. Do skora smo imali da su mnogi ljudi koji su zaradili penzije u inostranstvu nisu ih regulirali nikada. Za to nema nikakvog opravdanja, jer su te penzije uglavnom zaradene u zemljama sa kojima lako nađemo zajednički jezik, kao što su Njemačka, Austrija,. Švajcarska i tako dalje. Neoprostivo je da ljudi penzije nisu dobili nakon nekakve dvije-tri godine dana, kako je uspostavljena Vlada itd. Dakle, imamo te probleme. Čuo sam da ćemo vrlo brzo biti sa problemom demobilisanih vojnika. Hiljade njih će doći u gradove da traži posao. To se ne može riješiti visokom politikom. To se rješava svakodnevnim sitnim radom, praktičnim radom, ovih, kako sam rekao, menadžera, biznismena, ljudi od posla i od akcije. Kada je riječ o Federalnoj Vladi, kada je riječ o, recimo, mom ličnom motivu, da se saglasim da li da se razdavajaju vlade, moj lični motiv je bio taj, smatrao sam da će ta Vlada moći sa više uspjeha rješavati upravo ove probleme, jer će biti manje obuzeta problemom neke visoke politike. Ona će rješavati pitanja izv. praktične politike. To sam rekao i našem mandataru, profesoru Kapetanoviću, jer je njegova zamisao bila od početka i mislim da uspostavljanje vlade ide tim putem i koliko sam mogao da vidim i koliko znam za tu listu ,čini mi se da će u tome i uspjeti. Ima teškoća oko dva ili tri resora upravo ova kada je riječ o privredi i finansijama. Dakle, onim pitanjima kako naći sredstva i kako upotrebiti sredstva i kako oživjeti privredu. Mislim da

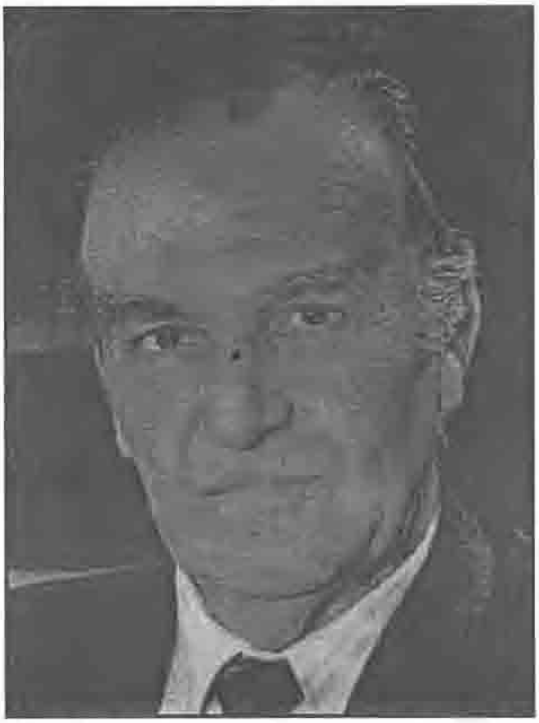

tu ima još nekih malih problema na nekim dijelovima. Ima nekih dilema oko izbora ljudi itd."

... Iako neki hoće da je ruše

? Hoće li uspostavljanje federalne vlade automatski ukinuti "Herceg-Bosnu"?

"Ja mislim da je to jedno jako dobro pitanje. Naime, formalno, teoretski, prema dogovoru to bi trebalo da bude slučaj. Ali, moraćemo to prevjeriti u praksi zato što je to više puta bio takav jedan dogovor. Ako se obavi jedan posao, ako se postigne nešto, "Herceg-Bosna" će biti demontirana itd. Hoću da kažem, kada je riječ o učešću hrvatskih ministara u federalnoj Vladi, pa i u onoj republičkoj vladi, njihova realna vlast u tim vladama zavisi od toga da li postoji BH ili ne postoji. Ako treba istrajati samo na dijelu koji je pod kontrolom Armije, onda mi to moremo i sami raditi bez Hrvata, znači ne trebaju nam neki posebni hrvatski ministri da pomognu vladanju našim, uslovno rečeno našim, dijelom BiH. Mi hoćemo da stvorimo širu vladu, zato što bi se i njena vlast proširila na dio koji je pod kontrolom HVO-a. Ako to nije slučaj onda ovakva vlada nema nikakvog rezona. Ne mogu Hrvati imati učešće i potpuno vladati dijelom koji kontroliše HVO u cijelosti sami i ovamo nama pomagati u vladanju ovim dijelom. To nam nije potrebno. Dakle, to je povezano i ova vlada i republička vlada funkcionisaće u sastavu, kako se sada planira, pod uvjetom da paralelno ide ubidanje "Herceg-Bosne" i da je njena praktička vlast, da ona vlada u Posušju i Livnu kao što vlada u Tuzli, Zenici ili Visokom."

? Prije nego što porazgovaramo o onoj drugoj vladi, dakle, republičkoj, a kojoj je mandatar u ostavci. Ja bih vas zamolio da odgovorite na još nekoliko aktuelnih pitanja. Prije svega, radi se o ministru Šaćirbegoviću, Dosta se govori o njegovom odlasku, šta vi možete reći o tome - da li on zaista ide i ko ga naslijeđuje?

"Prema jednom dogovoru u Dejtonu premijer republičke vlade bi bio Bošnjak. Hrvati su postavili, da bi prihvatili da bude premijer i Vlade ove republičke i federalne, da bude Bošnjak kako su oni to tražili, ali su kao uslov postavili da imaju resor ministarstva inostranih poslova. Šaćirbegović, da bi olakšao nama rješavanje ovog pitanje on je ponudio tada ostavku, koja je podnesena tako da je on faktički ministar u ostavci. Ali, da ide pod ovim uvjetom koji sam maloprije kazao. Ako će doći do proširenja ingerencija ove federalne vlade i na dio pod kontrolom HVO-a, tada dolazi u funkciju onakva vlada čiji je ministar inostranih poslova Hrvat. U protivnom, to neće biti slučaj, produžiće se ovo stanje do daljenjeg, dok se HDZ ne odlučio da rasformira "Herceg-Bosnu". Ja mislim da će to biti i prema Dejtonskom dogovoru i ugovorima koje sada imamo, da će to uslijediti neposredno u narednih deset do petanest dana."

? Zna li se ko dolazi na to mjesto ili to još uvijek ne znate?

"Ne znam tačno ko dolazi, a što se tiče Šaćirbegovića on će vjerovatno dobiti ulogu stalnog izalsanika za neka pitanja koja se tiču saradnje sa jednim brojem međunarodnih organizacija. Direktna saradnja, dakle. Bio bi on neki specijalni predstavnik i poslanik Predsjedništva RBiH.

? U posljednje vrijeme bilo je dosta govora i dosta nagađanja i polemika i prilično žučnih rasprava oko ambasadora Filipovića u Londonu. Da li ambasador Filipović ostaje u Londnu ili je to sve tačno što je u javnosti bilo?

Politika i špekulacije

"Ko zna šta je tu tačno. Ambasador Filipović će biti pozvan da dođe u Predsjedništvo i da se obavi razgovor s njime i da mu se pruži prilika da odgovori na ove prigovore koji su na njegovo poslovanje, finansijsko poslovanje, dati. To je jedan za nas neugodan posao, ali se on mora obaviti. MIP je podnio jedan dokument odnosno jedan izvještaj iz kojeg bi proizilazio ako to tako stoji, da je Filipović prekoračio svoja ovlaštenja kada je riječ o finansijskom poslovanju. A ono što ja ne bih želio da dalje komentiram je samo da bih želio da se ta diskusija ograniči isključivo na pitanje jesu li sve te tamo procjene, pozicije koje se tiču troškova tačne ili nisu. Da li postoje prekoračenja i nezakonita i nepropisna upotreba nekih sredstava, ili ne postoji uopšte. Mislim da o drugim pitanjima ne bi trebalo diskutirati."

? Bilo je raznih špekulacija o tome?

"Naravno, špekulacija i politizirala se čitava ta stvar. I Filipović je malo politiziran, i smatra da je to neka politička pozadina. Mi smo neki dan imali neku preliminarnu diskusiju oko toga i svi mogu posvjedočiti da nam je cilj da vidimo šta je tu tačno, a šta nije. Ako to ne bude tačno mi ćemo tražiti da oni koji su Filipoviću napravili eventualno nepravdu, da mu se izvinu i sve će biti po starom. Međutim, ako bude tačno da su se krupna sredstva potrošila mimo programa, mimo odobrenja, kao što to iz onog izvještaja proizilazi, onda mi se čini da Filipović neće moći ostati na tom mjestu. Spominje se cifra od nekih 400-500 hiljada njemačkih maraka koje su potrošene prebo onoga što se može potrošiti. Za BiH, to su ogromne pare. Mi za te pare možemo da plaćamo nekoliko mjeseci ljekare ovdje u bolnici, a nemamo tih sredstava. Prema tome, to nije baš neozbiljan slučaj. Naravno, sve zavisi od toga da li je izvještaj koji je dostavio MIP tačan ili nije.

? Trenutno u našoj Republici tema koja najviše zaokuplja aktuelnu domaću i stranu javnost je ostavka mandatara republičke Vlade dr. Harisa Silajdžića. Zapravo, po onome što mi znamo dr. Silajdžić je postavio uslov za prihvatanje mandata. Radi se o onom Zakonu koji je bio u Skupštini. Kako vi komentirate takav odnos i sve ovo što se događa oko premijera?

"Ja samo mogu da kažem da Bosna i njeni interesi, i demokratija, i sloboda, itd., što Haris ovih dana upotrebljava kao argument za neprihvatanje mandata, nije razlog. Razlog mora biti nešto drugo. Jer može li iko razuman vjerovati da bi mogao biti razlog to što nije šest ministara već pet plus jedan ministar. To očigledno ne može biti razlog, tim prije što, ako čovjek malo analizira kakva bi Vlada bila sa šest ministarstva, a kakva bi bila sa pet plus jednim onda vidi da nema praktički nikakve razlike. Dakle, to nije razlog. Nije razlog ni sam Zakon, jer je utvrđeno da je regularno donesen. On je regularno donesen, ali nije regularno podnesen. Vlada ga je podnijela na nepravilan način, jer ga je podnijela u varijantama. Inače, Zakon je trebao da bude podnesen od strane Vlade, od strane Silajdžića, onakav kakav može da bude donesen u Skupštini ili vraćen. A ne u varijantama. Dakle, da se tamo u Skupštini ljudi ne nagađaju koju varijantu treba da prihvate i da se tamo natežu, praktički. Teškoće koje su nastale oko tog Zakona nastale su zbog toga što je podnesen u varijantama. Ja zamjeram Harisu što je to prešutio u javnosti da je to tako. Javnosti bi bilo puno jasnije o čemu se radi. Druga stvar, mislim da je krivo informisao javnost, danas sam to vidio iz onog izvještaja koji je podnio, iz kominikea koji je dao generalni sekretar. On je rekao da je Zakon bio usvojen, pa zatim na nečiju intervenciju vaćen na ponovno glasanje. Zakon nije bio usvojen, zakon je usvojen kad dobije većinu. Većina je 81 glas, i to je Haris prešutio da kaže. A Zakon je u prvom glasanju kad je stavljen na glasnje dobio 58 glasova. U toj situaciju Zakon, dakle, nema većinu, a mora da se donese, jer se onda odlaže formiranje vlade sa svim tim posljedicama. Poslanici su se našli u stisci šta da naprave. Onda su išli na taj kompromisni prijedlog, odnosno drugu varijantu o kojoj je glasano kao tzv. amandnmanu dva, odnosno drugom amandmanu i u cijelosti Zakon je kasnije prihvaće, što također, javnosti ja mislim nije poznato.

Nastavak na slijedećoj strani.

http://www.hasib-musinbegovic.com

REPORTAŽA

Među pripadnicima baterije MB 120 mm 733.bbr

O NJIMA DJELA GOVORE

Njihov ratni put vjerna je kopija ratnog puta naše Armije. Pa ipak, po mnogo čemu oni su posebni u odnosu na druge. Dok su mine iz njihovih "rora i sulenara" izazivale paniku u agresorskim redovima, istovremeno su detonacije stodvadesetki ispaljenih sa naših položaja ulijevale sigurnost kod naših boraca na prvoj liniji. A kad je trebalo pomoći saborcima na prvoj liniji i sa puškom u ruci ući u okršaj sa agresorom, oni su opet bili tu. Naše minobacačlije.

Ovu, po mnogo čemu uzornu jedinicu, posjetili smo na njihovom položaju u vrijeme kada je u Parizu potpisivan Dejtonski sporazum. Mir je već uveliko stigao na Vlašić. Tek poneki pucanj sa agresorskih položaja remetio je tišinu koja, nakon svega što smo na ovim istim prostorima doživjeli u zadnjih godinu i po dana, izaziva nekakav čudan osjećaj nelagode.

Nije bilo popravnog

Na izuzetno dobro urađenim i maskiranim položajima, pored posluge koja intenzivno uvježbava brzinu podešavanja cilja i spremnost za eventualna dejstva, zatičemo i prve starješine ove jedinice. Karadžić Edin, Lušija Ekrem i Ćatić Ekrem svojim sugestijama pomažu poslugama da postavljene zadatke što brže i kvalitetnije urade. Prema samoj ozbiljnosti kojom momci prilaze postavljenim zadacima da se zaključiti da je ovo iskusna ekipa koju ni trenutno primirje nije uspavalo.

Tačno u 11.52 sati, dva minuta poslije potpisivanja Dejtonskog sporazuma u Parizu od strane predsjednikaPredsjedništva R BiH Alije Izetbegovića, zbog žestoke pucnjave sa agresorskih položaja, pripadnici baterije MB 120 mm su dobili punu borbenu gotovost. Manirom već prekaljenih ratnika, znajući svako svoj posao i zadatak, u izuzetno kratkom vremenu, oruđa i posade su bile spremni za dejstvo. Ispostavilo se da Srbi pucaju od radosti, pa su cijevi ostale hladne, ali su istovremeno ovi momci pokzali na djelu da se na njih u svakom trenutku može računati. Poslije analiziranja date pune borbene gotovosti, načelnik Karadžić nam govori o samim počecima ove jedinice. Sjećajući se kraja 1992. i početka 1993.godine, od istog smo između ostalog čuli: "Dobro se sjećam samih početaka sukoba sa HVO na području Busovače. Bilo je to vrijeme velikih iskušenja, vrijeme kada se ničim moralo mnogo toga odraditi. Tada smo imali veoma mali broj minobacača, od

INTERVJU

Nastavak sa prethodne strane.

sa 86 glasova za i jednim glasom protiv. Prema tome, Zakon je regularano donesen. Ja sam specijalno, pošto je to bilo važno pitanje, sam htio da vidim je li zaista Silajdžić ovdje imao razloga da se ljuti. Uzeo sam zapisnik Skupštine, tzv stenografski snimak i vidio sam sve ove okolnosti kako je to teklo, kako je bilo prvo glasanje, pa drugo glasanje, odnosno glasanje za amndman, itd. Ustvrdio sam da je to regularno doneseno. To ne bi bilo potrebno da je Vlada kojom je Silajdžić predsjedavao isčistila zakon do kraja i dala ga Skupštini u onom obliku kakao to treba po poslovniku Skupoštine, ali to sve nije bio slučaj. E sad, kada imamo jedan takav zakon, onda Haris traži da se zakon promijeni. I čak ima onaj njegov komentar da on takvom Parlamentu neće da odgovara. Moram reći da sam bio razočaran takvim istupanjem Harisovim. Stavio se iznad Parlamenta i sada mi treba da Parlament mijenjamo, a ne da mijenjamo mandatara. Pravo da vam kaže, meni je žao da Haris ide, ali da mijenjamo Parlament i narod, ja mislim da je bolje promijeniti Harisa. Tim prije što ja Harisa dobro poznajem i mislim da ga malo ko pozanje kao što ga ja poznajem, jer sam dugo radio s njime. Haris je čovjek koji ima velike, mnoge kvalitete, ali Haris ima i značajne mane. Mislim da je jako zaokupljen sobom i da nije problem u nama ovdje, u stranci i u Vladi, problem je u Harisu, po mom mišljenju."

Dejtonske "rupe"

? U čemu je, zapravo, osnova njegovog nezadovoljstva?

"Znate, on tvrdi da su na ovaj način oštećene neke institucije Republike, pa Republika ne može da fukncioniše, nema centralnih institucija itd. Zar ima nekih važnijih institucija od vojske, za prerogativ jedne države. Ali ipak u Dejtonu ja sam bio zaprepašten. Haris je bio šef stručnog tima koji je rukovodio izradom Aneksa 4. Dejtonskog sporazuma i on je radio na tom pitanju. Ja sam deseti ili petnaesti dan sa zaprepaštenjem saznao da tamo nema Armije uopće, nema ni policije, što je možda malo manja mana. Nema nikave službe sigurnosti, ničega. Zašto? - zato što Haris nije komandant vojske, njega uopće nije interesirla ta stvar. Ja sam praktički u Dejtonu morao da pravim "zakrpu" u Sporazumu, da ubacim konačno tu Armiju, a očekivao sam da će to Haris uraditi u Aneksu 4. Međutim, to nije bilo učinjeno. Prema tome, mislim da su to te prirode problemi Jer i ljetos kada je dao ostavku da li iko ikad zna zašto je dao ostavku? Formalno, on je dao ostavku, jer je tražio da se demobiliše 50 hiljada ljudi da bi se mogla oživjeti proizvodnja. "To mi nije udovoljeno i ja dajem ostavku", tako je kasnije objašnjavao. Mi, naravno, tada nismo mogli demobilisati 50 hiljda ljudi. To je bilo vrijeme nakon krize u Žepi i Srebrenici i kao što znate preostao je još jedan važan dio rata. Ali smo sada to uradili. Nismo demobilisali 50 hiljada vojnika, demobilisali smo oko 30 hiljada. Polovinu ljudi smo morali da vratimo u kasarne na njihov zahtjev, jer nisu našli posao. Prema tome, to nije pravi razlog. To je jedna čudna igra s tim stvarima, vrlo ozbiljnim stvarima. Ljetos tih 50 hiljada ljudi, svi su govorili bravo, tako treba da se radi. Ništa nije pripremljeno na terenu. Danas ljudi izađu, demobilisani vojnici, hodaju i vraćaju se poslije tri dana i mole da se vrate u kasarne, jer niko ih ne prima. Ne da nema posla tamo, jer što posla nema, može biti. Vlada nije ni kriva toliko, i ne zna se da li je mogla više učiniti da se obnovi proizvodnja i da može da apsorbira sve te ljude. Ali, nema ni socijalnih programa za doček tih vojnika. Kaže se, dobro, ako ne može otići u privredu može ovamo, ali uglavnom, da čovjek kad dođe da ga neko primi i da ga udomi na izvjestan način, kakav-takav. Problem je u Bosni privreda, problem su putevi, penzioneri, ljekari koji ne primaju plate, problem je besplatni rad na koji se vlada naučila. Vlada se jednostavnmo pomirila sa činjenicom da će ovdje svi ljudi nakon rata raditi besplatno i uzela je da rapravlja o visokoj politici umjesto da raspravlja o tim stvarima. Problem su demobilisani ljudi koji nemaju posla, problem su porodice šehida, invalidi, ranjenici. Problem je ona grupa ljudi koja je juče rješavana tamo na Vozući, a do toga uopće nije trebalo doći. To je problem, nije problem sloboda, kao što kaže Silajdžić. Neka mi neko dokaže da sloboda nema. Tvrdim da nikad slobode u Bosni nije više bilo, od kako ona postoji, iako je ratno doba."

? Gospodine predsjedniče, premijer je uz ovo što ste vi rekli, dao zamjerke na dmokratiju, misleći na konkretan slučaj, da su poslanici bili primorani da promjene svoje mišljenje?

"Kako su bili primorani, ko ih je mogao da primora? Ko može poslanike da primora?"

? Premijer zamjera i SDA, tvrdeći da se ona miješa u poslove Vlade?

SDA i Vlada

"Premijer treba da kaže gdje mu se to stranka umiješala u poslove Vlade. Sad neka neki minsitar kaže, došao je neki komesar iz stranke i naredio to i to. Stranka se jeste, čini mi se u dva maha, umiješala kada su bile vojničke plate u pitanju, ljetos, jer smo insistirali godinu dana da se riješi problem vojničkih plata. On se nije rješavao. Konačno, stranka je izradila model i namet nula ga. Dakle, tu se jeste stranka umiješala. Umiješala se još jednom prilikom, kada su meni kao Predsjedniku stranke došli predstavnici invalidske i šehidske organizacije da im Zakon o porodicama šehidima i invalidima stoji pola godine kod nekog ministra gore. Tada sam ja zahtjevao da stranka kaže - ima da se donese, ili će biti smijenjeni ljudi i da ide odmah na Predsjedništvo. Bio je donesen u roku od par dana. Mi smo to prijekim putem, kratkim putem donijeli. To su dva iznimna mješanja kojih se ja sjećama, potpuno opravdana mješanja u rad Vlade. Ako treba da se ide u Maleziju, dakle, ima vremena da se riješi to, tada se more deset dana ostati i tada moraju tri ministra ići, itd. Ili u Ameriku nekakvu, itd. Ne mogu se, međutim, riješiti neka sasvim određena pitanja. U nas je bilo skoro na granici pobune u nekim jedinicama, jer ljudi ne mogu da shvate da se neke minimalne plate ne mogu riješiti tri godine dana. Tako smo ljetos morali da se umiješamo i jesmo se umiješali i to smo trebali da uradimo. I u ovom slučaju invalida i porodica šehida. Bez ikakva razloga, Zakon je stajao pola godine tamo u ladici nekog činovnika."

? Predlažemo da apsolviramo ovaj dio razgovora pitanjem da li će ovaj način centralne institucije RBiH biti zakinute, zapravo, da li je ovakva Vlada više u korist federalne, ili kako je rekao i sam premijer, HDZ-a, odnosno tog dijela naših partnera?

"Nama je bilo važno da konačno imamo federalnu Vladu i da ne stvaramo komplikacije. Hrvati su se, šta ja znam, natezali, da tako kažem, sa premijerom oko pitanja koliko bi miniostarstava trebala da ima Vlada Republike. On je pošao od jedne krajnosti od nekakvih 10-12 ministara, oni su pošli od druge, od tri i našli su se tu negdje na šest. Onda su se na nekom skupu doveli bili valjda na pet ministara, onda su kasnije uz velika natezanja prihvatili šest s tim da jedan bude bez portfelja. I bili su pomalo zakovani tom odlukom, nisu mogli da je riješe. Haris je tražio šest i sad ja mislim da se pomalo radilo o nekim kapricima da li će biti šest ili pet plus jedan. Radilo se o jednoj nijansnoj razlici koja praktički nema nikakvog značaja. Dakle osim ovog pitanja Armije za koje sam rekao koje nije riješeno na dobar način ni u Dejtonu ni sad, vidite nema ga u republičkoj Vladi, nema funkcije uopće. To, recimo, Haris ne primjećuje da ta funkcija ne postoji u republičkoj Vladi iako je vrlo važna funkcija, a tvrdi da je sad pitanje šestog ministarstva, pitanje biti ili ne biti Republike. Pitanje biti ili ne biti Republike je bilo pitanje vojske, koja je odbranila ovu Republiku i bez koje ne bi bilo ni ove diskusije koju Haris vodi. Ali te funkcije nema. I to mu ne smeta, na primjer.

? Ja bih Vas zamolio, na posljednjem zasjedanju Skupštine primjetili smo jednu izjavu Ivana Bendera, koji je predsjednik Kluba hrvatskog naroda mislim zastupnika rekao je da nije bilo HVO-a ne bi ni mi sjedili ovdje. Malo nelogična, iritirajuća izjava.

"Meni je čudno da mu niko nije ustao da mu odgovori na to, a zaslužvao je da mu se na to odgovori. Šta sam ja u sebi prokomentirao, znate. Ja sam pratio to zasijedanje Skupštine na televizoru. Pomislio sam u sebi da mi ne bi bili i vjerovatno ti imaš pravo, da ne bi mi bili možda u toj zgradi, već našoj pravoj zgradi tamo, znate koja je srušena i naša vojska bi vjerovatno bila na Drini, da nije bilo HVO-a. Tako bih ja njemu, da sam bio na Skupštini odgovorio. I evo sad mu odgovoram."

(Intervju vodio Mujo Delibegović)

http://www.hasib-musinbegovic.com

čega dobar dio bez originalnih nišanskih sprava. A da zlo bude još veće, veoma često se dešavalo da opet imamo više oruđa nego mina, tako da se nije smjelo pogriješiti. Svaka je mina morala pogoditi, jer za popravni nismo imali priliku. Uz sve to, najveći broj momaka koji su danas u ovoj jedinici, u to vrijeme su sa puškom u ruci bili po rovovima, tako da je veoma mali broj ljudi gotovo danonoćno odrađivao posao. Pokazalo se da je i pored svih nedaća koje su nas u to vrijeme pratile, posao izuzetno dobro odrađen."

Bjeljik

Iskustva stečena na ratištima širom BiH, a koja su sticali kao borci u rovovima i napadnim borbenim dejstvima, pripadnici ove jedinice su imali priliku da pokažu na djelu i za vrijeme od kako ova jedinica dolazi na Vlašić. O tome nam komandir Ekrem kaže: "Kada je 24.aprila javljeno da četnici u rejonu Bjeljika žestoko napadaju i da su naše linije odbrane u pitanju, dvojbe nije bilo. Na položaju je ostao najminimalniji broj ljudi, dok su svi ostali momci krenuli na kritični dio linije. Plotuni iz naših oruđa po agresorskim položajima i žestok otpor koji su na liniji pružili naši momci u sadejstvu sa ostalim jedinicama iz sastava 733.bbr dali su rezultate. Agresor se uz gubitke u vlastitim redovima, morao povući na početne položaje."

Naprijed navedene riječi komandira Ekrema same od sebe dovoljno govore o svestranosti njihovih momaka i odlučnosti da dušmanska noga nikada više ne kroči prostranstvima gdje cvjetaju ljiljani. Mnogo je djela ostalo iza ovih momaka koja su potvrdila njihovu odlučnost da rame uz rame sa svojim saborcima na prvoj liniji udare i svoj pečat vremenu koje će se za sva vremena biti predmet interesovanja i izučavanja generacija koje dolaze. Ko zna koliko pogođenih ciljeva, vraćenih agresorskih napada, koliko žrtava nanešenih dušmanima. Koliko odricanja sve za jedan cilj - slobodnu domovinu. U svemu tome, za vidljive rezultate, ginulo se sa znanim idealima, izrastalo u velike ljude vrijedne poštovanja.

Priznanja za postignuto

Za sve urađeno od pretpostavljenih komandi stigla su i zaslužena priznanja, kako za jedinicu tako i za najistaknutije pojedince. O tome nam moralista RIĐO kaže.

"Za ukupno postignute rezultate, u julu mjesecu ove godine komandant 733.bbr major Mirsad Šestić javno je pohvalio ovu jedinicu. Potom stižu i druga priznanja. Naredbom Komandanta 7.korpusa, brigadnog generala Mehmeda Alagića, pov.broj: 04/7-1907/95 od 26.08.1995.godine novčano je nagrađen komandir jedinice LUŠIJA EKREM, a za visok postotak odziva boraca u jedinicu prilikom provjere borbene gotovosti, te za savjesno, disciplinovano i odgovorno izvršavanje postavljenih zadataka, dok je Naredbom Komandanta 7.korpusa pov.broj: 04/7-1923/95 od 29.08.1996.godine jedinica pismeno pohvaljena za savjesno i disciplinovano ivršvanje postavljenih zadataka."

Da pristigla priznanja nisu krajnje mjerilo vrijednosti ove jedinice niti dosadašnji rezultati krajnji domet ovih momaka, najbolje potrđuju riječi pripadnika ove jedinice IMAMOVIĆ MIDHATA koji nam u prolazu reče da za ideale zbog kojih su tu ne postoji gornja granica njihovih mogućnosti. "Iz dana u dan mi smo sve bolji. Dušmani su i do sada dobro osjetili kako bijemo - ako opet šta pokušaju mogu proći samo još gore", reče Midhat, a njegove riječi potvrdili su nam i njegovi saborci Budo, Sakib i ostali koji su se u vrijeme naše posjete ovoj jedinici zatekli na položaju. Kada momci ovakve jedinice kažu tako nešto, a to potvrde i njihove starješine, onda čovjek zaista nema razloga da im ne povjeruje.

Napuštamo ovu jedinicu sa ubjeđenjem da se u narednom periodu neće morati dokazivati, ali i sigurni da će svakom agresorskom izazovu spremno odgovoriti: još jače, žešće i preciznije nego su to do sada činili. Uostalom, ovi momci i nisu navikli na drugo do na pobjede.

Vjerujući da je vrijeme ratno prošlo kao samo jedna ružna epizoda u filmu što se život zove, svim našim dušmanima minobacačlije 733.bbr poručuju: "MI SMO ZA MIR, ALI SMO SPREMNI I ZA RAT - VI ODABERITE!"

Vrijeme buduće, ma kakvo ono bilo, ovi momci dočekuju spremni. Uostalom, od momaka o kojima njihova djela bolje i više od bilo kog novinarskog pera govore, ništa drugo se i ne očekuje. Poodavno su nas navikli da u njih gledamo sa punim povjerenjem.

✎ **Nijaz Begović IS 733.bbr**

http://www.hasib-musinbegovic.com

Prva obnovljena džamija u BiH

NAJLJEPŠI POKLON KRAJIŠNICIMA ZA RAMAZANSKE PRAZNIKE

Graditi i stvarati temeljne su odlike bošnjačkog duha. Nova potvrda tome jeste obnavljanje džamije u džematu Kijevo, općina Sanski Most, koja će vrijednim rukama pripadnika 712.Slavne brdske brigade biti izgrađena i već za Ramazan ponovo biti mjesto sastajanja čovjeka sa svojim tvorcem.

Priča o gradnji svoj početak ima u dolasku dva hrabra borca Prvog bataljona, Edhema Hasičića i Hadže Begovića do ruševina džamije koju su četnici u tri navrata minirali i razorili.

"Hadžo je klanjao akšam, a ja sam sve obilazio okolo, razgledao i razmišljao. Gledam ove lijepe krajiške prostore vidim na brdu nasuprot čitavu pravoslavnu crkvu i teško mi bi zbog srušene džamije", priča Edhem. Tada se rodila ideja, želja i nijet da se džamija napravi. "Par dana smo samo razmišljali šta i kako bi trebalo i kad smo prenijeli naše ideje komandiru čete, on nije imao riječi. Isto tako ni komandant bataljona, ni komanda brigade. Svi su se uključili da pomognu", objašnjava Hadžo.

Iskustva iz Travnika u Krajini

Imajući iza sebe iskustva obnove džamije u Slimenima, stradale prilikom agresije ekstremnih postrojbi HVO-a, graditelji mesdžida u Golešu, na Sečevu i na Vlašiću, okupili su oko sebe grupu majstora. Uz Hadžu i Edhema tu su: hamzalija Kešk0, Hamdo Maglić, Munib Delić, Smajo Maglić i Ajdin Hrnjić. Njih sedmorica od 05.12.1995.godine, prvog dana početka radova, neprekidno su na poslu.

Sa njima je i Nezir Ćosić-Cinka, vozač koji svojim "tamićem" pronalazi i prevlači sve što treba. Ostali pripadnici brigade pomažu u slobodnom vremenu, na pokrivanju krova bilo ih je 50-tak, a svaki dan ih je 10-tak na gradilištu.

Sa čistom vjerom u ALLAHA dž.š. i čvrstim nijetom, džamija izrasta iz dana u dan. Niti nepovoljno zimsko vrijeme, niti nedostatak svega potrebnog za gradnju ne mogu spriječiti marljive neimare. Silan entuzijazam Edhem objašnjava riječima: "Ovo što radimo je nešto naše, nešto za šta se zalažemo svim srcem. I kada se, ako Bog da, vratimo u Travnik ostaće nešto nama drago i lijepo u Krajini".

Vijest o gradnji ,džamije raširila se dolinama Sane, Une i Lašve. Mnogi dolaze, obilaze i posjećuju graditelje. Često ih obiđe i glavni imam Sanskog Mosta Husein ef. Kovačević, doskora savjetnik za vjerska pitanja u 505.Viteškoj bužimskoj brigadi.

Husein efendija ne skriva svoje divljenje za podvig travničkih boraca. Kada 19. januara (28. ša'bana 1416. H.g.) bude svečano otvorena kijevska džamija bit će to i otvaranje još jednog mosta između Srednje Bosne i Bosanske Krajine, između Travnika i Sanskog Mosta.

IS 712.Sbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

OBRAĆANJE KOMANDANTA KORPUSA NA SVEČANOSTI OTVARANJA DŽAMIJE U SELU KIJEVO

Draga braćo i sestre dragi borci i starješine, poštovani saradnici i gosti

Selam alejkum .... i dobro došli na otvorenje prve, novoizgrađene poslijeratne džamije u Bosanskoj Krajini!

Veoma mi je drago što prisustvujem ovom veselju i što smo se u ovolikom broju okupili. Ako Bog da - biće ovakvih veselja sve više i to uskoro.

U ovom ratu čiji je samo prvi dio završen, agresori su nam udarili na sve vrednote koje smo imali - kuće su nam popalili, imovinu opljačkali, sa imanja nas otjerali. Dvjesta hiljada Bošnjaka je pobijeno ili nestalo, Evropa se potrudila da milion naših zemljaka temeljito po svijetu raseli, ali ono nad čime je agresor najviše vodio računa da na zemlji ne ostane - bile su naše džamije, naše svetinje. One su ga najviše plašile, podsjećale na nas i opominjale da ćemo se mi vratiti na svoje. Zato su ih do temelja rušili. U ovom ratu srušili su nam osam stotina džamija. Ovdje u Sanskom Mostu - nije ostala ni jedna. A mi njihove crkve nismo rušili. Vidi se to i odavde sa ovog mjesta, jer ko u Boga vjeruje takva djela ne čini. Ali, Bog ne voli one koji po zemlji nered prave. I mi ćemo se potruditi da ih zaslužena kazna stigne što prije.

Sagradićemo mi sebi nove džamije, mnogo džamija. I nećemo dati da ih iko više ruši! Svako selo - neka ima jednu džamiju. Neka se zna da je muslimansko selo. Neka to kartografi nacrtaju i na kartama i neka nam niko više ne spori čija je ovo zemlja. A ova mjesta, gdje su naše srušene džamije, ograđićemo - kao spomenike nekulture, varvarstva i zločina, neka pokazuju na one koji sve to uradiše i sve to vidješe, a ne spriječiše. Ostavićemo ih takve da ih optužuju, da na njih pokazuju i da ih to progoni kao noćna mora.

Evo i ovu prvu poslijeratnu džamiju, čijem otvaranju prisustvujemo, sagradiše pripadnici Armije Republike BiH - borci 712.Slavne brigade travničke - njih 9 na čelu sa Edhemom Hasićićem. Dok su ovaj prostor branili - pravili su sebi džamiju. Sad je poklanjaju Kijevljanima. U ovom našem ratu Armija je nerijetko pokazala da je najorganizovaniji dio društva i da u svemu prednjači. I ovo je još jedan dokaz. Da vojni komandant džamije i druge zadužbine po Bosni prave - stari je običaj, star koliko i naša vjera u Bosni. Nadam se da će taj lijepi običaj i ostati.

Dragi prijatelji, dolaze nam mubarek dani Ramazana, dani kada ćemo sebe provjeriti koliko smo djelo, moralno i psihofizički - ojačali i uznapredovali. Iko su nam džamije porušene - imaće se gdje i teravije klanjati.

Zato je i ove godine povodom Ramazana Komanda 7.korpusa izdala vaktiju potrebnu postačima, a koja se odnosi na cijelokupnu zonu Korpusa. Izdala je i lijep Priručnik "Zašo i kako se klanja namaz" - pa, podsjetite se i koristite ga.

Na kraju, želim vam svima ugodan boravak u Sanskom Mostu, želim da se ovakvim i drugim povodima susrećemo češće. Zahvaljujem graditeljima - da ih Bog podari dobrim zdravljem i svakom srećom.

Es-selamu alejkum

***

Izvršavajući svoje zadatke u Bosanskoj Krajini, pripadnici Trećeg Turbetskog bataljona 712.Slavne brdske brigade uredili su u školi u selu Kijevo, općina Sanski Most, vojnički klub. Očistili su jednu učionicu, poredali klupe i stolice, postavili video i TV aparat. Osim sa ispunjavanjem slobodnog vrmena gledanjem filmova i tokom rata primljenog materijala o bataljonu, igranju šaha, klub je poslužio i za izvođenje obuke kada je loše vrijeme onemogućavalo nastavu napolju. U prostoru vojničkog kluba komanda btaljona je 09.januara upriličila skromnu svečanost uručivanja priznanja koja su dodijeljena pripadnicima bataljona u povodu treće godišnjice brigade, a za što, zbog obaveza, do sada nije bilo prilike. Svečanosti su prisustvovale starješine komande brigade, a priznanja su uručili Načelnik Štaba Enver Beganović i komandant bataljona kapetan Husein Šakić.

****

Boravak u Sanskoj dolini PK za moral Trećeg bataljona 712.Sbbr Muhamed Melić iskoristio je da sa starješinama komandi brigade i bataljona posjeti porodicu šehida Fikreta Omerinovića, koja se prije dva mjeseca doselila u Sanski Most. Bila je ovo prilika da se Emiri Omerović i njenim sinovima Elviru i Almiru uruče novčani prilog i paket koji su dijeljeni povodom treće godišnjice brigade, kao i da se sagledaju životne prilike ove porodice.

http://www.hasib-musinbegovic.com

707.SLAVNA BRDSKA BRIGADA

Nastala transformacijom 307.mtbr i jedinica OpŠTO Bugojno, 307.bbr,odnosno, 707.Sbbr u svom ratnom dnevniku zabilježila je sjajne uspjehe. Jedinica je zvanično formirana 21.oktobra 1993.godine, mada je njen stvarni datum postanka vezan za početak otpora srpsko-crnogorskoj agresiji na ovim prostorima, odnosno za gore navedene jedinice 307.mtbr i jedinice OpŠTO Bugojno.

Zvjezdani put jedinice OpŠTO Bugojno i 307.mtbr (odbrana Bugojna od SCA i slamanje agresije i ekstremnih dijelova HVO-a) nastavljen je i u 307.bbr, odnosno današnjoj 707.Sbbr.

307.bbr odigrala je ogromnu ulogu u operaciji oslobađanja Kupresa, gdje je stvorila sve preduslove za razbijanje "kupreškog bedema" i tjeranje četnika sa prostora kupreške visoravni.

U ovoj oslobodilačkoj operaciji jedinice 307.bbr oslobodile su preko 70 km najdominantnijeg i nejnepristupačnijeg terena na operativno-taktičkom pravcu Kupres - Bugojno, zarobile ogromne količine MTS-a i 14 agresorskih vojnika, među kojim a1 oficira i 2 podoficira. Ne treba nikako zaboraviti da su jedinice 307.bbr na Stožerskom platou probile posljednji bedem odbrane Kupresa i da su jedinice ove brigade prve ušle u oslobođeni grad.

Za ogroman doprinos u odbrani i oslobađanju zemlje 707.bbr 18.januara 1995. godine dobiva počasni naziv "Slavna". Od aprila do avgusta te godine 707.Sbbr ima značajne manevre na Vlašićko, Turbetsko, Visočko i Sarajevsko-trnovsko ratište, gdje na prva tri uspijeva probiti linije odbrane stare koliko i agresija, a na četvrtom oslobađa objekat Trogir, s.Mošiće i uspostavlja kontrolu na dijelu puta Sarajevo-Trnovo. Po povratku sa ovih ratišta u 707.Sbbr vrše se opsežne pripreme za novi veliki poduhvat, oslobađanje Donjeg Vakufa. O ovoj operaciji, gdje su jedinice 707.Sbbr dale ogroman doprinos, ravan onome prilikom oslobađanja Kupresa, ako ne i veći, komandant brigade, nadkapetan Almir Idrizović kaže:

"Pripreme za oslobađanje Donjeg Vakufa traju od samog formiranja prvih jedinica Armije na ovim prostorima, a konačne uslove smo stekli u septembru 1995.godine. Samo oslobađanje Donjeg Vakufa može se podijeliti u dvije etape. U prvoj etapi 707.Sbbr je u silovitoj akciji oslobodila dominantne objekte V.Plazenicu i Čučkovine, čime su stvoreni uslovi za ulazak u Donji Vakuf. U drugoj etapi, su priperme za konačan slom neprijatelja trajale dva dana, jedinice 707.Sbbr su 12.septembra u nekoliko silovitih napada uspjele probiti četničke linije u rejonu Dekala i nastaviti sa gonjenjem neprijatelja, do samog ulaska u Donji Vakuf. Ispred nas se naazila 31.brigada četničke vojske, koja je u potpunosti razbijena i iz koje je zarobljeno preko 200 neprijateljskih vojnika i kompletan brigadni MTS i intendantska oprema. Ovim su se borci i starješine 707.Sbbr na najbolji način zahvalili i odužili borcima Donjeg Vakufa, koji su isto tako dali neizmjeran doprinos u oslobađanju i odbrani teritorija opštine Bugojno, kako od SCA, tako i od ekstremnih dijelova HVO-a".

Po oslobađanju D.Vakufa, nakon kraćeg boravka na padinama Vlašića, jedinice 707.Sbbr odlaze na ratišta Bosanske Krajine, gdje daju neizmjeran doprinos u odbrani novooslobođenih i oslobađanju novih prostora ovog dijela R BiH.

Za kraj ovog kratkog prikaza 707.Sbbr (mnoge bitke i uspjehe nismo mogli, zbog skučenosti prostora nabrojati i opisati - op.a.), izdvajamo kratku poruku komandanta Almira Idrizovića borcima i starješinama 77.Vrbaske divizije, pa samim tim i 707.Sbbr: "Ovaj mir nas ne smije zavarati. Rat koji smo vodili treba biti pouka našim pokoljenjima, da se ne bi ponovo dogodio pokolj našeg naroda, a žrtva i šehidi koji su dali ono najvrjednije ne bi bili uzaludni".

770.Slavna brdska brigada

POVRATAK NA OGNJIŠTA

Nikla u Bugojnu od dobrovoljaca iz Donjeg Vakufa protjeranih sa vlastitih ognjišta, koji su se nesebično borili u sastavu 307.motorizovane brigade za kućne pragove svojih komšija Bugojanaca. Borci i starješine 770.Sbbr odlučno su branili i Gornji Vakuf s nadom da će jednog dana pravac napada biti nizvodno rijeke Vrbas. Nakon efektne operacije Mala Šuljaga, dobiva naziv "Slavna". To je ulilo nadu donjovakufskim muhadžirima u Bugojnu da ima snaga koje mogu vratiti 13.500 Bošnjaka na ognjišta. Ta želja bila je vodilja zlatnim ljiljanima sa Vrbasa, koji su učestvovali u odbrani značajnih prostora Srednje Bosne. Najdraža operacija u kojoj su bili akteri borci i starješine 770.Sbbr je oslobađanje Donjeg Vakufa. Nisu se ni stišale emocije okupljanja na kućnim pragovima moralo se krenuti u odlučnu bitku za novooslobođeni Ključ. Komandant ove jedinice nadkapetan Amer Duraković kaže: "770.Sbbr transformisana je iz 307.motorizovane brigade 21.oktobra 1993. godine. Naime, borci ove brigade borili su se od samog početka rata. U septembru 1992.godine uključuju se u 307.mtbr. Sredinom marta 1994.godine oslobađa u samostalnoj akciji značajan objekat Malu Šuljagu da bi kasnije nastavila uspješan ratni put preko operacije oslobađanja Kupresa, zatim Vlašićkog platoa, Košćana, Crnog vrha, da bi 10.septembra počela sama operacija oslobađanja Donjeg Vakufa. Sam ulazak boraca 770.Sbbr u Donji Vakuf značio je povratak na njihova ognjišta nakon tri i po godine rata, nakon svih snova koji su oni imali tokom rata. Sama činjenica da je ovo prvi grad koji je oslobođen i koga je oslobodila Armija R BiH znači mnogo. Tog dana za brigadu i sve njene borce, odnosno sve građane Donjeg Vakufa značilo je posebnu sigurnost. Svi napori koji su činjeni u izbjeglištvu nisu bili uzaludni. Pred borcima 770.Sbbr je puno sjajnija budućnost, jer će moći svoj život vratiti u normalu, koju su imali prije rata. Dakle, svako od njih sada može svoj život organizovati kvalitetnije."

Sve u svemu, 770.Sbbr na smotri je gazila svojim donjovakufskim stazama, a ako zatreba opet će i drugim bosanskim - našim zajedničkim. Baš kao što je bilo u oktobru ove godine u Zapadnoj Krajini u velikoj bici za novooslobođeni Ključ.

http://www.hasib-musinbegovic.com

705.Slavna brdska brigada

KORAK BLIŽE JAJCU

Ova jedinica ima prekaljene ratnike, koji su prošli mnoga ratišta i učestvovali u značajnim bitkama sa agresorom. Od Jajca do Vinca preko Travnika, Bugojna, Gornjeg Vakufa, Novog Travnika, Viteza, Žepča, Zavidovića, Kakanja, Busovače, Visokog, Ilijaša, Kupresa i Donjeg Vakufa. Slavan i trnovit put jajačkih asketa, koji su zapamćeni kao izuzetno izdržljivi momci, kojima snježni nanosi i smetovi nisu bili prepreka da se danonoćno pješači i stigne na odredište i izvrši naređenje. Dakle 705. Slavna (jajačka) brdska brigada izvršava težak zadatak i ratne 1993. godine kada stiže na Vranicu iz Bilješeva kod Kakanja, ali i 1995. godine na Opaljenik na Vlašićkom platou na temperaturi i u klimatskim uslovima nemogućim za ratovanje. Ustvari za borce i starješine 705. Slavne brdske brigade nema nemogućeg. To potvrđuju i riječi majora Abida Gromile, komandanta ove jedinice. "Kad bi sumirali sve rezultate koje je 705.Sbbr postigla u protekle 3 godine, kad bi sabrali sva mjesta gdje se borila, a to je otprilike 26 lokacija, onda bi to značilo da se 705.Sbbr borila na svim tarenima gdje se branila i odbranila Bosna." U posljednjim dejstvima oslobađanja Donjeg Vakufa 705.Sbbr dala je veliki doprinos. Ono što mogu reći da će biti zapisano velikim slavnim slovima istorije 705.Sbbr, to je uzimanje, u sadejstvu sa ostalim jedinicama 7. Korpusa, repetitora Opaljenik na Vlašiću, uzimanje stare i nove vile na Kupresu i oslobađanje našeg prvog grada Donjeg Vakufa. 705. Sbbr za vrijeme operacije Donji Vakuf imala je iztuzetno težak zadatak, probiti zloglasnu četničku liniju na Poganoj ravni, zatim, izaći na prevoj Komar. Za kratko vrijeme ova Brigada je to i uradila. Jer svaki korak bliže prema gradu Jajcu borcima 705. Sbbr znači mnogo, pa sad zamislite šta je značilo oslobađanje Donjeg Vakufa. Samim ulaskom u grad Donji Vakuf mi smo znali da ćemo doći i do svog grada, što se, evo, zamalo i ostvarilo. Za sve borce to je najveći uspjeh koji je Armija postigla. Što se tiče ulaska u Jajce ja sam svojim borcima i građanima Jajca jasno rekao da nemaju potrebe misliti da neće ući u svoj grad. Momentalno je na politici da odradi svoje, a ukoliko ne bude odradila Jajčani imaju takvu Brigadu da će ući u Jajce i silom.

Na smotri jedinica 77. Vrbaske divizije u Donjem Vakufu sasvim je jasno bilo da će naredno slično postrojavanje ove jedinice biti baš u rodnom Jajcu.

717.SLAVNA LAHKA BRIGADA

Od 18.novembra 1992. godine u Gornjem Vakufu djeluje 317.bbr. Pripadnici ove brigade postigli su zavidne rezultate u odbrani Trnova i Rogoja. U impozantnom putu ove jedinice, svakako da najsvjetliju tačku predstavlja odbrana Gornjeg Vakufa od najezdi barbarskih hordi HV i HVO. O kakvoj borbi i kojoj sili se radilo možda će najbolje reći podatak da je hrvatski agresor jedno vrijeme G.Vakuf napadao sa četiri brigade HV, kojima su pomagali domaći izdajnici (HVO) jačine dvije brigade uz silnu tehniku na kojoj bi pozavidjela i Miloševićeva soldateska. Ali srce Bošnjačko i ljubav prema domovini bili su jači od tenkova, VBR-ova i tona čelika, jer znali su gornjovakufljani da je njihov grad vrata Srednje Bosne. Pored gode navedene herojske odbrane G.Vakufa, svakako da su najveći uspjesi 317.Sbbr, koja je kasnije preformirana i preimenovana u 717.Slbr, učešća u oslobađanju Kupresa i D.Vakufa. Između ove dvije velike oslobodilačke operacije jedinice 717.Slbr učestvuju i u operacijema deblokade Sarajeva.

Prilikom operacije Kupres, jedinice 717.Slbr (tada 317.Slbr) oslobađaju M. i V. Siver izuzatno značajne objekte i "otvaraju put" prema Mračaju. I u drugoj velikoj oslobodilačkoj operaciji, oslobađanju D.Vakufa, jedinice 717.Slbr takođe daju veliki doprinos. A evo šta o istoj kaže major Faruk Aganović-Jupi, komandant one brigade:"Jedinice 717.Slbr dale su veliki doprinos na oslobađanju privremeno okupiranih teritorija D.Vakufa. Jedinice su prako deset dana danonoćno isoljavale žestoku vatru na neprijeteljske položaje, lijevo rijeka Vrbas desno Kik-Vis. Neprijatelj je iz dana u dan bio sve slabiji i iscrpljeniji, tako da smo u jednom "momentu u sadejstvu sa drugim jedinica 77.Vd KOV-e zakoračili i promarširali kroz D.Vakuf".

O snazi neprijatelja major kaže:"Jedinice agresora nisu bile dovoljno jake da zaustave 77.Vd". Poslije oslobađanja D.Vakufa slijedi put u Bosansku Krajinu, gdje jedinice 717.Slbr u potpunosti opravdanaju naziv Slavna u svo imenu. Za kraj ovog prikaza 717.Slbr prenosimo poruku komandanta Jupija borcima i starješinana 77.Vd i 717.Slbr "Očuvanjem svojih domova očuvali ste mnoge. Mislim da su oni (borci 717.Slbr-op.a) zaslužni što je gornjovrbaska dolina ovakva kakva jeste. S tim uopće ne želim umanjivati vrijednosri ostalih jedinica koje su bile tu rame uz rame i mislim da borci jedinica 77.Vd trba da su ponosni što su dali ovo što imamo. Drugi će imati šta da uče a istorija će pamtiti ono što su oni dali i ja bih im svima čestitao i zahvalio im se. Pomenuo bih ovde šehide, koji su dali veliki doprinos. NJih ne smijemo nikada zaboraviti, to su najbolji sinovi ove zemlje. neka im je rahmet svima. Invalidima kao i borcima, svim borcima, bih poručio ako zatreba da se ponovo nađemo svi u istom stroju".

http://www.hasib-musinbegovic.com

Član Predsjedništva R BiH i podpredsjednik Federacije dr Ejup Ganić na smotri jedinica 77.Vrbaske divizije:

VI STE GARANCIJA DA SE VIŠE NIKAD NE PONOVI SREBRENICA

Defileu i smotri jedinica 77.Vrbaske divizije u Donjem Vakufu prisustvovao je i član Predsjedništva R BiH i podpredsjednik Federacije dr Ejup Ganić, koji je prilikom obraćanja borcima i starješinama rekao sljedeće:

Dragi borci, drage starješine! Vi predstavljate snagu Bosne. Vi predstavljate garanciju za budućnost naše domovine BiH. Ovo je vrijeme kada se moramo sjetiti naših drugova koji dadoše život za slobodnu Bosnu. Vi ste oslobodili srce Bosne predvođeni vašim slavnim komandantima. Uzeli ste učešća u bitkama širom naše domovine. Ovo je vrijeme i za druga sjećanja. Moramo se sjetiti Srebrenice i drugih mjesta, gdje je agresor izvršio genocid. U okolini Srebrenice preko deset hiljada naših građana, djece, omladine, boraca, civila, leži u masovnim grobnicama. Čujem da im ovih dana četnički lešinari odnose kosti da bi sakrili ono što se ne može sakriti, da bi sakrili taj užasni zločin, o kojem cijela svjetska zajednica zna sve pojedinosti. Zbog toga ćemo tražiti da snage IFOR-a omoguće legalnim organima vlasti da odu u Srebrenicu i sahrane, na način dostojan čovjeka, svaku žrtvu genocida. Njihovi mezari ostaće u Srebrenici na njihovim imanjima, gdje su im očevine i pradjedovine. Međutim, jedna od prvih lekcija bosanske čitanke treba da uključi priču o Srebrenici i drugim mjestima u kojim aje agresor izvršio genocid, da bi mlade generacije znale kako se branila Bosna, ko je branio Bosnu, kad je bilo najteže, a za istoričare da se uvjere kako je međunarodna zajednica na Srebrenici počela da gradi novi svjetski poredak.

Dragi borci, ovo je trenutak kada u ime državnih organa želim da poselamim, pozdravim i zahvalim našim majkama, suprugama, sestrama, vašim očevima, jer vi ste, svaki od vas, odrasli u porodicama koje su odisale atmosferom za nešto humano i patriotsko. Želim vam sve najbolje i da svi budemo zajedno", rekao je na kraju prof. dr Ejup Ganić.

Komandant 7.korpusa brigadni general Mehmed Alagić u oraćanju borcima 77.Vrbaske divizije

ZADRŽALI STE OSLOBOĐENO, OSLOBODILI OKUPIRANO

Iako se smotra jedinica 77.Vrbaske divizije, iz sastava 7.korpusa, odvijala u povodu oslobađanja Donjeg Vakufa, nakon nešto više od tri i po mjeseca od ovog značajnog događaja, to ništa ne umanjuje njegov značaj. Dostojno obilježen jedan datum oslobađanja prvog grada u R BiH ispod četničke okupacije. Učinile su to iste one jedinice 7.korpusa koje su učestvovale, samostalno ili u sadejstvu sa drugim jedinicama naše Armije, na brojnim ratištima, širom naše domovine, od Kupresa i Bugojna, Gornjeg Vakufa, Komara, Turbeta, Vlašića, Srednje Bosne, od Sarajeva do Krajine.

Veličanstvenom defileu i smotri jedinica 77.Vrbaske divizije prisustvovao je i Komandant 7.korpusa, brigadni general Mehmed Alagić, koji se borcima i prisutnim građanima obratio riječima: "Dragi borci, drage starješine, dragi građani Donjeg Vakufa, es-selamu alejkum! Posebno mi je drago što danas i ovdje u Donjem Vakufu obilježavamo jedan period koji je iza nas. Njegov rezultat je bio zadržavanje onog što je bilo slobodno, a oslobođeno što je bilo okupirano. Oslobođen je prvi grad u R BiH, to je vaš i naš Donji Vakuf.

Dragi borci i starješine, vrijeme koje je za nama karakterišu izuzetni rezultati i uspjesi. Ja kao Komandant, u prvo vrijeme Trećeg, a poslije 7.korpusa, ponosim se sa vama kao i sa onim borcima koji sad nisu sa vama u stroju, koji se i sada nalaze na izvršavanju redovnih zadataka. Želim da vam se zahvalim, ne u onom komandantskom smislu, nego kao građanin Sanskog Mosta sa prostora Bosanske Krajine, vama koji ste, srčano i nesebično, omogućili da se proširi slobodni prostor naše zemlje i da se oslobodi najmlađi grad, odnosno najmlađa opština, Sanski Most", rekao je, pored ostalog, general Alagić.

http://www.hasib-musinbegovic.com

NAJBOLJI MEĐU ZLATNIM LJILJANIMA SA VRBASA

Na smotri jedinica 77. Vrbaske divizije Armije RBiH u Donjem Vakufu u povodu oslobođenja ovog gradića na Vrbasu uručena su ratna priznanja, nagrade i pohvale najzaslužnijim borcima , starješinama i jedinicama. Ratno priznanje značku "Zlatni ljiljan" dobili su: Sead Čaušević Čaki (717.S Ibr), Ramiz Hajdarević (717. Slbr), Muharem Hadžiabdić-posmrtno (717.Slbr), Nihad Dautbegović (707. Sbbr), Nermin Muratspahić (707. Sbbr), Esad Rahmanović (770. Sbbr), Fadil Sole Fačo (770. Sbbr), Besim Učambrlić (77. Vd), Ismet Ždralić (705. Sbbr). i Armin Cvjetić-posmrtno (705. Sbbr). Ratno priznanje "Srebreni štit" dobili su Azem Duraković (707. Sbbr) i Munever Prijić (717. Slbr). Sahat sa posvetom Generalštaba uručen je Nailu Đelilloviću (707. Sbbr), Naimu Jusiću (770. Sbbr), Moji Muminoviću (717.Slbr), Ibrišimu Operdiji (770. Sbbr), Izetu Skrobi (707. Sbbr) i Muharemu Zahiroviću (717. Slbr). Generalštab Armije RBiH novčano je nagradio sa po 200 DM deset boraca jedinica 77. Vd. Ovu nagradu na smotri u Donjem Vakufu dobili su: Zenur Delić (707. Sbbr), Halid Draginović (770. Sbbr), Adem Duraković (707. Sbbr), Halil Prijić (717. Slbr), Rasim Rujanac (770. Sbbr), Meho Zulum (717.Slbr) i Kijad Maglić (705.Sbbr). U povodu oslobođenja Donjeg Vakufa na smotri jadinica 77. Vrbaske divizije Pismene pohvale armiskog generala Rasima Delića, komadanta Armije RBiH uručene su najzaslužnijim jedinicama i pojedincima iz vojničkih kolektiva ove formacije. Dakle, Pismenu pohvalu Generalštaba dobili su: 717. Slbr, Senad Crnkić (770. Sbbr), Sihanuk Karabeg (707. Sbbr), Nermin Mehtić (770. Sbbr), Hazim Šupčić (717. Slbr), Nisim Sušić (770. Sbbr) i Zajko Zekotić (717. Slbr). U Donjem Vakufu na smotri jedinica 77. Vd uručene su i Pismene pohvale brigadnog generala Mehmeda

Alagića komadanta 7. Korpusa.

VRBASOM DO SLOBODE - 77VD
PRIPREMILI
1. Fatima Ibrica
2. Dijana Hadžić
3. Husein Alibegović
4. Ismet Muratspahić
FOTO REPORTERI
1. Irfan Mehmedagić
2. Ahmet Mehmedagić
3. Abdulah Karadža

http://www.hasib-musinbegovic.com

ISTINSKA SILA

Dejtonski dogovori sa sobom su donijeli i niz neophodnih radnji koje treba pretvoriti u realnost. Jedna od tih realnosti je smanjenje broja pripadnika Armije R BiH, te potpuna profesionalizacija ostatka iste.

Dakle, postepena ka potpunoj transformaciji A R BiH. Prva Armijska formacija koja je "nastradala" u tom procesu je 7.korpus. Inače najmlađi među korpusima - popularno zvani ljuti, i to odlukom Predsjedništva R BiH. Tom odlukom određeno je da se dio jedinica priključi 5., a dio 3.korpusu. Sigurno je i to da će jedan dio boraca i starješina biti demobilisan i prebačen u rezervne jedinice. Dakako, sam proces ukidanja 7.korpusa je obimniji posao, tako da će on vjerovatno teći po fazama, a njegovi pripadnici zaslužuju da se napravi osvrt na njihov ratni put. Put koji je u protekloj 1995.godini bio zaista blistav i posut brojnim borbenim uspjesima. Nekoliko događaja koji su ovu Armijsku formaciju protekle godine gurnuli u prvi plan.

Februar mjesec

Prvi je veličanstvena smotra dijela jedinica koja je održana u Travniku, na kojoj je Komandant 7.korpusa brigadni general Mehmed Alagić najavio preokret u dotadašnjem toku rata, te velike pobjede bh-a Armije. Već tada je bilo jasno da njegove riječi o spajanju sa 5.korpusom negdje u Krajini više nisu fraza, puko dizanje morala, nego jedna gola istina rečena na osnovu onoga što je viđeno ispred svečane bine. A to su bili bosanski borci koji su prerasli fazu borbe u farmericama zasnovane samo na patriotizmu. Borci dobro obučeni i naoružani. Nije prošlo mnogo vremena i oni su potvrdili svoju snagu i znanje.

Mart-April mjesec

Dakle, drugi ključni trenutak zbio se na srednjobosanskoj ljepotici, Vlašiću, planini sa koje je agresor sijao smrt u nekoliko okolnih gradova. Ni snijeg, ni mećava, ni niske temperature nisu spriječile pripadnike 7.korpusa da oslobode većinu njegovih prostranstava, a posebno dva najviša dijela, Galicu i Paljenik radio-relejno čvorište od izuzetnog značaja. Slike ove operacije putem TV-a obišle su cijeli svijet. Potrebno je istaći da je bitnu ulogu u cijeloj operaciji igrala i jedna "gostujuća ekipa" - Gardijska brigada.

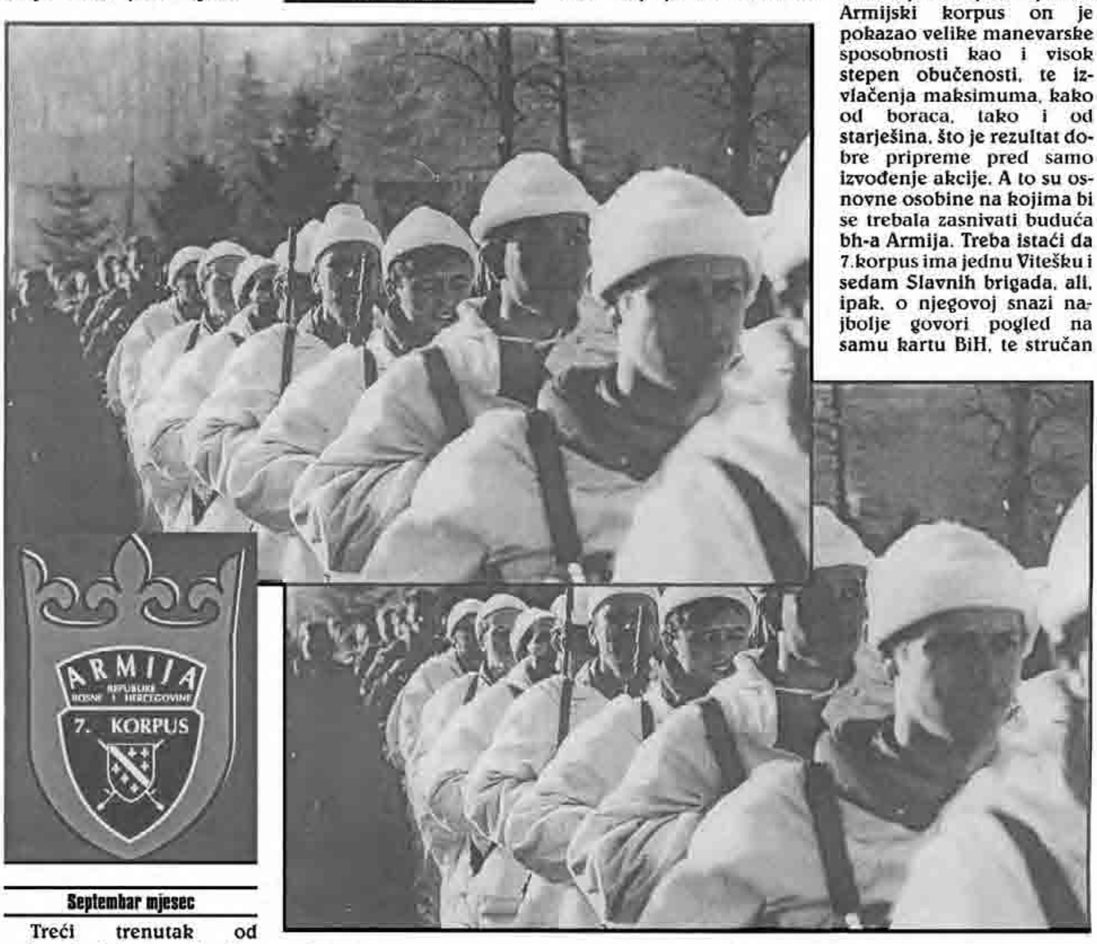

Septembar mjesec

Treći trenutak od važnosti, kako za Armiju, tako i za BiH svakako je oslobađanje Donjeg Vakufa i Komara što je bio poticaj drugim korpusima da krenu još jače. Ovom operacijom postignuto je da nekoliko okolnih gradova prodiše "punim plućima", a 13.000 donjovakufljana vratilo se svojim kućama. Pokazana je i sposobnost oslobađanja gradova, a ne samo visova. Tada je general Alagić, svjestan ogromnih uspjeha i novih zadataka, rekao: "Moramo se učiti hodati po zemlji, ne po vasioni, nego po zemlji i to od čuke do čuke".

Oktobar mjesec

I onda je uslijedio onaj četvrti trenutak, onaj koji se čekao tolike ratne godine - spajanje sa 5.korpusom, silom nebeskom i potom zajedničko borbeno djelovanje, dvije različite vojne strategije protiv agresora. Rezultat, novooslobođene teritorije Bosnaske Krajine očuvane su od ofanzive agresora, a oslobođene su još neke teritorije. Među njima i jedan od najljepših bosansko-hercegovačkih gradova Sanski Most. Stekli su se uslovi za povratak mnogih Krajišnika, ali i uslovi za konačan rasplet i oslobađanje Banja Luke i Prijedora koji je bio dobrano pust. Ipak i ove pozicije dinijele su jaču pregovaračku ulogu našoj političkoj delegaciji na mirovnim pregovorima.

Iz svega ovog vidljivo je da je uloga 7.korpusa protekle godine zaista bila nezamjenjiva, u mnogim slučajevima i ključna. Nekoliko puta njegovi borci su pokazali da znaju izvesti i neke složenij etaktičke udare, kao naprimjer, tenkovsko-pješadijski udar na Poganoj ravni ili savladavanje oštrih i okomitih stijena na Galici u dubini nerprijatelja, te na strahovito jake agresorske napade odgovoriti još snažnije i moćnije. Iako je 7. najmlađi Armijski korpus on je pokazao velike manevarske sposobnosti kao i visok stepen obučenosti, te izvlačenja maksimuma, kako od boraca, tako i od starješina, što je rezultat dobre pripreme pred samo izvođenje akcije. A to su osnovne osobine na kojima bi se trebala zasnivati buduća bh-a Armija. Treba istaći da 7.korpus ima jednu Vitešku i sedam Slavnih brigada, ali, ipak, o njegovoj snazi najbolje govori pogled na samu kartu BiH, te stručan katastarski uvid u oslobođenu kilometražu. Mjesto za ovaj Korpus zagarantovano je u bosansko-hercegovačkoj istoriji, zagarantovano onim najsvetijim - borbom.

E.Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

? Kao moralista - dajte jedan presjek situacije u jedinicama.

Nalazimo se u jednoj veoma delikatnoj situaciji, vama je poznato da su Dejtonski sporazumi u punom jeku njihove implementacije, te u tom smislu sve posljedice se dešavaju po Armiji R BiH, kao u ostalom i vojske drugih subjekata, strana u ukupnom ovom bosansko hercegovačkom prostoru.

U tom smislu i jedinice 7.korpusa A R BiH trpe transformaciju i vjerovatno će neke od njih prestati da postoje, mnoge od njih će bit prevedene u "R" sastav, neke od njih će doživjeti transformaciju i ostati kao profesionalne jedinice.

U svakom slučaju, vrijeme je da se da jedan osvrt unazad, kako su Organi za moral svih nivoa, ja ću reći samo od Komande Korpusa preko brigada do Organa za moral u najnižim jedinicama, bili u funkciji zadataka koji su njima bili postavljeni. U svakom slučaju, već na samom početku može se kazati da je ovaj rat po svojim specifičnostima bio takav, da je tražio veoma sposobne kadrove u okviru Komande jedinica koji će se baviti pitanjima morala. Možda je to i zbog toga što je u Organe za moral bila postavljena jedna problematika koja, možda, njima izvorno i ne pripada - to je problematika vezana za socijalno-statusna pitanja.

Budući da se tim pitanjima država nije mogla na organizovan način baviti od samog početka, bilo je neophodno da sve anomalije koje su se dešavale u društvu, u državi, u jedinicama - zapravo - verbalno i svojim ličnim primjerima amortizuju pomoćnici za moral i druge starješine Komande.

Sa tog stanovišta, dakle, pošto je socijalno-statusni položaj borca bio u ovom četvorogodišnjem ratu nedefinisan, onda je samim tim bila veća uloga ovih Organa. Međutim, najveći dio poslova vezanih za ova pitanja su prošla i možemo kazati da je upravo ovaj segment RiK-a položio ispit. Tražilo se u ovom ratu da starješina na dužnosti pomoćnika za moral bude čovjek posebnog autoriteta, čovjek posebnog moralnog kvaliteta, moralnog lika, čovjek koji će biti uzor i što se tiče askerskog načina života i podnošenja naporakao i odnosa prema svim onim anomalijama koje su pratile naš oslobodilački rat; tražilo se da bude čovjek koji je sposoban da podnese napore, da bolje razumije situaciju, da u potrebu izdržavanja i podnošenja takve situacije ubijedi druge. Upravo taj kadar ti ljudi - moralisti - bili su nasušna potreba našim jedinicama.

? Kakav profil starješine moraliste je zahtijevao ovakav oblik rata koji smo vodili?

Ja mogu kazati jednu stvar, da je moralista morao biti obrazovan čovjek, ako nije obrazovan čovjek nije mogao biti PK za moral, bar ne u višim komandama i nije mogao amortizovati sve probleme koji se se dešavali u našim jedinicama.

Pukovnik Hasib Mušinbegović

MORALISTI SU IZVRŠILI SVOJ ZADATAK

Dakle, trebalo je da bude pismen da bude intelektualac. U smislu prevođenja nekontrolisanih situacija, panike, neorganizovanih stanja - raspada u organizovana stanja i situacija, mislim da je ovaj rat zatražio da moralista bude opet čovjek "masovik", čovjek koji umije komunicirati sa masama. Čovjek koji umije iz nekontrolisanih situacija vojničku strukturu prevesti u kontrolisanu. Dakle, trebalo je da to bude čovjek, pored toga što mora biti visoko obrazovan - sposoban da sa masama može uspostaviti kontakt na brz i lahak način, da ima visok autoritet, sugestivnu moć uticaja na maše.

Moram naglasiti da bi moralista morao biti čovjek koji razumije duboko naše opće društvene vrijednosti vezane za državotvornost Bosne i Hercegovine, onaj koji poštuje nacionalne vrijednosti bošnjačkog naroda i drugih naroda, onaj koji visoko njeguje, pored patriotskih i naša vjerska osjećanja i praktičara ih. Za takve potrebe bilo je vrlo teško pronaći ljude koji mogu na ukupan opisani način djelovati kao moralisti u jedinicama. Tu je bila još jedna otežavajuća okolnost što je veliki broj intelektualaca, veliki broj sposobnih kadrova, našao se u društvenim, državnim institucijama, političkim i privrednim institucijama, a mali broj takvih je bio u jedinicama, usljed čega je teže bilo pronaći ljude takvog kova i takvih sposobnosti.

Dakle, ovaj rat je tražio moralistu takvog profila, a mi smo imali situaciju da nemamo takvu "ponudu" gdje bismo izabrali takve kadrove. Međutim, ukupni pobjedonosni hod naše Armije, faza je u koju smo doveli ukupnu situaciju u BiH, da ipak imamo državu da prisilimo sve međunarodne faktore da država mora postojati.

? Da li kadrovi koji su radili u Organima morala opravdali svoje postojanje?

Mislim da jesu, naročito zbog toga što je uticaj drugih subjekata i drugih institucija bio ograničen, a pomanjkanje državne regulative.

Upravo zbog toga što su radili u takvim okolnostima, mislim da su kadrovi za moral bili ti koji su nezamjenjivi za nadoknadu svih onih segmenata, društva, državne uprave na lokalnom nivou koja je trebala da funkcioniše od samog početka rata, a naročito sa stanovišta potreba struktura boračkog sastava i posebnih kategorija - porodica šehida (palih boraca), RVI. Tu je trebalo u općinskim organima već od samog početka rata da se formira odgovarajuća boračka zaštita ili odgovarajuća služba ili čitav jedan organ da na tom nivou upravljanja i vlasti bude obezbjeđena takva jedna struktura.

Ona dugo nije funkcionisala i upravo je bilo potrebno da se u armijskim strukturama razvije takva jedna služba koja bi se tim pitanjima brinula, dok ovi organi ne profunkcionišu. U tom smislu oni to jesu uspjeli i zbog toga mislim da im pripada naročita zasluga. Vidjećemo kakve će sada biti obaveze i problemi, kada to bude trebalo u potpunosti da prihvate nadležne državne strukture, odnosno nadležne strukture u općinama.

Biće sigurno podosta problema i tek sada će se vidjeti koliko je to bio složen posao. U tom smislu ja slobodno smijem dati pozitivnu ocjenu kadrovima koji su se bavili ovim poslom, naravno tu spadaju kadrovi Komande Garnizona i Komandi mjesta, koje su takođe bile ta sprega. Ali, početna briga bila je na jedinicama, a u okviru jedinica komandama i to onom dijelu Komande koji se bavio moralom, odnosno referente za socijalno-statusna pitanja.

? Kakva je uloga morala u reorganizaciji Armije?

Mi smo upravo ovih dana imali obuku i rekao bih savjetovanje sa PK za moral nivoa brigada na temu koja je uloga i zadaci PK za moral u uslovima demobilizacije jedinica. To je veoma bitno zbog toga što znamo da se u velikom broju treba da demobiliše Armija. To znači da će veliki broj tih vojnika po brzom postupku naći se izvan jedinica.

Potrebno bi bilo da se ne dogodi da te strukture na kojima počiva ova država, strukture koje su obezbijedile da država postoji, nađu se u situaciji da se niko o njima ne brine.

Ovaj prelaz će biti nagao i u tom smislu se može dogoditi da neodradimo sve što je neophodno prije nego što demobilišemo borca. Na ovu temu mi smo imali jedno savjetovanje, pripremu i došlo se do zaključka da je neophodno obaviti sve pripreme kako bi borac, odnosno starješina, mogao zasnovati svoj status u građanstvu.

? Kakva će biti uloga morala u profesionalnoj Armiji?

Što se tiče transformacije Armije ona će biti vezana za ovaj Organ u mnogo manjoj formi i neće se tako zvati. Mnoštvo pitanja koja su do sada bila prebačena na Organ za moral u komandama, pripašt će nekim drugim Organima, a to podrazumijeva da će ti Organi biti sposobni da obavljaju pored ostalog i ove poslove. A samim dobrim materijalnim rješavanjem statusa borca i starješine, ti problemi će sami po sebi biti rješeni. I nedostatak Organa za moral u novoj, profesionalnoj Armiji novi, profesionalni kadar neće osjetiti.

Ja bih na kraju želio kazati da svim saradnicima sa kojima sam radio i sarađivao, izražavam zahvalnost i mislim da su globalno gledano obavili zadatke koji su im bili postavljeni. Želim da u nastavku transformacije jedinica i njihovog prevođenja u rezervni sastav obave još i ovaj zadatak i da podstrekavaju druge organe koji moraju u tom smislu obaviti svoje obaveze kako bi na organizovan način preveli jedinice iz aktivnog u rezervni sastav.

✎ N.Fuško

http://www.hasib-musinbegovic.com

ZNA LI SLOBODA DA PJEVA O NAMA

Gledam ove svoje krajiške hajrlije kako su se razmilili po oslobođenim čaršijama pa svaki nekamo žuri nemajući vremena ni selam da nazove, a kamoli da zastane i popriča. A i šta bi pričali? Niotkud nikakva habera i ništa se ne zna. Svi brze da nađu il' oprave jal' kuću jal' stan, a neki bogme i oboje, pa i više, tek da se nađe. Svaki se o sebi zabavio pa opet dobismo i vodu, i struju, i bolnice, i pošte, i kahvane, i dućane i ko zna šta još, preko noći, ne dođe u Ključ. Sanu, Petrovac. Ima jagme za neka mehka mjesta, mirnodopska, i fala Bogu tu sjedaju i neki što su sjedili i u zemunicama, ali čini mi se podosta je i onih drugih, neznanoznanih, "bez kojih sa ne može", bezbeli i oni zaslužuju. Insan bi povazdan mog'o da dangubi vireći negdje iz prikrajka (da ga ne bi IFOR tenkom satro) iščuđavajući se svekolikom šarenilu i bujanju života u ovim našim lijepim čaršijama. Još u njima najčešće stećem mila lica boraca. Ima i drugih, ali mene najviše bodu oči ovi moji Vitezovi iz Sedamnaeste. Dojučerašnji kršni askeri i gazije sada su se nekako ubehutili i kao da ih neki belaj pritišće, a najgore im što ne znaju otkud ta tjeskoba, biće da je od mira i rahatluka, šta li. Znaju oni da dolazi vakat u kojem se neće moći ništa riješiti jednim jurišom uz tekbir, jednom uspješnom akcijom, već će sada sve da se iza brda valja, pa šta Bog da. Gledaju prethodnice muhadžira iz pusta dunjaluka kako proviruju iz limuzina i kao uhode mile do Krajine usput tijeleći pokojoj fukari pivo i cigarete, pa šmugnu natrag, da izvijeste svoje. Još malo pa se nećemo razlikovati, šta bi, brojniji su. Eh, kad samo pomislim šta li će biti sa veteranima, dođe mi nekako teško i sve prebirem po sjećanju dane njihova junaštva. Gotovo me proganjaju one slike iz '92., ali i ove svježe, neko neupućen rekao bi i bitnije, titraju mi pred očima i lahko razaznajem glavne junake.

Keserović Džemal - Džemo, ratnik od '91., znam ga još iz Jajca kada je bio komandir voda. Taj nema gdje nije bio i šta sve nije radio u Sedamnaestoj; komandir IDV-a "Gavranovi", komandir Vojne policije, obavještajac u Četvrtom bataljonu i komandir Treće čete u tom bataljonu, otkako je raniji komandir poginuo. Spretna momčina i hrabar do ludila, Džemo je sa tom četom zašao četnicima za leđa iznad sela Crljeni kod Ključa i napravio takav rusvaj da ga preživjeli sigurno još sanjaju. A kad su ono četnici još htjeli da nam otmu Ključ, Džemo je dobio zadatak da ih zaustavi u selu Velečevo, gdje su bili naumili da progule tenkovima i pragama. Punomu ljudi četnici tada izranjavaše i njega samog dokači, ali povlačenja nema, još im je i pragu dokusurio. Da je tada popustio Džemo sa svojima ko zna šta bi bilo sa Ključem, iz V.Kladuše je, ali je u borbi za Ključ dao kao malo koji od Ključana. I pitam se ja, hoće li tog Džemu u Ključu iko za koju godinu i pomenuti, a kamo li.....

Ili lik drugi: rahmetli Kasim Kadić - Kačo iz Sanskog Mosta, diverzant, jedan od najboljih. Ne znam da li njegov rodni grad danas u slobodi izgleda baš onako kako ga je on zamišljao na Vlašiću onog kobnog 20.marta '95. dok mu je oticala snaga kroz rane zadobijene u hladnim bespućima kuda je on posljednji put vodio svoje "Gavranove" i proveo ih do sela Ćatići gdje su u bliskoj borbi potamanili 40 četnika. To ne znam, ali bi sigurno "grad cvijeća" sada, u miru, trebao bar da se sjeti Kaće, jer da ne bi njega...

I ne samo Ključ i Sana i sva druga mjesta u našoj Jednoj i Jedinoj ne smiju zaboraviti svoje šehide i gazije i moraju naučiti kako da im se oduže. Jer šta reći za rahmetli Samira Hrustića, iz Kamičana kod Prijedora, dobrovoljca u 1.krajiškom bataljonu, komandira legendarnog voda "DŽenetske hurije", a kasnije i obavještajca, ratnika bez premca, dobitnika "Zlatnog ljiljana". Šta reći za čovjeka koji se za svaku stopu Bosne borio lavovski kao da čuva ili oslobađa vlastiti kućni prag i koga je samo smrt mogla da zaustavi da ne izađe na Drinu. O takvom čovjeku i njegovom djelu, sada u ovom miru, čini mi se nemamo prava ni govoriti.

Oni što si tri i pol godine smrzavali se u besanim noćima, koračali do iznemoglosti, puzali minskim poljima, išli srcem na čelik, oni se sada pitaju šta će biti sa porodicama šehida, ko će pomoći ratnim vojnim invalidima, kakvi će ljudi da brinu o njima, hoće li znati, hoće li htjeti da znaju, šta će biti sa nama samima - borcima i našim familijama...?

Možda će nam nekad, kad sve legne na svoje mjesto, ova pitanja što nas trenutno pritišću biti smiješna, da Bog da tako bude. Uglavnom sve mi je jasno i izvjesno. Još danas sam Vitez Sedamnaeste, a već sutra možda budem vlasnik firme, predsjednik nečega, nobelovac ili, još izvjesnije, radnik-udarnik, skitnica ili mafijaš. I kad malo bolje razmislim, vrijedilo je za nju - Jednu i Jedinu.

IS 17.VKbbr Edin Ramulić

Dobitnik "Zlatnog ljiljana"

SIVAC I NJEGOVA ČETA

Nas napadaju. Hoće nam oteti pravo na život. Htjeli bi da nas nejma, da nam trag utru. Mi se nedamo, dobro im se nadamo, jer ima nas dobrih, plaho dobrih. I hrabrih da ti srce zaigra kad sretneš one najhrabrije. Sedamnaesta Viteška je puna takvih. Sivac Fahrudin, Kozarčanin, Vitez Sedamnaeste, vojnik od glave do pete. U miru bio dobar radnik, trgovac, a u ratu postao sila od ratnika, komandir. Krenuo je u borbu kao dobrovoljac još davne '92. kada je Bosni bilo najteže. Sa Prvim krajiškim bataljonom iz Zagreba stiže u Travnik i odmah kreće u bitke za Jajce. Početkom desetog mjeseca prelazi u Sedmu krajišku brigadu da se oproba i u njenim redovima. U borbama na Karauli biva teže ranjen. Oporavljen, vraća se u svoju četu, Drugu četu Drugog bataljona, u međuvremenu formirane 17.Krajiške brigade. Početkom '94. postaje komandir voda na čijek čelu, na Vlašiću, sa 16 boraca oslobađa kotu 1492 načičkanu sa 18 četničkih zemunica. U oktobru '94. preuzima dužnost komandira čete. Pod njegovom komandom četa se preporađa i postaje jedna od najboljih u Sedamnaestoj, a tim i u Armiji R BiH. Prilikom oslobađanja Vlašića ta četa, u najgorim mogućim vremenskom uvjetima, vodi borbu neprekidno 48 sati i ovladava važnom kotom Police. Disciplinovan, odmjeren, stučan vojničina, Fahrudin je učinio da njegova četa radi kao švajcarski sat. Borci iz čete su do maksimuma obučeni i spremni za sve vrste dejstava i ona najsloženija: desant, pratnja tenkova u probojima, forsiranje rijeka i slična. Kos napadaju onda to rade na mjestima gdje je gotovo nemoguće napasti i koristeći i najmanje zaklone. Uvijek prvi, vodeći svoje borce nepogrešivom vojničkom intuicijom, Fahrudin je na Treskavici spretno izbjegavao artiljeriske kanonade i četa je, bez gubitaka, probila četničku liniju na Hrastovcu i Lučeviku, prema Trnovu, i tima omogućila uvođenje ostalim jedinicama Brigade. Zajedno sa borcima iz 7. DIB-a, prvi su prešli most na rijeci Sani i ušli u selo Tomina prenoseći tako oslobodilačka dejstva i na desnu obalu Sane. Za ukupan doprinos oslobodilačkoj borbi njegova četa je, povodom obilježavanja Treće godišnjice 17.Viteške krajiške bribade, pohvaljena od Generalštaba Armije R BiH, a on Fahrudin Sivac, tri puta ranjavan, dobio je Ratno priznanje značku "Zlatni ljiljan". Aplaudiranje čitave brigade postrojene u Ključu siguran je znak da je priznanje otišlo u prave ruke. Dok je ovakvih njenih sinova, Bosne niti je moglo niti će nestati. A Fahrudinovo rodno mjesto Kevljani, u tišini svoje pustoši, čeka. Čeka svog heroja, oslobodioca.

R.Edin Inf. služba 17. Vkbbr

http://www.hasib-musinbegovic.com

SA SRCIMA PUNIM BOSNE I DUŠAMA PUNIM LJUBAVI PREMA NJOJ IŠLI SU SMJELO NAPRIJED IZAZIVAJUĆI SMRT I SUDBINU. I NA GRUDI BOSANSKOJ PROLIŠE KRV SVOJU IZ KOJE NIKOŠE ČETIRI "ZLATNA LJILJANA"

SA SRCIMA PUNIM OPOJNIH MIRISA BOSNE

Rodiš se da bi živio, a živiš da bi umro, ali kad umreš trebaš da umreš dostojanstveno, jer ipak nije svejedno na kakav način napuštaš ovozemaljski život, a pogotovo ako si ratnik, ako učestvuješ u oslobađanju svoje domovine od hasuma. Jedno je sigurno da su ratnici, ljudi, starješine 708.Slbr major rahmetli Osman Porić, Enver Ramulj, Jakub Silajdžija-Manjača i Muhamed Kadunić napustili naše živote onako kako napuštaju prekaljeni ratnici, gazije koje nisu znali za strah, nisu znale šta je DRUGI SA[illegible] jer nisu htjeli da poginu onako kako im nedolikuje. Svoj četvorici im je zajednička neustrašivost, dobrota i toplina duše koja nije znala za hinlu, duše koja je bila mehka i svilenkasta poput kadife sa dubokim ćilimima pletenim bosanskim pletom, kako se to u narodu arhaično kaže plet. Sa dušama u kojima je bilo mjesta za sve one dobronamjerne i, Boga mi, i one zle, jer je njihova duša znala da prašta, znala da shvati insana. Bilo je u njima i boli i onog pjesničkog tihog sanjarenja, a Boga mi bilo je i suza i ljubavi i Bosne, ali Boga mi najviše Bosne i ljubavi prema njoj i prema njima najbližom. A sto se tiče srca naših "Zlatnih ljiljana" bila su nesvakidašnje hrabra, neustrašiva, neprikosnovena i nemilosrdna za hasume. A što se tiče srca to dobro znaju njihovi saborci koji su ih samo viđali u prvim safovima i na svim ratištima naše Bosne prkosne i ponosne. Sva četvorica su počela svoj ratni put one b'o olovo teške i neumoljive '92. u kojoj su počeli da se kale da bi poslije postali uzorima svima ostalim borcima i starješinama. Rahmetli Osman, Enver, Jakub, Muhamed, svi su imali dva neprijatelja kojima su sigurno zadali dosta straha pokazujući kako se lavovski bore gazije, sinovi Bosne. I blago njihovim majkama i očevima, blago njihovoj Bosni i blago njihovoj djeci kakve su heroje imali, kakve su ljude imali, kojima je samo sloboda Bosne bila na umu. U jedno sam sigurna da su dali golemi doprinos u sukobima sa ekstremnim dijelom HVO i sa četnicima gdje su u odsudnim trenucima pokazivali izvanrednu hrabrost i pribranost.

Ratište za ratištem- turbetsko, visočko, prusačko, bugojansko, donjevakufsko, travničko, novotravničko, su bila u znaku uspjeha za naše ljiljane, naše legende koje nikada ostaviti u zaboravu nećemo. Sva četvorica su učestvovala u stvaranju historije naše domovine, sva četvorica su dala sebi svojstven pečat koji je dao obilježje brigadi.

Rahmetli major Osman Porić je legena ovog kraja, legenda ove brigade, daje svaki atom sebe za borca za Bosnu, pokazujući svoju umješnost kao NŠ 712.Sbbr i vrsno komandovanje i nadasve hrabrost kao komandant 708.Slbr idući smjelo naprijed na travničko-turbetskom ratištu, gdje brigada briljira. Istu hrabrost pokazuje i na krajiškom ratištu gdje život poklanja Bosni, naprijed ispred svih.

Rahmetli Enver Ramulj, čovjek, ljudina, svoj život poklanja Bosni, dostojanstveno i hrabro na Bukovači, kao komandant čuvenog Manevarskog bataljona govoreći: "IDEMO NAPRIJED!"

Rahmetli Jakub Silajdžija-Manjača komandir smrtonosnih "ŠKORPIJA" - IDV-a je okupivši svoje ŠKORPIJE, a u sadejstvu sa 6. i 7.lpč izgovara historijsko: "Ja danas probijam liniju". Bilo je to na Potkraju, gdje poslije toga ulijeće u četnički tranše sam, gdje gine sa tekbirom na usnama, onako u svom stilu hrabro sa srcem punim Bosne.

Muhamed Kadunić je svojom hrabrošću i zajedno sa svojim borcima, stalno ih bodreći je uspio na pravcu Čelavka zaustaviti neprijatelja (ključko ratište), a samim tim odbraniti Ključ, za što je njegova jedinica čuvena 5.lpč dobila pohvalu od divizijskog generala Atifa Dudakovića. Nakon slamanja neprijateljske ofanzive Kadunić je zadobio teške rane od posljedica granatiranja da bi od zadobijenih rana podlegao, jer nije mogao, jer nije htio da se smiri, bodreći svoje borce, za njih i u njihovo ime, u ime Bosne položio je svoj život.

Major rahmetli Osman Porić, Enver Ramulj, Jakub Silajdžija i Muhamed kadunić su od svog običnog života stvorili svojom neustrašivošću i požrtvovanošću legendu ovog kraja koje će ostati vječno živom.

Asija Rešić

Trogodišnjica trijumfalnog pohoda 708.Slbr

NA PIJEDESTALU SLAVE

17.12.1995 godine DAN ZA HISTORIJU. Tri godine plodonosnog postojanja 708.Slbr. Što god bi napisala bilo bi suvišno poštovani čitalački publikume, jer znate sigurno koliko toliko ratne Scile i Haribde 708.SLAVNE. Ratno putešestvije su započeli nezaboravni Šošini momci, askeri čuvene Čete za brze intervencije, kasnije nadaleko poznati PDO koji je bio idolom i pionirom ostalim jedinicama koje su kasnije stasale. ONI su bili ti koji su prvi i bez straha i sa puno patriotizma i ljubavi prema Bosni stali na bedeme njene, braneći njenu vjekovnu opstojnost i djevojačku čistotu, čistotu sabralnog cvijeta LJILJANA. Vremenom redovi naši su jačali iz dana u dan iz sahata u sahat, jer su im se pridruživali dobrovoljci sa cijele općine Novi Travnik tako da su veoma brzo prerasli u OŠ TO kojeg je uspješno vodio naš legendarni Refik Lendo, da bi 17.12.1992.godine se rodila novotravnička 308.bbr u koju je sve svoje znanje, umijece komandovanja i formiranja utkao nezaboravni heroj sa sarajevskih ratišta, naš "Zlatni ljiljan" major Bisljim Zurapi koji briljira zajedno sa svojim oficirima i borcima, kako protiv ekstremnog dijela HVO-a, tako i protiv četnika nanoseći četnicima težak udarac na Bukovači, najvišoj koti Kupresa. Poslije Bisa brigadu izvanredno vodi i daje joj svrsishodnost naš rahmetli major Osman Porić, koji pokazuje svojim ličnim primjerom, svojom ličnom žrtvom, kakve su njegove gazije, kakav je on kao čovjek, ratnik, oficir kome je samo sloboda Bosne bila na umu, bez obzira gdje se ona branila. Jedno je sigurno da je on bio taj koji je doveo 708. na pijedestal Slave. Pa sve da se zaokruži sadašnjim komandantom brigade, iskusnim ratnikom i oficirom koji je zasigurno dosta doprinio u konačnom fascinantnom finiranju brigade, nadkapetanom Selimom Zahirovićem.

PONIJELI SMO EPITET "SLAVNA"

Počelo se sa postrojavanjem jedinica 708.Slbr. Borci, starješine i građanstvo su stvorili atmosferu koja će se pamtiti dugo, dugo. I jedni i drugi oduševljeni, a možda i sjetni, davali su obilježje svemu tome, davali su neku boju imenu ljubavi prema ovoj brigadi, prema Bosni, prema svemu što nosi njene naboje. Poslije tolike buke u kojoj su se miješale i smije i suze i ponos i ljubav, nastao je tajac, mir kao da nije ovozemaljski i onda je uslijedila predaja raporta komandanta brigade nadkapetana Selima Zahirovića brigadnom generalu Komandantu 7.korpusa Mehmedu Alagiću. Poslije predaje raporta spoju snage i moći se obratio general Alagić, koji je istakao to da je 708.Slbr dala značajan doprinos u oslobodilačkom ratu s tim da je gotovo bio isključiv u tome da je naša brigada dala golem doprinos u odbrani Ključa, ako ne i najznačajniji. Zadovoljstvo prisutnih je kulminiralo kada je general Alagić rekao da smo postali SLAVNA, uručivši ratnu zastavu našem komandantu Zahiroviću. Ovom svečanom skupu se obratio i komandant 77.Vrbaske divizije, pukovnik Senad Dautović, istakavši da je 708.Slbr dok je bila u sastavu divizije bila jedna od najboljih jedinica. Svečanoj smotri su prisustvovali i predstavnici Združenog štaba, predstavnici Islamske zajednice Novog Travnika sa njegovim imamom, predstavnici civilnih struktura vlasti, predstavnici novotravničke privrede, školstva i zdravstva, te veliki broj starješina iz drugih jedinica 7.korpusa.

U sklopu ove svečane smotre naša brigada je od strane Generalštaba A RBiH postala bogatija za još PET "ZLATNIH LJILJANA", DVA "SREBRENA ŠTITA", DVA "SAHATA SA POSVETOM", TRI NOVČANE NAGRADE I TRI PISMENE POHVALE. Komandant 7.korpusa je uručio 10 Novčanih nagrada, pet Pismenih pohvala, a od strane komandanta 708.Slbr su dodijeljene Pismene pohvale i Nagradno odsustvo u trajanju od 7 dana.

KRAJ DJELO KRASI

I poslije svega pobjeda, ponos, čast i impresivni defile snage i moći 708.Slbr zajedno sa građanstvom čiji doprinos nije nezanemarljiv u ovom ratu. Oni su uvijek bili tu uz borce i starješine da se nadu da pomognu, da daju svoj nesebičan doprinos za Domovinu koja nosi najgordije i najzvučnije i najprkosnije ime na bijelom dunajluku A TO JE BOSNA I HERCEGOVINA. Defile kroz grad Novi Travnik, koji je ponosan svojim borcima i starješinama koji su dali golemi doprinos, koji su dali dio sebe i koji su zajednički doprinijeli da se popnu na PIJEDESTAL SLAVE.

Asija Rešić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Pukovnik Hamed Mešanović

VELIKA JE OBAVEZA NA PRAVNOJ SLUŽBI

Povod za razgovor sa Hemdom Mešanovićem, pomoćnikom komandanta za pravne poslove je aktuelna vojno-politička situacija u R BiH, te uvijek aktuelni poslovi iz pravnog domena.

? Možete li nam reći nešto više o specifičnostima Vašeg poziva i o tome šta je bilo težište Vaše aktivnosti u protekloj godini?

H.M.: Djelatnost rada pravne službe u Korpusu je regulisana zakonima tako da pored redovnih aktivnosti na zaštiti zakonitosti koja je temeljna aktivnost, mi smo obavljali i druge aktivnosti a koje su također regulisane normativnim aktima. Između ostalog, cijelo vrijeme je radio vojno-disciplinski sud, pratili smo i ustrojavali pravilan odnos prema ratnom plijenu i o tome smo donijeli pravilan postupak - tumačenje. Pratili smo odnos i poštivanje međunarodnih propisa sa aspekta ratnog prava, pravilan odnos prema ratnim zarobljenicima, civilnom stanovništvu. Dosta smo se angažovali i na pružanju pravne pomoći borcima i jedinicma i to čak nekad i mimo naših nadležnosti. Pomagalo se borcima i u privatnom životu, makar i adekvatnim savjetima. Kontrola iz GŠ pokazala je da je naša služba jedna od boljih u Armiji R BiH. Imali smo i savjetovanje pravnika što je bilo od velike obostrane koristi. Istakao bih dobru saradnju sa Pravnom službom.

Snalazili smo se na razne načine

? Kakvi su Vas problemi pratili u tom radu?

H.M.: Imali smo veoma malo pisanih propisa, teško smo dolazili do Službenih listova. Snalazili smo se na razne načine da dođemo do njih. Vojni sudovi su čak radili i na terenu, išli u Bugojno, Busovaču, Gornji Vakuf. Također, veliki broj pitanja koja su se javljala u praksi bila su neregulisana u propisima, tako da je teško bilo predložiti najbolje rješenje. Pored angažovanja na pravnim poslovima bili smo angažovani i na drugim ratnim, komandantskim, operativnim dužnostima, saradnji sa UNPROFOR-om, implementacija sporazuma Armije R BiH i HVO, provođenje naših konvoja za "Zapad".

? Kakva je saranja sa IFOR-om u okviru Vaših nadležnosti?

H.M.: Mislim da je kompletan 7.korpus pravilno sagledao prava i obeveze vezane za Dejtonski sporazum i da su nam i njihovi oficiri odali priznanje na tome. Često mi njima pomažemo u tumačenju samih tih sporazuma. Pravni odsjek je sada angažovan i na razdvajanju snaga tako da u tom smislu pravimo rokove, obaveze i dajemo tumečenja pojedinih odredbi i zahvaljujući tome do sada nije bilo nikakvih problema u realizaciji od strane 7.korpusa.

? Kako vidite budućnost Armije R BiH, njeno prestrojavanje i status pravne službe u njenom sastavu?

H.M.: Ja mislim da u budućnosti Armije treba da postoji pravna služba ili neka pravna institucija i to obrazlažem sa da razloga. Prvi, sve savremene Armije zapadnih zemalja za prvog pomoćnika svog komandanta imaju pravnika koji je njegova desna ruka i koji je uvijek sa njim. Drugo, sada BiH ulazi, što se tiče Armije, u najkomplikovaniju fazu, jer od tri vojske treba da se napravi jedna. A sve to treba popratiti nekim propisima, tumačenjima. Dakle, ili će komandant koji učestvuje u tom procesu morati biti dobar pravnik ili će uz sebe imati dobrog pravnika.

Imamo potencijal za profesionalnu armiju

? Možete li nam reći nešto o formiranju profesionalne vojske?

H.M.: Dobili smo već neke dokumente i oni imaju pravni karakter, pravnu pozadinu. U ovoj situaciji zaista pravnici i pravn eslužbe su prijeko potrebne i imaju pune ruke posla. Zahvaljujući pomoć-nicima komandanta za pravne poslove u brigadama, mi u 7.korpusu imamo dobar i kvalitetan, mlad potencijal koji će koristiti toj profesionalnoj Armiji. Ti pravnici su naučili da rade na pravnoj osnovi.

? Možete li nam reći nešto o obavezama A R BiH u okviru Dejtonskog sporazuma?

H.M.: One su regulisane aneksom vojnog aporazuma i tu je rečeno da će se razdvajanje snaga izvršiti u roku od 30 dana od dana primopredaje ovlaštenja UNPROFOR-a na IFOR, dakle 21.12.1995. godine. Mi smo na jednom sastanku u Šipovu, gdje su bile prisutne sve tri strane, sa IFOR-om dogovorili da to pomjerimo za 5 dana unaprijed, tako da će se to razdvajanje obaviti 14.januara 1996.godine i mi vršimi sve priremen i spremni smo da izvršimo tak zadatak u tom roku. Tu je i uklanjanje minskih polja i mnogo još takvih zadataka.

? Šta će sa onim pitanjima koja borce najviše zanimaju, demobilizacija...?

Pravna služba mora brinuti o borcima!

H.M.: Pa, nije glavni problem tehnike demobilizacija pripadnika A R BiH, nego je problem vođenja politike o statusu tih ljudi, vezano za aspekt njihovog zapošljavanja, obezbjeđivanja njihove egzistencije. Treba omogućiti pripadnicima Armije R BiH da ostvare što više svojih prava i da steknu što povoljnije uslove za normalan život u budućnosti. Naša pravna služba je jedan od pokretača prijedloga da se svim pripadnicima Armije R BiH isplate lični dohoci za njihovo učešće u borbi i to u obliku vrjednosnih papira, s tim što smo mi računali da ta vrijednost bude najmanje 100.000 DM po borcu koji je od početka angažovan. Mislim da je usvojeni iznos nedovoljan, ali dobro je da je bar nešto urađeno. Također, stambena politika je sada poprilično nedefinisana. Borci pretežnos stanuju u stanovima i kućama koji nisu njihovo vlasništvo, nego su vlasništvo ili preduzeća ili privatnih lica. Postavlja se pitanje gdje sa tim borcima, hoće li moći tu ostati, hoće li moći otkupljivati te stanove .... Zato smo mislili da bi iznos od 100.000 DM omogućio borcu da otkupi stan, a sa 15.000 DM to sigurno neće moći uraditi. I to je problematika koja stoji pred pravnom službom u budućnosti, jer treba da se pobrine za status boraca bez obzira što u periodu kad tu njihovu situaciju trebadne riješiti oni neće biti pripadnici A R BiH.

✎ E.Ekmeščić

http://www.hasib-musinbegovic.com

Travnik

RANJENICIMA URUČENI PAKETI

Predstavnici Komande 7.korpusa i Komande Garnizona tokom novogodišnjih praznika posjetili su sve ranjenike, pripadnike Armije RBiH, koji se na liječenju nalaze u travničkoj bolnici. Bila je to još jedna u nizu redovnih posjeta, koje praktikuju starješine Odjeljenja za moral. Tom prilikom je svakom ranjeniku dodijeljen adekvatan paket koji se sastoji od toplog veša, higijenskih sredstava, cigareta i slatkiša. Također, bila je to prilika da se i odgovori borcima na pitanja koja njih najviše muče, posebno ono o njihovoj budućnosti.

Izbor sportiste Travnika

KARATISTA NAJBOLJI

Prigodnom manifestacijom u Travniku je zaključena sportska 1995.godina. Poslije zaista obimnog i teškog posla, Stručni žiri sastavljen od sportskih uglednika izabrao je najuspješnije sportiste i uručio zaslužene nagrade i priznanja. Za najboljeg sportistu proglašen je karataš Adnan Arnautović, najbolja sportašica je teniserka Aida Pezer, a najbolja sportska ekipa je ženska stonoteniska ekipa "Borac". Također, izabran je i najbolji sportista-invalid, a to je biciklista Nezir Lupčević, te najbolji trener Hodžić iz STK "Borac". Titulu najuspješnijih sportsih radnika podijelili su Dragan Jović, Ibrahim Baždulj, Fadil Gasal i dr. Ahmed Šečić. Zaista, travnički sportisti imali su uspješnu godinu, a očekivanja u ovoj su još veća.

Donji Vakuf

VRATILO SE 13.000 PROGNANIH

Načelnik općine Donji Vakuf Kemal Terzić izjavio je za BH-PREŠ da je zadovoljan načinom i brzinom oživljavanja svih segmenata života u ovom donedavno okupiranom gradu. U Donji Vakuf do sada se vratilo 12 do 13 hiljada prognanika i izbjeglica. Načelnik Terzić ističe da je veliki broj povratnika iz zemalja Zapadne Evrope. Prije dva dana su se iz Pkistana vratile 32 porodice.

Općinske vlasti nastoje da stvore neophodne uvjete za smještaj povratnika i revitalizaciju proizvodnih kapaciteta. Neposredno nakon oslobođenja osposobljeni su škola, koju pohađa 500 učenika, i Dom zdravlja.

Glavna preokupacija općinskih vlasti u narednom periodu, prema riječima Terzića, bit će vraćanje u funkciju kompletne komunalne infrastrukture koja je znatno uništena.

Najveći problem predstavlja nam nedostatak stručnih kadrova koji su uglavnom izbjegli ili se nalaze u redovima Armije RBiH. Nadamo se da ćemo procesom demobilizacije stručnjaka, koji je pokrenulo Predsjedništvo, dobiti neophodne kadrove - kaže Terzić.

U Sanskom Mostu organizovan turnir u malom nogometu i šahu

GLEDAOCI SU UŽIVALI

U okviru "Dana slobode" u Bosanskoj Krajini, 7.korpus ARBiH, Ratno predsjedništvo opcine Sanski Most i Srednjoškolski centar "Amir Žilić" organizovali su vrlo uspješan Prvi malonogometni turnir na novooslobođenim prostorima Bosanske Krajine. Pred prepunom dvoranom ljubitelja nogometa turnir je otvorio u ime Komande 7.korpusa major Mustafa Šansta. Ukupno je nastupilo 12 ekipa. Igralo se po sistemu eliminacije. Gledaoci su uživali u uzbudljivim, interesnantnim i do kraja utakmice neizvjesnim rezultatima.

U finalnoj utakmici sastale su se dvije najbolje momčadi: nogometaši - vojnici 727.Sbbr koju sačinjavaju nogometaši iz Kotor-Varoša, Šipada, Banja Luke i drugih krajiških općina i nogometaši - vojnici iz 737.brigade koju sačinjavaju nogometaši - vojnici iz Busovače i Kaćuna. Nogometaši 733.bbr pokazali su prave majstorije na parketu oduševivši više od hiljadu posmatrača u Sportskoj dvorani srednjoškolksog centra u Sanskom Mostu. Nogometaši 733.bbr su bili bolji i superiorniji i pobijedili su sa 5:0. Aganović, Buljina, Lušija, DŽafić, Redžić, Asanović i drugi su postali pobjednici Prvog nogometnog turnira u malom nogometu u Sanskom Mostu, a pukovnik Rasim Imamović uručio im je vrijedne novčane nagrade za tri najbolje plasirane ekipe: 733.bbr, 727.Sbbr i 7.Bošnjačku nogometnu brigadu.

Istovremeno, u maloj dvorani hotela "Sanus" održano je i natjecanje u šahu. Najbolje igrače na 64 crno-bijela polja imala je 210.Tuzlanska Viteška brigada koju sačinjavaju borci iz Živinica. Drugo mjesto u šahu osvojili su šahisti 17.VKbbr, a treće mjesto pripalo je šahistima 727.Sbbr.

E.T.

BUGOJNO

FOLKLOR

NOVI ČLANOVI VJEŽBAJU

U Bugojanskom gradskom folklornom ansamblu ovih dana je vrlo živo. Nakon izuzetno uspješno okončanog gosovanja u Španiji, gdje su tamošnjoj publici izveli koreografije igara, ovom uzornom i uspješnom kolektivu pema riječima Enesa Šehića umjetničkog rukovodoca i koreografa stižu primamljive ponude za nastupe u inostranstvu. Gradski folklorni ansambl tokom rata nije prekidao sa aktivnostima posljednje 3,5 godine u BiH i inostranstvu. Momci i djevojke ovog ansambla izveli su preko 50 nastupa.Nedavno je izvršen prijem novih 180 članova, što za cilj, po riječima g. Šehića ima, pored okupljanja i druženja omladine i postizanje kvaliteta sa čime ansambl nikad nije oskudijevao. Oko 200 članova u pet grupa svakodnevno u prostorijama KSC-a vježbaju kako bi što bolje "isklesali" formu pred nastupe koji ih očekuju.

PRIVREDA

ŠPEDICIJA OPET VOZI

Jedno od najpoznatijih transportnih preduzeća na teritoriji bivše Jugoslavije, a danas sigurno najpoznatija prevoznička kuća u BiH ATP "Špedicija" Bugojno na putu je ostvarenja prijeratnih rezultata u prijevozu i transportu roba i materijala. "Špedicija" je proglašena firmom od posebnog interesa za državu, od koje se očekuje i značajna finasijska podrška.

- Već tri mjeseca "Špedicija" radi sa kapacitetom od preko 100% - kaže direktor Faruk Šaran. - To podrazumijeva i upotrebu svih naših vozila iz drugih firmi. U 1992.godini "Špedicija" je imala 290 vučnih vozila. Danas imamo 60, što sandučara, kiper-vozila, cisterni za cement i gorivo i što je, uz vrlo veliko zadžavanje naših vozila na svakojakim carinama i punktovima, jedan od najakutnijih problema danas - ističe direktor ATP "Špedicija" Faruk Šaran.

- Zaživljavanjem F/BiH i potpisanim Dejtonskim sporazumom u "Špediciju" se očekuje povrat 50 njihovih vozila koja se nalaze pod kontrolom hrvatske općine Bugojno, smještenu u Livnu, kao i demobilizacija izvjesnog broja vozila koja su u posjedu jedinica ARBiH i HVO.

- O predstojećim poslovnim planovima direktor "Špedicije" Faruk Šaran kaže: - U narednoj godini mi idemo u investiciju nabavke novih vozila. Potpisali smo i imamo u pripremi nekoliko ugovora o dugoročnoj poslovnoj saradnji sa najeminentnijim kolektivima širom BiH, odakle očekujemo velike poslovne rezultate.

A.M.

http://www.hasib-musinbegovic.com

VJERSKI ŽIVOT

Generalne pripreme duše i tijela

RAMAZAN

"O vjerniei propisan vam je post kao što je bio propisan i onima prije vas, da biste bili bogobojazni. Tko od vas bude bolestan ili na putu (i ne bude postio), naknadno će postiti isti broj dana (izvan Ramazana). Onima koji post ne podnose otkupnina je: nahraniti bijednika, tko dobrovoljno učini nešto dobro, to dobro je njegovo, biće za vas bolje da postite ako vi to znate". (KUR'AN EL-BEKARE 182-183)

Post je uzdržavanje od jela, pića, pušenja, polnog općenja i sl. u vrijeme od zore do zalaska sunca. To je stroga vjerska dužnost za punoljetna i pametna insana u određenim okolnostima. On je propisan Kur'anom za sljedbenike Islama i traje mjesec dana Ramazana. Za njegovu valjanost potreban je nijet ili odluka o pridržavanju pravila posta. Za pridržavanje ove odredbe evo nekoliko uputa.

U hutbi ili govoru Muhammeda a.s. pred Ramazan se kaže: **"O ljudi, dolazi vam veličanstveni mjesec pun berićeta, u kojem ima jedna noć vrjednija od hiljadu drugih mjeseci. Ko u njemu priredi iftar i nahrani postača, bit će mu to oprostom grijeha i oslobođenjem od vatre, a dobit će i nagradu bez umanjenja nagrade postaču".**

"Kada zapostiš neka poste uši tvoje i oči tvoje i jezik tvoj neka posti od laži i zabranjenih stvari i ostavi se uznemiravanja i ezijeta komšije. neka se na tebi oglada post i smirenost. I učini da ti dan posta ne bude kao dan kada mrsiš".

MUHAMMED A.S. JE REKAO:

Allah dželle šanuhu kaže: **"Sve aktivnosti čovjeka su njegove osim posta, post je moj i ja za njega dajem nagradu, post je štit pa ko od vas posti neka ne govori ružne riječi i neka se ne dere ko ga neko napadne i uvrijedi, neka kaže: "ja postim, ja postim." Tako mi onog u čijoj je ruci moja duša, dah iz usta postača je kod Allaha dž.š. na sudnjem danu ljepši od mirisa. Postač ima dvije radosti, prva radost njemu je ona prilikom iftara, a druga, kada sretne svoga Gospodara".**

U z Ramazan ide mnogo ibadeta i korisnih djela. Sunnet je klanjati Teravih namaz. Muhammed a.s. je klanjao 8 rekata, mada se može klanjati i više kao u vrijeme halife Omera, Osmana i Alije, kada se klanjalo po 20 rekata.

U namazu treba skrušn biti i pravilno izgovarati Kur'an. Čovjek se nalazi pred svojim Gospodarom.

Od Ebu Seida El-Hudrije se prenosi da je rekao: **"Ratovali smo uz Poslanika a.s. u mjesecu Ramazanu. Bilo nas je koji smo postili, a bilo je i onih koji nisu postili. Niti je postač zamjerao nepostaču, a niti je nepostač zamjerao postačima. Smatrali su da je lijepo postiti za onoga koji ima snage i kuvveta. Smatrali su, također, da je lijepo za onoga ko osjeti slabost da se omrsi."**

"U sehuru (ručku) je berekет, ne ostavljaj ga, pa makar pijenjem gutljaja vode, jer Allah dž.š. i njegovi meleki donose salavat na one koji ustaju na ručak".

"Postaču neće biti odbijena dova koju uputi Allahu dž.š. prilikom iftara".

Postimo, bit čemo zdravi i dove Allahu dž.š. činimo da nas uputi Pravim putem svemu što je dobro i za ovoga i budućeg svijeta. Ramazan je prilika i šansa za onoga ko traži pomoć.

✎ **Fahrudin Zolota**

SJEĆANJA

Sve najljepše što pamti mladost i duša vjernika jesu dani Ramazana. Teško je to opisati i kazati drugom, ko ne oproba i ne doživi, ali zamislite pa probajte doživjeti. Budite mladi i isbreni. Jutro prije zore kad sve sniva, a samo muminske kuće svijetle nurom i životom. Klepeću oblagije, vruća pita se još puši, miriše soba do pod jorgan djetinji. Onda u cik zore puna sofru najboljeg nimeta što je babo donio, a mama dugo noću spremala da sve taze bude. Dova zajednička za cjelodnevni post i od svega i svačega. Od hrane, vode, priče i gluposti. Ustezanje i skrušenost ko mehki hod da se ne probudi maksum iz bešike, il' babo koji je poslije treće smjene malo prilegao da dašak primrene. Jutarnji ezani polumrtve oživljavaju. Ko nije razumio poziv: "bolje je klanjati nego spavati!", taj je uskraćen za jedan berićet i božansku milost zbog sabaha. Od jutarnje molitve do večeri dan protiče božanskim redom. Dopodnevna obaveza krunisana je pauzom za namaz kad je sunce na zenitu neba, pa onda može kratki odmor uz učenje Kur'ana, čitanje i razmišljanje. Nekad su mlade učili da malo pojesti pa naširanjem nastaviti postiti, ko biva tako valja. Prevaljuje sunce ikindijskom vaktu kad već umor ili posi testiraju volju čovjeka. Počinje odbrojavanje. Do iftara ostaje još toliko sahata. Majka pogleda na sahat da ne okasni sa jemecima. Toš ako treba komšiluk na iftar pozvati, onda je čitav dan soba puna sahanima i tepsijama. Bože, velike je radosti u čekanju ezana i kandilja za aksam, pa da se iftari. Noći su najljepši dani Ramazana. Teravija namaz, iako sa najviše rekata, je posebna priča. To su prva ozbiljna druženja. Tu se skuplja čitav džemat, pa čak i nepostači. Najljepše haljine se obuku, namirišu, pa tespih i serdžadu pod ruku, kao znak zrelosti i pravac džamija. Da ne govorimo o prvim gledanjima, jer noću je to asli i dozvoljeno, pa čak sve izgleda lijepo. Sjela vesela i ozbiljna i duga zimska českanja o važnim stvarima za ozbiljne ljude. Pa učenje Jasina, Mevluda, bombone i šerbeta, uzdižu čovjeka bliže Božanskoj Visosti i milosti.

Ni dan nisam mrsio - ponosno kazuje mladi postač, a Boga mi dedo kazivao da će za bajram biti hedlja i novo odijelo. One anamo što nikako nisu postili za Bajram će zarzoniti u halu. Ne daj nam Bože te sramote! Mi smo već odrasli.

ZLATNI LJILJAN

Brica Nadir

ŠESTAK LAVLJEG SRCA

Povući se, odstupiti korak nazad za Nadira je bilo neshvatljivo. Tako je bilo i paklenog 22.januara 1993.godine, kada je poginuo braneći brdo Krč i svoj Gornji Vakuf. Tog dana Krč je pao, ali heroji ovoga brda usporili su napredovanje neprijatelja i tako odigrali važnu ulogu u odbrani G. Vakufa.

Pisati o herojima tipa Nadira Brice je teško, jer stalno morate paziti da ne zaboravite neku pojedinost koja je odlikovala te momke koji su svoju mladost ugradili u BiH. A Nadira je karakterisalc njegovo široko srce i prijateljski odnos prema svima. Tako da je po dolasku iz rodnog Mostara u G.Vakuf postao jako popularan i omiljen u društvu. Jenom riječju postao je dio gornjevakufske raje.

Baš Nadirovoj generaciji - generaciji 70-tih ovaj rat je, čini mi se, nanio najviše nepravde. Kada je trebalo da počnu da sazrijevaju i spremaju se za život odraslih, desio se preokret preko noći. Neshvatljivo je kojom su brzinom Nadir i njegovi jarani uspjeli zamijeniti gornjevkufski korzo, poznate teferiče na Vrbasu i svirke u parku, ozbiljnim pristupom prema ratu. Vjerovatno jednim dubljim analizama moglo bi se objasniti ovako brzo i predano stavljanje mladih u službu tek formirane države.

Dok još mnogi u gradu ispod Vranice nisu ni slutili šta nam se sprema, Nadir je pristupio Patriotskoj ligi i u tajnosti pomagao pri obuci mladih. U toj obuci je bio pedantan i pun razumijevanja prema mladima, ali on sam je radio do krajnje iscrpljenosti. A mlade je imao i čemu naučiti. Svi koji su prošli njegovu obuku bili su izvanredni strijelci, a i njegovi savjeti iz borilačkih vještina mnogima su dobro došli.

Zahvaljujući ovoj i sličnim obukama agresija je spremno dočekana. U prvim sukobima na području općine G.Vakuf Nadir je dao ogroman doprinos, a i kao dobrovoljac išao je na Radušu kada je SCA ubacivao diverzantske grupe. Kad god je trebalo krenuti naprijed on je bio tu, tako da je stekao simpatije kolega i uživao ogromno povjerenje saboraca. Ipak, najviše će se pričati o sigurnom odlasku u smrt momka sa Krča čiji žilav otpor i ogromni gubici nanešeni neprijatelju su spasili G.Vakuf. Tog 22.januara Krč je bio posljednja prepreka na ulazu u G.Vakuf. Cijeli dan su trajali kombinovani artiljerijsko-pješadijski napadi. Vojnici UNPROFOR-a, koji su bili smješteni u G.Vakufu, vodili su brigu o ispaljenim granatama na to brdo i poslije izjavili kako im je neshvatljiva odlučnost branilaca Krča.

Nadir je bio jedan od tih čiji odlučan stav da se Krč ne napušta, vjerovatno uticao da u G.Vakuf neprijatelj ne uđe. Nažalost, tu je ostavio i svoj mladi život pobošen rafalom. Sa njim su ostali i njegovi ahbabi i komšije iz Šestice čija je odlučnost tog dana i spasila G.Vakuf.

Mir će doći na naše prostore, ali da ne bi uskoro nova pokoljenja dolazila u red za odmazdu o Nadirovim i sličnim herojstvima još dugi niz godina pričaće se po G.Vakufu ali i šire.

✎ **Edin Kirlić**

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE
7. KORPUS

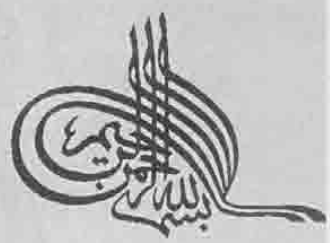

RAMAZANSKA VAKTIJA

ZA RAMAZAN 1996-1416. H.G.

Dan			Praznici, faze Mjeseca i drugi astro. podaci	Zora Sehur	Izlaz Sunca	Podne	Ikindija	Akšam Iftar	Jacija	Kibla sat
Po kalendaru	Dan	Po takvimu								
21	Ne	1	Ramazan 1416. Početak posta	5 32	7 12	12 02	14 23	16 49	18 18	8 49
22	Po	2		32	12	02	24	50	19	50
23	Ut	3		31	11	02	25	51	20	51
24	Sr	4		31	10	02	26	53	22	52
25	Če	5		30	09	03	27	54	23	53
26	Pe	6	Džuma	5 29	7 08	12 03	14 28	16 56	18 24	8 54
27	Su	7	Prva četvrt 12h 14m	28	07	03	30	57	25	55
28	Ne	8		28	07	03	31	59	27	56
29	Po	9		27	06	03	32	17 00	28	57
30	Ut	10		26	05	04	33	01	29	57
31	Sr	11	Prvi dan hamsina	25	04	04	34	03	30	58
1	Če	12		24	03	04	35	04	31	59
2	Pe	13	Džuma	5 23	7 02	12 04	14 36	17 06	18 32	9 00
3	Su	14		22	00	04	37	07	33	01
4	Ne	15	Pun mjesec 16h 58m	21	6 59	04	38	09	34	02
5	Po	16		20	58	04	40	10	35	03
6	Ut	17	Dan pobjede na Bedru	19	57	04	41	12	37	04
7	Sr	18		18	55	05	43	13	38	05
8	Če	19		17	54	05	44	14	39	05
9	Pe	20	Džuma	5 16	6 53	12 05	14 45	17 16	18 41	9 06
10	Su	21	Prvi dan irikafa	15	51	05	46	17	42	07
11	Ne	22		14	50	05	47	18	43	08
12	Po	23	Posljednja četvrt 09h 37m	12	48	05	47	19	44	09
13	Ut	24		11	47	05	48	20	45	10
14	Sr	25	Šubat	10	46	05	49	22	47	10
15	Če	26	Uoči Lejletu-l-kadra	09	44	05	50	23	48	11
16	Pe	27	Džuma	5 08	6 43	12 05	14 51	17 25	18 50	9 12
17	Su	28		06	41	04	52	26	51	13
18	Ne	29		04	40	04	53	27	52	14
19	Po	30	Prvo džemre u zrak	03	39	04	54	29	53	15
20	Ut	11	Ramazanski bajram 1. dan	5 01	37	04	55	30	54	15

Ramazanski Bajram namaz je u utorak u 7 sati i 22 minute.
Vaktija važi za područje Travnika.

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN!

http://www.hasib-musinbegovic.com

ARMIJA
REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE

7. KORPUS

NEDOSTIŽNI KORPUS

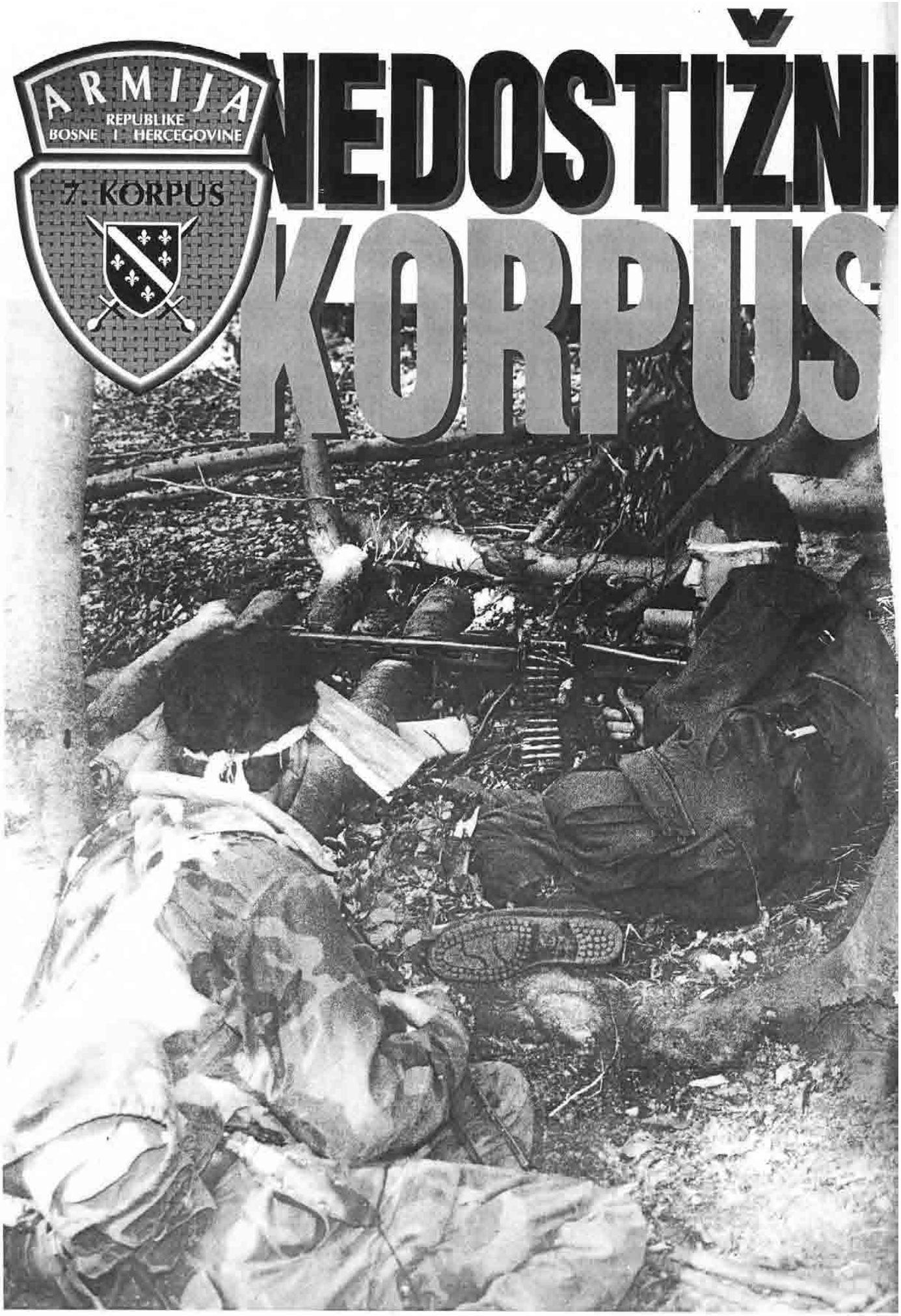

http://www.hasib-musinbegovic.com

POSLIJE LISTANJA (I ČITANJA)

Poštovani čitatelji, sadržaji koje donose dvadeset brojeva „Slobode", svjedok su minulog ratnog vremena i postojanja 7. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine, kao i nas u tom vremenu i tom korpusu. Priređivač ovog projekta je zadovoljio svoju dušu - da „Sloboda" još jedanput ugleda svjetlo dana, ali i svoje naučno opredjeljenje - da javnosti predoči što više činjenica o agresiji na Bosnu i Hercegovinu i našem doprinosu odbrambeno-oslobodilačkoj borbi protiv te agresije. „Sloboda" nosi veliki broj dragocjenih činjenica, korisnih onima što žele da pišu o tom vremenu. Oni koji ne pišu, mogu da zadovolje svoju znatiželju i pronađu u „Slobodi" članke koji će im osvježiti sjećanje na neki događaj, na drage likove kojih više nema, na način razmišljanja o ciljevima i vrijednostima kojima smo strijemili u tom vremenu.

Ovu knjigu će malo ko čitati list za listom, broj za brojem. Ona se mora češće uzimati i ostavljati, više listati-manje čitati. Čitat će se u cjelosti ono što će vam u konkretnom slučaju trebati. Ona će prije zatrebati da se podsjetite – „kad ono bijaše", pa tek „kako ono bijaše". To je logično, i neka vam je pri ruci.

Zahvaljujem se autorima i saradnicima „Slobode" što su u ovaj monumentalni spomenik 7. korpusa ugradili svoju riječ. Naročito se zahvaljujem onima koji su se odazvali na moj poziv, poziv priređivača i u rubrici „Rekli su o Slobodi" iznijeli svoje prisjećanje na ono vrijeme, na svoje mjesto i ulogu u njemu, na rad i saradnju sa „Slobodom" i rad u informativnoj službi uopće. Žao mi je što se tom pozivu nisu odazvali novinari čiji su članci rado čitani u ratnoj „Slobodi". Izgubili su i čitatelji i ti novinari.

Kao priređivač i izdavač ovog reprint izdanja „Slobode", naročito ću, u duši, biti zadovoljan ako ova „knjiga" podstakne neke umne ljude, ljude od pera, da zapišu koju stranicu više o tom teškom i ponosnom vremenu i svoja saznanja otrgnu od neumitnog zaborava.

I ja ću nastaviti da istražujem dokumente o 7. korpusu i njegovim jedinicama, o njihovom doprinosu „Slobodi" i oslobađanju od okupacije. Nemam baš podršku u tome, naročito u svojoj kući (supruga Nisveta se, valjda, boji da ne pretjeram), osim u svom jednoipogodišnjem unuku, Nedimu, (Nedim – tur. dobar drug) s kojim se otimam za papire.

Sarajevo, na Bajram i Dan Republike,
25. novembra 2003. godine

Hasib Mušinbegović

CURRICULUM VITAE

Hasib Mušinbegović

Hasib (r. Zihnije i r. Zahide, rođ. Aščalić) MUŠINBEGOVIĆ rođen je 1952. godine u Visokom. Gimnaziju je završio u Visokom a Vojnu akademiju u Beogradu i Zadru (1975. godine). Oko 17 godina je bio oficir JNA, iz koje je početkom 1992. godine istupio u činu potpukovnika. U Armiji RBiH je tokom Odbrambeno-oslobodila čkog rata protiv agresije (1992.--1995. god.) bio angažiran u 1.,3. i 7. korpusu, te u Združenom štabu i Gene- ralštabu Armije RBiH. U činu brigadira je 2001. godine iz Zajedničke komande Vojske FBiH premješten u Federalno ministarstvo odbrane u Glavnu inspekciju odbrane, gdje i danas radi.

Obavljao je dužnosti komandanta odreda, komandanta brdske i motorizovane brigade, načelnika PZO korpusa, pomoćnika komandanta korpusa za moral te načelnika Odjeljenja za informiranje Zajedničke komande Vojske Federacije BiH.

Smatra da je Odbrambeno-oslobodilački rat protiv agresije 1992.-1995. godine bio najsudbonosniji po Bosnu i Hercegovinu i njene narode i da ga treba neprekidno i odmah istraživati. I sam postupa u duhu tog opredjeljenja. Sa grupom autora do sada je izdao sljedeće knjige: 1999. godine – „Operacija Vlašić"; 2000. godine - „Monografija Zlatni ljiljani i odlikovani pripadnici Armije RBiH, 1992.-1995. godine"; i, 2002. godine knjigu – „Drugi korpus slobodi pjeva". U ulozi redaktora i urednika, 2001. godine, radio je na prvoj knjizi Rasima Delića „Čast je braniti Bosnu". Do sada uspijeva zadržati sebi zadati tempo - jedna godina, jedna knjiga. Svoje knjige izdaje i prodaje sam, bez donacija, i na taj način finansira svoje nove izdavačke projekte.

Na redu su teme i knjige o Sedmom, nedostižnom korpusu Armije Republike Bosne i Hercegovine, u kojem je autor proveo 16 mjeseci rata i od komandanta korpusa, generala Mehmeda Alagića, dobio priznanja: Pohvalu za organizaciju Svečane smotre jedinica 7. korpusa, 7. februara 1995. godine; pištolj sa posvetom; Štit 7. korpusa, i, vanredno unapređenje u čin brigadira.

Autor danas živi u Sarajevu, u ulici Adija Mulabegovića br.12/4; kontakt telefon/fax je: ++387(0)33 465 538 i GSM: ++387(0)61 133 923.

Republika Bosna i Hercegovina
ARMIJA RBiH - 7. KORPUS
Str. pov. br. 04/7-359

NAREDBA o dodjeli
"PISMENE POHVALE"

pukovniku

Mušinbegović Hasibu

Za uspješnu organizaciju vojne svečanosti povodom dodjele ratnog priznanja počasnog naziva VITEŠKA-SLAVNA brigadama

Travnik
8.2.1995.

Komandant
brig. general
Mehmed Alagić

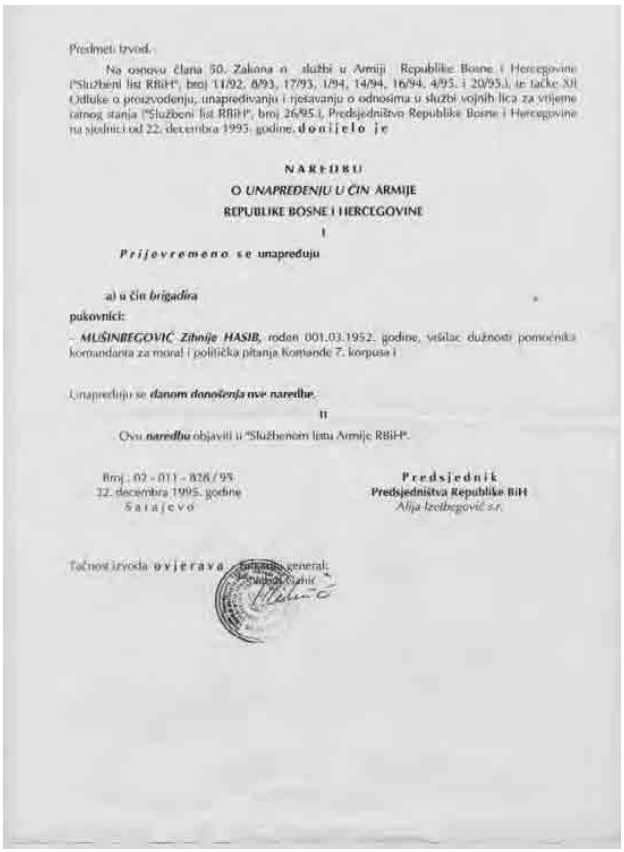

Predmet izvod.

Na osnovu člana 50. Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list RBiH", broj 11/92, 8/93, 17/93, 1/94, 14/94, 16/94, 4/95. i 20/95.), a u vezi sa tačkom XII Odluke o proizvođenju, unapređivanju i rješavanju o odnosima u službi vojnih lica za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH", broj 26/95.), Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine na sjednici od 22. decembra 1995. godine, **donijelo je**

NAREDBU

O *UNAPREĐENJU U ČIN* ARMIJE

REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

I

Prijevremeno **se unapređuju**

a) u čin *brigadira*

pukovnici:

– ***MUŠINBEGOVIĆ Zihnije HASIB***, rođen 001.03.1952. godine, vršilac dužnosti pomoćnika komandanta za moral i politička pitanja Komande 7. korpusa i

Unapređuje se ***danom donošenja ove naredbe***.

II

Ovu ***naredbu*** objaviti u "Službenom listu Armije RBiH".

Broj: 02 - 011 - 826/95
22. decembra 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH
Alija Izetbegović s.r.

Tačnost izvoda **ovjerava** [illegible] general:
[illegible] Ćatić

REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA
ARMIJA RBiH - 7. KORPUS

DODJELJUJE

PLAKETU

ŠTIT 7. KORPUSA

brigadiru Hasibu Mušinbegoviću

Komandant
brig. general
Mehmed Alagić

Travnik
07.02.1995. god.

Brigadiru
Mušinbegović Hasibu
od brigadnog generala
MEHMEDA ALAGIĆA

ARMIJA
REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE
7. KORPUS

SADRŽAJ

"SLOBODA",*vjerni hroničar postajanja 7. korpusa* 7

Uvod 9

Kratak prikaz sadržaja pojedinačnih brojeva lista "SLOBODA" 15

Struktura lista „SLOBODA” 22

Rekli su o "SLOBODI" 23

Uspjeli smo odgovoriti svim zadacima 25

Bilo mi je čast, i, sjećam se s ponosom 26

Riječ sloboda se velikim imenom piše 27

„SLOBODA” – informativno, agitatorsko, edukativno i propagandno sredstvo 28

Vrijeme slobode 29

„SLOBODA” - jedan od najjačih ratnih listova 30

Od usmenog informiranja do savremenog lista „SLOBODA” 32

"SLOBODA" – dostojno glasilo Sedmog korpusa 33

Ponovo bih postupio isto 34

Ako je nešto od mene “uzeto” za historiju – sretan sam! 35

Registri 37

1. Registar autora 37

A. Registar ličnih imena autora 37

B. Registar informativnih službi (pres centara, organa za moral) Armije RBiH 39

C. Preneseno iz drugih izvora 39

2. Registar ličnih imena 40

List "SLOBODA" broj 1 1-16

List "SLOBODA" broj 2 1-16

List "SLOBODA" broj 3 1-16

List "SLOBODA" broj 4 1-20

List "SLOBODA" broj 5 1-20

List "SLOBODA" broj 6 1-24

List "SLOBODA" broj 7 1-20

List "SLOBODA" broj 8 1-20

List "SLOBODA" broj 9 1-24

http://www.hasib-musinbegovic.com

List "SLOBODA" broj 10 1-20
List "SLOBODA" broj 11 1-32
List "SLOBODA" broj 12 1-24
List "SLOBODA" broj 13 1-24
List "SLOBODA" broj 14 1-24
List "SLOBODA" broj 15 1-24
List "SLOBODA" broj 16 1-24
List "SLOBODA" broj 17 1-24
List "SLOBODA" broj 18 1-24
List "SLOBODA" broj 19 1-24
List "SLOBODA" broj 20 1-20
Poslije listanja (i čitanja) 485
Curriculum vitae 486
Sadržaj 488

http://www.hasib-musinbegovic.com